Biblia 1776

Finbible.fi

1. MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

1. Alussa loi Jumala taivaan ja maan.
2. Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.
3. Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeus, ja valkeus tuli.
4. Ja Jumala näki valkeuden hyväksi. Niin Jumala eroitti valkeuden pimeydestä:
5. Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden kutsui hän yöksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta ensimäinen päivä.
6. Ja Jumala sanoi: tulkoon vahvuus vetten vaiheelle, eroittamaan vesiä vesistä.
7. Ja Jumala teki vahvuuden, ja eroitti vedet, jotka ovat vahvuuden alla, niistä vesistä, jotka ovat vahvuuden päällä: ja tapahtui niin.
8. Ja Jumala kutsui vahvuuden taivaaksi. Ja tuli ehtoosta ja aamusta toinen päivä.
9. Ja Jumala sanoi: kokoontukoon vedet taivaan alla erinomaiseen paikkaan, niin että kuiva näkyy. Ja tapahtui niin.
10. Ja Jumala kutsui kuivan maaksi, ja vetten kokoukset hän kutsui mereksi. Ja Jumala näki sen hyväksi.
11. Ja Jumala sanoi: vihoittakoon maa, ja kasvakoon ruohon, jossa siemen on, ja hedelmälliset puut, jotka hedelmän kantavat lajinsa jälkeen, jossa sen siemen on maan päällä. Ja tapahtui niin.
12. Ja maa vihoitti ja kasvoi ruohon, jossa siemen oli lajinsa jälkeen, ja hedelmälliset puut, joiden siemen oli itsessänsä lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.
13. Ja tuli ehtoosta ja aamusta kolmas päivä.
14. Ja Jumala sanoi: tulkoon valkeudet taivaan vahvuuteen, eroittamaan päivää ja yötä: ja olkoon merkeiksi, ja ajoiksi, ja päiviksi ja vuosiksi.
15. Ja olkoon valkeudeksi taivaan vahvuudessa, paistamaan maan päälle. Ja tapahtui niin.
16. Ja Jumala teki kaksi suurta valkeutta: suuremman valkeuden päivää hallitsemaan, ja vähemmän valkeuden yötä hallitsemaan, ja tähdet.
17. Ja Jumala pani ne taivaan vahvuuteen, paistamaan maan päälle.
18. Ja hallitsemaan päivää ja yötä, ja eroittamaan valkeutta ja pimeyttä. Ja Jumala näki sen hyväksi.

19. Ja tuli ehtoosta ja aamusta neljäs päivä.
20. Ja Jumala sanoi: kuohuttakoon vedet yltäkyllä liikkuvaisia eläimiä, ja linnut lentäköön maan päällä taivaan avaruudessa.
21. Ja Jumala loi suuret valaskalat, ja kaikkinaiset liikkuvaiset eläimet, jotka vedet kuohuttivat yltäkyllä kunkin lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset siivilliset linnut, lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.
22. Ja Jumala siunasi heitä, ja sanoi: olkaat hedelmälliset ja lisääntykäät, ja täyttäkäät meren vedet, ja linnut lisääntyköön veden päällä.
23. Ja tuli ehtoosta ja aamusta viides päivä.
24. Ja Jumala sanoi: tuottakoon maa eläimet lajinsa jälkeen, karjan, madot ja pedot maalle lajinsa jälkeen. Ja tapahtui niin.
25. Ja jumala teki pedot maalle lajinsa jälkeen, ja karjan lajinsa jälkeen, ja kaikkinaiset matelevaiset maalla lajinsa jälkeen. Ja Jumala näki sen hyväksi.
26. Ja Jumala sanoi: tehkäämme ihminen meidän kuvaksemme, meidän muotomme jälkeen: ja he vallitkaan kalat meressä, ja taivaan linnut, ja karjan ja koko maan, ja kaikki, jotka maalla matelevat.
27. Ja Jumala loi ihmisen omaksi kuvaksensa, Jumalan kuvaksi hän sen loi: mieheksi ja vaimoksi loi hän heitä.
28. Ja Jumala siunasi heitä, ja Jumala sanoi heille: kasvakaat ja lisääntykäät ja täyttäkäät maata, ja tehkäät se teillenne alamaiseksi; ja vallitkaat kalat meressä, ja taivaan linnut, ja kaikki eläimet, jotka maalla liikkuvat.
29. Ja Jumala sanoi: katso, minä annoin teille kaikkinaiset ruohot, joissa siemen on koko maan päällä, ja kaikkinaiset hedelmälliset puut, ja puut, joissa siemen on, teille ruaksi
30. Ja kaikille eläimille maan päällä, ja kaikille taivaan linnuille, ja kaikille, jotka matelevat maan päällä, joissa elävä henki on, kaikkinaiset viheriäiset ruohot syötäväksi. Ja tapahtui niin.
31. Ja Jumala katsoi kaikkia, kuin hän tehnyt oli, ja katso, ne olivat sangen hyvät. Ja tuli ehtoosta ja aamusta se kuudes päivä.

2 LUKU

1. Ja niin taivas ja maa päätettiin, ja kaikki heidän joukkonsa.
2. Ja Jumala oli päättänyt seitsemänteen päivään (asti) työnsä, kuin hän tehnyt oli, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista teoistansa, kuin hän tehnyt oli.

3. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen; että hän lepäsi hänessä kaikista teoistansa, jotka Jumala loi ja (täydellisesti) teki.
4. Ja näin on taivas ja maa tullut, koska he luotiin, sillä ajalla jolla Herra Jumala teki maan ja taivaan.
5. Ja kaikkinaiset pensaat kedolla, jotka ei ennen olleet maan päällä, ja kaikkinaiset ruohot kedolla, jotka ei ennen kasvaneet. Sillä ei Herra Jumala antanut vielä sataa maan päälle, eikä ollut ihmistä, joka maata viljeli;
6. Vaan sumu nousi maasta, ja kasti kaiken maan.
7. Ja Herra Jumala teki ihmisen, tomun maasta, ja puhalsi hänen sieraimiinsa elävän hengen: ja tuli ihminen niin eläväksi sieluksi.
8. Ja Herra Jumala istutti Paradisin Edenissä itään päin, ja pani siihen ihmisen, jonka hän tehnyt oli.
9. Ja Herra Jumala kasvatti maasta kaikkinaiset puut, ihanaiset nähdä ja hyvät syödä, ja elämän puun keskelle Paradisia, niin myös hyvän ja pahan tiedon puun.
10. Ja Edenistä kävi virta kastamaan Paradisia, ja jakoi sieltä itsensä neljäksi päävirraksi.
11. Ensimäinen kutsutaan Pison: se juoksee koko Hevilan maan ympärinsä, ja siellä on kultaa.
12. Ja sen maan kulta on kallis, ja siellä myös löytään Bedellion, ja kallis kivi Oniks.
13. Toinen virta kutsutaan Gihon: se juoksee koko Etiopian ympärinsä.
14. Kolmas virta kutsutaan Hiddekel, ja juoksee Assyrian editse. Ja neljäs virta on Phrat.
15. Ja Herra Jumala otti ihmisen, ja pani Edenissä Paradisiin, viljelemään ja varjelemaan sitä.
16. Ja Herra Jumala käski ihmistä, ja sanoi: syö vapaasti kaikkinaisista puista Paradisissa;
17. Mutta hyvän ja pahan tiedon puusta älä syö: sillä jona päivänä sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman.
18. Ja Herra Jumala sanoi: ei ole hyvä ihmisen yksinänsä olla, minä teen hänelle avun, joka hänen tykönänsä oleman pitää.
19. Koska Herra Jumala oli tehnyt maasta kaikkinaiset eläimet kedolle, ja kaikkinaiset taivaan linnut, toi hän ne Adamin eteen, että hän näkis, kuinka hän ne nimittäis: sillä niinkuin Adam kaikkinaiset eläimet nimitti, niin ne kutsutaan.
20. Ja Adam antoi kullekin karjalle, ja taivaan linnuille, ja eläimille maan päällä heidän nimensä. Mutta Adamille ei löytty apua, joka hänen tykönänsä olisi.
21. Ja Herra jumala pani raskaan unen Adamiin, ja kuin hän nukkui, otti hän yhden hänen kylkiluistansa, ja täytti sen paikan lihalla.
22. Ja Herra Jumala rakensi vaimon siitä kylkiluusta, jonka hän Adamista otti, ja toi sen hänen eteensä.

23. Niin sanoi Adam: tämä on nyt luu minun luistani, ja liha minun lihastani: se pitää kutsuttaman miehiseksi, sillä hän on otettu miehestä.
24. Sentähden pitää miehen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja tulevat yhdeksi lihaksi.
25. Ja he olivat molemmat alasti, Adam ja hänen emäntänsä, ja ei hävenneet.

3 LUKU

1. Ja kärme oli kavalin kaikkia eläimiä maan päällä, jotka Herra Jumala tehnyt oli, ja se sanoi vaimolle: sanoiko Jumala, älkäät syökö kaikkinaisista puista Paradisissa?
2. Niin vaimo sanoi kärmeelle: me syömme niiden puiden hedelmistä, jotka ovat Paradisissa;
3. Mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä Paradisia, on Jumala sanonut: älkäät syökö siitä, ja älkäät ruvetko siihen, ettette kuolis.
4. Niin kärme sanoi vaimolle: ei suinkaan pidä teidän kuolemalla kuoleman.
5. Vaan Jumala tietää, että jona päivänä te syötte siitä, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala, tietämään hyvän ja pahan.
6. Ja vaimo näki siitä puusta olevan hyvän syödä, ja että se oli ihana nähdä ja suloinen puu antamaan ymmärryksen: ja otti sen hedelmästä ja söi, ja antoi miehellensä siitä, ja hän söi.
7. Silloin aukenivat molempain heidän silmänsä, ja äkkäsivät, että he olivat alasti; ja sitoivat yhteen fikunalehtiä, ja tekivät heillensä peitteitä.
8. Ja he kuulivat Herran Jumalan äänen, joka käyskenteli Paradisissa, kuin päivä viileäksi tuli. Ja Adam lymyi emäntinensä Herran Jumalan kasvoin edestä puiden sekaan Paradisissa.
9. Ja Herra Jumala kutsui Adamin, ja sanoi hänelle: Kussas olet?
10. Ja hän sanoi: minä kuulin sinun äänes Paradisissa, ja pelkäsin: sillä minä olen alasti, ja sen tähden minä lymyin.
11. Ja hän sanoi: kuka sinulle ilmoitti, että alasti olet? Etkös syönyt siitä puusta, josta minä sinua haastoin syömästä?
12. Niin sanoi Adam: vaimo, jonkas annoit minulle, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin.
13. Silloin sanoi Herra Jumala vaimolle: miksis sen teit? Ja vaimo sanoi: kärme petti minut, ja minä söin.
14. Ja Herra Jumala sanoi kärmeelle: ettäs tämän teit, kirottu ole sinä kaikesta karjasta, ja kaikista eläimistä maalla: sinun pitää käymän vatsallas, ja syömän maata kaiken elinaikas.

15. Ja minä panen vainon sinun ja vaimon välille, ja sinun siemenes ja hänen siemenensä välille; sen pitää rikki polkemaan sinun pääs, ja sinä olet pistävä häntä kantapäähän.
16. Ja vaimolle sanoi hän: Minä saatan sinulle paljon tuskaa, koskas raskaaksi tulet: sinun pitää synnyttämän lapsia kivulla, ja sinun tahtos pitää miehes alle annettu oleman, ja hänen pitää vallitseman sinua.
17. Ja Adamille sanoi hän: ettäs kuulit emäntäs ääntä, ja söit puusta, josta minä kielsin sinua sanoen: ei sinun pidä siitä syömän: kirottu olkoon maa sinun tähtes; surulla pitää sinun elättämän itses hänestä kaiken elinaikas.
18. Orjantappuroita ja ohdakkeita pitää hänen kasvaman, ja sinun pitää maan ruohoja syömän.
19. Sinun otsas hiessä pitää sinun syömän leipää, siihen asti kuin sinä maaksi jällensä tulet, ettäs siitä otettu olet: sillä sinä olet maa, ja maaksi pitää sinun jällensä tuleman.
20. Ja Adam kutsui emäntänsä nimen Heva, että hän on kaikkein elävitten äiti.
21. Ja Herra Jumala teki Adamille ja hänen emännällensä nahoista hameet, ja puetti heidän yllensä.
22. Ja Herra Jumala sanoi: katso, Adam on ollut niin kuin yksi meistä, tietäen hyvän ja pahan; mutta nyt ettei hän ojentaisi kättänsä, ja ottaisi myös elämän puusta, söisi ja eläisi ijankaikkisesti:
23. Niin Herra Jumala johdatti hänen ulos Edenin Paradisista maata viljelemään, josta hän otettu oli.
24. Ja ajoi Adamin ulos, ja pani idän puolelle Edenin Paradisia Kerubimin paljaalla, lyöväisellä miekalla elämän puun tietä vartioitsemaan.

4 LUKU

1. Ja Adam tunsi emäntänsä Hevan, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Kainin, ja sanoi: minulla on mies Herra.
2. Ja taas hän synnytti hänen veljensä Habelin. Ja Habel tuli lampuriksi , mutta Kain peltomieheksi.
3. Ja tapahtui muutamain päiväin perästä, että Kain uhrasi Herralle lahjan maan hedelmistä.
4. Ja Habel myös uhrasi laumansa esikoisista, ja heidän lihavuudestansa. Ja Herra katsoi (leppyisesti) Habelin ja hänen uhrinsa puoleen.
5. Mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen ei hän (leppyisesti) katsonut: silloin Kain vihastui sangen kovin, ja hänen hahmonsa muuttui.
6. Niin Herra sanoi Kainille: miksis olet vihainen? Ja miksi hahmos muuttuu?
7. Eikö se niin ole? jos hyvin teet niin syntis anteeksi annetaan; ja jolles hyvin tee, niin synti väijyy oven

edessä, ja hänen himonsa on sinun tykös, vaan hallitse sinä häntä.
8. Ja Kain puhui veljensä Habelin kanssa. Ja tapahtui heidän kedolla ollessansa, että Kain karkasi veljensä Habelin päälle, ja tappoi hänen.
9. Niin Herra sanoi Kainille: kussa on Habel sinun veljes? hän vastasi: en minä tiedä: olenko minä veljeni vartia?
10. Ja hän sanoi: mitäs tehnyt olet? veljes veren ääni huutaa minun tyköni maasta.
11. Ja nyt kirottu ole sinä: (kirottu) maan päältä, joka avasi suunsa ottamaan veljes verta sinun kädestäs.
12. Koskas maata viljelet, niin ei pidä sen tästedes sinulle väkeänsä antaman; kulkian ja pakenevaisen pitää sinun oleman maan päällä.
13. Ja Kain sanoi Herralle: minun rangaistukseni on suurempi, kuin että se on kannettava.
14. Katsos, sinä ajat minun pois tänäpäivänä maalta, ja minun pitää sinun kasvois edestä lymymän ja tulen kulkiaksi ja pakenevaiseksi maan päällä. Ja niin minun käy, kuka ikänänsä minun löytää, se tappaa minun.
15. Mutta Herra sanoi hänelle: Sentähden, kuka ikänänsä Kainin tappaa, se pitää seitsemän kertaisesti kostettaman. Ja Herra pani merkin Kainiin, ettei kenkään häntä tappaisi, joka hänen löytäisi.
16. Ja niin Kain läksi Herran kasvoin edestä, ja asui Nodin maalla, itään päin Edenistä.
17. Ja Kain tunsi emäntänsä, joka tuli raskaaksi, ja synnytti Hanokin. Ja hän rakensi kaupungin, jonka hän kutsui poikansa nimellä Hanok.
18. Mutta Hanok siitti Iradin. Irad siitti Mahujaelin. Mahujael siitti Metusaelin. Metusael siitti Lamekin.
19. Mutta Lamek otti kaksi emäntää, yhden nimi oli Ada, ja toisen nimi Zilla.
20. Ja Ada synnytti Jabalin, joka oli niiden isä, jotka majoissa asuivat, ja karjaa kasvattivat.
21. Ja hänen veljensä nimi oli Jubal, josta kantelein ja huiluin soittajat tulivat.
22. Zilla myös synnytti TubalKainin, joka oli taitava kaikkinaisissa vaski-ja rautatöissä, ja Tubalkainin sisar oli Naema.
23. Ja Lamek sanoi emännillensä, Adalle ja Zillalle: te Lamekin emännät, kuulkaat minun ääntäni, ja vaari ottakaat siitä kuin minä sanon: minä olen miehen tappanut minulleni haavaksi, ja nuorukaisen minulleni sinimarjaksi:
24. Kain kostetaan seitsemän kertaisesti, mutta Lamek seitsemän ja seitsemänkymmenen kertaisesti.
25. Ja Adam taas tunsi emäntänsä, ja hän synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Set, sanoen: Jumala on minulle toisen siemenen antanut Habelin edestä, jonka Kain tappoi.
26. Ja Set myös siitti pojan, ja kutsui hänen Enos. Silloin ruvettiin saarnaamaan Herran nimestä.

5 LUKU

1. Tämä on ihmisen sukukunnan kirja, siihen aikaan, koska Jumala loi ihmisen, ja teki hänen Jumalan muotoiseksi.
2. Mieheksi ja vaimoksi loi hän heidät ja siunasi heitä, ja kutsui heidän nimensä ihminen, sinä päivänä jona he luotiin.
3. Ja Adam oli sadan ja kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti pojan, joka hänen kuvansa kaltainen oli, ja kutsui hänen nimensä Set.
4. Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
5. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja kuoli.
6. Set oli sadan ja viiden ajastajan vanha, ja siitti Enoksen.
7. Ja eli sitte kahdeksansataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
8. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ja kuoli.
9. Enos oli yhdeksänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Kenanin.
10. Ja eli sitte kahdeksansataa ja viisitoistakymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
11. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja viisi ajastaikaa, ja kuoli.
12. Kenan oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Mahalaleelin.
13. Ja eli sitte kahdeksansataa ja neljäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
14. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kymmenen ajastaikaa, ja kuoli.
15. Mahalaleel oli viiden ajastajan seitsemättäkymmentä vanha, ja siitti Jaredin.
16. Ja eli sitte kahdeksansataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
17. Ja koko hänen ikänsä oli kahdeksansataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja kuoli.
18. Jared oli sadan ja kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Henokin.
19. Ja eli sitte kahdeksansataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
20. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja kaksiseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli.
21. Henok oli viidenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Metusalan.
22. Ja sitte kuin hän oli Metusalan siittänyt, pysyi hän jumalisessa elämässä kolmesataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
23. Ja koko hänen ikänsä oli kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä ajastaikaa.
24. Ja hän eli jumalisesti: ja ei enää ollut; sillä Jumala otti hänen pois.
25. Metusalah oli sadan ja seitsemän ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti Lamekin.

26. Ja eli sitte seitsemänsataa ja kaksiyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
27. Ja koko hänen ikänsä oli yhdeksänsataa ja yhdeksänseitsemättäkymmentä ajastaikaa, ja kuoli.
28. Lamek oli sadan ja kahden ajastajan yhdeksättäkymmentä vanha, ja siitti pojan.
29. Ja kutsui hänen nimensä Noa, sanoen: tämä on lohduttava meitä meidän vaivassamme ja töissämme maan päällä, jonka Herra kironnut on.
30. Sitte eli hän viisisataa yhdeksänkymmentä ja viisi ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
31. Ja koko hänen ikänsä oli seitsemänsataa ja seitsemänkahdeksattakymmentä ajastaikaa, ja kuoli.
32. Noa oli viidensadan ajastajan vanha, ja siitti Semin, Hamin ja Japhetin.

6 LUKU

1. Ja tapahtui, koska ihmiset rupesivat lisääntymään maan päällä, ja siittivät tyttäriä;
2. Niin Jumalan pojat näkivät ihmisten tyttäret kauniiksi, ja ottivat emänniksensä kaikesta kuin he valitsivat.
3. Silloin sanoi Herra: ei minun henkeni pidä nuhteleman ihmistä (sanan kautta) ijankaikkisesti, sillä hän on liha; sentähden olkoon hänellä aikaa, sata ja kaksikymmentä ajastaikaa.
4. Siihen aikaan olivat sankarit maan päällä: ja myös sitte, kuin Jumalan pojat makasivat ihmisten tytärten kanssa, ja he olivat siittäneet heille (lapsia): nämä olivat valtiaat, ne muinen kuuluisat miehet.
5. Mutta Herra näki ihmisen pahuuden suureksi maan päällä; ja kaikki hänen sydämensä aivoitus ja ajatus oli ainoastansa paha joka aika.
6. Ja Herra katui ihmisen tehneensä maan päälle, ja tuli murheelliseksi sydämessänsä.
7. Ja Herra sanoi: Minä tahdon ihmisen, jonka minä loin, hukuttaa maan päältä, hamasta ihmisestä niin karjaan asti, matoihin ja ja taivaan lintuihin asti; sillä minä kadun, että minä niitä tehnyt olen.
8. Mutta Noa löysi armon Herran edessä.
9. Tämä on Noan sukukunta: Noa oli hurskas ja vakaa mies ajallansa, ja eli jumalisesti:
10. Ja siitti kolme poikaa, Semin, Hamin ja Japhetin.
11. Mutta maa oli turmeltu Jumalan kasvoin edessä, ja täynnänsä väkivaltaa.
12. Silloin katsahti Jumala maan päälle, ja katso, se oli turmeltu: sillä kaikki liha oli turmellut tiensä maan päällä.
13. Ja Jumala sanoi Noalle: kaiken lihan loppu on minun eteeni tullut: sillä maa on heistä täynnänsä väkivaltaa, ja katso, minä hukutan heitä ynnä maan kanssa.
14. Tee sinulles arkki hongasta, ja tee sisälle olinsijat, ja tervaa se sisältä ja ulkoa.

15. Ja tee häntä näin: Kolmesataa kyynärää pitää oleman arkin pituuden, viisikymmentä kyynärää hänen leveytensä ja kolmekymmentä kyynärää korkeutensa.
16. Arkin akkunan sinun pitää tekemän, ja kyynärällä päättämän sen ylhäältä: Ja arkin oven pitää sinun paneman sivuun. Ja hänellä pitää oleman kolme pohjaa, yksi alinna, toinen keskellä ja kolmas ylinnä.
17. Ja minä, katso, minä annan tulla vedenpaisumuksen maan päälle hukuttamaan kaikkea lihaa, jossa elävä henki on taivaan alla, ja kaikki, mitä maan päällä on, pitää hukkuman.
18. Mutta sinun kanssas minä minun liittoni teen, ja sinun pitää arkkiin sisälle menemän, sinun ja sinun poikas, ja sinun emäntäs, ja poikais emännät sinun kanssas.
19. Ja sinun pitää saattaman arkkiin kaikkinaiset eläimet kaikesta lihasta kaksittain, koiraksen ja naaraksen, jäämään elämään kanssas.
20. Linnuista lajistansa, karjasta lajistansa, kaikkinaisista madoista maan päällä lajistansa. Kaikista näistä pitää kaksittain sinun tykös käymän, jäämän elämään.
21. Ja sinun pitää ottaman tykös kaikkinaista ruokaa, jota syödään, ja kokooman sinun tykös, sinulle ja heille elatukseksi.
22. Ja Noa teki sen: kaikki mitä Jumala hänen käski, niin hän teki.

7 LUKU

1. Ja Herra sanoi Noalle: mene sinä ja koko sinun huonees arkkiin: sillä sinun minä olen nähnyt hurskaaksi minun edessäni tällä ajalla.
2. Kaikista puhtaista eläimistä ota tykös seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, mutta saastaisista eläimistä kaksin, koiras ja naaras.
3. Niin myös taivaan linnuista seitsemän ja seitsemän, koiras ja naaras, että siemen jäis elämään koko maan päällä.
4. Sillä vielä seitsemän päivän perästä annan minä sataa maan päälle neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja hukutan maan päältä kaikki elävät luontokappaleet, jotka minä tehnyt olen.
5. Ja Noa teki kaiken sen jälkeen kuin Herra hänelle käski.
6. Ja Noa oli kuudensadan ajastajan vanha, koska vedenpaisumus tuli maan päälle.
7. Ja Noa meni arkkiin poikinensa, emäntinensä, ja hänen poikainsa emännät hänen kanssansa, vedenpaisumisen edestä.
8. Puhtaista eläimistä ja saastaisista, ja linnuista ja kaikista, kuin matelevat maan päällä,

9. Menivät Noan tykö arkkiin kaksittain, koiras ja naaras, niinkuin Herra Noalle käskenyt oli.
10. Ja tapahtui, koska seitsemän päivää kuluneet olivat, tuli vedenpaisumus maan päälle.
11. Kuudennella sadalla ajastajalla Noan ijästä, toisella kuukaudella, seitsemäntenätoista kymmenentenä päivänä kuusta, sinä päivänä kuohuivat kaikki syvyyden lähteet, ja taivaan akkunat aukenivat.
12. Ja maan päälle satoi neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.
13. Juuri sinä päivänä meni Noa ja Sem, ja Ham, ja Japhet, Noan pojat, ja Noan emäntä, ja kolme hänen poikainsa emäntää hänen kanssansa arkkiin.
14. He ja kaikki pedot lajistansa, ja kaikki matelevaiset, jotka matelevat maan päällä, lajistansa, ja kaikki linnut lajistansa, kaikki lentäväiset, joilla siivet olivat.
15. Ja menivät Noan tykö arkkiin kaksittain kaikesta lihasta, jossa elävä henki oli.
16. Je ne olivat koirakset ja naarakset kaikkinaisesta lihasta, ja menivät sisälle niinkuin Jumala hänelle käskenyt oli. Ja Herra sulki hänen jälkeensä.
17. Silloin tuli vedenpaisumus neljäkymmentä päivää maan päälle, ja vedet paisuivat, ja nostivat arkin ylös, ja veivät korkialle maasta.
18. Niin vedet saivat vallan, ja paisuivat sangen suuresti maan päälle, niin että arkki oli vesiajolla.
19. Ja vedet saivat sangen suuren vallan, ja enänivät niin suuresti maan päälle, että kaikki korkiat vuoret koko taivaan alla peitettiin.
20. Viisitoistakymmentä kyynärää korkialla olivat vedet vuorten päällä, jotka he peittivät.
21. Silloin hukkui kaikki liha, joka maan päällä matelee, linnut, karja, pedot, ja kaikki, jotka maan päällä liikkuvat, ja kaikki ihmiset.
22. Ja kaikki, joilla elävä henki oli kuivan maan päällä, ne kuolivat.
23. Niin hukutettiin kaikki ne, kuin maan päällä olivat, ihmisestä niin karjaan asti, ja matoihin, ja taivaan lintuihin asti, kaikki hukutettiin maan päältä, ainoastansa Noa jäi, ja ne jotka hänen kanssansa olivat arkissa.
24. Ja vedet seisoivat valtiasna maan päällä sata ja viisikymmentä päivää.

8 LUKU

1. Silloin Jumala muisti Noaa ja kaikkia eläviä, ja kaikkea karjaa, kuin hänen kanssansa olivat arkissa, ja Jumala nosti tuulen maan päälle, ja vedet seisahtivat.
2. Ja syvyyden lähteet tukittiin, ja taivaan akkunat, ja sateet taivaasta asetettiin.

3. Ja vedet maan päältä enemmin ja enemmin juoksivat pois, ja vähenivät sadan ja viidenkymmenen päivän perästä.
4. Ja seitsemäntenätoistakymmenentenä päivänä, seitsemännessä kuukaudessa jäi arkki Araratin vuorelle.
5. Mutta vedet juoksivat pois, ja vähenivät hamaan kymmenenteen kuukauteen asti. Ensimäisnä päivänä kymmenentenä kuukautena näkyivät vuorten kukkulat.
6. Neljänkymmenen päivän perästä avasi Noa arkin akkunan, jonka hän tehnyt oli.
7. Ja antoi kaarneen lentää ulos, joka lensi kahtiapäin, siihen asti kuin vedet maan päältä kuivuivat.
8. Sitte lähetti hän kyhkyisen tyköänsä, koettelemaan, jos vedet olisivat juosseet pois maan päältä.
9. Koska ei kyhkyinen löytänyt kussa hän sai jalkansa levätä, palasi hän hänen tykönsä arkkiin: sillä vedet olivat vielä koko maan päällä, niin hän ojensi kätensä, otti hänen ja toi arkkiin.
10. Ja odotti vielä toiset seitsemän päivää, ja antoi taas kyhkyisen lentää arkista.
11. Se palasi hänen tykönsä, ehtoopuolella, ja katso, hän toi suussansa öljypuun lehden, jonka hän murtanut oli. Niin Noa ymmärsi vedet maan päältä juosseeksi pois.
12. Mutta hän odotti vielä seitsemän päivää, ja antoi kyhkyisen lentää ulos, joka ei enää palannut.
13. Ja kuudennella sadalla ja ensimäisellä ajastajalla (Noan ijästä) ensimäisenä päivänä ensimäisessä kuukaudessa, kuivuivat vedet maan päältä. Niin avasi Noa arkin katon, ja näki, ja katso, maa oli kuivunut.
14. Niin maa tuli peräti kuivaksi seitsemäntenäkolmattakymmenentenä päivänä toisessa kuukaudessa.
15. Niin Jumala puhui Noalle sanoen:
16. Lähde arkista, sinä ja sinun emäntäs, ja sinun poikas, ja sinun poikais emännät sinun kanssas.
17. Kaikkinaiset eläimet, jotka sinun tykönäs ovat, kaikkinaisesta lihasta, sekä linnuista että karjasta, ja kaikista matelevaisista maan päällä, johdata ne ulos kanssas: ja kävelköön ne maan päällä, ja olkoon hedelmälliset ja lisääntyköön maan päällä.
18. Niin Noa meni ulos poikinensa, ja emäntinensä, ja poikainsa emännät hänen kanssansa.
19. Kaikkinaiset eläimet, kaikkinaiset matelevaiset, kaikkinaiset linnut, ja kaikki kuin maalla matelevat: läksivät arkista, jokainen kaltaisensa tykö.
20. Ja Noa rakensi Herralle alttarin: ja otti kaikkinaisesta puhtaasta karjasta, ja kaikkinaisista puhtaista linnuista, ja uhrasi polttouhria alttarilla.
21. Ja Herra haisti lepytyshajun, ja Herra sanoi sydämessänsä: en minä silleen enää maata kiroo ihmisen tähden: vaikka ihmisen sydämen aivoitus on paha hamasta lapsuudesta: ja en minä silleen enää lyö kaikkia kuin elävät, niinkuin minä tehnyt olen.
22. Niin kauvan kuin maa seisoo, ei pidä kylväminen ja niittäminen, vilu ja helle, suvi ja talvi, päivä ja yö

lakkaaman.

9 LUKU

1. Ja Jumala siunasi Noan ja hänen poikansa, ja sanoi heille: olkaat hedelmälliset, lisääntykäät ja täyttäkäät maata.
2. Ja teidän pelkonne ja hämmästyksenne olkoon kaikissa eläimissä maan päällä, ja kaikissa linnuissa taivaan alla; ja kaikissa, jotka maalla matelevat, ja kaikissa kaloissa meressä: ne ovat teidän käsiinne annetut.
3. Kaikki, jotka liikkuvat ja elävät, olkoon teille ruaksi: niinkuin viheriäisen ruohon, olen minä kaikki teille antanut.
4. Ainoastansa älkäät syökö lihaa, jossa vielä on veri itsessänsä:
5. Ja totisesti minä tahdon vaatia teidän ruumiinne veren, kaikilta eläimiltä minä sen tahdon vaatia: ja ihmisen kädestä, ja myös itsekunkin hänen veljensä kädestä tahdon minä vaatia ihmisen hengen.
6. Se kuin ihmisen veren vuodattaa, hänen verensä pitää ihmisen kautta vuodatettaman: sillä Jumala on ihmisen tehnyt kuvaksensa.
7. Olkaat siis hedelmälliset, lisääntykäät ja enentäkäät teitänne maassa, ja tulkaat siinä moneksi.
8. Ja Jumala puhui Noalle ja hänen pojillensa hänen kanssansa, sanoen:
9. Ja minä, katso, minä teen teidän kanssanne minun liittoni, ja teidän siemenenne kanssa teidän jälkeenne.
10. Ja jokaisen elävän hengen kanssa, jotka teidän tykönänne ovat, sekä linnuissa että karjassa, ja kaikissa eläimissä maan päällä, jotka teidän tykönänne ovat, kaikissa niissä, jotka arkista läksivät, mikä ikänänsä eläin se maassa on.
11. Ja teen minun liittoni teidän kanssanne: ettei tästedes enää pidä kaikkea lihaa hukutettaman vedenpaisumisella: ja ei pidä tästedes enää vedenpaisumus tuleman maata turmelemaan.
12. Ja Jumala sanoi: tämä on sen liiton merkki, jonka minä annan minun ja teidän välillenne, ja joka elävän hengen välille teidän tykönänne, tästedes ijankaikkiseen.
13. Minun kaareni minä olen pannut pilviin: sen pitää oleman liiton merkki, minun ja maan välillä.
14. Ja koska niin tapahtuu, että minä tuotan pilven maan ylitse: niin pitää kaari pilvissä nähtämän.
15. Ja niin minä muistan minun liittoni, minun ja teidän välillänne, ja joka elävän hengen kaikkinaisessa lihassa; ettei enää vedenpaisumus pidä tuleman kaikkea lihaa hukuttamaan.
16. Sentähden pitää kaaren pilvissä oleman, että minä katson sitä, ja muistan sen ijankaikkisen liiton

Jumalan välillä ja joka elävän hengen, kaikkinaisessa lihassa, kuin maan päällä on.
17. Ja Jumala sanoi Noalle: tämä on sen liiton merkki, jonka minä olen tehnyt minun ja kaiken lihan välille maan päällä.
18. Ja Noan pojat, jotka läksivät arkista, olivat Sem, Ham, ja Japhet. Ja Ham oli Kanaanin Isä.
19. Nämä ovat kolme Noan poikaa, ja heistä ovat ne, jotka hajoitetut ovat kaikkeen maahan.
20. Ja Noa rupesi olemaan peltomiesnä, ja istutti viinamäen.
21. Ja hän joi viinaa; ja juopui ja makasi peittämättä majassansa.
22. Koska Ham, Kanaanin Isä, näki hänen isänsä hävyn, sanoi hän sen molemmille veljillensä, jotka ulkona olivat.
23. Niin otti Sem ja Japhet vaatteen, ja panivat molempain heidän hartioillensa, ja menivät seljittäin, ja peittivät isänsä hävyn. Ja heidän kasvonsa olivat käännetyt pois, niin etteivät he nähneet isänsä häpyä.
24. Koska Noa heräsi viinastansa, ja sai tietää, mitä hänen nuorin poikansa hänelle tehnyt oli:
25. Niin sanoi hän: kirottu olkoon Kanaan: olkoon hän orjain orja, hänen veljeinsä seassa.
26. Ja vielä sanoi: Kiitetty olkoon Herra Semin Jumala, ja Kanaan olkoon hänen orjansa.
27. Jumala levittäköön Japhetin, ja hän asukoon Semin majoissa, ja Kanaan olkoon hänen orjansa.
28. Ja Noa eli, vedenpaisumisen jälkeen kolmesataa ja viisikymmentä ajastaikaa.
29. Ja koko Noan ikä oli yhdeksänsataa ja viisikymmentä ajastaikaa, ja kuoli.

10 LUKU

1. Tämä on Noan lasten sukukunta: Semin, Hamin ja Japhetin: ja heille syntyi lapsia vedenpaisumisen jälkeen.
2. Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal: Mesek ja Tiras.
3. Mutta Gomerin lapset: Askenas, Riphad ja Togarma.
4. Javanin lapset: Elisa ja Tarsis: Kittim ja Dodanim.
5. Näistä ovat hajoitetut pakanain luodot, heidän maakunnissansa, itsekukin oman kielensä jälkeen: heidän sukukuntainsa jälkeen, heidän kansoissansa.
6. Hamin lapset: Kus, Misraim, Put ja Kanaan.
7. Kuksen lapset: Seba, Hevila, Sabta, Naema ja Sabteka. Naeman lapset: Skepa ja Dedan.
8. Mutta Kus siitti Nimrodin: hän rupesi olemaan valtias maalla.
9. Ja hän oli jalo metsämies Herran edessä. Siitä on sananlasku: se on jalo metsämies Herran edessä,

niinkuin Nimrod.
10. Ja hänen valtakuntansa alku oli Babel, Erek, Akad ja Kalne, Sinearin maalla.
11. Siitä maakunnasta tuli hän Assyriaan: ja rakensi Niniven, ja Rehobotin kaupungin, ja Kalan.
12. Ja myös Ressen, Niniven ja Kalan vaiheelle: joka on suuri kaupunki.
13. Misraim siitti Ludimin, Anamimin, Leabimin, Naphtuhimin.
14. Patrusimin ja Kasluhimin; joista tulleet ovat Philistim ja Kaphtorim.
15. Mutta Kanaan siitti esikoisensa Sidonin ja Hetin.
16. Ja Jebusin, Emorin, Girgosin.
17. Hivin, Arkin, Sinin,
18. Ja Arvadin, Semarin ja Hamatin. Sitten ovat hajoitetut Kanaanealaisten suvut.
19. Ja Kanaanealaisten rajat olivat Sidonista Gerarin kautta hamaan Gatsaan: Sodomaan, ja Gomorraan, ja Adamaan, Seboimiin päin, Lasaan asti.
20. Nämät ovat Hamin lapset heidän sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa ja kansoissansa.
21. Mutta myös itse Semille syntyi lapsia: hän oli kaikkein Eberin lasten isä: Japhetin sen vanhimman veli.
22. (Ja nämät ovat) Semin lapset: Elam ja Assur: Arphaksad, Lud ja Aram.
23. Ja Aramin lapset: Uts, Hul, Geter ja Mas.
24. Mutta Arphaksad siitti Salan: Sala siitti Eberin.
25. Eberille syntyi kaksi poikaa: yksi kutsuttiin Peleg, että hänen aikanansa maailma jaettiin: hänen veljensä kutsuttiin Joktan.
26. Joktan siitti Almodadin ja Salephin: Hasarmavetin ja Jaran.
27. Hadoramin, Usalin, Dikelan.
28. Obalin, Abimaelin, Seban.
29. Ophirin, Hevilan ja Jobabin. Kaikki nämä ovat Joktanin pojat.
30. Ja heidän asumasiansa oli Mesasta: siihen asti kuin Sephariin tullaan, vuoren tykö, itään päin.
31. Nämät ovat Semin lapset, sukukuntainsa ja kieltensä jälkeen: heidän maakunnissansa, kansainsa jälkeen.
32. Nämät ovat Noan lasten sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen, heidän kansoissansa. Ja näistä ovat kansat jaetut maan päälle vedenpaisumisen jälkeen.

11 LUKU

1. Ja koko maailmalla oli yhtäläinen kieli ja yhtäläinen puheenparsi.
2. Ja koska he matkustivat idästä, löysivät he kedon Sinearin maalla, ja asuivat siellä.
3. Ja sanoivat keskenänsä: käykäämme tiilejä tekemään ja polttamaan. Ja heillä olivat tiilit kivein siassa, ja maan pihka siteeksi.
4. Ja sanoivat: käykäämme, rakentakaamme meillemme kaupunki ja torni, joka taivaaseen ulottuisi, tehdäksemme meillemme nimeä; ettei meitä hajoitettaisi kaikkiin maihin.
5. Silloin Herra astui alas katsomaan kaupunkia ja tornia, jota ihmisten lapset rakensivat.
6. Ja Herra sanoi: katso, se on yhtäläinen kansa, ja yhtäläinen kieli on kaikkein heidän seassansa, ja he ovat ruvenneet tätä tekemään: ja nyt ei heitä taideta estettää mistään, kuin he ovat aikoneet tehdä.
7. Käykäämme, astukaamme alas ja sekoittakaamme siellä heidän kielensä; niin ettei kenkään ymmärtäisi toisensa kieltä.
8. Ja niin Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin; ja he lakkasivat sitä kaupunkia rakentamasta.
9. Ja sentähden kutsuttiin hänen nimensä Babel: sillä siellä Herra sekoitti koko maan kielen: ja Herra hajoitti heidät sieltä kaikkiin maihin.
10. Nämät ovat Semin sukukunnat: Sem oli sadan ajastajan vanha, ja siitti Arphaksadin, kaksi ajastaikaa vedenpaisumisen jälkeen.
11. Ja eli sitte viisisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
12. Arphaksad oli viidenneljättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Salan.
13. Ja eli sitte neljäsataa ja kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
14. Sala oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Eberin.
15. Ja eli sitte neljäsataa ja kolme ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
16. Eber oli neljänneljättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Pelegin.
17. Ja eli sitte neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
18. Peleg oli kolmenkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Regun.
19. Ja eli sitte kaksisataa ja yhdeksän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
20. Regu oli kahdenneljättäkymmentä ajastajan vanha, ja siitti Serugin.
21. Ja eli sitte kaksisataa ja seitsemän ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
22. Serug oli kolmenkymmenen ajastajan vanha ja siitti Nahorin.
23. Ja eli sitte kaksisataa ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.
24. Nahor oli yhdeksänkolmattakymmentä ajastajan vanha, ja siitti Taran.
25. Ja eli sitte sata ja yhdeksäntoistakymmentä ajastaikaa, ja siitti poikia ja tyttäriä.

26. Tara oli seitsemänkymmenen ajastajan vanha, ja siitti Abramin, Nahorin ja Haranin.
27. Nämät ovat Taran sukukunnat: Tara siitti Abramin, Nahorin ja Haranin. Haran siitti Lotin.
28. Ja Haran kuoli isänsä, Taran edessä, isänsä maalla Kaldean Uurissa.
29. Silloin Abram ja Nahor ottivat heillensä emännät: Abramin emännän nimi oli Sarai, ja Nahorin emännän nimi oli Milka, Haranin tytär, joka oli Milkan ja Jiskan isä.
30. Mutta Sarai oli hedelmätöin, eikä ollut hänellä lasta.
31. Ja Tara otti poikansa Abramin ja Lotin Haranin pojan, poikansa pojan, ja miniänsä Sarain, poikansa Abramin emännän, ja he läksivät ulos ynnä Kaldean Uurista menemään Kanaanin maalle, ja tulivat Haraniin, ja asuivat siellä.
32. Ja Tara oli kahdensadan ja viiden ajastajan vanha ja kuoli Haranissa.

12 LUKU

1. Ja Herra oli sanonut Abramille: Lähde maaltas, ja suvustas, ja isäs huoneesta: sille maalle, jonka minä sinulle osoitan.
2. Ja minä teen sinun suureksi kansaksi, ja siunaan sinun, ja teen sinulle suuren nimen, ja sinä olet siunaus.
3. Minä siunaan niitä, jotka sinua siunaavat, ja kiroon niitä, jotka sinua kiroovat. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuiksi tuleman.
4. Niin Abram läksi, niinkuin Herra hänelle sanonut oli, ja Lot meni hänen kanssansa: Mutta Abram oli viidenkahdeksattakymmentä ajastajan vanha Haranista lähteissänsä.
5. Niin otti Abram emäntänsä Sarain, ja Lotin, veljensä pojan, tavaroinensa, jotka he olivat panneet kokoon, ja sielut, jotka he olivat saaneet Haranissa, ja läksivät matkustamaan Kanaanin maalle; tulivat myös Kanaanin maalle.
6. Ja Abram vaelsi sen maakunnan lävitse, hamaan Sikemin paikkakuntaan, Moren lakeuteen asti. Ja siihen aikaan asuivat Kanaanealaiset maalla.
7. Silloin näkyi Herra Abramille, ja sanoi: sinun siemenelles annan minä tämän maan. Ja hän rakensi siinä alttarin Herralle, joka hänelle näkynyt oli.
8. Sitte siirsi hän itsensä edemmä vuoren tykö, BetElistä itään päin, ja pani siihen majansa, niin että BetEl oli lännen puolella ja Ai idän puolella, ja rakensi siinä alttarin Herralle, ja saarnasi Herran nimestä.
9. Ja Abram läksi sieltä edemmä, ja vaelsi etelään päin.
10. Niin tuli kova aika maalle, ja Abram meni alas Egyptiin, olemaan muukalaisna siellä: sillä sangen kova

aika oli maalla.
11. Ja tapahtui, koska hän lähestyi Egyptiä, puhui hän emännällensä Saraille: katso
armaani, minä tiedän sinun ihanaksi vaimoksi nähdä.
12. Koska Egyptiläiset saavat sinun nähdä, niin he sanovat: tämä on hänen emäntänsä, ja tappavat minun, ja antavat sinun elää.
13. Sanos siis itses minun sisarekseni; että minulle hyvin olis sinun tähtes, ja minä eläisin sinun vuokses.
14. Koska Abram tuli Egyptiin, näkivät Egyptiläiset vaimon juuri ihanaksi.
15. Ja Pharaon ruhtinaat näkivät hänen, ja ylistivät häntä Pharaon edessä: silloin vietiin vaimo Pharaon huoneeseen.
16. Ja Abramille tehtiin hyvin hänen tähtensä. Ja hänellä oli lampaita ja karjaa, ja aaseja, ja palvelioita, ja piikoja, ja aasintammoja ja kameleja.
17. Mutta Herra vitsasi Pharaota suurilla vitsauksilla, ja hänen huonettansa, Sarain Abramin emännän tähden.
18. Silloin kutsui Pharao Abramin tykönsä, ja sanoi: miksis tämän minulle teit? miksi et ilmoittanut minulle häntä emännäkses?
19. Miksis sanoit, hän on sisareni? että minä ottaisin hänen emännäkseni? katso tässä on sinun emäntäs, ota häntä ja mene.
20. Ja Pharao antoi käskyn hänestä miehillensä: ja he saattoivat hänen ulos ja hänen emäntänsä, ja kaikki kuin hänellä oli.

13 LUKU

1. Niin Abram vaelsi ylös Egyptistä emäntänsä ja kaiken kalunsa kanssa, ja Lot hänen kanssansa, etelään päin.
2. Ja Abramilla oli sangen paljo karjaa, hopiaa ja kultaa.
3. Ja hän matkusti edespäin etelästä BetEliin asti, hamaan siihen paikkaan, jossa hänen majansa oli ennen ollut, BetElin ja Ain vaiheella:
4. Juuri siihen paikkaan, johon hän ennen alttarin oli rakentanut; ja Abram saarnasi siinä Herran nimestä.
5. Mutta Lotilla, joka Abramia seurasi, oli myös lampaita, ja karjaa, ja majoja.
6. Ja ei heitä vetänyt maa yhdessä asumaan; sillä heillä oli paljo tavaraa, eikä taitaneet yhdessä asua.
7. Ja riita oli Abramin paimenien ja Lotin paimenien välillä: Ja siihen aikaan asuivat myös Kanaanealaiset ja Pheresiläiset maalla.

8. Niin Abram sanoi Lotille: älkään olko riita minun ja sinun välilläs, ja minun ja sinun paimentes välillä: sillä me olemme miehet veljekset.
9. Eikö koko maa ole edessäs altis? eroita sinus minusta, jos sinä menet vasemmalle puolelle, minä menen oikialle, eli jos sinä menet oikialle, minä menen vasemmalle.
10. Niin Lot nosti silmänsä, ja katseli kaiken Jordanin lakeuden; sillä se oli vedestä viljainen: ennen kuin Herra Sodoman ja Gomorran hukutti, oli se niinkuin Herran yrttitarha, niinkuin Egyptin maa, siihenasti kuin Zoariin tullaan.
11. Ja Lot vallitsi itsellensä koko sen lakeuden Jordanin tykönä, ja matkusti itään päin: ja niin veljekset erkanivat toinen toisestansa:
12. Että Abram asui Kanaanin maalla, ja Lot asui lakeuden kaupungeissa, ja pani majansa Sodoman puoleen.
13. Mutta Sodoman kansa oli paha, ja rikkoi kovin Herraa vastaan.
14. Ja Herra sanoi Abramille, sitte kuin Lot oli eroittanut itsensä Abramista: nosta nyt silmäs ja katso siitä, kussas asut, pohjan puoleen, etelän puoleen, idän puoleen ja lännen puoleen.
15. Sillä kaiken sen maan, minkä sinä näet, annan minä sinulle, ja sinun siemenelles ijankaikkiseksi.
16. Ja teen sinun siemenes niinkuin tomun maan päällä: että jos joku taita lukea tomun maan päällä, niin hän myös taitaa sinun siemenes lukea.
17. Nouse ja vaella maata pitkin ja poikin: sillä sinulle minä sen annan.
18. Niin Abram siirsi majansa, ja tuli, ja asui Mamren lakeudella, joka on Hebronissa: ja rakensi siinä alttarin Herralle.

14 LUKU

1. Ja tapahtui Amraphelin Sinearin kuninkaan, Ariokin Elassarin kuninkaan, Kedorlaomerin Elamin kuninkaan, ja Tidealin pakanoitten kuninkaan aikana:
2. Että he sotivat Bereaa Sodoman kuningasta, ja Birsaa Gomorran kuningasta, ja Sineabia Adaman kuningasta, ja Semeberiä Zeboimin kuningasta, ja Belan, se on Zoarin, kuningasta vastaan.
3. Nämät kaikki tulivat yhteen Siddimin laaksossa; se on suolainen meri:
4. Sillä he olivat olleet kaksitoistakymmentä ajastaikaa kuningas Kedorlaomerin alla; mutta kolmantenatoistakymmenentenä ajastaikana olivat he hänestä luopuneet.
5. Neljäntenätoistakymmenentenä ajastaikana tuli Kedorlaomer, ja ne kuninkaat, kuin hänen kanssansa

olivat, ja löivät ne Kalevan pojat Karnaimin Astarotissa, ja Susimin Hammissa; niin myös Emimin Sjaven Kirjataimissa:
6. Ja Horilaiset Seirin vuorella; siihen lakiaan paikkaan Pharaniin asti, korpea liki.
7. Ja he palasivat ja tulivat Mispatin lähteen tykö, se on Kades, ja löivät koko Amalekilaisten maan; niin myös Amorilaiset, jotka asuivat Hasesonin Tamarissa.
8. Niin läksivät Sodoman kuningas, ja Gomorran kuningas, ja Adaman kuningas, ja Zeboimin kuningas, ja Belan, se on Zoarin kuningas: ja hankitsivat sotaan heitä vastaan Siddimin laaksossa:
9. Kedorlaomeria Elamin kuningasta, ja Tibealia pakanoitten kuningasta, ja Amraphelia Sinearin kuningasta, ja Ariokia Elassarin kuningasta vastaan: neljä kuningasta viittä vastaan.
10. Ja Siddimin laaksossa oli monta maanpihkakuoppaa. Mutta Sodoman ja Gomorran kuningas siinä pakoon ja maahan lyötiin, ja jääneet pakenivat vuorille.
11. Ja he ottivat kaiken Sodoman ja Gomorran tavaran, ja kaiken heidän elatuksensa, ja menivät matkaansa.
12. Ja ottivat myös Lotin Abramin veljen pojan kanssansa, ja hänen tavaransa, ja menivät matkaansa, sillä hän asui Sodomassa.
13. Silloin tuli yksi joka päässyt oli, ja ilmoitti sen Abramille Hebrealaiselle, joka asui Mamren Amorilaisen lakeudella, joka Eskolin ja Anerin veli oli. Nämät olivat liitossa Abramin kanssa.
14. Koska Abram kuuli veljensä otetuksi kiini, varusti hän omaa kotona syntynyttä palveliaansa kolmesataa ja kahdeksantoistakymmentä, ja ajoi takaa heitä Daniin asti.
15. Jakoi itsensä ja karkasi heidän päällensä yöllä palvelioinensa, ja löi heitä: ja ajoi takaa hamaan Hobaan, joka on vasemmalla puolella Damaskua.
16. Ja toi jällensä kaiken tavaran: ja myös veljensä Lotin ja hänen tavaransa toi hän jällensä, niin myös vaimot ja väen.
17. Silloin meni Sodoman kuningas häntä vastaan, koska hän palasi lyömästä Kedorlaomeria, ja niitä kuninkaita hänen kanssansa: Sjaven lakeudella, joka kuninkaan laaksoksi kutsutaan.
18. Mutta Melkisedek Salemin kuningas toi leivän ja viinan: ja hän oli ylimmäisen Jumalan pappi.
19. Ja siunasi häntä, ja sanoi: siunattu ole sinä Abram sille kaikkein korkeimmalle Jumalalle, jonka taivas ja maa oma on. 20. Ja kiitetty olkoon kaikkein korkein Jumala, joka sinun vihollises antoi sinun käsiis. Ja (Abram) antoi hänelle kymmenykset kaikista.
21. Silloin Sodoman kuningas sanoi Abramille: anna minulle väki, ja pidä itse tavara.
22. Ja Abram sanoi Sodoman kuninkaalle: Minä nostan minun käteni Herran kaikkein korkeimman Jumalan

tykö, jonka taivas ja maa oma on:
23. Etten minä ota kaikesta sinun omastas lankaakaan eli kengän rihmaa, ettes sanoisi: minä olen Abramin äveriääksi tehnyt:
24. Ei suinkaan, paitsi sitä kuin nämät nuoret miehet syöneet ovat; ja niiden miesten osan, jotka minua seurasivat: Aner, Eskol ja Mamre, he saakoon osansa.

15 LUKU

1. Kuin nämä olivat niin tapahtuneet, tuli Herran sana Abramin tykö näyssä, sanoen: älä pelkää Abram, minä olen sinun kilpes, ja sangen suuri palkkas.
2. Mutta Abram sanoi: Herra, Herra, mitäs minulle annat? minä lähden lapsetoinna täältä, ja minun huoneeni haltia on tämä Eleasari Damaskusta.
3. Ja Abram taas sanoi: mutta minulle et sinä antanut siementä. Ja katsos, minun kotopalkolliseni tulee minun perillisekseni.
4. Ja katso, Herran sana tuli hänen tykönsä, sanoen: ei tämä sinua peri: vaan joka sinun ruumiistas tulee, se tulee sinun perillisekses.
5. Niin hän vei hänen ulos, ja sanoi: katso taivaaseen ja lue tähdet, jos sinä ne taidat lukea. Ja sanoi hänelle: niin sinun siemenes on oleva.
6. (Abram) uskoi Herran, ja hän luki hänelle sen vanhurskaudeksi.
7. Ja sanoi hänelle: minä se Herra olen, joka vein sinun ulos Kaldean Uurista, antaakseni sinulle tämän maan omakses.
8. Ja hän sanoi: Herra, Herra, mistä minä tietäisin sen omistavani?
9. Ja hän sanoi hänelle: ota minulle kolmivuotinen hehkonen, ja kolmivuotinen vuohi, ja kolmivuotinen oinas: niin myös mettinen, ja nuori kyhkyläinen.
10. Ja hän otti hänelle nämät kaikki, ja jakoi keskeltä kahtia, ja pani itsekunkin osan toinen toisensa kohdalle; vaan lintuja ei hän jakanut.
11. Niin linnut tulivat lihain päälle; ja Abram karkotti ne.
12. Ja tapahtui auringon laskeissa, että raskas uni lankesi Abramin päälle: ja katso, hämmästys ja synkkä pimeys tuli hänen päällensä.
13. Niin hän sanoi Abramille: sinun pitää totisesti tietämän, että sinun siemenes tulee muukalaiseksi sille maalle, joka ei heidän omansa ole, ja he saattavat heitä orjaksi, ja vaivaavat heitä neljäsataa ajastaikaa.

14. Mutta sille kansalle, jonka orjana he ovat, kostan minä: ja sitte he lähtevät ulos suurella tavaralla.
15. Ja sinä menet isäis tykö rauhassa, ja haudataan hyvässä ijässä.
16. Vaan neljännessä miespolvessa he tänne palajavat: sillä Amorilaisten pahuus ei ole vielä täytetty.
17. Ja koska aurinko oli laskenut, ja pimeys joutunut: katso, pätsi suitsi, ja liekki kävi kappaleitten keskeltä.
18. Sinä päivänä teki Herra liiton Abramin kanssa, sanoen: sinun siemenelles annan minä tämän maan, hamasta Egyptin virrasta, niin suureen virtaan Phratiin asti.
19. Keniläiset, ja Kenitsiläiset, ja Kadmonilaiset,
20. Ja Hetiläiset, ja Pheresiläiset, ja Kalevan pojat,
21. Ja Amorilaiset, ja Kanaanealaiset, ja Gergesiläiset, ja Jebusilaiset.

16 LUKU

1. Ja Sarai Abramin emäntä ei synnyttänyt hänelle. Mutta hänellä oli Egyptiläinen piika, jonka nimi oli Hagar.
2. Ja Sarai sanoi Abramille: katso nyt; Herra on minun sulkenut synnyttämästä, menes siis minun piikani sivuun, jos minä sittenkin saisin lapsia hänestä. Ja Abram otti Sarain sanan.
3. Ja Sarai Abramin emäntä otti Egyptiläisen piikansa Hagarin, sitte kun Abram kymmenen ajastaikaa oli asunut Kanaanin maalla: ja antoi sen miehellensä Abramille emännäksi.
4. Ja hän makasi Hagarin tykönä, joka tuli raskaaksi. Koska hän tunsi itsensä raskaaksi, tuli hänen emäntänsä halvaksi hänen silmissänsä.
5. Niin sanoi Sarai Abramille: minulle tapahtunut vääryys lankee sinun päälles; minä annoin minun piikani sinun sivuus; ja että hän tunsi itsensä raskaaksi, halpenin minä hänen edessänsä: Herra tuomitkoon minun ja sinun välilläs.
6. Mutta Abram sanoi Saraille: katso, sinun piikas on sinun käsissäs, tee hänen kanssansa mitäs tahdot: Niin Sarai kuritti häntä, ja hän pakeni hänen tyköänsä.
7. Mutta Herran enkeli löysi hänen vesilähteen tykönä korvessa: lähteen tykönä Surrin tiellä.
8. Ja sanoi: Hagar, Sarain piika, kustas tulet? ja kuhunkas menet? hän sanoi: minä pakenin emäntääni Saraita.
9. Ja Herran enkeli sanoi hänelle: palaja emäntäs tykö, ja nöyryytä itses hänen kätensä alle.
10. Ja Herran enkeli sanoi hänelle: minä lisään suuresti sinun siemenes, niin ettei sitä taideta luettaa paljouden tähden.
11. Ja Herran enkeli sanoi (vielä) hänelle: katso, sinä olet raskas, ja synnytät pojan: ja sinun pitää

kutsuman hänen nimensä Ismael: sillä Herra on kuullut sinun vaivas.
12. Hän tulee tylyksi mieheksi, ja hänen kätensä jokaista vastaan, ja jokaisen käsi häntä vastaan, ja hän on asuva kaikkein veljeinsä edessä.
13. Ja hän kutsui Herran nimen, joka häntä puhutteli, sinä Jumala, joka näet minun, sillä hän sanoi: enkö minä ole katsonut hänen peräänsä, joka minun näkee?
14. Sentähden nimitti hän sen kaivon, sen elävän kaivoksi, joka minun näkee, joka on Kadeksen ja Baredin välillä.
15. Ja Hagar synnytti Abramille pojan: ja Abram kutsui poikansa nimen, jonka Hagar synnytti, Ismael.
16. Ja Abram oli kuudenyhdeksättäkymmentä ajastajan vanha, koska Hagar synnytti Ismaelin Abramille.

17 LUKU

1. Koska Abram oli yhdeksänkymmenen ja yhdeksän ajastaikainen, näkyi Herra Abramille ja sanoi hänelle: Minä olen Jumala kaikkivaltias: vaella minun edessäni, ja ole vakaa.
2. Ja minä teen liittoni minun ja sinun välilles, ja lisään sinun sangen suuresti.
3. Ja Abram lankesi kasvoillensa: Ja Jumala puhui hänen kanssansa, sanoen:
4. Katso, Minä olen, ja minun liittoni on sinun kanssas, ja sinä tulet paljon kansan isäksi.
5. Sentähden ei sinua pidä enää kutsuttaman Abram; mutta Abrahamin pitää oleman sinun nimes: sillä minä olen tehnyt sinun paljon kansan isäksi.
6. Ja teen sinun sangen suuresti hedelmälliseksi, ja asetan sinun kansoiksi: ja kuninkaat tulevat sinusta.
7. Ja minä teen minun liittoni minun vaiheelleni ja sinun, ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuissansa ijankaikkiseksi liitoksi: että minä olen sinun Jumalas, ja sinun siemenes sinun jälkees.
8. Ja annan sinulle ja sinun siemenelles sinun jälkees, sen maan, jossa sinä muukalainen olet; koko Kanaanin maan ijäiseksi omaisuudeksi: ja olen heidän Jumalansa.
9. Ja Jumala sanoi Abrahamille: pidä siis minun liittoni, sinä ja sinun siemenes sinun jälkees, heidän suvuissansa.
10. Ja tämä on liitto, jonka teidän pitämän pitää, minun vaiheellani ja teidän, ja sinun siemenes vaiheella sinun jälkees: kaikki miehenpuoli pitää teidän seassanne ympärileikattaman.
11. Ja teidän pitää ympärileikkaaman teidän esinahkanne lihan: sen pitää oleman liiton merkiksi minun ja teidän vaiheellanne.
12. Kahdeksan päiväinen poikalapsi pitää ympärileikattaman teidän seassanne, kaikki miehenpuoli teidän

suvuissanne: kotona syntynyt, eli kaikkinaiselta muukalaiselta rahalla ostettu, joka ei ole sinun siemenestäs.
13. Kaiketi pitää ympärileikattaman sekä kotonas syntynyt, että rahallas ostettu; ja niin minun liittoni on oleva teidän lihassanne ijankaikkiseksi liitoksi.
14. Ja jonka esinahallisen miehenpuolen esinahan liha ei ympärileikata, se sielu pitää hukutettaman kansastansa: hän on minun liittoni rikkonut.
15. Ja Jumala sanoi Abrahamille: Saraita sinun emäntääs ei pidä sinun enää kutsuman Sarai; vaan Saara pitää oleman hänen nimensä:
16. Sillä minä siunaan häntä, ja annan myös hänestä sinulle pojan; sillä minä siunaan hänen, ja hän on tuleva kansoiksi, ja kansain kuninkaat tulevat hänestä.
17. Ja Abraham lankesi kasvoillensa ja naurahti, ja sanoi sydämessänsä: syntyneekö sadanajastaikaiselle poika? ja Saara yhdeksänkymmenen ajastaikainen synnyttäneekö?
18. Ja Abraham sanoi Jumalalle: josko Ismael sais elää sinun edessäs!
19. Niin sanoi Jumala: Tosin Saara sinun emäntäs synnyttää sinulle pojan ja sinun pitää hänen nimensä kutsuman Isaak: ja minä teen minun liittoni hänen kanssansa ijankaikkiseksi liitoksi, hänen siemenellensä hänen jälkeensä.
20. Ismaelista olen minä myös sinun rukoukses kuullut, katso, minä olen siunannut häntä, ja teen hänen hedelmälliseksi, ja lisään hänen sangen suuresti: kaksitoistakymmentä ruhtinasta pitää hänen siittämän, ja minä teen hänen suureksi kansaksi.
21. Mutta minun liittoni teen minä Isaakin kanssa; jonka Saara on sinulle synnyttävä, tähän aikaan tulevana vuonna. 22. Ja kuin puhe oli päätetty hänen kanssansa, meni Jumala ylös Abrahamin tyköä.
23. Ja Abraham otti poikansa Ismaelin, ja kaikki kotona syntyneet, ja kaikki ostetut: kaiken miehenpuolen Abrahamin huoneessa: ja ympärileikkasi heidän esinahkansa lihan, kohta sinä päivänä kuin Jumala oli puhunut hänen kanssansa.
24. Ja Abraham oli yhdeksän ja yhdeksänkymmenen ajastaikainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.
25. Mutta Ismael hänen poikansa oli kolmentoistakymmenen ajastaikainen, koska hänen esinahkansa liha ympärileikattiin.
26. Yhtenä päivänä ympärileikattiin Abraham, ja Ismael hänen poikansa.
27. Ja kaikki miehenpuoli hänen huoneessansa, kotona syntyneet ja muukalaisilta ostetut, ympärileikattiin hänen kanssansa.

18 LUKU

1. Ja Herra näkyi hänelle Mamren lakeudella; jossa hän istui majan ovella, koska päivä oli palavimmallansa.
2. Koska hän silmänsä nosti ja näki, katso kolme miestä seisoivat hänen edessänsä: ja kuin hän näki heidät, juoksi hän heitä vastaan majan ovelta, ja kumarsi itsensä maahan.
3. Ja sanoi: Herra, jos minä olen armon löytänyt sinun edessäs, niin älä mene palvelias ohitse.
4. Ja sallikaat tuotaa vähä vettä pestäksenne teidän jalkanne, ja levätkäät teitänne puun alla.
5. Ja minä tuon teidän eteenne kappaleen leipää, virvottaaksenne teidän sydäntänne, ja sitte menkäät: sillä sentähden te poikkesitte teidän palvelianne tykö. Ja he sanoivat: tee niin kuin sinä olet puhunut.
6. Niin Abraham riensi majaan Saaran tykö, ja sanoi: riennä sinuas ja tuo kolme mittaa sämpyläjauhoja, sotke ja leivo kaltiaisia.
7. Ja Abraham juoksi karjan tykö: ja toi nuoren ja kauniin vasikan, ja antoi palveliallensa, joka riensi valmistamaan sitä.
8. Ja hän toi voita ja maitoa, ja vasikasta, jota hän valmistanut oli, ja pani heidän eteensä: ja hän seisoi heidän edessänsä puun alla ja he söivät.
9. Niin sanoivat he hänelle: kussa on Saara sinun emäntäs? hän vastasi: täällä majassa.
10. Ja hän sanoi: tosin minä palajan sinun tykös, liki tällä vuoden ajalla, ja katso, Saaralla emännälläs on poika. Ja Saara kuuli sen majan ovelle, joka oli hänen takanansa.
11. Mutta Abraham ja Saara olivat vanhat ja ijälliseksi joutuneet; niin että Saaralta olivat lakanneet vaimolliset menot.
12. Sentähden nauroi Saara itsellensä, ja sanoi: nyt koska minä vanha olen, antanenko minä itseni hekumaan? ja minun herrani on vanhentunut.
13. Ja Herra sanoi Abrahamille: miksi Saara nauroi, sanoen: pitäneeköstä todellakin minun synnyttämän, joka olen vanhaksi tullut?
14. Onko Herralle jotakin mahdotointa? Määrättyyn aikaan, koska minä palajan sinun tykös, tällä vuoden ajalla, niin Saaralla on poika.
15. Niin Saara kielsi, sanoen: en minä nauranut: sillä hän hämmästyi. Mutta hän sanoi: ei ole niin, sinä nauroit.
16. Silloin nousivat miehet sieltä, ja käänsivät heitänsä Sodomaan päin: ja Abraham meni heidän kanssansa, saattamaan heitä.
17. Ja Herra sanoi: kuinka minä salaan Abrahamilta, jota minä teen?
18. Että Abraham tulee suureksi ja väkeväksi kansaksi, ja kaikki kansat maan päällä pitää hänessä siunatuksi tuleman.

19. Sillä minä tunnen hänen, että hän käskee lapsiansa ja huonettansa hänen jälkeensä Herran tietä pitämään, ja tekemään hurskautta ja oikeutta: että Herra saattais Abrahamille kaikki, kuin hän hänelle luvannut on.
20. Ja Herra sanoi: Sodomassa ja Gomorrassa on suuri huuto, ja heidän syntinsä ovat sangen raskaat.
21. Minä astun nyt alas ja katson, jos he täydellisesti tehneet ovat huudon jälkeen, joka minun eteeni tullut on; taikka jos ei niin ole, että minä sen tietäisin.
22. Ja miehet käänsivät itsensä sieltä, ja menivät Sodomaan päin. Mutta Abraham jäi seisomaan vielä Herran eteen.
23. Ja Abraham astui hänen tykönsä, ja sanoi: hukutatkos myös vanhurskaan jumalattoman kanssa?
24. Jos kaupungissa olisi viisikymmentä vanhurskasta, hukuttaisitkos myös ne, ja et säästäisi sitä siaa viidenkymmenen vanhurskaan tähden, jotka siellä olisivat?
25. Pois se sinusta, ettäs sen tekisit, ja kuolettaisit vanhurskaan jumalattoman kanssa, ja että vanhurskaalle kävis niinkuin jumalattomallekin. Pois se sinusta: Eikö kaiken maailman tuomari oikein tuomitsisi?
26. Herra sanoi: jos minä löydän viisikymmentä vanhurskasta Sodoman kaupungissa; niin minä säästän kaiken sen paikan heidän tähtensä.
27. Abraham vastasi ja sanoi: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa; ehkä minä tomu ja tuhka olen.
28. Mitämaks, jos oli vailla viisi niistä viidestäkymmenestä vanhurskaasta, kadottaisitkos viiden tähden koko kaupungin? ja hän sanoi: en kadota, jos minä löydän siellä viisiviidettäkymmentä.
29. Ja hän puhui vielä hänelle, ja sanoi: mitämaks, siinä löyttäisiin neljäkymmentä? ja hän sanoi: en tee minä neljänkymmenen tähden.
30. Abraham sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, että minä vielä puhun: mitämaks, löyttäisiin siellä kolmekymmentä? ja hän sanoi: en minä tee, jos minä löydän siellä kolmekymmentä.
31. Ja hän sanoi taas: katso, minä olen ruvennut puhumaan minun Herrani kanssa: mitämaks, löyttäisiin siellä kaksikymmentä? ja hän sanoi: en kadota heitä kahdenkymmenen tähden.
32. Ja hän vielä sanoi: älköön minun Herrani vihastuko, jos minä ainoastansa tällä erällä puhu: mitämaks, siellä löyttäisiin kymmenen? ja hän sanoi: en kadota heitä kymmenen tähden.
33. Ja Herra meni pois sitte kuin hän oli Abrahamin kanssa puhunut: ja Abraham palasi kotiansa.

19 LUKU

1. Ja kaksi enkeliä tulivat ehtoona Sodomaan, ja Lot istui Sodoman portissa: ja kuin hän näki heidät, nousi hän heitä vastaan, ja kumarsi kasvoillensa maahan.
2. Ja sanoi: katso, minun Herrani, poiketkaat teidän palvelianne huoneeseen yöksi, ja antakaat pestä jalkanne, ja aamulla varhain noustuanne menette matkaan. Ja he sanoivat: ei suinkaan, vaan kadulla me yötä pidämme.
3. Ja hän kovin vaati heitä, ja he poikkesivat hänen tykönsä, ja tulivat hänen huoneeseensa. Ja hän valmisti heille aterian, ja leipoi happamattomia leipiä, ja he söivät.
4. Ennenkuin he levätä panivat, tulivat kaupungin miehet, Sodomalaiset, nuoret ja vanhat: kaikki kansa joka kulmalta, ja piirittivät huoneen.
5. Ja huusivat Lotin, ja sanoivat hänelle: kussa ovat ne miehet, jotka sinun tykös yöllä tulivat? tuo heitä meidän tykömme tutaksemme heitä.
6. Silloin Lot meni ulos heidän tykönsä oven eteen, ja sulki oven jälkeensä.
7. Ja sanoi: älkäät te, rakkaat veljeni, tehkö niin pahoin.
8. Katso, minulla on kaksi tytärtä, jotka ei vielä miehestä mitään tiedä: ne minä tuotan teille, tehkäät heille mitä te tahdotte: ainoastansa näille miehille älkäät mitään pahaa tehkö; sillä sentähden ovat he tulleet minun kattoni varjon ala.
9. Mutta he sanoivat: tule tänne. Ja sanoivat: tuleeko joku muukalaiseksi, ja kuitenkin tahtoo kokonansa hallita? nyt, me teemme enemmän pahaa sinulle kuin heille: ja he tekivät suurella väkivallalla miehelle Lotille ylläkön, ja juoksivat ovea särkemään.
10. Niin miehet ojensivat kätensä ulos, ja tempasivat Lotin tykönsä huoneesen, ja paiskasivat oven kiinni.
11. Ja miehet, kuin huoneen oven edessä olivat, löivät he sokeudella, pienet ja suuret, niin että he väsyivät ovea etseissänsä.
12. Ja miehet sanoivat Lotille: onko sinulla vielä tässä joku? vävyjä, eli poikia taikka tyttäriä, eli kaikkia mitä sinulla on tässä kaupungissa? vie ne ulos tästä siasta.
13. Sillä me hukutamme tämän paikan: että heidän huutonsa on suuri Herran edessä, niin Herra lähetti meidät heitä hukuttamaan.
14. Niin Lot meni ulos ja puhutteli vävyjänsä, jotka piti saaman hänen tyttärensä, ja sanoi: nouskaat ja lähtekäät tästä siasta: sillä Herra hukuttaa tämän kaupungin: mutta hän oli niinkuin leikkiä tekevä hänen vävyinsä silmäin edessä.
15. Koska aamurusko kävi ylös, kiiruhtivat enkelit Lotin joutumaan, ja sanoivat:
nouse, ota emäntäs, ja kaksi tytärtäs, jotka saapuvilla ovat, ettet sinä myös hukkuisi tämän kaupungin pahuudessa.

16. Koska hän viipyi, tarttuivat miehet hänen käteensä, ja hänen emäntänsä, ja hänen kahden tyttärensä käteen, sillä Herra tahtoi säästää heitä: ja taluttivat hänen ulos ja jättivät hänen ulkopuolelle kaupunkia.
17. Ja koska he johdattivat heitä ulos, sanoivat he: pelasta sinun sielus, ja älä katsahda taakses, ja älä myös seisahda koko tälle lakeudelle; vaan turvaa sinuas vuorelle, ettes hukkuisi.
18. Ja Lot sanoi heille: Ei Herra.
19. Katso, sinun palvelias on löytänyt armon sinun edessäs, sinä olet tehnyt sinun laupeutes suureksi, jonkas minulle osotit, pelastaakses minun sieluani: en taida minä pelastaa minuani vuorella, ettei minulle jotakuta pahaa tapahtuisi, ja kuolisin.
20. Katsos, tuo kaupunki on läsnä, paeta sinne: ja hän on vähä: salli minua siellä pelastettaa: eikö hän ole vähäinen? että minun sieluni siellä elävänä pysyis.
21. Niin sanoi hän hänelle: katso, tässä asiassa olen minä myös sinun rukoukses päälle katsonut: etten minä kukista sitä kaupunkia, jostas puhuit.
22. Riennä, pelasta sinuas siellä: sillä en minä taida tehdä mitään, siihenasti ettäs sinne sisälle tulet. Sentähden kutsui hän sen kaupungin Zoar.
23. Aurinko oli noussut maan päälle, ja Lot tuli Zoariin sisälle.
24. Ja Herra antoi sataa Sodoman ja Gomorran päälle tulikiveä ja tulta: Herralta taivaasta.
25. Ja kukisti ne kaupungit, ja kaiken sen lakeuden: niin myös kaikki niiden kaupunkein asuvaiset, ja maan kasvon.
26. Ja Lotin emäntä käänsi kasvonsa takaisin hänestä; ja muuttui suolapatsaaksi.
27. Mutta Abraham nousi varhain aamulla, ja meni siihen paikkaan, kussa hän oli ennen seisonut Herran edessä.
28. Ja katsahti Sodomaa ja Gomorraa päin, ja kaiken sen maan lakeuteen; ja näki että savu nousi maasta niinkuin pätsin savu.
29. Ja tapahtui, koska Jumala kukisti sen lakeuden kaupungit, muisti Jumala Abrahamin: ja johdatti Lotin ulos hävityksen keskeltä, koska hän kukisti ne kaupungit, joissa Lot asui.
30. Ja Lot läksi Zoarista, ja asui vuorella, ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa; sillä hän pelkäsi asua Zoarissa: ja oli luolassa ja kaksi hänen tytärtänsä hänen kanssansa.
31. Niin sanoi vanhempi nuoremmalle: meidän isämme on vanha: eikä ole muuta miestä maan päällä, makaamaan meidän kanssamme, koko maan tavan jälkeen.
32. Käykäämme, juottakaamme meidän isämme viinalla, ja maatkaamme hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä.

33. Niin he juottivat isänsä sinä yönä viinalla. Ja vanhempi tuli ja makasi isänsä kanssa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi.
34. Toisena päivänä sanoi vanhempi nuoremmalle: katso, minä makasin menneenä yönä isäni kanssa: juottakaamme häntä tänäkin yönä viinalla, ja mene sinä ja makaa hänen kanssansa, herättääksemme isästämme siementä.
35. Niin he juottivat myös sinä yönä isänsä viinalla: ja nuorempi meni ja makasi hänen kanssansa, ja ei hän huomainnut koska hän levätä tuli, ja koska hän nousi.
36. Ja niin molemmat Lotin tyttäret tulivat isästänsä raskaaksi.
37. Ja vanhempi synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Moab: hänestä ovat Moabilaiset tulleet, hamaan tähän päivään asti.
38. Ja nuorempi myös synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä BenAmmi: hänestä tulivat Ammonin lapset, hamaan tähän päivään asti.

20 LUKU

1. Niin Abraham vaelsi sieltä etelään päin, ja asui Kadeksen ja Surrin vaiheella: ja oli muukalainen Gerarissa.
2. Ja Abraham sanoi emännästänsä Saarasta: hän on minun sisareni. Niin Abimelek Gerarin kuningas lähetti ja antoi noutaa Saaran tykönsä.
3. Mutta Jumala tuli Abimelekin tykö yöllä unessa: ja sanoi hänelle: katso, sinun pitää kuoleman sen vaimon tähden, jonkas ottanut olet; sillä hän on yhden miehen aviovaimo.
4. Mutta Abimelek ei ollut ryhtynyt häneen, ja sanoi: Herra tahdotkos myös surmata hurskaan kansan?
5. Eikö hän sanonut minulle: hän on minun sisareni, ja hän myös itse sanoi: hän on minun veljeni: yksivakaisella sydämellä ja viattomilla käsillä olen minä sen tehnyt.
6. Ja Jumala sanoi hänelle unessa: minä myös tiedän, ettäs sydämes yksivakaisuudessa sen tehnyt olet. Sentähden minä myös estin sinun, ettes rikkoisi minua vastaan; jonka tähden en minä sallinut sinua ryhtymään häneen.
7. Niin anna nyt miehelle hänen emäntänsä jälleen; sillä hän on propheta: ja hän on rukoileva sinun edestäs, ettäs saat elää. Mutta jos et sinä anna häntä jälleen, niin tiedä, ettäs totisesti kuolet, ja kaikki mitä sinulla on.
8. Niin Abimelek nousi varhain aamulla, ja kutsui kaikki palveliansa, ja puhui kaikki nämät sanat heidän kuultensa: ja miehet pelkäsivät suuresti.

9. Ja Abimelek kutsui Abrahamin, ja sanoi hänelle: mitäs meille teit? ja mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, ettäs saattaisit minulle ja minun valtakunnalleni niin suuren rikoksen? sinä olet tehnyt minua vastaan niitä töitä joita ei sovi tehdä.
10. Ja Abimelek sanoi vielä Abrahamille: mitäs näit, ettäs tämän teit?
11. Abraham sanoi: minä ajattelin: kukaties ei tässä paikassa ole yhtään Jumalan pelkoa: ja he surmaavat minun, emäntäni tähden.
12. Ja hän on tosin minun sisareni: sillä hän on minun isäni tytär, vaan ei äitini tytär: ja minä otin hänen emännäkseni.
13. Koska Jumala laski minun kulkemaan isäni huoneesta, sanoin minä hänelle: tämä on sinun lempes, jonka sinun minua kohtaan pitää tekemän: kuhunka paikkaan ikänänsä me tulemme, sano minusta: hän on minun veljeni.
14. Niin Abimelek otti lampaita, ja karjaa, ja palvelioita, ja piikoja, ja antoi Abrahamille: ja antoi hänelle jälleen Saaran hänen emäntänsä.
15. Ja Abimelek sanoi: katso, minun maani on altis sinun edessäs: asu kussa sinulle parhain kelpaa.
16. Ja sanoi Saaralle: katso, minä olen antanut veljelles tuhannen hopiapenninkiä, katso, ne pitää oleman sinulle silmäin peitteeksi, kaikkein edessä, jotka sinun kanssas ovat, ja kaikkein muiden edessä. Ja niin vahvistettiin (hänen nuhteettomuutensa).
17. Ja Abraham rukoili Jumalaa: ja Jumala paransi Abimelekin, ja hänen emäntänsä, ja hänen piikansa, ja ne siittivät.
18. Sillä Herra oli peräti sulkenut kaikki kohdut Abimelekin huoneessa, Saaran Abrahamin emännän tähden.

21 LUKU

1. Ja Herra etsi Saaraa, niinkuin hän sanonut oli: ja Herra teki Saaralle niinkuin hän puhunut oli.
2. Ja Saara tuli raskaaksi, ja synnytti Abrahamille pojan hänen vanhuudessansa; sillä ajalla kuin Jumala hänelle sanonut oli.
3. Ja Abraham kutsui poikansa nimen, joka hänelle syntynyt oli, ja jonka Saara hänelle synnyttänyt oli, Isaak.
4. Ja Abraham ympärileikkasi poikansa Isaakin kahdeksan päiväisenä: niinkuin Jumala hänen käskenyt oli.
5. Ja Abraham oli sadan ajastaikainen, koska Isaak hänen poikansa hänelle syntyi.
6. Ja Saara sanoi: Jumala on tehnyt minulle nauron: kuka ikänä sen saa kuulla, hän nauraa minua.

7. Ja sanoi vielä: kuka olis taitanut sanoa Abrahamille: Saara on lapsia imettävä; sillä minä olen synnyttänyt pojan hänen vanhuudessansa.
8. Ja lapsi kasvoi ja vieroitettiin: ja Abraham teki suuren pidon sinä päivänä, jona Isaak vieroitettiin.
9. Ja Saara näki Egyptiläisen Hagarin pojan, jonka se Abrahamille synnyttänyt oli, pilkkaajaksi.
10. Ja sanoi Abrahamille: aja ulos tämä palkkavaimo poikinensa: sillä palkkavaimon pojan ei pidä perimän minun poikani Isaakin kanssa.
11. Ja tämä sana oli Abrahamin mielestä sangen karvas, hänen poikansa tähden.
12. Mutta Jumala sanoi Abrahamille: älä ota sitä pahakses pojasta ja palkkapiiastas: kaikki mitä Saara sinulle sanoo, niin kuule häntä: sillä Isaakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.
13. Minä teen myös piikas pojan (suureksi) kansaksi; että hän sinun siemenes on.
14. Niin nousi Abraham aamulla varhain, ja otti leipiä ja vesileilin; ja antoi Hagarille, ja pani hänen selkäänsä, ja (antoi hänelle) pojan, ja laski hänen menemään. Ja hän meni matkaansa, ja eksyi BerSaban korvessa.
15. Koska vesi oli loppunut leilistä, heitti hän pojan puun alle.
16. Ja meni pois, ja istui hänen kohdallensa taamma, liki joutsen kantamalle; sillä hän sanoi: en minä voi nähdä pojan kuolemaa. Ja hän istui hänen kohdallensa, korotti äänensä ja itki.
17. Ja Jumala kuuli pojan äänen, ja Jumalan enkeli huusi Hagaria taivaasta, ja sanoi hänelle: mikä sinun on, Hagar? älä pelkää; sillä Jumala on kuullut pojan äänen, kussa hän makaa.
18. Nouse, ota poika, ja tue häntä kädelläs: sillä minä teen hänen suureksi kansaksi.
19. Ja Jumala avasi hänen silmänsä, että hän näki vesikaivon; niin hän meni ja täytti leilin vedellä, ja antoi pojan juoda.
20. Ja Jumala oli pojan kanssa, ja hän kasvoi; ja asui korvessa, ja tuli tarkaksi joutsimieheksi.
21. Ja asui Paranin korvessa; ja hänen äitinsä otti hänelle emännän Egyptin maalta.
22. Sillä ajalla puhui Abimelek ja hänen sotapäämiehensä Phikol Abrahamille, sanoen: Jumala on sinun kanssas kaikissa mitä sinä teet.
23. Niin vanno nyt minulle tässä Jumalan kautta, ettes ole minulle, ja minun pojalleni, ja poikanipojalle petollinen; vaan sen laupiuden jälkeen, jonka minä tein sinun kanssas, tee sinä myös minun kanssani, ja sen maan kanssa, jossa sinä olet muukalainen.
24. Niin sanoi Abraham: minä vannon.
25. Ja Abraham nuhteli Abimelekiä, sen vesikaivon tähden, kun Abimelekin palveliat olivat väkivallalla ottaneet.

26. Ja Abimelek sanoi: en ole minä tietänyt kuka sen teki; etkä sinä ilmoittanut minulle; enkä minä sitä ole ennen kuullut, kuin tänä päivänä.
27. Niin otti Abraham lampaita ja karjaa, ja antoi Abimelekille; ja he tekivät molemmat liiton keskenänsä.
28. Ja Abraham asetti seitsemän karitsaa laumasta erinänsä.
29. Ja Abimelek sanoi Abrahamille: mihinkä
ne seitsemän karitsaa, jotkas olet asettanut erinänsä?
30. Hän vastasi: nämät seitsemän karitsaa pitää sinun ottaman minun kädestäni, todistukseksi minulle, että minä olen tämän kaivon kaivanut.
31. Sentähden kutsui hän sen sian BerSaba: sillä siinä he molemmat vannoivat keskenänsä.
32. Ja niin he tekivät liiton BerSabassa. Ja Abimelek nousi ja Phikol hänen sotapäämiehensä, ja palasivat Philistealaisten maalle.
33. Ja Abraham istutti puita BerSabassa; ja saarnasi siinä Herran ijankaikkisen Jumalan nimestä.
34. Ja oli muukalainen Philistealaisten maalla kauvan aikaa.

22 LUKU

1. Ja koska se oli tapahtunut, koetteli Jumala Abrahamia, ja sanoi hänelle: Abraham. Ja hän vastasi: Katso, tässä minä olen.
2. Ja hän sanoi: ota nyt Isaak sinun ainoa poikas, jotas rakastat, ja mene Morian maalle; ja uhraa häntä siellä polttouhriksi yhdellä niistä vuorista, jonka minä sinulle sanova olen.
3. Niin Abraham nousi varhain aamulla, ja valjasti aasinsa, ja otti kaksi palveliaansa kanssansa, ja poikansa Isaakin; ja halkoili puita polttouhriin, ja valmisti itsensä, ja meni sille paikalle, minkä Jumala oli hänelle sanonut.
4. Kolmantena päivänä nosti Abraham silmänsä, ja näki sen paikan taampana.
5. Silloin Abraham sanoi palvelioillensa: olkaat te tässä itseksenne aasin tykönä; mutta minä ja poika käymme tuonne. Ja koska me olemme rukoilleet, niin me palajamme teidän tykönne.
6. Ja Abraham otti polttouhrin halvot, ja sälytti poikansa Isaakin selkään, vaan itse hän otti tulen ja veitsen käteensä; ja he kävivät molemmat ynnä.
7. Niin sanoi Isaak isällensä Abrahamille: minun isäni. Hän vastasi: katso, tässä minä olen, poikani. Ja hän sanoi: katso, tässä on tuli ja halvot; mutta kussa on lammas polttouhriksi?
8. Abraham vastasi: Jumala on edeskatsova itsellensä lampaan polttouhriksi, poikani. Ja he kävivät molemmat ynnä.

9. Ja kuin he tulivat sille paikalle, josta Jumala oli hänelle sanonut, teki Abraham siihen alttarin, ja pani halvot; ja sitoi poikansa Isaakin, ja pani hänen alttarille halkoin päälle.
10. Ja ojensi kätensä, ja sivalsi veitsen, teurastaaksensa poikaansa.
11. Niin Herran enkeli huusi häntä taivaasta, sanoen: Abraham, Abraham. Hän vastasi: tässä minä olen.
12. Hän sanoi: älä satuta kättäs poikaan, älä myös hänelle mitään tee: sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkäät Jumalaa, ja et ole säästänyt ainokaista poikaas minun tähteni.
13. Niin Abraham nosti silmänsä, ja äkkäsi oinaan takanansa, sarvista sekaantuneena tihkiään pensastoon. Niin Abraham meni, ja otti oinaan ja uhrasi polttouhriksi poikansa edestä.
14. Ja Abraham nimitti sen paikan, Herra on edeskatsova: josta vielä tänäpänä sanotaan, Herran vuorella edeskatsotaan.
15. Mutta Herran enkeli huusi Abrahamia toistamiseen taivaasta.
16. Ja sanoi: Minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra: ettäs tämän teit, ja et säästänyt sinun ainoaa poikaas;
17. Niin minä suuresti siunaan sinun, ja runsaasti lisään sinun siemenes niinkuin taivaan tähdet, ja niinkuin sannan meren reunalla. Ja sinun siemenes on perivä vihollistensa portit.
18. Ja sinun siemenessäs pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman, ettäs minun äänelleni kuuliainen olit.
19. Sitte palasi Abraham palveliainsa tykö, ja he nousivat, ja ynnä matkustivat BerSabaan. Ja Abraham asui BerSabassa.
20. Ja koska nämät olivat tapahtuneet, ilmoitettiin Abrahamille sanoen: katso, Milka on myös synnyttänyt poikia sinun veljelles Nahorille.
21. Esikoisensa Utsin, ja Butsin hänen veljensä, ja Kemuelin Aramin isän.
22. Ja Kesedin ja Hasonin, ja Pildaksen ja Jedlaphen, ja Betuelin.
23. Mutta Betuel siitti Rebekan. Nämät kahdeksan synnytti Milka Nahorille Abrahamin veljelle.
24. Mutta hänen jalkavaimonsa, Rehuma nimeltä, synnytti Teban, Gahamin, Tehaksen ja Maakan.

23 LUKU

1. Ja Saaran elinaika oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä ajastaikaa: ne olivat Saaran ikävuodet.
2. Ja Saara kuoli Arban kaupungissa, joka (on) Hebron Kanaanin maalla. Niin tuli Abraham murehtimaan Saaraa ja itkemään häntä.

3. Sitte nousi hän kuolleensa tyköä; ja puhui Hetin lapsille sanoen:
4. Minä olen muukalainen ja kuitenkin asuvainen teidän tykönänne, antakaat minulle perintöhauta teidän tykönänne, haudatakseni minun kuolleeni, joka on minun edessäni.
5. Niin vastasivat Hetin lapset Abrahamia, sanoen hänelle:
6. Kuule meitä, rakas herra: sinä olet Jumalan ruhtinas meidän seassamme, hautaa sinun kuollees meidän parhaisiin hautoihimme: ei yksikään meistä sinua kiellä hautaamasta kuolluttas hänen hautaansa.
7. Niin Abraham nousi ja kumarsi itsensä maan kansan edessä, (nimittäin) Hetin lasten edessä.
8. Ja hän puhui heille, sanoen: jos teidän mielenne on, että minä hautaan minun kuolleeni, joka minun edessäni on; niin kuulkaat minua, ja rukoilkaat minun edestäni Ephronia Zoarin poikaa.
9. Että hän antais minulle Makpelan luolan, joka hänellä on, vainionsa perällä: täyden hinnan edestä antakaan sen minulle teidän keskellänne perintöhaudaksi.
10. Sillä Ephron asui Hetin lasten seassa. Niin vastasi Ephron Hetiläinen Abrahamia, Hetin poikain kuullen, kaikkein sisälle ja ulos käyväisten hänen kaupunkinsa portista, sanoen:
11. Ei, minun herrani, vaan kuule minua; vainion minä annan sinulle, ja luolan, joka siinä on, annan minä sinulle: minun kansani lasten nähden annan minä sen sinulle; hautaa kuollees.
12. Abraham kumarsi maan kansan edessä.
13. Ja puhui Ephronille maan kansan kuullen, sanoen: jos sinä minua kuulet: minä annan rahan vainion edestä, ota se minulta, ja minä hautaan minun kuolleeni siihen.
14. Ephron vastasi Abrahamia, sanoen hänelle:
15. Minun herrani, kuule minua: maa maksaa neljäsataa sikliä hopiaa; vaan mitä se on minun ja sinun välilläs? hautaa sinun kuollees.
16. Abraham kuuli Ephronia, ja punnitsi hänelle rahan, jonka hän nimittänyt oli Hetin lasten kuullen: neljäsataa sikliä hopiaa, käypää rahaa.
17. Ja niin vahvistettiin Ephronin vainio, joka Makpelassa on Mamren kohdalla, sekä pelto että luola joka siinä on, ja kaikki puut siinä vainiossa, jotka ympäri kaikissa sen rajoissa ovat.
18. (Kaikki ne tulivat) Abrahamille omaisuudeksi Hetin lasten nähden: kaikkein (nähden), jotka sisällekävivät hänen kaupunkinsa portista.
19. Ja sitte hautasi Abraham emäntänsä Saaran siihen luolaan, joka oli Makpelan vainiossa Mamren kohdalla; se on Hebron Kanaanin maalla:
20. Niin vahvistettiin siis vainio ja luola, joka siinä oli, Abrahamille perintöhaudaksi, Hetin lapsilta.

24 LUKU

1. Ja Abraham oli vanha ja joutunut ijälliseksi: ja Herra oli siunannut hänen kaikissa.
2. Niin sanoi Abraham vanhimmalle huoneensa palvelialle, joka kaikki hallitsi, mitä hänellä oli: laske nyt kätes minun kupeeni alle.
3. Ja minä vannotan sinua Herran taivaan ja maan Jumalan kautta; ettes ota emäntää minun pojalleni Kanaanealaisten tyttäristä, joiden seassa minä asun.
4. Vaan mene minun isäni maalle ja minun sukuni tykö; ja ota minun pojalleni Isaakille emäntä.
5. Ja palvelia sanoi: jos niin tapahtuis, ettei vaimo tahtoisi seurata minua tähän maahan: pitääkö minun kumminkin viemän jällensä sinun poikas sille maalle, jostas lähtenyt olet?
6. Abraham sanoi hänelle: kavahda sinuas, ettes vie minun poikaani sinne jällensä.
7. Herra taivaan Jumala, joka minun otti isäni huoneesta ja syntymä-maaltani, ja joka minun kanssani puhui, ja myös vannoi minulle, sanoen: sinun siemenelles minä annan tämän maan: hän lähettää enkelinsä sinun edelläs, ettäs ottaisit minun pojalleni emännän sieltä.
8. Jos ei vaimo tahtoisi seurata sinua, niin sinä olet vapaa tästä minun valastani; ainoastansa älä vie minun poikaani sinne jälleen.
9. Niin laski palvelia kätensä herransa Abrahamin kupeen alle; ja vannoi hänelle sen.
10. Niin otti palvelia kymmenen kamelia herransa kameleista, ja läksi matkaan, ja otti myötänsä kaikkinaisesta herransa tavarasta: ja vaelsi Mesopotamiaan Nahorin kaupunkiin.
11. Ja hän antoi kamelein laskea polvillensa ulkona kaupungista vesikaivon tykönä; ehtoopuolella, jolla ajalla vaimoväen tapa oli lähteä vettä ammuntamaan.
12. Ja sanoi: Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, anna minun kohdata tänäpänä (herrani morsiamen); ja tee laupius minun herrani Abrahamin kanssa.
13. Katso, minä seison tässä vesikaivon tykönä: ja heidän tyttärensä, jotka asuvat tässä kaupungissa, tulevat vettä ammuntamaan.
14. Jos joku piika tulee, jolle minä sanon: kallista tänne vesiastias juodakseni, ja hän sanoo: juo, minä juotan myös sinun kamelis: että hän on se, jonkas olet edeskatsonut palvelialles Isaakille, ja siitä ymmärtäisin tehnees laupiuden minun herrani kanssa.
15. Ja ennenkuin hän lakkasi puhumasta, katso, Rebekka tuli, joka syntynyt oli Betuelille, Milkan, Abrahamin veljen Nahorin emännän pojalle. Ja hänellä vesiastiansa olallansa.

16. Ja piika oli sangen ihana nähdä, ja vielä neitsy, ja ei yksikään mies ollut häneen ryhtynyt: hän meni alas kaivon tykö, ja täytti astiansa, ja tuli ylös.
17. Niin palvelia juoksi häntä vastaan, ja sanoi: annas minun juoda vähä vettä astiastas.
18. Hän sanoi: juo minun herrani: ja hän kiiruusti laski alas vesiastiansa kätensä päälle, ja antoi hänen juoda.
19. Ja kuin hän oli antanut hänen juoda, sanoi hän: minä myös ammunnan vettä kameleilles, niinkauvan että he kaikki saavat juoda.
20. Ja hän kaasi kohta veden astiastansa ruuheen, ja juoksi taas kaivolle ammuntamaan: ja ammunsi kaikille hänen kameleillensa.
21. Mutta mies ihmetteli häntä: ja oli ääneti, ja tahtoi tietää, jos Herra oli tehnyt hänen matkansa onnelliseksi, taikka ei.
22. Ja koska kaikki kamelit olivat juoneet, antoi mies hänelle kulta-otsalehden, joka painoi puolen sikliä: niin myös kaksi rannerengasta hänen käsiinsä, jotka painoivat kymmenen sikliä kultaa.
23. Ja sanoi: kenenkäs tytär olet? sanos minulle se: onko isäs huoneessa siaa meidän yötä ollaksemme?
24. Hän sanoi hänelle: minä olen Betuelin, Milkan pojan, tytär, jonka hän synnytti Nahorille.
25. Ja hän vielä sanoi hänelle: on myös olkia ja karjan ruokaa kyllä meillä: ja myös siaa yötä olla.
26. Ja mies kumarsi maahan ja rukoili Herraa:
27. Ja sanoi: kiitetty olkoon Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, joka ei ottanut pois laupiuttansa ja totuuttansa minun herraltani: minua on Herra johdattanut tällä tiellä, minun herrani veljen huoneesen.
28. Niin piika juoksi ja ilmoitti nämät asiat äitinsä huoneessa.
29. Oli myös Rebekalla veli, jonka nimi oli Laban: ja Laban juoksi miehen tykö lähteelle.
30. Sillä koska hän näki otsalehden ja rannerenkaat sisarensa käsissä, ja kuuli sisarensa Rebekan puheet, sanovan: näin on mies puhunut minulle; tuli hän miehen tykö, ja katso, hän seisoi kamelein tykönä lähteellä.
31. Ja sanoi: tule sisälle, sinä Herran siunattu, mitäs seisot ulkona? minä olen huoneen valmistanut, ja sian kameleille.
32. Niin meni mies huoneesen, ja riisui kamelit: ja hän antoi olkia ja ruokaa kameleille, ja vettä pestä hänen jalkojansa, ja miesten jalkoja, jotka hänen kanssansa olivat.
33. Sitte pantiin ruokaa hänen eteensä: mutta hän sanoi: en minä syö ennenkuin minä olen puhunut minun asiani. He vastasivat: puhu.
34. Hän sanoi: minä olen Abrahamin palvelia.

35. Ja Herra on runsaasti siunannut minun herrani, ja hän on suureksi tullut, ja on antanut hänelle lampaita ja karjaa, hopiaa ja kultaa, palvelioita ja piikoja, kameleja ja aaseja.
36. Niin myös Saara minun herrani emäntä on synnyttänyt minun herralleni pojan, vanhalla ijällänsä: hänelle on hän antanut kaikki mitä hänellä on.
37. Ja minun herrani vannotti minua, sanoen: ei sinun pidä ottaman minun pojalleni emäntää Kanaanealaisten tyttäristä, joiden maalla minä asun.
38. Vaan mene minun isäni huoneesen, ja minun sukuni tykö; ja ota (sieltä) minun pojalleni emäntä.
39. Mutta minä sanoin minun herralleni: taitais tapahtua, ettei vaimo seuraisi minua?
40. Niin hän sanoi minulle: Herra, jonka edessä minä vaellan, lähettää enkelinsä sinun kanssas, joka tekee sinun matkas onnelliseksi, ottamaan minun pojalleni emäntä minun suvustani ja minun isäni huoneesta.
41. Silloin sinä tulet vapaaksi minun valastani, koskas tulet minun sukuni tykö: ja jos ei he anna sinulle, niin sinä olet vapaa valastani.
42. Niin tulin minä tänäpänä lähteelle, ja sanoin: Herra, minun herrani Abrahamin Jumala, jos sinä olet tehnyt minun matkani onnelliseksi, jota minä nyt vaellan.
43. Katso, niin seison minä tässä vesilähteen tykönä: koska yksi piika tulee vettä ammuntamaan, ja minä sanon hänelle: annas minulle vähä vettä juoda astiastas:
44. Ja hän sanoo minulle: juo sinä, minä ammunnan myös sinun kameleilles: se on se vaimo, jonka Herra on edeskatsonut minun herrani pojalle.
45. En minä vielä päässyt puhumasta sydämessäni, katso, niin Rebekka tuli, ja hänen vesiastiansa hänen olallansa, astui alas lähteelle ja ammunsi: ja minä sanoin hänelle: annas minun juoda.
46. Ja hän riensi ja laski vesiastian olaltansa alas, ja sanoi: juo, minä juotan myös kamelis. Niin minä join, ja hän juotti myös kamelit.
47. Ja minä kysyin häneltä, ja sanoin: kenekä tytär sinä olet? hän vastasi: minä olen Betuelin tytär, Nahorin pojan, jonka Milka hänelle synnytti. Niin minä panin otsalehden hänen otsaansa, ja rannerenkaat hänen käsiinsä:
48. Ja kumarsin itseni maahan ja rukoilin Herraa: ja kiitin Herraa, minun herrani Abrahamin Jumalaa, joka minun oli johdattanut oikiaa tietä, ottamaan hänen pojallensa minun herrani veljen tytärtä.
49. Ja nyt, jos te olette ne, jotka osotatte minun herralleni laupiuden ja totuuden, niin sanokaat minulle: ja jos ei, niin sanokaat myös minulle, että minä kääntäisin itseni oikialle taikka vasemmalle puolelle.
50. Niin vastasi Laban ja Betuel, ja sanoivat: tämä asia on tullut Herralta; sentähden emme taida sinua vastaan puhua, pahaa taikka hyvää.

51. Siinä on Rebekka edessäs, ota häntä ja mene, ja olkaan sinun herras pojan emäntä, niinkuin Herra on sanonut.
52. Ja koska Abrahamin palvelia kuuli heidän sanansa; kumarsi hän maahan Herran eteen.
53. Ja palvelia toi hopia- ja kultakalut, ja vaatteet, ja antoi Rebekalle: vaan hänen veljellensä ja äidillensä antoi hän (muita) kalleita kaluja.
54. Niin he söivät ja joivat, hän ja miehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja siellä pitivät yötä: ja he nousivat aamulla varhain: ja hän sanoi: päästäkäät minua herrani tykö.
55. Mutta hänen veljensä ja äitinsä sanoivat: olkaan piika meidän tykönämme edes kymmenenkin päivää: sitte sinä saat mennä.
56. Niin sanoi hän heille: älkäät viivyttäkö minua: sillä Herra on tehnyt minun matkani onnelliseksi: laskekaat minua menemään minun herrani tykö.
57. Niin he sanoivat: kutsukaamme piika, ja kysykäämme mitä hän sanoo.
58. Ja he kutsuivat Rebekan, ja sanoivat hänelle: tahdotkos mennä tämän miehen kanssa? hän vastasi: menen.
59. Niin he laskivat sisarensa Rebekan menemään, ja hänen imettäjänsä, Abrahamin palvelian kanssa; ja ne jotka hänen seurassansa olivat.
60. Ja he siunasivat Rebekkaa ja sanoivat hänelle: sinä olet meidän sisaremme, lisäänny tuhannen tuhanteen; ja sinun siemenes omistakoon vihamiestensä portit.
61. Niin Rebekka nousi piikoinensa, ja istuivat kamelein päälle, ja seurasivat sitä miestä. Ja palvelia otti Rebekan, ja meni matkaansa.
62. Mutta Isaak palasi siltä kaivolta, joka kutsuttiin sen elävän, joka minun näkee: sillä hän asui etelän maalla.
63. Ja oli lähtenyt rukoilemaan kedolle ehtoopuolella: ja nosti silmänsä, ja näki, ja katso, kamelit lähestyivät.
64. Ja Rebekka nosti silmänsä ja näki Isaakin: ja pudotti itsensä maahan kamelin päältä:
65. Ja sanoi palvelialle: mikä mies tämä on, joka kedolla käy meitä vastaan? palvelia vastasi: se on minun herrani: niin hän otti vaatteen ja peitti itsensä.
66. Ja palvelia jutteli Isaakille kaiken asian, kuin hän oli toimittanut.
67. Ja Isaak vei hänen äitinsä Saaran majaan: ja otti Rebekan emännäksensä, ja rakasti häntä: ja niin Isaak lohdutettiin äitinsä jälkeen.

25 LUKU

1. Ja Abraham taas otti emännän nimeltä Ketura.
2. Hän synnytti hänelle Simran ja Joksan, ja Medan ja Midian, ja Jesbakin ja Suan.
3. Mutta Joksan siitti Seban ja Dedanin. Dedanin lapset olivat: Asserim, Letusin ja Luumim.
4. Midianin lapset olivat: Epha, Epher, Hanok, Abida, ja Eldaa: nämät kaikki ovat Keturan pojat.
5. Ja Abraham antoi kaikki mitä hänellä oli Iisakille.
6. Mutta niille lapsille, jotka jalkavaimoista olivat, antoi hän lahjoja, ja lähetti heidät pois poikansa Isaakin tyköä, vielä eläissänsä, idän puoleen, itäiselle maalle.
7. Ja tämä on Abrahamin elinaika, kuin hän eli: sata ja viisikahdeksattakymmentä ajastaikaa.
8. Ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli levollisessa ijässä, vanhana ja elämästä kyllänsä saanut: ja koottiin kansansa tykö.
9. Ja hänen poikansa Isaak ja Ismael hautasivat hänen Makpelan luolaan: Ephronin Hetiläisen Zoarin pojan vainiossa, Mamren kohdalle:
10. Sille kedolle, jonka Abraham oli ostanut Hetin lapsilta: siihen on Abraham haudattu, ja Saara hänen emäntänsä.
11. Ja Abrahamin kuoleman jälkeen siunasi Jumala hänen poikansa Isaakin: Ja Isaak asui sen elävän, joka minun näkee, kaivon tykönä.
12. Mutta nämät ovat Ismaelin Abrahamin pojan sukukunnat, jonka Hagar Egyptiläinen Saaran piika synnytti.
13. Ja nämä ovat Ismaelin poikain nimet, heidän nimeinsä ja sukukuntainsa jälkeen: Ismaelin esikoinen oli Nebaot, Kedar, Abdeel, Mibsam,
14. Misma, Duma, Masa,
15. Hadar, Tema, Jetur, Naphis ja Kedma.
16. Nämät ovat Ismaelin lapset, ja nämät heidän nimensä, heidän kylissänsä ja kaupungeissansa: kaksitoistakymmentä ruhtinasta heidän kansoissansa.
17. Ja tämä on Ismaelin ikä: sata ja seitsemänneljättäkymmentä ajastaikaa: ja hän tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö.
18. Mutta he asuivat Hevilasta hamaan Surriin asti, joka on Egyptin kohdalla Assyriaan mentäissä. Kaikkein hänen veljeinsä kohdalle lankesi (hänen arpansa).
19. Ja nämät ovat Isaakin Abrahamin pojan sukukunnat: Abraham siitti Isaakin.

20. Ja Isaak oli neljänkymmenen ajastaikainen, koska hän otti Rebekan Betuelin Syrialaisen tyttären Mesopotamiasta, Labanin syrialaisen sisaren, itsellensä emännäksi.
21. Ja Isaak rukoili Herraa emäntänsä edestä; sillä hän oli hedelmätöin, ja Herra kuuli häntä: niin Rebekka hänen emäntänsä tuli raskaaksi.
22. Ja lapset sysäsivät toinen toistansa hänen kohdussansa. Niin hän sanoi: jos näin piti käymän, miksi minä olen (raskaaksi tullut?) ja meni kysymään Herralta.
23. Ja Herra sanoi hänelle: kaksi kansaa ovat sinun kohdussas, ja kahtalainen väki erkanee sinun ruumiistas: mutta toinen kansa voittaa toisen, ja suurempi palvelee vähempää.
24. Koska aika tuli synnyttää; katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.
25. Ensimäinen joka tuli ulos, oli ruskia ja karvainen niinkuin vaate: sentähden kutsuivat he hänen nimensä Esau.
26. Senjälkeen tuli ulos hänen veljensä, joka piti kädellänsä Esaun kantapäästä, ja se kutsuivat hänen nimensä Jakob. Kuudenkymmenen ajastaikainen oli Isaak heidän syntyissänsä.
27. Ja poikaiset kasvoivat, ja Esau tuli jaloksi metsä- ja peltomieheksi. Mutta Jakob oli yksivakainen mies, ja asui majoissa.
28. Ja Isaak rakasti Esauta; sillä hän söi mielellänsä hänen metsäsaalistansa. Mutta Rebekka rakasti Jakobia.
29. Koska Jakob oli keittänyt herkun, tuli Esau metsästä, ja oli väsyksissä.
30. Ja Esau sanoi Jakobille: anna minun syödä tästä ruskiasta herkusta: sillä minä olen väsyksissä. Sentähden kutsutaan hänen nimensä Edom.
31. Mutta Jakob sanoi: myy minulle tänäpänä sinun esikoisuutes.
32. Esau vastasi: katso, minä kuolen kuitenkin; mitä minun esikoisuudesta on?
33. Ja Jakob sanoi: niin vanno minulle tänäpänä: ja hän vannoi hänelle, ja myi Jakobille esikoisuutensa.
34. Niin Jakob antoi Esaulle leivän, ja sen ruskian herneherkun, ja hän söi ja joi, ja nousi ja meni pois. Ja niin Esau katsoi esikoisuutensa ylön.

26 LUKU

1. Niin kallis aika tuli maalle sen entisen jälkeen, joka oli Abrahamin ajalla: ja Isaak meni Abimelekin Philistealaisten kuninkaan tykö Gerariin.
2. Niin Herra ilmestyi hänelle, ja sanoi: älä mene Egyptiin, vaan asu sillä maalla, jonka minä sanon sinulle.
3. Ole muukalainen tällä maalla, ja minä olen sinun kanssas, ja siunaan sinua: sillä sinulle ja sinun

siemenelles minä annan kaikki nämät maat, ja vahvistan sen valan, jonka minä Abrahamille sinun isälles vannonut olen.
4. Ja enennän sinun siemenes niinkuin taivaan tähdet: ja annan sinun siemenelles kaikki nämät maat: Ja sinun siemenes kautta pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman:
5. Sillä Abraham oli kuuliainen minun äänelleni, ja piti minun oikeuteni, käskyni, säätyni ja lakini.
6. Niin Isaak asui Gerarissa.
7. Ja koska sen maan kansa kysyi hänen emännästänsä, sanoi hän: hän on minun sisareni; sillä hän pelkäsi sanoa: hän on minun emäntäni (ajatellen), ettei he joskus löisi minua kuoliaksi Rebekan tähden: sillä hän oli ihana kasvoilta.
8. Ja tapahtui, koska hän siellä kappaleen aikaa viipyi, katsoi Abimelek Philistealaisten kuningas akkunasta, ja näki Isaakin hyväilevän emäntäänsä.
9. Niin kutsui Abimelek Isaakin, ja sanoi: katso, totisesti hän on sinun emäntäs: miksis olet sanonut: hän on minun sisareni? Ja Isaak sanoi hänelle: minä ajattelin, etten minä tapettaisi hänen tähtensä.
10. Abimelek sanoi: miksis tämän meille teit? olis pikaisesti tapahtunut, että joku kansasta olis maannut sinun emäntäs kanssa, ja niin sinä olisit saattanut meidän päällemme rikoksen.
11. Niin Abimelek antoi käskyn kaikelle kansalle, sanoen: joka ryhtyy tähän mieheen, tahi hänen emäntäänsä, hänen pitää totisesti kuoleman.
12. Ja Isaak kylvi sillä maalla, ja sai sinä vuonna satakertaisesti: sillä Herra siunasi hänen.
13. Ja mies tuli voimalliseksi: ja menestyi sangen suuresti siihen asti, että hän juuri suureksi joutui.
14. Ja hänellä oli paljo tavaraa lampaissa ja karjassa, oli myös paljo perhettä: sentähden Philistealaiset kadehtivat häntä.
15. Ja he tukitsivat kaikki kaivot, jotka hänen isänsä palveliat olivat kaivaneet, hänen isänsä Abrahamin aikana, ja täyttivät ne mullalla.
16. Ja Abimelek sanoi Isaakille: mene pois meidän tyköämme: sillä sinä olet tullut paljo väkevämmäksi meitä.
17. Niin Isaak läksi sieltä: ja teki majansa Gerarin laaksoon, ja asui siinä.
18. Ja Isaak antoi jällensä kaivaa ne vesikaivot, jotka he olivat kaivaneet hänen isänsä Abrahamin aikana, ja jotka Philistealaiset Abrahamin kuoleman jälkeen olivat tukinneet: ja nimitti ne niillä nimillä, joilla hänen isänsä ne kutsunut oli.
19. Niin kaivoivat myös Isaakin palveliat siihen laaksoon: ja löysivät sieltä luontolähteen.
20. Mutta Gerarin paimenet riitelivät Isaakin paimenten kanssa, ja sanoivat: tämä on meidän vetemme.

Niin hän kutsui sen kaivon Esek, että he riitelivät hänen kanssansa.
21. Niin kaivoivat he myös toisen kaivon, ja he riitelivät myös siitä: niin hän nimitti sen Sitna.
22. Niin hän siirsi itsensä sieltä, ja kaivoi toisen kaivon, josta ei he riidelleet. Sen tähden nimitti hän sen Rehobot, ja sanoi: nyt Herra on antanut meille laviamman sian, ja on antanut meidän kasvaa maan päällä.
23. Sitte meni hän BerSabaan.
24. Niin Herra ilmestyi hänelle sinä yönä ja sanoi: minä olen sinun isäs Abrahamin Jumala: älä pelkää, sillä minä olen kanssas, ja siunaan sinun, ja annan lisääntyä sinun siemenes, minun palveliani Abrahamin tähden.
25. Ja hän rakensi siinä alttarin, ja saarnasi Herran nimestä, ja teki siihen majansa: ja hänen palveliansa kaivoivat siihen kaivon.
26. Niin Abimelek meni hänen tykönsä Gerarista: ja Ahusat hänen ystävänsä, ja Phikol hänen sotajoukkonsa päämies.
27. Mutta Isaak sanoi heille: miksi te tulitte minun tyköni: ja te vainositte minua, ja ajoitte minun pois teidän tyköänne.
28. He sanoivat: me näimme ilmeissänsä, että Herra on sinun kanssas, sentähden me sanoimme: olkoon nyt vala meidän molempain vaiheellamme, meidän ja sinun välilläs, ja me teemme liiton sinun kanssas.
29. Ettes tekisi meille mitään vahinkoa, niinkuin emme mekään ole sinuun ryhtyneet, ja niinkuin emme myös tehneet sinulle muuta kuin hyvää, ja laskimme sinun rauhassa menemään. Sinä olet nyt Herran siunattu.
30. Ja hän valmisti heille pidon, ja he söivät ja joivat.
31. Ja nousivat aamulla varhain, ja vannoivat toinen toisellensa, ja Isaak laski heidät menemään, ja menivät pois hänen tyköänsä rauhassa.
32. Sinä samana päivänä tulivat Isaakin palveliat, ja ilmoittivat hänelle kaivosta, jonka he kaivaneet olivat, ja sanoivat hänelle: me löysimme veden.
33. Ja hän kutsui hänen Saba: siltä nimitetään kaupunki BerSaba, hamaan tähän päivään asti.
34. Koska Esau oli neljänkymmenen ajastaikainen, otti hän Juditin Hetiläisen Berin tyttären emännäksensä: Ja Basmatin Hetiläisen Elonin tyttären:
35. Jotka olivat Isaakille ja Rebekalle mielikarvaudeksi.

27 LUKU

1. Ja tapahtui, koska Isaak tuli vanhaksi, ja hänen silmänsä pimiäksi, ettei hän nähnyt, niin kutsui hän Esaun vanhemman poikansa, ja sanoi hänelle: minun poikani: hän vastasi häntä: tässä minä olen.
2. Ja hän sanoi: katso, minä olen vanhennut: enkä tiedä minun kuolemanpäivääni.
3. Ota siis nyt sinun kalus, viines ja joutses; ja mene kedolle, ja pyydä minulle metsän-otus.
4. Ja tee minulle himoruokaa, senkaltaista jota minä rakastan, ja tuo syödäkseni: että minun sieluni siunais sinua, ennenkuin minä kuolen.
5. Mutta Rebekka kuuli Isaakin näitä puhuvan poikansa Esaun kanssa. Ja Esau meni metsään, pyytämään metsänotusta, tuodaksensa.
6. Niin puhui Rebekka pojallensa Jakobille, sanoen: katso, minä kuulin isäs puhuvan veljes Esaun kanssa, ja sanovan:
7. Tuo minulle metsänotus, ja tee minulle himoruokaa syödäkseni; että siunaisin sinua Herran edessä, ennen kuin minä kuolen.
8. Niin kuule nyt poikani minun ääneni, mitä minä sinulle käsken.
9. Mene laumaan, ota sieltä minulle kaksi hyvää vohlaa; tehdäkseni isälles niistä himoruokaa, niinkuin hän rakastaa.
10. Ja vie se isälles hänen syödäksensä; että hän siunais sinua, ennen kuin hän kuolee.
11. Niin Jakob sanoi äidillensä Rebekalle: katso, veljeni Esau on karvainen, mutta minä olen paljas.
12. Mitämaks, isäni sivelee minua, ja luulee minun häntä pettävän: ja minä saatan päälleni kirouksen, ja en siunausta.
13. Niin hänen äitinsä sanoi hänelle: sinun kiroukses tulkoon minun päälleni, minun poikani: ainoastansa ole minun äänelleni kuuliainen, mene ja tuo se minulle.
14. Niin hän meni ja otti ja toi äidillensä; ja hänen äitinsä valmisti himoruan, jota hänen isänsä rakasti.
15. Ja Rebekka otti vanhemman poikansa Esaun parhaat vaatteet, jotka huoneessa hänen tykönänsä olivat: ja puetti nuoremman poikansa Jakobin niihin.
16. Vaan vohlain nahat kääri hän hänen käsiinsä, ja paljaaseen kaulaansa.
17. Ja antoi sen himoruan ja leivän, kun hän valmistanut oli, poikansa Jakobin käteen.
18. Ja hän tuli isänsä tykö, ja sanoi: minun isäni. Hän vastasi: tässä minä olen. Kukas olet, minun poikani.
19. Jakob sanoi isällensä: minä olen Esau sinun esikoises; minä olen niin tehnyt kuin sinä minulle käskit: nouse siis, istu, ja syö minun saalistani, että sinun sielus siunaisi minua.
20. Mutta Isaak sanoi pojallensa:
minun poikani, kuinkas olet niin nopiasti löytänyt? ja hän vastasi: Herra sinun Jumalas antoi minun sen kohdata.

21. Niin sanoi Isaak Jakobille: tules tänne minun poikani sivelläkseni: jos olet minun poikani Esau taikka et.
22. Niin Jakob astui isäntä Isaakin tykö: ja kuin hän siveli häntä, sanoi hän: ääni on Jakobin ääni, mutta kädet ovat Esaun kädet.
23. Ja ei tuntenut häntä: sillä hänen kätensä olivat niinkuin Esaun veljensä kädet, karvaiset: ja niin hän siunasi häntä.
24. Ja sanoi hänelle: oletkos minun poikani Esau? hän vastasi: olen.
25. Niin hän sanoi: tuo siis tänne syödäkseni minun poikani saalista, että minun sieluni siunaisi sinua: niin hän toi sen hänelle, ja hän söi, toi myös hänelle viinaa, ja hän joi.
26. Ja Isaak hänen isänsä sanoi hänelle: tules nyt liki, minun poikani, ja anna minun suuta.
27. Ja hän astui liki, ja suuta antoi hänen. Niin hän tunsi hänen vaatteensa hajun, ja siunasi häntä, ja sanoi: katso, minun poikani haju, on niinkuin kedon haju, jonka Herra siunannut on.
28. Jumala antakoon sinulle taivaan kasteesta, ja maan lihavuudesta; yltäkyllä jyviä ja viinaa.
29. Kansat palvelkoon sinua, ja sukukunnat kumartakoon sinua. Ole sinun veljeis herra, ja sinun äitis lapset langetkoon sinun jalkais juureen: kirottu olkoon se, joka sinua kiroo, ja siunattu olkoon se, joka sinua siunaa.
30. Koska Isaak oli päättänyt siunauksensa Jakobille, ja Jakob siitä siihen oli lähtenyt isänsä Isaakin tyköä; niin Esau hänen veljensä tuli pyydyksiltänsä.
31. Ja hän myös valmisti himoruan, ja vei isällensä, ja sanoi hänelle: nouskaan minun isäni, ja syökään poikansa saalista, että sinun sielus siunaisi minua.
32. Niin vastasi Isaak hänen isänsä häntä: kukas olet? hän sanoi: minä olen sinun poikas, sinun esikoises Esau.
33. Niin Isaak vapisi hämmästyksestä sangen kovin, ja sanoi: kuka? kussasta siis se metsämies on, joka minulle sen toi? ja minä söin kaikista, ennen kuin sinä tulit ja minä siunasin hänen: hänen pitää myös siunatun oleman.
34. Koska Esau kuuli isänsä puheen, huusi hän suurella äänellä, ja hänen mielensä tuli sangen karvaaksi: ja hän sanoi isällensä: siunaa myös minuakin, minun isäni.
35. Niin hän sanoi: sinun veljes on tullut kavaluudella, ja vienyt pois siunauksen sinulta.
36. Niin hän sanoi: eiköstä hän myös oikein kutsuta Jakob? sillä hän jo kahdesti minun on polkenut, minun esikoisuuteni hän sai, ja katso, nyt hän vei pois minun siunaukseni minulta: ja hän sanoi: etkös yhtäkään siunausta minun varakseni pitänyt?
37. Niin vastasi Isaak, ja sanoi Esaulle: Katso, minä olen asettanut hänen sinun herrakses, ja kaikki hänen

veljensä olen minä hänelle palveliaksi pannut, jyvillä ja viinalla olen minä hänen varustanut: mitästä minä siis nyt sinulle teen, minun poikani?
38. Ja Esau sanoi isällensä: yksiköstä siunaus sinulla vaivoin onkin, minun isäni? siunaa myös minuakin, minun isäni: ja Esau korotti äänensä ja itki.
39. Niin vastasi Isaak, hänen isänsä, ja sanoi hänelle: Katso, lihava asuinsia pitää sinulla oleman maan päällä, ja kastetta taivaasta ylhäältä.
40. Sinun miekallas pitää sinun elättämän itses, ja palveleman sinun veljeäs. Ja tapahtuu, että sinä myös tulet herraksi, ja särjet hänen ikeensä niskastas.
41. Ja Esau vihastui Jakobin päälle siunauksen tähden, jolla hänen isänsä hänen siunannut oli; ja sanoi sydämessänsä: minun isäni murhepäivät lähestyvät: ja minä tapan veljeni Jakobin.
42. Mutta Rebekalle ilmoitettiin Esaun hänen vanhemman poikansa sanat: joka lähetti ja kutsui Jakobin nuoremman poikansa, ja sanoi hänelle: katso, veljes Esau lohduttaa itsiänsä siitä, että hän sinun tappaa.
43. Nyt, minun poikani, ole minun äänelleni kuuliainen: valmista sinus ja pakene kohta minun veljeni Labanin tykö Haraniin.
44. Ja ole hänen tykönänsä kappale aikaa: siihenasti että veljes kiukku asettuu.
45. Ja siihenasti että hänen vihansa lakkaa sinusta, ja hän unhottaa mitäs häntä vastaan tehnyt olet. Niin minä lähetän ja tuotan sinun sieltä. Miksi teidän molempain pitäis yhtenä päivänä minulta tuleman pois?
46. Ja Rebekka sanoi Isaakille: minä suutun minun elämääni, Hetin tytärten tähden: jos Jakob ottaa vaimon Hetin tyttäristä, jotka ovat niinkuin tämän maan tyttäret, mitä minun sitte auttaa elämään?

28 LUKU

1. Niin Isaak kutsui poikansa Jakobin ja siunasi häntä, käski ja sanoi hänelle: älä ota emäntää Kanaanin tyttäristä.
2. Vaan valmista ja mene Mesopotamiaan, Betuelin sinun äitis isän huoneesen: ja ota sinulles sieltä emäntä, Labanin sinun enos tyttäristä.
3. Ja Jumala kaikkivaltias siunatkoon sinua, ja tehköön sinun hedelmälliseksi ja enätköön sinun, ettäs tulisit (suureksi) kansain joukoksi.
4. Antakoon myös sinulle Abrahamin siunauksen, sinulle ja sinun siemenelles sinun kanssas: periäkses sitä maata, jossas muukalainen olet, jonka Jumala Abrahamille antanut on.
5. Niin lähetti Isaak Jakobin tyköänsä menemään Mesopotamiaan, Labanin, Betuelin Syrialaisen pojan tykö,

Rebekan, Jakobin ja Esaun äidin, veljen.
6. Koska Esau näki, että Isaak oli siunannut Jakobin, ja lähettänyt hänen Mesopotamiaan ottamaan sieltä itsellensä emäntää: ja että hän, sittekuin hän hänen siunannut oli, käski häntä ja sanoi: ei sinun pidä ottaman emäntää Kanaanin tyttäristä.
7. Ja että Jakob oli isällensä ja äidillensä kuuliainen; ja meni Mesopotamiaan.
8. Esau näki myös, ettei Isaak hänen isänsä voinut nähdä Kanaanin tyttäriä;
9. Meni Esau Ismaelin tykö: ja otti Mahalatin Ismaelin Abrahamin pojan tyttären, Nabojotin sisaren, emännäksensä, paitsi entisiä.
10. Niin Jakob läksi BerSabasta: ja meni Haraniin.
11. Ja joutui yhteen paikkaan, ja oli siinä yötä: sillä aurinko oli laskenut, ja otti kiven siitä paikasta, ja pani päänsä alaiseksi, ja makasi siinä paikassa.
12. Ja näki unta, ja katso, tikapuut seisoivat maan päällä, joiden pää ulottui taivaasen: ja katso, Jumalan enkelit kävivät ylös ja alas niitä myöten.
13. Ja katso, Herra seisoi niiden päällä, ja sanoi: Minä olen Herra, Abrahamin sinun isäs Jumala, ja Isaakin Jumala: tämän maan, jonka päällä sinä makaat, annan minä sinulle ja sinun siemenelles.
14. Ja sinun siemenes pitää oleman niinkuin maan tomu, ja sinun pitää leviämän länteen ja itään, pohjaan ja etelään päin. Ja sinussa pitää kaikki sukukunnat maan päällä siunatuksi tuleman, ja sinun siemenessäs.
15. Ja katso, minä olen sinun kanssas, ja varjelen sinua, kuhunkas ikänänsä joudut, ja saatan sinun jällensä tälle maalle: sillä en minä hylkää sinua siihenasti, että minä kaikki teen, mitä minä sinulle puhunut olen.
16. Koska Jakob heräsi unestansa, niin hän sanoi: totisesti on Herra tässä paikassa: ja en minä sitä tietänyt.
17. Niin hän pelkäsi, ja sanoi: kuinka peljättävä on tämä paikka! ei tässä muu ole kuin Jumalan huone ja taivaan ovi.
18. Ja Jakob nousi varhain aamulla, ja otti kiven, jonka hän oli pannut päänsä alaiseksi, ja pani sen pystyälle muistopatsaaksi: ja vuodatti öljyä sen päälle.
19. Kutsui siis sen paikan BetEl; vaan muinaisiin aikoin se kutsuttiin Luts.
20. Niin Jakob teki lupauksen, sanoen: jos Jumala on minun kanssani, ja varjelee minua tällä tiellä, jota minä vaellan, antaa myös minulle leipää syödäkseni, ja vaatetta verhokseni:
21. Ja tulen takaperin rauhassa kotia isäni tykö: ja Herra on minun Jumalani.
22. Niin tämä kivi, jonka minä panin pystyälle muistopatsaaksi, pitää oleman Jumalan huone: ja kaikista, jotkas minulle annat, annan minä tosin sinulle kymmenykset.

29 LUKU

1. Niin Jakob läksi matkaan: ja tuli itäiselle maalle.
2. Ja katseli ympärillensä, ja katso, kaivo oli kedolla. Ja katso, siellä makasi myös kolme lammaslaumaa sen tykönä, sillä siitä kaivosta juottivat he laumat: ja suuri kivi oli kaivon suulla.
3. Sillä sinne koottiin kaikki laumat, ja vieritettiin kivi kaivon suulta, ja he juottivat lampaita: ja vierittivät kiven jälleen siallensa kaivon suulle.
4. Ja Jakob sanoi heille: minun veljeni, kusta te olette? he vastasivat: Haranista me olemme.
5. Hän sanoi heille: tunnetteko Labanin, Nahorin pojan? he sanoivat: tunnemme kyllä.
6. Hän sanoi: onko hän rauhassa? he vastasivat: rauhassa hän on. Ja katso, Rakel hänen tyttärensä tulee lammasten kanssa.
7. Niin hän sanoi: katso, vielä on paljo päivää, eikä vielä ole aika karjaa koota: niin juottakaat siis lampaita, menkäät ja kaitkaat heitä.
8. He sanoivat: emme saa siihenasti kuin kaikki laumat kootaan, ja vieritämme kiven kaivon suulta, juottaaksemme lampaat.
9. Vielä hänen puhuissansa heidän kanssansa, tuli Rakel isänsä lammasten kanssa: sillä hän kaitsi lampaita.
10. Ja tapahtui, koska Jakob näki Rakelin enonsa Labanin tyttären, ja enonsa Labanin lampaat: niin meni Jakob hänen tykönsä, ja vieritti kiven kaivon suulta. Ja juotti enonsa Labanin lampaat.
11. Ja Jakob suuta antoi Rakelin: ja korotti äänensä ja itki.
12. Ja ilmoitti hänelle, että hän oli hänen isänsä veli, Rebekan poika. Niin juoksi hän ja ilmoitti sen isällensä.
13. Ja koska Laban kuuli sanoman Jakobista sisarensa pojasta, juoksi hän häntä vastaan, ja otti hänen syliinsä, ja suuta antoi hänen, ja vei hänen huoneesensa: ja hän jutteli Labanille kaiken asian.
14. Niin sanoi Laban hänelle: tosin sinä olet minun luuni ja lihani. Ja hän oli hänen tykönänsä koko kuukauden.
15. Sitte sanoi Laban Jakobille: vaikkas olet minun veljeni, palveletkos sentähden minua ilman mitäkään? ilmoita minulle, mikä sinun palkkas olis.
16. Ja Labanilla oli kaksi tytärtä: vanhemman nimi oli Lea, ja nuoremman nimi oli Rakel.
17. Mutta Lea oli pehmiä silmistä; vaan Rakel oli kauniin muotoinen, ja ihana kasvoilta.
18. Ja Jakob rakasti Rakelia: ja sanoi: minä palvelen sinua seitsemän ajastaikaa Rakelin, sinun nuoremman tyttäres tähden.
19. Laban vastasi: parempi on, että minä hänen annan sinulle, kuin jollekin toiselle: ole minun tykönäni.

20. Niin palveli Jakob Rakelin tähden seitsemän ajastaikaa: ja ne olivat hänen silmissänsä niinkuin muutamat päivät, rakastaissansa häntä.
21. Ja Jakob sanoi Labanille: anna minun emäntäni minulle: sillä minun aikani on täytetty mennä hänen tykönsä.
22. Niin Laban kutsui kokoon kaiken sen paikkakunnan miehet, ja piti häät.
23. Mutta ehtoona otti hän tyttärensä Lean, ja vei sen hänen tykönsä: ja hän makasi sen tykönä.
24. Ja Laban antoi tyttärellensä Lealle piikansa Silpan piiaksi.
25. Aamulla, katso, se oli Lea. Ja hän sanoi Labanille: miksis tämän minulle teit? enkö minä Rakelin tähden palvellut sinua? miksis minun petit?
26. Vastasi Laban: ei niin ole meidän maan tapa, että nuorempi annetaan ennen vanhempaa.
27. Täytä tämän viikko; niin se myös sinulle annetaan, siitä palveluksesta kun sinä palvelet minua vielä toiset seitsemän ajastaikaa.
28. Jakob teki niin, ja täytti hänen viikkonsa: ja hän antoi hänelle tyttärensä Rakelin emännäksi.
29. Ja Laban antoi tyttärellensä Rakelille piikansa Bilhan, piiaksi.
30. Niin hän makasi myös Rakelin kanssa, ja piti Rakelin rakkaampana kuin Lean; ja palveli häntä vielä toiset seitsemän ajastaikaa.
31. Ja koska Herra näki Lean katsottavan ylön, teki hän hänen hedelmälliseksi; mutta Rakel oli hedelmätöin.
32. Niin Lea tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja kutsui hänen nimensä Ruben, ja sanoi: Herra on katsonut minun ahdistukseni puoleen, nyt siis minun mieheni rakastaa minua. 33. Ja hän taas tuli raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: Herra on kuullut minua katsottavan ylön, ja on myös tämän minulle antanut: ja kutsui hänen nimensä Simeon.
34. Ja hän jälleen tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt taas minun mieheni pysyy minun tykönäni: sillä minä synnytin hänelle kolme poikaa. Sentähden hän kutsui hänen nimensä Levi.
35. Ja hän tuli vielä raskaaksi, ja synnytti pojan, ja sanoi: nyt minä kiitän Herraa; sentähden kutsui hän hänen nimensä Juuda: ja lakkasi synnyttämästä.

30 LUKU

1. Koska Rakel näki, ettei hän synnyttänyt Jakobille, kadehti hän sisartansa, ja sanoi Jakobille: anna minun lapsia, eli minä kuolen.
2. Jakob vihastui kovin Rakelin päälle, ja sanoi: olenko minä Jumalan siassa, joka on sinulta kieltänyt

kohdun hedelmän?
3. Ja hän sanoi: tässä on minun piikani Bilha, makaa hänen kanssansa; että hän synnyttäis minun helmaani, ja saisin sittenkin hänestä lapsia.
4. Niin hän antoi hänelle piikansa Bilhan emännäksi: ja Jakob makasi hänen kanssansa.
5. Niin Bilha tuli raskaaksi ja synnytti Jakobille pojan.
6. Ja Rakel sanoi: Jumala ratkasi minun asiani, ja kuuli myös minun ääneni, ja antoi minulle pojan; sentähden kutsui hän hänen nimensä Dan.
7. Ja taas Bilha Rakelin piika tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille toisen pojan.
8. Niin sanoi Rakel: minä olen jalosti kilvoitellut minun sisareni kanssa, ja olen myös voittanut: ja hän kutsui hänen nimensä Naphtali.
9. Koska Lea näki, että hän lakkasi synnyttämästä; otti hän piikansa Silpan, ja antoi sen Jakobille emännäksi.
10. Niin synnytti Silpa, Lean piika, Jakobille pojan.
11. Ja Lea sanoi: joukko tulee: ja kutsui hänen nimensä Gad.
12. Ja Silpa, Lean piika, synnytti Jakobille toisen pojan.
13. Ja Lea sanoi: autuasta minua, sillä tyttäret sanovat minua autuaaksi: ja hän kutsui hänen nimensä Asser.
14. Ja Ruben meni ulos nisun elonaikana, ja löysi dudaimia vainioilta, ja toi ne Lealle äidillensä. Niin sanoi Rakel Lealle: anna minulle poikas dudaimista.
15. Hän vastasi häntä: vähäkö sinun siinä on, ettäs olet minulta miehen vienyt, mutta tahdot myös ottaa poikani dudaimit? Ja Rakel sanoi: sentähden maatkaan hän tänä yönä sinun kanssas poikas dudaimien tähden.
16. Koska Jakob ehtoona kedolta palasi, meni Lea häntä vastaan, ja sanoi: minun kanssani pitää sinun makaaman: sillä minä olen sinun kallisti ostanut poikani dudaimilla. Ja hän makasi sen yön hänen kanssansa.
17. Ja Jumala kuuli Lean, ja hän tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille viidennen pojan.
18. Ja Lea sanoi: Jumala on maksanut sen minulle, että minä annoin piikani miehelleni: ja kutsui hänen nimensä Isaskar.
19. Ja Lea taas tuli raskaaksi, ja synnytti Jakobille kuudennen pojan.
20. Ja Lea sanoi: Jumala on minun hyvästi lahjoittanut, nyt taas asuu minun mieheni minun tykönäni: sillä minä olen synnyttänyt hänelle kuusi poikaa. Ja kutsui hänen nimensä Sebulon.

21. Sitte synnytti hän tyttären, ja kutsui hänen nimensä Dina.
22. Mutta Jumala muisti myös Rakelin, ja Jumala kuuli hänen, ja saatti hedelmälliseksi.
23. Niin hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan, ja sanoi: Jumala on ottanut pois minun häväistykseni.
24. Ja kutsui hänen nimensä Joseph, sanoen: Herra lisätköön minulle vielä toisen pojan.
25. Ja tapahtui, koska Rakel oli synnyttänyt Josephin; sanoi Jakob Labanille: päästä minua menemään kotiani ja maalleni. 26. Anna minulle minun emäntäni ja lapseni, joiden tähden minä olen sinua palvellut, että minä menisin pois: sillä sinä tiedät minun palvelukseni, kuin minä olen sinua palvellut.
27. Ja Laban sanoi hänelle: anna minun löytää armo sinun edessäs, minä ymmärrän, että Herra on siunannut minun sinun tähtes.
28. Ja sanoi (vielä): määrää siis sinun palkkas minulle, ja minä annan.
29. Mutta hän sanoi hänelle: sinä tiedät, kuinka minä olen palvellut sinua: ja kuinka paljo sinun karjaas on minun haltuuni annettu.
30. Sinulla oli vähä ennenkuin minä tulin, mutta nyt se on paljoksi kasvanut, ja Herra on siunannut sinun, minun jalkajuonteni kautta. Koska minä siis oman huoneeni parasta katson?
31. Ja (Laban) sanoi: mitästä minä sinulle annan? Ja Jakob sanoi: ei sinun pidä mitään antaman minulle. Mutta jos sinä tämän minulle teet, niin minä vielä tästälähin kaitsen ja varjelen sinun laumaas:
32. Minä käyn tänäpänä kaiken sinun laumas lävitse, eroittaen sieltä kaikki pilkulliset ja kirjavat lampaat, ja kaikki hallavat karitsain seassa, ja kirjavat ja pilkulliset vuohten seassa, (mitä sitte kirjavaksi ja pilkulliseksi tulee) se olkoon minun palkkani.
33. Niin minun vanhurskauteni on todistava tästedes minusta, koska se siihen tulee, että minun pitää palkkani sinun nähtes saaman: niin että kaikki, jotka ei ole pilkulliset taikka kirjavat vohlista, eikä hallavat karitsoista, se olkoon varkaus minun tykönäni.
34. Niin sanoi Laban: katso, joska se olis sanas jälkeen.
35. Ja sinä päivänä eroitti hän pilkulliset ja kirjavat kauriit ja kaikki pilkulliset ja kirjavat vuohet, kaikki joissa jotakin valkeutta oli, ja kaikki hallavat karitsat: ja antoi ne lastensa haltuun.
36. Ja asetti kolmen päiväkunnan matkan, itsensä ja Jakobin vaiheelle: ja Jakob kaitsi niitä, jotka Labanin laumasta jäivät.
37. Mutta Jakob otti viherjäisiä haapaisia sauvoja, mandelpuisia ja plataneapuisia; ja kuori niihin valkiat juonteet, valkian paikan paljastamisella, joka sauvain päällä oli.
38. Ja pani ne sauvat, jotka hän kuorinut oli, laumain eteen, vesiruuhiin, ja juoma-astioihin, lauman eteen, joihin he tulivat juomaan, että he juomalle tultuansa siittäisivät.

39. Ja niin laumat siittivät niiden sauvain päällä, ja kantoivat pilkullisia, juonteisia ja kirjavia.
40. Niin Jakob eroitti karitsat, ja asetti lauman kasvot, siinä valkiassa laumassa, niitä pilkullisia ja hallavia päin: ja teki itsellensä eri lauman, ja ei laskenut niitä Labanin lauman sekaan.
41. Ja koska se varhain kantava lauma oli sikoillansa, pani Jakob sauvat laumain silmäin eteen ruuhiin: että he siittäisivät sauvain päällä.
42. Mutta koska ne hiljain juoksivat, niin ei hän pannut niitä sisälle. Niin tulivat äpöiset Labanille ja varhain kannetut Jakobille.
43. Siitä tuli mies sangen äveriääksi, niin että hänellä oli paljo lampaita ja piikoja ja palvelioita, ja kameleja ja aaseja.

31 LUKU

1. Ja hänen eteensä tuli Labanin lasten puhe, että he sanoivat: Jakob on saattanut itsellensä kaiken meidän isämme tavaran: ja siitä meidän isämme hyvyydestä on hän saattanut itsellensä kaiken tämän tavaran.
2. Ja Jakob näki Labanin kasvon: ja katso, ei ollut se häntä kohtaan, niinkuin eilen ja entispäivänä.
3. Ja Herra sanoi Jakobille: palaja sinun isäis maalle, ja sukuis tykö: ja minä olen sinun kanssas.
4. Niin lähetti Jakob ja kutsui Rakelin ja Lean kedolle laumansa tykö.
5. Ja sanoi heille: minä näen teidän isänne kasvon, ettei hän ole minua kohtaan niinkuin eilen ja entispäivänä, mutta minun isäni Jumala on ollut minun kanssani.
6. Ja te itse tiedätte, että minä olen kaikella minun väelläni palvellut teidän isäänne.
7. Mutta teidän isänne on vietellyt minua, ja muuttanut minun palkkani jo kymmenen kertaa: ei kuitenkaan sallinut Jumala hänen vahinkoa tehdä minulle.
8. Koska hän sanoi: kirjavat pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi kirjavia. Mutta jos hän sanoi: pilkulliset pitää oleman sinun palkkas, niin kaikki lauma kantoi pilkullisia.
9. Niin on Jumala ottanut teidän isänne hyvyyden ja antanut minulle.
10. Ja tapahtui lauman siittämisen ajalla, nostin minä silmäni ja näin unessa: ja katso, kauriit, jotka nousivat laumain päälle, olivat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat.
11. Ja Jumalan enkeli sanoi minulle unessa: Jakob; ja minä vastasin: tässä minä olen.
12. Mutta hän sanoi: nosta silmäs, ja katso, kaikki kauriit, jotka nousevat laumain päälle, ovat juonteiset, pilkulliset ja kirjavat: sillä minä olen nähnyt kaikki, mitä Laban sinulle tekee.
13. Minä olen Jumala BetElissä, jossa sinä voitelit kiven, ja jossas teit minulle lupauksen: nouse siis nyt ja

lähde tältä maalta, ja palaja syntymä-maalles.
14. Niin vastasivat Rakel ja Lea, ja sanoivat hänelle: onko meillä enää osaa, eli perimistä meidän isämme huoneessa?
15. Eikö hän ole pitänyt meitä muukalaisina? Sillä hän on myynyt meidät, ja peräti syönyt meidän hintamme.
16. Sentähden kaikki hyvyys, jonka Jumala on ottanut meidän isältämme, se tulee oikeudella meille ja meidän lapsillemme: Nyt siis kaikki, mitä Jumala sinulle on käskenyt, se tee.
17. Niin nousi Jakob; ja nosti lapsensa ja emäntänsä kamelein päälle.
18. Ja vei pois kaiken karjansa, ja kaiken tavaransa, minkä hän oli pannut kokoon, sen oman karjansa, kun hän oli saanut Mesopotamiassa: mennäksensä isänsä Isaakin tykö Kanaanin maalle.
19. Mutta Laban oli mennyt keritsemään laumaansa. Ja Rakel varasti isänsä epäjumalat.
20. Niin varasti Jakob Labanin Syrialaisen sydämen, siinä ettei hän ilmoittanut hänelle, että hän pakeni.
21. Niin hän pakeni, ja kaikki, mitä hänellä oli, nousi ja meni virran ylitse; ja meni Gileadin vuorta kohden.
22. Kolmantena päivänä ilmoitettiin Labanille, että Jakob oli paennut.
23. Niin hän otti veljensä kanssansa, ja ajoi häntä takaa seitsemän päiväkunnan matkan: ja saavutti hänen Gileadin vuorella.
24. Mutta Jumala oli tullut Labanin Syrialaisen tykö yöllä unessa ja sanonut hänelle: kavahda sinuas, ettes puhu Jakobille hyvää eli pahaa.
25. Ja Laban lähestyi Jakobia. Mutta Jakob oli majansa tehnyt vuorelle. Ja Laban teki veljinensä myös majansa Gileadin vuorelle.
26. Niin sanoi Laban Jakobille: mitäs olet tehnyt, ettäs varastit minun sydämeni ja olet vienyt pois minun tyttäreni niinkuin miekalla otetut?
27. Ja miksis salaa pakenit ja varastit sinus minulta, ja et ilmoittanut minulle? että minä olisin sinua saattanut ilolla, ja lauluilla, ja trumpuilla, ja kanteleilla.
28. Ja et sallinut minun suuta antaa minun pojilleni ja tyttärilleni: tämän sinä olet tyhmästi tehnyt.
29. Ja minulla olis kyllä voimaa tehdä teille pahaa, mutta teidän isänne Jumala sanoi menneenä yönä minulle: kavahda itses puhumasta Jakobille hyvää eli pahaa.
30. Ja nyt ettäs kumminkin menit pois, ja niin suuresti ikävoitsit isäs huoneeseen: miksis varastit minun jumalani.
31. Ja Jakob vastasi, ja sanoi Labanille: minä pelkäsin ja luulin sinun väkivallalla ottavan pois minulta sinun tyttäres.

32. Mutta kenenkä tyköä sinä löydät jumalas, ei sen pidä elämän. Tunnustele meidän veljeimme läsnä ollessa, mitä omaas on minun tykönäni, ja ota pois se. Mutta ei Jakob tietänyt Rakelin niitä varastaneen.
33. Niin Laban meni Jakobin majaan, ja Lean majaan, ja heidän molempain piikainsa majaan, ja ei löytänyt. Ja läksi Lean majasta, ja tuli Rakelin majaan.
34. Mutta Rakel oli ottanut epäjumalat ja pannut kamelein satulan ala, ja istui siihen päälle; mutta Laban etsi kaiken majan ja ei löytänyt.
35. Ja hän sanoi isällensä: älköön minun herrani vihastuko, etten minä saa nousta sinun edessäs: sillä minulle tapahtuu vaimoin menon jälkeen: Ja hän etsi, ja ei löytänyt epäjumaliansa.
36. Ja Jakob vihastui ja riiteli Labanin kanssa; vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä olen rikkonut, ja mikä minun pahatekoni on, ettäs minua olet niin vihaisesti ajanut takaa? 37. Sinä olet etsiskellyt kaikki minun taloni kalut, mitäs olet löytänyt kaikista sinun talois kaluista? Tuo tähän minun ja sinun veljeis eteen, ratkaista meidän kahden vaiheellamme.
38. Minä olen ollut sinun tykönäs jo kaksikymmentä ajastaikaa, ja sinun lampaas ja vuohes ei ole hedelmättömät olleet: ja en ole minä syönyt oinaita sinun laumastas.
39. Enkä ole tuonut sinulle pedolta haaskattua, mutta minun piti sen maksaman, sen olet sinä minun kädestäni vaatinut: niin myös mitä ikänänsä sinulta päivällä eli yöllä varastettu oli.
40. Päivällä on minun helle väsyttänyt, ja yöllä vilu: ja uni on paennut minun silmistäni.
41. Minä olen jo kaksikymmentä ajastaikaa ollut sinun huoneessas, neljätoistakymmentä ajastaikaa palvelin minä sinua kahden tyttäres tähden, ja kuusi ajastaikaa sinun laumas tähden: ja sinä olet muuttanut minun palkkani kymmenen kertaa.
42. Jollei minun isäni Jumala, Abrahamin Jumala ja Isaakin pelko olisi ollut minun puolellani; niin sinä peräti tyhjänä olisit minun päästänyt. Mutta Jumala on nähnyt minun vaivani ja kätteni työt, ja nuhteli menneenä yönä sinua.
43. Vastasi Laban, ja sanoi Jakobille: tyttäret ovat minun tyttäreni, ja pojat ovat minun poikani, ja laumat ovat minun laumani, ja kaikki mitä sinä näet ovat minun: mitä minä teen tänäpänä minun tyttärilleni taikka heidän lapsillensa, jotka he ovat synnyttäneet?
44. Tule siis nyt ja tehkäämme liitto, minä ja sinä; joka pitää oleman todistus minun ja sinun vaiheellas.
45. Niin otti Jakob kiven, ja pani pystyälle muistopatsaaksi.
46. Ja Jakob sanoi veljillensä: kootkaat kiviä. Ja he toivat kiviä, ja tekivät roukkion; ja atrioitsivat siinä sen roukkion päällä.
47. Ja Laban kutsui hänen Jegar Sahabuta: mutta Jakob kutsui hänen Gilead.

48. Niin Laban sanoi: tämä roukkio olkoon todistus tänäpänä minun ja sinun vaiheellas; sentähden kutsui hän hänen nimensä Gilead.
49. Ja Mitspa; sillä hän sanoi: Herra olkoon peräänkatsoja sinun ja minun vaiheellani, koska me erkanemme toinen toisestamme:
50. Jos sinä vaivaat minun tyttäriäni, taikka otat muita emäntiä, paitsi minun tyttäriäni. Ei ole yhtään ihmistä (joka todistais) meidän kanssamme, mutta katso, Jumala on todistaja minun ja sinun vaiheellas.
51. Ja Laban sanoi (vielä) Jakobille: katso, tämä on roukkio, ja tämä on muistopatsas, jonka minä panen minun ja sinun vaiheelles.
52. Tämä roukkio olkoon todistus, ja tämä patsas olkoon myös todistus, etten minä käy ylitse tämän roukkion sinun tykös, etkä sinä käy ylitse tämän roukkion ja tämän patsaan minun tyköni, vahinkoa tekemään.
53. Abrahamin Jumala ja Nahorin Jumala ja heidän isäinsä Jumala, ratkaiskoon meidän välillämme. Ja Jakob vannoi isänsä Isaakin pelvon kautta.
54. Ja Jakob uhrasi vuorella, ja kutsui veljensä syömään leipää. Ja kuin he olivat syöneet, olivat he yötä vuorella.
55. Mutta aamulla varhain nousi Laban, ja suuta antoi poikainsa ja tytärtensä, ja siunasi heitä, ja meni matkaansa, ja palasi kotiansa.

32 LUKU

1. Mutta Jakob meni tietänsä myöten, ja Jumalan enkelit tulivat häntä vastaan.
2. Ja koska hän näki heidät, sanoi hän: Nämä ovat Jumalan sotajoukko. Ja hän kutsui sen paikan Mahanaim.
3. Niin Jakob lähetti sanansaattajat edellänsä veljensä Esaun tykö, Seirin maakuntaan, Edomin maalle.
4. Ja käski heitä, sanoen: sanokaat näin minun herralleni Esaulle: näin sanoo sinun palvelias Jakob: minä olen ollut muukalainen Labanin tykönä, ja viipynyt tähän asti.
5. Ja minulla on karjaa ja aaseja, lampaita, palvelioita ja piikoja: ja lähetin ilmoittamaan minun herralleni, löytääkseni armoa sinun edessäs.
6. Sanansaattajat palasivat Jakobin tykö, sanoen: me tulimme Esaun sinun veljes tykö; ja hän tulee sinua vastaan, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa.
7. Niin peljästyi Jakob kovin, ja ahdistus tuli hänen päällensä: ja jakoi väen, joka oli hänen kanssansa, ja lampaat, ja karjan ja kamelit kahteen joukkoon.

8. Ja sanoi: jos Esau tulee yhden joukon päälle, ja lyö sen; niin jäänyt joukko pääsee.
9. Ja Jakob sanoi: minun isäni Abrahamin Jumala, ja minun isäni Isaakin Jumala, Herra joka sanoit minulle: palaja maalles ja sukuis tykö, ja minä teen sinulle hyvää.
10. Minä olen mahdotoin kaikkeen siihen armoon, ja kaikkeen siihen totuuteen, jonka sinä teit palvelialles. Sillä koska minä tämän Jordanin ylitse menin, ei minulla muuta ollut kuin minun sauvani; mutta nyt minulla on kaksi joukkoa.
11. Pelasta siis nyt minua minun veljeni Esaun käsistä: sillä minä pelkään hänen tulevan ja lyövän minun, ja äidin lapsinensa.
12. Sinä olet kumminkin sanonut: minä teen kaiketi sinulle hyvää; ja lisään sinun siemenes niinkuin sannan meressä, joka paljouden tähden ei luettaa taideta.
13. Ja hän yötyi sinne, ja otti niistä, kuin olivat käsillä, lahjoja lähettääksensä veljellensä Esaulle:
14. Kaksisataa vuohta, ja kaksikymmentä kaurista: kaksisataa lammasta ja kaksikymmentä jäärää:
15. Imettäviä kameleja varsoinensa kolmekymmentä: neljäkymmentä lehmää ja kymmenen härkää, kaksikymmentä aasia ja kymmenen varsaa.
16. Ja antoi ne palvelioittensa käsiin, itsekunkin lauman erinänsä; ja sanoi palvelioillensa: menkäät minun edelläni, ja pitäkäät väli jokaisen lauman vaiheella.
17. Ja käski ensimäiselle, sanoen: Koska minun veljeni Esau kohtaa sinun, ja kysyy sinulta, kenenkäs olet, ja kuhunkas menet? ja kenenkä nämät ovat, joitas ajat edelläs?
18. Niin sano: nämät ovat sinun palvelias Jakobin lahjat, lähetetyt minun herralleni Esaulle: ja katso, hän tulee myös itse meidän jälissämme.
19. Niin käski hän myös toiselle ja kolmannelle, ja kaikille niille, jotka kävivät lauman jälissä, sanoen: tämän minun sanani jälkeen puhukaat Esaulle, koska te hänen löydätte.
20. Ja sanokaat myös: katso, sinun palvelias Jakob on myös meidän jälissämme; sillä hän ajatteli: minä lepytän hänen lahjoilla, jotka minun edelläni menevät; sitte tahdon minä nähdä hänen kasvonsa, mitämaks, hän ottaa vastaan minun ystävällisesti.
21. Niin lahjat menivät hänen edellänsä; mutta hän oli itse siinä yötä joukkoinensa.
22. Ja nousi yöllä ja otti kaksi emäntäänsä, ja ne kaksi piikaansa, ja yksitoistakymmentä lastansa: ja meni ylitse Jabbokin luotuspaikkaan.
23. Ja otti ne ja vei heidät virran ylitse: ja vei myös ylitse kaikki, mitä hänellä oli.
24. Mutta Jakob jäi sille puolelle yksinänsä. Silloin paineli yksi mies hänen kanssansa, siihenasti kuin aamurusko nousi.

25. Ja kuin hän näki, ettei hän voittanut häntä, rupesi hän hänen reiteensä, niin että Jakobin reisiluu horjahtui painellessa hänen kanssansa.
26. Ja hän sanoi: päästä minua, sillä aamurusko nousee. Mutta hän vastasi: en minä päästä sinua, jolles siunaa minua.
27. Ja hän sanoi hänelle: mikä sinun nimes on? hän vastasi: Jakob.
28. Ja hän sanoi: ei sinua sillen pidä kutsuttaman Jakob, vaan IsraEl: sillä sinä olet taistellut Jumalan ja ihmisten kanssa, ja olet voittanut.
29. Ja Jakob kysyi häneltä, ja sanoi: sanos nyt sinun nimes. Mutta hän sanoi: miksis minun nimeäni kysyt? Ja hän siunasi häntä siinä paikassa.
30. Ja Jakob kutsui sen paikan Pniel: sillä minä olen nähnyt Jumalan kasvosta kasvoon, ja minun sieluni on vapahdettu.
31. Ja aurinko nousi, koska hän Pnielin ohitse kävi, ja hän ontui reidestänsä.
32. Sentähden ei syö Israelin lapset reisisuonta tähän päivään asti, että Jakobin reisiluu horjahtui.

33 LUKU

1. Ja Jakob nosti silmänsä ja näki, ja katso, Esau tuli, ja neljäsataa miestä hänen kanssansa: ja hän jakoi lapset Lealle ja Rakelille, ja molemmille piioille.
2. Ja asetti piiat lapsinensa ensimmäiseksi; sitälähin Lean hänen lastensa kanssa, ja Rakelin Josephin kanssa jälimmäiseksi.
3. Mutta itse hän kävi heidän edellänsä: ja kumarsi maahan seitsemän kertaa, siihenasti kuin hän veljeänsä lähestyi.
4. Ja Esau juoksi häntä vastaan, ja syliinsä otti hänen, ja halasi häntä kaulasta, ja suuta antoi hänen: ja he itkivät.
5. Ja hän nosti silmänsä, ja näki vaimot ja lapset, ja sanoi: kutka nämät kanssas ovat? Hän vastasi: ne ovat lapset, jotka Jumala on lahjoittanut sinun palvelialles.
6. Niin piiat lähestyivät lapsinensa ja kumarsivat hänen edessänsä.
7. Ja lähestyi myös Lea lapsinensa, ja kumarsivat hänen edessänsä. Sitte tuli Joseph ja Rakel, jotka myös kumarsivat hänen edessänsä.
8. Ja hän sanoi: mitäs tahdot kaiken sen joukon kanssa, kuin minä kohdannut olen? Hän vastasi: löytääkseni armoa minun herrani edessä.

9. Ja Esau sanoi: minulla on kyllä, minun veljeni, pidä omas.
10. Niin Jakob vastasi: ei niin, mutta jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs, niin ota minun lahjani minun kädestäni: sillä minä näin sinun kasvos, niinkuin minä olisin nähnyt Jumalan kasvot; ettäs olet minut hyväksi ottanut.
11. Ota siis se siunaus, jonka minä olen tuonut sinulle: sillä Jumala on sen minulle antanut, ja minulla on kyllä kaikkinaista. Niin hän vaati häntä ottamaan.
12. Ja (Esau) sanoi: lähtekäämme jo matkustamaan, minä vaellan sinun kanssas.
13. Niin hän sanoi hänelle: minun herrani tietää minulla olevan pieniä lapsia, ja imettäväisiä lampaita ja karjaa: jos ne yhtenä päivänä äkisti ajettaisiin, niin kuolis lauma.
14. Niin menkään minun herrani palveliansa edellä: mutta minä seuraan hiljaksensa senjälkeen kuin karja ja lapset käydä voivat, siihenasti kuin minä tulen minun herrani tykö Seiriin.
15. Ja Esau sanoi: minä jätän kuitenkin sinun tykös jotakin siitä väestä, kuin minun kanssani on. Hän vastasi: mihinkä se? Anna minun ainoastansa löytää armo minun herrani edessä.
16. Niin Esau palasi sinä päivänä tietänsä myöten Seiriin.
17. Mutta Jakob matkusti Sukkotiin, ja rakensi itsellensä huoneen, ja teki majat karjallensa. Sentähden kutsui hän sen paikan Sukkot.
18. Sitte tuli Jakob rauhoitettuna siihen kaupunkiin Sikem, joka on Kanaanin maalla, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta; ja sioitti itsensä kaupungin kohdalle.
19. Ja osti murun peltoa, johonka hän teki majansa, Hemorin, Sikemin isän lapsilta, sadan penningin edestä.
20. Ja rakensi siinä alttarin: ja rukoili väkevää Israelin Jumalan nimeä.

34 LUKU

1. Ja Dina, Lean tytär, jonka hän Jakobille synnyttänyt oli, meni katselemaan sen maakunnan tyttäriä.
2. Koska Sikem, Hemorin Heviläisen, sen maakunnan ruhtinaan poika näki hänen, otti hän hänen ja makasi hänen, ja häpäisi hänen.
3. Ja hänen sydämensä paloi Dinan Jakobin tyttären perään; ja rakasti piikaa, ja puhutteli häntä suloisilla sanoilla.
4. Ja Sikem puhui isällensä Hemorille, sanoen: ota minulle tämä piika emännäksi.
5. Ja Jakob kuuli, että he hänen tyttärensä Dinan olivat häväisseet, ja hänen poikansa olivat lauman kanssa kedolla. Ja Jakob vaikeni siihenasti kuin he tulivat.

6. Ja Hemor Sikemin isä meni Jakobin tykö puhuttelemaan häntä.
7. Silloin tulivat Jakobin pojat kedolta: ja koska he sen kuulivat, tulivat miehet surulliseksi, ja vihastuivat sangen kovin; että hän oli tehnyt tyhmyyden Israelissa, maaten Jakobin tyttären: sillä ei ollut se oikein tehty.
8. Niin puhui Hemor heidän kanssansa, sanoen: minun poikani Sikemin sydän halajaa teidän tyttärenne jälkeen; antakaat siis se hänelle emännäksi.
9. Naittakaat teitänne yhteen meidän kanssamme: antakaat teidän tyttärenne meille, ja ottakaat jällensä meidän tyttäremme teille.
10. Ja asukaat meidän kanssamme: maan pitää oleman teillä alttiina, asukaat, myykäät ja ostakaat siinä, ja omistakaat maa.
11. Ja Sikem sanoi hänen isällensä ja veljillensä: antakaat minun löytää armo teidän edessänne: ja mitä te sanotte minulle, sen minä annan.
12. Anokaat minulta rohkiasti huomenlahja ja antimia, ja minä annan, mitä te anotte: antakaat minulle vaivoin se piika emännäksi.
13. Niin vastasivat Jakobin pojat Sikemille, ja hänen isällensä Hemorille, ja puhuivat petoksella; että hän oli heidän sisarensa Dinan häväissyt.
14. Ja sanoivat heille: emme taida sitä tehdä, että me annamme meidän sisaremme ympärileikkaamattomalle miehelle: sillä se olis meille häpiäksi.
15. Mutta kuitenkin siinä me suostumme teihin; jos te tulette meidän kaltaiseksemme, että kaikki miehenpuoli teidän seassanne ympärileikattaisiin,
16. Niin me annamme meidän tyttäremme teille, ja otamme teidän tyttärenne meille, ja asumme teidän kanssanne ja tulemme yhdeksi kansaksi.
17. Mutta jollette kuule meitä, ja anna teitänne ympärileikata; niin me otamme meidän tyttäremme, ja menemme matkaamme.
18. Ja heidän puheensa kelpasi Hemorille, ja Sikemille Hemorin pojalle.
19. Ja se nuori mies ei viivytellyt sitä tehdäksensä: sillä hän rakasti suuresti Jakobin tytärtä, ja hän oli kunniassa pidettävä kaikkein ylitse isänsä huoneessa.
20. Niin tuli Hemor ja hänen poikansa Sikem kaupunkinsa porttiin, ja puhuivat kaupunkinsa miehille, sanoen:
21. Nämät miehet ovat rauhalliset meidän kanssamme, ja tahtovat asua ja elää tällä maalla, ja katso, maa on kyllä avara heidän edessänsä: ottakaamme heidän tyttärensä meille emännäksi, ja antakaamme meidän

tyttäremme heille.
22. Mutta siihen ne miehet antavat meille suosionsa, asuaksensa meidän kanssamme ja tullaksensa yhdeksi kansaksi: jos meistä ympärileikataan kaikki miehenpuoli, niin kuin he myös ympärileikatut ovat.
23. Heidän karjansa ja hyvyytensä, ja kaikki heidän eläimensä, eikö ne ole meidän omamme? Jos me muutoin olemme heidän tahtonsa jälkeen, niin että he asuvat meidän kanssamme.
24. Ja he olivat Hemorille kuuliaiset, ja Sikemille hänen pojallensa, kaikki jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos: ja ympärileikkasivat itsensä, jokainen miehenpuoli, jotka hänen kaupunkinsa portista kävivät ulos.
25. Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska he kipiämmällänsä olivat, ottivat kaksi Jakobin poikaa Simeon ja Levi, Dinan veljet, kumpikin miekkansa, ja menivät rohkiasti kaupunkiin: ja tappoivat jokaisen miehenpuolen.
26. Ja tappoivat myös Hemorin, ja hänen poikansa Sikemin miekan terällä: ja ottivat Dinan Sikemin huoneesta, ja menivät pois.
27. Niin tulivat Jakobin pojat tapettuiden päälle, ja ryöstivät kaupungin; että he olivat häväisseet heidän sisarensa.
28. Ja veivät pois heidän lampaansa, karjansa, aasinsa, ja mitä sekä kaupungissa että kedolla oli.
29. Ja kaikki heidän hyvyytensä, lapsensa ja heidän vaimonsa he ottivat vangiksi, ja ryöstivät; niin myös kaikki, mitä huoneissa oli.
30. Ja Jakob sanoi Simeonille ja Leville: te olette minulle mielikarvauden tehneet, saattaen minun haisevaiseksi tämän maakunnan asuvaisille, Kanaanealaisille ja Pheresiläisille: ja minä olen vähä joukko, koska he heitänsä kokoovat minun päälleni, niin he tappavat minun, ja minä hukutetaan, ja minun huoneeni.
31. Mutta he vastasivat: pitiköstä heidän tekemän meidän sisaremme kanssa, niinkuin jonkun porton kanssa?

35 LUKU

1. Ja Jumala sanoi Jakobille: nouse ja mene ylös BetEliin, ja asu siellä: ja tee siihen alttari Jumalalle, joka sinulle ilmestyi, koska sinä pakenit veljes Esaun edestä.
2. Niin sanoi Jakob perheellensä, ja kaikille, jotka hänen kanssansa olivat: eroittakaat teistänne vieraat Jumalat, jotka teidän seassanne ovat, ja puhdistakaat teitänne, ja muuttakaat teidän vaatteenne.
3. Ja nouskaamme ja menkäämme ylös BetEliin; että minä tekisin siihen alttarin Jumalalle, joka minua kuuli

minun hätäaikanani, ja on ollut minun kanssani tiellä, jota minä matkustin.
4. Niin he antoivat Jakobille kaikki vieraat Jumalat, jotka heidän käsissänsä olivat, ja korvarenkaansa, jotka heidän korvissansa olivat. Ja Jakob kaivoi ne sen tammen alle, joka oli Sikemin tykönä.
5. Ja he matkustivat. Ja Jumalan pelko tuli niille kaupungeille, jotka olivat heidän ympärillänsä, ettei he ajaneet Jakobin poikia takaa.
6. Niin tuli Jakob Lutsiin Kanaanin maalle, se on BetEl, kaiken sen väen kanssa kuin hänen kanssansa oli.
7. Ja rakensi siihen alttarin, ja kutsui sen paikan ElBetEl; sillä Jumala ilmestyi siinä hänelle, paetessansa veljensä edestä.
8. Niin kuoli Debora Rebekan imettäjä, ja haudattiin alemmaiselle puolelle BetEliä, tammen alle: ja se kutsuttiin itkutammeksi.
9. Ja Jumala ilmestyi taas Jakobille, sitte kuin hän oli tullut Mesopotamiasta ja siunasi häntä.
10. Ja Jumala sanoi hänelle: sinun nimes on Jakob: mutta ei silleen pidä sinun nimes kutsuttaman Jakob, vaan IsraEl pitää sinun nimes oleman. Ja niin kutsuttiin hänen nimensä IsraEl.
11. Ja Jumala sanoi hänelle: Minä olen kaikkivaltias Jumala, ole hedelmällinen ja enäne, kansa ja kansain joukko pitää sinusta tuleman: ja kuninkaat pitää tuleman sinun kupeistas.
12. Ja sen maan, jonka minä
olen antanut Abrahamille ja Isaakille, annan minä sinulle: ja sinun siemenelles sinun jälkees, annan minä sen maan.
13. Ja niin meni Jumala ylös hänen tyköänsä, siinä paikassa, kuin hän hänen kanssansa puhunut oli.
14. Mutta Jakob asetti muistopatsaan siihen paikkaan, jossa hän hänen kanssansa puhunut oli, (nimittäin) kivisen patsaan: ja uhrasi juomauhria, ja kaasi öljyä sen päälle.
15. Ja Jakob kutsui sen paikan, jossa Jumala hänen kanssansa puhunut oli, BetEl.
16. Ja he matkustivat BetElistä, ja kuin vielä vähä matkaa oli Ephratiin, niin synnytti Rakel, ja synnyttäminen oli hänelle sangen raskas.
17. Ja koska synnyttäminen oli hänelle raskaimmallansa; sanoi lastenämmä hänelle: älä pelkää, sillä tämä poika on sinulla myös oleva.
18. Mutta hänen henkensä lähteissä, koska hänen piti kuoleman, kutsui hän hänen nimensä BenOni: mutta hänen isänsä kutsui hänen nimensä BenJamin.
19. Niin kuoli Rakel: ja hän haudattiin Ephratiin tien viereen, se on BetLehem.
20. Ja Jakob pani patsaan hänen hautansa päälle: tämä on Rakelin haudan patsas hamaan tähän päivään asti.
21. Ja IsraEl matkusti edespäin, ja teki majansa tuolle puolelle Ederin tornia

22. Ja se tapahtui, koska IsraEl asui siinä maakunnassa, meni Ruben ja makasi Bilhan isänsä jalkavaimon kanssa. Ja IsraEl sai sen kuulla. Ja Jakobilla oli kaksitoistakymmentä poikaa.
23. Lean pojat olivat nämät: Jakobin esikoinen Ruben; niin Simeon, ja Levi, ja Juuda, ja Isaskar ja Zebulon.
24. Rakelin pojat olivat: Joseph ja BenJamin.
25. Bilhan Rakelin piian pojat olivat: Dan ja Naphtali.
26. Silpan Lean piian pojat olivat: Gad ja Asser. Nämät ovat Jakobin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Mesopotamiassa.
27. Ja Jakob tuli isänsä Isaakin tykö Mamreen, Arban kaupunkiin, joka on Hebron, jossa Abraham ja Isaak olivat muukalaiset olleet.
28. Ja Isaak oli sadan ja kahdeksankymmenen ajastaikainen: 29. Ja tuli riutuneeksi, ja kuoli, ja koottiin kansansa tykö, vanhana ja suuttununna elämästä. Ja hänen poikansa Esau ja Jakob hautasivat hänen.

36 LUKU

1. Tämä on Esaun sukukunta, joka on Edom.
2. Esau otti emännät Kanaanin tyttäristä: Adan, Hetiläisen Elonin tyttären, ja Oholibaman, Anan Heviläisen Zibeonin pojan tyttären.
3. Ja Basmatin, Ismaelin tyttären, Nebajotin sisaren.
4. Ada synnytti Esaulle Eliphan. Ja Basmat synnytti Reguelin.
5. Oholibama synnytti Jeun, Jaelamin ja Koran. Nämät ovat Esaun lapset, jotka hänelle syntyivät Kanaanin maalla.
6. Ja Esau otti emäntänsä, poikansa ja tyttärensä ja kaikki huoneensa sielut, ja karjansa ja kaikki juhtansa, ja kaiken sen tavaransa, kuin hän oli pannut kokoon Kanaanin maalla: ja meni (toiselle) maalle, veljensä Jakobin tyköä.
7. Sillä heidän tavaransa oli niin suuri, ettei he taitaneet asua ynnä: ja se maa, jossa he muukalaiset olivat, ei vetänyt heitä heidän karjansa (paljouden) tähden.
8. Niin asui Esau Seirin vuorella, ja tämä Esau on Edom.
9. Nämät ovat Esaun sukukunnat Edomilaisten isän Seirin vuorella.
10. Nämät ovat Esaun poikain nimet: Eliphas, Adan Esaun emännän poika: Reguel Basmatin Esaun emännän poika.
11. Ja Eliphan pojat olivat: Teman, Omar, Zepho, ja Gaetam ja Kenas.

12. Mutta Timna oli Eliphan Esaun pojan jalkavaimo, joka synnytti hänelle Amalekin. Ne ovat Adan Esaun emännän lapset.
13. Mutta Reguelin lapset ovat nämät: Nahat, ja Zera, Samma, Missa. Ne ovat Basmatin Esaun emännän lapset.
14. Mutta nämät olivat Oholibaman Esaun emännän pojat, Anan tyttären Zibeonin pojan tyttären lapset; jotka hän synnytti Esaulle: Jeus ja Jaelam ja Kora.
15. Nämät ovat ruhtinaat Esaun lapsista: Eliphan Esaun esikoisen lapset ovat nämät: se ruhtinas Teman, se ruhtinas Omar, se ruhtinas Zepho, se ruhtinas Kenas.
16. Se ruhtinas Kora, se ruhtinas Gaetam, se ruhtinas Amalek. Nämät ovat ruhtinaat Eliphasta Edomin maalla, ja ovat Adan lapset.
17. Ja nämät ovat Reguelin Esaun pojan lapset: se ruhtinasa Nahat, se ruhtinas Sera, se ruhtinas Samma, se ruhtinas Missa. Nämät ovat ruhtinaat Reguelista Edomilaisten maalla ja ovat Basmatin Esaun emännän lapset.
18. Mutta nämät ovat Oholibaman Esaun emännän lapset: se ruhtinas Jeus, se ruhtinas Jaelam, se ruhtinas Kora. Nämät ovat ruhtinaat Oholibamasta, Anan tyttärestä, Esaun emännästä.
19. Nämät ovat Esaun lapset, ja heidän ruhtinaansa. Hän on Edom.
20. Mutta nämät ovat Seirin Horilaisen lapset, jotka sillä maalla asuivat: Lotan, Sobal, Sibeon, Ana.
21. Dison, Etser ja Disan. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat, Seirin lapset Edomin maalla.
22. Mutta Lotanin lapset ovat: Hori ja Heman: ja Lotanin sisar Timna.
23. Sobalin lapset olivat nämät: Alvan, Manahat, Ebal, Sepho ja Onam.
24. Nämät olivat Sibeonin lapset: Aja ja Ana. Tämä on se Ana, joka korvessa löi Jeminiläiset, kaitessansa isänsä Sibeonin aaseja.
25. Mutta Ananin lapset olivat: Dison ja Oholibama Ananin tytär.
26. Disonin lapset olivat: Hemdan, ja Esban, Jetran ja Karan.
27. Etserin lapset olivat: Bilhan, ja Savan ja
Akan.
28. Disanin lapset olivat: Uts ja Aran.
29. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat: se ruhtinas Lotan, se ruhtinas Sobal, se ruhtinas Zibeon, se ruhtinas Ana.
30. Se ruhtinas Dison, se ruhtinas Etser, se ruhtinas Disan. Nämät ovat Horilaisten ruhtinaat, heidän ruhtinastensa seassa Seirin maalla.
31. Mutta kuninkaat kuin Edomin maalla hallitsivat, ennenkuin joku kuningas hallitsi Israelin lapsia, ovat

nämät:
32. Niin hallitsi Edomissa Bela Beorin poika: ja hänen kaupunkinsa nimi on Dinhaba.
33. Ja koska Bela kuoli, tuli Jobab Seran poika Bosrasta kuninkaaksi hänen siaansa.
34. Kuin Jobab kuoli, tuli Husam Temanilaisten maalta kuninkaaksi hänen siaansa.
35. Koska Husam kuoli, tuli Hadad Bedadin poika kuninkaaksi hänen siaansa, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
36. Koska Hadad kuoli, hallitsi Samla Masrekasta hänen siassansa.
37. Koska Samla kuoli, tuli Saul kuninkaaksi hänen siaansa, Rehobotin virran tyköä.
38. Koska Saul kuoli, tuli Baalhanan Akborin poika kuninkaaksi hänen siaansa.
39. Koska Baalhanan Akborin poika kuoli, tuli Hadar kuninkaaksi hänen siaansa, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagu: ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, joka Mesahabin tytär oli.
40. Ja nämät ovat Esaun ruhtinasten nimet heidän suvuissansa, paikoissansa ja nimissänsä: se ruhtinas Timna, se ruhtinas Alva, se ruhtinas Jetet.
41. Se ruhtinas Oholibama, se ruhtinas Ela, se ruhtinas Pinon.
42. Se ruhtinas Kenas, se ruhtinas Teman, se ruhtinas Mibtsar.
43. Se ruhtinas Magdiel, se ruhtinas Iram. Nämät ovat Edomin ruhtinaat, niin kuin he asuneet ovat perintö-maallansa, ja Esau on Edomilaisten isä.

37 LUKU

1. Ja Jakob asui sillä maalla, jossa hänen isänsä muukalainen oli ollut: (nimittäin) Kanaanin maalla.
2. Ja nämät ovat Jakobin sukukunnat: Joseph oli seitsemäntoistakymmenen ajastaikainen, koska hän kaitsi karjaa veljeinsä kanssa, ja hän oli nuorella ijällänsä Bilhan ja Silpan, isänsä emäntäin lasten kanssa: ja Joseph ilmoitti isällensä, mikä paha sanoma heistä kuului.
3. Mutta Israel rakasti Josephia enemmin kuin kaikkia muita lapsiansa, että hän oli syntynyt hänelle vanhalla ijällänsä: ja teki hänelle kirjavan hameen.
4. Kuin hänen veljensä näkivät, että hänen isänsä rakasti häntä enemmin kuin kaikkia hänen veljiänsä, vihasivat he häntä; ja ei voineet puhutella häntä ystävällisesti.
5. Niin Joseph näki unen, ja ilmoitti sen veljillensä, josta he rupesivat häntä enemmin vihaamaan.
6. Sillä hän oli sanonut heille, kuulkaas tätä unta, jonka minä näin.
7. Katso, me olimme sitovanamme jalallisia vainiolla ja minun jalalliseni nousi ja seisoi; ja katso, teidän

jalallisenne seisoivat ympärillä, ja kumarsivat minun jalallistani.
8. Niin sanoivat hänen veljensä hänelle: sinäkö tulet meidän kuninkaaksemme, kokonansa hallitsemaan meitä? Ja vihasivat häntä vielä enemmin, hänen unensa ja puheensa tähden.
9. Ja hän taas näki toisen unen, ja jutteli sen veljillensä, ja sanoi: katso, minä näin vielä unta: ja katso, aurinko, kuu ja yksitoista tähteä kumarsivat minua.
10. Ja kuin hän sitä saneli isällensä ja veljillensä, nuhteli hänen isänsä häntä ja sanoi hänelle: mikä uni se on, kuin sinä olet nähnyt? Pitääkö minun ja sinun äitis ja veljes tuleman ja kumartaman meitämme sinun edessäs maahan?
11. Ja hänen veljensä kadehtivat häntä; mutta hänen isänsä piti nämät sanat mielessänsä.
12. Koska hänen veljensä menivät kaitsemaan karjaa Sikemiin,
13. Sanoi Israel Josephille: eikö veljes kaitse karjaa Sikemissä? Tule, minä lähetän sinun heidän tykönsä; hän vastasi: tässä minä olen.
14. Hän sanoi: mene ja katso, ovatko veljes ja karja rauhassa, ja palaja minulle sitä sanomaan. Ja hän lähetti hänen Hebronin laaksosta; ja hän tuli Sikemiin.
15. Niin yksi mies kohtasi hänen eksyksissä kedolla; ja kysyi häneltä sanoen: mitäs etsit?
16. Hän vastasi: minä etsin veljiäni: sanos minulle, kussa he kaitsevat karjaa.
17. Ja mies sanoi: he läksivät täältä; sillä minä kuulin heidän sanovan: käykäämme Dotaniin. Niin Joseph meni veljeinsä perään, ja löysi heidät Dotanista.
18. Kuin he kaukana näkivät hänen, ja ennenkuin hän heitä lähestyi, pitivät he neuvoa häntä vastaan, tappaaksensa häntä.
19. Ja sanoivat toinen toisellensa: katso, tuo unennäkiä tulee.
20. Tulkaat siis, tappakaamme häntä, ja heittäkäämme häntä yhteen kuoppaan, ja sanokaamme: paha peto on hänen syönyt: niin saadaan nähdä, mihinkä hänen unensa joutuvat.
21. Koska Ruben sen kuuli, tahtoi hän häntä pelastaa heidän käsistänsä, ja sanoi: älkäämme hänen henkeänsä ottako.
22. Ja Ruben vielä sanoi heille: älkäät vuodattako verta, vaan heittäkäät häntä tähän kuoppaan, joka on korvessa, ja älkäät satuttako kättänne häneen; sillä hän tahtoi pelastaa häntä heidän käsistänsä, saattaaksensa häntä jälleen isänsä tykö.
23. Ja tapahtui, koska Joseph tuli veljeinsä tykö, riisuivat he häneltä hameen, (nimittäin) sen kirjavan hameen, joka hänen yllänsä oli;
24. Ja ottivat hänen ja heittivät kuoppaan: ja kuoppa oli tyhjä, ja ei ollut siinä vettä.

25. Sitte istuivat he syömään leipää: ja kuin he nostivat silmänsä ja katselivat, niin katso, Ismaelilaisten joukko tuli Gileadista; ja heidän kameleinsa kannatus oli styraks, mastiks ja ladanum, ja vaelsivat viemään niitä alas Egyptiin.
26. Niin sanoi Juuda veljillensä: mitä me siitä hyödymme, että me murhaamme meidän veljemme ja salaamme hänen verensä?
27. Tulkaat ja myykäämme häntä Ismaelilaisille, ja älkäämme satuttako käsiämme häneen: sillä hän on meidän veljemme ja lihamme; ja he kuulivat häntä.
28. Koska Midianilaisten kauppamiehet siitä menivät ohitse, vetivät he Josephin ja ottivat ylös kuopasta, ja myivät hänen Ismaelilaisille, kahteenkymmeneen hopiapenninkiin; jotka veivät Josephin pois Egyptiin.
29. Koska Ruben palasi kuopalle, niin katso, ei ollut Joseph kuopassa: ja hän repäisi vaatteensa
30. Ja palasi veljeinsä tykö, ja sanoi: ei ole nuorukainen siellä, voi minua! kuhunka minä menen?
31. Niin he ottivat Josephin hameen ja tappoivat kauriin, ja tahrasivat hameen vereen
32. Ja lähettivät sen kirjavan hameen, ja antoivat kantaa isällensä, ja sanoivat: tämän me löysimme: tunnustele, jos tämä on poikas hame taikka ei?
33. Ja hän tunsi sen, ja sanoi: tämä on minun poikani hame, paha peto on hänen syönyt: raadellen on Joseph revelty.
34. Ja Jakob repäisi vaatteensa, ja kääri säkin kupeisiinsa; ja murehti poikaansa monta päivää.
35. Ja kaikki hänen poikansa ja tyttärensä nousivat häntä lohduttamaan; vaan ei hän tahtonut antaa itsiänsä lohdutettaa, mutta sanoi: minä menen murehtien alas poikani tykö hautaan. Ja hänen isänsä itki häntä.
36. Mutta Midianilaiset myivät hänen Egyptiin Potipharille, Pharaon kamaripalvelialle ja huovinhaltialle.

38 LUKU

1. Se tapahtui siihen aikaan, että Juuda meni alas veljeinsä tyköä, ja poikkesi yhden miehen tykö Odollamiin, jonka nimi oli Hira.
2. Ja Juuda näki siellä Kanaanin miehen tyttären, hänen nimensä oli Sua: ja otti hänen, ja meni hänen tykönsä.
3. Ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Ger.
4. Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja kutsui hänen nimensä Onan.
5. Ja hän synnytti vielä pojan, ja kutsui hänen nimensä Sela. Ja Juuda oli Kesibissä, koska hän sen synnytti.

6. Ja Juuda otti esikoisellensa Gerille emännän, jonka nimi oli Tamar.
7. Mutta Ger, Juudan esikoinen, oli paha Herran edessä: ja Herra kuoletti hänen.
8. Niin sanoi Juuda (pojallensa) Onanille: mene veljes emännän tykö, ja ota häntä aviokses, herättääkses veljelles siementä.
9. Mutta Onan tiesi, ettei siemen olisi tullut hänen omaksensa: koska hän siis makasi veljensä emännän kanssa, antoi hän sen pudota maahan, ja turmeli sen, ettei hän olisi antanut veljellensä siementä.
10. Ja se paha, kuin hän teki, ei kelvannut Herralle, joka kuoletti myös hänen.
11. Niin sanoi Juuda miniällensä Tamarille: ole leskenä isäs huoneessa siihenasti kuin minun poikani Sela kasvaa. Sillä hän ajatteli: tohtii tapahtua, että hän myös kuolee, niinkuin hänen veljensäkin. Niin Tamar meni pois, ja oli isänsä huoneessa.
12. Koska monta päivää oli kulunut, kuoli Suan tytär, Juudan emäntä. Ja kuin Juuda oli itsensä lohduttanut, meni hän Timnatiin, lammastensa keritsiäin tykö ystävänsä Hiran kanssa Odollamista.
13. Niin ilmoitettiin Tamarille, sanoen: katso, appes menee ylös Timnatiin keritsemään lampaitansa.
14. Niin riisui hän yltänsä leskivaatteensa, ja verhoitti itsensä liinalla ja peitti itsensä, ja istui kahden lähteen veräjälle, joka on tiellä Timnatiin; sillä hän näki, että Sela oli kasvanut, ja ei häntä annettu sille emännäksi.
15. Koska Juuda näki hänen, luuli hän sen portoksi; sillä hän oli peittänyt kasvonsa.
16. Ja hän poikkesi tien oheen hänen tykönsä, ja sanoi: annas minun maata kanssas; sillä ei hän tietänyt sitä miniäksensä. Hän vastasi: mitäs minun annat, jos sinä makaisit minun kanssani?
17. Hän sanoi: minä lähetän kauriin laumastani. Hän vastasi: anna siis minulle pantti niin kauvaksi kuin sinä sen lähetät.
18. Hän sanoi: mitästä minä sinulle pantiksi annan? Hän vastasi: sinettis, sitees, ja sauvas, joka kädessäs on. Niin hän antoi ne hänelle, ja makasi hänen kanssansa, ja hän tuli raskaaksi hänestä.
19. Ja hän nousi ja meni, ja pani pois peitteen, ja puki jälleen leskivaatteet yllensä.
20. Mutta Juuda lähetti kauriin ystävänsä kanssa Odollamista, että hän vaimolta ottais pantin jälleen: ja ei hän löytänyt häntä.
21. Niin hän kyseli sen paikan miehiltä, sanoen: kussa on se portto, kuin istui näillä kahdella lähteellä tien ohessa? He vastasivat: ei yksikään portto ole tässä ollut.
22. Mutta hän palasi Juudan tykö, ja sanoi: en minä löytänyt häntä; sanoivat myös sen paikan miehet, ettei tässä ole yhtäkään porttoa ollut.
23. Juuda sanoi: pitäkään ne, ettemme mitämaks häpiään tulisi; katso, minä lähetin kauriin, ja et sinä

löytänyt häntä.
24. Liki kolmen kuukauden jälkeen ilmoitettiin Juudalle: sinun miniäs Tamar on salavuoteessa ollut, ja katso, salavuoteesta on hän myös raskaaksi tullut. Juuda sanoi: viekäät häntä poltettaa.
25. Mutta koska hän tuotiin edes, lähetti hän appensa tykö, sanoen: siitä miehestä, jonka nämät ovat, olen minä raskas. Ja sanoi: tunnetkos, kenenkä on tämä sinetti, side ja sauva.
26. Ja Juuda tunsi ne, ja sanoi: hän on minua hurskaampi: etten minä hänelle poikaani Selaa antanut. Kuitenkin ei hän enempää maannut häntä.
27. Ja tapahtui hänen synnyttämisensä ajalla, ja katso, kaksoiset olivat hänen kohdussansa.
28. Ja tapahtui hänen synnyttäissänsä, pisti toinen ulos kätensä, johonka lastenämmä tarttui, ja sitoi siihen punaisen langan, sanoen: tämä tulee ensisti ulos.
29. Mutta koska hän kätensä takaperin veti, tuli ulos hänen veljensä, ja hän sanoi: miksis olet reväissyt? Tämä rikkirepäisemys on sinun tähtes: ja hänen nimensä kutsuttiin Perets.
30. Sitte tuli ulos hänen veljensä, jonka kädessä oli se punainen lanka; ja hänen nimensä kutsuttiin Sera.

39 LUKU

1. Ja Josef vietiin alas Egyptiin: ja Potiphar Egyptiläinen Pharaon kamaripalvelia ja huovinhaltia osti hänen Ismaelilaisilta, jotka hänen sinne alas vieneet olivat.
2. Ja Herra oli Josephin kanssa, ja hän oli onnellinen mies, ja oli isäntänsä Egyptiläisen huoneessa.
3. Ja hänen isäntänsä näki, että Herra oli hänen kanssansa; sillä kaikki, mitä hän teki, antoi Herra menestyä hänen kädessänsä.
4. Niin että hän löysi armon hänen edessänsä, ja tuli hänen palveliaksensa: ja hän asetti hänen huoneensa ylitse, ja kaikki mitä hänellä oli, antoi hän hänen käteensä.
5. Ja siitä ajasta kuin hän oli hänen pannut huoneensa ja kaiken tavaransa päälle, siunasi Herra sen Egyptiläisen huoneen Josephin tähden, ja Herran siunaus oli kaikissa niissä, jotka hänellä kotona ja kedolla olivat.
6. Sentähden antoi hän kaikki Josephin haltuun, mitä hänellä oli, ja ei tiedustellut mitään häneltä, paitsi sitä ruokaa, jonka hän söi. Ja Joseph oli kauniin luontoinen, ja ihana kasvoilta.
7. Ja tapahtui tämän jälkeen, että hänen isäntänsä emännän silmät paloivat Josephin päälle, ja sanoi: makaa minun kanssani.
8. Mutta hän kielsi, ja sanoi isäntänsä emännälle: katso, minun isäntäni ei tiedusta minulta, mitä huoneessa

on, ja kaikki mitä hänellä on, antoi hän minun käteeni.
9. Ei pidä hän itseänsä tässä huoneessa suurempana minua, ei myös ole hän kieltänyt minulta mitään, paitsi sinun, siinä kuin sinä olet hänen emäntänsä: kuinka siis minä niin paljon pahaa tekisin ja rikkoisin Jumalaa vastaan?
10. Mutta hän piti jokapäivä senkaltaiset puheet Josephin kanssa; mutta ei hän totellut maata hänen kanssansa, eli olla hänen kanssansa.
11. Ja tapahtui yhtenä päivänä, että Joseph meni huoneesen askaroitsemaan; ja ei ollut yksikään perheestä läsnä.
12. Ja hän tarttui hänen hameesensa, sanoen: makaa minun kanssani. Mutta hän jätti hameensa hänen käteensä, ja pakeni, ja meni ulos.
13. Koska hän näki, että hän jätti hameensa hänen käteensä, ja pakeni ulos:
14. Huusi hän perhettänsä, ja sanoi heille: katsokaat, hän on tuonut meille yhden Hebrealaisen miehen, saattamaan meitä häpiään: hän tuli minun tyköni makaamaan minun kanssani; mutta minä huusin korkialla äänellä.
15. Ja koska hän kuuli, että minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa, pakeni ja meni ulos.
16. Niin hän piti hänen hameensa tykönänsä, siihenasti kuin hänen isäntänsä kotia tuli,
17. Ja puhui hänelle ne sanat, sanoen: Hebrealainen palvelia, jonkas olet meille tuonut, tuli minun tyköni, saattamaan minua häpiään.
18. Mutta koska minä riahdin ja huusin, jätti hän minulle hameensa ja pakeni ulos.
19. Koska hänen isäntänsä kuuli emäntänsä sanat, kuin hän puhui hänelle, sanoen: niin on sinun palvelias tehnyt minulle, vihastui hän sangen kovin.
20. Ja hänen isäntänsä otti Josephin, ja pani vankihuoneesen, jossa kuninkaan vangit olivat: ja niin hän oli siellä vankihuoneessa.
21. Mutta Herra oli Josephin kanssa, ja käänsi laupiutensa hänen tykönsä; ja antoi hänen löytää armon vankihuoneen haltian edessä.
22. Niin että hän antoi kaikki vangit vankihuoneessa Josephin käden alle, että kaikki mitä siellä tehtiin, se tehtiin hänen kauttansa.
23. Ja vankihuoneen haltia ei pitänyt mistään murhetta niistä, jotka hänen kädessänsä olivat; sillä Herra oli Josephin kanssa, ja mitä hän teki, antoi Herra menestyä.

40 LUKU

1. Ja sitte tapahtui, että Egyptin kuninkaan ylimmäinen juomanlaskia ja leipoja rikkoivat herraansa Egyptin kuningasta vastaan:
2. Niin Pharao vihastui molempain palveliainsa, ylimmäisen juomanlaskian ja ylimmäisen leipojan päälle.
3. Ja heitti heidät vankiuteen huovinhaltian huoneesen, vankihuoneesen siihen paikkaan, jossa Joseph oli vankina.
4. Ja huovinhaltia pani Josephin heidän kanssansa palvelemaan heitä. Ja he olivat vankiudessa kappaleen aikaa.
5. Ja molemmat näkivät unta, kumpikin unensa yhtenä yönä, kukin unensa selityksen jälkeen, Egyptin kuninkaan juomanlaskia ja leipoja, jotka olivat sidottuna vankihuoneessa.
6. Koska Joseph tuli aamulla heidän tykönsä, ja näki heidän murheelliseksi.
7. Kysyi hän niiltä Pharaon palvelioilta, jotka hänen kanssansa herransa vankihuoneessa olivat, ja sanoi: miksi te olette tänäpänä surulliset?
8. He vastasivat häntä: me olemme nähneet unta, ja ei ole, joka sen selittää. Niin sanoi Joseph heille: Jumalan on selitys, kuitenkin jutelkaat se minulle.
9. Niin ylimmäinen juomanlaskia jutteli unensa Josephille, ja sanoi hänelle: minä näin unta ja katso, viinapuu oli minun edessäni.
10. Ja sillä viinapuulla oli kolme haaraa ja se oli niinkuin viheriöitsemällänsä, sen kukoistus kävi ylös, ja sen rypäleet tuleentuivat viinamarjoiksi.
11. Ja Pharaon juoma-astia oli minun kädessäni: niin minä otin viinamarjat, ja pusersin ne Pharaon juoma-astiaan, ja annoin sen juoma-astian Pharaon käteen.
12. Ja Joseph sanoi hänelle: tämä on sen selitys: Kolme haaraa ovat kolme päivää.
13. Kolmen päivän sisällä korottaa Pharao sinun pääs, ja asettaa sinun jällensä entiseen virkaas: ja sinä annat Pharaon käteen juoma-astian niinkuin ennenkin, koska olit hänen juomansa laskia.
14. Mutta muista minua tykönäs, koska sinun hyvin käy, ja tee sitte laupius minun kanssani, ettäs ilmoittaisit minun Pharaolle, ja antaisit minun ottaa täältä ulos.
15. Sillä minä olen salaisesti varastettu Hebrealaisten maalta; enkä ole tässä mitään tehnyt, että he minun tähän vankiuteen panivat.
16. Koska ylimmäinen leipoja näki, että selitys oli hyvä; sanoi hän Josephille: minä myös uneksuin, ja katso, kolme palmikoittua koria oli minun pääni päällä.
17. Ja ylimmäisessä korissa oli kaikkinaisia leivotuita ruokia Pharaon tarpeeksi: ja linnut söivät niitä korista minun pääni päältä.

18. Joseph vastasi, ja sanoi: tämä on sen selitys: kolme koria ovat kolme päivää.
19. Ja kolmen päivän sisällä ylentää Pharao sinun pääs, ja ripustaa sinun hirsipuuhun: ja linnut syövät sinun lihas sinun päältäs.
20. Ja tapahtui kolmantena päivänä, koska Pharao piti syntymäpäiväänsä, teki hän pidon kaikille palvelioillensa, ja ylensi ylimmäisen juomanlaskian pään, ja ylimmäisen leipojan pään palvelioittensa seassa.
21. Ja asetti ylimmäisen juomanlaskian jälleen (entiseen) virkaansa, antamaan Pharaon käteen juoma-astian.
22. Mutta ylimmäisen leipojan antoi hän hirttää; niinkuin Joseph oli heille selittänyt.
23. Mutta ylimmäinen juomanlaskia ei muistanut Josephia, vaan unhotti hänen.

41 LUKU

1. Ja tapahtui kahden ajastajan perästä, että Pharao näki unen, niinkuin hän olis seisonut virran tykönä.
2. Ja katso, virrasta astui ylös seitsemän kaunista ja lihavaa lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa.
3. Sitte näki hän toiset seitsemän lehmää tulevan virrasta ylös, rumaa ja laihaa; ja seisoivat niiden (toisten) lehmäin tykönä virran reunalla.
4. Ja ne rumat ja laihat lehmät söivät ne seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää. Niin Pharao heräsi.
5. Ja hän nukkui jällensä, ja näki toisen kerran unta: ja katso, seitsemän täysinäistä ja paksua tähkäpäätä kasvoivat yhdessä oljessa.
6. Ja katso, seitsemän pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä kasvoivat niiden jälkeen.
7. Ja ne seitsemän laihaa tähkää nielivät ne seitsemän paksua ja täysinäistä tähkäpäätä. Niin Pharao heräsi ja näki, että se oli uni.
8. Ja aamulla oli hänen henkensä murheellinen, lähetti ja antoi kutsua kokoon kaikki Egyptin noidat ja tietäjät, ja Pharao jutteli heille unensa. Mutta ei ollut, joka sen taisi selittää Pharaon edessä.
9. Niin puhui ylimmäinen juomanlaskia Pharaolle, sanoen: minä muistan tänäpänä minun rikokseni.
10. Koska Pharao vihastui palveliainsa päälle, ja pani minun ja ylimmäisen leipojan vankiuteen, huovinhaltian huoneesen;
11. Niin me molemmat näimme yhtenä yönä unta, kumpikin unensa selityksen jälkeen me uneksuimme.
12. Ja siellä oli meidän kanssamme Hebrealainen nuorukainen, huovinhaltian palvelia, ja me juttelimme hänelle, ja hän selitti meille meidän unemme: kummallekin unensa jälkeen selitti hän sen.
13. Ja niinkuin hän meille selitti, niin se tapahtui: sillä minä asetettiin minun virkaani ja hän hirtettiin.

14. Niin lähetti Pharao, ja antoi kutsua Josephin, ja he hopusti ottivat hänen vankiudesta ulos. Ja hän antoi itsensä keritä, ja muutti vaattensa ja tuli Pharaon tykö.
15. Niin sanoi Pharao Josephille: minä olen unta nähnyt, ja ei ole sen selittäjää; mutta minä olen kuullut sinusta sanottavan: koskas unen kuulet, niin sinä taidat sen selittää.
16. Joseph vastasi Pharaota, sanoen: ei se ole minulla; mutta Jumala aavistaa kuitenkin Pharaolle hyvää.
17. Niin puhui Pharao Josephille: unessa olin minä seisovana virran reunalla.
18. Ja katso, virrasta tuli ylös seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää, jotka kävivät laitumella ruohostossa.
19. Ja katso, heidän jälkeensä tulivat ylös toiset seitsemän pientä ja juuri rumaa ja laihaa lehmää: en ole minä koko Egyptin maalla nähnyt niin rumia.
20. Ja ne laihat ja rumat lehmät söivät ne ensimäiset seitsemän lihavaa lehmää.
21. Ja koska he olivat syöneet, ei heidän päällänsä mitään tuntunut, että he olivat syöneet; vaan olivat niin rumat nähdä kuin ennenkin. Niin minä heräsin.
22. Ja taas näin minä unessani seitsemän tähkäpäätä kasvaneen yhdessä oljessa, täysinäistä ja kaunista.
23. Sitte kävi ylös seitsemän kuivaa, pientä ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä.
24. Ja ne pienet tähkäpäät nielivät ne seitsemän kaunista tähkäpäätä. Ja minä olen sen sanonut tietäjille, mutta ei ole joka sen minulle ilmoittais.
25. Joseph sanoi Pharaolle: Pharaon uni on yhtäläinen: Jumala ilmoittaa Pharaolle, mitä hän tekevä on.
26. Ne seitsemän kaunista lehmää ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän täysinäistä tähkäpäätä ovat myös seitsemän vuotta: se on yhtäläinen uni.
27. Mutta ne seitsemän laihaa ja rumaa lehmää, jotka astuivat ylös heidän jälkeensä, ovat seitsemän vuotta, ja ne seitsemän laihaa ja itätuulelta surkastunutta tähkäpäätä ovat seitsemän nälkävuotta.
28. Se on nyt se, kuin minä Pharaolle sanonut olen: että Jumala ilmoitti Pharaolle, mitä hän tekevä on.
29. Katso, seitsemän viljaista vuotta tulevat koko Egyptin maalle.
30. Ja niiden jälkeen tulevat seitsemän nälkävuotta, niin että kaikki senkaltainen viljan kyllyys unhotetaan Egyptin maalla, ja se kallis aika hävittää maakunnan.
31. Ja ei enämpi tiedetä siitä viljan kyllyydestä maakunnassa, sen kalliin ajan tähden, joka tulee; sillä se tulee sangen raskaaksi.
32. Mutta että uni on kerrottu Pharaolle, se (aavistaa) että asia on Jumalalta päätetty, ja Jumala on pian sen tekevä.
33. Nyt siis Pharao etsikään toimellista ja taitavaa miestä, asettaaksensa Egyptin maan päälle.
34. Toimittakaan Pharao ja asettakaan ottomiehiä maakuntaan, ja ottakaan viidennen osan Egyptin maalta

niinä seitsemänä viljavuonna.
35. Ja he kootkaan kaikkinaista ravintoa niinä hyvinä vuosina, jotka tulevat, ja antakaan tulla jyviä Pharaon haltuun, varaksi kaupungeissa, ja tallella pitäkään.
36. Että ruokaa olis tähteelle pantu maakunnalle, niinä seitsemänä nälkävuonna, jotka tulevat Egyptin maalle, ettei maa hävitettäisi näljän tähden.
37. Ja se puhe kelpasi Pharaolle, ja kaikille hänen palvelioillensa.
38. Ja Pharao sanoi palvelioillensa: taidammeko me löytää tainkaltaisen miehen, jossa Jumalan henki on?
39. Ja Pharao sanoi Josephille: että Jumala on tämän kaiken sinulle ilmoittanut, niin ei ole yhtään niin taitavaa ja ymmärtäväistä kuin sinä olet.
40. Ole sinä minun huoneeni päällä, ja sinun sanalles pitää kaiken minun kansani kuuliaisen oleman; ainoastansa kuninkaallisessa istuimessa tahdon minä olla korkiampi sinua.
41. Ja Pharao sanoi Josephille: katso, minä olen asettanut sinun koko Egyptin päälle.
42. Ja Pharao otti sormuksen kädestänsä, ja pani sen Josephin käteen: ja puetti hänen kalleisiin liinavaatteisiin, ja ripusti kultakäädyt hänen kaulaansa.
43. Ja antoi hänen ajaa toisessa vaunussansa, ja antoi huutaa hänen edellänsä: Abrek: ja asetti hänen koko Egyptin maan päälle.
44. Ja Pharao sanoi Josephille: minä olen Pharao; ja ilman sinun tahdotas ei pidä yhdenkään ylentämän kättänsä taikka jalkaansa koko Egyptin maalla.
45. Ja Pharao kutsui Josephin nimen Salaisuutten selittäjäksi: ja antoi hänelle Asnatin, Potipheran Onin papin tyttären, emännäksi. Niin Joseph meni ympärinsä Egyptin maan.
46. Ja Joseph oli kolmenkymmenen ajastaikainen, koska hän seisoi Pharaon, Egyptin kuninkaan edessä. Ja Joseph läksi Pharaon tyköä, ja vaelsi ympärinsä kaiken Egyptin maan.
47. Ja maa kasvoi pivottaisin niinä seitsemänä viljavuosina.
48. Ja hän kokosi niinä seitsemänä vuonna kaikkinaisen elatuksen, joka oli Egyptin maalla, ja pani sen tähteelle kaupunkeihin: mitä elatusta maa kasvoi ympärinsä kunkin kaupungin, sen hän siihen tähteelle pani.
49. Ja Joseph kokosi sangen paljon jyviä, niinkuin santaa meressä, siihenasti että hän lakkasi lukemasta, sillä ne olivat epälukuiset.
50. Ja Josephille syntyi kaksi poikaa, ennenkuin kallis aika tuli, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär.
51. Ja kutsui esikoisensa nimen Manasse; sillä (sanoi hän) Jumala on antanut minun unhottaa kaiken minun

vaivani, ja kaiken minun isäni huoneen.
52. Mutta toisen nimen hän kutsui Ephraim; sillä (sanoi hän) Jumala on tehnyt minun hedelmälliseksi minun raadollisuuteni maassa.
53. Koska ne seitsemän viljavuotta olivat kuluneet Egyptin maalla,
54. Rupesivat ne seitsemän nälkävuotta tulemaan, niinkuin Joseph oli (edellä) sanonut: ja nälkä tuli kaikkiin maakuntiin; mutta koko Egyptin maalla oli leipää.
55. Kuin Egyptin maa myös kärsi nälkää, huusi kansa Pharaon tykö leivän tähden. Mutta Pharao sanoi kaikille Egyptiläisille: menkäät Josephin tykö; mitä hän sanoo teille, se tehkäät.
56. Koska nälkä tuli koko maakuntaan, avasi Joseph kaikki jyväaitat jokapaikassa, ja myi Egyptiläisille; sillä nälkä tuli aina raskaammaksi Egyptin maalla.
57. Ja kaikki maakunnat tulivat Egyptiin ostamaan Josephilta; sillä suuri nälkä oli kaikissa maakunnissa.

42 LUKU

1. Mutta koska Jakob näki olevan jyviä myydä Egyptissä, sanoi hän pojillensa: mitä te katselette toinen toisenne päälle?
2. Ja sanoi: katso, minä kuulen Egyptissä olevan jyviä; menkäät alas sinne, ja ostakaat meille sieltä, että me eläisimme, ja emme kuolisi.
3. Niin menivät kymmenen Josephin veljeä alas, ostamaan jyviä Egyptistä.
4. Mutta BenJaminia, Josephin veljeä, ei lähettänyt Jakob veljiensä kanssa; sillä hän sanoi: ettei hänelle vahinkoa tapahtuisi.
5. Niin läksivät Israelin lapset matkaan (jyviä) ostamaan muiden seurassa; sillä nälkä oli Kanaanin maalla.
6. Mutta Joseph oli hallitsia maakunnassa, hän antoi myydä jyviä kaikelle maan kansalle. Niin tulivat Josephin veljet, ja kumarsivat maahan kasvoillensa hänen eteensä.
7. Ja Joseph näki veljensä, ja tunsi heidät, ja teeskeli hänensä oudoksi heitä vastaan, ja puhui kovasti heidän kanssansa, ja sanoi heille: kusta te tulette? He vastasivat: Kanaanin maalta, ostamaan syötävää.
8. Ja Joseph tunsi veljensä, vaan ei he häntä tunteneet.
9. Niin Joseph muisti unensa, jotka hän oli nähnyt heistä; ja sanoi heille: te olette vakojat, ja olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olis.
10. He vastasivat häntä: ei minun herrani: mutta sinun palvelias ovat tulleet ostamaan jyviä.
11. Me olemme kaikki yhden miehen pojat: me olemme vaat, eikä sinun palvelias ole ikänänsä olleet

vakojat.
12. Hän sanoi heille: ei suinkaan, mutta te olette tulleet katsomaan, kusta maa avojoin olis.
13. He sanoivat: me sinun palvelias olimme kaksitoistakymmentä veljestä, yhden miehen pojat Kanaanin maalla; ja katso, nuorin on nyt meidän isämme tykönä, mutta yksi ei ole sillen eleillä.
14. Joseph sanoi heille: sepä se on, kuin minä olen teille puhunut, sanoen: vakojat te olette.
15. Siinä teitä pitää koeteltaman. Niin totta kuin Pharao elää, ei teidän pidä täältä pääsemän, jollei teidän nuorin veljenne tule tänne.
16. Lähettäkäät yksi teistänne, joka tuo teidän veljenne tänne: mutta teidän pitää vankina oleman, niin teidän puheenne koetellaan, jos teissä totuus on; mutta jollei, niin totta kuin Pharao elää, te olette vakojat.
17. Niin hän pani heidät kiinni kolmeksi päiväksi.
18. Ja kolmantena päivänä sanoi Joseph heille: jos te tahdotte elää, niin tehkäät näin; sillä minä pelkään Jumalaa.
19. Jos te olette vaat, niin antakaat yksi teidän veljistänne olla sidottuna teidän vankihuoneessanne; mutta menkäät te ja viekäät kotia, mitä te ostaneet olette nälkää vastaan kotonanne.
20. Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, että teidän sananne todeksi löyttäisiin, ettette kuolisi; ja he tekivät niin.
21. Mutta he sanoivat toinen toisellensa: me olemme totisesti vianalaiset meidän veljemme tähden; sillä me näimme hänen sielunsa ahdistuksen, koska hän meiltä armoa rukoili, ja emme kuulleet häntä; sentähden on tämä ahdistus meidän päällemme tullut.
22. Ruben vastasi heitä, sanoen: enkö minä puhunut teille, sanoen: älkäät tehkö vääryyttä nuorukaiselle, ja ette tahtoneet kuulla? Ja nyt hänen verensä meiltä vaaditaan.
23. Vaan ei he tietäneet Josephin sitä ymmärtävän; sillä hän puhui heille tulkin kautta.
24. Ja hän käänsi itsensä heistä, ja itki. Koska hän jällensä käänsi heidän puoleensa ja puhutteli heitä, otti hän Simeonin heiltä, ja sitoi hänen heidän nähtensä.
25. Ja Joseph käski heidän säkkinsä täytettää jyvillä, ja annettaa heidän rahansa jälleen itsekunkin omaan säkkiinsä, ja annettaa heille evästä matkalle; ja heille tehtiin niin.
26. Ja he panivat kalunsa aaseinsa päälle, ja läksivät sieltä.
27. Koska yksi heistä avasi säkkinsä, antaaksensa ruokaa aasillensa, ja äkkäsi rahansa säkkinsä suussa,
28. Ja sanoi veljillensä: minulle on annettu minun rahani jällensä, katso, se on minun säkissäni. Niin heidän sydämensä vavahtui, ja hämmästyivät keskenänsä, sanoen: miksi on Jumala meille näin tehnyt?
29. Koska he tulivat isänsä Jakobin tykö Kanaanin maalle, ilmoittivat he hänelle kaikki, mitä heille

tapahtunut oli, sanoen:
30. Se mies, sen maan herra, puhui kovasti meille, ja piti meitä maan vakojina.
31. Ja me vastasimme häntä: me olemme vaat, emme ole ikänänsä oleet vakoojat.
32. Me olimme kaksitoistakymmentä veljestä meidän isämme poikaa: yksi ei ole silleen eleissä, ja nuorin on nyt isämme tykönä Kanaanin maalla.
33. Sanoi se mies, sen maan herra meille: siitä minä tunnen, jos te olette vaat: yksi teidän veljistänne jättäkäät minun tyköni, ja ottakaat teidän taloinne tarve, ja menkäät pois.
34. Ja tuokaat teidän nuorin veljenne minun tyköni, niin minä ymmärrän, ett'ette ole vakojat, vaan vaat; niin annan minä myös teidän veljenne jälleen, ja saatte tehdä kauppaa tässä maakunnassa.
35. Ja tapahtui, koska he tyhjensivät säkkejänsä, katso, oli itsekunkin rahakäärö hänen säkissänsä: ja kuin he näkivät rahakääröänsä, hämmästyivät he isänsä kanssa.
36. Niin sanoi Jakob heidän isänsä heille: te olette saattaneet minun lapsettomaksi: Joseph ei ole elävissä, eikä Simeon, Ja Benjaminin tahdotte te vielä viedä pois; minun kohtaani nämät kaikki tapahtuvat.
37. Ruben vastasi isällensä, sanoen: tapa molemmat minun poikani, jollen minä häntä jälleen sinulle (kotia) tuo, ainoastansa anna häntä minun haltuuni, minä hänen sinulle jälleen (kotia) tuon.
38. Hän sanoi: ei minun poikani pidä menemän alas teidän kanssanne: sillä hänen veljensä on kuollut, ja hän on jäänyt yksin, ja jos hänelle tapahtuis jotakin pahaa tiellä, jota te vaellatte, niin te saatatte minun harmaat karvani murheella hautaan.

43 LUKU

1. Mutta kallis aika ahdisti maata.
2. Ja koska he loppuivat syödä ne jyvät kuin he Egyptistä tuoneet olivat, sanoi heidän isänsä heille: menkäät jällensä sinne, ja ostakaat meille jotakin elatusta.
3. Niin vastasi häntä Juuda, sanoen: se mies haastoi meitä sangen kovin, ja sanoi: ei pidä teidän näkemän minun kasvojani, jollei teidän veljenne ole teidän kanssanne.
4. Jos siis sinä nyt lähetät meidän veljemme meidän kanssamme, niin me menemme alas ja ostamme sinulle elatusta.
5. Vaan jolles häntä lähetä, niin emme mekään mene; sillä se mies sanoi meille: ei teidän pidä näkemän minun kasvojani, jollei teidän veljenne ole teidän kanssanne.
6. Israel sanoi: miksi te teitte minua vastaan niin pahoin, että te sanoitte sille miehelle teillänne vielä olevan

veljen.
7. He vastasivat: se mies kysyi meistä niin visusti, ja meidän suvustamme, sanoen: vieläkö teidän isänne elää? Onko teillä vielä veljeä? Niin me vastasimme häntä kuin hän kysyi. Taitaisimmeko me ratki tietää hänen sanovan: tuokaat veljenne tänne.
8. Niin sanoi Juuda isällensä Israelille: lähetä nuorukainen minun kanssani, niin me valmistamme ja lähdemme matkaan: että me eläisimme ja emme kuolisi, sekä me että sinä ja meidän lapsemme.
9. Minä takaan hänen edestänsä, kaipaa häntä minun käsistäni; jollen minä tuo häntä jälleen sinun tykös, ja pane häntä sinun etees, niin minä olen vikapää sinun edessäs kaikkena minun elinaikanani.
10. Sillä jollei meillä olisi ollut viivytystä, totisesti me olisimme jo toisen kerran tulleet jällensä.
11. Niin sanoi Israel heidän isänsä heille: jos nyt kumminkin niin pitää oleman, tehkäät siis näin: ottakaat maan parhaista hedelmistä teidän astioihinne, ja viekäät sille miehelle lahjoja: jotakin mastiksia ja hunajaa, ja styraksia, ja ladanumia, ja dadelia ja mandelia.
12. Ottakaat myös toinen raha teidän myötänne, ja se raha, jonka te toitte jällensä säkkein suussa, viekäät myötänne; taitaa olla, että se on epähuomiosta tapahtunut.
13. Ottakaat myös teidän veljenne; ja valmistakaat, ja menkäät jälleen sen miehen tykö.
14. Jumala kaikkivaltias antakoon teidän löytää laupiuden sen miehen edessä, että hän päästäis jälleen teille toisen teidän veljenne, ja (tämän) BenJaminin. Mutta minä, niinkuin minä olen lapsettomaksi joutunut, olen lapsetonna.
15. Niin ottivat miehet nämät lahjat, ja ottivat kaksi sen vertaa rahaa myötänsä, ja BenJaminin: valmistivat itsensä ja menivät Egyptiin, ja seisoivat Josephin edessä.
16. Ja kun Joseph näki BenJaminin heidän kanssansa, sanoi hän huoneensa haltialle: vie nämät miehet huoneesen, ja tee ja teurasta ja valmista; sillä heidän pitää minun kanssani päivällistä syömän.
17. Ja se mies teki niinkuin Joseph oli hänelle käskenyt, ja vei miehet Josephin huoneesen.
18. Ja he pelkäsivät, että he vietiin Josephin huoneesen, ja sanoivat: me viedään tänne sen rahan tähden jonka me tätä ennen löysimme meidän säkeistämme: että hän soimais meitä, ja saattais meitä oikeuden alle, ja ottais meitä orjiksensa, ja meidän aasimme.
19. Sentähden he menivät Josephin huoneenhaltian tykö, ja puhuttelivat häntä huoneen oven edessä,
20. Ja sanoivat: ah, minun herrani, me olimme ennen tänne tulleet ostamaan jyviä.
21. Ja koska me tulimme yösialle, ja avasimme meidän säkkimme, katso, niin oli itsekunkin raha säkkinsä suussa täydellä painolla: sentähden olemme me ne jällensä myötämme tuoneet.
22. Olemme myös toisen rahan myötämme tuoneet ostaaksemme jyviä; emme sitä tiedä, kuka on pannut

jällensä meidän rahamme meidän säkkiimme.
23. Mutta hän sanoi: olkaat hyvässä turvassa, älkäät peljätkö: teidän Jumalanne ja teidän isänne Jumala on teille tavaran antanut teidän säkkiinne: teidän rahanne olen minä saanut. Ja hän toi Simeonin heidän tykönsä.
24. Ja se mies vei heidät Josephin huoneesen, antoi heille vettä pestä heidän jalkojansa, ja antoi ruokaa heidän aaseillensa.
25. Mutta he valmistivat lahjojansa, siihen asti kuin Joseph tuli päivälliselle; sillä he olivat kuulleet, että heidän piti siellä syömän.
26. Koska Joseph tuli huoneesen, kantoivat he lahjoja huoneesen hänelle käsissänsä, ja kumarsivat maahan hänen eteensä.
27. Ja hän tervehti heitä rakkaasti, ja sanoi: onko teidän vanha isänne rauhassa, josta te minulle sanoitte? Vieläkö hän elää?
28. He vastasivat: sinun palvelias meidän isämme on rauhassa, ja elää vielä; ja he kumarsivat ja maahan lankesivat hänen edessänsä.
29. Niin hän nosti silmänsä ja näki veljensä BenJaminin, äitinsä pojan, ja sanoi: onko tämä teidän nuorin veljenne, josta te sanoitte minulle? Ja sanoi vielä: Jumala olkoon sinulle armollinen, minun poikani.
30. Ja Joseph kiiruhti itsensä; sillä hänen sydämensä paloi veljeänsä kohtaan, ja etsi siaa itkeäksensä; ja meni kamariinsa, ja itki siellä.
31. Ja kuin hän oli pessyt kasvona, tuli hän ulos; ja pidätti itsensä, ja sanoi: tuokaat leipää.
32. Ja pantiin erinänsä hänelle ja erinänsä heille, niin myös Egyptiläisille, jotka hänen kanssansa atrioitsivat, erinänsä; sillä Egyptiläiset ei saa syödä Hebrealaisten kanssa, sillä se on Egyptiläisille kauhistus.
33. Ja he istutettiin hänen kohdallensa, esikoinen esikoisuutensa jälkeen, ja nuorin nuoruutensa jälkeen: sitä miehet ihmettelivät keskenänsä.
34. Ja heille kannettiin ruokaa hänen pöydältänsä, mutta BenJaminille viisi kertaa enemmän kuin muille. Ja he joivat ja juopuivat hänen kanssansa.

44 LUKU

1. Ja Joseph käski huoneensa haltiaa, sanoen: täytä miesten säkit jyvillä, niin paljo kuin he voivat kannattaa, ja pane itsekunkin raha säkkinsä suuhun.
2. Ja minun maljani, se hopiamalja pane nuorimman säkin suuhun, ynnä jyväinsä hinnan kanssa. Ja hän

teki niinkuin Joseph hänelle käski.
3. Mutta aamulla päivän valjetessa, päästettiin miehet menemään aaseinensa.
4. Ja koska he olivat lähteneet kaupungista, eikä vielä kauvas joutuneet, sanoi Joseph huoneensa haltialle: nouse ja aja takaa miehiä, ja koska heidän saat takaa, niin sano heille: miksi te olette hyvän pahalla maksaneet?
5. Eikö se ole, josta minun herrani juo? Ja josta hän kyllä hyvin taitaa arvata teistä? Te olette pahoin tehneet.
6. Ja kuin hän käsitti heidät, puhui hän nämät sanat heille.
7. He vastasivat häntä: miksi minun herrani senkaltaista puhuu? Pois se, että sinun palvelias niin tekisivät.
8. Katso, rahan, jonka me löysimme säkkeimme suusta, olemme me jälleen sinulle tuoneet Kanaanin maalta: kuinkasta siis me varastimme hopiaa eli kultaa sinun herras huoneesta?
9. Jonka tyköä sinun palvelioiltas se löydetään, hän kuolkaan: niin tahdomme me myös olla orjat minun herralleni.
10. Hän sanoi: olkaan nyt teidän sananne jälkeen: jonka tyköä se löydetään, hän olkaan minun orjani; mutta te olette vapaat.
11. Ja he laskivat kiiruusti itsekukin säkkinsä maahan, ja jokainen avasi säkkinsä.
12. Ja hän etsei, ruveten vanhimmasta niin nuorimpaan asti; ja hopiamalja löydettiin BenJaminin säkistä.
13. Niin repäisivät vaatteensa, ja itsekukin pani kuormansa aasin päälle, ja palasivat kaupunkiin.
14. Ja Juuda meni veljinensä Josephin huoneesen (sillä hän oli vielä silloin siellä); ja he lankesivat maahan hänen eteensä.
15. Joseph sanoi heille: mikä työ se on, kuin te tehneet olette? Ettekö te tietäneet, että senkaltainen mies kuin minä olen taitaa kyllä hyvin arvata.
16. Ja Juuda sanoi: mitä me vastaamme minun herralleni? Taikka mitä me puhumme? Taikka millä me taidamme itsemme puhdistaa? Jumala on löytänyt sinun palveliais vääryyden: katso, me olemme meidän herramme orjat, sekä me, että se, jolta malja löydettiin.
17. Mutta hän sanoi: pois se, että minä niin tekisin; sen miehen, jolta malja on löydetty, pitää oleman minun orjani; mutta menkäät te rauhassa isänne tykö.
18. Niin Juuda astui hänen tykönsä, ja sanoi: ah minun herrani, suo nyt palvelias puhua yksi sana minun herrani korvissa, ja älkään julmistuko sinun vihas sinun palvelias päälle, sillä sinä olet niinkuin Pharao.
19. Minun herrani kysyi hänen palvelioiltansa, sanoen: onko teillä isää taikka veljeä?
20. Niin me vastasimme meidän herraamme: meillä on vanha isä, ja nuorukainen syntynyt hänen vanhalla

ijällänsä, jonka veli on kuollut, ja hän on yksinänsä jäänyt äidistänsä, ja hänen isänsä pitää hänen rakkaana.
21. Niin sinä sanoit palvelioilles: tuokaat häntä tänne minun tyköni, että minä saan nähdä hänen.
22. Mutta me vastasimme minun herralleni: ei taida nuorukainen jättää isäänsä; sillä jos hän jättäis isänsä, niin hän kuolis.
23. Niin sinä sanoit palvelioilles. jollei teidän nuorin veljenne tule teidän kanssanne, niin ei teidän pidä enää minun kasvojani näkemän.
24. Ja koska me menimme sinun palvelias minun isäni tykö, ja ilmoitimme hänelle minun herrani sanat,
25. Niin sanoi meidän isämme: menkäät jälleen pois, ja ostakaat meille jotakin elatusta.
26. Mutta me sanoimme: emme tohdi sinne mennä; vaan jos meidän nuorin veljemme on meidän kanssamme, niin me menemme; sillä emme saa nähdä sen miehen kasvoja, jollei meidän nuorin veljemme ole meidän kanssamme.
27. Niin sinun palvelias minun isäni sanoi meille: te tiedätte, että minun emäntäni synnytti minulle kaksi,
28. Ja toinen läksi minun tyköäni, josta sanottiin, että hän on kuoliaaksi revelty, ja en ole minä häntä vielä sitte nähnyt.
29. Jos te tämän myös minulta viette pois, ja hänelle tapahtuis jotakin pahaa, niin te saattaisitte minun harmaat karvani murheella hautaan.
30. Jos minä nyt tulisin sinun palvelias minun isäni tykö, ja ei olisi nuorukainen meidän kanssamme: sillä hänen henkensä riippuu tämän hengestä.
31. Niin tapahtuis, koska hän näkis, ettei nuorukainen kanssa olisi, että hän kuolis; niin me sinun palvelias saattaisimme sinun palvelias meidän isämme harmaat karvat murheella hautaan.
32. Sillä sinun palvelias on taannut nuorukaisen minun isäni edessä, sanoen: jollen minä häntä tuo jällensä sinun tykös, niin minä sen edestä kaiken minun elinaikani olen vikapää kärsimään.
33. Ja nyt siis jääkään sinun palvelias nuorukaisen edestä minun herralleni orjaksi: vaan nuorukainen menkään veljeinsä kanssa.
34. Sillä kuinka minä taidan mennä minun isäni tykö, jollei nuorukainen olisi minun kanssani? Etten minä näkisi sitä surkeutta, johon minun isäni joutuu.

45 LUKU

1. Niin ei Joseph voinut itseänsä silleen pidättää kaikkein niiden edessä, jotka hänen tykönänsä seisoivat, ja hän huusi: menkäät ulos kaikki minun tyköäni; ja ei yksikään seisonut hänen tykönänsä, koska Joseph

itsensä ilmoitti veljillensä.
2. Ja itki korkealla äänellä, niin että Egyptiläiset ja Pharaon perhe sen kuulivat.
3. Ja Joseph sanoi veljillensä: minä olen Joseph. Vieläkö minun isäni elää? Mutta ei hänen veljensä taitaneet häntä vastata; sillä he olivat niin hämmästyneet hänen kasvoinsa edessä.
4. Niin sanoi Joseph veljillensä: tulkaat siis minun tyköni. Ja he tulivat. Ja hän sanoi: minä olen Joseph teidän veljenne, jonka te myitte Egyptiin.
5. Ja nyt, älkäät surulliset olko, ja älkäät niin kovin hämmästykö, että te olette minua tänne myyneet; sillä teidän henkenne elatuksen tähden on Jumala minun teidän edellänne tänne lähettänyt.
6. Kaksi nälkävuotta on jo ollut maassa, ja vielä nyt on viisi vuotta, niin ettei kynnetä eikä niitetä.
7. Mutta Jumala on minun lähettänyt teidän edellänne, tallella pitämään teitä maan päällä, ja elättämään teitä suuren pelastuksen kautta.
8. Ja nyt ette ole minua tänne lähettäneet, vaan Jumala, joka myös minun asetti isäksi Pharaolle, ja herraksi kaiken hänen huoneensa päälle, ja koko Egyptin maan esimieheksi.
9. Rientäkäät ja menkäät minun isäni tykö, ja sanokaat hänelle: näin sanoo sinun poikas Joseph: Jumala on minun asettanut koko Egyptin maan herraksi, tule alas minun tyköni, ja älä viivyttele.
10. Ja sinä olet asuva Gosenin maassa, ja olet oleva juuri läsnä minua, sinä ja sinun lapses ja sinun lastes lapset, sinun karjas, pienet ja suuret, ja kaikki mitä sinulla on.
11. Siellä minä elätän sinua, vielä on viisi nälkävuotta, ettet sinä ja sinun huonees, ja kaikki kuin sinulla on, hukkuisi.
12. Ja katso, teidän silmänne näkevät, ja minun veljeni BenJaminin silmät, että minä puhun teidän kanssanne suusta suuhun.
13. Ja ilmoittakaat minun isälleni kaikki minun kunniani Egyptissä, ja kaikki mitä te nähneet olette. Rientäkäät siis ja tuokaat minun isäni tänne.
14. Ja hän halasi veljeänsä BenJaminia kaulasta ja itki, ja BenJamin myös itki hänen kaulassansa.
15. Ja hän antoi suuta kaikille veljillensä, ja itki heidän ylitsensä; ja sitte puhuivat hänen veljensä hänen kanssansa.
16. Koska se sanoma kuului Pharaon huoneesen, nimittäin, että Josephin veljet tulleet olivat, oli se hyvä Pharaon mielestä, ja kaikkein hänen palveliainsa.
17. Ja Pharao sanoi Josephille: sano veljilles, tehkäät näin: sälyttäkäät teidän juhtainne päälle, ja menkäät matkaanne; ja kuin te tulette Kanaanin maalle,
18. Niin ottakaat teidän isänne, ja teidän perheenne ja tulkaat minun tyköni: minä annan teille Egyptin

maan hyvyyden, ja te syötte maan ytimen.
19. Ja käske heitä: tehkäät niin, ottakaat teillenne vaunut Egyptin maalta teidän lapsillenne, ja emännillenne, ja tuokaat teidän isänne ja tulkaat.
20. Älkäät myös totelko teidän talonne kappaleita: sillä kaikki Egyptin maan hyvyys pitää teidän oleman.
21. Ja Israelin lapset tekivät niin, ja Joseph antoi heille vaunut Pharaon käskyn jälkeen, ja antoi myös heille evään matkalle.
22. Ja antoi heille kaikille itsekullekin muutinvaatteet, mutta BenJaminille antoi hän kolmesataa hopiapenninkiä, ja viidet muutinvaatteet.
23. Mutta isällensä lähetti hän kymmenen aasia sälytettyä Egyptin hyvyydellä, ja kymmenen aasintammaa, kannattaen jyviä ja leipää ja evästä isällensä matkalle.
24. Niin hän lähetti veljensä matkaan, ja sanoi heille: älkäät riidelkö tiellä.
25. Niin he läksivät Egyptistä, ja tulivat Kanaanin maalle isänsä Jakobin tykö.
26. Ja ilmoittivat hänelle, sanoen: vielä Joseph elää, ja on koko Egyptin maan herra; ja hänen sydämensä hämmästyi, sillä ei hän uskonut heitä.
27. Niin he sanoivat hänelle kaikki Josephin sanat, kuin hän heille puhunut oli. Ja kuin hän näki vaunut, jotka Joseph oli lähettänyt häntä tuomaan, niin Jakobin, heidän isänsä henki virkosi.
28. Ja Israel sanoi: nyt minulla kyllä on, että minun poikani Joseph vielä elää: minä menen häntä katsomaan ennekuin minä kuolen.

46 LUKU

1. Niin läksi Israel kaiken sen kanssa kuin hänellä oli, ja koska hän tuli BerSabaan, uhrasi hän uhria isänsä Isaakin Jumalalle.
2. Ja Jumala puhui yöllä näyssä Israelille, sanoen: Jakob, Jakob. Hän vastasi: tässä minä olen.
3. Ja hän sanoi: Minä olen Jumala, sinun isäs Jumala: älä pelkää mennä Egyptiin: sillä minä teen sinun siellä suureksi kansaksi.
4. Minä menen Egyptiin sinun kanssas, ja minä jällensä sinun sieltä johdatan. Ja Joseph laskee kätensä sinun silmäis päälle.
5. Ja Jakob läksi BerSabasta: ja Israelin lapset veivät isänsä Jakobin ynnä lastensa ja emäntäinsä kanssa, vaunuissa, jotka Pharao oli häntä tuomaan lähettänyt.
6. Ja he ottivat karjansa ja tavaransa, jotka he olivat koonneet Kanaanin maalla, ja tulivat Egyptiin, Jakob

ja kaikki hänen siemenensä hänen kanssansa.
7. Hänen poikansa ja hänen poikainsa pojat hänen kanssansa, hänen tyttärensä ja hänen lastensa tyttäret, ja kaikki hänen siemenensä, vei hän kanssansa Egyptiin.
8. Ja nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka tulivat Egyptiin: Jakob ja hänen poikansa. Jakobin esikoinen Ruben.
9. Ja Rubenin lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi.
10. Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zohar: niin myös Saul, Kananean vaimon poika.
11. Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari.
12. Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, Perets ja Sera. Mutta Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla. Ja Peretsin pojat olivat: Hetsron ja Hamul.
13. Ja Isaskarin lapset: Tola, Phua, Job ja Simron.
14. Ja Sebulonin lapset: Sered, Elon ja Jahleel.
15. Nämät ovat Lean lapset, jotka hän synnytti Jakobille Mesopotamiassa, ja Dinan hänen tyttärensä. Kaikki hänen poikansa ja tyttärensä olivat kolmeneljättäkymmentä henkeä.
16. Gadin lapset: Ziphion, Haggi, Suni, Etsbon, Eri, Arodi ja Areli.
17. Asserin lapset: Jemna, Jesua, Jesui, Bria ja Sera heidän sisarensa. Mutta Brian lapset: Heber ja Malkiel.
18. Nämät ovat Silpan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Lealle, ja hän synnytti Jakobille nämät kuusitoistakymmentä henkeä.
19. Rakelin Jakobin emännän lapset: Joseph ja BenJamin.
20. Ja Josephille olivat syntyneet Egyptin maalla, jotka hänelle synnytti Asnat, Potipheran Onin papin tytär: nimittäin Manasse ja Ephraim.
21. BenJaminin lapset: Bela, Beker, Asbel, Gera, Naaman, Ehi ja Ros; Mupim, Hupim, ja Ard.
22. Nämät ovat Rakelin lapset, jotka ovat Jakobille syntyneet, kaikki yhteen, neljätoistakymmentä henkeä.
23. Danin lapset: Husim.
24. Naphtalin lapset: Jahseel, Guni, Jetser ja Sillem.
25. Nämät ovat Bilhan lapset, jonka Laban antoi tyttärellensä Rakelille, ja hän synnytti nämät Jakobille, kaikki yhteen, seitsemän henkeä.
26. Kaikki henget, kuin tulivat Jakobin kanssa Egyptiin, jotka olivat tulleet hänen kupeistansa, paitsi Jakobin poikain emäntiä, ovat kaikki yhteen, kuusiseitsemättäkymmentä henkeä.
27. Ja Josephin pojat, jotka hänelle olivat syntyneet Egyptissä, olivat kaksi henkeä. Niin että kaikki henget Jakobin huoneesta, jotka tulivat Egyptiin olivat seitsemänkymmentä.

28. Ja hän lähetti edellänsä Juudan Josephin tykö, osoittamaan hänelle tietä Goseniin, ja he tulivat Gosenin maalle.
29. Niin valmisti Joseph vaununsa ja meni isäänsä Israelia vastaan Goseniin. Ja koska hän sai nähdä hänen, halasi hän häntä kaulasta ja itki hetken aikaa hänen kaulassansa.
30. Niin sanoi Israel Josephille: nyt minä mielelläni kuolen, että minä näin sinun kasvos, ja ettäs vielä elät.
31. Ja Joseph sanoi veljillensä, ja isänsä huoneelle: minä menen ja ilmoitan Pharaolle, ja sanon hänelle: minun veljeni ja isäni huone, jotka olivat Kanaanin maalla, ovat tulleet minun tyköni.
32. Ja he ovat paimenet, sillä he ovat tottuneet karjaa kaitsemaan: niin myös suuret ja pienet karjansa, ja kaikki, mitä heillä oli, ovat tuoneet myötänsä.
33. Koska siis Pharao kutsuu teitä ja sanoo: mikä teidän virkanne on?
34. Niin sanokaat: sinun palvelias ovat tottuneet karjaa kaitsemaan, hamasta meidän nuoruudestamme niin tähänasti, sekä me että meidän isämme: että te saisitte asua Gosenin maalla, sillä kaikki paimenet ovat kauhistus Egyptiläisille.

47 LUKU

1. Niin Joseph tuli ja ilmoitti Pharaolle, ja sanoi: minun isäni ja minun veljeni, heidän karjansa, pienet ja suuret, ja kaikki, mitä heillä on, ovat tulleet Kanaanin maalta; ja katso, he ovat Gosenin maalla.
2. Ja hän otti viisi nuorimmista veljistänsä, ja asetti Pharaon eteen.
3. Niin Pharao sanoi hänen veljillensä: mikä teidän virkanne on? He vastasivat: sinun palvelias ovat paimenet, sekä me että meidän isämme.
4. Ja sanoivat vielä Pharaolle: me olemme tulleet asumaan teidän kanssanne tälle maalle; sillä sinun palvelioillas ei ole laidunta karjallensa, niin kova nälkä on Kanaanin maalla. Niin suo sinun palvelias asua Gosenin maalla.
5. Niin Pharao puhui Josephille, sanoen: sinun isäs ja veljes ovat tulleet sinun tykös.
6. Egyptin maa on altis sinun edessäs; aseta isäs asumaan ja veljes kaikkein parhaasen paikkaan tässä maassa: asukaan Gosenin maalla. Ja jos sinä ymmärrät, että heidän seassansa on kelvollisia miehiä, niin aseta heitä minun karjani päälle.
7. Ja Joseph toi isänsä, Jakobin, sisälle, ja asetti hänen Pharaon eteen. Ja Jakob siunasi Pharaota.
8. Niin Pharao sanoi Jakobille: kuinka vanha sinä olet?
9. Jakob sanoi Pharaolle: minun kulkemiseni aika on sata ja kolmekymmentä ajastaikaa: vähä ja paha on

minun elämäni aika ja ei ulotu minun isäini kulkemisen aikaan.
10. Ja Jakob siunasi Pharaota, ja läksi hänen tyköänsä.
11. Niin Joseph toimitti isänsä ja veljensä asumaan, ja antoi heille omaisuuden Egyptin maalla, parhaassa maan paikassa; nimittäin Rameseksen maalla, niinkuin Pharao oli käskenyt.
12. Ja Joseph elätti isänsä, veljensä ja koko isänsä huoneen, sen jälkeen kuin heillä lapsia oli.
13. Ja ei ollut leipää kaikessa maassa; sillä sangen raskas nälkä oli, niin että Egyptin ja Kanaanin maa nääntyi näljän tähden.
14. Ja Joseph kokosi kaiken rahan kuin löyttiin Egyptin ja Kanaanin maalla, jyväin edestä kuin he ostivat. Ja Joseph vei rahan Pharaon huoneesen.
15. Koska raha oli kulunut Egyptin ja Kanaanin maalta, niin tulivat kaikki Egyptiläiset Josephin tykö, sanoen: anna meille leipää, miksi meidän pitää kuoleman edessäs, että raha on puuttunut?
16. Joseph sanoi: tuokaat teidän karjanne, ja minä annan teille karjanne edestä, jos raha on puuttunut?
17. Ja he toivat karjansa Josephille, ja Joseph antoi heille leipää hevosten, ja lammasten, ja karjan ja aasein edestä. Niin hän ruokki heitä leivällä sen vuoden, kaiken heidän karjansa edestä.
18. Koska se vuosi oli kulunut, tulivat he hänen tykönsä toisna vuonna, ja sanoivat hänelle: emme taida salata meidän herraltamme, ettei ainoastansa raha ole kulunut, mutta myös kaikki karja on meidän herrallamme, ja ei ole mitään jäänyt meidän herramme edessä, paitsi meidän ruumistamme ja meidän peltoamme.
19. Miksi meidän pitää kuoleman edessäs ja meidän peltomme tulee kylmille? Osta meitä ja meidän maamme leivän edestä, niin me ja meidän maamme tulemme Pharaon omaksi. Anna siemeniä, että me eläisimme ja emme kuolisi, ja ei maa tulisi kylmille.
20. Niin Joseph osti koko Egyptin maan Pharaolle; sillä Egyptiläiset myivät itsekukin peltonsa, että nälkä heitä niin kovin ahdisti: ja maa tuli Pharaon omaksi.
21. Ja hän siirsi kansan kaupunkeihin yhdestä Egyptin äärestä niin toiseen.
22. Paitsi pappein peltoa, jota ei hän ostanut: sillä se oli säätty Pharaolta, että papit söisivät sen nimitetyn osan, kuin Pharao heille antoi: sentähden ei he myyneet maatansa.
23. Niin Joseph sanoi kansalle: katso, minä olen ostanut tänäpänä teidän ja teidän maanne Pharaolle: katso, tässä on teille siemenet, kylväkäät teidän maanne.
24. Ja teidän pitää antaman tulosta viidennen osan Pharaolle; mutta neljä osaa pitää oleman teille pellon siemeneksi, ja teille ravinnoksi, ja niille, jotka ovat teidän huoneessanne, ja ruaksi teidän lapsillenne.
25. Niin he sanoivat: sinä olet meitä elämässä pitänyt: anna ainoastansa meidän löytää armo sinun meidän

herramme edessä, ja me tahdomme olla Pharaon orjat.
26. Ja Joseph teki sen määrän koko Egyptin maalle, hamaan tähän päivään asti, että Pharaolle piti annettaman viides osa; paitsi pappein maata, se ei tullut Pharaon omaksi.
27. Niin Israel asui Egyptissä Gosenin maalla; ja he omistivat sen, ja kasvoivat ja suuresti lisääntyivät.
28. Ja Jakob eli Egyptin maalla, seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa, ja koko hänen ikänsä oli sata ja seitsemänviidettäkymmentä ajastaikaa.
29. Ja koska Israelin päivät joutuivat kuolla, kutsui hän poikansa Josephin, ja sanoi hänelle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs, niin laske nyt kätes minun kupeeni alle, ettäs tekisit laupiuden ja totuuden minun kanssani, ettes hautaisi minua Egyptiin.
30. Mutta minä tahdon maata minun isäini tykönä, ja sinun pitää viemän minua Egyptistä, ja hautaaman minua heidän hautaansa. Ja hän sanoi: minä teen sinun sanas jälkeen.
31. Hän sanoi: vanno minulle. Ja hän vannoi hänelle. Ja Israel kallisti itsensä päänalaiselle.

48 LUKU

1. Sitte sanottiin Josephille: katso, sinun isäs sairastaa. Ja hän otti molemmat poikansa kanssansa, Manassen ja Ephraimin.
2. Niin Jakobille ilmoitettiin, sanoen: katso, sinun poikas Joseph tulee sinun tykös. Ja Israel vahvisti itsensä ja istui vuoteessa.
3. Ja Jakob sanoi Josephille: Jumala kaikkivaltias näkyi minulle Lutsissa Kanaanin maalla; ja siunasi minua.
4. Ja sanoi minulle: katso, minä annan sinun olla hedelmällisen ja lisääntyä, ja teen sinun paljoksi kansaksi; ja annan myös tämän maan sinun siemenelles sinun jälkees, ijankaikkiseksi perimiseksi.
5. Nyt siis ne kaksi sinun poikaas, jotka sinulle ovat syntyneet Egyptissä, ennenkuin minä tulin tänne sinun tykös, pitää oleman minun; nimittäin Ephraim ja Manasse, niinkuin Ruben ja Simeon ovat minun.
6. Mutta sinun lapses, jotkas siität niiden jälkeen, pitää oleman sinun, ja pitää nimitettämän veljeinsä nimellä, heidän perimisestänsä.
7. Ja koska minä tulin Mesopotamiasta, kuoli minulta Rakel Kanaanin maalla, tiellä, koska vielä kappale matkaa oli Ephrataan; ja minä hautasin hänen siellä Ephratan tiellä, se on Betlehem.
8. Ja Israel näki Josephin pojat, ja sanoi: kutka nämät ovat?
9. Ja Joseph vastasi isäänsä: ne ovat minun poikani, jotka Jumala on minulle täällä antanut. Ja hän sanoi: tuos heitä minun tyköni siunatakseni heitä.

10. Sillä Israelin silmät olivat pimiät vanhuudesta, eikä taitanut hyvin nähdä. Ja hän vei heidät hänen tykönsä. Ja hän antoi suuta heidän, ja otti heitä syliinsä.
11. Ja Israel sanoi Josephille: en minä ajatellut nähdä sinun kasvojas, ja katso, Jumala on antanut minun myös nähdä sinun siemenes.
12. Ja Joseph otti heidät pois hänen sylistänsä, ja kumarsi itsiänsä maahan hänen kasvoinsa eteen.
13. Niin Joseph otti heidät molemmat, Ephraimin oikiaan käteensä, jonka hän asetti Israelin vasemmalle kädelle, ja Manassen vasempaan käteensä, Israelin oikialle kädelle, ja vei heidät hänen tykönsä.
14. Niin Israel ojensi oikian kätensä, ja laski Ephraimin pään päälle, joka oli nuorempi, mutta vasemman kätensä Manassen pään päälle, ja muutti tiettävästi kätensä; sillä Manasse oli esikoinen.
15. Ja hän siunasi Josephia, ja sanoi: Jumala, jonka kasvoin edessä minun isäni Abraham ja Isaak vaeltaneet ovat, Jumala, joka minun kainnut on minun elinaikanani tähän päivään asti.
16. Enkeli, joka minun pelastanut on kaikesta pahasta, siunatkoon näitä nuorukaisia, että he nimitettäisiin minun ja minun isäini, Abrahamin, ja Isaakin nimellä, ja kasvaisivat aivan paljoksi maan päällä.
17. Mutta koska Joseph näki isänsä laskevan oikian kätensä Ephraimin pään päälle, otti hän sen pahaksi, ja rupesi isänsä käteen, siirtääksensä Ephraimin pään päältä Manassen pään päälle.
18. Ja sanoi Joseph isällensä: ei niin minun isäni; tämä on esikoinen, laske oikia kätes hänen päänsä päälle.
19. Mutta hänen isänsä kielsi sen, ja sanoi: minä tiedän kyllä, minun poikani, minä tiedän: tämä myös tulee suureksi kansaksi; mutta kuitenkin hänen nuorempi veljensä tulee suuremmaksi kuin hän, ja hänen siemenensä tulee suureksi kansain paljoudeksi.
20. Niin hän siunasi heitä sinä päivänä, sanoen: joka tahtoo jonkun siunata Israelissa, niin sanokaan näin: Jumala tehköön sinun niinkuin Ephraimin ja Manassen. Ja niin asetti hän Ephraimin Manassen edelle.
21. Ja Israel sanoi Josephille: katso minä kuolen; ja Jumala on teidän kanssanne, ja vie teitä jällensä teidän isäinne maalle.
22. Minä olen myös antanut sinulle osan maata, päälle sinun veljeis osan, jonka minä miekallani ja joutsellani Amorilaisten käsistä ottanut olen.

49 LUKU

1. Niin kutsui Jakob poikansa, ja sanoi: kootkaat teitänne, ja minä ilmoitan teille, mitä teille tapahtuu tulevaisilla ajoilla.
2. Tulkaat kokoon ja kuulkaat, te Jakobin lapset, kuulkaat teidän isäänne Israelia.

3. Ruben, sinä olet minun esikoiseni, minun voimani, ja väkevyyteni alku, ylimmäinen kunniassa, ja ylimmäinen vallassa.
4. Hempiä niinkuin vesi, ei sinun pidä ylimmäisen oleman; sillä sinä astuit isäs vuoteesen: silloin sinä saastutit sen. Hän nousi minun vuoteelleni.
5. Simeon ja Levi ovat veljekset, heidän miekkansa ovat murha-aseet.
6. Ei minun sieluni pidä tuleman heidän neuvoonsa, ja minun kunniani ei pidä yhdistymän heidän seurakuntansa kanssa; sillä kiukussansa ovat he miehen murhanneet, ja ylpeydessänsä turmelleet härjän.
7. Kirottu olkoon heidän kiukkunsa, että se niin tuima on, ja heidän julmuutensa, että se niin paatunut on. Minä eroitan heitä Jakobissa, ja hajotan heitä Israelissa.
8. Juuda, sinä olet; sinua pitää sinun veljes kiittämän, sinun kätes pitää oleman sinun vihollistes niskalle, sinun isäs lapset pitää sinua kumartaman.
9. Juuda on nuori jalopeura, saaliilta olet sinä astunut, minun poikani: hän on itsensä kumartanut maahan, ja levännyt niinkuin jalopeura, ja niinkuin suuri jalopeura; kuka tohtii hänen herättää?
10. Ei valtikka oteta pois Juudalta, eikä Lain opettaja hänen jalvoistansa, siihenasti kuin Sankari tulee, ja hänessä kansat riippuvat kiinni.
11. Hän sitoo varsansa viinapuuhun, ja aasintammansa varsan parhaasen viinapuuhun; Hän pesee vaatteensa viinassa, ja hameensa viinamarjan veressä.
12. Hänen silmänsä ovat punaisemmat viinaa ja hampaansa valkeammat rieskaa.
13. Zebulon on asuva meren sataman ja haahtein satamain vieressä, ja on ulottuva hamaan Sidoniin.
14. Isaskar on luja aasi, ja sioittaa itsensä rajain välille.
15. Hän näki levon hyväksi, ja maan ihanaksi; ja kumarsi hartiansa kantamaan, ja on veronalainen palvelia.
16. Dan on tuomitseva kansaansa, niinkuin joku Israelin sukukunnista.
17. Dan on oleva kärmeenä tiellä, ja kyykärmeenä polulla; ja puree hevosta vuokoiseen, niin että sen ajaja seljällensä lankee.
18. Herra, minä odotan sinun autuuttas.
19. Gad hän on; hänelle tekee joukko väkirynnäkön; mutta hän itse on tekevä väkirynnäkön vihdoin heille.
20. Asserista tulee hänen lihava leipänsä, ja hän antaa kuninkaalle herkut.
21. Naphtali on nopia peura, ja antaa suloiset puheet.
22. Joseph on hedelmällisen puun oksa, hedelmällisen puun oksa lähteen tykönä: tyttäret kävelivät muurin päällä.
23. Ja vaikka ampujat saattivat hänen mielensä karvaaksi, riitelivät hänen kanssansa ja vihasivat häntä,

24. On kuitenkin hänen joutsensa vahvana pysynyt, ja hänen käsivartensa miehustunut, sen väkevän kätten kautta Jakobissa; hänestä on paimen ja kivi Israelissa.
25. Sinun isäs Jumalalta on hän sinulle avun tuottava, ja ynnä kaikkivaltiaan kanssa on hän sinua siunaava taivaan siunauksella ylhäältä, ja syvyyden siunauksella alhaalta, niin myös nisäin ja kohtuin siunauksella.
26. Sinun isäs siunaukset minun isäini siunausten sivussa, ulottuvat voimallisesti niihin kalliimpihin asti maailman kukkuloilla; jotka tulevat Josephin pään päälle, ja Natsirein pään laelle, hänen veljeinsä keskellä.
27. BenJamin on raatelevainen susi, aamulla hän syö saaliin, ja ehtoona saaliin jakaa.
28. Nämät kaikki ovat kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. Ja tämä on se kuin heidän isänsä heille puhui siunatessansa heitä: itsekutakin, niinkuin kunkin siunaus oli, siunasi hän heitä.
29. Ja hän käski heitä, ja sanoi heille: minä kootaan minun kansani tykö: haudatkaat minua minun isäni tykö, siihen luolaan, joka on Hetiläisen Ephronin vainiossa.
30. Siihen luolaan Makpelan vainiossa, joka on Mamren kohdalla Kanaanin maalla, jonka Abraham osti hautaamisen perimiseksi vainion kanssa, siltä Hetiläiseltä Ephronilta.
31. Sinne ovat he haudanneet Abrahamin ja hänen emäntänsä Saaran, sinne ovat he myös haudanneet Isaakin ja Rebekan hänen emäntänsä. Sinne olen minä myös haudannut Lean.
32. Siihen vainioon ja siihen luolaan, kuin on ostettu Hetin lapsilta.
33. Ja koska Jakob lopetti käskyn lastensa tykö, pani hän jalkansa kokoon vuoteessa; ja loppui, ja koottiin kansansa tykö.

50 LUKU

1. Niin Joseph lankesi isänsä kasvoille, itki hänen ylitsensä, ja antoi suuta hänen.
2. Ja Joseph käski palvelioitansa lääkäreitä voidella isäänsä; ja lääkärit voitelivat Israelia.
3. Ja he täyttivät hänelle neljäkymmentä päivää; sillä niin monta oli voiteluspäivää. Ja Egyptiläiset itkivät häntä seitsemänkymmentä päivää.
4. Koska hänen murhepäivänsä olivat kuluneet, puhui Joseph Pharaon palvelioille, sanoen: jos minä olen armon löytänyt teidän edessänne, niin puhukaat Pharaolle, ja sanokaat:
5. Minun isäni vannotti minua, sanoen: katso, minä kuolen, hautaa minua minun hautaani, jonka minä olen kaivanut minulle Kanaanin maalla: niin tahtoisin minä nyt siis mennä, ja haudata minun isäni, ja palata tänne jällensä.
6. Pharao sanoi hänelle: mene ja hautaa sinun isäs, niinkuin hän sinua vannottanut on.

7. Niin Joseph meni hautaamaan isäänsä; ja hänen kanssansa menivät kaikki Pharaon palveliat, hänen huoneensa vanhimmat, ja kaikki Egyptin maan vanhimmat.
8. Kaikki myös Josephin väki, ja hänen veljensä, ja hänen isänsä väki. Ainoastaan lapsensa, ja lampaansa, ja karjansa jättivät he Gosenin maalle.
9. Menivät myös hänen kanssansa vaunut ja ratsasmiehet. Ja se oli sangen suuri joukko.
10. Ja koska he tulivat Atadin riihen tykö, joka on sillä puolen Jordania, niin he pitivät siinä suuren ja katkeran valituksen; ja hän murehti isäänsä seitsemän päivää.
11. Ja koska Kanaanin maan asuvaiset näkivät heidän murheensa Atadin riihen tykönä, sanoivat he: Egyptiläiset murehtivat siellä sangen kovin. Siitä se paikka kutsutaan: Egyptiläisten valitus, joka on sillä puolella Jordania.
12. Niin hänen lapsensa tekivät hänelle niinkuin hän oli käskenyt.
13. Ja veivät hänen Kanaanin maalle, ja hautasivat hänen Makpelan vainion luolaan, jonka Abraham vainion kanssa ostanut oli perintöhaudaksi, Ephronilta Hetiläiseltä, Mamren kohdalla.
14. Niin palasi Joseph Egyptiin, hän ja hänen veljensä, ja kaikki jotka hänen kanssansa olivat menneet hautaamaan hänen isäänsä, sitte kuin hän isänsä haudannut oli.
15. Mutta koska Josephin veljet näkivät isänsä kuolleeksi, sanoivat he: mitämaks, Joseph on vihaava meitä, ja kaiketi kostaa meille kaiken sen pahan, kuin me häntä vastaan tehneet olemme.
16. Sentähden käskivät he sanoa Josephille: sinun isäs käski ennenkuin hän kuoli, sanoen:
17. Niin sanokaat Josephille: minä rukoilen, anna nyt veljilles anteeksi heidän rikoksensa ja pahatekonsa, että he niin pahoin ovat tehneet sinua vastaan. Anna nyt anteeksi, sinun isäs Jumalan palveliain pahateko. Mutta Joseph itki heidän näitä puhuissansa.
18. Ja hänen veljensä myös tulivat ja lankesivat maahan hänen eteensä ja sanoivat: katso, me olemme sinun palvelias.
19. Joseph sanoi heille: älkäät peljätkö; sillä minä olen Jumalan käden alla.
20. Te ajattelitte minua vastaan pahaa; mutta Jumala on ajatellut sen hyväksi, että hän tekis, niinkuin nyt nähtävä on, pelastaaksensa paljo kansaa.
21. Älkäät siis nyt peljätkö, minä ravitsen teitä ja teidän lapsianne; ja hän rohkaisi heitä ja puheli ystävällisesti heidän kanssansa.
22. Ja niin asui Joseph Egyptissä, hän ja hänen isänsä huone; ja Joseph eli sata ja kymmenen ajastaikaa,
23. Ja näki Ephraimin lapset kolmanteen polveen, niin myös Makirin Manassen pojan lapset, kasvatetut Josephin polven juuressa.

24. Joseph sanoi veljillensä: minä kuolen, ja Jumala on totisesti etsivä teitä, ja vie teidän tältä maalta siihen maahan, jonka hän on itse vannonut Abrahamille, Isaakille ja Jakobille.
25. Niin vannotti Joseph Israelin lapsia, sanoen: Jumala on totisesti teitä etsivä, viekäät pois minun luuni täältä.
26. Ja niin Joseph kuoli sadan ja kymmenen ajastaikaisena, ja he voitelivat hänen, ja panivat arkkuun Egyptissä.

TOINEN MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

Nämät ovat Israelin lasten nimet, jotka Jakobin kanssa tulivat Egyptiin, itsekukin huoneinensa he sinne tulivat,
2. Ruben, Simeon, Levi ja Juuda.
3. Isaskar, Zebulon ja Benjamin.
4. Dan, Naphtali, Gad ja Asser.
5. Ja kaikki henget, jotka Jakobin kupeista olivat tulleet, olivat seitsemänkymmentä henkeä. Mutta Joseph oli (ennen) Egyptissä.
6. Ja Joseph oli kuollut, ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki sen aikaiset.
7. Ja Israelin lapset olivat hedelmälliset ja suuresti enenivät ja lisääntyivät, ja sangen voimallisesti vahvistuivat, niin että maa täytettiin heistä.
8. Niin uusi kuningas tuli Egyptiin, joka ei Josephista mitään tietänyt.
9. Hän sanoi kansallensa: katso, Israelin lasten joukko on suurempi ja väkevämpi meitä.
10. Tulkaat, käykäämme kavalasti heidän kimppuunsa, ettei heitä tulisi niin paljo. Sillä jos joku sota nousis, tohtisivat he mennä meidän vihamiestemme puolelle, ja sotia meitä vastaan, ja lähteä maalta pois.
11. Niin asetettiin heidän päällensä veron päämiehet, vaivaamaan heitä orjuudella; sillä Pharaolle rakennettiin verokaupungit, Pitom ja Raamses.
12. Mutta jota enemmin he rasittivat kansaa, sitä enemmin se lisääntyi ja kasvoi. Ja he tulivat suutuksiin Israelin lasten tähden.
13. Ja Egyptiläiset vaivasivat Israelin lapsia orjuudella armaitsemata.
14. Ja saattivat heidän elämänsä katkeraksi raskaalla saven ja tiilein työllä, ja kaikkinaisella rasituksella kedolla, ja kaikkinaisella työllä, kuin he taisivat heidän päällensä panna, armaitsemata.
15. Ja Egyptin kuningas puhui Heprealaisille lastenämmille, joista yhden nimi oli Siphra, ja toisen nimi Pua.
16. Ja hän sanoi: Koska te autatte Hebreailaisia vaimoja heidän synnyttäissänsä, ja näette istuimella, jos on poika, niin surmatkaat häntä; mutta jos se tytär on, niin se eläköön.
17. Mutta lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, ja ei tehneet niinkuin Egyptin kuningas oli heille sanonut; mutta

antoivat poikaiset elää.
18. Niin Egyptin kuningas kutsui lastenämmät, ja sanoi heille: miksi te tämän teitte, että te annoitte poikaisten elää?
19. Niin lastenämmät vastasivat Pharaota: Heprealaiset vaimot ei ole niinkuin Egyptiläiset; sillä he ovat vahvemmat luonnostansa, ja ennenkuin lastenämmä tulee heidän tykönsä, ovat he synnyttäneet.
20. Sentähden teki Jumala lastenämmille hyvin, ja kansa lisääntyi ja vahvistui sangen suuresti.
21. Ja että lastenämmät pelkäsivät Jumalaa, rakensi hän heille huoneita.
22. Niin käski Pharao kaikelle kansallensa, sanoen: kaikki pojat kuin syntyvät pitää teidän heittämän virtaan, mutta kaikki tyttäret antakaat elää.

2 LUKU

1. Niin mies Leevin huoneesta meni ja nai Levin tyttären.
2. Ja se vaimo tuli raskaaksi, ja synnytti pojan. Ja koska hän näki, että se oli ihana lapsi, salasi hän sen kolme kuukautta.
3. Ja kuin ei hän taitanut häntä enää salata, otti hän kaisilaisen arkun, ja sivui sen savella ja pijellä, ja pani lapsen siihen ja laski sen kaisilistoon, virran partaalle.
4. Ja hänen sisarensa seisoi taampana, että hän näkis, mitä hänelle tapahtuis.
5. Niin Pharaon tytär meni alas pesemään itseänsä virtaan, ja hänen piikansa käyskentelivät virran partaalla; ja kuin hän näki arkun kaisilistossa, lähetti hän piikansa ja antoi hänen ottaa ylös.
6. Ja kuin hän avasi, näki hän lapsen, ja katso, lapsi itki; niin hän armahti sen päälle, ja sanoi: tämä on Heprealaisten lapsia.
7. Niin sanoi hänen sisarensa Pharaon tyttärelle: tahdotkos että minä menen kutsumaan sinulle imettäväisen Heprealaisen vaimon, joka sinulle sen lapsen imettäis.
8. Pharaon tytär sanoi hänelle: mene. Niin piika meni ja kutsui lapsen äidin.
9. Ja Pharaon tytär sanoi hänelle: ota tämä lapsi, ja imetä häntä minulle, ja minä annan palkan sinulle. Niin vaimo otti lapsen, ja imetti sen.
10. Mutta koska lapsi oli kasvanut, toi hän sen Pharaon tyttärelle, ja hän otti sen pojaksensa, ja kutsui hänen Moses; sillä hän sanoi: vedestä olen minä hänen ottanut.
11. Siihen aikaan koska Moses oli suureksi tullut, meni hän veljeinsä tykö ja näki heidän orjuutensa, ja äkkäsi Egyptiläisen lyövän Hebrealaista miestä hänen veljistänsä.

12. Ja hän katseli ympärillensä sinne ja tänne, ja kuin hän näki, ettei yhtään läsnä ollut, tappoi hän sen Egyptiläisen ja kätki santaan.
13. Ja hän meni toisna päivänä ulos, ja katso, kaksi Heprealaista miestä tappelivat keskenänsä, ja hän sanoi väärintekiälle: miksis lyöt lähimmäistäs.
14. Hän vastasi: kuka sinun on asettanut päämieheksemme ja tuomariksemme? Tahdotkos minunkin tappaa, niinkuin sinä tapoit Egyptiläisen? Niin Moses pelkäsi, ja sanoi: tosin on tämä ilmi tullut.
15. Ja se tuli Pharaon eteen, ja hän etsi Mosesta tappaaksensa. Mutta Moses pakeni Pharaon edestä, ja seisahtui Midianin maalla, ja istui kaivon tykönä.
16. Mutta Midianin papilla oli seitsemän tytärtä; ne tulivat vettä ammuntamaan ja täyttivät ruuhet, juottaaksensa isänsä lampaita.
17. niin tulivat muutamat paimenet ja ajoivat heidät pois. Mutta Moses nousi ja autti heitä, ja juotti heidän lampaansa.
18. Ja kuin he tulivat isänsä Reguelin tykö, sanoi hän: miksi te tänäpänä niin pian jouduitte?
19. He sanoivat: Egyptin mies autti meitä paimenien käsistä, ja myös viriästi ammunsi meille, ja juotti lampaat.
20. Ja hän sanoi tyttärillensä: kussa hän on? Miksi te niin jätitte miehen? Kutsukaat häntä syömään meidän kanssamme.
21. Ja Moses mielistyi asumaan sen miehen tykönä, ja hän antoi Mosekselle tyttärensä Ziporan emännäksi.
22. Se synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Gersom; sillä hän sanoi: minä olen muukalainen vieraalla maalla.
23. Ja pitkän ajan perästä kuoli Egyptin kuningas. Ja Israelin lapset huokasivat orjuuden tähden ja huusivat, ja heidän huutonsa astui ylös Jumalan tykö heidän orjuutensa tähden.
24. Ja Jumala kuuli heidän huokauksensa: ja muisti liittonsa Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa.
25. Ja Jumala katsahti Israelin lasten puoleen, ja Jumala piti heistä murheen.

3 LUKU

1. Ja Moses kaitsi appensa Jetron Midianin papin lampaita: ja hän ajoi lampaat taamma korpeen, ja tuli Jumalan vuoren Horebin tykö.
2. Ja Herran enkeli näkyi hänelle pensaasta, tulen liekissä: ja hän näki, ja katso, pensas paloi tulesta, ja ei kuitenkaan kulunut.

3. Ja Moses sanoi: minä käyn tuonne, ja katson tätä suurta näkyä, miksi ei pensas pala ylös?
4. Koska Herra näki hänen menevän katsomaan, huusi Jumala häntä pensaasta, ja sanoi: Moses, Moses. Hän vastasi: tässä minä olen.
5. Hän sanoi: älä lähesty tänne; riisu kenkäs jalvoistas; sillä paikka, jossas seisot, on pyhä maa.
6. Ja hän vielä sanoi: Minä olen sinun isäs Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala. Ja Moses peitti kasvonsa; sillä hän pelkäsi katsoa Jumalan päälle.
7. Ja Herra sanoi: Minä olen hyvin kyllä nähnyt minun kansani ahdistuksen, joka on Egyptissä, ja minä olen kuullut heidän huutonsa, niiden tähden, jotka heitä ahdistavat; sillä minä tiedän heidän tuskansa.
8. Ja olen astunut alas heitä vapahtamaan Egyptiläisten käsistä, ja viemään heitä tältä maalta hyvään ja laviaan maahan, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, sille paikalle, jossa Kanaanealaiset, Hetiläiset, Amorilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset asuvat.
9. Ja katso, Israelin lasten huuto on tullut minun eteeni, ja minä myös olen nähnyt heidän ahdistuksensa, jolla Egyptiläiset heitä ahdistavat.
10. Ja nyt mene, ja minä tahdon lähettää sinun Pharaon tykö, ja sinun pitää johdattaman minun kansaani Israelin lapsia ulos Egyptistä.
11. Ja Moses sanoi Jumalalle: mikä minä olen menemään Pharaon tykö, ja viemään Israelin lapset ulos Egyptistä?
12. Hän sanoi: totisesti olen sinun kanssas; ja tämä olkoon sinulle merkiksi, että minä olen sinun lähettänyt. Koska olet johdattanut minun kansani Egyptistä, niin teidän pitää palveleman Jumalaa tällä vuorella.
13. Moses sanoi Jumalalle: katso, koska minä tulen Israelin lasten tykö, ja sanon heille: teidän isäinne Jumala on minun lähettänyt teidän tykönne, ja he sanovat minulle: mikä hänen nimensä on? Mitä minun pitää heille sanoman?
14. Sanoi Jumala Mosekselle: Minä olen se kuin minä olen. Ja sanoi: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: Minä olen lähetti minun teidän tykönne.
15. Ja Jumala sanoi vielä Mosekselle: niin pitää sinun sanoman Israelin lapsille: Herra teidän isäinne Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala lähetti minun teidän tykönne; tämä on minun nimeni ijankaikkisesti, ja tämä on minun muistoni suvusta niin sukuun.
16. Mene ja kokoo Israelin vanhemmat, ja sano heille: Herra teidän isäinne Jumala on näkynyt minulle, Abrahamin, Isaakin, ja Jakobin Jumala, sanoen: minä olen etsein etsinyt teitä, ja nähnyt, mitä teille on tapahtunut Egyptissä.

17. Ja olen sanonut: minä tahdon johdattaa teitä ulos Egyptin ahdistuksesta, Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten ja Jebusilaisten maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa.
18. Ja heidän pitää kuuleman sinun äänes; ja sinun ja vanhimmat Israelista pitää menemän Egyptin kuninkaan tykö, ja sanoman hänelle: Herra Hebrealaisten Jumala on kohdannut meitä. Anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen, uhraamaan Herralle meidän Jumalallemme.
19. Mutta minä tiedän, ettei Egyptin kuningas laske teitä menemään; vaan väkevän käden kautta.
20. Silloin minä ojennan käteni, ja lyön Egyptin kaikkinaisilla minun ihmeilläni, joita minä tekevä olen heidän keskellänsä, ja sitte pitää hänen teidät päästämän.
21. Ja minä annan armon tälle kansalle Egyptiläisten edessä, että koska te lähdette, ei teidän pidä tyhjin käsin lähtemän.
22. Vaan jokaisen vaimon pitää anoman kylänsä vaimolta, ja huonekuntalaiseltansa hopia- ja kulta-astiat ja vaatteet, ja paneman ne teidän poikainne ja tytärtenne päälle, ja paljastaman Egyptiläiset.

4 LUKU

1. Moses vastasi, ja sanoi: katso, ei he usko minua, eikä ole kuuliaiset minun äänelleni; vaan sanovat: ei ole Herra näkynyt sinulle.
2. Herra sanoi hänelle: mikä se on sinun kädessäs? Hän sanoi: sauva.
3. Ja hän sanoi: heitä se maahan, ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui kärmeeksi. Ja Moses pakeni häntä.
4. Mutta Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes, ja rupee hänen pyrstöönsä. Niin hän ojensi kätensä ja rupesi häneen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädessänsä.
5. Sentähden pitää heidän uskoman, että Herra on näkynyt sinulle, heidän isäinsä Jumala, Abrahamin Jumala, Isaakin Jumala ja Jakobin Jumala.
6. Ja Herra sanoi vielä hänelle: pistä nyt kätes povees. Ja hän pisti sen poveensa. Ja koska hän veti sen ulos, katso, hänen kätensä oli spitalinen niinkuin lumi.
7. Ja hän sanoi: pistä kätes jällensä povees, ja hän pisti kätensä jälleen poveensa, ja veti jällensä sen ulos povestansa, ja katso, se tuli niinkuin hänen ihonsa.
8. Ja on tapahtuva, jollei he sinua usko, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles yhden ihmeen tähden, niin he uskovat sinun äänes toisen ihmeen tähden.
9. Jollei he usko niitä kahta ihmettä, eikä ole kuuliaiset sinun äänelles, niin ota vettä virrasta, ja kaada

kuivalle maalle, niin se vesi, jonkas olet ottanut virrasta, tulee vereksi kuivalla maalla.
10. Niin sanoi Moses Herralle: Ah Herra, en ole minä tähän asti puhelias mies ollut, enkä myös sitte kuin sinä palvelias kanssa puhunut olet; sillä minulla on hidas puhe ja kankia kieli.
11. Ja Herra sanoi hänelle: kuka on luonut ihmisen suun? Eli kuka on tehnyt mykän taikka kuuron, eli näkevän taikka sokian? Enkö minä Herra (ole niitä tehnyt)?
12. Mene siis nyt, minä olen sinun suussas, ja opetan sinua, mitä sinun puhuman pitää.
13. Moses sanoi: Ah Herra, lähetä, jonkas tahdot lähettää.
14. Niin Herra vihastui suuresti Moseksen päälle, ja sanoi: enkö minä tunne Aaronia sinun veljeäs, Levin suvusta, että hän on puhelias? Ja katso, hän tulee sinua vastaan, ja koska hän näkee sinun, niin hän iloitsee sydämestänsä.
15. Sinun pitää puhuman hänelle, ja paneman sanat hänen suuhunsa; ja minä olen sinun ja hänen suunsa kanssa, ja opetan teitä, mitä teidän pitää tekemän.
16. Ja hänen pitää puhuman sinun puolestas kansalle. Hänen pitää oleman sinun suunas, ja sinun pitää oleman hänelle Jumalana.
17. Ja ota tämä sauva kätees, jolla sinun pitää tekemän ihmeitä.
18. Niin Moses läksi sieltä, ja tuli jällensä appensa Jetron tykö, ja sanoi hänelle: annas minun mennä, että minä palajaisin veljeini tykö, jotka ovat Egyptissä, ja näkisin heitä, jos he vielä elävät. Ja Jetro sanoi Mosekselle: mene rauhassa.
19. Ja Herra sanoi Mosekselle Midianissa: mene ja palaja Egyptiin; sillä ne kaikki ovat kuolleet, jotka sinun henkes perään seisoivat.
20. Ja Moses otti emäntänsä ja poikansa, ja pani ne aasin päälle, ja palasi Egyptiin; ja otti Jumalan sauvan käteensä.
21. Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, koskas tulet Egyptiin jällensä, ettäs teet kaikki ne ihmeet Pharaon edessä, jotka minä olen antanut sinun kätees. Ja minä paadutan hänen sydämensä, ja ei hän päästä kansaa.
22. Ja sinun pitää sanoman Pharaolle: näin sanoo Herra: Israel on minun poikani, minun esikoiseni.
23. Ja minä käsken sinulle: päästä minun poikani palvelemaan minua, ja jos et sinä tahdo häntä päästää, katso, minä tapan sinun poikas, sinun esikoises.
24. Ja koska hän oli tiellä majassa, tuli Herra häntä vastaan, ja tahtoi hänen tappaa.
25. Niin Zippora otti kiven, ja ympärileikkasi poikansa esinahan, ja rupesi hänen jalkoihinsa, ja sanoi: sinä olet minulle veriylkä.
26. Niin hän luopui hänestä. Mutta sanoi: veriylkä ympärileikkauksen tähden.

27. Ja Herra sanoi Aaronille: mene Mosesta vastaan korpeen. Ja hän meni, ja tuli häntä vastaan Jumalan vuorella, ja antoi hänen suuta.
28. Ja Moses ilmoitti Aaronille kaikki Herran sanat, jotka hänen lähetti, ja kaikki ihmeet, jotka hän hänet käskenyt oli.
29. Niin meni Moses ja Aaron, ja kokosivat kaikki Israelin lasten vanhimmat.
30. Ja Aaron puhui kaikki ne sanat, jotka Herra Mosekselle puhunut oli, ja teki ihmeitä kansan edessä.
31. Ja kansa uskoi. Ja kuin he kuulivat, että Herra oli etsinyt Israelin lapsia, nähnyt myös heidän ahdistuksensa, lankesivat he maahan ja rukoilivat.

5 LUKU

1. Sitte menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat: näin sanoo Herra Israelin Jumala: päästä minun kansani pitämään minulle juhlaa korvessa.
2. Pharao vastasi: kuka on Herra, jonka ääntä minun pitäis kuuleman, ja päästämän Israelin? En minä siitä Herrasta mitään tiedä, enkä päästä Israelia.
3. Ja he sanoivat: Heprealaisten Jumala on kohdannut meitä; anna siis nyt meidän mennä kolmen päivän matka korpeen uhraamaan Herralle meidän Jumalallemme, ettei hän rutolla miekalla meidän päällemme tulis.
4. Niin Egyptin kuningas sanoi heille: miksi te, Moses ja Aaron, pidätte kansan heidän työstänsä? Menkäät teidän työhönne.
5. Pharao sanoi vielä: katso, ilmankin on kansaa paljo maalla, ja te vielä nyt tahdotte heitä joutilaaksi saattaa heidän töistänsä.
6. Sentähden käski Pharao sinä päivänä kansan teettäjille ja heidän haltioillensa, sanoen:
7. Ei teidän pidä tästälähin olkia antaman kansalle tiilejä tehdä niinkuin ennen; menkään he itse ja kootkaan itsellensä olkia.
8. Kuitenkin se tiililuku, jonka he tekivät tähän asti, laskekaat heidän päällensä, ja älkäät siitä vähentäkö; sillä he ovat joutilasna, sentähden he huutavat, sanoen: me tahdomme mennä uhraamaan meidän Jumalallemme.
9. Rasitettakoon kansa työllä, että heillä olis kyllä tekemistä, eikä luottaisi valhepuheisiin.
10. Niin kansan teettäjät ja heidän haltiansa menivät ja puhuivat kansalle, sanoen: näin sanoo Pharao: en minä tahdo teille olkia antaa.

11. Menkäät itse kokoomaan teillenne olkia kusta ikänänsä te löydätte; mutta teidän työstänne ei pidä mitään vähennettämän.
12. Niin kansa hajotti itsensä koko Egyptin maan ympärinsä hakemaan heillensä sänkiä, että heillä olkia olisi.
13. Ja teettäjät vaativat heitä, sanoen: täyttäkäät teidän päivätyönne, niinkuin silloinkin, koska teillä olkia oli.
14. Ja Israelin lasten haltiat, jotka Pharaon teettäjät heidän päällensä asettaneet olivat, piestiin ja sanottiin heille: miksi ette eilen eikä tänäpänä täyttäneet teidän määrättyä päivätyötänne tiilein tekemisessä, niinkuin ennenkin.
15. Niin Israelin lasten haltiat menivät ja huusivat Pharaon tykö, sanoen: miksis näin teet palvelioilles?
16. Ei anneta sinun palvelioilles olkia, ja he sanovat meille: tehkäät tiilit, ja katso, sinun palvelias piestään, ja sinun kansalles nuhde on.
17. Ja hän sanoi: te olette joutilaat, joutilaat te olette, sentähden te sanotte: menkäämme ja uhratkaamme Herralle.
18. Niin menkäät nyt, ja tehkäät työtä. Olkia ei pidä teille annettaman; mutta tiililuvun pitää teidän kuitenkin antaman.
19. Niin Israelin lasten haltiat näkivät itsensä olevan ahdistuksessa, sillä (heille) sanottiin: ei teidän pidä vähentämän teidän tiileistänne, kunkin päivän määrästä.
20. Ja he kohtasivat Moseksen ja Aaronin, jotka seisoivat heitä vastassa, kuin he läksivät Pharaon tyköä.
21. Joille he sanoivat: Herra nähköön teitä ja tuomitkoon; sillä te olette tehneet meidän haisevaiseksi Pharaon edessä, ja hänen palveliainsa edessä, että te olette miekan antaneet heidän käteensä, surmata meitä.
22. Moses palasi Herran tykö, ja sanoi: Herra miksis niin pahasti teet tätä kansaa vastaan? Miksis olet minut tänne lähettänyt?
23. Sillä sitte kuin minä menin Pharaon tykö, puhuttelemaan häntä sinun nimees, on hän pahoin tehnyt tälle kansalle; ja et sinä ollenkaan ole pelastanut sinun kansaas.

6 LUKU

1. Niin sanoi myös Herra Mosekselle: nyt pitää sinun näkemän, mitä minä Pharaolle teen; sillä hänen pitää heitä päästämän väkevän käden kautta, ja hänen myös pitää väkevän käden kautta heitä ajaman ulos

maaltansa.
2. Ja Jumala puhui Mosekselle, ja sanoi hänelle: Minä (olen) Herra,
3. Ja olen näkynyt Abrahamille, Isaakille ja Jakobille kaikkivaltiasna Jumalana. Mutta minun nimessäni HERRA, en ole minä tuttu heiltä.
4. Ja minä tein myös minun liittoni heidän kanssansa, antaakseni heille Kanaanin maan, heidän vaelluksensa maan, jossa he ovat muukalaiset olleet.
5. Ja minä olen myös kuullut Israelin lasten huokauksen, joita Egyptiläiset orjuudella vaivaavat, ja olen minun liittoni muistanut.
6. Sentähden sano Israelin lapsille: minä olen Herra, ja minä johdatan teitä Egyptin kuorman alta, ja pelastan teitä orjuudestanne, ja vapahdan teitä ojetulla käsivarrella ja suurella oikeudella.
7. Ja otan teitä minun kansakseni, ja olen teidän Jumalanne, että te tietäisitte, että minä olen teidän Jumalanne, joka teitä johdatan ulos Egyptin orjuudesta.
8. Ja vien teitä sille maalle, jonka ylitse minä nostin minun käteni antaakseni sen Abrahamille, Isaakille ja Jakobille; sen minä tahdon antaa teille omaksi: minä Herra.
9. Näin puhui Moses Israelin lapsille; vaan ei he kuulleet Mosesta henkensä ahdistuksen ja raskaan orjuutensa tähden.
10. Silloin puhui Herra Mosekselle, sanoen:
11. Mene ja puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle, että hän päästäis Israelin lapset hänen maaltansa.
12. Mutta Moses puhui Herran edessä, sanoen: katso Israelin lapset ei kuulleet minua, kuinkasta Pharao kuulis minua, ja minulla on myös ympärileikkaamattomat huulet?
13. Niin puhui Herra Mosekselle ja Aaronille, ja käski heitä Israelin lasten ja Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, johdattamaan Israelin lapsia ulos Egyptin maalta.
14. Nämät olivat heidän isäinsä huonetten päät. Rubenin Israelin esikoisen lapset: Hanok ja Pallu, Hetsron ja Karmi: nämät ovat Rubenin sukukunnat.
15. Ja Simeonin lapset: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Zoar ja Saul, sen Kanaanean vaimon poika: nämät ovat Simeonin sukukunnat.
16. Ja nämät ovat Levin lasten nimet heidän sukukunnissansa: Gerson, Kahat ja Merari: Mutta Levin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänneljättäkymmentä ajastaikaa.
17. Gersonin lapset: Libni ja Simei heidän sukukunnissansa.
18. Kahatin lapset: Amram, Jesear, Hebro ja Usiel. Mutta Kahatin elämän vuodet olivat sata ja kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.

19. Ja Merarin pojat: Maheli ja Musi: nämät ovat Levin sukukunnat heidän polvisuvussansa.
20. Ja Amram otti isänsä sisaren Jokebetin emännäksensä, joka synnytti hänelle Aaronin ja Moseksen. Ja Amramin elämän vuodet olivat sata ja seitsemänneljättäkymmentä ajastaikaa.
21. Ja Jetsearin lapset: Kora, Nepheg ja Sikri.
22. Ja Usielin lapset: Misael, Eltsaphan ja Sitri.
23. Aaron otti itsellensä emännän Elitseban, Aminadabin tyttären, Nahassonin sisaren, joka hänelle synnytti Nadabin, Abihun, Eleatsarin ja Itamarin.
24. Ja Koran lapset: Assir, Elkana ja Abiasaph: nämät ovat Koralaisten sukukunnat.
25. Mutta Eleatsar Aaronin poika otti itsellensä Putielin tyttäristä emännän, joka synnytti hänelle Pinehaan. Nämät ovat Leviläisten isäin päät heidän sukukunnissansa.
26. Nämät ovat Aaron ja Moses, joille Herra sanoi: johdattakaat ulos Israelin lapset Egyptin maalta joukkoinensa.
27. Nämät ovat ne, jotka puhuivat Pharaon Egyptin kuninkaan kanssa, että heidän piti johdattaman ulos Israelin lapset Egyptistä: nämät ovat Moses ja Aaron.
28. Ja sinä päivänä puhui Herra Moseksen kanssa Egyptin maalla,
29. Ja sanoi hänelle: Minä olen Herra: puhu Pharaolle Egyptin kuninkaalle kaikki, mitä minä sinulle puhun.
30. Niin vastasi Moses Herralle: katso, minä olen ympärileikkaamatoin huulilta, kuinkasta Pharao minua kuulee?

7 LUKU

1. Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, minä olen asettanut sinun Pharaon Jumalaksi. Ja veljes Aaron pitää oleman sinun prophetas.
2. Sinun pitää puhuman kaikki, mitä minä käsken sinulle, vaan Aaron sinun veljes pitää sen puhuman Pharaolle: että hän päästäis Israelin lapset maaltansa.
3. Mutta minä tahdon paaduttaa Pharaon sydämen, ja tehdä monta minun ihmettäni ja tunnustähteäni Egyptin maalla.
4. Ja ei Pharao kuule teitä; ja minä tahdon osoittaa minun käteni Egyptissä, ja johdatan ulos minun joukkoni, minun kansani Israelin lapset Egyptin maalta suurella oikeudella.
5. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra, ojetessani kättäni Egyptin ylitse, ja johdattaissani ulos Israelin lapset heidän keskeltänsä.

6. Moses ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli heille käskenyt.
7. Ja Moses oli kahdeksankymmenen ajastaikainen, ja Aaron kolmen ajastaikainen yhdeksättäkymmentä, koska he puhuivat Pharaon kanssa.
8. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
9. Koska Pharao puhuu teille, sanoen: osoittakaat teidän ihmeenne. Niin sinun pitää sanoman Aaronille: ota sauvas, ja heitä Pharaon eteen, ja se tulee kärmeeksi.
10. Niin Moses ja Aaron menivät Pharaon tykö, ja tekivät niinkuin Herra oli käskenyt. Ja Aaron heitti sauvansa Pharaon ja hänen palveliainsa eteen, ja se tuli kärmeeksi.
11. Niin Pharao myös kutsui tietäjät ja noidat, ja Egyptin noidat tekivät myös niin noitumisillansa.
12. Ja itsekukin heistä heitti sauvansa maahan, ja ne tulivat kärmeiksi. Mutta Aaronin sauva nieli heidän sauvansa.
13. Niin Pharaon sydän paatui, eikä myös kuullut heitä: niinkuin Herra oli sanonut.
14. Ja Herra sanoi Mosekselle: Pharaon sydän on kovettunut, ja ei tahdo päästää kansaa.
15. Mene Pharaon tykö varhain aamulla, katso, hän kävelee vetten tykönä, ja seiso häntä vastassa virran reunalla, ja se sauva, joka oli kärmeeksi muuttunut, ota sinun kätees.
16. Ja sano hänelle: Herra Hebrealaisten Jumala on minun lähettänyt sinun tykös, sanoen: laske minun kansani palvelemaan minua korvessa; ja katso, et ole sinä kuullut tähän asti.
17. Sentähden sanoo Herra näin: tästä pitää sinun tunteman minun olevan Herran: katso, minä lyön tällä sauvalla, joka on minun kädessäni, veteen, joka virrassa on, ja sen pitää muuttuman vereksi,
18. Niin että kalat, jotka virrassa ovat, pitää kuoleman, ja virran pitää haiseman, ja Egyptiläiset pitää kyylymän, koska he juovat vettä virrasta.
19. Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Aaronille: ota sauvas, ja ojenna kätes Egyptin vetten ylitse, ja heidän virtainsa ylitse, ja heidän jokeinsa ylitse, ja heidän järveinsä ylitse, ja kaikkein heidän vesilammikkoinsa ylitse, ja ne pitää tuleman vereksi, ja pitää oleman veri koko Egyptin maassa, sekä puuastioissa että myös kiviastioissa.
20. Niin Moses ja Aaron tekivät niinkuin Herra oli käskenyt, ja hän nosti sauvan ja löi veteen, joka virrassa oli, Pharaon ja hänen palveliainsa edessä: ja kaikki vedet, jotka olivat virrassa, muuttuivat vereksi.
21. Ja kala, jotka olivat virrassa, kuolivat, ja virta haisi, niin ettei Egyptiläiset saaneet juoda vettä virrasta. Ja veri oli koko Egyptin maalla.
22. Egyptin noidat tekivät myös niin noituuksillansa. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli.

23. Ja Pharao käänsi itsensä ja palasi kotiansa, ja ei pannut sitäkään sydämeensä.
24. Mutta kaikki Egyptiläiset kaivoivat virran ympärillä vettä juodaksensa; sillä ei he saaneet juoda virran vesistä.
25. Ja se oli täyttä seitsemän päivää, sittenkuin Herra oli lyönyt virran.

8 LUKU

1. Ja Herra sanoi Mosekselle: mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan minua.
2. Vaan jos et sinä tahdo päästää; katso, niin minä rankaisen kaikki sinun maas ääret sammakoilla.
3. Niin että virran pitää kuohuman sammakoista, ja ne pitää astuman ylös, ja tuleman sinun huoneesees, ja sinun lepokammioos, ja sinun vuoteesees, niin myös sinun palveliais huoneesen, ja sinun kansas sekaan, ja sinun pätsiis, sinun taikina-astioihis;
4. Ja sinun päälles, ja sinun kansas ja kaikkein sinun palveliais päälle, pitää sammakot hyppelemän.
5. Ja Herra sanoi Mosekselle: sanos Aaronille: ojenna kätes sauvoinensa virtain, jokein ja järvein ylitse, ja anna sammakot nousta ylitse koko Egyptin maan.
6. Ja Aaron ojensi kätensä Egyptin vetten ylitse; ja sammakot tulivat sieltä ylös, ja peittivät koko Egyptin maan.
7. Tekivät myös noidat niin noituuksillansa: ja antoivat sammakot tulla Egyptin maan ylitse.
8. Niin Pharao kutsui Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: rukoilkaat Herraa, että hän ottais pois sammakot minulta ja minun kansaltani; niin minä päästän kansan uhraamaan Herralle.
9. Moses sanoi: pidä sinä se kunnia, (ettäs määräät) koska minun pitää rukoileman edestäs, ja palveliais ja kansas edestä, että sammakot pitäis hukutettaman sinulta, ja sinun huoneistas, ainoastansa virtaan jäämän.
10. Hän sanoi: huomenna. Hän vastasi: olkoon sanas jälkeen, ettäs tietäisit, ettei yksikään ole niinkuin Herra, meidän Jumalamme.
11. Silloin sammakot pitää otettaman pois sinulta, ja sinun huoneistas, ja sinun palvelioiltas, ja sinun kansaltas, ainoastansa virtaan jäämän.
12. Niin Moses ja Aaron läksivät Pharaon tyköä: ja Moses huusi Herran tykö sammakkoin tähden, jotka hän Pharaon päälle pannut oli.
13. Ja Herra teki Moseksen sanan jälkeen: ja sammakot kuolivat huoneista, kylistä ja kedoilta.
14. Ja he heittivät ne suuriin roukkioihin, ja maa haisi siitä.

15. Kun Pharao näki levon saaneensa, paadutti hän sydämensä, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli.
16. Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Aaronille: ojenna sauvas, ja lyö maan tomuun, että se tulis täiksi koko Egyptin maassa.
17. Ja he tekivät niin: ja Aaron ojensi kätensä sauvoinensa, ja löi maan tomua, ja täit tulivat ihmisiin ja eläimiin: ja kaikki maan tomu muuttui täiksi koko Egyptin maassa.
18. Tekivät myös noidat noituuksillansa niin, täitä matkaan saattaaksensa; vaan ei he taitaneet. Ja täit olivat ihmisissä ja eläimissä.
19. Niin sanoivat noidat Pharaolle: tämä on Jumalan sormi. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei kuullut heitä: niinkuin Herra sanonut oli.
20. Ja Herra sanoi Mosekselle: nouse huomenna varhain, ja seiso Pharaon edessä; katso, hän menee vetten tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: päästä minun kansani palvelemaan minua.
21. Sillä jos et sinä päästä minun kansaani; katso, niin minä tahdon lähettää sinulle, ja sinun palvelioilles, ja sinun kansalles, ja sinun huoneisiis kaikkinaiset turilaat, niin että kaikki huoneet Egyptissä täytetään turilaista, niin myös se maa jonka päällä he ovat.
22. Ja minä tahdon eroittaa sinä päivänä Gosenin maan, jossa minun kansani asuu, ettei siinä yhtään turilasta pidä oleman: ettäs tietäisit minun olevan Herran koko maan keskellä.
23. Ja minä panen lunastuksen minun ja sinun kansas välille. Huomenna pitää tämän ihmeen tapahtuman.
24. Ja Herra teki niin. Ja tuli paljo turilaita Pharaon huoneesen, ja hänen palveliainsa huoneisiin, ja koko Egyptin maalle; ja maa turmeltiin turilailta.
25. Niin kutsui Pharao Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: menkäät ja uhratkaat teidän Jumalallenne tällä maalla.
26. Moses sanoi: ei sovi niin tehdä; sillä me uhraisimme Herralle meidän Jumalallemme Egyptiläisten kauhistuksen: katso, jos me Egyptin maan kauhistukset uhraisimme heidän edessänsä, eikö he meitä kivittäisi?
27. Kolmen päiväkunnan matkan menemme me korpeen, ja uhraamme Herralle meidän Jumalallemme, niinkuin hän on meille sanonut.
28. Pharao sanoi: minä päästän teidät, että te uhraisitte Herralle teidän Jumalallenne korvessa, ainoastansa ettétte kauvas menisi; rukoilkaat minun edestäni.
29. Moses sanoi: Katso, kuin minä menen sinun tyköäs, niin minä rukoilen Herraa, että turilaat otettaisiin pois Pharaolta, ja hänen palvelioiltansa, ja hänen kansaltansa huomenna: ainoastansa älä minua enää viettele, niin ettes päästä kansaa uhraamaan Herralle.

30. Ja Moses läksi Pharaon tyköä, ja rukoili Herraa.
31. Ja Herra teki niinkuin Moses sanonut oli: ja otti turilaat Pharaolta ja hänen palvelioiltansa, ja hänen kansaltansa pois, niin ettei yhtäkään jäänyt.
32. Mutta Pharao paadutti sydämensä vielä nyt tälläkin haavaa ja ei päästänyt kansaa.

9 LUKU

1. Niin Herra sanoi Mosekselle mene Pharaon tykö, ja sano hänelle: näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua.
2. Vaan jolles päästä, mutta vielä pidätät heitä:
3. Katso, Herran käsi on sinun karjas päällä, jotka ovat kedolla, hevosten päällä, aasein päällä, kamelein päällä, härkäin päällä, lammasten päällä, sangen raskaan ruttotaudin kanssa.
4. Ja Herra on eroittava Israelin karjan Egyptin karjasta, niin ettei mitään kuole kaikesta kuin Israelin lapsilla on.
5. Ja Herra määräsi ajan, sanoen: tämän Herra tekee huomenna maassa.
6. Ja Herra teki niin toisna päivänä, ja kaikki Egyptin karja kuoli: vaan Israelin lasten karjasta ei yhtäkään kuollut.
7. Niin Pharao lähetti (tiedustelemaan) ja katso, ei ollut Israelin karjasta yhtäkään kuollut. Mutta Pharaon sydän paatui, ja ei päästänyt kansaa.
8. Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: ottakaat kätenne täyteen toton nokea, ja Moses paiskatkaan sen taivaasen päin Pharaon edessä.
9. Ja pitää tuleman tomuksi koko Egyptin maan päälle, ja pitää oleman ihmisten ja karjan päällä märkäpäistä punottavaiset paisumat koko Egyptin maalla.
10. Ja he ottivat nokea totosta, ja seisoivat Pharaon edessä, ja Moses paiskasi sen taivaasen päin: niin tulivat märkäpäistä punottavaiset paisumat ihmisiin ja karjaan.
11. Niin ettei noidatkaan saaneet seisoa Moseksen edessä paisumain tähden: sillä paisumat olivat niin noitain päällä, kuin kaikkien Egyptiläisten.
12. Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän kuullut heitä: niinkuin Herra Mosekselle sanonut oli.
13. Niin sanoi Herra Mosekselle: nouse huomenna varhain, ja seiso Pharaon edessä, ja sano hänelle: Näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: päästä minun kansani palvelemaan minua.
14. Muutoin minä tällä haavaa lähetän kaikki minun rangaistukseni sinun sydämees, ja sinun palveliais, ja

sinun kansas päälle, tietääkses, ettei kaikessa maassa ole minun vertaani;
15. Sillä minä olisin nyt jo ojentanut käteni, ja lyönyt sinun ja sinun kansas ruttotaudilla: että sinun olis täytynyt hukkua maan päältä.
16. Mutta tosin sentähden olen minä sinun antanut seisoa, että minä osoittaisin sinulle minun voimani, ja että minun nimeni julistettaisiin kaikessa maassa.
17. Ja vieläkös nyt ylennät itses minun kansani päälle, etkä päästä heitä:
18. Katso, huomenna tällä ajalla annan minä sangen suuria rakeita sataa, jonka kaltaisia ei ole ollut Egyptissä, hamasta siitä päivästä kuin se perustettu on, niin tähän asti.
19. Lähetä siis nyt ja korjaa sinun karjas ja kaikki mitä sinulla on kedolla; sillä kaikki ihmiset ja karja kuin kedolla löydetään, ja ei ole korjatut huoneesen, niiden päälle lankeevat rakeet ja heidän pitää kuoleman.
20. Joka Pharaon palvelioista pelkäsi Herran sanaa, se palveliansa ja karjansa huoneesen korjasi,
21. Vaan jonka sydän ei totellut Herran sanaa, se jätti kedolle palveliansa ja karjansa.
22. Niin sanoi Herra Mosekselle: ojenna kätes taivaasen päin, että rakeita satais koko Egyptin maan päälle: ihmisten päälle, karjan päälle, ja kaikkein päälle, mitä kedolla vihottaa Egyptin maalla.
23. Niin ojensi Moses sauvansa taivaasen päin, että Herra antais jylistä ja rakeita sataa, ja että pitkäisen tuli leimahtelis maan päälle; ja Herra antoi sataa rakeita Egyptin maan päälle,
24. Että rakeet ja tuli sekaisin maahan lankesivat, niin raskaasti, ettei ikänänsä senkaltaista kaikessa Egyptin maassa tapahtunut ollut, siitä ajasta kuin kansa siinä asumaan rupesi.
25. Ja rakeet löivät koko Egyptin maalla kaikki kuin kedolla olivat, sekä ihmiset että karjan: niin myös koko maan vihannan löivät rakeet kaikki, myös puut kedolla särkivät rikki.
26. Ainoasti Gosenin maakunnassa, jossa Israelin lapset olivat, ei rakeita ollut.
27. Niin lähetti Pharao ja kutsui Moseksen ja Aaronin, ja sanoi heille: minä olen tällä haavalla pahoin tehnyt; Herra on vanhurskas, vaan minä ja minun kansani olemme jumalattomat.
28. Sentähden rukoilkaat Herraa, että jo kyllä olis, ja että Jumalan jylinä ja rakeet lakkaisivat: niin minä päästän teidät, eikä teidän pidä enempi täällä viipymän.
29. Ja Moses sanoi hänelle: koska minä lähden kaupungista, niin minä ojennan käteni Herran tykö: niin jylinä lakkaa ja rakeita ei pidä enempi oleman, ettäs tietäisit maan olevan Herran.
30. Mutta et sinä ja sinun palvelias, minä kyllä tiedän, vielä nytkään pelkää Herraa Jumalaa.
31. Niin pellavat ja ohrat maahan lyötiin; sillä ohra oli tähkäpäällä ja pellava oli kulkulla.
32. Mutta nisu ja kaura (a) ei turmeltuneet, sillä ne olivat hiljakylvöt. (a) Spelta eli Turkin kaura.
33. Niin Moses meni ulos kaupungista Pharaon tyköä, ja ojensi kätensä Herran tykö: ja jylinä ja rakeet

lakkasivat, ja sade ei enempi vuodatettu maan päälle.
34. Koska Pharao näki, että sade, ja rakeet, ja jylinät lakkasivat, teki hän vielä enemmin pahaa, ja paadutti sydämensä, sekä hän että hänen palveliansa.
35. Niin paatui Pharaon sydän, ja ei päästänyt Israelin lapsia: niinkuin Herra Moseksen kautta sanonut oli.

10 LUKU

1. Ja Herra sanoi Mosekselle: mene Pharaon tykö; sillä minä paadutin hänen ja hänen palveliainsa sydämet, tehdäkseni nämät minun ihmeeni heidän seassansa.
2. Ja että sinä ilmoittaisit sinun lastes, ja sinun lastes lasten korviin, mitä minä tehnyt olen Egyptissä, ja minun ihmeeni, jotka minä tein heidän seassansa, että te tietäisitte, että minä olen Herra.
3. Niin menivät Moses ja Aaron Pharaon tykö, ja sanoivat hänelle: näin sanoo Herra Hebrealaisten Jumala: kuinka kauan et sinä tahdo nöyryyttää itsiäs minun edessäni? Päästä minun kansani palvelemaan minua;
4. Sillä jos sinä estelet päästää minun kansani; katso, niin minä huomenna tuotan heinäsirkat kaikkiin sinun maas ääriin,
5. Niin että heidän pitää peittämän maan, niin ettei maa pidä näkymän; ja heidän pitää syömän tähteet, mitkä teille on jääneet rakeilta, ja pitää syömän kaikki vihottavaiset puut teidän kedollanne,
6. Ja täyttämän sinun huonees, ja kaikkein sinun palveliais huoneet, ja koko Egyptin huoneet; jonka kaltaisia sinun isäs ja isäis-isät ei nähneet ole, siitä päivästä kuin he maan päällä olleet ovat tähän päivään asti. Ja hän käänsi itsensä ja meni ulos Pharaon tyköä.
7. Niin sanoivat Pharaon palveliat hänelle: kuinka kauvan pitää hänen oleman meille paulaksi? Päästä kansa palvelemaan Herraa Jumalaansa: etkös vielä tiedä Egyptiä hävitetyksi?
8. Niin Moses ja Aaron palautettiin jällensä Pharaon tykö, joka sanoi heille: menkäät ja palvelkaat Herraa teidän Jumalaanne; vaan kutka ne ovat jotka menevät?
9. Ja Moses sanoi: me menemme meidän nuorten ja vanhain kanssa, poikinemme ja tyttärinemme, lammastemme ja karjamme kanssa; sillä meillä on Herran juhla.
10. Ja hän sanoi heille: ikään niin, olkoon Herra teidän kanssanne. Pitäiskö minun päästämän teidät ja teidän lapsenne? Katsokaat, jollei teillä jotakin pahaa sydämessänne ole?
11. Ei niin, mutta menkäät te miehet ja palvelkaat Herraa; sillä sitä te olette pyytäneetkin. Ja he ajoivat heidät pois Pharaon edestä.
12. Niin sanoi Herra Mosekselle: ojenna kätes Egyptin maan ylitse heinäsirkkain tähden, että he tulisivat

Egyptin maan päälle, ja söisivät kaiken maan vihannon, kaikki mitä rakeilta jäänyt on.
13. Moses ojensi sauvansa Egyptin maan ylitse, ja Herra antoi tulla itätuulen sille maalle kaiken sen päivän ja kaiken sen yön; ja aamulla nosti itätuuli heinäsirkat.
14. Ja tulivat heinäsirkat koko Egyptin maan päälle, laskivat itsensä joka paikkaan Egyptin maalle, niin epälukuiset, ettei heidän kaltaisiansa heinäsirkkoja ennen ollut, eikä tästedes tule.
15. Ja he peittivät kaiken maan, ja maa tuli mustaksi. Ja söivät kaikki maan vihannon, ja kaikki puiden hedelmät kuin jääneet olivat rakeilta, ja ei jäänyt ensinkään viheriäistä puihin ja kedon ruohoihin koko Egyptin maalla.
16. Niin kutsui Pharao kiiruusti Moseksen ja Aaronin, ja sanoi: minä olen pahaa tehnyt Herraa teidän Jumalaanne, ja teitä vastaan.
17. Niin anna nyt minulle anteeksi minun rikokseni vielä tällä erällä, ja rukoilkaat Herraa teidän Jumalaanne, että hän ottais minulta pois vielä tämän kuoleman.
18. Ja hän meni pois Pharaon tyköä, ja rukoili Herraa.
19. Niin Herra käänsi tuulen aivan tuimaksi länsituuleksi, ja nostatti heinäsirkat ja heitti heidät Punaiseen mereen, niin ettei yhtäkään heinäsirkkaa jäänyt koko Egyptin maan ääriin.
20. Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia.
21. Ja Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes taivaaseen päin, että pimeys tulis Egyptin maan päälle, niin että pimeyteen ruveta taidettaisiin.
22. Ja Moses ojensi kätensä taivaaseen päin, niin tuli synkiä pimeys koko Egyptin maan päälle kolmeksi päiväksi.
23. Niin ettei toinen toistansa nähnyt, eikä myös noussut paikastansa kolmena päivänä. Mutta kaikilla Israelin lapsilla oli valkeus heidän asuinsioissansa.
24. Niin kutsui Pharao Moseksen, ja sanoi: menkäät ja palvelkaat Herraa; ainoastansa teidän lampaanne ja karjanne jääkään tänne: teidän lapsenne menkään myös teidän kanssanne.
25. Moses sanoi: sinun pitää myös salliman minun käsiini uhrini, ja polttouhrin, jota meidän pitää tekemän Herralle meidän Jumalallemme.
26. Meidän karjamme pitää myös menemän meidän kanssamme, ja ei yhtäkään sorkkaa jäämän; sillä siitä meidän pitää ottaman ja tekemän palveluksen Herralle meidän Jumalallemme: ja emme tiedä, millä me palvelemme Herraa, siihenasti kuin me sinne tulemme.
27. Mutta Herra paadutti Pharaon sydämen, ja ei hän tahtonut päästää heitä.
28. Ja Pharao sanoi hänelle: mene pois minun tyköäni, ja karta ettes enempi silleen tule minun kasvoini

eteen; sillä jona päivänä sinä tulet minun eteeni, pitää sinun kuoleman.
29. Moses vastasi: niinkuin sinä sanonut olet, en tule minä enempi sinun kasvois eteen.

11 LUKU

1. Ja Herra oli sanonut Mosekselle: vielä minä annan tulla yhden rangaistuksen Pharaolle ja Egyptiin, sitte hän päästää teidät täältä, ja koska hän teidät kokonansa päästää, niin hän ajain ajaa teidät täältä ulos.
2. Niin sano siis nyt kansalle: että joka mies anois lähimmäiseltänsä, ja jokainen vaimo lähimmäiseltänsä, hopia- ja kulta-astioita.
3. Sillä Herra oli antanut armon kansalle Egyptiläisten edessä. Ja Moses oli sangen kuuluisa mies Egyptin maalla, Pharaon palveliain ja kansan edessä.
4. Ja Moses sanoi: näin sanoo Herra: puoliyön aikaan minä vaellan Egyptin maan lävitse,
5. Ja jokainen esikoinen Egyptin maalla pitää kuoleman, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa piti istuman, piian esikoiseen asti, joka myllyssä on, niin myös kaikkein eläinten esikoiset.
6. Ja suuren parun pitää oleman koko Egyptin maalla, jonkakaltaista ei ole ollut, eikä tuleman pidä.
7. Mutta kaikkein Israelin lasten seassa ei koirakaan kieltänsä värväyttämän pidä ihmisiä taikka eläimiä vastaan: että te tietäisitte, kuinka Herra eroittaa Egyptin ja Israelin.
8. Silloin kaikki nämät sinun palvelias pitää tuleman minun tyköni, ja kumartaman minua, sanoen: lähde ulos, sinä ja kaikki kansa, jotka sinun allas ovat, ja sitte minä lähden. Ja hän läksi Pharaon tyköä sangen vihoissansa.
9. Mutta Herra oli sanonut Mosekselle: ei Pharao kuule teitä, että paljo minun ihmeitäni tapahtuis Egyptin maalla.
10. Ja Moses ja Aaron tekivät kaikki nämä ihmeet Pharaon edessä, vaan Herra paadutti hänen sydämensä, ja ei hän päästänyt Israelin lapsia maaltansa.

12 LUKU

1. Herra oli puhunut Mosekselle ja Aaronille Egyptin maalla, sanoen:
2. Tämä kuukausi pitää oleman teidän tykönänne ensimäinen kuu; hänestä pitää teidän alkaman ajastajan kuukaudet.
3. Puhukaat koko Israelin seurakunnalle, sanoen: kymmenentenä päivänä tällä kuulla ottakaan itsekukin

itsellensä karitsan, se joka perheen isäntä on, karitsan joka huoneelle;
4. Vaan jos yksi huone vähä on karitsaa syömään, niin ottakaan kylänsä miehen kanssansa, joka likin hänen huonettansa on, että niin monta tulis, kuin voisivat karitsan syödä.
5. Ja sen karitsan pitää teille oleman virheettömän ajastaikaisen oinaan. Karitsoista eli vohlista pitää teidän sen ottaman.
6. Ja sen teidän pitää tallella pitämän neljänteentoistakymmenenteen päivään asti tätä kuuta, ja koko Israelin kansan kokous pitää sen teurastaman kahden ehtoon välillä.
7. Ja heidän pitää ottaman verestä, ja sivuman molemmat pihtipielet ja huonetten ovenpäällisen, joissa he sitä syövät.
8. Ja heidän pitää sinä yönä syömän lihaa tulella paistettua ja happamatointa leipää; katkerain ruohoin kanssa pitää heidän sen syömän.
9. Ei teidän pidä sitä syömän uutena eikä vedellä keitettynä, mutta tulella paistettuna, pään, jalkain ja sisällysten kanssa.
10. Eikä teidän pidä jättämän mitään huomeneksi; ja jos jotakin jää huomeneksi, se tulella poltettakaan.
11. Mutta näin pitää teidän syömän sitä: teidän pitää oleman vyötetyt kupeista, ja kengät jalassanne, ja sauva kädessänne, ja pitää sen syömän niinkuin matkaan kiiruhtavaiset: se on Herran pääsiäinen.
12. Sillä minä käyn sinä yönä Egyptin maan lävitse, ja lyön kaikki esikoiset Egyptin maalla, ihmisistä karjaan asti, ja annan tulla minun rangaistukseni kaikkein Egyptiläisten epäjumalain päälle: Minä Herra.
13. Ja veren pitää oleman teille merkiksi huoneissanne, kussa te olette, että koska minä veren näen, niin minä menen teidän ohitsenne: ja ei pidä teille tuleman se rangaistus kadottamaan teitä, koska minä lyön Egyptin maata.
14. Ja tämä päivä pitää oleman teille muistoksi, ja teidän pitää sen pyhittämän juhlaksi Herralle: ijankaikkiseksi säädyksi teidän sukukunnissanne teidän sen pyhittämän pitää.
15. Seitsemän päivää pitää teidän syömän happamatointa leipää, nimittäin ensimäisenä päivänä pitää teidän paneman pois happaman leivän teidän huoneissanne: sillä jokainen kuin hapointa leipää syö ensimäisestä päivästä niin seitsemänteen päivään asti, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelista.
16. Ensimäisenä päivänä on teillä pyhä kokous, ja myös seitsemäntenä päivänä on teillä pyhä kokous. Ei yhtäkään työtä pidä tehtämän niinä päivinä, mutta vaivoin mitä ruaksi tarvitaan jokaiselle hengelle, se ainoastansa tehkäät.
17. Ja pitäkäät happamatoin leipä; sillä sinä päivänä olen minä teidän joukkonne johdattanut Egyptin maalta: ja teidän pitää pitämän tämän päivän teidän sukukunnissanne ijankaikkiseksi säädyksi.

18. Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimäisestä kuusta ehtoona pitää teidän syödä happamatointa leipää, hamaan ensimäiseen päivään asti kolmattakymmentä siitä kuusta, ehtoona.
19. Niin ettei seitsemänä päivänä löydetä hapointa leipää teidän huoneissanne; sillä jokainen joka hapointa leipää syö, hänen sielunsa pitää hukutettaman Israelin joukosta, joko hän muukalainen on eli omainen.
20. Sentähden älkäät ensinkään syökö hapointa leipää; vaan happamatointa leipää syökäät kaikissa teidän asuinsioissanne.
21. Ja Moses kutsui kaikki Israelin vanhimmat, ja sanoi heille: menkäät ja ottakaat teillenne lampaita kukin perhekuntansa jälkeen, ja teurastakaat pääsiäiseksi
22. Ja ottakaat side isoppia, ja kastakaat vereen, joka on maljassa, ja sivukaat sillä oven päällinen, ja molemmat pihtipielet: ja ei yksikään ihminen pidä menemän ulos huoneensa ovesta huomeniseen asti.
23. Sillä Herra tahtoo käydä ohitse lyömään Egyptiläisiä: ja koska hän saa nähdä veren ovenpäällisessä ja molemmissa pihtipielissä, menee Herra sen oven ohitse, ja ei salli hukuttajan tulla teidän huoneisiinne rankaisemaan.
24. Sentähden pidä tämä sääty sinulle ja sinun lapsilles ijankaikkisesti.
25. Ja koska te tulette siihen maahan, jonka Herra teille antava on, niinkuin hän sanonut on, niin pitäkäät tämä palvelus.
26. Ja koska teidän lapsenne sanovat teille: mikä palvelus tämä teillä on?
27. Niin teidän pitää sanoman: tämä on Herran pääsiäisuhri, joka ohitse meni Israelin lasten huoneet Egyptissä, koska hän rankaisi Egyptiläisiä, ja meidän huoneemme vapahti: niin kansa maahan kumartain rukoili.
28. Ja Israelin lapset menivät ja tekivät niinkuin Herra Mosekselle ja Aaronille käskenyt oli.
29. Ja tapahtui puoliyön aikana, että Herra löi kaikki esikoiset Egyptin maalla, Pharaon esikoisesta, joka hänen istuimellansa istuman piti, niin vangin esikoiseen asti, joka oli vankihuoneessa, ja kaikki eläinten esikoiset.
30. Sinä yönä nousi Pharao ja kaikki hänen palveliansa, ja kaikki Egyptiläiset, ja suuri parku oli Egyptissä; sillä ei siellä ollut huonetta, jossa ei kuollutta ollut.
31. Ja hän kutsui Moseksen ja Aaronin yöllä, ja sanoi: nouskaat ja menkäät pois minun kansastani, sekä te että Israelin lapset: ja menkäät matkaanne ja palvelkaat Herraa, niinkuin te sanoneet olette.
32. Ottakaat myös myötänne teidän lampaanne ja teidän karjanne, niinkuin te sanoneet olette, menkäät matkaanne; ja siunatkaat myös minua.
33. Ja Egyptiläiset vaativat kansaa, ja hoputtaen ajoivat heitä pois maalta; sillä he sanoivat: me kuolemme

jokainen.
34. Ja kansa kantoi taikinansa, ennenkuin se happani, nimittäin tähteensä, sidottuna vaatteisiin olallansa.
35. Ja Israelin lapset olivat tehneet Moseksen sanan jälkeen, ja olivat anoneet Egyptiläisiltä hopia- ja kulta-astioita ja vaatteita.
36. Ja Herra oli antanut kansalle armon Egyptiläisten edessä, että he lainasivat, ja niin he paljastivat Egyptiläiset.
37. Niin matkustivat Israelin lapset Rameksesta Sukkotiin, lähes kuusisataa tuhatta jalkamiestä, paitsi lapsia.
38. Ja paljo kaikkinaista kansaa meni heidän kanssansa, ja lampaita, ja karjaa, ja sangen paljon eläimiä.
39. Ja he leipoivat siitä uudesta taikinasta, jonka he olivat tuoneet Egyptistä, happamattomia leipiä; sillä ei se ollut hapannut, sentähden että he ajettiin Egyptistä pois, eikä myös saaneet viipyä, ja ei semminkään saaneet heillensä evästä valmistaa.
40. Se aika kuin Israelin lapset asuivat Egyptissä, oli neljäsataa ja kolmekymmentä ajastaikaa.
41. Ja koska ne olivat kuluneet, läksi koko Herran joukko yhtenä päivänä Egyptin maalta.
42. Sentähden tämä yö pidetään Herralle, että hän vei heidät ulos Egyptin maalta: tämä on se yö, joka pidettämän pitää Herralle kaikilta Israelin lapsilta heidän sukukunnissansa.
43. Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: tämä on sääty pitää pääsiäistä: ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän.
44. Jokainen ostettu orja pitää ympärileikattaman, ja sitten syökään siitä.
45. Muukalainen ja päivämiehen ei pidä syömän sitä.
46. Yhdessä huoneessa pitää se syötämän. Ei teidän pidä huoneesta viemän ulos sitä lihaa, eikä teidän pidä luuta rikkoman siitä.
47. Koko Israelin seurakunta pitää näin tekemän.
48. Jos joku muukalainen asuu sinun tykönäs, ja tahtoo pitää Herralle pääsiäistä, niin ympärileikattakaan kaikki miehenpuolet, ja sitten käykään sitä tekemään, ja olkaan niinkuin maan omainen; sillä ei yhdenkään ympärileikkaamattoman pidä sitä syömän.
49. Yksi sääty pitää oleman omaisella ja muukalaisella, joka asuu teidän seassanne.
50. Ja kaikki Israelin lapset tekivät niinkuin Herra oli Mosekselle ja Aaronille käskenyt.
51. Niin Herra yhtenä päivänä johdatti Israelin lapset ulos Egyptin maalta, heidän joukoissansa.

13 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja sanoi:
2. Pyhitä minulle jokainen esikoinen, kuka ikänänsä äitinsä kohdun avaa Israelin lasten seassa, sekä ihmisistä että eläimistä: ne ovat minun.
3. Niin sanoi Moses kansalle: muistakaat tämä päivä, jona te olette lähteneet Egyptistä, orjuuden huoneesta, että Herra on teidät täältä johdattanut väkevällä kädellä. Sentähden ei pidä syötämän hapointa.
4. Tänäpänä olette lähteneet, sillä kuulla Abib.
5. Ja on tapahtuva, koska Herra sinun tulla antaa Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Heviläisten ja Jebusilaisten maalle, jonka hän sinun isilles on vannonut antaaksensa sinulle: sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, niin sinun pitää tämän palveluksen tekemän tällä kuulla:
6. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa leipää, ja seitsemäntenä päivänä on Herran juhla.
7. Sentähden pitää seitsemän päivää syötämän happamatointa leipää, ja ei pidä sinun tykönäs yhtään hapointa taikinaa nähtämän; eikä hapointa leipää pidä nähtämän kaikissa sinun maas ärissä.
8. Ja sinun pitää ilmoittaman sinun pojalles sinä päivänä, sanoen: (tämän minä pidän) sentähden että Herra teki näin minun kanssani, koska minä läksin Egyptistä.
9. Sentähden pitää tämä oleman sinulle merkiksi sinun kädessäs, ja muistoksi sinun edessäs, että Herran käsky pitää oleman sinun suussas; sillä Herra on väkevällä kädellä sinun johdattanut Egyptistä.
10. Sentähden pidä tämä sääty ajallansa vuosi vuodelta.
11. Ja koska Herra on sinun vienyt Kanaanealaisten maalle, niinkuin hän sinulle ja sinun isilles vannonut on, ja antanut sen sinulle,
12. Niin pitää sinun eroittaman Herralle jokaisen kuin avaa äitinsä kohdun, ja jokaisen esikoisen eläinten seassa, kuin sinulla on: kaikki miehenpuoli on Herran.
13. Mutta kaikki aasin esikoiset pitää sinun lunastaman karitsalla; jollet sinä lunasta sitä, niin väännä niskat rikki. Mutta jokaisen esikoisen ihmisistä sinun lastes seassa pitää sinun lunastaman.
14. Ja koska sinun poikas kysyy sinulta tästedes: mikä tämä on? pitää sinun sanoman hänelle: Herra on johdattanut meitä väkevällä kädellä Egyptistä, orjuuden huoneesta.
15. Sillä se tapahtui, koska Pharao kovuutti itsensä ja ei tahtonut meitä päästää, että Herra löi kuoliaaksi jokaisen esikoisen Egyptin maalla, ihmisen esikoisesta niin eläinten esikoiseen asti: sentähden uhraan minä Herralle jokaisen kuin äitinsä kohdun avaa, joka miehenpuoli on, ja jokaisen, esikoisen minun lapsistani lunastan minä.
16. Ja tämän pitää oleman merkiksi sinun kädessäs, ja muistoksi sinun edessäs: että Herra on johdattanut meidät väkevällä kädellä Egyptistä.

17. Ja tapahtui, koska Pharao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä tietä Philistealaisten maan lävitse, joka tärkin oli; sillä Jumala sanoi, ettei kansa joskus katuisi, koska he näkisivät sodan heitänsä vastaan, ja palajaisi Egyptiin.
18. Sentähden hän johdatti kansan ympärinsä, korven lävitse Punaista merta kohden. Ja Israelin lapset läksivät viisin joukoin Egyptin maalta.
19. Ja Moses otti myötänsä Josephin luut: sillä hän oli kovasti vannottanut Israelin lapset, sanoen: Jumala on tosin teitä etsivä, niin viekäät minun luuni täältä myötänne.
20. Niin he läksivät Sukkotista, ja sioittivat heitänsä Etamiin, joka on korven ääressä.
21. Ja Herra kävi heidän edellänsä päivällä pilven patsaassa, johdattaaksensa heitä tiellä, ja yöllä tulen patsaassa, valistaaksensa heitä vaeltamaan, sekä yöllä että päivällä.
22. Pilven patsas ei erinnyt päivällä, eikä tulen patsas yöllä kansan edestä.

14 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, että he palajaisivat ja sioittaisivat heitänsä Hiirotin laakson kohdalle, Migdolin ja meren vaiheelle, BaalZephonin eteen ja sen kohdalle sioittaen heitänsä meren tykö.
3. Ja Pharao sanoo Israelin lapsista: he käyvät eksyksissä maalla, korpi on heidät sulkenut.
4. Ja minä paadutan Pharaon sydämen, ja hän ajaa heitä takaa; ja minä voitan kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotaväestänsä. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra. Ja he tekivät niin.
5. Ja kuin sanottiin Egyptin kuninkaalle, että kansa pakeni, tuli hänen ja hänen palveliainsa sydän käännetyksi kansaa vastaan, ja he sanoivat: miksi me olemme niin tehneet, että me päästimme Israelin palvelemasta meitä?
6. Ja hän valmisti vaununsa, ja otti väkensä myötänsä.
7. Ja otti kuusisataa parasta vaunua, niin myös kaikki muut Egyptin vaunut, ja päämiehet niiden kaikkein päälle.
8. Ja Herra paadutti Pharaon Egyptin kuninkaan sydämen, ja hän ajoi takaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin olivat korkian käden kautta lähteneet.
9. Niin Egyptiläiset ajoivat heitä takaa, ja saavuttivat heidät meren tykönä, kussa he itsensä sioittaneet olivat, kaikki Pharaon vaunuhevoset, hänen ratsasmiehensä, ja hänen sotajoukkonsa: Hiirotin laaksossa, BaalZephonin kohdalla.

10. Ja kuin Pharao lähestyi heitä, nostivat Israelin lapset silmänsä, ja katso, Egyptiläiset tulivat heidän perässänsä; ja Israelin lapset peljästyivät sangen suuresti, ja huusivat Herran tykö.
11. Ja sanoivat Mosekselle: Eikö hautoja ollut Egyptissä, ettäs rupesit meitä johdattamaan korpeen kuolemaan? Miksis meille niin olet tehnyt: ettäs meitä johdatit Egyptistä?
12. Eikö tämä se ole, kuin me puhuimme Egyptissä, sanoen: anna meidän olla, että me palvelisimme Egyptiläisiä; sillä meidän olis parempi palvella Egyptiläisiä, kuin kuolla korvessa.
13. Moses sanoi kansalle: älkäät peljätkö, seisokaat ja katsokaat minkä autuuden Herra tänäpänä tekee teille; sillä näitä Egyptiläisiä, jotka te tänäpänä näette, ei teidän pidä ikänänsä enempi näkemän ijankaikkisesti,
14. Herra sotii teidän puolestanne, ja teidän pitää alallanne oleman.
15. Ja Herra sanoi Mosekselle: mitäs huudat minun tyköni? Sano Israelin lapsille, että he vaeltaisivat.
16. Mutta nosta sinä sauvas, ja ojenna kätes meren ylitse, ja eroita se yhdestä, että Israelin lapset kävisivät keskeltä merta kuivaa myöten.
17. Ja katso, minä paadutan Egyptiläisten sydämet, ja he seuraavat teidän jälissänne; niin minä voitan kunnian Pharaosta ja kaikesta hänen sotajoukostansa, hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.
18. Ja Egyptiläisten pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen kunnian voittanut Pharaosta, ja hänen vaunuistansa ja ratsasmiehistänsä.
19. Niin Jumalan enkeli nousi, joka Israelin joukon edellä kävi, ja meni heidän takansa: ja pilven patsas siirsi itsensä heidän kasvoinsa edestä, ja seisoi heidän takanansa,
20. Ja tuli Egyptiläisten ja Israelin joukkoin vaiheelle, ja oli pimiä pilvi, ja valaisi (näille) yön: niin ettei he koko yönä toinen toistansa taitaneet lähestyä.
21. Koska Moses ojensi kätensä meren ylitse, antoi Herra vedet juosta pois vahvalla itätuulella koko sen yön; ja teki meren kuiville, ja vedet erkanivat.
22. Ja Israelin lapset kävivät keskeltä merta kuivaa myöten, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.
23. Ja Egyptiläiset ajoivat heitä takaa ja seurasivat heidän perässänsä, ja kaikki Pharaon hevoset, hänen vaununsa ja ratsasmiehensä keskelle merta.
24. Koska aamuvartio tuli, katsahti Herra Egyptiläisten joukon päälle tulen patsaasta ja pilvestä hukuttaaksensa Egyptiläisten joukon,
25. Ja hän syöksi pyörät erinänsä heidän vaunuistansa, niin että he työläästi vetivät niitä. Niin sanoivat Egyptiläiset: paetkaamme Israelia, sillä Herra sotii heidän puolestansa Egyptiläisiä vastaan.

26. Mutta Herra sanoi Mosekselle: ojenna kätes meren ylitse, että vedet juoksisivat Egyptiläisten ylitse, heidän vaunuinsa ja ratsasmiestensä ylitse.
27. Niin ojensi Moses kätensä meren ylitse, ja meri palasi ennen huomenta voimaansa. Ja koska Egyptiläiset pakenivat, kohtasi heitä vesi, ja Herra syöksi heidät keskelle merta.
28. Ja vedet palasivat ja kävivät vaunuin, ja ratsasmiesten, ja koko Pharaon sotajoukon ylitse, jotka heitä olivat seuranneet mereen: niin ettei yksikään heistä päässyt.
29. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta, ja vedet olivat heille niinkuin muuri heidän oikialla ja vasemmalla puolellansa.
30. Ja niin Herra vapahti Israelin sinä päivänä Egyptiläisten kädestä: ja Israel näki Egyptiläiset kuolleina meren reunalla.
31. Ja Israel näki myös sen suuren voiman, jonka Herra oli osottanut Egyptiläisten päälle. Ja kansa pelkäsi Herraa, ja he uskoivat Herran ja hänen palveliansa Moseksen.

15 LUKU

1. Silloin veisasi Moses ja Israelin lapset Herralle tämän virren, ja sanoivat: Minä veisaan Herralle, sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.
2. Herra on minun väkevyyteni ja kiitosvirteni, ja on minun autuuteni. Hän on minun Jumalani, ja minä rakennan hänelle majan, hän on minun Isäni Jumala, ja minä ylistän häntä.
3. Herra on äsken sotamies: Herra on hänen nimensä.
4. Pharaon vaunut ja hänen sotaväkensä syöksi hän mereen. Hänen valitut päämiehensä ovat upotetut Punaiseen mereen.
5. Syvyys on heitä peittänyt, ja vajosivat pohjaan, niinkuin kivi.
6. Herra, sinun oikia kätes osotti hänensä voimalliseksi väkevyydessä: Herra, sinun oikia kätes on lyönyt vihollisen.
7. Ja sinun suurella kunniallas olet sinä sinun vihollises kukistanut, sillä koska sinä lähetit hirmuisuutes, kulutti se heidät niinkuin korren.
8. Ja sinun vihas puhalluksen kautta kokoontuivat vedet; ja virrat seisoivat niinkuin roukkioissa, syvyydet niinkuin hyytyivät keskelle merta.
9. Vihollinen sanoi: minä ajan takaa ja saavutan heitä, ja saalista jaan, ja heihin minun mieleni jäähdytän: minä vedän ulos miekkani, ja minun käteni pitää heitä hukuttaman.

10. Silloin sinun tuules puhalsi, ja meri peitti heidät, ja he pohjaan vajosivat, niinkuin lyijy, väkevissä vesissä.
11. Herra, kuka on sinun vertas jumalten seassa? Kuka on sinun kaltaises, joka olet niin korkia ja pyhä, hirmullinen, kiitettävä ja ihmetten tekiä?
12. Koskas oikian kätes ojensit, niin maa heidät nieli.
13. Sinä olet johdattanut laupiudessas tämän kansan, jonkas pelastit, ja olet vienyt heidän väkevyydessäs sinun pyhään asumisees.
14. Koska kansat sen kuulevat, vapisevat he: ahdistus käsittää Philistealaiset.
15. Silloin hämmästyvät Edomin ruhtinaat, ja vapistus tarttuu Moabin sankareihin: kaikki kanaanin maan asuvaiset raukeavat.
16. Tulkoon hämmästys heidän päällensä, ja pelko sinun väkevän käsivartes kautta, he vaijetkoon niinkuin kivi, siihenasti että sinun kansas, Herra, lävitse käy, jonka sinä saanut olet.
17. Johdata heitä ja istuta heitä sinun perimises vuorelle, jonka sinä Herra asumisekses tehnyt olet: sinun pyhyytes tykö, Herra, jonka sinun kätes vahvistaneet ovat.
18. Herra hallitsee alati ja ijankaikkisesti.
19. Sillä Pharaon hevoset menivät mereen, vaunuinensa ja ratsasmiehinensä, ja Herra palautti meren vedet heidän päällensä. Mutta Israelin lapset kävivät kuivaa myöten keskeltä merta.
20. Ja MirJam prophetissa, Aaronin sisar, otti kanteleen käteensä, ja kaikki vaimot seurasivat häntä kanteleilla ja hypyllä.
21. Ja MirJam vastasi heitä: Veisatkaat Herralle: sillä hän on sangen jalon työn tehnyt, hevosen ja miehen hän mereen syöksi.
22. Niin Moses antoi Israelin lasten vaeltaa Punaisen meren tyköä, ja he menivät Suurin korpeen: ja matkustivat kolme päivää korvessa, ja ei löytäneet vettä.
23. Niin he tulivat Maraan, vaan eivät saaneet juoda sitä vettä Marassa, sillä se oli ylen karvas; josta se paikka kutsutaan Mara.
24. Siinä napisi kansa Mosesta vastaan, sanoen: mitä me juomme?
25. Mutta hän huusi Herran tykö, ja Herra osotti hänelle puun, jonka hän heitti veteen, ja vedet tulivat makiaksi. Siinä pani hän heidän eteensä käskyn ja oikeuden, ja kiusasi siinä heitä.
26. Ja sanoi: jos sinä kuulet sinun Herras Jumalas äänen, ja teet mikä oikeus on hänen edessänsä, ja panet hänen käskynsä sinun korviis, ja pidät kaikki hänen säätynsä: niin en minä pane sinun päälles yhtäkään vitsausta niistä, jotka minä Egyptiläisten päälle pannut olen; sillä minä olen Herra sinun parantajas.

27. Ja he tulivat Elimiin, siellä on kaksitoistakymmentä lähdettä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta: siellä he sioittivat itsensä vetten tykö.

16 LUKU

1. Niin he matkustivat Elimistä, ja koko Israelin lasten joukko tuli Sinnin korpeen, joka on Elimin ja Sinain välillä: viidentenätoistakymmenentenä päivänä toisella kuulla sittenkuin he Egyptin maalta lähteneet olivat.
2. Ja koko Israelin lasten joukko napisi Mosesta ja Aaronia vastaan korvessa.
3. Ja Israelin lapset sanoivat heille: joska me olisimme Egyptin maalla Herran käden kautta kuolleet, koska me istuimme lihapatain tykönä, ja oli leipää yltäkyllä syödä; sillä te olette sentähden meidän johdattaneet tähän korpeen kuolettaaksenne näljällä kaikkea tätä joukkoa.
4. Niin sanoi Herra Mosekselle: katso, minä annan sataa teille leipää taivaasta: ja kansan pitää menemän ulos ja kokooman joka päivä niin paljo kuin he tarvitsevat, koetellakseni heitä, jos he vaeltavat minun käskyssäni elikkä ei.
5. Ja pitää tapahtuman, että he kuudentena päivänä valmistavat sen kuin he tuovat (kotia) ja kaksikertaisesti sen suhteen, minkä he muutoin joka päivä kokoovat.
6. Moses ja Aaron sanoivat kaikille Israelin lapsille: ehtoona pitää teidän tietämän Herran johdattaneen teidät Egyptin maalta.
7. Ja huomenna pitää teidän näkemän Herran kunnian; sillä hän on kuullut teidän napistuksenne Herraa vastaan. Ja mitkä me olemme, että te napisette meitä vastaan?
8. Vielä sanoi Moses: Herra antaa teille ehtoona lihaa syödäksenne, ja huomenna leipää teidän ravinnoksenne, että Herra on kuullut teidän napistuksenne, jolla te olette napisseet häntä vastaan. Sillä mitkä me olemme? Teidän napistuksenne ei ole meitä, vaan Herraa vastaan.
9. Ja Moses sanoi Aaronille: sano koko Israelin lasten joukolle: tulkaat Herran eteen, sillä hän on kuullut teidän napistuksenne.
10. Ja tapahtui, kun Aaron näitä puhunut oli kaikelle Israelin lasten joukolle, käänsivät he itsensä korpeen päin, ja katso, Herran kunnia näkyi pilvessä.
11. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
12. Minä olen kuullut Israelin lasten napistuksen, puhu heille sanoen: kahden ehtoon välillä pitää teillä oleman lihaa syödäksenne, ja aamulla pitää teidän ravituksi tuleman leivästä: ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra teidän Jumalanne.

13. Ja tapahtui ehtoona, että peltokanat tulivat ja peittivät leirin, ja aamulla oli kaste leirin ympärinsä.
14. Ja kuin kaste nousi, katso, niin oli korvessa jotakin ymmyrjäistä ja pientä, niin kuin härmää maan päällä.
15. Ja kuin Israelin lapset sen näkivät, sanoivat he toinen toisellensa: Man tämä on; sillä he ei tietäneet mitä se oli. Mutta Moses sanoi heille: tämä on se leipä, jonka Herra teille on antanut syödäksenne.
16. Tämä on se, josta Herra käskenyt on. Jokainen kootkaan sitä niin paljo kuin hän itse syö, ja ottakaan gomor joka pääluvulle, henkiluvun jälkeen joka on hänen majassansa.
17. Ja Israelin lapset tekivät niin, ja kokosivat muutamat enemmän ja muutamat vähemmän.
18. Ja kuin he mittasivat sen gomorilla, niin ei sillä mitään liiaksi ollut, joka paljo koonnut oli, eikä siltä mitään puuttunut, joka vähemmän kokosi, mutta jokainen oli koonnut niin paljo kuin he syödäksensä tarvitsivat.
19. Ja Moses sanoi heille: ei kenenkään pidä siitä huomeneksi mitään jättämän.
20. Mutta ei he kuulleet Mosesta, monikahdat jättivät siitä jotakin huomeneksi. Niin madot kasvoivat siihen, ja tuli haisemaan. Ja Moses vihastui heidän päällensä.
21. Niin he kokosivat siitä joka aamu, niin paljon kuin jokainen syödäksensä tarvitsi. Mutta koska päivä tuli palavaksi, niin se suli.
22. Ja tapahtui kuudentena päivänä, että he kokosivat kaksikertaisesti sitä leipää, kaksi gomoria kullekin. Ja kaikki päämiehet kansan seasta tulivat ja ilmoittivat sen Mosekselle.
23. Ja hän sanoi heille: tämä on se minkä Herra sanonut on: huomenna on sabbati, pyhä lepo Herralle: mitä te leivotte, se leipokaat, ja mitä te keitätte, se keittäkäät; mutta mitä liiaksi on, jättäkäät se tähteelle pantaa huomeneksi.
24. Ja he jättivät sitä huomeneksi, niinkuin Moses käskenyt oli: ja ei tullut se haisemaan, eikä matoa tullut siihen.
25. Niin sanoi Moses: syökäät se tänäpänä, sillä tätäpänä on Herran sabbati: tänäpänä ette sitä löydä kedolta.
26. Kuusi päivää pitää teidän kokooman; mutta seitsemäntenä päivänä on sabbati, ja ei löydetä sitä.
27. Ja tapahtui, että seitsemäntenä päivänä läksivät muutamat kansan seasta kokoomaan, ja ei he löytäneet mitään.
28. Niin Herra sanoi Mosekselle: kuinka kauvan ette tahdo pitää minun käskyjäni ja lakiani?
29. Katsokaat, Herra on teille antanut sabbatin, ja sen tähden on hän antanut teille kuudentena päivänä kahden päivän leivän: niin olkaan siis jokainen kotonansa, ja älkään yksikään lähtekö siastansa seitsemäntenä päivänä.

30. Niin lepäsi kansa seitsemäntenä päivänä.
31. Ja Israelin huone kutsui hänen nimensä man: ja se oli niinkuin korianderin siemen, valkia, ja maisti niinkuin sämpylä hunajan kanssa.
32. Ja Moses sanoi: tämä on se minkä Herra käskenyt on: täytä gomor siitä, kätkettää teidän jälkeentulevaisillenne: että he näkisivät sen leivän, jolla minä olen teitä ruokkinut korvessa, koska minä johdatin teitä ulos Egyptin maalta.
33. Ja Moses sanoi Aaronille: ota astia, ja pane siihen gomorin täysi mannaa: ja pane se Herran eteen, tallella pidettää teidän jälkeen tulevaisillenne.
34. Niinkuin Herra käskenyt oli Mosekselle, niin Aaron pani sen todistuksen eteen tallella pidettäväksi.
35. Ja Israelin lapset söivät mannaa neljäkymmentä ajastaikaa, siihenasti kuin he tulivat sille maalle jossa heidän asuman piti: siihenasti kuin he tulivat Kanaanin maan rajoille, söivät he mannaa.
36. Ja gomor on kymmenes osa ephaa.

17 LUKU

1. Ja koko Israelin lasten joukko matkusti Sinnin korvesta, vaelluksissansa Herran käskyn jälkeen, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja ei ollut vettä kansalle juoda.
2. Ja kansa riiteli Moseksen kanssa, ja sanoi: antakaat meille vettä juodaksemme. Moses sanoi heille: mitä te riitelette minun kanssani? Miksi kiusaatte Herraa?
3. Ja kansa janosi juoda siellä vettä, ja he napisivat Mosesta vastaan, ja sanoivat: mitä vasten sinä olet meidät johdattanut Egyptistä tänne kuolettaakses minua ja minun lapsiani, ja minun eläimiäni janolla?
4. Niin Moses huusi Herran tykö, sanoen: mitä minä teen tälle kansalle? Vähä puuttuu, ettei he kivitä minua.
5. Ja Herra sanoi Mosekselle: mene kansan edellä, ja ota kanssas muutamia Israelin vanhimmista, ja sinun sauvas, jolla sinä löit virtaa, ota sinun kätees ja mene.
6. Katso, minä seison siellä sinun edessäs kalliolla Horebissa: ja sinun pitää lyömän kalliota, ja siinä pitää vedet juokseman, niin että kansa siitä juoda saa. Ja Moses teki niin Israelin vanhimpain edessä.
7. Ja kutsui sen paikan nimen Massa ja Meriba, Israelin lasten riidan tähden, ja että he kiusasivat Herraa, sanoen: olleeko Herra meidän seassamme elikkä ei?
8. Niin Amalek tuli: ja soti Israelia vastaan Raphidimissa.
9. Ja Moses sanoi Josualle: valitse meille miehiä, mene ja sodi Amalekia vastaan: huomenna minä seison mäen kukkulalla, ja pidän Jumalan sauvan kädessäni.

10. Ja Josua teki niinkuin Moses sanoi hänelle, ja soti Amalekia vastaan. Mutta Moses, Aaron ja Hur astuivat mäen kukkulalle.
11. Ja tapahtui, että koska Moses piti kätensä ylhäällä, voitti Israel; mutta koska hän kätensä laski alas, voitti Amalek.
12. Mutta Moseksen kädet olivat raskaat, sentähden ottivat he kiven ja asettivat hänen alansa ja hän istui sen päällä; vaan Aaron ja Hur pitivät ylhäällä hänen käsiinsä kumpikin puoleltansa, niin pysyi hänen kätensä juuri vahvana auringon laskemaan asti.
13. Ja Josua heikonsi Amalekin ja hänen kansansa miekan terällä.
14. Ja Herra sanoi Mosekselle: kirjoita tämä muistoksi kirjaan, ja muistuta Josuan korvissa; sillä minä pyyhin kokonansa pois Amalekin muiston taivaan alta.
15. Ja Moses rakensi alttarin, ja kutsui sen nimen: Herra on minun lippuni.
16. Ja hän sanoi: koska käsi oli Herran istuinta päin, oli Herralla sota Amalekia vastaan: (niin se on tästäkin lähin) suvusta sukuun.

18 LUKU

1. Ja Jetro Midianin pappi, Moseksen appi kuuli kaikki, mitä Jumala Mosekselle ja Israelin kansalle oli tehnyt: että Herra oli johdattanut Israelin pois Egyptistä.
2. Ja Jetro Moseksen appi otti Ziporan Moseksen emännän, jonka hän oli takaperin lähettänyt,
3. Ja kaksi hänen poikaansa, joista yhden nimi oli Gersom, sillä hän sanoi: minä olin muukalainen vieraalla maalla.
4. Ja toisen nimi oli Elieser, sillä (hän sanoi) minun isäni Jumala on ollut minun apuni, ja on pelastanut minun Pharaon miekasta.
5. Niin Jetro Moseksen appi, ja hänen poikansa, ja hänen emäntänsä tulivat Moseksen tykö siihen korpeen, kussa hän itsensä sioittanut oli Jumalan vuorella.
6. Ja antoi sanoa Mosekselle: minä Jetro sinun appes olen tullut sinun tykös, ja sinun emäntäs, ja molemmat hänen poikansa hänen kanssansa.
7. Niin meni Moses appeansa vastaan, kumarsi itsensä, ja suuta antoi hänen; ja koska he olivat tervehtineet toinen toistansa, menivät he majaan.
8. Niin jutteli Moses apellensa kaikki, mitä Herra tehnyt oli Pharaolle, ja Egyptiläisille Israelin tähden, ja kaiken sen vaivan joka heillä tiellä oli ollut, ja että Herra oli auttanut heitä.

9. Ja Jetro riemuitsi kaiken sen hyvyyden ylitse, jonka Herra oli tehnyt Israelille, että hän oli pelastanut heitä Egyptiläisten kädestä.
10. Ja Jetro sanoi: kiitetty olkoon Herra, joka teidät pelastanut on Egyptiläisten ja Pharaon kädestä: joka on vapahtanut kansansa Egyptiläisten käden alta.
11. Nyt minä tiedän, että Herra on suurempi kuin kaikki Jumalat; sillä siinä asiassa, jossa ylpeilivät, oli hän heidän ylitsensä (valtias).
12. Ja Jetro Moseksen appi otti polttouhria ja muuta uhria Jumalalle. Niin tuli Aaron ja kaikki vanhimmat Israelista syömään leipää Moseksen apen kanssa Jumalan edessä.
13. Ja tapahtui toisena päivänä, että Moses istui oikeutta tekemään kansalle; ja kansa seisoi Moseksen ympärillä aamusta niin ehtooseen asti.
14. Koska Moseksen appi näki kaikki, mitä hän teki kansalle, sanoi hän: mikä tämä on kuin sinä teet kansalle? Miksis sinä istut yksinäs, ja kaikki kansa seisoo sinun edessäs, hamasta aamusta niin ehtooseen?
15. Moses vastasi appeansa: sillä kansa tulee minun tyköni, ja kysyy Jumalalta neuvoa.
16. Koska heillä on jotakin asiaa, tulevat he minun tyköni, että minun pitää oikeutta tekemän jokaisen välillä ja hänen lähimmäisensä välillä, ja osottaman heille Jumalan oikeudet ja käskyt.
17. Ja Moseksen appi sanoi hänelle: ei se ole hyvä kuin sinä teet.
18. Sinä väsytät peräti sekä itses että tämän kansan joka sinun kanssas on; sillä tämä asia on sinulle ylen raskas, et taida sinä sitä yksinäs toimittaa.
19. Nyt kuule minun ääneni, minä neuvon sinua, ja Jumala on sinun kanssas. Ole sinä kansan puolesta Jumalan edessä, ja tuota heidän asiansa Jumalan eteen.
20. Ja muistuta heille oikeudet ja käskyt: osota heille tie, jota heidän vaeltaman pitää, ja ne työt mitkä heidän tekemän pitää.
21. Niin etsi sinä kaiken kansan seasta vaat miehet, Jumalaa pelkääväiset, totuuden miehet, ne jotka ahneutta vihaavat: ja aseta ne heille päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,
22. Että ne aina kansalle oikeuden tekisivät: mutta kuin joku raskas asia tulee, että he sen tuovat sinun eteesi mutta kaikki pienet asiat he itse ratkaiskaan: niin huojenna jotakin itseltäs, ja he kantavat kuormaa sinun kanssas.
23. Jos sinä sen teet, ja Jumala sen sinulle käskee, niin sinä taidat voimassa pysyä, niin myös kaikki tämä kansa saa mennä kotiansa rauhassa.
24. Ja Moses kuuli appensa äänen, ja teki kaikki mitä hän sanoi.

25. Ja valitsi vaat miehet kaikesta Israelista, ja asetti heidät kansan päämiehiksi, tuhanten päälle, sadan päälle, viidenkymmenen päälle, ja kymmenen päälle,
26. Jotka tekivät kansalle oikeuden joka aika. Mutta jotka raskaat asiat olivat, lykkäsivät he Moseksen alle; vaan kaikki pienet asiat he itse ratkasivat.
27. Niin Moses antoi appensa mennä ja hän meni omalle maallensa.

19 LUKU

1. Kolmantena kuukautena Israelin lasten lähtemisestä Egyptin maalta, tulivat he sinä päivänä Sinain korpeen.
2. Sillä he olivat lähteneet Raphidimista, ja tulivat Sinain korpeen, ja sioittivat itsensä korpeen: ja Israel sioitti itsensä siihen, vuoren kohdalle.
3. Ja Moses astui ylös Jumalan tykö. Ja Herra huusi häntä vuorelta, ja sanoi: näin sinun pitää sanoman Jakobin huoneelle, ja Israelin lapsille ilmoittaman.
4. Te olette nähneet, mitä minä Egyptiläisille tehnyt olen: ja kuinka minä olen teitä kantanut kotkan siivillä, ja olen saattanut teidät minun tyköni.
5. Jos te siis minun ääneni ahkerasti kuulette, ja pidätte minun liittoni, niin teidän pitää oleman minulle kallis omaisuus kaikista kansoista, vaikka muutoin koko maa on minun.
6. Ja teidän pitää oleman minulle papillinen valtakunta ja pyhä kansa. Nämä ovat ne sanat, jotka sinun pitää Israelin lapsille, sanoman.
7. Niin Moses tuli ja kutsui kokoon vanhimmat kansan seasta, ja jutteli heille kaikki sanat, jotka Herra hänen käskenyt oli.
8. Ja kaikki kansa vastasi yhtä haavaa, ja sanoi: kaikki mitä Herra puhunut on, me tahdomme tehdä. Ja Moses sanoi jällensä kansan sanat Herralle.
9. Niin Herra sanoi Mosekselle: katso, minä tulen sinun tykös paksussa pilvessä, että kansa kuulee minun puhuvan sinun kanssas, ja uskoo sinua ijankaikkisesti. Ja Moses ilmoitti Herralle kansan puheen.
10. Ja Herra sanoi Mosekselle: mene kansan tykö, ja pyhitä heitä tänäpänä ja huomenna: että he vaatteensa pesisivät.
11. Ja olisivat kolmantena päivänä valmiit; sillä kolmantena päivänä Herra on astuva alas kaiken kansan eteen Sinain vuorelle.
12. Ja sinun pitää paneman rajan kansan ympärille, sanoen: karttakaat teitänne, ettette vuorelle astu

taikka tartu sen rajaan: joka siihen vuoreen sattuu, sen pitää totisesti kuoleman.
13. Ei yksikään käsi pidä häneen rupeeman, vaan hän pitää täydellisesti kivitettämän, eli kohdastansa ammuttaman lävitse, joko se eläin taikka ihminen olis, ei pidä sen elämän. Koska ääni rupee pitkään kajahtamaan, silloin he vuorelle astukaan.
14. Moses astui vuorelta kansan tykö, ja pyhitti heitä: ja he pesivät vaatteensa.
15. Ja hän sanoi heille: olkaat kolmanteen päivään valmiit, ja älkäät lähestykö vaimoja.
16. Kuin kolmas päivä tuli, ja aamu oli, niin tuli pitkäisen jylinä ja leimaus, ja paksu pilvi vuoren päälle, ja sangen väkevä basunan ääni: niin kaikki kansa, jotka leirissä olivat, pelvosta vapisivat.
17. Ja Moses johdatti kansan leiristä Jumalaa vastaan, ja he seisahtivat vuoren alle.
18. Mutta koko Sinain vuori suitsi, siitä että Herra astui alas sen päälle tulessa, ja sen savu kävi ylös niinkuin pätsin savu, niin että koko vuori sangen kovaan vapisi.
19. Ja sen basunan helinä enemmin ja enemmin eneni. Moses puhui ja Jumala vastasi häntä kuultavasti.
20. Kuin nyt Herra oli tullut alas Sinain vuoren kukkulalle, niin Herra kutsui Moseksen vuoren kukkulalle. Ja Moses astui sinne ylös.
21. Niin sanoi Herra hänelle: astu alas ja varoita kansaa, ettei he kävisi rajan ylitse Herran tykö, häntä näkemään, ja monta heistä lankeaisi.
22. Niin myös papit, jotka Herraa lähestyvät, pitää heitänsä pyhittämän, ettei Herra heitä hukuttaisi.
23. Ja Moses sanoi Herralle: eipä kansa saa astua ylös Sinain vuorelle; sillä sinä olet meille todistanut ja sanonut: pane rajat vuoren ympärille, ja pyhitä se.
24. Ja Herra sanoi hänelle: mene ja astu alas, ja astu ylös (jällensä) sinä ja Aaron sinun kanssas; mutta papit ja kansa älkään lähestykö astumaan ylös Herran tykö, ettei hän heitä hukuttaisi.
25. Ja Moses astui alas kansan tykö ja sanoi nämät heille.

20 LUKU

1. Ja Jumala puhui kaikki nämät sanat, sanoen:
2. (1) Minä (olen) Herra sinun Jumalas; joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen.
3. Ei sinun pidä muita jumalia pitämän minun edessäni.
4. Ei sinun pidä tekemän sinulles kuvaa eikä jonkun muotoa, niiden jotka ylhäällä taivaassa ovat, eli niiden, jotka alhaalla ovat maan päällä, eikä niiden, jotka vesissä maan alla ovat.
5. Ei sinun pidä kumartaman niitä, eikä myös palveleman niitä: Sillä minä, Herra sinun Jumalas, olen kiivas

Jumala, joka etsiskelen isäin pahat teot lasten päälle, kolmanteen ja neljänteen polveen, jotka minua vihaavat;
6. Ja teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja pitävät minun käskyni.
7. (2) Ei sinun pidä turhaan lausuman sinun Herras Jumalas nimeä; sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka hänen nimensä turhaan lausuu.
8. (3) Muista sabbatin päivää, ettäs sen pyhittäisit.
9. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän ja kaikki askarees toimittaman.
10. Mutta seitsemäntenä päivänä on Herra sinun Jumalas sabbati: silloin ei sinun pidä yhtään työtä tekemän, eikä sinun, eikä sinun poikas, eikä sinun tyttäres, eikä sinun palvelias, eikä sinun piikas, eikä sinun juhtas, eikä sinun muukalaises, joka sinun portissas on.
11. Sillä kuutena päivänä on Herra, taivaan ja maan ja meren tehnyt, ja kaikki mitä niissä ovat, ja lepäsi seitsemäntenä päivänä. Sentähden siunasi Herra sabbatin päivän, ja pyhitti sen.
12. (4) Sinun pitää kunnioittaman isääs ja äitiäs, ettäs kauvan eläisit maan päällä, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle.
13. (5) Ei sinun pidä tappaman.
14. (6) Ei sinun pidä huorin tekemän.
15. (7) Ei sinun pidä varastaman.
16. (8) Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.
17. (9) Ei sinun pidä pyytämän sinun lähimmäises huonetta. (10) Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää, eikä hänen palveliaansa, eikä piikaansa, eikä hänen härkäänsä, eikä mitään mikä sinun lähimmäises on.
18. Ja kaikki kansa näki pitkäisen jylinän, ja tulen leimaukset, ja basunan helinän, ja vuoren suitsevan: ja koska he sen näkivät, niin he pakenivat ja seisahtuivat taamma.
19. Niin he sanoivat Mosekselle: puhu sinä meidän kanssamme, ja me kuulemme: ja älkään Jumala meidän kanssamme puhuko, ettemme kuolisi.
20. Ja Moses sanoi kansalle: älkäät peljätkö; sillä Jumala on tullut teitä koettelemaan, ja että hänen pelkonsa olis teidän edessänne, ettette syntiä tekisi.
21. Ja kansa seisahtui taamma; mutta Moses meni sen pimeyden tykö, jossa Jumala oli.
22. Ja Herra sanoi Mosekselle: niin sinun pitää Israelin lapsille sanoman: te olette nähneet, että minä olen taivaasta teidän kanssanne puhunut.
23. Ei teidän pidä tekemän epäjumalia minun sivuuni: hopiaisia jumalia, ja kultaisia jumalia ei teidän pidä

teillenne tekemän.
24. Tee alttari maasta minulle, jonka päälle sinun pitää polttouhris ja kiitosuhris, sinun lampaas ja karjas uhraaman: mihinkä paikkaan ikänänsä minä säädän minun nimeni muiston, sinne minä tulen sinun tykös, ja siunaan sinua.
25. Ja jos sinä teet minulle kivisen alttarin, niin älä tee sitä vuoltuista kivistä: jos sinä siihen veitses satutat, niin sinä sen saastutat.
26. Ei myös sinun pidä astumilla minun alttarilleni astuman, ettei sinun häpiäs sen päällä paljastettaisi.

21 LUKU

1. Nämät ovat ne oikeudet, jotka sinun pitää paneman heidän eteensä:
2. Jos sinä ostat Hebrealaisen orjan, hänen pitää sinua palveleman kuusi vuotta; vaan seitsemäntenä pitää hänen lähtemän vapaana lunastamatta;
3. Jos hän naimatoinna on ollut, naimatoinna pitää hänen myös lähtemän; vaan jos hän nainunna tuli, lähtekään emäntinensä.
4. Jos hänen isäntänsä antoi hänelle emännän, jos se on synnyttänyt hänelle poikia tai tyttäriä, niin hänen emäntänsä ja lapsensa pitää oleman hänen isäntänsä omat, vaan itse hänen pitää lähtemän yksinänsä.
5. Mutta jos orja julkisesti sanoo: minä rakastan minun isäntääni, vaimoani ja lapsiani: en tahdo tulla minä vapaaksi,
6. Niin hänen isäntänsä viekään hänen tuomarien tykö, ja seisauttakaan hänet oveen, taikka pihtipieleen, ja lävistäkään isäntä hänen korvansa naskalilla, ja olkaan ijäti hänen orjansa.
7. Jos joku myy tyttärensä orjaksi, ei hänen pidä lähtemän niinkuin orjat lähtevät.
8. Jollei hän kelpaa isännällensä, joka ei tahdo häntä kihlata, niin hänen pitää antaman hänen lunastettaa; mutta muukalaiselle kansalle ei pidä oleman hänelle voimaa häntä myydä, tehden petollisesti hänen kanssansa.
9. Mutta jos hän sen kihlaa pojallensa, niin antakaan hänen nautita tytärten oikeutta.
10. Jos hän pojallensa ottaa toisen, niin ei hänen pidä kieltämän häneltä hänen ravintoansa, vaatteitansa, ja asunto-oikeuttansa.
11. Jollei hän tee hänelle näitä kolmea, niin sen pitää vapaana lähtemän lunastamatta.
12. Joka lyö ihmisen niin että hän kuolee, hänen pitää totisesti kuoleman.

13. Vaan jollei hän ole häntä väijynyt, mutta Jumala on antanut hänen langeta hänen käsiinsä, niin minä määrään sinulle paikan, johonka hänen pakeneman pitää.
14. Mutta jos joku ylpeydestä tappaa lähimmäisensä kavaluudella; sen sinun pitää ottaman minun alttariltanikin pois, kuolettaa.
15. Joka lyö isäänsä taikka äitiänsä, sen pitää totisesti kuoleman.
16. Joka varastaa ihmisen ja myy hänen, eli löydetään hänen tykönänsä, sen pitää totisesti kuoleman.
17. Ja joka kiroilee isäänsä ja äitiänsä, sen pitää totisesti kuoleman.
18. Koska miehet keskenänsä riitelevät, ja toinen lyö toistansa kivellä eli rusikalla, ja hän ei kuole vaan makaa vuoteessansa:
19. Jos hän paranee, niin että hän käy ulos sauvansa nojalla, niin sen pitää syyttömän oleman joka löi: ainoastaan maksakaan hänen työnsä vahingon, josta hän on estetyksi tullut, ja hänen pitää kaiketi hänen terveeksi laittaman.
20. Kun joku lyö palveliaansa eli palkkapiikaansa sauvalla, niin että hän kuolee hänen käsiinsä: hän pitää kaiketi kostettaman.
21. Vaan jos hän päivän taikka kaksi elää, ei pidä häntä kostettaman, sillä se on hänen rahansa.
22. Jos miehet tappelevat keskenänsä, ja loukkaavat raskaan vaimon, niin että hänen täytyy hedelmänsä kesken synnyttää; ja ei kuoleman vahinko tapahdu: niin hän pitää rahalla rangaistaman, sen jälkeen kuin vaimon mies häneltä anoo, ja se pitää annettaman arviomiesten ehdosta;
23. Mutta jos kuoleman vahinko tulee, niin pitää hänen antaman hengen hengestä.
24. Silmän silmästä, hampaan hampaasta, käden kädestä, jalan jalasta.
25. Polton poltosta, haavan haavasta, sinimarjan sinimarjasta.
26. Joka lyö palveliansa eli palkkapiikansa silmän, ja turmeles sen, hänen pitää päästämän sen vapaaksi silmän tähden.
27. Niin myös jos hän lyö palvelialtansa taikka palkkapiialtansa hampaan suusta, niin pitää hänen päästämän sen vapaaksi hampaan tähden.
28. Jos härkä kuokaisee miehen eli vaimon, niin että hän kuolee: se härkä pitää kaiketi kivitettämän, ja ei pidä hänen lihaansa syötämän; ja niin on härjän isäntä viatoin.
29. Mutta jos härkä ennen oli harjaantunut kuokkimaan, ja sen isännälle oli todistusten kanssa ilmoitettu, ja ei hän korjannut häntä; jos hän sitte tappaa miehen eli vaimon, niin pitää härkä kivitettämän, ja hänen isäntänsä kuoleman.
30. Mutta jos hän rahalla pääsee, niin pitää hänen antaman henkensä lunastukseksi niin paljo kuin

määrätään.
31. Jos hän pojan eli tyttären kuokaisee, niin pitää yhdellä tavalla hänen kanssansa tehtämän.
32. Jos joku härkä kuokaisee palvelian eli palkkapiian, niin pitää hänen antaman heidän isännällensä kolmekymmentä hopiasikliä, ja härkä pitää kivitettämän.
33. Jos joku avaa kuopan, taikka kaivaa kuopan, jos ei hän sitä peitä, ja härkä eli aasi siihen putoo:
34. Niin pitää sen kuopan isäntä maksaman rahalla sen isännälle; mutta sen kuolleen pitää hänen oleman.
35. Jos jonkun härkä kuokkii toisen miehen härjän, että se kuolee, niin pitää heidän myymän sen elävän härjän, ja jakaman rahan, niin myös sen kuolleen härjän pitää heidän jakaman.
36. Elikkä jos se oli tiettävä, että härkä on ennen tottunut kuokkimaan, ja hänen isäntänsä ei korjannut häntä, niin hänen pitää antaman härjän härjästä, ja se kuollut pitää hänen oleman.

22 LUKU

1. Jos joku varastaa härjän taikka lampaan ja teurastaa eli myy sen; hänen pitää antaman viisi härkää yhdestä härjästä, ja neljä lammasta yhdestä lampaasta.
2. Jos varas käsitetään, koska hän itsensä sisälle kangottaa, ja hän lyödään kuoliaaksi, niin ei pidä tappajan vereen vikapään oleman.
3. Vaan jos aurinko on noussut hänen ylitsensä, niin pitää tappajan kuolemaan vikapään oleman: kaiketi pitää hänen jällensä maksaman; jollei hänellä ole varaa, niin myytäkään hän varkautensa tähden.
4. Jos varkaan kappale löydetään täydellisesti hänen tyköänsä, härkä, aasi, eli lammas; niin pitää hänen jällensä kaksikertaisesti maksaman.
5. Jos joku syöttää toisen pellon eli viinamäen, niin että hän päästää sisälle karjansa, ja syöttää toisen pellossa, hänen pitää siitä parhaasta, kuin hänen omassa pellossansa eli viinamäessänsä löydetään maksaman.
6. Jos valkia vallallensa pääsee, ja orjantappuroihin syttyy, niin että kykäät eli laiho, eli pelto poltetaan, niin sen pitää maksaman, kuin valkian päästi.
7. Jos joku antaa lähimmäisellensä rahaa, eli muuta kalua kätköön, ja se varastetaan hänen huoneestansa: jos se varas löydetään, niin hänen pitää sen kaksikertaisesti maksaman.
8. Ja jos ei varas löydetä, niin pitää huoneen isäntä tuotaman tuomarien eteen vannotettaa, jos ei hän ole käsiänsä satuttanut lähimmäisensä kaluun.
9. Kaiken väärän asian tähden härjästä eli aasista, taikka lampaasta, eli vaatteesta ja kaiken sen tähden

kuin pois tullut on, josta joku sanoo: tämä se on, niin pitää heidän molempain asiansa tuleman tuomarien eteen; jonka tuomarit vikapääksi löytävät, sen pitää lähimmäisellensä kaksikertaisesti maksaman.
10. Jos joku antaa lähimmäisellensä aasin, eli härjän, eli lampaan, taikka mikä eläin se olis, tähteelle, ja se kuolee, taikka saa muutoin vamman, taikka ajetaan pois, ettei yksikään sitä näe:
11. Niin pitää valan heidän molempain välillänsä käymän Herran kautta, ettei hän ole satuttanut kättänsä lähimmäisensä kaluun; ja sen jonka kalu oma oli, pitää siihen tyytymän, ja toisen ei pidä sitä maksaman.
12. Jos varas sen varastaa häneltä, niin pitää hänen sen maksaman sen isännälle.
13. Mutta jos se raadeltu on, niin pitää hänen todistajat tuoman, ja ei mitään jälleen antaman.
14. Jos joku ottaa lainaksi lähimmäiseltänsä, ja se tulee rivinomaksi eli kuolee, niin ettei sen isäntä ole läsnä, niin hänen pitää sen kokonansa maksaman.
15. Mutta jos sen isäntä on siihen tykönä, niin ei hänen pidä sitä maksaman; jos se palkalla oli, niin saakoon palkkansa.
16. Jos joku viettelee neitseen, joka ei vielä ole kihlattu, ja makaa hänen, sen pitää kaiketi hänelle antaman huomenlahjan, ja ottaman hänen emännäksensä.
17. Jos hänen isänsä ei tahdo häntä antaa hänelle, niin hänen pitää antaman rahaa, niin paljo kuin neitseen huomenlahja on.
18. Velhonaista ei sinun pidä salliman elää.
19. Joka järjettömäin luontokappalten kanssa yhteyntyy, sen pitää totisesti kuoleman.
20. Se joka uhraa jumalille, ja ei ainoalle Herralle, hänen pitää kirottu oleman.
21. Muukalaisia ei sinun pidä ahdistaman, eikä myös polkuna pitämän: sillä te olette myös olleet muukalaisna Egyptin maalla.
22. Ei teidän pidä yhtään leskeä eli orpolasta murheelliseksi saattaman.
23. Koska sinä jonkun heistä murheelliseksi saatat: jos hän hartaasti huutaa minun tyköni, niin minä tahdon totisesti kuulla hänen huutonsa.
24. Ja minun vihani julmistuu, niin että minä tapan heidät miekalla; ja teidän emäntänne pitää tuleman leskiksi, ja teidän lapsenne orvoiksi.
25. Koska sinä lainaat minun kansalleni rahaa, köyhälle kuin sinun tykönäs on, ei sinun pidä oleman häntä vastaan niinkuin kasvon ottaja, eli korkoa hänen päällensä paneman.
26. Koska sinä lähimmäiseltäs vaatteet otat pantiksi, niin sinun pitää antaman sen hänelle jällensä, ennen kuin aurinko laskee.
27. Sillä se on hänen ainoa verhonsa, ja vaate hänen ihollansa: missästä hän makais? Ja tapahtuu, että hän

huutaa minun tyköni, niin minä kuulen häntä; sillä minä olen laupias.
28. Tuomareita ei sinun pidä kiroileman, ja ylimmäistä sinun kansassas ei sinun pidä sadatteleman.
29. Sinun uutistas ja pisarias ei sinun pidä viivyttelemän. Esikoisen sinun pojistas pitää sinun antaman minulle.
30. Niin pitää myös sinun tekemän härkäis ja lammastes kanssa. Seitsemän päivää anna heidän olla emäinsä tykönä, kahdeksantena päivänä pitää sinun sen antaman minulle.
31. Teidän pitää oleman pyhä kansa minulle. Sentähden ei teidän pidä syömän lihaa, joka metsän pedoilta raadeltu on, mutta heittämän sen koirille.

23 LUKU

1. Ei sinun pidä uskoman valheita; ettäs auttaisit jumalatointa, ja tulisit vääräksi todistajaksi.
2. Ei sinun pidä joukkoa seuraaman pahuuteen, eikä myös vastaaman oikeuden edessä niin että sinä poikkeat joukon jälkeen pois oikeutta vääntämään.
3. Ei sinun pidä kaunisteleman köyhää, hänen asiassansa.
4. Koska sinä kohtaat vihollises härjän eli aasin eksyksissä niin sinun pitää johdattaman sen hänelle jällensä.
5. Koskas näet vihollises aasin makaavan kuorman alla, kavahda, ettes häntä jättäisi; vaan sinun pitää kaiketi auttaman häntä.
6. Ei sinun pidä kääntelemän sinun köyhäs oikeutta hänen asiassansa.
7. Ja ole kaukana vääristä asioista. Viatointa ja hurskasta ei sinun pidä tappaman; sillä en minä pidä jumalatointa hurskaana.
8. Ei sinun pidä lahjoja ottaman; sillä lahjat sokaisevat näkeväiset, ja kääntävät hurskasten asiat.
9. Ei teidän pidä solvaiseman muukalaisia; sillä te tiedätte muukalaisen sydämen, että te myös itse olette olleet muukalaiset Egyptin maalla.
10. Kuusi vuotta pitää sinun kylvämän sinun maas, ja kokooman sen tulon.
11. Vaan seitsemäntenä vuonna pitää sinun sen levolle jättämän, että köyhät sinun kansastas siitä syödä saisivat. Ja mitä jää, sen metsän pedot syökään. Niin pitää myös sinun tekemän viinamäkes ja öljymäkes kanssa.
12. Kuusi päivää pitää sinun työtäs tekemän, mutta seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: että sinun härkäs ja aasis saisivat levätä, ja sinun piikas poika ja muukalainen sais itsensä virvottaa.
13. Kaikki ne mitkä minä olen teille sanonut, pitää teidän pitämän. Ja vierasten jumalain nimeä ei pidä

teidän muistaman, ja sinun suustas ei pidä ne kuuluman.
14. Kolmasti vuodessa pitää sinun minulle juhlaa pitämän.
15. Happamattoman leivän juhlan pitää sinun pitämän, niin että sinä seitsemän päivää syöt happamatointa leipää, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrättynä aikana sillä kuulla Abib. Sillä että sillä ajalla olet sinä lähtenyt Egyptistä; mutta älä tule tyhjin käsin minun eteeni.
16. Ja sen juhlan, koskas ensin rupeet pellolta korjaamaan, mitäs siihen kylvänyt olet. Ja korjaamisen juhlan, vuoden lopussa, koska sinä työs kedolta korjannut olet.
17. Kolmasti vuodessa pitää kaikki sinun miesväkes tuleman Herran Jumalan eteen.
18. Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman taikinan kanssa; ja minun juhlani lihavuus ei pidä ylitse yön jäämän huomeneksi.
19. Uutista ensimäisestä sinun maas hedelmästä pitää sinun tuoman sinun Herras Jumalas huoneesen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa.
20. Katso, minä lähetän enkelin sinun edelles varjelemaan sinua tiellä, ja johdattamaan sinun siihen paikkaan, jonka minä olen valmistanut.
21. Pidä vaari itsestäs hänen kasvoinsa edessä ja kuule hänen äänensä, älä hänen mieltänsä pahoita; sillä ei hän jätä rankaisemata teidän ylitsekäymistänne: sillä minun nimeni on hänessä.
22. Vaan jos sinä ahkerasti kuulet hänen äänensä, ja teet kaikki mitä minä sinulle käsken, niin minä olen sinun vihollistes vihollinen, ja sinun vainoojais vainooja.
23. Sillä minun enkelini käy sinun edelläs, ja johdattaa sinun Amorilaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten, Kanaanealaisten, Heviläisten, ja Jebusilaisten tykö, ja minä hävitän heitä.
24. Niin ei sinun pidä kumartaman heidän jumaliansa, eikä myös heitä palveleman, eikä heidän tekoinsa jälkeen tekemän; mutta sinun pitää heidän epäjumalansa heittämän pois, ja lyömän heidän kuvansa rikki.
25. Mutta Herraa teidän Jumalaanne pitää teidän palveleman, niin hän siunaa sinun leipäs ja sinun vetes: ja minä otan sinulta pois kaikki sairaudet.
26. Ei yksikään kesken synnyttäväinen eikä hedelmätöin pidä oleman sinun maassas; ja minä tahdon täyttää sinun päiväs luvun.
27. Minä lähetän minun pelkoni sinun edelles, ja hukutan kaiken kansan, jonka tykö sinä menet: ja saatan kaikki sinun vihollises pakoon sinun edestäs.
28. Minä lähetän hörhöläiset sinun edelles, jotka pitää ajaman pois sinun edestäs Heviläiset, Kanaanealaiset ja Hetiläiset.
29. En minä heitä aja ulos yhtenä vuonna sinun edestäs, ettei maa autiaksi tulisi, eikä metsän pedot enenisi

sinua vastaan.
30. Vähittäin minä heitä ajan ulos sinun edestäs, siihenasti ettäs kasvat ja omistat maan.
31. Ja minä panen sinun maas rajat Punaisesta merestä niin Philistealaisten mereen asti, ja korvesta niin virtaan asti: sillä minä annan maan asuvaiset sinun kätees, ajaakses heitä ulos edestäs.
32. Ei sinun pidä liittoa tekemän heidän kanssansa, eikä heidän jumalainsa kanssa.
33. Ei heidän pidä asuman sinun maassas, ettei he kehoittaisi sinua syntiä tekemään minua vastaan, niin ettäs palvelet heidän jumaliansa, sillä se on sinulle paulaksi.

24 LUKU

1. Ja hän sanoi Mosekselle: astu Herran tykö, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu, ja seitsemänkymmentä vanhinta Israelista: ja kumartakaat itsenne taampana.
2. Mutta Moses lähestyköön yksinänsä Herran tykö, ja älkööt muut lähestykö: älköön myös kansa astuko ylös hänen kanssansa.
3. Ja Moses tuli ja jutteli kansalle kaikki Herran sanat, ja oikeudet. Niin vastasi kaikki kansa yhdellä äänellä, ja sanoi: kaikki ne sanat, mitkä Herra puhunut on, tahdomme me tehdä.
4. Niin kirjoitti Moses kaikki Herran sanat, ja nousi varhain aamulla, ja rakensi alttarin vuoren palttaan, kahdentoistakymmenen patsaan kanssa, kahdentoistakymmenen Israelin sukukunnan jälkeen.
5. Ja lähetti sinne nuoria miehiä Israelin lapsista, jotka uhrasivat polttouhria, ja kiitosuhria Herralle, mulleista.
6. Ja Moses otti puolen verestä ja pani maljoihin; mutta toisen puolen verestä priiskotti hän alttarille.
7. Ja otti liitonkirjan, ja luki sen kansan korvain kuullen, ja he sanoivat: kaikki mitä Herra puhunut on tahdomme me tehdä ja olla hänelle kuuliaiset.
8. Niin Moses otti veren ja priiskotti kansan päälle, ja sanoi: katso, tämä on liiton veri, jonka Herra teki teidän kanssanne kaikkein näiden sanain päälle.
9. Niin astui Moses ja Aaron, Nadab ja Abihu ylös, ja seitsemänkymmentä Israelin vanhinta.
10. Ja näkivät Israelin Jumalan: hänen jalkainsa alla oli niinkuin teko saphirin kivestä, ja kuin itse taivas, koska seijes on;
11. Eikä ojentanut kättänsä Israelin lasten päämiesten tykö: ja kuin he olivat nähneet Jumalan, niin he söivät ja joivat.
12. Ja Herra sanoi Mosekselle: astu ylös minun tyköni vuorelle, ja ole siellä: ja minä annan sinulle kiviset

taulut, ja lain, ja käskyt, jotka minä kirjoittanut olen, jotka sinun pitää heille opettaman.
13. Silloin nousi Moses ja hänen palveliansa Josua: ja Moses astui ylös Jumalan vuorelle.
14. Ja sanoi vanhimmille: olkaat tässä siihen asti, kuin me palajamme teidän tykönne: katso, Aaron ja Hur ovat teidän tykönänne: jolla joku asia on, se tulkaan heidän eteensä.
15. Koska Moses tuli vuorelle, niin pilvi peitti vuoren,
16. Ja Herran kunnia asui Sinain vuorella, ja pilvi peitti sen kuusi päivää: ja hän kutsui Moseksen pilven keskeltä seitsemäntenä päivänä.
17. Ja Herran kunnia oli nähdä niinkuin kuluttavainen tuli, vuoren kukkulalla, Israelin lasten edessä.
18. Ja Moses meni keskelle pilveä, ja astui ylös vuorelle: ja Moses oli vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä.

25 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, että he tuovat minulle ylennysuhrin: joka mieheltä, jonka sydän hyvästä tahdosta sen antaa, pitää teidän minun ylennysuhrini ottaman.
3. Ja tämä on ylennysuhri, jonka teidän pitää ottaman heiltä: kultaa ja hopiaa ja vaskea.
4. Sinisiä villoja, purpuraa, ja tulipunaisia villoja, niin myös kallista liinaa ja vuohen karvoja.
5. Punaisia oinaan nahkoja, tekasjim-nahkoja, ja sittimipuita,
6. Öljyä lamppuihin, yrttejä voide-öljyksi, ja hyvän hajullisia kaluja savuttamiseksi.
7. Onikinkiviä, ja sisälle sovitettuja kiviä päällisvaatteeseen ja kilpeen.
8. Ja heidän pitää tekemän minulle pyhän, että minä asuisin heidän seassansa.
9. Kaiken sen jälkeen kuin minä osotan sinulle Tabernaklin muodon, ja kaikkein sen astiain muodon: niin pitää teidän sen tekemän.
10. Tehkäät arkki sittimipuusta, jonka pituus pitää oleman puolikolmatta kyynärää, ja leveys puolitoista kyynärää, ja korkeus puolitoista kyynärää.
11. Ja sinun pitää sen silaaman puhtaalla kullalla, sisältä ja ulkoa pitää sinun sen silaaman; ja sinun pitää tekemän kultaisen vanteen sen ympäri.
12. Ja pitää myös valaman neljä kultaista rengasta, jotka sinun pitää paneman neljään kulmaan, niin että kaksi rengasta ovat hänen yhdellä puolellansa, ja toiset kaksi rengasta toisella puolellansa.
13. Ja sinun pitää tekemän korennot sittimipuusta, ja silaaman ne kullalla.

14. Ja pitää pistämän korennot renkaisiin, arkin sivulle; että niillä arkki kannettaisiin.
15. Sen arkin renkaissa pitää oleman korennot; ja ei pidä niistä vedettämän ulos.
16. Ja sinun pitää paneman arkkiin sen todistuksen, jonka minä sinulle annan.
17. Sinun pitää myös tekemän armoistuimen, puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärää pitkän, ja puolitoista kyynärää leviän.
18. Ja sinun pitää tekemän kaksi Kerubimiä kullasta: valetusta kullasta pitää sinun ne tekemän, molempiin päihin armo-istuinta.
19. Ja tee yksi Kerubimi tähän päähän ja toinen toiseen päähän: molempiin päihin armoistuinta pitää teidän Kerubimit tekemän.
20. Ja ne Kerubimit pitää hajottaman siipensä sen ylitse, niin että he peittävät armo-istuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa pitää oleman toinen toisensa puoleen: ja Kerubimin kasvot pitää oleman armo-istuinta päin.
21. Ja sinun pitää asettaman armo-istuimen arkin päälle, ja paneman arkkiin sen todistuksen, jonka minä sinulle annan.
22. Ja siinä minä sinulle olen saapuvilla, ja puhuttelen sinua armo-istuimelta, kahden Kerubimin väliltä, jotka ovat todistuksen arkin päällä, kaikista mitä minä sinun käsken sanoa Israelin lapsille.
23. Ja sinun pitää tekemän pöydän sittimipuusta: kaksi kyynärää pitää oleman hänen pituutensa, ja kyynärä hänen leveytensä, ja puolitoista kyynärää hänen korkeutensa.
24. Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, ja tekemän ympärinsä sen päälle kultaisen vanteen.
25. Ja sinun pitää tekemän vanteen sen ympäri kämmentä korkian, ja tekemän kultaisen palteen vanteen ympäri.
26. Ja sinun pitää siihen tekemän neljä kultaista rengasta, ja paneman renkaat neljään kulmaan, jotka ovat neljän jalan päällä.
27. Juuri vanteen kohdalla pitää ne renkaat oleman, että niihin taidettaisiin pistää korennot, joilla pöytä kannettaisiin.
28. Ja sinun pitää tekemän ne korennot sittimipuusta ja silaaman kullalla: ja pöytä niillä kannettaman.
29. Ja sinun pitää siihen myös tekemän sen vadit, ja lusikat, ja maljat ja pikarit, joilla ulos ja sisälle kaadetaan: puhtaasta kullasta pitää sinun ne tekemän.
30. Ja sinun pitää paneman aina pöydälle minun eteeni katumusleivät.
31. Sinun pitää myös tekemän kynttiläjalan puhtaasta kullasta: valetusta kullasta pitää se kynttiläjalka tehtämän, jonka varsi haarainsa, maljainsa, nuppeinsa ja kukkaistensa kanssa pitää siitä samasta oleman.

32. Kuusi haaraa pitää käymän ulos hänen kyljistänsä: kolme kynttiläjalan haaraa hänen yhdestä kyljestänsä, ja kolme kynttiläjalan haaraa hänen toisesta kyljestänsä.
33. Ja pitää oleman kolme maljaa niinkuin mandelpähkinät, yhdessä haarassa, niin myös nuppi ja kukkainen, ja kolme mandelpähkinän muotoista maljaa toisessa haarassa, ja nuppi ja kukkainen: niin pitää oleman niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta ulos käyvät.
34. Mutta kynttiläjalassa pitää oleman neljä maljaa mandelin muotoista, ja siihen nupit ja kukkaiset.
35. Nimittäin yksi nuppi kahden haaran alla, ja taas yksi nuppi toisen haaran alla, ja vielä yksi nuppi kahden (jälkimäisen) haaran alla: niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta ulos käyvät.
36. Niiden nupit ja niiden haarat pitää siitä oleman: ja kaikki tyyni pitää oleman valetusta kullasta.
37. Ja sinun pitää tekemän seitsemän lamppua sen päälle, jotka lamput pitää sytytettämän, niin että ne valistaisivat toinen toisensa kohdalla.
38. Ja kynttilän niistimet ja sammutuskalut puhtaasta kullasta.
39. Yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa pitää sinun sen tekemän, kaikkein näiden astiain kanssa.
40. Niin katso, ja tee sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.

26 LUKU

1. Ja Tabernaklin pitää sinun tekemän kymmenestä vaatteesta: kalliista kerratuista liinalangoista, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista. Gerubimin sinun pitää tekemän taitavasti sen päälle.
2. Kunkin vaatten pituus pitää oleman kahdeksan kyynärää kolmattakymmentä, ja leveys pitää oleman neljä kyynärää: ja niillä kaikilla vaatteilla pitää yksi mitta oleman.
3. Viisi vaatetta pitää yhdistettämän toinen toiseensa, ja taas viisi yhdistettämän toinen toiseensa.
4. Sinun pitää myös tekemän silmukset sinisistä villoista ensimäisen vaatteen reunaan, äärimäiset kulmat yhteen sidottaa: ja niin sinun pitää tekemän äärimäisen vaatteen reunaan, sen kulmat yhteenpantaa toistamiseen.
5. Sinun pitää tekemän viisikymmentä silmusta ensimäiseen vaatteesen, niin myös viisikymmentä silmusta äärelle vaatetta, joka toisessa yhdistyksessä on; ja silmukset pitää oleman toinen toisensa kohdalla.
6. Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä kultaista koukkua, ja ne vaatteet yhdistämän toinen toiseensa niillä koukuilla, niin että se tulis yhdeksi Tabernakliksi.
7. Ja sinun pitää tekemän yksitoistakymmentä vaatetta vuohen karvoista, peitteeksi Tabernaklin päälle.
8. Jokaisen vaatteen pituuden pitää oleman kolmekymmentä kyynärää, ja leveyden neljä kyynärää, ja

leveyden neljä kyynärää. Ja kaikki yksitoistakymmentä pitää oleman yhdensuuruiset.
9. Viisi vaatetta pitää sinun toinen toiseensa yhdistämän erinänsä, ja myös kuusi vaatetta erinänsä; niin ettäs teet sen kuudennen vaatteen kaksikertaiseksi etiseltä puolen Tabernaklia.
10. Ja sinun pitää tekemän viisikymmentä silmusta ensimäisen vaatteen reunaan, äärelle, josta se yhdistetään ja myös viisikymmentä silmusta siihen vaatteen reunaan, josta se toinen kerta yhdistetään.
11. Niin myös pitää sinun tekemän viisikymmentä vaskikoukkua, ja paneman koukut silmuksiin ja yhdistämän majan, että se olis yksi maja.
12. Vaan se liika joka ylitse jää Tabernaklin vaatteesta: nimittäin puolen siitä liiaksi jääneestä vaatteesta, pitää sinun antaman riippua ylitse Tabernaklin, perän puolella.
13. Ja yksi kyynärä pitää oleman yhdellä ja yksi kyynärä toisella puolen, sen ylitse jääneen majan vaatteen pituudesta: sen pitää riippuman Tabernaklin sivuilla siellä ja täällä, sitä peittämässä.
14. Mutta tämän ensimäisen peitteen päälle sinun pitää tekemän toisen peitteen punaisista oinaan nahoista, ja vielä sitten ylimmäisen peitteen tekasjim-nahoista.
15. Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin laudat sittimipuusta, pystyällä olemaan.
16. Jokaisen laudan pituus pitää oleman kymmenen kyynärää, vaan leveys puolitoista kyynärää.
17. Kaksi vaarnaa pitää jokaisessa laudassa oleman, niin että he taittaisiin yhdistettää toinen toiseensa. Näin pitää sinun tekemän kaikki Tabernaklin laudat.
18. Ja sinun pitää tekemän Tabernaklin laudat, niin että kaksikymmentä lautaa pitää oleman etelän puolella.
19. Ja neljäkymmentä hopiajalkaa pitää sinun tekemän kahdenkymmenen laudan alle, niin että jokaisen laudan alla pitää oleman kaksi jalkaa, kahden vaarnansa päällä.
20. Niin myös majan toisella sivulla pohjan puolella pitää oleman kaksikymmentä lautaa.
21. Ja neljäkymmentä hopiajalkaa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.
22. Mutta perällä Tabernaklia länteen päin pitää sinun tekemän kuusi lautaa.
23. Ja kaksi lautaa pitää sinun tekemän Tabernaklin perälle, niihin kahteen kulmaan.
24. Niin että kumpikin niistä taittaisiin yhdistettää silmuksella sekä alhaalta että ylhäältä: yhdellä tavalla pitää he molemmista kulmista yhdistettämän kulmakiskoilla,
25. Niin että yhteen olis kahdeksan lautaa, ja heidän hopiajalkansa kuusitoistakymmentä: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alla.
26. Sinun pitää myös tekemän korennot sittimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka yhdellä Tabernaklin sivulla ovat;
27. Ja viisi korentoa niihin lautoihin, kuin toisella Tabernaklin sivulla ovat: ja viisi korentoa myös niihin

lautoihin, jotka perällä Tabernaklia ovat, länteen päin.
28. Ja keskimäinen korento pitää keskeltä lautoja käymän yhdestä kulmasta niin toiseen.
29. Ja sinun pitää laudat kullalla silaaman, ja kullasta renkaat niihin tekemän, joihinka korennot pistetään, ja sinun pitää myös korennot kullalla silaaman.
30. Ja niin pitää sinun Tabernaklin pystyälle paneman, sen muodon jälkeen, kuin sinä näit vuorella.
31. Esiripun pitää myös sinun tekemän sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliista kerratuista liinalangoista, ja tekemään Kerubimit sen päälle taitavasti.
32. Ja sinun pitää ripustaman sen neljän sittimipuisen, kullalla silatun patsaan päälle, ja niiden kultaiset koukut, neljän hopiajalan päälle.
33. Ja sinun pitää ripustaman esiripun koukuille, ja paneman todistusarkin sisälliselle puolen esirippua, niin että esirippu olis teille erotus pyhän ja kaikkein pyhimmän vaiheella.
34. Armo-istuimen pitää sinun myös paneman todistusarkin päälle, kaikkein pyhimpään.
35. Ja paneman pöydän ulkoiselle puolen esirippua, ja kynttiläjalan pöydän kohdalle, päivän puolelle Tabernaklia, niin että pöytä seisoo pohjaan päin.
36. Ja sinun pitää tekemän peittovaatteen Tabernaklin oveen, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, niin myös kalliista kerratusta liinalangasta, taitavasti ommellun.
37. Tätä peittovaatetta varten pitää sinun tekemän viisi patsasta sittimipuusta ja ne kullalla silaaman, ja koukut pitää oleman kullasta: ja sinun pitää valaman niille viisi vaskista jalkaa.

27 LUKU

1. Ja sinun pitää tekemän myös alttarin sittimipuusta: viisi kyynärää pitää oleman pituuden, ja viisi kyynärää leveyden: neljäkulmaisen pitää sen alttarin oleman, ja kolme kyynärää hänen korkeutensa.
2. Sarvet sinun pitää myös tekemän hänen neljään kulmaansa: siitä pitää hänen sarvensa oleman; ja sinun pitää sen vaskella silaaman.
3. Tee myös hänen patansa, joihin tuhka korjataan, ja lapionsa, ja maljansa, ja tadikkonsa ja hiilikattilansa: kaikki hänen kalunsa pitää sinun vaskesta tekemän.
4. Ja sinun pitää myös tekemän hänelle häkin, niinkuin verkon vaskesta, ja tekemän sen verkon päälle neljä vaskirengasta hänen neljään kulmaansa.
5. Sinun pitää sen paneman alhaalta alttarin ympäri, niin että se häkki ulottuu keskelle alttaria.
6. Ja sinun pitää tekemän sittimipuiset korennot alttarille, ja silaaman ne vaskella;

7. Ja pitää pistämän korennot renkaisiin, niin että korennot ovat kahden puolen alttaria, joilla se kannettaisiin.
8. Ja laudoista pitää sinun sen tekemän, niin että se on tyhjä sisältä: niinkuin sinulle osoitettiin vuorella, niin se tehtämän pitää.
9. Sinun pitää myös tekemän Tabernaklin pihan meren puolelle; ja pihan vaatteet pitää oleman kalliista kerratusta liinasta, sata kyynärää pitää oleman yhden sivun pituus.
10. Ja hänen patsaitansa pitää oleman kaksikymmentä, kahdenkymmenen vaskijalan päällä, ja patsasten koukut ja heidän vyönsä hopiasta.
11. Niin myös pohjan puoleen, pituudelle pitää oleman esivaatteet sata kyynärää pitkät, ja kaksikymmentä sen patsasta kahdenkymmenen vaskijalan päällä, patsasten koukut vöinensä hopiasta.
12. Mutta pihan laveudelle lännen puoleen pitää oleman vaatteet, viisikymmentä kyynärää pitkät, ja kymmenen patsasta kymmenen jalan päällä.
13. Ja itään päin, pihan laveuden pitää oleman viisikymmentä kyynärää.
14. Niin että vaatteella yhdellä puolella on viisitoistakymmentä kyynärää: ja kolme patsasta kolmen jalan päällä.
15. Ja viisitoistakymmentä kyynärää toisella puolella, siihen myös kolme patsasta kolmen jalan päällä.
16. Mutta pihan läpikäytävässä pitää oleman yksi vaate kaksikymmentä kyynärää leviä, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista liinalangasta taitavasti ommellun: siihen myös neljä patsasta ja neljän jalan päällä.
17. Kaikilla patsailla ympärinsä pihan pitää oleman hopiavanteet, hopiakoukut, ja vaskiset jalat.
18. Ja pihan pituus pitää oleman sata kyynärää, ja leveys kaikelta kohtaa viisikymmentä, ja korkeus viisi kyynärää, kalliista kerratusta liinasta: ja heidän jalkansa vaskesta.
19. Kaikki Tabernaklin astiat, jotka kaikkinaiseen palvelukseen tarvitaan, kaikki hänen vaarnansa ja kaikki pihan vaarnat pitää oleman vaskesta.
20. Ja käske Israelin lapsille, että he toisivat sinulle kaikkein selkiämpää öljypuun öljyä puserrettua, valkeudeksi: että lamppu aina palais.
21. Seurakunnan majassa ulkoisella puolella esirippua, joka on todistuksen edessä, pitää Aaron poikinensa sen toimittaman, (valistamaan) ehtoosta niin aamuun asti, Herran edessä. Se pitää teille oleman ijankaikkinen sääty heidän sukukunnissansa, Israelin lasten seassa.

28 LUKU

1. Ja sinun pitää ottaman tykös sinun veljes Aaronin poikinensa Israelin lasten seasta, että hän olis minun pappini: Aaron ja hänen poikansa Nadab, Abihu, Eleatsar ja Itamar.
2. Ja sinun pitää tekemän veljelles Aaronille pyhät vaatteet, kunniaksi ja kaunistukseksi.
3. Ja sinun pitää myös puhuman kaikkein niiden kanssa, joilla taitava sydän on, jotka minä taidon hengellä täyttänyt olen, että he tekevät vaatteita Aaronille hänen pyhittämiseksensä, että hän olis minun pappini.
4. Ja nämät ovat vaatteet, jotka heidän tekemän pitää: kilpi, päällisvaate, hame, ahdashame, hiippa ja vyö. Ja näin pitää heidän tekemän sinun veljelles Aaronille ja hänen pojillensa pyhät vaatteet, että hän minun pappini olis.
5. Siihen pitää heidän ottaman kultaa, sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa.
6. Päällisvaatteen pitää heidän tekemän kullasta, ja sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliisti kerratusta liinasta, taitavasti.
7. Että se yhdistettäisiin molempain olkain päältä ja sidottaisiin yhteen molemmilta puolilta.
8. Ja hänen päällisvaatteensa vyö, kuin sen päällä on, pitää oleman yhdellä tavalla tehty, kullasta, sinivilloista, purpurasta ja tulipunaisista villoista, ja kalliista kerratusta liinalangasta.
9. Ja sinun pitää ottaman kaksi onikin kiveä, ja kaivaman niihin Israelin poikain nimet.
10. Heidän kuusi nimeänsä yhteen kiveen, ja toiset kuusi nimeä toiseen kiveen, sen jälkeen kuin he syntyneet ovat.
11. Niinkuin kivenvuolia sinetin kaivaa, pitää sinun taitavasti kaivaman niihin kahteen kiveen Israelin lasten nimet, ja ne kultaan sisälle sulkeman.
12. Ja sinun pitää ne molemmat kivet paneman hartioille päällisvaatteeseen, että ne ovat muistokivet Israelin lapsille: ja Aaronin pitää kantaman heidän nimensä Herran edessä molemmilla olillansa muistoksi.
13. Ja sinun pitää tekemän kultaiset nastat.
14. Ja kahdet vitjat puhtaasta kullasta, joilla päät ovat, pitää sinun tekemän, taitavasti väätyt: ne väätyt vitjat pitää sinun yhdistämän nastoihin.
15. Virankilven pitää sinun myös tekemän taitavasti, niinkuin päällisvaatteenkin pitää sinun sen tekemän: kullasta, sinisistä ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja kerratusta kalliin liinan langasta sinun sen tekemän pitää.
16. Neljäkulmaisen pitää sen oleman ja kaksinkertaisen, kämmenen leveys hänen pituutensa, ja kämmenen leveytensä.
17. Ja sinun pitää täyttämän sen täyttymys kivillä, neljällä kivirivillä. Ensimäinen rivi pitää oleman sardius, topats, smaragdi.

18. Toinen rivi: rubiin, saphiir, demanti.
19. Kolmas rivi: linkurius, akat ja ametisti.
20. Neljäs rivi: turkos, oniks ja jaspis: kultaan pitää ne istutettaman kaikilta riveiltä.
21. Ja ne kivet pitää oleman kahdentoistakymmenen Israelin lasten nimen jälkeen, kaivetut kivenvuolialta jokainen nimeltänsä, kahdentoistakymmenen sukukunnan jälkeen.
22. Ja sinun pitää tekemän vitjat kilpeen, yhden pituiset, taitavasti väätyt, puhtaasta kullasta.
23. Ja sinun pitää tekemän kilpeen kaksi kultarengasta, ja paneman ne molemmat renkaat kahteen kilven kulmaan.
24. Ja pistämään ne kaksi kultavitjaa kahteen renkaaseen kilven kulmiin.
25. Mutta ne kaksi päätä niistä kahdesta vitjasta pitää sinun antaman tulla kahteen nastaan, ja paneman päällisvaatteeseen hartioille, toinen toisensa kohdalle.
26. Ja sinun pitää tekemän kaksi kultaista rengasta, ja paneman ne molempiin kilven kulmiin: sen reunaan sisälliselle puolelle päällisvaatetta.
27. Ja sinun pitää tekemän kaksi kultarengasta, ja paneman ne päällisvaatteen molemmille olkapäille toinen toisensa kohdalle, alaspäin, sen saumaa vasten, vaatteen vyön päälle.
28. Ja rintavaate pitää yhdistettämän renkaillansa sinisellä siteellä päällisvaatteen renkaisiin, niin että se olis päällisvaatetta liki, ettei rintavaate eriäis päällisvaatteesta.
29. Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten nimet virankilvessä sydämensä päällä, koska hän pyhään sisälle menee, muistoksi Herran edessä alinomaisesti.
30. Ja sinun pitää paneman virankilpeen valkeudet ja täydellisyydet, jotka pitää oleman Aaronin sydämen päällä, koska hän menee Herran eteen. Ja niin pitää Aaronin kantaman Israelin lasten oikeuden sydämensä päällä aina Herran edessä.
31. Sinun pitää myös tekemän päällisvaatteen alle hameen, kaiken sinisistä villoista.
32. Ja ylinnä siinä pitää keskellä oleman pään läpi, ja sepalus sen läven ympärillä, pallistettu yhteen niinkuin pantsarin läpi, ettei se kehkiäisi.
33. Ja alhaalle hänen liepeisiinsä pitää sinun tekemän niinkuin granatin omenat sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ympärinsä: ja niiden keskelle kultaiset kulkuiset ympärinsä.
34. Niin että siinä on kultainen kulkuinen, ja sitälikin granatin omena: ja taas kultainen kulkuinen granatin omenan kanssa, ympärinsä hameen liepeitä.
35. Ja Aaron pitää sen päällensä pitämän, koska hän palveluksen tekee, niin että siitä kuullaan kulina, koska hän menee pyhään, Herran eteen, ja hän käy ulos, ettei hän kuolisi.

36. Sinun pitää myös tekemän otsalehden puhtaasta kullasta, ja kaivaman siihen, niinkuin sinetti kaivetaan, HERRAN PYHYYS.
37. Ja sinun pitää sen sitoman sinisellä langalla, niin että se on hiipan päällä: etisellä puolella hiippaa sen pitää oleman.
38. Ja sen pitää oleman Aaronin otsalla, niin että Aaron kantaa pyhäin vääryyden, kuin Israelin lapset pyhittivät, kaikissa heidän pyhyytensä lahjoissa. Ja se pitää alinomati oleman hänen otsassansa, heille mielisuosioksi Herran edessä.
39. Sinun pitää myös tekemän ahtaan hameen kalliista liinasta, ja hiipan kalliista liinasta: ja taitavasti ommellun vyön pitää myös tekemän.
40. Ja Aaronin pojille pitää sinun tekemän hameita, vöitä ja hiippoja, kunniaksi ja kaunistukseksi.
41. Ja sinun pitää ne puettaman veljes Aaronin ja hänen poikainsa ylle, ja pitää voiteleman heitä, ja täyttämän heidän kätensä, ja pyhittämän heitä, että he olisivat minun pappini.
42. Ja pitää tekemän heille liinaiset alusvaatteet, peittääksensä häpylihansa: kupeista niin reisiin asti pitää ne oleman.
43. Ja Aaron poikinensa pitää ne yllänsä pitämän, koska he menevät seurakunnan majaan, eli koska he lähestyvät alttaria palvelusta tekemään pyhässä, ettei heille kostettaisi heidän vääryyttänsä, ja he kuolisi. Se pitää oleman hänelle ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä ijankaikkinen sääty.

29 LUKU

1. Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän heille, pyhittääkses heitä, että he olisivat minun pappini: ota yksi nuori mulli, ja kaksi virheetöintä oinasta.
2. Ja happamattomia leipiä ja happamattomia kyrsiä sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohuita kyrsiä voidelluita öljyllä: nisuisista jauhoista pitää sinun ne tekemän.
3. Ja sinun pitää paneman ne koriin, ja korissa ne kantaman edes, niin myös mullin ja ne kaksi oinasta.
4. Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heitä vedellä.
5. Ja sinun pitää ottaman vaatteet ja puettaman Aaronin ylle, ahtaan hameen, ja päällisvaate-hameen, ja vyöttämän hänen päällisvaatteen vyöllä.
6. Sinun pitää myös paneman hiipan hänen päähänsä, ja laskeman pyhän kruunun hiipan päälle;
7. Ja ottaman voidellusöljyn, ja vuodattaman hänen päänsä päälle, ja voiteleman häntä.
8. Ja hänen poikainsa anna tulla edes, ja pueta heidän yllensä ahtaat hameet.

9. Ja sinun pitää vyöttämän heidän vyöllä, sekä Aaronin että hänen poikansa, ja paneman hiipat heidän päähänsä, että heillä olis pappeus ijankaikkiseksi säädyksi: ja sinun pitää täyttämän Aaronin käden ja hänen poikainsa käden.
10. Ja sinun pitää tuoman mullin seurakunnan majan eteen: ja Aaronin poikinensa pitää paneman kätensä mullin päälle.
11. Niin sinun pitää teurastaman mullin Herran edessä, seurakunnan majan oven tykönä.
12. Ja sinun pitää ottaman mullin verestä, ja sivuman sormellas alttarin sarviin; mutta kaikki sen muu veri vuodata alttarin pohjaan.
13. Ja sinun pitää ottaman kaiken lihavuuden kuin sisällykset peittää, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, ja lihavuuden, joka on niiden päällä, ja polttaman alttarilla.
14. Mutta mullin lihan ja hänen vuotansa ja rapansa pitää sinun polttaman tulella ulkona leiristä; sillä se on rikosuhri.
15. Yhden oinaan pitää sinun myös ottaman: ja Aaronin poikinensa pitää paneman kätensä sen oinaan pään päälle.
16. Ja sinun pitää teurastaman oinaan, ja ottaman hänen verensä, ja priiskottaman alttarille ympärinsä.
17. Mutta oinaan pitää sinun leikkaaman kappaleiksi, ja pesemän hänen sisällyksensä ja jalkansa, ja paneman sen hänen kappaltensa ja päänsä päälle.
18. Ja polttaman koko oinaan alttarilla; sillä se on polttouhri Herralle: makia haju ja tuli Herralle.
19. Toisen oinaan pitää sinun myös ottaman, ja Aaron poikinensa pitää paneman kätensä oinaan pään päälle.
20. Ja sinun pitää teurastaman oinaan ja ottaman hänen verestänsä, ja sivuman Aaronin ja hänen poikainsa oikian korvan lehteen, ja oikian käden peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaaseen: ja priiskottaman veren alttarille ympärinsä.
21. Ja sinun pitää ottaman verestä, kuin alttarilla on, ja voidellusöljystä, ja priiskottaman Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, ja hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle: niin hän tulee pyhäksi itse vaatteinensa, ja hänen poikansa vaatteinensa.
22. Sitte pitää sinun ottaman oinaasta lihavuuden, ja saparon, ja sen lihavuuden kuin sisällykset peittää, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, niin myös sen lihavuuden kuin niiden päällä on, ja oikian lavan; sillä se on täyttämisen oinas.
23. Ja yhden kyrsän leipää, ja yhden öljykyrsän, ja ohuen kyrsän korista, jossa happamattomat leivät ovat Herran edessä.

24. Ja sinun pitää paneman kaikki nämät Aaronin ja hänen poikainsa kätten päälle, ja häälyttämän ne häälytykseksi Herralle.
25. Ja niin pitää sinun ne ottaman heidän käsistänsä, ja polttaman alttarilla polttouhriksi ja makiaksi hajuksi Herralle; sillä se on Herran tuli.
26. Ja sinun pitää ottaman rinnan Aaronin täyttämisen oinaasta, ja pitää sen häälyttämän häälytysuhriksi Herran eteen: ja se pitää oleman sinun osas.
27. Ja sinun pitää pyhittämän häälytysrinnan ja ylennyslavan, joka häälytetty on ja ylennetty on, Aaronin ja hänen poikainsa täyttämisen oinaasta.
28. Ja sen pitää oleman Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi säädyksi Israelin lapsilta; sillä se on ylennysuhri: ja ylennysuhrin pitää oleman Herran oman Israelin lapsilta, heidän kiitosuhrissansa ja ylennysuhrissansa.
29. Mutta Aaronin pyhät vaatteet pitää oleman hänen pojillansa hänen jälkeensä, että heidät pitää niissä voideltaman, ja heidän kätensä täytettämän.
30. Joka hänen pojistansa tulee papiksi hänen siaansa, sen pitää pukeman ne yllensä seitsemän päivää; jonka pitää käymän seurakunnan majaan palvelemaan pyhässä.
31. Sinun pitää myös ottaman täyttämisen oinaan, ja keittämän sen lihan pyhässä siassa.
32. Ja Aaronin poikinensa pitää syömän sen oinaan lihan, ja leivän, joka on korissa, seurakunnan majan oven edessä.
33. Ja niiden pitää ne syömän, jotka niiden kautta sovitetut ovat, täytettää heidän käsiänsä, ja pyhitettää heitä. Ei muukalaisen pidä sitä syömän; sillä se on pyhä.
34. Jos jotakin tähteeksi jää täyttymisen lihasta ja leivästä aamuun asti, sen pitää sinun polttaman tulessa: ei sitä pidä syötämän, sillä se on pyhä.
35. Ja näin pitää sinun tekemän Aaronille ja hänen pojillensa, kaiken sen jälkeen kuin minä sinulle käskenyt olen: seitsemän päivää pitää sinun heidän kätensä täyttämän;
36. Ja joka päivä teurastaman mullin rikosuhrin sovinnoksi. Ja sinun pitää puhdistaman alttarin, koskas sovintoa uhraat sen päällä, ja voiteleman sen, ettäs sen pyhittäisit.
37. Ja seitsemän päivää pitää sinun puhdistaman alttarin, ja pyhittämän sen; ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin. Mitä ikänänsä siihen alttariin tarttuu, se on pyhitetty.
38. Ja tämä on se kuin sinun pitää tekemän alttarilla: kaksi vuosikuntaista karitsaa pitää sinun uhraaman joka päivä sen päällä.
39. Yhden karitsan aamulla, ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä.

40. Ja kymmenennen osan jauhoja, sekoitettu neljännekseen hinniä puserretun öljyn kanssa; ja neljänneksen hinniä viinaa juomauhriksi, yhdelle karitsalle.
41. Ja toisen karitsan pitää sinun uhraaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamullisenkin ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun sen uhraaman Herralle makiaksi hajuksi ja tuleksi.
42. Tämä on alinomainen polttouhri teidän sukukunnillenne seurakunnan majan oven tykönä Herran edessä, kussa minä olen saapuvilla teille, ja puhun sinulle.
43. Siellä minä Israelin lapsille olen saapuvilla: ja se pyhitetään minun kunniassani.
44. Ja minä pyhitän todistuksen majan alttareinensa, ja pyhitän Aaronin poikinensa minulle papiksi.
45. Ja asun Israelin lasten seassa, ja olen heidän Jumalansa. 46. Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra heidän Jumalansa, joka heidät johdatin Egyptin maalta, että minä asuisin heidän seassansa. Minä olen Herra heidän Jumalansa.

30 LUKU

1. Sinun pitää myös tekemän suitsutusalttarin suitsutettaa: sittimipuusta sinun sen tekemän pitää.
2. Kyynärä pitää oleman hänen pituutensa ja kyynärä leveytensä: nelikulmaisen pitää sen oleman, ja kaksi kyynärää hänen korkeutensa; siitä myös pitää oleman hänen sarvensa.
3. Ja sinun pitää silaaman sen puhtaalla kullalla, hänen lakensa ja seinänsä ympärinsä, ja sen sarvet. Ja sinun pitää tekemän kultaisen vanteen sen ympärinsä.
4. Ja kaksi kultaista rengasta pitää sinun tekemän, molemmille tahoille kahteen hänen kulmaansa vanteen alle, että korennot niihin pistettäisiin, joilla se kannettaisiin.
5. Sinun pitää myös tekemän korennot sittimipuusta, ja silaaman ne kullalla.
6. Ja asettaman se esiripun eteen, joka on todistusarkin edessä; armo-istuimen edessä, joka on todistuksen päällä, siellä minä tulen sinun tykös.
7. Ja Aaronin pitää sen päällä polttaman hyvänhajullista suitsutusta: joka aamu koska hän valmistaa kynttilät, pitää hänen sen suitsuttaman.
8. Niin myös koska Aaron sytyttää kynttilät kahden ehtoon välillä, pitää hänen sen suitsuttaman: sen suitsutuksen pitää oleman alinomaisen Herran edessä, teidän sukukunnissanne.
9. Ei teidän pidä yhtään muukalaista suitsutusta tekemän sen päällä, eli polttouhria, eli ruokauhria, eikä myös juomauhria uhraaman sen päällä.
10. Ja Aaron pitää sen sarvein päällä sovittaman kerran vuodessa: rikosuhrin verestä pitää hänen sen päällä

kerran vuodessa sovittaman teidän sukukunnissanne: se on kaikkein pyhin Herralle.
11. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
12. Koska Israelin lapset luettelet, niin heidän pitää itsekunkin sielunsa edestä antaman sovinnon Herralle, koska he luetellaan: ettei heidän päällensä joku rangaistus tulisi, koska he luetellaan.
13. Ja pitää jokaisen, joka luvussa on, antaman puolen sikliä, pyhän siklin jälkeen: sikli maksaa kaksikymmentä geraa: puoli sikliä pitää oleman Herran ylennysuhri.
14. Joka kahdenkymmenen vuotisen luvussa löydetään ja sen ylitse: sen pitää antaman Herralle ylennysuhrin.
15. Varallisen ei pidä siihen lisäämän, ja köyhän ei pidä vähentämän puolesta siklistä, koska he antavat Herralle ylennysuhrin teidän sieluinne sovinnoksi.
16. Ja sinun pitää sovintorahan ottaman Israelin lapsilta, ja antaman sen seurakunnan majan palvelukseksi: ja sen pitää Israelin lapsille muistoksi oleman Herran edessä, että teidän sielunne sovitettaisiin.
17. Niin Herra taas puhui Mosekselle, sanoen:
18. Sinun pitää myös tekemän vaskisen pesoastian, vaskijalan kanssa, pesemistä varten: ja sen pitää sinun asettaman seurakunnan majan ja alttarin vaiheelle, ja paneman siihen vettä.
19. Että Aaron ja hänen poikansa pesisivät siitä kätensä ja jalkansa.
20. Koska he menevät seurakunnan majaan, pitää heidän itsensä pesemän vedellä, ettei he kuolisi, taikka koska he lähestyvät alttarin tykö palvelemaan Herraa savu-uhrilla.
21. Ja heidän pitää pesemän kätensä ja jalkansa, ettei he kuolisi ja se pitää heille oleman ijankaikkiseksi säädyksi, hänelle ja hänen siemenellensä heidän sukukunnissansa.
22. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
23. Ota sinulles parhaista kaluista: kaikkein kalliimmasta mirhamista viisisataa sikliä, ja puoli sen vertaa kanelia, kaksisataa ja viisikymmentä, ja myös kalmusta kaksisataa ja viisikymmentä.
24. Mutta kasiaa viisisataa pyhän siklin jälkeen, ja öljyä öljypuusta yksi hin,
25. Ja sinun pitää siitä tekemän pyhän voidellusöljyn, parhaan voiteen apotekarin tavalla: sen pitää pyhän voiteen-öljyn oleman.
26. Sillä sinun pitää voiteleman seurakunnan majan, niin myös todistusarkin.
27. Ja pöydän ja kaikki hänen astiansa, ja kynttiläjalan ja sen astiat, niin myös suitsutusalttarin,
28. Polttouhrin alttarin ja kaikki sen astiat, niin myös pesoastian jalkoinensa.
29. Ja sinun pitää ne pyhittämän, ja ne pitää kaikkein pyhimmät oleman: mitä ikänänsä niihin tarttuu, se pitää pyhitetty oleman.

30. Aaronin ja hänen poikansa pitää sinun myös voiteleman ja pyhittämän heitä minulle papiksi.
31. Sinun pitää myös puhuman Israelin lapsille, sanoen: tämä öljy pitää oleman minulle pyhä voidellus teidän sukukunnissanne.
32. Ihmisen ruumiin päälle ei pidä se voidellus vuodatettaman, ja ei teidän pidä myös senkaltaista tekemän; sillä se on pyhä, sentähden pitää myös se teiltä pyhitettämän.
33. Se joka tekee senkaltaista voidetta, eli joka panee sitä muukalaisen päälle, se pitää hävitettämän kansoistansa.
34. Ja Herra sanoi Mosekselle: ota sinulle hyvänhajullisia kaluja, staktea ja galbania (a); näistä hajavista kaluista, puhtaan pyhän savun (b) kanssa, pitää yhden verran oleman. (a) Bdellium. (b) Ollibanum purum.
35. Sinun pitää siitä tekemän suitsutuksen, apotekarin tavalla: suolatun, puhtaan ja pyhän.
36. Ja sinun pitää sen pieneksi survoman, ja paneman siitä todistuksen eteen seurakunnan majaan, kussa minä olen sinua läsnä: sen pitää teille oleman kaikkein pyhimmän.
37. Ja senkaltaista suitsutusta ei teidän pidä itsellenne tekemän; mutta tämä pitää oleman sinulle pyhä, Herran edessä.
38. Joka senkaltaista tekee suitsuttaaksensa, se pitää hävitettämän kansoistansa.

31 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Katso, minä kutsuin nimeltänsä Betsaleelin Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta.
3. Ja täytin hänen Jumalan hengellä: viisaudella ja kaikkinaisella taidolla:
4. Taitoja ylösajattelemaan, ja tekemään kullasta, ja hopiasta, ja vaskesta,
5. Taitavasti leikkaamaan ja sisälle panemaan kivet, ja taitavasti tekemään puusta kaikkinaista työtä.
6. Ja katso, minä annoin myös hänelle avuksi Oholiabin Ahisamakin pojan, Danin suvusta, ja itsekunkin taitavan sydämeen annoin minä taidon tekemään kaikkia, mitä minä olen sinulle käskenyt:
7. Seurakunnan majan ja liiton arkin, ja armo-istuimen, joka sen päällä on, ja kaikki majan astiat,
8. Pöydän ja sen astiat, ja puhtaan kynttilänjalan, ja kaikki sen kalut, ja myös savu-alttarin.
9. Polttouhri-alttarin ja kaikki sen kalut, ja myös pesoastian jalkoinensa,
10. Ja virkavaatteet, ja papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, papin virkaan,
11. Voidellusöljyn ja suitsutuksen hajavista kaluista, pyhään: kaiken sen jälkeen, kuin minä olen sinulle käskenyt, pitää heidän tekemän.

12. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
13. Puhu Israelin lapsille, sanoen: teidän pitää kaiketi pitämän minun sabbatini; sillä se on merkki minun välilläni ja teidän, teidän suvuissanne, että te tietäisitte minun olevan Herran, joka teitä pyhitän.
14. Sentähden pitäkäät sabbati; sillä se on teillä pyhä. Joka sen rikkoo, hänen pitää totisesti kuoleman; sillä kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansansa seasta.
15. Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemäntenä päivänä on sabbatin lepo, pyhä Herralle: kuka ikänänsä työtä tekee sabbatin päivänä, hänen pitää totisesti kuoleman.
16. Sentähden pitäkään Israelin lapset sabbatin, että he sen pyhittäisivät, sukukunnissansa ijankaikkiseksi liitoksi.
17. Minun ja Israelin lasten välillä on se ijankaikkinen merkki; sillä kuutena päivänä teki Herra taivaan ja maan, mutta seitsemäntenä päivänä hän lepäsi, ja virvoitti itsensä.
18. Ja sitte kuin Herra oli lopettanut puheensa Moseksen kanssa Sinain vuorella, antoi hän hänelle kaksi todistuksen taulua, jotka olivat kivestä, Jumalan sormella kirjoitetut.

32 LUKU

1. Mutta koska kansa näki, että Moses viipyi tulemasta alas vuorelta, niin he kokoontuivat Aaronia vastaan, ja sanoivat hänelle: nouse, tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapahtunut on, joka meidät Egyptin maalta johdatti.
2. Niin sanoi Aaron heille: reväiskäät kultaiset korvarenkaat, jotka ovat emäntienne korvissa, ja teidän poikainne, ja teidän tyttärenne: ja tuokaat minun tyköni.
3. Niin kaikki kansa repäisi ne kultaiset korvarenkaat, jotka olivat heidän korvissansa: ja toivat Aaronin tykö.
4. Jonka hän otti heidän kädestänsä, ja kuvasi sen kaivinraudalla, ja teki siitä valetun vasikan; ja he sanoivat: nämät ovat sinun jumalas, Israel, jotka sinun Egyptin maalta johdattivat ulos.
5. Ja koska Aaron sen näki, rakensi hän alttarin heidän eteensä; ja Aaron huusi ja sanoi: huomenna on Herran juhlapäivä.
6. Ja he varhain aamulla nousivat toisena päivänä, ja he uhrasivat polttouhria, ja kantoivat edes kiitosuhria. Ja kansa istui syömään ja juomaan, ja nousivat mässäämään.
7. Mutta Herra puhui Mosekselle: mene, astu alas; sillä sinun kansas, jonka sinä Egyptin maalta johdatit ulos, turmeli itsensä.
8. He äkisti poikkesivat pois siltä tieltä, jonka minä heille käskin. He tekivät itsellensä valetun vasikan, ja

kumarsivat sitä, ja uhrasivat sille, ja sanoivat: nämät ovat sinun jumalas, Israel, jotka sinun Egyptin maalta johdattivat ulos.
9. Ja Herra sanoi Mosekselle: minä näin tämän kansan; ja katso, se on niskurikansa.
10. Sentähden salli nyt minun vihani julmistua heidän päällensä, että minä hukutan heidät: niin minä teen sinun suureksi kansaksi.
11. Mutta Moses rukoili hartaasti Herran Jumalansa edessä, ja sanoi: Herra, miksi sinun vihas julmistuu sinun kansan päälle, jonka Egyptin maalta johdatit ulos, suurella voimalla ja väkevällä kädellä?
12. Miksi Egyptiläiset pitäis puhuman ja sanoman: heidän vahingoksensa hän heitä johdatti ulos, tappaaksensa heitä vuorella, ja hävittääksensä heitä maan päältä? Käänny pois sinun vihas hirmuisuudesta, ja kadu sitä pahaa sinun kansaas vastaan.
13. Muista sinun palvelioitas Abrahamia, Isaakia ja Israelia, joille sinä itse kauttas vannoit, ja sanoit heille: minä enennän teidän siemenenne niinkuin taivaan tähdet: ja kaiken tämän maan, josta minä sanoin, annan teidän siemenellenne, ja heidän pitää sen perimän ijankaikkisesti.
14. Niin Herra katui sitä pahaa, jonka hän uhkasi tehdä kansallensa.
15. Ja Moses käänsi itsensä, ja astui alas vuorelta, ja hänen kädessänsä oli kaksi todistuksen taulua: ja taulut olivat kirjoitetut molemmilta puolilta.
16. Ja taulut olivat Jumalan teko: ja kirjoitus oli myös Jumalan kirjoitus, kaivettu tauluihin.
17. Koska Josua kuuli kansan huudon, sanoi hän Mosekselle: sodan ääni leirissä.
18. Hän vastasi: ei se ole voittajain, eikä voitettuiden huuto: minä kuulen veisaajain äänen.
19. Ja koska hän lähestyi leiriä, näki hän vasikan ja hypyn. Ja Moseksen viha julmistui, ja heitti pois käsistänsä taulut, ja löi ne rikki vuoren alla.
20. Hän otti myös vasikan, jonka he tehneet olivat, ja poltti tulella, ja musersi sen tuhaksi; sitte hajoitti hän sen veteen, ja antoi sen Israelin lasten juoda.
21. Ja Moses sanoi Aaronille: mitä tämä kansa on sinulle tehnyt, ettäs niin suuren rikoksen saatit heidän päällensä?
22. Ja Aaron sanoi: älköön minun herrani viha julmistuko: sinä tiedät, että tämä kansa on pahuudessa.
23. He sanoivat minulle: tee meille jumalia, jotka meidän edellemme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä tälle miehelle Mosekselle tapahtunut on, joka meidän Egyptin maalta johdatti.
24. Joille minä sanoin: jolla on kultaa, reväiskään sen pois; ja he antoivat sen minulle, ja minä heitin sen tuleen, ja siitä tuli tämä vasikka.
25. Kun Moses näki, että kansa oli paljastettu; sillä Aaron oli heidän paljastanut häväistykseksi heidän

vihollisillensa,
26. Niin Moses seisoi leirin portissa ja sanoi: joka on Herran oma, se tulkaan minun tyköni; niin kokoontuivat hänen tykönsä kaikki Levin pojat,
27. Joille hän sanoi: näin sanoo Herra Israelin Jumala: jokainen sitokaan miekan kupeillensa: vaeltakaat lävitse, ja palaitkaat portista niin porttiin leirissä, ja tappakaat itsekukin veljensä, ja kukin ystävänsä, ja kukin lähimmäisensä.
28. Niin Levin pojat tekivät Moseksen käskyn jälkeen: ja sinä päivänä lankesi kansasta liki kolmetuhatta miestä.
29. Moses sanoi: pyhittäkäät tänäpänä teidän kätenne Herralle, itsekukin pojassansa ja veljessänsä, että hän tänäpänä antais teille siunauksen.
30. Toisna päivänä sanoi Moses kansalle: te olette tehneet suuren synnin; ja nyt minä astun ylös Herran tykö, jos minä mitämaks taidan sovittaa teidän rikoksenne.
31. Niin Moses palasi Herran tykö, ja sanoi: minä rukoilen; tämä kansa teki suuren synnin, ja he tekivät itsellensä kultaisia jumalia.
32. Nyt siis anna heidän rikoksensa anteeksi; mutta jollei, niin pyyhi minut nyt pois sinun kirjastas, jonkas kirjoittanut olet.
33. Ja Herra sanoi Mosekselle: joka minua vastaan syntiä tekee, sen minä pyyhin minun kirjastani.
34. Niin mene sinä nyt, ja johdata kansa sille sialle, josta minä olen sinulle puhunut: Katsos, minun enkelini käy sinun edelläs. Mutta minun etsikkopäivänäni kostan minä heidän rikoksensa.
35. Ja niin löi Herra kansaa; että he olivat tehneet vasikan, jonka Aaron teki.

33 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle: mene täältä, sinä ja kansa, jonkas johdatit Egyptin maalta, sille maalle, kuin minä vannoin Abrahamille, Isaakille ja Jakobille, sanoen: sinun siemenelles minä sen annan,
2. Ja lähetän sinun edelläs enkelin, ja ajan pois Kanaanealaiset, Amorilaiset, ja Hetiläiset, ja Pheresiläiset, Heviläiset, ja Jebusilaiset,
3. Sille maalle, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa; sillä en minä mene sinun kanssas, sillä sinä olet niskuri kansa, etten minä sinua joskus tieltä hukuttaisi.
4. Koska kansa kuuli tämän pahan puheen, tulivat he surulliseksi, ja ei yksikään pukenut kaunistusta yllensä.

5. Ja Herra sanoi Mosekselle: sano Israelin lapsille: te olette niskurikansa, minä tulen äkisti sinun päälles, ja hukutan sinun; riisu siis nyt kaunistukses sinultas, että minä tietäisin, mitä minä sinulle tekisin.
6. Niin riisuivat Israelin lapset kaunistuksensa Horebin vuoren tykönä.
7. Moses myös otti majan ja pani sen ylös kauvas leiristä, ja kutsui sen seurakunnan majaksi: ja kuka ikänänsä tahtoi kysyä Herralta, hänen piti menemän seurakunnan majan tykö, joka oli ulkona leiristä.
8. Ja tapahtui, koska Moses meni majan tykö, niin nousi kaikki kansa, ja itsekukin seisoi majansa ovella, ja he katselivat Moseksen jälkeen siihen asti, että hän tuli majaan.
9. Ja tapahtui, koska Moses tuli majaan, tuli pilven patsas alas, ja seisoi majan ovella: ja puhutteli Mosesta.
10. Ja koska kaikki kansa näki pilven patsaan seisovan majan oven edessä, niin kaikki kansa nousi ja itsekukin kumarsi itsensä majan ovella.
11. Ja Herra puhutteli Mosesta kasvosta niin kasvoon, niinkuin joku ystävätänsä puhuttelee. Ja koska hän palasi leiriin, niin hänen palveliansa Josua Nunin poika, nuorukainen ei lähtenyt majasta.
12. Ja Moses sanoi Herralle: katso, sinä sanot minulle: johdata tämä kansa, ja et sinä ilmoittanut, kenenkä sinä lähetät minun kanssani; ja kuitenkin sinä sanoit minulle: minä tunnen sinun nimeltäs, ja sinä olet myös armon löytänyt minun edessäni.
13. Nyt siis, jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessäs, niin osota nyt minulle sinun ties, että minä sinut tuntisin ja löytäisin armon sinun edessäs: ja katso kuitenkin, että tämä väki on sinun kansas.
14. Ja hän sanoi: minun kasvoni käy sinun edelläs, ja minä annan sinulle levon.
15. Ja hän sanoi hänelle: jollei sinun kasvos käy edellä, niin älä vie meitä tästä pois.
16. Ja mistä se tässä tietää saadaan, että minä ja sinun kansas olemme löytäneet armon sinun edessäs? Eikö, koskas vaellat meidän kanssamme? että me eroitettaisiin, minä ja sinun kansas, kaikista kansoista, jotka ovat maan piirin päällä.
17. Ja Herra sanoi Mosekselle: Ja minä myös tämän teen, niinkuin sinä sanoit; sillä sinä olet löytänyt armon minun edessäni, ja minä tunnen sinun nimeltäs.
18. Mutta hän sanoi: osota siis minulle sinun kunnias.
19. Ja hän vastasi: minä annan kaikki minun hyvyyteni käydä sinun kasvois edellä, ja tahdon saarnata Herran nimeä sinun edessäs. Ja minä armaitsen, ja olen laupias, jolle minä laupias olen.
20. Ja sanoi taas: et sinä taida nähdä minun kasvojani; sillä ei yksikään ihminen, joka minun näkee, taida elää.
21. Vielä sanoi Herra: katsos, sia on minun tykönäni: siellä pitää sinun seisoman kalliolla.
22. Ja pitää tapahtuman, koska minun kunniani vaeltaa ohitse, niin minä panen sinun kallion rotkoon, ja

minä peitän sinun minun kädelläni niinkauvan kuin minä vaellan ohitse.
23. Sitte koska minä otan pois minun käteni, saat sinä nähdä minun takaa; vaan minun kasvojani ei taideta nähdä.

34 LUKU

1. Ja Herra sanoi Mosekselle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista: ja minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimäisissä tauluissa olivat, jotkas löit rikki.
2. Ole siis huomenna valmis, ja astu varhain Sinain vuorelle, ja seiso siellä minun edessäni vuoren kukkulalla.
3. Vaan älkään yksikään astuko ylös sinun kanssas, älkään myös yksikään koko sillä vuorella näkykö; ja eikä lampaita eikä karjaa pidä kaittaman sen vuoren kohdalla.
4. Ja Moses teki kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja nousi aamulla varhain, ja astui ylös Sinain vuorelle, niinkuin Herra hänen käskenyt oli, ja otti ne kaksi kivistä taulua käteensä.
5. Ja Herra astui alas pilvessä, ja seisoi hänen kanssansa siellä, ja saarnasi Herran nimestä.
6. Ja Herra vaelsi hänen kasvoinsa edessä, ja huusi: Herra, Herra Jumala (on) laupias ja armollinen, ja pitkämielinen, suuresta armosta ja totuudesta;
7. Joka pitää laupiuden tuhanteen polveen, ja ottaa pois vääryyden, ylitsekäymisen ja synnin: jonka edessä ei yksikään ole viatoin, joka etsii isäin vääryyden ja lasten ja lastenlasten päälle, hamaan kolmanteen ja neljänteen polveen.
8. Ja Moses kiiruusti kumarsi itsensä maahan ja rukoili.
9. Ja sanoi: Herra, jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs, niin käykään siis Herra meidän kanssamme: sillä tämä on niskuri kansa; että olisit meidän vääryydellemme ja synnillemme armollinen, ja omistaisit meitä sinulles perimiseksi.
10. Ja hän sanoi: katso, minä teen liiton kaiken sinun kansas edessä, ja minä myös teen ihmeellisiä tekoja, joidenka kaltaisia ei ikänänsä ennen tehty ole jossakussa maassa, eikä yhdenkään kansan seassa: ja kaiken kansan, joiden seassa sinä olet, pitää näkemän Herran teot; sillä se pitää oleman peljättävä, minkä minä sinun kanssas teen.
11. Pidä se, kuin minä sinulle tänäpänä käsken: katso, minä ajan ulos sinun edestäs Amorilaisen, Kanaanealaisen, Hetiläisen, Pheresiläisen, Heviläisen ja Jebusilaisen.
12. Kavahda sinuas, ettet sinä tee liittoa sen maan asuvaisten kanssa, johonkas tulet: ettei se olisi sinulle

paulaksi teidän keskellänne.
13. Vaan heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman, ja heidän kuvansa rikkoman: ja heidän metsistönsä maahan lyömän.
14. Sillä ei sinun pidä rukoileman muita jumalia: sillä Herran nimi on kiivoittelia, että hän on kiivas Jumala.
15. Ei sinun pidä joskus tekemän liittoa sen maan asuvaisten kanssa: sillä koska he hauristelevat jumalainsa kanssa, ja uhraavat jumalillensa, ja kutsuvat sinun, ettäs söisit heidän uhristansa,
16. Ja ottaisit heidän tyttäristänsä sinun pojilles emäntiä; jotka hauristelevat jumalainsa kanssa, ja saattavat sinun poikas myös heidän jumalainsa kanssa hauristelemaan.
17. Ei sinun pidä valetuita jumalia tekemän sinulles.
18. Happamattoman leivän juhlan sinun pitää pitämän. Seitsemän päivää pitää sinun happamatointa leipää syömän, niinkuin minä sinulle käskenyt olen, määrätyllä ajalla Abibin kuulla; sillä sinä olet lähtenyt Egyptistä Abibin kuulla.
19. Kaikki, jotka ensin avaavat äitinsä kohdun, ovat minun: kaikki härkyiset karjasta, ja oinaat lampaista, jotka esikoiset ovat.
20. Mutta aasin esikoisen pitää sinun lunastaman lampaalla; jos et sinä lunasta, niin väännä hänen niskansa poikki. Jokaisen esikoisen sinun pojistas pitää sinun lunastaman, ja ei yksikään pidä tyhjin käsin minun eteeni tuleman.
21. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja seitsemäntenä päivänä pitää sinun lepäämän: sekä pellon kyntämisestä että niittämisestä pitää sinun lepäämän.
22. Viikkojuhlan sinun pitää pitämän, ensimäisestä nisun elon uutisesta: ja korjaamisen juhlan, vuoden lopulla.
23. Kolmasti vuodessa pitää kaikki miehen puoles näkymän kaikkivaltiaan Herran Israelin Jumalan edessä.
24. Sillä minä ajan ulos pakanat sinun edestäs ja levitän sinun maas ääret; ja ei pidä yhdenkään himoitseman sinun maatas, koska sinä menet ylös näyttämään itses Herralle sinun Jumalalles, kolmasti vuodessa.
25. Ei sinun pidä uhraaman minun uhrini verta happaman leivän ohessa. Ja pääsiäisjuhlan uhrista ei pidä mitään jäämän yön yli huomeneksi.
26. Ensimäisestä sinun maas kasvon uutisesta pitää sinun tuoman sinun Herras Jumalas huoneesen. Ei sinun pidä keittämän vohlaa hänen emäntänsä rieskassa.
27. Ja Herra sanoi Mosekselle: kirjoita sinulles nämät sanat: sillä näiden sanain jälkeen olen minä liiton tehnyt sinun ja Israelin kanssa.

28. Ja hän oli siellä Herran tykönä neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja ei syönyt leipää, eikä juonut vettä: ja hän kirjoitti tauluihin liiton sanat, ne kymmenet sanat.
29. Koska Moses astui Sinain vuorelta alas, oli hänellä kaksi todistustaulua kädessänsä, astuissansa alas vuorelta: ja ei Moses tietänyt, että hänen kasvonsa nahka paisti siitä, että Herra oli puhutellut häntä.
30. Ja koska Aaron ja kaikki Israelin lapset näkivät hänen kasvonsa nahan paistavan, pelkäsivät he häntä lähestyä.
31. Niin kutsui Moses heitänsä hänen puoleensa, sekä Aaron että kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja Moses puhutteli heitä.
32. Sitte lähestyivät kaikki Israelin lapset häntä, ja hän käski heille kaikki ne, mitkä Herra puhui hänen kanssansa Sinain vuorella.
33. Ja että Moses olis tainnut päättää puheensa heidän kanssansa, pani hän peitteen kasvoinsa eteen.
34. Mutta koska hän meni sisälle Herran eteen puhuttelemaan häntä, pani hän peitteen pois, niin kauvaksi kuin hän läksi jällensä ulos. Ja koska hän läksi ulos, puhui hän Israelin lapsille, mitä hänelle käsketty oli.
35. Niin katsoivat Israelin lapset hänen kasvoihinsa, kuinka hänen kasvoinsa nahka paisti: niin veti jällensä peitteen kasvoinsa päälle, niinkauvaksi kuin hän jällensä meni puhuttelemaan häntä.

35 LUKU

1. Ja Moses kokosi kaiken Israelin seurakunnan, ja sanoi heille: nämät ovat ne, mitä Herra käskenyt on teidän tehdä.
2. Kuusi päivää pitää työtä tehtämän, mutta seitsemännen päivän pitää teille pyhä oleman, sabbatin lepo Herralle: kuka ikänänsä silloin työtä tekee, sen pitää kuoleman.
3. Ei teidän pidä tulta sytyttämän kaikissa teidän asuinsioissanne sabbatin päivänä.
4. Ja Moses sanoi kaikille Israelin lasten seurakunnalle: tämä on se, jota Herra käskenyt on, sanoen:
5. Ottakaat teidän seastanne ylennysuhria Herralle: jokainen, jolla hyväntahtoinen sydän on, tuokaan ylennysuhrin Herralle: kultaa, hopiaa ja vaskea.
6. Sinisiä, purpuraisia ja tulipunaisia villoja, kallista liinaa ja vuohen karvoja,
7. Punalla painetuita, oinaan nahkoja, ja tekasjim-nahkoja, sittimipuita,
8. Öljyä lamppuihin, ja hyvänhajuisia kaluja voidellusöljyyn ja hyvään suitsutukseen,
9. Onikin kiviä ja sisälle suljetuita kiviä päällisvaatteesen ja rintavaatteesen.
10. Ja jokainen taitava teidän seassanne tulkaan ja tehkään kaikki mitä Herra käskenyt on:

11. Majan vaatteinensa, peitteinensä, renkainensa, lautoinensa, korentoinensa, patsainensa ja jalkoinensa;
12. Arkin korentoinensa, armo-istuimen ja esiripun;
13. Pöydän korentoinensa ja kaikki sen kalut, niin myös katsomusleivän;
14. Kynttiläjalan kaluinensa valistamaan, ja hänen lamppunsa ja öljyä valkeudeksi.
15. Ja savu-alttarin korentoinensa, voidellusöljyn ja hyvänhajavia kaluja suitsutukseen, ja vaatteen majan oven eteen.
16. Polttouhrin alttarin vaskihäkin kanssa, korennot ja kaikki sen astiat: pesoastian jalkoinensa.
17. Pihan vaatteet patsainensa ja jalkoinensa, niin myös vaatteen pihan oven eteen;
18. Majan ja pihan vaarnat köysinensä;
19. Virkavaatteet pyhän palvelukseen: pyhät vaatteet papille Aaronille, hänen poikainsa vaatteen kanssa, papin virkaan.
20. Silloin meni koko Israelin lasten seurakunta ulos Moseksen kasvoin edestä.
21. Ja tuli jokainen, jonka sydän kehoitettiin, ja jolla oli hyvänsuopainen henki, ja toivat ylennysuhrin Herralle, seurakunnan majan tarpeeksi, ja kaikkeen sen palvelukseen, ja pyhiin vaatteisiin.
22. Ja tulivat sekä miehet että vaimot, kaikki, joilla oli hyvänsuopainen sydän, ja toivat rannerenkaita, korvarenkaita, sormuksia ja solkia, ja kaikkinaisia kultaisia astioita; toi myös joka mies kultaa häälytysuhriksi Herralle.
23. Ja jokainen toi, joka tyköänsä löysi sinisiä, ja purpuraisia, ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, ja vuohenkarvoja, punalla painetuita oinaan nahkoja, ja tekasjim-nahkoja.
24. Jokainen joka hopiaa ja vaskea ylensi, hän sen toi ylennysuhriksi Herralle. Ja jokainen, joka tyköänsä löysi sittimipuita, hän toi niitä kaikkinaiseksi Jumalan palveluksen tarpeeksi.
25. Ja kaikki taitavat vaimot kehräsivät käsillänsä, ja toivat kehräyksensä sinisistä, ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja kalliista liinasta.
26. Ja ne vaimot, jotka senkaltaisia töitä taisivat ja siihen olivat hyväntahtoiset, kehräsivät vuohen karvoja.
27. Mutta päämiehet toivat onikin kiviä, ja kiinnitettyjä kiviä, päällisvaatteesen ja rintavaatteesen.
28. Ja hyvänhajullisia yrttejä, ja öljyä valkeudeksi, ja voidellusöljyksi, ja yrttein suitsutukseksi.
29. Ja niin Israelin lapset toivat hyvällä mielellä, sekä miehet että vaimot kaikkinaiseen tarpeesen, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli että tehtämän piti.
30. Ja Moses sanoi Israelin lapsille: katsokaat, Herra on kutsunut Betsaleelin nimeltä, Urin pojan, Hurin pojanpojan, Juudan suvusta,
31. Ja täyttänyt hänen Jumalan hengellä: taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla kaikkinaiseen työhön,

32. Ja taitavasti ylösajattelemaan sitä, mitä tehdä taidetaan kullasta, hopiasta ja vaskesta,
33. Taitavasti kaivamaan ja sisälle kiinnittämään kalliita kiviä, veistämään puita, ja tekemään taitavasti kaikkinaista visua työtä;
34. Ja on antanut taidon hänen sydämeensä opettaa: ynnä Oholiabin Ahisamakin pojan kanssa Danin suvusta.
35. Ja on täyttänyt heidän sydämensä taidolla, tekemään kaikkinaista visua työtä, kaivamaan, kutomaan ja neulomaan sinisiä, ja purpuraisia ja tulipunaisia villoja, ja kallista liinaa, niin että he tekevät ja ylösajattelevat kaikkinaisia, taitavasti.

36 LUKU

1. Niin Betsaleel ja Oholiab tekivät työtä, ja jokainen taitava mies, joille Herra oli antanut taidon ja ymmärryksen, tietämään tehdä kaikkea pyhän palveluksen työtä: kaiken sen jälkeen kuin Herra käskenyt oli.
2. Ja Moses kutsui Betsaleelin ja Oholiabin, ja kaikki taitavat miehet, joiden sydämiin Herra oli taidon antanut: kaikki ne, jotka mielellänsä itsensä taritsivat ja menivät sitä työtä tekemään;
3. Ja he ottivat Mosekselta kaikkinaiset ylennykset, jotka Israelin lapset toivat pyhän palveluksen tarpeeksi, että sen piti tehdyksi tuleman: ja he toivat joka aamu hyvämielisen lahjansa hänelle.
4. Niin he tulivat kaikki taitavat miehet, jotka kaikkea työtä tekivät pyhän rakennuksessa, itsekukin työstänsä kuin hän teki.
5. Ja he puhuivat Mosekselle, sanoen: kansa tuo ylen paljon: enemmän kuin tämän palveluksen rakennukseen tarvitaan, jonka Herra on käskenyt tehdä.
6. Niin Moses käski kaikille kuuluttaa leirissä, sanoen: älkään yksikään mies elikkä vaimo enempi tuoko ylennykseksi. Ja niin kansa estettiin tuomasta.
7. Sillä jo oli kalua kyllä kaikkinaiseen tarpeesen kuin tehtämän piti, ja vielä sittekin liiaksi.
8. Ja niin kaikki taitavat miehet, jotka siinä työssä olivat, tekivät majan kymmenen vaatetta: kalliista kerratusta liinasta, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista; ynnä Kerubimein kanssa tekivät he ne, taitavasti.
9. Ja kunkin vaatteen pituus oli kahdeksankolmattakymmentä kyynärää, ja joka vaatteen leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla vaatteilla.
10. Ja hän yhdisti viisi vaatetta toinen toiseensa, ja taas viisi vaatetta toinen toiseensa.

11. Ja teki myös silmukset sinisistä villoista sen ensimäisen vaatteen palteesen sauman kohdalle: ja niin hän myös teki sen äärimäisen vaatteen reunaan toisen sauman kohdalle.
12. Viisikymmentä silmusta hän teki ensimäiseen vaatteesen, ja viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, joilla ne toinen toisiinsa yhdistettiin: ja silmukset olivat toinen toisensa kohdalla.
13. Ja hän teki myös viisikymmentä kultaista koukkua, joilla hän vaatteet toinen toiseensa yhdisti, niin että se tuli yhdeksi majaksi.
14. Ja hän teki vaatteet vuohen karvoista, peitteeksi majan päälle: yksitoistakymmentä vaatetta hän niistä teki.
15. Ja jokaisen vaatteen pituus oli kolmekymmentä kyynärää, ja leveys neljä kyynärää: yksi mitta oli kaikilla yhdellätoistakymmenellä vaatteella.
16. Ja yhdisti viisi vaatetta erinänsä, ja kuusi vaatetta erinänsä.
17. Ja teki viisikymmentä silmusta äärimäisen vaatteen reunalle, sauman kohdalle, ja teki myös viisikymmentä silmusta toisen vaatteen reunaan, sauman kohdalle.
18. Ja hän teki viisikymmentä vaskikoukkua, joilla maja yhdistettiin, että se yksi olis.
19. Ja teki peitteen majan päälle, punalla painetuista oinaan nahoista, ja vielä peitteen sen päälle tekasjim-nahoista.
20. Ja teki majan laudat sittimipuista, pystyälle olemaan.
21. Jokaisen laudan pituus oli kymmenen kyynärää, ja leveys puolitoista kyynärää.
22. Jokaiseen lautaan teki hän kaksi vaarnaa, joilla ne toinen toiseensa liitettiin: niin teki hän kaikki majan laudat.
23. Ja hän teki ne majan laudat, niin että kaksikymmentä lautaa seisoi etelään päin.
24. Ja teki neljäkymmentä hopiajalkaa kahdenkymmenen laudan alle: joka laudan alle kaksi jalkaa, aina kahden vaarnan kanssa.
25. Hän teki myös toiselle sivulle majaa, pohjan puolelle, kaksikymmentä lautaa,
26. Neljänkymmenen hopiajalan kanssa: aina kaksi jalkaa kunkin laudan alle.
27. Mutta perälle majaa, länteen päin, teki hän kuusi lautaa, 28. Ja teki kaksi muuta lautaa majan kulmille, molemmille sivuille.
29. Niin että kumpikin niistä tuli yhteen alhaalta; niin myös ylhäältä yhdistettiin ne yhdellä renkaalla: niin hän teki niille molemmille kulmille.
30. Ja oli kahdeksan lautaa, ja kuusitoistakymmentä hopiajalkaa: aina kaksi jalkaa yhden laudan alla.
31. Niin teki hän myös korennot sittimipuusta: viisi niihin lautoihin, jotka olivat yhdellä puolella majaa.

32. Ja viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat toisella puolella majaa, ja taas viisi korentoa niihin lautoihin, jotka olivat kahden puolen majaa länteen päin.
33. Ja teki keskimäisen korennon, niin että se piti lautain keskeltä sisälle sysättämän, yhdestä kulmasta toiseen.
34. Ja silasi laudat päältä kullalla, mutta heidän renkaansa teki hän kullasta, joihinka korennot pistettiin: ja silasi myös korennot kullalla.
35. Hän teki myös esiripun, sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista kerratusta liinasta: hän teki myös Kerubimin sen päälle taitavasti.
36. Ja teki siihen neljä patsasta sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, ja niiden koukut kullasta, ja valoi niille neljä hopiajalkaa.
37. Ja teki vaatteen majan oven eteen, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista, ja valkiasta kerratusta liinasta: taitavasti neulotun.
38. Ja viisi patsasta heidän koukkuinsa kanssa, ja silasi niiden päät, ja heidän vanteensa kullalla: ja niiden viisi vaskijalkaa.

37 LUKU

1. Ja Betsaleel teki arkin sittimipuusta: puolikolmatta kyynärää pitkän, puolitoista kyynärää leviän, ja puolitoista kyynärää korkian.
2. Ja silasi sen puhtaalla kullalla, sekä sisältä että ulkoa, ja teki sen ympärille kultaisen vanteen.
3. Ja valoi neljä kultarengasta hänen neljään kulmaansa: kaksi rengasta yhdelle puolelle, ja myös kaksi rengasta toiselle puolelle.
4. Ja teki korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla.
5. Ja pisti ne korennot renkaisiin arkin sivulle, niin että arkki taidettiin kannettaa.
6. Ja hän teki armo-istuimen puhtaasta kullasta, puolikolmatta kyynärää pitkän ja puolitoista kyynärää leviän.
7. Ja teki kaksi Kerubimia kullasta: vahvaa tekoa, molempiin päihin armo-istuinta.
8. Yhden Kerubimin tähän päähän, ja toisen Kerubimin toiseen päähän: molempiin päihin armo-istuinta hän teki Kerubimit.
9. Ja Kerubimit levittivät siipensä sen ylitse, ja peittivät armo-istuimen siivillänsä, ja heidän kasvonsa olivat toinen toisensa puoleen: armo-istuimeen päin olivat Kerubimien kasvot.

10. Hän teki myös pöydän sittimipuusta, kaksi kyynärää pitkäksi, kyynärää leviäksi, ja puolitoista kyynärää korkiaksi.
11. Ja silasi sen puhtaalla kullalla, ja teki kultaisen vanteen sen ympärille.
12. Ja teki partaan sen ympärille kämmentä leviän: teki myös kultaisen vanteen partaan ympärille.
13. Ja valoi siihen neljä kultaista rengasta, ja pani ne renkaat neljälle kulmalle heidän neljän jalkansa päälle.
14. Juuri partaan kohdalla olivat renkaat, joissa korennot olivat sisällä, joilla pöytä kannettiin.
15. Ja hän teki myös korennot sittimipuusta, ja silasi ne kullalla, että pöytä niillä kannettaa taidettiin.
16. Hän teki myös pöytäastiat, vadit, lusikat, ja maljat, ja pikarit, joilla ulos ja sisälle kaadettiin, puhtaasta kullasta.
17. Hän teki myös kynttiläjalan puhtaasta kullasta: vahvan tekoiseksi hän kynttiläjalan teki ja hänen vartensa, haaransa, maljansa, nuppinsa ja kukkaisensa olivat siitä samasta.
18. Kuusi haaraa kävi hänen kyljestänsä: kolme haaraa kynttiläjalan yhdeltä sivulta, ja myös kolme haaraa sen toiselta sivulta.
19. Kolme mandelin-muotoista maljaa oli sen yhdessä haarassa, ja yksi nuppi ja kukkainen, niin myös kolme mandelin-kaltaista maljaa toisessa haarassa, yksi nuppi ja kukkainen: niin oli niissä kuudessa haarassa, jotka kynttiläjalasta uloskävivät.
20. Mutta kynttiläjalassa oli neljä mandelin-muotoista maljaa toisessa haarassa, nuppeinsa ja kukkaistensa kanssa,
21. Niin että nuppi oli siinä kahden haaran alla, ja taas nuppi (toisen) kahden haaran alla, ja vielä nuppi kahden jälkimmäisen haaran alla: nimittäin niissä kuudessa haarassa, jotka siitä uloskävivät,
22. Ja hänen nuppinsa ja haaransa sen päällä, ja se kaikki oli puhtaasta lujasta kullasta.
23. Ja hän teki myös seitsemän lamppua: ja heidän niistimensä ja sammutuskalunsa olivat puhtaasta kullasta.
24. Ja hän teki sen, kaikkein astiainsa kanssa, yhdestä leiviskästä puhdasta kultaa.
25. Hän teki myös suitsutusalttarin sittimipuusta: yhtä kyynärää pitkän ja yhtä kyynärää leviän, juuri nelikulmaiseksi, ja kaksi kyynärää korkian; siitä uloskävivät hänen sarvensa.
26. Ja silasi sen puhtaalla kullalla, sen katon ja seinät ympärinsä, ja sen sarvet: ja teki sen ympärille vanteen kullasta,
27. Ja kaksi kultaista rengasta vanteen alle molemmin puolin, niin että korennot siihen sysättiin, kannettaa niillä.
28. Ja korennot hän teki sittimipuusta, ja silasi ne kullalla.

29. Ja teki pyhän voidellusöljyn ja puhtaan suitsutuksen, hyvänhajullisista yrteistä, apotekarin tavan jälkeen.

38 LUKU

1. Ja teki myös polttouhrin alttarin sittimipuusta, viisi kyynärää pitkän ja viisi kyynärää leviän, juuri nelikulmaiseksi, ja kolme kyynärää korkiaksi.
2. Ja teki neljä sarvea sen neljän kulman päälle: siitä olivat hänen sarvensa; ja silasi sen vaskella.
3. Ja teki kaikkinaiset alttarin astiat, tuhka-astiat, lapiot, maljat, hangot, hiiliastiat: kaikki astiat teki hän vaskesta.
4. Ja teki alttarin ympärille vaskihäkin niinkuin verkon, maasta niin puolialttariin.
5. Ja valoi neljä rengasta neljään vaskihäkin kulmiin, että korennot niihin pistettiin.
6. Ja teki korennot sittimipuusta, ja silasi ne vaskella,
7. Ja pani renkaisiin alttarin sivulle, joilla se kannettiin. Ja teki laudoista, avojammaksi sisältä.
8. Ja hän teki pesoastian vaskesta, ja sen jalan myös vaskesta, niiden vaimoin peileistä, jotka palvelivat seurakunnan majan oven edessä.
9. Ja hän teki pihan etelään päin, ja pihan vaatteet valkiasta kerratusta liinasta, sata kyynärää pitkäksi,
10. Hänen kahdenkymmenen patsastensa ja kahdenkymmenen jalkainsa kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiasta.
11. Niin myös pohjaa päin sata kyynärää, kahdenkymmenen patsaan ja kahdenkymmenen jalan kanssa vaskesta, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiasta.
12. Mutta lännen puolella olivat vaatteet viisikymmentä kyynärää, kymmenen patsaansa ja kymmenen jalkansa kanssa, mutta heidän koukkunsa ja vyönsä hopiasta;
13. Mutta itää päin viisikymmentä kyynärää:
14. Vaatteet viisitoistakymmentä kyynärää sivulla: kolmen patsaan ja kolmen jalan kanssa.
15. Ja toisella sivulla molemmin puolin, pihan läpikäytävän tykönä, olivat vaatteet viisitoistakymmentä kyynärää: heidän kolmen patsaansa ja jalkansa kanssa.
16. Ja kaikki pihan vaatteet ympärinsä olivat valkiasta kerratusta liinasta,
17. Ja patsasten jalat vaskesta, ja heidän koukkunsa ja vyönsä hopiasta, niin että heidän nuppinsa olivat silatut hopialla: ja kaikki myös ne pihan patsaat olivat vyötetyt hopiavyöllä.
18. Ja peitevaatteet pihan sisällekäytävään teki hän sinisistä ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, ja

valkiasta kerratusta liinasta, taitavasti neulotut, kaksikymmentä kyynärää pitkäksi, ja viisi kyynärää korkiaksi leveydessä pihan vaatteen kohdalla,
19. Niin myös niiden neljä patsasta ja niiden neljä jalkaa vaskesta, ja heidän koukkunsa hopiasta, ja heidän päänsä silatut ja vyötetyt hopiavöillä.
20. Ja kaikki vaarnat majassa, ja koko piha ympärinsä, olivat vaskesta.
21. Tämä on kaluin luku joka todistuksen majaan tarvittiin, jotka ovat luetut Moseksen käskyn jälkeen: Leviläisten palveluksen kautta, Itamarin papin Aaronin pojan käden alla.
22. Ja Betsaleel Urin poika, Hurin pojanpoika Juudan suvusta, teki kaikki kuin Herra Mosekselle oli käskenyt,
23. Ja hänen kanssansa Oholiab Ahisamakin poika Danin suvusta; sillä hän oli taitava ja ymmärtäväinen neulomaan sinisillä, ja purpuraisilla, ja tulipunaisilla villoilla, ja valkialla liinalla.
24. Kaikki se kulta mikä tehtiin kaiken tämän pyhän tarpeeksi, se kuin annettu oli ylennykseksi, oli yhdeksänkolmattakymmentä leiviskää, seitsemänsataa ja kolmekymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen.
25. Mutta hopia, joka siihen yhteiseltä kansalta annettiin, oli sata leiviskää, tuhannen seitsemänsataa viisikahdeksattakymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen:
26. Niin monta puolta sikliä, kuin monta henkeä, pyhän siklin jälkeen: kaikilta niiltä, jotka luetut olivat kahdestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse, kuusisataa tuhatta, kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.
27. Sadasta leiviskästä hopiaa valettiin pyhät jalat, ja esiripun jalat: sata jalkaa sadasta leiviskästä, leiviskä kullekin jalalle.
28. Mutta tuhannesta seitsemästäsadasta ja viidestäkahdeksattakymmenestä siklistä tehtiin koukut patsaisiin: ja heidän päänsä silattiin, ja vyöllä vyötettiin.
29. Mutta vaski, joka annettiin ylennysuhriksi, oli seitsemänkymmentä leiviskää, kaksituhatta ja neljäsataa sikliä.
30. Siitä tehtiin jalat seurakunnan majan oveen, ja vaski-alttari ja vaskihäkki kuin siinä oli, ja myös kaikki alttarin astiat,
31. Niin myös jalat ympärinsä pihaa, ja jalat pihan sisällekäytävään, ja kaikki majan vaarnat, ja kaikki pihan vaarnat ympärinsä.

39 LUKU

1. Mutta sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista tekivät he virkavaatteita palvelukseen pyhässä:

ja he tekivät pyhiä vaatteita Aaronille, niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
2. Ja hän teki päällisvaatteen kullasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta.
3. Ja he takoivat kullan kiskoksi, jonka hän leikkasi langaksi, että se taittiin taitavasti kudottaa sinisten, purpuraisten ja tulipunaisten villain ja valkian liinan seassa.
4. He tekivät hänelle olkavaatteet, yhteensidotut: kahdelta kulmalta se yhdistettiin.
5. Ja vyö sen päällä oli myös tehty sillä tavalla taitavasti kullasta, sinisistä, purpuraisista, ja tulipunaisista villoista ja valkiasta kerratusta liinasta: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
6. Ja he tekivät onikin kivet, kiinnitetyt kultaan: kaivetut sinetin tavalla Israelin lasten nimein jälkeen.
7. Ja istuttivat ne olkapäille päällisvaatteesen, että ne kivet piti oleman Israelin lapsille muistoksi: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
8. Ja he tekivät rintavaatteen sillä tavalla taitavasti, kuin päällisvaatekin oli tehty: kullasta, sinisistä, ja purpuraisista villoista, ja kalliista kerratusta liinasta,
9. Niin että se oli nelitahkoinen ja kaksikertainen: vaaksa pituudelta ja vaaksa leveydeltä, aina kaksikertaisesti.
10. Ja täytti sen neljällä kivirivillä: ensimäinen rivi oli sardius, topatsius ja smaragdi;
11. Toinen rivi: rubin, saphiir ja demanti;
12. Kolmas rivi: lynkurius, akat ja ametisti;
13. Ja neljäs rivi: turkos, oniks ja jaspis: kiinnitetyt ympäriltä kullalla joka riviltä.
14. Ja nämät kivet olivat Israelin lasten nimein jälkeen kaksitoistakymmentä, kaivetut sinetin tavalla, itsekukin nimeltänsä, kahdentoistakymmentä sukukunnan jälkeen.
15. He tekivät myös rintavaatteen päälle vitjat kahden pään kanssa, vääten puhtaasta kullasta.
16. Ja he tekivät kaksi kultanastaa, ja kaksi kultarengasta, ja yhdistivät ne kaksi rengasta kahteen rintavaatteen palteesen.
17. Ja pistivät ne kaksi kultavitjaa niihin kahteen renkaasen, rintavaatteen kulmiin.
18. Mutta ne kaksi päätä vitjoista panivat he ylös niihin kahteen nastaan, ja yhdistivät ne päällisvaatteen kulmilta, juuri toinen toisensa kohdalle.
19. Niin he tekivät kaksi muuta kultarengasta, ja yhdistivät ne niihin toisiin kahteen rintavaatteen kulmaan, sen palteesen joka on päällisvaatteen sivussa sisällisellä puolella.
20. Ja he tekivät kaksi muuta kultarengasta: ne panivat he kahteen kulmaan alhaallepäin päällisvaatteesen, toinen toisensa kohdalle, sitä saumaa kohden, päällisvaatteen vyön ylimmäiselle puolelle,

21. Niin että rintavaate yhdistettiin renkainensa niihin renkaisiin, kuin oli päällisvaatteessa, sinisellä nuoralla, niin että se olis liki päällisvaatetta, ja ei eriäis päällisvaatteesta: niinkuin Herra käski Mosekselle.
22. Hän teki myös hameen päällisvaatteen alle, kokonansa kudotun sinisistä villoista.
23. Ja päänläven keskelle, niinkuin pantsarin päänläven; sepaluksen päänläven ympärille pallistetun, ettei se kehkiäisi.
24. Ja he tekivät granaatin omenat alhaalle hameen liepeisiin sinisistä, ja purpuraisista ja tulipunaisista villoista, jotka kerratut olivat.
25. Ja tekivät kulkuiset puhtaasta kullasta, ja panivat ne kulkuiset granaatin omenain välille ympärille, hameen liepeisiin.
26. Niin että kulkuinen ja granaatin omena oli vuoroin ympärinsä hameen liepeitä: palvelemaan sillä, niinkuin Herra käskenyt oli Mosekselle.
27. Ja he tekivät myös ahtaat hameet, kudotut valkiasta kalliista liinasta, Aaronille ja hänen pojillensa,
28. Ja hiipan valkiasta kalliista liinasta, ja kauniit lakit valkiasta kalliista liinasta, ja alusvaatteet valkiasta kerratusta liinasta,
29. Ja taitavasti neulotun vyön valkiasta kerratusta kalliista liinasta, sinisistä, ja purpuraisista, ja tulipunaisista villoista: niinkuin Herra käskenyt oli Mosekselle:
30. He tekivät myös otsalehden, pyhän kruunun päälle, puhtaasta kullasta, ja kaivoivat kirjoituksen siihen, niinkuin sinetti kaivetaan: HERRAN PYHYYS.
31. Ja sitoivat sen päälle sinisen nuoran, että sen piti yhdistämän hiipan ylhäältä: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
32. Ja niin kaikki seurakunnan majan rakennus päätettiin. Ja Israelin lapset tekivät kaikki sen jälkeen, kuin Herra oli käskenyt Mosekselle; niin he tekivät.
33. Ja he kantoivat majan Moseksen tykö kaluinensa: sen koukut, laudat, korennot, patsaat ja jalat.
34. Ja peitteen punalla painetuista oinaan nahoista, peitteen tekasjim-nahoista: ja peitteen esiripun,
35. Todistusarkin korentoinensa, ja myös armo-istuimen,
36. Pöydän kaikkein astiainsa kanssa, ja katsomusleivät,
37. Puhtaan kynttiläjalan valmistetun lamppuinensa, kaiken sen kanssa kuin siihen tarvittiin, ja öljyä valkeudeksi,
38. Kulta-alttarin ja voidellusöljyn, ja yrttein suitsutuksen, ja majan ovivaatteen,
39. Vaskisen alttarin ja vaskisen häkin korentoinensa, ja kaikkein kaluinsa kanssa, ja pesoastian jalkoinensa,
40. Pihan vaatteet patsainensa ja jalkoinensa, vaatteen pihan sisällekäytävän eteen, köysinensä ja

vaajoinensa, ja kaikki seurakunnan majan palveluksen astiat,
41. Virkavaatteet palveltaa pyhässä, papin Aaronin pyhät vaatteet, ja hänen poikainsa vaatteet, joilla heidän piti tekemän papin viran palveluksen:
42. Kaikkein niiden jälkeen mitkä Herra oli käskenyt Mosekselle: niin tekivät Israelin lapset kaiken sen työn.
43. Ja Moses näki kaiken tämän rakennuksen, että he olivat tehneet sen, niinkuin Herra oli käskenyt; ja Moses siunasi heitä.

40 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Ensimäisenä päivänä ensimäisestä kuusta pitää sinun paneman ylös seurakunnan majan.
3. Ja sinun pitää siihen paneman sisälle todistuksen arkin, ja sinun pitää peittämän arkin esiripulla.
4. Ja sinun pitää myös sinne sisälle tuoman pöydän, ja valmistaman sen, ja asettaman siihen kynttiläjalan, ja paneman lamput sen päälle.
5. Ja sinun pitää asettaman kultaisen savualttarin todistusarkin eteen, ja ripustaman vaatteen majan eteen.
6. Mutta polttouhrin alttarin pitää sinun asettaman seurakunnan majan oven eteen,
7. Ja paneman pesoastian seurakunnan majan ja alttarin välille, ja paneman siihen vettä,
8. Ja tekemän pihan sen ympärille, ja ripustaman vaatteen pihan portin eteen,
9. Ja ottaman voidellusöljyn, ja voiteleman majan ja kaikki ne mitkä siinä ovat, ja pyhittämän sen kaluinensa, että ne olisivat pyhät,
10. Ja voiteleman polttouhrin alttarin kaluinensa, ja pyhittämän alttarin: ja se alttari pitää oleman kaikkein pyhin.
11. Sinun pitää myös voiteleman pesinastian jalkoinensa, ja sen pyhittämän.
12. Ja sinun pitää tuoman Aaronin poikinensa seurakunnan majan oven eteen, ja pesemän heidät vedellä,
13. Ja puettaman Aaronin pyhiin vaatteisiin, ja voiteleman ja pyhittämän hänen, minun papikseni.
14. Ja sinun pitää myös tuoman hänen poikansa ja puettaman heidän yllensä ahtaat hameet,
15. Ja voiteleman heidät, niinkuin sinä heidän isänsä voitelit, minun papikseni. Ja tämän voidelluksen pitää oleman heille ijankaikkiseksi pappeudeksi, heidän sukukunnissansa.
16. Ja Moses teki kaikki kuin Herra oli hänelle käskenyt.
17. Niin tapahtui toisena vuonna, ensimäisenä päivänä ensimäisestä kuusta, että maja pantiin ylös.
18. Ja koska Moses pani ylös majan, niin hän asetti jalat ja laudat ja korennot, ja nosti patsaat pystyälle,

19. Ja levitti peitteen majan ylitse, ja pani katon sen päälle: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
20. Ja otti todistuksen ja pani arkkiin, ja asetti korennot arkin päälle, ja pani myös armoistuimen arkin päälle.
21. Ja toi arkin majaan, ja ripusti esiripun todistusarkin eteen: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
22. Niin asetti hän myös pöydän seurakunnan majaan, pohjan puoliselle sivulle, ulkoiselle puolelle esirippua.
23. Ja asetti leivät sen päälle järjestykseen, Herran eteen: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
24. Niin pani hän myös kynttiläjalan seurakunnan majaan, juuri pöydän kohdalle, etelän sivulle majaa.
25. Ja pani lamput niiden päälle Herran eteen: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
26. Ja pani myös kultaisen alttarin seurakunnan majaan, esiripun eteen.
27. Ja suitsutti yrttein suitsutuksen sen päällä: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
28. Ja ripusti vaatteen majan oven eteen.
29. Vaan polttouhrin alttarin pani hän seurakunnan majan oven eteen, ja uhrasi sen päällä polttouhrin ja ruokauhrin: niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
30. Ja pesoastian pani hän seurakunnan majan ja alttarin välille, ja pani siihen vettä pestä heitänsä.
31. Ja Moses ja Aaron ja hänen poikansa pesivät kätensä ja jalkansa siitä.
32. Sillä heidän piti pesemän itsensä, koska he menivät seurakunnan majaan eli kävivät alttarin tykö; niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
33. Ja hän pani pihan ylös, majan ja alttarin ympärille, ja ripusti vaatteen pihan sisällekäytävään. Ja niin Moses päätti sen työn.
34. Ja pilvi peitti seurakunnan majan, ja Herran kunnia täytti majan.
35. Ja ei Moses taitanut käydä seurakunnan majaan; sillä pilvi oli sen päällä, ja Herran kunnia täytti majan.
36. Ja koska pilvi meni ylös majan päältä niin Israelin lapset vaelsivat, kaikissa matkoissansa.
37. Vaan koska ei pilvi mennyt ylös, silloin ei he vaeltaneet, siihen päivään asti, että se meni ylös.
38. Sillä Herran pilvi oli päivällä majan ylitse, ja yöllä oli tuli siinä, koko Israelin huoneen silmäin edessä, kaikissa heidän vaelluksissansa.

3 MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

Ja Herra kutsui Moseksen, ja puhui hänelle seurakunnan majasta, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: joka teistä tahtoo uhrata Herralle, niin tehkäät teidän uhrinne eläimistä, karjasta ja lampaista.
3. Jos hän tahtoo Herralle polttouhria karjasta tehdä, niin uhratkaan virheettömän härkyisen: seurakunnan majan oven edessä hän sen uhratkaan, että se olis Herralle otollinen häneltä.
4. Ja pankaan kätensä sen polttouhrin pään päälle, niin se on otollinen häntä sovittamaan.
5. Ja hänen pitää teurastaman mullin Herran edessä; ja papit, Aaronin pojat, pitää tuoman veren ja priiskottaman alttarille ympärinsä, joka on seurakunnan majan oven edessä.
6. Ja vuota pitää polttouhrista nyljettämän ja pitää kappaleiksi hakattaman.
7. Ja papin Aaronin pojat pitää tekemän tulen alttarille ja halvot tulen päälle paneman.
8. Ja papit Aaronin pojat pitää sovittaman kappaleet, pään ja lihavuuden, halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä.
9. Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää kaikki nämät polttaman alttarilla: polttouhriksi, ja lepytyshajun tuleksi Herralle.
10. Ja jos hän tahtoo tehdä polttouhria pienistä eläimistä, lampaista eli vuohista, niin uhratkaan virheettömän oinaan eli kauriin.
11. Ja teurastakaan sen Herran edessä pohjan puolella alttaria, ja papit, Aaronin pojat, pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä.
12. Ja se pitää hakattaman kappaleiksi, sekä pää että lihavuus, ja papin pitää ne sovittaman halkoin päälle, jotka ovat alttarilla tulen päällä.
13. Mutta sisällykset ja jalat pitää vedellä pestämän, ja papin pitää sen kaiken uhraaman ja polttaman alttarillla: se on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju Herralle.
14. Jos hän tahtoo taas tehdä polttouhria Herralle linnuista, niin tehkään sen mettisistä, elikkä kyhkyläisten pojista.
15. Ja papin pitää sen alttarille tuoman, ja niskan poikki vääntämän, ja alttarilla polttaman, ja antaman

veren vuotaa alttarin seinään.
16. Ja ottakaan hänen kupunsa höyheninensä ulos, ja heittäkään ne alttarin viereen itään päin, tuhka-ko'on päälle.
17. Ja pitää sen siipinensä halkaiseman, mutta ei erinänsä repäisemän. Ja niin papin pitää sillänsä sen polttaman halkoin päällä, jotka ovat alttarilla tulen päällä: tämä on polttouhri, tuliuhri ja lepytyshaju Herralle.

2 LUKU

1. Ja jos joku henki tahtoo tehdä Herralle ruokauhria, niin sen pitää oleman sämpyläjauhoista, ja hänen pitää öljyä sen päälle vuodattaman ja pyhää savua sen päälle paneman,
2. Ja sitte sen papeille Aaronin pojille viemän: niin pitää papin ottaman pivonsa täyden niistä sämpyläjauhoista, ja öljyä kaiken pyhän savun kanssa, ja sen polttaman alttarilla muistoksi. Tämä on tuliuhri ja lepytyshaju Herralle.
3. Se kuin jää ruokauhrista, pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa oman: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän Herran tulista.
4. Mutta jos sinä tahdot tehdä ruokauhria pätsissä kypsytetystä, niin ota happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä öljyllä voideltuita.
5. Vaan jos sinun ruokauhris on pannussa kypsetystä, niin sen pitää oleman happamattomista sämpyläjauhoista öljyyn sekoitettuna.
6. Sen sinun pitää jakaman kappaleiksi, ja vuodattaman öljyä sen päälle: niin se on ruokauhri.
7. Ja jos sinun ruokauhris on halstarilla kypsetystä, niin sinun pitää tekemän sen sämpyläjauhoista öljyn kanssa.
8. Ja sen ruokauhrin, jonka sinä tahdot senkaltaisista tehdä Herralle, pitää sinun tuoman papille, ja kantaman sen alttarin tykö.
9. Ja papin pitää ylentämän sen ruokauhrin muistoksi ja polttaman alttarilla. Se on tuliuhri ja lepytyshaju Herralle.
10. Tähteet ruokauhrista tulee oleman Aaronin ja hänen poikainsa omat: sen pitää oleman kaikkein pyhimmän Herran tulista.
11. Kaiken ruokauhrin, kuin te uhraatte Herralle, pitää teidän tekemän ilman hapatusta: sillä ei yhtään hapatusta eli hunajaa pidä siinä poltettaman uhriksi Herralle.

12. Mutta uutisten uhrissa pitää teidän ne uhraaman Herralle; vaan ei ne pidä tuleman alttarille makiaksi hajuksi.
13. Kaiken sinun ruokauhris pitää sinun suolaaman, ja sinun ruokauhris ei pidä ikänänsä ilman sinun Jumalas liittosuolata oleman; sillä kaikissa sinun uhreissas pitää sinun suolaa uhraaman.
14. Mutta jos sinä tahdot tehdä uutisesta ruokauhrin Herralle, niin sinun pitää kuivaaman viheriäiset tähkäpäät tulella, ja survoman ne pieniksi, ja sitten uhraaman ruokauhrin sinun uutisestas.
15. Ja sinun pitää paneman öljyä siihen ja pyhää savua, niin on se ruokauhri.
16. Ja papin pitää ottaman niistä survotuista jyvistä ja öljystä, ynnä kaiken pyhän savun kanssa, ja polttaman sen muistoksi. Se on tuliuhri Herralle.

3 LUKU

1. Ja jos hänen uhrinsa on kiitosuhri karjasta, niin pitää hänen uhraaman härjän eli lehmän, ja virheettömän uhrin tuoman Herran eteen.
2. Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan oven edessä: ja papit Aaronin pojat pitää priiskottaman veren alttarille ympärinsä.
3. Ja pitää uhraaman siitä kiitosuhrista polttouhrin Herralle: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,
4. Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, kuin niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman.
5. Aaronin pojat pitää polttaman sen alttarilla polttouhriksi puiden päällä, jotka ovat tulessa, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi Herralle.
6. Mutta jos hän tekee Herralle kiitosuhria pienistä eläimistä, oinaista eli uuhista, niin sen pitää oleman ilman virheetä.
7. Jos hän uhraa karitsan, niin hänen pitää sen tuoman Herran eteen,
8. Ja pitää laskeman kätensä uhrinsa pään päälle, ja teurastaman sen seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman sen veren alttarille ympärinsä,
9. Ja kiitosuhrista uhraaman Herralle polttouhrin, sen lihavuuden: koko saparon eroitetun selkäpiistä: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,
10. Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa kuin lanteissa niiden päällä on, ja eroittaman maksan kalvon munaskuiden kanssa.

11. Ja papin pitää sen polttaman alttarilla, tulen ruaksi Herralle.
12. Jos hänen uhrinsa on vuohi ja hän tuo sen Herran eteen,
13. Niin hänen pitää laskeman kätensä sen pään päälle, ja teurastaman seurakunnan majan oven edessä. Ja Aaronin pojat pitää priiskottaman hänen verensä alttarille ympärinsä,
14. Ja pitää siitä uhraaman polttouhrin Herralle: lihavuuden, kuin sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden.
15. Ja kaksi munaskuuta lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman.
16. Ja papin pitää polttaman sen alttarilla, tulen ruaksi, makiaksi hajuksi. Kaikki lihavuus on Herran oma.
17. Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, kaikissa tiedän asuinsioissanne: ettette yhtään lihavuutta eli mitään verta söisi.

4 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano: jos joku sielu rikkoo tietämätä jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen pitäis tekemän, niin että hän tekis yhtäkin vastaan niistä:
3. Jos pappi, joka voideltu on, rikkoo kansan pahennukseksi, niin hänen pitää rikoksensa edestä, kuin hän tehnyt on, tuoman virheettömän nuoren mullin Herralle rikosuhriksi,
4. Ja pitää tuoman mullin Herran eteen, seurakunnan majan oven tykö, ja laskeman kätensä mullin pään päälle, ja teurastaman mullin Herran edessä.
5. Ja pappi kuin voideltu on, pitää ottaman mullin verestä, ja kantaman seurakunnan majaan.
6. Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja priiskottaman sitä verta seitsemän kertaa Herran ja pyhän esiripun edessä.
7. Ja papin pitää siitä verestä paneman suitsutusalttarin sarvein päälle, joka on Herran edessä seurakunnan majassa, ja kaiken muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjalle, joka on seurakunnan majan oven edessä.
8. Ja kaiken rikosuhrin mullin lihavuuden pitää hänen ylentämän: nimittäin sen lihavuuden joka sisällykset peittää, ja kaiken sisällysten lihavuuden,
9. Ja kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa, ja maksan kalvon munaskuiden kanssa eroittaman,

10. Niinkuin ylennetään kiitosuhri härjästä: ja papin pitää sen polttaman polttouhrialttarilla.
11. Mutta mullin vuodan, kaiken lihan, pään ja jalkain kanssa, ja sisällykset ja ravan,
12. Niin myös koko mullin pitää hänen leiristä viemän ulos puhtaaseen paikkaan, johonka tuhkat heitetään, ja se pitää poltettaman puiden päällä tulessa: juuri siinä paikassa, johon tuhka heitetään, pitää se poltettaman.
13. Jos koko Israelin seurakunta eksyis, ja se olis heidän silmäinsä edessä peitetty, niin että he olisivat tehneet jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei heidän tulisi tehdä, ja niin tulisivat vikapääksi,
14. Ja sitte ymmärtäisivät rikoksensa, jonka he olivat tehneet, niin pitää heidän tuoman nuoren mullin rikosuhriksi, ja asettaman sen seurakunnan majan eteen.
15. Ja seurakunnan vanhimmat pitää laskeman kätensä mullin pään päälle Herran edessä, ja teurastaman mullin Herran edessä.
16. Ja pappi, joka voideltu on, pitää kantaman mullin veren seurakunnan majaan.
17. Ja papin pitää kastaman sormensa vereen ja seitsemän kertaa priiskottaman Herran eteen, esiripun edessä,
18. Ja pitää siitä verestä paneman altarin sarvein päälle, joka on Herran edessä seurakunnan majassa, ja kaiken sen muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjaan, joka on seurakunnan majan edessä.
19. Kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen ylentämän ja polttaman alttarilla,
20. Ja pitää tekemän tämän mullin kanssa niinkuin hän teki rikosuhrin mullin kanssa: ja niin pitää papin heidät sovittaman, ja se heille annetaan anteeksi.
21. Ja hänen pitää viemän mullin leiristä ulos, ja polttaman hänen, niinkuin hän poltti sen entisen mullin: sen pitää oleman rikosuhri seurakunnan edestä.
22. Mutta jos päämies rikkoo ja tekee jotakuta Herran Jumalansa käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäisi, ja tulee tietämätä vikapääksi,
23. Ja osotetaan hänelle sitte hänen rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän kauriin.
24. Ja laskeman kätensä kauriin pään päälle, ja teurastaman siinä paikassa, kussa Herralle polttouhria teurastetaan: se pitää oleman hänen rikosuhrinsa.
25. Sitte pitää papin ottaman rikosuhrin verta sormellansa, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja sen muun veren kaataman polttouhrin alttarin pohjalle.
26. Mutta kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen polttaman alttarilla, niinkuin sen lihavuuden kiitosuhrista. Ja niin papin pitää sovittaman hänen rikoksensa, ja se hänelle annetaan anteeksi.

27. Jos joku sielu yhteisestä kansasta rikkoo tietämätä, niin että hän tekee jotakuta Herran käskyä vastaan, jota ei hänen tekemän pitäis, ja tulee niin vikapääksi,
28. Ja sitte saatetaan ymmärtämään rikoksensa, jolla hän on rikkonut: hänen pitää tuoman uhriksi virheettömän vuohen, sen rikoksen edestä, jolla hän rikkonut on,
29. Ja pitää laskeman kätensä rikosuhrin pään päälle ja teurastaman sen rikosuhrin polttouhrin paikalla.
30. Ja papin pitää sormellansa ottaman sen verta, ja paneman sen polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja kaiken veren kaataman altarin pohjaan.
31. Ja kaiken hänen lihavuutensa pitää hänen eroittaman, niinkuin hän eroitti kiitosuhrin lihavuuden: ja papin pitää sen polttaman alttarilla makiaksi hajuksi Herralle. Ja niin pitää papin häntä sovittaman, ja se annetaan anteeksi hänelle.
32. Mutta jos hän tuo lampaansa rikosuhriksi, niin tuokaan virheettömän uuhen.
33. Ja laskekaan kätensä rikosuhrin pään päälle ja teurastakaan sen rikosuhriksi siinä paikassa, missä polttouhri teurastetaan.
34. Ja papin pitää sormellansa ottaman rikosuhrin verta, ja paneman polttouhrin alttarin sarvein päälle, ja kaataman kaiken muun veren alttarin pohjaan.
35. Mutta kaiken lihavuuden pitää hänen eroittaman niinkuin kiitosuhrin lampaan lihavuus eroitettiin, ja papin pitää polttaman sen alttarilla Herran tuleksi. Ja niin pitää papin hänen rikoksensa sovittaman, jolla hän on rikkonut, ja se hänelle annetaan anteeksi.

5 LUKU

1. Jos joku sielu rikkoo, niin että hän kuulee jonkun kiroilevan, ja hän on sen todistaja, eli on sen nähnyt taikka tietänyt, ja ei ilmoita siitä, hän on vikapää vääryyteen.
2. Eli jos joku sielu rupee johonkuhun saastaiseen kappaleeseen, taikka saastaisen metsän eläimen raatoon, eli saastaisen karjan raatoon eli saastaisen madon raatoon, ja se olis hänelle tietämätöin: hän on saastainen ja vikapää.
3. Eli jos hän rupee saastaiseen ihmiseen, millä ikänänsä saastaisuudella ihminen taitaa saastaiseksi tulla, tietämätä, ja sen sitte ymmärtää, se on vikapää.
4. Eli jos joku sielu vannoo, niin että hänen suustansa käy ajattelemata pahoin eli hyvin tehdä, kaikki kuin ihminen vannoo huomaitsemata, ja sen sitte ymmärtää: hän on vikapää yhteen näistä.
5. Koska hän on vikapää johonkuhun näistä, ja tunnustaa, että hän siinä rikkonut on:

6. Niin pitää hänen tämän rikoksensa vian edestä, kuin hän rikkonut on, tuoman laumasta Herralle uuhen eli vuohen rikosuhriksi: niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa.
7. Jollei hänellä ole lammasta, niin tuokaan Herralle rikoksensa edestä, jolla hän rikkonut on, kaksi mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa: yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi.
8. Ja viekään ne papille: hänen pitää sen ensimäisen uhraaman rikosuhriksi ja vääntämän sen niskat ja ei kuitenkaan päätä erinänsä repäisemän,
9. Ja pitää priiskottaman alttarin seinän rikosuhrin verellä, ja antaman sen veren, joka jää, vuotaa alttarin pohjaan. Se on rikosuhri.
10. Toisen pitää hänen uhraaman polttouhriksi tavan jälkeen. Ja niin pitää papin sovittaman hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan hänelle anteeksi.
11. Jollei hänelle ole kahta mettistä eli kahta kyhkyläisen poikaa, niin tuokaan uhrinsa, rikoksensa edestä, kymmenenen osan ephaa sämpyläjauhoja rikosuhriksi. Mutta ei hänen pidä öljyä sen päälle paneman, eikä pyhää savua; sillä se on rikosuhri.
12. Ja hänen pitää sen viemän papille, ja papin pitää siitä ottaman pivon täyden muistoksi, ja polttaman sen alttarilla Herralle tuliuhriksi: tämä on rikosuhri.
13. Ja papin pitää niin sovittaman hänelle hänen rikoksensa, jolla hän rikkonut on, ja se annetaan anteeksi hänelle. Ja sen pitää oleman papin oman niinkuin ruokauhrinkin.
14. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
15. Jos joku sielu kovasti rikkoo ja erehdyksestä syntiä tekee jossakussa joka Herralle pyhitetty on, hänen pitää Herralle tuoman vikauhrin, virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen hopiapainoon, pyhän siklin jälkee, vikauhriksi.
16. Siihen myös, mitä hän on rikkonut pyhitetyssä, pitää hänen sen antaman jällensä, ja pitää sen tykö antaman viidennen osan, ja antaman sen papille: ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrin oinaalla, niin se hänelle annetaan anteeksi.
17. Ja jos joku sielu rikkoo ja tekee vastoin jotakuta Herran käskyä, jota ei hänen pitänyt tekemän, ja ei sitä tietänyt: hän on vikapää vääryyteen,
18. Ja pitää tuoman papille virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen vikauhriksi: ja papin pitää sovittaman hänelle hänen tietämättömyytensä, kun hän tehnyt on tietämätä, niin se hänelle annetaan anteeksi.
19. Se on vikauhri: sillä vikaan hän kaiketikin Herran edessä joutunut on.

6 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Jos joku sielu tekee syntiä ja rikkoo kovasti Herraa vastaan, kieltäen lähimmäiseltänsä sen, minkä hän hänen haltuunsa antanut on, eli sen, jonka hän hänelle (muutoin) käteen antanut on, taikka jonka hän väkivallalla ottanut on, eli vääryydellä on saattanut allensa:
3. Eli sen joka kadotettu oli, löytänyt on, ja kieltää sen väärällä valalla, eli mikä ikänänsä se olis, jossa ihminen lähimmäistänsä vastaan rikkoo;
4. Koska hän niin rikkoo ja tulee vikapääksi, niin pitää hänen antaman jällensä, mitä hän väkivallalla ottanut on ja vääryydellä on saattanut allensa eli sen mikä hänen haltuunsa annettu oli, eli kadotetun kuin hän löytänyt on,
5. Eli jonka tähden hän väärän valan tehnyt on, sen pitää hänen kaikki tyynni antaman jällensä ja vielä sitte viidennen osan päälliseksi: sille, jonka se oma oli, pitää hänen sen antaman vikauhrinsa päivänä.
6. Mutta vikauhrinsa pitää hänen tuoman Herralle: virheettömän oinaan laumasta, sinun arvios jälkeen vikauhriksi, papin tykö.
7. Ja papin pitää sovittaman hänen Herran edessä, niin hänelle annetaan anteeksi, mitä ikänänsä se olis, kaikista niistä mitä hän tehnyt on, jossa hän itsensä vikapääksi saatti.
8. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
9. Käske Aaronille ja hänen pojillensa sanoen: tämä on polttouhrin sääty: polttouhrin pitää palaman alttarilla kaiken yötä aamuun asti. Ja alttarilla tulen pitää sen päällä palaman.
10. Ja papin pitää yllensä pukeman liinahameen, ja vetämän liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja korjaaman tuhan alttarilta, sitte kuin tuli polttouhrin kuluttanut on, ja paneman sen alttarin viereen.
11. Ja sitte pitää riisuman vaatteensa, ja toisiin vaatteisiin itsensä pukeman, ja sitte tuhan viemän ulos leiristä puhtaaseen paikkaan.
12. Tuli pitää palaman alttarilla, ja ei koskaan sammuman. Ja papin pitää halot sen päällä joka aamu sytyttämän, ja hänen pitää asettaman polttouhrin sen päälle, ja polttaman kiitosuhrin lihavuuden sen päällä.
13. Tuli pitää alinomaa palaman alttarilla, ja ei koskaan sammutettaman.
14. Ja tämä on ruokauhrin sääty, jonka Aaronin pojat uhraaman pitää alttarilla, Herran eteen:
15. Papin pitää ottaman pivon täyden sämpyläjauhoja ruokauhrista, ja öljystä, ja kaiken pyhän savun, joka ruokauhrin päällä on, ja sen polttaman alttarilla lepytyshajuksi ja muistoksi Herralle.
16. Ja sen tähteet pitää Aaronin poikinensa syömän: happamatoinna pitää se syötämän, pyhässä siassa,

seurakunnan majan pihassa pitää heidän sen syömän.
17. Ja ei heidän pidä leipoman sitä hapatuksen kanssa; sillä se on heidän osansa, jonka minä heille minun tuliuhristani antanut olen: se pitää oleman kaikkein pyhin, niinkuin rikosuhri ja niinkuin vikauhri.
18. Jokainen miehenpuoli Aaronin lapsista pitää sen syömän. Se olkoon alinomainen sääty teidän sukukunnissanne Herran tuliuhrista. Jokainen kuin niihin rupee, se pitää pyhitetty oleman.
19. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
20. Tämän pitää oleman Aaronin ja hänen poikainsa uhri, jonka heidän pitää uhraaman Herralle voidelluspäivänänsä: kymmenenennen osan ephaa sämpyläjauhoja alinomaiseksi ruokauhriksi, puolen aamulla ja puolen ehtoolla.
21. Pannussa sinun sen tekemän pitää öljyn kanssa, ja sen kypsettynä tuoman: ja leivottuina kappaleina sinun sen uhraaman pitää, lepytyshajuksi Herralle.
22. Ja papin, joka hänen pojistansa hänen siaansa voideltu on, pitää sen tekemän. Tämä on ijankaikkinen sääty Herralle, se pitää kaikki poltettaman.
23. Sillä kaikki papin ruokauhri pitää kokonansa poltettaman, ei sitä pidä syötämän.
24. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
25. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: tämä on rikosuhrin sääty: kussa paikassa polttouhri teurastetaan, siinä pitää myös rikosuhri teurastettaman Herran edessä, ja se on kaikkein pyhin.
26. Pappi, joka rikosuhria uhraa, pitää sen syömän: pyhällä sialla sen syötämän pitää, seurakunnan majan pihalla.
27. Kuka ikänänsä hänen lihaansa rupee, se pitää pyhitetty oleman, ja vaatteen, jonka päälle se veri priiskotetaan, pitää sinun pesemän pyhässä siassa.
28. Ja se saviastia, jossa se keitetään, pitää rikottaman. Jos se on vaskisessa padassa keitetty, niin se pitää hivutettaman, ja vedellä virutettaman.
29. Kaikki miehenpuolet papeista pitää syömän sen; sillä se on kaikkein pyhin.
30. Mutta kaikki se rikosuhri, jonka veri viedään seurakunnan majaan, sovinnoksi pyhään siaan, sitä ei pidä syötämän, vaan tulella poltettaman.

7 LUKU

1. Ja tämä on vikauhrin sääty: se on kaikkein pyhin.
2. Siinä paikassa, kussa polttouhri teurastetaan, pitää myös teurastettaman vikauhri, ja sen veri pitää

priiskotettaman alttarille ympärinsä.
3. Ja kaikki sen lihavuus pitää uhrattaman, sekä häntä että lihavuus, joka sisällykset peittää.
4. Ja ne kaksi munaskuuta sen lihavuuden kanssa, joka niiden päällä on lanteissa: ja maksan kalvon munaskuiden kanssa pitää hänen eroittaman.
5. Niin pitää papin sen polttaman alttarilla tuliuhriksi Herralle; se on vikauhri.
6. Jokainen miehenpuoli papeista pitää syömän sen; pyhässä siassa pitää se syötämän; sillä se on kaikkein pyhin.
7. Niinkuin rikosuhri on, niin pitää myös vikauhrin oleman; sillä yhtäläinen pitää heidän molempain säätynsä oleman: ja se pitää sen papin oma oleman, joka sillä sovittaa.
8. Sen papin, joka polttouhrin uhraa, pitää polttouhrin vuota oma oleman, jonka hän uhrannut on.
9. Ja kaikkinainen ruokauhri, joka pätsissä kypsetty on, ja kaikki kuin pannussa eli halstarilla valmistettu on, sen pitää papin oman oleman, joka sen uhraa.
10. Ja kaikkinainen ruokauhri, joka öljyllä sekoitettu, taikka kuiva on, sen pitää kaikkein Aaronin lasten oman oleman, yhden niinkuin toisenkin.
11. Ja tämä on kiitosuhrin sääty, joka Herralle uhrataan:
12. Jos he tahtovat tehdä ylistysuhria, niin heidän pitää uhraaman ylistysuhrin sivussa happamattomia leipiä, sekoitettuja öljyllä, ja happamattomia ohukaisia kyrsiä, voidelluita öljyllä, ja pannussa kypsetyitä sämpyläleipiä sekoitettuja öljyllä.
13. Mutta senkaltaisia uhreja pitää heidän tekemän hapanneen kyrsän päälle, heidän kiitosuhrinsa ylistysuhriksi.
14. Ja yksi kaikista niistä pitää uhrattaman Herralle ylennysuhriksi, ja sen pitää papin oman oleman, joka priiskottaa kiitosuhrin vereen.
15. Ja ylistysuhrin liha hänen kiitosuhrissansa pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on, ja ei mitään pidä tähteeksi jätettämän huomeneksi.
16. Mutta jos joku lupauksesta taikka hyvästä tahdosta uhraa, niin se pitää sinä päivänä syötämän, jona se uhrattu on; mutta jos jotakin tähteeksi jää uhrista toiseksi päiväksi, niin pitää se myös syötämän.
17. Mutta se mikä tähteeksi jää siitä uhrin lihasta, niin se kolmantena päivänä pitää poltettaman tulessa.
18. Mutta jos joku syö kolmantena päivänä siitä uhratusta lihasta, joka on hänen kiitosuhristansa, niin ei ole hän otollinen, joka sen on uhrannut, eikä se hänelle pidä luettaman, mutta se on kauhistus; ja jokainen sielu, joka sitä syö, on vikapää pahaan tekoon.
19. Mutta se liha, joka sattuu johonkuhun saastaisuuteen, ei pidä syötämän, mutta tulessa poltettaman.

Joka puhdas on, se pitää syömän lihasta.
20. Ja se sielu, joka syö kiitosuhrin lihasta, siitä mikä Herran oma on, ja hänen saastaisuutensa on hänen päällänsä, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa.
21. Jos joku sielu rupee johonkuhun saastaisuuteen, olkoon se saastainen ihminen eli saastainen eläin eli joku muu saastainen kauhistus, ja syö kiitosuhrin lihasta siitä mikä Herran oma on, se pitää hävitettämän kansoistansa.
22. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
23. Puhu Israelin lapsille, sanoen: ei teidän pidä mitään lihavuutta syömän härjistä, lampaista ja vuohista.
24. Raadon eli haaskan lihavuus pantakoon kaikkinaisiin tarpeisiin: mutta ei teidän pidä sitä kaiketikaan syömän.
25. Sillä joka syö lihavuutta siitä eläimestä, joka Herralle tuliuhriksi annettu on, se sielu pitää hävitettämän kansoistansa.
26. Ei teidän pidä myös verta syömän kaikissa teidän asumasioissanne, ei linnuista, eikä eläimistä.
27. Jokainen sielu, joka syö jotain verta, se pitää hävitettämän kansoistansa.
28. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
29. Puhu Israelin lapsille, sanoen: se joka Herralle kiitosuhrinsa uhraa, hänen pitää tuoman, mikä Herralle kiitosuhriksi tulee.
30. Mutta hänen pitää sen kantaman kädessänsä Herran tuliuhriksi: rinnan lihavuuden pitää hänen tuoman rinnan kanssa, että ne pitää oleman häälytysuhriksi Herralle.
31. Mutta papin pitää polttaman lihavuuden alttarilla, ja rinnan pitää Aaronin ja hänen poikainsa oleman.
32. Ja oikian lavan pitää teidän antaman papille ylennysuhriksi, teidän kiitosuhristanne.
33. Ja joka uhraa kiitosuhrin verta ja lihavuutta Aaronin pojista, hänen pitää saaman oikian lavan osaksensa.
34. Sillä häälytysrinnan ja ylennyslavan olen minä ottanut Israelin lapsilta heidän kiitosuhristansa, ja olen sen antanut papille Aaronille ja hänen pojillensa ijankaikkiseksi säädyksi, Israelin lapsilta.
35. Tämä on Aaronin ja hänen poikainsa voitelus Herran tuliuhrista, siitä päivästä, jona he Herralle papiksi annettiin.
36. Jotka Herra käski sinä päivänä, jona hän heidän voiteli, annettaa heille Israelin lapsilta, ijankaikkiseksi säädyksi heidän sukukunnissansa.
37. Ja tämä on sääty polttouhrista, ruokauhrista, rikosuhrista, vikauhrista, niin myös täytösuhrista ja kiitosuhrista.
38. Jonka Herra Mosekselle käski Sinain vuorella; sinä päivänä, jona hän käskyn antoi hänelle Israelin

lasten tykö, että heidän pitää uhraaman uhrinsa Herralle Sinain korvessa.

8 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Ota Aaron poikinensa ja vaatteet, ja voidellusöljy: niin myös mulli rikosuhriksi, ja kaksi oinasta, ja myös kori happamattomia leipiä.
3. Ja kokoo kaikki kansa, seurakunnan majan oven eteen.
4. Moses teki niinkuin Herra hänelle käskenyt oli: ja kokosi kansan seurakunnan majan oven eteen.
5. Ja Moses sanoi kansalle: tämä on se minkä Herra on käskenyt tehdä.
6. Ja Moses otti Aaronin poikinensa, ja pesi heidät vedellä.
7. Ja puetti hänen yllensä hameen, ja vyötti hänen vyöllä ja puetti hänen ylishameella, ja pani päällisvaatteen hänen päällensä: niin myös vyötti hänen päällisvaatteen vyöllä, ja vaatetti hänen sillä.
8. Ja pani hänen päällensä rintavaatteen: ja pani rintavaatteen päälle valkeudet ja täydellisyydet.
9. Ja pani hiipan hänen päähänsä: ja pani hiipan päälle hänen otsallensa kultaisen otsalehden, pyhän kruunun, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.
10. Ja Moses otti voidellusöljyn, ja voiteli majan ja kaikki mitä siinä oli: ja pyhitti ne.
11. Ja priiskotti sitä seitsemän kertaa alttarille, ja voiteli alttarin ja kaikki sen astiat, ja pesoastian jalkoinensa, ja pyhitti ne.
12. Ja kaasi voidellusöljyä Aaronin pään päälle, ja voiteli hänen ja pyhitti.
13. Ja Moses toi aaronin pojat, ja puetti heidän yllensä hameet, vyötti heidät vyöllä, ja sitoi lakit heidän päähänsä: niin kuin Herra hänelle käskenyt oli.
14. Ja antoi tuoda mullin rikosuhriksi ja Aaron poikinensa pani kätensä rikosuhrin mullin pään päälle,
15. Ja teurasti sen. Ja Moses otti verestä, ja pani sormellansa alttarin sarviin ympärinsä, ja puhdisti alttarin, ja kaasi veren alttarin pohjalle, ja pyhitti sen, sovittaaksensa (kansaa) sen päällä.
16. Ja otti kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon, ja molemmat munaskuut, ynnä lihavuuden kanssa, ja Moses suitsutti ne alttarilla.
17. Mutta mullin vuotinensa, lihoinensa ja sontinensa poltti hän tulessa ulkona leiristä, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.
18. Ja hän toi oinaan polttouhriksi, ja Aaron poikinensa panivat kätensä oinaan pään päälle.
19. Ja se teurastettiin, ja Moses priiskotti hänen verensä alttarille ympäri.

20. Ja leikkasi oinaan kappaleiksi, ja Moses suitsutti pään ja kappaleet ja lihavuuden,
21. Ja pesi sisällykset ja jalat vedellä; ja Moses suitsutti koko oinaan alttarilla: se on polttouhri makiaksi hajuksi, se on tuliuhri Herralle, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.
22. Ja toi myös toisen oinaan, täytösuhrin oinaan, ja Aaron poikinensa pani kätensä oinaan pään päälle.
23. Ja Moses teurasti sen ja otti hänen vertansa, ja sivui Aaronin oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen.
24. Ja Moses toi myös Aaronin pojat, ja sivui verellä heidän oikian korvansa lehden, ja heidän oikian kätensä peukaloon, ja heidän oikian jalkansa isoon varpaaseen, ja Moses priiskotti veren alttarille ympäri.
25. Ja otti lihavuuden ja saparon ja kaiken sisällysten lihavuuden, ja maksan kalvon ja molemmat munaskuut heidän lihavuutensa kanssa, niin myös oikian lavan.
26. Hän otti myös korista, jossa happamattomat leivät olivat Herran edessä, yhden happamattoman kyrsän, ja öljyllä voidellun kyrsän, ja ohukaisen kyrsän, ja pani ne lihavuuden ja oikian lavan päälle,
27. Ja antoi kaikki nämät Aaronin käsiin, ja hänen poikainsa käsiin, ja häälytti ne häälytykseksi Herran edessä.
28. Ja sitte otti Moses ne heidän käsistänsä ja poltti alttarilla polttouhrin päällä: se on täytösuhri lepytyshajuksi, se on tuliuhri Herralle.
29. Ja Moses otti rinnan ja häälytti sen häälytykseksi Herran edessä: täytösuhrin oinaasta sai Moses osan, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli.
30. Ja Moses otti voidellusöljyä ja verta, joka oli alttarilla, ja priiskotti Aaronin ja hänen vaatettensa päälle, niin myös hänen poikainsa ja heidän vaatettensa päälle, ja pyhitti niin Aaronin ja hänen vaatteensa, niin myös hänen poikansa ja heidän vaatteensa hänen kanssansa.
31. Ja Moses sanoi Aaronille ja hänen pojillensa: keittäkäät lihaa seurakunnan majan oven edessä, ja syökäät se siinä paikassa, niin myös leipää, joka täytösuhrin korissa on, niinkuin minä käskin sanoen: Aaron poikinensa pitää ne syömän.
32. Vaan mitä jää tähteeksi lihasta ja leivästä, sen teidän pitää polttaman tulessa.
33. Ja ei teidän pidä lähtemän seitsemänä päivänä seurakunnan majan ovesta, siihenasti, koska tiedän täytösuhrinne päivät täytetään; sillä seitsemänä päivänä teidän kätenne täytetään.
34. Niinkuin se tänäpänä tapahtunut on, niin Herra on käskenyt tehtää, että te sovitettaisiin.
35. Ja teidän pitää oleman seitsemän päivää seurakunnan majan oven edessä, yli päivää ja yötä, ja teidän pitää ottaman vaarin Herran vartioista, ettette kuolisi; sillä niin on minulle käsketty.
36. Ja Aaron poikinensa teki kaiken sen, kuin Herra Moseksen kautta käskenyt oli.

9 LUKU

1. Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että Moses kutsui Aaronin ja hänen poikansa, niin myös vanhimmat Israelista.
2. Ja sanoi Aaronille: ota sinulles nuori vasikka rikosuhriksi, ja oinas polttouhriksi, molemmat virheettömät, ja tuo Herran eteen.
3. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: ottakaat kauris rikosuhriksi, ja vasikka ja karitsa, molemmat vuosikuntaiset ja virheettömät, polttouhriksi.
4. Ja myös härkä ja oinas uhrattaa kiitosuhriksi Herran edessä, ja ruokauhri sekoitettu öljyllä; sillä tänäpänä ilmestyy Herra teille.
5. Ja he toivat ne kuin Moses käskenyt oli, seurakunnan majan oven eteen: ja kaikki kansa kävi edes, ja seisoi Herran edessä.
6. Niin sanoi Moses: tämä on se, minkä Herra käskenyt on teidän tehdä, ja Herran kunnia ilmestyy teille.
7. Ja Moses sanoi Aaronille: astu alttarin tykö, ja tee rikosuhris, ja poltouhris ja sovita sinuas ja kansaa, ja tee sitte kansan uhri ja sovita heitä, niinkuin Herra käskenyt on.
8. Ja Aaron astui alttarin tykö ja teurasti vasikan rikosuhriksensa.
9. Ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen tykönsä, ja hän kasti sormensa vereen, ja sivui alttarin sarviin, ja veren kaasi hän alttarin pohjalle.
10. Ja lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon rikosuhrista, poltti hän alttarilla, niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt.
11. Mutta lihan ja nahan poltti hän tulessa ulkona leiristä.
12. Sitte hän teurasti polttouhrin, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänen tykönsä, ja hän priiskotti sen alttarille ympäri.
13. Ja he toivat myös polttouhrin hänelle, kappaleiksi leikatun, ja pään, ja hän poltti ne alttarilla.
14. Ja hän pesi sisällykset ja jalat, ja poltti ne polttouhrin päällä, alttarilla.
15. Sitte kantoi hän kansan uhrin edes, ja otti kauriin, joka oli kansan rikosuhri, ja teurasti sen, ja teki siitä rikosuhrin, niinkuin sen entisenkin.
16. Ja hän toi myös polttouhrin, ja valmisti sen tavan jälkeen.
17. Ja toi ruokauhrin, ja otti siitä pivonsa täyden, ja poltti ne alttarilla, paitsi aamullista polttouhria.
18. Sitte teurasti hän härjän ja oinaan kansan kiitosuhriksi, ja Aaronin pojat kantoivat veren hänelle, ja hän priiskotti sen alttarin ympäri.

19. Mutta härjän lihavuuden, ja oinaan saparon, ja sisällysten lihavuuden, ja munaskuut, ja maksan kalvon:
20. Kaiken tämän lihavuuden panivat he rintain päälle, ja polttivat lihavuuden alttarilla.
21. Mutta rinnat ja oikian lavan häälytti Aaron häälytykseksi Herran edessä, niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
22. Ja Aaron nosti kätensä kansan puoleen, ja siunasi heitä: ja sittekuin hän rikosuhrin, polttouhrin ja kiitosuhrin tehnyt oli, meni hän alas.
23. Niin Moses ja Aaron menivät seurakunnan majaan, ja koska he jälleen sieltä läksivät, siunasivat he kansan. Niin Herran kunnia ilmestyi kaiken kansan edessä:
24. Sillä tuli tuli Herralta alas, ja kulutti polttouhrin, ja sen lihavuuden, alttarilta: ja koska kaikki kansa sen näki, riemuitsivat he sangen suuresti, ja lankesivat maahan kasvoillensa.

10 LUKU

1. Ja Aaronin pojat Nadab ja Abihu ottivat kumpikin suitsutusastiansa, ja panivat tulta niihin, ja panivat suitsutusta sen päälle: ja kantoivat vierasta tulta Herran eteen, jota ei hän heille ollut käskenyt.
2. Silloin läksi tuli Herralta, ja kulutti heidät; niin että he kuolivat Herran edessä.
3. Niin sanoi Moses Aaronille: tämä on se kuin Herra puhunut on, sanoen: Minä pyhitetään niissä, jotka minua lähestyvät, ja kaiken kansan edessä minä kunnioitetaan. Ja Aaron oli ääneti.
4. Mutta Moses kutsui Misaelin, ja Eltsaphanin, Usielin, Aaronin sedän pojat ja sanoi heille, tulkaat ja kantakaat teidän veljenne pyhän edestä: ulos leiristä.
5. Ja he tulivat ja kantoivat heidät hameinensa leiristä, niinkuin Moses oli sanonut.
6. Niin sanoi Moses Aaronille, ja hänen pojillensa Eleatsarille ja Itamarille: ei teidän pidä paljastaman teidän päätänne, eikä myös repimän teidän vaatteitanne, ettette kuolisi, ja ettei viha tulisi kaiken kansan päälle: mutta teidän veljenne koko Israelin huoneesta itkekään tätä paloa, jonka Herra sytyttänyt on.
7. Vaan ei teidän pidä menemän seurakunnan majan ovesta ulos, ettette kuolisi; sillä Herran voidellusöljy on teidän päällänne. Ja he tekivät Moseksen sanan jälkeen.
8. Ja Herra puhui Aaronille, sanoen:
9. Viinaa ja väkevää juomaa ei pidä sinun juoman, eikä sinun poikas sinun kanssa, koska te menette seurakunnan majaan, ettette kuolisi: se pitää oleman ijankaikkinen sääty teidän sukukunnillenne,
10. Että te eroitatte mikä pyhä ja ei pyhä, mikä saastainen ja puhdas on.
11. Ja että te opettaisitte Israelin lapsille kaikki oikeudet, kuin Herra heille Moseksen kautta puhunut on.

12. Ja Moses puhui Aaronille ja hänen jääneille pojillensa Eleatsarille ja Itamarille: ottakaat se, joka tähteeksi jäänyt on ruokauhrista, Herran tuliuhrista, ja syökäät se happamattomana alttarin tykönä; sillä se on kaikkein pyhin.
13. Ja teidän pitää sen syömän pyhällä sialla: sillä se on sinun oikeutes ja sinun poikais oikeus Herran tuliuhrista; sillä se on minulle niin käsketty.
14. Mutta häälytysrinnan ja ylennyslavan pitää sinun ja sinun poikas ja tyttäres sinun kanssas syömän puhtaalla paikalla; sillä tämä oikeus on sinulle ja sinun pojilles annettu Israelin lasten kiitosuhrista;
15. Sillä ylennyslapa ja häälytysrinta, lihavuus tuliuhrein kanssa, pitää kannettaman sisälle häälytettää häälytykseksi Herran edessä: sentähden pitää sen oleman sinulle ja sinun lapsilles ijankaikkiseksi säädyksi, niinkuin Herra käskenyt on.
16. Ja Moses etsi ahkerasti rikosuhrin kaurista, ja katso, se oli poltettu: ja vihastui Eleatsarin ja Itamarin Aaronin jääneiden poikain päälle, sanoen:
17. Miksi ette ole syöneet rikosuhria pyhällä paikalla? sillä se on kaikkein pyhin, ja hän on antanut teille sen, että teidän pitää kantaman kansan rikokset, ja sovittaman heitä Herran edessä.
18. Katso, hänen verensä ei ole tuotu pyhään: teidän olis pitänyt kaiketi syömän sen pyhässä, niinkuin minulle käsketty on.
19. Mutta Aaron sanoi Mosekselle: katso, tänäpänä ovat he uhranneet rikosuhrinsa ja polttouhrinsa Herran edessä. Ja minulle on senkaltainen asia tapahtunut: ja pitäiskö minun tänäpänä syömän rikosuhrista, olisko se Herralle otollinen?
20. Kun Moses sen kuuli, tyytyi hän siihen

11 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen heille:
2. Puhukaat Israelin lapsille, sanoen: nämät ovat eläimet, joita te saatte syödä, kaikkein eläinten seassa maan päällä.
3. Kaikista kaksisorkkaisista eläimistä, jotka sorkkansa kokonansa hajoittavat ja märhettivät, saatte te syödä.
4. Kuitenkin tätä ette mahda syödä niistä, jotka märhettivät ja ovat kaksisorkkaiset, nimittäin: kameli, joka kyllä märhettii, vaan ei hajota sorkkiansa, se on teille saastainen;
5. Kaninit märhettivät, mutta ei ole kaksisorkkaiset, sentähden ne ovat teille saastaiset;

6. Ja jänis myös märhettii, vaan ei ole kaksisorkkainen, sentähden se on teille saastainen;
7. Ja sika on kaksisorkkainen, joka kokonansa hajottaa sorkkansa, mutta ei märheti, sentähden se on teille saastainen.
8. Näiden lihaa ei teidän pidä syömän, eikä heidän raatoihinsa tarttuman; sillä ne ovat teille saastaiset.
9. Näitä te saatte syödä kaikista niistä jotka vesissä ovat: kaikki, joilla on uimukset ja suomukset vesissä, meressä ja virroissa, niitä teidän pitää syömän.
10. Mutta kaikki, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia meressä ja virroissa, kaikkein niiden seassa, jotka liikkuvat ja elävät vesissä, ne pitää oleman teille kauhistus.
11. Ne ovat teitä kauhistavat: niiden lihaa ei teidän pidä syömän, kauhistukaat heidän raatoansa.
12. Sillä kaikki, joilla ei ole uimuksia ja suomuksia vesissä, ne ovat teille kauhistus.
13. Näitä te kauhistukaat linnuista, eikä teidän niitä pidä syömän, sillä ne ovat kauhistus: Kotka, ja luukotka ja kalakotka;
14. Kokkolintu, ja harakka lainensa,
15. Ja kaikki kaarneet lainensa;
16. Strutsi, pääskyinen, louve ja haukka lainensa;
17. Huhkaja, merimetsäs ja hyypiä;
18. Yökkö, ruovonpäristäjä ja storkki;
19. Haikara ja mäkihaukka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi.
20. Ja kaikki, jotka liikkuvat lintuin seassa ja käyvät neljällä jalalla, pitää oleman teille kauhistus.
21. Kuitenkin näitä saatte te syödä linnuista, jotka liikkuvat ja käyvät neljällä jalalla: joilla ovat sääret jalkain päällä, hypellä maan päällä.
22. Ja näitä te saatte syödä heistä kuin on: arbe lainensa, ja selaam lainensa, ja hargol lainensa, ja hagab lainensa.
23. Vaan kaikki, jotka paitsi niitä ovat nelijalkaiset lintuin seassa, ne ovat teille kauhistus.
24. Ja ne pitää teidän saastaisena pitämän; ja jokainen kuin tarttuu heidän raatoihinsa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.
25. Ja jos joku heidän raatojansa kantaa, sen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
26. Ja jokainen eläin, joka on sorkallinen, vaan ei kaksisorkkainen, eikä märheti, ne ovat teille saastaiset; ja jokainen, kuin niihin tarttuu, pitää oleman saastainen.
27. Ja jokainen kuin käy kämmenellänsä kaikkein petoin seassa, jotka käyvät neljällä jalalla, ne ovat teille saastaiset; jokainen, kuin rupee heidän raatoihinsa, sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.

28. Ja joka kantaa heidän raatojansa, se peskään vaatteensa, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti; sillä kaikki nämät ovat saastaiset teille.
29. Ja nämät pitää oleman myös teille saastaiset niiden eläinten seassa, jotka matelevat maalla: myyrä, hiiri, maakrokodili, jokainen lainensa.
30. Stellio, kameleon, sisilisko, sinisisilisko ja salamandra.
31. Nämät ovat teille saastaiset kaikkein niiden seassa, kuin matelevat; ja jokainen kuin rupee heihin sittekuin he kuolleet ovat, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.
32. Ja kaikki, kuin senkaltainen raato päälle putoo pitää oleman saastainen, olis se kaikkinainen puuastia, eli vaate, eli nahka, eli säkki; ja kaikkinainen ase, jolla jotakin tehdään, pitää pantaman veteen, ja sen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti, niin se tulee puhtaaksi.
33. Ja kaikkinaiset savi-astiat, joihinka senkaltainen raato putoo, ovat kaikki saastaiset, ja mitä niissä on, ja pitää rikottaman.
34. Kaikki ruoka, jota syödään, jos se vesi tulee sen päälle, se on saastainen, ja kaikki juoma, jota juodaan senkaltaisista astioista, on saastainen.
35. Ja kaikki, kuin senkaltainen raato päälle putoo, se tulee saastaiseksi, olis se pätsi eli kattila, se pitää rikottaman; sillä se on saastainen, ja sen pitää oleman teille saastaisen.
36. Kuitenkin lähteet, kaivot ja lammikot ovat puhtaat; vaan jokainen, joka tarttuu heidän raatoonsa, sen pitää oleman saastaisen.
37. Ja jos senkaltainen raato lankee siemenen päälle, joka kylvetty on, niin on se kuitenkin puhdas.
38. Ja jos vettä kaadetaan siemenen päälle, ja lankee joku senkaltainen raato niiden päälle, niin se tulee teille saastaiseksi.
39. Ja jos joku eläin kuolee, jota teidän sopii syödä, se joka sen raatoon tarttuu, se on saastainen ehtoosen asti.
40. Se joka syö senkaltaista raatoa, hänen pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti, niin myös se, joka kantaa senkaltasia raatoja, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
41. Kaikki maalla matelevainen pitää oleman teille kauhistava, ja ei pidä sitä syötämän.
42. Ja jokainen kuin vatsallansa käy, ja jotka käyvät neljällä eli useammalla jalalla, kaikista, jotka matelevat maalla, ei pidä teidän niitä syömän; sillä ne ovat kauhistus.
43. Älkäät sielujanne kauhistavaiseksi tehkö kaikissa matelevaisissa, ja älkäät saastuttako teitänne niissä, niin että te tulette saastaiseksi.

44. Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, sentähden teidän pitää pyhittämän teitänne, että te tulisitte pyhäksi; sillä minäkin olen pyhä. Ei teidän pidä saastuttaman teidän sielujanne jollakin matelevaisella eläimellä, joka matelee maalla.
45. Sillä minä olen Herra, joka teidät johdatin Egyptin maalta, että minä olisin teidän Jumalanne, sentähden teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä.
46. Ja tämä on sääty kaikista eläimistä ja linnuista, ja kaikista, jotka vesissä liikkuvat, ja kaikkinaisista eläimistä, jotka maalla matelevat,
47. Että tietäisitte eroittaa puhtaat saastaisista: ja mitä eläimiä syödä saadaan, ja mitä eläimiä ei sovi syödä.

12 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano: koska vaimo siittää ja synnyttä poikalapsen, niin hänen pitää seitsemän päivää oleman saastaisen, niinkauvan kuin hän kärsii sairauttansa.
3. Ja kahdeksantena päivänä pitää ympärileikattaman hänen esinahkansa liha.
4. Mutta hänen pitää oleman kotona kolmeneljättäkymmentä päivää puhdistuksensa veressä; ei hänen pidä rupeeman yhteekään, mikä pyhä on, eikä hänen pidä pyhään tuleman, siihenasti kuin hänen puhdistuspäivänsä täytetään.
5. Mutta jos hän synnyttää piikalapsen, niin hänen pitää saastaisen oleman kaksi viikkoa, niinkauvan kuin hän kärsii sairauttansa, ja kuusiseitsemättäkymmentä päivää pitää hänen kotona oleman puhdistuksensa veressä.
6. Mutta koska hänen puhdistuspäivänsä pojan eli tyttären jälkeen ovat täytetyt, niin tuokaan vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi, ja kyhkyläisen pojan eli mettisen rikosuhriksi, papille seurakunnan majan oven eteen,
7. Jonka ne pitää uhraaman Herran edessä, ja sovittaman hänen, niin hän puhdistuu verensä juoksusta. Tämä on sääty pojan eli tyttären synnyttämisestä.
8. Jos ei hänellä ole varaa karitsaan, niin ottakaan kaksi mettistä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, toisen polttouhriksi ja toisen rikosuhriksi. Ja niin papin pitää sovittaman hänen, että hän puhdistettaisiin.

13 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Jos ihmisen ihoon tulee ajos, eli rupi, eli syhelmä, niinkuin spitalitauti tahtois tulla hänen ihoonsa, niin pitää hän vietämän papin Aaronin tykö, eli yhden hänen pojistansa pappein seasta.
3. Ja sitte kuin pappi näkee merkin ihossa, ja jos karvat merkissä ovat muuttuneet valkiaksi, ja haavan paikka on nähdä matalampi kuin muu iho hänen ruumiissansa, niin se on spitalitauti, sentähden pitää papin katseleman häntä ja tuomitseman hänen saastaiseksi.
4. Mutta jos hänen ihossansa on valkea syhelmä, eikä kuitenkaan näy olevan syvemmällä muuta ihoa, ja karvat ei ole muuttuneet valkiaksi, niin pitää papin hänen sulkeman sisälle seitsemäksi päiväksi.
5. Ja seitsemäntenä päivänä katselkaan pappi häntä, jos haavat näkyvät hänessä olevan niinkuin ennekin, ja ei ole levinneet hänen ihossansa, niin papin pitää hänen jälleen toiseksi seitsemäksi päiväksi sulkeman sisälle.
6. Ja koska pappi taas katselee hänen toisena seitsemäntenä päivänä ja löytää haavat rauvenneeksi, eikä levinneeksi hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä se on syhelmä: ja pitää pesemän vaatteensa, ja niin on hän puhdas.
7. Mutta jos rupi leviää hänen ihossansa, sitte kuin hän on papilta katsottu ja puhtaaksi sanottu, niin hän pitää katsottaman toisen kerran papilta.
8. Jos siis pappi näkee, että ruvet ovat levinneet hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi: se on spitali.
9. Mutta koska spitalin haava tulee ihmiseen, niin hän pitää vietämän papin tykö.
10. Ja koska pappi näke valkian ajoksen tulleeksi hänen ihoonsa, ja karvat vaalistuneeksi, ja elävän lihan olevan ajoksessa.
11. Niin on vanha spitali hänen ihossansa, ja sentähden pitää papin tuomitseman häntä saastaiseksi, ja ei silleen sulkeman sisälle, sillä hän on jo saastainen.
12. Ja jos spitali kovin leviää hänen ihossansa, ja täyttää koko ihonsa, päästä niin jalkoihin, kaiken sen jälkeen, mitä pappi näkee silmäinsä edessä.
13. Koska pappi katsoo ja näkee spitalin peittäneeksi koko hänen ihona, niin pitää hän tuomitseman hänen puhtaaksi, sentähden että kaikki on hänessä muuttunut valkiaksi; sillä hän on puhdas.
14. Mutta jona päivänä elävä liha hänessä näkyy, niin hän tuomitaan saastaiseksi,
15. Ja pappi nähtyänsä elävän lihan, pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä elävä liha on saastainen, ja se on spitali.

16. Mutta jos se elävä liha muuttuu jälleen valkiaksi, niin pitää hänen tuleman papin tykö,
17. Ja koska pappi näkee haavat muuttuneen valkiaksi, niin papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä hän on puhdas.
18. Ja jos jonkun ihoon tulee paisuma, ja paranee jälleen,
19. Ja sitte siihen siaan tulee jotakin valkiaa eli punaista rakkoa, se pitää katsottaman papilta.
20. Koska pappi näkee sen paikan matalammaksi muuta ihoa, ja karvat ovat muuttuneet valkiaksi, niin papin pitää hänen tuomitseman saastaiseksi; sillä siitä paisumasta on spitali tullut.
21. Mutta jos pappi näkee, ettei karvat ole siinä muuttuneet valkiaksi, ja ei ole matalampi kuin muukaan iho, ja se on kadonnut, niin papin pitää sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi.
22. Mutta jos se paljo levenee hänen ihossansa, niin pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava.
23. Mutta jos se syhelmä pysyy siallansa, ja ei levitä itseänsä, niin se on paisuman arpi, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi.
24. Ja jos jonkun iho tulee rupiin tulen poltteesta ja polton haavat ovat punaiset taikka valkiat,
25. Ja pappi näkee sen karvat muuttuneeksi valkiaksi, siitä kuin palanut on, ja matalammaksi muuta ihoa, niin on spitali tullut siitä poltteesta: sentähden pitää papin tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitalin haava.
26. Mutta jos pappi näkee, ettei karvat palaneessa ole muuttuneet valkiaksi, eikä matalammaksi ole tullut muuta ihoa, ja on siitä kadonnut, niin pitää papin sulkeman hänen sisälle seitsemäksi päiväksi.
27. Ja seitsemäntenä päivänä pitää papin katseleman häntä: jos se on paljo levinnyt hänessä, niin papin pitää tuomitseman hänen saastaiseksi; sillä se on spitali.
28. Mutta jos se on alallansa pysynyt palaneessa, eikä ole levinnyt hänen ihossansa, mutta on kadonnut, niin se on arpi palaneen jälkeen, ja papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi; sillä se on arpi palaneen jälkeen.
29. Jos mieheen eli vaimoon tulee syhelmä, päähän eli partaan,
30. Ja pappi katsoo sen ruven ja näkee sen matalammaksi muuta ihoa, ja karvat tulevat siitä paikasta keltaiseksi ja harvemmaksi, niin papin pitää tuomitseman sen saastaiseksi; sillä se on rupi, se on spitali päässä eli parrassa.
31. Mutta jos pappi näkee, ettei se rupi ole matalampi muuta ihoa, ja karvat ei ole hänessä mustat, niin pitää papin sulkeman hänen, jolla rupihaava on, sisälle seitsemäksi päiväksi.
32. Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä näkee, ettei rupi ole levinnyt ihossa, eikä ole keltaisia karvoja, ja

ei ole rupi matalampi nähdä muuta ihoa,
33. Pitää hänen ajeleman itsensä, kuitenkin ettei hän ajele rupea ja papin pitää hänen, jolla rupi on, sulkeman sisälle toiseksi seitsemäksi päiväksi;
34. Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä näkee ruven, ja löytää, ettei rupi ole levinnyt ihossa, ja ei ole matalampi muuta ihoa, niin papin pitää tuomitseman hänen puhtaaksi, ja hänen pitää pesemän vaatteensa, ja niin puhdas oleman.
35. Mutta jos rupi kovin levittää itsensä ihoon hänen puhdistuksensa jälkeen,
36. Ja pappi näkee ruven levinneeksi ihossa, niin ei pidä papin silleen kysymän, jos karvat ovat keltaiset; sillä hän on saastainen.
37. Jos se on silmäin edessä nähdä, että rupi on yhdellänsä ollut, ja siitä ovat mustat karvat käyneet ulos, niin rupi on parantunut, ja hän on puhdas: sentähden pitää papin hänen puhtaaksi sanoman.
38. Ja jos miehen eli vaimon ihoon tulee valkia syhelmä,
39. Ja pappi näkee sen rauvenneeksi, niin on valkia rupi tullut hänen ihoonsa, ja hän on puhdas.
40. Jos miehen hiukset päästä lähtevät, niin että hän tulee paljaspääksi, hän on puhdas.
41. Ja jos ne etiseltä puolelta päätä lähtevät, niin hän on otsalta paljas, ja on puhdas.
42. Mutta jos joku valkea taikka punainen haava tulee paljaan päälle, niin on siihen spitali tullut paljaan pään eli otsan päälle;
43. Sentähden pitää papin katsoman häntä, ja koska hän näkee valkian eli punaisen haavan tulleen paljaan pään eli otsan päälle, että se näkyy niinkuin muukin spitali ihossa,
44. Niin hän on spitalinen ja saastainen mies, ja papin pitää kaiketi tuomitseman hänen saastaiseksi, senkaltaisen haavan tähden hänen päässänsä.
45. Joka spitalinen on, hänen vaatteensa pitää revityt oleman, ja pää avoin, suu peitetty, ja hänen pitää huutaman: saastainen! saastainen!
46. Niinkauvan kuin haava hänessä on, pitää hänen saastainen oleman, yksinänsä asuman ja hänen asuinsiansa ulkona leiristä oleman.
47. Jos jonkun vaatteeseen tulee tulee spitalin haava, olkoon se lankainen eli liinainen,
48. Loimeen eli kuteesen, olkoon se liinainen eli villainen, elikkä nahkaan, elikkä kaikkinaiseen nahkavaatteeseen:
49. Ja jos se haava kovin vihertyy, eli paljo punertuu vaatteessa, eli nahassa, eli loimessa, eli kuteessa, eli jossakussa kappaleessa, joka nahasta tehty on, se on spitalin haava; sentähden pitää papin häntä katsoman.

50. Ja koska pappi senkaltaisen haavan näkee, niin hänen pitää sen sulkeman sisälle seitsemäksi päiväksi;
51. Ja jos hän seitsemäntenä päivänä näkee että haava on levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, nahassa, eli jossakussa kappaleessa joka nahasta tehty on, niin on se kuluttavainen spitali, ja se haava on saastainen.
52. Ja hänen pitää vaatteet polttaman, loimen ja kuteen, eli mikä se olis, liinainen eli lankainen, eli kaikkinainen joka nahasta tehty on, jossa senkaltainen haava on; sillä se on kuluttavainen spitali, ja pitää tulessa poltettaman.
53. Ja jos pappi näkee, ettei haava ole levinnyt vaatteessa, loimessa eli kuteessa, eli kaikkinaisessa kappaleessa joka nahasta on,
54. Niin pitää papin käskemän pestä sen, jossa haava on, ja pitää hänen sulkeman sisälle jällensä toiseksi seitsemäksi päiväksi.
55. Ja koska pappi näkee haavan, sittekuin se pesty on, ettei haava ole muuttunut hänen silmäinsä edessä, eikä myös ole levinnyt, niin se on saastainen, ja pitää tulessa poltettaman; sillä se on syvälle itsensä laskenut, ja on sen paljaaksi kuluttanut.
56. Jos pappi näkee, ette haava kadonnut on sittekuin se pestiin, niin hänen pitää sen repäisemän pois vaatteesta, nahasta, loimesta eli kuteesta.
57. Ja jos se vielä sitte näkyy vaatteessa, loimessa, kuteessa eli kaikkinaisessa nahkavaatteessa, niin se on pisama, ja se pitää poltettaman tulessa ynnä sen kanssa, jossa se haava on.
58. Mutta vaate, loimi, kude, eli kaikkinainen nahkakalu, kuin pesty on, joista haava kadonnut on; se pitää vastuudesta pestämän ja puhdas oleman.
59. Tämä on sääty spitalisesta ruvesta vaatteessa, liinaisessa, lankaisessa loimessa eli kuteessa, ja kaikkinaisessa nahkavaatteessa: niitä puhtaaksi eli saastaiseksi sanoa.

14 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Ja tämä on spitalisen sääty: koska hän puhdistetaan, hän pitää tuotaman papin tykö.
3. Ja papin pitää käymän ulos leiristä, katselemaan häntä, jos spitalin haava on parantunut spitalisesta.
4. Ja pappi käskekään sen, joka puhdistetaan, ottaa kaksi elävää puhdasta lintua, ja sedripuuta, ja tulipunaiseksi painettua villaa, ja isoppia.
5. Ja pappi käskekään sen teurastaa yhden linnun saviastiassa, vuotavan veden tykönä.

6. Ja ottakaan elävän linnun sedripuun kanssa, tulipunalla painetun villan ja isopin, ja kastakaan tapetun linnun vereen, vuotavan veden tykönä.
7. Ja priiskottakaan spitalista puhdistettavan päälle seitsemän kertaa: ja niin puhdistakaan hänen, ja antakaan elävän linnun lentää kedolle.
8. Mutta puhdistettu peskään vaatteensa, ja ajelkaan kaikki hiuksensa, ja peskään itsensä vedessä ja niin on hän puhdas. Menkään sitte leiriin, kuitenkin asukaan ulkona majastansa seitsemän päivää.
9. Ja seitsemäntenä päivänä pitää hänen ajeleman kaikki hiukset päästänsä, ja partansa ja karvat silmäkulmistansa, niin että kaikki karvat ovat ajellut, ja pitää pesemän vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, niin on hän puhdas.
10. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman kaksi virheetöintä karitsaa, ja virheettömän vuosikuntaisen lampaan, niin myös kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, ja yhden login öljyä.
11. Niin pitää papin, joka puhdisti, asettaman puhdistetun ja tämän kalun, Herran eteen seurakunnan majan oven edessä.
12. Ja papin pitää ottaman yhden karitsan, ja uhraaman vikauhriksi, öljylogin kanssa, ja pitää ne häälyttämäm häälytykseksi Herran edessä.
13. Ja sitte teurastaman karitsan sillä paikalla, kussa rikosuhri ja polttouhri teurastetaan, pyhässä siassa; sillä niinkuin rikosuhri, niin myös vikauhrikin on papin oma; sillä se on kaikkein pyhin.
14. Ja papin pitää ottaman vikauhrin verta ja sivuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen.
15. Ja papin pitää ottaman öljylogista ja vuodattaman papin vasempaan käteen.
16. Ja papin pitää kastaman oikian kätensä sormen öljyyn, joka hänen vasemmassa kädessänsä on, ja priiskottaman öljyä sormellansa seitsemän kertaa Herran edessä.
17. Vaan käteensä jääneestä öljystä pitää papin paneman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikiaan peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle.
18. Käteensä jääneen öljyn, pitää papin paneman puhdistetun pään päälle, ja papin pitää sovittaman häntä Herran edessä.
19. Ja papin pitää tekemän rikosuhrin, ja sovittaman puhdistetun hänen saastaisuudestansa, ja sen jälkeen teurastaman polttouhrin.
20. Ja papin pitää uhraaman polttouhrin ja ruokauhrin alttarilla, ja papin pitää sovittaman häntä, niin hän on puhdas.

21. Jos hän on köyhä eikä ole hänellä varaa, niin ottakaan karitsan vikauhrinsa edestä häälytykseksi, sovittaakseen häntä, ja yhden kymmeneksen sämpyläjauhoja, sekoitetun öljyllä, ruokauhriksi, ja login öljyä,
22. Ja kaksi mettistä eli kaksi kyyhkyläisen poikaa, jotka hän voi saada: toinen olkoon rikosuhriksi, ja toinen polttouhriksi.
23. Ja kantakaan sen papille kahdeksantena päivänä puhdistukseksensa, seurakunnan majan oven eteen, Herran edessä.
24. Niin pitää papin ottaman vikauhrin karitsan, ja login öljyä, ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi Herran edessä,
25. Ja teurastaman vikauhrin karitsan, ja papin pitää ottaman vikauhrin verta, ja sivuman puhdistetun oikian korvan lehteen, niin myös oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen.
26. Ja papin pitää vuodattaman öljyä papin vasempaan käteen.
27. Ja papin pitää priiskottaman oikian käden sormella öljyä, joka on hänen vasemmassa kädessänsä, seitsemän kertaa Herran edessä.
28. Käteensä jääneestä öljystä pitää papin panenman puhdistetun oikian korvan lehteen, ja oikian käden peukaloon, ja oikian jalan isoon varpaaseen, vikauhrin veren päälle.
29. Ja käteensä jääneen öljyn pankaan papin puhdistetun pään päälle, ja sovittakoon häntä Herran edessä.
30. Ja valmistakaan mettisiä, taikka kyhkyläisen poikia, jotka hän on voinut saada,
31. Nimittäin niitä, joita hän on voinut saada: yhden rikosuhriksi ja toisen polttouhriksi, ynnä ruokauhrin kanssa; ja niin pitää papin sovittaman puhdistetun Herran edessä,
32. Tämä on sääty spitalisesta, joka ei voi saada sitä, mikä hänen puhdistukseensa tarvitaan.
33. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
34. Koska te tulette Kanaanin maalle, jonka minä annan teille omaisuudeksi, ja minä sen maan huoneesen spitalin haavan annan,
35. Niin pitää sen tuleman, jonka huone on, ja ilmoittaman papille, sanoen: minun huoneessani näkyy niinkuin (spitalin) haava;
36. Niin pitää papin käskemän heidän lakaista huoneen, ennenkuin pappi siihen menee katsomaan haavaa, ettei kaikki, jotka huoneessa ovat, saastutettaisi: sitte pitää papin menemän katselemaan huonetta.
37. Koska hän näkee haavan, ja löytää, että huoneen seinissä viheriäiset ja punahtavat onnet ovat, ja ovat nähdä matalammat muuta seinää;
38. Niin lähtekään pappi huoneen ovesta, ja sulkekaan huoneen kiinni seitsemäksi päiväksi.
39. Ja koska pappi seitsemäntenä päivänä palajaa ja näkee haavan itsensä levittäneeksi huoneen seiniin;

40. Niin pitää papin käskemän heidän kangottaa ulos kiviä, joissa haava on, ja heittää niitä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
41. Ja huone pitää sisältä kaikki ympärinsä puhtaaksi kaavittaman, ja kaavittu savi heitettämän kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
42. Ja heidän pitää ottaman toiset kivet, ja paneman niiden kivein siaan, ja ottaman toisen saven, ja sivuman huoneen.
43. Jos siis haava jällensä tulee, ja pakahtuu ulos huoneessa sittekuin kivet ovat kangotetut ulos, ja huone vastuudesta sivuttu;
44. Niin pitää papin menemän sen sisälle, ja koska hän näkee haavan laskeneeksi itsensä leviämmälle huoneessa, niin on tosin kuluttuvainen spitali siinä huoneessa, ja se on saastainen.
45. Sentähden pitää se huone särjettämän, sekä kivet että puut, ja kaikki savi huoneesta, ja vietävä kaupungista ulos, saastaiseen paikkaan.
46. Ja se joka käy huoneessa niinkauvan kuin se teljetty on, hänen pitää oleman saastainen ehtoosen asti.
47. Ja sen joka siinä huoneessa makaa, pitää vaatteensa pesemän, ja se joka syö siinä huoneessa, pitää vaatteensa pesemän.
48. Jos myös pappi menee ja näkee, ettei haava ole laskenut itseänsä leviämmelle huoneessa, sittekuin se sivuttu on, niin sanokaan sen puhtaaksi; sillä haava on parannut.
49. Ja pitää ottaman huoneen puhdistamiseksi kaksi lintua, niin myös sedripuuta, ja tulipunalla painetuita villoja, ja isoppia,
50. Ja teurastaman toisen linnun savisessa astiassa, vuotavan veden tykönä.
51. Ja pitää ottaman sedripuun, ja isopin, ja tulipunalla painetuita villoja, ja elävän linnun, ja kastaman ne sen vereen, ja vuotavaan veteen, ja priiskottaman huoneen seitsemän kertaa,
52. Ja puhdistaman huoneen linnun verellä, ja vuotavalla vedellä, niin myös elävällä linnulla, sedripuulla, isopilla ja tulipunalla painetulla villalla.
53. Ja sitte päästäkään elävän linnun lentämään kaupungista kedolle, ja sovittakaan huoneen, niin se on puhdas.
54. Tämä on kaikkinaisen spitalin ja syhelmän haavain sääty:
55. Vaatteen ja huoneen spitalin,
56. Paisumain, pisamain ja putkenpolttamien,
57. Että pitää tiedettämän, mikä puhdas eli saastainen kunakin päivänä oleman pitää. Tämä on sääty spitalista.

15 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Puhukaat Israelin lapsille, ja sanokaat heille: koska miehellä on lihansa juoksu, on hän saastainen.
3. Ja silloin on hän saastainen siitä juoksusta, koska hänen lihansa juoksee taikka tulee tukituksi siitä vuotamisesta; niin se on saastaisuus.
4. Jokainen vuode, jossa hän lepää, jolla on juoksu, on saastainen, ja kaikki se, jonka päällä hän istuu, saastutetaan.
5. Ja se, joka sattuu hänen vuoteesensa, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.
6. Se joka istuu sillä istuimella millä hän on istunut, jolla juoksu on, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
7. Se joka sattuu hänen lihaansa, hän peskään vaatteensa, ja viruttakaan hänensä vedellä, ja olkaan saastainen ehtoosen asti.
8. Jos hän sylkee puhtaan päälle, niin se pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti.
9. Ja koko se satula, jolla hän ajaa, pitää oleman saastainen.
10. Ja se joka sattuu johonkuhun siihen, joka hänen allansa on ollut, pitää saastaisen oleman ehtoosen asti, ja joka niitä kantaa, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
11. Ja johonka hän, jolla juoksu on, tarttuu, ennen kuin hän kätensä pesee vedellä, sen pitää vaatteensa pesemän ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
12. Jos hän tarttuu saviseen astiaan, se pitää rikottaman; mutta puu-astia pitää vedellä virutettaman.
13. Ja tultuansa puhtaaksi lihansa juoksusta, pitää hänen lukeman seitsemän päivää puhdistuksestansa, ja pitää pesemän vaatteensa, niin myös viruttaman itsensä juoksevalla vedellä, niin hän on puhdas.
14. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä, eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja pitää tuoman Herran eteen seurakunnan majan ovella, ja antaman ne papille.
15. Ja papin pitää ne uhraaman, yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen Herran edessä hänen juoksustansa.
16. Koska miehestä siemen vuotaa unessa, hänen pitää pesemän koko ruumiinsa vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.

17. Ja kaikki vaate, ja kaikki nahka, joka senkaltaisella siemenellä tahrattu on, pitää pestämän vedellä, ja oleman saastainen ehtoosen asti.
18. Ja vaimo, jonka tykönä senkaltainen mies makaa, jolla on siemenen juoksu, heidän pitää pesemän itsensä vedellä, ja oleman saastaiset ehtoosen asti.
19. Koska vaimolla on lihansa veren juoksu, pitää hänen erinänsä oleman seitsemän päivää, ja joka häneen sattuu, sen pitää saastaisen oleman ehtoosen asti.
20. Ja kaikki jonka päällä hän lepää, niinkauvan kuin hän erinänsä on, pitää oleman saastainen, ja kaikki, jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen.
21. Ja se, joka hänen vuoteesensa sattuu, pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
22. Ja joka tarttuu johonkuhun, jonka päällä hän on istunut, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
23. Jos jotakin osaa olla sen vuoteessa, eli istuimella, kussa hän istuu, ja joku siihen tarttuu, hänen pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.
24. Ja jos joku mies leväten lepää hänen tykönänsä, siihen aikaa kuin hänen aikansa tulee, hänen pitää oleman saastaisen seitsemän päivää, ja koko hänen vuoteensa, jossa hän levännyt on, pitää oleman saastaisen.
25. Jos jonkun vaimon veren juoksu vuotaa kauvan aikaa, ei vaivoin niinkauvan kuin aika on, mutta myös ylitse sen ajan, hänen pitää oleman saastaisen niinkauvan kuin se vuotaa, niinkuin hänen oikialla vuotonsa ajalla.
26. Kaikki vuode, kussa hän lepää, niinkauvan kuin hän vuotaa, pitää oleman niinkuin oikian vuotonsa ajan vuode. Ja kaikki istuin, jonka päällä hän istuu, pitää oleman saastainen, niinkuin se hänen oikiana vuotamisensa aikana on saastainen.
27. Se joka rupee johonkuhun niihin, hänen pitää oleman saastaisen, ja pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman itsensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
28. Koska hän on puhdas vuotamisesta, niin hänen pitää lukeman seitsemän päivää, ja sitte hänen pitää oleman puhtaan.
29. Mutta kahdeksantena päivänä pitää hänen ottaman parin mettisiä eli kaksi kyhkyläisen poikaa, ja viemän papille, seurakunnan majan oven edessä.
30. Ja papin pitää uhraaman yhden rikosuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen Herran edessä saastaisuutensa juoksusta.

31. Niin teidän pitää eroittaman Israelin lapsia heidän saastaisuudestansa, ettei he kuolisi saastaisuudessa, koska he minun majani saastuttavat, joka heidän seassansa on.
32. Tämä on sääty vuotamisesta, ja siitä, jolta (unessa) siemen vuotaa, niin että hän siitä tulee saastaiseksi,
33. Ja siitä, jolla on veren juoksu, ja siitä, jolla joku vuotaminen on, miehestä eli vaimosta: ja koska mies lepää saastaisen tykönä.

16 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sittekuin ne kaksi Aaronin poikaa kuolleet olivat; sillä uhratessansa Herran edessä kuolivat he.
2. Ja Herra sanoi Mosekselle: sano veljelles Aaronille, ettei hän joka aika mene sisimäiseen pyhään, sisälliselle puolelle esirippua armo-istuimen eteen, joka arkin päällä on, ettei hän kuolisi; sillä minä näytän minun pilvessä armo-istuimen päällä.
3. Mutta näiden kanssa pitää Aaronin käymän pyhään sisälle: hänen pitää ottaman nuoren mullin rikosuhriksi, ja oinaan polttouhriksi,
4. Ja pitää pukeman pyhän liinahameen yllensä ja liinaisen alusvaatteen ihonsa päälle, ja vyöttämään itsensä liinaisella vyöllä, ja paneman liinahiipan päähänsä; sillä ne ovat pyhät vaatteet, ja pitää viruttaman ihonsa vedellä, ja ne pukeman päällensä.
5. Ja pitää ottaman Israelin lasten joukolta kaksi kauristа rikosuhriksi ja yhden oinaan polttouhriksi.
6. Ja Aaronin pitää tuoman mullin rikosuhriksensa ja sovittaman itsensä huoneinensa,
7. Ja sitte ottaman ne kaksi kaurista asettaaksensa Herran eteen, seurakunnan majan ovella.
8. Ja Aaronin pitää heittämän arvan kahdesta kauriista: toisen arvan Herralle, ja toisen vapaalle kauriille.
9. Ja Aaronin pitää uhraaman sen kauriin, jonka päälle Herran arpa lankesi, ja valmistaman sen rikosuhriksi.
10. Mutta sen kauriin, jonka päälle vapauden arpa lankesi, pitää hänen asettaman elävänä Herran eteen, että hänen pitää sovittaman sen ja päästämän sen vapaan kauriin korpeen.
11. Ja niin pitää Aaronin tuoman rikosuhrinsa mullin, ja sovittaman itsensä ja huoneensa, ja teurastaman sen rikosuhrin mullin edestänsä,
12. Ja ottaman astian täynnänsä tulisia hiiliä alttarilta, joka on Herran edessä, ja pivonsa täyden survottua Pyhää savua ja kantaman sisälliselle puolen esirippua,
13. Ja paneman sitä tulen päälle Herran eteen, niin että pyhän savun suitsu armo-istuimen peittäis, joka on todistuksen päällä, ettei hän kuolisi,

14. Ja ottaman mullin verta, priiskottaaksensa sormellansa armo-istuimen puoleen, etiselle puolelle itään päin: seitsemän kertaa pitää hänen näin sormellansa armo-istuimen edessä verta priiskottaman.
15. Sitte pitää hänen teurastaman kansan rikosuhrin kauriin ja kantaman hänen verestänsä esiripun sisälliselle puolelle, ja pitää tekemän sen veren kanssa, niinkuin hän teki mullin veren kanssa, ja priiskottaman sitä armo-istuimen päälle, ja armo-istuimen edessä,
16. Ja niin sovittaman pyhän, Israelin lasten riettaudesta ja heidän vääryydestänsä, kaikissa heidän synneissänsä: niin pitää myös hänen tekemän seurakunnan majalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa.
17. Ei pidä yhdenkään ihmisen oleman seurakunnan majassa, koska hän käy sovittamaan pyhässä, siihenasti että hän sieltä käy ulos: ja pitää niin sovittaman itsensä, ja huoneensa, ja koko Israelin kansan.
18. Ja koska hän menee ulos alttarin tykö, joka on Herran edessä, pitää hänen sovittaman sen ja ottaman mullin verta, ja kauriin verta, ja sivuman alttarin sarvein päälle ympärinsä.
19. Ja priiskottaman sormellansa verta seitsemän kertaa sen päälle ja puhdistaman ja pyhittämän sen Israelin lasten saastaisuudesta.
20. Ja koska hän on täyttänyt pyhän ja seurakunnan majan ja alttarin sovinnon, niin pitää hänen tuoman elävän kauriin.
21. Ja Aaronin pitää paneman molemmat kätensä elävän kauriin pään päälle, ja tunnustaman sen päällä kaikki Israelin rikokset ja heidän pahat tekonsa kaikissa heidän synneissänsä, ja ne paneman kauriin pään päälle, ja lähettämän sen jonkun soveliaan miehen kanssa korpeen:
22. Että kauriin pitää kantaman kaikki heidän pahat tekonsa erämaahan, ja hänen pitää jättämän kauriin korpeen.
23. Ja Aaronin pitää käymän seurakunnan majaan, ja riisuman liinavaatteet yltänsä, jotka hän ennen pukenut oli käydessänsä pyhään, ja jättämän ne sinne.
24. Ja pitää pesemän ihonsa vedellä pyhässä siassa, ja pukeman yllensä omat vaatteensa, ja menemän ulos, ja tekemän sekä oman että kansan polttouhrin, ja niin sovittaman sekä itsensä että kansan,
25. Ja polttaman rikosuhrin lihavuuden alttarilla.
26. Vaan se, joka vei sen vapaan kauriin ulos, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman jällensä leiriin.
27. Ja rikosuhrin mullin ja rikosuhrin kauriin, joidenka veri kannettiin sovinnoksi pyhään, pitää vietämän leiristä ulos, tulessa poltettaa, sekä heidän nahkansa, lihansa ja rapansa.
28. Ja se joka niitä polttaa, pitää viruttaman vaatteensa, ja pesemän ihonsa vedellä, ja sitte tuleman leiriin.

29. Tämän pitää oleman teille ijankaikkisen säädyn: kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena pitää teidän sielujanne vaivaaman, ja ei mitäkään työtä tekemän: olkoon se omainen, eli vieras, joka teidän seassanne muukalainen on.
30. Sillä sinä päivänä te sovitetaan, niin että tulette puhtaaksi: kaikista teidän synneistänne Herran edessä tulette te puhtaaksi.
31. Sentähden pitää sen oleman teille suurimman sabbatin, ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne: se olkoon teille alinomainen sääty.
32. Mutta sovinnon pitää papin tekemän, joka voideltu on, ja jonka käsi täytetty on papin virkaan hänen isänsä siaan: ja pitää pukeman yllensä liinaiset vaatteet, jotka ovat pyhät vaatteet.
33. Ja niin pitää hänen sovittaman kaikkein pyhimmän ja seurakunnan majan ja alttarin, niin myös papit, ja kaiken kansan pitää hänen sovittaman.
34. Tämän pitää oleman teille alinomaisen säädyn, että sovitatte Israelin lapset kaikista heidän synneistänsä, kerran vuodessa. Ja hän teki niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.

17 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: tämä on se, minkä Herra käskenyt on, sanoen:
3. Kuka ikänänsä Israelin huoneesta teurastaa härjän, eli karitsan, eli vuohen leirissä, taikka joka teurastaa ulkona leiristä,
4. Ja ei kanna seurakunnan majan oven eteen sitä, mikä Herralle uhriksi pitää tuotaman, Herran majan eteen, hänen pitää vereen vikapää oleman, niinkuin se, jonka veren vuodattanut on, ja se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.
5. Sentähden pitää Israelin lapset uhrinsa, jonka he kedolla uhrata tahtovat, Herran eteen kantaman seurakunnan majan ovella papille, ja siellä uhraaman ne kiitosuhriksi Herralle.
6. Ja papin pitää priiskottaman veren Herran alttarille seurakunnan majan oven edessä, ja polttaman lihavuuden Herralle lepytyshajuksi,
7. Ja ei millään muotoa enää uhriansa uhraaman ajattaroille, joiden kanssa he huorin tehneet ovat. Se pitää oleman heille heidän sukukunnissansa ijankaikkinen sääty.
8. Sentähden pitää sinun sanoman heille: kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli vieras, joka teidän

seassanne on muukalainen, teki uhrin eli polttouhrin,
9. Eikä sitä kanna seurakunnan majan oven eteen, että hänen Herralle sen tekemän pitäis, se ihminen pitää hävitettämän kansastansa.
10. Ja kuka ikänänsä ihminen Israelin huoneesta, eli muukalaisista, jotka teidän seassanne asuvat, syö jotakin verta, häntä vastoin minä panen minun kasvoni, ja hävitän hänen kansastansa
11. Sillä lihan sielu on veressä, ja minä olen sen teille antanut alttarille, että teidän sielunne pitäis sen kautta sovitettaman; sillä veri on sielun sovinto.
12. Sentähden minä olen sanonut Israelin lapsille: ei yksikään henki teidän seassanne pidä verta syömän: eikä yksikään muukalainen, joka teidän seassanne asuu, pidä verta syömän.
13. Ja kuka ikänä ihminen Israelin lapsista, taikka muukalainen teidän seassanne, joka saa metsän eläimen eli linnun pyydyksellä, jota syödään, hänen pitää vuodattaman sen veren, ja peittämän sen multaan.
14. Sillä kaiken lihan henki on hänen verensä niinkauvan kuin se elää. Ja minä olen sanonut Israelin lapsille: ei teidän pidä yhdenkään lihan verta syömän; sillä kaiken lihan henki on hänen verensä: kuka ikänänsä sen syö, se pitää hukutettaman.
15. Ja kuka ikänä henki syö raatoa, taikka sitä, joka revitty on, olkoon hän kotolainen eli muukalainen, hänen pitää pesemän vaatteensa, ja viruttaman hänensä vedellä, ja oleman saastaisen ehtoosen asti: niin hän tulee puhtaaksi.
16. Jollei hän pese itsiänsä ja ihoansa viruta, niin hänen pitää itse kantaman vääryytensä.

18 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille. Minä olen Herra teidän Jumalanne.
3. Ei teidän pidä tekemän Egyptin maan työn jälkeen, jossa te asuitte, ei myös teidän pidä tekemän Kanaanin maan työn jälkeen, johonka minä tiedän vien, ei teidän myös pidä heidän säädyissänsä vaeltaman.
4. Vaan tehkäät minun oikeuteni, ja pitäkäät minun säätyni, vaeltaaksenne niissä; (sillä) minä olen Herra teidän Jumalanne.
5. Sentähden pitää teidän minun säätyni pitämän ja minun oikeuteni: se ihminen, joka niitä tekee, hän elää niissä; sillä minä olen Herra.
6. Ei kenenkään pidä lähimmäistä lankoansa lähestymän, hänen häpyänsä paljastaman; sillä minä olen Herra.

7. Sinun isäs häpyä, ja äitis häpyä ei sinun pidä paljastaman. Se on sinun äitis, älä siis hänen häpyänsä paljasta.
8. Ei sinun pidä paljastaman isäs emännän häpyä; sillä se on isäs häpy.
9. Sinun sisares häpyä, isäs tyttären, eli äitis tyttären, kotona taikka ulkona syntyneen, ei sinun pidä paljastaman heidän häpyänsä.
10. Ei sinun pidä paljastaman poikas tyttären , eli tyttäres tyttären häpyä; sillä se on sinun häpys.
11. Ei sinun pidä paljastaman äitipuoles tyttären häpyä, joka isälles syntynyt on; sillä se on sinun sisares.
12. Ei sinun pidä paljastaman isäs sisaren häpyä; sillä se on isäs lähimmäinen.
13. Ei sinun pidä paljastaman äitis sisaren häpyä, sillä se on sinun äitis lähimmäinen.
14. Ei sinun pidä paljastaman setäs häpyä, niin ettäs lähestyt hänen emäntäänsä; sillä se on sinun setäs emäntä.
15. Ei sinun pidä paljastaman miniäs häpyä; sillä hän on poikas emäntä, sentähden ei sinun pidä hänen häpyänsä paljastaman.
16. Ei sinun pidä paljastaman veljes emännän häpyä; sillä se on sinun veljes häpy.
17. Ei sinun pidä sinun emäntäs ynnä hänen tyttärensä häpyä paljastaman, eikä hänen poikansa tytärtä, eli tyttären tytärtä ottaman, heidän häpyänsä paljastamaan; sillä ne ovat hänen lähimmäisensä, ja se on kauhistus.
18. Ei sinun pidä myös ottaman sinun emäntäs sisarta, häntä vaivaamaan, hänen häpyänsä paljastamaan, vielä hänen eläissänsä.
19. Vaimon tykö, niin kauvan kuin hän saastaisuutensa sairautta kärsii, ei sinun pidä lähestymän, hänen häpynsä paljastamaan.
20. Ei sinun pidä myös makaaman lähimmäises emännän tykönä, häneen ryhtymän, jolla itses häneen saastutat.
21. Ei sinun pidä siemenestäs antaman Molekille poltettaa, ettes häpäisisi sinun Jumalas nimeä; sillä minä olen Herra.
22. Ei sinun pidä miehenpuolen kanssa makaaman, niinkuin vaimon kanssa; sillä se on kauhistus.
23. Ei sinun pidä myös eläimen kanssa makaaman, ettes itsiäs sen kanssa saastuttais. Ja ei yksikään vaimo pidä eläimeen ryhtymän, yhdistymään sen kanssa; sillä se on kauhistus.
24. Ei teidän pidä yhdessäkään näissä itsiänne saastuttaman; sillä näissä kaikissa ovat pakanat heitänsä saastuttaneet, jotka minä ajan pois teidän edestänne.
25. Ja maa on sillä saastutettu, ja minä etsiskelen sen pahat teot, niin että sen maan pitää asujansa

oksentaman.
26. Sentähden pitäkäät minun säätyni ja oikeuteni, ja älkäät näistä kauhistuksista yhtäkään tehkö: ei omainen, eikä vieras, joka teidän seassanne muukalainen on.
27. Sillä kaikkia näitä kauhistuksia ovat tämän maan kansat tehneet, jotka teidän edellänne olivat, ja ovat maan saastuttaneet,
28. Ettei se maa myös teitä oksentaisi, jos te sitä saastutatte, niinkuin se on oksentanut kansan, joka teidän edellänne oli.
29. Sillä kuka ikänänsä näitä kauhistuksia tekee, sen sielu pitää hävitettämän kansastansa.
30. Sentähden pitäkäät minun käskyni, ettette tekisi kauhistavaisten tapain jälkeen, joita ne tekivät, jotka teidän edellänne olivat: ettette itsiänne niillä saastuttaisi; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.

19 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu koko Israelin lasten joukolle, ja sano heille: teidän pitää oleman pyhät; sillä minä olen pyhä, Herra teidän Jumalanne.
3. Jokainen peljätkään äitiänsä ja isäänsä, ja pitäkäät minun sabbatini; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
4. Ei teidän pidä teitänne kääntämän epäjumalain tykö, ja ei pidä teidän tekemän teillenne valetuita jumalia; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
5. Ja koska te Herralle teette kiitosuhria, niin teidän pitää uhraaman, että se teiltä otollinen olis.
6. Ja se pitää syötämän sinä päivänä, jona te uhraatte, ja toisena päivänä; mutta mitä tähteeksi jää kolmanneksi päiväksi, pitää tulella poltettaman.
7. Jos joku sitä kuitenkin syö kolmantena päivänä, niin on se kauhistus, eikä ole otollinen.
8. Ja joka siitä syö, sen pitää kantaman vääryytensä; sillä hän on Herran pyhän riivannut, ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa.
9. Koska te elon leikkaatte maastanne, ei sinun pidä tyynni peltos kulmia leikkaaman, ja ei elos päitä noukkiman.
10. Ei pidä sinun myös tyynni korjaaman viinamäkiäs, eli noukkiman varisseita marjoja, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
11. Ei teidän pidä varastaman, eli valehteleman, eli pettämän toinen toistanne.

12. Ei teidän pidä väärin vannoman minun nimeeni, ja häpäisemän sinun Jumalas nimeä; sillä minä olen Herra.
13. Ei sinun pidä tekemän lähimmäiselles vääryyttä, eli ryöväämän häntä. Sinun päivämiehes palkka ei pidä oleman sinun tykönäs huomiseen asti.
14. Ei sinun pidä kuuroja kirooman, ei sinun pidä myös paneman sokian eteen jotakin, johonka hän kompastuis. Vaan sinun pitää pelkäämän sinun Jumalaas; sillä minä olen Herra.
15. Ei teidän pidä vääryyttä tekemän tuomiossa, ei armaitseman köyhää, eikä kunnioitseman voimallista, mutta tuomitseman lähimmäises oikein.
16. Ei sinun pidä oleman panettelian sinun kansas seassa. Ei sinun pidä myös asettaman sinuas lähimmäises verta vastaan; sillä minä olen Herra.
17. Ei sinun pidä vihaaman veljeäs sinun sydämessäs; vaan sinun pitää kaiketi nuhteleman lähimmäistäs, ettes vikapääksi tulisi hänen tähtensä.
18. Ei sinun pidä kostaman, eikä vihaaman kansas lapsia. Sinun pitää rakastaman lähimmäistäs, niinkuin itse sinuas; sillä minä olen Herra.
19. Minun säätyni pitää teidän pitämän. Ei sinun pidä antaman karjas sekoittaa heitänsä muiden eläinten laihin. Ja älä kylvä peltoas sekoitetulla siemenellä. Ja ei yksikään vaate pidä tuleman sinun ylles, joka villaisesta ja liinaisesta kudottu on.
20. Jos mies makaa vaimon tykönä ja ryhtyy häneen, ja se on orja, ja jo on toiselta maattu, kuitenkaan ei ole irrallensa eli vapaaksi laskettu, se pitää suomittaman, vaan ei pidä heidän kuoleman, sillä ei hän ollut vapaa.
21. Mutta miehen pitää tuoman Herralle vikansa edestä oinaan vikauhriksi, seurakunnan majan oven eteen.
22. Ja papin pitää sovittaman hänen vikauhrinsa oinaalla Herran edessä siitä rikoksesta, jolla hän on rikkonut; niin hänelle (Jumalalta) armo tapahtuu hänen rikoksestansa, jolla hän rikkonut on.
23. Koska te tulette siihen maahan ja istutatte kaikkinaisia puita, joita syödään, pitää teidän leikkaaman pois niiden hedelmän esinahan: kolme vuotta pitää teidän pitämän heitä ympärileikkaamatoinna, niin ettette syö niistä;
24. Vaan neljäntenä vuonna pitää kaikki heidän hedelmänsä pyhitettämän kiitokseksi Herralle.
25. Viidentenä vuonna pitää teidän hedelmän syömän, ja kokooman sisälle tulon; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
26. Ei teidän pidä mitään syömän veren kanssa. Ei teidän pidä totteleman aavistuksia eli taikauksia.
27. Ei teidän pidä keritsemän paljaaksi päänne lakea ympärinsä, ja ei tyynni ajeleman partaanne.

28. Ei teidän pidä leikkaaman ihoanne kuolleen tähden, eli piirusteleman kirjoituksia päällenne; sillä minä olen Herra.
29. Ei sinun pidä salliman tytärtäs porttona olla, ettei maa tottuisi haureuteen ja tulisi täyteen kauhistusta.
30. Pitäkäät minun pyhäpäiväni, ja peljätkäät minun pyhääni; sillä minä olen Herra.
31. Ei teidän pidä kääntämän teitänne tietäjäin tykö, ja älkäät kysykö velhoilta, ettette saastuisi heistä; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
32. Harmaapään edessä pitää sinun nouseman, ja kunnioittaman vanhaa, ja pelkäämän Jumalaas; sillä minä olen Herra.
33. Jos joku muukalainen on sinun tykönäs teidän maallanne asuva, ei teidän pidä sitä ryöstämän.
34. Hänen pitää asuman teidän tykönänne, niinkuin omainen teidän seassanne. Ja sinun pitää rakastaman häntä, niinkuin itse sinuas; sillä te olitte myös muukalaiset Egyptin maalla. Minä olen Herra teidän Jumalanne.
35. Ei pidä teidän vääryyttä tekemän tuomiolla: kyynärällä, vaalla ja mitalla.
36. Oikia vaaka, oikia leiviskä, oikia vakka, oikia kannu pitää oleman teidän tykönänne; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teitä olen johdattanut Egyptin maalta:
37. Että teidän pitää pitämän ja tekemän kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni; sillä minä olen Herra.

20 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle; sanoen:
2. Sano myös Israelin lapsille: kuka ikänänsä Israelin lapsista, eli muukalaisista, joka Israelin lasten seassa asuu, siemenestänsä Molekille antaa, sen pitää totisesti kuoleman: maan kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi.
3. Ja minä asetan minun kasvoni sitä ihmistä vastaan, ja hävitän hänen kansastansa, että hän Molekille siemenestänsä antanut ja minun pyhäni saastuttanut on, ja minun pyhää nimeäni häväissyt.
4. Ja jos maan kansa sitä ihmistä säästää, joka siemenestänsä Molekille antanut on, niin ettei he sitä surmaa,
5. Niin minä kuitenkin sitä ihmistä vastaan minun kasvoni asetan, ja hänen sukuansa vastaan, ja hävitän sen ja kaikki jotka hänen perässänsä Molekin kanssa huorin tehneet ovat, heidän kansastansa.
6. Jos joku sielu hänensä noitain ja tietäjäin tykö kääntää, huorin tekemään heidän kanssansa, niin minä

kasvoni asetan sitä sielua vastaan, ja hävitän sen kansastansa.
7. Sentähden pyhittäkäät teitänne, ja olkaat pyhät; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
8. Ja pitäkäät minun säätyni, ja tehkäät niitä; sillä minä olen Herra, joka teitä pyhitän.
9. Kuka ikänänsä isäänsä ja äitiänsä kiroo, sen pitää totisesti kuoleman, että hän isäänsä ja äitiänsä kironnut on: hänen verensä olkoon hänen päällänsä.
10. Joka huorin tekee jonkun miehen aviopuolison kanssa, se joka lähimmäisensä emännän kanssa huorin tekee, pitää totisesti kuoletettaman, sekä huorintekiä, että huora.
11. Jos joku isänsä emännän tykönä makaa, niin että hän isänsä hävyn paljastanut on, he molemmat pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.
12. Jos joku miniänsä tykönä makaa, niin he molemmat pitää totisesti kuoleman; sillä he ovat kauhistuksen tehneet: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.
13. Jos joku miehenpuolen kanssa makaa, niinkuin jonkun vaimon kanssa, he ovat kauhistuksen tehneet, heidän pitää molemmat totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.
14. Jos joku nai vaimon ja sen äidin, hän on kauhistuksen tehnyt: se pitää tulella poltettaman, ja ne ynnä molemmat, ettei yhtään kauhistusta olisi teidän seassanne.
15. Jos joku eläimen kanssa makaa, sen pitää totisesti kuoleman, ja se eläin pitää tapettaman.
16. Jos joku vaimo johonkuhun eläimeen ryhtyy, makaamaan sen kanssa, niin sinun pitää tappaman sekä vaimon, että eläimen; heidän pitää totisesti kuoleman: heidän verensä olkoon heidän päällänsä.
17. Jos joku sisarensa nai, isänsä eli äitinsä tyttären, ja hänen häpynsä näkee, ja se näkee hänen häpynsä, se on kauhistus: ne pitää hävitettämän sukunsa kansan edessä: sillä hän on sisarensa hävyn paljastanut, hänen pitää pahuutensa kantaman.
18. Jos joku mies jonkun vaimon tykönä makaa hänen sairautensa aikana, ja paljastaa hänen häpynsä, ja avaa hänen lähteensä, ja vaimo paljastaa verensä lähteen: ne molemmat pitää hävitettämän heidän kansastansa.
19. Sinun äitis sisaren häpyä ja sinun isäs sisaren häpyä ei sinun pidä paljastaman; sillä se on lähimmäisensä paljastanut, ja ne pitää pahuutensa kantaman.
20. Jos joku setänsä emännän kanssa makaa, hän on setänsä hävyn paljastanut: ne pitää rikoksensa kantaman. Lapsetonna heidän pitää kuoleman.
21. Jos joku veljensä emännän ottaa, se on häpiällinen työ: heidän pitää lapsetonna oleman, että hän on veljensä hävyn paljastanut.
22. Niin pitäkäät nyt kaikki minun säätyni, ja kaikki minun oikeuteni, ja tehkäät ne, ettei maa teitä

oksentaisi, johon minä teidät vien asumaan.
23. Ja älkäät vaeltako pakanain säädyissä, jotka minä teidän edeltänne olen ajava ulos; sillä kaikkia näitä he ovat tehneet, ja minä olen kauhistunut heitä.
24. Mutta teille sanon minä: teidän pitää omistaman heidän maansa; sillä minä annan teille sen perimiseksi, sen maan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa. Minä olen Herra teidän Jumalanne, joka olen teitä eroittanut muista kansoista.
25. Että teidän pitää myös eroittaman puhtaat eläimet saastaisista, ja saastaiset linnut puhtaista, ja ei saastuttaman teidän sielujanne eläimissä, linnuissa ja kaikissa, mitkä maalla matelevat, jotka minä teille eroittanut olen, että ne ovat saastaiset.
26. Sentähden pitää teidän oleman minulle pyhät, sillä minä Herra olen pyhä, ja olen teitä eroittanut muista kansoista, että teidän pitäis oleman minun omani.
27. Jos joku mies eli vaimo noidaksi eli tietäjäksi löydetään, ne pitää totisesti kuoleman, heidän pitää ne kivittämän, heidän verensä olkoon heidän päällänsä.

21 LUKU

1. Ja Herra sanoi Mosekselle: puhu papeille Aaronin pojille ja sano heille: papin ei pidä itsiänsä saastuttaman yhdessäkään kuolleessa kansastansa;
2. Vaan hänen suvussansa, joka on hänen lähimmäisensä: niinkuin hänen äitinsä, isänsä, poikansa, tyttärensä ja veljensä,
3. Ja sisarensa, joka neitsy on, joka hänen tykönänsä on, ja ei yhdenkään miehen emäntänä ollut ole: niissä mahtaa hän saastuttaa itsensä.
4. Ei hänen pidä saastuttaman itsiänsä, että hän on esimies kansassansa, ettei hän itsiänsä halventaisi.
5. Ei heidän pidä paljaaksi ajeleman päälakiansa, eli keritsemään partansa vieriä, eikä ihoonsa merkkejä leikkaaman.
6. Heidän pitää Jumalallensa pyhät oleman, ja ei häpäisemän Jumalansa nimeä; sillä he uhraavat Herran tuliuhria, Jumalansa leipää; sentähden pitää heidän oleman pyhät.
7. Ei heidän pidä naiman porttoa, eli muilta maattua, eli mieheltänsä hyljättyä ottaman; sillä hän on pyhä Jumalallensa.
8. Sentähden pitää sinun pyhittämän hänen, että hän uhraa sinun Jumalas leipää: hänen pitää oleman sinulle pyhän; sillä minä Herra olen pyhä, joka teidät pyhitän.

9. Jos papin tytär rupee salavuoteiseksi, se pitää tulessa poltettaman; sillä hän on häväissyt isänsä.
10. Joka ylimmäinen pappi on veljeinsä seassa, jonka pään päälle voidellusöljy vuodatettu, ja käsi täytetty on, että hän vaatteesen puetetaan: ei pidä sen paljastaman päätänsä, ja ei leikkaaman rikki vaatettansa.
11. Ja ei yhdenkään kuolleen tykö tuleman, ja ei saastuttaman itsiänsä isässänsä eli äidissänsä.
12. Ei hänen pidä lähtemän pyhästä, ettei hän saastuttaisi Jumalansa pyhää; sillä hänen Jumalansa voidellusöljyn kruunu on hänen päällänsä. Minä olen Herra.
13. Hänen pitää ottaman neitseen emännäksensä,
14. Ja ei leskeä, eli hyljättyä, eli maattua, taikka porttoa pidä hänen ottaman. Mutta neitosen omasta kansastansa pitää hänen ottaman emännäksensä,
15. Ettei hän saastuttaisi siementänsä kansansa seassa; sillä minä olen Herra, joka hänen pyhitän.
16. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
17. Puhu Aaronille ja sano: jos joku virhe on jossakussa sinun siemenessäs teidän suvussanne, ei pidä sen lähestymän uhraamaan Jumalansa leipää.
18. Sillä ei kenenkään, jossa joku virhe on, pidä käymän edes: jos hän on sokia, eli ontuva, vajava eli liiallinen jäsenistä,
19. Eli virheellinen jalasta eli kädestä,
20. Taikka ryhäselkä, eli pienukainen, eli karsoi, eli pisamainen, taikka rupinen, eli rivinoma rauhaisista:
21. Jos jossakin papin Aaronin siemenessä virhe on, ei sen pidä lähestymän uhraamaan Herran tuliuhria; sillä hänellä on virhe, sentähden ei pidä hänen lähestymän Jumalansa leipää uhraamaan.
22. Kuitenkin pitää hänen syömän Jumalansa leivästä, sekä siitä pyhästä, että kaikkein pyhimmästä.
23. Mutta ei hänen pidä kuitenkaan tuleman esiripun tykö, eikä lähestymän alttaria, että hänessä on virhe, ettei hän saastuttaisi minun pyhääni; sillä minä olen Herra, joka heidät pyhitän.
24. Ja Moses sanoi (nämät) Aaronille, ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille.

22 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, että he karttaisivat Israelin lasten pyhitettyä, joita he pyhittävät minulle, ja ettei he häpäisisi minun pyhää nimeäni; sillä minä olen Herra.
3. Sano siis heille ja heidän suvuillensa: jokainen kuin teidän siemenestänne menee pyhitetyn tykö, jonka Israelin lapset pyhittävät Herralle, ja hänen saastaisuutensa on hänessä, hänen sielunsa pitää hävitettämän

minun kasvoini edestä; sillä minä olen Herra.
4. Kuka ikänä Aaronin siemenestä on spitalinen eli vuotavainen, sen ei pidä syömän pyhitetyistä, ennen kuin hän puhdistetaan. Ja jos joku rupee johonkuhun saastaiseen ruumiisen, taikka siihen, joka siemenensä vuodattaa unessa,
5. Taikka se, joka rupee johonkuhun matelevaiseen, joka hänelle saastainen on, taikka ihmiseen, joka hänelle saastainen on, ja kaikkinaiseen, joka hänen saastuttaa:
6. Se sielu joka rupee johonkuhun niistä, pitää oleman saastainen ehtoosen asti, ja ei pidä syömän pyhitetyistä, vaan hänen pitää ensin viruttaman ruumiinsa vedellä.
7. Ja koska aurinko laskenut on, ja hän on puhdistettu, niin syökään sitte pyhitetyistä; sillä se on hänen ruokansa.
8. Raatoa ja mitä pedolta raadeltu on, ei hänen pidä syömän, ettei hän siitä saastutettaisi; sillä minä olen Herra.
9. Sentähden heidän pitää pitämän minun säätyni, ettei heidän pitäisi syntiä saattaman päällensä, ja kuoleman siitä, koska he saastuttavat itsensä; sillä minä olen Herra, joka heitä pyhitän.
10. Mutta ei yksikään muukalainen pidä syömän pyhitetyistä, eikä papin perhe, eikä myös joku palkollinen pidä syömän pyhitettyä.
11. Vaan koska pappi ostaa jonkun hengen rahallansa, se syökään siitä, ja se joka hänen huoneessansa syntynyt on, se myös syökään hänen leivästänsä.
12. Ja jos papin tytär tulee jonkun muukalaisen emännäksi, niin ei hänen pidä syömän pyhitetystä ylennyksestä.
13. Mutta jos papin tytär tulee leskeksi, eli hyljätyksi ja ei hänellä ole siementä, ja hän tulee jälleen kotia isänsä huoneeseen, niin hänen pitää syömän isänsä leivästä, niinkuin silloinkin, koska hän neitsenä oli. Mutta ei yksikään muukalainen pidä siitä syömän.
14. Ja jos joku syö pyhitetyistä tietämätä, hänen pitää lisäämän siihen viidennen osan, ja antaman papille pyhitetyn,
15. Ettei heidän pitäisi saastuttaman Israelin lasten pyhitettyjä, joita he ylentävät Herralle,
16. Ettei he saattaisi rikosta ja vikaa päällensä, syödessänsä heidän pyhitetyistänsä; sillä minä olen Herra, joka heitä pyhitän.
17. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
18. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja kaikille Israelin lapsille, ja sano heille: kuka ikänä Israelin huoneesta, eli muukalainen Israelissa, tahtoo uhrata, olkoon se lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, jota

he tahtovat uhrata Herralle polttouhriksi,
19. Että se hänelle olis otollinen teiltä, niin pitää sen oleman virheettömän härkyisen karjasta, oinaan karitsoista, eli kauriin vuohista.
20. Mutta ei yhtäkään, jossa virhe on, pidä teidän uhraaman; sillä ei se ole hänelle otollinen teiltä.
21. Jos joku tahtoo uhrata Herralle kiitosuhria, eli erinomaisesta lupauksesta, taikka vapaasta ehdosta, karjasta eli lampaista, sen pitää oleman virheettömän, että se olis otollinen: ei siinä pidä yhtään virhettä oleman.
22. Jos se on sokia, taikka raajarikko, taikka jäsenpuoli, taikka kuivettu, taikka rupinen, taikka köhnäinen, niin ei pidä teidän senkaltaisia Herralle uhraaman, ja ei pidä teidän tuliuhria niistä antaman Herran alttarille.
23. Härjän eli lampaan, liiallisen eli puuttuvaisen jäsenistä, saat sinä uhrata vapaasta ehdostas; mutta ei se ole otollinen lupauksen edestä.
24. Eikä myös sinun pidä sitä Herralle uhraaman, mikä muserrettu, eli runneltu, eli revitty, eli haavoitettu on; ei teidän pidä sitä teidän maassanne tekemän.
25. Ei myös teidän pidä uhraaman jonkun muukalaisen kädestä teidän Jumalanne leipää kaikista niistä; sillä ne ovat turmellut ja virheelliset: ei ne ole otolliset teiltä.
26. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
27. Koska vasikka, eli karitsa, eli vohla pojittu on, niin olkaan emänsä tykönä seitsemän päivää; mutta kahdeksantena päivänä, ja sen jälkeen, on se otollinen tuliuhriksi Herralle.
28. Olkoon se nauta, eli lammas, niin ei pidä se teurastettaman sikiöinensä yhtenä päivänä.
29. Koska te uhraatte Herralle kiitosuhria, teidän pitää sen niin uhraaman, että se teiltä otollinen olis.
30. Se pitää syötämän sinä päivänä, ja ei pidä mitään tähteeksi huomeneksi jätettämän; sillä minä olen Herra.
31. Sentähden pitäkäät minun käskyni ja tehkäät ne, sillä minä olen Herra.
32. Ettette häpeäisi minun pyhää nimeäni, ja että minä pyhitettäisiin Israelin lasten keskellä; sillä minä olen Hera, joka teitä pyhitän,
33. Ja joka olen teidät johdattanut Egyptin maalta, että minä olisin teidän Jumalanne: minä Herra.

23 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: nämät ovat Herran juhlat, jotka teidän pitää kutsuman pyhiksi

kokouksiksi: ne ovat minun juhlani.
3. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, vaan seitsemäntenä päivänä on se suuri sabbati, pyhä kokous, jona ei teidän pidä yhtään työtä tekemän; sillä se on Herran sabbati kaikissa teidän asuinsioissanne.
4. Nämät ovat Herran juhlapäivät, pyhät kokoukset, jotka teidän pitää pitämän määrätyillä ajallansa:
5. Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimmäisenä kuukautena, kahden ehtoon välillä, on Herran pääsiäinen.
6. Ja viidentenätoistakymmenentenä päivänä sinä kuukautena on Herran happamattoman leivän juhla: silloin pitää teidän syömän happamatointa leipää seitsemän päivää.
7. Ensimmäisenä päivänä olkoon teillä pyhä kokous, eikä yhtään raskasta työtä pidä teidän silloin tekemän.
8. Ja teidän pitää uhraaman Herralle tuliuhria seitsemän päivää. Seitsemäntenä päivänä on pyhä kokous. (Ja silloin myös) ei pidä teidän yhtäkään raskasta työtä tekemän.
9. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: koska te tulette sille maalle, jonka minä annan teille, ja te leikkaatte sen elon, niin teidän pitää viemän papille lyhteen teidän elostanne uutiseksi.
11. Ja sen lyhteen pitää hänen häälyttämän Herran edessä, että se olis otollinen teiltä: päivää jälkeen sabbatin pitää papin sen häälyttämän.
12. Ja teidän pitää sinä päivänä, jona teidän lyhteenne häälytetään, uhraaman virheettömän vuosikuntaisen karitsan polttouhriksi Herralle.
13. Ja ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitetut öljyllä, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi Herralle, niin myös juomauhriksi neljännes hinni viinaa.
14. Ja ei pidä teidän syömän uudisleipää, kuivattua tähkäpäätä eli jyviä, siihen päivään asti, jona te kannatte teidän Jumalallenne uhrin. Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne.
15. Sitte pitää teidän lukeman toisesta sabbatin päivästä, koska te kannoitte häälytyslyhteen edes: seitsemän täysinäistä viikkoa ne pitää oleman,
16. Toiseen päivään asti, seitsemännen viikon jälkeen, (se on) viisikymmentä päivää pitää teidän lukeman, ja sitte uhraaman Herralle uutta ruokauhria.
17. Ja uhraaman kaikista teidän asumasioistanne kaksi häälytysleipää, kahdesta kymmeneksestä sämpyläjauhoja, hapatettuina pitää ne kypsettämän, Herranne uutiseksi.
18. Ja pitää tuoman teidän leipänne kanssa seitsemän vuosikuntaista ja virheetöintä karitsaa, ja yhden nuoren mullin, ja kaksi oinasta: sen pitää oleman Herran polttouhrin, ja heidän ruokauhrinsa ja

juomauhrinsa, se on makian hajun tuli Herralle.
19. Niin myös pitää teidän valmistaman kauriin rikosuhriksi, niin myös kaksi vuosikuntaista karitsaa kiitosuhriksi.
20. Ja papin pitää häälyttämän ne uudisleivän kanssa häälytykseksi Herran edessä, kahden karitsan kanssa. Ja pitää oleman Herralle pyhät, ja papin omat.
21. Ja teidän pitää kuuluttaman tämän päivän: tämä pitää teille pyhä kokous oleman. Ei teidän pidä (silloin) yhtäkään raskasta työtä tekemän: ijankaikkisen säädyn pitää sen oleman teidän sukukunnissanne, kaikissa teidän asuinsioissanne.
22. Koska te leikkaatte elon teidän maastanne, ei sinun pidä ylen tyynni peltos kulmia leikkaaman, eikä elon päitä noukkiman, vaan jättämän ne vaivaisille ja muukalaisille. Minä olen Herra teidän Jumalanne.
23. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
24. Puhu Israelin lapsille, ja sano: ensimäisenä päivänä seitsemäntenä kuukautena pitää teidän pitämän sabbatin, soittamisen muistoksi: se on pyhä kokous.
25. Silloin ei pidä teidän yhtään raskasta työtä tekemän, ja teidän pitää uhraaman tuliuhri Herralle.
26. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
27. Kymmenentenä päivänä tänä seitsemäntenä kuuna on sovintopäivä, se pitää oleman teille pyhä kokous: silloin vaivatkaat sielujanne, ja uhratkaat Herralle tuliuhri.
28. Ja ei pidä teidän yhtään työtä tekemän sinä päivänä; sillä se on sovintopäivä, että te sovitettaisiin Herran teidän Jumalanne edessä.
29. Sillä jokainen sielu, jota ei sinä päivänä vaivata, pitää hävitettämän kansastansa.
30. Ja jokainen sielu, joka sinä päivänä jotakin työtä tekee, sen minä hukutan kansastansa.
31. Sentähden ei pidä teidän (silloin) mitään työtä tekemän: sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnillenne kaikissa teidän asuinsioissanne.
32. Se on teidän suuri sabbatinne, ja teidän pitää vaivaaman sielujanne: yhdeksäntenä päivänä kuusta ehtoona pitää teidän pitämän tämän sabbatin, ehtoosta niin ehtoosen.
33. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
34. Puhu Israelin lapsille, sanoen: viidentenätoistakymmenentenä päivänä tänä seitsemäntenä kuukautena on lehtimajan juhla, seitsemän päivää Herralle.
35. Ensimäisenä päivänä pitää oleman pyhä kokous: ei teidän pidä yhtään raskasta työtä (silloin) tekemän.
36. Seitsemän päivää pitää teidän uhraaman tuliuhria Herralle, kahdeksantena päivänä pitää teillä pyhä kokous oleman, ja teidän pitää tekemän tuliuhri Herralle; sillä se on päätöspäivä: ei pidä teidän yhtään

raskasta työtä (silloin) tekemän.
37. Nämät ovat Herran juhlapäivät, jotka teidän pitää kutsuman pyhäksi kokoukseksi, ja uhraaman Herralle tuliuhria, polttouhria, ruokauhria, juomauhria, ja muita uhreja, jokaisen päivänänsä.
38. Ilman Herran sabbatia, ja ilman teidän lahjojanne ja ilman kaikkia lupauksianne, ja ilman kaikkia mielellisiä antimianne, joita teidän pitää antaman Herralle.
39. Niin pitää nyt teidän viidentenätoistakymmenenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena, koottuanne vuoden tulon maalta, juhlallisesti viettämän Herran riemujuhlaa, seitsemän päivää: ensimäisenä päivänä on sabbati, ja kahdeksantena päivänä on myös sabbati.
40. Ja teidän pitää ensimäisenä päivänä ottaman teillenne hedelmiä ihanasta puusta, palmun versoja, ja oksia paksu-oksaisista puista ja pajuja ojista, ja oleman riemuiset seitsemän päivää, Herran teidän Jumalanne edessä.
41. Ja pitää niin pitämän Herralle sitä riemujuhlaa vuodessa seitsemän päivää: sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne, että teidän niin pitää pyhää riemujuhlaa pitämän seitsemäntenä kuukautena.
42. Seitsemän päivää pitää teidän asuman lehtimajoissa: joka omainen on Israelissa, hänen pitää asuman lehtimajoissa,
43. Että teidän sukunne tietäisivät, kuinka minä olen antanut Israelin lapset asua majoissa, koska minä johdatin heitä Egyptin maalta: Minä Herra teidän Jumalanne.
44. Ja Moses sanoi nämät Herran juhlapäivät Israelin lapsille.

24 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lasten tuoda sinulle selkiää öljypuun öljyä, puserrettua ulos, valaistukseksi, joka aina pitää lampuissa sytytettynä oleman.
3. Ulkoiselle puolelle todistuksen esirippua seurakunnan majassa pitää Aaronin sen alati valmistaman, ehtoosta niin aamuun asti Herran edessä. Sen pitää oleman ijankaikkisen säädyn teidän sukukunnissanne.
4. Ja hänen pitää valmistaman lamput puhtaasen kynttiläjalkaan, aina Herran edessä.
5. Ja sinun pitää ottaman sämpyläjauhoja ja leipoman niistä kaksitoistakymmentä kyrsää: kaksi kymmenestä pitää oleman joka kyrsässä.
6. Ja sinun pitää heidän paneman kahteen läjään, kuusi kumpaankin läjään, puhtaalle pöydälle Herran

eteen.
7. Ja sinun pitää paneman niiden päälle puhdasta pyhää savua, että ne pitää oleman muistoleivät: se on tuliuhri Herralle.
8. Joka sabbatin päivänä pitää hänen aina valmistaman ne Herran edessä, Israelin lapsilta ijankaikkiseksi liitoksi.
9. Ja ne pitää Aaronin ja hänen poikainsa omat oleman, heidän pitää ne syömän pyhässä siassa; sillä se on hänelle kaikkein pyhin Herran tuliuhreista ijankaikkiseksi säädyksi.
10. Ja yhden Israelilaisen vaimon poika läksi ulos, joka Egyptiläisen miehen poika oli Israelin lasten seassa, ja se Israelilaisen vaimon poika riiteli toisen Israelilaisen kanssa leirissä,
11. Ja se Israelilaisen vaimon poika pilkkasi nimeä ja kirosi. Niin toivat he hänen Moseksen eteen, (ja hänen äitinsä nimi oli Selomit Dibrin tytär, Danin sukukunnasta).
12. Ja panivat hänen vankeuteen niinkauvaksi, että heille olis selkiä päätös annettu Herran suusta.
13. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
14. Vie häntä leiristä ulos, joka kiroillut on, ja anna kaikkein, jotka sen kuulivat, laskea kätensä hänen päänsä päälle, ja kaikki kansa kivittäkään häntä.
15. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä Jumalaansa kiroilee, hänen pitää kantaman syntinsä.
16. Ja joka Herran nimeä pilkkaa, sen pitää totisesti kuoleman, kaiken kansan pitää häntä kuoliaaksi kivittämän. Niinkuin muukalaisen, niin pitää myös omaisen oleman: jos hän pilkkaa sitä nimeä, niin hänen pitää kuoleman.
17. Jos joku lyö jonkun ihmisen kuoliaaksi, hänen pitää totisesti kuoleman.
18. Vaan joka jonkun naudan lyö, hänen pitää maksaman hengen hengestä.
19. Ja joka tekee jonkun lähimmäisensä virheelliseksi, hänelle pitää niin tehtämän, kuin hänkin tehnyt on:
20. Haava haavasta, silmä silmästä, hammas hampaasta; niinkuin hän on jonkun ihmisen virheelliseksi tehnyt, niin pitää myös hänelle jälleen tehtämän.
21. Niin että joka lyö naudan, hänen pitää sen maksaman, vaan joka lyö ihmisen, sen pitää kuoleman.
22. Yhden oikeuden pitää oleman teidän seassanne, niin muukalaisella kuin omaisellakin; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
23. Koska Moses oli näitä puhunut Israelin lapsille, niin veivät he sen leiristä ulos, joka kiroillut oli, ja kivittivät hänen kuoliaaksi: ja Israelin lapset tekivät niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.

25 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle Sinain vuorella, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jonka minä teille annan, niin maan pitää pitämän Herralle lepoa.
3. Kuusi vuotta pitää sinun peltos kylvämän, ja kuusi vuotta viinamäkes leikkaaman, ja sen hedelmät kokooman;
4. Mutta seitsemäntenä vuonna pitää maan pitämän Herralle suuren pyhän, jona ei sinun pidä kylvämän sinun peltoas taikka leikkaaman sinun viinamäkeäs.
5. Ja mitä itsestänsä kasvaa laihostas, ei sinun pidä leikkaaman, ja viinamarjoja, jotka ilman sinun työtäs ovat kasvaneet, ei sinun pidä noukkiman; sillä se on maan lepovuosi.
6. Mutta maan lepoa sinun pitää sentähdn pitämän, että sinun pitää siitä syömän, sinun palvelias ja piikas, niin myös päivämiehes, huonekuntaises, ja muukalaiset sinun tykönäs.
7. Ja sinun karjalles ja eläimilles sinun maallas kaikki, mitä siinä kasvaa, pitää oleman ruaksi.
8. Ja sinun pitää lukeman sinulles seitsemän lepovuotta, niin että seitsemän vuotta pitää seitsemän kertaa luettaman: ja ne seitsemän lepovuoden aikaa tekee yhdeksän vuotta viidettäkymmentä.
9. Niin sinun pitää antaman soittaa basunalla ylitse koko teidän maakuntanne, kymmenentenä päivänä seitsemäntenä kuukautena: juuri sovintopäivänä pitää teidän antaman basunan käydä yli koko teidän maakuntanne.
10. Ja teidän pitää sen viidennenkymmenennen vuoden pyhittämän, ja pitää kuuluttaman vapauden maassa kaikille niille, jotka siinä asuvat; sillä se on teidän riemuvuotenne: silloin pitää itsekunkin pääsemän jälleen omaan saamaansa, itsekukin omaan sukuunsa.
11. Sillä viideskymmenes vuosi on teidän riemuvuotenne: ei teidän pidä kylvämän, eikä leikkaaman itsestänsä kasvanutta, eikä myös hakeman niitä, mitkä ilman työtä kasvaneet ovat.
12. Sillä se on riemuvuosi, se pitää pyhitettämän teiltä. Mutta teidän pitää syömän niitä kaikkia, mitä maa kantaa.
13. Tämä on riemuvuosi, jona itsekunkin teistä pitää omaan saamaansa pääsemän jällensä.
14. Jos sinä jotakin myyt lähimmäiselles, taikka ostat jotakin häneltä, niin ei yhdenkään pidä pettämän veljeänsä.
15. Vaan riemuvuoden luvun jälkeen pitää sinun ostaman lähimmäiseltäs, ja vuoden tulon jälkeen pitää hänen sinulle myymän.
16. Sitä usiammat kuin vuodet ovat, pitää sinun korottaman hinnan, ja sen harvemmat kuin vuodet ovat, pitää sinun alentaman hinnan; sillä vuoden tulon luvun jälkeen pitää hänen myymän sinulle.

17. Älkään kenkään pettäkö lähimmäistänsä, mutta pelkää sinun Jumalaas; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
18. Sentähden tehkäät minun säätyni ja pitäkäät minun oikeuteni, että te ne teette, ja turvallisesti asutte maassa.
19. Ja maan pitää antaman teille hedelmänsä, ja teillä pitää oleman kyllä syötävää, ja asuman pelkäämätä siinä.
20. Ja jos te sanotte: mitä meidän pitää syömän seitsemäntenä vuonna? katso, ei meidän pidä kylvämän, eikä vuoden tuloa kokooman.
21. Niin minä käsken minun siunaukseni tulla kuudentena vuotena teidän ylitsenne, niin että sen pitää tekemän teille kolmen vuoden tulon.
22. Ja teidän pitää kylvämän kahdeksantena vuonna, ja vanhasta vuoden kasvusta syömän yhdeksänteen vuoteen asti, niin että te syötte vanhasta uutiseen asti.
23. Sentähden ei teidän pidä maata peräti myymän; sillä maan on minun, ja te olette muukalaiset ja vieraat minun edessäni.
24. Ja teidän pitää koko teidän omassa maassanne antaman maan lunastettaa.
25. Jos sinun veljes köyhtyy, ja myy sinulle omaisuudestansa, ja hänen lähimmäinen lankonsa tulee hänen tykönsä, ja tahtoo lunastaa, niin pitää hänen lunastaman sen, minkä hänen veljensä myynyt on.
26. Ja jos joku on, jolla ei yhtään lunastajaa ole, ja taitaa niin paljo matkaan saada, kuin sen lunastukseksi tarvitaan.
27. Niin pitää luettaman vuosiluku sittenkuin hän myi, ja annettaman hänelle, joka myi, mitä liiaksi on, että hän tulis omaisuuteensa jälleen.
28. Mutta jos ei hän takaansa löydä niin paljo että hän sais sen jälleen, niin pitää sen, minkä hän myynyt on, oleman ostajan kädessä riemuvuoteen asti; niin hänen pitää oleman vapaan ja saaman omansa jälleen.
29. Se joka myy asuttavan huoneen kaupungin muurin sisältä, hänellä on vapaa ehto ajastajassa, sitä lunastaa jällensä: ja sen pitää oleman ajan, jolla hän lunastaa sen.
30. Ja jos ei hän lunasta sitä koko ajastajassa, niin pitää ostajan sen huoneen kaupungin muurin sisältä pitämän ijankaikkisesti ja hänen sukunsa, ja ei pidä vapaaksi tuleman ilovuotena.
31. Mutta jos huone on maan kylässä, kussa ei yhtään muuria ympärillä ole, niin se pitää luettaman peltomaaksi: se lunastetaan ja tulee ilovuotena vapaaksi.
32. Leviläisten kaupungit ja huoneet kaupungeissa, joissa heidän tavaransa ovat, saavat he aina lunastaa.
33. Se joka jotakin lunastaa Leviläisiltä, hänen pitää siitä luopuman ilovuonna, olkoon se ostettu huone eli

omaisuus kaupungissa, jossa hän asunut on; sillä huoneet Leviläisten kaupungeissa ovat heidän omaisuutensa Israelin lasten seassa.
34. Mutta maata heidän kaupunkeinsa ympäriltä ei pidä myytämän; sillä se on heidän saamansa ijankaikkisesti.
35. Jos veljes köyhtyy ja tulee voimattomaksi tykönäs, niin sinun pitää pitämän hänen ylös, niinkuin muukalaisen, taikka huonekuntaisen, että hän eläis sinun kanssas.
36. Ja ei sinun pidä ottaman korkoa eli voittoa häneltä; vaan pelkää sinun Jumalaas, että sinun veljes sais elää sinun kanssas.
37. Ei sinun pidä antaman rahaas hänelle korolle, eikä antaman viljaas kasvulle.
38. Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teidän johdatin Egyptin maalta, antaakseni teille Kanaanin maan, ja ollakseni teidän Jumalanne.
39. Jos veljes köyhtyy sinun tykönäs, ja myy itsensä sinulle, niin ei sinun pidä häntä pitämän niinkuin orjaa.
40. Mutta hänen pitää oleman sinun tykönäs niinkuin päivämiehen, eli huonekuntaisen, palvellen sinua riemuvuoteen asti.
41. Silloin pitää hänen käymän ulos vapaana sinun tyköäs lapsinensa, ja pitää tuleman sukunsa tykö jälleen, ja isäinsä saaman päälle.
42. Sillä he ovat minun palveliani, jotka minä Egyptin maalta johdattanut olen: sentähden ei pidä heitä orjan tavalla myytämän.
43. Ei sinun pidä ankarasti heitä hallitseman, vaan pelkäämän sinun Jumalaas.
44. Jos tahdot pitää orjaa ja piikaa, niin sinun pitää ostaman ne pakanoilta, jotka teidän ympärillänne ovat.
45. Ja huonekuntalaisilta, jotka muukalaiset ovat teidän seassanne, pitää teidän ne ostaman, ja heidän suvuiltansa, jotka he teidän tykönänne teidän maassanne synnyttäneet ovat: ja ne pitää teidän omanne oleman.
46. Ja pitäkäät heitä omananne, ja teidän lapsillenne teidän jälkeenne ijankaikkiseksi perimiseksi, ja niiden pitää oleman teidän orjanne; mutta veljenne Israelin lapset ei pidä toinen toistansa ankarasti hallitseman.
47. Jos muukalainen eli huonekuntainen hyötyy sinun tykönäs, ja sinun veljes köyhtyy hänen tykönänsä, niin että hän myy itsensä muukalaiselle, joka huonekuntainen sinun tykönäs on, eli jollekulle muukalaisen suvusta,
48. Niin pitää hänellä oikeus oleman lunastettaa jälleen sittekuin hän myyty on, että joku hänen veljistänsä pitäis hänen lunastaman jällensä;
49. Eli hänen setänsä eli setänsä poika lunastakaan hänen, taikka joku hänen lähimmäisestä suvustansa, eli

jos hän itse taitaa niin paljo matkaan saada, niin pitää hänen lunastaman itsensä.
50. Ja hänen pitää lukua laskeman ostajansa kanssa, siitä vuodesta kuin hän myi itsensä ilovuoteen asti, ja raha pitää luettaman vuoden luvun jälkeen, sittekuin hän myytiin, ja kaiken sen ajan palkka pitää siihen luettaman:
51. Ja jos vielä monta vuotta on ilovuoteen, niin hänen pitää sitä enemmän antaman lunastuksestansa, senjälkeen kuin hän ostettu on.
52. Mutta jos harvat vuodet ovat ilovuoteen, niin laskekaan lukua hänen kanssansa ja hänen pitää vuotten jälkeen antaman lunastuksensa.
53. Ja pitää hänen palkkansa myös siihen luettaman vuosi vuodelta, ja ei hänen pidä ankaruudella häntä hallitseman sinun edessäs.
54. Jos ei hän näin lunasta itsiänsä, niin hänen pitää ilovuonna vapaana käymän ulos lapsinensa.
55. Sillä Israelin lapset ovat minun palveliani; he ovat minun palveliani, jotka minä olen Egyptin maalta johdattanut ulos: Minä olen Herra teidän Jumalanne.

26 LUKU

1. Ei teidän pidä tekemän teillenne epäjumalia, ei kuvia, eikä myös patsaita pystyttämän teillenne, eikä myös yhtään merkkikiveä paneman teidän maallanne, kumartaaksenne niitä; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
2. Pitäkäät minun sabbatini, ja peljätkäät minun pyhyyttäni: Minä olen Herra.
3. Jos te säädyissäni vaellatte, ja minun käskyni kätkette, ja teette ne,
4. Niin minä annan teille sateen ajallansa, ja maa antaa kasvunsa, ja kedon puut antavat hedelmänsä.
5. Ja riihen aika ulottuu viinan uutiseen asti, ja viinan uutinen ulottuu toukoaikaan asti, ja teillä pitää oleman leipää viljalta, ja saatte asua levollisesti teidän maassanne.
6. Ja minä annan rauhan teidän maallenne, ja te saatte levätä, ja ei kenkään teitä peljätä, ja minä ajan pahat pedot teidän maaltanne pois, ja miekan ei pidä käymän teidän maanne lävitse.
7. Teidän pitää vihollisianne ajaman takaa, ja heidän pitää kaatuman miekkaan teidän edessänne.
8. Viisi teistä karkottaa sata, ja sata teistä karkottaa kymmenentuhatta, ja teidän vihollisenne pitää kaatuman teidän edessänne miekkaan.
9. Ja minä käännän minuni teidän puoleenne, ja teen teidät hedelmälliseksi ja lisään teitä, ja vahvistan minun liittoni teidän kanssanne.

10. Ja te saatte syödä sitä vanhaa, joka vanhenee, ja vanhat te hylkäätte uuden tähden.
11. Ja minä panen asumasiani teidän keskellenne, ja minun sieluni ei hyljää teitä.
12. Ja minä vaellan teidän keskellänne ja olen teidän Jumalanne, ja teidän pitää oleman minun kanssani.
13. Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne, joka johdatin teidät ulos Egyptin maalta, ettei teidän pitänyt oleman heidän orjansa. Minä olen taittanut poikki ikeenne vehmerän, ja olen antanut tiedän käydä pystyällä.
14. Mutta jos ette kuule minua, ettekä tee kaikkia näitä käskyjä,
15. Vaan suututte säätyihini, ja teidän sielunne hyljää minun oikeuteni, ettekä tee kaikkia minun käskyjäni, ja rikotte minun liittoni,
16. Niin minä teen teille nämät: minä rankaisen teitä vavistuksella, kuivataudilla, ja poltetaudilla, josta kasvonne raukeevat ja ruumiinne nääntyvät: ja teidän pitää siemenenne kylvämän turhaan, ja teidän vihollistenne pitää syömän sen.
17. Ja minä asetan kasvoni teitä vastaan, ja te lyödään vihamiehiltänne, ja ne pitää hallitseman teitä, jotka teitä vihaavat, teidän pitää myös pakeneman, koska ei kenkään teitä aja takaa.
18. Jollette vielä sittekään kuule minua, niin minä lisään sen seitsemän kertaa, rangaistakseni teitä synteinne tähden.
19. Ja minä särjen teidän ylpeytenne uppiniskaisuuden, minä teen teidän toivonne niinkuin raudan, ja teidän maanne niinkuin vasken.
20. Ja teidän voimanne pitää hukkaan kulutettaman, niin ettei teidän maanne kasvoansa anna, eikä puut maalla hedelmäänsä anna.
21. Ja jos te vielä minua vastaan vaellatte, ettekä tahdo kuulla minua, niin minä vielä sitte lisään rangaistuksen teidän päällenne seitsemän kertaa, teidän synteinne tähden.
22. Ja lähetän teidän sekaanne metsän pedot syömään lapsianne, ja karjaanne raatelemaan, ja vähentämään teitä, ja teidän tienne pitää autioksi tuleman.
23. Jollette vielä niillä anna kuritettaa teitänne, mutta käytte minua vastaan,
24. Niin minä myös käyn teitä vastaan, ja lyön teitä vielä seitsemän kertaa enemmin, teidän synteinne tähden.
25. Ja saatan päällenne kostomiekan, joka minun liittoni pitää kostaman, että te kokootte teitänne teidän kaupunkeihinne: sitte minä lähetän teidän sekaanne ruttotaudin, ja annan teitä vihamiestenne käteen.
26. Ja minä hukutan teiltä leivän aineen, niin että yhdessä pätsissä kymmenen vaimoa leipänne kypsentävät, ja punnitsevat leipänne vaalla: ja syötyänne ette tule ravituksi.
27. Ja jollette vielä sitte kuule minua, mutta vaellatte minua vastaan,

28. Niin minä myös hirmuisuudessa vaellan teitä vastaan, ja minä rankaisen teitä seitsemän kertaa enemmin, teidän synteinne tähden,
29. Että teidän pitää syömän poikainne ja tytärtenne lihaa,
30. Ja minä kukistan teidän kukkulanne ja hävitän teidän kuvanne, ja panen teidän raatonne epäjumalainne raatoin päälle, ja minun sieluni kuoittaa teitä.
31. Ja teen kaupunkinne autioiksi ja kirkkonne hävitän, enkä myös teidän lepytyshajuanne haista.
32. Ja minä tahdon hävittää maan, niin että vihollisenne, jotka siinä asuvat, pitää siitä hämmästymän.
33. Ja hajoitan teitä pakanain sekaan, ja vedän ulos miekan teidän jälkeenne, ja maanne pitää tuleman kylmille ja kaupunkinne kukistetuksi.
34. Silloin kelpaa maalle hänen leponsa, niinkauvan kuin hän autiona on, ja te olette vihollisten maalla. Ja silloin vasta maa lepää ja pyhää pitää.
35. Niinkauvan kuin se autiona on, saa hän levätä, ettei hän saanut pyhää pitää, silloin koska teidän piti hänen pyhäänsä antaman pitää, koska te asuitte siellä.
36. Ja niille, jotka jäävät teistä, teen minä vapisevan sydämen heidän vihollistensa maalla, niin että kapisevan lehden ääni karkottaa heitä, ja pitää pakeneman sitä niinkuin miekkaa, ja pitää kaatuman siinä, kussa ei kenkään heitä aja takaa.
37. Ja heidän pitää lankeeman toinen toisensa päälle, niinkuin miekan edestä, vaikka ei yksikään karkota heitä, ja ette tohdi nousta vihamiehiänne vastaan.
38. Ja teidän pitää hukkuman pakanain seassa, ja vihollisten maa pitää teitä syömän.
39. Ne kuin jäävät teistä, pitää vaipuman pahuudessansa, teidän vihollistenne maalla. Ja isäinsä pahoissa teoissa pitää teidän vaipuman.
40. Silloin pitää heidän tunnustaman pahat tekonsa ja isäinsä pahat teot, joilla he ovat minun mieleni rikkoneet, ja vaeltaneet minua vastaan.
41. Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan ja vien heitä vihollistensa maalle, että edes silloin heidän ympärileikkaamatoin sydämensä nöyryyttäis itsensä; silloin myös heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa.
42. Ja minä muistan minun liittoni Jakobin kanssa, niin myös minun liittoni Isaakin kanssa, ja myös minun liittoni Abrahamin kanssa muistan minä, muistan myös maan,
43. Joka heiltä jätetty on, ja sille kelpaa lepopäivänsä, niinkauvan kuin se autiona on heiltä, ja heidän pahan tekonsa rangaistus heille kelpaa, että he hylkäsivät minun oikeuteni, ja heidän sielunsa on kuoittanut minun säätyjäni.

44. Ja vaikka he vielä vihollistensa maalla ovat, en minä kuitenkaan ole heitä hyljännyt, ja en heitä niin kurittanut, että minä olisin heidän peräti hukuttanut, ja minun liittoni heidän kanssansa tyhjäksi tehnyt; sillä minä olen Herra heidän Jumalansa.
45. Ja minä muistan ensimäisen liittoni heistä, koska minä johdatin heidät Egyptin maalta pakanain silmäin edestä, ollakseni heidän Jumalansa: minä Herra.
46. Nämät ovat ne säädyt ja oikeudet ja käskyt, jotka Herra antoi itsensä ja Israelin lasten vaiheelle, Sinain vuorella, Moseksen käden kautta.

27 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: Jos joku tekee jonkun erinomaisen lupauksen, niin pitää ne sinun arvios jälkeen oleman Herran omat.
3. Niin pitää tämän oleman sinun arvios: Kahdenkymmenen vuotisen miehenpuolen kuuteenkymmeneen vuoteen asti, pitää sinun arvaaman viiteenkymmeneen hopeasikliin, pyhän siklin jälkeen.
4. Mutta vaimonpuolen pitää sinun arvaaman kolmeenkymmeneen sikliin.
5. Mutta viiden vuotisesta kahdenkymmenen vuotiseen asti, jos se on miehenpuoli, niin pitää sinun arvaaman kahteenkymmeneen sikliin, vaan vaimonpuolen kymmeneen sikliin.
6. Jos se on kuukautinen viidenteen vuoteen asti, ja on miehenpuoli, pitää sinun sen arvaaman viiteen hopeasikliin, mutta vaimonpuolen kolmeen hopeasikliin.
7. Mutta jos se on kuudenkymmenen vuotinen eli sen päälle, ja miehenpuoli, pitää sinun arvaaman hänen viiteentoistakymmeneen sikliin, mutta vaimonpuolen kymmeneen sikliin.
8. Ja jos hän on ylen köyhä senkaltaiseen arvioon, niin pitää hänen menemän papin eteen, ja papin pitää arvaaman hänen. Sen jälkeen, kuin se, joka lupauksen tehnyt on, voi matkaan saada, pitää papin hänen arvaaman.
9. Jos se on karjasta, jota Herralle uhrataan, kaikki mitä Herralle annetaan, se on pyhä.
10. Ei pidä sitä vaihetettaman eli muutettaman hyvä pahaan, eli paha hyvään. Jos joku kumminkin vaihettaa yhden eläimen toiseen, niin pitää he molemmat oleman pyhät.
11. Jos se eläin on saastainen, jota ei saada uhrata Herralle, niin pitää se vietämän papin eteen,
12. Ja papin pitää arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: sen pitää pysymän sinun arviossas, joka pappi olet.

13. Jos joku kuitenkin tahtoo lunastaa sen, hänen pitää antaman viidennen osan sinun arvios päälle.
14. Ja jos joku pyhittää huoneensa Herralle pyhäksi, niin pitää papin arvaaman sen, jos se on hyvä eli paha: ja papin arviossa pitää sen pysymän.
15. Mutta jos pyhittänyt tahtoo lunastaa huoneensa, niin pitää hänen antaman viidennen osan enemmän rahaa, kuin sinun arvios on, ja niin pitää se hänen oleman.
16. Jos joku pyhittää Herralle kappaleen peltoa perintömaastansa, niin pitää sinun se arvaaman sen jälkeen, kuin siihen kylvetään; jos siihen kylvetään homer ohria, niin pitää sen maksaman viisikymmentä hopeasikliä.
17. Vaan jos hän pyhittää peltonsa ilovuodesta alkain, niin pitää sen maksaman sinun arvios jälkeen.
18. Jos hän on pyhittänyt peltonsa ilovuoden jälkeen, niin papin pitää lukeman hänelle rahan vuoden luvun jälkeen, kuin takaperin on ilovuoteen asti, ja se pitää sinun arviostas vähennettämän.
19. Jos se joka pellon pyhittänyt on, tahtoo sen todella lunastaa jälleen, niin pitää hänen antaman viidettä osaa enemmän rahaa, kuin se sinulta arvattu on, ja niin pitää se hänen oleman.
20. Jos ei hän tahdo lunastaa peltoa, mutta myy sen toiselle, niin ei pidä sitä enää lunastettaman.
21. Vaan se pelto, koska se ilovuonna tulee vapaaksi, pitää oleman pyhä Herralle, niinkuin valallisella lupauksella eroitettu pelto, ja pitää oleman papin perintösaama.
22. Jos joku sen pellon, jonka hän ostanut on, joka ei ole hänen perintömaansa, pyhittää Herralle,
23. Niin pitää papin laskeman hänen edessänsä sen hinnan sinun arvios jälkeen, ilovuoteen asti, ja hänen pitää sen samana päivänä antaman ulos, sinun arvios jälkeen, että se Herralle pyhä olis;
24. Mutta ilovuonna pitää sen tuleman hänen omaksensa jälleen, jolta hän sen ostanut on, että se oli hänen perintösaamansa maalla.
25. Kaikki sinun arvios pitää tapahtuman pyhän siklin jälkeen; mutta sikli tekee kaksikymmentä geraa.
26. Mutta eläinten esikoista, joka esikko-oikeuden jälkeen Herran oma muutoinkin on, ei pidä kenenkään pyhittämän, olkoon härkä eli lammas; sillä se on Herran.
27. Jos jotakin saastaista on eläinten seassa, niin se pitää lunastettaman sinun arvios jälkeen, ja siihen lisäksi annettaman viides osa; jos ei sitä lunasteta, niin se myytäkään sinun arvios jälkeen.
28. Kuitenkin kaikkea valallisella lupauksella eroitettua, jota joku valallisesti lupaa Herralle kaikesta mitä hänellä on, joko se olis ihminen, eläin eli perintöpelto, ei sitä pidä myytämän eli lunastettaman; sillä kaikki valallisellla lupauksella eroitettu on kaikkein pyhin Herralle.
29. Kaikkea kirottua, joka kiroukseen annetaan ihmisistä, ei pidä lunastettaman, vaan hän pitää totisesti kuoletettaman.

30. Kaikki maan kymmenykset, sekä maan siemenestä että puiden hedelmistä, ovat Herran, ja pitää oleman pyhät Herralle.
31. Jos joku tahtoo lunastaa kymmenyksensä, hänen pitää antaman viidennen osan lisäksi.
32. Ja kaikki kymmenykset karjasta, ja lampaista, ja kaikista kuin vitsan alla käy, ne ovat pyhät kymmenykset Herralle.
33. Ei pidä kysyttämän, jos se on hyvä eli paha, eikä myös pidä sitä vaihetettaman. Jos joku vaihettaa sen, niin pitää ne molemmat oleman pyhät, ja ei lunastettaman.
34. Nämät ovat ne käskyt, jotka Herra antoi Moseksen kautta Israelin lapsille, Sinain vuorella.

4. MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, seurakunnan majassa, ensimäisenä päivänä toisena kuukautena, toisena vuonna jälkeen, sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ja sanoi:
2. Lukekaat koko Israelin lasten joukko, heidän sukunsa, ja heidän isäinsä huonetten jälkeen, ja heidän nimeinsä luvun jälkeen, kaikki miehenpuoli, mies mieheltä,
3. Kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, kaikki jotka kelpaavat lähtemään sotaan Israelissa: lukekaat heitä heidän joukkonsa jälkeen, sinä ja Aaron.
4. Ja teidän kanssanne pitää oleman yksi mies jokaisesta sukukunnasta, joka on isänsä huoneen päämies.
5. Ja nämät ovat niiden päämiesten nimet, jotka teidän kanssanne seisoman pitää: Rubenista, Elitsur Zedeurin poika;
6. Simeonista, Selumiel Suri-Saddain poika;
7. Juudasta, Nahesson Amminadabin poika;
8. Isaskarista, Netaneel Suarin poika;
9. Sebulonista, Eliab Helonin poika;
10. Josephin pojista: Ephraimista, Elisama Ammihudin poika; Manassesta, Gamliel Pedatsurin poika;
11. BenJaminista, Abidan Gideonin poika;
12. Danista, Ahieser Ammi Saddain poika;
13. Asserista, Pagiel Okranin poika;
14. Gadista, Eliasaph Deguelin poika;
15. Naphtalista, Ahira Enan poika.
16. Nämät olivat kutsutut kansan seasta, isäinsä sukuin esimiehet, jotka olivat Israelin tuhanten päät.
17. Niin Moses ja Aaron ottivat miehet tykönsä, jotka nimeltänsä nimitetyt olivat,
18. Ja he kokosivat kaiken kansan, ensimäisenä päivänä toisella kuulla, jotka luettelivat polvilukunsa, sukukuntainsa, ja isäinsä huonetten jälkeen: nimenomattain, kahdenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, mies mieheltä.
19. Niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle, niin luki hän heitä Sinain korvessa.

20. Rubenin Israelin esikoisen lapset olivat heidän polviluvuissansa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain, mies mieheltä kaikki miehenpuoli, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki kelvolliset sotaan menemään,
21. Luetut Rubenin sukukuntaan, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
22. Simeonin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, luetut nimenomattain mies mieheltä, kaikki miehenpuoli kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
23. Luetut Simeonin sukukuntaan, yhdeksänkuudettakymmentä tuhatta ja kolmesataa.
24. Gadin lapset ja heidän polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
25. Luetut Gadin sukukuntaan, viisiviidettäkymmentä tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä.
26. Juudan lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
27. Luetut Juudan sukukuntaan, neljäkahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.
28. Isaskarin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
29. Luetut Isaskarin sukukuntaan, neljäkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
30. Sebulonin lasten polviluku, heidän sukuinsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
31. Luetut Sebulonin sukukuntaan, seitsemänkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
32. Josephin lapset: Ephraimin lapsista polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki sotaan menemään kelvolliset,
33. Luetut Ephraimin sukukuntaan olivat neljäkymmentätuhatta ja viisisataa.
34. Manassen lapset polvilukunsa, sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat,
35. Luetut Manassen sukukuntaan, kaksineljättäkymmentä tuhatta ja kaksisataa.
36. BenJaminin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan menemään kelpasivat,
37. Luetut BenJaminin sukukuntaan, viisineljättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
38. Danin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki ne jotka sotaan menemään kelpasivat,

39. Luetut Danin sukukuntaan, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.
40. Asserin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat,
41. Luetut Asserin sukukuntaan, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
42. Naphtalin lasten polviluku, heidän sukunsa ja isäinsä huonetten jälkeen, nimenomattain kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, kaikki jotka sotaan kelpasivat,
43. Luetut Naphtalin sukukuntaan, kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
44. Nämät ovat ne luetut, jotka Moses ja Aaron ja kaksitoistakymmentä Israelin päämiestä lukivat, joista aina yksi oli jokaisen heidän isänsä huoneen ylitse.
45. Ja olivat kaikki yhteen luetut Israelin lapset, heidän isäinsä huonetten jälkeen, kahdestakymmenestä vuodesta ja sen ylitse, kaikki jotka olivat sotaan kelvolliset Israelissa,
46. Ja olivat kaikki luetut, kuusi kertaa satatuhatta ja kolmetuhatta ja viisisataa ja viisikymmentä.
47. Mutta Leviläiset heidän isäinsä sukukunnan jälkeen ei olleet heidän lukuunsa luetut.
48. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
49. Ei kuitenkaan pidä sinun lukeman Levin sukukuntaa, eli ottaman heistä päälukua, Israelin lasten seassa;
50. Mutta sinun pitää asettaman Leviläiset todistuksen majan palvelukseen, ja kaikkein sen astiain päälle, ja kaikkein mitkä sen omat ovat. Heidän pitää kantaman majan, ja kaikki sen astiat, ja heidän pitää ottaman vaarin siitä, ja sioittaman itsensä majan ympärille.
51. Ja kuin matkustetaan, silloin pitää Leviläisten ottaman majan alas, ja koska joukko itsensä sioittaa, pitää heidän paneman sen ylös. Jos joku muukalainen lähestyy sitä, sen pitää kuoleman.
52. Israelin lapset pitää sioittaman itsensä kukin leirinsä ja joukkonsa lipun tykö.
53. Mutta Leviläiset pitää sioittaman itsensä todistuksen majan ympärille, ettei viha tulisi Israelin lasten joukon päälle. Sentähden pitää Leviläisten pitämän vaarin todistuksen majan vartiosta.
54. Ja Israelin lapset tekivät sen: kaikki mitä Herra Mosekselle käskenyt oli, niin he tekivät.

2 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Israelin lapset pitää itsensä sioittaman, jokainen lippunsa ja merkkinsä alle, isäinsä huoneen jälkeen: sille kohdalle ympäri seurakunnan majaa pitää heidän itsensä sioittaman.
3. Etiselle puolelle itään päin pitää Juudan lippunsa ja joukkonsa kanssa itsensä sioittaman: heidän

päämiehensä Nahesson Amminadabin poika,
4. Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkahdeksattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.
5. Hänen viereensä pitää Isaskarin sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Netaneel Zuarin poika,
6. Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
7. Senjälkeen Sebulonin sukukunta ja heidän päämiehensä Eliab Helonin poika,
8. Ja hänen joukkonsa luetut, seitsemänkuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
9. Kaikki Juudan leirissä luetut, satatuhatta ja kuusiyhdeksättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa, heidän joukoissansa: heidän pitää ensinnä vaeltaman.
10. Etelän puolelle pitää Rubenin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elitsur Sedeurin poika,
11. Ja hänen joukkonsa luetut, kuusiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
12. Hänen viereensä pitää Simeonin sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Selumiel Suri Saddain poika,
13. Ja hänen joukkonsa luetut, yhdeksänkuudettakymmentä tuhatta ja kolmesataa.
14. Sitälähin Gadin sukukunta, heidän päämiehensä Eliasaph Reguelin poika,
15. Ja heidän joukkonsa luetut, viisiviidettäkymmentä tuhatta, kuusisataa ja viisikymmentä.
16. Kaikki Rubenin leirissä luetut, satatuhatta, yksikuudettakymmentä tuhatta, neljäsataa ja viisikymmentä heidän joukoissansa. Ja heidän pitää toisena vaeltaman.
17. Sitte pitää seurakunnan majan vaeltaman Leviläisten leirin kanssa keskileirissä, ja niinkuin he teitänsä sioittavat, niin pitää myös heidän vaeltaman, jokaisen paikassansa, lippuinsa alla.
18. Lännen puolelle pitää Ephraimin itsensä sioittaman lippunsa ja joukkonsa kanssa, heidän päämiehensä Elisama Ammihudin poika,
19. Ja hänen joukkonsa luetut, neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
20. Lähin häntä pitää Manassen sukukunnan itsensä sioittaman: heidän päämiehensä Gamliel Pedatsurin poika,
21. Ja hänen joukkonsa luetut, kaksineljättäkymmentä tuhatta ja kaksisataa.
22. Senjälkeen BenJaminin sukukunta: heidän päämiehensä Abidan Gideonin poika,
23. Ja hänen joukkonsa luetut, viisineljättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
24. Kaikki Ephraimin leirissä luetut, satatuhatta, ja kahdeksantuhatta, ja sata, heidän joukoissansa. Ja heidän pitää kolmantena vaeltaman.

25. Pohjan puolella pitää Danin sioituslippu oleman heidän joukkoinsa jälkeen, ja Danin lasten päämies Ahieser AmmiSaddain poika,
26. Ja hänen joukkonsa luetut, kaksiseitsemättäkymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.
27. Hänen viereensä pitää Asserin sukukunnan heitänsä sioittaman, ja Asserin lasten päämies Pagiel Okranin poika,
28. Ja hänen joukkonsa luetut, yksiviidettäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
29. Sitälikin Naphtalin sukukunta, ja Naphtalin lasten päämies Ahira Enanin poika,
30. Ja hänen joukkonsa luetut, kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
31. Niin että kaikki Danin leirissä luetut ovat satatuhatta, seitsemänkuudettakymmentä tuhatta ja kuusisataa. Ja heidän pitää viimeisenä vaeltaman lippunsa alla.
32. Tämä on Israelin lasten luku heidän isäinsä huonetten jälkeen, kaikkein heidän leirinsä luettuin ja joukkoinsa kanssa: kuusisataa tuhatta ja kolmetuhatta, viisisataa ja viisikymmentä.
33. Mutta Leviläiset ei ole luetut Israelin lasten lukuun, niinkuin Herra Mosekselle oli käskenyt.
34. Ja Israelin lapset tekivät sen: kaiken sen jälkeen, kuin Herra oli Mosekselle käskenyt, sioittivat he heitänsä lippuinsa alle ja matkustivat itsekukin sukukunnassansa, isäinsä huoneen jälkeen.

3 LUKU

1. Nämät ovat Aaronin ja Moseksen sukukunnat siihen aikaan koska Herra puhui Mosekselle Sinain vuorella.
2. Ja nämät ovat Aaronin poikain nimet: Nadab esikoinen, sitälikin Abihu, Eleatsar ja Itamar.
3. Nämät ovat Aaronin poikain nimet, jotka olivat papiksi voidellut, ja heidän kätensä täytetyt papin virkaan.
4. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat Herran edessä, koska he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä Sinain korvessa, ja ei ollut heillä poikia; mutta Eleatsar ja Itamar tekivät papin virkaa isänsä Aaronin edessä.
5. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
6. Tuo edes Levin sukukunta ja aseta heitä papin Aaronin eteen, palvelemaan häntä,
7. Ja pitämään vaarin hänen vartiostansa ja koko seurakunnan vartiosta, seurakunnan majan edessä, ja palvelemaan majan palveluksessa,
8. Ja tallella pitämään kaikki seurakunnan majan astiat, ja ottamaan vaarin Israelin lasten vartioitsemisesta, palvelemaan majan palveluksessa.
9. Ja sinun pitää antaman Aaronille ja hänen pojillensa Leviläiset; he ovat niille lahjaksi annetut Israelin lapsista.

10. Mutta Aaronin poikinensa pitää sinun asettaman pitämään vaaria pappeudestansa. Ja jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.
11. Ja Herra puhui Mosekselle sanoen:
12. Katso, minä otin Leviläiset Israelin lapsista kaikkein esikoisten edestä, jotka ensisti äitinsä kohdun avaavat Israelin lasten seassa, niin että Leviläisten pitää oleman minun.
13. Sillä kaikki esikoiset ovat minun: sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä itselleni kaikki esikoiset Israelissa, ihmisistä niin karjaan asti, että ne olisivat minun: Minä Herra.
14. Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, sanoen:
15. Lue Levin pojat heidän isäinsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen: kaiken miehenpuolen, kuukauden vanhan ja sen ylitse, pitää sinun lukeman.
16. Ja Moses luki heitä Herran sanan jälkeen, niinkuin hänelle oli käsketty.
17. Ja nämät olivat Levin pojat nimeinsä jälkeen: Gerson, Kahat ja Merari.
18. Mutta Gersonin poikain nimet heidän sukukunnissansa olivat Libni ja Simei.
19. Kahatin pojat heidän sukukunnissansa: Amram, Jetsehar, Hebron ja Usiel.
20. Merarin pojat heidän sukukunnissansa: Maheli ja Musi. Nämät ovat Levin sukukunnat heidän isäinsä huoneen jälkeen.
21. Nämät ovat Gersonin sukukunnat: Libniläiset ja Simeiläiset.
22. Heidän lukunsa, kaikki miehenpuoli kuukauden vanha ja sen ylitse, ne olivat seitsemäntuhatta ja viisisataa.
23. Ja Gersonilaisten sukukunnat pitää heitänsä sioittaman takapuolelle majaa, länteen päin.
24. Heidän päämiehensä, pitää oleman Eljasaph Laelin poika.
25. Ja Gersonin lasten pitää vartioitseman seurakunnan majassa Tabernaklia, ja majaa, peitteitä, ja seurakunnan majan oven vaatteita,
26. Ja pihan vaatteita, ja pihan oven peitettä, joka on Tabernaklin ja alttarin päällä ympäri, ja köysiä ja kaikkia, mitä sen palvelukseen tarvitaan.
27. Nämät ovat Kahatin sukukunnat: Amramilaiset, Jetseharilaiset, Hebronilaiset ja Usielilaiset:
28. Kaikki miehenpuoli kuukauden vanhasta ja sen ylitse, lukuansa kahdeksantuhatta ja kuusisataa, joiden pitää pitämän vaarin pyhän vartioitsemisesta,
29. Ja pitää heitänsä sioittaman etelän puolelle, sivulle majaa.
30. Ja heidän päämiehensä pitää oleman Elitsaphan Usielin poika.
31. Ja heidän pitää vartoitseman arkkia, pöytää, kynttiläjalkaa, alttareita ja kaikkia pyhän astioita, joilla

palvelusta tehdään, ja peitteitä ja kaikkia, mitä palvelukseen tarvitaan.
32. Mutta kaikkein Levin päämiesten ylimmäinen pitää oleman Eleatsarin papin Aaronin pojan, ylitse niiden, jotka pitävät vaarin pyhän vartioitsemisesta.
33. Nämät ovat Merarin sukukunnat: Mahelilaiset ja Musilaiset,
34. Joiden luku oli kuusituhatta ja kaksisataa, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse.
35. Heidän päämiehensä pitää oleman Suriel Abihailin poika, ja pitää sioittaman heitänsä sivulle majaa, pohjan puolelle.
36. Ja heidän virkansa pitää oleman, vartioida majan lautoja, korennoita, patsaita ja majan jalkoja, ja kaikkia astioita, jotka sen palvelukseen tarvitaan,
37. Niin myös patsaita pihan ympärillä, ja sen jalkoja, ynnä paanuin ja köytten kanssa.
38. Mutta seurakunnan majan etiselle puolelle itään päin pitää Moses ja Aaron ja hänen poikansa heitänsä sioittaman, ja vartioitseman pyhän vartioita Israelin lasten puolesta. Jos joku muukalainen siihen lähestyy, sen pitää kuoleman.
39. Kaikkein Leviläisten luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, heidän sukukunnissansa Herran sanan jälkeen, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, oli kaksikolmattakymmentä tuhatta.
40. Ja Herra puhui Mosekselle: lue kaikki esikoiset, jotka miehenpuolet ovat Israelin lasten seassa, kuukauden vanhat ja sen ylitse, ja ota heidän nimeinsä luku.
41. Ja sinun pitää ottaman Leviläiset minulle, minä Herra, kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karjat, kaikkein Israelin lasten karjan esikoisten edestä.
42. Ja Moses luki, niinkuin Herra hänelle käskenyt oli, kaikki Israelin lasten esikoiset.
43. Ja olivat kaikki miehiset esikoiset, heidän nimeinsä luvun jälkeen, kuukauden vanhat ja sen ylitse luetut, kaksikolmattakymmentä tuhatta, kaksisataa ja kolmekahdeksattakymmentä.
44. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
45. Ota Leviläiset kaikkein Israelin lasten esikoisten edestä, ja Leviläisten karja heidän karjansa edestä: ja Leviläisten pitää oleman minun, minä olen Herra.
46. Mutta lunastuksen niiden kahdensadan ja kolmenkahdeksattakymmenen edestä, jotka jäävät Israelin lasten esikoisista Leviläisten luvun ylitse,
47. Pitää sinun ottaman viisi sikliä joka hengeltä: pyhän siklin jälkeen pitää sinun sen ottaman; sikli maksaa kaksikymmentä geraa.
48. Ja sinun pitää antaman rahan Aaronille ja hänen pojillensa, lunastettuin edestä, jotka ylitse olivat.
49. Niin otti Moses lunastusrahan niiltä, jotka ylitse olivat Leviläisten lunastetuista.

50. Israelin lasten esikoisilta otti hän rahan, tuhannen kolmesataa ja viisiseitsemättäkymmentä sikliä: pyhän siklin jälkeen.
51. Ja Moses antoi lunastusrahan Aaronille ja hänen pojillensa Herran sanan jälkeen, niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt.

4 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Lue Kahatin lapset Levin poikain seasta, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen,
3. Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti: kaikki ne jotka kelvolliset ovat sotaan menemään, seurakunnan majassa palvelusta tekemään.
4. Ja tämä pitää oleman Kahatin poikain virka todistuksen majassa, joka kaikkein pyhin on:
5. Koska leiriä siirretään, niin pitää Aaronin poikinensa tuleman ja ottaman esiripun alas, ja käärimän todistuksen arkin siihen,
6. Ja paneman peitteen sen päälle tekasjim-nahoista, ja hajoittamaan kokonansa sinisen vaatteen sen ylitse, ja paneman sen korennot siallensa.
7. Niin myös pitää heidän hajoittaman näkypöydälle sinisen vaatteen, ja paneman sen päälle vadit, lusikat, maljat ja kannut, joilla ulos ja sisälle kaadetaan, ja ne alinomaiset leivät pitää sen päällä oleman.
8. Ja heidän pitää hajoittaman niiden päälle tulipunaisen vaatteen, ja peittämän tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.
9. Ja heidän pitää ottaman sinisen vaatteen, ja käärimän valkeuden kynttiläjalan sen sisälle, ja sen lamput, niistimet ja sammutusastiat, ja kaikki öljyastiat, joilla palvelusta siinä tehdään.
10. Ja tämän ja kaikkein näiden kaluin ympäri pitää heidän paneman peitteen tekasjim-nahasta, ja paneman ne korentoin päälle.
11. Niin myös pitää heidän hajoittaman kultaisen alttarin päälle sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman sen korennot siallensa.
12. Kaikki astiat, joilla he palvelevat pyhässä, pitää heidän ottaman ja levittämän niiden ylitse sinisen vaatteen, ja peittämän sen tekasjim-nahkaisella peitteellä, ja paneman ne korentoin päälle.
13. Heidän pitää myös käväisemän tuhan alttarilta ja hajoittaman purppuraisen vaatteen sen päälle,
14. Ja paneman sen päälle kaikki astiat, joilla he siinä palvelevat, hiilipannut, hangot, lapiot ja maljat, ja kaikki alttarin astiat; heidän pitää myös hajoittaman sen ylitse tekasjim-nahkaisen peitteen, ja paneman

korennot siallensa.
15. Koska Aaron ja hänen poikansa nämät toimittaneet ovat ja peittäneet pyhän ja kaikki pyhät astiat, ja leiriä siirretään, niin pitää sitte Kahatin lapset menemän ja kantaman niitä, ja ei pidä rupeeman pyhään, ettei he kuolisi. Nämät pitää oleman Kahatin lasten taakat seurakunnan majassa.
16. Ja Eleatsarilla, papin Aaronin pojalla, pitää oleman tämä virka: toimittaa öljyä valaistukseksi, ja yrttejä suitsutukseksi, ja alinomaista ruokauhria, ja voidellusöljyä, niin että hän toimittaa koko Tabernaklin ja kaikki, mitä siinä on, pyhän ja hänen astiansa.
17. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille sanoen:
18. Ei teidän pidä Kahatilaisten sukukuntain sikiöitä hävittämän Leviläisten seasta.
19. Vaan sen teidän pitää heidän kanssansa tekemän, että he eläisivät ja ei kuolisi: jos he lähestyvät sitä kaikkein pyhimpää, niin pitää Aaronin poikinensa menemän sisälle ja asettaman itsekunkin heidän virkaansa ja taakkaansa.
20. Vaan ei heidän pidä menemän sinne sisälle, katsomaan pyhää, koska se peitetään, ettei he kuolisi.
21. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
22. Lue Gersonin lapset, heidän isäinsä huoneen ja sukukuntainsa jälkeen:
23. Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki ne, jotka sotaan menemään kelvolliset ovat, että heillä olis virka seurakunnan majassa.
24. Ja tämä pitää oleman Gersonilaisten sukukunnan virka, jota heidän pitää tekemän ja kantaman:
25. Ja heidän pitää kantaman Tabernaklin vaatteet, ja seurakunnan majan, ja hänen peitteensä, ja tekasjimnahkaisen peitteen, joka on sen päällä, ja myös seurakunnan majan ovivaatteen,
26. Ja pihan vaatteet, ja läpikäytävän oven vaatteen pihassa, joka käy sekä Tabernaklin että myös alttarin ympäri, ja hänen köytensä ja kaikki virkansa astiat, ja kaikki mitä heidän virassansa tarvitaan ja heidän tekemän pitää.
27. Aaronin ja hänen poikainsa sanan jälkeen pitää kaikkein Gersonin poikain virka tehtämän, kaikki mitä heidän kantaman ja korjaaman pitää; ja teidän pitää katsoman, että he ottaisivat vaarin kaikista kuormistansa.
28. Tämän pitää Gersonin lasten ja sukuin virka oleman seurakunnan majassa: ja heidän vartionsa pitää oleman Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla.
29. Merarin lapset, heidän sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen, pitää sinun myös lukeman:
30. Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, pitää sinun ne lukeman, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelemaan seurakunnan majassa.

31. Tästä kuormasta pitää heidän pitämän vaarin, kaiken virkansa jälkeen seurakunnan majassa, kuin ovat majan laudat, ja korennot, ja patsaat, ja jalat,
32. Niin myös patsaat pihan ympärillä, ja jalat, ja naulat, ja köydet, kaikkein heidän astiainsa kanssa, kaiken heidän virkansa perästä: jokaiselle pitää teidän nimenomattain asettaman kuormat astioista, joista heidän pitää pitämän vaarin.
33. Ja tämä pitää oleman Merarin lasten sukuin virka kaikissa, joista heidän pitää ottaman vaarin seurakunnan majassa, Itamarin papin Aaronin pojan käden alla.
34. Ja Moses ja Aaron, ynnä kaiken kansan päämiesten kanssa, lukivat Kahatilaisten lapset, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,
35. Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
36. Ja heidän lukunsa oli heidän sukuinsa jälkeen, kaksituhatta, seitsemänsataa ja viisikymmentä.
37. Tämä on Kahatilaisten sukukuntain luku, joilla kaikilla oli toimittamista seurakunnan majassa, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen, Moseksen kautta.
38. Niin luettiin myös Gersonin lapset, sukukuntainsa ja isäinsä huoneen jälkeen,
39. Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
40. Ja heidän lukunsa, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen, oli kaksituhatta kuusisataa ja kolmekymmentä.
41. Tämä on Gersonin lasten suvun luku, joilla kaikilla oli tekemistä seurakunnan majassa, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen.
42. Luettiin myös Merarin lapset, sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,
43. Kolmenkymmenen vuotisista ja sen ylitse viidenkymmenen vuotisiin asti, kaikki sotaan menemään kelvolliset, palvelusta tekemään seurakunnan majassa.
44. Ja heidän lukunsa oli, heidän sukuinsa jälkeen, kolmetuhatta ja kaksisataa.
45. Tämä on Merarin lasten suvun luku, jotka Moses ja Aaron lukivat, Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.
46. Kaikkein Leviläisten luku, kuin Moses ja Aaron ynnä Israelin päämiesten kanssa lukivat, heidän sukuinsa ja isäinsä huoneen jälkeen,
47. Kolmenkymmenen vuotisesta ja sen ylitse, viidenkymmenen vuotiseen asti, kaikki ne jotka menivät sisälle palvelusta tekemään virassansa, ja kuormaa kantamaan seurakunnan majaan,

48. Heidän luettunsa olivat kahdeksantuhatta, viisisataa ja kahdeksankymmentä.
49. Ja hän luki heidät Herran sanan jälkeen Moseksen kautta, itsekunkin hänen virkaansa ja kuormaansa, ja ne, mitkä hän luki, olivat niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.

5 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapset ajaa kaikki spitaliset leiristä ulos, ja kaikki, joiden siemen vuotaa, ja kaikki ne, jotka ovat johonkuhun kuolleesen itsensä saastuttaneet.
3. Sekä miehet että vaimot pitää teidän ajaman ulos: leiristä ne pitää teidän ajaman ulos, ettei he leiriänsä saastuttaisi, kussa minä heidän keskellänsä asun.
4. Ja Israelin lapset tekivät niin, ja ajoivat ne leiristä ulos: niinkuin Herra oli Mosekselle sanonut, niin he tekivät.
5. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
6. Puhu Israelin lapsille: jos joku mies eli vaimo tekee jotakin syntiä ihmistä vastaan, niin että hän raskaasti rikkoo Herraa vastaan, se sielu on vianalaiseksi itsensä saattanut.
7. Heidän pitää tunnustaman rikoksensa, jonka he tehneet ovat, ja pitää päänänsä sovittaman vikansa, ja vielä lisäämän viidennen osan, ja antaman sille, jota vastaan he rikkoneet ovat.
8. Jos ei sillä ihmisellä ole sitä, jolla omaisen oikeus on, jolle se rikos maksettaa taittaisiin, niin pitää se Herralle annettaman, ja oleman papin oman, paitsi sovinto-oinasta, jolla hän sovitetaan.
9. Niin pitää myös kaikki ylennys kaikista, minkä Israelin lapset pyhittävät ja uhraavat papille, oleman hänen omansa.
10. Jos joku jotain pyhittää, sen pitää oleman papin omana, ja mitä joku antaa papille, sen pitää oleman myös hänen omansa.
11. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
12. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos jonkun miehen vaimo tulee ynsiäksi ja rikkoo kovasti häntä vastaan;
13. Ja jos joku makaa hänen, ja se on hänen miehensä silmäin edestä salattu ja peitetty, että hän on itsensä saastuttanut, ja ei ole todistusta häntä vastaan, eikä hän ole siinä löydetty,
14. Ja kiivaushenki kehoittaa hänen, että hän kiivoittelee vaimostansa, että hän on saastuttanut itsensä, eli epäluulon henki on tullut hänen päällensä, että hän on epäluulossa vaimostansa, vaikka ei hän ole

saastuttanut itsiänsä,
15. Niin pitää miehen viemän vaimonsa papin eteen, ja viemän uhrin hänen edestänsä, kymmenennen osan ephaa ohraisia jauhoja, ja ei sen päälle öljyä vuodattaman, eikä myös pyhää savua sen päälle paneman; sillä se on kiivausuhri ja muistouhri, joka pahan teon muistuttaa.
16. Niin pitää papin tuoman hänen edes, ja asettaman Herran eteen.
17. Ja papin pitää ottaman pyhää vettä saviastiaan, ja tomua Tabernaklin permannosta pitää papin myös ottaman ja paneman veteen.
18. Ja papin pitää asettaman vaimon Herran eteen, ja paljastaman vaimon pään, ja paneman sen kätten päälle muistouhrin, joka on kiivausuhri, ja papin kädessä pitää oleman ne katkerat kirousvedet.
19. Ja papin pitää vannottaman vaimoa, ja sanoman hänelle: jos ei yksikään mies ole maannut sinun kanssas, ja jos et sinä ole poikennut sinun miehes tyköä, niin ettet sinä ole itsiäs saastuttanut, niin sinun pitää vapaa oleman tästä karvaasta vedestä.
20. Mutta jos sinä olet poikennut miehes tyköä, niin että sinä olet saastuttanut itses, ja joku on sinun maannut, paitsi sinun omaa miestäs,
21. Niin pitää papin vannottaman vaimoa kirouksen valalla, ja sanoman hänelle: Herra antakoon sinun kiroukseksi ja sadatukseksi kansas keskelle, niin että Herra sallii lakastua lantees ja vatsas ajettua.
22. Niin menkään nyt tämä kirousvesi sinun sisällyksiis, niin että sinun vatsas ajettuu, ja sinun lantees lakastuvat. Ja vaimon pitää sanoman: amen, amen!
23. Ja niin pitää papin kirjoittaman nämä kiroukset kirjaan, ja pitää taas pyyhkimän ne ulos siihen katkeraan veteen,
24. Ja pitää antaman vaimon juoda siitä katkerasta kirousvedestä, ja se kirousvesi pitää menemän hänen sisällensä katkeruudeksi.
25. Ja papin pitää ottaman kiivausuhrin vaimon kädestä, ja ylentämän sen Herran eteen ruokauhriksi, ja uhraaman sen alttarilla.
26. Ja papin pitää ottaman pivon täyden ruokauhrista hänen muistouhriksensa, ja polttaman sen alttarilla, ja sitte antaman sitä vettä vaimon juoda.
27. Ja koska hän on juottanut hänen sillä vedellä, niin tapahtuu, jos hän on itsensä saastuttanut ja kaiketikin rikkonut miestänsä vastaan, että kirousvesi tulee hänen sisällänsä katkeraksi, ja hänen vatsansa ajettuu ja hänen lanteensa lakastuvat: ja sen vaimon pitää oleman kirotun kansansa seassa.
28. Vaan jos se vaimo ei ole saastuttanut itsiänsä, vaan on puhdas, niin ei pidä sen mitään hänelle vahinkoa tekemän, vaan hänen pitää hedelmälliseksi tuleman.

29. Tämä on kiivauslaki: koska joku vaimo poikkee pois miehensä tyköä ja saastuttaa itsensä,
30. Eli koska epäluulon henki kehoittaa miehen kiivoittelemaan vaimostansa, että hän asettaa hänen Herran eteen, niin papin pitää tekemän hänelle kaiken tämän lain jälkeen.
31. Ja miehen pitää oleman viattoman siitä pahasta teosta, vaan vaimon pitää kantaman pahuutensa.

6 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: jos mies eli vaimo lupaa erinomaisen lupauksen, eroittaaksensa itsensä Herralle,
3. Hänen pitää eroittaman itsensä viinasta ja väkevästä juomasta: viinan etikkaa ja väkevän juoman etikkaa ei pidä hänen myös juoman, eikä myös kaikkea sitä, mikä on viinamarjoista vuotanut, pidä hänen juoman, eikä myös pidä hänen syömän tuoreita eikä kuivia viinamarjoja.
4. Kaikella eroituksensa ajalla ei pidä hänen mitään, kuin viinapuusta tehty on, eikä viinamarjan tuumia eli kuoria syömän.
5. Kaikella eroituksensa lupauksen ajalla ei pidä partaveitsen tuleman hänen päänsä päälle: siihenasti kuin hänen päivänsä täytetään, kuin hän oli Herralle itsensä eroittanut, pitää hänen pyhän oleman, ja antaman päänsä hiukset vapaasti kasvaa.
6. Kaikella ajalla, kuin hän Herralle itsensä eroittanut on, ei pidä hänen menemän yhdenkään kuolleen ruumiin tykö,
7. Eikä saastuttaman itsiänsä isänsä taikka äitinsä, eikä veljensä eli sisarensa kuolleesen ruumiisen; sillä hänen Jumalansa eroitus on hänen päänsä päällä.
8. Ja kaikella eroituksensa ajalla pitää hänen Herralle pyhän oleman.
9. Jos joku äkisti ja tapaturmaisesti kuolee hänen tykönänsä, niin tulee hänen eroituksensa pää saastutetuksi, ja hänen pitää ajeleman päänsä paljaaksi puhdistuspäivänänsä, seitsemäntenä päivänä pitää hänen sen ajeleman.
10. Ja kahdeksantena päivänä pitää hänen tuoman kaksi mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa papin tykö, seurakunnan majan oven eteen.
11. Ja papin pitää uhraaman yhden syntiuhriksi, ja toisen polttouhriksi, ja sovittaman hänen, että hän saastutti itsensä kuolleen ruumiilla, ja niin pitää hänen pyhittämän päänsä sinä päivänä.
12. Ja hänen pitää Herralle pitämän eroituksensa päivät, ja tuoman vuosikuntaisen karitsan vikauhriksi. Ja

niin pitää ne entiset päivät tyhjään raukeeman, sentähden että hänen eroituksensa tuli saastutetuksi.
13. Tämä on eroitetun laki, koska hänen lupauksensa aika täyetty on: hän pitää tuotaman seurakunnan majan oven eteen.
14. Ja hänen pitää tuoman uhrinsa Herralle: vuosikuntaisen virheettömän karitsan polttouhriksi, vuosikuntaisen virheettömän uuhen syntiuhriksi ja vuosikuntaisen virheettömän oinaan kiitosuhriksi,
15. Ja korin happamattomia kyrsiä sämpyläjauhoista, sekoitettuja öljyyn, ja ohukaisia happamattomia kyrsiä, öljyllä voideltuita, ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa:
16. Ja papin pitää ne tuoman Herran eteen ja pitää uhraaman hänen syntiuhriksensa ja polttouhriksensa.
17. Mutta oinaan hänen pitää uhraaman Herralle kiitosuhriksi, ja happamattomat leivät korissa; ja papin pitää myös hänen ruokauhrinsa ja juomauhrinsa tekemän.
18. Ja se, joka luvannut on, pitää lupauksensa pään ajeleman paljaaksi, seurakunnan majan oven edessä, ja ottaman lupauksensa pään hiukset ja heittämän ne tuleen, joka kiitosuhrin alla on.
19. Ja papin pitää ottaman oinaan keitetyn lavan, ja yhden happamattoman kyrsän korista, ja yhden ohukaisen happamattoman kyrsän, ja paneman ne eroitetun käden päälle, sittekuin hän ajellut on eroituksensa hiukset;
20. Ja papin pitää ne häälyttämän häälytykseksi Herran edessä. Ja se on pyhä papille, ynnä häälytysrinnan ja ylennyslavan kanssa, ja sitte eroitettu juokaan viinaa.
21. Tämä on eroitetun laki, joka uhrinsa lupaa Herralle eroituksensa puolesta, paitsi mitä hän muutoin taisi matkaan saattaa: niinkuin hän on luvannut, niin pitää myös hänen tekemän lupauslakinsa jälkeen.
22. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
23. Puhu Aaronille ja hänen pojillensa, ja sano: näin pitää teidän siunaaman Israelin lapsia, ja sanoman heille:
24. Herra siunatkoon sinua, ja varjelkoon sinua.
25. Herra valistakoon kasvonsa sinun päälles, ja olkoon sinulle armollinen.
26. Herra ylentäköön kasvonsa sinun puolees, ja antakoon sinulle rauhan.
27. Ja heidän pitää paneman minun nimeni Israelin lasten päälle, ja minä tahdon siunata heitä.

7 LUKU

1. Ja tapahtui sinä päivänä, koska Moses oli pannut Tabernaklin ylös, voiteli hän sen ja pyhitti sen, ja kaikki

sen astiat, niin myös alttarin ja kaikki sen astiat: ja voiteli ne, ja pyhitti ne.
2. Niin uhrasivat Israelin päämiehet, jotka ylimmäiset olivat isäinsä huoneessa; sillä he olivat päämiehet sukukuntain ylitse, ja seisoivat ylimmäisessä siassa heidän seassansa, jotka luetut olivat,
3. Ja toivat uhrinsa Herran eteen: kuusi peitettyä vaunua ja kaksitoistakymmentä härkää, aina vaunun kahden päämiehen edestä; mutta härjän itsekunkin edestä, ja toivat ne majan eteen.
4. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
5. Ota heiltä, että ne palvelisivat seurakunnan majan palveluksessa ja anna ne Leviläisille, itsekullekin virkansa jälkeen.
6. Niin otti Moses vaunut ja härjät, ja antoi ne Leviläisille.
7. Kaksi vaunua ja neljä härkää antoi hän Gersonin lapsille, heidän virkansa jälkeen.
8. Neljä vaunua ja kahdeksan härkää antoi hän Merarin lapsille, heidän virkansa jälkeen, Itamarin, papin Aaronin pojan käden alla.
9. Mutta Kahatin lapsille ei hän mitään antanut; sillä heillä oli pyhän virka, ja piti kantaman olallansa.
10. Ja päämiehet uhrasivat alttarin vihkimiseksi, sinä päivänä koska se voideltu oli, ja uhrasivat lahjansa alttarin eteen.
11. Ja Herra sanoi Mosekselle: anna jokaisen päämiehen tuoda uhrinsa, itsekunkin päivänänsä alttarin vihkimiseksi.
12. Ensimäisenä päivänä uhrasi lahjansa Nahesson, Amminadabin poika, Juudan sukukunnasta.
13. Ja hänen lahjansa oli yksi hopiavati, joka painoi sata ja kolmekymmentä sikliä, yksi hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: ne molemmat täynnänsä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi;
14. Siihen kultainen lusikka, jossa oli kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
15. Yksi nuori mulli, yksi oinas, yksi vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
16. Yksi kauris syntiuhriksi,
17. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Nahessonin Amminadabin pojan lahja.
18. Toisena päivänä uhrasi Netaneel, Suarin poika, Isaskarin päämies.
19. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi;
20. Siihen kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,

21. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
22. Kauris syntiuhriksi,
23. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Netaneelin Suarin pojan lahja.
24. Kolmantena päivänä Sebulonin lasten päämies, Eliab Helonin poika.
25. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
26. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
27. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
28. Kauris syntiuhriksi,
29. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliabin Helonin pojan lahja.
30. Neljäntenä päivänä Rubenin lasten päämies, Elisur Sedeurin poika.
31. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
32. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa täynnänsä suitsutusta,
33. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
34. Kauris syntiuhriksi,
35. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisurin Sedeurin pojan lahja.
36. Viidentenä päivänä Simeonin lasten päämies, Selumiel SuriSaddain poika.
37. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
38. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
39. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
40. Kauris syntiuhriksi,
41. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Selumielin SuriSaddain pojan lahja.

42. Kuudentena päivänä Gadin lasten päämies, Eliasaph Deguelin poika.
43. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
44. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
45. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
46. Kauris syntiuhriksi,
47. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Eliasaphin Deguelin pojan lahja.
48. Seitsemäntenä päivänä Ephraimin lasten päämies, Elisama Ammihudin poika.
49. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
50. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnänsä suitsutusta,
51. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa polttouhriksi,
52. Kauris syntiuhriksi,
53. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Elisaman Ammihudin pojan lahja.
54. Kahdeksantena päivänä Manassen lasten päämies, Gamliel Pedatsurin poika.
55. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
56. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
57. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
58. Kauris syntiuhriksi,
59. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Gamlielin Pedatsurin pojan lahja.
60. Yhdeksäntenä päivänä BenJaminin lasten päämies, Abidan Gideonin poika.
61. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,

62. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
63. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
64. Kauris syntiuhriksi,
65. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Abidan Gideonin pojan lahja.
66. Kymmenentenä päivänä Danin lasten päämies, AhiEser AmmiSaddain poika.
67. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä sämpyläjauhoja, sekoitetuita öljyllä, ruokauhriksi,
68. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
69. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
70. Kauris syntiuhriksi,
71. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on AhiEserin AmmiSaddain pojan lahja.
72. Ensimäisenätoistakymmenentenä päivänä Asserin lasten päämies, Pagiel Okranin poika.
73. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,
74. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
75. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
76. Kauris syntiuhriksi,
77. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Pagielin Okranin pojan lahja.
78. Toisenatoistakymmenentenä päivänä Naphtalin lasten päämies, Ahira Enanin poika.
79. Hänen lahjansa oli hopiavati, joka maksoi sata ja kolmekymmentä sikliä, hopiamalja, joka maksoi seitsemänkymmentä sikliä, pyhän siklin jälkeen: molemmat täynnä öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ruokauhriksi,
80. Kultainen lusikka, joka maksoi kymmenen sikliä kultaa, täynnä suitsutusta,
81. Mulli karjasta, oinas, vuosikuntainen karitsa, polttouhriksi,
82. Kauris syntiuhriksi,
83. Ja kiitosuhriksi kaksi härkää, viisi oinasta, viisi kaurista, ja viisi vuosikuntaista karitsaa. Tämä on Ahiran

Enanin pojan lahja.
84. Tämä on alttarin vihkimys sinä päivänä, jona se voideltiin, johonka Israelin lasten ruhtinaat uhrasivat: kaksitoistakymmentä hopiavatia, kaksitoistakymmentä hopiamaljaa, kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa,
85. Niin että jokainen vati painoi sata ja kolmekymmentä sikliä hopiaa, ja jokainen malja seitsemänkymmentä sikliä, niin että kaikkein astiain hopian luku juoksi kaksituhatta ja neljäsataa sikliä, pyhän siklin jälkeen.
86. Ja ne kaksitoistakymmentä kultaista lusikkaa, jotka suitsutusta täynnä olivat, jokainen painoi kymmenen sikliä, pyhän siklin jälkeen, niin että luku lusikkain kullasta juoksi sata ja kaksikymmentä sikliä.
87. Eläinten luku polttouhriksi, kaksitoistakymmentä mullia, kaksitoistakymmentä oinasta, kaksitoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, ja heidän ruokauhrinsa, ja kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi.
88. Ja karjan luku kiitosuhriksi oli neljä härkää kolmattakymmentä, kuusikymmentä oinasta, kuusikymmentä kaurista, kuusikymmentä vuosikuntaista karitsaa. Tämä on alttarin vihkimys koska se voideltiin.
89. Ja koska Moses meni seurakunnan majaan, että häntä siellä puhuteltaisiin, niin kuuli hän äänen puhuvan kanssansa armoistuimelta, joka oli todistuksen arkin päällä, kahden Kerubimin vaiheella, ja sieltä puhuteltiin häntä.

8 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle sanoen:
2. Puhu Aaronille, ja sano hänelle: koskas lamput panet ylös, niin pitää ne seitsemän lamppua valaiseman juuri kynttiläjalan kohdalla.
3. Ja Aaron teki niin, ja asetti lamput kynttiläjalan kohdalle, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.
4. Mutta kynttiläjalka oli tehty lujasta kullasta, varresta niin kukkaisiin asti oli se vahvaa tekoa: sen muodon jälkeen kuin Herra oli Mosekselle näyttänyt, niin teki hän kynttiläjalan.
5. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
6. Ota Leviläiset Israelin lapsista ja puhdista heitä.
7. Ja näin pitää sinun tekemän heille, puhdistaakses heitä. Sinun pitää priiskottaman syntivettä heidän päällensä: ja heidän pitää kaiken lihansa päältä karvat ajeleman, ja vaatteensa pesemän, niin he ovat puhtaat.

8. Ja sitte pitää heidän ottaman nuoren mullin, ja sen ruokauhriksi öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, ja toisen nuoren mullin pitää sinun ottaman syntiuhriksi.
9. Ja sinun pitää tuoman Leviläiset seurakunnan majan eteen, ja kaiken Israelin lasten kansan kokooman.
10. Ja tuoman Leviläiset Herran eteen: ja Israelin lapset pitää paneman kätensä Leviläisten päälle.
11. Ja Aaronin pitää häälyttämän Leviläiset Israelin lapsilta Herran eteen, Herran palvelusta palvelemaan.
12. Ja Leviläisten pitää laskeman kätensä mullin päälle, ja toinen mulli pitää Herralle syntiuhriksi tehtämän, ja toinen polttouhriksi, Leviläisiä sovittamaan.
13. Ja sinun pitää asettaman Leviläiset Aaronin ja hänen poikainsa eteen, ja häälyttämän heitä häälytykseksi Herralle.
14. Ja sinun pitää eroittaman Leviläiset Israelin lapsista, niin että Leviläiset pitää oleman minun.
15. Ja sitte pitää heidän käymän sisälle palvelemaan seurakunnan majassa, ja pitää sinun heitä puhdistaman, ja häälyttämän heitä häälytykseksi.
16. Sillä he ovat minulle peräti annetut Israelin lasten seasta, ja minä olen heidät ottanut minulleni kaikkein edestä, jotka ensisti avaavat äitinsä kohdun, nimittäin, kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista.
17. Sillä kaikki esikoiset Israelin lapsista ovat minun, sekä ihmisistä että eläimistä: sinä päivänä, kuin minä löin kaikki esikoiset Egyptin maalla, pyhitin minä ne minulleni,
18. Ja otin minulleni Leviläiset, kaikkein esikoisten edestä Israelin lapsista,
19. Ja annoin Leviläiset Aaronille ja hänen pojillensa lahjaksi Israelin lapsista, että heidän pitää seurakunnan majassa Israelin lasten virassa palveleman, ja sovittaman Israelin lapset, ettei rangaistus tulisi Israelin lasten päälle, jos he lähestyisivät pyhää.
20. Ja Moses ynnä Aaronin kanssa, ja koko Israelin seurakunta tekivät Leviläisille kaikki niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt; niin tekivät Israelin lapset heille.
21. Ja Leviläiset puhdistivat itsensä, ja pesivät vaatteensa, ja niin Aaron häälytti heidät häälytykseksi Herran edessä, ja sovitti heitä niin että he puhdistettiin.
22. Ja sitte Leviläiset menivät seurakunnan majaan, virkaansa tekemään Aaronin ja hänen poikainsa eteen: niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt Leviläisistä, niin tekivät he heille.
23. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
24. Tämä on se minkä Leviläisten pitää pitämän: viidennestä vuodesta kolmattakymmentä ja sen ylitse, ovat he kelvolliset sotaan menemään ja palvelemaan seurakunnan majassa.
25. Mutta viidennestäkymmenestä vuodesta pitää heidän vapaat oleman palveluksensa virasta, ja ei pidä enää palveleman.

26. Mutta heidän pitää veljeinsä palveluksesta seurakunnan majassa ottaman vaarin; mutta viran töitä ei heidän pidä tekemän. Näin sinun pitää tekemän Leviläisille heidän vartiossansa.

9 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle Sinain korvessa, toisena vuonna sittekuin he olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimäisenä kuukautena, sanoen:
2. Israelin lasten pitää pääsiäistä pitämän määrätyllä ajallansa:
3. Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä tällä kuulla kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen pitämän, ajallansa: kaikkein säätyinsä ja kaikkein oikeuttensa jälkeen pitää teidän sen tekemän.
4. Ja Moses puhui Israelin lapsille, että heidän piti pääsiäistä pitämän.
5. Ja he pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimäisellä kuulla, kahden ehtoon välillä, Sinain korvessa: kaiken sen jälkeen minkä Herra oli Mosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset.
6. Niin siellä oli muutamia miehiä, jotka olivat saastaantuneet kuolleessa ihmisessä, niin ettei he saaneet pitää pääsiäistä sinä päivänä, ja he menivät sinä päivänä Moseksen ja Aaronin eteen.
7. Ja ne miehet sanoivat hänelle: me olemme saastaantuneet kuolleesta ihmisestä: miksi me niin ylönkatsottuna pidetään, ettemme saa uhrata lahjojamme aikanansa Israelin lasten seassa?
8. Ja Moses sanoi heille: seisokaat, minä tahdon kuulla, mitä Herra käskee teille.
9. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille, sanoen: kuka ikänä saastuttaa itsensä kuolleessa, elikkä on taampana kaukaisella matkalla teistä, taikka teidän lankoinne seassa, hänen pitää kuitenkin pitämän pääsiäistä Herralle.
11. Vaan toisella kuulla, neljäntenä päivänä toistakymmentä, kahden ehtoon välillä, pitää heidän sen tekemän, ja heidän pitää sen syömän happamattoman leivän ja karvasten ruohoin kanssa.
12. Ei pidä heidän siitä mitäkään tähteeksi jättämän huomeneksi, eikä luuta siitä rikkoman: kaikkein pääsiäissäätyin jälkeen pitää heidän sen tekemän.
13. Mutta joka puhdas on, ja ei ole matkalla, ja unhottaa pitää pääsiäistä, hänen sielunsa pitää hävitettämän kansoistansa. Sentähden ettei hän ole kantanut uhrinansa Herralle määrätyllä ajallansa, sen pitää itse syntinsä kantaman.
14. Ja jos joku muukalainen asuu teidän seassanne, ja pitää myös Herralle pääsiäistä: pääsiäisen säätyin ja oikeutten jälkeen hänen sen pitämän pitää. Tämä sääty pitää teille yhtäläinen oleman, niin muukalaiselle kuin omaisellekin maassa.

15. Ja sinä päivänä kuin Tabernakli pantiin ylös, varjosi pilvi todistuksen majan, ja oli ehtoosta niin aamuun asti majan päällä, niinkuin tuli.
16. Niin tapahtui alati, että pilvi varjosi sen ja näkyi yöllä niinkuin tuli.
17. Ja kuin pilvi nousi majan päältä, niin vaelsivat Israelin lapset, ja kuhunka paikkaan pilvi seisahti, siinä myös Israelin lapset heitänsä sioittivat.
18. Herran sanan jälkeen vaelsivat Israelin lapset, ja Herran sanan jälkeen he myös heitänsä sioittivat: aina niinkauvan kuin pilvi pysyi majan päällä, pysyivät he myös siallansa.
19. Ja koska pilvi usiammat päivät pysyi majan päällä, niin ottivat Israelin lapset vaarin Herran vartiosta, ja ei vaeltaneet.
20. Ja koska niin tapahtui, että pilvi oli järjestänsä monikahdat päivät majan päällä, niin he sioittivat heitänsä Herran sanan jälkeen, ja Herran sanan jälkeen he myös vaelsivat.
21. Ja jos se niin tapahtui, että pilvi aina ehtoosta niin huomeneen asti oli majan päällä, ja sitte aamulla nousi, niin he vaelsivat, eli koska pilvi päivällä taikka yöllä nousi, niin he myös vaelsivat.
22. Eli koska pilvi kaksi päivää eli kuukauden taikka muutoin kauvan aikaa pysyi majan päällä, niin Israelin lapset sioittivat heitänsä, ja ei matkustaneet, ja koska se nousi, niin he matkustivat.
23. Herran käskyn jälkeen olivat he siallansa, ja Herran käskyn jälkeen he matkustivat, ja ottivat vaarin Herran vartiosta, Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.

10 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Tee sinulles hopiasta kaksi torvea, vahvaksi sinun ne tekemän pitää, niillä kutsuakses seurakuntaa kokoon, ja koska joukon pitää matkustaman.
3. Koska niillä molemmilla hiljaksensa soitetaan, silloin pitää koko seurakunnan kokoontuman seurakunnan majan oven eteen.
4. Vaan koska ainoastaan yhdellä hiljaksensa soitetaan, silloin pitää päämiehet ja tuhanten esimiehet Israelissa tuleman kokoon.
5. Mutta koska te vahvasti soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka itään päin ovat.
6. Mutta koska te toisen kerran vahvasti soitatte, silloin pitää ne leirit lähtemän matkaan, jotka etelään päin ovat; sillä koska he lähtevät matkaan, niin pitää teidän vahvasti soittaman.
7. Mutta koska seurakunnan pitää kokoontuman, silloin teidän pitää ainoastansa hiljaksensa, ja ei vahvasti

soittaman.
8. Ja papit Aaronin pojat pitää näillä torvilla soittaman: ja tämä pitää teille ja teidän sukukunnillenne oleman ijankaikkinen sääty.
9. Ja koska te lähdette sotaan teidän maallanne vihollisianne vastaan, jotka teitä vainoovat, silloin pitää teidän vahvasti torvilla soittaman, että teitä muistettaisiin Herran teidän Jumalanne edessä, ja te pelastettaisiin vihollisistanne.
10. Niin myös teidän ilopäivinänne, ja teidän juhlapäivinänne, ja teidän uusissa kuissanne, pitää teidän torvilla soittaman, teidän polttouhrianne ja kiitosuhrianne uhratessanne, että ne olisivat teille muistoksi teidän Jumalanne edessä. Minä Herra teidän Jumalanne.
11. Ja tapahtui kahdentenakymmenentenä päivänä, toisena kuukautena toisena vuonna, että pilvi nostettiin todistuksen majan tyköä,
12. Ja Israelin lapset läksivät matkaansa järjestyksessä Sinain korvesta, ja pilvi seisahti Paranin korvessa.
13. Ja he läksivät ensimäisen kerran Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.
14. Nimittäin Juudan lasten leirin lippu läksi ensin matkaan joukkoinensa, ja heidän joukkonsa päällä oli Nahesson Amminadabin poika.
15. Ja Isaskarin lasten suvun joukon päällä oli Netaneel Suarin poika.
16. Ja Sebulonin lasten suvun joukon päällä oli Eliab Helonin poika.
17. Silloin maja otettiin maahan: ja Gersonin ja Merarin lapset läksivät matkaan ja kantoivat majaa.
18. Sitälähin läksi Rubenin leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisur Sedeurin poika.
19. Ja Simeonin lasten suvun joukon päällä oli Selumiel SuriSaddain poika.
20. Ja Gadin lasten suvun joukon päällä oli Eliasaph Deguelin poika.
21. Niin matkustivat myös Kahatilaiset ja kantoivat pyhää, ja toiset panivat majan ylös, siihenasti että nämät tulivat.
22. Sitälikin läksi Ephraimin lasten leirin lippu joukkoinensa, ja hänen joukkonsa päällä oli Elisama Ammihudin poika.
23. Ja Manassen lasten sukukunnan joukon päällä oli Gamliel Pedatsurin poika.
24. Ja BenJaminin lasten sukukunnan joukon päällä oli Abidan Gideonin poika.
25. Sitälikin läksi Danin lasten leirin lippu joukkoinensa. Ja niin kaikki leirit matkassansa olivat. Ja hänen joukkonsa päällä oli AhiEser AmmiSaddain poika.
26. Ja Asserin lasten sukukunnan joukon päällä oli Pagiel Okranin poika.
27. Ja Naphtalin lasten sukukunnan joukon päällä oli Ahira Enanin poika.

28. Nämät ovat Israelin lasten vaellukset joukkoinensa, koska he matkustivat.
29. Ja Moses puhui näälämiehellensä Hobabille Reguelin Midianilaisen pojalle: me menemme siihen paikkaan, josta Herra sanonut on: minä annan sen teille. Tule meidän kanssamme, me teemme sinulle hyvää, sillä Herra on hyvää luvannut Israelille.
30. Hän vastasi häntä: en minä tule teidän kanssanne, vaan minä menen omalle maalleni sukuni tykö.
31. Hän sanoi: älä meistä luovu, sillä sinä tiedät, kussa meidän pitää itsemme sioittaman korvessa, ja sinä olet meidän silmämme.
32. Ja jos sinä tulet meidän kanssamme, niin se hyvä, minkä Herra meille tekee, sen me teemme sinulle.
33. Niin he matkustivat kolme päiväkuntaa Herran vuoren tyköä, ja Herran liiton arkki vaelsi heidän edellänsä kolme päiväkuntaa, katsomaan heille, kussa heidän lepäämän piti.
34. Ja Herran pilvi oli heidän päällänsä päivällä, koska he leiristä matkustivat.
35. Ja koska arkki läksi matkaan, sanoi Moses: Herra nouse, että vihollises hajotettaisiin, ja ne, jotka sinua vainoovat, pakenisivat sinun edestäs.
36. Koska arkki lepäsi, sanoi hän: Palaja, Herra, niiden monen kymmenen tuhannen tykö Israelissa.

11 LUKU

1. Ja tapahtui, koska kansa kärsimättömyydestä napisi, oli se paha Herran korvissa, ja koska Herra sen kuuli, julmistui hänen vihansa, ja Herran tuli syttyi heidän seassansa, joka äärimäiset heidän leirissänsä poltti.
2. Silloin huusi kansa Moseksen tykö, ja Moses rukoili Herraa, niin tuli asettui.
3. Ja se paikka kutsuttiin Tabeera, että Herran tuli oli syttynyt heidän keskellänsä.
4. Mutta sekalainen kansa heidän seassansa oli syttynyt himoon, ja Israelin lapset myös rupesivat taas itkemään ja sanoivat: kuka antaa meille lihaa syödäksemme?
5. Me muistamme ne kalat, joita me söimme ilman maksota Egyptissä, ja ne agurkit, ja melonit, ja puurlaukat, ja sipulit, ja kynsilaukat.
6. Mutta nyt on sielumme kuivettunut, ja ei ole ikänä mitään, paitsi tämä manna on meidän silmäimme edessä.
7. Ja man oli niinkuin korianderin siemen, ja nähdä niinkuin bedellion.
8. Ja kansa juoksi sinne ja tänne, ja kokosi sitä, ja jauhoi myllyllä eli survoi rikki huhmaressa, ja keitti

padassa, ja teki itsellensä siitä paistinkakkuja, ja ne maistivat niinkuin öljyleivät.
9. Ja koska kaste yöllä laskeusi leiriin, niin laskeusi myös manna sen päälle.
10. Ja Moses kuuli kansan itkevän sukukunnissansa, itsekunkin majansa ovella, ja Herran viha julmistui suuresti, ja Moses myös pani sen pahaksi.
11. Ja Moses sanoi Herralle: miksi sinä niin ahdistat palveliaas? ja miksi en minä löydä armoa sinun edessäs, ettäs panet kaiken tämän kansan kuorman minun päälleni?
12. Olenko minä kaiken tämän kansan siittänyt? olenko minä synnyttänyt hänen? ettäs niin sanoit minulle: kanna heitä helmassas, niinkuin elatusisä kantaa imevän lapsen, siihen maahan, jonka sinä heidän isillensä vannoit?
13. Mistä minä otan lihaa kaikelle tälle kansalle antaakseni? sillä he itkevät minun edessäni ja sanovat: anna meille lihaa syödäksemme.
14. En minä yksinäni voi kaikkea tätä kansaa kantaa; sillä se on minulle ylen raskas.
15. Ja jos sinä niin teet minulle, niin lyö minut kohta kuoliaaksi, jos minä muutoin olen armon löytänyt sinun edessäs, ettei minun niin täytyisi onnettomuuttani nähdä.
16. Ja Herra sanoi Mosekselle: kokoa minulle seitsemänkymmentä miestä Israelin vanhimmista, jotkas tiedät vanhimmiksi ja päämiehiksi kansan seassa, ja tuo heitä seurakunnan majan oven eteen, ja seisokaat siinä sinun kanssas.
17. Ja minä tulen alas, ja puhun siellä sinun kanssas, ja otan siitä hengestä joka sinun ylitses on ja annan heille, että he ynnä sinun kanssas kantaisivat kansan kuorman, ettet sinä yksinäs sitä kantaisi.
18. Ja sano kansalle: pyhittäkäät teitänne huomeneksi, että te lihaa söisitte; sillä teidän itkunne on tullut Herran korviin ja te sanoitte: kuka antaa meille lihaa syödäksemme? sillä hyvin me elimme Egyptissä; ja Herra antaa teille lihaa syödäksenne.
19. Ei vaivoin päiväksi, eikä kahdeksi syödäksenne, eikä viideksi, eikä kymmeneksi, eikä kahdeksikymmeneksi päiväksi;
20. Mutta koko kuukaudeksi, siihen asti että se käy teidän sieramistanne ulos, ja tulee teille kyylytykseksi; sillä te olette Herran hyljänneet, joka on teidän seassanne, ja itkitte hänen edessänsä, ja sanoitte: miksi me olemme tänne lähteneet Egyptistä?
21. Ja Moses sanoi: tämä kansa on kuusisataa tuhatta jalkamiestä, joidenka seassa minä olen, ja sinä sanot: minä annan heille lihaa syödäksensä koko kuukaudeksi.
22. Tapetaanko lampaat ja karja, että he ravittaisiin? taikka kootaanko kaikki kalat merestä heille, että he ravittaisiin?

23. Herra sanoi Mosekselle: onko Herran käsi lyhennetty? Nyt sinun pitää näkemän, jos minun sanani jälkeen tapahtuu sinulle elikkä ei.
24. Ja Moses meni ulos ja sanoi kansalle Herran sanat, ja kokosi seitsemänkymmentä miestä kansan vanhimmista ja asetti heidät ympäri majaa.
25. Niin tuli Herra alas pilvessä, ja puhui hänen kanssansa, ja otti siitä hengestä, joka oli hänen päällänsä, ja antoi seitsemällekymmenelle vanhimmalle miehelle. Ja tapahtui, koska henki lepäsi heidän päällänsä, niin he ennustivat; vaan ei sitte enää kertoneet.
26. Mutta kaksi miestä jäi vielä leiriin, yhden nimi oli Eldad ja toisen nimi Medad, joiden päällä myös henki lepäsi; sillä he olivat myös kirjoitetut, vaan ei he vielä olleet käyneet ulos majan tykö, ja he ennustivat leirissä.
27. Niin juoksi nuorukainen ja ilmoitti Mosekselle, ja sanoi: Eldad ja Medad ennustavat leirissä.
28. Niin vastasi Josua Nunin poika, Moseksen palvelia, jonka hän valinnut oli, ja sanoi: minun herrani Moses! kiellä heitä.
29. Mutta Moses sanoi hänelle: oletko sinä minun edessäni kiivas? Jospa kaikki Herran kansa ennustaisi! Ja Herra antais henkensä tulla heihin.
30. Ja niin Moses ja Israelin vanhimmat palasivat leiriin.
31. Niin tuli tuuli Herralta ja ajoi peltokanat merestä, ja hajoitti ne leiriin, täältäpäin päiväkunnan matkan, ja sieltäpäin päiväkunnan matkan leirin ympärille, liki kahta kyynärää korkialle maan päälle.
32. Niin nousi kansa koko sinä päivänä, ja koko sinä yönä, ja koko toisena päivänä, ja kokosi peltokanoja, ja se, joka vähimmän kokosi, hän kokosi kymmenen homeria, ja he leivittivät ne kohta ympäri leiriä.
33. Koska liha oli vielä heidän hammastensa välillä, ja ennenkuin se tuli kuluneeksi, julmistui Herran viha kansan päälle, ja Herra löi heitä sangen suurella rangaistuksella,
34. Josta se paikka kutsutaan Himohaudaksi; sillä siihen on haudattu himoitseva kansa.
35. Ja kansa matkusti Himohaudoilta Hatserotiin ja pysähtyi Hatserotissa.

12 LUKU

1. Ja MirJam ja Aaron puhuivat Mosesta vastaan hänen Etiopilaisen emäntänsä tähden, jonka hän nainut oli, että hän Etiopilaisen nainut oli,
2. Ja sanoivat: puhuuko Jumala ainoastaan Moseksen kautta? eikö hän myös puhu meidän kauttamme? Ja Herra kuuli sen.

3. Mutta Moses oli sangen siviä mies, enempi kuin kaikki muut ihmiset maan päällä.
4. Ja Herra sanoi äkisti Mosekselle, Aaronille ja MirJamille: menkäät te kolme seurakunnan majaan. Ja he kaikki kolme menivät.
5. Niin Herra tuli alas pilven patsaassa, ja seisoi majan ovella, ja kutsui Aaronin ja MirJamin, ja he molemmat menivät ulos.
6. Ja hän sanoi: kuulkaat nyt minun sanojani: jos joku on teidän seassanne propheta, minä Herra ilmestyn hänelle näyssä, ja unessa puhuttelen häntä.
7. Vaan ei niin palveliani Moses, joka koko minun huoneessani uskollinen on.
8. Hänen kanssansa minä puhun suusta suuhun ja näkyväisesti, ja ei tapauksilla, ja hän näkee Herran muodon. Miksi ette te siis peljänneet puhua palveliaani Mosesta vastaan?
9. Ja Herran viha julmistui heidän päällensä, ja hän meni pois.
10. Niin myös pilvi meni pois majan päältä. Ja katso, niin MirJam tuli kohta spitaliin niinkuin lumi: niin Aaron käänsi itsensä MirJamia päin, ja katso, hän oli spitalissa.
11. Sanoi siis Aaron Mosekselle: Ah minun herrani! älä pane tätä syntiä meidän päällemme: sillä me olemme tyhmästi tehneet, ja me olemme syntiä tehneet.
12. Ettei tämä nyt tulisi niinkuin kuollut, jonka puoli lihaa on kulunut lähteissänsä äitinsä kohdusta.
13. Niin Moses huusi Herralle ja sanoi: Ah Jumala, paranna häntä!
14. Ja Herra sanoi Mosekselle: jos hänen isänsä olis hänen kasvoillensa sylkenyt, eikö hänen olisi pitänyt häpeemän seitsemän päivää? Anna sulkea hänen seitsemäksi päiväksi leiristä ulos, ja sitte hän jälleen otettakaan sisälle.
15. Niin MirJam suljettiin seitsemäksi päiväksi leiristä, ja ei kansa matkustanut, ennenkuin MirJam otettiin takaisin.

13 LUKU

1. Ja sitte kansa matkusti Hatserotista ja sioitti itsensä Paranin korpeen.
2. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
3. Lähetä miehet edelläs vakoomaan Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille annan: yksi mies itsekustakin isänsä suvusta pitää lähetettämän, kukin päämies heidän seassansa.
4. Ja Moses lähetti heidät Paranin korvesta Herran sanan jälkeen: kaikki ne olivat Israelin lasten päämiehet.
5. Ja nämät ovat heidän nimensä: Rubenin sukukunnasta, Sammua Sakkurin poika,

6. Simeonin sukukunnasta, Saphat Horin poika,
7. Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika,
8. Isaskarin sukukunnasta, Igeal Josephin poika,
9. Ephraimin sukukunnasta, Hosea Nunin poika,
10. BenJaminin sukukunnasta, Palti Raphun poika,
11. Sebulonin sukukunnasta, Gaddiel Sodin poika,
12. Josephin sukukunnasta, Manassesta, Gaddi Susin poika,
13. Danin sukukunnasta, Ammiel Gemallin poika,
14. Asserin sukukunnasta, Setur Mikaelin poika,
15. Naphtalin sukukunnasta, Nakbi Vopsin poika,
16. Gadin sukukunnasta, Guel Makin poika.
17. Nämät ovat niiden miesten nimet, jotka Moses lähetti vakoomaan maata, ja Hosean Nunin pojan nimitti Moses Josuaksi.
18. Koska Moses lähetti heidät vakoomaan Kanaanin maata, sanoi hän heille: menkäät etelän puoleen, ja astukaat vuorelle,
19. Katselkaat maata, millainen se on, ja kansaa, joka siinä asuu, onko se väkevä eli heikko, vähä eli paljo.
20. Ja millainen maa se on, jossa he asuvat, onko se hyvä eli paha, ja minkäkaltaiset kaupungit ovat, joissa he asuvat, asuvatko he majoissa eli linnoissa,
21. Ja millainen maa on, lihava eli laiha, ja onko puita sillä maalla, taikka ei. Olkaat vahvassa turvassa, ja ottakaat maan hedelmää. Ja se oli siihen aikaan jona viinamarjat ensisti kypsyneet olivat.
22. Ja he menivät ja vakoivat maan Zinin korvesta Rehobiin asti, jonka kautta Hamatiin mennään.
23. He menivät myös etelään päin ja tulivat Hebroniin: siellä oli Abkiman, Sesai ja Talmai, Enakin lapset. Ja Hebron oli rakennettu seitsemän ajastaikaa ennen kuin Zoan Egyptissä.
24. Ja tulivat hamaan Eskolin ojan tykö, ja leikkasivat sieltä viinapuun oksan viinamarjarypäleen kanssa, ja kaksi kantoi sitä korennolla, niin myös granatin omenia ja fikunia.
25. Ja se paikka kutsuttiin Eskolin virraksi, sen viinamarjarypäleen tähden, jonka Israelin lapset sieltä leikkasivat.
26. Ja he palasivat maata vakoomasta neljänkymmenen päivän perästä.
27. Ja he kävivät, ja tulivat Moseksen ja Aaronin tykö, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan tykö, Paranin korpeen Kadeksessa, ja ilmoittivat heille asian ja koko joukolle, millainen se oli, ja osoittivat heille maan hedelmät.

28. Ja he juttelivat hänelle, ja sanoivat: me tulimme sille maalle, johonka sinä meitä lähetit, jossa myös rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja tämä on hänen hedelmänsä.
29. Paitsi sitä, että siinä maakunnassa asuu väkevä kansa, ovat siellä juuri vahvat ja suuret kaupungit, ja me näimme siellä myös Enakin pojat.
30. Amalekilaiset asuvat etelän puolella maata, Hetiläiset ja Jebusilaiset ja Amorilaiset asuvat vuorilla. Kanaanealaiset asuvat meren tykönä ja Jordanin vierellä.
31. Mutta Kaleb vaikitti kansaa Moseksen edessä, ja sanoi: käykäämme rohkiasti ja omistakaamme maa; sillä kyllä me sen voitamme.
32. Mutta ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat menneet, sanoivat: emme taida mennä sitä kansaa vastaan; sillä he ovat meitä väkevämmät.
33. Ja he saattivat maan, jonka he katselleet olivat, pahaan huutoon Israelin lasten seassa, sanoen: maa, jonka lävitse me kävimme vakoomassa sitä, syö asujansa, ja kaikki kansa, jonka me siellä näimme, ovat juuri pitkät ihmiset.
34. Me näimme siellä myös hirmuiset Enakin pojat, jättiläisiä: ja me olimme meidän silmäimme edessä (nähdä) niinkuin heinäsirkat, ja niin olimme myös me heidän silmäinsä edessä.

14 LUKU

1. Niin kaikki seurakunta nousi ja rupesi parkumaan, ja kansa itki sen yön.
2. Ja kaikki Israelin lapset napisivat Mosesta ja Aaronia vastaan, ja koko joukko sanoi heille: jospa olisimme kuolleet Egyptin maalla! taikka jospa tässä korvessa vielä kuolisimme!
3. Miksi Herra vie meitä tälle maalle miekalla surmattaa! Meidän vaimomme ja lapsemme tulevat saaliiksi! Eikö parempi ole, että palajamme Egyptiin?
4. Ja he sanoivat toinen toisellensa: asettakaamme päämies ja palatkaamme Egyptiin.
5. Niin Moses ja Aaron lankesivat kasvoillensa, koko Israelin lasten seurakunnan edessä.
6. Ja Josua Nunin poika, ja Kaleb Jephunnen poika, jotka myös maan olivat vaonneet, repäisivät vaatteensa.
7. Ja puhuivat kaikelle Israelin kokoukselle, sanoen: maa, jonka lävitse me vaeltaneet olemme vakoomassa sitä, on juuri hyvä maa.
8. Jos Herralla on hyvä suosio meihin, niin hän vie meidät sille maalle, ja antaa sen meille: se on maa, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa.

9. Ainoastansa älkäät olko Herraa vastaan niskurit, ja älkäät te peljätkö tämän maan kansaa; sillä me syömme heitä niinkuin leipää: heidän turvansa on erinnyt heistä, ja Herra on meidän kanssamme: älkäät peljätkö heitä.
10. Niin sanoi koko kansan joukko, että he piti kivitettämän kuoliaaksi, ja Herran kunnia näkyi seurakunnan majassa kaikille Israelin lapsille.
11. Ja Herra sanoi Mosekselle: kuinka kauvan tämä kansa pilkkaa minua? ja kuinka kauvan ei he usko minun päälleni, kaikkein tunnustähtein kautta, jotka minä heidän seassansa tehnyt olen?
12. Minä lyön heitä ruttotaudilla, ja hävitän heitä, ja minä teen sinun suuremmaksi ja väkevämmäksi kansaksi, kuin tämän.
13. Ja Moses sanoi Herralle: jos Egyptiläiset saavat sen kuulla, joiden keskeltä sinä olet johdattanut tämän kansan sinun voimallas,
14. Ja ne sanovat tämän maan asuvaisille, jotka kuulleet ovat, että sinä Herra olet tämän kansan seassa, ja että sinä Herra nähdään kasvoista niin kasvoihin, ja sinun pilves seisoo heidän päällänsä, ja sinä käyt heidän edellänsä, päivällä pilven patsaassa ja yöllä tulen patsaassa;
15. Jos sinä tapat tämän kansan, niinkuin yhden miehen, niin pakanat, jotka sanoman sinusta kuulleet ovat, puhuvat ja sanovat:
16. Ei Herra voinut johdattaa tätä kansaa siihen maahan, jonka hän heille vannoi; sentähden on hän heidät surmannut korvessa.
17. Nyt siis enentäkään Herra voimansa, niinkuin sinä puhunut olet, sanoen:
18. Herra on pitkämielinen ja sangen laupias, ja antaa anteeksi vääryydet ja rikokset, ja ei yhtään viallista pidä viatoinna, mutta kostaa isäin vääryydet lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen.
19. Niin ole armollinen tämän kansan rikokselle, sinun suuresta laupiudestas, niinkuin sinä tälle kansalle annoit anteeksi hamasta Egyptistä tähän asti.
20. Ja Herra sanoi: minä annoin sen heille anteeksi, sinun sanas jälkeen.
21. Mutta niin totta kuin minä elän, niin koko maailma täytetään Herran kunnialla.
22. Sillä kaikki miehet, jotka näkivät minun kunniani ja ihmeeni, jotka minä tein Egyptissä ja korvessa, ja nyt kymmenen kertaa ovat minua kiusanneet, eikä kuulleet minun ääntäni:
23. Ei heidän pidä näkemän sitä maata, jonka minä heidän isillensä vannoin, eikä yksikään, joka minua pilkannut on, pidä näkemän sitä.
24. Vaan palveliani Kalebin, että toinen henki on hänen kanssansa ja hän uskollisesti seurasi minua, vien minä siihen maahan, jossa hän ennen oli, ja hänen siemenensä pitää sen perimän.

25. Nyt siis että Amalekilaiset ja Kanaanealaiset väjyvät laaksoissa, niin palatkaat huomenna ja matkustakaat korpeen, Punaisen meren tietä myöten.
26. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
27. Kuinka kauvan tämä paha joukko napisee minua vastaan? Sillä minä kuulin Israelin lasten napinan, jolla he minua vastaan napisivat.
28. Sentähden sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minä teen teille, niinkuin te minun korvaini kuullen puhuitte:
29. Teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa ja kaikki teidän luettunne, jotka luettiin kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse, jotka napisitte minua vastaan.
30. Ei teidän pidä tuleman siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostin, salliakseni teidän siellä asua, paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, ja Josuaa Nunin poikaa.
31. Vaan teidän lapsenne, jotka te sanoitte tulevan saaliiksi, minä sinne johdatan, että he tuntisivat sen maan, jonka te hylkäsitte.
32. Mutta te ja teidän ruumiinne pitää lankeeman tässä korvessa;
33. Ja teidän lapsenne pitää oleman paimenina tässä korvessa, neljäkymmentä ajastaikaa, kantaen teidän huoruuttanne, siihenasti että ruumiinne kuluvat korvessa.
34. Niiden neljänkymmenen päiväluvun jälkeen, joina te maan vaonneet olette, aina ajastaika päivästä pitää luettaman, että teidän pitää kantaman pahat tekonne neljäkymmentä ajastaikaa, että te ymmärtäisitte minun pois luopumiseni.
35. Minä Herra olen sen puhunut, sen minä myös teen kaikelle tälle pahalle joukolle, joka on itsensä asettanut minua vastaan: tässä korvessa pitää heidän kuluman ja siinä kuoleman.
36. Ja ne miehet, jotka Moses lähetti maata vakoomaan ja palasivat, saattaen kaiken kansan napisemaan häntä vastaan, ja olivat tuottaneet pahan sanoman maasta,
37. Ne miehet kuolivat Herran rangaistuksesta, jotka toivat pahan sanoman maasta,
38. Mutta Josua Nunin poika ja Kaleb Jephunnen poika jäivät elämään kaikista niistä miehistä, jotka menneet olivat maata vakoomaan.
39. Ja Moses puhui kaikki nämät sanat kaikille Israelin lapsille: silloin kansa murehti suuresti.
40. Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät vuoren kukkulalle, ja sanoivat: katso, tässä me olemme, ja menemme siihen paikkaan, josta Herra on puhunut; sillä me olemme syntiä tehneet.
41. Mutta Moses sanoi: miksi te niin rikotte Herran sanan? ei se teille menesty.
42. Älkäät menkö, sillä ei ole Herra teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollisiltanne.

43. Sillä Amalekilaiset ja Kanaanealaiset ovat siellä teidän edessänne, ja miekalla surmataan, että te itsenne käänsitte pois Herrasta: ja ei ole Herra teidän kanssanne.
44. Mutta he rohkaisivat itsensä menemään vuoren kukkulalle, vaan Herran liitonarkki ja Moses ei menneet leiristä ulos.
45. Niin tulivat Amalekilaiset ja Kanaanealaiset, jotka vuorella asuivat, ja löivät heidät ja runtelivat heitä hamaan Hormaan asti.

15 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: koska te tulette siihen maahan, jossa teidän asuman pitää, jonka minä teille annan,
3. Ja te uhraatte Herralle tuliuhria, polttouhria, elikkä erinomaisen lupauksen uhria, eli oman hyvän tahdon, eli teidän juhlanne uhria, tehdäksenne Herralle makiaa hajua karjasta eli lampaista:
4. Joka siis Herralle tahtoo mieluisesti uhrata lahjansa, hänen pitää tekemän ruokauhriksi kymmeneksen sämpyläjauhoja, sekoitettuja neljänneksellä hinniä öljyä.
5. Ja viinaa juomauhriksi myös neljänneksen hinniä: sen pitää sinun tekemän polttouhriksi eli muuksi uhriksi, koska karitsa uhrataan.
6. Eli koska oinas uhrataan, niin pitää sinun tekemän ruokauhriksi kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja kolmanneksella hinniä öljyä.
7. Ja viinaa juomauhriksi myös kolmas osa hinniä: sen sinun pitää uhraaman Herralle lepytyshajuksi.
8. Mutta jos sinä teet mullin polttouhriksi taikka teurasuhriksi tahi erinomaisen lupauksen uhriksi, tahi kiitosuhriksi Herralle,
9. Niin sinun pitää mullin kanssa tekemän ruokauhriksi kolme kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuja puoleen hinniin öljyä,
10. Ja viinaa juomauhriksi myös puoli hinniä: tämä on tuliuhri makiaksi hajuksi Herralle.
11. Niin sinun pitää tekemän kunkin mullin kanssa, oinaan, lampaan, karitsan ja vohlan kanssa.
12. Sen luvun jälkeen kuin te yhdelle teette, niin pitää teidän tekemän kullekin heidän lukunsa jälkeen.
13. Jokainen omainen pitää tämän näin tekemän, uhrataksensa ne Herralle lepytyshajun tuleksi.
14. Ja jos joku muukalainen asuu teidän tykönänne, eli on teidän sukuinne seassa, ja tahtoo tehdä Herralle

tuliuhria makiaksi hajuksi, hän tehkään niinkuin teidän tekemän pitää.
15. Kaikella kansalla pitää oleman yksi sääty, sekä teillä että muukalaisilla. Ijankaikkinen sääty pitää se oleman teidän sukukunnillenne, niin että Herran edessä pitää muukalaisen oleman niinkuin tekin.
16. Yksi laki ja yksi oikeus pitää oleman teillä ja muukalaisilla, jotka asuvat teidän tykönänne.
17. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
18. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: tultuanne siihen maahan, johon minä teidät johdatan,
19. Ja syötyänne sen maan leipää, pitää teidän antaman ylennysuhrin Herralle.
20. Taikinanne alkeista pitää teidän antaman yhden kyrsän ylennykseksi: niinkuin te annatte Herralle ylennyksen teidän riihestänne, niin pitää teidän myös tämän ylennyksen tekemän.
21. Niin pitää teidän myös antaman Herralle taikinanne alkeista ylennykseksi, teidän sukukunnissanne.
22. Ja jos te tietämättä eksytte, ja ette tee kaikkia näitä käskyjä, joita Herra Mosekselle käskenyt on,
23. Kaikki mitä Herra Moseksen kautta teille käskenyt on, siitä päivästä, jona hän rupesi käskemään, niin teidän lapsiinne asti:
24. Jos siis koko kansa jossakin tietämättömyydestä erehtyy, niin pitää kaiken kansan tekemän polttouhriksi nuoren mullin karjasta, makiaksi hajuksi Herralle heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa kanssa, kuin se tulee heidän tehdäksensä, ja yhden kauriin syntiuhriksi.
25. Ja papin pitää näin sovittaman koko joukon Israelin lapsista, ja se heille annetaan anteeksi; sillä se on tietämättömyys. Ja heidän pitää kantaman lahjansa tuliuhriksi Herralle, ja syntiuhrinsa Herran eteen tietämättömyytensä tähden,
26. Niin se annetaan anteeksi koko Israelin lasten joukolle, niin myös muukalaisille, jotka asuvat heidän seassansa; sillä kaikki kansa on siinä tietämättömyydessä.
27. Mutta kuin yksi sielu tietämätä syntiä tekee, hänen pitää tuoman vuosikuntaisen vuohen syntiuhriksi.
28. Ja papin pitää eksyneen sielun sovittaman, koska hän tietämättömyydestä syntiä tekee Herran edessä, niin että hän sovittaa hänen, ja se annetaan hänelle anteeksi.
29. Ja sekä omaisille Israelin lasten seassa että muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat, pitää yhden lain oleman kuin teidän pitää tekemän tietämättömyyden edestä.
30. Mutta jos joku sielu ilkivaltaisuudesta jotakin tekee, olkoon omainen eli muukalainen, se pilkkaa Herraa: ja se sielu pitää hävitettämän kansastansa.
31. Sillä hän on Herran sanan katsonut ylön, ja hänen käskynsä tyhjäksi tehnyt: se sielu pitää peräti hävitettämän, ja olkoon oma nuhteensa.
32. Ja tapahtui, että Israelin lapset korvessa ollessansa löysivät miehen puita hakemasta sabbatina.

33. Ja ne jotka hänen olivat löytäneet puita hakemasta, veivät hänen Moseksen ja Aaronin eteen, ja kaiken kansan eteen.
34. Ja he panivat hänen kiinni; sillä ei se ollut vielä päätetty, mitä hänelle piti tehtämän.
35. Mutta Herra sanoi Mosekselle: sen miehen pitää totisesti kuoleman: kaiken kansan pitää häntä kivittämän kuoliaaksi, ulkona leiristä.
36. Niin kaikki kansa vei hänen leiristä ulos, ja kivitti hänen kuoliaaksi, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.
37. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
38. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: että heidän pitää tekemän tilkoja vaatettensa liepeisiin, sukukunnillensa, ja heidän pitää paneman sinisen langan niiden tilkain päälle, jotka ovat heidän vaatettensa liepeissä,
39. Ja ne tilkat pitää oleman teille merkiksi, ja katsoissanne niiden päälle pitää teidän kaikki Herran käskyt muistaman ja tekemän ne, ettette tekisi teidän sydämenne ajatuksen jälkeen, ettekä myös huorin tekisi teidän silmäinne näyn jälkeen.
40. Sentähden pitää teidän muistaman ja tekemän kaikki minun käskyni, ja oleman pyhät teidän Jumalallenne.
41. Minä olen Herra teidän Jumalanne, joka teidät Egyptin maalta ulos johdatin, ollakseni teidän Jumalanne: Minä Herra teidän Jumalanne.

16 LUKU

1. Ja Kora Jetseharin poika, joka oli Levin pojan Kahatin poika, otti kanssansa Datanin ja Abiramin Eliabin pojat, ja Onin Peletin pojan Rubenin pojista,
2. Ja he nousivat Mosesta vastaan: niin myös Israelin lapsista kaksisataa ja viisikymmentä miestä ylimmäisistä, kansalta kutsuttua, kuuluisaa miestä,
3. Ja he kokoontuivat Mosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat heille: se on teille ylen paljo; sillä kansa on kaikki pyhä, ja Herra on heidän kanssansa, ja miksi te korotatte teitänne Herran kansan päälle?
4. Koska Moses sen kuuli, lankesi hän kasvoillensa,
5. Ja puhui Koralle ja koko hänen seurallensa sanoen: huomenna Herra ilmoittaa kuka hänen omansa on, ja kuka pyhä on ja saa hänelle uhrata: jonka hän valitsee, se uhratkaan hänelle.
6. Tehkäät näin: ottakaat teillenne savuastiat, Kora ja kaikki hänen seuransa,

7. Ja pankaat niihin tulta, ja heittäkäät niihin suitsutusta Herran eteen huomenna, ja se mies, jonka Herra valitsee, olkoon pyhä: se on teille paljo, Levin lapset.
8. Ja Moses sanoi Koralle: kuulkaat nyt Levin lapset!
9. Vähäkö se teille on, että Israelin Jumala on teidät eroittanut Israelin kansasta ja antanut tulla tykönsä palvelusta tekemään Herran Tabernaklin virassa, ja seisomaan seurakunnan edessä, ja heitä palvelemaan?
10. Hän on ottanut sinun ja kaikki sinun veljes Levin lapset tykönsä: ja te pyydätte myös pappeutta?
11. Sinä ja kaikki sinun joukkos nostatte kapinan Herraa vastaan. Mikä Aaron on, että te napisette häntä vastaan?
12. Ja Moses lähetti kutsumaan Datania ja Abiramia Eliabin poikia; mutta he sanoivat: emme sinne tule ylös.
13. Vähäkö se on, että sinä olet meidät maalta tuonut ulos, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, tappaakses meitä korvessa, vaan teet sinus vielä päämieheksi meidän ylitsemme, ja tahdot myös hallita meitä?
14. Jalosti sinä olet meidät johdattanut siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa, ja annoit pellot ja viinamäet perinnöksi. Tahdotkos vielä näiltä miehiltä silmät puhkaista? emme tule sinne.
15. Silloin vihastui Moses sangen kovin, ja sanoi Herralle: älä käännä sinuas heidän ruokauhrinsa puoleen! En minä heiltä ottanut aasiakaan, ja en ole heidän yhdenkään pahaa tehnyt.
16. Ja Moses sanoi Koralle: sinä ja koko sinun joukkos pitää huomenna oleman Herran edessä, sinä ja he, ja Aaron,
17. Ja jokainen ottakoon savuastiansa, ja pankaan suitsutusta siihen, ja tuokaan Herran eteen, kukin savuastiansa, kaksisataa ja viisikymmentä savuastiaa, niin myös sinä ja Aaron kukin savuastianne.
18. Ja kukin otti savuastiansa, ja pani siihen tulen, ja heittivät siihen suitsutusta, ja seisoivat seurakunnan majan ovessa, Moses ja Aaron myös.
19. Ja Kora kokosi heitä vastaan kaiken kansan, seurakunnan majan oven eteen: silloin Herran kunnia näkyi kaikelle kansalle.
20. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
21. Eroittakaat teitänne tästä joukosta, niin minä äkisti heidät hukutan.
22. Mutta he lankesivat kasvoillensa ja sanoivat: Jumala, kaiken lihan henkein Jumala! jos yksi mies on syntiä tehnyt, tahdotkos antaa vihas julmistua kaiken kansan päälle?
23. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
24. Puhu kansalle ja sano: paetkaat Koran, Datanin ja Abiramin majain ympäriltä.
25. Ja Moses nousi ja meni Datanin ja Abiramin tykö, ja vanhimmat Israelista seurasivat häntä,
26. Ja puhui kansalle, sanoen: paetkaat näiden jumalattomain ihmisten majain ympäriltä, ja älkäät ruvetko

mihinkään heidän omaansa, ettette myös hukkuisi kaikissa heidän synneissänsä.
27. Ja he pakenivat Koran, Datanin ja Abiramin majain ympäriltä; mutta Datan ja Abiram kävivät ulos, ja seisoivat majainsa ovella emäntinensä, poikinensa ja lapsinensa.
28. Ja Moses sanoi: siitä teidän pitää tietämän Herran minua lähettäneeksi, kaikkia näitä töitä tekemään, niin ettei se ole minun omasta sydämestäni:
29. Jos he kuolevat niinkuin kaikki ihmiset kuolevat, eli kostetaan, niinkuin kaikille ihmisille kostetaan, niin ei Herra ole minua lähettänyt.
30. Mutta jos Herra tässä jotakin uutta tekee, niin että maa avaa suunsa ja nielee heidät kaikkein kanssa, mitä heillä on, niin että he elävinä menevät helvettiin, niin teidän pitää tietämän, että nämät miehet pilkkasivat Herraa.
31. Ja tapahtui, koska hän kaikki nämät sanat puhunut oli, halkesi maa heidän altansa.
32. Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän huoneensa, ja kaikki ne ihmiset, jotka Koran tykönä olivat, ja kaiken heidän tavaransa.
33. Ja he menivät elävänä helvettiin, kaikkinensa kuin heillä oli, ja maa peitti heidät, ja he hukkuivat kansan seasta.
34. Ja koko Israel, joka heidän ympärillänsä oli, pakeni heidän parkunsa tähden. Sillä he sanoivat: ettei maa meitäkin nielisi.
35. Ja tuli läksi Herralta, ja poltti ne kaksisataa ja viisikymmentä miestä, jotka suitsutusta uhrasivat.
36. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
37. Sano Eleatsarille papin Aaronin pojalle, että hän ottaa savuastiat tulipalosta, ja hajoittaa tulen sinne ja tänne; sillä ne ovat pyhät.
38. Näiden savuastiat, jotka syntiä tekivät sielujansa vastaan, ne takokaat leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, joilla alttari peitetään; sillä ne ovat Herran eteen uhratut ja pyhitetyt. Ja ne pitää oleman merkiksi Israelin lapsille.
39. Ja Eleatsar pappi otti ne vaskiastiat, joissa palaneet miehet olivat uhranneet, ja taotti ne leveiksi, ohukaisiksi kiskoiksi, alttarin peitteeksi,
40. Israelin lapsille muistoksi, ettei yksikään muukalainen, joka ei ole Aaronin siemenestä, lähestyisi uhraamaan suitsutusta Herran eteen, ettei hänelle tapahtuisi, niinkuin Koralle ja hänen joukollensa, niinkuin Herra hänelle sanoi Moseksen kautta.
41. Toisena päivänä taas napisivat koko Israelin lasten joukko Mosesta ja Aaronia vastaan, ja sanoivat: te olette tappaneet Herran kansan.

42. Ja koska kansa kokoontui Mosesta ja Aaronia vastaan, ja kuin he käänsivät heitänsä seurakunnan majaan päin, katso, pilvi peitti sen ja Herran kunnia näkyi.
43. Ja Moses ja Aaron menivät seurakunnan majan eteen.
44. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
45. Paetkaat tästä kansasta; sillä minä surmaan äkisti heidät, ja he lankesivat kasvoillensa.
46. Ja Moses sanoi Aaronille: ota savuastia, ja pane tulta siihen alttarilta, ja heitä suitsutusta siihen. Ja mene nopiasti kansan tykö ja sovita heitä: sillä vihan julmuus on Herralta käynyt ulos, ja rangaistus on jo alkanut.
47. Ja Aaron otti niinkuin Moses hänelle sanoi, ja juoksi kansan keskelle, ja katso, rangaistus oli jo ruvennut kansan seassa: ja hän suitsutti savutusta, ja sovitti kansan.
48. Ja seisoi kuolleitten ja elävitten välillä; niin rangaistus asettui.
49. Mutta ne kuin rangaistuksesta kuolivat, oli neljätoistakymmentä tuhatta ja seitsemänsataa; paitsi niitä, jotka Koran kapinassa hukkuivat.
50. Ja Aaron palasi Moseksen tykö, seurakunnan majan oveen ja rangaistus asettui.

17 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Puhu Israelin lapsille, ja ota heiltä itsekultakin sauva isänsä huoneen jälkeen, kaikilta heidän päämiehiltänsä heidän isäinsä huoneen jälkeen, kaksitoistakymmentä sauvaa: kirjoita kunkin nimi hänen sauvaansa.
3. Mutta Aaronin nimi kirjoita Levin sauvaan; sillä itsekullakin isänsä huoneen päämiehellä olkoon sauva.
4. Ja pane ne seurakunnan majaan, todistuksen eteen, jossa minä olen teillä saapuvilla.
5. Ja jonka minä heistä valitsen, sen sauva pitää viheriöitsemän, että minä asettaisin Israelin lasten moninaisen napinan minun päältäni, jolla he teitä vastaan napisevat.
6. Niin Moses puhui Israelin lapsille: ja kaikki heidän päämiehensä antoivat hänelle kaksitoistakymmentä sauvaa, itsekukin päämies isänsä huoneesta yhden sauvan: ja Aaronin sauva oli heidän sauvainsa keskellä.
7. Ja Moses pani sauvat Herran eteen todistuksen majaan.
8. Ja tapahtui toisena päivänä, että Moses meni todistuksen majaan: ja katso, Aaronin sauva levin huoneesta viheriöitsi: ja kukoistus puhkesi ja kukkainen tuli täydelliseksi ja kasvoi kypsiä mandelia.
9. Ja Moses kantoi kaikki sauvat ulos Herran edestä kaikkein Israelin lasten eteen: ja he näkivät sen, ja

itsekukin otti sauvansa.
10. Ja Herra sanoi Mosekselle: kanna Aaronin sauva jälleen todistuksen eteen tallella pidettää, merkiksi niskurille lapsille; että heidän napinansa minua vastaan lakkais, ettei he kuolisi.
11. Ja Moses teki sen; niinkuin Herra hänelle käskenyt oli, niin hän teki.
12. Ja Israelin lapset puhuivat Mosekselle, sanoen: katso, me olemme riutumallamme! me hukumme, kaikki me hukumme!
13. Kuka ikänä lähestyy Herran majaa, se kuolee. Hävitetäänkö meitä peräti?

18 LUKU

1. Ja Herra sanoi Aaronille: sinä ja sinun poikas, ja sinun isäs huone sinun kanssas, kantakaat pyhän viat: ja sinä ja sinun poikas sinun kanssas, kantakaat pappeutenne viat.
2. Mutta veljes isäs Levin suvusta ota kanssas, heidän pitää pysymän sinun tykönäs ja palveleman sinua: mutta sinä ja poikas sinun kanssas, palvelkaat todistuksen majassa.
3. Ja he ottakaan vaarin sinun vartioistas, ja koko majan vartiosta: älkööt kuitenkaan lähestykö pyhän astioita ja alttaria, ettei sekä he ja te kuolisi.
4. Mutta heidän pitää pysymän sinun tykönäs ottamassa vaarin seurakunnan majan vartioista kaikessa majan palveluksessa, eikä yhdenkään muukalaisen pidä teitä lähestymän.
5. Niin ottakaat siis vaari pyhän vartiosta ja alttarin vartiosta, ettei enää vihan julmuus Israelin lasten päälle tulisi.
6. Ja katso, minä otin teidän veljenne Leviläiset Israelin lasten seasta, ja annoin teille lahjaksi, jotka ovat Herran omat, ja pitää palveleman seurakunnan majan palveluksessa.
7. Mutta sinä ja poikas sinun kanssas ottakaat pappeudestanne vaari, ja palvelkaat kaikissa alttarin asioissa ja sisällisellä puolella esirippua: sillä pappeutenne annan minä teille viran lahjaksi. Jos joku muukalainen lähestyy siihen, sen pitää kuoleman.
8. Ja Herra sanoi Aaronille: katso, minä annoin sinun haltuus minun ylennysuhrini vartion: kaikki mitä Israelin lapset pyhittävät, annoin minä sinulle ja pojilles, lahjaksi, ijankaikkiseksi oikeudeksi.
9. Nämät sinä saat siitä kaikkein pyhimmästä, tuliuhrista: kaikki heidän lahjansa, ynnä kaiken heidän ruokauhrinsa, ja kaiken heidän syntiuhrinsa, ja myös kaiken heidän vikauhrinsa kanssa, mitkä he sinulle antavat, se on sinulle ja sinun pojilles kaikkein pyhin.

10. Ja kaikkein pyhimmällä sialla pitää sinun sen syömän. Kaikki miehenpuoli syökään sitä: sen pitää oleman sinulle pyhä.
11. Minä annoin myös sinulle ja sinun pojilles ja tyttärilles sinun kanssas heidän lahjansa ylennysuhrin, kaikissa Israelin lasten häälytysuhreissa, ijankaikkiseksi oikeudeksi. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä.
12. Kaikkein parhaan öljyn ja kaikkein parhaan vierteen, ja jyvät ja niiden uutisen, jotka he antavat Herralle, annoin minä sinulle.
13. Ensimäinen hedelmä kaikesta kuin heidän maallansa kasvaa, jonka he antavat Herralle, pitää oleman sinun. Jokainen puhdas sinun huoneessas syökään sitä.
14. Kaikki valallisella lupauksella eroitettu Israelissa olkaan sinun.
15. Kaikki mikä äitinsä kohdun avaa, kaiken lihan seassa, jotka he kantavat Herralle, olis se ihmisistä elikkä eläimistä, pitää oleman sinun. Kuitenkin, ettäs ihmisten esikoiset annat kaiketikin lunastettaa, ja myös saastaisten eläinten esikoiset annat lunastettaa.
16. Ja kuukautisena pitää heidän sen lunastaman, ja annettakaan lunastettaa sinun arvios jälkeen rahalla, viidellä siklillä, pyhän siklin jälkeen, joka maksaa kaksikymmentä geraa.
17. Mutta esikoisia karjasta, taikka lampaista, taikka vuohista, ei sinun pidä antaman lunastettaa; sillä ne ovat pyhät: heidän verensä pitää sinun priiskottaman alttarille, ja lihavuutensa pitää sinun polttaman makian hajun tuleksi Herralle.
18. Ja heidän lihansa pitää oleman sinun, niinkuin häälytysrinta ja oikia lapa sinun ovat.
19. Kaikki ylennysuhrit, jotka ovat pyhitetyt, jotka Israelin lapset ylentävät Herralle, annoin minä sinulle ja pojilles, ja tyttärilles sinun kanssas ijankaikkiseksi oikeudeksi. Se on katoomatoin ijankaikkinen liitto Herran edessä sinulle ja sinun siemenelles sinun kanssas.
20. Ja Herra sanoi Aaronille: ei sinulle pidä perintöä oleman heidän maallansa eikä osaa heidän seassansa; sillä minä olen sinun osas ja sinun perintös Israelin lasten seassa.
21. Mutta Levin lapsille, katso, minä annoin kaikki kymmenykset perinnöksi Israelissa, heidän virkansa edestä, jolla he palvelusta seurakunnan majassa tekevät.
22. Niin ettei tästälähin Israelin lasten pidä lähestymän seurakunnan majaa, syntiä saattamaan päällensä, ja kuolemaan;
23. Vaan Leviläisten pitää ottaman vaarin seurakunnan majan palveluksesta, ja heidän pitää kantaman syntinsä; se on ijankaikkinen oikeus teidän sukukunnissanne, ja ei pidä heidän perimistä saaman Israelin lasten seassa.

24. Sillä Israelin lasten kymmenykset, jotka he antavat ylennykseksi Herralle, annoin minä Leviläisille perinnöksi; sentähden sanoin minä heille: ettei heillä Israelin lasten seassa pidä perintöä oleman.
25. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
26. Puhu Leviläisille ja sano heille: koska te otatte kymmenykset Israelin lapsilta, jotka minä teille annoin heiltä, teidän perinnöksenne, niin tehkäät Herralle siitä ylennysuhriksi aina kymmenysten kymmenykset.
27. Ja teidän ylennysuhrinne pitää luettaman teille, niinkuin te antasitte jyviä riihestä ja nestettä kuurnasta.
28. Niin antakaat myös Herralle ylennysuhriksi kaikista teidän kymmenyksistänne, joita te Israelin lapsilta otatte, niin että te Herran ylennysuhrin niistä annatte papille Aaronille.
29. Kaikista teille annetuista antakaat Herralle kaikkinaiset ylennysuhrit, kaikista parhaista, pyhitettävän osan.
30. Ja sano heille: koska te parhaan siitä ylennätte, niin luettakaan se Leviläisille niinkuin tulo riihestä ja viinakuurnasta.
31. Ja syökäät siitä kaikissa paikoissa, te ja teidän huoneenne, sillä se on teidän palkkanne teidän palveluksestanne seurakunnan majassa,
32. Niin ettette synnillä raskauta teitänne, koska te sen parhaan ylennätte, ja ettekä saastuta niitä, mitkä Israelin lapset pyhittäneet ovat, ettette kuolisi.

19 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille, sanoen:
2. Tämä tapa olkoon teille säädyksi, jonka Herra käski, sanoen: sanos Israelin lapsille, että he tuovat sinulle ruskian terveen lehmän, jossa ei yhtään virhettä ole, ja joka ei vielä ole ikeen alainen ollut.
3. Ja antakaat se papille Eleatsarille: hänen pitää sen viemän leiristä ulos, siellä teurastettavaksi edessänsä.
4. Ja papin Eleatsarin pitää ottaman sen verta sormellansa ja priiskottaman juuri seurakunnan majaa kohden sen verta seitsemän kertaa,
5. Ja antaman polttaa lehmän edessänsä, sekä hänen vuotansa että lihansa ja myös hänen verensä: ynnä sonnan kanssa se pitää poltettaman.
6. Ja papin pitää ottaman sedripuun, ja isopin, ja tulipunaisen villan, ja heittämän sen palaneen lehmän päälle.
7. Ja papin pitää pesemän vaatteensa ja viruttaman ruumiinsa vedellä, ja sitte tuleman leiriin: ja papin pitää oleman saastaisen ehtoosen asti.

8. Ja se, joka sen poltti, pitää myös pesemän vaatteensa ja viruttaman ruumiinsa vedellä ja oleman saastaisen ehtoosen asti.
9. Ja puhdas mies pitää kokooman tuhan lehmästä, ja paneman sen puhtaasen paikkaan leiristä ulos, tallella pidettää, kaikelle kansalle Israelin lapsista puhdistusvedeksi: se on syntiuhri.
10. Ja se, joka lehmän tuhan kokosi, pitää pesemän vaatteensa ja oleman saastainen ehtoosen asti. Tämä pitää oleman ijankaikkinen sääty Israelin lapsille, ja muukalaisille, jotka heidän seassansa asuvat.
11. Joka tarttuu johonkuhun kuolleesen ihmiseen, sen pitää saastaisen oleman seitsemän päivää.
12. Hänen pitää tällä puhdistaman itsensä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja niin hän tulee puhtaaksi. Ja jollei hän puhdista itsiänsä kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, niin ei ole hän puhdas.
13. Mutta jos joku tarttuu kuolleen ihmisen ruumiisen, ja ei puhdista itsiänsä, se saastuttaa Herran majan, ja se sielu pitää hävitettämän Israelista; ettei puhdistusvesi ole priiskotettu hänen päällensä, niin on hän saastainen: hänen saastaisuutensa on vielä hänen päällänsä.
14. Tämä on laki, koska joku ihminen majassa kuolee: se joka siihen majaan menee, ja kaikki mitä majassa on, pitää oleman saastainen seitsemän päivää.
15. Ja jokainen avoin astia, joka on kannetoin ja peittämätä, se on saastainen.
16. Ja jos joku tarttuu kedolla johonkuhun miekalla lyötyyn, elikkä muutoin kuolleesen, elikkä ihmisen luuhun, taikka hautaan, se on saastainen seitsemän päivää.
17. Niin ottakaat he saastaiselle, tätä poltetun syntiuhrin tuhkaa, ja pankaan sen päälle juoksevaa vettä astiaan.
18. Ja puhdas mies ottakaan isoppia, ja kastakaan veteen ja priiskottakaan majan, ja kaikki astiat, ja kaikki sielut, jotka siellä ovat, niin myös sen päälle, joka on tarttunut (kuolleen) luuhun, eli tapettuun, taikka kuolleesen eli hautaan.
19. Niin puhdas priiskottakaan saastaista kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ja puhdistakaan hänen seitsemäntenä päivänä: hän peskään vaatteensa ja viruttakaan itsensä vedellä, niin hän ehtoona puhtaaksi tulee.
20. Mutta joka saastaiseksi tulee, ja ei puhdista itsiänsä, se sielu pitää hävitettämän seurakunnasta, että hän on saastuttanut Herran pyhän, ja ei ole priiskotettu puhdistusvedellä, sentähden on hän saastainen.
21. Ja tämä on heille ijankaikkinen sääty. Ja joka puhdistusvedellä priiskotteli, se peskään myös vaatteensa. Ja se joka tarttuu puhdistusveteen, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.
22. Ja kaikki, johonka saastainen rupee, pitää oleman saastainen ehtoosen asti.

20 LUKU

1. Ja Israelin lapset tulivat kaiken seurakunnan kanssa Sinin korpeen, ensimäisellä kuulla, ja kansa viipyi Kadeksessa. Ja MirJam kuoli siellä, ja myös haudattiin sinne.
2. Ja kansalla ei ollut vettä, ja he kokoontuivat Mosesta ja Aaronia vastaan.
3. Ja kansa riiteli Moseksen kanssa, ja sanoivat: jospa olisimme hukkuneet siellä, kussa meidän veljemme hukkuivat Herran edessä.
4. Miksi olette vieneet tämän Herran Herran kansan tähän korpeen, kuolemaan täällä, sekä meitä että karjaamme.
5. Ja miksi olette johdattaneet meidät Egyptistä, tuodaksenne meitä tähän pahaan paikkaan, jossa emme taida kylvää, jossa ei myös ole fikunia, taikka viinapuita, ei myös granatin omenia, eipä ole vettäkään juodaksemme?
6. Niin Moses ja Aaron menivät kansan tyköä seurakunnan majan ovelle ja lankesivat kasvoillensa, ja Herran kunnia näkyi heille.
7. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
8. Ota sauva, ja kokoa kansa, sinä ja veljes Aaron, ja puhukaat kalliolle heidän silmäinsä edessä, ja se antaa vetensä. Ja näin sinun pitää saattaman heille vettä kalliosta, ja juottaman kansan ja heidän karjansa.
9. Niin otti Moses sauvan Herran edestä, niinkuin hän käski hänelle.
10. Ja Moses ja Aaron kokosivat kansan kallion eteen, ja sanoivat heille: kuulkaat nyt te niskurit: pitääkö meidän tästä kalliosta teille vettä saaman?
11. Ja Moses nosti kätensä ja löi kahdesti sauvallansa kallioon, niin juoksi siitä paljo vettä, ja kansa ja heidän karjansa saivat juoda.
12. Ja Herra sanoi Mosekselle ja Aaronille: ettette uskoneet minun päälleni, pyhittääksenne minua Israelin lasten edessä, ei teidän pidä johdattaman tätä joukkoa siihen maahan, jonka minä heille annan.
13. Tämä on se riitavesi, josta Israelin lapset riitelivät Herran kanssa: ja hän pyhitettiin heidän seassansa.
14. Ja Moses lähetti sanansaattajat Kadeksesta Edomin kuninkaan tykö, (sanoen:) näin sanoo veljes Israel: sinä tiedät kaiken vaivan, joka meille on tapahtunut,
15. Että meidän isämme menivät alas Egyptiin ja me asuimme Egyptissä pitkän ajan, ja Egyptiläiset vaivasivat meitä ja meidän isiämme,
16. Ja me huusimme Herran tykö, ja hän kuuli äänemme, ja lähetti Enkelin, ja vei meidät Egyptistä ulos. Ja katso, me olemme Kadeksessa, siinä kaupungissa, joka on sinun äärimäisillä rajoillas.

17. Anna meidän vaeltaa maas lävitse: emme poikkee peltoihin eli viinamäkiin, emme myös juo vettä kaivoista; me vaellamme oikiaa maantietä, ei poiketen oikialle eikä vasemmalle puolelle, siihenasti kuin tulemme sinun rajas ylitse.
18. Edom sanoi hänelle: ei sinun pidä minun kauttani vaeltaman, taikka minä kohtaan sinua miekalla.
19. Ja Israelin lapset sanoivat hänelle: me vaellamme yhteistä maantietä, ja jos me ja meidän karjamme juovat sinun vettäs, niin me sen maksamme, emme ilman mitään tahdo; ainoastansa jalkaisin vaellamme sen lävitse.
20. Mutta hän sanoi: ei sinun pidä vaeltaman tästä lävitse. Ja Edomilaiset läksivät heitä vastaan paljolla väellä ja väkevällä kädellä.
21. Ja näin estivät Edomilaiset Israelin vaeltamasta maansa äären lävitse. Ja Israel käänsi itsensä heistä pois.
22. Ja Israelin lapset läksivät Kadeksesta ja tulivat kaiken joukon kanssa Horin vuoren tykö.
23. Ja Herra puhui Mosekselle ja Aaronille Horin vuorella, Edomin maan rajalla, ja sanoi:
24. Kokoontukaan Aaron kansansa tykö; sillä ei hänen pidä tuleman siihen maahan, jonka minä Israelin lapsille antanut olen, että te olitte minun suulleni kovakorvaiset riitaveden tykönä.
25. Niin ota siis Aaron ja hänen poikansa Eleatsar, ja vie heidät Horin vuorelle.
26. Ja riisu Aaronin yltä vaatteet, puettaakses hänen poikansa Eleatsarin ylle: ja Aaron pitää siellä koottaman ja kuoleman.
27. Ja Moses teki niinkuin Herra hänen käski, ja he astuivat Horin vuorelle kaiken kansan nähden.
28. Ja Moses riisui Aaronilta hänen vaatteensa, ja puetti hänen poikansa Eleatsarin ylle. Ja Aaron kuoli siellä, vuoren kukkulalla, mutta Moses ja Eleatsar astuivat vuorelta alas.
29. Ja koska kaikki kansa näki Aaronin kuolleeksi, itki koko Israelin huone häntä kolmekymmentä päivää.

21 LUKU

1. Ja koska Arad Kanaanealaisten kuningas, joka asui etelän puolessa, kuuli Israelin tulleeksi vakoojain tien kautta, soti hän Israelia vastaan ja vei heistä monikahtoja vangiksi.
2. Niin lupasi Israel Herralle lupauksen ja sanoi: jos sinä annat tämän kansan minun käteni alle, niin minä kiroon heidän kaupunkinsa.
3. Ja Herra kuuli Israelin rukouksen: ja antoi heille Kanaanealaiset, ja he kirosivat heitä ja heidän kaupungeitansa. Ja kutsui sen paikan Horma.

4. Sitte menivät he pois Horin vuoren tyköä, Punaisen meren tietä, vaeltamaan Edomilaisten maata ympäri. Ja kansa suuttui matkasta.
5. Ja kansa puhui Jumalaa ja Mosesta vastaan: miksi sinä toit meitä Egyptistä korpeen kuolemaan? Sillä ei tässä ole leipää eikä vettä, ja meidän sielumme suuttuu tähän huonoon ruokaan.
6. Niin Herra lähetti kansan sekaan tuliset kärmeet, jotka kansaa purivat, niin että paljo kansaa Israelista kuoli.
7. Niin tuli kansa Moseksen tykö, ja sanoivat: me teimme syntiä, puhuen Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa nämät kärmeet meidän seastamme ottamaan pois: ja Moses rukoili kansan edestä.
8. Niin sanoi Herra Mosekselle: tee sinulles tulinen kärme, ja nosta se merkiksi ylös: ja tapahtuu, että se joka purtu on, kuin hän katsoo sen päälle, niin hän elää.
9. Ja Moses teki vaskikärmeen, ja nosti sen merkiksi ylös: ja tapahtui, että jos joku kärmeeltä purtiin, ja katsahti vaskikärmeen päälle, niin hän jäi elämään.
10. Ja Israelin lapset läksivät, ja sioittivat heitänsä Obotiin.
11. Ja läksivät Obotista, ja sioittivat itsensä Abarimin mäen tykö, siihen korpeen, joka Moabin kohdalla on, auringon nousemiseen päin.
12. Sieltä läksivät he, ja sioittivat heitänsä Saredin ojan tykö.
13. Niin he sieltä menivät ulos, ja sioittivat heitänsä tälle puolen Arnonia, joka korvessa on, ja tulee Amorilaisten maan ääristä; sillä Arnon on Moabin ja Amorin välillä.
14. Siitä sanotaan Herran sotain kirjassa: Vaheb Suphassa, ja Arnonin ojat.
15. Ja sen ojan juoksu, joka poikkee Arin asumiseen, ja ulottuu Moabin rajaan.
16. Ja sieltä läksivät he Beraan, se on se kaivo, josta Herra sanoi Mosekselle: kokoa kansa, ja minä annan heille vettä.
17. Silloin veisasi Israel tämän virren: Nouse, kaivo, veisatkaat hänestä toinen toisellenne.
18. Tämä on se kaivo, jonka päämiehet kaivoivat, kansan johdattajat kaivoivat, lain opettajan kautta sauvallansa. Tästä korvesta matkustivat he Mattanaan.
19. Ja Mattanasta niin Nahalieliin, Ja Nahalielistä niin Bamotiin,
20. Ja Bamotista siihen laaksoon, joka on Moabin kedolla, Pisgan kukkulaa kohden, joka katsahtaa korpeen päin.
21. Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin Amorilaisten kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle:
22. Salli minun vaeltaa maakuntas lävitse: emme poikkee peltoihin, emmekä viinamäkiin, emmekä juo vettä kaivosta; maantietä myöten me vaellamme, siihenasti kuin me tulemme sinun maas ääristä ulos.

23. Mutta Sihon ei sallinut Israelin vaeltaa maakuntansa lävitse, vaan Sihon kokosi kaiken väkensä, ja meni Israelia vastaan korpeen, ja tuli Jaksaan, ja soti Israelia vastaan.
24. Mutta Israel löi hänen miekan terällä, ja omisti hänen maansa Arnonista Jabbokiin asti, ja vielä Ammonin lapsiin saakka; sillä Ammonin maan ääret olivat vahvat.
25. Ja näin Israel sai kaikki nämät kaupungit, ja Israel asui kaikissa Amorilaisten kaupungeissa, Hesbonissa ja kaikissa sen tyttärissä.
26. Sillä Hesbonin kaupunki oli Sihonin Amorilaisten kuninkaan oma, ja hän soti ennen Moabilaisten kuninkaan kanssa, ja otti häneltä kaiken hänen maansa Arnoniin asti.
27. Siitä sananlaskussa sanotaan: tulkaat Hesboniin: rakennettakoon ja valmistettakoon Sihonin kaupunki;
28. Sillä tuli on käynyt Hesbonista ulos, ja liekki Sihonin kaupungista: se on kuluttanut Moabin Arin, ja Arnonin korkeuden asuvaiset.
29. Voi sinuas Moab! sinä Kamosin kansa olet hukkunut! Hän saatti poikansa pakolaiseksi ja hänen tyttärensä vangiksi, Sihonille Amorilaisten kuninkaalle.
30. Me olemme heitä ampuneet, Hesbon on kukistettu Diboniin asti: me hävitimme heitä hamaan Nophaan, joka Medebaan ulottuu.
31. Ja niin Israel asui Amorilaisten maakunnassa.
32. Sitte lähetti Moses vakoomaan Jaeseria, ja he voittivat sen tyttärinensä, ja omistivat ne Amorilaiset, jotka siinä asuivat.
33. Ja he palasivat ja menivät ylöspäin tietä Basaniin. Niin Og, Basanin kuningas, meni heitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä, sotimaan Edreissä.
34. Ja Herra sanoi Mosekselle: älä pelkää häntä, sillä minä annoin hänen sinun käsiis, sekä kaiken hänen väkensä, että hänen maansa: ja sinun pitää tekemän hänelle niinkuin sinä Sihonille Amorilaisten kuninkaalle teit, joka Hesbonissa asui.
35. Ja he löivät hänen ja hänen poikansa ja hänen väkensä, siihenasti ettei yksikään elämään jäänyt, ja he valloittivat hänen maansa.

22 LUKU

1. Sitte menivät Israelin lapset sieltä, ja sioittivat heitänsä Moabin kedoille, toiselle puolelle Jordania, Jerihon kohdalla.
2. Ja koska Balak Zipporin poika näki kaikki, mitä Israel teki Amorilaisille,

3. Ja että Moabilaiset sangen suuresti pelkäsivät sitä kansaa heidän paljoutensa tähden, ja että Moabilaiset kauhistuivat Israelin lapsia,
4. Niin sanoivat he Midianilaisten vanhimmille: Tämä kansa syö puhtaaksi kaikki, mitä ympäristöllämme on, niinkuin härkä syö vihannon laitumelta. Ja Balak Zipporin poika oli siihen aikaan Moabilaisten kuningas.
5. Ja hän lähetti sanan Petoriin, Bileamille Beorin pojalle, joka asui virran tykönä, kansansa lasten maalla, kutsumaan häntä, sanoen: katso, kansa on lähtenyt Egyptistä, katso, se peittää maan piirin, ja asettaa leirinsä minua vastaan.
6. Tule siis nyt ja kiroo minulle tämä kansa; sillä se on minua väkevämpi, että minä löisin häntä, ja hänen maaltani karkottaisin ulos; sillä minä tiedän, ketä sinä siunaat, se on siunattu, ja jota sinä kiroot, se on kirottu.
7. Ja Moabilaisten vanhimmat ynnä Midianilaisten vanhimpain kanssa menivät sinne, ja heillä oli noitumisen palkka kädessänsä. Ja koska he tulivat Bileamin tykö, sanoivat he hänelle Balakin sanat.
8. Ja hän sanoi heille: olkaat tässä yö, niin minä sanon teille vastauksen, mitä Herra minulle sanova on. Niin olivat Moabilaisten päämiehet Bileamin tykönä.
9. Ja Jumala tuli Bileamin tykö ja sanoi: mitkä miehet ne sinun tykönäs ovat?
10. Ja Bileam sanoi Jumalalle: Balak Zipporin poika, Moabilaisten kuningas, lähetti minun tyköni:
11. Katso, kansa läksi Egyptistä ja peittää maan piirin: tule siis ja kiroo heitä minulle, että minä voisin sotia heitä vastaan ja karkottaisin heitä pois.
12. Mutta Jumala sanoi Bileamille: älä mene heidän kanssansa, äläkä kiroo kansaa, sillä se on siunattu.
13. Silloin Bileam nousi varhain aamulla ja sanoi Balakin päämiehille: menkäät maallenne; sillä ei Herra salli minun teidän kanssanne mennä.
14. Ja Moabilaisten päämiehet nousivat ja tulivat Balakin tykö, ja sanoivat: ei Bileam tahdo tulla meidän kanssamme.
15. Niin lähetti Balak päämiehet, vielä usiammat ja jalommat entisiä,
16. Jotka tultuansa Bileamin tykö sanoivat hänelle: Näin Balak Zipporin poika sanoo sinulle: älä estele tulemasta minun tyköni;
17. Sillä minä teen sinulle suuren kunnian, ja mitäs sanot minulle, sen minä myös teen: tule siis ja kiroo minulle tämä kansa.
18. Niin vastasi Bileam, ja sanoi Balakin palvelioille: jos Balak antais minulle huoneensa täyden hopiaa ja kultaa, niin en minä sittenkään taida Herran minun Jumalani sanaa käydä ylitse tekemään vähää elikkä paljoa.

19. Vaan olkaat kuitenkin tekin tämä yö tässä, niin minä tahdon tiedustaa, mitä Herra vielä minun kanssani puhuva on.
20. Silloin Jumala tuli yöllä Bileamin tykö ja sanoi hänelle: jos ne miehet ovat tulleet kutsumaan sinua, niin nouse ja mene heidän kanssansa, vaan kuitenkin, mitä minä sinulle sanon, sen pitää sinun tekemän.
21. Niin Bileam nousi varhain aamulla, valjasti aasinsa ja seurasi Moabilaisten päämiehiä.
22. Mutta Jumalan viha julmistui, että hän sinne meni. Ja Herran enkeli seisoi tiellä häntä vastassa, mutta hän ajoi aasillansa ja kaksi hänen palveliaansa oli hänen kanssansa.
23. Ja aasi näki Herran enkelin seisovan tiellä ja hänen miekkansa vedetyn ulos hänen kädessänsä, niin aasi poikkesi tieltä ja meni kedolle: vaan Bileam löi aasia ohjataksensa häntä tielle.
24. Niin Herran enkeli astui ahtaasen tanhuaan, viinamäen vaiheelle, jossa aidat molemmin puolin olivat.
25. Ja koska aasi näki Herran enkelin, ahdisti hän itsensä aitaa vastaan, ja likisti Bileamin jalan aitaa vastaan, ja sitte hän kovemmin löi häntä.
26. Niin Herran enkeli meni edespäin ja seisoi ahtaassa paikassa, kussa ei ollut varaa poiketa oikialle eli vasemmalle puolelle.
27. Ja kuin aasi näki Herran enkelin, laski hän Bileamin alla polvillensa; niin Bileam sangen suuresti vihastui ja löi aasia sauvallansa.
28. Silloin Herra avasi aasin suun, ja se sanoi Bileamille: mitä minä olen rikkonut sinua vastaan, ettäs minua kolmasti hosunut olet?
29. Bileam sanoi aasille: ettäs pilkkasit minua. Jos minun kädessäni miekka olis, niin minä sinun tappaisin.
30. Sanoi aasi Bileamille: enkö minä ole sinun aasis, jolla sinä tähän asti ajanut olet? olenko siis minä ikänä ennen niin tehnyt sinua vastaan ? Hän vastasi: et.
31. Silloin avasi Herra Bileamin silmät, että hän näki Herran enkelin seisovan tiellä, ja avoimen miekan hänen kädessänsä; ja hän kumarsi, ja lankesi kasvoillensa.
32. Niin sanoi Herran enkeli hänelle: miksi sinä jo kolmasti sinun aasias hosuit? katsos, minä läksin sinua vastoin seisomaan; sillä tämä tie on nurja minun edessäni.
33. Ja aasi näki minun, ja poikkesi jo kolme erää minun edestäni; vaan jollei hän olisi minun edestäni poikennut, niin minä nyt sinun tappaisin ja jättäisin aasin elämään.
34. Niin Bileam sanoi Herran enkelille: minä olen syntiä tehnyt; sillä en minä tietänyt, että sinä seisoit minun vastassani tiellä. Nyt siis, jollei se sinulle kelpaa, niin minä palajan takaperin.
35. Ja Herran enkeli sanoi Bileamille: mene miesten kanssa, vaan ei sinun pidä puhuman muuta, kuin minä sinulle sanon: ja Bileam seurasi Balakin päämiehiä.

36. Koska Balak kuuli Bileamin tulevan, läksi hän häntä vastaan Moabilaisten kaupunkiin, joka Arnonin rajoissa on, juuri rajan äärellä.
37. Ja Balak sanoi Bileamille: enkö minä sanaa lähettänyt sinun perääs, kutsumaan sinua? miksi siis et sinä tullut minun tyköni? vai luulitkos, etten minä olisi sen edestä sinua taitanut kunnioittaa?
38. Ja Bileam vastasi häntä: katso, minä tulin nyt sinun tykös; vaan onko minulla voimaa mitään puhua? Sen minkä Jumala minun suuhuni antaa, sen minä puhun.
39. Ja niin Bileam meni Balakin kanssa, ja he tulivat Kujakaupunkiin,
40. Ja Balak uhrasi karjaa ja lampaita, ja lähetti Bileamin ja päämiesten perään, jotka hänen kanssansa olivat.
41. Mutta huomeneltain tapahtui, että Balak otti Bileamin, ja vei hänen Baalin kukkulalle, näkemään sieltä kansan ääreen.

23 LUKU

1. Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna minulle tähän seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta.
2. Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja Balak ja Bileam uhrasivat (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan.
3. Ja Bileam sanoi Balakille: seiso polttouhris tykönä, ja minä menen tuonne. Kukaties Herra tulee minua kohtaamaan, ja mitä hän minulle tietää antaa, sen minä tahdon sinulle ilmoittaa. Ja hän meni pois korkialle paikalle.
4. Ja Jumala kohtasi Bileamin; mutta hän sanoi hänelle: seitsemän alttaria minä valmistin, ja olen uhrannut mullin ja oinaan (joka) alttarilla.
5. Ja Herra pani Bileamin suuhun sanat, ja sanoi: palaja Balakin tykö ja puhu näin.
6. Ja koska hän tuli jälleen hänen tykönsä, katso, niin hän seisoi polttouhrinsa tykönä, kaikkein Moabin päämiesten kanssa.
7. Niin alkoi hän puheensa ja sanoi: Syriasta on Balak Moabilaisten kuningas minua tuottanut, idän puolisilta vuorilta: tule ja kiroo minulle Jakob, tule sadattele Israelia.
8. Kuinka minun pitää kirooman sitä, jota ei Jumalakaan kiroo? kuinka minä sitä sadattelen, jota ei Herrakaan sadattele?
9. Sillä vuorten kukkuloilta minä hänen näen, ja korkeuksista minä häntä katselen. Katso, se kansa pitää asuman yksinänsä, ja ei pidä pakanain sekaan luettaman.

10. Kuka lukee Jakobin tomus, ja neljännen osan Israelin lapsista? Minun sieluni kuolkoon vanhurskasten kuolemalla, ja minun loppuni olkoon niinkuin heidän loppunsa.
11. Niin sanoi Balak Bileamille: mitäs minun teet? Minä tuotin sinun kiroilemaan vihollisiani, ja katso, sinä täydellisesti siunaat heitä.
12. Hän vastasi, ja sanoi: eikö minun pidä sitä pitämän ja puhuman, mitä Herra minun suuhuni antaa?
13. Balak sanoi hänelle: tule siis minun kanssani toiseen paikkaan, jostas hänen saat nähdä. Ainoastaan hänen äärimäisensä sinä taidat nähdä, vaan et näe kaikkia: kiroo häntä minulle sieltä.
14. Ja hän vei hänen Vartialakeudelle, Pisgan kukkulalle, ja rakensi seitsemän alttaria, ja uhrasi (joka) alttarilla mullin ja oinaan.
15. Ja hän sanoi Balakille: seiso tässä polttouhris tykönä, ja minä tahdon kohdata (häntä) tuolla.
16. Ja Herra tuli Bileamia vastaan, ja antoi sanat hänen suuhunsa, ja sanoi: mene jälleen Balakin tykö ja sano näin.
17. Ja kuin hän tuli hänen tykönsä jälleen, katso, hän seisoi polttouhrinsa tykönä Moabin päämiesten kanssa. Ja Balak sanoi hänelle: mitä Herra sanoi?
18. Ja hän toi puheensa edes, ja sanoi: nouse, Balak ja kuule, kuuntele minua, Zipporin poika:
19. Ei ole Jumala ihminen, että hän valhettelis, taikka ihmisen lapsi, että hän jotakin katuis. Pitäiskö hänen jotakin sanoman, ja ei tekemän? Pitäiskö hänen jotakin puhuman, ja ei täyttämän?
20. Katso, siunauksen olen minä saanut: hän myös siunasi, ja en minä taida sitä muuttaa.
21. Ei nähdä vääryyttä Jakobissa, eikä havaita pahuutta Israelissa. Herra hänen Jumalansa on hänen tykönänsä, ja Kuninkaan basuna on hänen seassansa.
22. Jumala on hänen johdattanut Egyptistä: hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys.
23. Sillä ei yhtään velhoa ole Jakobissa eikä noitaa Israelissa: ajallansa pitää sanottaman Jakobille ja Israelille, mitä Jumala tehnyt on.
24. Katso sen kansan pitää nouseman niinkuin syömäri jalopeura, ja karkaaman niinkuin tarkka jalopeura, ja ei pidä hänen maata paneman siihenasti että hän saaliin syö, ja juo niiden verta, jotka tapetut ovat.
25. Niin sanoi Balak Bileamille: ellet ollenkaan tahdo kirota heitä, niin älä suinkaan siunaakaan heitä.
26. Bileam vastasi, ja sanoi Balakille: enkö minä puhunut sinulle, sanoen: kaikki mitä Herra puhuva on, pitää minun tekemän?
27. Ja Balak sanoi Bileamille: tule, minä vien sinun toiseen paikkaan: mitämaks Jumalalle kelpaa, ettäs häntä sieltä kiroilisit minulle.
28. Ja Balak vei Bileamin Peorin vuoren kukkulalle, joka korpeen päin on.

29. Ja Bileam sanoi Balakille: rakenna tähän minulle seitsemän alttaria, ja valmista minulle tässä seitsemän mullia ja seitsemän oinasta.
30. Balak teki niinkuin Bileam sanoi, ja uhrasi (kullakin) alttarilla mullin ja oinaan.

24 LUKU

1. Koska Bileam näki kelpaavan Herralle, hän siunasi Israelia, ei mennyt hän pois, niinkuin ennen, etsimään ilmoitusta, vaan käänsi kasvonsa korpeen päin.
2. Ja Bileam nosti silmänsä ja näki Israelin sioittaneen itsensä sukukuntainsa jälkeen, ja Jumalan henki tuli hänen päällensä.
3. Ja hän toi edes puheensa, ja sanoi: näitä sanoo Bileam Beorin poika, näitä sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.
4. Näitä sanoo se, joka kuulee Jumalan puheet, se, joka Kaikkivaltiaan ilmoitukset näkee, joka lankee maahan, ja hänen silmänsä avataan.
5. Kuinka kauniit ovat sinun majas, Jakob, ja sinun asumas, Israel?
6. Niinkuin ojat levitetään, niinkuin yrttitarha virran vieressä, niinkuin aloes, jonka Herra istuttaa, niinkuin sedripuu veden tykönä.
7. Veden pitää vuotaman hänen ämpäristänsä, ja hänen siemenensä on paljoissa vesissä. Hänen kuninkaansa pitää oleman korkiamman Agagia, ja hänen valtakuntansa pitää korotettaman.
8. Jumala johdatti hänen Egyptistä, hänen väkevyytensä on niinkuin yksisarvisen väkevyys: hänen pitää nielemän pakanat vihollisensa, ja heidän luunsa murentaman, ja nuolillansa ampuman lävitse.
9. Hän pani maata niinkuin tarkka jalopeura, ja niinkuin syömäri jalopeura: kuka tohtii herättää häntä? Siunattu olkoon se, joka sinua siunaa, kirottu olkoon se, joka sinua kiroo.
10. Silloin Balakin viha julmistui Bileamia vastaan, ja löi käsiänsä yhteen, ja sanoi hänelle: minä kutsuin sinua kiroomaan vihollisiani, ja katso, sinä jo kolmasti täydellisesti siunasit heitä.
11. Pakene kohta sialles. Minä ajattelin kunnioittaa sinua suuresti, ja katso, Herra on sen kunnian estänyt sinulta.
12. Ja Bileam puhui Balakille: enkö minä puhunut sanansaattajilles, kuin sinä lähetit minun tyköni, sanoen:
13. Jos Balak antais minulle huoneensa täyden hopiaa ja kultaa, en minä taida senvuoksi Herran sanaa käydä ylitse, tekemään hyvää eli pahaa minun mieleni jälkeen; vaan mitä Herra sanoo, sen pitää myös minun sanoman.

14. Ja nyt katso, koska minä menen kansani tykö, niin tule, minä neuvon sinua, mitä tämä kansa sinun kansalles tekevä on, viimeisellä ajalla.
15. Ja hän piti puheen, ja sanoi: näin sanoo Bileam Beorin poika, näin sanoo se mies, jonka silmät avatut ovat.
16. Sen sanoo se, joka kuulee Jumalan puheen, ja se, jolla Ylimmäisen tieto on, joka näkee Kaikkivaltiaan ilmestyksen, joka lankee maahan, ja hänen silmänsä avataan:
17. Minä saan nähdä hänen, mutta en nyt: minä katselen häntä, vaan en läheltä. Tähti nousee Jakobista, ja valtikka tulee Israelista, ja musertaa Moabin ruhtinaat, ja hävittää kaikki Setin lapset.
18. Hän omistaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle, vaan Israel tekee voimallisia töitä.
19. Jakobista tulee hallitsia, ja hävittää mitä tähteeksi jäänyt on kaupungeista.
20. Ja kuin hän näki Amalekilaiset, piti hän puheen ja sanoi: Amalek ensimäinen pakanain seassa, vaan viimeiseltä sinä peräti hävitetään.
21. Ja kuin hän näki Keniläiset, piti hän puheen, ja sanoi: sinun asumises on vahva, ja sinä teit pesäs kallioon,
22. Vaan sinä Kain poltetaan, siihenasti kuin Assur vie sinun vankina pois.
23. Vihdoin piti hän puheen, ja sanoi: voi! kuka elää silloin, kuin väkevä Jumala näitä on tekevä?
24. Ja haahdet Kittimin rannoilta kukistavat Assurin ja kukistavat Eberin, vaan hän itse myös hukkuu.
25. Ja Bileam nousi ja meni matkaansa, ja tuli jälleen siallensa, ja Balak myös meni tietänsä myöten.

25 LUKU

1. Ja Israel asui Sittimissä, ja kansa rupesi tekemään huorin Moabilaisten tytärten kanssa,
2. Jotka kutsuivat kansan epäjumalainsa uhrille: ja kansa söi, ja kumarsi heidän epäjumaliansa.
3. Ja Israel yhdisti itsensä BaalPeorin kanssa: niin Herran viha julmistui Israelia vastaan.
4. Ja Herra sanoi Mosekselle: ota kaikki kansan päämiehet, ja hirtä heidät Herralle aurinkoa vastaan, että Herran vihan julmuus käännettäisiin Israelista pois.
5. Ja Moses sanoi Israelin tuomareille: jokainen tappakoon väkensä, jotka BaalPeorin kanssa ovat itsensä yhdistäneet.
6. Ja katso, mies Israelin lapsista tuli ja toi veljeinsä sekaan Midianilaisen vaimon, Moseksen ja kaikkein Israelin lasten joukon nähden, jotka itkivät seurakunnan majan ovessa.
7. Kuin Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika sen näki, nousi hän kansan keskeltä ja otti

keihään käteensä,
8. Ja meni Israelin miehen jälkeen makausmajaan, ja pisti heidät molemmat sekä Israelin miehen, että vaimon vatsasta lävitse: niin rangaistus lakkasi jälleen Israelin lapsista.
9. Ja siinä rangaistuksessa surmattiin neljäkolmattakymmentä tuhatta.
10. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
11. Pinehas Eleatsarin poika, papin Aaronin pojanpoika, on kääntänyt julmuuteni pois Israelin lasten päältä, siinä että hän oli kiivas minun kiivauteni tähden heidän keskellänsä, etten minä kiivaudessani hukuttanut Israelin lapsia.
12. Sentähden sano: katso, minä annan hänelle minun rauhani liiton.
13. Ja hänellä ja hänen siemenellänsä hänen jälkeensä pitää oleman ijankaikkisen pappeuden liiton, että hän oli kiivas Jumalallensa ja sovitti Israelin lapset.
14. Ja lyödyn Israelin miehen nimi, joka Midianilaisen vaimon kanssa lyötiin, oli Simri Salun poika, isän Simeonin huoneen päämies.
15. Mutta Midianilaisen vaimon nimi, joka myös lyötiin, oli Kosbi, Zurin, Midianin kansan huoneen päämiehen, tytär.
16. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
17. Ahdistakaat Midianilaisia, ja lyökäät heitä.
18. Sillä he ovat teitä ahdistaneet kavaluuksillansa, joilla he teidät pettäneet ovat Peorin kautta, ja sisarensa Kosbin kautta, Midianilaisten päämiehen tyttären, joka lyötiin rangaistuksen päivänä, Peorin tähden.

26 LUKU

1. Ja tapahtui, rangaistuksen jälkeen, että Herra puhui Mosekselle ja Eleatsarille, papin Aaronin pojalle, sanoen:
2. Lue koko Israelin lasten joukko kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, heidän isäinsä huoneen jälkeen, kaikki jotka sotaan Israelissa kelpaavat.
3. Ja Moses ja pappi Eleatsar puhuivat heidän kanssansa, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla, sanoen:
4. Ne jotka ovat kahdenkymmenen vuotiset ja sen ylitse, niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle ja Israelin lapsille, jotka Egyptistä lähteneet olivat.

5. Ruben Israelin esikoinen: Rubenin lapset: Hanok, josta on Hanokilaisten sukukunta: Pallu, siitä Pallulaisten sukukunta:
6. Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Karmi, josta Karmilaisten sukukunta:
7. Nämät ovat Rubenilaisten sukukunnat. Ja heidän lukunsa oli kolmeviidettäkymmentä tuhatta seitsemänsataa ja kolmekymmentä.
8. Mutta Pallun poika oli Eliab.
9. Ja Eliabin pojat, Nemuel ja Datan ja Abiram. Nämät ovat Datan ja Abiram, jotka kutsuttiin kansasta, jotka asettivat heitänsä Mosesta ja Aaronia vastaan Koran eriseurassa, koska he asettivat heitänsä Herraa vastaan,
10. Ja maa avasi suunsa ja nieli heidät ja Koran, koska se eriseura kuoli, ja koska myös tuli söi viisikymmentä miestä kolmattasataa, ja tulivat merkiksi.
11. Vaan Koran lapset ei kuolleet.
12. Simeonin lapset heidän sukukunnissansa: Nemuel, hänestä Nemuelilaisten sukukunta: Jamin, hänestä Jaminilaisten sukukunta: Jakin, hänestä Jakinilaisten sukukunta:
13. Sera, hänestä Seralaisten sukukunta: Saul, hänestä Saulilaisten sukukunta.
14. Nämät ovat Simeonilaisten sukukunnat, kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kaksisataa.
15. Gadin lapset heidän sukukunnissansa: Sephon, hänestä Sephonilaisten sukukunta: Haggi, hänestä Haggilaisten sukukunta: Suni, hänestä Sunilaisten sukukunta:
16. Osni, hänestä Osnilaisten sukukunta: Eri, hänestä Eriläisten sukukunta:
17. Arod, hänestä Arodilaisten sukukunta: Ariel, hänestä Arielilaisten sukukunta:
18. Nämät ovat Gadin lasten sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäkymmentä tuhatta ja viisisataa.
19. Juudan lapset, Ger ja Onan: ja Ger ja Onan kuolivat Kanaanin maalla.
20. Ja Juudan lapset heidän sukukunnissansa olivat: Sela, hänestä Selanilaisten sukukunta: Perets, hänestä Peretsiläisten sukukunta: Sera, hänestä Seralaisten sukukunta:
21. Mutta Peretsin lapset olivat, Hetsron, hänestä Hetsronilaisten sukukunta: Hamul, hänestä Hamulilaisten sukukunta.
22. Nämät ovat Juudan sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: kuusikahdeksattakymmentä tuhatta ja viisisataa.
23. Isaskarin lapset heidän sukukunnissansa: Tola, hänestä Tolalaisten sukukunta: Phua, hänestä Phualaisten sukukunta.
24. Jasub, hänestä Jasubilaisten sukukunta: Simron, hänestä Simronilaisten sukukunta.

25. Nämät ovat Isaskarin sukukunnat, heidän lukunsa jälkeen: neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja kolmesataa.
26. Sebulonin lapset heidän sukukunnissansa: Sered, hänestä Seredиläisten sukukunta: Elon, hänestä Elonilaisten sukukunta: Jahlel, hänestä Jahlelilaisten sukukunta.
27. Nämät ovat Sebulonin sukukunnat, lukunsa jälkeen: kuusikymmentä tuhatta ja viisisataa.
28. Josephin lapset sukukunnissansa: Manasse ja Ephraim.
29. Manassen lapset: Makir, hänestä Makirilaisten sukukunta. Makir siitti Gileadin, hänestä Gileadilaisten sukukunta.
30. Nämät ovat Gileadin lapset: Jeser, hänestä Jeseriläisten sukukunta: Helek, hänestä Helekiläisten sukukunta:
31. Asriel, hänestä Asrielilaisten sukukunta: Sikem, hänestä Sikemiläisten sukukunta.
32. Semida, hänestä Semidalaisten sukukunta: Hepher, hänestä Hepheriläisten sukukunta.
33. Mutta Zelophkad oli Hepherin poika, ja ei hänellä ollut poikia, mutta ainoastaan tyttäriä, ja Zelophkadin tytärten nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa.
34. Nämät ovat Manassen sukukunnat, heidän lukunsa oli kaksikuudettakymmentä tuhatta ja seitsemänsataa.
35. Nämät ovat Ephraimin lapset heidän sukukunnissansa: Suthelak, hänestä Sutalkilaisten sukukunta: Beker, hänestä Bakrilaisten sukukunta: Tahan, hänestä Tahanilaisten sukukunta.
36. Vaan Suthelakin lapset olivat Eran, hänestä Eranilaisten sukukunta.
37. Nämät ovat Ephraimin lasten sukukunnat: heidän lukunsa oli kaksineljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa. Nämät ovat Josephin lapset heidän sukukunnissansa.
38. BenJaminin lapset heidän sukukunnissansa: Bela, hänestä Belalaisten sukukunta: Asbel hänestä Asbelilaisten sukukunta: Ahiram, hänestä Ahiramilaisten sukukunta.
39. Sephupham, hänestä Sephuphamilaisten sukukunta: Hupham, hänestä Huphamilaisten sukukunta.
40. Mutta Belan lapset olivat Ard ja Naeman, näistä Ardilaisten ja Naemanilaisten sukukunta.
41. Nämät ovat BenJaminin lapset heidän sukukunnissansa: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja kuusisataa.
42. Nämät ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa: Suham, hänestä Suhamilaisten sukukunta. Nämät ovat Danin lapset heidän sukukunnissansa.
43. Ja olivat kaikki yhteen Suhamilaisten sukukunta, neljäseitsemättäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
44. Asserin lapset heidän sukukunnissansa: Jemna, hänestä Jemnalaisten sukukunta: Jesvi, hänestä

Jesviläisten sukukunta: Brija, hänestä Brijalaisten sukukunta.
45. Mutta Brijan lapset olivat Heber, hänestä Hebriläisten sukukunta: Melkiel, hänestä Melkieliläisten sukukunta.
46. Ja Asserin tytär kutsuttiin Sara.
47. Nämät ovat Asserin lasten sukukunnat, ja heidän lukunsa kolmekuudettakymmentä tuhatta ja neljäsataa.
48. Naphtalin lapset heidän sukukunnissansa: Jahtseel, hänestä Jahtseelilaisten sukukunta: Guni, hänestä Gunilaisten sukukunta.
49. Jetser, hänestä Jetsriläisten sukukunta: Sillem, hänestä Sillemiläisten sukukunta.
50. Nämät ovat Naphtalin sukukunnat, heidän heimokuntainsa jälkeen: heidän lukunsa oli viisiviidettäkymmentä tuhatta ja neljäsataa.
51. Tämä on Israelin lasten luku: kuusi kertaa satatuhatta ja yksituhatta, seitsemänsataa ja kolmekymmentä.
52. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
53. Näille sinun pitää jakaman maan perinnöksi, nimein lukuin jälkeen.
54. Monelle pitää sinun paljo antaman perinnöksensä, ja harvemmille antaman vähemmän perinnöksensä: jokaiselle pitää annettaman perimys heidän lukunsa jälkeen.
55. Kuitenkin arvalla pitää maa jaettaman ja isäinsä sukukuntain nimein jälkeen pitää heidän perimän.
56. Arvalla sinun pitää jakaman heidän perimisensä, sen jälkeen kuin heitä monta ja harvat ovat.
57. Ja tämä myös on Leviläisten luku heidän sukukunnissansa: Gerson, hänestä Gersonilaisten sukukunta: Kahat, hänestä Kahatilaisten sukukunta; Merari, hänestä Merarilaisten sukukunta.
58. Nämät ovat Levin sukukunnat: Libniläisten sukukunnat, Hebronilaisten sukukunnat, Maklilaisten sukukunnat, Musilaisten sukukunnat, Koralaisten sukukunnat. Kahat siitti Amramin,
59. Ja Amramin emännän nimi oli Jokebed Levin tytär, joka Leville oli syntynyt Egyptissä: ja hän synnytti Amramille Aaronin ja Moseksen, ja heidän sisarensa MirJamin.
60. Mutta Aaronille oli syntynyt Nadab ja Abihu: Eleatsar ja Itamar.
61. Ja Nadab ja Abihu kuolivat, koska he uhrasivat vierasta tulta Herran edessä.
62. Ja heidän lukunsa oli kolmekolmattakymmentä tuhatta, kaikki miehenpuoli, kuukauden vanha ja sen ylitse, jotka ei olleet luetut Israelin lasten sekaan; sillä ei heille annettu perimistä Israelin lasten seassa.
63. Tämä on Israelin lasten luku, jotka Moses ja pappi Eleatsar lukivat Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla,

64. Joiden luvussa ei yhtään ollut siitä luvusta, kuin Moses ja pappi Aaron lukivat Israelin lapset Sinain korvessa;
65. Sillä Herra oli sanonut heille, että heidän piti totisesti kuoleman korvessa; ja ei yksikään jäänyt heistä elämään, ainoastansa Kaleb Jephunnen poika ja Josua Nunin poika.

27 LUKU

1. Niin tulivat edes Zelophkadin tyttäret, Hephrin pojan, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, Manassen Josephin pojan suvusta, ja nämät olivat hänen tytärtensä nimet: Makla, Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa.
2. Ja he astuivat Moseksen ja papin Eleatsarin, ja päämiesten, ja kaiken kansan eteen, seurakunnan majan ovelle, ja sanoivat:
3. Meidän isämme kuoli korvessa, eikä hän ollut siinä joukossa, jotka metelin nostivat Herraa vastaan Koran kapinassa, mutta on synnissänsä kuollut: ja ei ollut hänellä poikia.
4. Miksi meidän isämme nimen pitää tuleman suvustansa pois, sentähden ettei hänellä ollut yhtään poikaa? antakaat meille osa isämme veljein seassa.
5. Ja Moses tuotti heidän asiansa Herran eteen.
6. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
7. Zelophkadin tyttäret ovat oikein puhuneet: sinun pitää kaiketi antaman perintöosan heille heidän isänsä veljein seassa, ja saattaman heidän isänsä perimisen heille.
8. Ja puhu Israelin lapsille, sanoen: jos joku kuolee ilman pojata, niin teidän pitää antaman hänen perimisensä hänen tyttärellensä.
9. Jollei hänellä ole tytärtä, niin teidän pitää sen perimisen hänen veljillensä antaman.
10. Ja jollei hänellä ole veljiä; niin teidän pitää sen antaman hänen sedillensä.
11. Jollei hänellä ole setiä, niin teidän pitää sen antaman hänen lähimmäiselle sukulaisellensa, joka hänen lähimmäinen lankonsa on hänen suvustansa, että hän sen omistaa. Tämä pitää oleman Israelin lapsille sääty ja oikeus, niinkuin Herra on Mosekselle käskenyt.
12. Ja Herra sanoi Mosekselle: astu ylös tälle Abarimin vuorelle, ja katsele sitä maata, jonka minä Israelin lapsille annan.
13. Ja kuin sen nähnyt olet, niin sinäkin kootaan kansas tykö, niinkuin sinun veljes Aaron koottu on.
14. Sillä te olitte minun sanalleni kovakorvaiset Sinin korvessa kansan toruessa, kuin teidän piti minua

pyhittämän veden kautta heidän edessänsä. Se on se riitavesi Kadeksessa, Sinin korvessa.
15. Ja Moses puhui Herralle, sanoen:
16. Herra, kaiken lihan henkein Jumala asettakaan miehen kansan päälle,
17. Joka heidän edessänsä kävis ulos ja sisälle, ja veis heitä ulos ja sisälle, ettei Herran kansa olisi niinkuin lampaat ilman paimenta.
18. Ja Herra sanoi Mosekselle: ota Josua Nunin poika sinun tykös, joka on mies, jossa henki on, ja pane sinun kätes hänen päällensä,
19. Ja aseta hänet papin Eleatsarin ja kaiken kansan eteen, ja käske hänelle heidän silmäinsä edessä.
20. Ja pane sinun kunniastas hänen päällensä, että kaikki kansa Israelin lapsista olisivat hänelle kuuliaiset.
21. Ja hänen pitää papin Eleatsarin eteen astuman, hänen pitää kysymän neuvoa hänen edestänsä valkeuden säädyllä Herran edessä, ja hänen suunsa jälkeen pitää hänen käymän ulos ja sisälle, sekä hänen että Israelin lasten hänen kanssansa, ja koko seurakunnan.
22. Ja Moses teki niinkuin Herra hänelle käski, ja otti Josuan ja asetti hänen papin Eleatsarin ja koko seurakunnan eteen,
23. Ja laski kätensä hänen päällensä, ja käski hänelle, niinkuin Herra oli Mosekselle puhunut.

28 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapsille, ja sano heille: minun uhristani, joka minun leipäni on, tuliuhriksi ja lepytyshajuksi minulle, pitää teidän vaarinottaman, niin että te sen ajallansa minulle uhraatte.
3. Ja sano heille: tämä on tuliuhri, jonka teidän pitää uhraaman Herralle: kaksi virheetöintä vuosikuntaista karitsaa jokapäivä, alinomaiseksi polttouhriksi.
4. Yhden karitsan pitää sinun valmistaman aamulla, ja toisen pitää sinun valmistaman kahden ehtoon välillä.
5. Siihen kymmenesosa ephaa sämpyläjauhoja ruokauhriksi, sekoitettuna puserretulla öljyllä, neljännellä osalla hinniä.
6. Se on alinomainen polttouhri, joka Sinain vuorella asetettu on makiaksi hajuksi: se on tuliuhri Herralle.
7. Niin myös sen juomauhrin, yhdelle karitsalle neljännen osan hinniä. Ja juomauhri pitää uhrattaman pyhässä, väkevästä viinasta, Herralle.
8. Toisen karitsan pitää sinun valmistaman kahden ehtoon välillä: niinkuin aamullisen ruokauhrin ja juomauhrin pitää sinun sen valmistaman, makian hajun tuleksi Herralle.

9. Mutta sabbatin päivänä kaksi virheetöintä vuosikuntaista karitsaa, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja, sekoitettuna öljyllä, ruokauhriksi ja sen juomauhrin.
10. Tämä on joka sabbatin polttouhri, paitsi alinomaista polttouhria juomauhrinensa.
11. Vaan ensimäisenä päivänä joka kuusta pitää teidän uhraaman Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöintä,
12. Ja kolme kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, sekoitettuina öljyllä jokaiselle mullille, ja kaksi kymmenestä sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuina, jokaiselle oinaalle,
13. Ja aina kymmenes sämpyläjauhoja ruokauhriksi, öljyllä sekoitettuja, jokaiselle karitsalle: se on lepytyshajun tuli Herralle.
14. Ja heidän juomauhrinsa pitää oleman puoli hinniä viinaa mullille, kolmannes hinniä oinaalle, neljännes hinniä karitsalle. Se on kuukautinen polttouhri, joka kuukaudella ympäri ajastajan.
15. Ja yksi kauris syntiuhriksi Herralle: paitsi alinomaista polttouhria, juomauhrinensa pitää se valmistettaman.
16. Mutta neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimäisellä kuulla, on pääsiäinen Herralle.
17. Ja viidentenätoistakymmenenentenä päivänä sitä kuuta on juhla. Seitsemän päivää pitää syötämän happamatointa leipää.
18. Ensimäisenä päivänä on pyhä kokous: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.
19. Ja teidän pitää uhraaman tuliuhria Herralle polttouhriksi: kaksi nuorta mullia, ja yhden oinaan, niin myös seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää teillä oleman.
20. Ja heidän ruokauhrinsa, öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, ja kaksi kymmenestä oinaalle pitää teidän tekemän,
21. Ja aina yhden kymmeneksen jokaiselle niistä seitsemästä karitsasta,
22. Siihen myös yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan.
23. Paitsi aamuista polttouhria, joka alinomainen polttouhri on, pitää teidän ne tekemän.
24. Tällä tavalla pitää teidän jokaisena seitsemänä päivänä uhraaman leipää makian hajun tuleksi Herralle: paitsi alinomaista polttouhria, pitää se valmistettaman juomauhrinensa.
25. Ja seitsemäntenä päivänä pitää teillä oleman pyhä kokous: ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.
26. Ja uutisten päivänä, kuin te uhraatte uutta ruokauhria Herralle, kuin teidän viikkonne ovat kuluneet, pitää teillä pyhä kokous oleman: ei yhtäkään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän.
27. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria, otolliseksi hajuksi Herralle: kaksi mullia, yhden oinaan ja

seitsemän vuosikuntaista karitsaa,
28. Ja heidän ruokauhrinsa: sämpyläjauhoja sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä kummallekin mullille, kaksi kymmenestä yhdelle oinaalle,
29. Ja aina kymmeneksen kullekin karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,
30. Ja yhden kauriin, teitä sovittamaan.
31. Tämän pitää teidän tekemän, paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa: virheettömät pitää ne teillä oleman, niin myös heidän juomauhrinsa.

29 LUKU

1. Ensimäisenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous oleman: ei yhtään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän: se pitää oleman soittamisen juhlapäivä.
2. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi Herralle: yhden nuoren mullin, yhden oinaan, seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,
3. Niin myös heidän ruokauhrinsa: öljyllä sekoitettuja sämpyläjauhoja, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle,
4. Ja yhden kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,
5. Ja yhden kauriin syntiuhriksi, teitä sovittamaan,
6. Paitsi saman kuukauden polttouhria ja ruokauhria, ja paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa, heidän säätynsä jälkeen makian hajun tuleksi Herralle.
7. Kymmenentenä päivänä tällä seitsemännellä kuukaudella pitää myös teillä pyhä kokous oleman ja teidän pitää vaivaaman teidän sielujanne, ja ei yhtään työtä (silloin) tekemän.
8. Vaan teidän pitää uhraaman polttouhria makiaksi hajuksi Herralle: yhden nuoren mullin, ja yhden oinaan, ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää oleman teillä,
9. Ynnä heidän ruokauhrinsa kanssa: sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä mullille, kaksi kymmenestä oinaalle,
10. Ja aina kymmeneksen jokaiselle karitsalle, niistä seitsemästä karitsasta,
11. Yhden kauriin syntiuhriksi, paitsi sovittamisen syntiuhria ja alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
12. Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemännellä kuukaudella pitää teillä pyhä kokous oleman: ei mitään orjan työtä pidä teidän (silloin) tekemän, ja teidän pitää juhlaa pitämän Herralle ne seitsemän

päivää.
13. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria ja tuliuhria, makiaksi hajuksi Herralle: kolmetoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa: virheettömät ne pitää oleman,
14. Heidän ruokauhrinsa kanssa, sämpyläjauhoja, sekoitettuja öljyllä, kolme kymmenestä jokaiselle kolmestatoistakymmenestä mullista, kaksi kymmenestä kumpaisellekin oinaalle.
15. Ja kymmeneksen itsekullekin neljästätoistakymmenestä karitsasta,
16. Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
17. Ja toisena päivänä kaksitoistakymmentä nuorta mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,
18. Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä perästä.
19. Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
20. Kolmantena päivänä yksitoistakymmentä mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.
21. Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
22. Siihen myös kauriin syntiuhriksi: paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
23. Neljäntenä päivänä kymmenen mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,
24. Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
25. Siihen kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
26. Ja viidentenä päivänä yhdeksän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, ilman virhettä.
27. Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
28. Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
29. Ja kuudentena päivänä kahdeksan mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.
30. Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
31. Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.

32. Ja seitsemäntenä päivänä seitsemän mullia, kaksi oinasta, neljätoistakymmentä vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä.
33. Ja heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
34. Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
35. Kahdeksas päivä pitää oleman teille päätösjuhla: ei yhtään orjan työtä teidän pidä (silloin) tekemän.
36. Ja teidän pitää uhraaman polttouhria makian hajun tuleksi Herralle: yhden mullin, yhden oinaan ja seitsemän vuosikuntaista karitsaa, virheetöinnä,
37. Heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa mulleille, oinaille ja karitsoille, heidän lukunsa ja säätynsä jälkeen.
38. Siihen myös kauriin syntiuhriksi; paitsi alinomaista polttouhria, ruokauhrinensa ja juomauhrinensa.
39. Nämät pitää teidän tekemän Herralle juhlapäivinänne, paitsi mitä te mielellänne lupaatte ja hyvällä tahdollanne annatte polttouhriksenne, ruokauhriksenne, juomauhriksenne ja kiitosuhriksenne.

30 LUKU

1. Ja Moses sanoi Israelin lapsille kaikki ne, mitä Herra hänelle käskenyt oli.
2. Ja Moses puhui Israelin sukukuntain päämiehille, sanoen: tämä on se minkä Herra käski:
3. Jos mies lupaa lupauksen Herralle eli vannoo valan, sitoen sillä sielunsa, ei pidä hänen tekemän sanaansa turhaksi, vaan kaiken sen täyttämän, mikä hänen suustansa lähtenyt on.
4. Ja jos vaimo lupaa lupauksen Herralle, sitoen itsensä, ollessansa vielä isänsä huoneessa nuoruudessansa,
5. Ja hänen isänsä kuulee hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ja hänen isänsä on ääneti siihen: niin kaikki hänen lupauksensa on vahva, niin myös koko hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää vahvan oleman.
6. Mutta jos hänen isänsä kieltää sen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hänen lupauksensa ja valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, ei pidä vahva oleman, ja Herra on hänelle armollinen, että hänen isänsä on sen häneltä kieltänyt.
7. Ja jos hänellä on mies, ja hän on luvannut, taikka hänen suustansa lähtee jotakin, jolla hän on sielunsa sitonut,
8. Ja hänen miehensä kuulee sen, ja on ääneti siihen sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin pitää hänen lupauksensa vahvan oleman; ja hänen valasiteensä, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää myös vahvan oleman.

9. Mutta jos hänen miehensä sen kieltää sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin hän pääsee lupauksestansa, ja siitä mikä hänen suustansa lähtenyt on, jolla hän sielunsa sitoi, ja Herra on hänelle armollinen.
10. Lesken ja hyljätyn lupaus ja kaikki, jolla hän on sielunsa sitonut, pitää häneltä vahvana pidettämän.
11. Mutta jos hän lupaa miehensä huoneessa, eli sielunsa sitoo valallansa,
12. Ja mies kuulee sen, ja on ääneti siihen, ja ei kiellä sitä, niin pitää kaiken sen lupauksen ja valasiteen, jolla hän on sielunsa sitonut, oleman vahvan.
13. Jos hänen miehensä tekee sen kokonansa tyhjäksi sinä päivänä, jona hän sen kuulee, niin kaikki mikä hänen suustansa on lähtenyt, lupaamaan ja sitomaan sieluansa, ei pidä oleman vahvan; sillä hänen miehensä on sen tehnyt tyhjäksi, ja Herra on hänelle armollinen.
14. Ja kaikki lupaukset ja valat, jotka sitovat vaivaamaan sielua, pitää hänen miehensä taikka vahvistaman, taikka tekemän tyhjäksi.
15. Mutta jos hänen miehensä on juuri ääneti siihen, päivästä päivään, niin hän vahvistaa kaikki hänen lupauksensa ja kaikki hänen valasiteensä: että hän on ääneti ollut sinä päivänä, jona hän sen kuuli, niin hän vahvistaa ne.
16. Ja jos hän jälistä sen ottaa takaperin, sittekuin hän sen kuuli, niin pitää hänen kantaman vääryytensä.
17. Nämät ovat ne säädyt, jotka Herra on käskenyt Mosekselle miehen ja vaimon välillä, isän ja tyttären välillä, kuin hän on vielä nuorena isänsä huoneessa.

31 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Kosta täydellisesti Midianilaisille Israelin lasten puolesta, sitte kootaan sinä kansas tykö.
3. Niin Moses puhui kansalle sanoen: hankitkaat teistänne miehet sotaan Midianilaisia vastaan, että he kostaisivat Midianilaisia, Herran puolesta.
4. Jokaisesta sukukunnasta pitää teidän lähettämän tuhannen sotaan, kaikista Israelin sukukunnista.
5. Niin otettiin Israelin sukukunnista joka sukukunnasta tuhannen, niin että he varustivat sotaan kaksitoistakymmentä tuhatta.
6. Ja Moses lähetti heidät sotaan, tuhannen jokaisesta sukukunnasta, ynnä Pinehaan papin Eleatsarin pojan kanssa, ja pyhät aseet, ja myös ilotorvet hänen kädessänsä.
7. Ja he sotivat Midianilaisia vastaan, niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt, ja löivät kuoliaaksi kaiken

miehenpuolen.
8. Niin tappoivat he myös Midianilaisten kuninkaat heidän lyötyjensä päälle; Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, ne viisi Midianilaisten kuningasta; Bileamin Beorin pojan löivät he myös miekalla.
9. Mutta Israelin lapset ottivat vangiksi Midianilaisten vaimot ja heidän lapsensa, ja kaikki heidän eläimensä ja kaikki heidän kalunsa ja kaiken heidän hyvyytensä ryöstivät he.
10. Ja kaikki heidän kaupunkinsa ja asumisensa ja kaikki heidän linnansa he polttivat.
11. Ja ottivat kaiken saaliin ja kaikki mikä otettava oli, sekä ihmiset että eläimet,
12. Ja veivät ne Moseksen ja papin Eleatsarin eteen, ja kaiken Israelin lasten seurakunnan eteen; vangit ja otetut eläimet, ja saaliin, leiriin Moabin kedolle, joka on Jordanin tykönä Jerihon kohdalla.
13. Ja Moses ja pappi Eleatsar ja kaikki seurakunnan päämiehet menivät heitä vastaan, ulos leiristä.
14. Ja Moses vihastui sodan päämiesten päälle, jotka olivat päämiehet tuhannen ja sadan päällä, kuin siitä sodan joukosta tulivat.
15. Ja Moses sanoi heille: ettekö te ole kaikki vaimot jättäneet elämään?
16. Katso, eikö ne Bileamin neuvosta kääntäneet Israelin lapsia syntiä tekemään Herraa vastaan Peorin asiassa, ja rangaistus tuli Herran kansan päälle.
17. Niin lyökäät nyt kuoliaaksi kaikki miehenpuoli lasten seassa, ja kaikki vaimot, jotka miehen tunteneet ja miehen kanssa maanneet ovat, lyökäät myös kuoliaaksi.
18. Mutta lapsista kaikki vaimonpuoli, jotka ei ole miestä tunteneet eikä maanneet miehen tykönä, sallikaat elää teidän edessänne.
19. Ja pysykäät ulkona leiristä seitsemän päivää kaikki, jokainen, joka hengen tappanut on eli tapettuun sattunut, että te puhdistatte teitänne kolmantena ja seitsemäntenä päivänä, ynnä niiden kanssa, jotka te vangiksi otitte.
20. Ja kaikki vaatteet, ja kaikki nahkakalut, ja kaikki, mitkä vuohen karvoista tehdyt ovat, ja kaikki puuastiat pitää teidän puhdistaman.
21. Ja pappi Eleatsar sanoi sotajoukolle, jotka sodassa olleet olivat: tämä on lain sääty, jonka Herra on käskenyt Mosekselle:
22. Ainoastansa kullan, hopian, vasken, raudan, tinan ja lyijyn,
23. Ja kaikki mikä tulen kärsii, pitää teidän tulessa käyttämän, ja ne ovat puhtaat; kuitenkin pitää ne puhdistusvedellä puhtaaksi tehtämän. Mutta kaikki se, mikä ei tulta kärsi, pitää teidän vedessä käyttämän.
24. Ja teidän pitää pesemän vaatteenne seitsemäntenä päivänä, niin te tulette puhtaaksi, sitte teidän pitää tuleman leiriin.

25. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
26. Lue vangittuin saalis sekä ihmiset että eläimet: sinä ja pappi Eleatsar, ja ylimmäiset kansan isät.
27. Ja anna puoli saalista niille, jotka sotaan menivät ja sotineet ovat, ja toinen puoli kaikelle kansalle.
28. Ja sinun pitää ylentämän Herralle sotamiehiltä, jotka sodassa olivat, aina viidestäsadasta yhden sielun, ihmisistä, eläimistä, aaseista ja lampaista.
29. Siitä puolesta osasta, joka heille tuli, pitää sinun ottaman ja antaman papille Eleatsarille, ylennykseksi Herralle.
30. Vaan siitä puolesta, joka Israelin lapsille tuli, pitää sinun aina viidestäkymmenestä ottaman yhden niistä otetuista, ihmisistä, karjasta, aaseista ja lampaista, ja kaikista eläimistä, ja sinun pitää ne antaman Leviläisille, jotka vartioitsevat Herran majaa.
31. Ja Moses ja pappi Eleatsar tekivät niinkuin Herra oli käskenyt Mosekselle.
32. Ja se saalisluku mikä jäänyt oli siitä minkä sotaväki ryöstänyt oli, oli kuusisataa tuhatta, ja viisikahdeksattakymmentä tuhatta lammasta.
33. Kaksikahdeksattakymmentä tuhatta nautaa,
34. Yksiseitsemättäkymmentä tuhatta aasia,
35. Vaimoväkeä, jotka ei olleet miehen kanssa maanneet, oli kaksineljättäkymmentä tuhatta sielua.
36. Ja se puoli, joka heille tuli, jotka sodassa olleet olivat, oli lukuansa kolmesataa tuhatta, seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta.
37. Siitä tuli Herralle kuusisataa ja viisikahdeksattakymmentä lammasta,
38. Niin myös kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa, ja siitä Herralle kaksikahdeksattakymmentä,
39. Niin myös kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia, ja siitä tuli Herralle yksiseitsemättäkymmentä,
40. Niin myös ihmisten sieluja kuusitoistakymmentä tuhatta, ja niistä tuli Herralle kaksineljättäkymmentä sielua.
41. Ja Moses antoi Herran ylennysuhrin osan papille Eleatsarille, niinkuin Herra oli hänelle käskenyt.
42. Mutta toisesta puolesta, jonka Moses Israelin lapsille jakanut oli sotamiehiltä,
43. Se puoli, mikä kansalle tuli, oli kolmesataa tuhatta, seitsemänneljättäkymmentä tuhatta ja viisisataa lammasta,
44. Kuusineljättäkymmentä tuhatta nautaa,
45. Kolmekymmentä tuhatta ja viisisataa aasia,
46. Ja kuusitoistakymmentä tuhatta ihmisten sielua.
47. Ja Moses otti siitä puolesta osasta, joka Israelin lasten oli, aina yhden viidestäkymmenestä, sekä

ihmisistä että eläimistä, ja antoi sen Leviläisille, jotka vartioitsivat Herran majaa, niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt.
48. Ja ne, jotka asetetut olivat sotaväestä tuhanten päälle, tuhanten ja satain päämiehet, ne menivät Moseksen tykö,
49. Ja he sanoivat hänelle: sinun palvelias ovat lukeneet sotajoukon, jotka meidän allamme olivat, ja ei siitä yhtäkään puutu.
50. Ja me tuomme Herralle lahjoja, senjälkeen kuin kukin löytänyt on, kultaisia kaluja, käsirenkaita, rannerenkaita, sormuksia, korvarenkaita, seppeleitä, että meidän sielumme sovitettaisiin Herran edessä.
51. Niin Moses ja pappi Eleatsar ottivat heiltä kullan kaikkinaisissa kappaleissa.
52. Ja kaikki ylennysuhrin kulta, jonka he Herralle uhrasivat, oli kuusitoistakymmentä tuhatta seitsemänsataa ja viisikymmentä sikliä, tuhanten ja satain päämiehiltä;
53. Sillä sotaväki oli ryövännyt itsekukin edestänsä,
54. Ja Moses ja pappi Eleatsar ottivat kullan tuhanten ja satain päämiehiltä, ja he veivät sen seurakunnan majaan, Israelin lapsille muistoksi Herran eteen.

32 LUKU

1. Rubenin lapsilla oli sangen paljo karjaa, ja Gadin lapsilla oli myös aivan suuri joukko karjaa, ja he näkivät Jaeserin ja Gileadin maan, että se olis sovelias karjan laiduin.
2. Sentähden tulivat Gadin lapset ja Rubenin lapset ja puhuivat Mosekselle, ja papille Eleatsarille, ja kansan päämiehille, sanoen:
3. Atarot, Dibon, Jaeser, Nimra, Hesbon, Eleale, Sebam, Nebo ja Beon,
4. Se maa, jonka Herra on lyönyt Israelin kansan edessä, on sovelias maa karjalle, ja meillä sinun palvelioillas on karjaa.
5. Ja he (vielä) sanoivat: jos me olemme armon löytäneet sinun edessäs, niin anna sinun palvelioilles tämä maa omaksi, ettes meidän antaisi mennä Jordanin ylitse.
6. Moses sanoi Gadin ja Rubenin lapsille: pitäiskö veljenne menemän sotaan ja teidän tänne jäämän?
7. Miksi käännätte Israelin lasten sydämet, ettei heidän pitäisi menemän ylitse siihen maahan, jonka Herra heille antoi.
8. Niin tekivät teidän isännekin, koska minä lähetin heidät KadesBarneasta katsomaan tätä maata,
9. Ja kuin he tulivat Eskolin ojalle ja näkivät maan, käänsivät he Israelin lasten sydämen, niin ettei he

siihen maahan tahtoneet mennä, jonka Herra heille tahtoi antaa.
10. Ja Herran viha julmistui sinä päivänä ja hän vannoi, sanoen:
11. Tämä kansa, joka Egyptistä lähtenyt on, kahdenkymmenen vuoden vanhasta ja sen ylitse, ei suinkaan pidä näkemän sitä maata, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannonut olen, ettei he minua uskollisesti seuranneet,
12. Paitsi Kalebia Jephunnen Kenisiläisen poikaa, ja Josuaa Nunin poikaa; sillä he uskollisesti seurasivat Herraa.
13. Niin Herran viha julmistui Israelissa, ja laski heidät menemään korpeen sinne ja tänne neljäksikymmeneksi vuodeksi, siihenasti kuin kaikki se sukukunta hukkui, joka Herran edessä pahaa tehnyt oli.
14. Ja katso, te olette nousseet isäinne siaan, syntisten joukko, lisäämään vielä Herran vihan julmuutta Israelia vastaan;
15. Sillä jos te käännytte hänestä pois, niin hän antaa teidän enemmän aikaa viipyä korvessa, ja niin te turmelette kaiken tämän kansan.
16. Niin he kävivät edes ja sanoivat: me rakennamme ainoastansa tähän pihatoita karjallemme, ja kaupungeita lapsillemme.
17. Mutta me tahdomme olla joudukkaat varustettuina käymään Israelin lasten edellä, siihenasti että me johdatamme heitä sioillensa; vaan lapsemme ovat näissä vahvoissa kaupungeissa maan asuvaisten tähden.
18. Emme myös palaja huoneisiimme, siihenasti että Israelin lapset itsekukin saavat perintönsä.
19. Sillä emme tahdo heidän kanssa periä toisella puolella Jordania eli etempää; vaan meidän perintömme olkoon tällä puolella Jordania itään päin.
20. Ja Moses sanoi heille: jos tämän teette, että hankitsette teitänne sotaan Herran edessä,
21. Niin menkäät Herran edessä Jordanin ylitse, jokainen kuin teistä hankittu on, siihenasti että hän ajaa kaikki vihollisensa pois kasvoinsa edestä,
22. Ja maa tulee Herran edessä alamaiseksi; sitte pitää teidän palajaman jällensä ja oleman viattomat Herran ja Israelin edessä, ja niin tämä maa on teidän omanne Herran edessä.
23. Mutta jos ette niin tee, katso, niin te rikotte Herraa vastaan, ja teidän pitää tietämän teidän rikoksenne, että se käsittää teidät.
24. Niin rakentakaat siis kaupungeita lapsillenne, ja pihatoita karjallenne, ja tehkäät niinkuin te sanoitte.
25. Gadin ja Rubenin lapset sanoivat Mosekselle: sinun palvelias tekevät niinkuin minun Herrani on käskenyt.

26. Meidän lapsemme, emäntämme, tavaramme ja kaikki meidän karjamme pitää jäämän Gileadin kaupunkeihin.
27. Mutta me sinun palvelias lähdemme kaikki yhdessä joukossa hankittuina sotaan Herran edessä, niinkuin minun Herrani sanonut on.
28. Niin Moses käski heidän puolestansa pappia Eleatsaria, ja Josuaa Nunin poikaa, ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäisiä isiä,
29. Ja sanoi heille: jos Gadin ja Rubenin lapset menevät teidän kanssanne Jordanin ylitse, kaikki hankittuina sotaan Herran edessä, ja te saatte kaikki maan allenne, niin antakaat heille Gileadin maa omaksi.
30. Vaan jos ei he mene hankittuina teidän kanssanne, niin pitää heidän perimän teidän kanssanne Kanaanin maalla.
31. Gadin ja Rubenin lapset vastasivat, ja sanoivat: niinkuin Herra on puhunut sinun palvelioilles, niin me teemme:
32. Me menemme hankittuina Herran eteen Kanaanin maalle, ja omistamme perintöosamme tällä puolella Jordania.
33. Niin Moses antoi Gadin ja Rubenin lapsille ja puolelle Manassen Josephin pojan sukukunnalle Sihonin Amorilaisten kuninkaan valtakunnan ja Ogin Basanin kuninkaan valtakunnan: maan kaupunkeinensa, jotka niissä maan äärissä ympärillä olivat.
34. Ja Gadin lapset rakensivat Dibonin, Atarotin, Aroerin,
35. Atarot-Sophanin, Jaeserin, Jogbehanin,
36. Betnimran ja Betaranin, vahvat kaupungit ja pihatot.
37. Rubenin lapset rakensivat Hesbonin, Elealen, Kirjataimin,
38. Ja Nebon, BaalMeonin, MusabotSemin ja Sibman, ja antoivat nimet niille kaupungeille, jotka he rakensivat.
39. Ja Makirin Manassen pojan lapset menivät Gileadiin ja voittivat sen, ja ajoivat ulos Amorilaiset, jotka siellä asuivat.
40. Niin Moses antoi Makirille Manassen pojalle Gileadin, ja hän asui siellä.
41. Mutta Jair Manassen poika meni, ja voitti heidän maakylänsä, jotka hän kutsui Jairin kyliksi,
42. Meni myös Noba, ja voitti Kenatin tyttärinensä, ja hän kutsui sen Nobaksi nimestänsä.

33 LUKU

1. Nämät ovat Israelin lasten matkustukset, kuin he läksivät Egyptin maalta, joukkoinsa jälkeen, Moseksen ja Aaronin kautta.
2. Ja Moses kirjoitti heidän matkustuksensa, niinkuin he matkustivat Herran käskyn jälkeen. Ja nämät ovat heidän matkustuksensa heidän lähdentönsä jälkeen:
3. Ja he matkustivat Ramesesta viidentenätoistakymmenentenä päivänä ensimäisenä kuukautena: toisena päivänä pääsiäisestä, läksivät Israelin lapset ulos korkian käden kautta, kaikkein Egyptiläisten nähden.
4. Ja Egyptiläiset hautasivat kaikki esikoisensa, jotka Herra heidän seassansa lyönyt oli, ja Herra oli myös antanut tuomion käydä heidän jumalainsa ylitse.
5. Koska Israelin lapset olivat vaeltaneet Ramesesta, niin he sioittivat itsensä Sukkotiin.
6. Ja matkustivat Sukkotista, ja sioittivat itsensä Etamiin, joka on korven äärellä.
7. Ja he matkustivat Etamista ja palasivat PiiHahirotiin, joka on BaalZephoniin päin, ja sioittivat itsensä Migdolin kohdalle.
8. Ja he matkustivat Hahirotin editse ja kävivät keskeltä merta korpeen, ja matkustivat kolme päiväkuntaa Etamin korvessa, ja sioittivat itsensä Maraan.
9. Ja he matkustivat Marasta ja tulivat Elimiin: ja Elimissä oli kaksitoistakymmentä lähdettä, ja seitsemänkymmentä palmupuuta, ja sioittivat itsensä siellä.
10. Ja he matkustivat Elimistä, ja sioittivat itsensä Punaisen meren tykö.
11. Ja matkustivat Punaisen meren tyköä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen.
12. Ja he matkustivat Sinin korvesta, ja sioittivat itsensä Dophkaan.
13. Ja he matkustivat Dophkasta, ja sioittivat itsensä Alusiin.
14. Ja he matkustivat Alusista, ja sioittivat itsensä Raphidimiin, ja siinä ei ollut kansalle vettä juoda.
15. Ja he matkustivat Raphidimista, ja sioittivat itsensä Sinain korpeen.
16. Ja he matkustivat Sinain korvesta, ja sioittivat itsensä Himohaudoille.
17. Ja he matkustivat Himohaudoilta, ja sioittivat itsensä Hatserotiin.
18. Ja he matkustivat Hatserotista, ja sioittivat itsensä Ritmaan.
19. Ja he matkustivat Ritmasta, ja sioittivat itsensä Rimmon Paretsiin.
20. Ja he matkustivat Rimmon Paretsista, ja sioittivat itsensä Libnaan.
21. Ja he matkustivat Libnasta, ja sioittivat itsensä Rissaan.
22. Ja he matkustivat Rissasta, ja sioittivat itsensä Kehelaan.
23. Ja he matkustivat Kehelasta, ja sioittivat itsensä Sapherin vuorelle.
24. Ja he matkustivat Sapherin vuorelta, ja sioittivat itsensä Haradaan.

25. Ja he matkustivat Haradasta ja sioittivat itsensä Makhelotiin.
26. Ja he matkustivat Makhelotista, ja sioittivat itsensä Tahatiin.
27. Ja he matkustivat Tahatista, ja sioittivat itsensä Taraan.
28. Ja he matkustivat Tarasta, ja sioittivat itsensä Mitkaan.
29. Ja he matkustivat Mitkasta, ja sioittivat itsensä Hasmonaan.
30. Ja he matkustivat Hasmonasta, ja sioittivat itsensä Moserotiin.
31. Ja he matkustivat Moserotista, ja sioittivat itsensä BeneJaekaniin.
32. Ja he matkustivat BeneJaekanista, ja sioittivat itsensä Horgidgadiin.
33. Ja he matkustivat Horgidgadista, ja sioittivat itsensä Jotbataan.
34. Ja he matkustivat Jotbatasta, ja sioittivat itsensä Abronaan.
35. Ja he matkustivat Abronasta, ja sioittivat itsensä Etseongeberiin.
36. Ja he matkustivat Etseongeberistä, ja sioittivat itsensä Sinin korpeen, se on Kades.
37. Ja he matkustivat Kadeksesta, ja sioittivat itsensä Horin vuorelle, joka on Edomin maan rajoilla.
38. Siinä meni pappi Aaron Horin vuorelle, Herran käskyn jälkeen, ja kuoli siellä neljäntenäkymmenentenä vuotena, sittekuin Israelin lapset olivat lähteneet Egyptin maalta, ensimäisenä päivänä viidennestä kuusta.
39. Ja Aaron oli sadan ja kolmenkolmattakymmentä vuotinen kuollessansa Horin vuorella.
40. Silloin kuuli Arad Kanaanealaisten kuningas, joka asui etelään päin Kanaanin maalla, että Israelin lapset tulleet olivat.
41. Ja he matkustivat Horin vuorelta, ja sioittivat itsensä Salmonaan.
42. Ja he matkustivat Salmonasta, ja sioittivat itsensä Phunoniin.
43. Ja he matkustivat Phunonista, ja sioittivat itsensä Obotiin.
44. Ja he matkustivat Obotista, ja sioittivat itsensä Iije Abarimiin, Moabin rajoille.
45. Ja he matkustivat Iijestä, ja sioittivat itsensä DibonGadiin.
46. Ja he matkustivat DibonGadista, ja sioittivat itsensä AlmonDiblataimiin.
47. Ja he matkustivat AlmonDiblataimista, ja sioittivat itsensä Abarimin vuorille Nebon kohdalle.
48. Ja he matkustivat Abarimin vuorilta, ja sioittivat itsensä Moabin kedoille, Jordanin tykö, Jerihon kohdalle.
49. Ja he sioittivat itsensä Jordanin tykö hamasta BetJesimotista, niin AbelSittimiin Moabin kedoille.
50. Ja Herra puhui Mosekselle, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä Jerihon kohdalla, sanoen:
51. Puhu Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te olette tulleet Jordanin ylitse Kanaanin maalle,
52. Niin teidän pitää kaikki sen maan asuvaiset teidän edestänne ajaman pois, ja kaikki heidän maalauksensa ja valetut kuvansa hukuttaman, ja kaikki heidän korkeutensa hävittämän,

53. Ja niin teidän pitää maan omistaman ja asuman siinä; sillä teille olen minä maan antanut omistaaksenne sen.
54. Ja teidän pitää maan jakaman arvalla teidän sukukunnillenne. Joita usiampi on, niille pitää teidän enempi antaman perinnöksensä, ja joita vähempi on, niille vähemmän perinnöksensä; kuin arpa lankee kullekin, niin pitää hänen sen ottaman: teidän isäinne sukukuntain jälkeen pitää teidän perimän.
55. Mutta jollette maan asuvaisia aja ulos teidän edestänne, niin pitää ne, jotka te heistä jätätte, oleman teille niinkuin orjantappurat silmissänne, ja keihäs kyljessänne; sillä heidän pitää ahdistaman teitä sillä maalla, kussa te asutte.
56. Niin tapahtuu, että minä teen niin teille, kuin minä aioin heille tehdä.

34 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
2. Käske Israelin lapsille, ja sano heille: kuin te tulette Kanaanin maalle, niin pitää se maa oleman se, joka teille perimiseksi lankee, Kanaanin maa rajainsa jälkeen.
3. Etelän puoli pitää rupeeman Sinin korvesta Edomin tyköä, niin että teidän rajanne etelään päin pitää käymän Suolaisen meren äärestä, joka itään päin on.
4. Ja se raja pitää teille käymän ympäri etelästä Akrabimin palttaa myöten ja menemän Siniin, niin että sen uloskäyminen eteläpuolelta on KadesBarneaan päin, että se ulottuu Hatsar Adariin, ja menee Asmoniin.
5. Sitte pitää rajan menemän ympäri Asmonista Egyptin virtaan asti, niin että sen loppu on meressä.
6. Mutta raja länteen päin pitää oleman teille suuri meri: se pitää oleman teidän maanne ääri länteen päin.
7. Ja tämä pitää raja pohjaa päin oleman: teidän pitää määräämän sen suuresta merestä hamaan Horin vuoreen asti,
8. Ja Horin vuoresta määräämän siihenasti että Hamatiin tullaan, niin että rajan loppu on Zedassa.
9. Ja raja menköön Ziphroniin ja sen loppu olkoon HatsarEnanissa. Se olkoon rajanne pohjoista päin.
10. Ja pitää myös määräämän rajanne itään päin, Enanista niin Sephamiin.
11. Ja raja menkään alas Sephamista Riblaan, Ainin itäpuolella; sitte juoskaan alaspäin, ja menkään Kinneretin meren sivutse idän puolella,
12. Ja tulkaan raja alas Jordaniin päin ja sen loppu olkoon Suolainen meri. Sen pitää oleman teidän maanne, rajoinensa joka taholta.
13. Ja Moses käski Israelin lapsille ja sanoi: tämä on maa, jonka teidän pitää jakaman keskenänne arvalla,

jonka Herra käski antaa niille yhdeksälle sukukunnalle, ja sille puolelle sukukunnalle;
14. Sillä Rubenin lasten sukukunta, heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja Gadin lasten sukukunta heidän isäinsä huoneen jälkeen, ja puoli Manassen sukukuntaa ovat jo ottaneet osansa.
15. Niin ovat ne kaksi sukukuntaa, ja se puoli sukukuntaa saaneet perintöosansa tällä puolella Jordania, Jerihon kohdalle itää päin.
16. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
17. Nämät ovat miesten nimet, joiden pitää jakaman maan teille: pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika.
18. Siihen pitää myös teidän ottaman yhden päämiehen jokaisesta sukukunnasta, maata jakamaan.
19. Ja nämät ovat miesten nimet: Juudan sukukunnasta, Kaleb Jephunnen poika;
20. Simeonin lasten sukukunnasta, Semuel Ammihudin poika;
21. BenJaminin sukukunnasta, Elidad Kislonin poika;
22. Danin lasten sukukunnan päämies, Bukki Joglin poika;
23. Josephin lapsista, Manassen sukukunnan päämies, Haniel Ephodin poika;
24. Ephraimin lasten sukukunnan päämies, Kemuel Siphtanin poika;
25. Sebulonin lasten sukukunnan päämies, Elitsaphan Parnakin poika;
26. Isaskarin lasten sukukunnan päämies, Patiel Assan poika;
27. Asserin lasten sukukunnan päämies, Ahihud Selomin poika;
28. Naphtalin lasten sukukunnan päämies, Pedahel Ammihudin poika.
29. Nämät ovat ne jotka Herra käskenyt on Israelin lasten perintöosaa jakamaan Kanaanin maalla.

35 LUKU

1. Ja Herra puhui Mosekselle, Moabin kedoilla, läsnä Jordania Jerihon kohdalla, sanoen:
2. Käske Israelin lasten perimisestänsä antaa Leviläisille kaupungeita heidän asuaksensa, antakaat myös esikaupungit niiden ympärille Leviläisille,
3. Että he asuisivat kaupungeissa, ja pitäisivät karjansa, tavaransa ja kaikkinaiset eläimensä esikaupungeissa.
4. Esikaupunkein laveus, jotka teidän pitää antaman Leviläisille, pitää oleman tuhannen kyynärää kaupungin muurista ulos, kaikki ympärinsä.
5. Niin teidän pitää mittaaman ulkopuolelle kaupunkia idän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja etelän puolelle kaksituhatta kyynärää, ja lännen puolelle kaksituhatta kyynärää, ja pohjan puolelle kaksituhatta

kyynärää, että kaupunki keskellä olis: se pitää oleman heidän esikaupunkinsa.
6. Ja niiden kaupunkein seassa, mitkä te annatte Leviläisille, pitää teidän antaman kuusi vapaakaupunkia, että se joka jonkun kuoliaaksi lyö, pakenis niihin. Vielä päälliseksi pitää teidän antaman heille kaksiviidettäkymmentä kaupunkia,
7. Niin että kaikkiansa kaupungeita, jotka annatte Leviläisille, tulee kahdeksanviidettäkymmentä, esikaupunkeinensa.
8. Ja ne kaupungit, jotka te annatte Israelin lasten omaisuudesta, pitää heille annettaman enempi siltä, jolla paljo on, ja vähempi siltä, jolla vähempi on: itsekukin perimisensä jälkeen, joka hänelle jaettu on, pitää antaman Leviläisille kaupungeita.
9. Ja Herra puhui Mosekselle, sanoen:
10. Puhu Israelin lapsille ja sano heille: tultuanne Jordanin ylitse Kanaanin maalle
11. Pitää teidän valitseman teillenne kaupungeita, jotka teille vapaat kaupungit oleman pitää, joihin tappaja paetkaan, se kuin tapaturmasta jonkun kuoliaaksi lyö.
12. Ja pitää senkaltaiset vapaakaupungit oleman teidän seassanne, verenkostajan tähden, ettei tappajan pidä kuoleman, siihenasti että hän koko seurakunnan oikeuden edessä on seisonut.
13. Ja ne kaupungit, jotka teidän antaman pitää, pitää oleman teille kuusi vapaakaupunkia.
14. Kolme kaupunkia pitää teidän antaman tällä puolella Jordania, ja kolme Kanaanin maalla: ne pitää oleman vapauskaupungit.
15. Sekä Israelin lapsille, että muukalaisille ja huonekuntalaisille heidän seassansa, pitää ne kuusi kaupunkia oleman pakoa varten, että sinne pakenis kuka ikänä jonkun sielun tapaturmaisesti lyö.
16. Joka jonkun lyö rautaisella aseella, niin että hän kuolee, hän on miehentappaja: sen miestappajan pitää totisesti kuoleman.
17. Jos hän paiskaa jonkun kivellä, joka hänen kädessänsä on, josta kuolla taidetaan, ja se kuolee, niin hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman.
18. Jos hän lyö häntä jollakulla puuaseella, josta taidetaan kuolla, ja se kuolee, hän on miehentappaja, ja pitää totisesti kuoleman.
19. Verenkostajan pitää itse tappaman miehentappajan: kohdatessansa häntä, pitää hänen sen kuolettaman.
20. Jos hän syöksee hänen vihasta taikka paiskaa häntä väijymisessä, niin että hän kuolee,
21. Taikka vihasta lyö häntä kädellänsä, niin että hän kuolee, niin pitää sen totisesti kuoleman, joka hänen löi; sillä hän on miehentappaja. Veren lähimmäinen lanko pitää tappaman hänen kohdatessansa häntä.

22. Mutta jos hän syöksee hänen tapaturmasta ilman vihata, taikka heittää jotakin hänen päällensä ilman väijymystä,
23. Taikka heittää häntä kivellä, josta kuolla taidetaan, ja ei sitä nähnyt, niin että hän kuolee, ja ei ole hänen vihamiehensä, ei myös hänelle mitäkään pahaa aikonut:
24. Niin pitää kansan tuomitseman lyöjän ja verenkostajan välillä, näiden oikeutten jälkeen.
25. Ja kansan pitää vapahtaman miehentappajan verenkostajan käsistä, antaen hänen tulla vapaakaupunkiin jälleen, johon hän pakeni; ja siellä pitää hänen oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka pyhällä öljyllä voideltu on.
26. Mutta jos miehentappaja rohkiasti menee vapaakaupunkinsa rajain ylitse, johon hän paennut on,
27. Ja verenkostaja löytää hänen ulkona vapaakaupunkinsa rajoista, ja lyö hänen kuoliaaksi, niin ei pidä hänen sen vereen syypää oleman;
28. Sillä hänen piti vapaakaupungissansa oleman ylimmäisen papin kuolemaan asti ja ylimmäisen papin kuoleman jälkeen tuleman perintömaallensa jälleen.
29. Nämät pitää oleman teille ja teidän lapsillenne oikeuden säädyksi, kaikissa teidän asumasioissanne.
30. Joka lyö jonkun kuoliaaksi, se miehentappaja pitää tapettaman todistajain suun jälkeen, ja yksi todistaja ei pidä sielua vastaan täysi todistus oleman kuolemaan.
31. Ja ei teidän pidä ottaman yhtäkään hintaa miehentappajan hengen edestä, joka itse pahuudesta on kuoleman matkaan saattanut; sillä hänen pitää totisesti kuoleman.
32. Ja ei pidä teidän yhtäkään hintaa ottaman siltä, joka vapaakaupunkiinsa paennut oli, niin että hän tulis jälleen asumaan maalle ennen papin kuolemaa.
33. Ja älkäät saastuttako maata, jossa te asutte; sillä se joka vereen vikapää on, hän saastuttaa maan, ja maa ei taida puhdistettaa verestä, joka siihen vuodatettu on, muutoin kuin sen veren kautta, joka sen vuodattanut on.
34. Älkäät te saastuttako maata, jossa te asutte, jossa myös minä asun; sillä minä olen Herra, joka asun Israelin lasten seassa.

36 LUKU

1. Ja ylimmäiset isät, Gileadin lasten suvusta, Makirin pojan, joka oli Manassen poika, Josephin lasten suvusta, kävivät edes, ja puhuivat Moseksen ja Israelin lasten ylimmäisten edessä,
2. Ja sanoivat: Herra käski minun Herrani jakaa maan arvalla Israelin lapsille perittäväksi. Ja sinä minun

Herrani olet käskenyt Herran kautta, meidän veljemme Zelophkadin perimyksen antaa hänen tyttärillensä:
3. Jos joku Israelin suvusta ottaa heitä emännäksensä, niin tulee heidän perintönsä vähemmäksi, meidän isäimme perinnöstä, ja tulee sen suvun perimyksen tykö, kuhunka he tulevat, ja niin tulee meidän perimyksemme arpa vähennetyksi.
4. Kuin Israelin lasten ilovuosi tulee, niin tulee heidän perintöosansa sen suvun perimykseen, johonka he tulevat, niin tulee meidän isäimme perimys vähennetyksi, heidän perinnöksestänsä.
5. Niin käski Moses Israelin lapsille Herran käskyn jälkeen, ja sanoi: Josephin lasten suku on oikein puhunut.
6. Tämä on se minkä Herra käski Zelophkadin tyttärille ja sanoi: huolkaan kellenkä tahtovat, kuitenkin niin, että he huolevat isäinsä sukukunnan langoille,
7. Ettei Israelin lasten perimys menisi yhdestä suvusta niin toiseen; sillä jokainen Israelin lasten seassa pitää riippuman kiinni isäinsä sukukunnan perimyksessä.
8. Ja kaikki tyttäret, joilla perimys on Israelin lasten suvussa, pitää huoleman jollekulle isänsä suvun langolle, että jokainen Israelin lasten seassa pitäis isänsä perimyksen,
9. Ja ettei perintöosa menisi yhdestä sukukunnasta toiseen; vaan jokainen riippukaan omassa perimyksessänsä Israelin lasten sukuin seassa.
10. Niinkuin Herra käski Mosekselle, niin tekivät Zelophkadin tyttäret:
11. Makla, Tirtsa, Hogla, Milka, Noa, Zelophkadin tyttäret, huolivat setäinsä pojille.
12. Ja tulivat emänniksi niille, jotka olivat Manassen Josephin pojan suvusta; niin pysyi heidän perimyksensä sillänsä lankoudessansa, heidän isänsä sukukunnassa.
13. Nämät ovat ne käskyt ja oikeudet, joita Herra Moseksen kautta käski Israelin lapsille, Moabin kedoilla, Jordanin tykönä, Jerihon kohdalla.

5. MOOSEKSEN KIRJA

1 LUKU

Nämät ovat ne sanat, mitkä Moses puhui koko Israelille, tällä puolella Jordania korvessa, sillä kedolla Punaisen meren kohdalla, Paranin,ja Tophelin, ja Labanin, ja Hatserotin ja Disahabin vaiheella,
2. Yksitoistakymmentä päiväkuntaa Horebista, sitä tietä Seirin vuoren kautta niin KadesBarneaan asti.
3. Ja tapahtui neljäntenäkymmenentenä vuonna, ensimäisenä päivänä, ensimäisellä kuukaudella toistakymmentä, että Moses puhui Israelin lapsille kaikki, mitä Herra hänen käski heille puhua.
4. Sittekuin hän oli lyönyt Sihonin Amorilaisten kuninkaan, joka Hesbonissa asui, niin myös Ogin, Basanin kuninkaan, joka Astarotissa Edreissä asui,
5. Tällä puolella Jordania, Moabin maalla, rupesi Moses selittämään tätä lakia ja sanoi:
6. Herra meidän Jumalamme puhui meille Horebissa, sanoen: te olette jo kyllä kauvan olleet tällä vuorella;
7. Kääntäkäät teitänne ja menkäät matkaan Amorilaisten vuorelle, ja kaikkein heidän läsnä asuvaistensa tykö, kedoilla, vuorella ja laaksossa, etelämaalle, ja meren satamissa, Kanaanin maalle ja Libanoniin, hamaan suuren Phratin virran tykö.
8. Katso, minä annoin teille maan, joka on teidän edessänne: menkäät ja omistakaat se maa, niinkuin Herra teidän isillenne Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi, antaaksensa sen heille ja heidän siemenellensä heidän jälkeensä.
9. Ja minä puhuin teille silloin, sanoen: en minä voi yksinäni kantaa teitä.
10. Sillä Herra teidän Jumalanne on lisännyt teitä, niin että te tänäpänä olette niin monta, kuin tähdet taivaassa.
11. Herra teidän isäinne Jumala lisätköön teitä vielä monta tuhatta kertaa enempi, ja siunatkoon teitä, niinkuin hän teille sanonut on.
12. Kuinka minä yksinäni voin kantaa senkaltaisen vaivan, kuorman ja riidan teiltä?
13. Valitkaat teistänne toimelliset ja ymmärtäväiset miehet, jotka teidän suvustanne tunnetut ovat, ja minä asetan heitä teidän päämiehiksenne.
14. Niin te vastasitte minua, sanoen: se on hyvä asia, josta puhut tehdäkses.
15. Niin minä otin ylimmäiset teidän suvuistanne, toimelliset ja tunnetut miehet, ja asetin teille

päämiehiksi, tuhannen, sadan, viidenkymmenen ja kymmenen päälle, ja esimiehiksi sukukunnissanne.
16. Ja minä käskin tuomareille silloin, sanoen: kuulkaat teiden veljiänne, ja tuomitkaat oikein jokaisen miehen ja hänen veljensä vaiheella, ja hänen muukalaisensa vaiheella.
17. Ei teidän pidä katsoman kenenkään muotoa tuomiossa, vaan kuulkaat niin pientä, kuin suurtakin: älkäät peljätkö kenenkään muotoa; sillä tuomio on Jumalan: vaan se asia, mikä teille on raskas, antakaat tulla minun eteeni, kuullakseni sitä.
18. Ja minä käskin teitä siihen aikaan kaikista, mitä teidän tekemän piti.
19. Niin me läksimme Horebista, ja vaelsimme kaiken sen suuren ja hirmuisen korven lävitse, jonka te nähneet olette Amorilaisten vuoren tiellä, niinkuin Herra meidän Jumalamme meille käski. Ja tulimme KadesBarneaan.
20. Niin sanoin minä teille: te olette tulleet Amorilaisten vuoreen asti, jonka Herra meidän Jumalamme antaa meille.
21. Katso sitä maata sinun edessäs, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on, mene, ja omista se niinkuin Herra sinun isäis Jumala sinulle sanonut on: älä pelkää, älä myös hämmästy.
22. Ja te tulitte kaikki minun tyköni, ja sanoitte: lähettäkäämme miehet meidän edellämme vakoomaan maata, ja meille asiaa ilmoittamaan, ja tietä, jota meidän sinne menemän pitää, ja kaupungeita, joihin meidän tuleman pitää.
23. Ja se asia kelpasi minulle: niin otin minä kaksitoistakymmentä miestä teidän seastanne, jokaisesta sukukunnasta yhden.
24. Ne menivät matkaansa, ja astuivat vuorelle, ja tulivat Eskolin ojaan asti, ja vakosivat sen.
25. Ja ottivat maan hedelmästä myötänsä ja toivat meille, ja ilmoittivat meille asian, ja sanoivat: maa on hyvä, jonka Herra meidän Jumalamme meille antaa.
26. Mutta ette tahtoneet mennä sinne, vaan olitte vastahakoiset Herran teidän Jumalanne sanalle,
27. Ja napisitte majoissanne ja sanoitte: Herra on meille vihainen, ja on tuonut meitä ulos Egyptin maalta, antaaksensa meitä Amorilaisten käsiin, hukutettaa.
28. Kuhunka me menemme? Meidän veljemme ovat peljättäneet meidän sydämemme, sanoen: se kansa on suurempi ja pitempi meitä, ja ne kaupungit ovat suuret ja varustetut taivaasen asti: olemme myös nähneet siellä Enakin pojat.
29. Ja minä sanoin teille: älkäät hämmästykö, älkäät myös peljästykö heitä;
30. Sillä Herra teidän Jumalanne käy teidän edellänne, ja sotii teidän edestänne, niin kuin hän myös tehnyt on Egyptissä teille teidän silmäinne edessä,

31. Ja korvessa, jossa sinä olet nähnyt, kuinka Herra sinun Jumalas on sinun kantanut, niinkuin mies kantaa poikansa, kaikella sillä tiellä, jota te vaeltaneet olette, siihenasti kuin te tälle paikalle tulitte.
32. Vaan ette siitä lukua pitäneet, uskoa Herran teidän Jumalanne päälle,
33. Joka kävi tiellä teidän edellänne, tiedustamaan leirin paikkaa, yöllä tulessa, osoittaen teille tietä jota te kävitte, ja päivällä pilvessä.
34. Koska Herra kuuli teidän huutonne, vihastui hän ja vannoi, sanoen:
35. Ei yksikään tästä pahasta sukukunnasta pidä näkemän sitä hyvää maata, jonka minä olen vannonut, antaakseni teidän isillänne,
36. Paitsi Kalebia Jephunnen poikaa, hän näkee sen, hänelle minä annan sen maan, jonka päälle hän astunut on, ja myös hänen lapsillensa, että hän uskollisesti seurasi Herraa.
37. Ja Herra vihastui myös minulle teidän tähtenne, et sinäkään sinne tule;
38. Vaan Josua Nunin poika, sinun palvelias, hän tulee sinne: vahvista häntä; sillä hänen pitää asettaman Israelin perimykseensä.
39. Ja teidän lapsenne, jotka te sanoitte saaliiksi tulevan, ja teidän poikanne, jotka ei tänäpänä tiedä hyvää eli pahaa, he tulevat sinne, ja minä annan sen heille, ja heidän pitää sen omistaman.
40. Vaan palatkaat te ja menkäät korpeen, Punaisen meren tietä.
41. Niin te vastasitte ja sanoitte minulle: me olemme rikkoneet Herraa vastaan: me menemme ja sodimme, niinkuin Herra meidän Jumalamme meille käskenyt on. Kuin te siis valmiit olitte, jokainen sota-aseinensa, ja ynseydessä menitte vuorelle,
42. Sanoi Herra minulle: sano heille: ei teidän pidä sinne menemän, eikä myös sotiman, sillä en minä ole teidän kanssanne, ettette lyötäisi teidän vihollistenne edessä.
43. Koska minä näin teille sanoin, niin ette kuulleet minua, vaan olitte Herran sanalle vastahakoiset, ja olitte röyhkeät menemään vuorelle.
44. Niin läksivät Amorilaiset, jotka vuorella asuivat, teitä vastaan, ja ajoivat teitä takaa niinkuin kimalaiset tekevät, ja löivät teitä maahan Seirissä Hormaan asti.
45. Kuin te sieltä palasitte ja itkitte Herran edessä, niin ei Herra tahtonut kuulla teidän ääntänne, eikä korviinsa ottanut.
46. Niin olette te olleet Kadeksessa kauvan aikaa, niiden päiväin luvun jälkeen, kuin te viivyitte siellä (odottain vakoojia).

2 LUKU

1. Silloin me palasimme ja matkustimme korpeen Punaisen meren tietä, niinkuin Herra minulle sanonut oli, ja vaelsimme Seirin vuorta ympäri kauvan aikaa.
2. Ja Herra puhui minulle, sanoen:
3. Jo te olette kyllä vaeltaneet tätä vuorta ympäri, palatkaat pohjoiseen päin.
4. Ja käski kansalle, sanoen: teidän pitää vaeltaman teidän veljenne Esaun lasten rajain ylitse, jotka Seirissä asuvat, ja he pelkäävät teitä; mutta karttakaat teitänne sangen visusti.
5. Älkäät alkako sotaa heitä vastaan; sillä en minä anna teille jalankaan leveyttä heidän maastansa; sillä Esaun lapsille olen minä antanut Seirin vuoren perimiseksi.
6. Rahalla pitää teidän heiltä ruuan ostaman, jonka te syötte, niin myös veden pitää teidän heiltä rahalla ostaman, jota te juotte:
7. Sillä Herra sinun Jumalas on siunannut sinun, kaikissa sinun kättes töissä, hän tietää sinun matkustukses tässä suuressa korvessa. Jo neljäkymmentä ajastaikaa on Herra sinun Jumalas ollut sinun kanssas, niin ettei sinulta mitäkään ole puuttunut.
8. Kuin me veljemme Esaun lasten tyköä vaeltaneet olimme, jotka Seirin vuorella asuivat, sitä kedon tietä Elatista ja Etseongeberistä, niin palasimme me, ja menimme Moabin korven tietä.
9. Ja Herra sanoi minulle: älä vahingoitse Moabilaisia, älä myös sekoita itsiäs sotaan heidän kanssansa; silä en minä anna sinulle mitäkään hänen maastansa perimiseksi; sillä Lotin lapsille olen minä antanut Arin perimiseksi.
10. Emiläiset ovat muinen sillä paikalla asuneet, jotka olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset;
11. He luultiin myös Refalaisiksi, niinkuin Enakilaiset, ja Moabilaiset kutsuivat heitä Emiläisiksi.
12. Asuivat myös muinen Horilaiset Seirissä, ja Esaun lapset ajoivat pois ja hukuttivat ne edestänsä, ja asuivat heidän siassansa: niinkuin Israel teki perintömaassansa, jonka Herra heille antoi.
13. Niin nouskaat nyt, ja matkustakaat Saredin ojan ylitse. Ja me vaelsimme Saredin ojan ylitse.
14. Vaan aika, kuin me matkustimme KadesBarneasta, siihen asti kuin me tulimme Saredin ojan ylitse, oli kahdeksan vuotta neljättäkymmentä, siihenasti kuin kaikki sotamiehet leirissä olivat hukkuneet, niinkuin Herra heille vannonut oli.
15. Sillä Herran käsi oli heitä vastaan, hukuttamaan heitä leirissä, siihenasti kuin hän peräti lopetti heidät.
16. Kuin kaikki sotamiehet olivat loppuneet ja kuolleet kansan seasta,
17. Puhui Herra minulle, ja sanoi:
18. Tänäpänä pitää sinun matkustaman Moabin rajain yli, lähellä Aria.

19. Ja kuin lähestyt Ammonin lapsia, älä heitä vahingoitse, älä myös sekoita itsiäs sotaan heidän kanssansa; sillä en minä anna sinulle Ammonin lasten maata perimiseksi; vaan Lotin lapsille olen minä sen antanut perimiseksi.
20. Se on myös luettu Refalaisten maaksi; sillä Refalaiset ovat muinen siinä asuneet. Ja Ammonilaiset kutsuvat heidät Samsumilaisiksi.
21. Sillä he olivat suuri, väkevä ja pitkä kansa, niinkuin Enakilaiset. Ja Herra hävitti heitä heidän edestänsä, niin että he ajoivat heidät ulos, ja asuivat heidän siassansa.
22. Niinkuin hän oli tehnyt Esaun lapsille Seirin vuorella asuvaisille, hävittäissänsä Horilaiset heidän edestänsä, niin että he ovat heidät ajaneet ulos, ja asuneet heidän siassansa tähän päivään asti.
23. Availaiset asuivat maakylissä Gatsaan asti; mutta Kaphtorilaiset läksivät Kaphtorista ja hävittivät ne, ja asuivat heidän siassansa.
24. Nouskaat ja lähtekäät, ja matkustakaat Arnonin ojan ylitse: katso, minä annoin sinun käsiis Sihonin Amorilaisten kuninkaan Hesbonissa, mainensa, rupee siis omistamaan, ja sotimaan häntä vastaan.
25. Tänäpänä minä alan tuottamaan kaiken kansan päälle koko taivaan alla pelvon ja vapisemisen sinun edessäs, niin että he, sanoman sinusta kuultuansa, pitää värisemän, ja surulliset oleman sinun edessäs.
26. Niin minä lähetin sanansaattajat Kedemotin korvesta Sihonille Hesbonin kuninkaalle rauhallisilla sanoilla, sanoen:
27. Minä tahdon vaeltaa sinun maakuntais lävitse, ja niinkuin tie antaa, niin minä vaellan: en minä oikialle puolelle enkä vasemmalle poikkee.
28. Ruokaa pitää sinun rahan edestä antaman minulle syödä, ja vettä rahan edestä juoda: minä käyn vaivoin joudukkaasti sen lävitse,
29. Niinkuin Esaun lapset, jotka Seirissä asuvat, minulle tehneet ovat, ja Moabilaiset, jotka Arissa asuvat, siihenasti että minä tulen Jordanin ylitse, siihen maahan, jonka Herra meidän Jumalamme antaa meille.
30. Vaan ei Sihon Hesbonin kuningas tahtonut meidän antaa vaeltaa sen lävitse; sillä Herra sinun Jumalas kovetti hänen mielensä ja paadutti hänen sydämensä, että Herra tahtoi antaa hänen sinun käsiis, niinkuin tänäpäivänä on.
31. Ja Herra sanoi minulle: katso, minä olen ruvennut antamaan Sihonin kuninkaan ja hänen maansa sinun etees: rupee omistamaan ja perintönäs pitämään hänen maatansa.
32. Ja Sihon läksi sotimaan meitä vastaan, hän ja kaikki hänen väkensä Jaksassa.
33. Mutta Herra meidän Jumalamme antoi hänen meidän eteemme, ja me löimme hänen ja hänen lapsensa ja kaikki hänen väkensä.

34. Ja me otimme silloin kaikki hänen kaupunkinsa, ja hukutimme kaikki kaupungit, miehet ja vaimot ja lapset, niin ettemme yhtäkään jättäneet,
35. Paitsi eläimiä jotka me meillemme otimme, ja kaupunkein saaliin, jotka me voitimme,
36. Hamasta Aroerista Arnonin ojan reunalla, ja siitä kaupungista ojan vieressä, niin Gileadiin asti. Ei yhtäkään kaupunkia ollut, joka taisi olla meitä väkevämpi: Herra meidän Jumalamme antoi kaikki meidän allemme.
37. Vaan Ammonin lasten maahan et sinä tullut, etkä mihinkään, joka oli Jabbokin ojan tykönä, eikä niihin kaupunkeihin vuorella, taikka johonkuhun muuhun, josta Herra meidän Jumalamme meitä kieltänyt on.

3 LUKU

1. Ja me palasimme ja menimme Basanin tietä: niin Og Basanin kuningas läksi kaiken väkensä kanssa meitä vastaan sotimaan Edrein tykönä.
2. Mutta Herra sanoi minulle: älä pelkää häntä; sillä minä olen antanut hänen sinun käsiis ja kaiken hänen väkensä ja hänen maansa, ja sinun pitää tekemän hänelle, niinkuin sinä teit Sihonille Amorilaisten kuninkaalle, joka Hesbonissa asui.
3. Ja niin Herra meidän Jumalamme antoi kuningas Ogin Basanista meidän käsiimme, ynnä kaiken hänen väkensä kanssa, ja me löimme hänen siihenasti ettei hänelle yhtäkään jäänyt.
4. Ja silloin me otimme kaikki hänen kaupunkinsa, ja ei ollut hänellä yhtään kaupunkia, jota emme häneltä ottaneet pois: kuusikymmentä kaupunkia, ja koko Argobin maakunnan, joka oli Ogin valtakunnassa Basanissa.
5. Ja kaikki nämät kaupungit olivat vahvistetut korkeilla muureilla, porteilla ja teljillä, paitsi monta muuta kaupunkia, jotka olivat erinäiset maakylät,
6. Jotka me kaikki maahan kukistimme, niinkuin me Sihonille Hesbonin kuninkaalle teimme: me hävitimme kaiken kaupungin miehet, vaimot ja myös lapset;
7. Vaan kaikki eläimet, ja kaiken saaliin kaupungeista, otimme me meillemme.
8. Ja niin me otimme siihen aikaan sen maan kahden Amorilaisten kuninkaan kädestä, sillä puolella Jordania, Arnonin ojasta niin Hermonin vuoreen asti.
9. Sidonilaiset kutsuivat Hermonin Sirioniksi, mutta Amorilaiset kutsuivat sen Seniriksi,
10. Ja kaikki kaupungit lakialla, ja koko Gileadin, ja koko Basanin, Salkaan ja Edreiin asti, Ogin valtakunnassa Basanin kaupungit.

11. Sillä ainoastansa kuningas Og Basanissa oli jäänyt Refalaisista: katso, hänen vuoteensa, rautainen vuode, eikö se ole Ammonin lasten Rabbatissa? joka on yhdeksän kyynärää pitkä, ja neljä kyynärää lavia, miehen kyynärpään pituudelta.
12. Ja niin me siihen aikaan sen maan meillemme omistimme: Aroerista Arnonin ojan tyköä, ja puolen Gileadin mäkeä, ja sen kaupungit, annoin minä Rubenilaisille ja Gadilaisille.
13. Mutta mitä Gileadista jäi ja koko Basanin Ogin valtakunnan annoin minä puolelle Manassen sukukunnalle, kaiken Argobin maakunnan, koko Basanin kanssa, joka kutsutaan Refalaisten maaksi.
14. Jair Manassen poika sai koko Argobin maakunnan Gessurin ja Makatin maan ääriin, ja kutsui Basanin oman nimensä jälkeen Jairin kyliksi, tähän päivään asti.
15. Mutta Makirille minä annoin Gileadin.
16. Ja Rubenilaisille ja Gadilaisille annoin minä osan Gileadista, Arnonin ojaan asti, keskelle ojaa, kussa raja on, niin Jabbokin ojaan asti, jossa Ammonin lasten raja on,
17. Niin myös Araban kedon ja Jordanin ja rajamaat Kinneretistä niin kedon mereen asti, se on Suolainen meri, Pisgan vuoren alaisella puolella itää kohden.
18. Ja minä käskin teitä sillä ajalla, ja sanoin: Herra teidän Jumalanne on antanut teille tämän maan omaksenne: menkäät aseinenne veljeinne Israelin lasten edellä, kaikki te, jotka väkevät olette sotaan menemään.
19. Paitsi emäntiänne, lapsianne ja myös karjaanne, (sillä minä tiedän teillä olevan paljo karjaa) antakaat niiden olla kaupungeissanne, jotka minä teille antanut olen,
20. Siihenasti että Herra teidän veljennekin saattaa lepoon, niinkuin teidätkin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka Herra teidän Jumalanne heille antava on tuolla puolella Jordania: sitte te palajatte kukin omaisuuteenne, jonka minä teille antanut olen.
21. Ja minä käskin Josualle sillä ajalla, sanoen: sinun silmäs ovat nähneet kaikki, mitä Herra teidän Jumalanne näille kahdelle kuninkaalle on tehnyt, niin hän on myös tekevä kaikille valtakunnille, kuhunka sinä menet.
22. Älkäät heitä peljätkö; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne.
23. Ja minä rukoilin Herraa siihen aikaan, sanoen:
24. Herra, Heraa, sinä olet ruvennut ilmoittamaan palvelialles sinun kunnias ja sinun vahvan kätes; sillä kuka on Jumala taivaassa eli maassa, joka taitaa sinun tekos ja väkes perään tehdä?
25. Anna nyt minun mennä katsomaan sitä hyvää maata tuolla puolella Jordania, hyviä vuoria ja Libanonia.
26. Mutta Herra vihastui minun päälleni teidän tähtenne, eikä kuullut minun rukoustani; mutta sanoi

minulle: sinulla on kyllä, älä minulle siitä asiasta enempää puhu.
27. Astu Pisgan kukkulalle, ja nosta silmäs länteen päin, pohjaan päin, lounaan päin ja itään päin, ja katso silmilläs; sillä ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylitse.
28. Mutta käske Josualle ja vahvista häntä, ja rohkaise häntä; sillä hänen pitää menemän ylitse, tämän kansan edellä, ja pitää heille omistaman perinnöksi sen maan, jonka sinä näet.
29. Ja me olimme siinä laaksossa, joka on BetPeorin kohdalla.

4 LUKU

1. Ja kuule nyt, Israel, ne säädyt ja oikeudet, jotka minä teille opetan tehdäksenne, että te eläisitte ja tulisitte ja omistaisitte maan jonka Herra teidän isäinne Jumala teille on antava.
2. Ei teidän pidä mitään lisäämän siihen sanaan minkä minä teille käsken, eikä pidä myös teidän mitään siitä ottaman pois, kätkeäksenne Herran teidän Jumalanne käskyjä, jotka minä teille käsken.
3. Teidän silmänne ovat nähneet, mitä Herra tehnyt on BaalPeorille; sillä kaikki, jotka seurasivat BaalPeoria, on Herra sinun Jumalas hukuttanut teidän seastanne.
4. Vaan te, jotka riiputte kiinni Herrassa teidän Jumalassanne, te elätte kaikki tänäpänä.
5. Katso, minä opetin teille käskyt ja oikeudet, niinkuin Herra minun Jumalani minulle käskenyt on, niin tehdäksenne maalla, johonka te tulette, omistamaan sitä.
6. Niin pitäkäät siis ja tehkäät ne; sillä tämä on teidän ymmärryksenne ja toimellisuutenne kaikkein kansain edessä, koska he kuulevat nämät käskyt, niin he sanovat: tämä suuri kansa ainoastaan on toimellinen ja kuuluisa kansa.
7. Sillä mikä kansa on niin suuri, jota Jumala niin lähestyy, niinkuin Herra meidän Jumalamme, niin usein kuin me häntä rukoilemme?
8. Ja mikä on niin ylistettävä kansa jolla niin hurskaat säädyt ja käskyt ovat, niinkuin kaikki tämä laki on, jonka minä teille tänäpänä annan?
9. Niin karta ja varjele sinun sielus sangen visusti, ettet sinä unhottaisi niitä asioita, jotka sinun silmäs ovat nähneet, ja ettei ne läksisi sinun sydämestäs kaikkena sinun elinaikanas: ja sinun pitää niitä julistaman lapsilles ja lastes lapsille.
10. Sitä päivää, jonas seisoit Herran sinun Jumalas edessä Horebissa, kuin Herra sanoi minulle: kokoa minulle kansa, antaakseni heidän kuulla minun sanojani, jotka heidän pitää oppiman, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikanansa maan päällä, ja opettaisivat lapsiansa.

11. Ja te astuitte edes, ja seisoitte alhaalla vuoren tykönä, ja vuori paloi taivaasen asti, ja siellä oli pimeys, pilvi ja synkeys.
12. Ja Herra puhui teille keskeltä tulta: puheen äänen te kuulitte, mutta ette yhtäkään kuvaa nähneet, vaan äänen kuulitte.
13. Ja hän ilmoitti teille liittonsa, jonka hän teidän tehdä käski: ne kymmenet sanat, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun.
14. Ja Herra käski minun silloin opettaa teille säädyt ja oikeudet, teidän niitä tehdäksenne siinä maassa, johon te menette omistamaan sitä.
15. Varjelkaat siis sielujanne sangen visusti; sillä ette ole yhtäkään kuvaa nähneet sinä päivänä, jona Herra puhui teille, keskeltä tulta, Horebissa,
16. Ettette turmelisi teitänne, ja tekisi teillenne kuvaa, jonkun muotoista, miehen eli vaimon kaltaista,
17. Jonkun eläimen kaltaista, joka on maan päällä, jonkun linnun kaltaista, joka lentää taivaan alla;
18. Eli jonkun madon muotoa maan päällä, eli jonkun kalan muotoa, joka on vedessä maan alla,
19. Ja ettet sinä myös nostaisi silmiäs taivaasen päin, ja katselisi aurinkoa, ja kuuta, ja tähtiä, ja kaikkea taivaan sotajoukkoa, ja tulisi kehoitetuksi kumartamaan ja palvelemaan heitä, jotka Herra sinun Jumalas jakanut on kaikille kansoille koko taivaan alla.
20. Mutta teidät on Herra ottanut ja johdattanut ulos rautapätsistä Egyptistä, että olisitte hänelle perintökansa, niinkuin se myös on tänäpänä.
21. Ja Herra vihastui minun päälleni teidän puheenne tähden, niin että hän vannoi, ettei minun pitänyt menemän Jordanin ylitse, eli tuleman siihen hyvään maahan, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle perinnöksi.
22. Vaan minun pitää kuoleman tässä maassa, ja ei minun pidä käymän Jordanin ylitse; mutta te käytte sen ylitse ja omistatte hyvän maan.
23. Niin kavahtakaat, ettette Herran teidän Jumalanne liittoa unhottaisi, jonka hän teidän kansanne on tehnyt: ja älkäät tehkö kuvaa jonkun muotoista niinkuin Herra sinun Jumalas sinulta kieltänyt on.
24. Sillä Herra sinun Jumalas on kuluttavainen tuli, ja kiivas Jumala.
25. Kuin sinä siität lapsia, ja lasten lapsia, ja te vanhenette maassa ja turmelette itsenne, ja teette itsellenne kuvia jonkun muotoisia, niin että te teette pahaa Herran teidän Jumalanne edessä, ja vihoitatte hänen,
26. Niin minä tänäpänä kutsun taivaat ja maan todistajaksi teitä vastaan, että teidän pitää äkisti peräti hukkuman siitä maasta, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä. Ei teidän pidä kauvan elämän

siinä, vaan te pitää peräti hukutettaman.
27. Ja Herra hajoittaa teitä kansain sekaan, ja te tulette vähäksi kansaksi, jätetyksi pakanain sekaan, kuhunka Herra vie teidät.
28. Siellä pitää teidän palveleman epäjumalia, jotka ihmisten käsialat ovat: puita ja kiviä, jotka ei näe, eikä kuule, eikä syö, eikä haista.
29. Jos sinä silloin siellä etsit Herraa sinun Jumalaas, niin sinä löydät hänen, koska sinä etsit häntä kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas.
30. Koskas ahdistetaan, ja nämät kaikki sinun päälles tulevat, niin sinä viimeisinä päivinä palajat Herran sinun Jumalas tykö ja kuulet hänen ääntänsä.
31. Sillä Herra sinun Jumalas on armollinen Jumala: ei hän sinua hylkää, eikä kadota sinua, ja ei hän unhota sinun isäis liittoa, jonka hän heille vannonut on.
32. Kysele entisiä aikoja, jotka ovat olleet sinun edelläs, siitä päivästä, jona Jumala loi ihmisen maan päälle, ja yhdestä taivaan äärestä niin toiseen ääreen: jos ikänä niin suuri asia tapahtunut on, eli senkaltaista on ikänä kuultu?
33. Onko joku kansa kuullut Jumalan äänen puhuvan tulen keskeltä, niinkuin sinä kuullut olet, ja on elänyt?
34. Eli onko Jumala koetellut mennäksensä ottamaan itsellensä kansaa kansan seasta, kiusauksilla, ja tunnustähdeillä, ja ihmeillä, ja sodalla, ja väkevällä kädellä, ja ojetulla käsivarrella ja suurilla peljästyksillä, niinkuin Herra teidän Jumalanne kaikki nämät tehnyt on teille Egyptistä sinun silmäis edessä.
35. Nämät olet sinä nähnyt, tietääkses, että Herra on ainoastaan Jumala; ja paitsi häntä ei yksikään muu.
36. Taivaasta on hän antanut sinun kuulla äänensä, opettaaksensa sinua, ja maalla on hän antanut sinun nähdä suuren tulensa, ja tulen keskeltä olet sinä kuullut hänen sanansa.
37. Että hän sinun isiäs on rakastanut, ja heidän siemenensä on valinnut heidän jälkeensä, ja vienyt ulos sinun Egyptin maasta kasvoillansa, ja suurela voimallansa,
38. Ajamaan ulos sinun edestäs suuret kansat, väkevämmät sinua, johdattaaksensa sinun siihen, ja antaaksensa sinulle heidän maansa perinnöksi, niinkuin se tänäpänä tapahtunut on.
39. Niin tiedä siis tänäpänä, ja pane mielees, että Herra on Jumala ylhäällä taivaassa, ja alhaalla maassa, ja ei yksikään muu,
40. Ettäs pidät hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, että sinun ja sinun lapsilles sinun jälkees hyvin kävis, ja ettäs olisit pitkä-ijällinen maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa ikäpäivikses.
41. Silloin eroitti Moses kolme kaupunkia, sillä puolella Jordania auringon nousemisen puoleen,

42. Että sinne pakenis, tietämätä lähimmäisensä kuoliaaksi löis ja ei ennen ole ollut hänen vihamiehensä; että hän pakenis yhteen niistä kaupungeista, ja eläis,
43. Kuin oli Betser korvessa, lakialla maalla Rubenilaisten seassa, ja Ramot Gileadissa Gadilaisten seassa, ja Goan Basanissa Manasselaisten seassa.
44. Tämä on se laki, jonka Moses Israelin lasten eteen pani.
45. Ja nämät ovat todistukset, säädyt ja oikeudet, jotka Moses sanoi Israelin lapsille, lähdettyänsä Egyptistä,
46. Sillä puolella Jordania, laaksossa BetPeorin kohdalla, Sihorin Amorilaisten kuninkaan maalla joka Hesbonissa asui, jonka Moses ja Israelin lapset löivät lähdettyänsä Egyptistä,
47. Ja omistivat hänen maansa, niin myös Ogin Basanin kuninkaan maan, kahden Amorilaisten kuninkaan, jotka sillä puolella Jordania asuivat, auringon ylenemistä päin,
48. Aroerista Arnonin ojan reunalla, Sionin vuoreen asti, se on Hermon.
49. Ja kaiken lakian maan sillä puolella Jordania itään päin, lakeuden mereen asti, Pisgan vuoren alaisella puolella.

5 LUKU

1. Ja Moses kutsui koko Israelin, ja sanoi heille: kuule Israel näitä säätyjä ja oikeuksia, jotka minä tänäpänä puhun teidän korvainne kuullen, ja oppikaat ne, ja pitäkäät ne, tehdäksenne niiden jälkeen.
2. Herra meidän Jumalamme teki liiton meidän kanssamme Horebissa.
3. Ei tehnyt Herra tätä liittoa meidän isäimme kanssa, vaan meidän kanssamme, jotka nyt tässä olemme tänäpänä, ja kaikki elämme.
4. Herra puhui kasvoista kasvoihin teidän kanssanne vuorella, tulen keskeltä.
5. Silloin minä seisoin Herran ja teidän vaiheellanne, ilmoittamassa teille Herran sanaa; sillä te pelkäsitte tulta, ja ette nousseet vuorelle, ja hän sanoi:
6. Minä (olen) Herra sinun Jumalas, joka sinun Egyptin maalta orjuuden huoneesta ulos vienyt olen.
7. Ei sinun pidä pitämän muita Jumalia minun edessäni.
8. Ei sinun pidä kuvaa tekemän sinulles jonkun muotoiseksi, joka ylhäällä taivaassa on, eli alhaalla maassa, elikkä vesissä maan alla.
9. Ei sinun pidä niitä kumartaman, eikä palveleman niitä; sillä minä olen Herra sinun Jumalas, kiivas Jumala, joka kostan lapsille isäin rikokset, kolmanteen ja neljänteen polveen niille, jotka minua vihaavat,
10. Ja teen laupiuden monelle tuhannelle, jotka minua rakastavat, ja minun käskyni pitävät.

11. Ei sinun pidä turhaan lausuman Herran sinun Jumalas nimeä; sillä ei Herra pidä sitä rankaisemata, joka hänen nimensä turhaan lausuu,
12. Sinun pitää lepopäivän pitämän, ettäs sen pyhittäisit, niinkuin Herra sinun Jumalas sinun käski:
13. Kuusi päivää pitää sinun työtä tekemän, ja kaikki sinun asias toimittaman;
14. Mutta seitsemäs päivä on Herran sinun Jumalas lepopäivä: silloin ei sinun pidä mitään työtä tekemän, eikä sinun poikas, eikä sinun tyttäres, eikä sinun palvelias, eikä sinun piikas, eikä sinun härkäs, eikä aasis, eikä yksikään sinun karjas, eikä sinun muukalaises, joka sinun portteis sisällä on, että sinun palvelias ja piikas levossa olisivat niinkuin sinäkin.
15. Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra sinun Jumalas johdatti sinun sieltä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella. Sentähden Herra sinun Jumalas käski sinun pitää lepopäivän.
16. Sinun pitää kunnioittaman isääs ja äitiäs, niinkuin Herra sinun Jumalas on sinun käskenyt, ettäs kauvan eläisit, ja menestyisit siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa.
17. Ei sinun pidä tappaman.
18. Ei sinun pidä huorin tekemän.
19. Ei sinun pidä varastaman.
20. Ei sinun pidä väärää todistusta sanoman sinun lähimmäistäs vastaan.
21. Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises emäntää. Ei sinun pidä himoitseman sinun lähimmäises huonetta, hänen peltoansa, palveliaansa, piikaansa, härkäänsä, aasiansa, ja mitä ikänä sinun lähimmäises on.
22. Nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui kaikelle teidän seurakunnallenne vuorella, tulesta, pilvestä ja synkeydestä suurella äänellä, ja ei siihen enempää lisännyt, ja kirjoitti ne kahteen kiviseen tauluun, ja antoi ne minulle.
23. Ja tapahtui, kuin te äänen kuulitte pimeyden keskeltä, ja vuori paloi tulesta, niin te tulitte minun tyköni, kaikki päämiehet ja vanhimmat teidän suvustanne,
24. Ja te sanoitte: katso, Herra meidän Jumalamme on osottanut meille kunniansa ja suuruutensa, ja me kuulimme hänen äänensä tulesta. Tänäpänä me näimme Jumalan puhuvan ihmisille, ja heidän elämään jäävän.
25. Ja miksi meidän nyt pitää kuoleman, että tämä suuri tuli pitää kuluttaman meidät? Jos me useammin kuulemme Herran meidän Jumalamme äänen, niin me kuolemme.
26. Sillä mikä on kaikki liha, että se kuulis elävän Jumalan äänen tulesta puhuvan, niinkuin me, ja jäis elämään?

27. Lähesty sinä ja kuule kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme sanoo, ja sano sinä meille kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme sinun kanssas puhuu, niin me tahdomme kuulla ja tehdä niitä.
28. Ja Herra kuuli teidän sanainne äänen, kuin te puhuitte minun kanssani, ja Herra sanoi minulle: minä kuulin tämän kansan puheen äänen, kuin he puhuivat sinun kanssas: se on kaikki hyvä, minkä he puhuivat.
29. Joska heille olis senkaltainen sydän, pelkäämään minua ja kätkemään kaikki minun käskyni kaikkena heidän elinaikanansa, että heille menestyis ja heidän lapsillensa ijankaikkisesti!
30. Mene siis ja sano heille: palatkaat kotianne teidän majoihinne.
31. Mutta sinun pitää seisoman tässä minun edessäni, että minä puhun sinun kanssas kaikki käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka sinun pitää heille opettaman, että he tekisivät niiden jälkeen, siinä maassa, jonka minä heille annan heidän omistaaksensa.
32. Niin pitäkäät nämät ja tehkäät niinkuin Herra teidän Jumalanne teidän käski, ja älkäät poiketko oikialle eikä vasemmalle puolelle;
33. Vaan vaeltakaat kaikkia niitä teitä, jotka Herra teidän Jumalanne teille käski, että eläisitte, menestyisitte ja olisitte pitkä-ijälliset siinä maassa, jonka te omistatte.

6 LUKU

1. Nämät ovat ne käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka Herra teidän Jumalanne käski opettaa teille tehdäksenne siinä maassa, kuhunka te menette omistamaan sitä.
2. Ettäs pelkäisit Herraa sinun Jumalaas, ja pitäisit kaikki hänen säätynsä ja käskynsä, jotka minä käsken sinulle, sinä ja sinun lapses ja sinun lastes lapset, kaikkena sinun elinaikanas, ettäs kauvan eläisit.
3. Israel, sinun pitää kuuleman ja pitämän, niin että sinä myös teet sen jälkeen, että sinulle hyvin kävis, ja te tulisitte paljon lisätyksi; niinkuin Herra sinun isäis Jumala sinulle on luvannut maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.
4. Kuule Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi (ainoa) Herra,
5. Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas ja kaikesta voimastas.
6. Ja nämät sanat, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitää sinun paneman sydämees,
7. Ja teroittaman ne sinun lapsilles, ja niistä puhuman, huoneessa istuissas ja tiellä käydessäs, maata pannessas ja noustessas.
8. Ja sinun pitää sitoman ne merkiksi kätees, ja ne pitää oleman sinulle muistoksi sinun silmäis edessä.

9. Ja sinun pitää kirjoittaman ne huonees pihtipieliin ja portteihis,
10. Kuin Herra sinun Jumalas johdattaa sinun sille maalle, jonka hän sinun isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille on vannonut sinulle antaaksensa, suuret ja jalot kaupungit, joita et sinä rakentanut,
11. Ja huoneet täynnä kaikkea hyvyyttä, joita et sinä itse täyttänyt, ja vuojonkiviset kaivot, joita et sinä itse kaivanut, ja viinamäet ja öljymäet, joita et sinä itse istuttanut, että sinä syöt ja ravitaan.
12. Niin ota vaari, ettet sinä unhota Herraa, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos.
13. Mutta sinun pitää pelkäämän Herraa sinun Jumalaas ja palveleman häntä, ja hänen nimensä kautta pitää sinun vannoman.
14. Ei teidän pidä seuraaman muukalaisia jumalia, niiden kansain jumalia, jotka teidän ympärillänne ovat.
15. Sillä Herra sinun Jumalas on kiivas Jumala teidän keskellänne, ettei Herran sinun Jumalas viha julmistuisi sinun päälles, ja hukuttaisi sinua maasta.
16. Ei teidän pidä kiusaaman Herraa teidän Jumalaanne, niinkuin te häntä kiusasitte Massassa;
17. Mutta pitämän uskollisesti Herran teidän Jumalanne käskyt, niin myös hänen todistuksensa ja hänen säätynsä, jotka hän sinulle käskenyt on,
18. Ettäs teet sitä mikä oikia ja hyvä on Herran edessä, että sinulle hyvin kävis, ja tulisit sisälle ja omistaisit sen hyvän maan, josta Herra vannoi sinun isilles,
19. Että hän karkottais kaikki viholliset sinun edestäs, niinkuin Herra sanonut on.
20. Kuin poikas tästälähin kysyy sinulta, sanoen: mitkä todistukset ja säädyt ja oikeudet nämät ovat, jotka Herra meidän Jumalamme teille käskenyt on?
21. Niin sinun pitää sanoman pojalles: me olimme Pharaon orjat Egyptissä; mutta Herra johdatti meidät ulos Egyptistä väkevällä kädellä.
22. Ja Herra teki suuria ja pahoja tunnustähtejä, ja ilmeitä Egyptille, Pharaolle, ja kaikelle hänen huoneellensa, meidän silmäimme edessä.
23. Ja johdatti meidät sieltä, että hän veis meitä, ja antais meille sen maan, josta hän vannoi meidän isillemme.
24. Ja Herra käski meitä tekemään kaikkein näiden säätyin jälkeen, peljäten Herraa meidän Jumalaamme, että meille hyvin kävis kaikkena meidän elinaikanamme, niinkuin myös tänäpänä käy.
25. Ja sen pitää oleman meille vanhurskaudeksi, jos me pidämme ja teemme kaikki nämät käskyt Herran meidän Jumalamme edessä, niinkuin hän meille on käskenyt.

7 LUKU

1. Kuin Herra sinun Jumalas vie sinun siihen maahan, johon sinä tulet omistamaan sitä, ja ajaa paljon kansaa ulos sinun edestäs: Hetiläiset, Girgasilaiset, Amorilaiset, Kanaanilaiset, Pheresiläiset, Heviläisetja Jebusilaiset, seitsemän kansaa, jotka sinua suuremmat ja väkevämmät ovat;
2. Ja kuin Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun etees, ja sinä lyöt heitä, niin sinun pitää peräti hukuttaman heitä, niinkuin kirotuita, ja ei tekemän yhtäkään liittoa heidän kanssansa, eikä armahtaman heitä.
3. Ja ei sinun pidä heimolaisuuteen antaman sinuas heidän kanssansa: sinun tyttäriäs ei sinun pidä antaman heidän pojillensa, ja heidän tyttäriänsä ei pidä sinun ottaman pojilles.
4. Sillä he viettelevät sinun poikas minun tyköäni, palvelemaan muukalaisia jumalia; niin julmistuu Herran viha teidän päällenne ja nopiasti hukuttaa teidät.
5. Mutta näin pitää teidän tekemän heille: heidän alttarinsa pitää teidän kukistaman ja heidän patsaansa rikkoman, niin myös heidän metsistönsä hakkaaman, ja heidän epäjumalansa kuvat tulella polttaman.
6. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles: sinun on Herra sinun Jumalas valinnut omaksi kansaksensa kaikista kansoista, jotka asuvat maan päällä.
7. Ei ole Herra mielistynyt teihin ja valinnut teitä sentähden, että teidän lukunne on suurempi kuin kaikkein muiden kansain; sillä sinä olet vähin kaikista kansoista.
8. Mutta että Herra rakasti teitä ja pitää valansa, jonka hän vannoi teidän isillenne, johdatti hän teidät ulos väkevällä kädellä ja vapahti teidät orjuuden huoneesta, Pharaon Egyptin kuninkaan kädestä.
9. Niin sinun pitää tietämän, että Herra sinun Jumalas on Jumala, uskollinen Jumala, pitäväinen liiton ja laupiuden niiden kanssa, jotka häntä rakastavat ja pitävät hänen käskynsä, tuhanteen polveen,
10. Ja kostaa niille, jotka häntä vihaavat, kasvoinsa edessä, niin että hän hukuttaa heitä, ja ei viivy kostamasta niille kasvoinsa edessä, jotka häntä vihaavat.
11. Niin pidä ne käskyt, säädyt ja oikeudet, jotka minä sinulle käsken tänäpänä tehdäkses niitä.
12. Ja kuin te nämät oikeudet kuulette, ja pidätte, ja teette ne, niin myös Herra sinun Jumalas pitää sinulle sen liiton ja laupiuden, jonka hän vannoi sinun isilles,
13. Ja rakastaa sinua, ja siunaa sinun, ja enentää sinun, ja siunaa sinun ruumiis hedelmän , ja sinun maas hedelmän, sinun jyväs, viinas ja öljys, sikiät karjastas, ja laumat lampaistas, siinä maassa, jonka hän sinun isilles vannoi sinulle antaaksensa.
14. Sinun pitää oleman siunatun kaikista kansoista. Ei yksikään hedelmätöin pidä sinun seassas oleman,

eikä karjas seassa.
15. Ja Herra ottaa sinulta pois kaikki sairaudet: ei hän yhtäkään Egyptin pahaa tautia, jotka sinä tiedät, pane sinun päälles; mutta heittää ne kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat.
16. Sinun pitää nielemän kaikki ne kansat, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antava on: ei sinun silmäs pidä säästämän heitä, eikä sinun pidä palveleman heidän jumaliansa; sillä se tulis sinulle paulaksi.
17. Jos sinä sanot sydämessäs: nämät kansat ovat usiammat kuin minä; kuinka taidan minä heidät ajaa ulos?
18. Niin älä pelkää heitä: muista visusti, mitä Herra sinun Jumalas teki Pharaolle ja kaikille Egyptiläisille,
19. Ja ne suuret kiusaukset, jotka silmät nähneet ovat, ja tunnustähdet ja ihmeet, ja väkevä käsi, ja ojettu käsivarsi, jolla Herra sinun Jumalas johdatti sinun. Niin Herra sinun Jumalas tekee kaikille niille kansoille, joita sinä pelkäät.
20. Niin myös Herra sinun Jumalas lähettää heidän sekaansa hörhöläiset siihen asti että kaikki hukutetaan, jotka jääneet ja heitänsä lymyttäneet ovat sinun edestäs.
21. Älä hämmästy heidän edessänsä; sillä Herra sinun Jumalas on sinun keskelläs, suuri ja peljättävä Jumala.
22. Ja Herra sinun Jumalas karkottaa nämät kansat sinun edestäs, vähitellen toisen toisensa jälkeen: et sinä saa äkisti hukuttaa heitä, ettei metsän pedot lisääntyisi sinua vastaan maan päällä.
23. Ja Herra sinun Jumalas antaa heitä sinun etees, ja häiritsee heitä suurella sekaseuraisuudella, siihenasti että hän hukuttaa heidät.
24. Ja antaa heidän kuninkaansa sinun käsiis, ja sinun pitää hukuttaman heidän nimensä taivaan alta: ei pidä yhdenkään seisoman sinua vastaan siihenasti ettäs heidät hukutat.
25. Heidän epäjumalainsa kuvat pitää sinun tulella polttaman: ei sinun pidä himoitseman sitä hopiaa ja kultaa, joka niiden päällä on ollut, taikka ottaman siitä jotain sinulles, ettei se olisi sinulle paulaksi; sillä se on Herralle sinun Jumalalles kauhistus.
26. Sentähden ei sinun pidä sitä kauhistusta huoneeses viemän, ettei tulisi kirotuksi niinkuin se, mutta sinun pitää ilvoituksella ilvoittaman ja kauhistuksella kauhistuman sitä; sillä se on kirottu.

8 LUKU

1. Kaikki käskyt, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, pitäkäät ja tehkäät, että eläisitte ja lisääntyisitte, tulisitte ja omistaisitte maan, josta Herra vannoi teidän isillenne.

2. Ja muista kaikkea sitä matkaa, jonka kautta Herra sinun Jumalas johdatti sinun näinä neljänäkymmenenä vuotena korvessa, vaivataksensa sinua ja koetellaksensa sinua, tietääksensä mitä sinun sydämessäs oli, pitäisitkö hänen käskynsä, vai etkö.
3. Ja hän vaivasi sinua ja antoi sinun isota, ja ravitsi sinun mannalla, jota et sinä eikä sinun isäs tunteneet, antaaksensa sinun tietää, ettei ihminen elä ainoastansa leivästä; vaan kaikesta mikä Herran suusta lähtee, elää ihminen.
4. Ei sinun vaattees vanhuudesta kuluneet yltäs ja sinun jalkas ei kuulettuneet, näinä neljänäkymmenenä vuotena.
5. Niin tiedä sydämessäs, että Herra sinun Jumalas on kurittanut sinua, niinkuin mies kurittaa poikaansa.
6. Ja pidä Herran sinun Jumalas käskyt vaeltaakses hänen tiellänsä ja peljätäkses häntä.
7. Sillä Herra sinun Jumalas vie sinun hyvälle maalle: sille maalle, jossa vesiojat, lähteet ja järvet ovat, jotka laaksoihin ja vuorten sivuille vuotavat,
8. Maalle, jossa nisu, ohra, viinapuut, fikunapuut ja granatin omenat ovat; maalle, jossa on öljypuita ja hunajaa;
9. Maalle, jossa ei sinun pidä vajavaisuudessa syömän leipää jossa ei mitään puutu; maalle, jonka kivet ovat rautaa, jossa sinä myös vasken vuorista lohkaiset.
10. Ja koska sinä syönyt ja ravittu olet, ettäs silloin kiität Herraa sinun Jumalaas hyvän maan edestä, jonka hän antoi sinulle,
11. Niin ota siis vaari, ettet unhota Herraa sinun Jumalaas siinä, ettet sinä pidä hänen käskyjänsä, oikeuksiansa ja säätyjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken.
12. Koskas syönyt ja ravittu olet, ja rakennat kauniit huoneet ja asut niissä,
13. Ja sinun karjas ja lampaas, hopias ja kultas, ja kaikki mitä sinulla on, lisääntyvät,
14. Ettei sinun sydämes silloin tulisi ylpiäksi, ja unhottaisit Herran sinun Jumalas, joka sinun johdatti Egyptin maalta, orjuuden huoneesta,
15. Ja on sinun johdattanut suuren ja hirmuisen korven lävitse, jossa tuliset kärmeet, ja skorpionit, ja kuivuus oli, ja ei ensinkään vettä ollut, ja hän antoi veden vuotaa sinulle kovasta kalliosta.
16. Ja ravitsi sinun mannalla korvessa, josta ei sinun isäs tietäneet, vaivataksensa ja koetellaksensa sinua, ja viimeiseltä hyvää tehdäksensä sinulle.
17. Muutoin sinä sanoisit sydämessäs: minun voimani ja käteni väkevyys on minulle näin voimalliset työt tehnyt.
18. Vaan muista Herraa Jumalaas; sillä hän on se, joka sinulle voiman antaa, tekemään senkaltaisia

voimallisia tekoja, että hän vahvistais liittonsa, jonka hän vannoi sinun isilles, niinkuin se tänäkin päivänä tapahtuu.
19. Mutta jos sinä niin unhotat Herran sinun Jumalas, ja noudatat muita jumalia, palvelet ja kumarrat niitä, niin minä tänäpänä todistan teille, että teidän pitää peräti hukkuman.
20. Juuri niinkuin pakanat, jotka Herra hukuttaa teidän edestänne, niin teidän pitää hukkuman, ettette ole Herran teidän Jumalanne äänelle kuuliaiset.

9 LUKU

1. Kuule Israel: tänäpänä sinä menet Jordanin yli, ettäs tulet omistamaan sitä kansaa, joka on sinua suurempi ja väkevämpi, suuria kaupungeita rakennetuita taivaaseen asti,
2. Suurta ja pitkää kansaa, Enakin poikia, jotka sinä tunnet, joista sinä myös kuullut olet sanottavan: kuka voi seisoa Enakin poikia vastaan?
3. Niin sinun pitää tänäpänä tietämän, että Herra sinun Jumalas käy sinun edelläs niinkuin kuluttavainen tuli; hän hukuttaa heitä, ja hän alentaa heitä sinun edessäs, ettäs ajat heitä ulos ja hukutat nopiasti, niinkuin Herra sanoi sinulle.
4. Kuin Herra sinun Jumalas on heidät ajanut sinun edestäs ulos, niin älä sano sydämessäs: Herra on minun tähän tuonut omistamaan tätä maata minun vanhurskauteni tähden; sillä Herra ajaa nämät pakanat sinun edestäs ulos heidän jumalattomuutensa tähden.
5. Et sinä tule omistamaan heidän maatansa vanhurskautes eli sydämes vakuuden tähden; vaan Herra sinun Jumalas ajaa pakanat ulos heidän jumalattomuutensa tähden, että Herra vahvistais sanansa, jonka Herra sinun isilles Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi.
6. Niin tiedä nyt, ettei Herra sinun Jumalas anna sinulle tätä hyvää maata, omistaakses sitä sinun vanhurskautes tähden; sillä sinä olet niskurikansa.
7. Muista ja älä unhota, kuinka sinä Herran sinun Jumalas vihoitit korvessa: siitä päivästä kuin sinä läksit Egyptin maalta, siihenasti kuin te tulleet olette tähän paikkaan, olette te olleet Herralle vastahakoiset.
8. Sillä Horebissa te vihoititte Herran, ja Herra vihastui teille, niin että hän tahtoi teidät hukuttaa.
9. Kuin minä vuorelle astuin ottamaan kivisiä tauluja vastaan, liiton tauluja, jonka Herra teki teidän kanssanne, ja minä olin vuorella neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä,
10. Ja Herra antoi minulle kaksi kivistä taulua, kirjoitettu Jumalan sormella, ja niissä olivat kaikki sanat,

jotka Herra teille tulesta vuorella puhui, kokouksen päivänä,
11. Ja tapahtui neljänkymmenen päivän ja neljänkymmenen yön perästä, että Herra antoi minulle kaksi kivistä liiton taulua,
12. Ja Herra sanoi minulle: nouse ja mene nopiasti täältä alas; sillä sinun kansas, jonkas Egyptistä olet johdattanut ulos, on turmellut itsensä, he ovat pikaisesti tieltä menneet pois, jonka minä käskin heille, ja ovat tehneet heillensä valetun kuvan.
13. Ja Herra puhui minulle, sanoen: minä näin tämän kansan , ja katso, se on niskurikansa.
14. Salli, että minä hukutan heidät, ja pyyhin heidän nimensä taivaan alta: ja minä tahdon sinun tehdä väkevämmäksi ja suuremmaksi kansaksi kuin tämä on.
15. Ja kuin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, joka tulesta paloi, ja pidin kaksi liiton taulua molemmissa käsissäni;
16. Niin näin minä, ja katso, te olitte tehneet syntiä Herraa teidän Jumalaanne vastaan: te olitte tehneet teille valetun vasikan, ja nopiasti menitte pois siltä tieltä, jonka Herra käski teille.
17. Niin otin minä ne molemmat taulut ja heitin molemmista käsistäni, ja löin ne rikki teidän silmäinne edessä,
18. Ja lankesin maahan Herran eteen, Niinkuin ennenkin, niinä neljänäkymmenenä päivänä ja neljänäkymmenenä yönä, ja en syönyt leipää, enkä juonut vettä, kaikkein teidän synteinne tähden, jotka te tehneet olitte, että te teitte pahaa Herran edessä ja vihoititte hänen.
19. Sillä minä pelkäsin sitä vihaa ja hirmuisuutta, jolla Herra teidän päällenne vihastunut oli, niin että hän tahtoi hukuttaa teidät: ja Herra kuuli minun rukoukseni vielä silläkin erällä.
20. Herra oli myös suuresti vihainen Aaronin päälle, niin että hän tahtoi hänen hukuttaa; vaan minä rukoilin silloin Aaroninkin edestä.
21. Mutta teidän syntinne, vasikan, jonka te tehneet olitte, otin minä ja poltin tulessa, ja löin sen rikki ja survoin hyvästi, siihenasti että se mureni tomuksi, ja heitin tomun ojaan, joka siitä vuoresta vuosi.
22. Niin myös Tabeerassa, ja Massassa, ja Himohaudoillas te vihoititte Herran.
23. Ja kuin Herra lähetti teidät KadesBarneasta, ja sanoi: menkäät ja omistakaat maa, jonka minä annoin teille, niin te olitte Herran teidän Jumalanne suulle vastahakoiset, ja ette uskoneet häntä, ette myös olleet kuuliaiset hänen äänellensä.
24. Te olette olleet Herralle tottelemattomat, siitä päivästä kuin minä teidän tuntenut olen.
25. Niin minä lankesin maahan Herran eteen, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, kuin minä siinä makasin; sillä Herra sanoi, että hän tahtoi hukuttaa teidät.

26. Ja minä rukoilin Herraa, sanoen: Herra, Herra, älä hukuta kansaas ja perikuntaas, jonka suurella voimallas pelastanut ja väkevällä kädelläs Egyptistä olet johdattanut ulos,
27. Muista palvelioitas Abrahamia, Isaakia ja Jakobia: älä katso tämän kansan kovuutta, jumalattomuutta ja syntiä,
28. Ettei sen maan asuvaiset, jostas meidät johdattanut olet, sanoisi: sentähden, ettei Herra voinut heitä viedä siihen maahan, jonka hän heille luvannut oli, ja että hän on vihannut heitä, johdatti hän heidät ulos, tappaaksensa heitä korvessa.
29. Sillä he ovat sinun kansas ja perimykses, jonka suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas johdattanut olet.

10 LUKU

1. Silloin sanoi Herra minulle: vuole sinulles kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astu minun tyköni vuorelle, ja tee sinulles puuarkki,
2. Niin minä kirjoitan niihin tauluihin ne sanat, jotka ensimäisissä tauluissa olivat, jotka särkenyt olet: ja pane ne arkkiin.
3. Niin minä tein arkin sittimipuusta, ja vuolin kaksi kivistä taulua entisten kaltaista, ja astuin vuorelle, pitäen kaksi taulua kädessäni.
4. Niin hän kirjoitti ensimäisen kirjoituksen jälkeen, niihin tauluihin ne kymmenet sanat, jotka Herra teille puhui vuorella tulesta, kokouksen päivänä: ja Herra antoi ne minulle.
5. Niin minä käännyin ja astuin vuorelta alas, ja panin taulut arkkiin, jonka minä tein, että heidän piti siellä oleman, niinkuin Herra minulle käskenyt oli.
6. Ja Israelin lapset menivät BerotBeneJaakanista Moseraan: siellä kuoli Aaron ja haudattiin, ja hänen poikansa Eleatsar toimitti papin virkaa hänen siassansa.
7. Sieltä menivät he Gudgodaan: Gudgodasta Jodbatiin, siihen maahan, jossa vesi-ojat ovat.
8. Silloin eroitti Herra Levin suvun, kantamaan Herran liitonarkkia, seisomaan Herran edessä, palvelemaan häntä ja kiittämään hänen nimeänsä tähän päivään asti.
9. Sentähden ei ollut Leviläisillä yhtään osaa eli perimystä veljeinsä kanssa; sillä Herra on heidän perimyksensä, niinkuin Herra sinun Jumalas sanoi heille.
10. Ja minä seisoin vuorella niinkuin ennenkin, neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, ja vielä silloinkin kuuli Herra minun rukoukseni, eikä Herra tahtonut hukuttaa sinua.

11. Vaan Herra sanoi minulle: nouse, ja mene matkaas, niin ettäs kansan edellä vaellat, että he tulisivat ja omistaisivat sen maan, jonka minä vannoin heidän isillensä antaakseni heille.
12. Nyt siis Israel, mitä Herra sinun Jumalas sinulta muuta anoo; vaan ettäs pelkäisit Herraa sinun Jumalaas, ja vaeltaisit kaikissa hänen teissänsä ja rakastaisit häntä, ja palvelisit Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydämestäs ja kaikesta sinun sielustas:
13. Ettäs myös pitäisit Herran käskyt ja hänen säätynsä, jotka minä käsken sinulle tänäpänä, että sinulle hyvin kävis.
14. Katso, taivaat ja taivasten taivaat ovat Herran sinun Jumalas, ja maa ja kaikki, mitä hänessä on.
15. Kuitenkin Herralla on ollut hyvä suosio sinun isäis tykö rakastaaksensa heitä, ja on valinnut heidän siemenensä heidän jälkeensä, nimittäin teidät kaikista kansoista, niinkuin tänäpäivänäkin on.
16. Niin ympärileikatkaat teidän sydämenne esinahka, ja älkäät enää niskurit olko!
17. Sillä Herra teidän Jumalanne on kaikkein jumalain Jumala, voimallinen ja peljättävä, joka ei katso muotoa, eikä lahjoja ota,
18. Joka orvoille ja leskille oikeuden tekee, ja rakastaa muukalaisia, niin että hän heille leivän ja vaatteen antaa.
19. Sentähden pitää teidänkin rakastaman muukalaista; sillä te myös olitte muukalaiset Egyptin maalla.
20. Sinun pitää pelkäämän Herraa sinun Jumalaas, häntä pitää sinun palveleman, hänessä pitää sinun kiinni riippuman, ja hänen nimensä kautta vannoman.
21. Hän on sinun ylistykses ja sinun Jumalas, joka sinulle teki suuria ja hirmuisia töitä, joita silmäs nähneet ovat.
22. Sinun isäs menivät alas Egyptiin seitsemänkymmenen sielun kanssa; mutta nyt Herra sinun Jumalas on enentänyt sinun niinkuin taivaan tähdet.

11 LUKU

1. Niin rakasta nyt Herraa sinun Jumalaas, ja pidä hänen lakinsa, säätynsä, oikeutensa ja käskynsä alinomaa.
2. Ja tuntekaat te tänäpänä; sillä en minä teidän lastenne kanssa puhu, jotka ei tiedä, eikä ole nähneet Herran teidän Jumalanne kuritusta, hänen jalouttansa, voimallista kättänsä ja ojennettua käsivarttansa,
3. Ja hänen ihmeitänsä, ja tekojansa jotka hän teki Egyptiläisten seassa, Pharaolle Egyptin kuninkaalle, ja kaikelle hänen maakunnallensa,

4. Ja mitä hän teki Egyptiläisten sotaväelle, heidän hevosillensa ja vaunuillensa, kuin hän antoi Punaisen meren vedet juosta heidän päällensä, kuin he teitä ajoivat takaa, ja Herra hukutti heidät hamaan tähän päivään asti,
5. Ja mitä hän teille korvessa tehnyt on, siihenasti kuin te tähän paikkaan tulitte,
6. Ja mitä hän teki Datanille ja Abiramille Eliabin Rubenin pojan pojille, koska maa avasi suunsa ja nieli heidät, ja heidän perheensä ja majansa; niin myös kaikki heidän tavaransa, joka oli heidän hallussansa koko Israelin keskellä;
7. Sillä teidän silmänne ovat nähneet kaikki ne suuret Herran teot, jotka hän tehnyt on.
8. Sentähden pitäkäät kaikki ne käskyt, jotka minä teille tänäpänä käsken, että te vahvistuisitte tulemaan ja omistamaan sitä maata, jota te menette omistamaan.
9. Että te kauvan siinä maassa eläisitte, jonka Herra sinun Jumalas vannoi teidän isillenne, heille antaaksensa ja heidän siemenellensä: sen maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.
10. Sillä se maa, johonkas menet omistamaan sitä, ei ole niinkuin Egyptin maa, josta te lähteneet olette; jossa sinä siemenes kylvit, ja kastoit sen jaloillas niinkuin kaalimaan.
11. Vaan se maa, johonka te menette omistamaan sitä, on vuorinen ja laaksoinen maa, jonka sade taivaasta kastaa;
12. Josta maasta Herra sinun Jumalas pitää vaarin; ja Herran sinun Jumalas silmät aina näkevät sen, vuoden alusta niin vuoden loppuun asti.
13. Ja pitää tapahtuman, jos te hyvin kuuliaiset olette minun käskyilleni, jotka minä tänäpänä teille käsken; niin että te rakastatte Herraa teidän Jumalaanne, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämestänne ja kaikesta sielustanne,
14. Että minä annan teidän maallenne sateen ajallansa, varhain ja hiljain; että sinä korjaat jyväs, viinas ja öljys.
15. Ja minä annan sinun karjalles ruohoa sinun kedoillas; että te syötte ja ravitaan.
16. Varokaat ettei teidän sydämenne vieteltäisi, niin että poikkeette palvelemaan vieraita jumalia ja kumartamaan heitä.
17. Ja Herran viha julmistuis teidän päällenne, ja sulkis taivaan, ettei sadetta tulisi, ja maa ei antaisi hedelmäänsä: ja te kiiruusti hukkuisitte siitä hyvästä maasta, jonka Herra on teille antanut.
18. Niin pankaat nyt nämät minun sanani teidän sydämeenne, ja teidän mieleenne, ja sitokaat niitä merkiksi teidän käsiinne, että ne olisivat muistoksi teidän silmäinne edessä,
19. Ja opettakaat niitä teidän lapsillenne, niin että sinä puhut niistä, huoneessa istuissas, tiellä käydessäs,

levätä pannessas ja noustessas.
20. Ja kirjoita ne sinun huonees pihtipieliin, ja sinun portteihis.
21. Että sinä ja sinun lapses kauvan eläisitte maan päällä, jonka Herra teidän isillenne vannoi antaaksensa heille, niinkauvan kuin päivät taivaasta maan päällä ovat.
22. Sillä te kaikki nämät käskyt pidätte, jotka minä teille käsken, että te sen jälkeen teette; niin että te rakastatte Herraa teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja riiputte hänessä kiinni;
23. Niin Herra ajaa kaikki nämät kansat pois teidän kasvoinne edestä; niin että te omistatte suuremmat ja voimallisemmat kansat, kuin te olette.
24. Kaikki paikat, mihin teidän jalkanne astuu, pitää teidän oleman: korvesta ja Libanonista ja Phrathin virrasta, äärimäiseen mereen asti, pitää teidän rajanne oleman.
25. Ei yksikään voi olla teitä vastaan: teidän pelkonne ja vavistuksenne antaa Herra tulla kaikkein niiden maiden päälle, kussa te vaellatte; niinkuin hän teille on sanonut.
26. Katso, minä asetan tänäpänä teidän eteenne, sekä siunauksen että kirouksen.
27. Siunauksen, jos te kuuliaiset olette Herran teidän Jumalanne käskylle, jonka minä tänäpänä teille käsken.
28. Kirouksen, jos ette tottele Herran teidän Jumalanne käskyjä, ja poikkeette siitä tiestä, jonka minä teille tänäpänä käsken; niin että te vaellatte muiden jumalain jälkeen, joita ette tunne.
29. Koska Herra sinun Jumalas johdattaa sinun siihen maahan, johonkas tulet omistamaan sitä; niin anna siunaus sanottaa Grisimin vuorella, ja kirous Ebalin vuorella.
30. Eikö he ole tuolla puolella Jordania tien perällä, auringon laskemiseen päin Kanaanealaisten maalla, jotka asuvat lakeudella, Gilgalin kohdalla, Moren tammiston tykönä?
31. Sillä teidän pitää menemän Jordanin yli, tuleman ja omistaman maan, jonka Herra teidän Jumalanne teille antaa, sen omistaaksenne, ja asuaksenne siinä.
32. Niin pitäkäät ja tehkäät kaikki ne säädyt ja oikeudet, jotka minä tänäpänä panen teidän eteenne.

12 LUKU

1. Nämät ovat säädyt ja oikeudet, joita teidän pitämään pitää, että te niiden jälkeen tekisitte, sillä maalla, jonka Herra sinun isäis Jumala antoi sinulle omistaakses; niinkauvan kuin te maan päällä elätte.
2. Teidän pitää peräti hävittämän kaikki ne paikat, joissa pakanat, jotka te omistatte, jumaliansa palvelleet ovat; joko se olis korkeilla vuorilla, taikka mäillä, eli kaikkein viheriäisten puiden alla.

3. Ja kukistakaat heiden alttarinsa, ja särkekäät heidän patsaansa, heidän metsistönsä tulella polttakaat, ja heidän epäjumalansa kuvat rikki hakatkaat; ja hukuttakaat heidän nimensä siitä paikasta.
4. Ei teidän pidä niin tekemän Herralle teidän Jumalallenne:
5. Vaan siinä paikassa, minkä Herra teidän Jumalanne valitsee kaikista teidän sukukunnistanne, asettaaksensa siihen nimensä: siinä missä hän asuu, pitää teidän etsimän häntä ja sinne pitää sinun tuleman.
6. Ja siellä pitää teidän uhraaman polttouhrinne, ja muut uhrinne, ja kymmenyksenne, ja kättenne ylennysuhrin; ja lupauksenne, ja vapaaehtoiset uhrinne, niin myös esikoiset karjastanne ja lampaistanne.
7. Ja siellä teidän pitää syömän Herran teidän Jumalanne edessä, ja iloitseman kaikissa, mitä te ja teidän huoneenne kannatte edes, joilla Herra sinun Jumalas sinun on siunannut.
8. Ei teidän pidä tekemän kaikkein niiden jälkeen, kuin me tässä tänäpänä teemme, jokainen niinkuin hänelle itse näkyis oikiaksi.
9. Sillä ette vielä ole tähänasti tulleet lepoon ja perimykseen, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa.
10. Vaan teidän pitää menemän Jordanin yli, ja asuman siinä maassa, jonka Herra teidän Jumalanne antaa teidän periä: ja hän antaa teille levon kaikilta vihamiehiltänne ympäriltänne, teidän pitää myös turvallisesti asuman.
11. Ja siinä pitää oleman se paikka, jonka Herra sinun Jumalas valitsee, että hänen nimensä siinä asuis; sinne pitää teidän viemän kaikki ne mitkä minä teille käsken: polttouhrinne, ja muut uhrinne, kymmenyksenne, kättenne ylennysuhrin, ja kaikki vapaat lupauksenne, jotka te Herralle lupaatte.
12. Ja teidän pitää iloitseman Herran teidän Jumalanne edessä, sekä te että poikanne, ja tyttärenne, palvelijan ja piikanne; ja myös Leviläiset, jotka teidän porteissanne ovat: sillä ei heillä ole osaa eli perimystä teidän kanssanne.
13. Karta uhraamasta polttouhrias joka paikassa, minkäs näet:
14. Vaan siinä paikassa, jonka Herra valitsee jossakussa sinun sukukunnassas, siellä pitää sinun polttouhris uhraaman; ja tekemän kaikki, mitä minä sinulle käsken.
15. Kuitenkin teurasta ja syö lihaa kaiken sinun sielus himon jälkeen, Herran sinun Jumalas siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle on antanut, kaikissa sinun porteissas: sekä saastainen että puhdas siitä syökään, niinkuin metsävuohen ja peuran lihaa.
16. Mutta ei teidän pidä verta syömän; vaan kaataman sen maahan niinkuin veden.
17. Et sinä saa suinkaan syödä porteissas jyväis, viinas, ja öljys kymmenyksiä, eikä myös esikoisia karjastas ja lampaistas; taikka yhtäkään lupausuhria, jonka sinä luvannut olet, taikka sinun vapaan ehtos

uhria, eli kättes ylennysuhria;
18. Vaan Herran sinun Jumalas edessä, pitää sinun niitä syömän siinä paikassa, jonka Herra sinun Jumalas valitsee, sinä ja poikas, ja tyttäres, ja palvelias ja piikas, ja Leviläinen joka sinun porteissas on, ja iloitse Herran sinun Jumalas edessä kaikissa, mitä sinun kätes suo.
19. Ja ota vaari, ettes hyljää Leviläistä, niin kauvan kuin sinä elät maan päällä,
20. Kuin Herra sinun Jumalas, levittää sinun maas rajat, niinkuin hän sanoi sinulle, ja sinä sanot: minä syön lihaa: että sinun sielus himoitsee lihaa syödä; niin syö lihaa kaiken sinun sielus himon jälkeen.
21. Jos se sia sinusta kaukana on, jonka Herra sinun Jumalas valitsi, että hän siellä antaa nimensä asua, niin teurasta karjastas ja lampaistas, jotka Herra sinulle antanut on, niinkuin minä sinulle käskin, ja syö porteissas kaiken sinun sielus himon jälkeen.
22. Kaiketikin niinkuin metsävuohi ja peura syödään, niin pitää sinun sen syömän: sekä saastainen että puhdas siitä syökään.
23. Vaan ainoasti kavahda, ettes verta syö; sillä veri on henki, sentähden ei sinun pidä syömän henkeä lihan kanssa.
24. Ei sinun pidä sitä syömän, mutta kaataman maahan niinkuin veden.
25. Ei pidä sinun syömän sitä, ettäs menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees, ettäs oikein tehnyt olet Herran edessä.
26. Mutta jos sinä pyhität jotain joka sinun omas on, taikka teet lupauksen, niin sinun pitää sen viemän, ja sinun pitää tuleman siihen siaan, jonka Herra valinnut on,
27. Ja tee siellä lihasta ja verestä polttouhris, Herran sinun Jumalas alttarilla; mutta uhris veri kaada Herran sinun Jumalas alttarille, ja syö liha.
28. Ota vaari, ja kuule kaikki nämät sanat, jotka minä käsken sinulle, ettäs menestyisit, ja sinun lapses sinun jälkees ijankaikkisesti, ettäs olet oikein ja kelvollisesti Herran sinun Jumalas edessä tehnyt.
29. Kuin Herra sinun Jumalas hävittää pakanat edestäs, kuhunka sinä tulet heitä omistamaan, ja olet heitä omistanut ja asut heidän maallansa,
30. Niin ota vaari, ettes heidän perässänsä paulaan lankee, sittekuin he ovat hukutetut sinun edestäs, ja ettes etsisi heidän jumaliansa, sanoen: niinkuin tämäkin kansa on palvellut epäjumaliansa, niin tahdon myös minä tehdä.
31. Ei sinun pidä niin tekemän Herralle sinun Jumalalles; sillä he ovat tehneet jumalillensa kaikkia niitä, mitä Herralle kauhistus on, jota hän vihaa; sillä he ovat poikansakin ja tyttärensä tulella polttaneet jumalillensa.

32. Kaikki mitä minä käsken teille, pitää teidän pitämän, tehdäksenne sen jälkeen: ei teidän pidä siihen mitään lisäämän, eikä myös siitä mitään vähentämän.

13 LUKU

1. Jos propheta eli unennäkiä nousee teidän seassanne, ja antaa teille merkin eli ihmeen,
2. Ja se merkki eli ihme tapahtuu niin, josta hän puhui sinulle, sanoen: käykäämme ja noudattakaamme vieraita jumalia, joita et sinä tunne, ja palvelkaamme heitä;
3. Niin ei sinun pidä kuuleman sen prophetan eli unennäkiän sanoja, sillä Herra teidän Jumalanne koettelee teitä, tietääksensä, rakastatteko Herraa teidän Jumalaanne kaikesta sydämestänne ja kaikesta sielustanne.
4. Herraa, teidän Jumalaanne pitää teidän noudattaman ja häntä pelkäämän, ja hänen käskynsä pitämän ja hänen ääntänsä kuuleman, häntä palveleman ja hänessä kiinni riippuman.
5. Vaan sen prophetan eli unennäkiän pitää kuoleman; sillä se opetti teitä luopumaan Herrasta teidän Jumalastanne, joka teidät Egyptin maalta johdatti ulos ja sinun orjuuden huoneesta pelasti, ja se vietteli sinun siltä tieltä, jota Herra sinun Jumalas käski sinun käymään: ja sinun pitää eroittaman pois pahan seastas.
6. Jos veljes, äitis poika, eli sinun poikas, eli tyttäres, eli emäntäs, joka sinun sylissäs on, eli ystäväs, joka on kuin oma sydämes, viettelis sinua salaa, ja sanois: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita et sinä tunne eikä sinun isäskään,
7. Kansain jumalia teidän ympäristöllänne, joko he läsnä eli kaukana ovat, yhdestä maan äärestä niin toiseen;
8. Niin älä siihen mielisty, älä myös ole hänelle kuuliainen, ja ei sinun silmäs pidä säästämän häntä: ei ensinkään pidä sinun armaitseman eli salaaman häntä.
9. Mutta sinun pitää kaiketikin surmaaman hänen, sinun kätes pitää ensin hänen päällensä oleman, että hän surmattaisiin, ja sen perästä kaiken kansan käsi.
10. Hän pitää kivillä surmattaman, ja hänen pitää kuoleman, sillä hän ahkeroitsi luovuttaa sinua Herrasta sinun Jumalastas, joka sinun Egyptin maalta, orjuuden huoneesta on johdattanut ulos,
11. Että koko Israel sen kuulis ja pelkäis, eikä silleen sen muotoista pahuutta teidän seassanne tekisi.
12. Jos saat kuulla jossakussa kaupungissas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa asuakses, sanottavan:
13. Muutamat Belialin lapset ovat lähteneet sinun seastas, ja kääntäneet kaupunkinsa asujat pois, ja sanoneet: käykäämme ja palvelkaamme muita jumalia, joita ette tunne,

14. Niin pitää sinun etsimän, tutkiman, ja kyselemän visusti, ja jos todeksi löydetään, että se niin on tosi, että se kauhistus teidän seassanne tapahtunut on;
15. Niin pitää sinun lyömän sen kaupungin asujat miekan terällä, ja hukuttaman heitä, ja kaikki mitä ikänä siinä on, ja heidän karjansa miekan terällä.
16. Ja kaikki hänen saaliinsa pitää sinun kokooman keskelle sen katua, ja polttaman tulessa, sekä kaupungin että kaikki hänen saaliinsa, Herralle sinun Jumalalles, että se autiona pysyy ijankaikkisesti, ja ei ikänä enään pidä rakettaman.
17. Ja älä mitään sinun käsiis jätä siitä kirotusta, että Herra kääntyis vihansa julmuudesta, ja antais sinulle laupiuden, ja armahtais sinun päälles, ja enentäis sinun, niinkuin hän vannoi sinun isilles,
18. Että sinä Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen ollut olet, ja pitänyt kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpänä käsken, oikein tehdäkses Herran sinun Jumalas silmäin edessä.

14 LUKU

1. Te olette Herran teidän Jumalanne lapset: älkäät piirustelko itsiänne, ja älkäät keritkö itsiänne paljaaksi otsaltanne, jonkun kuolleen tähden.
2. Sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles, ja Herra on sinun valinnut erinomaiseksi kansaksi, kaikista kansoista, jotka maan päällä ovat.
3. Ei sinun pidä mitäkään kauhistavaista syömän.
4. Mutta nämät ovat ne eläimet, joita saatte syödä: härkä, lammas, ja vuohi,
5. Peura, metsävuohi, ruskia peura, akko, dison, teo, mäkikauris.
6. Ja kaikkinainen eläin, jolla on kaksihaarainen sorkka, hajoitettu kahtia, ja märehtii, niitä te saatte syödä.
7. Ette kuitenkaan saa näitä syödä niistä, jotka märehtivät, ja halaistun sorkkansa jakavat, kuin on: kameli, jänis, kanini; sillä he märehtivät, mutta ei ole kuitenkaan kokonansa kaksisorkkaiset: ne pitää oleman teille saastaiset.
8. Sika, vaikka hänellä on kaksihaaraiset sorkat, ei hän kuitenkaan märehdi, se pitää teille oleman saastainen: hänen lihaansa ei teidän pidä syömän, eikä sen raatoon sattuman.
9. Nämät ovat ne, joita te saatte syödä kaikista niistä jotka vedessä ovat: kaikkinainen, jolla uimus ja suomus on, sitä te saatte syödä.
10. Mutta se, jolla ei ole uimuksia eikä suomuksia, sitä ei teidän pidä syömän: se on teille saastainen.
11. Kaikkia puhtaita lintuja syökäät:

12. Nämät heistä ovat ne, joita ei teidän syömän pidä: kotka, luukotka ja kalakotka,
13. Varis, harakka ja kokkolintu lainensa,
14. Ja kaikki kaarneet lainensa,
15. Strutsi, pääskyinen, louve ja haukka lainensa,
16. Huhkaja, hyypiö, ja yökkö,
17. Ruovon päristäjä, storkki, merimetsäs,
18. Haikara, mäkihaukka lainensa, puputtaja ja nahkasiipi.
19. Ja kaikki, jotka matelevat ja lentävät, pitää oleman teille saastaiset: ei pidä niitä syötämän.
20. Kaikkia puhtaita lintuja saatte te syödä.
21. Ei teidän pidä syömän yhtään raatoa: muukalaiselle, joka sinun porteissas on, anna sa syödä, eli myy muukalaiselle: sillä sinä olet pyhä kansa Herralle sinun Jumalalles. Ei sinun pidä keittämän vohlaa emänsä rieskassa.
22. Sinun pitää vilpittömästi eroittaman kymmenykset kaikesta sinun jyvätulostas, joka pellostas tulee, vuosi vuodelta.
23. Ja sinun pitää syömän Herran sinun Jumalas edessä, siinä paikassa, jonka hän valitsee, että hänen nimensä siinä asuis, sinun jyväis, viinas ja öljys kymmenykset, esikoiset karjastas ja lampaistas, että sinä oppisit pelkäämään Herraa sinun Jumalaas kaikkena elinaikanas.
24. Mutta jos tie on sinulle ylen pitkä, niin ettet sinä taida sitä viedä sinne, että se paikka on kaukana sinusta, jonka Herra sinun Jumalas on valinnut, että hänen nimensä siellä asuis; koska Herra sinun Jumalas on siunannut sinun,
25. Niin myy se rahaan, ja ota raha kätees, ja mene siihen paikkaan, jonka Herra sinun Jumalas on valinnut.
26. Ja osta sillä rahalla kaikkia, mitä sinun sielus himoitsee, joko se on nauta eli lammas, viina, väkevä juoma, taikka mitä ikänä sinun sielus himoitsee, ja syö se Herran sinun Jumalas edessä, ja ole iloinen, sinä ja sinun huonees.
27. Ja Leviläistä , joka sinun porteissas on, ei sinun pidä hylkäämän, sillä ei hänellä ole osaa eli perimystä sinun kanssas.
28. Joka kolmannen vuoden lopulla pitää sinun eroittaman kaikki kymmenykset sinun vuotes tulosta sinä vuonna, ja viemän sinun portteihis.
29. Niin pitää Leviläisen tuleman, jolla ei yhtään osaa eli perimystä ole sinun kanssas, ja muukalainen, ja orpo, ja leski, jotka sinun porteissas ovat, ja heidän pitää syömän ja ravittaman, että Herra sinun Jumalas sinua siunais kaikissa sinun kättes töissä, jotka sinä teet.

15 LUKU

1. Seitsemän vuoden perästä pitää sinun pitämän vapaavuoden.
2. Ja näin pitää vapaavuosi pidettämän: joka jotakin kädestänsä lähimmäisellensä lainannut on, sen hänen pitää hänelle antaman anteeksi, ja ei velkoman lähimmäistänsä ja veljeänsä; sillä se kutsutaan Herran vapaavuodeksi.
3. Muukalaista mahdat sinä velkoa; mutta veljelles pitää sinun sen antaman anteeksi.
4. Ja ei pidä yksikään kerjääjä teidän seassanne oleman; sillä Herra on siunaava sinua sillä maalla, jonka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa, omistettavakses.
5. Jos vaan sinä ahkerasti kuulet Herran sinun Jumalas äänen, ja pidät ja teet kaikki nämät käskyt, jotka minä sinulle tänäpänä käsken,
6. Niin Herra sinun Jumalas on siunaava sinua, niinkuin hän sinulle on sanonut, niin että sinä lainaat monelle kansalle, mutta ei sinun pidä lainaksi ottaman: sinun pitää hallitseman paljo kansaa, mutta sinun ei pidä kenenkään vallitseman.
7. Jos joku veljistäs on joutunut köyhäksi jossakussa kaupungissa sinun maallas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niin ei pidä sinun koventaman sydäntäs eikä käsiäs köyhältä veljeltäs sulkeman;
8. Mutta pitää kaiketi avaaman kätes hänelle ja mieluisesti lainaaman, senjälkeen minkä hän puutteessansa tarvitsee.
9. Ota vaari, ettei sinun sydämees tulisi Belialin ajatus, ettäs sanoisit: nyt tulee pian seitsemäs vuosi, joka on vapaavuosi, ja sinä armottomasti katsot sinun köyhän veljes puoleen, etkä mitäkään annan hänelle: niin hän huutaa sinun ylitses Herran tykö, ja se tulee sinulle synniksi.
10. Sinun pitää antaman hänelle hyvällä mielellä, ja sinun sydämes ei pidä paheksuman, koskas hänelle annat; sillä sentähden on Herra sinun Jumalas siunaava sinua kaikissa sinun töissäs, ja sinun kättes teoissa.
11. Sillä ei köyhät pidä puuttuman maalta, sentähden käsken minä sinua ja sanon: avaa aina kätes veljelles, joka tarvitseva ja köyhä on sinun maallas.
12. Jos veljes, Hebrealainen mies eli vaimo, myy itsensä sinulle, niin hänen pitää palveleman sinua kuusi vuotta; mutta seitsemäntenä vuotena pitää sinun hänen vapaaksi päästämän.
13. Ja kuin sinä hänen vapaaksi päästät, ei sinun pidä antaman hänen mennä tyhjin käsin sinun tyköäs;
14. Vaan sinun pitää hänelle mieluisesti lahjoittaman lampaistas ja riihestäs ja viinakuurnastas, niin että sinä annat hänelle sitä, jolla Herra sinun Jumalas sinunkin on siunannut.
15. Ja muista, että sinäkin olit orja Egyptin maalla, ja Herra sinun Jumalas pelasti sinun; sentähden minä

näitä sinulle tänäpänä käsken.
16. Jos hän sanoo sinulle: en minä lähde sinun tyköäs; sillä hän rakastaa sinua ja sinun huonettas, sillä hänen on hyvä olla sinun tykönäs;
17. Niin ota naskali ja pistä hänen korvaansa niin myös oveen, ja anna hänen olla sinun orjas ijäisesti: niin pitää myös sinun tekemän piikas kanssa.
18. Ja älä työlääksi lue sitä sinulles, ettäs hänen tyköäs vapaaksi päästät; sillä hän on palvellut sinua, niinkuin kaksinkertainen palkollinen, kuusi vuotta: niin Herra sinun Jumalas siunaa sinua kaikissa niissä mitä sinä teet.
19. Kaikki härkyiset karjan, ja oinaat lammasten esikoisista, pitää sinun pyhittämän Herralle sinun Jumalalles: ei sinun pidä työtä tekemän karjas esikoisella eikä pidä sinun keritsemän lammastes esikoista.
20. Herra sinun Jumalas edessä pitää sinun ne syömän vuosi vuodelta, siinä paikassa minkä Herra valinnut on, sinä ja sinun huonees.
21. Jos sillä on joku virhe, niin että hän ontuu taikka on sokia, taikka muutoin joku paha virhe hänessä, niin ei sinun pidä uhraaman sitä Herralle sinun Jumalalles.
22. Sinun porteissas pitää sinun sen syömän, saastainen ja puhdas yhdessä, niinkuin metsävuohen ja peuran.
23. Ainoasti ei sinun pidä syömän sen verta, mutta vuodattaman maahan niinkuin veden.

16 LUKU

1. Pidä vaari siitä kuusta Abib, ettäs pidät Herralle sinun Jumalalles pääsiäistä: että sillä kuulla Abib on Herra sinun Jumalas johdattanut sinun Egyptistä, yöllä.
2. Ja teurasta Herralle sinun Jumalalles pääsiäislampaita ja karjaa, siinä paikassa minkä Herra valitseva on nimensä asumasiaksi.
3. Älä syö hapanta leipää sinä juhlana. Seitsemän päivää pitää sinun syömän happamatointa murheen leipää; sillä sinä läksit kiiruusti Egyptin maalta, ettäs sen päivän, jona läksit Egyptin maalta, muistaisit kaikkena sinun elinaikanas.
4. Seitsemänä päivänä ei pidä sinulla hapantunutta nähtämän kaikissa sinun maas äärissä, ja lihasta joka ensimäisenä päivänä ehtoona teurastetaan, ei pidä mitäkään jäämän yli yön huomeneksi.
5. Et sinä saa teurastaa pääsiäiseksi missäkään sinun portissas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa;
6. Vaan siinä paikassa, jonka Herran sinun Jumalas valitseva on nimensä asumasiaksi, siinä teurasta

pääsiäiseksi ehtoolla, kun aurinko laskenut on, sillä ajalla, kuin sinä Egyptistä läksit.
7. Ja kypsennä ja syö siinä paikassa, jonka Herra sinun Jumalas valitseva on, ja sitte huomeneltain palaja ja mene majaas.
8. Kuutena päivänä syö happamatointa; mutta seitsemäntenä päivänä on Herran sinun Jumalas päätösjuhla, älä silloin mitäkään työtä tee.
9. Lue sinulles seitsemän viikkoa: siitä kuin sirppi eloon viedään, pitää sinun rupeeman ne seitsemän viikkoa lukemaan.
10. Ja pidä viikkojuhla Herralle sinun Jumalalles, ettäs annat sinun hyväntahtoiset lahjas sinun kädestäs, senjälkeen kuin Herra sinun Jumalas sinulle siunannut on.
11. Ja iloitse Herran sinun Jumalas edessä, sinä ja poikas, tyttäres, palvelias, piikas, ja Leviläinen, joka on sinun porteissas, ja muukalainen, ja orpo ja leski, jotka ovat sinun seassas, siinä paikassa jonka Herra sinun Jumalas valitseva on nimensä asumasiaksi.
12. Ja muista, että sinä olet ollut orja Egyptissä, ettäs pidät ja teet nämät säädyt.
13. Lehtimajan juhlaa pidä seitsemän päivää, koskas olet sisälle koonnut riihestäs ja viinakuurnastas.
14. Ja iloitse juhlanas, sinä ja poikas ja tyttäres, palvelias, piikas, Leviläinen, muukalainen, orpo ja leski, jotka ovat porteissas.
15. Seitsemän päivää pidä juhlaa Herralle sinun Jumalalles, siinä paikassa jonka Herra valitseva on; sillä Herra sinun Jumalas siunaa sinua kaikissa, kuin sinä sisälle kokoat, kaikessa sinun kättes työssä; sentähden iloitse.
16. Kolmasti vuodessa pitää näkymän kaikki sinun miehenpuoles Herran sinun Jumalas edessä, siinä paikassa jonka hän valitseva on, happamattoman leivän juhlana, viikkojuhlana, ja lehtimajan juhlana: ei yhdenkään pidä näkymän tyhjin käsin Herran edessä,
17. Itsekukin kätensä lahjan jälkeen, Herran sinun Jumalas siunauksen jälkeen, jonka hän sinulle antanut on.
18. Tuomarit ja käskyläiset aseta sinulles kaikkiin sinun portteihis, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antaa sukukunnassas, tuomitsemaan kansaa oikialla tuomiolla.
19. Älä käännä oikeutta, älä muotoa katso, ja älä lahjoja ota; sillä lahjat sokaisevat toimellisten silmät ja kääntävät hurskasten asiat.
20. Etsi ahkerasti oikeutta, ettäs eläisit ja omistaisit sen maan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa.
21. Älä istuta sinulles metsistöä, jonkun kaltaista puuta Herran sinun Jumalas alttarin juureen, jonka sinä teet sinulles.

22. Älä nosta sinulles patsasta, jota Herra sinun Jumalas vihaa.

17 LUKU

1. Älä uhraa Herralle sinun Jumalalles mitään nautaa eli lammasta, jossa joku virhe taikka puutos on: sillä se on Herralle sinun Jumalalles kauhistus.
2. Jos löydetään jossakussa sinun porteistas, jotka Herra sinun Jumalas antaa sinulle, joku mies eli vaimo, joka pahaa tekee Herran sinun Jumalas silmäin edessä, rikkoen hänen liittonsa,
3. Ja menee palvelemaan vieraita jumalia, ja kumartaa niitä, aurinkoa, kuuta tahi jotakuta taivaan joukosta, jota en minä käskenyt ole,
4. Ja se sanotaan sinulle, ja sinä kuulet sen, niin tiedustele visusti, ja koskas löydät totiseksi todeksi, että senkaltainen kauhistus Israelissa tehty on;
5. Niin vie se mies tahi vaimo ulos joka senkaltaisen pahuuden on tehnyt, sinun portteihis, ja kivitä hänet kuoliaaksi.
6. Kahden eli kolmen suun todistuksesta pitää sen kuoleman, joka kuoleman on ansainnut; mutta yhden suun todistuksesta ei pidä hänen kuoleman.
7. Todistajain käsi pitää ensin oleman hänen päällensä tappamaan häntä ja sitte kaiken kansan käsi: sinun pitää eroittaman pahan sinun seastas.
8. Jos joku asia tuomiossa näkyy sinulle pimiäksi, veren ja veren välillä, asian ja asian välillä, vahingon ja vahingon välillä, ja kuin eripuraiset asiat ovat sinun porteissas, niin nouse ja mene siihen paikkaan jonka Herra sinun Jumalas valitseva on,
9. Ja tule pappein, Leviläisten ja tuomarin tykö, jotka siihen aikaan ovat, ja kysy heiltä: he sanovat sinulle tuomion sanan,
10. Ja tee sen sanan jälkeen, jonka he sinulle julistavat, siinä paikassa minkä Herra valitseva on, ja ota vaari, ettäs teet kaikki mitä he sinulle opettavat.
11. Sen lain jälkeen jonka he opettavat sinulle, ja sen tuomion jälkeen jonka he sanovat sinun etees, pitää sinun tekemän, niin ettes siitä sanasta, kuin he sanovat sinulle, vilpistele et oikialle etkä vasemmalle.
12. Ja jos joku olis ollut ylpiä, niin ettei hän ole kuuliainen papille, joka siellä Herran sinun Jumalas palvelusta tekemässä seisoo, eli tuomarille, hänen pitää kuoleman: ja ota sinä paha Israelista pois,
13. Että kaikki kansa sen kuulevat ja pelkäävät, ja ei enää ylpiästi tee.
14. Koska tulet siihen maahan, kuin Herra sinun Jumalas sinulle antaa, omistaakses sitä ja asuakses siinä,

ja sanot: minä asetan kuninkaan minulleni, niinkuin kaikki kansat jotka minun ympärilläni ovat;
15. Niin aseta se kuninkaaksi sinulles, jonka Herra sinun Jumalas valitsee. Aseta veljistäs kuningas sinulles: et sinä saa muukalaista asettaa sinulles, joka ei sinun veljes ole,
16. Ainoastaan ettei hän pidä monta hevosta, ja vie kansaa jälleen Egyptiin niiden monien hevosten tähden, ja että Herra teille sanoi: ettette enää tätä tietä tule.
17. Ei hänen myös pidä ottaman itsellensä monta emäntää, ettei hänen sydämensä kääntyisi pois, ja ei hänen pidä myös itsellensä aivan paljo hopiaa ja kultaa kokooman.
18. Ja kuin hän istuu valtakuntansa istuimella, niin ottakaan tämän lain papeilta Leviläisiltä, ja antakaan kirjoittaa toisen kappaleen siihen kirjaan.
19. Se olkoon hänen tykönänsä, ja lukekaan sitä kaiken elinaikansa, että hän oppis pelkäämään Herraa Jumalaansa, ja pitämään kaiken tämän lain sanat ja nämät säädyt, ja että hän tekis niiden jälkeen.
20. Niin ettei hän korottaisi sydäntänsä veljeinsä ylitse, eikä myös käskyistä vilpistelisi, oikialle eikä vasemmalle puolelle, että hän päivänsä pitentäisi valtakunnassansa, hän ja hänen poikansa Israelissa.

18 LUKU

1. Papilla, Leviläisillä ja kaikella Levin sukukunnalla ei pidä osaa eli perintöä Israelissa oleman. Herran uhria ja hänen perintöänsä pitää heidän syömän.
2. Sentähden ei pidä hänellä perimistä oleman veljeinsä keskellä; sillä Herra on hänen perimisensä, niinkuin hän on hänelle sanonut.
3. Ja tämä on pappein oikeus kansalta ja niiltä, jotka uhraavat härjän tahi lampaan: Papille annettakaan lapa, leukaluut ja sisällykset,
4. Ja uutisen jyvistäs, viinastas, öljystäs, ja liemenet lampaistas pitää sinun antaman hänelle.
5. Sillä Herra sinun Jumalas on hänen valinnut kaikista sinun sukukunnistas, seisomaan ja palvelemaan Herran nimeen, hän ja hänen poikansa jokapäivä.
6. Koska Leviläinen tulee jostakusta sinun portistas, koko Israelista, kussa hän vieras on, ja hän tulee kaikesta sielunsa himosta siihen paikkaan, jonka Herra valinnut on;
7. Niin palvelkaan hän Herran Jumalansa nimeen, niinkuin kaikki muutkin Leviläiset hänen veljensä, jotka siellä seisovat Herran edessä.
8. Ja heidän pitää yhden verran osaa saaman syödäksensä, paitsi sitä mitä hänellä on vanhempainsa myydystä hyvyydestä.

9. Koskas tulet siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niin älä opi tekemään sen kansan kauhistusten jälkeen.
10. Ei yksikään pidä sinun seassas löyttämän, joka poikansa eli tyttärensä käyttää tulessa, eli joka on ennustaja, päivän valitsija, tietäjä, tahi velho,
11. Tahi lumooja, tahi noita, tahi merkkein tulkitsija, tahi joka kuolleita kysyy.
12. Sillä joka senkaltaisia tekee, on Herralle kauhistus, ja senkaltaisten kauhistusten tähden ajaa Herra sinun Jumalas heidät ulos sinun edestäs.
13. Sinun pitää oleman vakaa Herran sinun Jumalas edessä.
14. Sillä nämät kansat, joiden maan sinä omistat, kuulevat päivän valitsioita ja ennustajia: mutta sinulle ei ole niin Herra sinun Jumalas sallinut.
15. Vaan Prophetan sinun seastas, sinun veljistäs, minun kaltaiseni, herättää sinulle Herra sinun Jumalas: häntä kuulkaat.
16. Kaiken se jälkeen kuin sinä anoit Herralta sinun Jumalaltas Horebissa kokouksen päivänä, sanoen: en minä voi enää kuulla Herran minun Jumalani ääntä, enkä silleen voi suurta tulta nähdä, etten minä kuolisi,
17. Ja Herra sanoi minulle: he ovat oikein puhuneet,
18. Minä herätän heille Prophetan heidän veljistänsä niinkuin sinä olet, ja minä panen minun sanani hänen suuhunsa: hän puhuu heille kaikkia mitä minä hänelle käsken.
19. Ja tapahtuu, että joka ei minun sanaani kuule, jonka hän minun nimeeni puhuu, häneltä minä sen vaadin.
20. Mutta jos joku propheta ylpeydestä puhuu minun nimeeni sitä mitä en minä hänen käskenyt puhua, ja se joka puhuu muiden jumalain nimeen, sen prophetan pitää kuoleman.
21. Jos sanot sydämessäs: kuinka me tiedämme, mitä sanoja ei Herra ole puhunut?
22. Kuin propheta puhuu Herran nimeen, ja ei siitä mitään ole, eikä niin tapahdu, niin ne ovat ne sanat, joita ei Herra ole puhunut: se propheta on sen puhunut ylpeydestänsä, älä pelkää häntä.

19 LUKU

1. Kuin Herra sinun Jumalas on hävittänyt pakanat, joiden maan Herra sinun Jumalas sinulle antaa, niitä omistaakses ja asuakses heidän kaupungeissansa ja huoneissansa,
2. Niin eroita sinulles kolme kaupunkia sen maan keskellä, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinun omistaakses,

3. Ja valmista sinulles tie, ja jaa maas rajat, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa perinnöksi, kolmeen osaan, sen paeta, joka miesvahinkoon tullut on.
4. Ja se olkaan miehentappajan meno, joka sinne paeta ja elää saa: joka tappaa lähimmäisensä tietämätä, ja ei ennen vihannut häntä,
5. Vaan niinkuin joku menis metsään lähimmäisensä kanssa puita hakkaamaan, ja nostais käsin kirveensä hakkaamaan puuta maahan, ja kirves lähtis varresta, ja osais loukata lähimmäisensä niin että hän siitä kuolis: sen pitää yhteen näistä kaupungeista pakeneman ja saaman elää,
6. Ettei verenkostaja ajaisi miehentappajaa niinkauvan kuin hänen sydämensä on katkera, ja saavuttaisi häntä että matka pitkä on, ja löis hänen kuoliaaksi, vaikka ei hän kuoleman syytä ole tehnyt; sillä ei hän ennen vihannut häntä.
7. Sentähden käsken minä sinua, sanoen: eroita sinulles kolme kaupunkia.
8. Ja jos Herra sinun Jumalas sinun maas rajat levittää, niinkuin hän vannoi isilles, ja antaa sinulle kaiken sen maan, jonka hän lupasi isilles antaa,
9. Jos muutoin pidät kaikki nämät käskyt, ja teet sen jälkeen kuin minä sinulle tänäpänä käsken, ettäs rakastat Herraa sinun Jumalaas ja vaellat hänen teissänsä kaikkena elinaikanas: niin lisää vielä kolme kaupunkia näihin kolmeen,
10. Ettei viatointa verta vuodatettaisi sinun maassas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa perinnöksi, ja veren vika tulisi sinun päälles.
11. Mutta jos joku vihaa lähimmäistänsä ja väijyy häntä ja karkaa hänen päällensä ja tappaa hänen, ja se pakenee yhteen niistä kaupungeista;
12. Niin vanhimmat hänen kaupungistansa lähettäkään sinne sanan, ja tuokaan hänen sieltä, ja antakaan hänen verenkostajan käsiin, että hän kuolis.
13. Ei sinun silmäs pidä armaitseman häntä, ja sinun pitää ottaman pois viattoman veren Israelista, ettäs menestyisit.
14. Ei sinun pidä siirtämän lähimmäises rajaa, jonka entiset panneet ovat sinun perintöös, kuin sinä perit siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa omistaakses.
15. Ei pidä todistajan yksinänsä astuman edes ketäkään vastaan, jostakusta pahasta teosta ja synnistä, mikä ikänä paha teko se olis joka tehdään; mutta kahden eli kolmen todistajan suussa ovat kaikki asiat vahvat.
16. Jos väärä todistaja tulee ja todistaa jotakuta vastaan ja soimaa hänelle jotain syntiä,
17. Niin molemmat ne miehet, jotka riitelevät, seisokaan Herran edessä, pappein ja tuomarein edessä,

jotka siihen aikaan ovat,
18. Ja tuomarit visusti tutkistelkaan sitä, ja katso, jos todistaja on väärä todistaja, ja todistaa väärin veljeänsä vastaan;
19. Niin tehkäät hänelle niinkuin hän aikoi tehdä veljellensä, ettäs erottaisit pahan sinustas,
20. Ja muut sen kuulisivat ja pelkäisivät, ja ei tekisi enää senkaltaista pahaa teidän seassanne.
21. Sinun silmäs ei pidä säästämän häntä: henki hengestä, silmä silmästä, hammas hampaasta, käsi kädestä, jalka jalasta.

20 LUKU

1. Koskas menet sotaan vihollisias vastaan, ja näet hevoset ja vaunut, ja kansan joka on suurempi sinua, niin älä pelkää heitä; sillä Herra sinun Jumalas, joka sinun johdatti ulos Egyptin maalta, on sinun kanssas.
2. Ja kuin te lähestytte sotaa, niin astukaan pappi edes ja puhukaan kansalle,
3. Ja sanokaan heille: kuule Israel, te menette tänäpänä sotaan vihollisianne vastaan: älkään sydämenne pehmetkö, älkäät peljätkö, älkäät vavisko, älkäät myös hämmästykö heidän edessänsä.
4. Sillä Herra teidän Jumalanne käy kanssanne, sotimaan edestänne vihollisianne vastaan, ja auttaa teitä.
5. Vaan sodan päämiehet puhutelkaan kansaa ja sanokaan: joka uuden huoneen on rakentanut, ja ei siinä vielä ruvennut asumaan, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja joku toinen omistais sen.
6. Ja se joka istutti viinamäen, ja ei vielä sitä tehnyt yhteiseksi, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa ja toinen tekis sen yhteiseksi.
7. Jos joku on hänellensä vaimon kihlannut, ja ei ottanut häntä tykönsä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän kuolisi sodassa, ja toinen nais häntä.
8. Ja sodan päämiehet vielä puhukaan kansalle ja sanokaan: joka pelkuri on ja vapisevaisella sydämellä, hän menkään pois ja palatkaan kotiansa, ettei hän saattaisi veljeinsä sydämiä pelkuriksi, niinkuin hänen sydämensä on.
9. Ja sittekuin sodan päämiehet lopettaneet ovat kansalle puheensa, niin he asettakaan sotajoukon ylimmäiset ensimäiseksi kansan sekaan.
10. Kuin mene jonkun kaupungin eteen, sotimaan sitä vastaan, niin taritse heille rauhaa.
11. Ja jos he sinua rauhallisesti vastaavat ja avaavat etees, niin olkaan kaikki kansa joka siinä on, sinulle verollinen ja palvelkaan sinua.

12. Vaan jos ei he tee rauhaa sinun kanssas, vaan sotivat sinua vastaan, niin ahdista heitä.
13. Ja kuin Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun käsiis, niin lyö kuoliaaksi kaikki miehenpuoli miekan terällä.
14. Mutta vaimot, lapset ja eläimet, ja kaikki ne jotka kaupungissa ovat, ja kaikki saalis ota itselles, ja syö vihollistes saalista, kuin Herra sinun Jumalas antaa sinulle.
15. Ja tee niin jokaiselle kaupungille, joka sinusta aivan kaukana on, ja ei ole näiden kansain kaupunkia.
16. Mutta näiden kansain kaupungeissa, jotka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa, älä jätä elämään yhtäkään henkeä;
17. Vaan hukuta ne peräti: nimittäin Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset, niinkuin Herran sinun Jumalas sinulle on käskenyt,
18. Ettei he opettaisi teitä tekemään kaikkia niitä kauhistuksia, joita he tekivät jumalillensa, ettette myös tekisi syntiä Herraa teidän Jumalaanne vastaan.
19. Jos sinä kauvan olet jonkun kaupungin edessä, jota vastaan sinä sodit omistaakses sitä, niin älä hävitä sen puita, älä myös kirveellä raiskaa niitä; sillä sinä saat niistä syödä, sentähden älä hakkaa niitä maahan; sillä ihmisellä on metsäpuitakin, tulemaan varustukseksi sinun etees.
20. Vaan ne puut, joista tiedät, ettei ne ole syötäviä, hävitä ja hakkaa maahan, ja rakenna varustus kaupunkia vastaan, jonka kanssa sinä sodit, siksi kuin sinä voitat sen.

21 LUKU

1. Jos joku tapettu löydetään siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinun omakses antaa, ja se makaa kedolla, ja tietämätöintä on, kuka hänen tappoi;
2. Niin käykään ulos vanhimpas ja tuomaris, ja mitatkaan sen tapetun tyköä kaupunkeihin, jotka tapetun ympärillä ovat.
3. Joka kaupunki tapettua lähin on, sen vanhimmat ottakaan nuoren lehmän karjasta, jolla ei ole työtä tehty ja joka ei ikeen alla ole ollut,
4. Ja kaupungin vanhimmat taluttakaan nuoren lehmän kovaan laaksoon, jota ei kynnetä eikä kylvetä, ja leikatkaan lehmän kaulan siinä laaksossa.
5. Niin pitää papit, Levin pojat käymän edes; sillä Herra sinun Jumalas on heidät valinnut palvelemaan itseänsä, ja Herran nimeä ylistämään: ja heidän suunsa jälkeen pitää kaikki riidat ja kaikki vahingot selitettämän.

6. Ja kaikki vanhimmat siitä kaupungista, joka tapettua lähinnä on, peskään kätensä nuoren lehmän päällä, jonka kaula laaksossa leikattiin,
7. Ja he vastatkaan ja sanokaan: ei meidän kätemme tätä verta vuodattaneet, eikä meidän silmämme sitä nähneet.
8. Ole armollinen kansalles Israelille, jonka sinä Herra pelastit, ja älä tätä viatointa verta anna tulla kansas Israelin päälle; ja niin he ovat sovitetut siitä verestä.
9. Ja niin sinä eroitat työöäs viattoman veren, ettäs teet sen mikä oikia on Herran silmän edessä.
10. Kuin menet sotaan vihollisias vastaan, ja Herra sinun Jumalas antaa heidät sinun käsiis, ja sinä viet heitä vankina pois.
11. Ja näet vankein seassa kauniin vaimon, ja himoitset häntä ottaa emännäkses:
12. Niin vie häntä huoneeses ja anna hänen keritä hiuksensa ja leikata kyntensä,
13. Ja riisua vaatteensa, joissa hän vangittiin, ja anna hänen istua huoneessas, ja itkeä kuukauden isänsä ja äitiänsä: mene sitte hänen tykönsä ja ole hänen miehensä, ja hän olkoon sinun emäntäs.
14. Ja jos tapahtuu, ettei hän sinulle kelpaa, niin anna hänen mennä kuhunka hän tahtoo, ja älä suinkaan myy häntä rahaan: älä myös pyydä itselles jotakin voittoa hänen kauttansa; sillä sinä alensit hänen.
15. Jos jollakin miehellä on kaksi emäntää, yksi, jota hän rakastaa, ja toinen, jota hän vihaa, ja ne synnyttävät hänelle lapsia, sekä se jota hän rakastaa, että se jota hän vihaa, niin että esikoinen on sen, jota hän vihaa;
16. Ja aika tulee, että hän lastensa välillä perimisen jakaa, niin ei hän taida tehdä rakkaamman poikaa esikoiseksensa vihattavan esikoisen edestä;
17. Vaan hänen pitää tunteman vihattavan pojan esikoiseksensa, niin että hän antaa hänelle kaksinkertaisesti kaikista niistä, mitä häneltä löydetään; sillä se on hänen ensimäinen voimansa, ja hänelle tulee esikoisen oikeus.
18. Jos jollakin on itsevaltainen ja kovakorvainen poika, joka ei kuule isänsä ja äitinsä ääntä, ja kuin he kurittavat häntä, ei heitä tottele;
19. Niin pitää hänen isänsä ja äitinsä hänen ottaman kiinni, ja viemän kaupunkinsa vanhimpain ja portin eteen,
20. Ja sanokaan kaupunkinsa vanhimmille: tämä meidän poikamme on itsevaltainen ja kovakorvainen, ei tottele meidän ääntämme, ja on syömäri ja juomari;
21. Niin pitää kaiken kaupungin kansan hänen kuoliaaksi kivittämän: ja niin sinä eroitat pahan sinustas, että koko Israel sen kuulis ja pelkäis.

22. Jos joku on tehnyt jonkun synnin, joka kuoleman on ansainnut, ja hirsipuussa kuoletetaan,
23. Niin ei pidä hänen ruumiinsa yötä puussa pidettämän, mutta haudatkaat häntä kohta sinä päivänä; sillä se on kirottu Jumalalta, joka hirtetty on, ettet sinä saastuttaisi sinun maatas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle perimiseksi antaa.

22 LUKU

1. Kuin näet veljes härjän taikka lampaan eksyneen, niin ei sinun pidä kääntämän itsiäs pois, vaan viemän se kaiketikin jälleen sinun veljelles.
2. Jollei veljes ole sinua läsnä etkä häntä tunne, niin ota se huoneeses, ja olkoon se tykönäs, siihenasti kuin veljes etsii sitä, ja niin anna se hänelle jällensä.
3. Niin tee myös hänen aasinsa kanssa, hänen vaatteensa ja kaikkinaisen kadonneen kanssa, mikä veljeltäs kadonnut on, ja sinä sen löysit: ei sinun pidä itsiäs siitä pois kääntämän.
4. Jos näet veljes aasin eli härjän langenneena tiellä, älä käänny pois niistä; vaan sinun pitää joudukkaasti auttaman niitä ylös hänen kanssansa.
5. Vaimon ei pidä miehen asetta kantaman, eikä myös miehen pukeman yllensä vaimon vaatteita; sillä jokainen, joka sen tekee, on Herralle sinun Jumalalles kauhistus.
6. Ja jos löydät linnun pesän tiellä puusta tahi maasta, jossa on pojat tahi munat, ja emä istuu poikansa eli munain päällä, niin älä ota emää poikinensa;
7. Mutta päästä kaiketikin emä pois, ja ota pojat sinulles, ettäs menestyisit ja kauvan eläisit.
8. Kuin rakennat uutta huonetta, niin tee käsipuut kattos ympäri, ettes veren vikaa saattaisi huoneeses, jos joku sieltä putois.
9. Älä kylvä viinamäkeäs moninaisilla siemenillä, ettes saastuttaisi sekä siemenes kokousta, jonka kylvänyt olet, ja myös viinamäen tuloa.
10. Älä ynnä härjällä ja aasilla kynnä.
11. Älä pue sitä vaatetta ylles, joka villaisesta ja liinaisesta yhdessä kudottu on.
12. Tee sinulles rihmoja vaattees neljään kulmaan, jollas puetetaan.
13. Jos joku mies on nainut emännän, ja on mennyt hänen tykönsä, ja rupee vihaamaan häntä,
14. Ja soimaa häntä johonkuhun häpiään vikapääksi, ja saattaa hänestä pahan sanoman, sanoen: minä otin tämän emännäkseni, ja menin hänen tykönsä, ja löysin, ettei hän ollut neitsyt;
15. Niin ottakaan vaimon isä ja äiti hänen, ja tuokaan vaimon neitsyyden merkit edes, ja näyttäkään

vanhimmille, jotka kaupungin portissa istuvat,
16. Ja vaimon isä sanokaan vanhimmille: minä annoin tälle miehelle minun tyttäreni emännäksi, ja nyt hän vihaa häntä.
17. Ja katso, hän soimaa häntä häpiällisiin asioihin vikapääksi, ja sanoo: en minä löytänyt sinun tytärtäs neitseeksi. Ja katso, tämä on minun tyttäreni neitsyyden merkki. Ja heidän pitää levittämän vaatteen kaupungin vanhimpain eteen;
18. Niin kaupungin vanhimmat ottakaan sen miehen, ja rangaiskaan häntä.
19. Ja sakoittakaan hänen sataan hopiasikliin ja antakaan ne nuoren vaimon isälle, että hän häpäisi neitseen Israelissa, ja hänen pitää pitämän hänen emäntänänsä, eikä saa häntä hyljätä kaikkena elinaikanansa.
20. Ja jos se tosi on, ettei vaimo löydetty neitseeksi;
21. Niin vietäkään vaimo isänsä huoneen ovelle, ja kaupungin kansa kivittäkään hänen kuoliaaksi, että hän teki tyhmyyden Israelissa, ja että hän salavuoteudessa makasi isänsä huoneessa: ja niin sinä otat pahan pois tyköäs.
22. Jos joku löydetään maanneeksi vaimon tykönä, jolla aviomies on, niin pitää molempain kuoleman, sekä miehen, että vaimon, jonka tykönä hän makasi; ja niin pahuus otetaan pois Israelista.
23. Jos joku piika on mieheltä kihlattu, ja joku häneen ryhtyy kaupungissa, ja makaa hänen;
24. Niin pitää ne molemmat vietämän kaupungin porttiin, ja molemmat kivitettämän kuoliaaksi, piika, ettei hän huutanut, sillä hän oli kaupungissa, mies, että hän lähimmäisensä vaimon häpäisi; ja niin sinä eroitat pahan tyköäs.
25. Jos joku löytää kihlatun piian kedolla, ryövää ja makaa hänen, niin mies pitää yksin tapettaman, joka makasi hänen;
26. Vaan piialle ei sinun pidä mitään tekemän; sillä ei piika yhtään kuoleman syntiä tehnyt, vaan niinkuin joku karkais lähimmäistänsä vastaan, ja löis hänen kuoliaaksi, niin on myös tämä asia.
27. Sillä hän löysi hänen kedolla: se kihlattu piika huusi, mutta ei ollut hänellä auttajaa.
28. Jos joku löytää neitseen, joka ei ole kihlattu, ja ottaa hänen kiinni, ja makaa hänen, ja he löydetään;
29. Niin se joka hänen makasi, antakaan piian isälle viisikymmentä hopiasikliä, ja ottakaan piian emännäksensä, että hän on alentanut hänen: ei hän saa hyljätä häntä kaikkena elinaikanansa.
30. Ei yhdenkään pidä ottaman isänsä emäntää, eikä myös paljastaman isänsä peitettä.

23 LUKU

1. Ei kuohitun ja raajarikon pidä tuleman Herran seurakuntaan.
2. Eikä pidä myös äpärän tuleman Herran seurakuntaan, eipä vielä kymmenenteen polveenkaan asti pidä jonkun heistä Herran seurakuntaan tuleman.
3. Ammonilaiset ja Moabilaiset ei pidä tuleman Herran seurakuntaan, ei kymmenenteenkään polveen asti, ja ei ikänä tuleman Herran seurakuntaan,
4. Sentähden ettei he kohdanneet teitä tiellä leivällä ja vedellä, kuin te läksitte Egyptistä, ja että he palkkasivat teitä vastaan Bileamin Beorin pojan Mesopotamian Petorista, kiroomaan sinua.
5. Mutta Herra sinun Jumalas ei kuullut Bileamia, vaan Herra sinun Jumalas muutti sinulle kirouksen siunaukseksi; sillä Herra sinun Jumalas rakasti sinua.
6. Älä toivota heille rauhaa eli jotakin hyvää, kaikkena elinaikanas ijankaikkisesti.
7. Edomilaista älä kauhistu; sillä hän on sinun veljes. Älä myös Egyptiläistä kauhistu; sillä sinä olit muukalainen hänen maassansa.
8. Ne lapset, jotka heistä syntyvät kolmannessa polvessa, tulkaan Herran seurakuntaan.
9. Kuin lähdet leiristäs vihollisias vastaan, kavahda itsiäs kaikkinaisesta pahuudesta.
10. Jos joku on teidän seassanne, joka ei ole puhdas, että hänelle yöllä jotakin tapahtunut on; hänen pitää menemän pois leiristä, ja ei leiriin sisälle tuleman.
11. Ja hänen pitää ehtoona itsensä vedellä pesemän, ja sittekuin aurinko laskenut on, palatkaan leiriin.
12. Ulkona leiristä olkoon sinulla paikka, johonkas menet tarpeilles.
13. Ja sinulla pitää oleman vähä kalikka vyölläs, ja kuin menet tarpeilles, kaiva sillä, ja istuttuas, peitä saastaisuutes.
14. Sillä Herra sinun Jumalas vaeltaa sinun leiris lävitse pelastamaan sinua ja antamaan sinun vihollises sinun etees, sentähden pitää sinun leiris pyhä oleman, ettei häpiää näkyisi sinun seassas ja hän kääntäis itsensä sinusta pois.
15. Älä isännän haltuun anna orjaa, joka häneltä sinun tykös karannut on.
16. Hän olkaan sinun tykönäs, sinun keskelläs siinä paikassa, joka hänelle kelpaa, jossakussa sinun portissas, itsellensä hyväksi, älä sorra häntä.
17. Ei pidä yhtäkään porttoa oleman Israelin lasten tytärten seassa, eikä yhtään huorintekiää Israelin poikain seassa.
18. Älä kanna porton palkkaa eikä koiran hintaa Herran sinun Jumalas huoneesen, jonkun lupauksen edestä; sillä ne molemmat ovat Herralle sinun Jumalalles kauhistus.
19. Älä korkoa ota veljeltäs rahasta, syötävästä tahi muusta, josta korko otetaan.

20. Muukalaiselta ota korko, mutta älä veljeltäs, että Herra sinun Jumalas siunais sinua kaikessa aivoituksessas siinä maassa, johonkas tulet omistamaan sitä.
21. Kuin Herralle sinun Jumalalles lupauksen lupaat, niin älä viivytä maksaa sitä; sillä Herra sinun Jumalas on sen totisesti vaativa sinulta, ja se on sinulle synti.
22. Vaan jollet sinä lupaa, niin ei ole sinulla syntiä.
23. Pidä se, mikä sinun huulistas on käynyt ulos, ja tee, niinkuin sinä Herralle sinun Jumalalles hyvällä ehdolla luvannut olet sitä, minkä sinä suullas puhunut olet.
24. Kuin menet lähimmäises viinamäkeen, niin sinä saat syödä viinamarjoja himos jälkeen, ettäs ravitaan; mutta älä pane mitäkään astiaas.
25. Koskas menet lähimmäises laihoon, niin sinä saat katkoa tähkäpäitä kädelläs, mutta älä sirpillä lähimmäises laihoa niitä.

24 LUKU

1. Jos joku ottaa vaimon avioksensa, ja tapahtuu, ettei hän sitte löydä armoa hänen silmäinsä edessä, että on löytänyt jonkun häpiän hänessä; niin kirjoittaa hän hänelle erokirjan, ja antaa sen hänen käteensä, ja antaa hänen mennä huoneestansa pois.
2. Kuin se hänen huoneestansa lähtenyt on, menee pois ja tulee jonkun toisen miehen emännäksi,
3. Ja taas toinen mies rupee häntä vihaamaan, ja kirjoittaa hänelle erokirjan, ja antaa hänen käteensä ja laskee hänen huoneestansa pois: eli jos toinen mies, joka hänen emännäksensä otti, kuolee:
4. Niin hänen ensimäinen miehensä, joka hänen antoi mennä pois, ei pidä häntä ottaman jälleen emännäksensä, sittekuin hän tuli saastaiseksi; sillä se on kauhistus Herran edessä, ettes maata saastuttaisi, jonka Herra sinun Jumalas antaa sinulle perimiseksi.
5. Jos joku on äsken emännän nainut, ei sen pidä menemän sotaan, eikä pidä hänen päällensä mitään rasitusta pantaman; vaan olkaan vapaana huoneessansa ajastajan päivät, että hän sais iloita emäntänsä kanssa, jonka hän nainut on.
6. Ei pidä molempia myllynkiviä, eli päällyskiveäkään keltään pantiksi otettaman; sillä se olis ottaa hengen pantiksi.
7. Jos joku löydetään, joka sielun varastaa veljistänsä, Israelin lapsista, ja etsii sillä voittoa taikka myy hänen, sen varkaan pitää kuoleman, ettäs eroittaisit pahan sinustas.
8. Karta spitalitautia, ettäs visusti teet ja pidät kaikki, mitä Leviläiset ja papit opettavat sinulle: niinkuin

minä heille käskin, ne pitäkäät ja niiden jälkeen tehkäät.
9. Muista, mitä Herra sinun Jumalas teki MirJamille, tiellä, kuin te Egyptistä läksitte.
10. Ja kuin jotain lainaat lähimmäiselles, älä mene hänen huoneesensa panttia ottamaan,
11. Vaan seiso ulkona, ja se, jolle lainasit, kantakaan itse pantin sinulle ulos.
12. Vaan jos hän köyhä on, älä mene levätä hänen pantillansa,
13. Vaan anna hänen panttinsa kaiketikin jälleen ennen auringon laskemata, että hän makais vaatteissansa ja siunais sinua: ja se luetaan sinulle vanhurskaudeksi Herran sinun Jumalas edessä.
14. Älä tee vääryyttä köyhälle ja tarvitsevalle päivämiehelle, joko hän olis sinun veljistäs, eli muukalaisista, joka on sinun maallas sinun porteissas.
15. Vaan maksa hänelle hänen palkkansa sinä päivänä, ennen auringon laskemata; sillä hän on hätäytynyt ja siitä hän elää, ettei hän huutaisi Herran tykö sinun tähtes, ja se luettaisiin sinulle synniksi.
16. Ei pidä isäin kuoleman lasten tähden, eikä myös lasten isäinsä tähden; mutta kunkin pitää kuoleman oman syntinsä tähden.
17. Älä käännä muukalaisen eli orvon oikeutta, älä myös leskeltä ota vaatteita pantiksi;
18. Vaan muista, että sinäkin olit orja Egyptissä, ja Herra sinun Jumalas sieltä sinun johdatti; sentähden minä sinua käsken, ettäs nämät tekisit.
19. Kuin pellostas elon leikkaat, ja lyhde sinulta sinne unohtuu, älä palaja sitä ottamaan, vaan olkoon se muukalaisen, orvon ja lesken oma, että Herra sinun Jumalas siunaisi sinua kaikissa sinun kättes töissä.
20. Kuin olet poiminut öljypuus hedelmät, niin älä vastuudesta sitä varista; vaan sen pitää muukalaisen, orvon ja lesken oman oleman.
21. Kuin viinamäkes korjannut olet, älä vastuudesta jääneitä hae; vaan ne pitää muukalaisen, orvon ja lesken omat oleman.
22. Ja muista, että sinä olet orja ollut Egyptin maalla, sentähden käsken minä sinua näitä tekemään.

25 LUKU

1. Jos riita on miesten välillä, niin tulkaan ne oikeuden eteen, ja tuomittakaan niiden välillä: ja tuomittakaan hurskas hurskaaksi, ja jumalatoin jumalattomaksi.
2. Ja jos jumalatoin on ansainnut haavoja, niin käskekään tuomari hänen langeta maahan, ja antakaan nähtensä lyödä häntä, senjälkeen kuin hänen pahatekonsa on, luvun jälkeen.
3. Neljäkymmentä kertaa pitää häntä lyötämän, ja ei enempää, ettei häntä ylönpalttisesti lyötäisi, ja sinun

veljes tulis huonoksi sinun silmäis edessä.
4. Ei sinun pidä riihtä tappavan härjän suuta sitoman kiinni.
5. Koska veljekset asuvat ynnä, ja yksi heistä kuolee pojatoinna, niin ei pidä kuolleen veljen vaimon ottaman muukalaista miestä toisesta suvusta; mutta hänen miehensä veli menkään hänen tykönsä, ja ottakaan veljensä siassa häntä avioksensa.
6. Ja ensimäinen poika, jonka hän synnyttää, pitää nimitettämän kuolleen veljen nimeltä, ettei hänen nimensä peräti hävitettäisi Israelista.
7. Jos ei mies tahdo ottaa veljensä vaimoa, niin menkään hänen veljensä vaimo porttiin vanhimpain eteen, ja sanokaan: ei kytyni tahdo herättää veljellensä nimeä Israelissa ja ei tahdo minua kytylain jälkeen naida.
8. Niin kaupungin vanhimmat antakaan hänen kutsuttaa edes, ja puhukaan hänen kanssansa. Ja jos hän seisoo ja sanoo: en minä tahdo ottaa häntä;
9. Niin hänen natonsa astukaan hänen tykönsä vanhimpain nähden, ja riisukaan kengän hänen jalastansa, ja sylkekään hänen kasvoillensa, ja vastatkaan häntä sanoen: näin jokaiselle pitää tehtämän, joka ei veljensä huonetta rakenna,
10. Ja hänen nimensä kutsuttakaan Israelissa paljasjalan huoneeksi.
11. Jos kaksi miestä keskenänsä tappelevat ja toisen vaimo tulee pelastamaan miestänsä sen kädestä joka häntä lyö, ja kurottaa kätensä ja tarttuu hänen häpyynsä;
12. Niin hakkaa hänen kätensä poikki; sinun silmäs ei pidä säästämän häntä.
13. Älä pidä kahtalaista vaakaa säkissäs, suurempaa ja vähempää.
14. Eikä myös pidä huoneessas oleman kahtalainen mitta, suurempi ja vähempi.
15. Mutta sinulla pitää oleman täysi ja oikia vaaka, ja täysi ja oikia mitta, ettäs olisit pitkäijällinen siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa.
16. Sillä jokainen, joka näitä tekee, on Herralle sinun Jumalalles kauhistus: kaikki jotka vääryyttä tekevät.
17. Muista mitä Amalekilaiset tekivät sinua vastaan tiellä, kuin Egyptistä läksit:
18. Kuinka he kohtasivat sinua tiellä, ja löivät sinun jälkimäises, kaikki ne jotka heikommat olivat ja jälinnä kävivät, koskas väsyksissä ja hervotoin olit, ja ei he Jumalaa peljänneet.
19. Ja pitää tapahtuman, kuin Herra sinun Jumalas antaa sinun saada levon kaikilta vihamiehiltäs, jotka ympärilläs ovat siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas antaa perinnöksi sinulle, ettäs sen omistat, ja sinun pitää peräti hävittämän Amalekilaisten muiston taivaan alta. Älä sitä unohda.

26 LUKU

1. Kuin tulet siihen maahan jonka Herra sinun Jumalas sinulle perinnöksi antaa, ja sinä sen omistat, ja asut siinä,
2. Niin ota kaikkinaisista sinun maas kasvuista ensimäiset hedelmät, jotka maasta kasvavat, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, pane ne koriin, ja mene siihen siaan, jonka Herra sinun Jumalas valitsee nimensä asumasiaksi,
3. Ja mene papin tykö, joka siihen aikaan on, ja sano hänelle: minä tunnustan tänäpänä Herran sinun Jumalas edessä, että minä olen tullut siihen maahan, jonka Herra meidän isillemme vannoi, meille antaaksensa.
4. Ja pappi ottakoon korin kädestäs ja laskekaan sen maahan, Herran sinun Jumalas alttarin eteen.
5. Niin lausu sinä, ja sano Herran sinun Jumalas edessä: minun raadollinen isäni oli Syrialainen, ja meni Egyptiin vähällä joukolla, ja oli siellä muukalainen, ja hän tuli siellä suureksi, väkeväksi ja monilukuiseksi kansaksi.
6. Mutta Egyptiläiset ahdistivat ja vaivasivat meitä, ja panivat kovan orjuuden meidän päällemme.
7. Niin me huusimme Herran meidän isäimme Jumalan tykö, ja Herra kuuli meidän äänemme, ja katsoi meidän tuskaamme, työtämme ja ahdistustamme.
8. Ja Herra vei meidät ulos Egyptistä voimallisella kädellä, ja ojennetulla käsivarrella, suurella peljästyksellä, merkeillä ja ihmeillä.
9. Ja johdatti meidät tähän paikkaan ja antoi meille tämän maan, maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.
10. Ja nyt katso, minä kannan tässä maan ensimäisiä hedelmiä, jonka sinä Herra minulle annoit. Ja niin pane ne Herran sinun Jumalas eteen, ja kumarra Herran sinun Jumalas edessä,
11. Ja ole iloinen kaikesta hyvyydestä, minkä Herra sinun Jumalas sinulle antoi, ja sinun huoneelles: sinä ja Leviläinen ja muukalainen, joka sinun keskelläs on.
12. Kuin olet koonnut kaikki kymmenykset sinun vuotes kasvusta kolmantena vuonna, joka on kymmenysten vuosi, niin anna Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, että he söisivät sinun porteissas ja ravittaisiin,
13. Ja sano Herran sinun Jumalas edessä: minä olen tuonut huoneestani sen, mikä pyhitetty on, ja annoin Leviläisille, muukalaisille, orvoille ja leskille, kaiken sinun käskys jälkeen jonka olet minulle käskenyt: en minä harhaillut sinun käskyistäs, enkä niitä unhottanut.
14. En minä siitä ole syönyt minun surussani, enkä ottanut siitä saastaisuudesta, en myös niistä mitään antanut kuolleille: minä olen ollut Herran minun Jumalani äänelle kuuliainen, ja tehnyt kaiken sen jälkeen, minkä sinä minulle käskenyt olet.

15. Katsahda tänne pyhästä asumasiastas taivaasta, ja siunaa sinun kansaas Israelia ja maata, jonka sinä meille antanut olet, niinkuin sinä vannoit isillemme, maata, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.
16. Tänäpänä Herra sinun Jumalas käskee sinua tekemään näiden säätyin ja oikeutten jälkeen, niin ettäs pidät ne ja teet niiden jälkeen kaikesta sydämestäs ja kaikesta sielustas.
17. Herran edessä olet sinä sen luvannut tänäpänä, että hän pitää oleman sinun Jumalas, ja sinä tahdot vaeltaa hänen teissänsä, ja pitää hänen säätynsä, käskynsä ja oikeutensa, ja olla kuuliainen hänen äänellensä.
18. Ja Herra on sinulle tänäpänä luvannut, että sinun pitää oleman hänen kansansa, niinkuin hän sinulle on puhunut, että sinun pitää kaikki hänen käskynsä pitämän.
19. Ja hän korottaa sinua kaikkein kansain ylitse, minkä hän tekee ylistykseksi, kiitokseksi ja kunniaksi, ettäs olisit Herralle sinun Jumalalles pyhä kansa, niinkuin hän sanonut on.

27 LUKU

1. Sitte Moses ja Israelin vanhimmat käskivät kansalle ja sanoivat: pitäkäät kaikki ne käskyt, jotka minä tänäpänä teille käsken.
2. Ja sinä päivänä, jona te menette Jordanin yli siihen maahan, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, pitää sinun pystyttämän suuret kivet ja sivuuman ne kalkilla.
3. Ja kirjoita niihin kaikki nämät lain sanat, kuin tulet ylitse, ettäs tulisit sille maalle, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa, sille maalle joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin Herra isäis Jumala sanoi sinulle.
4. Kuin te siis menette Jordanin yli, niin pystyttäkäät ne kivet, joista minä tänäpänä käsken, Ebalin vuorella, ja sivutkaat ne kalkilla,
5. Ja rakenna siinä Herralle sinun Jumalalles alttari kivistä, joihin ei sinun pidä rautaa satuttaman.
6. Rakenna siellä alttari Herralle sinun Jumalalles kokonaisista kivistä, ja uhraa Herralle sinun Jumalalles polttouhria sen päällä.
7. Uhraa myös kiitosuhria, ja syö siellä, ja ole iloinen Herran sinun Jumalas edessä.
8. Ja kirjoita kaikki tämän lain sanat selkiästi ja ymmärtäväisesti niihin kiviin.
9. Ja Moses ynnä pappein ja Leviläisten kanssa puhui kaikelle Israelin kansalle, sanoen: ota vaari ja kuule Israel. Tänäpänä sinä tuli Herran sinun Jumalas kansaksi,
10. Ettäs kuuliainen olisit Herran sinun Jumalas äänelle ja tekisit hänen käskyinsä ja säätyinsä jälkeen, jotka minä tänäpänä sinulle käsken.

11. Ja Moses käski kansalle sinä päivänä, ja sanoi:
12. Nämät seisokaan Gerisimin vuorella, ja siunatkaan kansaa, kuin olette käyneet Jordanin ylitse: Simeon, Levi, Juuda, Isaskar, Joseph ja BenJamin.
13. Ja nämät seisokaan Ebalin vuorella kiroomassa: Ruben, Gad, Asser, Sebulon, Dan ja Naphtali.
14. Ja Leviläiset alkakaan ja sanokaan jokaiselle Israelissa korkialla äänellä:
15. Kirottu olkoon, joka tekee kaivetun tahi valetun epäjumalan kuvan Herralle kauhistukseksi, virkamiesten käsialaisen, ja pitää sen salaa, ja kaikki kansa vastatkaan ja sanokaan: amen.
16. Kirottu olkoon, joka isänsä eli äitinsä ylönkatsoo, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
17. Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä rajan siirtää, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
18. Kirottu olkoon, joka laskee sokian eksymään tiellä, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
19. Kirottu olkoon, joka muukalaisen, orvon ja lesken oikeuden vääntää, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
20. Kirottu olkoon, joka isänsä emännän tykönä makaa, että hän paljasti isänsä peitteen, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
21. Kirottu olkoon, joka johonkuhun eläimeen ryhtyy, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
22. Kirottu olkoon, joka sisarensa makaa, joka hänen isänsä eli äitinsä tytär on, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
23. Kirottu olkoon, joka anoppinsa makaa, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
24. Kirottu olkoon, joka lähimmäisensä salaisesti lyö, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
25. Kirottu olkoon, joka lahjoja ottaa, lyödäksensä viatointa verta, ja kaikki kansa sanokaan: amen.
26. Kirottu olkoon, joka ei kaikkia näitä lain sanoja täytä, että hän niiden jälkeen tekis, ja kaikki kansa sanokaan: amen.

28 LUKU

1. Ja jos sinä olet Herran sinun Jumalas äänelle ahkerasti kuuliainen, ettäs pidät ja teet kaikki hänen käskynsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin Herra sinun Jumalas tekee sinun korkiammaksi kaikkia kansoja maan päällä.
2. Ja kaikki nämät siunaukset tulevat sinun päälles, saavuttavat sinun, ettäs Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen olit.
3. Siunattu olet sinä kaupungissa, siunattu pellolla.
4. Siunattu on ruumiis hedelmä, ja maas hedelmä, ja karjas hedelmä, eläintes hedelmä, ja lammaslaumas

hedelmät.
5. Siunattu on koris ja tähtees.
6. Siunattu olet sinä käydessäs sisälle, ja siunattu käydessäs ulos.
7. Ja Herra langettaa vihollises sinun edessäs, jotka sinua vastaan nousevat; yhtä tietä he tulevat sinua vastaan, ja seitsemää tietä pitää heidän pakeneman sinun edestäs.
8. Herra käskee siunauksen olla sinun kanssas sinun riihessäs ja kaikissa mitä sinä aiot, ja siunaa sinun siinä maassa, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antaa.
9. Herra asettaa sinun itsellensä pyhäksi kansaksi, niinkuin hän vannoi sinulle, koskas pidät Herran sinun Jumalas käskyt ja hänen teissänsä vaellat,
10. Että kaikki kansat maan päällä näkevät sinun olevan Herran nimeen nimitetyn, ja pitää sinua pelkäämän.
11. Ja Herra lahjoittaa sinun runsaasti hyvyydellä, sekä kohtus hedelmällä, karjas hedelmällä, ja maas hedelmällä, siinä maassa, jonka Herra vannoi sinun isilles, sinulle antaaksensa,
12. Herra avaa sinulle hyvän tavaransa, taivaan, antaaksensa maalles sateen ajallansa ja siunataksensa kaikki sinun käsialas; ja sinä lainaat monelle kansalle, mutta et sinä keneltäkään lainaksi ota.
13. Ja Herra asettaa sinun pääksi, eikä hännäksi: sinä olet aina ylimmäinen etkä alimmainen, koskas olet Herran sinun Jumalas käskyille kuuliainen, jotka minä tänäpänä sinun käsken pitää ja tehdä,
14. Ja et luovu niistä sanoista, jotka minä tänäpänä teille käsken, ei oikialle eikä vasemmalle puolelle, muiden jumalain jälkeen vaeltaakses ja heitä palvellakses.
15. Mutta ellet sinä kuule Herran sinun Jumalas ääntä, pitääkses ja tehdäkses kaikki hänen käskyjänsä ja säätyjänsä, jotka minä tänäpänä sinulle käsken, niin kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sattuvat sinuun.
16. Kirottu olet sinä kaupungissa, kirottu pellolla.
17. Kirottu on koris ja tähtees.
18. Kirottu on ruumiis hedelmä, maas hedelmä, karjas hedelmä, lammaslaumas hedelmä.
19. Kirottu olet sinä käydessäs sisälle, kirottu käydessäs ulos.
20. Herra lähettää sinun sekaas kirouksen, tyhmyyden ja rangaistuksen kaikissa sinun aivoituksissas, siihenasti ettäs hukut ja pian katoat pahain tekois tähden, ettäs minun hylkäsit.
21. Herra antaa ruttotaudin riippua sinussa, siihenasti että hän sinun hukuttais siitä maasta, jotas tulet omistamaan.
22. Herra lyö sinua kuivataudilla, lämpimällä taudilla, poltteella, palavuudella, kuivuudella, kuumuudella ja

keltataudilla, ja vainoo sinua, siihenasti että hän sinun kadottaa.
23. Ja sinun taivaas, joka sinun pääs päällä on, pitää niinkuin vasken oleman, ja maan, joka sinun allas on, niinkuin raudan.
24. Herra antaa maalles tomun ja tuhan sateen edestä taivaasta sinun päälles, siihenasti ettäs hukutetaan.
25. Herra lyö sinun vihollistes edessä. Yhtä tietä sinä menet heidän tykönsä, mutta seitsemän tien kautta sinä heidän edellänsä pakenet, ja sinä hajoitetaan kaikkein valtakuntain sekaan maan päällä.
26. Sinun ruumiis on ravinnoksi kaikille taivaan linnuille ja kaikille maan pedoille, ja ei kenkään heitä karkota.
27. Herra lyö sinun Egyptin paisumilla, häpiällisillä veripahkoilla, ruvilla ja syyhelmällä, niin ettes taida parantua.
28. Herra lyö sinun hourauksella, sokeudella ja sydämen tyhmyydellä,
29. Ja sinä koperoitset puolipäivänä niinkuin sokia pimiässä koperoitsee, ja et menesty teissäs, ja sinä kärsit väkivaltaa ja vääryyttä, niinkauvan kuin elät, ja ei kenkään sinua auta.
30. Vaimon sinä kihlaat, mutta toinen sen makaa; huoneen sinä rakennat, mutta et sinä saa hänessä asua; viinamäen sinä istutat, mutta et sinä saa sitä yhteiseksi tehdä.
31. Sinun härkäs teurastetaan silmäis nähden, mutta et sinä saa hänestä syödä. Aasis otetaan väkivallalla sinun nähtes, ja ei sinulle anneta sitä jälleen. Lampaas annetaan vihollisilles, ja ei kenkään sinua auta.
32. Sinun poikas ja tyttäres annetaan toiselle kansalle, niin että sinun silmäs sen näkevät, ja hiveltyvät heistä joka päivä, ja ei yhtään väkevyyttä pidä sinun käsissäs oleman.
33. Sinun maas hedelmän ja kaikki sinun työs se kansa syö, jota et tunne, ja sinun täytyy ainoastansa vääryyttä kärsiä ja sorrettuna olla koko sinun elinaikanas.
34. Ja sinä tulet mielettömäksi niistä, mitä silmäs näkevät.
35. Herra lyö sinua pahoilla paisumilla polvissas ja pohkeissas, niin ettes taida parantua jalkapöydästä niin pääs lakeen asti.
36. Herra antaa sinun ja sinun kuninkaas, jonka itselles asettanut olet, vaeltaa sen kansan tykö, jota et sinä tunne, eikä sinun isäs, ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, puita ja kiviä.
37. Ja sinun pitää tuleman kauhistukseksi, sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa, joihin Herra ajaa sinun.
38. Sinä kylvät paljo siementä peltoon, mutta tuot vähän sisälle; sillä heinäsirkat syövät sen.
39. Viinamäen sinä istutat ja ruokkoat, mutta et saa siitä juoda viinaa, et myös koota; sillä madot sen syövät.

40. Öljypuita on sinulla kaikissa sinun maas paikoissa, mutta ei sinun pidä voiteleman sinuas öljyllä; sillä öljypuus revitään ylös.
41. Poikia ja tyttäriä sinä siität, ja et kuitenkaan niitä nautitse; sillä ne viedään vangittuna pois.
42. Kaikki sinun puus ja maas hedelmän omistavat sirkat.
43. Muukalainen, joka sinun tykönäs on, ylennetään sinun ylitses, ja on alati ylinnä; mutta sinä alennetaan ja alati alinna olet.
44. Hän lainaa sinulle, mutta ei sinä voi hänelle lainata. Hän on pää, ja sinun pitää hännän oleman.
45. Ja kaikki nämät kiroukset tulevat sinun päälles ja sinua vainoovat, ja sinuun sattuvat, siihenasti ettäs hukut; ettes Herran sinun Jumalas ääntä kuullut, pitääkses hänen käskynsä ja säätynsä, jotka hän sinulle on käskenyt.
46. Sentähden ovat ne sinussa merkiksi ja ihmeiksi ja sinun siemenessäs ijankaikkisesti,
47. Ettes palvellut Herraa sinun Jumalaas iloisella ja riemuisella sydämellä, koska sinulla kaikkinaista kyllä oli.
48. Ja sinun pitää palveleman vihollisias, jotka Herra lähettää sinun päälles, nälässä ja janossa, alastomuudessa ja kaikkinaisessa puutteessa. Ja hän panee sinun kaulaas rautaisen ikeen, siihenasti että hän sinun hukuttaa.
49. Herra lähettää kansan sinun päälles taampaa maailman äärestä, niinkuin kotka lentäis, kansan, jonka puhetta et sinä ymmärrä,
50. Häpeemättömän kansan, joka ei karta vanhaa eikä armaitse nuorukaista,
51. Ja syö karjas hedelmän ja maas hedelmän, siihenasti ettäs hukut, eikä jätä sinulle mitäkään jyvistä, viinasta, öljystä, karjan eli lammasten hedelmästä, siihenasti että hän sinun kadottaa,
52. Ja ahdistaa sinua kaikissa porteissas, siihenasti että hän kukistaa maahan korkiat ja vahvat muuris, joihin sinä luotat, kaikissa maakunnissas; ja sinä ahdistetaan kaikissa porteissas, koko sinun maassas, jonka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on.
53. Sinun täytyy syödä ruumiis hedelmän, poikais ja tytärtes lihan, jotka Herra sinun Jumalas sinulle antanut on, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla sinun vihollises sinua ahdistavat.
54. Se mies, joka ennen sangen herkullisesti ja hekumassa teidän seassanne eli, ei pidä suoman veljellensä ja vaimollensa, joka on hänen sylissänsä, ja sille joka on vielä jäänyt hänen pojistansa, jääneitä tähteitänsä,
55. Annettaa jonkun niistä hänen poikainsa lihasta, jota hän syö; ettei hänellä mitäkään muuta ole kaikesta hyvyydestänsä siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistaa sinua kaikissa porteissas.
56. Vaimo teidän seassanne, joka ennen herkullisesti ja hekumassa elänyt on, niin ettei hän malttanut

jalkaansa laskea maan päälle herkun ja hekuman tähden, ei pidä suoman miehellensä, joka hänen sylissänsä lepää, ja pojallensa ja tyttärellensä
57. Jälkimmäisiä, jotka hänen kohdustansa lähteneet ovat, eikä myös poikiansa joita hän synnyttää; sillä hän syö ne kaikkein tarvetten puuttumisessa salaisesti, siinä ahdistuksessa ja vaivassa, jolla vihollises ahdistavat sinua porteissas.
58. Elles pidä ja tee kaikkia näitä lain sanoja, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, niin että pelkäät tätä kunniallista ja peljättävää nimeä, Herraa sinun Jumalaas;
59. Niin Herra ihmeelliseksi tekee sinun ja sinun siemenes rangaistukset, suurilla ja pitkällisillä vitsauksilla, pahoilla ja pitkällisillä taudeilla,
60. Ja kääntää sinun päälles kaikkinaiset Egyptin taudit, joita pelkäsit, ja ne pitää sinuun tarttuman.
61. Siihen myös kaikki sairaudet ja kaikki rangaistukset, jotka ei kirjoitetut ole tässä lakiraamatussa, laskee Herra sinun päälles, siihenasti ettäs hukut.
62. Ja teistä, jotka ennen olitte niinkuin tähdet taivaassa paljouden tähden, jää vähäinen kansa, ettes kuullut Herran sinun Jumalas ääntä.
63. Ja tapahtuu, että niinkuin Herra ennen iloitsi teistä, teille hyvää tehdessänsä ja enentäissänsä teitä, niin Herra on iloitseva teistä, hukuttaissansa ja kadottaissansa teitä; ja te syöstään siitä maasta pois, jota te menette omistamaan.
64. Ja Herra hajoittaa sinun kaikkein kansain sekaan, yhdestä maan äärestä toiseen; ja siellä sinä palvelet muukalaisia jumalia, joita et sinä tunne, eikä isäskään, kantoja ja kiviä.
65. Siihen myös ei pidä sinulla sen kansan seassa yhtään vahvaa kotoa oleman, eikä jalkais pöytä yhtään lepoa saaman; sillä Herra antaa sinulle siellä vapisevaisen sydämen, hiveltyneet silmät ja murheellisen mielen,
66. Niin että sinun elämäs riippuu sinun edessäs: yöllä ja päivällä sinun pitää pelkäämän ja elämästäs tietämätöin oleman.
67. Aamulla sinä sanot: ah, jospa minä ehtoosen eläisin! ehtoona sinä sanot: ah, jospa minä aamuun eläisin! sinun sydämes suuren pelvon tähden, joka sinua peljättää, ja sen tähden, jota sinun silmäs näkemän pitää.
68. Ja Herra vie sinua taas haaksilla Egyptiin sitä tietä, josta minä sanoin sinulle: ei sinun pidä häntä silleen näkemän. Ja te myytte itsenne siellä vihollisillenne palvelioiksi ja piioiksi, ja ei yhtäkään ostajaa siellä oleman pidä.

29 LUKU

1. Nämät ovat liiton sanat, jonka Herra käski Moseksen tehdä Israelin lasten kanssa Moabin maassa, paitsi sitä liittoa, jonka hän heidän kanssansa teki Horebissa.
2. Ja Moses kutsui koko Israelin ja sanoi heille: te näitte kaikki, mitä Herra teidän silmäinne edessä teki Egyptissä Pharaolle, kaikille hänen palvelioillensa ja koko hänen maallensa:
3. Ne suuren kiusaukset, jotka sinun silmäsi näkivät, ja ne suuret merkit ja ihmeelliset teot.
4. Ja ei Herra vielä nytkään tähän päivään asti antanut teille sydäntä ymmärtämään ja silmiä näkemään ja korvia kuulemaan.
5. Ja minä annoin teidän vaeltaa korvessa neljäkymmentä vuotta; ei teidän vaatteenne vanhenneet yltänne, eikä kenkäs kuluneet jaloissas,
6. Ette syöneet leipää, ettekä myös juoneet viinaa elikkä väkevää juomaa, että te tietäisitte minun olevan Herran teidän Jumalanne.
7. Ja kuin te tulitte tähän paikkaan, niin tuli Sihon Hesbonin kuningas ja Og Basanin kuningas sotimaan meitä vastaan, ja me löimme heidät,
8. Ja omistimme heidän maansa, ja annoimme sen Rubenilaisille ja Gadilaisille, niin myös puolelle Manassen sukukunnalle, perimiseksi.
9. Niin pitäkäät nyt nämät liiton sanat, ja tehkäät niiden jälkeen, että toimellisesti tekisitte kaikki mitä te teette.
10. Te seisotte kaikki tänäpänä Herran teidän Jumalanne edessä: ylimmäiset teidän suvuistanne, teidän vanhimpanne, ja teidän esimiehenne, joka mies Israelissa,
11. Teidän lapsenne, teidän vaimonne, ja muukalaises joka sinun leirissäs on, sinun puus hakkaajasta niin vetes ammuntajaan asti.
12. Että sinä käyt Herran sinun Jumalas liittoon ja siihen valaan, minkä Herra sinun Jumalas teki sinun kanssas tänäpänä.
13. Että hän tänäpänä korottaa sinun itsellensä kansaksi, ja hän on sinun Jumalas niinkuin hän sanoi sinulle, ja niinkuin hän vannoi isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille.
14. Sillä en minä tee tätä liittoa ja tätä valaa ainoastaan teidän kanssanne,
15. Mutta sekä teidän, jotka tässä läsnä tänäpänä olette ja seisotte meidän kanssamme Herran meidän Jumalamme edessä, että myös niiden kanssa, jotka ei tässä tänäpänä meidän kanssamme ole.
16. Sillä te tiedätte, kuinka me asuimme Egyptin maalla, ja kuinka me vaelsimme pakanain lävitse, joiden

kautta te vaelsitte,
17. Ja näitte heidän kauhistuksensa ja epäjumalansa, kannot ja kivet, hopiat ja kullat, jotka heidän tykönänsä olivat.
18. Ettei joku olisi teidän seassanne mies eli vaimo, elikkä perhe taikka sukukunta, jotka sydämensä tänäpänä kääntäis pois Herrasta meidän Jumalastamme, mennäksensä pois palvelemaan tämän kansan jumalia, ja tulis teille juureksi, joka kasvaa sappea ja koiruohoa.
19. Ja tapahtuisi, kuin hän kuulee nämät kirouksen sanat, että hän siunaa itsiänsä sydämestänsä, ja sanoo: rauha on minulla oleva, ehkä minä vaellan sydämeni ajatuksen jälkeen, sentähden että juopuneet janoovain kanssa hukutetaan.
20. Ei Herra ole hänelle armollinen, sillä silloin tulee suuri Herran viha ja kiivaus sen miehen päälle, ja kaikki nämät kiroukset, jotka tässä kirjassa ovat kirjoitetut, joutuvat hänen päällensä; ja Herra pyyhkii pois hänen nimensä taivaan alta.
21. Ja Herra eroittaa hänen pahuuteen kaikesta Israelin suvusta, koko tämän liiton kirousten jälkeen, joka tässä lakikirjassa on kirjoitettu.
22. Niin jälkeentulevaiset sanovat, teidän lapsenne, jotka jälkeenne tulevat, ja vieraat, jotka kaukaiselta maalta tulevat, kuin he näkevät tämän maan rangaistukset ja sairaudet, joilla Herra lyö heitä siinä,
23. Että hän on polttanut koko heidän maansa tulikivellä ja suolalla, niin ettei sitä kylvetä eikä se vihota, eikä myös yhtäkään ruohoa käy hänestä ylös, niinkuin Sodoma, Gomorra, Adama ja Zeboim olivat kukistetut maahan, jotka Herra vihassansa ja hirmuisuudessansa ylösalaisin kukisti;
24. Niin kaikki kansat sanovat: miksi Herra niin teki tälle maakunnalle? mikä on tämä suuri hänen julmuutensa viha?
25. Silloin sanotaan: että he hylkäsivät Herran isäinsä Jumalan liiton, jonka hän teki heidän kanssansa, kuin hän heidät johdatti Egyptin maalta,
26. Ja ovat menneet ja muita jumalia palvelleet, ja kumartaneet niitä, senkaltaisia jumalia, joita ei he tunteneet, ja jotka ei heille mitään antaneet.
27. Sentähden on Herran viha julmistunut tämän maan päälle, niin että hän antoi tulla heidän päällensä kaikki kiroukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat.
28. Ja Herra on heidät hävittänyt heidän maastansa suuressa vihassa, julmuudessa ja närkästyksessä, ja on heidät heittänyt vieraasen maahan, niinkuin hän tänäpänä tehnyt on.
29. Niin salaiset asiat ovat Herran meidän Jumalamme edessä; mutta ne ilmoitetut ovat meillä ja meidän lapsillamme alati, että meidän kaikki nämät lain sanat tekemän pitää.

30 LUKU

1. Ja pitää tapahtuman, kuin kaikki nämät tulevat sinun päälles, siunaus eli kirous, jotka minä panin sinun etees, ja sinä rupeet ne panemaan sydämees, kaikkein pakanain keskellä, kuhunka Herra sinun Jumalas sinun on ajanut;
2. Ja sinä käännyt Herran sinun Jumalas tykö, olemaan kuuliainen hänen äänellensä kaikissa niissä, mitkä minä sinulle tänäpänä käsken, sinä ja sinun lapses, kaikesta sydämestäs ja kaikesta sielustas;
3. Niin Herra sinun Jumalas kääntää sinun vankiutes, ja armahtaa sinua, ja tuo jälleen ja kokoo sinun kaikista kansoista, joihin Herra sinun Jumalas sinun hajoittanut on.
4. Jos sinä olisit ajettu taivaan ääriin, niin Herra sinun Jumalas kokoo sinun, ja tuo sinun sieltä,
5. Ja Herra sinun Jumalas johdattaa sinun siihen maahan, jonka isäs omistaneet ovat, ja sinä se omistat; ja hän tekee hyvää sinulle, ja enentää sinun enempi kuin sinun isäs.
6. Ja Herra sinun Jumalas ympärileikkaa sinun sydämes ja siemenes sydämen, rakastamaan Herraa sinun Jumalaas kaikesta sydämestäs ja kaikesta sielustas, ettäs eläisit.
7. Mutta kaikki nämät kiroukset antaa Herra sinun Jumalas tulla sinun vihollistes päälle, ja kaikkein niiden päälle, jotka sinua vihaavat ja vainoovat.
8. Ja sinä käännyt ja kuulet Herran äänen, tehdäkses kaikki hänen käskynsä, jotka minä sinulle tänäpänä käsken.
9. Ja Herra sinun Jumalas antaa sinulle onnen kaikissa kättes töissä, kohtus hedelmässä, karjas hedelmässä, ja maas hedelmässä, että ne sinulle menestyisivät; sillä Herra kääntää itsensä riemuitsemaan sinusta sinulle hyväksi, niinkuin hän isistäs iloitsi.
10. Ettäs Herran sinun Jumalas äänelle kuuliainen olet, ja pidät hänen käskynsä ja säätynsä, jotka ovat kirjoitetut tässä lakikirjassa, koskas palajat Herran sinun Jumalas tykö kaikesta sydämestäs ja kaikesta sielustas.
11. Sillä tämä käsky, kuin minä sinulle tänäpänä käsken, ei ole sinulta salattu, eikä myös kaukana,
12. Eikä myös taivaassa, ettäs sanoisit: kuka astuu ylös taivaasen, ja tuo meille sen, kuullaksemme sitä ja tehdäksemme sen jälkeen?
13. Eikä myös ole tuolla puolella merta, ettäs sanoisit: kuka menis meren ylitse noutamaan meille sen, kuullaksemme sitä, ja tehdäksemme sen jälkeen?
14. Sillä se sana on sangen läsnä sinun tykönäs, sinun suussas, ja sinun sydämessäs, ettäs sen tekisit.
15. Katso, minä panin tänäpänä sinun etees elämän ja hyvän, niin myös kuoleman ja pahan,

16. Siinä kuin minä tänäpänä käsken, ettäs rakastat Herraa sinun Jumalaas, ja vaellat hänen teissänsä, ja pidät hänen käskynsä, säätynsä ja oikeutensa; ettäs saisit elää ja enettäisiin, ja Herra sinun Jumalas siunais sinua siinä maassa, kuhunkas menet, sitä omistamaan.
17. Mutta jos sinä käännät sydämes, ja et ole kuuliainen, vaan annat vietellä sinus, niin ettäs kumarrat vieraita jumalia ja palvelet heitä;
18. Niin teen minä teille tänäpänä tiettäväksi, että teidän pitää peräti hukkaantuman, ja ei kauvan pysymän siinä maassa, johonkas menet Jordanin ylitse, sitä omistamaan.
19. Minä otan tänäpänä taivaan ja maan todistajaksi teistä, että minä panin teidän eteenne elämän ja kuoleman, siunauksen ja kirouksen; niin valitse elämä, että sinä ja sinun siemenes eläisit,
20. Ettäs rakastaisit Herraa sinun Jumalaas ja kuulisit hänen ääntänsä, ja riippuisit hänessä kiinni; sillä hän on sinun elämäs ja sinun pitkä ikäs, että pysyisit siinä maassa, jonka Herra isilles, Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoi, heille antaaksensa.

31 LUKU

1. Ja Moses meni ja puhui nämät sanat koko Israelin kanssa,
2. Ja sanoi heille: minä olen tänäpänä sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen, en minä voi enää käydä ulos ja sisälle; siihen on Herra myös sanonut minulle: ei sinun pidä menemän tämän Jordanin ylitse.
3. Herra sinun Jumalas käy itse sinun edelläs, hän itse hukuttaa nämät pakanat sinun edestäs, niin että sinä omistat heitä. Josua käy sinun edelläs sen ylitse, niinkuin Herra on sanonut.
4. Ja Herra tekee heille, niinkuin hän teki Sihonille ja Ogille Amorilaisten kuninkaille ja heidän maallensa, jotka hän on hukuttanut.
5. Koska Herra antaa heidät teidän käteenne, niin tehkäät heidän kanssansa kaikkein käskyin jälkeen, jotka minä teille olen käskenyt.
6. Olkaat vahvat ja hyvässä turvassa, älkäät peljästykö ja kauhistuko heidän edessänsä; sillä Herra sinun Jumalas itse vaeltaa sinun kanssas; ei hän jätä sinua, eikä hylkää sinua.
7. Ja Moses kutsui Josuan, ja sanoi hänelle koko Israelin silmäin edessä: ole vahva ja hyvässä turvassa, sillä sinä johdatat tämän kansan siihen maahan, jonka Herra heidän isillensä vannonut on heille antaaksensa, ja sinä jaat tämän heille perimiseksi heidän keskellänsä.
8. Mutta Herra, joka itse käy sinun edelläs, on sinun kanssas; ei hän jätä sinua, eikä myös hylkää sinua: älä pelkää, älä myös hämmästy.

9. Ja Moses kirjoitti tämän lain ja antoi sen papeille, Levin pojille, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, ja kaikille Israelin vanhimmille.
10. Ja Moses käski heille ja sanoi: aina joka seitsemän vuoden perästä, kun vapaa vuosi alkaa, lehtimajan juhlana,
11. Kuin koko Israel tulee osoittamaan itsensä Herran sinun Jumalas eteen, siihen paikkaan, minkä hän valitsee, pitää sinun kuuluttaman tämän lain koko Israelin edessä heidän korvainsa kuullen.
12. Kokoo kansa sekä miehet että vaimot, lapset ja muukalaiset, jotka sinun porteissas ovat, kuulemaan ja oppimaan ja pelkäämään Herraa teidän Jumalaanne, pitämään ja tekemään kaikki tämän lain sanat.
13. Ja että heidän lapsensa, jotka ei sitä tiedä, kuulisivat myös ja oppisivat pelkäämään Herraa teidän Jumalaanne kaikkena teidän elinaikananne, kuin te elätte siinä maassa, johon te menette Jordanin ylitse sitä omistamaan.
14. Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, sinun aikas, jona sinä kuolet, on juuri läsnä; kutsu Josua, ja seisokaat seurakunnan majassa, että minä antaisin hänelle käskyn. Ja Moses meni Josuan kanssa, ja he seisoivat seurakunnan majassa.
15. Ja Herra ilmestyi majassa, pilven patsaassa, ja pilven patsas seisoi majan ovella.
16. Ja Herra sanoi Mosekselle: katso, sinun pitää lepäämän isäis kanssa; ja tämä kansa nousee ja juoksee huoruuteen maan epäjumalain jälkeen, kuhun he menevät, hylkäävät minun, ja rikkovat sen liiton, jonka minä tein heidän kanssansa.
17. Niin minun vihani silloin julmistuu heidän päällensä, ja minä hylkään heitä ja peitän kasvoni heidän edestänsä, että he hukutetaan, ja paljo pahuutta ja ahdistusta käy heidän päällensä; ja he sanovat sinä päivänä: eikö nämät pahuudet ole tapahtuneet minulle, ettei minun Jumalani ole minun kanssani?
18. Mutta minä peräti peitän kasvoni kasvoni sillä ajalla, kaiken sen pahuuden tähden, jonka he tehneet ovat, että he ovat itsensä kääntäneet muiden jumalain tykö.
19. Niin kirjoittakaat nyt teillenne tämä virsi, ja opettakaat se Israelin lapsille, asettakaat se heidän suuhunsa, että tämä virsi olis minulle todistajaksi Israelin lapsia vastaan.
20. Sillä minä johdata heidät siihen maahan, jonka minä vannoin heidän isillensä, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa. Ja kuin he syövät ja tulevat ravituiksi ja lihavaksi, kääntävät he teitänsä muiden jumalain tykö, ja palvelevat niitä, ja pilkkaavat minua ja rikkovat minun liittoni.
21. Ja kuin suuri pahuus ja ahdistus käsittää heidät, niin tämä virsi vastaa heitä todistukseksi, sillä ei sitä pidä unhotettaman heidän siemenensä suussa; sillä minä tiedän heidän ajatuksensa, joita he tänäpänä ajattelevat, ennen kuin minä johdatan heitä siihen maahan, josta minä vannonut olen.

22. Ja Moses kirjoitti tämän virren sinä päivänä, ja opetti sen Israelin lapsille.
23. Ja käski Josualle Nunin pojalle, ja sanoi: ole vahva ja urhoollinen, sillä sinä johdatat Israelin lapset siihen maahan, josta minä vannoin heille: ja minä olen sinun kanssas.
24. Kuin Moses oli nämät lain sanat kirjoittanut kirjaan, ja ne lopettanut,
25. Käski hän Leviläisille, jotka Herran liitonarkkia kantoivat, sanoen:
26. Ottakaat tämä lakikirja ja laskekaat Herran teidän Jumalanne liitonarkin sivulle, että se olis siinä todistukseksi sinua vastaan.
27. Sillä minä tunnen sinun tottelemattomuutes ja niskuruutes: katso, tänäpänä minun vielä eläissäni teidän kanssanne, olette te tottelemattomat Herraa vastaan, kuinka paljo enemmin minun kuolemani jälkeen?
28. Niin kootkaat minun eteeni kaikki vanhimmat teidän sukukunnissanne ja teidän esimiehenne, että minä puhuisin nämät sanat heidän korvainsa kuullen ja ottaisin taivaan ja maan todistajaksi heitä vastaan.
29. Sillä minä tiedän, että te minun kuolemani jälkeen peräti turmellaan, ja poikkeette siltä tieltä, jonka minä teille käskenyt olen; niin teille tapahtuu onnettomuus viimeisillä ajoilla, että teitte pahaa Herran silmäin edessä ja vihoititte hänen teidän kättenne töiden kautta.
30. Niin Moses puhui koko Israelin seurakunnan kuullen tämän veisun sanat hamaan loppuun asti.

32 LUKU

1. Kuulkaat te taivaat, minä puhun, ja maa kuulkaan minun suuni sanoja.
2. Minun oppini tiukkukaan niinkuin sade, minun puheeni vuotakaan niinkuin kaste, niinkuin sade vihannon päälle ja niinkuin pisarat ruohon päälle.
3. Sillä minä ylistän Herran nimeä: antakaat meidän Jumalallemme suuri kunnia.
4. Hän on kallio, hänen työnsä ovat laittamattomat, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikiat; vakaa on Jumala, ilman kaikkea vääryyttä, hän on vanhurskas ja oikia.
5. Onko hän hänen turmellut? Ei, vaan hänen lapsensa ovat heidän häpiäpilkkunsa; se on nurja ja sekaseurainen suku.
6. Niinköstä te Herralle maksatte, hullu ja tyhmä kansa? Eikö hän ole sinun Isäs ja sinun Lunastajas, joka sinun luonut ja valmistanut on?
7. Muista muinaisia aikoja, ymmärrä vuosikaudet suvusta sukuun; kysy isältäs, ja hän ilmoittaa sinulle, ja vanhimmiltas, niin he sinulle sanovat.

8. Kuin kaikkein korkein jakoi pakanat ja hajoitti ihmisten lapset, silloin hän laski kansain maan rajat, Israelin lasten luvun jälkeen.
9. Sillä Herran osa on hänen oma kansansa, Jakob on hänen perimisensä nuora.
10. Hän löysi hänen erämaassa ja hirmuisessa suuressa itkukorvessa. Hän vei hänen ympäri, hän opetti hänen ymmärtämään ja varjeli häntä niinkuin silmäteräänsä,
11. Niinkuin kotka kehoittelee pesäänsä ja laukuilee poikainsa päällä, levittää siipensä, ottaa kunkin heistä ja kantaa siipeinsä päällä,
12. Niin Herra yksinänsä talutti häntä, ja ei ollut hänen kanssansa muuta Jumalaa.
13. Hän vei hänen hamaan maan korkeuteen, ja ruokki hänen pellon hedelmällä, ja antoi hänen imeä hunajaa kalliosta ja öljyä kovasta kivestä,
14. Voita lehmistä, ja rieskaa lampaista, ynnä karitsain lihavuuden kanssa, ja Basanin oinaat, ja lihavat kauriit, ja parhaan nisun, ja juotti hänen parhaalla viinamarjan verellä.
15. Ja Israel lihoi, tuli vikuriksi, lihavaksi, paksuksi ja väkeväksi, ja hylkäsi Jumalan, joka hänen teki, ja katsoi autuutensa kallion ylön.
16. He yllyttivät hänen kiivauteen muukalaisten kautta, kauhistusten kautta vihoittivat he hänen.
17. He uhrasivat perkeleille, eikä Jumalalle, jumalille, joita ei he tunteneet, vasta-uutisille, jotka ei ennen olleet, joita isänne ei peljänneet.
18. Kallion, joka sinun siitti, sinä hyljäsit, ja unhotit Jumalan, joka sinun loi.
19. Ja Herra näki sen, ja vihastui, poikainsa ja tyttäriensä kehoituksen tähden,
20. Ja sanoi: minä peitän kasvoni heidän edestänsä, ja katson mitä heidän viimeiseltä tapahtuu; sillä se on nurja suku ja senkaltaiset lapset, joissa ei ole uskoa.
21. He härsyttelivät minua sen kautta, joka ei ole jumala, epäjumaluutensa kautta ovat he minun vihoittaneet ja minä vihoitan heitä jälleen sen kautta, joka ei ole kansa, tyhmällä kansalla minä heitä vihoitan.
22. Sillä tuli on syttynyt minun vihassani, ja polttaa hamaan alimaiseen helvettiin, ja kuluttaa maan, ynnä hänen hedelmänsä kanssa, ja polttaa vuorten perustukset.
23. Minä kokoon kaiken onnettomuuden heidän päällensä, minä ammun kaikki nuoleni heihin.
24. Nälästä heidän pitää hiukahtuman ja poltetaudilla kulutettaman, ja äkillisellä kuolemalla; minä lähetän metsän petoin hampaat heidän keskellensä, ja kyykärmeen myrkyn.
25. Ulkona pitää miekan heitä hävittämän ja sisällä huoneessa pelvon, sekä nuorukaiset että neitseet, imeväiset ja harmaapäät.

26. Minä sanoin: minä hävittäisin heitä, minä lakkauttaisin heidän muistonsa ihmisistä,
27. Ellen minä vihollisteni vihaa karttaisi, ettei heidän vainollisensa ylpeilisi, ja lähes sanoisi: meidän oikia kätemme on kaikki nämät tehnyt, eikä Herra.
28. Sillä se on kansa, jossa ei mitään neuvoa ole, eikä ymmärrystä.
29. Jospa he taitavaiset olisivat, niin he ymmärtäisivät ja huomaitsisivat, mitä heille viimeiseltä tapahtuu.
30. Kuinka yksi ajais tuhatta takaa ja kaksi karkottaisi kymmenentuhatta heistä? Eikö sentähden, että heidän kallionsa on heidät myynyt? ja Herra on heidät sulkenut?
31. Sillä ei ole meidän kalliomme niinkuin heidän kallionsa, ja meidän vihollisemme ovat meidän tuomarimme.
32. Sillä heidän viinapuunsa on Sodoman viinapuusta ja Gomorran pelloista, heidän viinamarjansa myrkylliset viinamarjat, heillä ovat karvahimmat marjat.
33. Heidän viinansa on lohikärmeen kiukkuvahto, ja kyykärmetten hirmullinen myrkky.
34. Eikö se liene kätketty minun tykönäni? ja sinetillä lukittu minun tavaroissani?
35. Minun on kosto, minä kostan, heidän jalkansa pitää ajallansa kompastuman; sillä heidän kadotuksensa aika on läsnä, ja mikä heille tarjontelee, se rientää.
36. Sillä Herra tuomitsee kansansa, ja armahtaa palveliaansa; sillä hän näkee, että käsi on poissa, ja ei ole mitään tallella pidetty eikä jätetty.
37. Ja pitää sanottaman: kussa heidän Jumalansa ovat? heidän kallionsa, johonka he uskalsivat?
38. Joiden lihavimmat uhrit he söivät, ja joivat viinan heidän juomauhristansa, nouskaan ne ja auttakaan teitä ja varjelkaan teitä.
39. Nähkäät nyt, että minä itse olen, ja ei ole jumalia minun kanssani. Minä kuoletan ja teen eläväksi, minä lyön ja minä parannan, ja ei kenkään ole, joka minun käsistäni vapahtaa.
40. Sillä minä nostan käteni taivaasen ja sanon: minä elän ijankaikkisesti.
41. Kuin minä hion miekkani niinkuin pitkäisen leimauksen, ja minun käteni rupee rangaistukseen, niin minä koston maksan minun vihollisilleni, ja niille palkitsen, jotka minua vihaavat.
42. Minä juotan nuoleni verellä, ja miekkani pitää lihaa syömän tapettuiden verestä, ja vangittuiden ja vihollisten paljastetusta päästä.
43. Riemuitkaat te kaikki, jotka olette hänen kansansa; sillä hän kostaa palveliainsa veren. Ja kostaa vihollisillensa, ja sovittaa maansa ja kansansa.
44. Ja Moses tuli ja puhui kaikki nämät veisun sanat tämän kansan kuullen, hän ja Josua Nunin poika.
45. Ja Moses päätti kaikki nämät sanat koko Israelille,

46. Ja sanoi heille: pankaat sydämeenne kaikki ne sanat, jotka minä teille tänäpänä todistin, että te käskisitte teidän lapsianne, tekemään ja pitämään kaikki tämän lain sanat.
47. Sillä ei siinä ole teille yhtään turhaa sanaa, vaan se on teidän elämänne; ja ne sanat pitentävät teidän ikänne maan päällä, johon te menette Jordanin ylitse, omistamaan sitä.
48. Ja Herra puhui Mosekselle sinä päivänä, ja sanoi:
49. Mene tälle Abarimin vuorelle, Nebon vuorelle, joka on Moabin maalla Jerihon kohdalla, ja katsele Kanaanin maata, jonka minä Israelin lapsille omaksi annan.
50. Sinun pitää kuoleman vuorella, johonkas menet, ja koottaman kansas tykö, niinkuin veljeskin Aaron kuoli Horin vuorella, ja koottiin kansan tykö,
51. Että te olette rikkoneet minua vastaan Israelin lasten seassa, riitaveden tykönä Kadeksessa Sinin korvessa: ettette minua pyhittäneet Israelin lasten seassa.
52. Sillä sinä näet maan kohdastansa; vaan ei sinun pidä siihen maahan tuleman, jonka minä Israelin lapsille annan.

33 LUKU

1. Ja tämä on siunaus, jolla Moses Jumalan mies siunasi Israelin lapsia ennen kuolemaansa,
2. Ja sanoi: Herra on tullut Sinaista, ja noussut heille Seiristä, ja ilmestynyt Paranin vuorelta, ja on tullut kymmenentuhannen pyhän kanssa, ja tulinen laki hänen oikiassa kädessänsä heidän tykönsä.
3. Hän myös rakastaa kansoja; kaikki hänen pyhänsä ovat sinun kädessäs, ja he asettavat itsensä sinun jalkais juureen, ja ottavat opin sinun sanoistas.
4. Moses on meille käskenyt lain, Jakobin sukukunnalle perimisen.
5. Ja hän oli Kuningas oikeudessa; kansan päämiehet hän kokosi yhteen, ynnä Israelin sukukuntain kanssa.
6. Ruben eläkään, ja älkään kuolko, ja hänen kansansa olkoon luettava.
7. Tämä on Juudalle siunaus: ja hän sanoi: kuule Herra Juudan ääntä, ja johdata häntä kansansa tykö; ja hänen kätensä sotii puolestansa, sinä olet apu vastoin hänen vihollisiansa.
8. Ja hän sanoi Leville: sinun täydellisyytes ja sinun valkeutes olkoon sinun pyhän miehes tykönä, jota sinä kiusasit Massassa, ja saatit hänen riitelemään riitaveden tykönä.
9. Joka sanoo isällensä ja äidillensä: en minä nähnyt heitä, ja ei tunne veljiänsä, eikä tiedä pojistansa; ne pitävät sinun sanas, ja kätkevät sinun liittos.

10. He opettavat sinun oikeuksias Jakobille ja Israelille sinun lakis, he kantavat suitsutusta sinun nenäs eteen, ja kaikkinaiset uhrit uhraavat sinun alttarillas.
11. Siunaa Herra hänen voimansa ja anna hänen kättensä työ sinulle kelvata; riko heidän lanteensa, jotka karkaavat häntä vastaan ja häntä vihaavat, niin ettei he voisi ojentaa heitänsä.
12. Ja BenJaminille sanoi hän: Herran rakkaat pitää asuman turvallisesti hänen tykönänsä; hän suojelee heitä kaiken päivän, ja hän asuu heidän hartioidensa välillä.
13. Ja hän sanoi Josephille: hänen maansa olkoon siunattu Herralta, parhaista taivaan hedelmistä, kasteesta, ja syvyydestä, joka makaa alla.
14. Siinä olkoon ihanimmat hedelmät auringosta, ja ihanimmat kypsät hedelmät kuusta,
15. Ja itäisten vuorten kukkuloilta, ja ijäisiltä kukkuloilta parhaat hedelmät,
16. Ja ne kalliimmat maan hedelmät, ja mitä siinä on. Hänen suosionsa, joka asuu pensaassa, tulkoon Josephin päähän, ja Natsirin päälaelle veljeinsä keskellä.
17. Ja hänen kauneutensa olkoon niinkuin esikoisen härjän, ja hänen sarvensa olkoon niinkuin yksisarvisen sarvet, joilla hän kansaa kuokkii yhteen, hamaan maailman ääriin asti; nämät ovat Ephraimin kymmenentuhatta, ja nämät Manassen tuhannet.
18. Ja hän sanoi Sebulonille: iloitse Sebulon uloskäymisessäs, mutta sinä Isaskar iloitse majoissas.
19. Heidän pitää kutsuman kansaa vuorelle ja siellä vanhurskauden uhria uhraaman; sillä he imevät meren kyllyyden ja santaan kätketyt tavarat.
20. Ja hän sanoi Gadille: siunattu olkoon se, joka levittää Gadin, hän asuu niinkuin hotka jalopeura, ja ryöstää sekä käsivarren että päänlaen.
21. Ja hän katsoi itsellensä ensimäisen osan maasta, että hän siinä lainopettajalta annetussa osassa olis surutoin; kuitenkin tuli hän kansan päämiesten kanssa, ja teki Herran vanhurskautta, ja hänen oikiutensa Israelin kanssa.
22. Ja Danille sanoi hän: Dan niinkuin jalopeuran penikka, joka karkaa Basanista.
23. Ja Naphtalille sanoi hän: Naphtalilla on yltäkyllä, mitä hänen mielensä tekee, ja hän täytetään Herran siunauksella, lännen ja etelän pitää hänen omistaman.
24. Ja Asserille sanoi hän: Asser olkoon siunattu pojissa, hän olkoon veljillensä otollinen, ja kastakaan jalkansa öljyyn.
25. Rauta ja vaski olkoon sinun kenkäs; ja niinkuin sinun ikäs, niin myös sinun väkevyytes lisääntyy.
26. Ei yhtään ole niinkuin oikeuden Jumala, joka istuu taivaassa, hän olkoon sinun auttajas, ja hänen kunniansa on pilvissä.

27. Jumalan asuinsia on alusta, ijankaikkisten käsivartten alla. Ja hän ajaa ulos sinun vihollises sinun edestäs ja sanoo: ole hukutettu.
28. Israel asuu levollisesti yksinänsä, ja Jakobin silmä katsoo sen maan päälle, jossa jyviä ja viinaa on, siihen myös taivaat kastetta vuodattavat.
29. Autuas olet sinä Israel: kuka on sinun kaltaises? O sinä kansa, joka Herrassa autuaaksi tulet, joka sinun apus kilpi ja sinun kunnias miekka on. Vihollises valhettelevat sinulle, ja sinä astelet heidän kukkulainsa päällä.

34 LUKU

1. Ja Moses meni Moabin kedoilta ja astui Nebon vuorelle, Pisgan kukkulalle, joka on Jerihon kohdalla; ja Herra osoitti hänelle kaiken Gileadin maan Daniin asti,
2. Ja koko Naphtalin ja Ephraimin ja Manassen maan, ja kaiken Juudan maan viimeiseen mereen asti,
3. Ja etelämaan, ja aukian kedon Palmukaupungin Jerihon tykönä, hamaan Zoariin asti.
4. Ja Herra sanoi hänelle: tämä on se maa, jonka minä Abrahamille, Isaakille ja Jakobille vannoin ja sanoin: minä annan sen sinun siemenelles; sinä näit sen nyt silmilläs, vaan et sinä sinne tule.
5. Ja Moses Herran palvelia kuoli siellä Moabin maalla, Herran sanan jälkeen.
6. Ja hän hautasi hänen laaksoon, Moabin maalla, Peorin huoneen kohdalla. Ja ei ole yksikään saanut tietää hänen hautaansa tähän päivään asti.
7. Ja Moses oli sadan ja kahdenkymmenen ajastaikainen, kuin hän kuoli; ei hänen silmänsä olleet pimenneet, ja hänen elämänsä neste ei ollut lakastunut.
8. Ja Israelin lapset itkivät Mosesta Moabin kedoilla kolmekymmentä päivää; ja itku- ja valituspäivät Moseksesta täytettiin.
9. Mutta Josua Nunin poika oli täytetty taidon hengellä, sillä Moses oli kätensä laskenut hänen päällensä; ja Israelin lapset olivat kuuliaiset hänelle ja tekivät niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt.
10. Ja sitte ei yhtään prophetaa noussut Israelissa niinkuin Moses, jonka Herra tunsi kasvoista niin kasvoihin,
11. Kaikkinaisissa tunnustähdeissä ja ihmeissä, joita Herra hänen lähetti tekemään Egyptin maalla Pharaolle ja kaikille hänen palvelioillensa, koko hänen maallensa,
12. Ja kaikessa väkevässä kädessä, ja kaikissa suurissa peljättävissä töissä, jotka Moses teki koko Israelin

silmäin edessä.

JOSUA

1 LUKU

Ja tapahtui Moseksen Herran palvelian kuoleman jälkeen, että Herra puhui Josualle Nunin pojalle, Moseksen palvelialle, sanoen:
2. Minun palveliani Moses on kuollut; niin nouse nyt ja matkusta tämän Jordanin ylitse, sinä ja kaikki tämä kansa, siihen maahan, kuin minä annan Israelin lapsille.
3. Kaiken sian minä annan teille, kussa teidän jalkanne käyvät, niinkuin minä Mosekselle sanonut olen.
4. Korvesta ja tästä Libanonista suuren Phratin virtaan asti, koko Hetiläisten maan, niin isoon mereen länteen päin, pitää teidän maanne rajat oleman.
5. Ei kenkään voi sinua vastaan seisoa koko elinaikanas: niinkuin minä olin Moseksen kanssa, niin olen minä myös sinun kanssas; en minä hylkää sinua enkä luovu sinusta.
6. Ole rohkia ja vahvista sinuas, sillä sinun pitää tälle kansalle maan jakaman, josta minä vannoin heidän isillensä, sen heille antaakseni.
7. Ainoastaan ole rohkia ja vahvista sinuas juuri hyvin, ettäs pitäisit kaiken lain ja tekisit sen jälkeen, kuin Moses minun palveliani sinulle käski; älä siitä harhaile oikialle eikä vasemmalle puolelle, ettäs toimellisesti tekisit kaikissa missä sinä vaellat.
8. Ei pidä tämän lakiraamatun tuleman sinun suustas pois, vaan ajattele sitä yötä ja päivää, ettäs kaikki sen jälkeen pitäisit ja tekisit, kuin siinä on kirjoitettu; sillä niin sinä menestyt kaikissa sinun teissäs ja kaikki työs toimellisesti päätät.
9. Enkö minä käskenyt sinun olla rohkian ja vahvistaa itses? Älä pelkää, älä myös hämmästy, sillä Herra sinun Jumalas on sinun kanssas kaikissa sinun aivoituksissas.
10. Silloin käski Josua kansan päämiehiä ja sanoi:
11. Käykäät leirin lävitse ja käskekäät kansaa, sanoen: valmistakaat teille evästä, sillä kolmannen päivän perästä pitää teidän käymän tämän Jordanin ylitse, että te joutuisitte maata omistamaan, jonka Herra teidän Jumalanne teille antaa omistaaksenne sitä.
12. Ja Josua puhui Rubenilaisille, Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle, sanoen;
13. Muistakaat se sana, jonka Moses Herran palvelia teille käski, sanoen: Herra teidän Jumalanne saatti

teidät lepoon ja antoi teille tämän maan.
14. Teidän emäntänne, lapsenne, ja karjanne jättäkäät siihen maahan, minkä Moses teille antoi, tällä puolella Jordania. Vaan teidän pitää käymän veljeinne edellä varustettuina, kaikki ne jotka vahvat miehet ovat, ja auttaman heitä,
15. Siihenasti että Herra teidän veljillenne antaa levon, niinkuin teillekin, että hekin omistaisivat sen maan, jonka Herra teidän Jumalanne heille antaa; sitte pitää teidän palajaman omalle maallenne ja omistaman sen, minkä Moses Herran palvelia teille antoi, tällä puolella Jordania auringon nousemiseen päin.
16. Ja he vastasivat Josualle ja sanoivat: kaikki mitä meille käskenyt olet, sen me teemme, ja kuhunkas ikänä lähetät meidät, sinne me menemme.
17. Niinkuin me olemme olleet Mosekselle kaikissa kuuliaiset, niin olemme sinullekin kuuliaiset; ainoastaan olkoon Herra sinun Jumalas sinun kanssas, niinkuin hän oli Moseksen kanssa.
18. Jokainen, joka asettaa itsensä sinun suutas vastaan ja ei ole kuuliainen sinun sanoilles kaikissa mitä käsket, hänen pitää kuoleman; ainoastansa ole rohkia ja vahvista sinuas.

2 LUKU

1. Ja Josua Nunin poika lähetti salaisesti kaksi vakoojaa Sittimistä, sanoen: menkäät ja katselkaat maata ja Jerihoa. Niin he läksivät matkaan ja tulivat porton huoneeseen, jonka nimi oli Rahab, ja lepäsivät siellä.
2. Mutta se ilmoitettiin Jerihon kuninkaalle, sanoen: katso, tänä yönä tulivat tänne miehet Israelin lapsista, vakoomaan maata.
3. Niin lähetti Jerihon kuningas Rahabin tykö, sanoen: tuo ne miehet ulos, jotka sinun tykös, sinun huoneesees tulivat, sillä he ovat tulleet vakoomaan kaikkea maata.
4. Mutta vaimo otti molemmat miehet ja kätki heidät, ja sanoi näin: miehet tulivat minun tyköni, vaan en minä tietänyt, kusta he olivat.
5. Ja kuin portti pimeässä pantiin kiinni, niin ne miehet läksivät ulos; enkä minä tiedä, kuhunka he menivät. Ajakaat nopiasti heitä takaa, niin heidät saatte kiinni.
6. Mutta hän oli käskenyt heidän astua katon päälle ja oli peittänyt heidät pellavain varsilla, jotka hän oli hajoittanut katolle.
7. Ja miehet ajoivat heitä takaa, Jordanin tietä hamaan luotuspaikkaan; ja portti pantiin kiinni, sitte kohta kuin he läksivät, jotka heitä ajoivat takaa.
8. Mutta ennen kuin miehet panivat levätä, meni hän katolle heidän tykönsä,

9. Ja sanoi miehille: minä tiedän, että Herra antaa teille tämän maan; sillä teidän pelkonne on langennut meidän päällemme, ja koko maan asuvaiset ovat hämmästyneet teidän kasvoinne edessä.
10. Sillä me olemme kuulleet, kuinka Herra kuivasi Punaisen meren vedet teidän edestänne lähteissänne Egyptistä, ja mitä te olette tehneet niille kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat tuolla puolella Jordania, Sihonille ja Ogille, jotka te tapoitte.
11. Kuin me sen kuulimme, niin meidän sydämemme raukesi, ja ei ole yhdelläkään rohkeutta teidän edessänne; sillä Herra teidän Jumalanne on Jumala ylhäällä taivaissa ja alhaalla maassa.
12. Niin vannokaat nyt minulle Herran kautta, sillä minä tein armon teidän kohtaanne, että te myös teette armon minun isäni huoneelle ja annatte minulle totuuden merkin,
13. Että te jätätte elämään minun isäni, ja äitini, ja veljeni, ja sisareni, ja kaikki jotka heidän omansa ovat ja vapahdatte meidän sielumme kuolemasta.
14. Ja miehet sanoivat hänelle: meidän sielumme kuolkaan teidän edestänne, jolles vaan petä tätä meidän asiaamme, jollemme tee armoa ja totuutta sinua kohtaan, kuin Herra tämän maan meille antaa.
15. Ja hän laski heidät köydellä akkunasta alas; sillä hänen huoneensa oli kaupungin muurissa, ja hän asui juuri muurissa.
16. Ja hän sanoi heille: menkäät vuorelle, ettei ne teitä kohtaisi, jotka ajavat teitä takaa, ja olkaat siellä lymyssä kolme päivää, niinkauvan että takaa-ajajat palajavat, ja menkäät sitte tietänne.
17. Ja miehet sanoivat hänelle: vapaat me olemme tästä valastas, jolla meitä vannotit.
18. Katso, kuin maahan sisälle tulemme, niin sinun pitää ripustaman tämän punaisen köyden akkunaan, josta meidät laskit alas, ja sinun pitää kokooman tykös huoneesees isäs ja äitis ja veljes ja koko isäs huoneen.
19. Mutta jos joku käy huonees ovesta ulos, hänen verensä olkoon oman päänsä päällä, ja me olemme viattomat; ja joka ikänä sinun kanssas huoneessa on, hänen verensä olkoon meidän päämme päällä, jos jonkun käsi häneen sattuu.
20. Vaan jos sinä petät tämän meidän asiamme, niin me olemme vapaat sinun valastas, jolla meitä vannottanut olet.
21. Hän vastasi: olkoon niinkuin te sanotte; ja päästi heidät menemään, ja he menivät pois; ja hän ripusti punaisen köyden akkunaan.
22. Ja he menivät pois, ja tulivat vuorelle ja olivat siellä kolme päivää, niinkauvan että ne palasivat, jotka heitä ajoivat takaa, jotka etsivät heitä kaikilla teillä, ja ei löytäneet.
23. Niin ne molemmat miehet palasivat, sittekuin he olivat astuneet vuorelta alas, menivät ylitse, ja tulivat

Josuan Nunin pojan tykö ja juttelivat hänelle kaikki, mitä heille tapahtunut oli.
24. Ja he sanoivat Josualle: Herra on antanut meidän käsiimme koko maan, sillä kaikki maan asuvaiset ovat hämmästyneet meidän edessämme.

3 LUKU

1. Ja Josua nousi aamulla varhain, ja he matkustivat Sittimistä ja tulivat Jordaniin asti, hän ja kaikki Israelin lapset ja he olivat siinä yötä ennenkuin he matkustivat ylitse.
2. Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että päämiehet menivät leirin lävitse,
3. Ja käskivät kansalle, sanoen: kuin te näette Herran teidän Jumalanne liitonarkin, ja papit Leviläiset kantavat sitä, niin matkustakaat te myös siastanne ja seuratkaat sitä,
4. Kuitenkin niin että teidän välillänne ja hänen on liki kahdentuhannen kyynärän pituus siaa; eikä teidän pidä tuleman häntä juuri lähes, että te tietäisitte tien, jota teidän pitää matkustaman; sillä ette ennen ole sitä tietä vaeltaneet:
5. Ja Josua sanoi kansalle: pyhittäkäät teitänne, sillä huomenna tekee Herra ihmeellisen työn teidän keskellänne.
6. Ja Josua puhui papeille, sanoen: ottakaat liitonarkki ja menkäät kansan edellä; niin he ottivat liitonarkin ja menivät kansan edellä.
7. Ja Herra sanoi Josualle: tänäpänä rupeen minä tekemään sinun suureksi koko Israelin edessä, että he tietäisivät, että niinkuin minä olin Moseksen kanssa, niin minä olen myös sinun kanssas.
8. Ja käske pappeja, jotka kantavat liitonarkkia, ja sano: kuin te tulette Jordanin vetten ääreen, niin seisahtukaat Jordanissa.
9. Ja Josua sanoi Israelin lapsille: astukaat tänne ja kuulkaat Herran teidän Jumalanne sanaa.
10. Ja Josua sanoi: siitä tietäkäät elävän Jumalan olevan teidän seassanne, ja että hän kaiketi ajaa pois teidän edestänne Kanaanilaiset, Hetiläiset, Heviläiset, Pheresiläiset, Gergesiläiset, Amorilaiset ja Jebusilaiset:
11. Katso, kaiken maailman hallitsian liitonarkki menee Jordanissa teidän edellänne.
12. Niin ottakaat nyt teille kaksitoistakymmentä miestä Israelin sukukunnista, jokaisesta sukukunnasta yksi mies.
13. Ja pitää tapahtuman, että kuin papit, jotka kantavat Herran, kaiken maailman hallitsian arkkia, laskevat jalkansa Jordanin veteen, niin se vesi, joka Jordanissa ylimmäiseltä puolelta juoksee, eroittaa itsensä, niin että se seisoo yhdessä läjässä.

14. Ja koska kansa läksi majoistansa menemään Jordanin yli, ja papit kantoivat liitonarkkia kansan edellä,
15. Ja kuin arkin kantajat tulivat Jordaniin, ja pappein, arkin kantajain jalat kastuivat veden syrjään, (ja Jordan oli täynnä partaaseen saakka kaiken elonajan).
16. Niin seisoi se vesi, joka ylimmäiseltä puolelta juoksee, koottuna yhdessä läjässä, sangen kaukana Adamin kaupungin puolessa, joka on Zartanin tykönä; mutta se vesi, joka juoksi alas korven mereen, nimittäin Suolaiseen mereen, väheni ja juoksi pois; niin meni kansa yli Jerihon kohdalla.
17. Ja papit, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, seisoivat kuivan päällä, asetetut Jordanin keskellä ja koko Israel kävi kuivan päällä sen lävitse, siihenasti että kaikki kansa tuli Jordanin ylitse.

4 LUKU

1. Ja kun kaikki kansa oli tullut Jordanin yli, puhui Herra Josualle, sanoen:
2. Ottakaat teillenne kansasta kaksitoistakymmentä miestä, jokaisesta sukukunnasta yksi mies,
3. Ja käskekäät heitä, sanoen: ottakaat teille keskeltä tätä Jordania, siitä paikasta, jossa pappein jalat seisovat alallansa, kaksitoistakymmentä kiveä, ja viekäät ne kanssanne ylitse ja jättäkäät ne siihen majaan, jossa te tätä yötä pidätte.
4. Niin kutsui Josua kaksitoistakymmentä miestä, jotka hän oli valmistanut Israelin lapsista, jokaisesta sukukunnasta yhden miehen.
5. Ja Josua sanoi heille: menkäät Herran teidän Jumalanne arkin edellä keskelle Jordania, ja jokainen nostakaan yhden kiven olallensa, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen,
6. Että ne olisivat merkiksi teidän seassanne, kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät ja sanovat: mihinkä nämät kivet teille?
7. Että silloin sanoisitte heille: Jordanin vesi jakausi Herran liitonarkin edestä; sen mennessä Jordanin ylitse jakausi Jordanin vesi; ja nämät kivet pitää oleman Israelin lapsille ijankaikkiseksi muistoksi.
8. Niin Israelin lapset tekivät niinkuin Josua heitä käski, ja kantoivat kaksitoistakymmentä kiveä keskeltä Jordania, niinkuin Herra oli Josualle sanonut, Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen, ja he veivät ne yli myötänsä yösiaan asti ja panivat ne siihen.
9. Ja Josua pystytti myös kaksitoistakymmentä kiveä keskellä Jordania, kussa pappein jalat seisoneet olivat, jotka liitonarkkia kantoivat; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.
10. Ja papit, jotka arkkia kantoivat, seisoivat keskellä Jordania, siihenasti kuin kaikki toimitettiin, mitä Herra käski Josuan kansalle sanoa, kaiken sen jälkeen minkä Moses Josualle käskenyt oli; ja kansa kiiruhti itsensä

ja kävi ylitse.
11. Kuin kaikki kansa oli käynyt ylitse, meni myös Herran arkki ylitse, ja papit kansan eteen.
12. Ja Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa kävivät aseinensa Israelin lasten edellä, niinkuin Moses heille sanonut oli.
13. Liki neljäkymmentä tuhatta sotaan hankittua kävivät Herran edellä sotaan Jerihon kedolle.
14. Sinä päivänä teki Herra Josuan suureksi koko Israelin edessä; ja he pelkäsivät häntä, niinkuin he pelkäsivät Mosesta, kaikkena hänen elinaikanansa.
15. Ja Herra puhui Josualle, sanoen:
16. Käske pappein, jotka kantavat todistuksen arkkia, astua Jordanista ylös.
17. Niin käski Josua pappeja, ja sanoi: astukaat ylös Jordanista.
18. Ja kuin papit, jotka Herran liitonarkkia kantoivat, astuivat Jordanista ylös, ja pappein jalat kävivät ylös kuivalle maalle, niin tulivat Jordanin vedet siallensa ja juoksivat niinkuin ennenkin parrastensa yli.
19. Ja se oli kymmenes päivä ensimäisessä kuussa, kuin kansa astui Jordanista ylös, ja siottivat itsensä Gilgalissa idän puolella Jerihoa.
20. Ja ne kaksitoistakymmentä kiveä, jotka he ottivat Jordanista, pani Josua Gilgalissa pystyälle.
21. Ja hän puhui Israelin lapsille, sanoen: kuin teidän lapsenne tästedes kysyvät isiltänsä, ja sanovat: mihinkä nämät kivet?
22. Niin antakaat lastenne tietää, sanoen: Israel kävi kuivalla tämän Jordanin yli.
23. Kuin Herra teidän Jumalanne kuivasi Jordanin vedet teidän edestänne, niinkauvan kuin te kävitte sen ylitse, niinkuin Herra teidän Jumalanne teki Punaisessa meressä, jonka hän kuivasi meidän edestämme, siihenasti että me kävimme sen ylitse;
24. Että kaikki kansat maan päällä tuntisivat Herran käden, kuinka väkevä se on, että te pelkäisitte aina Herraa teidän Jumalaanne.

5 LUKU

1. Kuin kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka toisella puolella Jordania länteen päin asuivat, ja kaikki Kanaanealaisten kuninkaat meren tykönä kuulivat, että Herra kuivasi Jordanin vedet Israelin lasten eteen, niinkauvan kuin he kävivät sen ylitse, niin heidän sydämensä raukesi ja ei ollut heissä enään yhtään miehuutta Israelin lasten edessä.
2. Siihen aikaan sanoi Herra Josualle: tee sinulles kiviveitset ja ympärileikkaa taas Israelin lapset toisen

kerran.
3. Niin teki Josua itsellensä kiviveitset ja ympärileikkasi Israelin lapset Aralotin kukkulalla.
4. Ja tämä on syy, jonkatähden Josua heidät siinä ympärileikkasi: kaikki se kansa joka läksi ulos Egyptistä, miehenpuoli, kaikki sotamiehet kuolivat tiellä korvessa, sitte kuin he läksivät Egyptistä.
5. Sillä kaikki kansa, joka läksi ulos, oli ympärileikattu: mutta kaikki se kansa, joka korvessa syntyi matkalla, sittekuin he läksivät ulos Egyptistä, ei ollut ympärileikattu.
6. Sillä Israelin lapset vaelsivat neljäkymmentä ajastaikaa korvessa, siihenasti että kaikki kansa sotamiehiä, jotka Egyptistä lähteneet olivat, loppuivat, jotka ei kuulleet Herran ääntä; niinkuin Herra heille vannonut oli, ettei heidän pitänyt näkemän sitä maata, jonka Herra heidän isillensä vannonut oli, antaaksensa meille maan, rieskaa ja hunajaa vuotavan.
7. Heidän lapsensa, jotka heidän siaansa tulivat, ympärileikkasi Josua; sillä heillä oli esinahka, ja ei olleet ympärileikatut matkalla.
8. Ja kuin kaikki kansa ympärileikattu oli, pysyivät he siallansa leirissä siihenasti että he paranivat.
9. Ja Herra sanoi Josualle: tänäpänä olen minä teiltä kääntänyt pois Egyptin häväistyksen; ja se paikka kutsutaan Gilgal, tähän päivään asti.
10. Ja kuin Israelin lapset niin sioittivat itsensä Gilgalissa, pitivät he pääsiäistä neljäntenätoistakymmenentenä päivänä sinä kuukautena, ehtoona, Jerihon kedolla,
11. Ja söivät sen maan jyvistä toisena pääsiäispäivänä, happamattomia leipiä ja paistetuita tähkäpäitä, juuri sinä päivänä.
12. Ja manna lakkasi toisena päivänä, sittekuin he syöneet olivat maan jyvistä, niin ettei Israelin lapsilla enää ollut mannaa, vaan he söivät Kanaanin maan hedelmää sinä vuonna.
13. Ja tapahtui kuin Josua oli lähellä Jerihoa, nosti hän silmänsä ja näki: ja katso, mies seisoi siellä hänen edessänsä, ja oli avoin miekka hänen kädessänsä; ja Josua meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: oletko sinä meidän vai vihamiestemme puolella?
14. Hän sanoi: en, vaan minä olen Herran sotajoukon päämies, ja olen nyt tullut; niin Josua lankesi maahan kasvoillensa ja kumarsi häntä, ja sanoi hänelle: mitä Herrani sanoo palveliallensa?
15. Ja Herran sotajoukon päämies sanoi Josualle: riisu kengät jaloistas, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä; ja Josua teki niin.

6 LUKU

1. Ja Jeriho oli suljettu ja visusti varustettu Israelin lasten edestä, niin ettei yksikään taitanut tulla ulos eli sisälle.
2. Mutta Herra sanoi Josualle: katso, minä olen antanut Jerihon, ja hänen kuninkaansa, väkevät sotajoukot, sinun kätees.
3. Käykäät ympäri kaupunkia kaikki sotamiehet, ja piirittäkäät kaupunki kerta ympäri; ja tee niin kuusi päivää.
4. Ja seitsemän pappia ottakaan seitsemän riemuvuoden basunaa arkin eteen, ja seitsemäntenä päivänä käykäät seitsemän kertaa kaupungin ympäri, ja papit soittakaan basunilla.
5. Ja kuin he soittavat riemuvuoden basunaa pitkään, ja te kuulette basunan äänen, niin nostakaan kaikki kansa suuren äänen ja huutakaan; ja niin kaupungin muuri hajoo itsestänsä, ja kansa astuu sinne sisälle itsekukin kohdastansa.
6. Niin kutsui Josua Nunin poika papit ja sanoi heille: kantakaat liitonarkki, ja seitsemän pappia kantakaan seitsemän riemuvuoden basunaa Herran arkin edellä.
7. Mutta kansalle sanoi hän: menkäät matkaan ja käykäät kaupungin ympäri, ja se, joka sota-aseilla varustettu on, käykään Herran arkin edellä.
8. Ja kuin Josua nämät kansalle sanonut oli, niin ottivat ne seitsemän pappia seitsemän riemuvuoden basunaa, ja kävivät Herran arkin edellä, ja soittivat basunilla, ja Herran liitonarkki seurasi heitä heidän jälissänsä.
9. Ja ne, jotka sota-aseilla hankitut olivat, kävivät pappein edellä ja soittivat basunilla; vaan yhteinen kansa seurasi arkkia, ja soitettiin basunilla.
10. Mutta Josua käski kansaa ja sanoi: ei teidän pidä huutaman eikä antaman teidän ääntänne kuulla eli sanaa lausuman suustanne, siihen päivään asti kuin minä sanon teille: huutakaat, niin antakaat kuulla sodan ääni.
11. Niin kävi Herran arkki kaupungin ympäri, piirittäen sen yhden kerran; ja he tulivat leiriin ja pitivät yötä leirissä,
12. Ja Josua nousi huomeneltain varhain, ja papit kantoivat Herran arkkia,
13. ne seitsemän pappia kantoivat ne seitsemän riemuvuoden basunaa Herran arkin edellä, ja käyden alati soittivat basunaa; ja jokainen, joka sota-aseilla hankittu oli, kävi heidän edellänsä, vaan yhteinen kansa kävi Herran arkin jälissä, basunain soidessa.
14. Kävivät he myös toisena päivänä kerran kaupungin ympäri ja tulivat leiriin jälleen; ja sitä he tekivät kuusi päivää.

15. Ja tapahtui seitsemäntenä päivänä, kuin huomenrusko kävi ylös, nousivat he varhain ja kävivät entisellä tavalla seitsemän kertaa kaupungin ympäri; ja sinä päivänä ainoastaan kävivät he seitsemän kertaa kaupungin ympäri.
16. Ja seitsemännellä kerralla, kuin papit soittivat basunaa, sanoi Josua kansalle: huutakaat, sillä Herra antoi teille kaupungin.
17. Mutta kaupunki ja kaikki mitä siinä on, pitää oleman kirottu Herralle; ainoastaan portto Rahab pitää elämään jäämän, hän ja kaikki, jotka hänen kanssansa huoneessa ovat; sillä hän kätki sanansaattajat, jotka me lähetimme.
18. Ainostaan karttakaat kirottua, ettette itsiänne saattaisi kiroukseen, jos jotakin kirotusta otatte, te saatatte Israelin leirin kirouksen ja onnettomuuden alle.
19. Mutta kaikki hopia ja kulta, vaski- ja rautakalu olkaan Herralle pyhitetyt ja tulkaan Herran tavarahuoneeseen.
20. Ja kansa huusi ja soitettiin basunaa; sillä kaikki kansa, jotka kuulivat basunan äänen, huusivat suurella äänellä, ja muuri hajosi itsestänsä; ja kaikki kansa itsekukin kohdastansa astui kaupunkiin, ja he voittivat kaupungin.
21. Ja hukuttivat kaikki jotka kaupungissa olivat miekan terällä, sekä miehet että vaimot, nuoret ja vanhat, karjan, ja lampaat ja aasit.
22. Ja Josua sanoi niille kahdelle miehelle, jotka maata vaonneet olivat: menkäät porton huoneeseen ja johdattakaat vaimo sieltä ulos, ja kaikki mitä hänellä on, niinkuin te olette hänelle vannoneet.
23. Niin nuoret miehet, jotka maata vaonneet olivat, menivät sinne ja toivat Rahabin ulos, ja hänen isänsä, ja äitinsä, ja veljensä, ja kaikki mitä hänellä oli; niin myös kaiken hänen sukunsa toivat he ulos ja sioittivat heidät ulkoiselle puolelle Israelin leiriä.
24. Mutta kaupungin he polttivat tulella ja kaikki mitä siellä oli; ainoastaan hopian, kullan, vasken ja rautakalun panivat he tavaraksi Herran huoneeseen.
25. Mutta porton Rahabin, ja hänen isänsä huoneen ja kaikki mitä hänellä oli, antoi Josua elää; ja hän asui Israelin seassa tähän päivään asti, että hän kätki sanansaattajat, jotka Josua Jerihoa vakoomaan lähetti.
26. Silloin vannoi Josua ja sanoi: kirottu olkoon se mies Herran edessä, joka nousee ja rakentaa tämän Jerihon kaupungin; koska hän laskee siihen perustuksen, niin kadottakoon esikoisensa, ja koska hän rakentaa sen portit, niin kadottakoon nuorimman poikansa.
27. Ja Herra oli Josuan kanssa, ja hän tuli kuuluisaksi kaikissa maakunnissa.

7 LUKU

1. Mutta Israelin lapset horjahtivat kovin kirotussa kalussa; sillä Akan Karmin poika, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta, otti jotakin kirottua, niin julmistui Herran viha Israelin lasten päälle.
2. Ja Josua lähetti miehiä Jerihosta Aihin päin, joka on BetAvenin tykönä itäänpäin Betelistä, ja puhui heille, sanoen: menkäät ja vaotkaat maata; niin he menivät ja vakosivat Ain.
3. Sitte palasivat he jälleen Josuan tykö ja sanoivat hänelle: älä anna kaikkea kansaa sinne mennä, mutta vaivoin kaksi eli kolmetuhatta miestä menkään ja lyökään Ain, ettei kaikkea kansaa hukkaan sinne vaivattaisi; sillä he ovat harvat.
4. Niin meni sinne kansasta liki kolmetuhatta miestä, ja he pakenivat Ain kaupungin miesten edestä.
5. Ja ne miehet Aista löivät heistä liki kuusineljättäkymmentä miestä, ja ajoivat heitä portista takaa Sabarimiin asti, ja löivät heitä tiellä paetessa; niin kansan sydän hämmästyi ja tuli niinkuin vesi.
6. Ja Josua repäisi vaatteensa ja hän lankesi maahan kasvoillensa Herran arkin eteen hamaan ehtooseen asti, hän ja Israelin vanhimmat; ja he heittivät tomua päänsä päälle.
7. Ja Josua sanoi: Ah Herra, Herra, miksis tämän kansan annoit olleenkaan tulla Jordanin ylitse, antaakses meitä Amorilaisten käsiin, hukuttaakses meitä? jospa me olisimme tyytyneet ja pysähtyneet sille puolelle Jordania!
8. Voi minun Herrani, mitä minun pitää sanoman, että Israel selkänsä kääntää vihollistensa puoleen?
9. Kuin Kanaanealaiset ja kaikki maan asuvaiset sen kuulevat, niin he piirittävät meidät ja hävittävät meidän nimemme maan päältä; mitäs siis teet sinun suurella nimelläs?
10. Niin sanoi Herra Josualle: nouse, miksi niin makaat kasvoillas?
11. Israel on syntiä tehnyt ja rikkonut minun liittoni, jonka minä käskin heille, ja ottivat kirottua, ja varastivat, ja valhettelivat, ja panivat kaluinsa sekaan.
12. Ei Israelin lapset voi seisoa vihamiestensä edessä, vaan kääntävät selkänsä vihollistensa puoleen; sillä he ovat kirouksessa. En minä enää ole teidän kanssanne, jollette hukuta kirottua teidän keskeltänne.
13. Nouse, ja pyhitä kansa ja sano: pyhittäkäät teitänne huomeneen saakka; sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: kirous on sinun keskelläs Israel, sentähden et sinä ole seisovainen vihamiestes edessä, siihenasti kuin te kirouksen siirrätte pois teidän seastanne.
14. Ja teidän pitää varhain huomeneltain käymän edes teidän sukukuntainne jälkeen: ja jonka sukukunnan päälle Herran arpa lankee, sen pitää käymän edes perhekuntainsa jälkeen: ja jonka perhekunnan päälle Herran arpa lankee, sen pitää käymän edes huonettensa jälkeen: ja jonka huoneen päälle Herran arpa

lankee, pitää käymän edes kukin perheenisäntä toinen toisensa jälkeen.
15. Ja pitää tapahtuman, että joka löydetään ryhtyneeksi johonkuhun kirottuun kaluun, se pitää tulella poltettaman ja kaikki mitä hänellä on, että hän Herran liiton on rikkonut ja tehnyt hulluuden Israelissa.
16. Niin nousi Josua varhain huomeneltain ja toi Israelin edes, yhden sukukunnan toisen jälkeen; ja arpa lankesi Juudan sukukunnan päälle.
17. Ja kuin hän Juudan sukukunnan toi edes, lankesi arpa Serahilaisten perhekunnalle, ja kuin hän toi Serahilaisten perhekunnan edes, yhden perheenisännän toisen jälkeen, lankesi arpa Saddille.
18. Ja kuin hän toi edes hänen huoneensa miesluvun jälkeen, niin lankesi arpa Akanille, Karmin pojalle, Saddin pojan, Seran pojan, Juudan sukukunnasta.
19. Ja Josua sanoi Akanille: minun poikani, anna Herralle Israelin Jumalalle kunnia ja anna hänelle ylistys, ja ilmoita minulle mitäs teit, ja älä salaa sitä minulta.
20. Silloin vastasi Akan Josualle ja sanoi: totisesti olen minä syntiä tehnyt Herraa Israelin Jumalaa vastaan: niin ja niin minä tein.
21. Minä näin saaliissa yhden kalliin Babelin hameen, ja kaksisataa sikliä hopiaa, ja kultaisen kielen, joka painoi viisikymmentä sikliä, joita minun mieleni teki, ja minä otin ne; ja katso, se on kaivettu maahan keskellä minun majaani ja hopia sen alla.
22. Niin Josua lähetti sinne sanansaattajat, ja ne juoksivat majaan; ja katso, se oli kaivettu hänen majaansa ja hopia sen alla.
23. Ja he ottivat ne majasta, ja veivät ne Josuan ja kaikkein Israelin lasten tykö, ja panivat ne Herran eteen.
24. Niin otti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Akanin Seran pojan, ja hopian, ja hameen, ja kultaisen kielen, hänen poikansa ja tyttärensä, hänen härkänsä, aasinsa ja lampaansa, hänen majansa ja kaikki mitä hänen omansa oli, ja veivät ne Akorin laaksoon.
25. Ja Josua sanoi: miksis meitä murheelliseksi saatit? saattakoon Herra sinun murheelliseksi tänäpäivänä. Ja koko Israel kivitti heitä kuoliaaksi, ja polttivat heidät tulella sitte kuin he olivat heidän kivittäneet.
26. Ja sitte tekivät he suuren kiviroukkion heidän päällensä, joka vielä on tähän päivään asti. Niin lakkasi Herran vihan julmuus. Siitä kutsutaan se paikka Akorin laaksoksi tähän päivään asti.

8 LUKU

1. Ja Herra sanoi Josualle: älä pelkää, älä myös vapise: ota kanssas kaikki sotaväki, ja nouse ja mene ylös Aihin; katso, minä annan Ain kuninkaan kansoinensa, kaupunkinensa ja mainensa sinun kätees.

2. Ja sinun pitää tekemän Aille ja sen kuninkaalle niinkuin sinä teit Jeriholle ja sen kuninkaalle; ainoasti hänen saaliinsa ja karjansa jakakaat keskenänne, ja pane väijyjät kaupungin taa.
3. Niin Josua nousi kaiken sotaväen kanssa menemään ylös Aihin, ja Josua valitsi kolmekymmentä tuhatta väkevää sotamiestä ja lähetti heidät yöllä ulos,
4. Ja käski heitä ja sanoi: katsokaat te, jotka väijytte kaupunkia kaupungin takana, ettette kauvas mene kaupungista, mutta olkaat kaikki valmiit.
5. Ja minä ja kaikki kansa, joka minun kanssani on, lähestymme kaupunkia. Ja kuin he tulevat ulos meitä vastaan niinkuin ennenkin, niin me pakenemme heidän edellänsä,
6. Että he tulisivat meidän jälkeemme niinkauvan, että me saisimme heidät eroitetuksi kaupungista; sillä he sanovat: he pakenevat meidän edellämme niinkuin ennenkin; ja me pakenemme heidän edellänsä.
7. Silloin te nouskaat väijymästä ja ottakaat kaupunki; sillä Herra teidän Jumalanne antaa sen teidän käteenne.
8. Ja kuin te olette saaneet kaupungin, sytyttäkäät siihen tuli ja tehkäät Herran sanan jälkeen; katsokaat, minä olen sen käskenyt teille.
9. Niin Josua lähetti heidät, ja he menivät sinne väijymään ja pidättivät BetElin ja Ain välillä, lännen puolella Aista; mutta Josua yötyi kansan keskellä.
10. Ja Josua nousi varhain ja asetti kansan, ja hän meni ylös ja Israelin vanhimmat Aihin kansan edellä.
11. Ja kaikki sotaväki, jotka hänen tykönänsä olivat, menivät, kävivät edes ja tulivat kaupungin kohdalle ja sioittivat itsensä pohjan puolelle Aista; ja laakso oli heidän ja Ain välillä.
12. Mutta hän otti liki viisituhatta miestä ja pani ne väijymään BetElin ja Ain välillä, lännen puolella kaupunkia.
13. Ja he asettivat koko leirin kansan, joka pohjan puolella kaupunkia oli, niin että ne viimeiset ulottuivat lännen puolelta kaupunkiin; niin Josua meni sinä yönä keskelle sitä laaksoa.
14. Kuin Ain kuningas sen näki, kiiruhti hän, ja varhain huomeneltain valmisti itsensä ja kaupungin miehet menivät ulos Israelia vastaan sotaan, kuningas itse kaiken väkensä kanssa, määrätyllä ajalla, lakialle kedolle; mutta ei hän tietänyt itsiänsä väijyttävän kaupungin takana.
15. Mutta Josua ja kaikki Israel teeskelivät heidän edessänsä niinkuin he olisivat lyödyt ja pakenivat tietä myöten korpeen päin.
16. Niin kaikki kansa, joka kaupungissa oli, huusi että heitä piti ajettaman takaa, ja he myös ajoivat Josuaa takaa ja eroitettiin kaupungista.
17. Niin ettei yhtäkään miestä jäänyt Aihin ja BetEliin, joka ei mennyt ulos Israelin perässä: ja he jättivät

kaupungin avoin ja ajoivat Israelia takaa.
18. Niin sanoi Herra Josualle: ojenna keihääs, joka on kädessäs Ain puoleen, sillä minä annan sen sinun kätees. Ja Josua ojensi keihäänsä, joka oli hänen kädessänsä, kaupungin puoleen.
19. Silloin väijyjät kiiruusti nousivat siastansa ja juoksivat, sittekuin hän ojensi kätensä, ja tulivat kaupunkiin ja voittivat sen; ja kiiruhtivat heitänsä ja sytyttivät kaupungin palamaan.
20. Ja Ain miehet kääntyivät ja katsoivat taaksensa, ja näkivät savun nousevan kaupungista taivaaseen. Ja ei ollut heillä siaa paeta ei sinne eikä tänne; ja se kansa, joka pakeni korpeen päin, palasi niitä vastaan, jotka heitä takaa ajoivat.
21. Kuin Josua ja koko Israel näkivät, että väijyjät voittivat kaupungin ja että savu nousi kaupungista, palasivat he ja löivät Ain miehet.
22. Ja jotka kaupungissa olivat, menivät ulos heitä vastaan, niin he tulivat keskelle Israelia molemmilta puolilta; ja he löivät heitä siihenasti ettei yhtään heistä elämään jäänyt, eikä myös päässyt pois.
23. Ja Ain kuninkaan ottivat he elävänä kiinni ja veivät hänen Josuan tykö.
24. Ja kuin Israel oli lyönyt kuoliaaksi kaikki Ain asujat kedolla ja korvessa, johonka he heitä ajoivat takaa, ja he lankesivat kaikki miekan terällä, siihenasti että he loppuivat; niin koko Israel palasi Aihin ja löi kaiken sen miekan terällä.
25. Ja kaikki ne, jotka lankesivat sinä päivänä sekä miehistä että vaimoista, heitä oli kaksitoistakymmentä tuhatta, kaikki Ain kansa.
26. Ja ei Josua kättänsä vetänyt puoleensa, jolla hän oli ojentanut keihään, siihenasti kuin hän oli tappanut kaikki Ain asuvaiset.
27. Mutta kaupungin karjan ja saaliin jakoi Israel keskenänsä, Herran sanan jälkeen, niinkuin hän oli käskenyt Josualle.
28. Ja Josua poltti Ain ja teki siitä kiviraunion ijankaikkiseksi, joka vielä autiona on tähän päivään asti.
29. Ja antoi hirttää Ain kuninkaan puuhun ehtooseen asti; ja kuin päivä oli laskenut, käski hän ottaa hänen ruumiinsa puusta pois, ja he heittivät sen kaupungin portin eteen ja kokosivat suuren kiviraunion hänen päällensä, joka siellä on vielä nyt tähän päivään asti.
30. Silloin rakensi Josua Herralle Israelin Jumalalle alttarin Ebalin vuorella,
31. Niinkuin Moses Herran palvelia Israelin lapsille käskenyt oli, niinkuin Moseksen lakikirjassa kirjoitettu on: alttarin kokonaisista kivistä, joihinka ei ole rauta sattunut. Ja he uhrasivat Herralle sen päällä polttouhria ja kiitosuhria.
32. Ja hän kirjoitti siellä kiviin sen lain muodon, jonka Moses Israelin lapsille kirjoittanut oli.

33. Ja koko Israel vanhimpainsa, päämiestensä ja tuomareinsa kanssa seisoivat molemmilla puolilla arkkia pappein Leviläisten edessä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, niin muukalaiset kuin kotonakin syntyneet, puoli heitä Grisimin vuoren kohdalla ja toinen puoli Ebalin vuoren kohdalla, niinkuin Moses Herran palvelia käskenyt oli ensisti siunaamaan Israelin kansaa.
34. Sitte kuulutti hän kaikki lain sanat, siunauksen ja kirouksen, kaiken sen jälkeen kuin kirjoitettu on lakikirjassa.
35. Ei ollut yhtäkään sanaa kaikista mitä Moses käskenyt oli, jota ei Josua kuuluttanut koko Israelin seurakunnan edessä, vaimoin ja lasten ja muukalaisten, jotka olivat heidän seassansa.

9 LUKU

1. Ja kuin kaikki kuninkaat sen kuulivat, jotka sillä puolella Jordania olivat vuorilla ja laaksoissa ja kaikissa ison meren satamissa, Libanonin vuoren kohdalla: Hetiläiset, ja Amorilaiset, Kanaanilaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset,
2. Kokoontuivat he yhteet, sotimaan Josuaa ja Israelia vastaan yksimielisesti.
3. Kuin Gibeonin asuvaiset kuulivat, mitä Josua teki Jeriholle ja Aille,
4. Niin ajattelivat he petoksen, menivät ja teeskelivät itsensä sanansaatajiksi, ja ottivat vanhat säkit aaseinsa päälle, ja vanhat kuluneet ja ravistuneet viinaleilit,
5. Ja vanhat paikatut kengät jalkoihinsa ja vanhat ja rikkinäiset vaatteet yllensä, ja kaikki leivät, jotka he ottivat myötänsä, olivat kovat ja homehtuneet;
6. Ja menivät leiriin Josuan tykö Gilgaliin ja sanoivat hänelle ja kaikelle Israelille: me olemme kaukaiselta maalta tulleet, tehkäät nyt liitto meidän kanssamme.
7. Niin sanoi koko Israel Heviläisille, mitämaks sinä asut meidän seassamme, kuinka me teemme liiton sinun kanssas?
8. He sanoivat Josualle: me olemme sinun palvelias. Ja Josua sanoi heille: kutka te olette ja kusta te tulette?
9. He sanoivat hänelle: palvelias ovat sangen kaukaiselta maalta tulleet Herran sinun Jumalas nimen tähden; sillä me olemme kuulleet hänen sanomansa ja kaikki mitä hän Egyptissä on tehnyt,
10. Ja kaikki mitä hän on tehnyt kahdelle Amorilaisten kuninkaalle, jotka olivat sillä puolella Jordania: Sihonille Hesbonin kuninkaalle ja Ogille Basanin kuninkaalle, joka asui Astarotissa;
11. Sentähden sanoivat meille meidän vanhimmat ja kaikki meidän maan asuvaiset: ottakaat evästä myötänne, ja menkäät heitä vastaan ja sanokaat heille: me olemme teidän palvelianne, tehkäät liitto

kanssamme.
12. Tämä leipämme, jonka me myötämme evääksi otimme kotoamme, oli vielä tuore, kuin me läksimme tulemaan teidän tykönne, mutta katso, tämä on nyt kova ja homehtunut.
13. Ja nämät viinaleilit me täytimme uusina, ja katso, ne ovat kuluneet, ja nämät vaatteemme ja kenkämme ovat vanhaksi tulleet, aivan pitkän matkan tähden.
14. Niin ottivat päämiehet heidän eväästänsä ja ei kysyneet Heran suuta.
15. Ja Josua teki rauhan heidän kanssansa ja teki liiton heidän kanssansa, että he saisivat elää; ja kansan päämiehet vannoivat heille.
16. Mutta kolmen päivän jälkeen, sitte kuin he tekivät liiton heidän kanssansa, kuulivat he, että he olivat läsnä heitä ja asuivat heidän keskellänsä.
17. Kuin Israelin lapset matkustivat, tulivat he kolmantena päivänä heidän kaupunkeihinsa, jotka kutsutaan Gibeon, Kephira, Beerot ja KirjatJearim.
18. Ja ei Israelin lapset lyöneet heitä; sillä kansan päämiehet olivat vannoneet heille Herran Israelin Jumalan kautta. Ja kaikki kansa napisi päämiehiä vastaan.
19. Niin sanoivat kaikki kansan päämiehet kaikelle joukolle: me olemme vannoneet heille Herran Israelin Jumalan kautta, ja sentähden emme heihin taida ruveta.
20. Mutta sen me teemme heille: antakaamme heidän elää, ettei viha tulisi valan tähden meidän päällemme, jonka me heille vannoneet olemme.
21. Ja päämiehet sanoivat heille: antakaamme heidän elää, että he olisivat halkoin hakkaajat ja veden kantajat kaikelle kansalle, niinkuin päämiehet heille sanoneet ovat.
22. Niin Josua kutsui heitä ja puhui heille, ja sanoi: miksi te olette pettäneet meidät ja sanoneet: me asumme aivan kaukana teistä; ja kuitenkin te asutte meidän seassamme?
23. Sentähden pitää teidän kirotut oleman, niin ettei teiltä pidä orjat puuttuman, jotka halkoja hakkaaman ja vettä kantaman pitää minun Jumalani huoneeseen.
24. He vastasivat Josuaa ja sanoivat: se on todella sanottu sinun palvelioilles, että Herra sinun Jumalas on käskenyt palveliansa Moseksen antaa teille kaiken tämän maan ja hävittää teidän edestänne kaikki maan asuvaiset; niin me suuresti pelkäsimme henkeämme teidän edessänne ja teimme tämän.
25. Mutta katso, me olemme nyt sinun kädessäs: mikä sinulle näkyy oikiaksi eli hyväksi meille tehdäkses, se tee.
26. Ja hän teki heille niin ja vapahti heitä Israelin lasten kädestä, ettei he lyöneet heitä kuoliaaksi.
27. Niin teki Josua heidät sinä päivänä halkoin hakkaajiksi ja veden kantajiksi seurakunnalle ja Herran

alttarille tähän päivään asti, siihen paikkaan jonka hän valitsi.

10 LUKU

1. Kuin Jerusalemin kuningas AdoniZedek kuuli Josuan voittaneeksi Ain ja hävittäneeksi sen, ja niin tehneeksi Aille ja hänen kuninkaallensa, kuin hän teki Jeriholle ja hänen kuninkaallensa, ja että Gibeonin asuvaiset olivat tehneet rauhan Israelin kanssa ja asuivat heidän seassansa,
2. Pelkäsivät he sangen suuresti; sillä Gibeon oli suuri kaupunki, niinkuin joku kuninkaallinen kaupunki ja suurempi kuin Ai, ja kaikki hänen asuvaisensa olivat vahvat sotamiehet.
3. Niin lähetti AdoniZedek Jerusalemin kuningas Hohamin Hebronin kuninkaan tykö, ja Pireamin Jarmutin kuninkaan tykö, ja Japhian Lakiksen kuninkaan tykö ja Deberin Eglonin kuninkaan tykö, ja sanoi:
4. Tulkaat ylös minun tyköni ja auttakaat minua ja lyökäämme Gibeon; sillä he tekivät rauhan Josuan ja Israelin lasten kanssa.
5. Silloin kokoontuivat ja menivät ylös viisi Amorilaisten kuningasta, Jerusalemin kuningas, Hebronin kuningas, Jarmutin kuningas, Lakiksen kuningas, Eglonin kuningas, he ja kaikki heidän leirinsä ja piirittivät Gibeonin ja sotivat sitä vastaan.
6. Mutta Gibeonin miehet lähettivät Josuan tykö leiriin Gilgaliin, sanoen: älä ota kättäs pois palvelioiltas, tule nopiasti ylös meidän tykömme, ja vapahda meitä ja auta meitä; sillä kaikki Amorilaisten kuninkaat, jotka asuvat vuorilla, ovat kokoontuneet meitä vastaan.
7. Ja Josua meni ylös Gilgalista, ja kaikki sotaväki hänen kanssansa, ja kaikki vahvat sotamiehet.
8. Ja Herra sanoi Josualle: älä heitä mitään pelkää; sillä minä annan heidät sinun käsiis: ei yksikään heistä ole seisovainen sinun edessäs.
9. Niin Josua tuli äkisti heidän päällensä; sillä hän matkusti kaiken yötä Gilgalista.
10. Ja Herra peljätti heitä Israelin edessä, ja löi heitä suurella lyömisellä Gibeonissa, ja ajoi heitä takaa sitä tietä jota ylös BetHoroniin mennään, ja löi heitä Asekaan ja Makkedaan asti.
11. Ja kuin he Israelin edellä pakenivat alas BetHoronin tietä, antoi Herra taivaasta tulla suuret kivet heidän päällensä Asekaan asti, niin että he kuolivat; ja paljo enempi heistä kuoli raekivien kautta, kuin Israelin lapset miekalla löivät.
12. Silloin puhui Josua Herralle sinä päivänä, jona hän antoi Amorilaiset Israelin lasten eteen, ja sanoi Israelin läsnä ollessa: aurinko, seiso alallas Gibeonissa ja kuu Ajalonin laaksossa.
13. Ja aurinko ja kuu seisahtivat, siihenasti kuin kansa kosti vihamiehensä. Eikö tämä ole kirjoitettu

hurskaan kirjassa? Niin seisoi aurinko keskellä taivasta ilman laskemata koko päivän.
14. Ja ei ole yksikään päivä ollut senkaltainen ei ennen eikä sitte, kuin Herra miehen äänen kuuli; sillä Herra soti Israelin puolesta.
15. Ja Josua meni jälleen leiriin Gigaliin ja koko Israel hänen kanssansa.
16. Mutta ne viisi kuningasta pakenivat ja lymyivät luolaan Makkedassa.
17. Niin Josualle ilmoitettiin sanoen: ne viisi kuningasta ovat löydetyt, kätketyt luolaan Makkedassa.
18. Ja Josua sanoi: vierittäkäät suuret kivet luolan suulle ja asettakaat miehet heitä vartioitsemaan.
19. Mutta älkäät te alallanne seisoko, vaan ajakaat teidän vihamiehiänne takaa ja lyökäät heidän viimeisiänsä; älkäät salliko heitä tulla kaupunkeihinsa, sillä Herra teidän Jumalanne on antanut heidät teidän käsiinne.
20. Ja kuin Josua ja Israelin lapset lopettivat sen ylen suuren tapon ja peräti olivat heidät surmanneet, ja jääneet pääsivät heistä ja tulivat vahvoihin kaupunkeihin,
21. Niin tuli kaikki kansa jälleen leiriin Josuan tykö Makkedaan rauhassa, ja ei kenkään rohjennut Israelin lasten edessä hiiskuakaan.
22. Mutta Josua sanoi: avatkaat luolan suu ja tuokaat ne viisi kuningasta luolasta minun tyköni.
23. He tekivät niin ja toivat ulos ne viisi kuningasta hänen tykönsä luolasta: Jerusalemin kuninkaan, Hebronin kuninkaan, Jarmutin kuninkaan, Lakiksen kuninkaan, Eglonin kuninkaan.
24. Ja kuin nämät kuninkaat olivat tuodut Josuan eteen, kutsui Josua kaikki Israelin miehet ja sanoi sotajoukon päämiehille, jotka hänen kanssansa matkustivat: tulkaat tänne ja tallatkaat näiden kuningasten kaulat; ja he tulivat, ja tallasivat heidän kaulansa jaloillansa.
25. Ja Josua sanoi heille: älkäät peljätkö, älkäät myös vavisko, vahvistakaat itsenne ja olkaat rohkiat; sillä näin tekee Herra kaikille vihamiehillenne, joita vastaan te soditte.
26. Ja Josua löi heidät sitte, ja surmasi heidät, ja ripusti viiteen puuhun; ja he riippuivat puissa hamaan ehtooseen asti.
27. Ja kuin aurinko laski, käski Josua heitä, ja he ottivat heidät puista alas ja heittivät luolaan, johonka he itsensä lymyttivät, ja panivat suuret kivet luolan suulle, jotka siellä vielä tänäpänä ovat.
28. Sinä päivänä voitti myös Josua Makkedan, ja löi sen miekan terällä, ja hänen kuninkaansa tappoi, ja kaikki ne sielut, jotka hänessä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, ja teki Makkedan kuninkaalle niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle.
29. Niin vaelsi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Makkedasta Libnaan ja soti Libnaa vastaan.
30. Ja Herra antoi myös sen Israelin käsiin heidän kuninkaansa kanssa, ja hän löi sen miekan terällä ja

kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, eikä ketään elämään jättänyt, ja teki heidän kuninkaallensa niinkuin hän teki Jerihon kuninkaalle.
31. Sitte matkusti Josua ja koko Israel hänen kanssansa Libnasta Lakikseen, ja piiritti sen ja soti sitä vastaan.
32. Ja Herra antoi myös Lakiksen Israelin käsiin, niin että hän voitti sen toisena päivänä ja löi sen miekan terällä ja kaikki ne sielut jotka siinä olivat, juuri niinkuin hän oli Libnalle tehnyt.
33. Siihen aikaan meni Horam Jeserin kuningas auttamaan Lakista; mutta Josua löi hänen kaiken joukkonsa kanssa, siihenasti ettei yhtäkään jäänyt.
34. Ja Josua meni Lakiksesta ja koko Israel hänen kanssansa Egloniin, ja piirittivät sen ja sotivat sitä vastaan,
35. Ja voittivat sen sinä päivänä, ja löivät miekan terällä, ja surmasivat kaikki sielut, jotka siellä olivat, sinä päivänä, juuri niinkuin hän oli tehnyt Lakikselle.
36. Sitte meni Josua ja koko Israel hänen kanssansa Eglonista ylös Hebroniin, ja he sotivat sitä vastaan,
37. Ja voittivat sen ja löivät sen miekanterällä, ja hänen kuninkaansa kaikkein kaupunkeinsa kanssa ja kaikki sielut, jotka siellä olivat, eikä yhtäkään jättänyt, juuri niinkuin hän oli tehnyt Eglonille; ja tappoi sen ja kaikki sielut, jotka siellä olivat.
38. Silloin palasi Josua ja koko Israel hänen kanssansa Debiriin ja soti sitä vastaan,
39. Ja voitti sen kuninkainensa ja kaikki hänen kaupunkinsa, ja löi ne miekan terällä, ja tappoi kaikki sielut, jotka siellä olivat, ja ei ketäkään jättänyt; niinkuin hän oli Hebronille tehnyt, niin teki hän myös Debirille ja hänen kuninkaallensa, ja niinkuin hän oli tehnyt Libnalle ja hänen kuninkaallensa.
40. Niin Josua löi kaikki maan asuvaiset vuorilta, ja lounamaasta, ja laaksoista, ja ojain tyköä, ja kaikki heidän kuninkaansa, eikä yhtäkään jättänyt, vaan tappoi kaikki, joilla henki oli, niinkuin Herra Israelin Jumala oli käskenyt.
41. Ja Josua tappoi heidät, ruveten KadesBarneasta Gasaan asti, ja koko Gosenin maakunnan Gibeoniin asti.
42. Ja Josua voitti kaikki nämät kuninkaat maakuntinensa yhdellä rupeemisella; sillä Herra Israelin Jumala soti Israelin puolesta.
43. Ja Josua palasi leiriin Gilgaliin ja koko Israel hänen kanssansa.

11 LUKU

1. Ja tapahtui, että kuin Jobin Hatsorin kuningas sen kuuli, lähetti hän Jobabin Madonin kuninkaan tykö, ja

Simronin kuninkaan, ja Akasaphin kuninkaan tykö,
2. Ja niiden kuningasten tykö, jotka asuivat pohjan puolella vuorella, ja lakeudella, meren puolella Kinerotista, ja laaksoissa, ja Dorin Naphotissa meren puolella,
3. Kanaanealaisten tykö idän ja lännen puoleen, Amorilaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten ja Jebusilaisten tykö vuorelle, niin hyös Heviläisten tykö alapuolella Hermonin vuorta Mitspan maakunnassa.
4. Ja nämät läksivät kaiken sotajoukkonsa kanssa, joka oli sangen suuri kansan paljous, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden, ja sangen monta hevosta ja vaunua.
5. Kaikki nämät kuninkaat kokoontuivat ja he tulivat ja sioittivat heitänsä yhteen Meromin vetten tykönä, sotimaan Israelia vastaan.
6. Ja Herra sanoi Josualle: älä heitä ensinkään pelkää, sillä huomenna tällä ajalla minä annan heidät kaikki lyötynä Israelin kansan eteen; heidän hevosensa pitää sinun rivinomaksi tekemän ja heidän vaununsa tulella polttaman.
7. Ja Josua tuli ja kaikki sotajoukko hänen kanssansa äkisti heidän päällensä, Meromin vetten tykönä, ja karkasivat heidän päällensä.
8. Ja Herra antoi heidät israelin käsiin, ja he löivät heitä, ja ajoivat heitä takaa isoon Zidoniin asti, ja lämpimään veteen asti, ja Mitspan ketoon asti, itään päin, ja löivät heitä siihenasti, ettei yksikään heistä jäänyt.
9. Niin teki myös Josua heille, niinkuin Herra oli hänelle käskenyt, ja teki rivinomaksi heidän hevosensa ja poltti heidän vaununsa tulella.
10. Ja Josua palasi sillä ajalla ja voitti Hatsorin ja löi hänen kuninkaansa miekalla; sillä Hatsor oli ennen kaikkein näiden valtakuntain pääkaupunki.
11. Ja he löivät kaikki ne sielut, jotka siellä olivat, miekan terällä, ja tappoivat, niin ettei yhtäkään jäänyt, jolla henki oli, ja poltti Hatsorin tulella.
12. Ja kaikkein niiden kuningasten kaupungit voitti Josua, kaikkein heidän kuningastensa kanssa, ja löi heitä miekan terällä, ja tappoi heidät, niinkuin Moses Herran palvelia käskenyt oli.
13. Mutta Israelin lapset ei polttaneet yhtäkään kaupunkia, jotka seisoivat töyräillänsä, paitsi ainoaa Hatsoria, jonka Josua poltti.
14. Ja kaiken saaliin ja eläimet, jotka he näistä kaupungeista olivat ottaneet, jakoivat Israelin lapset keskenänsä. Ainoasti kaikki ihmiset tappoivat he miekan terällä, siihenasti että he hukuttivat heidät, niin ettei yhtäkään elävää henkeä jäänyt,
15. Niinkuin Herra palveliallensa Mosekselle käskenyt oli, ja Moses oli Josualle käskenyt. Ja niin Josua teki,

ettei niistä yhtäkään tekemätä jäänyt, mitä Herra Mosekselle käskenyt oli.
16. Ja Josua otti kaiken tämän maakunnan, vuorimaan, ja kaiken Etelämaan, ja kaiken Gosenin maan ja kedot sekä myös laaksot, ja Israelin vuoret laaksoinensa,
17. Siitä sileästä vuoresta, joka menee ylös Seiriin päin BaalGadiin asti Libanonin laaksossa, Hermonin vuoren alapuolella: kaikki heidän kuninkaansa voitti hän, löi ja tappoi heidät.
18. Kauvan aikaa soti Josua kaikkein näiden kuningasten kanssa.
19. Ei ollut yhtäkään kaupunkia, joka rauhalla itsensä antoi Israelin lasten alle, paitsi Heviläisiä, jotka asuivat Gibeonissa; mutta kaikki he ottivat sodalla.
20. Ja se tapahtui niin Herralta, että heidän sydämensä oli niin paatunut, että he kohtasivat Israelin sodalla, että hän heidät tappais, ja ei yhtäkään armoa heille tapahtuisi, vaan että hän hukuttais heidät, niinkuin Herra Mosekselle käskenyt oli.
21. Siihen aikaan tuli Josua ja hävitti Enakilaiset vuorelta, Hebronista, Debiristä, Anabista ja kaikilta Juudan vuorilta ja kaikilta Israelin vuorilta, ja tappoi heidät kaupunkeinensa,
22. Ja ei antanut yhtäkään Enakilaista jäädä Israelin lasten maalle, paitsi Gasassa, Gatissa ja Asdodissa, joihin he jäivät.
23. Ja niin Josua otti kaiken maakunnan, peräti niin kuin Herra Mosekselle oli sanonut, ja antoi Israelille perinnöksi, kullekin sukukunnalle osansa; ja maakunta lakkasi sotimasta.

12 LUKU

1. Ja nämät ovat maan kuninkaat, jotka Israelin lapset löivät, ja ottivat heidän maansa tuolla puolella Jordania, auringon nousemista päin, Arnonin ojasta Hermonin vuoreen asti, ja kaikki lakeudet itään päin:
2. Sihon Amorilaisten kuningas, joka asui Hesbonissa ja hallitsi Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja keskellä ojaa, ja puolen Gileadia Jabbokin ojaan asti, joka on Ammonin lasten raja,
3. Ja lakeutta Kinneretin mereen asti itään päin, ja korven mereen, Suolaiseen mereen itään päin, BetJesimotin tietä myöten, ja lounaasta alaspäin lähelle Asdot Pisgaa;
4. Siihen myös Ogin Basanin kuninkaan maan rajat, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja asui Astarotissa ja Edreissä,
5. Ja hallitsi Hermonin vuorella, Salkassa ja koko Basanissa, Gessurin ja Maakatin maan rajoihin, ja puolen Gileadia, joka Sihonin Hesbonin kuninkaan maan raja oli.
6. Moses Herran palvelia ja Israelin lapset löivät heitä; ja Moses Herran palvelia antoi sen Rubenilaisille,

Gadilaisille ja puolelle Manassen sukukunnalle omaisuudeksi.
7. Nämät ovat maan kuninkaat, jotka Josua löi ja Israelin lapset tällä puolella Jordania länteen päin, BaalGadista Libanonin vuorenlakeudella, sileään vuoreen, joka ulottuu Seiriin, jonka Josua Israelin sukukunnille antoi omaisuudeksi itsekullekin osansa jälkeen,
8. Vuorilla, laaksoissa, lakeudella, vetten tykönä, korvessa, ja lounaan puolessa: Hetiläiset, Amorilaiset, Kanaanealaiset, Pheresiläiset, Heviläiset ja Jebusilaiset;
9. Jerihon kuningas, yksi; Ain kuningas, joka BetElin sivussa on, yksi;
10. Jerusalemin kuningas, yksi; Hebronin kuningas, yksi;
11. Jarmutin kuningas, yksi; Lakiksen kuningas, yksi;
12. Eglonin kuningas, yksi; Geserin kuningas, yksi;
13. Debirin kuningas, yksi; Gederin kuningas, yksi;
14. Horman kuningas, yksi; Aradin kuningas, yksi;
15. Libnan kuningas, yksi; Adullamin kuningas, yksi;
16. Makkedan kuningas, yksi; BetElin kuningas, yksi;
17. Tapuan kuningas, yksi; Hepherin kuningas, yksi;
18. Aphekin kuningas, yksi; Lassaronin kuningas, yksi;
19. Madonin kuningas, yksi; Hatsorin kuningas, yksi;
20. SimronMeronin kuningas, yksi; Aksaphin kuningas, yksi;
21. Taanakin kuningas, yksi; Megiddon kuningas, yksi;
22. Kedeksen kuningas, yksi; Jokneamin kuningas Karmelin tykönä, yksi;
23. DornaphatDorin kuningas, yksi, ja pakanain kuningas Gilgalissa, yksi;
24. Tirtsan kuningas, yksi. Ne kaikki ovat yksineljättäkymmentä kuningasta.

13 LUKU

1. Kuin Josua vanheni ja ijälliseksi tuli, sanoi Herra hänelle: sinä olet vanhentunut ja ijälliseksi tullut, ja maata on vielä aivan paljo jäänyt omistamata.
2. Tämä on se jälellä oleva maa: kaikki Philistealaisten maan ääret ja koko Gessuri,
3. Sihorista, joka juoksee Egyptin editse, Ekronin maan ääriin asti, pohjan puoleen, jotka luetaan Kanaanealaisille; ne viisi Philistealaisten päämiestä ovat: Gasilainen, Asdonilainen, Asklonilainen, Gatilainen, Ekronilainen ja Avilainen.

4. Mutta eteläänpäin ovat kaikki Kanaanealaisten maat ja Meara, joka on Zidonilaisten, Aphekiin saakka ja hamaan Amorilaisten maan ääriin asti,
5. Ja myös Gibiläisten maa, ja koko Libanon auringon nousemiseen päin, BaalGadista Hermonin vuoren alta, siihenasti kuin Hamatiin tullaan.
6. Kaikki jotka vuorella asuvat, Libanonista lämpimään veteen asti, ja kaikki Zidonilaiset: minä ajan ne Israelin lasten edestä pois; ainoasti jaa ne Israelille perimiseksi, niinkuin minä olen sinulle käskenyt.
7. Niin jaa nyt tämä maa yhdeksän sukukunnan välillä perimiseksi, ja puolelle Manassen sukukunnalle.
8. Sillä Rubenilaiset ja Gadilaiset ovat toisen puolen Manassen sukukunnan kanssa saaneet perimisensä, jonka Moses heille oli antanut sillä puolella Jordania itään päin, niinkuin Herran palvelia Moses heille sen antanut oli:
9. Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja siitä kaupungista, joka on ojan keskellä, ja koko Medeban lakeuden Diboniin asti,
10. Ja kaikki Sihonin Amorilaisten kuninkaan kaupungit, joka hallitsi Hesbonissa, Ammonin lasten maan rajoihin asti,
11. Ja Gileadin ja Gessurin ja Maakatin maan ääret, ja koko Hermonin vuoren, ja koko Basanin Salkaan asti;
12. Koko Ogin Basanin kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Astarotissa ja Edreissä, joka vielä jäänyt oli uljaista, ja Moses löi heitä ja ajoi heitä pois.
13. Mutta Israelin lapset ei ajaneet Gessurilaisia ja Maakatilaisia ulos, vaan Gessurilainen ja Maakatilainen asuu Israelin lasten seassa tähän päivään asti.
14. Mutta Leviläisten sukukunnalle ei hän antanut yhtään perimistä; sillä Herran Israelin Jumalan polttouhri on heidän perintönsä, niinkuin hän heille sanonut oli.
15. Ja Moses antoi Rubenin lasten suvulle, heidän sukukuntainsa jälkeen:
16. Että heidän rajansa oli Aroerista, joka on Arnonin ojan reunalla, ja se kaupunki ojan keskellä kaiken sen tasaisen kedon kanssa Medeban tykönä;
17. Hesbonin kaupunkeinensa, jotka ovat tasaisella kedolla: Dibonin, BamotBaalin ja BetBaalMeonin,
18. Jaksan, Kedemotin, Mephaotin,
19. Kirjataimin, Sibman, Zeretin, Saharin laakson, vuorilla,
20. Ja BetPeorin, ne ojat Pisgan tykönä ja BetJesimotin,
21. Ja kaikki lakeuden kaupungit, ja koko Sihonin, Amorilaisten kuninkaan valtakunnan, joka hallitsi Hesbonissa, jonka Moses löi, niin myös Midianin päämiehet: Evin, Rekemin, Zurin, Hurin ja Reban, Sihonin päämiehet, jotka maassa asuivat.

22. Ja Bileaminkin Beorin pojan, tietäjän, Israelin lapset miekalla kuoliaaksi löivät muita tapettaessa.
23. Ja Rubenin lasten raja oli Jordani rajoinensa. Tämä on Rubenin lasten perimys heidän sukukuntainsa, kaupunkeinsa ja kyläinsä jälkeen.
24. Ja Moses antoi Gadin lasten sukukunnalle heidän sukukuntainsa jälkeen,
25. Että heidän rajansa oli Jaeser, ja kaikki Gileadin kaupungit, ja puoli Ammonin lasten maata, Aroeriin asti, joka on Rabban kohdalla,
26. Ja Hesbonista RamatMitspeen ja Betoniimiin asti, ja Mahanaimista Debirin rajaan asti,
27. Ja laaksossa Betaram ja BetNimra, Sukkot ja Zaphon, joka jäi Sihonin Hesbonin kuninkaan valtakunnasta; joiden raja oli Jordani Kinneretin meren ääreen asti, toisella puolella Jordania itään päin.
28. Tämä on Gadin lasten perimys heidän sukukunnissansa, kaupungeissansa ja kylissänsä.
29. Ja Moses antoi puolelle Manassen lasten suvulle sen mikä puolelle Manassen sukukunnalle tuli, heidän sukukuntainsa jälkeen,
30. Että heidän rajansa oli Mahanaimista koko Basan, koko Ogin Basanin kuninkaan valtakunta ja kaikki Jairin kylät, jotka ovat Basanissa, kuusikymmentä kaupunkia,
31. Ja puolen Gileadia ja Astarotia, Edreiä Ogin valtakunnan kaupungit Basanissa (antoi hän) Makirin Manassen pojan lapsille, toiselle puolelle Makirin lapsia heidän sukukuntainsa jälkeen.
32. Tämä on se minkä Moses antoi Moabin kedoilla, sillä puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin.
33. Mutta Levin sukukunnalle ei antanut Moses yhtään perimystä; Herra Israelin Jumala on heidän perimisensä, niinkuin hän heille sanonut oli.

14 LUKU

1. Ja nämät ovat ne mitkä Israelin lapset ovat perimiseksi saaneet Kanaanin maalla, jonka heille perinnöksi jakoi pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika ja Israelin lasten sukukuntain ylimmäiset isät.
2. Ja he jakoivat sen heillensä arvalla, niinkuin Herra oli käskenyt Moseksen käden kautta, yhdeksälle sukukunnalle ja puolelle sukukunnalle.
3. Sillä Moses oli antanut puolelle kolmatta sukukunnalle perimisen tuolla puolella Jordania. Mutta Leviläisille ei hän antanut yhtään perimistä heidän seassansa.
4. Sillä Josephin lasten oli kaksi sukukuntaa, Manasse ja Ephraim; sentähden ei he Leviläisille yhtään osaa antaneet maakunnassa, vaan kaupungit heidän asuaksensa, ja esikaupungit, joissa heidän karjansa ja kalunsa oleman piti.

5. Niinkuin Herra oli Mosekselle käskenyt, niin tekivät Israelin lapset, ja jakoivat maakunnan.
6. Silloin menivät Juudan lapset Josuan tykö Gilgalissa, ja Kaleb Jephunnen poika Kenisiläinen sanoi hänelle: sinä tiedät, mitä Herra sanoi Jumalan miehelle Mosekselle minun ja sinun puolestas KadesBarneassa.
7. Minä olin neljänkymmenen ajastaikainen, kuin Moses Herran palvelia minun lähetti KadesBarneasta vakoomaan maata, ja minä sanoin hänelle jälleen vastauksen sydämeni jälkeen.
8. Mutta veljeni, jotka minun kanssani menneet olivat, saattivat kansalle vapisevaisen sydämen; mutta minä seurasin Herraa minun Jumalaani uskollisesti.
9. Ja Moses vannoi sinä päivänä ja sanoi: se maa, jonka päälle sinä jaloillas olet astunut, on sinun ja sinun lastes perittävä ijankaikkisesti, ettäs Herraa minun Jumalaani uskollisesti seurannut olet.
10. Ja nyt katso, Herra on antanut minun elää, niinkuin hän sanonut oli. Tämä on viides ajastaika viidettäkymmentä sittekuin Herra näitä sanoi Mosekselle, kuin Israel vaelsi korvessa. Ja katso, minä olen tänäpäivänä viiden ajastajan vanha yhdeksättäkymmentä,
11. Ja olen vielä tänäpäivänä niin väkevä, kuin minä sinä päivänä olin, jona Mosen minun lähetti; niinkuin väkevyyteni oli siihen aikaan, niin on se vielä nyt vahva sotimaan, käymään ulos ja sisälle.
12. Niin anna nyt minulle tämä vuori, josta Herra sanoi sinä päivänä, sillä sinä kuulit sen siihen aikaan. Ja Enakilaiset asuvat siellä, ja siellä ovat suuret ja vahvat kaupungit; jos Herra on minun kanssani, että minä ajaisin heidät pois, niinkuin Herra on sanonut.
13. Ja Josua siunasi häntä ja antoi Kalebille Jephunnen pojalle Hebronin perimiseksi.
14. Siitä oli Hebron Kalebin Jephunnen pojan Kenisiläisen perimys tähän päivään asti, että hän on uskollisesti seurannut Herraa Israelin Jumalaa.
15. Mutta Hebron kutsuttiin muinaiseen aikaan KirjatArba, joka oli suurin mies Enakilaisten seassa; ja maakunta lakkasi sotimasta.

15 LUKU

1. Juudan lasten suvun arpa heidän huonettensa jälkeen oli Edomin maan rajaan, Sinin korven puoleen, joka etelän puoleen on, lounaan maan äärestä asti;
2. Niin että heidän lounainen maan rajansa oli Suolameren äärestä, se on, siitä lahdesta, joka menee etelään päin,
3. Ja käy sieltä ylöspäin Akrabiin, ja käy Sinin lävitse, ja menee ylöspäin merestä KadesBarneaan, ja menee

Hetsronin lävitse, ja käy ylös Adariin päin, ja kääntyy ympäri Karkaan,
4. Ja menee Atsmonin ohitse, ja tulee Egyptin ojaan, niin että sen maan rajan ääri on meri. Tämä pitää oleman teille maan raja lounaaseen päin.
5. Vaan raja itään päin on Suolainen meri Jordanin suuhun asti; vaan raja pohjan puoleen on siitä meren lahdesta, joka on Jordanin ääressä,
6. Ja menee ylös BetHoglaan, ja vetäytyy pohjasta BetAraban puoleen, ja menee ylös Rubenin pojan Bohenin kiven tykö.
7. Ja raja käy ylös Debirin tykö Akorin laaksosta, ja pohjan puoleen Gilgaliin päin, joka on Adumimin paltan kohdalla, joka etelän puoleen on ojan vieressä; sitte se menee EnSemeksen vedelle, ja menee Rogelin lähteelle.
8. Sitte menee raja Hinnomin pojan laaksoon, Jebusilaisen ohitse lounaan päin, se on Jerusalem; ja raja menee vuoren kukkulan ylitse, joka on Hinnomin laakson edessä, meren tykö, joka on Rephaimin laakson äärellä pohjaan päin.
9. Sitte käy se siitä vuoren kukkulasta Nephtoan lähteen tykö, ja menee Ephronin vuoren kaupunkein tykö, ja kääntyy Baalaan päin, joka on KirjatJearim.
10. Ja menee Baalasta ympäri länteen päin Seirin vuoren tykö, ja menee ulos pohjan puolesta Jearin vuoren vieritse, se on Kessalon, ja tulee alas BetSemeksen tykö, ja menee Timnaan,
11. Ja tulee ulos Ekronin vieritse pohjan puolelle, ja vetää hänensä Sikroniin asti, ja menee Baalan vuoren ylitse, ja tulee Jabneeliin, että hänen äärensä loppu on meri.
12. Mutta raja länteen päin on suuri meri. Tämä on Juudan lasten maan raja, joka taholta ympäri heidän sukukunnissansa.
13. Mutta Kalebille Jephunnen pojalle annettiin osa Juudan lasten keskellä, niinkuin Herra oli käskenyt Josualle, nimittäin KirjatArba, Enakilaisten isän kaupunki, se on Hebron.
14. Ja Kaleb ajoi sieltä pois kolme Enakin poikaa, Sesain, Akimananin ja Talmain, Enakin sikiät,
15. Ja meni sieltä ylös Debirin asuvaisten tykö; vaan Debir kutsuttiin muinen KirjatSepher.
16. Ja Kaleb sanoi: joka lyö KirjatSepherin ja voittaa sen, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi.
17. Niin voitti sen Otniel, Kenaksen Kalebin veljen poika; ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi.
18. Ja tapahtui, kuin hän tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältänsä, ja hän astui aasin päältä alas; niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on?
19. Ja hän sanoi: anna minulle siunaus, sillä sinä olet antanut minulle kuivan maan, anna minulle myös vesilähteitä; niin antoi hän hänelle lähteitä sekä ylhäältä että alhaalta.

20. Tämä on Juudan lasten sukukunnan perimys, heidän sukuinsa jälkeen.
21. Ja kaupungit Juudan lasten sukukunnan äärestä, Edomin rajan tykönä, lounaaseen käsin olivat: Kabseel, Eder, Jagur,
22. Kina, Dimona, Adada;
23. Kedes, Hatsor, Jitnan;
24. Siph, Telem, Bealot;
25. HatsorHadata, Kerijot, Hetsron, se on Hatsor;
26. Amam, Sema, Molada;
27. HatsarGadda, Hesmon, BetPalet;
28. HatsarSual, BeerSeba, BisJotja;
29. Baala, Ijim, Atsem;
30. Eltolad, Kesil, Horma;
31. Ziglag, Madmanna, Sansanna;
32. Lebaot, Silhim, Ain, Rimmon; yhdeksänkolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.
33. Vaan lakialla maalla oli Estaol, Zora, Asna;
34. Sanoa, EnGannim, Tappua, Enam;
35. Jarmut, Adullam, Soko, Aseka;
36. Saaraim, Aditaim, Gedera, Gederotaim: neljätoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;
37. Zenan, Hadasa, Migdalgad;
38. Dilean, Mitspe, Jokteel;
39. Lakis, Botskat, Eglon;
40. Kabbon, Lakmas, Kitlis;
41. Gederot, BetDagon, Naama, Makkeda: kuusitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;
42. Libna, Eter, Asan;
43. Jephta, Asna, Nesib;
44. Kegila, Aksib, Maresa: yhdeksän kaupunkia ja heidän kylänsä;
45. Ekron tyttärinensä ja kylinensä;
46. Ekronista mereen asti, kaikki mikä ulottuu Asdodiin, ja heidän kylänsä;
47. Asdod tyttärinensä ja kylinensä; Gasa tyttärinensä ja kylinensä, Egyptin veteen asti; ja se suuri meri on hänen rajansa.
48. Mutta vuorella oli: Samir, Jatir, Soko;

49. Danna, KirjatSanna, se on Debir;
50. Anab, Estemo, Anim;
51. Gosen, Holon, Gilo: yksitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;
52. Arab, Duma, Esean;
53. Janum, BetTapua, Apheka;
54. Humta, KirjatArba, se on Hebron, Zior: yhdeksän kaupunkia ja heidän kylänsä;
55. Maon, Karmel, Siph, Juta;
56. Jisreel, Jokdeam, Sanoa;
57. Kain, Kibea, Timna: kymmenen kaupunkia ja heidän kylänsä;
58. Halhul, Betsur, Gedor;
59. Maarat, BetAnot, Eltekon: kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä;
60. KirjatBaal, se on KirjatJearim, Harabba: kaksi kaupunkia ja heidän kylänsä.
61. Mutta korvessa oli BetAraba, Middin, Sekaka;
62. Nibsan, ja Suolakaupunki, Engedi; kuusi kaupunkia ja heidän kylänsä.
63. Mutta Jebusilaiset asuivat Jerusalemissa, ja Juudan lapset ei voineet heitä ajaa ulos. Ja silloin jäivät Jebusilaiset asumaan Juudan lasten kanssa Jerusalemissa tähän päivään asti.

16 LUKU

1. Josephin lasten arpa lankesi Jordanista Jerihoon päin, Jerihon veden tykö, itään käsin, siihen korpeen, joka menee Jerihosta ylös BetElin mäkeen,
2. Ja tulee BetElistä Lusiin, ja menee ArkkiAtarotin rajan lävitse,
3. Ja antaa itsensä alas länteen päin Japhletin rajan tykö, alimmaisen BetHoronin rajaan, ja Gaseriin asti; ja sen ääri on meren tykönä.
4. Nämät saivat Josephin lapset, Manasse ja Ephraim perinnöksi.
5. Ephraimin lasten raja heidän suvuissansa ja heidän perimisissänsä itään päin oli AtharotAddar, ylimmäiseen BetHoroniin asti,
6. Joka antaa itsensä länteen päin Mikmethatiin, joka pohjoisessa on; sieltä kääntyy se itään, TaenatSilon puoleen, ja menee idästä Janoaan,
7. Ja tulee Janoasta Atarotiin ja Naarataan, ja antaa itsensä Jerihoa vastaan ja menee Jordaniin.
8. Tapuasta menee se länteen päin NahalKanaan, ja hänen äärensä on meressä. Tämä on Ephraimin lasten

sukukunnan perimys heidän suvuissansa.
9. Ephraimin lasten sukukunnalle olivat myös annetut kaikki kaupungit ja kylät keskellä Manassen lasten perintöä.
10. Ja ei he ajaneet Kanaanealaisia pois, jotka asuivat Geserissä. Niin pysyivät Kanaanealaiset Ephraimin seassa tähän päivään asti ja tulivat verollisiksi.

17 LUKU

1. Ja arpa lankesi Manassen sukukunnalle, sillä hän oli Josephin esikoinen, ja se lankesi Makirille Manassen esikoiselle, Gileadin isälle; sillä hän oli jalo sotamies, sentähden sai hän Gileadin ja Basanin.
2. Muille Manassen lapsille myös lankesi arpa heidän sukukuntainsa jälkeen: Abieserin lapsille, Helekin lapsille, Asrielin lapsille, Sekemin lapsille, Hepherin lapsille ja Semidan lapsille. Nämät ovat Manassen Josephin pojan lapset, jotka olivat miehenpuolet heidän suvuissansa.
3. Mutta Zelophkadilla Hepherin pojalla, Gileadin pojan, Makirin pojan, Manassen pojan, ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä; ja nämät ovat hänen tytärtensä nimet: Makla ja Noa, Hogla, Milka ja Tirtsa.
4. Ja he menivät papin Eleatsarin ja Josuan Nunin pojan ja ylimmäisten tykö, ja sanoivat: Herra käski Moseksen antaa meille perinnön meidän veljeimme sekaan; ja hän antoi myös heille perinnön heidän isänsä veljein sekaan, Herran käskyn jälkeen.
5. Mutta Manasselle tuli kymmenen osaa, paitsi Gileadin ja Basanin maata, jotka ovat tuolla puolella Jordania;
6. Sillä Manassen tyttäret saivat perinnön hänen poikainsa seassa; ja Gileadin maa oli annettu muille Manassen pojille.
7. Ja Manassen raja oli Asserista Mihmetatiin asti, joka on Sikemin edessä, ja menee ulos oikian käden puoleen niihin asti, kuin asuivat EnTapuassa.
8. Tapuan maa tuli Manasselle, mutta Tapua Manassen rajalla Ephraimin lapsille.
9. Sitte tulee se alas NahalKanaan asti etelään päin velikaupungeita, jotka Ephraimin omat ovat, Manassen kaupunkien seassa. Mutta pohjan puolesta ovat Manassen rajat ojaan asti, ja niiden ääret ovat meren tykönä,
10. Sillä Ephraimin maa on etelän puolella ja Manassen pohjan puolella, niin että meri on heidän rajansa, ja ulottuu Asseriin saakka pohjan puolesta, ja Isaskariin asti idän puolesta.
11. Niin oli Manassella Isaskarin ja Asserin seassa BetSean ja hänen tyttärensä, Jiblaam ja hänen

tyttärensä, ja Dorin asuvaiset tyttärinensä, ja EnDorin asuvaiset tyttärinensä, ja Taanan asuvaiset tyttärinensä, Megiddon asuvaiset tyttärinensä, ja kolmas osa Naphetista.
12. Ja Manassen lapset ei voineet ajaa niiden kaupunkien asuvaisia ulos, vaan Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.
13. Mutta kuin Israelin lapset vahvistuivat, tekivät he Kanaanealaiset verollisiksi, ja ei ajaneet heitä ollenkaan pois.
14. Silloin puhuivat Josephin lapset Josualle ja sanoivat: miksi et minulle enempää antanut, kuin yhden arvan ja osan, perinnöksi, ja minä olen kuitenkin suuri kansa, niinkuin Herra on minun tähän asti siunannut?
15. Niin Josua sanoi heille: ettäs olet suuri kansa, niin mene metsään ja perkaa siellä sinulles siaa, Pheresiläisten ja uljasten maalla, jos Ephraimin vuori on sinulle ahtaimmaksi.
16. Niin sanoivat Josephin lapset: ei ne vuoret meille täydy, sillä kaikilla Kanaanealaisilla, jotka asuvat maan laaksoissa, ovat rautavaunut, ja BetSeanin asuvaisilla ja hänen tyttärillänsä, ja Jisreelin laaksossa asuvaisilla.
17. Josua puhui Josephin huoneelle, Ephraimille ja Manasselle, sanoen: sinä olet suuri ja väkevä kansa, ei sinulla pidä oleman yksi arpa.
18. Sillä vuori pitää myös sinun omas oleman, jossa metsää on, siellä perkaa ympärilläs, ja sinulla pitää oleman sen ääret; sillä sinä ajat Kanaanealaiset pois, vaikka heillä rautavaunut ovat, ja vaikka he väkevät ovat.

18 LUKU

1. Ja kaikki Israelin lasten kansa kokoontui Siloon ja pani siellä ylös seurakunnan majan; ja maa oli heille alamainen.
2. Ja oli vielä Israelin lapsista seitsemän sukukuntaa, joiden perintö ei ollut jaettu.
3. Ja Josua sanoi Israelin lapsille: kuinka kauvan te olette niin kähläät, ettette mene ja omista maata, jonka Herra teidän isäinne Jumala teille on antanut.
4. Ottakaat itsellenne jokaisesta sukukunnasta kolme miestä, lähettääkseni heitä menemään ja vaeltamaan maan lävitse, ja että he kirjoittaisivat sen perimisensä jälkeen ja palajaisivat minun tyköni.
5. Ja he jakakaan maan seitsemään osaan: Juudan pitää oleman rajallansa etelän puolella, ja Josephin huoneen pitää oleman rajallansa pohjan puolella.
6. Mutta teidän pitää kirjoittaman ne seitsemän maan osaa ja tuoman tänne minun tyköni, niin minä heitän

teidän arpanne tässä Herran meidän Jumalamme edessä.
7. Sillä Leviläisillä ei ole yhtäkään osaa teidän seassanne, vaan Herran pappeus on heidän perimisensä. Mutta Gad ja Ruben, ja puoli Manassen sukukuntaa ottivat osansa tuolla puolella Jordania itäisellä puolella, jonka Moses Herran palvelia antoi heille.
8. Niin miehet nousivat ja läksivät matkaan, ja Josua käski heitä, kuin he tahtoivat mennä kirjoittamaan maata, ja sanoi: vaeltakaat maan lävitse ja kirjoittakaat se, ja tulkaat jälleen minun tyköni, ja minä heitän tässä teidän arpanne Herran edessä Silossa.
9. Niin miehet läksivät ja vaelsivat maan lävitse, ja kirjoittivat sen kirjaan, seitsemään osaan, kaupunkein jälkeen, ja tulivat Siloon, Josuan tykö leiriin.
10. Silloin heitti Josua Silossa arvan heille Herran edessä, ja Josua jakoi siinä maan Israelin lapsille, heidän osansa jälkeen.
11. Ja BenJaminin lasten sukukunnan arpa lankesi heidän sukukuntainsa jälkeen, ja heidän arpansa raja oli Juudan lasten ja Josephin lasten vaiheella.
12. Ja heidän rajansa oli pohjan kulmalla Jordanista, ja se raja menee ylöskäsin Jerihon viertä myöten pohjan puolesta, ja nousee vuorelle länteen päin, ja loppuu Betavenin korpeen.
13. Ja se raja juoksee sieltä Lutsaan, Lutsan viertä myöten lounaaseen päin, se on BetEl, ja laskee AtaraotAdariin, mäen ohessa etelään päin alamaista BetHoronia.
14. Sitte laskee raja ja kääntää itsensä ympäri lännen puoleen meren kulmaan siitä mäestä, joka on BetHoronin edessä mereen päin, ja loppuu KirjatBaalin tykönä, se on KirjatJearim, Juudan lasten kaupunki. Tämä on lännenpuolinen kulma.
15. Mutta lounaanpuolinen kulma on KirjatJearimin äärestä, ja loppuu raja lännen puoleen, ja tulee Nephtoan lähteen tykö,
16. Ja laskee mäen loppuun, joka on Hinnomin lasten laakson edessä, joka on Rephaimin notkossa, pohjan puolella, ja laskee Hinnomin laaksoon Jebusilaisten viereen etelään päin, ja laskee Rogelin lähteelle,
17. Ja antaa itsensä pohjoisesta, ja juoksee EnSemeksen tykö, ja juoksee Gelilotin tykö, jotka ovat ylhäällä Adummin puolessa, ja laskee Bohanin, Rubenin pojan kiven tykö,
18. Ja menee sen tasaisen kedon viertä myöten, joka on pohjaan päin, ja laskee tasaiselle kedolle,
19. Ja menee sitä viertä myöten, BetHoglan ohesta pohjaan päin, ja loppuu Suolaisen meren lahteen, pohjaan päin, lounaan puolella Jordania. Tämä on lounaan puolinen raja.
20. Mutta idänpuolinen kulma pitää Jordaniin loppuman. Tämä on BenJaminin lasten perintö heidän rajainsa ympärillä, heidän sukukuntainsa jälkeen.

21. Mutta nämät ovat BenJaminin lasten sukukunnan kaupungit heidän heimokuntainsa jälkeen: Jeriho, BetHogla, EmekKetsits;
22. BetAraba, Zemaraim, BetEl;
23. Avvim, Para ja Ophra;
24. KapharAmmoni, Ophni, ja Gaba: kaksitoistakymmentä kaupunkia kylinensä;
25. Gibeon, Rama ja Beerot;
26. Mitspe, Kaphira ja Mosa;
27. Rekem, Jirpeel ja Tarala;
28. Zela, Eleph, ja Jebusi, se on Jerusalem, GibeatKirjat, neljätoistakymmentä kaupunkia kylinensä. Tämä on BenJaminin lasten perimys heidän sukukuntainsa jälkeen.

19 LUKU

1. Senjälkeen lankesi toinen arpa Simeonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä oli keskellä Juudan lasten perimystä.
2. Ja heidän perittäväksensä tuli BeerSeba, Seba ja Molada:
3. HatsarSual, Bala ja Atsem;
4. Eltolad, Betul ja Horma;
5. Ziglag, Bethammarkabot ja HatsarSusa:
6. BetLebaot ja Saruhen: kolmetoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä;
7. Ain, Rimmon, Eter ja Asan: neljä kaupunkia kylinensä;
8. Siihen myös kaikki kylät, jotka ympäri näitä kaupungeita ovat, BaalatBeeriin asti, ja Ramatiin, etelän puoleen. Tämä on Simeonin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa,
9. Sillä Simeonin lasten perimys on keskellä Juudan lasten osaa; ja että Juudan lasten osa oli suurempi kuin he itse, sentähden perivät Simeonin lapset osan keskellä heidän perintöänsä.
10. Kolmas arpa lankesi Sebulonin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen, ja heidän perintönsä raja oli Saridiin asti.
11. Ja heidän rajansa astuu lännen puoleen Maralaan, ja ulottuu Dabbasetiin ja siihen ojaan, joka juoksee Jokneamin ohitse;
12. Ja kääntyy Saridista itään päin auringon nousemisen puoleen, KislotTaborin rajan tykö, ja menee Dabratiin, ja ulottuu Japhiaan;

13. Ja menee sieltä itään päin lävitse Githan, Hepherin, Ittan, Katsin, ja loppuu Rimmoniin, Mitoariin ja Neaan;
14. Ja juoksee ympäri pohjan puoleen Hannatoniin päin, ja loppuu JephtaElin laaksoon;
15. Kattat, Nahalal, Simron, Ideala ja Betlehem: kaksitoistakymmentä kaupunkia ja heidän kylänsä.
16. Tämä on Sebulonin lasten perimys heidän sukuinsa jälkeen, nämät heidän kaupunkinsa ja kylänsä.
17. Neljäs arpa lankesi Isaskarin lapsille heidän sukuinsa jälkeen.
18. Ja heidän rajansa oli Jisreel, Kesullot ja Sunem;
19. Hapharaim, Sion ja Anaharat;
20. Rabbit, Kisjon ja Abets;
21. Remet, EnGannim, Enhadda ja BetPhatsets;
22. Ja ulottuu Taboriin, Sahatsimaan, ja BetSemekseen, ja hänen loppunsa ovat Jordanin tykönä: kuusitoistakymmentä kaupunkia kylinensä.
23. Tämä on Isaskarin lasten sukukunnan perimys, kaupungit ja kylät heidän sukuinsa jälkeen.
24. Viides arpa lankesi Asserin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen,
25. Ja heidän rajansa oli Helkat, Hali, Beten ja Aksaph;
26. Allammelek, Amead ja Miseal, ja ulottuu Karmeliin länteen päin, ja SihorLibnatiin;
27. Ja kääntyy auringon nousemista käsin BetDagonia vastaan, ja ulottuu Sebuloniin ja Jephtahelin laaksoon pohjan puoleen, BetEmekiin ja Negieliin, ja loppuu Kabulin tykönä vasemmalla puolella;
28. Ja Ebroniin, Rehobiin, Hammoniin ja Kanaan, aina isoon Sidoniin asti.
29. Ja kääntyy raja Raman puoleen, aina vahvaan kaupunkiin Zoriin asti, ja palajaa Hosaan päin, ja loppuu meren tykönä nuoraa myöten Aksibin tykö;
30. Umma, Aphek ja Rehob: kaksikolmattakymmentä kaupunkia kylinensä.
31. Tämä on Asserin lasten sukukunnan perimys heidän sukuinsa jälkeen, ne kaupungit ja heidän kylänsä.
32. Kuudes arpa lankesi Naphtalin lapsille heidän sukunsa jälkeen.
33. Ja heidän rajansa oli Helephistä, Elon Zananimin lävitse, Adami, Nekeb, JabneEl, Lakkumiin asti ja loppuu Jordaniin.
34. Ja raja kääntyy lännen puoleen AsnotTaborin tykö, ja tulee sieltä hamaan Hukkokiin, ja ulottuu etelästä Sebuloniin ja lännestä Asseriin ja Juudaan asti Jordanin tykö auringon ylenemisen puoleen.
35. Ja vahvat kaupungit ovat: Ziddim, Zer, Hammat, Rakkat ja Kinneret,
36. Adama, Rama ja Hatsor,
37. Kedes, Edrei ja Enhatsor,

38. Jireon, MigdalEl, Harem, BetAnat ja BetSemes: yhdeksäntoistakymmentä kaupunkia kylinensä.
39. Tämä on Naphtalin lasten sukukunnan perimys heidän suvuissansa, kaupungit ja kylät.
40. Seitsemäs arpa lankesi Danin lasten sukukunnalle heidän sukuinsa jälkeen.
41. Ja raja heidän perimisestänsä oli Sorea, Estaol ja Irsemes,
42. Saalabbin, Ajalon ja Jitla,
43. Elon, Timnata ja Ekron,
44. Elteke, Gibbeton ja Baalat,
45. Jehut, BeneBarak ja GatRimmon,
46. Mehaijarkon ja Rakkon, sen rajan kanssa Japhoa vastaan;
47. Ja siellä loppuu Danin lasten raja. Ja Danin lapset nousivat ja sotivat Lesemiä vastaan, ja voittivat sen ja löivät sen miekan terällä, omistivat sen ja asuivat siinä, ja kutsuivat Lesemin Daniksi, isänsä Danin nimeltä.
48. Tämä on Danin lasten sukukunnan perintö heidän suvuissansa, nämät kaupungit ja niiden kylät.
49. Ja kuin he olivat lakanneet jakamasta maata rajoinensa, antoivat Israelin lapset Josualle Nunin pojalle perinnön heidän seassansa,
50. Ja antoivat hänelle Herran käskyn jälkeen sen kaupungin, jota hän anoi, joka oli TimnatSera Ephraimin vuorella; siellä hän rakensi kaupungin ja asui siinä.
51. Nämät ovat ne perimiset, jotka pappi Eleatsar ja Josua Nunin poika ja ylimmäiset Israelin lasten sukukuntain isistä arvalla jakoivat Silossa Herran edessä, seurakunnan majan oven tykönä; ja niin lopettivat maan jakamisen.

20 LUKU

1. Ja Herra puhui Josualle ja sanoi:
2. Puhu Israelin lapsille, sanoen: asettakaat teille muutamia vapaakaupungeita, joista minä teille puhuin Moseksen kautta,
3. Että sinne sais paeta miehentappaja, joka jonkun lyö tapaturmaisesti ja tietämätä, että he teidän seassanne olisivat vapaat verenkostajalta.
4. Ja joka pakenee johonkuhun niistä kaupungeista, hänen pitää seisoman ulkona kaupungin portin edessä ja jutteleman vanhinten edessä syynsä, niin pitää heidän ottaman hänen kaupunkiin tykönsä ja antaman hänelle siaa, asuaksensa heidän tykönänsä.

5. Ja kuin verenkostaja ajaa häntä takaa, ei heidän pidä antaman miehentappajaa hänen käsiinsä, että hän tietämätä löi lähimmäisensä ja ei ollut ennen vainoa hänen välillänsä.
6. Niin asukaan hän siinä kaupungissa, siihenasti kuin hän seisoo seurakunnan oikeuden edessä, ylimmäisen papin kuolemaan asti, joka siihen aikaan on; sitte pitää miehentappajan palaaman ja tuleman kaupunkiinsa ja huoneeseensa, kaupunkiin, josta hän pakeni.
7. Niin he pyhittivät Kedeksen Galileassa Naphtalin vuorella, ja Sikemin Ephraimin vuorella, ja KirjatArban, se on Hebroni, Juudan vuorella;
8. Ja tuolla puolella Jordania, Jerihon kohdalla itään päin, antoivat he Betserin, korvessa lakialla kedolla, Rubenin sukukunnasta, ja Ramotin Gileadissa Gadin sukukunnasta ja Golanin Basanissa Manassen sukukunnasta.
9. Nämät olivat ne kaupungit, jotka asetettiin kaikille Israelin lapsille ja muukalaisille, jotka heidän seassansa asuivat, että sinne piti pakeneman jokainen joka jonkun tapaturmaisesti löi, ettei hän kuolisi verenkostajan käden kautta, siihenasti että hän seisois seurakunnan edessä.

21 LUKU

1. Niin menivät Leviläisten ylimmäiset isät papin Eleatsarin ja Josuan Nunin pojan eteen, ja ylimmäisten isäin eteen Israelin lasten sukukunnissa,
2. Ja puhuttelivat heitä Silossa Kanaanin maalla ja sanoivat: Herra käski Moseksen kautta antaa meille kaupungeita asuaksemme, ja niiden esikaupungit meidän karjallemme.
3. Niin antoivat Israelin lapset Leviläisille perinnöstänsä, Herran käskyn jälkeen, nämät kaupungit esikaupunkeinensa:
4. Ja arpa lankesi Kahatilaisten sukukunnille: ja papin Aaronin lapset Leviläisistä saivat arvalla Juudan sukukunnalta, Simeonin sukukunnalta ja BenJaminin sukukunnalta kolmetoistakymmentä kaupunkia.
5. Vaan muille Kahatin lapsille tuli arvalla Ephraimin sukukunnalta, Danin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta kymmenen kaupunkia.
6. Gersonin lapsille tuli arvalla Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja puolelta Manassen sukukunnalta Basanissa kolmetoistakymmentä kaupunkia.
7. Merarin lapset sukuinsa jälkeen saivat Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Zebulonin sukukunnalta kaksitoistakymmentä kaupunkia.
8. Ja niin antoivat Israelin lapset Leviläisille arvalla nämät kaupungit esikaupunkeinensa, niinkuin Herra

Moseksen kautta käskenyt oli.
9. Juudan lasten sukukunnalta ja Simeonin lasten sukukunnalta annettiin nämät kaupungit, jotka he nimittivät nimeltänsä,
10. Aaronin pojille Kahatilaisten suvusta Levin pojista; sillä ensimäinen arpa oli heidän.
11. Niin antoivat he heille KirjatArban, (Arba oli Enakin isä), se on Hebron, Juudan vuorella, ja esikaupungit ympäristöltä. 12. Mutta kaupungin pellon kylinensä antoivat he Kalebille Jephunnen pojalle perinnöksi.
13. Niin antoivat he papin Aaronin lapsille miehentappajain vapaakaupungin Hebronin esikaupunkeinensa ja Libnan esikaupunkeinensa,
14. Jatirin esikaupunkeinensa ja Estmoan esikaupunkeinensa,
15. Holonin esikaupunkeinensa ja Debirin esikaupunkeinensa,
16. Ain esikaupunkeinensa, Juttan esikaupunkeinensa ja BetSemeksen esikaupunkeinensa: yhdeksän kaupunkia niiltä kahdelta sukukunnalta;
17. BenJaminin sukukunnalta Gibeonin esikaupunkeinensa ja Geban esikaupunkeinensa,
18. Anatotin esikaupunkeinensa ja Almonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia.
19. Kaikki pappein Aaronin poikain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit.
20. Mutta muut Kahatin lasten sukukunnat, Leviläiset, Kahatin sikiät saivat kaupunkia arvallansa Ephraimin sukukunnalta.
21. Ja he antoivat heille miehentappajan vapaakaupungin Sikemin esikaupunkeinensa Ephraimin vuorella ja Getserin esikaupunkeinensa,
22. Kibtsaimin esikaupunkeinensa ja BetHoronin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;
23. Ja Danin sukukunnalta Elteken esikaupunkeinensa ja Gibtonin esikaupunkeinensa,
24. Ajalonin esikaupunkeinensa, GatRimmonin esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;
25. Puolelta Manassen sukukunnalta Thaanakin esikaupunkeinensa ja GatRimmonin esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia.
26. Kaikki muiden Kahatin lasten sukukuntain kaupungit olivat kymmenen ja niiden esikaupungit.
27. Gersonin lapsille Leviläisten sukukunnasta annettiin puolelta Manassen sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Golan Basanissa esikaupunkeinensa ja Beestera esikaupunkeinensa: kaksi kaupunkia;
28. Isaskarin sukukunnalta Kision esikaupunkeinensa, Dabrat esikaupunkeinensa,
29. Jarmut esikaupunkeinensa ja EnGannim esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;
30. Asserin sukukunnalta Miseal esikaupunkeinensa, Abdon esikaupunkeinensa,
31. Helkat esikaupunkeinensa ja Rehob esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;

32. Naphtalin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Gedes Galileassa esikaupunkeinensa ja HammotDor esikaupunkeinensa, Kartan esikaupunkeinensa: kolme kaupunkia.
33. Kaikki Gersonilaisten sukukuntain kaupungit olivat kolmetoistakymmentä ja niiden esikaupungit.
34. Merarin lapsille, toisille Leviläisille, annettiin Sebulonin sukukunnalta Jokneam esikaupunkeinensa ja Kartta esikaupunkeinensa,
35. Dimna esikaupunkeinensa, Nahalal esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia,
36. Rubenin sukukunnalta Betser esikaupunkeinensa ja Jaksa esikaupunkeinensa,
37. Kedemot esikaupunkeinensa ja Mephaat esikaupunkeinensa: neljä kaupunkia;
38. Gadin sukukunnalta miehentappajan vapaakaupunki Ramot Gileadissa esikaupunkeinensa ja Mahanaim esikaupunkeinensa,
39. Hesbon esikaupunkeinensa ja Jaeser esikaupunkeinensa: kaikki neljä kaupunkia.
40. Kaikki toisten Leviläisten Merarin lasten kaupungit, heidän suvussansa arpansa jälkeen, olivat kaksitoistakymmentä.
41. Kaikki Leviläisten kaupungit Israelin lasten perinnön seassa olivat kahdeksanviidettäkymmentä ja niiden esikaupungit.
42. Ja itsekullakin kaupungilla oli hänen esikaupunkinsa ympäristöllänsä, niin oli niillä kaikilla kaupungeilla.
43. Ja niin antoi Herra Israelin lapsille kaiken sen maan, jonka hän vannoi heidän isillensä antaaksensa; ja he omistivat sen ja asuivat siinä.
44. Ja Herra antoi heille levon kaikella heidän ympäristöllänsä, niinkuin hän vannoi heidän isillensä; ja ei yksikään heidän vihollisistansa seisonut heitä vastaan, vaan kaikki heidän vihollisensa antoi Herra heidän käsiinsä.
45. Ja ei puuttunut mitään kaikesta siitä hyvyydestä, mitä Herra oli puhunut Israelin huoneelle, vaan kaikki tapahtui.

22 LUKU

1. Silloin kutsui Josua tykönsä Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa:
2. Ja sanoi heille: te piditte kaikki mitä Moses Herran palvelia teille käski, ja olette kuulleet minun ääneni kaikissa mitä minä olen teille käskenyt.
3. Ette hyljänneet teidän veljiänne isoon aikaan tähän päivään asti, ja te piditte Herran teidän Jumalanne käskyn.

4. Ja nyt on Herra teidän Jumalanne antanut teidän veljillenne levon, niinkuin hän sanoi heille; palatkaat siis nyt ja menkäät teidän majoillenne perintömaahanne, jonka Moses Herran palvelia antoi teille tuolla puolella Jordania.
5. Ainoastaan ottakaat visusti vaari , että te teette sen käskyn ja lain jälkeen, jonka Moses Herran palvelia on teille käskenyt, että te rakastatte Herraa teidän Jumalaanne, ja vaellatte kaikissa hänen teissänsä, ja pidätte hänen käskynsä, ja riiputte hänessä kiinni, ja palvelette häntä kaikesta teidän sydämestänne ja kaikesta teidän sielustanne.
6. Niin Josua siunasi heitä ja antoi heidän mennä, ja he menivät majoillensa.
7. Manassen puolelle sukukunnalle on Moses antanut Basanissa ja toiselle puolelle antoi Josua heidän veljeinsä keskellä tällä puolella Jordania länteen päin. Ja kuin Josua antoi heidän käydä majoillensa ja siunasi heitä,
8. Puhui hän heille, sanoen: te tulette kotia suurella saaliilla teidän majoillenne ja sangen suurella karjalaumalla, hopialla, kullalla, vaskella, raudalla ja aivan paljoilla vaatteilla; niin jakakaat teidän vihamiestenne saalis teidän veljeinne kanssa.
9. Ja niin palasivat Rubenilaiset ja Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, ja menivät pois Israelin lasten tyköä Silosta, joka Kanaanin maalla on, menemään Gileadin maahan, perintömaahansa, jonka he olivat perineet Herran käskyn jälkeen Moseksen kautta.
10. Ja kuin he tulivat Jordanin rajoille, jotka Kanaanin maassa ovat, rakensivat Rubenilaiset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa siinä lähes Jordania jalon suuren alttarin.
11. Ja kuin Israelin lapset kuulivat sanottavan: katso, Rubenin lapset, Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ovat rakentaneet alttarin Kanaanin maata vastaan, lähes Jordanin rajoja Israelin lasten puolelle;
12. Ja Israelin lapset kuulivat sen, ja koko Israelin lasten joukko kokoontui Silossa, menemään ylös sotimaan heitä vastaan.
13. Ja Israelin lapset lähettivät Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan Pinehaan, papin Eleatsarin pojan,
14. Ja kymmenen ylimmäistä päämiestä hänen kanssansa, yhden päämiehen kustakin isänsä huoneesta, kaikista Israelin sukukunnista, joista kukin oli isäinsä huonetten päämies Israelin tuhanten ylitse.
15. Ja he tulivat Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan tykö Gileadin maahan ja puhuivat heidän kanssansa, sanoen:
16. Näin kaikki Herran kansa käski teille sanoa: mikä on se rikos, jolla te olette rikkoneet Israelin Jumalaa vastaan, kääntääksenne itsenne tänäpäivänä Herrasta pois, rakentaen itsellenne alttaria, asettaaksenne

teitänne tänäpäivänä Herraa vastaan.
17. Vähäkö meillä on Peorin pahuudesta, josta emme puhtaat ole hamaan tähän päivään asti? josta myös rangaistus tuli Herran kansan päälle.
18. Ja te käännätte itsenne tänäpäivänä Herrasta pois; niin tapahtuu, että panette itsenne tänäpänä Herraa vastaan, niin pitää huomenna hänen vihansa palaman koko Israelin kansan päälle.
19. Jos te luulette, että teidän perintömaanne on saastainen, niin tulkaat tänne ylitse Herran perintömaahan, jossa Herran maja on, ja ottakaat perintö meidän seassamme ja älkäät asettako teitänne Herraa vastaan ja meitä vastaan, rakentaen teillenne alttarin, paitsi Herran meidän Jumalamme alttaria.
20. Eikö Akan Seran poika tehnyt raskaasti syntiä kirotussa, ja viha tuli koko Israelin ylitse ja ei hän yksin hukkunut pahuudessansa.
21. Niin vastasivat Rubenin ja Gadin lapset ja puoli Manassen sukukuntaa ja sanoivat Israelin tuhanten päämiehille:
22. Herra väkevä Jumala, Herra väkevä Jumala tietää sen, ja Israel myös mahtaa itse tietää; jos me olemme langenneet pois ja syntiä tehneet Herraa vastaan, niin älkäät auttako hän meitä tänäpäivänä.
23. Ja jos me olemme alttarin rakentaneet, kääntääksemme meitämme Herrasta pois ja uhrataksemme sen päällä polttouhria ja ruokauhria, taikka tehdäksemme kiitosuhria sen päällä, niin etsiköön sitä Herra.
24. Ja jos emme paljo ennemmin ole sitä tehneet sen asian pelvon tähden, sanoen: tästälähin mahtaa teidän lapsenne sanoa meidän lapsillemme: mitä teidän on tekemistä Herran Israelin Jumalan kanssa?
25. Herra on pannut Jordanin rajamaaksi meidän ja teidän välillemme, te Rubenin ja Gadin lapset; ei ole teillä yhtään osaa Herrassa: ja niin teidän lapsenne saattavat pois meidän lapsemme Herraa pelkäämästä.
26. Sentähden me sanoimme: tehkäämme se meillemme, rakentakaamme alttari, ei uhriksi eli polttouhriksi,
27. Mutta todistukseksi meidän ja teidän vaiheellamme, ja meidän sukumme meidän jälkeemme, tehdäksemme Herran palvelusta hänen edessänsä meidän polttouhrillamme, kiitosuhrillamme ja muilla uhreillamme; ja teidän lapsenne ei pidä tästälähin sanoman meidän lapsillemme: ei ole teillä yhtään osaa Herrassa.
28. Sillä me sanoimme: se olkoon, kuin he niin sanovat meille, taikka meidän lapsillemme tästedes, niin me taidamme sanoa: katsokaat vertausta Herran alttariin, jonka meidän vanhempamme tehneet ovat, ei polttouhriksi taikka teurasuhriksi vaan todistukseksi teidän ja meidän vaiheellamme.
29. Pois se meistä, että me asetamme itsemme Herraa vastaan, ja käännymme tänäpäivänä hänestä pois, ja rakennamme alttarin polttouhriksi, ruokauhriksi ja muuksi uhriksi, paitsi Herran meidän Jumalamme alttaria, joka on hänen majansa edessä.

30. Kuin Pinehas pappi ja kansan ylimmäiset ja Israelin tuhanten päämiehet, jotka olivat hänen kanssansa, kuulivat nämät sanat, jotka Rubenin, Gadin ja Manassen lapset sanoivat, kelpasi se heille sangen hyvin.
31. Ja Pinehas papin Eleatsarin poika sanoi Rubenin, Gadin ja Manassen lapsille: tänäpänä ymmärsimme me Herran olevan meidän kanssamme, ettette syntiä tehneet tällä rikoksella Herraa vastaan: nyt te vapahditte Israelin lapset Herran kädestä.
32. Niin meni Pinehas papin Eleatsarin poika, ja ylimmäiset Gileadin maalta, Rubenin ja Gadin lasten tyköä Kanaanin maahan jälleen Israelin lasten tykö ja sanoi sen heille.
33. Niin se kelpasi hyvin Israelin lapsille, ja Israelin lapset kunnioittivat Jumalaa ja ei enää sanoneet, että he tahtoivat sinne mennä heitä vastaan sotaväen kanssa maata hävittämään, jossa Rubenin ja Gadin lapset asuivat.
34. Ja Rubenin ja Gadin lapset kutsuivat sen alttarin, että se olis todistukseksi meidän välillämme, ja että Herra on Jumala.

23 LUKU

1. Ja pitkän ajan perästä, kuin Herra oli antanut Israelin tulla lepoon kaikilta vihollisiltansa, jotka heidän ympärillänsä olivat, ja Josua jo oli vanha ja hyvään ikään joutunut,
2. Kutsui Josua koko Israelin tykönsä, heidän vanhimpansa, päämiehensä, tuomarinsa ja esimiehensä, sanoen heille: minä olen jo vanha ja hyvään ikään tullut.
3. Ja te olette nähneet kaikki, jotka Herra teidän Jumalanne on tehnyt kaikelle tälle kansalle teidän edessänne; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne.
4. Katsokaat, minä olen jakanut teille ne kansat arvalla, jotka vielä jäljellä ovat, jokaiselle sukukunnalle oman perintönsä jälkeen, hamasta Jordanista, ja kaiken sen kansan, jonka minä hävitin, suureen mereen asti auringon laskemiseen päin.
5. Ja Herra teidän Jumalanne syöksee ulos ne teidän edestänne ja ajaa heidät ulos teidän kasvoinne edestä, niin että te omistatte heidän maansa, niinkuin Herra teidän Jumalanne teille sanonut oli.
6. Niin vahvistukaat jalosti pitämään ja tekemään kaikki, mikä on kirjoitettu Moseksen lakiraamatussa, niin ettette siitä poikkeisi oikialle eli vasemmalle puolelle,
7. Niin ettette tulisi näiden teidän keskellenne jääneiden kansain sekaan, ja ettette mieleenne johdattaisi eli vannoisi heidän jumalainsa nimen kautta, ettekä myös palvelisi heitä elikkä kumartaisi heitä.
8. Mutta riippukaat Herrassa teidän Jumalassanne kiinni, niinkuin te tähän päivään asti tehneet olette.

9. Ja niin Herra ajaa teidän edestänne suuren ja väkevän kansan ulos, niinkuin ei yksikään ole kestänyt teidän edessänne tähän päivään asti.
10. Yksi teistä ajaa tuhatta takaa; sillä Herra teidän Jumalanne itse sotii teidän edestänne, niinkuin hän teille sanonut oli.
11. Sentähden ottakaat visusti vaari teidän sielustanne, että rakastatte Herraa teidän Jumalaanne.
12. Mutta jos te käännätte teitänne pois ja pidätte teitänne jääneiden kansain tykö, ja yhdistätte teitänne naimisessa heidän kanssansa, niin että te tulette heidän ja he teidän sekaanne,
13. Niin teidän pitää todella tietämän, ettei Herra teidän Jumalanne enää tätä kansaa teidän edestänne aja ulos; mutta he tulevat teille paulaksi ja pahennukseksi ja ruoskaksi teidän kylkenne päälle, ja orjantappuraksi teidän silmillenne, siihenasti että hän teitä hukuttaa siitä hyvästä maasta, jonka Herra teidän Jumalanne teille antanut on.
14. Ja katso, minä vaellan tänäpänä kaiken maailman tien; ja teidän pitää tietämän kaikessa teidän sydämessänne ja kaikessa teidän sielussanne, ettei yhtään sanaa ole jäänyt takaperin kaikesta siitä hyvästä, minkä Herra teidän Jumalanne teille luvannut on, mutta kaikki on tapahtunut teille, ja ei mitään jäänyt takaperin.
15. Ja pitää tapahtuman, että niinkuin kaikki se hyvä on teille tullut, jonka Herra teidän Jumalanne teille sanonut on, niin Herra myös antaa tulla teidän ylitsenne kaikki pahat, siihenasti että hän kadottaa teidät siitä hyvästä maasta, jonka Herra teidän Jumalanne teille antanut on.
16. Jos te Herran teidän Jumalanne liiton käytte ylitse, jonka hän teille käski, ja menette ja palvelette vieraita jumalia, ja heitä rukoilette, niin Herran viha julmistuu teidän päällenne, ja te hukutte äkisti siitä hyvästä maasta, jonka hän teille antoi.

24 LUKU

1. Ja Josua kokosi kaikki Israelin sukukunnat Sikemiin, ja kutsui edes vanhimmat Israelissa, päämiehet, tuomarit ja esimiehet; ja kuin he olivat seisatetut Jumalan eteen,
2. Sanoi Josua kaikelle kansalle: näin sanoo Herra Israelin Jumala: teidän isänne asuivat entiseen aikaan sillä puolella virtaa, Tara, Abrahamin ja Nahorin isä, ja palvelivat muita jumalia.
3. Niin otin minä isänne Abrahamin tuolta puolelta virtaa, ja annoin hänen vaeltaa koko Kanaanin maalla, ja enensin hänen siemenensä, ja annoin hänelle Isaakin.
4. Ja Isaakille annoin minä Jakobin ja Esaun; ja annoin Esaulle Seirin vuoren asuaksensa. Mutta Jakob ja

hänen lapsensa menivät alas Egyptin maalle.
5. Ja minä lähetin Moseksen ja Aaronin, ja rankaisin Egyptin, niinkuin minä heidän seassansa tehnyt olen; sitte vein minä teidät ulos.
6. Niin vein minä myös teidän isänne Egyptistä ulos, ja te tulitte meren tykö; ja Egyptiläiset ajoivat teidän isiänne takaa vaunuin ja ratsasmiesten kanssa Punaiseen mereen saakka.
7. Niin huusivat he Herran tykö, ja hän pani pimeyden teidän ja Egyptiläisten vaiheelle, ja saatti meren heidän päällensä, ja peitti heidät. Ja teidän silmänne näkivät, mitä minä tein Egyptissä; ja te asuitte korvessa kauvan aikaa.
8. Ja minä toin teidät Amorilaisten maahan, jotka asuivat tuolla puolella Jordania; ja kuin he sotivat teitä vastaan, annoin minä heidät teidän käsiinne, että te omistaisitte heidän maansa; ja minä hävitin heitä teidän edestänne.
9. Niin nousi Balak Zipporin poika, Moabin kuningas, ja soti Israelia vastaan; ja hän lähetti ja antoi kutsua Bileamin Beorin pojan kiroomaan teitä.
10. Mutta en minä tahtonut kuulla Bileamia; ja hän siunaten siunasi teitä, ja minä vapahdin teitä hänen käsistänsä.
11. Ja kuin te tulitte Jordanin ylitse ja jouduitte Jerihoon, sotivat Jerihon asuvaiset teitä vastaan, Amorilaiset ja Pheresiläiset ja Kanaanealaiset ja Hetiläiset ja Girgasilaiset ja Heviläiset ja Jebusilaiset; mutta minä annoin heidät teidän käsiinne,
12. Ja lähetin vapsaiset teidän edellänne, ja ne ajoivat heidät ulos teidän edestänne, kaksi Amorilaisten kuningasta, ei sinun miekkas kautta eikä sinun joutses kautta.
13. Ja annoin teille maan, jossa ette mitään työtä tehneet, ja kaupungit, joita ette rakentaneet, asuaksenne niissä ja syödäksenne viinapuista ja öljypuista, joita ette istuttaneet.
14. Peljätkäät siis nyt Herraa ja palvelkaat häntä täydellisesti ja uskollisesti, ja hyljätkäät ne jumalat, joita teidän isänne palvelivat tuolla puolella virtaa ja Egyptissä, ja palvelkaat Herraa.
15. Jollei teidän kelpaa Herraa palvella, niin valitkaat teillenne tänäpäivänä ketä te palvelette, niitä jumalia, joita teidän isänne palvelivat sillä puolella virtaa, eli Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte. Mutta minä ja minun huoneeni palvelemme Herraa.
16. Niin vastasi kansa ja sanoi: pois se meistä, että me hylkäisimme Herran ja palvelisimme muita jumalia.
17. Sillä Herra meidän Jumalamme on se, joka johdatti meitä ja meidän isiämme Egyptin maalta orjuuden huoneesta, ja joka teki meidän silmäimme edessä niitä suuria tunnusmerkkejä, ja varjeli meitä kaikella matkalla, jota me vaelsimme, ja kaikkein kansain seassa, joiden lävitse me kävimme.

18. Ja Herra ajoi meidän edestämme ulos kaiken kansan ja Amorilaiset, jotka asuivat maassa: niin me myös palvelemme Herraa, sillä hän on meidän Jumalamme.
19. Ja Josua sanoi kansalle: ette taida palvella Herraa, sillä hän on pyhä Jumala ja hän on kiivas Jumala, joka ei säästä teidän syntejänne.
20. Kuin te hylkäätte Herran ja palvelette muukalaisia jumalia, niin hän kääntää hänensä, ja tekee teille pahaa, ja hukuttaa teitä sen jälkeen, kuin hän teille hyvää teki.
21. Niin sanoi kansa Josualle: ei suinkaan, vaan me palvelemme Herraa.
22. Ja Josua sanoi kansalle: te olette teillenne todistajat, että te valitsitte teillenne Herran, palvellaksenne häntä. Ja he sanoivat: me olemme todistajat.
23. Niin pankaat nyt teidän tyköänne muukalaiset jumalat pois, jotka teidän seassanne ovat, ja kumartakaat teidän sydämenne Herran Israelin Jumalan tykö.
24. Ja kansa sanoi Josualle: me tahdomme palvella Herraa meidän Jumalaamme, ja olemme hänen äänellensä kuuliaiset.
25. Niin Josua teki sinä päivänä liiton kansan kanssa, ja asetti säädyn ja oikeuden heidän eteensä Sikemissä.
26. Ja Josua kirjoitti kaikki nämä sanat Jumalan lakikirjaan, ja otti suuren kiven, ja pystytti sen siinä tammen alla, joka oli Herran pyhässä.
27. Ja Josua sanoi kaikelle kansalle: katso, tämä kivi pitää oleman todistus meidän vaiheellamme; sillä hän on kuullut kaikki Herran puheet, jotka hän meidän kanssamme puhunut on, ja pitää oleman teille todistus, ettette teidän Jumalaanne kiellä.
28. Ja niin antoi Josua kansan mennä, itsekunkin perintöönsä.
29. Ja sen jälkeen tapahtui, että Josua Nunin poika, Herran palvelia, kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena.
30. Ja he hautasivat hänen oman perityn maansa rajoihin, Timnat Serakiin, joka on Ephraimin vuorella, pohjan puolelle Gaasin vuorta.
31. Ja Israel palveli Herraa kaikkena Josuan elinaikana, niin myös kaikkena vanhimpain elinaikana, jotka kauvan aikaa josuan perästä elivät ja tiesivät kaikki Herran teot, jotka hän Israelille tehnyt oli.
32. Ja Josephin luut, jotka Israelin lapset olivat tuoneet Egyptistä, hautasivat he Sikemiin, siihen pellon kappaleeseen, jonka Jakob osti Hemorin Sikemin isän lapsilta sadalla penningillä. Ja se tuli Josephin lasten perinnöksi.
33. Niin kuoli myös Eleatsar Aaronin poika, ja he hautasivat hänen Gibeassa, joka oli hänen poikansa Pinehaan oma, joka hänelle Ephraimin vuorella annettu oli.

TUOMAREIN KIRJA

1 LUKU

Ja tapahtui Josuan kuoleman jälkeen, että Israelin lapset kysyivät Herralta, sanoen: kuka meistä ensisti menee sotaan ylös Kanaanealaisia vastaan?
2. Ja Herra sanoi: Juudan pitää menemän: katso, minä annoin maan hänen käsiinsä.
3. Niin sanoi Juuda veljellensä Simeonille: käy minun kanssani minun arpaani, sotimaan Kanaanealaisia vastaan, niin minä myös menen sinun arpaas sinun kanssas; ja Simeon meni hänen kanssansa.
4. Kuin Juuda meni sinne ylös, antoi Herra hänelle Kanaanealaiset ja Pheresiläiset heidän käsiinsä; ja he löivät Besekissä kymmenentuhatta miestä.
5. Ja he löysivät AdoniBesekin Besekistä, ja sotivat heitä vastaan ja löivät Kanaanealaiset ja Pheresiläiset.
6. Mutta AdoniBesek pakeni, ja he ajoivat häntä takaa, saivat hänen kiinni ja leikkasivat häneltä peukalot käsistä ja isot varpaat jaloista.
7. Niin sanoi AdoniBesek: seitsemänkymmentä kuningasta, leikatuilla peukaloilla heidän käsistänsä ja jaloistansa, hakivat minun pöytäni alla; niinkuin minä tein, niin on Jumala minulle maksanut. Ja he veivät hänen Jerusalemiin, ja siellä hän kuoli.
8. Mutta Juudan lapset sotivat Jerusalemia vastaan, ja voittivat sen, ja löivät sen miekan terällä, ja polttivat kaupungin.
9. Sitte matkustivat Juudan lapset alas sotimaan Kanaanealaisia vastaan, jotka vuorella asuivat etelään päin laaksoissa.
10. Meni myös Juuda Kanaanealaisia vastaan, jotka Hebronissa asuivat (mutta Hebron kutsuttiin muinen KirjatArba), ja löivät Sesain, Ahimanin ja Talmain;
11. Ja meni sieltä Debirin asuvia vastaan (mutta Debir kutsuttiin muinen KirjatSepher).
12. Ja Kaleb sanoi: joka KirjatSepherin lyö ja sen voittaa, hänelle annan minä tyttäreni Aksan emännäksi.
13. Niin voitti sen Otniel Kenaksen, Kalebin nuoremman veljen poika, ja hän antoi tyttärensä Aksan hänelle emännäksi.
14. Ja tapahtui, kuin Aksa tuli, että hän neuvoi miestänsä anomaan peltoa isältä; ja hän astui aasinsa päältä alas, niin sanoi Kaleb hänelle: mikä sinun on?

15. Hän sanoi hänelle: anna minulle siunaus; sillä sinä annoit minulle kuivan maan, anna myös minulle vesinen maa. Niin antoi Kaleb hänelle vesiset maat ylhäältä ja alhaalta.
16. Ja Moseksen apen Keniläisen lapset menivät Palmukaupungista Juudan lasten kanssa Juudan korpeen, etelään päin Aradia; ja he menivät ja asuivat kansan seassa.
17. Ja Juuda meni veljensä Simeonin kanssa, ja he löivät Kanaanealaiset jotka Sephatissa asuivat, ja hävittivät sen, ja kutsuivat kaupungin Horma.
18. Sitälikin voitti Juuda Gasan rajoinensa, ja Askalonin rajoinensa, ja Ekronin rajoinensa.
19. Ja Herra oli Juudan kanssa, niin että hän omisti vuoret; sillä ei hän voinut niitä ajaa ulos, jotka laaksoissa asuivat, sillä heillä oli rautaiset vaunut.
20. Ja he antoivat Kalebille Hebronin, niinkuin Moses sanonut oli, ja hän ajoi siitä ulos kolme Enakin poikaa.
21. Mutta BenJaminin lapset ei ajaneet Jebusilaisia pois, jotka asuivat Jerusalemissa; ja Jebusilaiset asuivat BenJaminin lasten tykönä Jerusalemissa tähän päivään asti.
22. Meni myös Josephin huone ylös BetEliin, ja Herra oli heidän kanssansa.
23. Ja Josephin huone vakosi BetEliä (joka muinen kutsuttiin Luts).
24. Ja vartiat saivat nähdä miehen käyvän kaupungista, ja sanoivat hänelle: osoita meille, kusta kaupungin sisälle mennään, niin me teemme laupiuden sinun kanssas.
25. Ja hän osoitti heille kaupungin sisällekäytävän, ja he löivät kaupungin miekan terällä; mutta sen miehen ja kaiken hänen sukunsa laskivat he menemään.
26. Niin meni se mies Hetiläisten maakuntaan ja rakensi kaupungin, ja kutsui hänen Luts, joka tähän päivään asti niin kutsutaan.
27. Ja ei Manasse ajanut ulos Betseania tyttärinensä, eikä myös Taanakia tyttärinensä, eikä Dorin asuvaisia tyttärinensä, eikä Jibleamin asuvia tyttärinensä, eikä Megiddon asuvia tyttärinensä. Ja Kanaanealaiset rupesivat asumaan siinä maassa.
28. Ja kuin Israel voimalliseksi tuli, teki hän Kanaanealaiset verolliseksi ja ei ajanut heitä ollenkaan ulos.
29. Eikä myös Ephraim ajanut ulos Kanaanealaisia, jotka asuivat Gatserissa; mutta Kanaanealaiset asuivat heidän seassansa Gatserissa.
30. Eikä myös Zebulon ajanut Kitronin ja Nahalolin asuvaisia ulos; vaan Kanaanealaiset asuivat heidän keskellänsä ja olivat verolliset.
31. Eikä myös Asser ajanut niitä ulos, jotka asuivat Akkossa, eikä niitä, jotka asuivat Zidonissa, Akelabissa, Aksibissa, Helbassa, Aphikissa ja Rehobissa.
32. Mutta Asserilaiset asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka siinä maassa asuivat: ettei he niitä ajaneet

ulos.
33. Eikä myös Naphtali ajanut niitä ulos, jotka asuivat BetSemessä ja BetAnatissa, mutta asuivat Kanaanealaisten seassa, jotka maan asuvaiset olivat; mutta ne, jotka BetSemessä ja BetAnatissa olivat, tulivat heille verollisiksi.
34. Ja Amorilaiset ahdistivat Danin lapsia vuorilla eikä sallineet heitä tulemaan laaksoon.
35. Mutta Amorilaiset rupesivat asumaan vuorilla, Hereessä, Ajalonissa ja Saalbimissa; niin tuli Josephin käsi heille raskaaksi, ja he tulivat verollisiksi.
36. Ja Amorilaisten rajat olivat siitä, kuin käydään ylös Akrabimiin, kalliosta ja ylhäältä.

2 LUKU

1. Ja Herran enkeli astui ylös Gilgalista Bokimiin ja sanoi: minä johdatin teidät tänne Egyptistä ja toin teidät siihen maahan, jonka minä vannoin teidän isillenne ja sanoin: en minä tee liittoani teidän kanssanne tyhjäksi ijankaikkisesti,
2. Ja ei teidän pidä ikänä tekemän liittoa tämän maan asuvaisten kanssa: teidän pitää maahan kukistaman heidän alttarinsa; mutta ette totelleet minun ääntäni. Miksi te sen olette tehneet?
3. Sanoin minä myös: en minä heitä teidän edestänne aja pois, vaan heidän pitää oleman teille paulaksi, ja heidän Jumalansa teille verkoksi.
4. Ja kuin Herran enkeli nämät sanat puhunut oli kaikille Israelin lapsille, korotti kansa äänensä ja itki;
5. Ja kutsuivat sen paikan Bokim, ja uhrasivat siinä Herralle.
6. Ja kuin Josua oli päästänyt kansan tyköänsä, ja Israelin lapset menneet itsekukin perintöönsä, maata omistamaan,
7. Palveli kansa Jumalaa niinkauvan kuin Josua eli, ja koko vanhimpain aikana, jotka Josuan perässä kauvan elivät ja olivat nähneet kaikkia Herran suuria töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli.
8. Mutta kuin Josua Nunin poika Herran palvelia kuoli, sadan ja kymmenen ajastaikaisena,
9. Ja he olivat haudanneet hänet perintömaansa rajoihin, TimnatHerekseen, Ephraimin vuorelle pohjan puolelle Gaasin vuorta;
10. Kuin myös kaikki se sukukunta oli koottu isäinsä tykö, tuli toinen sukukunta heidän jälkeensä, jotka ei tunteneet Herraa eikä niitä töitä, jotka hän Israelille tehnyt oli.
11. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä ja palvelivat Baalia,
12. Ja hylkäsivät Herran, isäinsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja seurasivat

vieraita jumalia niiden kansain jumalista, jotka heidän ympärillänsä asuivat, ja kumarsivat niitä, ja vihoittivat Herran;
13. Ja hylkäsivät Herran, ja palvelivat Baalia ja Astarotia.
14. Niin julmistui Herran viha Israeliin, ja antoi heidät ryövärien käsiin, jotka heitä ryöstivät, ja myi heitä vihollistensa käsiin ympäristölle; ja ei he taitaneet enää seisoa vihollisiansa vastaan,
15. Mutta kuhunka ikänä he itsensä käänsivät, oli Herran käsi heitä vastaan onnettomuudeksi, niinkuin Herra heille sanonut ja niinkuin Herra heille vannonut oli; ja he aivan kovin ahdistettiin.
16. Ja Herra herätti tuomarit, jotka heitä vapahtivat niiden käsistä, jotka heitä ryöstivät.
17. Niin ei he tuomareitansakaan totelleet, vaan huorin tekivät vierasten jumalain kanssa, ja kumarsivat niitä; he harhailivat nopiasti siltä tieltä, jota heidän isänsä olivat vaeltaneet, kuullaksensa Herran käskyjä: ei he niin tehneet.
18. Kuin Herra herätti heille tuomarit, niin oli Herra tuomarein kanssa ja varjeli heitä heidän vihollistensa käsistä niinkauvan kuin tuomari eli; sillä Herra armahti heidän huokauksensa päälle niiden tähden, jotka heitä vaivasivat ja ahdistivat.
19. Mutta kuin tuomari kuollut oli, palasivat he, ja turmelivat sen enemmin kuin heidän isänsä, seuraten vieraita jumalia, palvellen ja kumartain niitä; ei he luopuneet teoistansa eikä kovasta tiestänsä.
20. Sentähden julmistui Herran viha niin Israelin päälle, että hän sanoi: että tämä kansa rikkoi minun liittoni, jonka minä käskin heidän isillensä, ja ei kuullut minun ääntäni.
21. Niin en minäkään tästedes aja pois heidän edestänsä yhtäkään niistä pakanoista, jotka Josua jätti kuoltuansa;
22. Että minä koettelisin Israelia heidän kauttansa, pysyvätkö he Herran teillä ja vaeltavat niissä, niinkuin heidän isänsä ovat pysyneet, vai eikö.
23. Ja Herra jätti nämät pakanat, ettei hän nopiasti heitä ajanut ulos, ja ei antanut heitä Josuan käteen.

3 LUKU

1. Ja nämät ovat ne pakanat, jotka Herra jätti Israelia kiusaamaan, kaikkia niitä, jotka ei mitään tietäneet kaikista Kanaanin sodista,
2. Ainoasti että Israelin lasten sukukunta olisivat oppineet sotimaan, ne jotka ei ennen sodasta mitään tietäneet;
3. Viisi Philistealaisten päämiestä ja kaikki Kanaanealaiset, Zidonilaiset ja Heviläiset, jotka asuivat Libanonin

vuorella, BaalHermonin vuoresta Hamatiin asti.
4. Ja he jäivät kiusaamaan Israelia, että tiedettäisiin, tottelisivatko Herran käskyjä, jotka hän oli käskenyt heidän isillensä Moseksen kautta.
5. Kuin Israelin lapset asuivat keskellä Kanaanealaisia, Hetiläisiä, Amorilaisia, Pheresiläisiä, Heviläisiä ja Jebusilaisia,
6. Ottivat he heidän tyttäriänsä emännäksensä ja antoivat tyttäriänsä heidän pojillensa, ja palvelivat heidän jumaliansa.
7. Ja Israelin lapset tekivät pahaa Herran edessä, ja unhottivat Herran Jumalansa, ja palvelivat Baalia ja metsistöitä.
8. Niin julmistui Herran viha Israeliin, ja hän myi heidät KusanRisataimin, Mesopotamian kuninkaan käteen; ja Israelin lapset palvelivat KusanRisataimia kahdeksan ajastaikaa.
9. Ja Israelin lapset huusivat Herran tykö, ja Herra herätti heille vapahtajan, joka heitä vapahti, Otnielin, Kalebin nuorimman veljen Kenaksen pojan.
10. Ja Herran henki tuli hänen päällensä, ja hän oli tuomari Israelissa, joka myös läksi sotaan; ja Herra antoi KusanRisataimin, Syrian kuninkaan tulla hänen käsiinsä, että hänen kätensä tuli voimalliseksi KusanRisataimin päälle.
11. Ja maa lepäsi neljäkymmentä ajastaikaa; ja Otniel Kenaksen poika kuoli.
12. Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä; niin vahvisti Herra Eglonin, Moabilaisten kuninkaan Israelia vastaan, että he pahaa tekivät Herran edessä.
13. Ja hän kokosi tykönsä Ammonin lapset ja Amalekilaiset, ja meni ja löi Israelin, ja omisti Palmukaupungin.
14. Ja Israelin lapset palvelivat Eglonia, Moabilaisten kuningasta kahdeksantoistakymmentä ajastaikaa.
15. Niin huusivat Israelin lapset Herran tykö, ja Herra herätti heille vapahtajan, Ehudin Geran pojan, Jeminin pojan, joka oli kurittu; ja Israelin lapset lähettivät hänen kanssansa lahjoja Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle.
16. Ja Ehud teki itsellensä kaksiteräisen miekan, kyynärää pitkän, sitoi sen vaatteensa alle, oikean reitensä päälle,
17. Ja kantoi lahjat Eglonille, Moabilaisten kuninkaalle; ja Eglon oli sangen lihava mies.
18. Kuin hän oli lahjat antanut, päästi hän kansan, jotka olivat lahjoja kantaneet.
19. Ja palasi itse epäjumalista Gilgalissa ja sanoi: minulla on, kuningas, jotakin salaista sinulle sanomista. Niin hän sanoi: vaiti! Ja kaikki menivät ulos, jotka hänen ympärillänsä seisoivat.

20. Ja Ehud tuli hänen tykönsä, ja hän istui suvisalissa, joka hänellä oli, yksinänsä. Ja Ehud sanoi: minulla on Jumalan sana sinun tykös; niin nousi hän istuimeltansa.
21. Mutta Ehud ojensi vasemman kätensä ja otti miekan oikialta reideltänsä, ja pisti hänen vatsaansa,
22. Niin että kahva meni sisälle terän kanssa, ja lihavuus peitti kahvan; sillä ei hän vetänyt ulos miekkaa hänen vatsastansa; ja rapa vuoti ulos hänestä.
23. Ja Ehud läksi ulos takaoven kautta, ja sulki salin ovet jälkeensä ja lukitsi ne.
24. Kuin hän oli tullut ulos, menivät kuninkaan palveliat sisälle, näkivät salin ovet suljetuiksi ja sanoivat: taitaa olla, että hän peittää jalkojansa suvisalin kammiossa;
25. Ja odottivat niin kauvan, että he häpesivät: ja katso, ei heille kenkään salin ovia avannut; niin ottivat he avaimen ja avasivat: ja katso, heidän herransa makasi kuolleena maassa.
26. Mutta Ehud pakeni heidän viipyissänsä, ja meni ohitse epäjumalain kuvia, ja pääsi Seiratiin asti.
27. Ja kuin hän sinne tuli, puhalsi hän torveen Ephraimin vuorella. Ja Israelin lapset menivät hänen kanssansa alas vuorelta, ja hän heidän edellänsä.
28. Ja hän sanoi heille: seuratkaat minua, sillä Herra on antanut teidän vihamiehenne Moabilaiset teidän käsiinne. Ja he seurasivat häntä, ja voittivat Jordanin luotuspaikat Moabiin päin, ja ei sallineet yhdenkään mennä ylitse;
29. Ja tappoivat Moabilaisia sillä ajalla lähes kymmenentuhatta miestä, kaikki parhaat ja väkevät sotamiehet, niin ettei yhtäkään heistä päässyt.
30. Ja niin tulivat Moabilaiset painetuksi sillä ajalla Israelin lasten kätten alle; ja maa lepäsi kahdeksankymmentä ajastaikaa.
31. Hänen jälkeensä tuli Samgar Anatin poika, ja hän löi kuusisataa Philistealaista karjan kaareksella; ja hän vapahti myös Israelin.

4 LUKU

1. Ja Israelin lapset vielä tekivät pahaa Herran edessä, kuin Ehud kuollut oli.
2. Ja Herra myi heidät Jabinin, Kanaanealaisten kuninkaan käteen, joka hallitsi Hatsorissa; ja hänen sotajoukkonsa päämies oli Sisera: ja hän asui pakanain Harosetissa.
3. Ja Israelin lapset huusivat Herran tykö; sillä hänellä oli yhdeksänsataa rautavaunua, ja hän vaivasi tylysti Israelin lapsia kaksikymmentä ajastaikaa.
4. Ja naispropheta Debora, Lapidotin emäntä tuomitsi Israelia siihen aikaan.

5. Ja hän asui Deboran palmupuun alla, Raman ja BetElin välillä, Ephraimin vuorella; ja Israelin lapset tulivat sinne hänen tykönsä oikeuden eteen.
6. Hän lähetti ja kutsui Barakin Abinoamin pojan Naphtalin Kedeksestä, ja sanoi hänelle: eikö Herra Israelin Jumala ole käskenyt: mene Taborin vuorelle ja ota kymmenentuhatta miestä kanssas Naphtalin ja Sebulonin lapsista.
7. Ja minä vedän sinun tykös Siseran, Jabinin sodanpäämiehen, Kisonin ojan tykö, vaunuinensa ja annan hänet sinun käsiis.
8. Niin Barak sanoi hänelle: jos sinä menet kanssani, niin minäkin menen, mutta jollet sinä mene minun kanssani, niin en minä mene.
9. Hän vastasi: minä kyllä menen sinun kanssas, mutta et sinä kunniaa voita tällä tiellä, jotas menet; sillä Herra myy Siseran vaimon käsiin. Niin Debora nousi ja meni Barakin kanssa Kedekseen.
10. Niin Barak kutsui kokoon Kedekseen Sebulonin ja Naphtalin ja rupesi jalkaisin matkustamaan kymmenentuhannen miehen kanssa; ja Debora meni hänen kanssansa.
11. Mutta Heber Keniläinen oli erinnyt Keniläisen Hobabin, Moseksen apen, lasten seasta, ja pannut majansa Zaanaimin tammen tykö, joka on Kedeksen tykönä.
12. Ja Siseralle ilmoitettiin, että Barak Abinoamin poika oli mennyt Taborin vuorelle.
13. Ja Sisera kokosi kaikki vaununsa yhteen, yhdeksänsataa rautaista vaunua, ja kaiken sen joukon, joka hänen kanssansa oli, pakanain Harosetissa Kisonin ojalle.
14. Ja Debora sanoi Barakille: nouse, sillä tämä on se päivä, jona Herra on antanut Siseran sinun käsiis: eikö Herra mennyt sinun edelläs? Niin Barak meni Taborin vuorelta alas ja kymmenentuhatta miestä hänen perässänsä.
15. Ja Herra kauhisti Siseran kaikkein hänen vaunuinsa ja sotajoukkonsa kanssa Barakin miekan edessä, niin että Sisera hyppäsi vaunuistansa ja pääsi jalkapakoon.
16. Mutta Barak ajoi vaunuja ja sotajoukkoa takaa pakainain Harosetiin asti; ja kaikki Siseran joukko kaatui miekan terän edessä, niin ettei yksikään jäänyt.
17. Mutta Sisera pakeni jalkaisin Jaelin majaan, joka oli Keniläisen Heberin emäntä; sillä Jabinin Hatsorin kuninkaan ja Keniläisen Heberin huoneen välillä oli rauha.
18. Niin Jael kävi Siseraa vastaan ja sanoi hänelle: poikkee, minun herrani, poikkee minun tyköni, älä pelkää! Ja hän poikkesi hänen tykönsä majaan, ja hän peitti hänen vaatteella.
19. Ja hän sanoi hänelle: annas minun vähä vettä juodakseni, sillä minä janoon. Ja hän avasi rieskaleilin ja antoi hänen juoda, ja peitti hänen.

20. Ja hän sanoi hänelle: seiso majan ovella, ja jos joku tulee ja kysyy sinulta ja sanoo: onko täällä ketään? niin sano: ei ketään.
21. Ja Jael Heberin vaimo otti naulan majasta ja vasaran käteensä, ja meni hiljaksensa hänen tykönsä ja löi naulan hänen korvansa juuresta läpi, niin että se meni maahan kiinni; sillä hän makasi raskaasti ja oli hermotoin, ja hän kuoli.
22. Ja katso, Barak ajoi Siseraa takaa; ja Jael kävi häntä vastaan ja sanoi hänelle: tule, minä osoitan sinulle miehen, jota sinä etsit; ja hän tuli hänen tykönsä, ja katso: Sisera makasi kuolleena ja naula kiinni hänen korvansa juuressa.
23. Näin nöyryytti Jumala sinä päivänä Jabinin Kanaanealaisten kuninkaan Israelin lasten eteen.
24. Ja Israelin lasten kädet joutuivat ja vahvistuivat Jabinia Kanaanealaisten kuningasta vastaan, siihenasti että he hänen peräti hävittivät.

5 LUKU

1. Niin veisasi Debora ja Barak Abinoamin poika sinä päivänä, sanoen:
2. Että Israelin puolesta on täydellisesti kostettu ja että kansa antoi itsensä mieluisesti siihen, sentähden kiittäkäät Herraa.
3. Kuulkaat te kuninkaat ja ottakaat vaari te päämiehet: minä, minä veisaan Herralle, ja Herralle Israelin Jumalalle minä veisaan.
4. Herra, kuin sinä läksit Seiristä ja kävit Edomin kedolta, silloin maa vapisi, taivaat myös tiukkuivat, ja pilvet pisaroitsivat vettä.
5. Vuoret vuosivat Herran edessä, itse Sinai Herran, Israelin Jumalan edessä.
6. Samgarin Anatin pojan aikana ja Jaelin aikana tiet katosivat, ja ne kuin kohdastansa käymän piti, kävivät vääriä polkuja.
7. Talonpojat puuttuivat Israelista, ne puuttuivat siihenasti kuin minä Debora tulin, siihenasti kuin minä tulin äidiksi Israeliin.
8. Hän valitsi uusia jumalia: silloin oli sota porteissa: ei siellä nähty kilpeä eikä keihästä neljänkymmenen tuhannen seassa Israelissa.
9. Minun sydämelläni on ilo Israelin valtamiehistä: he ovat hyväntahtoiset kansan seassa; kiittäkäät Herraa.
10. Te jotka ajatte kaunisten aasein päällä, te jotka istutte oikeudessa, te jotka käytte teitä myöten, puhukaat näistä.

11. Kussa ampujat huusivat vedenkantajain seassa, siellä julistettakaan Herran vanhurskautta ja hänen talonpoikainsa vanhurskautta Israelissa; silloin meni Herran kansa porttein tykö.
12. Nouse, nouse, Debora: nouse, nouse ja veisaa virsiä, valmista itses, Barak, vangiksi ota sinun vangitsiat, sinä Abinoamin poika.
13. Silloin rupesi se jäänyt vallitsemaan voimallista kansaa: Herra on hallinnut väkeviä minun kauttani.
14. Ephraimista oli heidän juurensa Amalekia vastaan, ja sinun jälkees BenJamin sinun kansoissas; Makirista ovat tulleet hallitsiat ja Sebulonista kirjoittajat.
15. Isaskarin päämiehet olivat myös Deboran kanssa, ja Isaskar oli niinkuin Barak laaksoon lähetetty jalkaväkinensä; Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset.
16. Miksis istuit kahden joukon välillä, kuullakses laumain määkynätä? Rubenin eroituksessa ovat suuret sydämen ajatukset.
17. Gilead jäi toiselle puolelle Jordania, ja miksi Dan asui haahtein seassa? Asser istui meren satamissa ja asui langenneissa kylissänsä.
18. Sebulonin kansa antoi henkensä alttiiksi kuolemaan, Naphtali myös, kedon korkeudella.
19. Kuninkaat tulivat ja sotivat; silloin sotivat Kanaanin kuninkaat Taanakissa Megiddon veden tykönä: ei he saaneet rahaa saaliiksensa.
20. Taivaasta sotivat tähdet juoksussansa, he sotivat Siseraa vastaan.
21. Kisonin ojan kieritti heitä, Kedumin oja, Kisonin oja; minun sieluni tallaa väkeviä.
22. Silloin sotkuivat hevosten kaviot heitä, heidän väkeväinsä hätäisessä paossa.
23. Kirotkaat Merosta, sanoi Herran enkeli, kiroten kirotkaat hänen asuvaisiansa, ettei he tulleet Herran avuksi, Herran avuksi sankarien seassa.
24. Siunattu olkoon Jael vaimoin seassa, Heberin Keniläisen emäntä, siunattu olkoon hän majoissansa vaimoin seassa.
25. Kuin hän vettä anoi, niin hän rieskaa antoi; hän kantoi voita kalliissa maljassa.
26. Hän otti naulan käteensä ja sepän vasaran oikiaan käteensä, ja löi Siseran ja runteli hänen päänsä, musersi ja lävisti hänen korvainsa juuren.
27. Hänen jalkainsa juureen kumarsi hän maahan, hän lankesi maahan ja pani maata: hänen jalkainsa juureen kumarsi hän itsensä ja lankesi maahan, siinä kuin hän kumarsi itsensä, siinä hän myös makasi hukutettuna.
28. Siseran äiti katsoi akkunasta ja itki huutain häkistä: miksi viipyy hänen vaun5nsa tulemasta? miksi ovat hänen vaununsa pyörät niin jääneet jälkeen?

29. Ne viisaimmat hänen ylimmäisistä vaimoistansa vastasivat häntä, että hän sanojansa kertoi.
30. Eikö he löydä ja jaa saalista, jokaiselle miehelle piian taikka kaksi, ja Siseralle kirjavia ja ommeltuja vaatteita, neulalla ommeltuja vaatteita, kirjavia molemmin puolin kaulan ympäri, saaliiksi.
31. Kaikki sinun vihollises niin hukkukoon, Herra! Mutta ne, kuin sinua rakastavat, olkoon niinkuin ylöskäypä aurinko voimassansa. Ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa.

6 LUKU

1. Ja Israelin lapset taas tekivät pahaa Herran edessä; ja Herra antoi heidät Midianilaisten käteen seitsemäksi ajastajaksi.
2. Koska Midianilaisten käsi oli ylen ankara Israelin päällä, tekivät Israelin lapset heillensä Midianilaisten tähden hautoja vuorille, ja luolia ja linnoja.
3. Ja kuin Israel jotakin kylvi, tulivat Midianilaiset ja Amalekilaiset, ja ne itäiseltä maalta heidän päällensä,
4. Ja asettivat leirinsä heitä vastaan ja turmelivat kaiken maan kasvun Gasariin asti; ja ei yhtäkään elatusta Israelille jättäneet ei lampaita, härkiä eikä aaseja.
5. Sillä he tulivat laumoinensa ja majoinensa, ja niinkuin suuri metsäsirkkain paljous, että sekä he ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, ja tulivat hävittämään maata.
6. Niin Israel peräti köyhtyi Midianilaisten tähden. Silloin huusivat Israelin lapset Herran tykö.
7. Ja kuin Israelin lapset huusivat Herran tykö Midianilaisten tähden,
8. Lähetti Herra prophetan Israelin lasten tykö, joka sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä johdatin teidät Egyptistä, ja talutin teidät ulos orjuuden huoneesta,
9. Ja pelastin teidät Egyptiläisten kädestä ja kaikkein kädestä, jotka teitä vaivasivat, jotka minä ajoin teidän edestänne ulos, ja annoin teille heidän maansa,
10. Ja minä sanoin teille: Minä olen Herra teidän Jumalanne, älkäät peljätkö Amorilaisten jumalia, joiden maassa te asutte; ja ette totelleet minun ääntäni.
11. Ja Herran enkeli tuli ja istui tammen alla Ophrassa, joka Joaksen Abiesriläisen oma oli; ja hänen poikansa Gideon tappoi nisuja viinakuurnan tykönä, saadaksensa ne säilytetyksi Midianilaisilta.
12. Silloin ilmaantui Herran enkeli hänelle ja sanoi: Herra olkoon sinun kanssas, sinä väkevä sotamies!
13. Niin sanoi Gideon hänelle: minun Herrani, jos Herra on meidän kanssamme, miksi meille siis kaikki nämät tapahtuneet ovat? Kussa ovat kaikki hänen ihmeensä, jotka meidän isämme ilmoittivat meille ja sanoivat: eikö Herra meitä johdattanut Egyptistä? Mutta nyt on Herra meidät hyljännyt ja antanut

Midianilaisten käsiin.
14. Ja Herra käänsi itsensä hänen tykönsä ja sanoi: mene tässä väkevyydessäs! Sinä vapahdat Israelin Midianilaisten kädestä: enkö minä ole sinua lähettänyt?
15. Hän sanoi hänelle: minun Herrani, millä minä vapahdan Israelin? Katso, minun sukuni on kaikkein köyhin Manassessa, ja minä olen kaikkein pienin minun isäni huoneessa.
16. Ja Herra sanoi hänelle: totisesti minä olen sinun kanssas, ja sinä lyöt Midianilaiset niinkuin yhden miehen.
17. Mutta hän sanoi hänelle: jos minä olen nyt löytänyt armon sinun tykönäs, niin anna minulle merkki, että sinä se olet, joka minun kanssani puhut.
18. Älä kumminkaan täältä lähde, siihenasti kuin minä tulen sinun tykös, ja kannan minun ruokauhrini ja panen sinun etees. Hän sanoi: minä olen siihenasti kuin sinä palajat.
19. Gideon tuli ja teurasti vohlan, ja otti ephan happamattomia jauhoja, ja pani lihan koriin ja lihan liemen pataan, ja vei hänen tykönsä tammen alle ja pani eteen.
20. Ja Jumalan enkeli sanoi hänelle: ota liha ja happamaton leipä, ja pane tämän kiven päälle, ja kaada liemi ulos; ja hän teki niin.
21. Ja Herran enkeli ojensi sauvansa pään, joka oli hänen kädessänsä, ja satutti lihaan ja happamattomaan leipään, ja tuli nousi kivestä ja kulutti lihan ja happamattoman leivän. Ja Herran enkeli katosi hänen silmäinsä edestä.
22. Kun Gideon näki sen olevan Herran enkelin, sanoi hän: Herra, Herra, olenko minä niin nähnyt Herran enkelin kasvoista kasvoihin!
23. Mutta Herra sanoi hänelle: rauha olkoon sinulle! älä pelkää, et sinä kuole.
24. Ja Gideon rakensi Herralle alttarin siinä, jonka hän kutsui rauhan Herraksi. Se on vielä tänäpänä Abiesriläisten Ophrassa.
25. Ja sinä yönä sanoi Herra hänelle: ota mulli isäs karjasta ja toinen mulli, joka on seitsemännellä vuodella, ja kukista Baalin alttari, joka on sinun isälläs, ja hävitä metsistö, joka siinä tykönä on,
26. Ja rakenna Herralle sinun Jumalalles alttari tälle korkialle vuorelle, sopivaiselle paikalle, ja ota toinen mulleista ja uhraa se polttouhriksi metsistön puilla jonka sinä hakkaat.
27. Silloin otti Gideon kymmenen miestä palvelioistansa ja teki niinkuin Herra hänelle sanonut oli. Mutta hän pelkäsi ei saavansa sitä päivällä tehdä isänsä huoneen ja kaupungin asuvaisten tähden, ja teki sen yöllä.
28. Kuin kaupungin kansa aamulla nousivat, katso, Baalin alttari oli kukistettu ja metsistö maahan hakattu, joka sen tykönä oli, ja toinen mulli pantu polttouhriksi alttarille, joka siihen rakennettu oli.

29. Ja he sanoivat toinen toisellensa: kuka on tämän tehnyt? Koska he visusti kyselivät ja tutkistelivat, niin he sanoivat: Gideon Joaksen poika sen teki.
30. Niin kaupungin asuvaiset puhuivat Joakselle, sanoen: anna poikas tulla tänne! Hänen pitää kuoleman; sillä hän on Baalin alttarin kukistanut ja metsistön hakannut, joka siinä tykönä oli.
31. Niin Joas sanoi kaikille, jotka seisoivat häntä vastaan: riitelettekö te Baalin puolesta? autatteko te häntä? Joka riitelee hänen puolestansa, sen pitää kuoleman ennen aamua: jos hän on jumala, niin kostakoon itse, että hänen alttarinsa on kukistettu.
32. Ja siitä päivästä kutsui hän hänen JerubBaal ja sanoi: Baal kostakoon itse, että hänen alttarinsa kukistettu on.
33. Kuin kaikki Midianilaiset ja Amalekilaiset ja ne itäiseltä maalta kokosivat itsensä yhteen, ja menivät ja sioittivat heitänsä Jisreelin laaksoon,
34. Niin Herran henki täytti Gideonin, ja hän puhalsi basunaan ja kutsui Abieserin seuraamaan itsiänsä.
35. Ja hän lähetti sanan koko Manasselle ja kutsui myös heitä seuraamaan. Hän lähetti myös sanan Asserille, Sebulonille ja Naphtalille, ja hekin tulivat heitä vastaan.
36. Ja Gideon sanoi Jumalalle: jos sinä vapahdat Israelin minun käteni kautta, niinkuin sinä sanonut olet;
37. Katso, minä panen villaisen nahan pihalle: jos kaste tulee ainoastaan nahan päälle ja kaikki muu maa on kuiva, niin minä ymmärrän, ettäs minun käteni kautta Israelin vapahdat, niinkuin sinä sanonut olet.
38. Ja se tapahtui niin: kuin hän toisena päivänä varhain nousi, kääri hän nahan kokoon ja pusersi kasteen nahasta ja täytti maljan vedestä.
39. Ja Gideon sanoi Jumalalle: älköön sinun vihas syttykö minua vastaan, jos minä vielä kerran puhun: minä koettelen vielä kerran sitä nahalla: anna ainoastaan nahan kuivan olla ja kaikella muulla maalla kasteen.
40. Jumala teki myös niin sinä yönä: ja nahka ainoastaan jäi kuivaksi, ja kaste tuli kaiken maan päälle.

7 LUKU

1. Silloin nousi JerubBaal (se on Gideon) varhain aamulla ja kaikki väki joka hänen kanssansa oli, ja sioittivat heitänsä Harodin lähteen tykö, niin että Midianilaisten leiri oli pohjaan päin, vartian kukkulan takana, laaksossa.
2. Ja Herra sanoi Gideonille: ylen paljo on väkeä sinun kanssas: jos minä antaisin Midianin heidän käsiinsä, kerskais Israel minua vastaan ja sanois: minun käteni vapahti minua.

3. Niin anna nyt huutaa kansan korvissa ja sanoa: joka pelkuri ja hämmästynyt on, palatkaan ja nopiasti rientäkään Gileadin vuorelta. Silloin palasi kansaa takaperin kaksikolmattakymmentä tuhatta, ja kymmenentuhatta jäi.
4. Ja Herra sanoi Gideonille: vielä on paljo kansaa, vie heitä veden tykö, siellä minä koettelen heitä sinulle: ja josta minä sanon sinulle: tämä menköön sinun kanssas, hän myös menee sinun kanssas: ja josta minä taas sanon sinulle: älköön hän menkö sinun kanssas, ei hänen pidä menemän.
5. Ja hän vei kansan veden tykö; ja Herra sanoi Gideonille: joka vettä latkii kielellänsä niinkuin koira latkii, aseta häntä erinänsä seisomaan, niin myös kaikki, jotka heitänsä polvillensa kumartavat juodessansa.
6. Silloin oli niitä, jotka latkivat kädestänsä suuhunsa, kolmesataa miestä; ja kaikki muu kansa olivat kumartaneet polvillensa juomaan vettä.
7. Ja Herra sanoi Gideonille: kolmensadan miehen kautta, jotka latkivat, vapahdan minä teitä, ja annan Midianilaiset sinun käsiis; mutta kaikki muu kansa menkään kukin siallensa.
8. Ja kansa otti evään myötänsä ja basunansa, mutta kaikki muut Israelin miehet antoi hän mennä itsekunkin majaansa, ja vahvisti itsensä ainoasti kolmellasadalla miehellä; ja Midianilaisten leiri oli hänen edessänsä alhaalla laaksossa.
9. Ja Herra sanoi sinä yönä hänelle: nouse ja mene alas leiriin, sillä minä olen antanut heidät sinut käsiis.
10. Jos sinä pelkäät mennä sinne, niin anna palvelias Puran mennä sinun kanssas leiriin,
11. Ettäs kuulisit, mitä he puhuvat; sitte sinun kätes vahvistuvat ja sinä menet leiriin. Niin hän meni palveliansa Puran kanssa leiriin, sille paikalle, kussa vartiat olivat.
12. Mutta Midianilaiset ja Amalekilaiset ja kaikki ne itäiseltä maalta, makasivat laaksossa niinkuin metsäsirkkain paljous ja heidän kamelinsa olivat lukemattomat, niinkuin santa meren rannalla paljouden tähden.
13. Koska Gideon tuli, katso, niin jutteli yksi kumppanillensa unen ja sanoi: katso, minä näin unta ja olin näkevinäni ohraisen porokakun kierittävän itsensä Midianilaisten leiriin, ja tulevan majaan asti, ja lyövän sen päälle, niin että se lankesi maahan, ja kukistavan sen ylösalaisin, niin että maja maassa oli.
14. Jolle se toinen vastasi ja sanoi: ei se ole muuta, kuin Gideonin Joaksen pojan Israelin miehen miekka: Jumala on antanut Midianilaiset hänen käsiinsä kaiken heidän sotajoukkonsa kanssa.
15. Kuin Gideon kuuli unen juteltavan ja sen selityksen, niin hän kumartaen rukoili, ja palasi Israelin leiriin ja sanoi: valmistakaat itsenne, sillä Herra on antanut Midianilaisten sotajoukon teidän käsiinne.
16. Ja hän jakoi ne kolmesataa miestä kolmeen joukkoon, ja antoi basunat heidän jokaisen käteensä ja tyhjät savi-astiat, ja lamput astiain sisälle,

17. Ja sanoi heille: katsokaat minua, ja tehkäät te niin: katso, kuin minä tulen leirin ääreen, niinkuin minä teen, niin myös te tehkäät.
18. Ja minä puhallan basunaan ja kaikki jotka minun kanssani ovat, niin myös teidän pitää puhaltaman basunaan kaiken leirin ympäri, ja teidän pitää sanoman: (tässä) Herra ja Gideon.
19. Silloin tuli Gideon leiriin, ja sata miestä jotka hänen kanssansa olivat, ensimäisten vartiain tykö, jotka siellä asetetut olivat, herättivät ainoasti vartiat, ja puhalsivat basuniin, ja rikkoivat saviastiat, jotka olivat heidän käsissänsä.
20. Ja ne kolme joukkoa puhalsivat basunaan, ja rikkoivat saviastiat, mutta lamput he tempasivat vasempaan käteensä ja basunat oikiaan käteensä, joihin he puhalsivat ja huusivat: (tässä) Herran ja Gideonin miekka.
21. Ja jokainen seisoi siallansa leirin ympärillä. Silloin rupesi kaikki leiri juoksemaan, huutamaan ja pakenemaan.
22. Ja koska ne kolmesataa miestä puhalsivat basuniin, sovitti Herra niin, että yhden miekka kääntyi toista vastaan siinä sotajoukossa; ja sotaväki pakeni Bethsittan ja Zeredataan, Abel Meholan rajan viereen, Tabatin tykö.
23. Ja Israelin miehet kokoontuivat Naphtalista, Asserista ja kaikesta Manassesta, ja ajoivat Midianilaisia takaa.
24. Ja Gideon lähetti sanansaattajat kaikelle Ephraimin vuorelle, sanoen: tulkaat alas Midianilaisia vastaan ja ennättäkäät heiltä vedet BetBaraan ja Jordaniin asti. Niin kokoontuivat kaikki Ephraimin miehet ja ennättivät vedet BetBaraan ja Jordaniin asti.
25. Ja he ottivat kaksi Midianilaisten päämiestä kiinni, Orebin ja Zebin, ja tappoivat Orebin Orebin kalliolla, ja Zebin he tappoivat Zebin viinakuurnassa, ja ajoivat Midianilaisia takaa; mutta Orebin ja Zebin päät kantoivat he Gideonille Jordanin ylitse.

8 LUKU

1. Ja Ephraimin miehet sanoivat hänelle: miksis tämän meille teit, ettes kutsunut meitä, kuin sinä menit sotimaan Midianilaisia vastaan? ja he riitelivät kovin hänen kanssansa.
2. Niin hän vastasi heitä: mitä minä olen nyt tehnyt niinkuin te? Eikö Ephraimin viinapuun oksa parempi ole, kuin Abieserin koko viinamarjan läjä?
3. Jumala antoi Midianilaisten päämiehet Orebin ja Zebin teidän käsiinne: kuinka olisin minä taitanut niin

tehdä, kuin te teitte? Ja kuin hän sen sanoi, asettui heidän vihansa.
4. Kuin Gideon tuli Jordanin tykö, meni hän sen ylitse, ja ne kolmesataa miestä jotka hänen kanssansa olivat, ja he olivat väsyneet ja ajoivat takaa.
5. Ja hän sanoi Sukkotin asuvaisille: antakaat vähä leipää väelle joka minun kanssani on; sillä he ovat väsyneet, että minä saisin ajaa Midianilaisten kuninkaita Sebaa ja Zalmunnaa takaa.
6. Mutta Sukkotin päämiehet sanoivat: onko Seban ja Zalmunnan kämmen juuri jo sinun kädessäs, että meidän pitää sinun sotaväelles leipää antaman?
7. Gideon sanoi: sentähden kuin Herra minun käsiini antaa Seban ja Zalmunnan, niin minä muserran teidän lihanne korven orjantappuroilla ja ohdakkeilla.
8. Ja hän meni sieltä ylös Penueliin ja puhui heille myös niin. Ja Penuelin kansa vastasi häntä niinkuin Sukkotinkin miehet.
9. Niin puhui hän myös Penuelin kansalle, sanoen: kuin minä rauhassa palajan, kukistan minä tämän tornin.
10. Mutta Seba ja Zalmunna olivat Karkorissa ja heidän sotajoukkonsa heidän kanssansa lähes viisitoistakymmentä tuhatta, kaikki jotka jäivät koko sotaväen joukosta itäiseltä maalta; sillä sata ja kaksikymmentä tuhatta miekan vetävää miestä oli siellä langennut.
11. Ja Gideon meni ylös niiden tietä, jotka majoissa asuvat itäisellä puolella Nobatia ja Jogbehaa, ja löi leirin, sillä he olivat suruttomat.
12. Ja Seba ja Zalmunna pakenivat, mutta hän ajoi heitä takaa, ja sai ne kaksi Midianilaisten kuningasta Seban ja Zalmunnan kiinni, ja peljätti kaiken heidän sotaväkensä.
13. Ja Gideon Joaksen poika palasi sodasta, ennenkuin aurinko nousi,
14. Ja sai yhden palvelian kiinni, joka oli Sukkotista, ja kysyi häneltä: ja se kirjoitti hänelle Sukkotin päämiehet ja vanhimmat, seitsemänkahdeksattakymmentä miestä.
15. Ja hän tuli Sukkotiin kansan tykö ja sanoi: tässä on Seba ja Zalmunna, joilla te pilkkasitte minua, sanoen: onko Seban ja Zalmunnan kämmen jo juuri sinun kädessäs, että meidän pitäis sentähden sinun sotaväelles, joka väsynyt on, leipää antaman?
16. Ja hän otti ne kaupungin vanhimmat ja korven orjantappuroita ja ohdakkeita, ja antoi Sukkotin miehet piestä.
17. Ja kukisti Penuelin tornin, ja tappoi kaupungin kansan.
18. Ja hän sanoi Seballe ja Zalmunnalle: minkämuotoiset miehet ne olivat, jotka te tapoitte Taborissa? He sanoivat: ne olivat sinun muotoises, kauniit kuin kuninkaan pojat.
19. Ja hän sanoi: ne olivat minun veljeni, minun äitini pojat: niin totta kuin Herra elää, jos te olisitte

antaneet heidän elää, niin en tappaisi minä teitä.
20. Ja hän sanoi Jeterille esikoisellensa: nouse ja tapa heitä, mutta nuorukainen ei vetänyt miekkaansa, sillä hän pelkäsi, että hän oli vielä nuorukainen.
21. Mutta Seba ja Zalmunna sanoivat: nouse sinä meitä lyömään, sillä niinkuin mies on, niin on myös hänen voimansa. Niin Gideon nousi ja tappoi Seban ja Zalmunnan, ja otti nastat, jotka heidän kameleinsa kaulassa olivat.
22. Silloin sanoivat Israelin miehet Gideonille: hallitse sinä meitä, sinä ja sinun poikas, ja sinun poikas poika; sillä sinä vapahdit meidät Midianilaisten käsistä.
23. Mutta Gideon sanoi heille: en minä tahdo hallita teitä, ei myös minun poikani pidä teitä hallitseman, vaan Herra olkoon teidän hallitsianne.
24. Ja Gideon sanoi heille: yhtä minä anon teiltä: jokainen antakoon minulle korvarenkaat, kukin saaliistansa; sillä he olivat Ismaelilaisia, ja heillä olivat kultaiset korvarenkaat.
25. Ja he sanoivat: me annamme mielellämme; ja levittivät vaatteen, jonka päälle itsekukin heitti ne korvarenkaat, jotka he ryövänneet olivat.
26. Ja ne kultaiset korvarenkaat, joita hän anonut oli, painoivat tuhannen ja seitsemänsataa sikliä kultaa, ilman nastoja, käädyjä ja purpuravaatteita, joita Midianilaisten kuninkaat kantoivat, ja ilman heidän kameleinsa kultaisia kaulasiteitä.
27. Ja Gideon teki niistä päällisvaatteen ja pani sen omaan kaupunkiinsa Ophraan; ja koko Israel teki huorin sen jälkeen siinä, ja se tuli Gideonille ja hänen huoneellensa paulaksi.
28. Ja niin Midianilaiset alennettiin Israelin lasten edessä, ja ei enää nostaneet ylös päätänsä; ja maa oli levossa neljäkymmentä ajastaikaa, niinkauvan kuin Gideon eli.
29. Ja JerubBaal Joaksen poika meni ja asui omassa huoneessansa.
30. Ja Gideonilla oli seitsemänkymmentä poikaa, jotka hänen kupeistansa tulleet olivat; sillä hänellä oli monta emäntää.
31. Ja hänen jalkavaimonsa, joka hänellä Sikemissä oli, synnytti myös hänelle pojan, ja kutsui hänen nimensä Abimelek.
32. Ja Gideon Joaksen poika kuoli hyvällä ijällä ja haudattiin isänsä Joaksen hautaan Ophrassa, joka Abiesriläisten oma oli.
33. Kuin Gideon kuollut oli, käänsi Israelin kansa itsensä huorin tekemään Baalin jälkeen ja teki BaalBeritin itsellensä jumalaksi.
34. Ja Israelin lapset ei enää muistaneet Herraa Jumalaansa, joka heidät vapahti kaikilta heidän

vihollisiltansa, ympäristöllä.
35. Ja ei he tehneet yhtään laupiutta JerubBaalin Gideonin huoneelle kaikesta hyvästä, minkä hän Israelille teki.

9 LUKU

1. Mutta Abimelek, JerubBaalin poika, meni Sikemiin äitinsä veljein tykö, puhui heille ja koko äitinsä isän huoneen sukukunnalle ja sanoi:
2. Puhukaat nyt kaikkein päämiesten korvissa Sikemissä: mikä teille on parempi, että seitsemänkymmentä miestä, kaikki JerubBaalin pojat, hallitsevat teitä, eli jos yksi mies hallitsee teitä? Ja muistakaat, että minä olen teidän luunne ja lihanne.
3. Niin puhuivat hänen äitinsä veljet kaikki nämät sanat hänestä kaikkein Sikemin päämiesten korvissa; ja heidän sydämensä käännettiin AbiMelekin jälkeen, sillä he sanoivat: hän on meidän veljemme.
4. Ja he antoivat hänelle seitsemänkymmentä hopiapenninkiä BaalBeritin huoneesta, joilla AbiMelek palkkasi itsellensä valtojamia ja joutilaita miehiä, jotka häntä seurasivat,
5. Ja hän tuli isänsä huoneesen Ophraan, ja murhasi seitsemänkymmentä veljeänsä, JerubBaalin poikaa, yhden kiven päällä. Mutta Jotam, nuorin JerubBaalin pojista jäi; sillä hän kätki itsensä.
6. Ja kaikki päämiehet Sikemistä ja koko Millon huone kokoontuivat, ja menivät ja asettivat Abimelekin kuninkaaksi korkian tammen tykönä, joka Sikemissä on.
7. Kuin tämä sanottiin Jotamille, meni hän pois ja seisoi Gerisimin vuoren kukkulalla, korotti äänensä ja huusi ja sanoi heille: kuulkaat minua, te Sikemin päämiehet, että Jumala myös kuulis teitä:
8. Puut menivät kerran yksimielisesti voitelemaan itsellensä kuningasta ja sanoivat öljypuulle: ole meidän kuninkaamme.
9. Mutta öljypuu vastasi heitä: pitääkö minun luopuman lihavuudestani, jolla sekä jumalia ja myös ihmisiä minussa kunnioitetaan, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?
10. Niin puut sanoivat fikunapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.
11. Mutta fikunapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman makeudestani ja parhaasta hedelmästäni, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?
12. Niin sanoivat puut viinapuulle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.
13. Mutta viinapuu sanoi heille: pitääkö minun luopuman viinastani, joka sekä jumalat että ihmiset ilahuttaa, ja menemän ja korottaman itseni puiden ylitse?

14. Niin sanoivat kaikki puut orjantappuralle: tule sinä ja ole meidän kuninkaamme.
15. Ja orjantappura sanoi puille: onko se tosi, että tahdotte minua voidella teillenne kuninkaaksi, niin tulkaat ja levätkäät minun varjoni alla. Mutta jos ei, niin lähtekään tuli orjantappurapensaasta ja polttakaan sedripuut Libanonissa.
16. Oletteko te siis nyt oikein ja toimellisesti tehneet, kuin AbiMelekin kuninkaaksi teitte, ja oletteko te oikein tehneet JerubBaalia ja hänen huonettansa vastaan? Ja oletteko niin tehneet häntä vastaan kuin hän ansaitsikin teiltä?
17. Että minun isäni on teidän edessänne sotinut ja antanut henkensä alttiiksi, vapahtaaksensa teitä Midianilaisten kädestä.
18. Ja te olette nousseet minun isäni huonetta vastaan tänäpänä ja olette tappaneet hänen poikansa, seitsemänkymmentä miestä yhden kiven päällä; ja teitte teillenne AbiMelekin, hänen piikansa pojan, kuninkaaksi Sikemin päämiesten ylitse, että hän teidän veljenne on.
19. Jos olette oikein ja toimellisesti tehneet JerubBaalia ja hänen huonettansa vastaan tänäpänä, niin iloitkaat AbiMelekistä, ja hän myös iloitkaan teistä.
20. Mutta jollei, niin lähteköön tuli AbiMelekistä ja polttakoon Sikemin päämiehet ja Millon huoneen; lähteköön myös tuli Sikemin päämiehistä ja Millon huoneesta ja polttakoon AbiMelekin.
21. Ja Jotam pakeni ja vältti, ja meni Beeraan ja asui siellä veljensä AbiMelekin tähden.
22. Kuin AbiMelek jo kolme vuotta oli hallinnut Israelia,
23. Lähetti Jumala pahan hengen AbiMelekin ja Sikemin päämiesten välille: ja Sikemin päämiehet asettivat itsensä AbiMelekiä vastaan;
24. Että se vääryys, jonka hän teki seitsemällekymmenelle JerubBaalin pojalle, ja heidän verensä tulis ja pantaisiin AbiMelekin heidän veljensä päälle, joka heidät oli murhannut, ja Sikemin päämiesten päälle, jotka olivat vahvistaneet hänen kätensä veljiänsä murhaamaan.
25. Ja Sikemin päämiehet panivat väijyjiä vuorten kukkoille häntä vastaan, ja he ryöväsivät tiellä kaikki, jotka siitä matkustivat; ja se ilmoitettiin AbiMelekille.
26. Niin tuli Gaal Ebedin poika ja hänen veljensä, ja menivät Sikemiin; ja Sikemin päämiehet uskalsivat hänen päällensä,
27. Ja menivät kedolle, ja poimivat viinamäkensä ja sotkuivat, ja iloiten veisasivat, ja menivät jumalansa huoneeseen, söivät ja joivat, ja kirosivat AbiMelekiä.
28. Ja Gaal Ebedin poika sanoi: mikä on AbiMelek ja mikä on Sikem, että me häntä palvelemme? eikö hän ole JerubBaalin poika, ja Sebul hänen päämiehensä? Palvelkaat paremmin Hemorin Sikemin isän miehiä:

miksi meidän pitää häntä palveleman?
29. Jumala tekis että kansa olis minun käteni alla, että minä ajaisin AbiMelekin ulos. Niin sanottiin AbiMelekille: enennä sotajoukkos ja käy ulos.
30. Kuin Sebul, kaupungin päämies, kuuli Gaalin, Ebedin pojan, sanan, vihastui hän sangen suuresti.
31. Ja lähetti sanansaattajat AbiMelekille salaisesti, sanoen: Katso, Gaal, Ebedin poika ja hänen veljensä tulivat Sikemiin, tekemään kaupunkia sinulle vastahakoiseksi.
32. Niin nouse nyt yöllä, sinä ja sinun väkes, joka myötäs on, ja väijy kedolla;
33. Ja aamulla, kuin aurinko nousee, ole varhain ylhäällä ja karkaa kaupungin päälle. Ja kuin hän ja se kansa, joka hänen myötänsä on, tulevat sinun tykös, niin tee hänen kanssansa niinkuin sinun kätes löytää.
34. AbiMelek nousi yöllä ja kaikki kansa, joka hänen seurassansa oli, ja asetti vartian Sikemin eteen neljään joukkoon.
35. Ja Gaal, Ebedin poika, kävi kaupungin portin eteen; mutta AbiMelek nousi väijymisestänsä sen väen kanssa, joka hänen myötänsä oli.
36. Kuin Gaal näki kansan, sanoi hän Sebulille: katso, tuolta tulee kansan joukko alas vuorten kukkoilta. Ja Sebul sanoi hänelle: sinä näet vuorten varjon niinkuin ihmiset.
37. Gaal puhui taas ja sanoi: katso, tuolta tulee kansan joukko alas keskeltä maata ja yksi joukko tulee Noituustammen tieltä.
38. Niin sanoi Sebul hänelle: kussa on nyt sinun suus, joka sanoi: kuka on AbiMelek, että meidän häntä palveleman pitää? eikö tämä ole se kansa, jonkas olet katsonut ylön? käy nyt ulos ja sodi häntä vastaan.
39. Ja Gaal meni Sikemin päämiesten edellä ja soti AbiMelekiä vastaan.
40. Mutta AbiMelek ajoi häntä takaa, ja hän pakeni hänen edestänsä; ja monta lankesi lyötynä kaupungin porttiin saakka.
41. Ja AbiMelek oli Arumassa; mutta Sebul ajoi Gaalin ja veljensä ulos, niin ettei he saaneet olla Sikemissä.
42. Ja aamulla läksi kansa kedolle; ja kuin AbiMelek sen sai tietää,
43. Otti hän kansan ja jakoi kolmeen osaan, ja asetti väijytyksen kedolle. Kuin hän siis näki, että kansa läksi kaupungista ulos, lankesi hän heidän päällensä ja löi heidät.
44. Mutta AbiMelek sen joukon kanssa, joka hänen seurassansa oli, lankesi heidän päällensä, ja kävivät kaupungin porttiin saakka, ja ne kaksi joukkoa lankesivat niiden päälle, jotka kedolla olivat, ja löivät heidät.
45. Sitte soti AbiMelek kaupunkia vastaan kaiken sen päivän, ja voitti kaupungin, ja tappoi kansan, joka siellä oli, ja kukisti kaupungin, ja kylvi suolaa sen päälle.
46. Kuin kaikki päämiehet, jotka Sikemin tornissa asuivat, sen kuulivat, menivät he linnaan jumalan Beritin

huoneesen.
47. Ja AbiMelekille ilmoitettiin kaikki Sikemin tornin päämiehet kokoontuneeksi.
48. Niin meni AbiMelek ylös Salmonin vuorelle, hän ja kaikki kansa joka hänen seurassansa oli, ja AbiMelek otti kirveen käteensä ja hakkasi oksan puusta, pani olallensa ja kantoi sen, ja sanoi kansalle, joka hänen seurassansa oli: mitä te näitte minun tekevän, se myös te nopiasti tehkäät niinkuin minäkin.
49. Ja hakkasi myös kaikki kansa itsekukin oksansa ja seurasi AbiMelekiä, ja heittivät ne linnan päälle, ja polttivat niillä linnan tulessa; niin että myös kaikki Sikemin tornin päämiehet kuolivat, lähes tuhannen miestä ja vaimoa.
50. Niin AbiMelek meni Tebetseen, piiritti ja voitti sen.
51. Mutta siinä oli vahva torni keskellä kaupunkia, johonka kaikki pakenivat sekä miehet että vaimot ja kaikki kaupungin päämiehet, ja sulkivat kiinni perässänsä, ja kiipesivät tornin katon päälle.
52. Sitte tuli AbiMelek tornin tykö, soti sitä vastaan, ja tuli tornin oven eteen, sitä tulella polttamaan.
53. Mutta yksi vaimo heitti myllynkiven kappaleen AbiMelekin päähän ja löi hänen pääkallonsa rikki.
54. Sitte kutsui AbiMelek nopiasti palveliansa, joka kantoi hänen aseitansa, ja sanoi hänelle: vedä miekkas ulos ja tapa minua, ettei minusta sanottaisi: vaimo tappoi hänen; niin pisti palvelia hänen lävitse, ja hän kuoli.
55. Ja kuin Israelin miehet näkivät AbiMelekin kuolleeksi, menivät he itsekukin paikallensa.
56. Ja näin maksoi Jumala AbiMelekille sen pahuuden, minkä hän teki isäänsä vastaan, että hän tappoi seitsemänkymmentä veljeänsä.
57. Niin myös kaiken sen pahuuden, minkä Sikemin miehet tekivät, antoi Jumala tulla heidän päänsä päälle; ja heidän päällensä tuli Jotamin JerubBaalin pojan kirous.

10 LUKU

1. AbiMelekin jälkeen nousi Isaskarilainen Tola, Dodan pojan Puan poika, auttamaan Israelia. Ja hän asui Samirissa, Ephraimin vuorella,
2. Ja tuomitsi Israelia kolmekolmattakymmentä ajastaikaa, ja kuoli ja haudattiin Samiriin.
3. Hänen jälkeensä nousi Jair Gileadilainen ja tuomitsi Israelia kaksikolmattakymmentä ajastaikaa.
4. Ja hänellä oli kolmekymmentä poikaa, jotka ajoivat kolmellakymmenellä aasin varsalla, ja heillä oli kolmekymmentä kaupunkia, jotka kutsuttiin Jairin kyliksi tähän päivään asti ja ovat Gileadin maalla.
5. Ja Jair kuoli ja haudattiin Kamoniin.

6. Mutta Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä, ja palvelivat Baalia ja Astarotia, ja Syrian jumalia, ja Zidonin jumalia, ja Moabin jumalia, ja Ammonin lasten jumalia, ja Philistealaisten jumalia, ja luopuivat Herrasta ja ei palvelleet häntä.
7. Niin julmistui Herran viha Israelin ylitse, ja hän myi heidät Philistealaisten ja Ammonin lasten käteen.
8. Ja he vaativat ja vaivasivat siitä vuodesta kaikkia Israelin lapsia kahdeksantoistakymmentä ajastaikaa, kaikkia Israelin lapsia, jotka olivat tällä puolella Jordania, Amorilaisten maalla, joka on Gileadissa.
9. Ja Ammonin lapset matkustivat Jordanin ylitse ja sotivat Juudaa, BenJaminia ja Ephraimin huonetta vastaan, ja Israel suuresti ahdistettiin.
10. Niin huusivat Israelin lapset Herran tykö, sanoen: me olemme syntiä tehneet sinua vastaan; sillä me olemme hyljänneet meidän Jumalamme ja palvelleet Baalia.
11. Mutta Herra sanoi Israelin lapsille: Eikö Egyptiläiset, Amorilaiset, Ammonilaiset, Philistealaiset,
12. Ja Zidonilaiset, Amalekilaiset ja Maonilaiset ole teitä vaivanneet? ja minä autin teitä heidän käsistänsä, kuin te minun tyköni huusitte.
13. Niin te hylkäsitte minun, ja olette palvelleet muita jumalia: sentähden en minä teitä tahdo auttaa.
14. Menkäät ja rukoilkaat niitä jumalia, jotka te valinneet olette, antakaat niiden auttaa teitänne ahdistuksenne aikana.
15. Mutta Israelin lapset vastasivat Herralle: me olemme syntiä tehneet, tee meidän kanssamme niinkuin sinulle otollinen on, kuitenkin auta meitä tällä ajalla.
16. Ja he panivat tyköänsä vieraat jumalat pois, ja palvelivat Herraa; ja hänen sielunsa suuresti armahti Israelin vaivaa.
17. Ja Ammonin lapset kokoontuivat ja sioittivat itsensä Gileadiin; mutta Israelin lapset kokoontuivat ja sioittivat itsensä Mitspaan.
18. Ja kansa ja ylimmäiset Gileadista sanoivat toinen toisellensa: kuka rupee ensisti sotimaan Ammonin lapsia vastaan, hänen pitää oleman kaikkein Gileadin asuvaisten pääruhtinaan.

11 LUKU

1. Ja Jephta Gileadista oli väkevä sotamies, vaan hän oli äpärä; ja Gilead oli siittänyt Jephtan.
2. Mutta kuin Gileadin emäntä synnytti hänelle lapsia, ja vaimon lapset tulivat isoiksi, ajoivat he Jephtan ulos, ja sanoivat hänelle: ei sinun pidä perimän meidän isämme huoneessa, sillä sinä olet vieraan vaimon poika.

3. Niin pakeni Jephta veljeinsä edestä ja asui Tobin maalla; ja Jephtan tykö kokoontuivat joutilaat miehet ja menivät hänen kanssansa.
4. Ja kappaleen ajan perästä sotivat Ammonin lapset Israelia vastaan.
5. Kuin Ammonin lapset sotivat Israelia vastaan, menivät Gileadin vanhimmat tuomaan Jephtaa Tobin maalta jällensä,
6. Ja sanoivat hänelle: tule ja ole meidän päämiehemme, sotimaan Ammonin lapsia vastaan.
7. Vaan Jephta sanoi Gileadin vanhimmille: ettekö te minua vihanneet ja ajaneet minua isäni huoneesta ulos? ja nyt te tulette minun tyköni, kuin teillä tuska on?
8. Gileadin vanhimmat sanoivat Jephtalle: sentähden me nyt tulemme jälleen sinun tykös, ettäs kävisit meidän kanssamme, ja sotisit Ammonin lapsia vastaan, ja olisit meidän päämiehemme ja kaikkein jotka Gileadissa asuvat.
9. Jephta sanoi Gileadin vanhimmille: jos te viette minun sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antaa heidät minun eteeni, pitääkö minun oleman teidän päämiehenne? 10. Gileadin vanhimmat sanoivat Jephtalle: Herra olkoon kuulia meidän välillämme, jos emme sitä tee, mitä sinä sanonut olet.
11. Ja Jephta meni Gileadin vanhimpain kanssa, ja kansa asetti hänen itsellensä päämieheksi ja johdattajaksi. Ja Jephta puhui Herran edessä kaikki sanansa Mitspassa.
12. Silloin lähetti Jephta sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaan tykö, sanoen: mitä sinun on minun kanssani, ettäs tulet sotimaan minua ja minun maakuntaani vastaan?
13. Ammonin lasten kuningas vastasi Jephtan sanansaattajia: että Israel otti minun maani, silloin kuin hän läksi Egyptistä, Arnonista Jabbokiin ja Jordaniin asti, anna siis ne jällensä hyvällä sovinnolla.
14. Jephta lähetti taas sanansaattajat Ammonin lasten kuninkaan tykö,
15. Jotka sanoivat hänelle: näin sanoo Jephta: ei Israel ottanut maakuntaa Moabilaisilta eikä Ammonin lapsilta:
16. Sillä kuin he läksivät Egyptistä, matkusti Israel korven lävitse Punaiseen mereen asti, ja tuli Kadekseen.
17. Ja Israel lähetti sanansaattajat Edomilaisten kuninkaan tykö, sanoen: anna minun käydä sinun maas lävitse. Mutta Edomilaisten kuningas ei kuullut heitä. Ja hän lähetti myös Moabilaisten kuninkaan tykö, joka ei myöskään tahtonut. Niin oli Israel Kadeksessa,
18. Ja vaelsi korvessa, ja kävi Edomilaisten ja Moabilaisten maita ympäri, ja tuli auringon nousemisen puolelta Moabilaisten maahan, ja sioitti itsensä tuolla puolella Arnonia; ja ei tulleet Moabilaisten rajan sisälle, sillä Arnon on Moabilaisten raja.
19. Ja Israel lähetti sanansaattajat Sihonin Amorilaisten kuninkaan, Hesbonin kuninkaan tykö, ja sanoi

hänelle: salli meidän käydä sinun maas lävitse omaan paikkaani asti.
20. Mutta ei Sihon uskonut Israelia käymään rajansa ohitse, vaan kokosi kaiken väkensä, ja sioittivat itsensä Jaksassa, ja soti Israelia vastaan.
21. Mutta Herra Israelin Jumala antoi Sihonin kaiken väkensä kanssa Israelin käsiin, että he löivät heidät: ja niin omisti Israel kaiken maan Amorilaisilta, jotka siinä maassa asuivat,
22. Ja omistivat myös kaikki Amorilaisten rajat, ruveten Arnonista Jabbokiin asti ja korvesta Jordaniin asti.
23. Näin on Herra Israelin Jumala ajanut Amorilaiset kansansa Israelin edestä pois: ja sinä nyt sen omistaisit.
24. Jos sinun jumalas Kamos on jonkun ajanut pois, omista se, ja anna meidän omistaa kaikki ne, jotka Herra meidän Jumalamme meidän edestämme on ajanut pois.
25. Vai luuletkos sinun paljoa paremmaksi kuin Balak Zipporin poika Moabilaisten kuningas oli? eikö hän riidellyt ja sotinut kappaletta aikaa Israelia vastaan?
26. Kuin Israel asui Hesbonissa ja hänen tyttärissänsä, Aroerissa ja hänen tyttärissänsä, ja kaikissa kaupungeissa, jotka ovat läsnä Arnonia, kolmesataa ajastaikaa; miksi ette ottaneet sitä silloin pois.
27. Ja en minä mitään rikkonut sinua vastaan, ja sinä teet niin pahoin minun kanssani, ettäs sodit minua vastaan: Herra joka on tuomari, tuomitkoon tänäpänä Israelin lasten ja Ammonin lasten välillä.
28. Mutta Ammonin lasten kuningas ei pitänyt lukua Jephtan sanoista, jotka hän oli hänen tykönsä lähettänyt.
29. Silloin tuli Herran henki Jephtan päälle, ja hän kävi Gileadin ja Manassen lävitse, ja Mitspan lävitse, joka on Gileadissa, ja Mitspasta Gileadissa kävi hän Ammonin lasten ylitse.
30. Ja Jephta lupasi Herralle lupauksen ja sanoi: jos sinä kokonansa annat Ammonin lapset minun käsiini:
31. Mitä ikänä minun huoneeni ovesta kohtaa minua, kuin minä rauhassa palajan Ammonin lapsilta, se pitää oleman Herran, ja minä uhraan sen polttouhriksi.
32. Niin Jephta meni sotimaan Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidät hänen käsiinsä.
33. Ja hän löi heidät, Aroerista Minnitiin asti, kaksikymmenestä kaupunkia, ja Abelin viinamäkeen asti sangen suurella tapolla. Ja niin Ammonin lapset alennettiin Israelin lasten edestä.
34. Kuin Jephta tuli huoneesensa Mitspaan, katso, niin hänen tyttärensä kävi häntä vastaan kanteleilla ja hypyillä; ja se oli ainoa lapsi, eikä hänellä ollut yhtäkään muuta poikaa eli tytärtä.
35. Ja kuin hän näki hänen, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: ah, minun tyttäreni, sinä painat alas ja sangen surulliseksi saatat minun; sillä minä avasin suuni Herralle, ja en saa sitä ottaa takaperin.
36. Mutta hän vastasi: isäni, jos avasit suus Herralle, niin tee minun kanssani niinkuin sinun suustas on

lähtenyt, että Herra on kostanut sinun vihollisilles, Ammonin lapsille.
37. Ja sanoi isällensä: tee se ainoastansa minulle, ettäs soisit minun kaksi kuukautta mennä vuorelle ja itkeä minun neitsyyttäni tuttavain piikain kanssa.
38. Hän sanoi: mene, ja laski hänen menemään kahdeksi kuukaudeksi; niin meni hän tuttavain piikain kanssa, ja itki neitsyyttänsä vuorilla.
39. Ja kahden kuukauden perästä tuli hän isänsä tykö, ja hän täytti lupauksensa hänestä niin kuin hän luvannut oli; ja ei hän tuntenut miestä: ja se oli tapa Israelissa.
40. Ja Israelin tyttäret menivät itkemään joka vuosi Jephtan Gileadilaisen tytärtä neljä päivää ajastajassa.

12 LUKU

1. Ja Ephraimin miehet tulivat kokoon ja menivät pohjoiseen päin ja sanoivat Jephtalle: miksis menit sotaan Ammonin lapsia vastaan, ja et meitä kutsunut menemään kanssas? Me poltamme sinun ja sinun huonees.
2. Jephta sanoi heille: minulla ja minun kansallani oli suuri riita Ammonin lasten kanssa, ja minä kutsuin teitä, ja ette auttaneet minua heidän käsistänsä.
3. Koska minä näin, ettette tahtoneet vapahtaa minua, panin minä sieluni minun käteeni ja menin Ammonin lapsia vastaan, ja Herra antoi heidän minun käteeni: miksi te tulitte minun tyköni tänäpänä sotimaan minua vastaan?
4. Ja Jephta kokosi kaikki Gileadin miehet ja soti Ephraimia vastaan, ja Gileadin miehet löivät Ephraimin, että he sanoivat: oletteko te Gileadilaiset Ephraimin ja Manassen seassa, te Ephraimin karkurit.
5. Ja Gileadilaiset ennättivät Jordanin luotuspaikat Ephraimin edestä. Koska ne paenneet Ephraimista sanoivat: anna minun käydä ylitse, niin sanoivat Gileadin miehet hänelle: oletkos Ephraimilainen? Ja hän vastasi: en.
6. Niin he käskivät hänen sanoa: Sjibbolet, niin hän sanoi Sibbolet, ja ei taitanut sitä niin sanoa; niin ottivat he hänen kiinni ja tappoivat hänen Jordanin luotuspaikalla, niin että silloin lankesi Ephraimista kaksiviidettäkymmentä tuhatta.
7. Ja Jephta tuomitsi Israelia kuusi ajastaikaa; ja Jephta Gileadilainen kuoli ja haudattiin Gileadin kaupunkeihin.
8. Tämän jälkeen tuomitsi Ibtsan Betlehemistä Israelia.
9. Hänellä oli kolmekymmentä poikaa, ja kolmekymmentä tytärtä hän naitti ulos, ja kolmekymmentä tytärtä otti hän muukalaisista pojillensa; ja tuomitsi Israelia seitsemän ajastaikaa.

10. Ja Ibtsan kuoli ja haudattiin Betlehemissä.
11. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Elon Sebulonilainen, ja hän tuomitsi Israelia kymmenen ajastaikaa.
12. Ja Elon Sebulonilainen kuoli ja haudattiin Ajalonissa, Sebulonin maalla.
13. Tämän jälkeen tuomitsi Israelia Abdon Hillelin poika, Pirtagonilainen.
14. Hänellä oli neljäkymmentä poikaa ja kolmekymmentä pojanpoikaa, jotka ajoivat seitsemälläkymmenellä aasin varsalla; hän tuomitsi Israelia kahdeksan ajastaikaa.
15. Ja Abdon Hillelin poika, Pirtagonilainen, kuoli ja haudattiin Pirtagoniin Ephraimin maalla, Amalekilaisten vuorella.

13 LUKU

1. Ja Israelin lapset tekivät vielä pahaa Herran edessä, ja Herra antoi heidät Philistealaisten käsiin neljäksikymmeneksi ajastajaksi.
2. Mutta yksi mies oli Zorasta Danin sukukunnasta, Manoak nimeltä, ja hänen emäntänsä oli hedelmätöin ja ei synnyttänyt.
3. Ja Herran enkeli ilmestyi vaimolle ja sanoi hänelle: katso, sinä olet nyt hedelmätöin ja et synnyttänyt; mutta sinun pitää siittämän ja synnyttämän pojan.
4. Niin karta nyt, ettes juo viinaa eli väkevää juomaa ja ettes mitään saastaista syö.
5. Sillä katso, sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, jonka pään päälle ei pidä yksikään partaveitsi tuleman; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan natsir äitinsä kohdusta, ja hän rupee vapahtamaan Israelia Philistealaisten kädestä.
6. Niin tuli vaimo ja ilmoitti sen miehellensä ja sanoi: Jumalan mies tuli minun tyköni, ja hän oli näkyänsä niinkuin Jumalan enkeli sangen peljättävä, ja en minä häntä kysynyt, kusta hän oli, eikä hänkään nimeänsä ilmoittanut minulle.
7. Mutta hän sanoi minulle: katso, sinä tulet hedelmälliseksi ja synnytät pojan: älä siis nyt juo viinaa taikka väkevää juomaa, älä myös syö mitään saastaista; sillä se lapsi pitää oleman Jumalan natsir äitinsä kohdusta niin kuolemaansa asti.
8. Ja Manoak rukoili Herraa ja sanoi: ah minun Herrani! anna sen Jumalan miehen, jonkas lähetit, tulla meidän tykömme jälleen, että hän meitä opettais, mitä meidän tekemän pitää lapselle, joka syntyvä on.
9. Ja Jumala kuuli Manoakin äänen: ja Jumalan enkeli tuli jälleen vaimon tykö, ja hän istui kedolla ja hänen miehensä Manoak ei ollut hänen kanssansa.

10. Niin hän kiiruusti juoksi ja tiettäväksi teki sen miehellensä, ja sanoi hänelle: katso, se mies, joka ennen tuli minun tyköni, on minulle ilmestynyt.
11. Manoak nousi ja seurasi emäntäänsä ja tuli miehen tykö ja sanoi hänelle: oletkos se mies, joka puhuttelit vaimoa? Hän sanoi: olen.
12. Ja Manoak sanoi: kuin nyt tapahtuu, mitä sanonut olet: minkäkaltaiset pitää lapsen tavat ja hänen työnsä oleman?
13. Herran enkeli sanoi Manoakille: vaimon pitää karttaman kaikkia niitä, mitä hänelle sanonut olen.
14. Ei hänen pidä syömän siitä, mikä viinapuusta tullut on, ja ei hänen pidä viinaa taikka väkevää juomaa juoman eikä mitään saastaista syömän: kaikki kuin minä hänelle käskin, pitää hänen pitämän.
15. Manoak sanoi Herran enkelille: Jospa tahtoisit viipyä, me valmistamme sinulle vohlan.
16. Mutta Herran enkeli vastasi Manoakille: Vaikkas saisitkin minun viipymään, en minä kuitenkaan söisi sinun leipääs, mutta jos tahdot uhrata polttouhria, niin uhraa se Herralle; sillä ei Manoak tietänyt sitä Herran enkeliksi.
17. Ja Manoak sanoi Herran enkelille: mikä sinun nimes on, että me sinua ylistäisimme, kuin se tapahtuu, minkä sanonut olet?
18. Herran enkeli sanoi hänelle: miksis kysyt minun nimeäni, joka ihmeellinen on?
19. Niin otti Manoak vohlan ja ruokauhrin ja uhrasi sen kallion päällä Herralle, ja hän teki ihmeen; mutta Manoak emäntinensä näki sen.
20. Ja tapahtui, kuin liekki nousi alttarilta taivaaseen päin, meni Herran enkeli myös ylös alttarin liekissä. Ja Manoak emäntinensä näki sen, ja lankesivat kasvoillensa maahan.
21. Ja ei Herran enkeli enää näkynyt Manoakille ja hänen emännällensä. Niin ymmärsi Manoak sen Herran enkeliksi.
22. Ja Manoak sanoi emännällensä: totisesti me kuolemme, että näimme Jumalan.
23. Mutta hänen emäntänsä vastasi häntä: jos Herra olis tahtonut meidät tappaa, niin ei hän olisi ottanut polttouhria ja ruokauhria vastaan meidän kädestämme, eikä olisi osoittanut meille kaikkia näitä, eikä myös antanut meidän näitä kuulla, niinkuin tapahtunut on.
24. Ja vaimo synnytti pojan ja kutsui hänen Simson; ja lapsi kasvoi, ja Herra siunasi häntä.
25. Ja Herran henki rupesi vaikuttamaan hänessä Danin leirissä, Zoran ja Estaolin välillä.

14 LUKU

1. Ja Simson meni alas Timnatiin, ja hän näki vaimon Timnatissa Philistealaisten tytärten seassa.
2. Ja kuin hän tuli sieltä, sanoi hän isällensä ja äidillensä: minä näin vaimon Timnatissa Philistealaisten tyttäristä: ottakaat se minulle emännäksi.
3. Ja hänen isänsä ja äitinsä sanoivat hänelle: eikö yhtään vaimoa ole veljeis tytärten seassa ja kaikessa minun kansassani, ettäs menet ottamaan emäntää Philistealaisista, jotka ovat ympärileikkaamattomat? Ja Simson sanoi isällensä: salli minulle tämä, sillä hän kelpaa minun silmilleni.
4. Mutta hänen isänsä ja äitinsä ei tietäneet sen olevan Herralta; sillä hän etsi tilaa Philistealaisia vastaan, ja Philistealaiset hallitsivat silloin Israelia.
5. Niin Simson meni isänsä ja äitinsä kanssa alas Timnatiin, ja he tulivat Timnatin viinamäkein tykö, ja katso, nuori jalopeura tuli kiljuin häntä vastaan.
6. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja hän repäisi sen kappaleiksi, niinkuin hän olis vohlan reväissyt, ja ei ollut mitään hänen kädessänsä; ja ei hän sanonut mitään isällensä eikä äidillensä, mitä hän tehnyt oli.
7. Kuin hän sinne alas tuli, puhutteli hän vaimoa, ja hän kelpasi Simsonille.
8. Ja muutamain päiväin perästä tuli hän jälleen ottamaan häntä, ja poikkesi tieltä katsomaan jalopeuran raatoa, ja katso, kimalaispesä oli jalopeuran raadossa ja hunajaa.
9. Ja hän otti sen käteensä tiellä käydessänsä syödäksensä, meni isänsä ja äitinsä tykö ja antoi heidän myös sitä syödä; mutta ei hän ilmoittanut hunajaa ottaneensa jalopeuran raadosta.
10. Ja kuin hänen isänsä tuli alas vaimon tykö, valmisti Simson siellä häät, niinkuin nuoren väen tapa oli.
11. Ja kuin he näkivät hänen, antoivat he hänelle kolmekymmentä kansalaista, hänen tykönänsä olemaan.
12. Mutta Simson sanoi heille: minä panen teidän eteenne arvoituksen, jos sen minulle seitsemänä hääpäivänä oikein selitätte ja arvaatte, niin minä annan teille kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaatekertaa.
13. Mutta jollette taida sitä selittää minulle, niin teidän pitää antaman minulle kolmekymmentä paitaa ja kolmekymmentä vaatekertaa. Ja he sanoivat hänelle: annas meidän kuulla arvoitukses.
14. Ja hän sanoi heille: ruoka läksi syömäristä ja makeus väkevästä. Ja ei he taitaneet kolmena päivänä arvoitusta selittää.
15. Ja seitsemäntenä päivänä puhuivat he Simsonin emännälle: houkuttele miestäs ilmoittamaan meille arvoitusta, taikka me poltamme sinun ja sinun isäs huoneen tulella. Sentähdenkö me olemme tänne kutsutut, että hän meidän hyvyytemme omistais, elikkä ei?
16. Niin Simsonin emäntä itki hänen edessänsä ja sanoi: sinä olet minulle vihainen ja et minua rakasta:

sinä panit minun kansani lapsille arvoituksen, ja et minulle sitä sanonut. Hän sanoi hänelle: katso, isälleni ja äidilleni en minä sitä ilmoittanut, pitäiskö minun sen sinulle sanoman?
17. Ja hän itki hänen edessänsä kaikki ne seitsemän hääpäivää, ja seitsemäntenä päivänä ilmoitti hän sen hänelle; sillä hän suuresti vaati häntä. Ja hän sanoi kansansa lapsille arvoituksen.
18. Mutta seitsemäntenä päivänä ennen kuin aurinko laski, sanoivat kaupungin miehet hänelle: mikä on hunajaa makiampi, ja mikä jalopeuraa väkevämpi? Hän sanoi heille: jollette olisi kyntäneet minun vasikallani, ette olisi saaneet tietää arvoitustani.
19. Ja Herran henki tuli voimalliseksi hänessä ja hän meni Askaloniin ja löi siellä kolmekymmentä miestä, joiden vaatteet hän otti, ja antoi vaatekerrat niille, jotka arvoituksen selittäneet olivat. Ja hän kovin julmistui vihassansa ja meni ylös isänsä huoneeseen.
20. Mutta Simsonin emäntä huoli yhdelle kansalaisistansa, joka oli Simsonin kumppani.

15 LUKU

1. Ja tapahtui muutamain päiväin perästä, kuin nisun elonaika lähestyi, tuli Simson oppimaan emäntäänsä ja toi hänelle vohlan, ja hän sanoi: minä menen emäntäni tykö makaushuoneesen; ja hänen emäntänsä isä ei sallinut hänen sinne mennä,
2. Mutta sanoi: minä luulin todella, sinun kokonansa vihastuneen hänen päällensä, ja annoin hänen sinun ystävälles. Mutta hänellä on toinen nuorempi sisar, kauniimpi muotoansa kuin hän, olkoon se nyt sinulla tämän edestä.
3. Ja Simson sanoi heille: nyt on minulla oikia syy Philistealaisia vastaan: minä teen heille vahinkoa.
4. Ja Simson meni ja otti kolmesataa kettua kiinni, ja otti kekäleet, ja käänsi hännät yhteen, ja sitoi aina yhden kekäleen keskelle kahden hännän välille,
5. Ja sytytti tulen kekäleihin, ja päästi ne Philistealaisten eloon; ja ne polttivat heidän kykäänsä ja kuhilaansa, niin myös viinapuut ja öljypuut.
6. Niin sanoivat Philistealaiset: kuka on tämän tehnyt? Niin sanottiin: Simson, Timnalaisen vävy, että hän otti häneltä emännän pois ja antoi sen hänen ystävällensä. Niin Philistealaiset menivät ylös ja polttivat sekä vaimon että hänen isänsä.
7. Mutta Simson sanoi heille: ja vaikka te tämän teitte, kuitenkin minä teille kostan ja sitte lakkaan.
8. Ja hän löi heitä sangen kovasti sekä hartioihin että kupeisiin, ja meni sieltä alas asumaan Etamin mäen rotkoon.

9. Niin Philistealaiset menivät ylös ja sioittivat itsensä Juudan maalle ja levittivät heitänsä Lehiin.
10. Ja Juudan miehet sanoivat: miksi olette tänne tulleet meitä vastaan? He vastasivat: me olemme tänne tulleet sitomaan Simsonia ja tekemään hänelle, niinkuin hän meille teki.
11. Niin meni kolmetuhatta miestä Juudasta Etamin mäen rotkoon, ja sanoivat Simsonille: etkös tiedä Philistealaisten hallitsevan meitä? kuinka sinä olet tämän tehnyt meitä vastaan? Ja hän sanoi heille: niinkuin he tekivät minulle, niin minä tein heille.
12. Ja he sanoivat hänelle: me olemme tulleet sinua sitomaan ja antamaan Philistealaisten käsiin. Simson sanoi heille: vannokaat siis minulle, ettette karkaa minun päälleni.
13. Ja he sanoivat hänelle: emme karkaa sinun päälles, mutta ainoasti sidomme sinun tukevasti ja annamme sinun heidän käsiinsä, ja emme sinua kuoliaaksi lyö. Ja he sitoivat hänen kahdella uudella nuoralla ja veivät hänen kukkulalta pois.
14. Ja kuin hän tuli Lehiin, ilakoitsivat Philistealaiset häntä vastaan; mutta Herran henki tuli voimalliseksi hänessä, ja nuorat hänen käsivarsissansa tulivat niinkuin poltettu lanka, ja niin raukesivat siteet hänen käsistänsä.
15. Ja hän löysi tuoreen aasin leukaluun, ja hän ojensi kätensä, otti sen ja löi sillä tuhannen miestä.
16. Ja Simson sanoi: katso, siinä he koossa makaavat, yhdellä leukaluulla löin minä tuhannen miestä.
17. Ja kuin hän sen sanonut oli, heitti hän leukaluun kädestänsä pois, ja kutsui sen paikan RamatLehi.
18. Ja kuin hän kovin janosi, huusi hän Herran tykö ja sanoi: sinä annoit tämän suuren pelastuksen palvelias käden kautta, ja nyt minä janoon kuolen ja lankeen ympärileikkaamattomain käsiin.
19. Niin Jumala avasi syömähampaan leukaluussa, ja siitä vuosi vesi, ja kuin hän oli juonut, sai hän henkensä takaisin ja virkosi; sentähden kutsutaan myös se paikka vielä tähän päivään asti Huutajan lähteeksi, joka oli leukaluussa.
20. Ja hän tuomitsi Israelia Philistealaisten aikana kaksikymmentä ajastaikaa.

16 LUKU

1. Ja Simson meni Gasaan, ja hän näki siellä porton, ja meni hänen tykönsä.
2. Ja sanottiin Gasalaisille, että Simson oli sinne tullut; niin he kohta piirittivät hänen ja väijyivät häntä koko yön kaupungin portissa, ja olivat hiljaksensa kaiken yötä, ja sanoivat: aamulla päivän tullessa me tapamme hänen.
3. Vaan Simson makasi puoliyöhön asti, ja nousi puoliyöstä, ja tarttui kaupungin portin oviin ja molempiin

pihtipieliin, ja nosti ne telkein kanssa, pani olallensa ja kantoi mäen kukkulalle, joka on Hebronin edessä.
4. Sitte rupesi hän jälleen rakastamaan yhtä vaimoa Sorekin ojan tykönä, jonka nimi oli Delila.
5. Ja hänen tykönsä tulivat Philistealaisten päämiehet, jotka sanoivat hänelle: viettele häntä sanoilla, että saisit tietää, missä hänen suuri väkevyytensä on, ja kuinka me hänen voittaisimme, että me saisimme hänen sitoa ja vaivata: ja me jokainen annamme sinulle tuhannen ja sata hopiapenninkiä.
6. Delila sanoi Simsonille: sanos minulle, missä sinun suuri väkevyytes on, ja millä sinä sidottaisiin ja vaivattaisiin.
7. Simson sanoi hänelle: jos joku sitoo minun seitsemällä viheriäisellä köydellä, jotka ei vielä ole kuivuneet, niin minä tulen heikoksi ja olen niinkuin muutkin ihmiset.
8. Silloin veivät Philistealaisten päämiehet hänelle seitsemän viheriäistä köyttä, jotka ei vielä olleet kuivuneet; ja hän sitoi hänen niillä.
9. Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa, ja hän sanoi hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! niin hän katkaisi köydet, niinkuin rohtiminen lanka katkaistaan, joka liekissä poltettu on. Ja ei saatu tietää, missä hänen väkevyytensä oli.
10. Taas sanoi Delila Simsonille: katso, sinä viettelit minua ja väärin puhuit minun edessäni: sano siis nyt minulle, millä sinä sidottaisiin.
11. Ja hän sanoi hänelle: jos minä sidottaisiin uusilla nuorilla, joilla ei vielä ole mitään tehty, niin minä tulisin heikoksi niinkuin muutkin ihmiset.
12. Niin Delila otti uudet nuorat ja sitoi hänen niillä, sanoen hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Ja he vartioitsivat häntä salaisesti kammiossa; ja hän katkaisi ne käsivarsistansa niinkuin langan.
13. Taas Delila sanoi Simsonille: sinä viettelit vielä nyt minua ja väärin puhuit minun edessäni: ilmoita minulle, millä sinä sidottaisiin. Hän vastasi häntä: jos sinä palmikoitset seitsemän suortua hiuksia minun päästäni yhteen päärihmaan.
14. Ja kuin hän oli kiinnittänyt ne naulaan, sanoi hän hänelle: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Niin hän heräsi unestansa ja veti ulos palmikkonauhan ja päärihman.
15. Hän sanoi hänelle jällensä: kuinka sinä sanot rakastavas minua, koska sinun sydämes ei ole minun kanssani? Kolmasti sinä jo vääristelit minun edessäni ja et ilmoittanut minulle, missä sinun suuri väkevyytes on.
16. Kuin hän päivä päivältä vaati häntä sanoillansa ja vaivasi häntä, että hänen sielunsa väsyi kuolemaan asti,
17. Ilmoitti hän hänelle kaiken sydämensä, sanoen hänelle: minun päähäni ei ole ikänä partaveitsi tullut,

sillä minä olen Jumalan natsir hamasta äitini kohdusta. Jos hiukset ajellaan minun päästäni, niin minun väkevyyteni menee minusta pois, ja tulen heikoksi niinkuin kaikki muutkin ihmiset.
18. Ja Delila näki, että hän ilmoitti hänelle kaiken sydämensä, lähetti ja kutsui Philistealaisten päämiehet, sanoen: tulkaat vielä erä, sillä hän ilmoitti minulle kaiken sydämensä. Ja Philistealaisten päämiehet tulivat hänen tykönsä ja toivat rahan käsissänsä.
19. Niin hän antoi hänen maata polveinsa päällä, kutsui yhden, joka ajeli seitsemän hiussuortua hänen päästänsä, ja rupesi häntä vaatimaan, ja hänen väkensä meni hänestä pois.
20. Ja hän sanoi: Philistealaiset sinun päälles, Simson! Kuin hän unestansa heräsi, ajatteli hän itseksensä: minä menen ulos niinkuin usein ennenkin ja kirvotan itseni; ja ei hän tietänyt Herran menneen hänen tyköänsä pois.
21. Vaan Philistealaiset ottivat hänen kiinni, ja puhkasivat hänen silmänsä, ja veivät hänen alas Gasaan, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla, jauhamaan vankihuoneessa.
22. Ja hänen hiuksensa rupesivat taas kasvamaan, sittekuin hän paljaaksi ajettiin.
23. Ja Philistealaisten päämiehet kokoontuivat suurta uhria tekemään jumalallensa Dagonille ja iloitsemaan, ja sanoivat: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme Simsonin käsiimme.
24. Ja kuin kansa näki hänen, kiittivät he jumalaansa, sanoen: meidän jumalamme on antanut meille vihollisemme käsiimme, joka meidän maakuntamme hävitti ja sangen monta meistä tappoi.
25. Kuin he juuri sydämestänsä iloitsivat, sanoivat he: kutsukaat Simson soittamaan meidän eteemme. Ja he kutsuivat Simsonin vankihuoneesta, ja hän soitti heidän edessänsä, ja he asettivat hänen pilarien välille.
26. Mutta Simson puhui palveliallensa, joka häntä kädestä talutti: anna minun tarttua pilareihin, joiden päälle huone on vahvistettu, nojatakseni niihin.
27. Ja huone oli täynnä miehiä ja vaimoja, ja Philistealaisten päämiehet olivat kaikki siinä; ja oli myös katon päällä liki kolmetuhatta miestä ja vaimoa, jotka katselivat Simsonin soittamista.
28. Mutta Simson huusi Herran tykö, sanoen: Herra, Herra, muista minua, ja vahvista minua Jumala ainoasti tällä haavalla, että minä kahden minun silmäni tähden kostaisin yhden kerran Philistealaisille.
29. Ja Simson tarttui kahteen keskimäiseen pilariin, joiden päälle huone oli vahvistettu, ja nojasi niiden päälle, otti yhden oikiaan ja toisen vasempaan käteensä.
30. Ja Simson sanoi: minun sieluni kuolkoon Philistealaisten kanssa. Ja hän nojasi vahvasti niiden päälle; ja huone kaatui päämiesten ja kaiken kansan päälle joka siinä oli, että ne, jotka hän tappoi kuollessansa, olivat usiammat kuin ne, jotka hän eläissänsä tappoi.
31. Niin tulivat hänen veljensä alas ja kaikki hänen isänsä huone, ottivat hänen ja menivät ylös, ja

hautasivat hänen Zoran ja Estaolin välille isänsä Manoakin hautaan. Ja hän tuomitsi Israelia kaksikymmentä ajastaikaa.

17 LUKU

1. Ja yksi mies oli Ephraimin vuorelta, nimeltä Miika.
2. Hän sanoi äidillensä: ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä, jotka sinulta otettiin, joiden tähden sinä kirosit ja puhuit minun korvaini kuullen: katso, ne ovat minun tykönäni, minä ne otin. Silloin sanoi hänen äitinsä: siunattu olet sinä, minun poikani, Herralle.
3. Niin antoi hän äidillensä ne tuhannen ja sata hopiapenninkiä jälleen. Ja hänen äitinsä sanoi: minä pyhitin kokonansa sen rahan Herralle minun kädestäni poikani edestä, tehdä kaivettua ja valettua kuvaa; ja nyt annan minä sinulle sen jällensä.
4. Mutta hän antoi sen rahan äidillensä jälleen. Ja hänen äitinsä otti kaksisataa hopiapenninkiä ja antoi ne hopiasepälle; hän teki kaivetun ja valetun kuvan, joka sitte oli Miikan huoneessa.
5. Ja Miikalla oli Jumalan huone, ja hän teki päällisvaatteen ja epäjumalan kuvat, ja täytti yhden poikansa kädet, ja hän oli hänen pappinsa.
6. Silloin ei ollut kuningasta Israelissa, ja itsekukin teki niinkuin heille näkyi hyväksi.
7. Mutta nuorukainen oli Juudan Betlehemistä, Juudan sukukunnasta, ja se oli Leviläinen, joka oli siellä muukalaisena.
8. Hän meni Betlehemistä Juudan kaupungista vaeltamaan, kuhunka hän joutuis. Ja kuin hän tuli Ephraimin vuorelle Miikan huoneesen, vaeltaen,
9. Kysyi Miika häneltä: kustas tulet? Leviläinen vastasi: minä olen Leviläinen Betlehemistä Juudan maalta, ja vaellan, kuhunka minä parhain taidan.
10. Miika sanoi hänelle: olen minun tykönäni. Sinun pitää oleman minun isäni ja pappini, ja minä annan sinulle vuosi vuodelta kymmenen hopiapenninkiä ja määrätyt vaatteet ja elatukses; ja Leviläinen meni hänen kanssansa.
11. Ja Leviläinen rupesi olemaan sen miehen tykönä, ja hän piti sen nuorukaisen niinkuin yhden pojistansa.
12. Ja Miika täytti Leviläisen käden, että hän oli hänen pappinsa, ja hän asui Miikan huoneessa.
13. Ja Miika sanoi: nyt minä tiedän Herran minulle hyvää tekevän, että minulla on Leviläinen pappina.

18 LUKU

1. Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja silloin Danin sukukunta etsi itsellensä perintöä asuaksensa; sillä siihen päivään asti ei ollut yhtään perintöarpaa hänelle langennut Israelin sukukuntain seassa.
2. Ja Danin lapset lähettivät sukukunnastansa ja ääristänsä viisi urhoollista sotamiestä Zorasta ja Estaolista, vakoomaan maata ja tutkistelemaan sitä, ja sanoivat heille: menkäät ja vaotkaat maata. Ja he tulivat Ephraimin vuorelle Miikan huoneesen ja yötyivät sinne.
3. Ja kuin he olivat Miikan perheen tykönä, tunsivat he sen nuoren miehen Leviläisen äänen; ja he menivät hänen tykönsä ja sanoivat hänelle: kuka sinun on tänne tuonut? mitäs täällä teet? ja mitä sinun on täällä?
4. Hän vastasi heitä: niin ja niin on Miika minulle tehnyt, ja hän on palkannut minun papiksensa.
5. He sanoivat hänelle: kysy Jumalalta, että me saisimme tietää, onko tiemme, jota me vaellamme, meille onnellinen.
6. Pappi vastasi heitä: menkäät rauhassa: Herran edessä on teidän tienne, jota te vaellatte.
7. Niin menivät ne viisi miestä matkaansa ja tulivat Laikseen, ja näkivät kansan, joka siellä oli, asuvan surutoinna Zidonilaisten tavan jälkeen, levollisesti ja surutoinna: ja ei yksikään ollut, joka heitä vaivasi sillä maalla, eikä myös heillä ollut yhtäkään isäntää; ja olivat kaukana Zidonilaisista, ja ei heillä ollut mitäkään yhdenkään ihmisen kanssa tekemistä.
8. Ja he tulivat veljeinsä tykö Zoraan ja Estaoliin. Ja heidän veljensä sanoivat heille: kuinka teidän asianne on?
9. He sanoivat: nouskaat, käykäämme ylös heidän tykönsä; sillä me olemme katselleet maan, ja katso, se on sangen hyvä: sentähden rientäkäät, älkäät olko hitaat menemään ja omistamaan maata.
10. Kuin te tulette, niin te löydätte suruttoman kansan, ja maa on itsestänsä lavia: sillä Jumala on antanut sen teidän käsiinne, sen paikan, jossa ei mitään puutu, mitä maan päällä on.
11. Niin meni Danin sukukunnasta, Zorasta ja Estaolista, kuusisataa miestä hyvin varustettuina sota-aseilla,
12. Ja menivät sinne ylös, ja sioittivat itsensä Juudan KirjatJearimiin: siitä kutsutaan se paikka Danin leiriksi tähän päivään asti; katso, se on KirjatJearimin takana.
13. Ja sieltä menivät he Ephraimin vuorelle ja tulivat Miikan huoneen tykö.
14. Niin puhuivat ne viisi miestä, jotka läksivät Laikseen maata vakoomaan, ja sanoivat veljillensä: ettekö te tiedä, että näissä huoneissa on päällisvaate, pyhyys, kuvat ja epäjumalat? Nyt ajatelkaat, mitä te teette.
15. Ja he poikkesivat sinne ja tulivat nuoren miehen Leviläisen huoneesen, joka oli Miikan huoneessa, ja tervehtivät häntä ystävällisesti.
16. Mutta ne kuusisataa sota-aseilla varustettua miestä, jotka olivat Danin lapsista, seisoivat portilla.

17. Ja ne viisi miestä, jotka olivat menneet vakoomaan maata, menivät ylös ja tulivat sinne sisälle, ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyyden ja epäjumalan. Ja pappi seisoi portilla kuudensadan sota-aseilla varustettuin miesten tykönä.
18. Kuin ne olivat tulleet Miikan huoneesen ja ottivat kuvan, päällisvaatteen, pyhyyden ja epäjumalat, sanoi pappi heille: mitä te teette?
19. He vastasivat häntä: ole vaiti ja pidä suus kiinni, ja tule meidän kanssamme, ja ole meidän isämme ja pappimme: onko se parempi, ettäs olet pappi yhden miehen huoneessa, kuin koko sukukunnassa Israelissa?
20. Ja papin mieli oli hyvä, ja otti sekä päällisvaatteen, pyhyyden ja kuvan, ja meni kansan keskelle.
21. Ja kuin he käänsivät itsensä ja menivät matkaansa, asettivat he pienet lapset ja karjan ja kaikkein kalliimmat tavaransa, menemään edellänsä.
22. Kuin he olivat taamma joutuneet Miikan huoneesta, kokoontuivat ne miehet, jotka niissä huoneissa olivat, jotka olivat Miikan huoneen tykönä, ja ajoivat Danin lapsia takaa,
23. Ja huusivat Danin lapsille; ja he käänsivät kasvonsa ja sanoivat Miikalle: mikä sinun on, ettäs niin huudat?
24. Hän vastasi: te olette ottaneet minun jumalani, jotka minä tehnyt olen, ja papin, ja menneet matkaanne: ja mitä minulla nyt enää on? Ja te sanotte vielä sitte minulle: mikä sinun on?
25. Mutta Danin lapset sanoivat hänelle: älä anna ääntäs kuulua meidän tykönämme, ettei vihaiset miehet lankeaisi teidän päällenne, ja sinä hukutat sielus ja huonees sielut.
26. Niin Danin lapset menivät matkaansa. Ja kuin Miika näki heidät häntä väkevämmäksi, käänsi hän itsensä ja palasi huoneesensa.
27. Mutta he ottivat sen mitä Miika tehnyt oli ja papin, joka hänellä oli, ja tulivat Laikseen, levollisen ja suruttoman kansan päälle, ja löivät heitä miekan terällä, ja polttivat kaupungin.
28. Ja ei yksikään ollut, joka heitä autti, sillä he olivat kaukana Zidonista, ja ei ollut heillä kenenkään kanssa tekemistä: ja he olivat siinä laaksossa, joka on BetRehobin tykönä; niin rakensivat he kaupungin, ja asuivat siinä;
29. Ja kutsuivat kaupungin nimen Dan, isänsä Danin nimeltä, joka Israelista oli syntynyt, vaikka se kaupunki ennen muinen kutsuttiin Lais.
30. Ja Danin lapset panivat heillensä sen kuvan ylös, ja Jonatan Gersomin poika, Manassen pojan, ja hänen poikansa olivat papit Danilaisten sukukunnassa, siihenasti että he vietiin vankina maalta pois,
31. Ja he panivat keskellensä Miikan kuvan, jonka hän tehnyt oli, niinkauvan kuin Jumalan huone oli Silossa.

19 LUKU

1. Siihen aikaan ei ollut kuningasta Israelissa, ja yksi Leviläinen oli muukalaisena Ephraimin vuoren reunalla, ja otti itsellensä jalkavaimon Juudan Betlehemistä.
2. Ja hänen jalkavaimonsa teki huorin hänen tykönänsä, ja juoksi hänen tyköänsä isänsä majaan Juudan Betlehemiin, ja oli siellä neljä kuukautta.
3. Ja hänen miehensä matkusti hänen peräänsä, puhuttelemaan häntä ystävällisesti ja palauttamaan tykönsä. Ja hänellä oli palvelia ja kaksi aasia myötänsä. Ja hän vei hänen isänsä huoneesen. Ja kuin vaimon isä näki hänen, tuli hän iloiseksi ja meni häntä vastaan.
4. Ja hänen appensa, vaimon isä, pidätti hänen, että hän viipyi hänen tykönänsä kolme päivää; he söivät ja joivat, ja olivat siinä yötä.
5. Neljäntenä päivänä olivat he varhain ylhäällä, ja hän nousi ja tahtoi matkaan lähteä, niin sanoi vaimon isä vävyllensä: vahvista sydämes leivän palalla, ja menkäät sitte.
6. Ja he istuivat, söivät ja joivat toinen toisensa kanssa. Niin sanoi vaimon isä hänelle: ole tässä yötä, ja iloita sydämes.
7. Mutta hän nousi vaeltamaan, vaan hänen appensa vaati häntä, että hän oli siinä sen yön.
8. Viidentenä päivänä oli hän aamulla varhain ylhäällä vaeltamaan, ja vaimon isä sanoi: virvoita sydämes, ja hän viivytti hänen siihenasti että päivä kului, ja he söivät toinen toisensa kanssa.
9. Ja mies nousi lähtemään matkaan jalkavaimonsa ja palveliansa kanssa, mutta hänen appensa, vaimon isä, sanoi hänelle: katsos, päivä on kulunut ja ehtoo on käsissä, olkaat tässä yötä; katso, tässä on sinulla oltava vielä nyt tämä päivä, ole tässä yö, että sydämes tulis iloiseksi. Nouskaat aamulla varhain matkallenne ja matkustakaat majoillenne.
10. Mutta ei mies ollut yötä, vaan nousi ja meni matkaansa, ja lähestyi Jebusta, se on Jerusalem, ja kaksi hänen aasiansa kannattaen kuormaa, ja hänen jalkavaimonsa hänen kanssansa.
11. Kuin he tulivat Jebukseen asti, oli päivä paljo kulunut, ja palvelia sanoi isännällensä: poiketkaamme Jebusilaisten kaupunkiin ja olkaamme yötä siinä.
12. Mutta hänen isäntänsä sanoi hänelle: en minä mene outoon kaupunkiin, jotka ei ole Israelin lapsia; vaan käykäämme edespäin Gibeaan asti.
13. Ja sanoi palveliallensa: käy vahvasti, että me johonkuhun paikkaan tulisimme yötä pitämään, Gibeaan taikka Ramaan.
14. Ja he menivät ja vaelsivat, ja aurinko joutui heiltä kovin alas läsnä Gibeaa, joka on BenJaminissa.

15. Ja he menivät Gibeaan olemaan yötä. Kuin hän sinne tuli, istui hän kaupungin kujalle; sillä ei siellä ollut yksikään, joka heidät otti yöksi huoneesensa.
16. Ja katso, vanha mies tuli pellolta ehtoona töistänsä, joka myös itse oli Ephraimin vuorelta ja oli Gibeassa muukalainen. Mutta sen paikan kansa olivat BenJaminilaisia.
17. Ja kuin hän nosti silmänsä, näki hän oudon miehen kaupungin kujalla; ja sanoi vanha mies hänelle: kuhunka sinä tahdot? ja kusta sinä tulet?
18. Hän vastasi häntä, sanoen: me olemme tulleet Juudan Betlehemistä ja menemme Ephraimin vuoren reunalle, josta minä olen kotoisin, ja vaelsin Juudan Betlehemiin, vaan nyt minä menen Herran huoneesen: ja ei yksikään minua huoneesen korjaa.
19. Meillä on olkia ja heiniä aaseillemme, ja leipää ja viinaa minulle ja piialles, ja palvelialle joka sinun palvelias kanssa on; niin ettei meiltä mitään puutu.
20. Vanha mies sanoi: rauha olkoon sinulle! kaikkea mitä sinulta puuttuu, on minulla; ainoasti älä ole tässä kujalla yötä.
21. Ja hän vei hänen huoneesensa, ja antoi aaseille heiniä; ja he pesivät jalkansa, söivät ja joivat.
22. Ja kuin he rupesivat sydämestä iloitsemaan, ja katso, kaupungista tulivat ilkiät miehet, ja piirittivät huoneen, ja löivät oven päälle, ja sanoivat sille vanhalle miehelle perheen isännälle: anna se mies tänne ulos, joka sinun huoneeses on tullut, että me hänen tuntisimme.
23. Mutta perheen isäntä meni heidän tykönsä ja sanoi heille: ei niin, hyvät veljeni, älkäät tehkö tätä pahaa tekoa, että tämä mies on tullut minun huoneeseni, älkäät tehkö niin suurta tyhmyyttä.
24. Katso, minulla on tytär, joka vielä neitsy on, ja tällä on yksi jalkavaimo, nämät minä tuon teille, vaivataksenne heitä ja tehdäksenne heille, mitä te tahdotte; mutta tätä miestä vastaan älkäät osoittako niin kauheaa pahaa tekoa.
25. Mutta miehet ei tahtoneet häntä kuulla; niin otti mies jalkavaimonsa ja talutti hänen ulos heidän tykönsä, jonka he tunsivat, ja käyttivät itsensä häpiällisesti hänen kanssansa kaiken yötä aina huomeneen asti; ja päivän koittaissa päästivät he hänen menemään.
26. Silloin tuli vaimo vähää ennen auringon nousemaa sen huoneen oven eteen, jossa hänen isäntänsä makasi, lankesi maahan ja makasi siinä valkiaan päivään asti.
27. Kuin hänen isäntänsä huomeneltain nousi, avasi hän huoneen oven ja meni ulos lähtien matkallensa; ja katso, hänen jalkavaimonsa oli kaatunut maahan oven eteen, ja hänen kätensä oli kynnyksellä.
28. Ja hän sanoi hänelle: nouse ja käykäämme; mutta ei hän mitään vastannut; niin otti hän hänen aasinsa päälle, valmisti itsensä ja matkusti kotiansa.

29. Kuin hän kotiansa tuli, otti hän veitsen ja jakoi jalkavaimonsa kahteentoistakymmeneen kappaleeseen kaikki lihoinensa ja luinensa, ja lähetti ne kaikkiin Israelin maan rajoihin.
30. Ja kaikki jotka sen näkivät, sanoivat: ei ole senkaltaista ikänä ennen tapahtunut eikä nähty, siitä päivästä kuin Israelin lapset tulivat Egyptin maalta niin tähän päivään asti. Ajatelkaat nyt itsellänne tästä asiasta visusti, pitäkäät neuvoa ja puhukaat.

20 LUKU

1. Ja kaikki Israelin lapset läksivät ulos ja kokosivat heitänsä joukkoon niinkuin yksi mies, Danista BerSebaan asti, ja Gileadin maasta niin Herran tykö Mitspaan.
2. Ja kaiken kansan päämiehet, kaikki Israelin sukukunnat seisoivat Jumalan kansan seurakunnassa, neljäsataa tuhatta miekan vetävää jalkamiestä.
3. Ja BenJaminin lapset saivat kuulla Israelin lapset menneeksi ylös Mitspaan. Ja Israelin lapset sanoivat: sanokaat, kuinka tämä pahateko on tapahtunut?
4. Niin vastasi Leviläinen, tapetun vaimon mies, ja sanoi: minä tulin Gibeaan, joka on BenJaminissa, ja minun jalkavaimoni yöksi.
5. Ja Gibean asuvaiset nousivat minua vastaan ja piirittivät minun yöllä huoneessa, jossa minä olin, ja tahtoivat tappaa minun ja häpäisivät jalkavaimoni, että hän kuoli.
6. Niin minä otin jalkavaimoni ja jaoin kappaleiksi, ja lähetin ne kaikkiin Israelin maan rajoihin: että he tekivät häpiällisen ja kauhian työn Israelissa.
7. Katso, te olette kaikki Israelin lapset tässä, pitäkäät neuvoa ja tehkäät jotain tähän asiaan.
8. Niin kaikki kansa nousi niinkuin yksi mies ja sanoi: älkään meistä yksikään menkö majaansa eikä kenkään poiketko huoneesensa;
9. Mutta sen me nyt teemme Gibeaa vastaan, me heitämme arpaa häntä vastaan,
10. Ja otamme kymmenen miestä sadasta ja sata tuhannesta ja tuhannen kymmenestätuhannesta, kaikista Israelin sukukunnista, ottamaan kansalle ravintoa, tulemaan ja tekemään Gibealle, joka BenJaminissa on, kaiken sen hulluuden jälkeen, kuin he ovat tehneet Israelissa.
11. Niin kokosivat heitänsä kaikki Israelin miehet kaupunkiin, niinkuin yksi mies, ja tekivät liiton keskenänsä.
12. Ja Israelin sukukunnat lähettivät miehiä kaikkein BenJaminin sukukuntain tykö, ja käskivät heille sanoa: mikä pahateko tämä on, joka teidän seassanne on tapahtunut?

13. Antakaat siis nyt ne ilkiät miehet Gibeasta, meidän tappaaksemme ja ottaaksemme pahuutta Israelista pois. Mutta BenJaminin lapset ei tahtoneet kuulla veljeinsä Israelin lasten ääntä.
14. Vaan BenJaminin lapset kokosivat heitänsä kaupungeista Gibeaan, menemään ulos sotaan Israelin lapsia vastaan.
15. Ja olivat sinä päivänä luetut BenJaminin lapset kaupungeista kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ilman Gibean asuvaisia, joita oli seitsemänsataa valittua miestä.
16. Ja kaiken sen kansan seassa oli seitsemänsataa valittua miestä, jotka olivat vasenkätiset, ja taisivat kaikki nämät lingolla osata hiuskarvaan, niin ettei he hairahtuneet.
17. Mutta Israelin miehiä, ilman BenJaminilaisia oli neljäsataa tuhatta, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet.
18. Ja Israelin lapset nousivat ja menivät Jumalan huoneesen, ja kysyivät Jumalalta, sanoen: kuka menee meidän edellämme alkamaan sotaa BenJaminin lapsia vastaan? Herra sanoi: Juudan pitää alkaman.
19. Ja Israelin lapset nousivat aamulla ja sioittivat itsensä Gibean eteen.
20. Israelin miehet menivät sotaan BenJaminin kanssa, ja Israelin miehet sääsivät sodan heitä vastaan Gibeassa.
21. Ja BenJaminin lapset läksivät Gibeasta ja löivät sinä päivänä Israelista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä ketoon.
22. Ja Israelin kansan miehet vahvistivat heitänsä ja valmistivat itsensä taas sotimaan siinä paikassa, jossa he olivat ensimmäisenäkin päivänä valmiit.
23. Ja Israelin lapset menivät ylös ja itkivät Herran edessä ehtoosen asti, ja kysyivät Herralta, sanoen: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lasten, meidän veljeimme kanssa? Herra sanoi: menkäät heitä vastaan.
24. Ja Israelin lapset kävivät edes toisena päivänä BenJaminin lapsia vastaan;
25. Ja BenJaminilaiset läksivät Gibeasta toisena päivänä heitä vastaan ja löivät vielä nyt kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä Israelin lapsista maahan, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos.
26. Silloin menivät kaikki Israelin lapset ja kaikki kansa ylös ja tulivat Jumalan huoneesen, itkivät ja oleskelivat siellä Herran edessä, ja paastosivat sen päivän ehtoosen asti, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria Herran edessä.
27. Ja Israelin lapset kysyivät Herralta; ja Jumalan liitonarkki oli siihen aikaan siellä.
28. Ja Pinehas Eleatsarin poika, Aaronin pojan, seisoi hänen edessänsä sillä ajalla ja sanoi: pitääkö meidän vielä menemän sotimaan BenJaminin lapsia meidän veljiämme vastaan, taikka pitääkö meidän lakkaaman?

Herra sanoi: menkäät sinne, huomenna minä annan heidät teidän käsiinne.
29. Ja Israelin lapset panivat väijytykset joka taholta Gibean ympärille.
30. Ja Israelin lapset menivät kolmantena päivänä BenJaminin lapsia vastaan ja asettivat heitänsä Gibeaa vastaan, niinkuin he ennenkin kaksi kertaa tekivät.
31. Niin menivät BenJaminin lapset kansaa vastaan, ja erkausivat kaupungista, rupesivat lyömään ja haavoittamaan monikahtoja kansasta, niinkuin ennenkin niillä kahdella erällä, kedolla kahden tien päällä, joista yksi menee BetEliin ja toinen Gibeaan, liki kolmekymmentä miestä Israelista.
32. Niin BenJaminin lapset sanoivat: he ovat lyödyt meidän edessämme niinkuin ennenkin. Vaan Israelin lapset sanoivat: paetkaamme ja houkutelkaamme heitä kaupungista ulos teiden päälle.
33. Niin nousivat kaikki miehet Israelista, jokainen siastansa, ja asettivat heitänsä BaalTamariin; ja Israelin väijyjät nousivat siastansa Gabaan luolasta.
34. Ja kymmenentuhatta valittua miestä kaikesta Israelista tuli Gibeaa vastaan, ja sota tuli sangen raskaaksi; mutta ei ne tietäneet onnettomuuden heitä lähestyvän.
35. Ja Herra löi BenJaminin Israelin edestä, niin että Israelin lapset sinä päivänä löivät viisikolmattakymmentä tuhatta ja sata miestä BenJaminista, jotka kaikki miekkaa vetivät ulos.
36. Mutta kuin BenJaminin lapset näkivät heitänsä lyödyksi, antoivat Israelin miehet heille siaa; sillä he uskalsivat väijytyksensä päälle, jotka he olivat asettaneet liki Gibeaa.
37. Ja väijyjät kiiruhtivat, karkasivat Gibeaan, menivät ja löivät koko kaupungin miekan terällä.
38. Ja Israelin miehillä oli määrätty aika keskenään väijyjäin kanssa, lyödä heitä miekalla, koska savu nousi kaupungista.
39. Kuin Israelin miehet käänsivät itsensä sotaan, ja BenJaminilaiset rupesivat lyömään ja haavoittamaan Israelia, liki kolmekymmentä miestä, niin he sanoivat: tosin he ovat lyödyt meiltä, niinkuin entisessäkin tappeluksessa.
40. Niin rupesi savu käymään kohdastansa kaupungista ylös ja BenJaminilaiset palasivat takaperin, ja katso, koko kaupungista savu kävi ylös taivasta kohden.
41. Ja Israelin miehet käänsivät itsensä, ja BenJaminin miehet hämmästyivät; sillä he näkivät, että heitä onnettomuus lähestyi.
42. Ja he käänsivät itsensä Israelin miesten edessä korven tielle; mutta sota saavutti heidät: sitälikin niitä jotka kaupungeista olivat, surmasivat he siellä.
43. Ja ne piirittivät BenJaminin, ja ajoivat takaa Menuaan asti, ja tallasivat niitä Gibean kohdalla, auringon ylenemistä päin.

44. Ja BenJaminista lankesi kahdeksantoistakymmentä tuhatta miestä, jotka kaikki olivat vahvat sotamiehet.
45. Niin käänsivät he itsensä ja pakenivat korpeen päin Rimmonin vuorelle, mutta sillä tiellä löivät he viisituhatta miestä, ja ajoivat heitä takaa Gibeoniin asti, ja löivät heistä kaksituhatta miestä.
46. Ja kaikki jotka sinä päivänä BenJaminista lankesivat, olivat viisikolmattakymmentä tuhatta miestä, jotka miekkaa vetivät ulos, ja olivat kaikki vahvat sotamiehet.
47. Ainoasti kuusisataa miestä käänsi itsensä ja pakeni jälleen korpeen Rimmonin vuorelle, ja jäivät Rimmonin vuorelle neljäksi kuukaudeksi.
48. Ja Israelin lapset tulivat jällensä BenJaminin lasten tykö ja löivät ne kaupungista miekan terällä, sekä kansan että eläimet, ja kaikki mitä he löysivät; ja kaikki kaupungit jotka he löysivät, polttivat he tulella.

21 LUKU

1. Ja Israelin miehet olivat vannoneet Mitspassa ja sanoneet: ei yksikään meistä pidä tytärtänsä antaman BenJaminilaisille emännäksi.
2. Ja kansa tuli Jumalan huoneesen ja oli siellä Jumalan edessä ehtoosen asti; ja he korottivat äänensä ja itkivät katkerasti,
3. Ja sanoivat: O Herra Israelin Jumala, miksi tämä tapahtui Israelissa, että tänäpänä on yksi sukukunta Israelista vähentynyt?
4. Ja toisena päivänä nousi kansa varhain ja rakensi siihen alttarin, ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria.
5. Ja Israelin lapset sanoivat: kuka on kaikista Israelin sukukunnista, joka ei tänne ole tullut kansan kanssa Herran eteen? Sillä suuri vala oli tehty, että se joka ei tullut Herran tykö Mitspaan, hänen piti totisesti kuoleman.
6. Ja Israelin lapset katuivat veljensä BenJaminin tähden ja sanoivat: tänäpänä on yksi sukukunta Israelista hävitetty.
7. Ja kuinka me käytämme itsemme heidän kanssansa, että jääneet saisivat emäntiä? sillä me olemme vannoneet Herran kautta, ettemme anna heille emäntiä meidän tyttäristämme.
8. Ja he sanoivat: kuka on Israelin sukukunnassa, joka ei ole tänne tullut Herran tykö Mitspaan? ja katso, ei ole yksikään ollut leirissä kansan seassa Jabeksesta Gileadissa.
9. Ja kansa luettiin: ja katso, ei ollut siellä yhtäkään Jabeksen asuvaa Gileadista.
10. Niin he lähettivät sinne kansasta kaksitoistakymmentä tuhatta sotamiestä ja käskivät heitä, sanoen: menkäät ja lyökäät Jabeksen asuvaiset Gileadissa miekan terällä vaimoinensa ja lapsinensa.

11. Mutta näin pitää teidän tekemän: kaiken miehenpuolen ja kaikki vaimot, jotka miesten kanssa ovat maanneet, pitää teidän tappaman.
12. Ja he löysivät Jabeksen asuvaisista Gileadissa neljäsataa piikaa, jotka neitseet olivat ja ei olleet yhdenkään miehen tykönä maanneet, ne he veivät Silon leiriin, joka on Kanaanin maassa.
13. Niin koko kansa lähetti matkaan ja käski sanoa BenJaminin lapsille, jotka olivat Rimmonin kalliolla, ja kutsuivat heitä ystävällisesti.
14. Ja BenJaminin lapset tulivat silloin jälleen, ja he antoivat heille emäntiä niistä jotka he olivat jättäneet elämään Jabeksen vaimoista Gileadissa; ja ei niinkään heille täytynyt.
15. Niin kansa katui BenJaminin tähden, että Herra oli loven tehnyt Israelin sukukunnissa.
16. Ja kansan vanhimmat sanoivat: kuinka me teemme, että jääneet saisivat myös emäntiä? sillä vaimoväki BenJaminissa on hukutettu.
17. Ja sanoivat: niiden pitää kuitenkin nautitseman perimisensä, jotka jääneet ovat BenJaminista, ettei yksikään sukukunta Israelista hävitettäisi,
18. Ja emme taida antaa heille meidän tyttäriämme emänniksi; sillä Israelin lapset ovat vannoneet ja sanoneet: kirottu olkoon se, joka BenJaminilaisille emännän antaa.
19. Ja he sanoivat: katso, Herran jokavuotinen juhlapäivä on Silossa, joka on BetElistä pohjoiseen päin, auringon nousuun päin siitä tiestä, joka menee BetElistä Sikemiin, ja länteen päin Lebonasta.
20. Ja he käskivät BenJaminin lapsille ja sanoivat: menkäät ja väijykäät viinamäissä.
21. Ja kuin näette Silon tyttäret käyvän ulos hyppyyn, niin juoskaat kiiruusti viinamäistä, ja ottakaat jokainen teillenne Silon tyttäristä emännän, ja menkäät BenJaminin maalle.
22. Kuin heidän isänsä taikka veljensä tulevat valittamaan meidän eteemme, niin me sanomme heille: olkaat heille armiaat, sillä emme ole ottaneet heille emäntää sodalla; mutta ette tahtoneet heille antaa: tämä on teidän syynne.
23. BenJaminin lapset tekivät niin ja ottivat hypyistä lukunsa jälkeen vaimot ryövyydellä, ja menivät pois ja asuivat perinnössänsä, rakensivat kaupungeita ja asuivat niissä.
24. Israelin lapset menivät myös sieltä pois silloin, itsekukin sukukuntansa ja lankoutensa tykö, ja menivät sieltä itsekukin perimiseensä.
25. Silloin ei ollut kuningasta Israelissa, vaan jokainen teki niinkuin hänelle näkyi oikein olevan.

RUUT

1 LUKU

Ja tuomarien hallitessa oli kallis aika maalla, ja mies Juudan Betlehemistä meni vaeltamaan Moabilaisten maalle, hän ja hänen emäntänsä ja kaksi hänen poikaansa.
2. Hänen nimensä oli EliMelek, ja hänen emäntänsä nimi Noomi, ja hänen kahden poikansa nimi Mahlon ja Kiljon, he olivat Ephratilaisia Juudan Betlehemistä. Ja kuin he tulivat Moabilaisten maalle, pysyivät he siellä.
3. Ja EliMelek Noomin mies kuoli, ja hän jäi hänestä kahden poikansa kanssa.
4. He naivat Moabilaisia vaimoja: yhden nimi oli Orpa ja toisen nimi Ruut, ja asuivat siellä liki kymmenen ajastaikaa.
5. Ja kuolivat nekin molemmat, sekä Mahlon että Kiljon, ja se vaimo jäi jälkeen kahdesta pojastansa ja miehestänsä.
6. Ja hän nousi miniöinensä ja palasi Moabilaisten maalta; sillä hän oli Moabilaisten maalla ollessansa kuullut, että Herra oli etsinyt kansaansa ja antanut heille leipää.
7. Ja hän läksi pois siitä paikasta, jossa hän oli ollut, molempain miniöinsä kanssa; ja kuin he matkustivat tiellä palataksensa Juudan maalle,
8. Sanoi Noomi kahdelle miniällensä: menkäät ja palatkaat kukin teidän äitinne huoneesen: tehköön Herra teille laupiuden, niinkuin te olette niille kuolleille ja minulle tehneet!
9. Herra antakoon teidän kummankin löytää levon miehensä huoneessa! Ja hän suuta antoi heidän, ja he korottivat äänensä ja itkivät,
10. Ja sanoivat hänelle: sinun kanssas me käymme kansas tykö.
11. Mutta Noomi sanoi: palatkaat, tyttäreni: miksi te tahdotte minun kanssani käydä? kuinka minä taidan lapsia saada minun kohdussani teille mieheksi?
12. Palatkaat, minun tyttäreni, ja menkäät, sillä minä olen ylen vanha miestä ottamaan; ja vaikka minä sanoisin: se on toivottava, että minä ottaisin tänä yönä itselleni miehen ja synnyttäisin poikia,
13. Kuinka te odottaisitte niinkauvan kuin ne suureksi tulisivat? Ja kuinka te taidatte viivyttää, ettette ota miestä? Ei, minun tyttäreni: sillä minä suuresti murehdin teidän tähtenne, ja Herran käsi on sattunut minuun.

14. Niin he korottivat äänensä ja itkivät vielä hartaammasti; ja Orpa antoi suuta anoppinsa, mutta Ruut riippui hänessä.
15. Mutta hän sanoi hänelle: katsos, kälys on palannut omaistensa tykö ja jumalainsa tykö: palaja sinäkin kälys kanssa!
16. Ruut vastasi: älä minulle sitä puhu, että minä luovun sinusta ja palajan pois tyköäs; sillä kuhunka sinä menet, sinne myös minä menen, ja kussa sinä yödyt, siellä tahdon myös minä yötä olla: sinun kansas on minun kansani, ja sinun Jumalas on minun Jumalani.
17. Kussa sinä kuolet, siellä minäkin tahdon kuolla ja itseni haudattaa antaa. Herra tehköön minulle sen ja sen, jos ei ainoastaan kuolema eroita meitä!
18. Kuin hän näki hänen täydellä mielellä häntä seuraavan, lakkasi hän sitä puhumasta hänen kanssansa.
19. Ja he matkustivat kahden Betlehemiin asti. Ja kuin he tulivat Betlehemiin, liikkui koko kaupunki heidän tähtensä, ja sanoivat: onko tämä Noomi?
20. Mutta hän sanoi heille: älkäät minua kutsuko Noomi, vaan kutsukaat minua Mara; sillä Kaikkivaltias on minun suuresti surulliseksi tehnyt.
21. Täysinäisenä minä täältä läksin, vaan Herra antoi minun tyhjänä palata. Miksi te siis kutsutte minua Noomi? sillä Herra on minun alentanut ja Kaikkivaltias on minua vaivannut.
22. Ja niin palasi Noomi, ja Ruut Moabilainen hänen miniänsä palasi hänen kanssansa Moabilaisten maalta; ja he tulivat Betlehemiin ohran leikkaamisen alussa.

2 LUKU

1. Oli myös Noomin miehen lanko, jalo, voimallinen mies, EliMelekin suvusta; ja hänen nimensä oli Boas.
2. Ja Ruut Moabilainen sanoi Noomille: salli minun mennä pellolle päitä noukkimaan sen perässä, jonka edessä minä löydän armon. Sanoi hän hänelle: mene, tyttäreni.
3. Ja hän meni ja pääsi noukkimaan pellolla elonleikkaajain jälissä, ja se pelto, johon hän osaantui, oli Boaksen perintöosa, joka oli EliMelekin suvusta.
4. Ja katso, Boas tuli Betlehemistä ja sanoi elonleikkaajille: Herra olkoon teidän kanssanne. Ja he sanoivat hänelle: Herra siunatkoon sinua.
5. Ja Boas sanoi palveliallensa, elonleikkaajain päämiehelle: kenenkä tämä piika on?
6. Ja palvelia, elonleikkaajain päämies, vastasi ja sanoi: se on Moabilainen piika, joka tuli Noomin kanssa Moabilaisten maalta,

7. Ja hän sanoi: anna minun noukkia ja koota lyhdetten välillä elonleikkaajain perässä. Ja hän on tullut ja seisonut aamusta niin tähänasti, ja on vaan vähän aikaa huoneessa ollut.
8. Ja Boas sanoi Ruutille: kuules minua, tyttäreni! Älä mene muiden pellolle poimimaan, älä myös tästä lähde, mutta ole tässä minun piikaini kanssa.
9. Katso visusti, millä pellolla he eloa ottavat, ja seuraa heitä: minä sanoin palvelioilleni, ettei yksikään sinua vahingoitse. Ja jos sinä janoat, niin mene astiain tykö ja juo siitä, mitä minun palveliani ovat ammuntaneet.
10. Ja hän lankesi kasvoillensa ja kumarsi maahan, ja sanoi hänelle: minkätähden olen minä löytänyt armon sinun kasvois edessä, että tunnet minun, joka kuitenkin olen muukalainen?
11. Boas vastasi ja sanoi hänelle: minulle ilmoitettiin kaikki, mitäs tehnyt olet anopilles, sittekuin sinun miehes kuoli: ettäs jätit isäs ja äitis, ja isäs maan, ja matkustit kansan tykö, jota et sinä ennen tuntenut.
12. Herra maksakoon sinulle työs, ja sinun palkkas olkoon täydellinen Herran Israelin Jumalan tykönä, jonka tykö sinä olet tullut, turvaamaan hänen siipeinsä alle!
13. Hän sanoi: anna minun löytää armo sinun kasvois edessä, minun herrani; sillä sinä olet lohduttanut minua ja olet puhutellut piikaas suloisesti, vaikka en minä ole niinkuin joku sinun piioistas.
14. Boas sanoi jälleen hänelle: koska ruan aika joutuu, niin tule tänne, syö leipää ja kasta palas etikkaan. Niin hän istui elonleikkaajain viereen, ja hän antoi hänelle kuivatuita tähkäpäitä, hän söi ja ravittiin, ja jätti jotakin tähteeksi.
15. Kuin hän nousi poimimaan, käski Boas palvelioitansa ja sanoi: sallikaat hänen poimia lyhdetten keskellä ja älkäät häntä häväiskö.
16. Varistelkaat myös sitomista läpimitten hänelle, ja jättäkäät siihen, että hän ne poimis, ja älkään yksikään häntä nuhdelko!
17. Niin poimi hän pellolla ehtooseen asti, ja hän tappoi ne poimitut; ja oli liki yksi epha ohria.
18. Ja hän kantoi ne ja vei kaupunkiin, ja osoitti anopillensa, mitä hän oli poiminut. Toi myös ne ruan tähteet, joista hän oli itsensä ravinnut ja antoi hänelle.
19. Silloin sanoi hänen anoppinsa hänelle: kussas olet poiminut tänäpänä, ja kussas olet työtä tehnyt? Siunattu olkoon se, joka sinun tuntenut on! Ja hän ilmoitti anopillensa, kenenkä tykönä hän työtä teki, sanoen: se mies, jonka tykönä minä tänäpänä työtä tein, kutsutaan Boas.
20. Noomi sanoi miniällensä: hän olkoon siunattu Herralta, joka ei ole ollut armotoin enemmin eläviä kuin kuolleitakaan vastaan. Ja Noomi sanoi hänelle: tämä mies on meidän lähimmäisemme ja on meidän perillisemme.

21. Ja Ruut Moabilainen sanoi: hän sanoi myös minulle: ole minun palvelioitteni kanssa, siihenasti kuin he lopettavat kaiken minun eloni.
22. Noomi sanoi Ruutille miniällensä: minun tyttäreni, hyvä on sinun mennä hänen piikainsa kanssa, ettei joku olisi sinua vastoin toisen pellolla.
23. Ja hän viipyi Boaksen piikain tykönä ja poimi tähkäpäitä, siihenasti kuin ohrat ja nisut leikattiin; ja tuli jälleen anoppinsa tykö.

3 LUKU

1. Ja Noomi hänen anoppinsa sanoi hänelle: minun tyttäreni, minä tahdon saattaa sinulle levon, että sinulle hyvin kävis.
2. Boas, meidän sukulaisemme, jonka piikain tykönä sinä olet ollut, katso, hän viskaa tänä yönä ohria luvassansa.
3. Niin pese itses ja voitele sinus, ja vaateta itses ja mene luvaan, ettei yksikään sinua tunne, siihenasti kuin syöty ja juotu on.
4. Kuin hän maata panee, niin katso paikka, kussa hän makaa: niin mene ja nosta vaate hänen jalkainsa päältä ja pane siihen maata; niin hän kyllä sinulle sanoo, mitä sinun tekemän pitää.
5. Hän sanoi hänelle: kaikki, mitä sinä sanot minulle, teen minä.
6. Hän meni luvaan ja teki kaikki mitä hänen anoppinsa hänelle käski.
7. Ja kuin Boas oli syönyt ja juonut, tuli hänen sydämensä iloiseksi, ja hän meni levätä yhden kuhilaan taa. Ja hän tuli salaisesti ja nosti vaatteen hänen jalkainsa päältä, ja pani siihen levätä.
8. Puoliyön aikaan peljästyi mies ja käänsi itsensä: ja katso, vaimo makasi hänen jalkainsa juuressa.
9. Ja hän sanoi: kukas olet? Hän vastasi: minä olen Ruut, sinun palkollises: levitä siipes piikas ylitse, sillä sinä olet perillinen.
10. Hän sanoi: siunattu ole sinä Herrassa, minun tyttäreni: sinä olet parantanut ensimäisen armotyön sillä viimeisellä, ettes ole seurannut nuorukaisia, köyhiä eli rikkaita.
11. Ja nyt, tyttäreni, älä pelkää: kaikki, mitäs sanot, teen minä sinulle; sillä koko minun kansani kaupunki tietää, ettäs olet kunniallinen vaimo.
12. Se on tosi, että minä olen perillinen; mutta toinen on läheisempi minua.
13. Ole tässä yö, ja jos hän huomenna omistaa sinun, niin se on hyvä, vaan jollei hän tahdo omistaa sinua, niin minä omistan sinun, niin totta kuin Herra elää: lepää huomeneen asti.

14. Ja hän lepäsi huomeneen asti hänen jalkainsa juuressa, ja nousi ennenkuin yksikään toisensa tunsi, ja sanoi: ei pidä kenenkään tietämän vaimon luvaan tulleeksi.
15. Ja hän sanoi: anna liinavaattees joka ylläs on, ja ota siihen; ja hän otti siihen. Ja hän mittasi hänelle kuusi mittaa ohria ja pani ne hänen päällensä. Ja hän itse tuli kaupunkiin.
16. Mutta vaimo meni anoppinsa tykö, joka sanoi: kuinka sinulle menestyy, tyttäreni? Ja hän jutteli hänelle kaikki, mitä mies oli tehnyt,
17. Ja sanoi: nämät kuusi mittaa ohria antoi hän minulle; sillä hän sanoi: ei pidä sinun tyhjin käsin menemän anoppis tykö.
18. Hän sanoi: ole hiljakses, tyttäreni, niinkauvan että sinä saat nähdä, kuinka tämä tapahtuu; sillä ei se mies lakkaa ennen kuin hän tämän tänäpäivänä hyvin lopettaa.

4 LUKU

1. Ja Boas meni porttiin ja istui siellä; ja katso, perillinen kävi ohise, ja Boas puhutteli häntä, sanoen: palaja tänne ja istu viereeni, ole kukas olet. Niin hän palasi ja istui.
2. Ja hän otti kymmenen miestä kaupungin vanhimmista, sanoen heille: istukaat tähän; ja he istuivat.
3. Niin sanoi hän perilliselle: sitä maan kappaletta, joka oli meidän veljellämme EliMelekillä, kaupitsee Noomi, joka on tullut Moabilaisten maalta.
4. Sentähden ajattelin minä sen sinulle ilmoittaa ja sanoa: jos tahdot sen todella periä, niin lunasta se tässä kaupungin asuvaisten ja kansani vanhimpain edessä; vaan jollet sinä sitä tahdo periä, niin sano minulle, että minä sen tietäisin; sillä ei ole yhtään muuta perillistä kuin sinä ja minä sinun jälkees. Hän sanoi: minä perin.
5. Niin vastasi Boas: jona päivänä sinä Noomin kädestä lunastat pellon, niin ota Ruut Moabilainen, vainajan emäntä, herättääkses kuolleelle nimeä hänen perinnössänsä.
6. Niin sanoi perillinen: en minä taida periä sitä, etten minä hukuttaisi omaa perimistäni: peri sinä se mitä minun tulisi periä; sillä en minä taida sitä periä.
7. Ja muinen oli Israelissa lunastamisessa ja perimisessä vahvistukseksi kaikkiin asioihin, että mies riisui kenkänsä ja antoi lähimmäisellensä: ja se oli todistus Israelissa.
8. Niin perillinen sanoi Boakselle: lunasta sinä se; ja riisui kengän jalastansa.
9. Boas anoi vanhimmille ja kaikelle kansalle: te olette tänäpäivänä todistajani, että minä olen lunastanut Noomilta kaikki mitä EliMelekin, Kiljonin ja Mahlonin oli,

10. Ja myös Ruutin Moabilaisen, Mahlonin lesken, olen ottanut emännäkseni, herättääkseni kuolleelle nimeä hänen perimisessänsä, ja ettei kuolleen nimi hukkuisi veljeinsä seasta ja hänen siastansa portissa; sen päälle olette te tänäpäivänä todistajat.
11. Niin kansa ja vanhimmat, jotka portissa olivat, sanoivat: me olemme todistajat. Herra tehköön vaimolle, joka sinun huoneeses tulee, niinkuin Rakelille ja niinkuin Lealle, jotka molemmat Israelin huoneen rakensivat, ja enentyköön voimas Ephratassa, ja tullos kuuluisaksi Betlehemissä!
12. Ja sinun huonees olkoon niinkuin Peretsen huone, jonka Tamar synnytti Juudalle, siitä siemenestä, jonka Herra sinulle antaa tästä nuoresta vaimosta!
13. Niin Boas otti Ruutin emännäksensä, ja hän meni hänen tykönsä; ja Herra antoi hänen tulla hedelmälliseksi, ja hän synnytti pojan.
14. Niin vaimot sanoivat Noomille: kiitetty olkoon Herra, joka ei sallinut sinulta puuttua perillistä tähän aikaan, että hänen nimensä pysyis Israelissa.
15. Hän on virvoittava sinua ja holhoova sinun vanhuuttas; sillä sinun miniäs, joka sinua rakastaa, on hänen synnyttänyt; hän itse on sinulle parempi kuin seitsemän poikaa.
16. Ja Noomi otti lapsen, pani helmaansa ja kasvatti sen.
17. Mutta hänen kylänsä vaimot antoivat hänelle nimen ja sanoivat: Noomille on poika syntynyt; ja kutsuivat hänen nimensä Obed: tämä on Davidin isän Isain isä.
18. Tämä on Peretsin sukukunta: Perets siitti Hetsronin.
19. Ja Hetsron siitti Raamin: Raam siitti Amminadabin.
20. Amminadab siitti Nahessonin: Nahesson siitti Salmon.
21. Salmo siitti Boaksen: Boas siitti Obedin.
22. Obed siitti Isain, ja Isai siitti Davidin.

1. SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

Yksi mies oli Ramataimin Zophimista Ephraimin vuorelta, ja hänen nimensä oli Elkana Jerohamin poika, Elihun pojan, Tohun pojan, Zuphin pojan, joka oli Ephratista.
2. Ja hänellä oli kaksi vaimoa, yhden nimi oli Hanna ja toisen nimi Peninna; ja Peninnalla oli lapsia, mutta Hannalla ei ollut lasta.
3. Se mies meni vuosivuodelta kaupungistansa Siloon rukoilemaan ja uhraamaan Herralle Zebaotille; ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, Herran papit.
4. Ja sinä päivänä, jona Elkana uhrasi, antoi hän emännällensä Peninnalle ja kaikille hänen pojillensa ja tyttärillensä osat.
5. Mutta Hannalle antoi hän yhden osan murehtien, sillä hän rakasti Hannaa; mutta Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.
6. Ja hänen vainoojansa vaivasi häntä ja soimasi hänelle, että Herra oli sulkenut hänen kohtunsa.
7. Ja niin hän teki joka vuosi, kuin he menivät Herran huoneesen, ja saatti hänen murheelliseksi. Mutta hän itki ja ei syönyt.
8. Ja Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: Hanna, mitäs itket? ja miksi et syö? ja minkätähden sinun sydämes on murheellinen? enkö minä sinulle parempi ole kuin kymmenen poikaa?
9. Niin nousi Hanna, sittekuin hän oli syönyt ja juonut Silossa; ja pappi Eli istui istuimella Herran templin pihtipielen tykönä,
10. Ja Hanna oli sangen katkeralla sydämellä, ja rukoili Herraa, ja itki hartaasti,
11. Ja lupasi lupauksen, sanoen: Herra Zebaot! jos sinä armossa katsoisit piikas ahdistusta, muistaisit minua ja et unhottaisi piikaas, mutta antaisit piialles pojan; niin minä annan hänen Herralle kaikiksi hänen ikäpäiviksensä, ja partaveitsi ei pidä hänen päähänsä tuleman.
12. Ja kuin hän kauvan rukoili Herran edessä, otti Eli vaarin hänen suustansa.
13. Sillä Hanna puhui sydämessänsä, ja ainoastaan hänen huulensa liikkuivat, mutta hänen äänensä ei kuulunut; niin Eli luuli hänen juovuksissa olevan.
14. Ja Eli sanoi hänelle: kuinka kauvan sinä olet juovuksissa? anna viinan olla sinustas pois.

15. Mutta Hanna vastasi ja sanoi: ei, herrani! minä olen murheellinen vaimo: viinaa ja väkevää juomaa en ole minä juonut, vaan olen vuodattanut sydämeni Herran edessä.
16. Älä pidä piikaas irstaisena vaimona, sillä minä olen suuresta murheestani ja vaivastani tähänasti puhunut.
17. Eli vastasi ja sanoi: mene rauhaan, ja Israelin Jumala antakoon sinulle rukoukses, jonka sinä olet häneltä rukoillut!
18. Hän sanoi: anna sinun piikas löytää armo silmäis edessä. Niin vaimo meni matkaansa ja söi, ja ei ollut silleen niin murheellinen.
19. Ja he nousivat varhain huomeneltain rukoilemaan Herraa; sitte palasivat he ja tulivat kotiansa Ramaan. Ja Elkana tunsi emäntänsä Hannan, ja Herra muisti häntä.
20. Ja kuin muutamat päivät olivat kuluneet, tuli Hanna raskaaksi ja synnytti pojan ja kutsui hänen nimensä Samuel: sillä minä olen häntä rukoillut Herralta.
21. Ja Elkana meni ylös kaiken huoneensa kanssa, uhraamaan Herralle vuosikautista uhria ja lupaustansa.
22. Ja ei Hanna mennyt ylös, vaan sanoi miehellensä: kuin lapsi vieroitetaan, niin minä otan hänen kanssani näyttääkseni Herralle, ja sitte pitää hän siellä aina oleman.
23. Elkana hänen miehensä sanoi hänelle: tee niinkuin sinulle parhaaksi näkyy, ole niinkauvan ettäs hänen vieroitat: Herra vahvistakoon sen minkä hän puhunut on. Niin vaimo jäi kotia ja imetti poikaansa, siihenasti että hän vieroitti hänen.
24. Ja hän toi hänen ylös kanssansa, sittekuin hän hänen vieroittanut oli, kolmen mullin kanssa, yhden ephan jauhoja ja leilin viinaa: ja toi hänen Herran huoneesen Silossa, ja nuorukainen oli vielä sangen nuori.
25. Ja he teurastivat mullin, ja toivat nuorukaisen Elin eteen.
26. Ja hän sanoi: Ah, herrani! niin totta kuin sinun sielus elää, herrani, minä olen se vaimo, joka tässä tykönäs seisoi ja rukoili Herraa.
27. Tätä nuorukaista minä anoin: nyt on Herra minulle antanut minun rukoukseni, jonka minä häneltä rukoilin.
28. Sentähden annan minä hänen Herralle jälleen kaikeksi elinajaksensa, että hän Herralta rukoiltu on; ja hän rukoili Herraa siinä paikassa.

2 LUKU

1. Ja Hanna rukoili ja sanoi: minun sydämeni riemuitsee Herrassa, minun sarveni on ylennetty Herrassa.

Minun suuni on leviältä auvennut minun vihollisteni ylitse; sillä minä riemuitsen sinun autuudestas.
2. Ei kenkään niin pyhä ole kuin Herra; sillä ei yksikään ole paitsi sinua, ja ei yhtään kalliota ole niinkuin meidän Jumalamme.
3. Lakatkaat suuresta kerskaamisestanne, pankaat pois teidän suustanne se vanha; sillä Herra on kaikkitietävä Jumala, ja ei anna senkaltaisia aivoituksia menestyä.
4. Väkeväin joutset ovat särjetyt, ja heikot ovat väkevyydellä vyötetyt.
5. Jotka ennen ravitut olivat, ne ovat itsensä myyneet leivän edestä, jotka nälkää kärsivät, ei silleen isoa, siihen asti että hedelmätöin seitsemän synnytti, ja jolla monta lasta oli, tuli heikoksi.
6. Herra kuolettaa ja virvoittaa, vie suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen.
7. Herra tekee köyhäksi ja rikkaaksi, hän alentaa ja ylentää.
8. Hän nostaa tomusta köyhän ja ylentää vaivaisen loasta, istuttaaksensa häntä päämiesten sekaan ja antaaksensa hänen kunnian istuimen periä; sillä maan perustukset ovat Herran, ja maan piirin on hän asettanut niiden päälle.
9. Hän varjelee pyhäin jalat, mutta jumalattomat pitää vaikenemaan pimeydessä; sillä oma suuri voima ei mitään auta.
10. Ne, jotka riitelevät Herran kanssa, pitää muserrettaman rikki, hän jylisee taivaassa heidän ylitsensä. Herra tuomitsee maan ääret, ja antaa kuninkaallensa väkevyyden, ja ylentää voideltunsa sarven.
11. Ja Elkana meni Ramaan huoneesensa; vaan nuorukainen palveli Herraa papin Elin edessä.
12. Mutta Elin pojat olivat ilkiät ja ei totelleet Herraa,
13. Eikä myös pappein oikeutta kansan edessä: kuin joku uhrin uhrasi, tuli papin palvelia, kuin liha keitettiin, ja oli kolmehaarainen hanko kädessä,
14. Ja pisti sen kattilaan, eli pataan, eli kruusiin, eli pannuun, ja kaikki mitä hän veti ylös hangolla, sen pappi otti siitä; ja niin tekivät he kaikelle Israelille, jotka tulivat sinne Siloon.
15. Niin myös ennenkuin he polttivat lihavuuden, tuli papin palvelia ja sanoi niille, jotka uhria kantoivat: anna lihaa paistettaa papille, sillä ei hän ota keitettyä lihaa sinulta vaan uutta.
16. Kuin joku sanoi hänelle: polttakaat lihavuus tänäpänä niinkuin pitää, ota sitte sinulles, mitä sydämes himoitsee. Niin sanoi hän hänelle: nyt pitää sinun antaman, jolles anna, niin minä otan väkisin.
17. Ja sentähden oli nuorukaisten rikos sangen suuri Herran edessä; sillä kansa katsoi Herran ruokauhrin ylön.
18. Mutta Samuel palveli Herran edessä, ja nuorukainen oli vyötetty liinaisella päällisvaatteella.
19. Ja hänen äitinsä oli tehnyt hänelle vähän hameen, ja vei sen hänelle joka vuosi, kuin hän meni ylös

miehensä kanssa uhraamaan vuosiuhria.
20. Ja Eli siunasi Elkanan ja hänen emäntänsä ja sanoi: Herra antakoon sinulle siemenen tästä vaimosta sen rukouksen tähden, jonka hän on rukoillut Herralta; ja he menivät siallensa.
21. Ja Herra oppi Hannaa, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti kolme poikaa ja kaksi tytärtä; ja nuorukainen Samuel kasvoi Herran edessä.
22. Mutta Eli oli juuri vanha, ja kuuli, mitä hänen poikansa tekivät kaikelle Israelille ja että he makasivat vaimoin kanssa, jotka palvelivat seurakunnan majan ovella,
23. Ja sanoi heille: miksi te teette senkaltaisia? sillä minä kuulen teidän pahoja tekojanne kaikelta tältä kansalta.
24. Ei niin, minun poikani! ei ole se hyvä sanoma, jonka minä kuulen, että te saatatte Herran kansan syntiä tekemään.
25. Jos joku rikkoo ihmistä vastaan, niin tuomarit sen sovittavat; mutta jos joku rikkoo Herraa vastaan, kuka sen edestä rukoilee? Ja ei he kuulleet Isänsä ääntä, sentähden Herra tahtoi heidät tappaa.
26. Mutta nuorukainen Samuel vaelsi ja kasvoi, ja oli otollinen sekä Herran että ihmisten edessä.
27. Ja Jumalan mies tuli Elin tykö ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: enkö minä ilmeisesti ilmoittanut minuani sinun isäs huoneelle, kuin he vielä olivat Egyptissä Pharaon huoneessa?
28. Ja minä valitsin hänen minulle papiksi kaikista Israelin sukukunnista uhraamaan minun alttarilleni, ja sytyttämään suitsutusta, ja kantamaan päällisvaatetta minun edessäni: ja minä olen antanut sinun isäs huoneelle kaikki Israelin lasten tulet.
29. Miksi siis te potkitte minun uhriani vastaan ja ruokauhriani, jonka minä olen käskenyt uhrata seurakunnan majassa, ja enemmän kunnioitit poikias kuin minua, lihoittaaksenne teitänne kaikista minun kansani Israelin ruokauhrein uutisista?
30. Sentähden sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen vakaisesti puhunut, että sinun huonees ja sinun isäs huone pitää vaeltaman minun edessäni ijankaikkisesti; mutta nyt sanoo Herra: olkoon se kaukana minusta: sillä jotka minua kunnioittavat, niitä minä tahdon kunnioittaa, vaan jotka minua katsovat ylön, ne pitää katsottaman ylön.
31. Katso, se aika tulee, että minä murran sinun käsivartes ja sinun isäs huoneen käsivarren, ettei yksikään vanha pidä sinun huoneessas oleman.
32. Ja sinun pitää näkemän sinun vastaanseisojas majassa, kaikessa hyvyydessä, mikä Israelille tapahtuu; ja ei yksikään vanha pidä oleman sinun huoneessas ijankaikkisesti.
33. En minä kuitenkaan hävitä kaikkia lapsias minun alttariltani, että minä kulutan sinun silmäs, ja sinun

sielus murheesen saatan; mutta kaikki sinun huonees paljous pitää kuoleman, kuin ne ovat mieheksi tulleet.
34. Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi, mikä sinun poikais Hophnin ja Pinehaan päälle pitää tuleman: yhtenä päivänä pitää molemmat kuoleman.
35. Ja minä herätän minulleni uskollisen papin: se tekee niinkuin minun sydämessäni ja mielessäni on. Ja minä rakennan hänelle vahvan huoneen, vaeltaaksensa minun voideltuni edessä hänen elinaikanansa.
36. Ja tapahtuu, että se joka jää jälkeen sinun huoneeses, pitää tuleman ja kumartaman häntä hopiapenningin ja leivän kappaleen edestä, ja pitää sanoman: päästä minua nyt yhden papin osaan, että minä saisin syödä palan leipää.

3 LUKU

1. Ja nuorukainen Samuel palveli Elin edessä Herraa; ja Herran sana oli kallis siihen aikaan, ja ei ollut ilmoituksia.
2. Ja tapahtui siihen aikaan, että Eli makasi siallansa, ja hänen silmänsä rupesivat pimentymään, niin ettei hän nähnyt.
3. Ja Samuel makasi Herran templissä, siinä kuin Jumalan arkki oli, ennenkuin Jumalan lamppu sammutettiin.
4. Ja Herra kutsui Samuelia; hän vastasi: katso, tässä minä olen.
5. Ja hän juoksi Elin tykö ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut, mene jälleen ja pane maata; ja hän meni ja pani maata.
6. Ja Herra kutsui taas Samuelia, ja Samuel nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Hän sanoi: en minä kutsunut sinua, minun poikani, mene jälleen ja pane maata.
7. Mutta Samuel ei tuntenut silloin vielä Herraa; ja Herran sana ei ollut vielä ilmoitettu hänelle.
8. Ja Herra kutsui Samuelia vielä kolmannen kerran, ja hän nousi ja meni Elin tykö, ja sanoi: katso, tässä minä olen, sinä kutsuit minua. Niin ymmärsi Eli, että Herra kutsui nuorukaista.
9. Ja Eli sanoi Samuelille: mene ja pane maata, ja jos sinua vielä kutsutaan, niin sano: puhu, Herra! sillä sinun palvelias kuulee. Samuel meni ja pani maata siallensa.
10. Niin tuli Herra ja seisoi siellä, ja kutsui niinkuin ennenkin: Samuel, Samuel. Ja Samuel sanoi: puhu! sillä sinun palvelias kuulee.
11. Ja Herra sanoi Samuelille: katso, minä teen yhden asian Israelissa, niin että sen molemmat korvat pitää soiman, joka sen kuulee.

12. Sinä päivänä tuotan minä Elille kaikki ne mitkä minä hänen huonettansa vastaan puhunut olen: minä alan ja päätän sen.
13. Ja minä tahdon tehdä hänelle tiettäväksi, että minä olen Tuomari hänen huoneellensa ijankaikkisesti sen pahan työn tähden, että hän tiesi poikansa häpiällisesti itsensä käyttäneen, ja ei kertaakaan vihaisesti katsonut heidän päällensä.
14. Sentähden olen minä vannonut Elin huoneelle, että tämä Elin huoneen pahateko ei pidä lepytettämän uhrilla eikä ruokauhrilla ijankaikkisesti.
15. Ja Samuel makasi huomeneen asti, ja avasi Herran huoneen oven. Ja Samuel ei tohtinut ilmoittaa Elille sitä näkyä.
16. Niin kutsui Eli hänen ja sanoi: Samuel poikani; hän vastasi: katso, tässä minä olen.
17. Hän sanoi: mikä sana se on, joka sinulle sanottiin? älä salaa sitä minulta. Jumala tehköön sinulle sen ja sen, jos sinä jotain salaat minulta siitä mikä sinulle sanottu on.
18. Niin Samuel sanoi hänelle kaikki ja ei häneltä mitään salannut. Vaan hän sanoi: hän on Herra, hän tehköön niinkuin hänelle on kelvollinen.
19. Ja Samuel kasvoi, ja Herra oli hänen kanssansa, ja ei langennut yhtäkään kaikista hänen sanoistansa maahan.
20. Ja koko Israel, hamasta Danista niin BerSabaan, tunsi Samuelin uskolliseksi Herran prophetaksi.
21. Ja Herra taas ilmestyi hänelle Silossa; sillä Herra oli ilmaantunut Samuelille Silossa Herran sanan kautta.

4 LUKU

1. Ja Samuel rupesi saarnaamaan koko Israelin edessä; ja Israel meni sotaan Philistealaisia vastaan, ja he sioittivat heitänsä EbenEtserin tykö, mutta Philistealaiset asettivat leirinsä Aphekiin.
2. Ja Philistealaiset valmistivat itsensä Israelia vastaan, ja sota levitti itsensä pitkälle, ja Israel lyötiin Philistealaisilta; ja he löivät siinä tappeluksessa kedolla lähes neljätuhatta miestä.
3. Kuin kansa tuli leiriin, sanoivat Israelin vanhimmat: minkätähden Herra antoi meidän tänäpänä lyötää Philistealaisilta? Ottakaamme Herran liitonarkki Silosta tykömme ja antakaamme sen tulla keskellemme vapahtamaan meitä vihollistemme kädestä.
4. Ja kansa lähetti Siloon, ja he antoivat sieltä tuoda Herran Zebaotin liitonarkin, joka istuu Kerubimin päällä. Ja siellä oli kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, Jumalan liitonarkin kanssa.

5. Ja Herran liitonarkin tultua leiriin, huusi kaikki Israel suurella ilohuudolla, niin että maa kajahti.
6. Kuin Philistealaiset kuulivat ilohuudon, sanoivat he: mikä suuri ilohuuto on Hebrealaisten leirissä? Ja kuin he ymmärsivät Herran arkin tulleen leiriin,
7. Pelkäsivät Philistealaiset ja sanoivat: Jumala on tullut leiriin. Ja vielä sitte sanoivat: voi meitä! sillä ei se ole ennen niin ollut.
8. Voi meitä! kuka pelastaa meitä näiden suurten jumalain käsistä? Nämät ovat ne jumalat, jotka löivät Egyptin korvessa kaikkinaisilla rangaistuksilla.
9. Olkaat siis rohkiat sydämestä ja olkaat miehet, Philistealaiset, ettei teidän pitäisi palveleman Hebrealaisia, niinkuin he ovat teitä palvelleet: olkaat miehet ja sotilaat!
10. Niin Philistealaiset sotivat, ja Israel lyöttiin, ja jokainen pakeni majaansa, ja se oli sangen suuri tappo, niin että Israelista kaatui kolmekymmentä tuhatta jalkamiestä.
11. Ja Jumalan arkki otettiin pois; ja kaksi Elin poikaa, Hophni ja Pinehas, kuolivat.
12. Silloin juoksi sotajoukosta yksi BenJaminilainen ja tuli sinä päivänä Siloon; ja hän oli reväissyt vaatteensa ja viskonut multaa päänsä päälle.
13. Ja katso, kuin hän sinne tuli, istui Eli istuimella, tielle katselemaan; sillä hänen sydämensä oli peljästyksissä Jumalan arkin tähden. Ja kuin mies tuli kaupunkiin, ilmoitti hän sen, ja koko kaupunki parkui.
14. Ja kuin Eli kuuli korkian huudon äänen, kysyi hän: mikä kapina tämä on? Niin tuli mies nopiasti ja ilmoitti sen Elille.
15. Ja Eli oli yhdeksänkymmenen ja kahdeksan ajastaikainen, ja hänen silmänsä olivat jo niin pimenneet, ettei hän nähnyt.
16. Ja mies sanoi Elille: minä olen tullut ja paennut tänäpänä sotajoukosta. Mutta hän sanoi: kuinka käy, poikani?
17. Silloin vastasi sanansaattaja ja sanoi: Israel on paennut Philistealaisten edellä, ja suuri tappo on kansassa tapahtunut, ja molemmat sinun poikas, Hophni ja Pinehas, ovat myös kuolleet, ja Jumalan arkki on otettu pois.
18. Ja kuin hän kuuli mainittavan Jumalan arkkia, lankesi hän maahan taapäin istuimelta portin tykönä, ja mursi niskansa ja kuoli; sillä hän oli vanha ja raskas mies. Ja hän tuomitsi Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.
19. Ja hänen miniänsä Pinehaan emäntä oli viimeisellensä raskas; kuin hän sen sanoman kuuli, että Jumalan arkki oli otettu pois ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet, kumarsi hän itsensä ja synnytti; sillä hänen kipunsa kävi hänen päällensä.

20. Ja kuin hän oli kuolemallansa, sanoivat vaimot, jotka seisoivat hänen tykönänsä: älä pelkää, sillä sinulle on poika syntynyt. Mutta ei hän mitään vastannut eikä sitä mieleensä pannut;
21. Ja kutsui sen lapsen Ikabod ja sanoi: kunnia on tullut Israelista pois; sillä Jumalan arkki otettiin pois, ja hänen appensa ja miehensä olivat kuolleet.
22. Ja hän taas sanoi: Israelin kunnia on tullut pois, sillä Jumalan arkki on otettu pois.

5 LUKU

1. Ja Philistealaiset ottivat Jumalan arkin ja veivät sen EbenEtseristä Asdodiin,
2. Ja veivät sen sisälle Dagonin huoneesen ja asettivat sen Dagonin rinnalle.
3. Ja Asdodilaiset nousivat toisena päivänä varhain, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä; mutta he ottivat Dagonin ja nostivat entiselle siallensa.
4. Ja he nousivat toisena huomenna, ja katso, Dagon makasi suullansa maassa Herran arkin edessä, mutta Dagonin pää ja molemmat hänen kätensä olivat poikki hakattuina kynnyksellä, ja muu ruumis vain oli jälellä.
5. Sentähden Dagonin papit ja kaikki jotka Dagonin huoneesen menevät, ei astu Dagonin kynnykselle Asdodissa tähän päivään asti.
6. Mutta Herran käsi oli raskas Asdodilaisten päällä ja hävitti heidät, ja löi Asdodin ja kaiken ympäristön ajoksilla.
7. Kuin Asdodin miehet näkivät niin olevan, sanoivat he: älkäämme antako Israelin Jumalan arkin olla meidän tykönämme; sillä hänen kätensä on juuri raskas meitä ja jumalaamme Dagonia vastaan.
8. Ja he lähettivät ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet tykönsä kokoon, ja sanoivat: mitä me teemme Israelin Jumalan arkille? He vastasivat: antakaat kantaa Israelin Jumalan arkki Gatin ympäri; ja he kantoivat Israelin Jumalan arkin ympäri.
9. Ja kuin he sen kantoivat, nousi suuri kapina kaupungissa Herran käden kautta, ja hän löi kaupungin miehet sekä pienet että suuret; ja he saivat salaiset kivut salaisiin paikkoihinsa.
10. Niin he lähettivät Jumalan arkin Ekroniin. Kuin Jumalan arkki tuli Ekroniin, huusivat Ekronilaiset ja sanoivat: he ovat vetäneet Israelin Jumalan arkin minun tyköni, surmataksensa minua ja minun kansaani.
11. Niin lähettivät he ja kutsuivat kaikki Philistealaisten päämiehet kokoon, ja sanoivat: lähettäkäät Israelin Jumalan arkki siallensa jälleen, ettei hän surmaisi minua ja minun kansaani; sillä kaikessa kaupungissa oli suuri kapina kuoleman tähden, ja Jumalan käsi oli siellä sangen raskas.
12. Ja ihmiset, jotka ei kuolleet, olivat lyödyt salaisissa paikoissansa, niin että huuto meni kaupungista ylös

taivaasen.

6 LUKU

1. Ja Herran arkki oli seitsemän kuukautta Philistealaisetn maalla.
2. Ja Philistealaiset kutsuivat pappinsa ja tietäjänsä kokoon ja sanoivat: mitä meidän pitää Herran arkille tekemän? Antakaat meidän tietää, millä meidän pitää lähettämän häntä siallensa.
3. He vastasivat: jos te lähetätte Israelin Jumalan arkin, niin älkäät häntä lähettäkö tyhjänä, vaan teidän pitää maksaman hänelle vikauhrin, niin te tulette terveeksi ja saatte tietää, minkätähden hänen kätensä ei teistä lakkaa.
4. Mutta he sanoivat: mikä on se vikauhri, jonka meidän hänelle antaman pitää? He vastasivat: viisi kultaista ajosta ja viisi kultaista hiirtä Philistealaisten päämiesten luvun jälkeen; että kaikilla teidän päämiehillänne ja teillä oli yksi vitsaus.
5. Tehkäät siis teidän ajostenne kuvat ja teidän hiirtenne kuvat, jotka teidän maanne hävittäneet ovat, kunnioittaaksenne Israelin Jumalaa: hänen kätensä tulee joskus huokiammaksi teille, teidän jumalillenne ja teidän maallenne.
6. Miksi te paadutatte sydämenne, niinkuin Egyptiläiset ja Pharao paaduttivat sydämensä? Eikö se niin ole: sittekuin hän heidät häpiään saatti, laskivat he heidän menemään, ja he menivät matkaansa.
7. Niin ottakaat ja tehkäät uudet vaunut, ja ottakaat kaksi nuorta imettävää lehmää, joiden päällä ei ole yhtään ijestä vielä ollut, ja pankaat lehmät vaunuin eteen ja salvatkaat heidän vasikkansa kotia heidän jälistänsä,
8. Ja ottakaat Herran arkki ja pankaat se vaunuin päälle, ja ne kultaiset kalut jotka te hänelle annoitte vikanne sovinnoksi, pankaat arkkuun hänen sivullensa, ja lähettäkäät häntä matkaan, ja antakaat hänen mennä;
9. Ja katsokaat, jos hän menee kohdastansa rajainsa kautta ylös BetSemekseen päin, niin hän on tehnyt meille kaiken tämän suuren pahan; mutta jos ei, niin me tiedämme, ettei hänen kätensä ole meitä liikuttanut, vaan se on meille muutoin tapaturmaisesti tapahtunut.
10. Miehet tekivät niin, ja ottivat kaksi nuorta imettävää lehmää ja panivat vaunuin eteen, ja salpasivat heidän vasikkansa kotia,
11. Ja panivat Herran arkin vaunuin päälle, niin myös arkun kultaisten hiirten ja ajosten kuvain kanssa.
12. Ja lehmät menivät kohdastansa tietä myöten BetSemekseen, ja kävivät aina yhtä tietä ja ammuivat, ja

ei poikenneet oikialle taikka vasemmalle puolelle; ja Philistealaisten päämiehet seurasivat heitä BetSemeksen maan ääriin.
13. Mutta BetSemiläiset leikkasivat nisueloansa laaksossa, ja nostivat silmänsä ja näkivät arkin, ja olivat iloiset, että saivat sen nähdä.
14. Mutta vaunut tulivat Josuan BetSemiläisen pellolle, ja seisoivat siinä alallansa, ja siellä oli suuri kivi; ja he halkasivat puita vaunuista, ja uhrasivat lehmät Herralle polttouhriksi.
15. Ja Leviläiset nostivat Herran arkin maahan ja arkun, joka sivussa oli, jossa ne kultaiset kalut olivat, ja panivat suuren kiven päälle. Ja BetSemiläiset uhrasivat sinä päivänä Herralle polttouhria ja muita uhreja.
16. Kuin ne viisi Philistealaisen päämiestä näkivät sen, palasivat he sinä päivänä Ekroniin.
17. Ja nämät ovat ne kultaiset ajosten kuvat, jotka Philistealaiset uhrasivat Herralle vikauhriksi: Asdod yhden, Gasa yhden, Asklon yhden, Gat yhden ja Ekron yhden.
18. Ja kultaiset hiiret kaikkein Philistealaisten kaupunkein luvun jälkeen, viiden päämiehen edestä, sekä vahvoista kaupungeista ja maakylistä, siihen suureen Abeliin asti, johonka he panivat Herran arkin; joka on tähän päivään asti Josuan BetSemiläisen pellolla.
19. Ja muutamat BetSemiläiset lyötiin, että he katsoivat Herran arkkiin, ja hän löi siitä kansasta viisikymmnetä tuhatta ja seitsemänkymmentä miestä; niin se kansa murehti, että Herra niin suurella vitsauksella löi kansaa.
20. Ja BetSemiläiset sanoivat: kuka on seisovainen Herran edessä, tainkaltaisen pyhän Jumalan? ja kenen tykö hän menee meidän tyköämme;
21. Ja lähettivät sanansaattajat KirjatJearimin asuvaisten tykö ja käskivät heille sanoa: Philistealaiset ovat tuoneet Herran arkin jälleen, tulkaat tänne alas ja viekäät häntä ylös teidän tykönne jälleen.

7 LUKU

1. Niin tulivat KirjatJearimin miehet, ja toivat sinne Herran arkin, ja veivät sen Amminadabin huoneesen Gibeaan, ja vihkivät hänen poikansa Eleatsarin ottamaan Herran arkista vaaria.
2. Ja siitä päivästä, jona arkki tuli KirjatJearimiin, kului paljon aikaa, kaksikymmentä ajastaikaa; ja koko Israelin huone itki Herran jälkeen.
3. Mutta Samuel puhui koko Israelin huoneelle, sanoen: jos te käännätte teitänne kaikesta sydämestänne Herran tykö, niin heittäkäät teiltänne vieraat jumalat ja Astharot pois, ja valmistakaat teidän sydämenne Herran tykö, ja palvelkaat häntä ainoaa, niin hän pelastaa teidät Philistealaisten käsistä.

4. Niin heittivät Israelin lapset heiltänsä Baalin ja Astharotin pois, ja palvelivat ainoaa Herraa.
5. Ja Samuel sanoi: kootkaat kaikki Israel Mitspaan: ja minä rukoilen teidän edestänne Herraa.
6. Ja he tulivat Mitspaan kokoon, ammunsivat vettä ja kaasivat Herran eteen, paastosivat sen päivän, ja sanoivat siinä paikassa: me olemme syntiä tehneet Herraa vastaan! Ja Samuel tuomitsi Israelin lapsia Mitspassa.
7. Kuin Philistealaiset kuulivat Israelin lapset kokoontuneeksi Mitspaan, menivät Philistealaisten päämiehet Israelia vastaan. Kuin Israelin lapset sen kuulivat, pelkäsivät he Philistealaisia.
8. Ja Israelin lapset sanoivat Samuelille: älä lakkaa huutamasta meidän edestämme Herran meidän Jumalamme tykö, että hän meidät pelastais Philistealaisten käsistä.
9. Niin Samuel otti yhden imevän karitsan ja uhrasi sen kokonansa Herralle polttouhriksi; ja Samuel huusi Herran tykö Israelin edestä, ja Herra kuuli hänen rukouksensa.
10. Ja kuin Samuel uhrasi polttouhrin, lähestyivät Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan; mutta Herra jylisti sinä päivänä suurella pauhinalla Philistealaisten ylitse ja peljätti heidät, niin että he lyötiin Israelin edessä.
11. Niin Israelin miehet menivät ulos Mitspasta, ja ajoivat Philistealaisia takaa, ja löivät heidät aina BetKarin alle.
12. Ja Samuel otti kiven ja pani Mitspan ja Senin välille, ja kutsui sen nimen EbenEtser, ja sanoi: tähän asti on Herra auttanut meitä.
13. Ja niin Philistealaiset poljettiin, eikä enää tulleet Israelin rajoille. Ja Herran käsi oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Samuel eli.
14. Niin Israelin lapset saivat ne kaupungit jälleen, jotka Philistealaiset heiltä olivat ottaneet pois, Ekronista Gatiin saakka, rajoinensa. Ne vapahti Israel Philistealaisten käsistä; sillä Israelilla oli rauha Amorilaisten kanssa.
15. Ja Samuel tuomitsi Israelia kaiken elinaikansa,
16. Ja vaelsi joka vuosi ympäri BetElin ja Gilgalin ja Mitspan. Ja kuin hän oli tuominnut Israelia kaikissa näissä paikoissa,
17. Tuli hän Ramaan jälleen; sillä siellä oli hänen huoneensa ja siellä hän tuomitsi Israelia, ja rakensi Herralle siellä alttarin.

8 LUKU

1. Ja tapahtui, kuin Samuel vanhentui, että hän pani poikansa Israelin tuomariksi.
2. Hänen esikoisensa nimi oli Joel ja toisen Abia, jotka tuomarit olivat BerSabassa.
3. Mutta hänen poikansa ei vaeltaneet hänen teissänsä, vaan poikkesivat ahneuden perään, ja ottivat lahjoja, ja käänsivät oikeuden.
4. Niin kaikki Israelin vanhimmat kokosivat itsensä ja tulivat Samuelin tykö Ramaan,
5. Ja sanoivat hänelle: katso, sinä olet vanhentunut, ja sinun poikas ei vaella sinun teissäs. Niin aseta nyt meille kuningas, joka meitä tuomitsis, niinkuin kaikilla pakanoillakin on.
6. Ja Samuel otti sen pahaksi, että he sanoivat: anna meille kuningas, joka meitä tuomitsis; ja Samuel rukoili Herraa.
7. Ja Herra sanoi Samuelille: kuule kansan ääntä kaikissa niissä, mitä he sinulle sanovat; sillä ei he ole sinua hyljänneet, vaan minun he ovat hyljänneet, etten minä heitä hallitsisi;
8. Niinkuin he aina tehneet ovat siitä päivästä kuin minä heidät vein Egyptistä tähän päivään asti, ja ovat minun hyljänneet ja palvelleet vieraita jumalia: niin tekevät he myös sinulle.
9. Kuule siis nyt heidän äänensä: kuitenkin ettäs ahkerasti todistat heitä vastaan ja ilmoitat heille kuninkaan oikeuden, joka heitä hallitseva on.
10. Ja Samuel sanoi kaikki Herran sanat kansalle, joka häneltä kuningasta anoi.
11. Ja sanoi: tämä pitää oleman kuninkaan oikeus, joka teitä vallitseva on: teidän poikanne ottaa hän ja panee vaunu- ja hevosmiehiksensä ja vaunuinsa edelläjuoksioiksi,
12. Ja panee päämiehiksi tuhannen ja viidenkymmenen päälle, ja kyntäjiksi, joiden hänen peltonsa kyntämän pitää, ja elonleikkaajiksi eloonsa, ja sotakaluinsa ja vaunukaluinsa tekiöiksi.
13. Ja teidän tyttärenne ottaa hän voidetten tekiöiksi, keittäjiksi ja leipojiksi.
14. Hän ottaa myös teidän parhaat peltonne, viinamäkenne ja öljypuunne, ja antaa ne palvelioillensa;
15. Ja ottaa teiltä kymmenykset teidän jyvistänne ja viinastanne, ja antaa huovillensa ja palvelioillensa.
16. Hän ottaa myös palvelianne ja piikanne, ja parhaat nuorukaisenne, ja aasinne, ja panee ne työhönsä.
17. Hän ottaa laumastanne kymmenykset: ja teidän pitää oleman hänen orjansa.
18. Niin te silloin huudatte kuninkaanne tähden, jonka te olette teillenne valinneet; vaan silloin ei Herra kuule teitä.
19. Ja ei kansa totellut Samuelin ääntä, vaan sanoi: ei millään muotoa, vaan kuningas pitää meillä oleman,
20. Että me myös olisimme niinkuin kaikki muut pakanat, ja että meidän kuninkaamme tuomitsis meitä ja menis edellämme, kuin meidän pitää sotiman.
21. Ja niin Samuel kuuli kaikkia niitä mitä kansa sanoi, ja puhui ne Herran korvain edessä.

22. Niin sanoi Herra Samuelille: kuule heidän äänensä ja aseta heille kuningas. Ja Samuel sanoi Israelin miehille: menkäät matkaanne kukin kaupunkiinsa.

9 LUKU

1. Niin oli yksi mies BenJaminista, nimeltä Kis, Abielin poika, Serorin pojan, Bekoratin pojan, Aphiaan pojan, Isjeminin pojan; voimallinen mies.
2. Hänellä oli poika nimeltä Saul, hän oli kaunis nuori mies, ja ei ollut yksikään häntä kauniimpi Israelin lasten seassa, päätä pitempi kaikkea muuta kansaa.
3. Ja Kis Saulin isä oli kadottanut aasintammansa, ja Kis sanoi pojallensa Saulille: ota palvelioista kanssas ja nouse; mene matkaas ja etsi aasintammat.
4. Ja hän kävi Ephraimin vuoren yli ja Salisan maan lävitse, ja ei he löytäneet; niin he kävivät Salimin maan lävitse, ja ei ne olleet siellä, ja he kävivät Jeminin maan lävitse, ja ei löytäneet.
5. Kuin he tulivat Zuphin maalle, sanoi Saul palveliallensa, joka hänen kanssansa oli: tule, käykäämme kotia jällensä, ettei minun isäni unhottaisi aasintammoja ja murehtisi meitä.
6. Mutta se sanoi hänelle: katso, tässä kaupungissa on kuuluisa Jumalan mies: kaikki mitä hän sanoo, se kaiketi tapahtuu. Käykäämme nyt sinne: kuka tietää, hän sanoo meille meidän retkemme, jota vaellamme.
7. Saul sanoi palveliallensa: katso, siis me menemme sinne; mutta mitä me viemme miehelle? sillä leipä on kaikki loppunut säkistämme: ei ole meillä yhtään lahjaa vietävää sille Jumalan miehelle: mitä meillä on myötämme?
8. Palvelia vastasi edespäin Saulille ja sanoi: katso, minulla on neljäs osa hopiasikliä tykönäni; antakaamme se sille Jumalan miehelle, että hän sanois meille meidän retkemme.
9. Muinaiseen aikaan Israelissa, kuin käytiin Jumalaa etsimään, sanottiin: tulkaat, käykäämme näkiän tykö; sillä se joka nyt on propheta, kutsuttiin muinen näkiäksi.
10. Saul sanoi palveliallensa: puhees on hyvä: tule, käykäämme. Ja he menivät kaupunkiin, jossa Jumalan mies oli.
11. Ja tultuansa kaupungin paltalle, löysivät he piikoja, jotka läksivät vettä ammuntamaan; niille he sanoivat: onko näkiä täällä?
12. He vastasivat heitä ja sanoivat: on, katso, siellä sinun edessäs: riennä nyt, sillä tänäpänä hän on tullut kaupunkiin, että tänäpänä on kansalla uhri korkeudella.
13. Kuin tulette kaupunkiin, niin te löydätte hänen, ennenkuin hän menee korkeudelle atrioitsemaan; sillä ei

kansa ennen syö, kuin hän siunaa uhrin, sitte ne syövät jotka kutsutut ovat: menkäät siis sinne, sillä juuri nyt te hänen löydätte.
14. Ja he menivät ylös kaupunkiin, ja kuin he tulivat keskelle kaupunkia, katso, Samuel kohtasi heidät mennessänsä korkeudelle.
15. Mutta Herra oli ilmoittanut Samuelille päivää ennen kuin Saul tuli, sanoen:
16. Huomenna tällä ajalla lähetän minä sinun tykös miehen BenJaminin maasta, voitele se minun kansani Israelin päämieheksi: ja hän on vapahtava heitä Philistealaisten käsistä, sillä minä olen katsonut minun kansani puoleen, ja heidän huutonsa on tullut minun tyköni.
17. Kuin Samuel näki Saulin, vastasi Herra ja sanoi: katso, tämä on se mies, josta minä sinulle sanonut olen: tämä on hallitseva minun kansaani.
18. Saul meni Samuelin tykö porttiin ja sanoi: ilmoita minulle, kussa täällä on näkiän huone.
19. Samuel vastasi Saulille ja sanoi: minä olen näkiä, mene minun edelläni ylös korkeudelle: ja te syötte tänäpänä minun kanssani, ja huomenna päästän minä sinun: ja kaikki mitä sydämessäs on, ilmoitan minä sinulle.
20. Ja aasintammoja, jotka ovat olleet sinulta kolme päivää poissa, älä silleen murehdi, sillä ne ovat löydetyt: ja kenen kaikki himoittava Israelissa pitää oleman? Eikö ne sinulle tule ja kaikelle isäs huoneelle?
21. Saul vastasi ja sanoi: enkö minä ole Jeminin poika, kaikkein vähimmästä Israelin suvusta, ja minun sukuni on vähin kaikkein sukukuntain seassa BenJaminista? Miksis senkaltaista minulle puhut?
22. Mutta Samuel otti Saulin palvelioinensa ja vei heidät saliin, ja istutti heidät ylimmäiseksi kaikista niistä, jotka kutsutut olivat, joita oli liki kolmekymmentä miestä.
23. Ja Samuel sanoi keittäjälle: tuo tänne se kappale, jonka minä sinulle annoin ja käskin tykönäs pitää.
24. Niin keittäjä kantoi lavan ja sen mikä siinä riippui kiinni, ja hän pani sen Saulin eteen. Ja Samuel sanoi: katso, tämä jäi, laske etees ja syö; sillä se on tähän hetkeen asti sinulle tallella pidetty, silloin kuin minä kutsuin kansan. Niin Saul söi Samuelin kanssa sinä päivänä.
25. Ja kuin he menivät korkeudelta alas kaupunkiin, puhui hän Saulin kanssa katon päällä.
26. Ja he nousivat varhain aamulla. Niin Samuel kutsui Saulin aamuruskon noustessa katon päälle ja sanoi: nouse, ja minä päästän sinun; ja Saul nousi, ja he molemmat menivät ulos, hän ja Samuel.
27. Ja kuin he tulivat kaupungin ääreen, sanoi Samuel Saulille: sano palvelialle, että hän menis meidän edellämme (ja hän meni edellä); mutta seiso sinä nyt tässä, ja minä ilmoitan sinulle, mitä Jumala sanonut on.

10 LUKU

1. Niin otti Samuel öljyastian ja kaasi hänen päänsä päälle, ja antoi suuta hänen ja sanoi: näetkös, että Herra on sinun voidellut päämieheksi perimisensä päälle?
2. Kuin sinä menet minun tyköäni tänäpänä pois, niin sinä löydät kaksi miestä Rakelin haudan tykönä Zelsassa, BenJaminin rajassa: ne sanovat sinulle: aasintammat, joitas olet lähtenyt etsimään, ovat löydetyt: ja katso, ei isäs pidä silleen lukua aaseista, vaan murehtii teitä ja sanoo: mitä minun pitää tekemän pojalleni?
3. Ja kuin edemmäksi siitä menet, niin sinä tulet Taborin lakeudelle, siinä kohtaavat sinua kolme miestä, jotka Jumalan tykö ylös BetEliin menevät: ensimäinen kantaa kolme vohlaa, ja toinen kantaa kolme kappaletta leipää, ja kolmas kantaa viinaleiliä.
4. Ja ne tervehtivät sinua ystävällisesti, antavat sinulle kaksi leipää: ota ne heidän kädestänsä.
5. Sitte tulet sinä Jumalan korkeudelle, kussa Philistealaisten leirit ovat. Ja pitää tapahtuman, että tultuas kaupunkiin, kohtaat prophetain joukon, jotka ovat tulleet korkeudelta, ja heidän edellänsä kantele ja trumpu, huilut ja harput, ja he propheteeraavat.
6. Ja Herran henki tulee sinussa voimalliseksi, ettäs propheteeraat heidän kanssansa ja tulet toiseksi mieheksi.
7. Ja kuin nämät merkit tapahtuvat sinulle, niin tee kaikki, mitä etees tulee; sillä Jumala on sinun kanssas.
8. Mutta sinun pitää menemän minun edelläni alas Gilgaliin, ja katso, minä tulen sinne sinun tykös uhraamaan polttouhria ja kiitosuhria: seitsemän päivää pitää sinun odottaman, siihenasti kuin minä tulen sinun tykös ja ilmoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän.
9. Ja tapahtui, että kuin hän oli kääntänyt selkänsä Samuelin puoleen ja meni hänen tyköänsä pois, antoi Jumala hänelle toisen sydämen; ja kaikki nämät merkit tapahtuivat sinä päivänä.
10. Ja kuin he tulivat sinne korkeudelle, katso, prophetain joukko kohtasi häntä, ja Jumalan henki tuli voimalliseksi hänessä, että hän propheteerasi heidän keskellänsä.
11. Kuin hänen kaikki näkivät jotka ennen hänen tunteneet olivat, ja katso, hän propheteerasi prophetain kanssa, sanoivat he toinen toisellensa: mitä Kisin pojalle tapahtunut on? onko Saul myös prophetain seassa?
12. Ja yksi vastasi siellä ja sanoi: kuka on heidän isänsä? Siitä on sananlasku tullut onko Saul myös prophetain seassa?
13. Ja kuin hän lakkasi propheteeraamasta, tuli hän korkeudelle.
14. Mutta Saulin setä sanoi hänelle ja hänen palveliallensa: kussa te kävitte? Ja hän sanoi: me etsimme

aasintammoja, ja kuin me näimme, ettemme löytäneet, tulimme me Samuelin tykö.
15. Niin sanoi Saulin setä: sano siis minulle, mitä Samuel sanoi teille?
16. Saul vastasi sedällensä: hän sanoi yksivakaisesti aasintammat jo löydetyksi; mutta kuninkaan valtakunnasta ei hän mitään hänelle puhunut, mitä Samuel hänelle sanonut oli.
17. Mutta Samuel antoi kutsua kansan kokoon Herran tykö Mitspaan.
18. Ja sanoi Israelin lapsille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä johdatin Israelin Egyptistä, ja vapahdin teidät Egyptiläisten käsistä ja kaikkein valtakuntain käsistä, jotka teitä vaivasivat.
19. Ja te hylkäsitte tänäpänä teidän Jumalanne, joka teidät kaikesta vastoinkäymisestänne ja murheestanne auttanut on, ja sanoitte: pane meille kuningas. Nyt siis käykäät Herran eteen sukuinne ja päämiestenne jälkeen.
20. Kuin Samuel oli koonnut kaikki Israelin sukukunnat, lankesi arpa BenJaminin sukuun.
21. Mutta kuin hän BenJaminin suvun kutsui lankoinensa edes, lankesi arpa Matrin suvun päälle, ja lankesi Kisin pojan Saulin päälle. Ja he etsivät häntä, mutta ei häntä löydetty.
22. Ja he kysyivät Herralta, oliko hän vielä sinne tuleva. Herra vastasi: katso, hän on lymyttänyt itsensä astiain alle.
23. Niin he juoksivat ja toivat hänen sieltä. Ja hän seisoi kansan keskellä, ja hän oli päätänsä pitempi kaikkea kansaa.
24. Ja Samuel sanoi kaikelle kansalle: näettekö, kenenkä Herra on valinnut? sillä ei hänen vertaistansa ole yhtään kaikessa kansassa. Niin huusi kaikki kansa ja sanoi: olkoon kuninkaalle onneksi!
25. Ja Samuel sanoi kansalle kaikki valtakunnan oikeuden, ja kirjoitti kirjaan, ja pani sen Herran eteen. Ja Samuel päästi kaiken kansan, itsekunkin kotiansa.
26. Ja Saul meni myös kotia Gibeaan, ja yksi osa sotaväestä meni hänen kanssansa, joiden sydämen Jumala käänsi.
27. Mutta monikahdat Belialin lapset sanoivat: mitä tämä auttaa meitä? ja katsoivat hänen ylön ja ei tuoneet hänelle mitään lahjaa. Mutta hän teeskenteli, niinkuin ei hän sitä kuullutkaan olisi.

11 LUKU

1. Niin Nahas Ammonilainen meni ja piiritti Jabesta Gileadissa; niin kaikki Jabeksen miehet sanoivat Nahakselle: tee liitto meidän kanssamme, niin me palvelemme sinua.
2. Mutta Nahas Ammonilainen vastasi heitä: tällä tavalla teen minä liiton teidän kanssanne, että minä

jokaisen teidän oikian silmänne puhkaisen, ja teen teidät häväistykseksi kaikessa Israelissa.
3. Niin sanoivat hänelle Jabeksen vanhimmat: anna meille seitsemän päivää aikaa, että me lähettäisimme sanoman kaikille Israelin maan rajoille: ja jollei yhtäkään ole, joka meidät vapahtaa, niin me tulemme sinun tykös ulos.
4. Niin tulivat sanansaattajat Saulin tykö Gibeaan ja puhuivat nämät kansan korvain kuullen; niin kaikki kansa korotti äänensä ja itki.
5. Ja katso, Saul tuli kedolta käyden härkäinsä jälessä ja sanoi: mikä kansan on, että he itkevät? Niin he juttelivat hänelle Jabeksen miesten asian.
6. Ja Jumalan henki tuli Saulissa voimalliseksi, kuin hän oli kuullut nämät sanat, ja hänen vihansa sangen suuresti julmistui.
7. Niin otti hän parin härkiä ja leikkasi ne kappaleiksi, ja lähetti kaikkiin Israelin rajoihin sanansaattajain kautta ja käski sanoa: joka ei lähde Saulin ja Samuelin jälkeen, hänen härjillensä pitää näin tehtämän. Niin Herran pelko lankesi kansan päälle, että he läksivät ulos niinkuin yksi mies.
8. Ja hän luki heitä Besekissä. Ja Israelin lapsia oli kolmesataa tuhatta miestä, mutta Juudan lapsia kolmekymmentä tuhatta.
9. Ja he sanoivat sanansaattajille, jotka tulleet olivat: sanokaat näin Jabeksen miehille Gileadissa: huomenna te saatte avun, kuin päivä on palavimmillansa. Niin sanansaattajat tulivat ja ilmoittivat sen Jabeksen miehille; ja he ihastuivat.
10. Ja Jabeksen miehet sanoivat: huomenna me käymme teidän tykönne ulos, tehdäksenne meidän kanssamme, niinkuin teille kelpaa.
11. Niin Saul jakoi toisena päivänä huomeneltain kansan kolmeen joukkoon, ja he tulivat huomenvartiossa sisälle keskelle leiriä ja löivät Ammonilaisia siihenasti kuin päivä tuli palavimmaksi; ja ne jotka jäivät, hajoitettiin, niin ettei kahta heistä yhteen jäänyt.
12. Niin kansa sanoi Samuelille: kutka ne ovat jotka sanoivat: pitääkö Saul meitä hallitseman? Antakaat niiden tulla edes tappaaksemme.
13. Niin sanoi Saul: ei tänäpänä pidä yhdenkään kuoleman, sillä tänäpänä on Herra tehnyt autuuden Israelissa.
14. Niin sanoi Samuel kansalle: tulkaat, käykäämme Gilgaliin ja uudistakaamme siellä kuninkaan valtakunta.
15. Niin kaikki kansa meni Gilgaliin, ja Saul tehtiin siellä kuninkaaksi Herran edessä Gilgalissa; ja he uhrasivat siellä kiitosuhria Herran edessä. Niin Saul ja kaikki Israelin miehet iloitsivat sangen suuresti.

12 LUKU

1. Ja Samuel sanoi kaikelle Israelille: katsos, minä olen kuullut teidän äänenne kaikissa mitä te minulle puhuneet olette, ja olen asettanut teille kuninkaan.
2. Ja katso, nyt kuningas käy teidän edellänne, ja minä olen vanhaksi ja harmaaksi tullut, ja minun poikani ovat teidän tykönänne; ja minä olen käynyt teidän edellänne minun nuoruudestani tähän päivään asti.
3. Katso, tässä minä olen; vastatkaat minua Herran ja hänen voideltunsa edessä: jos olen kenenkään härjän eli aasin ottanut, ja jos olen jollekulle ylöllistä tehnyt eli jotakuta sortanut, jos jonkun kädestä olen lahjoja ottanut ja antanut soaista silmäni: niin minä ne teille annan jälleen.
4. He vastasivat: et sinä mitään ylöllistä etkä vääryyttä ole meille tehnyt, etkä myös kenenkään kädestä ole mitään ottanut.
5. Hän sanoi heille: Herra on todistaja teitä vastaan, ja hänen voideltunsa on todistaja tänäpänä, ettette ole mitään minun kädestäni löytäneet. He sanoivat: olkoon todistaja.
6. Ja Samuel sanoi kansalle: Herra joka Moseksen ja Aaronin teki, ja johdatti teidän isänne Egyptin maalta,
7. Niin astukaat nyt edes, oikeudelle käydäkseni teidän kanssanne Herran edessä kaikista Herran hyvistä töistä, jotka hän teille ja teidän isillenne tehnyt on.
8. Kuin Jakob oli tullut Egyptiin, huusivat teidän isänne Herran tykö, ja Herra lähetti Moseksen ja Aaronin, ja he johdattivat teidän isänne ulos Egyptistä ja asettivat heidän tähän paikkaan asumaan,
9. Mutta kuin he unohtivat Herran Jumalansa, myi hän heidät Siseran, Hasorin sodanpäämiehen vallan alle, ja Philistealaisten vallan alle ja Moabin kuninkaan vallan alle, ja he sotivat heitä vastaan.
10. Ja he huusivat Herran tykö ja sanoivat: me olemme syntiä tehneet, että me hylkäsimme Herran ja palvelimme Baalia ja Astharotia; mutta vapahda nyt meitä meidän vihollistemme kädestä, niin me sinua palvelemme.
11. Ja Herra lähetti Jerubbaalin, Bedanin, Jephtan ja Samuelin, ja pelasti teitä teidän vihamiestenne käsistä ympäriltänne, ja antoi teidän asua rauhallisesti.
12. Kuin te näitte Nahaksen Ammonin lasten kuninkaan tulevan teitä vastaan, sanoitte te minulle: ei millään muotoa, vaan kuningas meitä vallitkoon; vaikka Herra teidän Jumalanne oli teidän kuninkaanne.
13. Ja nyt katso, siinä on kuningas, jonka te olette valinneet ja anoneet; sillä katso, Herra on asettanut teille kuninkaan.
14. Jos te pelkäätte Herraa ja palvelette häntä, kuulette hänen äänensä ja ette ole Herran suulle tottelemattomat, niin sekä te että teidän kuninkaanne, joka teitä hallitsee, seuraa Herraa teidän

Jumalaanne.
15. Mutta jollette Herran ääntä kuule, vaan olette hänen suullensa tottelemattomat, niin Herran käsi on sekä teitä että teidän isiänne vastaan.
16. Niin käykäät siis tästä edes ja katsokaat tätä suurta asiaa, jota Herra on tekevä teidän silmäinne edessä.
17. Eikö nyt ole nisun elonaika? Vaan minä huudan Herran tykö, että hän antaisi jylistä ja sataa, ymmärtääksenne ja nähdäksenne sen suuren pahuuden, jonka te olette tehneet Herran edessä, anoissanne teillenne kuningasta.
18. Ja kuin Samuel huusi Herran tykö, antoi Herra sinä päivänä jylistä ja sataa. Niin kaikki kansa suuresti pelkäsi Herraa ja Samuelia.
19. Ja sanoivat kaikki Samuelille: rukoile sinun palveliais edestä Herraa sinun Jumalaas, ettemme kuolisi; sillä me olemme lisänneet kaikkein meidän synteimme tykö sen pahuuden, että me anoimme meillemme kuningasta.
20. Ja Samuel sanoi kansalle: älkäät peljätkö: te tosin olette tehneet kaiken tämän pahuuden, mutta älkäät kuitenkaan luopuko Herrasta, vaan palvelkaat Herraa kaikesta teidän sydämestänne.
21. Ja älkäät itsiänne kääntäkö turhan menon perään, ei se mitään teitä hyödytä eikä auta, sillä se on turhuus.
22. Mutta Herra ei hylkää kansaansa suuren nimensä tähden; sillä Herra on tahtonut teitä tehdä itsellensä kansaksi.
23. Olkoon myös kaukana minusta, että minä syntiä tekisin Herraa vastaan, lakaten rukoilemasta Herraa teidän edestänne, ja opettamasta teille hyvää ja oikiaa tietä.
24. Ainoastansa peljätkäät Herraa ja palvelkaat häntä uskollisesti kaikesta sydämestänne; sillä katsokaat, kuinka suuria tekoja hän tekee teidän kanssanne.
25. Mutta jos te teette pahaa, niin sekä te että teidän kuninkaanne hukkuu.

13 LUKU

1. Kuin Saul oli vuoden ollut kuninkaana, ja hallinnut Israelia kaksi ajastaikaa,
2. Valitsi hän itsellensä kolmetuhatta miestä Israelista: kaksituhatta olivat Saulin kanssa Mikmassa ja BetElin vuorella, mutta tuhannen Jonatanin kanssa BenJaminin Gibeassa, mutta muun joukon päästi hän menemään itsekunkin majoillensa.
3. Ja Jonatan löi Philistealaisia heidän leirissänsä, joka oli Gibeassa; ja Philistealaiset saivat sen tietää. Ja

Saul antoi soittaa basunalla kaikessa maakunnassa ja sanoa: antakaat Hebrealaisten sen kuulla.
4. Ja kaikki Israel kuuli sanottavan: Saul on lyönyt Philistealaisten leirin; ja Israel myös haisi Philistealaisten edessä, ja kansa kutsuttiin Saulin tykö kokoon Gilgaliin.
5. Niin kokoontuivat Philistealaiset sotimaan Israelia vastaan, kolmekymmentä tuhatta vaunua, kuusituhatta ratsasmiestä ja paljo muuta kansaa, niinkuin santaa meren rannalla; ja he matkustivat ylöspäin ja asettivat leirinsä Mikmaan, itään päin BetAvenista.
6. Kuin Israelin miehet näkivät heitänsä ahdistetuksi, sillä kansa oli sangen hämmästyksissä, lymyttivät he heitänsä luoliin, maan kuoppiin, mäen rotkoihin, linnoihin ja kaivoihin;
7. Ja Hebrealaiset vaelsivat Jordanin ylitse Gadin ja Gileadin maakuntaan; vaan Saul oli vielä Gilgalissa, ja kaikki kansa, jotka olivat hänen perässänsä, pelkäsivät.
8. Niin odotti hän seitsemän päivää, siihen aikaan asti, kun Samuel määrännyt oli. Vaan koska ei Samuel tullutkaan Gilgaliin, rupesi kansa hajoomaan häneltä.
9. Silloin sanoi Saul: tuokaat minulle polttouhria ja kiitosuhria; ja uhrasi polttouhria.
10. Kuin hän oli päättänyt polttouhrin, katso, Samuel tuli; niin Saul meni häntä vastaan siunaamaan häntä.
11. Niin sanoi Samuel: mitäs olet tehnyt? Saul vastasi: minä näin kansan minultani hajoovan, et myös sinä tullut määrättyyn aikaan, ja Philistealaiset olivat Mikmassa koossa,
12. Niin minä sanoin: nyt tulevat Philistealaiset tänne minun tyköni Gilgaliin, ja en minä rukoillut Herran kasvoin edessä; niin minä rohkaisin itseni ja uhrasin polttouhrin.
13. Samuel sanoi Saulille: sinä olet tyhmästi tehnyt, ja et pitänyt Herran sinun Jumalas käskyä, jonka hän käski sinulle; sillä hän oli vahvistanut sinun valtakuntas Israeliin ijankaikkisesti.
14. Vaan sinun valtakuntas ei pidä enää oleman seisovainen: Herra on yhden miehen oman sydämensä jälkeen etsinyt, sen on Herra käskenyt olla kansansa päämiehen; sillä et sinä pitänyt sitä, mitä Herra sinulle käski.
15. Niin Samuel nousi ja meni Gilgalista pois BenJaminin Gibeaan; niin Saul luki väen, joka hänen tykönänsä oli, liki kuusisataa miestä.
16. Ja Saul ja Jonatan hänen poikansa, ja se väki joka heidän tykönänsä oli, jäivät BenJaminin kukkulalle; vaan Philistealaiset asettivat leirinsä Mikmaan.
17. Philistealaisten leiristä läksi kolme joukkoa maata hävittämään: yksi käänsi itsensä Ophran tielle Sualin maalle,
18. Toinen käänsi itsensä BetHoronin tielle ja kolmas käänsi itsensä sille rajatielle, joka menee Seboimin laakson korpeen.

19. Niin ei löydetty yhtään seppää kaikesta Israelin maakunnasta; sillä Philistealaiset ajattelivat, ettei Hebrealaiset tekisi miekkoja ja keihäitä.
20. Ja kaiken Israelin täytyi mennä Philistealaisten tykö teroittamaan vannastansa, rautalapioitansa, kirvestänsä ja vikahdintansa.
21. Mutta heillä oli teroitusrauta vikahtimille, lapioille, hangoille ja kirveille, niin myös ojettaa pistintä.
22. Kuin tappelupäivä joutui, niin ei löytynyt miekkaa eikä keihästä kaiken kansan kädessä, jotka Saulin ja Jonatanin kanssa olivat, vaan Saulilla ja hänen pojallansa oli.
23. Ja Philistealaisten leiri läksi Mikman taipaleelle.

14 LUKU

1. Se tapahtui yhtenä päivänä, että Jonatan Saulin poika sanoi palveliallensa, joka kantoi hänen asettansa: tule, käykäämme Philistealaisten leiriin, jotka toisella puolella ovat; ja ei hän sitä sanonut isällensä.
2. Vaan Saul viipyi Gibean ääressä granatin puun alla, joka oli esikaupungissa, ja se kansa, joka hänen tykönänsä oli, oli liki kuusisataa miestä.
3. Ja Ahia Ahitobin poika, Ikabodin veljen, Pinehaan pojan, Elin pojan, oli Herran pappi Silossa, kantain päällisvaatetta; mutta kansa ei tietänyt Jonatanin menneeksi pois.
4. Ja tiellä, kussa Jonatan pyysi ylitse mennä Philistealaisten leiriin, oli kaksi jyrkkää kalliota, yksi tällä puolella ja toinen toisella puolella: yksi kutsuttiin Botsets, toinen Sene.
5. Yksi oli Mikmaan päin pohjasta ja toinen etelästä Gabaan päin.
6. Ja Jonatan sanoi palvelialle, joka oli hänen aseensa kantaja: tule, käykäämme näiden ympärileikkaamattomain leiriin: taitaa tapahtua, Herra on jotakin toimittava meidän kauttamme, sillä ei ole Herralle työläs auttaa monen kautta elikkä harvain.
7. Niin hänen aseensa kantaja vastasi häntä: tee kaikki, mitä sinun sydämessäs on: mene matkaan, katso, minä olen sinun kanssas, niinkuin sinun sydämes tahtoo.
8. Jonatan sanoi: katso, me menemme niiden miesten tykö ja ilmoitamme itsemme heille.
9. Jos he näin meille sanovat: seisokaat alallanne siihen asti että me tulemme teidän tykönne, niin seisokaamme siassamme ja älkäämme menkö heidän tykönsä.
10. Vaan jos he näin sanovat: tulkaat tänne meidän tykömme, niin astukaamme heidän tykönsä; sillä Herra on antanut heidät meidän käsiimme: se olkoon meille merkiksi.
11. Kuin Philistealaisten leiri näki heidät molemmat, sanoivat Philistealaiset: katso, Hebrealaiset ovat

lähteneet luolistansa, joihin he heitänsä lymyttäneet olivat.
12. Ja miehet leiristä vastasivat Jonatania ja hänen aseensa kantajaa ja sanoivat: tulkaat tänne ylös meidän tykömme, me kyllä opetamme teitä. Niin sanoi Jonatan aseensa kantajalle: astu ylös minun jälkeeni, Herra on antanut heidät Israelin käsiin.
13. Ja Jonatan kiipesi käsillänsä ja jaloillansa ylöspäin ja hänen aseensa kantaja hänen jälissänsä; ja he lankesivat maahan Jonatanin eteen ja hänen aseensa kantajan, joka löi heitä kuoliaaksi hänen jäljissänsä;
14. Että ensimäinen tappelus oli, jona Jonatan ja hänen aseensa kantaja löi liki kaksikymmentä miestä, liki puolella vakomitalla peltoa, kuin juhtapari kyntäis.
15. Ja pelko tuli leiriin, kedolle ja koko kansan sekaan leirissä, ja hävittäjät myös peljätettiin, että maa vapisi siitä; sillä se hämmästys oli Jumalalta.
16. Ja Saulin vartiat BenJaminin Gibeassa saivat nähdä kansan joukot hajoovan ja pakenevan, ja toinen toistansa sysivän,
17. Niin sanoi Saul kansalle, joka hänen kanssansa oli: lukekaat nyt ja katsokaat, kuka meistä on mennyt pois; ja kuin he lukivat, katso, niin ei ollut Jonatan ja hänen aseensa kantaja siellä.
18. Ja Saul sanoi Ahialle: tuo tänne Jumalan arkki; (sillä Jumalan arkki oli siihen aikaan Israelin lasten tykönä.)
19. Ja kuin Saul vielä puhui papin kanssa, eneni kapina ja juoksu Philistealaisten leirissä. Ja Saul sanoi papille: ota kätes pois.
20. Ja Saul kokoontui ja kaikki kansa joka hänen kanssansa oli, ja tulivat sotaan. Ja katso, silloin kävi itsekunkin miekka lähimmäistänsä vastaan, ja oli sangen suuri kapina.
21. Ja ne Hebrealaiset, jotka ennen olivat olleet Philistealaisten tykönä ja olivat käyneet heidän kanssansa leirin ympäri, antoivat heitänsä Israelin sekaan, jotka olivat Saulin ja Jonatanin kanssa.
22. Ja kaikki Israelin miehet, jotka heitänsä kätkeneet olivat Ephraimin vuorelle, kuin he kuulivat Philistealaisten paenneen, ajoivat he myös heitä takaa sodassa.
23. Ja niin Herra autti silloin Israelia; ja sota seisoi BetAveniin asti.
24. Ja kuin Israelin miehet olivat väsyneet sinä päivänä, vannotti Saul kaiken kansan, ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka syö jotakin ehtooseen asti, että minä kostaisin vihollisilleni. Ja koko kansa ei syönyt mitäkään.
25. Ja kaikki kansa tuli metsään, ja siellä oli hunajaa kedolla.
26. Kuin kansa tuli metsään, katso, silloin vuosi siellä hunajaa, mutta ei yksikään ottanut sitä kädellänsä suuhunsa; sillä kansa pelkäsi valaa.

27. Mutta Jonatan ei kuullut isänsä vannottaneeksi kansaa, hän ojensi sauvansa joka hänen kädessänsä oli, ja satutti pään hunajaläjään, ja pisti kätensä suuhunsa, niin hänen silmänsä valpauntuivat.
28. Silloin vastasi yksi kansasta ja sanoi: isäs vannotti kovasti kansaa, ja sanoi: kirottu olkoon jokainen, joka jotakin syö tänäpänä. Ja kansa oli väsyksissä.
29. Ja Jonatan sanoi: minun isäni on turmellut maan: katsos, kuinka minun silmäni valpauntuivat, että minä tästä jotakin maistoin.
30. Jos kansa tänäpänä olis syönyt vihollistensa saalista, kuin he löytäneet ovat, niin olis tappelus ollut suurempi Philistealaisia vastaan.
31. Ja he löivät sinä päivänä Philistealaisia Mikmasta Ajaloniin asti; ja kansa väsyi sangen kovin.
32. Ja kansa jakoi saaliin, ja ottivat lampaita, ja karjaa, ja vasikoita, ja teurastivat maan päällä, ja söivät ne verinensä.
33. Niin Saulille ilmoitettiin sanoen: katso, kansa on syntiä tehnyt Herraa vastaan ja syönyt verinensä. Hän sanoi: te olette pahasti tehneet: vierittäkäät nyt minulle tänne suuri kivi.
34. Ja Saul sanoi: menkäät ulos kansan sekaan ja sanokaat heille: tuokaan itsekukin härkänsä ja lampaansa minun tyköni ja teurastakaan tässä, että te söisitte ja ette syntiä tekisi Herraa vastaan veren syömisellä; niin kaikki kansa toivat kukin härkänsä kädessänsä yöllä ja teurastivat ne siellä.
35. Ja Saul rakensi Herralle alttarin: se on ensimäinen alttari, jonka hän rakensi Herralle.
36. Ja Saul sanoi: käykäämme alas Philistealaisten jälkeen yöllä ja ryöstäkäämme heitä, siihenasti kuin päivä valkenee, ettemme yhtäkään heistä jättäisi. He vastasivat: tee kaikki mitä sinulle kelpaa. Ja pappi sanoi: käykäämme tänne Jumalan tykö.
37. Ja Saul kysyi Jumalalta ja sanoi: astunko minä Philistealaisten perään alas, ja annatkos heitä Israelin käsiin? Mutta ei hän häntä silloin vastannut.
38. Niin sanoi Saul: tulkaan väki tänne joka kulmalta, tiedustelkaat ja katselkaat, kenessä tänäpänä synti lienee.
39. Sillä, niin totta kuin Herra Israelin auttaja elää, vaikka se olis minun pojassani Jonatanissa, niin hänen pitää totisesti kuoleman. Ja ei yksikään vastannut häntä kaikesta kansasta.
40. Ja hän sanoi koko Israelille: olkaat te sillä puolelle, minä ja Jonatan minun poikani olemme tällä puolella. Kansa sanoi Saulille: tee kuin sinulle kelpaa.
41. Ja Saul sanoi Herralle Israelin Jumalalle: tee oikeus; niin se osasi Jonatanin ja Saulin, ja kansa meni vapaana ulos.
42. Saul sanoi: heittäkäät minusta ja minun pojastani Jonatanista; niin se lankesi Jonataniin.

43. Ja Saul sanoi Jonatanille: ilmoita minulle, mitäs olet tehnyt? Jonatan ilmoitti hänelle ja sanoi: tosin minä maistoin vähän hunajaa sauvani nenällä joka minun kädessäni oli, ja katso minun pitää sentähden kuoleman?
44. Ja Saul sanoi: Jumala tehköön minulle niin ja niin! Jonatan, sinun pitää totisesti kuoleman!
45. Vaan kansa sanoi Saulille: pitääkö Jonatanin kuoleman, joka tämän suuren autuuden teki Israelissa? Pois se: niin totta kuin Herra elää, ei hiuskarvakaan pidä hänen päästänsä putooman: sillä Jumala on sen tehnyt tänäpänä hänen kauttansa. Ja näin kansa vapahti Jonatanin kuolemasta.
46. Niin Saul meni Philistealaisten tyköä pois; ja Philistealaiset menivät sioillensa.
47. Mutta kuin Saul oli saanut Israelin valtakunnan, soti hän joka taholta kaikkia vihollisiansa vastaan, Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zoban kuninkaita ja Philistealaisia vastaan; ja kuhunka hän ikänä hänensä käänsi, siellä hän rankaisi.
48. Ja hän teki urhoollisia töitä ja löi Amalekilaiset ja vapahti Israelin niiden käsistä, jotka häntä raatelivat.
49. Ja Saulilla oli poikia: Jonatan, Isvi, Malkisua, ja hänen kahden tyttärensä nimet, esikoisen nimi Merab ja nuoremman nimi Mikal,
50. Ja Saulin emännän nimi oli Ahinoam, Ahimatsin tytär, ja hänen sotajoukkonsa päämiehen nimi Abner, Nerin poika, Saulin sedän;
51. Ja Kis Saulin isä, ja Ner Abnerin isä, oli Abielin poika.
52. Ja suuri sota oli Philistealaisia vastaan niinkauvan kuin Saul eli. Ja kussa ikinä Saul näki jalon ja väkevän sotamiehen, otti hän sen tykönsä.

15 LUKU

1. Mutta Samuel sanoi Saulille: Herra lähetti minun voitelemaan sinua kansansa Israelin kuninkaaksi: niin kuule siis nyt Herran sanain ääntä.
2. Näin sanoo Herra Zebaot: Minä olen ajatellut etsiskellä mitä Amalek teki Israelille, kuin hän pani hänensä tiellä häntä vastaan, Egyptistä tullessa.
3. Mene siis nyt ja lyö Amalek, ja hukuta kaikki, mitä hänellä on, ja älä säästä häntä, mutta tapa sekä vaimo että mies, lapset ja imeväiset, karja ja lampaat, kamelit ja aasit.
4. Saul ilmoitti tämän kansalle, ja luki heitä Telaimissa; kaksisataa tuhatta jalkaväkeä, ja kymmenentuhatta miestä Juudasta.
5. Ja kuin Saul tuli liki Amalekilaisten kaupunkia, pani hän väijytyksen ojan tykö,

6. Ja antoi sanoa Keniläisille: menkäät, paetkaat ja eroittakaat itsenne Amalekilaisista, etten minä peräti hävittäisi teitä heidän kanssansa; sillä te teitte laupeuden kaikille Israelin lapsille, kuin he vaelsivat Egyptistä; ja niin luopuivat keniläiset Amalekilaisista.
7. Niin löi Saul Amalekilaiset hamasta Hevilasta siihen asti kuin Suriin tullaan, joka on Egyptin kohdalla,
8. Ja otti Agagin Amalekilaisten kuninkaan elävänä kiinni, ja kaiken kansan surmasi hän miekan terällä.
9. Niin Saul ja kansa säästi Agagin, ja mitä parasta lampaista ja karjasta oli, lihavia karitsoita ja syöttiläitä, ja kaikki mitä hyvä oli, ei he tahtoneet hukuttaa niitä; mutta sen, mikä häijy oli ja ei kelvannut, he hukuttivat.
10. Niin tapahtui Herran sana Samuelille, sanoen:
11. Minä kadun, että minä olen tehnyt Saulin kuninkaaksi, sillä hän on luopunut minusta ja ei täyttänyt minun sanojani; ja Samuel vihastui ja huusi Herran tykö kaiken sen yön.
12. Ja Samuel nousi varhain huomeneltain kohtaamaan Saulia, ja Samuelille oli sanottu Saulin tulleeksi Karmeliin, ja panneeksi voiton merkin, ja vaeltaneeksi ympäri, ja tulleeksi Gilgaliin.
13. Kuin Samuel tuli Saulin tykö, sanoi Saul hänelle: siunattu ole sinä Herralta; minä olen täyttänyt Herran sanan.
14. Samuel vastasi: mikä siis on tämä lammasten määkynä minun korvissani ja karjan ammuminen, jonka minä kuulen?
15. Saul sanoi: Amalekilaisilta ovat he ne tuoneet; sillä kansa säästi parhaita lampaista ja karjasta, Herran sinun Jumalas uhrin tähden; ne muut olemme me hävittäneet.
16. Mutta Samuel sanoi Saulille: salli, että minä sanon sinulle, mitä Herra on puhunut minun kanssani tänä yönä. Hän sanoi hänelle: puhu!
17. Samuel sanoi: eikö se näin ole? Kuin sinä olit vähäinen sinun silmäis edessä, tulit sinä Israelin sukukuntain pääksi, ja Herra voiteli sinun Israelin kuninkaaksi.
18. Ja Herra lähetti sinun matkaan ja sanoi: mene ja tapa ne syntiset Amalekilaiset ja sodi heitä vastaan, niinkauvan että hukutat heidät.
19. Miksi et kuullut Herran ääntä? mutta annoit itses saaliin puoleen ja teit pahoin Herran silmäin edessä?
20. Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen kuitenkin kuullut Herran äänen ja olen vaeltanut sitä tietä, kuin Herra minun lähetti: minä olen tuonut tänne Agagin Amalekilaisten kuninkaan ja surmannut Amalekilaiset.
21. Mutta väki on ottanut saaliista, lampaita ja karjaa: ne parhaat kirotuista, uhrataksensa Gilgalissa Herralle sinun Jumalalles.
22. Mutta Samuel sanoi: kelpaako Herralle paremmin polttouhri ja uhri, kuin että sinä kuulisit Herran

äänen? Katso, kuuliaisuus on parempi kuin uhri, ja totella parempi kuin oinasten lihavuus.
23. Sillä tottelemattomuus on noituuden synti, ja vastahakoisuus on taikaus ja epäjumalan palvelus: ettäs siis olet hyljännyt Herran sanan, on hän sinun myös hyljännyt, ettei sinun silleen pidä kuningasna oleman.
24. Niin sanoi Saul Samuelille: minä olen syntiä tehnyt rikkoissani Herran käskyn ja sinun sanas; sillä minä pelkäsin kansaa ja kuulin heidän äänensä.
25. Anna siis nyt minulle tämä synti anteeksi, ja palaja minun kanssani, että minä kumartaisin ja rukoilisin Herraa.
26. Samuel sanoi Saulille: en minä palaja sinun kanssas; sillä sinä olet hyljännyt Herran sanan, ja Herra on myös sinun hyljännyt, niin ettei sinun pidä oleman Israelin kuninkaana.
27. Kuin Samuel käänsi itsensä menemään pois, otti hän hänen hameensa liepeestä kiinni, ja se repesi.
28. Niin sanoi Samuel hänelle: Herra on tänäpänä repinyt Israelin valtakunnan sinulta ja antanut sen lähimmäiselles, joka parempi on sinua.
29. Ja Israelin sankari ei valehtele eikä kadu; sillä ei hän ole ihminen, että hän katuis.
30. Mutta hän sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tee siis minulle nyt kunnia minun kansani vanhimpain edessä ja Israelin edessä ja palaja minun kanssani, että minä kumartaen rukoilisin Herraa sinun Jumalaas.
31. Ja Samuel käänsi itsensä ja seurasi Saulia; ja Saul rukoili Herraa.
32. Ja Samuel sanoi: antakaat Agagin tulla minun tyköni, Amalekilaisten kuninkaan. Ja Agag tuli rohkiasti hänen eteensä ja sanoi: totisesti kuoleman katkeruus on paennut.
33. Samuel sanoi: niinkuin sinun miekkas on tehnyt vaimot lapsettomaksi, niin pitää myös sinun äitis vaimoin seassa lapsetoin oleman; niin Samuel hakkasi Agagin kappeleiksi Herran edessä Gilgalissa.
34. Ja Samuel meni Ramaan, mutta Saul meni huoneeseensa Saulin Gibeaan.
35. Ja ei nähnyt Samuel enää Saulia kuolemapäivään asti; sillä Samuel murehti Saulia, että Herra oli katunut asettaneensa hänen Israelin kuninkaaksi.

16 LUKU

1. Ja Herra sanoi Samuelille: kuinka kauvan sinä murehdit Saulia, jonka minä hyljännyt olen hallitsemasta Israelia? Täytä sinun sarves öljyllä ja mene: minä lähetän sinun Isain Betlehemiläisen tykö, sillä hänen pojistansa olen minä katsonut minulleni kuninkaan.
2. Niin Samuel sanoi: kuinka minä sinne menen? Saul saa sen tietää ja lyö minun kuoliaaksi. Ja Herra sanoi: ota sinulles vasikka karjasta ja sano: minä tulin uhraamaan Herralle.

3. Ja sinun pitää kutsuman Isain uhrille, niin minä osoitan sinulle, mitä sinun pitää tekemän, ettäs sen voitelisit minulle, jonka minä sinulle sanon.
4. Samuel teki niinkuin Herra sanonut oli ja tuli Betlehemiin; niin hämmästyivät kaupungin vanhimmat, ja menivät häntä vastaan, ja sanoivat: onko rauha, että sinä tulet?
5. Hän sanoi: rauha. Minä tulin uhraamaan Herralle: pyhittäkäät teitänne ja tulkaat minun kanssani uhrille. Ja hän pyhitti Isain ja hänen poikansa ja kutsui heidät uhrille.
6. Ja kuin he tulivat sisälle, katsoi hän Eliabia ja ajatteli: tosin tämä on Herran edessä hänen voideltunsa.
7. Mutta Herra sanoi Samuelille: älä katso hänen muotoansa elikkä suurta kokoansa, sillä minä olen hyljännyt hänen: sillä ei se ole niinkuin ihminen näkee; sillä ihminen näkee sen mikä silmäin edessä on, mutta Herra katsoo sydämeen.
8. Niin kutsui Isai Abinadabin ja antoi hänen tulla Samuelin eteen; ja hän sanoi: ei tätäkään ole Herra valinnut.
9. Niin antoi Isai Samman tulla edes; mutta hän sanoi: ei tätäkään ole Herra valinnut.
10. Niin antoi Isai seitsemän poikaansa tulla Samuelin eteen; mutta Samuel sanoi Isaille: ei ole Herra näitä valinnut.
11. Ja Samuel sanoi Isaille: joko nyt täällä kaikki pojat ovat? Hän sanoi: vielä nuorin jäljellä on, ja katso, hän kaitsee lampaita. Niin sanoi Samuel Isaille: lähetä hänen peräänsä ja anna noutaa tänne; sillä ei meidän pidä istuman ennen kuin hän tulee.
12. Niin hän lähetti ja noudatti hänen; ja hän oli verevä ja kaunis kasvoilta ja ihanan muotoinen. Ja Herra sanoi: nouse ja voitele tämä, sillä tämä se on.
13. Niin otti Samuel öljysarvensa ja voiteli hänen veljeinsä keskellä: ja Herran henki tuli Davidiin siitä päivästä ja sen perään; niin Samuel nousi ja meni Ramaan.
14. Ja Herran henki läksi Saulista, ja paha henki vaivasi häntä Herralta.
15. Niin sanoivat Saulin palveliat hänelle: katsos, paha henki vaivaa sinua Jumalalta.
16. Meidän Herramme sanokaan nyt palvelioillensa, jotka hänen edessänsä seisovat, että he etsivät miestä, joka taitais soittaa harppua: kuin paha henki tulee Jumalalta sinuun, että hän soittais kädellänsä, niin sinä paranet.
17. Niin Saul sanoi palvelioillensa: katsokaat nyt minulle joku mies, joka taitais hyvin soittaa, ja noutakaat häntä minun tyköni.
18. Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: katso, minä näin Isain Betlehemiläisen pojan, hän taitaa soittaa, ja on urhollinen sotamies, ja toimellinen asioissa, ja ihana mies, ja Herra on hänen kanssansa.

19. Niin Saul lähetti sanansaattajat Isaille, sanoen: lähetä minun tyköni sinun poikas David, joka on lampuri.
20. Niin otti Isai aasin leipäin kanssa, ja leilin viinaa, ja yhden vohlan vuohista, ja lähetti Saulille poikansa Davidin myötä.
21. Niin David tuli Saulin tykö ja seisoi hänen edessänsä; ja hän tuli hänelle juuri rakkaaksi, ja tuli hänen aseensa kantajaksi.
22. Ja Saul lähetti Isain tykö, sanoen: anna Davidin olla minun tykönäni, sillä hän on löytänyt armon minun edessäni.
23. Kuin Jumalan henki tuli Saulin päälle, otti David kanteleen ja soitti kädellänsä; niin Saul virvoitettiin ja tuli paremmaksi, ja paha henki läksi hänestä.

17 LUKU

1. Niin Philistealaiset kokosivat sotaväkensä sotaan, ja tulivat kokoon Sokoon, joka on Juudassa, ja asettivat leirinsä Sokon ja Asekan välille Dammimin rajalle.
2. Mutta Saul ja Israelin miehet menivät kokoon, ja asettivat leirinsä Tammilaaksoon, ja valmistivat itsensä sotimaan Philistealaisia vastaan.
3. Ja Philistealaiset seisoivat vuorella siellä, ja Israelilaiset seisoivat vuorella täällä, että laakso oli heidän välillänsä.
4. Niin tuli Philistealaisten leiristä yksi mies heidän keskellensä, Goljat nimeltä, Gatista, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä.
5. Ja hänellä oli vaskilakki päässänsä ja suomuksen kaltainen pantsari yllänsä, ja hänen pantsarinsa painoi viisituhatta sikliä vaskea,
6. Ja vaskiset saappaat jaloissansa ja vaskikilpi hartioillansa,
7. Ja hänen keihäänsä varsi oli niinkuin kankaan orsi, ja hänen keihäänsä rauta painoi kuusisataa sikliä rautaa. Ja hänen kilpensä kantaja kävi hänen edellänsä.
8. Ja hän seisoi ja huusi Israelin joukolle, ja sanoi heille: miksi te läksitte valmistamaan teitänne sotaan; enkö minä ole Philistealainen, ja te olette Saulin palveliat? valitkaat yksi teistänne, joka tulee tänne alas minun tyköni.
9. Jos hän voi sotia minua vastaan ja lyö minun, niin me olemme teidän palvelianne, mutta jos minä hänen voitan ja lyön hänen, niin teidän pitää oleman meidän palveliamme ja teidän pitää meitä palveleman.
10. Ja Philistealainen sanoi: minä häpäisin tänäpänä Israelin sotajoukon; antakaat minulle mies, me

sodimme keskenämme.
11. Kuin Saul ja koko Israel kuuli nämät Philistealaisten puheet, hämmästyivät he, ja pelkäsivät suuresti.
12. Mutta David oli Ephratin miehen poika Juudan Betlehemistä, joka kutsuttiin Isai, hänellä oli kahdeksan poikaa, ja oli vanha mies Saulin aikaan ja ijällinen miesten seassa.
13. Ja kolme Isain vanhimpaa poikaa olivat lähteneet Saulin kanssa sotaan; hänen kolmen poikansa nimet, jotka olivat menneet sotaan olivat Eliab esikoinen, ja toinen Abinadab ja kolmas, Samma.
14. Ja David oli nuorin; vaan ne kolme vanhinta menivät Saulin kanssa.
15. Mutta David meni kotiansa jälleen Saulin tyköä, kaitsemaan isänsä lampaita Betlehemiin.
16. Ja Philistealainen tuli varhain aamulla ja ehtoona, ja sitä tekoa hän teki neljäkymmentä päivää.
17. Ja Isai sanoi pojallensa Davidille: ota veljilles tämä epha kuivatuita tähkäpäitä ja nämät kymmenen leipää, ja vie ne leiriin veljeis tykö,
18. Ja kanna nämät kymmenen tuoretta juustoa päämiehelle; ja etsi veljiäs, jos he rauhassa ovat, ja pane mielees, mitä he sinulle käskevät.
19. Mutta Saul ja he kaikki Israelin miehet olivat Tammilaaksossa ja sotivat Philistealaisia vastaan.
20. Niin David nousi varhain aamulla ja jätti lampaat paimenen haltuun, kantoi ja meni matkaansa, niinkuin Isai häntä käskenyt oli, ja tuli leiriin, ja sotaväki oli lähtenyt ulos sotaan, ja huusivat suurella äänellä sotimaan.
21. Sillä Israel ja Philistealaiset olivat valmistaneet itsensä sotimaan toinen toistansa vastaan.
22. Niin David jätti kalut, jotka hän kantoi, kalunvartijalle, ja juoksi sodan rintaan, ja tuli ja tervehti veljiänsä.
23. Kuin hän parhaallansa heitä puhutteli, katso, se välimies, hänen nimensä oli Goljat, Philistealainen Gatista, nousi Philistealaisten sotajoukosta, ja puhui niinkuin ennenkin; ja David kuuli sen.
24. Ja kutka ikänä Israelin miehistä näkivät hänen, pakenivat he hänen edestänsä ja pelkäsivät suuresti.
25. Ja kaikki Israelin miehet sanoivat: ettekö te nähneet sitä miestä, joka on tullut? Hän on tullut pilkkaamaan Israelia. Ja pitää tapahtuman, että joka sen miehen lyö, sen kuningas tekee aivan rikkaaksi, ja antaa myös tyttärensä hänelle, ja tekee hänen isänsä huoneen vapaaksi Israelissa.
26. Niin David sanoi miehille, jotka hänen tykönänsä seisoivat: mitä annetaan sille miehelle, joka tämän Philistealaisen lyö ja ottaa häväistyksen pois Israelista? sillä mikä tämä ympärileikkaamatoin Philistealainen on, joka häpäisee elävän Jumalan sotajoukkoa?
27. Niin kansa sanoi hänelle niinkuin ennenkin: niin sille miehelle tehdään, joka hänen lyö.
28. Kuin hänen vanhin veljensä Eliab kuuli hänen näitä puhuvan miesten kanssa, närkästyi hän suuresti

Davidin päälle ja sanoi: miksi sinä olet tänne tullut? ja miksis olet jättänyt vähän lammaslauman metsän korpeen? Minä tiedän sinun ylpeytes ja sydämes pahan sisun; sinä olet tänne tullut sotaa katsomaan.
29. Niin David sanoi: mitä minä olen tehnyt? eikö se ole minulle käsketty?
30. Ja käänsi itsensä hänestä pois toisen puoleen ja sanoi niinkuin hän ennenkin oli sanonut; niin kansa vastasi häntä niinkuin ennenkin.
31. Ja kuin he kuulivat Davidin puhuvan ne sanat, ilmoittivat he ne Saulille, ja hän noudatti hänen tykönsä.
32. Ja David sanoi Saulille: älköön kenenkään sydän hämmästykö hänen tähtensä: palveliais käy sotimaan Philistealaista vastaan.
33. Saul sanoi Davidille: et sinä voi mennä ja sotia tätä Philistealaista vastaan; sillä sinä olet nuorukainen, vaan hän on sotamies hamasta nuoruudestansa.
34. Mutta David sanoi Saulille: palvelias kaitsi isänsä lampaita, ja tuli jalopeura ja karhu ja vei lampaan laumasta,
35. Niin minä juoksin sen perästä ja löin sen ja tempasin sen ulos hänen suustansa. Ja kuin hän karkasi minua vastaan, niin minä tartuin hänen partaansa, löin hänen ja tapoin.
36. Niin on sinun palvelias sekä jalopeuran että karhun lyönyt; niin pitää tämän ympärileikkaamattoman Philistealaisen oleman, kuin yksi niistä, sillä hän on pilkannut elävän Jumalan sotaväkeä.
37. Ja David sanoi: Herra, joka minun pelasti jalopeuran ja karhun käsistä, hän pelastaa minun tämän Philistealaisen käsistä. Ja Saul sanoi Davidille: mene, Herra olkoon sinun kanssas.
38. Niin Saul puetti vaatteensa Davidin ylle ja pani vaskilakin hänen päähänsä ja pantsarin hänen päällensä.
39. Ja David sitoi miekan vyöllensä vaatettensa päälle ja rupesi käymään; vaan ei hän ollut siihen tottunut. Sanoi siis David Saulille: en minä näillä taida käydä, sillä en minä ole tottunut. Ja David pani ne pois yltänsä,
40. Ja otti sauvansa käteensä, ja valitsi ojasta viisi sileää kiveä, pani ne paimenen kukkaroon ja säkkiin, joka hänellä oli, ja linko hänen kädessänsä, ja kävi Philistealaista vastaan.
41. Käveli myös Philistealainen ja lähestyi Davidia, ja hänen kilpensä kantaja hänen edellänsä.
42. Kuin Philistealainen katsoi ja näki Davidin, katsoi hän hänen ylön; sillä hän oli verevä ja kaunis nuorukainen.
43. Philistealainen sanoi Davidille: olenko minä koira, ettäs tulet sauvoilla minun tyköni? Ja Philistealainen kiroili Davidia jumalainsa kautta.
44. Ja Philistealainen sanoi Davidille: tule tänne minun tyköni, minä annan lihas taivaan linnuille ja kedon pedoille.
45. Niin David sanoi Philistealaiselle: sinä tulet minun tyköni miekalla, keihäällä ja kilvellä, mutta minä tulen

sinun tykös Herran Zebaotin, Israelin sotaväen Jumalan nimeen, jota sinä pilkannut olet.
46. Tänäpänä antaa Herra sinun minun käsiini, että minä lyön sinun, ja otan sinun pääs sinulta pois, ja annan Philistealaisten sotaväen ruumiit tänäpänä taivaan linnuille ja kedon pedoille: että kaikkein maan asuvaisten pitää tietämän Israelilla olevan Jumalan.
47. Ja koko tämän joukon pitää ymmärtämän, ettei Herra auta miekan eli keihään kautta; sillä sota on Herran, ja hän antaa teidät meidän käsiimme.
48. Kuin Philistealainen nousi ja kävi ja lähestyi Davidia, niin David riensi ja juoksi sotajoukon eteen Philistealaista vastaan,
49. Ja pisti kätensä kukkaroon, otti sieltä kiven, ja linkosi ja paiskasi Philistealaista otsaan, että kivi meni hänen otsansa sisälle, ja hän lankesi maahan kasvoillensa.
50. Niin David voitti Philistealaisen lingolla ja kivellä, löi Philistealaisen ja tappoi hänen. Ja ettei Davidilla ollut miekkaa,
51. Juoksi hän ja seisahti Philistealaisen tykö, ja otti hänen miekkansa ja veti tupesta ulos, ja tappoi hänen, ja sillä hakkasi pois hänen päänsä. Kuin Philistealaiset sen näkivät, että heidän väkevimpänsä kuollut oli, niin he pakenivat.
52. Ja Israelin ja Juudan miehet nousivat, huusivat ja ajoivat Philistealaisia takaa laaksoon ja Ekronin porttiin asti; ja Philistealaiset lankesivat lyötynä Saarimin tiellä, Gatiin ja Ekroniin asti.
53. Ja Israelin lapset palasivat ajamasta Philistealaisia takaa ja ryöstivät heidän leirinsä.
54. Mutta David otti Philistealaisen pään ja vei Jerusalemiin: vaan hänen aseensa pani hän majaansa.
55. Mutta kuin Saul näki Davidin menevän Philistealaista vastaan, sanoi hän Abnerille, sodan päämiehelle: Abner, kenen poika tuo nuorukainen on? Abner sanoi: niin totta kuin sinun sielus elää, kuningas, en minä tiedä.
56. Kuningas sanoi: kysy siis, kenenkä poika se nuorukainen on?
57. Kuin David palasi Philistealaista lyömästä, otti Abner hänen ja vei Saulin eteen; ja hänen kädessänsä oli Philistealaisen pää.
58. Ja Saul sanoi hänelle: kenenkäs poika olet, nuorukainen? David sanoi: palvelias Isain Betlehemiläisen poika.

18 LUKU

1. Ja kuin hän oli puheensa lopettanut Saulin kanssa, mieltyi Jonatan ja David keskenänsä sydämestä; ja

Jonatan rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä.
2. Ja Saul otti hänen sinä päivänä eikä sallinut hänen enää palata isänsä huoneesen.
3. Ja Jonatan ja David tekivät liiton keskenänsä; sillä hän rakasti häntä niinkuin omaa sydäntänsä.
4. Ja Jonatan riisui hameensa, jolla hän oli puetettu ja antoi sen Davidille, niin myös vaatteensa, miekkansa, joutsensa ja vyönsä.
5. Ja David meni, kuhunka Saul lähetti hänen, ja käytti itsensä toimellisesti; ja Saul asetti hänen sotamiestensä päälle, ja hän oli otollinen kaikelle kansalle, niin myös Saulin palvelioille.
6. Mutta tapahtui, kuin he tulivat ja David palasi lyömästä Philistealaista, että vaimot kaikista Israelin kaupungeista kävivät virsillä ja hypyillä kuningas Saulia vastaan, harpuilla, ilolla ja kanteleilla.
7. Ja vaimot lauloivat keskenänsä, soittaen ja sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmenentuhatta.
8. Niin Saul närkästyi sangen suuresti, ja se puhe ei hänelle kelvannut, ja sanoi: he ovat antaneet Davidille kymmenentuhatta ja minulle he antoivat tuhannen: vielä hän kuninkaankin valtakunnan saa.
9. Ja Saul katsoi julmasti Davidin päälle siitä päivästä ja aina sitte.
10. Toisena päivänä vaivasi taas Jumalan paha henki Saulia, ja hän ennusti kotona huoneessansa. Ja David soitti kädellänsä, niinkuin hänen jokapäiväinen tapansa oli; ja Saulin kädessä oli keihäs,
11. Jonka hän syöksi, ajatellen: minä syöksen Davidin seinää vastaan; mutta David vältti hänen edestänsä kaksi kertaa.
12. Ja Saul pelkäsi Davidia; sillä Herra oli hänen kanssansa ja oli mennyt pois Saulin tyköä.
13. Niin pani Saul hänen pois tyköänsä ja teki hänen tuhannen miehen päämieheksi; ja hän kävi ulos ja sisälle kansan edessä.
14. Ja David oli toimellinen kaikissa teissänsä, ja Herra oli hänen kanssansa.
15. Kuin Saul näki hänen aivan toimellisesti tekevän, pelkäsi hän häntä.
16. Mutta koko Israel ja Juuda rakasti Davidia; sillä hän kävi ulos ja sisälle heidän edessänsä.
17. Ja Saul sanoi Davidille: katso, minä annan vanhimman tyttäreni Merabin sinulle emännäksi, ainoasti ole minulle miehullinen ja sodi Herran sotaa; sillä Saul ajatteli: ei pidä minun käteni häneen sattuman, vaan Philistealaisten käsi.
18. Mutta David vastasi Saulia: mikä minä olen? eli mikä on elämäni ja minun isäni sukukunta Israelissa, että minä tulisin kuninkaan vävyksi?
19. Ja tapahtui, kuin aika tuli, että Merab Saulin tytär piti annettaman Davidille, annettiin se Adrielille Meholatilaiselle emännäksi,
20. Mutta Mikal Saulin tytär rakasti Davidia. Kuin se Saulille ilmoitettiin, niin se kelpasi hänelle.

21. Ja Saul sanoi: minä annan hänen hänelle, että hän olis hänelle paulaksi, ja Philistealaisten kädet tulisivat hänen päällensä. Ja Saul sanoi Davidille: sinä tulet tänäpänä toisen kanssa minun vävykseni.
22. Ja Saul käski palvelioillensa: puhukaat Davidille salaisesti ja sanokaat: katso, kuningas mielistyy sinuun, ja kaikki hänen palveliansa rakastavat sinua; niin tule nyt kuninkaan vävyksi.
23. Ja Saulin palveliat puhuivat ne sanat Davidin korvissa; mutta David sanoi: luuletteko te sen vähäksi, tulla kuninkaan vävyksi? Ja minä olen köyhä ja halpa mies.
24. Ja Saulin palveliat ilmoittivat sen hänelle, sanoen; nämät sanat on David puhunut.
25. Saul sanoi: sanokaat näin Davidille: ei kuningas ano yhtään muuta huomenlahjaa, vaan sata Philistealaisten esinahkaa, että kuninkaan vihamiehille kostettaisiin; sillä Saul ajatteli hukuttaa Davidia Philistealaisten kätten kautta.
26. Niin hänen palveliansa sanoivat Davidille nämät sanat, ja se kelpasi hänelle, tulla niin kuninkaan vävyksi. Ja se aika ei ollut vielä täytetty.
27. Ja David nousi ja läksi matkaan, hän ja hänen miehensä, ja löi Philistealaisista kaksisataa miestä, ja David toi heidän esinahkansa ja täytti kuninkaan luvun, että hän olis kuninkaan vävy. Niin antoi Saul tyttärensä Mikalin hänelle emännäksi.
28. Ja Saul näki ja ymmärsi Herran olevan Davidin kanssa, ja Saulin tytär Mikal rakasti häntä.
29. Niin Saul vielä enemmin pelkäsi Davidia, ja Saul tuli Davidin vihamieheksi kaikkena elinaikanansa.
30. Ja Philistealaisten ruhtinaat läksivät ulos, ja heidän lähteissänsä ulos teki David toimellisemmasti kuin kaikki Saulin palveliat, että hänen nimensä tuli sangen kuuluisaksi.

19 LUKU

1. Ja Saul puhui pojallensa Jonatanille ja kaikille palvelioillensa, että he tappaisivat Davidin; mutta Jonatan Saulin poika rakasti suuresti Davidia.
2. Ja Jonatan ilmoitti Davidille ja sanoi: minun isäni Saul pyytää sinua tappaa: varjele siis itses huomenna, mene lymyyn ja kätke itses.
3. Ja minä menen ulos isäni kanssa ja seison hänen ohessansa kedolla, jossa sinä olet, ja minä puhun sinusta isäni kanssa: ja mitä minä näen, ne minä ilmoitan sinulle.
4. Ja Jonatan puhui parhain päin Davidista isällensä Saulille ja sanoi hänelle: älköön kuningas syntiä tehkö palveliaansa Davidia vastaan; sillä ei hän ole mitään rikkonut sinua vastaan, hänen työnsä ovat sinulle juuri

tarpeelliset.
5. Ja hän on pannut henkensä käteensä ja löi Philistealaisen; ja Herra teki suuren autuuden koko Israelille, sen sinä näit ja ihastuit: miksis siis tahdot syntiä tehdä viatointa verta vastaan, surmatakses Davidia ilman syytä?
6. Niin Saul kuuli Jonatanin äänen ja vannoi: niin totta kuin Herra elää, ei hänen pidä kuoleman.
7. Niin Jonatan kutsui Davidin ja sanoi hänelle kaikki nämät sanat ja saatti hänen Saulin eteen, ja hän oli hänen edessänsä niinkuin ennenkin.
8. Niin nousi taas sota, ja David meni ja soti Philistealaisia vastaan, löi heitä suurella surmalla; ja Philistealaiset pakenivat häntä.
9. Ja paha henki tuli Herralta Saulin päälle, ja hän istui huoneessansa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja David soitti kädellänsä.
10. Mutta Saul pyysi pistää Davidia keihäällä seinää vasten, mutta hän vältti Saulia ja keihäs kävi seinään; ja David pakeni ja pääsi sinä yönä pakoon.
11. Ja Saul lähetti sanansaattajat Davidin huoneesen, että heidän piti ottaman hänestä vaarin ja tappaman hänen huomeneltain. Mutta Mikal Davidin emäntä ilmoitti sen hänelle ja sanoi: jollet tänä yönä pelasta henkeäs, niin sinä huomenna tapetaan.
12. Niin Mikal laski Davidin alas akkunan lävitse; ja hän meni, pakeni ja pääsi.
13. Ja Mikal otti kuvan ja pani vuoteesen, ja pani vuohen nahan hänelle päänalaiseksi ja peitti vaatteella.
14. Silloin lähetti Saul sanansaattajat ottamaan kiinni Davidia; mutta hän sanoi: hän on sairas.
15. Niin lähetti Saul sanansaattajat katsomaan Davidia ja sanoi: kantakaat häntä tänne minun tyköni vuoteinensa, surmattaa.
16. Kuin sanansaattajat tulivat, katso, kuva makasi vuoteessa ja vuohen nahka pään alla.
17. Niin Saul sanoi Mikalille: miksis olet minun niin pettänyt ja päästänyt viholliseni, että hän vältti minun käteni? Mikal sanoi Saulille: hän sanoi minulle: päästä minua taikka minä tapan sinun.
18. Ja David pakeni ja pääsi, ja tuli Samuelin tykö, joka oli Ramassa, ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä Saul oli hänelle tehnyt; ja hän meni Samuelin kanssa ja oleskeli Najotissa.
19. Ja se ilmoitettiin Saulille, sanoen: katso, David on Raman Najotissa.
20. Niin Saul lähetti sanansaattajat tuomaan Davidia; ja he näkivät prophetain kokouksen propheteeraavan ja Samuelin seisovan, asetetun heidän päällensä. Niin Jumalan henki tuli Saulin sanansaattajain päälle, että ne myös propheteerasivat.
21. Kuin se ilmoitettiin Saulille, lähetti hän toiset sanansaattajat, ne myös propheteerasivat; ja hän lähetti

vielä kolmannet sanansaattajat, jotka myös propheteerasivat.
22. Niin meni hän itse viimein Ramaan, ja kuin hän tuli sen suuren kaivon tykö, joka on Sekossa, kysyi hän ja sanoi: kussa on Samuel ja David? niin sanottiin hänelle: katso, he ovat Raman Najotissa.
23. Ja hän meni Raman Najotiin; ja Jumalan henki tuli hänenkin päällensä, ja hän käyskenteli ja propheteerasi siihenasti kuin hän tuli Raman Najotiin.
24. Niin hänkin riisui vaatteensa ja propheteerasi Samuelin edessä, ja lankesi alasti maahan koko sen päivän ja koko yön, sentähden sanotaan: onko Saulkin prophetain seassa?

20 LUKU

1. Ja David pakeni Raman Najotista, tuli ja sanoi Jonatanille: mitä minä olen tehnyt? mikä on vääryyteni? eli mikä on pahatekoni sinun isääs vastaan, että hän seisoo minun henkeni perään?
2. Hän sanoi hänelle: pois se, ei sinun pidä kuoleman: katso, isäni ei tee suurta eli pientä, jota ei hän ilmoita minulle, kuinkas isäni salaa tämän minulta? Ei se pidä niin tapahtuman.
3. Niin David vannoi vielä, sanoen: totisesti sinun isäs tietää, että minä olen löytänyt armon sinun kasvois edessä, sentähden hän ajattelee: ei Jonatanin pidä tästä mitään tietämään, ettei hän tulisi murheelliseksi. Totisesti, niin totta kuin Herra ja sinun sielus elää, että askele on vaivoin minun ja kuoleman vaiheella.
4. Jonatan sanoi Davidille: minä teen sinulle kaikki, mitä sinun sydämes halajaa.
5. David sanoi hänelle: katso, huomenna on uusikuu, ja minun pitäis istuman ja atrioitseman kuninkaan kanssa: salli siis, että minä kätken minuni kedolle kolmannen päivän ehtoosen asti.
6. Jos isäs minua kovasti kaipaa, niin sano: David rukoili suuresti minulta juostaksensa kaupunkiinsa Betlehemiin; sillä siellä pidetään ajastaikainen uhri koko sukukunnalta.
7. Ja jos hän sanoo: se on hyvin, niin on rauha palveliallas; mutta jos hän kovin vihastuu, niin sinä ymmärrät hänen pahaa aikovan.
8. Tee siis laupius palvelialles; sillä sinä olet ottanut palvelias Herran liittoon sinun kanssas. Ja jos joku vääryys minussa on, niin tapa sinä minua: miksis sallit minun tulla isäs eteen.
9. Jonatan sanoi: pois se sinusta, sillä jos minä ymmärtäisin isäni aikovan sinulle pahaa tehdä, tullaksensa sinun päälles, enkö minä näitä sinulle ilmoittaisi?
10. David sanoi Jonatanille: kuka minulle ilmoittaa, jos sinun isäs vastaa sinua jotakin kovasti?
11. Jonatan sanoi Davidille: tule, käykäämme kedolle; ja he menivät molemmat kedolle.
12. Ja Jonatan sanoi Davidille: Herra, Israelin Jumala! kuin minä kyselen isältäni huomenna ja kolmantena

päivänä, katso, jos hän suo Davidille hyvää, ja en minä silloin lähetä sinun tykös, ja ilmoita sitä sinun korviis,
13. Niin tehköön Herra sitä ja sitä Jonatanille; mutta jos isäni taas ajattelee jotakin pahaa sinua vastaan, niin minä sen myös ilmoitan sinun korviis, ja lasken sinun rauhaan menemään: ja Herra olkoon sinun kanssas, niinkuin hän isäni kanssa ollut on.
14. Etkös sinäkin, jos vielä elän: etkös sinäkin ole tekevä Herran armoa minua kohtaani, niin ettei minun pidä kuoleman?
15. Ja et sinä ota laupiuttas minun huoneestani pois ijankaikkisesti, et vielä sittenkään, kuin Herra hävittää Davidin vihamiehet, itsekunkin maaltansa.
16. Näin teki Jonatan liiton Davidin huoneen kanssa, että Herra sen vaatisi Davidin vihamiesten kädestä.
17. Ja Jonatan taas vannoi Davidille; sillä niin rakkaana piti hän hänen, että hän rakasti häntä niinkuin omaa sieluansa.
18. Ja Jonatan sanoi hänelle: huomenna on uusikuu, jona sinua kysytään ja kaivataan sinua sialtas.
19. Ja kuin olet viipynyt kolme päivää poissa, niin tule kiiruusti alas ja mene siihen paikkaan, johon sinä itses kätkit sinä päivänä kuin tämä asia tapahtui, ja istu Aselin kiven viereen,
20. Niin minä ammun kolme nuolta sen sivulle, niinkuin minä ampuisin maaliin.
21. Ja katso, minä lähetän pojan (sanoen hänelle:) mene ja hae nuolet jällensä! jos vielä sanon pojalle: katso, nuolet ovat takanas tässä puolessa, ota ylös! niin tule; sillä rauha on sinulla ja ei ole mitään hätää, niin totta kuin Herra elää.
22. Mutta jos sanon pojalle: katso, nuolet ovat edempänä edessäs! niin mene pois, sillä Herra on päästänyt sinun menemään.
23. Ja mitä sinä ja mitä minä keskenämme puhuneet olemme, katso, Herra on minun ja sinun vaiheellas ijankaikkisesti.
24. Niin David kätki itsensä kedolle. Ja kuin uusikuu tuli, istui kuningas pöydän tykö rualle.
25. Kuin kuningas oli istunut siallensa, entisen tapansa jälkeen, seinän nojalle, nousi Jonatan, ja Abner istui Saulin viereen; ja Davidia kaivattiin siastansa.
26. Ja ei puhunut Saul sinä päivänä mitäkään; sillä hän ajatteli: hänelle on jotakin tapahtunut, ettei hän ole puhdas; ei suinkaan hän ole puhdas.
27. Ja toisena päivänä uudesta kuusta, kuin Davidia kaivattiin siastansa, sanoi Saul pojallensa Jonatanille: Miksi ei Isain poika ole tullut pöydän tykö, ei eilen eikä myöskään tänäpänä?
28. Jonatan vastasi Saulia: hän rukoili hartaasti minulta mennäkseen Betlehemiin,

29. Ja sanoi: anna minun mennä, sillä meidän sukukuntamme uhraa kaupungissa ja minun veljeni itse on minua kutsunut: jos nyt olen löytänyt armon sinun silmäis edessä, niin salli minun mennä katsomaan veljiäni; ja sen tähden ei hän tullut kuninkaan pöydän tykö.
30. Ja Saul vihastui sangen suuresti Jonatanin päälle ja sanoi hänelle: sinä ilkiä ja tottelematoin poika! enkö minä tiedä, ettäs olet valinnut Isain pojan sinulles ja äidilles häpiäksi?
31. Sillä niinkauvan kuin Isain poika elää maan päällä, et sinä eikä sinun kuninkaan valtakuntas ole seisova: lähetä siis nyt ja anna tuotaa häntä minun tyköni, sillä hänen pitää kuoleman.
32. Jonatan vastasi isällensä Saulille ja sanoi hänelle: miksi hänen pitää kuoleman? mitä hän on tehnyt?
33. Silloin paiskasi Saul keihään hänen perässänsä syöstäksensä häntä; niin ymmärsi Jonatan isänsä aikovan Davidin tappaa.
34. Ja Jonatan nousi pöydän tyköä sangen vihoissansa ja ei syönyt sinä toisena päivänä uudesta kuusta mitään leipää; sillä hän murehti Davidia, että hänen isänsä oli hänen niin häväissyt.
35. Ja Jonatan läksi aamulla kedolle, siihen aikaan kuin hän oli määrännyt Davidille, ja vähä poikainen hänen kanssansa.
36. Ja hän sanoi pojalle: juokse noutamaan nuoleni, jotka minä ammun: pojan juostessa laski hän nuolen hänen ylitsensä.
37. Ja kuin poika tuli sille paikalle, johon Jonatan nuolen ampunut oli, huusi Jonatan hänen perässänsä ja sanoi: eikö nuoli ole edemmä sinusta?
38. Ja huusi taas poikaa: joudu, kiiruhda sinuas nopiammin ja älä seisahtele. Niin Jonatanin poika otti nuolet otti nuolet ja kantoi herrallensa.
39. Eikä poika tietänyt asiasta mitään; vaan Jonatan ja David ainoastaan asian tiesivät.
40. Niin Jonatan antoi aseensa pojalle, joka hänen kanssansa oli, ja sanoi: mene ja vie kaupunkiin.
41. Ja kuin poika oli mennyt, nousi David siastansa meren puolelta ja lankesi maahan kasvoillensa ja rukoili kolme kertaa; ja he antoivat toinen toisellensa suuta ja itkivät toinen toisensa kanssa; vaan David itki hartaammin.
42. Ja Jonatan sanoi Davidille: mene rauhaan, (ja muista) mitä me olemme vannoneet yhteen Herran nimeen ja sanoneet: Herra olkoon sinun ja minun vaiheellani, minun ja sinun siemenes vaiheella ijankaikkisesti!
43. Ja hän nousi ja meni matkaansa; mutta Jonatan palasi kaupunkiin.

21 LUKU

1. Ja David tuli Nobeen papin Ahimelekin tykö, ja Ahimelek hämmästyi, kuin hän tuli Davidia vastaan, ja sanoi hänelle: kuinka sinä yksinäs olet, ja ei yhtään miestä ole sinun kanssas?
2. David sanoi papille Ahimelekille: kuningas on minun käskenyt asialle ja sanoi minulle: älä kenellekään ilmoita, minkätähden minä olen sinun lähettänyt ja mitä minä olen käskenyt sinulle; minä olen myös lähettänyt palveliani sinne ja sinne.
3. Jos nyt on jotakin sinun kätes alla, anna minulle viisikin leipää, taikka mitäs löydät.
4. Pappi vastasi Davidia ja sanoi: ei ole ensinkään yhteisiä leipiä minun käteni alla, paitsi pyhää leipää, jos vaan muutoin palveliat ovat pitäneet heitänsä vaimoista pois.
5. David vastasi pappia ja sanoi hänelle: vaimot ovat kolme päivää olleet eroitetut meistä, kuin minä läksin, ja palveliaini astiat olivat pyhät; mutta jos tämä tie on saastainen, niin se pitää tänäpänä pyhitettämän astiain kautta.
6. Niin antoi pappi hänelle pyhää; sillä ei siellä ollut muuta leipää kuin näkyleipiä, jotka olivat korjatut Herran kasvoin edestä, että sinne pantaisiin toiset vastauutiset leivät sinä päivänä, jona ne korjattiin.
7. Mutta sinne on sinä päivänä yksi mies Saulin palvelioista jäänyt Herran eteen, Doeg nimeltä Edomilainen, kaikkein voimallisin Saulin paimenista.
8. Ja David sanoi Ahimelekille: eikö täällä ole sinun kätes alla yhtäkään keihästä eli miekkaa? En ottanut minä myötäni miekkaani taikka asettani käteeni, sillä kuninkaan asia kiiruhti.
9. Mutta pappi vastasi: Philistealaisen Goljatin miekka, jonkas löit Tammilaaksossa, on täällä kääritty yhteen hameesen päällisvaatteen taa: jos tahdot sitä, niin ota; sillä ei täällä ole yhtään muuta, paitsi sitä. David sanoi: ei ole sen vertaa, anna se minulle.
10. Ja David nousi ja pakeni sinä päivänä Saulin kasvoin edestä, ja tuli Akiksen Gatin kuninkaan tykö.
11. Ja Akiksen palveliat sanoivat hänelle: eikö tämä ole David, maan kuningas? eikö he tästä veisanneet hypyssä, sanoen: Saul löi tuhannen, ja David kymmenentuhatta?
12. Ja David pani ne sanat sydämeensä ja pelkäsi suuresti Gatin kuningasta Akista,
13. Ja muutteli menojansa heidän edessänsä ja hullutteli heidän käsissänsä, ja piirusteli portin ovissa, ja valutti sylkeänsä parrallensa.
14. Silloin sanoi Akis palvelioillensa: katso, te näette tämän miehen olevan mielipuolen, miksi te toitte hänen minun tyköni?
15. Puuttuneeko minulta mielipuolia, että te tämän toitte hulluttelemaan minun eteeni? pitääkö hänen tuleman minun huoneeseni?

22 LUKU

1. Ja David läksi sieltä ja pakeni Adullamin luolaan; kuin hänen veljensä ja kaikki isänsä huone sen kuulivat, tulivat he myös sinne hänen tykönsä.
2. Ja kaikkinaiset miehet, jotka olivat vaivassa, ja jokainen, joka velassa oli, ja jokainen, jolla murheellinen sydän oli, kokosivat itsensä hänen tykönsä, ja hän oli heidän päämiehensä: että liki neljäsataa miestä oli hänen tykönänsä.
3. Ja David meni sieltä Mitspaan Moabilaisten maakuntaan ja sanoi Moabilaisten kuninkaalle: anna isäni ja äitini käydä ulos ja sisälle teidän tykönänne, siihenasti että minä saan tietää, mitä Jumala tekee minun kanssani.
4. Ja hän johdatti heidät Moabilaisten kuninkaan eteen; ja he viipyivät hänen tykönänsä aina niinkauvan kuin David oli linnassa.
5. Niin sanoi propheta Gad Davidille: älä ole siinä linnassa, mutta mene ja kulje Juudan maalle. Niin David meni ja tuli Haretin metsään.
6. Ja Saul kuuli, että David ja ne miehet, jotka hänen tykönänsä olivat, tulivat tiettäväksi. Ja Saul asui Gibeassa metsistössä Ramassa, ja hänen keihäänsä oli hänen kädessänsä, ja kaikki hänen palveliansa seisoivat hänen tykönänsä.
7. Niin sanoi Saul palvelioillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: kuulkaat, te Jeminin lapset! antaako Isain poika teille kaikille pellot ja viinamäet, ja tekeekö hän teitä kaikkia tuhanten ja satain päämiehiksi?
8. Että te kaikki teitte liiton minua vastaan, ja ei ole yhtään, joka ilmoitti sen minun korvilleni että minun poikani on myös tehnyt liiton Isain pojan kanssa ja ei ole yhtäkään teistä, joka sitä panee pahaksensa minun tähteni, ja ei myös ilmoita sitä minun korvaini kuullen, että minun poikani on yllyttänyt palveliani minua vastaan, väijymään minua, niinkuin tänäpänä on nähtävä.
9. Niin vastasi Doeg Edomilainen, joka seisoi Saulin palveliain tykönä, ja sanoi: minä näin Isain pojan tulevan Nobeen, Ahimelekin Akitobin pojan tykö.
10. Hän kysyi Herralta neuvoa hänen tähtensä ja evästi hänen, ja antoi hänelle Philistealaisen Goljatin miekan.
11. Niin kuningas lähetti kutsumaan pappia Ahimelekia Akitobin poikaa ja kaikkea hänen isänsä huonetta, pappeja, jotka olivat Nobessa; ja he tulivat kaikki kuninkaan tykö.
12. Ja Saul sanoi: kuule sinä Akitobin poika. Hän sanoi: tässä minä olen, herrani.
13. Ja Saul sanoi hänelle: miksi te teitte liiton minua vastaan, sinä ja Isain poika, ettäs annoit hänelle leipää

ja miekan ja kysyit Herralta neuvoa hänen tähtensä, yllyttääkses häntä minua väijymään, niinkuin tänäpänä on nähtävä.
14. Ahimelek vastasi kuningasta ja sanoi: kuka on kaikkein sinun palveliais seassa niinkuin David? Hän on uskollinen ja kuninkaan vävy, vaeltaa kuuliaisuudessas ja on kunniallinen sinun huoneessas.
15. Olenko minä vasta tänäpänä ruvennut kysymään Jumalalta neuvoa hänen tähtensä? Pois se minusta, älkään kuningas luulko senkaltaista palveliastansa ja kaikesta minun isäni huoneesta: sillä sinun palvelias ei tietänyt mitään kaikista näistä, pienistä eli suuresta.
16. Kuningas sanoi: Ahimelek, sinun pitää totisesti kuoleman, sinun ja koko sinun isäs huoneen.
17. Ja kuningas sanoi vartioillensa, jotka seisoivat hänen tykönänsä: kääntäkäät itsenne ja tappakaat Herran papit; sillä heidän kätensä on myös Davidin kanssa, ja koska he tiesivät hänen paenneen, niin ei he ilmoittaneet sitä minulle. Mutta kuninkaan palveliat ei tahtoneet satuttaa käsiänsä Herran pappeihin, lyödäksensä heitä.
18. Niin sanoi kuningas Doegille: käännä sinä itses ja lyö papit. Ja Doeg Edomilainen käänsi itsensä ja löi pappeja, ja tappoi sinä päivänä viisiyhdeksättäkymmentä miestä, jotka kantoivat liinaista päällisvaatetta.
19. Ja hän löi Noben, pappein kaupungin, miekan terällä, sekä miehet että vaimot, lapset ja imeväiset, niin myös härjät, aasit ja lampaat, aina miekan terällä.
20. Ja yksi Ahimelekin Akitobin pojan poika Abjatar nimeltä, pääsi, ja pakeni Davidin tykö.
21. Ja Abjatar ilmoitti Davidille, että Saul oli tappanut Herran papit.
22. Ja David sanoi Abjatarille: minä sen sinä päivänä kyllä tiesin, koska Doeg Edomilainen oli siellä, että hän sen Saulille oli totisesti ilmoittava. Minä olen siis vikapää koko isäs huoneen kuolemaan.
23. Pysy minun tykönäni ja älä pelkää: joka seisoo minun henkeni perään, hän myös seisoo sinun henkes perään; sillä sinä varjellaan minun tykönäni.

23 LUKU

1. Ja Davidille ilmoitettiin, sanoen: katso, Philistealaiset sotivat Kegilaa vastaan ja ryöstävät heidän riihensä.
2. Niin David kysyi Herralta ja sanoi: pitääkö minun menemän ja lyömän näitä Philistealaisia? Ja Herra sanoi Davidille: mene, lyö Philistealaiset ja vapahda Kegila.
3. Ja Davidin miehet sanoivat hänelle: katso, me pelkäämme täällä Juudassa, ja menemme vielä Kegilaan Philistealaisten sotajoukon tykö.
4. Niin David taas kysyi Herralta, ja Herra vastasi häntä ja sanoi: nouse ja mene alas Kegilaan; sillä minä

annan Philistealaiset sinun käsiis.
5. Niin David meni ja hänen miehensä Kegilaan, ja soti Philistealaisia vastaan, ja ajoi heidän karjansa pois, ja tappoi heitä suurella tapolla; ja niin David vapahti Kegilan asuvaiset.
6. Mutta kuin Abjatar Ahimelekin poika pakeni Davidin tykö Kegilaan, vei hän sinne myötänsä päällisvaatteen.
7. Niin sanottiin Saulille Davidin tulleeksi Kegilaan; ja Saul sanoi: Jumala on antanut hänen minun käsiini, että hän on salvattu, nyt hän on tullut kaupunkiin, joka on varustettu porteilla ja teljillä.
8. Ja Saul kuulutti kaiken kansan sotaan Kegilaan, piirittämään Davidia miehinensä.
9. Kuin David ymmärsi Saulin aikovan pahaa hänellensä, sanoi hän papille Abjatarille: ota päällisvaate.
10. Ja David sanoi: Herra Israelin Jumala! sinun palvelias on tosin kuullut Saulin aikovan tulla Kegilaan, hävittämään minun tähteni kaupunkia;
11. Antanevatko Kegilan asuvaiset minun hänen käsiinsä? ja tulleeko Saul tänne niinkuin palvelias on kuullut? Herra Israelin Jumala, ilmoita se palvelialles! Ja Herra sanoi: hän tulee alas.
12. Ja David sanoi: antanevatko Kegilan asuvaiset minun ja minun väkeni Saulin käsiin? Herra sanoi: antavat.
13. Niin David nousi miehinensä, joita oli liki kuusisataa miestä, ja läksivät Kegilasta ja vaelsivat sinne mihinkä he vaaeltaa taisivat. Koska Saulille sanottiin Davidin paenneen Kegilasta, lakkasi hän sinne menemästä.
14. Ja David pysyi korvessa linnoissa, viipyi myös Siphin korven vuorella. Ja Saul etsi häntä joka aika, mutta ei Jumala antanut häntä hänen käsiinsä.
15. Ja David näki Saulin lähteneeksi etsimään hänen henkensä perään, vaan David pysyi Siphin korvessa, yhdessä metsässä.
16. Niin Jonatan Saulin poika nousi ja meni Davidin tykö metsään, ja vahvisti hänen kätensä Jumalassa,
17. Ja sanoi hänelle: älä pelkää, sillä ei minun isäni Saulin käsi löydä sinua, ja sinä tule Israelin kuninkaaksi, ja minä olen likin sinua; ja sen myös Saul minun isäni kyllä tietää.
18. Ja he molemmat tekivät liiton keskenänsä Herran edessä; ja David pysyi metsässä, mutta Jonatan palasi kotiansa.
19. Mutta Siphiläiset menivät ylös Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: eikö David ole kätketty meidän tykönämme linnoissa metsässä, Hakilan kukkulalla, liki korpea oikialla puolella?
20. Niin tule nyt kuningas kiiruusti alas kaiken sydämes himon jälkeen: ja me annamme hänen kuninkaan käsiin.

21. Ja Saul sanoi: olkaat te siunatut Herrassa, että te armahditte minun päälleni.
22. Menkäät siis ja tutkikaat paremmin, että te saisitte tietää ja nähdä sen paikan, jossa hänen jalkansa ovat, ja kuka hänen siellä on nähnyt; sillä minulle on hän sanottu sangen kavalaksi.
23. Tutkistelkaat ja vaotkaat kaikki salaiset paikat, joihin hän lymyttää itsensä, ja tulkaat jälleen minun tyköni, kuin saatte vahvan tiedon; niin minä menen teidän kanssanne. Jos hän tällä maalla on, niin minä hänen etsin kaikkein tuhanten seasta Juudassa.
24. Ja he nousivat ja menivät Siphiin Saulin edellä. Mutta David ja hänen miehensä olivat Maonin korvessa, oikialla puolella korpea, kedolla.
25. Kuin Saul matkusti sinne väkinensä etsimään häntä, ja se ilmoitettiin Davidille, meni hän kukkulalta alas, ja oli Maonin korvessa. Ja kuin Saul sen kuuli, ajoi hän Davidia takaa Maonin korvessa.
26. Ja Saul meni yhdeltä puolelta vuorta, ja David väkinensä toiselta puolelta vuorta. Ja koska David riensi pakenemaan Saulin edestä, piiritti Saul väkinensä Davidin ja hänen väkensä, ottaaksensa heitä kiinni.
27. Mutta sanansaattaja tuli Saulin tykö ja sanoi: kiiruhda sinuas ja tule nopiasti; sillä Philistealaiset ovat maalle tulleet.
28. Nin Saul palasi ajamasta Davidia takaa ja meni Philistealaisia vastaan; sentähden kutsutaan se paikka SelaMahelkot.

24 LUKU

1. Ja David meni sieltä ylös ja asui EnGedin linnoissa.
2. Kuin Saul palasi Philistealaisten tyköä, ilmoitettiin hänelle, sanoen: David on EnGedin korvessa.
3. Ja Saul otti kolmetuhatta valittua nuorta miestä koko Israelista, ja meni etsimään Davidia ja hänen miehiänsä Metsävuohten kallioille.
4. Ja kuin hän lähestyi lammasten huonetta tien ohessa, oli siinä luola, ja Saul meni siihen peittämään jalkojansa; mutta David ja hänen miehensä istuivat luolan kulmilla.
5. Silloin sanoivat Davidin miehet hänelle: katso, tämä on se päivä, josta Herra sinulle on sanonut: katso, minä annan sinulle vihamiehes sinun käsiis, ettäs tekisit hänen kanssansa niinkuin sinulle kelpaa. Ja David nousi ja leikkasi salaa kappaleen Saulin vaatteen liepeestä.
6. Sen jälkeen tykytti Davidin sydän, että hän oli leikannut tilkan Saulin hameesta,
7. Ja sanoi miehillensä: Herra antakoon sen kaukana olla minusta, että minä sen tekisin ja satuttaisin käteni minun herraani, Herran voideltuun, sillä hän on Herran voideltu.

8. Ja David asetti miehensä sanoilla eikä sallinut karata Saulin päälle. Niin Saul nousi luolasta ja meni matkaansa.
9. Senjälkeen nousi myös David ja läksi luolasta, ja huusi Saulin jälkeen ja sanoi: herrani kuningas! Saul katsahti taaksensa, ja David kallisti kasvonsa maahan ja kumarsi.
10. Ja David sanoi Saulille: miksis uskot ihmisten sanoja, jotka sanovat: katso, David etsii vahinkoas?
11. Katso, tänäpänä näkivät sinun silmäs, että Herra oli antanut sinun minun käsiini luolassa, ja sanottiin, että minä tappaisin sinun, vaan minä armahdin sinua, sillä minä sanoin: en minä satuta kättäni herraani, sillä hän on Herran voideltu.
12. Katso, minun isäni, katso kuitenkin tätä tilkkaa sinun hameestas minun kädessäni, etten minä tahtonut tappaa sinua, koska minä sen tilkan leikkasin hameestas. Tunne ja katso, ettei yhtään pahuutta eli vääryyttä ole minun kädessäni, en minä myös ole syntiä tehnyt sinua vastaan, ja sinä seisot minun henkeni perään, ottaakses sen pois.
13. Herra tuomitkoon minun ja sinun välilläs, ja Herra kostakoon sinulle minun puolestani; vaan minun käteni ei pidä sinuun sattuman.
14. Niinkuin vanha sananlasku on: jumalattomasta tulee jumalattomuus; mutta minun käteni ei pidä sinuun sattuman.
15. Kenenkä jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? ketäs ajat takaa? Kuollutta koiraa ja kirppua.
16. Herra olkoon tuomari ja tuomitkoon minun välilläni ja sinun: nähköön ja ratkaiskoon minun asiani, ja vapahtakoon minua sinun käsistäs.
17. Sittekuin David lakkasi puhumasta Saulille, sanoi Saul: eikö se ole sinun äänes, poikani David? Ja Saul korotti äänensä ja itki,
18. Ja sanoi Davidille: sinä olet hurskaampi minua, sillä sinä olet osoittanut minulle hyvää, mutta minä sitä vastaan olen osoittanut sinulle pahaa.
19. Ja sinä olet tänäpänä minulle ilmoittanut, kuinka hyvin sinä olet tehnyt minua kohtaan: että Herra oli sulkenut minun sinun käsiis, ja et sinä minua tappanut.
20. Kuinka joku löytäis vihollisensa ja antais hänen mennä hyvää tietä? Herra maksakoon sinulle sitä hyvää, jotas tänäpänä minulle olet tehnyt.
21. Nyt katso, minä tiedän sinun tulevan kuninkaaksi, ja Israelin valtakunta on sinun kädessäs;
22. Niin vanno siis nyt minulle Herran kautta, ettet hävitä minun siementäni minun jälkeeni ja et kadota minun nimeäni minun isäni huoneesta.
23. Ja David vannoi Saulille. Ja Saul meni kotiansa; mutta David ja hänen miehensä menivät linnaan.

25 LUKU

1. Ja Samuel kuoli, ja koko Israel kokoontui murehtimaan häntä ja hautasi hänen omaan huoneeseensa Ramaan. Mutta David nousi ja meni alas Paranin korpeen.
2. Ja yksi mies asui Maonissa, jolla myös oli tekemistä Karmelissa, ja se mies oli sangen rikas, ja hänellä oli kolmetuhatta lammasta ja tuhannen vuohta; ja hän keritsi lampaitansa Karmelissa.
3. Ja miehen nimi oli Nabal, ja hänen emäntänsä nimi Abigail; ja se oli toimellinen vaimo ja kaunis kasvoilta, mutta mies oli sangen kova ja paha töissänsä, ja hän oli Kalebin sukua.
4. Ja kuin David kuuli korvessa Nabalin keritsevän lampaitansa,
5. Lähetti hän kymmenen nuorukaista ja sanoi heille: menkäät Karmeliin, ja kuin te tulette Nabalin tykö, niin tervehtikäät häntä minun puolestani ystävällisesti,
6. Ja sanokaat: terve! rauha olkoon sinulle, ja rauha huoneelles, ja kaikille mitä sinulle on, olkoon rauha!
7. Minä olen nyt saanut kuulla, että sinulla on lammasten keritsiät: katso, paimenet jotka sinulla on, olivat meidän tykönämme, ja emme heitä häväisseet, ja ei heiltä mitään puuttunut niinkauvan kuin he olivat Karmelissa.
8. Kysy palvelioiltas, he sanovat sinulle. Niin anna siis nuorukaisten löytää armo sinun kasvois edessä, sillä me olemme tulleet hyvään aikaan: anna siis palvelioilles ja pojalles Davidille, mitä sinun kätes löytää!
9. Kuin Davidin palveliat sinne tulivat ja puhuivat kaikki nämät sanat Nabalille Davidin puolesta, niin he vaikenivat.
10. Mutta Nabal vastasi Davidin palvelioita ja sanoi: kuka on David? ja kuka on Isain poika? Nyt on monta palveliaa, jotka jättävät isäntänsä.
11. Pitääkö minun ottaman leipäni, veteni ja teuraani, jonka minä keritsiöilleni olen teurastanut, ja antaman miehille, joita en minä tiedä, kusta he tulleet ovat?
12. Niin Davidin palveliat palasivat tiellensä, ja tultuansa taas Davidin tykö sanoivat he hänelle kaikki nämät sanat.
13. Niin sanoi David miehillensä: vyöttäkään kukin miekkansa vyöllensä. Niin vyötti jokainen miekkansa vyöllensä, ja David vyötti myös miekkansa vyöllensä; ja läksi Davidin kanssa liki neljäsataa miestä, mutta kaksisataa jäi kaluin tykö.
14. Mutta yksi palvelioista ilmoitti Abigailille, Nabalin emännälle, sanoen: katso, David on lähettänyt sanansaattajat korvesta siunaamaan isäntäämme, mutta hän tiuskui heitä.
15. Ja ne miehet olivat meille aivan hyvät ja ei meitä pahoin puhutelleet, ja ei meiltä mitään puuttunut

niinkauvan kuin me vaelsimme heidän tykönänsä kedolla ollessamme.
16. Mutta he ovat olleet meidän turvamme yötä ja päivää, niinkauvan kuin me kaitsimme lampaitamme heidän tykönänsä.
17. Niin ajattele nyt ja katso mitäs teet; sillä pahuutta on totisesti tarjona meidän isännällemme ja kaikelle hänen huoneellensa, vaan hän on tyly mies, jota ei yksikään tohdi puhutella.
18. Niin Abigail kiiruhti ja otti kaksisataa leipää, ja kaksi leiliä viinaa, ja viisi keitettyä lammasta, ja viisi vakkaista tuletettuja jauhoja, ja sata rusinarypälettä, ja kaksisataa rypälettä fikunia, ja pani aasein päälle,
19. Ja sanoi palvelioillensa: menkäät minun edelläni, katso, minä tulen perässänne. Ja ei hän miehellensä Nabalille sitä ilmoittanut.
20. Ja kuin hän ajoi aasilla ja tuli vuoren varjoon, katso, David ja hänen väkensä tulivat vuorilta alas häntä vastaan; ja hän kohtasi heitä.
21. Mutta David oli sanonut: minä olen turhaan tallella pitänyt kaikki, mitä hänellä oli korvessa, ja ei ole mitään puuttunut kaikista mitä hänellä oli; ja hän kostaa minun hyvät työni pahalla.
22. Jumala tehköön näitä Davidin vihamiehille ja vielä suurempia, jos minä jätän hänelle huomeneksi kaikista, mitä hänellä on, jonkun, joka vetensä seinään heittää.
23. Mutta kuin Abigail näki Davidin, kiiruhti hän ja astui nopiasti alas aasin päältä, lankesi kasvoillensa Davidin eteen ja kumarsi itsensä maahan,
24. Ja lankesi hänen jalkainsa juureen ja sanoi: Ah herrani, minun olkoon tämä paha teko! ja anna piikas puhua korvais kuullen, ja kuule piikas sanaa:
25. Älkään minun herrani asettako sydäntänsä tätä tylyä miestä Nabalia vastaan; sillä niinkuin hänen nimensä kuuluu, niin on hän: Nabal on hänen nimensä, tyhmyys on hänen kanssansa; mutta minä sinun piikas en ole nähnyt herrani palvelioita, jotka sinä olit lähettänyt.
26. Mutta nyt, herrani, niin totta kuin Herra elää ja niin totta kuin sinun sielus elää, niin Herra on sinun estänyt, ettet verta vuodattanut eikä sinun kätes vapahtanut sinua. Mutta nyt olkoon sinun vihamiehes niin kuin Nabal ja kaikki jotka herralleni pahaa suovat.
27. Tämä on se siunaus, jonka sinun piikas minun herralleni tuonut on, annettaa palvelioille, jotka herrani kanssa vaeltavat.
28. Anna piialles tämä rikos anteeksi. Sillä Herra tosin tekee minun herralleni vahvan huoneen; sillä koska minun herrani sotii Herran sotia, niin ei yhtäkään pahuutta ole löydetty sinun tyköäs kaikkena sinun elinaikanas.
29. Jos joku ihminen asettaa itsensä vainoomaan sinua ja väijyy sinun sielus jälkeen, niin olkaan herrani

sielu sidottu eläväin kimppuun Herran sinun Jumalas tykönä; mutta sinun vihollistes sielu pitää lingottaman lingolla.
30. Ja kuin Herra minun herralleni kaikki nämät hyvät tekevä on, niinkuin hän sinulle sanonut on, ja käskee sinun olla Israelin ruhtinaan;
31. Niin ei pidä se oleman sinulle minun herralleni lankeemiseksi ja mielen pahennukseksi, ettet vuodattanut verta ilman syytä ja auttanut itse sinuas; ja Herra on hyvää tekevä minun herralleni, ja sinä muistat piikaas.
32. Silloin sanoi David Abigailille: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka sinun tänäpänä on lähettänyt minua vastaan.
33. Ja siunattu olkoon sinun toimellinen puhees, ja siunattu olet sinä, joka minun tänäpänä estit verta vuodattamasta ja kostamasta omalla kädelläni.
34. Totisesti, niin totta kuin Herra Israelin Jumala elää, se joka minun on tänäpänä estänyt sinulle pahaa tekemästä, jollet nopiasti olisi tullut minua vastaan, niin ei olisi Nabalille jäänyt huomeneksi yhtäkään seinään vetensä heittävää.
35. Niin otti David hänen kädestänsä, mitä hän oli hänelle tuonut, ja sanoi hänelle: mene rauhassa sinun huoneeses, ja katso, minä kuulin sinun äänes ja otin sinun hyväksi.
36. Kuin Abigail tuli Nabalin tykö, katso, niin hänellä oli huoneessansa pito, niinkuin kuninkaallinen pito, ja Nabalin sydän oli iloinen, sillä hän oli juuri kovin juovuksissa; mutta ei hän sanonut hänelle vähää eli paljoa huomeneen asti.
37. Mutta huomeneltain, kuin Nabal oli viinasta kaljennut, sanoi hänen emäntänsä hänelle kaikki nämät; niin hänen sydämensä kuoli hänessä, että hän tuli niinkuin kivi.
38. Ja kymmenen päivän perästä löi Herra Nabalin, että hän kuoli.
39. Kuin David kuuli Nabalin kuolleeksi, sanoi hän: kiitetty olkoon Herra, joka on kostanut häväistykseni Nabalille ja on varjellut palveliansa pahasta, ja Herra on kääntänyt Nabalin pahuuden hänen päänsä päälle. Ja David lähetti ja antoi puhutella Abigailia, ottaaksensa häntä emännäksensä.
40. Ja kuin Davidin palveliat tulivat Abigailin tykö Karmeliin, puhuttelivat he häntä ja sanoivat: David lähetti meitä sinun tykös, että hän ottais sinun emännäksensä.
41. Hän nousi ja lankesi maahan kasvoillensa, sanoen: katso, tässä on sinun piikas palvelemaan ja pesemään herrani palveliain jalkoja.
42. Ja Abigail kiiruhti itsensä, ja valmisti hänensä, ja ajoi aasilla, ja otti viisi piikaansa kanssansa, jotka kävivät hänen jälissänsä; ja hän seurasi Davidin sanansaattajia ja tuli hänen emännäksensä.

43. David otti myös Ahinoamin Jisreelistä; ja olivat ne molemmat hänen emäntänsä.
44. Mutta Saul antoi tyttärensä Mikalin, Davidin emännän, Phaltille Laiksen pojalle Gallimista.

26 LUKU

1. Ja Siphiläiset tulivat Saulin tykö Gibeaan ja sanoivat: eikö David ole lymyssä Hakilan kukkulalla korven kohdalla?
2. Niin nousi Saul ja meni Siphin korpeen, ja hänen kanssansa kolmetuhatta valittua miestä Israelista, etsimään Davidia Siphin korvesta.
3. Ja Saul sioitti itsensä Hakilan kukkulalle korven kohdalle tien viereen, mutta David pysyi korvessa ja näki Saulin tulevan perässänsä korpeen.
4. Niin David lähetti vakoojat ja ymmärsi Saulin totisesti tulleen.
5. Ja David nousi ja tuli siihen paikkaan, johonka Saul itsensä sioittanut oli; ja David näki paikan, kussa Saul ja hänen sotapäämiehensä Abner Neerin poika oli; sillä Saul makasi vaunuin piirissä, ja sotaväki sioitettuna hänen ympärillänsä.
6. Silloin vastasi David ja sanoi Ahimelekille, Hetiläiselle, ja Abisaille ZeruJan pojalle Joabin veljelle: kuka menee minun kanssani Saulin tykö leiriin? Abisai sanoi: minä menen kanssas.
7. Niin tuli David ja Abisai kansan tykö yöllä, ja katso, Saul makasi nukkuneena vaunuin piirissä, ja hänen keihäänsä pistetty maahan hänen päänsä pohjaan; mutta Abner ja kansa makasi hänen ympärillänsä.
8. Silloin sanoi Abisai Davidille: Jumala on sulkenut tänäpänä vihamiehes sinun kätees: nyt minä syöksen häntä keihäällä maata vasten yhden kerran, niin etten minä enään tarvitse kertoa sitä.
9. Mutta David sanoi Abisaille: älä surmaa häntä; sillä kuka satuttaa kätensä Herran voideltuun ja on viatoin?
10. Vielä sanoi David: niin totta kuin Herra elää; jollei Herra lyö häntä, elikkä tule hänen aikansa kuolla, eli mene sotaan ja huku,
11. Niin antakoon Herra kaukana olla minusta, että minä satuttaisin käteni Herran voideltuun: ota nyt vaivoin keihäs hänen päänsä pohjasta ja vesimalja, ja käykäämme.
12. Niin otti David keihään ja vesimaljan Saulin pään pohjasta, ja he menivät matkaansa; ja ei yhtään ollut, joka sen näki taikka huomaitsi, eli heräsi, vaan he makasivat kaikki nukkuneena, sillä Herralta oli tullut syvä uni heidän päällensä.
13. Kuin David oli tullut ylitse toiselle puolelle, meni hän kauvas vuoren kukkulalle, että iso väli oli heidän

välillänsä.
14. Ja David huusi kansalle ja Abnerille Neerin pojalle ja sanoi: etkös vastaa, Abner? Abner vastasi ja sanoi: kukas olet, ettäs niin huudat kuningasta?
15. Ja David sanoi Abnerille: etkös ole mies? ja kuka on sinun vertaises Israelissa? Miksi et varjellut herraas kuningasta? Sillä yksi kansasta on mennyt tappamaan kuningasta sinun herraas.
16. Ei se ole oikein minkä sinä tehnyt olet. Niin totta kuin Herra elää, te olette kuoleman lapset, ettette varjelleet herraanne, Herran voideltua. Ja nyt katso, kussa kuninkaan keihäs ja vesimalja on, jotka hänen päänsä pohjassa olivat?
17. Niin Saul tunsi Davidin äänen ja sanoi: eikö se ole sinun äänes, minun poikani David? David sanoi: minun ääneni se on, herrani kuningas.
18. Ja vielä sanoi: miksi minun herrani vainoo palveliaansa? Sillä mitä minä olen tehnyt ja mitä pahaa on minun kädessäni?
19. Niin kuulkaan siis nyt herrani kuningas palveliansa sanan: Jos Herra on yllyttänyt sinun minua vastaan, niin anna joku ruokauhri sytytettää, mutta jos ihmiset sen tekevät, niin olkoon he kirotut Herran edessä, että he tänäpänä ovat minun syösseet ulos, etten minä pysyisi Herran perimisessä, ja sanovat: mene ja palvele muukalaisia jumalia.
20. Niin älköön minun vereni langatko maahan Herran eteen; sillä Israelin kuningas on lähtenyt yhtä kirppua etsimään, niinkuin hän takaa ajelis peltokanaa vuorilla.
21. Ja Saul sanoi: minä olen syntiä tehnyt. Tule jälleen poikani David! sillä en minä sinulle enää tee pahaa, että minun sieluni on tänäpänä ollut kallis sinun silmäis edessä: katso, minä olen tehnyt tyhmästi ja sangen hullusti.
22. David vastasi ja sanoi: katso, tässä on kuninkaan keihäs, tulkaan yksi palvelioistas tänne ja ottakaan sen.
23. Herra maksaa jokaiselle hänen vanhurskautensa ja uskonsa jälkeen; sillä Herra on sinun tänäpänä antanut minun käteeni, vaan en minä tahtonut satuttaa kättäni Herran voideltuun.
24. Ja katso, niinkuin sinun sielus tänäpänä on paljo pidettävä ollut minun silmäini edessä, niin olkoon myös minun sieluni paljo pidettävä Herran silmäin edessä, ja vapahtakoon minua kaikesta minun murheestani.
25. Saul sanoi Davidille: siunattu ole sinä, poikani David: sinä teet ja toimitat, sinä taidat ja voit. Niin David meni matkaansa, ja Saul palasi kotiansa.

27 LUKU

1. Niin David ajatteli sydämessänsä: kuitenkin minä yhtenä päivänä joudun Saulin käsiin: ei ole minun parempaa, kuin että minä menen ojetinsa Philistealaisten maalle, että Saul lakkais minua etsimästä kaikissa Israelin rajoissa, ja minä pääsisin hänen käsistänsä.
2. Ja David nousi ja läksi matkaan kuudensadan miehen kanssa, jotka hänen myötänsä olivat, Akiksen Maokin pojan Gatin kuninkaan tykö.
3. Niin David asui Akiksen tykönä Gatissa, hän ja hänen miehensä itsekukin perheinensä: David ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreelista ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista.
4. Kuin Saulille sanottiin Davidin paenneen Gatiin, niin ei hän enää häntä etsinyt.
5. Niin David sanoi Akikselle: jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs, niin anna minulle yhteen kaupunkiin sia maalle, asuakseni siellä; sillä miksi pitäis sinun palvelias asuman kuninkaallisessa kaupungissa sinun tykönäs?
6. Sinä päivänä antoi Akis hänelle Ziklagin. Sentähden on Ziklag Juudan kuningasten vielä tänäpänä.
7. Vaan se aika, minkä David asui Philistealaisten maalla, oli ajastaika ja neljä kuukautta.
8. Ja David nousi miehinensä ja karkasi Gessurilaisten ja Girsiläisten ja Amalekilaisten maalle; sillä nämät asuivat jo vanhuudesta siinä maassa, kuin Suriin mennään, Egyptin maahan asti.
9. Ja kuin David oli kaiken maan lyönyt, ei hän jättänyt yhtäkään miestä eli vaimoa elämään; ja otti heidän lampaansa, härkänsä, aasinsa, kamelinsa ja vaatteensa, palasi ja tuli Akiksen tykö.
10. Ja Akis sanoi: kenenkä päälle te olette karanneet tänäpänä? David vastasi: lounaan päin Juudaa, lounaan päin Jerakmelilaisia ja lounaan päin Keniläisiä.
11. Ja ei David jättänyt eläväksi yhtäkään miestä eli vaimoa viedäksensä Gatiin, ja ajatteli: ettei he puhuisi jotakin meitä vastaan, sanoen: näin teki David, ja tämä oli hänen tapansa niinkauvan kuin hän asui Philistealaisten maalla.
12. Niin Akis uskoi Davidin ja ajatteli, hän on tehnyt itsensä kokonansa kauhistuttavaksi kansallensa Israelille, sentähden olkaan hän aina minun palveliani.

28 LUKU

1. Ja Philistealaiset kokosivat siihen aikaan sotaväkensä menemään sotaan Israelia vastaan. Ja Akis sanoi Davidille: Sinun pitää kaiketi tietämän, että sinä ja sinun väkes pitää menemän minun kanssani sotaan.
2. David vastasi Akikselle: olkoon; sinä saat nähdä, mitä sinun palvelias on tekevä. Akis sanoi Davidille:

sentähden asetan minä sinun pääni vartiaksi joka päivä.
3. Niin oli Samuel kuollut, ja koko Israel oli häntä murehtinut ja haudannut hänen kaupunkiinsa Raaman. Ja Saul oli ajanut maakunnasta noidat ja velhot pois.
4. Kuin Philistealaiset kokosivat heitänsä, ja tulivat ja sioittivat itsensä Sunemiin, kokosi myös Saul kaiken Israelin, ja he sioittivat itsensä Gilboaan.
5. Kuin Saul näki Philistealaisten sotajoukon, pelkäsi hän ja hänen sydämensä oli suuresti hämmästynyt.
6. Ja Saul kysyi Herralta, ja ei Herra mitään häntä vastannut, ei unen, eikä valkeuden, eli prophetain kautta.
7. Silloin sanoi Saul palvelioillensa: etsikäät minulle vaimo, jolla noidan henki on, mennäkseni hänen tykönsä ja kysyäkseni häneltä. Hänen palveliansa sanoivat hänelle: katso, Endorissa on vaimo, jolla on noidan henki.
8. Ja Saul muutti vaatteensa ja otti toiset päällensä, ja meni sinne, ja kaksi miestä hänen kanssansa; ja he tulivat yöllä vaimon tykö, ja hän sanoi: noidu minulle noidan hengen kautta ja nosta se ylös minulle, jonka sanon sinulle.
9. Vaimo sanoi hänelle: katso, sinä tiedät kyllä, mitä Saul tehnyt on, kuinka hän on hävittänyt noidat ja velhot maakunnasta: miksi siis tahdot minun sieluani pauloihin, että minä kuoliaaksi lyötäisiin?
10. Niin Saul vannoi hänelle Herran kautta ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, ei tämä lueta sinulle pahuudeksi.
11. Niin vaimo sanoi: kenen minä nostan sinulle? Hän sanoi: nosta minulle Samuel.
12. Kuin vaimo näki Samuelin, huusi hän suurella äänellä, ja sanoi Saulille sanoen: miksis olet minun pettänyt? sinä olet Saul.
13. Ja kuningas sanoi hänelle: älä pelkää! mitäs näet? Vaimo sanoi Saulille: minä näen jumalat astuvan maasta ylös.
14. Hän sanoi hänelle: kuinka hän on muotoansa? ja hän sanoi: vanha mies nousee ylös ja on vaatetettu hameella. Niin ymmärsi Saul sen olevan Samuelin, ja kumarsi kasvoillensa maahan ja rukoili.
15. Mutta Samuel sanoi Saulille: miksis olet minua vaivannut nostaen minua? Saul sanoi: minä olen suuressa ahdistuksessa: Philistealaiset sotivat minua vastaan ja Jumala on minusta erinnyt, ja ei vastaa enää minua prophetain eikä unen kautta; sentähden olen minä antanut sinua kutsua, ilmoittamaan, mitä minun tekemän pitää.
16. Samuel sanoi: mitäs kysyt minulta, että Herra on sinusta erinnyt ja on sinun vihamiehekses tullut?
17. Herra on tekevä niinkuin hän minun kauttani puhunut on: ja Herra repäisee valtakunnan sinun kädestäs pois ja antaa lähimmäiselles Davidille,

18. Ettet kuullut Herran ääntä, etkä täyttänyt hänen vihansa julmuutta Amalekia vastaan, sentähden on Herra näitä sinulle tänäpänä tehnyt.
19. Ja vielä sitte antaa Herra sinun kanssas Israelin Philistealaisten käsiin: huomenna pitää sinun ja sinun poikas oleman minun tykönäni: ja Herra antaa Israelin sotajoukon Philistealaisten käsiin.
20. Niin Saul kaatui äkisti maahan niin pitkäksi kuin hän oli, ja peljästyi suuresti Samuelin puheen tähden, niin ettei hänessä mitään enämpi voimaa ollut, sillä ei hän ollut mitään syönyt koko sinä päivänä ja yönä.
21. Ja vaimo meni Saulin tykö ja näki hänen suuresti peljästyneeksi, ja sanoi hänelle: katso, sinun piikas on kuullut sinun sanas, ja minä olen pannut sieluni käteeni, niin että minä kuuliainen olin sinun sanalles, jonkas puhuit minulle;
22. Niin kuule myös nyt sinä piikas sana: minä panen etees palan leipää, ettäs söisit ja tulisit väkees jällensä, ja menisit matkaas.
23. Hän kielsi ja sanoi: en minä syö. Niin hänen palveliansa ja vaimo vaativat häntä syömään, ja hän totteli heidän ääntänsä, ja nousi maasta ja istui vuoteelle.
24. Ja vaimolla oli huoneessa lihava vasikka, ja hän kiiruhti ja teurasti sen, ja otti jauhoja ja sekoitti, ja leipoi sen happamattomiksi kyrsiksi.
25. Ja kantoi Saulin ja hänen palveliainsa eteen. Ja kuin he olivat syöneet, nousivat he ja matkustivat sinä yönä.

29 LUKU

1. Mutta Philistealaiset kokosivat kaiken sotajoukkonsa Aphekiin; ja Israel sioitti itsensä Ainiin Jisreelissä.
2. Ja Philistealaisten päämiehet menivät sadoittain ja tuhansittain; mutta David meni jälistä miehinensä, liki Akista.
3. Niin sanoivat Philistealaisten päämiehet: mitä nämät Hebrealaiset tahtovat? Akis sanoi Philistealaisten päämiehille: eikö tämä ole David Saulin Israelin kuninkaan palvelia, joka on ollut monta päivää eli vuoden minun tykönäni ja en minä ole löytänyt mitäkään hänen kanssansa siitä ajasta, kuin hän pakeni minun tyköni, tähän päivään asti.
4. Niin Philistealaisten päämiehet vihastuivat hänen päällensä ja sanoivat hänelle: anna sen miehen palata ja mennä jälleen siallensa, kuhunkas hänen asettanut olet, ettei hän tulisi meidän kanssamme sotaan ja olisi meidän vihamiehemme sodassa; sillä millä taitais hän paremmin herrallensa mielinouteen tehdä, kuin näiden miesten päillä?

5. Eikö tämä ole David? josta he veisasivat hypyssä, sanoen: Saul löi tuhannen, mutta David kymmenentuhatta.
6. Niin kutsui Akis Davidin ja sanoi hänelle: niin totta kuin Herra elää, minä pidän sinun oikiana ja hyvänä, ja sinun ulos ja sisälle käymises minun kanssani sotaleiriin kelpaa minulle, sillä en ole minä löytänyt yhtään pahuutta sinusta siitä ajasta, kuin sinä tulit minun tyköni, niin tähän päivään asti; mutta et sinä kelpaa päämiehille.
7. Niin palaja nyt takaperin ja mene rauhaan, ettes pahaa tekisi Philistealaisten päämiesten silmäin edessä.
8. David sanoi Akikselle: mitä minä olen tehnyt? ja mitäs olet löytänyt palvelialtas siitä ajasta, kuin minä olen ollut sinun tykönäs, niin tähän päivään asti, etten minä saa tulla ja sotia kuninkaan minun herrani vihamiehiä vastaan?
9. Akis vastasi ja sanoi Davidille: minä tiedän sinun otolliseksi minun silmäini edessä, niinkuin Jumalan enkelin, mutta Philistealaisten päämiehet ovat sanoneet: älä anna hänen tulla meidän kanssamme sotaan.
10. Niin nouse siis varhain aamulla, ja sinun herras palveliat, jotka sinun kanssas tulleet ovat: ja kuin te olette aamulla varhain nousseet ja päivä teille valkenee, niin menkäät teidän tietänne.
11. Niin David oli miehinensä aamulla varhain ylhäällä, matkustamaan ja tulemaan Philistealaisten maalle jälleen; mutta Philistealaiset menivät Jisreeliin päin.

30 LUKU

1. Kuin David kolmantena päivänä tuli Ziglagiin miehinensä, olivat Amalekilaiset tulleet etelän puolelta Ziglagiin, lyöneet Ziglagin ja polttaneet sen tulella,
2. Ja olivat vieneet vaimot, jotka siellä olivat, pienimmästä niin suurimpaan; ei he yhtäkään surmanneet, mutta veivät pois ja menivät tiehensä.
3. Kuin David tuli miehinensä kaupunkiin, katso, se oli tulella poltettu, ja heidän emäntänsä ja poikansa ja tyttärensä viedyt vangiksi;
4. Korotti David ja väki, joka hänen kanssansa oli, äänensä ja itkivät siihenasti, ettei heillä enää voimaa itkeä ollut.
5. Ja Davidin kaksi emäntää olivat myös vankina viedyt pois: Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista.
6. Ja David oli suuresti ahdistettu, sillä kansa tahtoi hänen kivittää, että kaiken kansan sielut olivat murheissa poikainsa ja tytärtensä tähden. Mutta David vahvisti itsiänsä Herrassa Jumalassansa.

7. Ja David sanoi papille AbJatarille Ahimelekin pojalle: tuo minulle päällisvaate. Ja AbJatar toi Davidille päällisvaatteen.
8. Niin kysyi David Herralta ja sanoi: pitääkö minun ajaman sitä joukkoa takaa? saanenko minä heidät kiinni? Hän sanoi hänelle: aja heitä takaa, ja sinä totisesti saavutat heidät ja otat saaliin.
9. Niin meni David matkaan, hän ja kuusisataa miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja tulivat Besorin ojan tykö; ja muut seisahtivat siinä.
10. Mutta David ja neljäsataa miestä ajoivat takaa; mutta kaksisataa miestä, jotka siihen seisomaan jäivät, suuttuivat menemästä Besorin ojan ylitse.
11. Ja he löysivät yhden Egyptin miehen kedolta, sen he veivät Davidin tykö, ja antoivat hänen leipää syödä ja vettä juoda,
12. Ja antoivat rypäleen fikunia ja kaksi rypälettä rusinoita; ja sittenkuin hän oli syönyt, tuli hänen henkensä virvoitetuksi, sillä ei hän ollut kolmena päivänä eikä kolmena yönä leipää syönyt eikä vettä juonut.
13. Ja David sanoi hänelle: kenenkä sinä olet ja kustas olet? Egyptin nuorukainen sanoi: minä olen Amalekilaisen palvelia, ja minun herrani on hyljännyt minun; sillä minä tulin sairaaksi jo kolme päivää sitte.
14. Me ryöstimme etelästä päin Kretin ja Juudan, etelästä päin Kalebin, ja poltimme Ziglagin.
15. David sanoi hänelle: vietkös minun sen sotaväen tykö? Hän sanoi: vannos minulle Jumalan kautta, ettes minua tapa etkä anna minua minun herrani käsiin, niin minä vien sinun sen sotaväen tykö.
16. Ja hän vei hänen; ja katso, he olivat hajoittaneet heitänsä koko maahan, söivät, joivat ja hyppäsivät ilosta kaiken sen suuren saaliin tähden, jonka he olivat saaneet Philistealaisten ja Juudan maalta.
17. Ja David löi heitä aamuhämärästä ruveten ehtooseen asti, liki toiseen päivään; niin ettei heistä yhtäkään päässyt, paitsi neljäsataa nuorukaista, jotka istuivat kamelein päälle ja pakenivat.
18. Niin David pelasti kaikki mitä Amalekilaiset ottaneet olivat, ja David pelasti myös kaksi emäntäänsä.
19. Ja ei puuttunut niistä mitään, pientä eli suurta, pojista ja tyttäristä, eli saaliista kun he heillensä ottaneet olivat: David toi ne kaikki takaperin jälleen.
20. Ja David otti kaikki lampaat ja härjät ja antoi ajaa ne karjansa edellä, ja he sanoivat: tämä on Davidin saalis.
21. Ja kuin David tuli kahdensadan miehen tykö, jotka olivat suuttuneet seuraamasta Davidia ja olivat jääneet Besorin ojan tykö, menivät he Davidia vastaan ja sitä sotaväkeä joka hänen kanssansa oli. Ja David meni sen väen tykö ja tervehti heitä ystävällisesti.
22. Niin vastasivat kaikki ne, jotka pahat ja tylyt miehet olivat niiden seasta, jotka Davidin kanssa olivat matkustaneet, ja sanoivat: ettei he menneet meidän kanssamme, ei pidä heille annettaman siitä saaliista

jonka me saaneet olemme; mutta itsekukin ottakaan emäntänsä ja lapsensa ja menkään tiehensä.
23. Niin sanoi David: ei teidän niin pidä tekemän, minun veljeni, sillä Herra on ne meille antanut, ja on meidät varjellut ja antanut sen sotaväen meidän käsiimme, joka tuli meitä vastaan.
24. Kuka teitä pitää kuuleman tässä asiassa? Senkaltainen kuin niiden osa on, jotka olivat sodassa meidän kanssamme, pitää myös oleman heidän osansa jotka kaluin tykönä ovat olleet, ja pitää yhdenkaltainen jako oleman.
25. Tämä on ollut siitä ajasta ja aina sitte sääty ja oikeus Israelissa tähän päivään asti.
26. Ja David tuli Ziglagiin ja lähetti saaliista ylimmäisille Juudasta, jotka hänen ystävänsä olivat, ja sanoi: katso, tässä on teille siunaus Herran vihollisten saaliista:
27. Niille jotka olivat Betelissä, niille Ramotissa etelään päin, niille Jatirissa,
28. Niille Aroerissa, niille Siphmotissa, niille Estmoassa,
29. Ja niille kuin on Rakalissa, ja niille Jerakmelilaisten kaupungeista, ja niille Keniläisten kaupungeista,
30. Niille Hormassa, ja niille Korasanissa, ja niille Atakissa,
31. Niille Hebronissa, ja kaikkiin paikkoihin, kussa David oli miehinensä vaeltanut.

31 LUKU

1. Niin Philistealaiset sotivat Israelia vastaan, ja Israelin miehet pakenivat Philistealaisia ja lankesivat lyötynä Gilboan vuorella.
2. Ja Philistealaiset ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa, ja Philistealaiset surmasivat Jonatanin, Abinadabin ja Melkisuan, Saulin pojat.
3. Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet kävivät hänen päällensä joutsilla, ja hän haavoitettiin pahoin joutsimiehiltä.
4. Niin sanoi Saul aseensa kantajalle: vedä ulos miekkas ja pistä sillä minua lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja pistäisi minua lävitse, ja pilkkaisi minua. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut, sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja lankesi siihen.
5. Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, lankesi hän myös miekkaansa ja kuoli hänen kanssansa.
6. Ja niin kuoli Saul ja kolme hänen poikaansa, ja hänen aseensa kantaja, ja ynnä kaikki hänen miehensä sinä päivänä.
7. Kuin Israelin miehet, jotka olivat toisella puolella laaksoa ja toisella puolella Jordania, näkivät Israelin

miehet paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupungit ja pakenivat. Niin tulivat Philistealaiset ja asuivat niissä.
8. Ja toisena päivänä tulivat Philistealaiset ryöstämään tapetuita ja löysivät Saulin ja kolme hänen poikaansa makaavan Gilboan vuorella.
9. Ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat häneltä aseet, ja lähettivät ympäri Philistealaisten maakuntaa, ilmoitettaa epäjumalainsa huoneissa ja kansan seassa,
10. Ja panivat hänen aseensa Astarotin huoneesen; mutta hänen ruumiinsa ripustivat he Betsanin muurin päälle.
11. Kuin Jabeksen asuvaiset Gileadissa kuulivat, mitä Philistealaiset Saulille tehneet olivat,
12. Nousivat kaikki sotaan kelpaavaiset miehet, kävivät kaiken sen yön ja ottivat Saulin ruumiin ja hänen poikainsa ruumiit alas Betsanin muurin päältä, veivät Jabekseen ja polttivat ne siellä,
13. Ja ottivat heidän luunsa ja hautasivat puun alle Jabekseen, ja paastosivat seitsemän päivää.

2.SAMUELIN KIRJA

1 LUKU

Ja tapahtui Saulin kuoleman jälkeen, kuin David oli palannut Amalekilaisten taposta, oli David Ziklagissa kaksi päivää.
2. Katso, kolmantena päivänä tuli yksi mies Saulin leiristä reväistyillä vaatteilla ja multaa päänsä päällä. Ja kuin hän tuli Davidin tykö, lankesi hän maahan ja kumarsi.
3. David sanoi hänelle: kustas tulet? Ja hän sanoi hänelle: minä olen paennut Israelin leiristä.
4. David sanoi hänelle: sanos minulle, mitä siellä on tapahtunut? Hän vastasi: väki on paennut sodasta, ja paljo väkeä on langennut ja kuollut, ja myös Saul ja hänen poikansa Jonatan ovat kuolleet.
5. David sanoi nuorukaiselle, joka näitä ilmoitti: mistä sinä tiedät Saulin ja hänen poikansa Jonatanin kuolleeksi?
6. Nuorukainen, joka hänelle sitä ilmoitti, sanoi: minä tulin tapaturmasta Gilboan vuorelle, ja katso, Saul oli langennut omaan keihääseensä, ja katso, rattaat ja hevosmiehet ajoivat häntä takaa.
7. Ja sitte hän käänsi hänensä, ja näki minun ja kutsui tykönsä, ja minä sanoin: tässä minä olen.
8. Hän sanoi minulle: kuka sinä olet? Minä vastasin: minä olen Amalekilainen.
9. Ja hän sanoi minulle: tules minun tyköni ja tapa minua; sillä minä ahdistetaan kovin ja minun henkeni on vielä kokonainen minussa.
10. Niin minä menin hänen tykönsä ja tapoin hänen; sillä minä tiesin, ettei hän olisi kuitenkaan sen lankeemisen jälkeen elänyt. Ja minä otin kruunun hänen päästänsä ja käsirenkaat hänen kädestänsä ja toin ne tänne minun herralleni.
11. Silloin tarttui David vaatteisiinsa ja repäisi ne; niin myös joka mies, joka hänen kanssansa oli,
12. Ja valittivat ja itkivät, ja paastosivat ehtoosen asti, Saulin ja hänen poikansa Jonatanin tähden, ja Herran kansan tähden, ja Israelin huoneen tähden, että ne miekan kautta langenneet olivat.
13. Ja David sanoi nuorukaiselle, joka näitä hänelle ilmoitti: kusta sinä olet? Hän sanoi: minä olen muukalaisen Amalekilaisen poika.
14. David sanoi hänelle: miksi et peljännyt laskea kättäs tappamaan Herran voideltua?
15. Ja David kutsui yhden palvelioistansa ja sanoi: tule tänne ja lyö häntä. Ja hän löi hänen kuoliaaksi.

16. Niin sanoi David hänelle: sinun veres olkoon sinun pääs päällä; sillä sinun suus on todistanut itse sinuas vastaan ja sanonut: minä olen Herran voidellun tappanut.
17. Ja David valitti tämän valituksen Saulin ja Jonatanin hänen poikansa ylitse,
18. Ja käski opettaa Juudan lapsia Joutsivirren: katso, se on kirjoitettu Hurskasten kirjassa.
19. O Israelin kunnia! sinun kukkuloillas ovat surmatut: kuinka sankarit ovat langenneet?
20. Älkäät sanoko sitä Gatissa, älkäät myös ilmoittako Askalonin kaduilla, ettei Philistealaisten tyttäret iloitsisi eikä ympärileikkaamattomain tyttäret riemuitsisi.
21. Te Gilboan vuoret, älköön tulko kaste eikä sade teidän päällenne, älköön myös olko pellot, joista ylennysuhri tulee; sillä siellä on väkeväin kilpi lyöty maahan, Saulin kilpi, niinkuin ei hän olisikaan ollut öljyllä voideltu.
22. Jonatanin joutsi ei harhaillut tapettuin verestä ja voimallisten lihavuudesta, ja Saulin miekka ei palajanut tyhjänä.
23. Saul ja Jonatan, rakkaat ja suloiset eläissänsä, ei ole myös kuollessansa eroitetut: liukkaammat kuin kotka ja väkevämmät kuin jalopeurat.
24. Te Israelin tyttäret, itkekäät Saulia, joka teidän vaatetti tulipunaisilla koriasti ja kaunisti teidän vaatteenne kultaisella kaunistuksella.
25. Kuinka sankarit ovat langenneet sodassa? Jonatan on myös tapettu sinun kukkuloillas.
26. Minä suren suuresti sinun tähtes, minun veljeni Jonatan. Sinä olit minulle juuri rakas: sinun rakkautes oli suurempi minulle kuin vaimoin rakkaus.
27. Kuinka ovat sankarit langenneet, ja sota-aseet tulleet pois?

2 LUKU

1. Sittenkuin nämä olivat tapahtuneet, kysyi David Herralta, sanoen: menenkö minä johonkuhun Juudan kaupungeista? Ja Herra sanoi hänelle: mene. David sanoi: kuhunka minun pitää menemän? Hän sanoi: Hebroniin.
2. Niin David meni sinne ja kaksi hänen emäntäänsä, Ahinoam Jisreeliläinen ja Abigail Nabalin emäntä Karmelista,
3. Niin myös miehet, jotka olivat hänen kanssansa, vei David myötänsä jokaisen huoneinensa. Ja he asuivat Hebronin kaupungeissa.
4. Ja Juudan miehet tulivat ja voitelivat siellä Davidin Juudan huoneen kuninkaaksi. Ja kuin Davidille

ilmoitettiin Jabeksen miehet Gileadissa haudanneen Saulin,
5. Lähetti hän heille sanan ja antoi sanoa heille: siunatut olette te Herralta, että te tämän laupiuden teitte Saulille teidän herrallenne ja olette haudanneet hänen.
6. Niin tehköön Herra teille laupiuden ja totuuden, ja minä teen myös teille hyvää, että te tämän teitte.
7. Vahvistakaat siis nyt teidän kätenne ja olkaat väkevät; sillä teidän herranne Saul on kuollut, ja Juudan huone on myös minun voidellut hänellensä kuninkaaksi.
8. Mutta Abner, Nerin poika, Saulin sodanpäämies, otti Isbosetin Saulin pojan, ja vei hänen Mahanaimiin,
9. Ja asetti hänen Gileadin, Assurin, Jisreelin, Ephraimin, BenJaminin ja kaiken Israelin kuninkaaksi.
10. Ja Isboset Saulin poika oli neljänkymmenen ajastaikainen, kuin hän tuli Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa; ainoastaan Juudan huone piti Davidin kanssa.
11. Ja se aika, jonka David oli Hebronissa Juudan huoneen kuninkaana, oli seitsemän ajastaikaa ja kuusi kuukautta.
12. Ja Abner Nerin poika läksi ulos Isbosetin Saulin pojan palveliain kanssa Mahanaimista Gibeoniin.
13. Ja Joab, Zerujan poika, ja Davidin palveliat läksivät ulos, ja he kohtasivat toisensa Gibeonin lammikon tykönä, ja seisoivat toinen toistansa vastaan, nämät tällä puolella ja toiset toisella puolella lammikkoa.
14. Ja Abner sanoi Joabille: nouskaan nuorukaiset meidän eteemme leikitsemään. Joab sanoi: tehkään niin.
15. Niin he nousivat ja kävivät kaksitoistakymmentä BenJaminin luvusta Isbosetin Saulin pojan puolelta, ja kaksitoistakymmentä Davidin palvelioista edes.
16. Ja jokainen heistä otti toinen toisensa kiinni kaulasta, ja pistivät miekkansa kylkiin, ja lankesivat toinen toisensa kanssa maahan. Siitä kutsutaan se paikka Helkat-Hatsurim, joka on Gibeonissa.
17. Ja sangen kova sota nousi sinä päivänä; mutta Abner ja Israelin miehet lyötiin Davidin palvelioilta takaperin.
18. Ja kolme ZeruJan poikaa oli siellä: Joab, Abisai ja Asahel; mutta Asahel oli nopia juoksemaan, niinkuin metsävuohi kedolla.
19. Hän ajoi Abneria takaa, ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle ajamasta Abneria takaa.
20. Niin Abner katsoi taaksensa ja sanoi: etkö sinä ole Asahel? Hän sanoi: olen.
21. Ja Abner sanoi: pakene minun tyköäni oikialle eli vasemmalle puolelle, ja käsitä sinulles yksi noista nuorukaisista, ja ota sen ase. Mutta Asahel ei tahtonut luopua hänestä.
22. Niin Abner taas puhui Asahelille: pakene minun takaani: miksis tahdot minua lyömään sinuas? ja kuinka minä sitte tohdin nostaa kasvoni Joabin sinun veljes edessä?
23. Mutta hän ei paennut; ja Abner pisti häntä takamaisella puolella keihäästä hänen vatsaansa, niin että

keihäs kävi takaa ulos, ja hän lankesi siihen ja kuoli hänen eteensä. Ja jokainen, joka siihen paikkaan tuli, kussa Asahel kaatunut ja kuolleena oli, seisahti siihen.
24. Mutta Joab ja Abisai ajoivat Abneria takaa siihen asti kuin päivä laski. Ja kuin he tulivat Amman kukkulalle, joka on Gian tykönä, Gibeonin korven tiellä,
25. Silloin tulivat BenJaminin lapset Abnerin takaa kokoon ja kokosivat itsensä yhteen joukkoon, ja seisahtivat mäen kukkulalle.
26. Ja Abner huusi Joabia ja sanoi: pitääkö miekan syömän ilman lakkaamata? Etkös tiedä, että siitä tulee enempi katkeruutta? Kuinka kauvan et sinä tahdo sanoa kansalle, että he lakkaisivat vainoomasta veljiänsä?
27. Joab vastasi: niin totta kuin Jumala elää, jos sinä olisit (ennen) niin sanonut, niin olis kansa tänäpänä jo varhain lakannut vainoomasta kukin veljeänsä!
28. Ja Joab puhalsi torveen, ja kaikki kansa seisahti alallensa, ja ei enää ajaneet Israelia takaa eikä myös enää sotineet.
29. Mutta Abner ja hänen miehensä kävivät kaiken yötä lakialla kedolla ja menivät Jordanin ylitse, vaelsivat kaiken Bitronin lävitse ja tulivat Mahanaimiin.
30. Ja Joab käänsi itsensä Abnerista ja kokosi kaiken kansan; ja siinä kaivattiin Davidin palvelioista yhdeksäntoistakymmentä miestä ja Asahel.
31. Mutta Davidin palveliat olivat lyöneet BenJaminilta ja niistä miehistä, jotka olivat Abnerin kanssa, kolmesataa ja kuusikymmentä miestä, jotka kuolivat.
32. Ja he ottivat Asahelin ja hautasivat Betlehemiin, hänen isänsä hautaan; ja Joab kävi miehinensä kaiken sen yön ja tuli päivän valjetessa Hebroniin.

3 LUKU

1. Ja pitkällinen sota oli Saulin huoneen ja Davidin huoneen vaiheella; mutta David kasvoi ja menestyi, ja Saulin huone hävisi ja väheni.
2. Ja Davidille syntyi lapsia Hebronissa; hänen esikoisensa oli Amnon Ahinoamista Jisreeliläisestä.
3. Toinen Kileab Abigailista Nabalin emännästä, joka oli Karmelista; kolmas Absalom Maakan poika kuninkaan Talmain tyttären Gessurista;
4. Neljäs Adonia Haggitin poika; viides Sephatja Abitalin poika;
5. Kuudes Jitream Eglasta Davidin emännästä; nämä syntyivät Davidille Hebronissa.
6. Kuin sota oli Saulin huoneeen ja Davidin huoneen vaiheella, vahvisti Abner itsensä Saulin huoneessa.

7. Ja Saulilla oli ollut jalkavaimo, Ritspa nimeltä, Aijan tytär, ja (Isboset) sanoi Abnerille: miksis olet mennyt isäni jalkavaimon tykö?
8. Niin Abner vihastui suuresti Isbosetin sanoista ja sanoi: olenko minä koiran pää, joka Juudaa vastaan tein tänäpänä laupiuden sinun isäs Saulin huoneelle, ja hänen veljillensä ja ystävillensä, ja en ole antanut sinua Davidin käsiin! ja sinä soimaat minua tänäpänä vaimon tähden pahantekiäksi?
9. Jumala tehköön Abnerin kanssa sen ja sen, jos minä en tee, niinkuin Herra on vannonut Davidille:
10. Että minä otan kuninkaan valtakunnan Saulin huoneesta pois, ja ylennän Davidin istuimen Israelin ja Juudan ylitse, Danista Bersebaan asti.
11. Ja ei hän taitanut Abneria enää vastata yhtään sanaa; sillä hän pelkäsi häntä.
12. Ja Abner lähetti sanansaattajat edellänsä Davidin tykö, sanoen: kenenkä maa oma on? ja sanoi: tee liitto minun kanssani, ja katso, minun käteni on sinun kanssas, kääntämään kaikkea Israelia sinun tykös.
13. Hän sanoi: oikein, minä teen liiton sinun kanssas; mutta yhtä anon minä sinulta, sanoen: ei pidä sinun tuleman minun näkyviini ennen kuin sinä tuot Mikalin Saulin tyttären minun tyköni, tullessas katsomaan kasvojani.
14. Lähetti myös David sanansaattajat Isbosetin Saulin pojan tykö ja antoi hänelle sanoa: anna minulle minun emäntäni Mikal, jonka minä kihlasin minulleni sadalla Philistealaisten esinahalla.
15. Isboset lähetti matkaan ja antoi ottaa hänen mieheltänsä Paltielilta Laiksen pojalta pois.
16. Ja hänen miehensä meni hänen kanssansa, hän kävi ja itki hänen jälissänsä hamaan Bahurimiin asti. Niin sanoi Abner hänelle: palaja ja mene matkaas. Ja hän palasi.
17. Ja Abner puhui Israelin vanhimmille ja sanoi: te olette jo kauvan aikaa halunneet Davidia kuninkaaksenne.
18. Niin tehkäät nyt se; sillä Herra on sanonut Davidista; minä vapahdan minun kansani Israelin palveliani Davidin käden kautta Philistealaisten kädestä ja kaikkein heidän vihollistensa kädestä.
19. Puhui myös Abner BenJaminin korvain kuullen, ja meni myös puhumaan Davidin korville Hebroniin kaikkia mikä Israelille ja kaikelle BenJaminin huoneelle kelpasi.
20. Kuin Abner tuli Davidin tykö Hebroniin ja kaksikymmentä miestä hänen kanssansa, teki David pidot Abnerille ja niille miehille, jotka hänen kanssansa olivat.
21. Ja Abner sanoi Davidille: minä nousen ja menen kokoomaan kaiken Israelin herrani kuninkaan tykö, että he tekisivät liiton sinun kanssas, ja sinä olisit kuningas niinkuin sinun sielus halajaa. Niin David päästi Abnerin menemään rauhassa.
22. Ja katso, Davidin palveliat ja Joab tulivat sotaväen tyköä ja toivat kanssansa suuren saaliin; mutta

Abner ei ollut silloin Davidin tykönä Hebronissa, sillä hän oli päästänyt hänen menemään rauhassa.
23. Kuin Joab ja kaikki sotajoukko olivat tulleet, sanottiin Joabille, sanoen: Abner Nerin poika on tullut kuninkaan tykö, ja hän on päästänyt hänet rauhassa menemään.
24. Niin meni Joab kuninkaan tykö ja sanoi: mitäs olet tehnyt? Katso, Abner on tullut sinun tykös: miksis olet hänen päästänyt vapaasti menemään?
25. Etkös tunne Abneria Nerin poikaa? Hän on tullut sinua pettämään tiedustellaksensa ulos- ja sisällekäymistäs ja koetellaksensa kaikkia, mitäs teet.
26. Ja kuin Joab läksi Davidin tyköä, lähetti hän sanansaattajat Abnerin perään, ja he toivat hänen Borhasirasta; ja ei David siitä mitään tietänyt.
27. Kuin Abner tuli Hebroniin jälleen, vei Joab hänet keskelle porttia puhutellaksensa häntä erinänsä, ja pisti siellä häntä vatsaan, niin että hän kuoli, veljensä Asahelin veren tähden.
28. Kuin David sai sen tietää, sanoi hän: minä olen viatoin ja minun valtakuntani Herran edessä ijankaikkisesti Abnerin Nerin pojan verestä.
29. Mutta tulkoon se Joabin pään päälle ja kaiken hänen isänsä huoneen, ja älköön puuttuko Joabin huoneessa se, jolla juoksu ja spitali on, ja joka sauvalla käy ja miekalla kaatuu, ja jolta leipä puuttuu.
30. Ja näin tappoivat Joab ja hänen veljensä Abisai Abnerin, että hän löi kuoliaaksi Asahelin heidän veljensä sodassa Gibeonin tykönä.
31. Mutta David sanoi Joabille ja kaikelle kansalle, jotka olivat hänen kanssansa: reväiskää vaatteenne rikki, ja puettakaat teitänne säkeillä, ja valittakaat Abnerin tähden. Ja kuningas David kävi paarien perässä.
32. Ja he hautasivat Abnerin Hebronissa, ja kuningas koroitti äänensä ja itki Abnerin haudan tykönä; itki myös kaikki kansa.
33. Ja kuningas valitti Abneria ja sanoi: onko Abner kuollut, niinkuin tyhmä kuolee?
34. Sinun kätes ei olleet sidotut, sinun jalkas ei olleet vaskikahleissa: sinä olet kaatunut, niinkuin se, joka pahantekiäin edessä lankee. Ja kaikki kansa itki vielä enemmin häntä.
35. Ja kaikki kansa tuli Davidin kanssa rualle, kuin vielä valkia päivä oli; ja David vannoi ja sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jos minä leipää taikka jotakin muuta maistan, ennenkuin aurinko laskee.
36. Ja kaikki kansa ymmärsi sen, ja se kelpasi heille, ja kaikki se hyvä minkä kuningas oli tehnyt kaiken kansan silmäin edessä.
37. Ja kaikki kansa ja koko Israel ymmärsivät sinä päivänä, ettei se ollut kuninkaalta, että Abner Nerin poika oli tapettu.
38. Ja kuningas sanoi palvelioillensa: ettekö te tiedä, että tänäpänä on yksi päämies, ja tosin suuri mies

kaatunut Israelissa?
39. Ja minä olen vielä heikko ja voideltu kuningas, mutta ne miehet ZeruJan pojat ovat kovemmat minua: Herra maksakoon sille, joka pahaa tekee, hänen pahuutensa jälkeen!

4 LUKU

1. Kuin Saulin poika kuuli Abnerin kuolleeksi Hebronissa, väsyivät hänen kätensä, ja koko Israel hämmästyi.
2. Ja Saulin pojalla oli kaksi sotaväen päämiestä, toisen nimi oli Baana ja toisen Rekab, Rimmonin Berotilaisen pojat, BenJaminin lapsista; sillä Berot oli myös luettu BenJaminin sukukuntaan.
3. Ja Berotilaiset olivat paenneet Gittaimiin, ja olivat siellä muukalaisina tähän päivään asti.
4. Oli myös Jonatanilla Saulin pojalla yksi poika, joka oli saattamatoin jaloista, ja oli jo viiden ajastaikainen, kuin sanoma Saulista ja Jonatanista tuli Jisreelistä; ja hänen imettäjänsä otti hänen ja pakeni. Ja koska hän kiiruusti pakeni, lankesi hän ja tuli saattamattomaksi, ja hänen nimensä oli MephiBoset.
5. Niin menivät Berotilaisen Rimmonin pojat Rekab ja Baana, ja tulivat Isbosetin huoneesen, kuin päivä oli palavimmallansa; ja hän lepäsi vuoteessansa puolipäivän aikana.
6. Ja he tulivat keskelle huonetta nisuja ottamaan ja pistivät häntä vatsaan; ja Rekab ja Baana hänen veljensä pakenivat;
7. Sillä koska he huoneesen tulivat, lepäsi hän vuoteessansa, makaushuoneessansa. Ja he pistivät hänen kuoliaaksi, ja hakkasivat hänen päänsä pois, ja ottivat hänen päänsä ja menivät pois lakian kedon tien kautta koko sen yön,
8. Ja toivat Isbosetin pään Davidille, joka oli Hebronissa, ja sanoivat kuninkaalle: katso, tässä on Isbosetin Saulin pojan pää, sinun vihollises, joka sinun sielus perään seisoi: ja Herra on tänäpänä kostanut Saulille ja hänen siemenellensä herrani kuninkaan puolesta.
9. Niin vastasi David Rekabia ja Baanaa, hänen veljeänsä, Rimmnonin Berotilaisen poikia, ja sanoi heille: niin totta kuin Herra elää, joka minun sieluni on vapahtanut kaikesta surusta;
10. Sen joka minulle ilmoitti ja sanoi: Saul on kuollut, ja luuli itsensä hyväksi sanansaattajaksi, sen minä otin kiinni ja tapoin Ziklagissa, jolle minun piti antaman sanansaattajan palkan;
11. Ja nämät jumalattomat miehet ovat tappaneet hurskaan miehen huoneessansa ja omassa vuoteessansa: eikö siis minun pitäisi nyt vaatiman hänen vertansa teidän kädestänne ja ottaman teitä pois maan päältä?
12. Ja David käski nuorukaisiansa, ja he tappoivat heidät, ja hakkasivat kädet ja jalat poikki, ja ripustivat

heidät lammikon tykö Hebronissa. Mutta Isbosetin pään he ottivat ja hautasivat Abnerin hautaan Hebroniin.

5 LUKU

1. Ja Israelin kaikki sukukunnat tulivat Davidin tykö Hebroniin, ja puhuivat sanoen: katso, sinun luus ja lihas me olemme.
2. Ja aina ennen, kuin Saul oli meidän kuninkaamme, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle, ja Herra on sinulle sanonut: sinun pitää minun kansaani Israelia kaitseman ja Israelin päämiehen oleman.
3. Ja kaikki kansan vanhimmat Israelista tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja kuningas David teki heidän kanssansa liiton Herran edessä Hebronissa; ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi.
4. Ja David oli kolmenkymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hän hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa.
5. Hebronissa hän hallitsi Juudaa seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hän hallitsi kaikkea Israelia ja Juudaa kolmeneljättäkymmentä vuotta.
6. Ja kuningas meni ja hänen miehensä Jerusalemiin Jebusilaisia vastaan, jotka maalla asuivat. Ja he sanoivat Davidille: ei sinun pidä tänne tuleman, vaan sokiat ja ontuvat pitää sinun täältä pois ajaman; ja he ajattelivat, ettei Davidin pitänyt sinne tuleman.
7. Mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki.
8. Ja sinä päivänä sanoi David: jos joku lyö Jebusilaiset, ja tarttuu heidän rästäänsä alaisiin ja lyö sokiat ja ontuvat, joita Davidin sielu vihaa (hänen pitää pään ja ylimmäisen oleman); josta heillä on sananlasku: ei yhtään sokiaa ja ontuvaa päästetä huoneesen.
9. Ja David asui linnassa ja kutsui sen Davidin kaupungiksi; ja David rakensi sen ympäri Millosta, niin myös sisällisen puolen.
10. Ja David menestyi ja enentyi, ja Herra Jumala Zebaot oli hänen kanssansa.
11. Niin Hiram, Tyron kuningas, lähetti sanansaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, ja puuseppiä, ja seinäkivien hakkaajia, jotka rakensivat Davidin huoneen.
12. Ja David ymmärsi Herran vahvistaneeksi hänen Israelin kuninkaaksi ja korottaneeksi hänen valtakuntansa, kansansa Israelin tähden.
13. Niin David otti Jerusalemista vielä usiampia jalkavaimoja ja emäntiä, sittekuin hän tuli Hebronista. Ja Davidille syntyi vielä poikia ja tyttäriä.
14. Ja nämät ovat heidän nimensä, jotka hänelle Jerusalemissa syntyivät: Sammua, Sobab, Natan ja

Salomo,
15. Jibhar, Elisua, Nepheg ja Japhia,
16. Elisama, Eliada ja Eliphalet.
17. Ja kuin Philistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset etsimään Davidia. Ja kuin David sen kuuli, niin hän meni linnaan.
18. Mutta Philistealaiset tulivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon.
19. Ja David kysyi Herralta, sanoen: menenkö minä Philistealaisia vastaan? ja annatkos heitä minun käteeni? Ja Herra sanoi Davidille: mene, sillä minä annan tosin Philistealaiset sinun käsiis.
20. Ja David tuli BaalPeratsimiin, ja David löi heidät siinä, ja sanoi: Herra on minun viholliseni eroittanut minun edestäni, niinkuin vesi erkanee toinen toisestansa; siitä kutsutaan se paikka BaalPeratsim.
21. Ja he jättivät siihen epäjumalansa; mutta David ja hänen väkensä ottivat ne pois.
22. Ja Philistealaiset vielä nousivat ja sioittivat itsensä Rephaimin laaksoon.
23. Niin David kysyi Herralta, ja hän vastasi: ei sinun pidä menemän alas, mutta tule takaa heidän ympärinsä, ettäs tulet heitä vastaan fikunapuiden kohdalla.
24. Ja kuin sinä kuulet fikunapuun latvat kahisevan, niin kulje; sillä Herra on silloin lähtenyt ulos sinun etees, lyömään Phlistealaisten sotajoukkoa.
25. David teki niinkuin Herra oli hänelle käskenyt, ja löi Philistealaiset hamasta Gebasta siihenasti kuin Gaseriin tullaan,

6 LUKU

1. Ja David taas kokosi kaikki valitut miehet Israelista, kolmekymmentä tuhatta,
2. Ja David nousi ja meni, ja kaikki kansa kuin hänen tykönänsä oli Juudan asuvaisista, tuomaan sieltä Jumalan arkkia, joka kutsutaan Herran Zebaotin nimi, joka asuu Kerubimin päällä.
3. Ja he panivat Jumalan arkin uuden vaunun päälle ja toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka asui Gibeassa. Mutta Ussa ja Ahjo, AbiNadabin pojat ajoivat sitä uutta vaunua.
4. Niin he toivat sen AbiNadabin huoneesta, joka oli Gibeassa, Jumalan arkin kanssa; ja Ahjo kävi arkin edellä.
5. Niin David ja kaikki Israelin huone soittivat Herran edessä kaikkinaisilla honkaisilla kanteleilla ja harpuilla, psaltareilla, trumpuilla, kulkuisilla ja simpeleillä.
6. Ja kuin he tulivat Nahonin riihen tykö, otti Ussa Jumalan arkin ja piteli sitä, sillä härjät menivät sivuin

tietä.
7. Niin Herran viha julmistui Ussan päälle, ja Jumala löi hänen siinä maahan hänen tyhmyytensä tähden, niin että hän kuoli siinä Jumalan arkin tykönä.
8. Silloin tuli David murheelliseksi, että Herra niin repäisi Ussan, ja kutsui sen paikan PeretsUssa, tähän päivään asti.
9. Ja David pelkäsi Herraa sinä päivänä ja sanoi: kuinka Herran arkki tulisi minun tyköni?
10. Ja ei tahtonut antaa tuoda sitä tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan salli kannettaa ObedEdomin Gatilaisen huoneesen.
11. Ja Herran arkki viipyi kolme kuukautta ObedEdomin Gatilaisen huoneessa, ja Herra siunasi hänen ja kaiken hänen huoneensa.
12. Ja se oli sanottu kuningas Davidille, että Herra oli siunannut ObedEdomin huoneen ja kaiken mitä hänellä oli, Jumalan arkin tähden. Niin meni David ja toi Jumalan arkin ObedEdomin huoneesta Davidin kaupunkiin ilolla.
13. Ja kuin ne, jotka Herran arkkia kantoivat, olivat käyneet kuusi askelta, niin uhrattiin härkä ja lihava lammas.
14. Ja David hyppäsi kaikella voimalla Herran edessä ja hän oli vaatetettu liinaisella päällisvaatteella.
15. Ja David ja kaikki Israelin kansa toivat Herran arkin riemulla Ja basunan helinällä.
16. Ja kuin Herran arkki joutui Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal, Saulin tytär akkunasta ja näki kuningas Davidin hyppäävän kaikella voimallansa Herran edessä, ja hän katsoi hänen ylön sydämessänsä.
17. Ja he toivat Herran arkin sisälle ja panivat sen siallensa keskelle majaa, jonka David oli sille rakentanut. Ja David uhrasi polttouhria ja kiitosuhria Herran edessä.
18. Ja kuin David oli uhrannut polttouhria ja kiitosuhria, siunasi hän kansan Herran Zebaotin nimeen,
19. Ja jakoi kaikelle kansalle ja kaikelle Israelin seurakunnalle, miehille ja vaimoille, jokaiselle kyrsän leipää, ja kappaleen lihaa, ja mitan (viinaa); sitte meni kaikki kansa matkaansa, jokainen huoneesensa.
20. Ja kuin David palasi siunaamaan huonettansa, meni Mikal, Saulin tytär ulos häntä vastaan ja sanoi: kuinka jalo on ollut Israelin kuningas tänäpänä, joka on itsensä paljastanut palveliainsa piikain edessä, niinkuin irstaat ihmiset paljastavat itsensä!
21. Mutta David sanoi Mikalille: Herran edessä joka minun valinnut on pikemmin kuin sinun isäs ja kaiken hänen huoneensa, ja on käskenyt minun olla Herran kansan Israelin päämiehenä: ja Herran edessä minä tahdon iloita.
22. Ja minä tahdon vielä halvempi olla ja nöyrä minun silmäini edessä: ja minä kunnioitetaan niiden piikain

kanssa, joistas puhunut olet.
23. Ja Mikalilla, Saulin tyttärellä ei ollut yhtään lasta kuolemapäiväänsä asti.

7 LUKU

1. Ja kuin kuningas istui huoneessansa, ja Herra oli hänelle antanut levon kaikilta hänen vihollisiltansa, ympäristöllä,
2. Sanoi kuningas propheta Natanille: katso, minä asun sedripuisessa huoneessa, ja Jumalan arkki asuu vaatetten keskellä.
3. Natan sanoi kuninkaalle: mene ja tee kaikki mitä sydämessäs on, sillä Herra on sinun kanssas.
4. Mutta tapahtui sinä yönä, että Herran sana tuli Natan prophetan tykö ja sanoi:
5. Mene ja sano palvelialleni Davidille: Näin sanoo Herra: sinäkö minulle huoneen rakennat asuakseni?
6. Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneessa siitä päivästä, jona minä Israelin lapset johdatin Egyptistä, tähän päivään asti; vaan minä olen vaeltanut majoissa ja Tabernaklissa.
7. Kuhunka ikänä minä kaikkein Israelin lasten kanssa vaelsin, olenko minä ikänä puhunut jonkun kanssa Israelin suvusta, jolle minä olen käskenyt kaita minun kansaani Israelia ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedripuista huonetta?
8. Sano siis nyt palvelialleni Davidille: Näin sanoo Herra Zebaot: minä olen ottanut sinun lampurista kansani Israelin päämieheksi.
9. Ja minä olen sinun kanssas ollut, kussa ikänä sinä olet käynyt, ja olen hävittänyt kaikki vihollises sinun edestäs, ja olen sinulle antanut suuren nimen niiden suurten nimien jälkeen kuin ovat maan päällä.
10. Ja minä asetan Israelille minun kansalleni sian ja istutan hänen siinä asumaan, ettei hän enää kulkiana olisi; ja jumalattomat ei pidä häntä enää niinkuin ennen vaivaaman.
11. Ja siitä päivästä, jona minä asetin tuomarit Israelille minun kansalleni, annoin minä sinulle levon kaikilta vihamiehiltäs; ja Herra ilmoittaa sinulle, että Herra sinulle huoneen tehdä tahtoo.
12. Sittekuin sinun aikas on täytetty ja sinä lepäät isäis kanssa, herätän minä sinun siemenes sinun jälkees, joka sinun ruumiistas tuleva on: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa.
13. Ja hän rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen vaItakuntansa istuimen ijankaikkisesti.
14. Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: kuin hän väärin tekee, rankaisen minä häntä ihmisen

vitsalla ja ihmisten lasten haavoilla.
15. Vaan minun laupiuteni ei pidä hänestä eriämän, niinkuin minä sen Saulista eroitin, jonka minä otin sinun edestäs pois.
16. Mutta sinun huonees ja valtakuntas on pysyvä sinun edessäs ijankaikkisesti, ja sinun istuimes pitää vahva oleman ijankaikkisesti.
17. Kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen puhui Natan Davidille.
18. Niin tuli kuningas David ja pysähtyi Herran eteen, ja sanoi: kuka olen minä, Herra, Herra, ja mikä on minun huoneeni, ettäs minun tähän asti saattanut olet;
19. Ja olet sen vielä vähäksi lukenut, Herra, Herra, mutta olet myös puhunut palvelias huoneelle kaukaisista asioista: ja tämä on sen ihmisen laki, joka on Herra Jumala.
20. Ja mitä Davidin pitää enää sinun kanssas puhuman? sillä sinä tunnet palvelias, Herra, Herra.
21. Sinun sanas tähden ja sydämes jälkeen olet sinä nämät suuret asiat tehnyt, ilmoittaakses palvelialles.
22. Sentähden olet sinä suuresti ylistetty, Herra Jumala! sillä ei yhtään ole sinun vertaas, ja ei ole yhtään Jumalaa paitsi sinua, kaiken sen jälkeen, kuin me olemme korvillamme kuulleet.
23. Ja kuka on niinkuin sinun kansas, niinkuin Israel, yksi kansa maan päällä, jota Jumala on mennyt vapahtamaan kansaksensa, ja toimittamaan itsellensä nimeä ja tekemään senkaltaisia suuria ja hirmuisia asioita sinun maallas, kansas edessä, jonka sinä sinulles vapahdit Egyptistä, pakanain ja heidän jumalainsa seasta.
24. Ja sinä olet vahvistanut sinulles Israelin sinun kansakses ijankaikkisesti, ja sinä Herra olet heidän Jumalaksensa tullut.
25. Niin vahvista siis, Herra Jumala, se sana ijankaikkisesti, jonkas palveliastas ja hänen huoneestansa puhunut olet, ja tee niin kuin puhunut olet.
26. Niin sinun nimes tulee suureksi iankaikkisesta, että sanotaan: Herra Zebaot on Israelin Jumala, ja sinun palvelias Davidin huone on pysyväinen sinun edessäs.
27. Sillä sinä Herra Zebaot Israelin Jumala olet avannut palvelias korvat, ja sanonut: minä rakennan sinulle huoneen; sentähden löysi palvelias sydämessänsä, että hän tämän rukouksen sinun tykönäs rukoilis.
28. Sentähden nyt Herra, Herra, sinä olet Jumala, ja sinun sanas ovat totuus: sinä olet tämän hyvän puhunut palvelialles.
29. Niin rupee nyt siunaamaan palvelias huonetta, että se olis ijankaikkisesti sinun edessäs; sillä sinä Herra, Herra, olet sen puhunut, niin siunattakoon sinun siunauksellas palvelias huone ijankaikkisesti.

8 LUKU

1. Ja sitte tapahtui, että David löi Philistealaiset ja alensi heitä; ja David otti orjuuden suitset Philistealaisten kädestä
2. Ja hän löi Moabilaiset, pani heidät maahan makaamaan ja mittasi heitä nuoralla: ja hän mittasi kaksi nuoraa tapettavaksi ja yhden nuoran elämään jätettäväksi, ja Moabilaiset tulivat Davidin palveliaksi, ja he kantoivat hänelle lahjoja.
3. David löi myös HadadEserin, Rehobin pojan Zoban kuninkaan, hänen mennessä asettamaan kättänsä Euphratin virran tykö.
4. Ja David otti heistä tuhannen ja seitsemänsataa hevosmiestä ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä kiinni, ja raiskasi kaikki vaunuhevoset, ja sata vaunua jätti heistä.
5. Niin tulivat Syrialaiset Damaskusta auttamaan HadadEseriä, Zoban kuningasta; ja David löi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä.
6. Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun. Näin tulivat Syrialaiset Davidin palveliaksi ja kantoivat hänelle lahjoja; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni.
7. Ja David otti HadadEserin palveliain kultaiset kilvet ja vei ne Jerusalemiin.
8. Mutta Betasta ja Berotaista, HadadEserin kaupungeista, otti kuningas David ylen paljon vaskea.
9. Kuin Toi, Hamatin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaikki HadadEserin sotaväen,
10. Lähetti hän poikansa Joramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän soti HadadEserin kanssa ja löi hänen; sillä Toi soti HadadEserin kanssa; ja hänen kädessänsä olivat hopiaiset, kultaiset ja vaskiset astiat.
11. Ne myös kuningas David pyhitti Herralle, sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän pyhitti Herralle kaikilta pakanoilta, jotka hän vaatinut oli allensa:
12. Syriasta ja Moabista, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta, Amalekilaisilta, niin myös HadadEserin, Rehobin pojan, Zoban kuninkaan saaliista.
13. Ja David teki itsensä kuuluisaksi, kuin hän palasi lyömästä Syrialaisia Suolalaaksossa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta.
14. Ja hän asetti vartiat koko Edomiin, ja koko Edom oli Davidin alla; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän meni.
15. Niin oli David kaiken Israelin kuningas, ja hän toimitti lain ja oikeuden kaikelle kansallensa.
16. Ja Joab, ZeruJan poika oli sotajoukon päällä, mutta Josaphat, Ahiludin poika oli kansleri.

17. Zadok, Ahitobin poika ja Ahimelek, AbJatarin poika olivat papit; Seraja oli kirjoittaja.
18. Benaja, Jojadan poika oli Kretin ja Pletin päällä; ja Davidin pojat olivat papit.

9 LUKU

1. Ja David sanoi: olleeko joku vielä jäänyt Saulin huoneesta, tehdäkseni laupiuden Jonatanin tähden hänelle.
2. Niin oli palvelia Saulin huoneesta Ziba nimeltä, sen kutsuivat Davidin tykö. Ja kuningas sanoi hänelle: oletkos Ziba? Hän sanoi: olen, sinun palvelias.
3. Kuningas sanoi: onko vielä joku mies Saulin huoneesta, että minä Jumalan laupiuden tekisin hänelle? Ziba sanoi kuninkaalle: vielä on siellä Jonatanin poika, rampa jaloista.
4. Kuningas sanoi hänelle: kussa hän on? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän on Lodabarissa, Makirin, Ammielin pojan huoneessa.
5. Niin kuningas David lähetti ja antoi tuoda hänen Lodabarista, Makirin Ammielin pojan huoneesta.
6. Kuin MephiBoset, Saulin pojan Jonatanin poika tuli Davidin tykö, lankesi hän kasvoillensa ja kumarsi. Ja David sanoi: MephiBoset! Hän vastasi: tässä olen, sinun palvelias.
7. David sanoi hänelle: älä pelkää; sillä minä totisesti teen laupiuden sinun kanssas Jonatanin sinun isäs tähden, ja minä annan sinulle kaikki sinun isäs Saulin pellot jälleen, ja sinä syöt jokapäivä leipää minun pöydältäni.
8. Hän kumarsi ja sanoi: kuka olen minä sinun palvelias, ettäs käänsit sinus kuolleen koiran puoleen, niinkuin minä olen?
9. Niin kutsui kuningas Ziban, Saulin palvelian, ja sanoi hänelle: minä olen antanut sinun herras pojalle kaiken sen mikä Saulin oma on ollut ja koko hänen huoneensa oma.
10. Niin pitää sinun, ja sinun lapses, ja palvelias viljelemän hänen peltojansa ja korjaaman herras pojalle leiväksi ja ravinnoksi. Mutta MephiBoset sinun herras poika syö jokapäivä leipää minun pöydältäni. Ja Ziballa oli viisitoistakymmentä poikaa ja kaksikymmentä palveliaa.
11. Ja Ziba sanoi kuninkaalle: kaikki mitä minun herrani kuningas on palveliallensa käskenyt, tekee palvelias; ja MephiBoset syököön minun pöydältäni, niinkuin yksi kuninkaan lapsista.
12. Ja MephiBosetilla oli yksi vähä poika nimeltä Miika; mutta kaikki, jotka Ziban huoneesta olivat, olivat MephiBosetin palveliat.
13. Ja MephiBoset asui Jerusalemissa; sillä hän söi jokapäivä kuninkaan pöydältä; ja hän ontui molemmista

jaloistansa.

10 LUKU

1. Sitte tapahtui, että Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa Hanun hallitsi hänen siassansa.
2. Niin sanoi David: minä teen laupiuden Hanunin, Nahaksen pojan kanssa, niinkuin hänen isänsä teki laupiuden minun kanssani; ja lähetti palveliansa lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Kuin Davidin palvelijat tulivat Ammonin lasten maahan,
3. Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset herrallensa Hanunille: luuletkos Davidin kunnioittavan sinun isääs sinun silmäis edessä, että hän on lähettänyt lohduttajat sinun tykös? Etkös luule hänen lähettäneen palvelioitansa kaupunkia tutkistelemaan ja vakoomaan ja hävittämään?
4. Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ja ajeli puolen heidän partaansa, ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki suolivyöhön asti, ja laski heidät menemään.
5. Kuin se Davidille ilmoitettiin, lähetti hän heitä vastaan, sillä miehet olivat suuresti pilkatut; ja kuningas antoi heille sanottaa: olkaat Jerihossa siihen asti, kuin teidän partanne kasvaa, ja sitte tulkaat jälleen.
6. Kuin Ammonin lapset näkivät itsensä haisevan Davidin edessä, lähettivät he ja palkkasivat Syrialaiset Rehobin huoneesta ja Zobasta, kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä, ja kuningas Maakalta tuhannen miestä, ja Istobilta kaksitoista kymmentä tuhatta miestä.
7. Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin koko urhoollisen sotajoukon kanssa.
8. Ja Ammonin lapset läksivät ja sääsivät sodan kaupungin portin eteen. Mutta Syrialaiset Zobasta, Rehobista, Istobista ja Maakasta olivat erinänsä kedolla.
9. Kuin Joab näki sodan asetetuksi vastaansa edestä ja takaa, valitsi hän kaikista Israelin parhaista miehistä, ja asetti itsensä Syrialaisia vastaan,
10. Ja muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, joka asetti itsensä Ammonin lapsia vastaan.
11. Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua voimallisemmaksi, niin tule minun avukseni; jos Ammonin lapset joutuvat sinua voimallisemmaksi, niin minä tulen sinun apuus.
12. Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat meidän kansamme edestä ja meidän Jumalamme kaupunkein edestä; mutta Herra tehköön niinkuin hänelle kelvollinen on.
13. Ja Joab läksi matkaan ja se väki joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja he pakenivat hänen edestänsä.
14. Ja kuin Ammonin lapset näkivät Syrialaiset pakenevan, pakenivat he myös Abisain edestä ja menivät

kaupunkiin. Niin palasi Joab Ammonin lasten tyköä ja tuli Jerusalemiin.
15. Ja kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, kokoontuivat he yhteen.
16. Ja HadadEser lähetti ja tuotti Syrialaiset toiselle puolelle veden, ja he tulivat Helamiin; ja Sobak, HadadEserin sodanpäämies meni heidän edellänsä.
17. Kuin se Davidille ilmoitettiin, kokosi hän kaiken Israelin, ja meni Jordanin ylitse, ja tuli Helamiin; ja Syrialaiset asettivat itsensä Davidia vastaan sotimaan hänen kanssansa.
18. Mutta Syrialaiset pakenivat Israelin edestä, ja David löi heistä seitsemänsataa vaunua ja neljäkymmentä tuhatta ratsasmiestä, löi myös Sobakin sodanpäämiehen, että hän siinä kuoli.
19. Kuin kaikki ne kuninkaat, jotka olivat HadadEserin alla, näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he Israelin kanssa rauhan, ja olivat heille alamaiset; ja Syrialaiset ei uskaltaneet Ammonin lapsia enää auttaa.

11 LUKU

1. Ja kuin se aika joutui vuodesta, jolla kuningasten tapa oli sotiin mennä, lähetti David Joabin ja palveliansa hänen kanssansa ja kaiken Israelin, hukuttamaan Ammonin lapsia, ja he piirittivät Rabban; mutta David jäi Jerusalemiin.
2. Ja tapahtui, että David ehtoopuolella nousi vuoteeltansa, ja käyskenteli kuninkaan huoneen katon päällä, ja näki katon päältä vaimon pesevän itsiänsä; ja vaimo oli sangen ihana näkyänsä.
3. Ja David lähetti ja antoi kysyä vaimoa, ja sanoi: eikö tämä ole BatSeba, Eliamin tytär, Hetiläisen Urian emäntä.
4. Ja David lähetti sanansaattajat ja antoi tuoda hänen. Ja kuin hän tuli hänen tykönsä, makasi hän hänen kanssansa; mutta hän puhdisti itsensä saastaisuudestansa, ja palasi huoneesensa.
5. Ja vaimo tuli raskaaksi, ja lähetti ja ilmoitti sen Davidille, ja sanoi: minä olen raskaaksi tullut.
6. Niin lähetti David Joabin tykö, sanoen: lähetä minun tyköni Uria Hetiläinen. Ja Joab lähetti Urian Davidin tykö.
7. Ja kuin Uria tuli hänen tykönsä, kysyi David: jos Joab ja kansa rauhassa olisivat ja jos sota menestyis?
8. Ja David sanoi Urialle: mene huoneeses ja pese jalkas. Ja kuin Uria läksi kuninkaan huoneesta, seurasi häntä kohta kuninkaan herkku.
9. Ja Uria pani levätä kuninkaan huoneen oven eteen, kussa kaikki hänen herransa palveliat makasivat, ja ei mennyt huoneesensa.
10. Kuin Davidille sanottiin: ei Uria ole mennyt huoneesensa, sanoi David Urialle: etkös tullut matkasta?

miksi et mennyt huoneeses?
11. Mutta Uria sanoi Davidille: arkki, ja Israel ja Juuda makaavat majoissa, herrani Joab ja herrani palveliat makaavat kedolla, ja minä menisin huoneesen syömään, juomaan ja makaamaan emäntäni tykönä? Niin totta kuin sinä elät ja sinun sielus elää, en tee minä sitä.
12. David sanoi Urialle: niin ole vielä tämä päivä tässä, huomenna lasken minä sinun menemään. Niin Uria oli sen päivän Jerusalemissa ja toisen päivän.
13. Ja David kutsui hänen kanssansa syömään ja juomaan, ja juovutti hänen. Ja ehtoona läksi hän ulos ja pani vuoteesensa levätä herransa palveliain kanssa, ja ei mennyt huoneesensa.
14. Huomeneltain kirjoitti David Joabin tykö kirjan, ja lähetti sen Urian myötä.
15. Ja hän kirjoitti kirjaan sanoen: pankaat Uria kovimman sodan eteen, ja kääntykäät hänen tyköänsä takaperin, että hän lyötäisiin ja kuolis.
16. Kuin Joab oli kaupungin edessä, asetti hän Urian siihen paikkaan, kussa hän väkevimmät sotamiehet tiesi olevan.
17. Ja kuin miehet läksivät kaupungista ja sotivat Joabia vastaan, kaatuivat muutamat Davidin palvelioista, ja Uria Hetiläinen myös kuoli.
18. Niin Joab lähetti ja antoi sanoa Davidille kaikki sodan menot,
19. Ja käski sanansaattajalle sanoen: kuin sinä olet puhunut kaikki sodan menot kuninkaalle:
20. Ja jos niin on, että kuningas vihastuu ja sanoo sinulle: miksi te niin lähes kaupunkia astuitte sodalla? Ettekö te tietäneet, että muurin päältä paiskataan?
21. Kuka löi Abimelekin Jerubbesetin pojan? Eikö vaimo paiskannut myllynkiven kappaletta muurista hänen päällensä, että hän kuoli Tebetsessä? Miksi te astuitte niin lähes muuria? Niin sano: sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut.
22. Sanansaattaja meni ja tuli ja jutteli Davidille kaikki nämät, joiden tähden Joab hänen lähettänyt oli.
23. Ja sanansaattaja sanoi Davidille: ne miehet voittivat meidät ja tulivat ulos kedolle meidän tykömme; mutta me löimme heidät takaperin kaupungin porttiin asti.
24. Ja ampujat ampuivat muurista sinun palvelloitas ja tappoivat muutamia kuninkaan palvelioita, ja sinun palvelias Uria Hetiläinen on myös kuollut.
25. David sanoi sanansaattajalle: sano näin Joabille: älä sitä pahakses pane, sillä miekka syö nyt yhden, nyt toisen, vahvista sota kaupunkia vastaan, ettäs kukistaisit sen: ja vahvista sinä häntä.
26. Ja kuin Urian emäntä kuuli miehensä Urian kuolleeksi, murehti hän miestänsä.
27. Sittekuin hän oli murehtinut, lähetti David ja antoi tuoda hänen huoneesensa, ja hän tuli hänen

emännäksensä ja synnytti hänelle pojan, mutta se työ, jonka David teki, oli paha Herran edessä.

12 LUKU

1. Ja Herra lähetti Natanin Davidin tykö. Kuin hän tuli hänen tykönsä, sanoi hän hänelle: kaksi miestä oli yhdessä kaupungissa, toinen rikas ja toinen köyhä.
2. Rikkaalla oli aivan paljo lampaita ja karjaa;
3. Mutta köyhällä ei ollut mitään muuta kuin yksi vähä karitsa, jonka hän ostanut oli, ja elättänyt, ja kasvattanut suureksi, ja ravitsi sen tykönänsä lastensa kanssa; joka myös söi hänen leipänsä palasta, ja joi hänen juoma-astiastansa, ja makasi hänen sylissänsä, ja se oli hänelle niinkuin tytär.
4. Mutta kuin rikkaalle miehelle tuli vieras, ei raskinut hän ottaa omista lampaistansa ja karjastansa, valmistaaksensa vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli; mutta otti köyhän miehen lampaan ja valmisti vieraalle, joka hänen tykönsä tullut oli.
5. Niin Davidin viha julmistui suuresti sitä miestä vastaan, ja hän sanoi Natanille: niin totta kuin Herra elää, se mies on kuoleman lapsi, joka sen teki,
6. Niin myös pitää hänen maksaman neljäkertaisesti sen lampaan, että hän sen tehnyt on, ja ei säästänyt sitä.
7. Niin sanoi Natan Davidille: sinä olet se mies. Näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi ja minä olen pelastanut sinun Saulin kädestä,
8. Ja olen antanut sinulle sinun herras huoneen ja hänen emäntänsä sinun syliis, ja olen antanut sinulle Israelin ja Juudan huoneen; ja jos siinä vähä on, niin minä sen lisään sinulle.
9. Miksis katsoit Herran sanan ylön, tehden pahaa hänen silmäinsä edessä? Urian Hetiläisen olet sinä lyönyt miekalla, ja hänen vaimonsa olet sinä ottanut sinulles emännäksi; mutta hänen olet sinä tappanut Ammonin lasten miekalla.
10. Niin ei pidä myös miekan lakkaaman sinun huoneestas ijankaikkisesti; ettäs olet katsonut minun ylön, ja Urian, Hetiläisen, emännän ottanut sinulles emännäksi.
11. Näin sanoo Herra: katso, minä herätän pahuuden sinua vastaan omasta huoneestas, ja otan sinun emäntäs sinun silmäis nähden, ja annan ne lähimmäiselles, ja hän makaa sinun emäntäis sivussa valkiana päivänä.
12. Sillä sinä olet sen tehnyt salaisesti; mutta minä teen tämän koko Israelin edessä ja auringon edessä.
13. Niin sanoi David Natanille: minä olen syntiä tehnyt Herraa vastaan. Natan sanoi Davidille: niin on myös

Herra sinun syntis ottanut pois, ei sinun pidä kuoleman.
14. Mutta ettäs tämän työn kautta saatit Herran viholliset pilkkaamaan, pitää sen pojan, joka sinulle syntynyt on, totisesti kuoleman.
15. Sitte meni Natan huoneesensa. Mutta Herra löi lapsen, jonka Urian emäntä Davidille synnyttänyt oli, että se sairasti kuolemallansa.
16. Ja David etsi Jumalaa lapsen tähden: ja David paastosi paljo, ja meni ja makasi yön maan päällä.
17. Niin nousivat hänen huoneensa vanhimmat nostamaan häntä maasta; mutta ei hän tahtonut, eikä syönyt leipää heidän kanssansa.
18. Seitsemäntenä päivänä kuoli lapsi; ja ei Davidin palveliat tohtineet sanoa hänelle lasta kuolleeksi, sillä he ajattelivat: katso, kuin lapsi vielä eli, puhuimme me hänen kanssansa, ja ei hän kuullut meidän ääntämme, kuinka paljo enemmin hän tulis murheelliseksi,jos me sanoisimme hänelle: lapsi on kuollut?
19. Kuin David näki palveliainsa hiljaksensa puhuvan, ymmärsi hän lapsen kuolleeksi, ja sanoi palvelioillensa: kuoliko lapsi? He sanoivat: kuoli.
20. Ja David nousi maasta, pesi itsensä ja voiteli, ja muutti toiset vaatteet yllensä, ja meni Herran huoneesen ja rukoili, ja tuli kotiansa, ja antoi panna ruokaa eteensä ja söi.
21. Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: mikä se on minkä sinä teet? lapsen eläissä paastosit sinä ja itkit, mutta lapsen kuoltua nouset sinä ja syöt.
22. Hän sanoi: lapsen eläissä minä paastosin ja itkin; sillä minä ajattelin: kuka tietää, jos Herra on minulle armollinen, että lapsi eläis.
23. Mutta nyt on se kuollut: mitä minun pitäis vielä paastoaman: taidanko minä hänen enää jällensä tuoda? Minä menen hänen tykönsä, mutta ei hän palaja minun tyköni.
24. Ja kuin David oli lohduttanut emäntäänsä BatSebaa, meni hän hänen tykönsä ja lepäsi hänen tykönänsä; ja hän synnytti pojan ja hän kutsui hänen nimensä Salomo, ja Herra rakasti häntä.
25. Ja hän lähetti hänen Natan prophetan käden alle, ja kutsui hänen Jedidjah, Herran tähden.
26. Niin soti Joab Ammonin lasten Rabbaa vastaan ja voitti sen kuninkaallisen kaupungin.
27. Ja Joab lähetti sanansaattajat Davidille ja antoi sanoa hänelle: minä olen sotinut Rabbaa vastaan ja olen voittanut vesikaupungin;
28. Niin kokoa nyt jäänyt kansa, ja piiritä kaupunki, ja voita se, etten minä sitä voittaisi, ja minulle siitä nimi olisi.
29. Niin David kokosi kaiken kansan, ja matkusti Rabbaan ja soti sitä vastaan, ja voitti sen;
30. Ja otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä, joka painoi leiviskän kultaa, ja kalliita kiviä, ja se

pantiin Davidin päähän; ja hän vei paljo saalista kaupungista ulos.
31. Ja kansan, joka siellä oli, johdatti hän ulos ja pani sahaan, rautahaudoille ja kirvestöihin, ja käytti heidän tiilihautoja myöten: niin hän teki kaikille Ammonin lasten kaupungeille. Ja David ja kaikki kansa palasi Jerusalemiin.

13 LUKU

1. Ja tapahtui sitte, että Absalomilla Davidin pojalla oli kaunis sisar, jonka nimi oli Tamar; ja Amnon Davidin poika rakasti häntä.
2. Ja Amnon saatti itsensä tuskissansa sairaaksi sisarensa Tamarin tähden; sillä hän oli neitsy. Ja näkyi työlääksi Amnonin silmäin edessä hänelle jotakin tehdä.
3. Mutta Amnonilla oli ystävä,joka kutsuttiin Jonadab, Simean Davidin veljen poika; ja Jonadab oli sangen kavala mies.
4. Hän sanoi hänelle: kuninkaan poika, miksis niin laihaksi tulet päivä päivältä? Etkös minulle sitä sano? Niin sanoi Amnon hänelle: minä rakastan Tamaria,veljeni Absalomin sisarta.
5. Jonadab sanoi hänelle: laske sinus vuoteeses ja teeskele itses sairaaksi: kuin siis sinun isäs tulee katsomaan sinua, niin sano hänelle: tulkaan sisareni Tamar ruokkimaan minua ja valmistamaan ruokaa minun eteeni, että minä näkisin ja söisin hänen kädestänsä.
6. Niin Amnon pani levätä ja teeskeli itsensä sairaaksi. Kuin kuningas tuli häntä katsomaan, sanoi Amnon kuninkaalle: tulkaan minun sisareni Tamar valmistamaan minun eteeni kaksikin herkkua, että minä söisin hänen kädestänsä.
7. Niin lähetti David sanan Tamarille huoneesen ja antoi hänelle sanoa: mene veljes Amnonin huoneesen ja valmista hänelle ruokaa.
8. Tamar meni veljensä Amnonin huoneesen, ja hän makasi vuoteessa; ja hän otti taikinan, sotkui ja valmisti sen hänen silmäinsä edessä, ja kypsensi ne herkut.
9. Ja hän otti pannun ja kaasi hänen eteensä, vaan ei hän tahtonut syödä. Ja Amnon sanoi: antakaat kaikki mennä ulos minun tyköäni; niin menivät kaikki ulos hänen tyköänsä.
10. Niin sanoi Amnon Tamarille: kanna ruoka kamariin syödäkseni kädestäs. Niin Tamar otti herkun, jonka hän valmistanut oli, ja kantoi kamariin veljensä Amnonin tykö.
11. Ja kuin hän taritsi hänelle syödä, tarttui hän häneen ja sanoi hänelle: tule minun sisareni ja makaa minun kanssani.

12. Mutta hän sanoi: ei, minun veljeni, älä minua häpäise! sillä ei niin pidä tehtämän Israelissa. älä tee hulluutta.
13. Kuhunka minun pitäis häpiäni sälyttämän? Ja sinä tulisit niinkuin tyhmä Israelissa. Puhu paremmin kuninkaan kanssa, sillä ei hän minua sinulta kiellä.
14. Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä, vaan voitti hänen, häpäisi ja makasi hänen.
15. Sitte vihasi Amnon häntä sangen suurella vihalla, niin että viha, jolla hän häntä vihasi oli suurempi, kuin rakkaus ennen oli, jolla hän häntä rakasti. Ja Amnon sanoi hänelle: nouse ja mene.
16. Mutta hän sanoi: eikö tämä pahuus ole suurempi kuin se toinen, jonka sinä olet tehnyt minun kanssani, että̈s minun ajat ulos. Mutta ei hän tahtonut kuulla häntä;
17. Vaan kutsui nuorukaisensa, joka häntä palveli ja sanoi: aja tämä ulos minun tyköäni, ja sulje ovi kiinni hänen jälkeensä.
18. Ja hänen yllänsä oli kirjava hame; sillä senkaltaisilla hameilla olivat kuninkaan tyttäret vaatetetut, niinkauvan kuin he olivat neitseet. Ja kuin hänen palveliansa oli hänen ajanut ulos ja sulkenut oven hänen jälkeensä,
19. Heitti Tamar tuhkaa päänsä päälle, ja repäisi sen kirjavan hameen rikki, joka hänen yllänsä oli, ja pani kätensä päänsä päälle, ja huusi mennessänsä.
20. Ja hänen veljensä Absalom sanoi hänelle: onko sinun veljes Amnon ollut sinun kanssas? Ole ääneti sisareni: se on sinun veljes, älä sitä niin pane sydämees. Niin Tamar jäi yksinäiseksi veljensä Absalomin huoneesen.
21. Ja kuin kuningas David kaikki nämät kuuli vihastui hän sangen suuresti.
22. Mutta Absalom ei puhunut Amnonille pahaa eli hyvää; vaan Absalom vihasi Amnonia että hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin.
23. Kahden vuoden perästä antoi Absalom kerittää lampaitansa BaalHatsarissa, joka on Ephraimin tykönä; ja Absalom kutsui kaikki kuninkaan lapset.
24. Ja Absalom tuli myös kuninkaan tykö ja sanoi: katso, palveliallas ovat nyt lammasten keritsiät: minä rukoilen, että kuningas palvelioinensa tulis palveliansa tykö.
25. Mutta kuningas sanoi Absalomille: ei niin, poikani, älkäämme kaikki menkö, ettemme tekisi sinulle vaivaa. Ja vaikka hän suuresti rukoili häntä, ei hän kuitenkaan tahtonut mennä, vaan siunasi häntä.
26. Absalom sanoi: jollet sinä tule, niin salli veljeni Amnonin käydä meidän kanssamme. Kuningas sanoi hänelle: mitä hän menee sinun kanssas?
27. Niin Absalom vaati häntä, että hän antoi Amnonin ja kaikki kuninkaan lapset mennä heidän kanssansa.

28. Ja Absalom käski palvelioillensa ja sanoi: ottakaat vaari kuin Amnon tulee iloiseksi viinasta ja minä sanon teille: lyökäät Amnon! niin tappakaat häntä, älkäät peljätkö, sillä minä olen sen teille käskenyt, olkaat rohkiat ja miehuulliset siihen.
29. Ja Absalomin palveliat tekivät Amnonille niinkuin Absalom käskenyt oli. Niin kaikki kuninkaan lapset nousivat, ja jokainen istui muulinsa päälle ja pakeni.
30. Ja kuin he vielä tiellä olivat, tuli sanoma Davidille, sanoen: Absalom on lyönyt kaikki kuninkaan lapset, niin ettei yksikään heistä ole jäänyt.
31. Niin nousi kuningas ja repäisi vaatteensa rikki, ja heitti itsensä maahan; ja kaikki palveliat, jotka seisoivat hänen ympärillänsä, repäisivät vaatteensa rikki.
32. Niin vastasi Jonadab Simean Davidin veljen poika ja sanoi: älköön minun Herrani ajatelko, että kaikki nuorukaiset kuninkaan lapsista ovat tapetut, vaan ainoastansa Amnon on kuollut; sillä se on ollut Absalomin mielessä siitä päivästä, kuin hän häpäisi hänen sisarensa Tamarin.
33. Niin älköön herrani kuningas panko sydämellensä, ajatellen, että kaikki kuninkaan lapset ovat kuolleet; sillä Amnon on ainoastansa kuollut.
34. Ja Absalom pakeni; ja palvelia, joka vartiana oli, nosti silmänsä ja näki, ja katso, suuri joukko kansaa tuli tiellä toinen toisensa perästä, vuoren sivulta.
35. Niin Jonadab sanoi kuninkaalle: katso, kuninkaan lapset tulevat; niinkuin palvelias sanonut on, niin on myös tapahtunut.
36. Ja kuin hän puhunut oli, katso, kuninkaan lapset tulivat, korottivat äänensä ja itkivät. Kuningas ja kaikki hänen palveliansa itkivät myös suurella itkulla.
37. Mutta Albsalom pakeni ja meni Talmain Gessurin kuninkaan Ammihudin pojan tykö; mutta hän murehti poikansa tähden ne päivät.
38. Mutta sittekuin Absalom oli paennut ja matkustanut Gessuriin oli hän siellä kolme ajastaikaa.
13.39 Ja sen jälkeen lakkasi kuningas David menemästä Absalomia vastaan; sillä hän oli jo lohdutettu Amnonin jälkeen, joka kuollut oli.

14 LUKU

1. Ja kuin Joab ZeruJan poika ymmärsi kuninkaan sydämen olevan Absalomia vastaan;
2. Niin Joab lähetti Tekoaan ja antoi tuoda sieltä toimellisen vaimon, ja sanoi hänelle: teeskele nyt sinus murheelliseksi, ja pue murhevaatteet päälles, ja älä voitele sinuas öljyllä; vaan ole niinkuin joku vaimo, joka

jo kauvan aikaa on murehtinut kuollutta;
3. Ja mene kuninkaan tykö ja puhu näin ja näin hänen kanssansa. Ja Joab pani sanat hänen suuhunsa.
4. Ja kuin Tekoan vaimo tahtoi puhua kuninkaan kanssa, lankesi hän maahan kasvoillensa, kumarsi ja sanoi: auta minua! kuningas.
5. Kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: minä olen tosin leskivaimo, ja minun mieheni on kuollut,
6. Ja sinun piiallas oli kaksi poikaa: ne riitelivät keskenänsä kedolla, ja ettei siellä ollut joka heidät eroitti, niin löi toinen toisensa ja tappoi hänen.
7. Ja katso, nyt nousee koko sukukunta piikaas vastaan ja sanoo: anna tänne se, joka veljensä tappoi, tapettavaksi hänen veljensä sielun edestä, jonka hän tappanut on, ja tehtäväksi perinnöttömäksi. Ja he tahtovat sammuttaa minun kipinäni, joka vielä jäljellä on, ettei minun miehelläni ensinkään nimeä pitäisi hänen jälkeensä oleman maan päällä.
8. Kuningas sanoi vaimolle: mene kotias, ja minä käsken sinun puolestas.
9. Ja Tekoan vaimo sanoi kuninkaalle: minun herrani kuningas, se pahateko olkoon minun päälläni ja minun isäni huoneen päällä; mutta kuningas ja hänen istuimensa olkoon viatoin.
10. Kuningas sanoi: joka sinua vastaan puhuu, tuo häntä minun tyköni: ei hänen pidä enää rupeeman sinuun.
11. Hän sanoi: ajatelkaan nyt kuningas Herransa Jumalansa päälle, ettei verenkostajia ylen monta olisi kadottamaan, ja ettei minun poikani surmattaisi. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää, ei pidä hiuskarvakaan lankeeman pojastas maan päälle.
12. Ja vaimo sanoi: anna nyt sinun piikas sanoa jotakin herralleni kuninkaalle! Hän sanoi: sano.
13. Vaimo sanoi: miksi sinulla on senkaltainen ajatus Jumalan kansaa vastaan? että kuningas senkaltaisia sanoja puhunut on, niinkuin hän tekis itsensä vialliseksi, ettei kuningas anna tuoda kulkiaansa jälleen:
14. Sillä me tosin kuolemme ja juoksemme niinkuin vesi maahan, jota ei pidätetä: Ja ei Jumalakaan henkeä ota pois, vaan ajattelee kaiketi, ettei kulkia häneltä syöstäisi ulos.
15. Niin olen minä nyt tullut puhumaan senkaltaisia herralleni kuninkaalle; sillä kansa on peljättänyt minua, ja piikas ajatteli: minä puhun kuninkaan kanssa, kuka tietää, että hän tekee piikansa sanan jälkeen.
16. Sillä kuningas kuulee piikaansa ja auttaa niiden kädestä, jotka minua ja minun poikaani yhtä haavaa Jumalan perimisestä eroittaa tahtovat.
17. Ja piikas ajatteli: herrani kuninkaan sanat ovat minulle lohdutukseksi; sillä herrani kuninkaani on niinkuin Jumalan enkeli, ja kuultelee hyvän ja pahan; sentähden myös Herra sinun Jumalas on sinun

kanssas.
18. Kuningas vastasi ja sanoi vaimolle: älä siis salaa minulta sitä, mitä minä kysyn sinulta. Vaimo sanoi: herrani kuningas puhukaan.
19. Kuningas sanoi: eikö Joabin käsi ole sinun kanssas kaikissa päissä? Vaimo vastasi ja sanoi: niin totta kuin sinun sielus elää, minun herrani kuningas, ei ole yhtäkään oikialla eli vasemmalla kädellä, paitsi sitä kuin minun herrani kuningas sanonut on; sillä sinun palvelias Joab on minun käskenyt ja on kaikki nämät sanat piikas suuhun pannut.
20. Että minä niin kääntäisin tämän asian, sen on sinun palvelias Joab tehnyt: mutta minun herrani on toimellinen niinkuin Jumalan enkeli, ja ymmärtää kaikki kappaleet maan päällä.
21. Silloin sanoi kuningas Joabille: katso, minä olen sen tehnyt: mene ja tuo nuorukainen Absalom jälleen.
22. Silloin lankesi Joab kasvoillensa maahan, kumarsi ja kiitti kuningasta, ja sanoi: tänäpänä ymmärtää palvelias minun löytäneeksi armon sinun edessäs, minun herrani kuningas; sillä kuningas tekee, mitä hänen palveliansa sanoo.
23. Niin nousi Joab ja meni Gessuriin, ja toi Absalomin Jerusalemiin.
24. Mutta kuningas sanoi: anna hänen poiketa huoneesensa ja ei nähdä minun kasvojani. Niin Absalom poikkesi huoneesensa ja ei nähnyt kuninkaan kasvoja.
25. Ja koko Israelissa ei ollut yksikään mies niin kaunis kuin Absalom, ja niin suuresti ylistettävä; hamasta hänen kantapäästänsä niin päänlakeen asti ei ollut yhtäkään virhettä hänessä.
26. Ja kuin hänen päänsä kerittiin (se tapahtui vihdoin joka vuosi, sillä se oli hänelle ylen raskas, niin että hänen piti sen keritsemän), niin painoivat hänen hiuksensa kaksisataa sikliä kuninkaan painon jälkeen.
27. Ja Absalomille syntyi kolme poikaa ja yksi tytär, se kutsuttiin Tamar; ja hän oli kaunis vaimo näöstä.
28. Ja niin oli Absalom kaksi ajastaikaa Jerusalemissa, ettei hän kuninkaan kasvoja nähnyt.
29. Ja Absalom lähetti Joabin perään, lähettääksensä häntä kuninkaan tykö: ja ei hän tahtonut tulla hänen tykönsä. Hän lähetti toisen kerran, vaan ei hän tahtonut tulla.
30. Silloin sanoi hän palvelioillensa: katsokaat sitä Joabin pellon kappaletta minun sarkani vieressä, ja hänellä on siinä ohraa: menkäät ja pistäkäät tuli siihen; niin pistivät Absalomin palveliat tulen siihen.
31. Silloin nousi Joab ja tuli Absalomin huoneesen, ja sanoi hänelle: miksi palvelias ovat pistäneet tulen minun sarkaani?
32. Absalom sanoi Joabille: katso, minä lähetin sinun peräädäs ja annoin sanoa sinulle: tule minun tyköni, lähettääkseni sinua kuninkaan tykö, ja antaakseni sanoa: miksi minä tulin Gessurista? Se olis minulle parempi, että minä vielä siellä olisin. Niin anna minun nähdä kuninkaan kasvot: jos myös joku pahateko on

minussa, niin tappakoon minun.
33. Ja Joab meni kuninkaan tykö ja sanoi sen hänelle, ja hän kutsui Absalomin kuninkaan tykö. Ja hän kumarsi kuninkaan eteen maahan kasvoillensa, ja kuningas antoi suuta Absalomille.

15 LUKU

1. Ja tapahtui sitte, että Absalom antoi valmistaa itsellensä vaunut ja hevoset, ja viisikymmentä miestä, jotka olivat hänen edelläjuoksiansa.
2. Ja Absalom nousi varhain huomeneltain ja seisoi porttitien vieressä, ja kuin jollakin oli asiaa tulla kuninkaan tykö oikeuden eteen, kutsui Absalom sen tykönsä ja sanoi: sinun palvelias on yhdestä Israelin sukukunnista,
3. Niin Absalom sanoi hänelle: katso, sinun asias on oikia ja selkiä; mutta ei ole yksikään siellä kuninkaalta asetettu, joka sinua kuulis.
4. Ja Absalom sanoi: kuka minun asettais tuomariksi maalla, että jokainen tulis minun tyköni jolla jotain asiaa ja kaipaamista on, auttaakseni häntä oikeuteen?
5. Ja kuin joku tuli hänen tykönsä kumartamaan häntä, ojensi hän kätensä ja tarttui häneen, ja antoi hänen suuta.
6. Niin teki Absalom kaikelle Israelille, kuin he tulivat oikeuden eteen kuninkaan tykö; ja niin varasti Absalom Israelin miesten sydämet.
7. Ja tapahtui neljänkymmenen ajastajan perästä, että Absalom sanoi kuninkaalle: minä menisin ja täyttäisin lupaukseni, jonka minä lupasin Herralle Hebronissa.
8. Sillä silloin kuin minä asuin Gessurissa Syriassa, lupasi sinun palvelias lupauksen ja sanoi: kuin Herra tuo minun kerran Jerusalemiin jälleen, palvelen minä Herraa.
9. Kuningas sanoi hänelle: mene rauhassa! Ja hän nousi ja meni Hebroniin.
10. Mutta Absalom oli lähettänyt vakoojat kaikkiin Israelin sukukuntiin, ja käski sanoa: kuin saatte kuulla torven äänen, niin sanokaat: Absalom on kuningas Hebronissa.
11. Mutta Absalomin kanssa meni kaksisataa miestä Jerusalemista, jotka olivat kutsutut; mutta ne menivät yksinkertaisuudessansa, eikä mitään asiasta tietäneet.
12. Ja Absalom lähetti myös Ahitophelin Gilonilaisen, Davidin neuvonantajan, perään hänen kaupungistansa Gilosta, kuin hän uhria uhrasi; niin tehtiin juuri vahva liitto, ja paljo kansaa lisääntyi ja eneni Absalomin tykö.

13. Ja yksi tuli ja ilmoitti sen Davidille, ja sanoi: Israelin miesten sydän on kääntynyt Absalomin jälkeen.
14. Ja David sanoi kaikille palvelioillensa, jotka hänen kanssansa Jerusalemissa olivat: nouskaamme ja paetkaamme, sillä muutoin ei pääse yksikään meistä Absalomin edestä! rientäkäät menemään, ettei hän äkisti karkaisi meidän päällemme, ja ottaisi meitä kiinni, ja vahingoitsisi meitä ja löisi kaupunkia miekalla.
15. Kuninkaan palveliat sanoivat kuninkaalle: mitä meidän herramme kuningas valitsee, katso tässä me palvelias olemme.
16. Ja kuningas kävi jalkaisin ulos kaiken huoneensa kanssa; mutta hän jätti kymmenen jalkavaimoa huoneita vartioitsemaan.
17. Ja kuin kuningas ja kaikki kansa olivat jalkaisin käyneet ulos, seisoivat he kaukana huoneista.
18. Ja kaikki hänen palveliansa kävivät hänen tykönänsä, sitälikin myös kaikki Kretit ja Pletit; ja kaikki Gatilaiset kuusisataa miestä, jotka jalkaisin olivat tulleet Gatista, kävivät kuninkaan edellä.
19. Ja kuningas sanoi Ittaille Gatilaiselle: miksi sinä myös tulet meidän kanssamme? Palaja ja ole kuninkaan tykönä; sillä sinä olet muukalainen, ja olet tänne tullut sinun sialtas.
20. Sillä eilen sinä tulit, ja minun pitäis tänäpänä antaman sinun käydä meidän kanssamme; mutta minä menen, kuhunka minä menen: palaja sinä ja vie sinun veljes myötäs. Sinun kanssas tapahtukoon armo ja vakuus!
21. Ittai vastasi kuningasta ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, ja niin totta kuin minun herrani kuningas elää, kussa ikänä herrani kuningas on, olisi se kuolemassa eli elämässä, siellä pitää myös sinun palvelias oleman.
22. David sanoi Ittaille: tule ja käy meidän kanssamme. Ja niin kävi Ittai Gatilainen, ja kaikki hänen miehensä, ja kaikki lapset jotka hänen kanssansa olivat.
23. Ja kaikki maakunta itki suurella äänellä, ja kaikki väki meni kanssa. Ja kuningas kävi Kidronin ojan ylitse, ja kaikki kansa kävi edellä korven tietä.
24. Ja katso, Zadok myös oli siellä ja kaikki Leviläiset, jotka hänen kanssansa olivat, ja he kantoivat Jumalan liitonarkin, ja panivat ylös Jumalan arkin. Ja Abjatar meni ylös, siihenasti kuin kaikki väki tuli kaupungista.
25. Niin sanoi kuningas Zadokille: kanna Jumalan arkki kaupunkiin jälleen: jos minä löydän armon Herran edessä, niin hän tuo minun jälleen ja antaa minun nähdä hänen ja hänen majansa.
26. Mutta jos hän niin sanoo: et sinä ole minulle otollinen! katso, tässä minä olen: hän tehköön minulle, mitä hän tahtoo!
27. Ja kuningas sanoi papille Zadokille: sinä näkiä, palaja rauhassa kaupunkiin, ja molemmat teidän

poikanne teidän kanssanne, Ahimaats sinun poikas ja Jonatan AbJatarin poika.
28. Katso, minä odotan tasaisella kedolla korvessa siihenasti kuin teiltä sana tulee, tekemään minulle tiettäväksi.
29. Niin Zadok ja AbJatar kantoivat Jumalan arkin Jerusalemiin, ja olivat siellä.
30. Mutta David meni ylös öljymäen paltaa myöten ja itki käydessänsä, ja hänen päänsä oli peitetty, ja kävi kengittä; niin myös kaikki kansa, jotka hänen kanssansa olivat, peittivät päänsä, ja käyden astuivat ylös ja itkivät.
31. Ja kuin Davidille ilmoitettiin Ahitophelin olevan liitossa Absalomin kanssa, sanoi hän: Herra, tee Ahitophelin neuvo tyhmyydeksi!
32. Ja kuin David tuli kukkulalle, kussa Jumalaa rukoiltiin, katso, Husai Arkilainen kohtasi häntä reväistyllä hameella, ja multaa hänen päänsä päällä.
33. Ja David sanoi: jos seuraat minua, niin sinä olet minulle kuormaksi.
34. Mutta jos palajat kaupunkiin ja sanot AbsalomilIe: minä olen sinun palvelias, kuningas, joka ennen isääs olen kauvan palvellut, ja tahdon olla nyt sinun palvelias: ja näin sinä minulle teet Ahitophelin neuvon tyhjäksi.
35. Eikö Zadok ja AbJatar papit ole sinun kanssas? Ja kaikki, mitäs kuulet kuninkaan huoneessa, ilmoita papeille Zadokille ja AbJatarille.
36. Katso, heidän kaksi poikaansa ovat siellä heidän kanssansa, Ahimaats Zadokin poika ja Jonatan AbJatarin poika: niiden kanssa te saatte lähettää minulle, mitä te kuulette.
37. Niin Husai Davidin ystävä meni kaupunkiin ja Absalom tuli Jerusalemiin.

16 LUKU

1. Ja kuin David oli vähä käynyt alas vuoren kukkulalta, katso, kohtasi hänen Ziba MephiBosetin palvelia kahdella satuloidulla aasilla, joiden päällä oli kaksisataa leipää, ja sata rypälettä rusinoita, ja sata rypälettä fikunia ja leili viinaa.
2. Niin sanoi kuningas Ziballe: mitäs näillä tahdot tehdä? Ziba sanoi: aasit pitää oleman kuninkaan perheelle, joilla he ajaisivat, leivät ja fikunat palvelioille, joista he söisivät, ja viina heidän juodaksensa, kuin he väsyvät korvessa.
3. Kuningas sanoi: kussa on herras poika? Ziba sanoi kuninkaalle: katso, hän jäi Jerusalemiin, sillä hän sanoi: tänäpänä pitää Israelin huoneen antaman minulle minun isäni valtakunnan.

4. Kuningas sanoi Ziballe: katso, kaikki mitä MephiBosetilla on, pitää sinun oleman. Ziba sanoi: minä rukoilen nöyrästi, anna minun löytää armo sinun edessäs, herrani kuningas.
5. Kuin kuningas David tuli Bahurimiin, katso, sieltä tuli yksi mies Saulin huoneen suvusta, Simei nimeltä, Geran poika, se läksi ulos ja kiroili käydessänsä,
6. Ja paiskeli kiviä Davidin puoleen, ja kaikkia kuningas Davidin palvelioita vastaan; sillä kaikki kansa ja kaikki väkevät olivat hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.
7. Ja Simei sanoi näin kiroillessansa häntä: ulos, ulos tänne, sinä verikoira, sinä Belialin mies!
8. Herra on maksanut sinulle kaiken Saulin huoneen veren, ettäs olet tullut hänen siaansa kuninkaaksi. Ja Herra on antanut valtakunnan pojalles Absalomille; ja katso, nyt sinä olet sinun pahuudessas, sillä sinä olet verikoira.
9. Silloin Abisai ZeruJan poika sanoi kuninkaalle: pitääkö tämän kuolleen koiran kiroileman herraani kuningasta? Minä menen ja lyön häneltä pään pois.
10. Kuningas sanoi: te ZeruJan pojat, mitä minun on teidän kanssanne? Anna hänen kirota; sillä Herra on hänelle sanonut: kiroile David. Kuka taitaa nyt sanoa: miksis niin teet?
11. Ja David sanoi Abisaille ja kaikille palvelioillensa: katso, minun poikani, joka minun kupeistani tullut on, seisoo minun henkeni perään: miksi ei siis pidä myös Jeminin pojan? Antakaat hänen kiroilla, sillä Herra on hänelle sanonut.
12. Mahtaa tapahtua: Herra katsoo minun viheliäisyyttäni, ja Herra maksaa minulle hyvällä, sen kun hän minua tänäpänä kiroilee.
13. Ja David meni väkinensä tietä myöten; mutta Simei kävi hänen kohdallansa mäen viertä myöten, ja käyden kiroili, lasketti kiviä hänen puoleensa ja viskeli multaa.
14. Ja kuningas vaelsi, ja kaikki kansa joka oli hänen kanssansa oli väsyksissä; ja hän lepäsi siinä.
15. Mutta Absalom ja kaikki kansa, Israelin miehet, tulivat Jerusalemiin; ja Ahitophel hänen kanssansa.
16. Kuin Husai Arkilainen Davidin ystävä tuli Absalomin tykö, sanoi hän Absalomille: kuningas eläköön, kuningas eläköön!
17. Absalom sanoi Husaille: onko tämä sinun laupiutes ystävääs kohtaan? Miksi et mennyt ystäväs kanssa?
18. Husai sanoi Absalomille: ei niin; mutta jonka Herra valitsee,ja tämä kansa, ja kaikki Israelin miehet, hänen minä olen ja hänen kanssansa minä pysyn.
19. Sitälikin, ketästä minun pitäis palveleman? eikö hänen poikansa edessä? Niinkuin minä olen palvellut isäis edessä, niin minä myös tahdon olla sinun edessäs.
20. Ja Absalom sanoi Ahitophelille: pitäkäät neuvoa, mitä meidän pitää tekemän?

21. Ahitophel sanoi Absalomille: makaa isäs jalkavaimoin kanssa, jotka hän on jättänyt huonetta vartioitsemaan; niin koko Israel saa kuulla sinun tehneeksi isäs haisemaan, ja kaikkein kädet vahvistetaan siitä, jotka sinun tykönäs ovat.
22. Niin tekivät he Absalomille majan katon päälle; ja Absalom makasi kaikkein isänsä jalkavaimoin kanssa, kaiken Israelin nähden.
23. Kuin Ahitophel neuvoa antoi sillä ajalla, oli se niinkuin joku olis kysynyt Jumalalta jostakin asiasta: kaikki niin olivat Ahitophelin neuvot niin Davidin kuin Absalominkin tykönä.

17 LUKU

1. Ja Ahitophel sanoi Absalomille: minä valitsen nyt kaksitoistakymmentä tuhatta miestä ja nousen tänä yönä ajamaan Davidia takaa.
2. Ja minä karkaan hänen päällensä, niinkauvan kuin hän on väsynyt ja heikko käsistä. Kuin minä hänen peljätän, että kaikki kansa pakenee, joka hänen tykönänsä on, niin lyön minä kuninkaan yksinänsä,
3. Ja palautan kaiken kansan sinun tykös. Kuin jokainen on sinun tykös palautettu, niinkuin sinä anonut olet, niin kaikki kansa on rauhassa.
4. Se näkyi oikia olevan Absalomille ja kaikille vanhimmille Israelissa.
5. Mutta Absalom sanoi: kutsuttakoon myös Husai Arkilainen, ja kuulkaamme, mitä hän tästä asiasta sanoo.
6. Ja kuin Husai tuli Absalomin tykö, puhui Absalom hänelle, sanoen: näitä Ahitophel on puhunut, sano sinä, pitääkö meidän niin tekemän, taikka ei?
7. Niin Husai sanoi Absalomille: ei ole se hyvä neuvo, kuin Ahitophel tällä haavalla antanut on.
8. Ja Husai sanoi vielä: sinä tunnet hyvin isäs ja hänen miehensä, että ne ovat väkevät ja vihaiset sydämestä niinkuin karhu, jolta pojat ovat otetut kedolla pois: on myös isäs sotamies, ja ei hän yöttele väkensä kanssa.
9. Katso: nyt hän on lymyttänyt itsensä johonkuhun luolaan eli johonkuhun muuhun paikkaan: jos se nyt tapahtuis, että he nyt alussa kaatuisivat, ja se kuin sen kohta kuulis, niin hän sanois: siellä on tapahtunut suuri tappo sen kansan seassa, jotka Absalomia seurasivat.
10. Niin rupeais todella jokainen pelkäämään, joka muutoin on väkevä sotamies, jonka sydän on kuin jalopeuran sydän; sillä kaikki Israel tietää, että isäs on väkevä, ja ne ovat jalot sotamiehet, jotka hänen kanssansa ovat.
11. Mutta sitä neuvoa minä annan, että sinä kokoat tykös kaiken Israelin, hamasta Danista BerSebaan asti,

niin monta kuin santaa meren rannalla: ja sinä itse menet heidän kanssansa heidän seassansa.
12. Niin me karkaamme hänen päällensä, kussa paikassa me hänen ikänä löydämme, ja karkaamme hänen päällensä, niinkuin kaste lankee maan päälle, ettemme yhtäkään jätä jäljelle kaikista hänen miehistänsä, jotka hänen kanssansa ovat.
13. Mutta jos hän kokoo itsensä johonkuhun kaupunkiin, niin pitää koko Israelin siihen kaupunkiin heittämän köysiä; ja me vedämme sen virtaan siihenasti, ettei siitä löydetä yhtäkään kiveä.
14. Niin sanoi Absalom ja jokainen mies Israelista: Husain Arkilaisen neuvo on parempi kuin Ahitophelin. Mutta Herra asetti sen niin, että Ahitophelin hyvä neuvo estettiin, että Herra saattais Absalomille onnettomuuden.
15. Ja Husai sanoi papille Zadokille ja AbJatarille: niin ja niin on Ahitophel Absalomia ja Israelin vanhempia neuvonut, mutta minä olen niin ja niin neuvonut.
16. Niin lähettäkäät nyt kiiruusti matkaan, ja ilmoittakaat Davidille ja sanokaat: älä ole yötä kedolla korvessa, mutta riennä pois, ettei kuningas nieltäis ja kaikki väki joka hänen kanssansa on.
17. Ja Jonatan ja Ahimaats seisoivat Rogelin lähteen tykönä, ja yksi piika meni ja sanoi sen heille, ja he menivät ja sanoivat sen kuningas Davidille; sillä ei he uskaltaneet näyttää itsiänsä, että olivat tulleet kaupunkiin.
18. Mutta yksi palvelia sai heidät nähdä ja ilmoitti Absalomille. Ja he menivät nopiasti molemmin matkaansa ja tulivat Bahurimissa yhden miehen huoneesen, hänellä oli kaivo kartanossansa; ja he astuivat siihen sisälle.
19. Ja vaimo otti peitteen ja levitti kaivon päälle, ja hajoitti survotuita herneitä sen päälle; niin ettei sitä tuntunut.
20. Kuin Absalomin palveliat tulivat vaimon tykö huoneeseen, sanoivat he: kussa on Ahimaats ja Jonatan? Vaimo sanoi heille: he menivät tuon vähän ojan ylitse. Ja kuin he olivat etsineet ja ei mitään löytäneet, menivät he Jerusalemiin jällensä.
21. Ja kuin he olivat menneet pois, nousivat he kaivosta ylös, ja menivät matkaansa, ja ilmoittivat kuningas Davidille, ja sanoivat Davidille: nouskaat ja menkäät kiiruusti veden ylitse; sillä niin ja niin on Ahitophel pitänyt neuvoa teitä vastaan.
22. Silloin nousi David ja kaikki väki, joka hänen kanssansa oli, ja meni ennen päivän koittamaa Jordanin ylitse, ja ei yksikään puuttunut heistä, joka ei tullut Jordanin ylitse.
23. Kuin Abitophel näki, ettei hänen neuvonsa jälkeen tehty, satuloitsi hän aasinsa, nousi ja meni huoneesensa ja kaupunkiinsa, ja toimitti huoneensa menot, ja hirtti itsensä; ja niin hän kuoli ja haudattiin

isänsä hautaan.
24. Ja David tuli Mahanaimiin; ja Absalom meni Jordanin ylitse, hän ja kaikki Israelin miehet hänen kanssansa.
25. Ja Absalom asetti Amasan Joabin siaan sodanpäämieheksi. Ja Amasa oli Jetran sen Jisreeliläisen poika, joka makasi Abigailin Nahaksen tyttären ZeruJan sisaren, Joabin äidin.
26. Mutta Israel ja Absalom sioittivat itsensä Gileadin maalle.
27. Kuin David oli tullut Mahanaimiin, toi Sobi Nahaksen poika, Ammonin lasten Rabbatista, ja Makir Amnielin poika Lodebarista ja Barsillai Gileadilainen Rogelimista
28. Makausvaatteita, maljoja, saviastioita, nisuja, ohria, jauhoja, kuivatuita tähkäpäitä, papuja, herneitä ja tuletettuja herneitä,
29. Hunajaa, voita, lampaita ja lehmän juustoja, ne kantoivat he Davidille ja väelle, joka hänen kanssansa oli, ravinnoksi; sillä he ajattelivat: kansa rupee isoomaan, väsymään ja janoomaan korvessa.

18 LUKU

1. Ja David silmäili kansan, joka hänen tykönänsä oli, ja pani päämiehiä tuhanten ja satain päälle,
2. Ja lähetti kansasta kolmannen osan Joabin kanssa ja kolmannen osan Abisain ZeruJan pojan Joabin veljen kanssa, ja kolmannen osan Ittain sen Gatilaisen kanssa. Ja kuningas sanoi kansalle: minä menen kohta myös teidän kanssanne.
3. Mutta kansa sanoi: älä mene; sillä jos me joudumme pakenemaan, ei he meistä tottele: jos puoli kuolee meistä, ei he siitä pidä lukua; sillä sinä olet niinkuin kymmenentuhatta meistä. Se on parempi, ettäs tulet meille avuksi kaupungista.
4. Kuningas sanoi heille: mitä te luulette teillenne olevan hyväksi, sen minä teen. Ja kuningas seisoi portilla, ja kansa kävi sadoin ja tuhansin ulos.
5. Ja kuningas käski Joabia, Abisaita ja Ittaita, sanoen: menkäät siviästi nuorukaisen Absalomin kanssa; ja kaikki kansa kuuli kuninkaan varoittavan jokaista päämiestä Absalomista.
6. Ja kuin kansa tuli väljälle Israelia vastaan, niin oli sota Ephraimin metsässä.
7. Ja Israelin kansa lyötiin siellä Davidin palvelioilta, että sinä päivänä tapahtui sangen suuri tappo: (ja kaatui) kaksikymmentä tuhatta miestä.
8. Ja sota hajoitettiin siellä kaikkeen maahan; ja metsä surmasi usiamman sinä päivänä kansasta, kuin miekka.

9. Ja Absalom kohtasi Davidin palvelioita ja ajoi muulilla. Ja kun muuli tuli oksaisen paksun tammen alle, tarttui hänen päänsä tammeen, ja hän jäi riippumaan taivaan ja maan välille, mutta muuli juoksi matkaansa hänen altansa.
10. Kuin yksi mies sen näki, ilmoitti hän Joabille, ja sanoi: katso, minä näin Absalomin riippuvan tammessa.
11. Ja Joab sanoi miehelle, joka sen hänelle ilmoitti: katso, näitkös sen? Miksi et lyönyt häntä siitä maahan? Niin minä olisin minun puolestani antanut sinulle kymmenen hopiapenninkiä ja yhden vyön.
12. Mies sanoi Joabille: jos olisin saanut punnittuna tuhannen hopiapenninkiä minun käteeni, en minä vielä sittenkään olisi kättäni satuttanut kuninkaan poikaan; sillä kuningas käski meidän kuullemme sinua ja Abisaita ja Ittaita, sanoen: pitäkäät vaari nuorukaisesta Absalomista.
13. Eli jos minä vielä jotakin vääryyttä tehnyt olisin sieluni vahingoksi (sillä ei kuninkaan edessä mitään salattu ole), niin sinä olisit ollut minua vastaan.
14. Joab sanoi: en minä enää sinun tykönäs viivy; ja otti kolme keihästä käteensä ja pisti ne Absalomin sydämeen, kuin hän vielä tammessa eli;
15. Ja kymmenen nuorukaista Joabin asetten kantajista piirittivät hänen; he löivät ja tappoivat Absalomin.
16. Niin puhalsi Joab basunaan, ja kansa palasi ajamasta Israelia takaa; sillä Joab tahtoi armahtaa kansaa.
17. Ja he ottivat Absalomin, ja heittivät metsässä suureen kuoppaan, ja panivat suuren kiviroukkion hänen päällensä. Ja koko Israel pakeni kukin majallensa.
18. Vaan Absalom oli eläissänsä pystyttänyt itsellensä patsaan, se seisoo Kuninkaanlaaksossa; sillä hän sanoi: ei minulla ole yhtään poikaa, olkoon tämä sentähden minun nimeni muistoksi. Ja kutsui sen patsaan nimellänsä, joka vielä tänäpänä kutsutaan Absalomin paikaksi.
19. Ahimaats Zadokin poika sanoi: minä juoksen nyt ja ilmoitan kuninkaalle, Herran saattaneeksi hänelle oikeuden hänen vihollistensa käsistä.
20. Joab sanoi hänelle: et sinä yhtään hyvää sanomaa vie tänäpänä, vie toisena päivänä sanomia, vaan ei sinun pidä tänäpänä sanomaa saattaman; sillä kuninkaan poika on kuollut.
21. Mutta Joab sanoi Kuusille: mene ja ilmoita kuninkaalle mitäs nähnyt olet. Ja Kuusi kumarsi Joabia ja juoksi.
22. Mutta Ahimaats Zadokin poika sanoi vielä kerran Joabille: vaikka mitä olis, minä juoksen myös Kuusin perässä. Joab sanoi: miksi sinä juokset, poikani? Et sinä vie yhtään hyvää sanomaa.
23. Hän vastasi: vaikka mitä olis, minä juoksen. Hän sanoi hänelle: juokse. Niin Ahimaats juoksi kohdastansa ja ennätti Kuusin.
24. Mutta David istui kahden portin vaiheella, ja vartia meni portin kohdalle, muurin katon päälle, nosti

silmänsä ja näki miehen juoksevan yksinänsä,
25. Ja vartia huusi ja sanoi sen kuninkaalle. Kuningas sanoi: jos hän on yksin, niin hän on hyvä sanantuoja; Ja hän aina juoksi ja tuli lähemmä.
26. Niin vartia näki toisen miehen juoksevan, ja huusi ovenvartialle ja sanoi: katso, yksi mies juoksee yksinänsä. Kuningas sanoi: se on myös hyvä sanantuoja.
27. Vartia sanoi: minulle näkyy ensimäisen juoksu, niinkuin se olis Ahimaatsin Zadokin pojan juoksu. Ja kuningas sanoi: se on hyvä mies ja tuo hyvää sanomaa.
28. Ahimaats huusi ja sanoi kuninkaalle: Rauha! ja kumarsi kuninkaan edessä maahan kasvoillensa ja sanoi: kiitetty olkoon Herra sinun Jumalas, joka ne miehet on antanut sinun kätees, jotka nostivat kätensä herraani kuningasta vastaan!
29. Kuningas sanoi: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Ahimaats sanoi: minä näin suuren metelin, kuin Joab kuninkaan palvelia lähetti minun sinun palvelias tänne, ja en minä tiedä, mikä se oli.
30. Kuningas sanoi: mene erinäs ja seiso siellä. Ja hän meni erinänsä ja seisoi siellä.
31. Ja katso, Kuusi tuli ja sanoi: täällä ovat hyvät sanomat, herrani kuningas: Herra on saattanut tänäpänä sinulle oikeuden kaikkein kädestä, jotka nousivat sinua vastaan.
32. Kuningas sanoi Kuusille: onko nuorukainen Absalom rauhassa? Kuusi sanoi: tapahtukoon niin herrani kuninkaan vihollisille, kuin nuorukaiselle on tapahtunut, ja kaikille niille, jotka heitänsä asettavat sinua vastaan sinulle vahingoksi!
33. Niin tuli kuningas murheelliseksi, ja meni portin ylistupaan ja itki, ja sanoi mennessänsä näin: poikani Absalom! poikani, poikani Absalom! 0, jospa minä olisin kuollut sinun siassas, oi, Absalom poikani, minun poikani!

19 LUKU

1. Ja Joabille ilmoitettiin: katso, kuningas itkee ja suree Absalomia.
2. Ja sinä päivänä oli voitosta itku kaiken kansan seassa; sillä kansa oli kuullut sinä päivänä sanottavan kuninkaan olevan murheellisen poikansa tähden.
3. Ja kansa lymytti sinä päivänä itsensä ja ei tullut kaupunkiin; niinkuin joku kansa varastaa itsensä, joka häpee paetessansa sodassa.
4. Mutta kuningas peitti kasvonsa ja huusi suurella äänellä: voi minun poikani Absalom! Absalom, minun poikani, minun poikani!

5. Niin Joab tuli kuninkaan tykö huoneeseen ja sanoi: sinä olet häväissyt tänäpänä kaikki sinun palvelias, jotka ovat sinun, ja sinun poikais ja tytärtes, emäntäis ja jalkavaimois hengen hädästä pelastaneet tänäpänä;
6. Ettäs rakastat niitä, jotka sinua vihaavat, ja vihaat niitä, jotka sinua rakastavat; sillä tänäpänä sinä ilmoitit sinus ei lukua pitävän sodanpäämiehistä eli palvelioistas, ja siitä minä tänäpänä ymmärrän, että jos Absalom ainoastansa eläis ja me kaikki olisimme tänäpänä kuolleet, se sinulle kelpais.
7. Nouse siis nyt ja käy ulos, ja puhu suloisesti palvelioilles; sillä minä vannon sinulle Herran kautta, että jolles sinä käy ulos, niin ei ole yksikään mies sinun tykönäs tätä yötä; se on sinulle pahempi, kuin kaikki se vastoinkäyminen, joka sinulle hamasta nuoruudestas tähän asti on tapahtunut.
8. Niin nousi kuningas, ja istui portilla. Ja se ilmoitettiin kaikelle kansalle, sanoen: katso, kuningas istuu portilla. Niin kaikki kansa tuli kuninkaan eteen; vaan Israel oli paennut itsekukin majoillensa.
9. Ja kaikki kansa Israelin sukukunnista riiteli keskenänsä, sanoen: kuningas on meitä auttanut meidän vihamiestemme käsistä, Ja hän on meitä pelastanut Philistealaisilta: ja nyt täytyy hänen maakunnasta paeta Absalomin tähden.
10. Mutta Absalom, jonka me voitelimme meillemme, on kuollut sodassa, miksi te nyt olette niin hiljaiset noutamaan kuningasta?
11. Mutta kuningas David lähetti pappein Zadokin ja AbJatarin tykö, ja käski heille sanoa: puhukaat vanhimmille Juudassa, sanoen: miksi te olette viimeiset kuningasta kotiansa noutamaan? Sillä kaiken Israelin puhe oli ilmoitettu kuninkaan huoneessa.
12. Te olette minun veljeni, minun luuni ja minun lihani: miksi te olette viimeiset noutamaan jälleen kuningasta?
13. Ja sanokaat Amasalle: etkös ole minun luuni ja lihani? Jumala tehköön minulle niin ja niin, jollei sinun pidä tuleman sotaherraksi minun edessäni Joabin siaan sinun elinaikanas.
14. Ja hän käänsi kaikkein Juudan miesten sydämet niinkuin yhden miehen. Ja he lähettivät kuninkaalle sanan: palaja sinä ja kaikki palvelias.
15. Niin kuningas tuli jälleen. Ja kuin hän lähestyi Jordania, olivat kaikki Juudan miehet tulleet Gilgaliin menemään kuningasta vastaan ja saattamaan kuningasta Jordanin ylitse.
16. Ja Simei Geran poika, Jeminin pojan Bahurimista, kiiruhti itsensä ja meni alas Juudan miesten kanssa kuningas Davidia vastaan.
17. Ja hänen kanssansa oli tuhannen miestä BenJaminista, oli myös Ziba Saulin huoneen palvelia viidentoistakymmenen poikansa kanssa ja kahdenkymmenen palvellansa kanssa; ja he kiiruhtivat heitänsä

Jordanin ylitse kuninkaan eteen.
18. He valmistivat alukset kuningasta ja hänen palvelioitansa ylitse vietää, tehdäksensä sitä kuninkaalle mielen nouteeksi. Mutta Simei Geran poika lankesi polvillensa kuninkaan eteen hänen mennessä Jordanin ylitse,
19. Ja sanoi kuninkaalle: minun herrani, älä lue minulle sitä pahaa tekoa, älä myös muistele sinun palvelias rikosta, jolla hän sinun vihoitti, herra kuningas, lähteissäs Jerusalemista: älköön kuningas sitä sydämeensä panko.
20. Sillä sinun palvelias tuntee syntiä tehneensä, ja katso, minä olen tänäpänä lähtenyt ensimäisenä koko Josephin huoneesta herraani kuningasta vastaan.
21. Mutta Abisai ZeruJan poika vastasi ja sanoi: eikö Simein sen edessä pitäisi kuoleman, että hän kirosi Herran voideltua?
22. Ja David vastasi: mitä minun on teidän kanssanne, te ZeruJan pojat, että tahdotte tänäpänä minulle tulla saatanaksi? Pitäiskö jonkun tänäpänä kuoleman Israelista? Luuletteko, etten minä tiedä tänäpänä itseni tulleeksi kunininkaaksi Israelissa?
23. Sanoi siis kuningas Simeille: ei sinun pidä kuoleman; ja kuningas vannoi hänelle.
24. Tuli myös MephiBoset Saulin poika kuningasta vastaan, pesemättömillä jaloilla ja ajelemattomalla parralla; ei hän ollut myös pessyt vaatteitansa siitä päivästä, kuin kuningas läksi ja rauhassa jälleen palasi.
25. Kuin hän tuli Jerusalemissa kuningasta vastaan, sanoi kuningas hänelle: miksi et minun kanssani tullut, MephiBoset?
26. Ja hän sanoi: herra kuningas, minun palveliani on pettänyt minun; sillä palvelias ajatteli: minä satuloitsen aasin, ajan ja vaellan sillä kuninkaan tykö; sillä palvelias on ontuva.
27. Ja vielä päälliseksi on hän kantanut minun herrani kuninkaan edessä palvelias päälle; vaan herrani kuningas on kuin Jumalan enkeli, tee siis mitä sinulle on kelvollinen.
28. Sillä koko minun isäni huone ei ole muu ollut kuin kuoleman kansa herrani kuninkaan edessä, ja sinä olet palvelias istuttanut niiden sekaan, jotka sinun pöydältäs syövät; mikä oikeus on minulla enää huutaa kuninkaan tykö?
29. Kuningas sanoi hänelle: mitäs tahdot enää puhua asiastas? Minä olen sanonut: sinun ja Ziban pitää keskenänsä jakaman pellon.
30. Niin MephiBoset sanoi kuninkaalle: ottakaan hän sen kokonansa, että herrani kuningas on rauhassa kotiansa palannut.
31. Ja Barsillai Gileadilainen tuli Rogelimista ja meni kuninkaan kanssa Jordanin ylitse, saattamaan häntä

Jordanin ylitse.
32. Ja Barsillai oli sangen ijällinen, jo kahdeksankymmenen vuotinen; hän oli ravinnut kuningasta, kuin hän Mahanaimissa oli; sillä hän oli sangen jalo mies.
33. Ja kuningas sanoi Barsillaille: seuraa minua, minä ravitsen sinun minun kanssani Jerusalemissa.
34. Mutta Barsillai sanoi kuninkaalle: kuinka monta vuotta minulla enää on elää, että minä menisin kuninkaan kanssa Jerusalemiin?
35. Minä olen jo tänäpänä kahdeksankymmenen ajastaikainen, tietäisinkö minä, mikä hyvä eli paha olis? eli maistaisko palvelias, mitä hän syö ja juo? taikka kuulisinko minä silleen veisaajain ja laulajain ääntä? Miksi palvelias pitäis vaivaaman herraani kuningasta?
36. Sinun palvelias menee vähä Jordanin ylitse kuninkaan kanssa: minkätähden kuningas tahtoo minulle näin kostaa?
37. Salli siis nyt palvelias palata jällensä, että minä kuolisin minun kaupungissani ja haudattaisiin isäni ja äitini hautaan: ja katso, tässä on sinun palvelias Kimeham, hän menköön herrani kuninkaan kanssa: ja tee hänelle, mitä sinulle on kelvollinen.
38. Kuningas vastasi: Kimehamin pitää seuraaman minua ylitse, ja minä teen hänelle, mikä sinulle on otollinen, ja kaikki mitäs minulta anot, teen minä sinulle.
39. Kuin kaikki kansa ja kuningas olivat menneet Jordinin ylitse, antoi kuningas Barsillain suuta ja siunasi häntä, ja hän palasi kotiansa.
40. Niin kuningas meni Gilgaliin ja Kimeham seurasi häntä; ja kaikki Juudan väki oli saattanut kuningasta ylitse, niin myös puoli Israelin kansasta.
41. Ja katso, silloin tulivat kaikki Israelin miehet kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: miksi meidän veljemme Juudan miehet ovat varastaneet sinun ja vieneet kuninkaan perheinensä Jordanin ylitse, kaikki myös Davidin miehet hänen kanssansa.
42. Niin vastasivat kaikki Juudan miehet Israelin miehille: sillä kuningas on meitä läheisempi, miksi te sentähden niin närkästytte? Vai luuletteko te, että me jollakulla olemme kuninkaalta ravitut, taikka joitakin lahjoja saaneet?
43. Niin Israelin miehet vastasivat Juudan miehiä, sanoen: meillä on kymmenen osaa kuninkaassa, enemmin myös David meille tulee kuin teille: kuinka siis sinä olet minua niin halvaksi lukenut, ettei minun olisi sopinut ensimäisenä olla kuningastani noutamassa? Mutta Juudan miehet puhuivat tuimemmin kuin Israelin miehet.

20 LUKU

1. Mutta siihen tuli yksi kuuluisa Belialin mies, jonka nimi oli Seba Bikrin poika Jeministä; se soitti basunalla ja sanoi: ei meillä ole yhtäkään osaa Davidissa eikä yhtäkään perimistä Isain pojassa, itsekukin palatkaan majaansa, o Israel!
2. Silloin jokainen Israelissa luopui Davidista, ja seurasivat Sebaa Bikrin poikaa. Mutta Juudan miehet riippuivat kuninkaassansa Jordanista Jerusalemiin asti.
3. Ja David tuli kotiansa Jerusalemiin, ja kuningas otti ne kymmenen jalkavaimoa, jotka hän oli jättänyt huonetta vartioitsemaan, ja antoi heidän kätkettää, ja elätti heitä ja ei mennyt heidän tykönsä; ja he olivat salvatut kuolemaansa asti leskeydessänsä.
4. Ja kuningas sanoi Amasalle: kokoa minun tyköni Juudan miehet kolmena päivänä, ja sinun pitää myös itse läsnä oleman.
5. Niin Amasa meni kokoomaan Juudan miehiä, ja hän viipyi määrätyn ajan ylitse.
6. Niin David sanoi Abisaille: nyt Seba Bikrin poika enempi meitä vahingoitsee kuin Absalom: ota siis herras palveliat ja aja häntä takaa, ettei hän löytäisi vahvoja kaupungeita ja pääsisi meidän silmäimme edestä.
7. Silloin läksivät hänen kanssansa Joabin miehet, ja Kretit ja Pletit, ja kaikki väkevät. Ja he läksivät Jerusalemista ajamaan Sebaa Bikrin poikaa takaa.
8. Kuin he joutuivat suuren vahan tykö Gibeoniin, tuli Amasa heidän eteensä. Mutta Joab oli vyötetty päällisvaatteissansa, ja sen päällä miekan vyö, joka riippui hänen kupeissansa tupessa, ja koska hän kävi, taisi se pudota.
9. Ja Joab sanoi Amasalle: oletkos rauhassa, minun veljeni? Ja Joab tarttui oikialla kädellänsä Amasan partaan, suuta antaaksensa hänen.
10. Mutta ei Amasa ottanut vaaria miekasta joka oli Joabin kädessä: ja hän pisti sillä häntä vatsaan ja vuodatti hänen sisällyksensä maalle, eikä häntä enää pistänyt, ja hän kuoli. Mutta Joab ja hänen veljensä Abisai ajoivat Sebaa Bikrin poikaa takaa.
11. Mutta yksi Joabin palvelioista seisoi hänen tykönänsä ja sanoi: kuka tahtoo pitää Joabin ja Davidin kanssa, hän seuratkaan Joabia!
12. Mutta Amasa makasi tahrattuna veressä keskellä tietä. Kuin yksi näki sen, että kaikki kansa seisahti, siirsi hän Amasan tieltä kedolle ja heitti vaatteen hänen päällensä; sillä hän näki, että jokainen joka hänen tykönsä tuli, seisahti siihen.
13. Kuin hän oli tieltä siirretty, meni jokainen Joabin jälkeen, ajamaan Sebaa Bikrin poikaa takaa.

14. Ja hän vaelsi kaikki Israelin sukukunnat lävitse Abelaan ja BetMaakaan ja koko Berimiin, ja ne kokoontuivat ja seurasivat myös häntä.
15. Mutta kuin he tulivat, niin he piirittivät hänen Abelassa BetMaakan tykönä, ja rakensivat vallin kaupungin ympärille, joka seisoi muurin tasalla. Mutta kaikki kansa, joka Joabin myötä oli, karkasi muuria kukistamaan.
16. Niin toimellinen vaimo huusi kaupungista: kuulkaat, kuulkaat! sanokaat Joabille, että hän tulee tänne lähes, minä puhuttelen häntä.
17. Kuin hän tuli hänen tykönsä, sanoi vaimo: oletkos Joab? Hän vastasi: olen. Vaimo sanoi hänelle: kuule piikas sanat! Hän vastasi: minä kuulen.
18. Ja hän puhui, sanoen: muinoin sanottiin: joka kysellä tahtoo, hän kysykään Abelassa, ja niin se menestyi.
19. Minä olen rauhallinen ja uskollinen (kaupunki) Israelissa, ja sinä tahdot tappaa sen kaupungin ja äidin Israelissa: miksis tahdot niellä Herran perimisen?
20. Silloin vastasi Joab ja sanoi: pois se, pois se minusta, että minä nielisin ja hävittäisin.
21. Ei asia niin ole; vaan yksi mies Ephraimin vuorelta nimeltä Seba Bikrin poika on nostanut kapinan David kuningasta vastaan: antakaat hän ainoastansa, ja minä erkanen kaupungista. Ja vaimo sanoi Joabille: katso, hänen päänsä pitää sinulle heitettämän muurin ylitse.
22. Ja vaimo tuli kaiken kansan tykö toimellansa. Ja he hakkasivat Seban Bikrin pojan pään pois ja heittivät Joabille. Ja hän soitti basunalla, ja he hajosivat kaikki kaupungin tyköä itsekukin majoihinsa; mutta Joab palasi Jerusalemiin kuninkaan tykö.
23. Ja Joab oli koko Israelin sotajoukon ylitse; vaan BenaJa Jojadan poika oli Kretin ja Pletin ylitse;
24. Adoram oli verorahan haltia; Josaphat Ahiludin poika oli kansleri;
25. Ja Seja oli kirjoittaja; ja Zadok ja Abjatar olivat papit;
26. Niin myös Ira Jairilainen oli Davidin ylimmäinen.

21 LUKU

1. Ja Davidin aikana oli kallis aika kolme vuotta järjestänsä: ja David etsi Herran kasvoja. Ja Herra sanoi, Saulin tähden ja sen verihuoneen tähden, että hän tappoi Gibeonilaiset.
2. Niin kuningas antoi kutsua Gibeonilaiset ja sanoi heille. Mutta Gibeonilaiset ei olleet Israelin lapsista, vaan jääneistä Amorilaisista: ja Israelin lapset olivat vannoneet heille, ja Saul etsi heitä lyödäksensä

vihansa kiivaudessa Israelin ja Juudan lasten edessä.
3. Niin sanoi David Gibeonilaisille, mitä minun pitää teille tekemän? ja millä minun pitää sen sovittaman, että te siunaisitte Herran perikuntaa?
4. Niin vastasivat häntä Gibeonilaiset, ei ole meillä tekemistä hopiasta eli kullasta Saulin ja hänen huoneensa kanssa, eikä myös että joku surmattaisiin Israelista. Hän sanoi, mitä te tahdotte, että minä teille tekisin?
5. He sanoivat kuninkaalle, sen miehen, joka meitä hukutti ja aikoi semmoista meitä vastaan, että meidän piti tuleman niin hävitetyksi, ettei meidän pitänyt seisovaiset oleman kaikissa Israelin maan rajoissa.
6. Hänen huoneestansa annettakaan meille seitsemän miestä hirttääksemme heitä Herran edessä Saulin Gibeassa, Herran valitun. Kuningas sanoi, minä annan heidät teille.
7. Mutta kuningas armahti MephiBosetia, Jonatanin Saulin pojan poikaa, sen Herran valan tähden, joka oli heidän välillänsä, Davidin ja Jonatanin Saulin pojan välillä.
8. Mutta kuningas otti ne kaksi Ritspan Aijan tyttären poikaa, jotka hän Saulille synnyttänyt oli, Armonin ja MephiBosetin, ja viisi Mikalin Saulin tyttären poikaa, jotka hän Hadrielille Barsillain pojalle synnyttänyt oli, joka oli Meholatilainen.
9. Ja hän antoi ne Gibeonilaisten käsiin, ja he hirttivät ne vuorella Herran eteen. Ja ne seitsemän lankesivat yhdellä haavalla: ja niin he surmattiin ensimäisinä päivinä elonajasta, ohran leikkaamisen alussa.
10. Niin Ritspa Aijan tytär otti säkin ja levitti sen kalliolle elon alusta, siihenasti että vesi olis pisaroinnut taivaasta heidän päällensä, eikä sallinut taivaan lintuja tulla heidän päällensä päivällä, eikä metsän petoja yöllä.
11. Ja ilmoitettiin Davidille, mitä Ritspa, Aijan tytär, Saulin jalkavaimo, tehnyt oli.
12. Ja David läksi matkaan ja otti Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut Jabeksen asuvilta Gileadissa, jotka he Betsanin kadulta varastaneet olivat, jossa Philistealaiset heitä ripustaneet olivat siihen aikaan, kuin he surmasivat Saulin Gilboassa;
13. Ja otti sieltä Saulin luut ja hänen poikansa Jonatanin luut; ja he kokosivat myös niiden luut, jotka ripustetut olivat;
14. Ja he hautasivat Saulin ja hänen poikansa Jonatanin luut BenJaminin maahan Zelaan, hänen isänsä Kisin hautaan, ja he tekivät kaikki niinkuin kuningas heille käskenyt oli: ja niin Jumala sovitettiin sitte maakunnalle.
15. Niin taas nousi Philistealaisten sota Israelia vastaan. Ja David meni sotimaan palvelioinensa Philistealaisia vastaan; ja David väsyi.

16. Niin Jesbibenob, joka oli Raphan lapsia, jonka keihään ota painoi kolmesataa sikliä vaskea, ja jolla oli uudet sota-aseet, alkoi surmata Davidin.
17. Mutta Abisai ZeruJan poika autti häntä, ja löi Philistealaisen, ja tappoi hänen. Niin Davidin palveliat vannoivat hänelle ja sanoivat: ei sinun pidä enää menemän meidän kanssamme sotaan, ettet valkeutta Israelissa sammuttaisi.
18. Ja sen jälkeen tapahtui, että sota taas nousi Gobissa Philistealaista vastaan; ja Sibekai Husathilainen löi Saphan, joka myös oli Raphan lapsia.
19. Niin sota vielä nousi Gobissa Philistealaisia vastaan; ja Elhanan Jaere Oregiminin poika Betlehemiläinen löi Gatilaisen Goljatin, jonka keihään varsi oli niinkuin joku kangasorsi.
20. Sitälähin nousi vielä sota Gatissa; ja siellä oli pitkä mies, jolla oli kuusi sormea käsissä ja kuusi varvasta jaloissa, se on yhteen lukien neljäkolmattakymmentä; hän oli myös syntynyt Raphalle.
21. Ja kuin hän pilkkasi Israelia, löi hänen Jonatan Davidin veljen Simean poika.
22. Nämät neljä olivat syntyneet Raphalle Gatissa; ja he lankesivat Davidin ja hänen palveliainsa kätten kautta.

22 LUKU

1. Ja David puhui Herralle nämät veisun sanat sinä päivänä, jona Herra oli hänen vapahtanut kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä,
2. Ja sanoi: Herra on minun kallioni, ja minun linnani, ja minun vapahtajani;
3. Jumala on minun vahani, johon minä turvaan; minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni, ja minun turvani; minun vapahtajani, joka minun pelastaa vääryydestä.
4. Ylistettävää Herraa minä avukseni huudan; ja minä vapahdetaan vihollisistani.
5. Sillä kuoleman aallot ovat minun piirittäneet, ja Belialin ojat peljättivät minun.
6. Helvetin siteet kietoivat minun, ja kuoleman paulat ennättivät minun.
7. Ahdistuksessani minä avukseni huudan Herraa, ja minun Jumalani tykö minä huudan; niin hän kuulee minun ääneni templissänsä, ja minun parkuni tulee hänen korviinsa.
8. Maa järisi ja vapisi, ja taivaan perustukset liikkuivat; he värisivät, kuin hän vihastui.
9. Savu suitsi hänen sieramistansa ja kuluttavainen tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät.
10. Hän notkisti taivaat ja astui alas; ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla.
11. Ja hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja näkyi tuulen sulkain päällä.

12. Hän pani pimeyden majaksi ympärillensä, ja paksut ja vedestä mustat pilvet.
13. Siitä kirkkaudesta hänen edessänsä paloivat tuliset hiilet.
14. Herra jylisti taivaassa, Ylimmäinen antoi pauhinansa.
15. Hän ampui nuolia ja hajoitti heitä, hän iski leimaukset ja peljätti heitä.
16. Ja niin ilmestyivät meren kuljut, ja maan perustukset ilmaantuivat Herran kovasta nuhtelemisesta ja hänen sieramiensa hengen puhalluksesta.
17. Hän lähetti korkeudesta ja otti minun ja veti minun ulos suurista vesistä.
18. Hän vapahti minun väkevistä vihollisistani, vainollisiltani, jotka olivat minua väkevämmät.
19. Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta Herra tuli minun turvakseni.
20. Hän vei minun ulos lakialle, ja pelasti minun; sillä hän mielistyi minuun.
21. Herra maksoi minulle vanhurskauteni jälkeen, hän antoi minulle kätteni puhtauden jälkeen.
22. Sillä minä pidän Herran tiet ja en ole jumalatoin minun Jumalaani vastaan.
23. Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäni edessä, ja hänen käskyjänsä en minä tyköäni hylkää,
24. Vaan olen vakaa hänen edessänsä, ja vältän vääryyttä:
25. Sentähden kostaa Herra minulle vanhurskauteni perästä, puhtauteni jälkeen hänen silmäinsä edessä.
26. Pyhäin kanssa sinä olet pyhä, ja toimellisten kanssa toimellinen.
27. Puhdasten kanssa sinä olet puhdas, ja nurjain kanssa sinä olet nurja.
28. Sinä vapahdat ahdistetun kansan ja sinun silmäs ovat korkeita vastaan, ja sinä nöyryytät ne.
29. Sillä sinä Herra olet valkeuteni: Herra valaisee pimeyteni.
30. Sillä sinun kauttas minä sotaväen lävitse juoksen, ja Jumalassani karkaan muurin ylitse.
31. Jumalan tie on täydellinen, Herran puhe tulella koeteltu: hän on kaikkein kilpi, jotka hänen päällensä uskaltavat.
32. Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa? ja kuka on kallio paitsi meidän Jumalaamme?
33. Jumala on väkevyyteni ja voimani: hän avaa minun tieni täydellisesti.
34. Hän tekee jalkani peurain kaltaiseksi, ja asettaa minun korkeuteni päälle.
35. Hän opettaa käteni sotimaan ja käsivarteni vaskijoutsea jännittämään.
36. Ja sinä annoit minulle sinun autuutes kilven: Ja kuin sinä nöyryytät minun, teet sinä minun suureksi.
37. Sinä levitit minun askeleeni minun allani, ja ei minun kantapääni livistyneet.
38. Minä ajan vihollisiani takaa ja hävitän heitä, Ja en palaja ennenkuin minä heidät hukutan.
39. Minä hukutan heidät ja runtelen, ettei heidän pidä nouseman; heidän täytyy kaatua jalkaini alle.
40. Sinä valmistat minun voimalla sotaan, sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan.

41. Ja sinä annat minulle vihollliseni kaulan; ja minä kadotan vainoojani.
42. He huutavat, vaan ei ole auttajaa: Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä.
43. Minä survon heitä niinkuin maan tomun, ja muserran heidän rikki ja hajoitan heidät niinkuin loan kaduilta.
44. Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta, ja asetat minun pakanain pääksi: se kansa, jota en minä tuntenut, palvelee minua.
45. Muukalaiset lapset viekastelevat minua, korvan kuuloon he kuulevat minua.
46. Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteistänsä.
47. Herra elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja ylistetty olkoon Jumala, minun autuuteni kallio!
48. Jumala, joka minulle koston antaa ja vaatii kansat minun alleni,
49. Joka minua johdatat ulos vihollisistani ja korotat minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan, sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä.
50. Sentähden minä kiitän sinua Herra pakanain seassa, ja sinun nimelles kiitoksen veisaan.
51. Joka kuninkaallensa suuren autuuden osoittaa ja tekee laupiuden voidellullensa, Davidille ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti.

23 LUKU

1. Ja nämät ovat Davidin viimeiset sanat. David, Isain poika, sanoi, se mies sanoi, joka korotettu on, Jakobin Jumalan voideltu, ja suloinen Israelin psalmein veisaaja:
2. Herran Henki on puhunut minun kauttani, ja hänen sanansa on tapahtunut minun kieleni kautta.
3. Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut, ihmisten hallitsiasta, vanhurskaasta, joka hallitsee Jumalan pelvossa.
4. Niinkuin valkeus on aamulla, kuin aurinko koittaa, varhain ilman pilvetä, ja paisteesta sateen jälkeen ruoho kasvaa maasta.
5. Eikö minun huoneeni ole niin Jumalan tykönä? Sillä hän on tehnyt ijankaikkisen liiton minun kanssani, kaikella muodolla lujan ja vahvan; sillä se on kaikki minun autuuteni ja haluni; eikö se ole kasvava?
6. Mutta ilkiät ihmiset kaikki hävitetään niinkuin orjantappurat, joihin ei taideta käsin ruveta.
7. Mutta jos joku tahtoo tarttua niihin, hänellä pitää täydellisesti oleman rauta ja keihään varsi; ja ne pitää kokonansa poltettaman tulella heidän sioissansa.
8. Nämät ovat Davidin sankarien nimet: Josebbaselet Tahkemonilainen, ylimmäinen päämiehistä: hän oli se

AdoniEtsniläinen, joka nousi kahdeksaasataa vastaan, jotka tapettiin yhdellä erällä.
9. Sitälähin oli Eleatsar Dodon poika Ahohin pojan, niiden kolmen sankarien keskellä Davidin kanssa, kuin he pilkkasivat Philistealaisia, jotka olivat sinne kokoontuneet sotaan, ja Israelin miehet menivät ylös.
10. Se nousi ja löi Philistealaiset, siihenasti että hänen kätensä väsyi ja puuntui miekasta. Ja Herra antoi suuren autuuden siihen aikaan, niin että kansa palasi hänen jälkeensä ainoasti ryöstämään.
11. Hänen jälkeensä oli Samma Agen Hararilaisen poika: koska Philistealaiset kokosivat itsensä yhteen kylään ja siellä oli yksi peltosarka täynnä herneitä, ja kansa pakeni Philistealaisia;
12. Silloin seisoi hän keskellä sarkaa ja varjeli sen, löi Philistealaiset, ja Herra antoi suuren autuuden.
13. Ja nämät kolme ylimmäistä kolmenkymmenen keskellä tulivat alas elonaikana Davidin tykö Adullamin luolaan; ja Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa.
14. Mutta David oli siihen aikaan linnassa, ja Philistealaisten kansa oli Betlehemissä.
15. Ja David himoitsi ja sanoi: kuka tuo minulle juoda vettä Betlehemin kaivosta portin tyköä.
16. Niin ne kolme sankaria menivät Philistealaisten leiriin ja ammensivat vettä Betlehemin kaivosta, joka on portin tykönä, kantoivat ja toivat Davidille; mutta ei hän tahtonut sitä juoda, vaan kaasi Herran eteen,
17. Ja sanoi: Herra, olkoon se minusta kaukana, että minä se tekisin: eikö tämä ole niiden miesten veri, jotka itsensä antoivat hengenvaaraan ja sinne menivät? Ja ei tahtonut sitä juoda. Tämän tekivät ne kolme sankaria.
18. Abisai Joabin veli ZeruJan poika oli myös ylimmäinen kolmen keskellä, hän nosti keihäänsä ja löi kolmesataa, ja oli myös ylistetty kolmen keskellä,
19. Ja kaikkein jaloin kolmen keskellä ja oli heidän päämiehensä, mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö.
20. Ja Benaja Jojadan poika, kuuluisan miehen poika suurista töistänsä Kabselista löi kaksi Moabin väkevää niinkuin jalopeuraa, ja hän meni alas ja löi yhden jalopeuran kaivon tykönä lumen aikana.
21. Ja hän löi hirmuisen Egyptin miehen, jolla oli keihäs kädessä, mutta hän meni hänen tykönsä seipäällä, ja tempasi Egyptin miehen kädestä keihään, ja löi hänen kuoliaaksi omalla keihäällänsä.
22. Nämät teki Benaja Jojadan poika, ja oli ylistetty kolmen sankarin keskellä,
23. Ja oli jalompi kuin ne kolmekymmentä mutta ei hän tullut niiden kolmen tykö; ja David asetti hänen salaiseksi neuvonantajaksensa.
24. Asahel, Joabin veli, kolmenkymmenen keskellä, Elhanan Dodonin poika Betlehemistä;
25. Samma Harodilainen, Elika Harodilainen;
26. Helets Paltilainen, Ira Ikeksen Tekoalaisen poika;
27. Abieser Anatotilainen, Mebunai Husatilainen;

28. Salmon Ahohilainen, Maharai Netophatilainen;
29. Heleb Baenan poika Netophatilainen, Ittai Ribain poika BenJaminin lasten Gibeasta;
30. Benaja Pirtagonilainen, Hiddai Gasin ojista;
31. Abialbon Arbatilainen, Asmavet Barhumilainen;
32. Eliaheba Saalbonilainen Jasennin Jonathanin pojan;
33. Samma Hararilainen, Ahiam Sararin poika Ararilainen;
34. Eliphelet Maakatin pojan Ahasbain poika, Eliam Ahitophelin Gilonilaisen poika;
35. Hesrai Karmelilainen, Paerai Arbilainen;
36. Jigal Natanin poika Zobasta, Bani Gadilainen;
37. Zelek Ammonilainen; Naharai Beerotilainen, Joabin ZeruJan pojan sota-asetten kantaja,
38. Ira Jitriläinen, Gareb Jitriläinen;
39. Uria Hetiläinen. Kaikki yhteen seitsemänneljättäkymmentä.

24 LUKU

1. Ja Herran viha taas julmistui Israelia vastaan ja hän kehoitti Davidin heidän keskellensä, sanoen: mene ja lue Israel ja Juuda.
2. Ja kuningas sanoi Joabille sodanpäämiehellensä: mene nyt kaikkein Israelin sukukuntain ympäri, ruveten Danista BerSebaan asti, ja lue kansa, että minä tietäisin kansan paljouden.
3. Joab sanoi kuninkaalle: Herra sinun Jumalas enetkööن siihen kansaan sata kertaa sen verran kuin siinä nyt on, että herrani kuninkaan silmät sen näkisivät; mutta mitä iloa on herrallani kuninkaalla siitä asiasta?
4. Mutta kuninkaan sana vahvistui Joabia ja sodanpäämiehiä vastaan. Niin Joab ja sotajoukon päämiehet menivät kuninkaan tyköä lukemaan Israelin kansaa.
5. Ja he menivät Jordanin ylitse ja sioittivat itsensä Aroeriin, oikialle puolelle sitä paikkaa, joka on keskellä Gadin ojaa, Jaeserin tykönä;
6. Ja tulivat Gileadiin ja alhaiseen maahan Hadsiin, sitte tulivat he DanJaniin ja Zidonia ympärinsä;
7. Ja tulivat vahvaan kaupunkiin Tyroon ja kaikkiin Heviläisten ja Kanaanealaisten kaupunkeihin. Sitte he läksivät sieltä etelän puolelle Juudaa BerSebaan asti;
8. Ja kävivät kaiken maan ympäri, ja tulivat yhdeksän kuukauden ja kahdenkymmenen päivän perästä Jerusalemiin jällensä.
9. Ja Joab antoi kuninkaalle kansan luvun, ja Israelissa oli kahdeksansataa tuhatta vahvaa miekan

ulosvetävää sotamiestä; mutta Juudassa oli viisisataa tuhatta miestä.
10. Ja Davidin sydän tykytti sitte kuin kansa luettu oli, ja David sanoi Herralle: minä olen sangen suuresti syntiä tehnyt, että minä sen tein. Herra, käännä nyt palvelias pahateko pois; sillä minä olen tehnyt sangen tyhmästi.
11. Ja kuin David huomeneltain nousi, tuli Herran sana prophetan Gadin Davidin näkiän tykö, sanoen:
12. Mene ja puhu Davidille: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun etees; valitse itselles niistä yksi, jonka minä sinulle teen.
13. Gad tuli Davidin tykö, ilmoitti ja sanoi hänelle: tahdotkos että nälkä tulee seitsemäksi ajastajaksi maakunnalles, taikka ettäs kolme kuukautta pakenet vihamiestes edellä ja he ajavat sinua takaa, eli että rutto on kolme päivää sinun maallas? Niin ota nyt vaari, ja katso, mitä minä hänelle vastaan, joka minun lähetti.
14. David sanoi Gadille: minulla on sangen suuri ahdistus; mutta salli meidän langeta Herran käsiin, sillä Herran armo on suuri. En minä tahdo langeta ihmisten käsiin.
15. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin, ruveten aamulla niin määrättyyn aikaan asti; ja kansaa kuoli Danista niin BerSebaan asti, seitsemänkymmentä tuhatta miestä.
16. Ja kuin enkeli ojensi kätensä Jerusalemin ylitse, kadottaaksensa häntä, niin Herra katui sitä pahaa ja sanoi enkelille, joka kansaa hävitti: kyllä jo on; pidä nyt kätes alallansa. Ja Herran enkeli oli Araunan Jebusilaisen riihen tykönä.
17. Kuin David näki enkelin, joka kansaa löi, sanoi hän Herralle: katso, minä olen syntiä tehnyt ja minä olen sen pahan tehnyt: mitä nämät lampaat ovat tehneet? Anna siis kätes olla minua vastaan ja minun isäni huonetta vastaan.
18. Ja sinä päivänä tuli Gad Davidin tykö ja sanoi hänelle: mene ja rakenna Herralle alttari Jebusilaisen Araunan riiheen.
19. Ja David meni kohta niinkuin Gad sanoi ja Herra oli käskenyt.
20. Mutta kuin Arauna käänsi itsensä, näki hän kuninkaan palvelioinensa tulevan tykönsä; niin Arauna läksi ulos ja lankesi kasvoillensa maahan kuninkaan eteen,
21. Ja sanoi: miksi herrani kuningas tulee paveliansa tykö? David sanoi: riihtä ostamaan sinulta, rakentaakseni Herralle alttaria, että vitsaus lakkais kansasta.
22. Arauna sanoi Davidille: herrani kuningas ottakaan ja uhratkaan niinkuin hänelle kelpaa. Katso, tässä on härkä polttouhriksi, reet ja kaikki härkäin kalut haloiksi.
23. Nämät kaikki, kuningas, antaa Arauna kuninkaalle. Ja Arauna sanoi kuninkaalle: Herra sinun Jumalas

leppyköön sinulle.
24. Mutta kuningas sanoi Araunalle: ei suinkaan, vaan minä ostan sen täydellisesti sinulta hinnalla; sillä en minä tee Herralle polttouhria siitä, joka minulle lahjaksi on annettu. Niin osti David riihen ja härjän viidelläkymmenellä hopiasiklillä,
25. Ja rakensi Herralle siinä alttarin ja uhrasi polttouhreja ja kiitosuhreja; ja Herra leppyi maakunnalle, ja vitsaus lakkasi Israelissa.

1. KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

Ja kuin kuningas David oli vanhentunut ja ijälliseksi joutunut, ei hän voinut itsiänsä lämmittää, ehkä hän vaatteilla peitettiin.
2. Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: anna heidän etsiä herralleni kuninkaalle piika, joka neitsy on, joka seisois kuninkaan edessä, ja korjaisi häntä ja makais hänen sylissänsä, ja lämmittäis herraani, kuningasta.
3. Ja he etsivät ihanan piian kaikista Israelin rajoista; ja he löysivät Abisagin Sunemista, ja veivät hänet kuninkaan tykö.
4. Ja se oli sangen ihanainen piika, ja hän korjasi kuningasta ja palveli häntä, vaan ei kuningas tuntenut häntä.
5. Mutta Adonia Haggitin poika korotti itsensä ja sanoi: minä tahdon olla kuningas; ja rakensi itsellensä vaunut ja hevosmiehiä, ja viisikymmentä miestä juoksemaan edellänsä.
6. Ja hänen isänsä ei tahtonut tehdä häntä surulliseksi eläissänsä, että hän olis sanonut: kuinkas niin teet? Ja hän oli myös sangen ihanainen; ja oli hänen synnyttänyt Absalomin jälkeen.
7. Ja hän puhui Joabin ZeruJan pojan kanssa ja papin Abjatarin kanssa; ja he auttivat Adoniaa.
8. Mutta Zadok pappi, ja BenaJa Jojadan poika, ja Natan propheta, ja Simei, ja Rei, ja Davidin sankarit ei olleet Adonian kanssa.
9. Ja kuin Adonia uhrasi lampaita ja härkiä ja myös syötettyä karjaa Soheletin kiven tykönä, joka on läsnä Rogelin kaivoa, kutsui hän kaikki veljensä, kuninkaan pojat, ja kaikki Juudan miehet kuninkaan palveliat.
10. Mutta Natan prophetaa, ja Benajaa ja sankareita, ja veljeänsä Salomoa hän ei kutsunut.
11. Niin puhui Natan BatSeballe Salomon äidille, sanoen: etkös ole kuullut Adoniaa Haggitin poikaa tulleeksi kuninkaaksi? ja herramme David ei siitä mitään tiedä;
12. Niin tule nyt, minä annan sinulle neuvoa, ettäs vapahtaisit sielus ja poikas Salomon sielun.
13. Mene ja käy kuningas Davidin tykö, ja sano hänelle: herrani kuningas, etkös ole vannonut ja sanonut piialles: sinun poikas Salomo pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani? Miksi siis Adonia on kuninkaaksi tullut?

14. Katso, sinun vielä siellä puhuissas kuninkaan kanssa, tulen minä myös perässäs ja täytän puhees.
15. Ja BatSeba meni kamariin kuninkaan tykö, ja kuningas oli juuri vanha; ja Abisag Sunemista palveli Kuningasta.
16. Ja BatSeba nöyryytti itsensä ja kumarsi kuningasta. Kuningas sanoi: mitäs tahdot?
17. Hän sanoi hänelle: herrani, sinä vannoit piialles Herran sinun Jumalas kautta: sinun poikas Salomo pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani?
18. Mutta nyt, katso, Adonia on tullut kuninkaaksi, ja herrani kuningas, et sinä siitä mitään tiedä.
19. Hän on uhrannut härkiä ja syötettyä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat, ja papin AbJatarin, ja Joabin sodanpäämiehen; mutta palveliaas Salomoa ei hän kutsunut.
20. Mutta sinä, Herrani kuningas, koko Israelin silmät katsovat sinun päälles, ettäs ilmoittaisit heidän edessänsä, kuka on istuva herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä.
21. Muutoin tapahtuu, kuin herrani kuningas isäinsä kanssa nukkunut on, niin täytyy minun ja poikani Salomon vialliset olla.
22. Ja katso, vielä hänen puhuissansa kuninkaan kanssa, tuli Natan propheta.
23. Ja he ilmoittivat kuninkaalle sanoen: katso, Natan propheta on täällä. Ja kuin hän tuli sisälle kuninkaan eteen, lankesi hän maahan kasvoillensa kuninkaan eteen.
24. Ja Natan sanoi: herrani kuningas, sanoitkos: Adonia pitää oleman kuningas minun jälkeeni ja istuman minun istuimellani?
25. Sillä hän on tänäpänä mennyt ja uhrannut härkiä, ja syötettyjä karjaa, ja monta lammasta, ja on kutsunut kaikki kuninkaan pojat ja sodanpäämiehet, niin myös papin AbJatarin, ja katso, he syövät ja juovat hänen edessänsä, ja sanovat: onneksi kuninkaalle Adonialle!
26. Mutta minua sinun palveliaas, ja pappia Zadokia, ja BenaJaa Jojadan poikaa, ja palveliaas Salomoa ei ole hän kutsunut.
27. Onko se niin herraltani kuninkaalta käsketty, ja et sinä ole sitä asiata antanut tietää palvelialles, kuka herrani kuninkaan istuimella hänen jälkeensä on istuva?
28. Kuningas David vastasi ja sanoi: kutsukaat minulle BatSeba. Ja hän tuli kuninkaan eteen ja seisoi kuninkaan edessä.
29. Ja kuningas vannoi ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, joka minun sieluni on päästänyt kaikkinaisesta ahdistuksesta;
30. Niinkuin minä sinulle Herran Israelin Jumalan edessä vannonut olen ja sanonut: Salomo sinun poikas pitää oleman kuningas minun jälkeeni, ja hän pitää istuman minun istuimellani minun edestäni; niin minä

teen tänäpänä.
31. Niin BatSeba lankesi kasvoillensa maahan ja kumarsi kuningasta, sanoen: onneksi herralleni kuningas Davidille ijankaikkisesti!
32. Ja kuningas David sanoi: kutsukaat Zadok pappi, Natan propheta ja BenaJa Jojadan poika. Ja he tulivat kuninkaan eteen.
33. Ja kuningas sanoi heille: ottakaat kanssanne teidän herranne palveliat, ja asettakaat poikani Salomo minun muulini päälle, ja viekäät häntä Gihoniin,
34. Ja Zadok pappi ja Natan propheta voidelkaan hänen Israelin kuninkaaksi. Ja soittakaat basunalla ja sanokaat: onneksi kuninkaalle Salomolle!
35. Ja menkäät ylös hänen perässänsä, että hän tulis ja istuis minun istuimellani, ja olis kuningas minun edestäni: ja minä käsken hänen olla Israelin ja Juudan päämiehenä.
36. Niin vastasi BenaJa Jojadan poika kuninkaalle ja sanoi: Amen! Sanokaan myös niin Herra, herrani kuninkaan Jumala!
37. Niinkuin Herra on ollut herrani kuninkaan kanssa, niin olkoon hän myös Salomon kanssa, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi herrani, kuningas Davidin, istuinta.
38. Ja pappi Zadok, ja Natan propheta ja BenaJa Jojadan poika ja Kreti ja Pleti menivät alas, ja asettivat Salomon kuningas Davidin muulin päälle ja veivät hänen Gihoniin.
39. ja pappi Zadok otti öljysarven majasta ja voiteli Salomon, ja he soittivat basunalla, ja kaikki kansa sanoi: onneksi kuningas Salomolle!
40. Ja kaikki kansa meni ylös hänen jälkeensä, ja kansa soitti huilulla, ja he olivat sangen suuresti iloissansa, että maa vapisi heidän äänestänsä.
41. Ja Adonia ja kaikki kutsutut, jotka hänen kanssansa olivat, kuulivat sen, ja he olivat jo atrioineet; ja kuin Joab kuuli basunan äänen, sanoi hän: mitä se meteli ja töminä tietää kaupungissa?
42. Ja kuin hän vielä puhui, katso, niin tuli Jonatan papin AbJatarin poika. Ja Adonia sanoi: tule, sillä sinä olet luja mies ja tuot hyviä sanomia.
43. Jonatan vastasi ja sanoi Adonialle: totisesti, herramme kuningas David on tehnyt Salomon kuninkaaksi.
44. Ja kuningas on lähettänyt hänen kanssansa papin Zadokin, ja prophetan Natanin, ja BenaJan Jojadan pojan, ja Kretit ja Pletit: he ovat hänen istuttaneet kuninkaan muulin päälle.
45. Ja Zadok pappi ja Natan propheta ovat voidelleet hänen kuninkaaksi Gihonissa, ja he ovat sieltä menneet ylös iloissansa, niin että kaupunki tömisi. Se oli se meteli, kuin te kuulitte.
46. Vielä sitte istuu Salomo valtakunnan istuimella.

47. Ja kuninkaan palveliat ovat myös menneet siunaamaan herraamme kuningas Davidia, sanoen: antakoon sinun Jumalas Salomolle paremman nimen kuin sinun nimes on, ja tehköön hänen istuimensa suuremmaksi kuin sinun istuimes on! Ja kuningas rukoili vuoteessansa.
48. On myös kuningas näin sanonut: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka tänäpänä on antanut vielä istuvan minun istuimellani, että minun silmäni sen nähneet ovat!
49. Niin hämmästyivät ja nousivat kaikki jotka Adonia kutsunut oli, ja menivät itsekukin tiellensä.
50. Vaan Adonia pelkäsi Salomoa, nousi ja meni ja tarttui alttarin sarviin.
51. Ja se ilmoitettiin Salomolle, sanoen: katso, Adonia pelkää kuningas Salomoa, ja katso, hän tarttui alttarin sarviin ja sanoi: vannokaan kuningas Salomo minulle tänäpänä, ettei hän lyö palveliaansa kuoliaaksi miekalla.
52. Salomo sanoi: jos hän tahtoo olla toimellinen mies, niin ei pidä yksikään karva hänestä lankeeman maan päälle; mutta jos jotain pahuutta hänessä löydetään, niin hänen pitää kuoleman.
53. Ja kuningas Salomo lähetti ja tuotti hänen alas alttarilta, ja kuin hän tuli, rukoili hän kuningas Salomoa; mutta Salomo sanoi hänelle: mene huoneeses.

2 LUKU

1. Ja kuin Davidin aika lähestyi, että hänen piti kuoleman, käski hän pojallensa Salomolle, sanoen:
2. Minä menen kaiken maailman tietä: niin rohkaise nyt itses, ja ole mies!
3. Ja pidä mitä Herra sinun Jumalas on käskenyt, niin ettäs vaellat hänen teissänsä ja pidät hänen säätynsä, käskynsä, oikeutensa ja todistuksensa, niinkuin on kirjoitettu Moseksen laissa: ettäs toimellisesti tekisit kaikki, mitä sinä teet, ja kuhunka sinä sinus käännät,
4. Että Herra vahvistais sanansa, jonka hän on minulle puhunut ja sanonut: jos sinun poikas kätkevät tiensä, että he vaeltavat uskollisesti minun edessäni kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, niin ei sinulta ikänä pidä puuttuman mies Israelin istuimelta.
5. Ja sinä myös tiedät, mitä Joab ZeruJan poika on tehnyt minulle, mitä hän teki kahdelle sodanpäämiehelle Israelissa, Abnerille Nerin pojalle ja Amasalle Jeterin pojalle, jotka hän tappoi, ja vuodatti sodanveren rauhassa, ja antoi tulla sodanveren vyönsä päälle, joka oli hänen suolillansa, ja kenkäinsä päälle, jotka olivat hänen jaloissansa.
6. Tee toimes jälkeen, niin ettes anna hänen harmaita karvojansa rauhassa tulla hautaan.
7. Ja tee Barsillain Gileadilaisen lapsille laupius, että he syövät sinun pöydältäs, sentähden että he pitivät

itsensä minun tyköni, kun minä pakenin veljes Absalomin edestä.
8. Ja katso, sinun tykönäs on Simei Geran poika Jeminin pojan Bahurimista, joka minua julmalla kirouksella kiroili mennessäni Mahanaimiin. Mutta hän tuli minua vastaan Jordanin tykönä, silloin vannoin minä Herran kautta ja sanoin: en minä tapa sinua miekalla.
9. Mutta älä sinä anna hänen viatoinna olla, sillä sinä olet toimellinen mies ja tiedät, mitäs teet hänelle, ettäs lähetät hänen harmaat karvansa verissä hautaan.
10. Niin nukkui David isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin.
11. Ja aika, jona David oli ollut Israelin kuningas, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Seitsemän ajastaikaa oli hän kuningas Hebronissa, ja kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa.
12. Ja Salomo istui isänsä Davidin istuimella, ja hänen valtakuntansa vahvistettiin suuresti.
13. Mutta Adonia Haggitin poika tuli BatSeban Salomon äidin tykö, joka sanoi: tuletkos rauhallisesti? Hän sanoi: rauhallisesti;
14. Ja sanoi: minulla on jotakin puhumista sinun kanssas. BatSeba sanoi; puhu!
15. Ja hän sanoi: sinä tiedät, että valtakunta oli minun, ja kaikki Israel oli kääntänyt kasvonsa minun puoleeni, että minä olisin kuningas; mutta nyt on valtakunta kääntynyt ja on tullut veljeni omaksi: Herralta on se hänelle tullut.
16. Nyt rukoilen minä yhden rukouksen sinulta, ettes minulta sitä kieltäis. Ja hän sanoi hänelle: puhu!
17. Hän sanoi: puhu kuningas Salomolle, sillä ei hän sinulta kiellä: että hän antais minulle Abisagin Sunemista emännäksi.
18. BatSeba sanoi: oikein! minä puhun kuninkaalle sinun puolestas.
19. Ja BatSeba tuli kuningas Salomon tykö, puhumaan hänen kanssansa Adonian puolesta; ja kuningas nousi ja meni häntä vastaan, ja kumarsi häntä ja istui istuimellensa. Ja kuninkaan äidin eteen pantiin istuin, ja hän istui siihen hänen oikialle puolellensa.
20. Ja hän sanoi: minä rukoilen vähän rukouksen sinulta, älä sitä minulta kiellä. Kuningas sanoi hänelle: rukoile, äitini: en minä sinulta kiellä.
21. Hän sanoi, annettakaan Abisag Sunemista veljelles Adonialle emännäksi.
22. Niin vastasi kuningas Salomo ja sanoi äidillensä: miksi rukoilet Abisagia Sunemista Adonialle? Rukoile myös hänelle valtakuntaa: sillä hän on vanhin veljeni, ja hänellä on pappi AbJatar ja Joab ZeruJan poika.
23. Ja kuningas Salomo vannoi Herran kautta ja sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jollei Adonia ole puhunut tätä sanaa henkeänsä vastaan!
24. Ja nyt, niin totta kuin Herra elää, joka minun vahvistanut on ja antanut minun istua isäni Davidin

istuimella, joka minulle huoneen tehnyt on, niinkuin hän sanonut on, niin pitää Adonian tänäpänä kuoleman.
25. Ja kuningas Salomo lähetti BenaJan Jojadan pojan; hän löi häntä, niin että hän kuoli.
26. Ja kuningas sanoi papille AbJatarille: mene Anatotiin pellolles, sillä sinä olet kuoleman mies. Mutta en minä tapa sinua tänäpänä, sillä sinä olet kantanut Herran Jumalan arkkia isäni Davidin edessä, ja sinä olet kärsinyt, mitä ikänä isäni on kärsinyt.
27. Ja niin Salomo ajoi AbJatarin pois, ettei hän olisi Herran pappi; että Herran sana täyettäisiin, niinkuin hän Elin huoneesta puhunut oli Silossa.
28. Ja tämä sanoma tuli Joabin eteen; sillä Joab piti itsensä Adonian puoleen, vaikka ei hän ollut Absalomin kanssa; niin pakeni Joab Herran majaan ja tarttui alttarin sarviin.
29. Ja se ilmoitettiin kuningas Salomolle, että Joab oli paennut Herran majaan, ja katso, hän seisoi alttarin tykönä. Niin Salomo lähetti BenaJan Jojadan pojan ja sanoi: mene ja lyö häntä.
30. Ja kuin BenaJa tuli Herran majaan, sanoi hän hänelle: näin sanoo kuningas: mene tästä ulos. Vaan hän sanoi: en suinkaan, tässä minä tahdon kuolla. Ja BenaJa ilmoitti sen kuninkaalle jälleen ja sanoi: niin on Joab sanonut ja niin hän on vastannut minua.
31. Kuningas sanoi hänelle: tee niinkuin hän on sanonut, ja lyö häntä, ja hautaa häntä; ettäs käännät minusta ja minun isäni huoneesta sen viattoman veren pois, jonka Joab on vuodattanut.
32. Ja Herra maksakoon hänen verensä hänen päänsä päälle, että hän on lyönyt kaksi miestä, jotka hurskaammat ja paremmat olivat kuin hän, ja murhannut ne miekalla, niin ettei minun isäni David siitä mitään tietänyt: Abnerin Nerin pojan Israelin sodanpäämiehen ja Amasan Jeterin pojan Juudan sodanpäämiehen.
33. Ja heidän verensä tulkoon Joabin pään päälle ja hänen siemenensä pään päälle ijankaikkisesti. Mutta Davidille ja hänen siemenellensä, hänen huoneellensa ja istuimellensa olkoon rauha Herralta ijankaikkiseen aikaan!
34. Ja BenaJa Jojadan poika karkasi hänen päällensä ja tappoi hänen; ja hän haudattiin korpeen huoneesensa.
35. Ja kuningas asetti BenaJan Jojadan pojan hänen siaansa sotajoukon päälle; ja Zadokin papin asetti kuningas AbJatarin siaan.
36. Ja kuningas lähetti ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: rakenna sinulles huone Jerusalemiin ja asu siellä, ja älä mene sieltä sinne eli tänne.
37. Jona päivänä sinä sieltä lähdet ja menet Kidronin ojan ylitse, niin tiedä totisesti, että sinun pitää totisesti kuoleman, ja sinun veres tulee sinun pääs päälle.

38. Simei sanoi kuninkaalle: se on hyvä puhe kuin minun herrani kuningas puhunut on; niin on sinun palvelias tekevä. Niin Simei asui Jerusalemissa kauvan aikaa.
39. Niin tapahtui kolmen ajastajan jälkeen, että kaksi palveliaa karkasivat Simeiltä Akiksen Maekan pojan Gatin kuninkaan tykö; Simeille sanottiin: katso, sinun palvelias ovat Gatissa.
40. Niin Simei nousi ja satuloitsi aasinsa, ja läksi Gatiin Akiksen tykö, etsimään palvelioitansa. Ja Simei meni ja toi palveliansa Gatista.
41. Ja Salomolle sanottiin Simein menneeksi Jerusalemista Gatiin ja tulleeksi jälleen.
42. Niin lähetti kuningas ja antoi kutsua Simein, ja sanoi hänelle: enkö minä vannonut sinulle Herran kautta, todistanut ja sanonut: jona päivänä sinä lähdet ulos ja menet sinne eli tänne, niin sinun pitää hyvin tietämän, että sinun pitää totisesti kuoleman? Ja sinä sanoit minulle: minä olen kuullut hyvän puheen.
43. Miksi et ole pitänyt Herran valaa ja sitä käskyä, jonka minä sinulle käskin?
44. Ja kuningas sanoi Simeille: sinä tiedät kaiken sen pahuuden, jonka sinun sydämes tietää, kun sinä isälleni Davidille tehnyt olet, ja Herra on kostanut sinun pahuutes sinun pääs päälle.
45. Ja kuningas Salomo on siunattu, ja Davidin istuin on vahvistettu Herran edessä ijankaikkisesti.
46. Ja kuningas käski BenaJaa Jojadan poikaa; hän meni ja löi hänen kuoliaaksi. Ja valtakunta vahvistettiin Salomon käden kautta.

3 LUKU

1. Ja Salomo tuli Pharaon Egyptin kuninkaan vävyksi, ja otti Pharaon tyttären ja vei hänen Davidin kaupunkiin, siihen asti kuin hän oli päättänyt rakentaa hänellensä huoneen ja Herran huoneen, ja Jerusalemin ympärille muurin.
2. Mutta kansa uhrasi silloin vielä korkeuksissa; sillä ei ollut vielä rakennettu huonetta Herran nimelle siihen aikaan asti.
3. Ja Salomo rakasti Herraa ja vaelsi isänsä Davidin säädyissä, paitsi että hän uhrasi ja suitsutti korkeuksissa.
4. Ja kuningas meni Gibeoniin uhraamaan, sillä siellä oli jaloin korkeus, ja Salomo uhrasi tuhannen polttouhria sillä alttarilla.
5. Ja Herra ilmaantui Salomolle Gibeonissa yöllä unessa; ja Jumala sanoi: anos, mitä minä annan sinulle!
6. Salomo sanoi: sinä olet tehnyt minun isälleni Davidille sinun palvelialles suuren laupiuden, niinkuin hän vaelsi sinun edessäs totuudessa ja vanhurskaudessa, ja vakaalla sydämellä sinun kanssas: ja sinä olet

pitänyt hänelle suuren laupiuden, ja olet antanut hänelle pojan, joka istuu hänen istuimellansa, niinkuin tänäpänä tapahtuu.
7. Ja nyt, Herra minun Jumalani, sinä olet tehnyt palvelias kuninkaaksi isäni Davidin siaan; ja minä olen nuorukainen ja en tiedä käydä ulos taikka sisälle;
8. Ja sinun palvelias on sinun kansas keskellä, jonka sinä olet valinnut, suuren kansan, jota ei kenkään lukea taikka kirjoittaa taida, paljouden tähden.
9. Anna sentähden palvelialles ymmärtäväinen sydän tuomita kansaas ja erottaa pahaa ja hyvää; sillä kuka taitaa tätä sinun suurta kansaas tuomita?
10. Ja tämä puhe kelpasi Herralle, että Salomo tätä anoi.
11. Ja Herra sanoi hänelle: ettäs tätä anoit, ja et anonut sinulles pitkää ikää, etkä anonut sinulles rikkautta, ja et anonut vihamiestes sieluja, vaan anoit sinulles tietoa ymmärtää oikeutta;
12. Katso, minä olen tehnyt sinun sanais jälkeen: katso, minä olen antanut sinulle tietäväisen ja ymmärtäväisen sydämen, niin ettei sinun vertaistas ollut ole sinun edelläs eikä myös pidä tuleman sinun jälkees.
13. Ja myös sitä mitä et sinä anonut, olen minä antanut sinulle: rikkautta ja kunniaa, niin ettei yhdenkään pidä sinun vertaises oleman kuningasten seassa kaikkena sinun elinaikanas.
14. Ja jos sinä vaellat minun teissäni ja pidät säätyni ja käskyni, niin kuin isäs David vaelsi, niin minä teen ikäs pitkäksi.
15. Kuin Salomo heräsi, niin katso se oli uni; ja hän tuli Jerusalemiin ja seisoi Herran liitonarkin edessä, ja uhrasi polttouhria ja valmisti kiitosuhrin, ja teki pidon kaikille palvelioillensa.
16. Silloin tuli kaksi porttonaista kuninkaan tykö, ja seisoivat hänen edessänsä.
17. Ja toinen vaimoista sanoi: herrani! minä ja tämä vaimo asuimme yhdessä huoneessa, ja minä synnytin hänen tykönänsä siinä huoneessa.
18. Ja tapahtui kolmantena päivänä sittekuin minä synnytin, synnytti myös tämä vaimo: ja me olimme ynnä, ja ei yksikään muukalainen ollut kanssamme siinä huoneessa, paitsi meitä kahta.
19. Ja tämän vaimon lapsi kuoli yöllä; sillä hän makasi hänen päällänsä.
20. Niin hän nousi puoliyöstä ja otti minun lapseni sivustani: ja piikas makasi, ja hän pani sen sivuunsa, ja kuolleen lapsensa pani hän minun sivuuni.
21. Kuin minä aamulla heräsin imettämään lastani, ja katso, se oli kuollut. Niin minä taas katselin visusti päivän koittaissa lapsen, ja katso, ei se ollut minun poikani, jonka minä olin synnyttänyt.
22. Niin toinen vaimo sanoi: ei se niin ole kuin sinä sanot, mutta minun lapseni elää ja sinun lapses on

kuollut. Ja tämä sanoi: ei, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää. Ja näin he puhuivat kuninkaan edessä.
23. Ja kuningas sanoi: tämä sanoo: tämä minun lapseni elää ja sinun lapses on kuollut. Ja taas tämä toinen sanoo: ei niin, mutta sinun lapses on kuollut ja minun lapseni elää.
24. Ja kuningas sanoi: tuokaat minulle miekka. Ja miekka tuotiin kuninkaan eteen.
25. Ja kuningas sanoi: jakakaat elävä lapsi kahtia, ja antakaat toinen puoli toiselle ja toinen puoli toiselle.
26. Niin sanoi se vaimo kuninkaalle, jonka elävä lapsi oli, sillä hänen äidillinen sydämensä paloi lapseensa, ja hän sanoi: Ah herrani! antakaat hänelle se elävä lapsi ja älkäät suinkaan tappako sitä. Mutta toinen sanoi: ei minulle eikä sinulle pidä annettaman, vaan jaettakaan kahdeksi.
27. Niin kuningas vastasi ja sanoi: annettakaan hänelle tämä elävä lapsi, ja ei sitä pidä suinkaan tapettaman, sillä tämä on hänen äitinsä.
28. Ja sen tuomion, jonka kuningas sanoi, kuuli kaikki Israel, ja he pelkäsivät kuningasta; sillä he näkivät, että Jumalan tieto oli hänessä, toimittaa tuomiota.

4 LUKU

1. Niin oli Salomo koko Israelin kuningas.
2. Ja nämät olivat hänen päämiehensä: AsarJa, papin Zadokin poika.
3. Elihoreph ja Ahia, Sisan pojat, olivat kirjoittajat; Josaphat Ahiludin poika kansleri.
4. BenaJa, Jojadan poika, sodanpäämies; Zadok ja AbJatar olivat papit.
5. AsarJa Natanin poika päämiesten haltia. Sabud pappi Natanin poika kuninkaan neuvonantaja.
6. Ja Ahisar huoneenhaltia; Adoniram Abdanin poika oli veron päällä.
7. Ja Salomolla oli kaksitoistakymmentä valtamiestä koko Israelissa, jotka murheen pitivät kuninkaasta ja hänen huoneestansa; ja kukin heistä toimitti ruan kuukautenansa, vuosivuodelta.
8. Ja nämä olivat heidän nimensä: Hurrin poika Ephraimin vuorella;
9. Dekerin poika Makassa, ja Saalbimissa ja BetSemeksessä, ja Elonissa ja BetHananissa;
10. Hesedin poika Arubotissa; hänellä oli Soko ja kaikki Hepherin maakunta;
11. Abinadabin pojalla kaikki Dorin paikkakunta; jolla oli Taphat Salomon tytär emäntänä;
12. Baena Ahiludin poika Taanakissa ja Megiddossa, ja koko BetSeanissa, joka on liki Zartanaa Jisreelin alla, BetSeanista Mahalonin ketoon asti, niin tällä puolella Jokmeamia;
13. Geberin poika Ramotista Gileadissa, jolla olivat Jairin kylät, Manassen pojan Gileadista, jolla oli Argobin

niitty, joka on Basaniin päin, kuusikymmentä suurta muurattua kaupunkia vaskitelkinensä;
14. Ahinadab Iddon poika oli Mahanaimissa;
15. Ahimaats Naphtalissa; ja hänkin otti Basmatin Salomon tyttären emännäksensä;
16. Baena Husain poika Asserissa ja Alotissa;
17. Josaphat Paruan poika Isaskarissa;
18. Simei Elan poika BenJaminissa;
19. Geber Urin poika Gileadin maalla, Sihonin Amorilaisten kuninkaan maalla, ja Ogin Basanin kuninkaan, joka myös oli yksi niiden maakuntain valtamies.
20. Mutta Juudaa ja Israelia oli paljo, niinkuin santaa meren tykönä paljouden tähden; he söivät ja joivat ja iloitsivat.
21. Ja Salomo hallitsi kaikissa valtakunnissa, hamasta Philistealaisten maakunnan virrasta Egyptin rajaan asti, jotka toivat hänelle lahjoja ja palvelivat Salomoa kaiken hänen elinaikansa.
22. Ja Salomolla oli jokapäiväiseksi ruaksi kolmekymmentä koria sämpyläjauhoja, kuusikymmentä koria muita jauhoja,
23. Kymmenen lihavaa härkää, ja kaksikymmentä härkää laitumelta, ja sata lammasta, ilman peuroja, ja metsävuohia, ja valittua lihavaa karjaa ja lintuja.
24. Sillä hän hallitsi koko maakunnassa, sillä puolella virtaa, hamasta Dipsasta Gasaan asti, kaikkein kuningasten ylitse tällä puolella virtaa; ja hänellä oli rauha kaikella ympäristöllänsä,
25. Niin että Juuda ja Israel asuivat levollisesti, itsekukin viinapuunsa ja fikunapuunsa alla, Danista BerSebaan asti, niinkauvan kuin Salomo eli.
26. Ja Salomolla oli neljäkymmentä tuhatta hinkaloa hevosille vaunuinsa eteen, ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosmiestä.
27. Ja nämä valtamiehet toimittivat kuningas Salomolle ruokaa ja kaikille jotka kuningas Salomon pöytää lähestyivät; kukin kuukaudellansa, niin ettei siitä mitään puuttunut.
28. He toivat myös ohria ja olkia hevosille ja nopsille orhille, sinne kussa hän oli, kukin niinkuin hänelle käsketty oli.
29. Ja Jumala antoi Salomolle viisauden ja sangen suuren ymmärryksen, niin myös rohkian sydämen, niinkuin sannan meren rannalla,
30. Niin että Salomon taito oli suurempi kuin kaikkein itäisen maan lasten ja Egyptiläisten taito.
31. Ja hän oli taitavampi kaikkia ihmisiä, ja taitavampi kuin Etan Estrahilainen, ja Heman, ja Kalkol, ja Darda, Makolin pojat, ja hänen nimensä oli kuuluisa ympäri kaikkein pakanain,

32. Ja puhui kolmetuhatta sananlaskua; ja hänen virsiänsä oli tuhannen ja viisi,
33. Ja puhui myös puista, sedristä, joka on Libanonissa, hamaan isoppiin asti, joka seinästä kasvaa. Niin puhui hän myös eläimistä, linnuista, matelevaisista ja kaloista.
34. Ja kaikista kansoista tultiin kuulemaan Salomon taitoa, ja kaikilta maan kuninkailta, jotka olivat kuulleet hänen taidostansa.

5 LUKU

1. Ja Hiram, Tyron kuningas, lähetti palveliansa Salomon tykö; sillä hän oli kuullut, että he olivat hänen voidelleet kuninkaaksi isänsä siaan; sillä Hiram rakasti Davidia niinkauvan kuin hän eli.
2. Ja Salomo lähetti Hiramille, ja käski hänelle sanoa:
3. Sinä tiedät, ettei isäni David taitanut rakentaa Herran Jumalansa nimelle huonetta, sen sodan tähden, joka oli hänen ympärillänsä, siihen asti kuin Herra antoi heidät hänen jalkainsa alle.
4. Mutta nyt on Herra minun Jumalani antanut levon ympäristölläni, niin ettei vihollista eli pahaa estäjää ole.
5. Katso, minä aion rakentaa huoneen Herran Jumalani nimelle, niinkuin Herra on puhunut isälleni Davidille, sanoen: sinun poikas, jonka minä sinun siaas asetan istuimelles, pitää rakentaman minun nimelleni huoneen.
6. Niin käske nyt hakata minulle sedripuita Libanonista, ja että minun palveliani olisivat sinun palveliais kanssa: ja minä annan sinulle sinun palveliais palkan kaiken sen jälkeen kuin sinä sanot; sillä sinä tiedät, ettei meillä ole yhtään miestä, joka taitaa hakata puita niinkuin Zidonilaiset.
7. Mutta kuin Hiram kuuli Salomon puheen, iloitsi hän suuresti ja sanoi: kiitetty olkoon Herra tänäpänä, joka on antanut Davidille taitavan pojan tämän paljon kansan päälle!
8. Ja Hiram lähetti Salomon tykö, sanoen: minä olen kuullut, mitä minulle olet lähettänyt, ja minä teen myös kaiken sinun tahtos jälkeen, sedripuissa ja hongissa,
9. Ja minun palveliani pitää ne vetämän Libanonista mereen, ja minä annan ne panna lauttoihin merellä, ja vien siihen paikkaan, kuhunka sinä minun käsket, ja minä hajoittelen ne siellä, ja anna sinä ne sieltä ottaa. Mutta tee sinä myös minun tahtoni, ettäs annat minun perheelleni leivän ainetta.
10. Ja niin antoi Hiram Salomolle sedripuita ja honkia, niin paljo kuin hän tahtoi.
11. Ja Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä tuhatta koria nisuja, hänen perheellensä ravinnoksi, ja kaksikymmentä koria survottua öljyä: niin antoi Salomo Hiramille joka vuosi.
12. Ja Herra antoi Salomolle taidon, niinkuin hän hänelle luvannut oli. Ja Salomon ja Hiramin välillä oli

rauha, ja he tekivät myös liiton keskenänsä.
13. Ja Salomo antoi valita miesluvun koko Israelista, ja valittuin luku oli kolmekymmentä tuhatta miestä.
14. Ja hän lähetti heidät Libanoniin, kymmenentuhatta kuukaudeksi vuorottain, niin että he olivat yhden kuukauden Libanonissa ja kaksi kuukautta kotonansa; ja Adoniram oli sen miesluvun päällä.
15. ja Salomolla oli seitsemänkymmentä tuhatta, jotka kuormia kantoivat, ja kahdeksankymmentä tuhatta, jotka vuorella hakkasivat;
16. Ilman ylimmäisiä Salomon käskyläisiä, jotka työn päälle asetetut olivat, kolmetuhatta ja kolmesataa, jotka vallitsivat kansaa joka työtä teki.
17. Ja kuningas käski heidän vetää suuria kiviä, kalliita kiviä, hakatuita kiviä huoneen perustukseksi.
18. Ja Salomon rakentajat, ja Hiramin rakentajat ja Giblimiläiset, vuolivat ja valmistivat puita ja kiviä huoneen rakennukseksi.

6 LUKU

1. Ja tapahtui neljännelläsadannella ja kahdeksannellakymmenennellä ajastajalla Israelin lasten lähtemisen jälkeen Egyptin maalta, neljännellä ajastajalla sittekuin Salomo oli tullut Israelin kuninkaaksi, Sivin kuukaudella, joka on se toinen kuukausi, että huone rakennettiin Herralle.
2. Ja huone, jonka kuningas Salomo rakensi Herralle, oli kuusikymmentä kyynärää pitkä, kaksikymmentä kyynärää leviä ja kolmekymmentä kyynärää korkia.
3. Ja esihuone templin edessä oli kaksikymmentä kyynärää pitkä, huoneen leveyden jälkeen, ja kymmenen kyynärää leviä, huoneen edessä.
4. Ja teki akkunan huoneen päälle, sisältä avaraksi ja ahtaaksi ulkoa.
5. Ja hän rakensi käytävän seinää myöten huoneen ympäri, niin että se kävi kirkon ja kuorin ympäri, ja teki solat ulkonaiselle puolelle yltympäri.
6. Se alimainen käytävä oli viisi kyynärää leviä, ja keskimäinen kuusi kyynärää leviä, ja kolmas seitsemän kyynärää leviä; sillä hän asetti malat ulkoa huonetta ympäri, niin ettei ne olis sattuneet huoneen seinään.
7. Ja kuin huone rakennettiin, rakennettiin se kokonaisista kivistä, jotka tuodut olivat, niin ettei yhtään vasaraa, eikä kirvestä, eikä yhtään rauta-asetta kuulunut siinä rakennuksessa.
8. Ja ovi keskimäiseen solaan oli oikialla puolella huonetta, niin että mentiin kieroja astuimia myöten ylös keskimäiseen käytävään, ja keskimäisestä kolmanteen.
9. Ja niin rakensi hän huoneen ja päätti sen, ja kattoi huoneen sedripuisilla kaarimaloilla.

10. Hän rakensi myös käytävän koko huoneen ympäri, viisi kyynärää korkian, jonka hän yhdisti huoneesen sedripuilla.
11. Ja Herran sana tuli Salomolle, sanoen:
12. Tämä on huone, jonkas rakennat; jos sinä vaellat minun säädyissäni, ja teet minun oikeuteni, ja pidät kaikki minun käskyni, vaeltain niissä, niin minä vahvistan minun sanani sinun kanssas, kuin minä isälles Davidille sanonut olen,
13. Ja minä asun Israelin lasten keskellä, ja en hylkää kansaani Israelia.
14. Niin Salomo rakensi huoneen ja päätti sen,
15. Ja kaunisti huoneen seinät sisältä sedripuisilla laudoilla, huoneen permannosta niin lakeen asti, ja kaunisti sisältä puilla, ja teki huoneen permannon honkaisista laudoista.
16. Ja hän rakensi huoneen sivuilta sedripuisen seinän, kaksikymmentä kyynärää pitkän, permannosta kattoon asti, ja teki siihen sisälle kuorin kaikkein pyhimpään.
17. Ja huone oli neljäkymmentä kynärää pitkä, se esipuoli templistä.
18. Koko huone oli sisältä aivan sedripuusta, kaivettu nuppien ja kukkaisten muodolla: kaikki sedripuusta, ja ei yhtään kiveä näkynyt.
19. Mutta kuorin hän valmisti huoneen sisälle, Herran liitonarkkia pantaa siihen,
20. Ja kuorin edustan kaksikymmentä kyynärää pitkän, kaksikymmentä kyynärää leviän ja kaksikymmentä kyynärää korkian; ja hän silasi sen selkiällä kullalla ja kaunisti alttarin sedripuulla.
21. Ja Salomo silasi huoneen sisältä selkiällä kullalla, ja teki kultaiset vitjat teljeksi kuorin eteen, jonka hän kullalla silannut oli.
22. Ja hän silasi koko huoneen kullalla siihenasti että koko huone valmiiksi tuli, niin myös koko alttarin, joka kuorissa oli, silasi hän kullalla.
23. Hän teki myös kuoriin kaksi Kerubimia öljypuista, kymmenen kyynärää korkiat.
24. Viisi kyynärää pitkä oli kummankin Kerubimin siipi, niin että kymmenen kyynärää oli yhden siiven äärestä niin toisen siiven ääreen.
25. Niin että sillä toisella Kerubimilla oli myös kymmenen kyynärää, ja oli yhtäläinen mitta ja sia molemmilla Kerubimilla.
26. Niin että yksi Kerubim oli kymmenen kyynärää korkia; niin oli myös se toinen.
27. Ja hän pani ne Kerubimit keskelle sisimäistä huonetta, ja Kerubimit levittivät siipensä, niin että yhden siipi sattui tähän seinään ja toisen Kerubimin siipi sattui toiseen seinään; mutta keskellä huonetta sattui siipi siipeen.

28. Ja hän silasi Kerubimit kullalla.
29. Ja kaikkein huoneen seinäin ympäri antoi hän tehdä pyörtyjä töitä, kaivetuita Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkasia sisälle ja ulos.
30. Ja hän silasi huoneen permannon kullalla sisältä ja ulkoa.
31. Ja kuorin läpikäytävään teki hän kaksi ovea öljypuista, viisikulmaisilla päällispuilla ja pihtipielillä;
32. Ja niihin molempiin oviin antoi hän leikata pyörtyjä töitä, Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, ja levitti kultaa Kerubimein ja palmuin päälle.
33. Niin teki hän myös templin läpikäytävään neljäkulmaiset pihtipielet öljypuista,
34. Ja kaksi ovea hongasta, niin että kummassakin ovessa oli kaksi osaa ja molemmat saranoillansa juoksevat.
35. Ja hän kaivoi Kerubimeja, palmuja ja avoimia kukkaisia, ja silasi ne kullalla, kohdastansa leikkauksen päälle.
36. Ja sitte rakensi hän sisimäisen pihan kolmella rivillä hakatuista kivistä ja yhdellä rivillä vuolluista sedripuista.
37. Neljännellä ajastajalla perustettiin Herran huone Sivin kuulla.
38. Ja ensimmäisellä ajastajalla toistakymmentä Buulin kuulla (se on kahdeksas kuukausi) päätettiin huone kaluinensa, kaiken sen jälkeen kuin sen oleman piti. Ja hän rakensi sen seitsemänä ajastaikana.

7 LUKU

1. Mutta Salomo rakensi huonettansa kolmetoistakymmentä ajastaikaa, ennenkuin se täydellisesti valmiiksi tuli.
2. Ja hän rakensi Libanonin metsästä huoneen, sata kyynärää pituudelle, viisikymmentä kyynärää leveydelle ja kolmekymmentä kyynärää korkeudelle; neljällä taholla olivat sedripuiset patsaat, ja vuollut sedripuiset kaaret patsasten päällä.
3. Ja se oli peitetty sedripuisilla laudoilla ylhäältä kaarten ylitse, jotka olivat patsasten päällä, joita oli viisiviidettäkymmentä, viisitoistakymmentä kullakin taholla,
4. Ja kolme akkunariviä, kolmeen kertaan suutasuuksin.
5. Ja kaikki ovet ja pihtipielet olivat nelikulmaiset, ja akkunat suutasuuksin kolmeen kertaan.
6. Hän rakensi myös patsasten esihuoneen, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja kolmekymmentä kyynärää laveudelle; ja esihuone oli niiden kohdalla, ja patsaat ja paksut kaaret niiden kohdalla.

7. Ja myös tuomio-istuimen esihuoneen tuomitaksensa siinä; tuomio-istuimen hän teki ja peitti molemmat permannot sedripuilla,
8. Niin myös omaan huoneesensa, jossa hän itse asui, toisen pihan sisälliselle puolelle esihuonetta, joka oli tehty niinkuin se toinenkin huone. Hän teki myös huoneen Pharaon tyttärelle, jonka Salomo emännäksensä ottanut oli, sen esihuoneen kaltaisen.
9. Nämät kaikki olivat kalliista kivistä, mitan jälkeen vuolluista ja sahalla leikatuista sisältä ja ulkoa, perustuksesta kattoon asti, ja vielä ulkoiselta puolen isoon pihaan saakka.
10. Perustukset olivat myös kallista kivistä ja suurista kivistä: kymmenen kyynärän kivistä ja kahdeksan kyynärän kivistä.
11. Ja niiden päällä oli muita kalliita kiviä mitan jälkeen vuoltuja ja myös sedripuita.
12. Mutta sen suuren pihan ympäri oli kolme riviä vuoltuja kiviä ja yksi rivi sedripuisia lautoja, niin myös Herran huoneen sisäpuolella ja esihuoneen sisällä.
13. Ja kuningas Salomo lähetti ja noudatti Hiramin Tyrosta,
14. Joka oli lesken poika Naphtalin suvusta, ja hänen isänsä oli myös ollut Tyrolainen, vaskiseppä; ja hän oli taidolla, ymmärryksellä ja tiedolla lahjoitettu, kaikkinaisia vaskitöitä tekemään. Koska hän tuli kuningas Salomon tykö, niin hän teki kaikki hänen työnsä.
15. Ja hän valmisti kaksi vaskipatsasta, kummankin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiaksi, ja yhden langan kahdentoistakymmenen kyynärän pituiseksi, kumpaakin patsasta ympäriinsä.
16. Ja teki kaksi valettua vaskista kruunua asettaaksensa patsasten päihin; ja kumpikin kruunu oli viisi kyynärää korkia.
17. Verkot (teki hän) verkon tavalla, ja köydet niin kuin renkaat kruunuihin, jotka olivat ylhäällä patsasten päässä, seitsemän kumpaankin kruunuun.
18. Ja teki patsaat ja kaksi riviä ympäri yhden verkon päälle, peittämään kruunuja, jotka olivat granatin omenain päällä, ja niin hän myös teki toiselle kruunulle.
19. Ja ne kruunut, jotka olivat patsasten päässä, olivat tehdyt niinkuin kukkaiset esihuoneessa, neljä kyynärää suuret,
20. Ja kruunut kahden patsaan päällä ylhäällä keskipaikan kohdalla, jonka päällä verkko oli, ja kaksisataa granatin omenaa rivittäin ympärinsä toisen kruunun päällä.
21. Ja hän nosti ne patsaat templin esihuoneen eteen, ja sen patsaan, jonka hän oikialle puolelle asetti, kutsui hän Jakin, ja sen patsaan, jonka hän asetti vasemmalle puolelle, kutsui hän Boas.
22. Ja ne seisoivat patsasten päissä, tehdyt niinkuin kukkaiset; ja niin päätettiin patsasten teko.

23. Ja hän teki valetun järven kymmenen kyynärää leviän, yhdestä partaasta niin toiseen ympyriäisen ja viisi kyynärää korkian, ja nuora, kolmekymmentä kyynärää pitkä, kävi sen ympäri.
24. Ja nupit olivat järven partaan alla, jotka kävivät sen ympäri, kymmenen jokaisella kyynärällä järveä ympäri; ja nupit olivat kokonansa valetut kahteen riviin.
25. Ja se seisoi kahdentoistakymmenen härjän päällä: kolme heistä käänsi itsensä pohjoiseen, kolme länteen, kolme etelään, ja kolme itään päin; ja se järvi oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa sisällekäsin.
26. Ja se oli kämmenen paksuus, ja sen parras oli tekoansa niinkuin maljan parras ja niinkuin ulospuhkeeva kukkainen; ja se veti kaksituhatta batia.
27. Hän teki myös kymmenen vaskista istuinta; neljä kyynärää oli itsekukin istuin pitkä ja neljä kyynärää leviä, vaan kolmekyynärää korkia.
28. Ja ne istuimet olivat niin tehdyt, että niissä olivat laidat; ja ne laidat olivat palletten välillä.
29. Ja laidoissa palletten välillä olivat jalopeurat, härjät ja Kerubimit, ja palletten päällä ylhäällä oli vahva virvanto; mutta jalopeurain ja härkäin alla olivat venytetyt jatkokset.
30. Ja jokaisella istuimella oli neljä vaskista ratasta vaskisten ijesten kanssa, ja niissä olivat neljällä kulmalla niskat, jotka niskat olivat kattilaan alle valetut, kunkin jatkoksen kohdalle.
31. Ja sen koverrus oli seppeleen sisäpuolelta kyynärää korkia, jonka keskus oli puolitoista kyynärää leviä: olivat myös sen vierellä leikkaukset; mutta niiden laidat olivat nelitahkoiset ja ei ympyriäiset.
32. Vaan ne neljä ratasta seisoi juuri laitain alla, ja ratasten ikeet olivat istuinta liki; jokainen ratas oli puolitoista kyynärää korkia.
33. Ja pyörät olivat tehdyt niinkuin vaunuin pyörät, ja heidän napansa, kappansa, kehrävartensa ja kierunsa olivat kaikki valetut.
34. Ja ne neljä niskaa jokaisen istuimen neljässä kulmassa oli myös istuimessa kiinni.
35. Ja istuimen päässä oli puolen kyynärän korkeus, joka oli kokonansa ympyriäinen; oli myös kunkin istuimen päässä heidän kahvansa, ja hänen laitansa olivat itse hänestä.
36. Ja hän antoi kaivaa takaisiin paikkoihin, kahvoihin ja laitoihin, Kerubimit, jalopeurat ja palmupuita, toinen toisensa tykö ympäri.
37. Näin teki hän ne kymmenen valettua istuinta: heillä kaikilla oli yksi muoto, yksi mitta, yksi sia.
38. Ja hän teki kymmenen vaskikattilaa; niin että kukin kattila veti neljäkymmentä batia, ja kukin kattila oli neljä kyynärää suuri, yksi kattila oli yhden istuimen päällä, ja niin kymmenellä istuimella.
39. Ja hän asetti viisi istuinta huoneen oikialle sivulle ja toiset viisi sen vasemmalle sivulle; mutta järven

pani hän huoneen oikialle sivulle eteen, idän puoleen, etelän kohdalle.
40. Ja Hiram teki myös patoja, lapioita ja maljoja; ja niin Hiram päätti kaiken työn, minkä hän teki kuningas Salomolle Herran huoneesen:
41. Ne kaksi patsasta ja ne kaksi ympyriäistä kruunua, jotka kahden patsaan päällä olivat, ja ne kaksi verkkoa, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, patsasten päässä;
42. Ja ne neljäsataa granatin omenaa, kahden verkon päällä, ja kaksi riviä granatin omenia, kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyriäistä kruunua patsasten päässä;
43. Ja ne kymmenen istuinta ja kymmenen kattilaa istuinten päällä;
44. Ja yhden järven ja kaksitoistakymmentä härkää järven alle:
45. Ja padat, lapiot ja maljat, ja kaikki nämä astiat, jotka Hiram teki kuningas Salomolle Herran huoneesen, selkiästä vaskesta.
46. Jordanin kedolla antoi kuningas Salomo ne valaa, savisessa töyrässä Sukkotin ja Zartanin välillä.
47. Ja Salomo antoi kaikki nämä astiat olla (punnitsemata); sillä vaskea oli ylen paljo: ei kysytty vasken painoa.
48. Ja Salomo teki kaikki kalut, mitkä Herran huoneessa tarvittiin: kultaisen alttarin ja kultaisen pöydän, jolla näkyleivät pidettiin,
49. Viisi kynttiläjalkaa oikialle ja viisi vasemmalle puolelle kuorin eteen, puhtaasta kullasta, kultaisten kukkaisten, lamppuin ja niistinten kanssa,
50. Niin myös maljoja, vateja, kuppeja, lusikoita ja pannuja puhtaasta kullasta; ja olivat huoneen saranat huoneen sisimäisissä ovissa, joka oli se kaikkein pyhin, ja templin huoneen oven saranat aivan puhtaasta kullasta.
51. Näin kaikki työ päätettiin, minkä kuningas Salomo teki Herran huoneesen. Ja Salomo kantoi sinne kaikki mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli, hopiaa ja kultaa, ja astioita, ja pani Herran huoneen tavaroihin.

8 LUKU

1. Silloin kokosi Salomo Israelin vanhimmat, kaikki sukukuntain ylimmäiset ja isäin päämiehet Israelin lasten seasta kuningas Salomon tykö Jerusalemiin, viemään Herran liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion.
2. Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuningas Salomon tykö Ethanimin kuukaudella, juhlapäivänä, se on seitsemäs kuukausi.

3. Ja kuin kaikki Israelin vanhimmat tulivat kokoon, nostivat papit arkin,
4. ja kantoivat Herran arkin ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhän kalut, jotka majassa olivat: ne veivät papit ja Leviläiset ylös.
5. Ja kuningas Salomo ja koko Israelin joukko, joka hänen tykönänsä itsensä oli koonnut, menivät hänen kanssansa arkin edellä, ja uhrasivat lampaita ja karjaa, joita ei arvattu eikä luettu paljouden tähden.
6. Ja näin kantoivat papit Herran liitonarkin siallensa templin kuoriin, kaikkein pyhimpään, Kerubimin siipein alle;
7. Sillä Kerubimit hajoittivat siipensä arkin siaan, ja Kerubimit varjosivat arkin ja korennot ylhäältä.
8. Ja korennot vedettiin niin pitkälle ulos, että niiden päät näkyivät pyhästä kuorin eteen; vaan ulkoapäin ne eivät näkyneet; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.
9. Arkissa ei ollut mitään, paitsi Moseksen kahta kivistä taulua, jotka Moses sinne pani Horebissa, kuin Herra liiton teki Israelin lasten kanssa, heidän lähteissänsä Egyptistä.
10. Ja tapahtui, kun papit menivät pyhästä ulos, niin täytti pilvi Herran huoneen:
11. Niin ettei papit saaneet seisoa ja tehdä virkaansa pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen.
12. Silloin sanoi Salomo: Herra on sanonut asuvansa pimeydessä.
13. Minä olen tosin rakentanut sinulle huoneen asumiseksi ja istuimen, ettäs siellä asuisit ijankaikkisesti.
14. Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukon. Ja koko Israelin joukko seisoi.
15. Ja hän sanoi: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka suullansa minun isälleni Davidille puhunut on, ja on täyttänyt kädellänsä, ja sanonut:
16. Siitä päivästä, jona minä johdatin minun kansani Israelin Egyptistä, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikesta Israelin sukukunnasta, että minulle huone rakennettaisiin, niin että minun nimeni olis siellä: mutta Davidin minä olen valinnut minun kansani Israelin päälle.
17. Ja minun isäni David aikoi rakentaa huoneen Herran Israelin Jumalan nimelle.
18. Mutta Herra sanoi isälleni Davidille: ettäs aioit rakentaa minun nimelleni huonetta, olet sinä sen hyvästi tehnyt, ettäs sen aioit;
19. Kuitenkin ei sinun pidä sitä huonetta rakentaman; vaan sinun poikas, joka sinun kupeistas tulee, hän on rakentava minun nimelleni huoneen.
20. Ja Herra on vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen noussut minun isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra puhunut on, ja olen rakentanut Herran Israelin Jumalan nimelle huoneen,

21. Ja olen siellä valmistanut arkille sian, kussa Herran liitto on, jonka hän teki meidän isillemme, johdattaissansa heitä Egyptin maalta.
22. Ja Salomo seisoi Herran alttarin edessä koko Israelin joukon edessä, ja hajoitti kätensä ylös taivaasen päin,
23. Ja sanoi: Herra Israelin Jumala! ei ole yhtään Jumalaa sinun vertaistas, ylhäällä taivaasa taikka alhaalla maassa, joka pidät liiton ja laupiuden palvelioilles, jotka sinun edessäs kaikesta sydämestänsä vaeltavat,
24. Joka olet pitänyt sinun palvelialles Davidille, minun isälleni, kaikki mitä sinä hänelle puhunut olet; sinun suullas sinä olet puhunut sen, ja sinä olet täyttänyt sen kädelläs, niinkuin se tänäpänä on.
25. Niin siis, Herra, Israelin Jumala! pidä sinun palvelialles Davidille minun isälleni se minkä sinä hänelle puhunut olet ja sanonut: ei pidä sinulta miestä puuttuman minun edessäni, joka istuu Israelin istuimella: ainoastaan jos sinun lapses pitävät heidän tiensä, vaeltaaksensa minun edessäni, niinkuin sinä olet vaeltanut minun edessäni.
26. Nyt, Israelin Jumala! anna sanas olla totinen, jonka sinä palvelialles Davidille minun isälleni puhunut olet:
27. Luuletkos Jumalan maan päällä asuvan? Katso taivaat ja taivasten taivaat ei voi sinua käsittää: kuinka siis tämä huone, jonka minä rakensin, sen tekis?
28. Niin käännä siis sinuas palvelias rukoukseen ja anomiseen, Herra minun Jumalani! ettäs kuulisit minun kiitokseni ja rukoukseni, jonka palvelias tänäpänä rukoilee sinun edessäs;
29. Että sinun silmäs avoinna olis tämän huoneen puoleen yöllä ja päivällä, ja siinä paikassa, jostas sanonut olet: minun nimeni pitää oleman siellä; ettäs kuulisit sen rukouksen, jonka sinun palvelias rukoilee tässä paikassa,
30. Ja kuulisit sinun palvelias ja kansas Israelin hartaan rukouksen, jonka he tässä paikassa rukoilevat: ja sinä kuulisit sen siellä, kussas asut taivaissa, ja koskas sen kuulet, olisit armollinen.
31. Koska joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan, ja ottaa valan päällensä, jolla hän hänensä velkapääksi tekee, ja vala tulee sinun alttaris eteen tässä huoneessa:
32. Ettäs kuulisit taivaissa, ja saattaisit palvelioilles oikeuden, ettäs tuomitsisit jumalattoman ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, ja vanhurskaaksi tekisit viattoman, ja tekisit hänelle hänen oikeutensa jälkeen.
33. Jos sinun kansas Israel lyödään vihamiestensä edessä, että he ovat syntiä tehneet sinua vastaan, ja he kääntävät itsensä sinun tykös, ja tunnustavat sinun nimes, ja rukoilevat ja anteeksi anovat sinulta tässä huoneessa:

34. Ettäs kuulisit taivaissa, ja sinun kansas Israelin synnille armollinen olisit, ja johdattaisit heitä sille maalle jälleen, jonka heidän isillensä antanut olet.
35. Jos taivaat suljetut ovat, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja rukoilevat tässä siassa, ja tunnustavat sinun nimes, ja kääntävät itsensä synnistänsä, ettäs rankaiset heitä.
36. Ettäs kuulisit heitä taivaissa, ja olisit sinun palvelias ja kansas Israelin synnille armollinen, että osoitat heille sen hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää; ja annat sataa sinun maas päälle, jonka kansalles perimiseksi antanut olet.
37. Jos kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, taikka pouta, eli ruoste, taikka kaskat, eli jyvämadot maan päälle tulevat, taikka vihamiehet piirittävät maakunnassa heidän porttinsa, taikka kaikkinainen vitsaus, eli kaikkinainen sairaus tulee;
38. Kaikki rukoukset, kaikki anteeksi anomiset mitkä kaikki ihmiset, kaikki sinun kansas Israel tekevät, koska he ymmärtävät vitsauksen itsekukin sydämessänsä, ja hajoittavat kätensä tämän huoneen puoleen:
39. Ettäs silloin kuulisit taivaissa, siitä siasta, kussas asut, ja olisit armollinen ja tekisit sen niin, ettäs annat itsekullekin niinkuin hän vaeltanut on, niin kuin sinä hänen sydämensä tunnet; sillä sinä ainoastaan tunnet kaikkein ihmisten lasten sydämet.
40. Että he aina sinua pelkäisivät, niinkauvan kuin he maan päällä elävät, jonkas meidän isillemme antanut olet.
41. Jos myös joku muukalaisista, joka ei ole sinun kansaas Israelia, tulee kaukaiselta maalta sinun nimes tähden;
42. Sillä he saavat kuulla sinun suuresta nimestäs, ja voimallisesta kädestäs, ja ojetusta käsivarrestas: ja joku tulee rukoilemaan tähän huoneesen:
43. Ettäs kuulisit taivaissa siitä siasta, kussas asut, ja tekisit kaiken sen, minkä muukalainen sinulta anoo: että kaikki kansa maan päällä tuntis sinun nimes, että he myös pelkäisivät sinua niinkuin sinun kansas Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksihuudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.
44. Jos sinun kansas vaeltaa sotaan vihamiehiänsä vastaan sitä tietä, jota heidän lähetät, ja he rukoilevat Herraa tiellä kaupungin puoleen, jonka valinnut olet, ja huoneen puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen:
45. Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaissa, ja saattaisit heille oikeuden.
46. Jos he syntiä tekevät sinua vastaan (sillä ei ole yhtäkään ihmistä, joka ei syntiä tee) ja sinä vihastut heidän päällensä, ja annat heidät vihamiehen käsiin, niin että he vievät heitä vankina vihollisen maalle, taamma eli lähemmä;

47. Ja he tekisivät sydämestänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he palajaisivat sinua rukoilemaan vankeutensa maalla, sanoen: me rikoimme ja teimme pahoin, ja olimme jumalattomat;
48. Ja he niin palajaisivat sinun tykös kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa vihamiestensä maalla, jotka heitä vangiksi vieneet ovat pois; ja he rukoilevat sinua tiellä maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, sen kaupungin puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen:
49. Että kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi anomisensa taivaissa, siitä siasta, kussa sinä asut, ja saattaisit heille oikeuden,
50. Ja olisit sinun kansalles armollinen, jotka sinua vastaan syntiä tehneet ovat, ja kaikille heidän rikoksillensa, joilla he rikkoneet ovat sinua vastaan: ja antaisit heille armon niiltä, jotka heitä vankina pitävät, ja he armahtaisivat heidän päällensä.
51. Sillä he ovat sinun kansas ja sinun perimises, jotka sinä Egyptistä johdatit rautaisesta pätsistä;
52. Että sinun silmäs olisivat avoinna sinun palvelias anomiseen ja sinun kansas Israelin rukoukseen; ettäs heitä kaikissa kuulisit, joiden tähden he sinun tykös huutavat.
53. Sillä sinä olet heidät erottanut sinulles perimiseksi kaikista kansoista maan päällä, niinkuin sinä sanonut olet sinun palvelialles Moseksen kautta, kuin sinä meidän isämme johdatit Egyptistä, Herra, Herra!
54. Ja koska Salomo oli kaiken tämän rukouksen ja anomisen lopettanut Herran edessä, nousi hän Herran alttarin edestä polviansa kumartamasta ja hajoittamasta käsiänsä taivaasen päin,
55. Ja seisoi ja siunasi koko Israelin joukon, korotetulla äänellä, ja sanoi:
56. Kiitetty olkoon Herra, joka kansallensa Israelille levon antanut on, kaiken sen jälkeen kuin hän puhunut on: ei yhtäkään ole puuttunut hänen hyvistä sanoistansa, jotka hän palveliansa Moseksen kautta puhunut on.
57. Herra meidän Jumalamme olkoon meidän kanssamme, niinkuin hän on ollut meidän isäimme kanssa: älköön meitä hyljätkö, eikä ylönantako meitä,
58. Että hän kääntäis meidän sydämemme tykönsä, että me vaeltaisimme kaikissa hänen teissänsä ja pitäisimme hänen käskynsä, säätynsä ja oikeutensa, jotka hän meidän isillemme käskenyt on;
59. Ja että nämät minun sanani, jotka minä Herran edessä rukoillut olen, olisivat läsnä Herran meidän Jumalamme tykönä päivällä ja yöllä; että hän saattais palveliallensa ja Israelille kansallensa oikeuden, itsekullakin ajallansa;
60. Että kaikki kansat maan päällä tietäisivät, että Herra on itse Jumala, ja ei yksikään muu.
61. Ja teidän sydämenne olkoon vakaa Herran meidän Jumalamme edessä, vaeltamaan hänen säädyissänsä ja pitämään hänen käskynsä, niin kuin se tänäpänä on.

62. Ja kuningas ja koko Israel hänen kanssansa uhrasivat uhria Herran edessä.
63. Ja Salomo uhrasi kiitosuhria (jonka hän Herralle uhrasi,) kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää ja sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta. Näin he vihkivät Herran huoneen, kuningas ja kaikki Israelin lapset.
64. Sinä päivänä pyhitti kuningas keskikartanon, joka oli Herran huoneen edessä; sillä hän teki siellä polttouhrin, ruokauhrin ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialttari, joka Herran edessä oli, oli vähäinen polttouhriin, ruokauhriin ja kiitosuhrin lihavuuteen.
65. Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa, ja koko Israel hänen kanssansa, suuressa kokouksessa, Hematin rajasta Egyptin virtaan asti, Herran meidän Jumalamme edessä, seitsemän päivää, ja taas seitsemän päivää: (se on) neljätoistakymmentä päivää.
66. Ja kahdeksantena päivänä päästi hän kansan menemään, ja he siunasivat kuningasta, ja vaelsivat majoillensa, iloiten ja riemuiten kaikesta siitä hyvyydestä, minkä Herra palveliallensa Davidille ja kansallensa Israelille tehnyt oli.

9 LUKU

1. Ja kuin Salomo oli rakentanut Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki mitä hänen sydämensä anoi ja halusi tehdäksensä,
2. Ilmaantui Herra Salomolle toisen kerran, niinkuin hän oli hänelle ilmaantunut Gibeonissa.
3. Ja Herra sanoi hänelle: Minä olen kuullut sinun rukoukses ja anomises, joita olet minun edessäni anonut, ja olen pyhittänyt tämän huoneen, jonkas rakentanut olet, pannakseni siihen minun nimeni ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja sydämeni ovat alati siinä.
4. Ja jos sinä vallat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, sydämen yksinkertaisuudessa ja vakuudessa, niin ettäs teet kaikki, mitä minä sinulle käskenyt olen, ja pidät minun säätyni ja oikeuteni;
5. Niin minä vahvistan sinun valtakuntas istuimen Israelin ylitse ijankaikkisesti, niinkuin minä sinun isäs Davidin kanssa puhunut olen, sanoen: ei sinulta pidä otettaman pois mies Israelin istuimelta.
6. Mutta jos te käännätte teitänne peräti pois minusta, te ja teidän lapsenne, ja ette pidä minun käskyjäni ja säätyjäni, jotka minä olen pannut teidän eteenne, ja menette ja palvelette vieraita jumalia ja rukoilette niitä;
7. Niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka minä heille antanut olen: ja huoneen, jonka minä nimelleni pyhittänyt olen, heitän minä minun kasvoni edestä pois. Ja Israel pitää oleman sananlaskuksi ja jutuksi

kaikissa kansoissa.
8. Ja vaikka tämä huone on kaikkein korkein, niin kuitenkin kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää hämmästymän ja viheltämän, sanoen: miksi Herra näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle?
9. Silloin vastataan: että he Herran Jumalansa hylkäsivät, joka heidän isänsä Egyptin maalta johdatti ulos, ja seurasivat muita jumalia ja kumarsivat niitä ja palvelivat niitä; sentähden on Herra kaiken tämän pahan antanut tulla heidän päällensä.
10. Kuin kaksikymmentä ajastaikaa kulunut oli, joina Salomo ne kaksi huonetta rakensi, Herran huoneen ja kuninkaan huoneen,
11. Joihin Hiram Tyron kuningas antoi Salomolle sedripuita, honkia ja kultaa, kaiken hänen tahtonsa jälkeen; niin kuningas Salomo antoi Hiramille kaksikymmentä kaupunkia Galilean maassa.
12. Ja Hiram matkusti Tyrosta katsomaan kaupungeita, jotka Salomo hänelle antanut oli; ja ei ne hänelle kelvanneet.
13. Ja sanoi: mitkä nämä kaupungit ovat, minun veljeni, jotkas minulle antanut olet? Ja hän kutsui ne Kabulin maaksi tähän päivään asti.
14. Ja Hiram oli lähettänyt kuninkaalle sata ja kaksikymmentä sentneriä kultaa.
15. Ja tämä on luku verosta, jonka kuningas Salomo kantoi rakentaaksensa Herran huonetta, ja omaa huonettansa, ja Milloa, ja Jerusalemin muuria, ja Hatsoria, ja Megiddoa ja Gaseria.
16. Sillä Pharao Egyptin kuningas oli mennyt ja voittanut Gaserin, ja polttanut sen tulella, ja lyönyt Kanaanealaiset kuoliaaksi, jotka kaupungissa asuivat, ja oli antanut sen tyttärellensä Salomon emännälle lahjaksi.
17. Niin Salomo rakensi Gaserin ja alamaisen BetHoronin,
18. Ja Baalatin ja Tadmorin, korvessa maalla,
19. Ja kaikki tavarakaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit, ja ratsasmiesten kaupungit, ja mitä Salomo halusi ja tahtoi rakentaa Jerusalemissa ja Libanonissa, ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli.
20. Kaiken jääneen kansan Amorealaisista, Hetiläisistä, Pheresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka ei olleet Israelin lapsia:
21. Heidän lapsensa, jotka he jättivät heistänsä maahan, joita Israelin lapset ei taitaneet hävittää; ne teki Salomo verolliseksi tähän päivään asti.
22. Mutta Israelin lapsista ei Salomo tehnyt yhtään orjaksi; vaan ne olivat sotamiehet, ja hänen palveliansa, ja päämiehensä, ja esimiehensä, ja hänen vaunuinsa ja ratsasmiestensä päämiehet.

23. Ja virkamiesten päämiehiä, jotka olivat Salomon työn päällä, oli viisisataa ja viisikymmentä, jotka kansaa hallitsivat ja työn toimittivat.
24. Mutta Pharaon tytär meni ylös Davidin kaupungista omaan huoneesensa, jonka (Salomo) hänelle rakentanut oli. Silloin rakensi hän myös Millon.
25. Ja Salomo uhrasi kolmasti vuodessa polttouhria ja kiitosuhria alttarilla, jonka hän Herralle rakentanut oli, ja suitsutti sen päällä Herran edessä; ja niin huone päätettiin.
26. Ja kuningas Salomo teki myös laivan EtseonGeberissä, joka liki Elotia on, Punaisen meren reunan tykönä Edomilaisten maalla.
27. Ja Hiram lähetti palveliansa laivaan, jotka olivat jalot haaksimiehet ja mereen hyvin harjaantuneet, Salomon palveliain kanssa;
28. Ja he tulivat Ophiriin ja veivät sieltä neljäsataa ja kaksikymmentä leiviskää kultaa; ja he veivät sen kuningas Salomolle.

10 LUKU

1. Ja rikkaan Arabian kuningatar oli kuullut Salomon sanoman Herran nimestä, ja tuli koettelemaan häntä tapauksilla.
2. Ja hän tuli Jerusalemiin sangen suuren joukon kanssa, kamelein kanssa, jotka jaloja yrttejä kannattivat, ja aivan paljon kultaa ja kalliita kiviä. Ja kuin hän tuli kuningas Salomon tykö, puhui hän hänelle kaikki, mitä hän sydämessänsä aikonut oli.
3. Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa: ei ollut mitään kuninkaalta salattu, jota ei hän hänelle ilmoittanut.
4. Koska rikkaan Arabian kuningatar näki kaiken Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli,
5. Ja ruat hänen pöydällänsä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, kunkin heidän virkansa, ja heidän vaatteensa, ja hänen juomansa laskiat ja polttouhrinsa, jonka hän Herran huoneessa uhrasi, tuli hän liki hengettömäksi.
6. Sitte sanoi hän kuninkaalle: se on tosi, minkä minä sinusta kuullut olen minun maalleni, ja sinun menostas, ja sinun taidostas.
7. Ja en minä uskonut sitä ennenkuin minä tulin itse, ja minä olen sen nyt silmilläni nähnyt, ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu: sinulla on enempi taitoa ja hyvyyttä, kuin sanoma on, jonka minä kuullut olen.
8. Autuaat ovat sinun miehes ja sinun palvelias, jotka aina sinun edessäs seisovat ja kuuntelevat sinun taitoas.

9. Kiitetty olkoon Herra sinun Jumalas, joka sinuun on mielistynyt, sinun Israelin istuimelle pannaksensa! Sentähden että Herra rakastaa Israelia ijankaikkisesti, on hän pannut sinun kuninkaaksi tuomiota ja oikeutta tekemään.
10. Ja hän antoi kuninkaalle kaksikymmentä toistasataa sentneriä kultaa ja sangen paljon jaloja yrttejä ja kalliita kiviä. Ei tullut sinne sitte niin paljo kalliita yrttejä, kuin rikkaan Arabian kuningatar kuningas Salomolle antoi;
11. Siihen myös Hiramin haahdet, jotka kultaa toivat Ophirista, ja sangen paljo Hebenin puita ja kalliita kiviä.
12. Ja kuningas antoi tehdä Hebenin puista patsaita Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen, ja kanteleet ja harput soittajille. Ei tullut sinne sitte niin paljo Hebenin puita, eikä myös nähty ole tähän päivään asti.
13. Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikki, mitä hän pyysi ja anoi häneltä, paitsi mitä hän hänelle itse antoi. Ja hän palasi ja meni palvelioinensa omalle maallensa.
14. Mutta kullan paino, jonka he joka vuosi toivat Salomolle, oli kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä sentneriä kultaa,
15. Ilman sitä mitä kauppamiehet ja yrttein myyjät, niin myös kaikki Arabian kuninkaat ja voimalliset maalta (toivat hänelle.)
16. Ja kuningas Salomo antoi myös tehdä parhaasta kullasta kaksisataa keihästä, kuusisataa kultapenninkiä antoi hän panna jokaiseen keihääseen;
17. Ja kolmesataa kilpeä parhaasta kullasta, ja kolme leiviskää kultaa jokaiseen kilpeen; ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneesen.
18. Ja kuningas teki suuren istuimen elephantin luista, ja kultasi sen selkiällä kullalla;
19. Ja siinä istuimessa oli kuusi astuinlautaa, ja sen istuimen pää oli ympyriäinen takaapäin, ja käsipuut olivat molemmilla puolilla istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuiden tykönä;
20. Ja siellä seisoi kaksitoistakymmentä jalopeuraa niiden kuuden astuinlaudan päällä molemmin puolin: ei senkaltaista ole tehty missäkään valtakunnassa.
21. Kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat selkiästä kullasta, ja jokainen astia Libanonin metsähuoneessa oli myös selkiästä kullasta; sillä ei yksikään huolinut kuningas Salomon aikana hopiasta.
22. Sillä kuninkaalla oli haaksi Tarsis merellä Hiramin haahden kanssa; ja haaksi Tarsis tuli joka kolmantena vuotena kerran ja toi kultaa, hopiaa, elephantin hampaita, apinoita ja riikinkukkoja.
23. Ja näin kuningas Salomo on tullut suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä, rikkaudessa ja

viisaudessa.
24. Kaikki maailma pyysi nähdä Salomoa, kuullaksensa sitä taitoa, jonka Jumala oli antanut hänen sydämeensä.
25. Ja he kukin toivat hänelle lahjoja, hopia-astioita ja kultaisia kaluja, ja vaatteita, ja haarniskoita, ja yrttejä, ja hevosia, ja muuleja, joka vuosi.
26. Ja Salomo kokosi vaunuja ja ratsasmiehiä, niin että hänellä oli tuhannen ja neljäsataa vaunua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä; ne hän pani vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin.
27. Ja kuningas teki niin, että hopiaa oli niin paljo Jerusalemissa kuin kiviä, ja sedripuita niin paljo kuin villifikunapuita laaksoissa.
28. Ja Salomolle tuotiin hevosia Egyptistä, ja kudotuita kaluja, ja kuninkaan kauppamiehet ostivat ne kalut,
29. Ja toivat Egyptistä jokaisen vaunun kuudensadan hopiapenningin edestä, ja hevosen sadan ja viidenkymmenen hopiapenningin edestä. Niin veivät he niitä myös kättensä kautta kaikkein Hetiläisten kuningasten ja Syrian kuningasten tykö.

11 LUKU

1. Ja kuningas Salomo rakasti monta muukalaista vaimoa, Pharaon tytärtä, ja Moabilaisia, Ammonilaisia, Edomilaisia, Zidonilaisia ja Hetiläisiä,
2. Niistä kansoista, joista Herra Israelin lapsille sanonut oli: älkäät menkö heidän tykönsä, eikä hekään tulko teidän tykönne; sillä he kääntävät totisesti teidän sydämenne jumalainsa perään. Näihin suostui Salomo, rakastamaan heitä.
3. Ja hänellä oli seitsemänsataa ruhtinaallista emäntää ja kolmesataa jalkavaimoa; ja hänen vaimonsa käänsivät pois hänen sydämensä.
4. Kuin Salomo vanheni, käänsivät hänen emäntänsä hänen sydämensä vierasten jumalain perään, niin ettei hänen sydämensä ollut täydellinen Herran Jumalansa kanssa, niinkuin Davidin hänen isänsä sydän.
5. Ja niin vaelsi Salomo Astarotin Zidonilaisten jumalan perään, ja Milkomin Ammonilaisten kauheuden perään.
6. Ja Salomo teki pahaa Herran edessä, ja ei seurannut Herraa täydellisesti, niinkuin hänen isänsä David.
7. Silloin rakensi Salomo korkeuden Kamokselle, Moabilaisten kauhistukselle, sille vuorelle, joka on Jerusalemin edessä, ja Molokille Ammonilaisten kauhistukselle.
8. Niin teki Salomo kaikille muukalaisille emännillensä, jotka jumalillensa suitsuttivat ja uhrasivat.

9. Ja Herra vihastui Salomon päälle, että hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta Israelin Jumalasta, joka hänelle kahdesti ilmaantunut oli.
10. Ja häntä näistä kieltänyt oli, ettei hänen pitänyt vaeltaman vierasten jumalain perään; ja ei kuitenkaan pitänyt, mitä Herra hänelle käskenyt oli.
11. Sanoi siis Herra Salomolle: että se on tapahtunut sinulta, ja et sinä pitänyt minun liittoani ja minun käskyjäni, jotka minä sinulle käskin; niin minä totisesti repäisen valtakunnan sinulta, ja annan sen palvelialles.
12. En minä kuitenkaan sitä tee sinun ajallas, isäs Davidin tähden; mutta poikas kädestä minä sen repäisen.
13. En minä kuitenkaan koko valtakuntaa repäise: yhden sukukunnan minä annan pojalles, Davidin minun palveliani tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut.
14. Ja Herra nosti Salomolle vihollisen, Hadadin Edomilaisen, kuninkaallisesta suvusta Edomissa.
15. Sillä kun David oli Edomissa, ja Joab sodanpäämies meni hautaamaan tapetuita, ja löi kuoliaaksi kaiken miehenpuolen Edomissa;
16. Sillä Joab ja koko Israel viipyi kuusi kuukautta siellä, siihen asti että hän kaiken miehenpuolen Edomissa hävitti;
17. Niin pakeni Hadad ja muutamat Edomin miehet hänen kanssansa hänen isänsä palvelioista, ja menivät Egyptiin; mutta Hadad oli vähä nuorukainen.
18. Ja he nousivat Midianista ja tulivat Paraniin, ja ottivat kanssansa miehiä Paranista, ja menivät Egyptiin, Pharaon Egyptin kuninkaan tykö, joka antoi hänelle huoneen ja elatuksen, ja maan hän myös antoi hänelle.
19. Ja Hadad löysi suuren armon Pharaon edessä, niin että hän antoi hänelle emäntänsä kuningatar Tapheneksen sisaren emännäksi.
20. Ja Tapheneksen sisar synnytti hänelle Genubatin hänen poikansa. Ja Taphenes kasvatti hänen Pharaon huoneessa, niin että Genubat oli Pharaon huoneessa Pharaon lasten seassa.
21. Kuin Hadad Egyptissä kuuli Davidin nukkuneeksi isäinsä kanssa, ja että sodanpäämies Joab oli kuollut; sanoi hän Pharaolle: päästä minua menemään minun maalleni,
22. Pharao vastasi häntä: mitä sinulta puuttuu minun tykönäni, ettäs tahdot mennä sinun maalles? Hän sanoi: ei mitään, vaan salli minun kuitenkin mennä.
23. Ja Jumala nosti myös hänelle vihamiehen Resonin ElJadan pojan, joka oli karannut herraltansa HadadEseriltä Zoban kuninkaalta,
24. Ja kokosi miehiä häntä vastaan, ja hän oli sotajoukon päämies silloin kuin David surmasi heitä; ja he menivät Damaskuun ja asuivat siellä, ja hallitsivat Damaskuussa.

25. Ja hän oli Israelin vihollinen niinkauvan kuin Salomo eli, paitsi sitä vahinkoa, jonka Hadad teki; hän kauhistui Israelia ja tuli Syrian kuninkaaksi.
26. Niin myös Jerobeam Nebatin poika Ephratilainen Zarebasta, Salomon palvelia; hänen äitinsä nimi oli Zeruga, leskivaimo; hän nosti myös kätensä kuningasta vastaan.
27. Ja tämä on syy, jonkatähden hän kätensä nosti kuningasta vastaan: Kuin Salomo rakensi Milon, sulki hän isänsä Davidin kaupungin raon.
28. Ja Jerobeam oli jalo sotamies: ja koska Salomo näki nuorukaisen kelpaavaiseksi, asetti hän hänen koko Josephin huoneen kuormain päälle.
29. Se tapahtui siihen aikaan, että Jerobeam meni ulos Jerusalemista, ja propheta Ahia Silosta löysi hänen tiellä, ja hänen yllänsä oli uusi hame, ja he olivat ainostansa kahden kedolla.
30. Ja Ahia rupesi uuteen hameesen, joka hänen yllänsä oli, ja repäisi kahdeksitoistakymmeneksi kappaleeksi,
31. Ja sanoi Jerobeamille: ota kymmenen kappaletta sinulle; sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa:
32. Yksi sukukunta jää hänelle, Davidin minun palveliani tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista.
33. Että he ovat minun hyljänneet ja kumartaneet Astarotia Zidonilaisten jumalaa, Kamosta Moabilaisten jumalaa ja Milkomia Ammonin lasten jumalaa, ja ei vaeltaneet minun tielläni eikä tehneet, mitä minulle kelpasi, minun säätyjäni ja minun oikeuttani, niinkuin David hänen isänsä.
34. En minä kuitenkaan ota kaikkea valtakuntaa hänen kädestänsä, vaan teen hänen ruhtinaaksi hänen elinajaksensa, Davidin minun palveliani tähden, jonka minä valitsin; sillä hän piti minun käskyni ja säätyni.
35. Mutta hänen poikansa kädestä otan minä valtakunnan, ja annan sinulle kymmenen sukukuntaa.
36. Mutta hänen pojallensa annan minä yhden sukukunnan, että minun palveliallani Davidilla olis aina valkeus minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen valinnut minulleni, pannakseni nimeni sinne.
37. Niin otan minä nyt sinun hallitsemaan kaikissa mitä sydämes halajaa, ja sinun pitää oleman Israelin kuningas.
38. Jos sinä kuulet kaikkia, mitä minä sinulle käsken, ja vaellat minun tielläni, ja teet mitä minulle kelpaa, pitäen minun säätyni ja käskyni, niin kuin David minun palveliani teki; niin minä olen sinun kanssas, ja rakennan sinulle vahvan huoneen, niinkuin minä Davidille rakensin, ja annan sinulle Israelin.
39. Ja näin alennan minä sentähden Davidin siemenen, en kuitenkaan ijankaikkisesti.

40. Mutta Salomo pyysi tappaa Jerobeamia. Niin Jerobeam nousi ja pakeni Egyptiin, Sisakin, Egyptin kuninkaan tykö, ja oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.
41. Mitä muuta Salomosta sanomista on, hänen tekonsa ja taitonsa: eikö ne ole kirjoitetut Salomon aikakirjassa?
42. Mutta aika, kuin Salomo hallitsi Jerusalemissa kaiken Israelin ylitse, oli neljäkymmentä ajastaikaa.
43. Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

12 LUKU

1. Ja Rehabeam meni Sikemiin, sillä koko Israel oli silloin tullut Sikemiin, tekemään häntä kuninkaaksi.
2. Ja Jerobeam Nebatin poika kuuli sen ollessansa Egyptissä, johon hän kuningas Salomon edestä paennut oli: (ja Jerobeam viipyi Egyptissä.)
3. Ja he olivat lähettäneet häntä kutsumaan; ja Jerobeam tuli ja koko Israelin joukko, ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat:
4. Sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut: niin huojenna nyt sinä isäs kova palvelus ja raskas ijes, jonka hän meidän päällemme pannut on, niin me palvelemme sinua.
5. Mutta hän sanoi heille: menkäät pois kolmanteen päivään asti ja tulkaat jälleen minun tyköni; ja kansa meni.
6. Niin kuningas Rehabeam piti neuvoa vanhempain kanssa, jotka hänen isänsä Salomon edessä seisoivat, kuin hän vielä eli, ja sanoi: kuinka te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?
7. He puhuivat hänelle sanoen: jos sinä palvelet tänäpänä tätä kansaa ja noudat heidän mielensä, ja vastaat heitä ja annat heille hyviä sanoja; niin he ovat sinun palvelias kaiken sinun elinaikas.
8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he hänelle antaneet olivat, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja hänen edessänsä seisoivat.
9. Ja hän sanoi niille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minulle on puhunut sanoen: Huojenna se ijes, jonka isäs meidän päällemme pannut on?
10. Ja nuorukaiset, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat, puhuivat hänelle sanoen: näin pitää sinun sanoman kansalle, joka sinulle sanoo: sinun isäs on meidän ikeemme raskauttanut, huojenna se meiltä! sille pitää sinun sanoman: minun pienin sormeni on paksumpi kuin minun isäni kupeet.
11. Minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään vielä nyt teidän ikeesenne: minun isäni

on kurittanut teitä ruoskilla, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla.
12. Niin Jerobeam ja kaikki kansa tuli Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut ja sanonut oli: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä.
13. Ja kuningas vastasi kovin kansaa, ja hylkäsi sen neuvon, jonka vanhimmat olivat hänelle antaneet,
14. Ja puhui heille niinkuin nuoret olivat neuvoneet, ja sanoi: minun isäni on teidän ikeenne raskauttanut, mutta minä lisään teidän ikeesenne vielä: minun isäni on teitä kurittanut ruoskilla, vaan minä kuritan teitä skorpioneilla.
15. Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä Herra oli sen niin kääntänyt, vahvistaaksensa sanansa jonka Herra puhui Jerobeamille Nebatin pojalle Ahian kautta Silosta.
16. Kuin koko Israel sen näki, ettei kuningas kuullut heitä, vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa meillä on Davidissa? eli perimys Isain pojassa? Israel, mene majoilles! katso siis sinä, David huonettas! Ja Israel meni majoillensa,
17. Niin että Rehabeam ainoastansa vallitsi ne Israelin lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat.
18. Ja kuin kuningas Rehabeam lähetti Adoramin verorahan haltian matkaan, niin koko Israel kivitti hänen, niin että hän kuoli. Mutta kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuihin ja pakeni Jerusalemiin.
19. Ja niin erkani Israel Davidin huoneesta, hamaan tähän päivään asti.
20. Kuin koko Israel kuuli Jerobeamin tulleeksi jälleen, lähettivät he ja käskivät kutsua hänen kansan eteen, ja tekivät hänen kaiken Israelin kuninkaaksi; ja ei yksikään seurannut Davidin huonetta, vaan Juudan suku ainoastansa.
21. Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, kokosi hän koko Juudan huoneen ja BenJaminin suvun, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelin huonetta vastaan ja omistamaan valtakuntaa Rehabeamille Salomon pojalle jälleen.
22. Mutta Jumalan sana tuli sen Jumalan miehen Semajan tykö, sanoen:
23. Puhu Rehabeamille Salomon pojalle Juudan kuninkaalle ja koko Juudan huoneelle, ja BenJaminille ja jääneelle kansalle, ja sano:
24. Näin sanoo Herra: älkäät menkö sotimaan teidän veljiänne Israelin lapsia vastaan. Palatkaan jokainen kotiansa; sillä se on minulta tapahtunut. Ja he kuulivat Herran sanan ja palasivat menemään Herran sanan jälkeen.
25. Ja Jerobeam rakensi Sikemin Ephraimin vuorelle ja asui siinä, ja läksi sieltä ja rakensi Penuelin.
26. Ja Jerobeam ajatteli sydämessänsä: nyt valtakunta tulee Davidin huoneelle jälleen:
27. Jos tämä kansa menee Jerusalemiin uhraamaan Herran huoneesen, ja tämän kansan sydän kääntyy

jälleen herransa Rehabeamin Juudan kuninkaan puoleen; niin he tappavat minun ja palajavat jälleen Rehabeamin Juudan kuninkaan tykö.
28. Ja kuningas piti neuvon ja teki kaksi kultaista vasikkaa; ja hän sanoi heille: teidän on työläs mennä Jerusalemiin, katso, tässä on sinun Jumalas, Israel, joka sinun on johdattanut Egyptin maalta.
29. Ja pani niistä yhden Beteliin, ja toisen pani hän Daniin.
30. Ja se asia joutui synniksi; sillä kansa meni sen yhden eteen hamaan Daniin.
31. Niin teki hän myös huoneen kukkulalle ja teki papit halvimmista kansan seasta, jotka ei Levin lapsia olleet.
32. Ja Jerobeam teki juhlan viidentenätoistakymmenentenä päivänä, kahdeksantena kuukautena, niin kuin Juudan juhlapäivän, ja uhrasi alttarilla. Niin hän myös teki Betelissä, uhraten vasikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja hän toimitti Betelin papit kukkuloille, jotka hän tehnyt oli.
33. Ja hän uhrasi alttarilla, (jonka hän Beteliin tehnyt oli) viidentenätoistakymmenentenä päivänä kahdeksantena kuukautena, jonka hän sydämessänsä ajatellut oli. Ja teki Israelin lapsille juhlan, ja uhrasi alttarilla suitsutukseksi.

13 LUKU

1. Ja katso, Jumalan mies tuli Juudasta Herran sanan kanssa Beteliin; ja Jerobeam seisoi alttarin tykönä suitsuttamassa.
2. Ja hän huusi alttaria vastaan Herran sanan kautta ja sanoi: alttari, alttari! Näin sanoo Herra: katso, Davidin huoneelle on syntyvä poika, Josia nimeltä: hän on uhraava sinun päälläs korkeuden pappeja, jotka sinun päälläs suitsuttavat, ja on polttava ihmisen luita sinun päälläs.
3. Ja hän antoi sinä päivänä ihmeen ja sanoi: tämä on se ihme, jonka Herra puhunut on: katso, alttarin pitää halkeaman, ja tuhka, joka sen päällä on, pitää hajoitettaman.
4. Kuin kuningas kuuli sanan siltä Jumalan mieheltä, joka alttaria vastaan Betelissä huutanut oli, ojensi Jerobeam kätensä alttarin tyköä ja sanoi: ottakaat häntä kiinni. Ja hänen kätensä kuivettui, jonka hän häntä vastaan ojensi, ja ei hän taitanut sitä vetää jälleen puoleensa.
5. Ja alttari halkesi, ja tuhka hajoitettiin alttarilta, sen ihmeen jälkeen, jonka Jumalan mies Herran sanan kautta antanut oli.
6. Ja kuningas vastasi ja sanoi Jumalan miehelle: nöyryytä nyt sinus rukouksella Herran Jumalas kasvoin edessä, ja rukoile minun edestäni, että käteni taipuis minun tyköni. Niin Jumalan mies rukoili nöyrästi

Herraa, ja kuninkaan käsi taipui jälleen hänen puoleensa ja tuli niinkuin se oli ennenkin ollut.
7. Ja kuningas puhui Jumalan miehelle: tule kotia minun kanssani ja virvoita itses: minä annan sinulle lahjan.
8. Mutta Jumalan mies sanoi kuninkaalle: vaikkas antaisit minulle puolen huonettas, en minä sittenkään tulisi sinun kanssas, enkä syö tässä paikassa leipää enkä juo vettä.
9. Sillä niin käski minua Herran sanansa kautta, sanoen: ei sinun pidä leipää syömän eikä vettä juoman, eikä myös palajaman sitä tietä, jota sinä mennyt olet.
10. Ja hän meni toista tietä ja ei palannut sitä tietä, jota hän Beteliin tullut oli.
11. Mutta Betelissä asui vanha propheta; hänen tykönsä tuli hänen poikansa ja jutteli hänelle kaikki, mitä Jumalan mies teki sinä päivänä Betelissä, ja sanat, jotka hän kuninkaalle sanonut oli, he juttelivat isällensä.
12. Ja heidän isänsä sanoi heille, mitä tietä hän meni? ja hänen poikansa osoittivat hänelle tien, jota Juudasta tullut Jumalan mies vaeltanut oli.
13. Mutta hän sanoi pojillensa: satuloikaat minulle aasi. Ja kuin he olivat satuloineet aasin, istui hän sen selkään.
14. Ja meni sen Jumalan miehen perään, ja löysi hänen istumassa tammen alla, ja sanoi hänelle, sinäkö se Jumalan mies olet, joka Juudasta tullut olet? Hän sanoi: minä.
15. Hän sanoi hänelle: tule minun kanssani kotia ja syö leipää.
16. Hän sanoi: en minä taida palata sinun kanssas enkä tulla sinun tykös: en minä syö leipää enkä juo vettä sinun kanssas tässä paikassa.
17. Sillä minun kanssani on puhuttu Herran sanan kautta: ei sinun pidä siellä leipää syömän eikä vettä juoman, ei myös sinun pidä palajaman sitä tietä, jota sinä sinne mennyt olet.
18. Hän sanoi hänelle: minä olen myös propheta niinkuin sinäkin, ja enkeli on puhunut minun kanssani Herran sanan kautta ja sanonut: vie häntä kanssas huoneeses syömään leipää ja juomaan vettä. Mutta hän valehteli hänen edessänsä.
19. Ja hän palasi hänen kanssansa, ja söi leipää ja joi vettä hänen huoneessansa.
20. Ja tapahtui, kuin he istuivat pöydän tykönä, että Herran sana tuli prophetan työ, joka hänen palauttanut oli,
21. Ja hän huusi Jumalan miehelle, joka Juudasta tullut oli, ja sanoi: näin sanoo Herra: ettäs olet Herran käskylle tottelematoin ollut, ja et ole sitä käskyä pitänyt, jonka Herra sinun Jumalas käskenyt on,
22. Ja olet palannut syömään leipää ja juomaan vettä siinä paikassa, josta sinulle sanottu oli: ei sinun pidä siellä leipää syömän eikä vettä juoman: ei pidä sinun ruumiis tuleman sinun isäis hautaan.

23. Ja kuin hän leipää syönyt ja vettä juonut oli, satuloitsi hän aasin prophetalle, jonka hän palauttanut oli.
24. Ja koska hän meni pois, kohtasi hänen jalopeura tiellä ja tappoi hänen. Ja hänen ruumiinsa makasi heitettynä tiellä, ja aasi seisoi hänen sivussansa, ja jalopeura seisoi lähinnä ruumista.
25. Ja katso, koska siitä kävi ihmisiä ohitse, näkivät he ruumiin heitetyksi tielle ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä; ja he tulivat ja sanoivat sen kaupungissa, jossa vanha propheta asui.
26. Kuin propheta sen kuuli, joka hänen tieltä palauttanut oli, sanoi hän: se on Jumalan mies, joka Herran käskylle tottelematoin oli; sentähden on Herra hänen antanut jalopeuralle, ja se on musertanut ja tappanut hänen niiden sanain jälkeen, jotka Herra hänelle sanonut oli.
27. Ja sanoi pojillensa: satuloikaat minulle aasi. Ja koska he olivat satuloineet,
28. Meni hän sinne, ja löysi hänen ruumiinsa heitetyksi tielle, ja aasin ja jalopeuran seisovan ruumiin tykönä. Ei jalopeura ollut syönyt ruumista eikä reväissyt aasia.
29. Niin otti propheta sen Jumalan miehen ruumiin ja pani aasinsa päälle, ja vei sen takaperin; ja vanha propheta tuli kaupunkiin itkemään ja hautaamaan häntä.
30. Ja hän pani ruumiin omaan hautaansa, ja he itkivät häntä: oi minun veljeni!
31. Ja kuin he olivat haudanneet hänen, puhui hän pojillensa, sanoen: koska minä kuolen, niin haudatkaat minua siihen hautaan, johon Jumalan mies haudattu on, ja pankaat minun luuni hänen luidensa sivuun.
32. Sillä se on tapahtuva, minkä hän alttaria ja Beteliä vastaan Herran sanan kautta huutanut oli, ja kaikkia korkeuden huoneita vastaan, jotka Samarian kaupungeissa ovat.
33. Mutta kuin nämät tapahtuneet olivat, ei Jerobeam kääntänytkään itseänsä pahalta tieltänsä pois, mutta meni ja teki taas korkeuden pappeja halvimmista kansan seassa; kenenkä hän tahtoi, sen käden hän täytti, ja se tuli korkeuden papiksi.
34. Ja tämä asia tapahtui Jerobeamin huoneelle synniksi, ja että hän piti hävitettämän ja hukutettaman maan päältä.

14 LUKU

1. Siihen aikaan sairasti Abia Jerobemin poika.
2. Ja Jerobeam sanoi emännällensä: nouse ja muuta itses, niin ettei yksikään tuntisi sinua Jerobeamin emännäksi; ja mene Siloon. Katso siellä on propheta Ahia, joka minulle sanoi: että minä olen tuleva tämän kansan kuninkaaksi.
3. Ja ota kätees kymmenen leipää ja kyrsää, ja astia hunajaa, ja mene hänen tykönsä, että hän sanois

sinulle, mitä nuorukaiselle tapahtuu.
4. Ja Jerobeamin emäntä teki niin, nousi ja meni Siloon, ja tuli Ahian huoneesen; mutta ei Ahia taitanut nähdä, sillä hänen silmänsä olivat pimenneet vanhuudesta.
5. Mutta Herra sanoi Ahialle: katso Jerobeamin emäntä tulee kysymään sinulta yhtä asiaa pojastansa, sillä hän on sairas; niin puhu sinä hänelle niin ja niin. Ja kuin hän tuli sisälle, piti hän itsensä outona.
6. Kuin Ahia kuuli ovessa hänen jalkainsa töminän, sanoi hän: tule sisälle, sinä Jerobeamin emäntä: kuinkas itses niin outona pidät? Minä olen lähetetty sinun tykös kovan sanoman kanssa.
7. Mene ja sano Jerobeamille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: että minä olen korottanut sinun kansan seasta ja pannut sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi,
8. Ja olen reväissyt valtakunnan Davidin huoneelta pois, ja antanut sen sinulle: mutta et sinä ole ollut niinkuin minun palveliani David, joka piti minun käskyni ja vaelsi minun jälkeeni kaikella sydämellä, ja teki ainoastaan mitä minulle kelvollinen oli;
9. Mutta sinä olet tehnyt pahemmin kaikkia muita, jotka sinun edelläs olleet ovat, ja sinä olet mennyt ja tehnyt itselles vieraita jumalia ja valetuita kuvia kehoittaakses minua vihaan, ja olet heittänyt minun selkäs taa;
10. Sentähden katso, minä annan tulla pahaa Jerobeamin huoneen päälle, ja hukutan Jerobeamista sen, joka vetensä seinään heittää, suljetun ja hyljätyn Israelissa, ja käväisen Jerobeamin huoneen sukukunnan, niinkuin tunkio käväistään, perikatoonsa asti.
11. Joka Jerobeamista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, mutta joka kuolee kedolla, se pitää taivaan linnuilta syötämän; sillä Herra on sen puhunut.
12. Niin nouse sinä ja mene kotias, ja kuin jalkas astuu kaupunkiin, niin pojan pitää kuoleman.
13. Ja koko Israel itkee häntä ja hautaa hänen, sillä ainoastansa tämä tulee Jerobeamista hautaan, että jotakin hyvää on löydetty hänen tykönänsä, Herran Israelin Jumalan edessä, Jerobeamin huoneessa.
14. Ja Herra herättää itsellensä yhden Israelin kuninkaan, se on hävittävä Jerobeamin huoneen sinä päivänä: ja mitä jo on tapahtunut?
15. Ja Herra lyö Israelin niinkuin ruoko häälyy vedessä, ja repii Israelin tästä hyvästä maasta, jonka hän heidän isillensä antanut on, ja hajottaa heidät virran ylitse; että he ovat itsellensä tehneet metsistöitä, vihoittaksensa Herraa:
16. Ja hylkää Israelin, Jerobeamin synnin tähden, joka syntiä teki ja saatti Israelin syntiä tekemään.
17. Ja Jerobeamin emäntä nousi ja meni, ja tuli Tirtsaan; ja kuin hän astui huoneen kynnykseen, kuoli nuorukainen.

18. Ja he hautasivat hänen, ja koko Israel itki häntä, Herran sanan jälkeen, jonka hän palveliansa propheta Ahian kautta sanonut oli.
19. Mitä enempi Jerobeamista on sanomista, kuinka hän soti ja kuinka hän hallitsi: katso se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
20. Ja aika, jonka Jerobeam hallitsi, oli kaksikolmattakymmentä ajastaikaa; ja hän nukkui isäinsä kanssa; ja hänen poikansa Nadab tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
21. Niin oli Rehabeam, Salomon poika kuningas Juudassa, ja oli yhdenviidettäkymmentä ajastaikainen tultuansa kuninkaaksi, ja hallitsi seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka Herra valinnut on kaikista Israelin sukukunnista, pannaksensa siihen nimensä; ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen.
22. Ja Juuda teki pahaa Herran edessä; ja he saattivat hänen enempi kiivaaksi, kuin kaikki heidän esi-isänsä olivat tehneet synneillänsä, joita he tekivät.
23. Sillä hekin rakensivat itsellensä korkeuksia, patsaita ja metsistöitä kaikille korkeille vuorille ja kaikkein viheriäisten puiden alle.
24. Ja maakunnassa oli huorintekijöitä; ja he tekivät kaikki pakanain kauhistukset, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois.
25. Ja tapahtui viidennellä kuningas Rehabeamin ajastajalla, että Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemia vastaan,
26. Ja otti Herran huoneen tavarat, ja kuninkaan huoneen tavarat, ja kaiken mitä sieltä taidettiin ottaa, ja otti kaikki kultaiset kilvet, jota Salomo oli antanut tehdä,
27. Joiden siaan kuningas Rehabeam antoi tehdä vaskisia kilpiä, ja antoi ne ylimmäisten vartioittensa haltuun, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat.
28. Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneesen, kantoivat vartiat niitä, ja veivät ne vartiakamariin jälleen.
29. Mitä enempi Rehabeamin asioista on sanomista ja kaikista mitä hän tehnyt oli: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
30. Ja Rehabeamin ja Jerobeamin välillä oli sota kaikkina heidän päivinänsä.
31. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen. Ja hänen poikansa Abiam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

15 LUKU

1. Niin oli kuningas Jerobeamin Nebatin pojan kahdeksantena vuotena toistakymmentä Abiam kuningas Juudassa,
2. Ja hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka Abisalomin tytär.
3. Ja hän vaelsi kaikissa isänsä synneissä, jotka hän oli tehnyt hänen edellänsä, ja ei ollut hänen sydämensä vakaa Herran hänen Jumalansa edessä, niinkuin Davidin hänen isänsä sydän oli.
4. Mutta Davidin tähden antoi Herra hänen Jumalansa hänelle valkeuden Jerusalemissa, herättääksensä hänelle pojan hänen jälkeensä, ja asettaaksensa Jerusalemiin;
5. Sillä David oli tehnyt mitä oikein on Herran edessä, ja ei poikennut kaikista, mitä hän hänelle käskenyt oli, kaikkena elinaikananansa, paitsi Urian Hetiläisen asiaa.
6. Mutta Rehabeam ja Jerobeam sotivat keskenänsä kaiken elinaikansa.
7. Mitä enempi on sanomista Abiamista ja kaikista hänen töistänsä, eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? Ja Abiam soti Jerobeamin kanssa.
8. Niin Abiam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa hallitsi hänen perässänsä.
9. Ja kahdentenakymmenententenä Jerobeamin Israelin kuninkaan vuonna oli Asa kuningas Juudassa.
10. Ja hallitsi yhden ajastajan viidettäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Maeka Abisalomin tytär.
11. Ja Asa teki kelvollisesti Herran edessä, niinkuin David hänen isänsä,
12. Ja karkoitti huorintekijät maalta, ja ajoi pois kaikki epäjumalat, jotka hänen isänsä tehneet olivat.
13. Ja vielä sitten pani hän äitinsä Maekan viralta pois, että hän oli tehnyt Mipletsetin metsistön; vaan Asa kukisti hänen Mipletsetinsä ja poltti sen Kidronin ojan tykönä.
14. Mutta kukkuloita ei hän kukistanut; kuitenkin Asan sydän oli vakaa Herran edessä kaiken elinaikansa.
15. Ja hän vei sisälle mitä hänen isänsä oli pyhittänyt, ja Herran huoneen pyhät kalut: hopian ja kullan ja astiat.
16. Mutta Asan ja Baesan Israelin kuninkaan välillä oli sota kaiken heidän elinaikansa.
17. Vaan Baesa Israelin kuningas nousi Juudaa vastaan ja rakensi Raman, ettei yksikään vaeltaisi ulos taikka sisälle Asan Juudan kuninkaan puolelta.
18. Silloin otti Asa kaiken hopian ja kullan, jotka Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneen tavaroista jääneet olivat, ja antoi ne palveliansa käsiin, jotka kuningas Asa lähetti Benhadadille Tabrimmonin Hesionin pojan pojalle Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski sanoa hänelle:
19. Minun ja sinun vaiheella, ja minun isäni ja sinun isäs vaiheella on liitto: katso minä lähetin sinulle

hopiaa ja kultaa lahjaksi, ettäs rikkoisit sen liiton, minkä sinä Baesan Israelin kuninkaan kanssa tehnyt olet, että hän erkanis minusta.
20. Ja Benhadad oli kuuliainen kuningas Asalle, ja lähetti sodanpäämiehet Israelin kaupunkeihin, ja löi Iionin ja Danin ja Abelin Betmaekan, ja koko Kinerotin, ynnä kaiken Naphtalin maakunnan kanssa.
21. Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa, ja meni Tirtsaan.
22. Mutta kuningas Asa lähetti sanoman kaiken Juudan ympäri: ei tässä pidä yksikään nuhteetoin oleman. Ja he kukistivat kivet ja puut Ramasta, joita Baesa oli rakentanut; ja kuningas Asa rakensi niistä Geban BanJaminista ja Mitspan.
23. Mitä muuta on kuningas Asasta puhumista, ja kaikesta hänen vallastansa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaupungeista, jotka hän rakentanut oli: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa? paitsi että hän oli vanhuudellansa sairas jaloista.
24. Ja Asa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä.
25. Ja Nadab Jerobeamin poika oli Israelin kuningas toisena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi Israelissa kaksi vuotta,
26. Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi isänsä teillä ja hänen synneissänsä, joilla hän saatti Israelin syntiä tekemään.
27. Ja Baesa Ahian poika Isaskarin huoneesta teki liiton häntä vastaan, ja Baesa löi hänen Philistealaisten Gibetonissa; sillä Nadab ja koko Israel piirittivät Gibetonin.
28. Sitte tappoi Baesa hänen kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna, ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
29. Koska hän oli kuningas, löi hän kuoliaaksi kaiken Jerobeamin huoneen, ja ei jättänyt yhtään ainoaa henkeä Jerobeamin huoneesta, siihenasti että hän hävitti hänen, Herran sanan jälkeen, joka oli sanottu hänen palvelialtansa Ahialta Silosta,
30. Jerobeamin syntein tähden, jotka hän teki, ja jolla hän saatti Israelin syntiä tekemään, sillä vihoittamisella, jolla hän vihaan kehoitti Herran Israelin Jumalan.
31. Mitä enempi Nadabista on sanomista ja kaikista hänen töistänsä: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
32. Mutta Asa ja Baesa Israelin kuningas sotivat keskenänsä kaiken ikänsä.
33. Kolmantena Asan Juudan kuninkaan vuonna oli Baesa Ahian poika koko Israelin kuningas Tirtsassa, neljäkolmattakymmentä ajastaikaa.
34. Ja hän teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi Jerobeamin teillä ja hänen synneissänsä, joilla hän saatti

Israelin syntiä tekemään.

16 LUKU

1. Niin tuli Herran sana Jehun Hananin pojan tykö Baesaa vastaan, sanoen:
2. Että minä olen ylentänyt sinun tomusta ja tehnyt sinun minun kansani Israelin ruhtinaaksi, ja kuitenkin sinä olet vaeltanut Jerobeamin teillä ja saattanut minun kansani Israelin syntiä tekemään, niin ettäs vihoitat minun heidän synneillänsä;
3. Katso, minä hävitän Baesan perilliset ja hänen huoneensa perilliset, ja annan sinun huonees tulla niinkuin Jerobeamin Nebatin pojan huoneen:
4. Joka Baesan suvusta kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja joka kuolee kedolla se pitää taivaan linnuilta syötämän.
5. Mitä enempi on puhumista Baesasta ja hänen töistänsä ja voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
6. Ja Baesa nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Tirtsaan. Ja hänen poikansa Ella tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
7. Ja Herran sana tuli prophetan Jehun Hananin pojan kautta Baesaa ja hänen huonettansa vastaan, ja kaikkea pahuutta vastaan, minkä hän Herran edessä tehnyt oli, vihoittaaksensa häntä kättensä töillä, että sen piti tuleman niinkuin Jerobeamin huone, ja sentähden että hän hänen tappanut oli.
8. Asan Juudan kuninkaan kuudentena vuonna kolmattakymmentä oli Ella Baesan poika Israelin kuningas Tirtsassa kaksi ajastaikaa.
9. Mutta hänen palveliansa Simri, joka hallitsi puolet vaunuja, teki liiton häntä vastaan: kuin hän tuli Tirtsaan, niin hän joi ja juopui Artsan tykönä, joka oli Tirtsan kartanon haltia.
10. Ja Simri tuli ja löi hänen, ja tappoi hänen Asan Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä, ja tuli hänen siaansa kuninkaaksi.
11. Ja kuin hän oli kuningas ja istui kuninkaallisella istuimellansa, löi hän kaiken Baesan huoneen ja ei jättänyt yhtäkään seinään vettänsä heittävää, eikä perillisiä eli lankoja.
12. Ja niin hävitti Simri koko Baesan huoneen, Herran sanan jälkeen, joka Baesalle oli puhuttu propheta Jehun kautta.
13. Kaikkein Baesan ja hänen poikansa Ellan syntein tähden, joita he olivat tehneet, ja olivat saattaneet Israelin syntiä tekemään, ja olivat vihoittaneet Herran Israelin Jumalan turhuudellansa.

14. Mitä enempi on sanomista Ellasta ja kaikista hänen menoistansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
15. Seitsemäntenä kolmattakymmentä Asan Juudan kuninkaan vuonna oli Simri kuningas Tirtsassa seitsemän päivää; sillä väki oli sioittanut itsensä Philistealaisten Gibetonissa.
16. Koska väki leirissä ollessansa kuuli sanottavan Simrin tehneen liiton ja tappaneen kuninkaan, niin koko Israel vahvisti sinä päivänä Omrin sodanpäämiehen Israelin kuninkaaksi leirissä.
17. Ja Omri meni ylös ja koko Israel hänen kanssansa Gibetonista, ja ahdistivat Tirtsan.
18. Koska Simri näki kaupungin voitettavan, meni hän kuninkaallisen huoneen saliin, ja poltti itsensä kuninkaallisen huoneen kanssa ja kuoli.
19. Synteinsä tähden, jotka hän oli tehnyt: sillä hän oli tehnyt pahaa Herran edessä ja vaeltanut Jerobeamin teillä ja niissä synneissä, jotka hän oli tehnyt ja joilla hän oli saattanut Israelinkin syntiä tekemään.
20. Mitä enempi on sanomista Simristä, ja kuinka hän oli liiton tehnyt: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
21. Siihen aikaan hajosi Israelin kansa kahteen joukkoon: yksi osa Tibnin Ginatin pojan puolelle, ja vahvistivat hänen kuninkaaksensa ja toinen Omrin puolelle.
22. Mutta se joukko, joka piti Omrin puolta, oli väkevämpi kuin ne, jotka pitivät Tibnin Ginatin pojan puolta. Ja Tibni kuoli, ja Omri tuli kuninkaaksi.
23. Asan Juudan kuninkaan ensimmäisenä vuonna neljättäkymmentä oli Omri Israelin kuningas kaksitoistakymmentä ajastaikaa, ja hallitsi Tirtsassa kuusi ajastaikaa.
24. Hän osti Semeriltä Samarian vuoren kahdella hopiasentnerillä, ja rakensi vuorelle, ja kutsui kaupungin, jonka hän rakensi, Semerin vuoren herran nimellä Samariaksi.
25. Ja Omri teki pahaa Herran edessä, ja oli pahempi kaikkia, jotka hänen edellänsä olleet olivat,
26. Ja vaelsi kaikissa Jerobeamin Nebatin pojan teissä ja hänen synneissänsä, joilla hän Israelin saatti syntiä tekemään, niin että he vihoittivat Herran Israelin Jumalan turhuudellansa.
27. Mitä enempi on sanomista Omrista, ja kaikista hänen töistänsä, ja hänen voimastansa teoissansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
28. Ja Omri nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan; ja Ahab hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen peräänsä.
29. Asan Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljättäkymmentä oli Ahab Omrin poika kuningas Israelissa, ja hallitsi Israelia Samariassa kaksi ajastaikaa kolmattakymmentä.

30. Ja Ahab Omrin poika teki pahaa Herran edessä enemmän kuin kaikki ne, jotka hänen edellänsä olivat.
31. Ja se oli hänelle vähä, että hän vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, hän otti myös Isebelin, Etbaalin Zidonin kuninkaan tyttären emännäksensä, ja meni palvelemaan ja kumartamaan Baalia;
32. Ja asetti Baalille alttarin Baalin huoneessa, jonka hän oli rakentanut Samariassa.
33. Ja Ahab teki metsistön; niin että Ahab vihoitti Herran Israelin Jumalan kovemmin kuin kaikki muut Israelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat.
34. Silloin rakensi Hiel Betelistä Jerihon: se maksoi hänen esikoisensa Abiramin, koska hän perustuksen laski, ja hänen nuorimman poikansa Segubin, koska hän sen portit pani, Herran sanan jälkeen, jonka hän oli sanonut Josuan Nunin pojan kautta.

17 LUKU

1. Ja Elia Tisbiläinen Gileadin asuja sanoi Ahabille: niin totta kuin Herra Israelin Jumala elää, jonka edessä minä seison, ei pidä näillä vuorilla kastetta eikä sadetta tuleman, muutoin kuin minun sanani jälkeen.
2. Ja Herran sana tuli hänen tykönsä sanoen:
3. Mene tästä pois ja käännä itses itään päin, ja lymytä sinus Keritin ojan tykö, joka on Jordanin kohdalla.
4. Ja sinun pitää juoman ojasta: ja minä olen käskenyt kaarnetten elättää sinua siellä.
5. Hän meni ja teki Herran sanan jälkeen, ja meni istui Keritin ojan tykönä, joka on Jordanin kohdalla.
6. Ja kaarneet veivät hänelle leipää ja lihaa, huomeneltain ja ehtoona, ja hän joi ojasta.
7. Ja monikahtain päiväin perästä kuivui oja; sillä ei ollut sadetta maakunnassa.
8. Niin tuli Herran sana hänen tykönsä, sanoen:
9. Nouse ja mene Sarpatiin, joka Sidonin tykönä on, ja pysy siellä: katso, minä olen käskenyt leskivaimon sinua siellä elättää.
10. Ja hän nousi ja meni Sarpatiin; ja kuin hän kaupungin porttiin tuli, katso, leskivaimo oli siellä ja haki puita, ja hän puhui hänelle, sanoen: tuo minulle vähä vettä astiassa juodakseni.
11. Kuin hän meni tuomaan, huusi hän häntä ja sanoi: tuo myös minulle pala leipää kädessäs.
12. Hän sanoi: niin totta kuin Herra sinun Jumalas elää, ei ole minulla leipää, mutta pivo jauhoja vakkaisessa ja vähä öljyä astiassa: ja katso, minä kokoon kaksi puuta ja menen valmistamaan itselleni ja pojalleni, syödäksemme ja sitte kuollaksemme.
13. Ja Elia sanoi hänelle: älä pelkää, mene ja tee niinkuin sinä sanonut olet; kuitenkin leivo minulle vähä kyrsäinen siitä ensin ja tuo minulle; mutta itselles ja pojalles pitää myös sinun siitä sen jälkeen tekemän:

14. Sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala: Ei jauhot vakkaisesta pidä loppuman ja öljy astiasta ei pidä puuttuman, siihen päivään asti kuin Herra antaa sataa maan päälle.
15. Ja hän meni ja teki niinkuin Elia puhunut oli. Ja hän söi ja myös vaimo perheinensä kauvan aikaa.
16. Ei jauhot loppuneet vakkaisesta eikä öljy astiasta, Herran sanan jälkeen, jonka hän Elian kautta puhunut oli.
17. Sen jälkeen tapahtui, että perheen emännän poika sairasti, ja hänen sairautensa oli niin raskas, ettei henkeä hänessä silleen ollut.
18. Ja hän sanoi Elialle: mitä minulla on sinun kanssas, sinä Jumalan mies? Sinä olet tullut minun tyköni, että minun pahatekoni muistettaisiin ja minun poikani kuolis.
19. Hän sanoi hänelle: tuo minulle poikas. Ja hän otti hänet, hänen sylistänsä, ja vei hänen ylistupaan, kussa hän asui, ja pani hänen omaan vuoteesensa,
20. Ja huusi Herran tykö ja sanoi: Herra minun Jumalani! oletkos niin pahoin tehnyt tätä leskeä vastaan, jonka tykönä minä holhotaan, ettäs tapat hänen poikansa?
21. Ja hän ojensi itsensä kolmasti nuorukaisen päälle, ja huusi Herran tykö ja sanoi: Herra minun Jumalani, anna tämän nuorukaisen sielu tulla häneen jällensä!
22. Ja Herra kuuli Elian äänen: ja hänen sielunsa tuli häneen jälleen, ja hän virkosi.
23. Ja Elia otti pojan ja kantoi ylistuvasta alas huoneesen, ja antoi äidillensä, ja sanoi: katso, sinun poikas elää.
24. Ja vaimo sanoi Elialle: nyt minä ymmärrän, ettäs olet Jumalan mies, Herran sana on tosi sinun suussas.

18 LUKU

1. Ja monen päivän perästä tuli Herran sana Elian tykö kolmantena vuonna, sanoen: mene ja osoita sinus Ahabille, ja minä annan sataa maan päälle.
2. Ja Elia meni näyttämään itsiänsä Ahabille; vaan sangen kallis aika oli Samariassa.
3. Ja Ahab kutsui Obadian, joka oli hänen huoneensa haltia: (Ja Obadia pelkäsi Herraa suuresti.
4. Sillä kun Isebel hukutti Herran prophetat, otti Obadia sata prophetaa ja kätki ne, viisikymmentä kuhunkin luolaan, ja elätti heidät leivällä ja vedellä.)
5. Niin sanoi Ahab Obadialle: vaella maan lävitse kaikkein vesilähdetten tykö ja kaikkein ojain tykö, jos löydettäisiin ruohoja hevosille ja muuleille elatukseksi, ettei kaikki eläimet hukkuisi.
6. Ja he jakoivat itsensä vaeltamaan maata lävitse: Ahab vaelsi yksinänsä yhtä tietä myöten ja Obadia

toista tietä yksinänsä.
7. Kun Obadia tiellä oli, katso, silloin kohtasi hänen Elia; ja kuin hän tunsi hänen, lankesi hän kasvoillensa ja sanoi: etkös ole herrani Elia?
8. Hän sanoi: olen; mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä.
9. Ja hän sanoi: mitä minä olen rikkonut, ettäs annat palvelias Ahabin käsiin tappaa minua?
10. Niin totta kuin Herra sinun Jumalas elää, ei ole yhtään kansaa eli valtakuntaa, kuhunka minun herrani ei ole lähettänyt, sinua etsimään. Ja koska he ovat sanoneet: ei hän ole tässä, on hän vannottanut sitä valtakuntaa ja kansaa, ettet sinä ole löydetty.
11. Ja nyt sinä sanot: mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä.
12. Ja taitais tapahtua, kuin minä menisin pois sinun tyköäs, niin ottais Herran henki sinun pois, ja en minä tietäisi kuhunka, ja minä sitte tulisin ja sanoisin sen Ahabille, ja hän ei löytäisi sinua, niin hän tappais minun. Mutta minä sinun palvelias pelkään Herraa hamasta nuoruudestani.
13. Eikö minun herralleni ole sanottu, mitä minä tehnyt olen, kuin Isebel tappoi Herran prophetat? ja minä kätkin sata Herran prophetaa luoliin, viisikymmentä tänne ja viisikymmentä sinne, ja ruokin heidät leivällä ja vedellä.
14. Ja nyt sinä sanot: mene ja sano herralles: katso, Elia on tässä: että hän minun tappais.
15. Elia sanoi: niin totta kuin Herra Zebaot elää, jonka edessä minä seison: tänäpänä minä itseni hänelle ilmoitan.
16. Niin meni Obadia Ahabia vastaan ja sanoi nämät hänelle, ja Ahab meni Eliaa vastaan.
17. Ja kuin Ahab näki Elian, sanoi Ahab hänelle: etkö sinä ole se, joka Israelin villitset?
18. Hän sanoi: en minä villitse Israelia, mutta sinä ja sinun isäs huone, että te olette hyljänneet Herran käskyt, ja sinä vaellat Baalin jälkeen.
19. Lähetä siis nyt kokoamaan minun tyköni koko Israel Karmelin vuorelle, ja neljäsataa ja viisikymmentä Baalin prophetaa ja neljäsataa metsistöin prophetaa, jotka syövät Isebelin pöydältä.
20. Niin lähetti Ahab kaikkein Israelin lasten tykö ja kokosi prophetat Karmelin vuorelle.
21. Niin astui Elia kaiken kansan eteen ja sanoi: kuinka kauvan te onnutte molemmille puolille? Jos Herra on Jumala, niin vaeltakaat hänen jälkeensä, mutta jos Baal, niin vaeltakaat hänen jälkeensä; ja ei kansa häntä mitään vastannut.
22. Niin sanoi Elia kansalle: minä olen ainoasti jäänyt Herran prophetaista; mutta Baalin prophetaita on neljäsataa ja viisikymmentä miestä.
23. Niin antakaat nyt meille kaksi mullia ja antakaat heidän valita toisen mullin ja hakata kappaleiksi, ja

pankaan puiden päälle, mutta älkään siihen panko tulta: ja minä otan toisen mullin ja panen myös puiden päälle, ja en pane siihen tulta.
24. Ja huutakaat te teidän jumalainne nimeä, ja minä huudan Herran nimeä: kumpi Jumala vastaa tulen kautta, hän olkoon Jumala. Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: se on oikein.
25. Ja Elia sanoi Baalin prophetaille: valitkaat teillenne toinen mulli, ja tehkäät te ensin, sillä teitä on monta, ja huutakaat teidän jumalainne nimeä, ja älkäät siihen tulta panko.
26. Ja he ottivat mullin, jonka hän heille antoi, ja valmistivat ja huusivat Baalin nimeä huomenesta puolipäivään asti, sanoen: Baal, kuule meitä! mutta ei siinä ollut ääntä eli vastaajaa; ja he hyppelivät alttarin ympärillä, jonka he tehneet olivat.
27. Kun jo puolipäivä oli, pilkkasi heitä Elia ja sanoi: huutakaat vahvasti; sillä hän on jumala, hän ajattelee jotakin, eli on jotakin toimittamista, eli on matkalla, eli jos hän makaa, että hän heräis.
28. Ja he huusivat suurella äänellä, ja viileskelivät itsiänsä veitsillä ja naskaleilla tavallansa, niin että he verta tiukkuivat.
29. Kuin puolipäivä kulunut oli, propheterasivat he siihenasti, että ruokauhri uhrattaman piti; ja ei ollut siinä ääntä eli vastaajaa, elikkä joka vaaria otti.
30. Niin sanoi Elia kaikelle kansalle: tulkaat minun tyköni; ja kuin kaikki kansa tuli hänen tykönsä, paransi hän Herran alttarin, joka kukistunut oli.
31. Ja Elia otti kaksitoistakymmentä kiveä Jakobin lasten luvun jälkeen (jonka tykö Herran sana tapahtunut oli, sanoen: Israel pitää sinun nimes oleman),
32. Ja rakensi niistä kivistä alttarin Herran nimeen, ja teki kuopan alttaria ympäri kahden jyvämitan leveydeltä,
33. Ja latoi puut, ja hakkasi mullin kappaleiksi, ja pani sen puiden päälle,
34. Ja sanoi: täyttäkäät neljä kadia vedellä ja kaatakaat se polttouhrin ja puiden päälle; ja hän sanoi: tehkäät se vielä toinen kerta; ja he tekivät sen toisen kerran; ja hän sanoi: tehkäät se vielä kolmas kerta; ja he tekivät sen kolmannen kerran.
35. Ja vesi juoksi alttaria ympäri, että kuoppakin täytettiin vedestä.
36. Ja koska ruokauhri piti uhrattaman, astui propheta Elia edes ja sanoi: Herra Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! ilmoita tänäpänä, että sinä olet Israelin Jumala, ja minä sinun palvelias, ja että minä nämä kaikki sinun sanas jälkeen tehnyt olen.
37. Kuule minua Herra, kuule minua, että tämä kansa tietäis sinun olevan Herran Jumalan; ettäs kääntäisit heidän sydämensä takaisin.

38. Niin putosi Herran tuli ja poltti polttouhrin, puut, kivet ja mullan, ja nuoli veden kuopasta.
39. Kuin kaikki kansa näki sen, heittäysivät he kasvoillensa ja sanoivat: Herra on Jumala, Herra on Jumala.
40. Mutta Elia sanoi heille: ottakaat Baalin prophetat kiinni, ettei yksikään heistä pääsisi. Ja he ottivat heidät kiinni; ja Elia vei heidät Kisonin ojan tykö ja tappoi heidät siellä.
41. Ja Elia sanoi Ahabille: mene ylös, syö ja juo; sillä suuren sateen hyminä kuuluu.
42. Ja kuin Ahab meni syömään ja juomaan, meni Elia Karmelin kukkulalle, ja lankesi maahan, ja kumarsi kasvoillensa, ja pani päänsä polviensa välille,
43. Ja sanoi palveliallensa: mene nyt ylös ja katso meren puoleen. Hän meni ylös, katsoi ja sanoi: ei siellä ole mitään. Hän sanoi: mene vielä sinne seitsemän kertaa.
44. Ja seitsemännellä kerralla sanoi hän: katso sieltä nousee vähä pilvi merestä, niinkuin miehen kämmen. Hän sanoi: mene ja sano Ahabille: valjasta ja mene, ettei sade sinua käsittäisi.
45. Ja sillä välillä tuli taivas pilvistä mustaksi ja tuulesta, ja tuli sangen suuri sade. Mutta Ahab matkusti ja tuli Jisreeliin.
46. Ja Herran käsi oli Elian päällä, ja hän vyötti kupeensa ja juoksi Ahabin edellä, siihenasti kuin hän tuli Jisreeliin.

19 LUKU

1. Ja Ahab ilmoitti Isebelille kaikki mitä Elia tehnyt oli, ja kuinka hän oli tappanut prophetat miekalla.
2. Niin lähetti Isebel sanansaattajat Elialle, sanoen: jumalat minun niin ja niin tehköön, jollen minä huomenna tällä aikaa tee sinun sielulles, niinkuin yhdelle näiden sielulle.
3. Kuin hän sen näki, nousi hän ja meni kuhunka hän tahtoi, ja tuli Bersebaan, joka oli Juudassa, ja jätti sinne palveliansa.
4. Mutta itse hän meni korpeen päiväkunnan matkan; ja kuin hän tuli sinne, istui hän katavan alle, rukoillen sieluansa kuolemaan, ja sanoi: jo kyllä on, Herra, ota nyt sieluni; sillä en minä ole parempi isiäni.
5. Ja hän pani maata ja nukkui katavan alle; ja katso, enkeli tarttui häneen ja sanoi hänelle: nouse ja syö!
6. Mutta kuin hän katsahti ympärillensä, katso, niin oli hänen päänsä takana hiilillä kypsytetty leipä ja astia vettä; ja koska hän syönyt ja juonut oli, niin hän pani maata jälleen ja nukkui.
7. Ja Herran enkeli palasi hänen tykönsä toisen kerran, tarttui häneen ja sanoi: nouse ja syö! sillä sinulla on pitkä matka.
8. Ja hän nousi, söi ja joi, ja matkusti sen ruan voimalla neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä

Herran vuoreen Horebiin asti,
9. Ja tuli siellä luolaan, ja oleskeli siellä yötä; ja katso, Herran sana sanoi hänelle: mitäs tässä Elia teet?
10. Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut Herran Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, ja sinun alttaris kukistaneet ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois.
11. Hän sanoi: mene tästä ulos ja astu vuorelle Herran eteen. Ja katso, Herra meni ohitse, ja suuri ja väkevä tuuli kävi, joka vuoret halkasi ja mäet särki Herran edellä; mutta ei Herra ollut tuulessa; ja tuulen perästä tuli maanjäristys, ja ei Herra ollut maanjäristyksessä;
12. Ja maanjäristyksen perästä tuli tulta, ja ei Herra ollut tulessa; tulen perästä tuli hieno tuulen hyminä.
13. Kuin Elia sen kuuli peitti hän kasvonsa hameellansa, ja meni ulos ja seisoi luolan ovella, ja katso, ääni sanoi hänelle: mitä sinulla tässä on (tekemistä), Elia?
14. Hän vastasi: minä olen kiivauksella kiivannut Herran Jumalan Zebaotin tähden; sillä Israelin lapset ovat hyljänneet sinun liittos, kukistaneet sinun alttaris ja tappaneet sinun prophetas miekalla, ja minä ainoasti jäin, ja he etsivät minun henkeäni, ottaaksensa sitä pois.
15. Mutta Herra sanoi hänelle: palaja tietäs myöten Damaskun korpeen: mene ja voitele Hasael Syrian kuninkaaksi.
16. Ja voitele Jehu Nimsin poika Israelin kuninkaaksi; ja Elisa Saphatin poika, AbelMeholasta, voitele prophetaksi sinun siaas.
17. Ja tapahtuu, että joka välttää Hasaelin miekan, se tapetaan Jehulta, ja joka välttää Jehun miekan, se tapetaan Elisalta.
18. Mutta minä jätän seitsemäntuhatta Israeliin: kaikki polvet, jotka ei kumartaneet Baalia, ja kaikki suut, jotka ei hänen suuta antaneet.
19. Ja hän läksi sieltä ja kohtasi Elisan Saphatin pojan, joka kynti kahdellatoistakymmenellä parilla härkiä, ja hän itse oli niiden kahdentoistakymmenen seassa; ja Elia meni hänen tykönsä ja heitti hameensa hänen päällensä.
20. Ja hän jätti härjät ja juoksi Elian perässä, ja sanoi: anna minun suuta antaa minun isälleni ja äidilleni, niin minä seuraan sinua; hän sanoi hänelle: mene ja tule jälleen; sillä mitä minä sinulle tein?
21. Ja hän palasi hänen tykönsä, ja otti parin härkiä ja uhrasi sen, ja keitti lihan härkäin kaluilla, ja antoi kansalle syödä; ja hän nousi ja seurasi Eliaa, ja palveli häntä.

20 LUKU

1. Ja Behadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväkensä ja oli kaksineljättäkymmentä kuningasta hänen kanssansa, ja hevoset ja vaunut; ja hän meni ja piiritti Samarian, ja soti sitä vastaan,
2. Ja lähetti sanansaattajat Ahabille Israelin kuninkaalle kaupunkiin,
3. Ja käski hänelle sanottaa: näin sanoo Benhadad: sinun hopias ja kultas ovat minun, ja sinun emäntäs ja ihanimmat lapses ovat myös minun.
4. Israelin kuningas vastasi ja sanoi: herrani kuningas, niinkuin sinä sanonut olet, minä olen sinun ja kaikki mitä minulla on.
5. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja sanoivat: näin sanoo Benhadad: minä olen lähettänyt sinun tykös sanan, sanoen: sinun hopias ja kultas, emäntäs ja lapses pitää sinun minulle antaman:
6. Niin minä huomenna tällä aikaa lähetän palveliani sinun tykös tutkimaan sinun huonees ja sinun palvelias huoneet: ja mitä sinulla rakkainta on, pitää heidän ottaman ja tuoman tänne.
7. Niin Israelin kuningas kutsui kaikki maan vanhimmat ja sanoi: tutkikaat ja katsokaat, mitä pahuutta on hänen mielessänsä; sillä hän lähetti sanan minun tyköni, minun emännistäni ja lapsistani, hopiastani ja kullastani, ja en ole minä häneltä kieltänyt.
8. Niin sanoivat hänelle kaikki vanhimmat ja kaikki kansa: ei sinun pidä häntä kuuleman, eikä häneen suostuman.
9. Ja hän sanoi Benhadadin sanansaattajille: sanokaat herralleni kuninkaalle: kaikki minkä hän käski minulle palveliallensa ensin, teen minä, mutta tätä en minä taida tehdä. Ja sanansaattajat menivät takaperin ja sanoivat vastauksen hänelle.
10. Sitte lähetti Benhadad hänen tykönsä ja käski hänelle sanoa: jumalat tehköön minulle niin ja niin, jos multa Samariassa piisaa, että kaikki minua seuraava kansa taitais siitä ottaa pivonsa täyden.
11. Mutta Israelin kuningas vastasi ja sanoi: sanokaat: joka vyöttää itsensä, älkään kerskatko, niinkuin se joka riisuu.
12. Kuin hän sen kuuli, kuningasten kanssa juodessansa majassa, sanoi hän palvelioillensa: valmistakaat teitänne. Ja he valmistavat heitänsä kaupunkia vastaan.
13. Ja katso, yksi propheta astui Ahabin Israelin kuninkaan tykö ja sanoi: näin sanoo Herra; etkös nähnyt kaikkea sitä suurta joukkoa? Katso, minä annan heidät sinun käsiis tänäpänä, että sinun pitää tietämän, että minä olen Herra.
14. Ahab sanoi: kenen kautta? Ja hän sanoi: näin sanoo Herra: maan ruhtinasten palveliain kautta: Hän sanoi: kuka alkaa sodan? Hän vastasi: sinä.
15. Niin hän luki maan ruhtinasten palveliat, ja heitä oli kaksisataa ja kaksineljättäkymmentä. Ja niiden

jälkeen luki hän kaiken kansan jokaisesta Israelin lapsista, seitsemäntuhatta miestä.
16. Ja he läksivät ulos puolipäivästä; mutta Benhadad oli juopuneena majassa kahdenneljättäkymmentä kuninkaan kanssa, jotka häntä auttamaan tulivat.
17. Ja maan ruhtinasten palveliat läksivät ulos ensin; mutta Benhadad lähetti, ja he ilmoittivat hänelle, sanoen: miehet lähtevät ulos Samariasta.
18. Hän sanoi: joko he ovat rauhan tähden uloslähteneet, niin käsittäkäät heitä elävinä, eli jos he ovat lähteneet sotaan, niin ottakaat heitä myös elävinä kiinni.
19. Niin maan ruhtinasten palveliat olivat lähteneet kaupungista ja sotaväki heidän perässänsä.
20. Ja niin löi mies miehensä ja Syrialaiset pakenivat, ja Israel ajoi heitä takaa; ja Benhadad Syrian kuningas pääsi hevostensa selkään hevosmiestensä kanssa.
21. Niin Israelin kuningas läksi ulos ja löi hevosia ja vaunuja; ja hän tappoi sangen paljo Syrialaisia.
22. Niin astui propheta Israelin kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: mene ja vahvista sinus, ymmärrä ja katso, mitä sinun tekemän pitää; sillä Syrian kuningas on sinua vastaan nouseva jälleen tämän vuoden perästä.
23. Ja Syrian kuninkaan palveliat sanoivat hänelle; heidän jumalansa ovat vuorten jumalat, sentähden voittivat he meidät: jos me vielä heitä vastaan kedolla sodimme, mitämaks me voitamme heidät.
24. Niin tee nyt tämä: ota kaikki kuninkaat pois heidän sioistansa ja pane ruhtinaat heidän siaansa;
25. Ja aseta sinulles sotajoukko, senkaltainen kuin tämä sotajoukko oli, ja hevoset ja vaunut niinkuin ennenkin, ja me sodimme heitä vastaan kedolla, mitämaks me voitamme heidät. Ja hän kuuli heitä ja teki niin.
26. Kuin ajastaika kulunut oli, asetti Benhadad Syrialaiset, ja meni ylös Aphekiin, sotimaan Israelia vastaan.
27. Ja Israelin lapset nousivat myös ja hankitsivat itsensä ja menivät heitä vastaan; ja Israelin lapset sioittivat itsensä heidän kohdallensa, niinkuin kaksi vähää vuohilaumaa; mutta maa oli täynnä Syrialaisia.
28. Ja Jumalan mies astui edes ja sanoi Israelin kuninkaalle: näin sanoo Herra: että Syrialaiset ovat sanoneet: Herra on vuorten Jumala ja ei laaksoin Jumala, niin minä tahdon antaa kaiken tämän suuren joukon sinun kätees, että tietäisitte minun olevan Herran.
29. Ja he asettivat leirinsä toistensa kohdalle seitsemäksi päiväksi, mutta seitsemäntenä päivänä he menivät sotimaan yhteen. Ja Israelin lapset löivät Syrialaisia satatuhatta jalkamiestä yhtenä päivänä.
30. Mutta jääneet pakenivat Aphekin kaupunkiin. Ja muuri kaatui seitsemänkolmattakymmenen tuhannen miehen päälle, jotka jääneet olivat. Ja Benhadad pakeni myös kaupunkiin, yhdestä majasta toiseen.
31. Niin sanoivat hänen palveliansa hänelle: katso, me olemme kuulleet Israelin huoneen kuninkaat olevan laupiaat kuninkaat: niin pankaamme säkit kupeisiimme ja köydet päihimme ja menkäämme Israelin

kuninkaan tykö, kuka tiesi että hän sallii sinun sielus elää.
32. Ja he panivat säkit kupeisiinsa ja köydet päihinsä ja tulivat Israelin kuninkaan tykö, ja sanoivat: Benhadad palvelias sanoo sinulle: minä rukoilen, salli minun sieluni elää. Ja hän sanoi: vieläkö hän elää? hän on minun veljeni.
33. Niin ne miehet ottivat kiinni sen sanan häneltä nopiasti ja käänsivät itsellensä hyväksi, ja sanoivat: sinun veljes Benhadad: niin hän sanoi: menkäät ja johdattakaat häntä tänne. Niin Benhadad meni hänen tykönsä, ja hän antoi hänen istua vaunuun.
34. Ja hän sanoi hänelle: ne kaupungit, jota minun isäni sinun isältäs ottanut on, annan minä jälleen, ja tee kadut sinulles Damaskuun, niinkuin minun isäni teki Samariassa: niin minä teen liiton sinun kanssas ja annan sinun mennä. Ja hän teki liiton hänen kanssansa ja päästi hänen menemään.
35. Silloin sanoi yksi mies prophetan lapsista lähimmäisellensä Herran sanan kautta: lyö minua! vaan hän kielsi, ettei hän häntä lyönyt.
36. Niin hän sanoi hänelle jällensä: ettet sinä kuullut Herran ääntä, katso, koskas lähdet minun tyköäni, niin jalopeura lyö sinun. Ja kuin hän läksi hänen tyköänsä, kohtasi hänen jalopeura ja löi hänen.
37. Ja hän löysi toisen miehen ja sanoi: lyö minua! Ja se mies löi häntä kovasti ja haavoitti hänen.
38. Niin propheta meni pois ja seisoi tiellä kuningasta vastassa, ja muutti kasvonsa tuhalla.
39. Ja kuin kuningas siitä kävi ohitse, huusi hän kuningasta ja sanoi: palvelias meni keskelle sotaa, ja katso mies pakeni ja johdatti miehen minun tyköni, ja sanoi: kätke tämä mies! jos niin on, että hän kaiketikin tulee pois, niin pitää sinun sielus oleman hänen sielunsa siassa, eli sinun pitää punnitseman sen edestä leiviskän hopiaa.
40. Ja koska sinun palveliallas siellä ja täällä tekemistä oli, niin ei hän enää siellä ollut. Niin sanoi Israelin kuningas hänelle: sinun tuomios on oikia, sinä olet itse sen sanonut.
41. Niin hän otti kohta tuhan pois kasvoistansa; ja Israelin kuningas tunsi hänen olevan prophetoita.
42. Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo Herra: ettäs päästit minulta kirotun miehen kädestäs, pitää sinun sielus oleman hänen sielunsa edestä ja sinun kansas pitää oleman hänen kansansa edestä.
43. Niin Israelin kuningas meni vihaisena ja pahalla mielellä huoneesensa ja tuli Samariaan.

21 LUKU

1. Sitte tapahtui, että Nabotilla Jisreeliläisellä oli viinamäki Jisreelissä, läsnä Ahabin Samarian kuninkaan huonetta.

2. Ja Ahab puhui Nabotille ja sanoi: anna minulle viinamäkes kaalimaaksi, että se on niin läsnä huonettani, ja minä annan sinulle sen edestä paremman viinamäen: eli jos sinun niin kelpaa, niin minä annan sinulle hopiaa niin paljo kuin se maksaa.
3. Mutta Nabot sanoi Ahabille: Herra varjelkoon minua antamasta sinulle isäini perintöä!
4. Niin Ahab tuli kotiansa pahalla mielellä ja vihoissansa, sen sanan tähden minkä Nabot Jisreeliläinen hänelle puhunut oli, sanoen: en minä anna sinulle isäini perintöä; ja hän heittäysi vuoteesen, käänsi kasvonsa ja ei syönyt leipää.
5. Niin tuli Isebel hänen emäntänsä hänen tykönsä ja sanoi hänelle: mikä se on, että henkes on niin murheellinen, ja et syö leipää?
6. Niin hän sanoi hänelle: minä olen puhutellut Nabotia Jisreeliläistä ja sanonut: anna minulle viinamäkes rahan edestä, eli jos tahdot, niin minä annan sinulle toisen viinamäen sen edestä. Mutta hän sanoi: en minä anna sinulle viinamäkeäni.
7. Niin Isebel hänen emäntänsä sanoi hänelle: sinä hallitset nyt Israelin valtakunnan. Nouse ja syö leipää ja ole hyvällä mielellä: minä saatan sinulle Nabotin Jisreeliläisen viinamäen.
8. Ja hän kirjoitti kirjan Ahabin nimellä, ja lukitsi sen hänen sinetillänsä, ja lähetti sen kirjan vanhimpain ja ylimmäisten tykö, jotka hänen kaupungissansa asuivat Nabotin kanssa.
9. Ja kirjoitti näin kirjaan, sanoen: kuuluttakaat paasto, ja asettakaat Nabot istumaan ylimmäiseksi kansan sekaan,
10. Ja tuokaat kaksi pahanjuonista miestä häntä vastaan, jotka tunnustavat ja sanovat: sinä olet kironnut Jumalaa ja kuningasta: ja viekäät häntä ulos ja kivittäkäät häntä kuoliaaksi.
11. Niin vanhimmat ja sen kaupungin ylimmäiset, jotka hänen kaupungissansa asuivat, tekivät niinkuin Isebel heidän käskenyt oli ja niinkuin kirjassa kirjoitettu oli, jonka hän heidän tykönsä lähettänyt oli:
12. Kuuluttivat paaston, ja antoivat Nabotin istua ylimmäiseksi kansan seassa.
13. Niin tuli kaksi pahanjuonista miestä ja istui hänen kohdallensa, ja tunnustivat Nabotia vastaan kansan edessä ja sanoivat: Nabot on kironnut Jumalaa ja kuningasta; niin veivät he hänen kaupungista ulos ja kivittivät hänen juuri kuoliaaksi.
14. Ja he lähettivät Isebelin tykö, sanoen: Nabot on kivitetty ja kuollut.
15. Kun isebel kuuli Nabotin kivitetyksi ja kuolleeksi, sanoi hän Ahabille: nouse ja omista Nabotin Jisreeliläisen viinamäki, jonka hän sinulta on kieltänyt rahan edestä; sillä ei Nabot elä, vaan on kuollut.
16. Kuin Ahab kuuli Nabotin kuolleeksi, nousi hän menemään ja omistamaan Nabotin Jisreeliläisen viinamäkeä.

17. Mutta Herran sana tuli Elialle Tisbiläiselle ja sanoi:
18. Nouse ja mene Ahabia Israelin kuningasta vastaan, joka on Samariassa, (katso, hän on Nabotin viinamäessä, jota hän on mennyt omistamaan.)
19. Ja puhu hänelle ja sano: näin sanoo Herra: pitikö sinun tappaman, ja vielä päälliseksi omistaman? Ja sinun pitää puhuman hänelle ja sanoman: näin sanoo Herra: siinä paikassa, jossa koirat nuoleskelivat Nabotin veren, pitää koirain sinunkin vertas nuoleskeleman.
20. Ja Ahab saboi Elialle: löysitkös nyt minun, sinä minun vihamieheni? Hän sanoi: löysin, ettäs olet sinus myynyt pahaa tekemään Herran silmäin edessä.
21. Katso, minä annan tulla pahuuden sinun päälles, ja otan sinun sukukuntas pois, ja hävitän Ahabilta sen, joka vettänsä seinään heittää, ja suljetun ja hyljätyn Israelissa.
22. Ja teen sinun huonees niinkuin Jerobeaminkin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen, sen vihoittamisen tähden, millä sinä minua vihoittanut olet, ja saattanut Israelin syntiä tekemään.
23. Ja Herra puhui myös Isebelille ja sanoi: koirain pitää syömän Isebelin Jisreelin muurin tykönä.
24. Joka Ahabista kuolee kaupungissa, se pitää koirilta syötämän, ja jos joku kuolee kedolla, se pitää taivaan linnuilta syötämän.
25. Tosin ei yhtään ollut, joka niin oli itsensä myynyt pahaa tekemään Herran edessä kuin Ahab; sillä hänen emäntänsä Isebel vietteli hänen.
26. Ja teki aivan suuret kauhistukset, seuraten epäjumalia, kaiken sen jälkeen kuin Amorilaiset tehneet olivat, jotka Herra ajoi Israelin lasten edestä pois.
27. Koska Ahab nämät sanat kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja puki säkin ihollensa ja paastosi, ja makasi säkissä ja kävi suruissansa.
28. Ja Herran sana tuli Elian Tisbiläisen tykö ja sanoi:
29. Etkös nähnyt, kuinka Ahab nöyryytti itsensä minun edessäni? että hän itsensä niin nöyryyttää minun edessäni, en minä saata sitä pahaa hänen aikanansa; mutta hänen poikansa aikana saatan minä pahan hänen huoneensa päälle.

22 LUKU

1. Ja he olivat kolme ajastaikaa levossa, ettei ollut sotaa Syrialaisten ja Israelin vaiheilla.
2. Mutta kolmantena vuonna meni Josaphat Juudan kuningas Israelin kuninkaan tykö,
3. Ja Israelin kuningas sanoi palvelioillensa: ettekö te tiedä Gileadin Ramotia olevan meidän omamme? ja

me istumme ääneti ja emme ota sitä Syrian kuninkaan kädestä?
4. Ja hän sanoi Josaphatille: tuletkos minun kanssani sotimaan Gileadin Ramotia vastaan? Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses.
5. Ja Josaphat sanoi vielä Israelin kuninkaalle: kysy siis tänäpänä Herran sanaa!
6. Niin Israelin kuningas kokosi prophetaita liki neljäsataa miestä ja sanoi heille: pitääkö minun menemän Gileadin Ramotiin sotaan, taikka lakkaaman? He sanoivat: mene, ja Herra antaa sen kuninkaan käsiin.
7. Mutta Josaphat sanoi: eikö tässä ole vielä Herran prophetaa, kysyäksemme häneltä?
8. Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: vielä on yksi mies, Miika Jimlan poika, jolta kysyttäköön Herraa, mutta minä vihaan häntä; sillä ei hän minulle mitään hyvää ennusta, vaan pahaa. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko.
9. Niin Israelin kuningas kutsui yhden palvelian ja sanoi: tuo Miika Jimlan poika kiiruusti tänne!
10. Mutta Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istuivat molemmat kuninkaallisella istuimellansa, vaatetettuina (kuninkaallisiin) vaatteisiin Samarian portin raitilla; ja kaikki prophetat ennustivat heidän edessänsä.
11. Ja Zedekia Kenanan poika oli tehnyt itsellensä rautasarvet, ja sanoi: näin sanoo Herra: puske näillä Syrialaisia siihenasti kuin he kokonansa hävitetään.
12. Niin myös kaikki prophetat ennustivat ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja sinä menestyt, Jumala antaa sen kuninkaan käsiin.
13. Mutta sanansaattaja, joka oli mennyt Miikaa kutsumaan, puhui hänelle, sanoen: katso, kaikki prophetat ennustavat yhdestä suusta kuninkaalle hyvää: niin olkoon sinun sanas niinkuin heidänkin sanansa, ja puhu hyvää.
14. Niin Miika sanoi: niin totta kuin Herra elää, mitä Herra sanoo minulle, sitä minä puhun.
15. Mutta kun Miika tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö sotimaan Gileadin Ramotiin, taikka lakkaammeko? Hän sanoi hänelle: mene, ja sinä menestyt; sillä Herra antaa sen kuninkaan käsiin.
16. Ja kuningas sanoi taas hänelle: kuinka usein minun pitää sinua vannottaman, ettes minulle muuta sanoisi, kuin totuuden Herran nimeen?
17. Hän sanoi: minä näin koko Israelin hajoitetuksi vuorille niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole. Ja Herra sanoi: ei näillä ole yhtään isäntää, palatkaan jokainen kotiansa rauhassa.
18. Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: enkö minä sinulle sanonut, ettei hän ennusta minulle hyvää,

vaan pahaa?
19. Ja hän sanoi: kuule siis Herran sanaa: minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen tykönänsä, oikialla ja vasemmalla puolella.
20. Ja Herra sanoi: kuka pettäis Ahabin, että hän menis ja lankeis Gileadin Ramotissa? Yksi sanoi niin ja toinen näin.
21. Silloin läksi henki, joka seisoi Herran edessä, ja sanoi: minä petän hänen. Jolle Herra sanoi: missä?
22. Hän vastasi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen prophetainsa suussa. Hän sanoi: petä häntä, ja sinä taidat, mene ja tee niin.
23. Ja katso, nyt Herra antoi valheen hengen kaikkein näiden sinun prophetais suuhun, ja Herra on puhunut sinua vastaan pahaa.
24. Niin astui Zedekia Kenanan poika edes, ja löi Miikaa poskelle, ja sanoi: onko Herran henki paennut minusta sinua puhuttelemaan?
25. Miika vastasi: katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt majasta majaan lymytäkses.
26. Niin sanoi Israelin kuningas: ota Miika ja vie häntä jälleen kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö,
27. Ja sano: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneesen, ja ruokkikaat häntä murheen leivällä ja murheen vedellä, siihen asti kuin minä tulen rauhassa.
28. Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei Herra ole puhunut minun kauttani; ja sanoi: kuulkaat, kaikki kansat!
29. Ja Israelin kuningas ja Josaphat, Juudan kuningas, meni ylös Gileadin Ramotiin.
30. Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille, koska hän muutti vaatteensa sotaan lähtiessänsä: pue sinä itses omiin vaatteisiis. Ja Israelin kuningas muutti vaatteensa ja meni sotaan.
31. Mutta Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, joita hänellä oli kaksineljättäkymmentä, sanoen: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, mutta ainoastansa Israelin kuningasta vastaan.
32. Koska vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, sanoivat he: tämä on tosin Israelin kuningas, ja poikkesivat sotimaan häntä vastaan. Niin Josaphat huusi.
33. Koska vaunuin päämiehet näkivät, ettei se ollut Israelin kuningas, luopuivat he hänestä.
34. Mutta yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Ja hän sanoi vaunumiehellensä: käännä kätes ja vie minua pois leiristä; sillä minä olen haavoitettu.
35. Ja sinä päivänä oli suuri sota, ja kuningas seisoi vaunuissansa Syrialaisia vastaan, ja kuoli ehtoona, ja veri vuoti hänen haavastansa vaunuin keskelle.

36. Ja auringon laskiessa kuulutettiin leirissä sanoen: menkään jokainen kaupunkiinsa ja maallensa!
37. Ja kuningas kuoli ja vietiin Samariaan, ja he hautasivat kuninkaan Samariassa.
38. Mutta kuin vaunut virutettiin Samarian kalalammikossa, nuolivat koirat hänen vertansa, ja portot pesivät, Herran sanan jälkeen, jonka hän puhui.
39. Mitä Ahabista enempi on sanomista, ja kaikista hänen töistänsä, ja huoneesta, jonka hän elephantin luista rakensi, ja kaikista kaupungeista, jotka hän rakensi: eikö ne ole kirjoitetut Israelin kuningasten aikakirjassa?
40. Ja niin Ahab nukkui isäinsä kanssa, ja hänen poikansa Ahasia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
41. Mutta Josaphat Asan poika Juudan kuninkaaksi neljäntenä Ahabin Israelin kuninkaan vuonna.
42. Ja Josaphat oli viiden ajastajan neljättäkymmentä vanha ruvetessansa hallitsemaan, ja hallitsi viisikolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Ashuba Silhin tytär.
43. Ja hän vaelsi kaikissa isänsä Asan teissä, eikä poikennut niistä, ja teki mitä Herralle kelpasi.
44. Mutta ei hän pannut pois korkeuksia, joissa kansa vielä uhrasi ja suitsutti.
45. Ja Josaphat teki rauhan Israelin kuninkaan kanssa.
46. Mutta muut Josaphatin sanat ja hänen voimansa ja työnsä, ja sotansa: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?
47. Ja mitä huorintekijöistä jäänyt oli hänen isänsä Asan aikana, ne ajoi hän pois maalta.
48. Ja silloin ei ollut kuningasta Edomissa, vaan yksi oli hänen siassansa.
49. Josaphat oli antanut tehdä haaksia Tarsikseen, jotka piti Ophririin purjehtiman, kultaa noutamaan; mutta ei ne tulleet matkaan, vaan tulivat särjetyiksi EtseonGeberissä.
50. Silloin Ahaisa Ahabin poika sanoi Josaphatille: anna minun palveliaini mennä sinun palveliais kanssa haaksiin; mutta ei Josaphat tahtonut.
51. Ja Josaphat kuoli isäinsä kanssa ja haudattiin isänsä Davidin kaupunkiin. Ja Joram hallitsi hänen siassansa.
52. Ja Ahasia Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa, Josaphatin kuninkaan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä, ja hallitsi Israelia kaksi vuotta,
53. Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi isänsä tiellä, ja äitinsä tiellä ja Jerobeamin Nebatin pojan tiellä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.
54. Ja hän palveli Baalia ja kumartaen rukoili häntä, ja vihoitti Herran Israelin Jumalan, kaiken sen jälkeen minkä hänen isänsä oli tehnyt.

2. KUNINGASTEN KIRJA

1 LUKU

Ja Moabilaiset luopuivat Israelista Ahabin kuoleman jälkeen.
2. Ja Ahasia putosi häkin lävitse makaushuoneessansa Samariassa, sairasti ja lähetti sanansaattajat, ja sanoi heille: menkäät ja kysykäät Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, jos minä paranen tästä sairaudesta.
3. Mutta Herran enkeli sanoi Elialle Tisbiläiselle: nouse ja mene Samarian kuninkaan sanansaattajia vastaan, ja sano heille: sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, te menette neuvoa kysymään Baalsebubilta, Ekronin jumalalta?
4. Sentähden näin sanoo Herra: ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, jossa makaat, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman. Ja Elia meni pois.
5. Ja kuin sanansaattajat palasivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: miksi te palasitte?
6. He sanoivat hänelle: yksi mies kohtasi meitä ja sanoi meille: menkäät, palatkaat kuninkaan tykö, joka teidät on lähettänyt, ja sanokaat hänelle: näin sanoo Herra: sentähdenkö, ettei yhtään Jumalaa ole Israelissa, sinä lähetät kysymään neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta? Sentähden ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman.
7. Ja hän sanoi heille: minkäkaltainen se mies oli, joka kohtasi teitä ja näitä sanoja puhui teille?
8. He sanoivat hänelle: se mies oli karvainen, ja vyötetty hihnaisella vyöllä. Hän sanoi: se on Elia Tisbiläinen.
9. Ja hän lähetti hänen tykönsä yhden viidenkymmenen päämiehen viidenkymmenensä kanssa; ja kuin hän tuli hänen tykönsä, ja katso, hän istui vuoren kukkulalla. Ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, kuningas sanoo: tule alas!
10. Elia vastasi ja sanoi viidenkymmenen päämiehelle: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkaan tuli taivaasta ja polttakoon sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin tuli lankesi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä.
11. Ja hän lähetti taas toisen viidenkymmenen päämiehen hänen tykönsä hänen viidenkymmenensä kanssa, ja hän sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, näin sanoo kuningas: tule kiiruusti alas!
12. Elia vastasi ja sanoi heille: jos minä olen Jumalan mies, niin tulkaan tuli taivaasta ja polttakaan sinun ja sinun viisikymmentäs. Niin Jumalan tuli putosi taivaasta ja poltti hänen ja hänen viisikymmentänsä.

13. Niin hän vielä lähetti kolmannen viidenkymmenen päämiehen hänen viidenkymmenensä kanssa. Kuin hän tuli ylös hänen tykönsä, kumarsi hän polvillensa Elian eteen, rukoili häntä ja sanoi hänelle: sinä Jumalan mies, olkoon siis minun sieluni ja näiden viidenkymmenen sinun palveliais sielut kalliit sinun edessäs!
14. Katso, tuli on tullut taivaasta ja on polttanut ne kaksi ensimäistä viidenkymmenen päämiestä heidän viidenkymmenensä kanssa; mutta olkoon minun sieluni kallis sinun edessäs!
15. Niin sanoi Herran enkeli Elialle: mene alas hänen kanssansa ja älä mitään pelkää häntä. Niin hän nousi ja meni hänen kanssansa kuninkaan tykö.
16. Ja hän sanoi hänelle: näin sanoo Herra: ettäs lähetit sanansaattajat ja annoit kysyä neuvoa Baalsebubilta, Ekronin jumalalta, sentähdenkö, ettei yhtäkään Jumalaa olis Israelissa, jonka sanaa kysyttäisiin? niin ei sinun pidä siitä vuoteesta nouseman, johon sinä maata pannut olet, mutta sinun pitää kaiketi kuoleman.
17. Ja niin hän kuoli Herran sanan jälkeen, jonka Elia puhunut oli. Ja Joram tuli kuninkaaksi hänen siaansa, toisena Joramin Josaphatin pojan Juudan kuninkaan vuonna; sillä ei hänellä ollut poikaa.
18. Mitä enempi on sanomista Ahasiasta ja mitä hän tehnyt on, eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?

2 LUKU

1. Niin tapahtui, kuin Herra tahtoi Elian tuulispäässä ottaa ylös taivaasen, kävivät Elia ja Elisa Gilgalissa.
2. Ja Elia sanoi Elisalle: istus tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Beteliin. Mutta Elisa sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja he tulivat alas Beteliin.
3. Silloin kävivät prophetain pojat, jotka Betelissä olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös Herran tänäpänä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti!
4. Ja Elia sanoi hänelle: Elisa, viivys tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Jerihoon. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja niin he tulivat Jerihoon.
5. Niin tulivat prophetain pojat, jotka Jerihossa olivat, Elisan tykö ja sanoivat hänelle: tiedätkös Herran tänäpänä ottavan sinulta pois isäntäs sinun pääs päältä? Hän sanoi: minä kyllä sen tiedän, olkaat ääneti!
6. Ja Elia sanoi hänelle: istus tässä, sillä Herra on minun lähettänyt Jordaniin. Hän sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä luovu sinusta. Ja he kävivät molemmin.
7. Mutta viisikymmentä miestä prophetain pojista meni pois ja jäivät kauvas seisomaan heidän kohdallansa;

vaan he seisoivat ynnä Jordanin tykönä.
8. Niin otti Elia hameensa ja kääri kokoon, ja löi veteen, ja vesi hajosi molemmille puolille, niin että he molemmat kävivät kuivina sen lävitse.
9. Ja kuin he tulivat ylitse, sanoi Elia Elisalle: ano, mitä minun pitää sinulle tekemän, ennenkuin minä otetaan pois sinulta. Elisa sanoi: että kaksi osaa hengestäs olis minun kanssani.
10. Hän sanoi: sinä olet anonut kovaa asiaa; mutta kuitenkin, jos näet minun kuin minä sinulta otetaan pois, se tapahtuu niin sinulle, mutta jos et näe, niin ei se tapahdu.
11. Ja tapahtui kuin he ynnä kävivät ja puhuivat keskenänsä, katso, niin tulivat tuliset vaunut tulisten hevosten kanssa ja eroittivat heidät toinen toisestansa. Ja Elia meni ylös tuulispäässä taivaasen.
12. Mutta Elisa näki sen ja huusi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä! ja ei häntä enää nähnyt. Ja hän tarttui vaatteisiinsa ja repäisi ne kahtia,
13. Ja otti Elian hameen ylös, joka häneltä pudonnut oli, palasi ja seisoi Jordanin rannalla;
14. Ja otti Elian hameen, joka häneltä pudonnut oli, löi veteen ja sanoi: kussa on nyt Herra Elian Jumala? ja löi veteen, niin vesi hajosi molemmille puolille, ja Elisa kävi ylitse.
15. Kuin prophetain pojat, jotka toisella puolella Jerihossa olivat, näkivät hänen, sanoivat he: Elian henki lepää Elisan päällä, ja kävivät häntä vastaan ja kumarsivat maahan asti,
16. Ja sanoivat hänelle: katso, sinun palvelioissas on viisikymmentä vahvaa miestä, anna heidän mennä etsimään isäntääsi, jos Herran henki on ottanut hänen ja heittänyt jollekulle vuorelle, taikka johonkuhun laaksoon. Hän sanoi: älkäät antako mennä!
17. Mutta he vaativat häntä siihenasti, että hän häpesi, ja sanoi: antakaat mennä! Ja he lähettivät matkaan viisikymmentä miestä, ja he etsivät kolme päivää ja ei löytäneet häntä,
18. Ja tulivat jälleen hänen tykönsä, ja hän asui Jerihossa; ja hän sanoi heille: enkö minä sanonut teille, ettei teidän pitänyt menemän?
19. Ja kaupungin miehet sanoivat Elisalle: katso, tässä kaupungissa on hyvä asua, niinkuin meidän herramme näkee; mutta vesi on paha ja maa hedelmätöin.
20. Hän sanoi: tuokaat minulle uusi astia ja pankaat suolaa siihen! Ja he toivat sen hänelle.
21. Niin hän meni ulos vesihuokoin tykö ja heitti suolaa niihin, sanoen: näin sanoo Herra: minä olen tämän veden parantanut, ei kuolema, taikka hedelmättömyys pidä heistä tästedes tuleman.
22. Niin parani vesi tähän päivään asti Elisan sanan jälkeen, jonka hän puhui.
23. Ja hän meni sieltä ylös Beteliin, ja hänen mennessänsä tiellä, tulivat pienet pojat kaupungista ja pilkkasivat häntä, sanoen hänelle: tule ylös paljaspää, tule ylös paljaspää!

24. Ja hän käänsi itsensä, ja kuin hän heidät näki, kirosi hän heitä Herran nimeen. Niin tuli kaksi karhua metsästä ja repeli heistä kaksi poikaa viidettäkymmentä kuoliaaksi.
25. Sieltä hän meni Karmelin vuorelle, ja palasi sieltä sitten Samariaan.

3 LUKU

1. Niin Joram Ahabin poika tuli Israelin kuninkaaksi Samariassa kahdeksantenatoistakymmenentenä Josaphatin Juudan kuninkaan vuonna, ja hallitsi kaksitoistakymmentä vuotta.
2. Ja teki pahaa Herran edessä, vaan ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä ja äitinsä; sillä hän hävitti Baalin patsaan, jonka hänen isänsä tehnyt oli.
3. Mutta kuitenkin hän pysyi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; ei hän luopunut niistä.
4. Mutta Mesalla Moabilaisten kuninkaalla oli paljo lampaita, ja hän antoi Israelin kuninkaalle veron, satatuhatta karitsaa ja satatuhatta oinasta villoinensa.
5. Kuin Ahab oli kuollut, luopui Moabilaisten kuningas Israelin kuninkaasta.
6. Siihen aikaan läksi kuningas Joram Samariasta ja luki kaiken Israelin,
7. Ja meni ja lähetti Josaphatille Juudan kuninkaalle sanomaan: Moabilaisten kuningas on luopunut minusta, tuletkos sotimaan minun kanssani Moabilaisia vastaan? Hän sanoi: minä tulen, minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas, ja minun hevoseni niinkuin sinun hevoses.
8. Ja sanoi: mitä tietä meidän pitää sinne vaeltaman? Hän vastasi: Edomin korven tietä.
9. Ja niin läksi Israelin kuningas ja Juudan kuningas ja Edomin kuningas. Ja koska he olivat vaeltaneet ympäri seitsemän päivän matkan, ja ei ollut vettä sotaväellä ja juhdilla, jotka heitä seurasivat,
10. Niin sanoi Israelin kuningas: voi! Herra on kutsunut nämät kolme kuningasta antaaksensa heitä Moabilaisten käsiin.
11. Mutta Josaphat sanoi: onko tässä yhtään Herran prophetaa, kysyäksemme hänen kauttansa neuvoa Herralta? Niin vastasi yksi Israelin kuninkaan palvelioista ja sanoi: tässä on Elisa Saphatin poika, joka kaasi vettä Elian kätten päälle.
12. Josaphat sanoi: hänen tykönänsä on Herran sana. Ja Israelin kuningas, ja Josaphat ja Edomin kuningas menivät hänen tykönsä.
13. Niin sanoi Elisa Israelin kuninkaalle: mitä sinun on minun kanssani? mene pois isäs prophetain tykö ja äitis prophetain tykö! Israelin kuningas sanoi hänelle: ei, sillä Herra on kutsunut nämät kolme kuningasta

antaaksensa heitä Moabilaisten käsiin.
14. Elisa sanoi: niin totta kuin Herra Zebaot elää, jonka edessä minä seison, jollen minä katsoisi Josaphatia Juudan kuningasta, en minä katsahtaisi sinun päälles enkä tottelisi sinua.
15. Niin tuokaat nyt minulle kanteleensoittaja! Ja kuin soittaja soitti, tuli Herran käsi hänen päällensä;
16. Ja hän sanoi: näin sanoo Herra: tehkäät kuoppia sinne ja tänne tähän ojaan!
17. Sillä näin sanoo Herra: ei teidän pidä tuulta eikä sadetta näkemän, ja kuitenkin pitää oja vedellä täytettämän: ja teidän pitää juoman, ja teidän karjanne ja teidän juhtanne.
18. Ja tämä on vähä Herran edessä; sillä hän antaa myös Moabilaiset teidän käsiinne;
19. Niin että te lyötte kaikki vahvat kaupungit ja kaikki valitut kaupungit, ja te kaadatte kaikki hyvät puut ja tukitsette kaikki vesilähteet, ja te turmelette kaikki hyvät pellot kivillä.
20. Ja tapahtui aamulla ruokauhrin ajalla, katso, silloin tuli vesi Edomin tietä myöten, ja maa täytettiin vedellä.
21. Kuin kaikki Moabilaiset kuulivat, että kuninkaat oli nousseet ylös sotimaan heitä vastaan, kutsuivat he kokoon kaikki, jotka itsensä ensin vyöllä vyöttivät, ja sitä vanhemmat, ja menivät rajoille.
22. Mutta kuin he aamulla varhain nousivat, ja aurinko nousi veden yli, niin näkivät Moabilaiset, että vesi oli heitä vastaan punainen niinkuin veri,
23. Ja sanoivat: se on veri; kuninkaat ovat tapelleet keskenänsä, ja yksi on lyönyt toisen kuoliaaksi: nyt siis, Moab, mene saaliille!
24. Mutta kuin he tulivat Israelin leiriin, niin nousi Israel ja löi Moabilaisia; ja ne pakenivat heidän edellänsä; mutta he kiiruhtivat ja löivät Moabin,
25. Ja kukistivat kaupungit, ja itsekukin heitti kivensä kaikkiin hyviin peltoihin ja täyttivät ne, ja tukitsivat kaikki vesilähteet, ja kaasivat kaikki hyvät puut, siihenasti että he ainoasti Hasaretin muuriin kiviä jättivät; ja he piirittivät sen lingoilla ja löivät sen.
26. Kuin Moabilaisten kuningas näki sodan olevan ylen väkevän itsiänsä vastaan, otti hän seitsemänsataa miestä tykönsä, jotka vetivät miekan ulos, karataksensa Edomin kuninkaan päälle; vaan ei he voineet.
27. Niin otti hän ensimäisen poikansa, joka hänen siaansa piti kuninkaaksi tuleman, ja uhrasi sen polttouhriksi muurin päällä. Silloin tuli Israel sangen vihaiseksi, niin että he menivät pois hänen tyköänsä ja palasivat omalle maallensa.

4 LUKU

1. Ja yksi vaimo prophetain poikain emäntiä huusi Elisan tykö ja sanoi: sinun palvelias minun mieheni kuoli: niin sinä tiedät sen, että sinun palvelias pelkäsi Herraa: nyt tuli velkamies, ja tahtoo ottaa kaksi minun poikaani orjaksensa.
2. Elisa sanoi hänelle: mitä minun pitää tekemän sinulle? sano minulle, mitä sinun huoneessas on? Hän sanoi: sinun piiallas ei ole muuta mitään kuin yksi öljyastia.
3. Hän sanoi: mene ja ano koko kyläkunnaltas astioita, tyhjiä astioita niin monta kuin saat,
4. Ja mene sisälle, ja sulje ovi sinun ja sinun poikais perään, ja kaada jokaiseen niihin astioihin: ja koskas olet ne täyttänyt, niin anna ne ottaa pois.
5. Hän meni pois hänen tyköänsä, sulki oven jälkeensä ja poikainsa jälkeen. He kantoivat astiat hänen eteensä, ja hän kaasi niihin.
6. Ja kuin astiat olivat täytetyt, sanoi hän pojallensa: tuo minulle vielä astia. Hän sanoi hänelle: ei ole täällä enää astiaa; niin öljy seisahti.
7. Ja hän tuli ja ilmoitti sen Jumalan miehelle. Hän sanoi: mene ja myy öljy, ja maksa velkamiehes; mutta sinä ja sinun poikas eläkäät jääneestä.
8. Ja se tapahtui siihen aikaan, että Elisa meni Sunemiin, ja siellä oli varallinen vaimo, joka vaati häntä syömään tykönänsä. Ja niin usein kuin hän sen kautta vaelsi, poikkesi hän sinne syömään leipää.
9. Ja hän sanoi miehellensä: katso, minä ymmärrän tämän Jumalan miehen olevan pyhän, joka tässä meidän kauttamme aina vaeltaa:
10. Tehkäämme siis tähän ylistupa, ja pankaamme hänelle sinne vuode, pöytä, istuin ja kynttiläjalka, että hän sinne menis, kuin hän meidän tykömme tulee.
11. Niin tapahtui siihen aikaan, että hän tuli sinne; ja hän meni ylistupaan ja makasi siellä.
12. Ja hän sanoi palveliallensa Gehatsille: kutsu Sunemin vaimo tänne. Ja kuin hän oli kutsunut hänen, astui hän hänen eteensä.
13. Niin hän sanoi hänelle: sano hänelle: katso, sinä olet tehnyt meille kaiken tämän palveluksen, mitä minun pitää sinulle tekemän? Onko sinulla asiaa kuninkaan taikka sodanpäämiehen tykö? Hän sanoi: minä asun keskellä minun kansaani.
14. Hän sanoi hänelle: mitästä siis hänelle pitäis tehtämän? Gehatsi sanoi: ei ole hänellä poikaa, ja hänen miehensä on vanha.
15. Hän sanoi: kutsu häntä; ja kuin hän meni häntä kutsumaan, niin hän tuli omissa.
16. Ja hän sanoi: tähän määrättyyn aikaan vuoden perästä pitää sinun syleilemän poikaa. Hän sanoi: ei, minun herrani, sinä Jumalan mies, älä vääryttele piikas edessä!

17. Ja vaimo tuli raskaaksi ja synnytti pojan määrättyyn aikaan vuoden perästä, niinkuin Elisa oli hänelle sanonut.
18. Ja kuin lapsi jo isoksi tuli, niin tapahtui, että hän meni ulos isänsä ja elonleikkaajain tykö.
19. Ja hän sanoi isällensä: voi-minun päätäni, minun päätäni! Ja hän sanoi palveliallensa: kanna häntä äitinsä tykö!
20. Ja hän otti hänen ja vei äitinsä tykö; ja hän istui hänen helmassansa puolipäivään asti, ja kuoli.
21. Ja hän nousi ja laski hänen Jumalan miehen vuoteelle, läksi ulos ja sulki oven,
22. Ja kutsui miehensä ja sanoi: lähetä minun tyköni yksi palvelioista ja yksi aaseista, sillä minä menen Jumalan miehen tykö ja palajan.
23. Ja hän sanoi: miksi sinä hänen tykönsä menet tänäpänä, sillä ei nyt ole uusi kuu taikka sabbati? Hän sanoi: rauha.
24. Ja hän satuloitsi aasin ja sanoi palveliallensa: aja vahvasti, älä viivytä ajamasta, muutoin kuin minä sanon sinulle.
25. Ja niin hän meni pois ja tuli Jumalan miehen tykö Karmelin vuorelle. Kuin Jumalan mies näki hänen tulevan, sanoi hän palveliallensa Gehatsille: katso, se on Sunemin vaimo.
26. Niin juokse nyt häntä vastaan ja sano hänelle: oletkos rauhassa, ja sinun miehes ja sinun poikas? Hän vastasi: rauhassa.
27. Mutta kuin hän tuli vuorelle Jumalan miehen tykö, tarttui hän hänen jalkoihinsa. Ja Gehatsi meni sysäämään häntä pois. Mutta Jumalan mies sanoi: anna hänen olla, sillä hänen sielunsa on murheellinen, ja Herra on minulta sen salannut ja ei ilmoittanut minulle.
28. Hän sanoi: anoinko minä poikaa minun herraltani? Enkö minä sanonut: älä minua petä!
29. Ja hän sanoi Gehatsille: vyötä sinun kupees ja ota minun sauvani kätees, ja mene matkaas: jos joku sinun kohtaa, niin älä tervehdi häntä, ja jos joku sinua tervehtii, niin älä vastaa häntä: ja laske minun sauvani pojan kasvoille.
30. Mutta pojan äiti sanoi: niin totta kuin Herra elää ja sinun sielus elää, en minä päästä sinua. Niin hän nousi ja seurasi häntä.
31. Mutta Gehatsi meni pois heidän edellänsä, ja laski sauvansa pojan kasvoille, vaan ei ollut ääntä eikä tuntoa. Niin hän palasi ja kohtasi hänen, ilmoitti hänelle ja sanoi: ei poika herännyt.
32. Ja kuin Elisa tuli huoneesen, katso, poika makasi kuolleena hänen vuoteellansa.
33. Ja hän meni sisälle ja sulki oven molempain perään; ja hän rukoili Herraa,
34. Nousi ja laski itsensä lapsen päälle, ja pani suunsa hänen suunsa päälle, ja silmänsä hänen silmäinsä

päälle, ja kätensä hänen kättensä päälle, ja niin ojensi itsensä hänen päällensä, että lapsen ruumis tuli lämpimäksi.
35. Ja hän nousi jälleen ja kävi kerran sinne ja tänne huoneessa, nousi ja laski itsensä hänen päällensä. Niin poika aivasti seitsemän kertaa, sitte avasi poika silmänsä.
36. Ja hän kutsui Gehatsin ja sanoi: kutsu Sunemin vaimo. Ja kuin hän oli hänen kutsunut, tuli hän sisälle hänen tykönsä. Hän sanoi: ota poikas!
37. Niin hän tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, kumarsi itsensä maahan, ja otti poikansa ja meni ulos.
38. Ja Elisa palasi Gilgaliin, ja kallis aika oli maalla, ja prophetain pojat olivat hänen edessänsä. Ja hän sanoi palveliallensa: ota suuri pata ja keitä lientä prophetain pojille.
39. Niin yksi läksi kedolle hakemaan ruohoja, ja löysi metsäviikunapuun, ja haki siitä kolokinteja vaatteensa täyden. Ja kuin hän tuli, leikkasi hän sen liemipataan; sillä ei he tunteneet sitä.
40. Ja kuin he sen antoivat miesten eteen syödä, söivät he liemestä ja huusivat, sanoen: Jumalan mies, kuolema on padassa! Sillä ei he saaneet syödä.
41. Ja hän sanoi: tuokaat tänne jauhoja, ja hän heitti pataan ja sanoi: antakaat kansalle syödä, ja ei ollut mitään vahinkoa padassa.
42. Ja yksi mies tuli Baalsalisasta ja kantoi Jumalan miehelle uutisleipiä, kaksikymmentä ohraista leipää ja uutisjyviä vaatteissansa. Mutta hän sanoi: anna kansalle, että he söisivät.
43. Hänen palveliansa sanoi: mitä minä siitä annan sadalle miehelle? Hän sanoi: anna kansalle syödä; sillä näin sanoo Herra: he syövät ja vielä sittenkin jää.
44. Ja hän pani ne heidän eteensä, ja he söivät; ja vielä oli liiaksi Herran sanan jälkeen.

5 LUKU

1. Ja Naeman Syrian kuninkaan sodanpäämies oli kuuluisa mies ja suurena pidetty herransa edessä; sillä hänen kauttansa oli Herra antanut autuuden Syriaan; ja hän oli voimallinen mies, vaan spitalinen.
2. Ja sotaväki oli Syriasta mennyt ulos joukottaisin, ja olivat vieneet pois Israelin maalta vähän piikaisen, joka palveli Naemanin emäntää.
3. Hän sanoi emännällensä: o, jos minun herrani olis prophetan tykönä, joka on Samariassa, niin hän parantais hänen spitalista.
4. Niin hän meni ja ilmoitti herrallensa, sanoen: näin ja näin on puhunut Israelin maan piika.
5. Syrian kuningas sanoi: mene sinne, ja minä lähetän kirjan Israelin kuninkaalle. Ja hän meni sinne ja otti

myötänsä kymmenen leiviskää hopiaa ja kuusituhatta kultapenninkiä ja kymmenen vaatekertaa,
6. Ja vei kirjan Israelin kuninkaalle näin kirjoitetun: Kuin tämä kirja tulee sinulle, katso, minä lähetin palveliani Naemanin sinun tykös, ettäs hänen puhdistaisit spitalistansa.
7. Kuin Israelin kuningas oli kirjansa lukenut, repäisi hän vaatteensa ja sanoi: olenko minä Jumala, että minä kuolettaisin ja eläväksi tekisin? Sillä hän lähettää minun tyköni, että minä puhdistaisin miehen spitalista. Havaitkaat siis ja katsokaat, kuinka hän etsii tilaa minua vastaan.
8. Kuin Jumalan mies Elisa kuuli Israelin kuninkaan reväisseeksi vaatteensa, lähetti hän kuninkaan tykö ja antoi sanoa hänelle: miksis olet reväissyt vaattees? Tulkaan nyt minun tyköni, että hän tietäis prophetan olevan Israelissa.
9. Niin tuli Naeman hevosillansa ja vaunuillansa, ja seisahti Elisan huoneen oven eteen.
10. Ja Elisa lähetti sanansaattajan hänen tykönsä, sanoen: mene ja pese itses seitsemän kertaa Jordanissa, ja sinun lihas pitää entisellensä ja puhtaaksi tuleman.
11. Niin Naeman vihastui ja meni matkaansa, sanoen: katso, minä luulin hänen kumminkin tulevan ulos minun tyköni, seisovan ja huutavan avuksensa Herran Jumalansa nimeä, ja kädellänsä pitelevän tätä paikkaa, ja niin parantavan spitalin.
12. Eikö Abanan ja Pharpharan virrat Damaskussa ole kaikkia Israelin vesiä paremmat, että minä itseni niissä pesisin ja tulisin puhtaaksi? Ja hän palasi ja meni matkaansa vihoissansa.
13. Niin hänen palveliansa tulivat hänen tykönsä ja puhuttelivat häntä, ja sanoivat: minun isäni! jos propheta olis sanonut sinulle jotakin suurta asiaa, eikö sinun pitänyt sitä tekemän? Mitä enemmin, että hän sanoi sinulle: pese sinus, ja sinä tulet puhtaaksi.
14. Niin hän meni ja pesi itsensä Jordanissa seitsemän kertaa, niinkuin Jumalan mies käskenyt oli, ja hänen lihansa tuli entisellensä, niinkuin vähän nuorukaisen liha, ja tuli puhtaaksi.
15. Ja hän palasi Jumalan miehen tykö kaiken joukkonsa kanssa; ja kuin hän oli tullut sisälle, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: katso, nyt minä tiedän, ettei yhtäkään Jumalaa ole kaikessa maassa, vaan Israelissa: ota siis nyt tämä siunaus sinun palvelialtas.
16. Mutta hän sanoi: niin totta kuin Herra elää, jonka edessä minä seison, en ota minä sitä. Ja hän vaati häntä ottamaan, mutta hän kielsi.
17. Niin sanoi Naeman: eikö palvelialles annettaisi kuorma multaa, niin paljo kuin kaksi muulia kantaa? Sillä palvelias ei tahdo enää muukalaisille jumalille uhrata ja polttouhria tehdä, vaan Herralle.
18. Tässä asiassa olkoon Herra armias palvelialles! kuin herrani menee Rimmonin huoneesen rukoilemaan, ja nojaa minun käteni päälle, ja minä rukoilen Rimmonin huoneessa; niin olkoon Herra tässä asiassa

palvelialles armias mies, että minä Rimmonin huoneessa rukoilen!
19. Ja hän sanoi hänelle: mene rauhaan. Ja kuin hän oli mennyt kappaleen matkaa pois hänen tyköänsä kedolle,
20. Sanoi Gehatsi, Jumalan miehen Elisan palvelia: katso, herrani on säästänyt Naemania, tätä Syrialaista, ettei hän häneltä ottanut mitä hän toi; niin totta kuin Herra elää, minä juoksen hänen perässänsä ja otan jotakin häneltä.
21. Niin Gehatsi juoksi nopiasti Naemanin jälkeen. Ja kuin Naeman näki hänen juoksevan perässänsä, astui hän vaunuista ulos häntä vastaan ja sanoi: onko rauha?
22. Hän sanoi: Rauha. Minun herrani lähetti minun, sanoen: katso, juuri nyt ovat tulleet minun tyköni Ephraimin vuorelta kaksi nuorukaista prophetain pojista, anna heille leiviskä hopiaa ja kahdet juhlapäivän vaatteet.
23. Naeman sanoi: ota kaksi leiviskää hopiaa; ja hän vaati hänen, ja sitoi kaksi leiviskää hopiaa kahteen säkkiin, ja kahdet juhlapäivän vaatteet, ja antoi ne kahdelle palveliallensa, ja he kantoivat hänen edellänsä.
24. Ja kuin hän tuli Opheliin, otti hän ne pois heidän käsistänsä, ja kätki ne huoneesen, ja päästi miehet, ja he menivät pois.
25. Ja hän meni sisälle ja seisoi herransa edessä; niin Elisa sanoi hänelle: kustas tulet, Gehatsi? Hän vastasi: ei palvelias ole mennyt sinne eli tänne.
26. Mutta hän sanoi hänelle: eikö minun sydämeni vaeltanut miehen palatessa vaunuistansa sinua vastaan? Oliko nyt aika sinun mennä ottamaan hopiaa ja ottamaan vaatteita, öljypuita, viinamäkiä, lampaita, härkiä, palvelioita ja piikoja?
27. Sentähden pitää Naemanin spitali tarttuman sinuun ja sinun siemenees ijankaikkisesti. Niin hän meni pois hänen tyköänsä spitalisena niinkuin lumi.

6 LUKU

1. Ja prophetain pojat sanoivat Elisalle: katso, se sia, jossa me asumme sinun tykönäs, on meille ahdas;
2. Anna meidän mennä Jordaniin asti, ja jokaisen tuoda sieltä yksi hirsi, että me rakentaisimme sinne sian asuaksemme. Ja hän sanoi: menkäät!
3. Ja yksi sanoi: tule palveliais kanssa! Ja hän vastasi: minä tulen.
4. Ja hän meni heidän kanssansa. Ja kuin he tulivat Jordanin tykö, hakkasivat he siinä puita.
5. Ja kuin yksi heistä oli puun maahan hakannut, putosi rauta veteen, ja hän huusi ja sanoi: voi, herrani!

senkin minä olen lainaksi ottanut.
6. Mutta Jumalan mies sanoi: kuhunka se putosi? Ja kuin hän osoitti hänelle paikan, leikkasi hän yhden puun ja heitti sinne, ja saatti niin raudan uiskentelemaan.
7. Ja hän sanoi: ota se ylös! ja hän ojensi kätensä ja otti sen.
8. Ja Syrian kuningas soti Israelia vastaan, ja piti neuvoa palveliainsa kanssa ja sanoi: me tahdomme sioittaa itsemme sinne ja sinne.
9. Mutta Jumalan mies lähetti Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: karta, ettes menisi siihen paikkaan; sillä Syrialaiset väijyvät siellä.
10. Niin lähetti siis Israelin kuningas siihen paikkaan, josta Jumalan mies oli sanonut hänelle, ja varoittanut häntä siitä, ja piti siinä vartiat; ja ei tehnyt sitä ainoasti yhtä eli kahta kertaa.
11. Niin Syrian kuninkaan sydän tuli surulliseksi siitä, ja kutsui palveliansa ja sanoi heille: ettekö te ilmoita minulle, kuka meistä on paennut Israelin kuninkaan tykö?
12. Niin sanoi yksi hänen palvelioistansa: ei niin, herrani kuningas; mutta Elisa propheta, joka on Israelissa, sanoo Israelin kuninkaalle nekin asiat, joitas puhut makaushuoneessas.
13. Hän sanoi: niin menkäät matkaan ja katsokaat, kussa hän on, että minä lähettäisin ja antaisin ottaa hänen kiinni. Ja he ilmoittivat hänelle ja sanoivat: katso, hän on Dotanissa.
14. Niin hän lähetti sinne hevoset ja vaunut ja suuren joukon; ja kuin he sinne tulivat yöllä, piirittivät he kaupungin.
15. Ja Jumalan miehen palvelia nousi varhain aamulla menemään ulos: ja katso, suuri sotajoukko piiritti kaupungin hevosten ja vaunuin kanssa. Niin hänen palveliansa sanoi hänelle: voi, herrani! mitä me nyt teemme?
16. Ja hän sanoi: älä pelkää, sillä niitä on enempi jotka meidän kanssamme ovat, kuin niitä, jotka heidän kanssansa ovat.
17. Ja Elisa rukoili ja sanoi: Herra, avaa nyt hänen silmänsä, että hän näkis! Niin avasi Herra palvelian silmät, että hän näki, ja katso, vuori oli täynnä tulisia hevosia ja vaunuja, Elisan ympärillä.
18. Ja kuin he tulivat alas hänen tykönsä, rukoili Elisa Herraa ja sanoi: lyö tätä kansaa sokeudella! Ja hän löi heidät sokeudella Elisan sanan jälkeen.
19. Ja Elisa sanoi heille: ei tämä ole se tie ja se kaupunki: seuratkaat minua, minä vien teidät sen miehen tykö, jota etsitte; ja hän vei heidät Samariaan.
20. Kuin he tulivat Samariaan, sanoi Elisa: Herra, avaa näiden silmät, että he näkisivät! Ja Herra avasi heidän silmänsä, että he näkivät, ja katso, niin he olivat keskellä Samariaa.

21. Ja kuin Israelin kuningas näki heidät, sanoi hän Elisalle: isäni, lyönkö minä heitä?
22. Ja hän sanoi: älä lyö! Pitääkö sinun lyömän niitä, jotka sinä vangiksi saat miekallas ja joutsellas? Anna heille leipää ja vettä, että he söisivät ja joisivat, ja anna heidän mennä Herransa tykö.
23. Niin valmistettiin heille suuri pito. Ja kuin he olivat syöneet ja juoneet, laski hän heidät menemään, ja he menivät herransa tykö. Ja ei Syriasta enää sotaparvia tullut Israelin maalle.
24. Vaan senjälkeen tapahtui, että Benhadad Syrian kuningas kokosi kaikki sotaväkensä, meni ja piiritti Samarian.
25. Ja suuri nälkä oli Samariassa, ja he ahdistivat kaupunkia, siihenasti että aasin pää maksoi kahdeksankymmentä hopiapenninkiä, ja neljäs osa kabia kyhkyläisen sontaa maksoi viisi hopiapenninkiä.
26. Ja kuin Israelin kuningas kävi muurin päällä, huusi yksi vaimo häntä ja sanoi: auta minua, herrani kuningas!
27. Ja hän sanoi: jollei Herra auta sinua, kusta minä sinua autan, luvastako eli viinakuurnasta?
28. Ja kuningas sanoi hänelle: mikä sinun on? Hän sanoi: tämä vaimo sanoi minulle: tuo tänne poikas, että sen söisimme tänäpänä; syökäämme huomenna minun poikani.
29. Ja me olemme keittäneet minun poikani ja syöneet sen. Ja minä sanoin toisena päivänä hänelle: tuo tänne sinun poikas, että me söisimme sen; mutta hän kätki poikansa.
30. Kuin kuningas kuuli vaimon puheet, repäisi hän vaatteensa; ja kuin hän kävi ohitse muurin päällä, niin kansa näki, ja katso, hänen päällänsä oli säkki ihoa vasten.
31. Ja hän sanoi: Jumala tehköön minulle sen ja sen, jos Elisan Zaphatin pojan pää tänäpänä pitää seisoman hänen päällänsä.
32. Ja Elisa istui huoneessansa, ja vanhimmat istuivat hänen tykönänsä; mutta hän lähetti miehen edellänsä, mutta ennenkuin sanansaattaja tuli hänen tykönsä, sanoi hän vanhimmille: oletteko nähneet, kuinka se murhamiehen poika on lähettänyt ottamaan minun päätäni pois? Katsokaat, koska sanansaattaja tulee, että te oven suljette ja ovella hänen syöksette ulos: katso, hänen herransa jalkain töminä seuraa häntä.
33. Kuin hän vielä heidän kanssansa puhui, katso, niin sanansaattaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: katso, tämä paha tulee Herralta, mitä minä enään odotan Herraa?

7 LUKU

1. Mutta Elisa sanoi: kuulkaat Herran sanaa: näin sanoo Herra: huomenna tähän aikaan maksaa vakkainen

pieniä jauhoja siklin ja kaksi vakkaista ohria siklin, Samarian portissa.
2. Niin vastasi päämies, jonka käden päälle kuningas nojasi, Jumalan miestä ja sanoi: katso, jos Herra tekis vielä akkunat taivaasen, kuinka se tapahtuis? Hän sanoi: katso, silmilläs pitää sinun sen näkemän, mutta ei sinun pidä siitä syömän.
3. Ja neljä spitalista miestä olivat portin edessä, jotka sanoivat toinen toisellensa: mitä me tässä olemme niinkauvan että me kuolemme?
4. Jos me sanomme: käykäämme kaupunkiin, niin on nälkä kaupungissa, ja me kuolemme siellä: jos taas olemme täällä, niin me kuolemme: käykäämme siis ja antautukaamme Syrialaisten leiriin, jos he antavat meidän elää, niin me elämme, taikka jos he meidät tappavat, niin me olemme tapetut.
5. Ja he nousivat hämärissä menemään Syrialaisten leiriin; ja kuin he tulivat ensimäisille paikoille leiriä, katso, niin ei siellä ollut ketään.
6. Sillä Herra oli antanut Syrialaisten sotajoukon kuulla vaunuin, hevosten ja suuren sotaväen äänen, niin että he sanoivat toinen toisellensa: katso, Israelin kuningas on palkannut meitä vastaan Hetiläisten kuninkaat ja Egyptiläisten kuninkaat, että he tulisivat meidän päällemme.
7. Ja he nousivat ja pakenivat hämärissä, ja jättivät majansa, hevosensa ja aasinsa leiriin, niinkuin ne seisoivat, ja pakenivat henkensä tähden.
8. Kuin spitaliset tulivat leirin ääreen, menivät he yhteen majaan, söivät ja joivat, ja ottivat hopiaa ja kultaa ja vaatteita, ja menivät pois ja kätkivät ne, ja tulivat jälleen ja menivät toiseen majaan, ja ottivat sieltä, menivät pois ja kätkivät sen.
9. Sitte he sanoivat toinen toisellensa: emme oikein tee: tämä on hyvän sanoman päivä, jos me tämän salaamme ja viivytämme valkiaan aamuun asti, niin meidän pahatekomme tulee tiettäväksi: käykäämme siis ja tehkäämme tiettäväksi kuninkaan huoneelle.
10. Ja he tulivat, huusivat kaupungin portin vartioille, ja tekivät tiettäväksi heille ja sanoivat: me menimme Syrialaisten leiriin, ja katso, ei siellä ole ketään, eikä ihmisen ääntä; vaan hevosia ja aaseja sidottuna, ja majat niinkuin ne seisoivat.
11. Niin huudettiin portin vartioille, ja he ilmoittivat sisälle kuninkaan huoneessa.
12. Ja kuningas nousi yöllä ja sanoi palvelioillensa: minä sanon teille, kuinka Syrialaiset tekevät meidän kanssamme: he tietävät meidän kärsivän nälkää, ja sentähden ovat he menneet pois leiristä, ja ovat lymyttäneet itsensä kedolle: ja ajattelevat: kuin he lähtevät kaupungista, otamme me heidät kiinni elävänä, ja pääsemme kaupunkiin.
13. Niin vastasi yksi hänen palvelioistansa ja sanoi: niin otettakaan nyt ne viisi hevosta, jotka tähän jääneet

ovat: katso, nämät ovat tähän jääneet kaikesta Israelin paljoudesta, katso, ne muut Israelin paljoudesta ovat loppuneet: lähettäkäämme nämät ulos katsomaan.
14. Niin he toivat kaksi vaunuhevosta, ja kuningas lähetti ne Syrialaisten leiriin ja sanoi: menkäät ja katsokaat!
15. Ja he menivät heidän jälkeensä hamaan Jordaniin asti, ja katso, kaikki tie oli vaatteita ja kaluja täynnä, joita Syrialaiset kiiruhtaissansa olivat heittäneet pois. Ja sanansaattajat tulivat jälleen ja tiettäväksi tekivät sen kuninkaalle.
16. Niin kansa meni ulos ja ryösti Syrialaisten leirin. Ja tapahtui, että vakkainen sämpyläjauhoja maksoi siklin, niin myös kaksi vakkaista ohria siklin, Herran sanan jälkeen.
17. Mutta kuningas asetti päämiehen, jonka käden päälle hän itsensä nojasi, porttiin, ja kansa tallasi hänen portin edessä, niin että hän kuoli, niinkuin Jumalan mies sanonut oli, kuin kuningas tuli alas hänen tykönsä.
18. Ja tapahtui niinkuin Jumalan mies puhunut oli kuninkaalle, koska hän sanoi: huomenna tällä aikaa maksaa kaksi vakkaista ohria siklin ja vakkainen sämpyläjauhoja siklin, Samarian portissa.
19. Ja päämies vastasi Jumalan miestä ja sanoi: katso, jos Herra tekee vielä akkunat taivaasen, kuinka tämä sittekään tapahtuis? Mutta hän sanoi: katso, sinun pitää silmilläs sen näkemän, ja ei siitä syömän.
20. Ja se tapahtui hänelle niin; sillä kansa tallasi hänen portissa kuoliaaksi.

8 LUKU

1. Ja Elisa puhui vaimolle, jonka pojan hän oli herättänyt, ja sanoi: nouse ja matkusta pois huoneines, ja ole outona, kussas saat; sillä Herra on kutsuva nälän, joka on tuleva maalle seitsemäksi vuodeksi.
2. Vaimo nousi ja teki niinkuin Jumalan mies sanoi, ja matkusti huoneinensa, ja oli outona Philistealaisten maalla seitsemän vuotta.
3. Ja seitsemän vuoden perästä tuli vaimo Philistealaisten maalta jälleen. Ja hän meni rukoilemaan kuninkaalta huonettansa ja peltoansa.
4. Silloin puhui kuningas Gehatsin, Jumalan miehen palvelian kanssa ja sanoi: juttele minulle kaikki ne suuret teot, mitkä Elisa on tehnyt!
5. Ja kuin hän ilmoitti kuninkaalle, kuinka hän oli kuolleen virvoittanut, ja katso, vaimo, jonka pojan hän oli kuolleista herättänyt, huusi kuninkaan tykö huoneensa ja peltonsa tähden. Niin sanoi Gehatsi: herrani kuningas, tämä on vaimo, ja tämä on hänen poikansa, jonka Elisa kuolleista herätti.
6. Ja kuningas kysyi vaimolta, ja hän jutteli hänelle sen. Niin kuningas antoi hänelle yhden palvelioistansa ja

sanoi: anna hänen saada kaikki, mitä hänen omansa on, ja kaikki tulot pelloista, siitä päivästä, jona hän maan jätti, niin tähän asti.
7. Ja Elisa tuli Damaskuun, ja Benhadad Syrian kuningas sairasti, ja hänelle oli ilmoitettu ja sanottu, että Jumalan mies on tullut tänne.
8. Niin kuningas sanoi Hasaelille: ota lahjoja myötäs ja mene Jumalan miestä vastaan, ja kysy hänen kauttansa neuvoa Herralta ja sano: parantunenko minä tästä taudista?
9. Ja Hasael meni häntä vastaan ja otti lahjoja myötänsä ja kaikkinaista Damaskun hyvyyttä neljäkymmentä kamelin kuormaa; ja kuin hän tuli, seisoi hän hänen edessänsä ja sanoi: Benhadad, sinun poikas, Syrian kuningas, lähetti minun sinun tykös ja käski sinulle sanoa: parantunenko minä tästä taudista?
10. Elisa sanoi hänelle: mene ja sano hänelle: kyllä sinä paranisit; mutta kuitenkin on Herra ilmoittanut minulle, että hänen pitää totisesti kuoleman.
11. Ja (Jumalan mies) katsoi terävästi hänen päällensä, siihenasti että hän häpesi, sitte itki Jumalan mies.
12. Niin Hasael sanoi: miksi herrani itkee? Ja hän sanoi: minä tiedän, mitä pahuutta sinun pitää tekemän Israelin lapsille: sinun pitää polttaman heidän väkevät kaupunkinsa tulella, ja heidän nuoret miehensä tappaman miekalla, ja surmaaman heidän lapsensa, ja heidän raskaat vaimonsa halkaiseman.
13. Hasael sanoi: mikä on sinun palvelias tämä koira, että hän niin suuria asioita tekisi? Elisa sanoi: Herra on minulle ilmoittanut sinun tulevan Syrian kuninkaaksi.
14. Ja hän meni pois Elisan tyköä ja tuli herransa tykö, ja hän sanoi hänelle: mitä Elisa sanoi sinulle? Hän vastasi: hän sanoi minulle sinun paranevan.
15. Mutta toisena päivänä otti hän yhden makausvaatteen ja kasti veteen, ja levitti hänen kasvoinsa päälle, ja hän kuoli; ja Hasael tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
16. Joramin Ahabin pojan Israelin kuninkaan viidentenä vuonna, ja Josaphatin Juudan kuninkaan (kuolemavuonna) tuli Joram Josaphatin poika Juudan kuninkaaksi.
17. Ja hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa,
18. Ja vaelsi Israelin kuningasten teillä, niin kuin Ahabin huone teki: sillä Ahabin tytär oli hänen emäntänsä, ja hän teki pahaa Herran edessä.
19. Mutta palveliansa Davidin tähden ei Herra tahtonut hävittää Juudaa, niinkuin hän oli hänelle sanonut, että hän oli antava hänelle yhden valkeuden ja hänen lapsillensa joka aika.
20. Hänen aikanansa luopuivat Edomilaiset Juudasta ja tekivät itsellensä kuninkaan.
21. Sillä Joram oli matkustanut Zairiin ja kaikki vaunut hänen kanssansa, ja nousi yöllä ja löi Edomilaiset,

jotka hänen ympärillänsä olivat, niin myös vaunuin päämiehet, niin että kansa pakeni majoihinsa.
22. Sentähden luopuivat Edomilaiset Juudasta tähän päivään asti; silloin myös Libna luopui siihen aikaan.
23. Mitä enempi Joramista sanomista on ja kaikista niistä, mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
24. Ja Joram nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Ahasia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
25. Joramin Ahabin pojan Israelin kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä tuli Ahasia Joramin poika Juudan kuninkaaksi.
26. Ja Ahasia oli kahdenkolmattakymmentä vuoden vanha, koska hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Atalia Omrin Israelin kuninkaan tytär.
27. Ja hän vaelsi Ahabin huoneen teillä ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin Ahabin huone; sillä hän oli Ahabin huoneen vävy.
28. Ja hän meni Joramin Ahabin pojan kanssa sotimaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotissa; mutta Syrialaiset löivät Joramin.
29. Silloin palasi kuningas Joram antamaan parantaa itsensä Jisreelissä niistä haavoista, jotka Syrialaiset löivät häneen Ramassa, hänen soteissa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa; ja Ahasia Joramin poika, Juudan kuningas, tuli katsomaan Joramia Ahabin poikaa Jisreeliin; sillä hän sairasti.

9 LUKU

1. Mutta Elisa propheta kutsui yhden prophetain poikia ja sanoi hänelle: vyötä kupees ja ota tämä öljyastia kätees, ja mene Gileadin Ramotiin.
2. Ja kuin tulet sinne, niin sinä näet siellä Jehun Josaphatin pojan Nimsin pojan, mene ja nosta häntä veljeinsä keskeltä, ja vie hänet sisäiseen kamariin;
3. Ota öljyastia ja kaada se hänen päänsä päälle, ja sano: näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi; ja sinun pitää oven avaaman ja pakeneman, eikä siekaileman.
4. Ja prophetan palvelia nuorukainen läksi matkaan, Gileadin Ramotiin.
5. Ja kuin hän tuli sisälle, katso, siellä istuivat sotaväen päämiehet, ja hän sanoi: sinä päämies, minulla on jotakin sinulle sanomista. Jehu sanoi: kenelle meistä kaikista? Hän sanoi: sinulle, päämies.
6. Niin hän nousi ja meni sisälle huoneesen, ja hän vuodatti öljyä hänen päänsä päälle, ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen sinun voidellut Israelin, Herran kansan kuninkaaksi.

7. Ja sinun pitää lyömän herras Ahabin huoneen; sillä minä vaadin minun palveliaini prophetain veren ja kaikkein Herran palveliain veren Isebelin kädestä;
8. Niin että kaikki Ahabin huone pitää hukkuman: ja minä hävitän Ahabista sen, joka vetensä seinään heittää, ja suljetun ja hyljätyn Israelissa,
9. Ja teen Ahabin huoneen niinkuin Jerobeaminkin Nebatin pojan huoneen, ja niinkuin Baesan Ahian pojan huoneen.
10. Ja koirat pitää syömän Isebelin Jisreelin pellolla, ja ei yksikään pidä häntä hautaaman. Ja hän avasi oven ja pakeni.
11. Ja kuin Jehu läksi ulos herransa palveliain tykö, sanoivat he hänelle: onko rauha? minkätähden tämä mielipuoli on tullut sinun tykös? Hän sanoi heille: te tunnette miehen hyvin, ja mitä hän puhuu.
12. He sanoivat: ei se ole totta; sano sinä se meille. Hän sanoi: niin ja niin on hän puhunut minun kanssani ja sanonut: näin sanoo Herra: minä olen voidellut sinun Israelin kuninkaaksi.
13. Niin he kiiruhtivat, ja jokainen otti vaatteensa, ja panivat hänen allensa korkialle astuimelle, ja puhalsivat pasunalla, ja sanoivat: Jehu on tullut kuninkaaksi.
14. Niin Jehu Josaphatin poika Nimsin pojan teki liiton Joramia vastaan; mutta Joram vartioitsi Ramotia Gileadissa kaiken Israelin kanssa Hasaelia Syrian kuningasta vastaan.
15. Mutta kuningas Joram oli palannut Jisreeliin parannettavaksi niistä haavoista, jotka Syrialaiset häneen lyöneet olivat, kuin hän soti Hasaelin Syrian kuinkaan kanssa. Ja Jehu sanoi: jos se teidän mieleenne on, niin ei pidä yhdenkään pääsemän kaupungista menemään ja ilmoittamaan Jisreeliin.
16. Ja Jehu matkusti ratsain ja meni Jisreeliin; sillä Joram sairasti siellä, ja Ahasia Juudan kuningas oli mennyt katsomaan Joramia.
17. Mutta vartia, joka tornin päällä Jisreelissä seisoi, sai nähdä Jehun joukon tulevan ja sanoi: minä näen yhden joukon. Niin sanoi Joram: ota yksi ratsasmies ja lähetä heitä vastaan, ja sano: onko rauha?
18. Ja ratsasmies ajoi häntä vastaan ja sanoi: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käänny minun taakseni! Vartia ilmoitti ja sanoi: sanansaattaja on tullut heidän tykönsä ja ei palaja.
19. Niin lähetti hän toisen ratsasmiehen. Kuin se tuli hänen tykönsä, sanoi hän: näin sanoo kuningas: onko rauha? Jehu sanoi: mitä sinä rauhasta tahdot? käännä itses minun taakseni!
20. Sen ilmoitti vartia ja sanoi: hän on tullut heidän tykönsä ja ei palaja: ja sen ajo on niinkuin Jehun Nimsin pojan ajo; sillä hän ajaa niinkuin hän olis hullu.
21. Niin sanoi Joram: valjastakaat! Ja he valjastivat hänen vaunsa. Ja he menivät ulos, Joram Israelin

kuningas ja Ahasia Juudan kuningas, itsekukin vaunussansa, ja he läksivät ulos kohtaamaan Jehua, ja löysivät hänen Nabotin Jisreeliläisen pellolla.
22. Ja kuin Joram näki Jehun, sanoi hän: Jehu, onko rauha? Hän sanoi: mikä rauha? Äitis Isebelin huoruus ja noituus tulee aina suuremmaksi.
23. Niin Joram kohta käänsi kätensä ympäri ja pakeni, ja sanoi Ahasialle: tässä on petos, Ahasia.
24. Mutta Jehu sivui joutsen ja ampui Joramia lapaluiden välille, niin että nuoli meni hänen sydämensä lävitse, ja hän putosi maahan vaunuistansa.
25. Ja Jehu sanoi päämiehellensä Bidekarille: ota ja heitä häntä Nabotin Jisreeliläisen pellolle; sillä muista, koska minä ja sinä seurasimme hänen isäänsä Ahabia yhdessä ajaen, että Herra nosti tämän kuorman hänen päällensä.
26. Mitämaks, sanoi Herra, minä kostan sinulle tällä pellolla Nabotin ja hänen poikansa veren, jonka minä eilen ehtoona näin; niin ota nyt häntä ja heitä pellolle Herran sanan jälkeen.
27. Kuin Ahasia Juudan kuningas sen näki, pakeni hän kryytimaan huoneen tietä; mutta Jehu ajoi häntä takaa ja sanoi: lyökäät myös häntä vaunuissansa Gurin vastamäessä, joka on Jiblamin tykönä. Ja hän pakeni Megiddoon ja kuoli siellä.
28. Ja hänen palveliansa antoivat hänen viedä vaunulla Jerusalemiin; ja he hautasivat hänen omaan hautaansa, hänen isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin.
29. Mutta Ahasia hallitsi Juudassa Joramin Ahabin pojan ensimäisenä vuotena toistakymmentä.
30. Ja kuin Jehu tuli Jisreeliin, ja Isebel sai sen kuulla, voiteli hän kasvonsa ja kaunisti päänsä, ja katseli akkunan lävitse.
31. Ja kuin Jehu tuli portista sisälle, sanoi hän: kävikö Simrin hyvästi, joka tappoi herransa?
32. Ja hän nosti kasvonsa ylös akkunaan ja sanoi: kuka on tässä minun tykönäni? Niin käänsi itsensä hänen puoleensa kaksi eli kolme palveliaa.
33. Hän sanoi: syöskäät hänet ulos! ja he syöksivät hänen ulos, ja seinä ja hevoset priiskoitettiin hänen verestänsä, ja hän tallattiin maahan.
34. Ja kuin hän oli tullut sisälle, ja oli syönyt ja juonut, sanoi hän: korjatkaat kuitenkin sitä kirottua ja haudatkaat häntä; sillä hän on kuninkaan tytär.
35. Kuin he menivät pois häntä hautaamaan, niin ei he löytäneet hänestä muuta mitään kuin pääkallon ja jalat ja paljaat kämmenet.
36. Ja he tulivat jälleen ja sanoivat hänelle sen; hän sanoi: tämä on nyt se minkä Herra puhui palveliansa Elian Tisbiläisen kautta ja sanoi: Jisreelin pellolla pitää koirain syömän Isebelin lihan.

37. Näin tuli Isebelin raato niinkuin loka kedolla, Jisreelin pellolla, ettei sanoa taidettu: tämä on Isebel.

10 LUKU

1. Ja Ahabilla oli seitsemänkymmentä poikaa Samariassa. Ja Jehu kirjoitti kirjan ja lähetti Samariaan Jisreelin päämiesten tykö, ja vanhimpain ja Ahabin edustusmiesten tykö, näin:
2. Kuin tämä kirje tulee teidän tykönne, joiden tykönä teidän herranne pojat ovat, niin myös vaunut, hevoset, vahvat kaupungit ja sota-aseet,
3. Niin valitkaat herranne pojista paras ja kelvollisin, ja asettakaat häntä isänsä istuimelle, ja sotikaat herranne huoneen puolesta.
4. Mutta he pelkäsivät sangen suuresti ja sanoivat: katso, kaksi kuningasta ei voineet seisoa hänen edessänsä: kuinka siis me seisoisimme?
5. Ja ne huoneen ja kaupungin haltiat, ja vanhimmat ja edustusmiehet lähettivät Jehun tykö, sanoen: me olemme sinun palvelias, me teemme kaikki, mitäs meille sanot: emme tee ketään kuninkaaksi: tee mitä sinulle kelpaa.
6. Silloin kirjoitti hän heidän tykönsä toisen kirjan näin: jos te olette minun ja olette minulle kuuliaiset, niin ottakaat teidän herranne poikain päät ja tulkaat huomenna tällä aikaa minun tyköni Jisreeliin; ja oli niitä kuninkaan poikia, joita kaupungin ylimmäiset kasvattivat, seitsemänkymmentä miestä.
7. Kuin he saivat kirjan, ottivat he ne kuninkaan pojat ja tappoivat seitsemänkymmentä miestä, ja panivat niiden päät astioihin ja lähettivät ne hänen tykönsä Jisreeliin.
8. Ja sanoma saatettiin hänelle, että he ovat tuoneet kuninkaan poikain päät tänne. Hän vastasi: asettakaat ne kahteen roukkioon aamuun asti, kaupungin portin eteen.
9. Kuin hän aamulla meni ulos, seisoi hän ja sanoi kaikelle kansalle: te olette oikiat: katso, minä olen liiton tehnyt herraani vastaan ja tappanut hänen; mutta kuka siis nämät kaikki tappanut on?
10. Niin tietäkäät nyt, ettei yksikään Herran sana, jonka Herra puhunut on Ahabin huoneesta, ole turhaksi tullut: ja Herra teki niinkuin hän puhunut oli palveliansa Elian kautta.
11. Niin hävitti Jehu kaikki ne jotka Ahabin huoneesta olivat jääneet Jisreelissä: kaikki hänen ylimmäisensä, ja hänen ystävänsä, ja hänen pappinsa, niin ettei hän yhtäkään heistä jättänyt;
12. Ja nousi ja matkusti Samariaan, ja kuin hän tuli paimenten majan tykö, joka oli hänen tiessänsä,
13. Löysi Jehu siinä Ahasian Juudan kuninkaan veljet ja sanoi niille: mitkä te olette? He vastasivat: me olemme Ahasian veljet ja menemme tervehtimään kuninkaan ja kuningattaren poikia.

14. Ja hän sanoi: ottakaa heitä elävinä kiinni; ja he ottivat heidät elävinä kiinni, ja tappoivat paimenten majan kaivon tykönä kaksi miestä viidettäkymmentä, niin ettei hän heistä yhtäkään jättänyt.
15. Ja kuin hän sieltä vaelsi, löysi hän Jonadabin Rekabin pojan, joka häntä kohtasi, tervehti häntä ja sanoi hänelle: onko sinun sydämes vilpitöin, niinkuin minun sydämeni on sinun sydämes kanssa? Jonadab vastasi: on niinkin. Jos niin on, (sanoi hän) niin ojenna kätes tänne; ja hän ojensi kätensä ja hän asetti hänen istumaan sivuunsa vaunuihin,
16. Ja sanoi: tule minun kanssani katsomaan minun kiivauttani Herran tähden! Ja hän antoi hänen ajaa vaunuissansa.
17. Kuin hän Samariaan tuli, löi hän kaikki Ahabista jääneet Samariassa, siihenasti että hän hänen hävitti, Herran sanan jälkeen, jonka hän puhunut oli Elialle.
18. Ja Jehu kokosi kaiken kansan ja antoi heille sanoa: jos Ahab on vähän palvellut Baalia; Jehu tahtoo enemmän häntä palvella.
19. Sentähden kutsukaat kaikki Baalin prophetat kokoon, kaikki hänen palveliansa ja kaikki hänen pappinsa minun tyköni, niin ettei yksikään heistä jää; sillä minä teen suuren uhrin Baalille, ja joka ikänä jää pois, ei sen pidä elämän. Mutta Jehu teki sen kavaluudella, että hän olis saanut hävittää Baalin palveliat.
20. Ja Jehu sanoi: pyhittäkäät Baalille juhlapäivä! Ja he kutsuivat kokoon.
21. Ja Jehu lähetti kaikkeen Israeliin, ja kaikki Baalin palveliat tulivat, niin ettei yksikään heistä jäänyt, joka ei tullut; ja he tulivat sisälle Baalin huoneesen ja täyttivät Baalin huoneen joka loukkaan.
22. Silloin sanoi hän vaatehuoneen haltialle: kanna kaikki Baalin palveliain vaatteet ulos; ja hän kantoi heille vaatteet ulos.
23. Ja Jehu meni Jonadabin Rekabin pojan kanssa Baalin huoneesen ja sanoi Baalin palvelioille: tutkistelkaat ja katsokaat, ettei kukaan tässä teidän seassanne ole Herran palvelia, vaan ainoastaan Baalin palveliat.
24. Kuin he tulivat sisälle tekemään uhria ja polttouhria, asetti Jehu kahdeksankymmentä miestä ulos ja sanoi: kuka teistä yhden niistä, jotka minä teidän käteenne annan, päästää hengissä, hänen sielunsa pitää oleman sen sielun edestä.
25. Kuin he olivat uhranneet polttouhrin, sanoi Jehu vartioille ja päämiehille: menkäät sisälle ja lyökäät ne, niin ettei yksikään heistä pääse. Ja he löivät heidät miekan terällä, ja vartiat ja päämiehet heittivät heidät pois ja menivät Baalin huoneen kaupunkiin,
26. Ja kantoivat ulos Baalin huoneen patsaat ja polttivat ne,
27. Ja kukistivat Baalin patsaat ja Baalin huoneen ja tekivät niistä yhteiset huoneet hamaan tähän päivään

asti.
28. Näin hävitti Jehu Baalin Israelista.
29. Mutta ei Jehu lakannut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka oli saattanut Israelin syntiä tekemään, kultaisilla vasikoilla Betelissä ja Danissa.
30. Ja Herra sanoi Jehulle: ettäs olet ollut hyväntahtoinen tekemään sitä mikä minulle kelpasi, ja sinä teit Ahabin huonetta vastaan kaiken sen, mikä minun sydämessäni oli; niin pitää sinun poikas istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti.
31. Mutta ei Jehu kuitenkaan pysynyt, että hän Herran Israelin Jumalan laissa kaikesta sydämestänsä vaeltanut olis; sillä ei hän lakannut Jerobeamin synneistä, joka Israelin oli saattanut syntiä tekemään.
32. Silloin rupesi Herra Israelista lohkaisemaan; sillä Hasael löi heidät kaikissa Israelin rajoissa,
33. Hamasta auringon ylenemisen puolelta Jordania, ja kaiken Gileadin, Gadilaisten, Rubenilaisten ja Manasselaisten maan, hamasta Aroerista, joka on Arnonin ojan tykönä, ja Gileadin ja Basanin.
34. Mitä enempi Jehusta on sanottavaa, ja kaikista hänen töistänsä, ja kaikesta hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
35. Ja Jehu nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariaan. Ja Joahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.
36. Ja aika jonka Jehu Israelia hallitsi Samariassa, oli kahdeksan ajastaikaa kolmattakymmentä.

11 LUKU

1. Mutta kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja hukutti kaiken kuninkaallisen siemenen.
2. Mutta Joseba, kuningas Joramin tytär, Ahasian sisar, otti Joaksen Ahasian pojan ja varasti hänen kuninkaan lasten seasta, jotka tapetut olivat, hänen ja hänen imettäjänsä, makaushuoneesta. Ja he kätkivät hänen Atalian edestä, niin ettei hän tapettu:
3. Ja hän oli kätkettynä Herran huoneessa hänen kanssansa kuusi ajastaikaa; mutta Atalia oli kuningatar maalla.
4. Seitsemäntenä ajastaikana lähetti Jojada ja otti sadanpäämiehet, esimiehet ja vartiat, ja noudatti heidät tykönsä Herran huoneesen, ja teki liiton heidän kanssansa, ja vannotti heitä Herran huoneessa, ja näytti heille kuninkaan pojan,
5. Ja käski heitä ja sanoi: tämä on se, jonka teidän tekemän pitää: kolmas osa teistä, jonka vuoro on

sabbatina, olkoon kuninkaan huoneen vartiana;
6. Ja kolmas osa olkoon Surin portin tykönä, ja kolmas osa olkoon sen portin tykönä, joka on vartiain takana, ja teidän pitää vartioitseman huoneen päällekarkaamista,
7. Mutta kaksi osaa teistä kaikista, jotka sabbatina pääsette, pitää vartioitseman kuningasta Herran huoneessa.
8. Ja teidän pitää oleman kuninkaan ympärillä, ja jokaisella aseensa hänen kädessänsä; ja joka tulee järjestykseen, se pitää tapettaman, että te olisitte kuninkaan tykönä hänen mennessänsä ulos ja sisälle.
9. Ja sadanpäämiehet tekivät kaikki, mitä pappi Jojada käskenyt oli, ja ottivat miehensä tykönsä, jotka sabbatina tulivat, niiden kanssa, jotka sabbatina läksivät, ja tulivat papin Jojadan tykö.
10. Ja pappi antoi päämiehille keihäät ja kilvet, jotka olivat olleet kuningas Davidin, ja olivat Herran huoneessa.
11. Ja vartiat seisoivat kuninkaan ympärillä, jokaisella aseensa kädessänsä, oikiasta huoneen loukkaasta niin vasempaan loukkaasen, alttaria ja huonetta läsnä.
12. Ja hän toi kuninkaan pojan edes ja pani kruunun hänen päähänsä, ja antoi hänelle todistuksen, ja he tekivät hänen kuninkaaksi ja voitelivat hänen, ja löivät käsiänsä yhteen ja sanoivat: menestyköön kuningas!
13. Ja kuin Atalia kuuli kansan huudon, joka sinne juoksi, meni hän sisälle kansan tykö Herran huoneesen,
14. Ja näki, katso, kuningas seisoi patsaan tykönä, niinkuin tapa oli, ja päämiehet ja vaskitorvet kuninkaan tykönä, ja kaikki maan kansa oli iloissansa ja soittivat vaskitorvilla. Niin Atalia repäisi vaatteensa ja huusi: petos, petos!
15. Mutta pappi Jojada käski sadanpäämiehiä, jotka olivat pannut joukon päälle, ja sanoi heille: viekäät häntä ulos joukon lävitse, ja jos joku seuraa häntä, se surmattakaan miekalla! Sillä pappi oli sanonut, ettei hänen pitänyt kuoleman Herran huoneessa.
16. Ja he laskivat kätensä hänen päällensä, ja hän meni sitä tietä myöten, jota hevoset kuninkaan huoneesen käyvät; ja hän tapettiin siellä.
17. Niin teki Jojada liiton Herran ja kuninkaan välillä, ja kansan välillä, että he ovat Herran kansa, niin myös kuninkaan ja kansan välillä.
18. Sitte meni kaikki maan kansa Baalin huoneesen, ja kukistivat sen ja hänen alttarinsa, ja rikkoivat peräti kaikki hänen kuvansa, ja Mattanin Baalin papin tappoivat he myös alttarin edessä; mutta pappi asetti virat Herran huoneessa.
19. Ja otti sadanpäämiehet ja esimiehet, ja vartiat ja kaiken maan kansan, ja he johdattivat kuninkaan alas Herran huoneesta, ja tulivat vartiain portin tietä kuninkaan huoneesen. Ja hän istui kuninkaan istuimelle.

20. Ja kaikki maan kansa oli iloissansa, ja kaupunki oli alallansa. Mutta Atalian olivat tappaneet miekalla kuninkaan huoneessa.
21. Ja Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi.

12 LUKU

1. Seitsemäntenä Jehun vuotena tuli Joas kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Ziba Bersabasta.
2. Ja Joas teki sitä, mikä oikia oli ja Herralle hyvin kelpasi, niinkauvan kuin pappi Jojada opetti häntä;
3. Paitsi ettei hän pannut pois korkeuksia; sillä kansa uhrasi ja teki suitsutusta vielä korkeuksilla.
4. Ja Joas sanoi papeille: kaikki pyhitetyt rahat, jotka tuodaan Herran huoneesen, nimittäin raha jokaiselta ohitsekäyvältä, raha minkä kukin antaa veroksi hengeltänsä, ja kaikki raha, minkä itsekukin uhraa vapaasta sydämestä, ne kannettakaan Herran huoneesen.
5. Ottakaan papit sen itsellensä kukin tuttavaltansa; sillä pitää heidän parantaman sen, mikä rauvennut on Herran huoneessa, kussa ikänä he löytävät olevan rauvenneen.
6. Mutta kolmaanteenkolmattakymmentä kuningas Joaksen vuoteen ei olleet papit parantaneet sitä, mikä Herran huoneessa rauvennut oli.
7. Niin kutsui kuningas Joas papin Jojadan ja muut papit ja sanoi heille: miksi ette paranna sitä, mikä huoneessa rauvennut on? Niin ei pidä nyt teidän ottaman niitä rahoja tykönne kukin tuttavaltansa; mutta antakaat siihen, mikä rauvennut on huoneessa.
8. Ja papit mielistyivät, ettei heidän pitänyt ottaman rahaa kansalta eikä parantaman sitä, mikä rauvennut oli huoneessa.
9. Niin pappi Jojada otti arkun ja lävisti läven kanteen ja pani sen oikialle puolelle alttaria, josta käydään Herran huoneesen sisälle. Ja papit, jotka vartioitsivat ovea, panivat sinne kaikki ne rahat, jotka tuotiin Herran huoneesen.
10. Kuin he näkivät paljon rahaa olevan arkussa, tuli kuninkaan kirjoittaja ja ylimmäinen pappi ylös, ja sitoivat rahan yhteen, joka Herran huoneesta löyttiin, sitte kuin he olivat sen lukeneet.
11. Ja he antoivat valmiin rahan teettäjille, jotka olivat asetetut Herran huoneesen; ja he antoivat ne puusepille, jotka rakensivat ja työtä tekivät Herran huoneessa,
12. Ja muuraajille, ja kivenhakkaajille, ja niille, jotka hirsiä ja vuoltuja kiviä ostivat, parantaaksensa mitä rauvennut oli Herran huoneessa ja kaikkiin, mitkä he huoneessa löysivät parannusta tarvitsevan.

13. Ei kuitenkaan tehty hopiamaljoja, psaltareita, viskaimia, torvia, taikka jotakin kultaista eli hopiaista astiaa Herran huoneesen niistä rahoista, jotka Herran huoneesen tuodut olivat.
14. Mutta ne annettiin työväelle, että he niillä parantaisivat Herran huoneen.
15. Ja ne miehet ei tarvinneet lukua tehdä, joiden käsiin raha annettiin, työväelle annettaa; vaan he toimittivat sen uskollisesti.
16. Mutta rikosuhrin ja syntiuhrin rahoja ei tuotu Herran huoneesen; sillä ne olivat pappein.
17. Silloin matkusti Hasael Syrian kuningas ja soti Gatia vastaan, ja voitti sen. Ja Hasael käänsi itsensä menemään ylös Jerusalemiin.
18. Niin otti Joas Juudan kuningas kaikki pyhitetyt, jotka hänen esivanhempansa Josaphat, Joram ja Ahasia Juudan kuninkaat olivat pyhittäneet, ja ne mitkä hän itse pyhittänyt oli, niin myös kaiken kullan, joka löyttiin Herran huoneen tavaroista ja kuninkaan huoneesta, ja lähetti Hasaelille Syrian kuninkaalle; sitte hän meni Jerusalemista pois.
19. Mitä enempi on Joaksesta sanomista, ja kaikista, mitä hän tehnyt on: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?
20. Ja hänen palveliansa nousivat ja tekivät liiton, ja löivät Joaksen kuoliaaksi Millon huoneessa, josta mennään alas Sillaan:
21. Nimittäin Josabar Simeatin poika ja Josabad Somerin poika, hänen palveliansa, löivät hänen kuoliaaksi. Ja hän haudattiin isäinsä kanssa Davidin kaupunkiin. Ja Amatsia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

13 LUKU

1. Joaksen Ahasian pojan Juudan kuninkaan kolmantena vuotena kolmattakymmentä oli Joahas Jehun poika Israelin kuningas Samarjassa seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa,
2. Ja teki pahaa Herran edessä, ja vaelsi Jerobeamin Nebatin pojan synneissä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, ja ei lakannut siitä.
3. Ja Herran viha julmistui Israelin päälle ja hän antoi heidät Hasaelin Syrian kuninkaan ja Benhadadin Hasaelin pojan käsiin, niinkauvan kuin he elivät.
4. Mutta Joahas rukoili Herran kasvoja, ja Herra kuuli häntä; sillä hän näki Israelin ahdistuksen, kuinka Syrian kuningas ahdisti heitä,
5. Ja Herra antoi Israelille pelastajan, joka heidät johdatti ulos Syrialaisten käsistä, niin että Israelin lapset

asuivat majassansa niinkuin ennenkin.
6. Ei he kuitenkaan luopuneet Jerobeamin huoneen synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään, vaan hekin vaelsivat niissä; ja metsistö seisoi Samariassa.
7. Mutta Joahaksen kansasta ei enempää jäänyt, kuin viisikymmentä hevosmiestä, ja kymmenen vaunua, ja kymmenentuhatta jalkamiestä; sillä Syrian kuningas oli heidät hukuttanut ja tehnyt niinkuin tomun, riihtä tapettaissa.
8. Mitä enempi Joahaksesta sanomista on, ja kaikista, mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
9. Ja Joahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Samariaan; ja hänen poikansa Joas tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
10. Joaksen Juudan kuninkaan seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä oli Joas Joahaksen poika Israelin kuningas Samariassa kuusitoistakymmentä ajastaikaa,
11. Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei luopunut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään; vaan vaelsi niissä.
12. Mitä enempi Joaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on, ja hänen voimastansa, kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa sotinut on: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
13. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa, ja Jerobeam istui hänen istuimellensa. Mutta Joas haudattiin Samariaan Israelin kuningasten oheen.
14. Ja Elisa sairasti kuolintautiansa; ja Joas Israelin kuningas tuli hänen tykönsä ja itki hänen edessänsä, ja sanoi: minun isäni, minun isäni, Israelin vaunu ja hänen ratsasmiehensä!
15. Elisa sanoi hänelle: ota joutsi ja nuolet! Ja kuin hän otti joutsen ja nuolet,
16. Sanoi hän Israelin kuninkaalle: jännitä joutsi kädelläs; ja hän jännitti kädellänsä. Ja Elisa laski kätensä kuninkaan kätten päälle,
17. Ja sanoi: avaa akkuna, joka on itään päin; ja hän avasi sen. Ja Elisa sanoi: ammu; ja hän ampui. Hän sanoi: pelastuksen nuoli Herralta, pelastuksen nuoli Syrialaisia vastaan: ja sinun pitää lyömän Syrialaiset Aphekissa, siihenasti että he lopetetut ovat.
18. Ja hän sanoi: ota nuolet! ja kuin hän otti ne, sanoi hän Israelin kuninkaalle: lyö maahan! ja hän löi kolmasti ja sitte lakkasi.
19. Niin Jumalan mies närkästyi hänen päällensä ja sanoi: jos olisit lyönyt viidesti eli kuudesti, niin sinä olisit lyönyt Syrialaiset, siihen asti että he olisivat lopetetut; mutta nyt sinun pitää lyömän heitä kolmasti.
20. Kuin Elisa oli kuollut, ja he olivat hänen haudanneet, tuli Moabilaisten sotajoukko maakuntaan sinä

vuonna.
21. Ja tapahtui, että he hautasivat yhtä miestä, ja kuin he saivat nähdä sotajoukon, heittivät he miehen Elisan hautaan; ja kuin hän sinne tuli ja sattui Elisan luihin, tuli hän eläväksi ja nousi jaloillensa.
22. Ja Hasael Syrian kuningas ahdisti Israelia, niinkauvan kuin Joahas eli.
23. Mutta Herra teki armon heidän kanssansa, ja armahti heidän päällensä, ja käänsi itsensä heidän puoleensa, liittonsa tähden Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa, ja ei tahtonut kadottaa heitä, eikä heittänyt heitä pois kasvoinsa edestä tähän asti.
24. Ja Hasael Syrian kuningas kuoli, ja hänen poikansa Benhadad tuli kuninkaaksi hänen siaan.
25. Ja Joas Joahaksen poika palasi ja otti ne kaupungit Benhadadilta Hasaelin pojalta jälleen, jotka hän hänen isältänsä Joahakselta sodalla ottanut oli. Joas löi kolmasti häntä, ja sai Israelin kaupungit jälleen.

14 LUKU

1. Toisena Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Amatsia Joaksen Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi.
2. Hän oli viiden ajastajan vanha kolmattakymmentä, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemista.
3. Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, ei kuitenkaan niinkuin hänen isänsä David, vaan kaiketi niinkuin hänen isänsä Joas oli tehnyt, niin myös hän teki.
4. Sillä korkeudet ei olleet pannut pois; mutta kansa uhrasi vielä ja suitsutti korkeuksilla.
5. Ja kuin valtakunta hänen kädessänsä vahvistui, löi hän palveliansa, jotka kuninkaan hänen isänsä tappaneet olivat.
6. Mutta tappajain lapsia ei hän surmannut, niinkuin kirjoitettu on Moseksen lakikirjassa, jossa Herra käskenyt oli ja sanonut: Isät ei pidä kuoleman lasten tähden, ja lapset ei pidä kuoleman isäinsä tähden, vaan jokainen pitää kuoleman oman syntinsä tähden.
7. Hän löi myös kymmenentuhatta Edomilaista Suolalaaksossa, ja voitti Selan (kaupungin) sodalla, ja kutsui sen nimen Jokteel tähän päivään asti.
8. Silloin lähetti Amatsia sanansaattajat Joaksen Joahaksen pojan Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski hänelle sanoa: tule ja katselkaamme toinen toistamme!
9. Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: orjantappura, Libanonissa, lähetti sedripuun tykö Libanonissa ja antoi hänelle sanoa: anna tyttäres minun

pojalleni emännäksi! Mutta metsän eläimet kedolla Libanonissa juoksivat orjantappuran päälle ja maahan tallasivat sen.
10. Sinä olet kokonansa lyönyt Edomilaiset, siitä paisuu sinun sydämes: pidä se ylistys ja ole kotonas! miksis etsit vahinkoa kaatuakses sekä itse että Juuda sinun kanssas?
11. Mutta Amatsia ei totellut häntä. Niin meni Joas Israelin kuningas ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas Betsemeksessä, joka Juudassa on.
12. Mutta Juuda lyötiin Israelilta, niin että jokainen pakeni majoillensa.
13. Ja Joas Israelin kuningas otti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan, Ahasian pojan, Betsemeksessä kiinni, ja tuli Jerusalemiin, ja kukisti Jerusalemin muurit Ephraimin portista Kulmaporttiin asti, neljänsadan kyynärän pituudelta,
14. Ja otti kaiken kullan ja hopian ja kaikki astiat, jotka löyttiin Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja vielä hänen lapsensa pantiksi, ja palasi Samariaan.
15. Mitä enempi Joaksesta sanomista on, mitä hän tehnyt on, ja hänen väkevyydestänsä, ja kuinka hän Amatsian Juudan kuninkaan kanssa soti: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
16. Ja Joas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Samariassa, Israelin kuningasten sekaan; ja hänen poikansa Jerobeam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
17. Mutta Amatsia, Joaksen Juudan kuninkaan poika, eli Joaksen Joahaksen Israelin kuninkaan pojan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.
18. Mitä enempi Amatsiasta sanomista on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
19. Ja he tekivät liiton häntä vastaan Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen, ja he lähettivät hänen peräänsä Lakikseen, ja tappoivat hänen siellä.
20. Ja he veivät hänen sieltä hevosilla pois, ja hän haudattiin Jerusalemissa isäinsä oheen Davidin kaupungissa.
21. Ja koko Juudan kansa ottivat Asarian kuudentoistakymmenen ajastajan vanhana, ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä Amatsian siaan.
22. Hän rakensi Elatin ja saatti sen jälleen Juudan alle, sitte kuin kuningas isäinsä kanssa nukkunut oli.
23. Amatsian Joaksen pojan Juudan kuninkaan viidentenä vuonna toistakymmentä oli Jerobeam Joaksen poika Israelin kuningas Samariassa yhden ajastajan viidettäkymmentä,
24. Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei lakannut kaikista Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.
25. Hän otti Israelin maan rajat jälleen, Hematista hamaan kedon mereen asti, Herran Israelin Jumalan

sanan jälkeen, jonka hän sanonut oli palveliansa, propheta Jonan, Amittain pojan kautta, joka oli GatHepheristä.
26. Sillä Herra näki Israelin suuren viheliäisyyden, niin ettei ollut suljettua, eikä hylättyä, eikä auttajaa Israelissa.
27. Ja Herra ei ollut sanonut tahtovansa pyyhkiä Israelin nimeä taivaan alta pois; mutta autti heitä Jerobeamin Joaksen pojan kautta.
28. Mitä enempi Jerobeamista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on, ja hänen väkevyydestänsä, kuinka hän sotinut on, ja kuinka hän otti Damaskun jälleen ja Hematin Juudalle Israelissa: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
29. Ja Jerobeam nukkui isäinsä, Israelin kuningasten kanssa; ja hänen poikansa Sakaria tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

15 LUKU

1. Jerobeamin Israelin kuninkaan seitsemäntenä vuonna kolmattakymmentä tuli Asaria Amatsian Juudan kuninkaan poika kuninkaaksi.
2. Ja kuudentoistakymmenen ajastaikainen oli hän tullessaan kuninkaaksi, ja hän hallitsi kaksi vuotta kuudettakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä kutsuttiin Jekolja Jerusalemista.
3. Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, kaiketi niinkuin hänen isänsä Amatsia tehnyt oli,
4. Paitsi sitä ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä korkeuksilla.
5. Ja Herra vaivasi kuningasta, niin että hän oli spitalissa kuolemapäiväänsä asti, ja asui erinäisessä huoneessa. Mutta Jotam kuninkaan poika hallitsi huoneen ja tuomitsi kansaa maalla.
6. Mitä enempi Asariasta sanomista on, ja kaikista, mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
7. Ja Asaria nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Jotam tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
8. Asarian Juudan kuninkaan kahdeksantena vuonna neljättäkymmentä oli Sakaria Jerobeamin poika Israelin kuningas kuusi kuukautta Samariassa,
9. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat, ja ei luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.
10. Ja Sallum Jabeksen poika teki liiton häntä vastaan, ja löi hänen kansan edessä, ja tappoi hänen, ja tuli

kuninkaaksi hänen siaansa.
11. Mitä enempi Sakariasta sanomista on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
12. Tämä on Herran sana, jonka hän Jehulle puhunut oli, sanoen: sinun poikas pitää istuman Israelin istuimella neljänteen polveen asti; ja se tapahtui niin.
13. Ussian Juudan kuinkaan yhdeksäntenä vuonna neljättäkymmentä tuli Sallum Jabeksen poika kuninkaaksi, ja hallitsi kuukauden Samariassa.
14. Sillä Menahem Gadin poika meni ylös Tirsasta ja tuli Samariaan, ja löi Sallumin Jabeksen pojan Samariassa, tappoi hänen ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
15. Mitä enempi Sallumista sanomista on ja hänen liitostansa, jonka hän teki: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
16. Silloin löi Menahem Tipsan ja kaikki jotka siellä olivat, ja löi heidän rajansa Tirsasta, ettei he häntä tahtoneet päästää sisälle, ja kaikki heidän raskaat vaimonsa repäisi hän rikki.
17. Asarian Juudan kuninkaan yhdeksäntenä vuonna neljättäkymmentä tuli Menahem Gadin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kymmenen vuotta Samariassa,
18. Ja teki pahaa Herran edessä, ja ei luopunut elinaikanansa Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.
19. Ja Phul Assyrian kuningas tuli maakuntaan, ja Menahem antoi Phulille tuhannen leiviskää hopiaa, että hän olis pitänyt hänen kanssansa ja vahvistanut häntä valtakuntaan.
20. Ja Menahem pani hopiaveron voimallisten päälle Israelissa, että itsekukin heistä antais viisikymmentä hopiasikliä Assyrian kuninkaalle. Niin meni Assyrian kuningas kotia jälleen ja ei jäänyt maalle.
21. Mitä enempi Menahemista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa?
22. Ja Menahem nukkui isäinsä kanssa; ja Pekahja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
23. Viidentenäkymmenentenä Asarian Juudan kuninkaan vuonna tuli Pekahja Menahemin poika Israelin kuninkaaksi ja oli kaksi vuotta Samariassa,
24. Ja teki pahaa Herran edessä; ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka Israelin saatti syntiä tekemään.
25. Ja Peka Remaljan poika hänen päämiehensä, kapinoitsi häntä vastaan ja löi hänen kuoliaaksi kuninkaan huoneen salissa, Samariassa, Argobin ja Arjen kanssa, ja viisikymmentä miestä hänen kanssansa Gileadin lapsista. Ja kuin hän oli hänen tappanut, tuli hän kuninkaaksi hänen siaansa.
26. Mitä enempi Pekahjasta sanomista on ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin

kuningasten aikakirjassa.
27. Asarjan Juudan kuninkaan toisena vuonna kuudettakymmentä tuli Peka Remaljan poika Israelin kuninkaaksi, ja hallitsi Samariassa kaksikymmentä vuotta,
28. Ja teki pahaa Herran edessä, ei hän luopunut Jerobeamin Nebatin pojan synneistä, joka saatti Israelin syntiä tekemään.
29. Pekan Israelin kuninkaan aikana tuli Tiglat Pilesser Assyrian kuningas, ja otti Gijonin, Abelbetmaekan, Janoan, Kedeksen, Hasorin, Gileadin, Galilean ja kaiken Naphtalin maan, ja vei heidät Assyriaan.
30. Ja Hosea Elan poika nosti kapinan Pekaa Remaljan poikaa vastaan ja löi hänen kuoliaaksi, ja tuli kuninkaaksi hänen siaansa kahdentenakymmenenentenä Jotamin Ussian pojan vuonna.
31. Mitä enempi Pekasta sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: katso, se on kirjoitettu Israelin kuningasten aikakirjassa.
32. Toisena Pekan Remaljan pojan Israelin kuninkaan vuonna tuli Jotam, Ussian Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.
33. Ja viiden ajastaikainen kolmattakymmentä oli hän tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadokin tytär.
34. Ja hän teki mitä Herralle hyvästi kelpasi, kaiken sen jälkeen, kuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli,
35. Paitsi ettei he luopuneet korkeuksista; sillä kansa uhrasi ja suitsutti vielä korkeuksilla; hän rakensi Herran huoneen ylimmäisen portin.
36. Mitä enempi Jotamista sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
37. Silloin rupesi Herra lähettämään Juudalle Retsinin Syyrian kuninkaan ja Pekan Remaljan pojan.
38. Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö, isänsä Davidin kaupunkiin; ja Ahas hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

16 LUKU

1. Pekan Remaljan pojan seitsemäntenä vuonna toistakymmentä tuli Ahas, Jotamin Juudan kuninkaan poika, kuninkaaksi.
2. Kahdenkymmenen ajastaikainen oli Ahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa; ja ei tehnyt sitä, mikä oli kelvollinen Herralle hänen Jumalallensa, niinkuin David hänen isänsä.

3. Sillä hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, ja hän käytti poikansa tulen lävitse pakanain kauhistuksen jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut ulos.
4. Hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.
5. Silloin matkusti Retsin Syrian kuningas ja Peka Remaljan poika Israelin kuningas Jerusalemiin sotimaan; ja he piirittivät Ahaksen, ja ei kuitenkaan voittaneet häntä.
6. Silloin myös Retsin Syrian kuningas sai Syrialaisille Elatin jälleen ja ajoi Juudalaiset Elatista ulos; mutta Syrialaiset tulivat Elatiin ja asuivat siinä tähän päivään asti.
7. Mutta Ahas lähetti sanansaattajat Tiglat Pilesserin Assyrian kuninkaan tykö ja käski hänelle sanoa: minä olen sinun palvelias ja poikas: matkusta tänne ja vapahda minua Syrian kuninkaan kädestä ja Israelin kuninkaan kädestä, jotka ovat nousseet minua vastaan.
8. Ja Ahas otti kultaa ja hopiaa, mitä hän löysi Herran huoneesta ja kuninkaan huoneen tavaroista, ja lähetti Assyrian kuninkaalle lahjoja.
9. Assyrian kuningas kuuli häntä ja meni ylös Damaskuun, ja voitti sen ja vei heidät Kiriin; ja hän löi Retsinin kuoliaaksi.
10. Ja kuningas Ahas matkusti Tiglat Pilesseriä Assyrian kuningasta vastaan Damaskuun; ja kuin hän näki alttarin Damaskussa, lähetti kuningas Ahas alttarin kuvan ja muodon papille Urialle, juuri niinkuin se tehty oli.
11. Niin rakensi pappi Uria alttarin ja teki kaiken sen jälkeen, minkä Ahas kuningas hänelle oli lähettänyt Damaskusta: ja näin teki Uria pappi siihenasti kuin Ahas kuningas tuli Damaskusta.
12. Ja kuin kuningas tuli ja näki alttarin, astui hän alttarin tykö ja uhrasi sen päällä,
13. Ja sytytti sen päällä polttouhrinsa ja ruokauhrinsa, ja kaasi sen päälle juomauhrinsa; ja kiitosuhrinsa veren, jonka hän uhrasi, antoi hän pirskottaa alttarille.
14. Mutta vaskialttarin, joka Herran edessä seisoi, siirsi hän pois huoneen edestä, niin ettei se seisonut alttarin ja Herran huoneen välillä; vaan pani sen alttarin sivulle pohjan puoleen.
15. Ja kuningas Ahas käski Urialle papille, sanoen: suuremmalla alttarilla pitää sinun uhraaman polttouhrin huomeneltain ja ruokauhrin ehtoona, ja kuninkaan polttouhrin ja hänen ruokauhrinsa, ja kaiken maan kansan polttouhrin, heidän ruokauhrinsa ja juomauhrinsa ja kaiken polttouhrin veren, ja kaikkein muiden uhrien veren pitää sinun priiskottaman sen päälle: vaan vaskialttarista tahdon minä vielä ajatella.
16. Uria pappi teki kaikki niinkuin Ahas kuningas hänelle käskenyt oli.
17. Ja kuningas Ahas särki istuimen sivut, ja siirsi kattilan niiden päältä, ja hän otti meren pois vaskihärjistä, jotka sen alla olivat, ja pani sen kivipermannolle,

18. Sitälikin sabbatin peitteen, jonka he huoneesen rakentaneet olivat. Ja kuninkaan huoneen ulkonaisen sisällekäytävän käänsi hän Herran huoneen ympäri Assyrian kuninkaan tähden.
19. Mitä enempi Ahaksesta sanomista on, ja mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
20. Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin; ja Hiskia hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

17 LUKU

1. Ahaksen Juudan kuninkaan toisena vuonna toistakymmentä hallitsi Hosea Elan poika Israelin ylitse Samariassa yhdeksän ajastaikaa,
2. Ja teki pahaa Herran edessä, mutta ei kuitenkaan niinkuin ne Israelin kuninkaat, jotka hänen edellänsä olivat.
3. Häntä vastaan soti Salmanassar Assyrian kuningas; ja Hosea tuli hänelle alamaiseksi, niin että hän antoi hänelle lahjoja.
4. Mutta kuin Assyrian kuningas sai tietää Hosean tehneen liiton ja lähettäneen sanansaattajat Soon, Egyptin kuninkaan tykö, ja ettei hän lähettänyt Assyrian kuninkaalle lahjoja vuosi vuodelta; niin piiritti Assyrian kuningas hänen, ja pani hänen vankihuoneesen.
5. Ja Assyrian kuningas meni kaikkeen siihen maakuntaan ylös, ja tuli Samariaan, ja piiritti sen kolmeksi ajastajaksi.
6. Mutta yhdeksännellä Hosean ajastajalla voitti Assyrian kuningas Samarian, ja vei Israelin Assyriaan, ja pani heidät Halaan ja Haboriin, Gosan virran tykö, ja Mediläisten kaupunkeihin.
7. Ja tapahtui, kuin Israelin lapset syntiä tekivät Herraa Jumalaansa vastaan, joka heidät Egyptin maalta johdattanut oli, Pharaon Egyptin kuninkaan käsistä; ja he pelkäsivät vieraita jumalia,
8. Ja vaelsivat pakanain tapain jälkeen, jotka Herra oli ajanut Israelin lasten edestä ulos; ja niinkuin myös Israelin kuninkaat tekivät,
9. Ja Israelin lapset peittelivät asiansa Herraa Jumalaansa vastaan, jotka ei hyvät olleet, ja rakensivat itsellensä korkeuksia, kaikissa kaupungeissansa, sekä linnoissa että vahvoissa kaupungeissa,
10. Ja nostivat patsaita ja metsistöitä kaikilla korkeilla vuorilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.
11. Ja he suitsuttivat kaikissa korkeuksissa niinkuin pakanat, jotka Herra heidän edestänsä oli ajanut pois, ja tekivät myös hirmuisia töitä, joilla he vihoittivat Herran,

12. Ja palvelivat epäjumalia, joista Herra heille oli sanonut: senkaltaisia ei teidän pidä tekemän!
13. Ja kuin Herra todisti Israelia ja Juudaa vastaan, kaikkein prophetain ja näkiäin kautta, ja antoi heille sanoa: palatkaat teidän vääriltä teiltänne, ja pitäkäät minun käskyni, ja säätyni, kaiken sen lain jälkeen, jonka minä teidän isillenne käskenyt olen, ja minä myös palveliaini prophetain kautta teille lähettänyt olen.
14. Ja ei he totelleet; mutta olivat niskurit, niinkuin heidän esi-isänsäkin, jotka ei uskoneet Herran Jumalansa päälle,
15. Ja he katsoivat ylön hänen käskynsä ja hänen liittonsa, jonka hän heidän isäinsä kanssa tehnyt oli, ja heidän todistuksensa, jonka hän heidän seassansa todisti, ja vaelsivat turhissa menoissansa, ja tekivät turhia, kuin pakanatkin heidän ympärillänsä, joista Herra oli kieltänyt, ettei heidän pitäis tekemän niinkuin ne.
16. Mutta he pelkäsivät kaikki Herran Jumalansa käskyt, ja tekivät heillensä kaksi valettua vasikkaa, ja tekivät metsistön, ja kumarsivat koko taivaallista sotajoukkoa, ja palvelivat Baalia,
17. Ja käyttivät poikansa ja tyttärensä tulen lävitse, ja pitivät noituuksia ja velhouksia, ja myivät itsensä tekemään sitä, mikä paha oli Herran edessä, häntä vihoittaaksensa.
18. Niin vihastui Herra suuresti Israelin päälle, ja heitti heidät pois kasvoinsa edestä, niin ettei yhtään heistä jäänyt, vaan Juudan sukukunta yksinänsä.
19. Ei myös Juuda pitänyt Herran Jumalansa käskyjä, vaan he vaelsivat Israelin säädyissä, joita he tekivät;
20. Sentähden hylkäsi Herra kaiken Israelin siemenen, vaivasi heitä ja antoi ryövärein käsiin, siihenasti että hän heidät kasvoinsa edestä heitti pois.
21. Sillä Israel eroitti itsensä Davidin huoneesta, ja tekivät itsellensä Jerobeamin Nebatin pojan kuninkaaksi. Hän käänsi Israelin Herrasta pois, ja saatti heidät suuresti syntiä tekemään.
22. Ja niin vaelsivat Israelin lapset kaikissa Jerobeamin synneissä, joita hän tehnyt oli, ja ei lakanneet siitä,
23. Siihenasti että Herra heitti Israelin kasvoinsa edestä pois, niinkuin hän ennen sanonut oli kaikkein palveliainsa prophetain kautta. Ja Israel vietiin pois omalta maaltansa Assyriaan tähän päivään asti.
24. Ja Assyrian kuningas antoi tulla (kansaa) Babelista ja Kutasta, ja Avvasta, ja Hematista, ja Sepharvaimista, ja asetti heidät Samarian kaupunkeihin Israelin lasten siaan, jotka omistivat Samarian, ja asuivat niissä kaupungeissa.
25. Mutta kuin he niissä ensin rupesivat asumaan, ja ei peljänneet Herraa, lähetti Herra jalopeurat heidän sekaansa, jotka heidät surmasivat.
26. Ja he puhuivat Assyrian kuninkaalle, sanoen: pakanat, jotka sinä tänne annoit tulla ja panit Samarian kaupunkeihin asumaan, ei tiedä mitään maakunnan Jumalan säädyistä: sentähden lähetti hän jalopeurat

heidän sekaansa, ja katso, ne surmaavat heidät, sentähden ettei he mitään tiedä maakunnan Jumalan säädyistä.
27. Mutta Assyrian kuningas käski ja sanoi: viekäät sinne yksi papeista, jotka te sieltä vieneet olette pois; ja he menkäät sinne, ja asukaat siellä: että hän opettais heille maan Jumalan tavat.
28. Niin tuli yksi papeista, joka viety oli Samariasta pois, ja asui Betelissä; ja hän opetti heitä, kuinka heidän piti pelkäämän Herraa.
29. Mutta jokainen kansa teki itsellensä erinomaiset jumalat, ja panivat ne korkeusten huoneisiin, jotka Samarialaiset tehneet olivat: jokainen kansasta omassa kaupungissansa, jossa he asuivat.
30. Mutta Babelin miehet tekivät SukkotBenotin; Kutan miehet tekivät Nergalin; Hematin miehet tekivät Asiman;
31. Ja Avvilaiset tekivät Nibhan ja Tartakin; Sepharvaimilaiset polttivat poikansa Adramelekille ja Anamelekille Sepharvaimin epäjumalille.
32. Mutta he pelkäsivät Herraa, ja tekivät itsellensä pappeja korkeuksille alhaisimman kansan seasta seassansa, jotka uhrasivat heidän korkeuttensa huoneissa.
33. He pelkäsivät Herraa ja palvelivat myös epäjumaliansa pakanain tavan jälkeen, kusta he tulleet olivat.
34. Ja hamaan tähän päivään asti tekivät he tätä vanhan tavan jälkeen, niin ettei he pelkää Herraa, eikä myös pidä tapaansa ja oikeuttansa, lain ja käskyn jälkeen, jonka Herra käski Jakobin lapsille, jolle hän antoi Israelin nimen.
35. Ja Herra oli tehnyt heidän kanssansa liiton, ja käskenyt heitä, sanoen: älkäät peljätkö muita jumalia ja älkäät heitä kumartako, älkäät heitä palvelko ja älkäät heille uhratko;
36. Mutta Herraa, joka teidät Egyptin maalta toi ulos, suurella voimalla ja ojennetulla käsivarrella, häntä peljätkäät, häntä rukoilkaat, ja hänelle uhratkaat;
37. Ja pitäkäät ne tavat, oikeudet, laki ja käskyt, jotka hän teille kirjoittanut on, että te kaikkena elinaikananne teette sen jälkeen: ja älkäät peljätkö muita jumalia.
38. Ja älkäät unhottako sitä liittoa, jonka minä tein teidän kanssanne: ettette pelkäisi muita jumalia;
39. Mutta peljätkäät Herraa teidän Jumalaanne: ja hän auttaa teitä kaikkein teidän vihamiestenne käsistä.
40. Mutta ei he totelleet sitä, vaan tekivät vanhan tapansa jälkeen.
41. Ja näin nämät pakanat pelkäsivät Herraa, ja palvelivat myös epäjumaliansa; niin myös tekivät heidän lapsensa ja lastensa lapset, kuin heidän isänsäkin tehneet olivat, hamaan tähän päivään asti.

18 LUKU

1. Ja tapahtui kolmantena Hosean Elan pojan Israelin kuninkaan ajastaikana, että Hiskia Ahaksen Juudan kuninkaan poika tuli kuninkaaksi.
2. Hän oli viidenkolmattakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksän ajastaikaa kolmattakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Abi, Sakarian tytär.
3. Ja hän teki sitä mikä otollinen oli Herran edessä, juuri niinkuin hänen isänsä David teki.
4. Hän kukisti korkeudet, ja särki patsaat, ja hävitti metsistöt, ja löi vaskikäärmeen rikki, jonka Moses tehnyt oli, sillä Israelin lapset suitsuttivat sille aina siihen päivään asti; ja hän kutsui sen Nehustan.
5. Hän turvasi Herraan Israelin Jumalaan; niin ettei yksikään hänen kaltaisensa ollut hänen jälkeensä, ei myös hänen edellänsä kaikkein Juudan kuningasten seassa.
6. Hän riippui Herrassa ja ei luopunut hänestä, ja piti hänen käskynsä niinkuin Herra Mosekselle oli käskenyt.
7. Ja Herra oli hänen kanssansa, ja kuhunkapäin hän meni, toimitti hän taitavasti; hän luopui myös Assyrian kuninkaasta, ja ei palvellut häntä.
8. Hän löi Philistealaiset Gasaan asti, ja heidän rajansa, vartiain tornista vahvoihin kaupunkeihin asti.
9. Ja tapahtui neljäntenä Hiskian kuninkaan vuonna, (se oli seitsemäs Hosean Elan pojan Israelin kuninkaan vuosi) että Salmanassar Assyrian kuningas meni Samariaa vastaan ja piiritti sen.
10. Ja voitti kolmen vuoden perästä, kuudentena Hiskian vuonna, se on yhdeksäs Hosean Israelin kuninkaan vuosi: silloin voitettiin Samaria.
11. Ja Assyrian kuningas vei Israelin Assyriaan, ja pani heitä Halaan ja Haboriin, Gosarin virran tykö, Mediläisten kaupunkeihin,
12. Ettei he olleet kuuliaiset Herran Jumalansa äänelle, ja rikkoivat hänen liittonsa ja kaikki, mitä Moses Herran palvelia käskenyt oli: sitä ei he totelleet eikä tehneet.
13. Mutta neljäntenätoistakymmenentenä Hiskian kuninkaan vuonna, meni Sanherib Assyrian kuningas kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan ja voitti ne.
14. Niin lähetti Hiskia Juudan kuningas Lakikseen Assyrian kuninkaan tykö ja antoi hänelle sanoa: minä olen rikkonut, mene minun tyköäni pois, mitäs panet minun päälleni, sen minä kannan. Niin pani Assyrian kuningas Hiskian Juudan kuninkaan päälle kolmesataa leiviskää hopiaa ja kolmekymmentä leiviskää kultaa.
15. Niin antoi Hiskia kaiken sen hopian, mikä Herran huoneessa löyttiin ja kuninkaan huoneen tavaroissa.
16. Silloin särki Hiskia Herran templin ovet ja kiskot, jotka Hiskia Juudan kuningas oli antanut silata, ja antoi ne Assyrian kuninkaalle.
17. Ja Assyrian kuningas lähetti Tartanin, ja ylimmäisen kamaripalvelian, ja Rabsaken Lakiksesta kuningas

Hiskian tykö, suuren väen kanssa Jerusalemiin; ja he nousivat ja menivät Jerusalemiin. Ja noustuansa ja tultuansa sinne, seisahtivat he ylimmäisen vesilammikon kanavan vieressä, tiellä Vanuttajakedolle,
18. Ja kutsuivat kuninkaan; niin meni Eliakim Hilkian poika huoneenhaltia heidän tykönsä ulos, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri.
19. Niin sanoi Rabsake heille: sanokaat nyt Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian kuningas: mikä on tämä turva, johon sinä luotat?
20. Ajatteletkos (vaikka ne ovat tyhjät puheet) neuvoa ja voimaa olevan sotiakses? mihinkä sinä luotat, ettäs olet minusta luopunut?
21. Katso, sinä uskallat tuon särjetyn ruokosauvan päälle Egyptistä! joka, jos joku nojaa sen päälle, menee sisälle hänen käteensä ja pistää sen lävitse: niin on Pharao Egyptin kuningas kaikille, jotka luottavat hänen päällensä.
22. Mutta jos te sanoisitte minulle: me uskallamme Herran Jumalamme päälle: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on kukistanut? ja sanoi Juudalle ja Jerusalemille: tämän alttarin edessä, joka on Jerusalemissa, pitää teidän kumartaman.
23. Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa: minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, jos sinä taidat antaa niitä, jotka niillä ratsastavat.
24. Kuinka siis sinä taidat ajaa takaperin yhden päämiehen herrani vähimmistä palvelioista? Mutta sinä luotat Egyptin päälle, vaunuin ja ratsasmiesten tähden.
25. Eli luuletkos, että minä ilman Herraa tähän paikkaan tullut olen, hävittämään tätä? Herra on minulle sanonut: mene tätä maata vastaan ja hukuta se.
26. Niin sanoi Eliakim Hilkian poika, ja Sebna ja Joa Rabsakelle: puhu palveliais kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme sen, ja älä puhu meidän kanssamme Juudan kielellä, kansan kuullen, jotka muurin päällä ovat.
27. Mutta Rabsake sanoi heille: onko herrani lähettänyt minun sinun herras tykö eli sinun tykös, näitä sanoja puhumaan? eikö enemmin niiden miesten tykö, jotka muurin päällä istuvat, että heidän pitää syömän omaa lokaansa ja juoman omaa vettänsä teidän kanssanne?
28. Niin seisoi Rabsake ja huusi korkealla äänellä Juudan kielellä, puhui ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan, Assyrian kuninkaan ääntä!
29. Näin sanoo kuningas: älkää antako Hiskian pettää teitänne; sillä ei hän voi vapahtaa teitä hänen käsistänsä.
30. Ja älkään antako Hiskia teidän turvata Herran päälle, sanoen: Herra on totisesti pelastava meitä, ja ei

tämä kaupunki anneta Assyrian kuninkaan käsiin.
31. Älkäät kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: sopikaat minun kanssani, ja tulkaat minun tyköni, niin joka mies on syövä viinapuustansa ja fikunapuustansa, ja juova kaivostansa,
32. Siihen asti minä tulen ja vien teitä siihen maahan, joka teidän maanne kaltainen on, jossa jyviä, viinaa, leipää, viinamäkiä, öljypuita, öljyä ja hunajaa on, niin te elätte ja ette kuole. Älkäät kuulko Hiskiaa, sillä hän pettää teitä, kuin hän sanoo: Herra pelastaa meitä.
33. Ovatko myös pakanain jumalat pelastaneet kukin maansa Assyrian kuninkaan käsistä?
34. Kussa ovat Hematin ja Arpadin jumalat? kussa ovat Sepharvaimin, Henan ja Ivvan jumalat? ovatko he Samarian pelastaneet minun käsistäni?
35. Kussa on joku kaikkein niiden maakuntain jumalain seassa, joka maansa on pelastanut minun kädestäni, että Herra nyt pelastaisi Jerusalemin minun kädestäni?
36. Ja kansa vaikeni ja ei häntä mitäkään vastannut: sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: älkäät häntä vastatko.
37. Niin tuli Eliakim Hilkian poika huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joa Asaphin poika kansleri Hiskian tykö reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

19 LUKU

1. Kuin kuningas Hiskia sen kuuli, repäisi hän vaatteensa ja puki säkin yllensä ja meni Herran huoneesen.
2. Ja hän lähetti Eliakimin huoneenhaltian ja Sebnan kirjoittajan vanhimpain pappien kanssa, puetettuina säkeillä, prophetan Jesaian Amotsin pojan tykö.
3. Ja he sanoivat hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaivan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämiselle, mutta ei ole voimaa synnyttää.
4. Jospa Herra sinun Jumalas kuulis kaikki Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas on lähettänyt tänne pilkkaamaan elävää Jumalaa, että hän nuhtelis häntä niiden sanain tähden, jotka Herra sinun Jumalas kuullut on: niin korota sinun rukoukses niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat;
5. Kuin kuningas Hiskian palveliat tulivat Jesaian tykö,
6. Sanoi Jesaia heille: näin sanokaat teidän herrallenne: näin sanoo Herra: älä mitään peljästy niiden sanain tähden, jotka sinä kuullut olet, joilla Assyrian kuninkaan palveliat minua häväisseet ovat.
7. Katso, minä annan hänelle hengen, että hän saa kuulla sanoman, ja palajaa omalle maallensa; ja minä annan hänen kaatua miekalla omassa maakunnassansa.

8. Ja kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen menneeksi Lakiksesta pois.
9. Ja kuin hän sai kuulla Tirhakasta Ethiopian kuninkaasta sanottavan: katso, hän on mennyt sotimaan sinua vastaan; niin hän palasi, ja lähetti sanan Hiskialle ja antoi hänelle sanoa:
10. Puhukaat näin Hiskialle Juudan kuninkaalle, sanoen: älä anna Jumalas, jonka päälle sinä luotat, vietellä sinuas ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian kuninkaan käteen.
11. Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat tehneet ovat kaikille maakunnille, ja hukuttaneet heitä: ja sinä pelastettaisiin?
12. Ovatko myös pakanain jumalat pelastaneet heidät, jotka minun isäni hukuttaneet ovat, Gosanin, Haranin, niin myös Resephin ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat?
13. Kussa on Hematin kuningas, Arpadin kuningas, Sepharvaimin, Henan ja Ivvan kaupungin kuningas?
14. Kuin Hiskia oli ottanut kirjan sanansaattajilta ja lukenut sen, meni hän Herran huoneesen, ja Hiskia levitti sen Herran eteen,
15. Ja rukoili Herran edessä ja sanoi: Herra Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä olet ainoa Jumala kaikissa maan valtakunnissa, sinä olet tehnyt taivaan ja maan.
16. Herra, kallista korvas ja kuule, avaa Herra silmäs ja näe, ja kuule Sanheribin sanat, joka tänne on lähettänyt pilkkaamaan elävää Jumalaa!
17. Se on tosi, Herra, että Assyrian kuninkaat ovat hävittäneet pakanat ja heidän maakuntansa,
18. Ja ovat heittäneet heidän jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalia, mutta ihmisten kätten teot, puut ja kivet, sentähden ovat he ne hävittäneet.
19. Mutta nyt sinä, Herra meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä: että kaikki maan valtakunnat tietäisivät sinun, Herra, olevan ainoan Jumalan.
20. Niin lähetti Jesaia Amotsin poika Hiskian tykö ja antoi hänelle sanoa: näin sanoo Herra Israelin Jumala: minä olen kuullut, mitäs minulta rukoillut olet Sanheribin Assyrian kuninkaan tähden.
21. Nämät ovat ne, mitkä Herra häntä vastaan puhunut on: neitsy Zionin tytär katsoo sinun ylön ja pilkkaa sinua, Jerusalemin tytär vääntelee päätänsä sinun jälkees.
22. Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? Sinä olet nostanut silmäs pyhää vastaan Israelissa.
23. Sinä olet sanansaattajais kautta häväissyt Herraa ja sanonut: minä olen noussut vuoren kukkuloille vaunuini paljoudella, Libanonin sivulle: minä tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä hänen viimeiseen majaansa, hänen ihanan vainionsa metsään.

24. Minä olen kaivanut ja juonut muukalaiset vedet, ja olen kuivannut kaikki piiritetyt ojat minun jalkapöydälläni.
25. Etkös ole kaukaa kuullut minun näitä tehneeksi, ja jo aikaa ennen näitä valmistaneeksi? Nyt olen minä sen antanut tapahtua, että vahvat kaupungit pitäis kukistettaman hävinneeksi kiviroukkioksi,
26. Ja ne, jotka siinä asuvat, pitäis tuleman heikoksi, peljästymän, häpeemän ja tuleman niinkuin ruoho kedolla, ja niinkuin viheriäinen ruohon korsi katon päällä, ja niinkuin kuivettu oras ennen kuin se oljeksi tulee.
27. Minä tiedän sinun asumasias, sinun ulos- ja sisällekäymises, ja ettäs kiukuitset minua vastaan.
28. Ettäs kiukuitset minua vastaan ja sinun ylpeytes on tullut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni suuhus, ja johdatan sinun sitä tietä myöten takaperin, jotas tulitkin.
29. Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tällä ajastajalla sitä, mikä kasvanut on, toisella ajastajalla sitä, mikä itsestänsä kasvaa; mutta kolmannella ajastajalla kylväkäät ja leikatkaat, ja istuttakaat viinamäkiä, syökäät heidän hedelmänsä.
30. Ja joka Juudan huoneesta päässyt ja jäänyt on, pitää vielä nyt alta juurtuman ja ylhäältä hedelmöitsemän.
31. Sillä jääneet pitää käymän Jerusalemista ulos, ja Zionin vuorelta ne, jotka päässeet ovat. Herran Zebaotin kiivaus tekee näitä.
32. Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, ei myös yhtään kilpeä tuoman sen eteen, ja ei yhtään vallia rakentaman sen ympärille;
33. Mutta hänen pitää sitä tietä palajaman, jota hän tullut on, ja ei pidä hänen tähän kaupunkiin tuleman, sanoo Herra.
34. Ja minä varjelen tämän kaupungin ja pelastan sen minun tähteni ja Davidin minun palveliani tähden.
35. Niin tapahtui sinä yönä, että Herran enkeli meni ja tappoi Assyrian leirissä sata kahdeksankymmentä ja viisituhatta miestä. Ja kuin he silloin varhain huomeneltain nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleitten ruumiit.
36. Ja Sanherib Assyrian kuningas meni matkaansa, palasi ja oli Ninivessä.
37. Ja kuin hän rukoili Nisrokin jumalansa huoneessa, niin hänen poikansa Adramelek ja Saretser tappoivat hänen miekalla ja pakenivat Araratin maakuntaan: ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

20 LUKU

1. Silloin sairasti Hiskia kuolemallansa, ja propheta Jesaia Amotsin poika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: toimita talos, sillä sinun pitää nyt kuoleman ja ei elämän.
2. Mutta hän käänsi kasvonsa seinän puoleen, rukoili Herraa ja sanoi:
3. Oi, Herra! muista että minä olen uskollisesti ja vaalla sydämellä vaeltanut sinun edessäs ja tehnyt, mikä sinulle otollinen ollut on! Ja Hiskia itki hartaasti.
4. Mutta kuin Jesaia ei ollut vielä puoli kaupunkiin käynyt ulos, tuli Herran sana hänen tykönsä ja sanoi:
5. Palaja ja sano Hiskialle, kansani päämiehelle: näin sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: minä olen kuullut sinun rukoukses ja nähnyt sinun kyyneles: katso, minä parannan sinun: kolmantena päivänä pitää sinun menemän ylös Herran huoneesen.
6. Ja minä lisään sinun ikääs viisitoistakymmentä ajastaikaa, ja vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja varjelen tämän kaupungin minun tähteni ja minun palveliani Davidin tähden.
7. Ja Jesaia sanoi: tuokaat minulle fikunarypäle. Ja he toivat ja panivat paisuman päälle, ja hän tuli terveeksi.
8. Hiskia sanoi Jesaialle: mikä merkki siihen on, että Herra minun parantaa, ja että minun pitää menemän kolmantena päivänä Herran huoneesen?
9. Jesaia sanoi: sinä saat tämän merkin Herralta, että Herra tekee mitä hän sanonut on. Pitääkö varjon käymän kymmenen piirtoa edeskäsin, taikka kymmenen piirtoa takaperin?
10. Ja Hiskia sanoi: se on keviä, että varjo käy edeskäsin kymmenen piirtoa: ei, mutta että hän kävis kymmenen piirtoa takaperin.
11. Niin rukoili Jesaia Herraa, ja hän veti varjon kymmenen piirtoa takaperin, jotka hän oli käynyt edeskäsin Ahaksen säjärissä.
12. Silloin lähetti Berodak Baladan Baladanin poika Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut Hiskian sairastuneeksi.
13. Ja Hiskia kuuli heitä, ja osoitti heille koko tavarahuoneensa, hopian, kullan, kalliit yrtit, ja parhaan öljyn, ja koko asehuoneensa ja kaikki, mitä hänen tavaroissansa oli. Ja ei mitään ollut hänen huoneessansa ja kaikessa hänen vallassansa, jota ei Hiskia heille osoittanut.
14. Niin tuli propheta Jesaia kuningas Hiskian tykö ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanoneet, ja kusta he ovat tulleet sinun tykös? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta, Babelista.
15. Hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessas? Hiskia sanoi: he ovat nähneet kaikki, mitä minun

huoneessani on, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä heille osoittanut ole.
16. Niin sanoi Jesaia Hiskialle: kuule Herran sanaa:
17. Katso, aika tulee, että kaikki sinun huoneestas ja kaikki, mitä sinun esi-isäs koonneet ovat tähän päivään asti, viedään pois Babeliin, ja ei jätetä mitään, sanoo Herra.
18. Ja myös lapset, jotka sinusta tulevat, jotkas siität, otetaan kamaripalvelioiksi Babelin kuninkaan huoneesen.
19. Hiskia sanoi Jesaialle: Herran sana on hyvä, jonkas puhunut olet; ja sanoi vielä: eikö se niin ole? kuitenkin että rauha ja uskollisuus minun aikanani olis.
20. Mitä enempi sanomista on Hiskiasta, ja hänen voimastansa, ja mitä hän tehnyt on, ja vesilammikosta ja kanavista, joilla hän vedet johdatti kaupunkiin: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
21. Ja Hiskia nukkui isäinsä kanssa; ja Manasse hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

21 LUKU

1. Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Hephtsiba.
2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois.
3. Hän rakensi korkeudet jälleen, jotka hänen isänsä Hiskia kukistanut oli, ja nosti Baalin alttarin, ja teki metsistön, niinkuin Ahab Israelin kuningas tehnyt oli, ja kumarsi koko taivaan sotajoukkoa, ja palveli niitä,
4. Ja rakensi myös alttarit Herran huoneesen, josta Herra sanonut oli: minä asetan minun nimeni Jerusalemiin.
5. Ja hän rakensi koko taivaalliselle sotajoukolle alttarit molempiin pihoihin Herran huoneesen,
6. Ja käytti poikansa tulessa, ja otti vaarin lintuin lauluista ja merkeistä, ja piti noitia ja merkkein sanojia, ja teki paljon pahaa Herran edessä, jolla hän hänen vihoitti.
7. Hän pani myös metsistöjumalan, jonka hän tehnyt oli, huoneesen, josta Herra Davidille ja hänen pojallensa Salomolle sanonut oli: tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä nimeni ijankaikkisesti,
8. Ja en liikuta enää Israelin jalkoja siitä maasta, jonka minä heidän isillensä antanut olen, jos he ainoastaan pitävät ja tekevät kaikki, mitä minä heille käskenyt olen, ja kaiken sen lain, minkä minun palveliani Moses heille käskenyt oli.

9. Mutta ei he totelleet sitä, vaan Manasse vietteli heitä, niin että he tekivät pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli.
10. Silloin puhui Herra palveliainsa prophetain kautta ja sanoi:
11. Että Manasse Juudan kuningas on nämät kauhistukset tehnyt, jotka pahemmat ovat kuin kaikki ne kauhistukset, joita Amorilaiset tehneet ovat, jotka hänen edellänsä olivat, ja on myös saattanut Juudan syntiä tekemään epäjumalillansa;
12. Sentähden sanoo Herra Israelin Jumala näin: katso, minä saatan vahingon Juudan ja Jerusalemin päälle, että kuka ikänä sen kuulee, pitää hänen molemmat korvansa soiman.
13. Ja minä vedän Samarian mittanuoran Jerusalemin ylitse, ja Ahabin huoneen painomitan, ja virutan Jerusalemin niinkuin astiat virutetaan: ne virutetaan ja käännetään kumollensa.
14. Ja minä hylkään jääneet minun perimisestäni ja annan heidät vihamiestensä käsiin, että heidän pitää oleman kaikille vihollisillensa saaliiksi ja ryöstöksi:
15. Että he tekivät sitä, mikä paha oli minun silmäini edessä, ja ovat minun vihoittaneet siitä päivästä, jona heidän isänsä läksivät Egyptistä, tähän päivään asti.
16. Ja Manasse vuodatti myös paljon viatointa verta, siihen asti että Jerusalem sieltä ja täältä täynnä oli, ilman niitä syntejä, joilla hän Juudan saatti syntiä tekemään, että he tekivät pahaa Herran edessä.
17. Mitä enempi Manassesta sanomista on ja kaikista, mitä hän tehnyt on, ja niistä synneistä, jotka hän teki: eikö ne ole kirjoitetut Juudan kuningasten aikakirjassa?
18. Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin huoneensa yrttitarhaan, joka oli Ussan yrttitarha; ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
19. Kahden ajastaikainen kolmattakymmentä oli Amon tullessansa Juudan kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastakaa Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Mesulemet Hatsurin tytär Jotbasta.
20. Ja hän teki sitä, mikä Herralle ei kelvannut, niinkuin hänen isänsä Manasse tehnyt oli.
21. Ja hän vaelsi kaikkia niitä teitä, joita hänen isänsä vaeltanut oli, ja palveli epäjumalia, joita hänen isänsä palvellut oli, ja kumarsi niitä,
22. Ja luopui Herrasta isäinsä Jumalasta, ja ei vaeltanut Herran tiellä.
23. Ja Amonin palveliat tekivät liiton häntä vastaan ja tappoivat kuninkaan omassa huoneessansa.
24. Mutta maakunnan kansa löi kaikki ne kuoliaaksi, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan, ja kansa teki Josian hänen poikansa kuninkaaksi hänen siaansa.
25. Mitä Amon enempi tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
26. Ja hän haudattiin omaan hautaansa Ussan yrttitarhassa, ja hänen poikansa Josia tuli kuninkaaksi hänen

siaansa.

22 LUKU

1. Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden ajastajan neljättäkymmentä Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Jedida Adajan tytär Botskatista.
2. Ja hän teki sitä, mikä Herran edessä oli kelvollinen, ja vaelsi kaikella isänsä Davidin tiellä, ja ei poikennut oikialle eli vasemmalle puolelle.
3. Mutta kuningas Josian kahdeksantena vuonna toistakymmentä, lähetti kuningas Saphanin Atsalian pojan Mesullamin pojan, kirjoittajansa, Herran huoneesen, sanoen:
4. Mene ylimmäisen papin Hilkian tykö, ja anna hänen lukea se raha, mikä Herran huoneesen tuotu on, jonka ovenvartiat kansalta koonneet ovat,
5. Että ne annettaisiin teettäjille, jotka Herran huoneesen asetetut ovat, ja he antaisivat työväelle, jotka työtä tekevät Herran huoneessa ja parantavat mitä Herran huoneessa rauvennut on,
6. Sepille, rakentajille, muuraajille ja niille, jotka hirsiä ja vuoltuja kiviä ostaman pitää, huoneen parannukseksi;
7. Vaan ei kuitenkaan yhtään lukua pidä heiltä vaadittaman niistä rahoista, jotka heidän käsiinsä ovat annetut; vaan heidän pitää uskollisesti niitä toimittaman.
8. Ja ylimmäinen pappi Hilkia sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan Herran huoneesta; ja Hilkia antoi kirjan Saphanille, ja hän luki sen.
9. Ja Saphan kirjoittaja tuli kuninkaan tykö, ja ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: sinun palvelias ovat koonneet ne rahat, jotka Herran huoneessa löydetyt ovat, ja ovat ne jakaneet työväelle, jotka asetetut ovat Herran huoneesen.
10. Ja Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle ja sanoi: Hilkia pappi antoi minulle kirjan; ja Saphan luki sen kuninkaan edessä.
11. Kuin kuningas kuuli lakikirjan sanat, repäisi hän vaatteensa.
12. Ja kuningas käski pappi Hilkiaa, ja Ahikamia Saphanin poikaa, ja Aboria Mikajan poijaa, ja Saphania kirjoittajaa, ja Asajaa kuninkaan palveliaa, sanoen:
13. Menkäät ja kysykäät Herralta minun puolestani, kansan ja koko Juudan puolesta, tämän kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä se on suuri Herran viha, joka meidän päällemme syttynyt on, ettei meidän isämme ole kuuliaiset olleet tämän kirjan sanoille, että he olisivat tehneet niitä kaikkia, mitkä siinä meille kirjoitetut

olivat.
14. Niin meni pappi Hilkia, Ahikam, Akbor, Saphan ja Asaja naisprophetan Huldan tykö, Sallumin Tikuan pojan emännän, Harhamin pojan, vaatetten vartian (ja hän asui Jerusalemissa toisella puolella); ja he puhuivat hänelle.
15. Mutta hän sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun tyköni lähettänyt on:
16. Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tähän siaan ja hänen asuvaisillensa, kaikki lain sanat, jotka Juudan kuningas lukenut on:
17. Että he ovat luopuneet minusta ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittain minua kaikilla kättensä töillä, sentähden syttyy minun vihani tätä siaa vastaan, ja ei pidä sammutettaman.
18. Mutta Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta, pitää teidän näin sanoman: näin sanoo Herra Israelin Jumala niistä sanoista, joita sinä kuullut olet:
19. Että sinun sydämes on pehminnyt ja olet sinus nöyryyttänyt Herran edessä, koskas kuulit, mitä minä sanoin tätä siaa ja hänen asuvaisiansa vastaan, että heidän pitää tuleman hävitetyksi ja kiroukseksi, ja olet repinyt vaattees, ja olet itkenyt minun edessäni: niin olen minä myös kuullut sen, sanoo Herra.
20. Sentähden, katso, kokoon minä sinua isäis tykö, ettäs kootaan rauhassa hautaas, ettei sinun silmäs näkisi kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tälle sialle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen.

23 LUKU

1. Ja kuningas lähetti, ja kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista kokoontuivat hänen tykönsä.
2. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset hänen kanssansa, papit ja prophetat, ja kaikki kansa, pienet ja suuret; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liittokirjan sanat, joka Herran huoneesta löydetty oli.
3. Ja kuningas seisoi yhden patsaan tykönä, ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, että heidän piti pitämän nämät liiton sanat, jotka kirjoitetut olivat tässä kirjassa. Ja kaikki kansa mielistyi siihen liittoon.
4. Ja kuningas käski Hilkiaa ylimmäistä pappia, ja pappeja toisesta vuorosta, ja ovenvartioita, ottaa Herran temppelistä kaikkinaiset kalut, jotka Baalille, metsistölle ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle tehdyt olivat; ja hän poltti ne ulkona Jerusalemin edessä Kidronin laaksossa, ja niitten tuhka kannettiin sieltä Beteliin.

5. Ja hän otti epäjumalain papit pois, jotka Juudan kuninkaat asettaneet olivat suitsuttamaan korkeuksissa Juudan kaupungeissa ja ympäri Jerusalemia, ja ne jotka suitsuttivat Baalille, auringolle ja kuulle ja planeteille, ja kaikelle taivaalliselle sotajoukolle,
6. Ja antoi viedä Astarotin Herran huoneesta, ulos Jerusalemista, Kidronin ojan tykö, ja poltti sen Kidronin ojan tykönä, ja musersi sen tuhaksi, ja heitti sen tuhan kansan lasten hautoihin,
7. Ja kukisti huorain huoneet, jotka olivat Herran huoneen tykönä, joissa vaimot kutoivat huoneita metsistölle.
8. Ja hän kokosi kaikki papit Juudan kaupungeista ja saastutti korkeudet, joissa papit suitsuttivat, Gebasta Bersebaan asti. Ja hän kukisti porttein korkeudet, jotka olivat Josuan kaupungin päämiehen portin vajassa, joka oli vasemmalla puolella kaupungin porttia, sisälle mennessä.
9. Ei kuitenkaan korkeutten papit uhranneet koskaan Herran alttarilla Jerusalemissa, vaan söivät kaltiaista leipää veljeinsä keskellä.
10. Hän saastutti myös Tophetin, joka on Hinnomin lasten laaksossa, ettei yksikään käyttäisi poikaansa ja tytärtänsä tulessa Molokille;
11. Ja otti pois hevoset, jotka Juudan kuninkaat auringolle asettaneet olivat Herran huoneen sisällekäymiseen, NetanMelekin kamaripalvelian majan tykönä, joka oli esikaupungissa; ja auringon rattaat poltti hän tulessa,
12. Niin myös alttarit, jotka kattoin päällä Ahaksen salissa olivat, jotka Juudan kuninkaat tehneet olivat. Ja ne alttarit, jotka Manasse tehnyt oli kahdessa Herran huoneen pihassa, särki kuningas, ja pakeni sieltä, ja heitti heidän tuhkansa Kidronin ojaan.
13. Ja ne korkeudet, jotka Jerusalemin edessä olivat, oikialla puolella Maskitin vuorta, jotka Salomo Israelin kuningas rakentanut oli Astarotille Zidonin kauhistukselle, ja Kamokselle Moabin kauhistukselle, ja Milkomille Ammonin lasten kauhistukselle, ne saastutti myös kuningas.
14. Ja särki patsaat, ja hävitti metsistöt, ja täytti heidän siansa ihmisten luilla,
15. Niin myös Betelin alttarin, sen korkeuden, minkä Jerobeam Nebatin poika tehnyt oli, joka Israelin saatti syntiä tekemään; hän kukisti sen alttarin ja korkeuden, ja poltti myös metsistön.
16. Ja Josia käänsi itsensä ja näki ne haudat, jotka olivat vuorella, lähetti ja antoi ottaa luut haudoista, ja poltti ne alttarilla ja saastutti sen, Herran sanan jälkeen, jonka Jumalan mies huutanut oli, joka nämät niin ennen puhunut oli.
17. Ja hän sanoi: mikä haudan merkki tämä on, jonka minä näen? Ja kaupungin kansa sanoi hänelle: se on sen Jumalan miehen hauta, joka Juudasta tuli ja huusi näitä, joita sinä tehnyt olet alttarille Betelissä.

18. Ja hän sanoi: anna hänen maata, ja älkään yksikään liikuttako hänen luitansa. Näin tulivat hänen luunsa vapahdetuksi sen prophetan luiden kanssa, joka Samariasta tullut oli.
19. Ja Josia pani myös kaikki korkeutten huoneet Samarian kaupungista pois, jotka Israelin kuninkaat tehneet olivat vihaa kehoittaaksensa, ja teki heidän kanssansa peräti niinkuin hän Betelissä tehnyt oli.
20. Ja hän tappoi kaikki korkeutten papit, jotka siellä olivat alttareilla, ja poltti ihmisten luut niiden päällä, ja palasi Jerusalemiin.
21. Ja kuningas käski kaikkea kansaa ja sanoi: pitäkäät Herralle Jumalallenne pääsiäistä, niinkuin kirjoitettu on tämän liiton kirjassa,
22. Sillä ei yhtään pääsiäistä ollut niin pidetty kuin tämä, tuomarien ajasta, jotka olivat tuominneet Israelia, ja kaikkein Israelin kuningasten ja Juudan kuningasten aikana.
23. Mutta kahdeksantenatoistakymmenentenä kuningas Josian vuonna pidettiin tämä pääsiäinen Herralle Jerusalemissa.
24. Ja Josia perkasi kaikki noidat, merkkein tulkitsiat, kuvat ja epäjumalat, ja kaikki kauhistukset, jotka nähtiin Juudan maalla ja Jerusalemissa; että hän pitäis lain sanat, jotka kirjassa kirjoitetut olivat, jonka pappi Hilkia löysi Herran huoneesta.
25. Hänen vertaisensa ei ollut yksikään kuningas ennen häntä, joka niin kaikesta sydämestänsä, kaikesta sielustansa ja kaikesta voimastansa itsensä käänsi Herran tykö, kaiken Moseksen lain jälkeen; ja hänen jälkeensä ei tullut myöskään hänen kaltaistansa.
26. Ei kuitenkaan kääntynyt Herra vihansa suuresta julmuudesta, jolla hän Juudan päälle vihoitettu oli, kaikkein kehoitusten tähden, joilla Manasse hänen kehoittanut oli.
27. Ja Herra sanoi: minä heitän myös Juudan pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä Israelin heittänyt olen, ja hylkään tämän kaupungin, jonka minä valinnut olen, Jerusalemin, ja sen huoneen, josta minä puhunut olen: minun nimeni on oleva siellä.
28. Mitä enempi Josiasta sanomista on, ja kaikista mitä hän tehnyt on: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
29. Hänen ajallansa matkusti Pharao Neko, Egyptin kuningas, Assyrian kuningasta vastaan Phratin virran tykö; mutta kuningas Josia meni häntä vastaan, ja se tappoi hänen Megiddossa, sittekuin hän oli nähnyt hänen.
30. Ja hänen palveliansa veivät hänen kuolleena pois Megiddosta, ja veivät hänen Jerusalemiin ja hautasivat hänen omaan hautaansa. Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, voitelivat ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä siaan.

31. Kolmen ajastajan vanha kolmattakymmentä oli Joahas, kuin hän tuli kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta.
32. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen esi-isänsä tehneet olivat.
33. Mutta Pharao Neko sitoi hänen kiinni Riblatissa Hamatin maalla, ettei hän hallitsisi Jerusalemissa, ja pani sakkoveron maan päälle, sata leiviskää hopiaa ja leiviskän kultaa.
34. Ja Pharao Neko teki Eliakimin Josian pojan kuninkaaksi, hänen isänsä Josian siaan, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi; mutta Joahaksen hän otti ja vei Egyptiin, siellä hän kuoli.
35. Ja Jojakim antoi Pharaolle hopian ja kullan; kuitenkin laski hän maan verolliseksi, antamaan hopiaa Pharaon käskyn jälkeen: itsekunkin maakunnan kansan teki hän verolliseksi voimansa perästä hopiaan ja kultaan, Pharao Nekolle antaaksensa.
36. Viidenkolmattakymmenen ajastajan vanha oli Jojakim, kuin hän kuninkaaksi tuli, ja hallitsi yksitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Zebuda, Pedajan tytär Rumasta.
37. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehneet olivat.

24 LUKU

1. Hänen aikanansa nousi Nebukadnetsar Babelin kuningas; ja Jojakim tuli hänelle alamaiseksi kolmeksi vuodeksi; mutta hän käänsi itsensä ja erkani hänestä.
2. Ja Herra antoi tulla hänen päällensä sotaväen Kaldeasta, Syriasta, Moabista ja Ammonin lapsista, ja antoi ne tulla Juudeaan hukuttamaan häntä, Herran sanan jälkeen, niinkuin hän oli puhunut palveliainsa prophetain kautta.
3. Mutta se tapahtui Juudalle Herran sanan jälkeen, että hän heitä heittäis pois kasvoinsa edestä Manassen syntein tähden, jotka hän tehnyt oli.
4. Ja myös viattoman veren tähden, jonka hän vuodatti, ja täytti Jerusalemin viattomalla verellä: sitä ei Herra tahtonut antaa anteeksi.
5. Mitä enempi Jojakimista sanomista on, ja kaikista hänen teoistansa: eikö se ole kirjoitettu Juudan kuningasten aikakirjassa?
6. Ja Jojakim nukkui isäinsä kanssa ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
7. Ja Egyptin kuningas ei lähtenyt enään maaltansa; sillä Babelin kuningas oli häneltä ottanut kaikki pois, mitä Egyptin kuninkaan oma oli, Egyptin ojasta Phratin virtaan asti.
8. Kahdeksantoistakymmenen vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta

Jerusalemissa; hänen äitinsä nimi oli Nehusta Elnatanin tytär Jerusalemista.
9. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin tehnyt oli.
10. Silloin matkustivat Nebukadnetsarin Babelin kuninkaan palveliat ylös Jerusalemiin; ja kaupunki piiritettiin.
11. Ja Nebukadnetsar, Babelin kuningas, tuli kaupungin tykö, ja hänen palveliansa piirittivät sen.
12. Niin Jojakin Juudan kuningas meni äitinensä Babelin kuninkaan tykö, ja hänen palveliansa, ja ylimmäisensä, ja kamaripalveliansa. Ja Babelin kuningas otti hänen valtakuntansa kahdeksantena vuonna.
13. Ja hän otti kaiken tavaran Herran huoneesta ja kuninkaan huoneesta, ja rikkoi kaikki kultaiset astiat, jotka Salomo Israelin kuningas oli Herran templiin antanut tehdä niinkuin Herra puhunut oli,
14. Ja vei koko Jerusalemin, kaikki ylimmäiset, kaikki voimalliset sotamiehet, kymmenentuhatta vankia, ja kaikki puusepät ja rautasepät pois, niin ettei yhtäkään jäänyt, vaan köyhimmät kansasta maalle;
15. Ja vei Jojakinin ja kuninkaan äidin, kuninkaan emännät ja hänen kamaripalveliansa pois Babeliin. Ja ne voimalliset maalta vei hän myös Jerusalemista vankina Babeliin.
16. Ja kaikki väkevät miehet, seitsemäntuhatta, ja tuhannen puuseppää ja rautaseppää, kaikki väkevät sotamiehet; ja Babelin kuningas vei heidät vankina Babeliin.
17. Ja Babelin kuningas asetti Mattanian hänen setänsä kuninkaaksi hänen siaansa ja muutti hänen nimensä Zidkiaksi.
18. Yhden vuoden vanha kolmattakymmentä oli Zidkia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal, Jeremian tytär Libnasta.
19. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin Jojakin myös tehnyt oli.
20. Sillä se tapahtui niin Jerusalemin ja Juudan kanssa Herran vihasta, siihen asti että hän heitti heidät pois kasvoinsa edestä. Ja Zidkia erkani Babelin kuninkaasta.

25 LUKU

1. Niin tapahtui yhdeksäntenä hänen valtakuntansa vuonna, kymmenentenä päivänä kymmenennellä kuulla, että Nebukadnetsar Babelin kuningas tuli kaiken väkensä kanssa Jerusalemin eteen, ja he sioittuivat sen eteen ja rakensivat saarron joka taholta sen ympärille.
2. Ja niin oli se kaupunki piiritetty kuningas Zidkian ensimäiseen vuoteen toistakymmentä.
3. Mutta yhdeksännellä kuukaudella tuli sangen suuri nälkä kaupunkiin, niin ettei maakunnan kansalla mitään syömistä ollut.

4. Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat yöllä ulos porttitietä, niiden kahden muurin väliltä, joka menee kuninkaan yrttitarhaan (vaan Kaldealaiset olivat ympäri kaupunkia), ja hän pakeni sitä tietä myöten tasaiselle kedolle.
5. Mutta Kaldealaisten sotaväki ajoi kuningasta takaa, ja he käsittivät hänen Jerihon kedolla; ja kaikki sotamiehet, jotka hänen tykönänsä olivat, olivat hänestä hajonneet.
6. Mutta kuninkaan he ottivat kiinni ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö Riblatiin; ja he tuomitsivat hänen,
7. Ja he tappoivat Zidkian lapset hänen silmäinsä nähden, ja puhkasivat Zidkian silmät, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.
8. Seitsemäntenä päivänä viidennellä kuukaudella, se on yhdeksästoistakymmenes Nebukadnetsarin Babelin kuninkaan ajastaika, tuli Nebutsaradan huovin päämies, Babelin kuninkaan palvelia, Jerusalemiin,
9. Ja poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa, niin myös kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.
10. Ja kaikki Kaldealaisten sotaväki, jotka huovin päämiehen kanssa olivat, särkivät muurit, jotka Jerusalemin ympärillä olivat.
11. Mutta muun kansan, joka jäänyt oli kaupunkiin, ja ne jotka Babelin kuninkaan tykö paenneet olivat, ja muun yhteisen kansan vei Nebutsaradan huovin päämies pois.
12. Ja niitä halvimpia maakunnassa jätti huovin päämies viinamäen miehiksi ja peltomiehiksi.
13. Mutta Kaldealaiset särkivät vaskiset patsaat Herran huoneessa, ja istuimet, ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, ja veivät niiden vasken Babeliin.
14. Ja padat, lapiot, veitset, lusikat ja kaikki vaskiset astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois.
15. Huovin päämies otti myös pannut ja maljat, jotka olivat kokonansa kullasta ja hopiasta,
16. Kaksi patsasta, yhden meren ja istuimet, jotka Salomo oli antanut rakentaa Herran huoneesen; joita vaski-astioita ei taidettu kaikkia punnita.
17. Yksi patsas oli kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkia, ja sen kruunu oli myös vaskesta, joka kruunu oli kolme kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta: tainkaltainen oli myös toinen patsas verkkoinensa.
18. Ja huovin päämies otti papin Serajan ensimäisestä vuorosta ja papin Zephanian toisesta vuorosta, ja kolme ovenvartiaa,
19. Ja yhden kamarihaltian otti hän kaupungista, joka oli sotaväen haltiaksi asetettu, ja viisi miestä niistä, jotka seisoivat aina kuninkaan edessä, jotka kaupungista löydettiin, ja Sopherin sodanpäämiehen, joka

maan kansan opetti sotimaan, niin myös kuusikymmentä miestä maan väestä, jotka kaupungista löydettiin.
20. Nämät otti Nebutsaradan huovin ylimmäinen ja vei Babelin tykö Riblatiin.
21. Ja Babelin kuningas löi ja tappoi ne Riblatissa Hematin maalla. Näin vietiin Juuda pois maaltansa.
22. Mutta sen väen päälle, joka Juudan maassa jälellä oli, jonka Nebukadnetsar Babelin kuningas jättänyt oli, asetti hän Gedalian Ahikamin pojan, Saphamin pojan.
23. Kuin kaikki sotajoukkoin päämiehet ja muut kuulivat Babelin kuninkaan korottaneen Gedalian, tulivat he Gedalian tykö Mitspaan: Ismael Netanian poika, ja Johanan Karean poika, ja Seraja Tanhumetin Netophatilaisen poika, ja Jaasanja Maakatin poika, miehinensä.
24. Ja Gedalia vannoi heille ja heidän miehillensä ja sanoi heille: älkäät peljätkö olla Kaldealaisten alamaisina: pysykäät maassa ja palvelkaat Babelin kuningasta, niin te menestytte.
25. Mutta seitsemännellä kuukaudella tuli Ismael Netanian poika, Elisaman pojan kuninkaallisesta suvusta, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, ja tappoivat Gedalian ja ne Juudalaiset ja Kaldealaiset, jotka hänen kanssansa olivat Mitspassa.
26. Niin nousi kaikki kansa sekä suuret että pienet, ja sotaväen päämiehet, ja tulivat Egyptiin; sillä he pelkäsivät Kaldealaisia.
27. Seitsemäntenä ajastaikana neljättäkymmentä, sittekuin Jojakin Juudan kuningas oli viety pois, seitsemäntenä päivänä kolmattakymmentä, toisella kuukaudella toistakymmentä otti Evilmerodak Babelin kuningas ensimäisenä valtakuntansa vuonna Jojakinin Juudan kuninkaan ylös vankihuoneesta,
28. Ja puhui hänen kanssansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa,
29. Ja muutti hänen vankeutensa vaatteet; ja hän söi aina hänen tykönänsä kaiken elinaikansa;
30. Ja hän määräsi hänelle hänen osansa, hänelle aina joka päivä kuninkaalta annettavaksi, kaikkena hänen elinaikanansa.

1. AIKAKIRJA

1. LUKU

Adam, Set, Enos,
2. Kenan, Mahaleel, Jared,
3. Henok, Metusala, Lamek,
4. Noa, Sem, Ham ja Japhet.
5. Japhetin lapset: Gomer, Magog, Madai, Javan ja Tubal, Mesek ja Tiras.
6. Gomerin lapset: Askenas, Riphatja, Togarma.
7. Niin myös Javanin lapset: Elisa ja Tarsisa, Kittim ja Dodanim.
8. Hamin lapset: Kus, Mitsraim, Put ja Kanaan.
9. Ja Kusin lapset: Seba, Hevila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raeman lapset: Sjeba ja Dedan.
10. Kus siitti Nimrodin: tämä rupesi olemaan voimallinen maalla.
11. Mistraim siitti Ludim, Anamim, Lehabim, Naphutim,
12. Niin myös Patrusim ja Kaluhim, joista Philistealaiset ovat tulleet ja Kaphtorim.
13. Kanaan siitti Zidonin esikoisensa ja Hetin,
14. Niin myös Jebusin, Amorin ja Gergosin,
15. Ja Hevin, Arkin ja Sinin,
16. Ja Arvadin, Zemarin ja Hematin.
17. Semin lapset: Elam, Assur, Arphaksad, Lud ja Aram, Uts, Hul, Geter ja Masek.
18. Arphaksad siitti Salan, ja Sala siitti Eberin.
19. Eberille oli syntynyt kaksi poikaa: yhden nimi oli Peleg, että hänen aikanansa oli maa jaettu, ja hänen veljensä nimi oli Joktan.
20. Joktan siitti Almodadin ja Salephin, Hatsarmavetin ja Jaran,
21. Hadoramin, Usalin ja Diklan,
22. Ebalin, Abimaelin ja Sjeban,
23. Ophirin, Hevilan ja Jobadin: nämät ovat kaikki Joktanin lapset.
24. Sem, Arphaksad, Sala,

25. Eber, Peleg, Regu,
26. Serug, Nahor, Tara,
27. Abram, se on Abraham.
28. Abrahamin lapset: Isaak ja Ismael.
29. Nämät ovat heidän sukukuntansa: Ismaelin esikoinen Nebajot, Kedar, Adbeel ja Mibsam,
30. Misma, Duma, Masa, Hadad ja Tema,
31. Jetur, Naphis ja Kedma: nämät ovat Ismaelin lapset.
32. Keturan Abrahamin toisen emännän lapset, jotka hän synnytti: Simran, Joksan, Medan, Midian, Jesbak ja Sua; ja Joksanin lapset: Sjeba ja Dedan.
33. Midianin lapset: Epha, Epher, Henok, Abida ja Eldaa. Nämät ovat kaikki Keturan lapset.
34. Ja Abraham siitti Isaakin. Isaakin lapset olivat Esau ja Israel.
35. Esaun lapset: Eliphas, Reguel, Jeus, Jaelam ja Korah.
36. Eliphan lapset: Teman, Omar, Zephi, Gaetan, Kenas, Timna ja Amalek.
37. Reguelin lapset: Nahat, Sera, Samma ja Missa.
38. Seirin lapset: Lotan, Sobal, Sibeon ja Ana, Dison, Etser ja Disan.
39. Lotanin lapset: Hori ja Homam; mutta Lotanin sisar oli Timna.
40. Sobalin lapset: Aljan, Manahat, Ebal, Sephi ja Onam. Sibeonin lapset ovat: Aija ja Ana.
41. Anan lapset: Dison. Disonin lapset: Hamran, Esban, Jitran ja Karan.
42. Etserin lapset: Bilhan, Saevan, Jaekan. Disanin lapset: Uts ja Aran.
43. Nämät ovat kuninkaat, jotka hallitsivat Edomin maalla, ennenkuin yksikään kuningas hallitsi Israelin lasten seassa: Bela Beorin poika, ja hänen kaupunkinsa nimi oli Dinhaba.
44. Ja kuin Bela oli kuollut, tuli Jobab Seran poika Botsrasta kuninkaaksi hänen siaansa.
45. Kuin Jobab oli kuollut, tuli Husam kuninkaaksi hänen siaansa, Temanilaisten maalta.
46. Kuin Husam oli kuollut, tuli hänen siaansa kuninkaaksi Hadad Bedadin poika, joka löi Midianilaiset Moabilaisten kedolla; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Avit.
47. Kuin Hadad oli kuollut, tuli hänen siaansa kuninkaaksi Samla Masrekasta.
48. Kuin Samla oli kuollut, tuli Saul Rehobotin virran tyköä kuninkaaksi hänen siaansa.
49. Kuin Saul oli kuollut, tuli Baal Hanan Akborin poika kuninkaaksi hänen siaansa.
50. Kuin Baal Hanan oli kuollut, hallitsi hänen siassansa Hadad; ja hänen kaupunkinsa nimi oli Pagi. Ja hänen emäntänsä nimi oli Mehetabeel, Matredin tytär, Mehasabin tyttären.
51. Kuin Hadad oli kuollut, olivat ruhtinaat Edomissa: ruhtinas Timna, ruhtinas Alja, ruhtinas Jetet,

52. Ruhtinas Oholibama, ruhtinas Ela, ruhtinas Pinon,
53. Ruhtinas Kenas, ruhtinas Teman, ruhtinas Mibtsar,
54. Ruhtinas Magdiel, ruhtinas Iram: nämät ovat Edomin ruhtinaat.

2 LUKU

1. Nämät ovat Israelin lapset: Ruben, Simeon, Levi ja Juuda, Isaskar ja Sebulon,
2. Dan, Joseph ja Benjamin, Naphtali, Gad ja Asser.
3. Juudan lapset: Ger, Onan, Sela, ne kolme synnytti hänelle Suan tytär Kanaanealainen. Ja Ger Juudan esikoinen oli paha Herran edessä, sentähden tappoi hän hänen.
4. Ja Tamar hänen miniänsä synnytti hänelle Peretsen ja Seran, niin että Juudan lapsia oli kaikkiansa viisi.
5. Peretsen lapset: Hetsron ja Hamul.
6. Seran lapset: Simri, Etan, Heman, Kalkol ja Dara: ja heitä kaikkiansa oli myös viisi.
7. Karmin lapset: Akar, joka Israelin murheelliseksi saatti, ryhtyissänsä kirottuun.
8. Etanin lapset, Asaria.
9. Hetsronin lapset, jotka hänelle ovat syntyneet: Jerahmeel, Ram ja Kalubai.
10. Ram siitti Amminadabin; Amminadab siitti Nahessonin, Juudan lasten päämiehen.
11. Nahesson siitti Salman; Salma siitti Boaksen.
12. Boas siitti Obedin; Obed siitti Isain.
13. Isai siitti esikoisensa Eliabin, toisen Abinadabin, kolmannen Simean,
14. Neljännen Netaneelin, viidennen Raddain,
15. Kuudennen Otsemin ja seitsemännen Davidin.
16. Ja heidän sisarensa olivat Seruja ja Abigail. Serujan lapset: Abisai, Joab ja Asael, ne kolme.
17. Ja Abigail synnytti Amasan; ja Jeter Ismaelilainen oli Amasan isä.
18. Kaleb Hetsronin poika siitti emäntäinsä Asuban ja Jerigodin kanssa, nämät ovat hänen lapsensa: Jeser, Sobad ja Ardon.
19. Ja kuin Asuba kuoli, otti Kaleb itsellensä Ephratin, joka synnytti hänelle Hurin.
20. Hur siitti Urin ja Uri siitti Betsaleelin.
21. Sitte meni Hetsron Makirin Gileadin isän tyttären tykö ja nai hänen, kuin hän oli kuudenkymmenen ajastaikainen; ja hän synnytti hänelle Segubin.

22. Ja Segub siitti Jairin; ja hänellä oli kolmekolmattakymmentä kaupunkia Gileadin maakunnassa.
23. Mutta Gesur ja Aram saivat heiltä Jairin kylät, Kenatin ja hänen tyttärensä, kuusikymmentä kaupunkia: kaikki nämät ovat Makirin Gileadin isän lapset.
24. Kuin Hetsron oli kuollut Kalebin Ephratassa, niin Hetsronin emäntä Abia synnytti hänelle Assurin Tekoan isän.
25. Ja Jerahmeelilla Hetsronin esikoisella olivat lapset: hänen esikoisensa Ram, ja Buna, Oren, Otsem ja Ahia.
26. Ja Jerahmeelilla oli vielä toinen emäntä, hänen nimensä oli Atara, hän on Onamin äiti.
27. Ja Ramin Jerahmeelin esikoisen lapset: Maats, Jamin ja Eker.
28. Ja Onamilla olivat lapset: Samai ja Jada; Samain lapset: Nadab ja Abisur.
29. Ja Abisurin emännän nimi oli Abihail, ja hän synnytti hänelle Ahbanin ja Molidin.
30. Nadabin lapset: Seled ja Appaim. Ja Seled kuoli lapsetonna.
31. Ja Appaimin lapset: Jisei; ja Jisein lapset: Sesan; Sesanin lapset: Ahlai.
32. Ja Jodan Sammain veljen lapset: Jeter ja Jonatan. Ja Jeter kuoli lapsetonna.
33. Ja Jonatanin lapset: Pelet ja Sasa: nämät ovat Jerahmeelin lapset.
34. Sesanilla ei ollut yhtään poikaa, vaan tyttäriä. Ja Sesanilla oli Egyptiläinen palvelia, hänen nimensä oli Jarha.
35. Ja Sesan antoi Jarhalle palveliallensa tyttärensä emännäksi, hän synnytti hänelle Attain.
36. Attai siitti Natanin, Natan siitti Sabadin.
37. Sabad siitti Ephlalin, Ephlal siitti Obedin.
38. Obed siitti Jehun, Jehu siitti Asarian.
39. Asaria siitti Haletsin, ja Halets siitti Elasan.
40. Elasa siitti Sismain, ja Sismai siitti Sallumin.
41. Sallum siitti Jekamian, ja Jekamia siitti Elisaman.
42. Kalebin Jerahmeelin veljen lapset: Mesa hänen esikoisensa; hän on Siphin isä: ja Maresan Hebronin isän lapset.
43. Ja Hebronin lapset: Kora, Tappua, Rekem ja Samma.
44. Samma siitti Rahamin Jorkamin isän; ja Rekem siitti Sammain.
45. Ja Sammain poika Maon, ja Maon oli Betsurin isä.
46. Ja Epha Kalebin vaimo synnytti Haranin, Motsan ja Gaseksen; ja Haran siitti Gaseksen.
47. Ja Jahdain lapset: Regem, Jotam, Gesan, Pelet, Epha ja Saaph.

48. Maeka Kalebin vaimo synnytti Seberin ja Tirhenan.
49. Ja hän synnytti myös Saaphin Madmannan isän ja Sjevan Makbenan isän ja Gibean isän. Ja Aksa oli Kalebin tytär.
50. Nämät olivat Kalebin lapset Hurin pojan Ephratan esikoisen: Sobal, Kirjatjearimin isä,
51. Salma Betlehemin isä, Hareph Betgaderin isä.
52. Ja Sobalilla Kirjatjearimin isällä oli poikia: Haroe, Hatsimenyhot.
53. Ja Kirjatjearimin sukukunnat: Jetriläiset, Putilaiset, Sumatilaiset ja Misrailaiset. Heistä ovat Zorgatilaiset ja Estaolilaiset tulleet.
54. Salman lapset, Betlehem ja Netophatilaiset, Joabin huoneen kruunut; ja puoli osaa Manatilaisista ovat Zorgilaiset.
55. Ja kirjoittajain sukukunnat, jotka asuivat Jabeksessa, ovat Tirgatilaiset, Simealaiset, Sukatilaiset. Nämät ovat Kiniläiset, jotka ovat tulleet Hammatista Rekabin huoneen isästä.

3 LUKU

1. Nämät olivat Davidin pojat, jotka hänelle syntyneet olivat Hebronissa: Amnon esikoinen, joka syntyi Ahinoamista Jisreeliläisestä, toinen Daniel Abigailista Karmelilaisesta.
2. Kolmas Absalom Maakan poika Talmain Gessurin kuninkaan tyttären, neljäs Adonia Haggitin poika,
3. Viides Sephatia Abitalista, kuudes Jitream, hänen emännästänsä Eglasta.
4. Nämät kuusi ovat hänelle syntyneet Hebronissa. Ja hän hallitsi siellä seitsemän vuotta ja kuusi kuukautta; mutta Jerusalemissa hallitsi hän kolmeneljättäkymmentä ajastaikaa.
5. Ja nämät ovat hänelle syntyneet Jerusalemissa: Simea, Sobab, Natan ja Salomo, ne neljä Batsuasta Ammeelin tyttärestä.
6. Sitte Jibhar, Elisama ja Eliphalet,
7. Nogah, Nepheg ja Japhia,
8. Elisama, Eljada, Eliphelet; ne yhdeksän.
9. Nämät ovat kaikki Davidin pojat; ilman muiden vaimoin lapsia. Ja Tamar oli heidän sisarensa.
10. Rehabeam oli Salomon poika, hänen poikansa Abia, hänen poikansa Asa, hänen poikansa Josaphat,
11. Hänen poikansa Joram, hänen poikansa Ahasia, hänen poikansa Joas,
12. Hänen poikansa Amasia, hänen poikansa Asaria, hänen poikansa Jotam,

13. Hänen poikansa Ahas, hänen poikansa Hiskia, hänen poikansa Manasse,
14. Hänen poikansa Amon, hänen poikansa Josia.
15. Mutta Josian pojat olivat: esikoinen Johanan, toinen Jojakim, kolmas Zidkia, neljäs Sallum.
16. Mutta Jojakimin lapset: Jekonia hänen poikansa, Zidkia hänen poikansa.
17. Mutta vangitun Jekonian lapset: hänen poikansa Sealtiel,
18. (Hänen poikansa) Malkiram, Pedaja, Senatsar, Jekamja, Hosama, Nedabja.
19. Pedajan pojat, Zerubbabel ja Simi; Zerubbabelin pojat Mesullam ja Hanania, ja heidän sisarensa Selomit,
20. Hasuba, Ohel, Berekia, Hasadia, Jusabhesed; ne viisi.
21. Hananian pojat Pelatja ja Jesaja; Rephajan pojat, Arnanin pojat, Obadian pojat, Sekanian pojat.
22. Mutta Sekanian lapset: Semaja; ja Semajan lapset: Hattus, Jigal, Baria, Nearia, Saphat; ne kuusi.
23. Nearin lapset: Eljoenai, Hiskia, Asrikam; ne kolme.
24. Eljoenain lapset: Hodajeva, Eljasib, Pelaja, Akkub, Johanan, Delaja ja Anani; ne seitsemän.

4 LUKU

1. Juudan lapset: Perets, Hetsron, Karmi, Hur ja Sobal.
2. Mutta Reaja Sobalin poika siitti Jahatin, Jahat siitti Ahumain ja Lahadin: nämät ovat Zorgalaisten sukukunnat.
3. Ja nämät Etamin isän: Jisreel, Jisma, Jidbas, ja heidän sisarensa nimi oli Hatslelponi.
4. Ja Penuel Gedorin isä, ja Eser Husan isä: nämät ovat Hurin Betlehemin isän Ephratan esikoisen lapset.
5. Mutta Ashurilla Tekoan isällä oli kaksi emäntää, Helea ja Naera.
6. Ja Naera synnytti hänelle Ahussamin, Hepherin, Temenin, Ahastarin: nämät ovat Naeran lapset.
7. Mutta Helean lapset: Zeret, Jesohar ja Etnan.
8. Mutta Kots siitti Anubin ja Hatsobeban, ja Aharhelin Harumin pojan sukukunnat.
9. Mutta Jagbets oli kuuluisampi veljiänsä; ja hänen äitinsä kutsui hänen Jagbets, sillä hän sanoi: minä olen hänen synnyttänyt kivulla.
10. Ja Jagbets rukoili Israelin Jumalaa ja sanoi: jos sinä minua hyvin siunaisit ja levittäisit minun maani rajat, ja sinun kätes olis minun kanssani, ja asettaisit sitä pahaa, ettei se minua vaivaisi. Ja Jumala antoi tapahtua niinkuin hän rukoili.
11. Mutta Kelub Suan veli siitti Mehirin, se on Estonin isä.

12. Mutta Eston siitti Petraphan, Pasean, Tehinnan Irnahaksen isän: nämät ovat Rekan miehet.
13. Kenaksen lapset: Otniel ja Seraja; Otnielin lapset: Hatat.
14. Ja Meonatai siitti Ophran, ja Seraja siitti Joabin seppäin laakson isän, sillä he olivat puusepät.
15. Kalebin Jephunnen pojan lapset: Iru, Ela ja Naam; Elan lapset: Kenas.
16. Jehaleelin lapset: Siph, Sipha, Tiria ja Asareel.
17. Esran lapset: Jeter, Mered, Epher ja Jalon; ja hän siitti Mirjamin, Sammain, Jisban, Estemoan isän.
18. Ja hänen Juudalainen emäntänsä synnytti Jeredin Gedorin isän, Heberin Sokon isän, Jekuthelin Sanoan isän: nämät ovat Bitian Pharaon tyttären lapset, jonka Mered otti.
19. Hodijan emännän Nahamin Kegilan isän sisaren lapset: Garmi ja Estemoa, Maakatilainen.
20. Ja Simonin lapset: Amnon ja Rinna, Benhanan ja Tilon. Jisin lapset: Sohet ja Bensohet.
21. Selan Juudan pojan lapset: Erlekan isä, Laeda Maresan isä, ja liinainkutojain suvut Asbean huoneessa,
22. Niin myös Jokim, ja Koseban miehet, Joas ja Saraph, jotka olivat herrat Moabissa ja Jasubilekemissä: nämät ovat vanhat asiat.
23. He olivat savenvalajat ja asuivat moisioissa ja umpiaidoissa, ja kuninkaan tykönä työnsä tähden, siellä he asuivat.
24. Simeonin lapset: Nemuel ja Jamin, Jarib, Sera, Saul,
25. Sallum hänen poikansa, Mibsam hänen poikansa, Misma hänen poikansa.
26. Misman pojat olivat: Hamuel hänen poikansa, Sakur hänen poikansa, Simei hänen poikansa.
27. Simeillä oli kuusitoistakymmentä poikaa ja kuusi tytärtä, mutta hänen veljillänsä ei ollut monta lasta; sillä kaikki heidän sukukuntansa ei enentynyt niinkuin Juudan lapset.
28. Ja he asuivat Bersebassa, Moladassa ja Hatsarsuasissa,
29. Ja Bilhassa ja Etsemissä ja Toladissa,
30. Ja Betuelissa ja Hormassa ja Siklagissa,
31. Ja Betmarkabotissa ja Hatsarsusimissa, BetBirissä ja Saaraimissa. Nämät olivat heidän kaupunkinsa, Davidin hallitukseen asti,
32. Ja heidän kylänsä, Etam, Ain, Rimmon, Token ja Asan: viisi kaupunkia;
33. Ja kaikki ne kylät, jotka olivat niiden kaupunkein ympäristöllä Baaliin asti. Tämä on heidän asumasiansa ja sukukuntansa heidän keskenänsä.
34. Ja Mesobab, Jamlek ja Josat Amatsian poika,
35. Joel ja Jehu Josibian poika, Serajan pojan, Asielin pojan,
36. Eljoenai, Jaekoba, Jesohaja, Asaja, Adiel, Jesimiel ja Benaja,

37. Ja Sisa Siphin poika, Allonin pojan, Jedajan pojan, Simrin pojan, Semajan pojan:
38. Nämät nimitettiin päämiehiksi sukukuntainsa seassa; ja heidän isäinsä huone hajoitti itsensä paljouden tähden.
39. Ja he menivät pois ja tulivat hamaan Gedoriin asti itäiselle puolelle laaksoa, etsimään laidunta lampaillensa.
40. Ja he löysivät lihavan ja hyvän laitumen ja maan, joka oli avara ja lavia, rauhallinen ja levollinen; sillä Hamin lapset olivat ennen siellä asuneet.
41. Ja jotka nimenomattain kirjoitetut olivat, tulivat Hiskian Juudan kuninkaan aikaan, ja he löivät muiden majat ja Meonilaiset jotka sieltä löydettiin, ja hävittivät heidät hamaan tähän päivään asti, ja asuivat heidän siallansa; sillä siellä olivat laitumet heidän lampaillensa.
42. Ja silloin meni heistä liki viisisataa miestä, jotka olivat Simeonin lapsia, Seirin vuorelle; ja Pelatia, Nearia, Rephaja ja Ussiel Jisein lapset olivat heidän päämiehensä,
43. Ja tappoivat päässeet ja jääneet Amalekilaisista, ja asuivat siinä tähän päivään asti.

5 LUKU

1. Rubenin Israelin esikoisen lapset, sillä hän oli ensimäinen poika; mutta että hän isänsä vuoteen saastutti, annettiin hänen esikoisuutensa Josephin Israelin pojan lapsille, ja ei hän ole polviluvussa luettu esikoiseksi:
2. Sillä Juuda oli voimallinen veljeinsä seassa, ja pääruhtinaat ovat hänestä; ja Josephilla on esikoisuus.
3. Niin ovat Rubenin Israelin ensimäisen pojan lapset: Hanok, Pallu, Hetsron ja Karmi.
4. Ja Joelin lapset: Semaja hänen poikansa, Gog hänen poikansa, Simei hänen poikansa,
5. Hänen poikansa Miika, hänen poikansa Reaja, hänen poikansa Baal,
6. Hänen poikansa Beera, jonka Tiglat Pilneser Assyrian kuningas vei vangiksi; hän oli Rubenilaisten pääruhtinas.
7. Mutta hänen veljensä heidän sukukuntainsa jälkeen, koska he heidän sukukunnissansa polvilukuun luettiin, pitivät he Jeielin ja Sakarian pääruhtinainansa,
8. Ja Bela Asaksen poika, Seman pojan, Joelin pojan: hän asui Aroerissa hamaan Neboon ja Baalmeoniin asti;
9. Ja asui itään päin siihenasti kuin tullaan korpeen, Phratin virran tyköä; sillä heidän karjansa oli paljo enentynyt Gileadin maalla.
10. Ja Saulin ajalla sotivat he Hagarilaisia vastaan, niin että ne lankesivat heidän kättensä kautta; ja he

asuivat heidän majoissansa, kaikessa itäisessä puolessa Gileadin maata.
11. Ja Gadin lapset asuivat juuri heidän kohdallansa Basanin maassa Salkaan asti.
12. Joel ylimmäinen, Sapham toinen, Jaenai ja Saphat Basanissa.
13. Ja heidän veljensä heidän isäinsä huoneen jälkeen, Mikael, Mesullam, Seba, Jorai, Jaekan, Sia ja Eber, seitsemän.
14. Nämät ovat Abihailin lapset Hurin pojan, Jaroan pojan, Gileadin pojan, Mikaelin pojan, Jesirain pojan, Jahdon pojan, Busin pojan.
15. Ahi Abdielin poika, Gunin pojan, oli päämies heidän isäinsä huoneessa.
16. Ja he asuivat Basanin Gileadissa ja hänen kylissänsä ja kaikissa Saronin esikaupungeissa, hamaan heidän rajoihinsa asti.
17. Nämät ovat kaikki luetut polvilukuun Jotamin Juudan kuninkaan ja Jerobeamin Israelin kuninkaan aikana.
18. Rubenin lapset, Gadilaiset ja puoli Manassen sukukuntaa, jotka olivat urhoolliset miehet, jotka kilpeä ja miekkaa kantoivat ja taisivat joutsen jännittää, ja olivat oppineet sotimaan; joita oli neljäviidettäkymmentä tuhatta, seitsemänsataa ja kuusikymmentä, jotka kelpasivat sotaan menemään.
19. Ja kuin he läksivät sotaan Hagarilaisia, Jeturia, Naphesta ja Nodabia vastaan,
20. Niin he autettiin niitä vastaan, ja Hagarilaiset annettiin heidän käsiinsä, ja kaikki jotka heidän kanssansa olivat; sillä he huusivat Jumalan tykö sodassa, ja hän kuuli heidän rukouksensa, että he turvasivat häneen.
21. Ja he veivät heidän karjansa pois, viisikymmentä tuhatta kamelia, kaksisataa ja viisikymmentä tuhatta lammasta, kaksituhatta aasia, niin myös satatuhatta ihmistä.
22. Sillä siellä lankesi monta haavoitettuna, että sota oli Jumalalta. Ja he asuivat niiden siassa vankeuteen asti.
23. Ja puolen Manassen sukukunnan lapset asuivat maassa, Basanissa hamaan Baal Hermoniin ja Seniriin, ja Hermonin vuoreen asti; sillä heitä oli monta.
24. Ja nämät olivat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa: Epher, Jisei, Eliel, Asriel, Jeremia, Hodavia, Jahdiel, väkevät ja voimalliset miehet ja kuuluisat pääruhtinaat heidän isäinsä huoneessa.
25. Ja koska he syntiä tekivät isäinsä Jumalaa vastaan, ja tekivät huoruutta niiden kansain epäjumalain kanssa siinä maassa, jotka Jumala oli hävittänyt heidän edestänsä;
26. Herätti Israelin Jumala Phulin Assyrian kuninkaan hengen, ja Tiglat Pilneserin Assyrian kuninkaan hengen, ja vei Rubenilaiset, Gadilaiset ja puolen Manassen sukukuntaa pois, ja vei heidät Halaan, Haboriin, ja Haraan, ja Gosanin virran tykö, hamaan tähän päivään asti.

6 LUKU

1. Levin lapset: Gerson, Kahat ja Merari.
2. Mutta Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Usiel.
3. Amramin lapset: Aaron, Moses ja Mirjam; Aaronin lapset: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.
4. Eleasar siitti Pinehaan; Pinehas siitti Abisuan.
5. Abisua siitti Bukkin; Bukki siitti Ussin.
6. Ussi siitti Serajan; Seraja siitti Merajotin.
7. Merajot siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.
8. Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Ahimaatsin.
9. Ahimaats siitti Asarian; Asaria siitti Johananin.
10. Johanan siitti Asarian, joka oli pappi siinä huoneessa, jonka Salomo rakensi Jerusalemissa.
11. Asaria siitti Amarian; Amaria siitti Ahitobin.
12. Ahitob siitti Zadokin; Zadok siitti Sallumin.
13. Sallum siitti Hilkian; Hilkia siitti Asarian.
14. Asaria siitti Serajan; Seraja siitti Jotsadakin.
15. Jotsadak myös meni pois, silloin kuin Herra antoi Juudan ja Jerusalemin vietää vankina Nebukadnetsarin kautta.
16. Levin lapset: Gersom, Kahat ja Merari.
17. Ja nämät olivat Gersomin lasten nimet: Libni ja Simei.
18. Kahatin lapset: Amram, Jitsehar, Hebron ja Ussiel.
19. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Nämät ovat Leviläisten sukukunnat heidän isäinsä seassa:
20. Gersomin poika oli Libni, hänen poikansa Jahat, hänen poikansa Simma,
21. Hänen poikansa Joah, hänen poikansa Iddo, hänen poikansa Sera, hänen poikansa Jeatrai.
22. Kahatin lapset: hänen poikansa Amminadab, hänen poikansa Kora, hänen poikansa Assir,
23. Hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Abiasaph, hänen poikansa Assir,
24. Hänen poikansa Tahat, hänen poikansa Uriel, hänen poikansa Ussia, hänen poikansa Saul.
25. Elkanan lapset: Amasai ja Ahimot,
26. Elkana, hänen poikansa Elkana, hänen poikansa Sophai, hänen poikansa Nahat,
27. Hänen poikansa Eliab, hänen poikansa Jeroham, hänen poikansa Elkana.

28. Samuelin lapset: hänen esikoisensa Vasni ja Abia.
29. Merarin lapset: Maheli, hänen poikansa Libni, hänen poikansa Simei, hänen poikansa Ussa,
30. Hänen poikansa Simea, hänen poikansa Haggia, hänen poikansa Asaja.
31. Ja nämät ovat ne, jotka David asetti veisaamaan Herran huoneesen, kuin arkki lepäsi.
32. Ja he palvelivat virsillä seurakunnan majan asuinsian edessä, siihenasti että Salomo rakensi Herran huoneen Jerusalemissa; ja he seisoivat virassansa asetuksensa jälkeen.
33. Ja nämät ovat ne, jotka siellä seisoivat, ja heidän lapsensa: Kahatin lapsista, Heman veisaaja, Joelin poika, Samuelin pojan,
34. Elkanan pojan, Jerohamin pojan, Elielin pojan, Toan pojan,
35. Zuphin pojan, Elkanan pojan, Mahatin pojan, Amasain pojan,
36. Elkanan pojan, Joelin pojan, Asarian pojan, Zephanian pojan,
37. Tahatin pojan, Assirin pojan, Abiasaphin pojan, Koran pojan,
38. Jitseharin pojan, Kahatin pojan, Levin pojan, Israelin pojan.
39. Ja hänen veljensä Assaph seisoi hänen oikialla puolellansa; ja Assaph oli Berekian poika, Simejan pojan,
40. Mikaelin pojan, Baesejan pojan, Malkian pojan,
41. Etnin pojan, Seran pojan, Adajan pojan,
42. Etanin pojan, Simman pojan, Simein pojan,
43. Jahatin pojan, Gersomin pojan, Levin pojan.
44. Mutta heidän veljensä, Merarin lapset, vasemmalla puolella: Etan Kisin poika, Abdin pojan, Mallukin pojan,
45. Hasabian pojan, Amasian pojan, Hilkian pojan,
46. Amsin pojan, Banin pojan, Samerin pojan,
47. Mahelin pojan, Musin pojan, Merarin pojan, Levin pojan.
48. Ja Leviläiset heidän veljensä olivat annetut kaikkinaisiin virkoihin Jumalan huoneen asuinsiassa.
49. Ja Aaron ja hänen poikansa olivat sytyttäjät polttouhrin alttarilla ja suitsutusalttarilla kaikkinaisissa töissä siinä kaikkein pyhimmässä, sovittamassa Israelia, juuri niinkuin Moses Jumalan palvelia käskenyt oli.
50. Nämät ovat Aaronin lapset: Eleasar hänen poikansa, Pinehas hänen poikansa, Abisua hänen poikansa,
51. Bukki hänen poikansa, Ussi hänen poikansa, Seraja hänen poikansa,
52. Merajot hänen poikansa, Amaria hänen poikansa, Ahitob hänen poikansa,
53. Zadok hänen poikansa, Ahimaats hänen poikansa.
54. Ja nämät ovat heidän asuinsiansa ja kylänsä heidän rajoissansa: Aaronin lasten Kahatilaisten

sukukunnasta: sillä arpa lankesi heille.
55. Ja he antoivat heille Hebronin Juudan maalta ja hänen esikaupunkinsa hänen ympäristöltänsä.
56. Mutta kaupungin pellot ja sen kylät antoivat he Kalebille Jephunnen pojalle.
57. Niin antoivat he Aaronin lapsille vapaat kaupungit, Hebronin ja Libnan esikaupunkeinensa, Jaterin ja Estemoan esikaupunkeinensa,
58. Hilen esikaupunkeinensa, ja Debirin esikaupunkeinensa,
59. Asanin esikaupunkeinensa, ja Betsemeksen esikaupunkeinensa;
60. Ja BenJaminin sukukunnasta: Geban esikaupunkeinensa, Alemetin esikaupunkeinensa ja Anatotin esikaupunkeinensa. Ja kaikki kaupungit heidän sukukunnissansa olivat kolmetoistakymmentä kaupunkia.
61. Mutta ne muut Kahatin lapset heidän suvussansa, siitä puolesta Manassen sukukunnasta, saivat kymmenen kaupunkia arvalla.
62. Gersonin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat Isaskarin sukukunnalta, Asserin sukukunnalta, Naphtalin sukukunnalta ja Manassen sukukunnalta Basanissa, kolmetoistakymmentä kaupunkia.
63. Ja Merarin lapset heidän sukukuntainsa jälkeen saivat arvalla Rubenin sukukunnalta, Gadin sukukunnalta ja Sebulonin sukukunnalta, kaksitoistakymmentä kaupunkia.
64. Ja Israelin lapset antoivat myös Leviläisille kaupungit esikaupunkeinensa,
65. Ja antoivat arvan jälkeen Juudan lasten sukukunnasta, Simeonin lasten sukukunnasta, BenJaminin lasten sukukunnasta, ne kaupungit, jotka he nimittivät.
66. Mutta ne, jotka olivat Kahatin lasten suvusta, saivat rajakaupunkinsa Ephraimin sukukunnasta.
67. Niin antoivat he heille nämät vapaat kaupungit: Sikemin ja sen esikaupungit, Ephraimin vuorelta, niin myös Geserin ja sen esikaupungit,
68. Jokmeamin ja sen esikaupungit, ja Bethoronin esikaupunkeinensa,
69. Ajalonin esikaupunkeinensa, ja Gatrimmonin esikaupunkeinensa;
70. Niin myös puolesta Manassen sukukunnasta, Anerin esikaupunkeinensa, ja Bileamin esikaupunkeinensa, antoivat he jääneiden Kahatin lasten sukukunnalle,
71. Mutta Gersonin lapsille antoivat he puolesta Manassen sukukunnasta, Golanin Basanissa esikaupunkeinensa, ja Astarotin esikaupunkeinensa;
72. Isaskarin sukukunnasta, Kedeksen esikaupunkeinensa, ja Dobratin esikaupunkeinensa,
73. Ramotin esikaupunkeinensa, ja Anemin esikaupunkeinensa;
74. Asserin sukukunnasta, Masalin esikaupunkeinensa ja Abdonin esikaupunkeinensa,
75. Hukokin esikaupunkeinensa, ja Rehobin esikaupunkeinensa;

76. Naphtalin sukukunnasta, Kedeksen Galileassa esikaupunkeinensa, Hammonin esikaupunkeinensa ja Kirjataimin esikaupunkeinensa.
77. Muille Merarin lapsille antoivat he Sebulonin sukukunnasta, Rimmonin esikaupunkeinensa, ja Taborin esikaupunkeinensa;
78. Ja tuolta puolen Jordania Jerihoon päin, itään käsin Jordanin tyköä, Rubenin sukukunnasta, Betserin korvessa esikaupunkeinensa, ja Jahsan esikaupunkeinensa;
79. Kedemotin esikaupunkeinensa, ja Mephaatin esikaupunkeinensa;
80. Gadin sukukunnasta, Ramotin Gileadissa esikaupunkeinensa, Mahanaimin esikaupunkeinensa,
81. Ja Hesbonin esikaupunkeinensa, ja Jaeserin esikaupunkeinensa.

7 LUKU

1. Isaskarin lapset: Tola, Pua, Jasub ja Simron, neljä.
2. Tolan lapset: Ussi, Rephaja, Jeriel, Jahemai, Jibsam ja Samuel, jotka olivat päämiehet heidän isäinsä huoneessa Tolasta, ja väkevät miehet sukukunnissansa; heidän lukunsa oli Davidin aikana kaksikolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa.
3. Ussin lapset: Jisraja. Ja Jisrajan lapset: Mikael, Obadia, Joel ja Jesia, viisi, ja olivat kaikki päämiehet.
4. Ja heidän kanssansa heidän sukukunnissansa isäinsä huoneessa oli sotajoukko kuusineljättäkymmentä tuhatta; sillä heillä oli monta emäntää ja lasta.
5. Ja heidän veljensä, jalot miehet kaikesta Isaskarin sukukunnasta, olivat seitsemänyhdeksättäkymmentä tuhatta, nämät kaikki luettiin polvilukuun.
6. BenJaminin lapset: Bela, Beker, Jediael, ne kolme.
7. Belan lapset: Etsbon, Ussi, Ussiel, Jerimot ja Iri, ne viisi, päämiehet heidän isäinsä huoneesta, väkevät miehet, ja heitä luettiin polvilukuun kaksikolmattakymmentä tuhatta ja neljäneljättäkymmentä.
8. Bekerin lapset: Semira, Joas, Elieser, Eljoenai, Omri, Jeremot, Abia, Anatot ja Alemeth: ne kaikki olivat Bekerin lapset,
9. Ja olivat luetut polvilukuun heidän sukukunnastansa, heidän isäinsä huoneen päämiehet, kaksikymmentä tuhatta ja kaksisataa jaloa miestä.
10. Jediaelin lapset: Bilhan. Bilhanin lapset: Jeus, Benjamin, Ehud, Kenaena, Setan, Tarsis ja Ahisaar.
11. Ne olivat kaikki Jediaelin lapset, heidän isäinsä sukukuntain päämiehet, ja väkevät miehet: seitsemäntoistakymmentä tuhatta ja kaksisataa, jotka sotaan läksivät.

12. Suppim ja Huppim olivat Irin lapset. Mutta Husim Aherin lapset.
13. Naphtalin lapset: Jahsiel, Guni, Jetser ja Sallum, Bilhan lapset.
14. Manassen lapset: Esriel, jonka hänen emäntänsä synnytti; mutta hänen Syrialainen jalkavaimonsa synnytti Makirin Gileadin isän.
15. Makir otti Huppimin ja Suppimin tyköä emännän, joka oli molempain sisar, Maeka nimeltä; hänen toisen poikansa nimi oli Zelophkad. Ja Zelophkadilla oli tyttäriä.
16. Ja Maeka Makirin emäntä synnytti pojan, jonka hän kutsui Peres, ja hänen veljensä kutsuttiin Sares, ja hänen poikansa oli Ulam ja Rakem.
17. Mutta Bedam oli Ulamin poika. Nämät ovat Gileadin lapset, Makirin pojan Manassen pojan.
18. Ja hänen sisarensa Moleeket synnytti Ishudin, Abieserin ja Mahlan.
19. Ja Semidalla olivat nämät lapset: Ahjan, Sikem, Likhi ja Aniam.
20. Nämät ovat Ephraimin lapset: Sutela, ja Bered hänen poikansa, Tahat hänen poikansa, Elada hänen poikansa, Tahat hänen poikansa,
21. Sabad hänen poikansa, Sutela hänen poikansa, Eser ja Elad. Ja Gatin miehet, siinä maassa syntyneet, löivät heidät kuoliaaksi; sillä he olivat menneet ottamaan heidän karjaansa.
22. Ja heidän isänsä Ephraim murehti kauvan aikaa; ja hänen veljensä tulivat lohduttamaan häntä.
23. Ja hän meni emäntänsä tykö, ja hän siitti ja synnytti pojan, jonka hän kutsui Beria, että hän oli ollut ahdistuksessa huoneessansa.
24. Hänen tyttärensä oli Seera, hän rakensi alimaisen ja ylimäisen Bethoronin ja Ussen Seeran.
25. Hänen poikansa oli Repha ja Reseph, ja Tela hänen poikansa, Tahan hänen poikansa,
26. Ladan hänen poikansa, Ammihud hänen poikansa, Elisama hänen poikansa,
27. Nun hänen poikansa, Josua hänen poikansa.
28. Ja heidän tavaransa ja asuinsiansa oli Betel, kyläinsä kanssa, ja Naeran itään päin, ja Geser länteen päin kyläinsä kanssa, Sekem kyläinsä kanssa, hamaan Assaan asti kyläinsä kanssa;
29. Ja Manassen lasten poikain tyköä, Betsean kylinensä, Taenak ja hänen kylänsä, Megiddo ja hänen kylänsä. Näissä asuivat Josephin Israelin pojan lapset.
30. Asserin lapset: Jimna, Jisva, Jisvi, Beria ja Sera heidän sisarensa.
31. Berian lapset olivat: Heber ja Makiel, se on Bersavitin isä.
32. Ja Heber siitti Japhletin, Somerin, Hotamin, ja Suan heidän sisarensa.
33. Japhletin lapset: Pasak, Bimhal ja Asvat: ne olivat Japhletin lapset.
34. Somerin lapset: Ahi, Rahga, Jehubba ja Aram.

35. Ja hänen veljensä Helemin lapset: Zopha, Jimna, Seles ja Amal.
36. Zophan lapset: Sua, Harnepher, Sual, Beri ja Jimra,
37. Betser, Hod, Samma, Silsa, Jitran ja Beera.
38. Jeterin lapset: Jephunne, Phispa ja Ara.
39. Ullan lapset: Arah, Hanniel ja Ritsja.
40. Nämät olivat kaikki Asserin lapset, valitut päämiehet heidän isäinsä huoneessa, väkevät miehet ja päämiesten pääruhtinaat, ja luettiin polvittain sotajoukkoon, ja heidän lukunsa oli kuusikolmattakymmentä tuhatta miestä.

8 LUKU

1. Benjamin siitti Belan ensimäisen poikansa, Asbalin toisen, Ahran kolmannen,
2. Noan neljännen, Raphan viidennen.
3. Ja Belalla oli lapsia, Addar, Gera, Abihud,
4. Abisua, Naaman ja Ahoa,
5. Gera, Sephupham ja Huram.
6. Nämät ovat Ehudin lapset, jotka olivat isäin päämiehet niiden seassa, jotka asuivat Gebassa; ja hän vei heitä Manahatiin,
7. Naaman, Ahia ja Gera, hän vei heidät pois, ja siitti Ussan ja Ahihudin.
8. Ja Saharaim siitti Moabin maalla, sittekuin hän heidät tyköänsä laskenut oli, Husimista ja Baerasta hänen emännistänsä.
9. Ja hän siitti emännästänsä Hodesta, Jobabin, Zibian, Mesan ja Malkamin,
10. Jeusin, Sobjan ja Mirman. Nämät ovat hänen lapsensa, isäin päämiehet.
11. Husimista siitti hän Abitobin ja Elpaalin.
12. Elpaalin lapset olivat: Eber, Miseam ja Semer: se rakensi Onon ja Lodin, ja hänen kylänsä.
13. Ja Beria ja Sama olivat isäin päämiehet, niiden, jotka asuivat Ajalonissa: ne ajoivat niitä takaa, jotka asuivat Gatissa.
14. Ja Ahio, Sasak ja Jeremot,
15. Sebadia, Arad, Ader,
16. Mikael, Jispa ja Joha, Berian lapset.
17. Sebadia, Mesullam, Hiski, Heber,

18. Jismerai, Jislia ja Jobab, Elpaanin lapset.
19. Jakim, Sikri ja Saddi,
20. Elienai, Zilletai ja Eliel,
21. Adaja, Beraja ja Simrat, Simein lapset.
22. Jispan, Eber ja Eliel.
23. Abdon, Sikri ja Hanan,
24. Hananja, Elam ja Antotia,
25. Jiphdeja ja Penuel, Sasakin lapset.
26. Samserai, Seharia ja Atalia,
27. Jaeresia, Elia ja Sikri, Jerohamin lapset.
28. Nämät ovat isäin päämiehet heidän sukukunnissansa; ja he asuivat Jerusalemissa.
29. Mutta Gibeonissa asui Gibeonin isä; ja hänen emäntänsä nimi oli Maeka.
30. Ja hänen ensimäinen poikansa oli Abdon, sitte oli Zur, Kis, Baal ja Nadab,
31. Gedor, Ahio ja Seker.
32. Mutta Miklot siitti Simean; ja he asuivat myös Jerusalemissa veljeinsä kohdalla heidän kanssansa.
33. Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin ja Esbaalin.
34. Jonatanin poika oli Meribbaal; Meribbaal siitti Miikan.
35. Miikan lapset olivat: Piton, Melek, Taerea ja Ahas.
36. Ahas siitti Joaddan; Joadda siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan.
37. Motsa siitti Binean; hänen poikansa oli Rapha, hänen poikansa Elasa, hänen poikansa Atsel.
38. Mutta Atselilla oli kuusi poikaa, joiden nimet olivat: Esrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja Hanan. Nämät kaikki olivat Atselin pojat.
39. Esekin hänen veljensä lapset: Ulam hänen ensimäinen poikansa, Jeus toinen, Eliphelet kolmas.
40. Mutta Ulamin lapset olivat vahvat miehet ja jalot joutsimiehet, ja heillä oli paljo poikia ja poikain poikia, sata ja viisikymmentä. Nämät kaikki ovat Benjaminin lapsista.

9 LUKU

1. Ja koko Israel luettiin polviluvun jälkeen, ja katso, he ovat kirjoitetut Israelin kuningasten kirjaan; ja Juuda vietiin Babeliin pahain tekoinsa tähden.
2. Mutta ne ensimäiset asujamet, jotka tulivat perintöönsä ja kaupunkeihinsa, olivat Israel, papit, Leviläiset

ja Netinimit.
3. Ja silloin asuivat Jerusalemissa Juudan lapsista, Benjaminin lapsista, ja Ephraimin ja Manassen lapsista:
4. Utal Ammihudin poika, Omrin pojan, Imrin pojan, Banin pojan, Peretsin Juudan pojan lapsista.
5. Mutta Silonilaisista Asaja ensimäinen poika, ja hänen poikansa.
6. Seran lapsista, Jeguel veljinensä; kuusisataa ja yhdeksänkymmentä.
7. Benjaminin lapsista, Sallu Mesullamin poika, Hodavian pojan, Hassenuan pojan,
8. Ja Jibneja Jerohamin poika, ja Ela Ussin poika, Mikrin pojan, ja Mesullam Sephatian poika, Reguelin pojan, Jibnejan pojan;
9. Niin myös heidän veljensä sukukuntainsa jälkeen yhdeksänsataa ja kuusikuudettakymmentä: nämät kaikki ovat olleet isäin päämiehet heidän isäinsä huoneessa.
10. Papeista: Jedaja, Jojarib ja Jakin,
11. Ja Asaria Hilkian poika, Mesullamin pojan, Zadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies,
12. Ja Adaja Jerohamin poika, Pashurin pojan, Malkian pojan, ja myös Maesai Adielin poika, Jahseran pojan, Mesullamin pojan. Mesillemitin pojan, Immerin pojan;
13. Niin myös heidän veljeinsä päämiehet isäinsä huoneessa, tuhannen seitsemänsataa ja kuusikymmentä väkevää miestä, toimittamaan viran menoja Jumalan huoneessa.
14. Mutta Leviläisistä, jotka olivat Merarin lapsia, Semaja Hassubin poika, Asrikamin pojan, Hasabian pojan;
15. Ja Bakbakkar, Heres, ja Galal, ja Mattania Miikan poika, Sikrin pojan, Asaphin pojan;
16. Ja Obadia Semajan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan, ja Berekia Asan poika, Elkanan pojan, joka asui Netophatilaisten kylissä.
17. Ja ovenvartiat olivat Sallum, Akkub, Talmon, Ahiman ja heidän veljensä: Sallum oli ylimmäinen.
18. Sillä he olivat tähän saakka vartioineet itäisellä puolella kuninkaan porttia: ne olivat ovenvartiat Levin poikain seassa.
19. Ja Sallum Koren poika Ebjasaphin pojan, Koran pojan ja hänen veljensä hänen isänsä huoneesta, ne Korhilaiset, heidän virkansa menoissa, vartioitsemaan seurakunnan majan ovipieleen; ja heidän isänsä pitää vartioitseman Herran leirissä sisällekäymistä.
20. Mutta Pinehas Eleasarin poika oli ennen ollut heidän päämiehensä; sillä Herra oli hänen kanssansa.
21. Ja Sakaria Meselemian poika oli vartia seurakunnan majan ovella.
22. Kaikki nämät olivat valitut ovea vartioitsemaan, kaksisataa ja kaksitoistakymmentä, jotka olivat luetut polviluvun jälkeen heidän kylissänsä. Ja David ja Samuel, näkiä, asettivat heitä virkaan heidän

uskollisuudessansa,
23. Niin että he ja heidän lapsensa ottivat Herran huoneesta vaarin, seurakunnan majan huoneesta, että he sitä vartioitsivat.
24. Ja ovenvartiat olivat asetetut neljää ilmaa kohden: itään, länteen, pohjaan ja etelään päin.
25. Mutta heidän veljensä olivat maakylissänsä, niin kuitenkin, että heidän piti tuleman sisälle seitsemäntenä päivänä, ja ajasta niin aikaan heidän tykönänsä oleman.
26. Sillä Leviläiset olivat uskotut olemaan neljäksi ylimmäiseksi ovenvartiaksi; ja he olivat myös kätkyin ja Herran huoneen tavarain päällä.
27. Ja he olivat yötä Jumalan huoneen ympärillä; sillä heidän piti sitä vartioitseman, ja avajaman joka aamu.
28. Ja muutamat olivat heistä viran asetten päällä; sillä heidän piti ne kantaman ulos ja sisälle luvun jälkeen.
29. Ja muutamat heistä olivat asetetut astiain ja pyhäin kaluin päälle, sämpyläjauhoin, viinan, öljyn, pyhän savun ja myös yrttein päälle.
30. Mutta muutamat pappein lapsista tekivät hyvin valmistettuja voiteita.
31. Ja Mattitjalle Leviläisistä, Sallumin Korhilaisten ensimäiselle pojalle oli uskottu mitä pannuissa valmistettiin.
32. Ja Kahatilaisista heidän veljistänsä olivat asetetut katsomusleipäin yli, että he niitä valmistaisivat joka sabbattina.
33. Nämät ovat veisaajat, Leviläisten isäin päämiehet vapaat heidän kammioissansa; sillä he olivat siellä askareissansa päivää ja yötä.
34. Nämät olivat ylimmäiset Leviläisten isät, päämiehet sukukunnissansa; he asuivat Jerusalemissa.
35. Jegil Gibeonin isä asui Gibeonissa; hänen emäntänsä nimi oli Maeka,
36. Ja hänen ensimäinen poikansa Abdon, Zur, Kis, Baal, Ner ja Nadab,
37. Gedor, Ahio, Sakaria ja Miklot.
38. Mutta Miklot siitti Simeamin; jotka myös asuivat veljeinsä kohdalla, veljinensä Jerusalemissa.
39. Ja Ner siitti Kisin; Kis siitti Saulin; Saul siitti Jonatanin, Malkisuan, Abinadabin, Esbaalin.
40. Ja Meribbaal oli Jonatanin poika; ja Meribbaal siitti Miikan.
41. Miikan pojat olivat Piton, Melek ja Tahrea.
42. Ahas siitti Jaeran; Jaera siitti Alemetin, Asmavetin ja Simrin; Simri siitti Motsan.
43. Motsa siitti Binejan; ja Rephaja oli hänen poikansa, Eleasa hänen poikansa, Atsel hänen poikansa.
44. Ja Atselilla oli kuusi poikaa, ja nämät olivat heidän nimensä: Asrikam, Bokru, Ismael, Searia, Obadia ja

Hanan: ne olivat Atselin pojat.

10 LUKU

1. Mutta Philistealaiset sotivat Israelia vastaan; ja Israel pakeni Philistealaisia, ja he lankesivat lyötynä Gilboan vuorella.
2. Ja Philistealaiset kovin ajoivat Saulia ja hänen poikiansa takaa, ja Philistealaiset löivät Jonatanin, Abinadabin ja Malkisuan, Saulin pojat.
3. Ja sota oli ankara Saulia vastaan, ja joutsimiehet tulivat hänen päällensä, ja hän haavoitettiin ampujilta.
4. Niin sanoi Saul aseensa kantajalle: vedä miekkas ulos ja pistä minut lävitse, ettei nämät ympärileikkaamattomat tulisi ja tekisi häpiällisesti minulle. Mutta hänen aseensa kantaja ei tahtonut; sillä hän pelkäsi suuresti. Niin otti Saul miekan ja heittäysi siihen.
5. Kuin hänen aseensa kantaja näki Saulin kuolleeksi, heittäysi myös hän miekkaan ja kuoli.
6. Ja niin Saul kuoli, ja kolme hänen poikaansa, ja koko hänen huoneensa kuoli yhtä haavaa.
7. Kuin Israelin miehet, jotka laaksossa olivat, näkivät heidän paenneeksi ja Saulin poikinensa kuolleeksi, jättivät he kaupunkinsa ja pakenivat. Ja Philistealaiset tulivat ja asuivat niissä.
8. Toisena päivänä tulivat Philistealaiset riisumaan lyötyjä, ja he löysivät Saulin poikinensa makaavan Gilboan vuorella.
9. Ja sittekuin he hänen riisuneet olivat, ottivat he hänen päänsä ja aseensa, ja lähettivät Philistealaisten maan ympäri, ja antoivat ilmoittaa epäjumalillensa ja kansalle,
10. Ja panivat hänen aseensa jumalansa huoneesen, ja hänen päänsä löivät he kiinni Dagonin huoneen päälle.
11. Kuin kaikki Gileadin Jabeksessa kuulivat kaikki, mitä Philistealaiset Saulille tehneet olivat,
12. Nousivat kaikki väkevät miehet ja ottivat Saulin ja hänen poikansa ruumiit, ja veivät ne Jabekseen, ja hautasivat heidän luunsa tammen alle Jabeksessa, ja paastosivat seitsemän päivää.
13. Ja niin kuoli Saul pahoissa teoissansa, joita hän Herraa vastaan tehnyt oli, ettei hän pitänyt Herran sanaa, ja että hän myös etsi velhovaimoa kysyäksensä häneltä,
14. Ja ei kysynyt Herralta; sentähden tappoi hän hänen, ja käänsi valtakunnan Davidille Isain pojalle.

11 LUKU

1. Ja koko Israel kokoontui Davidin tykö Hebroniin ja sanoi: katso, me olemme sinun luus ja lihas.
2. Ja aina ennenkin, Saulin ollessa kuninkaana, johdatit sinä Israelin ulos ja sisälle. Ja Herra sinun Jumalas on sanonut sinulle: sinun pitää kaitseman kansaani Israelia ja sinun pitää oleman kansani Israelin päämiehen.
3. Ja kaikki Israelin vanhimmat tulivat kuninkaan tykö Hebroniin, ja David teki liiton heidän kanssansa Herran edessä Hebronissa. Ja he voitelivat Davidin Israelin kuninkaaksi Herran sanan jälkeen Samuelin kautta.
4. Sitten meni David ja koko Israel Jerusalemiin, se on Jebus; sillä Jebusilaiset asuivat siinä maassa.
5. Ja Jebuksen asuvaiset sanoivat Davidille: sinun ei pidä tuleman tänne; mutta David voitti Zionin linnan, se on Davidin kaupunki.
6. Ja David sanoi: joka Jebusilaiset ensin lyö, hänen pitää oleman pään ja ylimmäisen. Niin Joab Zerujan poika astui ensin ylös ja tuli päämieheksi.
7. Ja David asui linnassa; sentähden kutsuivat he sen Davidin kaupungiksi.
8. Ja hän rakensi kaupungin ympäri Millosta ja sitte kaiken ympäri. Ja Joab jätti ne elämään, jotka jääneet olivat kaupunkiin.
9. Ja niin David menestyi ja tuli väkeväksi, ja Herra Zebaot oli hänen kanssansa.
10. Nämät ovat ylimmäiset Davidin väkevimpäin seassa, jotka miehuullisesti hänen kanssansa pitivät hänen valtakunnassansa koko Israelin tykönä, niin että hän tehtiin kuninkaaksi Herran sanan jälkeen Israelin ylitse.
11. Ja tämä on Davidin sankarien luku: Jasobeam Hakmonin poika ylimmäinen päämiesten seassa. Hän nosti keihäänsä ja löi kerralla kolmesataa.
12. Hänen jälkeensä oli Eleasar, Dodon Ahohilaisen poika, hän oli kolmen sankarin seassa.
13. Tämä oli Davidin kanssa Pasdammimissa, kuin Philistealaiset olivat kokoontuneet sinne sotaan. Ja oli kappale peltoa ohraa täynnä, ja kansa pakeni Philistealaisia.
14. Ja he astuivat keskelle peltoa, ja varjelivat sen, ja löivät Philistealaiset. Ja Herra antoi heille suuren autuuden.
15. Ja kolme niistä kolmestakymmenestä ylimmäisestä tulivat kalliolle alas Davidin tykö Adullamin luolaan. Mutta Philistealaisten leiri oli Rephaimin laaksossa.
16. Ja David oli silloin linnassa; ja Philistealaisten kansa oli silloin Betlehemissä.
17. Ja David himoitsi ja sanoi: kuka antais minun juoda sitä vettä, joka on kaivossa Betlehemin portin tykönä?
18. Niin ne kolme juoksivat Philistealaisten leiriin, ja ammunsivat vettä kaivosta Betlehemin portin tyköä,

ottivat ja kantoivat Davidille; mutta ei David tahtonut sitä juoda, vaan kaasi sen Herran eteen,
19. Ja sanoi: Jumala antakoon sen kaukana olla minusta, että minä tämän tekisin! pitäiskö minun juoman näiden miesten verta heidän henkensä vaarassa? sillä he ovat sen tuoneet henkensä vaaralla; sentähden ei hän tahtonut sitä juoda. Sen tekivät ne kolme sankaria.
20. Abisai Joabin veli, hän oli ylimmäinen kolmesta, ja hän nosti keihäänsä ja löi kolmesataa, ja hän ylistettiin niiden kolmen seassa.
21. Ja hän oli kolmen seassa kuuluisampi kahta ja oli heidän päämiehensä; mutta kolmen tykö ei hän tullut.
22. Benaja Jojadan poika väkevän miehen poika, joka suuria töitä tehnyt oli, Kabtseelista: hän löi kaksi Moabilaisten jalopeuraa; ja hän meni alas ja löi jalopeuran keskellä kaivoa lumen aikana.
23. Hän löi myös Egyptin miehen, joka oli viisi kyynärää pitkä, ja Egyptiläisen kädessä oli keihäs niinkuin kankaan puu, mutta hän meni alas hänen tykönsä sauvalla, tempasi keihään Egyptiläisen kädestä ja tappoi hänen omalla keihäällänsä.
24. Näitä teki Benaja Jojadan poika; ja hän ylistettiin kolmen uljasten seassa,
25. Ja oli kuuluisampi niitä kolmeakymmentä; mutta kolmen tykö ei hän tullut. Ja David teki hänen salaiseksi neuvonantajaksensa.
26. Niin myös sotasankarit: Asahel Joabin veli, Elhanan Dodonin poika Betlehemistä,
27. Samot Harorilainen, Heles Pelonilainen,
28. Ira Ikeksen Tekoalaisen poika, Abieser Antotilainen.
29. Sibbekai Husatilainen, Ilai Ahohilainen,
30. Maherai Netophatilainen, Heled Baenan Netophatilaisen poika,
31. Ittai Ribain poika Gibeasta, BenJaminin lapsista, Benaja Pirtagonilainen,
32. Hurai Gasin pojista, Abiel Arbatilainen,
33. Asmavet Baharumilainen, Eliahba Saalbonilainen;
34. Hasemin Gisonilaisen lapset: Jonatan Sagen Hararilaisen poika,
35. Ahiam Sakarin Hararilaisen poika, Eliphal Urin poika,
36. Hepher Makeratilainen, Ahia Pelonilainen,
37. Hetsro Karmelilainen, Naerai Asbain poika,
38. Joel Natanin veli, Mibhar Hagrin poika,
39. Zelek Ammonilainen, Naherai Berotilainen, Joabin Zerujan pojan aseenkantaja,
40. Ira Jetriläinen, Gareb Jetriläinen,
41. Uria Hetiläinen, Sabad Ahelain poika,

42. Adina Sisan Rubenilaisen poika, Rubenilaisten päämies, ja kolmekymmentä oli hänen kanssansa;
43. Hanan Maekan poika, Josaphat Mitniläinen,
44. Ussia Asteratilainen, Sama ja Jeiel Hotamin Aroerilaisen pojat,
45. Jediael Simrin poika, Joha hänen veljensä, Titsiläinen,
46. Eliel Maheavilainen, Jeribai ja Josavia Elnaamin pojat, Itma Moabilainen,
47. Eliel, Obed ja Jaesiel Mesobajasta.

12 LUKU

1. Nämät tulivat Davidin tykö Ziklagiin, kuin hän vielä oli suljettu Saulin Kisin pojan edestä; ja he olivat myös sankarein seassa, jotka sotaan auttivat,
2. Ja olivat soveliaat ampujat joutsella molemmin käsin, kivillä, nuolilla ja joutsilla: Saulin veljistä, BenJaminista:
3. Ahieser päämies ja Joas, Semajan Gibealaisen pojat, Jesiel ja Pelet Asmavetin pojat, Baraka ja Jehu Antonilainen,
4. Jesmaja Gibeonilainen, väkevä kolmenkymmenen seassa ja ylitse kolmenkymmenen, Jeremia, Jahesiel, Johanan ja Josabad Gederalainen,
5. Elusai, Jerimot, Bealia, Semaria ja Saphatia Harophilainen,
6. Elkana, Jesija, Asareel, Joeser ja Jasobeam Korhilainen,
7. Joela ja Sedadia Jerohamin lapset Gedorista.
8. Gadilaisista eroittivat heitänsä Davidin tykö linnaan korvessa väkevät sankarit ja sotamiehet, jotka kilpeä ja keihästä kantoivat; ja heidän kasvonsa olivat niinkuin jalopeuran kasvot, ja nopiat niinkuin metsävuohet vuorilla:
9. Ensimäinen Eser, toinen Obadia, kolmas Eliab,
10. Neljäs Mismanna, viides Jeremia,
11. Kuudes Attai, seitsemäs Eliel,
12. Kahdeksas Johanan, ykdeksäs Elsabad,
13. Kymmenes Jeremia, yksitoistakymmenes Mahbanai.
14. Nämät olivat Gadin lapsista sodan päämiehet: vähin sadan päälle ja suurin tuhannen päälle.
15. Nämät ovat ne jotka menivät Jordanin ylitse ensimäisenä kuuna, kuin se oli täysi kaikkiin reunoihinsa asti; ja he ajoivat pakoon kaikki, jotka asuivat laaksossa, itään ja länteen päin.

16. Ja sinne myös tulivat BenJaminin lapsista ja Juudasta, Davidin tykö linnaan.
17. Ja David meni ulos heidän tykönsä, ja vastasi ja sanoi heille: jos tulitte rauhan kanssa minun tyköni auttamaan minua, niin olkoon sydämeni teidän kanssanne: vaan jos tulitte pettämään minua vihollisilleni, vaikka ei vääryyttä ole minussa, niin meidän isäimme Jumala nähköön ja rangaiskoon;
18. Ja henki vaikutti Amasain, päämiehen kolmenkymmenen seassa: Sinun me olemme, David, ja pidämme sinun kanssas, Isain poika, rauha, rauha olkoon sinulle, rauha olkoon sinun auttajilles! sillä sinun Jumalas auttaa sinua. Niin otti David heidät tykönsä ja asetti heidät sotaväen päämiehiksi.
19. Ja Manassesta tuli väkeä Davidin puolelle, kuin hän meni Philistealaisten kanssa Saulia vastaan sotaan, vaikka ei he auttaneet heitä; sillä Philistealaisten päämiehet antoivat neuvonpiteestä hänen tyköänsä mennä pois, ja sanoivat: jos hän lankee herransa Saulin tykö, niin se tulee henkemme vaaraksi.
20. Kuin hän meni Ziklagiin, tulivat hänen tykönsä Manassesta Adna, Josabad, Jediael, Mikael, Josabad, Elihu ja Ziltai, tuhanten päämiehet Manassesta.
21. Ja he auttivat Davidia sotajoukkoa vastaan; sillä he olivat kaikki väkevät miehet ja olivat päämiehet sodassa.
22. Ja joka päivä tuli muutamia Davidin tykö auttamaan häntä, siihenasti että se tuli suureksi sotajoukoksi, niinkuin Jumalan sotajoukoksi.
23. Ja tämä on sotaan hankittuin päämiesten luku, jotka tulivat Davidin tykö Hebroniin, kääntämään Saulin valtakuntaa hänen tykönsä, Herran sanan jälkeen:
24. Juudan lapsista, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä, oli kuusituhatta ja kahdeksansataa sotaan hankittua;
25. Simeonin lapsista väkevät miehet sotimaan, seitsemäntuhatta ja sata;
26. Levin lapsista neljätuhatta ja kuusisataa;
27. Ja Jojada niiden päämies, jotka olivat Aaronista, ja hänen kanssansa oli kolmetuhatta ja seitsemänsataa;
28. Ja Zadok väkevä nuorukainen, ja hänen isänsä huoneen kanssa oli kaksikolmattakymmentä päämiestä;
29. Ja BenJaminin lapsista Saulin veljistä kolmetuhatta; sillä siihenasti piti heistä sangen monta vielä Saulin huoneen kanssa;
30. Ja Ephraimin lapsista kaksikymmentä tuhatta ja kahdeksansataa, väkevät ja ylistetyt miehet heidän isäinsä huoneessa;
31. Ja puolesta Manassen sukukunnasta kahdeksantoistakymmentä tuhatta, jotka olivat nimeltänsä nimitetyt tulemaan ja tekemään Davidia kuninkaaksi;
32. Ja Isaskarin lapsista, jotka olivat taitavat aikain tietäjät ymmärtämään, mitä Israelin tekemän piti, kaksisataa heidän päämiestänsä, ja kaikki heidän veljensä tekivät heidän käskynsä jälkeen;

33. Sebulonista, jotka menivät sotimaan, hankitut sotaan kaikkinaisilla sota-aseilla, viisikymmentä tuhatta, asettamaan itsensä yksimielisesti järjestykseen;
34. Naphtalista tuhannen päämiestä, ja seitsemänneljättäkymmentä tuhatta heidän kanssansa, jotka kantoivat kilpeä ja keihästä;
35. Danista hankitsivat sotaan kahdeksankolmattakymmentä tuhatta ja kuusisataa;
36. Asserista, jotka menivät hankittuina sotimaan, neljäkymmentä tuhatta;
37. Tuolta puolelta Jordania: Rubenilaisista, Gadilaisista ja puolesta Manassen sukukunnasta, kaikkinaisilla aseilla sotaan, sata ja kaksikymmentä tuhatta.
38. Kaikki nämät sotamiehet sodan toimittajat tulivat täydestä sydämestä Hebroniin, tekemään Davidia koko Israelin kuninkaaksi: niin myös kaikilla muilla Israelissa oli yksi mieli tehdä Davidia Israelin kuninkaaksi.
39. Ja he olivat siellä Davidin tykönä kolme päivää, söivät ja joivat; sillä heidän veljensä olivat valmistaneet heidän eteensä.
40. Ja ne myös, jotka likin olivat heidän ympärillänsä Isaskariin, Sebuloniin ja Naphtaliin asti, he toivat leipiä aaseilla, kameleilla, muuleilla ja härjillä, syötäviä jauhoja, fikunoita, rusinoita, viinaa, öljyä, härkiä ja lampaita viljalta; sillä ilo oli Israelissa.

13 LUKU

1. Ja David piti neuvoa tuhanten ja satain pääruhtinain ja kaikkein päämiesten kanssa.
2. Ja David sanoi kaikelle Israelin joukoille: jos teille kelpaa, ja jos se on Herralta meidän Jumalaltamme, niin toimittakaamme kaikella muotoa menemään muiden meidän veljeimme tykö koko Israelin maahan, ja pappein ja Leviläisten tykö kaupunkeihin, joissa esikaupungit ovat, että he kokoontuisivat meidän tykömme,
3. Ja noutakaamme Jumalamme arkki meidän tykömme; sillä emme Saulin aikana siitä lukua pitäneet.
4. Niin kaikki joukko vastasi, että niin piti tehtämän; sillä se kelpasi kaikelle kansalle.
5. Niin David kokosi kaiken Israelin, Egyptin Siihorista aina Hamatiin asti, noutamaan Jumalan arkkia Kirjatjearimista.
6. Ja David meni ja kaikki Israel Baalatiin, Kirjatjearimiin, joka on Juudassa, noutamaan sieltä Herran Jumalan arkkia, joka Kerubimin päällä istuu, jonka nimeä rukoillaan.
7. Ja he panivat Jumalan arkin uuteen vaunuun, veivät sen Abinadabin huoneesta, ja Ussa ja Ahio ajoivat

vaunua.
8. Mutta David ja kaikki Israel iloitsivat Jumalan edessä kaikesta voimastansa, lauluilla, kanteleilla, psaltareilla, trumpuilla, symbaleilla ja basunilla.
9. Ja he tulivat Kidonin lakeudelle, niin ojensi Ussa kätensä arkkia pitelemään; sillä härjät poikkesivat sivulle.
10. Niin Herran viha julmistui Ussan päälle ja löi häntä, että hän ojensi kätensä arkkia pitämään, niin että hän siinä kuoli Jumalan edessä.
11. Niin David tuli murheelliseksi, että Herra Ussan repäisi rikki. Ja hän kutsui sen paikan Perets-ussa tähän päivään asti,
12. Ja David pelkäsi Jumalaa sinä päivänä ja sanoi: kuinka minun pitää viemän Jumalan arkin minun tyköni?
13. Sentähden ei David antanut viedä Jumalan arkkia tykönsä Davidin kaupunkiin, vaan antoi poiketa Obededomin Gatilaisen huoneesen.
14. Ja Jumalan arkki viipyi Obededomin tykönä hänen huoneessansa kolme kuukautta. Ja Herra siunasi Obededomin huoneen ja kaikki mitä hänellä oli.

14 LUKU

1. Ja Hiram Tyron kuningas lähetti sanansaattajat Davidin tykö, ja sedripuita, muuraajia ja puuseppiä, rakentamaan hänelle huonetta.
2. Ja David ymmärsi, että Herra oli hänen vahvistanut Israelin kuninkaaksi; sillä hänen valtakuntansa korkeni hänen kansansa Israelin tähden.
3. Ja David otti vielä emäntiä Jerusalemissa, ja hän siitti vielä poikia ja tyttäriä.
4. Ja niiden nimet, jotka hänelle olivat syntyneet Jerusalemissa, olivat: Sammua, Sobab, Natan ja Salomo,
5. Jibhar, Elisua ja Elpalet,
6. Noga, Nepheg ja Japhia,
7. Elisama, Baeljada ja Eliphalet.
8. Ja kuin Philistealaiset kuulivat Davidin voidelluksi koko Israelin kuninkaaksi, nousivat kaikki Philistealaiset Davidia etsimään. Kun David sen kuuli, meni hän heitä vastaan.
9. Ja Philistealaiset tulivat ja levisivät Rephaimin laaksoon.
10. Mutta David kysyi neuvoa Jumalalta ja sanoi: pitääkö minun menemän ylös Philistealaisia vastaan, ja tahdotkos heitä antaa minun käsiini? Herra sanoi hänelle: mene, ja minä tahdon antaa heidät sinun käsiis.

11. Ja kuin he menivät ylös Baalperatsimiin päin, löi David heidät siellä; ja David sanoi: Jumala on hajoittanut vihamieheni minun käteni kautta, niinkuin vesi hajoitetaan; sentähden kutsuivat he sen paikan nimen Baalperatsim.
12. Ja he jättivät sinne jumalansa, ja Davidin käskyn jälkeen poltettiin ne tulessa.
13. Mutta Philistealaiset kokoontuivat jälleen ja asettivat itsensä alas laaksoon.
14. Ja David kysyi jälleen neuvoa Jumalalta, ja Jumala sanoi hänelle: ei sinun pidä menemän heidän jälkeensä; mutta poikkea heistä, ettäs tulisit metsäfikunapuiden kohdalla heitä vastaan.
15. Ja kuin kuulet metsäfikunapuiden latvat havisevan, niin mene sotimaan; sillä Jumala on mennyt sinun edelläs lyömään Philistealaisten sotajoukkoa.
16. Ja David teki niinkuin Jumala hänelle oli käskenyt; ja he löivät Philistealaisten sotajoukot Gibeonista niin Gaseriin asti.
17. Ja Davidin nimi kuului kaikissa maissa; ja Herra antoi hänen pelkonsa tulla kaikkein pakanain päälle.

15 LUKU

1. Ja hän rakensi itsellensä huoneita Davidin kaupunkiin, ja valmisti sian Jumalan arkille, ja valmisti sille majan.
2. Silloin sanoi David: ei yhdenkään pidä kantaman Jumalan arkkia, vaan Leviläiset; sillä Herra on heidät valinnut kantamaan Jumalan arkkia ja palvelemaan häntä ijankaikkisesti.
3. Sentähden kokosi David koko Israelin Jerusalemiin, kantamaan Herran arkkia ylös siihen paikkaan, jonka hän hänelle valmistanut oli.
4. Ja David antoi myös tulla kokoon Aaronin lapset ja Leviläiset:
5. Kahatin lapsista päämiehen Urielin, sadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;
6. Merarin lapsista päämiehen Asajan, kahdensadan ja kahdenkymmenen veljensä kanssa;
7. Gersomin lapsista päämiehen Joelin, sadan ja kolmenkymmenen veljensä kanssa;
8. Elitsaphanin lapsista päämiehen Semajan, kahdensadan veljensä kanssa;
9. Hebronin lapsista päämiehen Elielin, kahdeksankymmenen veljensä kanssa;
10. Ussielin lapsista päämiehen Amminadabin, sadan ja kahdeksantoistakymmenen veljensä kanssa.
11. Ja David kutsui papit Zadokin ja Abjatarin, ja Leviläiset, Urielin, Asajan, Joelin, Semajan, Elielin ja Amminadabin,
12. Ja sanoi heille: te kuin olette isäin päämiehet Leviläisten seassa, pyhittäkäät teitänne veljeinne kanssa

kantamaan ylös Herran Israelin Jumalan arkkia siihen siaan, jonka minä hänelle valmistanut olen.
13. Sillä ennen kuin ette läsnä olleet, teki Herra meidän Jumalamme raon meissä, ettemme häntä etsineet, niinkuin meidän tekemän piti.
14. Niin papit ja Leviläiset pyhittivät itsensä Herran Israelin Jumalan arkkia kantamaan.
15. Ja Leviläisten pojat kantoivat Jumalan arkin, niinkuin Moses Herran sanan jälkeen käskenyt oli, olallansa korennoilla, jotka siinä olivat.
16. Ja David sanoi Leviläisten päämiehille, että he asettaisivat veljistänsä veisaajia harpuilla, psaltareilla, kanteleilla ja symbaleilla, niin että he olisivat kuultut veisaavan korkialla äänellä ilon kanssa.
17. Niin Leviläiset asettivat Hemanin Joelin pojan ja hänen veljistänsä Asaphin Berekian pojan, ja Merarin pojista heidän veljistänsä Etanin Kusajan pojan,
18. Ja heidän kanssansa heidän veljensä toisesta vuorosta, Sakarian, Benin, Jaeselin, Semiramotin, Jehielin, Unnin, Eliabin, Benajan, Maesejan, Mattitjan, Eliphelehun, Miknejan, Obededomin ja Jeielin, ovenvartiat.
19. Sillä Heman, Asaph ja Etan olivat veisaajat vaskisymbaleilla, helistäin heliällä äänellä;
20. Mutta Sakaria, Ussiel, Semiramot, Jehiel, Unni, Eliab, Maesia ja Benaja psaltarilla alamotin päällä;
21. Vaan Mattitja ja Eliphelehu ja Mikneja, ja Obededom, Jeiel ja Ahasia veisasivat kahdeksan kielisillä kanteleilla heidän edellänsä.
22. Mutta Kenania Leviläisten päämies, veisumestari, piti neuvoman heitä ylhäisesti veisaamaan; sillä hän oli sangen taitava.
23. Ja Berekia ja Elkana olivat arkin ovenvartiat.
24. Mutta papit Sebania, Josaphat, Netaneel, Amasai, Sakaria, Benaja ja Elieser soittivat basunilla Jumalan arkin edessä; ja Obededom ja Jehija olivat arkin ovenvartiat.
25. Niin meni David ja Israelin vanhimmat ja tuhanten päämiehet noutamaan Herran liitonarkkia Obededomin huoneesta ilolla.
26. Ja koska Jumala autti Leviläisiä, jotka kantoivat Herran liitonarkkia, uhrasivat he seitsemän mullia ja seitsemän oinasta.
27. Ja David oli puettu liinavaatteella, ja kaikki Leviläiset, jotka arkkia kantoivat, ja veisaajat, ja Kenania veisumestari veisaajain kanssa; oli myös Davidin yllä liinainen päällisvaate.
28. Niin saatti koko Israel Herran liitonarkin ilolla, basunain, trometein, heliäin symbalein, psaltarein ja kantelein kanssa.
29. Kuin Herran liitonarkki tuli Davidin kaupunkiin, katsoi Mikal Saulin tytär akkunasta ja näki Davidin hyppäävän ja soittavan, niin hän katsoi hänen sydämessänsä ylön.

16 LUKU

1. Kuin he Jumalan arkin olivat kantaneet sisälle, asettivat he sen keskelle majaa, jonka David oli valmistanut, ja uhrasivat polttouhria ja kiitosuhria Jumalan edessä.
2. Ja kuin David oli täyttänyt polttouhrit ja kiitosuhrit, siunasi hän kansaa Herran nimeen,
3. Ja jakoi jokaiselle Israelissa sekä miehille että vaimoille, jokaiselle leivän ja kappaleen lihaa ja mitan viinaa.
4. Ja hän asetti Herran arkin eteen muutamia Leviläisiä palveliaksi, ylistämään, kiittämään ja kunnioittamaan Herraa Israelin Jumalaa.
5. Ne olivat: Asaph ensimäinen, Sakaria toinen, Jeiel, Semiramot, Jehiel, Mattitja, Eliab, Benaja, Obededom ja Jeiel, psaltarein ja harppuin kanssa; mutta Asaph kiliseväisten symbalein kanssa;
6. Ja Benaja ja Jehasiel papit, vaskitorvilla, aina Jumalan liitonarkin edessä.
7. Sinä päivänä asetti David ensisti kiittämään Herraa, Asaphin ja hänen veljeinsä kautta.
8. Kiittäkäät Herraa ja saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitänsä kansain seassa;
9. Veisatkaat hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeellisistä töistänsä!
10. Ylistäkäät hänen pyhää nimeänsä, niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät Herraa!
11. Etsikäät Herraa ja hänen voimaansa, etsikäät hänen kasvojansa alati!
12. Muistakaat hänen ihmeellisiä töitänsä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitänsä ja suunsa tuomioita,
13. Te Israelin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset!
14. Hänpä on Herra meidän Jumalamme, hän tuomitsee kaikessa maailmassa.
15. Muistakaat ijankaikkisesti hänen liittoansa, mitä hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle,
16. Jonka hän teki Abrahamin kanssa ja hänen valaansa Isaakin kanssa;
17. Ja sääsi sen Jakobille säädyksi ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi,
18. Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan;
19. Koska te vähät ja harvat olitte, ja muukalaiset siinä.
20. Ja he vaelsivat kansasta kansaan, ja yhdestä valtakunnasta toiseen kansaan.
21. Eipä hän sallinut kenenkään heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä.
22. Älkäät ruvetko minun voideltuihini, ja älkäät pahaa tehkö minun prophetailleni!
23. Veisatkaat Herralle kaikki maa, julistakaat päivä päivältä hänen autuuttansa!
24. Luetelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitänsä!
25. Sillä Herra on suuri ja sangen kiitettävä, peljättävä kaikkein jumalain seassa;

26. Sillä kaikki pakanain jumalat ovat epäjumalat; mutta Herra on taivaat tehnyt.
27. Kaunistus ja kunnia on hänen edessänsä, ja väkevyys ja ilo on hänen siassansa.
28. Te kansain sukukunnat, tuokaat Herralle, tuokaat Herralle kunnia ja voima!
29. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia, tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen eteensä. Kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa!
30. Peljätkäät häntä kaikki maailma; hän on maan vahvistanut, ettei se liiku.
31. Taivaat iloitkaan ja maa riemuitkaan, sanottakaan pakanain seassa, että Herra hallitsee!
32. Meri pauhatkaan ja mitä siinä on, kedot iloitkaan ja kaikki, mitä sen päällä on.
33. Ja ihastukaan kaikki puut metsissä Herran edessä; sillä hän tulee tuomitsemaan maata.
34. Kiittäkäät Herraa, sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa on ijankaikkinen!
35. Ja sanokaat: auta meitä Jumala, meidän vapahtajamme, ja kokoa meitä ja kehitä meitä pakanoista, että me kiittäisimme sinun pyhää nimeäs ja kerskaisimme sinun kiitoksessas.
36. Kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen; ja kaikki kansa sanokaan: amen! ja kiittäkään Herraa!
37. Näin jätti hän Herran liitonarkin eteen Asaphin ja hänen veljensä, palvelemaan alinomati arkin edessä jokapäiväisessä työssä;
38. Mutta Obededomin ja hänen kahdeksan veljeänsä seitsemättäkymmentä, ja Obededomin Jeditunin pojan ja Hossan, ovenvartiaksi.
39. Ja papin Zadokin ja papit hänen veljensä pani hän Herran majan eteen Gibeonin korkeudelle,
40. Tekemään päivä päivältä Herralle polttouhria polttouhrin alttarilla aamulla ja ehtoolla; kaiketi niinkuin kirjoitettu on Herran laissa, ja hän Israelille käskenyt oli;
41. Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, ja muut valitut, nimeltänsä nimitetyt, kiittämään Herraa, että hänen laupiutensa on ijankaikkisesti;
42. Ja Hemanin ja Jedutunin heidän kanssansa, vaskitorvilla ja symbaleilla soittamaan, ja Jumalan kanteleilla. Mutta Jedutunin pojat pani hän ovenvartiaksi.
43. Ja näin matkusti kaikki kansa kukin kotiansa; David myös palasi siunaamaan huonettansa.

17 LUKU

1. Ja tapahtui, kuin David asui huoneessansa, sanoi hän propheta Natanille: katso, minä asun sedrihuoneessa, ja Herran liitonarkki on vaatetten alla.

2. Natan sanoi Davidille: kaikki mikä sinun sydämessäs on, tee, sillä Herra on sinun kanssas.
3. Mutta sinä yönä tuli Jumalan sana Natanin tykö ja sanoi:
4. Mene ja sano palvelialleni Davidille: näin sanoo Herra: ei sinun pidä minulle rakentaman huonetta asuakseni;
5. Sillä en minä ole asunut yhdessäkään huoneessa siitä päivästä, kuin minä Israelin lapset johdatin ulos, tähän päivään asti, vaan minä olen aina ollut majoissa ja tabernaklissa.
6. Kuhunka ikänä minä vaelsin koko Israelissa, olenko minä puhutellut jotakuta tuomaria Israelissa, jonka minä olen käskenyt kaita minun kansaani, ja sanonut: miksi ette ole minulle rakentaneet sedrihuonetta?
7. Niin sano nyt näin palvelialleni Davidille: näin sanoo Herra Zebaot: minä olen ottanut sinun kedolta, kussas lampaita kaitsit, kansani Israelin päämieheksi,
8. Ja olen ollut sinun kanssas, kuhunkas ikänä vaelsit, ja olen hävittänyt kaikki vihamiehes edestäs, ja olen tehnyt sinulle nimen, niiden suurten nimien jälkeen, jotka maan päällä ovat;
9. Mutta minä panen kansalleni Israelille paikan ja istutan sen niin, että se siinä asuu ja ei enään liikuteta, ja pahan kansan ei pidä enää sitä vaivaaman niinkuin ennen.
10. Ja siitä ajasta, jona minä asetin tuomarit kansalleni Israelille, painoin minä kaikki sinun vihamiehes alas: ja minä ilmoitan sinulle Herran rakentavan sinulle huoneen.
11. Ja pitää tapahtuman, kuin sinun aikas on täytetty, että sinä menet isäis tykö, niin minä herätän sinun siemenes sinun jälkees, joka pitää oleman sinun pojistas, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa.
12. Hän rakentaa minulle huoneen, ja minä vahvistan hänen istuimensa ijankaikkisesti.
13. Minä olen hänen isänsä, ja hän on minun poikani: ja en minä käännä laupiuttani häneltä pois, niinkuin minä sen käänsin häneltä pois, joka sinun edelläs oli;
14. Mutta minä asetan hänen minun huoneeseni ja valtakuntaani ijankaikkisesti, niin että hänen istuimensa on pysyväinen ijankaikkisesti.
15. Ja kuin Natan kaikkein näiden sanain jälkeen ja kaiken tämän näyn jälkeen Davidin kanssa puhunut oli,
16. Niin tuli kuningas David ja oli Herran edessä, ja sanoi: kuka olen minä, Herra Jumala? ja mikä on minun huoneeni, ettäs olet saattanut minun tähän asti?
17. Ja tämä on vähä ollut sinun silmäis edessä, Jumala, mutta sinä olet myös puhunut sinun palvelias huoneelle kaukaisista asioista, ja olet katsellut minun niinkuin ihmisen hahmossa, joka on Herra Jumala korkeudessa.
18. Mitä enempää David mahtaa anoa sinulta, ettäs kunnioittaisit palvelias? sillä sinä tunnet palvelias.
19. Herra, palvelias tähden ja sinun sydämes jälkeen olet sinä kaikki nämät suuret asiat tehnyt,

ilmoittaakses kaikki ne suuret työt.
20. Herra, ei ole sinun kaltaistas ja ei ole Jumalaa paitsi sinua, kaiken senjälkeen, minkä me korvillamme kuulleet olemme.
21. Ja mikä kansa maan päällä on niinkuin kansas Israel, jota Jumala mennyt on vapahtamaan itsellensä kansaksi, ja tekemään itsellensä nimeä suurista ja hirmuisista töistä, ajain pakanat ulos kansas edestä, jonkas Egyptistä vapahtanut olet?
22. Ja olet tehnyt kansas Israelin itselles ijankaikkiseksi kansaksi, ja sinä Herra olet heidän Jumalaksensa tullut.
23. Nyt Herra, se sana, jonkas puhunut olet palveliastas ja hänen huoneestansa, vahvistukoon ijankaikkisesti! ja tee niinkuin sinä puhunut olet.
24. Vahvistukoon ja suureksi tulkoon sinun nimes ijankaikkisesti! että sanottaisiin: Herra Zebaot, Israelin Jumala, on Jumala Israelissa, ja palvelias Davidin huone olkoon pysyväinen sinun edessäs!
25. Sillä sinä, Jumalani, olet ilmoittanut palvelias korvain kuullen, ettäs rakennat hänelle huoneen, sentähden on palvelias aikonut rukoilla sinun edessäs.
26. Nyt Herra, sinä olet Jumala, ja sinä olet tätä hyvää puhunut palvelialles;
27. Niin rupee nyt siunaamaan palvelias huonetta, että se pysyis ijankaikkisesti sinun edessäs; sillä sinä Herra olet siunannut sen, niin olkoon se siunattu ijankaikkisesti!

18 LUKU

1. Sitte löi David Philistealaiset ja vaati allensa heidät, ja hän otti Gatin kylinensä Philistealaisten kädestä.
2. Hän löi myös Moabilaiset, niin että he tulivat Davidille alamaisiksi ja veivät hänelle lahjoja.
3. David löi myös Hadareserin Zoban kuninkaan Hamatissa, silloin kuin hän meni asettamaan sotajoukkoansa Phratin veden tykö.
4. Ja David voitti häneltä tuhannen vaunua, seitsemäntuhatta hevosmiestä ja kaksikymmentätuhatta jalkamiestä. Ja David raiskasi kaikki vaunut, ja piti heistä tallella sata vaunua.
5. Ja Syrialaiset Damaskusta tulivat Hadareserin Zoban kuninkaan apuun; mutta David löi Syrialaisista kaksikolmattakymmentä tuhatta miestä.
6. Ja David asetti vartiat Syrian Damaskuun, niin että Syrialaiset tulivat Davidin alamaisiksi ja veivät hänelle lahjoja; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelsi.
7. Ja David otti ne kultaiset kilvet, jotka olivat Hadareserin palvelioilla, ja vei ne Jerusalemiin.

8. Otti myös David Hadareserin kaupungeista Tibehatista ja Kunista juuri paljon vaskea, josta Salomo teki vaskimeren, patsaat ja vaskiastioita.
9. Ja kuin Togu Hematin kuningas kuuli Davidin lyöneen kaiken Hadareserin Zoban kuninkaan sotajoukon,
10. Lähetti hän poikansa Hadoramin kuningas Davidin tykö, tervehtimään häntä ystävällisesti ja siunaamaan häntä, että hän Hadareserin kanssa sotinut ja hänen lyönyt oli; sillä Togulla oli sota Hadareserin kanssa: niin myös kaikellaisia kultaisia, hopiaisia ja vaskisia asioita (lähetti hän).
11. Ja kuningas David pyhitti ne Herralle sen sen hopian ja kullan kanssa, jonka hän oli ottanut kaikilta pakanoilta, Edomilaisilta, Moabilaisilta, Ammonin lapsilta, Philistealaisilta ja Amalekilaisilta.
12. Ja Abisai Zerujan poika löi Suolalaaksossa Edomilaisista kahdeksantoistakymmentä tuhatta,
13. Ja asetti vartiat Edomiin, niin että kaikki Edomilaiset olivat Davidin alamaiset; sillä Herra autti Davidia, kuhunka ikänä hän vaelsi.
14. Ja niin hallitsi David kaiken Israelin, ja hän teki oikeuden ja hurskauden kaikelle kansallensa.
15. Joab Zerujan poika oli sotajoukon päällä, Josaphat Ahiludin poika oli kansleri.
16. Zadok Ahitobin poika ja Abimelek Abjatarin poika olivat papit, Sausa oli kirjoittaja.
17. Benaja Jojadan poika oli Kretin ja Pletin päällä. Ja Davidin pojat olivat ensimäiset kuninkaan käsillä.

19 LUKU

1. Sen jälkeen tapahtui, että Nahas Ammonin lasten kuningas kuoli, ja hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
2. Niin David sanoi: minä osoitan laupiuden Hanunille Nahaksen pojalle; sillä hänen isänsä on tehnyt laupiuden minun kohtaani. Ja David lähetti sanansaattajat lohduttamaan häntä hänen isänsä tähden. Ja Davidin palveliat tulivat Ammonin lasten maalle Hanunin tykö, lohduttamaan häntä.
3. Niin sanoivat Ammonin lasten ylimmäiset Hanunille: luuletkos Davidin kunnioittavan isääs sinun silmäis edessä, että hän lähetti lohduttajat sinun tykös? ja eikö hänen palveliansa tulleet sinun tykös tutkistelemaan, kukistamaan ja vakoomaan maata?
4. Silloin otti Hanun Davidin palveliat, ajeli heidät ja leikkasi puolen heidän vaatteistansa liki kupeisiin asti, ja päästi heidät menemään.
5. Ja he menivät, ja se tehtiin Davidille tiettäväksi niistä miehistä. Ja hän lähetti heitä vastaan (sillä miehet olivat sangen suuresti häväistyt), ja kuningas sanoi: olkaat siihenasti Jerihossa kuin teidän partanne kasvaa, tulkaat sitte jälleen.

6. Mutta kuin Ammonin lapset näkivät haisevansa Davidin edessä, lähetti Hanun ja Ammonin lapset tuhannen leiviskää hopiaa, palkataksensa vaunuja ja hevosmiehiä Mesopotamiasta ja Syrian Maekasta ja Sobasta.
7. Ja he palkkasivat kaksineljättäkymmentä tuhatta vaunua, ja Maekan kuninkaan väkinensä. He tulivat ja sioittivat itsensä Medban eteen. Ja Ammonin lapset kokoontuivat myös kaupungeistansa ja tulivat sotaan.
8. Kuin David sen kuuli, lähetti hän Joabin ulos ja koko sankarein sotajoukon.
9. Ja Ammonin lapset olivat lähteneet ja hankitsivat heitänsä sotaan kaupungin portin edessä; mutta kuninkaat, jotka tulleet olivat, olivat kedolla erinänsä.
10. Kuin Joab näki sodan sekä edessänsä että takanansa nousevan häntä vastaan, valitsi hän kaikki parhaat miehet Israelista ja asetti ne Syrialaisia vastaan.
11. Muun väen antoi hän veljensä Abisain käden alle, ja he varustivat itsensä Ammonin lapsia vastaan.
12. Ja hän sanoi: jos Syrialaiset tulevat minua väkevämmäksi, niin tule minun avukseni; ja jos Ammonin lapset tulevat sinua väkevämmäksi, niin minä autan sinua.
13. Ole miehuullinen, ja olkaamme vahvat kansamme edestä ja Jumalamme kaupunkein edestä: mutta Herra tehköön niinkuin hänelle otollinen on!
14. Ja Joab lähestyi sillä väellä, joka hänen kanssansa oli, sotimaan Syrialaisia vastaan; ja ne pakenivat häntä.
15. Kuin Ammonin lapset näkivät Syrialaisten pakenevan, pakenivat hekin Abisaita hänen veljeänsä ja menivät kaupunkiin; ja Joab meni Jerusalemiin.
16. Kuin Syrialaiset näkivät itsensä Israelilta lyödyksi, lähettivät he sanansaattajat ja toivat Syrialaiset tuolta puolelta virtaa. Ja Sophak Hadareserin sodanpäämies meni heidän edellänsä.
17. Kuin se oli Davidille sanottu, kokosi hän koko Israelin ja meni Jordanin ylitse. Ja kuin hän tuli heidän tykönsä, asettui hän heitä vastaan; ja David asetti itsensä Syrialaisia vastaan sotaan, ja ne sotivat hänen kanssansa.
18. Mutta Syrialaiset pakenivat Israelia. Ja David tappoi Syrialaisista seitsemäntuhatta vaunua ja neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä, hän tappoi myös Sophakin sodanpäämiehen.
19. Ja koska Hadareserin palveliat näkivät itsensä lyödyksi Israelilta, tekivät he rauhan Davidin kanssa, ja olivat hänen paveliansa; ja Syrialaiset ei tahtoneet enää auttaa Ammonin lapsia.

20 LUKU

1. Ja kuin ajastaika kulunut oli siihen aikaan kuin kuninkaat lähtevät ulos, johdatti Joab sotajoukon ja hävitti Ammonin lasten maan, tuli ja piiritti Rabban; mutta David oli Jerusalemissa. Ja Joab löi Rabban ja kukisti sen.
2. Ja David otti heidän kuninkaansa kruunun hänen päästänsä ja löysi sen painavan leiviskän kultaa, ja siinä oli kalliita kiviä, ja se pantiin Davidin päähän. Hän toi myös sangen paljon saalista kaupungista.
3. Mutta väen, joka siellä oli, toi hän ulos ja siirsi heidät sahoihin ja rautahaudoille ja kirvestöihin. Niin teki David kaikkein Ammonin lasten kaupunkein kanssa. Ja David palasi sitte kaiken väen kanssa Jerusalemiin.
4. Sitte nousi sota taas Gaserissa Philistealaisten kanssa. Silloin löi Sibbekai Husatilainen Sippain, joka oli Raphan lapsia, ja he lannistettiin.
5. Ja vielä nousi sota Philistealaisten kanssa. Silloin löi Elhanan Jairin poika Lahemin Goljatin Gatilaisen veljen, jonka keihään varsi oli niinkuin kankaan puu.
6. Ja taas nousi sota Gatissa; siellä oli suuri mies, ja hänellä oli kuusi sormea ja kuusi varvasta, se on neljäkolmattakymmentä. Ja hän myös oli syntynyt Raphan pojista.
7. Ja hän pilkkasi Israelia; mutta Jonatan Simean poika, Davidin veljen poika, löi hänen.
8. Nämät olivat syntyneet Raphalle Gatissa; ja he lankesivat Davidin käden ja hänen palveliainsa kätten kautta.

21 LUKU

1. Ja saatana seisoi Israelia vastaan ja kehoitti Davidin lukemaan Israelia.
2. Ja David sanoi Joabille ja kansan ylimmäisille: menkäät ja lukekaat Israel Bersebasta Daniin saakka, ja tuokaat minulle, että minä tietäisin heidän lukunsa.
3. Joab sanoi: Herra enentäköön kansansa sata kertaa suuremmaksi kuin se nyt on. Herrani kuningas, eikö nämät kaikki ole herrani palveliat? miksi siis herrani kysyy sitä? miksi se tulis synniksi Israelille?
4. Mutta kuninkaan sana voitti Joabin. Ja Joab meni ja vaelsi koko Israelin ympäri, ja tuli Jerusalemiin.
5. Ja Joab antoi Davidille luetun kansan luvun: ja koko Israelissa oli yksitoistakymmentä kertaa satatuhatta miestä, jotka miekkaa ulos vetivät. Ja Juudassa neljäsataa tuhatta ja seitsemänkymmentä tuhatta miekan vetävää miestä.
6. Mutta Leviä ja BenJaminia ei hän näiden sekaan lukenut; sillä Joab kauhistui kuninkaan sanasta.
7. Mutta asia oli paha Jumalan silmäin edessä; ja hän löi Israelin.
8. Ja David sanoi Jumalalle: minä olen raskaasti syntiä tehnyt, että minä sen tehnyt olen: mutta ota

palvelias vääryys pois; sillä minä olen sangen tyhmästi tehnyt.
9. Ja Herra puhui Gadille, Davidin näkiälle, sanoen:
10. Mene ja puhu Davidille, sanoen: näin sanoo Herra: kolme minä panen sinun etees: valitse yksi niistä, ja minä teen sen sinulle.
11. Ja kuin Gad tuli Davidin tykö, sanoi hän hänelle: näin sanoo Herra: valitse sinulles:
12. Taikka kolme nälkävuotta, taikka kolmen kuukauden pako vihollistes edessä ja vainollises miekan edessä, että se on käsittävä sinun, eli kolmeksi päiväksi Herran miekka ja ruttotauti maalle, niin että Herran enkeli kadottaa kaikki Israelin rajoilla. Niin ajattele siis nyt, mitä minun pitää häntä vastaamaan, joka minun on lähettänyt.
13. David sanoi Gadille: minulla on suuri ahdistus; kuitenkin tahdon minä langeta Herran käsiin, sillä hänen laupiutensa on sangen suuri, en tahdo langeta ihmisten käsiin.
14. Ja Herra antoi ruttotaudin tulla Israeliin, niin että Israelista lankesi seitsemänkymmentä tuhatta miestä.
15. Ja Jumala lähetti enkelin Jerusalemiin hukuttamaan sitä; ja hukuttaissa katsoi Herra siihen ja katui sitä pahaa, ja sanoi enkelille, joka hukutti: nyt on kyllä, pidä kätes ylös! Mutta Herran enkeli seisoi Ornanin Jebusilaisen riihen tykönä.
16. Ja David nosti silmänsä ja sai nähdä Herran enkelin seisovan maan ja taivaan välillä, ja ulosvedetyn miekan hänen kädessänsä ojennetun Jerusalemin päälle. Niin lankesi David ja vanhimmat kasvoillensa, puetetut säkeillä.
17. Ja David sanoi Jumalalle: enkö minä se ole, joka annoin lukea kansan? minä se olen, joka syntiä tein ja aivan pahoin tein. Mitä nämät lampaat tehneet ovat? Herra Jumalani, anna kätes olla minun ja minun isäni huoneen päälle, ja ei sinun kansalles vaivaksi.
18. Ja Herran enkeli sanoi Gadille että hän sanois Davidille, että David menis ja rakentais Herralle alttarin Ornanin Jebusilaisen riiheen.
19. Ja David meni Gadin sanan jälkeen, jonka hän Herran nimeen puhunut oli.
20. Vaan kuin Ornan käänsi itsensä ja näki neljän poikansa kanssa enkelin, lymyttivät he heitänsä; sillä Ornan tappoi nisuja.
21. Kuin David meni Ornanin tykö, näki Ornan ja havaitsi Davidin, ja meni riihestä ulos ja lankesi kasvoillensa Davidin eteen maahan.
22. Ja David sanoi Ornanille: anna minulle sen riihen sia, rakentaakseni siihen Herralle alttarin; anna se minulle täyden rahan edestä, että vitsaus lakkais kansasta.
23. Ja Ornan sanoi Davidille: ota sinulles ja tee, herrani kuningas, kuin sinulle kelpaa. Katso, minä annan

myös härkiä polttouhriksi ja aseita puiksi, ja nisuja ruokauhriksi: kaikki minä annan.
24. Mutta kuningas David sanoi Ornanille: ei niin, vaan minä tahdon peräti ostaa sen täydellä rahalla; sillä en minä ota sitä, mikä sinun on, Herralle ja tee polttouhria maksamata.
25. Niin David antoi Ornanille sen sian edestä kuudensadan siklin painon kultaa.
26. Ja David rakensi siinä Herralle alttarin ja uhrasi polttouhria ja kiitosuhria, ja rukoili Herraa; ja hän kuuli hänen tulella taivaasta polttouhrin alttarilla.
27. Ja Herra sanoi enkelille, että hän pistäis miekkansa tuppeensa.
28. Kuin David näki Herran kuulleeksi häntä Ornanin Jebusilaisen riihessä, uhrasi hän siellä.
29. Sillä Herran maja, jonka Moses oli tehnyt korvessa, ja polttouhrin alttari olivat silloin Gibeonin korkeudella.
30. Ja ei David taitanut mennä sen eteen kysymään Jumalaa; sillä hän oli peljästynyt Herran enkelin miekkaa.

22 LUKU

1. Ja David sanoi: tässä pitää oleman Herran huone, ja tämä alttari Israelin polttouhria varten.
2. Ja David käski koota muukalaiset, jotka Israelin maalla olivat: ne asetti hän kivien vuoliaksi, vuolemaan kiviä Jumalan huoneen rakennukseksi.
3. Ja David valmisti paljon rautaa porttein ovien nauloiksi, ja mitä yhteen naulittaa tarvittiin, ja niin paljo vaskea, ettei se punnittaa taidettu;
4. Ja sedripuita epäluvun; sillä Sidonilaiset ja Tyrolaiset toivat paljon sedripuita Davidille.
5. Ja David ajatteli: minun poikani Salomo on nuori ja heikko, mutta huone, joka pitää Herralle rakettaman, pitää niin suuri oleman, että sen nimi ja kunnia korotetaan kaikissa maissa; sentähden valmistan minä nyt hänelle varaksi. Näin valmisti David paljon ennen kuolemaansa.
6. Ja hän kutsui poikansa Salomon ja käski hänen rakentaa huoneen Herralle Israelin Jumalalle.
7. Ja David sanoi Salomolle: poikani, minun mieleni oli rakentaa Herralle minun Jumalalleni huonetta;
8. Mutta Herran sana tuli minun tyköni ja sanoi: sinä olet paljon verta vuodattanut ja suurta sotaa pitänyt; sentähden ei sinun pidä rakentaman minun nimelleni huonetta, ettäs niin paljon verta olet vuodattanut maan päälle minun edessäni.
9. Katso, poika, joka sinulle syntyy, on oleva levollinen mies; sillä minä annan levon kaikilta vihollisiltansa hänen ympärillänsä: sentähden pitää hänen nimensä oleman Salomo; sillä minä annan rauhan ja levon

Israelille hänen elinaikanansa.
10. Hänen pitää rakentaman minun nimelleni huoneen, hänen pitää oleman minun poikani, ja minä olen hänen isänsä: ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen Israelissa ijankaikkisesti.
11. Niin on nyt, minun poikani, Herra sinun kanssas: sinä menestyt ja rakennat Herralle sinun Jumalalles huoneen, niinkuin hän sinusta puhunut on.
12. Kuitenkin antakoon Herra sinulle ymmärryksen ja toimen, ja asettakoon sinun Israelia hallitsemaan ja pitämään Herran sinun Jumalas lain!
13. Silloin sinä menestyt, koskas ahkeroitset pitää niitä säätyjä ja oikeuksia, jotka Herra Moseksen kautta on käskenyt Israelille. Ole vahva ja hyvässä turvassa, älä pelkää, älä myös vavahdu.
14. Katso, minä olen vaivassani valmistanut Herran huoneesen satatuhatta leiviskää kultaa ja tuhannen kertaa tuhannen leiviskää hopiaa, niin myös vaskea ja rautaa määrättömästi (sillä niitä on ylen paljo): minä olen myös toimittanut hirsiä ja kiviä, joihin vielä lisätä taidat.
15. Niin on sinulla paljo työntekiöitä, kivenhakkaajia ja puuseppiä, ja kaikkia taitavia kaikkinaisiin töihin.
16. Kullalla, hopialla, vaskella ja raudalla ei ole lukua: nouse siis ja tee se, Herra on sinun kanssas.
17. Ja David käski kaikkia Israelin ylimmäisiä auttamaan poikaansa Salomoa.
18. Eikö Herra teidän Jumalanne ole teidän kanssanne ja ole antanut teille levon joka taholta? Sillä hän on antanut maan asujamet minun käsiini, ja maa on voitettu Herran ja hänen kansansa edessä.
19. Sentähden antakaat sydämenne ja sielunne etsiä Herraa teidän Jumalaanne; nouskaat ja rakentakaat Herralle Jumalalle pyhä, kannettaa siihen Herran liitonarkki ja pyhät Jumalan astiat huoneesen, joka Herran nimeen rakennetaan.

23 LUKU

1. Kuin David oli vanha ja elämästä kyllänsä saanut, asetti hän poikansa Salomon Israelin kuninkaaksi,
2. Ja kokosi kaikki ylimmäiset Israelissa, ja papit ja Leviläiset,
3. Että Leviläiset luettaisiin hamasta kolmestakymmenestä ajastajasta ja sen ylitse. Ja heidän lukunsa oli päästä päähän, väkeviä miehiä, kahdeksanneljättäkymmentä tuhatta,
4. Joista oli neljäkolmattakymmentä tuhatta teettäjää Herran huoneessa, ja kuusituhatta virkamiestä ja tuomaria;
5. Ja neljätuhatta ovenvartiaa ja neljätuhatta niitä, jotka Herralle kiitosta veisasivat kanteleilla, jotka minä pannut olen kiitosta veisaamaan.

6. Ja David teki järjestyksen Levin lapsille, Gersonille, Kahatille ja Merarille.
7. Gersonilaisia olivat Laedan ja Simei.
8. Laedanin lapset: ensimäinen Jehieli, Setam ja Joel, kolme;
9. Simein lapset: Salomit, Hasiel ja Haran, kolme. Nämät olivat Laedanin isäin ylimmäiset.
10. Olivat myös nämät Simein lapset: Jahat, Sina, Jeus ja Beria. Nämät neljä olivat Simein lapset.
11. Jahat oli ensimäinen, Sina toinen. Mutta Jeuksella ja Berialla ei ollut monta lasta, sentähden luettiin ne yhdeksi isän huoneeksi.
12. Kahatin lapset: Amram, Jitshar, Hebron ja Ussiel, neljä.
13. Amramin lapset: Aaron ja Moses. Mutta Aaron eroitettiin, koska oli pyhitetty kaikkein pyhimmälle, hän ja hänen poikansa ijankaikkisesti, kantamaan suitsutusta Herran edessä, ja palvelemaan häntä, ja siunaamaan hänen nimeensä ijankaikkisesti.
14. Ja Moseksen Jumalan miehen lapset luettiin Leviläisten sukukuntain sekaan.
15. Moseksen lapset olivat: Gersom ja Elieser.
16. Gersomin lapset: ensimäinen oli Sebuel.
17. Elieserin lapset: ensimäinen oli Rehabia. Ja Elieserillä ei ollut muita lapsia, vaan Rehabeamin lapsia oli paljon enempi.
18. Jitsharin lapset: Selomit ensimäinen.
19. Hebronin lapset: Jeria ensimäinen, Amaria toinen, Jahasiel kolmas ja Jakneam neljäs.
20. Ussielin lapset: Miika ensimäinen ja Jissia toinen.
21. Merarin lapset: Maheli ja Musi. Mahelin lapset: Eleasar ja Kis.
22. Mutta Eleasar kuoli, ja ei ollut hänellä poikia, vaan tyttäriä, jotka heidän veljensä Kisin pojat naivat.
23. Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot, kolme.
24. Nämät ovat Levin lapset heidän isäinsä huoneen jälkeen, isäin päämiehet, jotka nimien luvun jälkeen päästä päähän luetut olivat, jotka tekivät viran töitä Herran huoneen palveluksessa, kahdenkymmenen ajastaikaisista ja sen ylitse.
25. Sillä David sanoi: Herra Israelin Jumala, joka on asuva Jerusalemissa ijankaikkisesti, on antanut kansallensa levon.
26. Ja ei Leviläiset tarvinneet kantaa majaa kaikkein hänen kaluinsa kanssa palvelukseen.
27. Ja Levin lapset luettiin Davidin viimeisten sanain jälkeen Leviläisten sekaan, kahdenkymmenen vuotisista ja sen ylitse,
28. Että heidän piti seisoman Aaronin lasten sivussa palvelemassa Herran huoneessa, kartanoilla ja

kammioissa, ja kaikkinaisissa pyhitetyn puhdistuksissa, ja kaikissa viran töissä Herran huoneessa;
29. Ja oleman näkyleipäin, sämpyläjauhoin, ruokauhrein, happamattomain kyrsäin, pannuin, halstarien ja kaikkein vaakain ja mittain päällä;
30. Ja seisoman joka aamulla, kiittämässä ja ylistämässä Herraa, niin myös ehtoolla,
31. Ja uhraamassa Herralle kaikkinaiset polttouhrit sabbateina, uudelle kuulla ja juhlapäivinä, luvun ja tavan jälkeen, alati Herran edessä,
32. Ja ottamassa vaarin seurakunnan majasta ja pyhyyden vartiosta, ja Aaronin lasten heidän veljeinsä vartiosta, Herran huoneen palveluksessa.

24 LUKU

1. Mutta tämä oli Aaronin lasten järjestys: Aaronin pojat oli: Nadab, Abihu, Eleasar ja Itamar.
2. Mutta Nadab ja Abihu kuolivat isänsä edessä, ja ei heillä ollut lasta. Ja Eleasar ja Itamar tulivat papeiksi.
3. Ja David määräsi heitä näin: Zadokin Eleasarin lapsista ja Ahimelekin Itamarin lapsista, heidän virkansa jälkeen heidän palveluksessansa.
4. Ja usiammat väkevät päämiehet löydettiin Eleasarin kuin Itamarin lapsista, koska he heitä niin määräsivät: Eleasarin lapsista oli siellä kuusitoistakymmentä ylimmäistä heidän isäinsä huoneessa, ja kahdeksan Itamarin lapsista, heidän isäinsä huoneessa.
5. Ja he määräsivät heitä arvalla sekä näitä että niitä; sillä molemmat Eleasarin ja Itamarin lapset olivat päämiehet pyhässä ja päämiehet Jumalan edessä.
6. Ja Semaja kirjoittaja, Netaneelin poika Leviläisistä, kirjoitti heidät kuninkaan edessä, ja päämiesten ja papin Zadokin, ja Ahimelekin Abjatarin pojan, ja pappein ja Leviläisten, ja ylimmäisten isäin edessä: yksi isän huone otettiin Eleasarin edestä ja toinen otettiin sitte Itamarin edestä.
7. Ja ensimäinen arpa lankesi Jojaribin päälle, toinen Jedatjan,
8. Kolmas Harimin, neljäs Seorimin,
9. Viides Malkian, kuudes Mijamin,
10. Seitsemäs Hakkotsin, kahdeksas Abian,
11. Yhdeksäs Jesuan, kymmenes Sekanian,
12. Yksitoistakymmenes Eliasibin, kaksitoistakymmenes Jakimin,
13. Kolmastoistakymmenes Huppan, neljästoistakymmenes Jesebabin,
14. Viidestoistakymmenes Bilgan, kuudestoistakymmenes Immerin,

15. Seitsemästoistakymmenes Hesirin, kahdeksastoistakymmenes Happitsetsin,
16. Yhdeksästoistakymmenes Petahian, kahdeskymmenes Jeheskelin,
17. Ensimäinenkolmattakymmentä Jakinin, toinenkolmattakymmentä Gamulin,
18. Kolmaskolmattakymmentä Delajan, neljäskolmattakymmentä Maasian.
19. Tämä on heidän järjestyksensä heidän virkansa jälkeen, menemään Herran huoneesen tapansa jälkeen, isänsä Aaronin käden alla; niinkuin Herra Israelin Jumala heidän oli käskenyt.
20. Muiden Levin lasten seassa oli Amramin lapsista Subael, Subaelin lapsista Jehdeja.
21. Rehabian lapsista: Jissia oli heistä ensimäinen.
22. Mutta Jitseharilaisista oli Selomot, Selomotin lapsista Jahat.
23. (Hebronin lapset) Jerija ensimäinen, Amaria toinen, Jahasiel kolmas, Jekameam neljäs.
24. Ussielin lapset: Miika. Miikan lapsista Samir.
25. Jesija oli Miikan veli; Jesijan lapsista Sakaria.
26. Merarin lapset: Maheli ja Musi; Jaesijan hänen poikansa lapset.
27. Merarin lapset Jaesijasta, hänen poikansa oli Soham, Sakkur ja Ibri.
28. Mutta Mahelilla oli Eleasar, ja hänellä ei ollut yhtään poikaa.
29. Kisistä, Kisin lapset: Jerahmeel.
30. Musin lapset: Maheli, Eder ja Jeremot. Ne ovat Leviläisten lapset heidän isäinsä huoneen jälkeen.
31. Ja nämät myös heittivät arpaa veljeinsä Aaronin lasten kanssa kuningas Davidin edessä, ja Zadokin ja Ahimelekin, ja ylimmäisten isäin edessä, pappein ja Leviläisten seassa; ylimmäinen isäin seassa pienimmänkin veljensä kanssa.

25 LUKU

1. Ja David sodanpäämiesten kanssa eroitti virkoihin Asaphin, Hemanin ja Jedutunin lapset, jotka propheterasivat harpuilla, psaltareilla ja symbaleilla. Ja he luettiin töihin heidän virkansa jälkeen.
2. Asaphin lapsista: Sakkur, Joseph, Netania, Asarela, Asaphin pojat, Asaphin käden alla, jotka ennustivat kuninkaan tykönä.
3. Jedutunista, Jedutunin lapset: Gedalia, Zeri, Jesaja, Hasabia ja Mattitia, kuusi isänsä Jedutunin johdon alla harpuilla, jotka ennustivat, kiittivät ja ylistivät Herraa.
4. Hemanista: Hemanin lapset, Bukkia, Mattania, Ussiel, Sebuel ja Jerimot, Hanania, Hanani, Eliata, Giddalti ja Romamtieser, Josbekaja, Malloti, Hotir, Mahasiot;

5. Nämät olivat kaikki Hemanin lapset, kuninkaan näkiän Jumalan sanassa, ylentämään sarvea; sillä Jumala oli antanut Hemanille neljätoistakymmentä poikaa ja kolme tytärtä.
6. Nämät kaikki olivat isänsä käden alla, veisaamassa Herran huoneessa symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, Jumalan huoneen virassa, kuninkaan, Asaphin, Jedutunin ja Hemanin asetuksen jälkeen.
7. Ja heidän ja heidän veljeinsä luku kaikki yhteen, jotka olivat oppineet ja ymmärtäväiset Herran veisussa, oli kaksisataa ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä.
8. Ja heittivät arpaa vartioistansa niin pieni kuin suuri, ja oppinut niinkuin opetuslapsi.
9. Ja ensimäinen arpa lankesi Asaphin Josephille, toinen Gedalialle ja hänen veljillensä ja pojillensa: ja heitä oli kaksitoistakymmentä:
10. Kolmas Sakkurin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
11. Neljäs Jitsrin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
12. Viides Netanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
13. Kuudes Bukkian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
14. Seitsemäs Jesarelan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
15. Kahdeksas Jesaian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
16. Yhdeksäs Mattanian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
17. Kymmenes Simein, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
18. Ensimäinentoistakymmentä Asareelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
19. Toinentoistakymmentä Hasabian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
20. Kolmastoistakymmentä Subaelin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
21. Neljästoistakymmentä Mattitjan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
22. Viidestoistakymmentä Jeremotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
23. Kuudestoistakymmentä Hananian, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
24. Seitsemästoistakymmentä Josbekasan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
25. Kahdeksastoistakymmentä Hananin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
26. Yhdeksästoistakymmentä Mallotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
27. Kahdeskymmenes Elijatan, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
28. Ensimäinenkolmattakymmentä Hotirin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli

kaksitoistakymmentä;
29. Toinenkolmattakymmentä Giddaltin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
30. Kolmaskolmattakymmentä Mahesjotin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä;
31. Neljäskolmattakymmentä Romamtieserin, hänen poikainsa ja veljeinsä päälle: ja heitä oli kaksitoistakymmentä.

26 LUKU

1. Ovenvartiain järjestyksessä: Korhilaisista oli Meselemia, Koren poika, Asaphin lapsista.
2. Meselemian lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Sakaria, toinen Jediael, kolmas Sebadia, neljäs Jatniel,
3. Viides Elam, kuudes Johanan, seitsemäs Eljoenai.
4. Mutta Obededomin lapset olivat nämät: hänen esikoisensa Semaja, toinen Josabad, kolmas Joa, neljäs Sakar, viides Netaneel,
5. Kuudes Ammiel, seitsemäs Isaskar, kahdeksas Pegultai; sillä Jumala oli siunannut hänen.
6. Ja hänen poikansa Semaja siitti myös poikia, jotka isänsä huoneessa hallitsivat; sillä he olivat väkevät sankarit.
7. Semajan lapset: Otni, Rephael, Obed ja Elsabad, jonka veljet olivat väkevät miehet, Elihu ja Semakia.
8. Nämät kaikki olivat Obededomin lapset, he ja heidän lapsensa ja veljensä olivat väkevät miehet virassa: kaksiseitsemättäkymmentä Obededomista.
9. Meselemialla oli lapsia ja veljiä, väkeviä miehiä kahdeksantoistakymmentä.
10. Mutta Hosalla Merarin lapsista oli poikia: kaikkein jaloin oli Simri, vaikka ei hän ollut esikoinen, kuitenkin asetti hänen isänsä hänen päämieheksi;
11. Toinen Hilkia, kolmas Tebalia, neljäs Sakaria: kaikki Hosan lapset ja veljet kolmetoistakymmentä.
12. Tämä on ovenvartiain järjestys väkeväin päämiesten seassa, vartioissa heidän veljeinsä kohdalla, palvelemaan Herran huoneessa.
13. Ja arpa oli heitetty pienten niinkuin suurtenkin välillä, heidän isäinsä huoneessa, jokaisen portin eteen.
14. Arpa itään päin lankesi Selemian päälle; mutta hänen poikansa Sakaria, joka toimellinen neuvossa oli, heitti arvan, ja hänen arpansa lankesi pohjaan päin;

15. Mutta Obededomin etelään päin, ja hänen poikainsa Asuppimin huoneen tykö.
16. Ja Suppim ja Hosa saivat lännen puolelle, Salleketin portille, josta korkian ahteen päälle mennään, jossa vartiat seisovat toinen toistansa vastaan.
17. Itään päin oli kuusi Leviläistä, pohjaan päin neljä joka päivä, etelään päin neljä joka päivä, mutta Asuppimin tykönä kaksi ja kaksi;
18. Parbarin tykönä länteen päin neljä joka haarassa, ja kahdet Parbarin tykönä.
19. Tämä on ovenvartiain järjestys, Korhilaisten ja Merarin lasten seassa.
20. Leviläisistä oli Ahia Jumalan huoneen tavarain päällä ja pyhyyden tavarain päällä;
21. Laedanin lapset, Gersonin lapset Laedanista: Laedanin Gersonilaisen, isäin päämiehet Jehieliläiset;
22. Jehieliläisten lapset: Setam ja hänen veljensä Joel, Herran huoneen tavarain päällä;
23. Amramilaisista, Jitseharilaisista, Hebronilaisista ja Ussielilaisista
24. Oli Sebuel Gersomin poika, Moseksen pojan poika, päämies tavarain päällä.
25. Mutta hänen veljellänsä Elieserillä oli poika Rehabia, ja hänen poikansa Jesaja, hänen poikansa Joram, hänen poikansa Sikri, ja hänen poikansa Selomit.
26. Selomit ja hänen veljensä olivat kaikkein pyhäin tavarain päällä, jotka David kuningas oli pyhittänyt, ja ylimmäiset isät, tuhanten ja satain päämiehet sotajoukon päällä.
27. Sodasta ja saaliista ovat he pyhittäneet Herran huoneen parannukseksi;
28. Kaikki myös mitä näkiä Samuel, ja Saul Kisin poika, ja Abner Nerin poika, ja Joab Zerujan poika olivat pyhittäneet, ja kaikki mitkä pyhitetyt olivat, olivat Selomitin ja hänen veljeinsä käden alla.
29. Jitseharilaisista olivat Kenania poikinensa asetetut ulkonaisen työn haltiaksi ja tuomariksi Israelissa;
30. Hebronilaisia Hasabia ja hänen veljensä, väkevät miehet, tuhannen ja seitsemänsataa, asetetut virkaan Israelissa, tuolla puolella Jordania länteen päin, kaikkinaisiin Herran asioihin ja kuninkaan palvelukseen.
31. Hebronilaisia oli myös Jerijah, Hebronilaisten päämies, heidän sukukuntainsa ja isäinsä seassa. Ja neljäntenäkymmenenentenä kuningas Davidin valtakunnan vuonna etsittiin ja löydettiin heidän seassansa väkevät miehet Gileadin Jaeserissa.
32. Ja hänen veljensä olivat väkevät miehet, kaksituhatta ja seitsemänsataa isäin päämiehiä. Ja David kuningas asetti heitä Rubenilaisten, Gadilaisten ja puolen Manassen sukukunnan päälle, kaikkiin Jumalan ja kuninkaan asioihin.

27 LUKU

1. Mutta Israelin lapset heidän lukunsa jälkeen olivat: isäin päämiehet, tuhanten ja satain ruhtinaat, ja virkamiehet, jotka ottivat kuninkaasta vaarin, heidän järjestyksensä jälkeen, vaeltamaan sinne ja tänne jokainen kuukautenansa, joka kuukautena ajastajassa; ja jokaisessa joukossa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
2. Ensimäisen joukon päällä ensimäisenä kuukautena oli Jasobeam Saddielin poika, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.
3. Mutta Peretsin lapsista oli ylimmäinen kaikkein sodanpäämiesten päällä, ensimäisenä kuukautena.
4. Toisen kuukauden joukon päällä oli Dodai Ahohilainen, ja Miklot päämies hänen joukkonsa päällä, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.
5. Kolmannen joukon päämies kolmantena kuukautena oli Benaja papin Jojadan poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
6. Tämä on Benaja väkevä kolmenkymmenen seassa ja kolmenkymmenen päällä, ja hänen joukkonsa oli hänen poikansa Ammisabadin alla.
7. Neljäs, neljäntenä kuukautena, oli Asahel Joabin veli, ja hänen jälkeensä Sebadia hänen poikansa, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.
8. Viides, viidentenä kuukautena, oli päämies Samehut Jesrahilainen, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
9. Kuudes, kuudentena kuukautena, oli Ira Ikeksen Thekoalaisen poika, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
10. Seitsemäs, seitsemäntenä kuukautena, oli Heles Pelonilainen Ephraimin lapsia, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
11. Kahdeksas, kahdeksantena kuukautena, oli Sibbekai Hussatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
12. Yhdeksäs, yhdeksäntenä kuukautena, oli Abieser Antotilainen Jeminin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
13. Kymmenes, kymmenentenä kuukautena, oli Maherai Netophatilainen Sarhilaisista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
14. Ensimäinentoistakymmentä, ensimäisenä kuukautena toistakymmentä, oli Benaja Pirtagonilainen Ephraimin lapsista, ja hänen joukossansa oli neljäkolmattakymmentä tuhatta.
15. Toinentoistakymmentä, toisena kuukautena toistakymmentä, oli Heldai Netophatilainen Otnielista, ja hänen joukossansa neljäkolmattakymmentä tuhatta.

16. Israelin sukukuntain päällä: Rubenilaisten päämies oli Elieser Sikrin poika; Simeonilaisten seassa Sephatia Maekan poika;
17. Leviläisten seassa, Hasabia Kemuelin poika; Aronilaisten seassa Zadok;
18. Juudan seassa, Elihu Davidin veljistä; Isaskarin seassa, Omri Mikaelin poika;
19. Sebulonin seassa, Jismaja Obadian poika; Naphtalin seassa, Jerimot Asrielin poika;
20. Ephraimin lasten seassa, Hosea Asasian poika; puolen Manassen sukukunnan seassa, Joel Pedajan poika;
21. Puolen Manassen sukukunnan seassa Gileadissa, Jiddo Sakarian poika; BenJaminin seassa, Jaasiel Abnerin poika;
22. Danin seassa, Asareel Jerohamin poika. Nämät ovat Israelin sukukuntain päämiehet.
23. Mutta David ei lukenut niitä, jotka kahdenkymmenen vuotiset ja sitä nuoremmat olivat; sillä Herra oli luvannut enentää Israelin niinkuin tähdet taivaissa.
24. Mutta Joab Zerujan poika oli ruvennut lukemaan ja ei sitä täyttänyt, ja viha tuli siitä Israelin päälle: ja ei se luku tullut kuningas Davidin aikakirjaan.
25. Kuninkaan tavarain päällä oli Asmavet Adielin poika, ja tavarain päällä, jotka olivat maalla, kaupungeissa, kylissä ja linnoissa, oli Jonatan Ussian poika.
26. Talonpoikain päällä, jotka maata viljelivät, oli Esri Kelubin poika.
27. Viinamäkein päällä oli Simei Ramalainen; viinakellarein ja viinatavarain päällä Sabdi Siphmiläinen.
28. Öljypuiden ja metsäfikunapuiden päällä, jotka olivat laaksossa, oli BaalHanan Gadarilainen; öljytavarain päällä Joas.
29. Laidunhärkäin päällä Saronissa oli Sitrai Saronilainen; mutta härkäin päällä laaksossa Saphat Adlain poika;
30. Kamelein päällä Obil Ismaelilainen; aasein päällä Jehedia Meronotilainen;
31. Lammasten päällä Jasis Hagarilainen: nämät kaikki olivat päämiehet kuningas Davidin omaisuuden päällä.
32. Mutta Davidin setä Jonatan oli neuvonantaja, toimellinen mies ja hyvin oppinut. Jehiel Hakmonin poika oli kuninkaan lasten tykönä.
33. Ahitophel oli myös kuninkaan neuvonantaja; Husai Arkilainen oli kuninkaan ystävä.
34. Ja Ahitophelin jälkeen oli Jojada Benajan poika ja Ebjatar. Mutta Joab oli kuninkaan sodan päämies.

28 LUKU

1. Ja David kokosi kaikki Israelin päämiehet, sukukuntain päämiehet ja niiden joukkoin päämiehet, jotka kuningasta palvelivat, päämiehet tuhanten ja satain päällä, kuninkaan ja hänen poikainsa omaisuuden ja tavaran päämiehet kamaripalveliain kanssa, ja uljaat ja kaikki väkevät sotamiehet Jerusalemiin.
2. Ja kuningas David nousi seisoalle ja sanoi: veljeni ja kansani, kuulkaat minua: minä olen aikonut rakentaa Herran liitonarkin lepohuoneen ja Jumalamme jalkain astinlaudan, ja olen valmistanut rakennuksen varaa.
3. Mutta Jumala sanoi minulle: ei sinun pidä rakentaman nimelleni huonetta; sillä sinä olet sotamies ja olet paljon verta vuodattanut.
4. Herra Israelin Jumala on valinnut minun koko isäni huoneesta Israelin kuninkaaksi ijankaikkisesti; sillä hän on Juudan valinnut hallitsiaksi, ja Juudan huoneesta minun isäni huoneen; ja minä olen ollut isäni lapsista hänelle niin kelvollinen, että hän teki minun koko Israelin kuninkaaksi.
5. Ja kaikkein poikaini seassa (sillä Herra on antanut minulle monta poikaa) on hän valinnut poikani Salomon istumaan Herran valtakunnan istuimella Israelin ylitse,
6. Ja on puhunut minulle: poikas Salomo pitää rakentaman minun huoneeni ja kartanoni; sillä minä olen hänen valinnut pojakseni, ja minä olen hänen isänsä,
7. Ja vahvistan hänen valtakuntansa ijankaikkisesti, ja hän vahvana pysyy, pitäen minun käskyni ja oikeuteni, niinkuin tänäpänäkin;
8. Nyt siis, koko Herran kokouksen Israelin silmäin edessä ja meidän Jumalamme korvissa, pitäkäät ja tutkistelkaat kaikki Herran teidän Jumalanne käskyt, että te omistaisitte tämän hyvän maan ja jättäisitte sen teidän lapsillenne perinnöksi teidän jälkeenne ijankaikkisesti.
9. Ja sinä, poikani Salomo! tunne isäs Jumala ja palvele häntä kaikesta sydämestä ja hyvällä mielellä; sillä Herra tutkistelee kaikki sydämet ja ymmärtää kaikkein ajatusten aikomiset; jos etsit häntä, niin sinä löydät hänen; jos hylkäät hänen, niin hän sinun hylkää ijankaikkisesti.
10. Niin katso nyt, koska Jumala on sinun valinnut rakentamaan huonetta pyhäksi siaksi: ole vahva ja tee niin.
11. Ja David antoi pojallensa Salomolle pihan muodon ja hänen huonettensa ja tavarahuoneiden, salien ja sisimäisten kammioin, ja armoistuimen huoneen muodon,
12. Ja vielä kaikkein niiden muodon, jotka hänen mielessänsä olivat, Herran huoneen kartanoista ja kaikista huoneista ympäri, Jumalan huoneen tavaroista ja pyhitetyistä tavaroista,
13. Pappein ja Leviläisten järjestyksen, ja kaikkein Herran huoneen virkain töiden, ja kaikkein astiain muodon, Herran huoneen palveluksessa.

14. Kultaa hän antoi kullan painon jälkeen kaikkinaisiksi astioiksi joka virassa, antoi myös hopiaa jokaiseen hopia-astiaan painonsa, jokaisen virka-astian jälkeen;
15. Ja kultaa kultaisille kynttiläjaloille ja kultaisille lampuille, jokaiselle kynttiläjalalle ja hänen lampullensa hänen painonsa. Niin antoi hän myös hopiaa hopiakynttiläjaloille ja heidän heidän lampuillensa, jokaisen kynttiläjalan viran jälkeen;
16. Niin myös kultaa näkyleipäin pöydiksi, jokaiselle pöydälle painonsa, ja myös hopiaa hopiapöydiksi;
17. Ja puhdasta kultaa kolmihaaraisiksi hangoiksi, maljoiksi ja kannuiksi: kultaa myös kultapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa, hopiaa hopiapikareiksi, jokaiselle pikarille painonsa:
18. Ja savu-alttariksi kaikkein puhtaimpaa kultaa painonsa: ja kultaisten Kerubimein ratasten muodon, jotka levittivät siipensä ja peittivät Herran liitonarkin.
19. Kaikki nämät kirjoitettuina Herran kädeltä, joka minun antoi ymmärtää kaikkein töiden muodon.
20. Ja David sanoi pojallensa Salomolle: ole vahva ja miehuullinen, ja tee niin, älä pelkää, älä myös hämmästy; sillä Herra Jumala minun Jumalani on sinun kanssas, ja ei ota kättänsä pois sinulta, eikä hylkää sinua, siihenasti ettäs kaiken viran työt Jumalan huoneessa päättänyt olet.
21. Ja katso, pappein ja Leviläisten järjestykset pitää oleman kaikessa Jumalan huoneen palveluksessa ja sinun kanssas on hyväntahtoisia ja ymmärtäväisiä kaikkeen virkaan; niin myös päämiehet ja kaikki kansa, kaikissa sinun asioissas.

29 LUKU

1. Ja kuningas David sanoi koko joukolle: Salomon, yhden minun pojistani, on Jumala valinnut, joka vielä nuori ja heikko on, mutta työ on suuri; sillä ei se ole ihmisen asumasia, vaan Herran Jumalan.
2. Ja minä olen kaikesta voimastani valmistanut Jumalani huoneelle kultaa kultakaluiksi, hopiaa hopiaisiksi, vaskea vaskisiksi, rautaa rautaisiksi, puita puuaseiksi, ja onikin kiviä, kiinniliitetyitä rubineja, monen-pilkullisia kiviä, ja kaikkinaisia kalliita kiviä, ja marmorikiviä sangen paljon.
3. Ja olen vielä antanut hyvästä tahdostani Jumalani huoneesen mitä minun omani on, kultaa ja hopiaa, ylitse sen kaiken, minkä minä olen valmistanut pyhän huoneesen:
4. Kolmetuhatta leiviskää ophirin kultaa ja seitsemäntuhatta leiviskää puhdasta hopiaa, silata huonetten seiniä,
5. Kultaa kultaisiin, ja hopiaa hopiaisiin ja kaikkinaisiin töihin, tekiäin käden kautta. Ja kuka on hyväntahtoinen täyttämään kättänsä tänäpänä Herralle?

6. Niin isäin päämiehet ja Israelin sukukuntain päämiehet, niin myös tuhanten ja satain päämiehet, ja kuninkaan töiden päämiehet olivat hyväntahtoiset,
7. Ja antoivat Jumalan huoneen palvelukseen viisituhatta leiviskää kultaa, ja kymmenentuhatta kultapenninkiä, ja kymmenentuhatta leiviskää hopiaa, kahdeksantoistakymmentä tuhatta leiviskää vaskea, ja satatuhatta leiviskää rautaa.
8. Ja joiden tyköä kiviä löydettiin, ne he antoivat Herran huoneen tavaroihin, Jehielin Gersonilaisen käden alle.
9. Ja kansa iloitsi, että he niin hyvästä tahdosta antoivat; sillä he antoivat Herralle vaasta sydämestä, vapaasta tahdostansa. Ja kuningas David oli myös sangen suuresti iloissansa.
10. Ja David kiitti Herraa kaiken kansan edestä ja sanoi: kiitetty ole sinä Herra, Israelin meidän isämme Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen!
11. Sillä sinun, Herra, on suuruus, ja voima, ja kunnia, ja voitto, ja kiitos; sillä kaikki, mitä taivaassa ja maan päällä on, se on sinun. Sinun Herra on valtakunta, ja sinä olet korotettu kaikkein päämiesten ylitse.
12. Rikkaus ja kunnia ovat sinun edessäs, ja sinä hallitset kaikki kappaleet, ja sinun kädessäs on väki ja voima: sinun kädessäs on kaikki suureksi ja väkeväksi tehdä.
13. Ja nyt meidän Jumalamme! me kiitämme sinua, ja ylistämme sinun kunnias nimeä.
14. Sillä mikä minä olen, ja mikä on minun kansani, että me olemme niin paljon voineet antaa hyvällä mielellä, niinkuin se nyt tapahtuu? sillä se on kaikki sinulta tullut, ja sinun kädestäs olemme me antaneet sinulle sen.
15. Sillä me olemme muukalaiset ja oudot sinun edessäs, niinkuin kaikki meidän isämmekin: meidän ikämme on maan päällä niinkuin varjo, ja ei täällä ole yhtään viipymystä.
16. Herra meidän Jumalamme! kaikki tämä kalun paljous, jonka me olemme valmistaneet sinun pyhälle nimelles rakentaa huonetta, se on kaikki tullut sinun kädestäs, ja ne ovat kaikki sinun.
17. Minun Jumalani! minä tiedän, ettäs tutkistelet sydämen ja tahdot vakuutta. Sentähden olen myös minä kaikki nämät yksivakaisesta sydämestä antanut vapaalla mielellä. Ja minä näin nyt ilolla tämän sinun kansas, joka tässä on, että se on hyvällä mielellä sinulle antanut.
18. Herra meidän isäimme Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumala! pidä ijankaikkisesti tämänkaltainen mieli ja tahto kansas sydämessä, ja valmista heidän sydämensä sinun tykös.
19. Ja pojalleni Salomolle anna täydellinen sydän pitämään sinun käskys, todistukses ja säätys, niin että hän ne kaikki tekis ja rakentais tämän asuinsian, jonka minä olen valmistanut.
20. Ja David sanoi kaikelle kansalle: kiittäkäät Herraa teidän Jumalaanne! ja kaikki kansa kiitti Herraa

isäinsä Jumalaa, kumarsivat ja rukoilivat Herraa ja kuningasta,
21. Ja he uhrasivat Herralle uhrin, ja toisena päivänä uhrasivat he polttouhrin Herralle, tuhannen mullia, tuhannen oinasta, tuhannen karitsaa, ja heidän juomauhrinsa, ja monta muuta uhria kaiken Israelin edessä.
22. Ja he söivät ja joivat sinä päivänä sangen suurella ilolla Herran edessä, ja tekivät Salomon Davidin pojan toisen kerran kuninkaaksi ja voitelivat hänen Herralle hallitsiaksi ja Zadokin papiksi.
23. Ja niin Salomo istui Herran istuimelle kuninkaaksi isänsä Davidin siaan, ja oli onnellinen; ja koko Israel oli hänelle kuuliainen.
24. Niin myös kaikki päämiehet ja voimalliset, ja kaikki kuningas Davidin lapset antoivat itsensä kuningas Salomon alle.
25. Ja Herra teki Salomon enemmin ja enemmin suuremmaksi kaiken Israelin edessä, ja antoi hänelle kuuluisan valtakunnan, jonkakaltaista ei yhdelläkään kuninkaalla Israelissa hänen edellänsä ole ollut.
26. Ja niin oli David, Isain poika, koko Israelin kuningas.
27. Mutta aika, jonka hän oli Israelin kuninkaana, oli neljäkymmentä ajastaikaa. Hebronissa hän hallitsi seitsemän ajastaikaa ja Jerusalemissa kolmeneljättäkymmentä.
28. Ja hän kuoli hyvällä ijällä, ravittuna elämästä, rikkaudesta ja kunniasta; ja hänen poikansa Salomo tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
29. Mutta kuningas Davidin teot ensimäiset ja viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut näkiän Samuelin teoissa, ja prophetan Natanin teoissa, ja näkiän Gadin teoissa,
30. Kaiken hänen valtakuntansa, väkevyytensä ja aikainsa kanssa, jotka hänen ja Israelin, ja kaikkein maan valtakuntain aikana kuluneet ovat.

2. AIKAKIRJA

1 LUKU

Ja Salomo Davidin poika vahvisti itsensä valtakuntaansa; ja Herra hänen Jumalansa oli hänen kanssansa ja teki hänen aina suuremmaksi.
2. Ja Salomo puhui koko Israelin kanssa tuhanten ja satain päämiesten kanssa, tuomarein ja kaikkien esimiesten kanssa Israelissa, ja ylimmäisten isäin kanssa.
3. Ja he menivät, sekä Salomo että koko joukko korkeudelle, joka oli Gibeonissa; sillä siellä oli Jumalan seurakunnan maja, jonka Moses Herran palvelia teki korvessa.
4. Mutta Jumalan arkin oli David vienyt Kirjatjearimista sinne, johon David oli sille sian valmistanut; sillä hän oli rakentanut sille majan Jerusalemissa.
5. Ja vaskialttari, jonka Betsaleel Urin poika Hurin pojan poika rakentanut oli, oli siellä Herran asuinsian edessä. Ja Salomo ja koko joukko etsivät sitä.
6. Ja Salomo nousi sinne ylös vaskialttarin tykö Herran eteen, joka siellä seurakunnan majassa oli, ja uhrasi sen päällä tuhannen polttouhria.
7. Sinä yönä ilmestyi Jumala Salomolle ja sanoi hänelle: ano, mitä minä sinulle antaisin.
8. Ja Salomo sanoi Jumalalle: sinä olet tehnyt suuren armon isälleni Davidille, ja olet tehnyt minun hänen siaansa kuninkaaksi:
9. Olkoon nyt, Herra Jumala, sanas totinen minun isälleni Davidille; sillä sinä olet tehnyt minun niin paljon kansan kuninkaaksi, kuin tomua on maan päällä;
10. Niin anna minulle nyt taito ja ymmärrys, käydäkseni tämän kansan edessä ulos ja sisälle; sillä kuka voi tuomita tätä suurta kansaas?
11. Niin sanoi Jumala Salomolle: että se on sinun mielessäs, ja et anonut rikkautta, tavaraa eli kunniaa, eli vihamiestes sieluja, etkä anonut pitkää ikää, vaan anoit taitoa ja ymmärrystä, tuomitakses minun kansaani, joiden kuninkaaksi minä olen sinun pannut;
12. Niin olkoon sinulle taito ja ymmärrys annettu: vielä sitte annan minä sinulle rikkautta, ja tavaraa ja kunniaa, niin ettei sinun vertaistas kuningasten seassa ennen sinua ole ollut, eikä myös sinun jälkees tule.
13. Ja Salomo tuli korkeudelta, joka oli Gibeonissa, Jerusalemiin, seurakunnan majasta, ja hallitsi Israelia.

14. Ja Salomo kokosi itsellensä rattaita ja hevosmiehiä, niin että hänellä oli neljäsataa toistatuhatta ratasta ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosmiestä, ja antoi heidän olla rataskaupungeissa ja kuninkaan tykönä Jerusalemissa.
15. Ja kuningas toimitti niin että hopiaa ja kultaa oli Jerusalemissa niin paljo kuin kiviäkin, ja sedripuita kuin metsäfikunapuitakin laaksoissa.
16. Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kudotuskaluja. Ja kuninkaan kauppamiehet ostivat ne kudotuskalut.
17. Ja he menivät ylös ja veivät ne Egyptistä, ja jokainen ratas maksoi kuusisataa hopiapenninkiä, ja hevonen sata ja viisikymmentä. Ja niin vietiin niitä myös kaikkein Hetiläisten ja Syrian kuninkaiden tykö heidän kättensä kautta.

2 LUKU

1. Ja Salomo aikoi rakentaa Herran nimelle huoneen ja myös valtakunnallensa huonetta.
2. Ja Salomo luki seitsemänkymmentä tuhatta miestä kuormain kantajiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hirtten hakkaajiksi vuorille, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjää heidän ylitsensä.
3. Ja Salomo lähetti kuningas Hiramin tykö Tyroon ja käski hänelle sanoa: niinkuin sinä minun isäni Davidin kanssa teit ja lähetit hänelle sedripuita, rakentaaksensa itsellensä huonetta, jossa hänen asuman piti:
4. Katso, minä rakennan Herran minun Jumalani nimelle huoneen, että se hänelle pyhitettäisiin, suitsutettaa hyvän hajun uhria hänen edessänsä, ja aina valmistettaa näkyleipiä ja polttouhria, aamulla ja ehtoolla, lepopäivinä ja uusilla kuilla, ja Herran meidän Jumalamme juhlina: ijankaikkisesti pitää tämä oleman Israelin edessä.
5. Ja huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri; sillä meidän Jumalamme on suurempi kaikkia jumalia.
6. Mutta kuka on niin voimallinen, että hän rakentaa hänelle huoneen? sillä taivaat ja taivasten taivaat ei taida käsittää häntä: mikä siis minä olen rakentamaan hänelle huonetta? mutta ainoastaan suitsuttamaan hänen edessänsä.
7. Niin lähetä nyt minulle taitava mies työtä tekemään kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, purpurasta, tulipunaisista ja sinisistä villoista, ja joka taitaa kaivaa, taitavain kanssa, jotka minun tykönäni ovat Juudassa ja Jerusalemissa, jotka minun isäni David on valmistanut.
8. Ja lähetä minulle sedripuita ja honkia, ja Heben puita Libanonista; sillä minä tiedän sinun palvelias

taitavan hakata puita Libanonissa. Ja katso, minun palveliani pitää oleman sinun palveliais kanssa,
9. Että he valmistaisivat minulle paljon puita; sillä huone, jonka minä rakennan, pitää oleman suuri ja ihmeellinen.
10. Ja katso, minä annan sinun palvelioilles, hirsimiehille, jotka puita hakkaavat, kaksikymmentä tuhatta koria survottuja nisuja, kaksikymmentä tuhatta koria ohria, ja kaksikymmentä tuhatta batia viinaa, ja kaksikymmentä tuhatta batia öljyä.
11. Ja Hiram Tyron kuningas vastasi kirjoituksella ja lähetti Salomolle: koska Herra rakastaa kansaansa, on hän sinun tehnyt heidän kuninkaaksensa.
12. Ja Hiram sanoi vielä: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka taivaan ja maan tehnyt on, että hän on antanut kuningas Davidille viisaan, toimellisen ja ymmärtäväisen pojan, joka Herralle huoneen rakentaa ja valtakunnallensa huoneen!
13. Niin lähetän minä nyt taitavan ja toimellisen miehen, jolla ymmärrys on, nimittäin Huramabin,
14. Joka on vaimon poika Danin tyttäristä, ja hänen isänsä on ollut Tyrolainen; hän taitaa työtä tehdä kullasta, hopiasta, vaskesta, raudasta, kivestä, puusta, purpurasta, sinisistä villoista, kalliista liinasta, tulipunaisesta, ja kaikkinaisia kaivaa, ja ajatella ylös kaikkinaisia taitavasti, mitä hänen eteensä pannaan, sinun taitavais kanssa ja herrani kuningas Davidin sinun isäs taitavain kanssa.
15. Niin lähettäkään nyt herrani nisuja, ohria, öljyä ja viinaa palvelioillensa, niinkuin hän on sanonut;
16. Niin me hakkaamme puita Libanonissa kaiketi niin paljon kuin sinä tarvitset, ja viemme ne merelle lautoilla Japhoon; anna sinä ne noutaa sieltä Jerusalemiin.
17. Ja Salomo luki kaikki muukalaiset Israelin maalla, sen luvun jälkeen, kuin hänen isänsä David ne luki; ja siellä löydettiin sata ja viisikymmentä tuhatta, kolmetuhatta ja kuusisataa.
18. Ja hän asetti niistä seitsemänkymmentä tuhatta vetäjiksi ja kahdeksankymmentä tuhatta hakkaajiksi vuorella, ja kolmetuhatta ja kuusisataa teettäjiksi, joiden kansaa piti teettämän.

3 LUKU

1. Ja Salomo rupesi rakentamaan Herran huonetta Jerusalemissa, Morian vuorelle, joka Davidille hänen isällensä neuvottu oli, Davidin paikkaan, jonka hän oli valmistanut Ornanin Jebusilaisen luvaan.
2. Ja hän rupesi rakentamaan toisena kuukautena, toisena päivänä, neljäntenä valtakuntansa vuonna.
3. Ja Salomo laski perustuksen, Jumalan huonetta rakentaa, ensisti pituudelle kuusikymmentä kyynärää, ja leveydelle kaksikymmentä kyynärää;

4. Mutta esihuoneen pituudelta huoneen leveyden jälkeen kaksikymmentä kyynärää, ja korkeus oli sata ja kaksikymmentä kyynärää; ja hän silasi sen sisältä puhtaalla kullalla.
5. Mutta suuren huoneen peitti hän hongalla ja silasi sen päältä parhaalla kullalla, ja teki siihen päälle palmuin ja käädyin kaltaiset työt,
6. Ja peitti huoneen kalliilla kivillä kaunistukseksi; ja kulta oli Parvaimin kulta.
7. Ja hän silasi huoneen kaaret, pihtipielet, seinät ja ovet kullalla, ja antoi leikata Kerubimeja seiniin.
8. Teki hän myös kaikkein pyhimmän huoneen, jonka pituus oli kaksikymmentä kyynärää, huoneen leveyden jälkeen, ja hänen leveytensä oli kaksikymmentä kyynärää, ja silasi sen parhaalla kullalla, kuudellasadalla leiviskällä.
9. Niin myös nauloihin antoi hän viisikymmentä sikliä kultaa, painon jälkeen; ja silasi salit kullalla.
10. Niin teki hän myös kaikkein pyhimpään huoneeseen kaksi Kerubimia liikkeillä olevalla teolla; ja he silasivat ne kullalla.
11. Ja pituus oli Kerubimein siivillä kaksikymmentä kyynärää; niin että yksi siipi oli viisi kyynärää ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi oli myös viisi kyynärää ja ulottui hamaan toisen Kerubimin siipeen.
12. Niin myös oli toisen Kerubimin siipi viisi kyynärää pitkä ja ulottui huoneen seinään, ja toinen siipi myös oli viisi kyynärää pitkä ja riippui toisessa Kerubimin siivessä;
13. Niin että nämät Kerubimein siivet olivat levitettyinä kaksikymmentä kyynärää leveydelle; ja ne seisoivat jalkainsa päällä, ja heidän kasvonsa olivat käännetyt huoneesen päin.
14. Hän teki myös esiripun sinisistä, purpuraisista ja tulipunaisista villoista ja kalliista liinasta, ja teki Kerubimit siihen päälle.
15. Ja hän teki huoneen eteen kaksi patsasta, viisineljättäkymmentä kyynärää korkiaksi, ja niiden päälle kruunun viisi kyynärää korkian,
16. Ja käädyin kaltaiset työt kuoriin, ja sovitti ne patsasten päälle, ja teki sata granatin omenaa, ja asetti ne käädytekoin päälle.
17. Ja pystytti patsaat templin eteen, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle, ja kutsui sen nimen, joka oikialla puolella oli, Jakin, ja sen nimen, joka vasemmalla puolella oli, Boas.

4 LUKU

1. Ja hän teki myös vaskisen alttarin, kaksikymmentä kyynärää pitkän ja kaksikymmentä kyynärää leviän, ja kymmenen kyynärää korkian.

2. Ja hän teki valetun meren, kymmenen kyynärää leviän toisesta reunasta niin toiseen, ympyriäiseksi, viisi kyynärää korkian; ja juonne kävi ympäri, kolmekymmentä kyynärää pitkä.
3. Ja härkäin kuvat olivat sen alla, kiertäen sitä yltympäri; kymmenen kyynärää, piiritti ne meren ympärinsä, kaksi riviä valettuja härkiä oli siinä samaa valantoa kuin sekin.
4. Ja se seisoi kahdentoistakymmenen härjän päällä, että kolme kääntyivät heistä pohjoiseen päin, kolme länteen, kolme etelään ja kolme itään päin, ja meri oli ylhäällä heidän päällänsä, ja kaikki heidän takaiset puolensa olivat sisälle päin.
5. Ja se oli kämmenen leveyttä paksu, ja hänen reunansa niinkuin maljan reuna ja kuin kukoistava kukkainen, ja se veti kolmetuhatta batia.
6. Ja hän teki kymmenen kattilaa, ja pani niistä viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle, että niissä pestäisiin kaikkia niitä, kuin polttouhriksi tarvittiin, ja niihin heitettäisiin; mutta meren, pappein pestä itsensä.
7. Ja hän teki myös kymmenen kultaista kynttilänjalkaa, niinkuin ne oleman piti, ja pani templiin, viisi oikialle puolelle ja viisi vasemmalle.
8. Ja hän teki kymmenen pöytää ja pani templiin, viisi oikialle ja viisi vasemmalle puolelle; ja hän teki sata kultaista maljaa.
9. Hän teki myös pappein esihuoneen ja suuren esihuoneen, ja esihuoneen ovet, ja silasi ovet vaskella,
10. Ja pani meren oikialle sivulle, itään ja etelään päin.
11. Ja Huram teki patoja, lapioita ja maljoja. Ja niin Huram lopetti sen työn, jonka hän teki kuningas Salomolle Jumalan huoneesen:
12. Kaksi patsasta, ja kaksi ympyriäistä kruunua kahden patsaan päällä, ja kaksi verkkoa peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka patsasten päässä olivat.
13. Ja neljäsataa granatin omenaa oli niiden kahden verkon päällä, kaksi riviä granatin omenia kunkin verkon päällä, peittämään kahta ympyriäistä kruunua, jotka olivat patsasten päässä.
14. Ja hän teki istuimia, teki myös kattiloita istuinten päälle,
15. Ja meren ja kaksitoistakymmentä härkää sen alle;
16. Siihen myös patoja, lapioita ja hankoja; ja kaikki heidän astiansa teki Huramabi kuningas Salomolle Herran huoneeseen puhtaasta vaskesta.
17. Jordanin kedolla antoi kuningas ne valaa savisessa töyrässä, Sukkotin ja Saredatan vaiheella.
18. Ja Salomo teki kaikki nämät astiat suuressa paljoudessa; sillä ei vasken painoa kysytty.
19. Ja Salomo teki kaikki astiat Jumalan huoneesen, niin myös kultaisen alttarin ja pöydät, näkyleipiä

pidettää,
20. Kynttiläjalat lamppuinensa puhtaasta kullasta, palamaan kuorin edessä soveliaasti,
21. Ja kukkaiset ja lamput, ja kynttilän niistimet olivat kullasta: ne olivat kokonansa kullasta;
22. Ja veitset, maljat, lusikat ja sammuttimet olivat puhtaasta kullasta, ja läpikäytävä, ja hänen ovensa sisimäiseltä puolelta sitä kaikkein pyhintä, ja ovet templin huoneesen olivat kullasta.

5 LUKU

1. Ja kuin kaikki työ täytettiin minkä Salomo teki Herran huoneesen, niin antoi Salomo sinne tuottaa kaikki, mitä hänen isänsä David pyhittänyt oli: hopian, kullan, ja kaikki astiat, ja pani ne Jumalan huoneen tavarain sekaan.
2. Silloin kutsui Salomo kaikki vanhimmat Israelissa kokoon, ja kaikki sukukuntain päämiehet, Israelin lasten isäin esimiehet, Jerusalemiin, tuomaan Herran liitonarkkia Davidin kaupungista, se on Zion.
3. Ja kaikki Israelin miehet kokoontuivat kuninkaan tykö juhlapäivinä, joka oli seitsemäntenä kuukautena.
4. Ja kaikki vanhimmat Israelista tulivat; ja Leviläiset nostivat arkin ylös,
5. Ja kantoivat arkin ylös ja seurakunnan majan, ja kaikki pyhät astiat, jotka majassa olivat: ne kantoivat papit ja Leviläiset ylös.
6. Mutta kuningas Salomo ja kaikki Israelin kokous, joka oli tullut kokoon hänen tykönsä arkin eteen, uhrasivat lampaita ja härkiä niin monta, ettei yksikään lukea eli laskea taitanut.
7. Ja papit kantoivat Herran liitonarkin siallensa huoneen kuoriin, kaikkein pyhimpään, Kerubimein siipein alle.
8. Niin että Kerubimit levittivät siipensä arkin paikan päälle. Ja Kerubimit peittivät arkin korentoinensa ylhäältä päin.
9. Mutta korennot olivat niin pitkät, että niiden päät näkyivät kuorin eteen arkista, mutta ei heitä ulkoiselta puolelta näkynyt; ja ne ovat siellä tähän päivään asti.
10. Ja arkissa ei ollut muuta mitään, vaan kaksi taulua, jotka Moses oli sinne pannut Horebissa, Herran tehdessä liittoa Israelin lasten kanssa, kuin he Egyptistä läksivät.
11. Ja tapahtui, kuin papit tulivat pyhästä ulos; (sillä kaikki papit, jotka silloin läsnä olivat, pyhittivät itsensä, niin ettei heidän järjestyksestänsä eroitusta pitänyt pidettämän.
12. Ja Leviläiset veisaajat kaikki Asaphin, Hemanin, Jedutunin, ja heidän lapsensa ja veljensä, olivat puetetut kalliilla liinavaatteella, soittivat symbaleilla, psaltareilla, harpuilla, ja seisoivat itään päin alttaria, ja

heidän tykönänsä sata ja kaksikymmentä pappia, jotka puhalsivat vaskitorviin).
13. Ja soittajain ja veisaajain ääni kuului soveliaasti yhteen niinkuin yhden ääni, kiittäin ja kunnioittain Herraa; ja kuin vaskitorven, symbalein ja muiden harppuin ääni hänensä korotti, kiittäissä Herraa, että hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkiseen, silloin Herran huone täytettiin pilvellä,
14. Niin ettei papit saaneet seisoa ja palvella pilven tähden; sillä Herran kunnia täytti Jumalan huoneen.

6 LUKU

1. Silloin sanoi Salomo: Herra on sanonut tahtovansa asua pimeydessä.
2. Minä tosin rakensin sinulle asuinhuoneen ja sian asuakses ijankaikkisesti.
3. Ja kuningas käänsi kasvonsa ja siunasi koko Israelin joukkoa; ja kaikki Israelin joukko seisoi.
4. Ja hän sanoi: kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, joka suullansa on puhunut isälleni Davidille, ja kädellänsä täyttänyt, sanoen:
5. Siitä päivästä, jona minä kansani Egyptin maalta johdatin, en ole minä yhtään kaupunkia valinnut kaikista Israelin sukukunnista, rakentaakseni huonetta minun nimeni asuinsiaksi, enkä ole yhtään miestä valinnut kansani Israelin hallitsiaksi;
6. Vaan Jerusalemin olen minä valinnut nimeni asuinsiaksi. Ja Davidin olen minä valinnut kansani Israelin päälle.
7. Ja kuin isäni David aikoi rakentaa Herran Israelin Jumalan nimelle huonetta,
8. Sanoi Herra isälleni Davidille: sinä olet aikonut rakentaa minun nimelleni huonetta: sinä olet hyvin tehnyt, ettäs sitä olet aikonut;
9. Ei kuitenkaan pidä sinun rakentaman sitä huonetta, vaan poikas, joka kupeistas tuleva on, rakentaa minun nimelleni huoneen.
10. Niin on Herra vahvistanut sanansa, jonka hän puhunut on; sillä minä olen tullut isäni Davidin siaan, ja istun Israelin istuimella, niinkuin Herra sanonut on, ja olen rakentanut huoneen Herran Israelin Jumalan nimelle.
11. Ja minä olen pannut sinne arkin, jossa Herran liitto on, jonka hän Israelin lasten kanssa tehnyt oli.
12. Ja hän seisoi Herran alttarin edessä, koko Israelin kokouksen läsnä ollessa, ja ojensi kätensä.
13. Sillä Salomo oli tehnyt vaskikattilan ja pannut sen keskelle esihuonetta, viisi kyynärää pitkäksi ja viisi kyynärää leviäksi, ja kolme kyynärää korkiaksi. Sen tykönä seisoi hän ja lankesi polvillensa kaiken Israelin kokouksen edessä, ja ojensi kätensä taivaasen päin,

14. Ja sanoi: Herra Israelin Jumala! ei ole yhtään jumalaa sinun vertaistas, taivaissa eli maassa: sinä joka pidät liiton ja laupiuden palveliais kanssa, jotka sinun edessäs vaeltavat kaikesta sydämestänsä.
15. Sinä olet pitänyt palvelialles Davidille minun isälleni, mitäs hänelle puhunut olet: suullas olet sinä sen puhunut ja kädelläs täyttänyt, niinkuin se tänäpäivänä tapahtunut on.
16. Nyt Herra Israelin Jumala, pidä palvelialles Davidille minun isälleni, mitäs hänelle puhunut olet ja sanonut: ei sinusta pidä puuttuman mies minun edessäni, joka Israelin istuimella istuu: ainoastaan että sinun poikas kätkevät tiensä; että he vaeltavat minun laissani, niinkuin sinä minun edessäni vaeltanut olet.
17. Nyt Herra Israelin Jumala, anna sanas tosi olla, jonka sinä palvelialles Davidille puhunut olet.
18. Sillä luuletko Jumalan asuvan ihmisten tykönä maassa? katso, taivas ja taivasten taivaat ei käsitä sinua: kuinkasta se huone sen tekis; jonka minä rakentanut olen?
19. Mutta käännä sinuas, Herra minun Jumalani, sinun palvelias rukoukseen ja hänen anomisensa puoleen, kuulemaan sitä anomusta ja rukousta, jonka sinun palvelias rukoilee sinun edessäs!
20. Ja että sinun silmäs olisivat avoinna tämän huoneen puoleen yötä ja päivää, sitä paikkaa päin, jostas sanonut olet, tahtovas asettaa sinun nimes sinne ja kuulevas sen rukouksen, jonka sinun palvelias siinä paikassa rukoileva on.
21. Niin kuule nyt palvelias ja kansas Israelin rukous, jonka he tässä paikassa rukoilevat, ja kuule se sinun asumises paikasta taivaista, ja koska sinä sen kuulet, niin ole armollinen.
22. Jos joku rikkoo lähimmäistänsä vastaan, ja vala pannaan hänen eteensä, jonka hänen vannoman pitää, ja se vala tulee sinun alttaris eteen tässä huoneessa;
23. Että sinä kuulisit taivaissa ja saattaisit palvelioilles oikeuden, kostaisit jumalattomalle ja antaisit hänen tiensä tulla hänen päänsä päälle, julistaen vanhurskaan vanhurskaaksi ja antaen hänelle hänen vanhurskautensa jälkeen.
24. Jos kansas Israel vihollisiltansa lyödään, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he kääntävät itsensä, tunnustaen sinun nimes, rukoilevat ja anteeksi anovat sinun edessäs tässä huoneessa;
25. Että sinä kuulisit taivaissa, ja olisit kansas Israelin synneille armollinen, ja antaisit heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka heille ja heidän isillensä antanut olet.
26. Jos taivas suljettu on, niin ettei sada, että he sinua vastaan rikkoneet ovat, ja he rukoilevat tässä paikassa ja tunnustavat sinun nimes, kääntyen synneistänsä, sitte kuin sinä heitä kurittanut olet;
27. Että kuulisit taivaissa, ja olisit palveliais ja kansas Israelin rikokselle armollinen, koskas heille olet osoittanut hyvän tien, jota heidän vaeltaman pitää, ja antaisit sateen maalle, jonka kansalles antanut olet perinnöksi.

28. Kuin kallis aika tulee maalle, eli rutto tulee, eli kuivuus, ruoste, heinäsirkat eli jyvämadot tulevat; taikka jos heidän vihollisensa piirittävät maakunnassa heidän porttinsa, eli kaikkinainen vaiva taikka sairaus tulee:
29. Kaikki rukoukset, kaikki anomiset, jotka kaikki ihmiset, kaikki sinun kansas Israel, pitävät, koska kukin rangaistuksensa ja murheensa tuntee ja ojentaa kätensä tämän huoneen puoleen;
30. Että kuulisit taivaista asumasias istuimelta, ja olisit armollinen, antaen jokaiselle kaiken hänen tiensä jälkeen, sen jälkeen kuin sinä tunnet hänen sydämensä; sillä sinä ainoastaan tunnet ihmisten lasten sydämet;
31. Että he pelkäisivät sinua, ja vaeltaisivat sinun teissäs joka päivä, niin kauvan kuin he elävät sillä maalla, jonka meidän isillemme antanut olet.
32. Ja jos myös joku muukalainen, joka ei ole sinun kansastas Israelista, tulee vieraalta maalta sinun suuren nimes ja voimallisen kätes, ja ojennetun käsivartes tähden, ja tulee ja rukoilee tässä huoneessa;
33. Ettäs kuulisit taivaista asumises istuimelta, ja tekisit kaiken sen, jota muukalainen sinulta anoo; että kaikki kansat maan päällä tuntisivat sinun nimes ja pelkäisivät sinua niinkuin kansas Israel, ja tietäisivät, että sinun nimeäs avuksihuudetaan tässä huoneessa, jonka minä rakentanut olen.
34. Jos sinun kansas lähtee sotaan vihollistansa vastaan sitä tietä, jotas heitä lähettävä olet, ja he rukoilevat sinua sillä tiellä, sitä kaupunkia päin, jonkas valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä sinun nimelles rakentanut olen;
35. Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anomisensa taivaista, ja auttaisit heitä heidän oikeuteensa.
36. Kuin he rikkovat sinua vastaan (sillä ei yhtään ihmistä ole, joka ei syntiä tee), ja sinä vihastut heidän päällensä, ja annat heitä vihamiestensä alle, vietäviksi vankina johonkuhun maahan kauvas eli lähes;
37. Ja he tekevät sydämestänsä parannuksen siinä maassa, jossa he vankina ovat, ja he kääntyvät, ja rukoilevat sinua vankeutensa maalla ja sanovat: me olemme rikkoneet, väärin tehneet ja olleet jumalattomat;
38. Ja kääntyvät sinun tykös kaikesta sydämestänsä, ja kaikesta sielustansa vankeutensa maalla, jossa heitä vankina pidetään, ja he rukoilevat sillä tiellä maansa puoleen, jonka heidän isillensä antanut olet, ja sitä kaupunkia päin, jonka valinnut olet, ja sen huoneen puoleen, jonka minä nimelles rakentanut olen;
39. Ettäs kuulisit heidän rukouksensa ja anteeksi anomisensa taivaista asumasias istuimelta, ja auttaisit heitä oikeuteensa, ja olisit kansalles armollinen, jotka sinua vastaan syntiä tehneet ovat.
40. Niin anna nyt, minun Jumalani, sinun silmäs avoinna olla, ja sinun korvas ottakoon vaarin rukouksesta tässä paikassa.
41. Niin nouse nyt, Herra Jumala, sinun lepoos, sinä ja sinun voimas arkki: anna pappis, Herra Jumala, olla

puetettuna autuudella, ja anna pyhäs iloita hyvyydessä.
42. Herra Jumala! älä käännä pois sinun voideltus kasvoja: muista sen armon päälle, jonka sinä Davidille sinun palvelialles lupasit!

7 LUKU

1. Ja kuin Salomo oli päättänyt rukouksensa, lankesi tuli taivaasta ja kulutti polttouhrit ja muut uhrit, ja Herran kunnia täytti huoneen,
2. Niin ettei papit saaneet mennä Herran huoneesen, sillä Herran kunnia täytti Herran huoneen.
3. Ja kaikki Israelin lapset näkivät tulen alas lankeevan, ja Herran kunnian huoneen ylitse, ja kumarsivat kasvoilla maahan permannolla, rukoilivat ja kiittivät Herraa, että hän on hyvä ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Ja kuningas ja kaikki kansa uhrasivat uhria Herran edessä.
5. Ja kuningas Salomo uhrasi uhriksi kaksikolmattakymmentä tuhatta härkää, sata ja kaksikymmentä tuhatta lammasta; ja he vihkivät Jumalan huoneen, kuningas ja kaikki kansa.
6. Mutta papit seisoivat vartioissansa ja Leviläiset Herran veisun kanteleissa, jotka kuningas David oli antanut tehdä Herraa kiitettää, että hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, niinkuin David kiitti heidän kättensä kautta. Ja papit puhalsivat vaskitorviin heidän kohdallansa, ja koko Israel seisoi.
7. Ja Salomo pyhitti keskikartanon, joka Herran huoneen edessä oli, että hän oli siellä tehnyt polttouhrit ja kiitosuhrin lihavuuden; sillä vaskialttari, jonka Salomo oli antanut tehdä, ei vetänyt kaikkia polttouhria, ruokauhria ja lihavuutta.
8. Ja Salomo piti siihen aikaan juhlaa seitsemän päivää, ja koko Israel hänen kanssansa, sangen suuri kansanpaljous, Hematin rajasta Egyptin ojaan asti;
9. Ja piti kahdeksantena päivänä päätösjuhlan, sillä he pitivät alttarin vihkimistä seitsemän päivää ja juhlaa myös seitsemän päivää.
10. Mutta kolmannella päivällä kolmattakymmentä seitsemännellä kuukaudella laski hän kansan menemään heidän majoillensa, iloiten ja hyvässä mielessä siitä hyvyydestä, jonka Herra Davidille ja Salomolle ja kansallensa Israelille tehnyt oli.
11. Ja näin päätti Salomo Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaiken sen, mikä hänen mieleensä tullut oli, tehdäksensä Herran huoneessa ja hänen huoneessansa: sen hän onnellisesti teki.
12. Ja Herra ilmestyi Salomolle yöllä ja sanoi hänelle: minä olen kuullut rukoukses, ja valinnut itselleni

tämän sian uhrihuoneeksi.
13. Katso, jos minä suljen taivaan, niin ettei sada, ja katso, jos minä käsken heinäsirkkain syödä maan, eli annan tulla ruton minun kansani sekaan;
14. Ja minun kansani nöyryyttää itsensä, joka minun nimeni jälkeen nimitetty on, ja he rukoilevat ja etsivät minun kasvojani, ja kääntyvät pois pahoilta teiltänsä; niin minä kuulen heitä taivaista, ja annan heidän syntinsä anteeksi, ja parannan heidän maansa;
15. Niin minun silmäni ovat auki, ja korvani ottavat heidän rukouksistansa vaarin tässä paikassa.
16. Niin olen minä nyt valinnut ja pyhittänyt tämän huoneen, että minun nimeni pitää oleman siinä ijankaikkisesti, ja minun silmäni ja sydämeni pitää oleman siellä ainiaan.
17. Ja jos sinä vaellat minun edessäni, niinkuin sinun isäs David vaeltanut on, niin ettäs teet kaikki, mitä minä sinulle käskenyt olen, ja pidät minun säätyni ja oikeuteni;
18. Niin minä vahvistan valtakuntas istuimen, niinkuin minä isälles Davidille luvannut olen, sanoen: ei sinulta pidä pois otettaman mies, joka on oleva Israelin hallitsia.
19. Mutta jos te käännytte pois ja hylkäätte minun säätyni ja käskyni, jotka minä teille antanut olen, menette myös ja palvelette vieraita jumalia, ja kumarratte heitä;
20. Niin minä hävitän heitä minun maaltani, jonka minä heille antanut olen; ja tämän huoneen, jonka minä nimelleni pyhittänyt olen, heitän minä pois kasvoini edestä, ja annan sen sananlaskuksi ja jutuksi kaikkein kansain seassa.
21. Ja tätä huonetta, jota kaikkein korkeimmaksi tullut on, pitää kaikkein, jotka käyvät sen ohitse, hämmästymän ja sanoman: miksi Herra näin teki tälle maalle ja tälle huoneelle?
22. Niin sanotaan: että he hylkäsivät Herran isäinsä Jumalan, joka heidät Egyptin maalta oli johdattanut ulos, ja olivat mielistyneet vieraisiin jumaliin, ja rukoilleet ja palvelleet heitä; sentähden on hän saattanut kaiken tämän pahan heidän päällensä.

8 LUKU

1. Ja kahdenkymmenen vuoden perästä, sittekuin Salomo rakensi Herran huoneen ja oman huoneensa,
2. Rakensi hän myös ne kaupungit, jotka Hiram antoi Salomolle, ja antoi Israelin lapset asua niissä.
3. Ja Salomo meni Hematsobaan, ja sai sen allensa.
4. Rakensi hän myös Tadmorin korvessa ja kaikki tavarakaupungit, jotka hän rakensi Hematissa.
5. Hän rakensi myös ylimmäisen ja alimmaisen Bethoronin sangen vahvoiksi kaupungeiksi, muureilla,

porteilla ja salvoilla,
6. Ja Baelatin ja kaikki tavarakaupungit, jotka Salomolla olivat, ja kaikki vaunukaupungit ja ratsasmiesten kaupungit, ja kaikki mitä ikänä Salomon mieli oli rakentaa sekä Jerusalemissa että Libanonissa ja koko maassa, joka hänen vallassansa oli.
7. Ja kaiken sen kansan, joka jäänyt oli Hetiläisistä, Amorilaisista, Pheresiläisistä, Heviläisistä ja Jebusilaisista, jotka ei Israelin lapsia olleet,
8. Ja heidän lapsensa, jotka jäivät heistä maalle, joita Israelin lapset ei hävittäneet: ne laski Salomo verollisiksi tähän päivään asti.
9. Mutta Israelin lapsista ei tehnyt Salomo yhtään orjaksi työhönsä; vaan he olivat sotamiehet, hänen huovinsa päämiehet, hänen vaunuinsa ja hevosmiestensä päällä.
10. Ja kuningas Salomon ylimmäiset virkamiesten päämiehet, jotka kansaa hallitsivat, oli kaksisataa ja viisikymmentä.
11. Ja Salomo antoi tuoda Pharaon tyttären ylös Davidin kaupungista siihen huoneesen, jonka hän hänelle rakentanut oli; sillä hän sanoi: emäntäni ei pidä Davidin Israelin kuninkaan huoneessa asuman; sillä se on pyhä, että Herran arkki on siihen tullut.
12. Sitte uhrasi Salomo Herralle polttouhria Herran alttarilla, jonka hän rakentanut oli esihuoneen eteen;
13. Kunkin uhrin päivänänsä Moseksen käskyn jälkeen, sabbatina, uudella kuulla ja juhlapäivinä, kolmasti vuodessa, makian leivän juhlana, viikkojuhlana ja lehtimajan juhlana.
14. Ja hän asetti papit heidän järjestyksissänsä heidän virkoihinsa, niinkuin hänen isänsä David oli asettanut, ja Leviläiset heidän vartioonsa, kiittämään ja palvelemaan pappein edessä, senjälkeen kuin jokapäivä tarvittiin, ja portinvartiat heidän järjestykseensä, kunkin hänen porttiinsa; sillä David Jumalan mies oli niin käskenyt.
15. Ja ei yksikään heistä horjahtanut kuninkaan käskyistä, jotka hän antoi papeille ja Leviläisille, kaikissa asioissa ja tavaroissa.
16. Ja kaikki Salomon teot tulivat valmiiksi siitä päivästä, jona Herran huone perustettu oli, siihenasti kuin se oli täytetty; niin että Herran huone täydellisesti valmis oli.
17. Silloin meni Salomo Etseongeberiin ja Elotiin, meren rannalle, Edomin maalle.
18. Ja Hiram lähetti hänelle haaksia palveliainsa kätten kautta, jotka taitavat merimiehet olivat; ja he menivät Salomon palveliain kanssa Ophiriin, ja toivat sieltä neljäsataa ja viisikymmentä leiviskää kultaa ja veivät kuningas Salomolle.

9 LUKU

1. Ja rikkaan Arabian kuningatar kuuli Salomosta sanoman, ja tuli sangen suuren joukon kanssa Jerusalemiin, ja kamelein kanssa, jotka kantoivat yrttejä ja paljon kultaa, ja kalliita kiviä, koettelemaan Salomoa tapauksilla. Ja kuin hän tuli Salomon tykö, puhui hän hänen kanssansa kaikki, mitä hän sydämessänsä aikonut oli.
2. Ja Salomo ilmoitti hänelle kaikki hänen sanansa; ja ei ollut mitään Salomolta salattu, jota ei hän ilmoittanut hänelle.
3. Ja kuin rikkaan Arabian kuningatar näki Salomon taidon ja huoneen, jonka hän rakentanut oli,
4. Ja ruat hänen pöydällänsä, ja hänen palveliainsa asuinsiat, niin myös hänen palveliainsa viran ja heidän vaatteensa, hänen juomansa laskiat vaatteinensa, ja solan, josta Herran huoneesen käytiin; niin ei hän taitanut itsiänsä enää pitää.
5. Ja hän sanoi kuninkaalle: se on tosi, minkä minä kuullut olen minun maalleni sinun menostas ja taidostas;
6. Vaan en minä uskonut heidän sanojansa ennenkuin minä itse tulin, ja minun silmäni nähneet ovat: ja katso, ei ole minulle puoliakaan sanottu sinun suuresta taidostas: sinulla on enempi, kuin se sanoma on, jonka minä kuulin.
7. Autuaat ovat sinun miehes, autuaat ovat myös nämät sinun palvelias, jotka joka hetki sinun edessäs seisovat ja kuultelevat taitoas.
8. Herra sinun Jumalas olkoon kiitetty, joka sinuun mielistynyt on, ja pannut sinun istuimellensa Herralle sinun Jumalalles kuninkaaksi. Että Jumala rakastaa Israelia, vahvistaaksensa häntä ijankaikkisesti, on hän sinun asettanut heidän kuninkaaksensa, tekemään oikeutta ja vanhurskautta.
9. Ja hän antoi kuninkaalle sata ja kaksikymmentä leiviskää kultaa ja ylen paljon yrttejä ja kalliita kiviä. Ja ei senkaltaisia yrttejä ollut, kuin ne olivat, jotka rikkaan Arabian kuningatar antoi kuningas Salomolle.
10. Veivät myös Hiramin ja Salomon palveliat kultaa Ophirista, ja Hebenin puita ja kalliita kiviä.
11. Ja Salomo antoi tehdä astuimet Hebenin puista Herran huoneesen ja kuninkaan huoneesen, ja kanteleita ja psaltareita veisaajille. Ei yhtään senkaltaista ennen ollut nähty Juudan maalla.
12. Ja kuningas Salomo antoi rikkaan Arabian kuningattarelle kaikkia, mitä hän pyysi ja anoi, paitsi sitä, mitä hän kuninkaalle tuonut oli. Ja hän palasi ja matkusti omalle maallensa palvelioinensa.
13. Ja kulta, joka vuosittain tuotiin Salomolle, oli kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä leiviskää.
14. Paitsi mitä kauppamiehet ja yrttein myyjät toivat. Ja kaikki Arabian kuninkaat ja maan herrat veivät kultaa ja hopiaa Salomolle.

15. Niin antoi kuningas Salomo tehdä kaksisataa kilpeä parhaasta kullasta, niin että kuusisataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen keihääseen.
16. Teki hän myös kolmesataa vähempää kilpeä parhaasta kullasta, niin että kolmesataa kappaletta kultaa tuli jokaiseen kilpeen. Ja kuningas pani ne Libanonin metsähuoneesen.
17. Ja kuningas teki suuren istuimen elephantin luista ja kultasi sen puhtaalla kullalla.
18. Ja istuimessa oli kuusi astuinta, ja kultainen astinlauta istuimen edessä, ja kaksi käsipuuta molemmin puolin istuinta, ja kaksi jalopeuraa seisoi käsipuiden tykönä,
19. Ja kaksitoistakymmentä jalopeuraa seisoi niillä kuudella astuimella, molemmilla puolilla; senkaltaista ei ole tehty yhdessäkään valtakunnassa.
20. Ja kaikki kuningas Salomon juoma-astiat olivat kullasta, ja kaikki astiat Libanonin metsähuoneessa puhtaasta kullasta; sillä ei hopiaa miksikään luettu Salomon aikana.
21. Sillä kuninkaan haahdet menivät Tarsikseen Hiramin palveliain kanssa, ja tulivat kerran joka kolmantena vuotena, ja toivat kultaa, hopiaa, elephantin luita, apinoita ja riikinkukkoja.
22. Ja kuningas Salomo tuli suuremmaksi kaikkia kuninkaita maan päällä rikkaudessa ja viisaudessa.
23. Ja kaikki kuninkaat maan päällä himoitsivat nähdä Salomon kasvoja ja kuulla hänen taitoansa, jonka Jumala hänen sydämeensä antanut oli.
24. Ja he veivät hänelle kukin lahjansa, hopia-astioita, kulta-astioita, vaatteita, sota-aseita, yrttejä, hevosia ja muuleja, joka vuosi.
25. Ja Salomolla oli neljätuhatta hevoskorsua ja kaksitoistakymmentä tuhatta ratsasmiestä, ja ne pantiin vaunukaupunkeihin ja kuninkaan tykö Jerusalemiin.
26. Ja hän oli kaikkein kuningasten haltia, hamasta virrasta niin Philistealaisten maahan asti, Egyptin maan rajaan saakka.
27. Ja kuningas saatti niin paljon hopiaa Jerusalemiin kuin kiviä, ja niin paljon sedripuita toimitti hän kuin metsäfikunapuita laaksossa.
28. Ja Salomolle vietiin hevosia Egyptistä ja kaikista maakunnista.
29. Mitä enempää Salomon asioista sanomista on, sekä ensimäisistä että viimeisistä: eikö ne ole kirjoitetut Natan prophetan aikakirjassa, ja Ahian Silonilaisen prophetiassa, niin myös Jeddin näkiän näyssä, Jerobeamia Nebatin poikaa vastoin.
30. Ja Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia neljäkymmentä ajastaikaa.
31. Ja Salomo nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen isänsä Davidin kaupunkiin; ja Rehabeam hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

10 LUKU

1. Ja Rehabeam meni Sikemiin; sillä kaikki Israel oli tullut Sikemiin tekemään häntä kuninkaaksi.
2. Ja kuin Jerobeam, Nebatin poika sen kuuli joka oli Egyptissä, johonka hän oli paennut kuningas Salomon edestä, niin hän tuli Egyptistä jälleen.
3. Sillä he lähettivät ja antoivat hänen kutsuttaa. Ja Jerobeam tuli ja kaikki Israel; ja he puhuivat Rehabeamille ja sanoivat:
4. Sinun isäs teki meidän ikeemme ylen kovaksi; niin huojenna nyt isäs kova palvelus ja se raskas ijes, jonka hän laski meidän päällemme, niin me olemme sinun alamaises.
5. Ja hän sanoi heille: tulkaat minun tyköni jälleen kolmantena päivänä; ja kansa meni pois.
6. Ja kuningas Rehabeam kysyi neuvoa vanhimmilta, jotka seisoivat hänen isänsä Salomon edessä hänen eläissänsä, ja sanoi: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa?
7. He puhuivat hänen kanssansa ja sanoivat: jos olet tälle kansalle ystävällinen ja suosittelet heitä, puhutellen heitä hyvillä sanoilla, niin he ovat aina sinulle alamaiset.
8. Mutta hän hylkäsi vanhimpain neuvon, jonka he antoivat hänelle, ja piti neuvoa nuorukaisten kanssa, jotka hänen kanssansa kasvaneet olivat ja seisoivat hänen edessänsä,
9. Ja sanoi heille: mitä te neuvotte vastaamaan tätä kansaa, joka minun kanssani puhui ja sanoi: huojenna se ijes, jonka isäs laski meidän päällemme?
10. Ja nuorukaiset, jotka olivat kasvaneet hänen kanssansa, puhuivat hänelle ja sanoivat: sano näin kansalle, joka puhui kanssas ja sanoi: isäs teki meidän ikeemme ylen raskaaksi, huojenna sinä se; ja sano heille: minun pienin sormeni pitää oleman paksumpi isäni kupeita.
11. Jos minun isäni on laskenut raskaan ikeen teidän päällenne, niin minä vielä lisään teidän ikeesenne: minun isäni rankaisi teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla.
12. Kuin Jerobeam ja kaikki kansa tulivat jälleen Rehabeamin tykö kolmantena päivänä, niinkuin kuningas puhunut oli, sanoen: tulkaat minun tyköni kolmantena päivänä jälleen;
13. Niin kuningas vastasi heitä kovasti; ja kuningas Rehabeam hylkäsi vanhimpain neuvon,
14. Ja puhui heidän kanssansa nuorukaisten neuvon jälkeen ja sanoi: isäni on teidän ikeenne raskaaksi tehnyt, mutta minä lisään siihen: isäni on rangaissut teitä ruoskilla, mutta minä skorpioneilla.
15. Ja ei kuningas kuullut kansaa; sillä se oli niin asetettu Jumalalta, että Herra tahtoi vahvistaa sanansa, jonka hän puhui Ahian Silonilaisen kautta Jerobeamille Nebatin pojalle.
16. Ja kuin kaikki Israel näki, ettei kuningas kuullut heitä, niin vastasi kansa kuningasta ja sanoi: mikä osa

meillä on Davidissa? Ei meillä ole yhtään perimystä Isain pojassa: kukin majaansa, Israel! niin katso nyt David huonettas! Ja kaikki Israel meni majoillensa.
17. Ja Rehabeam hallitsi ainoastaan niitä Israelin lapsia, jotka asuivat Juudan kaupungeissa.
18. Ja kuningas Rehabeam lähetti Hadoramin matkaan, joka oli veron päällä; mutta Israelin lapset kivittivät hänen kuoliaaksi. Ja kuningas Rehabeam astui nopiasti vaunuun pakenemaan Jerusalemiin.
19. Niin luopui Israel Davidin huoneesta tähän päivään asti.

11 LUKU

1. Ja kuin Rehabeam tuli Jerusalemiin, niin hän kokosi Juudan ja BenJaminin huoneen, sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valittua sotamiestä, sotimaan Israelia vastaan, saattaaksensa valtakuntaa Rehabeamille jälleen.
2. Mutta Herran sana tuli Semajan Jumalan miehen tykö, sanoen:
3. Puhu Rehabeamille, Salomon pojalle, Juudan kuninkaalle, ja kaikelle Israelille, jotka Juudassa ja BenJaminissa ovat, sanoen:
4. Näin sanoo Herra: ei teidän pidä nouseman eikä sotiman veljiänne vastaan, vaan palatkaat jokainen kotianne; sillä se on minulta niin tapahtunut. He olivat kuuliaiset Herran sanalle ja palasivat menemästä Jerobeamia vastaan.
5. Mutta Rehabeam asui Jerusalemissa, ja rakensi Juudan kaupungit vahvaksi,
6. Ja rakensi Betlehemin, Etamin ja Tekoan,
7. Betsurin, Sokon, ja Adullamin,
8. Gatin, Maresan ja Siphin,
9. Adoraimin, Lakiksen ja Asekan,
10. Zorgan, Ajalonin ja Hebronin, jotka olivat kaikkein vahvimmat kaupungit Juudassa ja BenJaminissa.
11. Ja hän teki ne vahvaksi ja pani niihin hallitsiat, ja elatuksen varaa, öljyä ja viinaa.
12. Ja hän toimitti kaikkiin kaupunkeihin kilvet ja keihäät, ja teki ne sangen vahvaksi. Ja Juuda ja BenJamin olivat hänen allansa.
13. Ja papit ja Leviläiset kaikesta Israelista tulivat hänen tykönsä kaikista maansa rajoista.
14. Sillä Leviläiset hylkäsivät esikaupunkinsa ja saamansa ja tulivat Juudaan ja Jerusalemiin; sillä Jerobeam ja hänen poikansa ajoivat heidät pois, ettei he olisi saaneet tehdä Herralle papin palvelusta.
15. Mutta hän asetti papit itsellensä kukkuloille ja perkeleille, ja vasikoille, jotka hän tehdä antoi.

16. Ja monta kaikista Israelin sukukunnista, jotka sydämestänsä etsivät Herraa Israelin Jumalaa, tulivat heidän perässänsä Jerusalemiin, uhraamaan Herralle isäinsä Jumalalle,
17. Ja vahvistivat Juudan valtakunnan, ja vahvistivat Rehabeamin Salomon pojan kolmena ajastaikana; sillä he vaelsivat Davidin ja Salomon tietä kolme ajastaikaa.
18. Ja Rehabeam otti Mahelatin, Jerimotin Davidin pojan tyttären, emännäksensä, niin myös Abihailin, Eliabin tyttären, Isain pojan,
19. Joka hänelle synnytti nämät pojat: Jeuksen, Semarian ja Sahamin.
20. Sitte otti hän Maekan, Absalomin tyttären, joka hänelle synnytti Abian, Attain, Sisan ja Selomitin.
21. Mutta Rehabeam piti Maekan, Absalomin tyttären, rakkaampana kaikkia muita emäntiänsä ja jalkavaimojansa; sillä hänellä oli kahdeksantoistakymmentä emäntää ja kuusikymmentä jalkavaimoa, ja hän siitti kahdeksankolmattakymmentä poikaa ja kuusikymmentä tytärtä.
22. Ja Rehabeam asetti Abian, Maekan pojan, veljeinsä pääksi ja hallitsiaksi; sillä hän mieli tehdä hänen kuninkaaksi.
23. Ja hän teki toimellisesti ja jakoi poikansa Juudan ja BenJaminin maahan kaikkiin vahvoihin kaupunkeihin, ja antoi heille yltäkyllä viljaa, ja havitteli monta emäntää.

12 LUKU

1. Ja kuin Rehabeamin valtakunta tuettu ja hän vahvistettu oli, hylkäsi hän Herran lain, ja kaikki Israel hänen kanssansa.
2. Mutta viidentenä kuningas Rehabeamin vuotena meni Sisak Egyptin kuningas ylös Jerusalemiin (sillä he olivat rikkoneet Herraa vastaan),
3. Tuhannen ja kahdensadan vaunun ja kuudenkymmenen tuhannen hevosmiehen kanssa; ja se kansa oli lukematoin, jotka häntä seurasivat Egyptistä, Libiasta, Sukimista ja Etiopiasta.
4. Ja hän voitti ne vahvat kaupungit Juudassa, ja tuli Jerusalemiin.
5. Silloin tuli Semaja propheta Rehabeamin ja päämiesten tykö Juudassa, jotka olivat kokoontuneet Sisakin tähden Jerusalemiin, ja sanoi heille: näin sanoo Herra: te olette hyljänneet minun, sentähden olen minä myös hyljännyt teidät Sisakin käteen.
6. Niin Israelin ylimmäiset nöyryyttivät itsensä kuninkaan kanssa ja sanoivat: Herra on vanhurskas.
7. Koska Herra näki heidän nöyryyttävän itsensä, tuli Herran sana Semajan tykö ja sanoi: he ovat itsensä nöyryyttäneet, sentähden en minä heitä kadota, vaan minä annan kohta heille pelastuksen, niin ettei minun

vihani vuotais Jerusalemin päälle Sisakin käden kautta.
8. Mutta heidän pitää kuitenkin hänelle alamaiset oleman, että he tietäisivät, mikä se on, palvella minua, ja palvella valtakuntia maan päällä.
9. Niin Sisak Egyptin kuningas meni Jerusalemiin ja otti Herran huoneen tavarat ja kuninkaan huoneen tavarat: ne kaikki otti hän pois. Ja hän otti myös ne kultakilvet, jotka Salomo oli tehdä antanut.
10. Joiden siaan kuningas Rehabeam teetti vaskiset kilvet ja antoi vartiain päämiehille tallelle, jotka kuninkaan huoneen ovea vartioitsivat.
11. Ja niin usein kuin kuningas meni Herran huoneesen, tulivat vartiat ja kantoivat niitä, ja veivät ne sitte jälleen vartiain huoneesen.
12. Ja koska hän nöyryytti itsensä, sentähden Herran viha kääntyi hänestä pois, niin ettei hän peräti kadotettu; sillä vielä jotain hyvää löydettiin Juudassa.
13. Niin kuningas Rehabeam vahvistui Jerusalemissa, ja hallitsi. Ja Rehabeam oli yhden ajastaikainen viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi Jerusalemissa seitsemäntoistakymmentä ajastaikaa, siinä kaupungissa, jonka Herra kaikista Israelin sukukunnista valinnut oli, asettaaksensa siihen nimensä. Ja hänen äitinsä nimi oli Naema Ammonilainen.
14. Ja hän teki pahoin, ettei hän valmistanut sydäntänsä Herraa etsimään.
15. Ja Rehabeamin teot, ensimäiset ja viimeiset, eikö ne ole kirjoitetut Semajan prophetan ja Iddon näkiän sanoissa, joissa kirjoitetaan sukukunnat, niin myös Rehabeamin ja Jerobeamin sodat kaikkina aikoina.
16. Ja Rehabeam nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin Davidin kaupunkiin; ja hänen poikansa Abia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

13 LUKU

1. Kuningas Jerobeamin kahdeksantena vuotena toistakymmentä tuli Abia Juudan kuninkaaksi,
2. Ja hallitsi kolme ajastaikaa Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Mikaja, Urielin tytär Gibeasta. Ja sota nousi Abian ja Jerobeamin välillä.
3. Ja Abia alkoi sodan neljänsadan tuhannen juuri väkevän ja valitun sotamiehen kanssa. Ja Jerobeam valmisti sotaa heitä vastaan kahdeksansadan tuhannen valitun ja urhoollisen sotamiehen kanssa.
4. Ja Abia nousi ylös Semaraimin vuorelle, joka oli Ephraimin vuorella, ja sanoi: kuulkaat minua, Jerobeam ja koko Israel!
5. Ettekö te tiedä Herran Israelin Jumalan antaneeksi Davidille kuninkaan valtakuntaa Israelissa

ijankaikkisesti, hänelle ja hänen pojillensa suolaliitolla?
6. Mutta Jerobeam Nebatin poika, Salomon Davidin pojan palvelia, nosti kapinan herraansa vastaan,
7. Ja hänen tykönsä kokoontui joutilaita miehiä ja Belialin lapsia, ja he vahvistivat itsensä Rehabeamia Salomon poikaa vastaan; sillä Rehabeam oli nuori ja pehmiä sydämestä, niin ettei hän voinut vahvistaa itsiänsä heitä vastaan.
8. Mutta te ajattelette vahvistaa teitänne Herran valtakuntaa vastaan, joka on Davidin poikain kädessä, että teitä on suuri joukko, ja pidätte kultaisia vasikoita, jotka Jerobeam teille jumaliksi tehnyt on.
9. Ettekö te ole ajaneet Herran pappeja Aaronin poikia ja Leviläisiä pois, ja olette itse teillenne tehneet pappeja, niinkuin kansat maakunnissa? Jokainen, joka tulee käsiänsä täyttämään nuorella mullilla ja seitsemällä oinaalla, se tulee papiksi niille, jotka ei jumalia ole.
10. Mutta Herra on meidän Jumalamme, jota emme hylkää; ja papit, jotka Herraa palvelevat, ovat Aaronin pojat, ja Leviläiset ovat heidän työssänsä,
11. Ja sytyttävät Herralle polttouhrin joka aamuna ja ehtoona, niin myös yrttein suitsutuksen, ja valmistavat leipiä puhtaalle pöydälle ja kultakynttilänjalan lamppuinensa, niin että ne joka ehtoo sytytetään; sillä me pidämme Herran meidän Jumalamme vartiota; mutta te olette hänen hyljänneet.
12. Ja katso, meidän kanssamme on Jumala esipäässä, ja hänen pappinsa pyhillä torvilla soittamassa teitä vastaan. Te Israelin lapset! älkäät sotiko Herraa isäinne Jumalaa vastaan; sillä se ei menesty.
13. Ja Jerobeam asetti väijytyksen ympäri, tullaksensa takaa heidän päällensä, niin että he olisivat itse Juudan edessä ja väijytys heidän takanansa.
14. Kuin Juuda katsoi ympärinsä, katso, niin oli sota sekä edessä että takana. Niin he huusivat Herran tykö, ja papit soittivat vaskitorvilla.
15. Ja joka mies huusi Juudassa. Ja kuin joka mies niin Juudassa huusi, löi Jumala Jerobeamin ja koko Israelin Abian ja Juudan edessä.
16. Ja Israelin lapset pakenivat Juudan edellä, ja Jumala antoi heitä heidän käsiinsä,
17. Niin että Abia löi väkinensä heitä suurella lyömisellä. Ja Israelissa lankesi lyötynä viisisataa tuhatta valittua sotamiestä.
18. Ja niin Israelin lapset nöyryytettiin siihen aikaan, ja Juudan lapset vahvistettiin; sillä he turvasivat Herraan isäinsä Jumalaan.
19. Ja Abia ajoi Jerobeamia takaa, ja voitti häneltä kaupungeita; Betelin kylinensä, Jesanan kylinensä ja Ephronin kylinensä;
20. Niin ettei Jerobeam enää tullut voimaansa, niinkauvan kuin Abia eli: ja Herra rankaisi häntä, niin että

hän kuoli.
21. Kuin Abia vahvistui, otti hän neljätoistakymmentä emäntää ja siitti kaksikolmattakymmentä poikaa ja kuusitoista tytärtä.
22. Mitä enempi Abiasta sanomista on, ja hänen teistänsä ja teoistansa, se on kirjoitettu Iddon prophetan tietokirjassa.

14 LUKU

1. Ja Abia nukkui isäinsä kanssa ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin; ja Asa hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa. Hänen aikanansa oli maa levossa kymmenen ajastaikaa.
2. Ja Asa teki sitä mikä hyvä ja oikia oli Herran hänen Jumalansa edessä,
3. Ja otti vieraat alttarit pois ja korkeudet, ja rikkoi patsaat, ja maahan hakkasi metsistöt,
4. Ja sanoi Juudalle, että he etsisivät Herraa, isäinsä Jumalaa, ja tekisivät lain ja käskyn jälkeen.
5. Ja hän otti pois korkeudet ja epäjumalat kaikista Juudan kaupungeista; ja valtakunta oli levossa hänen allansa.
6. Ja hän rakensi vahvat kaupungit Juudassa; sillä maa oli levossa, ja ei ollut sotaa häntä vastaan niinä vuosina; sillä Herra antoi hänelle levon.
7. Ja hän sanoi Juudalle: rakentakaamme nämät kaupungit, ja tehkäämme muurit niiden ympäri, ja tornit, ja portit, ja salvat, niin kauvan kuin maa on meidän edessämme; sillä me olemme etsineet Herraa meidän Jumalaamme, häntä me olemme etsineet, ja hän on antanut meille levon jo joka taholta. Niin he rakensivat, ja se menestyi.
8. Ja Asalla oli suuri sotajoukko, jotka kantoivat kilpiä ja keihäitä: Juudasta kolmesataa tuhatta, ja BenJaminista, jotka kilpiä kantoivat ja joutsia jännittivät, kaksisataa ja kahdeksankymmentä tuhatta. Ja nämät olivat kaikki väkevät sotamiehet.
9. Ja Sera Etiopialainen meni heitä vastaan suuren sotajoukon kanssa, jossa oli kymmenen kertaa satatuhatta miestä ja kolmesataa vaunua, ja tuli Maresaan asti.
10. Ja Asa meni häntä vastaan. Ja he hankitsivat sotimaan Zephatan laaksossa Maresan tykönä.
11. Ja Asa huusi Herran Jumalansa tykö ja sanoi: Herra! et sinä väliä pidä auttaissas monen kautta, taikka kussa ei yhtäkään voimaa ole. Auta meitä, Herra meidän Jumalamme! sillä me turvaamme sinuun, ja olemme tulleet sinun nimees tätä suurta joukkoa vastaan; sinä olet Herra meidän Jumalamme, ei yksikään ihminen voi mitään sinua vastaan.

12. Ja Herra löi Etiopialaisia Asan ja Juudan edessä, niin että Etiopialaiset pakenivat.
13. Ja Asa ja hänen väkensä, jotka olivat hänen kanssansa, ajoivat heitä Gerariin asti takaa. Ja Etiopialaiset kaatuivat, niin ettei yhtään heistä eläväksi jäänyt, vaan he tapettiin Herran ja hänen sotaväkensä edessä. Ja he veivät sieltä paljon saalista.
14. Ja he löivät kaikki kaupungit Gerarin ympäriltä maahan; sillä Herran pelko tuli heidän päällensä. Ja he ryöstivät kaikki kaupungit; sillä niissä oli paljo saalista.
15. Ja he löivät navetat maahan, ja veivät ylen paljon lampaita ja kameleja, ja tulivat jälleen Jerusalemiin.

15 LUKU

1. Ja Jumalan henki tuli Asarian, Obedin pojan päälle.
2. Ja hän meni Asaa vastaan ja sanoi hänelle: kuulkaat minua, Asa, ja koko Juuda ja Benjamin: Herra on teidän kanssanne, että te olette hänen kanssansa; ja koska te etsitte häntä, antaa hän itsensä teiltä löyttää; mutta jos te hylkäätte hänen, niin hän hylkää myös teidät.
3. Monta päivää on Israelissa, ettei yhtään oikiaa Jumalaa ole, eikä yhtään pappia, joka opettaa, eli yhtään lakia.
4. Ja kuin he tuskissansa kääntyvät Herran Israelin Jumalan tykö ja etsivät häntä, niin hän löydetään heiltä.
5. Niinä aikoina ei ole rauhaa niillä, jotka käyvät sisälle ja ulos; sillä suuri meteli tulee kaikkein maan asuvaisten päälle.
6. Ja yksi kansa musertaa toisen, ja yksi kaupunki toisen: sillä Jumala hämmästyttää heitä kaikkinaisilla ahdistuksilla.
7. Mutta te vahvistakaa teitänne, ja älkäät lievittäkö käsiänne; sillä teidän työllänne on hänen palkkansa.
8. Kuin Asa kuuli nämät sanat ja prophetan Obedin ennustuksen, vahvistui hän, ja otti kauhistukset pois kaikelta Juudan ja Benjaminin maalta, ja kaupungeista, jotka hän oli voittanut Ephraimin vuorelta, ja uudisti Herran alttarin, joka Herran esihuoneen edessä oli,
9. Ja kokosi kaiken Juudan ja Benjaminin, ja muukalaiset, jotka heidän tykönänsä olivat Ephraimista, Manassesta ja Simeonista; sillä hänen tykönsä tuli monta Israelista, koska he näkivät Herran hänen Jumalansa olevan hänen kanssansa.
10. Ja he tulivat Jerusalemiin kokoon kolmantena kuukautena, Asan valtakunnan viidentenä vuonna toistakymmentä.
11. Ja he uhrasivat sinä päivänä Herralle siitä saaliista, jonka he kotiansa tuoneet olivat, seitsemänsataa

härkää ja seitsemäntuhatta lammasta.
12. Ja He tekivät liiton, että heidän piti etsimän Herraa, isäinsä Jumalaa, kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa.
13. Ja kuka ikänä ei tahtonut etsiä Herraa Israelin Jumalaa, hänen piti kuoleman: pienen ja suuren, miehen ja vaimon.
14. Ja he vannoivat Herralle korkealla äänellä, ilohuudolla, vaskitorvilla ja basunilla.
15. Ja koko Juuda iloitsi siitä valasta; sillä he olivat vannoneet kaikesta sydämestänsä, ja etsivät häntä kaikesta tahdostansa, ja hän löydettiin heiltä; ja Herra antoi heille levon joka paikassa heidän ympäristöllänsä.
16. Ja kuningas Asa pani äitinsä Maekan pois vallan päältä; sillä hän oli asettanut Mipletsetin metsistöön. Ja Asa hävitti hänen Mipletsetinsä, ja löi sen rikki ja poltti Kidronin ojan vieressä.
17. Mutta korkeudet ei olleet vielä pannut pois Israelista; kuitenkin oli Asan sydän vakaa, niinkauvan kuin hän eli.
18. Ja hän antoi tuoda Jumalan huoneesen, mitä hänen isänsä pyhittänyt oli ja mitä hän itse pyhittänyt oli, hopiaa, kultaa ja astioita.
19. Ja ei ollut yhtään sotaa hamaan viidenteenneljättäkymmentä Asan valtakunnan ajastaikaan asti.

16 LUKU

1. Asan valtakunnan kuudentena vuonna neljättäkymmentä nousi Baesa Israelin kuningas Juudaa vastaan, ja rakensi Raman, estääksensä Asan Juudan kuninkaan ulos- ja sisällekäymistä.
2. Vaan Asa otti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen tavaroista hopiaa ja kultaa, ja lähetti Benhadadille Syrian kuninkaalle, joka asui Damaskussa, ja käski sanoa hänelle:
3. Liitto on minun ja sinun vaiheellas, minun ja sinun isäs vaiheella: katso, minä lähetin sinulle hopiaa ja kultaa, ettäs Baesan Israelin kuninkaan liiton särkisit, että hän menis pois minun tyköäni.
4. Benhadad oli kuningas Asalle kuuliainen ja lähetti sodanpäämiehet, jotka hänellä olivat, Israelin kaupungeita vastaan; he löivät Ijonin, Danin ja Abelmajimin, ja kaikki Naphtalin jyväkaupungit.
5. Kuin Baesa sen kuuli, lakkasi hän rakentamasta Ramaa ja jätti työnsä.
6. Vaan kuningas Asa otti tykönsä koko Juudan, ja he ottivat kivet ja hirret Ramasta, joista Baesa rakensi. Ja hän rakensi niistä Geban ja Mitspan.
7. Siihen aikaan tuli Hanani näkiä Asan Juudan kuninkaan tykö ja sanoi hänelle: koskas turvasit Syrian

kuninkaasen ja et turvannut Herraan Jumalaas, sentähden on Syrian kuninkaan väki päässyt pois sinun käsistäs.
8. Eikö Etiopialaiset ja Libialaiset olleet suuri joukko monien vaunuin ja hevosmiesten kanssa? Kuitenkin, koskas Herraan turvasit, antoi hän heidät sinun käsiis.
9. Sillä Herran silmät katselevat kaikki maat, vahvistaaksensa niitä, jotka pysyvät hänen tykönänsä kaikesta sydämestänsä. Sinä olet tyhmästi tehnyt, sentähden sinun pitää tästedeskin sotia saaman.
10. Niin Asa vihastui näkiän päälle ja heitti hänen vankeuteen; sillä hän kovin suuttui hänen päällensä tästä asiasta. Ja Asa ahdisti muutamia kansasta siihen aikaan.
11. Ja katso, Asan työt, sekä ensimäiset että viimeiset, katso, ne ovat kirjoitetut Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
12. Ja Asa tuli kipiäksi jaloista yhdeksäntenäneljättäkymmentä valtakuntansa vuotena, ja hänen tautinsa kovin eteni, ja ei hän kuitenkaan etsinyt Herraa taudissansakaan, vaan lääkäreitä.
13. Niin Asa nukkui isäinsä kanssa ja kuoli valtakuntansa ensimäisenä vuotena viidettäkymmentä.
14. Ja hän haudattiin omaan hautaansa, jonka hän oli antanut kaivaa Davidin kaupungissa. Ja he panivat hänet leposiaansa, joka täytettiin hyvänhajullisilla ja kaikkinaisilla kalliilla yrteillä, jotka olivat valmistetut apotekarein tavalla, ja polttivat hänelle sangen suurella polttamisella.

17 LUKU

1. Ja Josaphat hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa; ja hän tuli väkeväksi Israelia vastaan.
2. Ja hän asetti sotaväen kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, ja pani esimiehiä Juudan maalle ja Ephraimin kaupunkeihin, jotka hänen isänsä Asa oli voittanut.
3. Ja Herra oli Josaphatin kanssa; sillä hän vaelsi isänsä Davidin tiellä, ja ei etsinyt Baalia;
4. Vaan hän etsi isänsä Jumalaa ja vaelsi hänen käskyissänsä, ja ei Israelin töiden jälkeen.
5. Sentähden vahvisti Herra hänelle valtakunnan, ja kaikki Juuda antoi Josaphatille lahjoja; ja hänellä oli rikkautta ja kunniaa yltäkyllä.
6. Ja kuin hänen sydämensä tuli rohkiaksi Herran teissä, otti hän korkeudet ja metsistöt Juudasta pois.
7. Ja kolmantena valtakuntansa vuonna lähetti hän päämiehensä Benhailin, Obadian, Sakarian, Netaneelin ja Mikajan, opettamaan Juudan kaupungeissa,
8. Ja Leviläiset heidän kanssansa: Semajan, Netanian, Sebadian, Asaelin, Semiramotin, Jonatanin, Adonijan, Tobijan ja Tobadonijan, Leviläiset; ja heidän kanssansa papit, Elisamin ja Joramin.

9. Ja he opettivat Juudassa, ja pitivät Herran lakikirjan myötänsä, ja vaelsivat ympäri kaikki Juudan kaupungit, ja opettivat kansaa.
10. Ja Herran pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle, niissä maakunnissa, jotka olivat Juudan ympäristöllä, niin ettei he sotineet Josaphatia vastaan.
11. Ja Philistealaiset toivat Josaphatille lahjoja ja rahaveron; ja Arabialaiset toivat myös hänelle pientä karjaa, seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa oinasta, ja seitsemäntuhatta ja seitsemänsataa kaurista.
12. Niin menestyi Josaphat ja tuli aina suuremmaksi. Ja hän rakensi Juudassa linnoja ja tavarakaupungeita.
13. Ja hänellä oli paljo varaa Juudan kaupungeissa, ja sotamiehiä ja väkevää kansaa Jerusalemissa.
14. Ja tämä on järjestys heidän isäinsä huoneen vaiheella, jotka Juudassa tuhanten päämiehet olivat: päämies Adna, ja hänen kanssansa kolmesataa tuhatta väkevää sotamiestä.
15. Lähin häntä oli päämies Johanan, ja hänen kanssansa kaksisataa ja kahdeksankymmentä tuhatta.
16. Häntä likin Amasia Sikrin poika, joka itsensä hyvällä tahdolla antoi Herralle, ja hänen kanssansa kaksisataa tuhatta vahvaa sotamiestä.
17. Benjaminin lapsista Eljada, väkevä sotamies, ja hänen kanssansa varustettuja joutsilla ja kilvillä kaksisataa tuhatta.
18. Häntä likin oli Josabad, ja hänen kanssansa sata ja kahdeksankymmentä tuhatta valmista sotamiestä.
19. Nämät ottivat kuninkaasta vaarin, paitsi niitä, jotka kuningas oli asettanut vahvoihin kaupunkeihin koko Juudassa.

18 LUKU

1. Ja Josaphatilla oli suuri rikkaus ja kunnia; ja hän teki nuoteutta Ahabin kanssa.
2. Ja jonkun vuoden perästä sen jälkeen meni hän Ahabin tykö Samariaan. Ja Ahab antoi teurastaa hänelle ja hänen väellensä, joka oli hänen kanssansa, monta lammasta ja härkää; ja hän yllytti hänen menemään ylös Gileadin Ramotiin.
3. Ja Ahab Israelin kuningas sanoi Josaphatille Juudan kuninkaalle: menetkös minun kanssani Gileadin Ramotiin? Hän sanoi hänelle: minä olen niinkuin sinä, ja minun kansani niinkuin sinun kansas: me tahdomme sinun kanssas sotaan.
4. Mutta Josaphat sanoi Israelin kuninkaalle: kyseles tänäpänä Herran sanaa.
5. Ja Israelin kuningas kokosi prophetaita neljäsataa miestä ja sanoi heille: menemmekö me sotimaan Gileadin Ramotiin, vai ei? He sanoivat: mene, Jumala antaa heidät kuninkaan käteen.

6. Silloin sanoi Josaphat: eikö tässä ole joku Herran propheta, kysyäksemme häneltä?
7. Israelin kuningas sanoi Josaphatille: tässä on vielä yksi mies, jonka kautta taidettaisiin kysellä Herraa, vaan minä vihaan häntä; sillä ei hän ennusta minulle mitään hyvää, mutta aina pahaa: se on Miika Jimlan poika. Josaphat sanoi: älköön kuningas niin puhuko.
8. Ja Israelin kuningas kutsui yhden kamaripalvelioistansa ja sanoi: nouda nopiasti Miika Jimlan poika.
9. Ja Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas istui kumpikin istuimellansa puettuna vaatteisiin Samarian portin lakeudella, ja kaikki prophetat ennustivat heidän edessänsä.
10. Ja Zidkija Kenaanan poika teki itsellensä rautasarvet ja sanoi: näin sanoo Herra: näillä sinä pusket Syrialaisia, siihenasti ettäs heidät hävität.
11. Ja kaikki prophetat ennustivat niin ja sanoivat: mene Gileadin Ramotiin, ja se menestyy sinulle: Herra antaa heidät kuninkaan käteen.
12. Ja sanansaattaja, joka oli mennyt kutsumaan Miikaa, puhui hänen kanssansa ja sanoi: katso, prophetain puhe on yksimielisesti hyvä kuninkaan edessä: anna sinun sanas olla myös niinkuin heidänkin, ja puhu hyvää.
13. Ja Miika sanoi: niin totta kuin Herra elää, minä puhun, mitä minun Jumalani sanoo.
14. Ja kuin hän tuli kuninkaan tykö, sanoi kuningas hänelle: Miika, menemmekö me sotimaan Gileadin Ramotia vastaan, eli ei? Hän sanoi: menkäät, se menestyy teille, he annetaan teidän käsiinne.
15. Niin kuningas sanoi hänelle: kuinka usein minä vannotan sinua, ettet sinä sanois minulle muuta kuin totuutta Herran nimeen?
16. Niin hän sanoi: minä näin kaiken Israelin hajoitettuna vuorella, niinkuin lampaat, joilla ei yhtään paimenta ole: ja Herra sanoi: eikö näillä ole yhtään Herraa? palatkaan kukin kotiansa rauhassa.
17. Niin sanoi Israelin kuningas Josaphatille: enkö minä sanonut sinulle, ettei hän minulle ennusta hyvää vaan pahaa.
18. Ja hän sanoi: sentähden kuulkaat Herran sanaa; minä näin Herran istuvan istuimellansa, ja koko taivaallisen sotajoukon seisovan hänen oikialla ja vasemmalla puolellansa.
19. Ja Herra sanoi: kuka viettelis Ahabin Israelin kuninkaan, että hän menis ylös ja lankeaisi Gileadin Ramotissa? Ja kuin yksi sanoi niin, ja toinen näin,
20. Niin tuli yksi henki ja seisoi Herran edessä, ja sanoi: minä viettelen hänen. Ja Herra sanoi hänelle: millä?
21. Hän sanoi: minä menen ja olen valheen henki kaikkein hänen prophetainsa suussa. Ja hän sanoi: viettele häntä ja sinä myös taidat: mene ja tee niin.
22. Nyt siis katso, Herra on antanut valheen hengen näiden sinun prophetais suuhun, ja Herra on puhunut

pahaa sinua vastaan.
23. Niin astui Zidkija Kenaanan poika edes ja löi Miikaa poskelle, ja sanoi: minkä tien kautta on Herran henki mennyt minun tyköäni pois, sinua puhuttelemaan?
24. Miika sanoi: katso, sinä olet sen näkevä sinä päivänä, jona käyt majasta majaan, lymytäkses.
25. Niin sanoi Israelin kuningas: ottakaat Miika ja viekäät jälleen häntä kaupungin päämiehen Amonin tykö ja Joaksen kuninkaan pojan tykö,
26. Ja sanokaat: näin sanoo kuningas: pankaat tämä vankihuoneesen, ja ruokkikaat häntä murheen leivällä ja murheen vedellä, siihenasti että minä tulen jälleen rauhassa.
27. Miika sanoi: jos sinä toki palajat rauhassa, niin ei ole Herra puhunut minun kauttani. Ja hän sanoi: kuulkaat, kaikki kansat.
28. Niin meni Israelin kuningas ja Josaphat Juudan kuningas Gileadin Ramotia vastaan.
29. Ja Israelin kuningas sanoi Josaphatille: minä muutan vaatteeni ja tulen sotaan, mutta pidä sinä omat vaattees; ja Israelin kuningas muutti vaatteensa, ja he menivät sotaan.
30. Ja Syrian kuningas käski vaunuin päämiehille, jotka hänellä olivat, ja sanoi: ei teidän pidä sotiman pientä eli suurta vastaan, vaan ainoastaan Israelin kuningasta vastaan.
31. Ja tapahtui, kuin vaunuin päämiehet näkivät Josaphatin, että he sanoivat: se on Israelin kuningas; ja he käänsivät itsensä sotimaan häntä vastaan. Ja Josaphat huusi, ja Herra autti häntä, ja Jumala käänsi heidät pois hänestä.
32. Sillä kuin vaunuin päämiehet näkivät, ettei hän ollut Israelin kuningas, käänsivät he itsensä pois hänestä.
33. Niin yksi mies jännitti joutsensa yksinkertaisuudessa ja ampui Israelin kuningasta rautapaidan jatkoon. Niin hän sanoi vaunusa ajajalle: käännä kätes ja vie minua ulos sotaväestä; sillä minä olen haavoitettu.
34. Ja sota tuli suureksi sinä päivänä, ja Israelin kuningas seisoi vaunuissa Syrialaisia vastaan ehtoosen asti; ja hän kuoli auringon laskeissa.

19 LUKU

1. Mutta Josaphat Juudan kuningas palasi kotia rauhassa Jerusalemiin.
2. Ja Jehu Hananin poika näkiä meni häntä vastaan ja sanoi kuningas Josaphatille: pitääkö sinun auttaman jumalatointa ja rakastaman niitä, jotka Herraa vihaavat? ja sentähden on Herran viha sinun pääll äs;
3. Niin on kuitenkin jotain hyvää löydetty sinun tykönäs, ettäs olet hävittänyt metsistöt maalta ja olet

aikonut sydämestäs Jumalaa etsiä.
4. Niin Josaphat jäi Jerusalemiin. Ja hän meni jälleen ulos kansan seassa Bersabasta hamaan Ephraimin vuorelle, ja palautti heidät jälleen Herran heidän isäinsä Jumalan tykö.
5. Ja hän asetti tuomarit maalle, kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin, muutaman kuhunkin kaupunkiin.
6. Ja hän sanoi tuomareille: katsokaat, mitä teette; sillä ette pidä tuomiota ihmisten, vaan Herran edessä. Ja hän on teidän kanssanne tuomiossa.
7. Sentähden antakaat Herran pelvon olla teidän tykönänne, ja karttakaat teitänne ja tehkäät se; sillä Herran meidän Jumalamme tykönä ei ole yhtään vääryyttä, ei myös hän katso muotoa, eikä ota lahjoja.
8. Ja Josaphat asetti myös Jerusalemiin Leviläisiä ja pappeja, ja Israelin isäin ylimmäisiä Herran tuomion ja asiain päälle; ja he palasivat Jerusalemiin.
9. Ja hän käski heitä, sanoen: tehkäät näin Herran pelvossa uskollisesti ja vaalla sydämellä:
10. Kaikissa riita-asioissa, jotka tulevat teidän eteenne veljiltänne, jotka kaupungeissansa asuvat, veren ja veren välillä, lain ja käskyn välillä, säätyin ja oikeutten välillä, pitää teidän neuvoman heitä, ettei he syntiä tekisi Herraa vastaan ja saattaisi vihaa teidän ja veljeinne päälle; tehkäät siis kaikki näin, niin ette syntiä tee.
11. Katso, Amaria pappi on kaikkein ylimmäinen teidän ylitsenne kaikissa Herran asioissa. Niin on Sebadia Ismaelin poika hallitsia Juudan huoneessa kaikissa kuninkaan asioissa, niin ovat myös teillä virkamiehet Leviläiset: olkaat hyvässä turvassa ja tehkäät tämä, ja Herra on hyväin kanssa.

20 LUKU

1. Sitte tulivat Moabilaiset, Ammonilaiset ja heidän kanssansa myös muita, paitsi Ammonilaisia, sotimaan Josaphatia vastaan.
2. Niin tultiin ja ilmoitettiin Josaphatille, sanoen: sinua vastaan tulee sangen suuri sotajoukko Syriasta, tuolta puolelta meren; ja katso, he ovat HatsetsonTamarissa: se on Engeddi.
3. Mutta Josaphat pelkäsi, ja asetti kasvonsa etsimään Herraa, ja antoi kuuluttaa paaston koko Juudassa.
4. Ja Juuda tuli kokoon etsimään Herralta; tultiin myös kaikista Juudan kaupungeista etsimään Herraa.
5. Ja Josaphat seisoi Juudan ja Jerusalemin seurakunnassa, Herran huoneessa, uuden pihan edessä.
6. Ja hän sanoi: Herra meidän isäimme Jumala! etkös ole Jumala taivaissa, joka hallitset kaikkein pakanain valtakunnissa? Ja sinun kädessäs on väki ja voima, ja ei ole yhtään, joka voi olla sinua vastaan.
7. Etkös sinä, meidän Jumalamme, ole ajanut tämän maan asujamia kansas Israelin edestä pois? ja olet sen

antanut Abrahamin sinun ystäväs siemenelle ijankaikkisesti;
8. Niin että he ovat asuneet siinä, ja ovat rakentaneet sinun nimelles pyhän, sanoen:
9. Kuin joku onnettomuus, rangaistusmiekka, rutto eli kallis aika meille tulee, niin pitää meidän seisoman tässä huoneessa sinun edessäs (sillä sinun nimes on tässä huoneessa) ja huutaman sinua tuskassamme, niin sinä kuulet ja autat.
10. Ja nyt katso, Ammonin lapset, Moab ja Seirin vuorelaiset, joidenka kautta et sinä antanut Israelin lasten mennä, vaeltaissansa Egyptistä; vaan heidän täytyi palata pois heidän tyköänsä, eikä hävittäneet heitä;
11. Ja katso, he kostavat sen meille; ja he tulevat meitä ajamaan perinnöstäs pois, jonka meille perinnöksi antanut olet.
12. Meidän Jumalamme! etkös heitä tuomitse? Sillä ei ole meillä yhtään voimaa tätä suurta joukkoa vastaan, joka tulee meitä vastaan: emme tiedä, mitä me teemme, vaan meidän silmämme katselevat sinun puolees.
13. Ja kaikki Juuda seisoi Herran edessä, lapsinensa, vaimoinensa ja poikinensa.
14. Ja Jehasielin Sakarian pojan, Benajan pojan, Jehielin pojan, Mattanjan pojan päälle, Leviläisen Asaphin lapsista, tuli Herran henki seurakunnan keskellä,
15. Ja sanoi: kuulkaat, koko Juuda ja Jerusalemin asuvaiset, ja kuningas Josaphat! Näin sanoo Herra teille: älkäät peljätkö, älkäät vavisko tätä suurta joukkoa, sillä te ette sodi, vaan Jumala.
16. Huomenna pitää teidän menemän alas heidän tykönsä, ja katso, he menevät ylös Zitsin paltaan, ja te löydätte heidät ojan lopulla kohdastansa Jeruelin korven edessä.
17. Ei teidän pidä sotiman tässä asiassa, ainoastansa käykäät edes, seisokaat ja katsokaat Herran autuutta, joka on teidän kanssanne: Juuda ja Jerusalem, älkäät peljätkö ja älkäät hämmästykö, menkäät huomenna ulos heitä vastaan, Herra on teidän kanssanne.
18. Silloin kumarsi Josaphat kasvoillensa maahan; ja kaikki Juuda ja Jerusalemin asuvaiset lankesivat Herran eteen ja rukoilivat Herraa.
19. Ja Leviläiset Kahatilaisten lapsista ja Korhilaisten lapsista nousivat kiittämään Herraa Israelin Jumalaa kovalla äänellä korkeuteen päin.
20. Ja he nousivat varhain huomeneltain ja menivät Tekoan korpeen. Ja heidän lähteissänsä seisoi Josaphat ja sanoi: kuulkaat minua, Juuda ja Jerusalemin asujamet, uskokaat Herran teidän Jumalanne päälle, niin te olette hyvässä turvassa, ja uskokaat hänen prophetansa, niin te menestytte.
21. Ja hän keskusteli kansan kanssa, ja asetti veisaajat Herralle, kiittämään pyhässä kaunistuksessa, mennessä hankitun sotaväen edellä, jotka sanoivat: kiittäkäät Herraa, sillä hänen laupiutensa pysyy

ijankaikkisesti.
22. Ja sittekuin he rupesivat kiittämään ja ylistämään, antoi Herra väijyjät tulla Ammonin, Moabin ja Seirin vuorelaisten päälle, jotka Juudaa vastaan tulleet olivat; ja he löivät heidät.
23. Niin nousivat Ammonin ja Moabin lapset Seirin vuoren asuvia vastaan, tappamaan ja hävittämään heitä. Ja sittekuin he olivat lopettaneet Seirin asuvaiset, autti kukin lähimmäistänsä toinen toistansa tappamaan.
24. Mutta kuin Juuda tuli Mitspaan, joka on korven tykönä, käänsivät he heitänsä joukkoa päin, ja katso, silloin makasivat kuolleet ruumiit maassa, niin ettei yksikään heistä ollut päässyt.
25. Ja Josaphat tuli väkinensä jakamaan heidän saalistansa, ja he löysivät siellä ruumisten seassa tavaraa ja kallista kalua, ja he ottivat heiltä niin paljon, ettei he voineet kantaa; ja he ottivat siitä saaliista kolme päivää; sillä sitä oli sangen paljo.
26. Neljäntenä päivänä tulivat he kokoon Kiitoslaaksoon, sillä siinä he kiittivät Herraa; siitä kutsutaan se paikka Kiitoslaaksoksi tähän päivään asti.
27. Ja kaikki Juuda ja Jerusalem palasivat takaperin, ja Josaphat kaikkein ensin, niin että he menivät ilolla Jerusalemiin; sillä Herra oli antanut heille ilon heidän vihollisistansa.
28. Ja he menivät Jerusalemiin psaltareilla, harpuilla ja basunilla, Herran huoneesen.
29. Ja Jumalan pelko tuli kaikkein valtakuntain päälle maalla, sittekuin he kuulivat Herran sotineen Israelin vihollisia vastaan.
30. Ja niin Josaphatin valtakunta oli levossa; ja Jumala antoi hänelle levon ympäristöllänsä.
31. Ja Josaphat hallitsi Juudaa, ja oli viiden ajastaikainen neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi ja hallitsi Jerusalemissa viisikolmattakymmentä ajastaikaa; hänen äitinsä nimi oli Asuba Silhin tytär.
32. Ja hän vaelsi isänsä Asan teillä ja ei siitä horjahtanut, ja teki sitä mikä Herralle otollinen oli;
33. Paitsi ettei korkeudet tulleet otetuiksi pois; sillä ettei kansa vielä asettanut sydäntänsä Herran isänsä Jumalan tykö.
34. Mitä enempi Josaphatin töistä sanomista on, sekä ensimäisistä että viimeisistä: katso, ne ovat kirjoitetut Jehun Hananin pojan teoissa, jotka hän oli kirjoittanut Israelin kuningasten kirjaan.
35. Senjälkeen yhdisti Josaphat Juudan kuningas itsensä Ahasian Israelin kuninkaan kanssa, joka oli jumalatoin menoissansa.
36. Ja hän suostui hänen kanssansa haaksia tekemään, vaeltaaksensa Tarsikseen. Ja he tekivät haaksia EtseonGeberissä.
37. Mutta Elieser Dodavan poika Maresasta ennusti Josaphatia vastaan ja sanoi: ettäs olet suostunut Ahasiaan, on Herra särkenyt sinun työs; ja haahdet menivät rikki, ja ei he saaneet enää Tarsikseen kulkea.

21 LUKU

1. Ja Josaphat nukkui isäinsä kanssa ja haudattiin isäinsä tykö Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Joram tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
2. Ja hänellä oli veljiä Josaphatin poikia, Asaria, Jehiel, Sakaria, Asaria, Mikael ja Sephatia. Nämät kaikki olivat Josaphatin Israelin kuninkaan pojat.
3. Ja heidän isänsä antoi heille monta lahjaa hopiasta, kullasta ja kalliista kappaleista, vahvain Juudan kaupunkein kanssa. Mutta Joramille antoi hän valtakunnan; sillä hän oli esikoinen.
4. Kuin Joram korotettiin isänsä valtakuntaan ja tuli voimalliseksi, tappoi hän kaikki veljensä miekalla ja muutamia Israelin ylimmäisistä.
5. Ja Joram oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi; ja hän hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa,
6. Ja hän vaelsi Israelin kuningasten tiellä, niinkuin Ahabin huone teki; sillä Ahabin tytär oli hänen emäntänsä; ja hän teki pahaa Herran edessä.
7. Mutta ei Herra tahtonut hukuttaa Davidin huonetta, sen liiton tähden, jonka hän tehnyt oli Davidin kanssa, ja niinkuin hän puhunut oli antaaksensa hänelle ja hänen lapsillensa valkeuden joka aika.
8. Hänen aikanansa luopuivat Edomilaiset Juudan vallan alta ja tekivät itsellensä kuninkaan.
9. Niin Joram meni ylitse ylimmäistensä kanssa, ja kaikki vaunut hänen kanssansa; ja hän valmisti itsensä yöllä ja löi kaikki Edomilaiset ympäristöltänsä, ja myös vaunuin päämiehet.
10. Ja Edomilaiset luopuivat Juudan vallan alta tähän päivään asti; silloin luopui myös Libna hänestä; sillä hän hylkäsi Herran isäinsä Jumalan.
11. Ja hän teki korkeuksia Juudan vuorilla, ja saatti Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään ja vietteli Juudan.
12. Ja kirjoitus tuli hänelle Elialta prophetalta, joka näin oli: näin sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: ettes vaeltanut isäs Josaphatin teillä, etkä Aksan Juudan kuninkaan teillä;
13. Mutta vaellat Israelin kuningasten tiellä, ja saatat Juudan ja Jerusalemin asuvaiset huorin tekemään Ahabin huoneen huoruuden jälkeen, ja olet tappanut veljes isäs huoneesta, jotka sinua paremmat olivat;
14. Katso, niin Herra lyö sinua kovin ja sinun kansaas, lapsias, emäntiäs ja kaikkea hyvyyttäs.
15. Ja sinun sisällyksissäs pitää oleman monta sairautta, siihenasti että sisällykses sinusta päivä päivältä sairauden tähden käyvät ulos.
16. Niin Herra herätti Joramia vastaan Philistealaisten ja Arabialaisten hengen, jotka ovat Etiopialaisten

tykönä.
17. Ja he menivät ylös Juudaan, ja hävittivät sen ja veivät pois kaiken kalun, joka kuninkaan huoneessa oli, niin myös hänen poikansa ja emäntänsä; niin ettei hänelle yhtään poikaa jäänyt, paitsi Joahasta nuorinta poikaansa.
18. Ja kaiken sen jälkeen rankaisi Herra häntä hänen sisällyksissänsä senkaltaisella taudilla, jota ei taidettu parantaa.
19. Ja se tapahtui päivä päivältä, siihenasti kuin kahden vuoden aika kulunut oli, että hänen sisällyksensä kävivät ulos hänestä, hänen tautinsa kanssa; ja hän kuoli pahoista taudeista. Ja he ei tehneet yhtään suitsutusta hänelle, niin kuin he olivat tehneet hänen esi-isillensä.
20. Hän oli kahden ajastajan vanha neljättäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kahdeksan ajastaikaa Jerusalemissa, ja vaelsi kelvottomasti; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautain sekaan.

22 LUKU

1. Ja Jerusalemin asuvaiset asettivat Ahasian hänen nuorimman poikansa kuninkaaksi hänen siaansa; sillä se sotaväki, joka Arabiasta tuli, oli tappanut kaikki vanhemmat; sentähden tuli Ahasia Joramin poika Juudan kuninkaaksi.
2. Ja Ahasia oli kahden ajastajan vanha viidettäkymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi ajastajan Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Atalia Omrin tytär.
3. Hän vaelsi myös Ahabin huoneen teillä; sillä hänen äitinsä neuvoi häntä jumalattomuuteen.
4. Sentähden hän myös teki sitä, joka ei Herralle kelvannut, niinkuin Ahabinkin huone; sillä he olivat hänen neuvonantajansa hänen isänsä kuoleman jälkeen, hukuttamaan häntä.
5. Hän vaelsi myös heidän neuvonsa jälkeen, ja meni pois Joramin Israelin kuninkaan pojan kanssa sotaan Hasaelia Syrian kuningasta vastaan, Gileadin Ramotiin. Mutta Syrialaiset löivät Joramin.
6. Niin että hän palasi antamaan itsiänsä parantaa Jisreelissä; sillä hänellä oli haavat, jotka hän oli saanut Ramassa soteissansa Hasaelin Syrian kuninkaan kanssa. Ja Asaria Joramin poika Juudan kuningas meni sinne katsomaan Joramia Ahabin poikaa, joka sairasti Jisreelissä.
7. Sillä se onnettomuus oli Jumalalta Ahasian päälle pantu, että hän tuli Joramin tykö, ja että hän tultuansa meni Joramin kanssa Jehua Nimsin poikaa vastaan, jonka Herra voidellut oli Ahabin huonetta hävittämään.
8. Ja kuin Jehu rupesi rankaisemaan Ahabin huonetta, löysi hän muutamia ylimmäisiä Juudasta ja Ahasian

veljein lapsista, jotka Ahasiaa palvelivat, ja tappoi ne.
9. Ja hän etsi Ahasiaa; ja he saivat hänen kiinni Samariassa, johon hän itsensä lymyttänyt oli, ja he veivät hänen Jehun eteen, ja he tappoivat hänen, ja hautasivat hänen; sillä he sanoivat: hän on Josaphatin poika, joka on etsinyt Herraa kaikesta sydämestänsä. Ja ei sitte yhtään ollut Ahasian huoneesta, joka taisi kuninkaaksi tulla.
10. Kuin Atalia Ahasian äiti näki poikansa kuolleeksi, nousi hän ja murhasi kaiken kuninkaallisen siemenen Juudan huoneessa.
11. Mutta Josabeath kuninkaan tytär otti Joaksen Ahasian pojan varkain kuninkaan lasten seasta, jotka tapettiin, ja pani hänen imettäjänsä kanssa makaushuoneesen; ja näin lymytti Josabeath kuningas Joramin tytär, papin Jojadan emäntä, hänen Athalian edestä; (sillä hän oli Ahasian sisar) niin ettei hän tapettu.
12. Ja hän oli heidän kanssansa Jumalan huoneessa kätkettynä kuusi vuotta. Ja Athalia hallitsi maalla.

23 LUKU

1. Seitsemäntenä vuonna rohkaisi Jojada itsensä ja otti sodanpäämiehet, Asarian Jerohamin pojan, Ismaelin Johananin pojan, Asarian Obedin pojan, Maesejan Adajan pojan ja Elisaphatin Sikrin pojan liittoon kanssansa;
2. Jotka kävivät Juudan ympäri ja kokosivat Leviläisiä kaikista Juudan kaupungeista, ja ylimmäiset Israelin isät, tulemaan Jerusalemiin.
3. Ja kaikki seurakunta teki liiton kuninkaan kanssa Jumalan huoneessa. Ja hän sanoi heille: katso, kuninkaan poika pitää kuningas oleman, niinkuin Herra Davidin lapsista sanonut on.
4. Näin pitää teidän tekemän: kolmas osa teistä, jotka käyvät sisälle sabbatina papeista ja Leviläisistä, pitää oleman oven tykönä vartiana;
5. Ja kolmas osa kuninkaan huoneessa, ja kolmas osa perustuksen portissa; mutta kaikki kansa pitää oleman Herran huoneen pihalla.
6. Ettei yksikään mene Herran huoneesen, vaan papit ja Leviläiset, jotka siellä palvelevat, niiden pitää sisälle menemän; sillä he ovat pyhät; mutta kaikki muu kansa vartioitkaan Herran vartiota.
7. Ja Leviläisten pitää piirittämän kuninkaan jokainen aseensa kanssa kädessänsä. Ja jos joku muu menee huoneesen, hänen pitää kuoleman. Ja teidän pitää oleman kuninkaan tykönä, kuin hän käy sisälle ja ulos.
8. Ja Leviläiset kaiken Juudan kanssa tekivät kaiketi niinkuin pappi Jojada käskenyt oli. Ja jokainen otti väkensä, jotka menivät sabbatille, niiden kanssa jotka menivät pois sabbatilta; sillä pappi Jojada ei antanut niiden eritä toinen toisestansa.

9. Ja Jojada pappi antoi sodanpäämiehille keihäät ja kilvet ja kuningas Davidin aseet, jotka Jumalan olivat.
10. Ja asetti kaiken kansan, itsekunkin aseinensa kädessänsä, oikiasta huoneen loukkaasta niin vasempaan loukkaasen, alttarin ja huoneen tykö, kuningasta ympäri.
11. Ja he toivat kuninkaan pojan edes, panivat kruunun hänen päähänsä, ja todistuksen, ja tekivät hänen kuninkaaksi. Ja Jojada ja hänen poikansa voitelivat hänen, ja sanoivat: menestyköön kuningas!
12. Kuin Atalia kuuli kansan äänen, jotka juoksivat ylistäen kuningasta, niin hän meni kansan tykö Herran huoneesen.
13. Ja hän näki, ja katso, kuningas seisoi patsaansa tykönä läpikäytävässä, ja ylimmäiset ja vaskitorvet kuninkaan ympärillä, ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja puhalsivat vaskitorviin, ja veisaajat kaikkinaisten kanteleiden kanssa, taitavat kiittämään. Silloin repäisi Atalia vaatteensa ja sanoi: kapina, kapina!
14. Mutta Jojada pappi meni sodanpäämiesten kanssa ulos, jotka olivat sotajoukon päällä, ja sanoi heille: taluttakaat häntä ulos joukon lävitse: ja joka häntä seuraa, se pitää miekalla tapettaman; sillä pappi oli käskyn antanut, ettei häntä pitänyt Herran huoneessa tapettaman.
15. Ja he panivat kätensä hänen päällensä, ja kuin hän tuli hevosportin läpikäytävään, joka oli kuninkaan huoneen tykönä, tappoivat he hänen siellä.
16. Ja Jojada teki liiton itsensä, kaiken kansan ja kuninkaan vaiheella, että he olisivat Herran kansa.
17. Silloin meni kaikki kansa Baalin huoneesen ja kukistivat sen, ja särkivät hänen alttarinsa ja kuvansa, ja tappoivat Mattanin Baalin papin alttarien edessä.
18. Ja Jojada pani Herran huoneen virat pappein ja Leviläisten käsiin, jotka David oli asettanut Herran huoneesen tekemään Herran polttouhria, niinkuin kirjoitettu on Moseksen laissa, ilolla ja veisulla Davidin asetuksen jälkeen;
19. Ja asetti portinvartiat Herran huoneen portteihin, ettei mitään saastaisuutta sisälle tulisi missään kappaleessa.
20. Ja hän otti sadanpäämiehet, ja voimalliset, ja kansan hallitsiat, ja kaiken maan kansan, ja vei kuninkaan Herran huoneesta alas ja he menivät ylimmäisen portin lävitse kuninkaan huoneesen; ja he antoivat kuninkaan istua valtakunnan istuimelle.
21. Ja kaikki maan kansa oli iloinen, ja kaupunki oli levossa, sittekuin Atalia tapettiin miekalla.

24 LUKU

1. Joas oli seitsemän ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi neljäkymmentä ajastaikaa

Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Zibia Bersabasta.
2. Ja Joas teki sitä, mikä oikein oli Herran edessä, niinkauvan kuin pappi Jojada eli.
3. Ja Jojada otti hänelle kaksi emäntää ja hän siitti poikia ja tyttäriä.
4. Ja tapahtui sen jälkeen, että Joas aikoi uudistaa Herran huonetta.
5. Ja hän kokosi papit ja Leviläiset ja sanoi heille: menkäät ulos Juudan kaupunkeihin ja kootkaat rahaa kaikelta Israelilta, vuosi vuodelta, teidän Jumalanne huoneen parannukseksi, ja kiiruhtakaat tekemään sitä; mutta Leviläiset ei kiiruhtaneet.
6. Silloin kutsui kuningas Jojadan, ylimmäisen papin, ja sanoi hänelle: miksi et ota vaaria Leviläisistä, että he toisivat veron Juudasta ja Jerusalemista, jonka Moses Herran palvelia pani päälle, kuin piti Israelista koottaman todistuksen majaksi?
7. Sillä jumalatoin Atalia on poikinensa särkenyt Jumalan huoneen, ja kaiken Herran huoneesen pyhitetyn olivat he tehneet Baalille.
8. Niin kuningas käski; ja he tekivät arkun, jonka he panivat Herran huoneen portin ulkoiselle puolelle.
9. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa tuomaan Herralle veroa, jonka Jumalan palvelia Moses oli pannut Israelin päälle korvessa.
10. Silloin iloitsivat kaikki päämiehet ja kaikki kansa; ja he toivat ja panivat arkkuun, siihenasti että se tuli täyteen.
11. Ja kuin aika tuli, että arkku kannettiin edes Leviläisiltä kuninkaan käskyn jälkeen (ja he näkivät siinä olevan paljon rahaa), tuli kuninkaan kirjoittaja ja se joka ylimmäiseltä papilta uskottu oli, ja he tyhjensivät arkun ja kantoivat sen jälleen siallensa. Näin he tekivät joka päivä siihenasti että he kokosivat paljon rahaa.
12. Ja kuningas ja Jojada antoivat ne teettäjille Herran huoneen palvelukseksi; ne palkkasivat kivenhakkaajia ja rakentajia, uudistamaan Herran huonetta, niin myös rauta- ja vaskiseppiä, parantamaan Herran huonetta.
13. Ja työmiehet tekivät työtä, niin että parannustyö menestyi heidän kättensä kautta; ja he saivat Jumalan huoneen kokonansa valmiiksi ja hyvin rakennetuksi.
14. Ja kuin he sen olivat päättäneet, veivät he liian rahan kuninkaan ja Jojadan eteen; siitä tehtiin astioita Herran huoneesen, astioita palvelukseen ja polttouhriin, lusikoita, kulta- ja hopia-astioita; ja uhrasivat polttouhria Herran huoneen tykönä alati niinkauvan kuin Jojada eli.
15. Ja Jojada tuli vanhaksi ja ijällä ravituksi ja kuoli; ja hän oli sadan ja kolmenkymmenen ajastaikainen kuollessansa.
16. Ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin kuningasten sekaan; sillä hän oli tehnyt hyvin Israelissa

Jumalaa ja hänen huonettansa kohtaan.
17. Ja Jojadan kuoleman jälkeen tulivat Juudan ylimmäiset ja rukoilivat kuningasta. Niin kuningas kuuli heitä.
18. Ja he hylkäsivät Herran isäinsä Jumalan huoneen ja palvelivat metsistöitä ja epäjumalia. Niin tuli viha Juudan ja Jerusalemin päälle tämän heidän syntinsä tähden.
19. Ja hän lähetti heille prophetat palauttamaan heitä Herran tykö; ja he todistivat heille, mutta ei he totelleet.
20. Ja Jumalan henki puetti Sakarian papin Jojadan pojan; hän astui kansan eteen ja sanoi heille: näin sanoo Jumala: miksi te rikotte Herran käskyn? Ei se pidä teille menestymän; koska te olette hyljänneet Herran, niin hylkää hän jälleen teidät.
21. Mutta he tekivät liiton häntä vastaan ja kivittivät hänen kuoliaaksi kuninkaan käskyn jälkeen, Herran huoneen pihalla.
22. Ja kuningas Joas ei ajatellut sitä laupiutta, jonka Jojada hänen isänsä hänelle tehnyt oli, mutta tappoi hänen poikansa. Ja hän sanoi kuollessansa: Herra on näkevä ja etsivä.
23. Ja tapahtui kuin ajastaika oli kulunut, että Syrian sotajoukko nousi häntä vastaan ja tuli Juudaan ja Jerusalemiin, ja surmasivat kaikki ylimmäiset kansan seasta, ja lähettivät kaiken saaliinsa Damaskun kuninkaalle.
24. Vaikka Syrian sotajoukko tuli vähällä väellä, kuitenkin antoi Herra sangen suuren joukon heidän käsiinsä, että he Herran isäinsä Jumalan hyljänneet olivat. Ja niin he myös rankaisivat Joaksen.
25. Ja kuin he läksivät hänen tyköänsä, jättivät he hänen suureen sairauteen. Ja hänen palveliansa tekivät liiton häntä vastaan, Jojadan papin lasten veren tähden, ja tappoivat hänen omalla vuoteellansa, ja hän kuoli; ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin, mutta ei kuningasten hautain sekaan.
26. Ne jotka liiton olivat tehneet häntä vastaan, olivat nämät: Sabad Simeatin Ammonilaisen poika, ja Josabad Simritin Moabilaisen poika.
27. Mutta hänen poikainsa ja hänen aikanansa koottujen verojen luku, ja Jumalan huoneen rakennus, katso, ne ovat kirjoitetut kuningasten historiakirjassa. Ja hänen poikansa Amatsia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

25 LUKU

1. Amatsia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi

yhdeksänkolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Joaddan Jerusalemista.
2. Ja hän teki, mitä Herralle oli otollinen, vaan ei täydestä sydämestä.
3. Kuin hänen valtakuntansa vahvistettiin, tappoi hän palveliansa, jotka tappoivat kuninkaan hänen isänsä.
4. Mutta heidän lapsiansa ei hän tappanut; sillä näin on kirjoitettu laissa Moseksen raamatussa, jossa Herra kieltää, sanoen: ei tule isäin kuolla lasten edestä, eikä lasten isäin edestä; mutta jokaisen pitää kuoleman syntinsä tähden.
5. Ja Amatsia kokosi Juudan ja asetti heidät isäinsä huoneen jälkeen, tuhanten ja satain päämiehet koko Juudassa ja Benjaminissa, ja luki kahdenkymmenen vuotiset ja sitä vanhemmat, ja löysi heitä kolmesataa tuhatta valittua, jotka olivat kelvolliset sotaan, kantamaan keihästä ja kilpeä.
6. Hän palkkasi myös Israelista satatuhatta vahvaa sotamiestä sadalla leiviskällä hopiaa.
7. Niin tuli Jumalan mies hänen tykönsä ja sanoi: kuningas, älä salli Israelin sotajoukon tulla kanssas; sillä ei Herra ole Israelin kanssa, eikä kaikkein Ephraimin lasten kanssa.
8. Sillä jos sinä tulet osoittamaan sinun rohkeuttas sodassa, niin Jumala antaa sinun kaatua vihamiestes eteen; sillä Jumalalla on voima auttaa ja langettaa.
9. Amatsia sanoi Jumalan miehelle: mitäs sadan leiviskän kanssa tehdään, jotka minä Israelin sotamiehille annoin? Jumalan mies sanoi: Herralla on varaa antaa sinulle paljon enemmän kuin se on.
10. Niin eroitti Amatsia ne sotamiehet tyköänsä, jotka Ephraimista olivat hänen tykönsä tulleet, menemään siallensa. Niin he närkästyivät sangen suuresti Juudan päälle ja menivät kotiansa vihoissansa.
11. Ja Amatsia tuli rohkiaksi ja johdatti kansansa ulos, ja meni Suolalaaksoon, ja löi siellä Seirin lapsista kymmenentuhatta.
12. Ja Juudan lapset veivät pois elävältä vankina kymmenentuhatta, ja veivät heidät kallion kukkulalle ja sysäsivät heidät kukkulalta maahan, niin että he kaikki musertuivat liivaksi.
13. Mutta sotamiehet, jotka Amatsia oli antanut mennä takaisin, niin ettei ne hänen kanssansa päässeet menemään sotaan, hajoittivat itsensä Juudan kaupunkeihin Samariasta Bethoroniin asti, ja löivät heistä kolmetuhatta, ja ottivat paljon saalista.
14. Ja kuin Amatsia palasi Edomilaisten taposta, toi hän myötänsä Seirin lasten epäjumalat ja asetti ne itsellensä jumaliksi, kumarsi niiden edessä ja teki heille suitsutusta.
15. Niin Herran viha julmistui Amatsian päälle, ja hän lähetti prophetan hänen tykönsä, joka sanoi: miksis etsit sen kansan jumalia, jotka kansaansa ei taitaneet auttaa sinun käsistäs?
16. Kuin hän puhui hänen kanssansa, sanoi hän hänelle: oletkos asetettu kuninkaan neuvonantajaksi? lakkaa, miksis tahdot antaa sinuas lyödä? Niin propheta lakkasi ja sanoi: minä ymmärrän, että Jumala on

aikonut sinua turmella, koskas sen tehnyt olet, ja et totellut minun neuvoani.
17. Ja Amatsia Juudan kuningas piti neuvoa, ja lähetti Joaksen Joahaksen pojan, Jehun pojan Israelin kuninkaan tykö, ja käski sanoa hänelle: tule, katselkaamme toinen toistamme.
18. Mutta Joas Israelin kuningas lähetti Amatsian Juudan kuninkaan tykö, sanoen: orjantappurapensas Libanonissa lähetti sedripuun tykö Libanonissa, sanoen hänelle: anna tyttäres minun pojalleni emännäksi; mutta pedot Libanonissa juoksivat orjantappurapensaan päälle ja tallasivat sen.
19. Sinä ajattelet, katso, sinä olet lyönyt Edomilaiset, siitä sinun sydämes paisuu kerskaamaan itsiäs: pysy kotonas, miksis etsit vahinkoa, langetakses sekä itse että Juuda sinun kanssas?
20. Mutta ei Amatsia totellut, sillä se tapahtui Jumalalta, että he piti annettaman käsiin; sillä he olivat etsineet Edomilaisten jumalia.
21. Niin Joas Israelin kuningas meni ylös, ja he katselivat toinen toistansa, hän ja Amatsia Juudan kuningas, Betsemeksessä, joka on Juudassa.
22. Mutta Juuda lyötiin Israelilta, ja kukin pakeni majoillensa.
23. Ja Joas Israelin kuningas käsitti Amatsian Juudan kuninkaan Joaksen pojan Joahaksen pojan Betsemeksessä ja vei Jerusalemiin, ja särki Jerusalemin muurin Ephraimin portista kulmaporttiin asti, neljäsataa kyynärää.
24. Ja hän otti kaiken kullan ja hopian, ja kaikki astiat jotka löydettiin Jumalan huoneessa Obededomin tykönä, ja kuninkaan huoneen tavarat ja (otti) lapset pantiksi ja palasi Samariaan.
25. Ja Amatsia Joaksen poika Juudan kuningas eli Joaksen Joahaksen pojan Israelin kuninkaan kuoleman jälkeen viisitoistakymmentä ajastaikaa.
26. Mitä enempää Amatsian menoista sanomista on, sekä ensimäisistä että viimeisistä: eikö se ole kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa?
27. Ja siitä ajasta, jona Amatsia luopui Herrasta, tekivät he häntä vastaan liiton Jerusalemissa; mutta hän pakeni Lakikseen. Niin lähettivät he hänen perässänsä Lakikseen ja tappoivat hänen siellä.
28. Ja he veivät hänen hevosilla ja hautasivat hänen isäinsä tykö Juudan kaupunkiin.

26 LUKU

1. Mutta koko Juudan kansa otti Ussian, joka oli kuudentoistakymmenen ajastaikainen, ja asettivat hänen kuninkaaksi isänsä Amatsian siaan.
2. Hän rakensi Elotin, ja saatti sen jälleen Juudalle, sitte kuin kuningas oli nukkunut isäinsä kanssa.

3. Kuudentoistakymmenen vuotinen oli Ussia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Jekolia Jerusalemista.
4. Ja hän teki, mitä otollinen oli Herran edessä, kaiketi niinkuin hänen isänsä Amatsia oli tehnyt.
5. Ja hän etsi Jumalaa, niinkauvan kuin Sakaria eli, opettaja Jumalan näyissä. Ja niinkauvan kuin hän etsi Herraa, antoi Jumala hänen menestyä.
6. Sillä hän läksi ja soti Philistealaisia vastaan, ja kukisti Gatin muurin, ja Jabnen muurin, ja Asdodin muurin, ja rakensi kaupungeita Asdodin ympärille ja Philistealaisten keskelle;
7. Sillä Jumala autti häntä Philistealaisia, Arabialaisia, Gurbaalin asuvia ja Meunilaisia vastaan.
8. Ja Ammonilaiset antoivat Ussialle lahjoja; ja hän tuli kuuluisaksi hamaan siihen saakka, josta Egyptiin mennään; sillä hän tuli aina väkevämmäksi.
9. Ja Ussia rakensi tornit Jerusalemissa Kulmaportin ja Laaksoportin päälle, ja muihin kulmiin, ja vahvisti niitä.
10. Hän rakensi torneja myös korpeen ja kaivoi monta kaivoa; sillä hänellä oli paljo karjaa laaksoissa ja tasaisella kedolla, ja peltomiehiä ja viinamiehiä vuorilla ja Karmelissa; sillä hän rakasti peltoja.
11. Ussialla oli myös hyvin harjoitettu sotajoukko, jotka sotaan menivät joukottain, heidän lukunsa jälkeen, niinkuin he olivat luetut Jejelin kirjoittajan ja Maesejan virkamiehen kautta, Hananian käden alla, joka oli kuninkaan päämiehiä.
12. Ja ylimmäisten isäin luku väkevistä sotamiehistä oli kaksituhatta ja kuusisataa,
13. Ja heidän allansa sotajoukko kolmesataa tuhatta ja seitsemäntuhatta, ja viisisataa väkevää ja urhoollista sotamiestä, joiden piti kuningasta auttaman vihamiehiä vastaan.
14. Ja Ussia valmisti koko sotajoukolle kilpiä ja keihäitä, rautalakkeja ja rautapaitoja, joutsia ja vielä kiviäkin linkoja varten.
15. Hän teki myös Jerusalemissa varustukset sangen taitavasti, jotka piti oleman tornein päällä ja kulmain päällä, joista piti ammuttaman nuolilla ja suurilla kivillä. Ja hänen sanomansa kuului sangen leviälle; sillä hän tuli ihmeellisesti autetuksi, siihen asti että hän väkeväksi tuli.
16. Kuin hän oli väkeväksi tullut, paisui hänen sydämensä omaksi kadotukseksensa, ja rikkoi Herraa Jumalaansa vastaan, ja meni Herran templiin sisälle, suitsuttamaan pyhän savun alttarilla.
17. Ja Asaria pappi meni hänen perässänsä, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä Herran pappia, väkeviä miehiä,
18. Ja seisoivat kuningas Ussiaa vastaan ja sanoivat hänelle: Ussia, ei sinun sovi suitsuttaa Herralle, vaan pappein, Aaronin poikain, jotka ovat pyhitetyt suitsuttamaan: mene ulos pyhästä, sinä olet väärin tehnyt, ei

se tule sinulle kunniaksi Herran Jumalan edessä.
19. Mutta Ussia vihastui, ja piti kädessänsä pyhän savun astian suitsuttaaksensa. Vaan kuin hän vihastui pappeja vastaan, kävi spitali hänen otsastansa ulos pappein edessä Herran huoneessa, pyhän savun alttarin edessä.
20. Niin katsoi ylimmäinen pappi Asaria hänen puoleensa, ja kaikki muut papit, ja katso, hän oli spitalinen otsassansa. Ja he hoputtivat hänen sieltä ulos, ja hän riensi myös itsekin; sillä hän oli Herralta rangaistu.
21. Ja niin oli kuningas Ussia spitalinen hamaan kuolemaansa asti, ja asui erinäisessä huoneessa spitalisena, sillä hän oli eroitettu Herran huoneesta. Mutta Jotam hänen poikansa hallitsi kuninkaan huoneen ja tuomitsi kansaa maalla.
22. Mitä enempää Ussian menoista sanomista on, sekä ensimäisistä että viimeisistä, on propheta Jesaia Amotsin poika kirjoittanut.
23. Ja Ussia nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen isäinsä kanssa kuningasten hautapeltoon; sillä he sanoivat: hän on spitalinen. Ja Jotam hänen poikansa tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

27 LUKU

1. Jotam oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa: hänen äitinsä nimi oli Jerusa Zadokin tytär.
2. Ja hän teki mitä Herralle oli kelvollinen, kaiketi niinkuin hänen isänsä Ussia tehnyt oli, paitsi sitä, ettei hän käynyt Herran templissä, ja kansa turmeli vielä itsensä.
3. Hän rakensi ylisen portin Herran huoneesen, ja Ophelin muuria hän paljon rakensi.
4. Ja hän rakensi kaupungit Juudan vuorelle, ja metsiin rakensi hän linnat ja tornit.
5. Ja hän soti Ammonin lasten kuninkaan kanssa, ja voitti heidät, niin että Ammonin lapset antoivat sinä vuonna hänelle sata leiviskää hopiaa, kymmenentuhatta koria nisuja ja kymmenentuhatta koria ohria. Niin paljon antoivat myös Ammonin lapset hänelle toisena ja kolmantena vuonna.
6. Näin tuli Jotam voimalliseksi; sillä hän toimitti tiensä oikein Herran Jumalan edessä.
7. Mitä enempää Jotamista sanomista on, ja kaikista hänen sodistansa ja teistänsä: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.
8. Viidenkolmattakymmenen vuoden vanha oli hän tulessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa.
9. Ja Jotam nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Davidin kaupunkiin. Ja hänen poikansa Ahas tuli

kuninkaaksi hänen siaansa.

28 LUKU

1. Ahas oli kahdenkymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kuusitoistakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa, ja ei tehnyt, mitä Herralle kelvollinen oli, niinkuin hänen isänsä David;
2. Vaan hän vaelsi Israelin kuningasten teillä, ja teki myös Baalille valetuita kuvia.
3. Ja hän suitsutti Hinnomin poikain laaksossa, ja poltti poikansa tulella pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois.
4. Ja hän uhrasi ja suitsutti korkeuksilla ja kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten puiden alla.
5. Sentähden antoi Herra hänen Jumalansa hänen Syrian kuninkaan käsiin, niin että he löivät häntä, ja veivät heistä suuren joukon vangiksi Damaskuun. Hän annettiin myös Israelin kuninkaan käsiin, joka heistä sangen paljon tappoi.
6. Sillä Peka Remalian poika löi Juudasta sata ja kaksikymmentä tuhatta yhtenä päivänä, jotka kaikki väkevät miehet olivat, että he hylkäsivät Herran isäinsä Jumalan.
7. Ja Sikri Ephraimin väkevä tappoi kuninkaan pojan Maesejan, ja Asrikamin kuninkaan huoneen päämiehen, ja Elkanan, joka kuningasta lähimmäinen oli.
8. Ja Israelin lapset veivät vankina veljistänsä kaksisataa tuhatta, vaimoja, poikia ja tyttäriä, ja ryöstivät myös heiltä paljon saalista, jonka he veivät Samariaan.
9. Ja siellä oli Herran propheta, jonka nimi oli Obed, hän läksi sitä joukkoa vastaan, joka Samariaan tuli, ja sanoi heille: katso, Herra teidän isäinne Jumala on vihastunut Juudan päälle, ja on heidät antanut teidän käsiinne; mutta te olette kiukussa heitä tappaneet, niin että se taivaasen kuuluu,
10. Niin te luulette nyt polkevanne teidän allenne Juudan lapset ja Jerusalemin, teidän palvelioiksenne ja piioiksenne. Eikö teissä vika ole Herraa teidän Jumalaanne vastaan?
11. Niin kuulkaat nyt minua ja viekäät ne vangit sinne jälleen, jotka te otitte teidän veljistänne; sillä Herran viha julmistui teidän päällenne.
12. Silloin nousivat muutamat Ephraimin lasten ylimmäisistä: Asaria Johanan poika, Berekia Mesillemotin poika, Jehiskia Sallumin poika ja Amasa Hadlain poika, niitä vastaan, jotka sodasta tulivat,
13. Ja sanoivat heille: ei teidän pidä niitä vankeja tuoman tänne; sillä ette sillä muuta saata kuin vikaa meidän päällemme Herran edessä, lisätäksenne meidän syntejämme ja rikoksiamme; sillä meidän vikamme on paljo, ja viha julmistuu Israelin päälle.

14. Niin sotaväki päästi vangit vallallensa ja asetti saaliin ylimmäisten ja kaiken kansan eteen.
15. Ja ne miehet nousivat, jotka nimeltänsä nimitetyt olivat, ja ottivat vangit ja kaikki jotka heidän seassansa alasti olivat, ja vaatettivat siitä saaliista. Ja kuin he heidät olivat vaatettaneet ja kengittäneet, antoivat he heille ruokaa ja juomaa, ja voitelivat heitä, ja veivät kaikki ne aasein päällä jotka heikoimmat olivat, ja saattivat heidät Jerihon Palmukaupunkiin veljeinsä tykö, ja palasivat sitte Samariaan.
16. Siihen aikaan lähetti kuningas Ahas Assurin kuningasten tykö, että he olisivat auttaneet häntä;
17. Sillä Edomilaiset tulivat vielä, ja löivät Juudan ja veivät heitä vankina pois.
18. Ja Philistealaiset hajoittivat itsensä ketokaupunkeihin, etelän puolelle Juudaa, ja voittivat Betsemeksen, Ajalonin, Gederotin ja Sokon kylinensä, ja Timnan kylinensä ja Gimson kylinensä, ja asuivat siellä.
19. Sillä Herra nöyryytti Juudaa Ahaksen Israelin kuninkaan tähden, että hän oli vietellyt Juudan, ja teki väärin Herraa vastaan.
20. Ja hänen tykönsä tuli TiglatPilsener Assurin kuningas, joka piiritti hänen, ja ei häntä voittanut.
21. Sillä Ahas otti yhden osan Herran huoneesta ja kuninkaan ja ylimmäisten huoneesta, jotka hän antoi Assyrin kuninkaalle, vaan ei se häntä mitään auttanut.
22. Silloin teki kuningas Ahas vielä enemmän väärin Herraa vastaan tuskassansa,
23. Ja uhrasi Damaskun epäjumalille, jotka olivat lyöneet häntä, ja sanoi: koska Syrian kuningasten jumalat auttivat heitä, sentähden minä uhraan heille, että he myös minua auttaisivat; mutta he olivat hänelle ja kaikelle Israelille lankeemiseksi.
24. Ja Ahas kokosi astiat Jumalan huoneesta ja särki Jumalan huoneen astiat, ja sulki Herran huoneen ovet, ja teki itsellensä alttareita joka nurkkaan Jerusalemissa.
25. Ja myös kaikissa Juudan kaupungeissa teki hän korkeuksia siellä ja täällä, suitsuttaaksensa vieraille jumalille, ja vihoitti Herran isäinsä Jumalan.
26. Mitä enempi hänestä on sanomista, ja kaikista hänen teistänsä, ensimäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
27. Ja Ahas nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen Jerusalemin kaupunkiin; mutta ei he panneet häntä Israelin kuningasten sekaan. Ja hänen poikansa Jehiskia tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

29 LUKU

1. Jehiskia oli viiden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhdeksänkolmattakymmentä ajastaikaa Jerusalemissa. Ja hänen äitinsä nimi oli Abia Sakarian tytär.

2. Ja hän teki, mitä Herralle oli otollinen, kaiketi niinkuin hänen isänsä David.
3. Hän avasi Herran huoneen ovet ensimäisenä valtakuntansa kuukautena ensimäisenä vuonna, ja vahvisti ne.
4. Ja saatti papit ja Leviläiset sinne, ja kokosi heidät itäiselle kadulle,
5. Ja sanoi heille: kuulkaat minua Leviläiset: pyhittäkäät nyt teitänne, ja pyhittäkäät Herran teidän isäinne Jumalan huone, ja kantakaat saastaisuus ulos pyhästä!
6. Sillä meidän isämme ovat menetelleet väärin, ja tehneet pahaa Herran Jumalamme edessä, ja hyljänneet hänen; sillä he ovat kasvonsa kääntäneet pois Herran majasta, ja kääntäneet selkänsä sen puoleen;
7. Ovat myös sulkeneet esihuoneen ovet, ja sammuttaneet lamput, ja ei suitsuttaneet suitsutusta, eikä uhranneet polttouhria Israelin Jumalalle pyhässä.
8. Siitä on Herran viha Juudan ja Jerusalemin päälle tullut, ja on antanut heidän hämmästykseksi ja hävitykseksi, ja viheltämiseksi, niinkuin te näette silmillänne.
9. Sillä katso, sentähden ovat meidän isämme langenneet miekan kautta, meidän poikamme, tyttäremme ja emäntämme ovat viedyt pois.
10. Nyt olen minä aikonut tehdä Herran Israelin Jumalan kanssa liiton, että hän vihansa hirmuisuuden kääntäis meidän päältämme pois.
11. Nyt minun poikani, älkäät siekailko; sillä Herra on teidät valinnut seisomaan edessänsä palveluksessa, ja olemaan hänen palveliansa, ja suitsuttamaan.
12. Niin nousivat Leviläiset: Mahat Amasain poika, ja Joel Asarian poika Kahatilaisten lapsista; ja Merarin lapsista: Kis Abdin poika, ja Atsaria Jahalleleelin poika; ja Gersonilaisista: Joa Simman poika, ja Eden Joan poika;
13. Ja Elitsaphanin lapsista: Simri ja Jejel; Asaphin lapsista: Zakaria ja Mattania;
14. Hemanin lapsista: Jehiel ja Simei; Jedutunin lapsista: Semaja ja Ussiel.
15. Ja he kokosivat veljensä ja pyhittivät itsensä, ja menivät kuninkaan käskystä Herran sanan jälkeen puhdistamaan Herran huonetta.
16. Ja papit menivät sisälle Herran huoneesen puhdistamaan sitä, ja kantoivat ulos kaiken saastaisuuden, jonka löysivät Herran templistä, Herran huoneen kartanolle. Ja Leviläiset ottivat sen ja kantoivat Kidronin ojaan.
17. Ensimäisenä päivänä ensimäisestä kuusta rupesivat he pyhittämään itseänsä, ja kahdeksantena päivänä siitä kuusta menivät he Herran esihuoneesen ja pyhittivät Herran huonetta kahdeksan päivää, ja päättivät sen kuudentena toistakymmentä ensimäisellä kuulla.

18. Ja he menivät sisälle kuningas Jehiskian tykö ja sanoivat: me olemme puhdistaneet kaiken Herran huoneen ja polttouhrin alttarin, ja kaikki sen astiat, ja näkyleipäin pöydän ja kaikki sen astiat;
19. Kaikki myös ne astiat, jotka kuningas Ahas oli hyljännyt kuninkaana olessansa, koska hän väärin teki, ne olemme me valmistaneet ja pyhittäneet: ja katso, ne ovat Herran alttarin edessä.
20. Niin kuningas Jehiskia nousi varhain aamulla ja kokosi kaupungin ylimmäiset, ja meni Herran huoneesen.
21. Ja toivat seitsemän mullia, ja seitsemän oinasta, ja seitsemän karitsaa, ja seitsemän kaurista syntiuhriksi, valtakunnan edestä, pyhän edestä, ja Juudan edestä. Ja hän sanoi papeille Aaronin lapsille, että he uhraisivat ne Herran alttarilla.
22. Niin he teurastivat härjät, ja papit ottivat veren ja priiskottivat alttarille; ja he teurastivat oinaat ja priiskottivat veren alttarille, ja teurastivat myös karitsat ja priiskottivat veren alttarille;
23. Ja toivat kauriit syntiuhriksi kuninkaan ja seurakunnan eteen, ja panivat kätensä niiden päälle.
24. Ja papit teurastivat ne ja priiskottivat veren alttarille, sovittamaan kaikkea Israelia; sillä kuningas oli heidän käskenyt uhrata polttouhrin ja syntiuhrin kaiken Israelin edestä.
25. Ja hän asetti Leviläiset Herran huoneesen symbaleilla, psaltareilla ja harpuilla, niinkuin David käskenyt oli ja Gad kuninkaan näkiä, ja Natan propheta; sillä se oli Herran käsky hänen prophetainsa kautta.
26. Ja Leviläiset seisoivat Davidin harppuin kanssa ja papit basunain kanssa.
27. Ja Jehiskia käski heidän uhrata polttouhria alttarilla. Ja ruvetessa uhraamaan polttouhria, ruvettiin myös veisaamaan Herralle basunilla ja moninaisilla Davidin Israelin kuninkaan kanteleilla.
28. Ja koko seurakunta kumarsi. Ja veisaajain veisuu ja basunan soittajain ääni kuului, siihenasti että kaikki polttouhri täytettiin.
29. Koska polttouhri uhrattu oli, notkisti kuningas ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, polviansa ja kumarsivat.
30. Ja kuningas Jehiskia ja kaikki ylimmäiset käskivät Leviläisten kiittää Herraa Davidin ja näkiän Asaphin sanoilla. Ja kiittivät häntä suurella ilolla, ja kallistivat päätänsä ja kumarsivat.
31. Niin Jehiskia vastaten sanoi: nyt te olette täyttäneet kätenne Herralle, käykäät ja kantakaat uhria ja kiitosuhria Herran huoneesen. Ja seurakunta vei uhria ja kiitosuhria, ja jokainen hyväntahtoinen sydämestä polttouhria.
32. Ja polttouhrin luku, jonka seurakunta vei, oli seitsemänkymmentä härkää, sata oinasta ja kaksisataa karitsaa; ja nämät kaikki veivät he polttouhriksi Herralle.
33. Ja he pyhittivät kuusisataa härkää ja kolmetuhatta lammasta.

34. Vaan pappeja oli vähimmäksi, niin ettei he voineet ottaa pois vuotia kaikilta polttouhreilta, sentähden auttivat heitä heidän veljensä Leviläiset, siihenasti että työ täytettiin ja niin kauvan kuin papit pyhittivät itsiänsä; sillä Leviläiset olivat vireämmät pyhittämässä itsiänsä kuin papit.
35. Ja polttouhria oli paljo kiitosuhrin lihavuuden kanssa, ja juomauhria polttouhriksi. Näin virka valmistettiin Herran huoneessa.
36. Ja Jehiskia riemuitsi ja kaikki kansa siitä, mitä Jumala oli kansalle valmistanut; sillä se tapahtui sangen kiiruusti.

30 LUKU

1. Ja Jehiskia lähetti kaiken Israelin ja Juudan tykö, ja kirjoitti kirjat Ephraimille ja Manasselle, että heidän piti tuleman Herran huoneesen Jerusalemiin, pitämään Herralle Israelin Jumalalle pääsiäistä.
2. Ja kuningas piti neuvoa ylimmäistensä kanssa ja koko seurakunnan kanssa Jerusalemissa, pääsiäisen pitämisestä toisena kuukautena.
3. Sillä ei he taitaneet sitä pitää siihen aikaan, sillä papit ei olleet vielä täydellisesti pyhittäneet itseänsä, eikä kansa ollut tullut kokoon Jerusalemiin.
4. Ja tämä kelpasi kuninkaalle ja koko seurakunnalle.
5. Ja he toimittivat niin, että se kuulutettiin kaikessa Israelissa Bersebasta Daniin asti, tulemaan ja pitämään Herralle Israelin Jumalalle pääsiäistä Jerusalemissa; sillä ei se pidetty suureen aikaan, niinkuin kirjoitettu on.
6. Ja sanansaattajat menivät kirjain kanssa, kuninkaan ja hänen päämiestensä kädestä, kaiken Israelin ja Juudan lävitse kuninkaan käskystä, ja sanoivat: te Israelin lapset, kääntäkäät teitänne Herran Abrahamin, Isaakin ja Israelin Jumalan tykö, niin hän kääntää itsensä päässeiden tykö, jotka vielä ovat jääneet Assyrian kuninkaan kädestä.
7. Ja älkäät olko niinkuin isänne ja niinkuin veljenne, jotka väärin tekivät Herraa isäinsä Jumalaa vastaan; ja hän antoi heidät hävitykseksi, niinkuin te itse näette.
8. Niin älkäät nyt olko uppiniskaiset, niinkuin teidän isänne, mutta antakaat kättä Herralle ja tulkaat hänen pyhäänsä, jonka hän on pyhittänyt ijankaikkisesti, ja palvelkaat Herraa Jumalaanne, niin hänen vihansa julmuus kääntyy teistä pois.
9. Sillä jos te käännytte Herran tykö, niin veljenne ja lapsenne saavat armon niiden edessä, jotka heitä vankina pitävät, että he tulevat tähän maahan jälleen; sillä Herra teidän Jumalanne on armollinen ja

laupias, ja ei käännä kasvojansa pois teistä, jos te käännytte hänen tykönsä.
10. Ja sanansaattajat menivät yhdestä kaupungista niin toiseen Ephraimin ja Manassen maalla Sebuloniin asti; mutta ne nauroivat ja pilkkasivat heitä.
11. Kuitenkin muutamat Asserista, Manassesta ja Sebulonista nöyryyttivät itsensä ja tulivat Jerusalemiin.
12. Ja Jumalan käsi tuli myös Juudaan, että hän antoi heille yksimielisen sydämen, tekemään kuninkaan ja ylimmäisten käskyä, Herran sanan jälkeen.
13. Ja paljo kansaa tuli Jerusalemiin kokoon, pitämään happamattoman leivän juhlapäivää, toisena kuukautena, sangen suuri kokous.
14. Ja he nousivat ja kukistivat alttarit, jotka olivat Jerusalemissa, ja ottivat kaikki suitsutukset pois ja heittivät Kidronin ojaan,
15. Ja teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toisena kuukautena. Ja papit ja Leviläiset häpesivät, ja pyhittivät itsensä, ja kantoivat polttouhria Herran huoneesen,
16. Ja seisoivat järjestyksessänsä niinkuin pitikin, Moseksen Jumalan miehen lain jälkeen. Ja papit priiskottivat Leviläisten kädestä.
17. Sillä monta oli seurakunnassa, jotka ei olleet pyhittäneet itsiänsä; sentähden teurastivat Leviläiset pääsiäisen kaikkein niiden edestä, jotka ei olleet puhtaat, pyhittääksensä heitä Herralle.
18. Sillä paljo kansaa oli, suuri joukko Ephraimista, Manassesta, Isaskarista ja Sebulonista, jotka ei itsiänsä puhdistaneet, vaan söivät pääsiäislampaan, ei niinkuin kirjoitettu on. Mutta Jehiskia rukoili heidän edestänsä ja sanoi: Herra, joka on hyvä, hän olkoon armollinen heille.
19. Kaikille, jotka sydämensä asettivat etsimään Herraa isäinsä Jumalaa, vaikka ei he ole pyhän puhtauden jälkeen.
20. Ja Herra kuuli Jehiskian rukouksen ja paransi kansan.
21. Niin Israelin lapset, jotka olivat Jerusalemissa, pitivät happamattoman leivän juhlaa seitsemän päivää suurella ilolla. Ja papit ja Leviläiset kiittivät Herraa joka päivä Herran väkevillä kanteleilla.
22. Ja Jehiskia puhui ystävällisesti kaikkein Leviläisten kanssa, joilla oli hyvä ymmärrys Herrasta; ja söivät juhlaa koko seitsemän päivää, ja uhrasivat kiitosuhria, ja kiittivät Herraa isäinsä Jumalaa.
23. Ja koko seurakunta mielistyi pitämään vielä toiset seitsemän päivää, ja he pitivät myös ne seitsemän päivää ilolla.
24. Sillä Jehiskia Juudan kuningas antoi ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja seitsemäntuhatta lammasta. Ja ylimmäiset antoivat ylennykseksi kansalle tuhannen mullia ja kymmenentuhatta lammasta; ja monta pappia pyhitti itsensä.

25. Ja koko Juudan seurakunta iloitsi ja papit ja Leviläiset, ja koko seurakunta, joka oli tullut Israelista, niin myös muukalaiset, jotka olivat tulleet Israelin maalta, ja ne kuin asuivat Juudassa.
26. Ja silloin oli suuri ilo Jerusalemissa, että Salomon Davidin pojan Israelin kuninkaan ajasta ei ole senkaltaista ollut Jerusalemissa.
27. Ja papit ja Leviläiset nousivat ja siunasivat kansaa, ja heidän äänensä kuultiin, ja heidän rukouksensa tuli hänen pyhään asumiseensa taivaasen.

31 LUKU

1. Kuin nämät kaikki päätetyt olivat, läksivät kaikki Israelilaiset ulos, jotka Juudan kaupungeissa olivat, ja rikkoivat patsaat, ja hakkasivat maahan metsistöt, ja kukistivat korkeudet ja alttarit koko Juudasta, Benjaminista, Ephraimista ja Manassesta, siihenasti että ne peräti hävittivät. Ja Israelin lapset palasivat jokainen omainsa tykö kaupunkeihinsa.
2. Mutta Jehiskia asetti papit ja Leviläiset järjestykseensä, kunkin virkansa jälkeen, sekä papit että Leviläiset, polttouhrilla ja kiitosuhrilla, palvelemaan, kiittämään ja kunnioittamaan Herran leirien porteissa.
3. Ja kuningas antoi osan tavarastansa huomeneltain ja ehtoona polttouhriksi, ja sabbatin, uuden kuun ja juhlapäivän polttouhriksi, niinkuin kirjoitettu on Herran laissa.
4. Ja hän sanoi kansalle, joka asui Jerusalemissa, että heidän piti antaman osan papeille ja Leviläisille, että he olisivat vireämmät Herran laissa.
5. Ja kuin se sanottu oli, antoivat Israelin lapset paljon uutista jyvistä, viinasta, öljystä, hunajasta ja kaikkinaisesta pellon kasvusta, ja kymmenykset kaikista runsaasti.
6. Ja Israelin ja Juudan lapset, jotka Juudan kaupungeissa asuivat, toivat myöskin kymmenykset karjasta ja lampaista ja pyhitetystä, jonka he Herralle Jumalallensa pyhittäneet olivat, ja asettivat eri läjiin.
7. Kolmantena kuukautena rupesivat he panemaan läjiin, ja seitsemäntenä kuukautena päättivät.
8. Ja kuin Jehiskia tuli ylimmäisten kanssa ja näki läjät, kiittivät he Herraa ja hänen kansaansa Israelia.
9. Ja Jehiskia kysyi papeilta ja Leviläisiltä läjistä.
10. Ja Asaria, ylimmäinen pappi Zadokin huoneesta, puhui hänelle, sanoen: siitä ajasta, kuin he rupesivat ylennystä tuomaan Herran huoneesen, olemme me syöneet ja tulleet ravituiksi, ja tässä on vielä paljo tähteinä; sillä Herra on siunannut kansaansa, sentähden on tämä paljous jäänyt.
11. Niin kuningas käski valmistaa kammiot Herran huoneesen; ja he valmistivat,
12. Ja panivat niihin ylennyksen ja kymmenykset, ja sen mikä pyhitetty oli, uskollisesti. Ja Kanania

Leviläinen oli asetettu päämieheksi sen päälle ja Simei hänen veljensä toiseksi;
13. Ja Jehiel, Asasia, Nabat, Asahel, Jerimot, Josabad, Eliel, Jismakia, Mahat ja Benaja, asetetut Kananialta, ja hänen veljeltänsä Simeiltä, kuningas Jehiskian käskyn jälkeen, ja Asarialta Jumalan huoneen päämieheltä;
14. Ja Kore Jimnan poika Leviläinen, ovenvartia idän puolella, oli Jumalan vapaaehtoisten lahjain päällä jakamassa niitä, mitkä Herralle annetut olivat ylennykseksi, ja kaikkein pyhimmän päällä.
15. Ja hänen kätensä alla olivat Eden, Miniamin, Jesua, Semaja, Amaria ja Sakania, pappein kaupungeissa: että heidän piti uskollisesti antaman osan veljillensä heidän järjestyksensä jälkeen, pienimmälle niinkuin suurimmallekin;
16. Niin myös niille, jotka luettiin miehenpuolesta, kolmesta ajastajastansa ja sen ylitse, kaikkein niiden seassa, jotka Herran huoneesen menivät, kukin päivänänsä heidän virkansa, vartionsa ja järjestyksensä jälkeen;
17. Niin myös niille, jotka olivat pappein luvussa heidän isäinsä huoneissa, ja Leviläiset kahdestakymmenestä ajastajastansa ja sen ylitse, heidän vartioissansa, heidän järjestyksensä jälkeen;
18. Sitte niille, jotka luetut olivat lastensa, vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä seassa, koko seurakunnan seassa; sillä he pyhittivät uskollisesti sen pyhitetyn;
19. Niin myös papeille Aaronin pojille esikaupunkein kedolla heidän kaupungeissansa, kussakin kaupungissa miehet nimiltänsä nimitetyt, että heidän piti osan antaman kaikille miehenpuolille pappein seassa ja kaikille niille, jotka Leviläisten sekaan luetut olivat.
20. Näin teki Jehiskia kaikessa Juudassa; ja hän teki mikä hyvä, oikia ja totuus oli Herran hänen Jumalansa edessä.
21. Ja kaikissa teoissansa, jotka hän alkoi Jumalan huoneen palveluksessa, lain ja käskyn jälkeen, etsiäksensä Jumalaansa: sen teki hän kaikesta sydämestänsä, sentähden hän myös menestyi.

32 LUKU

1. Näiden tekoin ja tämän totuuden jälkeen tuli Sanherib Assurin kuningas ja meni Juudaan, ja sioitti itsensä vahvain kaupunkein eteen, ja ajatteli ne itsellensä voitaaksensa.
2. Kuin Jehiskia näki Sanheribin tulevan, ja että hänen kasvonsa olivat käännetyt sotimaan Jerusalemia vastaan,
3. Piti hän neuvoa ylimmäistensä ja väkeväinsä kanssa, tukitaksensa vesilähteet, jotka ulkona kaupungista olivat; ja he auttivat häntä.

4. Sillä paljo kansaa kokoontui, ja he tukitsivat kaikki lähteet ja vuotavan ojan keskellä maata, ja sanoivat: miksi Assurin kuninkaat tultuansa pitäis paljon vettä löytämän?
5. Ja hän vahvisti itsensä ja rakensi kaikki rauvenneet muurit, ja korotti tornin tasalle, ja vielä sitte (rakensi) ulkonaiselle puolelle toisen muurin, ja vahvisti Millon Davidin kaupungissa, ja antoi tehdä paljon aseita ja kilpiä,
6. Ja asetti sodanpäämiehet kansan päälle, ja kokosi heitä tykönsä kaupungin portin kadulla, ja puhui sydämellisesti heidän tykönsä ja sanoi:
7. Olkaat rohkiat ja hyvässä turvassa, älkäät peljätkö ja älkäät vavahtuko Assurin kuningasta ja kaikkea sitä joukkoa, joka hänen kanssansa on; sillä meidän kanssamme on enempi kuin hänen kanssansa.
8. Hänen kanssansa on lihallinen käsivarsi, vaan meidän kanssamme on Herra meidän Jumalamme, auttamassa meitä ja sotimassa meidän edestämme. Ja kansa luotti Jehiskian Juudan kuninkaan sanoihin.
9. Sitte lähetti Sanherib Assurin kuningas palveliansa Jerusalemiin, (sillä hän oli Lakiksen edessä ja kaikki hänen sotaväkensä hänen kanssansa) Jehiskian Juudan kuninkaan tykö ja koko Juudan tykö, joka Jerusalemissa oli, ja antoi heille sanoa:
10. Näin sanoo Sanherib Assurin kuningas: mihinkä te uskallatte, jotka olette piiritetyssä Jerusalemissa?
11. Eikö Jehiskia petä teitä, saattain teitä kuolemaan nälästä ja janosta, ja sanoen: Herra meidän Jumalamme pelastaa meitä Assurin kuninkaan kädestä?
12. Eikö hän ole se Jehiskia, joka hänen korkeutensa ja alttarinsa on heittänyt pois, ja puhunut Juudalle ja Jerusalemille sanoen: teidän pitää rukoileman yhden alttarin edessä ja sen päällä suitsuttaman?
13. Ettekö te tiedä, mitä minä ja isäni tehneet olemme kaikille kansoille maakunnissa? ovatko pakanain jumalat maakunnissa joskus voineet pelastaa maansa minun kädestäni?
14. Kuka on kaikista pakanain jumalista, jotka isäni kironneet ovat, joka on voinut ottaa ulos kansansa minun kädestäni, että teidän Jumalanne vois ottaa ulos teitä minun kädestäni?
15. Niin älkäät siis nyt antako Jehiskian vietellä teitänne, älkään myös uskottako teitä, ja älkäät te uskoko häntä; sillä jos ei kaikkein pakanain valtakuntain jumalat ole voineet auttaa ulos kansaansa minun kädestäni ja isäni kädestä, paljo vähemmin myös teidän Jumalanne ottaa ulos teitä minun kädestäni.
16. Ja vielä hänen palveliansa puhuivat enemmän Herraa Jumalaa vastaan ja hänen palveliaansa Jehiskiaa vastaan.
17. Hän kirjoitti myös kirjat häväistäksensä Herraa Israelin Jumalaa, ja puhui häntä vastaan ja sanoi: niinkuin maakuntain pakanain jumalat ei ole auttaneet kansaansa minun kädestäni, niin ei pidä Jehiskiankaan Jumalan pelastaman kansaansa minun kädestäni.

18. Ja he huusivat korkialla äänellä Juudan kielellä Jerusalemin kansalle, joka muurin päällä olivat, peljättääksensä ja hämmästyttääksensä heitä, että he olisivat voittaneet kaupungin.
19. Ja he puhuivat Jerusalemin Jumalaa vastaan, niinkuin maan kansain jumalia vastaan, jotka ihmisten käsiteot olivat.
20. Mutta kuningas Jehiskia ja Jesaia propheta Amotsin poika rukoilivat sitä vastaan ja huusivat taivaasen.
21. Ja Herra lähetti enkelin, joka surmasi kaikki väkevät sotajoukosta ja päämiehet ja ylimmäiset Assurin kuninkaan leirissä, niin että hän häpiällä palasi maallensa. Ja kuin hän meni jumalansa huoneesen, tappoivat ne, jotka hänen ruumiistansa tulleet olivat, hänen siellä miekalla.
22. Ja niin autti Herra Jehiskiaa ja Jerusalemin kaupungin asuvaisia Sanheribin Assurin kuninkaan kädestä ja kaikkein muiden kädestä, ja varjeli heitä kaikilta, jotka ympäristöllä olivat.
23. Ja moni kantoi Herralle lahjoja Jerusalemiin ja Jehiskialle Juudan kuninkaalle kalliita kaluja; ja niin hän sitte korotettiin kaikkein pakanain edessä.
24. Siihen aikaan sairasti Jehiskia kuolemantautia, ja hän rukoili Herraa; ja hän puhui hänelle ja antoi hänelle ihmeen.
25. Vaan Jehiskia ei maksanut mitä hänelle annettu oli; sillä hänen sydämensä oli paisunut; sentähden tuli viha hänen päällensä ja Juudan ja Jerusalemin päälle.
26. Mutta Jehiskia nöyryytti itsensä sydämensä ylpeydestä, hän ja Jerusalemin asuvaiset; sentähden ei Herran viha tullut heidän päällensä Jehiskian elinaikana.
27. Ja Jehiskialla oli rikkautta ja kunniaa sangen paljo; sillä hän teki itsellensä suuret tavarat hopiasta, kullasta ja kalliista kivistä, jaloista yrteistä, kilvistä ja kaikkinaisista kalliista kaluista,
28. Ja aittoja jyviä, viinaa ja öljyä varten, ja pihatot kaikkinaisille eläimille ja karsinat lampaille,
29. Ja rakensi itsellensä kaupungeita, ja hänellä oli karjaa, lampaita ja härkiä kyllä; sillä Jumala antoi hänelle sangen paljon rikkautta.
30. Hän on se Jehiskia, joka tukitsi ylimmäisen vesijuoksun Gihonissa ja johdatti sen alaskäsin länteen päin Davidin kaupunkiin; sillä Jehiskia oli onnellinen kaikissa teoissansa.
31. Mutta kuin Babelin päämiesten lähetyssana oli hänen tykönsä lähetetty, kysymään sitä ihmettä, joka maalla tapahtunut oli, hylkäsi Jumala hänen, kiusataksensa häntä, että kaikki tiedettäisiin, mitä hänen sydämessänsä oli.
32. Mitä enempi Jehiskiasta sanomista on ja hänen laupiudestansa: katso, se on kirjoitettu Jesaian prophetan Amotsin pojan näyssä, ja Juudan ja Israelin kuningasten kirjassa.
33. Ja Jehiskia nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen ylemmä Davidin lasten hautoihin. Ja kaikki

Juuda ja Jerusalemin asuvaiset tekivät hänelle kunniaa hänen kuollessansa. Ja hänen poikansa Manasse tuli kuninkaaksi hänen siaansa.

33 LUKU

1. Manasse oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi viisi ajastaikaa kuudettakymmentä Jerusalemissa,
2. Ja teki pahaa Herran edessä, pakanain kauhistusten jälkeen, jotka Herra Israelin lasten edestä oli ajanut pois.
3. Ja hän rakensi jälleen korkeudet, jotka hänen isänsä Jehiskia kukistanut oli, ja rakensi Baalille alttareita, ja teki metsistöt, ja kumarsi kaikkea taivaallista sotaväkeä, ja palveli niitä.
4. Ja hän rakensi myös alttareita Herran huoneesen, josta Herra sanonut oli: Jerusalemissa pitää minun nimeni oleman ijankaikkisesti.
5. Ja hän rakensi alttareita kaikelle taivaalliselle sotaväelle molempiin Herran huoneen pihoihin.
6. Ja hän käytti poikiansa tulessa Hinnomin poikain laaksossa, ja valitsi itsellensä päivät, ja otti vaarin lintuin lauluista, ja noitui, ja sääsi velhot ja merkkein tulkitsiat, ja teki paljon pahaa Herran silmäin edessä, kehoittaaksensa häntä vihaan.
7. Hän asetti myös valetuita kuvia, jotka hän tehdä antoi Jumalan huoneesen, josta Jumala oli sanonut Davidille ja hänen pojallensa Salomolle: tähän huoneesen ja Jerusalemiin, jonka minä valinnut olen kaikista Israelin sukukunnista, panen minä minun nimeni ijankaikkisesti.
8. Enkä enää Israelin lasten jalkoja tästä maasta siirrä, jonka minä teidän isillenne säätänyt olen; jos he muutoin pitävät kaikkia, mitä minä heille Moseksen kautta käskenyt olen kaikessa laissa, ja säädyissä ja oikeuksissa.
9. Mutta Manasse vietteli Juudan ja Jerusalemin asuvaiset tekemään pahemmin kuin pakanat, jotka Herra Israelin lasten edestä hävittänyt oli.
10. Ja kuin Herra puhui Manasselle ja hänen kansallensa, eikä he sitä totelleet,
11. Niin saatti Herra heidän päällensä Assurin kuninkaan sodanpäämiehet; he ottivat Manassen kiinni orjantappurain seasta, ja sitoivat hänen kaksilla vaskikahleilla ja veivät Babeliin.
12. Ja kuin hän oli siinä ahdistuksessa, rukoili hän Herraa Jumalaansa ja nöyryytti itsensä suuresti isäinsä Jumalan edessä.
13. Ja rukoili häntä hartaasti; ja hän kuuli laupiaasti hänen hartaan rukouksensa ja johdatti hänen jälleen

valtakuntaansa Jerusalemiin. Niin Manasse ymmärsi, että Herra on Jumala.
14. Senjälkeen rakensi hän ulkomaisen muurin Davidin kaupunkiin, lännen puoleen, Gihonin laaksoon, josta Kalaporttiin mennään, ja Ophelin ympäri, ja teki sen sangen korkiaksi, ja asetti sodanpäämiehet kaikkiin Juudan vahvoihin kaupunkeihin,
15. Ja otti vieraat jumalat ja epäjumalat pois Herran huoneesta, ja kaikki alttarit, jotka hän rakentanut oli Herran huoneen vuorelle ja Jerusalemiin, ja heitti ne kaupungista ulos.
16. Ja uudisti Herran alttarin, ja uhrasi siellä kiitosuhria ja ylistysuhria, ja käski Juudan palvella Herraa Israelin Jumalaa.
17. Mutta kansa uhrasi vielä korkeuksilla, kuitenkin Herralle Jumalallensa.
18. Mitä enempää Manassesta sanomista on, ja hänen rukouksestansa Jumalan tykö, ja näkiäin puheesta, jotka Herran Israelin Jumalan nimeen hänen kanssansa puhuneet olivat: katso, ne ovat (kirjoitetut) Israelin kuningasten teoissa.
19. Ja hänen rukouksensa, ja kuinka häntä kuultiin, ja kaikki hänen syntinsä ja väärät tekonsa, ja paikat, joihin hän korkeudet rakensi ja asetti metsistöt ja valetut epäjumalat, ennenkuin hän nöyryytti itsensä: katso, ne ovat kirjoitetut näkiäin teoissa.
20. Ja Manasse nukkui isäinsä kanssa, ja he hautasivat hänen omaan huoneeseensa. Ja hänen poikansa Amon tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
21. Amon oli kahden ajastaikainen kolmattakymmentä tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kaksi ajastaikaa Jerusalemissa,
22. Ja teki pahaa Herran edessä, niinkuin hänen isänsäkin Manasse tehnyt oli; ja Amon uhrasi kaikille epäjumalille, jotka hänen isänsä Manasse tehnyt oli, ja palveli niitä.
23. Mutta ei hän nöyryyttänyt itseänsä Herran edessä, niinkuin hänen isänsä Manasse itsensä nöyryyttänyt oli; vaan tämä Amon teki paljon syntiä.
24. Ja hänen paveliansa kapinoivat häntä vastaan ja tappoivat hänen omassa huoneessansa.
25. Niin maan kansa tappoi kaikki ne, jotka olivat liiton tehneet kuningas Amonia vastaan. Ja maan kansa teki hänen poikansa Josian kuninkaaksi hänen siaansa.

34 LUKU

1. Josia oli kahdeksan ajastaikainen tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yhden vuoden neljättäkymmentä Jerusalemissa,

2. Ja teki oikein Herran kasvoin edessä, ja vaelsi isänsä Davidin teillä ja ei poikennut oikialle eikä vasemmalle puolelle.
3. Mutta kahdeksantena valtakuntansa vuonna, vielä nuorukaisna ollessansa rupesi hän etsimään isänsä Davidin Jumalaa, ja toisena vuonna toistakymmentä rupesi hän puhdistamaan Juudaa ja Jerusalemia korkeuksista ja metsistöistä, ja epäjumalista ja valetuista kuvista.
4. Ja he kukistivat hänen edessänsä Baalin alttarit, ja hän rikkoi kuvat jotka niiden päällä olivat; hän hakkasi myös metsistöt pois, ja löi epäjumalat ja valetut kuvat murskaksi, ja hajoitti niiden haudoille, jotka niille uhranneet olivat,
5. Ja poltti pappein luut heidän alttarinsa päällä; ja niin puhdisti hän Juudan ja Jerusalemin;
6. Niin myös Manassen, Ephraimin ja Simeonin kaupungeissa, hamaan Naphtaliin asti, heidän korvessansa ympäristöltä.
7. Ja sitte kuin hän oli kukistanut alttarit, metsistöt ja epäjumalat murskaksi musertanut, ja oli kaikki kuvat koko Israelin maalla maahan hakannut, palasi hän Jerusalemiin.
8. Mutta valtakuntansa kahdeksantena vuonna toistakymmentä, sittekuin hän maakunnan ja huoneen puhdistanut oli, lähetti hän Saphanin Atsalian pojan, ja Maejesan kaupungin päämiehen, ja Joan Joahaksen pojan, kanslerin, parantamaan Herran Jumalansa huonetta.
9. Niin he tulivat Hilkian ylimmäisen papin tykö ja antoivat hänelle rahan, joka Jumalan huoneesen viety oli, jonka ovenvartiat Leviläiset koonneet olivat Manassesta, Ephraimista, ja kaikilta jääneiltä Israelista ja kaikelta Juudalta ja Benjaminilta, ja Jerusalemin asuvaisilta.
10. Ja niin he antoivat sen Herran huoneen teettäjille; ne taas antoivat niille, jotka Herran huoneessa työtä tekivät huoneen rakentamisessa ja parantamisessa;
11. Ne sitte antoivat sen sepille ja rakentajille, ostaa hakatuita kiviä ja puita liitteiksi, kaariksi ja maloiksi huoneisiin, jotka Juudan kuninkaat olivat hävittäneet.
12. Ja miehet tekivät työtä uskollisesti. Ja heidän ylitsensä asetettiin Jahat ja Obadia Leviläiset Merarin lapsista, Sakaria ja Mesullam Kahatilaisten lapsista, työtä kiiruhtamaan. Ja jokainen Leviläinen taisi soittaa kanteletta.
13. Kantajain ja kaikkinaisen työn teettäjäin päällä kaikissa viroissa olivat Leviläisistä kirjoittajat, esimiehet ja ovenvartiat.
14. Ja kuin he ottivat rahan ulos, joka Herran huoneesen pantu oli, löysi Hilkia Herran lakikirjan, joka Moseksen kautta annettu oli.
15. Ja Hilkia vastasi ja sanoi Saphanille kirjoittajalle: minä löysin lakikirjan Herran huoneesta; ja Hilkia antoi

kirjan Saphanille.
16. Niin Saphan vei kirjan kuninkaalle, ilmoitti kuninkaalle asian ja sanoi: kaikki mitä palvelias käsiin annettu on, sen he tekevät.
17. Ja he kokosivat rahan, joka Herran huoneesta löydetty oli, ja antoivat sen teettäjille ja tekijöille.
18. Niin Saphan kirjoittaja ilmoitti kuninkaalle, sanoen: pappi Hilkia antoi minulle yhden kirjan; ja Saphan luki siitä kuninkaan edessä.
19. Ja kuin kuningas kuuli lain sanat, repäisi hän vaatteensa.
20. Niin kuningas käski Hilkian ja Ahikamin Saphanin pojan, ja Abdonin Miikan pojan, ja Saphanin kirjoittajan, ja Asajan kuninkaan palvelian ja sanoi:
21. Menkäät ja kysykäät Herralta minun edestäni ja niiden edestä, jotka vielä jääneet ovat Israelissa ja Juudassa, kirjan sanoista, joka löydetty on; sillä Herran viha on hirmuinen, joka meihin on syttynyt, ettei isämme ole pitäneet Herran sanaa ja tehneet niinkuin tässä kirjassa kirjoitettu on.
22. Niin Hilkia meni niiden kanssa, jotka kuninkaalta lähetetyt olivat, prophetissan Huldan, Sallumin Takehatin pojan, Hasran pojanpojan, vaatetten kätkiän emännän tykö, joka asui toisella puolella Jerusalemissa, ja puhuivat sitä hänelle.
23. Ja hän sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala: sanokaat sille miehelle, joka teidät minun työköni lähettänyt on:
24. Näin sanoo Herra: katso, minä saatan onnettomuuden tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle, ja kaikki kiroukset, jotka siinä kirjassa kirjoitetut ovat, joka Juudan kuninkaan edessä luettiin;
25. Että he ovat hyljänneet minun ja suitsuttaneet vieraille jumalille, vihoittaaksensa minua kaikilla kättensä töillä, ja minun vihani syttyy tämän paikan päälle ja ei pidä sammutettaman.
26. Ja teidän pitää näin sanoman Juudan kuninkaalle, joka teidät lähettänyt on kysymään Herralta: näin sanoo Herra Israelin Jumala: näistä sanoista, jotka sinä kuulit:
27. Että sinun sydämes on pehmentynyt ja sinä olet sinus nöyryyttänyt Jumalan edessä, koskas hänen sanansa kuulit tätä paikkaa vastaan ja sen asuvaisia vastaan, ja olet itses nöyryyttänyt minun edessäni, repinyt vaattees ja itkenyt minun edessäni, niin minä myös olen sinua kuullut, sanoo Herra.
28. Katso, minä kokoon sinun isäis tykö, ettäs kootaan hautaas rauhassa, ettei sinun silmäs pidä näkemän kaikkea sitä onnettomuutta, jonka minä tämän paikan päälle ja sen asuvaisten päälle saatan. Ja he sanoivat sen kuninkaalle jälleen.
29. Niin kuningas lähetti ja kokosi kaikki vanhimmat Juudasta ja Jerusalemista.
30. Ja kuningas meni ylös Herran huoneesen, ja kaikki Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset, ja papit ja

Leviläiset, ja kaikki kansa, sekä suuret että pienet; ja luettiin heidän korvainsa kuullen kaikki liitonkirjan sanat, joka oli löydetty Herran huoneesta.
31. Niin kuningas seisoi siallansa ja teki liiton Herran edessä, että heidän piti vaeltaman Herran jälkeen ja pitämän hänen käskynsä, todistuksensa ja säätynsä kaikesta sydämestänsä ja kaikesta sielustansa, ja tekemän kaikkein liiton sanain jälkeen, kuin ovat kirjoitetut tässä kirjassa.
32. Ja hän antoi seisoa kaikki, jotka olivat Jerusalemissa ja Benjaminissa. Ja Jerusalemin asuvaiset tekivät Jumalan, isäinsä Jumalan liiton jälkeen.
33. Ja Josia otti kaikki kauhistukset pois kaikesta maasta, joka Israelin lasten oma oli, ja vaati kaikkia, jotka Israelista löydettiin, palvelemaan Herraa Jumalaansa; kaikkena hänen elinaikanansa ei he luopuneet Herrasta isäinsä Jumalasta.

35 LUKU

1. Ja Josia piti Jerusalemissa pääsiäistä Herralle ja he teurastivat pääsiäisen neljäntenä päivänä toistakymmentä, ensimmäisellä kuulla.
2. Ja hän asetti papit vartioihinsa ja vahvisti heitä virkaansa Herran huoneessa.
3. Ja hän sanoi Leviläisille, jotka koko Israelia opettivat ja Herran pyhitetyt olivat: pankaat pyhä arkki huoneesen, jonka Salomo Davidin poika Israelin kuningas on rakentaa antanut, ja ei teidän pidä sitä kantaman teidän olallanne. Niin palvelkaat nyt Herraa teidän Jumalaanne ja hänen kansaansa Israelia.
4. Ja valmistakaat teitänne isäinne huoneen järjestyksen jälkeen, niinkuin se on kirjoitettu Davidilta Israelin kuninkaalta, ja niinkuin se on kirjoitettu hänen pojaltansa Salomolta.
5. Ja seisokaat pyhässä, isäin huoneen järjestyksen jälkeen, teidän veljeinne seassa, jotka ovat kansasta syntyneet, ja Leviläisten isäin huoneen järjestyksen jälkeen.
6. Teurastakaat pääsiäinen ja pyhittäkäät teitänne, valmistakaat myös veljenne, tekemään Herran sanan jälkeen Moseksen kautta.
7. Ja Josia antoi ylennysuhriksi yhteisen kansan edestä karitsoita ja vohlia, (kaikki pääsiäiseksi niille, jotka läsnä olivat,) kolmekymmentä tuhatta, niin myös kolmetuhatta härkää. Ja nämät olivat kuninkaan hyvyydestä.
8. Ja hänen päämiehensä antoivat myös mielellänsä kansan edestä ylennykseksi papeille ja Leviläisille, (jotka olivat: Hilkia, Sakaria ja Jehiel päämiehet Jumalan huoneessa, papeille antoivat he) pääsiäisuhriksi,

kaksituhatta ja kuusisataa (karitsaa ja vohlaa), niin myös kolmesataa härkää.
9. Mutta Kanania ja Semaja, ja Netaneel hänen veljensä, ja Hasabia, Jejel ja Josabad Leviläisten ylimmäiset antoivat ylennyksen Leviläisille pääsiäisuhriksi, viisituhatta (karitsaa ja vohlaa), niin myös viisisataa härkää.
10. Ja niin palvelus asetettiin; ja papit seisoivat siassansa ja Leviläiset järjestyksessänsä, kuninkaan käskyn jälkeen.
11. Ja he teurastivat pääsiäisen, ja papit priiskottivat niiden veren, ja Leviläiset ottivat pois nahan.
12. Ja he eroittivat polttouhrin, antaaksensa isäin huonetten järjestyksen jälkeen yhteiselle joukolle, uhrattaa Herralle, niinkuin kirjoitettu on Moseksen kirjassa; niin tekivät he myös härkäin kanssa.
13. Ja he paistivat pääsiäislampaan tulella, lain jälkeen, mutta pyhitetyn keittivät he padoissa, kattiloissa ja pannuissa, ja tekivät sen kiiruusti tariten kaikelle kansalle.
14. Sitte valmistivat he itsellensä ja papeille; sillä papeilla Aaronin pojilla oli tekemistä polttouhrin ja lihavuuden kanssa, hamaan yöhön asti; sentähden Leviläisten piti itsellensä ja papeille Aaronin pojille jotain valmistaman.
15. Ja viesaajat Asaphin lapset seisoivat siassansa Davidin käskyn jälkeen, ja Asaphin ja Hemanin ja Jedutunin kuninkaan näkiän, ja ovenvartiat jokaisen oven tykönä, eikä lähteneet virastansa, sillä Leviläiset heidän veljensä valmistivat heidän eteensä.
16. Niin oli kaikki Herran palvelus toimitettu sinä päivänä, pidettää pääsiäistä ja uhrata polttouhria Herran alttarilla, kuningas Josian käskyn jälkeen.
17. Niin pitivät Israelin lapset, jotka siinä läsnä olivat, pääsiäistä siihen aikaan, ja happamattoman leivän juhlaa, seitsemän päivää.
18. Ei yhtään senkaltaista pääsiäistä ollut Israelissa pidetty, niinkuin tämä, hamasta Samuel prophetan ajasta. Ja ei yksikään kuningas Israelissa ollut senkaltaista pääsiäistä pitänyt, kuin Josia piti, ja papit, Leviläiset ja koko Juuda, ne jotka läsnä olivat Israelista ja asuivat Jerusalemissa.
19. Josian valtakunnan kahdeksantena vuonna toistakymmentä pidettiin tämä pääsiäinen.
20. Kaikkein näiden jälkeen, kuin Josia oli valmistanut huoneen, meni Neko Egyptin kuningas sotimaan Karkemesta vastaan Phratin tykönä, ja Josia meni häntä vastaan.
21. Mutta hän lähetti sanan hänen tykönsä ja käski hänelle sanoa: mitä minun on sinun kanssas tekemistä, Juudan kuningas? En minä tule sinua vastaan tänäpänä, mutta sitä huonetta, joka sotii minua vastaan. Ja Jumala on sanonut, että minun pitää rientämän: lakkaa tekemästä Jumalaa vastaan, joka minun kanssani on, ettei hän sinua hukuttaisi.
22. Mutta ei Josia kääntänyt kasvojansa hänestä, vaan asetti itsensä sotimaan häntä vastaan, ja ei totellut

Nekon sanoja Jumalan suusta, vaan tuli sotimaan Megiddon kedolle.
23. Ja ampujat ampuivat kuningas Josiaa. Ja kuningas sanoi palvelioillensa: viekäät minut tästä pois, sillä minä olen sangen pahoin haavoitettu.
24. Ja hänen palveliansa ottivat hänen vaunusta ja panivat hänen toiseen vaunuunsa, ja veivät hänen Jerusalemiin. Ja hän kuoli ja haudattiin isäinsä hautoihin. Ja koko Juuda ja Jerusalem itkivät Josiaa.
25. Ja Jeremia itki Josiaa, ja kaikki laulajat, miehet ja vaimot, murehtivat häntä itkuvirsillä hamaan tähän päivään asti. Ja he tekivät siitä tavan Israelissa; katso, se on kirjoitettu valitusvirsissä.
26. Mitä enempää Josiasta sanomista on ja hänen laupiudestansa kirjoituksen jälkeen Herran laissa,
27. Ja hänen teoistansa, ensimäisistä ja viimeisistä: katso, se on kirjoitettu Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa.

36 LUKU

1. Ja maan kansa otti Joahaksen Josian pojan, ja tekivät hänen kuninkaaksi isänsä siaan Jerusalemiin.
2. Kolmen vuotinen kolmattakymmentä oli Joahas tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta Jerusalemissa.
3. Sillä Egyptin kuningas pani hänen pois Jerusalemista, ja sakotti maan sataan leiviskään hopiaa ja leiviskään kultaa.
4. Ja Egyptin kuningas teki Eliakimin hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi, ja muutti hänen nimensä Jojakimiksi. Mutta Neko otti hänen veljensä Joahaksen ja vei Egyptiin.
5. Viiden vuotinen kolmattakymmentä oli Jojakim tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa, ja teki pahaa Herran Jumalansa edessä.
6. Ja Nebukadnetsar Babelin kuningas meni häntä vastaan, ja sitoi hänen kaksilla vaskikahleilla viedäksensä Babeliin.
7. Ja Nebukadnetsar vei muutamia Herran huoneen astioita Babeliin ja pani ne templiinsä Babelissa.
8. Mitä muuta Jojakimista sanomista on, ja hänen kauhistuksistansa, jotka hän teki ja hänessä löydetty oli: katso, ne ovat kirjoitetut Israelin ja Juudan kuningasten kirjassa. Ja hänen poikansa Jojakin tuli kuninkaaksi hänen siaansa.
9. Kahdeksan vuotinen oli Jojakin tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi kolme kuukautta ja kymmenen päivää Jerusalemissa, ja teki pahaa Herran edessä.
10. Kuin vuosi kulunut oli, lähetti Nebukadnetsar ja antoi tuoda hänen Babeliin, kallisten Herran huoneen

astiain kanssa, ja teki Zidkian hänen veljensä Juudan ja Jerusalemin kuninkaaksi.
11. Yhden vuotinen kolmattakymmentä oli Zidkia tullessansa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa,
12. Ja teki pahaa Herran Jumalansa edessä ja ei nöyryyttänyt itsiänsä prophetan Jeremian edessä, joka puhui Herran suusta.
13. Hän luopui myös Nebukadnetsarista Babelin kuninkaasta, joka häntä Jumalan kautta vannottanut oli, ja tuli uppiniskaiseksi ja kovetti sydämensä, niin ettei hän ollenkaan tahtonut itsiänsä kääntää Herran Israelin Jumalan tykö.
14. Ja kaikki pappein päämiehet ja kansa tekivät myös syntiä suuresti kaikkinaisten pakanain kauhistusten jälkeen, ja saastuttivat Herran huoneen, jonka hän oli pyhittänyt Jerusalemissa.
15. Ja Herra heidän isäinsä Jumala lähetti heidän tykönsä varhain ja usiasti sanansa saattajain kautta; sillä hän armahti kansansa ja majansa päälle.
16. Mutta he pilkkasivat Jumalan lähetyssanoja, ja katsoivat hänen sanansa ylön, ja häpäisivät hänen prophetaitansa, siihenasti että Herran viha kasvoi hänen kansansa päälle, niin ettei heillä enää parannusta ollut.
17. Niin hän saatti heidän ylitsensä Kaldealaisten kuninkaan, ja hän antoi tappaa heidän nuorukaisensa miekalla heidän pyhänsä huoneessa, eikä armahtanut nuorukaisia eli neitseitä, taikka vanhoja eli ijällisiä isiä; kaikki antoi hän hänen käteensä.
18. Ja kaikki Jumalan huoneen astiat, suuret ja pienet, ja Herran huoneen tavarat, kuninkaan ja hänen päämiestensä tavarat: ne kaikki vei hän pois Babeliin.
19. Ja he polttivat Jumalan huoneen ja kukistivat Jerusalemin muurin, ja kaikki heidän koriat huoneensa poltettiin tulella, niin että kaikki heidän kalliit kalunsa hukutettiin.
20. Ja ne, jotka olivat miekalta päässeet, vietiin Babeliin; ja he olivat hänen ja hänen poikainsa orjat, siihenasti että Persian valtakunta hallitsi.
21. Että täytettäisiin Herran sana, puhuttu Jeremian suun kautta, ja siihenasti sai maa kyllä sabbatinsa; sillä koko hävityksen aikana oli lepo, siihenasti kuin seitsemänkymmentä ajastaikaa täytettiin.
22. Mutta ensimäisenä Persian kuninkaan Koreksen vuonna, (että täytettäisiin Herran sana, sanottu Jeremian suun kautta), herätti Herra Koreksen Persian kuninkaan hengen, että hän antoi kuuluttaa koko valtakunnassansa, niin myös kirjoitusten kautta, ja sanoi:
23. Näin sanoo Kores Persian kuningas: Herra taivaan Jumala on antanut minulle kaikki valtakunnat maalla, ja on käskenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemissa, joka on Juudassa. Kuka nyt on teidän

seassansa kaikesta hänen kansastansa? Herra hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa, ja hän menköön sinne ylös!

ESRA

1 LUKU

Ensimäisenä Koreksen Persian kuninkaan vuonna, että Herran sana täytettäisiin, joka oli puhuttu Jeremian suun kautta, herätti Herra Koreksen Persian kuninkaan hengen kuuluttamaan koko valtakunnassansa, ja myös kirjoituksella, sanoen:
2. Näin sanoo Kores Persian kuningas: Herra taivaan Jumala on antanut minulle kaikki maan valtakunnat ja käskenyt minun rakentaa hänellensä huoneen Jerusalemiin, joka on Juudassa.
3. Kuka on teidän seassanne kaikesta hänen kansastansa? hänen Jumalansa olkoon hänen kanssansa! ja hän menköön Jerusalemiin, joka on Juudassa, ja rakentakaan Herran Israelin Jumalan huoneen, hän on Jumala, joka Jerusalemissa on.
4. Ja kaikkia jääneitä kaikissa paikoissa, kussa he muukalaisina ovat, pitää mielellänsä autettaman sen paikan kansalta hopialla ja kullalla, tavaralla ja juhdilla Jumalan huoneesen, joka on Jerusalemissa.
5. Niin valmistivat itsensä isäin päämiehet Juudasta ja Benjaminista, niin myös papit ja Leviläiset, kaikki, jotka Jumalan henki kehoitti menemään ylös, rakentamaan Herran huonetta, joka on Jerusalemissa.
6. Ja kaikki, jotka olivat heidän ympärillänsä, vahvistivat heidän kätensä hopia- ja kulta- astioilla, tavaralla ja juhdilla ja kalliilla kaluilla, paitsi mitä he mielellänsä uhrasivat.
7. Kuningas Kores myös toi Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnetsar oli ottanut Jerusalemista ja pannut jumalansa huoneesen.
8. Mutta Kores, Persian kuningas, otti ne ulos rahanhaltian Mitridatin käden kautta, joka ne luki Juudan päämiehelle Sesbatsarille.
9. Ja tämä on niiden luku: kolmekymmentä kultamaljaa, tuhannen hopiamaljaa, ja yhdeksänkolmattakymmentä veistä,
10. Kolmekymmentä kultaista kuppia, ja toisia hopeaisia maljoja neljäsataa ja kymmenen, ja muita astioita tuhannen.
11. Niin että kaikkia astioita, sekä kullasta että hopiasta, oli viisituhatta ja neljäsataa: ne kaikki vei Sesbatsar niiden kanssa, jotka Babelin vankeudesta menivät Jerusalemiin.

2 LUKU

1. Nämä ovat maakunnan lapset jotka läksivät vankeudesta jotka Nebukadnetsar Babelin kuningas oli vienyt Babeliin, ja tulivat Jerusalemiin ja Juudaan jälleen, kukin kaupunkiinsa,
2. Jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemian, Serajan, Reellajan, Mordekain, Bilsanin, Misparin, Bigvain, Rehumin ja Baanan kanssa; tämä on Israelin kansan miesten luku:
3. Paroksen lapset, kaksituhatta, sata ja kaksikahdettakymmentä;
4. Sephatian lapset, kolmesataa ja kaksikahdeksattakymmentä;
5. Aran lapset, seitsemänsataa ja viisikahdeksattakymmentä;
6. Pahatmoabin lapset, Jesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kaksitoistakymmentä;
7. Elamin lapset, tuhannen kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;
8. Sattun lapset, yhdeksänsataa ja viisiviidettäkymmentä;
9. Sakkain lapset, seitsemänsataa ja kuusikymmentä;
10. Banin lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä;
11. Bebain lapset, kuusisataa ja kolmekolmattakymmentä;
12. Asgadin lapset, tuhannen, kaksisataa ja kaksikolmattakymmentä;
13. Adonikamin lapset, kuusisataa ja kuusiseitsemättäkymmentä;
14. Bigvain lapset, kaksituhatta ja kuusikuudettakymmentä;
15. Adinin lapset, neljäsataa ja neljäkuudettakymmentä;
16. Aterin lapset Jehiskiasta, yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;
17. Betsain lapset, kolmesataa ja kolmekolmattakymmentä;
18. Joran lapset, sata ja kaksitoistakymmentä;
19. Hasumin lapset, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä;
20. Gibbarin lapset, yhdeksänkymmentä ja viisi;
21. Betlehemin lapset, sata ja kolmekolmattakymmentä;
22. Netophan miehet, kuusikuudettakymmentä;
23. Anatotin miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmentä;
24. Asmavetin lapset, kaksiviidettäkymmentä;
25. Kirjatjearimin lapset Kephiran ja Berotin, seitsemänsataa ja kolmeviidettäkymmentä;
26. Raman ja Gabaan lapset, kuusisataa ja yksikolmattakymmentä;

27. Mikmaan miehet, sata ja kaksikolmattakymmentä;
28. Betelin ja Ain miehet, kaksisataa ja kolmekolmattakymmentä;
29. Nebon lapset, kaksikuudettakymmentä;
30. Magbiksen lapset, sata kuusikuudettakymmentä;
31. Toisen Elamin lapset, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;
32. Harimin lapset, kolmesataa ja kaksikymmentä;
33. Lodin, Hadidin ja Onon lapset, seitsemänsataa ja viisikolmattakymmentä;
34. Jerihon lapset, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä;
35. Senaan lapset, kolmetuhatta, kuusisataa ja kolmekymmentä;
36. Papit: Jedajan lapset Jesuan huoneesta, yhdeksänsataa ja kolmekahdeksattakymmentä;
37. Immerin lapset, tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;
38. Pashurin lapset, tuhannen, kaksisataa ja seitsemänviidettäkymmentä;
39. Harimin lapset, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä;
40. Leviläiset: Jesuan ja Kadmielin lapset, Hodavian lapsista, neljäkahdeksattakymmentä;
41. Veisaajat: Asaphin lapset, sata ja kahdeksankolmattakymmentä;
42. Ovenvartiain lapset: Salumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset ja Sobain lapset, kaikkiansa sata ja yhdeksänneljättäkymmentä;
43. Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Tabaotin lapset,
44. Keroksen lapset, Siahan lapset, Padonin lapset,
45. Lebanan lapset, Hagaban lapset, Akkubin lapset,
46. Hagabin lapset, Samlain lapset, Hananin lapset,
47. Giddelin lapset, Gaharin lapset, Reajan lapset,
48. Resinin lapset, Rekodan lapset, Gassamin lapset,
49. Ussan lapset, Pasean lapset, Besain lapset,
50. Asnan lapset, Meunimin lapset, Rephusimin lapset,
51. Bakbukin lapset, Hakuphan lapset, Harhurin lapset,
52. Batslutin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,
53. Barkoksen lapset, Siseran lapset, Taman lapset,
54. Netsian lapset, Hatiphan lapset;
55. Salomon palveliain lapset: Sotain lapset, Sopheretin lapset, Perudan lapset,
56. Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,

57. Sephatian lapset, Hattilin lapset, PokeretZebaimin lapset, Amin lapset:
58. Kaikki Netinimit ja Salomon palveliain lapset kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.
59. Nämät myös menivät ylös Telmelasta, Telharsasta: Kerub, Addani ja Immer, jotka ei tietäneet isäinsä huonetta sanoa ja siementänsä, olivatko Israelista:
60. Delajan lapset, Tobijan lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksikuudettakymmentä;
61. Ja pappein lapsista: Habajan lapset, Hakotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti itsellensä emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin heidän nimellänsä.
62. Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa, ja ei sitä löydetty, sentähden he pantiin pois pappeudesta.
63. Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisois valkeudessa ja täydellisyydessä.
64. Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä,
65. Paitsi heidän palvelioitansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänneljättäkymmentä; ja heillä oli veisaajia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa;
66. Seitsemänsataa ja kuusineljättäkymmentä heidän hevostansa; kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä heidän muuliansa;
67. Neljäsataa ja viisineljättäkymmentä heidän kameliansa; kuusituhatta, seitsemänsataa ja kaksikymmentä aasia.
68. Ja monikahdat isäin päämiehistä, kuin he menivät Herran huoneesen, joka on Jerusalemissa, uhrasivat hyvällä mielellä Jumalan huoneen rakennukseksi paikallensa.
69. Ja he antoivat varansa jälkeen rakennuksen tavaraksi yhdenseitsemättäkymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja viisituhatta leiviskää hopiaa, ja sata papin hametta.
70. Niin papit, Leviläiset, ja muutamat kansasta, veisaajat, ja ovenvartiat ja Netinimit asuivat kaupungeissansa, ja koko Israel myös kaupungeissansa.

3 LUKU

1. Kuin seitsemäs kuukausi oli tullut ja Israelin lapset olivat kaupungeissansa, tuli kansa kokoon niinkuin yksi mies Jerusalemiin.
2. Niin nousi Jesua Jotsadakin poika, ja papit hänen veljensä, ja Serubbabel Sealtielin poika ja hänen veljensä ja rakensivat Israelin Jumalan alttarin uhrataksensa sen päällä polttouhria, niinkuin kirjoitettu on Moseksen, Jumalan miehen, laissa.

3. Ja he laskivat alttarin perustuksensa päälle, vaikka he pelkäsivät sen maan kansoja; ja he uhrasivat sen päällä Herralle polttouhria aamulla ja ehtoolla.
4. Ja he pitivät lehtimajan juhlaa niinkuin kirjoitettu on, ja tekivät polttouhria joka päivä, sen luvun jälkeen kuin tapa oli, kunkin päivänänsä,
5. Senjälkeen alinomaisia polttouhreja, ja uuden kuun, ja kaikkein Jumalalle pyhitettyin juhlain, ja kaikkinaisia mieliuhreja, joita he hyvällä mielellä tekivät Herralle.
6. Seitsemännen kuukauden ensimäisenä päivänä rupesivat he uhraamaan Herralle polttouhria; mutta ei Herran templin perustus ollut vielä laskettu.
7. Ja he antoivat kivenhakkaajille ja taitavaille työväelle rahaa, ja ruokaa ja juomaa, ja öljyä Sidonilaisille ja Tyrolaisille, että he toisivat heille sedripuita Libanonista Japhoon merta myöten, Koreksen Persian kuninkaan suomasta,
8. Mutta toisena vuonna sittekuin he tulivat Jerusalemiin Herran huoneen tykö, toisena kuukautena, rupesi Serubbabel Sealtielin poika, ja Jesua Jotsadakin poika, ja muut heidän jääneet veljensä, papit ja Leviläiset, ja kaikki, jotka vankeudesta tulivat Jerusalemiin, ja panivat kahdenkymmenen ajastaikaiset ja sitä vanhemmat Leviläiset Herran huoneen työn teettäjiksi.
9. Ja Jesua seisoi poikinensa ja veljinensä, ja Kadmiel poikinensa, ja Juudan lapset, niinkuin yksi mies teettämässä työväkeä Herran huoneessa, Henadadin lapset poikinensa, ja Leviläiset veljinensä.
10. Ja kuin rakentajat laskivat Herran templin perustuksen, asettivat he papit puetettuina, vaskitorvien kanssa, ja Leviläiset Asaphin pojat kanteleilla, kiittämään Herraa Davidin Israelin kuninkaan sanoilla.
11. Ja he veisasivat vuorottain ylistäissänsä ja kiittäissänsä Herraa, että hän on hyvä ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti Israelin ylitse. Ja kaikki kansa huusi korkialla äänellä ja kiitti Herraa, että Herran huoneen perustus oli laskettu.
12. Mutta moni vanhoista papeista, ja Leviläisistä ja isäin päämiehistä, jotka olivat nähneet ensimäisen huoneen perustuksellansa, niin myös tämän huoneen silmäinsä edessä, itkivät suurella äänellä; ja moni huusi korkialla äänellä ilon tähden;
13. Että se huuto oli niin suuri, ettei kansa eroittanut ilon ääntä itkun äänestä; sillä kansa huusi korkialla äänellä, että se ääni kauvas kuului.

4 LUKU

1. Mutta kuin Juudan ja Ben-Jaminin vihamiehet kuulivat, että ne, jotka vankeudesta olivat lähteneet, rakensivat Herralle Israelin Jumalalle templiä;

2. Tulivat he Serubbabelin ja isäin päämiesten tykö ja sanoivat heille: me rakennamme teidän kanssanne; sillä me etsimme teidän Jumalaanne niinkuin tekin, ja emme ole sitte uhranneet kuin Asserhaddon Assurin kuningas meidät tänne vei.
3. Mutta Serubbabel ja Jesua ja muut Israelin isäin päämiehet vastasivat: ei sovi teidän ja meidän rakentaa meidän Jumalallemme huonetta; mutta me rakennamme yksin Herralle Israelin Jumalalle huoneen, niinkuin Kores Persian kuningas meitä käski.
4. Niin sen maakunnan väki heikensi Juudan kansan kädet ja peljätti rakentamasta,
5. Ja palkkasivat neuvonantajia heitä vastaan, estämään heidän neuvoansa, niinkauvan kuin Kores Persian kuningas eli, Dariuksen Persian kuninkaan valtakuntaan asti.
6. Mutta kuin Ahasverus tuli kuninkaaksi, hänen valtakuntansa alussa, kirjoittivat he kanteen Juudan ja Jerusalemin asujamia vastaan.
7. Ja Artahsastan aikana kirjoitti Bislam, Mitridat, Tabeel ja muut heidän seurastansa Artahsastalle Persian kuninkaalle. Ja kirja oli kirjoitettu Syrian kielellä ja tulkittu Syrian kielellä.
8. Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja kirjoittivat kirjan Jerusalemia vastaan kuningas Artahsastalle näin:
9. Rehum kansleri ja Simsai kirjoittaja, ja muut heidän kanssaveljensä Dinasta, Apharsakista ja Tarpelasta, Persiasta, Arakasta, Babelista, Susanista, Dehasta ja Elamista,
10. Ja muut kansat, jotka suuri ja kuuluisa Asnappar toi tänne, ja pani heidät asumaan Samarian kaupunkeihin, ja ne muut toisella puolen virtaa, sillä ajalla.
11. Ja kirja, jonka he lähettivät kuningas Artahsastalle, oli näin kirjoitettu: palvelias, miehet, jotka asuvat toisella puolella virtaa, jotka siihen aikaan olivat.
12. Se olkoon kuninkaalle tiettävä, että Juudalaiset, jotka sinun tyköäs tulivat meidän tykömme Jerusalemiin, rakentavat kapinallista ja pahaa kaupunkia, ja ovat perustaneet ja korottaneet muurit.
13. Niin olkoon nyt kuninkaalle tiettävä, että jos se kaupunki rakennetaan ja muurit perustetaan, niin ei he sinulle anna tullia, veroa ja ajastaikaista ulostekoa; ja sinä vahingoitset kuningasten veron.
14. Nyt siis, että meillä on ravinto kuninkaan huoneesta, ei sovi meidän nähdä kuninkaan ylönkatsetta; sentähden olemme me lähteneet matkaan, ilmoittamaan sitä kuninkaalle,
15. Ettäs etsisit isäis aikakirjoista, ja sinä löydät niistä ja saat tietää tämän olevan kapinallisen ja vahingollisen kaupungin kuninkaille ja maakunnille, joka saatti jo vanhasta muutkin luopumaan; jonkatähden myös tämä kaupunki on autioksi tehty.
16. Sentähden me annamme kuninkaan tietää, että jos tämä kaupunki rakennetaan ja muurit tehdään, niin et sinä toista puolta virtaa saa pitää.

17. Niin kuningas lähetti vastauksen Rehumille kanslerille ja Simsaille kirjoittajalle, ja muille heidän kanssaveljillensä, jotka Samariassa asuivat, ja muille, jotka toisella puolella virtaa olivat: rauhaa tällä ajalla!
18. Lähetyskirja, jonka te meidän tykömme lähetitte, on luettu julkisesti minun edessäni.
19. Ja on minulta käsketty etsittää, ja on löydetty sen kaupungin jo vanhaan nousseen kuninkaita vastaan, ja luopuneen, niin että kapina on siinä noussut.
20. Ja että Jerusalemissa ovat olleet väkevät kuninkaat ja vallinneet kaikki toisella puolella virtaa, ja heille on annettu tulli, vero ja ajastaikainen ulosteko.
21. Tehkäät siis tämän käskyn jälkeen: estäkäät niitä miehiä rakentamasta kaupunkia, siihenasti kuin minä annan käskyn.
22. Niin karttakaat teitänne erehdyksestä tässä asiassa. Miksi semmoinen turmelus pitäis valtaa saaman kuninkaille vahingoksi?
23. Kuin kuningas Artahsastan kirja luettiin Rehumin, Simsain kirjoittajan ja heidän kanssaveljeinsä edessä, menivät he kiiruusti Jerusalemiin Juudalaisten tykö ja estivät heidät käsivarrella ja väkevyydellä.
24. Silloin lakattiin Jumalan huoneen työstä Jerusalemissa, niin että se jäi Dariuksen Persian kuninkaan toiseen vuoteen asti.

5 LUKU

1. Ja prophetat Haggai ja Sakaria, Iddon poika, ennustivat Juudalaisille, jotka olivat Juudassa ja Jerusalemissa, Israelin Jumalan nimeen.
2. Silloin nousivat Serubbabel Sealtielin poika, Jesua Jotsadakin poika ja rupesivat rakentamaan Jumalan huonetta Jerusalemissa ja Jumalan prophetat heidän kanssansa, auttain heitä.
3. Siihen aikaan tuli Tatnai heidän tykönsä, joka oli maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja heidän kanssaveljensä, ja sanoivat näin heille: kuka on käskenyt rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa?
4. Niin me sanoimme heille, mitkä niiden miesten nimet olivat, jotka tätä rakennusta rakensivat.
5. Ja heidän Jumalansa silmä tuli Juudan vanhimpain päälle, ettei sitä heiltä niinkauvaksi estetty, kuin sanoma vietiin Dariuksen tykö; ja lähetyskirja tuli siitä asiasta takaperin jälleen.
6. Ja kirja, jonka Tatnai maaherra toisella puolella virtaa, ja Setarbosnai, ja hänen kanssaveljensä Apharsakista, jotka olivat toisella puolella virtaa, lähettivät kuningas Dariukselle,
7. Ja sanat, jotka he lähettivät hänelle olivat näin kirjoitetut: kuninkaalle Dariukselle (toivotetaan) kaikkea

rauhaa!
8. Olkoon kuninkaalle tiettävä, että me tulimme Juudan maakuntaan, kaikkein suurimman Jumalan huoneen tykö; ja sitä rakennetaan jaloista suurista kivistä, hirret pannaan seiniin, ja työ joutuu ja menestyy heidän käsissänsä.
9. Niin me kysyimme vanhimmilta ja sanoimme heille: kuka teille antoi käskyn rakentaa tätä huonetta ja näitä muureja perustaa?
10. Me kysyimme myös heiltä heidän nimensä, antaaksemme sinulle ne tietää, ja me kirjoitimme niiden miesten nimet, jotka heidän päämiehensä olivat.
11. Ja senkaltaisen sanan he meille vastasivat, sanoen: me olemme taivaan ja maan Jumalan palveliat, ja rakennamme tätä huonetta, joka ennen monta vuotta oli rakennettu, jonka väkevä Israelin kuningas oli rakentanut ja pannut ylös.
12. Mutta sittekuin meidän isämme vihoittivat taivaan Jumalan, antoi hän heidät Nebukadnetsarin käsiin, Kaldealaisten kuninkaan Babelista; hän jaotti tämän huoneen ja vei kansan Babeliin.
13. Mutta ensimäisenä Koreksen, Babelin kuninkaan vuonna, käski kuningas Kores tämän Jumalan huoneen rakentaa.
14. Ja ne kulta astiat ja hopia astiat, mitkä olivat siinä Jumalan huoneessa, jotka Nebukadnetsar otti Jerusalemin templistä ja vei Babelin templiin, ne otti kuningas Kores Babelin templistä ja antoi yhdelle Sesbatsar nimeltä, jonka hän pani heidän päämieheksensä,
15. Ja sanoi hänelle: ota nämät astiat, mene ja vie ne Jerusalemin templiin, ja anna Jumalan huone rakennettaa paikallensa.
16. Silloin tuli se Sesbatsar ja laski Jumalan huoneen perustuksen Jerusalemissa; ja siitä ajasta niin tähän asti on sitä rakennettu, ja ei ole vielä täytetty.
17. Nyt siis jos kuninkaalle kelpaa, niin antakaan etsiä kuninkaan tavarahuoneessa, joka on Babelissa, jos se on käsketty Kores kuninkaalta, heidän rakentaa tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa, ja antakoon tästä asiasta meidän tietää kuninkaan tahdon.

6 LUKU

1. Niin Darius kuningas käski etsiä kantselissa, kuninkaan tavarahuoneessa Babelissa.
2. Silloin löydettiin Ahmetan linnasta, joka on Median maakunnassa, kirja, jossa oli näin muistoksi kirjoitettu:

3. Ensimäisenä kuningas Koreksen vuonna käski kuningas Kores rakentaa Jumalan huoneen Jerusalemissa paikaksi, jossa uhrataan, ja laskea perustuksen, kuusikymmentä kyynärää korkiaksi ja kuusikymmentä kyynärää leviäksi;
4. Kolme seinää vuolluista kivistä ja yksi seinä uusista puista; ja että kuninkaan huoneesta piti annettaman ylöspitämys;
5. Piti myös Jumalan huoneen hopiaiset ja kultaiset astiat, jotka Nebukadnetsar oli ottanut Jerusalemin kirkosta ja vienyt Babeliin, annettaman ja vietämän jälleen templiin, Jerusalemiin, pantavaksi siallensa Jumalan huoneesen.
6. Niin olkaat nyt erinänne heistä, sinä Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja sinä Setarbosnai, ja teidän kanssaveljenne Apharsakista, te jotka olette sillä puolella virtaa.
7. Antakaat heidän tehdä työtä Jumalan huoneessa, että Juudalaisten päämies ja heidän vanhimpansa saisivat Jumalan huoneen rakennetuksi entiselle paikallensa.
8. On myös käsketty minulta, mitä Juudan vanhimmille pitää annettaman, että he rakentaisivat tämän Jumalan huoneen, nimittäin: että sille väelle pitää juuri kiiruusti ylöspitämys annettaman kuninkaan verokalusta siltä puolelta virtaa, ja ei heitä estettämän.
9. Ja mitä tarvitaan mullia, ja oinaita, ja karitsoita uhriksi taivaan Jumalalle, nisuja, suoloja, viinaa ja öljyä, Jerusalemin pappein tavan jälkeen, niin pitää heille annettaman joka päivä ilman yhdettäkään erehdyksetä.
10. Että he uhraisivat taivaan Jumalalle makiaa hajua, ja rukoilisivat kuninkaan ja hänen lastensa elämän edestä.
11. Tämä käsky on minulta annettu, että kuka ikänä nämät sanat muuttaa, hänen huoneestansa pitää yksi hirsi reväistämän, joka pitää nostettaman ylös, ja hän siihen ripustettaman, ja hänen huoneensa pitää lokaläjäksi tehtämän sen työn tähden.
12. Jumala, joka on nimensä pannut asumaan siinä, tappakoon kaikki ne kuninkaat ja kansat, jotka ojentavat kätensä muuttamaan taikka särkemään tätä Jumalan huonetta, joka on Jerusalemissa. Minä Darius olen tämän käskyn antanut, ja se pitää juuri nopiasti tehtämän.
13. Silloin Tatnai maaherra sillä puolella virtaa, ja Setarbosnai ja heidän kanssaveljensä, joiden tykö kuningas Darius oli lähettänyt, tekivät sen nopiasti.
14. Ja Juudalaisten vanhimmat rakensivat, ja se menestyi, Haggain prophetan ja Sakarian Iddon pojan ennustuksen jälkeen; ja he rakensivat ja päättivät sen Israelin Jumalan käskyn jälkeen; ja Koreksen, Dariuksen ja Artahsastan Persian kuninkain käskyn jälkeen.
15. Ja huone päätettiin täydellisesti kolmanteen päivään asti Adarin kuuta, kuudentena kuningas Dariuksen

valtakunnan vuonna.
16. Ja Israelin lapset, papit, Leviläiset ja muut, jotka vankeudesta tulleet olivat, pitivät ilolla Jumalan huoneen vihkimistä,
17. Ja uhrasivat tässä Jumalan huoneen vihkimyksessä sata mullia, kaksisataa oinasta, neljäsataa karitsaa ja kaksitoistakymmentä kaurista, koko Israelin syntein edestä, Israelin sukukuntain luvun jälkeen,
18. Ja asettivat papit vuoroonsa ja Leviläiset järjestykseensä, palvelemaan Jumalaa, joka on Jerusalemissa, niinkuin Moseksen kirjassa on kirjoitettu.
19. Ja ne, jotka vankeudesta olivat tulleet, pitivät pääsiäistä neljäntenä päivänä toistakymmentä ensimäisestä kuukaudesta.
20. Sillä papit ja Leviläiset olivat puhdistaneet itsensä, niin että he kaikki olivat puhtaat niinkuin yksi mies; ja he teurastivat pääsiäislampaan kaikkein vankeuden lasten edestä, ja pappein heidän veljeinsä edestä ja itse edestänsä.
21. Ja Israelin lapset jotka vankeudesta palanneet olivat, söivät, ja kaikki, jotka itsensä olivat eroittaneet maan pakanain saastaisuudesta heidän tykönsä, etsimään Herraa Israelin Jumalaa,
22. Ja pitivät happamattoman leivän juhlaa ilolla seitsemän päivää; sillä Herra oli heidät iloittanut, ja kääntänyt Assurin kuninkaan sydämen heidän puoleensa, että he tulivat vahvistetuksi Jumalan huoneen työssä, joka on Israelin Jumala.

7 LUKU

1. Mutta näiden jälkeen Artahsastan Persian kuninkaan hallitessa oli Esra Serajan poika, Asarian pojan, Hilkian pojan,
2. Sallumin pojan, Zadokin pojan, Ahitobin pojan,
3. Amarian pojan, Asarian pojan, Merajotin pojan,
4. Serahian pojan, Ussin pojan, Bukkin pojan,
5. Abisuan pojan, Pinehaan pojan, Eleatsarin pojan, ylimmäisen papin Aaronin pojan.
6. Tämä Esra meni ylös Babelista, joka oli toimellinen kirjanoppinut Moseksen laissa, jonka Herra Israelin Jumala oli antanut. Ja kuningas antoi hänelle kaikki, mitä hän anoi, Herran hänen Jumalansa käden jälkeen, joka hänen ylitsensä oli.
7. Ja siinä meni muutamia Israelin lapsista ja papeista ja Leviläisistä, veisaajista, ovenvartioista ja Netinimeistä ylös Jerusalemiin, seitsemäntenä Artahsastan kuninkaan vuonna.

8. Ja hän tuli Jerusalemiin viidentenä kuukautena, se oli seitsemäs kuninkaan vuosi.
9. Sillä ensimäisenä päivänä ensimäistä kuuta alkoi hän lähteä Babelista, ja ensimäisenä päivänä viidennettä kuuta tuli hän Jerusalemiin, Jumalan hyvän käden kautta, joka hänen ylitsensä oli.
10. Sillä Esra oli valmistanut sydämensä etsimään Herran lakia, ja tekemään sitä ja opettamaan Israelille säätyjä ja oikeutta.
11. Ja näin on se kirja, jonka Artahsasta antoi papille Esralle, kirjanoppineelle, joka oli opettaja Herran käskysanoissa ja säädyissä Israelille:
12. Artahsasta kuningasten kuningas Esralle papille ja kirjanoppineelle taivaan Jumalan laissa: rauhaa tällä ajalla!
13. Minä olen käskenyt, että kenenkä ikänä kelpaa minun valtakunnassani Israelin kansasta, papeista ja Leviläisistä mennä kanssas Jerusalemiin, niin menkään.
14. Sinä olet lähetetty kuninkaalta ja seitsemältä neuvonantajalta etsimään Juudaa ja Jerusalemia, sinun Jumalas lain jälkeen, joka käsissäs on;
15. Ja ettäs otat myötäs sen hopian ja kullan, minkä kuningas ja hänen neuvonantajansa hyvällä mielellä ovat uhranneet Israelin Jumalalle, jonka maja on Jerusalemissa.
16. Ja kaikkinaisen hopian ja kullan, minkä sinä saat koko Babelin maakunnasta, kuin kansa ja papit hyvällä mielellä antavat Jumalan huoneesen, joka on Jerusalemissa.
17. Sentähden osta nopiasti sillä rahalla mullia, oinaita ja karitsoita, ja ruokauhria ja juomauhria, ja uhraa ne teidän Jumalanne huoneen alttarilla, joka on Jerusalemissa.
18. Mutta mitä sinun ja sinun veljes siitä rahasta kelpaa tehdä, joka liiaksi on, se tehkäät teidän Jumalanne tahdon jälkeen.
19. Ja astiat, jotka sinun haltuus ovat annetut sinun Jumalas huoneen palvelukseksi, anna ne pois Jumalan eteen Jerusalemiin.
20. Ja mitä enempää tarvitaan sinun Jumalas huoneesen ja sinä kulutat, niin anna se kuninkaan tavarahuoneesta.
21. Minä kuningas Artahsasta olen käskenyt veronhaltioille sillä puolella virtaa, että mitä ikänä Esra pappi ja kirjanoppinut taivaan Jumalan laissa teiltä anoo, se tehkäät nopiasti,
22. Hamaan sataan leiviskään hopiaa, ja sataan koriin nisuja, ja sataan tynnyriin viinaa, ja sataan tynnyriin öljyä, ja suoloja ilman mittaa.
23. Kaikkia mitä taivaan Jumalan laki anoo, se pitää taivaan Jumalan huoneelle juuri nopiasti tehtämän, ettei hänen vihansa tulisi kuninkaan valtakunnan ja hänen lastensa päälle.

24. Ja se pitää oleman teille kaikille tiettävä, ettei teillä ole valtaa panna jotakin veroa, tullia eli ajastaikaista ulostekoa yhdenkään papin päälle, Leviläisen, veisaajan, ovenvartijan, Netinimin, tämän Jumalan huoneen palveliain päälle,
25. Ja sinun, Esra, pitää Jumalas viisauden jälkeen, joka sinulla on, paneman tuomarit ja oikeuden tekiät, tuomitsemaan kaiken kansan, joka toisella puolella virtaa on, että kaikki taitaisivat sinun Jumalas lain; ja sitä, joka ei taida, pitää teidän opettaman.
26. Ja jokainen, joka ei tee visusti sinun Jumalas lakia ja kuninkaan lakia, hänen pitää saaman tuomionsa työnsä jälkeen, joko se on kuolemaan, eli maan kulkemukseen, eli rahasakkoon, taikka vankeuteen.
27. Kiitetty olkoon Herra, meidän isäimme Jumala, joka tainkaltaisen asian on antanut kuninkaan sydämeen, että hän kaunistaa Herran huonetta Jerusalemissa!
28. Ja hän on kääntänyt laupiuden minun päälleni kuninkaan ja hänen neuvonantajainsa ja kaikkein kuninkaan voimallisten päämiesten edessä. Ja minä vahvistettiin Herran minun Jumalani kädellä, joka oli minun ylitseni, ja kokosin päämiehet Israelista menemään ylös minun kanssani.

8 LUKU

1. Nämät ovat niiden isäin päämiehet, ja heidän polvilukunsa, jotka läksivät minun kanssani Babelista kuningas Artahsastan hallitessa:
2. Pinehaan pojista, Gersom; Itamarin pojista, Daniel; Davidin pojista, Hattus;
3. Sekanian pojista, Paroksen lapsista, Sakaria, ja hänen kanssansa luettu sata ja viisikymmentä miestä;
4. Pahatmoabin pojista, Eljoenai Serahian poika, ja hänen kanssansa kaksisataa miestä;
5. Sekanian pojista, Jehasielin poika, ja hänen kanssansa kolmesataa miestä; Adinin pojista, Ebed Jonatanin poika, ja hänen kanssansa viisikymmentä miestä;
7. Elamin pojista, Jesaia Atalian poika, ja hänen kanssansa seitsemänkymmentä miestä;
8. Sephatian pojista, Sebadia Mikaelin poika, ja hänen kanssansa kahdeksankymmentä miestä;
9. Joabin pojista, Obadia Jehielin poika ja hänen kanssansa kaksisataa ja kahdeksantoistakymmentä miestä;
10. Selomitin pojista, Josiphian poika, ja hänen kanssansa sata ja kuusikymmentä miestä;
11. Bebain pojista, Sakaria Bebain poika, ja hänen kanssansa kahdeksankolmattakymmentä miestä;
12. Asgadin pojista, Johanan nuorin poika, ja hänen kanssansa sata ja kymmenen miestä;
13. Adonikamin viimeisistä pojista, joiden nimet ovat: Eliphelet, Jehiel ja Semaja, ja heidän kanssansa kuusikymmentä miestä;

14. Bigvain pojista, Utai ja Sabbud ja heidän kanssansa seitsemänkymmentä miestä.
15. Ja minä kokosin heidät sen virran tykö, joka tulee Ahavaan, ja oleskelimme siinä kolme päivää. Ja kuin minä visusti katselin kansan ja papit, en minä löytänyt yhtäkään Leviläistä.
16. Niin minä lähetin Elieserin, Arielin, Semajan, Elnatanin, Jaribin, Elnatanin, Natanin, Sakarian ja Mesullamin, päämiehet, ja Jojaribin ja Elnatanin, opettajat;
17. Ja lähetin ne Iddon tykö, joka oli päämies Kasiphian paikkakunnassa, tuomaan meille palvelioita Jumalamme huoneesen, ja minä panin heidän suuhunsa sanat, mitä heidän piti Iddolle puhuman ja hänen veljillensä Netinimeille Kasiphian paikkakunnassa.
18. Ja he toivat meille, Jumalamme hyvän käden jälkeen meidän ylitsemme, viisaan miehen, Mahelin pojista Levin pojan, Israelin pojan, ja Serebian hänen poikainsa ja veljeinsä kanssa, kahdeksantoistakymmentä;
19. Ja Hasabian ja Jesaian hänen kanssansa, Merarin pojista, hänen veljensä ja heidän poikainsa kanssa kaksikymmentä;
20. Ja Netinimeistä, jotka David ja päämiehet olivat panneet Leviläisiä palvelemaan, kaksisataa ja kaksikymmentä Netinimiä; kaikki nimeltänsä nimitetyt.
21. Ja minä kuulutin siellä paaston Ahavan virran tykönä, nöyryyttääksemme mieltämme Jumalamme edessä, ja kysyäksemme häneltä oikiaa tietä meille ja meidän lapsillemme ja kaikille meidän kaluillemme.
22. Sillä en minä rohjennut anoa kuninkaalta sotaväkeä ja huovia varjelemaan meitä tiellä vihollisilta; sillä me olimme sanoneet kuninkaalle, että meidän Jumalamme käsi on hyväksi kaikkein ylitse, jotka häntä etsivät; mutta hänen väkevyytensä ja vihansa on kaikkein niiden päällä, jotka hänen hylkäävät.
23. Niin me paastosimme ja rukoilimme meidän Jumalaamme sen edestä; ja hän kuuli meitä.
24. Ja minä valitsin ylimmäisistä papeista kaksitoistakymmentä: Serebian ja Hasabian, ja kymmenen heidän veljistänsä heidän kanssansa;
25. Ja minä punnitsin heille hopian ja kullan, ja ylennysastiat meidän Jumalamme huoneesen, mitkä kuningas ja hänen neuvonantajansa ja päämiehensä, ja koko Israel, joka saapuvilla oli, olivat antaneet ylennykseksi.
26. Ja punnitsin heidän käteensä hopiaa kuusisataa ja viisikymmentä leiviskää, ja hopia- astioita sata leiviskää, ja sata leiviskää kultaa,
27. Ja kaksikymmentä kultaista maljaa, jotka painoivat tuhannen kultapenninkiä, ja kaksi kallista vaskiastiaa, niin kirkasta kuin kulta.
28. Ja minä sanoin heille: te olette pyhät Herralle, niin myös ovat astiat pyhät, ja kulta ja hopia on hyvällä

mielellä annettu Herralle isäinne Jumalalle.
29. Valvokaat siis ja pitäkäät ne niinkauvan tallella, että te ne jälleen punnitsette ulos pappein ja Leviläisten, päämiesten ja Israelin ylimmäisten isäin edessä, Jerusalemissa, Herran huoneen arkkuihin.
30. Niin papit ja Leviläiset ottivat vastaan punnitun hopian ja kullan ja astiat, viedäksensä Jerusalemiin Jumalamme huoneeseen.
31. Ja me läksimme Ahavan virran tyköä, toisena päivänä toistakymmentä ensimäistä kuuta, menemään Jerusalemiin. Ja meidän Jumalamme käsi oli meidän päällämme, joka meitä pelasti vihollistemme käsistä ja väijymisestä tiellä.
32. Ja me tulimme Jerusalemiin ja oleskelimme siellä kolme päivää.
33. Mutta neljäntenä päivänä punnittiin hopia ja kulta, ja astiat meidän Jumalamme huoneesen, papin Urian pojan Meremotin käden alla, ja hänen kanssansa oli Eleatsar Pinehaan poika ja heidän kanssansa Josabad Jesuan poika ja Noadia Binnuin poika, Leviläiset.
34. Jokaisen luvun ja painon jälkeen; ja kaikki se paino kirjoitettiin siihen aikaan.
35. Ja vankeuden lapset, jotka olivat tulleet vankeudesta, uhrasivat Israelin Jumalalle polttouhria, kaksitoistakymmentä mullia, koko Israelin edestä, yhdeksänkymmentä ja kuusi oinasta, seitsemänkahdeksattakymmentä karitsaa, kaksitoistakymmentä kaurista syntiuhriksi, kaikki tyynni polttouhriksi Herralle.
36. Ja he antoivat kuninkaan kirjat ja käskyn kuninkaan maaherroille ja päämiehille tällä puolella virtaa, ja korottivat kansan ja Jumalan huoneen.

9 LUKU

1. Kuin nämät kaikki olivat päätetyt, niin tulivat päämiehet minun tyköni ja sanoivat: Israelin kansa ja papit ja Leviläiset ei ole erinneet maan kansain, Kanaanealaisten, Hetiläisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten, Ammonilaisten, Moabilaisten, Egyptiläisten ja Amorilaisten kauhistuksesta.
2. Sillä he ovat ottaneet heidän tyttäriänsä itsellensä ja pojillensa ja ovat sekoittaneet pyhän siemenen maan kansain kanssa; ja heidän päämiehensä ja esivaltansa ovat kaikkein ensimäiset siinä pahassa teossa.
3. Kuin minä sen kuulin, repäisin minä vaatteeni ja hameeni, ja repelin hiuksiani päästäni ja partaani ja istuin hämmästyksissä.
4. Ja kaikki, jotka pelkäsivät Herran Israelin Jumalan sanaa, tulivat kokoon minun tyköni, jälleen tulleiden synnin tähden; ja minä istuin hämmästyksissä hamaan ehtoouhriin asti.

5. Ja ehtoouhrin aikana nousin minä surkeudestani; ja kuin minä repäisin vaatteeni ja hameeni, lankesin minä polvilleni ja hajoitin käteni Herran minun Jumalani tykö,
6. Ja sanoin: minun Jumalani! minä häpeen ja en kehtaa silmiäni nostaa sinun tykös, minun Jumalani; sillä meidän syntimme ovat enentyneet päämme ylitse ja meidän pahat tekomme ovat kasvaneet hamaan taivaaseen asti.
7. Hamasta isäimme ajasta niin tähän päivään saakka olemme me olleet suurissa synneissä; ja meidän pahain töidemme tähden olemme me ja meidän kuninkaamme ja pappimme annetut maan kuningasten käsiin, ja miekkaan, ja vankeuteen ja ryöstöksi, ja meidän kasvomme häpiään, niinkuin tänäkin päivänä.
8. Mutta nyt vähällä ajan rahdulla on meille armo tapahtunut Herralta meidän Jumalaltamme, että vielä on muutamia meistä jäljellä ja päässeitä, että hän antoi vielä vaarnan meille pyhään siaansa, että meidän Jumalamme valistais silmämme ja antais meille vähän virvoituksen orjuudessamme.
9. Sillä me olemme orjat; ja orjuudessamme ei hyljännyt meitä meidän Jumalamme; ja hän on kääntänyt laupiuden meidän tykömme Persian kuningasten edessä, että he antoivat meidän elää, ja korottaa meidän Jumalamme huoneen, ja korjata jaonneet paikat, ja antoi meille aidan Juudassa ja Jerusalemissa.
10. Mitä me siis sanomme, meidän Jumalamme, tästälähin? että me olemme hyljänneet sinun käskys,
11. Joita sinä olet käskenyt palveliais prohetain kautta, sanoen: maa, johon te menette omistamaan sitä, on saastainen maa, maan kansain saastaisuuden tähden, niiden kauhistusten tähden, joilla he ovat sen täyttäneet saastaisuudellansa, sekä siellä että täällä.
12. Niin ei teidän pidä nyt antaman tyttäriänne heidän pojillensa, ja ei teidän pidä ottaman heidän tyttäriänsä pojillenne; älkäät myös etsikö heidän rauhaansa ja hyväänsä ijankaikkisesti, että vahvistuisitte, ja söisitte maan hyvyyttä, ja saisitte antaa sen teidän lapsillenne ijankaikkiseksi perimiseksi.
13. Ja niiden kaikkein jälkeen mitkä meidän päällemme tulleet ovat, pahain tekoimme tähden ja suurten synteimme tähden, niin olet sinä meidän Jumalamme säästänyt meidän pahoja töitämme ja antanut meille vapahduksen, niinkuin nyt on.
14. Pitäiskö meidän taas sinun käskys käymän ylitse ja tekemän lankoutta tämän ilkiän kansan kanssa? Etkös mahda vihastua meidän päällemme, siihenasti että peräti hukutat, ettei ketään jää, eikä ole pääsemystä?
15. Herra Israelin Jumala! sinä olet vanhurskas. Sillä me olemme jääneet vapahdettaa, niinkuin se tänäpänä on. Katso, me olemme sinun edessäs synneissämme; sentähden ei kenkään voi edessäs pysyä.

10 LUKU

1. Kuin Esra näin rukoili ja tunnusti, itki ja makasi Jumalan huoneen edessä, kokoontui suuri joukko Israelista hänen tykönsä, miehistä, vaimoista ja lapsista, ja kansa itki sangen kovin.
2. Ja Sekania Jehielin poika, Elamin lapsista, vastasi Esraa ja sanoi: me olemme rikkoneet Jumalaamme vastaan, että me olemme ottaneet muukalaiset vaimot maan kansoista; mutta vielä on toivo sen vuoksi Israelissa.
3. Niin tehkäämme nyt liitto meidän Jumalamme kanssa ajaaksemme kaikki vaimot pois ja ne, jotka heistä syntyneet ovat, Herran neuvon jälkeen ja niiden, jotka pelkäävät meidän Jumalamme käskyä; ja tapahtukoon lain jälkeen.
4. Niin nouse, sillä sinun se tulee, me olemme sinun kanssas; ole hyvässä turvassa ja tee niin.
5. Silloin nousi Esra ja vannotti ylimmäiset papit ja Leviläiset, ja koko Israelin, tekemään tämän sanan jälkeen; ja he vannoivat.
6. Ja Esra nousi Jumalan huoneen edestä ja meni Johananin Eliasibin pojan kammioon; ja kuin hän sinne tuli, ei hän syönyt leipää eikä juonut vettä; sillä hän murehti heidän rikostensa tähden, jotka olivat olleet vankeudessa.
7. Ja he kuuluttivat Juudassa ja Jerusalemissa kaikille lapsille, jotka vankina olivat olleet, tulemaan kokoon Jerusalemiin.
8. Ja joka ei kolmena päivänä tullut päämiesten ja vanhimpain neuvon jälkeen, niin kaikki hänen tavaransa piti kirottu oleman, ja hän itse piti eroitettaman niiden joukosta, jotka vankina olivat olleet.
9. Niin tulivat kaikki Juudan ja Benjaminin miehet Jerusalemiin kolmessa päivässä kokoon, se on, kahdentenakymmenentenä päivänä yhdeksännessä kuussa; ja kaikki kansa istui kadulla Herran huoneen edessä, ja värisivät siitä asiasta ja sateen tähden.
10. Ja pappi Esra nousi ja sanoi heille: te olette rikkoneet, naidessanne muukalaisia vaimoja, ja lisänneet Israelin synnit.
11. Niin tunnustakaat nyt se Herralle isäinne Jumalalle, ja tehkäät sitä, kuin hänelle kelpaa, ja eroittakaat teitänne maan kansoista ja muukalaisista vaimoista.
12. Niin vastasi koko seurakunta ja sanoi korkialla äänellä: se pitää niin tapahtuman, kuin sinä meille olet sanonut.
13. Mutta kansaa on paljo, ja on sadeilma, ja ei voi ulkona seisoa, eikä tämä ole yhden eli kahden päivän työ; sillä meitä on paljo, jotka olemme siinä asiassa sangen suuresti syntiä tehneet.
14. Anna meidän päämiestemme koko seurakunnassa toimittaa, että kaikki, jotka meidän kaupungeissamme ovat naineet muukalaisia vaimoja, tulevat tänne määrättynä päivänä, jokaisen

kaupungin vanhimpain ja tuomarein kanssa, siihenasti kuin meidän Jumalamme viha kääntyy meistä tämän syyn tähden.
15. Niin astuivat ainoastaan Jonatan Asahelin poika ja Jahasia Tikvan poika tähän toimitukseen; ja Metullam ja Sabtai, Leviläiset, auttivat heitä.
16. Ja vankeuden lapset tekivät niin; ja eroitettiin Esra pappi ja päämiehet heidän isäinsä sukukuntain seassa, ja kaikki, kuin nimitetyt ovat, ja he istuivat ensimäisenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa tutkistelemaan sitä.
17. Ja he toimittivat sen kaikkein miesten kanssa, joilla olivat muukalaiset vaimot, ensimäiseen päivään asti ensimäisessä kuussa.
18. Ja pappein poikain seasta löydettiin, jotka olivat ottaneet muukalaisia vaimoja: Jesuan Jotsadakin pojan lasten seassa, ja hänen veljeinsä Maeseja, Elieser, Jarib ja Gedalia.
19. Ja he antoivat kätensä, ajamaan vaimonsa ulos ja antamaan jäärän rikosuhriksensa rikoksensa edestä;
20. Immerin lasten seassa: Hanani ja Sebadia;
21. Harimin lasten seassa: Maeseja, Elia, Semaja, Jehiel ja Ussia;
22. Pashurin lasten seassa: Eljoenai, Maaseja, Ismael, Netaneel, Josabad ja Eleasa;
23. Leviläisistä: Josabad, Simei ja Kelaja, se on Kelita, Petakia, Juuda ja Elieser;
24. Veisaajain seassa: Eljasib; ovenvartijain seassa: Sallum, Telem ja Uri.
25. Israelista Paroksen lasten seassa: Ramia, Jesia, Malkia, Mejamin, Eleasar, Malkia ja Benaja;
26. Elamin lasten seassa: Mattania, Sakaria, Jehiel, Abdi, Jeremot ja Elia;
27. Sattun lasten seassa: Eljoenai, Eljasib, Mattania, Jeremot, Sabad ja Asisa;
28. Bebain lasten seassa: Johanan, Hanania, Sebai ja Atlai;
29. Banin lasten seassa: Mesullam, Malluk, Adaja, Jasub, Seal ja Jeramoth;
30. Pahatmoabin lasten seassa: Adna ja Kelal, Benaja, Maeseja, Mattania, Betsaleel, Binnui ja Manasse;
31. Harimin lasten seassa: Elieser, Jesia, Malkia, Semaja, Simeon,
32. Benjamin, Malluk ja Semaria;
33. Hasumin lasten seassa: Mattenai, Mattatta, Sabad, Eliphelet, Jeremai, Manasse ja Simei;
34. Banin lasten seassa: Maadai, Amram, Uel,
35. Benaja, Bedeja, Keluhi,
36. Vania, Meremot, Eljasib
37. Mattania, Mattenai, Jaasav,
38. Bani, Binnui, Simei,

39. Selemia, Natan, Adaja,
40. Maknadbai, Sasai, Sarai,
41. Asareel, Selemia, Semaria,
42. Sallum, Amaria ja Joseph;
43. Nebon lasten seassa: Jejel, Mattitia, Sabad, Sebina, Jaddai, Joel ja Benaja.
44. Nämät kaikki olivat ottaneet muukalaisia vaimoja, ja olivat monikahdat niistä vaimoista, joiden kanssa he olivat siittäneet lapsia.

NEHEMIA

1 LUKU

Nämät ovat Nehemian Hakalian pojan teot. Tapahtui Kislevin kuulla, kahdentenakymmenentenä vuonna, kuin minä olin Susanin linnassa,
2. Niin tuli Hanani, yksi veljistäni muutamain Juudan miesten kanssa; ja minä kysyin heiltä Juudalaisista, jotka vankeudesta jääneet ja päässeet olivat, ja Jerusalemin menoista.
3. Ja he sanoivat minulle: ne, jotka jäljelle jääneet ovat vankeudesta, ovat siellä maassa suuressa onnettomuudessa ja häpiässä; Jerusalemin muurit ovat jaotetut ja sen portit tulella poltetut.
4. Kuin minä senkaltaiset sanat kuulin, niin minä istuin ja murehdin muutamat päivät, paastosin ja rukoilin taivaan Jumalan edessä,
5. Ja sanoin: Oi Herra, taivaan Jumala, suuri ja peljättävä Jumala, joka pidät liiton ja laupiuden niille, jotka sinua rakastavat ja pitävät sinun käskys!
6. Anna korvas kuulla ja silmäs avoinna olla, kuulemaan palvelias rukousta, kuin minä nyt rukoilen sinun edessäs yöt ja päivät palveliais Israelin lasten edessä; ja minä tunnustan Israelin lasten synnit, jotka me olemme tehneet sinua vastaan; ja minä ja minun isäni huone olemme syntiä tehneet.
7. Me olemme kovin turmelleet itsemme, ettemme ole pitäneet sinun käskyjäs, säätyjäs ja oikeuttas, joitas olet palvelialles Mosekselle käskenyt.
8. Mutta muista kuitenkin sitä sanaa, jonka sinä käskit Mosekselle palvelialles ja sanoit: koska te rikotte, niin minä hajoitan teidät kansain sekaan.
9. Mutta jos te palajatte minun tyköni, ja pidätte minun käskyni ja teette ne: ja jos te ajetaan hamaan taivaan ääriin, niin minä sieltäkin teidät kokoon ja vien siihen paikkaan, jonka minä olen valinnut nimeni asumasiaksi.
10. He ovat kuitenkin sinun palvelias ja sinun kansas, jotkas vapahdit suurella voimallas ja väkevällä kädelläs.
11. O Herra! olkoon korvas avoinna palvelias rukoukseen ja sinun palveliais rukouksiin, jotka pyytävät peljätä sinun nimeäs, ja anna palvelias tänäpänä menestyä, ja anna heille armo tämän miehen edessä! Sillä minä olin kuninkaan juomanlaskia.

2 LUKU

1. Ja tapahtui kuningas Artahsastan kahdentenakymmenentenä vuonna, Nisanin kuulla, kuin viina oli hänen edessänsä, ja että minä otin viinan ja annoin kuninkaalle; mutta en minä ollut (ennen) murheellinen hänen edessänsä.
2. Niin kuningas sanoi minulle: miksi niin pahoin katsot, ja et kuitenkaan kipeä ole? Ei se muu ole, mutta murhe on sinun sydämessäs. Ja minä pelkäsin sangen kovin.
3. Niin minä sanoin kuninkaalle: eläköön kuningas ijankaikkisesti! Eikö kasvoni mahda olla murheelliset, kuin se kaupunki, jossa isäni hautaushuone on, kylmillä on, ja sen portit ovat tulella kulutetut?
4. Niin sanoi kuningas minulle: mitäs siis anot? Niin minä rukoilin Taivaan Jumalaa,
5. Ja sanoin kuninkaalle: jos kelpaa kuninkaalle, ja jos palvelias on sinun edessäs kelvollinen: ettäs lähettäisit minut Juudaan, isäni hautauskaupunkiin, rakentamaan sitä.
6. Niin sanoi kuningas minulle ja kuningatar, joka hänen vieressänsä istui: kuinka kauvan sinä matkassa olet, ja koska sinä palajat? Ja se kelpasi kuninkaalle, ja hän lähetti minun, kuin minä ajan hänelle määrännyt olin.
7. Ja minä sanoin kuninkaalle: jos kuninkaan tahto niin on, niin annettakoon minulle kirjat päämiesten tykö toisella puolella virtaa, että he vievät minun ylitse, siihenasti kuin minä tulen Juudaan,
8. Ja kirjan Asaphille, joka on kuninkaan metsänvartia, että hän lähettää minulle hirsiä salin porttein vuolteiksi, kuin on huoneen tykönä, ja kaupungin muuriin ja siihen huoneesen, johon minä menen. Ja kuningas antoi minulle niinkuin Jumalani hyvä käsi oli minun ylitseni.
9. Ja kuin minä tulin sille puolelle virtaa päämiesten tykö, niin minä annoin heille kuninkaan kirjan; kuningas lähetti myös minun kanssani sodanpäämiehiä ja hevosmiehiä.
10. Mutta kuin Sanballat Horonilainen ja palvelia Tobia Ammonilainen sen kuulivat, panivat he pahaksensa sangen kovin, että joku ihminen tuli, joka Israelin lasten parasta katsoi.
11. Ja kuin minä tulin Jerusalemiin ja olin siellä ollut kolme päivää,
12. Nousin minä yöllä ja vähä väkeä minun kanssani; sillä en minä sanonut kellenkään, mitä minun Jumalani oli antanut sydämeeni, tehdäkseni Jerusalemissa; ja ei minulla ollut yhtään juhtaa myötäni, muuta kuin se, jonka päällä minä istuin.
13. Ja minä ajoin Laaksoportista ulos yöllä, Kärmelähteen kohdalle Sontaporttiin asti ja katselin Jerusalemin muureja, jotka olivat jaotetut, ja portteja, jotka olivat tulella kulutetut.

14. Ja minä menin vielä Lähdeporttiin ja Kuninkaan vesilammin tykö; ja ei ollut sielä siaa, että minun juhtani sai käydä minun allani.
15. Kuitenkin menin minä yöllä ojaa myöten ja koettelin muuria; sitte palasin minä ja tulin jälleen Laaksoporttiin.
16. Ja ei ylimmäiset tietäneet, kuhunka minä menin, taikka mitä minä tein; sillä en minä vielä siihenasti ilmoittanut mitään kellenkään, Juudalaisille eikä papeille, ylimmäisille taikka esivallalle, ja muille työn tekiöille.
17. Ja minä sanoin heille: te näette tämän onnettomuuden, jossa me olemme, että Jerusalem on autiona, ja sen portit ovat tulella kulutetut: tulkaat ja rakentakaamme Jerusalemin muurit, ettemme enää häpiänä olisi.
18. Ja minä ilmoitin heille minun Jumalani käden, joka oli hyvä minun päälläni, ja myös kuninkaan sanat, jotka hän sanoi minulle. Ja he sanoivat: nouskaamme siis ja rakentakaamme. Ja heidän kätensä vahvistuivat hyvyyteen.
19. Mutta kun Sanballat Horonilainen, ja palvelia Tobia Ammonilainen, ja Gesem Arabialainen sen kuulivat, häpäisivät he meitä ja katsoivat meidät ylön ja sanoivat: mikä se on, jota te teette? tahdotteko te luopua jälleen kuninkaasta?
20. Niin minä vastasin heitä ja sanoin heille: taivaan Jumala antaa meille menestyksen, sillä me hänen palveliansa olemme valmistaneet itsemme ja rakennamme; mutta ei teillä ole yhtäkään osaa eli oikeutta, taikka muistoa Jerusalemissa.

3 LUKU

1. Ja Eljasib, ylimmäinen pappi, nousi pappein veljeinsä kanssa, rakensivat Lammasportin ja pyhittivät sen, ja panivat siihen ovet; ja he pyhittivät sen Mean torniin asti, hamaan Hananeelin torniin saakka.
2. Ja Jerihon miehet rakensivat hänen vieressänsä, ja Sakkur Imrin poika rakensi hänen vieressänsä.
3. Mutta Senaan lapset rakensivat Kalaportin, ja kattivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet.
4. Ja Meremot Urian poika, Hakkotsin pojan, rakensi heidän vieressänsä, ja Mesullam Berekian poika, Mesesabelin pojan, rakensi heidän vieressänsä; Zadok Baenan poika rakensi heidän vieressänsä.
5. Niiden tykönä rakensivat Tekoan miehet; mutta heidän sankarinsa ei kääntäneet kaulaansa Herransa palvelukseen.
6. Vanhan portin rakensi Jojada Passean poika ja Mesullam Besodian poika, ja kattivat sen, ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet.

7. Melatia Gibeonilainen ja Jadon Meronotilainen rakensi heidän vieressänsä, Gibeonin ja Mitspan miehet, päämiehen istuimen tykönä, sillä puolella virtaa.
8. Hänen vieressänsä rakensi Ussiel Harhakan kultasepän poika; hänen vieressänsä rakensi Hanania yrtteinmyyjän poika; ja he rakensivat Jerusalemia leviään muuriin asti.
9. Hänen vieressänsä rakensi Rephaja Hurin poika, puolen Jerusalemin päämies.
10. Heidän vieressänsä rakensi Jedaja Harumaphin poika, huoneensa kohdalla; hänen vieressänsä rakensi Hattus, Hasabnejan poika.
11. Mutta Malkia Harimin poika ja Hasub Pahatmoabin poika rakensivat toista kulmaa, niin myös Pätsitornin.
12. Hänen vieressänsä rakensi Sallum Haloeksen poika, puolen Jerusalemin päämies: hän itse ja hänen tyttärensä.
13. Laaksoportin rakensi Hanun ja Sanoan asujamet; ne rakensivat sen ja panivat siihen ovet, lukot ja teljet, ja tuhannen kyynärää muuria Sontaporttiin asti.
14. Mutta Malkia Rekabin poika, viinamäen kulmakunnan päämies, rakensi Sontaportin, hän rakensi sen ja pani siihen ovet, lukot ja teljet.
15. Mutta Lähdeportin rakensi Sallun Kolhosen poika, Mitspan kulmakunnan päämies; hän rakensi ja katti sen, ja pani siihen ovet, lukot ja teljet; niin myös Selan lammin muurin kuninkaan yrttitarhan tykönä, niihin astuimiin asti, jotka tulevat alas Davidin kaupungista.
16. Hänen vieressänsä rakensi Nehemia Asbukin poika, puolen Betsuurin päämies, aina Davidin hautain kohdalle, ja kaivettuun lammikkoon asti väkeväin huoneeseen asti.
17. Häntä likimpänä rakensivat Leviläiset, Rehum Banin poika; hänen vieressänsä rakensi Hasabia, puolen Kegilan päämies kulmakuntansa puolesta.
18. Häntä likimpänä rakensivat heidän veljensä Bavai Hanadadin poika, toisen puolen Kegilan päämies.
19. Hänen vieressänsä rakensi Eser Jesuan poika, Mitspan päämies, toisen osan siinä kulmassa, asehuoneen puolessa.
20. Häntä likinnä rakensi Baruk Sabbain poika kiivaasti toisen osan kulmasta Eljasibin ylimmäisen papin huoneen oveen asti.
21. Häntä likinnä rakensi Meremot Urian poika, Hakkotsin pojan, toisen osan, Eljasibin huoneen ovesta Eljasibin huoneen loppuun asti.
22. Ja hänen jälkeensä rakensivat papit, miehet lakeudelta.
23. Heidän jälkeensä rakensi Benjamin ja Hassub oman huoneensa kohdalla; heidän perässänsä rakensi Asaria Maesejan poika, Ananian pojan, huoneensa tykönä.

24. Hänen jälkeensä rakensi Binnui Henadadin poika, toisen osan, Asarian huoneesta niin loukkaasen ja hamaan kulmaan asti.
25. Palal Usain poika loukasta vastaan ja tornia, joka menee kuninkaan ylisestä huoneesta, joka oli vankikartanon tykönä; hänen jälkeensä Pedaja Paroksen poika.
26. Mutta Netinimit asuivat Ophelin tykönä Vesiporttiin asti itään päin, josta torni käy ulos.
27. Sitälikin rakensivat Tekoalaiset toisen osan, isoa tornia päin, kuin näkyy ulos, Opelin muuriin asti,
28. Mutta Hevosportin yläpuolelta rakensivat papit, jokainen huoneensa kohdalla.
29. Heidän jälissänsä rakensi Zadok Immerin poika, huoneensa kohdalla; hänen jälissänsä rakensi Semaja Sekanian poika, Itäportin vartia.
30. Hänen jälissänsä rakensi Hananian Selemian poika, ja Hanun kuudes Salaphin poika, toisen osan; hänen jälissänsä rakensi Mesullam Berekian poika, makaushuoneensa kohdalla.
31. Hänen jälissänsä rakensi Malkia kultasepän poika, Netinimein ja kauppamiesten huoneesen asti, Käräjäportin kohdalla, hamaan Kulmasaliin saakka.
32. Kultasepät ja kauppamiehet rakensivat Kulmasalin välillä ja Lammasporttiin asti.

4 LUKU

1. Kuin Sanballat kuuli meidän muuria rakentavan, syttyi hän vihaan ja närkästyi sangen suuresti, ja häpäisi Juudalaisia,
2. Ja puhui veljeinsä ja voimallisten edessä Samariassa ja sanoi: mitä nämät voimattomat Juudalaiset tekevät? pitääkö heille niin sallittaman? pitääkö heidän uhraaman? pitääkö heidän sen täyttämän yhtenä päivänä? pitääkö heidän kiviä eläväksi tekemän, jotka ovat tuhkaläjä ja palaneet?
3. Ja Tobia Ammonilainen sanoi hänen jälkeensä: rakentakoot vapaasti; jos ketut sinne menisivät, niin he kyllä jaottaisivat heidän kivimuurinsa.
4. Kuule meidän Jumalamme, kuinka me olemme katsotut ylön, ja käännä heidän häväistyksensä heidän päänsä päälle, ja saata heitä häpiään vankeuden maassa.
5. Älä peitä heidän pahoja tekojansa ja älä pyyhi heidän syntiänsä kasvois edestä; sillä he ovat vihan matkaan saattaneet, rakentajain läsnäollessa.
6. Mutta me rakensimme muurin ja panimme hänen kaiketi yhteen hamaan puoliväliin asti; ja kansa sai sydämen työtä tehdäksensä.
7. Kuin Sanballat ja Tobia ja Arabialaiset ja Ammonilaiset ja Asdodilaiset kuulivat Jerusalemin muurit

korotetuksi, ja ruvetuksi haljenneita parantamaan, vihastuivat he sangen suuresti.
8. Ja he kaikki tekivät liiton keskenänsä tullaksensa sotimaan Jerusalemia vastaan, ja tekemään heille kapinaa.
9. Mutta me rukoilimme meidän Jumalaamme ja panimme vartiat öin ja päivin heitä vastaan, heidän tähtensä.
10. Ja Juuda sanoi: kantajain voima on heikoksi tullut ja multaa on niin paljo, ettemme saa rakentaa muuria.
11. Ja meidän vihollisemme sanoivat: ei heidän pidä tietämän eli näkemän, ennenkuin me olemme juuri heidän keskellänsä, tapamme heidät ja estämme työn.
12. Ja kuin ne Juudalaiset, jotka heidän tykönänsä asuivat, tulivat ja sanoivat meille kymmenen kertaa: joka paikasta te vielä meidän tykömme palajatte;
13. Niin minä lähetin kansan alas muurin taa tuiviin paikkoihin, heidän sukukuntainsa jälkeen, miekkoinensa, keihäinensä ja joutsinensa.
14. Ja minä katselin ja valmistin itseni, ja sanoin ylimmäisille ja päämiehille, ja muulle kansalle: älkäät peljätkö heitä, muistakaat suurta ja peljättävää Herraa, ja sotikaat teidän veljeinne, poikainne, tytärtenne, emäntäinne ja kotonne edestä.
15. Mutta kuin meidän vihollisemme sen kuulivat, että me olimme tietää saaneet, niin Jumala teki heidän neuvonsa tyhjäksi: ja me palasimme kaikki muurin tykö, jokainen työhönsä.
16. Ja tapahtui siitä päivästä, että toinen puoli nuoria miehiäni teki työtä, ja toinen puoli piti keihäitä, kilpiä, joutsia ja rautapaitoja. Ja päämiehet seisoivat koko Juudan huoneen takana.
17. Ne, jotka rakensivat muuria ja kantoivat kuormia, ja jotka sälyttivät, yhdellä kädellä he tekivät työtä ja toisessa pitivät aseen.
18. Ja jokaisella joka siellä rakensi, oli miekka sidottu vyölle, ja niin he rakensivat. Ja se joka soitti vaskitorvea, oli minun tykönäni.
19. Ja minä sanoin ylimmäisille ja päämiehille ja muulle kansalle: työ on suuri ja avara, ja me olemme hajalla muurin päällä, kaukana toinen toisestamme;
20. Millä paikalla te kuulette vaskitorven äänen, tulkaat sinne kokoon meidän tykömme: meidän Jumalamme sotii meidän edestämme.
21. Niin tehkäämme siis työtä; ja toinen puoli heistä piti keihäitä päivän koittamasta niin siihen saakka, että tähdet näkyivät.
22. Ja minä myös sanoin siihen aikaan kansalle: jokainen olkaan yötä palveliainsa kanssa keskellä

Jerusalemia, niin että me yöllä ottaisimme vaarin vartiosta ja päivällä työstä.
23. Mutta minä ja minun veljeni, ja minun palveliani ja vartiat, jotka minua seurasivat, emme riisuneet vaatteitamme; ja jokaisella oli hänen aseensa ja vesi.

5 LUKU

1. Ja tapahtui sangen suuri kansan ja heidän vaimonsa huuto Juudalaisia heidän veljiänsä vastaan.
2. Ja oli muutamia, jotka sanoivat: meillä on poikia ja tyttäriä, ottakaamme siis (niiden hinnalla) jyviä syödäksemme, että me eläisimme.
3. Mutta monikahdat sanoivat: pankaamme meidän peltomme, viinamäkemme ja huoneemme pantiksi, ja ottakaamme jyviä tällä kalliilla ajalla.
4. Ja monikahdat sanoivat: me otimme rahaa lainaksi kuninkaan veroksi, meidän peltoimme ja viinamäkeimme päälle;
5. Sillä meidän ruumiimme on niinkuin veljeimmekin ruumis ja meidän lapsemme niinkuin heidänkin lapsensa; mutta katso, me heitämme poikamme ja tyttäremme orjuuteen, ja jo parhaallansa ovat muutamat meidän tyttäristämme sorretut, ja ei ole voimaa meidän käsissämme; meidän peltomme ja viinamäkemme ovat joutuneet muille.
6. Kuin minä tämän puheen ja heidän huutonsa kuulin, vihastuin minä sangen kovin.
7. Ja minä ajattelin sydämessäni, ja nuhtelin ylimmäisiä ja päämiehiä ja sanoin heille: tahdotteko te kukin veljeltänne korkoa ottaa? Ja minä vein suuren joukon heitä vastaan,
8. Ja sanoin heille: me olemme ostaneet veljemme Juudalaiset jälleen, jotka olivat myydyt pakanoille, varamme jälkeen; ja te vielä nyt tahdotte myydä veljenne, jotka meille myydyt ovat; niin he vaikenivat ja ei taitaneet vastata.
9. Niin minä sanoin: ei se ole hyvä, minkä te teette; eikö teidän pitäisi vaeltaman meidän Jumalamme pelvossa, pakanain meidän vihollistemme häväistyksen tähden?
10. Minä myös ja minun veljeni ja palveliani olemme lainanneet heille rahaa ja jyviä; mutta jättäkäämme pois tämä korko.
11. Antakaat heille tänäpänä heidän peltonsa, viinamäkensä, öljypuunsa, huoneensa ja sadas osa rahasta, jyvistä, viinasta ja öljystä, jonka te olette heiltä koroksi vaatineet.
12. Niin he sanoivat: me annamme jälleen, ja emme ano heiltä mitään; me teemme niinkuin sinä olet sanonut. Ja minä kutsuin papit ja vannotin heitä, että heidän piti niin tekemän.

13. Minä pudistin myös helmani ja sanoin: noin Jumala pudistakoon jokaisen miehen huoneestansa ja työstänsä, joka ei tätä sanaa pidä, ja tulkoon niin pudistetuksi ja tyhjäksi. Ja kansa sanoi: amen! Ja he kiittivät Herraa; ja kansa teki niin.
14. Ja siitä ajasta, kuin minua käskettiin olla heidän päämiehensä Juudan maassa, joka oli siitä kahdestakymmenennestä vuodesta niin toiseenneljättäkymmentä kuningas Artahsastan vuoteen, kahdestatoistakymmenessä ajastajassa, minä ja minun veljeni emme syöneet päämiehen ruokaa.
15. Sillä ne päämiehet, jotka ennen minua olivat, ne olivat raskauttaneet kansaa ja ottaneet leipää ja viinaa heiltä, ja vielä sitte neljäkymmentä sikliä hopiaa, ja olivat antaneet palveliainsa tehdä väkivaltaa kansalle; mutta en minä niin tehnyt Jumalan pelvon tähden.
16. Ja minä tein myös työtä muurissa, ja en ostanut yhtään peltoa; ja kaikkein minun palveliaini täytyi tulla sinne kokoon työhön.
17. Vielä päälliseksi oli myös Juudalaisia ja ylimmäisiä sata ja viisikymmentä minun pöytäni tykönä, jotka olivat tulleet minun tyköni pakanoista, jotka ovat tässä meidän ympärillämme.
18. Ja minulle valmistettiin joka päivä yksi härkä, ja kuusi valittua lammasta, ja lintuja, ja erilaisia viinoja yltäkyllä joka kymmenes päivä; ja en minä kuitenkaan anonut päämiehen ruokaa, sillä raskas orjuus oli tällä kansalla.
19. Minun Jumalani, muista minulle hyväksi kaikki, minkä minä olen tehnyt tälle kansalle.

6 LUKU

1. Kuin Sanballat, Tobia ja Gesem Arabialainen, ja muut meidän vihollisemme kuulivat minun muurit rakentaneeksi, ja ettei yhtään rakoa siihen jäänyt, (vaikka en minä vielä ollut pannut portteja siallensa);
2. Niin Sanballat ja Gesem lähettivät minun tyköni nämät sanat: tule, ja kokoontukaamme maakyliin Onon laaksoon; mutta he ajattelivat minulle tehdä pahaa.
3. Mutta minä lähetin heille sanansaattajat, sanoen: minulla on sangen suuri työ tehtävänä, en minä saa tulla alas. Miksi pitäis työ lakkaaman, minun jättäissäni sitä ja tullessani alas teidän tykönne?
4. Ja he lähettivät minun tyköni täyttä neljä kertaa sillä tavalla; ja minä vastasin heitä jälleen sillä tavalla.
5. Niin Sanballat lähetti viidennen kerran palveliansa minun tyköni avoimen kirjan kanssa kädessänsä,
6. Jossa näin oli kirjoitettu: se on pakanain eteen tullut, ja Gasmu on sanonut, että sinä ja Juudalaiset ajattelette luopua pois: ja sentähden sinä rakennat muureja; ja sinä tahdot olla heidän kuninkaansa tässä asiassa.

7. Ja sinä olet toimittanut prophetat jotka sinua pitää kuuluttaman Jerusalemissa ja sanoman: hän on Juudalaisten kuningas. Ja nyt pitää se asia tuleman kuninkaan eteen; sentähden tule nyt ja pitäkäämme neuvoa toinen toisemme kanssa siitä asiasta.
8. Mutta minä lähetin hänen tykönsä ja annoin hänelle sanoa: ei se ole niin tapahtunut kuin sinä sanot; vaan sinä olet sen ajatellut omasta sydämestäs.
9. Sillä he kaikki tahtoivat meitä peljättää, ja ajattelivat: heidän kätensä pitää väsymän työstä, ettei he enää työtä tekisi. Nyt siis vahvista minun käteni!
10. Ja minä tulin Semajan huoneesen, Delajan pojan, Mehetabelin pojan, joka oli sulkenut itsensä sisälle. Ja hän sanoi: käykäämme kokoon Jumalan huoneesen keskelle templiä ja sulkekaamme templin ovet; sillä he tulevat tappamaan sinua, ja he tulevat yöllä sinua tappamaan.
11. Minä vastasin; pitääkö senkaltaisen miehen kuin minä olen pakeneman? ja kuka olis niinkuin minä, joka menis templiin, että hän sais elää? En minä mene sinne.
12. Sillä katso, minä ymmärsin hyvin, ettei Jumala ollut häntä lähettänyt; vaan hän ennusti minua vastaan, sillä Tobia ja Sanballat olivat palkanneet hänen.
13. Sentähden hän oli palkattu, että minä olisin peljännyt ja olisin niin tehnyt, ja syntiä tehnyt, että he olisivat saaneet pahan huudon, jolla he olisivat minua häväisseet.
14. Minun Jumalani! muista Tobiaa ja Sanballatia näiden heidän töidensä jälkeen, ja Noadiaa naisprophetaa ja muita prophetaita jotka minua tahtoivat peljättää.
15. Ja muuri tuli valmiiksi viidennellä päivällä kolmattakymmentä Elulin kuuta, kahden päivän kuudettakymmentä kuluttua.
16. Niin tapahtui, että kuin kaikki meidän vihollisemme sen kuulivat, niin kaikki pakanat pelkäsivät, jotka meidän ympärillämme olivat, ja he hämmästyivät kovin keskenänsä; sillä he ymmärsivät tämän työn olevan meidän Jumalaltamme.
17. Ja siihen aikaan oli monta Juudan ylimmäisistä siellä, joiden kirjat menivät usein Tobialle ja Tobian kirjat heidän tykönsä.
18. Sillä monta oli Juudalaisista, jotka olivat vannoneet hänen kanssansa; sillä hän oli Sekanian Aran pojan vävy, ja hänen pojallansa Johananilla oli Mesullamin Berekian pojan tytär.
19. Ja he puhuivat hyvin minun edessäni hänestä ja veivät minun puheeni hänen tykönsä; niin Tobia lähetti kirjan minulle peljättääksensä minua.

7 LUKU

1. Mutta sittekuin muurit olivat rakennetut, panin minä portit; ja toimitettiin ovenvartiat, veisaajat ja Leviläiset.
2. Ja minä käskin veljeäni Hanania, ja Hananiaa, linnan vanhinta Jerusalemissa (sillä hän oli uskollinen ja Jumalaa pelkääväinen mies monen suhteen),
3. Ja sanoin heille: ei Jerusalemin portteja ennen pidä avattaman, kuin aurinko lämpiää, ja kuin vielä työtä tehdään, niin pitää portit pantaman kiinni ja teljettämän. Ja vartiat asetettiin Jerusalemin asuvaisista jokainen paikkaansa, ja kukin oman huoneensa kohdalle;
4. Sillä kaupunki oli avara ja suuri, mutta kansaa oli siinä vähän; ja ei olleet huoneet rakennetut.
5. Ja minun Jumalani lykkäsi mieleeni, että minä kokosin ylimmäiset ja päämiehet ja kansan, ja luin heidät; ja minä löysin heidän mieslukunsa kirjan, jotka ennen olivat tulleet vankeudesta, ja minä löysin siinä kirjoitettuna.
6. Nämät ovat maakunnan lapset, jotka palasivat poisviedyistä vangeista, jotka Nebukadnetsar Babelin kuningas oli vienyt pois; ja he palasivat Jerusalemiin ja Juudaan, jokainen kaupunkiinsa,
7. Jotka tulivat Serubbabelin, Jesuan, Nehemia, Asarian, Raamian, Nahamanin, Mordekain, Bilsan, Misperetin, Bigvain, Nehumin ja Baenan kanssa. Tämä on Israelin miesten luku:
8. Baroksen lapsia, kaksituhatta, sata ja kaksikahdeksattakymmentä;
9. Sephatian lapsia, kolmesataa ja kaksikahdeksattakymmentä;
10. Aran lapsia, kuusisataa ja kaksikuudettakymmentä;
11. Pahatmoabin lapsia, Jesuan ja Joabin lasten seassa, kaksituhatta, kahdeksansataa ja kahdeksantoistakymmentä;
12. Elamin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;
13. Sattun lapsia, kahdeksansataa ja viisiviidettäkymmentä;
14. Sakkain lapsia seitsemänsataa ja kuusikymmentä;
15. Binnuin lapsia, kuusisataa ja kahdeksanviidettäkymmentä;
16. Bebain lapsia, kuusisataa ja kahdeksankolmattakymmentä;
17. Asgadin lapsia, kaksituhatta, kolmesataa ja kaksikolmattakymmentä;
18. Adonikamin lapsia, kuusisataa ja seitsemänseitsemättäkymmentä;
19. Bigvain lapsia, kaksituhatta ja seitsemänseitsemättäkymmentä;
20. Adinin lapsia, kuusisataa ja viisikuudettakymmentä;
21. Aterin lapsia Hiskiasta, yhdeksänkymmentä ja kahdeksan;
22. Hasumin lapsia, kolmesataa ja kahdeksankolmattakymmentä;

23. Besain lapsia, kolmesataa ja neljäkolmattakymmentä;
24. Hariphin lapsia, sata ja kaksitoistakymmentä;
25. Gibeonin lapsia, yhdeksänkymmentä ja viisi;
26. Betlehemin ja Netophan miehiä sata ja kahdeksanyhdeksättäkymmentä;
27. Anatotin miehiä, sata ja kahdeksankolmattakymmentä;
28. Betasmavetin miehiä, kaksiviidettäkymmentä;
29. Kirjatjearimin, Kaphiran ja Beerotin miehiä, seitsemänsataa ja kolmeviidettäkymmentä;
30. Raman ja Gabaan miehiä, kuusisataa ja yksikolmattakymmentä;
31. Mikmaan miehiä, sata ja kaksikolmattakymmentä;
32. Betelin ja Ain miehiä, sata ja kolmekolmattakymmentä;
33. Toisen Nebon miehiä, kaksikuudettakymmentä;
34. Toisen Elamin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja neljäkuudettakymmentä;
35. Harimin lapsia, kolmesataa ja kaksikymmentä;
36. Jerihon lapsia, kolmesataa ja viisiviidettäkymmentä;
37. Lodin, Hadadin ja Onon lapsia, seitsemänsataa ja yksikolmattakymmentä;
38. Senaan lapsia, kolmetuhatta, yhdeksänsataa ja kolmekymmentä;
39. Papit: Jedajan lapsia Jesuan huoneesta, yhdeksänsataa ja kolmekahdeksattakymmentä;
40. Immerin lapsia, tuhannen ja kaksikuudettakymmentä;
41. Pashurin lapsia, tuhannen, kaksisataa ja seitsemänviidettäkymmentä;
42. Harimin lapsia, tuhannen ja seitsemäntoistakymmentä;
43. Leviläiset: Jesuan lapsia Kadmielista Hodevan lasten seasta, neljäkahdeksattakymmentä;
44. Veisaajat: Asaphin lapsia, sata ja kahdeksanviidettäkymmentä;
45. Ovenvartiat olivat Sallumin lapset, Aterin lapset, Talmonin lapset, Akkubin lapset, Hatitan lapset, Sobain lapset, (kaikki yhteen) sata ja kahdeksanneljättäkymmentä;
46. Netinimit: Zihan lapset, Hasuphan lapset, Taboatin lapset,
47. Keroksen lapset, Sian lapset, Padonin lapset,
48. Libanan lapset, Hagaban lapset, Salmain lapset,
49. Hananin lapset, Giddelin lapset, Gaharin lapset,
50. Reajan lapset, Resinin lapset, Nekodan lapset,
51. Gassamin lapset, Ussan lapset, Passean lapset,
52. Besain lapset, Megunimin lapset, Nephusesimin lapset,

53. Bakbukin lapset, Haguphan lapset, Harhurin lapset,
54. Batslitin lapset, Mehidan lapset, Harsan lapset,
55. Barkoksen lapset, Siseran lapset, Thaman lapset,
56. Netsian lapset, Hatiphan lapset.
57. Salomon palveliain lapsia oli: Sotain lapset, Sopheretin lapset, Peridan lapset,
58. Jaelan lapset, Darkonin lapset, Giddelin lapset,
59. Sephatian lapset, Hattilin lapset, PokeretZebaimin lapset, Amonin lapset.
60. Kaikkia Netinimein ja Salomon palveliain lapsia oli (yhteen) kolmesataa, yhdeksänkymmentä ja kaksi.
61. Ja nämä menivät ylös Telmelasta, Telharsasta: Kerubi, Addon ja Immer; mutta ei he tietäneet isäinsä huonetta taikka siementänsä, olivatko he Israelista:
62. Delajan lapset, Tobian lapset, Nekodan lapset, kuusisataa ja kaksiviidettäkymmentä;
63. Ja papeista: Hobajan lapset, Hakkotsin lapset, Barsillain lapset, joka otti emännän Barsillain Gileadilaisen tyttäristä, ja kutsuttiin sitte heidän nimellänsä.
64. Nämä etsivät sukukuntansa polvilukukirjaa; ja ettei sitä löydetty, hyljättiin he pappeudesta.
65. Ja Tirsata sanoi heille, ettei heidän pitänyt syömän siitä kaikkein pyhimmästä, ennenkuin pappi seisois valkeudessa ja täydellisyydessä.
66. Koko joukko yhteen oli kaksiviidettäkymmentä tuhatta, kolmesataa ja kuusikymmentä,
67. Paitsi heidän palvelioitansa ja piikojansa, joita oli seitsemäntuhatta, kolmesataa ja seitsemänneljättäkymmentä. Niin myös heidän seassansa oli veisaajia, miehiä ja vaimoja, kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä;
68. Seitsemänsataa ja kuusineljättäkymmentä hevoista; kaksisataa ja viisiviidettäkymmentä muulia;
69. Neljäsataa ja viisineljättäkymmentä kamelia; kuusituhatta, seitsemänsataa ja kaksikymmentä aasia.
70. Ja muutamat ylimmäistä isistä antoivat rakennukseen: Tirsata antoi tavaraksi tuhannen kultapenninkiä, viisikymmentä maljaa, viisisataa ja kolmekymmentä papin hametta.
71. Ja muutamat ylimmäisistä isistä antoivat rakennuksen tavaraksi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, kaksituhatta ja kaksisataa leiviskää hopiaa.
72. Ja muu kansa antoi kaksikymmentä tuhatta kultapenninkiä, ja kaksituhatta leiviskää hopiaa, ja seitsemänseitsemättäkymmentä papin hametta.
73. Ja papit, Leviläiset, ovenvartiat, veisaajat, ja muutamat kansasta ja Netinimit ja koko Israel asuivat kaupungeissa. Ja seitsemännen kuukauden lähestyessä olivat Israelin lapset kaupungeissa.

8 LUKU

1. Sitte kokoontui kaikki kansa niinkuin yksi mies sille kadulle, joka on Vesiportin edessä, ja sanoivat Esralle, kirjanoppineelle, että hän tois Moseksen lakikirjan, jonka Herra oli Israelille käskenyt.
2. Ja Esra pappi toi lakikirjan kansan eteen, sekä miesten että vaimoin, ja kaikkein jotka ymmärtää ja kuulla taisivat, ensimäisenä päivänä seitsemättä kuuta.
3. Ja hän luki siitä kadulla Vesiportin edessä aamusta hamaan puolipäivään asti miesten ja vaimoin edessä, ja jokaisen joka ymmärtää taisi; ja kaiken kansan korvat olivat lakikirjaan käännetyt.
4. Ja Esra, kirjanoppinut, seisoi korkialla puuistuimella, jonka he sitä varten olivat tehneet; ja Mattitia, Sema, Anaja, Uria, Hilkia ja Maeseja seisoivat hänen vieressänsä hänen oikialla puolellansa; ja hänen vasemmalla puolellansa seisoivat Pedaja, Misael, Malkia, Hasum, Hasbaddana, Sakaria ja Mesullam.
5. Ja Esra avasi kirjan kaiken kansan edessä; sillä hän seisoi ylempänä kaikkea kansaa. Ja kuin hän sen avasi, niin seisoi kaikki kansa.
6. Ja Esra kiitti Herraa, suurta Jumalaa, ja kaikki kansa vastasi nostetuilla käsillä: amen! ja he kumarsivat ja rukoilivat Herraa kasvoillansa maassa.
7. Ja Jesua, Bani, Serebia, Jamin, Akub, Sabtai, Hodija, Maeseja, Kelita, Asaria, Josabad, Hanan, Pelaja ja Leviläiset opettivat kansan lakia ymmärtämään; ja kansa seisoi alallansa.
8. Ja he lukivat Jumalan lakikirjan selkiästi ja niin ymmärrettävästi, että he ymmärsivät, mitä luettiin.
9. Ja Nehemia, joka on Tirsata, ja Esra pappi, kirjanoppinut, ja Leviläiset jotka kansan opettivat ymmärtämään, sanoivat kansalle: tämä päivä on pyhä Herralle teidän Jumalallenne: älkäät murehtiko ja älkäät itkekö! sillä kuin kansa kuuli lain sanat, niin he kaikki itkivät.
10. Ja hän sanoi heille: menkäät ja syökäät lihavaa, ja juokaat makiaa, ja lähettäkäät niille myös osa, joilla ei mitään ole valmistettu; tämä päivä on pyhä meidän Herrallemme, sentähden älkäät murehtiko; sillä Herran ilo on teidän väkevyytenne.
11. Ja Leviläiset vaikittivat kaiken kansan ja sanoivat: olkaat ääneti, sillä tämä päivä on pyhä, älkäät murehtiko!
12. Ja kaikki kansa meni syömään ja juomaan, ja lähettämään osia ulos, ja tekivät suuren ilon; sillä he olivat ymmärtäneet ne sanat, jotka heille olivat ilmoitetut.
13. Toisena päivänä tulivat ylimmäiset isät kaikesta kansasta, papit ja Leviläiset kokoon, Esran kirjanoppineen tykö, oppimaan lain sanoja.
14. Ja he löysivät laissa kirjoitetun, että Herra oli käskenyt Moseksen kautta Israelin lasten asua

lehtimajoissa seitsemännen kuun juhlalla.
15. Ja he antoivat sen julkisesti ilmoittaa ja kuuluttaa kaikissa kaupungeissansa ja Jerusalemissa, ja sanoa: menkäät ulos vuorelle ja tuokaat öljypuun oksia, balsamipuun oksia, myrrhamipuun oksia, palmupuun oksia ja paksuista puista oksia, tehdäksenne majoja, niinkuin kirjoitettu on.
16. Ja kansa menivät ulos ja toivat, ja tekivät itsellensä lehtimajoja, jokainen kattonsa päälle ja kartanoihinsa, ja Jumalan huoneen kartanoihin, ja Vesiportin kadulle, ja Ephraimin portin kadulle.
17. Ja kaikki kansa, joka palannut oli vankeudesta, teki lehtimajoja ja asui niissä; sillä ei Israelin lapset niin olleet tehneet hamasta Josuan Nunin pojan ajasta niin siihen päivään asti. Ja siinä oli sangen suuri ilo.
18. Ja luettiin joka päivä Jumalan lakikirjaa, ensimmäisestä päivästä niin viimeiseen. Ja he pitivät juhlaa seitsemän päivää ja kahdeksantena päivänä päätöksen, tavan jälkeen.

9 LUKU

1. Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä tätä kuuta tulivat Israelin lapset kokoon, paastoten, säkeissä, ja multaa päällänsä.
2. Ja he eroittivat Israelin siemenen kaikista muukalaisista lapsista; ja he tulivat edes ja tunnustivat syntinsä ja isäinsä pahat teot.
3. Ja he nousivat ylös siallensa, ja heidän edessänsä luettiin neljä kertaa päivässä Herran heidän Jumalansa lakikirjasta; ja he tunnustivat, ja rukoilivat Herraa Jumalaansa neljä kertaa päivässä.
4. Ja Leviläisten korkopaikalle nousivat Jesua, Bani, Kadmiel, Sebania, Bunni, Serebia, Bani ja Kenani, ja huusivat suurella äänellä Herran Jumalansa tykö.
5. Ja Leviläiset Jesua, Bani, Kadmiel, Hasabnea, Serebia, Hodia, Sebania ja Petahia sanoivat: nouskaat, kiittäkäät Herraa teidän Jumalaanne ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Ja sinun kunnias nimi kiitetään, joka on korotettu ylitse kaiken siunauksen ja kiitoksen.
6. Sinä olet Herra yksinäs, sinä olet luonut taivaat ja taivasten taivaat kaiken heidän sotaväkensä kanssa, maan ja kaikki, mitä sen päällä on, meret ja kaikki, mitä niissä on; ja sinä teet kaikki nämät eläväksi; ja taivaan sotajoukot kumartaen rukoilevat sinua.
7. Sinä olet Herra Jumala, joka valitsit Abramin, ja johdatit hänen Kaldean Uurista ja nimitit hänet Abrahamiksi,
8. Ja löysit hänen sydämensä uskolliseksi sinun edessäs, ja teit liiton hänen kanssansa, antaakses hänen siemenellensä Kanaanealaisten, Hetiläisten, Amorilaisten, Pheresiläisten, Jebusilaisten ja Girgasilaisten

maan, ja olet pitänyt sanas, sillä sinä olet vanhurskas;
9. Ja sinä näit isäimme viheliäisyyden Egyptissä, ja kuulit heidän huutonsa Punaisen meren tykönä,
10. Ja teit tunnustähtejä ja ihmeitä Pharaolle, ja kaikissa hänen palvelioissansa, ja kaikessa hänen maansa kansassa; sillä sinä tiesit heidän ylpiäksi heitä vastaan; ja teit itselles nimen, niinkuin se tänäkin päivänä on.
11. Ja sinä jaoit meren heidän edessänsä, niin että he kuivalla menivät keskitse meren; ja heidän vainoojansa heitit sinä syvyyteen, niinkuin kiven väkeviin vesiin.
12. Ja päivällä sinä johdatit heitä pilven patsaalla ja yöllä tulen patsaalla, valaisten heille tietä, jota he vaelsivat.
13. Sinä tulit Sinain vuorelta alas ja puhuit heidän kanssansa taivaasta, ja annoit heille oikiat tuomiot ja totisen lain, hyvät säädyt ja käskyt,
14. Ja ilmoitit heille pyhän sabbatis, ja annoit heille käskyt, säädyt ja lain palvelias Moseksen kautta.
15. Ja annoit heille leipää taivaasta, kuin he isosivat, ja annoit veden vuotaa kalliosta, kuin he janosivat; ja puhuit heille, että heidän piti menemän ja omistaman maan, jonka tähden sinä nostit kätes antaakses sen heille.
16. Mutta he ja meidän isämme tulivat ylpeiksi ja kovakorvaisiksi, ettei he totelleet sinun käskyjäs.
17. Ja eipä he tahtoneet kuullakaan, ja ei he ajatelleet niitä ihmeitä, jotka sinä teit heidän kanssansa; vaan he tulivat uppiniskaisiksi ja asettivat päämiehen palataksensa takaperin orjuuteensa, vastahakoisuudessansa; mutta sinä Jumala olet anteeksiantaja, armollinen, laupias ja pitkämielinen, sangen suuri laupiudesta, ja et sinä heitä hyljännyt.
18. Vaikka he tekivät valetun vasikan ja sanoivat: tämä on sinun Jumalas, joka sinun johdatti Egyptistä, ja tekivät suuren häväistyksen;
19. Et sinä kuitenkaan heitä hyljännyt korvessa, sinun suuren laupiutes tähden. Ja pilven patsas ei mennyt heiltä pois päivällä, johdattamasta heitä tiellä, eikä tulen patsas yöllä, valaisemasta heille tietä, jota he vaelsivat.
20. Ja sinä annoit heille hyvän henkes opettamaan heitä; et sinä myös kieltänyt mannaas heidän suustansa, ja sinä annoit heille vettä heidän janossansa.
21. Sinä ravitsit heitä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, ettei heiltä mitään puuttunut; ei heidän vaatteensa vanhentuneet, eikä heidän jalkansa ajettuneet.
22. Sinä annoit heille valtakunnat ja kansat, ja jaoit heidät sinne ja tänne, omistamaan Sihonin maata, ja Hesbonin kuninkaan maata ja Ogin Basanin kuninkaan maata.
23. Ja sinä enensit heidän lapsensa niinkuin tähdet taivaassa, ja veit heidät siihen maahan, josta sinä

heidän isillensä sanonut olit, että heidän piti sinne menemän ja omistaman.
24. Ja lapset menivät ja omistivat maan; ja sinä nöyryytit Kanaanealaisten maan asujamet heidän edessänsä, ja annoit heitä heidän käsiinsä, niin myös heidän kuninkaansa ja maan kansat, tehdä heille oman tahtonsa perään.
25. Ja he voittivat vahvat kaupungit ja lihavan maan, ja omistivat huoneet täynnä kaikkinaista viljaa, vuojonkivisiä kaivoja, viinamäkiä ja öljymäkiä ja paljon hedelmällisiä puita. Ja he söivät ja ravittiin, ja lihoivat, ja elivät herkullisesti sinun suuresta hyvyydestäs.
26. Mutta he tulivat tottelemattomiksi ja vastahakoisiksi sinua vastaan, ja heittivät sinun lakis selkänsä taa, ja tappoivat sinun prophetas, jotka heidän edessänsä todistivat, että he olisivat kääntyneet sinun tykös; ja he suuresti häpäisivät sinua.
27. Sentähden sinä annoit heitä vihollistensa käsiin, jotka heitä ahdistivat. Ja he huusivat sinua ahdistuksensa aikana, ja sinä kuulit taivaasta heitä, ja laupiutes tähden annoit sinä heille pelastajat, jotka heitä auttivat vihollistensa käsistä.
28. Mutta kun he lepoon tulivat, palasivat he pahaa tekemään sinun edessäs: niin sinä hylkäsit heitä vihollistensa käsiin, jotka heitä hallitsivat. Niin he käänsivät heitänsä ja taas huusivat sinua, ja sinä kuulit heitä taivaasta ja pelastit heitä monta aikaa, sinun suuren laupiutes tähden.
29. Ja sinä annoit heille tiettäväksi tehdä, että heidän piti kääntämän itsensä sinun lakis tykö; mutta he olivat ylpiät ja ei totelleet sinun käskyjäs, ja syntiä tekivät sinun tuomiotas vastaan, joita jos ihminen tekee, hän elää niissä; ja he käänsivät hartionsa ja kovensivat niskansa, ja ei totelleet.
30. Ja sinä kärsit heitä monta ajastaikaa, ja annoit heille tehdä tiettäväksi henkes kautta sinun prophetaissas; mutta ei he ottaneet korviinsa; sentähden sinä annoit heitä maan kansain käsiin.
31. Mutta suuren laupiutes tähden et sinä heitä peräti teloittanut eli hyljännyt; sillä sinä olet armollinen ja laupias Jumala.
32. Nyt meidän Jumalamme! sinä suuri Jumala, väkevä ja peljättävä, joka pidät liiton ja laupiuden, älä vähäksy kaikkia niitä vaivoja, jotka meille ja meidän kuninkaillemme, päämiehillemme, papeillemme, prophetaillemme, isillemme ja kaikelle sinun kansalles, Assurin kuninkaan ajasta niin tähän päivään asti, tapahtuneet ovat.
33. Sinä olet vanhurskas kaikissa niissä, mitkä sinä meidän päällemme olet tuonut; sillä sinä olet oikein tehnyt, mutta me olemme olleet jumalattomat.
34. Ja meidän kuninkaamme, päämiehemme, meidän pappimme ja isämme ei ole tehneet sinun lakis jälkeen, eikä lukua pitäneet sinun käskyistäs ja todistuksistas, joita annoit heille ilmoitettaa.

35. Ja ei he palvelleet sinua valtakunnassansa ja sinun suuressa hyvyydessäs, jonka sinä annoit heille, ja siinä avarassa ja lihavassa maassa, jonkas annoit heidän eteensä; ja ei he palanneet pahoista töistänsä.
36. Katso, me olemme palveliat tänäpänä; ja siinä maassa, jonka annoit meidän isillemme, että he olisivat syöneet hänen hedelmiänsä ja hyvyyttänsä, katso, siinä me olemme palveliat.
37. Ja se enentää tulonsa kuninkaille, jotka panit meidän päällemme meidän synteimme tähden; ja he hallitsevat meidän ruumiimme ja karjamme oman tahtonsa jälkeen, ja me olemme juuri suuressa tuskassa.
38. Ja näissä kaikissa teemme me vahvan liiton, ja kirjoitamme sen, ja annamme meidän päämiestemme, Leviläistemme sen sinetillänsä vahvistaa.

10 LUKU

1. Ja ne, jotka sinettinsä painoivat, olivat Nehemia Tirsata Hakalian poika, ja Zidkia,
2. Seraja, Asaria, Jeremia,
3. Pashur, Amaria, Malkia,
4. Hattus, Sebania, Malluk,
5. Harim, Meremot, Obadia,
6. Daniel, Ginnetun, Baruk,
7. Mesullam, Abia, Mijamin,
8. Maasia, Bilgai ja Semaja: ne olivat papit.
9. Mutta Leviläiset olivat: Jesua Asanian poika, Binnui, Henadadin lapsista, Kadmiel,
10. Ja heidän veljensä: Sebania, Hodia, Kelita, Pelaja, Hanan,
11. Miika, Rehob, Hasabia,
12. Sakkur, Serebia, Sebania,
13. Hodia, Bani ja Beninu,
14. Kansan päämiehet olivat: Paros, Pahatmoab, Elam, Sattu, Bani,
15. Bunni, Asgad, Bebai,
16. Adonia, Bigvai, Adin,
17. Ater, Hiskia, Assur,
18. Hodia, Hasum, Betsai,
19. Hariph, Anatot, Neubai,
20. Magpias, Mesullam, Hesir,

21. Mesesabel, Zadok, Jaddua,
22. Pelatia, Hanan, Anaja,
23. Hosea, Hanania, Hasub,
24. Halohes, Pilha, Sobek,
25. Rehum, Hasabna, Maeseja,
26. Ahia, Hanan, Anan,
27. Malluk, Harim ja Baena;
28. Ja muu kansa, papit, Leviläiset, ovenvartiat, veisaajat, Netinimit ja kaikki, jotka olivat erinneet maan kansoista Jumalan lain tykö vaimoinsa, poikainsa ja tytärtensä kanssa, ja kaikki, jotka sen ymmärtää taisivat.
29. Ja heidän voimallisensa ottivat veljeinsä puolesta sen vastaan. Ja he tulivat vannomaan ja lupaamaan valallansa, vaeltaaksensa Jumalan laissa, joka heille oli annettu Moseksen Jumalan palvelian kautta, pitääksensä ja tehdäksensä kaikki Herran meidän Jumalamme käskyt, tuomiot ja säädyt;
30. Ja ettei meidän pidä antaman maan kansoille tyttäriämme, emmekä myös ota pojillemme heidän tyttäriänsä.
31. Ja jos maan kansa tuo sabbatina kauppakalua ja kaikkinaista vuoden tuloa myytäväksi, niin emme ota heiltä sabbatina ja pyhäpäivänä; ja että me seitsemännen vuoden annamme olla vapaana kaikista rasituksista;
32. Ja panemme käskyn itse päällemme, että annamme kolmannen osan yhdestä siklistä ajastajasta Jumalamme huoneen palvelukseen:
33. Näkyleiväksi, alinomaiseksi ruokauhriksi, alinomaiseksi polttouhriksi, sabbatina, uusilla kuilla ja juhlapäivinä, ja pyhitetyille, ja syntiuhriksi, jolla Israel sovitetaan, ja kaikkinaiseksi tarpeeksi Jumalamme huoneessa.
34. Ja me heitimme arpaa pappein, Leviläisten ja kansan välillä halkouhrista, joita joka vuosi piti vietämän meidän Jumalamme huoneesen, isäimme huonetten jälkeen, määrätyillä ajoilla poltettaa Herran meidän Jumalamme alttarilla, niinkuin laissa kirjoitettu on;
35. Ja että me joka vuosi tuomme maamme esikoisia ja kaikkinaisten puiden ensimäisiä hedelmiä Herran huoneesen;
36. Ja esikoiset pojistamme ja eläimistämme, niinkuin laissa kirjoitettu on; ja esikoiset härjistämme ja lampaistamme, että meidän pitää viemän meidän Jumalamme huoneesen papeille, jotka palvelevat Jumalamme huoneessa.

37. Ja meidän pitää viemän taikinasta ensimäisen, ja ylennyksemme, ja kaikkinaisia puun hedelmiä, viinaa ja öljyä papeille, meidän Jumalamme huoneen kammioihin, ja Leviläisille kymmenykset meidän maastamme, että Leviläiset kaikissa kaupungeissa pitää saaman kymmenykset meidän työstämme.
38. Ja papin Aaronin pojan pitää myös saaman Leviläisten kanssa heidän kymmenyksistänsä, ja Leviläisten pitää viemän kymmenyksistänsä kymmenennen osan meidän Jumalamme huoneesen, tavarahuoneen kammioihin.
39. Sillä Israelin lapset ja Levin lapset piti myös viemän jyväin, viinan ja öljyn ylennyksen kammioihin; ja siellä pitää oleman pyhät astiat, ja papit, jotka palvelevat, ja ovenvartiat, ja veisaajat. Ja emme luovu meidän Jumalamme huoneesta.

11 LUKU

1. Ja kansan päämiehet asuivat Jerusalemissa; mutta muu kansa heitti arpaa, saattaaksensa yhden kymmenestä asumaan Jerusalemiin, siihen pyhään kaupunkiin, mutta yhdeksän osaa kaupungeissa.
2. Ja kansa siunasi kaikkia niitä miehiä, jotka mielistyivät asumaan Jerusalemissa.
3. Nämä ovat maakunnan päämiehet, jotka asuivat Jerusalemissa; mutta Juudan kaupungeissa asui itsekukin omaisuudessansa kaupungeissansa: Israel, papit, Leviläiset, Netinimit ja Salomon palveliain lapset.
4. Ja Jerusalemissa asuivat muutamat Juudan ja Benjaminin lapsista. Juudan lapsista: Ataja Ussian poika, Sakarian pojan, Amarian pojan, Sephatian pojan, Mahalaleelin pojan, Peretsen lapsista,
5. Ja Maeseja Barukin poika, Kolhosen pojan, Hasajan pojan, Adajan pojan, Jojaribin pojan, Sakarian pojan, Silomin pojan,
6. Kaikki Peretsen lapset, jotka asuivat Jerusalemissa,
neljäsataa ja kahdeksanseitsemättäkymmentä vahvaa miestä.
7. Nämät olivat Benjaminin lapset: Sallu Mesullamin poika, Joedin pojan, Pedajan pojan, Kolajan pojan, Maasejan pojan, Itielin pojan, Jesajan pojan;
8. Ja hänen jälkeensä Gabbai, Sallai, yhdeksänsataa ja kahdeksankolmattakymmentä;
9. Ja Joel Sikrin poika oli heidän esimiehensä, ja Juuda Senuan poika oli toisena kaupungin päällä.
10. Papeista, Jedaja Jojaribin poika, Jakin,
11. Seraja Hilkian poika, Mesullamin pojan, Zadokin pojan, Merajotin pojan, Ahitobin pojan, Jumalan huoneen päämies,

12. Ja heidän veljiänsä, jotka huoneessa työtä tekivät, oli kahdeksansataa ja kaksikolmattakymmentä; ja Adaja Jerohamin poika, Pelalian pojan, Amsin pojan, Sakarian pojan, Pashurin pojan, Malkian pojan,
13. Ja hänen veljensä isäin päämiehet kaksisataa ja kaksiviidettäkymmentä; ja Amasia Asareelin poika, Ahasain pojan, Mesillemotin pojan, Immerin pojan,
14. Ja heidän veljensä, väkevät miehet, sata ja kahdeksankolmattakymmentä; ja Sabdiel Gedolimin poika oli heidän esimiehensä.
15. Leviläisistä: Semaja Hasubin poika, Asrikamin pojan, Hasabian pojan, Bunnin pojan;
16. Ja Sabtai ja Josabad, Leviläisten päämiehistä, Jumalan huoneen ulkonaisessa työssä;
17. Ja Mattania Miikan poika, Sabdin pojan, Asaphin pojan, joka oli ylimmäinen kiitosta alkamaan rukouksessa; ja Bakbukia toinen veljeinsä keskellä, ja Abda Sammuan poika, Galalin pojan, Jedutunin pojan.
18. Leviläisiä oli kaikkiansa pyhässä kaupungissa kaksisataa ja neljäyhdeksättäkymmentä;
19. Ja ovenvartiat: Akkub, Talmon ja heidän veljensä, jotka porteissa vartioitsivat, sata ja kaksikahdeksattakymmentä.
20. Mutta muut Israelista, papit ja Leviläiset olivat kaikissa Juudan kaupungeissa, jokainen omassa perinnössänsä.
21. Ja Netinimit asuivat Ophelissa: ja Ziha ja Gispa olivat Netinimein päällä.
22. Mutta Leviläisten esimies oli Jerusalemissa, Ussi Banin poika, Hasabian pojan, Mattanian pojan, Miikan pojan; veisaajat olivat Asaphin pojista, Jumalan huoneen työn tykönä.
23. Sillä se oli kuninkaan käsky heille, että veisaajille piti oleman päiväinen määrä.
24. Ja Petaja Mesesabeelin poika Seran lapsista, Juudan pojan, oli kuninkaan käskyläinen kaikissa asioissa kansan tykö.
25. Ja Juudan lapset, ne jotka ulkona olivat kylissä heidän maassansa; muutamat asuivat Kirjatarbassa ja sen kylissä, ja Dibonissa ja sen kylissä, ja Kabseelissa ja sen kylissä,
26. ja Jesuassa, Moladassa, Betpaletissa,
27. Ja Hasarsualissa, Bersebassa ja sen kylissä,
28. Ja Ziklagissa ja Mekonassa ja sen kylissä,
29. Ja Enrimmonissa, Zorgassa, Jarmutissa,
30. Zanoassa, Adullamissa ja sen kylissä, Lakiksessa ja sen kedolla Asekassa ja sen kylissä. Ja he oleskelivat hamasta Bersebasta niin Hinnomin laaksoon asti.
31. Mutta Benjaminin lapset Gabaasta asuivat Mikmassa, Ajassa ja Betelissä ja niiden kylissä,
32. Anatotissa, Nobissa, Ananiassa,

33. Hatsorissa, Ramassa, Gittaimissa,
34. Hadidissa, Ziboimissa, Neballatissa,
35. Lodissa ja Onossa, Seppäin laaksossa.
36. Ja muutamat Leviläiset asuivat Juudan ja Benjaminin rajoilla.

12 LUKU

1. Nämät ovat papit ja Leviläiset, jotka menivät ylös Serubbabelin Sealtielin pojan ja Jesuan kanssa: Seraja, Jeremia, Esra,
2. Amaria, Malluk, Hattus,
3. Sekania, Rehum, Meremot,
4. Iddo, Ginetoi, Abia,
5. Mijamin, Maadia, Bilga,
6. Semaja, Jojarib, Jedaja,
7. Sallu, Amok, Hilkia ja Jedaja: nämät olivat pappein ja heidän veljeinsä päämiehet Jesuan aikana.
8. Ja Leviläiset: Jesua, Binnui, Kadmiel, Serebia, Juuda ja Mattania kiitosvirtten päällä, hän ja hänen veljensä;
9. Bakbukia ja Unni veljinensä olivat vartiana heidän tykönänsä.
10. Jesua siitti Jojakimin, Jojakim siitti Eljasibin, Eljasib siitti Jojadan,
11. Jojada siitti Jonatanin, Jonatan siitti Jadduan.
12. Ja Jojakimin aikana olivat nämät ylimmäiset isät pappein seassa: Serajasta Meraja, Jeremiasta Hanania,
13. Esrasta oli Mesullam, Amariasta Johanan,
14. Mallukista Jonatan, Sebaniasta Joseph,
15. Harimista Adna, Merajotista Helkai,
16. Iddosta Sakaria, Ginthonista Mesullam,
17. Abiasta Sikri, Minjaminista ja Moadiasta Piltai,
18. Bilgasta Sammua, Semajasta Jonatan,
19. Jojaribista Matnai, Jedajasta Ussi,
20. Sallaista Kallai, Amakista Eber,
21. Hilkiasta Hasabia, Jedajasta Natanael.
22. Leviläiset Eljasibin, Jojadan, Johanan ja Jadduan aikana, kirjoitetut isäin päämiehet; niin myös papit,

Dariuksen Persialaisen valtakuntaan asti.
23. Levin lapset, ylimmäiset isät, ovat kirjoitetut Aikakirjaan, Johananin Eljasibin pojan aikaan asti.
24. Ja Leviläisten päämiehet: Hasabia, Serebia ja Jesua Kadmielin poika, ja heidän veljensä heidän vieressänsä, ylistämässä ja kiittämässä, niinkuin David Jumalan mies oli käskenyt, yksi vartia toisen kohdalla.
25. Mattania, Bakbukia, Obadia, Mesullam, Talmon ja Akkub olivat ovenvartiat, tavaraporttein vartioitsemisessa.
26. Nämät olivat Jojakimin Jesuan pojan Jotsadakin pojan aikana, ja Nehemian maanvanhimman, ja Esran papin, kirjanoppineen, aikana.
27. Ja Jerusalemin muurin vihkimiselle etsivät he Leviläisiä kaikista heidän paikoistansa, tuodaksensa heitä Jerusalemiin pitämään vihkimistä ilolla, kiitoksella, virsillä, symbaleilla, psalmeilla ja harpuilla.
28. Ja veisaajain lapset tulivat kokoon Jerusalemin ympäristöltä ja Netophatin kylistä,
29. Ja Gilgalin huoneesta, ja Gibean ja Asmavetin pelloilta; sillä veisaajat olivat rakentaneet itsellensä taloja Jerusalemin ympärillä.
30. Ja papit ja Leviläiset puhdistivat itsensä: he puhdistivat myös kansan ja portit ja muurit.
31. Ja minä annoin Juudan päämiehet mennä ylös muurille, ja asetin kaksi suurta laulukuntaa ja juhlasaattoa muurin päälle: (yhden) oikialle puolelle Sontaporttia.
32. Ja Hosaja ja toinen puoli Juudan päämiehistä kävivät heidän perässänsä,
33. Ja Asaria, Esra, Mesullam,
34. Juuda, Benjamin, Semaja ja Jeremia,
35. Ja muutamat pappein lapsista vaskitorvein kanssa: Sakaria Jonatanin poika, Semajan pojan, Mattanian pojan, Mikajan pojan, Sakkurin pojan, Asaphin pojan;
36. Ja hänen veljensä Semaja, Asareel, Milalai, Gilalai, Maai, Netaneel, Juuda, Hanani, Davidin Jumalan miehen kanteleiden kanssa, ja Esra kirjanoppinut heidän edellänsä.
37. Ja Lähdeporttia päin menivät he ylös heidän kohdallansa astuimia myöten Davidin kaupunkiin, (ja siitä) astuimilla muurein päälle, Davidin huoneesta Vesiporttiin asti itään päin.
38. Ja toinen laulukunta kävi vastaan, ja minä sen perässä, ja toinen puoli kansaa muurin päällä, Pätsitornista leviään muuriin saakka,
39. Ja Ephraimin portista, Vanhan portin ja Kalaportin ja Hananeelin tornin ja Mean tornin ohitse Lammasporttiin asti; ja seisahtivat Vankiportissa.
40. Ja ne kaksi kiitoskuoria seisoivat Jumalan huoneessa, ja minä ja toinen puoli ylimmäisiä minun kanssani,

41. Ja papit Eliakim, Maeseja, Minjamin, Mikaja, Eljoenai, Sakaria, Hanania olivat vaskitorvein kanssa,
42. Ja Maeseja, Semaja, Eleatsar, Ussi, Johanan, Malkia, Elam ja Asar. Ja veisaajat veisasivat korkiasti, ja Jisrahia oli esimiehenä.
43. Ja he uhrasivat sinä päivänä suuret uhrit, ja olivat iloiset; sillä Jumala oli heitä iloittanut suurella ilolla, että myös vaimot ja lapsetkin iloitsivat, ja Jerusalemin ilo kuului kauvas.
44. Siihen aikaan asetettiin miehet tavarakammioin päälle, joissa ylennykset, ensimäiset hedelmät ja kymmenykset olivat, joita heidän piti kokooman kaupunkein pelloista, papeille ja Leviläisille jaettaa lain jälkeen; sillä Juudalaisilla oli ilo papeista ja Leviläisistä, jotka seisoivat.
45. Ja he pitivät vaarin Jumalan vartiosta ja puhdistuksen vartiosta, niin myös veisaajista ja ovenvartioista, Davidin ja Salomon hänen poikansa käskyn jälkeen,
46. Sillä Davidin ja Asaphin aikana olivat muinen asetetut ylimmäiset veisaajat, ja kiitosvirret ja kiitokset Jumalalle.
47. Mutta koko Israel antoi veisaajille ja ovenvartioille osan, Serubbabelin ja Nehemian aikana, joka päivä heidän osansa; ja pyhittivät sen Leviläisille, ja Leviläiset pyhittivät Aaronin lapsille.

13 LUKU

1. Siihen aikaan luettiin Moseksen kirjaa kansan edessä, ja siinä löydettiin kirjoitettuna, ettei kukaan Ammonilainen ja Moabilainen saa ikänänsä tulla Jumalan seurakuntaan;
2. Sillä ei he tulleet Israelin lapsia vastaan leivällä ja vedellä, vaan palkkasivat Bileamin heitä vastaan, kiroomaan heitä; mutta meidän Jumalamme käänsi kirouksen siunaukseksi.
3. Kuin he sen lain kuulivat, niin he eroittivat kaiken sekalaisen kansan Israelista.
4. Ja sitä ennen oli pappi Eljasib pantu meidän Jumalan huoneen kammioin päälle, Tobian lähimmäinen;
5. Ja hän oli tehnyt hänelle suuren kammion, johon he ennen olivat panneet ruokauhria, pyhää savua, astioita ja kymmenykset jyvistä, viinasta ja öljystä, jotka olivat käsketyt annettaa Leviläisille, veisaajille ja ovenvartioille, ja pappein ylennykset.
6. Mutta en minä ollut silloin Jerusalemissa, kuin he kaikkia näitä tekivät; sillä Artahsastan Babelin kuninkaan toisena vuonna neljättäkymmentä tulin minä kuninkaan tykö, ja sain jonkun ajan perästä kuninkaalta luvan,
7. Ja tulin Jerusalemiin ja ymmärsin sen pahuuden, minkä Eljasib oli tehnyt Tobian tähden, että hän oli tehnyt hänelle kammion Jumalan huoneen kartanolle.

8. Ja minä paheksuin sitä kovin, ja heitin kaikki Tobian huoneen astiat kammiosta ulos,
9. Ja käskin puhdistaa kammiot, ja panin niihin jälleen Jumalan huoneen astiat, ruokauhrit ja pyhän savun.
10. Ja minä ymmärsin, ettei Leviläisille ollut annettu heidän osaansa, sentähden olivat Leviläiset ja veisaajat paenneet tekemään työtä kukin pellollensa.
11. Niin minä nuhtelin esimiehiä ja sanoin: miksi me Jumalan huoneen hylkäämme? Mutta minä kokosin heitä ja asetin siallensa.
12. Niin koko Juuda toi kymmenykset jyvistä, viinasta ja öljystä tavarakammioihin,
13. Ja minä panin sen tavaran päälle papin Selemian ja Zadokin, kirjanoppineen, ja Leviläisistä Padajan, ja heidän kätensä alla oli Hanan Sakkurin poika, Mattanian pojan: sillä he pidettiin uskollisina, ja he käskettiin jakaa veljillensä.
14. Minun Jumalani, muista minua sen edestä, ja älä pyyhi laupiuttani pois, minkä minä olen tehnyt Jumalani huoneelle ja hänen vartiollensa!
15. Silloin näin minä Juudassa tallattavan viinakuurnia sabbatina ja kannettavan viljalyhteitä, ja ajettavan aaseilla viinaa, viinamarjoja, fikunia, ja kaikkinaisia kuormia, ja tuotavan Jerusalemiin sabbatin päivänä: ja minä todistin heille sinä päivänä, jona he myivät ruokakalua.
16. Siinä asui myös Tyrolaisia, jotka toivat kaloja ja kaikkinaista kauppakalua, ja myivät Juudan lapsille Jerusalemissa sabbatina.
17. Niin minä nuhtelin Juudan päämiehiä ja sanoin heille: mikä paha se on, jonka te teette, ja rikotte sabbatin päivän?
18. Eikö teidän isänne niin tehneet? ja meidän Jumalamme toi kaiken tämän onnettomuuden meidän päällemme ja tämän kaupungin päälle; ja te saatatte vielä nyt vihan enemmäksi Israelin päälle, että te rikotte sabbatin.
19. Ja kuin varjo peitti Jerusalemin portin ennen sabbatia, käskin minä ne sulkea, ja kielsin avaamasta ennenkuin jälkeen sabbatin. Ja minä panin muutamia palvelioitani portteihin, ettei yhtään kantamusta olisi tuotu sisälle sabbatin päivänä.
20. Niin kauppamiehet ja kaikkinaisten kaluin myyjät olivat ulkona Jerusalemista yötä kerran eli kaksi.
21. Niin minä todistin heidän edessänsä ja sanoin heille: miksi te olette yötä ympäri muurin? Jos te vielä kerran sen teette, niin minä lasken käteni teidän päällenne. Ja siitä ajasta ei he sabbatina tulleet.
22. Ja minä sanoin Leviläisille, jotka puhtaat olivat: tulkaat ja ottakaat porteista vaari, ja pyhittäkäät sabbatin päivä. Minun Jumalani, muista minua senkin edestä, ja säästä minua suuren laupiutes tähden!
23. Minä näin myös silloin Juudalaiset ottavan Asdodilaisia, Ammonilaisia ja Moabilaisia vaimoja.

24. Ja heidän lapsensa puhuivat puolittain Asdodin kielellä, ja ei taitaneet puhua Juudan kielellä, mutta jokaisen kansan kielellä.
25. Ja minä nuhtelin heitä ja kirosin heitä, ja löin muutamia miehiä, ja repelin hiuksia heidän päästänsä, ja vannotin heitä Jumalan kautta: ei teidän pidä antaman tyttäriänne heidän pojillensa, eikä ottaman heidän tyttäriänsä teidän pojillenne eli itse teillenne.
26. Eikö Salomo Israelin kuningas niiden kanssa syntiä tehnyt? Ja ei kuitenkaan ollut yhtään kuningasta hänen vertaistansa monen pakanan seassa, ja hän oli rakas Jumalallensa, ja Jumala pani hänen koko Israelin kuninkaaksi; kuitenkin saattivat muukalaiset hänenkin syntiä tekemään.
27. Ettekö te sitä ole kuulleet, koska te kaikkea tätä suurta pahuutta teette, että te rikotte Jumalaamme vastaan, ottaissanne muukalaisia vaimoja?
28. Ja yksi Jojadan lapsista, Eljasibin ylimmäisen papin poika, oli Sanballatin Horonilaisen vävy; mutta minä ajoin hänen pois minun tyköäni.
29. Muista heitä minun Jumalani, jotka turmelevat pappiuden, ja pappien ja Leviläisten liiton!
30. Niin minä puhdistin heidät kaikista muukalaisista, ja asetin pappein ja Leviläisten vartiat, kunkin palvelukseensa,
31. Ja uhrihalkoja määrätyillä ajoilla, ja ensimäisiä hedelmiä. Minun Jumalani, muista minua hyvyydellä!

ESTER

1 LUKU

Siihen aikaan, kuin Ahasverus hallitsi Indiasta Etiopiaan asti, sataa ja seitsemääkolmattakymmenta maakuntaa,
2. Ja kuin hän istui valtakuntansa istuimella, Susanin linnassa,
3. Kolmantena hallituksensa vuonna, teki hän pidot kaikille päämiehillensä ja palvelioillensa, Persian ja Median sodanpäämiehille ja maakuntain hallitsioille hänen edessänsä,
4. Näyttäin heille valtakuntansa kunnian rikkaudet ja herrautensa kalliit kaunistukset monta päivää, sata ja kahdeksankymmentä päivää.
5. Ja kuin ne päivät olivat täytetyt, teki kuningas kaikelle kansalle, joka Susanin linnassa oli, sekä suurille että pienille pidot seitsemäksi päiväksi, kuninkaallisen huoneen yrttitarhan salissa.
6. Siellä riippuivat valkiat, viheriäiset ja sinertävät seinävaatteet, yhteen sidotut kalliilla liinaisilla ja purppuraisilla siteillä hopiarenkaissa, marmorikivisten patsasten päällä; vuoteet olivat kullasta ja hopiasta, permanto oli laskettu viheriäisistä, valkeista, keltaisista ja mustista marmorikivistä.
7. Ja juomaa kannettiin kultaisilla astioilla, ja aina toisilla ja toisilla astioilla, ja kuninkaallista viinaa yltäkyllä, kuninkaan varan perään.
8. Ja juominen tapahtui säädöksen jälkeen, niin ettei yksikään toistansa vaatinut; sillä kuningas oli niin käskenyt kaikille edeskäyville huoneessansa, tehdä jokaisen mielen nouteeksi.
9. Ja kuningatar Vasti teki myös pidot vaimoille kuningas Ahasveruksen kuninkaallisessa huoneessa.
10. Ja seitsemäntenä päivänä, kuin kuningas oli iloinen viinasta, käski hän Mehumanin, Bistan, Harbonan, Bigtan, Abagtan, Setarin ja Karkaan, seitsemän kamaripalveliaa, jotka palvelivat kuningas Ahasverusta,
11. Tuomaan kuningatar Vastia kuninkaan eteen hänen kuninkaallisella kruunullansa, näyttääksensä kansalle ja päämiehille hänen kauneuttansa; sillä hän oli kaunis.
12. Mutta kuningatar Vasti ei tahtonut tulla kuninkaan käskyn jälkeen, kuin hän oli käskenyt kamaripalveliain kautta. Niin kuningas vihastui kovin, ja hänen vihansa syttyi hänessä.
13. Kuningas sanoi viisaille, jotka ymmärsivät maan tavat (sillä kuninkaan asia piti ratkaistaman kaikkein lain ja oikeuden ymmärtäväisten edessä;

14. Ja lähin häntä olivat: Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena ja Memukan, seitsemän Persian ja Median päämiestä, jotka näkivät kuninkaan kasvot ja istuivat ylimmäisinä valtakunnassa:)
15. Mitä kuningatar Vastille pitää tehtämän oikeuden jälkeen, ettei hän tehnyt kuningas Ahasveruksen sanan jälkeen, hänen kamaripalveliainsa kautta?
16. Niin sanoi Memukan kuninkaan ja päämiesten edessä: kuningatar Vasti ei ole ainoastansa tehnyt pahoin kuningasta vastaan, mutta myös kaikkia päämiehiä ja kaikkia kansoja vastaan, jotka ovat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa.
17. Sillä tämä kuningattaren teko hajoo kaikkein vaimoin tykö, niin että hekin katsovat miehensä ylön silmäinsä edessä, ja sanovat: kuningas Ahasverus käski kuningatar Vastin tulla eteensä, mutta ei hän tullut.
18. Niin Persian ja Median päämiesten emännät sanovat tänäpänä kaikille kuninkaan päämiehille, kuin he kuulevat tämän kuningattaren teon; niin siitä tulee kyllä ylönkatsetta ja vihaa.
19. Jos siis kuninkaalle kelpaa, niin antakaan kuninkaallisen käskyn käydä ulos ja kirjoittaa Persian ja Median lakiin jota ei kenkään rikkoa tohdi: ettei Vasti pidä enää tuleman kuningas Ahasveruksen eteen, ja antakaan kuningas hänen valtakuntansa hänen lähimmäisellensä, joka on parempi häntä.
20. Ja tämä kuninkaan kirja, joka nyt tehdään, kuulukoon ympärinsä koko hänen valtakuntansa, joka suuri on: että jokainen vaimo pitäis miehensä kunniassa, suurten ja pienten seassa,
21. Tämä kelpasi kuninkaalle ja päämiehille; ja kuningas teki Memukanin sanan jälkeen.
22. Niin kirjat lähetettiin kaikkiin kuninkaan maakuntiin, jokaiseen maakuntaan heidän kirjoituksensa jälkeen, ja kaikkein kansain tykö heidän kielellänsä: että jokainen mies on hallitsia huoneessansa, ja antoi puhuttaa kansansa kielellä.

2 LUKU

1. Näiden jälkeen, sittekuin kuningas Ahasveruksen viha asettui, muisti hän, mitä Vasti oli tehnyt, ja mitä hänestä päätetty oli.
2. Niin sanoivat kuninkaan palveliat, jotka häntä palvelivat: etsittäköön kuninkaalle kauniita nuoria neitseitä,
3. Ja lähettäköön kuningas katsojat kaikkiin valtakuntansa maakuntiin, kokoomaan kaikkia kauniita nuoria neitseitä Susanin linnaan, vaimoin huoneesen, Hegen, kuninkaan kamaripalvelian käden alle, joka vaimoista piti vaarin ja antoi heille heidän kaunistuksensa;
4. Ja piika, joka kuninkaalle kelpaa, tulkoon kuningattareksi Vastin siaan. Tämä kelpasi kuninkaalle, ja hän teki niin.

5. Ja Susanin linnassa oli Juudalainen, jonka nimi oli Mordekai Jairin poika, Simein pojan, Kisin pojan, Jeminin mies,
6. Joka oli viety Jerusalemista sen joukon kanssa, joka vietiin Jekonian Juudan kuninkaan kanssa, jonka Nebukadnetsar Babelin kuningas vei pois.
7. Ja hän oli Hadassan, se on, Esterin, setänsä tyttären holhoja; sillä ei hänellä ollut isää eikä äitiä; ja hän oli kaunis ja hyvänmuotoinen piika; ja kuin hänen isänsä ja äitinsä kuolivat, otti Mordekai hänen tyttäreksensä.
8. Kuin kuninkaan käsky ja laki ilmoitettiin, ja monta piikaa koottiin Susanin linnaan, Hegen käden alle, otettiin myös Ester kuninkaan huoneeseen, Hegen käden alle, joka oli vaimoin vartia.
9. Ja piika kelpasi hänelle, ja hän löysi laupiuden hänen edessänsä, ja hän joudutti hänen kaunistustensa kanssa, antaaksensa hänelle hänen osansa ja siihen seitsemän kaunista piikaa kuninkaan huoneesta; ja hän muutti hänen piikoinensa parhaasen paikkaan vaimoin huoneesen.
10. Ja ei Ester ilmoittanut hänelle kansaansa ja sukuansa; sillä Mordekai oli häntä kieltänyt ilmoittamasta.
11. Ja Mordekai käyskenteli joka päivä neitsytten huoneen porstuan edessä, että hän olis saanut tietää, kävikö Esterille hyvin ja mitä hänelle tapahtuis.
12. Ja kuin itsekunkin piian määrätty aika tuli mennä kuningas Ahasveruksen tykö, sittekuin hän oli ollut kaksitoistakymmentä kuukautta vaimoin tavan jälkeen kaunistuksessa; (sillä heidän kaunistuksellansa piti oleman niin paljo aikaa: kuusi kuukautta myrhamiöljyllä, ja kuusi kuukautta kalliilla voiteilla, ja muilla vaimoin kaunistuksilla:)
13. Niin piika meni kuninkaan tykö; ja jonka hän tahtoi, se piti hänelle annettaman, joka piti hänen kanssansa menemän vaimoin huoneesta kuninkaan huoneesen.
14. Ehtoona hän tuli, ja huomeneltain palasi toiseen vaimoin huoneesen, Saasgaksen, kuninkaan kamaripalvelian käden alle, joka oli vaimoin vartia. Ja ei hänen pitänyt palajaman kuninkaan tykö, muutoin jos kuningas häntä tahtoi ja kutsutti häntä nimeltänsä.
15. Kuin Esterin, Abihailin, Mordekain sedän, tyttären (jonka hän oli ottanut tyttäreksensä) aika joutui tulla kuninkaan tykö, ei hän mitään muuta anonut, vaan mitä Hege kuninkaan kamaripalvelia, vaimoin vartia, sanoi; ja Ester löysi armon kaikkein edessä, jotka hänen näkivät.
16. Ja Ester otettiin kuningas Ahasveruksen tykö kuninkaalliseen huoneesen kymmenentenä kuukautena, joka kutsutaan Tebet, seitsemäntenä hänen valtakuntansa vuonna.
17. Ja kuningas rakasti Esteriä enempi kuin kaikkia muita vaimoja, ja hän löysi armon ja laupiuden hänen edessänsä enempi kuin kaikki muut neitseet; ja hän pani kuninkaallisen kruunun hänen päähänsä ja teki

hänen kuningattareksi Vastin siaan.
18. Ja kuningas teki kaikille päämiehillensä ja palvelioillensa suuret pidot, ja ne pidot olivat Esterin tähden; ja hän teki maakunnille levon, ja antoi lahjoja kuninkaan varan jälkeen.
19. Ja kuin neitseet toisen kerran koottiin, istui Mordekai kuninkaan portissa.
20. Ja ei Ester ollut vielä ilmoittanut sukuansa eikä kansaansa, niinkuin Mordekai hänelle oli käskenyt; sillä Ester teki Mordekain sanan jälkeen, niinkuin silloinkin, kuin hän hänen kasvatti.
21. Silloin kuin Mordekai istui kuninkaan portissa, vihastuivat kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtan ja Teres, ovenvartiat, ja aikoivat heittää kätensä kuningas Ahasveruksen päälle.
22. Ja Mordekai sai sen tietää ja ilmoitti kuningatar Esterille; ja Ester sanoi Mordekain puolesta sen kuninkaalle.
23. Ja kuin sitä tutkisteltiin, löydettiin se todeksi, ja he hirtettiin molemmat puuhun. Ja se kirjoitettiin aikakirjaan kuninkaan edessä.

3 LUKU

1. Kuin nämät olivat tapahtuneet, teki kuningas Ahasverus Hamanin, Medatan pojan, Agagilaisen, suureksi, ja korotti hänen, ja pani hänen istuimensa ylemmäksi kaikkia päämiehiä, jotka hänen tykönänsä olivat.
2. Ja kaikki kuninkaan palveliat, jotka kuninkaan portissa olivat, notkistivat polviansa ja kumarsivat Hamania; sillä niin oli kuningas käskenyt; mutta Mordekai ei notkistanut polviansa eikä kumartanut.
3. Niin kuninkaan palveliat, jotka kuninkaan portissa olivat, sanoivat Mordekaille: miksi sinä rikot kuninkaan käskyn?
4. Ja koska he joka päivä sitä hänelle sanoivat, ja ei hän totellut heitä, ilmoittivat he sen Hamanille, nähdäksensä, olisiko senkaltainen Mordekain työ pysyväinen; sillä hän oli sanonut itsensä Juudalaiseksi.
5. Ja kuin Haman näki, ettei Mordekai notkistanut polviansa hänen edessänsä eikä kumartanut häntä, tuli hän kiukkua täyteen.
6. Ja hän luki vähäksi laskea ainoastansa Mordekain päälle kättänsä; sillä he olivat hänelle tiettäväksi tehneet Mordekain kansan; mutta Haman pyysi teloittaa kaikkea Mordekain kansaa, Juudalaisia, jotka olivat koko kuningas Ahasveruksen valtakunassa.
7. Ensimäisellä kuulla, se on Nisan kuu, kuningas Ahasveruksen toisena vuonna toistakymmentä, heitettiin Pur, se on arpa, Hamanin edessä, päivä päivältä, ja kuukaudelta niin toiseen kuuhun toistakymmentä, se on kuu Adar.

8. Ja Haman sanoi kuningas Ahasverukselle: yksi kansa on hajoitettu ja jaettu kansain sekaan kaikissa sinun valtakuntas maakunnissa; ja heidän lakinsa on toisin kuin kaikkein kansain, ja ei he tee kuninkaan lain jälkeen; ei se ole kuninkaalle hyödyllinen, että heidän niin olla annetaan.
9. Jos kuninkaalle kelpaa, niin kirjoitettakoon, että ne hukutettaisiin; niin minä tahdon punnita kymmenentuhatta leiviskää hopiaa virkamiesten käsiin, vietää kuninkaan tavaroihin.
10. Silloin kuningas otti sormuksen sormestansa ja antoi sen Hamanille, Medatan Agagilaisen pojalle, Juudalaisten vihamiehelle.
11. Ja kuningas sanoi Hamanille: se hopia olkoon annettu sinulle, niin myös kansa, tehdäkses heille, mitäs tahdot.
12. Niin kuninkaan kirjoittajat kutsuttiin kolmantena päivänä toistakymmentä ensimäistä kuuta, ja kirjoitettiin niinkuin Haman käski kuninkaan ylimmäisten ja maaherrain tykö, sinne ja tänne maakuntiin, ja jokaisen kansan päämiesten tykö siellä ja täällä, itsekunkin kansan kirjoituksen jälkeen ja heidän kielellänsä; kuningas Ahasveruksen nimellä oli se kirjoitettu ja kuninkaan sormuksella lukittu.
13. Ja kirjat lähetettiin juoksijain kautta kaikkiin kuninkaan maakuntiin, hukuttamaan, tappamaan ja teloittamaan kaikkia Juudalaisia, nuoria ja vanhoja, lapsia ja vaimoja yhtenä päivänä, kuin oli kolmastoistakymmenes päivä toista kuuta toistakymmentä, se on kuu Adar, ja ryöstämään heidän saaliinsa.
14. Kirja oli näin: käsky on annettu kaikkiin maakuntiin, julistettaa kaikille kansoille, että heidän piti oleman sinä päivänä valmiit.
15. Ja juoksijat menivät kiiruusti kuninkaan käskyn jälkeen; ja käsky annettiin Susanin linnassa. Ja kuningas ja Haman istuivat ja joivat; mutta Susanin kaupunki oli hämmästyksissä.

4 LUKU

1. Kuin Mordekai ymmärsi kaikki mitä tapahtunut oli, repäisi hän vaatteensa, ja puetti itsensä säkillä ja tuhalla, ja meni keskelle kaupunkia ja huusi suurella äänellä ja surkiasti,
2. Ja tuli kuninkaan portin eteen; sillä ei ollut luvallinen yhdenkään mennä kuninkaan portista sisälle, jonka yllä säkki oli.
3. Ja Juudalaisilla oli suuri parku kaikissa maakunnissa, joihon kuninkaan sana ja käsky tuli, ja moni paastosi, itki ja murehti, ja makasi säkissä ja tuhassa.
4. Niin Esterin piiat ja hänen kamaripalveliansa tulivat ja ilmoittivat sen hänelle. Niin kuningatar peljästyi kovin, ja lähetti vaatteet Mordekain yllensä pukea, ja käski säkin panna yltänsä pois; mutta ei hän ottanut.

5. Niin Ester kutsui Hatakin kuninkaan kamaripalvelian, joka hänen edessänsä seisoi, ja käski hänen Mordekain tykö tiedustelemaan, mikä se on ja minkätähden hän niin teki?
6. Niin Hatak meni Mordekain tykö kaupungin kadulle kuninkaan portin eteen.
7. Ja Mordekai sanoi hänelle kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli, ja sen hopian, jonka Haman oli luvannut punnita kuninkaan tavaroihin Juudalaisten tähden, että he surmattaisiin.
8. Ja hän antoi hänelle kirjoituksen siitä käskystä, joka Susanissa oli annettu, että he piti teloitettaman, osoittaaksensa sen Esterille ja antaaksensa hänelle tietää, että hän käskis hänen mennä kuninkaan tykö ja rukoilla häntä hartaasti kansansa edestä.
9. Ja kuin Hatak tuli ja ilmoitti Esterille Mordekain sanat,
10. Puhui Ester Hatakille ja käski hänen Mordekaille (sanoa): 11. Kaikki kuninkaan palveliat ja kuninkaan maakuntain kansa tietävät, että kuka ikänä mies eli vaimo menee kuninkaan tykö sisimäiselle kartanolle, joka ei ole kutsuttu, hänen tuomionsa on, että hänen pitää kuoleman muutoin jos kuningas ojentaa kultaisen valtikan hänen puoleensa, että hän eläis; ja en minä ole kutsuttu kolmenakymmenenä päivänä kuninkaan tykö.
12. Ja kuin Esterin sanat sanottiin Mordekaille,
13. Käski hän sanoa Esterille jälleen: älä luulekaan, ettäs vapahdat henkes paremmin kuin kaikki muut Juudalaiset, vaikka kuninkaan huoneessa olet.
14. Sillä jos sinä tähän aikaan peräti vaikenet, niin Juudalaiset saavat kuitenkin avun ja pelastuksen muualta, ja sinä ja isäs huone pitää sitte hukkuman. Ja kuka tietää, ehkä olet sinä tämän ajan tähden tullut kuninkaan valtakuntaan?
15. Ester käski Mordekaita vastata:
16. Mene ja kokoo kaikki Juudalaiset, jotka Susanissa ovat, ja paastotkaat minun edestäni, ettette syö ettekä juo kolmena päivänä yöllä eli päivällä; minä paastoon myös piikoineni, ja niin minä menen kuninkaan tykö käskyäkin vastaan; jos minä hukun, niin minä hukun.
17. Mordekai meni ja teki kaikki niinkuin Ester hänelle käski.

5 LUKU

1. Ja kolmantena päivänä puetti Ester itsensä kuninkaallisiin vaatteisiin ja meni kartanoon kuninkaan huoneen tykö, sisälliselle puolelle kuninkaan huoneen kohdalle. Ja kuningas istui kuninkaallisella istuimellansa kuninkaallisessa huoneessansa, juuri huoneen oven kohdalla.

2. Ja kuin kuningas näki kuningatar Esterin seisovan kartanolla, löysi hän armon hänen edessänsä; ja kuningas ojensi kultaisen valtikan, joka oli hänen kädessänsä, Esterin puoleen; niin Ester astui edes ja rupesi valtikan päähän.
3. Ja kuningas sanoi hänelle: kuningatar Ester! mikä sinun on? ja mitäs anot? Puoleen minun valtakuntaani asti pitää sinulle annettaman.
4. Ester sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, niin tulkoon kuningas ja Haman tänäpänä pitoihin, jotka minä olen valmistanut hänelle.
5. Ja kuningas sanoi: kiiruhtakaat, että Haman tekis, mitä Ester on sanonut. Niin kunigas ja Haman tulivat pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.
6. Ja kuningas sanoi Esterille, sittekuin hän oli viinaa juonut: mitä pyydät, se pitää sinulle annettaman, ja mitä anot, vaikka se olis puoli valtakunnasta, se pitää tapahtuman.
7. Niin Ester vastasi ja sanoi: minun rukoukseni ja anomiseni on:
8. Jos minä olen löytänyt armon kuninkaan edessä, ja jos se kelpaa kuninkaalle antaa minulle minun rukoukseni ja tehdä minun anomiseni, niin tulkoon kuningas ja Haman pitoihin, jotka minä valmistan heille, niin minä teen huomenna niinkuin kuningas on sanonut.
9. Niin Haman meni ulos sinä päivänä iloissansa ja rohkialla sydämellä. Ja kuin hän näki Mordekain kuninkaan portissa, ettei hän noussut eikä siastansa liikahtanut hänen edessänsä, tuli hän täyteen vihaa Mordekain päälle.
10. Mutta Haman pidätti itsensä; ja kuin hän tuli kotiansa, lähetti hän ja antoi kutsua ystävänsä ja emäntänsä Sereksen.
11. Ja Haman luetteli heille rikkautensa kunnian, ja lastensa paljouden, ja kaikki, kuinka kuningas oli hänen tehnyt niin suureksi, ja että hän oli korotettu kuninkaan päämiesten ja palveliain ylitse.
12. Sanoi myös Haman: ja kuningatar Ester ei antanut yhtäkään kutsua kuninkaan kanssa pitoihin, jotka hän valmisti, paitsi minua; ja minä olen myös huomeneksi kutsuttu hänen tykönsä kuninkaan kanssa.
13. Mutta kaikista näistä ei minulle mitäkään kelpaa niinkauvan kuin minä näen Juudalaisen Mordekain istuvan kuninkaan portissa.
14. Niin sanoi hänen emäntänsä Seres ja kaikki hänen ystävänsä hänelle: valmistettakoon puu, viisikymmentä kyynärää korkia, ja sano huomenna kuninkaalle, että Mordekai siihen hirtettäisiin, niin sinä menet iloissas kuninkaan kanssa pitoihin. Se kelpasi Hamanille, ja puu valmistettiin.

6 LUKU

1. Ja sinä yönä ei saanut kuningas unta, ja hän käski tuotaa aika- ja muistokirjat, ja ne luettiin kuninkaan edessä.
2.Niin löydettiin kirjoitettuna, kuinka Mordekai oli tietää antanut, että kaksi kuninkaan kamaripalveliaa, Bigtana ja Teres, ovenvartiat, olivat aikoneet heittää kätensä kuningas Ahasveruksen päälle,
3. Ja kuningas sanoi: mitä kunniaa eli hyvää me olemme Mordekaille sen edestä tehneet? Niin sanoivat kuninkaan palveliat, jotka häntä palvelivat: ei ole hänelle mitään tapahtunut.
4. Ja kuningas sanoi: kuka kartanolla on? ja Haman käveli ulkona kartanolla kuninkaan huoneen edessä, sanoaksensa kuninkaalle, että Mordekai piti hirtettämän siihen puuhun, jonka hän oli häntä varten valmistanut.
5. Ja kuninkaan palveliat sanoivat hänelle: katso, Haman seisoo pihalla. Kuningas sanoi: tulkaan sisälle.
6. Ja kuin Haman tuli, sanoi kuningas hänelle: mitä sille miehelle pitää tehtämän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa? Ja Haman ajatteli sydämessänsä: ketäpä kuningas paremmin tahtoo kunnioittaa kuin minua?
7. Ja Haman sanoi kuninkaalle: se mies, jota kuningas tahtoo kunnioittaa,
8. Pitää puetettaman kuninkaallisilla vaatteilla, joita kuningas itse pitää, ja tuotaman se hevonen, jolla kuningas ajaa, ja että kuninkaallinen kruunu pantaisiin hänen päähänsä.
9. Ja vaatteet ja hevonen pitää annettaman yhden kuninkaan päämiehen käteen, joka on ylimmäisistä päämiehistä, että hän puettais sen miehen, jota kuningas tahtoo kunnioittaa, ja antais hänen ajaa hevosen selässä kaupungin kaduilla, ja huutaa hänen edellänsä: näin pitää sille miehelle tehtämän, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.
10. Kuningas sanoi Hamanille: kiiruhda, ota vaatteet ja hevonen, niinkuin sinä olet sanonut, ja tee niin Mordekain Juudalaisen kanssa, joka istuu kuninkaan portissa; ja älä anna mitään puuttua kaikista näistä, mitä sinä puhunut olet. 11. Niin Haman otti vaatteet ja hevosen ja puetti Mordekain, ja antoi hänen ajaa kaupungin kaduilla, ja huusi hänen edellänsä: näin sille miehelle tehdään, jota kuningas tahtoo kunnioittaa.
12. Ja Mordekai palasi kuninkaan porttiin; mutta Haman meni kiiruusti kotiansa, murehtien ja peitetyllä päällä.
13. Ja Haman jutteli emännällensä Serekselle ja kaikille ystävillensä kaikki, mitä hänelle tapahtunut oli. Niin sanoivat hänen viisaansa ja hänen emäntänsä Seres hänelle: Jos Mordekai on Juudalaisten siemenestä, jonka edessä sinä olet ruvennut lankeemaan, niin et sinä voi mitään häntä vastaan, vaan sinun täytyy peräti hänen edessänsä langeta.
14. Kuin he vielä parhaallaansa hänen kanssansa puhuivat, tulivat kuninkaan kamaripalveliat ja kiiruhtivat Hamania pitoihin, jotka Ester oli valmistanut.

7 LUKU

1. Kuin kuningas tuli ja Haman pitoon kuningatar Esterin tykö,
2. Sanoi kuningas taas toisena päivänä Esterille, sittekuin hän oli viinaa juonut: mitäs rukoilet, kuningatar Ester, sinulles annettaa, ja mitäs anot? ehkä se olis puoli kuninkaan valtakuntaa, se pitää tapahtuman.
3. Kuningatar Ester vastasi ja sanoi: o kuningas, jos minä olen löytänyt armon sinun edessäs ja jos kuninkaalle kelpaa, niin suokoon minulle henkeni minun rukoukseni tähden, ja kansani minun anomiseni tähden!
4. Sillä me olemme myydyt, minä ja minun kansani, teloitettaviksi, surmattaviksi ja hukutettaviksi. Ja jos me olisimme myydyt orjiksi ja piioiksi, niin minä olisin vaiti, eikä vihamies sittekään palkitsisi kuninkaalle sitä vahinkoa.
5. Kuningas Ahasverus puhui ja sanoi kuningatar Esterille: kuka se on, eli kussa se on, joka tohtii senkaltaista ajatella tehdäksensä?
6. Ester sanoi: se vihamies ja vainooja on tämä paha Haman; ja Haman peljästyi kuninkaan ja kuningattaren edessä.
7. Ja kuningas nousi vieraspidosta ja viinan tyköä vihoissansa ja meni salin yrttitarhaan; ja Haman nousi ja rukoili kuningatarta henkensä edestä; sillä hän näki hänellensä olevan valmistetun onnettomuuden kuninkaalta.
8. Ja kuin kuningas tuli jälleen salin yrttitarhasta siihen huoneesen, jossa he olivat viinaa juoneet, nojasi Haman sille vuoteelle, jolla Ester istui. Niin sanoi kuningas: tahtooko hän kuningattarelle tehdä myös väkivaltaa minun läsnäollessani huoneessa? Kuin se sana tuli kuninkaan suusta ulos, peittivät he Hamanin kasvot.
9. Ja Harbona, kuninkaan kamaripalvelijoista, sanoi kuninkaalle: katso, Hamanin kartanolla seisoo puu viisikymmentä kyynärää korkea, jonka hän teki Mordekaita varten, joka hyvää puhui kuninkaan edestä. Niin sanoi kuningas: hirtettäkään hän siihen.
10. Niin he hirttivät Hamanin siihen puuhun, jonka hän teki Mordekaita varten; ja niin asettui kuninkaan viha.

8 LUKU

1. Sinä päivänä antoi kuningas Ahasverus kuningatar Esterille Hamanin Juudalaisten vihollisen huoneen. Ja Mordekai tuli kuninkaan eteen; sillä Ester ilmoitti, mikä hän hänelle oli.
2. Ja kuningas otti sormuksensa, jonka hän oli antanut Hamanilta pois ottaa, ja antoi Mordekaille. Ja Ester pani Mordekain Hamanin kartanon päälle.
3. Ja Ester puhui vielä kuninkaalle, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, itki ja rukoili häntä palauttamaan Hamanin Agagilaisen pahuutta ja hänen aikomustansa, jonka hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan.
4. Niin kuningas ojensi kultaisen valtikan Esterin puoleen. Ja Ester nousi ja seisoi kuninkaan edessä,
5. Ja sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, ja jos minä olen armon löytänyt hänen edessänsä, ja jos se on kuninkaalle sovelias, ja minä kelpaan hänelle; niin kirjoitettakoon ja otettakoon takaperin kaikki Hamanin Medatan Agagilaisen pojan aikomuskirjat, jotka hän on kirjoittanut, että kaikki Juudalaiset surmattaisiin kaikissa kuninkaan maakunnissa.
6. Sillä kuinka minä voin nähdä sitä pahuutta, joka minun kansalleni tulis? ja kuinka minä voin nähdä, että minun sukukuntani niin teloitetaan.
7. Niin kuningas Ahasverus sanoi kuningatar Esterille ja Mordekaille Juudalaiselle: katso minä olen antanut Esterille Hamanin huoneen, ja hän hirtettiin puuhun, että hän laski kätensä Juudalaisten päälle.
8. Niin kirjoittakaat siis te Juudalaisten puolesta kuninkaan nimeen, niinkuin te itse tahdotte, ja painakaat sinetti kuninkaan sormuksella; sillä sitä kirjoitusta, joka kuninkaan nimellä kirjoitetaan, ja kuninkaan sormuksella sinetti painetaan, ei taideta otettaa takaperin.
9. Silloin kutsuttiin kuninkaan kirjoittajat kolmantena kuukautena, se on Sivan kuu, kolmantena päivänä kolmattakymmentä, ja kirjoitettiin juuri niinkuin Mordekai käski Juudalaisten tykö, ja hallitsiain tykö, maanvanhimpien ja maakuntain päämiesten tykö, Indiasta Etiopiaan asti, joita oli sata ja seitsemänkolmattakymmentä maakuntaa, kunkin maakunnan kirjoituksen jälkeen, jokaisen kansan tykö heidän kielellänsä, ja Juudalaisten tykö heidän kirjoituksensa jälkeen ja heidän kielellänsä.
10. Ja kirjoitettiin kuningas Ahasveruksen nimellä, ja sinetti painettiin kuninkaan sormuksella; ja hän lähetti kirjat hevosilla, nopeimmilla orheilla ja nuorilla muuleilla ajavaisten kautta,
11. Että kuningas salli Juudalaiset kussakin kaupungissa koota heitänsä, ja varjella henkensä, ja teloittaa, tappaa ja hukuttaa kaikkein kansain ja maakuntain sotaväen, jotka heitä vaivasivat, lapsinensa, ja vaimoinensa, ja ryöstää heidän saaliinsa,
12. Yhtenä päivänä kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, kolmantenatoistakymmenentenä päivänä toista kuuta toistakymmentä, se on kuu Adar.
13. Ja kirjoissa oli, että käsky oli annettu kaikkiin maakuntiin julistettaa kaikille kansoille, että Juudalaiset

olisivat sinä päivänä valmiit kostamaan vihollisillensa.
14. Ja liukkailla orheilla ja karkaavaisilla muuleilla ajavaiset sanansaattajat ajoivat nopiasti ja kiiruusti kuninkaan sanan jälkeen; ja se käsky lyötiin Susanin linnassa ylös.
15. Ja Mordekai läksi kuninkaan tyköä kuninkaallisissa vaatteissa, sinisissä ja valkeissa, ja suurella kultakruunulla, ja kalliilla liinaisella hameella ja purpuralla. Ja Susanin kaupunki iloitsi ja riemuitsi.
16. Sillä sinne oli tullut valkeus ja ilo, riemu ja kunnia Juudalaisille.
17. Ja kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa, joihin kuninkaan sana ja käsky tuli, oli ilo ja riemu Juudalaisten keskellä, pito ja hyvät päivät. Ja monta maan kansasta tuli Juudalaiseksi; sillä Juudalaisten pelko tuli heidän päällensä.

9 LUKU

1. Ja toisena kuukautena toistakymmentä, Adarin kuulla, kolmantena päivänä toistakymmentä, jona kuninkaan sana ja käsky oli tullut, että toimitus piti tapahtuman, juuri sinä päivänä jona Juudalaisten viholliset toivoivat vallitsevansa heitä, kääntyi niin, että Juudalaiset vallitsivat vihollisiansa:
2. Niin Juudalaiset kokoontuivat kaupunkeihinsa kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, laskemaan kätensä niiden päälle, jotka heille pahuutta tahtoivat, ja ei yksikään voinut seisoa heitä vastaan; sillä kaikki kansa pelkäsi heitä.
3. Ja kaikki maakuntain päämiehet ja hallitsiat, ja maan vanhimmat ja kuninkaan virkamiehet ylistivät Juudalaisia; sillä Mordekain pelko tuli heidän päällensä.
4. Sillä Mordekai oli suuri kuninkaan huoneessa, ja hänen sanomansa kuului kaikkiin maakuntiin, kuinka Mordekai menestyi ja tuli suureksi.
5. Niin Juudalaiset löivät kaikki vihamiehensä miekalla, tappoivat ja hukuttivat heidät, ja tekivät niiden kanssa, jotka heitä vihasivat, oman tahtonsa jälkeen.
6. Ja susanin linnassa löivät Juudalaiset viisisataa miestä kuoliaaksi, ja hukuttivat heidät.
7. Vielä päälliseksi tappoivat he Parsandatan, Dalphonin, Aspatan,
8. Poratan, Adalian, Aridatan,
9. Parmastan, Arisain, Aridain, Vajesatan,
10. Kymmenen Hamanin poikaa, joka oli Medatanin poika, Juudalaisten vihamies; mutta ei he ruvenneet heidän saaliisensa.
11. Silloin tuli tapettuin luku Susanin linnaan, kuninkaan eteen.

12. Ja kuningas sanoi kuningatar Esterille: Susanin kaupungissa ovat Juudalaiset tappaneet ja hukuttaneet viisisataa miestä ja kymmenen Hamanin poikaa: mitäs luulet heidän muissa kuninkaan maakunnissa tehneen? mitäs pyydät sinulles annettaa? ja mitäs vielä anot sinulles tehtää?
13. Ester sanoi: jos kuninkaalle kelpaa, niin antakoon Juudalaisten myös huomenna tehdä Susanissa tämän päiväisen käskyn jälkeen; että he hirttäisivät kymmenen Hamanin poikaa puuhun.
14. Ja kuningas käski niin tehdä: ja se käsky lyötiin Susanissa ylös; ja kymmenen Hamanin poikaa hirtettiin.
15. Ja Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, kokoontuivat neljäntenä päivänä toistakymmentä Adar kuuta, ja tappoivat kolmesataa miestä Susanissa; mutta heidän saaliisensa ei he ruvenneet.
16. Mutta muut Juudalaiset kuninkaan maakunnissa tulivat kokoon ja varjelivat henkeänsä, saadaksensa lepoa vihollisiltansa, ja tappoivat vihollisiansa viisikahdeksattakymmentä tuhatta, mutta ei he ruvenneet saaliisen.
17. (Se tapahtui) kolmantenatoistakymmenentenä päivänä Adar kuuta. Ja he lepäsivät neljäntenätoistakymmenentenä päivänä sitä kuuta; sen he tekivät pito- ja ilopäiväksi.
18. Mutta Juudalaiset, jotka Susanissa olivat, tulivat kokoon kolmantenatoistakymmenentenä ja neljäntenätoistakymmenentenä päivänä, ja lepäsivät viidentenätoistakymmenentenä päivänä; ja tekivät sen päivän pito- ja ilopäiväksi.
19. Sentähden Juudalaiset, jotka asuivat maakylissä ja vähissä kaupungeissa, tekivät neljännentoistakymmenennen päivän Adar kuuta ilo- ja pitopäiväksi, ja lähettivät lahjoja toinen toisellensa.
20. Ja Mordekai kirjoitti nämät teot, ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille, jotka olivat kaikissa kuningas Ahasveruksen maakunnissa, sekä lähes että kauvas,
21. Ja asetti heille, että he pitäisivät joka vuosi neljännentoistakymmenennen ja viidennentoistakymmenennen päivän Adar kuuta,
22. Niiden päiväin jälkeen, joina Juudalaiset olivat tulleet lepoon vihollistensa edestä, ja sen kuukauden, jona heidän surunsa on iloksi kääntynyt ja heidän murheensa hyviksi päiviksi: että he ne pitäisivät pito- ja ilopäivinä, ja lähettäisivät lahjoja toinen toisellensa, ja jakaisivat vaivaisille.
23. Ja Juudalaiset ottivat vastaan tehdäksensä sen, minkä he ennen olivat ruvenneet, ja Mordekai heidän tykönsä kirjoitti.
24. Sillä Haman Medatan Agagilaisen poika, kaikkein Juudalaisten vihollinen, oli ajatellut hukuttaa kaikkia Juudalaisia, ja antoi heittää Pur, se on arpaa, murentaaksensa ja hukuttaaksensa heitä.
25. Ja kuin Ester oli mennyt kuninkaan tykö; ja hän puhunut, että hänen paha aikomisensa, jonka hän oli ajatellut Juudalaisia vastaan, käännettiin kirjoitusten kautta hänen oman päänsä päälle, ja kuinka hän ja

hänen poikansa ripustettiin puuhun;
26. Siitä he nämät päivät kutsuivat Purim, arvan nimen jälkeen, sekä sen että kaiken tämän kirjan sanan jälkeen, ja mitä he olivat itse nähneet, ja kuinka heille on tapahtunut.
27. Ja Juudalaiset sääsivät sen, ja ottivat päällensä ja siemenensä päälle, ja kaikkein niiden päälle, jonka itsensä antoivat heidän tykönsä, ettei ne hylkää niitä kahta päivää, vaan pitävät ne joka vuosi, heidän kirjoituksensa ja aikansa jälkeen.
28. Ettei näitä päiviä pitänyt unhotettaman, mutta pidettämän heidän lastensa lapsilta ja kaikilta heidän sukukunniltansa, kaikissa maakunnissa ja kaupungeissa. Nämät ovat Purimin päivät, joita ei pidä hyljättämän Juudalaisten seassa, ja heidän muistonsa ei pidä unhotettaman heidän siemenessänsä.
29. Ja Ester Abihailin tytär ja Mordekai Juudalainen kirjoittivat kaikella voimalla toisen kerran, vahvistaaksensa Purimin kirjan.
30. Ja lähetti kirjat kaikille Juudalaisille sataan ja seitsemäänkolmattakymmeneen Ahasveruksen valtakunnan maakuntaan, rauhan ja totuuden sanoilla,
31. Vahvistaaksensa näitä Purimin päiviä heidän määrätyillä ajoillansa, niinkuin Mordekai Juudalainen ja kuningatar Ester olivat heille säätäneet, niinkuin he olivat itse päällensä ottaneet ja siemenensä päälle, sen määrätyn paaston ja heidän huutonsa.
32. Ja Ester käski ja vahvisti nämät Purimin menot, ja että ne piti kirjaan kirjoitettaman.

10 LUKU

1. Ja kuningas Ahasverus laski veron maan päälle ja luotoin päälle merellä.
2. Mutta kaikki hänen työnsä, voimansa ja väkevyytensä, ja Mordekain suuri kunnia, kuin kuningas hänen suureksi teki: eikö ne ole kirjoitetut Median ja Persian kuningasten aikakirjassa?
3. Sillä Mordekai, Juudalainen, oli toinen kuningas Ahasveruksesta, ja väkevä Juudalaisten seassa, ja otollinen veljeinsä paljouden keskellä, joka etsi kansansa parasta ja puhui parhain päin kaiken siemenensä puolesta.

JOBIN KIRJA

1 LUKU

Yksi mies oli Utsin maalla nimeltä Job; ja se mies oli vakaa ja hurskas, ja Jumalaa pelkääväinen, ja vältti pahaa.
2. Ja hänelle oli syntynyt seitsemän poikaa ja kolme tytärtä.
3. Ja hänen karjansa oli seitsemäntuhatta lammasta, kolmetuhatta kamelia, viisisataa paria härkiä ja viisisataa aasia, ja myös sangen paljo perhettä. Ja se mies oli voimallisempi kuin kaikki, jotka itäisellä maalla asuivat.
4. Ja hänen poikansa menivät ja tekivät pidon huoneessansa itsekukin päivänänsä, ja lähettivät ja antoivat kutsua kolme sisartansa syömään ja juomaan kanssansa.
5. Ja kuin pitopäivät olivat kuluneet, lähetti Job ja pyhitti heitä, ja nousi aamulla varhain ja uhrasi polttouhria kaikkein heidän lukunsa jälkeen. Sillä Job ajatteli: minun poikani ovat taitaneet syntiä tehdä ja unohtaneet Jumalan sydämessänsä. Näin teki Job joka päivä.
6. Mutta tapahtui yhtenä päivänä, että Jumalan lapset tulivat ja astuivat Herran eteen, ja tuli myös saatana heidän kanssansa.
7. Mutta Herra sanoi saatanalle: kusta sinä tulet? Saatana vastasi Herraa ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan.
8. Niin sanoi Herra saatanalle: etkö ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas, Jumalaa pelkääväinen mies, ja välttää pahaa.
9. Saatana vastasi Herraa ja sanoi: turhaanko Job pelkää Jumalaa?
10. Etkös ole piirittänyt häntä, hänen huonettansa ja kaikkia mitä hänellä on ympäri? sinä olet siunannut hänen käsialansa, ja hänen tavaransa on levitetty maassa.
11. Mutta ojenna kätes ja tartu kaikkeen hänen saatuunsa, mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä.
12. Herra sanoi saatanalle: katso, kaikki hänen tavaransa olkoon sinun kädessäs, ainoastaan älä häneen kättäs satuta. Silloin läksi saatana Herran tyköä.
13. Mutta sinä päivänä, kuin hänen poikansa ja tyttärensä söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa,

14. Tuli sanansaattaja Jobin tykö ja sanoi: härjillä kynnettiin, ja aasit kävivät läsnä laitumella;
15. Niin he tulivat rikkaasta Arabiasta ja ottivat ne, ja löivät palveliat miekan terällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.
16. Kuin hän vielä puhui, tuli toinen ja sanoi: Jumalan tuli putosi taivaasta ja sytytti lampaat ja palveliat, ja poltti ne; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.
17. Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: Kaldealaiset tekivät kolme joukkoa ja hyökkäsivät kamelein päälle, ja ottivat ne pois, ja löivät miekan terällä; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.
18. Kuin hän vielä puhui, tuli yksi ja sanoi: sinun poikas ja tyttäres söivät ja joivat viinaa vanhimman veljensä huoneessa.
19. Ja katso, suuri tuulispää tuli korvesta ja sysäsi neljään huoneen nurkkaan, ja se kaatui nuorukaisten päälle, niin että he kuolivat; ja minä ainoastaan yksin pääsin sanomaan sinulle.
20. Silloin Job nousi ja repäisi vaatteensa, ja repi päätänsä, ja heittäysi maahan ja rukoili.
21. Ja sanoi: alasti olen minä tullut äitini kohdusta ja alasti pitää minun sinne jälleen menemän; Herra antoi ja Herra otti: Herran nimi olkoon kiitetty!
22. Näissä kaikissa ei rikkonut Job, eikä tehnyt tyhmästi Jumalaa vastaan.

2 LUKU

1. Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin Jumalan lapset tulivat ja astuivat Herran eteen, että saatana myös tuli heidän kanssansa ja astui Herran eteen.
2. Silloin sanoi Herra saatanalle: kusta tulet? Saatana vastasi Herraa ja sanoi: minä olen käynyt ja vaeltanut ympäri maan.
3. Ja Herra sanoi saatanalle: etkös ole ottanut vaaria palveliastani Jobista? sillä ei hänen vertaistansa ole maalla: hän on vakaa ja hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, ja välttää pahaa ja pysyy vielä vakuudessansa, ja sinä yllytit minua häntä hävittämään ilman syytä.
4. Saatana vastasi Herraa ja sanoi: nahka nahasta, ja kaikki, mitä ihmisessä on, antaa hän henkensä edestä.
5. Mutta ojenna kätes ja rupee hänen luihinsa ja lihaansa; mitämaks hän luopuu sinusta kasvois edessä.
6. Herra sanoi saatanalle: katso, hän olkoon sinun kädessäs; kuitenkin säästä hänen henkeänsä.
7. Silloin läksi saatana Herran tyköä ja löi Jobin pahoilla paisumilla, hänen kantapäästä kiireesen asti.
8. Ja hän otti saviastian ja kaapi itseänsä sillä, ja istui tuhassa.

9. Ja hänen emäntänsä sanoi hänelle: Vieläkös pysyt vakuudessas? siunaa Jumalaa ja kuole.
10. Mutta hän sanoi hänelle: sinä puhut niinkuin tyhmät vaimot puhuvat. Jos me olemme hyvää saaneet Jumalalta, eikö myös meidän pidä ottaman pahaa vastaan? Kaikissa näissä ei Job syntiä tehnyt huulillansa.
11. Kuin Jobin kolme ystävää kuulivat kaiken sen onnettomuuden, joka hänelle tullut oli, tulivat he itsekukin paikkakunnastansa: Eliphas Temanista, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja kokoontuivat ynnä tulemaan, armahtelemaan ja lohduttamaan häntä.
12. Ja kuin he nostivat taampaa silmänsä, ei he häntä tunteneet, ja korottivat äänensä ja itkivät; ja jokainen repäisi vaatteensa, ja heittivät tomua päänsä päälle taivasta kohden,
13. Ja istuivat hänen kanssansa maan päällä seitsemän päivää ja seitsemän yötä, ja ei sanaakaan hänen kanssansa puhuneet; sillä he näkivät hänen kipunsa sangen suureksi.

3 LUKU

1. Sitte avasi Job suunsa ja kirosi päivänsä.
2. Ja Job vastasi ja sanoi:
3. Se päivä olkoon kadotettu, jona minä syntynyt olen, ja se yö, jona sanottiin: mies on siinnyt.
4. Se päivä olkoon pimiä, ja älköön Jumala kysykö ylhäältä sen perään: älköön kirkkaus paistako hänen päällensä.
5. Pimeys ja kuolon varjo peittäköön hänen, olkoon pilvi hänen päällänsä; ja musta päivän sumu tehkään hänen kauhiaksi.
6. Sen yön käsittäköön pimeys, ja älkään iloitko vuosikausien päiväin seassa, ja älkään tulko kuukausien lukuun.
7. Katso, olkoon se yö yksinäinen ja älköön yhtäkään iloa tulko siihen.
8. Ne jotka päivää kiroovat, he kirotkoot sitä, ne jotka ovat valmiit herättämään Leviatania.
9. Sen tähdet olkoot pimiät hämärässänsä, odottakoot valkeutta, ja ei tulko, ja älkööt nähkö aamuruskon silmäripsiä,
10. Ettei se sulkenut minun kohtuni ovea, ja ei kätkenyt onnettomuutta silmäini edestä.
11. Miksi en minä kuollut äitini kohdussa? Miksi en minä läkähtynyt äitini kohdusta tultuani?
12. Miksi he ovat ottaneet minun helmaansa? Miksi minä olen nisiä imenyt?
13. Niin minä nyt makaisin, olisin alallani, lepäisin, ja minulla olis lepo.
14. Maan kuningasten ja neuvojain kanssa, jotka heillensä rakentavat sitä mikä kylmillä on;

15. Eli päämiesten kanssa, joilla kultaa on, ja joiden huoneet ovat täynnä hopiaa;
16. Eli niinkuin keskensyntyneet kätketyt; ja en oliskaan: niinkuin nuoret lapset, jotka ei koskaan valkeutta nähneet.
17. Siellä täytyy jumalattomain lakata väkivallastansa; siellä ovat ne levossa, jotka paljon vaivaa nähneet ovat;
18. Siellä on vangeilla rauha muiden kanssa, ja ei kuule vaatian ääntä;
19. Siellä ovat sekä pienet että suuret, ja palveliat vapaat isännistänsä:
20. Miksi valkeus on annettu vaivaisille, ja elämä murheellisille sydämille?
21. Niille, jotka odottavat kuolemaa, ja ei se tule, ja kaivaisivat sitä ennen kuin aarnihautaa?
22. Niille, jotka kovin iloitsevat ja riemuitsevat, että he saisivat haudan?
23. Ja sille miehelle, jonka tie kätketty on, ja hänen edestänsä Jumalalta peitetty?
24. Sillä minun leipäni tykönä minä huokaan, ja minun parkuni vuodatetaan niinkuin vesi,
25. Sillä jota minä pelkäsin, se tuli minun päälleni, ja mitä minä kartin, tapahtui minulle.
26. Enkö minä ollut onnellinen? enkö minä ollut rauhassa? eikö minulla ollut hyvä lepo? ja nyt senkaltainen levottomuus tulee.

4 LUKU

1. Ja Eliphas Temanilainen vastasi ja sanoi,
2. Jos joku sinun kanssas rupeis puhumaan: mitämaks et sinä sitä kärsi; mutta kuka taitaa vaiti olla?
3. Katso, sinä olet monta neuvonut, ja vahvistanut väsyneitä käsiä.
4. Sinun puhees on ojentanut langenneita, ja vapisevaisia polvia vahvistanut.
5. Mutta että se nyt tulee sinun päälles, niin sinä väsyit, ja että se lankesi sinun päälles, niin sinä peljästyit.
6. Tämäkö on sinun (Jumalan) pelkos, sinun uskallukses, sinun toivos ja sinun vakuutes?
7. Muistele nyt, kussa joku viatoin on hukkunut? eli kussa hurskaat ovat joskus hävinneet?
8. Niinkuin minä kyllä nähnyt olen, ne jotka kyntävät vääryyden, ja onnettomuuden kylvävät, sitä he myös niittävät.
9. He ovat Jumalan puhalluksen kautta kadonneet, ja hänen vihansa hengeltä hukatut.
10. Jalopeuran kiljumus, ja julma jalopeuran ääni, ja nuorten jalopeurain hampaat ovat lovistetut.
11. Vanha jalopeura hukkuu, ettei hänellä ole saalista; ja jalopeuran pojat hajoitetaan.

12. Ja minun tyköni on tullut salainen sana; ja minun korvani on saanut vähäisen siitä.
13. Kuin minä ajattelin yönäkyjä, kuin uni lankee ihmisten päälle,
14. Niin pelko ja vavistus tuli minun päälleni, ja kaikki minun luuni peljätettiin;
15. Ja henki meni minun sivuitseni; kaikki minun karvani nousivat ruumiissani.
16. Silloin seisoi kuva minun silmäini edessä, jonka kasvoja en minä tuntenut; ja minä kuulin hiljaisen hyminän äänen:
17. Kuinka on ihminen hurskaampi kuin Jumala? eli joku mies puhtaampi kuin se, joka hänen tehnyt on?
18. Katso, palveliainsa seassa ei löydä hän uskollisuutta ja enkeleissänsä löytää hän tyhmyyden:
19. Kuinka enemmin niissä jotka asuvat savihuoneissa, niissä jotka ovat perustetut maan päälle, jotka toukkain tavalla murentuvat?
20. Se pysyy aamusta ehtoosen asti, niin he muserretaan; ja ennenkuin he sen havaitsevat, he ijankaikkisesti hukkuvat.
21. Eikö heidän jälkeenjääneensä pois oteta? he kuolevat, vaan ei viisaudessa.

5 LUKU

1. Nimitä siis, jos joku on, joka kanssas todistaa, ja kenen tykö pyhistä sinä itses käännät?
2. Mutta tyhmän tappaa viha, ja taitamattoman kuolettaa kiivaus.
3. Minä näin tyhmän juurtuneen, ja kirosin kohta hänen huonettansa.
4. Hänen lapsensa pitää oleman kaukana terveydestä; ja pitää rikki murrettaman portissa, kussa ei yhtään auttajaa ole.
5. Hänen elonsa pitää isoovaisen syömän, ja orjantappuroista sen ottaman; ja hänen kalunsa pitää ryövärien nielemän.
6. Sillä ei vaiva käy ylös tomusta; ja onnettomuus ei kasva maasta.
7. Vaan ihminen syntyy onnettomuuteen; niinkuin kuumain hiilten kipinät sinkoilevat ylöskäsin.
8. Kuitenkin tahdon minä Jumalasta tutkistella: Jumalasta minä tahdon puhua,
9. Joka voimallisia töitä tekee, joita ei tutkia taideta, ja ihmeitä, joita ei lukea taideta;
10. Joka antaa sateen maan päälle, ja antaa tulla veden teiden päälle;
11. Joka ylentää nöyrät korkeuteen, ja korottaa sorrettuja autuuteen.
12. Hän tekee kavalain aivoitukset tyhjäksi, ettei heidän kätensä mitään toimittaa taida.
13. Hän käsittää taitavat kavaluudessansa, ja pahain neuvo kukistetaan,

14. Että he päivällä juoksevat pimeydessä, ja koperoitsevat puolipäivänä niinkuin yöllä.
15. Ja hän auttaa köyhää miekasta, ja heidän suustansa, ja voimallisten kädestä.
16. Ja hän on köyhän turva, että vääryys pitäis suunsa kiinni.
17. Katso, autuas on se ihminen, jota Jumala kurittaa; sentähden älä hylkää Kaikkivaltiaan kuritusta.
18. Sillä hän haavoittaa ja sitoo; hän lyö ja hänen kätensä terveeksi tekee.
19. Kuudesta murheesta päästää hän sinun; ja seitsemännestä ei tule mitään pahaa sinulle.
20. Kalliilla ajalla vapahtaa hän sinun kuolemasta, ja sodassa miekasta.
21. Hän peittää sinun kielen ruoskalta; ja ei sinun pidä pelkäämän hävitystä, koska se tulee.
22. Hävityksessä ja nälässä sinä naurat; ja et pelkää metsän petoja.
23. Sillä sinun liittos pitää oleman kivien kanssa kedolla, ja maan pedot pitää sinun kanssas rauhallisesti oleman.
24. Sinä ymmärrät, että sinun majas on rauhassa, ja sinä oleskelet asuinsiassas ilman syntiä.
25. Ja sinä saat ymmärtää, että siemenes on suureksi tuleva, ja vesas niinkuin ruoho maassa.
26. Ja sinä tulet vanhalla ijällä hautaan, niinkuin elositoma ajallansa korjataan.
27. Katso, sitä me olemme tutkineet, ja se on niin: kuule sitä, ja tunne sinä myös se hyväkses.

6 LUKU

1. Niin Job vastasi ja sanoi:
2. Jos minun surkeuteni punnittaisiin, ja minun kärsimiseni yhtä haavaa laskettaisiin vaa´an päälle,
3. Niin se olis raskaampi kuin santa meressä; sentähden ovat minun sanani nielletyt ylös.
4. Sillä Kaikkivaltiaan nuolet ovat minussa, joiden myrkky särpää minun henkeni; ja Jumalan kauhistus tarkoittaa minua.
5. Huutaako metsä-aasi, kuin hänellä ruohoja on? ammuuko härkä, kuin hänellä on ruokaa?
6. Syödäänkö mautointa ilman suolaa? eli maistaako valkuainen munan ruskuaisen ympäriltä?
7. Jota minun sieluni ennen kuoitti, se on nyt minun ruokani minun kipuni tähden.
8. Jospa minun rukoukseni tapahtuis, ja Jumala antais minulle, mitä minä toivon!
9. Että Jumala tahtois ja löis minun rikki, ja päästäis kätensä särkemään minua;
10. Niin olis minulla vielä sitte lohdutus, ja minä vahvistuisin sairaudessani, ellei hän säästäisi minua: en ole mitään kuitenkaan kieltänyt pyhän puhetta.
11. Mikä on minun väkeni, että minä voisin toivoa? ja mikä on minun loppuni, että minun sieluni vois

kärsiväinen olla?
12. Onko minun väkeni kivinen? eli minun lihani vaskinen?
13. Ei ole minulla missään apua; ja minun saatuni on pois ajettu minulta.
14. Joka ei osoita lähimmäisellensä laupiutta, hän hylkää Kaikkivaltiaan pelvon.
15. Minun veljeni ovat rikkoneet minua vastaan, niinkuin oja ja niinkuin väkevä virta ohitse menneet,
16. Jotka ovat kauhiat jäästä, ja jotka lumi peittää.
17. Kuin helle heitä ahdistaa, pitää heidän nääntymän, ja kuin palava on, pitää heidän katooman paikastansa.
18. Heidän polkunsa poikkeevat pois; he raukeevat tyhjään ja hukkuvat.
19. He katsoivat Temanin tietä, rikkaan Arabian polkuja he toivoivat.
20. Mutta heidän pitää häpiään tuleman, ratki surutoinna ollessansa; ja heidän pitää häpeemän siihen tultuansa.
21. Sillä ette nyt mitään ole; ja että te näette surkeuden, pelkäätte te.
22. Olenko minä sanonut: Tuokaat minulle! eli antakaat minun edestäni lahjoja teidän tavarastanne?
23. Ja pelastakaat minua vihollisten kädestä, ja vapahtakaat minua tyrannein käsistä?
24. Opettakaat minua, minä olen ääneti, ja jota en minä tiedä, niin neuvokaat minua.
25. Kuinka vahvat ovat oikeuden puheet? kuka teissä on se, joka sitä laittaa taitaa?
26. Te ajattelette sanoja, ainoastaan nuhdellaksenne, ja teette sanoillanne epäileväisen mielen.
27. Te karkaatte köyhän orvon päälle, ja kaivatte lähimmäisellenne kuoppaa.
28. Mutta että te nyt tahdotte, niin katsokaat minun päälleni, jos minä teidän edessänne valhettelen.
29. Palatkaat nyt, olkoon pois vääryys: Tulkaat jälleen; minun vastaukseni pitää oikia oleman.
30. Onko minun kielessäni vääryyttä? eikö minun suulakeni ymmärrä vaivoja?

7 LUKU

1. Eikö ihminen aina pidä oleman sodassa maan päällä; ja hänen päivänsä ovat niinkuin orjan päivät?
2. Niinkuin palvelia halajaa varjoa, ja orja työnsä loppua,
3. Niin olen minä minulleni saanut turhat kuukaudet, ja minulla on monta murheellista yötä ollut.
4. Kuin minä levätä panin, sanoin minä: Koskahan minä nousen? ja sitte lueskelen, koska ehtoo tullee: minä olen ravittu kävellyksistä hamaan pimeyteen asti.
5. Minun lihani on puetettu madoilla ja maan tomulla; minun nahkani on ahvettunut ja hyljätyksi tullut.

6. Minun päiväni ovat lentäneet nopiammasti pois kuin syöstävä ja kuluneet ilman viivytystä.
7. Muista, että minun elämäni on tuuli, ja minun silmäni ei palaja hyvää näkemään.
8. Ja ei yksikään silmä, joka minun nyt näkee, pidä minua enempi näkemän. Sinun silmäs katsokoon minua, sitte minä hukun.
9. Pilvi raukee ja menee pois: niin myös se, joka menee alas hautaan, ei nouse jälleen,
10. Eikä palaja jälleen huoneesensa, ei myös hänen siansa häntä enää tunne.
11. Sentähden en minä estä suutani; minä puhun henkeni ahtaudessa, ja juttelen sieluni murheessa.
12. Olenko minä meri eli valaskala, että sinä minun niin kätket?
13. Kuin minä ajattelin: minun vuoteeni lohduttaa minun, ja minun kehtoni saattaa minulle levon, koska minä itselleni puhun;
14. Niin sinä peljätät minua unilla, ja kauhistat minua näyillä,
15. Että minun sieluni sois itsensä hirtetyksi, ja minun luuni kuolleiksi.
16. Minä kauhistun, enkä pyydä silleen elää: lakkaa minusta, sillä minun päiväni ovat turhat.
17. Mikä on ihminen, ettäs hänen suurena pidät, ja panet hänen sydämees?
18. Sinä etsit häntä joka päivä, ja koettelet häntä aina.
19. Miksi et minusta luovu, ja päästä minua, siihen asti että minä sylkeni nielisin?
20. Minä olen syntiä tehnyt; mitä minun pitää sinulle tekemän, o sinä ihmisten vartia? miksis minun teit sinulles loukkaukseksi ja itselleni kuormaksi?
21. Ja miksi et minun pahaa tekoani anna anteeksi ja ota pois minun vääryyttäni? Sillä nyt pitää minun makaaman mullassa: ja jos minua aamulla etsit, niin en minä enää ole.

8 LUKU

1. Niin vastasi Bildad Suasta ja sanoi:
2. Kuinka kauvan sinä tahdot näitä puhua? ja sinun suus puheet ovat niinkuin väkevä tuuli?
3. Väärinkö Jumala tuomitsee, eli rikkooko Kaikkivaltias oikeuden?
4. Jos poikas ovat syntiä tehneet hänen edessänsä, niin hän on hyljännyt heitä heidän pahain tekoinsa tähden.
5. Mutta jos sinä aikanansa etsit Jumalaa, ja rukoilet Kaikkivaltiasta hartaasti,
6. Ja jos sinä olet puhdas ja hyvä, niin hän herättää sinun, ja taas tekee rauhalliseksi hurskautes majan.
7. Ja kussa sinulla oli ennen vähä, pitää tästedes sinulle sangen paljon lisääntymän.

8. Sillä kysy nyt entisiltä sukukunnilta, ja rupee kysymään heidän isiltänsä.
9. Sillä me olemme niinkuin eilen tulleet, ja emme mitään tiedä: meidän elämämme on niinkuin varjo maan päällä.
10. Heidän pitää opettaman sinua, ja sanoman sinulle, ja tuoman puheensa edes sydämestänsä.
11. Kasvaako kaisla, ellei seiso loassa? eli kasvaako ruoho ilman vettä?
12. Koska se vielä kukoistaa ennenkuin se niitetään, kuivettuu se ennenkuin heinä korjataan.
13. Niin käy kaikkein niiden, jotka Jumalan unhottavat, ja ulkokullattuin toivo katoo.
14. Sillä hänen toivonsa tulee tyhjäksi, ja hänen uskalluksensa niinkuin hämähäkin verkko.
15. Hän luottaa huoneensa päälle, ja ei se pidä seisoman; hän turvaa siihen, ja ei se pidä pysyväinen oleman.
16. Se viheriöitsee kyllä ennen auringon nousemaa, ja sen heikot oksat kasvavat hänen yrttitarhassansa.
17. Hänen juurensa seisoo paksuna lähteen tykönä, ja huoneet kivien päällä.
18. Mutta koska hän nielee sen paikastansa, kieltää hän sen, niinkuin ei olis nähnytkään sitä.
19. Katso, tämä on hänen menonsa riemu; ja toiset taas kasvavat tuhasta.
20. Sentähden katso, ei Jumala hyviä hylkää, eikä vahvista pahain kättä,
21. Siihen asti että sinun suus naurulla täytetään ja huules riemulla.
22. Mutta ne jotka sinua vihaavat, pitää häpiään tuleman; ja jumalattomain asuinsia ei pidä pysyväinen oleman.

9 LUKU

1. Job vastasi ja sanoi:
2. Minä kyllä sen tiedän, että niin on, ettei ihminen taida hurskas olla Jumalan edessä.
3. Jos hän tahtois riidellä hänen kanssansa, ei hän taitais vastata häntä yhtä tuhanteen.
4. Hän on viisas ja voimallinen: kenenkä siitä on hyvää ollut, kuin häntä vastaan on itsensä asettanut?
5. Hän siirtää vuoret ennenkuin he sen ymmärtävät, jotka hän vihassansa kukistaa.
6. Hän liikuttaa maan siastansa, niin että sen patsaat vapisevat.
7. Hän puhuu auringolle, niin ei se nouse; ja hän lukitsee tähdet.
8. Hän yksin levittää taivaat, ja käy meren aaltoin päällä.
9. Hän tekee Otavan ja Kointähden, Seulaiset ja ne tähdet etelään päin.
10. Hän tekee suuria töitä, joita ei taideta tutkia, ja epälukuisia ihmeitä.

11. Katso, hän käy minun ohitseni ennenkuin minä sen havaitsen, ja menee pois ennenkuin minä sen ymmärrän.
12. Katso, jos hän menee äkisti, kuka noutaa hänen jälleen? kuka sanoo hänelle: mitäs teet?
13. Hän on Jumala, hänen vihaansa ei yksikään aseta; hänen allensa pitää itsensä kumartaman ylpiätkin herrat.
14. Kuinka minun pitäisi häntä vastaaman, ja löytämän sanoja häntä vastaan?
15. Ehkä minulla vielä oikeus olis, niin en kuitenkaan taida minä häntä vastata; vaan täytyis oikeudessa rukoilla.
16. Ja ehkä minä vielä häntä avuksihuutaisin, ja hän kuulis minua, niin en minä uskoisi, että hän kuultelis minun ääntäni;
17. Sillä hän hän runtelee minun tuulispäällä, ja enentää minun haavani ilman syytä.
18. Ei hän anna minun henkeni virota, vaan täyttää minun murheella.
19. Jos joku tahtoo voimaa, katso, hän on voimallinen; jos joku tahtoo oikeutta, kuka todistaa minun kanssani?
20. Jos minä sanoisin: minä olen oikia, niin minun suuni kuitenkin tuomitsee minun: eli minä olen vakaa, niin hän kuitenkin tekee minun pahaksi.
21. Ehkä minä vielä vakaa olisin, niin en minä kuitenkaan tunne itsiäni; vaan minä suutun elämääni.
22. Se on se ainoa minkä minä sanonut olen, hän kadottaa hyvän ja jumalattoman.
23. Kuin hän rupee lyömään, niin hän tappaa äkisti, ja pilkkaa viattomain kiusausta.
24. Maa annetaan jumalattoman käsiin, hän peittää sen tuomarien kasvot: ellei se niin ole, kuinka se myös toisin on?
25. Minun päiväni ovat olleet nopiammat kuin juoksia: ne ovat paenneet, ja ei mitään hyvää nähneet.
26. Ne ovat pois menneet kuin joutuva haaksi, kuin kotka lentää rualle.
27. Koska minä ajattelen: minä unhotan valitukseni, ja muutan kasvoni ja virvoitan minuni:
28. Niin minä pelkään kaikkia minun kipujani, tietäen, ettes anna minun olla viatoinna.
29. Jos olen jumalatoin, miksi minä nyt itsiäni hukkaan vaivaan?
30. Vaikka minä pesisin itseni lumivedessä ja puhdistaisin käteni saippualla,
31. Niin sinä kuitenkin pistäisit minun lokaan; ja minun vaatteeni olisivat minulle kauhistukseksi.
32. Sillä ei hän ole minun vertaiseni, jota minä vastata taidan, että me ynnä tulisimme oikeuden eteen.
33. Ei ole joka meitä eroittaa, joka laskis kätensä meidän kahden välillemme.
34. Hän ottakoon vitsansa pois minusta, ja älköön hänen hirmuisuutensa peljättäkö minua;

35. Että minä puhuisin ja en pelkäisi häntä; sillä en minä mitään kanssani tiedä.

10 LUKU

1. Minun sieluni suuttuu elämästä; minun valitukseni minusta annan minä olla ja puhun sieluni murheessa.
2. Sanon Jumalalle: älä minua tuomitse: anna minun tietää, minkätähden sinä riitelet minun kanssani.
3. Onko sinulla ilo siitä, ettäs väkivaltaa teet, ja hylkäät minun, joka käsialas olen, ja annat jumalattomain aivoitukset kunniaan tulla?
4. Onko sinulla lihalliset silmät? eli katsotkos niinkuin ihminen katsoo?
5. Onko sinun päiväs niinkuin ihmisen päivät? eli vuotes niinkuin ihmisen vuodet?
6. Ettäs kysyt minun vääryyttäni, ja tutkit pahaa tekoani,
7. Vaikka tiedät, etten minä ole jumalatoin; ehkei yhtään ole, joka taitaa sinun kädestäs vapauttaa.
8. Sinun kätes ovat minun valmistaneet ja tehneet minun kaikki ympäri, ja sinä tahdot hukuttaa minun?
9. Muista siis, että olet minun tehnyt niinkuin saven, ja annat minun tulla maaksi jälleen.
10. Etkös minua ole lypsänyt kuin rieskaa, ja antanut minun juosta niinkuin juustoa?
11. Sinä olet minun puettanut nahalla ja lihalla: luilla ja suonilla olet sinä minun peittänyt.
12. Elämän ja hyvän työn olet sinä minulle osoittanut, ja sinun katsomises minun henkeni kätkee.
13. Ja vaikka sinä nämät salaat sydämessäs, niin minä tiedän sen kuitenkin, ettäs sen muistat,
14. Jos minä pahaa teen, niin sinä kohta havaitset, ja et jätä minun pahaa tekoani rankaisemata.
15. Jos minä olen jumalatoin, voi minua! jos minä olen hurskas, niin en minä kuitenkaan uskalla nostaa ylös päätäni. Minä olen täynnä ylönkatsetta, katsos minun viheliäisyyttäni.
16. Noustessa sinä ajat minua takaa niinkuin jalopeura, ja taas ihmeellisesti minun kanssani menettelet.
17. Sinä uudistat todistukses minua vastaan, ja vihastut kovin minun päälleni. Minua vaivaa yksi toisensa jälkeen niinkuin sota.
18. Miksis minun annoit lähteä äitini kohdusta? jospa minä olisin kuollut, ettei yksikään silmä olisi minua nähnyt!
19. Niin minä olisin kuin en olisikaan ollut, kannettu äitini kohdusta hautaan.
20. Eikö minun ikäni lyhyt ole? Lakkaa ja päästä minua, ja luovu minusta, että minä vähänkin virvoitusta saisin,
21. Ennenkuin minä menen, enkä palaja, pimeyden ja kuolon varjon maalle,
22. Joka on pimeyden maa ja synkiä kuolon varjo, jossa ei yhtään järjestystä ole, joka paisteessansa on

niinkuin synkeys.

11 LUKU

1. Niin vastasi Zophar Naemasta ja sanoi:
2. Kuin joku on kauvan puhunut, eikö häntä pitäis vastattaman? eli pitääkö suupaltilla oikeus oleman?
3. Pitääkö sinun jaarituksiis ihmisten vaikeneman, että sinä pilkkaat, eikä yksikään sinua häpäisisi?
4. Sinä sanot: minun opetukseni on selkiä, ja minä olen puhdas sinun silmäis edessä.
5. Jospa Jumala puhuis ja avais huulensa sinua vastaan,
6. Ja ilmoittais sinulle salaisen tiedon! sillä hänellä olis vielä enempi tekemistä, ettäs tietäisit, ettei hän muistele kaikkia sinun pahoja töitäs.
7. Luuletkos tutkistellessas Jumalan löytäväs? ja Kaikkivaltiaan täydellisesti löytäväs.
8. Hän on korkiampi kuin taivas, mitäs tahdot tehdä? syvempi kuin helvetti, kuinkas taidat tuta?
9. Pitempi kuin maa, ja laviampi kuin meri.
10. Jos hän sen ylösalaisin kääntäis, eli kätkis, eli heittäis kokoon; kuka hänen estäis?
11. Sillä hän tuntee turhatkin ihmiset, ja näkee vääryydet; ja ei hänen pitäis ymmärtämän?
12. Turha ihminen ylpeilee, ja syntynyt ihminen on niinkuin metsä-aasin varsa.
13. Jos olisit valmistanut sydämes, ja nostanut kätes hänen tykönsä;
14. Jos vääryys on sinun kädessäs, niin heitä se kauvas, ettei yhtään vääryyttä asuisi majassas:
15. Niin sinä ylennät kasvos ilman laitosta, ja olet vahva ja ei pelkääväinen.
16. Niin sinä myös unhotat vaivan; ja niinkuin ohitse juossut vesi, tulee se mielees.
17. Ja sinun elämäs aika pitää käymän ylös niinkuin puolipäivä, ja pimeys niinkuin kirkas aamu.
18. Ole hyvässä turvassa, vielä nyt toivo on; sillä vaikkas nyt olet häpiässä, niin sinä kuitenkin olet rauhassa lepäävä.
19. Sinä olet makaava, ja ei kenkään sinua peljätä: monen pitää sinua kunnioittaman.
20. Mutta jumalattomain silmät pitää nääntymän, ja ei voi päästää; sillä heidän toivonsa pitää puuttuman heidän sieluiltansa.

12 LUKU

1. Niin vastasi Job ja sanoi:

2. Te olette miehet; taito kuolee teidän kanssanne.
3. Minulla on niin sydän kuin teilläkin, enkä ole alemmaisempi teitä: kuka se on, joka ei näitä tiedä?
4. Joka lähimmäiseltänsä pilkataan, niinkuin minä, hän rukoilee Jumalaa, ja hän kuulee häntä: hurskas ja vakaa pilkataan.
5. Hän on ylönkatsottu kynttiläinen ylpeiden ajatuksissa, valmistettu, että he siihen loukkaavat jalkansa,
6. Ryövärein majoissa on kyllä, ja he härsyttelevät rohkiasti Jumalaa, ehkä Jumala on sen antanut heidän käteensä.
7. Kysy siis eläimiltä, ja he opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, ja he sanovat sinulle.
8. Taikka puhu maan kanssa, ja hän opettaa sinua; ja kalat meressä ilmoittavat sinulle.
9. Kuka se on, joka ei kaikkia näitä tiedä, että Herran käsi on ne tehnyt?
10. Että hänen kädessänsä on kaikkein elävien sielu, ja kunkin lihan henki?
11. Eikö korva koettele puhetta, ja suu maista ruokaa?
12. Vanhoilla on taito, ja pitkä-ijällisillä ymmärrys.
13. Hänen tykönänsä on taito ja voima; hänen on neuvo ja ymmärrys.
14. Katso, koska hän kukistaa, niin ei auta rakentamaan: koska hän jonkun salpaa, niin ei kenkään taida avata.
15. Katso, koska hän pidättää veden, niin kaikki kuivettuu, ja koska hän laskee, niin se kääntää maan.
16. Hän on vahva Ja pysyväinen: hänen on se joka eksyy, ja se joka eksyttää.
17. Hän johdattaa kavalat niinkuin saaliin, ja saattaa tuomarit tyhmäksi.
18. Hän päästää kuningasten siteet, ja vyöttää heidän kupeensa.
19. Papit vie hän niinkuin saaliin, ja väkevät kukistaa.
20. Hän vääntää pois totisten huulet, vanhain toimen ottaa hän pois.
21. Hän kaataa ylönkatseen päämiesten päälle, ja voimallisten väkevyyden hajoittaa.
22. Hän ilmoittaa pimiät perustukset, ja kuoleman varjon saattaa hän valkeuteen.
23. Hän saattaa kansat suureksi, ja taas hukuttaa heidät; hän levittää kansan, ja taas vie pois heidät.
24. Hän ottaa pois maan kansan ruhtinasten sydämet, ja eksyttää heitä korvessa, jossa ei tietä ole.
25. Ja he koperoitsevat pimeydessä ilman valkeutta; ja hän eksyttää heitä kuin juopuneita.

13 LUKU

1. Katso, kaikkia näitä ovat silmäni nähneet, ja korvani kuulleet, ja on ne ymmärtänyt.

2. Jota te tiedätte, sitä minäkin tiedän, enkä ole halvempi teitä.
3. Minä puhun siis Kaikkivaltiaan tykö, ja mielin kamppailla Jumalan kanssa.
4. Sillä te olette valheen saarnaajat, ja kaikki kelvottomat lääkärit.
5. Jospa te voisitte juuri ääneti olla, niin te olisitte taitavat.
6. Kuulkaat siis minun kamppaustani, ja ottakaat vaari asiasta, kuin minä puhun.
7. Tahdotteko te Jumalan puolesta vastata vääryydellä? ja hänen puolestansa puhua petosta?
8. Tahdotteko te katsoa hänen mieltänsä? Tahdotteko te riidellä Jumalan puolesta?
9. Pitääkö se teille menestymän, koska hän teitä etsii? luuletteko te hänen pettävänne, niinkuin joku pettää ihmisen?
10. Hän kovin nuhtelee teitä, jos te salaisesti mieliä katsotte.
11. Eikö hänen korkeutensa teitä peljätä? ja hänen pelkonsa lankee teidän päällenne?
12. Teidän muistonne vedetään tuhan verraksi, ja teidän selkänne pitää oleman niinkuin saviroukkio.
13. Olkaat ääneti minun edessäni, minä puhun, tapahtukoon minulle mitä hyvänsä.
14. Miksi minun pitää pureman lihaani hampaillani, ja asettaman sieluni minun käsiini?
15. Katso, vaikka hän minun tappais, enkö minä vielä sittenkin toivoisi? kuitenkin minä nuhtelen teitäni hänen edessänsä.
16. Hän on kuitenkin minun autuuteni; sillä ei yksikään ulkokullattu tule hänen eteensä.
17. Kuulkaat juuri visusti minun puhettani, ja minun selitystäni teidän korvainne edessä.
18. Katso, jo minä olen tuomion sanonut: Minä tiedän, että minä olen hurskas.
19. Kuka tahtoo käydä oikeudelle minun kanssani? Mutta minun täytyy nyt ääneti olla, ja loppua.
20. Ainoastaan älä tee minulle kahta, niin en minä kätke itsiäni sinun edestäs.
21. Anna kätes olla kaukana minusta, ja sinun kauhistukses älköön minua peljättäkö.
22. Kutsu minua, ja minä vastaan: eli minä puhun, ja vastaa sinä minua.
23. Kuinka usiat ovat minun vääryyteni ja pahat tekoni? anna minun saada tietää minun syntini ja rikokseni.
24. Miksi sinä peität kasvos, ja pidät minua vihollisena?
25. Tahdotkos niin kova olla lentävää lehteä vastaan, ja vainota kuivaa oljen kortta?
26. Sillä sinä kirjoitat minulle murhetta, ja annat minun periä nuoruuteni syntejä.
27. Sinä olet pannut minun jalkani jalkapuuhun, ja otat kaikista minun poluistani vaarin, ja katsot kaikkia minun askeleitani;
28. Joka kuitenkin hukun niinkuin mädännyt raato, ja niinkuin koilta syöty vaate.

14 LUKU

1. Ihminen, vaimosta syntynyt, elää vähän aikaa, ja on täynnä levottomuutta,
2. Kasvaa niinkuin kukkanen, ja kaatuu; pakenee niinkuin varjo, ja ei pysy.
3. Ja senkaltaisen päälle sinä avaat silmäs, ja vedät minun kanssasi oikeuden eteen.
4. Kuka löytää puhtaan niiden seassa, kussa ei puhdasta ole?
5. Hänellä on määrätty aika, hänen kuukauttensa luku on sinun tykönäs: sinä olet määrän asettanut hänen eteensä, jota ei hän taida käydä ylitse.
6. Luovu hänestä, että hän sais levätä, niinkauvan kuin hänen aikansa tulee, jota hän odottaa niinkuin palkollinen.
7. Puulla on toivo, ehkä se hakattaisiin, että se uudistetaan, ja sen vesat kasvavat jälleen:
8. Ehkä sen juuret vanhenevat maassa, ja kanto mätänee mullassa,
9. Kuitenkin se versoo jälleen veden märkyydestä, ja kasvaa niinkuin se istutettu olis.
10. Mutta kussa ihminen on, koska hän kuollut, hukkunut ja pois on?
11. Niinkuin vesi juoksee ulos merestä, ja oja kureentuu ja kuivettuu,
12. Niin on ihminen, kuin hän kuollut on, ei hän nouse: niinkauvan kuin taivas pysyy, ei he virkoo eikä herää unestansa.
13. O jospa sinä minun hautaan kätkisit ja peittäisit minun, niinkauvan kuin vihas menis pois, ja asettaisit minulle määrän muistaakses minua.
14. Luuletkos kuolleen ihmisen tulevan eläväksi jälleen? Minä odotan joka päivä niinkauvan kuin minä sodin, siihenasti että minun muutteeni tulee,
15. Että sinä kutsuisit minua, ja minä vastaisin sinua, ja ettes hylkäisi käsialaas;
16. Sillä sinä olet jo lukenut kaikki minun askeleeni: etkös ota vaaria minun synneistäni?
17. Minun rikokseni olet sinä lukinnut lyhteesen, ja pannut kokoon minun vääryyteni.
18. Jos tosin vuori kaatuu ja katoo, ja vaha siirtyy sialtansa,
19. Vesi kuluttaa kivet, ja virta vie maan pois, ja mitä sen päällä itse kasvaa: niin sinä myös ihmisen toivon kadotat.
20. Sinä olet häntä voimallisempi ijankaikkisesti, ja hänen täytyy mennä pois. Sinä muutat hänen kasvonsa, ja annat hänen mennä.
21. Ovatko hänen lapsensa kunniassa, sitä ei hän tiedä, taikka ovatko he ylönkatseessa, sitä ei hän ymmärrä.

22. Kuitenkin niinkauvan kuin hän kantaa lihaa, täytyy hänen olla vaivassa, ja niinkauvan kuin hänen sielunsa on hänessä, täytyy hänen murhetta kärsiä.

15 LUKU

1. Niin vastasi Eliphas Temanilainen ja sanoi:
2. Pitääkö taitavan niin tuuleen puhuman, ja täyttämän vatsansa tuulella?
3. Sinä nuhtelet kelvottomilla sanoilla ja puheilla, joista ei ole hyödytystä.
4. Sinä olet hyljännyt pelvon, ja puhut ylönkatseella Jumalan edessä.
5. Sillä sinun pahuutes opettaa niin sinun suus; ja sinä olet valinnut viekasten kielen.
6. Sinun suus pitää tuomitseman sinun, ja en minä: sinun huules pitää todistaman sinua vastaan:
7. Oletkos ensimäinen ihminen, joka syntynyt on? eli ennen (kaikkia) vuoria luotu?
8. Oletko sinä kuullut Jumalan salaisen neuvon? ja onko taito halvempi sinua?
9. Mitä sinä tiedät, jota emme tiedä; mitäs ymmärrät, joka ei ole meidän tykönämme?
10. Harmaapäät ja vanhat ovat meidän tykönämme, jotka ennen ovat eläneet kuin sinun isäs.
11. Pitäiskö Jumalan lohdutukset oleman halvat sinulle? Eli onko jotakin salaista tykönäs?
12. Mitä sinun sydämes aikoi? ja mitäs vilkutat silmiäs?
13. Kuinka sinä asetat mieles Jumalaa vastaan? että sinä senkaltaiset sanat suustas päästät.
14. Mikä on ihminen, että hän olis puhdas? ja että hän olis hurskas, joka vaimosta syntynyt on?
15. Katso, hänen pyhäinsä seassa ei ole yhtään nuhteetointa; ja taivaat ei ole puhtaat hänen edessänsä.
16. Kuinka paljon enemmin ihminen on kauhia ja ilkiä, joka juo vääryyttä niinkuin vettä?
17. Minä osoitan sinulle sen, kuule minua: minä luettelen sinulle, mitä minä nähnyt olen:
18. Mitä taitavat sanoneet ovat, jota ei yksikään heidän isistänsä ole salannut.
19. Joille ainoille maa annettu on, niin ettei yksikään outo saanut käydä heidän keskellänsä.
20. Jumalatoin vapisee kaiken elinaikansa, ja tyrannin vuosiluku on peitetty.
21. Pelvon ääni on hänen korvissansa, että rauhassakin pitää hävittäjä tuleman hänen päällensä.
22. Ei hän usko palajavansa pimeydestä, ja varoo aina miekkaa.
23. Kuin hän lähtee sinne ja tänne elatuksensa jälkeen, niin hän luulee aina pimeyden päivän käsissänsä olevan.
24. Ahdistus ja hätä peljättävät häntä, ja yllyttävät hänen, niinkuin kuningas valmis sotaan.
25. Sillä hän on ojentanut kätensä Jumalaa vastaan, ja vahvistanut itsensä Kaikkivaltiasta vastaan.

26. Hän juoksee päätäpäin häntä vastaan, ja seisoo ynseästi häntä vastaan.
27. Hän on peittänyt kasvonsa lihavuudellansa, ja lihoittanut ja paisuttanut itsensä.
28. Mutta hänen pitää asuman hävitetyssä kaupungissa ja asumattomissa huoneissa, jotka roukkioksi riutumallansa ovat.
29. Ei hänen pidä rikastuman, eikä hänen tavaransa pysymän, eikä hänen onnensa pidä leviämän maassa.
30. Ei hänen pidä pääsemän pimeydestä: tulen liekki kuivaa hänen oksansa, ja hänen suunsa hengellä katoo.
31. Ei hän taida uskaltaa turhuuteen, että hän on petetty; sillä turhuus on hänen palkkansa.
32. Hän loppuu ennen aikaansa, ja hänen oksansa ei pidä vihoittaman.
33. Hän poimitaan niinkuin kypsymätöin marja viinapuusta, ja niinkuin öljypuu varistaa kukoistuksensa.
34. Sillä ulkokullattuin kokous pitää oleman yksinäinen, ja tulen pitää polttaman lahjain ottajan huoneen,
35. Hän siittää onnettomuuden, ja synnyttää vaivaisuuden; ja heidän vatsansa valmistaa petoksen.

16 LUKU

1. Sitte vastasi Job ja sanoi:
2. Minä olen usein senkaltaista kuullut: te olette kaikki häijyt lohduttajat.
3. Koska siis nämät tyhjät puheet loppuvat? eli mikä sinun niin rohkaisee puhumaan?
4. Minä taitaisin myös puhua niinkuin tekin. Minä soisin teidän sielunne olevan minun sieluni siassa, niin minä löytäisin myös sanoja teitä vastaan, ja taitaisin vääntää päätäni teitä vastaan.
5. Minä tahtoisin vahvistaa teitä suullani, ja lohduttaa huulillani.
6. Mutta ehkä minä puhuisin, niin ei kuitenkaan minun vaivani lakkaa: jos minä vaikenen, niin ei se kuitenkaan mene minusta pois.
7. Mutta nyt hän saattaa minulle vaivaisuuden: sinä hävität koko minun seurani.
8. Sinä olet tehnyt minun ryppyiseksi, että olis todistus minua vastaan: minun laihuuteni nousee minua vastaan, ja sanoo minua vastaan.
9. Hänen vihansa repäisee minun, ja joka minua vihaa, kiristelee hampaitansa minun päälleni; ja minun viholliseni silmät kiiluvat minun päälleni.
10. He ammottivat suunsa minua vastaan, ja ovat minua häpiällisesti poskelle piesseet: he ovat sammuttaneet vihansa minun päälleni.
11. Jumala on minun hyljännyt väärille, ja antanut minun tulla jumalattomain käsiin.

12. Minä olin rauhassa, vaan hän on minun murentanut, hän on tarttunut minun kaulaani, ja särkenyt minun, ja pannut minun hänellensä maaliksi.
13. Hänen ampujansa ovat piirittäneet minun: hän on reväissyt minun munaskuuni, eikä säästänyt: hän on vuodattanut minun sappeni maan päälle:
14. Hän on haavoittanut minun yhdellä haavalla toisen perään: Hän karkasi minun päälleni niinkuin joku väkevä.
15. Minä ompelin säkin minun nahkani päälle, ja laskin sarveni multaan.
16. Minun kasvoni ovat soaistut itkusta, ja silmälautani päällä on kuoleman varjo.
17. Ehkei kuitenkaan minun kädessäni ole vääryys, ja minun rukoukseni on puhdas.
18. Maa, älä peitä minun vertani, ja älkään olko minun huudolleni siaa.
19. Ja katso, minun todistajani on taivaassa, ja joka minun tuntee, on korkeudessa.
20. Minun ystäväni ovat minun pilkkaajani; mutta minun silmäni vuodattavat kyyneliä Jumalan tykö,
21. Joka ihmisen puolesta vastaa Jumalan tykönä, niinkuin ihmisen lapsi lähimmäisensä puolesta.
22. Mutta määrätyt vuodet ovat tulleet, ja minä menen sitä tietä pois, jota en minä jälleen palaja.

17 LUKU

1. Minun henkeni on heikko, minun päiväni ovat lyhetyt, ja hauta on käsissä.
2. En minä ketäkään pettänyt, ja kuitenkin minun silmäni täytyy olla murheessa.
3. Nyt siis taivuta sinus, ja ole itse minun takaukseni! kukas muu olis, joka minua takais?
4. Ymmärryksen olet sinä heidän sydämistänsä kätkenyt, sentähden et sinä korota heitä.
5. Hän kerskaa ystävillensä saaliistansa, mutta hänen lastensa silmät pitää vaipuman.
6. Hän on minun pannut sananlaskuksi kansain sekaan, ja ääniksi heidän keskellensä.
7. Minun silmäni ovat pimenneet minun suruni tähden, ja kaikki minun jäseneni ovat niinkuin varjo.
8. Tästä hurskaat hämmästyvät, ja viattomat asettavat heitänsä ulkokullatuita vastaan.
9. Hurskas pysyy tiellänsä: ja jolla on puhtaat kädet, se pysyy vahvana.
10. Kääntäkäät siis teitänne kaikki ja tulkaat nyt: en minä kuitenkaan löydä yhtään taitavaa teidän seassanne.
11. Minun päiväni ovat kuluneet: minun aivoitukseni ovat hajoitetut, jotka minun sydämessäni olivat,
12. Ja ovat yöstä päivän, ja valkeuden pimeydestä tehneet.
13. Ja ehkä minä kauvan odottaisin, niin on kuitenkin hauta minun huoneeni, ja minä olen vuoteeni

pimeydessä tehnyt.
14. Mätänemisen minä kutsuin isäkseni, ja madot äidikseni ja sisarekseni.
15. Kussa on nyt minun odottamiseni? ja kuka ottaa minun toivostani vaarin?
16. Hautaan se menee, ja makaa minun kanssani mullassa.

18 LUKU

1. Niin vastasi Bildad Suasta ja sanoi:
2. Koska te lakkaatte puhumasta? ymmärtäkäät ensin, ja puhukaamme sitte.
3. Miksi me pidetään niinkuin juhdat, ja olemme niin saastaiset teidän silmäinne edestä?
4. Tahdotkos revetä kiukussas? luuletkos, että maa sinun tähtes hyljätään ja kallio siirretään siastansa?
5. Jumalattoman valkeus pitää myös sammutettaman, ja hänen valkiansa kipinä ei pidä paistaman.
6. Hänen majassansa pitää valkeus tuleman pimeydeksi, ja hänen kynttilänsä pitää siinä sammutettaman.
7. Hänen voimansa askeleet pitää ahdistettaman; ja hänen neuvonsa pitää hänen maahan sysäämän.
8. Sillä hän on viety jalkoinensa paulaan, ja vaeltaa verkossa.
9. Paula pitää pitämän hänen kantapäänsä, ja ryövärit pitää hänen käsittämän.
10. Hänen paulansa on viritetty maan päälle, ja hänen satimensa hänen polullensa.
11. Kaikin tahoin pitää kauhistukset häntä peljättämän, ja hänen jalkansa eksyttämän.
12. Nälkä pitää oleman hänen tavaransa, ja onnettomuus pitää oleman valmistettu hänen kylkeensä.
13. Hänen nahkansa vahvuus pitää kulutettaman, ja hänen väkevyytensä pitää kuoleman esikoisen syömän.
14. Hänen toivonsa pitää revittämän ylös juurinensa hänen majastansa, ja hän pitää ajettaman pelkoin kuninkaan tykö.
15. Se on asuva hänen majassansa hänen puutteensa tähden: hänen majansa päälle pitää tulikiveä viskottaman.
16. Alhaalta pitää hänen juurensa kuivettuman, ja ylhäältä hänen elonsa niitettämän.
17. Hänen muistonsa pitää hukkuman maan päältä, ja ei pidä ensinkään hänellä nimeä oleman kadulla.
18. Hän pitää ajettaman valkeudesta pimeyteen, ja pitää maalta heitettämän pois.
19. Ei hänellä pidä yhtään lasta oleman, eikä lasten lasta hänen kanssansa; ja ei pidä yhtään hänen asuinsioihinsa jäämän.
20. Ne jotka hänen perässänsä tulevat, pitää hämmästymän hänen päivästänsä, ja ne jotka hänen edellänsä ovat olleet, pitää peljästymän.

21. Tämä on jumalattoman maja, ja tämä on sen sia, joka ei Jumalasta mitään tiedä.

19 LUKU

1. Mutta Job vastasi ja sanoi:
2. Kuinka kauvan te vaivaatte minun sieluani? ja runtelette minua sanoilla?
3. Te olette nyt kymmenen kertaa pilkanneet minua; ja ette häpee minua niin vaivata.
4. Jos minä erehdyn, niin minä itselleni erehdyn.
5. Mutta te tosin nousette minua vastaan, ja soimaatte minun pilkkaani.
6. Niin tietäkäät nyt, että Jumala hukuttaa minun, ja on piirittänyt minun verkkoihinsa.
7. Katso, ehkä minä vielä väkivallan tähden huutaisin, niin ei kuitenkaan kuulla minua: jos minä parkuisin, niin ei tässä ole oikeutta.
8. Hän on aidannut minun tieni, etten minä taida sitä käydä, ja pannut pimeyden minun poluilleni.
9. Hän on riisunut minun kunniani minulta, ja ottanut pois kruunun minun päästäni.
10. Hän on maahan kukistanut minun joka kulmalta, ja laskenut minun menemään; ja on reväissyt ylös minun toivoni niinkuin puun.
11. Hän on hirmuisesti vihastunut minun päälleni, ja pitää minun vihamiehenänsä.
12. Hänen sotajoukkonsa ovat kokoontuneet, ja asettaneet tiensä minua kohden, ja piirittäneet minun majani.
13. Hän on eroittanut minun veljeni kauvas minusta, ja minun tuttavani ovat minulle muukalaisiksi tulleet.
14. Minun lähimmäiseni piiloivat minua, ja minun ystäväni ovat unhottaneet minun.
15. Minun huonekuntalaiseni ja piikani pitävät minua vieraana, minä olen tuntemattomaksi tullut heidän silmäinsä edessä.
16. Minä huusin palveliaani, ja ei hän vastannut minua: minun täytyy rukoilla häntä omalla suullani.
17. Minun emäntäni vieroi minun henkeäni, ja minun täytyy palvella omia lapsiani.
18. Ja nuoretkin lapset minun katsovat ylön: jos minä nousen, niin he puhuvat minua vastaan.
19. Kaikki uskolliset ystäväni kauhistuvat minua; ja joita minä rakastin, ovat kääntäneet itsensä minua vastaan.
20. Minun luuni tarttuivat minun nahkaani ja lihaani, ja en minä taida nahallani peittää hampaitani.
21. Armahtakaat minun päälleni, armahtakaat minun päälleni, te minun ystäväni! sillä Jumalan käsi on minuun sattunut!

22. Miksi te vainootte minua niinkuin Jumalakin, ja ette taida minun lihastani ravittaa?
23. Jospa minun puheeni kirjoitettaisiin! jospa ne kirjaan pantaisiin, ja painettaisiin!
24. Raudalla kaivettaisiin lyijy ijankaikkiseksi muistoksi kiveen.
25. Sillä minä tiedän minun Lunastajani elävän: ja hän on tästälähin maan päällä seisova.
26. Ja vaikka vihdoin minun nahkani ja tämä (ruumis) lakastuu, saan minä kuitenkin minun lihassani nähdä Jumalan.
27. Hänen minä olen minulleni näkevä, ja minun silmäni katsovat häntä, ja ei kenkään outo. Minun munaskuuni ovat kuluneet minun helmassani.
28. Tosin teidän pitäis sanoman: Miksi me vainoamme häntä? sillä tämän puheen perustus löytyy minun tykönäni.
29. Peljätkäät siis miekkaa, sillä viha on pahain töiden kostomiekka, että te tietäisitte kurituksen tulevan.

20 LUKU

1. Silloin Zophar Naemasta vastasi ja sanoi:
2. Minun ajatakseni vaativat siis minua vastaamaan, ja en minä taida itsiäni pidättää.
3. Minä tahdon kuulla, jos joku minua nuhtelee ja laittaa; sillä minun ymmärrykseni henki vastaa minun puolestani.
4. Etkös tiedä sen aina niin käyneen siitä ajasta kuin ihminen on pantu maan päälle,
5. Että jumalattomien kerskaus ei ulotu kauvas; ulkokullattuin ilo on silmänräpäykseksi.
6. Jos hänen korkeutensa ulottuis taivaasen, ja hänen päänsä sattuis pilviin;
7. Niin pitää hänen viimein katooman niinkuin loka, niin että ne jotka hänen ovat näneet, sanovat: kussa hän on?
8. Niinkuin uni katoo, niin ei pidä häntä löydettämän, ja niinkuin yönäkö pitää hänen raukeaman.
9. Se silmä, joka hänen nähnyt on, ei pidä häntä enää näkemän, ja hänen paikkansa ei pidä häntä enää näkemän.
10. Hänen lapsensa pitää kerjääjiä palveleman, ja hänen kätensä pitää jälleen hänelle antaman, mitä hän ryövännyt on.
11. Hänen luunsa pitää maksaman hänen salaiset syntinsä, ja pitää makaaman maassa hänen kanssansa.
12. Ehkä vielä pahuus maistais makiasti hänen suussansa, kuitenkin pitää hänen sen kätkemän kielensä päälle.

13. Hän säästää, ja ei hylkää sitä, vaan pitää sen suussansa.
14. Hänen ruokansa pitää muuttuman hänen vatsassansa, kärmeen sapeksi hänen sisälmyksissänsä.
15. Sen tavaran jonka hän niellyt on, pitää hänen ylös oksentaman; ja Jumala ajaa ne ulos hänen vatsastansa.
16. Hänen pitää imemän kärmeen myrkkyä, ja kyykärmeen kieli on hänen tappava.
17. Ei hänen pidä näkemän ojia ja virtoja, joista hunaja ja voi vuotavat.
18. Hän tekee työtä, ja ei saa nautita, ja hänen kalunsa pitää toisen saaman, niin ettei hänellä pidä niistä iloa oleman.
19. Sillä hän on polkenut ja hyljännyt köyhän, hän on repinyt itsellensä huoneita, joita ei hän ole rakentanut.
20. Sillä hänen vatsansa ei ole taitanut täyteen tulla, ja hänen kalliit kalunsa ei taida häntä pelastaa.
21. Hänen ruastansa ei pidä mitään jäämän; sentähden ei pidä hänen hyvät päivänsä pysyväiset oleman.
22. Ehkä hänellä olis yltäkyllä, niin pitää hänellä kuitenkin ahdistus oleman: kaikki käden vaiva pitää hänen päällensä tuleman.
23. Hänen vatsansa pitää vihdoin täyteen tuleman, ja hänen pitää lähettämän vihansa hirmuisuuden hänen päällensä: hän antaa sataa sotansa hänen päällensä.
24. Hänen pitää pakeneman rautaisia sota-aseita, ja vaskijoutsen pitää hänen lävitsensä käymän.
25. Avoin miekka pitää käymän hänen lävitsensä, ja miekan välkkynä, joka hänelle pitää karvas oleman, pitää pelvolla hänen päällensä tuleman.
26. Koko pimeys on hänelle kätketty tavaraksi; tuli pitää hänen kuluttaman, joka ei puhallettu ole, ja sille, joka jää hänen majaansa, pitää pahoin käymän.
27. Taivaan pitää ilmoittaman hänen pahuutensa, ja maan pitää asettaman itsensä häntä vastaan.
28. Hänen huoneensa hedelmä pitää vietämän pois, ja hajoitettaman hänen vihansa päivänä.
29. Tämä on jumalattoman ihmisen osa Jumalalta, ja hänen puheensa perintö Jumalalta.

21 LUKU

1. Job vastasi ja sanoi:
2. Kuulkaat visusti minun puhettani, ja antakaat neuvoa teitänne.
3. Kärsikäät minua, että minä myös puhuisin: ja kuin minä puhunut olen, pilkkaa sitte.
4. Puhunko minä ihmisen kanssa? miksi ei minun henkeni pitäisi tästä murehtiman?

5. Katsokaat minun päälleni, ja hämmästykäät, ja pankaat kätenne suun eteen.
6. Koska minä sitä ajattelen, niin minä peljästyn, ja vavistus tulee minun lihani päälle.
7. Miksi jumalattomat elävät, tulevat vanhaksi ja lisääntyvät tavarassa?
8. Heidän siemenensä on pysyväinen heidän ympärillänsä, ja heidän sikiänsä ovat läsnä heitä.
9. Heidän huoneensa ovat vapaat pelvosta, ja Jumalan vitsa ei ole heidän päällänsä.
10. Heidän sonninsa päästetään, ja ei käy väärin, heidän lehmänsä poikivat, ja ei ole hedelmättömät.
11. Heidän nuoret lapsensa käyvät ulos niinkuin lauma, ja heidän lapsensa hyppäävät.
12. He riemuitsevat trumpuilla ja kanteleilla, ja iloitsevat huiluilla.
13. He vanhenevat hyvissä päivissä, ja menevät silmänräpäyksessä helvettiin.
14. Jotka sanovat Jumalalle: mene pois meidän tyköämme; sillä emme tahdo tietää sinun tietäs.
15. Kuka on Kaikkivaltias, että meidän pitää häntä palveleman? eli mitä meidän siitä hyvää on, että me häntä rukoilemme?
16. Mutta katso, heidän tavaransa ei ole heidän kädessänsä: jumalattomain neuvo pitää kaukana minusta oleman.
17. Kuinka jumalattoman kynttilä sammuu, ja heidän kadotuksensa tulee heidän päällensä? Hänen pitää jakaman surkeutta vihassansa.
18. Heidän pitää oleman niinkuin korsi tuulessa, ja niinkuin akanat, jotka tuulispää vie salaisesti pois.
19. Jumala säästää hänen onnettomuutensa hänen lapsillensa; koska hän maksaa hänelle, silloin hänen pitää tietämän.
20. Hänen silmänsä pitää näkemän hänen kadotuksensa, ja Kaikkivaltiaan vihasta pitää hänen juoman.
21. Sillä mitä hän tottelee hänen huonettansa hänen jälkeensä? Ja hänen kuukauttensa luku tuskin tulee puolillensa.
22. Kuka tahtoo opettaa Jumalaa, joka korkiatkin tuomitsee?
23. Tämä kuolee vauraana ja terveenä, rikkaana ja onnellisena.
24. Hänen piimäastiansa ovat täynnä rieskaa, ja hänen luunsa ovat täynnä ydintä.
25. Mutta toinen kuolee murheellisella mielellä, ja ei koskaan syönyt ilossa.
26. Ja he makaavat ynnä maassa, ja madot peittävät heidät.
27. Katso, minä tunnen teidän ajatuksenne ja teidän väärän aivoituksenne minua vastaan.
28. Sillä te sanotte: kussa ruhtinaan huone on? ja kussa ovat majat, joissa jumalattomat asuivat?
29. Ettekö ole tutkineet vaeltavaisilta? ja ettekö tiedä hänen merkkejänsä?
30. Sillä paha säästetään kadotuksen päivään, ja hän pysyy hamaan vihan päivään asti.

31. Kuka sanoo hänen edessänsä hänen tiensä? ja kuka kostaa hänelle sen minkä hän tehnyt on?
32. Mutta hän viedään hautaan, ja täytyy joukossa pysyä.
33. Ojan multa kelpasi hänelle, ja kaikki ihmiset viedään hänen perässänsä; ja ne jotka ovat hänen edellänsä olleet, ovat epälukuiset.
34. Miksi te minua lohdutatte turhaan? ja teidän vastauksenne löydetään vääräksi.

22 LUKU

1. Silloin vastasi Eliphas Temanilainen, ja sanoi:
2. Mitä mies taitaa Jumalalle hyödyllinen olla? vaan itsiänsä taitaa ymmärtäväinen hyödyttää.
3. Luuletkos Kaikkivaltiaalle kelpaavan, että sinus luet hurskaaksi? eli mitä se auttais, ehkä sinun ties olisivat ilman rikosta?
4. Luuletkos, että hän pelkää sinua rangaista ja käydä oikeudelle kanssas?
5. Eikö sinun pahuutes ole suuri? Ja sinun vääryydelläs ei ole loppua.
6. Sinä olet ottanut pantin veljeltäs ilman syytä, ja olet riisunut vaatteen alastomalta.
7. Et sinä ole antanut väsyneelle vettä juoda; sinä olet kieltänyt isoovaiselta leivän.
8. Mutta voimallinen sai omistaa maan, ja arvossa pidettävä sai siinä asua.
9. Lesket olet sinä laskenut tyhjänä, ja taittanut orpoin käsivarret.
10. Sentähden olet sinä kierretty pauloilla, ja hämmästys on sinun äkisti peljättänyt,
11. Eli pimeys, ettes näkisi; ja vedenpaljous on peittänyt sinun.
12. Eikö Jumala ole ylhäällä taivaissa? Ja katsos ylimmäisiä tähtiä, että ne korkiat ovat.
13. Ja sinä sanot: mitä Jumala tietää? taitaneeko hän tuomita sitä, mikä pimeydessä on?
14. Pilvet peittävät hänen, ettei hän näe: hän vaeltaa taivaan ympäristöllä.
15. Tahdotkos tuta maailman polkuja, joita väärät ihmiset käyneet ovat?
16. Jotka ennen aikaansa hukkuneet ovat, ja vesi on liottanut heidän perustuksensa.
17. Ne jotka sanovat Jumalalle: mene meistä pois! mitä Kaikkivaltias taitais heidän tehdä.
18. Vaikka hän on täyttänyt heidän huoneensa tavaralla; mutta jumalattomain neuvo olkoon kaukana minusta.
19. Hurskaat näkevät sen ja iloitsevat, ja viatoin pilkkaa heitä.
20. Meidän varamme ei pidä hukkuman, vaan heidän tähteensä pitää tulen polttaman.

21. Niin sovi nyt hänen kanssansa, ja ole rauhallinen; siitä saat paljon hyvää.
22. Kuule lakia hänen suustansa, ja käsitä hänen puheensa sinun sydämees.
23. Jos sinä käännät sinus Kaikkivaltiaan tykö, niin sinä rakennetaan, ja saatat vääryyden kauvas majastas.
24. Niin sinä annat kullan mullasta, ja ojan kivistä kalliin kullan.
25. Kaikkivaltias on sinun kultas, ja hopiaa pitää sinulla paljo oleman.
26. Silloin sinun ilos pitää oleman Kaikkivaltiaassa, ja nostaman kasvos Jumalan tykö.
27. Sinä rukoilet häntä, ja hän kuulee sinua, ja sinä maksat lupaukses.
28. Mitä aioit, sen hän antaa sinulle menestyä; ja valkeus paistaa sinun teilläs.
29. Sillä ne jotka itsensä nöyryyttävät, korottaa hän, ja se joka silmänsä painaa alas, vapautetaan.
30. Sekin, joka ei viatoin ole, autetaan ja pelastetaan sinun kättes puhtauden tähden.

23 LUKU

1. Job vastasi ja sanoi:
2. Minun puheeni on vielä murheellinen, ja minun voimani on heikko huokausteni tähden.
3. Jospa minä tietäisin, kuinka minä hänen löytäisin, ja tulisin hänen istuimensa tykö!
4. Ja asettaisin oikeuden hänen eteensä, ja täyttäisi suuni perustuksilla,
5. Tietäisin, mitä hän vastais minua, ja ymmärtäisin, mitä hän minulle sanova olis.
6. Riiteleekö hän suurella voimalla minun kanssani? Ei, vaan itse antaa minulle voimaa.
7. Sillä minä vakuuteni osoittaisin hänen edessänsä, ja pääsisin ijäti vapaaksi siitä, joka minun tuomitsee.
8. Mutta jos minä kohdastansa käyn, niin ei hän ole siellä; jos minä menen takaperin, niin en minä häntä havaitse.
9. Jos hän on vasemmalla puolella, niin en minä häntä käsitä; jos hän kätkee itsensä oikialle puolelle, niin en minä häntä näe.
10. Mutta hän tuntee minun tieni; koetelkaan minua, niin minä löydetään niinkuin kulta;
11. Sillä minä panen jalkani hänen askeleillensa, pidän hänen tiensä, ja en poikkee siitä.
12. Ja en poikkee hänen huultensa käskyistä, ja kätken hänen suunsa sanat, niinkuin minun tapani on.
13. Hän on itse ainoa, kuka estää häntä? hän tekee, mitä hän tahtoo.
14. Sillä hän täyttää aivoitukseni minusta; ja tainkaltaisia on paljo hänen tykönänsä.
15. Sentähden olen minä hämmästynyt hänen edessänsä, ja koska minä sen ymmärrän, niin minä pelkään häntä.

16. Ja Jumala on tehnyt minun sydämeni pehmiäksi, ja Kaikkivaltias on minun peljättänyt.
17. Sillä pimeys ei luovu minusta, ja synkeys ei kätketä minulta.

24 LUKU

1. Siksi ei Kaikkivaltiaalta ole ajat salatut? ja ne, jotka hänen tuntevat, ei näe hänen päiviänsä?
2. He siirtävät rajan, he ryöväävät lauman ja ruokkivat sen. '
3. He ajavat orpoin aasit pois, ja ottavat leskein härjät pantiksi.
4. Köyhäin täytyy tiellä paeta heitä, ja siviät maan päällä lymyttävät itsensä.
5. Katso, niinkuin metsä-aasit korvessa, lähtevät he ulos ja samoovat varhain saaliin perään: korvessa on jokaiselle heistä ruokaa, niin myös nuorukaisille.
6. He niittävät pellolla hänen tulonsa, ja poimivat ja hakevat jumalattoman viinamäessä.
7. Alastoman antavat he maata ilman vaatetta ja peittämättä pakkasessa.
8. Vuorten vuotamisesta tulevat he märäksi; ja ettei heillä yhtään turvaa ole, turvaavat he mäkiin.
9. He repivät orvot nisistä, ja panttaavat köyhän.
10. Alastoman antavat he käydä verhotta, ja ottavat isoovaiselta jalalliset pois.
11. He pusertavat öljyä huonettensa vaiheella, ja janoovat viinaa kuurnitessa.
12. He saattavat kansan kaupungissa huokaamaan, ja tapettuin sielut huutamaan: ja ei Jumala heitä rankaise.
13. Sentähden ovat he vilpistyneet valkeudesta, ja ei tunne sen tietä, ja ei palaja sen poluille.
14. Murhaaja nousee varhain ja tappaa köyhän ja tarvitsevan, ja on yöllä niinkuin varas.
15. Salavuoteisen silmät vartioitsevat hämärää, ja sanoo: ei minua yksikään silmä näe; ja luulee itsensä peitetyksi.
16. Pimeässä hän kaivaa itsensä huoneisiin, jotka he päivällä ovat itsellensä merkinneet, ja ei tahdo tietää valkeutta.
17. Sillä vaikka aamu heille tulis, on se heille niinkuin pimeys; sillä hän tuntee pimeyden kauhistuksen.
18. Hän on keviä veden päällä, heidän osansa pitää kirotun oleman maalla; ja ei hän katso viinamäkien tietä.
19. Helvetti ottaa syntiset pois niinkuin pouta, ja niinkuin kuivuus kuluttaa lumisen veden.
20. Laupius pitää unhottaman hänen, madot syövät hänen makeutensa, ei häntä pidä muistettaman; hän pitää särjettämän niinkuin lahopuu.

21. Hän on saattanut murheelliseksi hedelmättömän, joka ei synnytä, ja ei tehnyt leskelle mitään hyvää.
22. Ja on vetänyt voimalliset allensa väellänsä; koska hän seisoo, ei pidä hänen tietämän elämästänsä.
23. Hän tekee itsellensä levon, johon hän luottaa, ja hänen silmänsä katsovat heidän teitänsä.
24. He ovat vähän aikaa korotetut, vaan he tulevat tyhjään, ja kukistetaan, ja saavat lopun niinkuin kaikki kappaleet, ja niinkuin oas tähkäpäästä, lyödään he pois.
25. Eikö se niin ole? kuka nuhtelee minua valhetteliaksi, ja minun sanani tyhjäksi tekee?

25 LUKU

1. Silloin vastasi Bildad Suasta ja sanoi:
2. Hallitus ja pelko on hänen tykönänsä, joka tekee rauhan korkeittensa seassa.
3. Kuka voi lukea hänen joukkonsa? ja kenen päälle ei paista hänen valkeutensa?
4. Kuinka on ihminen hurskas Jumalan edessä? eli kuinka vaimon lapsi on puhdas?
5. Katso, kuu ei valaise vielä, eikä tähdet ole vielä kirkkaat hänen silmäinsä edessä:
6. Kuinka paljo vähemmin ihminen, se mato, ja ihmisen lapsi se toukka?

26 LUKU

1. Job vastasi ja sanoi:
2. Ketäs autat? sitäkö, jolla ei voimaa ole? autatkos sitä, jolla ei voimaa ole käsivarressa?
3. Ketäs neuvot? sitäkö, joka ei mitään tiedä, ja opetat voimallista toimittamaan?
4. Kenen edessä sinä puhut, ja kenen edessä henkes käy ulos?
5. Uljaat huokaavat, niin myös ne, jotka veden alla asuvat.
6. Helvetti on avoinna hänen edessänsä, ja kadotuksella ei ole peitettä.
7. Hän venyttää pohjoisen tyhjän päälle, ja maa riippuu tyhjän päällä.
8. Vedet hän kokoo pilviinsä, ja pilvet ei repee niiden alla.
9. Hän pitää istuimensa, ja levittää pilvensä sen päälle.
10. Hän on asettanut määrän vetten ympärille, siihenasti kuin valkeus ja pimeys loppuvat.
11. Taivaan patsaat vapisevat ja hämmästyvät hänen kurituksestansa.
12. Voimallansa on hän halaissut meren, ja hänen ymmärryksestänsä tyventyy meren ylpeys.
13. Taivas tulee kirkkaaksi hänen ilmansa kautta, ja hän valmistaa kädellänsä pitkän kärmeen.

14. Katso, näin tapahtuu hänen tekoinsa kanssa, mutta näistä olemme me vähän kuulleet; vaan kuka voi ymmärtää hänen väkevyytensä jylinän?

27 LUKU

1. Ja Job puhui vielä sananlaskunsa ja sanoi:
2. Niin totta kuin Jumala elää, joka minun oikeuteni kieltää, ja Kaikkivaltias, joka minun sieluni murheelliseksi saattaa:
3. Niinkauvan kuin minun henkeni on minussa, ja Jumalalta puhallus minun sieraimissani,
4. Ei pidä minun huuleni vääryyttä puhuman, ja minun kieleni ei pidä petosta ottaman eteensä.
5. Pois se minusta, että minä sanoisin teidät hurskaaksi, siihenasti kuin minun loppuni tulee, en minä luovu jumalisuudestani.
6. Minun oikeudestani, jonka minä pidän, en minä luovu. Minun omatuntoni ei kalva minua koko elinaikani.
7. Mutta minun vihollliseni löydetään jumalattomaksi, ja minun vastahakoiseni vääräksi.
8. Sillä mikä on ulkokullatun toivo, että hän niin ahne on, koska Jumala ottaa hänen sielunsa pois?
9. Luuletkos Jumalan kuulevan hänen huutoansa, kuin hänelle ahdistus tulee?
10. Kuinka hänellä taitaa olla ilo Kaikkivaltiaalta? ja rukoilla Jumalaa joka aika?
11. Minä opetan teitä Jumalan kädestä, ja mitä Kaikkivaltiaalle kelpaa, en minä salaa.
12. Katso, te olette kaikki taitavinanne; miksi siis te senkaltaisia turhia asioita otatte eteenne?
13. Tämä on Jumalalta jumalattoman palkka, ja tyrannein perimys, jonka he Kaikkivaltiaalta saavat:
14. Jos hän saa paljon lapsia, niin ne hukataan miekalla, ja hänen sikiänsä ei ravita leivällä.
15. Hänen jälkeenjääneensä pitää haudattaman kuolemaan, ja hänen leskensä ei pidä itkemän.
16. Jos hän kokoo rahaa niinkuin tuhkaa, ja valmistaa hänellensä vaatteita niinkuin lokaa,
17. Niin hänen pitää kyllä valmistaman, mutta hurskas pukee ne yllensä, ja viatoin jakaa rahan.
18. Hän rakentaa huoneensa niinkuin toukka, ja niinkuin vartia tekee itsellensä lakan.
19. Rikas kuolee, vaan ei koota: koska joku silmänsä avaa, niin ei häntä enää löydetä.
20. Hänen päällensä lankee pelko niinkuin vesi; rajuilma ottaa varkain hänen yöllä pois.
21. Itätuuli vie hänen pois, että hän hukkuu, ja tuulispää siirtää hänen sialtansa.
22. Nämät Jumala hänelle lähettää, ja ei säästä häntä: kaikki pitää hänen kädestänsä puuttuman.
23. Hänen tähtensä pitää käsiä paukutettaman ja vihellettämän, kussa hän on ollut.

28 LUKU

1. Hopialla on hänen lähtemisensä, ja kullalla sia, jossa valetaan.
2. Rauta otetaan maasta, ja kivistä vaski valetaan.
3. Pimeydelle asetti hän lopun, ja kaiken täydellisyyden hän tutki, niin myös kiven, joka paksussa pimeydessä on, ja kuoleman varjon.
4. Siitä vuotaa senkaltainen osa, että ympäriasuvaiset ei taida siitä jalkaisin käydä ylitse: se tyhjetään ihmisiltä ja vuotaa pois.
5. Vilja kasvaa maasta, jonka alla se muutetaan niinkuin tuulelta.
6. Saphiri löydetään muutamista paikoista, ja maan kokkareita, joissa kultaa on.
7. Sitä polkua ei ole yksikään lintu tuntenut, eikä variksen silmä nähnyt.
8. Ne ylpiät sikiät ei ole sitä sotkuneet, eikä jalopeura käynyt sen päällä.
9. Kädellä kallioon ruvetaan, ja vuoret ylösalaisin kukistetaan.
10. Ojat lasketaan kallioista, ja kaikkein kalliimmatkin näkee silmä.
11. Virrat estetään juoksemasta, ja ne ilmoitetaan, mitkä näissä peitetyt ovat.
12. Mutta kusta taito löydetään, ja kussa on ymmärryksen sia?
13. Ei yksikään ihminen tiedä hänen siaansa, eikä löydeta elävien maasta.
14. Syvyys sanoo: ei se ole minussa, ja meri sanoo: ei se ole minun tykönäni.
15. Ei hänestä anneta kultaa, eikä hopiaa punnita sen hinnaksi.
16. Ei Ophirin kulta, eli kalliit Onikin ja Saphirin kivet ole verratut hänen kanssansa.
17. Kulta ja kallis kivi ei taideta siihen verrattaa, eikä se taideta vaihetettaa kultaisiin astioihin.
18. Ramot ja Gabis ei ole mitään sen suhteen: se pidetään kalliimpana päärlyjä.
19. Topatsi Etiopiasta ei ole siihen verrattava, ja puhtain kulta ei maksa mitään sen suhteen.
20. Kusta siis taito tulee? ja kussa on ymmärryksen sia?
21. Hän on peitetty kaikkein elävien silmistä, ja salattu taivaan linnuiltakin.
22. Kadotus ja kuolema sanovat: me olemme korvillamme kuulleet hänen sanomansa.
23. Jumala tietää hänen tiensä, ja hän tuntee hänen siansa.
24. Sillä hän katselee maan ääriin, ja näkee kaikki, mitä taivaan alla on,
25. Niin että hän antaa tuulelle hänen painonsa ja vedelle hänen mittansa.
26. Koska hän asetti sateelle määrän ja pitkäisen tulen leimauksille hänen tiensä,
27. Silloin näki hän sen ja luki sen: hän valmisti sen ja myös tutki sen,

28. Ja sanoi ihmiselle: katso, Herran pelko on taito; ja karttaa pahaa on ymmärrys.

29 LUKU

1. Job puhui taas sananlaskunsa ja sanoi:
2. Ah jos minä olisin niinkuin entisinä kuukausina! niinä päivinä, joina Jumala minun kätki,
3. Koska hänen valkeutensa paisti minun pääni päälle, ja minä kävin pimeissä hänen valkeudessansa,
4. Niinkuin minä olin nuorena ollessani; koska Jumalan salaisuus oli minun majani päällä;
5. Koska Kaikkivaltias oli vielä minun kanssani, ja minun nuorukaiseni minun ympärilläni;
6. Koska minä pesin minun tieni voilla, ja kallio vuoti minulle öljy-ojat;
7. Koska minä menin kaupungin porteille, ja annoin valmistaa istuimeni kujille;
8. Kuin nuoret näkivät minun, niin he pakenivat, ja vanhat nousivat ja seisoivat minun edessäni,
9. Ylimmäiset lakkasivat puhumasta, ja panivat kätensä suunsa päälle,
10. Ruhtinasten ääni kätkeysi, ja heidän kielensä suun lakeen tarttui.
11. Sillä kenen korva minun kuuli, se kiitti minua onnelliseksi, ja jonka silmä minun näki, se todisti minusta.
12. Sillä minä autin köyhää, joka huusi, ja orpoa, jolla ei auttajaa ollut.
13. Niiden siunaus, jotka katoomallansa olivat, tuli minun päälleni; ja minä ilahutin leskein sydämen.
14. Vanhurskaus oli minun pukuni, jonka minä päälleni puin, ja minun oikeuteni oli minulle niinkuin hame ja kaunistus.
15. Minä olin sokian silmä ja ontuvan jalka.
16. Minä olin köyhäin isä, ja jonka asiaa en minä ymmärtänyt, sen minä visusti tutkin.
17. Minä särjin väärän syömähampaat, ja otin saaliin hänen hampaistansa,
18. Minä ajattelin: minä riuduin pesässäni, ja teen päiväni moneksi niinkuin sannan.
19. Minun juureni putkahti veden tykönä, ja kaste pysyi laihoni päällä.
20. Minun kunniallisuuteni uudistui minun edessäni, ja minun joutseni muuttui uudeksi minun kädessäni.
21. He kuulivat minua ja odottivat, ja vaikenivat minun neuvooni.
22. Minun sanani jälkeen ei yksikään enempää puhunut, ja minun puheeni tiukkui heidän päällensä.
23. He odottivat minua niinkuin sadetta, ja avasivat suunsa niinkuin ehtoosadetta vastaan.
24. Jos minä nauroin heidän puoleensa, ei he luottaneet sen päälle, eikä tahtoneet minua murheesen saattaa.
25. Kuin minä tulin heidän kokouksiinsa, niin minun täytyi istua ylimpänä: ja asuin niinkuin kuningas

sotaväen keskellä, lohduttaissani murheellisia.

30 LUKU

1. Nyt minun nuorempani nauravat minua, joiden isiä en minä olisi pannut minun laumani koirain sekaan;
2. Joiden voiman minä tyhjänä pidin, jotka ei ijällisiksi tulleet;
3. Ne jotka nälän ja tuskan tähden pakenivat erinänsä korpeen, äsken turmeltuneet ja köyhtyneet,
4. Jotka nukulaisia repivät pensasten ympäri; ja katajan juuret olivat heidän ruokansa:
5. He ajettiin ulos, ja huudettiin heitä vastaan niinkuin varasta.
6. He asuivat kauhiain ojain tykönä maan luolissa ja vuorten rotkoissa.
7. Pensasten keskellä he huusivat, ja ohdakkein sekaan he kokosivat itsensä,
8. Turhain ja hyljättyin ihmisten lapset, jotka halvimmat olivat maan päällä.
9. Ja nyt minä olen heidän lauluksensa tullut, ja minun täytyy heidän juttunansa olla.
10. He kauhistavat minua, ja erkanevat kauvas minusta; ja ei he häpee sylkeä minun kasvoilleni.
11. Sillä hän on minun köyteni päästänyt, ja on nöyryyttänyt minun: He ovat suitset minun edestäni heittäneet pois.
12. Oikialle puolelle nousivat nuorukaiset: He lykkäsivät pois minun jalkani, ja tekivät tien minua kohden, hukuttaaksensa minua.
13. He ovat kukistaneet minun polkuni: se oli huokia heille minua vahingoittaa, ilman kenenkään avuta.
14. He ovat tulleet sisälle niinkuin suurten rakoin lävitse, ja ovat sekaseuraisin karaneet sisälle.
15. Pelko on kääntynyt minua vastaan, ja niinkuin tuuli vainonnut minun kunniaani, ja niinkuin pilvi, on minun autuuteni mennyt ohitse.
16. Mutta nyt kääntää minun sieluni itsensä minua vastaan, ja minun murhepäiväni ovat minun käsittäneet.
17. Yöllä minun luuni lävistettiin kaikin paikoin lävitse, ja minun suoneni ei saa lepoa.
18. Suuren voiman kautta minun vaatteeni muutetaan, ja hän on vyöttänyt minun niinkuin hameeni pään lävellä.
19. Minä sotkutaan lokaan, ja verrataan tomuun ja tuhkaan. 20. Jos minä hudan sinun tykös, niin et sinä vastaa minua: jos minä käyn edes, niin et sinä minusta tietävinäs ole.
21. Sinä olet muuttunut minulle hirmuiseksi, ja vainoot minua kätes voimalla.
22. Sinä nostat minun tuuleen, ja annat minun ajaa sen päällä, ja sulaat minun voimallisesti.
23. Sillä minä tiedän, ettäs annat minun kuolemaan, joka on se huone, joka kaikille eläville on asetettu.

24. Ei hän kuitenkaan ojenna kättänsä luutarhaan, eikä he huuda kadotuksestansa.
25. Minä itkin kovana aikana, ja minun sieluni armahti köyhää.
26. Minä odotin hyvää, ja paha tuli: minä odotin valkeutta, ja pimeys tuli.
27. Minun sisällykseni kiehuvat lakkaamatta: Murheen aika on minun ennättänyt.
28. Minä käyn mustettuna, ehkei aurinko minua ruskoittanut: minä nousen kansan seassa ja huudan.
29. Minä olen kärmetten veli, strutsilinnun poikain kumppani.
30. Minun nahkani minun päälläni on mustettunut, ja minun luuni ovat helteestä palaneet.
31. Minun kanteleeni on muuttunut valitukseksi, ja minun huiluni itkuksi.

31 LUKU

1. Minä olen tehnyt liiton silmäini kanssa, etten minä katsoisi neitseen päälle.
2. Mutta mitä Jumala ylhäältä antaa minulle osaksi ja Kaikkivaltias korkialta perinnöksi?
3. Eikö väärän pitäisi näkemän senkaltaista vaivaisuutta, ja pahantekiän senkaltaista surkeutta kärsimän?
4. Eikö hän näe minun teitäni ja lueskele kaikkia minun askeleitani?
5. Olenko minä vaeltanut turhassa menossa, eli minun jalkani kiiruhtaneet petokseen?
6. Punnitkaan hän minua oikialla vaa'alla, niin Jumala ymmärtää minun vakuuteni.
7. Jos minun askeleeni ovat poikenneet tieltä, ja minun sydämeni seurannut silmiäni, ja jotakin riippunut minun käsissäni,
8. Niin minä kylväisin ja toinen söis, ja minun sikiäni hukkuis juurinensa.
9. Jos minun sydämeni on vietelty vaimon perään, ja olen väijynyt lähimmäiseni ovella,
10. Niin minun emäntäni häväistäkään muilta, ja muut maatkaan hänen;
11. Sillä se on häpiä ja paha työ tuomarien edessä;
12. Sillä se olis tuli joka polttais kadotukseen, ja kaiken minun saatuni peräti hukuttais.
13. Jos olen katsonut ylön palveliani eli palkkapiikani oikeuden, riidellessänsä minun kanssani,
14. Mitä minä sitte tekisin kuin Jumala nousee? eli mitä minä vastaisin häntä, kuin hän kostaa?
15. Eikö hän ole tehnyt häntä, joka minunkin äitini kohdussa teki? ja on meidät molemmat kohdussa valmistanut.
16. Olenko minä kieltänyt tarvitsevaisilta, mitä he minulta ovat pyytäneet, ja antanut leskein silmät heikoksi tulla?
17. Olenko minä syönyt palani yksinäni, ettei orpo ole myös siitä syönyt?

18. Sillä nuoruudestani olen minä ollut niinkuin isä, ja hamasta äitini kohdusta olen minä mielelläni holhonnut.
19. Jos minä olen nähnyt jonkun hukkuvan, ettei hänellä ollut vaatetta, ja sallinut käydä köyhän peittämättä;
20. Jos ei hänen lanteensa ole siunannut minua, kuin hän minun lammasnahoillani lämmitettiin;
21. Jos olen nostanut käteni orpoja vastaan, ehkä minä näin minun voimallisena porteissa olevan;
22. Niin kaatukoon minun hartiani lapaluiltani, ja minun käsivarteni särkyköön luinensa.
23. Sillä Jumalan rangaistus on minulle vavistukseksi, ja en taida hänen korkeuttansa välttää.
24. Olenko minä asettanut kullan turvakseni? ja sanonut puhtaalle kullalle: sinä olet minun uskallukseni?
25. Olenko minä iloinnut tavarani paljoudesta, ja että käteni paljon riistaa koonneet ovat?
26. Olenko minä katsonut valkeutta, koska se kirkkaasti paisti, ja kuuta, koska se täydellinen oli?
27. Onko minun sydämeni salaa minua vietellyt, suuta antamaan kädelleni?
28. Joka myös vääryys on tuomarien edessä; sillä niin olisin minä kieltänyt Jumalan ylhäältä.
29. Olenko minä iloinnut vihollliseni vastoinkäymisestä? taikka riemuinnut, että onnettomuus tuli hänen päällensä?
30. Sillä en minä antanut minun suuni syntiä tehdä, sadatellakseni hänen sieluansa.
31. Eivätkö miehet, jotka minun majassani ovat, sanoisi: jospa emme hänen lihastansa ravittaisi?
32. Muukalaisen ei pitänyt yötä ulkona oleman; vaan vaellusväelle avasin minä oveni.
33. Olenko minä niinkuin ihminen peittänyt minun pahuuteni, salatakseni minun vääryyttäni?
34. Olenko minä hämmästynyt suurta joukkoa? eli olenko minä sukulaisteni ylönkatsetta peljännyt? ollut ääneti, ja en mennyt ovesta ulos?
35. Kuka antais minulle kuultelian, että Kaikkivaltias kuulis minun pyyntöni, että joku kirjoittais kirjan minun asiastani;
36. Niin minä ottaisin sen hartioilleni, ja sitoisin ympärilleni niinkuin kruunun.
37. Minä ilmoittaisin hänelle minun askeleini luvun, ja niinkuin ruhtinas kantaisin sen edes.
38. Jos minun maani huutais minua vastaan, ja sen vaot kaikki ynnä itkisivät;
39. Jos minä olen sen hedelmän maksamatta syönyt, ja tehnyt peltomiesten elämän työlääksi;
40. Niin kasvakoon minulle nisuista orjantappuria ja ohrista pahoja ruohoja. Jobin sanat loppuvat.

32 LUKU

1. Niin ne kolme miestä lakkasivat vastaamasta Jobia, että hän piti itsensä hurskaana.
2. Mutta Elihu Barakelin poika Busista, Ramin sukukunnasta, vihastui Jobin päälle, että hän piti sielunsa hurskaampana Jumalaa,
3. Ja närkästyi kolmen ystävänsä päälle, ettei he mitään vastausta löytäneet, ja kuitenkin tuomitsivat Jobin.
4. Sillä Elihu odotti niinkauvan kuin he puhuivat Jobin kanssa, että he olivat vanhemmat häntä.
5. Kuin Elihu näki, ettei vastausta ollut kolmen miehen suussa, vihastui hän.
6. Ja näin vastasi Elihu Barakelin poika Busista ja sanoi: minä olen nuori, ja te olette vanhat, sentähden minä häpesin ja pelkäsin osoittaa teille minun taitoani.
7. Minä ajattelin: puhukaan vuodet, ja vanhuus osoittakoon taitonsa.
8. Mutta henki on ihmisessä; ja Kaikkivaltiaan henki tekee hänen ymmärtäväiseksi.
9. Suuret ei ole taitavimmat, eikä vanhat ymmärrä, mikä oikeus on.
10. Sentähden minäkin puhun. Kuulkaat minua: minäkin osoitan tietoni.
11. Katso, minä olen odottanut teidän puhuissanne, minä olen ottanut teidän ymmärryksestänne vaarin, siihenasti että te olisitte osanneet oikeuden.
12. Ja minä olen ottanut teistä vaarin; ja katso, ei ole yksikään teistä Jobia nuhdellen voittanut, eli hänen sanaansa vastata taitanut.
13. Ettette sanoisi: me olemme löytäneet taidon; että Jumala on hänen hyljännyt, ja ei yksikään muu.
14. Sillä ei hän ole minua vastaan puhunut, enkä minä vastaa häntä niinkuin te puhuitte.
15. He pelkäävät, ja ei taida silleen mitään vastata, eikä mitään puhua.
16. Että minä olen odottanut, ja ei he taida mitään puhua; vaan he vaikenivat, ja ei enää vastaa mitään.
17. Niin minä vastaan kuitenkin osani, ja osoitan tietoni.
18. Sillä minä olen niin täynnä sanoja, että minun henkeni ahdistaa minun vatsaani.
19. Katso, minun vatsani on niinkuin viina, jonka henki ei avattu ole, joka uudet leilit särkee.
20. Minun täytyy puhua, että minä saisin henkeni vetää: minun täytyy avata huuleni ja vastata.
21. En minä muotoa katso, enkä ihmisen mielen perään puhu.
22. Sillä en minä tiedä (jos minä niin teen), että minun Luojani tempaa äkisti minun pois.

33 LUKU

1. Kuule siis, Job, minun puhettani, ja ota vaari kaikista sanoistani!
2. Katso, minä avaan suuni, ja kieleni puhuu minun suussani.

3. Minun sydämeni puhuu oikeuden, ja minun huuleni sanoo puhtaan ymmärryksen.
4. Jumalan henki on tehnyt minun, ja Kaikkivaltiaan henki on minulle antanut elämän.
5. Jos taidat, niin vastaa minua; valmista itses, ja tule minun eteeni.
6. Katso, minä olen Jumalan oma niinkuin sinäkin, ja savesta olen minä myös tehty.
7. Katso, ei sinun tarvitse hämmästyä minua, ja minun käteni ei ole sinulle raskas.
8. Sinä olet puhunut minun korvaini kuullen: sinun ääntäs täytyy minun kuulla:
9. Minä olen puhdas ja ilman laitosta, viatoin ja synnitöin.
10. Katso, hän on löytänyt syyn minua vastaan, sentähden pitää hän minun vihollisenansa.
11. Hän on pannut minun jalkani jalkapuuhun, ja kätkenyt minun tieni.
12. Katso, juuri siitä minä päätän, ettes ole hurskas; sillä Jumala on suurempi kuin yksikään ihminen.
13. Miksis riitelet hänen kanssansa, ettei hän tee sinulle lukua kaikista töistänsä?
14. Jos Jumala vihdoin jotakin käskee, ei hän sitä jälistä ajattele.
15. Uninäössä yöllä, kuin uni tulee ihmisten päälle, kuin he makaavat vuoteessa,
16. Silloin hän ilmoittaa ihmisten korviin, ja vahvistaa sen heidän nuhtelemisellansa,
17. Kääntääksensä ihmistä aivoituksestansa, ja varjellaksensa ylpeydestä.
18. Hän säästää hänen sieluansa turmeluksesta, ja hänen elämäänsä, ettei se miekkaan lankeaisi.
19. Ja kurittaa häntä kivulla vuoteessansa, ja kaikki hänen luunsa väkevällä kivulla,
20. Ja niin toimittaa hänen kauhistumaan ruokaa, ja hänen mielensä kyylyttämään ravintoa;
21. Että hänen lihansa surkastuu, niin ettei sitä nähdä, ja hänen luunsa särkyvät, niin ettei niitä mielellä katsella;
22. Että hänen sielunsa lähenee turmelusta, ja hänen elämänsä kuolemaa.
23. Kuin siis hänen tykönsä tulee enkeli, välimies, joka ainoa on enempi tuhansia, ilmoittamaan sille ihmiselle vanhurskauttansa,
24. Ja armahtaa häntä, ja sanoo: pelasta häntä menemästä alas turmelukseen; sillä minä olen löytänyt sovinnon;
25. Niin hänen lihansa tuorehtii enemmin kuin lapsuudessa ja tulee taas niinkuin nuoruutensa aikana.
26. Hän rukoilee Jumalaa, joka hänelle osoittaa armon: hän antaa kasvonsa nähdä ilolla, ja maksaa ihmiselle hänen vanhurskautensa.
27. Hän tunnustaa ihmiselle ja sanoo: minä olen syntiä tehnyt ja oikeuden vääntänyt; vaan ei se minua auttanut.
28. Hän pelasti minun sieluni, ettei se tulisi turmelukseen, vaan että minun elämäni näkis valkeuden.

29. Katso, nämät kaikki tekee Jumala itsekullekin kolme kertaa,
30. Tuodaksensa heidän sielunsa jälleen turmeluksesta ja valaistaksensa elävien valkeudella.
31. Job, ota tästä vaari ja kuule, ole myös ääneti, että minä puhuisin!
32. Mutta jos sinulla on jotakin puhumista, niin vastaa minua. Puhu! sillä minä tahdon, ettäs olisit vanhurskas.
33. Jos ei, niin kuule sinä minua, ja ole ääneti; minä opetan sinulle taidon.

34 LUKU

1. Ja Elihu vielä sanoi:
2. Te taitavat, kuulkaat minun puhettani, ja te ymmärtäväiset, ottakaat korviinne.
3. Sillä korva koettelee puheen, ja suu maistaa ruan.
4. Valitkaamme meillemme oikeus, tietääksemme keskenämme, mikä hyvä on.
5. Sillä Job on sanonut: minä olen hurskas, ja Jumala on kieltänyt minulta oikeuteni.
6. Minun täytyy valhetella, ehkä minulla vielä oikeus olis: minä vaivataan ilman ansiota minun nuoliltani.
7. Kuka on Jobin vertainen, joka irvistystä juo niinkuin vettä,
8. Ja käy pahantekiäin kanssa tiellä, niin että vaeltaa jumalattomain kanssa?
9. Sillä hän on sanonut: Ei se auta ihmistä, että hän pyytää Jumalalle kelvata.
10. Sentähden, te toimelliset, kuulkaat minua. Pois se, että Jumala olis jumalatoin ja Kaikkivaltias väärä.
11. Sillä hän antaa itsekullekin ihmiselle ansionsa jälkeen, ja maksaa tiensä jälkeen.
12. Ilman epäilemätä, ei Jumala tuomitse ketään vääryydellä, eikä Kaikkivaltias käännä oikeutta.
13. Kuka on asettanut ne mitkä maan päällä ovat, ja kuka on pannut koko maanpiirin?
14. Jos hän tahtois, niin hän vois kaikkein hengen ja elämän koota tykönsä.
15. Kaikki liha kuolis yhteen, ja ihminen tulis tuhaksi jälleen.
16. Onko sinulla ymmärrystä, niin kuule näitä, ja ota vaari puheeni äänestä.
17. Taivuttaisko joku sentähden oikeuden, että hän vihaa häntä, ja tahtoisitkos hurskaan ja jalon tuomita jumalattomaksi?
18. Pitäiskö sanottaman kuninkaalle: sinä Belial! ja ruhtinaille: te jumalattomat!
19. Joka ei kuitenkaan katso ruhtinain muotoa, eikä pidä eroitusta rikkaan ja köyhän välillä; sillä he ovat kaikki hänen käsialansa.
20. Pikaisesti täytyy heidän kuolla vielä puoliyönäkin: kansan täytyy hämmästyä ja hukkua: väkevä

voimatoinna otetaan pois.
21. Sillä hänen silmänsä näkevät jokaisen tien, ja hän katsoo kaikki heidän askeleensa.
22. Ei pimiä eikä kuoleman varjo ole siellä, että pahantekiät itsensä siinä salaisivat.
23. Sillä ei ole yhdellekään sallittu, että hän tulis Jumalan kanssa oikeudelle.
24. Hän musertaa monta epälukuista tuimaa, ja asettaa muita heidän siaansa;
25. Että hän tuntee heidän työnsä, ja kukistaa heitä yöllä, että he muserretaan rikki.
26. Hän heittää jumalattomat ilmeisesti kokoon,
27. Ettei he häntä seuranneet, ja ei tahtoneet ymmärtää hänen teitänsä;
28. Että vaivaisten hunto tulis hänen eteensä ja hän kuulis viheliäisten huudon.
29. Jos hän antaa rauhan, kuka tahtoo kadottaa? ja jos hän peittää kasvonsa, kuka taitaa katsoa hänen päällensä, kansan ja ihmisten seassa?
30. Niin ei hän anna ulkokullatun hallita, kansan lankeemuksen tähden.
31. Minä puhun Jumalan edessä, joka sanoo: minä olen säästänyt, en minä turmele.
32. Ellen minä ole osannut, niin opeta sinä minua: jos minä olen tehnyt väärin, niin en minä sitä silleen tee.
33. Onko joku, joka vastaa sinun puolestas, koska et sinä tahdo? se on sinun ehdossas, ja ei minun. Jos sinä nyt jotakin tiedät,niin puhu.
34. Toimellisten miesten sallin minä kyllä puhua minulleni. Ja taitava mies kuulee minua.
35. Mutta Job puhuu tyhmästi, ja hänen puheessansa ei ole ymmärrystä.
36. Minun isäni! anna Jobia koeteltaa loppuun asti, että hän kääntää itsensä vääräin ihmisten tykö.
37. Hän on paitsi entisiä syntejänsä vielä nyt pilkannut: anna hänen meidän edessämme lyödyksi tulla, ja sitte hän riidelkään kyllä sanoillansa Jumalan edessä.

35 LUKU

1. Ja Elihu vastasi ja sanoi:
2. Luuletkos sen oikiaksi, ettäs sanot: minä olen hurskaampi Jumalaa?
3. Sillä sinä sanot: mitä siitä hyvää on, mitä se auttaa, jos joku välttää syntiä?
4. Minä vastaan sinua sanoilla, ja sinun ystäviäs sinun kanssas.
5. Katso taivaasen ja näe, ja katso pilviin, että ne ovat korkiammat sinua.
6. Jos sinä syntiä teet, mitäs taidat hänelle tehdä? ja jos sinun pahuutes on suuri, mitäs taidat hänelle tehdä?

7. Ja jos sinä olet hurskas, mitäs taidat hänelle antaa? eli mitä hän ottaa sinun kädestäs?
8. Ihmiselle sinun kaltaiselles tekee sinun pahuutes jotakin, ja ihmisen lapselle sinun hurskautes.
9. Ne huutavat, kuin heille paljo väkivaltaa tapahtuu, ja valittavat voimallisten käsivartta,
10. Jotka ei sano: Kussa on Jumala, minun Luojani, joka yöllä tekee virret?
11. Joka meitä tekee oppineemmaksi eläimiä maan päällä, ja taitavammaksi taivaan lintuja.
12. Mutta he valittavat pahain ylpeyttä; ja ei hän kuule heitä.
13. Sillä ei jumala kuule turhaa, ja Kaikkivaltias ei katso sitä.
14. Nyt sinä sanot: et sinä näe häntä; mutta tuomio on hänen edessänsä, vaan odota häntä.
15. Jos ei hänen vihansa niin äkisti kosta, ja ei ole tietävinänsä, että siinä niin monta rikosta on;
16. Sentähden on Job turhaan suunsa avannut ja taitamattomia puheita puhunut.

36 LUKU

1. Elihu puhui vielä ja sanoi:
2. Odota vielä vähä, minä osoitan sinulle sen; sillä minulla on vielä nyt jotakin Jumalan puolesta sanomista.
3. Minä tuon minun ymmärrykseni kaukaa, ja osoitan, että minun Luojani on hurskas.
4. Sillä minun puheessani ei tosin ole petosta, minun ymmärrykseni on vilpitöin sinun edessäs.
5. Katso, Jumala on voimallinen, ei kuitenkaan hän ketään hylkää: Hän on voimallinen sydämensä väestä.
6. Jumalatointa ei hän varjele, vaan auttaa köyhää oikeuteen.
7. Ei hän käännä silmiänsä pois hurskaasta: hän on myös kuningasten kanssa istuimella: hän antaa heidän pysyä alinomati, että he korkiaksi tulevat.
8. Ja ehkä vangit olisivat jalkapuussa, ja sidottuna surkeuden köysillä:
9. Niin hän ilmoittaa heille heidän työnsä ja rikoksensa, että he ovat tehneet väkivaltaa,
10. Ja avaa heidän korvansa kuritukseen, ja sanoo heille, että he kääntyisivät pois vääryydestä.
11. Jos he kuulevat ja palvelevat häntä, niin he hyvissä päivissä vanhenevat ja ilolla elävät.
12. Jos ei he kuule, niin he kaatuvat miekalla, ja hukkuvat ennenkuin he sen havaitsevat.
13. Ulkokullatut kartuttavat vihan: ei he huuda, kuin he vankina ovat;
14. Niin heidän sielunsa kuolee nuoruudessa, ja heidän elämänsä huorintekiäin seassa.
15. Mutta vaivaista auttaa hän vaivaisuudessa, ja avaa köyhäin korvan murheessa.
16. Hän tempaa sinunkin ahdistuksen kidasta avaruuteen, jolla ei pohjaa ole; ja sinun pöydälläs on lepo, täytetty kaikella hyvällä.

17. Ja sinä olet täydellisesti havaitseva jumalattoman tuomion; mutta tuomio ja oikeus vahvistaa sinun.
18. Katso, ettei viha ole vietellyt sinua voimassas, eli suuret lahjat ole kääntäneet sinua.
19. Luuletkos hänen huolivan jalouttas, kultaa eli jonkun väkevyyttä ja varaa?
20. Ei sinun tarvitse ikävöidä yötä, karatakses ihmisten päälle siallansa.
21. Kavahda sinuas, ja älä käännä sinuas vääryyteen, niikuin sinä surkeuden tähden ruvennut olet.
22. Katso, Jumala on korkia voimassansa: kuka on senkaltainen opettaja kuin hän on?
23. Kuka tutkii hänen tiensä? ja kuka sanoo hänelle: sinä teet väärin?
24. Muista, ettäs ylistät hänen töitänsä, niinkuin ihmiset veisaavat.
25. Sillä kaikki ihmiset sen nähneet ovat: Ihmiset näkevät sen kaukaa.
26. Katso, Jumala on suuri, ja emme tiedä sitä: hänen vuosilukunsa ovat arvaamattomat.
27. Sillä hän tekee veden pieniksi pisaroiksi, ja ajaa pilvensä kokoon sateeksi,
28. Että pilvet pisaroitsevat ja vuotavat vahvasti ihmisten päälle.
29. Koska hän aikoo hajoittaa pilvensä ja majansa jylinän.
30. Katso, niin hän levittää valkeutensa sen päälle, ja peittää meren syvyyden.
31. Sillä näillä tuomitsee hän kansan; ja antaa ruokaa runsaasti.
32. Hän kätkee valkeuden käsissänsä, ja käskee sen palata.
33. Sen ilmoittaa hänen lähimmäisensä, joka on pitkäisen viha pilvissä.

37 LUKU

1. Siitä myös hämmästyy minun sydämeni ja vapisee.
2. Kuulkaat visusti hänen vihansa huutoa, ja puhetta, joka hänen suustansa käy ulos.
3. Hän toimittaa sen oikeuden kaikkein taivasten alla; ja hänen leimauksensa paistaa maan ääristä.
4. Senjälkeen kuuluu pitkäisen jylinä, ja se jylisee suurella äänellä; ja koska hänen jylinänsä kuullaan, ei sitä taideta estää.
5. Jumala jylistää pauhinallansa ihmeellisesti, ja tekee suuria ja tutkimattomia töitä.
6. Hän puhuu lumelle, ja se kohta tulee maan päälle, ja sadekuurolle, ja niin sadekuurolla on voima.
7. Hänen kädessänsä ovat kaikki ihmiset kätketyt, että kaikki tuntisivat hänen tekonsa.
8. Metsän pedot pakenevat varjoon ja pysyvät asumapaikoissansa.
9. Etelästä tulee tuulispää ja pohjasta kylmä.
10. Jumalan hengestä tulee pakkanen ja ahdistaa laviat vedet.

11. Seijes myös hajoittaa pilvet, ja hänen valkeutensa levittää itsensä pilvien lävitse.
12. Hän kääntää pilvensä kuhunka hän tahtoo, tekemään kaikkia, mitä hän tahtoo maan piirin päällä.
13. Jos se tapahtuu yhdelle sukukunnalle eli maakunnalle, koska hän löydetään laupiaaksi.
14. Kuules näitä Job: seiso ja ota vaari Jumalan ihmeellisistä töistä.
15. Tiedätkös, koska Jumala saattaa nämät heidän päällensä, ja koska hän antaa pilviensä valkeuden paistaa?
16. Tiedätkös, kuinka pilvet hajoittavat heitänsä? täydellisen viisauden ihmeellisiä töitä?
17. Että sinun vaattees lämpeevät, kuin ilma tyventyy etelästä?
18. Levitätkö sinä hänen kanssansa pilviä, jotka vahvat ovat niinkuin valettu peili?
19. Ilmoita sinä meille, mitä meidän pitäis hänelle sanoman; sillä emme ulotu hänen tykönsä pimeydeltä.
20. Kuka luettelee hänelle, mitä minä puhun? jos joku puhuu, niin hän niellään.
21. Ei nähdä nyt valkeutta, joka pilvissä leimahtaa; vaan kuin tuuli puhaltaa, niin seijestyy.
22. Pohjoisesta tulee kulta peljättävän Jumalan kunniaksi.
23. Mutta Kaikkivaltiasta emme taida löytää, joka on niin suuri voimassa; ja ei hän tarvitse vastata oikeudessansa ja suuressa vanhurskaudessansa.
24. Sentähden täytyy ihmisten häntä peljätä: ja ei hän katso yhtään taitavaa sydämestä.

38 LUKU

1. Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi:
2. Kuka on se, joka taidossansa niin eksyy ja puhuu niin taitamattomasti?
3. Vyötä nyt kupees niin kuin mies: Minä kysyn sinulta, opeta minua.
4. Kussas silloin olit, koska minä maan perustin? Ilmoita se, jos sinulla se ymmärrys on.
5. Tiedätkös, kuka hänen määränsä asettanut on? eli kuka on vetänyt ojennusnuoran hänen päällensä?
6. Mihinkä ovat hänen jalkansa vajotetut, eli kuka on hänen kulmakivensä laskenut?
7. Kuin aamutähdet ynnä minua kiittivät, ja kaikki Jumalan lapset riemuitsivat.
8. Kuka on sulkenut meren ovinensa, koska se ratkesi ja lähti ulos niinkuin äidin kohdusta?
9. Kuin minä puetin sen pilvillä, ja käärin synkeydellä niinkuin kapaloilla;
10. Kuin minä estin sen paisumisen säädylläni, ja asetin siihen teljen ja ovet eteen,
11. Ja sanoin: tähän asti pitää sinun tuleman ja ei edemmäksi: tässä pitää sinun korkiat aaltos asettuman.
12. Oletkos eläissäs käskenyt aamulle, ja aamuruskolle osoittanut hänen siansa?

13. Käsittää maan ääriä, ja puhdistaa siitä jumalattomat.
14. Se pitää muutettaman niinkuin sinetin savi; niin että he tulevat niinkuin vaate.
15. Ja jumalattomilta otetaan pois heidän valkeutensa, ja ylpeiden käsivarsi rikotaan.
16. Oletkos tullut meren pohjaan, ja vaeltanut syvyyden jälkiä?
17. Onko kuoleman ovet koskaan auvenneet etees, eli oletkos nähnyt kuoleman varjon ovet?
18. Oletkos ymmärtänyt, kuinka leviä maa on? annas kuulla, tiedätkös kaikki nämät.
19. Mikä tie on sinne, kussa valkeus asuu? ja kuka on pimeyden sia?
20. Ettäs saattaisit hänen rajoillensa ja osaisit polut hänen huoneesensa.
21. Tiesitkös, koska sinä syntyvä olit ja kuinka paljo sinulla päiviä olis?
22. Oletkos siellä ollut, kusta lumi tulee? eli oletkos nähnyt, kusta rakeet tulevat?
23. Jotka minä olen tallella pitänyt murhepäivään asti, sodan ja tappeluksen päivään asti.
24. Minkä tien kautta valkeus hajoittaa hänensä, ja itätuuli tuulee maan päälle?
25. Kuka on sadekuurolle jakanut juoksunsa, ja pitkäisen valkialle ja jylinälle hänen tiensä?
26. Niin että se sataa senkin maan päälle, jossa ei ketään ole, korvessa, jossa ei yhtään ihmistä ole;
27. Että se täyttäis erämaan ja korven, ja saattais ruohot vihottamaan.
28. Onko sateella isää? eli kuka on synnyttänyt kasteen pisarat?
29. Kenen kohdusta jää on tullut? ja kuka on härmän synnyttänyt taivaan alla?
30. Vedet kätkevät itsensä niinkuin kivi, ja syvyydet päältä kiinnitetään.
31. Taidatkos sitoa Seulaisen siteet, eli päästää Kointähden siteet?
32. Taidatkos tuoda taivaan merkit edes aikanansa, eli johdattaa Otavan lastensa kanssa?
33. Tiedätkös, kuinka taivas hallitaan? eli taidatkos hänen hallituksensa toimittaa maan päällä?
34. Taidatkos korottaa äänes ylös pilviin, että veden paljous sinun peittäis?
35. Taidatkos lähettää pitkäisen leimaukset matkaan menemään ja sanomaan sinulle: tässä me olemme?
36. Kuka on asettanut taidon salaisuuteen eli kuka on ajatukselle antanut toimen?
37. Kuka on niin taitava, että hän pilvet lukea taitaa? ja kuka taitaa tukita vesitydyt taivaassa?
38. Kuin tomu kastuu ja juoksee yhteen, ja kokkareet ryhtyvät toinen toiseensa.

39 LUKU

1. Taidatkos jalopeuralle antaa hänen saaliinsa ajaaksensa takaa? ja ravita nuoret jalopeurat?
2. Niin että he makaavat sioillansa, ja lepäävät luolissansa, joissa he väijyvät.

3. Kuka valmistaa kaarneelle ruan, kuin hänen poikansa huutavat Jumalaa, ja ei he tietä eksyksissä, kussa heidän ruokansa on?
4. Tiedätkös, koska metsävuohet poikivat, eli oletkos havainnut peurat käyvän tiineenä?
5. Oletkos lukenut heidän kuukautensa, koska ne täydellänsä ovat? eli tiedätkös ajan, koska he poikivat?
6. He kumartavat heitänsä poikiessansa, ja ajavat sen pois, josta heillä kipu on.
7. Heidän poikansa vahvistuvat ja kasvavat jyvistä: ne menevät ulos, ja ei palaja heidän tykönsä.
8. Kuka on metsä-aasin antanut niin vapaana käydä? kuka on metsä-aasin siteen päästänyt?
9. Jolle minä olen erämaan huoneeksi antanut ja korven asuinsiaksi.
10. Hän katsoo ylön kaupungin pauhinaa: vartian huutoa ei hän kuule.
11. Hän katsoo vuorella laiduntansa, ja etsii kussa viheriäistä on.
12. Luuletkos yksisarvisen palvelevan sinuas, ja makaavan yötä sinun seimelläs?
13. Taidatkos sitoa yksisarvisen vaolle köydellä, niin että hän kiskois ketoa laaksossa sinun perässäs?
14. Taidatkos sinus luottaa häneen, ehkä hän paljon voi, ja jättää työs hänen haltuunsa?
15. Uskotkos hänen siemenes kotia tuovan, ja riihees kokoovan?
16. Ovatko riikinkukkoin sulat kauniimmat kuin nälkäkurjen sulat?
17. Joka munansa jättää maahan, ja antaa maan lämpimän hautoa niitä.
18. Hän unohtaa ne tallattavan, ja että peto kedolla ne rikkois.
19. Hän on niin kova poikiansa vastaan, kuin ei ne hänen olisikaan: Ei hän tottele turhaan työtä tehdä.
20. Sillä Jumala on häneltä taidon ottanut pois, ja ei ole antanut hänelle ymmärrystä.
21. Kuin hän ylentää itsensä korkeuteen, nauraa hän hevosta ja miestä.
22. Taidatkos antaa hevoselle väen, eli taidatkos kaunistaa hänen kaulansa hirnumisella?
23. Taidatkos peljättää hänen niinkuin heinäsirkan? peljättävä on hänen sieramiensa päristys.
24. Hän kaivaa maata kavioillansa, on riemuinen väkevyydessänsä, ja menee sota-aseita vastaan.
25. Hän nauraa pelkoa ja ei hämmästy, eikä pakene miekkaa.
26. Ehkä vielä viini kalisis häntä vastaan, ja keihäät ja kilvet välkkyisivät;
27. Hän korskuu, pudistelee ja kaivaa maata, ja ei tottele vaskitorven helinää.
28. Kuin vaskitorvi heliästi soi, luihkaa hän: hui, ja haastaa sodan taampaa, niin myös päämiesten huudon ja riemun.
29. Lentääkö haukka sinun ymmärryksestäs, ja hajoittaa siipensä etelään käsin?
30. Lentääkö kotka sinun kädestäs niin korkialle, että hän tekee pesänsä korkeuteen?
31. Hän asuu vuorilla ja yöttelee vuorten kukkuloilla ja vahvoissa paikoissa.

32. Sieltä hän katsoo ruan perään, ja hänen silmänsä näkevät kauvas.
33. Hänen poikansa särpävät verta; ja kussa raato on, siellä myös hän on.
34. Ja Herra vastasi Jobia ja sanoi:
35. Joka riitelee Kaikkivaltiaan kanssa, eikö hänen pitäis sitä vahvistaman? ja se joka nuhtelee Jumalaa, eikö hänen pitäis vastaaman?
36. Job vastasi Herraa ja sanoi:
37. Katso, minä olen halpa, mitä minä sinua vastaan? minä lasken käteni suuni päälle.
38. Minä olen kerran puhunut, en minä enempää vastaa, enkä toiste sitä enää tee.

40 LUKU

1. Ja Herra vastasi Jobia tuulispäästä ja sanoi:
2. Vyötä kupees niinkuin mies: Minä kysyn sinulta, ja vastaa sinä minua.
3. Pitäiskö sinun minun tuomioni tyhjäksi tekemän, ja minua vääräksi soimaaman, ettäs itse olisit hurskas?
4. Onko sinulla käsivarsi niinkuin Jumalalla? ja taidatkos yhdenkaltaisella äänellä jylistää hänen kanssansa.
5. Kaunista sinus suurella kunnialla ja korkeudella: pueta sinus kiitoksella ja kunnialla,
6. Hajoita sinun julmuutes viha, ja katso kaikkia ylpeitä ja nöyryytä heitä.
7. Katso kaikkia ylpeitä, ja alaspaina heitä, ja kukista jumalattomat paikastansa.
8. Hautaa heitä kaikkia maahan, ja upota heidän jaloutensa kätköön.
9. Niin minä tunnustan sinun oikian kätes auttavan sinua.
10. Katso nyt Behemotia, jonka minä sinun vierees tehnyt olen, joka syö heiniä niinkuin härkä.
11. Katso, hänen väkensä on hänen kupeissansa, ja hänen voimansa hänen vatsansa navassa.
12. Hänen häntänsä ojentuu niinkuin sedripuu, ja hänen salaisen kalunsa suonet ovat niinkuin puun oksat.
13. Hänen luunsa ovat vahvat niinkuin vaski, hänen ruotonsa niinkuin rautaiset seipäät.
14. Hän on alku Jumalan teistä; joka hänen tehnyt on, hän voittaa hänen miekallansa.
15. Vuori kantaa hänelle ruohot; ja kaikki pedot leikitsevät siellä.
16. Hän makaa mielellänsä varjossa, lymyssä kaisloissa ja mudassa.
17. Pensas peittää hänen varjollansa, ja ojan halavat peittävät hänen.
18. Katso, koska virta ylöttää häntä, niin ei hän pelkää: hän on rohkia, vaikka Jordan hänen suuhunsa asti kuohuis.
19. Hän saavutetaan nähtensä, ja pauloilla pistetään hänen nenänsä lävitse.

20. Taidatkos vetää Leviatanin ongella, ja sitoa hänen kielensä nuoralla?
21. Taidatkos panna ongen hänen sierameensa, ja hänen leukaluunsa pistää naskalilla lävitse?
22. Luuletkos, että hän sinua paljon rukoilee, ja liehakoitsee sinun edessäs?
23. Luuletkos, että hän tekee liiton sinun kanssas, saadakses häntä alinomaiseksi orjakses?
24. Taidatkos leikitä hänen kanssansa niinkuin linnun kanssa, eli sitoa hänen sinun piikais sekaan?
25. Luuletkos hänen kumppaneilta leikattaman, jaettaa kauppamiehille.
26. Taidatkos täyttää koko verkkohuoneen hänen nahallansa, eli kalamiesten kokkoin hänen päällänsä.
27. Koska sinä häneen rupeet kädelläs, niin muista, ettäs tulet sotaan, josta et sinä mitään voita.
28. Katso, hänen toivonsa pettää hänen; sillä koska hän hänen näkee, mukeltaneeko hän pois?

41 LUKU

1. Ei ole niin rohkiaa, kuin tohtii hänen herättää: kuka siis seisoo minun edessäni?
2. Kuka on minulle jotakin ennen antanut, että minä sen hänelle maksaisin? Minun ovat kaikki, mitä kaikkein taivasten alla on.
3. Minun täytyy puhua kuinka suuri, kuinka väkevä ja kuinka kaunis hän on.
4. Kuka riisuu hänen vaatteensa? Kuka tohtii ruveta hänen hampaisiinsa?
5. Kuka voi avata hänen leukaluunsa, jotka ovat hirmuiset hänen hammastensa ympäri?
6. Hänen suomuksensa ovat pulskiat, kiinnitetyt toinen toiseensa, niinkuin sinetti.
7. Yksi on kiinni toisessa, niin ettei tuuli pääse lävitse.
8. Ne ovat kiinni toinen toisessansa ja pysyvät yhdessä, ettei heitä taideta eroittaa.
9. Hänen aivastamisestansa kiiltää valkeus, ja hänen silmänsä ovat niinkuin aamuruskon silmälaudat.
10. Hänen suustansa käyvät tulisoitot ulos, ja tuliset kipinät sinkoilevat.
11. Hänen sieraimistansa käy ulos savu, niinkuin kiehuvasta padasta ja kattilasta.
12. Hänen henkensä on niinkuin tulinen hiili, ja hänen suustansa käy liekki ulos.
13. Hänen kaulansa on vahva; ja se on hänen ilonsa, kuin hän tekee jotakin vahinkoa.
14. Hänen lihansa jäsenet ovat kiinni toinen toisessansa, ne ovat hänessä kiinni, ettei hän liikuteta.
15. Hänen sydämensä on kova niinkuin kivi, ja niin vahva kuin alimmainen myllyn kivi.
16. Kuin hän korottaa itsensä, niin väkevät peljästyvät; kuin hän joutuu edes, niin ei siellä armoa ole.
17. Jos hänen tykönsä mennään miekalla eli keihäällä, aseilla eli haarniskoilla, niin ei hän itsiänsä liikuta.
18. Ei hän rautaa tottele enempi kuin kortta, eikä vaskea enempi kuin lahopuuta.

19. Ei häntä nuolet karkota, ja linkokivet ovat hänelle niinkuin akanat.
20. Vasara on hänen edessänsä niinkuin korsi; hän pilkkaa liehuvia keihäitä.
21. Ja hän taitaa maata terävällä kivellä, hän makaa terävällä niinkuin sontatunkiolla.
22. Hän saattaa syvän meren kiehumaan niinkuin padan, ja liikuttaa yhteen niinkuin voiteen.
23. Hänen jälkeensä polku valkenee; hän tekee syvyydet sangen harmaaksi.
24. Ei ole maalla hänen vertaistansa; hän on tehty pelkäämättömäksi.
25. Hän katsoo kaikki korkiat ylön; hän on kaikkein ylpeiden kuningas.

42 LUKU

1. Ja Job vastasi Herraa ja sanoi:
2. Minä tiedän sinun kaikki voivan: ja ei ole sinulta yksikään ajatus peitetty.
3. Se on turha ihminen, joka ajattelee peittää neuvonsa: sentähden tunnustan minä, että minä taitamattomasti puhunut olen sitä, joka on minun tietoni ylitse ja jota en minä ymmärrä.
4. Niin kuules nyt, anna minun puhua: minä kysyn sinulta, opeta minua.
5. Minä olen kuullut sinua tarkoilla korvilla, ja minun silmäni ovat nyt nähneet sinun.
6. Sentähden pidän minä itseni viallisena, ja kadun tomussa ja tuhassa.
7. Kuin Herra nämät sanat oli Jobille puhunut, sanoi Herra Eliphaalle Temanilaiselle: minun vihani on julmistunut sinun ja kahden sinun ystäväs päälle; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job.
8. Niin ottakaat nyt seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, ja menkäät palveliani Jobin tykö, ja uhratkaat polttouhria teidän edestänne, ja palveliani Job rukoilkaan teidän edestänne; sillä hänen puoleensa minä katson, niin etten minä tee teille tyhmyytenne jälkeen; sillä ette ole oikein puhuneet minusta, niinkuin minun palveliani Job.
9. Niin menivät Eliphas Temanilainen, Bildad Suasta ja Zophar Naemasta, ja tekivät niinkuin Herra heille sanonut oli. Ja Herra katsoi Jobin puoleen.
10. Ja Herra käänsi Jobin vankeuden, koska hän rukoili ystäviensä edestä. Ja Herra antoi Jobille kaksi sen vertaa kaikista mitä hänellä ennen ollut oli.
11. Ja hänen tykönsä tulivat kaikki hänen veljensä, ja kaikki hänen sisarensa, ja kaikki ne jotka hänen ennen tunsivat, ja söivät hänen kanssansa, ja hänen huoneessansa ja käänsivät heitänsä hänen puoleensa, ja lohduttivat häntä kaikesta siitä pahasta, minkä Herra oli antanut tulla hänen päällensä. Ja itsekukin

heistä antoi hänelle yhden rahan ja kultarenkaan.
12. Ja Herra siunasi Jobia sitte enempi kuin ennen, että hän sai neljätoistakymmentä tuhatta lammasta, ja kuusituhatta kamelia, ja tuhannen paria härkiä ja tuhannen aasia.
13. Ja hän sai seitsemän poikaa ja kolme tytärtä,
14. Ja kutsui ensimäisen nimen Jemina , toisen Ketsia ja kolmannen Kerenhapuk.
15. Ja ei löydetty niin kauniita vaimoja kaikessa maassa, kuin Jobin tyttäret olivat. Ja heidän isänsä antoi heille perimisen heidän veljeinsä kanssa.
16. Ja Job eli sitte sata ja neljäkymmentä vuotta, niin että hän sai nähdä lapsensa ja lastensa lapset hamaan neljänteen polveen.
17. Ja Job kuoli vanhana ja elämästä kyllänsä saaneena

1 PSALTTARI

Autuas on se, joka ei vaella jumalattomain neuvossa, eikä seiso syntisten tiellä, eikä istu kussa pilkkaajat istuvat;
2. Vaan rakastaa Herran lakia, ja ajattelee hänen lakiansa päivät ja yöt.
3. Hän on niinkuin istutettu puu vesiojain tykönä, joka hedelmänsä antaa ajallansa, ja hänen lehtensä ei varise, ja kaikki menestyy, mitä hän tekee.
4. Mutta jumalattomat ei ole niin, vaan niinkuin akana, jonka tuuli hajoittelee.
5. Sentähden ei jumalattomat kestä tuomiota, eikä syntiset vanhurskasten seuraa.
6. Sillä Herra tietää vanhurskasten tien; mutta jumalattomain tie hukkuu.

2 PSALTTARI

1. Miksi pakanat kiukuitsevat, ja kansat turhia ajattelevat?
2. Maan kuninkaat hankitsevat itseänsä, ja päämiehet keskenänsä neuvoa pitävät Herraa ja hänen voideltuansa vastaan.
3. Katkaiskaamme heidän siteensä, ja heittäkäämme meistä pois heidän köytensä.
4. Mutta joka taivaissa asuu, nauraa heitä: Herra pilkkaa heitä.
5. Kerran hän puhuu heille vihoissansa, ja hirmuisuudessansa peljättää heitä.
6. Mutta minä asetin kuninkaani Zioniin, pyhälle vuorelleni.
7. Minä tahdon saarnata senkaltaisesta säädystä, josta Herra minulle sanoi: Sinä olet minun poikani, tänäpänä minä sinun synnytin.
8. Ano minulta, niin minä annan pakanat perinnökses ja maailman ääret omakses.
9. Sinun pitää särkemän heitä rautaisella valtikalla, ja niinkuin savisen astian heitä murentaman.
10. Nyt te kuninkaat, siis ymmärtäkäät, ja te maan tuomarit, antakaat teitänne kurittaa.
11. Palvelkaat Herraa pelvossa, ja iloitkaat vavistuksessa.
12. Antakaat suuta pojalle, ettei hän vihastuisi, ja te hukkuisitte tiellä; sillä hänen vihansa syttyy pian. Mutta autuaat ovat kaikki ne, jotka häneen uskaltavat.

3 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, kuin hän pakeni poikaansa Absalomia.
2. Voi Herra! kuinka monta on minulla vihollista, ja niin usiat karkaavat minua vastaan.
3. Moni puhuu minun sielustani: ei ole hänellä apua Jumalan tykönä, Sela!
4. Mutta sinä, Herra, olet minun kilpeni, joka minun kunniaan saatat, ja minun pääni kohennat.
5. Äänelläni minä huudan Herraa; ja hän kuulee minua pyhästä vuorestansa, Sela!
6. Minä makaan ja nukun: minä herään myös; sillä Herra tukee minua.
7. En minä pelkää kymmentätuhatta kansoista, jotka minua piirittävät.
8. Nouse, Herra, ja auta minua, minun Jumalani! sillä sinä lyöt kaikkia minun vihollisiani poskelle: sinä murennat jumalattomain hampaat.
9. Herran tykönä apu löydetään: sinun kansas päällä on sinun siunaukses, Sela!

4 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kanteleilla.
2. Rukoillessani kuule minua, vanhurskauteni Jumala, joka minua lohdutat ahdistuksessani: ole minulle armollinen, ja kuule rukoukseni.
3. Te uljaat miehet, kuinka kauvan pitää minun kunniani pilkattaman? miksi te rakastatte turhuutta ja kysytte valhetta? Sela!
4. Niin tuntekaat, että Herra vie pyhänsä ihmeellisesti: Herra kuulee, kuin minä häntä rukoilen.
5. Jos te vihastutte, niin älkäät syntiä tehkö: puhukaat sydämissänne, teidän vuoteissanne, ja odottakaat, Sela!
6. Uhratkaat vanhurskauden uhria, ja toivokaat Herran päälle.
7. Moni sanoo: kuka osoittais meille hyvää? Mutta nosta sinä Herra meidän päällemme sinun kasvois paiste.
8. Sinä ilahutat minun sydämeni; ehkä muilla on jyviä ja viinaa kyllä.
9. Minä makaan ja lepään juuri rauhassa; sillä sinä Herra yksinäs autat minua turvassa asumaan.

5 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, perimisestä.

2. Herra, ota minun sanani korviis, havaitse minun puheeni.
3. Ota vaari minun huudostani, minun Kuninkaani ja minun Jumalani; sillä sinua minä rukoilen.
4. Herra kuultele varhain minun ääntäni: varhain hankitsen minä itseni sinun tykös, ja siitä otan vaarin.
5. Sillä et sinä ole se Jumala, jolle jumalatoin meno kelpaa: joka paha on, ei se pysy edessäs.
6. Öykkärit ei pysy sinun silmäis edessä: kaikkia pahantekiöitä sinä vihaat.
7. Sinä kadotat valhetteliat: Herra kauhistuu murhaajia ja viekkaita.
8. Mutta minä menen sinun huoneeses sinun suuressa laupiudessas, ja kumarran sinun pyhään templiis päin sinun pelvossas.
9. Herra saata minua vanhurskaudessas, minun vihollisteni tähden: ojenna ties minun eteeni.
10. Sillä heidän suussansa ei ole mitään totuutta, heidän sisällyksensä on sydämen kipu; heidän kitansa on avoin hauta, ja kielellänsä he liehakoitsevat.
11. Nuhtele heitä Jumala, että he lankeisivat ajatuksistansa: syökse heitä ulos heidän suurten ylitsekäymistensä tähden; sillä he ovat sinulle vastahakoiset.
12. Iloitkaan kaikki, jotka sinuun uskaltavat, anna heidän riemuita ijankaikkisesti; sillä sinä varjelet heitä: iloitkaan sinussa ne, jotka sinun nimeäs rakastavat.
13. Sillä sinä Herra siunaat vanhurskaita: sinä kaunistat heitä armollas niinkuin kilvellä.

6 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kahdeksalla kielellä.
2. Oi Herra, älä rankaise minua vihassas, ja älä minua julmuudessas kurita.
3. Herra, ole minulle armollinen, sillä minä olen heikko: paranna Herra minua, sillä minun luuni ovat peljästyneet.
4. Ja minun sieluni on sangen kovin hämmästynyt, voi Herra, kuinka kauvan!
5. Käännä sinuas, Herra, ja pelasta sieluni; auta minua sinun hyvyytes tähden.
6. Sillä ei kuolemassa kenkään muista sinua, kuka kiittää sinua tuonelassa?
7. Minä olen niin väsynyt huokauksista: minä uitan vuoteeni yli yötä, ja kastan leposiani kyynelilläni.
8. Minun muotoni on muuttunut murheesta, ja on vanhentunut; sillä minä ahdistetaan kaikilta puolilta.
9. Eritkäät minusta, kaikki pahointekiät; sillä Herra kuulee minun itkuni.
10. Herra kuulee minun rukoukseni: anomiseni Herra ottaa vastaan.
11. Kaikki minun viholliseni saakoon häpiän, ja suuresti peljättäköön; kääntyköön takaperin, ja nopiasti

häväistäköön.

7 PSALTTARI

1. Davidin viattomuus, josta hän Herralle veisasi, Kuusin Jeminin pojan sanan tähden:
2. Sinuun, Herra minun Jumalani, minä uskallan: auta minua kaikista minun vainollisistani, ja pelasta minua;
3. Ettei he repisi minun sieluani niinkuin jalopeura, ja sätkisi ilman holhojaa.
4. Herra minun Jumalani, jos minä sen tein ja jos vääryys on minun käsissäni;
5. Jos minä pahalla kostanut olen niille, jotka minun kanssani rauhassa elivät; vaan minä olen niitä pelastanut, jotka ilman syytä minua vihasivat;
6. Niin vainotkaan viholliseni minun sieluani ja käsittäköön sen, ja poljeskelkaan maahan elämäni, ja painakaan kunniani tomuun, Sela!
7. Nouse Herra vihassas, korota sinuas ylitse vihollisteni hirmuisuuden, heräjä minun puoleeni; sillä sinä olet käskenyt oikeuden,
8. Että kansat kokoontuisivat jälleen sinun tykös; ja tule heidän tähtensä taas ylös,
9. Herra on kansain tuomari: tuomitse Herra minua vanhurskauteni ja vakuuteni jälkeen.
10. Loppukoon jumalattomain pahuus, ja holho vanhurskaita; sillä sinä, vanhurskas Jumala, tutkit sydämet ja munaskuut.
11. Minun kilpeni on Jumalan tykönä, joka vaat sydämet auttaa.
12. Jumala on oikia tuomari; ja Jumala, joka joka päivä uhkaa.
13. Ellei he palaja, niin hän on miekkansa teroittanut, joutsensa jännittänyt, ja tarkoittaa,
14. Ja on pannut sen päälle surmannuolet; hän on valmistanut vasamansa kadottamaan.
15. Katso, hänellä on pahaa mielessä: hän on onnettomuutta raskas, mutta hän synnyttää puuttumisen.
16. Hän kaivoi haudan ja valmisti, ja on kaatunut siihen kuoppaan, jonka hän oli tehnyt.
17. Hänen onnettomuutensa pitää hänen päänsä päälle tuleman, ja hänen vääryytensä pitää hänen päänsä laelle lankeeman.
18. Minä kiitän Herraa hänen vanhurskautensa tähden, ja kunnioitan ylimmäisen Herran nimeä.

8 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, Gittitin päällä.

2. Herra meidän Herramme! kuinka ihmeellinen on sinun nimes kaikessa maassa, joka panit kunnias taivasten ylitse.
3. Nuorten lasten ja imeväisten suusta perustit sinä voiman, vihollistes tähden, ettäs vihollisen ja kostajan murentaisit.
4. Sillä minä näen taivaat, sinun sormeis teot, kuun ja tähdet, jotka valmistit.
5. Mikä on ihminen, ettäs häntä muistat? eli ihmisen poika, ettäs häntä etsiskelet?
6. Sinä teit hänen vähää vähemmäksi enkeleitä; vaan sinä kaunistat hänen kunnialla ja kaunistuksella.
7. Sinä asetat hänen sinun käsitekois herraksi: kaikki olet sinä hänen jalkainsa alle heittänyt:
8. Lampaat ja kaikki karjat, ja myös metsän eläimet,
9. Linnut taivaan alla ja kalat meressä ja mitä meressä vaeltaa.
10. Herra meidän Herramme, kuinka ihmeellinen on sinun nimes kaikessa maassa!

9 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, kauniista nuoruudesta, edelläveisaajalle.
2. Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni, ja luettelen kaikki sinun ihmees.
3. Minä iloitsen ja riemuitsen sinussa, ja veisaan kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein ylimmäinen,
4. Ettäs minun vihollliseni olet ajanut takaperin: he lankesivat ja hukkuivat sinun etees.
5. Sillä sinä saatat minun oikeuteni ja asiani toimeen: sinä istuit istuimelle, vanhurskauden tuomari.
6. Sinä nuhtelet pakanoita, ja kadotat jumalattomat: sinä pyyhit heidän nimensä pois aina ja ijankaikkisesti.
7. Vihollisten hävitykset ovat lopetetut ijäisesti, ja kaupungit sinä kukistit heidän muistonsa on heidän kanssansa kadonnut.
8. Mutta Herra pysyy ijankaikkisesti: hän on valmistanut istuimensa tuomioon.
9. Ja hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudessa, ja hallitsee kansat oikein.
10. Ja Herra on köyhän turva: hän on turva hädän aikana.
11. Sentähden he sinuun toivovat, jotka sinun nimes tuntevat; sillä et sinä niitä hylkää, jotka sinua, Herra, etsivät.
12. Veisatkaat Herralle, joka Zionissa asuu: julistakaat kansoissa hänen tekonsa.
13. Sillä se joka kostaa verenvikoja, muistaa heitä, eikä unohda köyhäin parkumista.
14. Herra ole minulle armollinen, katso minun ahdistustani niiltä, jotka minua vihaavat, sinä joka ylennät minun surman porteista;

15. Että minä luettelisin kaikki sinun kiitokses Zionin tytärten porteissa, ja iloitsisin sinun avustas.
16. Pakanat ovat vajonneet siihen hautaan, jonka he valmistivat: heidän jalkansa on käsitetty siinä verkossa, jonka he virittivät.
17. Niin ymmärretään Herran tekevän oikeuden, koska jumalatoin juuri omissa kättensä töissä käsitetään; se on tutkisteltava asia, Sela!
18. Jospa jumalattomat palajaisivat helvettiin, ja kaikki pakanat, jotka Jumalan unohtavat.
19. Sillä ei hän köyhää peräti unohda, ja raadollisten toivo ei huku ijankaikkisesti.
20. Nouse, Herra, ettei ihminen saisi valtaa: anna kaikki pakanat edessäs tuomittaa.
21. Herra, anna heille opettaja, että pakanat tuntisivat itsensä ihmisiksi, Sela!

10 PSALTTARI

1. Miksis Herra niin kaukana seisot, ja tuskan ajalla sinus peität?
2. Ylpeydessänsä jumalatoin vainoo köyhää: käsitettäköön he heidän juonissansa, joita he ajattelevat.
3. Sillä jumalatoin itse kerskaa omaa mielivaltaansa: ahne siunailee itsiänsä, ja vihoittaa Herran.
4. Jumalatoin on koria ja vihainen, ettei hän ketään tottele: ei hän Jumalaa olevankaan luule.
5. Hänen tiensä menestyvät joka aika, sinun tuomios on kaukana hänestä: hän ylpeilee kaikkein vihollistensa edessä.
6. Sillä hän puhuu sydämessänsä: en minä ikänä kukisteta, ei sukukunnasta sukukuntaan hätää ole.
7. Jonka suu on täynnä kirouksia, kavaluutta ja viettelystä, hänen kielensä saattaa vaivan ja työn.
8. Hän istuu ja väijyy kartanoissa, murhataksensa salaa viatointa; hänen silmänsä palaa köyhän puoleen.
9. Hän väijyy salaa niinkuin jalopeura luolassansa, hän väijyy raadollista käsittääksensä, ja hän käsittää hänen, kuin hän tempaa sen verkkoihinsa.
10. Hän paiskaa ja polkee alas, ja sysää köyhän väkivallalla maahan.
11. Hän sanoo sydämessänsä: Jumala on hänen unhottanut, ja verhonnut kasvonsa, ei hän ikänä näe.
12. Nouse, Herra! Jumala, ylennä kätes ja älä köyhää unohda.
13. Miksi jumalatoin pilkkaa Jumalaa ja sanoo sydämessänsä: et sinä sitä tottele?
14. Katso siis; sillä sinä näet tuskat ja surut, se on sinun käsissäs: sinuun köyhä itsensä luottaa, ja sinä olet orpolasten holhoja.
15. Särje jumalattoman käsivarsi, ja etsi pahan jumalattomuutta, niin ettei sitä enää löydettäisi.
16. Herra on kuningas aina ja ijankaikkisesti: pakanain pitää häviämän hänen maastansa.

17. Köyhäin halauksen sinä, Herra, kuulet: heidän sydämensä sinä vahvistat, että sinun korvas siitä ottaa vaarin;
18. Ettäs oikeuden saatat orvoille ja köyhille, ettei ihminen enää ylpeile heitä vastaan maan päällä.

11 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Herraan minä uskallan: kuinka te sanotte sielulleni, että hän lentäis niinkuin lintu teidän vuoreltanne?
2. Sillä katsos, jumalattomat jännittävät joutsen ja panevat nuolensa jänteelle, salaisesti ampuaksensa hurskaita.
3. Sillä he rikkoivat perustuksen: mitä vanhurskas taitaa toimittaa?
4. Herra on pyhässä templissänsä, Herran istuin on taivaissa; hänen silmänsä ottavat vaarin, ja hänen silmänsä laudat koettelevat ihmisten lapsia.
5. Herra koettelee vanhurskasta; hänen sielunsa vihaa jumalatointa, ja jotka vääryyttä rakastavat.
6. Hän antaa sataa jumalattomain päälle pitkäisen leimauksia, tulta ja tulikiveä, ja antaa heille tuulispäät palkaksi.
7. Sillä Herra on vanhurskas ja rakastaa vanhurskautta, että hänen kasvonsa katsovat oikeutta.

12 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kahdeksalla kielellä.
2. Auta, Herra; sillä pyhät ovat vähentyneet, ja uskolliset ovat harvat ihmisten lasten seassa.
3. Jokainen puhuu lähimmäisensä kanssa valhetta: he liehakoitsevat ja opettavat eripuraisuutta sydämistä.
4. Katkokoon Herra kaikki ulkokullaiset huulet ja ylpiästi puhuvaiset kielet,
5. Jotka sanovat: meidän kielemme pitää voittaman, meidän tulee puhua: kuka meidän herramme on?
6. Että köyhät hävitetään ja vaivaiset huokaavat, niin minä nyt nousen, sanoo Herra: minä saatan avun, että rohkiasti pitää opetettaman.
7. Herran puheet ovat kirkkaat, niinkuin selitetty hopia saviastioissa, seitsemän kertaa koeteltu.
8. Sinä Herra, kätke ne, ja varjele meitä tästä suvusta ijankaikkisesti.
9. Sillä joka paikka on jumalattomia täynnä, koska huonot ihmisten lasten seassa korotetaan.

13 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Kuinka kauvan sinä Herra peräti tahdot minua unhottaa? kuinka kauvan sinä peität kasvos minusta?
3. Kuinka kauvan minä neuvoa pidän sielussani? ja ahdistetaan sydämessäni joka päivä? kuinka kauvan minun viholliseni yltyy minua vastaan?
4. Katso siis ja kuule minua, Herra minun Jumalani: valista silmäni etten minä koskaan kuolemaan nukkuisi;
5. Ettei viholliseni sanoisi: minä voitin hänen, ja minun sortajani iloitsisi, koska minä kompastun.
6. Mutta minä turvaan sinun armoos: minun sydämeni riemuitsee, ettäs niin mielelläs autat: minä veisaan Herralle, että hän minulle niin hyvästi tekee.

14 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Tyhmät sanovat sydämessänsä: ei Jumalaa olekaan; ei he mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa; ei ole joka hyvää tekee.
2. Herra katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, jos joku ymmärtäis eli etsis Jumalaa.
3. Mutta he ovat kaikki poikenneet pois, ja kaikki ovat kelvottomat: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan.
4. Eikö siis kenkään pahointekiöistä sitä havaitse? jotka minun kansaani syövät niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he rukoile Herraa.
5. Siellä he kovin pelkäsivät; sillä Jumala on läsnä vanhurskasten sukua.
6. Te häpäisette köyhän neuvon; mutta Jumala on hänen turvansa.
7. Oi jos apu tulis Israelille Zionista! sillä koska Herra päästää vangitun kansansa, niin Jakob iloitsee ja Israel riemuitsee.

15 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra, kuka asuu sinun majassas? eli kuka on pysyväinen sinun pyhällä vuorellas?
2. Joka vaeltaa ja tekee oikeuden, ja puhuu totuuden sydämestänsä;
3. Joka ei kielellänsä panettele, eikä lähimmäisellensä mitään pahaa tee, ja ei häpäise lähimmäistänsä;
4. Joka jumalattomat katsoo ylön, vaan kunnioittaa Jumalaa pelkääväisiä; joka lähimmäisellensä vannoo *

ja pitää.
5. Joka ei anna rahaansa korolle, eikä ota lahjoja viatointa vastaan. Joka näin tekee, ei hän horjahda ijankaikkisesti.

16 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale. Kätke minua Jumala; sillä minä uskallan sinuun.
2. Sinä * olet Herralle sanonut: sinä olet minun Herrani: minun hyvätyöni ei ole sinun tähtes,
3. Vaan pyhäin tähden, jotka maan päällä ovat, ja kunniallisten tähden, joissa kaikki minun mielisuosioni on.
4. Mutta jotka toisen jälkeen rientävät, niillä pitää suuri sydämen kipu oleman: en minä uhraa heidän juomauhriansa verestä, enkä mainitse heidän nimiänsä suussani.
5. Mutta Herra on minun tavarani ja osani: sinä tähteelle panet minun perimiseni.
6. Arpa lankesi minulle kauniimmissa: minä olen jalon perimisen saanut.
7. Minä kiitän Herraa, joka minua on neuvonut: niin myös minun munaskuuni ovat yöllä kurittaneet.
8. Minä pidän aina Herran kasvoini edessä, sillä hän on minun oikialla puolellani, sentähden en minä horju.
9. Sentähden minun sydämeni reimuitsee ja minun kunniani on iloinen, ja minun lihani lepää toivossa.
10. Sillä et sinä hyljää sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta.
11. Sinä osoitat minulle elämän tien, sinun kasvois edessä on täydellinen ilo, ja riemullinen meno oikialla kädelläs ijankaikkisesti.

17 PSALTTARI

1. Davidin rukous. Kuule, Herra, oikeutta, havaitse minun huutoni, ota vaari minun rukouksestani, joka ei viekkaasta suusta lähde.
2. Puhu sinä minun asiassani, ja sinun silmäs katsokaan oikeutta.
3. Sinä koettelet minun sydämeni, ja etsiskelet sitä yöllä, ja tutkit minua, ja et mitään löydä; minä olen aikonut, ettei minun suuni missäkään riko.
4. Minä varjelen minuni sinun huultes sanoissa, ihmisten töistä, murhaajan tiellä.
5. Hallitse minun käyntöni poluillas, ettei minun askeleeni liukahtaisi.
6. Minä huudan sinua, ettäs, Jumala, minua kuulisit: kallista korvas minun puoleeni, kuule minun puheeni.
7. Osoita ihmeellinen hyvyytes, sinä niiden vapahtaja, jotka sinuun uskaltavat, niitä vastaan, jotka sinun

oikiaa kättäs vastaan ovat.
8. Varjele minua niinkuin silmäterää: suojele minua siipeis varjon alla.
9. Jumalattomista, jotka minua hävittävät, vihollisistani, jotka minun sieluuni piirittävät.
10. Heidän lihavansa yhtä pitävät: he puhuvat suullansa ylpiästi.
11. Kuhunka me menemme, niin he meitä piirittävät: siihen he silmänsä tarkoittavat meitä kukistaaksensa maahan,
12. Niinkuin jalopeura saalista himoitsee, niinkuin nuori jalopeura, joka luolasta väijyy.
13. Nouse, Herra, ennätä hänen kasvonsa, ja polje häntä; vapahda minun sieluni miekallas jumalattomista,
14. Sinun kädelläs ihmisistä, Herra, tämän maailman ihmisistä, joiden osa on tässä elämässä, ja joiden vatsan sinä täytät tavarallas: heidän lapsensa ravitaan, ja he jättävät tähteensä lapsukaisillensa.
15. Mutta minä saan nähdä sinun kasvos vanhurskaudessa: minä ravitaan herättyäni sinun kuvas jälkeen.

18 PSALTTARI

1. Edelläveisaajalle, Davidin Herran palvelian Psalmi, joka Herralle nämät veisun sanat puhui sinä päivänä, jona Herra hänen vapahti kaikkein vihollistensa käsistä ja Saulin käsistä.
2. Ja hän sanoi: minä rakastan sydämestäni sinua, Herra, minun voimani.
3. Herra, minun kallioni, minun linnani ja minun vapahtajani; minun Jumalani on minun vahani, johon minä turvaan: minun kilpeni, ja minun autuuteni sarvi, ja minun varjelukseni.
4. Minä kiitän ja avukseni huudan Herraa, niin minä vapahdetaan vihollisistani.
5. Sillä kuoleman siteet olivat käärineet minun ympäri, ja Belialin ojat peljättivät minun.
6. Helvetin siteet kietoivat minun: kuoleman paulat ennättivät minun.
7. Ahdistuksessani minä avukseni huudan Herraa, ja minun Jumalani tykö minä huudan: niin hän kuulee ääneni templistänsä, ja minun huutoni hänen edessänsä tulee hänen korviinsa.
8. Maa liikkui ja vapisi, ja vuorten perustukset liikkuivat: he värisivät, koska hän vihastui.
9. Savu suitsi hänen sieraimistansa ja kuluttava tuli hänen suustansa, niin että hiilet siitä syttyivät.
10. Hän notkisti taivaat ja astui alas, ja synkiä pimeys oli hänen jalkainsa alla.
11. Hän astui Kerubimin päälle ja lensi, ja hän lensi tuulen sulkain päällä.
12. Hän pani pimeyden majansa ympärille, ja mustat paksut pilvet, jossa hän lymyssä oli.
13. Kirkkaudesta hänen edessänsä hajosivat pilvet rakeilla ja leimauksilla.
14. Ja Herra jylisti taivaissa, Ylimmäinen antoi pauhinansa, rakeilla ja leimauksilla.

15. Hän ampui nuolensa ja hajoitti heitä: hän iski kovat leimaukset, ja peljätti heitä,
16. Ja niin ilmestyivät vetten kuljut, ja maan perustukset ilmaantuivat, Herra, sinun kovasta nuhtelemisestas ja sinun sieraimies hengen puhalluksesta.
17. Hän lähetti korkeudesta ja otti minun, ja veti minun ulos suurista vesistä.
18. Hän vapahti minun voimallisista vihollisistani, jotka minua väkevämmät olivat.
19. Ne ennättivät minun tuskapäivänäni; mutta Herra tuli minun turvakseni.
20. Ja hän vei minun lakialle: hän tempasi minun ulos; sillä hän mielistyi minuun.
21. Herra maksoi minulle minun vanhurskauteni jälkeen: hän antoi minulle kätteni puhtauden jälkeen.
22. Sillä minä pidän Herran tiet, ja en ole Jumalaani vastaan.
23. Sillä kaikki hänen oikeutensa ovat silmäini edessä, ja hänen käskyjänsä en minä tyköäni hylkää.
24. Vaan olen vakaa hänen edessänsä ja vältän vääryyttä.
25. Sentähden Herra kostaa minulle vanhurskauteni perästä, kätteni puhtauden jälkeen, silmäinsä edessä.
26. Pyhäin kanssa sinä pyhä olet, ja toimellisten kanssa toimellinen.
27. Puhdasten kanssa sinä puhdas olet, ja nurjain kanssa sinä nurja olet.
28. Sillä sinä vapahdat ahdistetun kansan, ja korkiat silmät sinä alennat.
29. Sillä minun kynttiläni sinä valaiset; Herra minun Jumalani valaisee minun pimeyteni.
30. Sillä sinun kauttas minä sotaväen murran, ja minun Jumalassani karkaan muurin ylitse.
31. Jumalan tie on täydellinen. Herran puheet tulella koetellut: hän on kaikkein kilpi, jotka häneen uskaltavat.
32. Sillä kuka on Jumala, paitsi Herraa? ja kuka on kallio, paitsi Jumalaamme?
33. Jumala vyöttää minun voimalla, ja panee minun tieni viattomaksi.
34. Hän tekee jalkani niinkuin peurain jalat, ja asettaa minun korkeudelle.
35. Hän opettaa käteni sotimaan, ja käsivarteni vaskijoutsea vetämään.
36. Ja sinä annoit minulle autuutes kilven, ja sinun oikia kätes vahvistaa minun: ja koskas minun alennat, niin sinä teet minun suureksi.
37. Sinä levitit minun askeleeni minun allani, ettei minun kantapääni livistyneet.
38. Minä ajan vihollisiani takaa ja käsitän heitä, ja en palaja, ennenkuin minä heidät hukutan.
39. Minä runtelen heitä, ettei he taida nousta: heidän täytyy kaatua jalkaini alla.
40. Sinä valmistat minun voimalla sotaan: sinä taivutat minun alleni ne, jotka nousevat minua vastaan.
41. Sinä annat minulle viholliseni kaulan, ja minä kadotan vainoojani.
42. He huutavat, vaan ei ole auttajaa: Herran tykö, mutta ei hän vastaa heitä.

43. Minä survon heitä niinkuin maan tomun tuulen edessä, ja heitän pois niinkuin loan kaduilta.
44. Sinä pelastat minua riitaisesta kansasta: sinä asetat minun pakanain pääksi; se kansa, jota en minä tuntenut, palvelee minua.
45. Se kuultelee minua kuuliaisilla korvilla: muukalaiset lapset kieltävät minun.
46. Muukalaiset lapset vaipuvat ja vapisevat siteissänsä.
47. Herra elää, ja kiitetty olkoon minun kallioni, ja minun autuuteni Jumala olkoon ylistetty!
48. Jumala, joka minulle koston antaa, ja vaatii kansat minun alleni;
49. Joka minua auttaa vihollisistani: sinä korotat myös minun niistä, jotka karkaavat minua vastaan: sinä pelastat minua väkivaltaisesta miehestä.
50. Sentähden minä kiitän sinua, Herra, pakanain seassa, ja veisaan nimelles kiitoksen,
51. Joka suuren autuuden kuninkaallensa osoittaa, ja tekee hyvästi voidellullensa, Davidille, ja hänen siemenellensä ijankaikkisesti.

19 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Taivaat ilmoittavat Jumalan kunnian, ja vahvuus julistaa hänen kättensä teot.
3. Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle tiedon.
4. Ei ole kieltä eikä puhetta, kussa ei heidän äänensä kuulu.
5. Heidän nuoransa käy ulos kaikkiin maihin, ja heidän puheensa maailman ääreen asti: auringolle hän pani majan heissä.
6. Ja hän käy ulos kammiostansa niinkuin ylkä, ja riemuitsee niinkuin sankari tietä juostaksensa.
7. Hän käy ylös taivasten lopulta ja juoksee ympäri hamaan niiden loppuun jälleen; ja ei ole mitään peitetty hänen lämpimänsä edestä.
8. Herran laki on täydellinen ja virvoittaa sielut: Herran todistus on vahva ja tekee yksinkertaiset taitaviksi.
9. Herran käskyt ovat oikiat ja ilahuttavat sydämet: Herran käskyt ovat kirkkaat ja valistavat silmät.
10. Herran pelko on puhdas ja pysyy ijankaikkisesti: Herran oikeudet ovat todet, kaikki tyynni vanhurskaat,
11. Ne ovat kalliimmat kultaa ja kaikkein parasta kultaa, ja makeammat hunajaa ja mesileipiä.
12. Sinun palvelias myös niissä opetetaan: ja joka niitä pitää, hänellä on suuri palkka.
13. Erhetykset kuka ymmärtää? anna minulle anteeksi salaiset rikokset.
14. Varjele myös palvelias ylpeistä, ettei he minua hallitsisi; niin minä olen viatoin ja nuhteetoin suuresta

pahasta teosta.
15. Kelvatkoon sinulle minun suuni puheet, ja minun sydämeni ajatukset sinun edessäs, Herra, minun vahani ja minun Lunastajani!

20 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Herra kuulkoon sinua hädässäs, Jakobin Jumalan nimi sinua varjelkoon!
3. Hän lähettäköön sinulle apua pyhästä ja Zionista sinua vahvistakoon!
4. Hän muistakoon kaikki ruokauhris, ja sinun polttouhris olkoon lihavat, Sela!
5. Hän antakoon sinulle, mitä sinun sydämes anoo, ja päättäköön kaikki aivoitukses!
6. Me kerskaamme sinun avustas, ja meidän Jumalamme nimessä me ylennämme lippumme: Herra täyttäköön kaikki sinun rukoukses!
7. Nyt minä tunnen Herran voideltuansa auttavan, ja häntä kuulevan pyhästä taivaastansa: hänen oikia kätensä auttaa voimallisesti.
8. Nämät uskaltavat rattaisiin ja oreihin; mutta me muistamme Herran Jumalamme nimeä.
9. He ovat kukistetut ja langenneet; mutta me nousemme ja pystyällä seisomme.
10. Auta Herra! Kuningas meitä kuulkaan, kuin me huudamme.

21 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Herra, Kuningas riemuitsee sinun voimassas: ja kuinka suuresti hän iloitsee avustas!
3. Hänen sydämensä halun sinä annat hänelle, etkä kiellä, mitä hänen suunsa anoo, Sela!
4. Sillä sinä ennätät hänen hyvällä siunauksella: sinä panet kultaisen kruunun hänen päähänsä.
5. Hän anoi elämää sinulta, niin sinä annoit hänelle pitkän ijän aina ja ijankaikkisesti.
6. Hänellä on suuri kunnia sinun avustas: sinä panet ylistyksen ja kaunistuksen hänen päällensä.
7. Sillä sinä asetat hänen siunaukseksi ijankaikkisesti: sinä ilahutat hänen kasvois edessä ilolla.
8. Sillä Kuningas turvaa Herraan: ja Ylimmäisen laupiudessa ei hän horju.
9. Sinun kätes löytää kaikki vihollises: sinun oikia kätes löytää ne, jotka sinua kadehtivat.
10. Sinä panet heitä niinkuin kuumaan pätsiin sinun vihas aikana: Herra nielee heitä vihassansa, ja tuli syö heitä.
11. Heidän hedelmänsä sinä kadotat maan päältä, ja heidän siemenensä ihmisten lapsista.
12. Sillä he ajattelivat tehdä sinulle pahaa: he pitivät neuvoa, jota ei he voineet täyttää.
13. Sillä sinä teet heitä olkapääksi: sinä tarkoitat jänteelläs heidän kasvojansa vastaan.
14. Herra, ylennä sinuas väkevyydessäs; niin me veisaamme ja kiitämme sinun voimaas.

22 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, peurasta, jota varhain väijytään.
2. Minun Jumalani, minun Jumalani! miksis minun hylkäsit? minä parun, vaan minun apuni on kaukana.
3. Minun Jumalani! päivällä minä huudan, ja et sinä vastaa, ja en yölläkään vaikene.
4. Sinä olet pyhä, joka asut Israelin kiitoksessa.
5. Meidän isämme toivoivat sinuun: ja kuin he toivoivat, niin sinä vapahdit heitä.
6. Sinua he huusivat, ja vapahdettiin: sinuun he turvasivat, ja ei tulleet häpiään.
7. Mutta minä olen mato ja en ihminen, ihmisten pilkka ja kansan ylönkatse.
8. Kaikki, jotka minun näkevät, häpäisevät minua: he vääristelevät huuliansa ja päätänsä vääntelevät.
9. Hän valittaa Herralle, hän vapahtakoon hänen: hän auttakoon häntä, jos hän mielistyy häneen.

10. Sillä sinä olet minun vetänyt ulos äitini kohdusta: sinä olit minun turvani, ollessani vielä äitini rinnalla.
11. Sinun päälles minä olen heitetty äitini kohdusta: sinä olet minun Jumalani hamasta äitini kohdusta.
12. Älä ole kaukana minusta; sillä ahdistus on läsnä, ja ei ole auttajaa,
13. Suuret mullit ovat minun piirittäneet, lihavat härjät kiertäneet minun ympäri.
14. Kitansa avasivat he minua vastaan, niinkuin raateleva ja kiljuva jalopeura.
15. Minä olen kaadettu ulos niinkuin vesi, ja luuni ovat kaikki hajoitetut: minun sydämeni on niinkuin salattu vedenvaha ruumiissani.
16. Minun voimani on kuivettunut niinkuin kruusin muru, ja minun kieleni tarttuu suuni lakeen; ja sinä panet minun kuoleman tomuun.
17. Sillä koirat ovat minun piirittäneet: julmain parvi saartain lävistänyt kuin jalopeura käteni ja jalkani.
18. Minä lukisin kaikki minun luuni; mutta he katselivat ja näkivät ihastuksensa minusta.
19. He jakavat itsellensä minun vaatteeni ja heittävät hameestani arpaa.
20. Mutta sinä, Herra, älä ole kaukana! minun väkevyyteni, riennä avukseni!
21. Pelasta minun sieluni miekasta, ja ainokaiseni koirilta.
22. Vapahda minua jalopeuran suusta, ja päästä minua yksisarvillisista.
23. Minä saarnaan sinun nimeäs veljilleni: minä ylistän sinua seurakunnassa.
24. Ylistäkäät Herraa te, jotka häntä pelkäätte: koko Jakobin siemen kunnioittakoon häntä, ja kavahtakoon häntä kaikki Israelin siemen!
25. Sillä ei hän hyljännyt eikä katsonut ylön köyhän raadollisuutta, eikä kääntänyt kasvojansa hänestä pois; vaan kuin se häntä huusi, kuuli hän sitä.
26. Sinua minä ylistän suuressa seurakunnassa: minä maksan lupaukseni heidän edessänsä, jotka häntä pelkäävät.
27. Raadolliset syövät ja ravitaan, ja jotka Herraa etsivät, pitää häntä ylistämän: teidän sydämenne pitää elämän ijankaikkisesti.
28. Kaikki maailman ääret muistakaan ja kääntykään Herran tykö, ja kumartakaan sinun edessäs kaikki pakanain sukukunnat.
29. Sillä Herralta on valtakunta, ja hän vallitsee pakanoita.
30. Kaikki lihavat maan päällä pitää syömän ja kumartaman, hänen edessänsä polviansa notkistaman kaikki, jotka tomussa makaavat ja jotka surussansa elävät.
31. Hänen pitää saaman siemenen, joka häntä palvelee: Herrasta pitää ilmoitettaman lasten lapsiin.
32. He tulevat ja hänen vanhurskauttansa saarnaavat syntyvälle kansalle, että hän sen tekee.

23 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra on minun paimeneni: ei minulta mitään puutu.
2. Hän kaitsee minua viheriäisessä niityssä, ja vie minua virvoittavan veden tykö.
3. Minun sieluni hän virvoittaa: hän vie minun oikialle tielle, nimensä tähden.
4. Ja vaikka minä vaeltaisin pimiässä laaksossa, en minä pelkäisi mitään pahuutta, ettäs olet kanssani: sinun vitsas ja sauvas minun tukevat.
5. Sinä valmistat minulle pöydän vihollisteni kohdalle: sinä voitelet minun pääni öljyllä, ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
6. Hyvyys ja laupius noudattavat minua kaiken elinaikani, ja minä saan asua Herran huoneessa ijankaikkisesti.

24 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herran on maa, ja kaikki mitkä siinä ovat, maan piiri ja ne jotka sen päällä asuvat.
2. Sillä hän on perustanut sen merten päälle, ja virtain päälle sen vahvistanut.
3. Kuka astuu Herran vuorelle? ja kuka taitaa seisoa hänen pyhässä siassansa?
4. Jolla viattomat kädet ovat ja on puhdas sydämestä, joka ei halaja turhuutta eikä vanno väärin,
5. Se saa siunauksen Herralta, ja vanhurskauden autuutensa Jumalalta.
6. Tämä on se sukukunta, joka häntä etsii, joka kysyy sinun kasvojas, Jakob, Sela!
7. Tehkäät portit avaraksi ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle.
8. Kuka on kunnian Kuningas? se on Herra, väkevä ja voimallinen, Herra voimallinen sodassa.
9. Tehkäät portit avaraksi ja ovet maailmassa korkiaksi, kunnian Kuninkaan mennä sisälle!
10. Kuka on kunnian Kuningas? se on Herra Zebaot, hän on kunnian Kuningas, Sela!

25 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Sinun tykös, Herra, ylennän minä sieluni.
2. Minun Jumalani! sinuun minä turvaan, älä salli minua häväistä, ettei minun viholliseni iloitsisi minusta.
3. Sillä ei yksikään tule häpiään, joka sinua odottaa; mutta irralliset pilkkaajat saavat häpiän.

4. Herra, osoita minulle sinun ties, ja opeta minulle sinun polkus.
5. Johdata minua totuudessas, ja opeta minua; sillä sinä olet Jumala, joka minua autat, yli päivää minä odotan sinua.
6. Muista, Herra, laupiuttas ja hyvyyttäs, joka maailman alusta on ollut.
7. Älä muista nuoruuteni syntejä ja ylitsekäymistäni; mutta muista minua sinun laupiutes jälkeen, sinun hyvyytes tähden, Herra!
8. Herra on hyvä ja vakaa, sentähden saattaa hän syntiset tielle.
9. Hän johdattaa oikeudella raadollisen, ja opettaa siveille hänen tiensä.
10. Kaikki Herran tiet ovat hyvyys ja totuus niille, jotka hänen liittonsa ja todistuksensa pitävät.
11. Sinun nimes tähden, Herra, ole armollinen minun pahalle teolleni, joka suuri on.
12. Kuka on se mies, joka Herraa pelkää? sillä hän opettaa parhaan tien.
13. Hänen sielunsa asuu hyvyydessä, ja hänen sikiänsä omistaa maan.
14. Herran salaisuus on niillä, jotka häntä pelkäävät, ja liittonsa ilmoittaa hän heille.
15. Minun silmäni katsovat alati Herraa, sillä hän kirvoittaa minun jalkani verkosta.
16. Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen; sillä minä olen yksinäinen ja raadollinen.
17. Minun sydämeni murheet ovat moninaiset: vie siis minua ulos tuskistani.
18. Katsos minun vaivaisuuteni ja raadollisuuteni puoleen, ja anna kaikki minun syntini anteeksi.
19. Katsos, kuinka monta vihollista minulla on? ja sulasta kateudesta he minua vihaavat.
20. Varjele minun sieluni ja vapahda minua, älä laske minua häpiään; sillä sinuun minä turvaan.
21. Vakuus ja oikeus varjelkoon minua; sillä minä odotan sinua.
22. Jumala, vapahda Israel kaikista tuskistansa.

26 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Tuomitse minua, Herra; sillä minä olen vakuudessani vaeltanut: ja minä toivon Herraan, sentähden en minä livistele.
2. Koettele minua, Herra, ja kiusaa minua: puhdista minun munaskuuni ja sydämeni.
3. Sillä sinun hyvyytes on silmäini edessä, ja minä vaellan sinun totuudessas.
4. En minä istu turhain ihmisten seassa, enkä seuraa petollisia.
5. Minä vihaan pahain seurakuntaa, enkä istu jumalattomain tykönä.
6. Minä pesen käteni viattomuudessa, ja oleskelen, Herra, alttaris tykönä,

7. Kussa kiitossanan ääni kuullaan, ja kaikki sinun ihmees saarnataan.
8. Herra, minä rakastin sinun huonees asuinsiaa ja sitä siaa, jossa sinun kunnias asuu.
9. Älä tempaa minun sieluani pois syntisten kanssa ja henkeäni verikoirain kanssa,
10. Jotka pahanjuoniset ovat ja mielellänsä lahjoja ottavat.
11. Mutta minä vaellan viattomuudessani: vapahda minua ja ole minulle armollinen!
12. Minun jalkani käy oikiasti: minä kiitän Herraa seurakunnissa.

27 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra on minun valistukseni ja autuuteni, ketä minä pelkään? Herra on henkeni väkevyys, ketä minä vapisen?
2. Sentähden, vaikka pahat, vainolliseni ja vihólliseni, lähestyvät minun lihaani syömään, täytyy heidän kuitenkin itseänsä loukata ja langeta.
3. Ja vaikka sotaväki saartais minua, niin ei sydämeni sentähden pelkäisi; ja jos sota nousis minua vastaan, minä turvaan sittekin häneen.
4. Yhtä minä Herralta anon, sitä minä pyydän, asuakseni Herran huoneessa kaiken elinaikani: että minä näkisin Herran kauniin jumalanpalveluksen, ja hänen templiänsä etsisin.
5. Sillä hän peittää minua majassansa pahana aikana: hän kätkee minun salaiseen majaansa, ja korottaa minun kalliolle.
6. Ja hän korottaa nytkin minun pääni vihollisteni ylitse, jotka ympärilläni ovat; niin minä uhraan hänen majassansa kiitosuhria: minä veisaan ja laulan Herralle.
7. Herra, kuule minun ääneni, koska minä huudan: ole minulle armollinen, ja kuultele minua.
8. Minun sydämeni sanoo sinulle tämän sinun sanas: etsikäät minun kasvojani! sentähden minä etsin, Herra, sinun kasvojas.
9. Älä peitä kasvojas minulta, ja älä sysää pois palveliaas vihassas; sillä sinä olet minun apuni: älä minua hylkää, älä myös minua anna ylön, minun autuuteni Jumala.
10. Sillä minun isäni ja äitini hylkäsivät minun; mutta Herra korjasi minun.
11. Herra, osoita minulle sinun ties, ja johdata minua oikiaa polkua, minun vihollisteni tähden.
12. Älä anna minua vihollisteni tahtoon; sillä väärät todistukset seisovat minua vastaan ja tekevät häpeemättä vääryyttä.
13. Mutta minä uskon kuitenkin näkeväni Herran hyvyyttä eläväin maalla,

14. Odota Herraa, ole hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa sinun sydämes: ja odota Herraa.

28 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Koska minä huudan sinua, Herra, uskallukseni, niin älä vaikene minulle; etten, koska sinä vaikenisit minulle, minä tulisi niiden kaltaiseksi, jotka hautaan menevät.
2. Kuule minun rukoukseni ääni, koska minä huudan sinua, kuin minä nostan käteni sinun pyhää kuorias päin.
3. Älä anna minun tulla jumalattomain ja pahointekiäin sekaan, jotka lähimmäistensä kanssa puhuvat ystävällisesti, vaan pahuutta on heidän sydämissänsä,
4. Anna heille heidän työnsä jälkeen ja heidän pahan menonsa perään: anna heille heidän kättensä töiden perään, maksa heille heidän ansionsa perästä.
5. Sillä ei he ota vaaria Herran töistä, eikä hänen käsi-aloistansa; sentähden rikkoo hän heitä ja ei rakenna heitä.
6. Kiitetty olkoon Herra; sillä hän on kuullut minun rukoukseni äänen.
7. Herra on minun väkevyyteni ja kilpeni, häneen minun sydämeni toivoo, ja minä olen autettu; ja minun sydämeni riemuitsee, ja minä kiitän häntä veisullani.
8. Herra on heidän väkevyytensä; hän on väkevä, joka voideltuansa auttaa.
9. Auta kansaas ja siunaa perimistäs, ja ravitse heitä ja korota heitä ijankaikkisesti.

29 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Tuokaat Herralle, te väkevät, tuokaat Herralle kunnia ja väkevyys.
2. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia: kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa.
3. Herran ääni käy vetten päällä: kunnian Jumala pauhaa, suurten vetten päällä.
4. Herran ääni käy voimassa: Herran ääni käy suuressa kunniassa.
5. Herran ääni särkee sedripuut, ja Herra särkee sedripuut Libanonissa.
6. Hän hyppäyttää heitä niinkuin vasikan, sekä Libanonin että Sirionin, niinkuin nuoren yksisarvisen.
7. Herran ääni leikkaa niinkuin tulen liekki.
8. Herran ääni häälyttää korven, ja Herra liikuttaa Kadeksen korven.
9. Herran ääni saattaa peurat poikimaan, ja paljastaa metsät: ja hänen templissänsä pitää koko hänen

joukkonsa sanoman hänelle kunnian.
10. Herra istuu vedenpaisumisen päällä: Herra pysyy Kuninkaana ijankaikkisesti.
11. Herra antaa kansallensa väkevyyden: Herra siunaa kansaansa rauhalla.

30 PSALTTARI

1. Psalmi, veisattava Davidin huoneen vihkimisessä.
2. Minä ylistän sinua, Herra, sillä sinä olet korottanut minua: et myös salli viholliseni iloita minusta.
3. Herra minun Jumalani, kuin minä huusin sinua, niin sinä teit minun terveeksi.
4. Herra, sinä veit sieluni ulos helvetistä: sinä olet minun elävänä pitänyt niiden mennessä kuoppaan.
5. Pyhät, veisatkaat kiitosta Herralle, ja kiittäkäät hänen pyhyytensä muistoksi.
6. Sillä hänen vihansa viipyy silmänräpäyksen, ja hän ihastuu elämästä: ehtoona on itku, mutta aamulla ilo.
7. Mutta minä sanoin myötäkäymisessäni: en minä ikänä kukistu.
8. Sillä sinä, Herra, olet hyvässä tahdossas vuoreni vahvistanut; mutta kuin sinä kasvos peitit, niin minä hämmästyin.
9. Sinua, Herra, minä huudan, ja Herraa minä rukoilen.
10. Mitä hyvää minun veressäni on, kuin minä hautaan alas menen? kiittäneekö tomukin sinua, ja ilmoittaneeko se sinun totuuttas?
11. Herra, kuule, ja ole minulle armollinen: Herra, ole minun auttajani.
12. Sinä olet muuttanut minun valitukseni iloksi: sinä olet riisunut minun säkkini, ja vyötit minun riemulla,
13. Että minun kunniani veisais sinulle kiitosta ja ei vaikenisi, Herra minun Jumalani, minä kiitän sinua ijankaikkisesti!

31 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi edelläveisaajalle.
2. Herra, sinuun minä uskallan, etten minä ikänä häpiään tulisi: vapahda minua sinun vanhurskautes kautta.
3. Kallista korvas minun puoleeni, auta minua äkisti: ole minulle vahva kallio ja linna minua auttamaan;
4. Sillä sinä olet minun kallioni ja minun linnani, ettäs siis sinun nimes tähden minua taluttaisit ja veisit;
5. Ettäs minun kirvottaisit verkosta, jonka he minun eteeni virittivät; sillä sinä olet minun väkevyyteni.
6. Sinun käsiis annan minä henkeni, sinä olet minun lunastanut, Herra, sinä totinen Jumala.

7. Minä vihaan niitä, jotka pitävät väärää oppia; mutta minä uskallan Herraan.
8. Minä ihastun ja riemuitsen sinun hyvyytes tähden, ettäs katsot minun raadollisuuttani, ja tunnet minun sieluni tuskassa.
9. Ja et sinä sulje minua vihollisteni käsiin: sinä asetat minun avaraan paikkaan.
10. Herra, ole minulle armollinen, sillä minä ahdistetaan; minun kasvoni ovat muuttuneet murheesta, niin myös minun sieluni ja vatsani.
11. Sillä minun elämäni on kulutettu murheesta, ja minun vuoteni huokauksesta: minun voimani on rauvennut pahain tekoin kautta, ja minun luuni ovat muserretut.
12. Minä olen pilkaksi tullut kaikille vihamiehilleni ja kylällisilleni ylönpalttisesti, ja hämmästykseksi tuttavilleni: jotka minun ulkona näkevät, pakenevat minua.
13. Minä olen sydämestä unhotettu niinkuin kuollut: minä olen niinkuin rikottu astia.
14. Sillä minä kuulen monen häväistyksen, että jokainen karttaa minua: he pitävät keskenänsä neuvoa minusta, ja tahtovat ottaa minun henkeni.
15. Mutta minä toivon sinuun, Herra, ja sanon: sinä olet minun Jumalani!
16. Minun aikani ovat sinun käsissäs: pelasta minua vihollisteni kädestä ja niistä, jotka minua vainoovat.
17. Anna kasvos paistaa palvelias päälle: auta minua laupiutes kautta.
18. Herra, älä minun anna häpiään tulla; sillä sinua minä avuksi huudan: jumalattomat tulkoon häpiään, vaijetkoon helvetissä.
19. Tulkoon mykäksi väärät suut, jotka puhuvat vanhurskasta vastaan kovasti ylpeydestä ja ylönkatseesta.
20. Kuinka suuri on sinun hyvyytes, jonka panit tallelle niille, jotka sinua pelkäävät! ja jonka niille osoitat, jotka sinuun uskaltavat, ihmisten lasten edessä!
21. Sinä kätket heitä tykönäs salaisesti jokaisen haastosta: sinä peität heitä majassas riiteleväisistä kielistä.
22. Herra olkoon kiitetty, että hän on minulle osoittanut ihmeellisen hyvyyden, vahvassa kaupungissa.
23. Sillä minä sanoin pikaisuudessani: minä olen sinun silmäis edestä sysätty pois: kuitenkin kuulit sinä rukoukseni äänen, koska minä sinun tykös huusin.
24. Rakastakaat Herraa, kaikki hänen pyhänsä; Herra varjelee uskollisia ja runsaasti kostaa niille, jotka ylpeyttä harjoittelevat.
25. Olkaat hyvässä turvassa, ja hän vahvistaa teidän sydämenne, kaikki jotka Herraa odotatte.

32 PSALTTARI

1. Davidin opetus. Autuas on se, jonka pahat teot ovat annetut anteeksi ja jonka synnit peitetyt ovat.
2. Autuas on se ihminen, jolle Herra ei soimaa vääryyttä, jonka hengessä ei vilppiä ole.
3. Sillä koska minä tahdoin sitä vaieta, musertuivat minun luuni jokapäiväisestä itkustani,
4. Sillä sinun kätes oli yöllä ja päivällä raskas minun päälläni, niin että nesteeni kuivui: niinkuin kesällä kuivuu, Sela!
5. Sentähden minä tunnustan sinun edessäs syntini, ja en peitä pahoja tekojani. Minä sanoin: minä tunnustan Herralle pahat tekoni; niin sinä annoit anteeksi syntini vääryyden, Sela!
6. Tämän tähden pitää kaikkein pyhäin sinua rukoileman oikialla ajalla: sentähden kuin suuret vedenpaisumiset tulevat, ei he niihin ulotu.
7. Sinä olet minun varjelukseni, kätke minua murheesta, että minä pelastettuna sangen riemuisesti kerskaisin, Sela!
8. Minä neuvon sinua ja osoitan sinulle tien, jotas vaellat: minä johdatan sinun silmilläni.
9. Älkäät olko niinkuin orhiit ja muulit, joilla ei ymmärrystä ole, joille pitää suitset ja ohjat suuhun pantaman, ellei he lähene sinua.
10. Jumalattomalla on monta vitsausta; mutta joka Herraan toivoo, hänen hyvyys ympäri piirittää.
11. Riemuitkaat teitänne Herrassa, ja olkaat iloiset, te vanhurskaat, ja kerskatkaat, kaikki te yksivakaiset.

33 PSALTTARI

1. Riemuitkaat, te vanhurskaat, Herrassa; vakain pitää häntä kauniisti kiittämän.
2. Kiittäkäät Herraa kanteleilla, veisatkaat hänelle kiitosta kymmenkielisellä psaltarilla.
3. Veisatkaat hänelle uusi virsi: veisatkaat jalosti kielten leikissä, helisemisellä.
4. Sillä Herran sana on totinen, ja mitä hän lupaa, sen hän vahvana pitää.
5. Hän rakastaa vanhurskautta ja tuomiota; maa on täynnänsä Herran laupiutta.
6. Herran sanalla ovat taivaat tehdyt, ja kaikki heidän joukkonsa hänen suunsa hengellä.
7. Hän pitää koossa veden meressä niinkuin roukkiossa, ja kätkee syvyydet.
8. Peljätköön Herraa kaikki maa; häntä peljätköön kaikki maan piirin asuvaiset.
9. Sillä koska hän sanoo, niin se tapahtuu; jos hän käskee, niin se on tehty.
10. Herra tekee pakanain neuvot tyhjäksi; hän saattaa kansain ajatukset turhaksi.
11. Mutta Herran neuvo pysyy ijankaikkisesti, hänen sydämensä ajatukset sukukunnasta sukukuntaan.
12. Autuas on se kansa, jonka Herra on Jumala, se kansa, jonka hän itsellensä on perinnöksi valinnut.

13. Herra katsoi taivaasta alas, ja näki kaikki ihmisten lapset.
14. Vahvalta istuimeltansa katsoi hän kaikkia, jotka maan päällä asuvat.
15. Hän valmistaa kaikkein heidän sydämensä: hän ymmärtää kaikki heidän työnsä.
16. Ei kuningasta auta hänen suuri väkensä, eikä sankari vapahdeta suurella voimallansa.
17. Orhiit ei myös auta; ja heidän suuri väkevyytensä ei pelasta.
18. Katso, Herran silmät katsovat niitä, jotka häntä pelkäävät, jotka hänen laupiuteensa toivovat,
19. Että hän pelastais heidän sielunsa kuolemasta, ja elättäis heitä nälän aikana.
20. Meidän sielumme odottaa Herraa, joka on meidän apumme ja kilpemme!
21. Sillä meidän sydämemme iloitsee hänessä, ja me toivomme hänen pyhään nimeensä.
22. Olkoon sinun laupiutes, Herra, meidän päällämme, niinkuin me sinuun uskallamme!

34 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, koska hän muotonsa muutti Abimelekin edessä, joka hänen ajoi pois tyköänsä ja hän meni pois.
2. Minä kiitän Herraa aina: hänen kiitoksensa on alati minun suussani.
3. Minun sieluni kerskaa Herrassa, että raadolliset sen kuulevat ja iloitsevat.
4. Ylistäkäät Herraa minun kanssani, ja korottakaamme ynnä hänen nimeänsä.
5. Kuin minä Herraa etsin, kuuli hän minun rukoukseni, ja pelasti minun kaikista vavistuksistani.
6. Jotka häntä katsovat, ne valaistaan: heidän kasvonsa ei tule häpiään.
7. Kuin raadollinen huusi, kuuli Herra häntä, ja autti hänen kaikista tuskistansa.
8. Herran enkeli piirittää niitä, jotka häntä pelkäävät, ja pelastaa heitä.
9. Maistakaat ja katsokaat, kuinka Herra on suloinen: autuas on se, joka häneen turvaa.
10. Peljätkään Herraa kaikki hänen pyhänsä; sillä jotka häntä pelkäävät, ei niiltä mitään puutu.
11. Nuorten jalopeurain pitää tarvitseman ja isooman; mutta jotka Herraa etsivät, ei heiltä mitään hyvää puutu.
12. Tulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua: Herran pelvon minä teille opetan.
13. Kuka on, joka (hyvää) elämää pyytää? ja pitäis mielellänsä hyviä päiviä?
14. Varjele kieles pahuudesta, ja huules vilppiä puhumasta.
15. Lakkaa pahasta ja tee hyvää: etsi rauhaa ja noutele häntä.
16. Herran silmät katsovat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa.

17. Mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan, hukuttamaan maasta heidän muistoansa.
18. Kuin (vanhurskaat) huutavat, niin Herra kuulee, ja pelastaa heitä kaikista heidän tuskistansa.
19. Herra on juuri läsnä niitä, joilla on murheellinen sydän, ja auttaa niitä, joilla on surkia mieli.
20. Vanhurskaalle tapahtuu paljo pahaa; mutta Herra hänen niistä kaikista päästää.
21. Hän kätkee kaikki hänen luunsa, ettei yhtäkään niistä murreta.
22. Pahuus tappaa jumalattoman, ja jotka vanhurskasta vihaavat, ne hukutetaan.
23. Herra lunastaa palveliansa sielut; ja kaikki, jotka häneen toivovat, ei pidä hukkuman.

35 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Riitele, Herra, riitaveljeini kanssa: sodi vihollisiani vastaan.
2. Tempaa kilpi ja keihäs, ja nouse minua auttamaan.
3. Sivalla ase ja suojele minua sortajiani vastaan: sano sielulleni: minä olen apus.
4. Häpiään ja pilkkaan tulkoon kaikki, jotka sieluani väijyvät: palatkoon takaperin ja nauruksi tulkoon, jotka minulle pahaa suovat.
5. Olkoon he niinkuin akanat tuulessa; ja Herran enkeli sysätköön heitä pois.
6. Heidän tiensä olkaan pimiä ja niljakas; ja Herran enkeli vainotkoon heitä.
7. Sillä he ovat ilman syytä verkkonsa virittäneet minua kadottaaksensa, ja ilman syytä ovat sielulleni kaivaneet haudan.
8. Tulkoon hänelle vaiva, jota ei hän tiedä, ja verkko, jonka hän viritti, käsittäköön hänen: siihen hän langetkoon.
9. Mutta minun sieluni iloitkoon Herrassa ja riemuitkaan hänen avustansa.
10. Kaikki minun luuni sanokaan: Herra, kuka on sinun vertaises? sinä joka päästät nöyrän väkevämmän käsistä, raadollisen ja köyhän raatelialtansa.
11. Väärät todistajat astuvat edes, jotka minua niihin soimaavat, joista en mitään tiedä.
12. He tekevät minulle pahaa hyvästä, minulle mielikarvaudeksi.
13. Mutta minä, kuin he sairastivat, puin säkin päälleni, vaivasin itsiäni paastolla, ja rukoilin sydämestäni;
14. Minä käytin itseni kuin he olisivat olleet minun ystäväni ja veljeni: niinkuin se joka äitiänsä murehtii, kävin minä kumarruksissa murhevaatteissa.
15. Mutta he iloitsevat minun vahingostani ja kokoontuvat: ontuvat myös kokoovat heitänsä havaitsematta minua vastaan, he repivät ja ei lakkaa.

16. Ulkokullattuin seassa, jotka leipäkyrsänkin tähden pilkkaavat, kiristävät he hampaitansa minun päälleni.
17. Herra, kuinka kauvan sinä tätä katselet? Päästä siis sieluni heidän hävityksestänsä, ja yksinäiseni nuorista jalopeuroista.
18. Minä kiitän sinua suuressa seurakunnassa; paljon kansan keskellä minä sinua ylistän.
19. Älä salli niiden iloita minusta, jotka syyttömästi minun vihollliseni ovat, eli silmää iskeä, jotka minua ilman syytä vihaavat.
20. Sillä ei he puhu ystävällisesti, vaan etsivät vääriä syitä hiljaisia vastaan maan päällä,
21. Ja levittävät kitansa avaralta minua vastaan, ja sanovat: niin, niin: sen me mielellämme näemme.
22. Herra, sinä sen myös näet, älä siis vaiti ole: Herra, älä kaukana ole minusta.
23. Herää ja nouse katsomaan minun oikeuttani ja asiatani, minun Jumalani ja Herrani.
24. Herra minun Jumalani, tuomitse minua vanhurskautes jälkeen, ettei he riemuitsisi minusta.
25. Älä salli heidän sydämissänsä sanoa: niin, niin me tahdomme; ja älä anna heidän sanoa: me olemme hänen nielleet.
26. Häväistäköön ja nauruksi joutukoon kaikki, jotka onnettomuudestani iloitsevat: puetettakoon häpiällä ja pilkalla, jotka itsiänsä minusta kerskaavat.
27. Iloitkaan ja riemuitkaan, jotka minun vanhurskauttani rakastavat, ja sanokaan aina: Herra olkoon suuresti kiitetty, joka suo palveliallensa rauhan.
28. Ja minun kieleni puhuu sinun vanhurskauttas, ja kiittää sinua joka päivä.

36 PSALTTARI

1. Davidin, Herran palvelian Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Se on sydämestäni sanottu jumalattomain menosta: ei he ensinkään Jumalaa pelkää.
3. Sillä hän suosittelee itsiänsä silmäinsä edessä, niinkauvan kuin hän löytää pahuutensa, saattaaksensa vihaa matkaan.
4. Hänen suunsa sanat ovat vääryys ja petos; ei hän tahdo enempää ymmärtää, että hän jotakin hyvää tekis,
5. Mutta ajattelee vuoteessansa vahinkoa, ja pysyy vahvasti pahalla tiellä; ja ei he mitään pahaa hylkää.
6. Herra, sinun laupiutes ulottuu niin leviältä kuin taivas on, ja sinun totuutes niin avaralta kuin pilvet juoksevat.
7. Sinun vanhurskautes on niinkuin Jumalan vuoret, ja sinun oikeutes niinkuin suuri syvyys: Herra, sinä

autat sekä ihmiset että eläimet.
8. Kuinka kallis on sinun hyvyytes, Jumala! että ihmisten lapset sinun siipeis varjon alle uskaltavat.
9. He juopuvat sinun huonees runsaasta tavarasta, ja sinä juotat heitä hekumallas niinkuin virralla.
10. Sillä sinun tykönäs on elävä lähde, ja sinun valkeudessas me näemme valkeuden.
11. Levitä laupiutes niille, jotka sinun tuntevat, ja sinun vanhurskautes toimellisille.
12. Älä salli minua tallattaa ylpeiltä; ja jumalattomain käsi älköön minua kukistako.
13. Vaan anna pahointekiät siihen langeta, että he syöstäisiin pois, ja ei seisoalla pysyisi.

37 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Älä vihastu pahain tähden, ja älä kadehdi pahantekiöitä.
2. Sillä niinkuin heinä he pian hakataan pois, ja lakastuvat niinkuin vihoittava ruoho.
3. Toivo Herraan ja tee hyvää: asu maassa ja elätä itses vakuudella.
4. Iloitse Herrassa, ja hän antaa sinulle, mitä sinun sydämes halajaa.
5. Anna ties Herran haltuun, ja toivo hänen päällensä; kyllä hän sen tekee.
6. Ja hän tuo edes vanhurskautes niinkuin valkeuden, ja oikeutes niinkuin puolipäivän.
7. Tyydy Herraan, ja odota häntä: älä kiivoittele sitä, jonka tie menestyy ja sitä ihmistä, joka vääryyttä tekee.
8. Lakkaa vihasta ja hylkää tuimuus: älä niin vihastu, ettäs itsekin pahaa teet.
9. Sillä pahat hävitetään; mutta Herraa odottavaiset perivät maan.
10. Vielä vähä hetki on, niin ei jumalatoin olekaan; ja kuin sinä katsot hänen siaansa, niin hän on poissa.
11. Mutta siviät perivät maan, ja iloitsevat suuressa rauhassa.
12. Jumalatoin uhkaa vanhurskasta, ja kiristelee hampaitansa hänen päällensä.
13. Mutta Herra nauraa häntä; sillä hän näkee hänen päivänsä joutuvan.
14. Jumalattomat vetävät miekkansa ja jännittävät joutsensa, kukistaaksensa raadollista ja köyhää, ja teurastaaksensa hurskaita heidän teissänsä.
15. Mutta heidän miekkansa pitää käymän heidän sydämeensä; ja heidän joutsensa pitää särkymän.
16. Se vähä, mikä vanhurskaalla on, on parempi kuin monen jumalattoman suuret tavarat.
17. Sillä jumalattoman käsivarsi pitää rikottaman; mutta Herra vahvistaa vanhurskaat.
18. Herra tietää hurskasten päivät, ja heidän perimisensä pysyy ijankaikkisesti.
19. Ei he tule häpiään pahalla ajalla; ja nälkävuosina pitää heillä kyllä oleman.

20. Sillä jumalattomat hukkuvat, ja Herran viholliset, ehkä he olisivat niinkuin ihana niitty, niin heidän pitää kuitenkin niinkuin savu katooman.
21. Jumalatoin ottaa lainan ja ei maksa; mutta hurskas on laupias ja runsas.
22. Sillä hänen siunattunsa perivät maan; mutta hänen kirottunsa pitää hävitettämän.
23. Herralta senkaltaisen miehen vaellus hallitaan; ja hänen tiensä kelpaa hänelle.
24. Jos hän lankee, niin ei häntä hyljätä; sillä Herra tukee hänen kätensä.
25. Minä olin nuori, ja vanhennuin, ja en ikänä nähnyt vanhurskasta hyljätyksi, enkä hänen siemenensä kerjäävän leipää.
26. Hän on aina laupias, ja lainaa mielellänsä; ja hänen siemenensä on siunattu.
27. Vältä pahaa, ja tee hyvää, ja pysy ijankaikkisesti.
28. Sillä Herra rakastaa oikeutta, ja ei hylkää pyhiänsä: ne kätketään ijankaikkisesti; mutta jumalattomain siemen pitää hävitettämän.
29. Hurskaat perivät maan, ja asuvat siinä ijankaikkisesti.
30. Vanhurskaan suu puhuu viisautta, ja hänen kielensä opettaa oikeutta.
31. Hänen Jumalansa laki on hänen sydämessänsä; ja ei hänen askeleensa livisty.
32. Jumalatoin väijyy vanhurskasta, ja etsii häntä tappaaksensa;
33. Mutta ei Herra jätä häntä hänen käsiinsä, ja ei tuomitse häntä, koska hän tuomitaan.
34. Odota Herraa, ja kätke hänen tiensä, niin hän sinun korottaa, ettäs perit maan: ja sinä saat nähdä jumalattomat hävitettävän.
35. Minä näin jumalattoman, sangen jalon ja valtiaan, joka levitti itsensä, ja vihotti niinkuin viheriäinen laakeripuu.
36. Ja hän meni pois, ja katso ei hän enää ollut; ja minä kysyin häntä, ja ei häntä mistään löydetty.
37. Ole viatoin, ja pidä sinus oikein; sillä senkaltaiset viimein menestyvät;
38. Mutta väärät pitää ynnä hukkuman, ja jumalattomat pitää viimein hävitettämän.
39. Mutta Herra auttaa vanhurskaita: hän on heidän väkevyytensä tuskan ajalla.
40. Ja Herra auttaa heitä ja päästää heitä: hän pelastaa heitä jumalattomista ja vapahtaa heitä; sillä he uskalsivat häneen.

38 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi muistoksi.

2. Herra, älä rankaise minua vihassas, ja älä kurita minua hirmuisuudessas!
3. Sillä sinun nuoles ovat minuun kiinnitetyt, ja sinun kätes painaa minua.
4. Ei ole terveys minun ruumiissani, sinun uhkauksestas: ja ei ole rauhaa minun luissani, minun synteini tähden.
5. Sillä minun syntini käyvät pääni ylitse; niinkuin raskas kuorma ovat he ylen raskaaksi tulleet.
6. Minun haavani haisevat ja mätänevät minun hulluuteni tähden.
7. Minä käyn kymärässä ja kumarruksissa: yli päivää minä käyn murheissani.
8. Sillä minun kupeeni peräti kuivettuvat, ja ei ole mitään tervettä minun ruumiissani.
9. Minä olen ylen paljon runneltu ja lyöty rikki: minä myrisen minun sydämeni kivusta.
10. Herra, sinun edessäs on kaikki minun haluni, ja minun huokaukseni ei ole sinulta salattu.
11. Minun sydämeni värisee, minun voimani on minusta luopunut, ja minun silmäini valkeus ei ole minun tykönäni.
12. Minun ystäväni ja lähimmäiseni ovat kohdastansa minua vastaan, ja minun omaiseni seisovat kaukana.
13. Jotka minun sieluani etsivät, ne virittelevät paulat minun eteeni, ja jotka minulle pahaa suovat, ne puhuvat sulaa pahuutta, ja petosta joka päivä ajattelevat.
14. Mutta minun täytyy olla niinkuin kuuron, ja ei mitään kuuleman, ja niinkuin mykän, joka ei avaja suutansa,
15. Ja minun täytyy olla niinkuin se, joka ei mitään kuule, ja jonka suussa ei ole vastausta.
16. Mutta minä odotan sinua, Herra; sinä, Herra, minun Jumalani, kuultelet minua.
17. Sillä minä ajattelen, ettei heidän suinkaan pidä minusta iloitseman: jos minun jalkani kompastuis, niin he kerskaisivat sangen paljon minusta.
18. Sillä minä olen tehty kärsimään, ja minun kipuni on alati minun edessäni.
19. Sillä minä julistan pahan tekoni, ja murehdin syntini tähden.
20. Mutta minun viholliseni elävät ja ovat väkevät: ne ovat suuret, jotka minua syyttömästi vihaavat.
21. Ja ne, jotka minulle maksavat pahalla hyvän, asettavat heitänsä minua vastaan, että minä hyvää noudatan.
22. Älä hylkää minua, Herra: minun Jumalani, älä ole kaukana minusta!
23. Riennä minua auttamaan, Herra, minun autuuteni!

39 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, Jedutunilta, edelläveisaajalle.
2. Minä olen sanonut: minä tahdon pitää vaarin teistäni, etten minä tekisi syntiä kielelläni: minä hallitsen suuni niinkuin suitsilla, niin kauvan kuin minä näen jumalattoman edessäni.
3. Minä tulin mykäksi, vaikenemisella vaikenin hyvästä; mutta minun murheeni lisääntyi.
4. Minun sydämeni on palava minussa, ja kuin minä sitä ajattelen, niin minä sytyn: minä puhun kielelläni.
5. Herra, opeta minua ajattelemaan minun loppuani, ja mikä mitta minun elämälläni on, tietääkseni, että minä erkanen täältä.
6. Katso, minun päiväni ovat kämmenen leveys tykönäs, ja minun elämäni on niinkuin ei mitään sinun edessäs: kuinka aivan turhat ovat kaikki ihmiset, jotka kuitenkin niin suruttomasti elävät Sela!
7. Vaan he menevät pois niinkuin varjo, ja tekevät itsellensä hukkaan suuren murheen: he kokoovat ja ei tiedä, kuka sen saa.
8. Ja nyt Herra, mihinkä minä luotan? sinuun minä toivon.
9. Vapahda minua kaikista synneistäni, ja älä anna minun tulla hulluin pilkaksi.
10. Minä vaikenen ja en avaa suutani; kyllä sinä sen teet.
11. Käännä sinun rangaistukses pois minusta; sillä minä olen nääntynyt sinun kätes pieksämisestä.
12. Koskas jonkun rankaiset synnin tähden, niin hänen kaunistuksensa kulutetaan niinkuin koilta; tosin aivan turhat ovat kaikki ihmiset, Sela!
13. Kuule minun rukoukseni, Herra, ja ota minun huutoni korviis, ja älä vaikene minun kyynelteni tähden; sillä minä olen muukalainen sinun tykönäs ja vieras, niinkuin kaikki minun isäni.
14. Luovu minusta, että minä virkoaisin, ennenkuin minä menen pois, ja en silleen tässä ole.

40 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Minä hartaasti odotin Herraa: ja hän kallisti itsensä minun tyköni, ja hän kuuli minun huutoni.
3. Ja hän veti minun ylös hirmuisesta haudasta ja sontaisesta loasta, ja asetti minun jalkani kalliolle, ja hallitsi minun käymiseni.
4. Ja hän antoi minun suuhuni uuden veisun, kiittämään meidän Jumalaamme. Sen pitää monen näkemän, ja pelkäämän Herraa, ja toivoman häneen.
5. Autuas on se ihminen, joka panee uskalluksensa Herraan, ja ei käänny ylpeiden tykö ja niiden, jotka valheella vaeltavat.

6. Herra, minun Jumalani, suuret ovat sinun ihmees ja ajatukses, jotka sinä meille osoitat: ei ole mitään sinun vertaas; minä ilmoitan niitä ja sanon, vaikka ne ovat epälukuiset.
7. Uhri ja ruokauhri ei sinulle kelpaa, vaan korvat sinä minulle avasit: et sinä tahdo polttouhria eli syntiuhria.
8. Silloin minä sanoin: katso, minä tulen: Raamatussa on minusta kirjoitettu.
9. Sinun tahtos, minun Jumalani, teen minä mielelläni; ja sinun lakis on minun sydämessäni.
10. Minä saarnaan sinun vanhurskauttas suuressa seurakunnassa: katso, en minä anna tukita suutani; Herra, sinä sen tiedät.
11. En minä salaa vanhurskauttas sydämessäni: minä puhun sinun totuudestas ja autuudestas: en minä peitä laupiuttas ja vakuuttas suuressa seurakunnassa.
12. Mutta sinä, Herra, älä käännä laupiuttas minusta pois: sinun laupiutes ja vakuutes aina minua varjelkoon.
13. Sillä lukemattomat vaivat ovat minun piirittäneet: minun syntini ovat minun ottaneet kiinni, niin etten minä nähdä taida: ne ovat usiammat kuin hiukset päässäni, ja minun sydämeni on minussa vaipunut.
14. Kelvatkoon se sinulle, Herra, ettäs minun vapahdat: riennä, Herra, minua auttamaan!
15. Hävetköön ja kaikki pilkaksi tulkoon, jotka minun sieluani väijyvät hukataksensa sitä: palatkoon takaperin ja häpiään tulkoon, jotka minulle pahaa suovat.
16. Hämmästyköön häpiässänsä, jotka minulle sanovat: niin, niin.
17. Iloitkaan ja riemuitkaan kaikki sinussa, jotka sinua etsivät, ja jotka sinun autuuttas rakastavat, sanokaan aina: Herra olkoon korkiasti ylistetty!
18. Minä olen köyhä ja vaivainen, mutta Herra pitää minusta murheen: sinä olet minun auttajani ja vapahtajani: minun Jumalani, älä viivy.

41 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Autuas on, joka köyhää holhoo: häntä Herra auttaa pahana päivänä.
3. Herra kätkee hänen ja pitää hänen elävänä, että hän menestyy maan päällä, ja ei hylkää häntä vihollistensa tahtoon.
4. Herra virvoittaa häntä tautivuoteessansa: sinä autat hänen kaikesta hänen sairaudestansa.
5. Minä sanoin: Herra, ole minulle armollinen, paranna minun sieluni; sillä minä tein syntiä sinua vastaan.
6. Minun vihollliseni puhuivat pahaa minua vastaan: koska hän kuollee ja hänen nimensä kadonnee?
7. Ja kuin he tulevat katselemaan, niin he puhuvat valhetta: heidän sydämensä kokoo vääryyttä; niin he menevät pois ja sitä panettelevat.
8. Kaikki, jotka minua vihaavat, kuiskuttelevat keskenänsä minua vastaan, ja ajattelevat pahaa minua vastaan.
9. Paha asia on hänen päällensä tullut; ja koska hän makaa, niin ei hän nouse jälleen.
10. Niin myös minun ystäväni, johon minä uskalsin, joka sai minun leipääni, se tallasi minun jalkainsa alle.
11. Mutta sinä, Herra, ole minulle armollinen ja auta minua, niin minä sen heille kostan.
12. Siitä minä ymmärrän, ettäs suot minulle hyvää, ettei viholliseni saa kerskata minusta.
13. Mutta minua sinä holhot viattomuuteni tähden, ja asetat minun kasvois eteen ijankaikkisesti.
14. Kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen, amen.

42 PSALTTARI

1. Koran lasten opetus, edelläveisaajalle.
2. Niinkuin peura himoitsee tuoretta vettä, niin minun sieluni himoitsee sinua, Jumala.
3. Minun sieluni janoo Jumalaa, elävää Jumalaa: koska minä tulen Jumalan kasvoja näkemään?
4. Minun kyyneleeni ovat minun ruokani päivällä ja yöllä, että joka päivä minulle sanotaan: kussa nyt on Jumalas?
5. Koska minä näitä muistelen, niin minä vuodatan ulos sydämeni itsessäni; sillä minä menisin mielelläni joukon kanssa, ja vaeltaisin heidän kanssansa Jumalan huoneeseen: ihastuksella ja kiitoksella joukon

seassa, jotka juhlaa pitävät.
6. Mitäs murehdit, sieluni, ja olet niin levotoin minussa? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän minua auttaa kasvoillansa.
7. Minun Jumalani! sieluni on murheissansa minussa; sentähden minä muistan sinua Jordanin ja Hermonin maalla, sillä vähällä vuorella.
8. Sinun virtas pauhaavat kovin, niin että yksi syvyys pauhaa tässä ja toinen syvyys siellä: kaikki sinun vesilainees ja aaltos käyvät minun ylitseni.
9. Päivällä on Herra luvannut * hyvyytensä, ja yöllä minä hänelle veisaan, ja rukoilen elämäni Jumalaa.
10. Minä sanon Jumalalle minun kalliolleni: miksi sinä olet minun unohtanut? miksi minä käyn niin murheissani, koska minun viholliseni minua ahdistaa?
11. Se on niinkuin murha minun luissani, että minun viholliseni häpäisevät minua, koska he jokapäivä sanovat minulle: kussa nyt on Jumalas?
12. Mitäs murehdit, sieluni, ja olet minussa niin levotoin? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani.

43 PSALTTARI

1. Tuomitse minua, Jumala, ja ratkaise minun asiani armotointa kansaa vastaan, ja päästä minua kavaloista ja vääristä ihmisistä.
2. Sillä sinä olet minun väkevyyteni Jumala, miksis syökset minun pois? miksis minun annat murheissani käydä, koska vihollinen minua ahdistaa?
3. Lähetä valkeutes ja totuutes minua saattamaan, ja tuomaan sinun pyhän vuores tykö ja sinun asumises tykö.
4. Ja minä kävisin sisälle Jumalan alttarin tykö, sen Jumalan tykö, joka minun iloni ja riemuni on, ja kiittäisin sinua kanteleilla, Jumalani, minun Jumalani.
5. Mitäs murehdit, sieluni, ja olet minussa niin levotoin? Turvaa Jumalaan; sillä minä vielä nytkin häntä kiitän, että hän on minun kasvoini apu ja minun Jumalani.

44 PSALTTARI

1. Koran lasten opetus, edelläveisaajalle.

2. Jumala! me olemme korvillamme kuulleet, meidän isämme ovat meille luetelleet, mitäs heidän aikanansa ja muinen tehnyt olet.
3. Sinä olet ajanut pakanat pois kädelläs; mutta heidät sinä olet istuttanut siaan: sinä olet kansat kadottanut, mutta heitä sinä olet levittänyt.
4. Sillä ei he ole miekallansa maata omistaneet, ja heidän käsivartensa ei auttaneet heitä, vaan sinun oikia kätes ja sinun käsivartes, ja sinun kasvois valkeus; sillä sinä mielistyit heihin.
5. Jumala, sinä olet minun kuninkaani, joka autuuden Jakobille lupaat.
6. Sinun kauttas me vihollisemme paiskaamme maahan; sinun nimessäs me tallaamme vastaankarkaajamme.
7. Sillä en minä luota joutseeni, eikä miekkani auta minua.
8. Mutta sinä autat meitä vihollisistamme, ja saatat niitä häpiään, jotka meitä vihaavat.
9. Jumalasta me kerskaamme joka päivä, ja kiitämme sinun nimeäs ijankaikkisesti, Sela!
10. Miksi sinä nyt sysäät meitä pois, ja annat meidän häpiään tulla, etkä lähde meidän sotajoukkomme kanssa?
11. Sinä annat meidän paeta vihollistemme edessä, että ne raatelisivat meitä, jotka meitä vihaavat.
12. Sinä annat meitä syötäviksi niinkuin lampaita, ja hajoitat pakanain sekaan.
13. Sinä myit kansas ilman hintaa, ja et mitään siitä ottanut.
14. Sinä panet meitä häpiäksi läsnä-asuvaisillemme, pilkaksi ja nauruksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat.
15. Sinä teet meitä sananlaskuksi pakanain seassa, ja että kansat vääntelevät päätänsä meidän tähtemme.
16. Joka päivä on minun häväistykseni minun edessäni; ja minun kasvoini häpiä peittää minun,
17. Että minun pitää pilkkaajia ja laittajia kuuleman, ja viholliset ja tylyt kostajat näkemän.
18. Nämät kaikki ovat tulleet meidän päällemme; ja emme sentähden ole sinua unhottaneet, emmekä petollisesti sinun liittoas vastaan tehneet.
19. Ja ei meidän sydämemme takaperin kääntynyt, eikä meidän käymisemme poikennut sinun tiestäs;
20. Ettäs meitä niin löit rikki lohikärmeiden seassa ja peitit meitä kuoleman varjolla.
21. Jos me olisimme meidän Jumalamme nimen unhottaneet, ja meidän kätemme nostaneet vieraalle Jumalalle,
22. Eikö Jumala sitä etsisi? vaan hän itse tietää meidän sydämemme pohjan.
23. Sillä sinun tähtes me surmataan joka päivä: ja me luetaan teuraslampaiksi.
24. Herää, Herra, miksis makaat? valvo, ja älä meitä sysää pois kaiketikaan.

25. Miksis peität kasvos, ja unohdat meidän raadollisuutemme ja ahdistuksemme?
26. Sillä meidän sielumme on painettu alas maahan asti: meidän vatsamme riippuu maassa.
27. Nouse, auta meitä, ja lunasta meitä laupiutes tähden!

45 PSALTTARI

1. Morsiamen opetusvirsi kukkasesta Koran lapsilta edelläveisaajalle.
2. Minun sydämeni ajattelee kauniin laulun: minä veisaan kuninkaasta, minun kieleni on jalon kirjoittajan kynä.
3. Sinä olet kaikkein kaunein ihmisten lasten seassa: armo on vuodatettu sinun huulissas; sentähden siunaa Jumala sinua ijankaikkisesti.
4. Pane miekkas vyölles, sinä sankari, ja kaunista itses kunniallisesti.
5. Menesty sinun kauneudessas, kiiruhda sinus sanan totuuden, siveyden ja vanhurskauden tähden, niin sinun oikia kätes ihmeellisiä osoittaa.
6. Terävät ovat sinun nuoles, että kansat lankeevat etees maahan, jotka sydämestänsä kuninkaan viholliset ovat.
7. Jumala, sinun istuimes pysyy aina ja ijankaikkisesti; sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka.
8. Sinä rakastit vanhurskautta, ja vihasit jumalatointa menoa: sentähden, oi Jumala, on sinun Jumalas voidellut sinua ilo-öljyllä enempi kuin sinun osaveljes.
9. Kaikki sinun vaattees ovat sula Mirrham, Aloe ja Ketsia. Kuin sinä elephantin luisesta tuvastas lähdet, niin he ilahuttavat sinun.
10. Sinun kaunistuksessas käyvät kuningasten tyttäret: morsian seisoo oikialla kädelläs sulassa kalliimmassa kullassa.
11. Kuule,tytär, katso, ja kallista korvas: unohda kansas ja isäs huone,
12. Niin kuningas saa halun kauneutees; sillä hän on sinun herras, ja sinun pitää häntä kumartaman.
13. Tyron tytär lahjoinensa, rikkaat kansan seassa sinua imartelevat.
14. Kuninkaan tytär on kokonansa kunniallinen sisältä: hän on kultaisessa vaatteessa puetettu.
15. Hän viedään monella tavalla kudotuissa vaatteissa kuninkaan tykö: neitseet, hänen ystävänsä, jotka häntä seuraavat, tuodaan sinun tykös.
16. Ne viedään ilolla ja riemulla, ja he menevät kuninkaan tupaan.
17. Sinun isäis siaan pitää sinun lapsia saaman, jotka asetat päämiehiksi kaikkeen maailmaan.

18. Minä tahdon muistaa sinun nimeäs sukukunnasta niin sukukuntaan: sentähden pitää kansat sinua kiittämän aina ja ijankaikkisesti.

46 PSALTTARI

1. Koran lasten veisu nuoruudesta, edelläveisaajalle.
2. Jumala on meidän turvamme ja väkevyytemme, joka on sangen sovelias apu tuskissa.
3. Sentähden emme pelkää, jos vielä maailma hukkuis, ja vuoret keskelle merta vajoisivat,
4. Vaikka vielä meri pauhais ja lainehtis, niin että siitä pauhinasta mäet kukistuisivat, Sela!
5. Kuitenkin on Jumalan kaupunki ihana virtoinensa, jossa Korkeimman pyhät asumiset ovat.
6. Jumala on hänen keskellänsä, sentähden se kyllä pysyy: Jumala auttaa häntä varhain.
7. Pakanain pitää hämmästymän ja valtakunnat lankeeman; ja maa hukkuu, kuin hän äänensä antaa.
8. Herra Zebaot on meidän kanssamme, Jakobin Jumala on meidän tukemme, Sela!
9. Tulkaat ja katsokaat Herran tekoja, joka maan päällä senkaltaiset hävitykset tekee,
10. Joka hallitsee sodat kaikessa maailmassa, joka joutsen särkee ja rikkoo keihään, ja rattaat tulessa polttaa.
11. Lakatkaat ja tietäkäät, että minä olen Jumala: minä olen voittava kunnian pakanain seassa ja minä ylennetään maan päällä.
12. Herra Zebaot on meidän kanssamme: Jakobin Jumala on meidän tukemme, Sela!

47 PSALTTARI

1. Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Kaikki kansat, paukuttakaat käsiänne, ja ihastukaat Jumalalle iloisella äänellä.
3. Sillä Herra kaikkein korkein on hirmuinen, suuri kuningas koko maan päällä.
4. Hän vaatii kansat allemme, ja pakanat meidän jalkaimme alle.
5. Hän valitsee meille perimisemme, Jakobin kunnian, jota hän rakastaa, Sela!
6. Jumala astui ylös riemulla, ja Herra helisevällä basunalla.
7. Veisatkaat, veisatkaat Jumalalle: veisatkaat, veisatkaat kuninkaallemme.
8. Sillä Jumala on koko maan kuningas: veisatkaat hänelle taitavasti.
9. Jumala on pakanain kuningas: Jumala istuu pyhällä istuimellansa.

10. Kansain päämiehet ovat kokoontuneet Abrahamin Jumalan kansan tykö; sillä maan edesvastaajat ovat Jumalan: hän on sangen suuresti ylennetty.

48 PSALTTARI

1. Koran lasten Veisu-Psalmi.
2. Suuri on Herra, ja sangen kiitettävä, meidän Jumalamme kaupungissa, pyhällä vuorellansa.
3. Zionin vuori on kauniilla paikalla, koko maan ilo, pohjan puolella, suuren kuninkaan kaupunki.
4. Jumala on tunnettu huoneessansa, että hän sen varjelia on.
5. Sillä katso, kuninkaat olivat kokoontuneet, ja ynnä menivät ohitse.
6. He ihmettelivät, kuin he tämän näkivät: he hämmästyivät, ja kiiruhtivat pois,
7. Vavistus on heidät siellä käsittänyt, ahdistus niinkuin synnyttäväisen.
8. Sinä särjet haahdet meressä * itätuulella.
9. Niinkuin me kuulimme, niin me sen näemme Herran Zebaotin kaupungissa, meidän Jumalamme kaupungissa: Jumala sen vahvistaa ijankaikkisesti, Sela!
10. Jumala! me odotamme sinun hyvyyttäs sinun templissäs.
11. Jumala! niinkuin sinun nimes on, niin myös on sinun kiitokses hamaan maailman ääreen: sinun oikia kätes on täynnä vanhurskautta.
12. Riemuitkaan Zionin vuori, ja Juudan tyttäret iloitkaan sinun oikeuttes tähden.
13. Menkäät Zionin ympäri ja piirittäkäät häntä: lukekaat hänen torninsa.
14. Turvatkaat hänen muurinsa, vahvistakaat hänen salinsa, että te sitä juttelisitte tulevaisille sukukunnille.
15. Sillä tämä Jumala on meidän Jumalamme aina ja ijankaikkisesti: hän johdattaa meitä kuolemaan asti.

49 PSALTTARI

1. Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Kuulkaat tätä, kaikki kansat, ottakaat korviinne, kaikki maan asuvaiset,
3. Sekä yhteinen kansa että herrat, niin rikkaat kuin köyhät.
4. Minun suuni puhuu viisautta, ja minun sydämeni sanoo ymmärryksen.
5. Minä tahdon kallistaa korvani vertauksiin, ja minun tapaukseni kanteleella soittaa.
6. Miksi minun pitäis pelkäämän pahoina päivinä, kuin minun sortajani vääryys käy minua ympäri?

7. Jotka luottavat tavaroihinsa, ja suuresti kerskaavat paljosta rikkaudestansa.
8. Ei velikään taida ketään lunastaa, eikä Jumalalle ketään sovittaa.
9. Sillä heidän sielunsa lunastus on ylen kallis, niin että se jää tekemättä ijankaikkisesti,
10. Vaikka hän vielä kauvankin eläis ja ei näkisi hautaa.
11. Sillä hänen täytyy nähdä, että viisasten pitää kuoleman, niin myös tyhmän ja taitamattoman pitää hukkuman, ja pitää vieraille tavaransa jättämän.
12. Heidän sydämensä ajatus on, että heidän huoneensa pitää ijankaikkisesti pysymän, ja heidän majansa suvusta sukuun, ja heidän nimensä kuuluisaksi tulemaan maan päällä.
13. Mutta ei ihminen taida pysyä kunniassa, vaan verrataan eläimiin, jotka hukkuvat.
14. Tämä heidän tiensä on sula hulluus; kuitenkin, heidän jälkeentulevaisensa sitä suullansa kiittävät, Sela!
15. He makaavat helvetissä niinkuin lampaat, kuolema heitä kalvaa; mutta hurskasten pitää varhain heitä hallitseman, ja heidän öykkäyksensä pitää hukkuman, ja heidän täytyy jäädä helvettiin.
16. Kuitenkin vapahtaa Jumala minun sieluni helvetin vallasta; sillä hän korjasi minun, Sela!
17. Älä sitä tottele, koska joku rikastuu, eli jos hänen huoneensa kunnia suureksi tulee.
18. Sillä kuin hän kuolee, niin ei hän mitään myötänsä vie, eikä hänen kunniansa mene alas hänen kanssansa.
19. Sillä hän kiittää sieluansa elämästänsä: ja he ylistävät sinua, jos sinä itselles hyvää teet.
20. Niin he menevät isäinsä perästä, ja ei saa nähdä ikänä valkeutta.
21. Koska ihminen on kunniassa, ja ei ole ymmärrystä, niin hän on verrattu eläimiin, jotka hukkuvat.

50 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi. Herra, väkevä Jumala, puhuu, ja kutsuu maailman hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti.
2. Zionista antaa Jumala täydellisen kirkkauden paistaa.
3. Meidän Jumalamme tulee, ja ei vaikene: kuluttavainen tuli käy hänen edellänsä, ja hänen ympärillänsä väkevä ilma.
4. Hän kutsuu taivaat ylhäältä ja maan, tuomitaksensa kansaansa.
5. Kootkaat minulle minun pyhäni, jotka liitostani enemmän pitävät kuin uhrista.
6. Ja taivaat pitää hänen vanhurskauttansa ilmoittaman; sillä Jumala on tuomari, Sela!
7. Kuule, kansani! minä tahdon puhua, ja sinun seassas, Israel, todistaa: minä Jumala olen sinun Jumalas,

8. Uhreistas en minä sinua nuhtele; sillä sinun polttouhris ovat alati minun edessäni.
9. En minä ota härkiä sinun huoneestas, enkä kauriita navetastas;
10. Sillä kaikki metsän eläimet ovat minun, ja eläimet vuorilla tuhansin.
11. Minä tunnen kaikki linnut vuorten päällä, ja metsän pedot ovat minun edessäni.
12. Jos minä isoon, en minä sitä sano sinulle; sillä maan piiri on minun, ja kaikki mitä siinä on.
13. Luuletkos minun syövän härjän lihaa? ja kauristen verta juovan?
14. Uhraa Jumalalle kiitosuhri, ja maksa Ylimmäiselle lupaukses;
15. Ja avukses huuda minua hädässäs, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.
16. Mutta jumalattomalle sanoo Jumala: miksi sinä ilmoitat minun säätyjäni? ja otat minun liittoni suulles?
17. Ettäs kuritusta vihaat, ja heität minun sanani taakses.
18. Koskas varkaan näet, niin sinä juokset hänen kanssansa, ja pidät yhtä huorintekiäin kanssa.
19. Sinun suus sallit sinä pahaa puhua, ja kieles saattaa petosta matkaan.
20. Sinä istut ja puhut veljeäs vastaan, äitis poikaa sinä pilkkaat.
21. Näitä teet, ja minä olen vaiti; niin sinä luulet, että minä olen sinun kaltaises; mutta minä nuhtelen sinua ja asetan näitä silmäis eteen.
22. Ymmärtäkäät siis näitä te, jotka Jumalan unhotatte; etten minä tempaisi joskus pois, ja ei olisi vapahtajaa.
23. Joka kiitosta uhraa, se ylistää minua, ja siinä on se tie, että minä osoitan hänelle Jumalan autuuden.

51 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle,
2. Kuin propheta Natan tuli hänen tykönsä, sittekuin hän Batseban tykönä käynyt oli.
3. Jumala, ole minulle armollinen sinun hyvyytes tähden: pyyhi pois minun syntini suuren laupiutes tähden.
4. Pese minua hyvin vääryydestäni, ja puhdista minua synnistäni.
5. Sillä minä tunnen pahat tekoni, ja minun syntini on aina edessäni.
6. Sinua, sinua ainoaa vastaan minä syntiä tein, ja pahasti tein sinun edessäs, ettäs olisit oikia sanoissas ja puhdas tuomitessas.
7. Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja minun äitini on synnissä minun siittänyt.
8. Katso, sinä halajat totuutta, joka salaudessa on, ja ilmoitat salatun viisauden minulle.
9. Puhdista minua isopilla, että minä puhdistuisin: pese minua, että minä lumivalkiaksi tulisin.

10. Anna minun kuulla iloa ja riemua, että ne luut ihastuisivat, jotka särkenyt olet.
11. Peitä kasvos minun synneistäni, ja pyyhi pois kaikki pahat tekoni.
12. Jumala, luo minuun puhdas sydän, ja anna minulle uusi vahva henki.
13. Älä heitä minua pois kasvois edestä, ja älä minulta ota pois sinun Pyhää Henkeäs.
14. Anna minulle taas sinun autuutes ilo, ja sillä hyvällä * hengelläs tue minua.
15. Minä tahdon väärille opettaa sinun ties, että syntiset tykös palajaisivat.
16. Päästä minua veren vioista, Jumala, minun autuuteni Jumala, että minun kieleni ylistäis sinun vanhurskauttas.
17. Avaa, Herra, minun huuleni, että minun suuni ilmoittais sinun kiitokses.
18. Sillä ei sinulle kelpaa uhri, että minä sen antaisin; ja ei polttouhri sinulle ensinkään kelpaa.
19. Ne uhrit, jotka Jumalalle kelpaavat, ovat murheellinen henki: ahdistettua ja särjettyä sydäntä et sinä, Jumala, hylkää.
20. Tee Zionille hyvästi sinun armos jälkeen; rakenna Jerusalemin muurit.
21. Silloin sinulle kelpaavat vanhurskauden uhrit, polttouhrit ja muut uhrit: silloin sinun alttarillas härkiä uhrataan.

52 PSALTTARI

1. Davidin opetus, edelläveisaajalle,
2. Kuin Edomilainen Doeg tuli ja ilmoitti Saulille, ja sanoi hänelle: David on tullut Ahimelekin huoneeseen.
3. Mitäs kerskaat pahuudessas, sinä väkevä? Jumalan laupius pysyy joka päivä.
4. Sinun kieles ajattelee vahinkoa ja leikkaa valheellansa niinkuin terävä partaveitsi.
5. Sinä rakastat enempi pahaa kuin hyvää, ja puhut valhetta pikemmin kuin oikeutta, Sela!
6. Sinä puhut mielelläs kaikkia murhasanoja väärällä kielellä.
7. Niin Jumala myös kukistaa sinun ijankaikkisesti: hän murentaa sinun, ja majasta tempaa sinun ulos, ja juurittaa sinun ulos eläväin maalta, Sela!
8. Ja vanhurskasten pitää sen näkemän ja pelkäämän; ja he nauravat häntä.
9. Katso, tämä on se mies, joka ei pitänyt Jumalaa turvanansa, vaan uskalsi suureen rikkauteensa: hän on vahvistunut pahuudessansa.
10. Mutta minä olen niinkuin viheriäinen öljypuu Herran huoneessa: minä uskallan Jumalan laupiuteen aina ja ijankaikkisesti.

11. Minä tahdon sinua kiittää ijankaikkisesti, ettäs sen teit, ja odottaa sinun nimeäs; sillä se on hyvä sinun pyhäis edessä.

53 PSALTTARI

1. Davidin opetus, edelläveisaajalle, Mahelatin päällä.
2. Tyhmät sanovat sydämessänsä: ei Jumalaa olekaan; ei he mitään kelpaa, ja ovat ilkiät menoissansa: ei ole joka hyvää tekee.
3. Jumala katsoi taivaasta ihmisten lapsia, nähdäksensä, jos joku ymmärtäis, joku Jumalaa etsis.
4. Mutta he ovat kaikki vilpistelleet, ja kaikki ovat kelvottomiksi tulleet: ei ole yksikään, joka hyvää tekee, ei ainoakaan.
5. Eivätkö pahantekiät sitä huomaitse? jotka minun kansaani syövät, niinkuin he söisivät leipää; vaan ei he Jumalaa avuksensa huuda.
6. Siellä he kovin pelkäsivät, kussa ei mitään peljättävää ollut; sillä Jumala hajoittaa niiden luut, jotka sinua ahdistavat: sinä saatat heitä häpiään, sillä Jumala hylkää heidät.
7. Oi, jos apu tulis Zionista Israelille! Kuin Jumala vangitun kansansa päästää, niin Jakob iloitsee ja Israel riemuitsee.

54 PSALTTARI

1. Davidin opetus, edelläveisaajalle, kanteleilla,
2. Kuin Siphiläiset tulivat ja sanoivat Saulille: David on lymyttänyt itsensä meidän tykönämme.
3. Auta minua Jumala sinun nimelläs, ja saata minulle oikeus sinun väkevyydelläs.
4. Jumala, kuule minun rukoukseni, ota korviis minun suuni sanat.
5. Sillä muukalaiset karkasivat minua vastaan, ja väkivaltaiset väijyivät minun sieluani: ei he pitäneet Jumalaa silmäinsä edessä, Sela!
6. Katso, Jumala auttaa minua: Herra tukee minun sieluani.
7. Hän kostaa minun vihollisteni pahuuden: hajoita ne totuudessas.
8. Niin minä mielelläni sinulle uhraan: minä kiitän, Herra, sinun nimeäs, sillä se on hyvä.
9. Sillä hän on pelastanut minun kaikesta hädästä; ja minun silmäni ovat nähneet minun viholliseni.

55 PSALTTARI

1. Davidin opetus, edelläveisaajalle, kanteleilla.
2. Jumala, kuule minun rukoukseni, ja älä peitä sinuas minun rukoukseni edestä.
3. Ota minusta vaari ja kuule minua; että minä surkeasti valitan rukouksissani ja parun;
4. Että vihamies niin huutaa, ja jumalatoin ahdistaa; sillä he kääntävät valheen minun päälleni, ja asettavat itsensä vihassansa minua vastaan.
5. Minun sydämeni vapisee minussa, ja kuoleman pelko lankesi minun päälleni.
6. Pelko ja vavistus tulivat minun päälleni, ja kauhistus peitti minun.
7. Ja minä sanoin: jospa minulla olisi siivet niinkuin mettisellä, että minä lentäisin, ja (joskus) lepäisin!
8. Katso, niin minä kauvas pakenisin, ja oleskelisin korvessa, Sela!
9. Minä rientäisin, että minä pääsisin tuulen puuskasta ja tuulispäästä.
10. Turmele, Herra, ja sekoita heidän kielensä; sillä minä näin väkivallan ja riidan kaupungissa.
11. He käyvät sen ympäri päivällä ja yöllä hänen muurinsa päällä: vääryys ja vaiva on sen keskellä.
12. Vääryys on sen keskellä: valhe ja petos ei luovu hänen kaduiltansa.
13. Sillä jos minun vihamieheni häpäisis minua, sen minä kärsisin: ja jos minun vainoojani nousis minua vastaan, niin minä kätkisin itseni hänen edestänsä.
14. Vaan sinä olet minun kumppanini, minun johdattajani ja minun tuttavani:
15. Me jotka ystävällisesti keskenämme neuvoa pidimme, ja vaelsimme Jumalan huoneesen joukossa.
16. Langetkoon kuolema heidän päällensä, ja he menkään elävänä alas helvettiin; sillä sula pahuus on heidän asuinsioissansa heidän keskellänsä.
17. Mutta minä huudan Jumalan tykö; ja Herra auttaa minua.
18. Ehtoona, aamulla ja puolipäivänä minä valitan ja itken; ja hän kuulee minun ääneni.
19. Hän lunastaa minun sieluni niistä, jotka sotivat minua vastaan, ja saattaa hänelle rauhan; sillä monta on minua vastaan.
20. Jumala kuulkoon, ja heitä nöyryyttäköön, joka alusta ollut on, Sela! jotka ei paranna heitänsä, eikä pelkää Jumalaa.
21. He laskevat kätensä hänen rauhallistensa päälle, ja turmelevat hänen liittonsa.
22. Heidän suunsa on liukkaampi kuin voi, ja sota on heidän sydämessänsä: heidän sanansa ovat sileämmät kuin öljy, ja ne ovat paljaat miekat.
23. Heitä surus Herran päälle, hän sinusta murheen pitää, ja ei salli vanhurskaan olla kulkiana

ijankaikkisesti.
24. Mutta sinä, Jumala, syökset heitä syvään kuoppaan: murhamiehet ja pettäjät ei pidä tuleman puoli-ikäänsä; vaan minä toivon sinuun.

56 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale mykästä mettisestä muukalaisten seassa, kuin Philistealaiset käsittivät hänen Gatissa.
2. Jumala, ole minulle armollinen; sillä ihmiset tahtovat minua niellä ylös: joka päivä he sotivat ja ahdistavat minua.
3. Minun kadehtiani tahtovat joka päivä minua niellä ylös; sillä moni sotii ylpiästi minua vastaan.
4. Kuin minä pelkään, niin minä toivon sinuun.
5. Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä liha minun tekis?
6. Joka päivä he minun sanojani kääntelevät; kaikki heidän ajatuksensa ovat pahuuteen minua vastaan.
7. He pitävät yhtä, ja väijyvät, ja ottavat minun askeleistani vaarin, kuinka he minun sieluni käsittäisivät.
8. Pitäiskö heidän vääryydestänsä pääsemän? Syökse, Jumala, se kansa alas vihassas.
9. Sinä olet lukenut minun kulkemukseni: sinä panet minun kyyneleeni leiliis: eikö ne ole sinun kirjassas?
10. Silloin pitää vihollliseni kääntämän heitänsä takaperin, sinä päivänä, kuin minä huudan: sen minä tiedän, ettäs minun Jumalani olet.
11. Jumalassa minä kerskaan hänen sanaansa: Herrassa minä kerskaan hänen sanaansa.
12. Jumalaan minä toivon, en minä pelkää: mitä ihminen tekis?
13. Minä olen sinulle, Jumala, luvannut, minä tahdon sinua kiittää.
14. Sillä sinä olet pelastanut minun sieluni kuolemasta, minun jalkani lankeemisesta; että minä vaeltaisin Jumalan edessä eläväin valkeudessa.

57 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale, edelläveisaajalle, ettei hän hukkunut, kuin hän Saulin edestä pakeni luolaan.
2. Jumala, ole minulle armollinen, ole minulle armollinen; sillä sinuun minun sieluni uskaltaa, ja sinun siipeis varjon alle minä turvaan siihenasti, että ahdistukset ohitse käyvät.
3. Minä huudan korkeimman Jumalan tykö, sen Jumalan tykö, joka minun vaivani päälle lopun tekee.

4. Hän lähettää taivaasta, ja varjelee minua, ja antaa ne häpiään tulla, jotka minua tahtovat niellä ylös, Sela! lähettäköön Jumala armonsa ja totuutensa.
5. Minun sieluni makaa jalopeurain keskellä, jotka ovat niinkuin tulen liekki; ihmisten lapset, joiden hampaat ovat keihäs ja nuolet, ja heidän kielensä terävä miekka.
6. Korota itses, Jumala, taivasten ylitse ja sinun kunnias ylitse kaiken maan.
7. Verkon he virittivät minun käymiseni eteen, ja minun sieluni vältti: kuopan he kaivoivat minun eteeni, ja siihen he itse lankesivat, Sela!
8. Valmis on sydämeni, Jumala, valmis on sydämeni veisaamaan ja kiittämään.
9. Herää kunniani, herää psaltari ja kantele, varhain minä tahdon herätä.
10. Herra, sinua minä tahdon kiittää kansain seassa, ja veisata pakanain seassa.
11. Sillä sinun armos on suuri hamaan taivaisiin asti, ja sinun totuutes pilviin asti.
12. Korota itses, Jumala, taivasten ylitse, ja sinun kunnias ylitse kaiken maan.

58 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale, edelläveisaajalle, ettei hän hukkunut.
2. Oletteko te juuri niin mykät, ettette puhu sitä mikä oikeus on, ettekä tuomitse, mikä kohtuus on, te ihmisten lapset?
3. Sydämestänne te myös vääryyttä teette, ja maakunnassa käsillänne väkivaltaa toimitatte.
4. Jumalattomat ovat kääntyneet pois jo äitinsä kohdusta, valhetteliat ovat eksyneet hamasta äitinsä kohdusta.
5. Heidän kiukkunsa on niinkuin kärmeen kiukku, niinkuin kuuron kyykärmeen, joka korvansa tukitsee,
6. Ettei hän kuulisi lumojain ääntä, sen joka viisaasti lumota taitaa.
7. Jumala, särje heidän hampaansa heidän suuhunsa: murenna, Herra, nuorten jalopeurain syömähampaat.
8. Heidän pitää sulaman niinkuin vesi: he ampuvat nuolillansa, mutta ne käyvät rikki.
9. He hukkuvat, niinkuin näkin kota raukee, niinkuin vaimon keskeneräinen, eikä saa nähdä aurinkoa.
10. Ennenkuin teidän orjantappuranne puuksi kasvavat, niin pitää vihan heitä elävänä repäisemän pois.
11. Vanhurskaan pitää iloitseman, koska hän koston näkee, ja pesemän jalkansa jumalattoman veressä,
12. Että jokaisen pitää sanoman: vanhurskaalla on kuitenkin hedelmä; Jumala on kuitenkin se, joka tuomitsee maan päällä.

59 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale, ettei hän hukkunut, kuin Saul lähetti hänen huonettansa piirittämään, saadaksensa häntä tappaa.
2. Pelasta minua vihollisistani, Jumala, ja varjele minua niistä, jotka itseänsä asettavat minua vastaan.
3. Pelasta minua pahointekiöistä, ja auta minua murhamiehistä;
4. Sillä katso, Herra, he väijyvät sieluani: väkevät kokoontuvat minua vastaan, ilman minun syytäni ja rikostani.
5. He juoksevat ilman syytä, ja valmistavat itseänsä: nouse tulemaan minua vastaan ja katsomaan.
6. Ja sinä, Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala, herää etsimään kaikkia pakanoita: älä ketään heistä armahda, jotka niin väkivaltaisesti vääryyttä tekevät, Sela!
7. He tulkoon taas ehtoona, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin.
8. Katso, he puhuvat suullansa: miekat ovat heidän huulissansa, kuka sen kuulis.
9. Mutta sinä, Herra, naurat heitä, ja pilkkaat kaikkia pakanoita.
10. Heidän väkevyytensä edestä minä turvaan sinun tykös; sillä Jumala on minun varjelukseni.
11. Jumala osoittaa minulle runsaasti laupiutensa, Jumala antaa minun nähdä koston vihollisistani.
12. Älä heitä tapa, ettei minun kansani sitä unohtaisi: hajoita heitä voimallas, ja lyö heitä maahan, Herra meidän kilpemme.
13. Heidän huultensa puhe on heidän suunsa synti: ja he käsitetään ylpeydessänsä: ja he juttelevat kirouksia ja valhetta.
14. Pyyhi heitä pois vihassas, pyyhi heitä pois, ettei he olisikaan; että he ymmärtäisivät sen, että Jumala hallitsee Jakobissa, hamaan maailman ääriin asti, Sela!
15. He tulkoon taas ehtoona, ja ulvokaan niinkuin koira, ja samotkaan ympäri kaupungin.
16. Anna heidän juosta sinne ja tänne ruoan tähden; ja ulvokaan, koska ei he ravituksi tule.
17. Mutta minä veisaan sinun väkevyyttäs, ja varhain kerskaan sinun laupiuttas; sillä sinä olet minun varjelukseni ja turvani minun hädässäni.
18. Sinä olet minun väkevyyteni, sinulle minä kiitosta veisaan; sillä sinä Jumala olet minun varjelukseni ja minun armollinen Jumalani.

60 PSALTTARI

1. Davidin kultainen kappale, edelläveisaajalle, kultaisesta seppeleen kukkaisesta opettamaan,
2. Kuin hän oli sotinut Syrialaisten kanssa Mesopotamiasta, ja Zoban Syrialaisten kanssa; kuin Joab palasi, ja löi Suolalaaksossa kaksitoistakymmentä tuhatta Edomilaista.
3. Jumala, sinä joka olet meitä lykännyt pois, hajoittanut meitä ja ollut vihainen, palaja taas meidän tykömme.
4. Sinä joka maan liikuttanut ja halaissut olet, paranna hänen rakonsa, joka niin haljennut on.
5. Sinä olet kansalles kovuutta osoittanut, ja meitä kompastuksen viinalla juottanut.
6. Sinä annoit lipun niille, jotka sinua pelkäävät, jolla he itsensä ojensivat ylös, totuuden tähden, Sela!
7. Että sinun ystäväs vapahdetuksi tulisivat: niin auta nyt oikialla kädelläs, ja kuule meidän rukouksemme.
8. Jumala on puhunut pyhässänsä, siitä minä iloitsen: minä tahdon jakaa Sikemin ja mitata Sukkotin laakson.
9. Gilead on minun, minun on Manasse, Ephrain on minun pääni voima: Juuda on minulle lainopettaja.
10. Moab on minun pesinpatani, Edomin ylitse heitän minä kenkäni: sinä Philistea, iloitse minusta.
11. Kuka vie minun vahvaan kaupunkiin? kuka johdattaa minun Edomiin?
12. Etkös sinä, Jumala, joka meitä lykkäsit pois? ja etkö sinä, Jumala, lähde ulos meidän sotaväkemme kanssa?
13. Saata meille apu tuskasta; sillä ihmisten apu on turha.
14. Jumalassa tahdomme me voimalliset työt tehdä: ja hän tallaa alas meidän vihollisemme.

61 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle, kanteleilla.
2. Kuule, Jumala, minun huutoni: ota vaari minun rukouksestani.
3. Maan äärestä minä huudan sinun tykös, koska minun sydämeni näännyksissä on: vie minua siis korkialle kalliolle.
4. Sillä sinä olet minun turvani, vahva torni vihollisten edessä.
5. Minä tahdon asua sinun majassas ijankaikkisesti, ja uskaltaa sinun siipeis varjon alle, Sela!
6. Sillä sinä, Jumala, kuulet minun lupaukseni, ja annat perinnön niille, jotka sinun nimeäs pelkäävät.
7. Sinä annat kuninkaalle pitkän ijän, että hänen vuotensa olisivat suvusta sukuun.
8. Että hän alati pysyis Jumalan edessä: osoita hänelle laupiutta ja totuutta, jotka häntä varjelisivat.
9. Niin minä veisaan kiitosta sinun nimelles ijankaikkisesti, maksaakseni minun lupaustani päivä päivältä.

62 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi Jedutunin edestä, edelläveisaajalle.
2. Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa, joka minua auttaa.
3. Hän ainoastaan on kallioni, minun autuuteni, minun varjelukseni, etten minä kovin kompastuisi.
4. Kuinka kauvan te yhtä väijytte, että te kaikin häntä surmaatte, niinkuin kallistuvaa seinää ja raukeevaa muuria?
5. Kuitenkin he neuvoa pitävät, kukistaaksensa häntä korkeudestansa; he rakastavat valhetta: suullansa he siunaavat, ja sydämessänsä kiroilevat, Sela!
6. Minun sieluni odottaa ainoastaan Jumalaa; sillä hän on minun toivoni.
7. Hän ainoastaan on kallioni ja autuuteni, hän varjelukseni, en minä kaadu.
8. Jumalassa on minun autuuteni, minun kunniani, minun väkevyyteni kallio, minun turvani on Jumalassa.
9. Te kansat, toivokaat häneen joka aika, vuodattakaat teidän sydämenne hänen eteensä: Jumala on meidän turvamme, Sela!
10. Mutta ihmiset ovat kuitenkin turhat, voimalliset myös puuttuvat: he painavat vähemmän kuin ei mitään, niin monta kuin heitä on.

11. Älkäät luottako vääryyteen ja väkivaltaan; älkäät turvatko niihin, mitkä ei mitään ole; jos rikkaudet teidän tykönne lankeevat, niin älkäät panko sydäntänne niiden päälle.
12. Jumala on kerran puhunut, sen olen minä kahdesti kuullut: että Jumala (yksinänsä) väkevä on.
13. Ja sinä Jumala olet armollinen; sillä sinä maksat jokaiselle työnsä jälkeen.

63 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, kuin hän oli Juudan korvessa.
2. Jumala, sinä olet minun Jumalani! Varhain minä sinua etsin: sinua minun sieluni janoo, minun lihani halaa sinua karkiassa ja kuivassa maassa, joka vedetöin on.
3. Niinkuin minä näin sinun pyhässä, katsellakseni sinun voimaas ja kunniaas;
4. Sillä sinun laupiutes on parempi kuin elämä: minun huuleni pitää sinua kiittämän.
5. Niin minä tahdon kunnioittaa sinua minun elinaikanani, ja minun käteni nostaa ylös sinun nimees.
6. Niinkuin lihavuudella ja rasvalla pitää minun sieluni ravittaman: ja minun suuni pitää kiittämän iloisilla huulilla.
7. Kuin minä vuoteeseni lasken, niin minä muistan sinua: kuin minä herään, niin minä puhun sinusta.
8. Sillä sinä olet minun apuni, ja sinun siipeis varjon alla minä kerskaan.
9. Minun sieluni riippuu sinussa: sinun oikia kätes minun tukee.
10. Mutta he etsivät kadottaaksensa minun sieluni: heidän täytyy maan alle mennä.
11. Heidän pitää miekkaan lankeeman, ketuille osaksi tuleman.
12. Mutta kuninkaan pitää iloitseman Jumalassa: joka hänen kauttansa vannoo, se kunnioitetaan; sillä valhetteliain suu pitää tukittaman.

64 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Kuule, Jumala, ääntäni, minun valituksessani: varjele elämäni vihollisen pelvosta.
3. Peitä minua pahain neuvosta, väärintekiäin metelistä,
4. Jotka kielensä hiovat niinkuin miekan: he ampuvat myrkyllisillä sanoillansa niinkuin nuolilla;
5. Että he salaisesti ampuisivat viatointa: he ampuvat häntä äkisti ilman pelvota.
6. He vahvistavat itsensä pahoissa juonissansa ja puhuvat, kuinka he paulat virittäisivät, ja sanovat: kuka

taitaa ne nähdä?
7. He ajattelevat vääryyttä, ja täyttävät sen minkä he ajatelleet ovat; viekkaat ihmiset ja salakavalat sydämet.
8. Mutta Jumala ampuu heitä; äkillinen nuoli on heidän rangaistuksensa.
9. Heidän oma kielensä pitää heitä langettaman, että jokainen, joka heidät näkee, pakenee heitä.
10. Ja kaikkein ihmisten pitää pelkäämän, ja Jumalan työtä ilmoittaman, ja hänen työnsä ymmärtämän.
11. Vanhurskaat pitää Herrassa riemuitseman, ja häneen uskaltaman; ja kaikki vaat sydämet kerskatkoon siitä.

65 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle.
2. Jumala, sinua kiitetään Zionissa hiljaisuudessa; ja sinulle maksetaan lupaus.
3. Sinä kuulet rukouksen; sentähden tulee kaikki liha sinun tykös.
4. Meidän pahat tekomme meitä kovin raskauttavat; mutta anna sinä meille synnit anteeksi.
5. Autuas on se, jonkas valitset ja otat tykös, asumaan kartanoissas: hän ravitaan sinun huonees ja pyhän templis hyvyydestä.
6. Kuule meitä ihmeellisestä vanhurskaudesta, meidän autuutemme Jumala, kaikkein turva maan päällä ja kaukana meressä,
7. Joka vuoret vahvistat voimallas, ja olet hankittu väkevyydellä,
8. Sinä joka asetat meren pauhinan ja hänen aaltoinsa pauhinan, ja kansain metelin;
9. Että ne hämmästyisivät, jotka niissä maan äärissä asuvat, sinun ihmeitäs. Sinä iloitat kaikki liikkuvaiset aamulla ja ehtoona.
10. Sinä etsiskelet maan ja liotat sen ja teet sen ylen rikkaaksi: Jumalan virta on vettä täynnä: sinä kasvatat heidän jyvänsä, ettäs näin maan valmistat.
11. Sinä juotat hänen vakonsa ja kastat hänen kyntönsä: sateella sinä ne pehmität, ja siunaat hänen laihonsa.
12. Sinä kaunistat vuoden hyvyydelläs, ja sinun askelees tiukkuvat rasvasta.
13. Korven laitumet myös tiukkuvat, ja kukkulat ovat ympäri iloissansa.
14. Kedot ovat laumaa täynnä, ja laaksossa on tihkiältä jyviä, niin että siitä ihastutaan ja myös lauletaan.

66 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle. Ihastukaa Jumalalle, kaikki maa.
2. Veisatkaat kiitosta hänen nimensä kunniaksi, ylistäkäät häntä suuresti.
3. Sanokaat Jumalalle: kuinka ihmeelliset ovat sinun työs! sinun vihollisiltas pitää puuttuman, sinun suuren väkes tähden.
4. Kaikki maa kumartakoon sinua, ja veisatkaan kiitosta sinun nimelles, Sela!
5. Tulkaat ja katsokaat Jumalan tekoja, joka niin ihmeellinen on töissänsä ihmisten lasten seassa.
6. Hän muuttaa meren kuivaksi, niin että jalkaisin käydään veden ylitse: siitä me hänessä iloitsemme.
7. Hän hallitsee voimansa kautta ijankaikkisesti, hänen silmänsä katselevat kansoja: eripuraiset ei pidä voiman korottaa itseänsä, Sela!
8. Kiittäkäät te pakanat, meidän Jumalaamme: kajahtakaan hänen kiitoksensa ääni kauvas,
9. Joka meidän sielumme elättää, eikä salli jalkamme liukastella.
10. Sillä sinä, Jumala, olet meitä koetellut, ja valanut meitä niinkuin hopia valetaan.
11. Sinä veit meitä vankeuteen, ja panit kuorman meidän lanteillemme.
12. Sinä olet antanut ihmiset meidän päämme päällitse mennä: me olemme tuleen ja veteen tulleet, mutta sinä veit meitä ulos, ja virvoitit.
13. Sentähden minä menen polttouhrilla sinun huoneeses, ja maksan sinulle lupaukseni,
14. Joita minun huuleni lupasivat, ja minun suuni puhunut on tuskassani.
15. Lihavat polttouhrit minä teen sinulle oinasten suitsutuksella: minä uhraan sinulle naudat kauristen kanssa, Sela!
16. Tulkaat, kuulkaat te kaikki, jotka Jumalaa pelkäätte: minä ilmoitan, mitä hän minun sielulleni on tehnyt.
17. Häntä minä suullani huusin, ja ylistin kielelläni.
18. Jos minä jotakin vääryyttä pitäisin sydämessäni, niin ei Herra minua kuulisi.
19. Sentähden Jumala on minua kuullut, ja ottanut vaarin minun rukoukseni äänestä.
20. Kiitetty olkoon Jumala, joka ei hylkää rukoustani, eikä käännä laupiuttansa pois minusta!

67 PSALTTARI

1. Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle, kanteleilla.
2. Jumala olkoon meille armollinen, ja siunatkoon meitä! hän valistakoon kasvonsa aina meidän päällemme,

Sela!
3. Että me maan päällä tuntisimme sinun ties, ja kaikkein pakanain seassa sinun autuutes.
4. Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön.
5. Kansat iloitkaan ja riemuitkaan, ettäs kansat oikein tuomitset, ja hallitset kansat maan päällä, Sela!
6. Sinua, Jumala, kansat kiittäköön: sinua kaikki kansat kiittäköön.
7. Maa antaa hedelmänsä; siunatkoon meitä Jumala, meidän Jumalamme.
8. Siunatkoon meitä Jumala, ja kaikki maailma peljätköön häntä.

68 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi ja veisu, edelläveisaajalle.
2. Nouskaan Jumala, että hänen vihollisensa hajoitettaisiin; ja jotka häntä vihaavat, paetkaat hänen edestänsä.
3. Aja heitä pois, niinkuin savu ajetaan pois; niinkuin vedenvaha sulaa tulen edessä, niin hukkukaan jumalattomat Jumalan kasvoin edessä.
4. Mutta vanhurskaat riemuitkaan ja iloitkaan Jumalan edessä, ja riemuitkaan ilossa.
5. Veisatkaan Jumalalle, veisatkaat kiitosta hänen nimellensä; tehkäät hänelle tietä, joka istuu ylimmäisten taivasten päällä; hänen nimensä on Herra, ja iloitkaat hänen edessänsä.
6. Joka on orpoin isä ja leskein tuomari: hän on Jumala pyhässä asumisessansa.
7. Jumala, joka yksinäisten antaa asua huoneessa, ja vie vangit ulos oikeudella; mutta vastahakoiset asuvat kuivassa.
8. Jumala, koskas kävit kansas edellä, koskas vaelsit korvessa, Sela,
9. Niin maa vapisi ja taivaat tiukkuivat Jumalan edessä: tämä Sinai, Jumalan edessä, joka Israelin Jumala on.
10. Mutta nyt sinä, Jumala, annat armollisen sateen, ja virvoitat perimises, joka väsynyt on.
11. Että sinun laumas siinä asuis: Jumala, sinä virvoitat hyvyydelläs raadolliset.
12. Herra antaa sanan suurella evankelistain joukolla.
13. Sotaväen kuninkaat pakenevat, he pakenevat; ja kotona asuva jakaa saaliit.
14. Kuin te tarhain välissä makaatte, niin mettisen sulat ovat silatut hopialla, ja hänen siipensä ruskialla kullalla.
15. Kuin Kaikkivaltias siinä joka paikassa kuninkaat levittää, niin Zalmonissa valaisee kuin lumi.

16. Jumalan vuori on hedelmällinen vuori: korkia vuori on se hedelmällinen vuori.
17. Miksi te, suuret vuoret, kippaatte? Tämä on Jumalan vuori, jossa hän mielistyy asumaan; ja Herra asuu siellä ijankaikkisesti.
18. Jumalan rattaita on monta tuhatta kertaa tuhatta: Herra on heissä, pyhässä Sinaissa.
19. Sinä astuit ylös korkeuteen, ja olet vangiksi ottanut vankeuden. Sinä olet lahjoja saanut ihmisille: vastahakoiset myös, että Herra Jumala siellä kumminkin asuu.
20. Kiitetty olkoon Herra joka päivä! Jumala panee kuorman meidän päällemme; mutta hän myös auttaa meitä, Sela!
21. Meillä on Jumala, Jumala, joka auttaa, ja Herra, Herra, joka kuolemasta vapahtaa.
22. Mutta Jumala särkee vihollistensa pään heidän päänlakeinsa kanssa, jotka pysyvät heidän synneissänsä.
23. Herra sanoo: minä palautan (muutamat) lihavista; meren syvyydestä minä heitä palautan,
24. Että sinun jalkas tulis painetuksi veressä, ja koirais kieli sinun vihollisistas.
25. He näkivät, Jumala, kuinkas vaellat; kuinkas, minun Jumalani ja kuninkaani, pyhässä vaellat:
26. Laulajat käyvät edellä, ja sitte leikarit piikain seassa, jotka kanteleita soittavat.
27. Kiittäkäät Herraa Jumalaa seurakunnissa, te Israelin lähteestä.
28. Siellä hallitsee heitä vähä Benjamin, Juudan päämiehet joukkoinensa, Zebulonin päämiehet, Naphtalin päämiehet.
29. Sinun Jumalas on käskenyt sinun olla väkevän: vahvista Jumala se, minkä sinä meissä tehnyt olet.
30. Sinun templis tähden, joka on Jerusalemissa, pitää kuninkaat sinulle lahjoja viemän.
31. Nuhtele ruovon petoa, härkäin laumaa kansain vasikkain kanssa, jotka kumartaen tuovat hopeakankeja: hajoittanut on hän kansat, jotka mielellänsä sotivat.
32. Egyptin päämiehet tulevat: Etiopia ojentaa käsiänsä Jumalalle.
33. Te maan valtakunnat, veisatkaat Jumalalle, veisatkaat kiitosta Herralle, Sela!
34. Sille joka asuu taivaissa joka paikassa, hamasta alusta: katso, hän antaa jylinälle voiman.
35. Antakaat Jumalalle voima: hänen herrautensa on Israelissa, ja hänen voimansa pilvissä.
36. Jumala on ihmeellinen pyhässänsä, hän on Israelin Jumala: hän antaa kansalle väen ja voiman: kiitetty olkoon Jumala!

69 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi kukkasista, edelläveisaajalle.

2. Jumala, auta minua; sillä vedet käyvät hamaan minun sieluuni asti.
3. Minä vajoon syvään mutaan, jossa ei pohjaa ole: minä olen tullut syviin vesiin, ja virta upottaa minun.
4. Minä väsyn huutamisesta: minun kurkkuni kuivettuu: minun näkyni vaipuu, toivoissani minun Jumalani päälle.
5. Niitä on enempi kuin päässäni hiuksia, jotka ilman syytä minua vihaavat, jotka syyttömästi minun viholliseni ovat, ja minua hukuttavat, ovat väkevät: niitä täytyy minun maksaa, joita en minä ryövännyt.
6. Jumala, sinäpä tiedät minun tyhmyyteni, ja minun rikokseni ei ole sinulta salatut.
7. Älä salli heitä häpiään tulla minun tähteni, jotka sinua odottavat, Herra, Herra Zebaot: älä anna heitä häväistä minun tähteni, jotka sinua etsivät, Israelin Jumala.
8. Sillä sinun tähtes minä pilkkaa kärsin; minun kasvoni ovat täynnä häpiää.
9. Minä olen muukalaiseksi veljilleni tullut, ja oudoksi äitini lapsille.
10. Sillä sinun huonees kiivaus syö minua: ja heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesi minun päälleni.
11. Minä itkin ja paastosin hartaasti, ja minä pilkattiin päälliseksi.
12. Ja minä puin säkin ylleni, ja olin heille sananlaskuksi.
13. Jotka portissa istuvat, ne minusta jaarittelevat, ja juodessansa he minusta lauleskelevat.
14. Mutta minä rukoilen sinua, Herra, otollisella ajalla, Jumala, sinun suuren laupiutes puolesta: kuule minua sinun autuutes totuuden tähden.
15. Pelasta minua loasta, etten minä vajoaisi; että minä pelastettaisiin vihollisistani ja syvistä vesistä.
16. Ettei vuo minua upottaisi ja syvyydet minua lainoaisi, eikä kaivon suu suljettaisi minun päälleni.
17. Kuule minua, Herra; sillä sinun laupiutes on hyvä: käännä sinuas minun puoleeni, sinun suuren laupiutes tähden.
18. Ja älä peitä kasvojas palvelialtas; sillä minä ahdistetaan: kuultele minua nopiasti.
19. Lähene minun sieluani, ja lunasta häntä: minun vihollisteni tähden pelasta minua.
20. Sinäpä tiedät pilkkani, häpiäni ja häväistykseni: kaikki minun viholliseni ovat edessäs.
21. Pilkka särkee minun sydämeni ja vaivaa minua: minä odotan, jos joku armahtais, ja ei ole kenkään, ja lohduttajia, vaan en ketään löydä.
22. Ja he antoivat minulle sappea syödäkseni, ja etikkaa juodakseni minun janossani.
23. Heidän pöytänsä olkoon heille paulaksi, sekä kostoksi että lankeemiseksi.
24. Tulkoon heidän silmänsä pimiäksi, ettei he näkisi, ja salli heidän lanteensa aina horjua.
25. Vuodata närkästykses heidän päällensä, ja hirmuinen vihas käsittäköön heitä,

26. Olkoon heidän huoneensa kylmillä; ja ei kenkään olko, joka heidän majassansa asuis.
27. Sillä he vainoovat sitä, jota lyönyt olet, ja juttelevat niiden kipua, joita haavoittanut olet.
28. Salli heitä langeta synnistä syntiin, ettei he tulisi sinun vanhurskautees.
29. Pyyhi heitä eläväin kirjasta, ettei he kirjoitettaisi vanhurskasten kanssa.
30. Mutta minä olen raadollinen ja murheellinen: Jumala, sinun autuutes suojelkoon minua!
31. Minä kiitän Jumalan nimeä veisuulla, ja suuresti ylistän häntä kiitoksella.
32. Se kelpaa paremmin Herralle kuin härkä taikka mulli, jolla ovat sarvet ja sorkat.
33. Raadolliset näkevät sen ja iloitsevat, ja jotka Jumalaa etsivät, heidän sydämensä pitää elämän.
34. Sillä Herra kuulee köyhiä, ja ei hän vankiansa katso ylön.
35. Kiittäkään häntä taivaat ja maa, meri, ja kaikki kuin niissä liikkuvat.
36. Sillä Jumala auttaa Zionia ja rakentaa Juudan kaupungit, että siellä asutaan, ja se perinnöllä omistetaan.
37. Ja hänen palveliainsa siemen sen perii: ja ne, jotka hänen nimeänsä rakastavat, pitää asuman siinä.

70 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi edelläveisaajalle, muistoksi.
2. Riennä, Jumala, minua vapahtamaan: kiiruhda, Herra, minua auttamaan.
3. Häpiään tulkoon ja hävetköön, jotka minun sieluani väijyvät: ajettakoon takaperin ja tulkoon häväistyksi, jotka minulle pahaa suovat;
4. Että he jälleen häpiään tulisivat, jotka minua pitittävät.
5. Iloitkaan ja riemuitkaan sinussa kaikki, jotka sinua etsivät; ja jotka sinun autuuttas rakastavat, sanokaan aina: Jumala olkoon suuresti ylistetty!
6. Mutta minä olen raadollinen ja köyhä, riennä, Jumala, minun tyköni; sillä sinä olet minun auttajani ja pelastajani, Herra, älä viivyttele.

71 PSALTTARI

1. Sinuun, Herra, minä uskallan: älä anna minua ikänä häväistä.
2. Vapahda minua vanhurskaudessa ja pelasta minua: kallista korvas minun puoleeni ja auta minua.
3. Ole minulle vahva turva, johon minä aina pakenisin: sinä olet luvannut minua auttaa; sillä sinä olet minun kallioni ja linnani.

4. Minun Jumalani, auta minua jumalattoman kädestä, väärän ja väkivaltaisen kädestä.
5. Sillä sinä olet minun turvani, Herra, Herra: minun toivoni hamasta minun nuoruudestani.
6. Sinuun minä olen luottanut hamasta äitini kohdusta, sinä minun vedit ulos äitini kohdusta: sinusta on aina minun kerskaukseni.
7. Minä olen monelle ihmeeksi tullut; mutta sinä olet minun vahva turvani.
8. Täytä minun suuni sinun kiitoksestas ja sinun kunniastas joka päivä.
9. Älä minua heitä pois minun vanhuudessani: älä minua hylkää, kuin minä heikoksi tulen.
10. Sillä minun vihollliseni puhuvat minua vastaan: ja jotka minun sieluani väijyvät, he keskenänsä neuvoa pitävät,
11. Ja sanovat: Jumala hylkäsi hänen; ajakaat takaa ja käsittäkäät häntä, sillä ei ole vapahtajaa.
12. Jumala, älä erkane kauvas minusta: minun Jumalani, riennä minua auttamaan.
13. Hävetkööön ja hukkukoon, jotka minun sieluani vastaan ovat: häpiän ja häväistyksen alle tulkoon, jotka minulle pahaa suovat.
14. Mutta minä odotan aina, ja korotan aina sinun kiitokses.
15. Minun suuni pitää ilmoittaman sinun vanhurskauttas, joka päivä sinun autuuttas, joita en minä voi kaikkia lukea.
16. Minä vaellan Herran, Herran väkevyydessä: minä tahdon muistaa ainoastaan sinun vanhurskauttas.
17. Jumala, sinä olet minua nuoruudestani opettanut, sentähden minä julistan sinun ihmeitäs.
18. Ja minun vanhuudessani ja harmaaksi tultuani älä, Jumala, minua hylkää, siihenasti kuin minä ilmoitan sinun käsivartes lasten lapsille, ja sinun väkevyytes kaikille tulevaisille.
19. Ja tosin, Jumala, sinun vanhurskautes on sangen korkia, sinä teet suuria: Jumala, kuka on sinun vertaises?
20. Sillä sinä annat minun nähdä paljon ja suuria ahdistuksia, ja virvoitat minua jälleen; ja taas sinä haet minua ulos maan syvyydestä.
21. Sinä teet minun sangen suureksi, ja lohdutat minua jälleen.
22. Niin minäkin kiitän sinua psaltarilla, sinun totuuttas, minun Jumalani: minä veisaan kiitosta sinulle kanteleilla, sinä pyhä Israelissa.
23. Minun huuleni pitää kiittämän, koska minä sinulle veisaan, ja minun sieluni, jonkas lunastit.
24. Ja minun kieleni puhuu myös joka päivä sinun vanhurskaudestas; sentähden hävetkään he ja häpiään tulkoon, jotka minulle pahaa suovat.

72 PSALTTARI

1. Salomon. Jumala, anna tuomios kuninkaalle, ja vanhurskautes kuninkaan pojalle,
2. Että hän veis sinun kansas vanhurskauteen, ja auttais sinun raadollistas.
3. Vuoret tuokaan rauhan kansalle, ja kukkulat vanhurskauden.
4. Hänen pitää raadollisen kansan oikeudessa pitämän, ja köyhäin lapsia auttaman ja särkemän pilkkaajat.
5. Sinua peljätään, niinkauvan kuin aurinko ja kuu ovat, lapsista niin lasten lapsiin.
6. Hän laskee alas niinkuin sade heinän sängelle, niinkuin pisarat, jotka maan lioittavat.
7. Hänen aikanansa vanhurskas kukoistaa, ja on suuri rauha siihen asti, ettei kuuta enää olekaan.
8. Hän hallitsee merestä mereen ja virrasta maailman ääriin.
9. Häntä pitää korven asuvaiset kumartaman, ja hänen vihollisensa pitää tomun nuoleman.
10. Kuninkaat meren tyköä ja luodoista pitää lahjoja kantaman: kuninkaat rikkaasta Arabiasta ja Sebasta pitää annot tuoman.
11. Kaikki kuninkaat pitää häntä kumartaman, ja kaikki pakanat pitää häntä palveleman.
12. Sillä hän vapahtaa huutavaisen köyhän, ja raadollisen, jolla ei ole auttajaa.
13. Hän on armollinen vaivaiselle ja köyhälle, ja köyhäin sielua hän auttaa.
14. Hän lunastaa heidän sielunsa petoksesta ja väkivallasta, ja heidän verensä luetaan kalliiksi hänen silmäinsä edessä.
15. Ja hän elää ja hänelle pitää annettaman kultaa rikkaasta Arabiasta, ja häntä alati kumartaen rukoiltaman, joka päivä pitää häntä kiitettämän.
16. Pivo jyviä pitää niin oleman maassa ja vuorten kukkuloilla, että sen hedelmä pitää häälymän niinkuin Libanon; ja kaupungin asuvaiset pitää kukoistaman niinkuin ruoho maan päällä.
17. Hänen nimensä pysyy ijankaikkisesti: niinkauvan kuin aurinko on, ulottuu hänen nimensä jälkeentulevaisille; ja he tulevat siunatuksi hänen kauttansa: kaikki pakanat ylistävät häntä.
18. Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, joka yksinänsä ihmeitä tekee!
19. Ja kiitetty olkoon hänen kunniansa nimi ijankaikkisesti; ja kaikki maa täytettäköön hänen kunniastansa, amen! amen!
20. Davidin, Isain pojan, rukoukset loppuvat.

73 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi. Totta on Jumala hyvä Israelille, niille, jotka puhtaat sydämestä ovat.
2. Mutta minä olisin pian jaloillani horjunut: minun askeleeni olisivat lähes liukastuneet.
3. Sillä minä närkästyin öykkäreistä, että minä näin jumalattomat menestyvän.
4. Sillä ei he ole missään kuoleman hädässä, vaan heidän voimansa pysyy vahvana.
5. Ei he ole vastoinkäymisessä niinkuin muut ihmiset, ja ei heitä vaivata niinkuin muita ihmisiä.
6. Sentähden on heidän ylpeytensä koria, ja heidän väkivaltansa kaunistaa heitä.
7. Heidän silmänsä paisuvat lihavuudesta: he tekevät mitä ainoastansa heille kelpaa.
8. Kaikkia he katsovat ylön, ja sitte pahasti puhuvat: he puhuvat ja laittavat ylpiästi.
9. Mitä he puhuvat, sen täytyy olla taivaasta puhuttu: mitä he sanovat, sen täytyy maan päällä kelvata.
10. Sentähden noudattaa heitä yhteinen kansa, ja kokoontuvat heidän tykönsä niinkuin vedet,
11. Ja sanovat: mitä Jumalan pitäis heitä kysymän? mitä pitäis korkeimman heistä lukua pitämän?
12. Katso, ne ovat jumalattomat: he ovat onnelliset maailmassa ja rikastuvat.
13. Pitäiskö siis sen turhaan oleman, että minun sydämeni nuhteetoinna elää, ja minä pesen viattomuudessa minun käteni?
14. Ja minä ruoskitaan joka päivä, ja minun rangaistukseni on joka aamu käsissä?
15. Minä olisin lähes niin sanonut kuin hekin; mutta katso, niin minä olisin tuominnut kaikki sinun lapses, jotka ikänänsä olleet ovat.
16. Minä ajattelin sitä tutkia; mutta se oli minulle ylen raskas,
17. Siihenasti kuin minä menin Jumalan pyhään, ja ymmärsin heidän loppunsa.
18. Tosin sinä asetit heitä liukkaalle, ja syöksit heitä pohjaan.
19. Kuinka he niin pian hukkuvat: he hukkuvat ja saavat kauhian lopun.
20. Niinkuin uni, koska joku herää, niinpä sinä, Herra teet heidän kuvansa kaupungissa ylönkatsotuksi.
21. Vaan kuin se karvasteli minun sydämessäni ja pisti minun munaskuitani,
22. Silloin olin minä tyhmä ja en mitään tietänyt: minä olin niinkuin nauta sinun edessäs.
23. Kuitenkin minä pysyn alati sinun tykönäs; sillä sinä pidät minun oikiasta kädestäni.
24. Sinä talutat minua neuvollas, ja korjaat minua viimein kunnialla.
25. Kuin sinä ainoastansa minulla olisit, niin en minä ensinkään sitte taivaasta eli maasta tottelisi.
26. Vaikka vielä minun ruumiini ja sieluni vaipuis, niin sinä, Jumala, kuitenkin olet aina minun sydämeni uskallus ja minun osani.
27. Sillä katso, jotka sinusta eriävät, ne hukkuvat: sinä kadotat kaikki, jotka sinua vastaan huorin tekevät.
28. Mutta se on minun iloni, että minä itseni Jumalan tykö pidän, ja panen toivoni Herran, Herran päälle,

ilmoittamaan kaikkia sinun töitäs.

74 PSALTTARI

1. Asaphin opetus. Jumala, miksis meitä niin ratki pois syökset? ja olet niin hirmuisesti vihainen sinun laitumes lampaille?
2. Muista seurakuntaas, jonkas muinen omistit ja sinulle perimiseksi lunastanut olet, Zionin vuorta, jossas asuit.
3. Tallaa heitä jaloillas, ja sysää heitä ijäiseen hävitykseen: vihollinen on raiskannut kaikki pyhässä.
4. Sinun vihollises kiljuvat sinun huoneessas, ja asettavat epäjumalansa siihen.
5. Kirveet näkyvät välkkyvän ylhäällä, niinkuin metsässä hakattaisiin,
6. Ja hakkaavat rikki kaikki hänen kuvainsa kaunistukset, sekä keihäillä että kirveillä.
7. He polttavat sinun pyhäs, ja turmelevat sinun nimes asuinsian maan päällä.
8. He puhuvat sydämessänsä: raadelkaamme heitä ynnä; he polttavat kaikki Jumalan huoneet maalla.
9. Emme näe meidän ihmeitämme, eikä silleen prophetaa ole: ei myös ketään meidän seassamme ole, joka ymmärtää kuinka kauvan.
10. Jumala, kuinka kauvan vihamies häpäisee ja vihollinen sinun nimeäs ratki niin pilkkaa?
11. Miksis käännät pois sinun kätes? ja oikian kätes niin ratki sinun povestas?
12. Mutta Jumala on alusta minun kuninkaani, joka kaikkinaisen autuuden matkaan saattaa maan päällä.
13. Sinä hajoitat meren voimallas: sinä murennat lohikärmeiden päät vesissä.
14. Sinä murensit valaskalain päät, ja annat ne kansalle ruaksi metsän korvessa.
15. Sinä kuohutat lähteet ja virrat: sinä kuivaat väkevät kosket.
16. Päivä ja yö ovat sinun: sinä rakennat valkeuden ja auringon.
17. Sinä sovitit jokaisen maan rajat: sinä teet suven ja talven.
18. Niin muista siis, että vihollinen häpäisee Herraa, ja hullu kansa pilkkaa sinun nimeäs.
19. Älä siis anna pedolle mettises sielua, ja älä niin ratki unohda sinun köyhäis joukkoa.
20. Muista liittoa; sillä maa on joka paikassa surkiasti hävitetty, ja huoneet ovat täynnä vääryyttä.
21. Älä anna köyhän mennä pois häpiällä; sillä köyhät ja raadolliset kiittävät sinun nimeäs.
22. Nouse, Jumala, ja aja asias: muista niitä häväistyksiä, jotka sinulle joka päivä hulluilta tapahtuvat.
23. Älä unohda vihollistes ääntä: sinun vainollistes meteli tulee aina suuremmaksi.

75 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi ja veisu, ettei hän hukkunut, edelläveisaajalle.
2. Me kiitämme sinua, ja ilmoitamme ihmeitäs, että sinun nimes on niin läsnä.
3. Sillä ajallansa minä oikein tuomitsen.
4. Maa vapisee ja kaikki, jotka sen päällä asuvat; mutta minä vahvistan lujasti hänen patsaansa, Sela!
5. Minä sanoin öykkäreille: älkäät niin kerskatko, ja jumalattomille: älkäät vallan päälle haastako.
6. Älkäät niin pahoin haastako teidän valtanne päälle: älkäät puhuko niin niskuristi,
7. Niinkuin ei mitään hätää olisi, eikä idästä eikä lännestä, taikka vuorilta korvessa.
8. Sillä Jumala on tuomari, joka tämän alentaa ja toisen ylentää.
9. Sillä Herran kädessä on malja täynnä, väkevällä viinalla täytetty, ja siitä hän panee sisälle; vaan sen rahkan täytyy kaikkein jumalattomain maan päällä juoda, ja ryypätä ulos.
10. Mutta minä ilmoitan ijankaikkisesti, ja veisaan kiitosta Jakobin Jumalalle.
11. Ja minä tahdon särkeä kaiken jumalattomain vallan, että vanhurskasten valta korotettaisiin.

76 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi ja veisu, kanteleilla, edelläveisaajalle.
2. Jumala on tuttu Juudassa, Israelissa on hänen suuri nimensä.
3. Salemissa on hänen majansa, ja Zionissa hänen asumisensa.
4. Siellä hän särkee joutsen nuolet, kilvet, miekan ja sodan, Sela!
5. Sinä olet kirkkaampi ja väkevämpi kuin ryöstövuoret.
6. Urhoolliset pitää ryöstettämän ja uneensa nukkuman; ja kaikki sotamiehet täytyy käsistänsä hermottomaksi tulla.
7. Sinun rangaistuksestas, Jakobin Jumala, vajoo uneen orhi ja ratas,
8. Sinä olet peljättävä: kuka voi seisoa sinun edessäs, koskas vihastut?
9. Koskas tuomion annat kuulua taivaasta, niin maa vapisee ja vaikenee;
10. Koska Jumala nousee tuomitsemaan, että hän auttais kaikkia raadollisia maan päällä, Sela!
11. Kuin ihmiset kiukuitsevat sinua vastaan, niin sinä voitat kunnian, ja kuin he vielä enemmin kiukuitsevat, niin sinä olet valmis.
12. Luvatkaat ja antakaat Herralle teidän Jumalallenne kaikki, jotka hänen ympärillänsä olette, viekäät

lahjoja peljättävälle,
13. Joka päämiehiltä ottaa pois rohkeuden, ja on peljättävä maan kuninkaille.

77 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi, Jedutunin edestä, edelläveisaajalle.
2. Minä huudan äänelläni Jumalaa: Jumalaa minä huudan, ja hän kuultelee minua.
3. Minun hätä-ajallani etsin minä Herraa: minun käteni on yöllä ojettu, ja ei lakkaa; sillä ei minun sieluni salli itseänsä lohduttaa.
4. Minä ajattelen tosin Jumalan päälle, olen kuitenkin murheissani: minä tutkin, ja henkeni on sittekin ahdistuksessa, Sela!
5. Sinä pidät minun silmäni, että he valvovat: minä olen niin voimatoin, etten minä voi puhua.
6. Minä ajattelen vanhoja aikoja, entisiä vuosia:
7. Minä muistan yöllä minun kantelettani: minä puhun sydämelleni, ja minun henkeni tutkii:
8. Heittäneekö Jumala pois ijankaikkisesti, ja ei yhtään armoa silleen osoittane?
9. Puuttuneeko hänen laupiutensa ijankaikkisesti, ja olleeko lupauksella jo loppu suvusta sukuhun?
10. Onko Jumala unohtanut olla armollinen? ja sulkenut laupiutensa vihan tähden? Sela!
11. Minä sanoin: se on minun heikkouteni; mutta Ylimmäisen oikia käsi voi kaikki muuttaa.
12. Sentähden minä muistan Herran töitä, ja minä ajattelen entisiä ihmeitäs,
13. Ja puhun kaikista sinun töistäs, ja sanon sinun teoistas.
14. Jumala, sinun ties on pyhä: kussa on niin väkevää Jumalaa kuin sinä Jumala?
15. Sinä olet se Jumala, joka ihmeitä tekee: sinä osoitit voimas kansain seassa.
16. Sinä lunastit sinun kansas käsivarrellas, Jakobin ja Josephin lapset, Sela!
17. Vedet näkivät sinun, Jumala, vedet näkivät sinun ja vapisivat, ja syvyydet pauhasivat,
18. Paksut pilvet kaasivat vettä, pilvet jylisivät ja nuolet lensivät sekaan.
19. Se jylisi taivaassa, ja sinun leimaukses välkkyi maan piirin päälle: maa liikkui ja värisi siitä.
20. Sinun ties oli meressä, ja sinun polkus olivat suurissa vesissä, ja ei sinun jälkiäs kenkään tuntenut.
21. Sinä veit kansas niinkuin lammaslauman, Moseksen ja Aaronin kautta.

78 PSALTTARI

1. Asaphin opetus. Kuule, kansani, minun lakini: kallistakaat korvanne minun suuni sanoihin.
2. Minä avaan suuni sananlaskuun, ja vanhat tapaukset mainitsen,
3. Jotka me kuulleet olemme ja tiedämme, ja meidän isämme meille jutelleet ovat,
4. Ettemme sitä salaisi heidän lapsiltansa, jälkeentulevaiselta sukukunnalta, julistain Herran kiitoksia, ja hänen voimaansa ja ihmeitänsä, jotka hän on tehnyt.
5. Hän sääsi todistuksen Jakobissa, ja antoi lain Israelissa, jonka hän käski meidän isäimme opettaa lapsillensa,
6. Että vastatulevaiset oppisivat, ja lapset, jotka vielä syntyvät: kuin he kasvavat, että hekin myös ilmoittaisivat lapsillensa;
7. Että he panisivat toivonsa Jumalaan ja ei unohtaisi Jumalan tekoja, vaan pitäisivät hänen käskynsä,
8. Ja ei olisi niinkuin heidän isänsä, vastahakoinen ja kankia suku, joka ei vahvistanut sydäntänsä, ja heidän henkensä ei riippunut uskollisesti Jumalassa;
9. Niinkuin Ephraimin lapset, sota-aseilla varustetut joutsimiehet, pakenivat sodan ajalla.
10. Ei he pitäneet Jumalan liittoa, ja ei vaeltaneet hänen laissansa.
11. Ja he unohtivat hänen tekonsa ja ihmeensä, jotka hän heille osottanut oli.
12. Heidän isäinsä edessä teki hän ihmeitä, Egyptin maassa, Zoanin kedolla.
13. Hän halkasi meren ja vei heitä sen lävitse, ja asetti vedet niinkuin roukkion.
14. Ja hän talutti heitä yli päivää pilvellä, yli yötä tulen valolla.
15. Hän halkasi kalliot korvessa, ja juotti heitä vedellä yltäkyllä.
16. Ja hän laski ojat vuotamaan kalliosta, niin että vedet siitä vuosivat niinkuin virrat.
17. Ja vielä he sittenkin syntiä tekivät häntä vastaan, ja vihoittivat korkeimman korvessa.
18. He kiusasivat Jumalaa sydämessänsä, anoen ruokaa sielullensa.
19. He puhuivat Jumalaa vastaan ja sanoivat: voineeko Jumala valmistaa pöydän korvessa?
20. Katso, kyllä tosin hän kallioon löi, ja vedet vuosivat, ja ojat juoksivat; mutta voineeko hän myös leipää antaa, eli kansallensa lihaa toimittaa?
21. Kuin Herra sen kuuli, vihastui hän: ja tuli sytytettiin Jakobissa, ja julmuus tuli Israelin päälle,
22. Ettei he uskoneet Jumalan päälle, ja ei uskaltaneet hänen apuunsa.
23. Ja hän käski pilviä ylhäältä, ja avasi taivaan ovet,
24. Ja antoi sataa heille mannaa syödäksensä, ja antoi heille taivaan leipää.
25. He söivät väkeväin leipää: hän lähetti heille kyllä ruokaa ravinnoksi.
26. Hän antoi itätuulen puhaltaa taivaan alla, ja väkevyydellänsä kehoitti hän etelätuulen,

27. Ja antoi sataa, niinkuin tomua, lihaa heille, ja lintuja niinkuin santaa meressä,
28. Ja salli langeta keskelle heidän leiriänsä, joka paikassa kuin he asuivat.
29. Niin he söivät ja yltäkyllä ravittiin: ja hän antoi heille heidän himonsa,
30. Kuin ei he vielä lakanneet himoitsemasta, ja ruoka oli vielä heidän suussansa,
31. Tuli Jumalan viha heidän päällensä, ja tappoi jaloimmat heidän seastansa, ja parahimmat Israelissa hän maahan löi.
32. Mutta vielä sittenkin kaikissa näissä he syntiä tekivät ja ei uskoneet hänen ihmeitänsä.
33. Sentähden lopetti hän heidän päivänsä turhuudessa, ja heidän vuotensa kiiruhtain.
34. Kuin hän heitä tappoi, etsivät he häntä: ja he palasivat ja tulivat varhain Jumalan tykö,
35. Ja muistelivat, että Jumala on heidän turvansa, ja Jumala korkein heidän lunastajansa.
36. Ja he puhuivat hänelle ulkokullaisesti suullansa, ja valehtelivat hänelle kielellänsä.
37. Mutta heidän sydämensä ei ollut oikia hänen puoleensa, ja ei he pitäneet uskollisesti hänen liittoansa.
38. Mutta hän oli armollinen, ja antoi pahat teot anteeksi, ja ei hukuttanut heitä; ja hän käänsi pois usein vihansa, ettei hän laskenut kaikkea vihaansa menemään.
39. Sillä hän muisti heidän lihaksi, tuuleksi, joka menee pois ja ei palaja.
40. Kuinka usein he vihoittivat hänen korvessa ja kehoittivat hänen erämaassa?
41. Ja he kiusasivat taas Jumalaa joka aika, ja laittivat pyhää Israelissa.
42. Ei he muistaneet hänen kättänsä sinä päivänä, jona hän lunasti heitä vihollisista:
43. Niinkuin hän oli merkkinsä Egyptissä tehnyt, ja ihmeensä Zoanin kedolla,
44. Koska hän heidän virtansa vereksi muutti, ettei he ojistansa taitaneet juoda:
45. Koska hän turilaat heidän sekaansa lähetti, jotka heitä söivät, ja sammakot, jotka heitä hukuttivat;
46. Ja antoi heidän tulonsa ruohomadoille, ja heidän työnsä heinäsirkoille;
47. Koska hän rakeilla heidän viinapuunsa löi, ja heidän metsäfikunansa jääkivillä;
48. Koska hän löi heidän karjansa rakeilla, ja heidän laumansa pitkäisen tulella;
49. Hän lähetti heidän päällensä vihansa, närkästyksen, julmuuden ja ahdistuksen, pahain enkelien lähettämisellä;
50. Hän päästi vihansa heidän sekaansa, ja ei päästänyt heidän sielujansa kuolemasta, ja heidän eläimensä rutolla kuoletti;
51. Koska hän kaikki esikoiset löi Egyptissä, ensimäiset perilliset Hamin majoissa,
52. Ja antoi kansansa vaeltaa niinkuin lampaat, ja vei heidät niinkuin lauman korvessa,
53. Ja saatti heitä turvallisesti, ettei he peljänneet; vaan heidän vihollisensa peitti meri.

54. Ja hän vei heitä pyhänsä rajoihin, tämän vuoren tykö, jonka hänen oikia kätensä saanut oli.
55. Ja hän ajoi pois heidän edestänsä pakanat, ja jakoi heille perimisen arvalla: ja niiden majoissa antoi hän Israelin sukukunnat asua.
56. Mutta he kiusasivat ja vihoittivat korkian Jumalan, ja ei pitäneet hänen todistuksiansa.
57. Vaan he palasivat takaperin ja petollisesti luopuivat pois niinkuin heidän isänsäkin: poikkesivat pois niinkuin hellinnyt joutsi.
58. Ja he vihoittivat hänen korkeuksillansa ja kehoittivat häntä epäjumalainsa kuvilla.
59. Ja kuin Jumala sen kuuli, niin hän närkästyi, ja hylkäsi kovin Israelin,
60. Niin että hän luopui asuinsiastansa Silossa, siitä majasta, jonka hän ihmisten sekaan asetti,
61. Ja antoi heidän voimansa vankeuteen, ja heidän kauneutensa vihollisten käsiin.
62. Ja hän hylkäsi kansansa miekan alle, ja närkästyi perimistänsä vastaan.
63. Heidän parhaat nuorukaisensa kulutti tuli, ja heidän neitseensä ei tulleet häävirsillä kunnioitetuksi.
64. Heidän pappinsa kaatuivat miekalla; ja heidän leskensä ei itkeneet,
65. Ja Herra heräsi niinkuin joku makaavainen, niinkuin joku väkevä luihkaaja viinan juomisesta,
66. Ja löi vihollistansa perävieriin, ja pani ijankaikkisen häpiän heidän päällensä,
67. Ja heitti Josephin majan pois, ja ei valinnut Ephraimin sukukuntaa.
68. Vaan hän valitsi Juudan sukukunnan, Zionin vuoren, jota hän rakasti,
69. Ja rakensi pyhänsä korkialle, niinkuin ijankaikkisesti pysyväisen maan,
70. Ja valitsi palveliansa Davidin, ja otti hänen lammashuoneesta.
71. Imettävistä lampaista haki hän hänen, että hän hänen kanssansa Jakobin kaitsis, ja Israelin hänen perimisensä.
72. Ja hän kaitsi heitä kaikella sydämensä vakuudella, ja hallitsi heitä kaikella ahkeruudella.

79 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi. Jumala, pakanat ovat perikuntaas karanneet: he ovat saastuttaneet pyhän temppelis, ja Jerusalemista kiviraunion tehneet.
2. He antoivat sinun palveliais ruumiit linnuille taivaan alla ruaksi, ja pyhäis lihan maan pedoille.
3. He vuodattivat heidän verensä niinkuin veden Jerusalemin ympärille, ja ei kenkään haudannut.
4. Me olemme läsnäasuvaisillemme nauruksi tulleet, häväistykseksi ja pilkaksi niille, jotka meidän ympärillämme ovat.

5. Herra, kuinka kauvan sinä taukoomata niin vihainen olet? ja annat kiivautes palaa niinkuin tulen?
6. Vuodata vihas pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden valtakuntain päälle, jotka ei sinun nimeäs avuksi huuda;
7. Sillä he ovat Jakobin syöneet, ja hänen huoneensa hävittäneet.
8. Älä muistele meidän entisiä pahoja tekojamme: armahda sinuas nopiasti meidän päällemme; sillä me olemme sangen viheliäisiksi tulleet.
9. Auta meitä, meidän autuutemme Jumala, sinun nimes kunnian tähden: pelasta meitä, ja anna meille synnit anteeksi sinun nimes tähden.
10. Miksis sallit pakanain sanoa: kussa on nyt heidän Jumalansa? ilmoitettakaan pakanain seassa, meidän silmäimme edessä, sinun palveliais veren kosto, joka vuodatettu on!
11. Anna etees tulla vankein huokaukset: suuren käsivartes kautta, korjaa kuoleman lapset,
12. Ja kosta meidän läsnäasuvaisillemme seitsemin kerroin heidän helmaansa heidän pilkkansa, jolla he sinua, Herra, pilkanneet ovat.
13. Mutta me sinun kansas, ja sinun laitumes lauma, kiitämme sinua ijankaikkisesti, ja julistamme sinun kiitostas suvusta sukuun.

80 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi, kultasesta kukkaisesta, edelläveisaajalle.
2. Kuules, Israelin paimen, joka saatat Josephin niinkuin lampaat: ilmoita sinus, joka istut Kerubimin päällä.
3. Herätä voimas, sinä joka Ephraimin, Benjaminin ja Manassen edessä olet, ja tule meidän avuksemme.
4. Jumala, käännä meitä, ja anna kasvos paistaa, niin me tulemme autetuksi.
5. Herra Jumala Zebaot, kuinka kauvan sinä vihastut kansas rukouksiin?
6. Sinä ruokit heitä kyyneleiden leivällä, ja juotat heitä suurella mitalla, täynnä kyyneleitä,
7. Sinä olet meidät pannut riidaksi läsnäasuvaisillemme; ja meidän vihollisemme pilkkaavat meitä.
8. Jumala Zebaot, käännä meitä, ja anna kasvos paistaa, niin me autetuksi tulemme.
9. Sinä toit viinapuun Egyptistä, olet pakanat karkoittanut ulos, ja sen istuttanut.
10. Sinä perkasit tien hänen eteensä, ja annoit hänen hyvästi juurtua, niin että se täytti maan.
11. Vuoret ovat sen varjolla peitetyt, ja hänen oksillansa Jumalan sedripuut.
12. Sinä levitit hänen oksansa hamaan mereen asti, ja hänen haaransa hamaan virran tykö.
13. Miksis siis särjit hänen aitansa, että sitä kaikki ohitsekäyvät repivät.

14. Metsäsika on sen kaivanut ylös, ja metsän pedot sen syövät.
15. Jumala Zebaot, käännä siis sinuas, katso alas taivaasta ja näe, ja etsi sitä viinapuuta,
16. Ja pidä se kiintiänä, jonka sinun oikia kätes on istuttanut, (ihmisen) pojan tähden, jonka sinulles lujasti valinnut olet.
17. Se on poltettu tulella ja revitty: sinun uhkauksestas he ovat hukkuneet.
18. Sinun kätes varjelkoon oikian kätes kansan, ja ihmisen pojan, jonka sinulles lujasti valinnut olet.
19. Niin emme sinusta luovu: suo meidän elää, niin me sinun nimeäs avuksi huudamme.
20. Herra Jumala Zebaot, käännä meitä: anna kasvos paistaa, niin me autetuksi tulemme.

81 PSALTTARI

1. Gittitin päällä, edelläveisaajalle, Asaphin (Psalmi.)
2. Veisatkaat iloisesti Jumalalle, joka on meidän väkevyytemme: ihastukaat Jakobin Jumalalle.
3. Ottakaat psalmit ja tuokaat kanteleet, iloiset harput ja psaltari.
4. Soittakaat pasunilla uudessa kuussa, meidän lehtimajamme juhlapäivänä.
5. Sillä se on tapa Israelissa, ja Jakobin Jumalan oikeus.
6. Sen hän pani Josephissa todistukseksi, koska he Egyptin maalta läksivät, ja oudon kielen kuulleet olivat.
7. Minä olen heidän olkansa kuormasta vapahtanut; ja heidän kätensä pääsivät tiiliä tekemästä.
8. Koska sinä tuskassas minua avukses huusit, niin minä autin sinua: minä kuulin sinua, koska tuulispää tuli sinun päälles, ja koettelin sinua riitaveden tykönä, Sela!
9. Kuule, minun kansani, minä todistan sinun seassas: Israel, jospa sinä minua kuulisit!
10. Ei pidä sinun seassas muukalainen jumala oleman, ja ei pidä sinun vierasta jumalaa kumartaman.
11. Minä olen Herra sinun Jumalas, joka sinun vein ulos Egyptin maalta: levitä suus, niin minä sen täytän.
12. Mutta minun kansani ei kuullut minun ääntäni, ja Israel ei totellut minua.
13. Niin minä laskin heitä sydämensä pahuuteen, vaeltamaan neuvonsa jälkeen.
14. Jos minun kansani kuulis minua, ja Israel minun teissäni kävis,
15. Niin minä pian heidän vihollisensa painaisin alas, ja käteni kääntäisin heidän vihollistensa päälle,
16. Ja Herran viholliset hukkaan tulisivat; mutta heidän aikansa olisi ijankaikkisesti pysyvä,
17. Ja minä ruokkisin heitä parhailla nisuilla, ja ravitsisin heitä hunajalla kalliosta.

82 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi. Jumala seisoo Jumalan seurakunnassa: hän on tuomari Jumalain seassa.
2. Kuinka kauvan te väärin tuomitsette, ja jumalattoman muotoa katsotte? Sela!
3. Tehkää oikeus köyhälle ja orvolle, ja auttakaat raadolliset ja vaivaiset oikeudelle.
4. Pelastakaat ylönkatsottua ja köyhää, ja päästäkäät häntä jumalattoman kädestä.
5. Mutta ei he tottele eikä lukua pidä: he käyvät lakkaamata pimeässä: sentähden täytyy kaikki maan perustukset kaatua.

6. Minä tosin sanoin: te olette jumalat, ja kaikki Korkeimman lapset;
7. Kuitenkin täytyy teidän kuolla niinkuin ihmiset, ja niinkuin tyrannit hukkua.
8. Nouse, Jumala, ja tuomitse maa; sillä kaikki pakanat ovat sinun omas.

83 PSALTTARI

1. Asaphin Psalmi ja veisu.
2. Jumala, älä niin ratki vaikene, ja älä niin ääneti ole: Jumala, älä sitä niin kärsi.
3. Sillä katso, Sinun vihollises kiukuitsevat, ja jotka sinua vihaavat, ylentävät päänsä.
4. He pitävät kavaloita juonia sinun kansaas vastaan, ja pitävät neuvoa sinun salatuitas vastaan,
5. Sanoen: tulkaat, hävittäkäämme heitä, niin ettei he ensinkään kansa olisikaan, ettei Israelin nimeä silleen muisteltaisi.
6. Sillä he ovat sydämessänsä panneet neuvonsa yhteen, ja tehneet liiton sinua vastaan:
7. Edomilaiset ja Ismaelilaiset majat, Moabilaiset ja Hagarilaiset,
8. Gebalilaiset, Ammonilaiset ja Amalekilaiset, Philistealaiset ja Tyron asuvaiset.
9. Assur on myös itsensä heihin liittänyt, auttamaan Lotin lapsia, Sela!
10. Tee niille niinkuin Midianilaisille, niinkuin Siseralle, niinkuin Jabinille Kisonin ojan tykönä;
11. Jotka mestattiin Endorin tykönä, ja tulivat loaksi maan päälle.
12. Tee heidän pääruhtinaansa niinkuin Orebin ja Seebin, ja kaikki heidän ylimmäisensä niinkuin Seban ja Salmunnan,
13. Jotka sanovat: me omistamme meillemme Jumalan huoneet.
14. Jumala, tee heitä niinkuin rattaan, niinkuin korren tuulen edessä.
15. Niinkuin kulo metsän polttaa, ja niinkuin liekki mäet sytyttää;
16. Vainoo juuri niin heitä sinun rajuilmallas, ja hämmästytä heitä tuulispäälläs.
17. Täytä heidän kasvonsa häpiällä, että he sinun nimeäs, Herra, etsisivät.
18. Hävetköön he ja hämmästyköön ijankaikkisesti, ja häpiään tulkoon ja hukkukoon.
19. Niin he saavat tuta, että sinä, jonka ainoan nimi on Herra, olet ylimmäinen kaikessa maailmassa.

84 PSALTTARI

1. Koran lasten Psalmi, Gittitin päällä, edelläveisaajalle.

2. Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijas, Herra Zebaot!
3. Minun sieluni ikävöitsee ja halajaa Herran esikartanoihin: minun ruumiini ja sieluni iloitsee elävässä Jumalassa.
4. Sillä lintu on huoneen löytänyt, ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskevat: sinun alttaris, Herra Zebaot, minun kuninkaani ja minun Jumalani.
5. Autuaat ovat, jotka sinun huoneessas asuvat: he kiittävät sinua ijankaikkisesti, Sela!
6. Autuaat ovat ne ihmiset, jotka sinun pitävät väkenänsä, ja sydämestänsä vaeltavat sinun jälkees,
7. Jotka käyvät itkun laakson lävitse, ja tekevät siellä kaivoja; ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan.
8. He saavat yhden voiton toisen jälkeen, että tunnettaisiin oikia Jumala Zionissa.
9. Herra Jumala Zebaot, kuule minun rukoukseni: ota, Jakobin Jumala, tätä korviis, Sela!
10. Katsele siis, Jumala, meidän kilpemme, katso sinun voideltus kasvoja.
11. Sillä yksi päivä esikartanoissas on parempi kuin tuhannen muualla: ennen minä olisin ovenvartia Jumalani huoneessa, kuin asuisin jumalattomain majoissa.
12. Sillä Herra Jumala on aurinko ja kilpi: Herra antaa armon ja kunnian: ei hän anna hurskailta mitään hyvää puuttua.
13. Herra Zebaot, autuas on se ihminen, joka sinuun uskaltaa.

85 PSALTTARI

1. Koran lasten Psalmi, edelläveisaajalle.
2. Herra, sinä kuin (muinen) olit armollinen sinun maakunnalles, ja Jakobin vangit lunastit,
3. Sinä anteeksi annoit kansas pahat teot, ja kaikki heidän syntinsä peitit, Sela!
4. Sinä lepytit kaiken vihas, ja käänsit sinuas vihas julmuudesta.
5. Käännä meitä, meidän autuutemme Jumala, ja pane pois vihas meistä.
6. Tahdotkos siis ijankaikkisesti olla vihainen meidän päällemme? eli vihas pitää sukukunnasta sukukuntaan?
7. Etkös käänny, ja meitä virvoita, että kansas sinussa iloitsis?
8. Herra, osoita meille armos, ja sinun autuutes anna meille.
9. Jospa minä kuulisin, mitä Herra Jumala puhuu, että hän rauhan lupasi kansallensa ja pyhillensä, ettei he hulluuteen joutuisi.
10. Kuitenkin on hänen apunsa niiden tykönä, jotka häntä pelkäävät, että meidän maallamme kunnia asuis;

11. Että laupius ja totuus keskenänsä kohtaisivat: vanhurskaus ja rauha toinen toisellensa suuta antaisivat;
12. Että totuus maasta vesois, ja vanhurskaus taivaasta katsois;
13. Että myös meille Herra hyvin tekis, ja meidän maamme hedelmänsä antais;
14. Että vanhurskaus sittenkin hänen edessänsä pysyis ja menestyis.

86 PSALTTARI

1. Davidin rukous. Kallista, Herra, korvas ja kuule minua; sillä minä olen raadollinen ja köyhä.
2. Kätke minun sieluni; sillä minä olen pyhä. Auta minua, minun Jumalani, palveliaas, joka sinuun luotan.
3. Herra, ole minulle armollinen; sillä minä huudan ylipäivää sinua.
4. Ilahuta palvelias sielu; sillä sinun tykös, Herra, minä ylennän sieluni.
5. Sillä sinä, Herra, olet hyvä ja armollinen, sangen laupias kaikille, jotka sinua avuksensa huutavat.
6. Ota korviis, Herra, minun rukoukseni, ja ota vaari minun rukoukseni äänestä.
7. Tuskassani minä sinua rukoilen, ettäs minun kuulisit.
8. Herra! ei ole yksikään jumalista sinun kaltaises, ja ei ole kenkään, joka niin tehdä taitaa kuin sinä.
9. Kaikki pakanat, jotka tehnyt olet, pitää tuleman ja kumartaman sinua, Herra, ja sinun nimeäs kunnioittaman,
10. Ettäs niin suuri olet, ja teet ihmeitä; ja sinä olet yksinäs Jumala.
11. Osoita minulle, Herra, sinun ties, vaeltaakseni sinun totuudessas: kiinnitä minun sydämeni siihen yhteen, että minä sinun nimeäs pelkäisin.
12. Minä kiitän sinua, Herra minun Jumalani, kaikesta sydämestäni, ja kunnioitan sinun nimeäs ijankaikkisesti.
13. Sillä sinun hyvyytes on suuri minussa, ja sinä olet pelastanut sieluni syvimmästä helvetistä.
14. Jumala! ylpiät karkaavat minua vastaan, ja julmain joukot väijyvät minun sieluani, ja ei pidä sinua silmäinsä edessä.
15. Mutta sinä, Herra Jumala, olet armollinen ja laupias, kärsiväinen ja sangen hyvä ja vakaa.
16. Käännä itses minuun päin, ole minulle armollinen; vahvista palveliaas sinun voimallas, ja auta piikas poikaa.
17. Tee merkki minun kanssani, että minulle hyvin kävis, ja he sen näkisivät, jotka minua vihaavat, ja häpeäisivät, että sinä Herra autat ja lohdutat minua.

87 PSALTTARI

1. Psalmi, Koran lasten veisu. Hän on vahvasti perustettu pyhäin vuorten päälle.
2. Herra rakastaa Zionin portteja enempi kuin kaikkia Jakobin asuinsioja.
3. Korkiat ja kunnialliset asiat sinussa saarnataan, sinä Jumalan kaupunki, Sela!
4. Minä annan saarnata Rahabin ja Babelin edessä, että he minun tuntevat: katso, Philistealaiset, Tyrolaiset ja Etiopialaiset syntyvät siellä.
5. Zionille pitää sanottaman, että kaikkinaiset kansat siellä syntyvät, ja että Korkein sitä rakentaa.
6. Herra antaa saarnata kirjoituksessa kaikkinaisilla kielillä, että myös muutamat heistä siellä syntyvät, Sela!
7. Ja veisaajat niinkuin tanssissa, kaikki minun lähteeni sinussa.

88 PSALTTARI

1. Psalmi, Koran lasten veisu, edelläveisaajalle, raadollisten heikkoudesta, Hemanin Esrahilaisen oppi.
2. Herra, minun autuuteni Jumala, minä huudan päivällä ja yöllä sinun edessäs,
3. Anna minun rukoukseni etees tulla: kallista korvas huutoni puoleen.
4. Sillä minun sieluni on surkeutta täynnä, ja minun elämäni on juuri liki helvettiä.
5. Minä olen arvattu niiden kaltaiseksi, jotka hautaan menevät: minä olen niinkuin se mies, jolla ei yhtään apua ole.
6. Minä makaan hyljättynä kuolleiden seassa, niinkuin haavoitetut, jotka haudassa makaavat, joita et sinä enää muista, ja jotka kädestäs eroitetut ovat.
7. Sinä olet painanut minun alimmaiseen kaivoon, pimeyteen ja syvyyteen.
8. Sinun hirmuisuutes ahdistaa minua, ja pakottaa minua sinun aalloillas, Sela!
9. Sinä eroitat kauvas ystäväni minusta: sinä olet minun tehnyt heille kauhistukseksi: minä makaan vangittuna, etten minä voi päästä ulos.
10. Minun kasvoni ovat surkiat raadollisuuden tähden: Herra, minä avukseni huudan sinua joka päivä: minä hajoitan käteni sinun puolees.
11. Teetkös siis ihmeitä kuolleiden seassa? eli nousevatko kuolleet sinua kiittämään? Sela!
12. Luetellaanko haudoissa sinun hyvyyttäs? ja totuuttas kadotuksessa?
13. Tunnetaanko sinun ihmees pimiässä? eli vanhurskautes siinä maassa, jossa kaikki unohdetaan?
14. Mutta minä huudan sinua, Herra, ja minun rukoukseni tulee varhain sinun etees.

15. Miksis, Herra, heität pois sieluni, ja peität kasvos minulta?
16. Minä olen raadollinen ja väetöin, että minä niin hylätty olen: minä kärsin sinun hirmuisuuttas, että minä lähes epäilen.
17. Sinun vihas tulee minun päälleni: sinun pelkos likistää minua.
18. Ne saartavat minua joka päivä niinkuin vesi, ja ynnä minua piirittävät.
19. Sinä teet, että minun ystäväni ja lähimmäiseni erkanevat kauvas minusta, ja minun tuttavilleni olen minä pimeydessä.

89 PSALTTARI

1. Etanin sen Esrahilaisen opetus.
2. Minä veisaan Herran armoja ijankaikkisesti, ja ilmoitan sinun totuuttas suullani suvusta sukuun,
3. Ja sanon: ijankaikkinen armo käy ylös: sinä pidät uskollisesti totuutes taivaissa.
4. Minä olen liiton tehnyt valittuini kanssa: minä olen vannonut Davidille palvelialleni:
5. Hamaan ijankaikkisuuteen vahvistan minä sinun siemenes, ja rakennan sinun istuimes suvusta sukuun, Sela!
6. Ja taivaat pitää ylistämän, Herra, sinun ihmeitäs, niin myös totuuttas pyhäin seurakunnassa.
7. Sillä kuka taidetaan pilvissä verrattaa Herraan? ja kuka on Herran kaltainen jumalain lasten seassa?
8. Jumala on sangen väkevä pyhäinsä kokouksissa, ja ihmeellinen kaikkein seassa, jotka ovat hänen ympärillänsä.
9. Herra Jumala Zebaot, kuka on niinkuin sinä, väkevä Jumala? ja sinun totuutes on sinun ympärilläs.
10. Sinä vallitset pauhaavaisen meren: sinä hillitset paisuvaiset aallot.
11. Sinä lyöt Rahabin kuoliaaksi: sinä hajoitat vihollises urhoollisella käsivarrellas.
12. Taivaat ovat sinun, maa myös on sinun: sinä olet perustanut maan piirin, ja mitä siinä on.
13. Pohjan ja etelän olet sinä luonut: Tabor ja Hermon kiittävät sinun nimeäs.
14. Sinulla on voimallinen käsivarsi: väkevä on sinun kätes, ja korkia on oikia kätes.
15. Vanhurskaus ja tuomio on istuimes vahvistus: armo ja totuus ovat sinun kasvois edessä.
16. Autuas on se kansa, joka ihastua taitaa: Herra, heidän pitää vaeltaman sinun kasvois valkeudessa.
17. Heidän pitää iloitseman joka päivä sinun nimestäs, ja sinun vanhurskaudessas kunnialliset oleman.
18. Sillä sinä olet heidän väkevyytensä kerskaus, ja sinun armos kautta nostat sinä ylös meidän sarvemme.
19. Sillä Herra on meidän kilpemme, ja pyhä Israelissa on meidän kuninkaamme.

20. Silloin sinä puhuit näyissä pyhilles ja sanoit: minä olen sankarin herättänyt auttamaan: minä olen korottanut valitun kansasta.
21. Minä olen löytänyt palveliani Davidin: minä olen hänen voidellut pyhällä öljylläni.
22. Minun käteni tukee häntä, ja minun käsivarteni vahvistaa häntä.
23. Ei pidä viholliset häntä voittaman, ja väärät ei pidä häntä sulloman.
24. Vaan minä lyön hänen vihollisensa hänen edestänsä; ja niitä, jotka häntä vihaavat, tahdon minä vaivata.
25. Mutta minun totuuteni ja armoni pitää hänen tykönänsä oleman, ja hänen sarvensa pitää minun nimeeni nostettaman ylös.
26. Minä asetan hänen kätensä mereen, ja hänen oikian kätensä virtoihin.
27. Näin hänen pitää minun kutsuman: sinä olet minun Isäni, Jumalani ja turvani, joka minua auttaa.
28. Ja minä asetan hänen esikoiseksi, kaikkein korkeimmaksi kuningasten seassa maan päällä.
29. Minä pidän hänelle armoni tähteellä ijankaikkisesti, ja minun liittoni pitää hänelle vahva oleman.
30. Minä annan hänelle ijankaikkisen siemenen, ja vahvistan hänen istuimensa niinkauvan kuin taivaat pysyvät.
31. Mutta jos hänen lapsensa minun lakini hylkäävät, ja ei vaella minun oikeudessani,
32. Jos he minun säätyni turmelevat, ja ei minun käskyjäni pidä;
33. Niin minä heidän syntinsä vitsalla rankaisen, ja heidän pahat tekonsa haavoilla.
34. Mutta armoani en minä hänestä käännä pois, enkä salli totuuteni vilpistellä.
35. En minä riko liittoani, ja mitä minun suustani käynyt on, en minä muuta.
36. Minä olen vihdoin vannonut pyhyyteni kautta: en minä Davidille valehtele.
37. Hänen siemenensä on oleva ijankaikkisesti, ja hänen istuimensa minun edessäni niinkuin aurinko.
38. Ja niinkuin kuu, vahvistetaan se ijankaikkisesti, ja on vahvana niinkuin todistus pilvissä, Sela!
39. Vaan nyt sinä syökset ja heität pois, ja vihastut voidellulles.
40. Sinä särjet palvelias liiton, ja tallaat hänen kruununsa maahan.
41. Sinä rikot hänen muurinsa, ja annat hänen linnansa särjettää.
42. Häntä raatelevat kaikki ohitsekäyväiset: hän on tullut läsnäolevaisillensa nauruksi.
43. Sinä korotat hänen vihollistensa oikian käden, ja ilahutat kaikki hänen vainollisensa.
44. Hänen miekkansa voiman olet sinä myös ottanut pois, ja et salli hänen voittaa sodassa,
45. Sinä hävitit hänen puhtautensa, ja annoit hänen istuimensa kaatua maahan.
46. Sinä lyhennät hänen nuoruutensa ajat, ja peität hänen häpiällä, Sela!
47. Herra, kuinka kauvan sinä sinus niin salaat? ja annat hirmuisuutes palaa niinkuin tulen?

48. Muista, kuinka lyhyt minun elämäni on: miksis tahdoit kaikki ihmiset hukkaan luoda?
49. Kuka elää, ja ei näe kuolemaa? kuka sielunsa tuonelan käsistä pelastaa? Sela!
50. Herra, kussa ovat sinun entiset armos, jotkas Davidille vannonut olet totuudessas?
51. Muista, Herra, palveliais pilkkaa, jonka minä kannan helmassani, kaikista niin monista kansoista,
52. Joilla, Herra, vihollises pilkkaavat, joilla he pilkkaavat voideltus askelia.
53. Kiitetty olkoon Herra ijankaikkisesti, amen! ja amen!

90 PSALTTARI

1. Moseksen Jumalan miehen rukous. Herra, sinä olet meidän turvamme, suvusta sukuun.
2. Ennenkuin vuoret olivat, eli maa ja maailma luotiin, olet sinä Jumala ijankaikkisesta ijankaikkiseen,
3. Sinä, joka annat ihmiset kuolla, ja sanot: tulkaat jälleen, te ihmisten lapset.
4. Sillä tuhat ajastaikaa ovat sinun edessäs niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse, ja niinkuin vartio yöllä.
5. Sinä vuodatat heitä niinkuin kosken, ja he ovat niinkuin uni, niinkuin ruoho aamulla, joka kohta lakastuu,
6. Joka aamulla kukoistaa ja nopiasti kuivuu, ja ehtoona leikataan ja kuivettuu.
7. Sen tekee sinun vihas, että me niin hukumme, ja sinun hirmuisuutes, että me niin äkisti täältä temmataan.
8. Sillä meidän pahat tekomme sinä asetat etees, meidän tuntemattomat syntimme valkeuteen sinun kasvois eteen.
9. Sentähden kuluvat kaikki meidän päivämme sinun vihastas: meidän vuotemme loppuvat pikemmin kuin juttu.
10. Meidän elinaikamme on seitsemänkymmentä vuotta, taikka enintään kahdeksankymmentä vuotta: ja kuin se paras on ollut, niin on se tuska ja työ ollut: sillä se leikataan pois. niinkuin me lentäisimme pois.
11. Mutta kuka uskoo sinun niin raskaasti vihastuvan? ja kuka pelkää senkaltaista hirmuisuuttas?
12. Opeta meitä ajattelemaan, että meidän pitää kuoleman, että me ymmärtäväisiksi tulisimme.
13. Herra! käännä siis itses taas meidän puoleemme, ja ole palvelioilles armollinen.
14. Täytä meitä pian armoillas, niin me riemuitsemme ja iloitsemme kaikkena meidän elinaikanamme.
15. Ilahuta nyt meitä jälleen, ettäs meitä niin kauvan vaivannut olet, että me niin kauvan onnettomuutta kärsineet olemme.
16. Osoita palvelialles sinun tekos, ja kunnias heidän lapsillensa.
17. Ja, Herra meidän Jumalamme olkoon meille leppyinen, ja vahvistakoon meidän kättemme teot meissä:

jaa, meidän kättemme teot hän vahvistakoon!

91 PSALTTARI

1. Joka Korkeimman varjeluksessa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa oleskelee,
2. Hän sanoo Herralle: minun toivoni ja linnani, minun Jumalani, johon minä uskallan.
3. Sillä hän pelastaa sinun väijyjän paulasta, ja vahingollisesta ruttotaudista.
4. Hän sulillansa sinua varjoo, ja sinun turvas on hänen siipeinsä alla: hänen totuutensa on keihäs ja kilpi;
5. Ettes pelkäisi yön kauhistusta, ja nuolia, jotka päivällä lentävät,
6. Sitä ruttoa, joka pimeässä liikkuu, ja sairautta, joka puolipäivänä turmelee.
7. Vaikka tuhannen lankeisi sivullas, ja kymmenentuhatta sinun oikiallas, niin ei se sinuun satu.
8. Ja tosin sinun pitää silmilläs näkemän ja katsoman, kuinka jumalattomille kostetaan.
9. Sillä Herra on sinun toivos, ja Ylimmäinen on sinun turvas.
10. Ei sinua pidä mikään paha kohtaaman, ja ei yhtään vaivaa pidä sinun majaas lähestymän.
11. Sillä hän on antanut käskyn enkeleillensä sinusta, että he kätkevät sinua kaikissa teissäs,
12. Että he kantavat sinua käsissä, ettes jalkaas kiveen loukkaisi.
13. Sinä käyt jalopeuran ja kyykäärmeen päällä, ja tallaat nuoren jalopeuran ja lohikäärmeen.
14. Että hän minua halasi, niin minä hänen päästän: hän tuntee minun nimeni, sentähden minä varjelen häntä.
15. Hän avuksihuutaa minua, sentähden minä kuulen häntä; hänen tykönänsä olen minä tuskassa; siitä minä hänen tempaan pois ja saatan hänen kunniaan.
16. Minä ravitsen hänen pitkällä ijällä, ja osoitan hänelle autuuteni.

92 PSALTTARI

1. Psalmi sabbatina veisattava.
2. Hyvä on Herraa kiittää, ja veisata kiitosta sinun nimelles, sinä kaikkein Ylimmäinen.
3. Aamulla julistaa armoas, ja ehtoolla totuuttas,
4. Kymmenkielisellä ja psaltarilla, soittain kanteleilla.
5. Sillä sinä ilahutit minua, Herra, sinun teoissas: ja minä iloiten kerskaan kättes töitä.
6. Herra, kuinka sinun tekos ovat niin suuret? Sinun ajatukses ovat ylen syvät.

7. Hullu ei usko sitä, ja tomppeli ei ymmärrä niitä.
8. Jumalattomat viheriöitsevät niinkuin ruoho, ja pahointekiät kaikki kukoistavat, siihenasti kuin he hukkuvat ijankaikkisesti.
9. Mutta sinä, Herra, olet korkein, ja pysyt ijankaikkisesti.
10. Sillä katso, sinun vihollises, Herra, katso, sinun vihollises pitää katooman, ja kaikki pahantekiät pitää hajoitettaman.
11. Mutta minun sarveni tulee korotetuksi niinkuin yksisarvisen, ja minä voidellaan tuoreella öljyllä,
12. Ja minun silmäni näkevät viholliseni, ja minun korvani kuulevat pahoja, jotka heitänsä asettavat minua vastaan.
13. Vanhurskaan pitää viheriöitsemän niinkuin palmupuu, ja kasvaman niinkuin sedripuu Libanonissa.
14. Jotka ovat istutetut Herran huoneessa, pitää viheriöitsemän meidän Jumalamme kartanoissa.
15. Heidän pitää vesoman vielä vanhuudessansa, hedelmälliset ja vihannat oleman,
16. Ja julistaman, että Herra on niin hurskas, minun turvani, ja ei ole hänessä vääryyttä.

93 PSALTTARI

1. Herra on kuningas: hän on pukenut yllensä suuren kunnian: Herra on pukenut ja vyöttänyt itsensä väkevyydellä, ja on vahvistanut maan piirin, ettei sen pidä liikkuman.
2. Siitä ajasta pysyy sinun istuimes vahvana: sinä olet ijankaikkinen.
3. Herra, vesikosket paisuvat, vesikosket paisuttavat pauhinansa, vesikosket paisuttavat aaltonsa.
4. Aallot meressä ovat suuret ja pauhaavat hirmuisesti; mutta Herra on vielä väkevämpi korkeudessa.
5. Sinun todistukses ovat aivan lujat: pyhyys on sinun huonees kaunistus, Herra, ijankaikkisesti.

94 PSALTTARI

1. Herra Jumala, jonka kostot ovat, Jumala, jonka kostot ovat, selkiästi itses näytä.
2. Korota sinuas, maailman tuomari: maksa ylpeille, mitä he ansainneet ovat.
3. Herra, kuinka kauvan pitää jumalattomain, kuinka kauvan pitää jumalattomain riemuitseman?
4. Tiuskuman ja puhuman niin ylpiästi, ja kaikki pahantekiät niin kerskaaman?
5. Herra, he polkevat alas sinun kansas, ja sinun perimistäs he vaivaavat.
6. Lesket ja muukalaiset he tappavat, ja orvot he kuolettavat,

7. Ja sanovat: ei Herra sitä näe, ja Jakobin Jumala ei sitä tottele.
8. Ymmärtäkäät siis, te hullut kansan seassa! ja, te tyhmät, koska te taitaviksi tulette?
9. Joka korvan on istuttanut, eikö hän kuule? eli joka silmän loi, eikö hän näe?
10. Joka pakanoita kurittaa, eikö hän rankaise, joka ihmisille opettaa tiedon?
11. Mutta Herra tietää ihmisten ajatukset, että ne turhat ovat.
12. Autuas on se, jota sinä, Herra, kuritat, ja opetat sinun laistas,
13. Että hänellä kärsivällisyys olis, koska vastoin käy, siihenasti kuin jumalattomalle hauta valmistetaan.
14. Sillä ei Herra heitä kansaansa pois, eli hylkää perimistänsä.
15. Sillä oikeuden pitää sittekin oikeuden oleman, ja kaikki hurskaat sydämet sitä seuraavat.
16. Kuka seisoo minun kanssani pahoja vastaan? kuka astuu minun tyköni pahointekiöitä vastaan?
17. Ellei Herra minua auttaisi, niin minun sieluni makais lähes hiljaisuudessa.
18. Minä sanoin: minun jalkani on horjunut, vaan sinun armos, Herra, minun tukesi.
19. Minulla oli paljo surua sydämessäni; mutta sinun lohdutukses ilahutti minun sieluni.
20. Etpäs mielisty koskaan tosin vahingolliseen istuimeen, joka lain häijysti opettaa.
21. He kokoovat joukkonsa vanhurskaan sielua vastaan, ja tuomitsevat viattoman veren kadotukseen,
22. Mutta Herra on minun varjelukseni: minun Jumalani on minun uskallukseni turva,
23. Ja hän kostaa heidän vääryytensä, ja hukuttaa heitä heidän pahuutensa tähden: Herra, meidän Jumalamme, hukuttaa heitä.

95 PSALTTARI

1. Tulkaat, veisatkaamme kiitosta Herralle, ja iloitkaamme meidän autuutemme turvalle!
2. Tulkaamme hänen kasvoinsa eteen kiitoksella, ja riemuitkaamme hänelle lauluilla!
3. Sillä Herra on suuri Jumala, ja suuri kuningas kaikkein jumalain ylitse.
4. Sillä hänen kädessänsä on kaikki, mitä maa kantaa, ja vuorten kukkulat ovat myös hänen.
5. Sillä hänen on meri, ja hän on sen tehnyt, ja hänen kätensä ovat kuivan valmistaneet.
6. Tulkaat, kumartakaamme ja polvillemme langetkaamme, ja maahan laskeukaamme Herran meidän Luojamme eteen!
7. Sillä hän on meidän Jumalamme ja me hänen elatuskansansa, ja hänen kättensä lauma. Tänäpänä, jos kuulette hänen äänensä,
8. Niin älkäät paaduttako sydämiänne, niinkuin Meribassa tapahtui, niinkuin kiusauksen päivänä korvessa,

9. Kussa isänne minua kiusasivat, koettelivat minua, ja näkivät myös minun tekoni;
10. Että minä neljäkymmentä ajastaikaa suutuin tähän kansaan, ja sanoin: se on senkaltainen kansa, jonka sydämet aina eksyä tahtovat, ja jotka minun tietäni ei tahtoneet oppia;
11. Joille minä vihoissani vannoin: ettei heidän pidä minun lepooni tuleman.

96 PSALTTARI

1. Veisatkaat Herralle uusi veisu: veisatkaat Herralle, kaikki maa!
2. Veisatkaat Herralle, ja kiittäkäät hänen nimeänsä: julistakaat päivä päivältä hänen autuuttansa.
3. Luetelkaat pakanain seassa hänen kunniaansa, kaikkein kansain seassa hänen ihmeitänsä!
4. Sillä Herra on suuri ja sangen kiitettävä, ihmeellinen kaikkein jumalain seassa.
5. Sillä kaikki kansain jumalat ovat epäjumalat; mutta Herra on taivaat tehnyt.
6. Kunnia ja kaunistus ovat hänen edessänsä, väkevyys ja kauneus hänen pyhässänsä.
7. Kansain sukukunnat, tuokaat Herralle, tuokaat Herralle kunnia ja voima!
8. Tuokaat Herralle hänen nimensä kunnia: tuokaat lahjoja ja tulkaat hänen esihuoneisiinsa!
9. Kumartakaat Herraa pyhässä kaunistuksessa: peljätkään häntä kaikki maailma!
10. Sanokaat pakanain seassa: Herra on kuningas, joka maan piirin on vahvistanut, ettei se liiku, ja tuomitsee kansan oikeudella.
11. Taivaat riemuitkaan, ja maa iloitkaan: meri pauhatkaan ja mitä siinä on.
12. Kedot olkaan iloiset, ja kaikki mitkä hänessä ovat, ja kaikki puut ihastukaan metsissä,
13. Herran edessä; sillä hän tulee, hän tulee tuomitsemaan maata. Hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudessa ja kansat totuudessansa.

97 PSALTTARI

1. Herra on kuningas, siitä maa iloitkaan: olkoon saaret riemuiset, niin monta kuin heitä on.
2. Pilvet ja pimeys ovat hänen ympärillänsä: vanhurskaus ja tuomio ovat hänen istuimensa vahvistus.
3. Tuli käy hänen edellänsä ja polttaa ympärillä hänen vihollisensa.
4. Hänen leimauksensa välkkyvät maan piirin päällä: maa näkee sen ja vapisee.
5. Vuoret sulavat niinkuin vedenvaha Herran edessä, koko maailman Herran edessä.
6. Taivaat julistavat hänen vanhurskauttansa, ja kaikki kansat näkevät hänen kunniansa.

7. Hävetkäät kaikki, jotka kuvia palvelevat, ja kerskaavat epäjumalista: kumartakaat häntä kaikki enkelit.
8. Zion kuulee sen ja iloitsee, ja Juudan tyttäret ovat riemuissansa, Herra, sinun hallituksestas.
9. Sillä sinä, Herra, olet Korkein kaikissa maakunnissa: sinä olet sangen suuresti korotettu kaikkein jumalain ylitse.
10. Te kuin Herraa rakastatte, vihatkaat pahaa! hän kätkee pyhäinsä sielut: jumalattomain käsistä hän heitä pelastaa.
11. Vanhurskaalle koittaa valkeus, ja ilo hurskaille sydämille,
12. Vanhurskaat iloitkaat Herrassa, kiittäkäät hänen pyhyytensä muistoksi.

98 PSALTTARI

1. Psalmi. Veisatkaat Herralle uusi veisu; sillä hän tekee ihmeitä. Hän saa voiton oikialla kädellänsä ja pyhällä käsivarrellansa.
2. Herra antaa tiettäväksi tehdä autuutensa: kansain edessä hän ilmoittaa vanhurskautensa.
3. Hän muistaa armonsa ja totuutensa Israelin huoneelle: kaikki maailman ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden.
4. Riemuitkaat Herralle kaikki maa: veisatkaat, ylistäkäät ja kiittäkäät.
5. Kiittäkäät Herraa kanteleella, kanteleella ja psalmilla,
6. Vaskitorvilla ja basunilla: riemuitkaat Herran, kuninkaan, edessä.
7. Meri pauhatkaan ja kaikki, mitä hänessä on, maan piiri ja jotka asuvat sen päällä.
8. Kosket pauhatkaan ilosta, ja kaikki vuoret olkaan iloiset,
9. Herran edessä; sillä hän tulee maata tuomitsemaan: hän tuomitsee maan piirin vanhurskaudella ja kansat oikeudella.

99 PSALTTARI

1. Herra on Kuningas, kansat kiukuitsevat: hän istuu Kerubimin päällä, sentähden liikkuu maailma.
2. Suuri on Herra Zionissa, ja korkein kaikkein kansain ylitse.
3. Kiittäkään he sinun suurta ja ihmeellistä nimeäs, joka pyhä on.
4. Ja Kuninkaan voima rakastaa oikeutta: sinä toimitat oikeuden, sinä saatat tuomion ja vanhurskauden Jakobissa.

5. Korottakaat Herraa meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen astinlautansa juuressa, sillä hän on pyhä.
6. Moses ja Aaron hänen pappeinsa seassa, ja Samuel niiden seassa, jotka hänen nimeänsä avuksensa huutavat: he avuksensa huutavat Herraa, ja hän kuulee heidän rukouksensa.
7. Hän puhui heille pilven patsaasta: he pitivät hänen todistuksensa ja säätynsä, jonka hän heille antoi.
8. Herra, sinä olet Jumalamme, sinä kuulit heidän rukouksensa: sinä, Jumala, annoit heille anteeksi, ja laitit heidän työnsä.
9. Korottakaat Herraa meidän Jumalaamme, ja kumartakaat hänen pyhällä vuorellansa; sillä Herra meidän Jumalamme on pyhä.

100 PSALTTARI

1. Kiitos-Psalmi. Riemuitkaat Herralle, kaikki maa!
2. Palvelkaat Herraa ilolla: tulkaat hänen kasvoinsa eteen riemulla!
3. Tietäkäät, että Herra on Jumala: hänpä meidän teki, ja emme itse meitämme, kansaksensa ja laitumensa lampaiksi.
4. Menkäät hänen porttiinsa kiitoksella, hänen esihuoneisiinsa veisulla: kiittäkäät häntä ja ylistäkäät hänen nimeänsä!
5. Sillä Herra on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, ja hänen totuutensa sukukunnasta sukukuntaan.

101 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Minä veisaan armosta ja oikeudesta: sinulle, Herra, minä veisaan.
2. Minä tahdon vaarin ottaa oikiasta tiestä, koskas minun tyköni tulet: minä tahdon vaeltaa sydämeni vakuudessa minun huoneessani.
3. En minä ota pahaa asiaa eteeni: minä vihaan väärintekiöitä, ja en salli heitä olla tykönäni.
4. Nurja sydän olkoon minusta pois: en minä kärsi pahaa.
5. Joka lähimmäistänsä salaa panettelee, sen minä hukutan: en minä kärsi ylpeitä ja röyhkeitä.
6. Minun silmäni katsovat uskollisia maan päällä, että he asuisivat minun tykönäni: joka vaeltaa oikialla tiellä, se pitää oleman minun palveliani.
7. Petollisia ihmisiä en minä pidä huoneessani: ei valehteliat menesty minun tykönäni.
8. Varhain minä hukutan kaikki jumalattomat maasta, hävittääkseni kaikkia pahantekiöitä Herran kaupungista.

102 PSALTTARI

1. Raadollisen rukous, kuin hän murheissansa on, ja valituksensa Herran eteen vuodattaa.
2. Herra, kuule minun rukoukseni, ja anna minun huutoni tykös tulla!
3. Älä kasvojas minulta peitä hädässä: kallista korvas minun puoleeni; koska minä sinua rukoilen, niin kuule pian minun rukoukseni.
4. Sillä minun päiväni ovat kuluneet niinkuin savu, ja minun luuni ovat poltetut niinkuin kekäle.
5. Minun sydämeni on lyöty ja kuivettunut niinkuin heinä, niin että minä myös unohdan leipäni syödä.
6. Minun luuni tarttuvat lihaani huokauksestani.
7. Minä olen niinkuin ruovonpäristäjä korvessa: minä olen niinkuin hyypiä hävitetyissä kaupungeissa.
8. Minä valvon, ja olen niinkuin yksinäinen lintu katon päällä.
9. Joka päivä häpäisevät viholliseni minua, ja jotka minua syljeskelevät, vannovat minun kauttani.
10. Sillä minä syön tuhkaa niinkuin leipää, ja sekoitan juomani itkulla,
11. Sinun uhkaukses ja vihas tähden, ettäs minun nostanut olet ja paiskannut maahan.
12. Minun päiväni ovat kuluneet niinkuin varjo, ja minä kuivetun niinkuin ruoho.

13. Mutta sinä, Herra, pysyt ijankaikkisesti, ja sinun muistos sukukunnasta sukukuntaan.
14. Nouse siis ja armahda Zionia; sillä aika on häntä armahtaa, ja aika on tullut.
15. Sillä sinun palvelias halajavat sitä rakentaa, ja näkisivät mielellänsä, että hänen kivensä ja kalkkinsa valmiit olisivat,
16. Että pakanat Herran nimeä pelkäisivät, ja kaikki kuninkaat maan päällä sinun kunniaas.
17. Kuin Herra rakentaa Zionin, niin hän nähdään kunniassansa.
18. Hän kääntää itsensä hyljättyjen rukouksen puoleen, ja ei katso heidän rukoustansa ylön.
19. Se pitää kirjoitettaman tulevaisille sukukunnille, ja se kansa, joka luodaan, pitää kiittämän Herraa.
20. Sillä hän katselee pyhästä korkeudestansa: Herra näkee taivaasta maan päälle,
21. Että hän kuulee vankein huokaukset, ja kirvoittaa kuoleman lapset;
22. Että he saarnaavat Herran nimeä Zionissa, ja hänen kiitostansa Jerusalemissa,
23. Koska kansat ynnä kokoontuvat, ja valtakunnat, Herraa palvelemaan.
24. Hän nöyryyttää tiellä minun voimani: hän lyhentää minun päiväni.
25. Minä sanoin: minun Jumalani, älä minua ota pois keski-ijässäni: sinun ajastaikas pysyvät suvusta sukuun.
26. Sinä olet muinen maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas.
27. Ne katoovat, mutta sinä pysyt: ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate: ne muuttuvat niinkuin vaate, koska sinä heitä muuttelet.
28. Mutta sinä pysyt niinkuin sinä olet, ja sinun vuotes ei lopu.
29. Sinun palveliais lapset pysyvät ja heidän sikiänsä sinun edessäs menestyvät.

103 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Kiitä Herraa, sieluni, ja kaikki mitä minussa on, hänen pyhää nimeänsä!
2. Kiitä Herraa, sieluni, ja älä unohda, mitä hyvää hän minulle tehnyt on,
3. Joka sinulle kaikki syntis antaa anteeksi, ja parantaa kaikki rikokses;
4. Joka henkes päästää turmeluksesta, joka sinun kruunaa armolla ja laupiudella;
5. Joka suus täyttää hyvyydellä, että sinun nuoruutes uudistetaan niinkuin kotkan.
6. Herra saattaa vanhurskauden ja tuomion kaikille, jotka vääryyttä kärsivät.
7. Hän on tiensä Mosekselle tiettäväksi tehnyt, Israelin lapsille tekonsa.
8. Laupias ja armollinen on Herra, kärsiväinen ja aivan hyvä.

9. Ei hän aina riitele, eikä vihastu ijankaikkisesti.
10. Ei hän synteimme perästä tee meille, eikä kosta meille pahain tekoimme jälkeen.
11. Sillä niin korkia kuin taivas on maasta, antaa hän armonsa lisääntyä niille, jotka häntä pelkäävät.
12. Niin kaukana kuin itä on lännestä, siirsi hän meistä pahat tekomme.
13. Niinkuin isä armahtaa lapsia, niin Herrakin armahtaa pelkääväisiänsä;
14. Sillä hän tietää, minkäkaltainen teko me olemme: hän muistaa meidät tomuksi.
15. Ihminen on eläissänsä niinkuin ruoho: hän kukoistaa niinkuin kukkanen kedolla:
16. Kuin tuuli käy sen päällitse, niin ei hän enään kestä, eikä hänen siansa tunne häntä ensinkään.
17. Mutta Herran armo pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen, hänen pelkääväistensä päälle, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsiin,
18. Niille, jotka hänen liittonsa pitävät, ja muistavat hänen käskyjänsä, tehdäksensä niitä.
19. Herra on valmistanut istuimensa taivaassa, ja hänen valtakuntansa hallitsee kaikkia.
20. Kiittäkäät Herraa, te hänen enkelinsä, te väkevät sankarit, jotka hänen käskynsä toimitatte, että hänen sanansa ääni kuultaisiin.
21. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen sotaväkensä, te hänen palveliansa, jotka teette hänen tahtonsa.
22. Kiittäkäät Herraa, kaikki hänen työnsä, kaikissa hänen valtansa paikoissa: kiitä, sieluni, Herraa.

104 PSALTTARI

1. Kiitä Herraa, sieluni! Herra, minun Jumalani, sinä olet sangen suuresti kunnioitettu, suurella kunnialla ja kaunistuksella olet sinä puetettu.
2. Sinä puetat itses valkeudella niinkuin vaatteella: sinä levität taivaat niinkuin peitteen.
3. Sinä peität sen päällyksen vedellä: sinä menet pilvissä niinkuin ratasten päällä, ja käyt tuulen siipein päällä.
4. Sinä teet enkelis hengeksi ja palvelias liekitseväiseksi tuleksi.
5. Sinä joka maan perustit perustuksensa päälle, ettei sen pidä liikkuman ijankaikkisesti.
6. Syvyydellä sinä sen peität niinkuin vaatteella, ja vedet seisovat vuorilla.
7. Mutta sinun nuhtelemisestas he pakenevat: sinun jylinästäs he menevät pois.
8. Vuoret astuvat ylös, ja laaksot astuvat alas siallensa, johon heidät perustanut olet.
9. Määrän sinä panit, jota ei he käy ylitse, eikä palaja maata peittämään.
10. Sinä annat lähteet laaksoissa kuohua, niin että ne vuorten välitse vuotavat;

11. Että kaikki eläimet metsässä joisivat, ja että pedot janonsa sammuttaisivat.
12. Heidän tykönänsä istuvat taivaan linnut, ja visertävät oksilla.
13. Sinä liotat vuoret ylhäältä: sinä täytät maan hedelmällä, jonka sinä saatat.
14. Sinä kasvatat ruohon karjalle, ja jyvät ihmisten tarpeeksi, tuottaakses leipää maasta.
15. Ja että viina ihmisen sydämen ilahuttaa, ja hänen kasvonsa kaunistuu öljystä: ja leipä vahvistaa ihmisen sydämen.
16. Että Herran puut nesteestä täynnä olisivat: Libanonin sedripuut, jotka hän on istuttanut;
17. Siellä linnut pesiä tekevät, ja haikarat hongissa asuvat.
18. Korkiat vuoret ovat metsävuohten turva, ja kivirauniot kaninein.
19. Sinä teet kuun aikoja jakamaan, ja aurinko tietää laskemisensa.
20. Sinä teet pimeyden ja yö tulee: silloin kaikki metsän eläimet tulevat ulos.
21. Nuoret jalopeurat saaliin perään kiljuvat, ja elatustansa Jumalalta etsivät.
22. Mutta kuin aurinko koittaa, niin he kokoontuvat, ja luolissansa makaavat.
23. Niin menee myös ihminen työhönsä, ja askareillensa ehtoosen asti.
24. Herra, kuinka suuret ja monet ovat sinun käsialas? Sinä olet kaikki taitavasti säätänyt, ja maa on täynnä sinun tavaraas.
25. Tämä meri, joka niin suuri ja lavia on, siinä epälukuiset liikuvat, sekä pienet että suuret eläimet;
26. Siellä haahdet kuljeskelevat: siinä valaskalat ovat, jotkas tehnyt olet, leikitsemään hänessä.
27. Kaikki odottavat sinua, ettäs heille antaisit ruan ajallansa.
28. Koskas heille annat, niin he kokoovat: koskas kätes avaat, niin he hyvyydellä ravitaan.
29. Jos sinä kasvos peität, niin he hämmästyvät: koska sinä otat heidän henkensä pois, niin he hukkuvat, ja tomuksi tulevat jälleen.
30. Sinä lähetät ulos henkes, niin he luoduksi tulevat, ja sinä uudistat maan muodon.
31. Herran kunnia pysyy ijankaikkisesti: Herra iloitsee töissänsä.
32. Hän katsahtaa maan päälle, niin se vapisee: hän rupee vuoriin, niin ne suitsevat.
33. Minä veisaan Herralle minun elinaikanani, ja kiitän minun Jumalaani niinkauvan kuin minä olen.
34. Minun puheeni kelpaa hänelle, ja minä iloitsen Herrassa.
35. Syntiset maalta lopetetaan, ja jumalattomat ei pidä silleen oleman: kiitä Herraa, sieluni, Halleluja!

105 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa, ja saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat hänen töitänsä kansain seassa!
2. Veisatkaat hänelle, soittakaat hänelle, puhukaat kaikista hänen ihmeistänsä.
3. Ylistäkäät hänen pyhää nimeänsä: niiden sydän iloitkaan, jotka etsivät Herraa!
4. Kysykäät Herraa ja hänen voimaansa, etsikäät alati hänen kasvojansa!
5. Muistakaat hänen ihmeellisiä töitänsä, jotka hän tehnyt on, hänen ihmeitänsä ja hänen sanojansa.
6. Te Abrahamin hänen palveliansa siemen, te Jakobin hänen valittunsa lapset.
7. Hänpä on Herra meidän Jumalamme: hän tuomitsee kaikessa maailmassa.
8. Hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti, sanansa, jonka hän on käskenyt tuhannelle sukukunnalle,
9. Jonka hän teki Abrahamin kanssa, ja valansa Isaakin kanssa.
10. Ja pani sen Jakobille säädyksi ja Israelille ijankaikkiseksi liitoksi,
11. Ja sanoi: sinulle minä annan Kanaanin maan, teidän perimisenne arvan.
12. Koska heitä vähä ja harvat olivat, ja he olivat muukalaiset siinä,
13. Ja vaelsivat kansasta kansaan ja valtakunnasta toiseen kansaan:
14. Ei hän sallinut yhdenkään ihmisen heitä vahingoittaa, vaan rankaisi kuninkaat heidän tähtensä.
15. Älkäät ruvetko minun voideltuihini, ja älkäät tehkö pahaa minun prophetailleni.
16. Ja hän kutsui nälän maan päälle, ja vei kaiken leivän varan pois.
17. Hän lähetti miehen heidän eteensä: Joseph myytiin orjaksi.
18. He ahdistivat hänen jalkansa jalkapuuhun: hänen ruumiinsa täytyi raudoissa maata,
19. Siihenasti että hänen sanansa tuli, ja Herran puhe koetteli hänen.
20. Niin lähetti kuningas ja päästi hänen: kansain päämies laski hänen vallallensa,
21. Ja asetti hänen huoneensa herraksi, ja kaiken tavaransa haltiaksi,
22. Opettamaan päämiehiänsä oman tahtonsa jälkeen, ja vanhimmille viisautta.
23. Ja Israel meni Egyptiin, ja Jakob tuli muukalaiseksi Hamin maalle.
24. Ja hän antoi kansansa sangen suuresti kasvaa, ja teki heitä väkevämmäksi kuin heidän vihollisensa.
25. Hän käänsi heidän sydämensä vihaamaan hänen kansaansa, ja hänen palvelioitansa viekkaudella painamaan alas.
26. Hän lähetti palveliansa Moseksen, ja Aaronin, jonka hän valitsi.
27. Ne tekivät hänen merkkinsä heidän seassansa, ja hänen ihmeensä Hamin maalla.
28. Hän antoi pimeyden tulla, ja sen pimeytti; ja ei olleet he hänen sanoillensa kuulemattomat.
29. Hän muutti heidän vetensä vereksi ja kuoletti heidän kalansa.
30. Heidän maansa kuohutti sammakoita, heidän kuningastensa kammioissa.

31. Hän sanoi, niin turilaat ja täit tulivat heidän maansa ääriin.
32. Hän antoi rakeet heille sateeksi, tulen liekit heidän maallensa,
33. Ja löi heidän viinapuunsa ja fikunapuunsa, ja särki puut heidän maansa äärissä.
34. Hän sanoi, niin tulivat epälukuiset paarmat ja vapsaiset,
35. Ja ne söivät kaiken ruohon heidän maaltansa, ja ne söivät heidän maansa hedelmän.
36. Ja hän löi kaikki esikoiset heidän maallansa, ensimäiset kaikesta heidän voimastansa,
37. Ja vei heitä hopialla ja kullalla ulos: ja ei ollut heidän sukukunnissansa yksikään sairas.
38. Egypti iloitsi heidän lähtemisestänsä; sillä heidän pelkonsa oli tullut heidän päällensä.
39. Hän levitti pilven verhoksi ja tulen yötä valistamaan.
40. He anoivat, niin antoi hän metsäkanat tulla, ja ravitsi heitä taivaan leivällä.
41. Hän avasi kallion, niin vesi vuoti, ja virrat juoksivat kuivaa myöten.
42. Sillä hän muisti pyhän sanansa, jonka hän palveliallensa Abrahamille puhunut oli,
43. Ja vei kansansa ilolla ulos, ja valittunsa riemulla,
44. Ja antoi heille pakanain maan, niin että he kansain hyvyydet omistivat heillensä.
45. Että he pitäisivät hänen säätynsä, ja hänen lakinsa kätkisivät, Halleluja!

106 PSALTTARI

1. Halleluja. Kiittäkäät Herraa! sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
2. Kuka taitaa puhua ulos Herran suurta voimaa, ja ylistää kaikkia hänen kiitettäviä tekojansa?
3. Autuaat ovat, jotka käskyn pitävät ja aina vanhurskauden tekevät.
4. Herra, muista minua armos perästä, jonkas kansalles luvannut olet: opi minua sinun autuudellas,
5. Että minä näkisin valittujes menestyksen, ja iloitsisin kansas ilossa, ja kerskaisin perimises kanssa.
6. Me teimme syntiä meidän isäimme kanssa: me teimme väärin, ja olemme olleet jumalattomat.
7. Ei meidän isämme tahtoneet ymmärtää Egyptissä sinun ihmeitäs, eikä muistaneet sinun suurta laupiuttas, ja olivat meren tykönä tottelemattomat, Punaisen meren tykönä.
8. Kuitenkin autti hän heitä nimensä tähden, niin että hän voimansa osoitti.
9. Ja hän uhkasi Punaista merta, niin se kuivui; ja vei heitä syvyyden lävitse, niinkuin korvessa,
10. Ja vapahti heitä niiden käsistä, joka heitä vihasivat, ja lunasti heitä vihollistensa käsistä.
11. Ja vedet peittivät heidän vainollisensa, niin ettei yksikään eläväksi jäänyt.
12. Silloin he uskoivat hänen sanansa, ja veisasivat hänen kiitoksensa.

13. Mutta he unohtivat pian hänen työnsä, ja ei ottaneet hänen neuvoansa.
14. He kiehuivat himosta korvessa, ja kiusasivat Jumalaa erämaassa.
15. Mutta hän antoi heille heidän anomisensa, ja lähetti heille laihuuden heidän himonsa tähden.
16. Ja he asettuivat Mosesta vastaan leirissä, Aaronia Herran pyhää vastaan.
17. Maa aukeni ja nieli Datanin, ja peitti Abiramin joukon,
18. Ja tuli syttyi heidän joukossansa, ja liekki poltti jumalattomat.
19. He tekivät vasikan Horebissa, ja kumarsivat valettua kuvaa.
20. Ja he muuttelivat kunniansa härjän muotoon, joka heiniä syö.
21. He unohtivat Jumalan, vapahtajansa, joka oli niin suuria töitä tehnyt Egyptissä,
22. Ihmeitä Hamin maalla, ja peljättäviä töitä Punaisen meren tykönä.
23. Ja hän sanoi heitä hukuttavansa, ellei Moses hänen valittunsa olisi seisonut siinä välissä, ja palauttanut hänen vihaansa, ettei hän ratki heitä kadottanut.
24. Ja he katsoivat sen ihanan maan ylön, eikä uskoneet hänen sanaansa,
25. Ja napisivat majoissansa, eikä olleet kuuliaiset Herran äänelle.
26. Ja hän nosti kätensä heitä vastaan, maahan lyödäksensä heitä korvessa,
27. Ja heittääksensä heidän siemenensä pakanain sekaan, ja hajoittaaksensa heitä maakuntiin.
28. Ja he ryhtyivät BaalPeoriin, ja söivät kuolleiden (epäjumalain) uhreista,
29. Ja vihoittivat hänen töillänsä; niin tuli myös rangaistus heidän sekaansa.
30. Niin Pinehas astui edes, ja lepytti asian, ja rangaistus lakkasi.
31. Ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, suvusta sukuun ijankaikkisesti.
32. Ja vihoittivat hänen riitaveden tykönä ja tapahtui Mosekselle pahoin heidän tähtensä;
33. Sillä he saattivat hänen sydämensä murheelliseksi, niin että hän sanoissansa eksyi.
34. Ei he hukuttaneet pakanoita, niinkuin Herra heille käskenyt oli,
35. Vaan sekaantuivat pakanain sekaan, ja oppivat heidän töitänsä,
36. Ja palvelivat heidän epäjumaliansa; ja ne tulivat heille paulaksi.
37. Ja he uhrasivat poikansa ja tyttärensä perkeleille,
38. Ja vuodattivat viattoman veren, poikainsa ja tyttäriensä veren, jotka he uhrasivat Kanaanealaisten epäjumalille, niin että maa veren vioilla turmeltiin,
39. Ja saastuttivat itsensä omissa töissänsä, ja tekivät huorin teoissansa.
40. Niin julmistui Herran viha kansansa päälle, ja hän kauhistui perimistänsä,
41. Ja hylkäsi ne pakanain käsiin, että ne vallitsivat heitä, jotka heitä vihasivat.

42. Ja heidän vihollisensa ahdistivat heitä, ja he painettiin heidän kätensä alle.
43. Hän monesti heitä pelasti; mutta he vihoittivat hänen neuvoillansa, ja he painettiin alas pahain tekoinsa tähden.
44. Ja hän näki heidän tuskansa, kuin hän heidän valituksensa kuuli,
45. Ja muisti liittonsa, jonka hän heidän kanssansa tehnyt oli, ja katui sitä suuresta laupiudestansa,
46. Ja antoi heidän löytää armon kaikkein edessä, jotka heitä vanginneet olivat.
47. Auta meitä, Herra meidän Jumalamme, ja kokoa meitä pakanoista, että kiittäisimme sinun pyhää nimeäs, ja kehuisimme sinun kiitostas.
48. Kiitetty olkoon Herra Israelin Jumala, ijankaikkisuudesta niin ijankaikkisuuteen: ja sanokaan kaikki kansa: Amen, Halleluja!

107 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
2. Sanokaan Herran lunastetut, jotka hän on tuskasta vapahtanut,
3. Ja jotka hän on maakunnista koonnut, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä,
4. Jotka eksyksissä vaelsivat korvessa umpitietä, ja ei he löytäneet kaupunkia asuaksensa,
5. Isoovaiset ja janoovaiset; ja heidän sielunsa vaipui heissä.
6. Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän pelasti heitä heidän hädistänsä,
7. Ja vei heitä oikiaa tietä, että he menivät asuinkaupunkiin.
8. Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee:
9. Että hän ravitsee himoitsevaisen sielun ja täyttää isoovaisen sielun hyvyydellä.
10. Jotka istuvat pimeässä ja kuoleman varjossa, vangitut ahdistuksessa ja raudoissa:
11. Että he olivat Jumalan käskyä vastaan kovakorvaiset, ja olivat katsoneet ylön ylimmäisen lain;
12. Sentähden täytyi heidän sydämensä onnettomuudella vaivattaa, niin että he lankesivat, ja ei kenkään heitä auttanut.
13. Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä,
14. Ja vei heitä pimeydestä ulos ja kuoleman varjosta, ja särki heidän siteensä.
15. Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee:

16. Että hän särkee vaskiportit, ja rikkoo rautaiset salvat.
17. Hullut, jotka rangaistiin ylitsekäymisensä tähden, ja synteinsä tähden,
18. Heidän sielunsa kauhistui kaikkea ruokaa, ja saivat kuolintautinsa.
19. Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä.
20. Hän lähetti sanansa ja paransi heitä, ja pelasti heitä, ettei he kuolleet.
21. Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee,
22. Ja uhratkaan kiitosuhria, ja luetelkaan hänen tekojansa ilolla.
23. Jotka haaksilla meressä vaeltavat, ja asiansa toimittavat suurilla vesillä,
24. He näkivät Herran työt, ja hänen ihmeensä syvyydessä.
25. Kuin hän sanoi, ja paisutti suuren ilman, joka aallot nosti ylös,
26. Niin he menivät ylös taivasta kohden ja menivät syvyyteen alas, että heidän sielunsa ahdistuksesta epäili,
27. Että he horjuivat ja hoipertelivat niinkuin juopuneet, ja ei silleen neuvoa tietäneet;
28. Ja he huusivat Herraa tuskissansa, ja hän autti heitä heidän hädistänsä.
29. Ja hän hillitsi kovan ilman, että aallot asettuivat.
30. Ja he tulivat iloisiksi, että tyveni, ja hän vei heitä satamaan heidän mielensä jälkeen.
31. Kiittäkään he siis Herraa hänen laupiutensa edestä, ja hänen ihmeittensä tähden, jotka hän ihmisten lasten kohtaan tekee.
32. Ja ylistäkään häntä kansan seurakunnassa, ja kiittäkään häntä vanhimpain seassa,
33. Joka virrat teki erämaaksi, ja vesilähteet kuivaksi maaksi,
34. Ettei hedelmällinen maa mitään kantanut, heidän pahuutensa tähden, jotka siinä asuivat.
35. Erämaan teki hän vesilammiksi ja kuivan maan vesilähteeksi,
36. Ja asetti sinne isoovaiset; ja he valmistivat siihen kaupunkia, jossa he asuivat,
37. Ja kylvivät pellot ja viinapuita istuttivat, ja saivat jokavuotisen hedelmän.
38. Ja hän siunasi heitä ja he sangen suuresti enenivät, ja hän antoi paljon karjaa heille;
39. Jotka olivat painetut alas ja sorretut pahain väkivallalta ja ahdistukselta,
40. Koska ylönkatse päämiesten päälle vuodatettu oli, ja kaikki maa eksyksissä ja autiona oli.
41. Ja hän varjeli köyhää raadollisuudesta, ja enensi hänen sukunsa niinkuin lauman.
42. Näitä vanhurskaat näkevät ja iloitsevat, ja jokainen paha suu pitää tukittaman.
43. Kuka on taitava ja näitä kätkee, se ymmärtää Herran moninaisen laupiuden.

108 PSALTTARI

1. Psalmi, Davidin veisu.
2. Jumala! minun sydämeni on valmis: minä veisaan ja kiitän, niin myös minun kunniani.
3. Nouse, psaltari ja kantele; minä nousen varhain.
4. Sinua, Herra, minä kiitän kansain seassa: minä veisaan sinulle kiitosta sukukunnissa.
5. Sillä sinun armos on suuri ylitse taivasten, ja sinun totuutes hamaan pilviin asti.
6. Korota sinuas, Jumala, taivasten ylitse ja kunnias kaiken maan ylitse,
7. Että sinun rakkaat ystäväs vapaaksi tulisivat; auta oikialla kädelläs, ja kuule minun rukoukseni.
8. Jumala on puhunut pyhässänsä, siitä minä iloitsen: minä jaan Sikemin, ja mittaan Sukkotin laakson.
9. Gilead on minun, Manasse on myös minun, ja Ephraim on minun pääni väkevyys: Juuda on minun päämieheni;
10. Moab on minun pesinastiani, minä venytän kenkäni Edomin päälle: Philistealaisten ylitse minä iloitsen.
11. Kuka vie minua vahvaan kaupunkiin? kuka vie minua Edomiin?
12. Etkös sinä, Jumala, joka meitä heittänyt olet pois? Ja etkös mene ulos, Jumala, meidän sotaväkemme kanssa?
13. Saata meille apua tuskissamme; sillä ihmisten apu on turha.
14. Jumalassa me tahdomme urhoollisia töitä tehdä; ja hän polkee meidän vihollisemme alas.

109 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Jumala, minun kiitokseni, älä vaikene.
2. Sillä he ovat jumalattoman ja pettäväisen suunsa avanneet minua vastaan: he puhuvat minun kanssani viekkaalla kielellä,
3. Ja myrkyllisillä sanoilla ovat he minun piirittäneet, ja sotivat minua vastaan ilman syytä.
4. Että minä heitä rakastan, ovat he minua vastaan; mutta minä rukoilen.
5. He osoittavat minulle pahaa hyvän edestä ja vihaa rakkauden edestä.
6. Aseta jumalattomat hänen päällensä, ja perkele seisokaan hänen oikialla kädellänsä.
7. Koska hän tuomitaan, niin lähtekään siitä ulos jumalattomana, ja hänen rukouksensa olkoon synti.
8. Olkoon hänen päivänsä harvat, ja hänen virkansa ottakoon toinen.

9. Hänen lapsensa olkoon orvot, ja hänen emäntänsä leski.
10. Käykään hänen lapsensa kulkiana, ja kerjätkään, ja etsikään elatuksensa köyhyydessänsä.
11. Kaikki mitä hänellä on, korkorahainen ottakoon, ja muukalaiset repikään hänen hyvyytensä.
12. Älköön kenkään hänelle hyvää tehkö, eikä yksikään armahtako hänen orpojansa.
13. Hänen sukunsa olkoon hävitetty: heidän nimensä olkoon toisessa polvessa pyyhitty pois.
14. Hänen isäinsä pahat teot tulkaan muistoksi Herran edessä, ja hänen äitinsä synti ei pidä pyyhittämän pois.
15. Olkoon ne alati Herran kasvoin edessä, ja hukkukoon heidän muistonsa maan päältä,
16. Ettei hänellä ensinkään laupiutta ollut, vaan vainosi raadollista ja köyhää, ja murheellista tappaaksensa.
17. Ja hän tahtoi kirousta, sen myös pitää hänelle tuleman: ei hän tahtonut siunausta, sen pitää myös hänestä kauvas erkaneman.
18. Ja hän puki kirouksen päällensä niinkuin paitansa ja se meni hänen sisällyksiinsä niinkuin vesi, ja hänen luihinsa niinkuin öljy.
19. Se olkoon hänelle niinkuin vaate, jolla hän itsensä verhottaa, ja niinkuin vyö, jolla hän aina itsensä vyöttää.
20. Aivan näin tapahtukoon heille Herralta, jotka ovat minua vastaan, ja puhuvat pahoin minun sieluani vastaan.
21. Mutta sinä, Herra, Herra, tee minun kanssani sinun nimes tähden; sillä sinun armos on hyvä, pelasta minua.
22. Sillä minä olen köyhä ja raadollinen: minun sydämeni on särjetty minussa.
23. Minä menen pois niinkuin varjo, koska se kulkee pois, ja pudistetaan ulos niinkuin kaskaat.
24. Minun polveni ovat heikoksi tulleet paastosta, ja minun lihani on laihtunut lihavuudesta.
25. Ja minun täytyy olla heidän pilkkansa: koska he minun näkevät, niin he päätänsä pudistavat.
26. Auta minua, Herra minun Jumalani: auta minua sinun armos perästä,
27. Että he tuntisivat sen sinun kädekses, ja että sinä Herra sen teet.
28. Koska he sadattavat, niin siunaa sinä: koska he karkaavat minua vastaan, niin tulkoon he häpiään, mutta sinun palvelias iloitkaan.
29. Olkoon minun vainolliseni häväistyksellä puetut, ja olkoon häpiällänsä verhotetut niinkuin hameella.
30. Minä kiitän suuresti Herraa suullani, ja ylistän häntä monen seassa.
31. Sillä hän seisoo köyhän oikialla kädellä, auttamassa häntä niistä, jotka hänen sieluansa tuomitsevat.

110 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra sanoi minun Herralleni: istu oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.
2. Herra lähettää sinun väkevyytes valtikan Zionista: vallitse vihollistes seassa.
3. Sinun voittos päivänä palvelee sinun kansas sinua mielellänsä pyhissä kaunistuksissa: sinun lapses synnytetään sinulle niinkuin kaste aamuruskosta.
4. Herra on vannonut, ja ei kadu sitä: sinä olet pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen.
5. Herra on sinun oikialla kädelläs: hän musertaa kuninkaat vihansa päivänä.
6. Hän tuomitsee pakanain seassa, hän täyttää maakunnat ruumiilla: hän musertaa monen maakunnan pään.
7. Hän juo ojasta tiellä; sen tähden korottaa hän päänsä.

111 PSALTTARI

1. Halleluja! Minä kiitän Herraa kaikesta sydämestäni, hurskasten neuvossa ja seurakunnassa.
2. Suuret ovat Herran työt: joka niistä ottaa vaarin, hänellä on sula riemu niistä.
3. Mitä hän asettaa, se on kunniallinen ja jalo, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Hän on säätänyt ihmeittensä muiston: armollinen ja laupias on Herra.
5. Hän antaa ruan pelkääväisillensä: hän muistaa liittonsa ijankaikkisesti.
6. Hän ilmoittaa kansallensa väkevät työnsä, antaaksensa heille pakanain perimisen.
7. Hänen kättensä työt ovat totuus ja oikeus: kaikki hänen käskynsä ovat toimelliset.
8. Ne pysyvät vahvana aina ja ijankaikkisesti: ne ovat tehdyt totuudessa ja oikeudessa.
9. Hän lähetti kansallensa lunastuksen, hän lupaa liittonsa pysymään ijankaikkisesti: pyhä ja peljättävä on hänen nimensä.
10. Herran pelko on viisauden alku: se on hyvä ymmärrys kaikille, jotka sen tekevät: hänen kiitoksensa pysyy ijankaikkisesti.

112 PSALTTARI

1. Halleluja! Autuas on, joka pelkää Herraa: joka hänen käskyjänsä sangen himoitsee.

2. Hänen siemenensä on valtias maan päällä: hurskasten suku pitää siunatuksi tuleman.
3. Rikkaus ja runsaus on hänen huoneessansa, ja hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Hurskaille koittaa valkeus pimeässä, armolliselta, laupiaalta ja vanhurskaalta.
5. Hyvä ihminen on laupias ja mielellänsä lainaa, ja toimittaa asiansa toimellisesti.
6. Sillä hän pysyy ijankaikkisesti: ei vanhurskas ikänä unhoteta.
7. Koska rangaistus tulee, niin ei hän pelkää: hänen sydämensä uskaltaa lujasti Herran päälle.
8. Hänen sydämensä on vahvistettu ja ei pelkää, siihenasti kuin hän näkee ilonsa vihollisistansa.
9. Hän jakaa ja antaa vaivaisille: hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti: hänen sarvensa korotetaan kunnialla.
10. Jumalatoin näkee sen ja närkästyy: hän pureskelee hampaitansa ja nääntyy; sillä mitä jumalattomat halajavat, se tyhjäksi tulee.

113 PSALTTARI

1. Halleluja! Kiittäkäät te, Herran palveliat, kiittäkäät Herran nimeä!
2. Kiitetty olkoon Herran nimi, nyt ja ijankaikkisesti!
3. Auringon koitosta hänen laskemiseensa asti olkoon Herran nimi kiitetty!
4. Herra on korkia ylitse kaikkein pakanain, ja hänen kunniansa ylitse taivasten.
5. Kuka on niinkuin Herra meidän Jumalamme, joka niin korkialla asuu?
6. Ja kuitenkin katsoo alimmaisia taivaassa ja maassa;
7. Joka köyhän tomusta ylentää, ja vaivaisen loasta korottaa,
8. Istuttaaksensa häntä päämiesten sivuun, kansansa päämiesten sivuun;
9. Joka hedelmättömät saattaa huoneesen asumaan, että hän riemuiseksi lasten äidiksi tulee. Halleluja!

114 PSALTTARI

1. Kuin Israel Egyptistä läksi, Jakobin huone muukalaisesta kansasta,
2. Niin Juuda tuli hänen pyhäksensä: Israel hänen vallaksensa.
3. Sen meri näki ja pakeni: Jordan palasi takaperin,
4. Vuoret hyppäsivät niinkuin oinaat, ja kukkulat niinkuin nuoret lampaat.
5. Mikä sinun oli meri, ettäs pakenit? ja sinä Jordan, ettäs palasit takaperin?

6. Te vuoret, että te hyppäsitte niinkuin oinaat? te kukkulat niinkuin nuoret lampaat?
7. Herran edessä vapisi maa, Jakobin Jumalan edessä,
8. Joka kalliot muuttaa vesilammiksi, ja kiven vesilähteeksi.

115 PSALTTARI

1. Ei meille, Herra, ei meille, vaan sinun nimelles anna kunnia, sinun armos ja totuutes tähden.
2. Miksi pakanat sanovat: kussa on nyt heidän Jumalansa?
3. Mutta meidän Jumalamme on taivaissa: mitä ikänä hän tahtoo, sen hän tekee.
4. Vaan heidän epäjumalansa ovat hopia ja kulta, ihmisten käsillä tehdyt.
5. Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe.
6. Heillä ovat korvat, ja ei kuule: heillä ovat sieraimet, ja ei haista.
7. Heillä ovat kädet, ja ei rupee: heillä ovat jalat, ja ei käy; ja ei puhu kurkustansa.
8. Jotka niitä tekevät, ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskaltavat.
9. Mutta Israel toivokaan Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä.
10. Aaronin huone toivokaan Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä.
11. Jotka Herraa pelkäävät, toivokaan myös Herran päälle: hän on heidän apunsa ja heidän kilpensä.
12. Herra muistaa meitä ja siunaa meitä: hän siunaa Israelin huoneen, hän siunaa Aaronin huoneen.
13. Hän siunaa ne, jotka Herraa pelkäävät, sekä pienet että suuret.
14. Herra siunatkoon teitä enemmin ja enemmin, teitä ja teidän lapsianne.
15. Te olette Herran siunatut, joka taivaat ja maan on tehnyt.
16. Taivasten taivaat ovat Herran; mutta maan on hän ihmisten lapsille antanut.
17. Kuolleet ei taida Herraa kiittää, eikä ne, jotka menevät alas hiljaisuuteen.
18. Mutta me kiitämme Herraa, hamasta nyt ja ijankaikkiseen, Halleluja!

116 PSALTTARI

1. Sitä minä rakastan, että Herra kuulee minun rukoukseni äänen;
2. Että hän korvansa kallistaa minun puoleeni; sentähden minä avukseni huudan häntä elinaikanani.
3. Kuoleman paulat ovat minun piirittäneet, ja helvetin ahdistukset ovat minun löytäneet: minä tulin vaivaan ja tuskaan.

4. Mutta minä avukseni huudan Herran nimeä: o Herra, pelasta minun sieluni!
5. Herra on armollinen ja vanhurskas, ja meidän Jumalamme on laupias.
6. Herra kätkee yksinkertaiset: kuin minä olin kovin vaivattu, niin hän minua autti.
7. Palaja taas, minun sieluni, sinun lepoos; sillä Herra tekee hyvästi sinulle.
8. Sillä sinä olet sieluni temmannut pois kuolemasta, silmäni kyynelistä, jalkani kompastuksesta.
9. Minä vaellan Herran edessä eläväin maassa.
10. Minä uskon, sentähden minä puhun; mutta minä sangen vaivataan.
11. Minä sanoin hämmästyksessä: kaikki ihmiset ovat valehteliat.
12. Kuinka minä maksan Herralle kaikki hänen hyvät tekonsa, jotka hän minulle teki?
13. Minä otan sen autuaallisen kalkin, ja saarnaan Herran nimeä.
14. Minä maksan lupaukseni Herralle kaiken hänen kansansa edessä.
15. Hänen pyhäinsä kuolema on kallis Herran edessä.
16. O Herra! minä olen sinun palvelias, minä olen sinun palvelias, sinun piikas poika: sinä olet minun siteeni vallallensa päästänyt.
17. Minä uhraan sinulle kiitosuhria, ja Herran nimeä saarnaan.
18. Minä maksan Herralle lupaukseni kaiken hänen kansansa edessä,
19. Herran huoneen esikartanoissa, keskellä sinua, Jerusalem. Halleluja!

117 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa, kaikki pakanat: ylistäkäät häntä kaikki kansat!
2. Sillä hänen armonsa on voimallinen meidän päällemme, ja Herran totuus ijankaikkisesti. Halleluja!

118 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
2. Sanokaan nyt Israel: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
3. Sanokaan nyt Aaronin huone: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
4. Sanokaan nyt kaikki, jotka Herraa pelkäävät: hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
5. Tuskissani minä Herraa avukseni huusin, ja Herra kuuli minua, ja pelasti minun.
6. Herra on minun kanssani; sentähden en minä pelkää, mitä ihmiset minulle tekisivät.

7. Herra on minun kanssani auttamassa minua, ja minä tahdon nähdä iloni minun vihollisistani.
8. Parempi on uskaltaa Herran päälle, kuin luottaa ihmisiin.
9. Parempi on uskaltaa Herran päälle, kuin luottaa päämiehiin.
10. Kaikki pakanat piirittävät minua; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan.
11. He piirittävät minua joka kulmalta; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan.
12. He piirittävät minua niinkuin kimalaiset, ja he sammuvat niinkuin tuli orjantappuroissa; mutta Herran nimeen minä heitä lyön maahan.
13. Minua kovin sysätään lankeemaan; mutta Herra auttaa minua.
14. Herra on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja on minun autuuteni.
15. Ilon ja autuuden ääni on vanhurskasten majoissa: Herran oikia käsi saa voiton.
16. Herran oikia käsi on koroitettu: Herran oikia käsi saa voiton.
17. En minä kuole, vaan elän, ja Herran tekoja luettelen.
18. Kyllä Herra minua kurittaa, vaan ei hän minua kuolemalle anna.
19. Avatkaat minulle vanhurskauden portit, minun käydäkseni sisälle, kiittämään Herraa.
20. Tämä on Herran portti: vanhurskaat siitä käyvät sisälle.
21. Minä kiitän sinua, ettäs minun rukoukseni kuulit, ja autit minua.
22. Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi.
23. Herralta se on tapahtunut, ja on ihme meidän silmäimme edessä.
24. Tämä on se päivä, jonka Herra teki: iloitkaamme ja riemuitkaamme hänessä.
25. O Herra, auta, o Herra, anna menestyä!
26. Siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! me siunaamme teitä Herran huoneesta.
27. Herra on Jumala, joka meitä valistaa: kaunistakaat juhlalehdillä hamaan alttarin sarviin asti.
28. Sinä olet minun Jumalani, ja minä kiitän sinua; minun Jumalani! sinua minä ylistän.
29. Kiittäkäät Herraa; sillä hän on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.

119 PSALTTARI

1. Autuaat ovat ne, jotka viattomasti elävät, ja jotka Herran laissa vaeltavat.
2. Autuaat ovat ne, jotka hänen todistuksiansa pitävät, ja kaikesta sydämestä häntä etsivät.
3. Sillä, jotka hänen teissänsä vaeltavat, ei he tee mitään pahaa.
4. Sinä olet käskenyt sangen visusti pitää sinun käskys.

5. O jospa minun tieni ojennettaisiin pitämään sinun säätyjäs!
6. Koska minä katson kaikkia sinun käskyjäs, niin en minä tule häpiään.
7. Minä kiitän sinua oikiasta sydämestä, ettäs opetat minulle vanhurskautes oikeudet.
8. Sinun säätys minä pidän, älä minua ikänä hylkää.
9. Kuinka nuorukainen tiensä puhdistais? kuin hän itsensä käyttää sinun sanas jälkeen.
10. Minä etsin sinua kaikesta sydämestäni: älä salli minun eksyä sinun käskyistäs.
11. Minä pidän sydämessäni sinun sanas, etten minä rikkoisi sinua vastaan.
12. Kiitetty ole, sinä Herra: opeta minulle sinun säätyjäs!
13. Minä luettelen huulillani kaikki sinun suus oikeudet.
14. Minä iloitsen sinun todistustes tiellä, niinkuin kaikkinaisesta rikkaudesta.
15. Minä tutkistelen sinun käskyjäs, ja katselen sinun teitäs.
16. Minä halajan sinun oikeuttas, ja en unohda sinun sanojas.
17. Tee hyvästi palvelialles, että minä eläisin ja sinun sanas pitäisin.
18. Avaa minun silmäni näkemään ihmeitä sinun laistas.
19. Minä olen vieras maan päällä: älä peitä minulta käskyjäs.
20. Minun sieluni on muserrettu rikki ikävöitsemisestä, alati sinun oikeutes jälkeen.
21. Sinä rankaiset ylpiät kirotut, jotka sinun käskyistäs poikkeevat.
22. Käännä minusta pois pilkka ja ylönkatse; sillä minä pidän sinun todistukses.
23. Istuvat myös päämiehet ja puhuvat minua vastaan; mutta sinun palvelias tutkistelee sinun säätyjäs.
24. Sinun todistukses ovat minun iloni, ne ovat minun neuvonantajani.
25. Minun sieluni tomussa makaa: virvoita minua sanas jälkeen.
26. Minä luen minun teitäni, ja sinä kuulet minua: opeta minulle sinun säätys.
27. Anna minun ymmärtää sinun käskyis tie, niin minä puhun sinun ihmeistäs.
28. Niin minä suren, että sydän sulaa minussa: vahvista minua sinun sanas jälkeen.
29. Käännä minusta pois väärä tie, ja suo minulle sinun lakis.
30. Totuuden tien minä olen valinnut, oikeutes olen minä asettanut eteeni.
31. Minä riipun sinun todistuksissas: Herra, älä salli minun häpiään tulla.
32. Koskas minun sydämeni vahvistat, niin minä juoksen sinun käskyis tietä myöten.
33. Opeta minulle, Herra, sinun säätyis tie, että minä sen loppuun asti kätkisin.
34. Anna minulle ymmärrys, kätkeäkseni sinun lakias, ja pitääkseni sitä koko sydämestäni.
35. Anna minun käydä sinun käskyis tietä; sillä niihin minä halajan.

36. Kallista minun sydämeni sinun todistuksiis, ja ei ahneuden puoleen.
37. Käännä minun silmäni pois katselemasta turhuutta; vaan virvoita minua sinun tiehes.
38. Anna palvelias lujasti sinun käskys pitää, että minä sinua pelkäisin.
39. Käännä minusta pois se pilkka, jota minä pelkään; sillä sinun oikeutes ovat suloiset.
40. Katso, minä pyydän sinun käskyjäs: virvoita minua vanhurskaudellas.
41. Herra, anna armos minulle tapahtua, autuutes sinun sanas jälkeen,
42. Että minä voisin vastata minun pilkkaajiani; sillä minä luotan sinun sanaas.
43. Älä ota totuuden sanaa peräti pois minun suustani; sillä minä toivon sinun oikeuttas.
44. Minä pidän alati sinun lakis, aina ja ijankaikkisesti,
45. Ja vaellan ilossa, sillä minä etsin sinun käskyjäs,
46. Ja puhun sinun todistuksistas kuningasten edessä, ja en häpee,
47. Ja iloitsen sinun käskyistäs, joita minä rakastan,
48. Ja nostan käsiäni sinun käskyihis, joita minä rakastan, ja puhun sinun säädyistäs.
49. Muista sanaas sinun palvelialles, jota sinä annoit minun toivoa.
50. Tämä on minun turvani minun vaivassani, että sinun sanas virvoittaa minun.
51. Ylpiät irvistelevät minua sangen; en minä sentähden sinun laistas poikkee.
52. Herra, kuin minä ajattelen, kuinka sinä maailman alusta toiminut olet, niin minä lohdutetaan.
53. Minä hämmästyin jumalattomain tähden, jotka sinun lakis hylkäävät.
54. Sinun oikeutes ovat minun veisuni vaellukseni huoneessa.
55. Herra, minä ajattelen yöllä sinun nimeäs, ja pidän sinun lakis.
56. Se olis minun tavarani, että minä sinun käskys pitäisin.
57. Minä olen sanonut: Herra, se on minun perimiseni, että minä pidän sinun sanas.
58. Minä rukoilen sinun kasvois edessä täydestä sydämestä: ole minulle armollinen sinun sanas jälkeen.
59. Minä tutkin teitäni, ja käännän jalkani sinun todistustes puoleen.
60. Minä riennän, ja en viivy, sinun käskyjäs pitämään.
61. Jumalattomain joukko raatelee minua; mutta en minä unohda sinun lakias.
62. Puoliyöstä minä nousen sinua kiittämään, sinun vanhurskautes oikeuden tähden.
63. Minä olen heidän kumppaninsa, jotka sinua pelkäävät ja sinun käskyjäs pitävät,
64. Herra! maa on täynnä sinun hyvyyttäs: opeta minulle sinun säätyjäs.
65. Hyvästi teit sinun palveliaas kohtaan, Herra, sinun sanas jälkeen.
66. Opeta minulle hyviä tapoja ja taitoa; sillä minä uskon sinun käskys.

67. Ennenkuin minä nöyryytettiin, eksyin minä; mutta nyt minä pidän sinun sanas.
68. Sinä olet hyvä ja teet hyvin: opeta minulle sinun säätyjäs.
69. Ylpiät ajattelevat valheen minun päälleni; mutta minä pidän täydestä sydämestä sinun käskys.
70. Heidän sydämensä on lihava niinkuin rasva; mutta minä iloitsen sinun laistas.
71. Se on minulle hyvä, ettäs minun nöyryytit, että minä sinun säätyjäs oppisin.
72. Sinun suus laki on minulle otollisempi kuin monta tuhatta kappaletta kultaa ja hopiaa.
73. Sinun kätes ovat minun tehneet ja valmistaneet: anna minulle ymmärrystä oppiakseni sinun käskyjäs.
74. Jotka sinua pelkäävät, ne minun näkevät ja iloitsevat; sillä minä toivon sinun sanaas.
75. Herra! minä tiedän sinun tuomios vanhurskaaksi, ja sinä olet minua totuudessa nöyryyttänyt.
76. Olkoon siis sinun armos minun lohdutukseni, niinkuin sinä palvelialles luvannut olet.
77. Anna minulle sinun laupiutes tapahtua, että minä eläisin; sillä sinun lakis on minun iloni.
78. Jospa ylpiät häpiään tulisivat, jotka minua painavat alas valheellansa; mutta minä ajattelen sinun käskyjäs.
79. Tulkaan ne minun tyköni, jotka sinua pelkäävät, ja sinun todistukses tuntevat.
80. Olkoon minun sydämeni toimellinen sinun säädyissäs, etten minä häväistäisi.
81. Minun sieluni ikävöitsee sinun autuuttas: minä toivon sinun sanas päälle.
82. Minun silmäni hiveltyvät sinun sanas jälkeen, ja sanovat: koskas minua lohdutat?
83. Sillä minä olen niinkuin nahka savussa: en minä unohda sinun säätyjäs.
84. Kuinka kauvan sinun palvelias odottaa? koskas tuomitset minun vainoojani?
85. Ylpiät minulle kuoppia kaivavat, jotka ei ole sinun lakis perään.
86. Kaikki sinun käskys ovat sula totuus: he valheella minua vaivaavat: auta minua.
87. He olisivat juuri lähes minun maan päällä hukuttaneet; mutta en minä sinun käskyjäs hyljännyt.
88. Virvoita minua sinun armoillas, että minä pitäisin sinun suus todistuksen.
89. Herra! sinun sanas pysyy ijankaikkisesti taivaissa.
90. Sinun totuutes pysyy suvusta sukuun: sinä perustit maan, ja se pysyy.
91. Ne pysyvät tähän päivään asti sinun asetukses jälkeen; sillä kaikki sinua palvelevat.
92. Ellei sinun lakis olisi ollut minun lohdutukseni, niin minä olisin raadollisuudessani hukkunut.
93. En minä ikänä unohda sinun käskyjäs; sillä niillä sinä minua lohdutat.
94. Sinun minä olen: auta minua! sillä minä etsin sinun käskyjäs.
95. Jumalattomat minua vartioitsevat hukuttaaksensa; mutta sinun todistuksistas minä otan vaarin.
96. Kaikista kappaleista minä olen lopun nähnyt; mutta sinun käskys ovat määrättömät.

97. Kuinka minä rakastan sinun lakias? Joka päivä minä sitä ajattelen.
98. Sinä teit minun taitavammaksi käskyilläs kuin minun vihollliseni ovat; sillä se on minun ijankaikkinen tavarani.
99. Minä olen oppineempi kuin kaikki minun opettajani; sillä sinun todistukses ovat minun ajatukseni.
100. Enemmän minä ymmärrän kuin vanhemmat; sillä minä pidän sinun käskys.
101. Minä estän jalkani kaikista pahoista teistä, että minä sinun sanas pitäisin.
102. En minä poikkee sinun oikeudestas; sillä sinä opetat minua.
103. Sinun sanas ovat minun suulleni makiammat kuin hunaja.
104. Sinun käskys tekevät minun ymmärtäväiseksi; sentähden minä vihaan kaikkia vääriä teitä.
105. Sinun sanas on minun jalkaini kynttilä, ja valkeus teilläni.
106. Minä vannon, ja sen vahvana pidän, että minä sinun vanhurskautes oikeudet pitää tahdon.
107. Minä olen sangen kovin vaivattu: Herra, virvoita minua sinun sanas perästä.
108. Olkoon sinulle, Herra, otolliset minun suuni mieluiset uhrit, ja opeta minulle sinun oikeutes.
109. Minun sieluni on alati minun käsissäni, ja en unohda sinun lakias.
110. Jumalattomat virittävät minulle paulan; mutta en minä eksy sinun käskyistäs.
111. Sinun todistukses ovat minun ijankaikkiset perimiseni; sillä ne ovat minun sydämeni ilo.
112. Minä kallistan minun sydämeni tekemään sinun säätys jälkeen, aina ja ijankaikkisesti.
113. Minä vihaan viekkaita henkiä, ja rakastan sinun lakias.
114. Sinä olet minun varjelukseni ja kilpeni: minä toivon sinun sanas päälle.
115. Poiketkaat minusta, te pahanilkiset; ja minä pidän minun Jumalani käskyt.
116. Tue minua sanallas, että minä eläisin, ja älä anna minun toivoni häpiään tulla.
117. Vahvista minua, että minä autetuksi tulisin, niin minä halajan alati sinun säätyjäs.
118. Sinä tallaat alas kaikki, jotka sinun säädyistäs horjuvat; sillä heidän viettelyksensä on sula valhe.
119. Sinä heität pois kaikki jumalattomat maan päältä niinkuin loan; sentähden minä rakastan sinun todistuksias.
120. Minä pelkään sinua, niin että minun ihoni värisee, ja vapisen sinun tuomioitas.
121. Minä teen oikeuden ja vanhurskauden: älä minua hylkää niille, jotka minulle väkivaltaa tekevät.
122. Vastaa palvelias edestä, ja lohduta häntä, ettei ylpiät tekisi minulle väkivaltaa.
123. Minun silmäni hiveltyvät sinun autuutes perään, ja sinun vanhurskautes sanan jälkeen.
124. Tee palvelias kanssa sinun armos jälkeen, ja opeta minulle sinun säätyjäs.
125. Sinun palvelias minä olen: anna minulle ymmärrystä, että minä tuntisin sinun todistukses.

126. Jopa aika on, että Herra siihen jotakin tekis: he ovat sinun lakis särkeneet.
127. Sentähden minä rakastan sinun käskyjäs, enempi kuin kultaa ja parasta kultaa.
128. Sentähden minä pidän visusti kaikkia sinun käskyjäs: minä vihaan kaikkia vääriä teitä.
129. Ihmeelliset ovat sinun todistukses; sentähden minun sieluni ne pitää.
130. Kuin sinun sanas julistetaan, niin se valistaa ja antaa yksinkertaisille ymmärryksen.
131. Minä avaan suuni ja huokaan; sillä minä halajan sinun käskys.
132. Käännä sinuas minun puoleeni, ja ole minulle armollinen, niinkuin sinä olet niille tottunut tekemään, jotka sinun nimeäs rakastavat.
133. Vahvista minun käymiseni sinun sanassas, ja älä anna väkivallan minua vallita.
134. Lunasta minua ihmisten väkivallasta, niin minä pidän sinun käskys.
135. Valista sinun kasvos palvelias päälle, ja opeta minulle sinun säätys.
136. Minun silmäni vettä vuotavat, niinkuin virta, ettei sinun käskyjäs pidetä.
137. Herra! sinä olet vanhurskas ja sinun tuomios ovat oikiat.
138. Sinä olet vanhurskautes todistukset ja totuuden visusti käskenyt.
139. Minä olen lähes surmakseni kiivannut, että minun viholliseni ovat sinun sanas unohtaneet.
140. Sinun puhees on sangen koeteltu, ja sinun palvelias sen rakkaana pitää.
141. Minä olen halpa ja ylönkatsottu, mutta en minä unohda sinun käskyjäs.
142. Sinun vanhurskautes on ijankaikkinen vanhurskaus, ja sinun lakis on totuus.
143. Ahdistus ja tuska ovat minun saavuttaneet; mutta minä iloitsen sinun käskyistäs.
144. Sinun todistustes vanhurskaus pysyy ijankaikkisesti: anna minulle ymmärrys, niin minä elän.
145. Minä huudan kaikesta sydämestäni: kuule, Herra, minua, että minä sinun säätys pitäisin.
146. Sinua minä huudan, auta minua, että minä sinun todistukses pitäisin.
147. Varhain minä ennätän, ja huudan: sinun sanas päälle minä toivon.
148. Varhain minä herään, tutkistelemaan sinun sanojas.
149. Kuule minun ääneni sinun armos jälkeen: Herra, virvoita minua sinun oikeutes jälkeen.
150. Pahanilkiset vainoojat karkaavat minun päälleni, ja ovat kaukana sinun laistas.
151. Herra, sinä olet läsnä, ja sinun käskys ovat sula totuus.
152. Mutta minä sen aikaa tiesin, että sinä olet todistukses ijankaikkisesti perustanut.
153. Katso minun raadollisuuttani, ja pelasta minua; sillä enpä minä unohda sinun lakias.
154. Toimita minun asiani ja päästä minua: virvoita minua sinun sanas kautta.
155. Autuus on kaukana jumalattomista, sillä ei he tottele säätyjäs.

156. Herra, sinun laupiutes on suuri: virvoita minua sinun oikeutes jälkeen.
157. Minun vainoojaani ja vihollistani on monta; mutta en minä poikkee sinun todistuksistas.
158. Minä näen ylönkatsojat, ja siihen suutun, ettei he sinun sanaas pidä.
159. Katso, minä rakastan sinun käskyjäs: Herra, virvoita minua sinun armos jälkeen.
160. Sinun sanas on alusta totuus ollut: kaikki sinun vanhurskautes oikeudet pysyvät ijankaikkisesti.
161. Päämiehet vainoovat minua ilman syytä; mutta minun sydämeni pelkää sinun sanojas.
162. Minä iloitsen sinun puheestas, niinkuin se joka suuren saaliin löytänyt on.
163. Valhetta minä vihaan ja kauhistun; mutta sinun lakias minä rakastan.
164. Seitsemästi päivässä minä kiitän sinua sinun vanhurskautes oikeuden tähden.
165. Suuri rauha on niillä, jotka sinun lakias rakastavat, ja ei he itsiänsä loukkaa.
166. Herra! minä odotan sinun autuuttas, ja teen sinun käskys.
167. Minun sieluni pitää sinun todistukses, ja minä rakastan niitä sangen suuresti.
168. Minä pidän sinun käskys ja todistukses; sillä kaikki minun tieni ovat edessäs.
169. Herra! anna minun huutoni tulla sinun etees: anna minulle ymmärrystä sinun sanas jälkeen.
170. Anna minun rukoukseni tulla sinun etees: pelasta minua sinun sanas jälkeen.
171. Minun huuleni kiittävät, koskas minulle opetat sinun säätys.
172. Minun kieleni puhuu sinun sanastas; sillä kaikki sinun käskys ovat vanhurskaat.
173. Olkoon sinun kätes minulle avullinen; sillä minä olen valinnut sinun käskys.
174. Herra, minä ikävöitsen sinun autuuttas, ja halajan sinun lakias.
175. Anna minun sieluni elää, että hän sinua kiittäis, ja sinun oikeutes auttakoon minua!
176. Minä olen eksyvä niinkuin kadotettu lammas, etsi sinun palveliaas; sillä en minä unohda sinun käskyjäs.

120 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä huudan Herraa minun tuskissani, ja hän kuulee minun rukoukseni.
2. Herra, pelasta minun sieluni valhettelevista suista ja vääristä kielistä?
3. Mitä väärä kieli taitaa sinulle tehdä? ja mitä se taitaa toimittaa?
4. Se on niinkuin väkevän terävät nuolet, niinkuin tuli katajissa.
5. Voi minua, että minä olen muukalainen Mesekin seassa! minun täytyy asua Kedarin majain seassa.
6. Se tulee minun sielulleni ikäväksi, asua niiden tykönä, jotka rauhaa vihaavat.

7. Minä pidän rauhan, mutta kuin minä puhun, niin he sodan nostavat.

121 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni mäkiin päin, joista minulle apu tulee.
2. Minun apuni tulee Herralta, joka taivaan ja maan tehnyt on.
3. Ei hän salli jalkas horjua; eikä se torku, joka sinua kätkee.
4. Katso, joka Israelia varjelee, ei se torku eli makaa.
5. Herra kätkeköön sinua: Herra on sinun varjos, sinun oikialla kädelläs,
6. Ettei aurinko sinua polttaisi päivällä, eikä kuu yöllä.
7. Herra kätkeköön sinun kaikesta pahasta: hän kätkeköön sinun sielus!
8. Herra kätkeköön sinun uloskäymises ja sisällekäymises, hamasta nyt ja ijankaikkiseen!

122 PSALTTARI

1. Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä iloitsen niistä, jotka minulle sanovat: että me menemme Herran huoneeseen,
2. Ja että meidän jalkamme pitää seisoman sinun porteissas, Jerusalem.
3. Jerusalem on rakennettu kaupungiksi, johon on tuleminen kokoon,
4. Että sukukunnat astuisivat sinne ylös, Herran sukukunnat, Israelille todistukseksi, kiittämään Herran nimeä.
5. Sillä siellä ovat istuimet rakennetut tuomittaa, Davidin huoneen istuimet.
6. Toivottakaat Jerusalemille rauhaa: he menestyköön, jotka sinua rakastavat!
7. Rauha olkoon sinun muureis sisällä, ja onni sinun huoneissas!
8. Minun veljieni ja ystäväini tähden minä toivotan nyt sinulle rauhaa!
9. Herran meidän Jumalamme huoneen tähden etsin minä sinun parastas.

123 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Minä nostan silmäni sinun tykös, joka asut taivaissa.
2. Katso, niinkuin palveliain silmät katsovat isäntänsä käsiin, niinkuin piikain silmät katsovat emäntäinsä

käsiin, niin meidänkin silmämme katsovat Herraa meidän Jumalaamme, siihenasti että hän meitä armahtaa.
3. Ole meille armollinen, Herra, ole meille armollinen! sillä me olemme sangen täytetyt ylönkatseesta;
4. Sangen täynnä on meidän sielumme rikasten pilkkaa ja ylpeiden ylönkatsetta.

124 PSALTTARI

1. Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Ellei Herra olisi meidän kanssamme, niin sanokaan Israel:
2. Ellei Herra olisi meidän kanssamme, koska ihmiset karkaavat meitä vastaan,
3. Niin he nielisivät meidät elävältä, kuin heidän vihansa julmistuu meidän päällemme;
4. Niin vesi meitä upottais: kosket kävisivät sieluimme ylitse:
5. Niin ylpiät veden aallot kävisivät sielumme ylitse.
6. Kiitetty olkoon Herra, joka ei meitä anna raatelukseksi heidän hampaillensa!
7. Meidän sielumme pääsi niinkuin lintu lintumiehen paulasta. Paula on särjetty, ja me olemme päästetyt.
8. Meidän apumme on Herran nimessä, joka taivaan ja maan tehnyt on.

125 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Jotka Herran päälle uskaltavat, ei he lankee, vaan pysyvät ijankaikkisesti niinkuin Zionin vuori.
2. Jerusalemin ympäri ovat vuoret, ja Herra on kansansa ympärillä, hamasta nyt ja ijankaikkiseen.
3. Sillä jumalattomain valtikka ei pidä pysymän vanhurskasten joukon päällä, ettei vanhurskaat ojentaisi käsiänsä vääryyteen.
4. Herra, tee hyvästi hyville ja hurskaille sydämille.
5. Mutta jotka poikkeevat vääriin teihinsä, niitä Herra ajaa pois pahantekiäin kanssa; mutta rauha olkoon Israelille!

126 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Koska Herra päästää Zionin vangit, niin me olemme niinkuin unta näkeväiset.

2. Silloin meidän suumme naurulla täytetään, ja kielemme on täynnä riemua; silloin sanotaan pakanoissa: Herra on suuria heidän kohtaansa tehnyt.
3. Herra on suuria tehnyt meidän kohtaamme: siitä me olemme iloiset.
4. Herra! käännä meidän vankiutemme, niinkuin virrat etelässä.
5. Jotka kyyneleillä kylvävät, ne ilolla niittävät.
6. He menevät matkaan ja itkevät, ja vievät ulos kalliin siemenen, ja tulevat riemulla, ja tuovat lyhteensä.

127 PSALTTARI

1. Salomon veisu korkeimmassa Kuorissa. Jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan työtä tekevät, jotka sitä rakentavat: jos ei Herra kaupunkia varjele, niin vartiat hukkaan valvovat.
2. Se on turha, että te varhain nousette ja hiljain maata menette, ja syötte leipänne surulla; sillä hän antaa ystävillensä heidän maatessansa.
3. Katso, lapset ovat Herran lahja, ja kohdun hedelmä on anto.
4. Kuin nuolet väkevän kädessä, niin ovat nuorukaiset.
5. Autuas on se, jonka viini on niitä täynnänsä: ei ne häväistä, kuin heillä vihollistensa kanssa portissa tekemistä on.

128 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Autuas on jokainen, joka Herraa pelkää, ja hänen tiellänsä vaeltaa.
2. Sillä sinä elätät itses kättes töistä: autuas sinä olet, ja sinulle käy hyvästi.
3. Sinun emäntäs on niinkuin hedelmällinen viinapuu huonees sisimmäisissä loukkaissa: sinun lapses niinkuin öljypuun vesat, pöytäs ympärillä.
4. Katsos, näin se mies siunataan, joka Herraa pelkää.
5. Herra siunaa sinua Zionista, ettäs näet Jerusalemin onnen kaikkena elinaikanas,
6. Ja saat nähdä lastes lapset: rauha olkoon Israelille!

129 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani, sanokaan nyt Israel;
2. He ovat usein minua ahdistaneet, hamasta nuoruudestani; mutta ei he minua voittaneet.
3. Kyntäjät ovat minun selkäni päällä kyntäneet, ja vakonsa pitkäksi vetäneet.
4. Herra, joka vanhurskas on, on jumalattomain köydet katkonut.
5. Tulkoon häpiään ja kääntyköön takaperin kaikki, jotka Zionia vihaavat.
6. Olkoon niinkuin ruoho kattojen päällä, joka kuivettuu ennen kuin se reväistään ylös,
7. Joista niittäjä ei kättänsä täytä, eikä lyhteensitoja syliänsä;
8. Eikä yksikään ohitsekäypä sano: olkoon Herran siunaus teidän päällänne: me siunaamme teitä Herran nimeen.

130 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Syvyydessä minä huudan sinua, Herra.
2. Herra, kuule minun ääneni: vaarinottakaan korvas rukousteni äänestä.
3. Jos sinä, Herra, soimaat syntiä: Herra, kuka siis pysyy?
4. Sillä sinun tykönäs on anteeksi antamus, että sinua peljättäisiin.
5. Minä odotan Herraa: sieluni odottaa, ja minä toivon hänen sanansa päälle.
6. Sieluni vartioitsee Herraa huomenvartiosta toiseen huomenvartioon asti.
7. Israel toivokaan Herran päälle; sillä Herralla on armo, ja runsas lunastus hänellä.
8. Ja hän lunastaa Israelin kaikista synneistänsä.

131 PSALTTARI

1. Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Herra! ei minun sydämeni ole paisunut, eikä minun silmäni ole ylpiät; enkä minä vaella suurissa asioissa, jotka minulle työläät ovat.
2. Kuin en minä sieluani asettanut ja vaikittanut, niin minun sieluni tuli vieroitetuksi, niinkuin lapsi äidistänsä vieroitetaan.
3. Israel toivokaan Herran päälle, hamasta nyt ja ijankaikkiseen.

132 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Muista, Herra, Davidia, ja kaikkia hänen vaivojansa,
2. Joka Herralle vannoi, ja lupasi lupauksen Jakobin väkevälle:
3. En mene huoneeni majaan, enkä vuoteeseeni pane maata;
4. En anna silmäini unta saada, enkä silmälautaini torkkua,
5. Siihenasti kuin minä löydän sian Herralle, Jakobin väkevän asumiseksi.
6. Katso, me kuulimme hänestä Ephratassa: me olemme sen löytäneet metsän kedoilla.
7. Me tahdomme hänen asuinsioihinsa mennä, ja kumartaa hänen jalkainsa astinlaudan edessä.
8. Nouse, Herra, sinun lepoos, sinä ja sinun väkevyytes arkki.
9. Anna pappis pukea heitänsä vanhurskaudella ja sinun pyhäs riemuitkaan.
10. Älä käännä pois voideltus kasvoja, sinun palvelias Davidin tähden.
11. Herra on vannonut Davidille totisen valan, ja ei hän siitä vilpistele: sinun ruumiis hedelmästä minä istutan istuimelles.
12. Jos sinun lapses minun liittoni pitävät, ja minun todistukseni, jotka minä heille opetan, niin heidän lapsensa myös pitää sinun istuimellas istuman ijankaikkisesti.
13. Sillä Herra on Zionin valinnut, ja tahtoo sitä asuinsiaksensa.
14. Tämä on minun leponi ijankaikkisesti: tässä minä tahdon asua; sillä se minulle kelpaa.
15. Minä hyvästi siunaan hänen elatuksensa, ja hänen köyhillensä kyllä annan leipää.
16. Hänen pappinsa minä puetan autuudella; ja hänen pyhänsä pitää ilolla riemuitseman.
17. Siellä minä annan puhjeta Davidin sarven: minä valmistan kynttilän voidellulleni.
18. Hänen vihollisensa minä häpiällä puetan; mutta hänen päällänsä pitää hänen kruununsa kukoistaman.

133 PSALTTARI

1. Davidin veisu korkeimmassa Kuorissa. Katsos kuinka hyvä ja kuinka suloinen se on, että veljekset sovinnossa keskenänsä asuvat.
2. Niinkuin kallis voide, joka Aaronin päästä vuotaa koko hänen partaansa, joka vuotaa hänen vaatettensa liepeesen;
3. Niinkuin Hermonin kaste, joka tulee alas Zionin vuorelle; sillä siellä lupaa Herra siunauksen ja elämän alati ja ijankaikkisesti.

134 PSALTTARI

1. Veisu korkeimmassa Kuorissa. Katso, kiittäkäät Herraa, kaikki Herran palveliat, jotka yöllä seisotte Herran huoneessa!
2. Nostakaat kätenne pyhään päin, ja kiittäkäät Herraa.
3. Herra siunatkoon sinua Zionista, joka taivaan ja maan tehnyt on.

135 PSALTTARI

1. Halleluja! Ylistäkäät Herran nimeä, kiittäkäät, Herran palveliat.
2. Te kuin seisotte Herran huoneessa, meidän Jumalamme esihuoneissa.
3. Kiittäkäät Herraa, sillä Herra on hyvä, ja veisatkaat kiitosta hänen nimellensä; sillä se on suloinen.
4. Sillä Herra on itsellensä valinnut Jakobin, Israelin omaksensa.
5. Minä tiedän, että Herra on suuri, ja meidän Jumalamme kaikkein jumalain ylitse.
6. Kaikki, mitä Herra tahtoo, niin hän tekee, taivaassa ja maassa, meressä ja kaikessa syvyydessä;
7. Joka pilvet nostaa maan ääristä, joka pitkäisen leimauksesta sateen saattaa, ja tuulen tuo ulos tavaroistansa;
8. Joka esikoiset Egyptissä löi, sekä ihmisistä että karjasta,
9. Ja antoi merkkinsä ja ihmeensä tulla Egyptin keskelle, Pharaolle ja kaikille hänen palvelioillensa;
10. Joka monet pakanat löi, ja tappoi väkevät kuninkaat:
11. Sihonin Amorilaisten kuninkaan, ja Ogin Basanin kuninkaan, ja kaikki Kanaanin valtakunnat,
12. Ja antoi heidän maansa perimiseksi, Israelille kansallensa perimiseksi.
13. Herra, sinun nimes pysyy ijankaikkisesti: Herra, sinun muistos pysyy suvusta sukuun.
14. Sillä Herra tuomitsee kansansa, ja on palvelioillensa armollinen.
15. Pakanain epäjumalat ovat hopia ja kulta, ihmisten käsillä tehdyt.
16. Heillä on suu, ja ei puhu: heillä ovat silmät, ja ei näe;
17. Heillä ovat korvat, ja ei kuule: eikä ole henkeä heidän suussansa.
18. Jotka niitä tekevät, he ovat niiden kaltaiset, ja kaikki, jotka heihin uskaltavat.
19. Te Israelin huoneesta, kiittäkäät Herraa! te Aaronin huoneesta, kiittäkäät Herraa!
20. Te Levin huoneesta, kiittäkäät Herraa! te jotka Herraa pelkäätte, kiittäkäät Herraa!
21. Kiitetty olkoon Herra Zionista, joka Jerusalemissa asuu! Halleluja!

136 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa, sillä hän on hyvä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
2. Kiittäkäät kaikkein jumalain Jumalaa; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
3. Kiittäkäät kaikkein herrain Herraa; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti,
4. Joka yksinänsä suuret ihmeet tekee; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
5. Joka taivaat toimellisesti on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
6. Joka maan on levittänyt veden päälle; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
7. Joka suuret valkeudet on tehnyt; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
8. Auringon päivää hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
9. Kuun ja tähdet yötä hallitsemaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
10. Joka Egyptin esikoiset löi: sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
11. Ja vei Israelin ulos heidän keskeltänsä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
12. Väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
13. Joka Punaisen meren jakoi kahtia; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
14. Ja antoi Israelin käydä sen keskeltä; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
15. Joka Pharaon sotaväkinensä Punaiseen mereen upotti; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
16. Joka johdatti kansansa korven lävitse; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
17. Joka suuret kuninkaat löi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
18. Ja tappoi väkevät kuninkaat; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
19. Sihonin Amorilaisten kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
20. Ja Ogin Basanin kuninkaan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
21. Ja antoi heidän maansa perimiseksi; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
22. Perimiseksi palveliallensa Israelille; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
23. Hän muisti meitä, kuin me olimme painetut alas; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
24. Ja lunasti meitä vihollisistamme; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti;
25. Joka antaa kaikelle lihalle ruan; sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
26. Kiittäkäät taivaan Jumalaa! sillä hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.

137 PSALTTARI

1. Babelin virtain tykönä me istuimme ja itkimme, kuin me Zionin muistimme.
2. Kanteleemme me ripustimme pajuihin, jotka siellä olivat.
3. Siellä he käskivät meidän veisata, jotka meitä vankina pitivät, ja iloita meidän itkussamme: Veisatkaat meille Zionin virsiä.
4. Kuinka me veisaisimme Herran veisun vieraalla maalla?
5. Jos minä unohdan sinua, Jerusalem, niin olkoon oikia käteni unohdettu.
6. Tarttukoon kieleni suuni lakeen, ellen minä sinua muista, ellen minä tee Jerusalemia ylimmäiseksi ilokseni.
7. Herra, muista Edomin lapsia Jerusalemin päivänä, jotka sanovat: repikäät maahan hamaan hänen perustukseensa asti.
8. Sinä hävitetty tytär, Babel; autuas on, se joka sinulle kostaa, niinkuin sinä meille tehnyt olet.
9. Autuas on se, joka piskuiset lapses ottaa ja paiskaa kiviin.

138 PSALTTARI

1. Davidin. Minä kiitän sinua kaikesta sydämestäni: jumalain edessä minä sinulle kiitosta veisaan.
2. Minä tahdon kumartaen rukoilla sinun pyhän templis puoleen, ja kiittää sinun nimeäs, sinun armos ja totuutes tähden; sillä sinä teit nimes ja sanas suureksi kaikkein ylitse.
3. Koska minä sinua avukseni huudan, niin sinä kuulet minua, ja annat sielulleni suuren väkevyyden.
4. Herra! sinua kiittävät kaikki kuninkaat maan päällä, että he kuulevat sinun suus sanoja,
5. Ja veisaavat Herran teille, että Herran kunnia on suuri.
6. Sillä Herra on korkia, ja katselee nöyriä, ja ylpiät tuntee kaukaa.
7. Jos minä vaeltaisin ahdistuksen keskellä, niin sinä virvoitat minua, ja lähetät kätes vihollisteni vihan päälle: sinun oikia kätes varjelee minua.
8. Herra tekee siihen lopun minun tähteni: Herra, sinun laupiutes on ijankaikkinen, älä käsialaas hylkää!

139 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle. Herra! sinä tutkit minua, ja tunnet minun.
2. Joko minä istun eli nousen, niin sinä sen tiedät: sinä ymmärrät taampaa ajatukseni.

3. Joko minä käyn eli makaan, niin sinä olet ympärilläni, ja näet kaikki tieni.
4. Sillä katso, ei ole sanaakaan kieleni päällä, joita et sinä Herra kaikkia tiedä.
5. Sinä olet tehnyt jälkimäiseni ja ensimäiseni, ja pidät sinun kätes minun päälläni.
6. Senkaltainen tieto on minulle ylen ihmeellinen ja ylen korkia, etten minä voi sitä käsittää.
7. Kuhunka minä menen sinun hengestäs? ja kuhunka minä sinun kasvois edestä pakenen?
8. Jos minä astuisin ylös taivaaseen, niin sinä siellä olet: jos minä vuoteeni helvetissä rakentaisin, katso, sinä myös siellä olet.
9. Jos minä ottaisin aamuruskon siivet, ja asuisin meren äärissä,
10. Niin sinun kätes sielläkin minua johdattais, ja sinun oikia kätes pitäis minun.
11. Jos minä sanoisin: pimeys kuitenkin peittää minun, niin on myös yö valkeus minun ympärilläni.
12. Sillä ei pimeys sinun edessäs pimitä, ja yö valistaa niinkuin päivä; pimeys on niinkuin valkeus.
13. Sinun hallussas ovat minun munaskuuni: sinä peitit minun äitini kohdussa.
14. Minä kiitän sinua sen edestä, että minä niin aivan ihmeellisesti tehty olen: ihmeelliset ovat sinun tekos, ja sen minun sieluni kyllä tietää.
15. Ei minun luuni olleet sinulta salatut, kuin minä siinä salaisesti tehty olin, kuin minä maan sisällä niin taitavasti koottu olin.
16. Sinun silmäs näkivät minun, kuin en vielä valmistettu ollut, ja kaikki päivät sinun kirjaas olivat kirjoitetut, jotka vielä oleman piti, joista ei yksikään silloin vielä tullut ollut.
17. Mutta kuinka kalliit ovat minun edessäni, Jumala, sinun ajatukses? kuinka suuri on heidän lukunsa?
18. Jos minä heitä lukisin, niin ne olisivat usiammat kuin santa: kuin minä herään, olen minä vielä tykönäs.
19. Jumala, jospa tappaisit jumalattomat, ja verikoirat minusta poikkeisivat.
20. Sillä he puhuvat sinusta häpiällisesti, ja sinun vihollises turhaan lausuvat (sinun nimes).
21. Herra, minä tosin vihaan niitä, jotka sinua vihaavat, ja minä närkästyn heistä, jotka karkaavat sinua vastaan.
22. Täydestä todesta minä heitä vihaan; sentähden ovat he minulle viholliset.
23. Tutki minua, Jumala, ja koettele sydämeni: kiusaa minua, ja ymmärrä, kuinka minä ajattelen.
24. Ja katsos, jos minä pahalla tiellä lienen, niin saata minua ijankaikkiselle tielle.

140 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi, edelläveisaajalle.

2. Herra, pelasta minua pahoista ihmisistä: varjele minua vääristä miehistä,
3. Jotka pahaa ajattelevat sydämissänsä, ja joka päivä sotaan hankitsevat.
4. He hiovat kieltänsä niinkuin kärme: kyykärmeen myrkky on heidän huultensa alla, Sela!
5. Varjele minua, Herra, jumalattomain käsistä, varjele minua vääristä ihmisistä, jotka ajattelevat minun käymiseni kukistaa.
6. Ylpiät asettavat paulat ja nuorat minun eteeni, ja venyttävät verkot tien viereen: minun eteeni panevat he paulan, Sela!
7. Mutta minä sanoin Herralle: sinä olet minun Jumalani: Herra, kuule minun rukoukseni ääni.
8. Herra, Herra, väkevä apuni! sinä varjelet minun pääni sodan aikana.
9. Herra, älä salli jumalattomalle hänen himoansa: älä vahvista hänen pahaa tahtoansa, ettei hän ylpeytyisi, Sela!
10. Heidän sappensa, jotka minua piirittävät, ja heidän huultensa vaiva langetkoon heidän päällensä.
11. Tuliset hiilet pitää heidän päällensä putooman: hän antaa heidän langeta tuleen ja syvään kuoppaan, ettei heidän pidä nouseman ylös.
12. Kielilakkarin ei pidä menestymän maan päällä: häijy väärä ihminen karkoitetaan ja kukistetaan.
13. Sillä minä tiedän, että Herra raadollisen asian ja köyhän oikeuden toimittaa.
14. Tosin vanhurskaat kiittävät sinun nimeäs, ja vakaat asuvat sinun kasvois edessä.

141 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra, minä avukseni huudan sinua: riennä minun puoleeni: ota korviis minun ääneni, koska minä sinua huudan.
2. Kelvatkoon minun rukoukseni sinun edessäs niinkuin savu-uhri, minun kätteni ylennys niinkuin ehtoo-uhri.
3. Herra, varjele minun suuni ja varjele minun huuleni.
4. Älä kallista minun sydäntäni mihinkään pahuuteen, pitämään jumalatointa menoa pahointekiäin kanssa, etten minä söisi niitä, mitkä heille kelpaavat.
5. Vanhurskas lyökään minua ystävällisesti, ja nuhdelkaan minua, se olkoon niinkuin öljy minun pääni päällä; sillä minä vielä rukoilen heidän pahuuttansa vastaan.
6. Heidän opettajansa sysättäköön kiveen, niin sitte kuullaan minun opetukseni suloiseksi.
7. Meidän luumme ovat hajoitetut haudan reunalle, niinkuin joku maan repis ja kaivais.
8. Sillä sinua, Herra, Herra, minun silmäni katsovat: minä uskallan sinuun, älä minun sieluani hylkää.
9. Varjele minua siitä paulasta, jonka he asettivat eteeni, ja pahointekiäin ansasta.
10. Jumalattomat lankeevat toinen toisensa kanssa omiin verkkoihinsa, siihenasti kuin minä pääsen ohitse.

142 PSALTTARI

1. Davidin oppi ja rukous, kuin hän luolassa oli.
2. Minä huudan Herran tykö äänelläni, ja rukoilen Herraa äänelläni.
3. Minä vuodatan ajatukseni hänen edessänsä, ja osoitan hänelle hätäni,
4. Koska henkeni on ahdistuksessa, niin sinä tiedät käymiseni: tielle, jota minä vaellan, asettavat he paulat eteeni.
5. Katsele oikialle puolelle ja näe, siellä ei yksikään tahdo minua tuta: en minä taida paeta, ei tottele kenkään minun sieluani.
6. Herra, sinua minä huudan ja sanon: sinä olet minun toivoni ja minun osani elävien maalla.
7. Ota vaari minun rukouksestani, sillä minua vaivataan sangen: pelasta minua vainollisistani; sillä he ovat minua väkevämmät.

8. Vie minun sieluni vankeudesta ulos kiittämään sinun nimeäs: vanhurskaat kokoontuvat minun tyköni, koskas minulle hyvästi teet.

143 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Herra! kuule minun rukoukseni, ota anomiseni korviis, sinun totuutes tähden, kuule minua sinun vanhurskautes tähden,
2. Ja älä käy tuomiolle palvelias kanssa; sillä ei yksikään elävä ole vakaa sinun edessäs.
3. Sillä vihollinen vainoo minun sieluani, ja lyö minun elämäni rikki maahan asti: hän panee minun pimeyteen, niinkuin kuolleet maailmassa.
4. Minun henkeni on minussa ahdistettu: sydämeni on minussa kulutettu.
5. Minä muistelen entisiä aikoja: minä ajattelen kaikkia sinun tekojas, ja tutkistelen sinun kättes töitä.
6. Minä levitän käteni sinun puolees: minun sieluni janoo sinua, niinkuin karkia maa, Sela!
7. Herra, kuule minua nopiasti, henkeni katoo: älä kasvojas minulta kätke, etten minä niiden kaltaiseksi tulisi, jotka hautaan menevät.
8. Suo minun varhain kuulla sinun armojas, sillä sinuun minä toivon: ilmoita minulle tie, jota minä käyn; sillä minä ylennän sieluni sinun tykös.
9. Pelasta minua, Herra, vihollisistani! sinun tykös minä pakenen.
10. Opeta minua tekemään sinun suosios jälkeen; sillä sinä olet minun Jumalani: sinun hyvä henkes viekään minua tasaista tietä.
11. Herra, virvoita minua nimes tähden: vie sieluni hädästä ulos sinun vanhurskautes tähden.
12. Ja teloita vihollliseni sinun laupiutes tähden, ja kadota kaikki, jotka minun sieluani ahdistavat, sillä minä olen palvelias.

144 PSALTTARI

1. Davidin Psalmi. Kiitetty olkoon Herra, minun turvani, joka käteni opettaa sotimaan, ja sormeni tappelemaan,
2. Minun laupiuteni ja minun linnani, minun varjelukseni ja minun vapahtajani, minun kilpeni, johon minä uskallan, joka minun kansani minun alleni vaatii.
3. Herra, mikä on ihminen, ettäs häntä korjaat? eli ihmisen poika, ettäs hänestä otat vaarin?

4. On sittekin ihminen tyhjän verta: hänen aikansa katoo niinkuin varjo.
5. Herra, kallista sinun taivaas, ja astu alas: rupee vuoriin, että he suitsisivat.
6. Anna leimaukset iskeä, ja hajoita heitä: ammu nuolias ja kauhistuta heitä.
7. Lähetä kätes ylhäältä, ja kirvota minua, ja pelasta minua suurista vesistä ja muukalaisten lasten käsistä,
8. Joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikia kätensä on petollinen oikia käsi.
9. Jumala, minä veisaan sinulle uuden virren: minä soitan sinulle kymmenkielisellä psaltarilla,
10. Sinä joka kuninkaille voiton annat, ja palvelias Davidin vapahdat murhamiekasta.
11. Päästä myös minua ja pelasta minua muukalaisten kädestä, joiden suu puhuu valhetta, ja heidän oikia kätensä on petollinen oikia käsi,
12. Että meidän pojat kasvaisivat nuoruudessansa niinkuin vesat, ja meidän tyttäret, niinkuin templin kaunistetut seinät.
13. Meidän aittamme olkoon täynnä, jotka runsaat elatukset antaisivat toinen toisensa perästä, että meidän lampaamme poikisivat tuhannen, ja sata tuhatta, kylissämme;
14. Että härkämme olisivat vahvat työhön; ettei yhtään vahinkoa, eikä valitusta eli kannetta olisi kaduillamme.
15. Autuas on se kansa, jolle niin käy; vaan autuas on se kansa, jonka Jumalana Herra on.

145 PSALTTARI

1. Davidin kiitos. Minä ylistän sinua, Jumalani, sinä kuningas, ja kiitän sinun nimeäs aina ja ijankaikkisesti.
2. Joka päivä minä kunnioitan sinua, ja kiitän sinun nimeäs aina ja ijankaikkisesti.
3. Suuri on Herra, ja sangen kunniallinen, ja hänen suuruutensa on sanomatoin.
4. Suku pitää suvulle jutteleman sinun töitäs, ja sinun voimastas puhuman.
5. Minä ajattelen sinun suuren kunnias kauneutta ja sinun ihmeitäs;
6. Että puhuttaisiin sinun ihmeellisten töittes voimasta: ja sinun suurta herrauttas minä juttelen;
7. Että sinun suuren hyvyytes muisto ylistettäisiin, ja sinun vanhurskautes kiitettäisiin.
8. Armollinen ja laupias on Herra, hidas vihaan ja sangen hyvä.
9. Suloinen on Herra kaikille, ja armahtaa kaikkia tekojansa.
10. Kiittäkään sinua, Herra, kaikki sinun tekos, ja sinun pyhäs kiittäkään sinua;
11. Julistakaan sinun valtakuntas kunniaa, ja puhukaa sinun voimastas.
12. Että sinun voimas tulis ihmisten lapsille tiettäväksi, ja sinun valtakuntas suuri kunnia.

13. Sinun valtakuntas on ijankaikkinen valtakunta, ja sinun herrautes pysyy suvusta sukuun.
14. Herra tukee kaikkia kaatuvaisia, ja nostaa kaikkia sullotuita.
15. Kaikkein silmät vartioitsevat sinua, ja sinä annat heille ruan ajallansa.
16. Sinä avaat kätes, ja ravitset kaikki, kuin elävät, suosiolla.
17. Vanhurskas on Herra kaikissa teissänsä, ja laupias kaikissa töissänsä.
18. Läsnä on Herra kaikkia, jotka häntä avuksensa huutavat, kaikkia, jotka totuudessa häntä avuksensa huutavat.
19. Hän tekee, mitä häntä pelkääväiset halajavat, ja kuulee heidän huutonsa, ja auttaa heitä.
20. Herra varjelee kaikkia, jotka häntä rakastavat, ja hukuttaa kaikki jumalattomat.
21. Minun suuni pitää puhuman Herran kiitoksen, ja kaikki liha kunnioittakaan hänen pyhää nimeänsä, aina ja ijankaikkisesti.

146 PSALTTARI

1. Halleluja! Kiitä Herraa, minun sieluni.
2. Minä kiitän Herraa niinkauvan kuin minä elän, ja Jumalalleni kiitoksen veisaan, niinkauvan kuin minä täällä olen.
3. Älkäät uskaltako päämiehiin; ihmiset he ovat, ei he voi mitään auttaa.
4. Sillä ihmisen henki pitää erkaneman, ja hänen täytyy maaksi tulla jälleen: silloin ovat kaikki hänen aivoituksensa hukassa.
5. Autuas on se, jonka apu Jakobin Jumala on, jonka toivo Herrassa hänen Jumalassansa on;
6. Joka taivaan ja maan, meren ja kaikki, jotka niissä ovat, tehnyt on, joka totuuden pitää ijankaikkisesti;
7. Joka oikeuden saattaa niille, jotka väkivaltaa kärsivät, joka isoovaiset ravitsee. Herra kirvottaa vangitut:
8. Herra avaa sokian silmät: Herra nostaa kukistetut: Herra rakastaa vanhurskaita.
9. Herra varjelee vieraat, ja holhoo orpoja ja leskiä, ja jumalattomain tien hajoittaa.
10. Herra on kuningas ijankaikkisesti, sinun Jumalas, Zion, suvusta sukuun, Halleluja!

147 PSALTTARI

1. Kiittäkäät Herraa! sillä Jumalaamme kiittää on kallis asia: kiitos on suloinen ja kaunis.
2. Herra rakentaa Jerusalemin, ja kokoo hajoitetut Israelilaiset.

3. Hän parantaa murretut sydämet, ja sitoo heidän kipunsa.
4. Hän lukee tähdet, ja kutsuu heitä kaikkia nimeltänsä.
5. Suuri on meidän Herramme, ja suuri hänen voimansa, ja hänen viisautensa on määrätöin.
6. Herra ojentaa raadolliset, ja jumalattomat maahan paiskaa.
7. Vuoroin veisatkaat Herralle kiitossanalla, ja veisatkaat meidän Herrallemme kanteleella;
8. Joka taivaan pilvillä peittää ja antaa sateen maan päälle; joka ruohot vuorilla kasvattaa;
9. Joka eläimille antaa heidän ruokansa, ja kaarneen pojille, jotka häntä avuksensa huutavat.
10. Ei hän mielisty hevosten väkevyyteen, eikä hänelle kelpaa miehen sääriluut.
11. Herralle kelpaavat ne, jotka häntä pelkäävät, ja jotka hänen laupiuteensa uskaltavat.
12. Ylistä, Jerusalem, Herraa: kiitä, Zion, sinun Jumalaas!
13. Sillä hän vahvistaa sinun porttis salvat, ja siunaa sinussa sinun lapses.
14. Hän saattaa rauhan sinun ääriis, ja ravitsee sinua parhailla nisuilla.
15. Hän lähettää puheensa maan päälle: hänen sanansa nopiasti juoksee.
16. Hän antaa lumen niinkuin villan; hän hajoittaa härmän niinkuin tuhan.
17. Hän heittää rakeensa niinkuin palat; kuka hänen pakkasensa edessä kestää?
18. Hän lähettää sanansa, ja sulaa ne; hän antaa tuulen puhaltaa, niin vedet juoksevat.
19. Hän ilmoittaa Jakobille sanansa, ja Israelille säätynsä ja oikeutensa.
20. Ei hän niin tehnyt kaikille pakanoille; eikä he tiedä hänen oikeuttansa, Halleluja!

148 PSALTTARI

1. Halleluja! Kiittäkäät Herraa taivaissa, kiittäkäät häntä korkeudessa.
2. Kiittäkäät häntä kaikki hänen enkelinsä: kiittäkäät häntä kaikki hänen sotaväkensä.
3. Kiittäkäät häntä aurinko ja kuu: kiittäkäät häntä kaikki kirkkaat tähdet.
4. Kiittäkäät häntä, te taivasten taivaat, ja vedet, jotka taivasten päällä ovat.
5. Heidän pitää Herran nimeä kiittämän; sillä hän käski, ja ne luoduksi tulivat.
6. Hän pitää ylös ne aina ja ijankaikkisesti: hän asettaa heitä, ettei heidän toisin käymän pitäisi.
7. Kiittäkäät Herraa maan päällä, te valaskalat ja kaikki syvyydet;
8. Tuli ja rakeet, lumi ja sumu, tuulispää, jotka hänen sanansa toimittavat,
9. Vuoret ja kaikki kukkulat, hedelmälliset puut ja kaikki sedripuut;
10. Pedot ja kaikki eläimet, madot ja siivelliset linnut;

11. Maan kuninkaat ja kaikki kansat, päämiehet ja kaikki tuomarit maan päällä;
12. Nuorukaiset ja neitseet, vanhat nuorten kanssa:
13. Kiittäkään Herran nimeä; sillä hänen ainoan nimensä on korotettu, ja hänen suuri kunniansa ylitse maan ja taivaan.
14. Ja hän korottaa sarven kansallensa: kaikki hänen pyhänsä kiittäkäät, Israelin lapset, kansa joka häntä lähin on, Halleluja!

149 PSALTTARI

1. Halleluja! Veisatkaat Herralle uusi veisu: pyhäin seurakunnan pitää häntä kiittämän.
2. Iloitkaan Israel tekiässänsä: Zionin lapset riemuitkaan Kuninkaastansa.
3. Heidän pitää tanssissa hänen nimeänsä kiittämän: harpuilla ja kanteleilla pitää heidän soittaman.
4. Sillä Herra rakastaa kansaansa: hän kunnioittaa nöyriä autuudella.
5. Pyhäin pitää iloitseman kunnialla, ja kiittämän vuoteissansa.
6. Heidän suussansa pitää Jumalan ylistys oleman, ja kaksiteräiset miekat heidän käsissänsä,
7. Kostamaan pakanoille, ja rankaisemaan kansoja,
8. Heidän kuninkaitansa sitomaan kahleisiin, ja heidän jaloimpiansa rautakahleisiin,
9. Ja tekemään heille kirjoitetun oikeuden: tämä kunnia pitää kaikille hänen pyhillensä oleman, Halleluja!

150 PSALTTARI

1. Halleluja! Kiittäkäät Herraa hänen pyhässänsä: kiittäkäät häntä hänen väkevyytensä avaruudessa!
2. Kiittäkäät häntä hänen voimallisten tekoinsa tähden: kiittäkäät häntä ylenpalttisen suuruutensa tähden!
3. Kiittäkäät häntä basunilla: kiittäkäät häntä psaltareilla ja kanteleilla!
4. Kiittäkäät häntä harpuilla ja tanssilla: kiittäkäät häntä harpun kielillä ja huiluilla!
5. Kiittäkäät häntä kilisevillä symbaleilla!
6. Kaikki, joilla henki on, kiittäkään Herraa, Halleluja!

SANANLASKUT

1 LUKU

Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan sananlaskut;
2. Oppia viisautta ja kuritusta, ymmärtää tiedon puhetta,
3. Vastaanottaa ymmärryksen neuvoa, vanhurskautta, oikeutta ja siveyttä;
4. Että tyhmät viisaaksi tulisivat ja nuorukaiset taidon ja ymmärryksen saisivat.
5. Joka viisas on, se kuulkaan, että hän viisaammaksi tulis; ja joka toimellinen on, se ottakoon neuvon,
6. Että hän ymmärtäis sananlaskut ja niiden selityksen, viisasten opin ja heidän tapauksensa.
7. Herran pelko on viisauden alku; tyhmät hylkäävät viisauden ja opin.
8. Poikani kuule isäs kuritusta, ja älä hylkää äitis käskyä!
9. Sillä se on sinun sinun pääs päällä otollinen kaunistus, ja käädyt kaulassas.
10. Poikani! jos pahanjuoniset sinua sinua houkuttelevat, niin älä heihin suostu.
11. Jos he sanovat: käy meidän kanssamme: me väijymme verta, ja viritämme pauloja nuhteettoman eteen ilman syytä;
12. Me nielemme hänen, niinkuin helvetti eläváltä, ja hurskaan niinkuin hautaan pudotamme;
13. Me löydämme kaikellaista kallista tavaraa, ja täytämme huoneemme saaliista;
14. Koettele meidän kanssamme: meillä kaikilla pitää yksi kukkaro oleman:
15. Poikani! älä vaella heidän kanssansa: estä jalkas heidän retkiltänsä.
16. Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja he kiiruhtavat verta vuodattamaan.
17. Sillä turhaan verkot viritetään lintuin silmäin edessä.
18. Itse he myös väijyvät toinen toisensa verta, ja petoksella seisovat toinen toisensa hengen perään.
19. Niin kaikki ahneet tekevät, ja ahneus on isännillensä surmaksi.
20. Viisaus ulkona valittaa, ja kadulla äänensä ilmoittaa.
21. Hän huutaa kansan edessä portissa, ja tuottaa sanansa edes kaupungissa, sanoen:
22. Kuinka kauvan te tyhmät tahdotte olla taitamattomat, ja pilkkakirveet rakastaa naurua? ja te hullut vihata opetusta?
23. Kääntäkäät itsenne minun kuritukseni puoleen: katso, ja minä tuon teille henkeni edes, ja ilmoitan teille

sanani;
24. Että minä kutsuin teitä, ja te estelitte teitänne: minä kokotin käteni, ja ei yksikään ottanut siitä vaaria,
25. Te hylkäsitte kaiken neuvoni, ja ette tahtoneet kuritustani;
26. Niin minä myös nauran teidän vahinkoanne, ja pilkkaan teitä, kuin teidän päällenne tulee se, jota te pelkäätte,
27. Kuin se tulee, jota te pelkäätte, niinkuin rajuilma, ja tuska niinkuin tuulispää; kuin teidän päällenne tulee ahdistus ja vaiva.
28. Silloin he minua avuksensa huutavat, ja en minä kuule heitä: varhain he etsivät minua, ja ei löydä minua.
29. Että he vihasivat opetusta, ja ei ottaneet vastaan Herran pelkoa,
30. Eikä tyytyneet minun neuvooni, mutta laittivat kaiken kuritukseni;
31. Niin pitää heidän syömän tiensä hedelmästä, ja neuvostansa ravituksi tuleman.
32. Sillä tyhmäin himo tappaa heidät, ja hulluin onni kadottaa heidät.
33. Mutta joka minua kuulee, hän asuu turvallisesti, ja ei mitään pahaa pelkää.

2 LUKU

1. Poikani, jos otat minun puheeni, ja käskyni kätket;
2. Niin anna korvas kuulla viisautta, ja taivuta sydämes ymmärrykseen.
3. Sillä jos ymmärrystä ahkerasti halajat, ja rukoilet taitoa;
4. Jos sitä etsit niinkuin hopiaa, ja pyörit sen perään niinkuin tavaran;
5. Niin sinä ymmärrät Herran pelvon, ja Herran tunnon löydät.
6. Sillä Herra antaa viisauden, ja hänen suustansa tulee taito ja ymmärrys.
7. Hän antaa toimellisten hyvin käydä, ja suojelee niitä, jotka viattomasti vaeltavat,
8. Varjelee hurskaat, ja holhoo pyhäinsä retket.
9. Silloin sinä ymmärrät vanhurskauden ja tuomion, oikeuden ja kaiken hyvän tien.
10. Jos viisaus sydämees tulee, ja taito on sinulle kelvollinen,
11. Niin hyvä neuvo sinua varjelee, ja ymmärrys kätkee sinun,
12. Tempaamaan sinun pois pahalta tieltä, ja niiden seurasta, jotka toimettomia puhuvat,
13. Ja hylkäävät oikian tien, ja vaeltavat pimeitä retkiä;
14. Jotka iloitsevat pahoista töistänsä, ja riemuitsevat pahoista menoistansa;

15. Joiden tiet ovat vastahakoiset, ja retket väärät ja häpiälliset:
16. Ettet sinä ryhtyisi vieraaseen vaimoon, joka ei sinun ole, joka suloisilla sanoilla puhuttelee,
17. Ja hylkää nuoruutensa johdattajan, ja unohtaa Jumalansa liiton.
18. Sillä hänen huoneensa kallistuu kuolemaan, ja hänen askeleensa kadotettuin tykö.
19. Jokainen joka menee hänen tykönsä, ei palaja, eikä elämän tielle joudu;
20. Ettäs vaeltasit hyvää tietä, ja pitäisit hurskasten tiet.
21. Sillä vanhurskaat asuvat maassa, ja vakaat siinä pysyvät;
22. Mutta jumalattomat hukutetaan maasta, ja ylönkatsojat siitä teloitetaan.

3 LUKU

1. Poikani, älä unohda minun lakiani, mutta sinun sydämes pitäköön käskyni.
2. Sillä ne saatavat sinulle pitkän ijän, hyvät vuodet ja rauhan.
3. Armo ja totuus ei sinua pidä hylkäämän: ripusta ne kaulaas, ja kirjoita sydämes tauluun,
4. Niin sinä löydät armon ja hyvän toimen, Jumalan ja ihmisten edessä.
5. Luota Herraan kaikesta sydämestäs, ja älä luota ymmärryksees;
6. Mutta ajattele häntä kaikissa teissäs, niin hän sinua oikein johdattaa.
7. Älä ole viisas mielestäs, vaan pelkää Herraa, ja vältä pahaa.
8. Sillä se on navalles terveellinen, ja virvoittaa luus.
9. Kunnioita Herraa tavarastas, ja kaikista vuoden tulos esikoisista;
10. Niin sinun riihes täytetään kyllyydellä, ja sinun viinakuurnas vuotaa ylitse.
11. Poikani, älä Herran kuritusta hylkää, ja älä ole kärsimätön, kuin hän sinua rankaisee,
12. Sillä, jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, ja on hänelle otollinen niinkuin poika isällensä.
13. Autuas on se ihminen, joka viisauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää.
14. Sillä parempi on kaupita häntä kuin kaupita hopiaa, ja hänen hedelmänsä on parempi kuin kulta.
15. Hän on kalliimpi kuin päärlyt, eikä hänen vertaansa mitään toivottaa taideta.
16. Pitkä ikä on hänen oikialla kädellänsä, rikkaus ja kunnia hänen vasemmallansa.
17. Hänen tiensä ovat iloiset, ja kaikki hänen askeleensa rauha.
18. Hän on elämän puu niille, jotka häneen rupeevat; ja autuaat ovat ne, jotka hänen pitävät.
19. Sillä Herra on viisaudella maan perustanut, ja taivaat toimella valmistanut.
20. Hänen viisaudessansa ovat syvyydet eroitetut, ja pivet pisaroivat kasteen.

21. Poikani, älä salli näitä silmistäs tulla pois, niin sinä tulet onnelliseksi ja viisaaksi.
22. Se on sinun sielus elämä; ja sinun suus on otollinen.
23. Silloin sinä murheetoinna vaellat teissäs, ettet jalkaas loukkaa.
24. Et sinä pelkää maata pantuas, mutta makaat; ja sinun unes on sinulle makia,
25. Ettei sinun tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomain hävitystä, kuin se tulee.
26. Sillä Herra on sinun lohdutukses; hän varjelee sinun jalkas, ettei sitä saavuteta.
27. Älä estele tarvitsevalle hyvää tehdä, jos sinulla on varaa, ettäs sen tehdä taidat.
28. Älä sano ystävälle: mene ja tule jälleen, huomenna minä sinulle annan; koska sinulla on.
29. Älä pyydä sinun ystäväs vahinkoa, joka hyvässä toivossa asuu sinun tykönäs.
30. Älä kenenkään kanssa toru ilman syytä, jos hän ei mitään pahaa sinulle tehnyt ole.
31. Älä kiivoittele väärää miestä, älä noudata hänen retkiänsä.
32. Sillä pahanilkiset ovat Herralle kauhistus; mutta hänen salaisuutensa on hurskasten tykönä.
33. Jumalattoman huoneessa on Herran kirous; mutta vanhurskaan maja siunataan.
34. Hän pilkkaa pilkkaajia; mutta nöyrille hän antaa armon.
35.Viisaat kunnian perivät, mutta tyhmät häpiän saavat.

4 LUKU

1. Kuulkaat, lapseni, isänne kuritusta, ja ottakaa vaari, oppiaksenne ja viisaammaksi tullaksenne.
2. Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkööt hyljätkö minun lakiani.
3. Sillä minä olin isäni poika, hoikka ja ainoa äidilläni.
4. Ja hän opetti minua, ja sanoi minulle; anna sydämes ottaa minun sanani vastaan: pidä minun käskyni, niin sinä elää saat.
5. Osta viisaus, osat ymmärrys: älä unohda, älä myös poikkee minun puheestani.
6. Älä häntä hylkää, niin hän sinut kätkee: rakasta häntä, niin hän sinua varjelee.
7. Sillä viisauden alku on, ostaa viisautta, ja kaikella saadullas ostaa taitoa.
8. Pidä häntä korkiassa kunniassa, niin hän sinua korottaa, ja saattaa kunniaan, jos sinä häntä rakastat.
9. Hän sinun pääs jalosti kaunistaa, ja kunnioittaa sinua ihanalla kruunulla.
10. Kuule siis, poikani, ja ota minun puheeni, niin ikäs vuotta on monta.
11. Minä johdatan sinua viisauden tielle, ja saatan sinua käymään oikialla retkellä,
12. Niin että koskas vaellat, ei sinun käymises ole ahdas; ja koskas juokset, niin et sinä loukkaa sinuas.

13. Pidä kuritus, älä hylkää häntä: kätke häntä; sillä hän on sinun elämäs.
14. Älä mene jumalattomain askelille, ja älä astu pahain tielle;
15. Jätä se pois, ja älä käy siinä; karta sitä, ja mene ohitse.
16. Sillä ei he makaa, jollei he ole pahoin tehneet, eikä lepää, jollei he ole vahinkoa tehneet.
17. Sillä he syövät jumalattomuuden leipää, ja juovat vääryyden viinaa.
18. Mutta vanhurskasten retki paistaa niinkuin valkeus, käy edes, ja valistaa hamaan isoon päivään asti.
19. Mutta jumalattomain tie on niinkuin pimeys; ja ei he tiedä, kussa he lankeevat.
20. Poikani, ota vaari sanoistani, ja kallista korvas puheisiini.
21. Älä niiden anna tulla pois silmistäs: pidä ne sydämessäs.
22. Sillä ne ovat niiden elämä, jotka niitä ovat löytäneet, ja ovat terveelliset koko heidän ruumiillensa.
23. Varjele sydämes kaikella ahkeruudella: sillä siitä elämä tulee.
24. Pane pois paha suu, ja väärät huulet anna olla sinustas kaukana.
25. Katsokoon silmäs oikein eteensä, ja sinun silmäs laudat olkoot oikiat edessäs.
26. Koettele jalkais askeleet, niin kaikki sinun ties vahvistuvat.
27. Älä poikkee oikialle eli vasemmalle puolelle: tempaa jalkas pois pahuudesta.

5 LUKU

1. Poikani, ota vaari viisaudestani: kallista korvas oppiini,
2. Ettäs pitäisit hyvän neuvon, ja sinun huules pitäis toimen.
3. Sillä porton huulet ovat niin kuin mesileipä, ja hänen kitansa liukkaampi kuin öljy;
4. Mutta viimeiseltä karvas kuin koiruoho, ja terävä kuin kaksiteräinen miekka.
5. Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan, ja hänen askeleensa joutuvat helvettiin.
6. Ei hän käy kohdastansa elämän tielle: huikentelevaiset ovat hänen astumisensa, niin ettei hän tiedä, kuhunka hän menee.
7. Niin kuulkaat nyt minua, lapseni, ja älkäät poiketko minun puheistani.
8. Olkoon sinun ties kaukana hänestä, ja älä lähesty hänen hänen huoneensa ovea,
9. Ettes antaisi kunniaas muukalaisille, ja vuosias julmille;
10. Ettei muukalaiset ravittaisi sinun varastas, ja sinun työs olis toisen huoneessa,
11. Ja sinä viimein huokaisit, koska elämäs ja hyvyytes tuhlannut olet,
12. Ja sanoisit: voi! kuinka minä olen vihannut hyvää neuvoa, ja sydämeni on hyljännyt kurituksen!

13. Ja en kuullut opettajani ääntä, enkä kallistanut korvaani opettajaini puoleen!
14. Minä olen lähes kaikkeen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakunnan keskellä.
15. Juo vettä kaivostas, ja mitä lähteestäs vuotaa.
16. Anna luontolähtees vuotaa ulos, ja vesiojas kujille.
17. Mutta pidä ne yksinäs, ja ei yksikään muukalainen sinun kanssas.
18. Sinun kaivos olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutes vaimosta.
19. Se on suloinen niinkuin naaras hirvi, ja otollinen niinkuin metsävuohi: hänen rakkautensa sinua aina ravitkoon; ja iloita itseäs aina hänen rakkaudestansa.
20. Poikani, miksis annat muukalaisen sinuas pettää, ja halajat vierasta syliä?
21. Sillä Herran edessä ovat kaikkien ihmisten tiet, ja hän tutkii kaikki heidän askeleensa.
22. Jumalattoman vääryys käsittää hänen, ja hänen syntinsä paulat ottavat hänet kiinni.
23. Hänen pitää kuoleman, ettei hän antanut opettaa itsiänsä, ja suuressa tyhmyydessänsä tulee hän petetyksi.

6 LUKU

1. Poikani, jos sinää takaat lähimmäises, niin sinä olet kiinnittänyt kätes muukalaiseen.
2. Sinun sanoissas olet sinä paulaan istunut: sinä olet saavutettu puheissas.
3. Tee siis, poikani, näin: pelasta itses: sillä olet tullut lähimmäises käsiin: joudu, nöyryytä itses ja vaadi lähimmäistäs.
4. Älä anna silmilles unta, eikä silmälautas torkkua.
5. Kirvoita itses niinkuin metsävuohi pois käsistä, niinkuin lintu pyytäjänsä käsistä.
6. Mene laiska myyriäisen tykö, katso hänen menoansa ja opi.
7. Vaikka ei hänelläyhtään hallitsiaa, teettäjää ja isäntää ole,
8. Kuitenkin valmistaa hän elatuksensa suvella, ja koo ruokansa eloaikana.
9. Kuinka kauan sinä laiska makaat? koskas nouset unesta?
10. Makaa vielä vähä, ota vielä unta päähäs; laske kätes vähä yhteen, ettäs vielä levätä voisit;
11. Niin köyhyys äkisti tulee päälles niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.
12. Jumalatoin ihminen, vahingollinen mies, kävelee suunsa vääryydellä,
13. Iskee silmää, nyhtää jalvoillansa, kokottelee sormillansa.
14. Vääryys on hänen sydämessänsä, ja aikoo pahaa: hän saattaa riidat matkaan.

15. Sentähden tulee pikaisesti hänen kadotuksensa, ja hän äkisti muserretaan rikki, niin ettei hänellä yhtään parannusta ole.
16. Kuusi on, joita Herra vihaa, ja seitsemää kauhistuu hänen sielunsa:
17. Ylpiät silmät, petollinen kieli, kädet, jotka vuodattavat viatonta verta;
18. Sydän, joka vahingollisia ajattelee, jalat, jotka ovat nopsat pahuuteen juoksemaan;
19. Väärä todistaja, joka valheita tuottaa, ja se, joka saattaa riidan veljesten välille.
20. Poikani, pidä isäs käskyt, ja älä hylkää äitis lakia.
21. Sido ne alati yhteen sydämes päälle, ja ripusta ne kaulaas.
22. Koskas vaellat, niin ne johdattavat sinua; koskas lepäät, niin he varjelevat sinua; koskas heräät, niin he puhuttelevat sinua.
23. Sillä käsky on niinkuin kynttilä, ja laki niinkuin valkeus, ja opin kuritus elämän tie,
24. Ettäs varjeltaisiin pahasta vaimosta, ja muukalaisen makiasta kielestä.
25. Älä himoitse sydämessäs hänen kauneuttansa, ettes vieteltäisi hänen silmäinsä kiillosta.
26. Sillä portto saattaa leivältä pois; mutta aviovaimo saattaa kauniin elämän.
27. Taitaako joku kätkeä tulen poveensa, ettei hänen vaattensa pala?
28. Eli taitaako joku hiilten päällä kävellä, ettei hän jalkojansa polta?
29. Niin sille tapahtuu, joka lähimmäisensä vaimoa lähentelee; ei se pääse rankaisematta, joka häneen ryhtyy.
30. Ei se ole varkaalle niin suuri häpiä, jos hän varastaa henkensä piteeksi, koska nälkä on:
31. Jos hän käsitetään, antaa hän sen seitsemänkertaisesti jälleen, ja kaiken huoneensa saadun;
32. Mutta joka vaimon janssa huoruuteen lankee, se on tyhmä, ja joka sielunsa kadottaa tahtoo, se niin tekee.
33. Rangaistus ja häpiä tulee hänen päällensä, ja hänen häväistyksensä ei pyyhitä pois.
34. Sillä miehen vihalla on kiivaus: ei hän säästä häntä koston päivänä:
35. Ei hän lukua pidä sovittajasta, eikä ota lahjoja, vaikka paljon antaisit.

7 LUKU

1. Poikani! kätke minun sanani, ja pidä tykönäs minun käskyni.
2. Ota vaari minun käskyistäni, niin sinä elää saat, ja minun laistani, niinkuin silmäs terästä.
3. Sido ne sormiis, kirjoita ne sydämes tauluun.

4. Sano viiisaudelle: sinä olet sisareni, ja kutsu toimi ystäväkses,
5. Että hän sinua varjelis muukalaisesta vaimosta, ja vieraasta, jonka sanat sileät ovat.
6. Sillä minä kurkistelin huoneeni akkunasta läpi häkin.
7. Ja näin tyhmän nuorukaisen taitamattomain seassa, ja äkkäsin hänen poikain joukossa;
8. Joka käveli kaduilla hänen nurkkainsa taitse, ja asteli sitä tietä, joka meni hänen huoneeseensa.
9. Hämärissä, kuin päivä ehtoolla oli, ja jo yö ja pimiä tuli:
10. Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton vaatteilla, kavala,
11. Tuima ja hillimätöin, jonka jalat ei pysyneet huoneessansa.
12. Nyt on hän ulkona, nyt kaduilla, ja väijyy joka nurkassa.
13. Hän otti hänen kiinni, ja suuta antoi hänen ja sanoi häpeemättä:
14. Minä olen tehnyt kiitosuhrin, ja olen tätäpänä täyttänyt lupaukseni:
15. Sentähden olen minä tullut sinua vastaan, varhain sinua etsimään, ja olen nyt sinut löytänyt.
16. Minä olen koreasti valmistanut vuoteeni Egyptin kirjavalla vaatteella,
17. Ja olen hyvänhajuiseksi tehnyt kammioni mirhamilla, aloella ja kanelilla.
18. Tule, harjoittakaamme kyllin hekumaa aamuun asti, ja huvitelkaammme meitämme keskenämme rakkaudella.
19. Sillä mies ei ole kotona: hän on pitkälle matkalle mennyt.
20. Hän on ottanut rahasäkin myötänsä, ja tulee kotia äsken määrätyllä päivällä.
21. Ja niin hän houkutteli monella sanalla, ja vaati häntä makialla puheella.
22. Hän meni hänen kanssansa nopiasti, niinkuin teurastettava härkä, ja niinkuin jalkapuuhun, jolla tyhmät rangoitaan.
23. Siihenasti kuin hän nuolilla ampuu hänen maksansa lävitse: ja niinkuin lintu itsensä kiiruhtaa paulaan, ja ei tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi.
24. Niin kuulkaat siis minua, minun lapseni, ja ottakaat vaari minun suuni sanoista.
25. Älköön sydämes poiketko hänen tiellensä: älä salli sinuas vietellä hänen retkillensä.
26. Sillä hän on monta haavoittanut ja langettanut, ja kaikkinaiset voimalliset ovat häneltä tapetut.
27. Hänen huoneensa ovat helvetin tiet, jotka menevät alas kuoleman kammioihin.

8 LUKU

1. Eikö viisaus huuda, ja toimi julista ääntänsä?

2. Korkialla paikalla seisoo hän, teiden ja kujain vieressä.
3. Porteilla, kaupungin ovilla, joista sisälle käydään, hän huutaa:
4. Te miehet! minä huudan teitä, ja minun ääneni on teidän tykönne, te ihmisten lapset;
5. Ymmärtäkäät te tyhmät viisautta, ja te houkkiot pankaat sydämiinne.
6. Kuulkaat, sillä minä puhun sitä, mikä korkia on, opetan sitä, mikä oikia on.
7. Sillä minun suuni puhuu totuutta, ja minun huuleni vihaa jamalatointa.
8. Kaikki minun puheeni ovat oikiat: ei ole siinä mitään petosta eli vääryyttä.
9. Ne kaikki ovat selkiät niille, jotka niitä ymmärtävät, ja oikiat niille, jotka taidon löytävät.
10. Ottakaat minun kuritukseni ennenkuin hopia, ja pitäkäät korkiampana minun oppini kuin kallein kulta.
11. Sillä viisaus on parempi kuin päärlyt, ja kaikki, mitä ihminen itsellensä toivottaa, ei ole hänen vertaisensa.
12. Minä viisaus asun toimen tykönä, ja minä taidan antaa hyvän neuvon.
13. Se on Herran pelko: vihata pahaa, ylpeyttä, tuimuutta ja pahoja teitä; sentähden vihaan minä petollista suuta.
14. Minun on neuvo ja voima, minun on toimi ja väkevyys.
15. Minun kauttani kuninkaat hallitsevat, ja neuvonantajat oikeutta saattavat;
16. Minun kauttani päämiehet vallitsevat, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit.
17. Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, jotka varhain minua etsivät, ne löytävät minun.
18. Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, pysyväinen tavara ja vanhurskaus.
19. Minun hedelmäni on parempi kuin kulta ja rikkain kulta, ja minun tuloni parempi kuin valittu hopia.
20. Minä vaellan vanhurskaudentietä ja oikeuden askeleilla,
21. Että minä pysyväisen perinnön saattaisin niille, jotka minua rakastavat, ja täyttäisin heidän tavaransa.
22. Minä olen ollut Herran oma hänen teidensä alussa: ennenkuin mitään tehty oli, olin minä.
23. Jo ijankaikkisuudesta olen minä asetettu, alussa, ennenkuin maa oli.
24. Kuin ei syvyys vielä ollut, silloin minä olin jo syntynyt, kuin ei lähteet vielä vettä kuohuneet.
25. Ennen kuin vuoret olivat perustetut, ja kukkulat valmistetut, olen minä syntynyt;
26. Ei hän ollut vielä maata luonut, ja mitä sen päällä on, eikä maan piirin vuoria.
27. Kuin hän valmisti taivaan, olin minä siellä, kuin hän syvyyden visusti mittasi.
28. Kuin hän pilvet rakensi ylhäällä, ja sääsi syvyyden lähteet;
29. Kuin hän meren ääret määräsi, ja vetten eteen asetti määrän, ettei he astuisi rantansa ylitse; kuin hän maan perustukset laski,

30. Silloin minä hänen kanssansa vaikutin, ja iloitsin joka päivä, ja leikitsin hänen hänen edessänsä joka aika;
31. Ja leikitsin maan piirin päällä; ja minun iloni on olla ihmisten lasten kanssa.
32. Niin kuulkaat siis minua, te lapset: autuaat ovat ne , jotka minun tieni pitävät.
33. Kuulkaat kuritusta, olkaat viisaat, ja älkäät hyljätkö sitä.
34. Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, joka minun ovellani valvoo joka päivä, ja vartioitsee minun pihtipielissäni.
35. Sillä joka minun löytää, hän elämän löytää, ja on Herralle otollinen;
36. Mutta, joka minua vastaan syntiä tekee, hän vahingoitsee sielunsa: jokainen joka minua vihaa, hän rakastaa kuolemaa.

9 LUKU

1. Viisaus rakensi huoneensa, ja vuoli siihen seitsemän patsasta,
2. Ja teurasti teuraansa, sekoitti viinansa ja valmisti pöytänsä,
3. Ja lähetti piikansa, korkeista kaupungin saleista kutsumaan:
4. Joka tyhmä on, hän tulkaan tänne; ja hulluille sanoi hän:
5. Tulkaat ja syökäät minun leivästäni, ja juokaat viinaa, jonka minä sekoitin.
6. Hyljätkää hullu meno, niin te saatte elää, ja käykää ymmärryksen tiellä.
7. Joka pilkkaajaa kurittaa, hän saa häpiän, ja joka jumalatointa nuhtelee, hän häväistään.
8. Älä rankaise pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi: nuhtele viisasta, ja hän rakastaa sinua.
9. Anna viisaalle, niin hän viisaammaksi tulee: opeta vanhurskasta, niin hän opissaan etenee.
10. Viisauden alku on Herran pelko, ja pyhäin tieto on ymmärrys.
11. Sillä minun kauttani sinun päiväs enennetään, ja ikäs vuodet lisätään.
12. Jos sinä olet viisas, niin sinä itselles viisas olet; mutta jos sinä olet pilkkaaja, niin sinä itse sen kannat.
13. Hullu, huikentelevainen vaimo, mieletöin ei tiedä mitään,
14. Istuu huoneensa ovella, korkialla istuimella, ylimmäisessä siassa kaupungissa,
15. Että hän houkuttelis kaikkia, jotka siitä käyvät ohitse, ja tietänsä vaeltavat:
16. Se joka tyhmä on, hän tulkoon tänne; ja hullulle sanoo hän:
17. Varastettu vesi on makia, ja salattu leipä suloinen;
18. Vaan ei hän tiedä, että siellä kuolleet ovat: hänen vieraansa ovat helvetin syvyydessä.

10 LUKU

1. Salomon sananlaskut. Viisas poika on isänsä ilo, mutta hullu poika on äidillensä murheeksi.
2. Väärin saatu tavara ei ole hyödyllinen; mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.
3. Ei Herra anna vanhurskasten sielun nälkää kärsiä, mutta jumalattomain väärin saadut hän hajoittaa.
4. Petollinen käsi tekee köyhäksi, mutta ahkera saattaa rikkaaksi.
5. Joka suvella kokoo, hän on toimellinen, mutta joka elonaikana makaa, hän tulee häpiään.
6. Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattoman suun peittää vääryys.
7. Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, vaan jumalattomain nimi mätänee.
8. Joka sydämestänsä viisas on, hän ottaa käskyt vastaan; mutta jolla hullut huulet ovat, se saa haavoja.
9. Joka nuhteettomasti vaeltaa, hän elää murheetoinna; mutta joka väärällä tiellä vaeltaa, hän tulee ilmi.
10. Joka silmää iskee, hän vaivaa matkaan saattaa, ja jolla hullut huulet ovat, hän saa haavoja.
11. Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattoman suun peittää vääryys.
12. Viha riidan saattaa, mutta rakkaus peittää kaikki rikokset.
13. Toimellisten huulissa löydetään viisaus, vaan tyhmäin selkään tarvitaan vitsa.
14. Viisaat opin kätkevät, vaan hulluin suu on täynnä vahinkoa.
15. Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa; mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi.
16. Vanhurskaus tekee työtä hengen ylöspitämiseksi, mutta jumalattoman saalis on synniksi.
17. Joka kurituksen ottaa vastaan, hän on elämän tiellä; mutta joka rangaistuksen heittää pois, hän menee väärin.
18. Petolliset suut peittävät vainon, ja joka panettelee,hän on tyhmä.
19. Jossa paljo puhutaan, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, hän on toimellinen.
20. Vanhurskaan kieli on kalliimpi hopiaa, mutta jumalattoman sydän on niinkuin ei mitään.
21. Vanhurskaan huulet monta ravitsevat, mutta hullut kuolevat hulluudessa.
22. Herran siunaus tekee rikkaaksi ilman vaivaa.
23. Hullu tekee pahaa ja nauraa sitä, vaan viisas pitää siitä vaarinsa.
24. Mitä jumalatoin pelkää, se hänelle tapahtuu, ja mitä vanhurskaat himoitsevat, sitä heille annetaan.
25. Jumalatoin on niinkuin tuulispää, joka menee ohitse ja tyhjiksi raukee; mutta vanhurskas pysyy ijankaikkisesti.
26. Niin kuin etikka tekee pahaa hampaille ja savu silmille, niin on laiska niiden mielestä paha, jotka hänen

lähettävät.
27. Herran pelko enentää päiviä, vaan jumalattomain vuodet vähennetään.
28. Vanhurskaan toivo on ilo, mutta jumalattomain toivo katoo.
29. Herran tie on hurskasten väkevyys, mutta pahointekiät ovat pelkurit.
30. Vanhurskas pysyy aina kohdallansa kukistamatta, mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä.
31. Vanhurskaan suu tuottaa viisauden, vaan vääräin kieli hukutetaan.
32. Vanhurskaan huulet opettavat terveellisiä asioita, vaan jumalattoman suu on täynnä vääryyttä.

11 LUKU

1. Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta oikia puntari on hänelle otollinen.
2. Kussa ylpeys on, siinä on myös ylönkatse; mutta viisaus on nöyräin tykönä.
3. Viattomuus johdattaa siviät, vaan pahuus kukistaa pilkkaajat.
4. Ei rikkaus auta vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.
5. Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä tasaiseksi, mutta jumalatoin lankee jumalattomassa menossansa.
6. Jumalisten vanhurskaus pelastaa heitä, vaan väärintekiät käsitetään viekkaudessansa.
7. Kuin jumalatoin ihminen kuolee, niin ei ole yhtään toivoa: ja jota väärintekiät odottavat, se tulee tyhjäksi.
8. Vanhurskas vapahdetaan vaivasta, ja jumalatoin tulee hänen siaansa.
9. Ulkokullatun ihmisen suun kautta petetään hänen lähimmäisensä; vaan vanhurskaat ymmärtävät sen, ja pelastetaan.
10. Kaupunki iloitsee, koska vanhurskaan hyvin käy, ja riemuitsee, koska jumalatoin hukkuu.
11. Vanhurskasten siunauksen kautta kaupunki korotetaan, vaan jumalattoman suun kautta kukistetaan.
12. Joka lähimmäistänsä häpäisee, se on hullu, mutta toimellinen mies on vaiti.
13. Panettelia ilmoittaa salaisuuden, vaan jolla on uskollinen sydän, hän salaa sen.
14. Jossa ei neuvoa ole, siinä kansa hukkuu; vaan jossa monta neuvonantajaa on, siinä hyvin käy.
15. Joka toisen takaa, hän tulee vahinkoon; vaan joka siitä itsensä pitää pois, hän on murheetoin.
16. Vaimo, joka otollinen on, pitää kunnian; vaan väkevät pitävät rikkauden.
17. Armias mies tekee ruumiillensa hyvää; vaan se, joka julma on, saattaa lihansa murheelliseksi.
18. Jumalattoman työ on turha, vaan joka vanhurskautta kylvää, sillä on hyvä palkka.
19. Sillä vanhurskaus saattaa elämän, vaan joka pahaa pyytää, hän saattaa kuoleman.

20. Petollinen sydän on kauhistus Herralle, Vaan viattoman tie on hänelle otollinen.
21. Ei jumalattomia auta, vaikka kaikki kätensä yhteen pistäisivät, mutta vanhurskaan siemen pelastetaan.
22. Kaunis vaimo ilman taidota on niinkuin sika, jolla olis kultainen käädy kuonossa.
23. Vanhurskasten himo on ainoastaan hyvä, vaan jumalattomain odotus on kiukku.
24. Muutama jakaa omastansa, ja saa enemmän; toinen säästää, jossa ei pitäisi, ja tulee köyhemmäksi.
25. Sielu, joka siunaa, tulee rikkaaksi: ja joka juottaa, se myös juotetaan.
26. Joka jyvät salaa, häntä kansa kiroilee; mutta joka myy, hänelle tulee siunaus.
27. Joka varhain hyvää etsii, hänelle hyvin menestyy; mutta joka pahaa noudattaa, hänelle pahoin tapahtuu.
28. Joka rikkauteensa luottaa, hän hukkuu, vaan vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehti.
29. Joka huoneensa murheelliseksi tekee, hän saa tuulen perinnöksi: ja hullun täytyy viisasta palvella.
30. Vanhurskaan hedelmä on elämän puu: joka viisas on, hän kääntää sielut.
31. Koska vanhurskas paljon kärsii, kuinka paljoa enemmin jumalatoin ja syntinen?

12 LUKU

1. Joka itsensä mielellänsä kurittaa antaa, se tulee toimelliseksi; mutta joka rankaisematta olla tahtoo, se on tyhmä.
2. Hyvä saa lohdutuksen Herralta, mutta häijy mies hyljätään.
3. Ei ihminen vahvistu jumalattomuudessa, vaan vanhurskaan juuri on pysyväinen.
4. Ahkera vaimo on miehensä kruunu, vaan häijy on niinkuin märkä hänen luissansa.
5. Vanhurskasten ajatukset ovat vilpittömät, vaan jumalattomain aivoitus on petollinen.
6. Jumalattomain sanat väijyvät verta, vaan hurskasten suu vapahtaa heitä.
7. Jumalattomat kaatuvat, ja ei ole sitte enää, mutta vanhurskasten huone pysyy.
8. Toimellinen mies neuvossansa ylistetään, vaan petollinen tulee katsotuksi ylön.
9. Parempi on nöyrä, joka omansa katsoo, kuin se, joka tahtoo iso olla, ja kuitenkin puuttuu leipää.
10. Vanhurskas armahtaa juhtaansa, mutta jumalattoman sydän on halutoin.
11. Joka peltonsa viljelee, se saa leipää yltäkylläisesti; vaan joka turhia ajelee takaa, se on tyhmä.
12. Jumalatoin halajaa aina pahaa tehdä, mutta vanhurskaan juuri kantaa hedelmää.
13. Ilkiä käsitetään omissa sanoissansa, vaan vanhurskas pääsee hädästä.
14. Suun hedelmästä tulee paljon hyvää; ja niinkuin kukin käsillänsä tehnyt on, kostetaan hänelle.
15. Tyhmäin mielestä on hänen tiensä otollinen, mutta viisas ottaa neuvon.

16. Tyhmä osoittaa kohta vihansa, vaan joka peittää vääryyden, se on kavala.
17. Joka totuuden puhuu, se vanhurskauden ilmoittaa; mutta joka väärin todistaa, hän pettää.
18. Joka ajattelematta puhuu, hän pistää niinkuin miekalla; vaan viisasten kieli on terveellinen.
19. Totinen suu pysyy vahvana ijankaikkisesti, vain väärä kieli ei pysy kauvan.
20. Jotka pahaa ajattelevat, niiden sydämessä on petos; vaan jotka rauhaa neuvovat, niillä on ilo.
21. Ei vanhurskaalle mitään vaaraa tapahdu; vaan jumalattomat pahuudella täytetään.
22. Petolliset huulet ovat Herralle kauhistus; vaan jotka oikein tekevät, ovat hänelle otolliset.
23. Kavala salaa taitonsa, vaan hulluin sydän ilmoittaa hulluutta.
24. Ahkera käsi saa hallita, vaan laiskan täytyy veronalaiseksi tulla.
25. Sydämellinen murhe kivistelee, vaan lohdullinen sana iloittaa,
26. Vanhurskas on parempi lähimmäistänsä, mutta jumalattoman tie viettelee hänen
27. Ei petollinen asia menesty, mutta ahkera saa hyvän tavaran.
28. Vanhurskauden tiellä on elämä, ja hänen poluillansa ei ole kuolemaa.

13 LUKU

1. Viisas poika ottaa isänsä kurituksen, mutta pilkkaaja ei tottele rangaistusta.
2. Suunsa hedelmästä kukin nautitsee hyvää, vaan jumalattomain sielu vääryyttä.
3. Joka suunsa hallitsee, hän saa elää; vaan joka suunsa toimettomasti avajaa, se tulee hämmästykseen.
4. Laiska pyytää ja ei saa, mutta viriät saavat yltäkylläisesti.
5. Vanhurskas vihaa valhetta, mutta jumalatoin häpäisee ja pilkkaa itsiänsä.
6. Vanhurskaus varjelee nuhteettoman, mutta jumalatoin meno kukistaa syntisen.
7. Moni on köyhä suuressa rikkaudessa, ja moni rikas köyhyydessänsä.
8. Rikkaudellansa taitaa joku lunastaa henkensä; mutta joka köyhä on, ei hän kuule kuritusta.
9. Vanhurskasten valkeus tekee iloiseksi, vaan jumalattomain kynttilä sammuu.
10. Ylpeiden seassa on aina riita, mutta viisaus saattaa ihmisen toimelliseksi.
11. Rikkaus vähenee tuhlatessa, vaan koossa pitäin se enenee.
12. Viivytetty toivo vaivaa sydäntä; vaan kuin se tulee, jota hän toivoo, se on elämän puu.
13. Joka sanan katsoo ylön, hän turmelee itsensä; mutta joka käskyä pelkää, hän rauhassa vaeltaa.
14. Viisaan oppi on elämän lähde, Välttämään kuoleman paulaa.
15. Hyvä neuvo on otollinen; vaan ylönkatsojain tie on kova.

16. Viisas tekee kaiken toimellisesti, vaan hullu ilmoittaa tyhmyyden.
17. Jumalatoin sanansaattaja lankee onnettomuuteen, vaan totinen lähetys on terveellinen.
18. Joka kurituksen hylkää, hänellä on köyhyys ja häpiä; vaan joka antaa itsensä rangaista, hän tulee kunniaan.
19. Kun toivo tulee täytetyksi, niin sydän iloitsee; mutta joka pahuutta välttää; on hulluille kauhistukseksi.
20. Joka viisasten kanssa käyskentelee, hän tulee viisaaksi; vaan joka hulluin kumppani on, hän tulee vahinkoon.
21. Pahuus noudattaa syntisiä, mutta vanhurskaille kostetaan hyvyydellä.
22. Hyvällä on perilliset lasten lapsissa; vaan syntisen tavara vanhurskaalle säästetään.
23. Paljo ruokaa on köyhän kynnössä; vaan jotka vääryyttä tekevät, ne hukkuvat.
24. Joka vitsaansa säästää, hän vihaa lastansa; vaan joka häntä rakastaa, hän aikanansa sitä kurittaa.
25. Vanhurskas syö, että hänen sielunsa ravittaisiin; vaan jumalattomain vatsa on tyytymätöin.

14 LUKU

1. Viisas vaimo rakentaa huoneensa, vaan hullu kukistaa sen teollansa.
2. Joka vaeltaa oikiaa tietä, se pelkää Herraa; mutta se, joka poikkee pois tieltänsä, ylönkatsoo hänen.
3. Tyhmän suussa on ylpeyden vitsa; vaan viisasten huulet varjelevat heitä.
4. Jossa ei härkiä ole, siinä seimet puhtaana ovat; vaan jossa juhdat työtä tekevät, siinä tuloa kyllä on.
5. Totinen todistaja välttää valhetta; vaan väärä todistaja rohkiasti valhettelee.
6. Pilkkaaja etsii viisautta, ja ei löydä; vaan toimelliset viisauden huokiasti saavat.
7. Mene pois tyhmän tyköä; sillä et sinä opi mitään häneltä.
8. Toimellisen viisaus on teistänsä ottaa vaarin; vaan tyhmäin hulluus on sula petos.
9. Tyhmä nauraa syntiä, mutta hurskasten välillä on hyvä suosio.
10. Koska sydän on murheellinen, niin ei auta ulkonainen ilo.
11. Jumalattomain huoneet kukistetaan, vaan jumalisten majat viheriöitsevät.
12. Monella on tie mielestänsä oikia, vaan viimeiseltä johdattaa se kuolemaan.
13. Naurun jälkeen tulee murhe, ja ilon perästä suru.
14. Tyhmälle tapahtuu laittamisensa jälkeen, vaan hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä.
15. Taitamatoin uskoo kaikki, mutta ymmärtäväinen ottaa teistänsä vaarin.
16. Viisas pelkää ja karttaa pahaa, vaan tyhmä päätähavin menee.

17. Äkillinen ihminen tekee hullun töitä, ja kavala ihminen tulee vihattavaksi.
18. Taitamattomat perivät tyhmyyden; vaan se on toimellisten kruunu, että he toimellisesti tekevät.
19. Häijyn täytyy kumartaa hyviä, ja jumalattomat vanhurskasten porteissa.
20. Köyhää vihaavat hänen lähimmäisensäkin; vaan rikkaalla on monta ystävää.
21. Joka katsoo lähimmäisensä ylön. hän tekee syntiä; vaan autuas on se, joka viheliäistä armahtaa.
22. Jotka viekkaudessa vaeltavat, niiltä puuttuu; mutta jotka hyvää ajattelevat, niille tapahtuu hyvyys ja uskollisuus.
23. Jossa työtä tehdään, siinä kyllä on; vaan joka tyhjiin puheisiin tyytyy, siinä on köyhyys.
24. Viisasten rikkaus on heidän kruununsa, mutta tyhmäin hulluus on hulluus.
25. Uskollinen todistaja vapahtaa hengen, vaan väärä todistaja pettää.
26. Joka Herraa pelkää, hänellä on vahva linna, ja hänen lapsensa varjellaan.
27. Herran pelko on elämän lähde, että kuoleman nuora välttää taidetaan.
28. Koska kuninkaalla on paljo väkeä, se on hänen kunniansa; vaan koska vähä on väkeä, se tekee päämiehen kehnoksi.
29. Joka on pitkämielinen, se on viisas; vaan joka äkillinen on, se ilmoittaa tyhmyyden.
30. Leppyinen sydän on ruumiin elämä; vaan kateus on märkä luissa.
31. Joka köyhälle tekee väkivaltaa, hän laittaa hänen luojaansa; vaan joka armahtaa vaivaista, se kunnioittaa Jumalaa.
32. Pahuutensa tähden jumalatoin kukistetaan; vaan vanhurskas on kuolemassakin rohkia.
33. Toimellisen sydämessä lepää viisaus; mutta mitä tyhmäin mielessä on, se tulee ilmi.
34. Vanhurskaus korottaa kansan, vaan synti on kansan häpiä.
35. Toimellinen palvelia on kuninkaalle otollinen; vaan häpiällistä palveliaa ei hän kärsi.

15 LUKU

1. Suloinen vastaus hillitse vihan, mutta kova sana saattaa mielen karvaaksi.
2. Viisasten kieli saattaa opetuksen suloiseksi, vaan tyhmäin suu aina hulluuta sylkee.
3. Herran silmät katselevat joka paikassa, sekä pahat että hyvät.
4. Terveellinen kieli on elämän puu: vaan valhettelevainen saattaa sydämen kivun.
5. Tyhmä laittaa isänsä kurituksen; vaan joka rangaistuksen ottaa, hän tulee taitavaksi.
6. Vanhurskaan huoneessa on yltäkyllä; vaan jumalattoman saalis on hävintö.

7. Viisasten huulet jakavat neuvoa; vaan tyhmäin sydän ei ole niin.
8. Jumalattoman uhri on Herralle kauhistus; vaan jumalisten rukous on hänelle otollinen.
9. Jumalattoman tie on Herralle kauhistus; vaan joka vanhursjautta noudattaa, on hänelle rakas.
10. Kuritus on sille paha, joka hylkää tiensä: ja joka rangaistusta vihaa, hänen pitää kuoleman.
11. Helvetti ja kadotus on Herran edessä: kunka paljon enemmin ihmisten lasten sydämet.
12. Ei pilkkaaja rakasta sitä, joka häntä rankaisee, ja ei hän mene viisasten tykö.
13. Iloinen sydän tekee iloiset kasvot; vaan koska sydän on surullinen, niin rohkeus raukee.
14. Ymmärtäväinen sydän etsii viisautta; vaan tyhmäin suu tyhmyydellä ravitaan.
15. Surullisella ihmisellä ei ole koskaan hyvää päivää; vaan jolla hyvä sydän on, hänellä on joka päivä vieraspito.
16. Parempi on vähä Herran pelvossa, kuin suuri tavara ilman lepoa.
17. Parempi on ateria kaalia rakkaudessa, kuin syötetty härkä vihassa.
18. Vihainen mies saattaa toran matkaan; mutta kärsivällinen asettaa riidan.
19. Laiskan tie on orjantappurainen; vaan hurskasten tie on tasainen.
20. Viisas poika iloittaa isänsä, ja hullu ihminen häpäisee äitinsä.
21. Hulluulle on tyhmyys iloksi; vaan toimellinen mies pysyy oikialla tiellä.
22. Aivoitus raukee ilman neuvoaa; vaan jossa monta neuvonantajaa on, se on vahva.
23. Se on ihmisen ilo, että hän toimella vastata taitaa, ja aikanansa sanottu sana on otollinen.
24. Elämän tie johdattaa viisaan ylöspäin, välttämään helvettiä, joka alhaalla on.
25. Herra ylpeiden huoneet kukistaa, ja vahvistaa lesken rajat.
26. Ilkiäin aivoitukset ovat Herralle kauhistukseksi; vaan toimellinen puhe on otollinen.
27. Ahneudella voitetut kukistavat oman huoneensa; vaan joka lahjoja vihaa, saa elää.
28. Vanhurskaan sydän ajattelee vastausta; vaan jumalattoman suu ammuntaa pahaa.
29. Herra on kaukana jumalattomista; vaan hän kuulee vanhurskasten rukoukset.
30. Suloinen kasvo iloittaa sydämen: hyvä sanoma tekee luut lihaviksi.
31. Korva, joka kuulee elämän rangaistusta, on asuva viisasten seassa.
32. Joka ei itsiänsä salli kurittaa, se katsoo ylön sielunsa; vaan joka rangaistusta kuulee, hän tulee viisaaksi.
33. Herran pelko on kuritus viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.

16 LUKU

1. Ihminen aikoo sydämessänsä; vaan Herralta tulee kielen vastaus.
2. Jokaisen mielestä on hänen tiensä puhdas; mutta Herra tutkistelee sydämet.
3. Anna Herran haltuun sinun työs, niin sinun aivoitukses menestyy.
4. Herra tekee kaikki itse tähtensä, niin myös jumalattoman pahaksi päiväksi.
5. Jokainen ylpiä on Herralle kauhistus, ja ei pääse rankaisematta, ehkä he kaikki yhtä pitäisivät.
6. Laupiuden ja totuuden kautta pahateko sovitetaan, ja Herran pelvolla paha vältetään.
7. Jos jonkun tiet ovat Herralle kelvolliset, niin hän myös kääntää hänen vihamiehensä rauhaan.
8. Parempi on vähä vanhurskaudessa, kuin suuri saalis vääryydessä.
9. Ihmisen sydän aikoo tiensä; vaan Herra johdattaa hänen käymisensä.
10. Ennustus on kuninkaan huulissa: ei hänen suunsa puhu tuomiossa väärin.
11. Oikia puntari ja vaaka on Herralta, ja kaikki painokivet kukkarossa ovat hänen tekoansa.
12. Kuninkaan edessä on kauhistus väärin tehdä; sillä vanhurskaudella istuin vahvistetaan.
13. Oikia neuvo on kuninkaalle otollinen; ja joka oikein puhuu, häntä rakastetaan.
14. Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; ja viisas mies lepyttää hänen.
15. Kuin kuninkaan kasvo on leppyinen, siinä on elämä, ja hänen armonsa on niinkuin hiljainen sade.
16. Ota viisautta tykös, sillä se on parempi kultaa: ja saada ymmärrystä on kalliimpi hopiaa.
17. Siviän tiet välttävät pahaa, ja joka sielunsa varjelee, se tiestänsä ottaa vaarin.
18. Joka alennetaan, se ensisti tulee ylpiäksi; ja ylpeys on aina lankeemuksen edellä.
19. Parempi on nöyränä olla siveiden kanssa, kuin jakaa suurta saalista ylpeiden kanssa.
20. Joka jonkun asian viisaasti alkaa, hän löytää onnen; ja se on autuas, joka luottaa Herraan.
21. Toimellinen mies ylistetään viisautensa tähden; ja suloinen puhe lisää oppia.
22. Viisaus on elämän lähde hänelle, joka sen saanut on, vaan tyhmäin oppi on hulluus.
23. Viisas sydän puhuu toimellisesti, ja hänen huulensa opettavat hyvin.
24. Suloiset sanat ovat mesileipää; ne lohduttavat sielua, ja virvoittavat luut.
25. Monella on tie mielestänsä oikia, vaan se johdattaa viimein kuolemaan.
26. Moni tulee suureen vahinkoon oman suunsa kautta.
27. Jumalatoin ihminen kaivaa onnettomuutta, ja hänen suussansa palaa niinkuin tuli.
28. Väärä ihminen saattaa riidan, ja panettelia tekee ruhtinaat eripuraisiksi.
29. Viekas ihminen houkuttelee lähimmäistänsä, ja johdattaa hänen pahalle tielle.
30. Joka silmää iskee, ei se hyvää ajattele, ja joka huuliansa pureskelee, se pahaa matkaan saattaa.
31. Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu, joka löydetään vanhurskauden tiellä.

32. Kärsivällinen on parempi kuin väkevä; ja joka hillitsee mielensä, on parempi, kuin se joka kaupungin voittaa.
33. Arpa heitetään syliin, vaan Herralta tulee kaikki sen meno.

17 LUKU

1. Kuiva pala, siinä jossa rauha on, on parempi kuin huone teurasta täynnä riidassa.
2. Toimellinen palvelia hallitsee häpiällisiä lapsia, ja hän jakaa perintöä veljein välillä.
3. Niinkuin tuli koettelee hopian ja ahjo kullan, niin Herra tutkistelee sydämet.
4. Paha ottaa pahoista suista vaarin, ja petollinen kuuntelee mielellänsä vahingollista kieltä.
5. Joka köyhää syljeskelee, se häpäisee Luojaansa; ja joka iloitsee toisen vahingosta, ei pääse rankaisematta.
6. vanhain kruunu ovat lasten lapset, ja lasten kunnia ovat heidän isänsä.
7. Ei sovi tyhmäin puhua korkeista asioista, paljoa vähemmin päämiehen valhetella.
8. Jolla vara on lahja antaa, se on niinkuin kallis kivi: kuhunka hän itsensä kääntää, niin hän viisaana pidetään.
9. Joka syntiä peittää, se saattaa itsellensä ystävyyden; vaan joka asian ilmoittaa, se saattaa ruhtinaat eripuraisiksi.
10. Sanat vaikuttavat enemmän toimellisen tykönä, kuin sata haavaa tyhmän tykönä.
11. Niskuri tosin etsii vahinkoa, vaan julma enkeli lähetetään häntä vastaan.
12. Parempi on kohdata karhua, jolta pojat ovat otetut pois, kuin hullua hulluudessansa.
13. Joka kostaa hyvän pahalla, ei hänen huoneestansa pidä pahuus luopuman.
14. Riidan alku on niinkuin vewsi, joka itsensä leikkaa ulos: lakkaa riidasta ennenkuin sinä siihen sekaannut.
15. Joka jumalattoman hurskaaksi sanoo, ja joka vanhurskaan soimaa jumalattomaksi, ne molemmat ovat Herralle kauhistus.
16. Mitä tyhmä tekee kädessänsä rahalla, ettei hänellä ole sydäntä ostaa viisautta?
17. Ystävä rakastaa ainian, ja veli tulee julki hädässä.
18. Se on tyhmä ihminen, joka kätensä taritsee, ja takaa lähimmäisensä.
19. Joka toraa rakastaa, se rakastaa syntiä; ja joka ovensa korottaa, se etsii onnettomuutta.
20. Häijy sydän ei löydä mitään hyvää; ja jolla paha kieli on, se lankee onnettomuuteen.
21. Joka tyhmän synnyttää, hänellä on murhe, ja tyhmän isällä ei ole iloa.

22. Iloinen sydän tekee elämän suloiseksi, vaan surullinen sydän kaivaa luut.
23. Jumalatoin ottaa mielellänsä salaisesti lahjoja, mutkataksensa lain teitä.
24. Toimellinen mies laittaa itsensä viisaasti, vaan tyhmä heittelee silmiänsä sinne ja tänne.
25. Hullu poika on isänsä suru, ja äidillensä murhe, joka hänen synnyttänyt on.
26. Ei ole se hyvä, että vanhurskalle tehdään väärin, taikka että sitä ruhtinasta lyödään, joka oikein tuomitsee.
27. Toimellinen mies taitaa puheensa tallella pitää, ja taitava mies on kallis sielu.
28. Jos tyhmä vaiti olis, niin hän viisaaksi luettaisiin, ja toimelliseksi, jos hän suunsa pitäis kiinni.

18 LUKU

1. Eripurainen etsii mitä hänelle kelpaa, ja sekoittaa itsensä kaikkiin asioihin.
2. Tyhmällä ei ole himo ymmärrykseen, vaan niitä ilmoittamaan, mitkä ovat hänen sydämessänsä.
3. Jumalattoman tullessa tulee ylönkatse, pilkka ja häpiä.
4. Sanat ihmisen suussa ovat niinkuin syvät vedet, ja viisauden lähde on täynnä virtaa.
5. Ei ole hyvä katsoa jumalattomain muotoa, ja sortaa vanhurskasta tuomiossa.
6. Tyhmän huulet saattavat toran, ja hänen suunsa noudattaa haavoja.
7. Tyhmän suu häpäisee itsensä, ja hänen huulensa ovat paula omalle omalle sielulle.
8. Panetteian sanat ovat haavat, ja käyvät läpi sydämen.
9. Joka laiska on työssänsä, hän on sen veli, joka vahinkoa tekee.
10. Herran nimi on vahva linna: vanhurskas juoksee sinne, ja tulee varjelluksi.
11. Rikkaan tavara on hänelle vahva kaupunki, ja niinkuin korkea muuri hänen mielestänsä.
12. Kuin joku lankee, niin hänen sydämensä ensisti tulee ylpiäksi, ja ennenkuin joku kunniaan tulee, pitää hänen nöyrän oleman..
13. Joka vastaa ennekuin hän kuulee, se on hänelle hulluudeksi ja häpiäksi.
14. Ihmisen henki pitää ylös hänen heikkoutensa; vaan murheellista henkeä kuka voi kärsiä?
15. Ymmärtäväinen sydän saa viisauden, ja viisasten korva etsii taitoa.
16. Ihmisen lahja tekee hänelle avaran sian, ja saattaa suurten herrain eteen.
17. Jokaisella on ensisti omassa asiassansa oikeus; vaan kuin hänen lähimmäisensä tulee, niin se löydetään.
18. Arpa asettaa riidan, ja eroitaa voimallisten vaiheella.
19. Vihoitettu veli pitää puoltansa lujemmin kuin vahva kaupunki; ja riita pitää kovemmin puolensa kuin

telki linnan edessä.
20. Sen jälkeen kullekin maksetaan, kuin hänen suunsa on puhunut; ja hän ravitaan huultensa hedelmästä.
21. Kuolema ja elämä on kielen voimassa: joka häntä rakastaa, se saa syösä hänen hedelmästänsä.
22. Joka aviovaimon osaa, hän löytää hyvän kappaleen, ja saa mielisuosionsa Herralta.
23. Köyhä mies puhuu nöyrästi, vaan rikas vastaa ylpiästi.
24. Ihminen, jolla on ystävä, pitää oleman ystävällinen; sillä ystävä pitää lujemmin hänen kanssansa kuin veli.

19 LUKU

1. Köyhä joka siveydessä vaeltaa, on parempi kuin väärä huulissansa, joka kuitenkin tyhmä on.
2. Joka ei toimella laita, ei hänelle hyvin käy; ja joka on nopsa jaloista, se loukkaa itsensä.
3. Ihmisen tyhmyys eksyttää hänen tiensä, niin että hänen sydämensä vihastuu Herraa vastaan.
4. Tavara tekee monta ystävää, vaan köyhä hyljätään ystäviltä.
5. Ei väärä todistaja pidä pääsemän rankaisematta; joka rohkiasti valehtelee, ei hänen pidä selkeemän.
6. Moni rukoilee päämiestä, ja jokainen on hänen ystävänsä, joka lahjoja jakaa.
7. Köyhää vihaavat kaikki hänen veljensä, ja hänen ystävänsä vetäytyvät taamma hänestä; ja joka sanoihin luottaa, ei hän saa mitään.
8. Joka viisas on, hän rakastaa henkeänsä, ja joka toimellinen on, se löytää hyvän.
9. Väärä todistaja ei pidä pääsemän rankaisematta; ja joka rohkiasti valehtelee, se kadotetaan.
10. Ei hullulle sovi hyvät päivät, paljoa vähemmin palvelian päämiehiä hallita.
11. Joka on kärsivällinen, se on toimellinen ihminen; ja se on hänelle kunniaksi, että hän viat välttää.
12. Kuninkaan viha on niinkuin nuoren jalopeuran kiljuminen; mutta hänen ystävyytensä on niinkuin kaste ruoholle.
13. Hullu poika on isänsä murhe, ja riitainen vaimo on niinkuin alinomainen pisaroitseminen.
14. Huoneet ja tavarat peritään vanhemmilta, vaan toimellinen emäntä tulee Herralta.
15. Laiskuus tuo unen, ja joutilas sielu kärsii nälkää.
16. Joka käskyt pitää, hän on vapahtanut henkensä; vaan joka tiensä hylkää, hänen pitää kuoleman.
17. Jöka köyhää armahtaa, hän lainaa Herralle, joka hänen hyvän työnsä hänelle jälleen maksava on.
18. Kurita lastas, koska vielä toivo on; mutta älä pyydä häntä tappaa;
19. Sillä suuri julmuus saattaa vahingon: sentähden laske vallallensa, ja kurita häntä toistamiseen.

20. Kuule neuvoa ja ota kuritus vastaan, tullakses vihdoinkin viisaaksi.
21. Monet aivoitukset ovat miehen sydämessä; mutta Herran neuvo on pysyväinen.
22. Ihmiselle kelpaa hänen laupeutensa, ja köyhä mies on parempi kuin valehtelia.
23. Herran pelko saattaa elämän, ja se pysyy ravittuna, ettei mikään paha häntä lähesty.
24. Laiska kätkee kätensä poveensa, ja ei vie sitä jälleen suuhunsa.
25. Jos pilkkaajaa lyödään, niin taitamatoin tulee viisaaksi; ja jos toimellista lyödään, niin hän tulee toimelliseksi.
26. Joka vaivaa isäänsä, ja ajaa ulos äitinsä, hän on häpeemätöin ja kirottu lapsi.
27. Lakkaa poikani, kuuntelemasta sitä neuvoa, joka sinua viettelee pois toimellisesta opista.
28. Väärä todistus häpäisee tuomion, ja jumalattomain suu nielee vääryyden.
29. Pilkkaajille on rangaistus valmistettu, ja haavat hulluin selkään.

20 LUKU

1. Viina tekee pilkkaajaksi, ja väkevät juotavat tekevät tyhmäksi: joka niitä halajaa, ei hän ikinä viisaaksi tule.
2. Kuninkaan peljättämys on niinkuin nuoren jalopeuran kiljuminen: joka hänen vihoittaa, hän tekee omaa henkeänsä vastoin.
3. Miehen kunnia on olla ilman riitaa; vaan jotka mielellänsä riitelevät, ovat kaikki tyhmät.
4. Kylmän tähden ei tahdo laiska kyntää; sentähden hän elonaikana kerjää, ja ei saa mitään.
5. Neuvo on miehen sydämessä niinkuin syvä vesi; mutta toimellinen ammentaa sen ylös.
6. Monta ihmistä kerskataan hyväksi; vaan kuka löytää jonkun, joka todella hyvä on?
7. Vanhurskas siveydessä vaeltaa; hänen lastensa käy hyvin hänen perässänsä.
8. Kuningas, joka istuu istuimella tuomitsemaan, hajoittaa kaikki, jotka pahat ovat, silmillänsä.
9. Kuka sanoo: minä olen puhdas sydämessäni, ja vapaa synnistäni?
10. Monenlainen vaaka ja mitta ovat molemmat kauhistus herralle.
11. Nuorukainen tunnetaan menostansa, jos hän siviäksi ja toimelliseksi tuleva on.
12. Kuulevaisen korvan ja näkeväisen silmän on Herra molemmat tehnyt.
13. Älä rakasta unta, ettes köyhtyisi: avaa silmäs, niin sinä saat kyllän leipää.
14. Paha, paha, sanoo ostaja; mutta mentyänsä pois hän kerskaa.
15. Kultaa ja kalliita kiviä löydetään kyllä, vaan toimellinen suu on kallis kappale.

16. Ota hänen vaattensa joka muukaisen takaa: ja ota häneltä pantti tuntemattoman edestä.
17. Varastettu leipä maistuu miehelle hyvin; vaan sitte pitää hänen suunsa oleman täynnä teräviä kiviä.
18. Aivoitukset menestyvät, kuin ne neuvotella toimitetaan, ja sodat myös pitää toimella pidettämän.
19. Älä sekoita sinuas sen kanssa, joka salaisuuden ilmoittaa, ja joka panettelee, ja jolla petollinen suu on.
20. Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, hänen kynttilänsä pitää sammuman synkiässä pimeydessä.
21. Perintö, johon varhain kiiruhdetaan, on viimeiseltä ilman siunausta.
22. Älä sano: minä kostan pahan; odota Herraa, hän auttaa sinua.
23. Monenlaiset puntarit ovat Herralle kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä.
24. Jokaisen retket tulevat Herralta: kuka ihminen taitaa ymmärtää tiensä?
25. Se on ihmiselle paula, kuin hän pilkkaa pyhää, ja etsii sitte lupauksia.
26. Viisas kuningas hajoittaa jumalattomat, ja antaa ratasten käydä heidän päällitsensä.
27. Herran kynttilä on ihmisen henki: hän käy läpi koko sydämen.
28. Laupius ja totuus varjelee kuninkaan, ja hän vahvistaa istuimensa laupiudella.
29. Nuorten miesten väkevyys on heidän kunniansa, ja harmaat karvat on vanhain kaunistus.
30 Haavoilla pitää pahuus ajettaman pois, ja koko sydämen kivulla.

21 LUKU

1. Kuninkaan sydän on Herran kädessä, niinkuin vesiojat, ja hän taittaa sen kuhunka tahtoo.
2. Jokainen luulee tiensä oikiaksi, vaan Herra koettelee sydämet.
3. Hyvin ja oikein tehdä, on Herralle otollisempi kuin uhri.
4. Ylpiät silmät ja paisunut sydän, ja jumalattomain kynttilä on synti.
5. Ahkeran miehen aivoitukset tuovat yltäkylläisyyden; vaan joka pikainen on, se tulee köyhäksi.
6. Joka tavaran kokoo valheella, se on kulkeva turhuus, niiden seassa, jotka kuolemaa etsivät.
7. Jumalattomain raatelemus pitää heitä peljättämän; sillä ei he tahtoneet tehdä, mitä oikia on.
8. Jumalattoman ihmisen tie on outo; mutta puhtaan työ on oikia.
9. Parempi on asua katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.
10. Jumalattoman sielu toivottaa pahaa, ja ei suo lähimmäisellensä mitään.
11. Kuin pilkkaaja rangaistaan, niin tyhmät viisaaksi tulevat, ja kuin viisas tulee opetetuksi, niin hän ottaa opin.
12. vanhurskas pitää itsensä viisaasti jumalattoman huonetta vastaan; vaan jumalattomat kietovat itsensä

onnettomuuteen.
13. Joka tukitsee korvansa köyhän huudolta, hänen pitää myös huutaman, ja ei kuultaman.
14. Salainen lahja asettaa vihan, ja helmaan anto lepyttä suurimman kiukun.
15. Se on vanhurskaille ilo, tehdä mikä oikia on, vaan pahantekiöillä on pelko.
16. Ihminen joka poikkee viisauden tieltä, pitää oleman kuolleiden joukossa.
17. Joka hekumaa rakastaa, se tulee köyhäksi; ja joka viinaa ja öljyä rakastaa, ei hän tule rikkaaksi.
18. Jumalatoin pitää annettaman ulos vanhurskaan siaan, ja ylönkatsoja siveiden edestä.
19. Parempi on asua autiossa maassa kuin riitaisen ja vihaisen vaimon kanssa.
20. Viisaan huoneessa on suloinen tavara ja öljy, vaan tyhmä ihminen sen tuhlaa.
21. Joka vanhurskautta ja hyvyyttä noudattaa, hän löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.
22. Viisas mies voittaa väkeväin kaupungin, ja kukistaa heidän uskalluksensa vahvuuden.
23. Joka suunsa ja kielensä hillitsee, hän varjelee sielunsa ahdistuksesta.
24. Joka ynseä ja ylpiä on, hän kutsutaan pilkkaajaksi, joka vihassa ynseytensä näyttää.
25. Laiskan himo tappaa hänen, ettei hänen kätensä tahtoneet mitään tehdä:
26. Hän himoitsee suuresti kaiken päivän; muuta vanhurskas antaa, ja ei kiellä.
27. Jumalattomain uhri on kauhistus, semminkin kuin se synnissä uhrataan.
28. Väärän todistajan pitää hukkuman; vaan joka tottelee, hän saa aina puhua.
29. Jumalatoin juoksee päätähavin lävitse: mutta hurskas ojentaa tiensä.
30. Ei yksikään viisaus, eli ymmärrys, eikä neuvo, auta herraa vastaan.
31. Hevoset valmistetaan sodan päiväksi; mutta voitto tulee herralta.

22 LUKU

1. Hyvä sanoma on kalliimpi kuin suuri rikkaus, ja suosio on parempi kuin hopia ja kulta.
2. Rikas ja köyhä tulevat toinen toistansa vastaan: ja Herra on ne kaikki tehnyt.
3. Viisas näkee pahan, ja karttaa; taitamattomat juoksevat lävitse, ja saavat vahingon.
4. Nöyryyden ja Herran pelvon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä.
5. Orjantappurat ja paulat ovat väärän tiellä; vaan joka siitä taamma vetäytyy, hän varjelee henkensä.
6. Niinkuin sinä lapsen totutat nuoruudessa, niin ei hän siitä luovu, kuin hän vanhenee.
7. Rikas vallitsee köyhiä, ja joka lainaksi ottaa, hän on lainaajan orja.
8. Joka vääryyttä kylvää, se niittäää vaivan, ja hänen pahuutensa hukkuu vitsalla.

9. Laupiaat silmät siunataan, sillä hän antaa leivästä köyhälle.
10. Aja pilkkaaja pois,niin riita asettuu, ja tora ja häväistys lakkaa.
11. Joka sydämen puhtautta rakastaa, sen huulet ovat otolliset, ja kuningas on hänen ystävänsä.
12. Herran silmät varjelevat hyvän neuvon, ja kukistavat ylönkatsojan sanat.
13. Laiska sanoo: jalopeura on ulkona, ja minä tapetaan kadulla.
14. Porttoin suu on syvä kuoppa: joka ei Herran suosiossa ole, hän lankee siihen.
15. Hulluus riippuu nuorukaisen sydämessä, vaan kurituksen vitsa ajaa sen kauvas hänestä.
16. Joka köyhälle tekee vääryyttä enentääksensä tavaraansa, hänen pitää itse rikkaalle antaman, ja tosin köyhäksi tuleman.
17. Kallista korvas ja kuule viisasten sanat, ja pane minun oppini sydämees.
18. Sillä se on sinulle suloinen, jos sinä pidät sen mielessäs, ja ne sovitetaan yhteen sinun huulilles.
19. Että sinun toivos olis Herrassa, olen minä sinua tänäpänä neuvonut; niin ota myös sinä näistä vaari.
20. Enkö minä ole suurista asioista kirjoittanut sinun etees, neuvoin ja opettain?
21. Osoittaakseni sinulle vahvan totuuden perustuksen, vastatakses niitä oikein, jotka sinun lähettävät.
22. Älä ryöstä köyhää, vaikka hän köyhä on, ja älä solvaise vaivaista portissa.
23. Sillä Herra ajaa heidän asiansa, ja sortaa heidän soortajansa.
24. Älä antaudu vihaisen miehen seuraan, ja älä ole julman tykönä,
25. Ettes oppisi hänen teitänsä, ja saisi sielulles paulaa.
26. Älä ole niiden tykönä, jotka kättä lyövät ja velkaa takaavat;
27. Sillä jos sinulla ei ole varaa maksaa, niin vuotees otetaan altas pois.
28. Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, jotka esi-isäs tehneet ovat.
29. Jos sinä näet nopsan miehen asiassansa, sen pitää seisoman kuninkaan edessä: ei hänen pidä seisoman halpain edessä.

23 LUKU

1. Koskas istus ja syöt jonkun herran kanssa, niin ota visu vaari, kuka edessäs on.
2. Ja pane veitsi kaulaas, jos sinä tahdot henkes pitää.
3. Älä himoitse hänen herkustansa; sillä se on petollinen leipä.
4. Älä vaivaa sinuas tullakses rikkaksi, ja lakkaa sinun viisaudesta.
5. Älä lennätä silmiäs sen jälkeen, jota et sinä taida saada; sillä se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka, ja

lentää taivasta päin.
6. Älä syö leipää kateen kanssa, ja älä himoitse hänen hänen herkkuansa.
7. Sillä niinkuin hän itse sydämessänsä ajattelee, niin se on; hän sanoo sinulle: syö ja juo, ja ei kuitenkaan ole hänen mielensä sinun kanssas.
8. Sinun palas, jotka syönyt olet, pitää sinun oksentaman, ja sinun ystävälliset puhees pitää hukkaan tuleman.
9. Älä puhu hullun korvissa; sillä hän katsoo sinun toimellisen puheen ylön.
10. Älä siirrä takaperin entisiä rajoja,ja älä mene orpoin pellolle.
11. Sillä heidän lunastajansa on voimallinen: hän toimittaa heidän asiansa sinua vastaan.
12. Anna sydämes kuritukseen, ja korvas toimelliseen puheesen.
13. Älä lakkaa lasta kurittamasta; sillä jos sinä häntä vitsalla lyöt, niin ei hän kuole.
14. Sinä lyöt häntä vitsalla, vaan sinä vapahdat hänen sielunsa helvetistä.
15. Poikani, jos sinä viisas olet, niin myös sydämeni iloitsee.
16. Ja minun munaskuuni ovat riemuiset, koska sinun huules puhuvat, mikä oikia on.
17. Älköön sinun sydämes kiivoitelko syntisiä, vaan olkoon Herran pelvossa joka päivä.
18. Sillä se on sinulle viimein hyväksi, ja ei sinun odottamises puutu.
19. Kuule, poikani, ja ole viisas, ja johdata sydämes tielle.
20. Älä ole juomarien ja syömärien seassa.
21. Sillä juomarit ja syömärit köyhtyvät, ja unikeko pitää ryysyissä käymän.
22. Kuule isääs, joka sinun siittänyt on, ja älä katso äitiäs ylön, kuin hän vanhaksi tulee.
23. Osta totuutta, ja älä sitä myy, niin myös viisautta, oppia ja ymmärrystä.
24. Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee; ja joka viisaan siittänyt on, hän iloitsee hänestä.
25. Anna isäs ja äitis iloita; ja riemuitkaan se, joka sinun synnyttänyt on.
26. Anna minulle, poikani, sydämes, ja sinun silmäs pitäköön minun tieni.
27. Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.
28. Ja hän väijyy niinkuin saalista, ja saattaa monta tottelemattomaksi ihmisten seassa.
29. Kussa on kipu? kussa murhe? kussa tora? kussa valitus? kenellä haavat ilman syytä? kenellä punaiset silmät?
30. Siinä, kussa viinan tykönä viivytään, ja tullaan tyhjentämään, mitä sisälle pantu on.
31. Älä katsele viinaa, vaikka se punoittaa, ja on selkiänä lasissa, ja huokiasti menee alas;
32. Vaan viimeiseltä puree se niinkuin käärme, ja pistää niinkuin kyykäärme.

33. Niin katsovat sinun silmäs muita vaimoja, ja sinun sydämes puhuu toimettomia asioita,
34. Ja sinä tulet niinkuin se, joka makaa keskellä merta, ja niinkuin se joka makaa ylhäällä haahden pielen päässä.
35. Sinä sanot; he löivät minua, vaan en minä kipua tuntenut; he sysivät minua, ja en minä tiennyt. Kuin minä herään, niin tahdon minä vielä niin tehdä, ja sitä enempi etsiä.

24 LUKU

1. Älä ole kiivas pahain ihmisten kanssa, ja älä himoitse olla heitä läsnä;
2. Sillä heidän sydämensä pyytää vahingoittaa, ja heidän huulensa neuvovat pahuuteen.
3. Viisaudella raknnetaan huone, ja toimella se vahvistetaan.
4. Taidolla kammio täytetään kaikkinaisista kalliista ja jaloista tavaroista.
5. Viisas mies on väkevä, ja toimellinen mies on voimallinen väestä.
6. Sillä neuvolla sodatkin pidetään: ja jossa monta neuvonantajaa on, siinä on voitto.
7. Viisaus on hullulle ylen korkia, ei hän tohdi avata suutansa portissa.
8. Joka ajattelee pahaa tehdäksensä, se kutsutaan pahain ajatusten päämieheksi.
9. Tyhmäin ajatus on synti, ja pilkkaaja on kauhistus ihmisille.
10. Ei se ole väkevä, joka ei tuskassa vahva ole.
11. Auta niitä, joita tappaa tahdotaan, ja älä vedä sinuas pois pois niiden tyköä, jotka kuoletetaan.
12. Jos sinä sanot: katso, emme ymmärrä sitä! luuletkos, ettei se, joka sydämet tutkii, sitä ymmärrä? ja se, joka sielustas ottaa vaarin, tunne sitä ja kosta ihmiselle tekonsa jälkeen?
13. Syö, poikani, hunajaa; sillä se on hyvä, ja mesileupä on makia suus laelle.
14. Niin on myös viisauden oppi sielulles: koskas sen löydät, niin sinun viimein käy hyvin, ja ei sinun toivos ole turha.
15. Älä vartioitse vanhurskaan huonetta, sinä jumalatoin, älä hukkaa hänen lepoansa.
16. Sillä vanhurskas taitaa langeta seitsemän kertaa, ja nousee jälleen; mutta jumalattomat kaatuvat onnettomuuteen.
17. Älä iloitse vihamiehes vahingosta, ja älköön sinun sydämes riemuitko hänen onnettomuudestansa,
18. Ettei Herra näkisi sitä, ja se olis hänelle kelvotoin, ja hän kääntäis vihansa pois hänen päältänsä.
19. Älä vihastu pahain päälle, älä myös ole kiivas jumalattomain tähden;
20. Sillä ei häijyllä ole mitään toivomista, ja jumalattomain kynttilä pitää sammuman.

21. Poikani, pelkää Herraa ja kuningasta, ja älä sekoita sinuas kapinan nostajain kanssa.
22. Sillä heidän kadotuksensa nousee äkisti: ja kuka tietää, koska kummankin onnetomuus tulee?
23. Nämä ovat myös viisasten: ei ole hyvä katsoa muotoa tuomiossa.
24. Joka jumalattomalle sanoo: sinä olet hurskas! häntä kiroovat ihmiset, ja kansa vihaa häntä.
25. Mutta jotka rankaisevat, he ovat otolliset, ja runsas siunaus tulee heidän päällensä.
26. Toimellinen vastaus on niinkuin suloinen suun antamus.
27. Toimita työs ulkona, ja valmista peltos, ja rakenna sitte huonees.
28. Älä todista lähimmäistäs vastaan ilman syytä, ja älä petä suullas.
29. Älä sano: niinkuin hän teki minulle, niin minä teen hänelle: minä kostan jokaiselle hänen tekonsa jälkeen.
30. Minä kävin laiskan pellon ohitse, ja tyhmän viinamäen sivuitse,
31. Ja katso, siinä olivat paljaat ohdakkeet kasvaneet, ja se oli nukulaista täynnä, ja aidat olivat kaatuneet.
32. Kuin minä sen näin, panin minä sen sydämeeni, katselin ja opin siitä.
33. Sinä tahdot vielä vähä maata ja unelias olla, ja enempi käsiäs yhteen panna lepäämään;
34. Mutta köyhyytes pitää sinulle tuleman niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.

25 LUKU

1. Nämät ovat myös Salomon sananlaskut, jotka Hiskian ja Juudan kuninkaan miehet ovat tähän panneet tykö.
2. Se on Jumalan kunnia, salata asiaa; mutta kuninkaan kunnia, tutkia asiaa.
3. Taivas on korkia ja maa syvä, ja kuninkaan sydän on tutkimatoin.
4. Raiska otetaan hopiasta pois, niin siitä tulee puhdas astia.
5. Jos jumalatoin otetaan pois kuninkaan kasvoin edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetaan.
6. Älä koreile kuninkaan nähden, ja älä astu suurten sialle.
7. Sillä se on sinulle parempi, koska sinulle sanotaan: astu tänne ylemmä! kuin ettäs ruhtinaan edessä alennettaisiin, jota sinun silmäs näkisivät.
8. Älä ole pikainen riitelemään, ettes tiedä mitäs teet, koska lähimmäiseltäs häväisty olet?
9. Toimita asias lähimmmäises kanssa, älä ilmoita toisen salaisuutta,
10. Ettei se, joka sen kuulee, sinua häpäisisi, ja ettei sinun paha sanomas lakkaa.

11. Sana, aikanansa puhuttu, on niinkuin kultainen omena hopiamaljassa.
12. Koska viisas rankaisee sitä, jaka häntä kuulee, se on niinkuin korvarengas, ja niinkuin kaunistus parhaasta kullasta.
13. Niinkuin lumen kylmä elonaikana, niin on uskollinen sanansaattaja sille, joka hänen lähettänyt on, ja virvoittaa herransa sielun.
14. Joka paljon puhuu ja vähän pitää, hän on niinkuin tuuli ja pilvi ilman sadetta.
15. Kärsivällisyydellä päämies lepytetään, ja siviä kieli pehmittää kovuuden.
16. Jos sinä löydät hunajaa, niin syö tarpeekses, ettes ylönpalttisesti tulisi ravituksi, ja antaisi sitä ylen.
17. Anna jalkas harvoin tulla lähimmäises huoneeseen, ettei hän suuttuis sinuun, ja vihaisi sinua.
18. Joka väärää todistusta puhuu lähimmäistänsä vastaan, hän on vasara, miekka ja terävä nuoli.
19. Pilkkaajan toivo hädän aikana on niinkuin murrettu hammas, ja vilpisteleväinen jalka.
20. Joka murheellisen sydämen edessä virsiä veisaa, hän on niinkuin se, joka vaatten tempaa pois talvella, ja etikka pleikun päällä.
21. Jos sinun vihamiehes isoo, niin ravitse häntä leivällä: jos hän janoo, niin juota häntä vedellä;
22. Sillä sinä kokoot hiilet hänen päänsä päälle, ja Herra kostaa sen sinulle.
23. Pohjatuuli tuottaa sateen, ja salainen kieli saattaa kasvot vihaisiksi.
24. Parempi on istus katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.
25. Hyvä sanoma kaukaiselta maalta on kylmän veden kaltainen janoovaiselle sielulle.
26. Vanhurskas, joka jumalattoman eteen lankee, on niinkuin sekoitettu kaivo ja turmeltu lähde.
27. Joka paljon hunajaa syö, ei se ole hyvä, ja joka työtläitä asioita tutkii, se tulee hänelle työlääksi.
28. Joka ei taida hillitä henkeänsä, hän on niinkuin hävitetty kaupunki ilman muuria.

26 LUKU

1. Niinkuin lumi suvella ja sede elonaikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia.
2. Niinkuin lintu menee pois, ja pääskynen lentää, niin ei sovi salvaa kirous ilman syytä.
3. Hevoselle ruoska ja aasille ohjat, ja hullulle vitsa selkään.
4. Älä vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettes myös sinä hänen kaltaiseksensa tulisi.
5. Vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettei hän näkyisi viisaaksi silmissänsä.
6. Joka tyhmäin sanansaattajain kautta asian toimittaa, hän on niinkuin rampa jaloista, ja saa vahingon.
7. Niinkuin nilkku voi hypätä, niin tyhmä taitaa puhua viisaudesta.

8. Joka tyhmälle taritsee kunniaa, on niinkuin joku heittäisi kalliin kiven kiviroukkioon.
9. Sananlasku on tyhmäin suussa niinkuin orjantappura, joka juopuneen käsiin pistelee.
10. Taitava ihminen tekee kappaleen oikein; vaan joka taitamattoman palkkaa, hän sen turmelee.
11. Niinkuin koira syö oksennuksensa, niin on hullu joka hulluutensa kertoo.
12. Koskas näet jonkun, joka luulee itsensä viisaaksi, enempi on silloin toivoa tyhmästä kuin hänestä.
13. Laiska sanoo: nuori jalopeura on tiellä, ja jalopeura kujalla.
14. Laiska kääntelee itsiänsä vuoteella niinkuin ovi saranassa.
15. Laiska panee kätensä poveensa: ja se tulee hänelle työlääksi saattaa suuhunsa jälleen.
16. Laiska luulee itsensä viisaammaksi kuin seitsemän, jotka hyviä tapoja opettavat.
17. Joka käy ohitse ja sekoittaa itsensä muiden riitoihin, hän on senkaltainen, joka koiraa korvista vetää.
18. Niinkuin se, joka salaa ampuu, tarkoittaa joutsella ja tappaa,
19. Niin on petollinen ihminen hänen lähimmäisillensä, ja sanoo: leikillä minä sen tein.
20. Kuin halot loppuvat, niin tuli sammuu, ja kuin kielikellot pannaan pois, niin riidat lakkaavat.
21. Niinkuin hiilet tuleen, ja puut liekkiin, niin riitainen ihminen saattaa metelin.
22. Panettelian sanat ovat niinkuin haavat, ja käyvät läpi sydämen.
23. Viekas kieli ja paha sydän on niinkuin saviastia hopian savulla juotettu.
24. Vihamien teeskelee itsensä toisin puheellansa; mutta petos on hänen sydämessänsä.
25. Kuin hän liehakoitsee makeilla puheillansa, niin älä usko häntä; sillä seitsemän kauhistusta on hänen sydämessänsä.
26. Joka pitää salavihaa, tehdäksensä vahinkoa, hänen pahuutensa tulee ilmi kokouksissa.
27. Joka kuopan kaivaa, hän lankee siihen, ja joka kiven vierittää, se kierittää sen itse päällensä.
28. Petollinen kieli vihaa rangaistusta, ja suu, joka myötäkielin puhuu, saattaa kadotukseen.

27 LUKU

1. Älä kehu huomisesta päivästä; sillä et sinä tiedä, mitä tänäpänä tapahtuu.
2. Anna toisen sinuas kiittää, ja ei sinun oman suus, muukalaisen, ja ei omin huultes.
3. Kivi on raskas ja santa painaa; vaan tyhmän viha on raskaampi kuin ne molemmat.
4. Viha on julma kappale ja karvas mieli on myrsky; ja kuka taitaa olla kateutta vastaan?
5. Julkinen kuritus on parempi kuin salainen rakkaus.
6. Hyvänsuovan haavat ovat paremmet kuin petolliset Vainoojain suunantamiset.

7. Ravittu sielu polkee hunajaa; vaan isoovaiselle sielulle ovat kaikki karvaatkin makiat.
8. Niinkuin lintu, joka pesästänsä kulkee, niin on se mies, joka siastansa siirtää.
9. Voiteesta ja suitsutuksesta sydän iloitsee, ja ystävän hyvä neuvo on sielulle otollinen.
10. Älä hylkää ystävääs, ja isäs ystäviä, ja älä mene veljes huoneesen, kuin sinun väärin käy; sillä parempi on kylänmies, joka läsnä on, kuin veli, joka taampana on.
11. Ole viisas, poikani, ja iloita sydämeni, että minä taitaisin vastata sitä, joka minua pilkkaa.
12. Viisas näkee vaaran, ja lymyttää itsensä; vaan tyhmät menevät siihen, ja saavat vahingon.
13. Ota hänen vaattensa, joka toisen takaa, ja ota häneltä pantti muukalaisen edestä.
14. Joka lähimmäistänsä siunaa korkialla äänellä, ja nousee varhain, se luetaan hänelle kiroukseksi.
15. Riitainen vaimo, ja alinomainen tiukkuminen suuresta sateesta, nämät oikein yhteen verrataan.
16. Joka häntä tahtoo kätkeä, hän käsittelee tuulta, ja pivo öljyä kädessänsä.
17. Veitsi hioo veitsen, ja mies teroittaa ystävänsä.
18. Joka fikunapuunsa varjelee, se syö siitä hedelmän, ja joka herraansa vartioitsee, se kunnioitetaan.
19. Niinkuin varjo on vedessä ihmisen kasvon suhteen, niin on ihmisen sydän toisia vastaan.
20. Helvetti ja kadotus ei tule ikänä täyteen, ja ihmisen silmät ovat tyytymättömät.
21. Mies tulee kiusatuksi kiittäjän suun kautta, niinkuin hopia ahjossa ja kulta pätsissä.
22. Jos sinä huhmaressa survoisit tyhmän niinkuin ryynit, niin ei kuitenkaan hänen hulluutensa hänestä erkane.
23. Ota ahkera vaari lampaistas, ja pidä murhe laumastas;
24. Sillä ei tavara ole ijankaikkisesti, eikä kruunu suvusta sukuun.
25. Ruoho käy ylös ja kukkaset puhkeevat, ja heinät vuorilla kootaan.
26. Lampaat vaatettavat sinua, ja kauriit antavat pellon vuoron.
27. Sinulla on vuohten rieskaa kyllä sekä omaksi settä huonees ravinnoksi, ja piikais elatukseksi.

28 LUKU

1. Jumalatoin pakenee, ja ei kenkään aja häntä takaa; vaan jumalinen on rohkia niinkuin nuori jalopeura.
2. Maakunnan synnin tähden tulee valtakuntaan monta päämiestä; vaan toimellisten ja ymmärtäväisten ihmisten tähden pysyy se kauvan.
3. Nälkäinen, joka köyhiä vaivaa, on niinkuin sadekuuro, joka hedelmän turmelee.
4. Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; vaan jotka lain kätkevät, ovat heille vihaiset.

5. Ei pahat ihmiset oikeudesta lukua pidä; vaan jotka Herraa etsivät, he ottavat kaikista vaarin.
6. Parempi on köyhä joka vakuudessansa vaeltaa, kuin rikas, joka väärillä teillä käyskentelee.
7. Joka lain kätkee, se on toimellinen lapsi; mutta joka tuhlaajaa ruokkii, se häpäisee isänsä.
8. Joka tavaransa enentää korolla ja voitolla, se kokoo köyhäin tarpeeksi.
9. Joka korvansa kääntää pois lain kuulosta, hänen rukouksensakin on kauhistus.
10. Joka jumaliset saattaa väärälle tielle, hän lankee omaan kuoppaansa; mutta hurskaat perivät hyvyyden.
11. Rikas luulee itsensä viisaaksi, vaan toimellinen köyhä ymmärtää hänen.
12. Kuin vanhurskaat vallitsevat, niin käy sangen hyvin; vaan koska jumalattomat hallitsevat, niin muuttet ovat kansan seassa.
13. Joka pahan tekonsa kieltää, ei hän menesty; vaan joka sen tunnustaa ja hylkää, hänelle tapahtuu laupius.
14. Autuas on se ihminen, joka aina pelkää; vaan joka sydämensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen.
15. Jumalatoin päämies, joka köyhää kansaa hallitsee, on kiljuva jalopeura ja ahne karhu.
16. Kuin hallitsia on ilman toimeta, niin paljon vääryyttä tapahtuu; vaan joka vihaa ahneutta, hän saa kauvan elää.
17. Ihminen, joka jonkun sielun veressä vääryyttä tekee, ei pääse, vaikka hän hamaan hautaan pakenis.
18. Joka vakuudessa vaeltaa, se on tallessa; mutta joka käy pahaa tietä, hänen täytyy joskus langeta.
19. Joka peltonsa viljelee, hän saa leipää yltäisesti; vaan joka pyytää joutilaana käydä, se ravitaan köyhyydellä.
20. Uskollinen mies runsaasti siunataan; vaan joka pyrkii rikkauden perään, ei hän ole viaton.
21. Ei ole se hyvä, että joku katsoo muotoa; sillä ihminen taitaa tehdä leivän kappaleen tähden väärin.
22. Joka äkisti rikkautta pyytää, ja on kade, hänelle tulee köyhyys, ettei hän tiedäkään.
23. Joka ihmistä rankaisee, hän löytää paremman ystävyyden kuin se, joka puhuu ymötämielin.
24. Joka ottaa isältänsä ja äidiltänsä, ja sanoo; ei se ole synti, hän on hävittäjän kanssaveli.
25. Ylpiä ihminen saattaa riidan; mutta joka luottaa Herraan, hän kostuu.
26. Joka omaan sydämeensä uskaltaa, hän on tyhmä; mutta joka viisaudessa vaeltaa, hän vapahdetaan.
27. Joka vaivaiselle antaa, ei häneltä puutu; vaan joka silmänsä hänestä kääntää, se tulee pahasti kirotuksi.
28. Kuin jumalattomat tulevat, niin kansa itsensä kätkee; mutta kuin ne hukkuvat, niin vanhurskaat enenevät.

29 LUKU

1. Joka kuritukselle on uppiniskainen, hän äkisti kadotetaan ilman yhdetäkään avuta.
2. Kuin vanhurskaita monta on, niin kansa iloitsee; vaan kuin jumalatoin hallitsee, niin kansa huokaa.
3. Joka viisautta rakastaa, hän iloittaa isänsä; mutta joka huoria elättää, hän tuhlaa tavaraansa.
4. Kuningas rakentaa oikeudella valtakunnan; vaan lahjain ottaja sen turmelee.
5. Joka lähimmäisensä kanssa liehakoitsee, hän hajoittaa verkon jalkainsa eteen.
6. Kuin paha syntiä tekee, niin hän hänensä paulaan sekoittaa; vaan vanhurskas riemuitsee, ja hänellä on ilo.
7. Vanhurskas tuntee köyhän asian; vaan jumalatoin ei ymmärrä viisautta.
8. Pilkkaajat hajoittavat kaupungin; vaan viisaat asettavat vihan.
9. Kuin viisas tulee tyhmän kanssa oikeutta käymään, joko hän on vihainen eli iloinen, niin ei ole hänellä yhtään lepoa.
10. Verikoirat vihaavat siviää; vaan vanhurskaat holhovat häntä.
11. Tyhmä vuodattaa kaiken henkensä; vaan viisas sen pidättää.
12. Päämies, joka valhetta rakastaa, hänen palveliansa ovat kaikki jumalattomat.
13. Köyhä ja rikas kohtasivat toinen toisensa: Herra valaisee heidän molempain silmänsä.
14. Kuningas, joka uskollisesti tuomitsee köyhiä, hänen istuimensa vahvistetaan ijankaikkisesti.
15. Vitsa ja rangaistus antaa viisauden; vaan itsevaltainen lapsi häpäisee äitinsä.
16. Jossa monta jumalatointa on, siinä on monta syntiä; vaan vanhurskaat näkevät heidän lankeemisensa.
17. Kurita poikaas, niin hän sinua virvoittaa, ja saattaa sielus iloiseksi.
18. Kuin ennustukset loppuvat, niin kansa hajoitetaan; vaan autuas kätkee lain.
19. Palvelia ei anna itsiänsä kurittaa sanoilla; sillä vaikka hän sen ymmärtää, niin ei hän vastaa.
20. Jos sinä näet jonkun, joka on nopsa puhumaan: enempi on toivoa tyhmästä kuin hänestä.
21. Jos palvelia nuoruudesta herkullisesti pidetään, niin hän tahtoo sitte poikana olla.
22. Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä.
23. Ylpeys kukistaa ihmisen; vaan kunnia korottaa nöyrän.
24. Joka varkaan kanssa on osallinen, hän vihaa sieluansa, niin myös se, joka kuulee kirouksen ja ei ilmoita.
25. Joka pelkää ihmistä, hän tulee lankeemukseen; mutta joka luottaa Herraan, hän tulee pidetyksi ylös.
26. Moni etsii päämiehen kasvoja; mutta jokaisen tuomio tulee Herralta.
27. Jumalatoin ihminen on vanhurskaille kauhistus; ja joka oikialla tiellä on, hän on jumalattomalle kauhistus.

30 LUKU

1. Agurin Jakenin pojan pojan sanat ja opetus, jonka se mies pujui Itielille, Itielille ja Ukkalille.
2. Minä olen kaikkein hulluin, ja ihmisten ymmärrys ei ole minussa.
3. En minä ole oppinut viisautta, ja en tiedä pyhäin taitoa.
4. Kuka taivaaseen menee ylös ja tulee alas? kuka käsittää tuulen pivoonsa? kuka sitoo veden vaatteeseen? kuka on asettanut kaikki maan ääret? mikä on hänen nimensä? kuinka hänen poikansa kutsutaan? tiedätkös?
5. Kaikki Jumalan sanat ovat kirkastetut, ja ovat kilpi niille, jotka uskovat hänen päällensä.
6. Älä lisää hänen sanoihinsa, ettei hän sinua rankaisisi, ja sinä löyttäisiin valehteliaksi.
7. Kahta minä sinulta anon, ettes minulta niitä kieltäisi, ennenkuin minä kuolen:
8. Väärä oppi ja valhe olkoon minusta kaukana: köyhyyttä ja rikkautta älä minulle anna; vaan anna minun saada määrätty osani ravinnosta.
9. Etten minä, jos minä ylen ravituksi tulisin, kieltäisi sinua ja sanoisi: kuka on Herra? eli, jos minä ylen köyhäksi tulisin, varastaisi, ja syntiä tekisi Jumalani nimeä vastaan.
10. Älä kanna palvelian päälle hänen isäntänsä edessä, ettei hän sinua kiroilisi ja sinä niin nuhteeseen tulet.
11. On niitä, jotka kiroilevat isäänsä ja ei siunaa äitiänsä.
12. On niitäkin, jotka luulevat itsensä puhtaaksi, ja ei ole kuitenkaan saastaisuudestansa pestyt.
13. Ovat myös, jotka silmänsä nostavat, ja silmälautansa korottavat;
14. Ja ovat, joilla on miekka hammasten siassa, ja veitset heidän syömähampainansa, ja syövät vaivaiset maan päältä, ja köyhät ihmisten seasta.
15. Verenimijällä on kaksi tytärtä: tuo tänne, tuo tänne. Kolme on tyytymätöintä, ja tosin neljä ei sano kyllä olevan:
16. Helvetti, vaimon suljettu kohtu, maa, joka ei vedellä täytetä: ja tuli ei sano: jo kyllä on.
17. Silmä joka häpäisee isäänsä, ja katsoo ylön totella äitiänsä, sen kaarneet ojan tykönä hakkaavat ulos, ja kotkan pojat syövät.
18. Kolme minulle ovat ihmeelliset, ja neljää en minä tiedä:
19. Kotkan tiet taivaan alla, käärmeen retket kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet piian tykö.
20. Niin on myös porton polut: hän syö ja pyyhkii suunsa, ja sanoo: en minä mitään pahaa ole tehnyt.
21. Kolmen kautta maakunta tulee levottomuuteen, ja tosin neljää hän ei voi kärsiä:

22. Kuin palvelia rupee hallitsemaan, kuin hullu ylen ravituksi tulee,
23. Kuin ilkiä naitetaan, ja kuin piika tulee emäntänsä perilliseksi.
24. Neljä on pientä maan päällä, ja ovat toimellisemmat viisaita.
25. Myyriäiset, heikko väki, jotka kuitenkin elatuksensa suvella toimittavat;
26. Kaninit, heikko väki, jotka kuitenkin pesänsä kalliolle tekevät;
27. Heinäsirkoilla ei ole kuningasta, kuitenkin he lähtevät kaikki ylös joukossansa;
28. Hämähäkki kehrää käsillänsä, ja on kuninkaan linnoissa.
29. Kolmella on jalo käyntö, ja tosin neljä astuu hyvin:
30. Jalopeura, voimallinen petoin seassa, joka ei palaja kenenkään edestä;
31. Hurtta, jolla vahvat sivut ovat, ja kauris, ja kuningas, jota vastaan ei kenkään tohdi.
32. Jos sinä olet tyhmästi tehnyt, ja korottanut sinuas, ja jos sinä olet jotakin pahaa ajatellut, niin laske käsi suus päälle.
33. Joka rieskaa kirnuu, hän tekee voita: ja jokaa nenää pusertaa, hän vaatii ulos veren: ja joka vihaa kehoittaa, hän vaatii riitaan.

31 LUKU

1. Kuningas Lemuelin sanat: oppi, jonka hänen äitinsä hänelle opetti:
2. Ah minun poikani, ah minun kohtuni poika, ah minun toivottu poikani!
3. Älä anna vaimon saada tavaraas, ja älä käy niillä retkillä, joissa kuninkaat turmeltuvat.
4. Ei kuningasten, o Lemuel, ei sovi kuningasten viinaa juoda, eli ruhtinasten väkeviä juotavia,
5. Ettei he joisi, ja oikeutta unohtaisi, ja vääntelisi köyhäin asiaa.
6. Antakaat väkeviä juotavia niille, jotka hukkumallnsa ovat, ja viinaa murheellisille sieluille,
7. Että he joisivat, ja unohtaisivat ahdistuksensa, ja ei enää johdattaisi mieleensä viheliäisyyttänsä.
8. Avaa suus mykän edessä, ja auta hyljättyin asiaa.
9. Avaa suus, ja tuomitse oikein, ja pelasta vaivainen ja köyhä.
10. Joka toimellisen vaimon löytää, se on kalliimpi kuin kaikkein kallimmat päärlyt:
11. Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen: hänen elatuksensa ei puutu häneltä.
12. Hän tekee hänelle hyvää ja ei pahaa kaikkena elinaikanansa.
13. Hän harjoittaa itsensä villoissa ja pellavissa, ja tekee mielellänsä työtä käsillänsä.
14. Hän on niinkuin kauppamiehen haaksi, joka elatuksensa tuo kaukaa.

15. Hän nousee yöllä, ja antaa perheellensä ruokaa, ja piioillensa heidän osansa.
16. Hän pyytää peltoa ja saa sen, ja istutaa viinapuita kättensä hedelmästä.
17. Hän vyöttää kupeensa väkevydellä, ja vahvistaa käsivartensa.
18. Hän näkee askareensa hyödylliseksi: hänen kynttiläänsä ei sammuteta yöllä.
19. Hän ojentaa kätensä rukkiin, ja tarttuu sormillansa kehrävarteen.
20. Hän kohottaa kätensä köyhille, ja ojentaa kätensä tarvitseville.
21. Ei hän pelkää lunta huoneessansa; sillä kaikella hänen perheellänsä ovat kaksinkertaiset vaatteet.
22. Hän tekee itsellensä makausvaatteita: valkia kallis liina ja purppura ovat hänen pukunsa.
23. Hänen miehensä on tuttu porteissa, istuissansa maan vanhimpain tykönä.
24. Hän tekee kallista liinaa ja myy sitä, ja antaa vyön kauppaajalle.
25. Väkevyys ja kunnia on hänen pukunsa, ja hän nauraa seuraavaiselle ajalle.
26. Hän avaa suunsa viisaudessa, ja hänen kielensä on suloinen oppi.
27. Hän katselee kurkistellen, kuinka hänen huoneessansa kaikki asiat ovat, ja ei syö laiskuudessa leipäänsä.
28. Hänen poikansa tulevat ja ylistävät häntä autuaaksi: hänen miehensä kiittää häntä sanoen:
29. Moni tytär käyttää itsensä kauniisti; mutta sinä käyt ylitse heidän kaikkein.
30. Otollinen olla on petollisuus, ihana olla on turha; vaan vaimo, joka Herraa pelkää, ylistetään.
31. Antakaat hänelle kättensä hedelmästä, ja hänen kättensä työt kiittäkään häntä porteissa.

SALOMON SAARNAAJA

1 LUKU

Saarnaajan sanat, Davidin pojan, Jerusalemin kuninkaan:
2. Se on suuri turhuus, sanoi Saarnaaja, se on suuri turhuus, ja kaikki mitä on, se on turhuus.
3. Mitä on ihmisellä enempi, kaikesta vaivastansa, kuin hänellä on auringon alla?
4. Yksi suku menee pois, ja toinen tulee jälleen; vaan maa pysyy ijankaikkisesti.
5. Aurinko ylenee ja laskee, ja juoksee siallensa, että hän sieltä ylenis jälleen.
6. Tuuli menee etelään, ja kääntyy jälleen pohjaan, menee aina ympäri, ja palajaa ympäri pyöröä jälkeen.
7. Kaikki virrat juoksevat mereen, ja ei meri tule kuitenkaan täydemmäksi. Sille sialle, josta he juoksivat, siihen he juoksivat jälleen.
8. Kaikki ovat työläät, niin ettei kenkään sitä taida sanoa ulos: ei silmä suutu näkemästä, eikä korva suutu koskaan kuulemasta.
9. Mikä on se, joka on tapahtunut? Se joka myös tästedes tapahtuu. Mikä on se, joka tehty on? Se joka myös edespäin tehdään. Ja ei ole mitään uutta auringon alla.
10. Onko jotain, josta sanoa taidetaan: katso, se on uusi? Se on jo ennen tapahtunut entisillä ajoilla, jotka meidän edellämme olivat.
11. Ei taida kenkään muistaa, kuinka ennen on tapahtunut: eikä taida kukaan ajatella, mitä vasta tapahtuu jälkeen tulevaisille.
12. Minä Saarnaaja olin Israelin kuningas Jerusalemissa.
13. Ja minun sydämeni pyysi etsiä ja viisaasti tutkia kaikkia, mitä taivaan alla tapahtuu. Senkaltaisen viheliäisen vaivan on Jumala antanut ihmisten lapsille, että he siinä itsiänsä vaivaisivat.
14. Minä katsoin kaikkia töitä, joita auringon alla tehdään, ja katso, se oli kaikki turhuus ja hengen vaiva.
15. Ei väärää taideta ojentaa eikä puuttumuksia taideta lukea.
16. Minä sanoin sydämessäni: katso, minä olen jaloksi tullut, ja olen viisaampi kuin kaikki muut, jotka minun edelläni olivat Jerusalemissa: ja minun sydämeni on paljon oppinut ja koetellut,
17. Ja olen sydämeni asettanut oppimaan viisautta, ymmärrystä, tyhmyyttä ja hulluutta; vaan minä ymmärsin, että sekin on hengen vaiva.

18. Sillä kussa paljo viisautta on, siinä on myös paljo mielikarvautta; ja joka lisää ymmärrystä, hän lisää myös vaivaa.

2 LUKU

1. Minä sanoin sydämessäni: käykäämme hyvin elämään, ja pitämään hyviä päiviä! vaan katso, se on myös turhuus.
2. Minä sanoin naurulle: sinä olet hullu, ja ilolle: mitäs teet?
3. Minä ajattelin sydämessäni totuttaa ruumiini viinaan, kuitenkin niin, että minä sydämeni harjoitin myös viisaudessa, käsittääkseni, mitä tyhmyys on, siihenasti että minä näkisin, mikä ihmisten lapsille olis tarpeellinen tehdä, niinkauvan kuin taivaan alla elävät.
4. Minä tein suuria kappaleita, minä rakensin huoneita, istutin viinapuita.
5. Minä tein itselleni kryytimaita, ja iloisia puutarhoja, ja istutin niihin kaikkinaisia hedelmällisiä puita.
6. Minä tein itselleni vesilammikoita, kastaakseni viheriäisten puiden metsää.
7. Minulla oli palvelioita ja piikoja ja perhettä: minulla oli suuremmat tavarat karjasta ja lampaista kuin kaikilla, jotka olivat minun edelläni Jerusalemissa.
8. Minä kokosin myös itselleni hopiaa ja kultaa, ja tavaraa kuninkailta ja maakunnista: minä toimitin itselleni veisaajia miehiä ja vaimoja, ja ihmisten lasten ilon, kaikkinaiset kanteleet,
9. Ja tulin suureksi ja menestyin enempi kuin kaikki, jotka minun edelläni olivat Jerusalemissa: minun viisauteni pysyi myös minun tykönäni.
10. Ja kaikkia, mitä minun silmäni toivoivat, olen minä heille antanut, ja en estänyt sydämeltäni yhtään iloa, niin että minun sydämeni iloitsi kaikesta työstäni: ja se oli minun osani kaikista minun töistäni.
11. Mutta kuin minä katsoin kaikkia töitäni, jotka käteni tehneet olivat, ja vaivaa, jolla minä itseni vaivannut olin: ja katso, se oli kaikki turhuus ja hengen vaiva, ja auringon alla ei ole mitään muuta.
12. Kuin minä käänsin itseni katsomaan viisautta ja hulluutta ja tyhmyttä; sillä kuka on se ihminen, joka on tuleva kuninkaan jälkeen, jonka he tehneet ovat?
13. Silloin minä näin viisauden voittavan hulluuden, niinkuin valkeus voittaa pimeyden,
14. Niin että viisaalla on silmät päässä, vaan tyhmä vaeltaa pimeydessä: ja ymmärsin, että heille kaikille yhtäläisesti tapahtuu.
15. Silloin minä ajattelin sydämessäni, että hulluin käy niinkuin minunkin; miksi minä olen viisautta etsinyt? Silloin minä ajattelin sydämessäni, että se on myös turhuus.

16. Sillä ei viisas ole ijankaikkisessa muistossa, enempi kuin tyhmäkään, ja tulevaiset päivät unhottavat kaikki: ja niinkuin viisas kuolee, niin hullu myös kuolee.
17. Sentähden minä suutuin elämään; sillä kaikki olivat minun mielestäni pahat, jotka ovat auringon alla; sillä kaikki ovat turhuus ja hengen vaara.
18. Ja minä suutuin kaikkiin minun töihini, joita minä tein auringon alla, että minun sen jälkeentulevaisille ihmisille jättämän pitää.
19. Sillä kuka tietää, jos hän viisas eli tyhmä on, ja pitää kuitenkin hallitseman kaikkia minun töitäni, jotka minä auringon alla viisaasti tehnyt olen: joka myös on turhuus.
20. Jonkatähden minä käänsin sydämeni kaikista töistäni, jotka minä auringon alla tein.
21. Sillä ihmisen (joka työnsä viisaudella, ymmärryksellä ja toimella tehnyt on) täytyy työnsä toiselle jättää, joka siihen ei mitään tehnyt ole: se on myös turhuus ja suuri onnettomuus.
22. Sillä mitä ihminen saa kaikesta työstänsä ja sydämellisestä surustansa, joka hänellä on ollut auringon alla?
23. Vaan kivun, mielikarvauden ja murheen kaikkena elinaikanansa, niin ettei hänen sydämensä saa yölläkään lepoa: se on myös turhuus.
24. Eikö ihmisen ole parempi syödä ja juoda, ja tehdä sielullensa hyvää hänen töistänsä? Minä näin sen myös olevan Jumalan kädestä.
25. Sillä kenenkä pitäis syömän ja kenen pitäis sitä nautitseman paremmin kuin minun?
26. Sillä sille ihmiselle, joka hänelle on otollinen, antaa hän viisauden, ymmärryksen ja ilon; vaan syntiselle antaa hän kovan onnen koota ja hakea: ja se kuitenkin annetaan hänelle, joka on Jumalalle otollinen: Se on myös turhuus ja hengen vaiva.

3 LUKU

1. Kaikilla on määrätty aika, ja kaikilla, mitä taivaan alla aljetaan, on heidän hetkensä;
2. Aika syntyä, ja aika kuolla; aika istuttaa, ja aika repiä ylös istutettua.
3. Aika tappaa, ja aika parantaa; aika kukistaa, ja aika rakentaa.
4. Aika itkeä, ja aika nauraa; aika valittaa, ja aika hypätä.
5. Aika heitellä kiviä ja aika koota kiviä; aika halata, ja aika lakata halaamasta.
6. Aika etsiä, ja aika kadottaa; aika tallella pitää, ja aika heittää pois.
7. Aika rikki reväistä, ja aika ommella; aika vaiti olla, ja aika puhua.

8. Aika rakastaa, ja aika vihata; sodan aika, ja rauhan aika.
9. Mitä hyvää on sille, joka työtä tekee, siitä että hän itsiänsä vaivaa?
10. Minä näin sen vaivan, jonka Jumala ihmisten lapsille antanut on, että he itsiänsä siinä vaivaisivat.
11. Vaan hän teki kaikki hyvin oikialla ajalla, ja antoi heidän sydämensä kaivata, mitä maailmassa tapahtuu; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, jota Jumala tekee, ei alkua eikä loppua.
12. Sentähden ymmärsin minä, ettei mitään parempaa ole, kuin iloita, ja hyvää tehdä elinaikananansa.
13. Että myös jokainen ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä työssänsä, se on Jumalan lahja.
14. Minä ymmärsin, että kaikki, mitä Jumala tekee, se pysyy ijankaikkisesti; emme taida siihen lisätä eli siitä vähentää; ja Jumala tekee sitä, että häntä peljättäisiin.
15. Mitä ennen ollut on, se nytkin on; mitä tuleva on, se on jo ennen ollut; ja Jumala tuo jälleen sen, mikä on mennyt edes.
16. Ja minä vielä näin auringon alla tuomion sian, ja siinä oli jumalattomuus, ja oikeuden sian ja siinä oli jumalattomuus.
17. Silloin ajattelin minä mielessäni: Jumalan täytyy tuomita vanhurskaan ja jumalattoman; sillä kaikella aivoituksella ja kaikella työllä on aikansa.
18. Minä sanoin sydämessäni ihmisten lasten menosta, että Jumala heitä valitsis, ja näyttäis, että he ovat itse heillensä niinkuin eläimet.
19. Sillä niinkuin ihmisten lapsille tapahtuu, niin myös eläimille tapahtuu: yhtäläisesti heille molemmille tapahtuu: niinkuin he kuolevat, niin myös hän kuolee, ja niin on kaikilla yhtäläinen henki. Ja ei ihmisellä ole mitään enempää kuin karjallakaan; sillä kaikki on turhuus.
20. Kaikki menevät yhtä siaa kohden; kaikki ovat mullasta tehdyt ja kaikki jälleen multaan joutuvat.
21. Kuka siis ottaa vaarin siitä, että ihmisen henki menee ylöspäin, ja että eläinten henki menee alaspäin maahan?
22. Ja minä näin, ettei mitään ole parempaa, kuin että ihminen on iloinen työssänsä, sillä se on hänen osansa. Sillä kuka tahtoo saattaa häntä katsomaan, mitä hänen jälkeensä tuleva on?

4 LUKU

1. Minä käänsin minuni ja katsoin kaikkia vaivatuita auringon alla, ja katso, siinä olivat heidän kyyneleensä, jotka vääryyttä kärsivät, ja ei ollut heillä lohduttajaa; ja jotka vääryyttä tekivät, olivat voimalliset, niin ettei ne lohduttajaa löytäneet.

2. Silloin ylistin minä kuolleita, jotka jo kuolleet olivat, enemmin kuin eläviä, joissa vielä henki oli;
3. Ja sitä, joka ei vielä ollut, enempi kuin heitä molempia, ettei hän ole koetellut pahaa, mikä auringon alla tapahtuu.
4. Ja minä katsoin kaikkea työn vaivaa, ja kaikkea työn toimellisuutta, että ihminen kadehtii lähimmäistänsä. Ja sekin on turhuus ja hengen vaiva.
5. Sillä tyhmä pusertelee käsiänsä, ja syö omaa lihaansa.
6. Parempi on pivon täysi levossa, kuin täysinäiset kahmalot vaivassa ja hengen ahdistuksessa.
7. Minä käänsin minuni, ja näin turhuuden auringon alla.
8. Joka on yksinäinen ilman toista, ja ei ole hänellä lasta, eli veljeä, ja ei ole kuitenkaan loppua hänen työllänsä, eikä hänen silmänsä täytetä ikänä rikkaudesta. Kenenkä hyväksi minä työtä teen, ja en tee sielulleni hyvää? Se on myös turhuus ja paha suru.
9. Parempi on kaksi kuin yksi; sillä heille on hyödytys työstänsä.
10. Sillä jos toinen heistä lankee, niin hänen kumppaninsa auttaa hänen ylös. Voi yksinäistä, jos hän lankee, niin ei ole toista saapuvilla häntä auttamaan!
11. Ja koska kaksi yhdessä makaavat, niin he lämmittävät itseänsä; mutta kuinka yksinäinen tulee lämpimäksi?
12. Yksi voitetaan, vaan kaksi seisovat vastaan; sillä kolminkertainen köysi ei katkee niin pian.
13. Köyhä ja viisas lapsi on parempi vanhaa kuningasta, joka tyhmä on ja ei taida ottaa neuvoa.
14. Vankeudesta tullaa kuninkaalliseen valtaan, ja se, joka kuninkaalliseen valtaan syntynyt on, köyhtyy.
15. Minä katsoin kaikkia, jotka elävät ja käyvät auringon alla, toisen nuorukaisen kanssa, joka tulee hänen siaansa,
16. Ja ei ollut loppua kaikella kansalla, joka hänen edellänsä oli, eikä jälkeentulevaiset hänestä iloinneet. Ja sekin turhuus ja viheliäisyys.
17. Varjele jalkas, koskas menet Jumalan huoneesen, ja tule kuulemaan. Se on parempi kuin tyhmäin uhri, jotka ei tiedä, että he pahaa tekevät.

5 LUKU

1. Älä ole ylen pikainen suustas, ja älä anna sydämes kiiruhtaa puhumaan Jumalan edessä; sillä Jumala on taivaissa, ja sinä maan päällä: ole sentähden vähäpuheinen.
2. Kussa paljon murhetta on, siinä on paljo unia, ja paljossa puheessa löydetään myös hulluus.

3. Koskas Jumalalle lupauksen teet, niin älä viivyttele sitä; sillä ei hän tyhmiin mielisty: mitäs lupaat, niin pidä.
4. Se on parempi, ettes lupaa, kuin se, ettes täytä, mitäs luvannut olet.
5. Älä salli suus vietellä lihaas syntiä tekemään, ja älä sano enkelille: se oli eksymys; ettei Jumala vihastuisi sinun äänees ja hylkäisi kaikkia sinun kättes töitä.
6. Kussa paljo unia on, siinä on myös turha meno ja paljo puhetta; mutta pelkää sinä Jumalaa.
7. Jos sinä näet köyhän vääryyttä kärsimässä, ja oikeuden ja vanhurskauden tulevan pois maasta, älä ihmettele sitä; sillä yksi on ylimmäisempi, joka korkiasta vaarin ottaa, ja korkiammat ovat niiden molempain ylitse.
8. Maanviljelys on paras kaikissa: sen päällä on kuningas maakunnassa, että kedot kynnettäisiin.
9. Joka rahaa rakastaa, ei hän ikänä rahaan suutu; ja joka rikkautta rakastaa, ei hänelle pidä siitä hyödytystä oleman: se on myös turhuus.
10. Sillä kussa paljo rikkautta on, siinä on myös paljo syöpiä. Mitä hyödytystä siis isännällä siitä on, mutta että hän ainoasti sen näkee silmillänsä?
11. Joka työtä tekee, hänen on uni makia, joko hän vähän eli paljon syönyt on; vaan rikkaan ylönpalttisuus ei salli hänen maata.
12. Se on paha vaiva, jonka minä näin auringon alla, että rikkaudet tallelle pannaan hänelle vahingoksi, jonka se oma on.
13. Sillä rikkaudet hukkuvat suuressa viheliäisyydessä; ja jos hän on siittänyt pojan, niin ei sen käsiin jää mitään.
14. Niinkuin hän on tullut äitinsä kohdusta, niin hän jälleen menee alastoinna pois kuin hän tullutkin on, ja ei ota mitään myötänsä kaikesta työstänsä, joka hänen käsissänsä on, kuin hän menee pois.
15. Se on myös paha vaiva, että hän niin tästä lähtee, niinkuin hän tullutkin on. Mitä siis häntä auttaa, että hän tuuleen työtä tehnyt on?
16. Kaiken elinaikansa on hän pimeydessä syönyt, suuressa murheessa, sairaudessa ja surussa.
17. Katso, minä näin sen hyväksi ja soveliaaksi, että ihminen syö ja juo, ja on hyvällä mielellä kaikessa työssänsä, joka hänellä auringon alla on, elinaikananse, jonka Jumala hänelle antaa, sillä se on hänen osansa.
18. Ja jolle ihmiselle Jumala antaa rikkautta, tavaraa ja voimaa, että hän siitä söis ja nautitsis osaksensa, ja olis iloinen työssänsä; se on Jumalan lahja.
19. Sillä ei hän paljon ajattele elämänsä aikaa, että Jumala on iloittanut hänen sydämensä.

6 LUKU

1. Se on paha, jonka minä näin auringon alla, ja on yhteinen ihmisissä.
2. Jolle Jumala on antanut rikkautta, tavaraa ja kunniaa, ja ei häneltä mitään puutu kaikista, mitä hän himoitsee, ja ei Jumala anna hänelle kuitenkaan sitä voimaa, että hän sitä nautita taitaa, mutta toinen ne nautitsee; se on turhuus ja paha vaiva.
3. Jos hän sata lasta siittäis, ja hänellä olis niin pitkä ikä, että hän monta vuotta eläis, ja ei hänen sielunsa taitaisi tulla tavarasta täytetyksi, ja olis ilman hautaa, hänestä sanon minä: kesken syntynyt on parempi häntä:
4. Sillä hän tulee turhaan menoon, ja menee pois pimeyteen, ja hänen nimensä pimeydellä peitetään.
5. Joka ei ole aurinkoa nähnyt eikä tuntenut, sillä on parempi lepo kuin tällä.
6. Jos hän eläis kaksituhatta ajastaikaa, niin ei hän sittenkään siihen tyytyisi: eikö kaikki tule yhteen paikkaan?
7. Jokaisella ihmisellä on määrätty työ; mutta sydän ei taida tyytyä siihen.
8. Sillä mikä viisaalla on enempi etu kuin tyhmälläkään? mikä hyödytys on toimellisella köyhällä, että hän eläväin edessä itsensä käyttää taitaa?
9. Parempi on nautita tavaroita, jotka käsillä ovat, kuin pyrkiä toisten perään; se on myös turhuus ja viheliäisyys.
10. Mikäs on, vaikka joku korkiasti ylistetty on? niin hän kuitenkin tiedetään ihmiseksi, ja ei hän taida voimallisemman kanssa riidellä;
11. Sillä monta asiaa on, jotka turhuuden enentävät: mitä siis ihmisen siitä enempi on?

7 LUKU

1. Kuka tietää, mikä ihmiselle on hyödyllinen hänen elinaikanansa, niinkauvan kuin hän turhassa menossansa elää, joka kulkee niinkuin varjo? eli kuka sanoo ihmiselle, mitä on tuleva hänen jälkeensä auringon alla?
2. Hyvä sanoma on parempi kuin kallis voide, ja kuolemapäivä on parempi kuin syntymäpäivä.
3. Parempi on mennä murhehuoneesen kuin ilohuoneesen: toisessa on kaikkein ihmisten loppu, ja elävä panee sen sydämeensä.

4. Parempi on murehtia kuin nauraa; sillä murheen kautta sydän paranee.
5. Viisasten sydän on murhehuoneessa; mutta tyhmäin ilohuoneessa.
6. Parempi on kuulla viisaan kuritusta, kuin kuulla hulluin lauluja;
7. Sillä hulluin nauru on niinkuin orjantappurain rätinä padan alla; ja se on myös turhuus.
8. Väkivalta saattaa viisaan hulluksi, ja lahja turmelee sydämen.
9. Asiain loppu on parempi kuin sen alku; kärsivällinen henki on parempi kuin ylpiä henki.
10. Älä ole ylen pikainen vihaan; sillä viha lepää hulluin sydämissä.
11. Älä sano: mikä on, että menneet päivät olivat paremmat kuin nämät? sillä et sinä sitä viisaasti kysele.
12. Viisaus on hyvä perinnön kanssa, ja auttaa ihmisen iloitsemaan auringon alla;
13. Sillä viisaus varjelee, ja raha myös varjelee; mutta ymmärryksellä on se etu, että viisaus antaa niille elämän, joilla se on.
14. Katso Jumalan töitä; sillä kuka taitaa ojentaa sen, jonka hän vääräksi tekee?
15. Ole iloinen hyvinä päivinä, ja ota myös pahakin päivä hyväkses; sillä sen on Jumala luonut toisen kanssa, ettei ihminen tietäisi, mitä tuleva on.
16. Minä olen nähnyt kaikkinaiset minun turhuuteni aikana: vanhurskas hukkuu vanhurskaudessansa, ja jumalatoin elää kauvan pahuudessansa.
17. Älä ole ylen vanhurskas elikkä ylen viisas, ettes itsiäs turmelisi.
18. Älä ole ylen jumalatoin elikkä hullu, ettes kuolisi ennen aikaa.
19. Se on hyvä, ettäs tähän tartut ja ettes myös toista päästä pois kädestäs; sillä joka Herraa pelkää, hän välttää nämät kaikki.
20. Viisaus vahvistaa enempi viisasta, kuin kymmenen voimallista, jotka kaupungissa ovat.
21. Sillä ei yhtään ihmistä ole vanhurskasta maan päällä, joka hyvää tekee ja ei syntiä tee.
22. Älä pane kaikkia sydämees, mitä sinulle sanotaan, ettes kuulisi palvelias sinua toruvan;
23. Sillä sinun sydämes tietää sinun usein muita toruneen.
24. Kaikkia senkaltaisia olen minä viisaasti koetellut; minä ajattelin: minä tahdon olla viisas, mutta se kulki kauvas minusta:
25. Se on kaukana, mikä ollut on, ja se on sangen syvä; kuka taitaa sen löytää?
26. Minä käänsin sydämeni koettelemaan, tutkimaan ja etsimään viisautta ja taitoa, niin myös ymmärtämään jumalattomain tyhmyyttä ja hulluin erhetyksiä,
27. Ja löysin, että se vaimo on haikiampi kuin kuolema, jonka sydän on verkko ja paula, ja hänen kätensä on kahleet: se joka Jumalalle on otollinen, hän välttää häntä, mutta syntinen käsitetään hänen kauttansa.

28. Katso, minä olen löytänyt, sanoo Saarnaaja, toisen toisensa jälkeen, että minä myös löytäisin taidon,
29. Jota minun sieluni vielä nyt etsii, ja en ole löytänyt. Tuhannen seassa olen minä löytänyt yhden miehen, vaan en minä ole löytänyt yhtään vaimoa kaikkein seassa.
30. Ainoastaan, katso, sen minä löysin, että Jumala on luonut ihmisen oikiaksi; mutta he etsivät monta taitoa.

8 LUKU

1. Kuka on viisaan kaltainen? ja kuka on taitava asian selittäjä? Ihmisen viisaus valistaa hänen kasvonsa, ja hänen tottelemattomuutensa tulee muutetuksi.
2. Minä (sanon): pidä kuninkaan sana, semminkin Jumalan valan tähden.
3. Älä ole nopsa menemään pois hänen kasvojensa edestä, ja älä sekaannu pahaan asiaan; sillä hän tekee kaikki, mitä hänelle kelpaa.
4. Kuninkaan sanoissa on voima; ja kuka tohtii sanoa hänelle: mitäs teet?
5. Joka käskyt pitää, ei hänen pidä pahaa koetteleman, ja viisaan sydän tietää ajan ja muodon;
6. Sillä jokaisella aivoituksella on hänen aikansa ja muotonsa; sillä ihmisen onnettomuus on paljo hänen päällänsä.
7. Sillä ei hän tiedä mitä tapahtuva on; ja kuka taitaa hänelle ilmoittaa, koska se tuleva on?
8. Ei ihmisellä ole voimaa henkeen, estämään sitä, ja ei ole voimaa kuoleman hetkellä, ja ei päästetä sodassa: ja jumalatoin meno ei auta jumalattomia.
9. Kaikki nämät olen minä nähnyt ja antanut sydämeni kaikkiin töihin, jotka tapahtuvat auringon alla: ihminen hallitsee toisinansa toista itsellensä vahingoksi.
10. Ja siinä minä näin jumalattomat haudatut, jotka tulivat ja vaelsivat pyhässä siassa, ja olivat myös unohdetut kaupungissa, jossa he niin tehneet olivat: se on myös turhuus.
11. Ettei kohta pahoja töitä tuomita, tulee ihmisten lasten sydän täytetyksi pahaa tekemään.
12. Jos syntinen sata kertaa pahaa tekee, ja sittekin kauvan elää, niin tiedän minä kuitenkin, että niille käy hyvin, jotka Jumalaa pelkäävät, jotka hänen kasvojansa pelkäävät.
13. Sillä jumalattomille ei pidä hyvin käymän, ja ei heidän pidä kauvan elämän, vaan niinkuin varjo (katooman), jotka ei Jumalaa pelkää.
14. Se on turha meno, joka tapahtuu maan päällä: muutamat ovat vanhurskaat ja heille tapahtuu niinkuin he olisivat jumalattomain töitä tehneet, ja muutamat ovat jumalattomat, ja heille käy, niinkuin he olisivat

vanhurskasten töitä tehneet. Minä sanoin: se on myös turhuus.
15. Sentähden ylistin minä iloa, ettei ihmisellä ole parempaa auringon alla, kuin syödä ja juoda ja olla iloinen: ja sen hän saa työstänsä kaikkena elinaikanansa, jonka Jumala hänelle auringon alla antaa.
16. Minä annoin sydämeni viisautta tietämään, ja katsomaan sitä vaivaa, joka maan päällä tapahtuu, ja ettei joku päivällä eli yöllä saa unta silmiinsä.
17. Ja minä näin kaikki Jumalan teot; sillä ei ihminen taida löytää sitä työtä, joka auringon alla tapahtuu, ja ehkä kuinka ihminen ahkeroitsis etsiä, ei hän kuitenkaan löydä; jos hän vielä sanoo: minä olen viisas ja tiedän sen, niin ei hän kuitenkaan taida löytää.

9 LUKU

1. Sillä minä olen kaikkia näitä sydämeeni pannut, tutkiakseni kaikkia näitä, että vanhurskaat ja viisaat ja heidän tekonsa ovat Jumalan kädessä: eikä ihminen tiedä kenenkään rakkautta eli vihaa kaikissa, mikä hänen edessänsä on:
2. Se kaikki tapahtuu kaikille, niin vanhurskaille niinkuin jumalattomillekin, hyville ja puhtaille kuin saastaisillekin, niin sille, joka uhraa, niinkuin sillenkin, joka ei uhraakaan, niinkuin hyville niin myös syntisille, niin vannojalle, kuin sille, joka valaa pelkää.
3. Se on paha kaikkein seassa, jotka auringon alla tapahtuvat, että yhdelle käy niinkuin toisellekin, josta myös ihmisten lasten sydän täytetään pahuudella, ja hulluus on heidän sydämessänsä, niinkauvan kuin he elävät; sitte pitää heidän kuoleman.
4. Mitäs siis pitää jonkun valitseman? niinkauvan kuin eletään, on toivo; sillä elävä koira on parempi kuin kuollut jalopeura.
5. Sillä elävät tietävät itsensä kuoleman, mutta ei kuollut tiedä mitään, eikä he mitään enää ansaitse; sillä heidän muistonsa on unhotettu,
6. On myös heidän rakkautensa, ja heidän vihansa ja vainonsa jo kauvennut, eikä heillä ole yhtään osaa maailmassa, kaikissa mitä auringon alla tapahtuu.
7. Niin mene siis ja syö leipäs ilolla, ja juo viinas hyvällä mielellä; sillä sinun työs kelpaa Jumalalle.
8. Anna vaattees aina valkiat olla, ja älä puututa voidetta pääs päältä.
9. Elä kauniisti vaimos kanssa, jota rakastat, niinkauvan kuin sinä tätä turhaa elämää saat nautita, jonka (Jumala) sinulle auringon alla antanut on, ja niinkauvan kuin sinun turha elämäs pysyy; sillä se on sinun osas elämässäs ja työssäs, minkä sinä teet auringon alla.

10. Kaikkia, mitä tulee sinun etees tehtäväksi, se tee voimas jälkeen; sillä haudassa, johon tulet, ei ole työtä, taitoa, ymmärrystä eli viisautta.
11. Minä käänsin itseni ja katsoin, kuinka auringon alla käymän pitäis? ettei auta juosta, ehkä joku nopsa olis, eikä auta sotimaan, vaikka joku väkevä olis: ei auta elatukseen, ehkä joku taitava olis, ei myös rikkauteen auta toimellisuus, ei myös auta otollisuuteen, että joku taitava on; mutta se on kaikki ajassa ja onnessa.
12. Ja ei ihminen tiedä aikaansa, vaan niinkuin kalat saadaan vahingollisella verkolla ja niinkuin linnut käsitetään paulalla, niin myös ihmisten lapset temmataan pois pahalla ajalla, kuin se äkisti tulee heidän päällensä.
13. Minä olen myös nähnyt tämän viisauden auringon alla, joka minulle suureksi näkyy:
14. Että oli vähä kaupunki, ja siinä vähä väkeä; ja voimallinen kuningas tuli ja piiritti sen, ja rakensi suuret vallit sen ympärille,
15. Ja siinä löydettiin köyhä viisas mies, joka taisi viisaudellaan auttaa kaupunkia; ja ei yksikään ihminen muistanut sitä köyhää miestä.
16. Silloin sanoin minä: viisaus on parempi kuin väkevyys, vaikka köyhän viisaus katsottiin ylön, eikä kuultu hänen sanaansa.
17. Viisasten sanat kuullaan enemmän hiljaisuudessa, kuin herrain huuto tyhmäin seassa.
18. Sillä viisaus on parempi kuin sota-aseet; vaan yksi syntinen turmelee paljon hyvää.

10 LUKU

1. Kuolleet kärpäset saattavat hyvän voiteen löyhkäämään ja laimistuneeksi, ja vähä tyhmyys häpäisee suuren viisauden ja kunnian.
2. Viisaan sydän on hänen oikialla kädellänsä; vaan hullun sydän on hänen vasemmallansa.
3. Ja vaikka hullu on tyhmä hänen aivoituksessansa, niin hän pitää kuitenkin kaikki muut tyhmänä.
4. Jos voimallisen viha nousee sinua vastaan, niin älä hämmästy; sillä myötäantaminen asettaa paljon pahuutta.
5. Se on vielä paha meno, jonka minä näin auringon alla, taitamattomuuden, joka on voimallisten seassa:
6. Että tyhmä istuu suuressa kunniassa, ja rikkaat alempana istuvat.
7. Minä näin palveliat istuvan hevosten päällä, ja ruhtinaat käyvän jalkaisin niinkuin palveliat.
8. Joka kuopan kaivaa, hänen pitää siihen itse lankeeman; ja joka repii aidan maahan, häntä pitää madon

pistämän.
9. Joka kiviä vierittää, hän siinä itsensä loukkaa: joka puita halkaisee, hän tulee siitä vaaraan.
10. Kuin rauta tylsäksi tulee, ja ei pysty, niin täytyy lujemmin ruveta; niin myös on viisaus hyvä ojentamaan.
11. Ei lakkari parempi ole kuin kärme, joka lumoomata pistää.
12. Viisaan suun sanat ovat otolliset; vaan tyhmän huulet nielevät hänen.
13. Hänen puheensa alku on tyhmyys, ja sen loppu on vahingollinen hulluus.
14. Tyhmällä on paljo puhetta; sillä ei ihminen tiedä, mitä tapahtuva on: ja kuka tahtoo hänelle sanoa, mitä tuleva on?
15. Tyhmäin työt tulevat työlääksi, ettei tiedetä kaupunkiin mennä.
16. Voi sinuas, maakunta, jonka kuningas lapsi on, ja jonka ruhtinaat varhain syövät.
17. Hyvä on sinulle, maakunta, jonka kuningas ruhtinasten poika on, ja jonka ruhtinaat oikialla ajalla syövät, vahvistukseksi ja ei hekumaksi.
18. Sillä laiskuuden tähden malat maahan putoovat, ja joutilain kätten tähden tulee huone vuotamaan.
19. Nauruksi he valmistavat leipää, ja viina iloittaa eläviä: ja raha kaikki toimittaa.
20. Älä kiroile kuningasta sydämessäs, ja älä kiroile rikasta makauskammiossas; sillä linnut taivaan alla vievät sinun äänes, ja joilla siivet ovat, ilmoittavat sinun sanas.

11 LUKU

1. Anna leipäs mennä veden ylitse, niin sinä sen pitkän ajan perästä löytävä olet.
2. Anna osa seitsemälle ja kahdeksalle; sillä et sinä tiedä, mikä kova onni maan päälle tulla taitaa.
3. Kuin pilvet täynnä ovat, niin ne antavat sateen maan päälle. Ja jos puu kaatuu etelään eli pohjaan: kuhunka paikkaan puu kaatuu, siinä sen oleman pitää.
4. Joka ilmaa katsoo, ei se kylvä; ja joka pilviä kurkistelee, ei se mitään leikkaa.
5. Niinkuin et sinä tiedä tuulen tietä, ja kuinka luut äidin kohdussa valmistetaan, niin et sinä myös tiedä Jumalan töitä, joka kaikki tekee.
6. Kylvä siemenes huomeneltain, ja älä pidä kättäs ylös ehtoona; sillä et sinä tiedä, kumpi paremmin menestyy, ja jos molemmat ovat hyvät niinkuin toinen.
7. Valkeus on suloinen, ja se on silmille otollinen nähdä aurinkoa.
8. Sillä jos joku ihminen kauvan elää, ja on kaikissa iloinen, niin hän kuitenkin ajattelee ainoastaan pahoja

päiviä, että niitä niin monta on; sillä kaikki, mitä hänelle tapahtuu, on turhuus.
9. Niin iloitse nyt, nuorukainen, lapsuudessas, ja anna sydämes iloinen olla nuoruudessas: tee mitä sydämes käskee ja silmilles on kelvollinen, ja tiedä, että Jumala kaikkein näiden tähden sinun tuomion eteen asettaa;
10. Ja pane pois murhe sydämestäs, ja heitä pois paha lihastas; sillä lapsellisuus ja nuoruus on turha.

12 LUKU

1. Ajattele Luojaas nuoruudessas, ennenkuin pahat päivät tulevat, ja vuodet lähestyvät, koskas olet sanova: ei ne minulle kelpaa;
2. Ennenkuin aurinko ja valkeus, kuu ja tähdet pimiäksi tulevat, ja pilvet tulevat jälleen sateen jälkeen,
3. Silloin koska vartiat huoneessa värisevät, ja väkevät notkistavat itsensä, ja jauhajat ovat joutilaina, että he harvaksi tulleet ovat, ja näkö tulee pimiäksi akkunan lävitse;
4. Ja ovet katua vastaan suljetaan, niin että myllyn ääni vaikenee, ja hän heräjää linnun ääneen, ja kaikki veisun tyttäret vaipuvat.
5. Niin että kukkulat pelkäävät ja vapiset tiellä; koska mandelpuut kukoistavat, ja heinäsirkat raskaaksi tulevat, himo katoo; sillä ihminen menee sinne, joissa hänen ijankaikkisesti oleman pitää, ja itkijät käyvät ympäri katuja;
6. Ennenkuin hopiaside katkee, ja kultalähde juoksee ulos, ja ämpäri ravistuu lähteen tykönä, ja ratas menee rikki kaivon tykönä;
7. Sillä multa pitää jälleen maahan tuleman, niinkuin se ollut on, ja henki pitää jälleen tuleman Jumalan tykö, joka sen antanut on.
8. Se on suuri turhuus, sanoo Saarnaaja, ja kaikki on turhuus.
9. Saarnaaja ei ollut ainoastaan viisas, mutta hän opetti myös kansalle hyvää oppia, ja ymmärsi ja tutki, ja pani kokoon monta sananlaskua.
10. Ja Saarnaaja etsi löytääksensä soveliaita sanoja, ja kirjoitti oikein totuuden sanat.
11. Viisasten sanat ovat niinkuin pistimet, ja niinkuin sisälle lyödyt naulat: opettajilta valitut, ja yhdeltä paimenelta annetut.
12. Vielä, minun poikani, ole näistä neuvottu; sillä ei ole loppua kirjain tekemisestä, ja ylönpalttinen lukemus vaivaa ruumiin.
13. Kuulkaamme siis kaiken opin päätöstä: pelkää Jumalaa, ja pidä hänen käskynsä; sillä sitä tulee kaikkein

ihmisten tehdä.
14. Sillä Jumala tuottaa tuomiolle kaikki salatut työt, joko ne ovat hyvät eli pahat.

SALOMON KORKEAVEISU.

1 LUKU

1. Salomon korkia veisu.
2. Hän suuta antakoon minun, suunsa antamisella; sillä sinun rakkautesi on suloisempi kuin viina,
3. Sinun hyväin voidettes hajuin tähden. Sinun nimes on vuodatettu öljy; sen piikaiset sinua rakastavat.
4. Vedä minua, niin me juoksemme perässäs: Kuningas vie minun kammioonsa: Me iloitsemme ja riemuitsemme sinusta, me muistamme sinun rakkauttas enempi kuin viinaa: hurskaat rakastavat sinua.
5. Minä olen musta, mutta sangen otollinen, te Jerusalemin tyttäret, niinkuin Kedarin majat, niinkuin Salomon kirjoiteltu vaate.
6. Älkäät sitä katsoko, että minä niin musta olen; sillä päivä on minun polttanut: minun äitini lapset vihastuivat minun päälleni: he ovat asettaneet minun viinamäen vartiaksi, mutta en minä varjellut viinamäkeäni.
7. Sano minulle sinä, jota minun sieluni rakastaa: kussas laidunta pidät, ja kussas lounaalla lepäät? ettei minun pitäisi poikkeeman kumppanies lauman tykö.
8. Jos et sinä sinuas tunne, sinä kaikkein ihanaisin vaimoin seassa, niin mene lammasten jäljille, ja kaitse vohlias paimenien huonetten tykönä.
9. Minä vertaan sinun, ystäväni, ratsaskaluihini, Pharaon vaunuihin.
10. Sinun sasupääs ovat ihanat pankkuin keskellä, ja sinun kaulas kultakäädyissä.
11. Me teemme sinulle kultaiset pankut, hopianastoilla.
12. Kuin kuningas istui pöytänsä tykönä, antoi nardukseni hajunsa.
13. Ystäväni on minun mirrhamkimppuni, joka minun rinnoillani riippuu.
14. Minun ystäväni on minulle Kyprin viinamarjan rypäle, Engeddin viinamäessä.
15. Katso, armaani, sinä olet ihana: katso, sinä olet ihana, silmäs ovat niinkuin kyhkyläisen silmät.
16. Katso, ystäväni, sinä olet ihana ja suloinen, ja meidän vuoteemme myös viheriöitsee.
17. Meidän huoneemme kaaret ovat sedripuusta, vuolteet hongasta.

2 LUKU

1. Minä olen Saronin kukkanen, ja kukoistus laaksossa.
2. Niinkuin ruusu orjantappuroissa, niin on armaani tytärten seassa.
3. Niinkuin omenapuu metsäpuiden seassa, niin on ystäväni poikain seassa: minä istun hänen varjossansa, jota minä anon, ja hänen hedelmänsä on minun suussani makia.
4. Hän johdattaa minua viinakellariinsa; ja rakkaus on hänen lippunsa minun päälläni.
5. Virvoittakaat minua viinaleileillä, ja vahvistakaat minua omenilla; sillä minä olen sairas rakkaudesta.
6. Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, hänen oikia kätensä halaa minua.
7. Minä vannotan tietä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten eli naaraspeurain kautta kedolla, ettette herätä eli vaivaa armastani, siihen asti kuin hän itse tahtoo.
8. Tämä on ystäväni ääni, katso, hän tulee: hän hyppää vuorilla ja karkaa kukkuloille.
9. Ystäväni on metsävuohen eli nuoren peuran kaltainen: katso, hän seisoo seinän takana, ja katsoo akkunasta sisälle, ja kurkistelee häkin lävitse.
10. Ystäväni vastaa ja sanoo minulle: nouse armaani, ihanaiseni, ja tule.
11. Sillä katso, talvi on kulunut, ja sade lakannut ja mennyt pois:
12. Kukkaset ovat puhjenneet kedolla, kevät on tullut, ja toukomettisen ääni kuuluu meidän maassamme;
13. Fikunapuut puhkeevat, viinapuut kukoistavat ja antavat hajunsa: nouse, armaani, ihanaiseni, ja tule.
14. Kyhkyläiseni vuoren raossa ja kivirauniossa, anna minun nähdä kasvos, anna minun kuulla äänes; sillä sinun äänes on suloinen, ja kasvos ihanainen.
15. Ottakaat meille ketut kiinni, ne vähät ketut, jotka turmelevat viinamäet; sillä meidän viinamäkemme ovat röhkäleillä.
16. Ystäväni on minun, ja minä hänen, joka kaitsee kukkasten keskellä,
17. Siihenasti että päivä jäähtyy ja varjot kulkevat pois. Palaja, ole niinkuin metsävuohi, ystäväni, eli niinkuin nuori peura Eroitusvuorilla.

3 LUKU

1. Minä etsin yöllä vuoteessani, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä.
2. Nyt minä nousen, ja käyn kaupunkia ympäri, kaduilla ja kujilla, ja etsin, jota minun sieluni rakastaa: minä etsin häntä, mutta en minä häntä löytänyt.
3. Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun. Oletteko nähneet, jota minun sieluni rakastaa?

4. Kuin minä heistä vähä erkausin, löysin minä, jota minun sieluni rakastaa; minä tartuin häneen, ja en tahdo häntä laskea, siihenasti että minä hänen saatan äitini huoneesen, äitini kammioon.
5. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, metsävuohten eli naaraspeurain kautta kedolla, ettette herättäisi armastani eli vaivaisi häntä, siihenasti kuin hän tahtoo.
6. Kuka on tämä, joka lähtee korvesta, niinkuin nouseva savu, mirrhamin suitsutus, pyhä savu ja kaikkinaiset apotekarin yrtit?
7. Katso, Salomon vuoteen ympärillä seisovat kuusikymmentä väkevää, Israelin väkevistä.
8. He pitävät kaikki miekkaa ja ovat soveliaat sotaa; jokaisella on hänen miekkansa vyöllänsä pelvon tähden yöllä.
9. Kuningas Salomo antoi tehdä itsellänsä lepokammion Libanonin puista:
10. Sen patsaat hän teki hopiasta, ja sen peitteen kullasta, istuimen purpurasta, ja permannon soveliaasti lasketun, Jerusalemin tytärten tähden.
11. Lähtekäät ulos, te Zionin tyttäret, ja katselkaat kuningas Salomoa siinä kruunussa, jolla hänen äitinsä hänen kruunannut on, hänen hääpäivänsä, ja hänen sydämensä ilopäivänä.

4 LUKU

1. Katso, armaani! sinä olet ihanainen, katso, ihanainen sinä olet: sinun silmäs ovat niinkuin mettisen silmät palmikkos välillä; sinun hiukses ovat niinkuin vuohilauma, jotka ovat kerityt Gileadin vuorella.
2. Sinun hampaas ovat niinkuin laumat kerittyin villain kanssa, jotka pesosta tulevat, jotka kaikki kaksoisia kantavat, ei myös yksikään heistä ole hedelmätöin.
3. Sinun huules ovat niinkuin tulipunainen rihma, ja sinun puhees ovat suloiset; sinun poskes ovat niinkuin granatin omenan lohko, sinun palmikkos välillä.
4. Sinun kaulas on niinkuin Davidin torni, joka on rakennettu vahvalla muurilla, jossa tuhannen kilpeä riippuu, ja kaikkinaiset väkeväin sota-aseet.
5. Sinun kaksi rintaas ovat niinkuin kaksi nuorta metsävohlaa, jotka kukkasten seassa laitumella käyvät.
6. Siihenasti että päivä soipeemmaksi tulee, ja varjo katoo: minä menen mirrhamin vuorelle, ja pyhän savun kukkulalle.
7. Sinä olet kokonas ihana, minun armaani, ja ei sinussa ole yhtään virhettä.
8. Tule kanssani, morsiameni, Libanonista, tule kanssani Libanonista, mene sisälle, astu tänne Amanan kukkulalta, Senirin Hermonin niskalta, jalopeuran luolasta ja leopardein vuorelta.

9. Sinä olet ottanut minun sydämeni pois, sisareni, rakas morsiameni: sinä olet ottanut sydämeni pois yhdellä silmälläs ja yhdellä kaulakäädylläs.
10. Kuinka ihana on sinun rakkautes, sisareni, rakas morsiameni: sinun rakkautes on suloisempi kuin viina, ja sinun voitees haju voittaa kaikki yrtit.
11. Sinun huules, morsiameni, ovat niinkuin valuva mesileipä: mesi ja maito on sinun kieles alla, ja sinun vaattees haju on niinkuin Libanonin haju.
12. Minun sisareni, rakas morsiameni, sinä olet suljettu kryytimaa, lukittu lähde, kiinnipantu kaivo.
13. Sinun istutukses ovat niinkuin yrttitarha granatomenista, kalliin hedelmän kanssa, syprit narduksen kanssa;
14. Nardukset saframin kanssa, kalmus ja kaneli, kaikkinaisen pyhän savun puiden kanssa, mirrham ja aloes kaikkein parasten yrttein kanssa.
15. Niinkuin kryytimaan kaivo, ja elävänveden lähde, joka Libanonista vuotaa.
16. Nouse pohjatuuli, ja tule lounatuuli ja puhalla yrttitarhani lävitse, että sen yrtit vuotaisivat. Ystäväni tulkoon kryytimaahansa, ja syökään hänen kalliita hedelmiänsä.

5 LUKU

1. Minä tulin, sisareni, rakas morsiameni, yrttitarhaani, ja olen mirrhamini ja yrttini leikannut ylös. Minä olen syönyt mesileipäni hunajan kanssa: minä olen juonut viinani minun maitoni kanssa: syökäät armaani, ja juokaat ystäväni, ja juopukaat.
2. Minä makaan, ja minun sydämeni valvoo; se on ystäväni ääni, joka kolkuttaa. Avaa minun eteeni, sisareni, armaani, kyhkyläiseni, ihanaiseni; sillä minun pääni on täynnä kastetta, ja minun palmikkoni täynnä yön pisaria.
3. Minä olen riisunut hameeni, kuinka minun pitäis taas pukeman ylleni? Minä olen viruttanut jalkani, kuinka minun pitäis sokaiseman ne jälleen?
4. Mutta minun ystäväni pisti kätensä lävestä, ja minun sisällykseni vapisivat siitä.
5. Silloin nousin minä avaamaan ystävälleni. Minun käteni tiukkuivat mirrhamia, ja mirrham valui minun sormistani lukon salvan päälle.
6. Ja kuin minä ystävälleni avasin, oli ystäväni mennyt pois ja vaeltanut ohitse; niin läksi sieluni ulos hänen sanansa jälkeen; minä etsin häntä, mutta en löytänyt häntä: minä huusin, mutta ei hän minua vastannut.
7. Vartiat, jotka käyvät kaupunkia ympäri, löysivät minun, löivät minua ja haavoittivat minun; ja vartiat

muurin päällä ottivat pois minun pääliinani.
8. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, jos te löydätte minun ystäväni, niin ilmoittakaat hänelle, että minä olen sairas rakkaudesta.
9. Millinen on sinun ystäväs muiden ystävien suhteen, sinä kaikkein ihanaisin vaimoin seassa? Minkäkaltainen on sinun ystäväs muiden ystävien suhteen, ettäs meitä olet niin vannottanut?
10. Minun ystäväni on valkia ja punainen, kaunistettu kymmenentuhannen seassa.
11. Hänen päänsä on paras ja kallein kulta; hänen hiuksensa ovat kaharat ja mustat niinkuin kaarne.
12. Hänen silmänsä ovat niinkuin mettisen silmät, vesiojan tykönä, rieskalla pestyt, ja ovat täynnä.
13. Hänen poskensa ovat niinkuin kaunistettu ryytimaa, niinkuin yrttein kukkaset; hänen huulensa ovat niinkuin ruusut, jotka vuotavat mirrhamin pisaroita.
14. Hänen kätensä ovat niinkuin kultaiset sormukset, täynnä turkosia; hänen ihonsa on niinkuin puhdas elephantin luu, saphirilla kaunistettu.
15. Hänen jalkansa ovat niinkuin marmoripatsaat, perustetut kultaisten jalkain päälle; hänen hahmonsa on niinkuin Libanon ja valittu sedri.
16. Hänen suunsa on suloinen, ja hän itse kokonansa ihanainen. Senkaltainen on minun ystäväni, minun rakkaani on senkaltainen, te Jerusalemin tyttäret.

6 LUKU

1. Kuhunka ystäväs on mennyt, o sinä kaikkein kaunein vaimoin seassa! kuhunka ystäväs on kääntänyt itsensä? Me etsimme häntä sinun kanssas.
2. Minun ystäväni on mennyt kryytimaahansa, yrttisarkoihinsa, että hän siellä kryytimaassa kaitsis laumaansa, ja hakis ruusuja.
3. Minun ystäväni on minun ja minä olen hänen, joka kaitsee kukkasten keskellä.
4. Sinä olet ihana, minun kultani, niinkuin Tirtsa, kaunis niinkuin Jerusalem, peljättävä niinkuin sotajoukko.
5. Käännä silmäs pois minusta; sillä ne minun sytyttävät; sinun hiukses ovat niinkuin vuohilauma, jotka Gileadin vuorella kerityt ovat.
6. Sinun hampas ovat niinkuin lammaslauma, jotka pesosta nousevat, ja kaikki kaksoisia kantavat, ja ei yksikään ole heistä hedelmätöin.
7. Sinun kasvos ovat niinkuin granatomenan lohkot sinun palmikkois välillä.
8. Kuusikymmentä on drottninkia ja kahdeksankymmentä vaimoa, ja neitseet ovat epälukuiset;

9. Mutta yksi on minun kyhkyläiseni ja minun täydelliseni; yksi on äitinsä rakkain ja synnyttäjänsä valittu: koska tyttäret hänen näkivät, ylistivät he hänen autuaaksi, kuningattaret ja vaimot ylistivät häntä.
10. Kuka on tämä, joka nähdään niinkuin aamurusko, ihana niinkuin kuu, valittu niinkuin aurinko, peljättävä niinkuin sotajoukko?
11. Minä olen mennyt alas yrttitarhaani, katsomaan vesoja ojan reunalla, kurkistelemaan, jos viinapuut kukoistivat, jos granatomenat viheriöitsivät.
12. En minä tiennyt, että minun sieluni minun hamaan minun mieluisen kansani vaunuihin asti asettanut oli.
13. Palaja, palaja Sulamit: palaja, palaja nähdäksemme sinua. Mitä te näitte Sulamitissa, paitsi sotajoukkoin tanssia?

7 LUKU

1. Kuinka ihana on sinun käyntös kengissäs, sinä päämiehen tytär; sinun molemmat lantees ovat yhtäläiset niinkuin kaksi käätyä, jotka taitavan kädet tehneet ovat.
2. Sinun napas niinkuin ympyriäinen malja, josta ei koskaan juoma puutu; sinun vatsas on niinkuin nisuläjä, istutettu ympäri ruusuilla.
3. Sinun molemmat rintas ovat niinkuin kaksi nuorta metsävuohen kaksoista.
4. Sinun kaulas on niinkuin elephantinluinen torni; sinun silmäs ovat niinkuin Hesbonin kalalammikot Batrabbimin portissa; sinun nenäs on niinkuin Libanonin torni, joka katsoo Damaskuun päin.
5. Sinun pääs on niinkuin Karmeli, sinun pääs hiukset niinkuin kuninkaan purpura, poimuineen.
6. Kuinka ihana ja suloinen olet sinä minun armaani hekumassa.
7. Sinun vartes on niinkuin palmupuu, ja sinun rintas ovat viinimarjarypälten kaltaiset.
8. Minä sanoin: minun täytyy astua palmupuuhun ja ruveta sen oksiin: anna sinun rintas olla niinkuin viinapuun marjarypäleet, sinun sierantes haju on niinkuin omenain (haju),
9. Ja sinun suus niinkuin paras viina, joka huokiasti menee ystävääni, ja saattaa uneliasten huulet puhumaan.
10. Minun ystäväni on minun, ja hän himoitsee minua.
11. Tule, ystäväni, käykäämme tästä kedolle, ja viipykäämme maakylissä.
12. Että me nousisimme varhain viinamäkeen ja näkisimme, jos viinapuut kukoistavat ja puhkeemaan rupeevat, jos granatomenat ovat tulleet ulos: siellä minä annan sinulle minun rakkauteni.
13. Kukkaset antavat hajunsa, ja meidän ovemme edessä ovat kaikkinaiset hyvät hedelmät: minun

ystäväni, minä olen sinulle tallelle pannut sekä uudet että vanhat.

8 LUKU

1. Jospa minä sinun löytäisin ulkona, minun veljeni, sinä joka minun äitini nisiä imenyt olet, ja sinun suuta antaisin, ja ettei kenkään minua pilkkaisi.
2. Mitä ottaisin sinun ja saattaisin sinua minun äitini huoneesen, jossa minua opettaisit; ja minä annan sinulle kryydättyä viinaa ja granatomenan makiaa viinaa.
3. Hänen vasen kätensä on minun pääni alla, ja hänen oikia kätensä halaa minua.
4. Minä vannotan teitä, Jerusalemin tyttäret, ettette armastani herätä, eli vaivaa häntä siihenasti kuin hän itse tahtoo.
5. Kuka on se, joka korvesta tulee, ja nojaa ystävänsä päälle? Omenapuun alla minä sinua herätän, jossa sinun äitis sinun synnyttänyt on, jossa hän sinun siitti, joka sinun synnytti.
6. Pane minua niinkuin sinetti sydämees, ja niinkuin sinetti käsivartees; sillä rakkaus on väkevä niinkuin kuolema, ja kiivaus on vahva niinkuin helvetti: hänen hiilensä hehkuvat ja ovat Herran tuli;
7. Niin ettei vedenkään paljous taida rakkautta sammuttaa, eli virrat sitä upottaa. Jos joku antais kaiken taloinsa tavaran rakkaudesta, niin ei se mitään maksaisi.
8. Meidän sisaremme on vähä, ja ei hänellä ole rintoja. Mitä meidän pitää tekemän sisarellemme sinä päivänä, jona hänestä puhutaan?
9. Jos hän on muuri, niin me teemme hopialinnan sen päälle: jos hän on ovi, niin me vahvistamme sen sedrilaudoilla.
10. Minä olen muuri, ja minun rintani ovat niinkuin tornit; siitä minä olen hänen silmäinsä edessä niinkuin rauhan löytäjä.
11. Salomolla on viinamäki BaalHamonissa: sen viinamäen antoi hän vartioille, että jokainen antais hänen hedelmistänsä tuhannen hopiapenninkiä.
12. Minun viinamäkeni, joka on minun omani, on minun edessäni. Sinulle Salomo tulee tuhannen, mutta kaksisataa hedelmäin vartioille.
13. Sinä, joka asut yrttitarhassa, anna minun kuulla sinun äänes: kuulkaan kumppanit päältä.
14. Pakene, ystäväni, ja ole metsävuohen kaltainen, eli nuoren peuran yrttivuorilla.

JESAIA

1 LUKU

Jesaian, Amotsin pojan näky, jonka hän näki Juudasta ja Jerusalemista, Ussian, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana.
2. Kuulkaat taivaat, ja maa ota korviis, sillä Herra puhuu: minä olen lapsia kasvattanut ja korottanut, ja he ovat minusta luopuneet.
3. Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, ja minun kansani ei ymmärrä.
4. Voi syntistä kansaa, kansaa suuresta pahasta teosta, pahanilkistä siementä, vahingollisia lapsia, jotka Herran hylkäsivät ja Israelin Pyhää pilkkasivat, he poikkesivat takaperin.
5. Mitä varten teitä enempi lyödään, koska te aina harhailette? Koko pää on sairas, ja koko sydän on väsynyt.
6. Hamasta kantapäästä niin kiireeseen asti ei hänessä ole tervettä; vaan haavat, sinimarjat ja veripahat, jotka ei ole puserretut, eikä sidotut, taikka öljyllä sivellyt.
7. Teidän maanne on autiona, teidän kaupunkinne ovat tulella poltetut; muukalaiset syövät peltonne silmäin edessä; ja on autio, niinkuin se, joka muukalaisilta raadeltu on.
8. Mutta mitä vielä Zionin tyttärestä jäänyt on, se on niinkuin maja viinamäessä, ja niinkuin hakomaja yrttitarhassa, niinkuin hävitetty kaupunki.
9. Ellei Herra Zebaot meille jotakin vähää jättäisi, niin me olisimme kuin Sodoma, ja olisimme Gomorran kaltaiset.
10. Te Sodoman päämiehet, kuulkaat Herran sanaa: ottakaat korviinne meidän Jumalamme laki, sinä Gomorran kansa.
11. Mitä minulle on teidän uhrienne paljoudesta? sanoo Herra: minä olen oinasten polttouhrista ja syöttiläin rasvasta ravittu, ja en tottele vasikkain, lammasten ja kauristen verta.
12. Kuin te tulette ja ilmestytte minun kasvoini eteen, kuka senkaltaisia vaatii teidän käsistänne, että te vaeltaisitte minun esihuoneessani?
13. Älkäät silleen turhaa ruokauhrianne tuoko edes, se suitsutus on minulle kauhistus: uudella kuulla ja sabbatina, kuin kokous kuulutetaan, en minä voi kärsiä vääryyttä ja juhlapäivää yhdessä.

14. Minun sieluni vihaa uusia kuitanne ja juhlapäiviänne, minä olen niistä suuttunut; minä väsyn niitä kärseissäni.
15. Ja kuin te parhaallansa käsiänne nostatte, niin minä kuitenkin käännän silmäni teistä pois; ja vaikka te paljon rukoilisitte, en minä kuitenkaan teitä kuule; teidän kätenne ovat verenvikoja täynnä.
16. Peskäät teitänne, puhdistakaat teitänne, pankaat paha menonne pois minun silmäini edestä, lakatkaat pahaa tekemästä.
17. Oppikaat tekemään hyvää, ja etsikäät oikeutta, auttakaat alaspainettua, saattakat orvoille oikeus, ja auttakaat lesken asiaa.
18. Ja sitte tulkaat, ja katsokaamme, kummalla oikeus on, sanoo Herra. Jos teidän syntinne veriruskiat olisivat, niin heidän pitää lumivalkiaksi tuleman; ja vaikka he olisivat niinkuin ruusunkarvaiset, pitää heidän kuitenkin niinkuin villa tuleman.
19. Jos te tahtoisitte ja (minua) kuulisitte, niin te maan hyvyyden nautita saisitte.
20. Mutta jos te estelette teitänne ja olette kovakorvaiset, niin miekan pitää teitä syömän; sillä Herran suu puhuu sen.
21. Kuinka se tapahtuu, että hurskas kaupunki on portoksi tullut? Hän oli täynnä oikeutta, vanhurskaus asui hänessä; mutta nyt murhaajat.
22. Sinun hopias on karreksi tullut, sinun juomas on vedellä sekoitettu.
23. Sinun päämiehes ovat vilpistelleet ja varasten kumppanit; kaikki he mielellänsä lahjoja ottavat, ja pyytävät antimia. Ei he orvoille oikeutta tee, ja leskein asia ei tule heidän eteensä.
24. Sentähden sanoo Herra, Herra Zebaot, väkevä Israelissa: voi! minä tahdon itseni lohduttaa vihollisistani, ja vihamiehissäni vihani sammuttaa;
25. Ja käännän käteni sinua vastaan, ja sinun kartes puhtaammaksi selitän, ja vien pois kaiken sinun tinas.
26. Ja saatan sinun tuomaris entisellensä, ja neuvonantajas niinkuin alustakin: sitte sinä kutsutaan vanhurskaaksi ja uskolliseksi kaupungiksi.
27. Zion lunastetaan oikeudella, ja sen kääntyväiset vanhurskaudella,
28. Että ylitsekäymärit ja syntiset ynnä särjetään, ja jotka Herran hylkäävät, hukutetaan.
29. Sillä heidän täytyy häpiään tulla tammien tähden, joita he himoitsevat, ja häväistyksi tuleman yrttitarhain tähden, jotka he valitsivat.
30. Ja te tulette niinkuin joku tammi surkastuneilla lehdillä, ja niinkuin joku vedetöin yrttitarha.
31. Ja väkevä tulee niinkuin rohdin, ja hänen tekonsa niinkuin kipinä. Ja he sytytetään ynnä molemmat, jota ei kenkään sammuta.

2 LUKU

1. Tämä on se, minkä Jesaia Amotsin poika näki Juudasta ja Jerusalemista.
2. Viimeisenä aikana pitää sen vuoren, jolla Herran huone on, vahvan oleman, korkiampi kuin kaikki vuoret, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kaikki pakanat pitää sinne juokseman.
3. Ja paljo kansaa pitää sinne menemän, ja sanoman: tulkaat, astukaamme ylös Herran vuorelle, Jakobin Jumalan huoneeseen, että hän opettais meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa; sillä Zionista on laki tuleva, ja Herran sana Jerusalemista.
4. Ja hän tuomitsee pakanain seassa, ja rankaisee monta kansaa. Silloin heidän pitää miekkansa vannaksi tekemän, ja keihäänsä vikahteeksi; sillä ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä silleen tottuman sotimaan.
5. Tulkaat, te Jakobin huoneesta, vaeltakaamme Herran valkeudessa.
6. Mutta sinä olet sinun kansas Jakobin huoneen hyljännyt; sillä he rikkovat enemmän kuin itäläiset, ja ovat päiväin valitsiat, niinkuin Philistealaiset, ja sallivat muukalaiset lapset moneksi tulla.
7. Heidän maansa on täynnä hopiaa ja kultaa, ja heidän rikkaudellansa ei ole loppua; heidän maansa on täynnä hevosia, ja heidän rattaillansa ei ole loppua.
8. Heidän maansa on myös täynnä epäjumalia; he kumartavat käsialaansa, jotka heidän sormensa tehneet ovat.
9. Siellä yhteinen kansa kumartelee, siellä sankarit heitänsä nöyryyttävät, joka et heille anna anteeksi.
10. Mene kallioon, ja kätke sinuas maahan, Herran pelvon edestä, ja hänen kunniallisen majesteettinsa edestä.
11. Sillä kaikki korkiat silmät alennetaan, ja jotka jaloimmat kansoissa ovat, täytyy itsensä notkistaa; sillä Herra on yksinänsä sinä aikana korkein.
12. Sillä Herran Zebaotin päivä käy kaiken koreuden ja korkeuden ylitse, ja kaikkein paisuneiden ylitse, että ne alennettaisiin,
13. Ja kaikkein korkiain ja korotettuin sedrein ylitse Libanonissa, ja kaikkein tammein ylitse Basanissa;
14. Niin myös kaikkein korkiain vuorten ylitse, ja kaikkein korotettuin kukkulain ylitse,
15. Ja jokaisen korkian tornin ylitse, ja kaikkein vahvain muurein ylitse;
16. Niin myös kaikkein haahtein ylitse meressä, ja kaiken kauniin käsialan ylitse;
17. Että kaikki ihmisten korkeus pitää notkistaman hänensä, ja nöyryyttämän itsensä, mitä ihmisessä korkiaa on; ja Herra yksin on silloin korkia oleva.

18. Ja epäjumalain pitää ratki hukkuman.
19. Silloin mennään vuorten rotkoihin ja maan kuoppiin, Herran pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään.
20. Silloin pitää jokaisen hopiaiset ja kultaiset epäjumalansa heittämän pois, jotka hän on teettänyt kumartaaksensa, myyräin ja yökköin kuvat,
21. Että he menevät kivien rakoihin ja vuorten rotkoihin, Herran pelvon tähden, ja hänen kunniallisen majesteettinsa tähden, kuin hän nousee maata peljättämään.
22. Niin lakatkaat siis ihmisestä, jonka sieramissa henki on; sillä ette tiedä, missä arviossa hän on.

3 LUKU

1. Sillä katso, Herra, Herra Zebaot ottaa pois Jerusalemista ja Juudasta kaikkinaisen varan, kaiken leivän varan, ja kaiken veden varan;
2. Väkevät sotamiehet, tuomarit, prophetat, tietäjät ja vanhimmat;
3. Viidenkymmenen päämiehet, ja kunnialliset miehet, neuvonantajat, ja taitavat virkamiehet, ja toimella puhuvaiset miehet.
4. Ja tahtoo heille antaa nuorukaiset pääruhtinaiksi, ja lapset heitä hallitsemaan.
5. Ja kansan pitää ryöstämän toinen toistansa, ja jokaisen lähimmäistänsä; ja nuoremman pitää ylpiä oleman vanhaa vastaan, ja ylönkatsotun kunniallista vastaan.
6. Silloin tarttuu veli veljeensä isänsä huoneesta: sinulla on vaatteet, ole meidän hallitsiamme, auta sinä tätä lankeemusta.
7. Mutta silloin hän vannoo ja sanoo: en minä taida parantaa, ei kotonani ole leipää eikä vaatteita: älkäät minun panko kansan hallitsiaksi.
8. Sillä Jerusalem kaatuu, ja Juuda käy ylösalaisin; että heidän kielensä ja tekonsa on Herraa vastaan, niin että he hänen majesteettinsa silmiä vastoin sotivat.
9. Heidän kasvoinsa hahmo todistaa heitä vastaan: ja he kerskaavat rikoksistansa, niinkuin Sodoma, ja ei salaa niitä. Voi heidän sielujansa! sillä he itse saattavat päällensä onnettomuuden.
10. Sanokaat vanhurskaalle, että hänen käy hyvin; sillä hän saa syödä töidensä hedelmän.
11. Mutta voi jumalattomia; sillä he ovat pahat, ja heille maksetaan niinkuin he ansaitsevat.
12. Lapset ovat minun kansani vaivaajat, ja vaimot vallitsevat heitä. Minun kansani, sinun lohduttajas häiritsevät sinun, ja turmelevat tien, jota sinun käymän pitäis.

13. Mutta Herra seisoo siellä oikeudella, ja on seisahtanut tuomitsemaan kansoja.
14. Herra tulee tuomiolle kansansa vanhimpain kanssa ja pääruhtinasten kanssa; sillä te olette turmelleet viinamäen, ja köyhäin ryöstö on teidän huoneessanne.
15. Miksi tallaatte kansaani, ja runtelette köyhää? sanoo Herra, Herra Zebaot.
16. Ja Herra sanoo: että Zionin tyttäret ovat ylpiät, ja käyvät kenossa kauloin, kiilusilminä, kävelevät ja koriasti astelevat, niinkuin jalat sidotut olisivat;
17. On siis Herra tekevä Zionin tytärten päät rupisiksi, ja Herra on paljastava heidän häpiänsä.
18. Silloin on Herra ottava kenkäin kaunistuksen pois, ja koriasti kudotut rihmat ja soljet,
19. Käädyt, ja rannerenkaat ja seppelit,
20. Kalliit pääliinat, ja polukset, ja päärihmat, ja lemausastiat, ja korvarenkaat,
21. Sormukset ja otsalehdet,
22. Juhlavaatteet, ja kaaput, ja timpit, ja kukkarot,
23. Peilit ja pienet liinavaatteet, ja lakit ja suvihameet.
24. Ja pitää häijy löyhkä hyvän hajun edestä oleman, ja nuora vyön edestä, ja paljas pää kaharain hiusten edestä, ja ahdas säkki avaran hameen edestä. Nämät kaikki sinun kauneutes siaan.
25. Sinun miehes kaatuvat miekan kautta, ja sinun väkeväs sodassa.
26. Ja heidän porttinsa pitää murehtiman ja valittaman: ja heidän pitää vaikiasti istuman maan päällä.

4 LUKU

1. Ja seitsemän vaimoa tarttuvat silloin yhteen mieheen, ja sanovat: me tahdomme itseämme elättää ja vaatettaa; anna meitä ainoastaan sinun nimelläs nimitettää, että häväistyksemme otettaisiin meiltä pois.
2. Sinä päivänä on Herran vesa oleva rakas ja kallis; ja maan hedelmä jalo ja kaunis niiden tykönä, jotka Israelista vapahdetaan.
3. Ja on tapahtuva, että se joka Zionissa jäljellä on, ja se joka Jerusalemissa jäänyt on, pitää pyhäksi kutsuttaman; jokainen kuin kirjoitettu on eläväin seassa Jerusalemissa.
4. Silloin Herra pesee Zionin tytärten saastaisuuden, ja viruttaa Jerusalemin verenviat hänestä pois, tuomitsevan ja polttavan hengen kautta.
5. Ja Herra saattaa kaiken Zionin vuoren asumisen ylitse, ja kussa ikänä se koottu on, päivällä pilven ja savun, ja tulen paisteen yöllä palamaan; sillä suojelus pitää oleman kaiken kunnian ylitse.
6. Ja maja pitää oleman päivän varjoksi hellettä vastaan, ja turva ja varjelus rajuilmaa ja sadetta vastaan.

5 LUKU

1. Minä veisaan ystävästä, ystäväni veisun hänen viinamäestänsä. Ystävälläni on viinamäki lihavassa paikassa.
2. Ja hän aitasi sen ympärinsä, ja perkasi kivet pois, ja istutti parhaat viinapuut, ja rakensi myös siihen tornin, ja pani sinne viinakuurnan, ja odotti sen viinamarjoja kantavan; vaan se kantoi pahoja marjoja.
3. Te Jerusalemin asujat ja Juudan miehet, tuomitkaat siis nyt minun ja viinamäkeni välillä.
4. Mitä olis enempi viinamäelleni tekemistä, jota en minä hänessä tehnyt ole? Miksi hän kantoi pahoja marjoja, kuin minä odotin hänen viinamarjoja kantavan?
5. Ja nyt minä tahdon teille ilmoittaa, mitä minä tahdon viinamäelleni tehdä: hänen aitansa pitää otettaman pois, että hänen pitää autiona oleman, ja hänen muurinsa pitää särjettämän, että hän tallattaisiin.
6. Minä tahdon sen saattaa autioksi, ettei kenkään pidä hänessä leikkaaman eli kaivaman, vaan ohdakkeita ja orjantappuroita pitää hänessä kasvaman: ja tahdon pilviä kieltää satamasta hänen päällensä.
7. Mutta Herran Zebaotin viinamäki on Israelin huone, ja Juudan miehet hänen suloinen istuttamansa. Hän odottaa oikeutta, ja katso, ei ole muuta kuin väkivaltaa, vanhurskautta, niin on sula valitus.
8. Voi niitä, jotka yhden huoneen toisen tykö vetävät, ja yhden pellon toisen tykö saattavat, siihen asti ettei enää siaa ole, asuaksenne yksinänne maan päällä!
9. Nämä ovat (sanoo) Herra Zebaot minun korvilleni tulleet: mitämaks, ellei ne monet huoneet tule kylmille, ja ne suuret ja kauniit jää ilman asujia;
10. Sillä kymmenen viinamäen sarkaa pitää vaivoin yhden batin antaman; ja gomer siemeniä tekee ainoastaan ephan.
11. Voi niitä, jotka varhain huomeneltain ylhäällä ovat, juopumusta noutelemaan, ja istuvat hamaan yöhön asti, että he viinasta palavaksi tulisivat!
12. Joilla ovat kanteleet, harput, rummut, huilut, ja viinaa heidän pidoissansa; ja ei katso Herran tekoa, eikä tottele hänen käsialaansa.
13. Sentähden pitää minun kansani vietämän vankeuteen, ettei heillä ole ymmärrystä; ja hänen kunniallistensa täytyy nälkää kärsiä, ja heidän yhteinen kansansa kuivua janoon.
14. Sitä varten on helvetti sielunsa lavialta avannut, ja hänen kitansa on ammollansa ilman määrää, mennä sinne alas sekä heidän kunniallisensa että yhteisen kansansa, sekä heidän rikkaansa että riemullisensa;
15. Että jokainen itsensä notkistais ja kukin nöyryytettäisiin; ja koreiden silmät myös nöyryytetyksi tulisivat.

16. Mutta Herra Zebaot pitää tuomiossa ylistettämän, ja pyhä Jumala pitää vanhurskaudessa pyhitettävän.
17. Silloin pitää lampaat tavallansa kaittaman, ja muukalaiset pitää itsensä elättämän lihavain aukiudessa.
18. Voi niitä, jotka itsensä sitovat valheen nuoralla yhteen vääryyttä tekemään, ja niinkuin ratasten köydellä syntiä tekemään!
19. Ja sanovat: anna hänen tekonsa rientää ja pian tulla, sitä nähdäksemme: lähestyköön ja tulkoon Israelin pyhän aivoitus, että me sen tietäisimme.
20. Voi niitä, jotka pahan hyväksi ja hyvän pahaksi sanovat; jotka pimeydestä valkeuden, ja valkeudesta pimeyden tekevät, jotka karvaasta makian, ja makiasta karvaan tekevät.
21. Voi niitä, jotka viisaat olevinansa ovat, ja itsensä toimellisina pitävät!
22. Voi niitä, jotka jalot ovat viinaa juomaan, ja juomassa kilvoittelevat!
23. Jotka jumalattoman lahjain tähden vanhurskauttavat, ja kääntävät vanhurskasten oikeuden pois heiltä:
24. Sentähden niinkuin tulen hehku korren kuluttaa, ja liekki sivaltaa akanat pois: aivan niin pitää heidän juurensa mätänemän, ja heidän vesansa hajooman pois niinkuin tomu; sillä he katsovat Herran Zebaotin lain ylön, ja pilkkaavat Israelin pyhän sanat.
25. Sentähden Herran viha julmistuu kansansa päälle, ja hän ojentaa kätensä heidän päällensä, ja lyö heitä, niin että vuoret vapisevat ja heidän ruumiinsa on niinkuin loka kadulla. Ja kaikissa näissä ei hänen vihansa lakkaa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.
26. Sillä hän nostaa lipun ylös kaukana pakanain seassa, ja viheltää niille maan ääristä: ja katso, he tulevat äkisti ja nopiasti.
27. Ei ole kenkään heistä väsynyt eli heikko, eikä kenkään torku eli makaa; ei myös päästä kenkään vyötä lanteestansa, eikä kenenkään kengänrihmoja rikota.
28. Sillä heidän nuolensa ovat terävät, ja kaikki heidän joutsensa jännitetyt; heidän orittensa kaviot ovat niinkuin limsiä, ja heidän ratastensa pyörät niinkuin tuulispää.
29. He kiljuvat niinkuin jalopeurat, ja kiljuvat niinkuin nuoret jalopeurat. He kilistelevät ja tempaavat saaliin, ja omistavat sen, ettei kenkään sitä saa jälleen.
30. Ja silloin pauhataan heidän ylitsensä niinkuin meri pauhaa. Koska silloin katsotaan maan päälle, katso, niin on pimeys ahdistuksesta, ja ei valkeus paista silleen heidän ylitsensä.

6 LUKU

1. Sinä vuonna, jona kuningas Ussia kuoli, näin minä Herran istuvan korkialla ja korotetulla istuimella, ja

hänen vaatteensa liepeet täyttivät templin.
2. Seraphit seisoivat häntä ylempänä, ja kullakin oli kuusi siipeä: kahdella he peittivät kasvonsa, kahdella jalkansa, ja kahdella he lensivät.
3. Ne huusivat toinen toisellensa ja sanoivat: Pyhä, pyhä, pyhä, Herra Zebaot: kaikki maa on täynnä hänen kunniaansa;
4. Niin että pihtipielet vapisivat heidän huutonsa äänestä, ja huone täytettiin savulla.
5. Niin minä sanoin: voi minuani! minä hukun, sillä minulla on saastaiset huulet, ja asun sen kansan seassa, jolla on saastaiset huulet; sillä minun silmäni ovat nähneet kuninkaan, Herran Zebaotin.
6. Niin lensi yksi Seraphimeista minun tyköni, jolla oli kädessä tulinen hiili, jonka hän otti hohtimilla alttarilta,
7. Ja rupesi minun suuhuni, ja sanoi: katso, tällä olen minä ruvennut huuliis, että sinun pahat tekos otettaisiin sinulta pois, ja sinun rikokses olis sovitettu.
8. Ja minä kuulin Herran äänen, että hän sanoi: kenenkä minä lähetän? kuka tahtoo olla meidän sanansaattajamme? Mutta minä sanoin: tässä minä olen, lähetä minua.
9. Ja hän sanoi: mene ja sano tälle kansalle, kuulten kuulkaat, ja älkäät ymmärtäkö, nähden nähkäät, ja älkäät tähtäkö.
10. Paaduta tämän kansan sydän, ja anna heidän korvansa paksuksi tulla, ja sokaise heidän silmänsä, ettei he näkisi silmillänsä, eikä kuulisi korvillansa, eli myös ymmärtäisi sydämellänsä, eli kääntäisi itsiänsä ja parannetuksi tulisi.
11. Mutta minä sanoin: Herra, kuinka kauvan? Hän sanoi: siihenasti kuin kaupungit tulevat kylmille ja ilman asujia, ja huoneet ilman väetä, ja maa on peräti autiona.
12. Sillä Herra ajaa väen kauvas, niin että maa tulee peräti hyljätyksi.
13. Ja ehkä kymmenes osa siihen vielä jää, niin sekin taas hävitetään; kuitenkin niinkuin tammelle ja tuomelle jää kanto, vaikka heidän lehtensä varistetaan, niin pitää myös pyhällä siemenellä kanto oleman.

7 LUKU

1. Sitte tapahtui Ahaksen Jotamin pojan, Ussian pojan, Juudan kuninkaan aikana, että Retsin Syrian kuningas, ja Peka Remalian poika, Israelin kuningas, vaelsivat Jerusalemiin, sotimaan sitä vastaan; mutta ei he taitaneet sitä voittaa.
2. Silloin sanottiin Davidin huoneelle: Syrialaiset luottavat Ephraimiin. Silloin vapisi hänen sydämensä ja

hänen kansansa sydän, niinkuin puut vapisevat metsässä tuulesta.
3. Mutta Herra puhui Jesaialle: mene nyt Ahasta vastaan, sinä ja poikas SearJasub, ylimmäisen vesilammikon kanavan päähän, tiellä vanuttajakedolle.
4. Ja sano hänelle: kavahda ja pysy alallas, älä pelkää, älköön myös sydämes vapisko näitä kahta suitsevan kekäleen päätä, Retsinin ja Syrialaisten, ja Remalian pojan vihaa.
5. Että Syrialaiset ovat pitäneet pahoja juonia sinua vastaan, niin myös Ephraim ja Remalian poika, ja sanovat:
6. Me tahdomme mennä ylös Juudaan, ja herättää häntä, ja jakaa sen keskenämme, ja tehdä siihen Tabealin pojan kuninkaaksi.
7. Sillä näin sanoo Herra, Herra: ei sen pidä pysymän, eikä näin oleman.
8. Vaan niinkuin Damasku on Syrian pää, niin pitää Retsinin oleman Damaskun pään. Ja viiden ajastajan perästä seitsemättäkymmentä, pitää Ephraimin tuleman perikatoon, niin ettei heidän enään pidä kansana oleman.
9. Ja niinkuin Samaria on Ephraimin pää, niin pitää Remalian poika oleman Samarian pään. Jollette usko, niin ette vahvistu.
10. Ja Herra puhui taas Ahakselle ja sanoi:
11. Pyydä sinulles merkkiä Herralta sinun Jumalaltas, taikka alhaalle syvyyteen, eli ylhäälle korkeuteen.
12. Niin Ahas sanoi: en ano ja en tahdo Herraa kiusata.
13. Niin hän sanoi: kuulkaat siis te Davidin huone: vähäkö se teille on, että te ihmisiä vastoin teette, mutta myös teette minun Jumalaani vastoin?
14. Sentähden antaa itse Herra teille merkin: katso, neitsy siittää ja synnyttää pojan, sen nimi pitää kutsuttaman Immanuel.
15. Voita ja hunajaa hän syö, tietääksensä hyljätä pahaa ja valita hyvää.
16. Sillä ennenkuin poikainen oppii hylkäämään pahaa ja valitsemaan hyvää, pitää se maa, jotas kauhistut, kahdelta kuninkaalta hyljättämän.
17. Mutta Herra antaa sinun, sinun kansas ja isäs huoneen päälle tulla, Assyrian kuninkaan kautta, ne päivät, jotka ei sitte tulleet ole, kuin Ephraim erkani Juudasta.
18. Ja tapahtuu, että Herra viheltää sinä päivänä kärpäsiä Egyptin virtain äärestä, ja kimalaisia Assurin maalta;
19. Että he tulevat ja sioittavat kaikki tyynni itsensä hävinneihin laaksoihin, ja kiven rakoihin, ja kaikkiin mättäisiin ja pensaisiin.

20. Silloin Herra ajelee pään ja karvat jaloista, ja ottaa pois parran palkatulla partaveitsellä, niiden kautta, jotka sillä puolella virtaa ovat, Assyrian kuninkaan kautta.
21. Siihen aikaan pitää yhden miehen yhtä lehmää ja kahta lammasta kaitseman,
22. Ja saaman niin paljon rieskaa, että hän saa syödä voita; sillä se joka jää maahan, saa voita ja hunajaa syödä.
23. Sillä siihen aikaan tapahtuu, että kussa nyt on tuhannen viinapuuta, jotka maksavat tuhannen hopiapenninkiä, siellä pitää orjantappurat ja ohdakkeet oleman.
24. Ja sinne mennään nuolella ja joutsella; sillä koko maassa pitää oleman orjantappurat ja ohdakkeet;
25. Niin ettei taideta tulla kaikkiin niihin mäkiin, joita lapiolla kaivetaan, orjantappurain, mätästen ja ohdakkeiden tähden; vaan härjät annetaan siinä käydä, ja lampaat sitä tallata.

8 LUKU

1. Ja Herra sanoi minulle: ota suuri kirja etees, ja kirjoita siihen ihmisen kirjoituksella: ryöstä nopiasti, riennä saaliille.
2. Ja minä otin tyköni uskolliset todistajat: papin Urijan, ja Sakarian Jeberekjan pojan,
3. Ja menin prophetissan tykö, se tuli raskaaksi ja synnytti pojan; ja Herra sanoi minulle: nimitä se: ryöstä pian, ja riennä jakoon.
4. Sillä ennenkuin poikainen taitaa sanoa: isäni, äitini, viedään Damaskun tavarat ja Samarian saalis pois Assyrian kuninkaan edellä.
5. Ja Herra puhui vielä minun kanssani ja sanoi:
6. Että tämä kansa hylkää Siloan veden, joka hiljaksensa juoksee, ja turvaa Retsiniin ja Remalian poikaan;
7. Katso, niin Herra antaa tulla hänen päällensä paljon ja väkevän virtaveden, Assyrian kuninkaan, ja kaiken hänen kunniansa, että se nousee kaikkein parrastensa yli, ja käypi kaikkein rantainsa yli;
8. Ja käypi Juudan lävitse, tulvaa ja nousee, siihenasti kuin se ulottuu kaulaan asti; ja levittää siipensä, niin että ne täyttävät sinun maas, o Immanuel, niin leviä kuin se on.
9. Kokoontukaat kansat, ja paetkaat kuitenkin; kuulkaat kaikki, jotka olette kaukaisissa maakunnissa: hankkikaat sotaan ja paetkaat kuitenkin, hankkikaat ja paetkaat kuitenkin.
10. Päättäkäät neuvo, ja ei se miksikään tule; puhukaat keskenänne, ja ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel.
11. Sillä näin sanoi Herra minulle, kuin hän käteeni rupesi, ja neuvoi minua, etten minä vaeltaisi tämän

kansan tiellä, ja sanoi:
12. Älkäät sanoko liitoksi, mitä tämä kansa liitoksi sanoo: älkäät te peljätkö, niinkuin he tekevät, älkäät myös vapisko.
13. Vaan pyhittäkäät Herra Zebaot; ja hän olkoon teidän pelkonne, hän olkoon teidän vapistuksenne;
14. Niin hän on pyhitys; mutta loukkauskivi ja kompastuskallio kahdelle Israelin huoneelle, paulaksi ja ansaksi Jerusalemin asuville,
15. Niin että moni heistä loukkaa itsensä, ja lankeevat, särjetään, kiedotaan ja vangitaan.
16. Sido todistus kiinni, lukitse laki minun opetuslapsissani.
17. Sillä minä toivon Herraan, joka kasvonsa Jakobin huoneelta kätkenyt on; mutta minä odotan häntä.
18. Katso, tässä minä olen, ja ne lapset, jotka Herra minulle antanut on merkiksi ja ihmeeksi Israelissa Herralta Zebaotilta, joka Zionin vuorella asuu.
19. Kuin siis he teille sanovat: kysykäät noidilta ja tietäjiltä, jotka kuiskuttelevat ja tutkivat, (niin sanokaat:) eikö kansan pidä Jumalaltansa kysymän? (eikö ole parempi kysyä) eläviltä kuin kuolleilta?
20. (Ja pikemmin) lain jälkeen ja todistuksen? Ellei he tämän sanan jälkeen sano, niin ei heidän pidä aamuruskoa saaman.
21. Vaan heidän pitää kävelemän maakunnassa vaivattuina ja nälkäisinä; mutta kuin he nälkää kärsivät, niin he vihastuvat ja kiroilevat kuningastansa ja Jumalaansa, ja katsovat ylöspäin,
22. Ja katselevat maata, vaan ei muuta mitään löydä, kuin murheet ja pimeydet; sillä he ovat pimitetyt ahdistuksessa, ja eksyvät pimeydessä.
23. Sillä ei ole sillä (maakunnalla) yhtään pääsinpäivää, koska hän ahdistuksessa on; niinkuin entiseen aikaan Sebulonin ja Naphtalin maalle lievitys tapahtui, ja tulivat viimein kunnioitetuksi; niin myös ne meritien vieressä, tällä puolella Jordanin pakanain Galileassa.

9 LUKU

1. Kansa, joka pimeydessä vaelsi, näki suuren valkeuden, ja jotka asuivat kuoleman varjon maassa, niiden ylitse se kirkkaasti paistaa.
2. Sinä lisäät kansaa, ja lisäät hänelle iloa; sinun edessäs iloitaan, niinkuin elonaikana iloitaan, niinkuin saaliin jaossa iloitaan:
3. Sillä sinä olet heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan, ja heidän vaatiansa sauvan särkenyt, niinkuin Midianin aikana.

4. Sillä kaikki sota ja meteli, ja veriset vaatteet pitää poltettaman ja tulella kulutettaman.
5. Sillä meille on lapsi syntynyt, ja poika on meille annettu, jonka hartioilla herraus on; ja hänen nimensä kutsutaan Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isä, Rauhan päämies:
6. Että hänen herrautensa pitää suureksi tuleman, ja ei rauhalla loppua, Davidin istuimelle ja hänen valtakunnallensa, valmistamaan sitä ja vahvistamaan tuomiolla ja vanhurskaudella: hamasta nyt niin ijankaikkiseen on Herran Jumalan Zebaotin kiivaus tämän tekevä.
7. Herra on lähettänyt sanan Jakobissa, ja se on langennut Israelissa;
8. Että kaikki Ephraimin kansa ja Samarian asuvaiset pitää sen tietää saaman, jotka ylpeydessä ja korialla mielellä sanovat:
9. Tiilikivet ovat pudonneet, mutta me tahdomme sen rakentaa vuojonkivillä jälleen: Muulbärin puut ovat hakatut maahan, mutta me panemme siaan sedripuita.
10. Sillä Herra tahtoo korottaa Retsinin sotaväen heitä vastaan, ja heidän vihollisensa nivoa yhteen,
11. Syrialaiset eteen ja Philistealaiset taa, että he söivät Israelin täydellä suulla. Näissä kaikissa ei lakkaa vielä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.
12. Ei myös kansa käännä itseinsä hänen tykönsä, joka heitä lyö, eikä kysy Herraa Zebaotia.
13. Sentähden karsii Herra Israelilta pois, yhtenä päivänä, pään ja hännän, oksat ja kannon.
14. Vanhat kunnialliset ihmiset ovat pää; mutta prophetat, jotka opettavat väärin, ovat häntä.
15. Sillä tämän kansan johdattajat ovat pettäjät, ja ne, jotka sallivat itsensä johdattaa, ovat kadotetut.
16. Sentähden ei Herra taida iloita heidän nuorista miehistänsä, eikä armahda heidän orpolapsiansa ja leskiänsä; sillä he ovat kaikki ulkokullatut ja pahat, ja jokaisen suu puhuu hulluutta; näissä kaikissa ei lakkaa vielä hänen vihansa, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.
17. Sillä jumalatoin meno on sytytetty niinkuin tuli, ja kuluttaa orjantappurat ja ohdakkeet; joka palaa niinkuin paksussa metsässä, ja nostaa savun korkialle.
18. Sillä maa on pimennyt Herran Zebaotin vihasta; niin että kansa on niinkuin tulen ruoka, ja ei yksikään armaitse toista.
19. Jos he ryöstävät oikialla puolella, niin he nälkää näkevät; jos he syövät vasemmalla puolella, niin ei he tule ravituksi: jokainen syö käsivartensa lihaa.
20. Manasse Ephraimia, Ephraim Manassea, ja ne molemmat yhdestä puolesta Juudaa vastaan. Ei vielä näissä kaikissa hänen vihansa asetu, vaan hänen kätensä on vielä ojennettu.

10 LUKU

1. Voi kirjanoppineita, jotka väärän lain tekevät ja väärän tuomion kirjoittavat,
2. Että he vääntelisivät köyhän asian, ja tekisivät väkivaltaa raadolliselle oikeudessa, minun kansassani; niin että lesket ovat heidän saaliinsa, ja orpoja he raatelevat.
3. Mitä te tahdotte tehdä etsikkopäivänä, ja hävityksessä, joka kaukaa tulee? kenen tykö te pakenette apua saamaan? ja kuhunka te tahdotte panna teidän kunnianne?
4. Ettette vangittuin kanssa taivutettaisi, ja lyötyin seassa lankeaisi; näissä kaikissa ei ole hänen vihansa asetettu, vaan hänen kätensä on vielä nyt ojennettu.
5. Voi Assur, joka minun vihani vitsa on; joiden käsissä minun julmuuteni sauva on.
6. Minä tahdon lähettää hänen ulkokullattua kansaa vastaan, ja antaa hänelle käskyn vihani kansaa vastaan, sitä täydellisesti ryöstämään, ja saalista jakamaan, ja tallaamaan sitä niinkuin lokaa kujilla.
7. Vaikka ei hän sitä niin luule, eikä hänen sydämensä niin ajattele; vaan hänen sydämensä on turmelemaan ja hävittämään monta kansaa.
8. Sillä hän sanoo: eikö kaikki minun pääruhtinaani ole kuninkaat?
9. Eikö Kalno ole niinkuin Karkemis? Eikö Hamat ole niinkuin Arpad? Eikö Samaria ole niinkuin Damasku.
10. Niinkuin minun käteni on löytänyt epäjumalain valtakunnat, niin myös heidän epäjumalansa, jotka Jerusalemissa ja Samariassa ovat.
11. Eikö minun tule tehdä Jerusalemille, ja hänen epäjumalillensa, niinkuin minä Samariallekin ja hänen epäjumalillensa tein?
12. Mutta koska Herra on kaikki tekonsa Zionin vuorella ja Jerusalemissa toimittanut, niin minä tahdon etsiä Assurin kuninkaan ylpeän sydämen hedelmää, ja hänen ylpeiden silmäinsä koreutta;
13. Että hän sanoo: minä olen sen toimittanut minun käteni voimalla ja minun taitoni kautta; sillä minä olen taitava: minä olen kansain rajat siirtänyt, ja heidän tavaransa ryöstänyt, ja niinkuin voimallinen lyönyt heidän asujansa maahan.
14. Ja minun käteni on löytänyt kansain tavaran niinkuin linnunpesän, niin että minä olen kaiken maan koonnut niinkuin hyljätyt munat kootaan, kussa ei yhtään ole, joka siipeänsä liikuttaa, nokkansa avaa, eli kirkaisee.
15. Taitaako kirves kerskata sitä vastaan, joka hänellä hakkaa, eli saha taistella sen kanssa, joka häntä vetää? Se olis niinkuin sauva tahtois liikuttaa sitä, joka sen kantaa, ja sauva nostais itsensä niinkuin ei se puu oliskaan.
16. Sentähden on Herra, Herra Zebaot, lähettävä laihuuden hänen lihavainsa sekaan, ja sytyttävä hänen kunniansa palamaan kuin tulipalon.

17. Ja Israelin valkeus on tuleva tuleksi, ja hänen pyhänsä liekiksi, ja pitää palaman, ja kuluttaman hänen orjantappuransa ja ohdakkeensa yhtenä päivänä.
18. Ja hänen metsänsä ja ketonsa kunnia pitää tyhjään raukeneman, sekä sielu että ruumis, ja pitää tuleman niinkuin koska lipunkantaja nääntyy;
19. Niin että hänen metsänsä jääneet puut lukea taidetaan, ja että lapsikin ne pyältää taitaa.
20. Silloin ei pidä jääneet Israelissa, ja ne jotka tallella ovat Jakobin huoneesta, enää turvaaman häneen, joka heitä lyö; vaan pitää todella turvaaman Herraan Israelin pyhään.
21. Jääneet pitää kääntymän, Jakobin jääneet, väkevän Jumalan tykö.
22. Sillä jos sinun kansas, o Israel, on niinkuin hiekka meressä, niin kuitenkin heidän jääneensä kääntyvät; sillä estetty hävitys pitää vuotaman yltäkylläisen vanhurskauden.
23. Että Herra, Herra Zebaot, antaa tulla aivotun hävityksen koko maahan, ja hallitsee sen.
24. Sanoo siis Herra, Herra Zebaot: älä pelkää kansani, joka Zionissa asut, Assuria. Hän lyö sinua vitsalla, ja nostaa sauvansa sinua vastaan niinkuin Egyptissä.
25. Sillä aivan vähän ajan perästä pitää armottomuus ja minun vihani täytettämän heidän kadotukseksensa.
26. Silloin on Herra Zebaot nostava ruoskan heidän päällensä, niinkuin Midianin tapossa Orebin kalliolla, ja on ylentävä sauvansa meren yli, niinkuin Egyptissä.
27. Silloin pitää hänen kuormansa pakeneman pois sinun hartioiltas, ja hänen ikeensä sinun kaulastas, sillä ikeen pitää pirstaantuman lihavuudesta.
28. Hän tulee Ajatiin, hän vaeltaa Migronin lävitse, hän katselee aseensa Mikmaassa.
29. He vaeltavat luotuspaikan ylitse; he pitävät yösiaa Gebaassa; Raama peljästyy, Saulin Gibea pakenee.
30. Sinä tytär Gallim, huuda vahvasti: ota vaari Laiksesta; sinä raadollinen Anatot.
31. Madmena menee pois tieltä, Gebimin asuvaiset juoksevat matkaansa.
32. Ollaan vielä päiväkunta Nobissa; niin hän on kääntävä kätensä Zionin tyttären vuoreen päin, ja Jerusalemin korkeuden puoleen.
33. Katso, Herra, Herra Zebaot, on hakkaava oksat väellä, ja lyhentävä sitä korkiaa; ja korkiat pitää alennettaman.
34. Ja tihkiä metsä pitää raudalla maahan hakattaman; ja Libanon pitää voimallisen kautta kaatuman.

11 LUKU

1. Ja vitsa on putkahtava Isain kannosta, ja vesa on hedelmöitsevä hänen juurestansa,

2. Jonka päällä Herran henki lepää, viisauden ja ymmärryksen henki, neuvon ja väkevyyden henki, taidon ja Herran pelvon henki.
3. Ja hänen haistamisensa on Herran pelvossa oleva: ei hän tuomitse silmäinsä näön jälkeen, eikä nuhtele korvainsa kuulon jälkeen,
4. Vaan hän tuomitsee köyhiä vanhurskaudessa, ja nuhtelee maan raadollisia oikeudella, ja lyö maata suunsa sauvalla, ja huultensa hengellä tappaa hän jumalattoman.
5. Vanhurskaus on hänen kupeinsa vyö, ja usko hänen munaskuinsa side.
6. Sudet asuvat lammasten seassa, ja pardi makaa vohlain kanssa; vasikka myös ja nuori jalopeura, ja syötinnaudat käyvät yhdessä, ja vähä poikainen kaitsee heitä.
7. Niin myös lehmät ja karhut käyvät yhdellä laitumella, ja heidän vasikkansa myös ynnä makaavat; jalopeura syö olkia niinkuin härkä.
8. Ja imevä lapsi ihastuu vaskikäärmeen lävestä; ja vieroitettu lapsi pistää kätensä basiliskin luolaan.
9. Ei kenkään vahingoitse eikä turmele kaikella pyhyyteni vuorella; sillä maa on täynnä Herran tuntoa, niinkuin meri vedellä peitetty.
10. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Isain juurta, joka seisoo kansan lippuna, pitää pakanain etsimän; ja hänen leponsa on kunniallinen oleva.
11. Ja tapahtuu sinä päivänä, että Herra vielä toisen kerran kokottaa kätensä ostamaan kansansa tähteitä, jotka jääneet ovat, Assyriasta, Egyptistä, Patroksesta, Etiopista, Elamista, Sinearista, Hamatista ja meren luodoista.
12. Ja hän nostaa lipun pakanoissa, tuodaksensa Israelin pakolaiset, ja myös kootaksensa Juudan hajoitetut, neljästä maan äärestä.
13. Ja kiivaus Ephraimia vastaan pitää lakkaaman, ja Juudan viholliset pitää peräti katooman, niin ettei Ephraimin pidä kadehtiman Juudaa, ja Juudan ei pidä ahdistaman Ephraimia.
14. Mutta heidän pitää karkaaman Philistealaisten niskaan, länteen päin, ja ryöstämän idän puolella asuvaiset; Edom ja Moab pitää heidän käsiinsä lankeeman, ja Ammonin pojat pitää heille kuuliaiset oleman.
15. Ja Herra on kiroova Egyptin meren lahden, ja liikuttava kätensä virtaa vastaan, tuulensa väkevyydessä; ja hän lyö sen seitsemäksi ojaksi, niin että kengässä käydään ylitse.
16. Ja rata on oleva hänen jääneelle kansallensa, joka Assyrialaisilta jätetty oli; niinkuin Israelille silloin tapahtui, kuin hän Egyptistä läksi.

12 LUKU

1. Silloin pitää sinun sanoman: minä kiitän sinua, Herra, ettäs vihainen olet ollut minun päälleni; mutta sinun vihas on palannut, ja sinä lohdutat minua.
2. Katso, Jumala on minun autuuteni, minä olen turvassa ja en mitään pelkää; sillä Herra, Herra on minun väkevyyteni, ja minun virteni, ja hän on minun autuuteni.
3. Teidän pitää ammentaman vettä ilolla autuuden lähteistä.
4. Ja silloin te sanotte: kiittäkäät Herraa, ja saarnatkaat hänen nimeänsä, julistakaat kansoissa hänen tekojansa, muistakaat kuinka korkia hänen nimensä on.
5. Veisatkaat kiitosta Herralle, sillä hän on voimallisesti itsensä asettanut; se olkoon tiettävä kaikessa maassa.
6. Korota äänes ja veisaa, sinä Zionin asuvainen, sillä Israelin pyhä on suuri sinun keskelläs.

13 LUKU

1. Babelin kuorma, jonka Jesaia Amotsin poika näki.
2. Nostakaat lippu korkialle vuorelle, huutakaat kovin heitä vastaan; nostakaat kätenne ylös, antakaat pääruhtinasten mennä porteista sisälle.
3. Minä olen käskenyt pyhitetyilleni, ja kutsunut väkeväni minun vihaani, jotka iloitsevat minun kunniassani.
4. Siellä on suuren joukon huuto vuorilla, niinkuin paljon kansan huuto, niinkuin humaus pakanain kootusta valtakunnasta: Herra Zebaot varustaa joukon sotaan,
5. Jotka kaukaiselta maalta tulevat, taivaan ääristä: tosin itse Herra vihansa joukolla, hävittämään koko maata.
6. Valittakaat, että Herran päivän on juuri läsnä; hän tulee niinkuin hävitys Kaikkivaltiaalta.
7. Sentähden pitää kaikki kädet lankeeman maahan, ja kaikki ihmisten sydämet vaipuman.
8. Hämmästys, tuska ja kipu pitää tuleman heidän päällensä; heillä pitää oleman tuska niinkuin lapsen synnyttäväisellä: yhden pitää toista kauhistuman, heidän kasvonsa pitää oleman punaisen niinkuin tulen.
9. Sillä katso, Herran päivä tulee kauhiasti vihaisna ja julmana, hävittämään maata, ja siitä teloittamaan syntisiä,
10. Ettei tähdet taivaassa, ja hänen kointähtensä paista kirkkaasti; aurinko ylenee synkiästi, ja kuu paistaa pimiästi.
11. Minä tahdon rangaista maan piirin hänen pahuutensa tähden ja jumalattomat heidän vikainsa tähden, ja

tahdon lopettaa koreiden ylpeyden, ja nöyryyttää jaloin ynseyden;
12. Niin että mies pitää oleman kalliimpi puhdasta kultaa, ja ihminen enempi kunnioitettu kuin kappale Ophirin kultaa.
13. Sentähden minä liikutan taivaan, niin että maan pitää vapiseman paikastansa Herran Zebaotin vihan kautta, ja hänen julman vihansa päivän kautta.
14. Ja hänen pitää oleman niinkuin pois ajetun metsävuohen, ja niinkuin lauman ilman paimenta; niin että jokaisen pitää palajaman kansansa tykö, ja jokaisen pakeneman maallensa;
15. Että jokainen, joka löydetään, pitää pistettämän lävitse, ja jokainen, joka siellä läsnä on, pitää miekalla lankeeman.
16. Pitää myös heidän lapsensa heidän silmäinsä edessä tapettaman, heidän huoneensa ryöstettämän, ja heidän emäntänsä häväistämän.
17. Katso, minä herätän Mediläiset heidän päällensä, jotka ei etsi hopiaa, eikä kysy kultaa;
18. Vaan ampuvat nuoria miehiä kuoliaaksi joutsilla, ja ei armahda äidin kohdun hedelmää, eikä säästä lastakaan.
19. Näin pitää Babeli, se kaikkein kaunein valtakuntain seassa, Kaldealaisten koreus, tuleman; niinkuin Jumala kukisti Sodoman ja Gomorran;
20. Niin ettei siellä enää pidä asuttaman ijankaikkisesti, eikä siellä asuntoa pidettämän suvusta sukuun. Niin ettei myös Arabialaisten sinne pidä yhtään majaa tekemän, eikä paimenten pidä siellä lounalla makaaman.
21. Vaan metsän pedot pitää siellä makaaman, ja heidän huoneensa oleman täynnä kauheita petoja, ja yököt pitää siellä asuman, ja siellä liekkiöt hyppelemän,
22. Ja tarhapöllöt laulaman hänen kaunistetuissa huoneissansa, ja lohikäärmeet iloisissa linnoissa. Ja hänen aikansa on pian tuleva, ja hänen päivänsä ei pidä viipymän.

14 LUKU

1. Sillä Herra armahtaa Jakobia ja valitsee vielä nyt Israelin, ja panee heitä heidän maahansa; ja muukalaisten pitää antaman itsensä heidän allensa, ja suostuman Jakobin huoneeseen.
2. Ja kansat ottavat heidät, ja vievät heitä heidän paikkaansa, ja Israelin huone on omistava heitä Herran maassa palvelioiksi ja piioiksi; ja pitää heitä vankina pitämän, joilta he olivat vangitut, ja niin he vallitsevat vaivaajiansa.

3. Ja pitää tapahtuman siihen aikaan kuin Herra on antava sinulle levon sinun surustas ja vaivastas, ja siitä kovasta orjuudesta, jossas orjana pidettiin;
4. Että sinun pitää puhuman näin Babelin kuningasta vastaan ja sanoman: kuinka vaivaaja on tullut perikatoon, ja veron laskemus on loppuun joutunut.
5. Herra on taittanut jumalattomain sauvan, vallitsiain vitsan.
6. Joka löi kansaa julmuudessa ilman lakkaamata, ja vallitsi pakanoita ankaruudella, ja vaivasi heitä ilman laupiutta.
7. Nyt on kuitenkin koko maailmalla lepo, ja on alallansa ja riemuitsee ilossa.
8. Ja hongat myös riemuitsevat sinusta, ja sedrit Libanonissa, (ja sanovat): ettäs makaat, niin ei nouse yhtään, joka meitä maahan hakkaa.
9. Helvetti vapisi alhaalla sinua, sinun tulemisestas; se herättää sinulle kuolleet, kaiken maailman päämiehet, ja käski kaikkia pakanain kuninkaita nousta heidän istuimiltansa.
10. Kaikkein pitää vastaaman ja sanoman sinulle: sinä olet myös lyöty niinkuin mekin, ja sinun kätees käy niinkuin meidänkin.
11. Sinun ylpeytes on joutunut helvettiin alas, sinun kanteleis kilisemisellä; koin pitää oleman sinun vuotees, ja madot sinun peittees.
12. Kuinka sinä kaunis kointähti olet pudonnut taivaasta? kuinkas olet maan päälle langennut, joka pakanat teit heikoksi?
13. Vaan sinä ajattelit sydämessäs: minä astun taivaaseen, ja korotan istuimeni Jumalan tähtien ylitse: minä istutan itseni todistuksen vuorelle, sille puolelle pohjaa päin.
14. Minä tahdon vaeltaa korkeiden pilvien päällä, ja olla kaikkein Korkeimman vertainen.
15. Kuitenkin sinä sysätään helvettiin, luolan puolelle.
16. Joka sinun näkee, hänen pitää katseleman sinua ja katsoman päälles, (ja sanoman): onko tämä se mies, joka maailman saatti värisemään, ja valtakunnat vapisemaan?
17. Joka maan piirin autioksi saatti, ja kukisti siellä kaupungit, ja ei päästänyt vankejansa kotia?
18. Kaikki pakanain kuninkaat makaavat kuitenkin kunnialla, jokainen huoneessansa;
19. Mutta sinä olet hyljätty haudastas niinkuin kauhia vesa, niinkuin lyötyin vaatteet, jotka miekalla ovat kuoliaaksi pistetyt, jotka menevät alas kivikuoppaan, niinkuin tallattu raato.
20. Ei sinua pidä niin haudattaman kuin ne; sillä sinä olet hävittänyt maas, ja tappanut kansas; sentähden ei pidä ikänä muistettaman ilkiäin siementä.
21. Valmistakaat teurastamaan hänen lapsiansa, heidän isäinsä pahain tekoin tähden, ettei he nousisi eli

perisi maata, eikä täyttäisi maan piiriä kaupungeilla.
22. Ja minä tulen heidän päällensä, sanoo Herra Zebaot, ja hävitän Babelissa hänen nimensä, hänen jääneensä, sikiänsä ja sukukuntansa, sanoo Herra,
23. Ja teen hänen tarhapöllöin perinnöksi ja vesikuljuksi; ja käväisen hänen hävityksen luudalla, sanoo Herra Zebaot.
24. Herra Zebaot on vannonut ja sanonut: mitämaks, että sen pitää niin tapahtuman kuin minä ajattelen, ja pitää niin pysymän kuin minun mielessäni on:
25. Että Assur telataan minun maassani, ja minä tallaan hänen minun vuorellani; että hänen ikeensä heiltä otettaisiin, ja hänen kuormansa heidän kaulastansa tulis pois.
26. Nämät ovat hänen juonensa, joita hän pitää kaikissa maan paikoissa; ja se on se kohotettu käsi kaikkein pakanain ylitse.
27. Sillä Herra Zebaot on sen päättänyt, kuka tahtoo tyhjäksi tehdä? ja hänen kätensä on kokotettu, kuka voi sen vääntää pois?
28. Sinä vuonna kuin kuningas Ahas kuoli, nähtiin tämä kuorma:
29. Sinä Philistea, älä niin kovin riemuitse, että se vitsa, joka sinua löi, on taitettu; sillä käärmeen juuresta on tuleva basiliski, ja hänen hedelmänsä on tulinen lentävä kärme.
30. Sillä tarvitsevaisten esikoiset pitää korjaaman itsiänsä, ja köyhät suruttomasti lepäämän; mutta sinun juures tapan minä nälällä, ja suretan sinun jäänees.
31. Surkuttele sinuas, portti, huuda sinä kaupunki, koko Philistealaisten maa on marras! sillä pohjoisesta tulee savu, ja ei yksikään ole majassansa.
32. Ja mitä pakanain sanansaattajia vastataan? nimittäin, että Herra on perustanut Zionin, ja siellä pitää hänen kansansa raadollisilla turva oleman.

15 LUKU

1. Tämä on Moabin kuorma: yöllä tulee hävitys Arin Moabissa, se on jo pois; yöllä tulee hävitys Kirin Moabissa, se on jo pois.
2. Bat ja Dibon menevät ylös kukkulalle itkemään, ja Moab suremaan Neboa ja Metbaa; kaikki päät ovat ajellut, koko parta on leikattu.
3. Kaduillansa käyvät he kiedottuina säkkeihin: kattoinsa päällä ja kaduilla he kaikki itsiänsä surkuttelevat ja tulevat itkein alas.

4. Hesboni ja Elale huutavat, niin että heidän äänensä kuuluu hamaan Jahtsaan; sentähden asettenkantajat surkuttelevat itsiänsä Moabissa, että heidän sielullensa käy nurin.
5. Minun sydämeni huutaa Moabia, heidän kulkiansa pakenevat aina Zoariin, kolmikarjaista lehmää; sillä he menevät Luhitin paltaan ja itkevät, ja tiellä Horonaimiin päin nousee vaikia huuto.
6. Sillä Nimrimin vedet kuivuvat, niin että heinä siellä kuivettuu, ja ruoho lakastuu; ja ei yhtään viheriäistä ruohoa kasva.
7. Sillä ne tavarat, jotka he koonneet ovat, ja kansa, jonka he varustaneet ovat, viedään pajuojan ylitse.
8. Huuto hajoo Moabin rajoja ympäri, he itkevät hamaan Eglaimiin, ja itkevät Elimin kaivon tykönä;
9. Että Dimonin vedet ovat verta täynnä. Siihen minä tahdon vielä enempi antaa tulla Dimonin päälle, ja myös heidän päällensä, jotka Moabin jalopeuralta päässeet ovat, ja jääneiden päälle maassa.

16 LUKU

1. Lähettäkäät maaherran karitsat Selasta korven tyköä Zionin tyttären vuorelle.
2. Mutta niinkuin lintu lentää pois, joka pesästänsä ajettu on, niin pitää Moabin tyttärelle tapahtuman Arnonin luotuspaikoissa.
3. Pitäkäät neuvoa yhdessä, sanokaat tuomio, tee sinulles puolipäivän varjo niinkuin yö; kätke pois ajetut, ja älä ilmoita kulkioita.
4. Anna minun pois ajettuni asua tykönäs; ole Moab heidän varjeluksensa hävittäjää vastaan; niin vaivaaja saa lopun, kukistaja lakkaa, ja sotkuja taukoo maassa.
5. Mutta istuin valmistetaan armosta yhdelle istua, totuudessa, Davidin majassa, tuomita ja etsiä oikeutta, ja pikaisesti toimittaa vanhurskautta.
6. Mutta me kuulemme Moabin ylpeydestä, että hän on aivan ylpeä, niin että hänen ylpeytensä, koreutensa ja vihansa on suurempi kuin hänen voimansa.
7. Sentähden pitää yhden Moabilaisen itkemän toista, heidän pitää kaikkein itkemän; KirHaresetin (kaupungin) perustuksia pitää teidän huokaaman: ne ovat peräti kukistetut.
8. Sillä Hesbon on tullut autioksi maaksi, Sibmassa ovat viinapuut turmellut, pakanain herrat ovat sotkuneet hänen parhaat viinapuunsa, ja tulleet Jaeseriin asti, ja vaeltaneet korpea ympäri; hänen viina-oksansa ovat hajoitetut ja viedyt meren ylitse.
9. Sentähden minä itken Jaeserin tähden, ja Sibman viinapuun, ja vuodatan monta pisaraa Hesbonin ja Elalen tähden; sillä huuto on langennut sinun suvees ja tuloos!

10. Niin että ilo ja riemu lakkaa kedolla, ja ei viinamäissä iloita eikä huudeta, eli puserreta viinaa kuurnissa; minä olen lopettanut ilohuudon.
11. Sentähden minun sydämeni kumisee Moabin tähden kuin kantele, ja minun sisällykseni KirHareksen tähden.
12. Silloin pitää ilmoitettaman, kuinka Moab on väsynyt korkeuksissa ja mennyt kirkkoonsa rukoilemaan, ja ei kuitenkaan ole mitään aikoin saanut.
13. Tämä on se, minkä Herra siihen aikaan puhui Moabia vastaan.
14. Mutta nyt puhuu Herra ja sanoo: kolmena vuonna, niinkuin palvelian vuodet ovat, pitää Moabin kunnian, joka suuri on kaikissa kansoissa, tuleman pieneksi, niin että aivan vähä pitää jäämän, ja ei paljo.

17 LUKU

1. Tämä on Damaskun kuorma: katso, ei Damaskun pidä enää oleman kaupunkina, vaan rauvenneen kiviroukkion.
2. Aroerin kaupungeista pitää luovuttaman, niin että karja käy siellä laitumella, ja ei heitä kenkään aja ulos.
3. Ja Ephraimin linnat pitää tuleman perikatoon, ja Damaskun valtakunta. Ja jääneen Syriassa pitää oleman, niinkuin Israelin lasten kunnia, sanoo Herra Zebaot.
4. Silloin pitää Jakobin kunnian ohukaiseksi tuleman, ja hänen lihavan ruumiinsa laihaksi.
5. Sillä hänen pitää silloin tuleman, niinkuin koska joku kokois laihoa elonaikana, ja niinkuin koska joku korjais tähkäpäitä käsivarrellansa, ja niinkuin joku noukkis tähkäpäitä Rephaimin laaksossa,
6. Ja joku jälkinoukkiminen tulis; niinkuin koska joku puhdistaa öljypuita, ja on kaksi eli kolme marjaa ylhäällä latvassa, eli niinkuin neljä viisi marjaa riippuvat vielä oksissa, sanoo Herra Israelin Jumala,
7. Silloin pitää ihmisen pysymän hänessä, joka hänen tehnyt on, ja hänen silmänsä pitää katseleman Israelin Pyhää,
8. Ja ei katseleman alttareita, jotka hänen kätensä ovat tehneet, eikä sitä katsoman, jonka hänen sormensa tehneet ovat, eli metsistöitä taikka kuvia.
9. Silloin pitää hänen väkevyytensä kaupungin tuleman niinkuin hyljätyn vesan eli oksan, joka oli Israelin lasten edestä hyljätty, ja pitää tuleman autioksi.
10. Sillä sinä olet unhottanut sinun autuutes Jumalan, ja et ajatellut sinun väkevyytes kalliota; sentähden pitää sinun istuttaman ihania vesoja, mutta niin sinä olet istuttanut viina-oksia muukalaisille.
11. Istuttamisen ajalla sinä kyllä ahkeroitset, että sinun jyväs aikanansa kasvaisivat; mutta syksyllä, kuin

sinun lyhteet korjaaman pitäis, saat sinä surullisen murheen siitä.
12. Voi sitä peräti paljoa kansaa, se on pauhaava niinkuin meri; ja kansan hyminä on kohiseva, niinkuin iso vesi pauhaa.
13. Tosin niinkuin iso vesi pauhaa, niin on kansa karkaava, mutta hän on kurittava heitä, ja heidän pitää kauvas pakeneman, ja vainoa kärsimän, niinkuin tomulle tapahtuu vuorella tuulelta, ja niinkuin ympyriäiselle tapahtuu tuulispäältä.
14. Katso, ehtoona on peljästys käsillä, ja ennen aamua ei he ensinkään ole. Tämä on heidän palkkansa, jotka meiltä ryöstävät, ja heidän perintönsä, jotka meiltä omamme tempaavat.

18 LUKU

1. Voi sitä maata, joka vaeltaa siipein varjon alla, tällä puolella Etiopian virtoja!
2. Joka sanansaattajat lähettää merelle, ja kulkee vedellä ruokoisessa haahdessa: menkäät nopiasti matkaan, sanansaattajat, sen kansan tykö, joka reväisty ja ryöstetty on, sen kansan tykö, joka julmempi on kuin joku muu, sen kansan tykö, joka siellä ja täällä mitattu ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on.
3. Te kaikki, jotka asutte maan päällä, ja te, jotka maassa olette, saatte nähdä, kuinka lippu nostetaan vuorella, ja kuulla, kuinka vaskitorvella soitetaan.
4. Sillä näin sanoo Herra minulle: minä olen hiljakseni ja katselen majastani, niinkuin palavuus, joka sateen kuivaa, ja niinkuin kaste elonajan palavuudessa.
5. Sillä ennen elonaikaa, kuin tulo valmiiksi tulee, ja rohkamarjat kypsentyvät, täytyy oksat leikata sirpillä, ja viinapuut hakata ja heittää pois:
6. Niin että ne jätetään kokonansa linnuille vuorten päällä ja eläimille maassa; niin että linnut suvella tekevät siihen pesänsä, ja kaikkinaiset eläimet makaavat siinä talvella.
7. Silloin se revitty ja ryöstetty kansa, joka julmempi on kuin joku muu, joka siellä ja täällä mitattu on ja tallattu on, jonka maa virtain hallussa on, tuo Herralle Zebaotille lahjoja siihen paikkaan, jossa Herran Zebaotin nimi on, Zionin vuorelle.

19 LUKU

1. Tämä on Egyptin maan kuorma: katso, Herra on vaeltava nopiassa pilvessä, ja tuleva Egyptiin. Silloin pitää epäjumalain Egyptissä vapiseman hänen edessänsä, ja Egyptiläisten sydämen pitää vavahtaman.

2. Ja minä yllytän Egyptiläiset toinen toisensa päälle, niin että yhden pitää sotimaan toista vastaan, yhden ystävän toista vastaan, yhden kaupungin toista vastaan, ja yhden valtakunnan toista vastaan.
3. Ja ei Egyptiläisillä pidä oleman sydäntä, ja minä teen heidän neuvonsa tyhjäksi. Niin he siis kysyvät epäjumalilta, velhoilta, noidilta, taikureilta ja tietäjiltä.
4. Mutta minä annan Egyptiläiset julmain herrain käsiin; ja kovan kuninkaan pitää hallitseman heitä, sanoo Herra, Herra Zebaot.
5. Ja vesi pitää meressä vähenemän, niin myös virrat pitää kuivuman ja kureentuman.
6. Järvien pitää juokseman pois, niin että lampivedet pitää vähenemän ja kuivuman, ruoko ja kaisla katoaman.
7. Ja ruoho ojain tykönä, virtain reunalla, ja kaikkinainen jyvä vetten tykönä pitää lakastuman ja tyhjään tuleman.
8. Ja kalamiesten pitää murehtiman, ja kaikki, jotka ongen heittävät veteen, pitää valittaman, ja kaikki ne, jotka verkot veteen laskevat, pitää nääntymän.
9. Niin pitää häväistämän, jotka hyvää lankaa tekevät ja verkkoa kutovat.
10. Ja ne, joilla on kala-arkut, kaikkein niiden kanssa, jotka lammikoita palkan edestä tekevät, pitää sureman.
11. Zoanin pääruhtinaat ovat tyhmät, Pharaon taitavat neuvonantajat ovat neuvossansa hulluiksi tulleet; miksi te siis sanotte Pharaosta: minä olen viisasten poika, ja olen vanhain kuningasten poika?
12. Kussa siis nyt ovat sinun taitavas? Anna heidän sanoa, ja opettaa sinuas, mitä Herra Zebaot on Egyptistä aikonut.
13. Mutta Zoanin pääruhtinaat ovat tulleet tyhmiksi; Nophin pääruhtinaat ovat petetyt, he peipoittelevat Egyptin sukuin kulmakiven.
14. Sillä Herra on vuodattanut heidän sekaansa väärän hengen, pettämään Egyptiä kaikissa, mitä he tekevät, niinkuin juopunut horjuu oksentaessansa.
15. Ja ei pidä Egyptillä oleman päätä eli häntää, oksaa eli kantoa.
16. Silloin pitää Egyptin oleman niinkuin vaimot, pelkäämän ja vavahtuman, koska Herra Zebaot häälyttää kättänsä heidän päällänsä.
17. Ja Egyptin pitää pelkäämän Juudan maata, niin että sen, joka sitä ajattelee, pitää peljästymän Herran Zebaotin neuvoa, jonka hän siitä on pitänyt.
18. Siihen aikaan pitää viisi kaupunkia Egyptissä Kanaanin maan kielellä puhuman, ja vannoman Herran Zebaotin kautta; jokainen heistä pitää hävityksen kaupungiksi kutsuttaman.

19. Silloin pitää Herran Zebaotin alttari keskellä Egyptin maata oleman, ja Herran vartiovaha hänen äärissänsä,
20. Joka pitää merkiksi ja todistukseksi oleman Herralle Zebaotille Egyptin maassa; sillä heidän pitää Herran tykö huutaman vaivaajainsa tähden, niin hän heille lähettää vapahtajan ja sankarin, joka heitä auttaa.
21. Ja sinä päivänä pitää Herra tunnettaman Egyptissä ja Egyptiläisten pitää tunteman Herran. Ja he palvelevat häntä uhrilla ja ruokauhrilla, ja lupaavat Herralle lupausta, ja sen pitävät.
22. Ja Herra on vaivaava Egyptiläisiä, hän on vaivaava ja parantava jälleen; sillä he palajavat Herran tykö, ja he rukoilevat häntä, ja hän parantaa heitä.
23. Silloin on tie avoin Egyptistä Assyriaan, Assyrialaisten mennä Egyptiin, ja Egyptiläisten Assyriaan; että Egyptiläiset ja Assyrialaiset ynnä palvelisivat (Jumalaa).
24. Silloin Israel pitää itse kolmantena oleman, Assyrialaisten ja Egyptiläisten kanssa, sen siunauksen kautta, joka on oleva keskellä maata.
25. Sillä Herra Zebaot on siunaava heitä ja sanova: siunattu olkoon Egypti minun kansani, ja Assur minun käsialani, ja Israel minun perimiseni!

20 LUKU

1. Sinä vuonna, kuin Tartan tuli Asdodiin, jonka Assyrian kuningas Sargon oli lähettänyt, ja soti Asdodia vastaan ja voitti sen:
2. Silloin puhui Herra Jesaian Amotsin pojan kautta ja sanoi: mene ja riisu säkki kupeistas ja kengät jaloistas: ja hän teki niin, ja kävi alasti ja paljain jaloin.
3. Sanoi siis Herra: niinkuin palveliani Jesaia käy alasti ja paljailla jaloilla, kolmen ajastajan merkiksi ja ihmeeksi Egyptille ja Etiopialle:
4. Niin on Assyrian kuningas ajava vangittua Egyptiä ja hävitettyä Etiopiaa, sekä nuoria että vanhoja, alastomia ja paljasjalkaisia, paljastetun hävyn kanssa, Egyptille hävyksi.
5. Ja heidän pitää peljästymän ja häpeemän Etiopiaa, johon he luottivat, ja Egyptiläisiä, joista he kerskasivat.
6. Ja tämän luodon asuvaiset pitää silloin sanoman: onko tämä meidän turvamme, johon olemme paenneet apua saamaan, että me Assyrian kuninkaalta pelastettaisiin? kuinka me olemme päässeet?

21 LUKU

1. Tämä on korven kuorma meren tykönä: niinkuin tuulispää tulee etelästä, joka kääntää ylösalaisin, niin se tulee korvesta, kauhiasta maasta.
2. Sillä minulle on osoitettu kova näky: pettäjä tulee toista vastaan, hävittäjä toista vastaan. Mene ylös Elam, piiritä heitä Madai: minä lopetan kaikki hänen huokauksensa.
3. Sentähden ovat minun kupeeni täynnä kipua, ja ahdistus on minun käsittänyt, niinkuin lapsen synnyttäjän ahdistus; minä kyyristän minuni, koska minä sen kuulen, ja peljästyn, koska minä sen näen.
4. Minun sydämeni vapisee, kauhistus on minun peljättänyt; sentähden ei ole minulla ollut suloisella yöllä yhtään lepoa.
5. Valmista pöytä, anna valvojain valvoa, syö, juo: nouskaat te pääruhtinaat ja voidelkaat kilvet.
6. Sillä Herra sanoo näin minulle: mene ja toimita vartio, joka katselis ja ilmoittais.
7. Mutta hän näki ratsastajat ajavan ja menevän aaseilla ja kameleilla, ja piti siitä visun vaarin.
8. Ja hän huusi niinkuin jalopeura: Herra, minä olen vartiolla yli päivää, ja olen minun vartiollani kaikki yöt:
9. Ja katso, siellä tulee yksi vaunuissa ja kaksi ratsahin, joka vastaa ja sanoo: kaatunut, kaatunut on Babylon, ja kaikki hänen jumalainsa kuvat lyötiin maahan.
10. O minun tappamiseni ja minun riiheni permanto! mitä minä olen Herralta Zebaotilta, Israelin Jumalalta, kuullut, sen minä teille ilmoitan.
11. Tämä on Duman kuorma: Seiristä huudetaan minua: vartia, mitä yö kuluu? vartia, mitä yö kuluu?
12. Vartia sanoi: kuin aamu tulee, niin vielä yö on; jos te vielä kysytte, niin teidän pitää vielä sitte palajaman ja taas kysymän.
13. Tämä on Arabian kuorma: teidän pitää yötymän Arabian metsässä, Dedanimin tiellä.
14. Kantakaat vettä janoovaa vastaan, te jotka asutte Temanin maassa: taritkaat pakenevaisille leipää.
15. Sillä he pakenevat miekkaa, paljasta miekkaa, jännitettyä jousta ja isoa sotaa.
16. Sillä näin sanoo Herra minulle: vielä nyt vuosi, niinkuin palkollisen vuodet ovat, niin pitää kaiken Kedarin kunnian hukkuman.
17. Ja jääneet ampujat, väkevät Kedarin lapsista, pitää vähemmäksi joutuman; sillä Herra Israelin Jumala on sen sanonut.

22 LUKU

1. Tämä on Näkylaakson kuorma: mikä sinun nyt on, että te niin kaikki olette astuneet kattoin päälle?
2. Sinä olet täynnä humua: kaupunki täynnä väkeä, iloinen kaupunki: sinun lyötys ei ole miekalla lyödyt, ja ei ole kuolleet sodassa.
3. Vaan kaikki sinun päämiehes ovat poikenneet joutsesta pois, ja ovat vangitut; kaikki kuin sinussa löyttiin, ovat vangitut, ja kauvas paenneet.
4. Sentähden minä sanon: menkäät pois minun tyköäni, antakaat minun itkeä vaikiasti; älkäät ahkeroitko lohduttaa, minun kansani tyttären hävityksen tähden.
5. Sillä se on kapinan, sortamisen ja surun päivä Herralta, Herralta Zebaotilta, Näkylaaksossa muurien kukistamisen tähden, ja huudon tähden vuorella;
6. Että Elam lähtee viinellä, vaunuilla, väellä, ratsasmiehillä, ja Kir välkkyy kilvistä.
7. Ja tapahtuu, että sinun valitut laaksos ovat täynnä vaunuja; ja ratsastajat sioittavat itsensä portin eteen.
8. Silloin pitää Juudan peite avattaman, että aseet nähdään silloin metsähuoneessa.
9. Ja te olette näkevä monta reikää Davidin kaupungissa; ja kokootte veden alimmaiseen lammikkoon.
10. Teidän pitää lukeman huoneet Jerusalemissa, ja teidän pitää jaottaman huoneet vahvistaaksenne muureja.
11. Ja teidän pitää tekemän vesihaudan molempain muurien välille, vanhan kalalammin vedestä; kuitenkin ette katso häntä, joka tämän tekee, ettekä katsele sitä, joka senkaltaisia on kaukaa toimittanut.
12. Sentähden antaa Herra, Herra Zebaot, silloin julistaa, että itketään ja murehditaan, ja hiukset ajellaan ja puetaan säkkiin.
13. (Vaikka nyt) katso, ilo ja riemu, teurastaa härkiä, tappaa lampaita, syödä lihaa, juoda viinaa, (ja sanoa): syökäämme ja juokaamme, meidän pitää kuitenkin huomenna kuoleman.
14. Tämä on, (sanoo) Herra Zebaot, minun korvilleni tullut: mitämaks, jos minä tämän pahan teon annan anteeksi, siihenasti kuin te kuolette, sanoo Herra, Herra Zebaot.
15. Näin sanoo Herra, Herra Zebaot: mene tavarahuoneen haltian Sebnan tykö ja sano hänelle:
16. Mitä sinun tässä on, kenenkä oma sinä olet? ettäs annat hakata itselles haudan niinkuin se, joka hakkauttaa itsellensä haudan korkeuteen, ja olet niinkuin se, joka antaa itsellensä tehdä asumasian vuorelle?
17. Katso, Herra ajaa sinun pois, niinkuin väkevä mies heittää jonkun pois, ja peittää sinun kokonansa,
18. Ja pyörittää sinun kohta, ja peräti niinkuin kierikan aukialle kedolle; siellä sinun pitää kuoleman, siellä pitää sinun kalliit vaunus, sinun Herras huoneen kanssa, tuleman häväistykseksi.
19. Ja minä kukistan sinun säädystäs, ja sinä pannaan pois viraltas.

20. Ja silloin pitää tapahtuman, että minä kutsun palveliani Eliakimin, Hilkian pojan,
21. Ja panen hänen yllensä sinun hamees, ja vyötän hänen sinun vyölläs, ja annan sinun valtas hänelle; että hän on niiden isä, jotka Jerusalemissa ja Juudan huoneessa asuvat.
22. Ja panen Davidin huoneen avaimen hänen olallensa, että hän avaa, ja ei kenkään sulje, että hän sulkee, ja ei kenkään avaa.
23. Ja lyön hänen niinkuin naulan vahvaan paikkaan; ja hänellä on oleva kunnian istuin, hänen isänsä huoneessa,
24. Että hänen päällensä ripustetaan kaikki hänen isänsä huoneen kunnia, lapset ja lasten lapset, kaikki pienet kappaleet, juoma-astiat, ja kaikkinaiset kanteleet.
25. Silloin, sanoo Herra Zebaot, naula pitää otettaman pois, joka vahvassa paikassa on, niin että hänen pitää rikkoontuman, lankeeman, putooman, ja se kuorma kuin hänen päällänsä on, pitää hukkuman; sillä Herra sen sanoo.

23 LUKU

1. Tämä on Tyron kuorma: valittakaat, te haahdet merellä; sillä se on kukistettu, niin ettei siellä ole yhtään huonetta, eikä sinne mene kenkään; Kittimin maasta pitää heidän sen äkkäämän.
2. Olkaat ääneti, te luotoin asuvaiset: Zidonin kauppamiehet, jotka merellä vaelsivat, täyttivät sinun.
3. Ja kaikkinainen hedelmä, joka Sihorin tykönä kasvaa, ja jyvät virran tykönä vietiin sinne veden ylitse; ja on pakanain kaupaksi tullut.
4. Sinä mahdat kyllä hämmästyä, Zidon; sillä meri lausuu ja vahvin meren tykönä sanoo: en minä ole silleen raskas, en minä synnytä, enkä myös kasvata yhtään nuorukaista, enkä ruoki neitsyttä.
5. Niinkuin kuultaissa Egyptistä hämmästyttiin, niin pitää myös hämmästyttämän, koska Tyrosta kuullaan.
6. Menkäät merille, valittakaat, jotka luodoissa asutte.
7. Eikö tämä ole teidän ilokaupunkinne, joka kerskaa itsiänsä vanhuudestansa? Hänen jalkansa pitää viemän hänen pitkän matkan taa vaeltamaan.
8. Kuka olis sitä ajatellut, että kruunatulle Tyrolle piti niin käymän? että sen kauppamiehet ovat pääruhtinaat, ja sen kauppiaat ylimmäiset maassa?
9. Herra Zebaot on sen niin ajatellut, että hän kaikki hänen kaunistuksensa prameuden heikoksi tekis; ja tekis ylönkatsotuksi kaikki kuuluisat maassa.
10. Vaella maas lävitse niinkuin virta, sinä Tarsiksen tytär; ei siellä ole enään yhtään vyötä.

11. Hän kokottaa kätensä meren päälle, ja peljättää valtakunnat; Herra käski Kananin hävittämään sen linnat,
12. Ja sanoi: ei sinun pidä enään iloitseman, sinä häväisty neitsy Zidonin tytär: nouse ja mene matkaas Kittimiin, ei sinulla pidä sielläkään lepoa oleman.
13. Katso, Kaldealaisten maassa ei yhtään kansaa ollut, vaan Assur on sen perustanut korven asuvaisille, ja rakentanut hänen linnansa, pannut ylös hänen huoneensa, ja on kuitenkin pantu kukistettavaksi.
14. Surekaat, te haahdet merillä; sillä teidän voimanne on tyhjä.
15. Silloin pitää Tyro unhotettaman seitsemänkymmentä vuotta, niinkauvan kuin yksi kuningas elää; mutta seitsemänkymmenen vuoden perästä käypi Tyron niinkuin portosta veisataan:
16. Ota kantele, mene ympäri kaupunkia, sinä unhotettu portto: soita vahvasti kantelettas, ja laula lohdullisesti, että sinua taas muistettaisiin.
17. Sillä seitsemänkymmenen vuoden perästä on Herra etsivä Tyroa, että hän tulis jälleen porttopalkoillensa, ja huorin tekis kaikkein valtakuntain kanssa maan päällä.
18. Mutta hänen kauppansa ja porttopalkkansa pitää oleman pyhä Herralle. Ei sitä koota tavaraksi, eikä salata, vaan jotka asuvat Herran edessä, niillä pitää hänen kauppakalunsa oleman, siitä syödä, ravita ja itsiänsä vaatettaa.

24 LUKU

1. Katso, Herra tekee maan tyhjäksi ja autioksi, ja kukistaa, mitä siinä on, ja hävittää sen asuvaiset.
2. Ja papeille tapahtuu niinkuin kansallekin, herralle niinkuin palveliallekin, emännälle niinkuin piiallekin, myyjälle niinkuin ostajallekin, lainaajalle niinkuin lainaksi ottajallekin, korkorahan ottajalle niinkuin antajallekin.
3. Sillä maan pitää peräti tyhjäksi ja kokonansa ryöstetyksi tuleman; sillä Herra on tämän sanonut.
4. Maa on surkia ja hävitetään, maa pelehtyy ja häviää; kansan ylimmäiset nääntyvät maassa.
5. Maa on saastaiseksi tullut asuvaisistansa; sillä he tekevät lakia vastaan ja muuttavat säädyt, ja luopuvat ijankaikkisesta liitosta.
6. Sentähden kuluttaa kirous maan ja sen asuvaiset hävitetään; sentähden maan asuvaiset kuivettuvat, niin että vähä jää väkeä.
7. Viina katoo, viinapuu surkastuu, ja kaikki, jotka sydämestänsä iloisina olivat, huokaavat.
8. Vaskirumpuin riemu taukoo, iloitsevaisten ilo puuttuu, kanteleiden riemu loppuu.

9. Ei lauleta viinaa juotaissa, ja hyvä juoma on karvas juoville.
10. Tyhjä kaupunki on kukistettu maahan; kaikki huoneet ovat teljetyt, niin ettei yksikään sinne mene.
11. Viinan puutteen tähden valitetaan kaduilla: kaikki ilo on pois, kaikki maan riemu on matkassansa.
12. Ei ole muuta jäänyt kaupunkiin kuin hävitys, ja portit ovat autiot.
13. Sillä kansalle tapahtuu myös maassa niinkuin öljypuillekin, koska siitä on poimittu; niinkuin sitte poimittaisiin kuin oikia viinan kokousaika on pois.
14. Ne korottavat äänensä ja iloitsevat; Herran kunniasta he iloitsevat, hamasta merestä asti.
15. Niin kiittäkäät nyt Herraa laaksoissa, luodoissa Herran, Israelin Jumalan nimeä.
16. Me kuulemme kiitosvirren maailman äärestä, vanhurskaalle kunniaksi. Ja minun pitää sanoman: miksi minä olen niin laiha? miksi minä olen niin laiha? voi minua! sillä ylönkatsojat ylönkatsovat, ja ylönkatsojat ylönkatsovat,
17. Sentähden tulee teidän asuvainne päälle maassa hämmästys, kuoppa ja paula.
18. Ja jos joku pakenis hämmästyksen huutoa, niin hän kuitenkin putoo kuoppaan; ja jos hän pääsee kuopasta ylös, niin hän kuitenkin käsitetään paulaan, sillä korkeuden akkunat avataan, ja maan perustukset vapisevat.
19. Maan käy aivan pahoin: ei sen pidä ollenkaan menestymän, vaan pitää peräti raukeaman.
20. Maan pitää kovin hoiperteleman niinkuin juopuneen, ja vietämän pois niinkuin majan; sillä sen pahat teot painavat sen, niin että sen pitää lankeeman, ja ei enään nouseman.
21. Silloin on Herra etsivä sitä korkiaa sotaväkeä, joka korkeudessa on, ja maan kuninkaita, jotka ovat maan päällä.
22. Että he kootaan yhteen niinkuin kuopassa sidotut, ja pitää oleman suljetut vankeudessa, ja suuren ajan perästä taas etsittämän.
23. Ja kuun pitää häpeemän, ja auringon ujoileman, koska Herra Zebaot on tuleva kuninkaaksi Zionin vuorella ja Jerusalemissa; ja hänen vanhimpainsa edessä pitää kunnia oleman.

25 LUKU

1. Herra, sinä olet minun Jumalani, sinua minä ylistän, minä kiitän sinun nimeäs; sillä sinä teet ihmeitä: sinun vanhat aivoitukses ovat uskolliset ja todet.
2. Sillä sinä teet kaupungin kivirauniokSi, sen vahvan kaupungin, että hän läjässä on; muukalaisten palatsit, niin ettei ne enää ole kaupungit, eikä ikänä enää rakenneta.

3. Sentähden kunnioittaa sinua väkevä kansa, urhoolliset pakanain kaupungit pelkäävät sinua.
4. Sillä sinä olet heikkoin väkevyys ja köyhäin vahvuus heidän vaivoissansa: myrskyssä turva, varjo helteessä, kuin tyrannit julmistuvat niinkuin raju-ilma seinää vastoin.
5. Sinä nöyryytät muukalaisten metelin, niinkuin helteen kuivassa paikassa, niinkuin helle pilven varjolla, niin tyrannein ilo painetaan alas.
6. Ja Herra Zebaot tekee kaikille kansoille tällä vuorella lihavan pidon, pidon selkiästä viinasta, rasvasta, ytimestä ja puhtaasta viinasta.
7. Ja tällä vuorella on hän kääriliinan paneva pois, jolla kaikki ihmiset käärityt ovat, ja peittovaatteen, jolla kaikki pakanat peitetyt ovat.
8. Sillä kuolema pitää nieltämän ijankaikkisesti, ja Herra, Herra on kyyneleet pyyhkivä pois jokaisen kasvoista, ja on ottava kansansa häväistykset pois kaikissa maakunnissa; sillä Herra on sen sanonut.
9. Silloin sanotaan: katso, tämä on meidän Jumalamme jota me odotamme, ja hän auttaa meitä; tämä on Herra, häntä me odotamme, iloitaksemme ja riemuitaksemme hänen autuudessansa.
10. Sillä Herran käsi lepää tällä vuorella; mutta Moab runnellaan sen alla, niinkuin korret sotkutaan loassa.
11. Ja Herra hajoittaa kätensä heidän sekaansa, niinkuin uija hajoittaa uidaksensa; ja hän on käsivarrellansa heidän prameutensa alentava.
12. Ja sinun muuries korkiat vahvistukset hän kallistaa, alentaa ja heittää tomuun.

26 LUKU

1. Siihen aikaan pitää Juudan maassa tämä veisu veisattaman: meillä on vahva kaupunki, hän pani autuuden muuriksi ja varjelukseksi.
2. Avatkaat portit, vanhurskaan kansan, joka uskossa pysyy, käydä sisälle.
3. Sinä pidät aina rauhan, vahvan lupaukses jälkeen; sillä sinuun turvataan.
4. Sentähden luottakaat Herraan ijankaikkisesti; sillä Herra, Herra on kallio ijankaikkisesti.
5. Ja hän notkistaa alas ne, jotka korkialla asuvat, hän alentaa korotetun kaupungin; hän sysää sen maahan, niin että se tomussa makaa,
6. Että hän jaloilla poljetaan, vaivaisten jaloilla ja köyhäin kantapäillä.
7. Mutta vanhurskasten tie on tasainen; sinä ojennat vanhurskasten polut.
8. Herra, me odotamme sinua oikeutes tiellä; sydän himoitsee sinun nimeäs ja muistoas.
9. Minä halajan sinua sydämestäni yöllä, minun henkeni valvoo myös minussa varhain sinun tykös; sillä

kussa sinun oikeutes maakunnassa on, niin maan piirin asuvaiset oppivat vanhurskautta.
10. Mutta ehkä jumalattomille armoja tarittaisiin, niin ei he opi kuitenkaan vanhurskautta, vaan tekevät ainoastaan pahaa oikeuden maalla; sillä ei he näe Herran kunniaa.
11. Herra, sinun kätes on ylennetty, vaan ei he sitä näe; mutta kuin he sen nähdä saavat, niin he häpiään tulevat kansan kiivaudesta, ja vielä sitte tuli sinun vihollises kuluttaa.
12. Mutta sinä, Herra, saatat meille rauhan; sillä kaikki, mitä me toimitamme, olet sinä meille antanut.
13. Herra meidän Jumalamme: muut herrat tosin meitä myös vallitsevat paitsi sinua; mutta me muistamme ainoastaan kuitenkin sinussa sinun nimeäs.
14. Ei kuolleet eläviksi tule ja nukkuneet ei nouse; sillä sinä olet heitä etsinyt ja hävittänyt, ja kaiken heidän muistonsa kadottanut.
15. Mutta sinä, Herra, olet lisännyt kansaa, sinä Herra olet lisännyt kansaa, sinä olet kunnialliseksi tullut; sinä olet pannut heitä kauvas maailman ääriin.
16. Herra, kuin tuska tulee, niin sinua etsitään: koskas heitä kuritat, niin he parkuvat surkiasti.
17. Niinkuin raskaalla vaimolla, kuin hän synnyttämällänsä on, on ahdistus, ja hän parkuu kivullansa, niin meille myös tapahtuu, Herra, sinun kasvois edessä.
18. Me olemme raskaat ja meillä on kipu, niinkuin tuulen synnyttäväisellä; emme kuitenkaan voi maata auttaa, eikä maan piirin asuvaiset tahtoneet langeta.
19. Mutta sinun kuollees elävät, ja minun kuolleet ruumiini nousevat jälleen kuolleista. Herätkäät ja kerskatkaat te, jotka makaatte maan alla; sillä sinun kastees on viheriäisen kedon kaste, ja maa on kuolleet itsestänsä antava.
20. Mene, kansani, ja käy sisälle kammioos, ja sulje sinun oves jälkees; lymytä sinus silmänräpäykseksi, niin kauvan kuin viha käy ylitse.
21. Sillä katso, Herra on käyvä ulos siastansa etsimään maan asuvaisten pahuutta heidän päällensä; niin että maa ilmoittaa heidän verensä, ja ei niitä enää peitä, jotka hänessä tapetut ovat.

27 LUKU

1. Silloin on Herra kovalla, suurella ja väkevällä miekallansa etsivä Leviatania, joka on pitkä kärme, ja Leviatania, joka on kiperä kärme; ja on tappava lohikärmeen meressä.
2. Silloin pitää oleman punaisen viinan viinamäen; laulakaat hänestä:

3. Minä Herra varjelen hänen, ja kastan hänen aikanansa, ettei hänen lehtensä hukkuisi, minä varjelen häntä päivällä ja yöllä.
4. En ole minä vihainen. Voi jos minä saisin sotia ohdakkeiden ja orjantappurain kanssa! niin minä menisin heidän tykönsä, ja polttaisin heidät kaikki tyynni.
5. Hän on minua tallella pitävä, ja toimittava minulle rauhan; rauhan on hän vielä sitte minulle saattava.
6. Siihen on se kuitenkin joutuva, että Jakob juurtuu ja Israel vihoittaa ja kukoistaa, niin että he maan piirin hedelmällä täyttävät.
7. Eikö hän kumminkaan tule lyödyksi, niinkuin hänen vihollisensa lyövät häntä? ja eikö hän tule tapetuksi, niinkuin hänen vihollisensa häntä tappavat?
8. Vaan sinä tuomitset heitä määrällä, ja kirvoitat heitä sittekuin sinä ankaralla tuulellas olet heitä murheelliseksi saattanut, koska idästä tuulee.
9. Sentähden pitää Jakobin synti sen kautta anteeksi annettaman; ja se on siitä kaikki hyödytys, että hänen syntinsä otetaan pois, koska hän tekee kaikki alttarin kivet niinkuin tuhaksi muserretut kivet, ettei yhtään metsistöä eli kuvaa pidä enää jäämän.
10. Sillä vahvan kaupungin pitää yksinänsä oleman, kauniit huoneet hyljättämän ja jätettämän niinkuin korpi; niin että vasikat käyvät siellä laitumella, oleskelevat siellä ja pureskelevat oksia.
11. Hänen oksansa pitää murtuman kuivuuden tähden, niin että vaimot niillä valkeata tekevät; sillä se on ymmärtämätöin kansa, sentähden ei myös se, joka heidät tehnyt on, armahda heitä, ja joka heidät luonut on, ei ole heille armollinen.
12. Silloin on Herra heittävä meren rannasta Egyptin virtaan, ja te Israelin lapset kootaan yksi toisensa perästä.
13. Silloin soitetaan suurella basunalla, niin tulevat kadotetut Assyrian maalla, ja karkoitetut Egyptin maalla, ja rukoilevat Herraa pyhällä Jerusalemin vuorella.

28 LUKU

1. Voi ylpiää Ephraimin juopuneiden kruunua! jonka kaunis kunnia on pudonnut kukkanen, joka on ylemmäisellä puolella lihavaa laaksoa, jossa he viinasta hoipertelevat.
2. Katso, väkevä ja voimallinen Herralta, niinkuin raesade, niinkuin vahingollinen tuuli, niinkuin vesimyrsky, joka väkevästi lankee, pitää väkivallalla maahan päästettämän;
3. Että Ephraimin juopuneiden ylpiä kruunu jaloilla tallatan.

4. Ja hänen kunniansa kaunistuksen pudonneet kukkaset, jotka lihavata laaksoa ylemmäisellä puolella ovat, pitää tuleman niinkuin se, joka varhain suvella kypsyy, jonka joku nähtyänsä ja käsillä pidellessänsä syö.
5. Silloin Herra Zebaot on jääneelle kansallensa kunnian kruunu ja kaunis seppele,
6. Ja tuomion henki hänelle, joka oikeudessa istuu, ja väkevyys niille, jotka sodasta palaavat portin tykö.
7. Siihen myös ovat nämät hulluksi tulleet viinasta, ja hoipertelevat väkevistä juomista; sillä papit ja prophetat ovat hullut väkevästä juomasta, he ovat uponneet viinaan, ja hoipertelevat väkevästä juomasta, he ovat erhettyneet ennustuksessa, ja ei osanneet oikeutta tuomiossa.
8. Sillä kaikki pöydät ovat täynnä oksennusta ja riettautta joka paikassa.
9. Kenelle hän siis opettaa viisautta? kenenkä hän antaa ymmärtää saarnaa? Vieroitettuin rieskasta, eroitettuin nisistä.
10. Sillä (he sanovat:) käske, käske vielä, käske, käske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä.
11. Sillä hän on vihdoin pilkkaavaisilla huulilla ja toisella kielellä puhuva kansalle, jolle nyt näitä saarnataan.
12. Niin saadaan lepo, näin virvoitetaan väsyneet, niin ollaan alallansa; ja ei kuitenkaan tahdota kuulla (tätä saarnaa).
13. Sentähden pitää myös Herran sana heille juuri niin oleman: käske, käske vielä, käske, käske vielä, odota, odota vielä, odota, odota vielä, tässä vähä, siellä vähä, että heidän pitää menemän pois ja kaatuman takaperin, musertuman, kiedottaman ja vangiksi tuleman.
14. Kuulkaat siis Herran sanaa, te pilkkakirveet, jotka vallitsette tätä kansaa, joka on Jerusalemissa.
15. Sillä te sanotte: me olemme tehneet liiton kuoleman kanssa ja sovinnon helvetin kanssa. Kuin rangaistuksen virta tulee, ei hänen pidä meitä kohtaaman; sillä me olemme tehneet valheen turvaksemme, ja petoksen varjelukseksemme.
16. Sentähden sanoo Herra, Herra: katso, minä lasken Zioniin perustuskiven, koetellun kiven, kalliin kulmakiven, joka hyvin on perustettu: joka uskoo, ei hänen pidä peljästymän.
17. Ja minä teen tuomion ojennusnuoraksi ja vanhurskauden mitaksi, niin pitää rakeet karkoittaman pois väärän turvan, ja veden pitää viemän tulen pois;
18. Että teidän liittonne kuoleman kanssa pitää tyhjäksi tuleman, ja teidän sovintonne helvetin kanssa ei pidä vahva oleman; ja koska rangaistuksen virta tulee, pitää sen tallaaman teitä.
19. Niin pian kuin se tulee, niin sen pitää teitä viemän pois: jos se tulee aamulla, niin tapahtuu se aamulla, niin myös päivällä ja yöllä; sillä ainoastaan rangaistus opettaa ottamaan sanoista vaarin.
20. Sillä vuode on niin lyhyt, ettei saa itsiänsä ojentaa, ja peite on niin soukka, ettei sen alla taida

mykärässä olla.
21. Sillä Herra on nouseva niinkuin Peratsimin vuorella, ja vihastuva niinkuin Gibeonin laaksossa, että hän tekis työnsä, muukalaisen työnsä, ja että hän toimittais tekonsa, oudon tekonsa.
22. Pankaat siis pilkkanne pois, ettei siteenne kovemmaksi tulisi; sillä minä olen kuullut hävityksen ja teloituksen, joka Herralta, Herralta Zebaotilta on tapahtuva kaikessa maailmassa.
23. Ottakaat korviinne ja kuulkaat minun ääneni, ymmärtäkäät ja kuulkaat minun puheeni.
24. Kyntääkö eli jyrästääkö taikka viljeleekö peltomies peltonsa aina jyviksi?
25. Eikö niin ole? koska hän sen on tasoittanut, niin hän kylvää siihen herneitä ja heittää kuminoita, ja kylvää nisuja, ohria, jokaista kuhunka hän tahtoo, ja kaurat paikkaansa.
26. Juuri niin kurittaa myös heidän Jumalansa heitä rangaistuksella, ja opettaa heitä.
27. Sillä ei herneitä tapeta varstalla, eikä vaunuratas anneta kuminain päällä käydä, vaan herneet varistetaan sauvalla ja kuminat vitsalla.
28. Se jauhetaan ja leivotaan, eikä peräti tyhjäksi tapeta, koska se vaunurattaalla ja hevosilla tapetaan.
29. Näin tekee myös Herra Zebaot; sillä hänen neuvonsa on ihmeellinen, ja sen jalosti toimittaa.

29 LUKU

1. Voi Ariel, Ariel! sinä Davidin leirin kaupunki! te pidätte vuoden ajat ja pyhäpäivät.
2. Mutta minä vaivaan Arielia, niin että hänen pitää murehtiman ja sureman ja oleman minulle oikia Ariel.
3. Sillä minä piiritän sinun joka kulmalta, ja ahdistan sinun saarrolla, ja annan panna vallit sinun ympärilles.
4. Silloin pitää sinun itses alentaman, ja maasta puhuman, ja mutiseman puheellas tomusta; että sinun äänes on niinkuin noidan maasta, ja sinun puhees pitää oleman niinkuin tomusta haisevaisen.
5. Ja niitä, jotka sinua hajoittavat, pitää oleman niin monta kuin pientä tomua, ja tyranneja niin monta kuin lentäviä akanoita; ja sen pitää ratki äkisti tapahtuman.
6. Sillä sinun pitää Herralta Zebaotilta etsityksi tuleman pitkäisen jylinällä, maan järinällä, suurella äänellä, tuulen pyöriäisellä, raju-ilmalla ja kuluttavaisen tulen liekillä.
7. Mutta niinkuin yön näkö unessa, niin pitää kaikkein pakanain joukko oleman, jotka sotivat Arielia vastaan, kaiken joukkonsa ja saartonsa kanssa, ja niitä, jotka häntä ahdistavat.
8. Sillä niinkuin isoovainen on unessa syövinänsä, mutta herättyänsä on hänen sielunsa vielä tyhjä; ja niinkuin janoova on unessa juovinansa, mutta herättyänsä on hän voimatoin ja janoissansa: juuri niin pitää myös kaikkein pakanain joukko oleman, jotka sotivat Zionin vuorta vastaan.

9. Olkaat hitaat ja ihmetelkäät, eläkäät hekumassa, huutakaat, ja juopukaat, ei kuitenkaan viinasta; horjukaat, ei kuitenkaan väkevästä juomasta.
10. Sillä Herra on teille raskaan unen hengen lähettänyt, ja teidän silmänne sulkenut; teidän prophetanne, päämiehenne ja näkiänne on hän sokaissut;
11. Niin että kaikkein prophetain näyt ovat heille niinkuin lukitun kirjan sanat. Jos joku sen antais sille, joka lukea taitaa, ja sanois: lue tätä, ja hän vastaa: en minä taida, sillä se on lukittu.
12. Eli jos joku antais sille, joka ei lukea taida, ja sanois: lues tätä, ja hän vastaa: en minä taida ensinkään lukea.
13. Ja Herra sanoo: että tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta, ja pelkäävät minua ihmisten käskyin jälkeen, joita he opettavat;
14. Niin minä myös teen tälle kansalle ihmeellisesti, hirmuisesti, ja kamalasti, että heidän viisastensa viisaus hukkuu, ja heidän ymmärtäväistensä ymmärrys kätketään.
15. Voi niitä, jotka tahtovat olla salatut Herran edessä, ja peittää aivoituksensa, ja tekonsa pimeydessä pitää, ja sanovat: kukapa meidät näkee? eli kuka tuntee meitä?
16. Miksi te niin nurjat olette? Niinkuin savenvalaja pidettäisiin savena; käsiala puhuis tekiästänsä: ei hän ole minua tehnyt, ja teko sanois tekiästänsä: ei hän minua tunne.
17. Eikö vähän hetken perästä Libanonin pidä hedelmälliseksi kedoksi tuleman, ja hedelmällinen keto metsäksi luettaman?
18. Silloin kuulevat kuurot tämän kirjan sanoja; ja sokian silmät näkevät synkeydessä ja pimeydessä.
19. Ja raadolliset saavat ilon Herrasta; ja köyhät ihmisten seassa riemuitsevat Israelin Pyhässä,
20. Koska tyrannit hukkuvat, ja pilkkaajat loppuvat, ja ne kaikki teloitetaan, jotka valvovat pahaa tehdäksensä,
21. Jotka ihmisen tekevät syntiseksi sanan tähden, ja vainoovat rankaisiaansa portissa, ja poikkeevat oikeudesta valheen kautta.
22. Sentähden sanoo Herra, Abrahamin lunastaja, Jakobin huoneelle näin: ei Jakob tule enää häpiään, eikä hänen kasvonsa ole enää häpeevä.
23. Sillä koska he saavat lapsensa nähdä, minun käsialani heidän seassansa, niin he pyhittävät minun nimeni; ja heidän pitää Jakobin Pyhän pyhittämän, ja Israelin Jumalaa pelkäämän.
24. Sillä joilla eksyväinen henki on, ne ottavat ymmärryksen; turhan puhujat sallivat heitänsä opetettaa.

30 LUKU

1. Voi luopuvaisia lapsia! sanoo Herra: jotka ilman minua neuvoa pitävät, ja ilman minun henkeäni varjelusta etsivät, kokoovat syntiä synnin päälle;
2. Jotka menevät alas Egyptiin, ja ei kysy minun suutani, varustaaksensa itsiänsä Pharaon voimalla, ja varjellaksensa itsensä Egyptin varjolla.
3. Ja Pharaon väkevyys pitää oleman teille häpiäksi, ja Egyptin varjon turva häväistykseksi.
4. Sillä heidän pääruhtinaansa ovat olleet Zoanissa; ja heidän sanansaattajansa ovat tulleet Hanekseen.
5. Mutta heidän pitää kaikkein kuitenkin häpiään tuleman, sen kansan tähden, joka ei heille hyväksi eli avuksi olla taida, eikä muutoin hyödytykseksi, vaan ainoasti häpiäksi ja myös pilkaksi.
6. Tämä on niiden petoin kuorma, jotka etelään päin ovat, kussa vanha ja nuori jalopeura on, tuliset kyykärmeet ja lentäväiset kärmeet murheen ja ahdistuksen maassa. He vievät riistansa varsoilla, ja tavaransa kamelein selässä sille kansalle, joka ei heille ensinkään hyödytykseksi olla taida.
7. Sillä ei Egypti mitään ole, ja hänen apunsa on turha, sentähden minä saarnaan siitä näin: alallansa olla on paras.
8. Mene siis nyt ja kirjoita tämä heidän eteensä tauluun, ja pane kirjaan, pysymään viimeiseen päivään asti, alati ja ijankaikkisesti.
9. Sillä se on tottelematoin kansa, ja valhetteliat lapset: lapset, jotka ei tahdo kuulla Herran lakia.
10. Vaan sanovat näkiöille: ei teidän pidä näkemän, ja katsojille: ei teidän pidä katsoman meille oikeutta; mutta saarnatkaat meille suloisesti, katsokaat petos.
11. Poiketkaat teiltä, luopukaat tästä retkestä: antakaat Israelin Pyhän lakata meistä.
12. Sentähden sanoo Israelin Pyhä näin: että te hylkäätte tämän sanan, ja luotatte väkivaltaan ja vääryyteen, ja kerskaatte siitä;
13. Niin pitää tämän pahan teon oleman teille niinkuin rako korkiassa muurissa, kuin se rupee hajoomaan, joka äkisti kaatuu maahan ylösalaisin, ja murentuu.
14. Niinkuin savi-astia muserrettu olis, joka muserretaan ja ei säästetä, siihenasti ettei siitä löydä niin suurta kappaletta, että tulta tuotaisiin totoista, eli ammennettaisiin vettä kaivosta.
15. Sillä näin sanoo Herra, Herra Israelin Pyhä: kääntymisellä ja hiljaisuudella te tulette autetuksi, hiljaisuudessa ja toivossa te väkeväksi tulette, mutta ette tahtoneet;
16. Vaan sanoitte: ei, vaan me tahdomme paeta hevosilla; sentähden teidän pitää kulkiana oleman: ja me tahdomme nopiasti ajaa; sentähden pitää teidän vainoojanne myös nopiat oleman.
17. Tuhannen teistä pitää pakeneman yhden miehen uhkauksesta, viiden uhkauksesta pitää teidän pakeneman, siihenasti että teistä jää niinkuin pielipuu vuorelle, ja niinkuin lippu korkeudelle.

18. Sentähden Herra odottaa, että hän olis teille armoinen, ja sentähden on hän noussut teitä armahtamaan; sillä Herra on oikeuden Jumala. Autuaat ovat kaikki, jotka häntä odottavat.
19. Sillä Zionin kansa on asuva Jerusalemissa, ja et sinä ole katkerasti itkevä. Hän kaiketi armahtaa sinua, kuin sinä huudat; hän vastaa sinua niin pian kuin hän sen kuulee.
20. Ja Herra antaa teille leipää tuskassanne ja vettä ahdistuksessanne; sillä ei sinun opettajas lennä enää pois, vaan sinun silmäs näkevät opettajas.
21. Ja korvas kuulevat sanan takanas, sanoen: tämä on tie käykäät sitä, kuin te oikialle eli vasemmalle kädelle eksyneet olette.
22. Silloin pitää teidän saastuttaman teidän hopialla silatut kuvanne, ja teidän kuvainne kultaiset vaatteet; ja teidän pitää ne heittämän pois niinkuin saastaisuuden, ja niille sanoman: mene ulos.
23. Silloin hän antaa sateen siemenelles, jonka pellolles kylvänyt olet, ja leipää pellon tulosta ylen runsaasti; ja karjas kaitaan avaralla kedolla.
24. Härjät ja varsat, jotka peltos kyntävät, syövät sekoitettuja ohria, jotka viskimellä ja pohtimella ovat pohditut.
25. Ja kaikkein suurten vuorten päällä, ja kaikkein suurten kukkulain päällä pitää eroitetut virrat käymän, suuren surmaamisen aikana, ja kuin tornit kaatuvat.
26. Ja kuun valo on oleva kuin auringon paiste ja auringon paiste on oleva seitsemän kertaa kirkkaampi kuin seitsemän päivän kirkkaus; kuin Herra sitoo kansansa haavat, ja sen loukkaamat parantaa.
27. Katso, Herran nimi tulee kaukaa, hänen vihansa polttaa ja on sangen raskas; hänen huulensa ovat hirmuisuutta täynnä, ja hänen kielensä on niinkuin kuluttava tuli.
28. Ja hänen henkensä niinkuin tulvaava virta, joka hamaan kurkkuun asti ulottuu, hajoittamaan pakanoita, siihenasti että he tyhjäksi tulevat, ja ajamaan kansaa sinne ja tänne, suitsilla heidän suussansa.
29. Silloin pitää teidän veisaaman niinkuin juhlayönä, ja sydämestänne riemuitseman niinkuin huiluilla käytäisiin Herran vuorelle, Israelin turvan tykö.
30. Ja Herra kuuluttaa kunniallisen äänensä, että hänen kokotettu käsivartensa nähtäisiin, vihaisella haastamisella, ja kuluttavaisen tulen liekillä, säteillä, väkevällä sateella ja rakehilla.
31. Sillä Assurin pitää peljästymän Herran ääntä, joka häntä lyö vitsalla.
32. Sillä vitsan pitää kyllä sattuman ja koskeman, kuin Herra sen vie heidän ylitsensä rummuilla ja kanteleilla, ja joka paikassa sotii heitä vastaan.
33. Sillä kuoppa on jo entisestä valmistettu, ja se on myös kuninkaalle valmistettu, kyllä syvä ja leviä. Siellä on asumus, tuli ja paljo puita; Herran Henki on sen sytyttävä niinkuin jonkun tulikivisen virran.

31 LUKU

1. Voi niitä, jotka menevät alas Egyptiin apua kerjäämään, ja luottavat hevosiin, ja turvaavat vaunuihin, että niitä on monta, ja ratsasmiehiin, että he juuri väkevät ovat, eivätkä turvaa Israelin Pyhään, eikä kysy Herraa.
2. Mutta hän on viisas ja antaa tulla onnettomuuden, ja ei muuta sanojansa; vaan asettaa itsensä pahain huonetta vastaan, ja pahantekiäin apua vastaan.
3. Sillä Egypti on ihminen ja ei Jumala, ja heidän hevosensa ovat liha ja ei henki. Ja Herra on kokottava kätensä, niin että auttajan pitää hoiperteleman, ja sen, jota autetaan, pitää lankeeman, ja ynnä molemmat toinen toisensa kanssa hukkuman.
4. Sillä näin sanoo Herra minulle: niinkuin jalopeura ja nuori jalopeura kiljuu saaliinsa päällä, kuin paimenten joukko on kokoontunut sitä vastaan, ei peljästy heidän huudostansa, eikä hämmästy vaikka heitä monta on: juuri niin on Herra Zebaot menevä alas sotimaan Zionin vuorella ja sen korkeudella.
5. Niinkuin linnut siivillänsä tekevät, niin Herra Zebaot on varjeleva Jerusalemin: hän on suojeleva, auttava, siellä oleva ja holhova häntä.
6. Palatkaat, te Israelin lapset, sen tykö, josta te peräti harhailleet olette.
7. Sillä silloin jokainen hylkää hopia- ja kulta-epäjumalansa, joita omat kätenne ovat tehneet teille synniksi.
8. Ja Assurin pitää lankeeman, ei miehen miekalla, ja pitää kulutettaman, ei ihmisen miekalla; ja pitää kuitenkin pakeneman miekkaa, ja hänen nuorukaisensa pitää verollisiksi tuleman.
9. Ja hänen pitää pelvon tähden menemän kallionsa ohitse, ja hänen pääruhtinaansa pitää lippunsa edestä pakoon menemän, sanoo Herra Zebaot, jolla Zionissa tuli ja Jerusalemissa totto on.

32 LUKU

1. Katso, kuningas on hallitseva oikeudella; ja pääruhtinaat vallitsevat, oikeutta pitämään voimassa.
2. Että jokainen on niinkuin joku, joka tuulelta varjeltu on, ja niinkuin joku, joka sadekuurolta on peitetty, niinkuin vesi-ojat kuivassa paikassa, niinkuin suuren vuoren varjo kuivassa maassa.
3. Ja näkeväiset silmät ei pidä pimenemän; ja kuulevaisten korvat pitää visun vaarin ottaman.
4. Ja hulluin pitää oppiman taitoa, ja sopera kieli pitää selkeäksi tuleman ja selkeästi puhuman.
5. Ei hullua pidä enää pääruhtinaaksi kutsuttaman, eikä ahnetta herraksi.

6. Sillä tyhmä puhuu tyhmyydessä, ja hänen sydämensä on pahuudessa; että hän olis ulkokullaisuudessa; ja saarnais Herrasta väärin, että hän sillä isoovaiset sielut nälkään näännyttäis, ja kieltäis janoovaisilta juoman.
7. Sillä ahneen hallitus ei ole muu kuin vahinko; sillä hän löytää kavaluuden hävittääksensä raadollisia väärillä sanoilla, silloinkin kun köyhä oikeuttansa puhuu.
8. Mutta toimellinen päämies pitää toimellisia neuvoja; ja toimellisissa menoissa hän vahvana pysyy.
9. Nouskaat, te suruttomat vaimot, kuulkaat minun ääntäni; te rohkiat tyttäret, ottakaat korviinne minun puheeni.
10. Ajastajan ja päivän perästä pitää teidän vapiseman, jotka niin rohkiat olette; sillä ei tule yhtään viinan eloa, eikä tule yhtään kokoomusta.
11. Peljästykäät, te suruttomat vaimot, vaviskaat, te rohkiat; te riisutaan, paljastetaan ja kupeista vyötetään.
12. Rinnoille lyödään valittaen ihanaisista pelloista ja hedelmällisistä viinapuista.
13. Sillä minun kansani pellossa pitää orjantappurat ja ohdakkeet kasvaman; niin myös kaikissa ilohuoneissa, iloisessa kaupungissa.
14. Sillä salit pitää hyljättämän, ja kansan paljous kaupungissa pitää vähenemän; niin että tornit ja linnat pitää tuleman ijankaikkiseksi luolaksi, ja metsän pedoille iloksi, ja laumoille laitumeksi;
15. Siihenasti että Henki korkeudesta vuodatetaan meidän päällemme: silloin tulee korpi peltomaaksi, ja peltomaa luetaan metsäksi.
16. Ja oikeus asuu korvessa, ja vanhurskaus peltomaassas;
17. Ja vanhurskauden työ on rauha, ja vanhurskauden hyödytys ijankaikkinen hiljaisuus ja lepo.
18. Niin että minun kansani on asuva rauhan huoneessa, turvallisissa majoissa ja jalossa levossa.
19. Mutta rakeet pitää oleman alhaalla metsissä; ja kaupungin pitää alhaalla mataloissa paikoissa oleman.
20. Hyvin teidän menestyy, jotka kylvätte joka paikassa vetten tykö; ja annatte härkäin ja aasein käydä jaloillansa niiden päällä.

33 LUKU

1. Voi sinuas hävittäjä! luuletkos, ettei sinun pidä hävitetyksi tuleman? ja sinuas ylönkatsoja! luuletkos, ettei sinua ylönkatsota? Koska sinä olet täyttänyt hävitykses, niin sinun myös pitää tuleman hävitetyksi; koska sinä olet täyttänyt ylönkatsees, niin sinua pitää jälleen katsottaman ylön.

2. Herra, ole meille armollinen; sillä me odotamme sinua: ole heidän käsivartensa varhain, niin myös meidän autuutemme murheen ajalla.
3. Kansat pakenevat sitä suurta pauhinaa; pakanat hajoitetaan, kuin sinä korotetaan.
4. Silloin pitää teidän saalinne korjattaman niinkuin perhonen otetaan, ja niinkuin heinäsirkat karkoitetaan, koska heidän päällensä tullaan.
5. Herra on korotettu; sillä hän asuu korkeudessa: hän on täyttänyt Zionin oikeudella ja vanhurskaudella.
6. Ja sinun ajallas pitää oleman usko ja voima, autuus, tieto, toimi, ja Herran pelko pitää oleman hänen tavaransa.
7. Katso, heidän sanansaattajansa huutavat ulkona: rauhan enkelit itkevät haikiasti.
8. Polut ovat autiot, ei käy yksikään enään tiellä; ei hän pidä liittoa, hän hylkää kaupungit, ja ei pidä lukua kansasta.
9. Hän murehtii,ja maa on surkialla muodolla, Libanon on häpiällä hakattu; Saron on niinkuin tasainen keto, Basan ja Karmeli ovat hävitetyt.
10. Nyt minä tahdon nousta, sanoo Herra: nyt minä tahdon itseni korottaa, nyt minä tahdon korkiaksi tulla.
11. Oljista olette te raskaat, korsia te synnytätte; tulen pitää teitä kuluttaman teidän ylpeytenne kanssa;
12. Sillä kansa pitää poltettaman kalkiksi, niinkuin hakatut orjantappurat tulelle sytytetään.
13. Niin kuulkaat nyt te, jotka kaukana olette, mitä minä olen tehnyt; ja te, jotka olette läsnä, havaitkaat minun väkevyyteni.
14. Syntiset Zionissa ovat peljästyneet, hämmästys on tullut ulkokullattuin päälle (ja sanovat): kuka on meidän seassamme, joka taitaa asua kuluttavaisen tulen tykönä? kuka on meidän seassamme, joka voi asua ijankaikkisten hiilten tykönä?
15. Joka vanhurskaudessa vaeltaa ja puhuu oikeutta; joka vääryyttä ja ahneutta vihaa, ja vetää kätensä pois, ettei hän ota lahjoja; joka tukitsee korvansa kuulemasta veren vikoja, ja peittää silmänsä näkemästä pahaa:
16. Hän on korkeudessa asuva, ja kalliot ovat hänen linnansa ja tukeensa: hänelle annetaan hänen leipänsä, eikä hän ole epäilevä vedestänsä.
17. Sinun silmäs näkevät kuninkaan kunniassansa: ne näkevät maan levitettynä.
18. Sinun sydämes ihmettelee, (ja sanoo:) kussa nyt ovat kirjanoppineet? kussa ovat neuvonantajat? kussa tämän maailman tutkia on?
19. Etkä myös sinä ole näkevä sitä väkevää kansaa, sitä syväkielistä kansaa, jota ei ymmärretä, ja oudosta kielestä, jota ei taideta ymmärtää.

20. Katso Zionia, juhlakaupunkiamme; sinun silmäs on näkevä Jerusalemin kauniin asumuksen, majan, jota ei viedä pois, jonka paanuja ei ikänä pidä temmattaman ylös, ja jonka köysiä ei ikänä pidä katkottaman.
21. Sillä Herra on siellä oleva väkevä meidän tykönämme, ja siellä pitää oleman leviät virrat ja ojat; ei venheellä taideta mennä sieltä ylitse, eikä laiva taida sinne purjehtia;
22. Sillä Herra on meidän tuomarimme, Herra on meidän opettajamme; Herra on meidän kuninkaamme, hän auttaa meitä.
23. Anna heidän pingoittaa köytensä, ei ne pidä kuitenkaan pitämän, niin ei pidä myös heidän hajoittaman lippua pielten päälle; sillä paljo kalliimpi saalis pitää jaettaman, niin että ontuvat myös ryöstävät.
24. Ja ei yhdenkään asuvaisen pidä sanoman: minä olen heikko; että kansalla, joka siellä asuu, pitää oleman syntein päästö.

34 LUKU

1. Tulkaat, te pakanat, ja kuulkaat, kansat ottakaat vaari; maa kuulkaan ja mitä siinä on, maan piiri ja kaikki, mitä siinä syntyy.
2. Sillä Herra on vihainen kaikille pakanoille, ja on närkästynyt kaikille heidän joukoillensa; hän on heitä kiroova, ja antaa teurastaa heitä.
3. Heidän lyötynsä pitää heitettämän pois, niin että pahan hajun pitää tuleman heidän ruumiistansa, ja vuoret kuohuman heidän verestänsä.
4. Ja koko taivaan joukko pitää mätänemän, ja taivas pitää käärittämän kokon niinkuin kirja; ja kaikki hänen joukkonsa putooman niinkuin lehti putoo viinapuusta, ja niinkuin kuivettunut lehti fikunapuusta.
5. Sillä minun miekkani on taivaissa juovuksissa; ja katso, sen pitää tuleman alas Edomin päälle ja kirotun kansan päälle, sitä rankaisemaan.
6. Herran miekka on verta täynnä, ja on paksu lihavuudesta, karitsain ja kauristen verestä, ja jääräin munaskuiden lihavuudesta; sillä Herralla pitää oleman uhri Botsrassa, ja suuri teurastaminen Edomin maalla.
7. Yksisarvillisten pitää myös kulkeman alas heidän kanssansa, ja mullit syötettyin härkäin kanssa; sillä heidän maansa pitää juopuman verestä, ja heidän multansa lihavaksi tuleman lihavuudesta.
8. Sillä ne ovat Herran kostopäivät, ja kostamisen vuodet, Zionin tähden.
9. Silloin sen ojat muutetaan pieksi, ja hänen multansa tulikiveksi; ja sen maakunta pitää muuttuman palavaksi pieksi,
10. Jonka ei pidä päivällä eikä yöllä sammuman, mutta savun pitää siitä ijankaikkisesti nouseman; ja se

pitää hävitettämän suvusta sukuun, niin ettei yhdenkään pidä käymän sen lävitse ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
11. Vaan ruovonpäristäjäin ja tarhapöllöin pitää sen omistaman, yökköin ja kaarneitten pitää siellä asuman; sillä hän on vetävä nuoran sen ylitse, niin että sen pitää autioksi tuleman, ja ojennuskiven, niin että sen pitää tyhjäksi tuleman.
12. Niin että sen herrat pitää kutsuttaman herroiksi ilman maakuntaa: ja kaikki sen pääruhtinaat pitää saaman lopun.
13. Ja orjantappurat pitää kasvaman hänen salissansa, nokulaiset ja ohdakkeet sen linnoissa; ja pitää oleman lohikärmeitten asumasia ja yökköin laitumet.
14. Silloin pitää metsän eläimet kohtaaman toinen toistansa, yhden liekkiön pitää toista huutaman; ja kauhiat yölinnut pitää myös siellä asumasiansa saaman ja siellä levon löytämän.
15. Hyypiän pitää myös siellä pesänsä pitämän ja muniman, hautoman ja kuoriman sen varjon alla; ja korpihaukat parinensa pitää myös sinne kokoontuman.
16. Etsikäät nyt Herran kirjaa ja lukekaat: ei yhtään näistä pidä puuttuman, ei pidä näistä kaivattaman yhtä eli toista; sillä hän on se, joka minun suuni kautta käskee, ja hänen henkensä tuo sen kokoon.
17. Hän heittää arpaa heistä, ja kädellänsä jakaa mitan heidän seassansa; että heillä pitää siellä oleman perintö ijankaikkisesti, ja suvusta sukuun siellä asuman.

35 LUKU

1. Korvet ja erämaat pitää iloitseman, ja autio sia pitää iloinen oleman, ja niinkuin kukkanen kukoistaman.
2. Hän on kasvain vihoittava ja seisova riemuisna kaikessa ilossa ja riemussa; sillä Libanonin kunnia annetaan hänelle, Karmelin ja Saronin kaunistus; ja he näkevät Herran kunnian ja meidän Jumalan kauneuden.
3. Vahvistakaat väsyneet kädet, ja tuetkaat nääntyneet polvet.
4. Sanokaat heikkomielisille: olkaat turvassa ja älkäät peljätkö; katso, teidän Jumalanne tulee kostamaan, Jumala, joka maksaa, hän tulee ja vapahtaa teidät.
5. Silloin avataan sokiain silmät, ja kuuroin korvat aukenevat.
6. Silloin rammat hyppäävät niinkuin peurat, ja mykkäin kieli pakahtuu kiitokseen; sillä korvessa pitää vedet vuotaman, ja virrat erämaassa.
7. Ja karkia paikka pitää järveksi tuleman, ja kuiva maa kuohuvaksi vedeksi; ja kuopassa, jossa kärme

makasi, pitää heinän, ruovon ja kaislan oleman.
8. Siinä myös pitää matka ja tie oleman, joka pitää pyhäksi tieksi kutsuttaman, ettei kenkään saastainen sitä vaeltaisi, ja se pitää heidän edessänsä oleman; jota käydään, niin ettei tyhmäkään eksy.
9. Ei siellä jalopeura oleman pidä, eikä joku julma peto mene sitä myöten, eli sieltä löydetä; vaan lunastetut sitä vaeltavat.
10. Herran lunastetut palajavat ja tulevat sen kautta riemulla Zioniin, ja ijankaikkinen ilo on oleva heidän päänsä päällä. Ilon ja riemun he käsittävät, ja murhe ja huokaus pitää pakeneman.

36 LUKU

1. Ja tapahtui kuningas Hiskian neljännellätoistakymmenennellä vuodella, että Assyrian kuningas Sanherib nousi kaikkia Juudan vahvoja kaupungeita vastaan, ja voitti ne.
2. Ja Assyrian kuningas lähetti Rabsaken Lakiksesta Jerusalemiin, kuningas Hiskian tykö, suurella väellä; ja hän astui edes ylimmäisen vesilammin kanavan päähän tiellä vanuttajan kedolle.
3. Ja hänen tykönsä menivät ulos Eliakim Hilkian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja, ja Joah Assaphin poika, kansleri.
4. Ja Rabsake sanoi heille: sanokaat siis Hiskialle: näin sanoo suuri kuningas, Assyrian kuningas: millainen on se turva, johonkas turvaat?
5. Minä taidan arvata, ettäs luulet itselläs vielä olevan neuvoa ja voimaa sotiakses; keneen sinä siis luotat, ettäs olet minusta luopunut?
6. Katso, luotatkos musertuneeseen ruokosauvaan Egyptiin? joka silloin kuin nojataan sen päälle, menee käden lävitse ja pistää sen lävitse: niin on myös Pharao Egyptin kuningas kaikille niille, jotka häneen luottavat.
7. Ja jos sinä tahdot sanoa minulle: me luotamme Herraan meidän Jumalaamme: eikö hän ole se, jonka korkeudet ja alttarit Hiskia on heittänyt pois? ja sanonut Juudalle ja Jerusalemille: tämän alttarin edessä pitää teidän rukoileman.
8. Lyö siis nyt veto herrani Assyrian kuninkaan kanssa; minä annan sinulle kaksituhatta hevosta, saa nähdä, jos sinä voit toimittaa niitä tyköäs, jotka niillä ajavat.
9. Kuinka sinä siis tahdot ajaa takaperin yhden sodanpäämiehen, joka minun herrani vähimmistä palvelioista on? Mutta sinä luotat Egyptiin, ratasten ja ratsasmiesten tähden.
10. Niin sinä luulet myös, että minä ilman Herraa olen lähtenyt maakuntaan sitä hävittämään? Herra sanoi

minulle: mene ylös siihen maakuntaan ja hävitä se.
11. Mutta Eliakim, Sebna ja Joah sanoivat Rabsakelle: puhu palveliais kanssa Syrian kielellä, sillä me ymmärrämme kyllä sen, ja älä puhu Juudan kielellä meidän kanssamme, kansan kuullen, joka muurin päällä on.
12. Niin sanoi Rabsake: luuletkos minun herrani lähettäneen minun sinun herras, eli sinun tykös näitä sanoja puhumaan? ja ei paljo enemmin niille miehille, jotka istuvat muurin päällä, teidän kanssanne syömässä omaa lokaansa, ja juomassa omaa vettänsä?
13. Ja Rabsake seisoi ja huusi vahvasti Juudan kielellä, ja sanoi: kuulkaat suuren kuninkaan sanoja, Assyrian kuninkaan.
14. Näin sanoo kuningas: älkäät antako Hiskian pettää teitänne; sillä ei hän voi teitä pelastaa.
15. Ja älkäät antako Hiskian saattaa teidät turvaamaan Herraan, sanoen: kyllä Herra auttaa meitä: ei tätä kaupunkia anneta Assyrian kuninkaan käsiin.
16. Älkäät kuulko Hiskiaa; sillä näin sanoo Assyrian kuningas: olkaat minun mieleni nouteeksi, ja tulkaat ulos minun tyköni, niin te syötte itsekukin viinapuustansa ja fikunapuustansa, ja juotte vettä kukin kaivostansa,
17. Siihenasti että minä tulen ja vien teidät senkaltaiseen maahan kuin teidänkin maanne on, maahan, jossa jyviä ja viinaa on, maahan, jossa leipää ja viinamäkiä on.
18. Älkäät antako Hiskian pettää teitänne, että hän sanoo: Herra pelastaa meitä. Ovatko myös pakanain jumalat jokainen maansa vapahtaneet Assyrian kuninkaan käsistä?
19. Kussa ovat Hamatin ja Arpadin Jumalat? ja kussa ovat Sepharvaimin jumalat? ovatko he myös vapahtaneet Samarian minun kädestäni?
20. Kuka näistä kaikista maan jumalista on auttanut maansa minun kädestäni? että Herra pelastais Jerusalemin minun kädestäni?
21. Mutta he olivat ääneti, ja ei vastanneet häntä mitään; sillä kuningas oli käskenyt ja sanonut: älkäät häntä mitään vastatko.
22. Niin tulivat Eliakim Hilkian poika, huoneenhaltia, ja Sebna kirjoittaja ja Joah Assaphin poika, kansleri, Hiskian tykö, reväistyillä vaatteilla, ja ilmoittivat hänelle Rabsaken sanat.

37 LUKU

1. Kuin kuningas Hiskia tämän kuuli, repäisi hän vaatteensa, ja kääri säkin ympärillensä, ja meni Herran

huoneeseen,
2. Ja lähetti Eliakimin, huoneenhaltian, ja Sebnan, kirjoittajan, ylimmäisten pappein kanssa, puettuna säkkeihin, propheta Jesaian Amotsin pojan tykö,
3. Sanomaan hänelle: näin sanoo Hiskia: tämä on vaivan, toran ja häväistyksen päivä; sillä lapset ovat tulleet synnyttämiselle ja ei ole voimaa synnyttää.
4. Jospa siis Herra sinun Jumalas tahtois kuulla Rabsaken sanat, jonka hänen herransa Assyrian kuningas lähetti häpäisemään elävää Jumalaa, ja pilkkaamaan senkaltaisilla sanoilla kuin Herra sinun Jumalas on kuullut; ja ettäs tahtoisit korottaa rukoukses jääneiden edestä, jotka vielä käsissä ovat.
5. Ja kuningas Hiskian palveliat tulivat Jesaian tykö.
6. Mutta Jesaia sanoi heille: näin sanokaat teidän herrallenne: Herra sanoo näin: älä pelkää niitä sanoja, joita sinä kuulit, joilla Assyrian kuninkaan palveliat ovat häväisseet minua.
7. Katso, minä annan hänelle hengen, ja hänen pitää saaman kuulla sanoman, ja palajaman omalle maallensa; ja minä tahdon kaataa hänen miekalla hänen maassansa.
8. Mutta kuin Rabsake palasi, löysi hän Assyrian kuninkaan sotimasta Libnaa vastaan; sillä hän oli kuullut hänen matkustaneen Lakiksesta.
9. Sillä sanoma tuli Tirhakasta Etiopian kuninkaasta, sanoen: hän on lähtenyt sotimaan sinua vastaan. Kuin hän tämän kuuli, lähetti hän sanan Hiskialle, ja käski hänelle sanoa:
10. Sanokaat Hiskialle Juudan kuninkaalle näin: älä anna sinun Jumalas pettää sinuas, johon sinä luotat, ja sanot: ei Jerusalem anneta Assyrian kuninkaan käteen.
11. Katso, sinä olet kuullut, mitä Assyrian kuninkaat kaikille maakunnille tehneet ovat, ja ne hävittäneet; ja sinä pelastettaisiin?
12. Ovatko myös pakanain jumalat auttaneet niitä, joita minun isäni ovat hävittäneet, Gosanin ja Haranin, Resephin, ja Edenin lapset, jotka Telassarissa olivat?
13. Kussa on Hamatin kuningas, ja Arphadin kuningas, ja Sepharvaimin, Henan ja Ivvan kaupungin kuningas?
14. Ja kuin Hiskia oli saanut kirjan sanansaattajalta ja lukenut sen, meni hän ylös Herran huoneeseen, ja Hiskia levitti sen Herran eteen.
15. Ja Hiskia rukoili Herraa ja sanoi:
16. Herra Zebaot, Israelin Jumala, joka istut Kerubimin päällä, sinä, joka olet ainoa Jumala kaikkein maakuntain ylitse maan päällä: sinä olet tehnyt taivaan ja maan:
17. Herra, kallista korvas ja kuule, Herra, avaa silmäs ja näe: kuule siis kaikki Sanheribin sanat, joka on

lähettänyt häpäisemään elävää Jumalaa.
18. Tosi se on, Herra, että Assyrian kuninkaat ovat autioksi tehneet kaikki valtakunnat heidän maakuntainsa kanssa,
19. Ja ovat heittäneet heidän Jumalansa tuleen; sillä ei ne olleet jumalat, vaan ihmisten kätten työt, puut ja kivet, ja ne he ovat hävittäneet.
20. Mutta nyt, Herra meidän Jumalamme, auta meitä hänen kädestänsä; että kaikki valtakunnat maan päällä ymmärtäisivät sinun ainoan olevan Herran.
21. Silloin lähetti Jesaia Amotsin poika Hiskian tykö, ja käski hänelle sanoa: näin sanoo Herra Israelin Jumala: (minä olen kuullut) sen, kuin sinä minua rukoillut olet Assyrian kuninkaan Sanheribin tähden.
22. Niin on tämä se minkä Herra hänestä sanoo: neitsy, Zionin tytär katsoo sinun ylön, ja pilkkaa sinua, ja Jerusalemin tytär vääntelee päätänsä sinun peрääs.
23. Ketäs olet pilkannut ja häväissyt? ketä vastaan sinä olet korottanut äänes? sinä olet nostanut silmäs Israelin Pyhää vastaan.
24. Sinun palveliais kautta olet sinä häväissyt Herraa, ja sanonut: minun monilla rattaillani olen minä mennyt ylös vuorten kukkuloille Libanonin puolelle, ja tahdon hakata maahan hänen korkiat sedripuunsa ja valitut honkansa, ja mennä kukkulain ylitse hänen ääreensä, hänen ihanan vainionsa metsään.
25. Minä olen kaivanut ja juonut vettä; ja minun jalkapöytäni on kuivannut kaikki piiritetyt ojat.
26. Etkös ole kaukaa kuullut, että minä muinen juuri niin tehnyt ja sen toimittanut olen, ja vielä nyt niin teen, että vahvat kaupungit kukistetaan kiviraunioiksi?
27. Ja heidän asujansa voimattomiksi ja epäileväisiksi tulevat, ja häpiään joutuvat; ja tulevat niinkuin kedon ruoho ja viheriäinen ruoho, niinkuin ruoho kattoin päällä, joka ennen kuivettuu kuin tuleentuu.
28. Mutta minä tiedän sinun asumukses hyvin, sinun uloslähtemises ja sisällekäymises; ja sinun kiukuitsemises minua vastaan.
29. Ettäs kiukuitset minua vastaan, ja sinun ylpeytes on joutunut minun korvilleni, panen minä renkaani sinun sieraimiis ja suitseni sinun suuhus, ja vien sinun sitä tietä jälleen takaperin, jotas tullutkin olet.
30. Ja tämä pitää oleman sinulle merkiksi: syö tänä vuonna, mitä kasvanut on, toisena vuonna, mitä itsestänsä kasvaa, kolmantena vuonna kylväkäät ja leikatkaat, istuttakaat viinapuita, ja syökäät heidän hedelmäänsä.
31. Ja pelastettuin ja jääneiden Juudan huoneesta pitää taas alhaalta juurtuman,ja ylhäältä kantaman hedelmän.
32. Sillä Jerusalemista pitää vielä nyt jääneiden tuleman ulos, ja vapahdetut Zionin vuorelta. Tätä on Herran

Zebaotin kiivaus tekevä.
33. Sentähden sanoo Herra Assyrian kuninkaasta näin: ei hänen pidä tuleman tähän kaupunkiin, eikä yhtään nuolta sinne ampuman, eli yhtä kilpeä tuoman sen eteen, taikka yhtään vallia tekemän sen ympärille;
34. Vaan pitää palajaman sitä tietä takaperin, jota hän tullut on, ja ei tähän kaupunkiin ensinkään tuleman, sanoo Herra.
35. Sillä minä varjelen tämän kaupungin, niin että minä autan häntä, minun tähteni ja minun palveliani Davidin tähden.
36. Silloin läksi Herran enkeli ja löi Assyrian leirissä sata ja viisiyhdeksättäkymmentä tuhatta miestä. Ja kuin he varhain huomeneltain nousivat, katso, ne kaikki olivat kuolleiden ruumiit.
37. Ja Assyrian kuningas Sanherib läksi matkaansa ja palasi, ja asui Ninivessä.
38. Ja tapahtui, kuin hän rukoili jumalansa Nisrokin huoneessa, löivät hänen poikansa Adramelek ja Saretser hänen miekalla, ja pakenivat Araratin maalle. Ja hänen poikansa Assarhaddon tuli kuinkaaksi hänen siaansa.

38 LUKU

1. Silloin tuli Hiskia kuoleman kieliin. Ja propheta Jesaia Amotsinpoika tuli hänen tykönsä ja sanoi hänelle: näin sanoo Herra: toimita talos, sillä sinun pitää kuoleman ja ei elämän.
2. Niin käänsi Hiskia kasvonsa seinään päin, ja rukoili Herraa,
3. Ja sanoi: ah Herra, muista, kuinka minä sinun edessäs olen totuudessa ja vaalla sydämellä vaeltanut, ja olen tehnyt mitä sinulle on ollut otollinen! ja Hiskia itki katkerasti.
4. Ja Herran sana tuli Jesaian tykä ja sanoi:
5. Mene ja sano Hiskialle: näin sanoo Herra sinun isäs Davidin Jumala: Minä olen kuullut sinun rukoukses ja nähnyt sinun kyynelees; katso, minä lisään vielä nyt sinun päiviis viisitoistakymmentä vuotta,
6. Ja minä vapahdan sinun ja tämän kaupungin Assyrian kuninkaan kädestä, ja tahdon hyvin varjella tämän kaupungin.
7. Ja tämä olkoon sinulle merkiksi Herralta, että Herra on tämän tekevä niinkuin hän on sanonut:
8. Katso, minä tahdon vetää varjon takaperin Ahaksen Säijäristä, kymmenen juonta, kuin hän on juossut ylitse; ja niin aurinko kävi takaperin kymmenen juonta, jotka hän Säijärissä oli juossut ylitse.
9. Tämä on Hiskian Juudan kuninkaan kirjoitus, kuin hän sairastanut oli, ja taudistansa terveeksi tullut:

10. Minä sanoin minun päiviäni lyhennettäissä: nyt minun täytyy mennä haudan ovelle, ja vuoteni lopettaa.
11. Minä sanoin: en minä enää Herraa näe, Herraa eläväin maassa; en minä enään ihmisiä näe niiden seassa, jotka maailmassa asuvat.
12. Minun aikani kului ja on minulta otettu pois, niinkuin paimenen maja; ja minä leikkasin poikki elämäni niinkuin kankuri. Hän katkaisi minun niinkuin hienon langan, sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti.
13. Minä asetin itseni niinkuin jalopeura aamuun asti; kuitenkin särki hän kaikki minun luuni; sinä lopetat minun huomenesta ehtooseen asti.
14. Minä kuikutin niinkuin kurki ja pääskynen, ja vaikeroitsin ninkuin mettinen; minun silmäni rupesivat puhkeemaan; Herra, minä kärsin tuskaa, huojenna se minulta.
15. Mitä minun pitää puhuman, että hän sen minulle lupasi, ja teki myös sen? Sentähden minä tahdon kaikkena elinaikanani tämän minun sieluni murheen tähden kartella.
16. Herra, siitä eletään, ja minun henkeni elämä on siinä kokonansa; sillä sinä annoit minun nukkua, ja teit minun taas eläväksi.
17. Katso, suuri hätä oli minulla turvasta; mutta sinä olet minun sieluni sydämellisesti vapahtanut, ettei se hukkuisi; sillä sinä heitit kaikki minun syntini selkäs taa.
18. Sillä ei helvetti sinua kiitä, eikä kuolema sinua ylistä; ei myös ne sinun totuuttas odota, jotka alas kuoppaan menevät.
19. Vaan ainoastansa elävät kiittävät sinua, niinkuin minäkin nyt teen; isän pitää lapsillensa sinun totuuttas ilmoittaman.
20. Herra, auta minua; niin me veisaamme minun veisuni, niinkauvan kuin me elämme, Herran huoneessa.
21. Ja Jesaia käski ottaa voidetta fikunista ja panna paisuman päälle, että se tulis terveeksi.
22. Mutta Hiskia sanoi: mikä merkki on, että minun pitää menemän ylös Herran huoneeseen?

39 LUKU

1. Silloin lähetti Merodak Baladan, Baladanin poika, Babelin kuningas kirjoituksen ja lahjoja Hiskialle; sillä hän oli kuullut hänen sairastaneen, ja tulleen terveeksi jälleen.
2. Niin Hiskia tuli iloiseksi heidän kanssansa, ja näytti heille tavarahuoneensa, hopian ja kullan, yrtit, kalliit voiteet, ja kaikki asehuoneensa, ja kaiken tavaran, mikä hänellä oli; ei ollut mitään, jota ei Hiskia heille näyttänyt, hänen huoneessansa ja hänen takanansa.
3. Niin tuli propheta Jesaia kuningas Hiskian tykö, ja sanoi hänelle: mitä nämät miehet ovat sanoneet, ja

kusta he sinun tykös ovat tulleet? Hiskia sanoi: he ovat tulleet kaukaiselta maalta minun tyköni, aina Babelista.
4. Mutta hän sanoi: mitä he ovat nähneet sinun huoneessas? Hiskia sanoi: kaikki mitä minun huoneessani on, ovat he nähneet, ja ei ole mitään minun tavaroissani, jota en minä ole näyttänyt heille.
5. Ja Jesaia sanoi Hiskialle: kuule Herra Zebaotin sana.
6. Katso, se aika tulee, että kaikki, mitä sinun huoneessas on, ja mitä sinun isäs koonneet ovat tähän päivään asti, pitää vietämän pois Babeliin; niin ettei mitään pidä jäämän, sanoo Herra.
7. Heidän pitää myös ottaman sinun lapses, jotka sinusta tulevat, ja sinulle synnytetään; ja heidän pitää oleman kamaripalvelioina Babelin kuninkaan huoneessa.
8. Ja Hiskia sanoi Jesaialle: Herran sana on hyvä, jonka sinä puhunut olet. Ja sanoi: olkoon kuitenkin rauha ja uskollisuus minun päivinäni.

40 LUKU

1. Lohduttakaat, lohduttakaat minun kansaani, sanoo teidän Jumalanne.
2. Puhukaat suloisesti Jerusalemin kanssa, ja saarnatkaat hänelle, että hänen sotimisensa on täytetty; sillä hänen rikoksensa on annettu anteeksi, että hän on saanut kaksinkertaisesti Herran kädestä, kaikkein synteinsä tähden.
3. Huutavaisen ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä, tehkäät tasaiset polut erämaassa meidän Jumalallemme.
4. Kaikki laaksot pitää korotettaman, ja kaikki vuoret ja kukkulat pitää alennettaman, ja mitä on tasoittamatta, pitää tasattaman ja koliat silitettämän.
5. Sillä Herran kunnia ilmoitetaan: ja kaikki liha on ynnä näkevä Herran suun puhuvan.
6. Ääni sanoo: saarnaa. Ja hän sanoi: Mitä minun pitää saarnaaman? Kaikki liha on ruoho, ja kaikki hänen hyvyytensä niinkuin kedon kukkanen.
7. Ruoho kuivuu pois ja kukkanen lakastuu, sillä Herra puhalsi siihen. Kansa tosin on ruoho.
8. Ruoho kuivettuu ja kukkanen lakastuu; mutta meidän Jumalamme sana pysyy ijankaikkisesti.
9. Zion, sinä suloinen saarnaaja, astu korkialle vuorelle; Jerusalem, sinä suloinen saarnaaja, korota äänes väkevästi: korota ja älä pelkää; sano Juudan kaupungeille: katso, teidän Jumalanne.
10. Sillä katso, Herra, Herra tulee väkevyydessä, ja hänen käsivartensa on hallitseva: katso, hänen palkkansa on hänen myötänsä, ja hänen tekonsa on hänen edessänsä,

11. Niinkuin paimen on hän kaitseva laumaansa, kokoo karitsat syliinsä ja kantaa helmassansa: tiineet lampaat hän johdattaa.
12. Kuka on vedet pivollansa mitannut, ja käsittänyt vaaksallansa taivaat? ja maan tomun sulkenut kolmannekseen? ja vuoret puntarilla punninnut, ja kukkulat vaalla?
13. Kuka on Herran henkeä opettanut? eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut?
14. Keneltä hän neuvoa kysyy, joka hänelle ymmärrystä antais, ja opettais hänelle oikeuden tien, ja antais hänelle tiedon, ja opettais hänelle ymmärryksen tien?
15. Katso, pakanat ovat niinkuin pisara, joka jää ämpäriin, ja niinkuin rahtu, joka jää vaakaan; katso, luodot hän kuljettaa niinkuin piskuisen tomun.
16. Libanon olis sangen vähä tuleksi; ja hänen eläimensä ylen harvat polttouhriksi.
17. Kaikki pakanat ovat niinkuin ei mitään hänen edessänsä, ja juuri tyhjän ja turhan edestä pidetään häneltä.
18. Keneenkä te tahdotte verrata Jumalaa? eli mitä kuvaa te tahdotte hänelle tehdä?
19. Seppä valaa kuvan, ja hopiaseppä kultaa sen ja tekee siihen hopiakäädyt.
20. Niin myös jolla vähä vara on tehdä ylennysuhria, hän valitsee puun, joka ei mätäne, ja etsii siihen taitavan tekiän valmistamaan kuvaa, joka on kestäväinen.
21. Ettekö te tiedä? ettekö te kuule? eikö tämä ole ennen teille ilmoitettu? ettekö te ole sitä ymmärtäneet maan alusta?
22. Hän istuu maan piirin päällä, ja ne, jotka sen päällä asuvat, ovat niinkuin heinäsirkat; joka taivaan venyttää niinkuin ohukaisen nahan, ja levittää sen niinkuin teltan, asuttavaksi.
23. Joka pääruhtinaat tyhjäksi tekee, ja hävittää tuomarit maan päältä,
24. Niinkuin ei he olisi istutetut, eikä kylvetyt, eli heidän kantonsa juurtuneet maahan; niin että he kuivettuvat, kuin tuuli heidän päällensä puhaltaa, ja tuulispää vie heidät matkaansa niinkuin akanat.
25. Keneenkä te siis minun verrata tahdotte, jonka kaltainen minä olisin? sanoo Pyhä.
26. Nostakaat silmänne korkeuteen ja katsokaat, kuka ne kappaleet luonut on, ja vie edes heidän joukkonsa luvulla? kutsuu ne kaikki nimeltänsä? Hänen varansa ja väkevä voimansa on niin suuri, ettei häneltä mitään puutu.
27. Miksis siis sinä Jakob sanot, ja sinä Israel puhut: minun tieni on Herralta salattu, ja minun oikeuteni käy minun Jumalani ohitse?
28. Etkös tiedä? etkös ole kuullut? Herra ijankaikkinen Jumala, joka maan ääret on luonut, ei väsy eikä näänny; hänen ymmärryksensä on tutkimatoin.

29. Hän antaa väsyneille voiman, ja väettömille kyllä väkeä.
30. Nuorukaiset väsyvät ja nääntyvät, ja nuoret miehet peräti lankeevat;
31. Mutta jotka Herraa odottavat, ne saavat uuden voiman, niin että he menevät siivillä ylös kuin kotkat; että he juoksevat ja ei näänny, he vaeltavat ja ei väsy.

41 LUKU

1. Luodot olkaan ääneti minun edessäni, ja kansa vahvistukoon; astukaan edes ja puhukaan: käykäämme oikeudelle toinen toisemme kanssa.
2. Kuka on herättänyt vanhurskaan idästä? kuka hänen kutsui käymään? kuka antoi pakanat ja kuninkaat hänen eteensä, että hän tuli voimalliseksi heidän päällensä, ja antoi heidän hänen miekallensa niinkuin tomun, ja hänen joutsellensa niinkuin akanat, jotka hajoitetaan?
3. Ja hän ajoi heitä takaa, ja pääsi rauhassa sitä tietä, jota ei hänen jalkansa ennen käyneet.
4. Kuka tekee ja toimittaa sen, ja kutsuu sukukunnat alusta? Minä Herra olen ensimäinen, niin myös viimeinen, itse minä.
5. Kuin luodot näkivät sen, pelkäsivät he, ja maan ääret peljästyivät; he lähestyivät ja astuivat edes,
6. Auttivat toinen toistansa, ja sanoivat lähimmäisellensä: ole hyvässä turvassa.
7. Puuseppä rohkaisi hopiaseppää, joka tasoitti vasaralla alasimen päällä, ja sanoi: kyllä se pysyy, ja he vahvistivat sen nauloilla, ettei se sinne tänne huljuisi.
8. Mutta sinä Israel, minun palveliani Jakob, jonka minä olen valinnut, sinä Abrahamin minun ystäväni siemen.
9. Jonka minä olen ottanut maailman äärestä, ja olen sinun kutsunut hänen voimallisistansa, ja sanoin sinulle: minun palveliani sinä olet; sillä minä valitsin sinun, ja en hylkää sinua;
10. Älä pelkää, sillä minä olen sinun kanssas; älä harhaile; sillä minä olen sinun Jumalas: minä vahvistan sinun, minä autan myös sinua, ja tuen myös sinun vanhurskauteni oikialla kädellä.
11. Katso, kaikki ne jotka ovat ankarat sinua vastaan, pitää häpiään tuleman ja häpeämän; ja ne miehet, jotka sinun kanssas riitelevät, pitää joutuman niinkuin tyhjäksi ja hukkuman;
12. Niin että sinun pitää kysymän heitä, ja ei löytämän. Ne miehet, jotka sinun kanssas riitelevät, pitää tuleman niinkuin ei mitään, ja ne miehet, jotka sotivat sinua vastaan, pitää saaman loppunsa.
13. Sillä minä olen Herra sinun Jumalas, joka tartun sinun oikiaan kätees ja sanon sinulle: älä pelkää, minä autan sinua.

14. Älä siis pelkää, sinä mato Jakob, te vähä joukko Israel, minä autan sinua, sanoo Herra ja sinun vapahtajas, Israelin Pyhä.
15. Katso, minä olen sinun tehnyt uudeksi teräväksi rautaiseksi varstaksi, että sinä tapat vuoria, ja muserrat ne, ja teet kukkulat niinkuin akanaksi.
16. Sinun pitää hajoittaman heitä, niin että tuuli vie heidät pois, ja tuulispää viskoo heidät sinne ja tänne; mutta sinä iloitset Herrassa, ja kerskaat Israelin Pyhästä.
17. Raadolliset ja köyhät etsivät vettä; ja ei ole; heidän kielensä kuivettuu janosta; mutta minä, Herra, tahdon heitä kuulla, minä Israelin Jumala en tahdo heitä hyljätä.
18. Vaan minä avaan virrat korkeilla paikoilla, ja lähteet keskellä ketoja; minä teen korven vesilammikoksi ja kuivan maan luontolähteiksi.
19. Minä annan korvessa sedripuita, sittimipuita, myrttejä, ja öljypuita; minä annan kedolla honkia, böökejä ja buksipuita ynnä,
20. Nähtää, tuta ja ymmärtää ja huomattaa, että Herran käsi on nämät tehnyt, ja Israelin Pyhä on nämät luonut.
21. Antakaat siis teidän asianne tulla edes, sanoo Herra; antakaat teidän väkevänne tulla edes, sanoo Jakobin kuningas.
22. Anna heidän astua edes ja ilmoittaa meille tulevaisia asioita, ilmoittakaat ja ennustakaat jotain edellä, ja me tahdomme ottaa sydämellemme vaarin ja ajatella, kuinka tästedes tuleva on, eli antakaat meidän kuulla, mitä tuleman pitää.
23. Ilmoittakaat, mitä tästedes on tuleva, niin me ymmärrämme teidän olevan jumalat; tehkäät hyvää eli pahaa, niin me puhumme siitä ja katselemme ynnä.
24. Katso, te olette tyhjästä, ja teidän tekonne on myös tyhjästä; ja joka teitä valitsee, se on kauhistus.
25. Mutta minä herätän yhden pohjasta, ja hän tulee; idästä hän on heille saarnaava minun nimeeni; ja hän käy voimallisten päällä niinkuin saven, ja sotkuu savea niinkuin savenvalaja.
26. Kuka taitaa jotain ilmoittaa alusta, että me ymmärtäisimme? eli ennustaa edellä, että me sanoa mahtaisimme: sinä olet vanhurskas. Mutta ei tässä ole yhtään ilmoittajaa, ei yhtään joka jotain antaa kuulla, ei yhtään joka teidän sanojanne kuulee.
27. Minä olen ensimäinen, joka sanon Zionille; katso, siellä on se; ja tahdon antaa Jerusalemille suloisen saarnaajan.
28. Mutta minä katselen, ei siellä ole ketään, ja katson heidän keskellänsä, mutta ei siellä ole yhtään neuvonantajaa; minä kysyn heiltä, ja heidän pitäis vastaaman minua.

29. Katso, se on kaikki vääryys, heidän työnsä on turha; heidän epäjumalansa ovat tuuli ja tyhjyys.

42 LUKU

1. Katso, minun palveliani, minä häntä tuen, ja minun valittuni, jossa minun sieluni mielistyi. Minä olen hänelle minun Henkeni antanut, hänen pitää oikeuden saattaman pakanoille.
2. Ei hän huuda, eikä riitele, ja hänen ääntänsä ei kuulla kaduilla.
3. Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman, ja suitsevaista kynttilän sydäntä ei pidä hänen sammuttaman; hän saattaa oikeuden totuudella.
4. Ei hänen pidä nurjan eikä hirmuisen oleman, sillä hänen pitää oikeuden maan päälle säätämän; ja luodotkin pitää hänen lakiansa odottaman.
5. Näitä sanoo Herra Jumala, joka luo taivaat, ja venyttää ne, joka levittää maan, ja hänen kasvonsa; joka kansalle, joka sen päällä on, hengittämisen antaa, ja hengen niille, jotka siinä käyvät.
6. Minä Herra olen sinun kutsunut vanhurskaudessa, ja rupesin sinun kätees, ja varjelin sinua, ja olen sinun antanut kansoille liitoksi ja pakanoille valkeudeksi.
7. Avaamaan sokiain silmiä, ja vankeja pelastamaan vankeudesta, ja tornista niitä, jotka pimeydessä istuvat.
8. Minä Herra, se on minun nimeni: en minä anna toiselle kunniaani, enkä ylistystäni epäjumalille.
9. Katso, entiset ovat tapahtuneet, ja vastuutista minä ilmoitan; ennenkuin se tapahtuu, annan minä teidän sen kuulla.
10. Veisatkaat Herralle uutta veisua; hänen ylistyksensä on maailman äärestä, jotka meressä vaellatte, ja mitä siinä on, luodot, ja jotka niissä asutte.
11. Huutakaat korkiasti, te korvet ja kaupungit niissä, ja ne kylät, joissa Kedar asuu; riemuitkaan ne, jotka kallioissa asuvat, ja huutakaan vuorten kukkuloilta.
12. Antakaan Herralle kunnia, ja hänen nimensä luodoissa ilmoittakaan.
13. Herra käy niinkuin sankari ulos, hän herättää kiivautensa niinkuin sotamies; hän riemuitsee ja huutaa, hän voittaa vihollisensa.
14. Vanhasta minä olen vaiti ollut, olin hiljainen ja pidätin itseni; mutta nyt minä tahdon huutaa niinkuin synnyttäjä, minä tahdon hävittää ja kaikki niellä.
15. Minä hävitän vuoret ja kukkulat, ja annan kaikki heidän ruohonsa kuivua; minä teen virrat luodoiksi, ja järvet kuivaan pois.

16. Mutta sokiat minä johdatan sitä tietä, jota ei he tiedä, minä vien heidät niitä polkuja, joita ei he tunne; minä teen heille pimeyden valkeudeksi ja kolian tasaiseksi, näitä tahdon minä heille tehdä, ja en hylkää heitä.
17. Mutta niiden pitää kääntymän takaperin, ja häpiään tuleman, jotka uskaltavat epäjumaliin ja sanovat valetuille kuville: te olette meidän Jumalamme.
18. Kuulkaat, te kuurot, ja katsokaat, te sokiat, että te näkisitte.
19. Kuka on niin sokia kuin minun palveliani? ja kuka on niin kuuro kuin minun käskyläiseni, jonka minä lähetän? Kuka on niin sokia kuin se täydellinen? ja niin sokia kuin Herran palvelia?
20. Sinä näet paljon, ja et kuitenkaan pidä; korvat ovat avoimet, ja ei kenkään kuule.
21. Kuitenkin suo Herra heille hyvää vanhurskautensa tähden, hän tekee lakinsa suureksi ja kunnialliseksi.
22. Mutta se on raadeltu ja ryöstetty kansa; he ovat kaikki saadut kiinni kuopasta, ja vankein huoneeseen lymytetyt; he ovat tehdyt saaliiksi, eikä ole yhtään auttajaa, raadellut, ja ei kuitenkaan sano: tuo ne jälleen.
23. Kuka on teidän seassanne, joka näitä ottaa korviinsa? hän havaitkaan ja kuulkaan, mitä tästedes tulee.
24. Kuka on Jakobin raatelukseksi antanut, ja Israelin ryöväreille? Eikö Herra itse, jota vastaan me syntiä tehneet olemme? Ja ei he tahtoneet hänen teillänsä vaeltaa, eikä totelleet hänen lakiansa.
25. Sentähden on hän heidän päällensä vuodattanut vihansa hirmuisuuden ja väkevän sodan: ja on heidät sytyttänyt ympäri, mutta ei he tunteneet, ja hän sytytti heitä, mutta ei he sitä ottaneet mieleensä.

43 LUKU

1. Ja nyt, näin sanoo Herra, joka sinun, Jakob, loi, ja joka sinun, Israel, teki: älä pelkää; sillä minä olen sinun lunastanut; minä olen sinun nimeltäs kutsunut, sinä olet minun.
2. Sillä jos sinä vesissä käyt, niin minä olen tykönäs, ettei virrat sinua upota; ja jos sinä tulessa käyt, et sinä pala, ja liekin ei pidä sinua sytyttämän.
3. Sillä minä olen Herra sinun Jumalas, Israelin Pyhä, sinun vapahtajas. Minä olen Egyptin, Etiopian ja Seban antanut edestäs sovinnoksi.
4. Ettäs niin kalliiksi olet luettu minun silmäini edessä, niin sinä olet myös kunniallisena pidetty, ja minä rakastin sinua, ja annan sentähden ihmiset sinun edestäs, ja kansat sinun sielus edestä.
5. Älä siis nyt pelkää; sillä minä olen sinun tykönäs; idästä tahdon minä siemenes saattaa, ja lännestä tahdon sinua koota.
6. Minä tahdon sanoa pohjoiselle: tuo tänne, ja etelälle: älä kiellä. Tuo tänne minun poikani taampaa, ja

minun tyttäreni hamasta maailman ääristä:
7. Kaikki, jotka minun nimelläni ovat nimitetyt, jotka minä luonut olen, valmistanut ja tehnyt minun kunniakseni.
8. Tuo edes sokia kansa, jolla kuitenkin silmät ovat, ja kuurot, joilla kuitenkin korvat ovat.
9. Anna kaikki pakanat tulla kokoon, ja kansan kokoontua, kuka on heidän seassansa, joka näitä ilmoittaa tietää, ja kuuluttaa meille edellä, mitä tapahtuman pitää? Anna heidän tuoda edes todistuksensa ja asiansa oikiaksi tehdä, niin saadaan kuulla, ja sanoa: se on totuus.
10. Mutta te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minun palveliani, jonka minä valitsin, että te tietäisitte, ja uskoisitte minua, ja ymmärtäisitte, että minä se olen. Ei yhtään Jumalaa ole minun edelläni tehty, ei myös kenkään tule minun jälkeeni.
11. Minä, minä olen Herra, ja paitsi minua ei ole yhtään vapahtajaa.
12. Minä sen olen ilmoittanut, ja olen myös auttanut, ja olen sen teille antanut sanoa, ja ei ole muukalainen (Jumala) teidän seassanne: ja te olette minun todistajani, sanoo Herra, ja minä olen Jumala.
13. Ja minä olen itse ennenkuin joku päivä olikaan, ja ei kenkään voi minun kädestäni pelastaa; minä vaikutan, ja kuka tahtoo sitä estää?
14. Näin sanoo Herra teidän lunastajanne, Israelin Pyhä: teidän tähtenne olen minä lähettänyt Babeliin, ja olen kukistanut kaikki teljet, ja ajanut murheelliset Kaldealaiset haaksiin.
15. Minä olen Herra teidän Pyhänne, joka Israelin luonut olen, teidän Kuninkaanne.
16. Näin sanoo Herra, joka tien tekee meressä ja polun väkevässä vedessä,
17. Joka vie rattaan ja hevosen, joukon ja voiman, niin että he yhdessä roukkiossa makaavat, eikä nouse; he sammuvat, niinkuin kynttilän sydän sammuu.
18. Älkäät muistelko entisiä, ja älkäät pitäkö lukua vanhoista.
19. Sillä katso, minä teen uutta, juuri nyt pitää sen tuleman edes; ettekö te ymmärrä sitä? minä teen tietä korpeen, ja virtoja erämaihin.
20. Että eläimet kedolla kunnioittavat minua, lohikärmeet ja yököt; sillä minä annan vettä korvessa, ja virrat erämaassa, antaakseni kansalleni, valituilleni juoda.
21. Tämän kansan olen minä minulleni valmistanut: sen pitää minun ylistykseni julistaman.
22. Ja et sinä Jakob huutanut minua avukses, ja et sinä Israel ole työtä tehnyt minun tähteni.
23. Etpä sinä minulle tuonut edes polttouhris lampaita, etkä kunnioittanut minua sinun uhrillas. En minä sinua saattanut ruokauhrias uhraamaan, enkä myös vaatinut sinua pyhää savuas tekemään.
24. Etpä sinä minulle ostanut rahalla hajavaa kalmusta, et myös minua uhris rasvalla täyttänyt; vaan sinä

sait minun työtä tekemään sinun synnissäs, ja olet tehnyt minulle vaivaa sinun pahoissa teoissas.
25. Minä, minä pyyhin sinun ylitsekäymises pois minun tähteni, ja en muista sinun syntejäs.
26. Muistuta minulle, koetelkaamme oikeudella: sano sinä, millä tavalla sinä tahdot vanhurskaaksi tulla?
27. Sinun ensimäinen isäs on syntiä tehnyt, ja sinun opettajas ovat minua vastaan vääryyttä tehneet.
28. Sentähden minä saastutin pyhät esimiehet, ja olen antanut Jakobin raatelukseksi, ja Israelin pilkaksi.

44 LUKU

1. Niin kuule nyt, minun palveliani Jakob, ja Israel, jonka minä valitsin.
2. Näin sanoo Herra, joka sinun tehnyt ja valmistanut on äitis kohdusta, joka sinua auttaa: älä pelkää, minun palveliani Jakob, ja sinä hurskas, jonka minä valitsin.
3. Sillä minä tahdon vuodattaa vedet janoovaisen päälle, ja virrat kuivan päälle; minä tahdon vuodattaa henkeni sinun siemenes päälle, ja siunaukseni jälkeentulevaistes päälle.
4. Että he kasvaisivat niinkuin ruoho, ja niinkuin pajut vesivirtain tykönä.
5. Tämän pitää sanoman: Herran minä olen, ja se pitää Jakobin nimellä kutsuttaman, ja tämän pitää itsensä omalla kädellänsä Herralle kirjoittaman, ja pitää nimitettämän Israelin nimellä.
6. Näin sanoo Herra Israelin kuningas, ja hänen pelastajansa Herra Zebaot: minä olen ensimäinen ja minä olen viimeinen, ja paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa.
7. Ja kuka on minun kaltaiseni, joka kutsuu ja ilmoittaa sen, ja sen minulle valmistaa? minä, joka asetan kansat maailman alusta: anna heidän ilmoittaa merkkejä ja mitä tuleva on.
8. Älkää peljätkö ja älkäät hämmästykö. Enkö minä silloin antanut kuulla, ja ilmoittaa sitä sinulle? Sillä te olette minun todistajani. Onko joku Jumala paitsi minua? Ei ole yhtään turvaa, en minä tiedä ketään.
9. Epäjumalain tekiät ovat kaikki turhat, ja joista he paljon pitävät, ei ne ole mitään tarpeelliset; he ovat heidän todistajansa, ja ei näe mitään, eikä mitään ymmärrä: sentähden pitää heidän häpiään tuleman.
10. Kutka ovat ne, jotka Jumalan tekevät, ja valavat epäjumalan, joka ei mihinkään kelpaa?
11. Katso, kaikki heidän kumppaninsa tulevat häpiään, sillä he ovat tekiät ihmisistä. Jos he kaikki kokoontuisivat ja astuisivat edes, niin heidän pitää kuitenkin pelkäämän ja häpiään tuleman.
12. Rautaseppä tarttuu rautaan pihdeillä, pitää sen hiilissä ja valmistaa sen vasaralla, ja takoo sitä kaikella käsivartensa väellä; kärsii myös nälkää, siihenasti ettei hän enää voi, eikä juo vettä, siihenasti että hän väsyy.
13. Puuseppä veistelee puuta, ja mittaa sitä nuoralla, ja arvoittelee sen langalla, ja hakkaa sen, ja piirittää

sen sirkkelillä; ja tekee sen miehen kuvaksi, niinkuin kauniiksi ihmiseksi, jonka pitäis asuman huoneessa.
14. Hän hakkaa sedripuita, ja ottaa böökiä ja tammea, joka metsän puiden seassa vahvistuu, ja sedripuuta, joka istutettu on ja sateesta on kasvanut.
15. Joka kelpaa ihmiselle polttaa, ja josta lämmitellä saadaan, jonka palamisella myös leipää kypsennetään; siitä hän myös tekee Jumalan, ja palvelee sitä; hän tekee siitä epäjumalan ja lankee sen eteen polvillensa.
16. Puolen polttaa hän tulessa, ja toisen puolen tykönä syö hän lihaa, hän paistaa paistin ja ravitsee itsensä, lämmittää myös itsiänsä, ja sanoo: hoi! minä olen lämmin, että sain nähdä tulen.
17. Mutta mitä siitä jää, siitä tekee hän jumalan epäjumalaksensa; sen eteen lankee hän polvillensa, ja kumartelee sitä, rukoilee ja sanoo: vapahda minua, sillä sinä olet minun jumalani.
18. Ei he tiedä eikä ymmärrä mitään; sillä he ovat sovaistut, niin että heidän silmänsä ei näe mitään, ja heidän sydämensä ei äkkää mitään.
19. Ja ei he johdata sydämeensä, ei ole siinä yhtään tointa eli järkeä, että he sittenkin ajattelisivat: minä olen puolen polttanut tulessa, ja olen hiilillä kypsentänyt leipiä, ja paistanut lihaa ja syönyt; pitäiskö minun nyt tekemän sen, mikä jäänyt on, kauhistukseksi? ja pitäiskö minun kumartaman kantoa?
20. Hän ravitsee itsiänsä tuhalla, hänen vimmattu sydämensä pettää hänen, ettei hän taida sieluansa pelastaa, eikä ajattele: eikö petos ole minun oikiassa kädessääni?
21. Ajattele näitä, Jakob ja Israel, sillä sinä olet minun palveliani; minä olen sinun valmistanut, ettäs minun palveliani olisit, Israel, älä minua unohda.
22. Minä pyyhin sinun pahat tekos pois niinkuin pilven, ja sinun syntis niinkuin sumun; käännä sinuas minun puoleeni, sillä minä sinun lunastin.
23. Iloitkaat te taivaat, sillä Herra itse sen teki; riemuitse sinä maa täällä alhaalla, paukkukaat te vuoret ihastuksella, metsä ja kaikki hänen puunsa; sillä Herra lunasti Jakobin, ja on Israelissa kunniallinen.
24. Näitä sanoo Herra sinun lunastajas, joka sinun äitis kohdusta valmistanut on: minä olen Herra joka kaikki teen, joka taivaat yksinäni venytän, ja levitän maan ilman apulaista;
25. Joka noitain merkit tyhjäksi teen, ja tietäjät teen hulluksi; joka viisaat ajan takaperin, ja heidän taitonsa teen hulluudeksi.
26. Mutta hän vahvistaa palveliansa sanan ja käskyläistensä neuvon täyttää. Joka Jerusalemille sanon: ole asuva: ja Juudan kaupungeille: olkaat rakennetut, ja heidän aukionsa minä nostan ylös.
27. Joka syvyydelle sanon: tule kuivaksi: minä tahdon sinun virtas kuivata.
28. Joka sanon Korekselle: hän on minun paimeneni, ja hänen pitää kaiken minun tahtoni täyttämän; niin että Jerusalemille sanotaan: ole rakennettu, ja templille: ole perustettu.

45 LUKU

1. Näin sanoo Herra voidellullensa Korekselle, jonka oikiaan käteen minä rupeen: minä taivutan pakanat hänen eteensä, ja päästän kuningasten miekat heidän suoliltansa, että ovet avataan hänen eteensä, eikä uksia suljeta.
2. Minä tahdon käydä sinun edelläs, ja tehdä koliat tasaisiksi; minä tahdon rikkoa vaskiovet, ja särkeä rautateljet;
3. Ja annan sinulle salatut tavarat ja kätketyt kalliit kalut, että ymmärtäisit minun olevan Herran Israelin Jumalan, joka sinun nimeltäs kutsun,
4. Jakobin minun palveliani tähden, ja Israelin minun valittuni tähden: minä kutsuin sinun nimeltäs, ja nimitin sinun, kuin et sinä minua vielä tuntenut.
5. Minä olen Herra, ja ei yksikään muu; paitsi minua ei ole yhtään Jumalaa. Minä varustin sinun, kuin sinä et vielä minua tuntenut,
6. Että sekä idästä ja lännestä ymmärrettäisiin, ettei ilman minua mitään ole. Minä olen Herra, ja ei kenkään muu.
7. Minä joka teen valkeuden ja luon pimeyden, minä joka annan rauhan ja luon pahan; minä olen Herra, joka kaikki nämät teen.
8. Te taivaat, tiukkukaat ylhäältä, ja pilvet satakoon vanhurskauden; maa avatkoon itsensä ja kantakoon autuuden, ja vanhurskaus kasvakoon myös. Minä Herra luon sen.
9. Voi sitä, joka riitelee Luojansa kanssa, saviastia savenvalajan kanssa. Sanoneeko savi savenvalajalle: mitäs teet? et sinä osoita kättäs sinun teossas.
10. Voi sitä, joka isälle sanoo: miksis minun olet siittänyt? ja vaimolle: miksis minun synnytit?
11. Näin sanoo Herra, Israelin Pyhä ja tekiä: anokaat minulta tulevaisia merkkejä, neuvokaat lapseni ja kätteni työ minun tyköni.
12. Minä olen tehnyt maan, ja luonut ihmisen sen päälle; minä olen se, jonka kädet ovat levittäneet taivaan, ja antanut käskyn kaikelle sen joukolle.
13. Minä olen herättänyt hänen vanhurskaudessa, ja minä teen kaikki hänen tiensä tasaiseksi. Hänen pitää rakentaman minun kaupunkini, ja päästämän minun vankini vallallensa, ei rahan eli lahjan tähden, sanoo Hera Zebaot.
14. Näin sanoo Herra: Egyptilästen saanto ja Etiopialaisten kauppa, ja se suuri Seban kansa pitää itsensä antaman sinun alles, ja oleman sinun omas; heidän pitää noudattaman sinua, jalkapuissa pitää heidän

käymän, ja pitää lankeeman maahan sinun etees, ja rukoileman sinua, sillä Jumala on sinun tykönäs, ja ei ole yhtään muuta Jumalaa.
15. Totisesti sinä olet salattu Jumala, sinä Jumala, Israelin Vapahtaja.
16. Mutta epäjumalain tekiät täytyy kaikki häpiässä ja häväistyksessä pysyä, ja yksi toisensa kanssa häväistynä mennä pois.
17. Mutta Israel lunastetaan Herran kautta ijankaikkisella lunastuksella, eikä tule häpiään eli pilkkaan koskaan ijankaikkisesti.
18. Sillä näin sanoo Herra, joka taivaan luonut on, Jumala, joka maan on valmistanut, ja on sen tehnyt ja vahvistanut sen, ja ei niin sitä tehnyt, että se olis tyhjänä ollut, vaan valmisti sen että siinä asuttaisiin: Minä olen Herra, ja ei kenkään muu.
19. En minä ole salaa puhunut, pimiässä paikassa maan päällä, enkä ole Jakobin siemenelle sanonut: etsikäät minua hukkaan; sillä minä olen Herra, joka vanhurskaudesta puhun, ja ilmoitan oikeutta.
20. Anna pakanain sankarien kokoontua ja tulla yhteen, jotka ei mitään tiedä, ja kantavat epäjumalansa kannot, ja rukoilevat sitä jumalaa, joka ei auttaa taida.
21. Ilmoittakaat ja tulkaat tänne, pitäkäät neuvoa keskenänne, kuka näitä alusta kuulutti, ja silloin on sen ilmoittanut? Enkö minä Herra? Ja ei ole ensinkään Jumalaa paitsi minua: hurskas Jumala ja Vapahtaja, ei ole yksikään paitsi minua.
22. Kääntykäät minun tyköni, niin te autuaaksi tulette, kaikki maailman ääret; sillä minä olen Jumala, ja ei kenkään muu.
23. Minä vannon itse kauttani, ja minun suustani on vanhurskauden sana käyvä ulos, ja sen pitää vahvana pysymän: minulle pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet vannoman,
24. Ja sanoman: Herrassa on minulla vanhurskaus ja väkevyys; senkaltaiset tulevat hänen tykönsä, mutta kaikki, jotka seisovat häntä vastaan, ne häpiään tulevat.
25. Sillä Herrassa kaikki Israelin siemen vanhurskautetaan, ja saavat hänestä kerskata.

46 LUKU

1. Bel kallistuu kovin, Nebo on pudonnut; heidän epäjumalansa ovat joutuneet eläinten ja juhtain päälle, että he väsyvät teidän kuormianne kantaissansa.
2. Ja ne notkistuvat ja kallistuvat kaikki tyynni, ja ei taida kantaa pois kuormaa; vaan heidän sielunsa pitää käymän vankeudessa.

3. Kuulkaat minua, te Jakobin huone, ja kaikki Israelin huoneen tähteet, jotka kohdussa kannetaan ja äidistänne olette.
4. Minä, minä tahdon teitä kantaa hamaan vanhuuteen, ja siihenasti kuin te harmaaksi tulette; minä sen teen, minä nostan, kannan ja pelastan.
5. Keneenkä te vertaatte minun, ja kenenkä kaltaiseksi te teette minun? ja kenen verraksi te minua mittaatte, jonka kaltainen minä olisin?
6. He kaatavat kultaa säkistä, ja hopian painolla punnitsevat; ja hopiasepän palkkaavat, että hän jumalan tekis, jonka eteen he polvillensa lankeevat ja sitä kumartavat.
7. He nostavat sen hartioillensa ja kantavat sitä, ja panevat sen siallensa, siinä se seisoo ja ei liiku siastansa. Jos joku häntä huutaa, niin ei hän vastaa, ja ei auta häntä hänen tuskastansa.
8. Muistakaat tätä, ja olkaat vahvat: te väärintekiät, menkäät sydämiinne.
9. Muistakaat entisiä, jotka vanhasta ovat olleet; sillä minä olen Jumala ja ei ole muuta Jumalaa, eikä minun vertaistani ole,
10. Joka edellä ennustan, mitä vasta tuleva on, ja ennenkuin se tapahtuu, sanon minä. Minun aivoitukseni pysyvät, ja minä teen kaikki mieleni perään.
11. Minä kutsun linnun idästä, ja kaukaiselta maalta miehen, joka minun aivoitukseni tekee; minä olen sen puhunut, minä tahdon myös sen tuoda; minä olen sen aikonut ja tahdon myös sen tehdä.
12. Kuulkaat minua, te ylpiät sydämet, te jotka olette kaukana vanhurskaudesta:
13. Minä olen vanhurskauteni antanut lähestyä, ei se ole kaukana, ja ei minun autuuteni viivy; sillä minä annan autuuden Zionissa, ja kunniani Israelissa.

47 LUKU

1. Astu alas, ja istu tomuun, sinä neitsy Babelin tytär; istu maahan, sillä ei ole yhtään istuinta enään, sinä Kaldean tytär; sillä ei sinua pidä enää kutsuttaman ihanaiseksi ja iloiseksi.
2. Ota mylly ja jauha jauhoja; päästä hiustes palmikot, riisu kenkäs, paljasta sääres, mene virran ylitse.
3. Että sinun häpys ilmoitetuksi, ja sinun riettautes nähdyksi tulis. Minä kostan, ja ei yksikään ihminen pidä rukouksellansa minua siitä estämän.
4. (Tämän tekee) meidän pelastajamme, Herra Zebaot on hänen nimensä, Israelin Pyhä.
5. Istu alallas, mene pimeyteen, sinä Kaldealaisten tytär; sillä ei sinua enää pidä kutsuttaman valtakuntain kuningattareksi.

6. Sillä kuin minä olin vihainen kansalleni, turmelin minä perintöni, ja hylkäsin heidät sinun kätees; mutta et sinä tehnyt heille laupiutta, ja vanhoille teit sinä ikees peräti raskaaksi,
7. Ja ajattelit: minä olen hallitsia ijankaikkisesti: et sinä tähän päivään asti vielä ole sitä johdattanut sydämees, eli ajatellut, kuinka heille viimein on tapahtuva.
8. Niin kuule nyt tätä, sinä, joka elät hekumassa, ja istut niin surutoinna, ja sanot sydämessäs: minä olen, ja ei yksikään muu; en minä leskeksi eli hedelmättömäksi tule.
9. Molemmat nämät pitää sinua äkisti kohtaaman yhtenä päivänä, ettäs tulet hedelmättömäksi ja leskeksi; ja ne pitää sinuun täydellisesti sattuman, sinun monen velhos tähden, ja sinun noitais tähden, joista suuri paljous on sinun tykönäs.
10. Sillä sinä olet luottanut pahuutees, koskas ajattelit: ei minua nähdä. Taitos ja tietos on sinun kukistanut, ettäs sanot sydämessäs: minäpä olen, ja ei yksikään muu.
11. Sentähden pitää onnettomuuden tuleman sinun päälles, niin ettei sinun pidä tietämän, koska se tulee, ja sinun vastoinkäymises pitää lankeeman sinun päälles, jotka ei sinun pidä taitaman sovittaa; sillä hävitys pitää äkisti tuleman sinun päälles, jota et sinä edellä tiedä.
12. Käy nyt edes velhois kanssa, ja sinun monien noitais kanssa, joiden seassa sinä olet itsiäs nuoruudessas vaivannut: jos taitaisit auttaa itsiäs, jos taitaisit vahvistaa itsiäs.
13. Sinä olet väsyksissä monen koettelemukses tähden. Tulkaan nyt edes ja auttakoon sinua ne taivaan juoksun tietäjät ja tähtein kurkisteliat, jotka kuukausien jälkeen lukevat, mitä sinulle pitää tapahtuman.
14. Katso, he ovat niinkuin korret, jotka tuli polttaa, ei he taida pelastaa henkeänsä liekistä; sillä ei pidä yhtään hiilistöä oleman, jossa joku taitais itsensä lämmitellä, eli tulta, jonka tykönä istuttaisiin.
15. Juuri niin ovat ne sinulle, joiden alla sinä sinus vaivannut olet: sinun kauppamiehes sinun nuoruudestas pitää jokaisen käymän sinne ja tänne, ja sinulla ei ole yhtään auttajaa.

48 LUKU

1. Kuulkaat tätä, te Jakobin huone, te, joita kutsutaan Israelin nimellä, ja olette kulkeneet Juudan vedestä, te, jotka vannotte Herran nimeen, ja muistatte Israelin Jumalaa, ei kuitenkaan totuudessa eikä vanhurskaudessa.
2. Sillä he nimittävät itsensä pyhästä kaupungista, ja luottavat Israelin Jumalaan, jonka nimi on Herra Zebaot.
3. Minä olen ennen ilmoittanut tulevaisia, minun suustani on se lähtenyt, ja minä olen antanut sitä kuulla, ja

teen sen myös äkisti, että se tulee.
4. Sillä minä tiedän sinun kovaksi, ja sinun niskas on rautasuoni, ja sinun otsas on vaskesta.
5. Minä olen sen ilmoittanut ennen, ja olen sinun antanut kuulla, ennenkuin se tulikaan, ettes sanoisi: epäjumalani sen tekee, ja kuvani ja epäjumalani on sen käskenyt.
6. Kaikki nämät sinä kuulit ja näit, ja ette ole sitä ilmoittaneet; sillä minä olen edellä antanut sinun kuulla uusia ja salaisia, joita et sinä tietänyt.
7. Mutta nyt on se luotu, ja ei siihen aikaan; ja et sinä ole kuullut päivääkään ennen, ettei sinun pitäisi sanoman: katso, sen minä hyvin tiesin;
8. Sillä et sinä sitä kuullut, etkä sinä tietänyt, ja sinun korvas ei ollut siihen aikaan avattu; sillä minä kyllä tiesin sinun peräti sen katsovan ylön, joka olet nimitetty rikkojaksi sinun äitis kohdusta.
9. Minun nimeni tähden olen minä pitkämielinen, ja minun ylistykseni tähden tahdon minä säästää sinua, ettes tulisi hävitetyksi.
10. Katso, minä tahdon koetella sinua, mutta ei niinkuin hopiata, vaan minä teen sinun valituksi murheen pätsissä.
11. Minun tähteni, tosin minun tähteni tahdon minä tehdä, etten minä häväistyksi tulisi; sillä en minä anna kunniatani toiselle.
12. Kuule minua, Jakob, ja sinä minun kutsuttuni Israel: minä olen, minä olen ensimmäinen ja viimeinen.
13. Minun käteni on myös perustanut maan ja minun oikia käteni on kämmenellä mitannut taivaan: mitä minä kutsun, se on kohta valmis.
14. Kootkaat teitänne kaiki ja kuulkaat, kuka on heidän seassansa näitä ilmoittanut? Herra rakastaa häntä, sentähden on hän osoittava tahtonsa Babelissa, ja käsivartensa Kaldealaisissa.
15. Minä, minä olen sen sanonut; minä olen hänen kutsunut, ja hänen johdattanut, ja hänen tiensä menestyy hänelle.
16. Tulkaat tänne minun tyköni, ja kuulkaat tätä: en minä ole ennen salaa puhunut, siitä ajasta, kuin se oli puhuttu, olin minä siellä; ja nyt lähetti minun Herra, Herra, ja hänen henkensä.
17. Näin sanoo Herra sinun pelastajas, Israelin Pyhä: minä olen Herra sinun Jumalas, joka sinulle opetan mikä tarpeellinen on, ja johdatan sinua tietä, jotas käyt.
18. O jospa sinä pitäisit minun käskyistäni vaarin! niin sinun rauhas olis niinkuin virta, ja vanhurskautes niinkuin meren aalto.
19. Ja sinun siemenes olis niinkuin santa ja kohtus hedelmä niinkuin hänen someronsa; joiden nimeä ei pitäisi hävitettämän eli pyyhittämän pois minun edestäni.

20. Lähtekäät Babelista, paetkaat Kaldealaisten tyköä iloisella äänellä, ilmoittakaat ja kuuluttakaat tätä, viekäät se aina maailman ääriin, ja sanokaat: Herra on pelastanut palveliansa Jakobin.
21. Ei heitä jano vaivannut, kuin hän johdatti heitä korvessa, hän antoi heille vuotaa vettä kalliosta; hän halkasi kallion, ja siitä vuosi vesi.
22. Mutta jumalattomalla, sanoo Herra, ei ole rauhaa.

49 LUKU

1. Kuulkaat minua, te luodot, ja te kaukaiset kansat, ottakaat vaari: Herra on minun äidin kohdusta kutsunut, hän muisti minun nimeni, kuin minä vielä äitini kohdussa olin,
2. Ja teki minun suuni niinkuin terävän miekan, kätensä varjolla hän minua peitti; ja pani minun kiiltäväksi nuoleksi; pisti minun viineensä,
3. Ja sanoi minulle: sinä olet minun palveliani; Israel, sinussa minä kunnioitetaan.
4. Mutta minä sanoin: hukkaan minä työtä tein, turhaan ja tyhjään minä tässä kulutin väkeni; kuitenkin on minun asiani Herran kanssa, ja minun työni on minun Jumalani kanssa.
5. Ja nyt sanoo Herra, joka loi minun äidin kohdusta itsellensä palveliaksi, palauttamaan Jakobin hänelle, ettei Israel hukkuisi: sentähden olen minä kaunis Herran edessä, ja minun Jumalani on minun väkevyyteni.
6. Ja hän sanoi: vähä se on, ettäs olet minun palveliani, korjaamassa Jakobin sukukuntia, ja tuomassa jälleen Israelin hajoitettuja; mutta minä panin sinun myös pakanain valkeudeksi, olemaan minun autuuteni hamaan maailman ääriin.
7. Näin puhuu Herra Israelin lunastaja, hänen Pyhänsä, ylönkatsotuille sieluille, sille kansalle, josta me kauhistumme, sille palvelialle, joka tuimain herrain alla on: kuningasten pitää näkemän ja nouseman, päämiesten pitää rukoileman Herran tähden, joka uskollinen on, Israelin Pyhän tähden, joka sinun valinnut on.
8. Näin sanoo Herra: minä olen sinun rukoukses otollisella ajalla kuullut, ja olen autuuden päivänä sinua auttanut; ja olen varjellut sinua, ja liitoksi kansain sekaan olen sinun säätänyt, korjaamaan maata, ja haaskatuita perimisiä omistamaan,
9. Sanomaan vangituille: menkäät ulos, ja jotka pimiässä ovat: tulkaat edes, että he teiden ohessa heitänsä elättäisivät, ja saisivat joka kukkulalla elatuksensa.
10. Ei heidän pidä isooman eikä janooman, ei helle eikä aurinko pidä heitä polttaman; sillä heidän armahtajansa johdattaa heitä, ja vie heitä vesilähteille.

11. Ja minä panen kaikki vuoreni tieksi, ja minun polkuni pitää korotettaman.
12. Katso, nämät tulevat kaukaa, ja katso, nämät pohjan puolesta, nämät etelän puolesta, ja muut Sinimin maalta.
13. Iloitkaat te taivaat, riemuitse sinä maa, kiittäkäät te vuoret ihastuksella; sillä Herra on kansaansa lohduttanut, ja on raadollisiansa armahtanut.
14. Mutta Zion sanoo: Herra hylkäsi minun, Herra unohti minun.
15. Unohtaako vaimo lapsukaisensa, niin ettei hän armahda kohtunsa poikaa? ja vaikka hän unohtais, niin en minä kuitenkaan sinua unohda.
16. Katso, käsiini olen minä sinun pyhältänyt; sinun muuris ovat alati minun silmäini edessä.
17. Sinun rakentajas rientävät; mutta sinun kukistajas ja hävittäjäs pitää pakeneman sinusta pois.
18. Nosta silmäs ympäri ja katso, kaikki nämät kootut tulevat sinun tykös. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, sinun pitää kaikilla näillä niinkuin kaunistuksella itses puettaman, ja sinä käärit ne ympärilles niinkuin morsian;
19. Sillä sinun autio, hävitetty ja turmeltu maas pitää silloin ahdas oleman asuakses, kuin sinun raatelias sinusta kauvas pakenevat,
20. Niin että sinun hedelmättömyytes lapset pitää vielä korviis sanoman: ahdas on minulla sia, istu puolees, että minäkin asuisin sinun tykönäs.
21. Mutta sinä olet sanova sydämessäs: kuka nämät minulle synnytti? sillä minä olen hedelmätöin, yksinäinen, ajettu pois ja syösty ulos. Kuka nämät on minulle kasvattanut? katso, minä olen yksinäni jätetty, kussa nämät silloin olivat?
22. Näin sanoo Herra, Herra: katso, minä nostan käteni pakanain puoleen, ja korotan lippuni kansain puoleen, niin he tuovat edes helmassansa sinun poikias, ja sinun tyttäriäs hartioilla kannetaan.
23. Ja kuninkaat pitää oleman sinun holhojas, ja heidän kuningattarensa sinun imettäjäs, heidän pitää lankeeman kasvoillensa maahan sinun edessäs, ja nuoleskelemaan sinun jalkais tomua. Silloin sinä tiedät, että minä olen Herra, ja ettei kenkään tule häpiään, joka minua toivoo.
24. Otetaanko saalis väkevältä pois? taitaako joku päästää hurskaan vangit?
25. Sillä näin sanoo Herra: nyt pitää vangit väkevältä otettaman pois, ja tuimain saalis irralle pääsemän; ja minä tahdon riidellä sinun riitaveljeis kanssa, ja varjella sinun lapsias.
26. Ja minä annan sinun hävittäjäs syödä omaa lihaansa, ja heidän pitää juopuman omasta verestänsä, niinkuin makiasta viinasta; ja kaikki liha pitää tietämän, että minä olen Herra, sinun auttajas ja sinun lunastajas, Jakobin väkevä.

50 LUKU

1. Näin sanoo Herra: kussa on äitinne erokirja, jolla minä olen hänen hyljännyt? eli kuka on minun korkorahani kantaja, jolle minä teidät olen myynyt? Katso, te olette synteinne tähden myydyt, ja äitinne on teidän rikostenne tähden hyljätty.
2. Miksi minä tulin, ja ei ollut siellä ketään? Minä huusin, ja ei yksikään vastannut? onko minun käteni niin peräti lyhentynyt, ettei hän voi pelastaa? ja eikö minulla ole voimaa vapahtaa? Katso, nuhtelemisellani teen minä meren kuivaksi, ja teen virrat korveksi, niin että kalat haisevat veden puuttumisen tähden ja kuolevat janosta.
3. Minä puetan taivaan pimeydellä, ja teen hänen peitteensä niinkuin säkin.
4. Herra, Herra antoi minulle oppineen kielen, taitaakseni puhua väsyneille ajallansa. Hän herättää minun joka aamu, hän herättää minulle korvan kuulemaan niinkuin opetuslapsen.
5. Herra, Herra avasi minulle korvan, ja en ole minä tottelematoin, enkä mene takaperin.
6. Minä annoin selkäni niille, jotka minua pieksivät, ja poskeni niille, jotka minua repelivät; en minä kääntänyt kasvojani pois häväistyksistä ja syljestä.
7. Ja Herra, Herra minua auttaa, sentähden en minä tule häpiään; sentähden panin minä kasvoni niinkuin limsiön, sillä minä tiedän, etten minä tule häpiään.
8. Se on läsnä, joka minun vanhurskauttaa; kuka tahtoo riidellä minun kanssani? Seisokaamme ynnä; kellä on oikeus minua vastaan, se tulkoon tänne minun tyköni.
9. Katso, Herra, Herra auttaa minua, kuka tahtoo minua kadottaa? Katso, ne kaikki vanhenevat niinkuin vaate, koit syövät heidät.
10. Kuka on teidän seassanne, joka pelkää Herraa, joka hänen palveliansa ääntä kuultelee. Joka pimeydessä vaeltaa, ja ei näe valkeutta, se toivokaan Herran nimen päälle, ja luottakaan Jumalansa päälle.
11. Katso, te kaikki, jotka tulen sytytätte, jotka olette liekillä hankitut, vaeltakaat teidän tulenne valkeudessa, ja siinä liekissä, jonka te sytytitte. Se tapahtuu teille minun kädestäni; kivussa täytyy teidän levätä.

51 LUKU

1. Kuulkaat minua te, jotka vanhurskautta noudatatte, te jotka Herraa etsitte. Katsokaat sitä kalliota, josta

te lohaistut olette, ja sitä kaivoa, josta te kaivetut olette.
2. Katsokaat Abrahamia teidän isäänne, ja Saaraa, joka teidät synnytti; sillä minä kutsuin hänen, kuin hän oli vielä yksinäinen, siunasin ja enensin hänen.
3. Sillä Herra lohduttaa Zionia, hän lohduttaa kaiken hänen aukiutensa, ja tekee hänen aukiutensa niinkuin Edenin, ja hänen erämaansa niinkuin Herran yrttitarhan; että siellä löytään ilo ja riemu, kiitos ja veisun ääni.
4. Ottakaat minusta vaari, minun kansani, ja kuulkaat minua minun sukukuntani; sillä minulta on laki käyvä ulos, ja minä panen oikeuteni kansoille valkeudeksi.
5. Minun vanhurskauteni on läsnä, minun autuuteni käy ulos, ja minun käsivarteni on kansoja tuomitseva. Luodot odottavat minua, ja vartioitsevat minun käsivarttani.
6. Nostakaat teidän silmänne taivaasen, ja katsokaat alas maan päälle; sillä taivas on katoova niinkuin savu, ja maa vanhenee niinkuin vaate, niin myös sen asuvaiset kuolevat; mutta minun autuuteni pysyy ijankaikkisesti, ja minun vanhurskauteni ei ole puuttuva.
7. Kuulkaat minua te, jotka vanhurskauden tunnette, kansa, jonka sydämessä minun lakini on. Älkäät peljätkö, kussa ihmiset teitä häpäisevät, ja älkäät vavisko, kuin he teitä pilkkaavat.
8. Sillä koin pitää heitä syömän niinkuin vaatetta, ja madot pitää heidän syömän niinkuin villaisia; mutta minun vanhurskauteni pysyy ijankaikkisesti, ja minun autuuteni suvusta sukuun.
9. Ylös, ylös, pue päälles väkevyyttä, sinä Herran käsivarsi; ylös, niinkuin muinen vanhaan aikaan. Etkös se ole, joka löit ylpiän, ja haavoitit lohikärmeen?
10. Etkös se ole, joka meren, suuren syvän veden kuivasit? joka syvän meren tieksi teit, että lunastetut kävivät sitä myöten.
11. Niin Herran lunastetut palajavat ja tulevat Zioniin riemulla, ja ijankaikkinen ilo on heidän päänsä päällä oleva; ilon ja riemun he käsittävät, murhe ja huokaus pakenee heitä.
12. Minä, minä olen teidän lohduttajanne; kuka siis sinä olet, ettäs kuolevaista ihmistä pelkäät, ja ihmisten lapsia, jotka kulutetaan niinkuin heinä?
13. Ja unohdat Herran, joka sinun tehnyt on, joka taivaat levittää, ja maan perustaa? Mutta sinä pelkäät alati yli päivää vaivaajan julmuutta, kuin hän rupee hukuttamaan. Ja kuhunka jäi vaivaajan julmuus?
14. Koska hän vaadittiin rientämään ja juoksemaan ympäri, että hän päästäis, ettei he kuolisi kadotukseen, eikä hänen leipänsä puuttuisi?
15. Sillä minä olen Herra sinun Jumalas, joka meren liikutan, että sen aallot pauhaavat: hänen nimensä on Herra Zebaot.
16. Minä panen sanani sinun suuhus, ja peitän sinun käteni varjolla, että minä taivaan istuttaisin, ja maan

perustaisin ja sanoisin Zionille: sinä olet minun kansani.
17. Herää, herää, nouse Jerusalem, joka joit Herran kädestä hänen vihansa kalkin, sen kompastuskalkin rahkan olet sinä juonut ja särkenyt ulos.
18. Ei kenkään hänen pojistansa, jotka hän oli synnyttänyt, häntä holhonnut: eikä kenkään kaikista hänen lapsistansa, jotka hän oli kasvattanut, hänen käteensä ruvennut.
19. Nämät kaksi sinua kohtasivat, kuka sinua armahti? hävitys, vahinko, nälkä ja miekka: millä minä sinua lohdutan?
20. Sinun lapses olivat pintuneet ja makasivat kaikissa katujen päissä, niinkuin paulalla sidottu metsähärkä, täynnä Herran vihaa ja sinun Jumalas rangaistusta.
21. Sentähden kuule nyt tätä sinä raadollinen, ja sinä juopunut ilman viinaa.
22. Näin sanoo Herra, sinun Herras ja sinun Jumalas, joka kansansa edestä sotii: katso, minä otan kompastuskalkin sinun kädestäs, ja minun vihani kalkin rahkan; ei sinun pidä sitä enään juoman.
23. Vaan minä panen sen sinun raateliais käteen, jotka sanoivat sinun sielulles: kumarra sinus, että me kävisimme sinun ylitses, ja pane sinun selkäs maahan, että niinkuin katua myöten sen ylitse mentäisiin.

52 LUKU

1. Nouse, nouse, Zion, pue väkevyytes päälles, kaunista sinuas jalosti, sinä pyhä kaupunki Jerusalem; sillä ei tästedes yksikään ympärileikkaamatoin eikä saastainen pidä sinussa hallitseman.
2. Puhdista itses tomusta, nouse ja istu Jerusalem; päästä sinuas kahleista, sinä vangittu Zionin tytär.
3. Sillä näin sanoo Herra: te olette tyhjään myydyt, ja ilman rahaa te lunastetaan.
4. Sillä näin sanoo Herra, Herra: minun kansani meni ensin alas Egyptiin, olemaan siellä vieraana; ja Assur on heille väkivaltaa tehnyt ilman syytä.
5. Vaan mitä nyt minulle tämän edestä tehdään? sanoo Herra; sillä minun kansani ilman syytä viedään pois? että ne, jotka heitä hallitsevat, saattavat heidät itkemään, sanoo Herra, ja minun nimeäni pilkataan päivä päivältä.
6. Sentähden pitää minun kansani sinä päivänä minun nimeni tunteman, että minä itse olen se, joka puhun, katso, minä se olen.
7. O kuinka suloiset ovat evankeliumin saarnaajain jalat vuorilla, jotka rauhaa julistavat, jotka hyvää saarnaavat, autuuden ilmoittavat, jotka Zionille sanovat: sinun Jumalas on kuningas.
8. Sinun vartias huutavat korkiasti ja iloitsevat ynnä, sillä se nähdään ilmeisesti, koska Herra kääntää

Zionin.
9. Iloitkaat ja riemuitkaat ynnä, te Jerusalemin autiot; sillä Herra on kansaansa lohduttanut, ja Jerusalemin päästänyt.
10. Herra on ilmoittanut pyhän käsivartensa kaikkein pakanain silmäin edessä, niin että kaikki maailman ääret näkevät meidän Jumalamme autuuden.
11. Paetkaat, paetkaat, lähtekäät sieltä, ja älkäät mihinkään saastaiseen sattuko; menkäät ulos heidän tyköänsä, puhdistakaat teitänne, te jotka Herran kalua kannatte.
12. Sillä ei teidän pidä lähtemän nopiasti, eli vaeltaman pakenemisella; sillä Herra on lähtevä teidän edellänne, ja Israelin Jumala on kokoova teitä.
13. Katso, minun palveliani tekee toimellisesti: hän korotetaan, nostetaan ylös, ja tulee sangen korkiaksi.
14. Niin että moni sinun ylitses hämmästyy, että hänen muotonsa on rumempi muita ihmisiä, ja hänen hahmonsa huonompi kuin ihmisten lasten.
15. Mutta niin on hän monta pakanaa priiskottava, että myös kuningasten täytyy suunsa hänen edessänsä tukita; sillä joille ei mitään hänestä ilmoitettu ollut, nekin hänen ilolla näkevät, ja jota ei he kuulleet ole, sen ne ymmärtävät.

53 LUKU

1. Kuka uskoo meidän saarnamme, ja kenelle Herran käsivarsi ilmoitetaan?
2. Sillä hän nousee ylös hänen edessänsä niinkuin vesa, ja niinkuin juuri kuivasta maasta; ei hänellä ole muotoa, eikä kauneutta; me näimme hänen, vaan ei ollut hänellä sitä muotoa, joka meille olis kelvannut.
3. Hän oli kaikkein ylönkatsottava ja kaikkein halvin, kipua ja sairautta täynnä. Hän oli niin ylönkatsottu, ettei kenkään kehdannut katsoa hänen päällensä, sentähden emme häntä minäkään pitäneet.
4. Totisesti hän kantoi meidän sairautemme, ja meidän kipumme hän sälytti päällensä; mutta me pidimme hänen Jumalalta rangaistuna, piestynä ja vaivattuna.
5. Vaan hän on haavoitettu meidän pahain tekoimme tähden, ja meidän synteimme tähden on hän hosuttu. Rangaistus on hänen päällänsä, että meillä rauha olis, ja hänen haavainsa kautta olemme me parannetut.
6. Kaikki me vaelsimme eksyksissä niinkuin lampaat: itsekukin meistä poikkesi omalle tiellensä; mutta Herra heitti kaiken meidän vääryytemme hänen päällensä.
7. Kuin hän rangaistiin ja vaivattiin, niin ei hän suutansa avannut; niinkuin karitsa, joka teuraaksi viedään, ja niinkuin lammas, joka keritsiänsä edessä vaikenee, niin ei hänkään suutansa avannut.

8. Mutta hän on otettu pois ahdistuksesta ja tuomiosta; kuka taitaa sanoa hänen elämänsä pituuden? sillä hän on sivallettu pois eläväin maalta, kuin hän minun kansani pahain tekoin tähden rangaistiin.
9. Hänen hautansa aiottiin jumalattomain sekaan, rikkaan tykö tuli hän kuitenkin kuoltuansa. Ei hän kellenkään vääryyttä tehnyt, eikä petosta ollut hänen suussansa.
10. Mutta Herra tahtoi hänen niin piestä sairaudella; koska hän on henkensä vikauhriksi antanut, niin hän saa nähdä siemenen ja elää kauvan, ja Herran aivoitus on hänen kädessänsä menestyvä.
11. Että hänen sielunsa on työtä tehnyt, saa hän ilonsa nähdä, ja tulee ravituksi. Tuntemisensa kautta minun vanhurskas palveliani monta vanhurskauttaa; sillä hän kantaa heidän syntinsä.
12. Sentähden annan minä hänelle osan monessa, ja hänen pitää väkeväin kanssa saalista jakaman; sentähden että hän antoi henkensä kuolemaan, ja oli pahantekiäin sekaan luettu, ja hän kantoi monen synnit, ja rukoili pahantekiäin edestä.

54 LUKU

1. Riemuitse sinä hedelmätöin, joka et synnytä: iloitse riemulla ja ihastu sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on, sanoo Herra.
2. Levitä majas sia, ja venytä asumises vaate, älä säästä; pitennä köytes, ja kiinnitä vaajas lujasti.
3. Sillä sinun pitää oikialle ja vasemmalle puolelle levenemän, ja sinun siemenes pitää pakanat perimän, ja aukeissa kaupungeissa asuman.
4. Älä pelkää, sillä et sinä tule häpiään; älä ole kaino, sillä ei sinun pidä häpiään tuleman. Vaan sinun pitää nuoruutes häpiän unohtaman, ja sinun leskeytes kainoutta ei enään muistaman.
5. Sillä joka sinun tehnyt on, hän on sinun miehes, Herra Zebaot on hänen nimensä; ja Israelin Pyhä sinun lunastajas, joka kaiken maailman Jumalaksi kutsutaan.
6. Sillä Herra on kutsunut sinun niinkuin hyljätyn ja sydämestä murheellisen vaimon; ja sinä olit niinkuin nuori emäntä, joka hyljätty on, sanoo sinun Jumalas.
7. Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinun hyljännyt, mutta minä tahdon sinua suurella laupiudella koota.
8. Minä olen vihassani vähäksi silmänräpäykseksi kasvoni kätkenyt sinulta; mutta minä tahdon armahtaa sinua ijankaikkisessa armossa, sanoo Herra, sinun lunastajas.
9. Sillä tämä on minulle oleva niinkuin Noan vesi, josta minä vannoin, ettei Noan vedet pitänyt enään käymän maan ylitse: juuri niin olen minä nyt vannonut, ettei minun enään pidä sinulle vihastuman, eikä sinua rankaiseman.

10. Sillä vuoret pitää välttämän ja kukkulat lankeeman; mutta minun armoni ei pidä sinusta poikkeeman, ja minun rauhani liitto ei pidä lankeeman pois, sanoo Herra sinun armahtajas.
11. Sinä raadollinen, kovalta tuulelta häälytetty, ja sinä turvatoin! katso, minä panen sinun kives niinkuin kaunistuksen, ja tahdon sinun perustukses saphireilla laskea,
12. Ja sinun akkunas kristallista rakentaa, ja sinun porttis rubinista, ja kaikki sinun rajas valituista kivistä.
13. Ja kaikki sinun lapses pitää oleman opetetut Herralta, ja suuri rauha sinun lapsilles.
14. Vanhurskaudella pitää sinun valmistetuksi tuleman: sinun pitää oleman kaukana väkivallasta, ettei sinun pidä pelkäämän, ja hämmästyksestä; sillä ei sen pidä sinua lähestymän.
15. Katso, kuka tahtoo sinua vastaan koota ja sortaa sinua, jos he ilman minua kokoontuvat?
16. Katso, minä teen sepän, joka hiilet tulessa lietsoo, ja tekee aseen työtänsä varten: niin minä myös teen raatelian hukuttamaan.
17. Ei yksikään ase, joka valmistetaan sinua vastaan, pidä menestymän; ja kaikki kielet, jotka heitänsä asettavat sinua vastaan, pitää sinun tuomiollas kadotettaman. Tämä on Herran palveliain perimys, ja heidän vanhurskautensa minusta, sanoo Herra.

55 LUKU

1. Kaikki janoovaiset, tulkaat vetten tykö, tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaat, ostakaat ja syökäät; tulkaat, ostakaat, ilman rahaa ja ilman hintaa, viinaa ja rieskaa.
2. Miksi te annatte rahan siinä, kussa ei leipää ole, ja teidän työnne siinä, kussa ei ole ravintoa? Kuulkaat minua, ja nauttikaat hyvää, ja teidän sielunne riemuitkaan lihavuudessa.
3. Kallistakaat korvanne ja tulkaat minun tyköni, kuulkaat, niin teidän sielunne saa elää; ja minä teen teidän kanssanne ijankaikkisen liiton, lujat Davidin armot.
4. Katso, minä panin hänen kansoille todistajaksi, päämieheksi ja opettajaksi kansoille.
5. Katso, sinun pitää kutsuman pakanat, joita et sinä tunne, ja ne pakanat, jotka ei sinua tunteneet, pitää juokseman sinun tykös, Herran sinun Jumalas tähden, ja Israelin Pyhän tähden, joka sinua kaunisti.
6. Etsikäät Herraa, kuin hän löytää taitaan: rukoilkaat häntä, koska hän läsnä on.
7. Jumalatoin hyljätkööön tiensä, ja pahointekiä ajatuksensa, ja palatkaan Herran tykö, niin hän armahtaa häntä, ja meidän Jumalamme tykö, sillä hänen tykönänsä on paljon anteeksiantamusta.
8. Sillä minun ajatukseni ei ole teidän ajatuksenne, ja teidän tienne ei ole minun tieni, sanoo Herra.
9. Vaan niin paljo korkeampi kuin taivas on maasta, niin ovat myös minun tieni korkeammat teidän

teitänne, ja minun ajatukseni teidän ajatuksianne.
10. Sillä niinkuin sade ja lumi tulee taivaasta alas, ja ei mene sinne jälleen, vaan tuorettaa maan, ja tekee sen hedelmälliseksi ja antaa sen kasvaa, ja antaa siemenen kylvettää ja leivän syötää;
11. Niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee, ei sen pidä tyhjänä palajaman minun tyköni, vaan tekemän mitä minulle otollinen on, ja sen pitää menestymän, jota varten minä sen lähettänytkin olen.
12. Sillä ilossa teidän pitää lähtemän ja rauhassa saatettaman; vuoret ja kukkulat pitää teidän edessänne kiitosta veisaaman, ja kaikki puut kedolla käsillänsä yhteen lyömän.
13. Hongat pitää orjantappurain siassa kasvaman, ja myrttipuu nukulaisten edestä; ja se pitää oleman Herralle nimeksi, ijankaikkiseksi merkiksi, jota ei pidä hävitettämän.

56 LUKU

1. Näin sanoo Herra: pitäkäät oikeus, ja tehkäät vanhurskautta; sillä minun autuuteni on läsnä tulemassa, ja minun vanhurskauteni, että se ilmoitetaan.
2. Autuas on se ihminen, joka sen tekee, ja se ihmisen lapsi, joka sen käsittää: että hän pitäis sabbatin, eikä sitä arkioksi tekisi, ja pidättäis kätensä, ettei hän mitään pahaa tekisi.
3. Ja muukalainen, joka Herraan on suostunut, ei pidä sanoman: Herra kaiketi eroittaa minun kansastansa; ja kuohittu ei pidä sanoman: katso, minä olen kuiva puu.
4. Sillä näin sanoo Herra kuohituille: jotka minun sabbatini pitävät, ja valitsevat mitä minulle kelpaa, ja lujasti pitävät minun liittoni:
5. Niin minä annan heille minun huoneessani ja muurissani paikan, ja paremman nimen kuin pojilla ja tyttärillä on; ijankaikkisen nimen minä heille annan, jota ei pidä hävitettämän.
6. Ja muukalaisten lapsille, jotka Herraan suostuneet ovat häntä palvelemaan ja Herran nimeä rakastamaan, ja hänen palveliansa olemaan: jokainen heistä, joka sabbatin pitää, ettei hän sitä arkioksi tekisi, vaan pitäis lujasti minun liittoni,
7. Ne minä vien pyhän vuoreni tykö, ja ilahutan heitä minun rukoushuoneessani; heidän uhrinsa ja polttouhrinsa pitää minulle otolliset oleman minun alttarillani; sillä minun huoneeni pitää kutsuttaman kaikkein kansain rukoushuoneeksi.
8. Herra, Herra, joka Israelin hyljätyt kokoo, sanoo: minä tahdon vielä enemmän hänen koottuinsa joukkoon koota.
9. Kaikki pedot kedolla, tulkaat ja syökäät, ja kaikki pedot metsässä.

10. Kaikki heidän vartiansa ovat sokiat, eikä tiedä mitään, he ovat kaikki mykät koirat, jotka ei voi haukkua; he ovat laiskat, he makaavat ja unta rakastavat.
11. Mutta he ovat häpeemättömät väkevät koirat, jotka ei ikänä taida tulla ravituiksi. Ei paimenet itsekään tiedä mitään eli ymmärrä; jokainen ottaa vaarin omasta tiestänsä, kukin noudattaa ahneuttansa hänen tilassansa.
12. Tulkaat, ottakaamme viinaa ja juopukaamme, ja olkoon huomenna niinkuin tänäpänäkin, ja vielä paljo enempi.

57 LUKU

1. Vanhurskas hukkuu, ja ei ajattele kenkään sitä sydämessänsä; pyhät miehet temmataan pois, ja ei siitä kenkään pidä vaaria; sillä vanhurskaat otetaan pois onnettomuudesta,
2. Ja jotka toimellisesti vaeltaneet ovat, tulevat rauhaan, ja lepäävät kammioissansa.
3. Tulkaat tänne edes, te noitain lapset, te huorintekiäin ja porttoin siemenet.
4. Kenenkä kanssa te nyt tahdotte iloita hekumassa? Kenenkä päälle te nyt tahdotte suutanne irvistellä, ja kieltänne pistää? Ettekö te ole rikoksen lapset ja väärä siemen?
5. Te jotka olette hempeät epäjumaliin kaikkein viheriäisten puiden alla, ja teurastatte lapsia ojain tykönä vuorten alla.
6. Sinun menos on sileiden kivien seassa, ojissa, ne ovat sinun osas; niille sinä vuodatat juomauhris, kuin sinä ruokauhria uhraat: pitäiskö minun siihen mielistymän?
7. Sinä teet vuotees korkialle jyrkälle vuorelle, ja menet myös itse sinne ylös uhria uhraamaan.
8. Oven ja pihtipielen taa panet sinä muistos; sillä sinä vierität sinus pois minun tyköäni, menet ylös, ja levität vuotees, ja kiinnität itses heihin; sinä rakastat heidän vuodettansa, kussa ikänä sinä heidät näet.
9. Sinä menet kuninkaan tykö öljyllä, ja sinulla on moninaiset voiteet: ja lähetät sanas saattajat kauvas, ja olet alennettu hamaan helvettiin.
10. Sinä vaivasit itsiäs monissa teissä, ja et sanonut: minä suutun; vaan ettäs löydät sinun kätes elämän, sentähden et sinä väsy.
11. Ketäs kartat ja pelkäät? ettäs valheessa olet, ja et muista minua, etkä johdata mielees; luuletkos minun ijäti olevan ääneti, ettes minua ensinkään pelkää?
12. Minä ilmoitan sinun vanhurskautes, ja sinun tekos: ja ne ei sinua pidä hyödyttämän.
13. Kuin sinä huudat, niin auttakoon sinun joukkos sinua; mutta tuulen pitää heidät kaikki viemän pois, ja

turhuuden pitää ne ottaman pois; mutta joka minuun uskaltaa, hänen pitää maan perimän ja omistaman minun pyhän vuoreni,
14. Ja sanoman: tehkäät tietä, tehkää tietä, levittäkäät polku, sysätkäät loukkaukset minun kansani tieltä pois.
15. Sillä näin sanoo korkia ja ylistetty, joka asuu ijankaikkisuudessa, ja jonka nimi on Pyhä: minä asun korkeudessa ja pyhyydessä, ja niiden tykönä, joilla särjetty ja nöyrä henki on, että minä virvoittaisin nöyryytetyn hengen, ja saattaisin särjetyn sydämen eläväiseksi.
16. Sillä en minä ijäti tahdo riidellä, enkä vihastua ijankaikkisesti; vaan minun kasvoistani on henki lähtevä, ja minä teen hengen.
17. Minä olin vihainen heidän ahneutensa vääryyden tähden, ja löin heitä, lymytin itseni ja närkästyin; silloin he menivät eksyksissä oman sydämensä tiellä.
18. Minä näin heidän tiensä, paransin heidät, ja johdatin heitä ja lohdutin niitä, jotka heitä murehtivat.
19. Minä olen luonut huulten hedelmän: rauhan, rauhan sekä kaukaisille että läheisille, sanoo Herra, ja olen heitä parantanut.
20. Mutta jumalattomat ovat niinkuin lainehtiva meri, joka ei voi tyventyä; vaan hänen aaltonsa heittävät loan ja mudan.
21. Jumalattomilla ei ole rauhaa, sanoo minun Jumalani.

58 LUKU

1. Huuda rohkiasti, älä säästä, korota äänes niinkuin basuna, ja ilmoita minun kansalleni heidän ylitsekäymisensä, ja Jakobin huoneelle heidän syntinsä.
2. Minua tosin he etsivät joka päivä, tahtovat tietää minun tietäni, niinkuin se kansa, joka jo vanhurskauden tehnyt on, ja ei ole heidän Jumalansa oikeutta hyljännyt. He kysyvät minulta oikiaa tuomiota, ja tahtovat lähestyä Jumalaa.
3. Miksi me paastoamme, ja et sinä sitä katso? miksi me ruumistamme vaivaamme, ja et sinä sitä tahdo tietää? Katso, kuin te paastootte, niin te teette teidän tahtonne, ja vaaditte kaikkia teidän velvollisianne.
4. Katso, te paastotte toraksi ja riidaksi, pieksätte rusikalla jumalattomasti. Älkäät paastotko niinkuin te nyt teette, että teidän parkunne kuuluu korkeuteen.
5. Pitäiskö se oleman senkaltainen paasto, jonka minä valitsen: että ihminen ruumistansa päivällä vaivaa eli kallistaa päänsä niinkuin kaisla, taikka säkissä eli tuhassa makaa, senkö te paastoksi kutsutte, ja Herran

otolliseksi päiväksi?
6. Mutta tämä on paasto, jonka minä valitsen: laske ne vallallensa, jotka vääryydellä sidotut ovat, päästä raskautetut irralle, laske vaivatut vapaaksi, ota pois kaikkinainen kuorma.
7. Taita isoovalle leipäs, vie raadolliset kulkiat huoneesees: kuin sinä näet alastoman, niin vaateta häntä, ja älä käännä itsiäs pois lihas tyköä.
8. Silloin sinun valkeutes puhkee paistamaan niinkuin aamurusko, ja sinun parannukses on nopiasti kasvava; ja sinun vanhurskautes vaeltaa sinun edelläs. ja Herran kunnia on sinun korjaava.
9. Silloin sinä rukoilet, ja Herra kuulee sinun rukoukses; ja koska sinä huudat, niin hän sanoo: katso, tässä minä olen. Ellet sinä ketään tykönäs raskauta, eli sormellas osoita, taikka pahasti puhu.
10. Jos avaat sydämes isoovaiselle, ja ravitset raadolliset sielut; niin sinun valkeutes on pimiässä koittava, ja sinun hämäräs on oleva niinkuin puolipäivä.
11. Ja Herra johdattaa aina sinua, ja ravitsee sielus poudalla, ja sinun luus vahvistaa; ja sinä olet oleva niinkuin kasvatettu yrttitarha ja niinkuin lähde, josta ei koskaan vesi puutu.
12. Ja se rakennetaan sinulta, joka kauvan on autiona ollut, ja sinä lasket perustuksen, joka pysyy ijankaikkisesti; ja sinä pitää kutsuttaman rauvenneen tukiaksi, ja teiden parantajaksi, että siinä saataisiin asua.
13. Jos sinä käännät jalkas sabbatista pois, niin ettes tee sinun tahtoas minun pyhäpäivänäni, niin se pitää iloiseksi sabbatiksi kutsuttaman, Herran kunnialliseksi pyhäksi; sillä niin sinä häntä ylistät, kuin et tee sinun teitäs, etkä niistä löydetä, jotka sinulle kelpaavat, eli mitä sinä puhut.
14. Silloin on sinulla ilo oleva Herrassa, ja minä ylennän sinun maan kukkulain päälle, ja tahdon sinua ruokkia Jakobin sinun isäs perimisestä; sillä Herran suu on sen puhunut.

59 LUKU

1. Katso, ei Herran käsi ole lyhennetty, niin ettei hän voi auttaa, ja ei hänen korvansa raskaat, ettei hän kuule;
2. Vaan teidän pahuutenne eroittaa teidät ja teidän Jumalanne toisen toisestansa, ja teidän syntinne kätkevät pois hänen kasvonsa teiltä, niin ettei teitä kuulla.
3. Sillä teidän kätenne ovat saastutetut verellä, ja sormenne vääryydellä; teidän huulenne puhuvat valhetta, ja kielenne latelevat vääryyttä.
4. Ei ole yhtään, joka saarnaa vanhurskautta eli tuomitsee uskollisesti. Turhuuteen luotetaan ja puhutaan

kelpaamattomia; onnettomuudesta ovat he raskaat, ja synnyttävät tuskan.
5. He hautovat basiliskin munia, ja kutovat hämähäkin verkkoa: jos joku syö hänen muniansa, niin hänen täytyy kuolla, jos ne rikotaan, niin niistä tulee kyykärme.
6. Heidän hämähäkkinsä verkot ei kelpaa vaatteeksi, ja heidän tekonsa ei kelpaa peitteeksi; sillä heidän työnsä ovat väärät työt, ja heidän käsissänsä on väkivalta.
7. Heidän jalkansa juoksevat pahaan ja ovat nopsat vuodattamaan viatonta verta; heidän ajatuksensa ovat väärät ajatukset, heidän teissänsä on hävitys ja vahinko.
8. Ei he tunne rauhan teitä, eikä ole oikeutta heidän käymisissänsä; heidän polkunsa ovat karsaat: joka niitä käy, ei hänellä ole ikänä rauhaa.
9. Sentähden on meistä oikeus kaukana, ja vanhurskaus ei käsitä meitä; me odotimme valkeutta, katso, niin tulee pimeys: paistetta, ja katso, me vaellamme sumussa.
10. Me haparoitsimme seiniä niinkuin sokiat, ja pitelimme niinkuin ne, joilla ei silmiä ole; me loukkaamme itsemme puolipäivänä niinkuin hämärissä, me olemme pimeydessä niinkuin kuolleet.
11. Me myrisemme kaikki niinkuin karhut, ja vaikeroitsemme surkiasti niinkuin mettiset, sillä me odotamme oikeutta, ja ei sitä olekaan, autuutta, ja se on meistä kaukana.
12. Sillä meidän rikoksiamme on sinun edessäs aivan paljo, ja meidän syntimme todistavat meitä vastaan; sillä meidän rikoksemme on meitä läsnä, ja me tunnemme pahat tekomme.
13. Rikoksella ja valheella Herraa vastaan me luovumme meidän Jumalastamme, puhumaan vääryyttä ja tottelemattomuutta, ajatellaksemme ja ladellaksemme vääriä sanoja sydämestämme.
14. Sentähden on myös oikeus palannut takaperin, ja vakuus on kauvas mennyt; sillä totuus putoo kaduille, ja vakuus ei taida tulla edes.
15. Totuus on pois, ja joka luopuu pahasta, hänen pitää oleman jokaisen saaliina. Herra näkee sen, ja se on paha hänen silmäinsä edessä, ettei oikeutta ole.
16. Ja hän näkee, ettei yhtään miestä ole, ja ihmettelee, ettei kenkään pyydä sitä sovittaa: niin hänen käsivartensa vapahtaa hänen, ja hänen vanhurskautensa pitää hänen tallella.
17. Sillä hän pukee yllensä vanhurskauden niinkuin rautapaidan, ja panee autuuden rautalakin päähänsä; ja puettaa itsensä koston vaatteilla niinkuin puvulla, ja pukee yllensä kiivauden niinkuin hameen:
18. Niinkuin se, joka kostaa vihollisillensa heidän ansionsa jälkeen ja tahtoo maksaa vihamiehillensä julmuudella, ja luodoille tahtoo hän maksaa ansion jälkeen,
19. Että Herran nimeä peljättäisiin lännestä, ja hänen kunniaansa idästä, kuin hän on tuleva niinkuin tydytetty virta, jonka Herran tuuli ajaa matkaan.

20. Ja Zionille on tuleva vapahtaja, ja niille, jotka kääntyvät pois synneistä Jakobissa, sanoo Herra.
21. Ja minä teen tämän liiton heidän kanssansa, sanoo Herra: minun henkeni, joka sinun päälläs on, ja minun sanani, jotka minä sinun suuhus pannut olen, ei pidä lähtemän sinun suustas, eikä sinun siemenes suusta, ja lastes lasten suusta, sanoo Herra, nyt niin ijankaikkiseen.

60 LUKU

1. Nouse, ole kirkas; sillä sinun valkeutes tulee, ja Herran kunnia koittaa sinun ylitses.
2. Sillä katso, pimeys peittää maan, ja synkeys kansan; mutta Herra koittaa sinun ylitses, ja hänen kunniansa pitää sinun päälläs nähtämän.
3. Ja pakanat pitää vaeltaman sinun valkeudessas, ja kuninkaat sinun paisteessas, joka sinun ylitses koittaa.
4. Nosta silmäs, katso ympärilles, kaikki nämät kootut tulevat sinun tykös; sinun poikas tulevat kaukaa, ja sinun tyttäres kylkien vieressä kasvatetaan.
5. Silloin sinä saat sen nähdä ja iloitset, sinun sydämes ihmettelee, ja levittää itsensä, kuin suuri paljous meren tykönä kääntyy sinun tykös, ja pakanain voima tulee sinulle.
6. Kamelein paljous on peittävä sinun, nopsat Midianin ja Ephan kamelit; ne kaikki tulevat Sabasta; kultaa ja pyhää savua he tuovat, ja he ilmoittavat Herran kiitoksen.
7. Kaikki Kedarin laumat kokoontuvat sinun tykös, ja Nebajotin oinaat palvelevat sinua: ne pitää minun otolliselle alttarilleni uhrattaman, sillä minä tahdon minun kunniani huoneen kaunistaa.
8. Kutka ovat nuo, jotka lentävät niinkuin pilvet, ja niinkuin mettiset akkunoillensa?
9. Sillä minua luodot odottavat, ja haahdet meressä ensimäisinä tuomaan sinun lapses tähän kaukaa; heidän hopiansa ja kultansa heidän kanssansa, Herran sinun Jumalas ja Israelin Pyhän nimeen, joka sinua kunnioitti.
10. Muukalaisten lapset pitää sinun muuris rakentaman, ja heidän kuninkaansa pitää sinua palveleman; sillä vihassani löin minä sinua, ja armoissani minä armahdan sinua.
11. Ja sinun porttis pitää alati avoinna oleman, ja ei pidä päivällä eikä yöllä suljettaman, että pakanain voima tuotaisiin, ja heidän kuninkaansa saatettaisiin sinun tykös.
12. Sillä ne pakanat ja valtakunnat, jotka ei tahdo sinua palvella, pitää hukkuman, ja pakanat pitää peräti hukutettaman.
13. Libanonin kunnia pitää tuleman sinun tykös, honka, tammi ja buksipuu ynnä, kaunistamaan minun pyhää siaani; sillä minä tahdon jalkani sian kunnioittaa.

14. Heidän pitää myös kumaroissansa sinun tykös tuleman, jotka sinua sortaneet ovat, ja kaikki, jotka sinua pilkanneet ovat, pitää lankeeman sinun jalkais eteen, ja kutsuman sinun Herran kaupungiksi, Israelin Pyhän Zioniksi.
15. Ettäs olet hyljätty ja vihattu ollut, kussa ei kenkään vaeltanut, tahdon minä sinua ijankaikkiseksi korkeudeksi tehdä, ja iloksi suvusta sukuun;
16. Että sinun pitää pakanain rieskaa imemän, ja kuningasten nisät pitää sinua imettämän: ettäs tuntisit minun Herraksi sinun vapahtajakses, ja että minä, Jakobin väkevä, olen sinun lunastajas.
17. Minä tahdon saattaa kultaa vasken siaan, ja hopiaa raudan siaan, ja vaskea puiden siaan ja rantaa kivien sijaan ja tahdon tehdä vaivas rauhaksi, ja työs vanhurskaudeksi.
18. Ei enään sinun maallas vääryyttä kuuluman pidä, ei vahinkoa, eikä kadotusta sinun äärissäs; vaan sinun muuris pitää autuudeksi ja sinun porttis kiitokseksi kutsuttaman.
19. Ei auringon pidä enään päivällä sinulle paistaman, eikä kuun valon sinua valaiseman; vaan Herra on sinun ijankaikkinen valkeutes, ja sinun Jumalas on sinun ylistykses.
20. Ei sinun aurinkos enään laske, eikä kuus kadota valoansa; sillä Herra on sinun ijankaikkinen valkeutes, ja sinun murhepäiväs loppuvat.
21. Ja sinun kansas on kaikki vanhurskas oleva, ja maan piirin ijankaikkisesti omistava, niinkuin minun istutukseni vesat ja käsialani ovat minulle ylistykseksi.
22. Vähäinen pitää tuhanneksi tuleman, ja piskuinen väkeväksi kansaksi: minä Herra tahdon sen ajallansa toimittaa.

61 LUKU

1. Herran, Herran henki on minun päälläni, sentähden on Herra minua voidellut, saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa; hän on minun lähettänyt parantamaan särjettyjä sydämiä: saarnaamaan vangeille lunastusta ja sidotuille pääsemistä;
2. Saarnaamaan Herran otollista vuotta, ja meidän Jumalamme kostopäivää; lohduttamaan kaikkia murheellisia;
3. Että minä saattaisin murheellisille Zionissa kaunistuksen tuhan edestä, ja iloöljyn murheen edestä, ja kauniit vaatteet murheellisen hengen edestä; että he vanhurskauden puuksi kutsuttaisiin, Herran istuttamisen ylistykseksi.
4. Ja heidän pitää vanhat autiot paikat rakentaman, ja parantaman mitä muinen on hävitetty; heidän pitää

autiot kaupungit uudistaman, jotka suvusta sukuun hävitettynä olivat.
5. Muukalaiset pitää seisoman ja teidän laumanne kaitseman; ja vierasten lapset pitää teidän peltomiehenne ja viinamäkenne miehet oleman.
6. Mutta teitä pitää Herran papiksi kutsuttaman, ja sanottaman: te olette meidän Jumalamme palveliat, ja teidän pitää pakanain hyvyyden syömän, ja heidän kunniastansa pitää teidän kerskaaman.
7. Teidän häpiänne edestä pitää teidän kaksinkertaisesti saaman, ja häväistyksen edestä pitää heidän riemuitseman osassansa: sentähden pitää heidän kaksinkertaisesti maansa omistaman: heillä pitää ijankaikkinen riemu oleman.
8. Sillä minä olen Herra, joka oikeutta rakastan, ja vihaan ryövättyä polttouhria: ja tahdon saattaa, ettei heidän työnsä pidä turha oleman, ja teen ijankaikkisen liiton heidän kanssansa.
9. Ja heidän siemenensä pitää pakanain seassa tunnettaman, ja heidän jälkeentulevaisensa kansain seassa; että jokainen, joka heidät näkee, pitää heidät tunteman, että he ovat siunattu siemen Herralta.
10. Minä iloitsen suuresti Herrassa, ja minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani; sillä hän puetti minun autuuden vaatteilla, ja verhoitti minun vanhurskauden hameella: niinkuin ylkä kaunistettu papillisella kaunistuksella, ja niinkuin morsian kaunistettu kaunistuksessansa.
11. Sillä niinkuin hedelmä kasvaa maasta, ja siemen yrttitarhassa putkahtaa, niin antaa Herra, Herra vanhurskauden ja kiitoksen käydä ylös kaikkein pakanain edessä.

62 LUKU

1. Zionin tähden en minä vaikene, ja Jerusalemin tähden en minä lakkaa, siihenasti että hänen vanhurskautensa koittaa niinkuin paiste, ja hänen autuutensa palaa niinkuin tulisoitto.
2. Että pakanatkin näkisivät sinun vanhurskautes, ja kaikki kuninkaat sinun kunnias. Ja sinä nimitetään uudella nimellä, jonka Herran suu on nimittävä.
3. Ja sinun pitää oleman kunnian kruunu Herran kädessä, ja kuninkaan hiippa sinun Jumalas kädessä.
4. Et sinä enään kutsuta hyljätyksi, eikä sinun maatas enää sanota hävitetyksi, vaan sinä kutsutaan: minun suosioni on hänessä, ja sinun maas asuttavaksi; sillä Herra on mielistynyt sinuun, ja sinun maallas asutaan.
5. Sillä niinkuin nuorukainen rakastaa neitsyttä, niin sinun lapses pitää sinua rakastaman; ja niinkuin ylkä iloitsee morsiamestansa, niin myös sinun Jumalas iloitsee sinusta.
6. Jerusalem, minä asetan vartiat muuris päälle, jotka ei ikänä päivällä eikä yöllä vaikene; ja jotka Herran muistatte, ei teidän pidä vaiti oleman.

7. Ja ei teidän pidä hänestä vaikeneman, siihenasti että hän sen vahvistaa, ja asettaa Jerusalemin maan päälle kiitokseksi.
8. Herra vannoo oikian kätensä kautta, ja voimansa käsivarren kautta: en minä tahdo enään antaa jyviäs vihollistes syödä, enkä viinaas, jonka tähden sinä työtä teit, muukalaisten juoda;
9. Vaan jotka sen kokoovat, syövät sitä ja kiittävät Herraa; ja jotka sitä kokoovat, juovat sitä minun pyhyyteni esihuoneissa.
10. Menkäät, menkäät porttein kautta, peratkaat tietä kansalle: silittäkäät, silittäkäät polut, siirtäkäät kivet pois, ylentäkäät lippu kansain päälle.
11. Katso, Herra antaa sen kuulua hamaan maailman ääriin asti: sanokaat Zionin tyttärelle: katso, sinun autuutes tulee, katso, hänen palkkansa on hänen myötänsä, ja hänen työnsä hänen edessänsä.
12. Ja he pitää kutsuttaman pyhäksi kansaksi, Herran lunastetuiksi; ja sinä kutsutaan etsityksi ja ei hyljätyksi kaupungiksi.

63 LUKU

1. Kuka on se, joka tulee Edomista, punaisilla vaatteilla Botsrasta, joka niin on kaunistettu vaatteissansa, ja käy suuressa voimassansa? Minä joka puhun vanhurskautta, ja taidan kyllä auttaa.
2. Miksi ovat siis vaattees niin punaiset, ja pukus niinkuin viinakuurnan sotkujan?
3. Minä sotkun viinakuurnan yksinäni, ja ei yksikään kansasta minun kanssani. Minä tallaan heitä vihassani, ja sotkun heitä julmuudessani; siitä on heidän verensä priiskunut vaatteisiini, ja minä olen saastuttanut kaikki minun pukuni;
4. Sillä minä olen säätänyt itselleni kostopäivän, ja vuosi on tullut omiani pelastaa.
5. Sillä minä katsoin ympärilleni, ja ei ollut auttajaa, ja minä hämmästyin, ja ei kenkään holhonut minua; vaan minun käsivarteni vapahti minun, ja minun vihani holhoi minua.
6. Ja minä olen tallannut kansat vihassani, ja tehnyt heitä juovuksiin minun julmuudessani; ja sysäsin heidän voittonsa maahan.
7. Minä tahdon Herran laupiutta muistaa, ja Herran kiitosta kaikista niistä, mitkä Herra meille tehnyt on, ja sitä suurta hyvyyttä Israelin huoneelle, jonka hän sille tehnyt on, suuren laupiutensa ja hyvyytensä kautta.
8. Sillä hän sanoo: he ovat tosin minun kansani, lapset, jotka ei valhetteliat ole; ja hän oli heidän vapahtajansa.
9. Kaikessa heidän ahdistuksessansa oli hänellä ahdistus, ja enkeli, joka hänen edessänsä on, autti heitä;

rakkautensa ja armonsa tähden hän lunasti heitä, ja otti heitä ylös, ja kantoi heitä aina vanhasta tähän asti.
10. Mutta he olivat vastahakoiset, ja vihoittivat hänen Pyhän Henkensä; sentähden hän muuttui heidän vihollisekseensa, ja soti heitä vastaan.
11. Ja hänen kansansa muisti taas entisiä Moseksen aikoja. Kussa siis nyt se on, joka heidät vei ulos merestä laumansa paimenen kanssa? Kussa on se, joka Pyhän Henkensä heidän sekaansa antoi;
12. Joka oikialla kädellänsä Moseksen vei, kunniallisella käsivarrellansa; joka vedet jakoi heidän edellänsä, tehdäksensä itsellensä ijankaikkista nimeä;
13. Joka heitä vei syvyyden kautta, niinkuin hevoset korvessa, ilman kompastumata.
14. Niinkuin karjan, joka kedolle menee, saatti Herran Henki heidät lepoon, niin sinä myös kansas johdatit, tehdäkses itselles ijankaikkista nimeä.
15. Niin katso nyt taivasta, ja katso tänne alas pyhästä ja kunniallisesta asuinsiastas. Kussa nyt on kiivautes ja voimas? sinun suuri sydämellinen laupiutes kovennetaan minua vastaan.
16. Sinä olet kuitenkin meidän Isämme; sillä ei Abraham meistä mitään tiedä, ja ei Israel meitä tunne; mutta sinä Herra olet meidän Isämme ja meidän Lunastajamme; ja se on ijäti sinun nimes.
17. Miksis, Herra, sallit meidän eksyä sinun teiltäs, ja annoit sydämemme paatua, ettemme sinua peljänneet? Palaja palveliais tähden ja perimises sukukuntain tähden.
18. He omistavat lähes kaiken sinun pyhän kansas; meidän vihollisemme polkevat sinun pyhyytes alas.
19. Me olemme juuri niinkuin ennenkin, kuin et sinä meitä hallinnut, ja emme olleetkaan sinun nimees nimitetyt.

64 LUKU

1. Jospa sinä taivaat halkaisisit, ja astuisit alas, että vuoret vuotaisivat sinun edessäs, niinkuin palava vesi kiehuu pois väkevällä tulella,
2. Että sinun nimes tulis tiettäväksi sinun vihollisilles, ja että pakanat sinun edessäs vapisisivat.
3. Niiden ihmeitten tähden, jotka sinä teet, joita ei kenkään toivonut; koska sinä menit alas, ja vuoret edessäs sulaisivat.
4. Ja ei maailman alusta kuultu, eikä korville tullut ole, eli yksikään silmä nähnyt ole, paitsi sinua Jumala, mikä niille tapahtuu, jotka sinua odottavat.
5. Sinä kohtasit niitä iloisna, jotka tekivät vanhurskautta, ja sinua muistelivat sinun teilläs. Katso, sinä vihastuit, koska me syntiä teimme ja kauvan niissä viivyimme, mutta kuitenkin meitä autettiin.

6. Mutta me olemme kaikki saastaiset, ja kaikki meidän vanhurskautemme on niinkuin saastainen vaate; me olemme kaikki lakastuneet niinkuin lehdet, ja meidän syntimme viskoivat meitä niinkuin tuuli.
7. Ja ei ole sitä, joka rukoilee sinun nimeäs, ja nousee sinuun kiinni tarttumaan; sillä sinä peität kasvos meiltä, ja annat meidät nääntyä suurissa synneissämme.
8. Mutta nyt Herra, sinä olet meidän Isämme; me olemme savi, sinä olet meidän valajamme, ja me olemme kaikki sinun käsialas.
9. Älä, Herra, niin kovin vihastu, ja älä ijäti ajattele syntiämme; katso sitä, että me olemme kaikki sinun kansas.
10. Sinun pyhyytes kaupungit ovat hävitetyt, Zion on autioksi tehty ja Jerusalem on kylmillä.
11. Meidän pyhyytemme ja kunniamme huone, jossa meidän isämme sinua kunnioittivat, on tulella poltettu; ja kaikki meidän kauniimpamme ovat häväistyt.
12. Herra, maltatkos sinus näistä niin kovana pitää ja vaiti olla, ja lyödä meitä niin kovin alas.

65 LUKU

1. Minä etsitään niiltä, jotka ei kysyneet minua; minä löytään niiltä, jotka ei minua etsineet; ja pakanoille, jotka ei rukoilleet minun nimeäni, sanon minä: tässä minä olen, tässä minä olen.
2. Minä kokotan käteni koko päivän tottelemattomalle kansalle, joka vaeltaa ajatustensa jälkeen sitä tietä, joka ei hyvä ole;
3. Sille kansalle, joka vihoittaa minun, on aina minun kasvoini edessä: uhraa yrttitarhoissa, suitsuttaa tulikivien päällä;
4. Asuu hautain keskellä, on yötä luolissa, syö sian lihaa, ja heillä on kauhia liemi heidän padoissansa,
5. Ja sanovat: mene puolelles, ja älä satu minuun, sillä minä olen pyhempi sinua: näiden pitää oleman savun minun vihassani, ja tulen, joka palaa koko päivän.
6. Katso, minun edessäni on kirjoitettu: en minä tahdo olla ääneti, vaan minä tahdon maksaa, ja maksaa heidän helmaansa,
7. Sekä teidän pahat tekonne, ja teidän isäinne pahat teot yhtenänsä, sanoo Herra: ne jotka vuorilla suitsuttaneet, ja minua kukkuloilla häväisseet ovat; minä tahdon jälleen mitata heidän entiset työnsä heidän helmaansa.
8. Näin sanoo Herra: niinkuin viina löytään viinamarjoissa, ja sanotaan: älä sitä hävitä, sillä siinä on siunaus: juuri niin tahdon minä minun palveliani tähden tehdä, etten minä sitä kaikkea hävitä.

9. Vaan johdatan Jakobista siemenen, ja Juudasta sen, joka minun vuorellani asuman pitää; sillä minun valittuni pitää sen omistaman, ja minun palveliani siinä asuman.
10. Ja Saaronin pitää oleman laumain huoneen, ja Akorin laakson karjan pihaton, minun kansalleni, joka minua etsii.
11. Mutta te, jotka hylkäätte Herran, ja unohdatte minun pyhän vuoreni, ja nostatte Gadille pöydän ja panette juomauhria täyteen Menille:
12. Olkaan, minä tahdon lukea teitä miekkaan, niin että teidän kaikkein pitää lankeeman teurastamiseen; sillä minä kutsuin, ja ette mitään vastanneet, minä puhuin, ja ette kuulleet, vaan teitte pahaa minun silmäini edessä, ja valitsitte mitä en minä tahtonut.
13. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minun palveliani syövät, mutta teidän pitää isooman; katso, minun palveliani juovat, mutta teidän pitää janooman; katso, minun palveliani iloitsevat, mutta teidän pitää häpiään tuleman.
14. Katso, minun palveliani riemuitsevat hyvästä mielestä, mutta teidän pitää sydämen kivusta parkuman, ja hengen ahdistuksessa ulvoman.
15. Ja teidän pitää jättämän teidän nimenne minun valituilleni valaksi; ja Herra Jumala on tappava sinun, mutta hänen palveliansa nimitetään toisella nimellä.
16. Että joka itsensä siunaa maan päällä, hän siunaa itsensä totisessa Jumalassa, ja joka vannoo maan päällä, se vannoo totisen Jumalan kautta; sillä entiset ahdistukset ovat unhotetut, ja ovat minun silmistäni peitetyt.
17. Sillä katso, minä luon uuden taivaan ja uuden maan, ja entisiä ei pidä muistettaman, eikä mieleen johdatettaman.
18. Vaan iloitkaat ja riemuitkaat ijankaikkisesti niissä, kuin minä luon; sillä katso, minä luon Jerusalemin iloksi ja hänen kansansa riemuksi.
19. Ja minä tahdon iloita Jerusalemista ja riemuita minun kansastani; ja ei hänessä enään pidä kuultaman itkun ääntä eikä valituksen ääntä.
20. Ei siellä pidä enään lapsia oleman, jotka ei päiviinsä ulotu, eikä vanhoja, jotka ei vuosiansa täytä; sillä sadan vuotiset lapset pitää kuoleman, ja sadan ajastaikaiset syntiset pitää kirotut oleman.
21. He rakentavat huoneita, ja niissä asuvat: he istuttavat viinapuita, ja niiden hedelmistä syövät.
22. Ei heidän pidä muiden asua rakentaman, eikä istuttaman muiden syödä; sillä minun kansani päivät pitää oleman niinkuin puun päivät, ja heidän käsialansa pitää vanheneman minun valittuini tykönä.
23. Ei heidän pidä hukkaan työtä tekemän, eikä turmeluksessa synnyttämän; sillä he ovat Herran siunattuin

siemen, ja heidän jälkeentulevaisensa heidän kanssansa.
24. Ja tapahtuu, että ennenkuin he huutavat, tahdon minä vastata; koska he vielä puhuvat, tahdon minä kuulla.
25. Susi ja lammas pitää ynnä laitumella käymän, jalopeura ja härkä yhdessä korsia syömän, ja kärmeet pitää maata syömän. Ei heidän pidä vahinkoa tekemän, eikä turmeleman koko minun pyhällä vuorellani, sanoo Herra.

66 LUKU

1. Näin sanoo Herra: taivas on minun istuimeni, ja maa minun jalkaini astinlauta. Mikä siis on se huone, jonka te minulle rakennatte, eli mikä on minun leposiani?
2. Ja minun käteni on kaikki nämät tehnyt ja kaikki nämät ovat tehdyt, sanoo Herra; mutta minä katson sen puoleen, joka raadollinen ja särjetyllä hengellä on, ja joka vapisee minun sanani edessä.
3. Sillä joka härjän teurastaa, on niinkuin hän miehenkin tappais; joka lampaan uhraa, on niinkuin hän koiran niskat taittais; joka ruokauhria tuo, on niinkuin hän sian verta uhrais; joka pyhää savua muistelee, on niinkuin hän vääryyttä kiittäis: näitä he valitsevat teissänsä, ja heidän sielunsa mielistyy heidän kauhistuksiinsa.
4. Sentähden tahdon minä myös valita heidän pilkkansa, ja jota he pelkäävät, sen saatan minä heidän päällensä; sentähden että minä kutsuin, ja ei kenkään vastannut, minä puhuin, ja ei he kuulleet. Ja he tekivät pahaa minun silmäini edessä, ja valitsivat, jota en minä tahtonut.
5. Kuulkaat Herran sanaa te, jotka hänen sanaansa pelkäätte: teidän veljenne, jotka teitä vihasivat, ja eroittivat teidät heistänsä minun nimeni tähden, he sanovat: olkoon Herra ylistetty! vaan ilmaantukaan hän teidän iloonne; mutta heidän pitää häpiään tuleman.
6. Sillä metelin ääni (pitää kuuluman) kaupungista, ääni templistä, Herran ääni, joka vihollisensa kostaa ansion jälkeen.
7. Hän synnyttää ennenkuin hän saa kivun; hän synnyttää pojan ennenkuin hänen kipunsa tulee.
8. Kuka on ikänä senkaltaista kuullut? kuka on ikänä senkaltaista nähnyt? Saaneeko koko maa yhtenä päivänä synnyttämisen kivun? syntyneekö kaikki kansa yhtä haavaa? kuitenkin on Zion, saatuansa synnyttämisen kivun, myös synnyttänyt.
9. Eikö minun, joka muut saatan synnyttämään, pitäisi itse myös synnyttämän? sanoo Herra; pitäiskö minun antaman muiden synnyttää, ja itse hedelmätöin oleman? sanoo sinun Jumalas.

10. Iloitkaat Jerusalemin kanssa, ja ihastukaat hänestä kaikki, jotka häntä rakastatte; iloitkaat suuresti hänen kanssansa kaikki te, jotka tähänasti olette hänen tähtensä murheelliset olleet.
11. Sillä teidän pitää imemän ja ravittaman hänen lohdutuksensa nisistä; teidän pitää lypsämän ja ilahuttaman teitänne hänen kunniansa kirkkaudesta.
12. Sillä näin sanoo Herra: katso minä levitän hänen tykönänsä rauhan niinkuin virran, ja pakanain kunnian niinkuin vuotavan ojan, jota te saatte imeä; ja teitä pitää sylissä kannettaman, ja polvien päällä ihanteleman.
13. Niinkuin äiti poikaansa lohduttaa, niin minä tahdon teitä lohduttaa, ja teidän pitää Jerusalemissa lohdutuksen saaman.
14. Teidän pitää sen näkemän, ja teidän sydämenne pitää iloitseman, ja teidän luunne pitää vihoittaman niinkuin ruoho; niin tunnetaan Herran käsi hänen palvelioissansa, ja hänen vihollisissansa.
15. Sillä katso, Herra tulee tulella, ja hänen rattaansa ovat niinkuin tuulispää; että hän kostais vihansa hirmuisuudessa, ja rangaistuksen tulen liekissä.
16. Sillä Herra on tuomitseva tulella ja miekallansa kaiken lihan; ja Herralta tapetuita pitää paljo oleman.
17. Jotka heitänsä pyhittävät ja puhdistavat yrttitarhoissa, yksi täällä, toinen siellä, ja syövät sian lihaa, kauhistuksia ja hiiriä: kaikki nämät pitää lopetettaman yhtä haavaa, sanoo Herra.
18. Sillä minä tahdon tulla ja koota heidän ajatuksensa ja tekonsa, ynnä kaikkein pakanain ja kielten kanssa, että he tulisivat ja näkisivät minun kunniani.
19. Ja minä asetan merkin heidän sekaansa, ja muutamat niistä, kuin pelastetut ovat, lähetän minä pakanoille meren tykö, joutsimiehen puoleen, Puliin ja Ludiin, Tubaliin ja Javaan päin, ja niihin kaukaisiin saariin, joissa ei tähänasti mitään ole minusta kuultu, ja ei ole minun kunniaani nähneet: ja heidän pitää minun kunniani pakanain seassa ilmoittaman.
20. Ja tuoman ulos kaikki teidän veljenne kaikista pakanoista, Herralle ruokauhriksi, hevosilla ja rattailla, paareilla, muuleilla ja liukkailla juhdilla Jerusalemiin minun pyhän vuoreni puoleen, sanoo Herra: niinkuin Israelinkin lapset tuovat ruokauhrin puhtaassa astiassa Herran huoneeseen.
21. Ja minä tahdon niistä ottaa papit ja Leviläiset, sanoo Herra.
22. Sillä niinkuin uudet taivaat ja uusi maa, jotka minä teen, ovat minun edessäni, sanoo Herra, juuri niin pitää teidän siemenenne ja nimenne pysymän.
23. Ja kaikki liha pitää yhdestä kuukaudesta niin toiseen, ja yhdestä sabbatista niin toiseen, tuleman kumartamaan minun eteeni, sanoo Herra:
24. Ja heidän pitää menemän ulos, ja katseleman niiden ihmisten raatoja, jotka minua vastaan väärin

tekivät; sillä ei heidän matonsa pidä kuoleman, eikä heidän tulensa sammuman, ja heidän pitää kaikelle lihalle kauhistukseksi oleman.

JEREMIA

1 LUKU

Jeremian Hilkian pojan sanat, joka oli Anatotin papeista, Benjaminin maata,
2. Jolle Herran sana tapahtui Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan aikana, kolmantenatoistakymmenentenä hänen valtakuntansa vuonna;
3. Ja sitte Josian pojan, Jojakimin, Juudan kuninkaan aikana, Zedekian Josian pojan, ensimäisen vuoden loppuun toistakymmentä, niin Jerusalemin vankiuteen asti, viidentenä kuukautena.
4. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
5. Minä tunsin sinun jo ennenkuin minä sinun valmistin äitis kohdussa, ja pyhitin sinun ennenkuin sinä äidistäs synnyitkään, ja panin sinun kansain prophetaksi.
6. Mutta minä sanoin: voi Herra, Herra! katso en minä kelpaa saarnaamaan; sillä minä olen nuori.
7. Niin Herra sanoi minulle: älä sano: minä olen nuori; mutta sinun pitää kaikkiin niihin menemän, mihin minä sinun lähetän, ja puhuman kaikkia, mitä minä sinulle käsken.
8. Älä pelkää heitä; sillä minä olen tykönäs, ja pelastan sinun, sanoo Herra.
9. Ja Herra ojensi kätensä ja tarttui minun suuhuni; ja Herra sanoi minulle: katso, minä panen minun sanani sinun suuhus.
10. Katso, minä panen sinun tänäpänä kansain ja valtakuntain päälle, repimään, särkemään, hukuttamaan ja kukistamaan: rakentamaan ja istuttamaan.
11. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi: Jeremia, mitäs näet? Minä sanoin: Minä näen mandelpuisen sauvan.
12. Ja Herra sanoi minulle: oikein sinä olet nähnyt, sillä minä tahdon kiiruhtaa, tehdäkseni minun sanani.
13. Ja Herran sana tapahtui toisen kerran minulle ja sanoi: mitäs näet? Minä sanoin: minä näen kiehuvaisen padan , joka näkyy pohjan puoleen.
14. Ja Herra sanoi minulle: pohjasta on paha tuleva kaikkein maan asuvaisten päälle.
15. Sillä katso, minä kutsun kaikki valtakuntain sukukunnat, jotka ovat pohjassa, sanoo Herra; ja he tulevat ja kukin asettaa istuimensa Jerusalemin portin eteen, ja ympäri kaikkia hänen muurejansa, ja kaikkia Juudan kaupungeita,

16. Ja minä annan oikeuden käydä heidän päällensä kaiken heidän pahuutensa tähden; että he ovat minun hyljänneet, ja muille jumalille suitsuttaneet, ja kumartaneet omaa käsialaansa.
17. Niin vyötä nyt kupees, nouse ja saarnaa heille kaikki, mitä minä sinun käsken; älä pelkää heitä, etten minä sinua surmaisi heidän edessänsä.
18. Ja katso, minä teen tänäpänä sinun vahvaksi kaupungiksi, rautapatsaaksi ja vaskimuuriksi koko maassa: Juudan kuninkaita ja hänen ruhtinaitansa vastaan, hänen pappejansa ja maan kansaa vastaan.
19. Ja he sotivat sinua vastaan, ei kuitenkaan heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo Herra, vapahtamassa sinua.

2 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Mene ja saarnaa julkisesti Jerusalemissa, ja sano: Näin sanoo Herra: minä ajattelen sitä hyvää työtä, joka sinulle tapahtui nuoruudessas, ja sitä rakkautta, jonka minä sinulle osoitin, koskas kaunis olit, ja minua korvessa seurasit, siinä maassa, jossa ei kylvetä;
3. Koska Israel oli Herran pyhä ja hänen ensimäinen hedelmänsä; jokainen joka häntä söi, tuli vikapääksi, ja paha tuli hänen päällensä, sanoo Herra.
4. Kuulkaat Herran sanaa, Jakobin huone ja kaikki Israelin huoneen sukukunnat.
5. Näin sanoo Herra: mitä vääryyttä teidän isänne minussa löysivät, että he erkanivat minusta ja menivät turhuuteen, ja tulivat turhaksi.
6. Ja ei ensinkään ajatelleet: kussa se Herra on, joka meitä vei ulos Egyptin maalta, joka johdatti meitä korvessa, autiossa ja erämaassa, kuivassa ja kuoleman varjon maassa, siinä maassa, jossa ei yksikään ihminen vaeltanut eikä asunut?
7. Ja minä vein teidät hyvään maahan, sen hedelmää ja hyvyyttä syömään; mutta kuin te sinne tulitte, te minun maani ja minun perintöni teitte kauhistukseksi.
8. Papit ei ajatelleet, kussa Herra on; lainoppineet ei tunteneet minua, paimenet luopuivat minusta ja prophetat ennustivat Baalin kautta ja seurasivat kelvottomia.
9. Sentähden minä riitelen vielä teidän kanssanne, sanoo Herra, ja teidän lastenne lasten kanssa riitelen minä.
10. Niin menkäät Kittimin luotoihin ja katsokaat, ja lähettäkäät Kedariin, tutkistelkaat visusti ja katsokaat, onko siellä niin tapahtunut.

11. Muuttavatko pakanat jumaliansa? vaikka ei ne jumalat olekaan; ja kuitenkin minun kansani on muuttanut kunniansa kelvottomaan.
12. Taivaat hämmästykäät siitä, peljästykäät ja vaviskaat, sanoo Herra.
13. Sillä minun kansani tekee kahtalaisen synnin: minun, joka olen elävän veden lähde, he hylkäävät, ja kaivavat itsellensä kaivoja, kelvottomia kaivoja, joissa ei vesi pysy.
14. Onko Israel ostettu orja eli kotona syntynyt? miksi hän on joutunut saaliiksi?
15. Sillä nuoret jalopeurat kiljuvat hänestä ja huutavat: he hävittävät hänen maansa; ja hänen kaupunkinsa ovat poltetut, niin ettei niissä kenkään asu.
16. Nophin ja Tahpanheksen lapset musertavat myös sinun pääs.
17. Näitä sinä itselles teet, ettäs hylkäät Herran, sinun Jumalas, kuin hän sinua tahtoo viedä oikiaa tietä.
18. Ja nyt, mitä sinun on Egyptin tiellä, ettäs tahdot juoda Sihorin vettä? eli mitä sinun on Assyria tiellä, ettäs tahdot juoda virran vedestä.
19. Sinun pahuutes tähden sinua nuhdellaan, ja sinun tottelemattomuutes tähden sinua kuritetaan; niin tiedä ja näe, kuinka viheliäinen ja surkia se on, ettäs hylkäät Herran, sinun Jumalas, ja et pelkää minua, sanoo Herra, Herra Zebaot.
20. Sillä minä olen jo vanhasta taittanut sinun ikees, ja särkenyt sinun juttas, ja sinä sanoit: en minä tahdo enään niitä palvella; kuitenkin jokaisella korkialla vuorella, ja kaikkein lehtipuiden alla juoksit sinä salavuoteudessa,
21. Mutta minä olen istuttanut sinun parhaaksi viinapuuksi ja totiseksi siemeneksi; kuinka sinä olet nyt muuttunut niin karvaaksi ja metsäviikunapuuksi.
22. Sillä jos sinä vielä lipiällä pesisit itses ja ottaisit paljon saippuaa, kuitenkin sinun pahuutes näkyy minun edessäni, sanoo Herra, Herra.
23. Kuinkas siis sanot: en minä ole saastainen, en minä seuraa Baalia? Katso tietäs laaksossa, ajattele, kuinkas tehnyt olet: sinä nopsa naaras kameli, joka sinne ja tänne juokset.
24. Niinkuin metsä-aasi korvessa, kuin hän helteestä hengittää, kuka hänen taitaa asettaa? kaikki, jotka häntä etsivät, ei pidä väsymän; hänen kuukaudessansa hän löydetään.
25. Älä ole paljasjaloin ja älä janoa kärsi. Mutta sinä sanoit: ei se auta, vaan minä rakastan muukalaisia ja juoksen heidän perässänsä.
26. Niinkuin varas tulee häpiään, kuin hän saadaan kiinni, niin pitää myös Israelin huoneen häpiään tuleman, kuningastensa, valtamiestensä, pappeinsa ja prophetainsa kanssa.
27. Jotka puulle sanovat: sinä olet isäni, ja kivelle: sinä minun synnytit; Sillä he kääntävät selkänsä minun

puoleeni ja ei kasvojansa; mutta kuin hätä tulee, sanovat he: nouse ja auta meitä.
28. Kussa ovat jumalas, jotka sinä itselles tehnyt olet? Nouskaan ne, katso, taitavatko he sinua auttaa sinun hätäs aikana; sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, on kaupunkia, niin monta on myös sinulla jumalaa.
29. Miksi te tahdotte vielä riidellä minun kanssani? Te olette kaikki minusta luopuneet, sanoo Herra.
30. Turhaan minä rankaisin teidän lapsianne, ei he ota kuritusta; sillä teidän miekkanne syö teidän prophetanne, niinkuin turmeleva jalopeura.
31. Sinä paha sukukunta, ota vaari Herran sanasta: olenko minä nyt tullut Israelille korveksi, eli pimiäksi maaksi? Miksi siis minun kansani sanoo: me olemme herrat, emme enään tule sinun tykös.
32. Unohtaako neitsy kaunistuksensa eli morsian seppeleensä? Mutta minun kansani unohtaa minun ijankaikkisesti.
33. Mitäs kaunistat ties, rakkautta etsiäkses? ja myös sentähden totutit sinun ties pahaksi.
34. Löydetään myös vaivaisten ja viattomain sieluin veri sinun tykönäs joka paikassa, ja ei ne ole löydetty kätkettynä, vaan julki kaikissa niissä paikoissa.
35. Ja sinä sanot: minä olen viatoin, hän kääntäköön vihansa minusta pois. Katso, minä tahdon oikeudelle käydä sinun kanssas, että sinä sanoit: en minä ole syntiä tehnyt.
36. Miksi niin horjahtelet ja menet sinne ja tänne? Mutta sinun pitää Egyptiltä häpiän saaman, niinkuin sinä Assyrialtakin häpiän sait.
37. Sinä olet myös sieltä lähtevä ja lyövä kätes yhteen pääs päälle, sillä Herra tekee tyhjäksi sinun toivos, ja ei sinulla pidä mitään menestystä niissä oleman.

3 LUKU

1. Sananlasku on: katso, kuin mies eroittaa vaimonsa tyköänsä, ja se menee pois hänen tyköänsä, ja ottaa toisen miehen, ottaako hän hänen jälleen? eikö maa niin peräti saastutettaisi? Mutta sinä olet huorin tehnyt monen ystäväs kanssa; mutta tule kuitenkin jälleen minun tyköni, sanoo Herra.
2. Nosta silmäs ylös korkeuteen ja katso, kuinka sinä jokapaikassa huorin teet. Sinä istut tiellä, ja odotat heitä niinkuin ryöväri korvessa, ja saastutat maan huoruudellas ja pahuudellas.
3. Sentähden pitää aamusateen tuleman pois, eikä ehtoosateen tuleman; sinulla on porton kasvot, et sinä tahdo ensinkään hävetä.
4. Ja kuitenkin sinä siitä ajasta huudat minua: minun Isäni, - minun nuoruuteni johdattaja.
5. Vihastuuko hän ijankaikkisesti, ja ei käänny julmuudestansa? Katso, sinä opetat, ja teet pahaa ja ei sinua

taideta hillitä.
6. Ja Herra sanoi minulle, kuningas Josian aikana: oletko sinä nähnyt, mitä vastahakoinen Israel teki? Hän meni kaikille korkeille vuorille, ja jokaisen viheriäisen puun alle, ja teki siellä huoruutta.
7. Ja kuin hän näitä kaikkia tehnyt oli, sanoin minä: käännyt minun tyköni; mutta ei hän kääntynytkään; ja hänen petollinen sisarensa Juuda näki sen.
8. Ja minä näin, että vastahakoinen Israel kaikissa teki huorin, ja minä hylkäsin hänen, ja annoin hänelle erokirjan; ja ei hänen petollinen Juuda sitä peljännyt, vaan meni ja teki myös huorin.
9. Ja hänen huoruutensa sanomasta on maakunta saastutettu; sillä hän tekee huoruutta kiven ja puun kanssa.
10. Ja kaikissa näissä ei hänen petollinen sisarensa Juuda kääntynyt minun tyköni kaikesta sydämestänsä, vaan petollisesti, sanoo Herra.
11. Ja Herra sanoi minulle: vastahakoinen Israel on jaloksi luettava petollisen Juudan suhteen.
12. Mene ja saarnaa nämät sanat pohjaan päin, ja sano: käänny, sinä vastahakoinen Israel, sanoo Herra, niin en minä käännä kasvojani teistä pois; sillä minä olen laupias, sanoo Herra, ja en vihastu ijankaikkisesti.
13. Tunne ainoastaan sinun pahat tekos, ja ettäs olet Herraa sinun Jumalaas vastaan syntiä tehnyt, ja juossut sinne tänne vierasten jumalain tykö, kaikkein viheriäisten puiden alle; ja ette kuulleet minun ääntäni, sanoo Herra.
14. Kääntykäät, te vastahakoiset lapset, sanoo Herra; sillä minä kihlaan teidät minulleni, ja otan teidät yhden kaupungista ja kaksi koko sukukunnasta, ja tahdon teidät viedä Zioniin.
15. Ja annan teille paimenet minun sydämeni jälkeen, jotka teitä pitää ravitseman opilla ja viisaudella.
16. Ja se on silloin tapahtuva, kuin te moneksi tulette ja kasvatte maassa, ettei siihen aikaan, sanoo Herra, pidä enään puhuttaman Herran liitonarkista, eikä ajateltaman, ei myös sitä enään muistettaman, eli etsittämän, taikka enään tehtämän.
17. Mutta Jerusalem pitää siihen aikaan kutsuttaman Herran istuimeksi, ja kaikki pakanat pitää sinne kokoontuman Herran nimeen Jerusalemiin: eikä heidän pidä enää vaeltaman pahan sydämensä ajatusten jälkeen.
18. Siihen aikaan pitää Juudan huoneen menemän Israelin huoneen tykö, ja pitää ynnä tuleman pohjan puoliselta maalta siihen maahan, jonka minä olen antanut teidän isillenne perinnöksi.
19. Ja minä sanon: kuinka minä olen monta lasta antava sinulle, ja sen hyvän maan ja ihanaisen perinnön, pakanain joukon. Ja minä sanon: sinä olet kutsuva minun Isäkses, etkä luovu minusta.
20. Kuitenkin, niinkuin vaimo pettää rakastajansa, niin olette te minusta luopuneet, te Israelin huone,

sanoo Herra.
21. Sentähden pitää kuuluman valitus, itku ja parku Israelin lapsilta korkeissa paikoissa; sillä he ovat tiensä turmelleet, ja Herran Jumalansa unohtaneet.
22. Niin palatkaat, te vastahakoiset lapset niin minä parannan teitä teidän tottelemattomuudestanne. Katso, me tulemme sinun tykös; sillä sinä olet Herra meidän Jumalamme.
23. Totisesti on sula petos kukkuloilla ja kaikilla vuorilla: totisesti on Israelin autuus (ainoassa) Herrassa meidän Jumalassamme.
24. Ja meidän isäimme asetukset, jotka me nuoruudesta olemme pitäneet, pitää häpiällä käymän pois, ynnä heidän lammastensa, karjansa, poikainsa ja tytärtensä kanssa.
25. Meidän täytyy maata häpiässämme, ja meidän ylönkatseemme peittää meidät; sillä me teimme syntiä Herraa meidän Jumalaamme vastaan, sekä me että meidän isämme, meidän hamasta nuoruudestamme niin tähän päivään asti, ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä.

4 LUKU

1. Jos sinä käännyt, Israel, sanoo Herra, niin käänny minun tyköni; ja jos sinä panet kauhistukset pois minun kasvoini edestä, niin et sinä tule ajetuksi pois.
2. Silloin sinä olet vannova: niin totta kuin Herra elää, totuudessa oikeudessa ja vanhurskaudessa: ja pakanat siunataan hänessä, ja he kerskaavat hänestä.
3. Sillä näin sanoo Herra: te Juudan ja Jerusalemin miehet, kyntäkäät vastuudesta, ja älkäät kylväkö orjantappurain sekaan.
4. Ympärileikatkaat teitänne Herralle, ja pankaat teidän sydämenne esinahka pois, te Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset; ettei minun julmuuteni pääsisi vallallensa niinkuin tuli, ja niin palaisi, ettei yksikään sitä sammuttaa taida, teidän pahuutenne tähden.
5. Ilmoittakaat Juudassa ja antakaat kuulla Jerusalemissa, ja sanokaat: soittakaat vaskitorvea maassa, huutakaat korkialla äänellä ja sanokaat: kootkaat teitänne, ja käykäämme kaikki vahvoihin kaupunkeihin.
6. Nostakaat lippu Zionissa, kootkaat teitänne pakoon ja älkäät viivytelkö; sillä minä annan tulla onnettomuuden pohjasta ja suuren viheliäisyyden.
7. Jalopeura nousee luolastansa, ja pakanain hävittäjä sanoo ja lähtee paikastansa, hävittämään sinun maatas; sinun kaupunkis pitää kukistettaman, niin ettei kenkään niissä asu.
8. Sentähden pukekaat säkit yllenne, itkekäät ja parkukaat; sillä Herran julma viha ei tahdo meistä lakata.

9. Siihen aikaan, sanoo Herra, pitää kuningasten ja pääruhtinasten sydän lankeeman, pappein pitää peljästymän ja prophetain hämmästymän.
10. Mutta minä sanoin: voi! Herra, Herra, sinä olet antanut tämän kansan ja Jerusalemin suuresti pettää itsensä, sanoen: Teillä on oleva rauha; ja kuitenkin miekka hamaan sieluun asti lähestyy.
11. Silloin pitää sanottaman tälle kansalle ja Jerusalemille; kuiva tuuli on tuleva vuorten ylitse korvesta minun kansani tyttären tielle, joka ei viskaa eli puhdista.
12. Sangen väkevä tuuli pitää niistä minulle tuleman. Niin minä myös nyt tahdon puhua heidän kanssansa oikeutta.
13. Katso, hän nousee niinkuin pilvi, ja hänen vaununsa niinkuin tuulispää, hänen hevosensa ovat nopiammat kotkaa. Voi meitä! sillä me hävitetään.
14. Niin pese nyt, Jerusalem, sinun sydämes pahuudesta, ettäs autetuksi tulisit; kuinka kauvan pitää pahat ajatukset sinun tykönäs pysymän?
15. Sillä Daanista kuuluu sanoma ja ahdistus Ephraimin vuorelta.
16. Sanokaat pakanoille: katso, kuuluttakaat Jerusalemissa, vartiat tulevat kaukaiselta maalta, jotka luihkaavat Juudan kaupungeita vastaan.
17. He piirittävät heidän kaikilta haaroilta, niinkuin vartiat kedolla; sillä he ovat vihoittaneet minun, sanoo Herra.
18. Sinun ties ja sinun harjoitukses ovat nämä sinulle tehneet; tämän on sinun pahuutes; että se niin karvas on ja käy sinun sydämees.
19. Kuinka on minun sydämeni kipiä, minun sydämeni tykyttää ruumiissani, ja ei ole lepoa; sillä minun sieluni kuulee vaskitorven äänen ja sodan huudon.
20. Hävitys kuuluu hävityksen perään, sillä koko maa hajoitetaan; ja minun majani ja peitteeni pitää sangen äkisti kukistuman.
21. Kuinka kauvan pitää minun näkemän lippuja ja kuuleman vaskitorven ääntä?
22. Että minun kansani on hullu, ja ei tunne minua; he ovat tyhmät lapset, ja ei ymmärrä; viisaat ovat he kyllä pahaa tekemään, vaan hyvää tehdä ei ole heillä taitoa.
23. Minä katsoin maan päälle, katso, se oli tyhjä ja autio, ja taivaan päälle, ja se oli pimiä.
24. Minä katsoin vuorten päälle, ja katso, ne vapisivat, ja kaikki kukkulat värisivät.
25. Minä näin, ja katso, ei ollut siellä yhtään ihmistä; kaikki myös taivaan linnut olivat lentäneet pois.
26. Minä katsoin, katso, hedelmällinen pelto oli autiona, ja kaikki kaupungit olivat kukistetut maahan Herralta, ja hänen julmalta vihaltansa.

27. Sillä näin sanoo Herra: koko maa pitää kylmille tuleman; ja en minä kuitenkaan sitä peräti hävitä.
28. Sentähden pitää maan oleman surullisen, ja taivaan ylhäältä murheellisen; sillä minä olen sanonut: minä olen sen päättänyt, ja en tahdo sitä katua, enkä siitä lakata.
29. Kaikki kaupungit pitää pakeneman hevosmiesten ja joutsimiesten huutoa, ja jookseman tihkuihin metsiin ja lymyttämän itsensä kiviraunioihin; kaikki kaupungit pitää oleman kylmillä, niin ettei yksikään niissä asu.
30. Mitäs tahdot tehdä sinä hävitetty? Jos sinä vielä kaunistaisit sinus purppuravaatteella ja kultakäädyillä, voitelisit kasvos, niin sinä kuitenkin sinuas turhaan kaunistelet; sillä ne, jotka nyt ovat sinua rakastaneet, pitää katsoman sinua ylön, ja väijymän sinun henkeäs:
31. Sillä minä kuulin huudon, niinkuin synnyttäväiseltä, tuskan, niinkuin sen, joka ensimäisen lapsen vaivassa on, Zionin tyttären äänen, joka valittaa ja hajoittaa kätensä: voi minuani! sillä sieluni on väsynyt surmaajain tähden.

5 LUKU

1. Käykäät Jerusalemin katuja ympäri, katsokaat, koetelkaat ja etsikäät hänen kaduillansa, löydättekö jonkun, joka oikein tekee ja kysyy totuutta; niin minä olen hänelle armollinen.
2. Ja jos he vielä sanoisivat: niin totta kuin Herra elää; niin he kuitenkin vannovat väärin.
3. Herra, eikö sinun silmäs katso uskoa? Sinä lyöt heitä, ja ei he tunne kipua; sinä vaivaat heitä, mutta ei he tahdo kuritusta vastaanottaa; heillä on kovempi kasvo kuin kivi, ja ei tahdo kääntyä.
4. Mutta minä sanoin: se on vaivainen joukko; he ovat ymmärtämättömät, ja ei tiedä Herran tietä eikä Jumalansa oikeutta.
5. Minä käyn voimallisten tykö ja puhun heidän kanssansa; sillä heidän pitää tietämän Herran tien ja Jumalansa oikeuden. Mutta ne ovat kaikki ikeen särkeneet, ja katkaisseet siteen.
6. Sentähden pitää jalopeuran, joka metsästä tulee, repelemän heidät rikki, ja suden korvesta pitää haaskaaman heitä ja pardin pitää vartioitseman heidän kaupungeitansa, ja kaikki, jotka niistä tulevat ulos, pitää raadeltaman; sillä heidän syntejänsä on juuri monta, ja he ovat paatuneet tottelemattomuudessansa.
7. Kuinka siis minun pitää sinulle oleman armollinen? että lapses hylkäävät minun ja vannovat sen kautta, joka ei Jumala olekaan; ja nyt, että minä olen heitä ravinnut, tekevät he huorin ja kokoontuvat porton huoneesen joukkoinensa.
8. Kukin hirnuu lähimmäisensä emäntää, niinkuin hyvin ruokitut joutilaat orhiit.

9. Eikö minun pitäis heitä senkaltaisista kurittaman, sanoo Herra: ja eikö minun sieluni pitäis kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?
10. Kukistakaat hänen muurinsa ylösalaisin, ja älkäät peräti hävittäkö, ottakaat pois hänen torninsa; sillä ei ne ole Herran.
11. Mutta he ovat petoksella minusta pois luopuneet, sekä Israelin huone että Juudan huone, sanoo Herra.
12. He kieltävät pois Herran ja sanovat: ei hän se ole, ei meille käy niin pahoin, ei miekka ja nälkä tule meidän päällemme.
13. Prophetat puhuvat tuuleen: ei heillä ole (Jumalan) sanaa: niin heille itselleen käyköön.
14. Sentähden näin sanoo Herra Jumala Zebaot: että te senkaltaisia puhutte, katso, niin minä teen minun sanani sinun suussas tuleksi, ja tämän kansan puuksi, ja hänen pitää polttaman heidät.
15. Katso, minä annan tulla teidän päällenne, Israelin huone, sanoo Herra; kaukaa yhden kansan, väkevän kansan, joka on ollut ensimäinen kansa, kansan, jonka kieltä et sinä ymmärrä, etkä taida ymmärtää, mitä he sanovat.
16. Heidän viinensä on avoin hauta; ja he ovat kaikki väkevät.
17. He syövät sinun tulos ja leipäs, jota sinun poikas ja tyttäres syöneet olisivat; he nielevät sinun lampaas ja karjas; he syövät sinun viinapuus ja fikunapuus; ja hävittävät sinun vahvat kaupunkis miekalla, joihin sinä luotat.
18. Ja en minä silloinkaan, sanoo Herra, peräti hävitä teitä.
19. Ja jos sanotte: miksi Herra meidän Jumalamme tekee meille näitä kaikkia? niin vastaa heitä: niinkuin te olette hyljänneet minun, ja palvelleet vieraita jumalia teidän omassa maassanne, niin teidän pitää myös palveleman vieraita siinä maassa, joka ei teidän olekaan.
20. Näitä teidän pitää ilmoittaman Jakobin huoneessa, ja saarnaaman Juudassa, ja sanoman:
21. Kuulkaat nyt tätä, te hullu kansa, joilla ei taitoa ole, jolla on silmät, ja ei näe, korvat, ja ei kuule.
22. Ettekö te tahdo peljätä minua, sanoo Herra? ja ettekö te pelkää minun kasvoini edessä? joka panen hiedan meren rajaksi ja ijankaikkiseksi määräksi, jota ei hänen pidä käymän ylitse; ja vaikka se pauhais, niin ei se kuitenkaan voi sen ylitse; ja jos hänen aaltonsa paisuvat, niin ei heidän pidä menemän sen ylitse.
23. Mutta tällä kansalla on vilpisteleväinen ja tottelematoin sydän; he ovat harhailleet ja menneet pois.
24. Ja ei sano koskaan sydämessänsä: peljätkäämme nyt Herraa meidän Jumalaamme, joka antaa meille aamu- ja ehtoosateen ajallansa, ja varjelee meille joka ajastaika elonajan uskollisesti.
25. Mutta teidän pahat tekonne nämä estävät, ja teidän syntinne tämän hyvän teiltä kääntävät pois.
26. Sillä minun kansassani löytyy jumalattomia, jotka paulat ja pyydykset asettavat ihmisiä käsittääksensä,

niinkuin lintumiehet satimella.
27. Ja heidän huoneensa on täynnä petosta, niinkuin häkki lintuja; siitä he tulevat väkeviksi ja rikkaiksi.
28. He kiiltävät lihavuudesta; he säkevät pahan asian, ja ei pidä oikeutta: ei he holho orpoa hänen asiassansa, ja ei he auta köyhää oikeuteen.
29. Eikö minun pitäisi sitä kostaman, sanoo Herra, ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?
30. Kuinka julmasti ja kauhiasti eletään maassa?
31. Prophetat opettavat valhetta, papit ovat herrat virassansa, ja minun kansani tahtoo sitä mielellänsä. Mitä te viimein teette?

6 LUKU

1. Kootkaat teitänne, te Benjaminin lapset, Jerusalemista, ja puhaltakaat torveen Tekoassa, ja nostakaat lippu Betkeremissä; sillä pohjasta on pahuus ja suuri viheliäisyys käsissä.
2. Minä olen verrannut Zionin tyttären kauniisen ja ihanaiseen:
3. Mutta paimenet tulevat hänen tykönsä laumoinensa; he panevat majansa hänen ympärillensä, ja kukin kaitsee paikassansa,
4. (Ja sanoo:) pyhittäkäät sota häntä vastaan, nouskaat ja käykäämme puolipäivänä ylös; voi meitä! sillä ehtoo joutuu ja varjo tulee suureksi.
5. Nouskaat ja astukaamme ylös yöllä, ja hävittäkäämme hänen jalot huoneensa.
6. Sillä näin sanoo Herra Zebaot: kaatakaat puita, ja tehkäät multaseiniä Jerusalemia vastaan; sillä kaupunki pitää kuritettaman, sen sisällä on sula vääryys.
7. Niinkuin lähde kuohuttaa vetensä; niin kuohuu myös hänen pahuutensa; vääryys ja hävitys siinä kuullaan, kitu ja vaiva on aina minun edessäni.
8. Anna sinuas kurittaa, Jerusalem, ettei minun sydämeni kääntyisi pois sinusta, etten minä sinua hävittäisi, niin ettei kenkään asu siinä maassa.
9. Näin sanoo Herra Zebaot: mitä Israelissa jäänyt on, se pitää myös sulaksi saaliiksi joutuman niinkuin viinapuu; kokota kätes koriin niinkuin viinamarjain poimia.
10. Kenelle siis minä puhun ja todistan, että joku kuulis? Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamatta eikä taida kuulla; katso, he pitävät Herran sanan pilkkana ja ei kärsi sitä.
11. Sentähden olen minä niin täynnä Herran vihaa, etten minä taida lakata vuodattamasta, sekä lasten

päälle kaduilla, ja myös nuorukaisten kokouksen päälle yhtä haavaa; sillä sekä mies että vaimo, ijällinen ja ikivanha pitää otettaman kiinni.
12. Heidän huoneensa pitää tuleman muukalaisten käsiin, heidän peltonsa ja emäntänsä yhtä haavaa; sillä minä ojennan käteni maan asujain ylitse, sanoo Herra.
13. Sillä he kaikki ahnehtivat, sekä pienet että suuret; prophetat ja papit opettavat väärin,
14. Ja lohduttavat kansaani hänen viheliäisyydessänsä, sitä halpana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha; ja ei rauhaa olekaan.
15. Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat olla häpäisemättä, eikä taida hävetä, kuitenkin pitää heidän jokaisen lankeeman toinen toisensa päälle; ja koska minä heitä kuritan, silloin pitää heidän lankeeman, sanoo Herra.
16. Näin sanoo Herra: seisokaat teillä, katsokaat ja kysykäät entisiä teitä, kuka oikia tie on, sitä te vaeltakaat, niin te löydätte levon teidän sieluillenne. Mutta he sanovat: emme vaella.
17. Ja minä olen pannut teille vartiat: ottakaat vaari torven äänestä; mutta he sanovat: emme ota vaaria.
18. Sentähden, te pakanat, kuulkaat, ja ota vaari, sinä kokous, niistä mitkä heidän seassansa tapahtuu.
19. Maa, kuule sinä; katso, minä annan tulla kovan onnen tälle kansalle, heidän ansaitun palkkansa, ettei he pidä lukua minun sanastani, mutta hylkäävät minun lakini.
20. Mitä minä lukua pidän pyhästä savusta, joka rikkaasta Arabiasta tulee, eli hyvästä kanelista, joka kaukaiselta maalta tulee? Teidän polttouhrinne ei ole minulle otollinen eikä teidän uhrinne kelpaa minulle.
21. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä annan tälle kansalle lankeemuksen: siihen pitää sekä isät että lapset kaikki itsensä loukkaaman, ja kylän miehet pitää hukkuman toinen toisensa kanssa.
22. Näin sanoo Herra: katso, kansa on tuleva pohjoisesta maakunnasta, ja suuri kansa on nouseva maan vieristä.
23. Jolla on joutset ja kilvet, hän on julma ja armotoin; heidän äänensä pauhaa niinkuin meri; he ajavat hevosilla, he ovat niinkuin varustettu sotaväki sinua vastaan, sinä tytär Zion.
24. Me olemme kuulleet heistä sanoman, ja meidän kätemme ovat nääntyneet; tuska ja ahdistus on meidät käsittänyt niinkuin lapsensynnyttäjän.
25. Älkään kenkään lähtekö pellolle, ja älköön kenkään tielle menkö; sillä joka paikassa on rauhattomuus vihollisen miekan tähden.
26. O sinä, minun kansani tytär, pue säkki ylles ja aseta itses tuhkaan, sure niinkuin ainoaa poikaa suurella murheella; sillä hävittäjä tulee äkisti meidän päällemme.
27. Minä olen pannut sinun vartian torniksi ja linnaksi minun kansassani, tietämään ja koettelemaan heidän

teitänsä.
28. He ovat kaikki peräti pois luopuneet, vaeltain petollisesti; he ovat kaikki turmeltu vaski ja rauta.
29. Palkeet ovat tulella poltetut, lyijy raukee pois, sulaaminen on hukassa; sillä ei paha ole eroitettu.
30. Sentähden he myös kutsutaan hyljätyksi hopiaksi, sillä Herra on heidät hyljännyt.

7 LUKU

1. Tämä on sana tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen:
2. Seiso Herran huoneen portissa, saarnaa siellä tämä sana ja sano: kuulkaat Herran sanaa, kaikki Juuda, jotka käytte sisälle näistä porteista rukoilemaan Herraa.
3. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: parantakaat elämänne ja menonne, ja minä tahdon antaa teidän asua tässä paikassa.
4. Älkäät luottako valheesen, sanoen: tässä on Herran templi, tässä on Herran templi, tässä on Herran temppeli.
5. Mutta parantakaat todella elämänne ja menonne, ja tehkäät jalo oikeus yhden ja toisen välillä.
6. Muukalaisille, orvoille ja leskille älkäät tehkö väkivaltaa, älkäät myös vuodattako viatointa verta tässä paikassa, ja älkäät muita jumalia seuratko itsellenne vahingoksi;
7. Niin minä tahdon antaa teidän asua tässä paikassa aina ja ijankaikkisesti, tässä maassa, jonka minä annoin teidän isillenne.
8. Mutta te luotatte valheesen, joka ei mitään auta.
9. Ja te olette vielä sittenkin varkaat, murhamiehet, huorintekiät, valapattoiset ja suitsutatte Baalille, ja noudatatte vieraita jumalia, joita ette tunne.
10. Te tulette myös ja seisotte minun edessäni tässä huoneessa, joka minun nimelläni kutsutaan, ja sanotte: ei meidän mitään hätää ole, vaikka me teemme nämät kauhistukset.
11. Pidättekö te siis tämän huoneen, joka minun nimelläni nimitetty on, ryövärien luolana? Katso, kyllä minä sen näen, sanoo Herra.
12. Mutta menkäät nyt minun paikkaani, joka on Silossa, jossa minun nimeni ennen asunut on, ja katsokaat, mitä minä siellä tehnyt olen kansani Israelin pahuuden tähden.
13. Että te nyt kaikkia näitä töitä teette, sanoo Herra, ja minä olen varhain noussut ja puhunut teille, ja ette tahdo kuulla, minä huudan, ja ette tahdo vastata;
14. Niin minä myös tahdon tehdä tämän huoneen kanssa, joka minun nimelläni nimitetty on, johon te

luotatte, ja sen paikan kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne annoin, niinkuin minä tein Silon kanssa,
15. Ja heitän teitä pois minun kasvoini edestä, niinkuin minä heitin pois kaikki teidän veljennekin, kaiken Ephraimin siemenen.
16. Ja ei sinun pidä rukoileman tämän kansan edestä, eikä myös yhtäkään valitusta eli rukousta tuoman edes, eli sinuas minun eteeni heidän tähtensä vaivaaman; sillä en minä tahdo sinua kuulla.
17. Etkös näe, mitä he tekevät Juudan kaupungeissa ja kujilla Jerusalemissa?
18. Lapset kantavat puita, ja isät tekevät valkiaa, ja vaimot tekevät taikinaa uhrataksensa leipiä taivaan kuningattarelle, ja antaaksensa juomauhria vieraille jumalille, että he minua vihoittaisivat.
19. Mutta ei he minulle tee sillä mielikarvautta, sanoo Herra, vaan itsellensä, ja heidän pitää häpiään tuleman.
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minun vihani ja minun julmuuteni on vuodatettu tähän paikkaan, sekä ihmisiin että karjaan, puihin metsässä ja maan hedelmään, joka pitää palaman, niin ettei yksikään sitä sammuttaa taida.
21. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: kootkaat teidän polttouhrinne ja muut uhrinne ja syökäät lihaa.
22. Sillä sinä päivänä, jona minä teidän isänne johdatin Egyptin maalta, en minä sanonut enkä käskyä antanut heille polttouhrista, enkä muusta uhrista;
23. Vaan minä käskin heille ja sanoin: kuulkaat minun sanaani, niin minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja te olette minun kansani; ja vaeltakaat kaikilla niillä teillä, joita minä käsken, että teille kävis hyvin.
24. Mutta ei he tahtoneet kuulla eikä korviansa kallistaa, vaan vaelsivat omassa neuvossansa ja pahan sydämensä halussa, ja kävivät takaperin ja ei edespäin.
25. Ja siitä päivästä, kun teidän isänne läksivät Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, olen minä lähettänyt joka päivä teille kaikki minun palveliani, prophetat, minä nousin varhain ja lähetin.
26. Mutta ei he tahtoneet kuulla eikä korviansa kallistaa; vaan olivat niskurit, ja tekivät pahemmin kuin heidän isänsä.
27. Ja jos sinä kaikki nämät sanot heille, niin ei he sittekään kuule sinua; ja jos sinä huudat, niin ei he sittekään sinua vastaa.
28. Sentähden sano heille: tämä on se kansa, joka ei Herran Jumalansa ääntä kuule, eikä tahdo kuritusta vastaan ottaa; totuus on peräti pois ja on temmattu heidän suustansa.
29. Leikkaa hiukses ja heitä pois työäs, ja surkuttele sinuas valittain korkeuksissa; sillä Herra on hyljännyt ja ajanut tämän sukukunnan pois, jolta hän on vihoitettu.

30. Sillä Juudan lapset tekevät pahaa minun silmäini edessä, sanoo Herra; he panevat siihen huoneesen kauhistuksen, joka minun nimelläni nimitetty on, saastuttaaksensa sitä.
31. Ja he rakentavat Tophetin alttarin Hinnomin lasten laaksossa, polttaaksensa poikiansa ja tyttäriänsä tulessa; jota en minä käskenyt enkä ajatellut ole.
32. Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei se pidä kutsuttaman Tophetiksi ja Hinnomin lasten laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi; ja Tophetissa pitää haudattaman ruumiita, ettei enään ole siaa.
33. Ja tämän kansan ruumiit pitää taivaan lintuin ja maan eläinten ruaksi tuleman, ja ei yksikään pidä heitä siitä ajaman pois.
34. Ja minä otan pois Juudan kaupungeista ja Jerusalemin kaduilta ilon ja riemun äänen, yljän ja morsiamen äänen; sillä maan pitää kylmille tuleman.

8 LUKU

1. Siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Juudan kuningasten luut, ja hänen päämiestensä luut, pappein luut, ja prophetain luut, ja Jerusalemissa asuvaisten luut, heitettämän ulos heidän haudoistansa
2. Ja ne pitää hajoitettaman auringon, kuun ja kaiken taivaan sotajoukon alle, joita he rakastaneet, palvelleet, seuranneet, etsineet ja rukoilleet ovat; ei he pidä enään koottaman eikä haudattaman, vaan pitää oleman lokana maassa.
3. Ja kaikki jääneet tästä pahasta kansasta, missä ikänä paikassa he ovat, johon minä heitä ajanut olen, pitää paremmin tahtoman olla kuolleina kuin elävinä, sanoo Herra Zebaot.
4. Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo Herra: kussa on joku, jos hän lankee, joka ei jälleen mielellänsä nouse? kussa on joku, joka käy eksyksissä, eikö hän mielellänsä jälleen oikialle tielle tule?
5. Miksi siis tämä Jerusalemin kansa tahtoo käydä eksyksissä palajamatta? ja riippuvat niin kovin valheessa, ettei he millään tavalla anna kääntää itseänsä pois?
6. Minä havaitsen ja kuulen, ettei he oikein opeta; ei ole yhtään, joka katuu pahuuttansa ja sanoo: mitä minä tein? He juoksevat kaikki juoksuansa niinkuin ankara hevonen sodassa.
7. Haikara taivaan alla tietää aikansa, mettinen, kurki ja pääskynen huomaitsevat aikansa, kuin heidän pitää tuleman jälleen; vaan minun kansani ei tiedä Herran oikeutta.
8. Kuinka te siis taidatte sanoa: me olemme viisaat, ja meillä on Herran laki? Katso, se on totisesti kuitenkin valhe, mitä kirjanoppineet kirjoittavat.
9. Sentähden pitää senkaltaiset opettajat häväistämän, peljätettämän ja otettaman kiinni: katso, he ovat

hyljänneet Herran sanan, mitä viisautta pitäis heillä oleman?
10. Sentähden annan minä heidän emäntänsä muukalaisille ja heidän peltonsa niille, jotka heitä karkoittavat; sillä he ovat kaikki ahneudelta voitetut, pienimmästä niin suurimpaan, papit ja prophetat opettavat kaikki valhetta.
11. Ja rohkaisevat minun kansani tytärtä onnettomuudessansa, sitä turhana pitämään, ja sanovat: rauha, rauha, ja rauhaa ei olekaan.
12. Sentähden pitää heidän häpiään tuleman, että he kauhistuksen tekevät; ja vaikka he tahtovat ilman häväistystä olla, eikä taida hävetä, kuitenkin pitää heidän lankeeman toinen toisensa päälle, ja kuin minä heitä kuritan, silloin pitää heidän lankeeman, sanoo Herra.
13. Minä tahdon heitä niin poimia, sanoo Herra, ettei yhtäkään viinimarjaa pidä viinapuussa oleman, eikä yhtäkään fiikunapuussa, lehdet pitää variseman; ja se, minkä minä heille antanut olen, pitää heiltä otettaman pois.
14. Miksi me niin alallamme istumme? Kootkaat teitänne, käykäämme vahvoihin kaupunkeihin ja odottakaamme niissä apua: sillä Herra meidän Jumalamme on meidän käskenyt odottaa, ja juottanut meitä katkeralla siemenellä, että me niin teimme Herraa vastaan syntiä.
15. Odota rauhaa ja terveyden aikaa, ehkei mitään hyvää ole käsissä, ja että te parannettaisiin, ehkei muuta ole kuin hämmästys.
16. Jo nyt kuuluu hamasta Danista hevosten hirnuminen, ja heidän orhiinsa korskuvat, niin että kaikki maa järisee. He tulevat ja syövät maan, ja kaikki mitä siinä on, kaupungin ja sen asuvaiset.
17. Sillä katso, minä lähetän kärmeet ja basiliskit teidän sekaanne, joita ei auta lumoomaan; vaan niiden pitää teitä pistämän, sanoo Herra.
18. Minun virvoitukseni on murheella sekoitettu, ja minun sydämeni on nääntynyt.
19. Katso, minun kansani tyttären pitää vieraalta maalta huutaman: eikö Herra tahdo enään olla Zionissa? eli eikö hänellä enään ole kuningasta? Miksi he vihoittivat minun kuvillansa ja turhalla vieraan jumalan palveluksella?
20. Elonaika on mennyt edes, suvi on loppunut, ja ei meille ei ole apua tullut.
21. Minä suren suuresti, että minun kansani tytär, niin turmeltu on; minä surkuttelen ja olen hämmästyksissä.
22. Eikö Gileadissa ole voidetta, eli eikö siellä ole parantajaa? miksi ei minun kansani tytär ole terveeksi tehty?

9 LUKU

1. Jospa minun päässäni olis kyllä vettä, ja minun silmäni olis kyynelten lähde, että minä voisin itkeä päivää ja yötä lyötyjä minun kansastani.
2. Jospa minulla olis matkamiesten maja korvessa, niin minä jättäisin minun kansani ja menisin pois heidän tyköänsä; sillä he ovat kaikki huorintekiät ja paha joukko.
3. He ampuvat kielellänsä niinkuin joutsellansa valhetta ja ei totuutta; vaeltavat väkivallalla maassa ja menevät yhdestä pahuudesta niin toiseen, ei totellen minua, sanoo Herra.
4. Jokainen karttakoon lähimmäistänsä, ja älköön uskoko veljeänsäkään; sillä veli sortaa ja painaa alas veljensä, ja ystävä pettää ystävänsä.
5. Ystävä pilkkaa ystäväänsä, ja ei puhu totuutta; he totuttavat kielensä puhumaan valhetta, ja ahkeroitsevat pahaa tehdä.
6. Sinä asut petoksen keskellä, ja ei he taida minua tuta petoksen tähden, sanoo Herra.
7. Sentähden sanoo Herra Zebaot näin: katso, minä sulaan heitä; ja koettelen heitä; sillä mitä minä muuta teen minun kansani tyttären tähden?
8. Heidän petolliset kielensä ovat murhanuolet; suullansa he puhuvat lähimmäisensä kanssa ystävällisesti, vaan sydämessänsä he väijyvät häntä.
9. Eikö minun sentähden pitäisi rankaiseman heitä, sanoo Herra? ja eikö minun sieluni pitäisi kostaman senkaltaiselle kansalle kuin tämä on?
10. Minä itken ja surkuttelen vuorilla, ja valitan korvessa laitumilla; sillä he ovat peräti hajoitetut, niin ettei siitä enään kenkään vaella, ei myös siellä kuulu karjan ääntä; taivaan linnut ja kaikki karja ovat jo lentäneet ja menneet pois.
11. Ja minä teen Jerusalemin kivirauniokseksi, ja lohikärmeiden pesäksi; ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei niissä yhtäkään pidä asuman.
12. Joka viisas olis, hän ajattelis sitä, ja ilmoittais, mitä Herran suu hänelle sanoo. Minkätähden siis maa niin hukutetuksi ja hävitetyksi tulee, että se on niinkuin erämaa, josta ei yksikään vaella?
13. Ja Herra sanoi: sentähden, että he hylkäävät minun lakini, jonka minä heille annoin, ja ei tottele minun ääntäni eikä elä sen jälkeen,
14. Vaan seuraavat oman sydämensä tahtoa ja Baalia, niinkuin heidän isänsä heitä opettaneet ovat.
15. Sentähden näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä syötän tämän kansan koiruoholla, ja annan heidän sappea juoda.

16. Minä hajoitan heidät pakanain sekaan, joita ei he eikä heidän isänsä tunne, ja lähetän miekan heidän peräänsä, siihenasti että minä heidät kaikki lopetan.
17. Näin sanoo Herra Zebaot: tutkikaat tätä; toimittakaat teillenne itkeväisiä vaimoja, että he tulisivat; ja lähettäkäät niiden perään, jotka taitavat ovat, että he tulisivat,
18. Ja kiiruhtaisivat meitä valittamaan, että meidän silmämme kyyneleitä vuodattaisivat, ja meidän silmäripsemme vettä tiukkuisivat,
19. Että valitus kuuluis Zionissa (näin:) voi kuinka me olemme näin hävitetyt! me olemme peräti häväistyt, sillä meidän täytyy maalta paeta, että meidän asuinsiamme ovat kukistetut.
20. Kuulkaa siis, te vaimot, Herran sanaa, ja käsittäkäät korviinne hänen suunsa puhe; antakaat teidän tyttärenne itkeä, ja opettakaan toinen toistansa valittamaan, (näin:)
21. Kuolema on tullut meidän akkunoistamme sisälle ja meidän huoneisiimme langennut, lapsia kaduilla tappamaan ja nuorukaisia kujilla.
22. Näin sanoo Herra: sano: ihmisten ruumiit pitää, niinkuin loka maan päällä, kaatuman, ja niinkuin jalalliset jäävät elomiehen perään, jossa ei ole ylösottajaa.
23. Näin sanoo Herra: älkään viisas kerskatko viisaudestansa, älkään väkevä kerskatko väkevyydestänsä, älkään myös rikas kerskatko rikkaudestansa;
24. Vaan joka tahtoo kerskata, niin kerskatkaan siitä, että hän tietää ja tuntee minun, että minä olen Herra, joka teen laupiuden, oikeuden ja vanhurskauden maan päällä; sillä se minulle kelpaa, sanoo Herra.
25. Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä rankaisen kaikki ympärileikatut ympärileikkaamattomain kanssa:
26. Egyptin, Juudan, Edomin, Ammonin lapset, ja Moabin ja kaikki, jotka maan äärissä korvessa asuvat; sillä kaikilla pakanoilla on ympärileikkaamatoin esinahka, mutta koko Israelin huoneella on ympärileikkaamatoin sydän.

10 LUKU

1. Kuulkaat, mitä Herra teille sanoo, te Israelin huone.
2. Näitä sanoo Herra: ei teidän pidä oppiman pakanain tapaa, eikä teidän pidä taivaan merkkejä pelkäämän; sillä pakanat niitä pelkäävät.
3. Sillä pakanain asetukset ei ole muu kuin turhuus; sillä he hakkaavat puun metsästä, ja työmies valmistaa sen kirveellä.

4. Ja kaunistaa sen hopialla ja kullalla, ja kiinnittää sen nauloilla ja vasaralla, ettei se järky.
5. Ne ovat tehdyt niinkuin vahvat palmupuut, vaan ei he taida puhua; ja heitä täytyy myös kantaa, sillä ei he taida käydä; sentähden ei teidän pidä niitä pelkäämän, sillä ei ne taida pahaa eikä hyvää tehdä.
6. Mutta Herra, ei yksikään ole sinun vertaises; sinä olet suuri, ja sinun nimes on suuri; jonka sinä töilläs taidat osoittaa.
7. Kenenkä ei pitäisi sinua pelkäämän, sinä pakanain kuningas? Sinua pitää kuultaman; sillä ei kaikkein pakanain viisasten seassa eikä yhdessäkään valtakunnassa ole sinun vertaistas.
8. He ovat kaikki tyhmät ja taitamattomat; sillä puu osoittaa turhuuden.
9. Taottu hopia tuodaan Tarsiksesta ja kulta Uphasta, valmistettu työmiehiltä ja hopiasepiltä; he puetetaan sinisillä villoilla ja purpuralla, jotka kaikki ovat taitavain työt.
10. Mutta Herra on totinen Jumala, elävä Jumala ja ijankaikkinen kuningas; hänen vihansa edessä vapisee maa, ja pakanat ei taida kärsiä hänen uhkaustansa.
11. Niin sanokaat siis heille näin: jumalat, jotka ei taivasta eikä maata tehneet ole, kadotkaan maasta ja taivaan alta.
12. Mutta hän on tehnyt maan voimallansa, ja vahvistanut maan piirin viisaudellansa, on myös levittänyt taivaan ymmärryksellänsä.
13. Koska hän jylistää, silloin on paljo vettä taivaan alla, ja vetää ylös udun maan ääristä; hän tekee pitkäisen leimauksen sateen kanssa, ja antaa tuulen tulla kammioistansa.
14. Kaikki ihmiset ovat tyhmät taidossansa, ja kaikki hopiasepät ovat häpiässä kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei niissä ole henkeä.
15. Se on kaikki turha ja petollinen työ; heidän pitää hukkuman, kuin heitä etsiskellään.
16. Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen; vaan hän on se, joka kaikki luonut on, ja Israel on hänen perintönsä vitsa: Herra Zebaot on hänen nimensä.
17. Ota sinun kauppas pois maasta, joka asut vahvassa kaupungissa.
18. Sillä näin sanoo Herra: katso, minä heitän lingolla pois maan asuvaiset tällä erällä, ja vaivaan niin heitä, että heidän pitää sen tunteman.
19. Voi minun murheeni ja sydämeni suru! vaan minä luulen, että se on minun vaivani, jonka minun pitää kärsimän.
20. Minun majani on hajoitettu, ja kaikki minun nuorani ovat katkenneet; minun lapseni ovat pois menneet minun tyköäni, eikä yhtään enään ole, eikä ole, joka rakentaa minun majani jälleen, ja ei kenkään pane ylös minun telttaani.

21. Sillä paimenet ovat tyhmäksi tulleet, eikä kysy Herraa; sentähden ei he ymmärrä, vaan kaikki heidän laumansa on hajoitettu.
22. Katso, sanoma tulee ja suuri vavistus pohjan maalta, saattamaan Juudan kaupungit kylmille ja lohikärmeiden asuinsiaksi.
23. Minä tiedän, Herra, ettei ihmisen tie ole hänen voimassansa, eikä yhdenkään miehen vallassa kuinka hän vaeltais ja käymisensä ojentais.
24. Kurita Herra minua, mutta kuitenkin kohtuudella, ja ei sinun julmuudessas, ettes minua peräti hukuttaisi.
25. Mutta vuodata vihas pakanain päälle, jotka ei sinua tunne, ja niiden sukuin päälle, jotka ei sinun nimeäs avuksi huuda; sillä he ovat syöneet ja nielleet Jakobin, he ovat tehneet hänen kanssansa lopun, ja hänen asuinsiansa hävittäneet.

11 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen:
2. Kuulkaat näitä liiton sanoja, sanoaksemme niitä Juudalaisille ja Jerusalemin asuvaisille.
3. Ja sano heille: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: kirottu olkoon se, joka ei tottele näitä liiton sanoja,
4. Jotka minä sinä päivänä teidän isillenne käskin, jona minä johdatin heitä Egyptin maalta, rautapätsistä, ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni, ja tehkäät niinkuin minä teidän käskenyt olen, niin teidän pitää minun kansani oleman, ja minä olen teidän Jumalanne;
5. Että minä vahvistaisin sen valan, jonka minä teidän isillenne vannonut olen, antaakseni heille maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, niinkuin se tänäpänä on. Minä vastasin ja sanoin: Amen, Herra!
6. Ja Herra sanoi minulle: saarnaa kaikki nämät sanat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla, ja sano: kuulkaat näitä liiton sanoja, ja tehkäät niiden jälkeen.
7. Sillä minä olen kaikella ahkeruudella todistanut teidän isillenne siitä päivästä, jona minä heitä johdatin Egyptin maalta, niin tähän päivään asti, minä nousin varhain, todistin ja sanoin: kuulkaat minun ääntäni.
8. Mutta ei he kuulleet, eikä kallistaneet korviansa, vaan kukin meni oman pahan sydämensä tahdon jälkeen; sentähden annan minä myös kaikki nämät liiton sanat tulla heidän päällensä, jonka minä käskin pitää, ja ei he sitä tehneet.
9. Herra sanoi minulle: minä kyllä tiedän, kuinka Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset sitovat itsensä yhteen.

10. He kääntävät itsensä entisten isäinsä synteihin, jotka ei minun sanojani kuulleet, mutta seurasivat muita jumalia, ja palvelivat niitä; Israelin ja Juudan huone ovat myös rikkoneet joka paikassa minun liittoni, jonka minä heidän isäinsä kanssa tehnyt olen.
11. Sentähden näin sanoo Herra; katso, minä saatan onnettomuuden heidän päällensä, jota ei heidän pidä saaman välttää; ja kuin he minua huutavat, niin en minä kuule heitä.
12. Anna siis silloin Juudan kaupungit ja Jerusalemin asuvaiset mennä ja huutaa niitä jumalia, joille he suitsuttaneet ovat; vaan ei he taida heitä auttaa heidän hätänsä aikana.
13. Sillä niin monta kuin sinulla, Juuda, kaupunkia on, niin monta sinulla jumalaakin on; ja niin monta kuin katua on Jerusalemissa, niin monta häpiällistä alttaria olette te rakentaneet, suisuttaaksenne Baalille.
14. Älä siis rukoile tämän kansan edestä, älä myös huuda eli rukoile tämän kansan tähden; sillä en minä kuule heitä, kuin he minua huutavat hädässänsä.
15. Mitä on minun ystävälläni toimittamista minun huoneessani? He tekevät kaikkinaista koiruutta, ja luulevat pyhän lihan sen heiltänsä pois ottavan; ja koska sinä pahoin teet, niin sinä iloitset siitä.
16. Herra kutsui sinun nimes viheriäiseksi, kauniiksi, hedelmälliseksi öljypuuksi; mutta nyt on hän suurella murhan äänellä sytyttänyt tulen ympärille, niin että sen oksat pitää hävitetyksi tuleman.
17. Sillä Herra Zebaot, joka sinun on istuttanut, uhkasi sinulle pahaa, Israelin huoneen ja Juudan huoneen pahuuden tähden, jota he tekevät, ja vihoittavat minun suitsuttaissansa Baalille.
18. Herra on minulle sen ilmoittanut, niin että minä sen tiedän; silloin sinä osoitit minulle mitä he aikoivat.
19. Ja minä olen niinkuin karitsa ja niinkuin härkä, joka viedään teurastettaa, ja en minä tietänyt, että he olivat pitäneet neuvoa minua vastaan, (ja sanoneet:) turmelkaamme puu hedelminensä, ja temmatkaamme häntä ylös juurinensa eläväin maasta, ettei hänen nimeänsä ikänä enää muistettaisi.
20. Mutta sinä Herra Zebaot, sinä oikia tuomari, sinä joka tutkistelet munaskuut ja sydämen, anna minun nähdä sinun kostos heidän päällensä; sillä minä olen asiani antanut sinun haltuus.
21. Sentähden sanoo Herra näin Anatotin miehiä vastaan, jotka sinun henkeäs väijyvät ja sanovat: älä ennusta meille Herran nimeen, jolles muutoin tahdo kuolla meidän käsissämme.
22. Sentähden näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä etsin heitä kostolla, nuoret miehet pitää heistä miekalla tapettaman, heidän poikansa ja tyttärensä pitää nälässä kuoleman,
23. Niin ettei heistä pidä mitään jäämän; sillä minä saatan Anatotin miehille onnettomuuden sinä vuonna, kuin heitä kostolla pitää etsittämän.

12 LUKU

1. Herra, jos minä vielä kävisin sinun kanssas oikeudelle, niin sinä kuitenkin löydetään hurskaaksi; kuitenkin puhun minä sinun kanssas oikeudesta. Miksi käy jumalattomille niin hyvin, ja suurilla ylönannetuilla on kaikkinaista kyllä?
2. Sinä istutat heitä juurtumaan, kasvamaan ja kantamaan hedelmän; sinä olet läsnä heidän suussansa, vaan kaukana heidän sydämestänsä.
3. Mutta minun sinä, Herra, tunnet, näet minun ja tutkistelet sydämeni sinun edessäs; tempaa heitä niinkuin lampaita teuraaksi tehtää, ja pyhitä heitä tappamisen päiväksi.
4. Kuinka kauvan siis pitää maan niin surkiasti oleman, ja ruohon kaikissa paikoissa kedolla kuivuman? asuvaisten pahuuden tähden, että sekä eläimet että linnut katoovat; sillä he sanovat: hän kyllä vähän tietää, kuinka meille tästälähin käy.
5. Jos ne, jotka jalkaisin käyvät, väsyttävät teidät, kuinka siis silloin käy, kuin sinun täytyy hevosmiesten kanssa juosta? Ja jos sinä etsit niissä maakunnissa suruttomuutta, joissa rauha on, mitä sinulle on tapahtuva sen ylpiän Jordanin tykönä?
6. Sillä sinun veljes ja isäs huone ovat myös sinua vastaan petolliset ja pitittävät sinua täydellä kurkulla; sentähden älä usko heitä, jos he vielä ystävällisesti sinun kanssas puhuvat.
7. Minun täytyy antaa minun huoneeni ylön, ja paeta minun perintöäni, ja antaa minun rakkaan sieluni vihollisten käsiin.
8. Minun perintöni on tullut minulle niinkuin jalopeura metsässä, ja räyskyy minua vastaan, sentähden vihaan minä häntä.
9. Minun perintöni on niinkuin kirjava lintu, jonka ympärille linnut heitänsä kokoovat; nouskaat ja kootkaat teitänne kaikki eläimet kedolla, tulkaat ja syökäät.
10. Monet paimenet ovat hävittäneet minun viinamäkeni, ja sotkuneet minun sarkani; he ovat tehneet minun kauniin sarkani korveksi ja autioksi.
11. (Minä näen jo kaiketi) kuinka surkiasti hän on hävitetty, että koko maa on kylmillä; mutta ei yksikään sitä pannut sydämeensä.
12. Sillä hävittäjät tulevat kaikille kukkuloille korvessa, ja Herran miekka kuluttaa yhdestä maan äärestä niin toiseen, ja ei yhdelläkään lihalla pidä rauhaa oleman.
13. He kylvävät nisuja, mutta heidän pitää ohdakkeita niittämän, he tekevät itsellensä paljon vaivaa, mutta ei heidän pidä sitä nautitseman, eikä iloitseman vuoden tulostansa, Herran julman vihan tähden.
14. Näin sanoo Herra kaikkia minun pahoja kyläni miehiä vastaan, jotka tarttuvat minun perintööni, jonka minä kansalleni Israelille jakanut olen: katso, minä revin heitä ylös heidän maastansa, ja otan ulos Juudan

huoneen juuri heidän keskeltänsä.
15. Ja pitää tapahtuman, että kuin minä olen heidän ottanut ulos, armahdan minä jälleen heitä, ja annan kullekin oman perintönsä ja maansa jälleen.
16. Ja se on tapahtuva, jos he minun kansastani kaiketi oppivat vannomaan minun nimeni kautta (niin totta kuin Herra elää), niinkuin he ennen minun kansani opettivat vannomaan Baalin kautta: niin pitää heitä myös rakennettaman minun kansani seassa.
17. Mutta jollei he kuule, niin minä totisesti revin ylös sen kansan, ja surmaan sen, sanoo Herra.

13 LUKU

1. Näin sanoo Herra minulle: mene ja osta itselles liinainen vyö, ja vyötä sillä kupees, ja älä sitä kasta.
2. Ja minä ostin vyön Herran käskyn jälkeen, ja sidoin sen ympäri minun kupeitani.
3. Niin tapahtui Herran sana toisen kerran minulle ja sanoi:
4. Ota vyö, jonka ostanut ja ympäri kupeitas sitonut olet; nouse ja mene Phratiin ja kätke se kiviraunioon.
5. Minä menin ja kätkin sen Phratin tykö, niinkuin Herra minulle käskenyt oli.
6. Mutta pitkän ajan perästä tapahtui, että Herra sanoi minulle: nouse ja mene Phratiin, ja ota se vyö jälleen, jonka minä käskin sinun sinne kätkeä.
7. Minä menin Phratiin, ja kaivoin sen ylös, ja otin vyön siitä paikasta, johon minä pannut olin; ja katso, vyö oli mädäntynyt, niin ettei se mitään enään kelvannut.
8. Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:
9. Näin sanoo Herra: niin minä myös hävitän Juudan ja Jerusalemin suuren ylpeyden;
10. Sen pahan kansan, joka ei minun sanaani kuulla tahdo, mutta menee sydämensä tahdon jälkeen, ja seuraa muita jumalia, palvellaksensa ja kumartaaksensa niitä: hänen pitää tuleman niinkuin tämä vyö, joka ei enään kelpaa.
11. Sillä niinkuin mies sitoo vyön ympäri kupeitansa, niin ikänä olen minä, sanoo Herra, minun ympärilleni vyöttänyt koko Israelin huoneen ja koko Juudan huoneen olemaan minulleni kansaksi, nimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi; mutta ei he tahtoneet kuulla.
12. Niin sano nyt heille tämä sana: näin sanoo Herra, Israelin Jumala: kaikki leilit pitää viinalla täytettämän. Niin pitää heidän sanoman sinulle: kuka ei sitä meistä hyvin tiedä, että kaikki leilit pitää viinalla täytettämän?
13. Niin sano heille: näin sanoo Herra: katso, minä täytän kaikki ne, jotka tässä maassa asuvat, kuninkaat,

jotka Davidin istuimella istuvat, ja papit ja prophetat, ja kaikki Jerusalemin asuvaiset, niin että he juopuvat.
14. Ja hajoitan heitä toiset toisistansa, isät lapsinensa, sanoo Herra, en minä armahda eli säästä, enkä ole laupias heidän kadotuksessansa.
15. Niin kuulkaat nyt ja ottakaat vaari ja älkäät paisuko; sillä Herra on sen sanonut.
16. Antakaat Herralle teidän Jumalallenne kunnia, ennenkuin hän antaa pimeyden tulla, ja ennenkuin teidän jalkanne loukkaantuu pimiöihin vuoriin, niin että te odotatte valkeutta, ja hänen pitää sen tekemän kuoleman varjoksi ja pimeydeksi.
17. Mutta jollette näitä kuule, niin on kuitenkin minun sieluni salaisesti itkevä senkaltaista ylpeyttä; minun silmäni on katkerasti ja yltäkyllin vuodattava kyyneleitä, että Herran lauma vangiksi tulee.
18. Sano kuninkaalle ja kuningattarelle: nöyryyttäkäät teitänne ja istukaat maahan; sillä kunnian kruunu on teidän päästänne pudonnut.
19. Kaupungit etelänpuolessa ovat suljetut, ja ei ole yhtään, joka heitä avaa; koko Juuda on viety pois, se on peräti viety pois.
20. Nostakaat silmänne ja katsokaat, kuinka he pohjoisesta tulevat; kussa lauma nyt on, joka sinun haltuus annettu oli, sinun jalo laumas?
21. Mitäs tahdot sanoa, kuin hän näin on kostolla etsivä sinua? sillä sinä olet niin totuttanut heidät sinuas vastaan, että he ruhtinaat ja päämiehet olla tahtovat; mitämaks, sinulle pitää tuska tuleman, niinkuin vaimolle lapsen synnyttämisessä.
22. Ja jos sinä sydämessäs sanoa tahtoisit: minkätähden minulle nämät tapahtuvat? Sinun moninaisen pahuutes tähden on sinun saumas ratkenneet, ja sääres väkisin paljastetut.
23. Taitaako musta kansa muuttaa nahkansa eli pardi pilkkunsa? niin te myös taidatte tehdä jotain hyvää, että te pahaan tottuneet olette.
24. Sentähden hajoitan minä heidät niinkuin akanat, jotka tuuli korpeen lennättää.
25. Se pitää oleman sinun palkkas ja osas, jonka minä sinulle jakanut olen, sanoo Herra, ettäs minun unhotit ja luotit itses valheisiin.
26. Sentähden kirvotan minä myös paljon sinun saumastas, että sinun häpys nähtämän pitää.
27. Sillä minä olen nähnyt sinun huoruutes, sinun haureutes, sinun häpeemättömän salavuoteutes ja sinun kauhiutes, sekä kukkuloilla että kedoilla. Voi sinuas Jerusalem! koskas siis joskus tahdot puhdistaa itses?

14 LUKU

1. Tämä on se sana, jonka Herra sanoi Jeremialle, kalliista ajasta:
2. Juuda murehtii, ja hänen porttinsa ovat hyljätyt, maassa ollaan surullisesti, ja Jerusalemissa on valitus.
3. Ylimmäiset lähettävät alamaisensa veden perään, mutta kuin he tulevat kaivolle, niin ei he löydä vettä, ja kantavat niin astiansa kotia tyhjänä jälleen; he käyvät surullisina ja häpeevät, ja peittävät päänsä,
4. Että maa pakahteli, ettei sada maan päälle, peltomiehet käyvät suruissansa ja peittävät päänsä,
5. Sillä naaraspeurat, jotka kedolla poikivat, hylkäävät vasikkansa, ettei ruoho kasva.
6. Ja metsä-aasit seisovat mäillä ja haistelevat tuulta niinkuin lohikärmeet, ja heidän silmänsä nääntyvät, ettei heinä kasva.
7. Voi Herra, meidän pahat tekomme ovat sen kyllä ansainneet, mutta auta kuitenkin sinun nimes tähden; sillä meidän kovakorvaisuutemme on suuri, kuin me olemme sinua vastaan syntiä tehneet.
8. Sinä olet Israelin turva ja auttaja hädässä; miksis olet niinkuin muukalainen maassa, ja niinkuin vieras, joka siihen ainoasti yötyy?
9. Miksis olet niinkuin mies, joka on pelkuri, ja niinkuin väkevä, joka ei auttaa taida? Sinä olet kuitenkin meidän seassamme, Herra, ja me nimitetään sinun nimelläs; älä meitä hylkää.
10. Näin sanoo Herra tästä kansasta: he juoksevat mielellänsä sinne ja tänne, eikä pysy alallansa; sentähden ei he kelpaa Herralle, vaan hän muistaa kyllä heidän pahuutensa, ja tahtoo etsiä heidän syntejänsä.
11. Ja Herra sanoi minulle: ei sinun pidä rukoileman tämän kansan edestä heidän hyväksensä.
12. Sillä jos he paastoavat, en minä sittekään kuule heidän rukoustansa, ja jos he polttouhria ja ruokauhria uhraavat, niin ei ne minulle kelpaa; vaan minä lopetan heidät miekalla, nälällä ja rutolla.
13. Niin minä sanoin: oi Herra, Herra, katso, prophetat sanovat heille: ei teidän pidä miekkaa näkemän, eikä saaman kallista aikaa, mutta minä annan teille hyvän rauhan tässä paikassa.
14. Ja Herra sanoi minulle: prophetat ennustavat valhetta minun nimeeni, en ole minä heitä lähettänyt enkä käskenyt, elikkä puhunut heidän kanssansa; he saarnaavat teille vääriä näkyjä, noituutta, turhuutta ja sydämensä petosta.
15. Sentähden näin sanoo Herra niistä prophetaista, jotka minun nimeeni ennustavat: vaikka en minä heitä ole lähettänyt, ja kuitenkin he sanovat: ei miekan ja kalliin ajan pidä tähän maahan tuleman; ne prophetat pitää kuoleman miekalla ja nälällä.
16. Ja kansa, jolle he ennustavat, pitää nälästä ja miekasta siellä ja täällä Jerusalemin kaduilla makaavan, ja ei heillä pidä yhtään oleman, joka heitä hautaa, heitä ja heidän vaimojansa, poikiansa ja tyttäriänsä; ja minä tahdon kaataa heidän pahuutensa heidän päällensä.

17. Ja sinun pitää sanoman heille tämän sanan: minun silmäni vuotavat kyyneleitä yli yötä ja päivää, ja ei lakkaa; sillä neitsy, minun kansani tytär, on hirmuisesti vaivattu ja surkiasti lyöty.
18. Jos minä menen kedolle, niin katso, siellä makaavat miekalla lyödyt; jos minä tulen kaupunkiin, niin katso, siellä makaavat nälästä nääntyneet; sillä prophetat ja papit pitää myös menemän pois siihen maahan, jota ei he tunne.
19. Oletkos Juudan peräti hyljännyt, eli ilvottaako sielus Zionia? miksi sinä olet niin meitä lyönyt, ettei kenkään parantaa taida? Me toivoimme rauhaa, mutta ei tule mitään hyvää: parantamisen aikaa, ja katso, tässä on vielä nyt enempi vahinkoa.
20. Herra, me tunnemme jumalattoman menomme, ja isäimme pahat teot; sillä me olemme syntiä tehneet sinua vastaan.
21. Mutta sinun nimes tähden älä anna meitä häväistyksi tulla, älä kunnias istuinta anna pilkatuksi tulla; muista siis, ja älä anna liittos meidän kanssamme lakata.
22. Ei ole kuitenkaan pakanain epäjumalain seassa, joka sateen antaa taitaa, ei taida taivas myöskään sataa; sinä ainoa olet Herra meidän Jumalamme, jonka päälle me toivomme, sillä sinä olet kaikki nämät tehnyt.

15 LUKU

1. Ja Herra sanoi minulle: Jos Moses ja Samuel seisoisivat minun edessäni, niin ei sydämeni olisi sittenkään sen kansan puoleen; aja heitä pois minun edestäni, ja anna heidän mennä.
2. Ja jos he sinulle sanovat: kuhunka meidän pitää menemän? niin sano heille: näin sanoo Herra: jotka (ovat aiotut) kuolemaan, ne (menkään) kuolemaan; jotka miekkaan, ne miekkaan; jotka nälkään, ne nälkään; ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen.
3. Sillä minä tahdon määrätä heille neljä kuritusta, sanoo Herra: miekan tappamaan, koirat repimään, taivaan linnut ja pedot syömään ja hukuttamaan.
4. Ja minä tahdon ajaa heitä sinne ja tänne jokaiseen valtakuntaan maan päällä, Manassen, Hiskian Juudan kuninkaan pojan tähden, niiden tähden, mitkä hän teki Jerusalemissa.
5. Sillä kuka tahtoo sinua armahtaa, Jerusalem? kuka sinua surkuttelee? kuka pitää menemän ja saattaman rauhaa sinulle?
6. Sinä olet minun hyljännyt, sanoo Herra, ja olet minusta luopunut; sentähden olen minä ojentanut käteni sinua vastaan, hukuttaakseni sinua; minä suutun jo armahtamasta.

7. Minä tahdon viskata heitä viskimellä ulos maakunnan porteista; ja minun kansani, joka ei tahdo kääntyä menostansa, ne tahdon minä tehdä kaikki isättömiksi ja kadottaa.
8. Minulla pitää enempi leskiä oleman heidän seassansa, kuin santaa meressä; minä tahdon antaa tulla nuoren hävittäjän äitiä vastaan, julkisen hävittäjän, ja annan äkisti ja tapaturmaisesti langeta kaupungin päälle:
9. Niin että se, jolla seitsemän lasta on, pitää yksinäiseksi tuleman, ja sydämestänsä huokaaman; sillä hänen aurinkonsa pitää varhain päivällä laskeman, että hänen pitää häpiään tuleman ja häpeemän; ja ne kuin jäävät, tahdon minä antaa miekan alle heidän vihollisillensa, sanoo Herra."
10. Voi minua, äitini, ettäs minun synnytit riiteliäksi ja vastustajaksi koko maalle! En minä ole korkoa ottanut, eikä he ole minua kasvulle antaneet, kuitenkin kaikki minulle kiroilevat.
11. Herra sanoi: sinun jääneilles pitää vielä hyvin käymän; minä tahdon joutua avukses hädän ja ahdistuksen aikana vihollista vastaan.
12. Eikö rauta taitane särkeä sitä rautaa ja vaskea, joka pohjoisesta tulee?
13. Vaan minä tahdon (ennen) antaa sinun kalus ja tavaras raatelukseksi, ilman maksoa; ja se on kaikkein sinun synteis tähden kaikissa sinun rajoissas.
14. Ja minä tahdon antaa sinun vietää vihollistes kanssa siihen maahan, jota et sinä tunne; sillä tuli on minun vihassani syttynyt ja pitää teidän päällänne palaman.
15. Sinä, Herra, sen tiedät, muista minua ja pidä minusta suru, ja kosta minun vihollisilleni minun puolestani, älä viivytä vihaas, ota minua vastaan; sillä sinä tiedät, että minä sinun tähtes häväistään.
16. Sinun sanas ovat saavutetut, ja minä olen ne käsittänyt, ja sinun sanas on minulle ilo ja sydämen lohdutus; ja minä olen nimitetty sinun nimes jälkeen, Herra Jumala Zebaot.
17. En minä anna itsiäni pilkkaajain pariin, enkä iloitse (heidän kanssansa), vaan olen yksinänsä sinun kätes pelvon tähden: sillä sinä vihastut raskaasti minun päälleni.
18. Miksi minun ahdistukseni kestää niin kauvan, ja minun haavani ovat aivan pahat, niin ettei niitä kukaan parantaa taida? Sinä olet minulle niin kuin lähde, joka ei enään vuotaa tahdo.
19. Sentähden sanoo Herra näin: jos sinä käännyt (minun tyköni), niin minä tahdon kääntää sinun, ja sinun pitää seisoman minun edessäni; ja jos sinä eroitat hyvän pahasta, niin sinun pitää oleman niinkuin minun suuni. Heidän pitää kääntymän sinun tykös, ja et sinä käänny heidän tykönsä.
20. Sillä minä teen sinut vahvaksi vaskiseksi muuriksi tätä kansaa vastaan, ja he sotivat sinua vastaan, vaan ei heidän pidä sinua voittaman; sillä minä olen sinun tykönäs auttamassa sinua ja vapahtamassa sinua, sanoo Herra;

21. Ja tahdon sinun vapahtaa ilkiäin käsistä, ja pelastaa sinua julmain vallasta.

16 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Ei sinun pidä ottaman itselles vaimoa, eikä siittämän poikia eli tyttäriä tässä paikassa.
3. Sillä näin sanoo Herra niistä pojista ja tyttäristä, jotka tässä paikassa syntyvät, ja äideistä, jotka heitä synnyttävät, ja heidän isistänsä, jotka heitä tässä maassa siittävät:
4. Heidän pitää kuoleman sairaudessansa, ja ei heitä pidä itkettämän eli haudattaman, vaan heidän pitää loaksi kedolle tuleman; ja heidän pitää vielä sitte miekalla ja nälällä hukkuman, ja heidän ruumiinsa pitää linnuille taivaan alla ja eläimille maassa ruaksi tuleman.
5. Sillä näin sanoo Herra: ei sinun pidä menemän murhehuoneesen, eikä menemän itkemään eli surkuttelemaan heitä; sillä minä olen ottanut pois minun rauhani tältä kansalta, sanoo Herra, ja minun armoni ja laupiuteni;
6. Että sekä suuret että pienet pitää tässä maassa kuoleman, ja ei haudatuksi tuleman, ja ei yhdenkään pidä itkemän eli repimän itsiänsä, eikä ajeleman hiuksiansa heidän tähtensä.
7. Ja ei myös pidä (leipää) jaettaman murheessa, että heitä lohdutettaisiin kuolleen tähden, eikä pidä annettaman juoda lohdutusmaljasta isänsä tähden ja äitinsä tähden.
8. Ja ei pidä sinun menemän pitohuoneesen, istumaan heidän viereensä, syömään ja juomaan.
9. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon ottaa pois tästä siasta, teidän silmäinne edestä ja teidän eläissänne, ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen.
10. Ja kuin sinä nämät kaikki tälle kansalle sanonut olet, ja he sanovat sinulle: miksi Herra uhkaa meille kaikkea tätä suurta onnettomuutta? ja mikä on meidän pahatekomme ja syntimme, jolla me olemme rikkoneet Herraa, meidän Jumalaamme, vastaan?
11. Niin sinun pitää sanoman heille: että teidän isänne, sanoo Herra, ovat hyljänneet minun, ja seuranneet muita jumalia, palvelleet niitä ja kumartaneet niitä; mutta minun ovat he hyljänneet, ja ei pitäneet minun lakiani.
12. Ja te teette vielä pahemmin kuin teidän isänne; sillä katso, kukin elää oman pahan sydämensä sisun jälkeen, eikä yksikään tottele minua.
13. Sentähden minä tahdon ajaa teidät pois tästä maasta siihen maahan, josta ette te eikä teidän isänne mitään tiedä, siellä saatte te palvella muita jumalia yli päivää ja yötä, ja en minä tahdo siellä armoa näyttää

teille.
14. Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei sitte pidä enään sanottaman: niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset Egyptin maalta on johdattanut,
15. Vaan, niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset on johdattanut pohjan maasta ja kaikista maista, joihin hän heitä ajanut oli; sillä minä tahdon antaa heidän tulla jälleen heidän maahansa, jonka minä heidän isillensä antanut olen.
16. Katso, minä lähetän monta kalamiestä, sanoo Herra, heitä onkimaan; ja sitte lähetän minä monta metsämiestä, heitä käsittämään kaikilla vuorilla, kaikilla kukkuloilla ja kaikissa kivirauniоissa.
17. Sillä minun silmäni näkee kaikki heidän tiensä, ja ei ne ole peitetyt minun edessäni; ja heidän pahatekonsa on minun silmäini edessä salaamatoin.
18. Ensisti pitää minun kaksinkertaisesti maksaman heidän pahat tekonsa ja syntinsä, että he ovat saastuttaneet minun maani kauhistustensa raadoilla, ja kauhistuksellansa täyttivät he minun perintöni.
19. Herra, sinä olet väkevyyteni ja voimani, ja turvani hädässä; pakanat tulevat sinun tykös maailman ääristä ja sanovat: meidän isämme ovat tosin pitäneet vääriä ja turhia jumalia, jotka ei mitään auttaa taida.
20. Kuinka taitaa ihminen tehdä hänellensä jumalia, jotka ei kuitenkaan jumalia olekaan?
21. Sentähden katso, minä tahdon opettaa heitä tällä haavalla, ja tehdä heille minun käteni ja valtani tiettäväksi; ja heidän pitää ymmärtämän, että minun nimeni on Herra.

17 LUKU

1. Juudan synti on raudalla ja kovalla timantilla kirjoitettu, ja heidän sydämensä tauluihin kaivettu, ja teidän alttarinne sarviin,
2. Että heidän lapsensa mieleensä johdattaisivat alttarit ja metsistöt viheriäisten puiden tykönä korkeilla vuorilla.
3. Mutta minä olen antava sinun korkeutes ryöviöksi, sekä vuorilla että kedoilla, sekä riistas, että kaiken sinun tavaras, niiden syntein tähden, jotka kaikissa sinun maas äärissä on tehty.
4. Ja sinun pitää tuleman ajetuksi pois sinun perinnöstäs, jonka minä sinulle antanut olen; ja minä tahdon sinun tehdä vihollisten orjaksi siinä maassa, jota et sinä tunne; sillä te olette sytyttäneet vihani tulen, joka ijankaikkisesti palava on.
5. Näin sanoo Herra: kirottu olkoon se mies, joka luottaa ihmiseen, ja panee lihan itsellensä käsivarreksi, ja jonka sydän luopuu pois Herrasta.

6. Hänen pitää tuleman niinkuin kanerva korvessa, ja ei pidä saaman nähdä tulevaista lohdutusta; ja hänen pitää asuman kuivuudessa korvessa, hedelmättömässä ja autiossa erämaassa.
7. Mutta se mies on siunattu, joka luottaa Herraan; ja Herra on hänen turvansa.
8. Hän on niinkuin se puu, joka veden reunalle on istutettu ja ojan viereen juurtunut; sillä jos vielä palavuus tulee, niin ei hän kuitenkaan pelkää, vaan sen lehdet pysyvät viheriäisinä, eikä murehdi, kuin kuiva vuosi tulee, mutta kantaa hedelmän ilman lakkaamatta.
9. Sydän on häijy ja pahanilkinen kappale ylitse kaikkein; kuka taitaa sitä tutkia?
10. Minä Herra tahdon tutkia sydämen ja koetella munaskuut ja annan kullekin hänen töittensä jälkeen ja hänen töittensä hedelmän jälkeen.
11. Sillä niinkuin lintu hautoo ja ei kuori, niin on myös se, joka väärin kalua kokoo; sillä hänen pitää jättämän sen kesken aikaansa, ja viimeiseltä tyhjäksi tuleman.
12. Mutta meidän pyhyytemme sia, (Jumalan) kunnian istuin, on aina lujana pysynyt.
13. Sinä Herra olet Israelin toivo; kaikki, jotka sinun hylkäävät, pitää häpiään tuleman; ne minusta luopuneet pitää maahan kirjoitettaman; sillä he hylkäävät Herran, joka on elävä vesilähde.
14. Paranna minua, Herra, niin minä paranen; auta sinä minua, niin minä olen autettu; sillä sinä olet minun kerskaukseni.
15. Katso, he sanovat minulle: kussa siis on Herran sana? annas nyt tulla!
16. Mutta en minä ole paennut sinusta, minun paimeneni, niin en minä ole myös toivottanut heille surkiaa päivää, sen sinä tiedät; mitä minä saarnannut olen, se on oikea sinun edessäs.
17. Älä ole minulle hämmästykseksi; sinä olet minun turvani hädässä.
18. Anna heidän häpiään tulla, jotka minua vainoovat, ja älä anna minun häpiään tulla; anna heidän peljästyä, ja älä anna minun peljästyä; anna onnetoin päivä heille tulla, ja lyö rikki heitä kaksinkertaisesti.
19. Näin sanoi Herra minulle: mene ja seiso kansan portissa, josta Juudan kuninkaat käyvät ulos ja sisälle, ja kaikissa Jerusalemin porteissa.
20. Ja sano heille: kuulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaat, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin asuvaiset, jotka tästä portista sisälle käytte.
21. Näin sanoo Herra: kavahtakaat teitänne ja älkäät sabbatina mitään kuormaa kantako, älkäät myös viekö Jerusalemin porttein lävitse;
22. Ja älkäät viekö yhtään taakkaa sabbatina ulos teidän huoneistanne, ja älkäät tehkö mitään työtä; vaan pyhittäkäät sabbatin päivä, niinkuin minä teidän isillenne käskenyt olen.
23. Mutta ei he kuule eikä kallista korviansa, vaan tulevat kankiaksi, ettei heidän pitäisi kuuleman, eikä

salliman heitänsä neuvottaa.
24. Ja pitää tapahtuman, että, jos te uskollisesti kuulette minua, sanoo Herra, niin ettette yhtään kuormaa kanna sabbatin päivänä tämän kaupungin portin lävitse; vaan pyhitätte sabbatin päivän, niin ettette myös työtä tee sinä päivänä;
25. Niin pitää myös tämän kaupungin portista käymän kuninkaat ja päämiehet ulos ja sisälle, jotka Davidin istuimella istuvat, ratsastavat ja vaeltavat sekä vaunuilla ja hevosilla he, ja heidän pääruhtinaansa, Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset; ja tässä kaupungissa pitää ijankaikkisesti asuttaman.
26. Ja pitää tuleman Juudan kaupungeista ja niistä, jotka ympäri Jerusalemin ovat, ja Benjaminin maasta, laaksoista ja vuorilta, ja lounaasta päin, ne jotka pitää viemän edes polttouhrit, uhrit, ruokauhrit ja suitsutuksen, niin myös ne, jotka pitää viemän kiitosuhrit Herran huoneesen.
27. Mutta jollette minua kuule, niin että te pyhitätte sabbatin päivän, ja ettette yhtään taakkaa kanna Jerusalemin porteista sabbatin päivänä: niin minä sytytän tulen sen portteihin, joka Jerusalemin huoneet kuluttaman pitää, jota ei pidä sammutettaman.

18 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen:
2. Nouse ja mene alas savenvalajan huoneesen; siellä tahdon minä sinun antaa kuulla minun sanani.
3. Ja minä menin alas savenvalajan huoneesen; ja katso, hän teki työtä pyöränsä päällä.
4. Ja astia, jonka hän teki savesta, särkyi savenvalajan käsissä; niin hän teki taas toisen astian, niinkuin hänelle kelpasi.
5. Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:
6. Enkö minä myös taida niin tehdä teille, te Israelin huone, kuin tämä savenvalaja, sanoo Herra? Katso, niinkuin savi on savenvalajan kädessä, niin olette te myös minun kädessäni, Israelin huone.
7. Äkisti minä puhun kansaa ja valtakuntaa vastaan, kukistaakseni, hävittääkseni ja hukuttaakseni sitä.
8. Mutta jos se kansa kääntää itsensä pahuudestansa, jota vastaan minä puhun, niin minäkin kadun sitä pahaa, jota minä ajattelin heille tehdä.
9. Ja minä puhun äkisti kansasta ja valtakunnasta, rakentaakseni ja istuttaakseni sitä.
10. Mutta jos se tekee pahaa minun edessäni, niin ettei hän kuule minun ääntäni, niin minä kadun myös sitä hyvää, jota minä heille luvannut olin tehdä.
11. Niin sano nyt Juudan miehille ja Jerusalemin asuvaisille: näin sanoo Herra: katso, minä valmistan teille

onnettomuuden, ja ajattelen jotakin teitä vastaan; sentähden kääntäköön kukin itsensä pahalta tieltänsä, ja parantakaat teidän menonne ja juonenne.
12. Mutta he sanoivat: ei se tapahdu; vaan me tahdomme vaeltaa meidän ajatustemme jälkeen, ja tehdä kukin pahan sydämensä jälkeen.
13. Sentähden, näin sanoo Herra: kysykäät pakanain seassa, kuka on joskus senkaltaista kuullut, että neitsy Israel niin kauhian työn tekee?
14. Pitääkö kedon hylkäämän Libanonin lumen, yhden vahan tähden? Pitääkö juokseva vesi, vieraan kylmän veden tähden, siirrettämän?
15. Kuitenkin unohtaa minun kansani minun: he suitsuttavat jumalille, ja pahennuksen matkaan saattavat ilman lakkaamata, ja käyvät tallaamattomilla teillä.
16. Että heidän maansa pitää autioksi tuleman, heille ijäiseksi häpiäksi; niin että jokainen, joka vaeltaa ohitse, ihmettelee ja päätänsä pudistaa.
17. Sillä minä tahdon niinkuin itätuulella hajoittaa heitä heidän vihollistensa edessä; minä tahdon näyttää heille selkäni, ja en kasvojani heidän kadotuksensa päivänä.
18. Mutta he sanoivat: tulkaat, ja käykäämme neuvoa pitämään Jeremiaa vastaan; sillä ei papit taida väärin mennä laissa, viisasten neuvo ei puutu, ja ei propheta taida väärin opettaa; tulkaat, lyökäämme häntä kielellä ja älkäämme totelko, mitä hän sanoo.
19. Herra, ota vaari minusta, ja kuule vihollisteni ääni.
20. Onko se oikein, että hyvä kostetaan pahalla? Sillä he ovat kaivaneet minun sielulleni kuopan; muista siis, kuinka minä olen seisonut sinun edessäs, ja puhunut heidän parastansa, ja käänsin sinun julmuutes heidän puolestansa.
21. Rankaise siis heidän lapsiansa nälällä ja anna heidän miekalla langeta, että heidän vaimonsa jäisivät lapsettomiksi ja leskiksi, ja heidän miehensä lyötäisiin kuoliaaksi, ja nuoret miehet sodassa miekalla tapettaisiin;
22. Että huuto kuuluis heidän huoneistansa, ettäs niin äkisti olet antanut tulla sotaväen heidän päällensä; sillä he ovat kaivaneet kuopan minua käsittääksensä, ja ovat virittäneet paulan minun jalkaini eteen.
23. Ja että sinä, Herra, tiedät kaikki heidän juonensa minua vastaan, että he tahtovat minua tappaa; niin älä anna anteeksi heidän pahaa tekoansa, ja älä anna heidän syntejänsä pyyhittynä olla sinun edessäs; he olkoon kukistettuna sinun edessäs, ja tee heidän kanssansa sinun vihas jälkeen.

19 LUKU

1. Näin sanoi Herra: mene ja osta savi-astia savenvalajalta, ja (ota kanssas muutamat) kansan vanhimmista ja pappein vanhimmista.
2. Ja mene Benhinnomin laaksoon, joka on tiiliportin edessä, ja saarnaa siellä ne sanat, jotka minä sanon sinulle.
3. Ja sano: kuulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaat ja Jerusalemin asuvaiset: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon antaa kovan onnen tulla tälle paikalle, että jokainen, joka sen kuulee, pitää sen hänen korvissansa soiman:
4. Että he ovat hyljänneet minun, ja antaneet tämän sian vieraalle (jumalalle) ja ovat suitsuttaneet siinä muille jumalille, joita ei he, eikä heidän isänsä eli Juudan kuninkaat tunteneet, ja ovat täyttäneet tämän sian viattomalla verellä;
5. Sillä he ovat rakentaneet korkeuksia Baalille, polttaaksensa lapsiansa tulessa Baalille polttouhriksi; jota en minä ole käskenyt eli siitä puhunut, eikä myös minun sydämeeni tullut ole.
6. Sentähden katso, se aika pitää tuleman, sanoo Herra, ettei tätä siaa pidä enään kutsuttaman Tophet, eli Benhinnomin laaksoksi, vaan Murhalaaksoksi;
7. Sillä minä tahdon hävittää Juudan ja Jerusalemin neuvon tässä siassa, ja tahdon antaa heidän langeta miekalla heidän vihollistensa edessä ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään; ja tahdon antaa heidän ruumiinsa taivaan linnuille ja eläimille kedolla ruuaksi.
8. Ja tahdon tehdä tämän kaupungin autioksi ja nauruksi, niin että kaikki, jotka käyvät tästä ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vaivojansa.
9. Minä tahdon antaa heidän syödä poikainsa ja tytärtensä lihaa, ja heidän pitää syömän toinen toisensa lihaa siinä vaivassa ja ahdistuksessa, jolla heidän vihollisensa ja ne, jotka seisovat heidän henkensä perään, heitä ahdistaman pitää.
10. Ja sinun pitää rikkoman savi-astian, niiden miesten nähden, jotka ovat menneet sinun kanssas.
11. Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot: juuri niinkuin joku rikkoo savenvalajan astian, niin ettei se taida jälleen terveeksi tulla; niin tahdon minä myös rikki lyödä tämän kansan ja tämän kaupungin, ja pitää Tophetissa haudatuksi tuleman, sentähden ettei ole siaa hautaamiseen.
12. Näin tahdon minä tehdä tälle sialle ja asuvaisille, sanoo Herra, että tämän kaupungin pitää tuleman niinkuin Tophet.
13. Vielä sitte pitää Jerusalemin huoneet ja Juudan kuninkaan huoneet juuri niin saastaisiksi tuleman, kuin se paikka Tophet, kaikkein huonetten tähden, joissa he kattoin päällä kaikelle joukolle suitsuttaneet ja muille jumalille juomauhrin uhranneet ovat.

14. Ja kuin Jeremia palasi Tophetista, johon Herra hänet lähettänyt oli ennustamaan, meni hän Herran huoneen pihaan ja sanoi kaikelle kansalle:
15. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla tämän kaupungin ja kaikkein hänen kaupunkeinsa päälle kaiken sen kovan onnen, jonka minä olen puhunut heitä vastaan; että he ovat uppiniskaiset, ja ei tahdo minun sanaani kuulla.

20 LUKU

1. Mutta kun Pashur Immerin poika, pappi, joka oli ylimmäikseksi pantu Herran huoneessa, kuuli Jeremian ennustavan näitä sanoja,
2. Löi Pashur propheta Jeremiaa, ja heitti tämän vankiuteen, Benjaminin ylimmäisessä portissa, joka Herran huoneessa on.
3. Ja toisena päivänä otti Pashur Jeremian vankiudesta. Niin Jeremia sanoi hänelle: ei Herra kutsu sinun nimeäs Pashur, vaan Magor joka taholta.
4. Sillä näin sanoo Herra: katso, minä annan sinun kaikkein sinun ystäväis kanssa pelkoon, ja heidän pitää kaatuman vihollistensa miekan kautta, ja sen pitää sinun silmäs näkemän; ja minä olen hylkäävä koko Juudan Babelin kuninkaan käteen, jonka pitää viemän heitä Babeliin ja tappaman miekalla.
5. Ja minä olen antava kaiken tämän kaupungin kalun, ynnä kaiken hänen työnsä kanssa, ja kaikki kalliit kappaleet, ja kaiken Juudan kuningasten tavaran, tahdon minä antaa heidän vihollistensa käteen, niin että heidän pitää heitä ryöstämän, ottaman pois ja viemän Babeliin.
6. Ja sinä Pashur, sinun pitää kaiken perhees kanssa menemän vankiuteen, ja menemän Babeliin; siellä pitää sinun kuoleman ja haudattaman, sinä ynnä kaikkein sinun ystäväis kanssa, joille sinä valhetta ennustanut olet.
7. Herra, sinä olet minun yllyttänyt, ja minä olen yltynyt; sinä olet minulle juuri väkevä ollut, ja olet voittanut; mutta minä olen sentähden tullut syljetyksi joka päivä, että jokainen nauraa minua.
8. Sillä sittekuin minä puhunut, huutanut ja saarnannut olen siitä tuskasta ja hävityksestä, on Herran sana tullut minulle pilkaksi ja nauruksi joka päivä.
9. Niin minä sanoin: en minä tahdo enään ajatella hänen päällensä, enkä tahdo enään saarnata hänen nimeensä; mutta minun sydämessäni oli niinkuin polttavainen tuli, suljettu minun luissani, niin että minä suutuin kärsimästä, enkä enää voinut.
10. Sillä minä kuulin monen panetuksen ja pelvon joka paikasta: kantakaat päälle, me tahdomme vahvasti

kantaa hänen päällensä, sanovat kaikki minun ystäväni ja kumppanini, jos me taitaisimme voittaa hänen, tulla hänen kanssansa yhteen ja kostaa hänelle.
11. Mutta Herra on minun kanssani, niinkuin väkevä sankari; sentähden pitää minun vainoojani lankeeman ja ei voittaman, vaan pitää suureen häpiään tuleman, että he niin tyhmästi toimittavat; se häpiä pitää oleman ijankaikkinen, ja ei pidä unohdettaman.
12. Ja nyt Herra Zebaot, sinä joka koettelet vanhurskaan, sinä tutkit munaskuut ja sydämen: anna minun nähdä kostos heistä; sillä minä olen antanut sinun haltuus minun asiani.
13. Veisatkaat Herralle, kiittäkäät Herraa, joka auttaa köyhän henkeä pahain käsistä.
14. Kirottu olkoon se päivä, jona minä syntynyt olen; älköön se päivä olko siunattu, jona minun äitini on minun synnyttänyt.
15. Kirottu olkoon se mies, joka minun isälleni sanomaa toi ja sanoi: sinä olet saanut nuoren pojan; suuresti ilahuttaaksensa häntä.
16. Se mies olkoon niinkuin ne kaupungit, jotka Herra kukisti, ja ei sitä katunut; hän kuulkaan huomeneltain parun ja puolipäivänä huudon:
17. Ettes siis tappanut minua äitini kohdussa, että minun äitini olis ollut minun hautani, ja hänen kohtunsa olis ijankaikkisesti kantava ollut.
18. Miksi minä siis olen äitini kohdusta tullut, tuskaa ja sydämen surua näkemään, ja kuluttamaan päiviäni häpiällä?

21 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, kuin kuningas Zedekia lähetti hänen tykönsä Pashurin Malkian pojan, ja papin Zephanian, Maesejan pojan, ja antoi hänelle sanoa:
2. Kysy Herralta meidän puolestamme; sillä Nebukadnetsar Babelin kuningas sotii meitä vastaan: jos Herra tahtoo meille tehdä kaikkein ihmettensä jälkeen, että hän menis pois meidän tyköämme.
3. Jeremia sanoi heille: näin sanokaat Zedekialle:
4. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: katso, minä tahdon kääntää ne sota-aseet takaperin, jotka teidän käsissänne ovat, joilla te soditte Babelin kuningasta vastaan ja Kaldealaisia vastaan, jotka teidän muurinne piirittäneet ovat ympäri, ja tahdon heitä koota keskelle kaupunkia kokoon.
5. Ja minä tahdon tapella teitä vastaan ojennetulla kädellä, väkevällä käsivarrella, julmuudella, närkästyksellä ja suurella vihalla.

6. Ja tahdon lyödä tämän kaupungin asuvaisia, sekä kansaa että karjaa, niin että heidän pitää kuoleman suureen ruttoon.
7. Ja sitte, sanoo Herra, tahdon minä antaa Zedekian, Juudan kuninkaan, palvelioinensa ja kansoinensa, jotka tähän kaupunkiin rutolta, miekalta ja nälältä jääneet ovat, Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käsiin, ja heidän vihollistensa käsiin, ja niiden käsiin, jotka seisovat heidän henkensä perään, että hänen pitää lyömän heitä miekan terällä, ettei siinä yhtään säästetä, eikä armoa eli laupiutta pidä oleman.
8. Ja sano tälle kansalle: näin sanoo Herra: katso, minä panen teidän eteenne elämän tien ja kuoleman tien.
9. Joka tässä kaupungissa asuu, hänen pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka lähtee ulos ja pakenee Kaldealaisten tykö, jotka teitä piirittävät, se saa elää ja pitää henkensä niinkuin saaliin.
10. Sillä minä olen asettanut kasvoni tätä kaupunkia vastaan onnettomuudeksi ja en hyväksi, sanoo Herra; hän pitää Babelin kuninkaan haltuun annettaman, että hän polttais hänen tulella.
11. Ja kuulkaat Herran sanaa, te Juudan kuninkaan huoneesta.
12. Sinä Davidin huone, näin sanoo Herra: pitäkäät tuomio aamulla, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ettei minun julmuuteni läksisi ulos niinkuin tuli, ja palaisi, niin ettei sitä yksikään sammuttaa taida, teidän pahan menonne tähden.
13. Katso, sanoo Herra, minä sanon sinulle, joka asut laaksoissa, vuorilla ja tasaisilla kedoilla, ja jotka sanovat: kuka tahtoo karata meidän päällemme eli tulla meidän linnoihimme?
14. Minä tahdon etsiskellä teitä, sanoo Herra, teidän töidenne hedelmän jälkeen, ja tahdon tulen sytyttää teidän metsäänne, kuluttamaan kaikkia, mitä siinä ympärillä on.

22 LUKU

1. Näin sanoi Herra: mene alas Juudan kuninkaan huoneeseen, ja puhu siellä nämät sanat.
2. Ja sano: kuule Herran sanaa, sinä Juudan kuningas, joka istut Davidin istuimella, sekä sinä että sinun palvelias, ja sinun kansas, jotka tästä portista sisälle käytte.
3. Näin sanoo Herra: pitäkäät laki ja oikeus, ja auttakaat poljettua väkivaltaisen kädestä, ja älkäät vaivatko muukalaista, orpoja ja leskiä, ja älkäät kellenkään tehkö vääryyttä, ja älkäät vuodattako viatointa verta tässä paikassa.
4. Sillä jos te kaiketi tämän teette, niin pitää kuninkaat, jotka Davidin istuimella istuvat, tämän huoneen portista menemään sisälle, jotka ajavat vaunuilla ja hevosilla, he itse palvelioinensa ja karjoinensa.
5. Mutta jollette näitä kuule, niin olen minä itselläni vannonut, sanoo Herra: tämä huone pitää

kukistettaman.
6. Sillä näin sanoo Herra Juudan kuninkaan huoneesta: Gilead, sinä olet minulle pää Libanonissa: mitämaks, minä tahdon sinun tehdä kylmille, ja laitan kaupungit olemaan ilman asuvia.
7. Ja olen määrännyt sinulle hävittäjät, kukin aseillansa, hakkaamaan maahan sinun valitut sedripuus, ja heittämään tuleen.
8. Niin pitää monta pakanaa käymän tämän kaupungin ohitse, ja sanoman keskenänsä: miksi on Herra näin tehnyt tälle suurelle kaupungille?
9. Ja pitää vastattaman: että he Herran Jumalansa liiton hyljänneet ovat, ja kumartaneet muita jumalia, ja palvelleet niitä.
10. Älkäät itkekö kuolleita, älkäät myös sureko heitä, vaan itkekäät katkerasti sitä, joka menee pois, ja ei pidä ikinä palajaman isänsä maata näkemään.
11. Sillä näin sanoo Herra Sallumista Josian, Juudan kuninkaan, pojasta, joka isänsä Josian siassa on kuningas, ja on lähtenyt tästä siasta, ettei hänen pidä tähän enään palajaman;
12. Sillä hänen pitää kuoleman siinä paikassa, johonka hän vangiksi viety on, ja ei saa tätä maata enää nähdä.
13. Voi sitä, joka ei vanhurskaudella huonettansa rakenna, vaan sioittaa asuinsiansa vääryydellä; joka antaa lähimmäisensä ilman mitään työtä tehdä, ja ei anna hänelle palkkaansa;
14. Vaan ajattelee: minä tahdon rakentaa minulle suuren huoneen ja avaran salin, ja antaa hakata akkunat siihen, ja kaarittaa sen sedripuilla, ja tehdä sen punaiseksi.
15. Ajatteletkos sinä kuningas olla, ettäs koreilet sedripuilla? Eikö isäs ole myös syönyt ja juonut? ja pysyi kuitenkin laissa ja oikeudessa, ja menestyi.
16. Hän autti vaivaista ja köyhää oikeuteen, ja se menestyi hänelle hyvin. Eikö se ole tuta minua? sanoo Herra.
17. Mutta sinun silmäs ja sydämes ei niin ole, vaan sinun ahneutes, vuodattaakses viatonta verta, ja tehdäkses väkivaltaa ja vääryyttä.
18. Sentähden näin sanoo Herra Jojakimista Josian, Juudan kuninkaan pojasta: ei häntä pidä itkettämän: voi veljeni! voi sisareni! ei häntä pidä itkettämän; voi herra! voi kuuluisa mies!
19. Hän pitää haudattaman niinkuin aasi, riepoitettaman ja heitettämän ulos Jerusalemin portin eteen.
20. Mene ylös Libanoniin ja huuda, ja anna äänes kuulua Basanissa, ja huuda Abarimista; sillä kaikki rakastajas ovat surkiasti surmatut.
21. Minä olen sinulle sanonut sen, silloin kuin sinun vielä myöten kävi; mutta sinä sanoit: en minä tahdo

kuulla. Juuri näin olet sinä tehnyt hamasta nuoruudestas, ettes ole kuullut minun ääntäni.
22. Tuuli ajaa pois kaikki sinun paimenes, ja sinun rakastajas menevät vangiksi; siinä pitää sinua sitte syljettämän, ja sinun pitää häpiään tuleman kaiken sinun pahuutes tähden.
23. Sinä, joka nyt asut Libanonissa, ja siellä pesää pidät sedripuissa; kuinka kauniisti sinun pitää katsoman, kuin tuska ja kipu sinulle tulee niinkuin lapsensynnyttäjän?
24. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra: jos Konia Jojakimin, Juudan kuninkaan, poika olis sinettisormus minun oikiassa kädessäni, niin minä sittenkin repäisisin sinun siitä pois,
25. Ja antaisin sinun heidän käsiinsä, jotka seisovat sinun henkes perään, ja joitas pelkäät, ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja Kaldealaisten käsiin.
26. Ja tahdon ajaa sinun ja sinun äitis, joka sinun synnyttänyt on, toiseen maahan, jossa ette syntyneet ole; ja siellä pitää teidän kuoleman.
27. Ja siihen maahan, jossa he mielellänsä olisivat, ei pidä heidän palajaman.
28. Mikä viheliäinen, ylönkatsottu ja hyljätty mies on Konia? kelvotoin astia. Voi! miksi on hän ynnä siemenensä kanssa ajettu pois, ja tuntemattomaan maahan hyljätty?
29. Oi maa, maa, maa, kuule Herran sanaa!
30. Näin sanoo Herra: kirjoittakaat tämä mies lapsettomaksi ja onnettomaksi kaikkena hänen elinaikanansa: sillä ei hänellä pidä onnea oleman, että joku hänen siemenestänsä istuis Davidin istuimella, eli enää Juudaa hallitsis.

23 LUKU

1. Voi teitä paimenet, jotka turmelette ja hajoitatte minun laitumeni lauman! sanoo Herra.
2. Sentähden näin sanoo Herra, Israelin Jumala, niistä paimenista, jotka minun kansaani kaitsevat: te olette hajoittaneet minun laumani ja ajaneet pois, ja ette etsineet sitä; katso, minä tahdon etsiä teitä teidän pahan elämänne tähden, sanoo Herra.
3. Ja minä tahdon koota laumani tähteet kaikista maakunnista, joihin minä heidät ajanut olen, ja tahdon saattaa heitä kotia jälleen heidän asuinsioihinsa, ja heidän pitää kasvaman ja enenemän.
4. Ja minä tahdon panna heille paimenet, joiden pitää heitä kaitseman, ettei heidän enään pidä pelkäämän eli vapiseman, eikä heitä pidä ahdistettaman, sanoo Herra.
5. Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä herätän Davidille vanhurskaan vesan, joka on kuninkaaksi tuleva, ja on hyvin hallitseva ja toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.

6. Hänen aikanansa pitää Juudaa autettaman, ja Israel hyvässä turvassa asuman; ja tämä on hänen nimensä oleva kuin häntä kutsutaan: Herra meidän vanhurskautemme.
7. Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, ettei heidän pidä enään sanoman: niin totta kuin Herra elää, joka Israelin lapset johdatti Egyptin maalta;
8. Vaan niin totta kuin Herra elää, joka Israelin huoneen siemenen toi ulos ja johdatti pohjoisesta maasta ja kaikista maakunnista, joihin minä heidät ajanut olin; niin että he nyt saavat asua omassa maassansa.
9. Prophetaita vastaan: Minun sydämeni tahtoo haljeta minussa, kaikki minun luuni vapisevat. Minä olen niinkuin juopunut mies ja niinkuin se, joka viinasta horjuu, Herran edessä ja hänen pyhäin sanainsa edessä.
10. Että maa on niin täynnä huorintekiöitä, että maa niin surkia on, että hän kirottu on, ja kedot metsissä kuivuvat; ja heidän elämänsä on paha, ja ei heidän hallituksensa mitään kelpaa.
11. Sillä sekä prophetat että papit ovat pahanilkiset; ja minä löydän heidän pahuutensa minun huoneessanikin, sanoo Herra.
12. Sentähden on heidän tiensä niinkuin liukastus pimiässä, jossa heidän pitää livistelemän ja lankeeman; sillä minä tahdon antaa onnettomuuden tulla heille heidän kuritusvuotenansa, sanoo Herra.
13. Ja Samarian prophetaissa olen minä nähnyt hulluuden; sillä he ennustivat Baalin kautta, ja hukuttelivat minun kansani Israelin.
14. Mutta Jerusalemin prophetaissa näen minä kauhistuksen, kuinka he huorin tekevät ja valheessa vaeltavat, ja vahvistavat pahoja, ettei yhdenkään pitäisi pahuudestansa kääntymän; he ovat kaikki minun edessäni niinkuin Sodoma, ja sen asuvaiset niinkuin Gomorra.
15. Sentähden sanoo Herra Zebaot prophetaista näin: katso, minä tahdon syöttää heitä koiruoholla, ja antaa heidän juoda sappea; sillä Jerusalemin prophetaista tulee ulkokullaisuus koko maalle.
16. Näin sanoo Herra Zebaot: älkäät kuulko prophetain sanoja, jotka teille ennustavat; he pettävät teidät, sillä he saarnaavat sydämensä näkyjä, mutta ei Herran suusta.
17. He sanovat köykäisesti niille, jotka minua pilkkaavat: Herra on sen sanonut: teillä pitää rauha oleman; ja kaikille niille, jotka vaeltavat sydämensä ajatusten jälkeen, sanovat he: ei yksikään onnettomuus tule teidän päällenne.
18. Sillä kuka on Herran neuvossa ollut, joka hänen sanansa nähnyt ja kuullut on? kuka kuulteli ja kuuli hänen sanansa?
19. Katso, Herran tuuli on julmuuden kanssa tuleva, ja hirmuinen ilma on lankeeva jumalattomain pään päälle.
20. Ei Herran viha lakkaa, siihenasti kuin hän tekee ja täyttää sen mikä hänen mielessänsä oli. Viimein pitää

teidän sen kyllä ymmärtämän.
21. En minä lähettänyt prophetaita, kuitenkin he juoksivat; en minä puhunut heille, kuitenkin he ennustivat.
22. Sillä jos he olisivat pysyneet minun neuvossani, ja olisivat saarnanneet kansalleni minun sanaani, niin he olisivat heidät kääntäneet pahasta menostansa ja töidensä pahuudesta.
23. Enkö minä Jumala, joka läsnä olen, sanoo Herra, ja en ole se Jumala, joka kaukana on?
24. Luuletkos, että joku taitaa itsensä niin salaisesti kätkeä, etten minä häntä näe? sanoo Herra; enkö minä se ole, joka täytän taivaan ja maan? sanoo Herra.
25. Minä kuulen, että prophetat saarnaavat ja ennustavat valhetta minun nimeeni, ja sanovat: minä näin unta, minä näin unta.
26. Koska siis prophetat tahtovat lakata? ne jotka valhetta ennustavat, ja ennustavat oman sydämensä petoksia,
27. Ja tahtovat, että minun kansani pitäis unhottaman minun nimeni heidän uniensa tähden, joita he toinen toisellensa saarnaavat, niinkuin heidän isänsäkin unhottivat minun nimeni Baalin tähden.
28. Propheta, jolla unia on, hän saarnatkaan unia; mutta jolla on minun sanani, hän saarnatkaan minun sanaani oikein. Mitä akanat ovat nisujen suhteen? sanoo Herra.
29. Eikö minun sanani ole niinkuin tuli, sanoo Herra, ja niinkuin vasara, joka vuoren murentaa?
30. Sentähden katso, minä tahdon tehdä niitä prophetaita vastaan, sanoo Herra, jotka minun sanani toinen toiseltansa varastavat.
31. Katso, minä tahdon niitä prophetaita vastaan tehdä, sanoo Herra, jotka omia puheitansa puhuvat ja sanovat: hän on sen sanonut.
32. Katso, minä tahdon tehdä niitä vastaan, jotka pettäväisiä unia ennustavat, sanoo Herra, ja saarnaavat niitä, vietellen minun kansani valheillansa ja turhilla jutuillansa, vaikka en minä ole heitä lähettänyt, enkä heitä käskenyt, ei myös he tälle kansalle ole ensinkään hyödylliset, sanoo Herra.
33. Jos tämä kansa, eli joku propheta, taikka pappi kysyy sinulta ja sanoo: Mikä on Herran kuorma? niin sinun pitää vastaaman heille: mikä kuorma? Minä tahdon heittää teidät pois, sanoo Herra.
34. Ja jos joku propheta, taikka pappi, elikkä kansa on sanova: tämä on Herran kuorma; sitä tahdon minä kurittaa ja hänen huonettansa.
35. Mutta näin pitää kukin puhuman toisellensa ja sanoman keskenänsä: mitä Herra vastaa? ja mitä Herra sanoo?
36. Ja älkäät sitä enään kutsuko Herran kuormaksi; sillä kullekin pitää oma sanansa oleman kuormaksi, että te niin elävän Jumalan, Herran Zebaotin, meidän Jumalamme sanan käännätte.

37. Sentähden pitää sinun sanoman prophetalle näin: mitä Herra vastaa? ja mitä Herra sanoo?
38. Että te sanotte: Herran kuorma, sentähden sanoo Herra näin: että te kutsutte sanan Herran kuormaksi, niin minä olen lähettänyt teidän tykönne ja antanut sanoa, ettei teidän pitänyt sitä kutsuman Herran kuormaksi.
39. Sentähden katso, minä tahdon teidät peräti unhottaa, ja heittää teitä pois ynnä kaupunkinne kanssa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen, minun kasvoini edestä;
40. Ja tahdon saattaa teitä ijankaikkiseksi pilkaksi ja ijankaikkiseksi häpiäksi, jota ei ikänä pidä unhotettaman.

24 LUKU

1. Katso, Herra osoitti minulle kaksi fikunakoria, pantua Herran templin eteen, sittekuin Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli vienyt pois Jekonian Jojakimin pojan Juudan kuninkaan, ja Juudan päämiehet, työmiehet ja sepät Jerusalemista, ja tuonut Babeliin.
2. Yhdessä korissa olivat aivan hyvät fikunat, niinkuin ensin kypsyneet fikunat; mutta toisessa korissa olivat aivan pahat fikunat, niin ettei niitä taidettu syödä, että he olivat niin pahat.
3. Ja Herra sanoi minulle: Jeremia, mitäs näet? Minä sanoin: fikunia; hyvät fikunat ovat aivan hyvät, ja pahat ovat aivan pahat, ettei niitä taideta syödä, niin pahat ne ovat.
4. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
5. Näin sanoo Herra Israelin Jumala; niinkuin nämät fikunat ovat hyvät, niin minä tahdon myös armollisesti korjata Juudan vankeja, jotka minä tästä kaupungista olen lähettänyt Kaldean maalle hyväksi;
6. Ja tahdon armollisesti katsoa heidän puoleensa, ja tuoda heitä tähän maahan jälleen, ja rakentaa heitä ja en tahdo lyödä maahan, minä tahdon heitä istuttaa ja en repiä ylös,
7. Ja antaa heille sydämen, että he minun tuntevat, että minä olen Herra; ja he ovat minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; sillä heidän pitää kaikesta sydämestänsä minun tyköni itsensä kääntämän.
8. Mutta niinkuin pahat fikunat ovat pahat, ettei kukaan niitä syödä taida, sanoo Herra, niin tahdon minä myös hyljätä Zedekian, Juudan kuninkaan, niin myös hänen päämiehensä, ja mitä Jerusalemiin jäänyt on, ja jotka tässä maassa vielä ovat, ja jotka Egyptin maassa asuvat.
9. Minä tahdon saattaa heille onnettomuuden ja en tahdo antaa heidän olla jossakussa valtakunnassa maan päällä, niin että heidän pitää häpiään tuleman, sananparreksi, jutuksi ja kiroukseksi joka paikassa, kuhunka

minä heidät ajava olen.
10. Ja tahdon lähettää miekan, nälän ja ruton heidän sekaansa, siihenasti kuin heidän pitää maasta hukkuman, jonka minä heille ja heidän isillensä antanut olen.

25 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Jeremialle koko Juudan kansasta, neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuotena, joka oli ensimäinen Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, vuosi;
2. Jonka propheta Jeremia puhui kaikelle Juudan kansalle ja kaikille Jerusalemin asuvaisille, ja sanoi:
3. Herran sana on tapahtunut minulle Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan, kolmannesta vuodesta toistakymmentä tähän päivään asti; ja minä olen sitä kolme ajastaikaa kolmattakymmentä teille ahkerasti saarnannut, vaan ette koskaan tahtoneet kuulla.
4. Niin on myös Herra lähettänyt teidän tykönne kaikki palveliansa, prophetat, juuri ahkerasti; mutta ette kuulleet ettekä kallistaneet korvianne kuulemaan.
5. Koska hän sanoi: kääntäkäät teitänne kukin pahalta tieltänsä ja teidän pahasta menostanne, niin teidän pitää pysymän siinä maassa, jonka Herra teille ja teidän isillenne antanut on, ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
6. Älkäät muita jumalia seuratko, niin että te palvelette ja kumarratte heitä; ettette minua teidän kättenne töillä vihoittaisi, ja minä teille kovan onnen saattaisin.
7. Mutta ette tahtoneet kuulla minua, sanoo Herra; että te minun kumminkin vihoititte kättenne töillä omaksi onnettomuudeksenne.
8. Sentähden sanoo Herra Zebaot: ettette kuulleet minun sanojani,
9. Katso, niin minä tahdon lähettää ja antaa tulla kaikki kansat pohjoisesta, sanoo Herra, ja palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ja tuoda hänen tälle maalle niiden päälle, jotka siinä asuvat, ja kaiken tämän kansan päälle, joka tässä ympäristöllä on; ja tahdon antaa heidät haaskaksi ja hävitykseksi, ja vihellykseksi ja ijankaikkiseksi autioksi;
10. Ja tahdon heiltä ottaa pois kaiken ilon ja riemun äänen, yljän äänen ja morsiamen äänen, myllyn äänen, ja kynttilän valistuksen.
11. Että kaikki tämä maa pitää kylmillä ja hävitettynä oleman, ja nämät kansat pitää Babelin kuningasta palveleman seitsemänkymmentä ajastaikaa.
12. Ja pitää tapahtuman, että kuin ne seitsemänkymmentä vuotta kuluneet ovat, niin minä tahdon kostaa Babelin kuninkaalle ja tälle kansalle, sanoo Herra, heidän pahain tekoinsa tähden, siihen myös Kaldealaisten

maalle, ja tehdä sen ijankaikkiseksi autioksi.
13. Ja näin minä tahdon antaa tulla tämän maan päälle kaikki minun sanani, jotka minä olen puhunut häntä vastaan, kaiken sen, mikä tässä Raamatussa on kirjoitettu, jonka Jeremia kaikille kansoille on ennustanut.
14. Ja heidän pitää myös palveleman, vaikka he voimallinen kansa ja valtiaat kuninkaat ovat. Näin tahdon minä maksaa heille heidän ansionsa jälkeen ja heidän kättensä tekoin jälkeen.
15. Sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala, minulle: ota tämä viinamalja minun kädestäni täynnänsä vihaa, ja kaada sitä kaikille kansoille, joiden tykö minä sinun lähetän.
16. Että se joisivat, horjuisivat ja hokariksi tulisivat miekan edessä, jonka minä heidän sekaansa tahdon lähettää.
17. Ja minä otin maljan Herran kädestä, ja kaasin kaikille kansoille, joiden tykö Herra minun lähetti:
18. Jerusalemille, Juudan kaupungeille, hänen kuninkaillensa ja päämiehillensä, että heidän pitää oleman pilkkana ja kirouksena, niinkuin tänäpänä on:
19. Pharaolle, Egyptin kuninkaalle, palvelioinensa, ruhtinainensa ja kaikelle hänen kansallensa,
20. Kaikille maille etelään päin, kaikille kuninkaille Utsin maalla, kaikille kuninkaille Philistealaisten maalla, Askalonin, Gatsan, Akaronin ja Asdodin jääneiden kanssa,
21. Edomilaisille, Moabilaisille ja Ammonin lapsille,
22. Kaikille Tyron kuninkaille, kaikille Sidonin kuninkaille, luotoin kuninkaille sillä puolen merta,
23. Dedanille, Temalle, Busille ja kaikille maan äärissä asuvaisille,
24. kaikille Arabian kuninkaille, kaikille kuninkaille lännen puolessa, jotka korvessa asuvat,
25. Kaikille Simrin kuninkaille, kaikille kuninkaille Elamissa, kaikille kuninkaille Madaissa,
26. Kaikille kuninkaille pohjoisessa, sekä läsnä että kaukana toinen toisensa kanssa, ja kaikille valtakunnille maan päällä, jotka maan piirin päällä ovat; ja kuningas Sesakin pitää juoman näiden jälkeen.
27. Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: juokaat ja juopukaat, oksentakaat ja langetkaat, ja ette taida nousta miekan edessä, jonka minä teidän sekaanne lähettää tahdon.
28. Ja jollei he tahdo ottaa maljaa sinun kädestäs ja juoda, niin sano heille: näin sanoo Herra Zebaot: teidän pitää kaiketi juoman;
29. Sillä katso, siinä kaupungissa, joka minun nimelläni nimitetty on, rupeen minä vaivaamaan; luuletteko että teidän pitää rankaisematta pääsemän? Ei teidän pidä rankaisematta pääsemän; sillä minä kutsun miekan kaikkein niiden päälle, jotka maalla asuvat, sanoo Herra Zebaot.
30. Ja sinun pitää ennustaman heille kaikki nämät sanat, ja sanoman heille: Herra on kiljuva korkeudesta, ja antava kuulla äänensä pyhästä asuinsiastansa, hän on kaiketi kiljuva majastansa, hän veisaa virren,

niinkuin viinan sotkuja, kaikista maan asuvaisista,
31. Jonka ääni on kuuluva maan ääriin; sillä Herra toimittaa pakanat oikeuden eteen, ja tahtoo tuomita kaiken lihan; jumalattomat antaa hän miekan alle, sanoo Herra.
32. Näin sanoo Herra Zebaot: katso, vaiva tulee kansasta kansaan, ja suuri ilma nousee maan sivusta.
33. Niin pitää Herralta lyötyjä sinä päivänä oleman yhdestä maan äärestä niin toiseen asti; ei pidä heitä itkettämän eikä korjattaman, eli haudattaman, vaan pitää oleman kedolla ja loaksi tuleman.
34. Parkukaat nyt, te paimenet, huutakaat ja vieristelkäät teitänne tuhassa, te lauman valtiaat; sillä aika on tullut teitä teurastaa ja hajoittaa, ja teidän pitää putooman rikki, niinkuin kallis astia.
35. Ja ei paimenten pidä taitaman paeta, ja lauman valtiaat ei pidä pääsemän pois.
36. Niin pitää paimenet surkiasti huutaman, ja lauman valtiaat surkutteleman, että Herra on niin hävittänyt heidän laitumensa.
37. Ja heidän niittynsä, jotka niin kauniit olivat, ovat hävitetyt Herran julmalta vihalta.
38. Hän on hyljännyt majansa, niinkuin nuori jalopeura; ja heidän maansa on niin hävitetty hävittäjän vihalta ja hänen julmalta vihaltansa.

26 LUKU

1. Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, valtakunnan alussa tapahtui tämä sana Herralta ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra: seiso Herran huoneen kartanolla ja saarnaa kaikkein Juudan kaupunkien edessä, jotka tänne tulevat rukoilemaan Herran huoneessa, kaikki ne sanat, jotka minä sinulle käskenyt olen, sanoakses heille; älä mitään siitä vähennä:
3. Jos he mitämaks taitavat kuulla ja kääntyä kukin pahasta menostansa, että minäkin katuisin sitä pahaa, jonka minä heille ajattelin tehdä heidän pahan menonsa tähden.
4. Ja sano heille: näin sanoo Herra: jos ette minua kuule, niin että te vaellatte minun laissani, jonka minä olen pannut teidän eteenne,
5. Että te kuulette minun palveliaini, prophetain sanat, jotka minä varhain ja usiasti teille lähettänyt olen, ja ette kuitenkaan tahtoneet kuulla;
6. Niin tahdon minä tehdä tälle huoneelle niinkuin Silolle, ja tahdon tehdä tämän kaupungin kaikille pakanoille maan päällä kiroukseksi.
7. Kuin papit, prophetat ja kaikki kansa kuulivat Jeremian näitä sanoja puhuvan Herran huoneessa,
8. Ja kuin Jeremia oli lopettanut puheensa, kaiken sen, minkä Herra hänen käskenyt oli sanoa kaikelle

kansalle, tarttuivat papit häneen, ja prophetat ja kaikki kansa, ja sanoivat: sinun pitää kaiketi kuoleman.
9. Miksi sinä tohdit ennustaa Herran nimeen ja sanoa: niin pitää tälle huoneelle tapahtuman kuin Silollekin, ja tämä kaupunki pitää niin kylmille tuleman, ettei siinä kenkään enään asu? Ja kaikki kansa kokoontui Herran huoneessa Jeremiaa vastaan.
10. Kuin Juudan ruhtinaat sen kuulivat, menivät he ylös kuninkaan huoneesta Herran huoneesen, ja istuivat Herran uuden portin eteen.
11. Ja papit ja prophetat puhuivat ruhtinasten ja kaiken kansan edessä ja sanoivat: tämä mies on kuolemaan viallinen; sillä hän on ennustanut tätä kaupunkia vastaan, niinkuin te korvillanne kuulleet olette.
12. Mutta Jeremia puhui kaikille ruhtinaille ja kaikelle kansalle, sanoen: Herra on minun lähettänyt kaikkia näitä, joita te kuulleet olette, ennustamaan tätä huonetta ja tätä kaupunkia vastaan.
13. Niin parantakaat nyt menonne ja olonne, ja kuulkaat Herran Jumalanne ääntä; niin tahtoo myös Herra katua sitä pahaa, jonka hän on puhunut teitä vastaan.
14. Mutta minä, katso, minä olen teidän käsissänne: tehkäät minun kanssani, niinkuin teille parhain kelpaa.
15. Kuitenkin pitää teidän täydellisesti tietämän, että jos te minun tapatte, niin te tuotatte viattoman veren teidän päällenne, ja tämän kaupungin ja hänen asuvaistensa päälle; sillä Herra on totisesti minun lähettänyt teidän tykönne, puhumaan näitä kaikkia teidän korvainne edessä.
16. Silloin sanoivat ruhtinaat ja kaikki kansa papeille ja prophetaille: ei tämä mies ole viallinen kuolemaan; sillä hän on puhunut meille Herran Jumalamme nimeen.
17. Ja muutamat maan vanhimmista nousivat, ja puhuivat kaikelle kansan joukolle ja sanoivat:
18. Hiskian, Juudan kuninkaan, aikana oli yksi propheta, nimeltä Miika, Maresasta; hän puhui kaikelle Juudan kansalle ja sanoi: näin sanoo Herra Zebaot: Zion pitää kynnettämän niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää kivirauniOksi tuleman ja templin vuori metsän kukkulaksi.
19. Antoiko Hiskia, Juudan kuningas, ja koko Juudan kansa hänen tappaa? eikö he peljänneet Herraa ja rukoilleet Herran edessä? ja Herra katui sitä pahaa, minkä hän oli puhunut heitä vastaan; sentähden me teemme aivan pahoin meidän sielujamme vastaan.
20. Oli myös yksi mies, joka ennusti Herran nimeen, Uria, Semajan poika Kirjatjearimista; hän ennusti tätä kaupunkia vastaan ja tätä maakuntaa vastaan, niinkuin Jeremiakin.
21. Mutta kuin kuningas Jojakim ja kaikki hänen voimallisensa ja valtamiehensä kuulivat hänen sanansa, tahtoi kuningas antaa hänen tappaa. Kuin Uria ymmärsi sen, pelkäsi hän ja pakeni ja meni Egyptiin.
22. Mutta kuningas Jojakim lähetti miehet Egyptiin, Elnatanin Akborin pojan, ja muita hänen kanssansa, (jotka menivät) Egyptiin.

23. Ja ne toivat Urian Egyptistä ja veivät kuningas Jojakimin eteen, ja hän antoi hänen tappaa miekalla, ja heittää hänen ruumiinsa yhteisen kansan hautoihin.
24. Kuitenkin oli Ahikamin, Saphanin pojan käsi Jeremian kanssa, ettei hän tullut kansan käsiin tapettaa.

27 LUKU

1. Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, valtakunnan alussa tapahtui tämä sana Herralta Jeremialle ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra minulle: tee sinulles siteet ja pane kaulaas,
3. Ja lähetä ne Edomin kuninkaalle, Moabin kuninkaalle, Ammonin lasten kuninkaalle, Tyron kuninkaalle ja Sidonin kuninkaalle, niiden sanansaattajain kanssa, jotka olivat tulleet Zedekian, Juudan kuninkaan, tykö Jerusalemiin,
4. Ja käske, että he sanovat herroillensa: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: näin pitää teidän sanoman herroillenne:
5. Minä olen tehnyt maan, ja ihmisen, ja eläimet, jotka maan päällä ovat, suurella voimallani ja ojennetulla käsivarrellani, ja annan sen kelle minä tahdon.
6. Mutta nyt olen minä antanut kaikki nämät maakunnat palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käteen, ja olen myös antanut hänelle pedot maan päällä, palvelemaan häntä.
7. Ja kaikki kansat pitää häntä palveleman, hänen poikaansa ja hänen poikansa poikaa, siihenasti kuin hänenkin maansa aika tulee; sillä monta kansaa ja suuret kuninkaat pitää häntä palveleman.
8. Vaan sen kansan ja valtakunnan, joka ei tahdo palvella Babelin kuningasta Nebukadnetsaria, eikä anna niskaansa Babelin kuninkaan ikeen alle, tahdon minä kurittaa miekalla, nälällä ja rutolla, sanoo Herra, siihenasti että minä hukutan heidät hänen kätensä kautta.
9. Sentähden älkäät kuulko prophetaitanne, ennustajianne, unianne, tietäjiänne ja noitianne, jotka teille sanovat: ei teidän pidä palveleman Babelin kuningasta.
10. Sillä he ennustavat teille valhetta, saattaaksensa teitä kauvas teidän maastanne; ja minä ajan silloin teitä ulos, ja teidän pitää hukkuman.
11. Sillä kuka kansa kumartaa kaulansa Babelin kuninkaan ikeen alle ja palvelee häntä, sen tahdon minä antaa olla maassansa, että he sitä saavat nautita ja siinä asua, sanoo Herra.
12. Ja minä puhuin kaikki nämät Zedekialle, Juudan kuninkaalle, ja sanoin: kumartakaat kaulanne Babelin kuninkaan ikeen alle, ja palvelkaat häntä ja hänen kansaansa, niin te saatte elää.

13. Miksi te tahdotte kuolla, sinä ja sinun kansas miekalla, nälällä ja rutolla? niinkuin Herra on siitä kansasta sanonut, joka ei Babelin kuningasta palvella tahdo.
14. Sentähden älkäät kuulko prophetainne sanoja, jotka teille sanovat: ei teidän pidä Babelin kuningasta palveleman; sillä he ennustavat teille valhetta.
15. Sillä en minä ole heitä lähettänyt, sanoo Herra; vaan he ennustavat valhetta minun nimeeni, että minä ajaisin teitä ulos, ja te hukkuisitte ynnä prophetain kanssa, jotka teille ennustavat.
16. Ja papeille ja kaikelle tälle kansalle puhuin minä ja sanoin: näin sanoo Herra: älkäät kuulko prophetainne sanoja, jotka teille ennustavat ja sanovat: katso, Herran huoneen astiat tulevat nyt kohta jälleen Babelista; sillä he ennustavat teille valhetta.
17. Älkäät heitä kuulko, vaan palvelkaat Babelin kuningasta, niin te saatte elää. Miksi pitäis tämän kaupungin kylmille tuleman?
18. Jos he ovat prophetat, ja jos heillä on Herran sana, niin rukoilkaat nyt Herralta Zebaotilta, ettei jääneet astiat Herran huoneessa ja Juudan kuninkaan huoneessa, ja Jerusalemissa myös vietäisi Babeliin.
19. Sillä näin sanoo Herra Zebaot patsaista, ja merestä, ja istuimista, ja astioista, jotka vielä tähän kaupunkiin jääneet ovat,
20. Joita Nebukadnetsar, Babelin kuningas ei ottanut pois, kuin hän vei pois Juudan kuninkaan Jekonian Jojakimin pojan Jerusalemista Babeliin, ja kaikki Juudan ja Jerusalemin valtamiehet:
21. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, niistä astioista, jotka vielä jääneet ovat Herran huoneesen, ja kuninkaan huoneesen, ja Jerusalemiin:
22. Ne pitää Babeliin vietämän ja siellä pysymän siihen päivään asti, että minä etsin heitä, sanoo Herra, ja annan heidän vietää ylös ja taas tuotaa tähän paikkaan siallensa.

28 LUKU

1. Ja tapahtui sinä vuotena, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, viidentenä kuukautena neljännellä vuodella, että Hanania Assurin poika, Gibeonin propheta, puhui minulle Herran huoneessa, pappein ja kaiken kansan edessä, ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: minä olen taittanut rikki Babelin kuninkaan ikeen,
3. Ja ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluu, tahdon minä antaa tulla jälleen tähän siaan kaikki Herran huoneen astiat, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, täältä ottanut ja Babeliin vienyt on.
4. Vielä sitte tahdon minä myös Jekonian Jojakimin pojan, Juudan kuninkaan, ja kaikki Juudan vangit, jotka

Babeliin viedyt ovat, antaa tulla tähän siaan jälleen, sanoo Herra; sillä minä tahdon taittaa rikki Babelin kuninkaan ikeen.
5. Niin propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle, pappein ja kaiken joukon läsnä ollessa, jotka seisoivat Herran huoneessa,
6. Ja propheta Jeremia sanoi: Amen. Herra tehköön niin! Herra vahvistakoon sinun sanas, jonka ennustanut olet, että hän antais Herran huoneen astiat ja kaikki vangit tulla tähän paikkaan jällensä.
7. Mutta kuule kuitenkin tätä sanaa, jonka minä puhun sinun korvais ja kaiken kansan korvain edessä puhun:
8. Ne prophetat, jotka minun edelläni ja sinun edelläs vanhasta olleet ovat, he ovat ennustaneet monta maakuntaa ja suuria valtakuntia vastaan sotaa, onnettomuutta ja ruttoa.
9. Mutta kuin propheta ennustaa rauhaa, niin tunnetaan, kuin hänen sanansa täytetyksi tulee, että Herra hänen totisesti on lähettänyt.
10. Niin propheta Hanania otti ikeen propheta Jeremian kaulasta ja taitti sen rikki.
11. Ja Hanania sanoi kaiken kansan edessä: näin sanoo Herra: niin tahdon minä myös taittaa rikki Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ikeen kaikkein kansain kaulasta, ennenkuin kaksi ajastaikaa kuluneet ovat. Ja propheta Jeremia meni pois omaa tietänsä.
12. Mutta Herran sana tapahtui Jeremialle, sittenkuin propheta Hanania oli rikkonut ikeen propheta Jeremian kaulasta, ja sanoi:
13. Mene ja sano Hananialle: näin sanoo Herra: sinä olet taittanut rikki puu-ikeen, niin tee nyt rauta-ijes sen siaan.
14. Sillä näin sanoo Herra Zebaot Israelin Jumala: minä olen ripustanut rauta-ikeen kaikkien näiden kansain kaulaan, palvelemaan Nebukadnetsaria, Babelin kuningasta, ja heidän pitää palveleman häntä; sillä minä olen myös antanut hänelle pedot kedolta.
15. Ja propheta Jeremia sanoi propheta Hananialle: kuule nyt Hanania, ei Herra ole sinua lähettänyt, ja sinä olet tehnyt, että tämä kansa luottaa valheesen.
16. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä tahdon ottaa sinun pois maasta; tänä vuonna pitää sinun kuoleman, sillä sinä olet puheellas kääntänyt heidät Herrasta pois.
17. Ja niin propheta Hanania kuoli sinä vuonna, seitsemännellä kuukaudella.

29 LUKU

1. Nämät ovat kirjoituksen sanat, jotka Jeremia propheta lähetti Jerusalemista jääneille vanhimmille, jotka olivat viedyt pois, ja papeille, ja prophetaille ja kaikelle kansalle, jotka Nebukadnetsar oli vienyt Jerusalemista Babeliin,
2. Sittekuin kuningas Jekonia ja kuningatar, kamaripalveliat, ja Juudan ja Jerusalemin päämiehet sekä puuseppäin ja seppäin kanssa olivat pois Jerusalemista,
3. Elasan Saphanin pojan ja Gemarjan Hilkian pojan kautta, jotka Juudan kuningas Zedekia lähetti Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Babeliin; sanoen:
4. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, kaikille vangeille, jotka minä olen antanut viedä pois Jerusalemista Babeliin:
5. Rakentakaat huoneita, joissa te taidatte asua, istuttakaat puutarhoja, joissa te saisitte syödä hedelmiä.
6. Naikaat emäntiä, ja siittäkäät poikia ja tyttäriä, ja antakaat pojillenne emäntiä, ja naittakaat tyttärenne miehille, että he synnyttäisivät poikia ja tyttäriä; enentäkäät itsiänne siellä, ettette vähenisi.
7. Katsokaat sen kaupungin parasta, johonka minä olen teitä antanut vietää, ja rukoilkaat sen edestä Herraa; sillä kuin se menestyy, niin myös te menestytte.
8. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: älkäät antako prophetainne, jotka teidän tykönänne ovat, ja tietäjänne pettää teitä, ja älkäät totelko unianne, joita te unissanne näette.
9. Sillä he ennustavat teille valhetta minun nimeeni: en minä ole heitä lähettänyt, sanoo Herra.
10. Sillä näin sanoo Herra: kuin Babelissa seitsemänkymmentä vuotta ovat kuluneet, niin minä tahdon etsiä teitä, ja herättää armollisen sanani teidän päällenne, niin että minä tahdon antaa teidän tulla tähän paikkaan jällensä.
11. Sillä minä kyllä tiedän, mitkä teistä minun ajatukseni ovat, sanoo Herra: rauhan ja ei murheen ajatukset; että minä olen antava teille sen lopun, jonka te toivotte.
12. Ja teidän pitää minua rukoileman, käymän ja anoman minulta, ja minä kuulen teitä.
13. Teidän pitää etsimän minua ja löytämän minun: sillä jos te etsitte minua kaikesta sydämestänne,
14. Niin minä tahdon antaa itseni löytää teiltä, sanoo Herra, ja kääntää teidän vankiutenne, ja koota teidän kaikesta kansasta ja kaikista paikoista, joihin minä teidät ajanut olin, sanoo Herra; ja tahdon antaa teidän tulla jällensä tähän paikkaan, josta minä olen antanut viedä teitä pois.
15. Mutta jos te ajattelette: Herra on herättänyt meille prophetaita Babelissa;
16. Niin sanoo Herra näin siitä kuninkaasta, joka istuu Davidin istuimella, ja kaikesta kansasta, joka tässä kaupungissa asuu, teidän veljistänne, jotka ei teidän kanssanne lähteneet vankiuteen,
17. Näin tosin sanoo Herra Zebaot: katso, minä lähetän heidän sekaansa miekan, nälän ja ruton, ja teen

heille niinkuin pahoille fikunoille, joita ei syödä taideta, että ne niin pahat ovat.
18. Ja vainoon heitä miekalla, nälällä ja rutolla, ja panen heidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä, että heidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, häväistykseksi ja pilkaksi kaikkein kansain seassa, kuhunka minä heidät ajava olen;
19. Ettei he kuulleet minun sanojani, sanoo Herra, joita minä varhain minun palveliaini prophetain kanssa heille lähettänyt olen; mutta ette tahtoneet kuulla, sanoo Herra.
20. Mutta te kaikki, jotka vangittuina olette viedyt pois, jotka minä olen Jerusalemista antanut mennä Babeliin, kuulkaat Herran sanaa:
21. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, Ahabia Kolajan poikaa ja Zedekiaa Maasejan poikaa vastaan, jotka teille minun nimeeni valhetta ennustavat: katso, minä annan heidät Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, käsiin, hänen pitää antaman heitä lyödä teidän silmäinne edessä.
22. Ja heitä pitää sadateltaman kaikkein Juudan vankein seassa, jotka ovat Babelissa, ja sanottaman: Herra tehköön sinulle niinkuin Zedekialle ja Ahabille, jotka Babelin kuningas antoi tulessa paistaa:
23. Että he tekivät hulluuden Israelissa, ja makasivat muiden emäntiä, ja saarnasivat valhetta minun nimeeni, jota en minä ollut heille käskenyt. Ja minä sen tiedän ja todistan, sanoo Herra.
24. Ja Semajaa vastaan Nehalamista pitää sinun puhuman, sanoen:
25. Näin puhuu Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: että sinä sinun nimelläs olet lähettänyt kirjoituksen kaikelle kansalle, joka on Jerusalemissa, ja papille Zephanialle Maasejan pojalle, ja kaikille papeille, ja sanonut:
26. Herra on asettanut sinun papiksi, papin Jehojadan siaan, olemaan esimiehet Herran huoneessa, ylitse kaikkein mielipuolten ennustajain, panemaan heitä vankiuteen ja jalkapuuhun.
27. Miksi et sinä siis nuhtele Jeremiaa Anatotista, joka teille ennustaa?
28. Sillä hän on lähettänyt meidän tykömme Babeliin, ja antanut meille sanoa: vielä nyt pitää oleman aikaa, rakentakaat huoneita ja asukaat niissä, ja istuttakaat puutarhoja, syödäksenne niistä hedelmiä.
29. Ja kuin pappi Zephania oli lukenut sen kirjoituksen Jeremian prophetan kuullen,
30. Niin tapahtui Herran sana Jeremialle ja sanoi:
31. Lähetä kaikkein vankein tykö ja anna heille sanoa: näin sanoo Herra Semajaa vastaan Nehalamista: että Semaja ennustaa teille, ja en kuitenkaan minä ole häntä lähettänyt, ja on tehnyt, että te luotatte valheesen,
32. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä tahdon kostaa Semajalle Nehalamista ja hänen siemenellensä, niin ettei yhdenkään pidä hänen omistansa pysymän tämän kansan seassa, eikä pidä

näkemän sitä hyvää, jonka minä tahdon tehdä kansalleni, sanoo Herra; sillä hän on puheellansa kääntänyt heidät pois Herrasta.

30 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sanoen:
2. Näin sanoo Herra Israelin Jumala, sanoen: kirjoita itselles kirjaan kaikki ne sanat, jotka minä puhun sinulle.
3. Sillä katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon kääntää kansani vankiuden, sekä Israelin että Juudan, sanoo Herra, ja annan heidän tulla jälleen siihen maahan, jonka minä heidän isillensä antanut olen, että he sen omistaman pitää.
4. Ja nämät ovat ne sanat, jotka Herra puhui Israelista ja Juudasta.
5. Sillä näin sanoo Herra: me kuulemme pelvon äänen, siellä on sula pelko ja ei yhtään rauhaa.
6. Kysykäät nyt ja katsokaat, taitaako miehenpuoli synnyttää? Kuinkasta siis minä näen kaikkein miesten kädet lanteissansa niinkuin lapsensynnyttäjän, ja että kaikki kasvot ovat niin valjut?
7. Voi! se on suuri päivä, ja ei ole senkaltaista ollut; ja murheen aika on Jakobissa, kuitenkin pitää heitä siitä autettaman.
8. Mutta sen pitää tapahtuman siihen aikaan, sanoo Herra Zebaot, että minä taitan hänen ikeensä rikki kaulastas, ja repäisen sinun sitees, niin ettei heidän enään siellä pidä muukalaisia palveleman;
9. Vaan heidän pitää palveleman Herraa Jumalaansa ja Davidia kuningastansa, jonka minä heille herättänyt olen.
10. Sentähden älä pelkää palveliani Jakob, sanoo Herra, ja Israel älä hämmästy! sillä katso, minä tahdon auttaa sinua kaukaa, ja sinun siementäs vankiutensa maasta, niin että Jakobin pitää tuleman jällensä, elämän rauhassa ja oleman hyvässä levossa, ja ei kenenkään pidä häntä peljättämän.
11. Sillä minä olen sinun tykönäs, sanoo Herra, auttamassa sinua; ja teloitan kaikki pakanat, joihin minä olen sinut hajoittanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon sinua kurittaa kohtuudella, ja en tahdo sinua peräti viattomana pitää.
12. Sillä näin sanoo Herra: sinun haavas on kuoleman haava, ja sinun kipus juuri paha.
13. Ei toimita kenkään sinun asias sortajaa vastaan; ei kenkään taida sinua parantaa.
14. Kaikki sinun rakastajas unhottavat sinun, ja ei kysy sinua; sillä minä olen lyönyt sinua, niinkuin vihollista armottomalla kurituksella, suurten pahaintekois tähden ja raskasten synteis tähden.

15. Mitäs huudat haavais tähden ja suuresta kivustas? Minä olen tämän tehnyt sinulle suurten pahaintekois ja raskasten synteis tähden.
16. Sentähden kaikki, jotka sinua ovat syöneet, heitä pitää taas syötämän, ja kaikki sinun vihollises pitää vangiksi tuleman; jotka sinua ovat ryöstäneet, pitää jälleen ryöstettämän, ja kaikki ne, jotka sinun ovat ryövänneet, tahdon minä saaliiksi antaa.
17. Mutta sinun minä jälleen parannan, ja teen terveeksi haavas, sanoo Herra, sillä he ovat sinun kutsuneet ulosajetuksi ja Zionin siksi, jota ei kenkään kysy.
18. Näin sanoo Herra: katso, minä käännän Jakobin majan vankiuden, ja armahdan hänen asumistansa; ja kaupunki pitää jälleen mäelle rakennettaman, ja kirkon pitää oleman entisellä muodollansa.
19. Ja kiitoksen ja riemun äänen pitää siitä kuuluman; sillä minä tahdon heitä enentää ja en vähentää, minä tahdon heitä kunnioittaa, ja ei heidän pidä huonoksi tuleman.
20. Hänen poikansa pitää oleman niinkuin ennenkin, ja hänen yhteinen kansansa pitää menestymän minun edessäni; sillä minä tahdon rangaista kaikki ne, jotka heitä vaivaavat.
21. Ja hänen ruhtinaansa pitää itse hänestä syntymän, ja hänen hallitsiansa tuleman itse hänestä. Ja minä tahdon antaa hänen lähestyä ja tulla minun eteeni; sillä kuka on se, joka minua niin sydämellisesti lähestyy? sanoo Herra.
22. Ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä olen teidän Jumalanne.
23. Katso, Herran ilma on tuleva julmuudella, kauhia rajuilma on lankeeva jumalattomain pään päälle.
24. Herran julma viha ei ole taukoava, siihenasti kuin hän tekee ja toimittaa, mitä hänen mielessänsä on. Viimein pitää teidän sen kyllä ymmärtämän.

31 LUKU

1. Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä kaikkein Israelin sukukuntain Jumala olla; ja heidän pitää minun kansani oleman.
2. Näin sanoo Herra: se kansa, joka miekalta jäi, on armon korvessa löytänyt siinä, että minä ahkeroitsin saattaa Israelin lepoon.
3. Herra ilmestyy minulle kaukaa: minä olen ijankaikkisella rakkaudella sinua rakastanut, sentähden olen minä vetänyt sinua puoleeni sulasta armosta.
4. Minä tahdon rakentaa sinua jälleen, ja sinun, neitsy Israel, pitää rakennetuksi tuleman. Sinun pitää kaunistetuksi tuleman sinun kanteleillas, ja menemän niiden kanssa, jotka ilossa hyppäävät.

5. Sinun pitää taas istuttaman viinapuita Samarian vuorilla, istuttaman ja nautitseman.
6. Sillä vielä on se aika tuleva, että vartiat pitää Ephraimin vuorella huutaman: nouskaat, käykäämme ylös Zioniin, Herran meidän Jumalamme tykö.
7. Sillä näin sanoo Herra: huutakaat Jakobista ilolla, ja ihastukaat pakanain pään tähden: huutakaat korkiasti, ylistäkäät ja sanokaat: Herra, auta kansaas, Israelin jääneitä.
8. Katso, minä tahdon antaa heidän tulla pohjoisesta maakunnasta, ja tahdon heitä koota maan ääristä, sokiat, rammat, raskaat, synnyttäväiset yhdessä; niin että heidän tänne suuressa joukossa pitää tuleman jällensä.
9. Heidän pitää itkien ja rukoillen tuleman, niin minä heitä johdatan. Minä tahdon heitä johdattaa vesiojain reunalla tasaista tietä, ettei he loukkaisi itseänsä; sillä minä olen Israelin isä, ja Ephraim on minun esikoiseni.
10. Kuulkaat pakanat, Herran sanaa, ja julistakaat kaukana luodoissa, ja sanokaat: joka Israelin hajoitti, se kokoo hänen jälleen, ja on häntä vartioitseva niinkuin paimen laumaansa.
11. Sillä Herra on lunastava Jaakobin, ja on pelastava häntä sen kädestä, joka häntä väkevämpi on.
12. He tulevat ja Zionin korkeudella veisaavat, ja heidän pitää joukolla Herran lahjain tykö tuleman, jyväin, viinan, öljyn, karitsain ja vasikkain tykö; niin että heidän sielunsa pitää oleman niinkuin kastettu yrttitarha, eikä enää surullinen oleman.
13. Silloin pitää neitseet hypyssä iloiset oleman, siihen myös nuoret miehet ynnä vanhain kanssa; sillä minä tahdon heidän murheensa iloksi kääntää, ja lohduttaa heitä, ja ilahutan heitä murheestansa.
14. Ja minä tahdon pappien sydämet ilolla täyttää, ja minun kansani pitää minun lahjastani ravittaman, sanoo Herra.
15. Näin sanoo Herra: Raamasta kuuluu parkuvaisten ääni ja katkera itku; Raakel itkee lapsiansa, ja ei tahdo itsiänsä lohdutettaa lastensa tähden, ettei he ole.
16. Näin Herra sanoo näin: lakkaa parkumasta ja itkemästä, ja pyyhi silmistäs kyyneleet; sillä sinun työlläs pitää palkka oleman, sanoo Herra, ja heidän pitää palajaman vihollisten maasta.
17. Ja sinun jälkeentulevaisillas pitää toivo oleman, sanoo Herra; sillä sinun lapses pitää tuleman maallensa jälleen.
18. Kyllä minä olen kuullut, kuinka Ephraim valittaa: sinä olet minua kurittanut minua, ja minä olen myös kuritettu, niinkuin hillimätöin vasikka. Palauta minua, niin minä palajan, sillä sinä, Herra, olet minun Jumalani.
19. Koska minä palautettiin, niin minä kaduin; sillä sittekuin minä taitavaksi tulin, niin minä löin lanteitani.

Minä olin häväisty ja häpeen myös, sillä minun täytyy kärsiä nuoruuteni pilkkaa.
20. Eikö Ephraim ole rakas poikani ja ihana lapseni? Sillä minä kyllä hyvin muistan, mitä minä hänelle puhunut olen; sentähden minun sydämeni halkee laupiudesta hänen kohtaansa, että minä kaiketi armahdan häntä, sanoo Herra.
21. Pane sinulles muistomerkit, ja aseta sinulles murheenmuisto, ja kohenna sydämes oikialle tielle, jota sinun vaeltaman pitää. Palaja, neitsy Israel, palaja näiden sinun kaupunkeis tykö.
22. Kuinka kauvan sinä tahdot eksyksissä käydä, sinä vastahakoinen tytär? Sillä Herra on jotakin uutta maalla luova, vaimon pitää miestä piirittämän.
23. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: Vielä tämä sana sanotaan Juudan maassa ja hänen kaupungeissansa, kun minä heidän vankiutensa kääntävä olen: Herra siunatkoon sinua, sinä vanhurskauden asumus, sinä pyhä vuori.
24. Ja Juuda ynnä kaikkein hänen kaupunkeinsa kanssa pitää siellä asuman, niin myös peltomiehet, ja jotka laumansa kanssa vaeltavat.
25. Sillä minä tahdon väsyneen sielut virvoittaa, ja murheelliset sielut ravita.
26. Sentähden minä heräsin ja katselin, jossa minä olin makiasti maannut.
27. Katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon Israelin huoneen ja Juudan huoneen kylvää ihmisen siemenellä ja karjan siemenellä.
28. Ja pitää tapahtuman, että niinkuin minä olin valpas heitä hävittämään, repimään, raatelemaan, kadottamaan ja rankaisemaan: niin minä myös tahdon valpas olla heitä rakentamaan ja istuttamaan, sanoo Herra.
29. Ei silloin enään pidä sanottaman: isät ovat happamia viinamarjoja syöneet, ja lasten hampaat ovat huoltuneet.
30. Vaan jokaisen pitää pahan tekonsa tähden kuoleman, ja kuka ihminen syö happamia viinamarjoja, hänen hampaansa pitää huoltuman.
31. Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä teen uuden liiton Israelin huoneen kanssa ja Juudan huoneen kanssa.
32. En senkaltaista kuin entinen liitto oli, jonka minä heidän isäinsä kanssa tein, kun minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; jota liittoa ei he pitäneet, ja minä vallitsin heitä, sanoo Herra.
33. Mutta tämän pitää se liitto oleman, jonka minä Israelin huoneen kanssa teen tämän ajan perästä, sanoo Herra: minä tahdon minun lakini antaa heidän sydämeensä ja sen heidän mieliinsä kirjoittaa; ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää minun kansani oleman.

34. Ja ei pidä kenenkään lähimmäistänsä opettaman, eikä veli veljeänsä, ja sanoman: tunne Herraa; sillä heidän pitää kaikkein minun tunteman, sekä pienten että suurten, sanoo Herra; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa antaa anteeksi, ja en ikinä enään muista heidän syntejänsä.
35. Näin sanoo Herra, joka auringon antaa päivällä valkeudeksi, kuun ja tähtien järjestyksen yöllä valkeudeksi: joka meren liikuttaa, että hänen aaltonsa pauhaavat, Herra Zebaot on hänen nimensä:
36. Kun senkaltaiset säädyt minun edestäni hukkuvat, sanoo Herra, silloin myös Israelin siemenen pitää puuttuman, ettei se ole enään kansa minun edessäni ijankaikkisesti.
37. Näin sanoo Herra: jos taivasta taidetaan ylhäällä mitata, ja maan perustusta alhaalla tyynni tutkiskella; niin myös minä tahdon heittää pois koko Israelin siemenen kaikkein, niiden tähden, mitkä he tehneet ovat, sanoo Herra.
38. Katso, aika tulee, sanoo Herra, että Herran kaupunki rakennetaan jälleen Hananeelin tornista Kulmaporttiin asti.
39. Ja mittanuora pitää siellä kohdastansa käymän hamaan Garebin kukkulaan asti, ja käymän ympäri Goaan.
40. Ja kaiken ruumisten ja tuhkalaakson, ja kaikki pellot, hamaan Kidronin ojaan saakka, ja hamaan Hevosportin kulmaan, itään päin, pitää Herralle pyhä oleman, niin ettei sitä ikänä särjetä eli rikota.

32 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, kymmenentenä Zedekian, Juudan kuninkaan, vuonna, joka on Nebukadnetsarin kahdeksastoistakymmenes vuosi.
2. Silloin Babelin kuninkaan sotajoukko piiritti Jerusalemin; mutta propheta Jeremia oli vankina pihassa vankihuoneen edessä, joka oli Juudan kuninkaan huoneessa.
3. Johonka Zedekia, Juudan kuningas, oli antanut panna hänen, sanoen: miksi sinä ennustat ja sanot: näitä sanoo Herra: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hän on voittava sen?
4. Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ei pidä kaldealaisilta pääsemän, vaan minä kaiketi annan hänen Babelin kuninkaan käsiin, niin että hänen pitää suusta suuhun häntä puhutteleman, ja silmillänsä hänen silmänsä näkemän.
5. Ja hänen pitää viemän Zedekian Babeliin; siellä hänen pitää myös pysymän, siihenasti kuin minä etsin häntä, sanoo Herra. Vaikka te soditte kaldealaisia vastaan, ei sen kuitenkaan pidä teille menestyvän.
6. Ja Jeremia sanoi: Herran sana on tapahtunut minulle ja sanoi:

7. Katso, Hanamel Sallumin, sinun setäs poika, tulee sinun tykös, ja on sanova: osta minun peltoni Anatotissa, sillä sinulla on lähimmäinen oikeus sitä ostaa.
8. Ja niin Hanamel minun setäni poika tuli minun tyköni, niinkuin Herra oli sanonut, pihalla vankihuoneen edessä, ja sanoi minulle: osta minun peltoni Anatotissa, joka on Benjaminin maalla; sillä sinulla on siihen perintö-oikeus, ja sinä olet lähimmäinen: osta se sinulles. Niin minä ymmärsin, sen olevan Herran sanan.
9. Ja ostin Hanamelilta minun setäni pojalta pellon, joka on Anatotissa, ja punnitsin hänelle rahaa seitsemäntoista sikliä ja kymmenen hopea penninkiä.
10. Ja kirjoitin kirjaan, ja vahvistin sen sinetillä, ja otin todistukset, ja punnitsin rahan vaa'alla.
11. Ja otin sinetillä vahvistetun kauppakirjan tyköni, oikeuden ja tavan jälkeen, ja myös avoimen kirjan,
12. Ja annoin kauppakirjan Barukille Neerijan pojalle, Mahsejan pojan, Hanamelin, minun setäni pojan silmäin edessä ja todistajain silmäin edessä, jotka kauppakirjan allekirjoittaneet olivat, ja kaikkien Juudalaisten silmäin edessä, jotka pihassa vankihuoneen edessä asuivat.
13. ja minä käskin Barukia heidän silmäinsä edessä ja sanoin:
14. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: ota nämä kirjat, tämä sinetillä vahvistettu kauppakirja, ja tämä avoin kirja, ja pane ne saviastiaan, että ne olisivat kauvan aikaa tallella.
15. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: vielä nyt pitää ostettaman huoneita, peltoja ja viinamäkiä tässä maassa.
16. Ja kun minä olin antanut Baarukille Nerian pojalle kauppakirjan, rukoilin minä Herraa ja sanoin:
17. Ah Herra, Herra! katso, sinä olet tehnyt taivaat ja maan suurella voimallas ja ojennetulla käsivarrellas; ei ole mitään sinulle mahdotonta.
18. Sinä, joka monelle tuhannelle teet hyvin, ja kostat isäin pahat teot heidän lastensa helmaan heidän jälkeensä; sinä suuri ja väkevä Jumala, Zebaot on sinun nimes,
19. Suuri neuvossa ja väkevä töissä, ja sinun silmäs ovat avoinna kaikkein ihmisten lasten teiden päälle, antaakses kullekin heidän menonsa jälkeen ja heidän töittensä hedelmän jälkeen.
20. Sinä, joka Egyptin maalla merkkejä ja ihmeitä teit, ja aina tähän päivään asti, sekä Israelin että ihmisten kanssa, ja teit sinulles nimen, niinkuin se tänäpänä on.
21. Sinä veit kansas Israelin ulos Egyptin maalta merkeillä ja ihmeillä ja väkevällä kädellä, ojennetulla käsivarrella, ja suurella pelvolla,
22. Ja annoit heille tämän maan, jonka sinä heidän isillensä vannonut olit, sen heille antaakses: maan, joka rieskaa ja hunajaa vuosi.
23. Ja koska he sinne tulivat ja omistivat sen, ei he kuulleet sinun ääntäs, eikä vaeltaneet sinun lakisi

jälkeen; ja kaikkea mitä sinä käskenyt olit heidän tehdä, ei he sitä tehneet; sentähden sinä annoit myös kaiken tämän onnettomuuden heille tapahtua.
24. Katso, tämä kaupunki on piiritetty, niin että se pitää voitettaman, ja kaupunki annettaman Kaldealaisten käsiin, jotka sotivat sitä vastaan miekalla, nälällä ja rutolla; ja niinkuin sinä olet sanonut, niin nyt tapahtuu, sen sinä näet.
25. Ja sinä Herra, Herra, sanoit minulle: osta sinulles pelto rahalla, ja ota todistukset, vaikka kaupunki pitää annettaman joutuu kaldealaisten käsiin.
26. Ja Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi:
27. Katso, minä Herra olen kaiken lihan Jumala: pitäiskö minulle jotain oleman mahdotointa?
28. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä annan tämän kaupungin Kaldealaisten käsiin ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käteen, ja hän on sen voittava.
29. Ja kaldealaisten, jotka sotivat tätä kaupunkia vastaan, pitää tänne tuleman, ja sytyttävät tämän kaupungin tuleen ja polttavat sen niine taloineen, ja tähän kaupunkiin tulen sytyttämän, ja polttaman sen huoneinensa, kussa he Baalille kattoin päällä suitsuttaneet, ja muille jumalille juomauhreja uhranneet ovat, minua vihoittaaksensa.
30. Sillä Israelin lapset ja Juudan lapset ovat tosin nuoruudestansa tehneet pahaa minun silmäini edessä; ja Israelin lapset ovat vihoittaneet minun kättensä töillä, sanoo Herra.
31. Siitä ajasta, kuin tämä kaupunki rakennettiin, niin tähän päivään asti, on hän tehnyt minun vihaiseksi ja julmaksi, niin että minun täytyi heittää hänen pois kasvojeni edestä,
32. Kaikkein Israelin lasten ja Juudan lasten pahuuden tähden, jonka he ovat tehneet, minua vihoittaaksensa, he ja heidän kuninkaansa, ruhtinaansa, pappinsa ja prophetansa, sekä Juudan miehet ja Jerusalemin asuvaiset.
33. He ovat kääntäneet selkänsä minulle ja ei kasvojansa; vaikka minä annoin aikanansa ja alinomaa opettaa heitä, mutta ei he tahtoneet kuulla eikä oppia ottaa.
34. Päälliseksi he ovat panneet kauhistuksensa siihen huoneeseen, jolla minusta on nimi, saastuttaaksensa sitä.
35. Ja ovat rakentaneet Baalin korkeuksia Ben-Hinnomin laaksossa, polttaakseen poikiansa ja tyttäriänsä Molokille, jota en minä ole heidän käskenyt, eikä myös ole minun mieleeni johtunut, että heidän tämän kauhistuksen piti tekemän, jolla he Juudan saattivat syntiä tekemään.
36. Ja nyt sentähden sanoo Herra, Israelin Jumala näin tästä kaupungista, josta te sanotte, että hän pitää miekan, nälän ja ruton kautta Babelin kuninkaan käsiin annettaman.

37. Katso, minä tahdon heidät koota kaikista maakunnista, joihin minä olen heitä sysännyt pois suuressa vihassani, hirmuisuudessani ja julmuudessani ja tahdon tuottaa heitä jälleen tähän paikkaan, että heidän turvallisesti asuman pitää;
38. Ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa.
39. Ja tahdon heille yhden sydämen ja yhden tien antaa, että he pelkäisivät minua kaikkena elinaikanansa, että heille ja heidän lapsillensa heidän jälkeensä pitäis hyvästi käymän.
40. Ja tahdon ijankaikkisen liiton tehdä heidän kanssansa, niin etten minä lakkaa heille hyvää tekemästä; ja tahdon minun pelkoni antaa heidän sydämihinsä, ettei he poikkeaisi minusta.
41. Ja se pitää minun iloni oleman, että heille hyvää teen; ja tahdon heitä tähän maahan istuttaa uskollisesti, kaikesta minun sydämestäni ja kaikesta sielustani.
42. Sillä näin sanoo Herra: niinkuin minä olen antanut tulla tämän kansan päälle kaiken tämän tämän suuren onnettomuuden, niin myös minä annan tulla heidän päällensä kaiken sen hyvän, kuin minä olen heille puhunut.
43. Ja vielä nyt pitää peltoja ostettaman tässä maassa, josta te sanotte: sen pitää autiona oleman, niin ettei siinä väkeä eli karjaa oleman pidä, ja pitää Kaldealaisten käsiin annettaman.
44. Kuitenkin pitää vielä nyt peltoja ostettaman rahalla ja kirjoituksella, niin sinetillä vahvistettaman ja todistajilla: Benjaminin maalla, ja ympäri Jerusalemia, ja Juudan kaupungeissa, jotka vuorilla ovat sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa, sanoo Herra.

33 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui toisen kerran Jeremialle, kuin hän oli vielä suljettu vankihuoneen pihassa, ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra, joka sen tekee, Herra, joka sen päättää ja toimittaa, Herra on hänen nimensä:
3. Huuda minua, niin minä tahdon kuulla sinua, ja tahdon ilmoittaa sinulle suuria ja voimallisia asioita, niitä, joita et tiedäkään.
4. Sillä näin sanoo Herra Israelin Jumala tämän kaupungin huoneista ja Juudan kuningasten huoneista, jotka ovat maahan kukistetut, niistä tehtää multaseiniä varjelukseksi,
5. Ja niistä, jotka tänne ovat tulleet sotimaan Kaldealaisia vastaan, että he täyttäisivät ne ihmisten ruumiilla, jotka minä minun vihassani ja julmuudessani lyövä olen; sillä minä olen kätkenyt minun kasvoni tämän kaupungin edestä, kaiken heidän pahuutensa tähden:

6. Katso, minä tahdon sitoa heidän haavansa ja tehdä heidät terveeksi, ja tahdon kuulla heidän rukouksensa rauhasta ja uskollisuudesta;
7. Sillä minä tahdon kääntää Juudan vankiuden ja Israelin vankiuden, ja rakennan heidät niinkuin alusta.
8. Ja puhdistan heidät kaikesta pahasta teostansa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, ja tahdon antaa heille anteeksi kaiken pahan teon, joilla he ovat rikkoneet ja harhailleet minua vastaan.
9. Ja se on oleva minulle ilonimeksi, ylistykseksi ja kunniaksi kaikkein pakanain seassa maan päällä, kuin he saavat kuulla kaiken sen hyvän, minkä minä heille teen; ja heidän pitää peljästymän ja hämmästymän kaikkea sitä hyvää ja kaikkea sitä rauhaa, jonka minä heille antaa tahdon.
10. Näin sanoo Herra: tässä paikassa, josta te sanotte: se on autio, ettei ihmisiä eikä karjaa Juudan kaupungeissa ja kaduilla Jerusalemissa ole (jotka niin hävitetyt ovat, ettei väkeä eikä asuvaisia, ei myös karjaa siellä ole,)
11. Pitää vielä nyt kuultaman riemun ja ilon ääni, yljän ääni ja morsiamen ääni, ja niiden ääni jotka sanovat: kiittäkäät Herraa Zebaotia, että Herra on hyvä, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti, ja niidenkin, jotka kiitosuhria Herran huoneeseen kantavat; sillä minä käännän maan vankiuden, niinkuin alusta, sanoo Herra.
12. Näin sanoo Herra Zebaot: tässä paikassa, joka autiona on, niin ettei ihmisiä eikä karjaa siinä ole, ja kaikissa hänen kaupungeissansa, pitää vielä nyt paimenten huoneet oleman, jotka ruokkivat laumoja;
13. Sekä kaupungeissa, jotka vuorilla ovat, ja laaksokaupungeissa, jotka Etelämaassa ovat, Benjaminin maalla ja Jerusalemin ympärillä, ja Juudan kaupungeissa, sieltä pitää vielä menemän ulos ja sisälle luetut laumat, sanoo Herra.
14. Katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä tahdon sen armollisen sanan herättää, jonka minä olen Israelin huoneelle puhunut, ja Juudan huoneelle:
15. Niinä päivinä ja sillä ajalla tahdon minä antaa Daavidille kasvaa vanhurskauden vesan, ja hän on toimittava oikeuden ja vanhurskauden maan päällä.
16. Sillä ajalla pitää Juuda autetuksi tuleman, ja Jerusalem levossa asuman, ja häntä kutsutaan: Herra, meidän vanhurskautemme.
17. Sillä näin sanoo Herra: ei pidä Daavidilta puuttuman mies, joka istuu Israelin huoneen istuimella;
18. Ei myös pidä koskaan edestäni puuttuman pappeja ja Leviläisiä, jotka polttouhria uhraavat ja ruokauhria sytyttävät, ja uhreja joka aika teurastavat.
19. Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi:
20. Näin sanoo Herra: jos te taidatte lakkauttaa minun liittoni päivän ja yön kanssa, ja ettei päivä ja yö ole

ajallansa:
21. niin ei myös minun liittoni Daavidin minun palveliani kanssa, pidä miksikään oleman, ettei hänellä enää ole poikaa kuninkaaksi hänen istuimellansa, ja Leviläisten ja pappein, minun palveliaini kanssa.
22. Niinkuin ei taivaan sotaväkeä taideta lukea eikä meren santaa mitata, juuri niin tahdon minä palveliani Daavidin siemenen enentää ja Leviläiset, jotka minua palvelevat.
23. Ja Herran sana tapahtui Jeremialle ja sanoi:
24. Etkös ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu ja sanoo: Herra on hyljännyt ne kaksi sukukuntaa, jotka hän valinnut oli; ja he häpäisevät minun kansaani, niinkuin ei he enään minun kansani heidän edessään olisikaan.
25. Näin sanoo Herra: jos en minä pidä liittoani päivän ja yön kanssa, ja järjestystäni taivaan ja maan kanssa:
26. Niin tahdon myös hyljätä Jaakobin ja Daavidin minun palveliaini siemenen, niin etten minä ota niitä hänen siemenestänsä, jotka pitää vallitseman Abrahamin, Isaakin ja Jakobin siementä; sillä minä tahdon kääntää heidän vankiutensa ja armahtaa heitä.

34 LUKU

1. Tämä on sana, joka tapahtui Jeremialle Herralta, kun Nebukadnetsar, Babelin kuningas, ja kaikki hänen sotajoukkonsa, ja kaikki valtakunnat maan päällä, jotka hänen vallassansa olivat, ja kaikki kansat sotivat Jerusalemia ja kaikkia hänen kaupungeitansa vastaan; ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: mene ja puhu Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa, ja sano hänelle: näin sanoo Herra: katso, minä annan tämän kaupungin Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen pitää se tulella polttaman.
3. Ja ei sinun pääsemän hänen kädestänsä, vaan totisesti käsitettämän ja hänen käteensä annettaman, niin että sinun pitää silmilläs Babelin kuninkaan silmät näkemän, ja hän on suusta suuhun sinua puhutteleva, ja sinä olet menevä Babeliin.
4. Mutta kuule siis sinä, Zedekia, Juudan kuningas, Herran sanaa: näin sanoo Herra sinusta: ei sinun pidä miekalla kuoleman.
5. Sinun pitää kuoleman rauhassa, ja niinkuin sinun isilles, jotka sinun edelläs ovat kuninkaat olleet, on poltettu, niin pitää myös sinulle poltettaman, ja sinua pitää itkettämän: voi herra! sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra.

6. Ja propheta Jeremia puhui kaikki nämä sanat Zedekialle, Juudan kuninkaalle Jerusalemissa,
7. Kuin Babelin kuninkaan sotajoukko jo soti Jerusalemia vastaan, ja Juudan jääneitä kaupungeita vastaan, Lakista ja Asekaa vastaan; sillä nämät vahvat kaupungit olivat vielä Juudan kaupungeista jääneet.
8. Tämä on sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, sitten kun kuningas Zedekia oli tehnyt liiton kaiken kansan kanssa, joka Jerusalemissa oli, ja luvannut kuuluttaa heille vapautta,
9. Niin että jokaisen piti päästämän orjansa, joko se oli miehen eli vaimonpuoli, jotka Hebrealaiset olivat, niin ettei Juudalaisen pitänyt oleman veljensä orjana.
10. Silloin kaikki ruhtinaat ja kaikki kansa, joka siihen liittoon oli mielistynyt, olivat hänelle kuuliaiset, että jokaisen piti päästämän sekä mies- että vaimo-orjansa vapaaksi, ja ei enään pitämän heitä orjanansa, ja he päästivät heidät.
11. Mutta vähää jälkeen käänsivät he itsensä, ja ottivat orjat miehen- ja vaimonpuolista taas tykönsä, jotka he olivat vapaaksi päästäneet, ja vaativat heitä taas orjaksensa.
12. Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle Herralta ja sanoi:
13. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: minä olen tehnyt liiton teidän isäinne kanssa, kun minä vein heidät Egyptin maalta orjuuden huoneista, ja sanoin:
14. Kun seitsemän vuotta ovat kuluneet, pitää jokaisen teistä päästämän veljensä, joka Hebrealainen on ja on itsensä sinulle myynyt, ja on jo kuusi vuotta sinua palvellut; ja sinun pitää hänen vapaaksi päästämän. Mutta ei teidän isänne totelleet minua, eikä kallistaneet siihen korviansa.
15. Niin te olette nyt tänäpänä kääntäneet teitänne ja tehneet, mitä minulle kelpaa, että te olette antaneet kuuluttaa vapautta, jokainen lähimmäisellensä, ja olette siitä tehneet liiton minun edessäni siinä huoneessa, joka minun nimelläni nimitetty on.
16. Mutta te olette taas siitä poikenneet, ja saastuttaneet minun nimeni, että jokainen on taas ottanut sekä mies- että vaimo-orjansa, jotka te olitte vapaaksi tehneet, että heidän piti oleman itse omansa, ja vaaditte heitä taas orjaksenne.
17. Sentähden sanoo Herra näin: ettette kuulleet minua, että teidän piti kuuluttaman vapautta, jokainen veljellensä ja lähimmäisellensä; katso, niin minä kuulutan teille vapauden miekkaan, ruttoon ja nälkään, ja panen teidät kulkiaksi kaikissa valtakunnissa maan päällä.
18. Ja jotka minun liitostani harhailevat, eikä pidä liiton sanoja, jonka he minun edessäni tehneet ovat, niin minä teen niinkuin sille vasikalle, jonka kahdeksi kappaleeksi hakkasivat, ja kävivät molempain kappalten välitse,
19. Juudan pääruhtinaille, Jerusalemin päämiehille, kamaripalvelioille, papeille ja kaikelle maan kansalle,

jotka vasikan kappalten välitse käyneet ovat.
20. Ja tahdon antaa heitä heidän vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, niin että heidän ruumiinsa pitää tuleman taivaan linnuille ja maan pedoille ruaksi.
21. Ja Zedekian, Juudan kuninkaan, ja hänen pääruhtinaansa annan minä vihollisten käsiin, ja niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Babelin kuninkaan sotajoukon käsiin, joka nyt teidän tyköänne on mennyt pois.
22. Katso, minä käsken heitä, sanoo Herra, ja annan taas tulla tämän kaupungin eteen, ja heidän pitää sotiman sitä vastaan, ja voittaman sen, ja tulella polttaman, ja minä hävitän Juudan kaupungit, niin ettei kenkään niissä pidä enään asuman.

35 LUKU

1. Tämä on se sana, joka Herralta tapahtui Jeremialle, Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, aikana, sanoen:
2. Mene Rekabilaisten huoneeseen, ja puhu heidän kanssansa, ja vie heitä Herran huoneeseen, yhteen kammioon, ja anna heille viinaa.
3. Niin minä otin Jasanin Jeremian pojan, Habatsinin pojan, sekä hänen veljensä ja kaikki hänen poikansa, ja koko Rekabilaisten huoneen,
4. Ja vein heidät Herran huoneeseen, Hananin lasten, Jigdalian pojan, Jumalan miehen kammioon, joka päämiesten kammion tykönä on, ylempänä Maasejan Sallumin pojan, ovenvartian kammiota.
5. Ja minä panin Rekabilaisten huoneen lasten eteen kannut ja maljat täyteen viinaa, ja sanoin heille: juokaat viinaa.
6. Mutta he vastasivat: me emme juo viinaa; sillä meidän isämme Jonadab, Rekabin poika on käskenyt meitä ja sanonut: te ja teidän lapsenne ei pidä ikänä viinaa juoman,
7. Ja ei huonetta rakentaman, ei jyviä kylvämän, ei viinapuuta istuttaman eikä pitämän; vaan pitää asuman majoissa kaikkena teidän elinaikananne, että te kauvan eläisitte maassa, jossa te muukalaiset olette.
8. Ja me olemme kuuliaiset meidän isämme Jonadabin Rekabin pojan äänelle kaikissa, mitä hän on meille käskenyt, niin ettemme viinaa juo kaikkena meidän elinaikanamme, me ja meidän emäntämme, poikamme ja tyttäremme.
9. Ja emme rakenna huonetta asuaksemme; ja ei meillä ole viinamäkiä eikä peltoja, eli jyviä;
10. Vaan asumme majoissa, ja olemme kuuliaiset, ja teemme kaikki niinkuin meidän isämme Jonadab on

meille käskenyt.
11. Mutta kun Nebukadnetsar, Babelin kuningas, meni tänne maahan ylös, sanoimme me: tulkaat, käykäämme Jerusalemiin Kaldealaisten ja Syrialaisten sotajoukon edestä; ja niin me olemme sitte olleet tässä Jerusalemissa.
12. Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle, sanoen:
13. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: mene ja sano Juudan miehille ja Jerusalemin asuvaisille: ettekö te tahdo itseänne parantaa, niin että te tottelette minun sanaani? sanoo Herra.
14. Jonadabin Rekabin pojan sanat, jotka hän oli käskenyt lapsillensa, ettei heidän pitänyt viinaa juoman, ettei he tähän päivään asti juo viinaa, että he isänsä käskyille kuuliaiset olisivat. Mutta minä olen antanut aikaisin teille sanoa, kuitenkin ette kuule minua.
15. Niin olen minä myös lähettänyt varhain ja usein tykönne kaikki minun palveliani prophetat, ja antanut sanoa: kääntäkää teistä jokainen itsensä pahasta menostansa, ja parantakaat teidän elämänne, ja älkäät seuratko muita jumalia, palvellaksenne heitä; niin te saatte olla maassa, jonka minä teille ja teidän isillenne antanut olen; mutta ette tahtoneet kallistaa korvianne siihen, , ettekä kuulleet minua.
16. Jonadabin Rekabin pojan lapset ovat pitäneet isänsä käskyn, jonka hän heille oli käskenyt;, mutta tämä kansa ei kuule minua.
17. Sentähden näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä annan tulla Juudan ja kaikkein Jerusalemin asuvaisten päälle kaiken sen onnettomuuden, jonka minä heitä vastaan olen puhunut, että minä olen heille puhunut, ja ei he tahdo kuulla: minä olen huutanut, mutta ei he tahdo minua vastata.
18. Ja Rekabilaisten huoneelle sanoi Jeremia: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: että te teidän isänne Jonadabin käskylle olitte kuuliaiset, ja piditte kaikki hänen käskynsä, ja teitte kaikki, mitä hän teille oli käskenyt;
19. Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: ei Jonadabilta Rekabin pojalta pidä ikinä puuttuman mies, joka alati minun edessäni seisoo.

36 LUKU

1. Neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, tapahtui tämä sana Herralta Jeremialle, sanoen:
2. Ota kirja ja kirjoita siihen kaikki se puhe, jonka minä sinulle olen puhunut Israelista, Juudasta ja kaikesta kansasta, siitä ajasta kuin minä sinulle olen puhunut, Joosian ajasta, niin tähän päivään asti.

3. Jos mitämaks Juudan huone, kuin he kuulevat kaiken sen onnettomuuden, joka minun mielessäni on heille tehdä, on itsensä kääntävä, jokainen pahasta menostansa, että minä antaisin anteeksi heidän pahat tekonsa ja rikoksensa.
4. Silloin Jeremia kutsui Barukin, Nerijan pojan, ja Baruk kirjoitti kirjaan Jeremian suusta kaikki Herran sanat, jotka hän hänelle oli puhunut.
5. Ja Jeremia käski Barukia ja sanoi: minä olen vangittu, niin etten saa mennä Herran huoneeseen.
6. Mutta mene sinä sinne ja lue kirja, johon sinä Herran sanat minun suustani kirjoittanut olet, kansan korvain edessä Herran huoneessa, paastopäivänä; ja sinun pitää myös ne lukeman koko Juudan korvain edessä, jotka heidän kaupungeistansa tulleet ovat.
7. Jos he mitämaks nöyryyttävät itsensä rukouksella Herran edessä, ja kääntyvät jokainen pahasta menostansa; sillä viha ja julmuus on suuri, jonka Herra on tätä kansaa vastaan puhunut.
8. Ja Baruk Nerijan poika teki kaikki, mitä propheta Jeremia oli hänelle käskenyt, ja luki ja luki kirjasta Herran sanat kirjasta Herran huoneessa.
9. Mutta tapahtui Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, viidentenä vuonna ja yhdeksäntenä kuukautena, että paasto kuulutettiin Herran edessä kaikelle kansalle Jerusalemissa, ja kaikelle kansalle, joka Juudan kaupungeista tuli Jerusalemiin.
10. Ja Baruk luki kirjasta Jeremian sanat Herran huoneessa, Gemarian, Saphanin pojan kirjoittajan kammiossa, ylemmäisessä pihassa, Herran huoneen uuden ovein edessä, kaiken kansan kuullen.
11. Kuin Mikaja Gemarian poika, Saphanin pojan, kaikki Herran sanat kirjasta oli kuullut,
12. Meni hän alas kuninkaan huoneeseen, kirjoittajan kammioon, ja katso, siellä istuivat kaikki pääruhtinaat, Elisama kirjoittaja, Delaja Semajan poika, Elnatan Akborin poika, Gemaria Saphanin poika, ja Zedekia Hannian poika, ja päämiehet kaikki.
13. Ja Mikaja sanoi heille kaikki ne sanat, jotka hän oli kuullut, kuin Baruk luki kirjasta kansan korvain edessä.
14. Silloin lähettivät kaikki pääruhtinaat Juudin Netanian pojan, Selemian pojan, Kusin pojan, Barukin perään, ja käskivät hänelle sanoa: ota myötäs kirja, josta sinä kansan edessä luit, ja tule tänne. Ja Baruk, Nerijan poika otti kirjan myötänsä ja tuli heidän tykönsä.
15. Ja he sanoivat hänelle: istu nyt ja lue, että me saisimme kuulla; ja Baruk luki heidän korvainsa kuullen.
16. Ja kuin he kaikki sanat olivat kuulleet, peljästyivät he toinen toisensa kanssa, ja sanoivat Barukille: me tahdomme kaiketi ilmoittaa kuninkaalle kaikki nämät sanat.
17. Ja he kysyivät Barukilta, sanoen: sanos meille, kuinka sinä olet kaikki nämät sanat kirjoittanut hänen

suustansa?
18. Baruk sanoi heille: hän luki minun edessäni kaikki nämät sanat suullansa, ja minä kirjoitin ne pläkillä kirjaan.
19. Silloin sanoivat pääruhtinaat Barukille: mene ja lymytä itses Jeremian kanssa, niin ettei kenkään tiedä, kussa te olette.
20. Ja menivät kuninkaan eteen esihuoneesen, ja antoivat kirjan jäädä kirjoittajan Elisaman makaushuoneesen, ja sanoivat kuninkaan edessä kaikki nämät sanat.
21. Niin kuningas lähetti Juudin kirjaa noutamaan, ja hän otti sen Elisaman kirjoittajakammiosta; ja Juudi luki sen kuninkaan edessä ja kaikkein pääruhtinasten, jotka seisoivat kuninkaan edessä.
22. Mutta kuningas istui talvihuoneessa yhdeksäntenä kuukautena, ja tuli paloi totossa hänen edessänsä.
23. Kuin Juudi kolme eli neljä kappaletta oli lukenut, leikkasi hän sen rikki kynäveitsellä ja heitti tuleen, joka totossa oli, siihenasti että kirja peräti paloi tulessa, joka totossa oli.
24. Ja ei kenkään peljästynyt eikä vaatteitansa reväissyt rikki, ei kuningas eikä hänen palveliansa, jotka kuitenkin kaikki nämät sanat olivat kuulleet.
25. Vaikka Elnatan, Delaja ja Gemaria rukoilivat kuningasta, ettei hän olisi polttanut kirjaa; ei hän kuitenkaan heitä totellut.
26. Päälliseksi käski kuningas Jerahmeelin Hammelekin pojan, Serajan Asrielin pojan, ja Selamian Abdeelin pojan, käsittämään Barukia kirjoittajaa ja Jeremiaa prophetaa; mutta Herra oli heidät kätkenyt.
27. Silloin tapahtui Herran sana Jeremialle, sittekuin kuningas oli polttanut kirjan ja ne sanat, jotka Baruk Jeremian suusta oli kirjoittanut, ja sanoi:
28. Ota sinulles taas toinen kirja ja kirjoita siihen kaikki entiset sanat, jotka ensimäisessäkin kirjassa olivat, jonka Jojakim, Juudan kuningas, on polttanut.
29. Ja sano Jojakimille, Juudan kuninkaalle: näin sanoo Herra: sinä olet polttanut sen kirjan ja sanonut; miksi sinä siihen olet kirjoittanut ja sanonut, että Babelin kuningas on kaiketi tuleva ja hävittävä tämän maan, ja tekevä niin, ettei ihmistä eikä karjaa enään siinä pidä oleman?
30. Sentähden sanoo Herra Jojakimista, Juudan kuninkaasta, ei pidä yhtään hänen siemenestänsä istuman Davidin istuimella, ja hänen ruumiinsa pitää heitettämän ulos, makaamaan helteessä päivällä ja vilussa yöllä.
31. Ja minä tahdon rangaista häntä ja hänen siementänsä, ja hänen palvelioitansa heidän pahain tekoinsa tähden: ja minä annan tulla heidän päällensä, ja Jerusalemin asuvaisten päälle, ja Juudan miesten päälle, kaiken onnettomuuden, jonka minä heille olen puhunut; ja ei he kuitenkaan tahtoneet kuulla.

32. Niin Jeremia otti toisen kirjan ja antoi Barukille Nerijan pojalle, kirjoittajalle. Ja hän kirjoitti siihen Jeremian suusta kaikki ne sanat, jotka entisessäkin kirjassa olivat, jonka Jojakim, Juudan kuningas, oli tulessa polttanut; ja siihen oli vielä paljon enempi senkaltaisia sanoja lisätty.

37 LUKU

1. Ja Zedekia Josian poika tuli kuninkaaksi Konian Jojakimin pojan siaan; sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, teki hänen Juudan maan kuninkaaksi.
2. Mutta hän ja hänen palveliansa ja maan kansa ei totelleet Herran sanaa, jonka hän propheta Jeremian kautta puhui.
3. Kuitenkin lähetti kuningas Zedekia Jukalin Selamjan pojan, ja Zephanian Maasejan pojan, papin, propheta Jeremian tykö sanomaan: rukoile meidän edestämme Herraa meidän Jumalaamme.
4. Sillä Jeremia kävi ulos ja sisälle kansan seassa, ja ei kenkään pannut häntä vankiuteen.
5. Niin oli Pharaon sotajoukko lähtenyt Egyptistä; ja Kaldealaiset, jotka olivat Jerusalemin piirittäneet, kuulivat heistä sanoman, ja läksivät pois Jerusalemista.
6. Ja Herran sana tapahtui propheta Jeremialle ja sanoi:
7. Näin sanoo Herra, Israelin Jumala: näin sanokaat Juudan kuninkaalle, joka teidät on minun tyköni lähettänyt kysymään minulta: katso, Pharaon joukko, joka teidän avuksenne on lähtenyt, pitää jälleen menemän kotiansa Egyptiin.
8. Ja Kaldealaisten pitää palajaman ja sotiman tätä kaupunkia vastaan, ja voittaman sen, ja polttaman sen tulella.
9. Sentähden sanoo Herra näin: älkäät pettäkö teidän sielujanne, ajatellen: Kaldealaiset menevät peräti pois meidän tyköämme, sillä ei heidän pidä menemän pois.
10. Ja vaikka te vielä löisitte koko Kaldealaisten sotajoukon, jotka teitä vastaan sotivat, ja muutamat heistä saisivat haavoja; niin pitäis heidän vielä sittenkin kunkin majastansa nouseman, ja polttaman tämän kaupungin tulella.
11. Kuin Kaldealaisten sotajoukko oli lähtenyt Jerusalemista, Pharaon sotajoukon tähden,
12. Meni Jeremia ulos Jerusalemista, ja tahtoi mennä Benjaminin maalle, ratkaisemaan ja kirvottamaan itsiänsä siellä kansan seasta.
13. Ja kuin hän tuli Benjaminin porttiin, niin siellä oli oven vartion päämies, nimeltä Jirja Selemjan poika, Hananian pojan; se tarttui propheta Jeremiaan, ja sanoi: sinä tahdot mennä Kaldealaisten tykö.

14. Jeremia sanoi: ei se ole tosi, en minä mene Kaldealaisten tykö. Mutta ei Jirja tahtonut häntä kuulla, vaan otti Jeremian kiinni ja vei hänen pääruhtinasten tykö.
15. Ja pääruhtinaat olivat Jeremialle vihaiset, ja antoivat lyödä häntä, ja heittivät hänen vankiuteen Jonatanin, kirjoittajan, huoneesen; sillä sen he panivat vankihuoneeksi.
16. Niin meni Jeremia luolaan ja vankiuteen, ja oli siellä kauvan aikaa.
17. Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan häntä, ja kysyi salaa häneltä huoneessansa ja sanoi: onko nyt joku sana ilmaantunut Herralta? Jeremia sanoi: on, ja sanoi: sinä pitää annettaman Babelin kuninkaan käsiin.
18. Ja Jeremia sanoi kuningas Zedekialle: mitä minä olen rikkonut sinua, palvelioitas ja tätä kansaa vastaan, että te minun vankiuteen olette heittäneet?
19. Kussa nyt ovat teidän prophetanne, jotka teille ennustivat ja sanoivat: ei Babelin kuningas tule teidän päällenne, eikä tämän maan päälle.
20. Ja nyt, herrani kuningas, kuule minua, ja anna minun rukoukseni tulla sinulta kuulluksi, ja älä minua taas lähetä Jonatanin, kirjoittajan, huoneesen, etten minä siellä kuolisi.
21. Silloin käski kuningas Zedekia, että Jeremia piti tallella pidettämän pihassa vankihuoneen edessä, ja käski hänelle antaa päiväksi osan leipää Leipojan kujalta, siihenasti kuin kaikki leivät kaupungista kuluneeksi tulivat. Niin Jeremia siis oli vankihuoneen pihassa.

38 LUKU

1. Mutta Saphatja Mattanin poika ja Gedalia Pashurin poika, ja Jukal Selamjan poika, ja Pashur Malakian poika kuulivat ne sanat, jotka Jeremia puhui kaikelle kansalle ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra: joka pysyy tässä kaupungissa, hänen pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; mutta joka menee Kaldealaisten tykö, hän jää elämään, ja pitää henkensä niinkuin saaliin, ja saa elää.
3. Sillä näin sanoo Herra: tämä kaupunki pitää totisesti annettaman Babelin kuninkaan sotajoukolle, jotka sen voittavat.
4. Silloin sanoivat pääruhtinaat kuninkaalle: anna siis tappaa tämä mies; sillä tällä tavalla hän peljättää sen sotaväen, joka vielä on jäljellä tässä kaupungissa, niin myös kaiken kansan, että hän näitä sanoja heille sanoo; sillä ei se mies etsi kansan parasta, vaan vahinkoa.
5. Niin kuningas Zedekia sanoi: katso, hän on teidän käsissänne; sillä ei kuningas voi mitään teitä vastaan.
6. Niin he ottivat Jeremian ja heittivät Malkian Hammelekin pojan luolaan, joka pihassa vankihuoneen

edessä oli, ja laskivat Jeremian alas köydellä luolaan, kussa ei vettä ollut, vaan lokaa; ja Jeremia vajosi lokaan.
7. Kuin Ebedmelek Etiopialainen, kuninkaan huoneen kamaripalvelia, kuuli Jeremian luolaan heitetyksi, ja kuningas istui Benjaminin portissa;
8. Niin Ebedmelek meni kuninkaan huoneesta ja puhui kuninkaalle ja sanoi:
9. Herrani kuningas, ne miehet tekevät propheta Jeremialle pahoin, että he ovat hänen luolaan heittäneet, kussa hänen täytyy nälkään kuolla, sillä ei kaupungissa ole enään leipää.
10. Silloin käski kuningas Ebedmelekiä Etiopialaista ja sanoi: ota kolmekymmentä miestä näistä kanssas, ja ota propheta Jeremia ylös luolasta ennenkuin hän kuolee.
11. Ja Ebedmelek otti miehet kanssansa, ja meni kuninkaan huoneesen, kaluhuoneen alle, ja otti sieltä vanhoja rikkinäisiä vaateryysyjä, ja laski ne köydellä Jeremian tykö luolaan.
12. Ja Ebedmelek Etiopialainen sanoi Jeremialle: pane nämät vanhat rikkinäiset ryysyt käsivartes alle köysien alle; ja Jeremia teki niin.
13. Ja he vetivät Jeremian ylös luolasta köydellä; ja niin Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä.
14. Ja kuningas Zedekia lähetti noutamaan propheta Jeremiaa tykönsä, kolmanteen Herran huoneen läpikäytävään; ja kuningas sanoi Jeremialle: minä tahdon sinulta jotain kysyä, älä mitään salaa minulta.
15. Jeremia sanoi Zedekialle: jos minä sinulle jotain sanon, niin sinä tosin tapat minun, ja jos minä sinua neuvon, niin et sinä tottele.
16. Niin kuningas Zedekia vannoi Jeremialle salaa ja sanoi: niin totta kuin Herra elää, joka meidän sielumme on tehnyt, en minä sinua tapa, enkä anna sinua niiden miesten käsiin, jotka sinun henkeäs väijyvät.
17. Ja Jeremia sanoi Zedekialle: näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: jos sinä menet Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin sinä jäät henkiin, ja ei tätä kaupunkia pidä tulella poltettaman; vaan sinä ja sinun huonees jää elämään.
18. Mutta jollet sinä mene Babelin kuninkaan pääruhtinasten tykö, niin tämä kaupunki annetaan Kaldealaisten käsiin, ja heidän pitää sen polttaman tulella: ja et sinäkään pääse heidän käsistänsä.
19. Kuningas Zedekia sanoi Jeremialle: minä pelkään annettavani Juudalaisten käsiin, jotka ovat Kaldealaisten tykö menneet, niin että he pilkkaavat minua.
20. Jeremia sanoi: ei sinua anneta; kuule siis Herran ääntä, jonka minä sinulle sanon, niin sinä menestyt ja jäät elämään;
21. Mutta jollet tahdo mennä, niin on tämä se sana, jonka Herra on minulle osoittanut.

22. Katso, kaikki vaimot, jotka vielä jäljellä ovat Juudan kuninkaan huoneessa, viedään ulos Babelin kuninkaan ruhtinasten tykö; niiden pitää silloin sanoman: voi! sinun lohduttajas ovat pettäneet ja vietelleet sinun, ja vieneet sinun alas lokaan, ja menneet pois.
23. Ja pitää vietämän kaikki sinun emäntäs ja lapses ulos Kaldealaisten tykö ja ei sinun itseskään pidä taitaman päästä heidän käsistänsä; vaan sinä pitää Babelin kuninkaalta käsitettämän, ja tämä kaupunki pitää tulella poltettaman.
24. Ja Zedekia sanoi Jeremialle: katso, ettei kenkään saa tietää näitä sanoja, niin ei sinua tapeta.
25. Ja jos ruhtinaat saavat tietää, että minä olen puhunut sinun kanssas, ja tulevat sinun tykös, ja sanovat: sanos nyt meille, mitä sinä olet kuninkaan kanssa puhunut: älä meiltä sitä salaa, niin emme sinua tapa, ja mitä kuningas on puhunut sinun kanssas?
26. Niin sano heille: minä olen rukoillut kuningasta, ettei hänen pitäisi antaman minua taas tulla Jonatanin huoneesen, etten minä siellä kuolisi.
27. Silloin kaikki ruhtinaat tulivat Jeremian tykö, ja kysyivät häneltä. Ja hän sanoi heille niinkuin kuningas oli hänen käskenyt. Niin he vaikenivat ja jättivät hänen, ettei he mitään häneltä saaneet tietää.
28. Ja Jeremia oli pihassa vankihuoneen edessä, aina siihen päivään asti kuin Jerusalem voitettiin. Ja se tapahtui, että Jerusalem voitettiin.

39 LUKU

1. Yhdeksäntenä Zedekian, Juudan kuninkaan vuotena, kymmenentenä kuukautena, tuli Nebukadnetsar, Babelin kuningas, ja kaikki hänen sotajoukkonsa Jerusalemin eteen ja piirittivät sen.
2. Ja Zedekian ensimäisenä vuotena toistakymmentä, yhdeksäntenä päivänä neljäntenä kuukautena, kukistettiin kaupunki.
3. Ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat menivät sisälle, ja pysähtyivät keskimäiseen porttiin, Nergalsaretser, Samgarnebo, Sarsekim kamaripalveliain päämies, Nergalsaretser magilaisten päämies ja kaikki muut Babelin kuninkaan ruhtinaat.
4. Ja tapahtui, että kuin Zedekia, Juudan kuningas, ja hänen sotaväkensä heidät näkivät, pakenivat he yöllä kaupungista, kuninkaan yrttitarhan tietä, portista, joka oli kahden muurin välillä, ja menivät korven tietä.
5. Mutta Kaldealaisten sotajoukko ajoi heitä takaa, ja käsitti Zedekian Jerikon kedolla, otti hänen ja vei Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, tykö Riblatiin, joka on Hamatin maalla; ja hän tuomitsi hänen.
6. Ja Babelin kuningas antoi tappaa Zedekian lapset hänen nähtensä Riblatissa; ja kaikki Juudan ruhtinaat

antoi Babelin kuningas tappaa.
7. Ja antoi puhkaista ulos Zedekian silmät, ja sitoa hänen kaksilla vaskikahleilla, viedäksensä häntä Babeliin.
8. Ja Kaldealaiset polttivat sekä kuninkaan huoneen että asuvaisten huoneet, ja jaottivat Jerusalemin muurit.
9. Mutta mitä jäljellä oli kaupungissa kansasta, ja ne, jotka muutoin olivat hänen allensa itsensä antaneet, ja jääneen kansan, vei Nebusaradan, huovinhaltia, Babeliin.
10. Mutta muutamat köyhästä väestä, joilla ei mitään ollut, antoi Nebusaradan, huovinhaltia, jäädä Juudan maalle, ja antoi heille viinamäkiä ja peltoja sinä päivänä.
11. Mutta Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli käskenyt Nebusaradania, huovinhaltiaa, Jeremiasta ja sanonut:
12. Ota häntä ja katso hänen parastansa, ja älä hänelle tee mitään pahaa: vaan niinkuin hän anoo sinulta, niin tee hänelle.
13. Silloin lähetti Nebusaradan, huovinhaltia, ja Nebusasban kamaripalveliain päämies, Nergaisaretser magilaisten päämies, ja kaikki Babelin kuninkaan ruhtinaat,
14. He lähettivät ja antoivat noutaa Jeremian vankihuoneen pihasta, ja antoivat hänen Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun, että hänen piti ottaman hänen huoneesensa, ja että hän asuis läsnä kansan tykönä.
15. Oli myös Herran sana tullut Jeremialle, kuin hän vielä oli vankina vankihuoneen pihassa, ja oli sanonut:
16. Mene ja sano Ebedmelekille Etiopialaiselle: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä tahdon antaa minun sanani tulla tähän kaupunkiin onnettomuudeksi ja ei miksikään hyväksi, ja sinun pitää se siihen aikaan näkemän.
17. Mutta sinun minä silloin vapahdan, sanoo Herra, ja en anna sinua niiden miesten käsiin, joita sinä pelkäät;
18. Sillä minä tahdon sinua totisesti siitä auttaa, niin ettei sinun pidä miekalla lankeeman, vaan pitämän henkes niinkuin saaliin, ettäs luotit minuun, sanoo Herra.

40 LUKU

1. Tämä on se sana, joka tapahtui Herralta Jeremialle, kuin Nebusaradan, huovinhaltia, päästi hänen Ramassa vallallensa; sillä hän oli sidottu kahleilla kaikkien niiden seassa, jotka Jerusalemissa ja Juudassa vangitut olivat, vietäviksi pois Babeliin.

2. Kuin huovinhaltia oli antanut noutaa Jeremian tykönsä, sanoi hän hänelle: Herra, sinun Jumalas on puhunut tämän onnettomuuden tälle paikalle;
3. Ja on Herra myös antanut tulla ja tehnyt niinkuin hän on sanonut; sillä te olette rikkoneet Herraa vastaan, ja ette totelleet hänen ääntänsä, sentähden on tämä teille tapahtunut.
4. Ja nyt katso, minä olen sinun tänäpänä päästänyt kahleista, joilla sinun kätes olivat sidotut. Jos sinulle kelpaa mennä minun kanssani Babeliin, niin tule, minä tahdon katsoa sinun parastas; ja jollet sinä tahdo tulla minun kanssani Babeliin, niin anna olla: katso, siellä on sinulle koko maa edessäs: kussa sinä luulet itselles hyvän olevan ja sinulle kelpaa, niin mene sinne.
5. Sillä tästedes ei ole enään yhtään palausta, sentähden sinä mahdat palata Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, tykö, jonka Babelin kuningas on pannut Juudan kaupunkein päälle, ja asu hänen tykönänsä kansan seassa, eli mene sinne, mihinkä sinulle parahin kelpaa. Ja huovinhaltia antoi hänelle evästä ja lahjoja, ja antoi hänen mennä.
6. Niin tuli Jeremia Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan, ja asui hänen tykönänsä kansan seassa, joka vielä maalle jäänyt oli.
7. Kuin kaikki sodanpäämiehet, jotka kedolla olivat sotaväkensä kanssa, saivat kuulla, että Babelin kuningas oli pannut Gedalian Ahikamin pojan maata hallitsemaan, ja että hän oli jättänyt hänen kanssansa sekä miehiä että vaimoja, lapsia ja pienimpiä, joita ei viety Babeliin;
8. Tulivat Gedalian tykö Mitspaan Ismael Netanjan poika, Johanan ja Jonatan Karean pojat, ja Seraja Tanhumetin poika, ja Ephain pojat Netophatista, Jesania Maakatin poika, he ja heidän miehensä.
9. Ja Gedalia Ahikamin poika, Saphanin pojan, teki heille ja heidän miehillensä valan ja sanoi: älkäät peljätkö olla Kaldealaisille alamaiset, pysykäät maassa ja olkaat Babelin kuninkaalle alamaiset, niin te menestytte.
10. Ja minä, katso, minä asun tässä Mitspassa, että minä palvelisin Kaldealaisia, jotka tulevat meidän tykömme; kootkaat te sentähden viinaa ja suvituloa ja öljyä ja pankaat teidän astioihinne, ja asukaat teidän kaupungeissanne, jotka te saaneet olette.
11. Niin myös kaikki Juudalaiset, jotka Moabissa olivat, ja Ammonin lasten seassa; ja Edomissa, ja kaikissa maakunnissa, kuin he kuulivat, että Babelin kuningas oli jättänyt muutamia Juudaan, ja oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, heitä hallitsemaan.
12. Tulivat kaikki Juudalaiset jälleen kaikista paikoista, sieltä kuhunka he olivat ajetut ulos, Juudan maahan Gedalian tykö Mitspaan, ja kokosivat aivan paljon viinaa ja suvituloa.
13. Mutta Johanan Karean poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kanssa, jotka kedolla olivat olleet, tulivat

Gedalian tykö Mitspaan,
14. Ja sanoivat hänelle: tiedätkös että Baalis, Ammonin lasten kuningas, on lähettänyt Ismaelin Netanjan pojan sinua tappamaan? Mutta ei Gedalia Ahikamin poika uskonut heitä.
15. Silloin sanoi Johanan Karean poika Gedalialle salaa Mitspassa: minä tahdon nyt mennä ja lyödä Ismaelin Netanjan pojan kuoliaaksi, niin ettei kenenkään pidä saamaan tietää. Miksi hänen pitää lyömän sinua, että kaikki Juudalaiset, jotka sinun tykös ovat kootut, pitää hajoitettaman, ja ne, jotka vielä Juudasta jääneet ovat, hukkuman?
16. Mutta Gedalia Ahikamin poika sanoi Johananille Karean pojalle: ei sinun pidä sitä tekemän; sillä ei se ole tosi, mitä sinä Ismaelista sanot.

41 LUKU

1. Mutta seitsemäntenä kuukautena tuli Ismael Netanjan poika, Elisaman pojan, kuninkaallisesta suvusta, ynnä kuninkaan päämiesten kanssa, ja kymmenen miestä hänen kanssansa, Gedalian Ahikamin pojan tykö Mitspaan; ja he söivät toinen toisensa kanssa Mitspassa.
2. Mutta Ismael Netanjan poika nousi, ja ne kymmenen miestä, jotka hänen kanssansa olivat, ja löivät Gedalian, Ahikamin pojan, Saphanin pojan, kuoliaaksi miekalla, jonka Babelin kuningas oli pannut koko maan päälle.
3. Päälliseksi löi Ismael kaikki Juudalaiset, jotka Gedalian tykönä olivat Mitspassa, ja Kaldealaiset, jotka siellä löydettiin, ja kaikki sotamiehet.
4. Toisena päivänä kuin Gedalia lyöty oli, ja ei kenkään sitä vielä tietänyt,
5. Tuli kahdeksankymmentä miestä Sikemistä, Silosta ja Samariasta, ja olivat ajelleet partansa ja reväisseet vaatteensa, ja haavoittaneet itsensä, ja toivat ruokauhrin ja suitsutuksen myötänsä, viedäksensä Herran huoneesen.
6. Ja Ismael Netanjan poika meni Mitspasta heitä vastaan, käyskenteli ja itki. Kuin hän tuli heidän tykönsä, sanoi hän heille: teidän pitää tuleman Gedalian Ahikamin pojan tykö.
7. Mutta kuin he tulivat keskelle kaupunkia, tappio heidät Ismael Netanjan poika, ja ne miehet, jotka hänen kanssansa olivat, kaivon tykönä.
8. Mutta siinä oli seassa kymmenen miestä, jotka sanoivat Ismaelille: älä meitä tapa, meillä on tavaroita pelloissa, nisuja, ohria, öljyä ja hunajaa. Ja niin pidätti hän itsensä, ettei hän heitä heidän veljeinsä kanssa tappanut.

9. Mutta kaivo, johon Ismael kaikkein kuolleiden ruumiit heitti, jotka hän oli ynnä Gedalian kanssa tappanut, on se, jonka kuningas Assa antoi tehdä Baesaa, Israelin kuningasta varten; sen täytti Ismael Netanjan poika tapetuilla.
10. Ja kaiken kansan, joka oli jäljellä Mitspassa, kuninkaan tyttäret, ja kaiken kansan, joka oli Mitspaan jätetty, vei Ismael Netanjan poika pois vangiksi, joiden päälle Nebusaradan, huovinhaltia, oli pannut Gedalian Ahikamin pojan, ja Ismael Netanjan poika otti ne vangiksi, läksi pois ja tahtoi ylitse Ammonin lasten tykö.
11. Mutta kuin Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, saivat tietää kaiken sen pahan, minkä Ismael Netanjan poika tehnyt oli,
12. Ottivat he kaiken kansan tykönsä, ja läksivät Ismaelia Netanjan poikaa vastaan sotaan, ja saavuttivat hänen Gibeonissa suuren veden tykönä.
13. Kuin kaikki kansa, joka Ismaelin kanssa oli näki Johanan Karean pojan, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, niin he iloitsivat.
14. Ja kaikki kansa, jonka Ismael oli vienyt Mitspasta, palasi ja antautui Johanan Karean pojan tykö.
15. Mutta Ismael Netanjan poika, pääsi Johanan edestä kahdeksan miehen kanssa, ja pakeni Ammonin lasten tykö.
16. Ja Johanan Karean poika ynnä kaikkein sodanpäämiesten kanssa, jotka hänen kanssansa olivat, ottivat kaiken jääneen kansan Mitspasta tykönsä, jonka he Ismaelilta Netanjan pojalta olivat ottaneet, sittekuin hän Gedalian Ahikamin pojan oli tappanut, väkevät sotamiehet, vaimot ja lapset, ja kamaripalveliat, jotka he Gibeonista olivat tuoneet jällensä;
17. Menivät pois ja tulivat majoille Kinhamiin, Betlehemin tykö, ja tahtoivat mennä Egyptiin,
18. Kaldealaisten edestä; sillä he pelkäsivät heitä, että Ismael Netanjan poika oli tappanut Gedalian Ahikamin pojan, jonka Babelin kuningas on pannut maata hallitsemaan.

42 LUKU

1. Silloin astuivat kaikki sodanpäämiehet edes, Johanan Karean poika, Jesanja Hosajan poika, ja kaikki kansa sekä pienet että suuret,
2. Ja sanoivat propheta Jeremialle: annas meidän rukouksemme tulla kuulluksi sinun edessäs, ja rukoile meidän edestämme Herraa Jumalaas kaikista näistä jätetyistä; sillä meitä on harvat monesta jääneet, niinkuin sinä itse meidät näet silmilläs:

3. Että Herra sinun Jumalas tahtois ilmoittaa meille, kuhunka meidän vaeltaman ja mitä meidän tekemän pitää.
4. Ja propheta Jeremia sanoi heille: minä tahdon kuulla teitä: katso, minä tahdon rukoilla Herraa teidän Jumalaanne, niinkuin te olette sanoneet, ja kaiken, mitä Herra teille vastaa, sen minä tahdon teille ilmoittaa, enkä tahdo mitään teiltä salata.
5. Ja he sanoivat Jeremialle: Herra olkoon vahva ja totinen todistaja meidän vaiheellamme, jollemme me tee kaikkia, mitä Herra sinun Jumalas on meitä käskevä.
6. Olkoon hyvä eli paha, niin me tahdomme olla kuuliaiset Herran Jumalamme äänelle, jonka tykö me sinun lähetämme, että meille menestyis, koska me Herran meidän Jumalamme äänelle olemme kuuliaiset.
7. Kymmenen päivän perästä tapahtui Herran sana Jeremialle.
8. Silloin kutsui hän Johanan Karean pojan, ja kaikki sodanpäämiehet, jotka hänen kanssansa olivat, ja kaiken kansan sekä pienet että suuret,
9. Ja sanoi heille: näin sanoo Herra Israelin Jumala, jonka tykö te olette minun lähettäneet, että minä teidän rukouksenne kantaisin hänen eteensä:
10. Jos te pysytte tässä maassa, niin minä tahdon rakentaa teitä ja en kukistaa: minä tahdon istuttaa teitä ja en repiä ylös; sillä minä kadun sitä pahaa, jonka minä teille tehnyt olen.
11. Te saatte olla kyllä Babelin kuninkaalta rauhassa, jota te pelkäätte; ei teidän pidä häntä pelkäämän, sanoo Herra; sillä minä tahdon olla teidän tykönänne, niin että minä autan ja vapahdan teitä hänen kädestänsä.
12. Minä tahdon osoittaa teille laupiuden, ja armahtaa teitä, ja vien teitä taas teidän maallenne.
13. Mutta jos te sanotte: emme tahdo asua tässä maassa, ettette olisi kuuliaiset Herran teidän Jumalanne äänelle,
14. Sanoen: emme suinkaan, vaan me tahdomme mennä Egyptin maalle, ettemme kapinaa näkisi, emmekä kuulisi basunan ääntä, eli kärsisi nälkää leivän puuttumisen tähden: siellä me tahdomme olla;
15. Kuulkaa siis nyt Herran sanaa, te jääneet Juudasta, näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: jos te panette teidän kasvonne menemään Egyptiin, niin että te tahdotte siellä olla:
16. Niin miekan, jota te pelkäätte, pitää sattuman teihin Egyptin maalla, ja nälän, jota te pelkäätte, pitää teitä siellä noudattaman Egyptissä, ja teidän pitää siellä kuoleman.
17. Sillä olkoon kutka tahansa, jotka kasvonsa sinne asettavat, mennäksensä Egyptiin olemaan siellä, heidän pitää kuoleman miekkaan, nälkään ja ruttoon; ja ei pidä kenenkään jäämän eli pääsemän siitä pahasta jonka minä annan tulla heidän päällensä.

18. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala; niinkuin minun vihani ja julmuuteni on tullut Jerusalemin asuvaisten päälle, niin pitää minun vihani myös tuleman teidän päällenne, jos te menette Egyptiin, että teidän pitää tuleman kiroukseksi, ihmeeksi, sadatukseksi ja häpiäksi, ja ei pidä teidän ikänä enään tätä paikkaa saaman nähdä.
19. Herran sana tulee teihin, te jääneet Juudasta, ettette menisi Egyptiin; sentähden se täydellisesti tietäkäät, että minä tänäpänä todistan teille.
20. Sillä te teette pahoin teidän sielullenne, että te lähetitte minun Herran teidän Jumalanne tykö, ja sanoitte: rukoile Herraa meidän Jumalaamme meidän edestämme, ja kaikki, mitä Herra meidän Jumalamme on sanova, niin ilmoita meille, ja me tahdomme sen jälkeen tehdä.
21. Sen minä olen tänäpänä teidän tietää antanut; mutta ette ole tahtoneet kuulla Herran teidän Jumalanne ääntä, eli kaikkia, mitä Hän minun kauttani on teille käskenyt.
22. Niin teidän pitää nyt täydellisesti tietämän, että teidän pitää miekkaan, nälkään ja ruttoon kuoleman siinä paikassa, kuhunka te aiotte mennä asumaan.

43 LUKU

1. Kuin Jeremia oli kaikki Herran heidän Jumalansa sanat kaikelle kansalle puhunut, niinkuin Herra heidän Jumalansa hänen oli lähettänyt sanomaan heille kaikki nämä sanat:
2. Sanoi Asaria Hosajan poika, ja Johanan Karean poika, ja kaikki ylpiät miehet Jeremialle ja puhuivat: sinä valehtelet, ei Herra meidän Jumalamme ole lähettänyt sinua eikä sanonut: ei teidän pidä menemän Egyptiin asumaan siellä;
3. Mutta Baruk Nerijan poika yllyttää sinua meitä vastaan, että me annettaisiin Kaldealaisten käsiin, tapettaa ja vietää Babeliin.
4. Näin ei tahtonut Johanan Karean poika, ja kaikki sodanpäämiehet, ja kaikki kansa totella Herran ääntä, että he olisivat pysyneet Juudan maalla.
5. Vaan Johanan Karean poika ja kaikki sodanpäämiehet ottivat tykönsä kaikki jääneet Juudasta, ne jotka kaikista kansoista sinne paenneet ja palanneet olivat asumaan Juudan maalla;
6. Miehet ja vaimot ja lapset, niin myös kuninkaan tyttäret, ja kaikki sielut, jotka Nebusaradan, huovinhaltia, Gedalian Ahikamin pojan, Saphanin pojan, haltuun oli jättänyt, ja propheta Jeremian ja Barukin Nerijan pojan.
7. Ja menivät Egyptin maalle, sillä ei he tahtoneet kuulla Herran ääntä, ja tulivat Tahpanhekseen.

8. Ja Herran sana tapahtui Jeremialle Tahpanheksessa ja sanoi:
9. Ota kätees suuret kivet, ja kaiva ne maahan tiilipätsiin, joka on Pharaon huoneen oven kohdalla Tahpanheksessa, niin että Juudan miehet sen näkevät.
10. Ja sano heille: näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: katso, minä lähetän ja annan noutaa palveliani Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, ja asetan hänen istuimensa näiden kivien päälle, jotka minä olen tähän maahan kaivanut; ja hän on paneva majansa sen päälle.
11. Ja hän on tuleva ja lyövä Egyptin maata; jotka kuolemaan (aiotut ovat), ne (joutuvat) kuolemaan, ja jotka vankiuteen, ne vankiuteen, ja jotka miekkaan, ne miekkaan.
12. Ja minä sytytän tulen epäjumalain huoneisiin Egyptissä, niin että hän polttaa ja vie heidät pois; ja hänen pitää puettaman itsensä Egyptin maahan, niinkuin paimen puettaa itsensä hameesensa, ja pitää menemän sieltä matkaansa rauhassa.
13. Ja hänen pitää murskaksi lyömän Betsemeksen patsaat Egyptissä, ja polttaman Egyptin epäjumalain huoneet tulella.

44 LUKU

1. Tämä on se sana, joka Jeremialle tapahtui, kaikista Juudalaisista, jotka Egyptin maalla asuivat, jotka asuivat Migdolissa, Tahpanheksessa, Nophissa, Patroksen maalla, ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: te olette nähneet kaiken sen pahan, jonka minä olen antanut tulla Jerusalemin päälle, ja kaikkein Juudan kaupunkein päälle; ja katso, tänäpänä ovat ne hävitettynä, niin ettei kenkään niissä asu:
3. Heidän pahuutensa tähden, jonka he tekivät vihoittaen minua, ja menivät ja suitsuttivat ja palvelivat muita jumalia, joita ei he, eli te, eikä teidän isänne tunteneet.
4. Ja minä lähetin varhain ja usein teidän tykönne kaikki palveliani prophetat, ja käskin teille sanoa: älkäät tehkö senkaltaisia kauhistuksia, joita minä vihaan;
5. Mutta ei he totelleet, eikä kallistaneet korviansa kääntymään pahuudestansa, ja ei suitsuttamaan muille jumalille.
6. Sentähden syttyi myös minun vihani ja julmuuteni, ja paloi Juudan kaupunkein päällä, ja Jerusalemin katuin päällä, niin ne ovat kukistetuiksi ja autioiksi tulleet, niinkuin se tänäpänä löydetään.
7. Nyt, näin sanoo Herra Jumala Zebaot, Israelin Jumala: miksi te teette tämän suuren pahan vastaan omaa henkeänne? että teidän seassanne pitää hävitettämän sekä mies että vaimo, sekä lapset että imeväiset

Juudasta, ja ei pidä yhtään teistä jäämän,
8. Että te niin vihoitatte minun kättenne töillä, ja suitsutatte muille jumalille Egyptin maalla, johon te olette menneet asumaan, että teidän pitää hävitetyksi, ja kiroukseksi ja häväistykseksi kaikkein pakanain seassa maan päällä tuleman.
9. Oletteko te unhottaneet isäinne onnettomuuden, Juudan kuningasten onnettomuuden, heidän emäntäinsä onnettomuuden, niin myös teidän oman onnettomuutenne, ja teidän emäntäinne onnettomuuden, joka teille on tapahtunut Juudan maalla ja Jerusalemin kaduilla?
10. Kuitenkin ei he vielä ole tähän päivään asti itsiänsä nöyryyttäneet, ja ei myös mitään pelkää; ja ei vaella minun laissani ja säädyissäni, jotka minä teidän eteenne ja teidän isäinne eteen pannut olen.
11. Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: katso, minä panen minun kasvoni teitä vastaan onnettomuudeksi, ja koko Juudan pitää hävitetyksi tuleman.
12. Ja minä otan jääneet Juudasta, jotka ovat kasvonsa tavoittaneet mennäksensä Egyptin maalle, asumaan siellä, ja he kaikki pitää lopetettaman, Egyptin maalla pitää heidän miekalla kaatuman ja nälällä hukkuman, sekä pienet että suuret; heidän pitää kuoleman miekalla ja nälällä, ja pitää tuleman sadatukseksi, ihmeeksi, kiroukseksi ja häväistykseksi.
13. Minä tahdon rangaista Egyptin maan asuvaisia miekalla, nälällä ja rutolla, niinkuin minä tein Jerusalemille;
14. Niin ettei Juudan jääneistä ketään pidä pääsemän eikä jäämän, jotka kuitenkin sitä varten tänne Egyptin maalle asumaan tulleet ovat, että he taas Juudan maalle palajaisivat, johonka he mielellänsä jälleen asumaan tulisivat; mutta ei heidän pidä sinne palajaman, paitsi niitä, jotka täältä pakenevat.
15. Niin kaikki ne miehet vastasivat Jeremiaa, jotka kyllä tiesivät, että heidän emäntänsä muille jumalille olivat suitsuttaneet, niin myös kaikki vaimot, joita siellä suuri joukko oli, ja kaikki kansa, jotka Egyptin maalla, Patroksessa asuivat, ja sanoivat:
16. Sen sanan jälkeen, jonka sinä meille Herran nimeen sanot, emme tahdo sinua suinkaan kuulla;
17. Vaan me tahdomme kaiketi tehdä kaiken sen sanan perään, joka meidän suustamme käy, ja tahdomme taivaan kuningattarelle suitsuttaa, ja hänelle juomauhria uhrata, niinkuin me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja päämiehemme tehneet ovat Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla. Silloin meillä oli leipää kyllä, ja me olimme autuaat, ja emme nähneet onnettomuutta.
18. Mutta sittekuin kuin me lakkasimme suitsuttamasta taivaan kuningattarelle, ja juomauhria hänelle uhraamasta, niin me kaikki köyhiksi tulimme ja olemme miekan ja nälän kautta hukkuneet.
19. Ja vaikka me taivaan haltiattarelle suitsuttaisimme ja juomauhria uhraisimme, niin emme sitä tee ilman

meidän miestemme tahtoa, kuin me hänelle leipiä leivomme ja juomauhria uhraamme.
20. Silloin Jeremia sanoi kaikelle kansalle, sekä miehille että vaimoille, ja kaikelle kansalle, joka häntä niin vastannut oli sanoen:
21. Sepä se on, että Herra on muistanut sen suitsuttamisen, jonka Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla tehneet olette, ynnä teidän isäinne, kuningastenne, päämiestenne ja kaiken maakunnan kansan kanssa, ja pani sen sydämeensä.
22. Niin ettei Herra voinut teidän pahaa menoanne enään kärsiä ja niitä kauhistuksia, joita te teitte; joista myös teidän maanne on autioksi, ihmeeksi ja kiroukseksi tullut, niin ettei kenkään siinä asu, niinkuin tänäpänä nähtävä on.
23. että te suitsutitte, ja Herraa vastaan syntiä teitte, ja ette totelleet Herran ääntä, ette myös hänen laissansa, säädyissänsä ja todistuksissansa vaeltaneet; sentähden myös tämä onnettomuus teille tapahtuu, niinkuin tänäpänä nähtävä on.
24. Ja Jeremia sanoi kaikelle kansalle ja kaikille vaimoille: kuulkaat Herran sanaa kaikki, jotka Juudasta Egyptin maassa olette.
25. Näin puhuu Herra Zebaot, Israelin Jumala, sanoen: te ja teidän vaimonne olette suullanne puhuneet ja käsillänne täyttäneet, mitä te sanoitte: meidän lupauksemme me kaiketi tahdomme pitää, jonka me taivaan kuningattarelle luvanneet olemme, että me hänelle pyhää savua suitsuttaisimme, ja juomauhria uhraisimme: te olette lupauksenne kyllä pitäneet, ja lupauksenne työllä täyttäneet.
26. Niin kuulkaat siis Herran sanaa, kaikki Juudasta, jotka Egyptin maalla asutte: katso, minä vannon suuren nimeni kautta, sanoo Herra: ettei minun nimeni pidä enään jonkun ihmisen suusta Juudasta koko Egyptin maassa nimitettämän, joka sanois: niin totta kuin Herra, Herra elää.
27. Katso, minä tahdon valvoa heitä vastaan heidän pahaksensa ja en heidän hyväksensä, niin että jokainen, joka Juudasta Egyptin maalla on, pitää miekalla ja nälällä hukkuman, siihenasti että he lopetetuksi tulevat.
28. Mutta jotka miekan välttävät, niiden pitää kuitenkin Egyptin maalta Juudan maahan vähässä joukossa palajaman. Ja niin pitää kaikki jääneet Juudasta, jotka Egyptin maahan asumaan menneet olivat, ymmärtämän, kummanko sanat todeksi joutuvat, minun vai heidän.
29. Ja tämä olkoon teille merkiksi, sanoo Herra: sillä minä tahdon teitä tässä paikassa rangaista, että tietäisitte minun sanani tulevan todeksi, teille onnettomuudeksi;
30. Näin sanoo Herra: katso, minä tahdon hyljätä Pharao Hophran, Egyptin kuninkaan, hänen vihollistensa käsiin ja niiden käsiin, jotka hänen henkeänsä väijyvät, niinkuin minä Zedekiankin, Juudan kuninkaan,

hylkäsin Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, hänen vihollistensa käteen, ja sen joka hänen henkeänsä väijyi.

45 LUKU

1. Tämä on se sana, jonka propheta Jeremia puhui Barukille Nerijan pojalle, kuin hän nämät sanat kirjoitti kirjaan Jeremian suusta, neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan vuonna, ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, sinusta Baruk:
3. Sinä sanoit: voi nyt minua! kuinka on Herra vaivaa minun kivulleni lisännyt; minä huokaan minuni väsyksiin, ja en löydä lepoa.
4. Sano hänelle näin: näin sanoo Herra: katso, mitä minä rakensin, sen minä kukistan, ja mitä minä istutin, sen minä hävitän, niin myös koko tämän maan.
5. Ja sinä etsit itselles suuria kappaleita. Älä niitä pyydä, sillä katso, minä tahdon antaa tulla onnettomuuden kaikelle lihalle, sanoo Herra; mutta sinun sielus minä tahdon sinulle niinkuin saaliin antaa joka paikassa, kuhunka sinä vaellat.

46 LUKU

1. Tämä on Herran sana, joka tapahtui propheta Jeremialle, pakanoita vastaan,
2. Egyptiä vastaan, Pharao Nekon, Egyptin kuninkaan, joukkoa vastaan, joka on Phratin virran tykönä Karkemiksessa, jonka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, löi neljäntenä Jojakimin Josian pojan, Juudan kuninkaan, vuonna.
3. Valmistakaat kilpi ja keihäs, ja lähtekäät sotaan.
4. Valjastakaat hevoset, ja antakaat ratsastajat astua hevosten selkään; pankaat rautalakit päähänne, teroittakaat keihäät, pukekaat rautahame yllenne.
5. Mutta kuinka minä näen heidät epäileväiseksi ja takaperin ajetuksi, ja heidän sankarinsa lyödyksi; he pakenevat, niin etteivät he katso taaksensa, hämmästys on joka taholta, sanoo Herra.
6. Nopsa ei taida paeta eikä väkevä päästä: pohjaan päin Phratin virran tykönä ovat he kaatuneet ja maahan lyödyt.
7. Kussa on nyt se, joka tänne menee ylös niinkuin virta? ja hänen aaltonsa nousevat kuin virrat?
8. Egypti menee ylös niinkuin virta, ja hänen aaltonsa nostavat itsensä niinkuin virrat, ja sanoo: minä

tahdon mennä ylös, ja peittää maan, ja hävittää kaupungin ynnä niiden kanssa, jotka siinä asuvat.
9. Istukaat hevosten päälle, samotkaat lentäen vaunuilla, antakaat sankarit mennä ulos, Etiopialaiset ja Lybiasta kilven kantajat, ja ampujat Lydiasta.
10. Sillä tämä on Herran, Herran Zebaotin päivä, kostopäivä, että hän kostais vihollisiansa: miekan pitää syömän ja heidän verestänsä täyteen tuleman ja juopuman; sillä heidän pitää tuleman Herralle, Herralle Zebaotille teurasuhriksi pohjan maalla, Phratin virran tykönä.
11. Mene ylös Gileadiin ja tuo voidetta, sinä neitsy, Egyptin tytär; mutta se on turha, ettäs paljon parannusta etsit, et sinä kuitenkaan tule terveeksi.
12. Sinun häpys on tullut tiettäväksi pakanain seassa, sinun valitustas on maa täynnänsä; sillä toinen sankari kaatuu toisen päälle, ja molemmat makaavat yhdessä ylösalaisin.
13. Tämä on Herran sana, jonka hän puhui propheta Jeremialle, kuin Nebukadnetsar, Babelin kuningas, läksi matkaan lyömään Egyptin maata:
14. Ilmoittakaat se Egyptissä ja kuuluttakaat Migdolissa, antakaat kuulla Nophissa ja Tahpanheksessa, ja sanokaat: seiso, valmista sinus, sillä miekan pitää syömän kaikki, mitä sinun ympärilläs on.
15. Kuinka se on, että sinun väkeväs kaatuvat maahan, ja ei taida pysyä seisoalla? sillä Herra on niin lykännyt heidät ylösalaisin.
16. Hän tekee, että monta heistä kaatuvat, että yksi toisen kanssa makaa maassa ylösalaisin. Niin he sanoivat: ylös, käykäämme meidän kansamme tykö isäimme maahan jälleen, murhaajan miekan edestä.
17. Sitä siellä huudettakoon; Pharao Egyptin kuningas on metelin nostanut: ei hän ole pitänyt määrättyä aikaansa.
18. Niin totta kuin minä elän, sanoo se Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot, hänen pitää tuleman niin (korkiana) kuin Tabor on vuorten seassa, ja niinkuin Karmel on meren tykönä.
19. Laita itses matkustamaan, sinä tytär, asuvainen Egyptissä; sillä Nophin pitää autioksi tuleman ja poltettaman, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman.
20. Egypti on juuri kaunis vasikka; mutta teurastaja tulee kaiketi pohjoisesta.
21. Ja hänen päivämiehensä, jotka siinä asuvat, ovat myös kuin syötetyt vasikat; mutta heidän pitää kumminkin palajaman, kaikki tuleman karkuriksi, ja ei taitaman pysyä; sillä heidän onnettomuutensa päivä pitää heidän päällensä tuleman, heidän rangaistuksensa aika.
22. He tulevat havisten niinkuin kärmeet, ja tulevat sotajoukon voimalla, ja tulevat kirveillä hänen päällensä, niinkuin puiden hakkaajat.
23. Heidän pitää hävittämän hänen metsänsä, sanoo Herra, ettei pidä voitaman lukea; sillä heitä on enempi

kuin heinäsirkkoja, joita ei kenkään lukea taida.
24. Egyptin tytär häpee, sillä hän on pohjoisen kansan käsiin annettu.
25. Herra Zebaot, Israelin Jumala sanoo: katso, minä tahdon rangaista Noon holhojan, ja Pharaon ja Egyptin, heidän jumalainsa ja kuningastensa kanssa, ja Pharaon kaikkein niiden kanssa, jotka häneen luottavat:
26. Niin että minä annan heidät niiden käsiin, jotka heidän henkeänsä väijyvät, ja Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan käsiin, ja hänen palveliainsa käsiin; ja sitte pitää (siinä) asuttaman, niinkuin muinenkin, sanoo Herra.
27. Mutta sinä minun palveliani Jakob, älä mitään pelkää, ja sinä Israel, älä mitään epäile; sillä katso, minä autan sinua kaukaa, ja sinun siemenes vankiutensa maasta, niin että Jakobin pitää tuleman jälleen, ja oleman rauhassa ja levossa, ja ei pidä kenenkään häntä peljättämän.
28. Sentähden älä mitään pelkää, sinä Jakob minun palveliani, sanoo Herra, sillä minä olen sinun tykönäs; sillä minä lopetan kaikki pakanat, kuhunka minä olen sinut ajanut; mutta en minä sinua lopeta, vaan tahdon kurittaa sinua kohtuudella, ja en sinua peräti rankaisematta pidä.

47 LUKU

1. Tämä on Herran sana, joka tapahtui propheta Jeremialle Philistealaisia vastaan, ennenkuin Pharao löi Gatsan.
2. Näin sanoo Herra: katso, vedet pitää nouseman pohjoisesta, josta pitää tuleman tulvavirta, niin että se käy ylitse maan, ja mitä sen päällä on, ja kaupungit niiden kanssa, jotka niissä asuvat: ja ihmisten pitää huutaman, kaikkein maan asuvaisten valittaman,
3. Humun tähden heidän väkevistä hevosistansa, jotka siellä juoksevat, ja heidän vaununsa töminän tähden, ja heidän ratastensa kopinan tähden; niin ettei isäin pidä ympärillensä katsoman lastensa perään, niin epäilyksissä pitää heidän oleman,
4. Sen päivän tähden, joka tulee kukistamaan kaikki Philistealaiset, ja hävittämään Tyroa ja Sidonia, ynnä kaikkein muiden heidän auttajainsa kanssa; sillä Herra on kukistava Philistealaisia, jääneitä Kaphtorin luodossa.
5. Gatsan pitää paljaspääksi joutuman, ja Askalon ynnä jääneiden kanssa heidän laaksoissansa hävitettämän; kuinka kauvan sinä itsiäs repelet?
6. Kuinka kauvan sinä, Herran miekka, et tahdo lakata? mene jo tuppees, lepää ja ole alallas.

7. Mutta kuinka sinä taidat lakata, että Herra on antanut sinulle käskyn Askalonia vastaan, ja asettanut sinun meren satamia vastaan.

48 LUKU

1. Moabia vastaan sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala näin: voi Neboa! sillä se on kukistettu ja on surkiana, Kirjataim on voitettu: linna on surkialla muodolla, ja on kukistettu.
2. Moabin kerskaaminen on pois, joka hänellä oli Hesbonista; sillä jotain pahaa hänelle aiotaan: (nimittäin) tulkaat, me tahdomme hävittää hänen peräti, ettei hän enään pidä kansa oleman; ja sinun Madmen pitää myös oleman hävitetyn, miekan pitää sinun perässäs tuleman.
3. Horonaimista kuuluu hävityksen ja suuren valituksen ääni.
4. Moab on lyöty maahan; hänen nuoret lapsensa kuuluvat huutavan.
5. Sillä he käyvät itkien tietä myöten ylös Luhitiin, ja vihollisten hävityshuuto kuullaan tietä myöten alas Horonaimista:
6. (Nimittäin) rientäkäät pois, ja pelastakaat henkenne; mutta teidän pitää oleman niinkuin kanerva korvessa.
7. Että sinä luotit rakennukseesi ja tavaroihis, pitää sinun myös tuleman voitetuksi, ja Kamoksen pitää menemän ulos vangittuna ynnä pappeinsa ja ruhtinastensa kanssa.
8. Sillä hävittäjän pitää tuleman kaikkiin kaupunkeihin, niin ettei yhtään kaupunkia pidä pääsemän; siellä pitää sekä laaksot turmeltuman, ja tasaiset kedot hävitettämän; sillä Herra on sen sanonut.
9. Antakaat Moabille sulkia; sillä hänen pitää lentäen menemän, ja hänen kaupunkinsa autioksi tuleman, niin ettei yhdenkään pidä niissä asuman.
10. Kirottu olkoon, joka tekee Herran työn laiskasti, ja kirottu olkoon, joka miekkansa antaa lakata verta vuodattamasta.
11. Moab on nuoruudestansa ollut surutoin, ja on rahkansa päällä alallansa ollut, ja ei ole koskaan vuodatetuksi tullut yhdestä astiasta niin toiseen, eikä koskaan mennyt vankiuteen: sentähden on hänellä hänen makunsa tallella, ja hänen hajunsa ei ole muuttunut.
12. Sentähden katso, se aika tulee, sanoo Herra, että minä lähetän hänelle vieraita, jotka hänen pitää laskeman, ja tekemän hänen astiansa tyhjäksi ja rikkoman hänen leilinsä.
13. Ja Moabin pitää Kamoksen tähden tuleman häpiään, niinkuin Israelin huone on Betelin tähden häpiään tullut, joihinka he luottivat.

14. Kuinka te rohkeatte sanoa: me olemme sankarit ja miehuulliset sotamiehet?
15. Vaikka Moab pitää hävitetyksi tuleman, ja hänen kaupunkinsa poljettaman, ja hänen parhaat nuoret miehensä käymän alas tapettaviksi, sanoo Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot.
16. Sillä Moabin onnettomuus on pian tuleva, ja hänen kova onnensa on kyllä kiiruhtava.
17. Surkutelkaat siis häntä kaikki te, jotka hänen ympärillänsä asutte ja hänen nimensä tunnette, ja sanokaat: kuinka on se vahva vitsa ja se jalo sauva niin taitettu rikki?
18. Astu alas jaloudesta ja istu kuivalle, sinä tytär, joka Dibonissa asut; sillä Moabin hävittäjän pitää tuleman ylös sinun tykös, ja turmeleman sinun linnas.
19. Seiso tiellä ja katsele, sinä Aroerin asuvainen; kysy niiltä, jotka pakenivat ja pääsivät, ja sano: mitä on tapahtunut?
20. Moab on häpiään joutunut, sillä hän on turmeltu; valittakaat ja huutakaat: ilmoittakaat se Arnonissa, että Moab on turmeltu.
21. Rangaistus on tullut tasaiselle kedolle, Holoniin, Jahtsaan, Mephatiin,
22. Diboniin, Neboon, Betdiblataimiin,
23. Kirjataimiin, Betgamuliin, Betmeoniin,
24. Keriotiin, Bostraan, ja kaikkiin Moabin maan kaupunkeihin, joko he kaukana eli läsnä ovat.
25. Moabin sarvi on lyöty pois, ja hänen käsivartensa on taitettu, sanoo Herra.
26. Juovuttakaat häntä, sillä hän on korottanut itsensä Herraa vastaan; että hän oksennuksessansa itseänsä kääntelis, ja myös pilkaksi tulis.
27. Sillä Israel on ollut sinun häväistykses, niinkuin hän olis löytty varasten seasta. Ja että sinä senkaltaisia häntä vastaan olet puhunut, pitää sinä vietämän myös pois.
28. Te Moabin asuvaiset, jättäkäät kaupungit ja asukaat vuoren kukkuloilla, ja tehkäät niinkuin kyyhkyinen, joka pesänsä tekee luolan reunoille.
29. Me olemme kuulleet Moabin ylpeyden, että hän on juuri ylpiä, hänen korkeutensa, röyhkeytensä, öykkäämisensä ja sydämensä paisumisen.
30. Minä kyllä tunnen, sanoo Herra, hänen vihansa, ja ei hänellä ole voimaa; hän kerskaa, eikä niin taida tehdä.
31. Sentähden minä valitan Moabin tähden, huudan koko Moabin tähden; Kirhereksen miehiä pitää murehdittaman.
32. Minä itken sinua yli Jaeserin itkun, sinä Sibman viinapuu; sinun oksas ovat kulkeneet meren ylitse ja tulleet Jaeserin mereen saakka; hävittäjä on hyökännyt sinun eloos ja viinan hakemisees.

33. Ilo ja riemu on paennut kedolta ja Moabin maalta, ja ei pidä ensinkään viinaa enään siellä puserrettaman. Viinan polkian ei pidä enään laulaman ilovirttänsä, ilovirsi ei pidä enään ilovirsi oleman.
34. Hesbonin huudon tähden hamaan Elealeen, joka kuuluu Jahtsan Zoarista, kolmevuotisesta lehmästä, Horonaimiin asti; sillä Nimrimin vedet pitää myös kuivuman.
35. Ja minä teen Moabissa lopun, sanoo Herra, ettei heidän enään pidä uhraaman kukkuloilla, ja suitsuttaman jumalillensa.
36. Sentähden pauhaa minun sydämeni Moabia vastaan niinkuin huilu, ja Kirhereksen miesten päälle pauhaa minun sydämeni niinkuin huilu; he ovat paljon alkaneet, sentähden pitää heidän hukkuman.
37. Sillä kaikki päät pitää tuleman paljaaksi ja kaikki parta ajelluksi; kaikki kädet pitää oleman revityt, ja jokaisen pitää itsensä puettaman säkkiin.
38. Kaikkein kattoin päällä ja kaduilla joka paikassa Moabissa pitää itkettämän; sillä minä olen särkenyt Moabin, niin kuin kelpaamattoman astian, sanoo Herra.
39. Kuinka hän on turmeltu? kuinka hän valittaa, kuinka hän ripustaa päänsä ja häpee? ja Moab on tullut nauruksi ja pelvoksi kaikille ympärillä asuvaisille.
40. Sillä näin sanoo Herra: katso, hän lentää pois niinkuin kotka, ja ojentaa siipensä Moabin ylitse.
41. Kerijot on voitettu, ja vahvat kaupungit ovat saadut; ja Moabin sankarien sydän pitää oleman silloin niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän.
42. Sillä Moabin pitää turmelluksi tuleman, niin ettei hänen enään kansana oleman pidä, että hän on itsensä korottanut Herraa vastaan.
43. Pelko, luola ja paula tulee sinun päälles, sinä Moabin asuvainen, sanoo Herra.
44. Joka pääsee pelvosta, sen pitää putooman luolaan, ja joka luolasta pääsee, se pitää paulalla saataman. Silloin minä tahdon antaa Moabin päälle tulla hänen rangaistuksensa vuoden, sanoo Herra.
45. Jotka taposta pakenevat, pitää etsimän turvaa Hesbonissa; mutta tulen pitää käymän Hesbonista ja liekin Sihonista, joka Moabin paikat ja sotivaisen kansan nielemän pitää.
46. Voi sinua Moab! Kamoksen kansa on kadotettu; sillä sinun poikas ja tyttäres ovat otetut ja viedyt vangiksi.
47. Mutta viimeisinä aikoina tahdon minä kääntää Moabin vankiuden, sanoo Herra. Olkoon se niin sanottu nyt Moabin rangaistuksesta.

49 LUKU

1. Ammonin lapsia vastaan sanoo Herra näin: eikö Israelilla lapsia ole, eli eikö hänellä perillistä ole? Miksi siis Malkom omistaa Gadin maan ja hänen kansansa asuu hänen kaupungeissansa?
2. Sentähden katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä annan kuulla sotariekunan Ammonin lasten Rabbatin ylitse, että sen pitää yhdessä koossa autiona oleman, ja kylinensä tulella poltettaman; mutta Israelin pitää omistaman heidät, joilta he ovat omistetut olleet, sanoo Herra.
3. Valita, o Hesbon, sillä Ai on kukistettu; huutakaat, te Rabban kylät, ja pukekaat itsenne säkkeihin, itkekäät ja juoskaat ympäri muureja; sillä Malkom viedään vankina pois, pappeinsa ja ruhtinastensa kanssa.
4. Mitä sinä röyhkeilet laaksoistas? Sinun laaksos ovat upotetut, sinä tottelematoin tytär, joka luotat tavaroihis, (ja sanot sydämessäs:) kuka tohtii tulla minun tyköni?
5. Katso, minä annan tulla pelvon sinun päälles, sanoo Herra, Herra Zebaot, kaikista niistä, jotka asuvat sinun ympärilläs; niin että te jokainen pitää ajettaman pois toisensa tyköä, ja ei pidä kenenkään karkureita kokooman.
6. Mutta sitte minä käännän Ammonin lasten vankiuden, sanoo Herra.
7. Edomia vastaan sanoo Herra Zebaot näin: eikö tietoa enään ole Temanissa? Eikö neuvoa enään ole taitavilla? joko heidän tietonsa loppui?
8. Paetkaat, palatkaat ja kätkekäät teitänne syvälle, Te Dedanin asuvaiset; sillä minä annan Esaulle tulla onnettomuuden, hänen etsikkonsa ajan.
9. Viinan hakiat pitää tuleman sinun päälles, joiden ei pidä mitään sinulle jättämän jälkeensä; ja varkaat pitää yöllä tuleman sinun päälles, heidän pitää kyllä varastaman.
10. Sillä minä olen paljastanut Esaun, ja ilmoittanut hänen salaisen paikkansa, niin ettei hän taida itsiänsä kätkeä; hänen siemenensä, hänen veljensä ja hänen kylänsä miehet ovat hävitetyt, niin ettei yhtään enään ole.
11. Kuitenkin niiden, jotka jäävät orvoistas, tahdon minä suoda elää; ja sinun leskeis pitää minuun luottaman.
12. Sillä näin sanoo Herra: katso, jotka ei ole syypäät juomaan kalkkia, niiden pitää totisesti juoman, ja sinun pitäis rankaisematta pääsemän? Ei sinun pidä rankaisematta pääsemän, vaan sinun pitää kaiketi juoman.
13. Sillä minä olen vannonut itse kauttani, sanoo Herra, että Botsran pitää tuleman ihmeeksi, häväistykseksi, hävitykseksi ja kiroukseksi; ja kaikki hänen kaupunkinsa ijankaikkiseksi autioksi.
14. Minä olen kuullut sanoman Herralta, että sanansaattaja on lähetetty pakanoille: kootkaat teitänne ja tulkaat tänne häntä vastaan, ja sotikaat.

15. Sillä katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja tehnyt sinun ylönkatsotuksi ihmisten seassa.
16. Sinun ylpeytes ja sinun sydämes koreus on sinun pettänyt, että sinä asut vuorten raoissa ja vallitset korkiat vuoret. Jos sinä tekisit pesäs niin korkiaksi kuin kotka, niin minä kuitenkin sieltä sinun kukistan alas, sanoo Herra.
17. Juuri niin pitää Edom autioksi tuleman; ja kaikkein, jotka siitä käyvät ohitse, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkia hänen vaivojansa.
18. Niinkuin Sodoma ja Gomorra lähikyläinsä kanssa kukistetut ovat, sanoo Herra, niin ettei kenkään siellä asu, eikä joku ihminen siellä olla taida.
19. Katso, hän tulee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan; sillä minä tahdon antaa hänen nopiasti sieltä juosta, ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä varustan heitä vastaan? Sillä kuka on minun kaltaiseni? kuka tahtoo minun eteeni panna ajan? Ja kuka paimen voi olla minua vastaan?
20. Kuulkaat siis Herran neuvoa, jonka hän piti Edomista, ja hänen ajatuksiansa, jotka hän ajatteli Temanin asuvaisista: mitämaks että karjalapset pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumasiansa;
21. Niin että maan pitää vapiseman heidän lankeemisessansa, ja heidän parkunsa ja huutonsa pitää kuultaman Punaisessa meressä.
22. Katso, hän lentää ylös niinkuin kotka, ja hajoittaa siipensä Botsran ylitse; silloin pitää Edomin sankarien sydän oleman niinkuin synnyttäväisen vaimon sydän.
23. Damaskua vastaan: Hematissa ja Arpadissa on surkia meno; he epäilevät, sillä he kuulevat pahoja sanomia; asuvaiset meren tykönä ovat hämmästyksissä, niin ettei heillä ole lepoa.
24. Damasku epäilee ja pakenee: hän vapisee ja on ahdistuksessa ja kivussa, niinkuin synnyttäväinen.
25. Kuinka? Eikö se kuuluisa kaupunki ole hyljätty, minun ilokaupunkini?
26. Sentähden pitää hänen nuorukaisensa lankeeman hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotaväkensä tapettaman siihen aikaan, sanoo Herra Zebaot.
27. Ja minä sytytän tulen Damaskun muurien päälle, niin että sen pitää polttaman Benhadadin huoneet.
28. Kedaria vastaan ja Hatsorin valtakuntia vastaan, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas löi. Näin sanoo Herra: ylös, menkäät Kedariin, ja kukistakaat idän lapset.
29. Heidän majansa ja laumansa pitää heiltä otettaman pois, heidän telttansa ja kaikki heidän kappaleensa, ja heidän kamelinsa pitää heidän ottaman myötänsä; ja pitää julmasti huutaman heidän tähtensä ympäristöltä.
30. Paetkaat, joutukaat kiiruusti, menkäät syvään asumaan, te Hatsorin asuvaiset, sanoo Herra. Sillä Nebukadnetsar, Babelin kuningas, on teistä neuvoa pitänyt, ja ajattelee ja aikoo jotain teitä vastaan.

31. Ylös, menkäät kansaa vastaan, joka levossa on ja asuu suruttomasti, sanoo Herra; ei heillä ole ovea eikä telkeä, ja he asuvat yksinänsä.
32. Heidän kamelinsa pitää ryöstettämän, ja heidän karjansa paljous otettaman pois; ja minä hajoitan heidät joka tuuleen, jotka nurkissa asuvat, ja joka taholta annan minä heidän onnettomuutensa tulla heidän päällensä, sanoo Herra.
33. Ja Hatsorin pitää tuleman lohikärmetten asumasiaksi ja ijankaikkiseksi autioksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman, ja ei yhdenkään ihmisen siellä oleman.
34. Tämä on Herran sana, joka tapahtui Jeremialle, prophetalle Elamia vastaan, Zedekian Juudan kuninkaan valtakunnan alussa, ja sanoi:
35. Näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä taitan Elamin joutsen, heidän ylimmäisen voimansa.
36. Ja annan tulla Elamin päälle neljä tuulta neljästä taivaan äärestä, ja hajoitan heidät kaikkiin niihin tuuliin, niin ettei yhtään kansaa pidä oleman, kuhunka ei joku Elamin hajoitetuista tule.
37. Ja minä saatan Elamin epäilemään heidän vihollistensa edessä ja niiden edessä, jotka väijyvät heidän henkeänsä, ja annan onnettomuuden tulla heidän päällensä, minun julman vihani, sanoo Herra; ja lähetän miekan heidän päällensä, siihenasti että minä heidät lopetan.
38. Minun istuimeni panen minä Elamiin, ja hävitän sieltä sekä kuninkaan että ruhtinaat, sanoo Herra.
39. Mutta viimeisellä ajalla käännän minä Elamin vankiuden, sanoo Herra.

50 LUKU

1. Nämät ovat ne sanat, jotka Herra on propheta Jeremian kautta puhunut Babelin ja Kaldealaisten maata vastaan.
2. Julistakaat pakanain seassa ja tiettäväksi tehkäät, nostakaat lippu ylös, kuuluttakaat ja älkäät sitä salatko, ja sanokaat: Babel on voitettu, Bel on häpiään joutunut, Merodak on rikottu, hänen epäjumalansa ovat häpiään tulleet, ja hänen jumalansa ovat murskaksi lyödyt.
3. Sillä pohjoisesta nousee kansa heitä vastaan, jonka pitää heidän maansa hävittämän, niin ettei kenenkään pidä siinä asuman, vaan sekä ihmiset että eläimet sieltä pakeneman.
4. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Israelin lasten Juudan lasten kanssa tuleman, ja pitää joudukkaasti käymän ja itkemän, ja etsimän Herraa Jumalaansa.
5. Heidän pitää kysymän tietä Zioniin ja kääntämän itsensä sinne: tulkaat, ja me tahdomme pysyä Herrassa ijankaikkisella liitolla, joka ei ikänä pidä unhotettaman.

6. Minun kansani on tullut kadonneeksi laumaksi; heidän paimenensa ovat heidät vietelleet ja antaneet heidän eksyksissä kävellä vuorilla, niin että he ovat vuorilta menneet kukkuloille, ja ovat unhottaneet majansa.
7. Kuka ikänä heidän tykönsä tuli, se söi heitä, ja heidän vihollisensa sanoivat: emmepä me tee väärin, sillä he ovat rikkoneet Herraa vastaan vanhurskauden asumuksessa, ja Herraa vastaan, joka heidän isänsä toivo on.
8. Paetkaat Babelista ja lähtekäät pois Kaldealaisten maasta ulos, ja laittakaat teitänne niinkuin kauriit lauman edellä.
9. Sillä katso, minä nostan suuren väen joukoittain pohjan maalta, ja annan heidän tulla Babelin eteen; heidän pitää varustaman itsensä häntä vastaan, ja voittaman hänen. Heidän nuolensa ovat niinkuin taitavan sotamiehen, joka ei tyhjään ammu.
10. Ja Kaldean maa pitää tuleman saaliiksi, niin että kaikkein, jotka sitä ryöstävät, pitää siitä kyllä saaman, sanoo Herra.
11. Että te iloitsette siitä ja kerskaatte itsiänne, että te olette minun perintöni ryöstäneet, ja hyppelette niinkuin lihavat vasikat, ja hirnutte niinkuin väkevät (hevoset).
12. Teidän äitinne on suureen häpiään joutunut, ja se häpee, joka teidät on synnyttänyt; katso, hän on pakanain seassa kaikkein huonoin, autio, kuiva ja hävinnyt.
13. Herran vihan tähden ei pidä siinä asuttaman, vaan se kokonansa autiona oleman; niin että kaikkein, jotka menevät ohitie Babelia, pitää ihmettelemän ja viheltämän kaikkein hänen vaivainsa tähden.
14. Varustakaat teitänne Babelia vastaan, joka taholta kaikki ampujat, ampukaat häntä, älkäät säästäkö nuolia; sillä hän on rikkonut Herraa vastaan.
15. Riekukaat häntä vastaan joka taholta; hänen pitää myötä antaman, hänen perustuksensa ovat langenneet, ja hänen muurinsa hajonneet; sillä se on Herran kosto, kostakaat hänelle, ja tehkäät hänelle niinkuin hän on tehnyt.
16. Hävittäkäät sekä kylväjä että se, joka sirppiin rupee elonaikana; niin että jokainen kääntää itsensä kansansa tykö hävittäjän miekan tähden, ja jokainen pakenee maallensa.
17. Israelin täytyy olla hajoitetun lammaslauman, jonka jalopeurat ovat hajoittaneet. Ensisti söi Assurian kuningas hänen, sitte särki Nebukadnetsar, Babelin kuningas, hänen luunsa.
18. Sentähden sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, näin: minä etsin Babelin kuninkaan ja hänen maansa, niinkuin minä olen Assurian kuninkaan etsinyt.
19. Mutta Israelin minä annan tulla jälleen kotia asumasiaansa, niin että hänen pitää itsensä elättämän

Karmelissa ja Basanissa, ja Ephraimin vuorella, ja Gileadissa pitää hänen sielunsa ravituksi tuleman.
20. Niinä päivinä ja siihen aikaan, sanoo Herra, pitää Israelin pahateko etsittämän, ja ei löyttämän, ja Juudan synti, ja ei pidä löyttämän; sillä minä olen armollinen niille, jotka minä jätän.
21. Mene kapinan nostajain maahan, mene sinne ylös, ja etsi etsikon asuvaisia; hävitä ja tapa heidän jälkeentulevaisensa, sanoo Herra, ja tee kaikki, mitä minä olen käskenyt sinulle.
22. Maalla on sodanriekuna ja iso suru.
23. Kuinka se on tullut, että koko maailman vasara on taitettu ja rikottu? Kuinka Babel on autioksi joutunut pakanain seassa?
24. Minä olen virittänyt paulan sinun etees, Babel, sentähden olet sinä myös vangittu, ennen kuin sinä havaitsitkaan; sinä olet osattu ja olet käsitetty, sillä sinä olet kehoittanut Herran.
25. Herra on avannut tavarahuoneensa, ja vetänyt edes vihansa aseet; sillä tämä on Herran, Herran Zebaotin työ Kaldealaisten maalla.
26. Tulkaat tänne häntä vastaan, te viimeisistä ääristä, avatkaa hänen jyvähuoneensa, paiskatkaat häntä kokoon, ja tappakaat häntä, niin ettei hänelle mitään jää.
27. Surettakaat kaikki hänen mullinsa, viekäät häntä alas teurastettaa; voi heitä! sillä päivä on tullut, heidän etsikkonsa aika.
28. Huuto kuuluu paenneilta ja päässeiltä Babelin maasta, että heidän pitää julistaman Zionissa Herran meidän Jumalamme kostoa ja hänen kirkkonsa kostoa.
29. Kutsukaat monta Babelia vastaan, piirittäkäät häntä kaikki joutsenampujat joka taholta ympäri, ja älkäät yhtään päästäkö; kostakaat hänelle niin kuin hän on ansainnut; kaiken sen jälkeen kuin hän on tehnyt, niin tehkäät hänelle jälleen; sillä hän on ylpiästi tehnyt Herraa vastaan, Pyhää Israelissa.
30. Sentähden pitää hänen nuorukaisensa lankeeman hänen kaduillansa, ja kaikki hänen sotamiehensä hukkuman siihen aikaan, sanoo Herra.
31. Katso, sinä ylpeä, minä tahdon sinun kimppuus, sanoo Herra, Herra Zebaot: sillä sinun päiväs on tullut, sinun etsikkos aika.
32. Silloin pitää ylpeän itsensä loukkaaman ja lankeeman, niin ettei kenenkään pidä häntä auttaman ylös; ja minä sytytän hänen kaupunkinsa palamaan tulella, jonka pitää kuluttaman kaikki, mitä siinä ympärillä on.
33. Näin sanoo Herra Zebaot: katso, Israelin lasten ja Juudan lasten pitää ynnä väkivaltaa ja vääryyttä kärsimän; kaikki ne, jotka heidän ovat vankina vieneet, pitävät heidät, ja ei tahdo heitä päästää vallallensa.
34. Mutta heidän vapahtajansa on väkevä, Herra Zebaot on hänen nimensä, hän on niin toimittava heidän asiansa, että hän saattaa maan lepäämään ja Babelin asuvaiset värisemään.

35. Miekan pitää tuleman, sanoo Herra, Kaldealaisten päälle, ja Babelin asuvaisten päälle, ja hänen ruhtinastensa päälle, ja hänen tietäjäinsä päälle.
36. Miekan pitää tuleman hänen noitainsa päälle, niin että heidän pitää tyhmäksi tuleman; miekan pitää tuleman hänen väkeväinsä päälle, että heidän pitää epäilemän.
37. Miekan pitää tuleman hänen hevostensa ja ratastensa päälle ja kaiken yhteisen kansan päälle, joka hänen keskellänsä on, niin että heidän pitää tuleman niinkuin vaimot; miekan pitää tuleman hänen riistahuoneensa päälle, niin että ne pitää ryöstetyksi tuleman.
38. Kuivuuden pitää tuleman hänen vettensä päälle, niin että ne pitää kuivuman; sillä se on epäjumalain maa, ja he röyhkeilevät kauheista epäjumalistansa.
39. Sentähden pitää petoin ja julmain lintuin siellä asuman, ja yökköin pitää myös siellä asuman; ja ei pidä ikänä enään siinä asuttaman, eikä jonkun siinä oleman suvusta sukuun.
40. Niinkuin Herra Sodoman ja Gomorran lähikyläinsä kanssa kukistanut on, sanoo Herra, niin ei siellä kenenkään asuman pidä, eli jonkun ihmisen siellä oleman.
41. Katso, kansa tulee pohjoisesta; monta pakanaa ja monta kuningasta pitää nouseman maan ääristä.
42. Heillä on joutsi ja kilpi, he ovat julmat ja armottomat; heidän huutonsa on niinkuin meren pauhina; he ajavat hevosilla niinkuin sotamiehet, varustetut sinua vastaan, sinä Babelin tytär.
43. Kuin Babelin kuningas on kuuleva heidän sanomansa, silloin pitää hänen kätensä maahan putooman; ahdistus pitää tuleman hänen päällensä, niinkuin synnyttäväisen vaiva.
44. Katso, hän nousee ylös niinkuin jalopeura ylpeästä Jordanista vahvoja majoja vastaan, sillä minä annan hänen nopiasti juosta sieltä; ja kuka tietää sen nuorukaisen, jonka minä olen varustava heitä vastaan? Sillä kuka on minun vertaiseni? kuka tahtoo minulle ajan määrätä? ja kuka on se paimen, joka voi olla minua vastaan?
45. Kuulkaat siis nyt Herran neuvoa, jonka hän piti Babelista, ja hänen ajatuksiansa, jotka hän ajatteli Kaldean maan asuvaisista: mitämaks että karjalaisten pitää riepoittaman heitä, ja kukistaman heidän asumansa.
46. Ja maan pitää vapiseman riekunasta, ja pitää kuuluman pakanain seassa, kuin Babel voitetaan.

51 LUKU

1. Näin sanoo Herra: katso, minä nostan ankaran ilman Babelia vastaan ja hänen asuvaisiansa vastaan, jotka itsensä ovat asettaneet minua vastaan.

2. Ja lähetän viskaajat Babeliin, joiden pitää häntä viskaaman, ja tyhjentämän hänen maansa; näiden pitää joka paikassa oleman hänen ympärillänsä hänen onnettomuutensa päivänä.
3. Sillä hänen ampujansa ei pidä taitaman ampua, ja hänen varustettunsa ei pidä taitaman itsiänsä varjella. Älkäät siis säästäkö hänen nuorukaisiansa, tappakaat kaikki hänen sotajoukkonsa.
4. Niin että lyödyt makasivat Kaldean maalla, ja pistetyt hänen kaduillansa.
5. Sillä Israel ja Juuda ei pidä Jumalaltansa, Herralta Zebaotilta leskeksi hyljättämän; vaikka heidän maansa on kovin rikkonut Israelin Pyhää vastaan.
6. Paetkaat Babelista, että jokainen pelastais sielunsa, ettette hukkuisi hänen pahuudessansa; sillä tämä on Herran koston aika ja hän tahtoo hänelle maksaa hänen ansionsa jälkeen.
7. Kultainen malja on Babel Herran kädessä, joka on koko maailman juovuttanut; pakanat ovat juoneet hänen viinastansa, sentähden ovat pakanat niin hulluiksi tulleet.
8. Kuinka pian Babel on kaatunut ja murskaksi lyöty! valittakaat häntä, ottakaat myös voidetta hänen haavallensa, jos hän mitämaks taitais parantua.
9. Me paransimme Babelia, mutta ei hän terveeksi tullut; antakaat siis hänen olla, ja käykäämme itsekukin maallensa; sillä hänen rangaistuksensa ulottuu hamaan taivaasen, ja astuu pilviin ylös.
10. Herra on tuonut edes meidän vanhurskautemme: tulkaat ja luetelkaamme Herran meidän Jumalamme töitä Zionissa.
11. Teroittakaat nuolet, ja valmistakaat kilvet: Herra on herättänyt Medin kuningasten sydämen; sillä hänen ajatuksensa on Babelia vastaan, hävittää häntä. Sillä tämä on Herran kosto, hänen temppelinsä kosto.
12. Ripustakaat lippu ylös Babelin muurille, asettakaat vartio, pankaat vartiat, toimittakaat väijyjät; sillä Herra ajattelee jotain, ja on myös täyttävä, mitä hän Babelin asuvaisia vastaan on puhunut.
13. Sinä, joka suuren veden tykönä asut, jolla myös ovat suuret tavarat, sinun loppus on tullut, ja sinun ahneutes on lakannut.
14. Herra Zebaot on vannonut itse kauttansa: minä tahdon täyttää sinun ihmisillä, niinkuin ruohomadoilla, heidän pitää laulaman sinusta ilovirren.
15. Joka maan voimallansa tehnyt on, ja maanpiirin viisaudellansa vahvistanut, ja taivaat toimellisuudellansa venyttänyt.
16. Kuin hän jylisee, niin on paljo vettä taivaan alla; hän tempaa pilvet ylös hamasta maan äärestä; hän tekee leimaukset sateessa, ja tuo tuulen kammioistansa.
17. Kaikki ihmiset ovat tomppelit taidossansa, ja jokainen kultaseppä häväistään kuvinensa; sillä heidän kuvansa ovat petos, ja ei ole niissä henkeä.

18. Ne ovat sula turhuus ja petollinen työ; heidän täytyy hukkua, kuin heitä etsitään.
19. Mutta Jakobin osa ei ole senkaltainen, vaan hän on se, joka kaikki luonut on, (Israel on) hänen perimisensä valtikka: Herra Zebaot on hänen nimensä.
20. Sinä olet minun vasarani, minun sota-aseeni: ja minä lyön kauttas pakanat ja hävitän valtakunnat.
21. Minä lyön sinun kauttas hevoset, ratsastajat, ja rikon sinun kauttas vaunut ja niiden ajajat.
22. Minä lyön sinun kauttas miehet ja vaimot, ja lyön sinun kauttas vanhat ja nuoret, ja sinun kauttas nuorukaiset ja neitseet.
23. Minä lyön sinun kauttas paimenet ja heidän laumansa, minä lyön sinun kauttas peltomiehet ja juhdat, ja lyön sinun kauttas ruhtinaat ja päämiehet.
24. Sillä minä tahdon maksaa Babelille ja kaikille Kaldean asuvaisille kaiken heidän pahuutensa, jonka he ovat Zionille tehneet, teidän silmänne edessä, sanoo Herra.
25. Katso, minä tulen sinun tykös, sinä vahingollinen vuori, joka koko maailman turmelet, sanoo Herra, ja ojennan käteni sinun ylitses, ja vieritän sinun alas vuorelta, ja teen poltetun vuoren sinusta.
26. Niin ettei sinusta ei kulmakiviä eikä perustuskiviä taideta ottaa; vaan sinun pitää oleman ijankaikkisen aution, sanoo Herra.
27. Nostakaat lippu ylös maalla, soittakaat torvella pakanain seassa, varustakaat pakanat häntä vastaan, kutsukaat häntä vastaan (nämät) valtakunnat: Ararat, Minni ja Askenas; toimittakaat sodanpäämiehet häntä vastaan, tuokaat hevoset niinkuin julmat vapsaiset.
28. Varustakaat pakanat häntä vastaan, Median kuninkaat, hänen ruhtinaansa ja kaikki hänen päämiehensä, ja kaikki hänen valtansa maakunta.
29. Ja maan pitää vapiseman ja peljästymän; sillä Herran ajatukset tahtovat tulla täytetyksi Babelia vastaan, niin että hän tekee Babelin maan autioksi, jossa ei kenenkään pidä asuman.
30. Babelin sankarit ei pidä uskaltaman mennä sotaan, vaan linnoissa pysymän, heidän väkevyytensä on pois, ja ovat tulleet niinkuin vaimot; hänen asumisensa ovat sytytetyt, ja hänen telkensä taitetut rikki.
31. Tässä juoksee yksi toisensa editse, ja yksi sanansaattaja kohtaa toista, ilmoittamaan Babelin kuninkaalle, että hänen kaupunkinsa on hamaan loppuun asti voitettu,
32. Ja luotuspaikat suljetut, ja järvet poltetut, ja sotaväki pelkuriksi tullut.
33. Sillä näin sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala: Babelin tytär on niinkuin riihen permanto, hänen tappamisensa aika on tullut; vielä vähän ajan perästä tulee hänen niittämisensä aika.
34. Nebukadnetsar, Babelin kuningas on minun syönyt, ja kukistanut minun; hän on tehnyt minun tyhjäksi astiaksi; hän on niellyt minun niinkuin lohikärme, hän on täyttänyt vatsansa minun herkuistani; hän on

minun ajanut pois.
35. Mutta nyt löytään Babelissa se vääryys, jota minulle ja minun lihalleni on tehty, sanoo Zionin asuva, ja minun vereni Kaldean asuvaisten päälle, sanoo Jerusalem.
36. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä toimitan sinun asias, ja kostan sinun kostos; minä kuivaan hänen merensä, ja annan kuivata hänen kaivonsa.
37. Ja Babelin pitää tuleman kiviraunioksi ja lohikärmeiden asumasiaksi, ihmeeksi ja viheltämiseksi, niin ettei kenenkään pidä siellä asuman.
38. Heidän kaikkein pitää kiljuman niinkuin jalopeurat, ja huutaman niinkuin nuoret jalopeurat.
39. Minä panen heidän juomisensa helteesen, ja juovutan heidät, niin että heidän pitää iloiseksi tuleman, ja makaaman ijankaikkista unta, josta ei heidän ikänä pidä heräämän, sanoo Herra.
40. Minä vien heidät alas niinkuin karitsat teurastettaa, niinkuin oinaat ja kauriit.
41. Kuinka Sesak on niin voitettu, ja ylistetty koko maailmassa niin kiinni otettu? Kuinka on Babel tullut ihmeeksi pakanain seassa?
42. Meri on käynyt Babelin ylitse, ja se on peitetty monella aallolla.
43. Hänen kaupunkinsa ovat hyljätyt, kuivaksi ja kylmäksi maaksi tulleet, maaksi, jossa ei kenkään asu, ja kussa ei yhtään ihmistä vaella.
44. Sillä minä etsin Beliä Babelissa, ja repäisen hänen kurkustansa ulos sen, minkä hän on niellyt; ja pakanain ei pidä enään juokseman hänen tykönsä; Babelin muurit ovat myös maahan jaonneet.
45. Lähtekäät sieltä ulos, minun kansani, ja jokainen pelastakoon sielunsa Herran julmasta vihasta.
46. Teidän sydämenne taitais muutoin pehmeäksi tulla ja nääntyä siitä sanomasta, jonka maalla pitää kuuluman; sillä yhtenä vuonna pitää sanoman kuuluman, niin myös toisena vuonna, sanoman väkivallasta maalla, ja yhden ruhtinaan oleman toista vastaan.
47. Sentähden katso, aika tulee, että minä Babelin epäjumalat etsin, ja koko hänen maansa pitää tuleman häpiään, ja kaikki hänen lyötynsä pitää siellä makaaman.
48. Taivaan ja maan ja kaikki, mitä niissä on, pitää iloitseman Babelista, että hänen kukistajansa ovat tulleet pohjasta, sanoo Herra.
49. Ja niinkuin Babel Israelissa on kaatanut lyödyt, niin pitää myös lyödyt Babelissa kaattaman kaikessa maassa.
50. Menkäät siis matkaanne te, jotka olette välttäneet miekan, ja älkäät kauvan viipykö; ajatelkaat Herran päälle kaukaisella maalla, ja pitäkäät Jerusalem mielessänne.
51. Me olemme häpiään tulleet, kuin me kuulimme sen häväistyksen; ja häpiä peitti meidän kasvomme,

kuin muukalaiset tulivat Herran huoneen pyhään.
52. Sentähden katso, aika tulee, sanoo Herra, että minä hänen epäjumalansa etsin; ja koko maalla pitää kuolemahaavoilla lyödyt huokaaman.
53. Jos Babel astuis ylös taivaasen ja kiinnittäis itsensä korkeuteen, niin pitää kuitenkin minulta kukistajat tuleman hänen päällensä, sanoo Herra.
54. Ääni kuuluu Babelista, suuri valitus Kaldean maalta.
55. Sillä Herra hävittää Babelin, hän hävittää hänen niin suurella riekunalla ja kapinalla, että hänen aaltonsa pauhaavat, niinkuin isot vedet.
56. Sillä hävittäjä on tullut Babelin päälle, hänen sankarinsa käsitetään, heidän joutsensa taitetaan; sillä koston Jumala, Herra maksaa täydellisesti hänelle.
57. Minä juovutan hänen ruhtinaansa, tietäjänsä, herransa, päämiehensä ja voimallisensa, niin että heidän pitää lepäämän ijankaikkista unta, josta ei heidän enään pidä heräämän, sanoo Kuningas, jonka nimi on Herra Zebaot.
58. Näin sanoo Herra Zebaot: suuren Babelin muurit pitää alta kaivettaman, ja hänen korkiat ovensa tulella poltettaman, että pakanain työn pitää turhan oleman, ja poltettaman, mitä kansa vaivalla on rakentanut.
59. Tämän on se sana, jonka propheta Jeremia käski Serajalle Nerijan pojalle, Mahsejan pojan, kuin hän Zedekian, Juudan kuninkaan kanssa meni Babeliin hänen valtakuntansa neljäntenä vuotena. Ja Seraja oli rauhallinen ruhtinas.
60. Ja Jeremia kirjoitti yhteen kirjaan kaiken onnettomuuden, joka piti Babelin päälle tuleman, kaikki nämät sanat, jotka ovat kirjoitetut Babelia vastaan.
61. Ja Jeremia sanoi Serajalle: kuin sinä tulet Babeliin, niin katso ja lue kaikki nämät sanat.
62. Ja sano: Herra! sinä olet puhunut tätä paikkaa vastaan, hävittääkses sitä, niin ettei kenenkään pitäisi asuman tässä, ei ihmistä eikä eläintä, vaan oleman ijankaikkisena autiona.
63. Ja kuin olet lukenut kaiken tämän kirjan, niin sido siihen kivi, ja paiskaa se keskelle Phratia,
64. Ja sano: näin pitää Babeli upotettaman, ja ei jälleen nouseman ylös siitä onnettomuudesta, jonka minä tuotan hänen päällensä, vaan hukkuman. Tähän asti ovat Jeremian sanat.

52 LUKU

1. Zedekia oli yhdenkolmattakymmentä vuoden vanha tullessa kuninkaaksi, ja hallitsi yksitoistakymmentä vuotta Jerusalemissa. Hänen äitinsä nimi oli Hamutal Jeremian tytär Libnasta.

2. Ja hän teki pahaa Herran edessä, niinkuin Jojakimkin oli tehnyt.
3. Sillä Herran viha oli Jerusalemin ja Juudan päällä, siihenasti että hän heitti heidät pois kasvoinsa edestä. Ja Zedekia luopui Babelin kuninkaasta.
4. Ja tapahtui hänen valtakuntansa yhdeksäntenä vuotena, kymmenentenä päivänä, kymmenennessä kuukaudessa, että Nebukadnetsar, Babelin kuningas tuli kaiken joukkonsa kanssa Jerusalemia vastaan; ja he sioittuivat sen eteen, ja rakensivat saarron sen ympärille joka taholta.
5. Ja kaupunki oli niin piiritetty hamaan yhteentoistakymmenenteen kuningas Zedekian vuoteen asti.
6. Yhdeksäntenä päivänä neljännessä kuukaudessa sai nälkä vallan kaupungissa, ja ei ollut maakunnan kansalla enään mitään syötävää.
7. Niin kukistettiin kaupunki, ja kaikki sotamiehet pakenivat ja menivät ulos kaupungista, yöllä, porttitietä, joka oli kahden muurin välillä kuninkaan yrttitarhaa kohden; mutta Kaldealaiset makasivat kaupungin ympärillä, ja nämät menivät pois tietänsä myöten kedolle.
8. Niin ajoi Kaldealaisten sotajoukko kuningasta takaa, ja saavutti Zedekian Jerikon kedolla, ja kaikki hänen sotajoukkonsa oli hänestä hajonnut.
9. Ja he ottivat kuninkaan kiinni ja veivät hänet Babelin kuninkaan tykö Riblatiin, joka on Hamatin maalla, ja hän sanoi tuomion hänestä.
10. Ja Babelin kuningas antoi tappaa Zedekian lapset, hänen silmäinsä edessä; ja tappoi kaikki Juudan ruhtinaat Riblatissa.
11. Mutta Zedekialta hän antoi puhkaista silmät, ja antoi hänen sidottaa kaksilla vaskikahleilla; ja Babelin kuningas vei hänen Babeliin, ja hän pani hänen vankihuoneesen, siihenasti kuin hän kuoli.
12. Kymmenentenä päivänä, viidentenä kuukautena, joka oli Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan yhdeksästoistakymmenes vuosi, tuli Nebusaradan, huovinhaltia, joka seisoi Babelin kuninkaan edessä, Jerusalemiin.
13. Ja poltti Herran huoneen ja kuninkaan huoneen, ja kaikki huoneet Jerusalemissa; kaikki suuret huoneet poltti hän tulella.
14. Ja kaikki Kaldealaisten sotajoukko, joka huovinhaltian kanssa oli, jaotti kaikki muurit Jerusalemissa joka taholta ympärinsä.
15. Mutta köyhän väen ja muun kansan, joka oli vielä jäänyt kaupunkiin, ja ne, jotka olivat itsensä antaneet Babelin kuninkaan alle, ja jääneet kansasta, vei Nebusaradan, huovinhaltia, vangittuna pois.
16. Ja Nebusaradan, huovinhaltia, antoi monikahdat köyhästä maan väestä jäädä viinamäkien ja peltoin rakentajiksi.

17. Mutta vaskipatsaat, jotka olivat Herran huoneessa, ja istuimet ja vaskimeren, joka Herran huoneessa oli, rikkoivat Kaldealaiset, ja veivät kaiken vasken Babeliin.
18. Ja kattilat, lapiot, veitset, vaskimaljat, lusikat ja kaikki vaski-astiat, joilla palveltiin, ottivat he pois.
19. Otti myös huovinhaltia pois kaikki, mitkä kullasta ja hopeasta oli, juoma-astiat, savi-astiat, maljat, kattilat, kynttiläjalat, lusikat ja kupit.
20. Ne kaksi patsasta, sen yhden meren, ne kaksitoistakymmentä vaskihärkää, jotka seisoivat jalkain alla, jotka kuningas Salomo oli antanut tehdä Herran huoneesen, näistä astioista karttui ylönpalttinen vaski.
21. Mutta patsaat oli kumpikin kahdeksantoistakymmentä kyynärää korkiat, ja kaksitoista kyynärää nuoraa oli mitta hänen ympäriltänsä, ja oli neljän sormenpaksuus, ja avoin sisältä.
22. Ja kruunu sen päällä oli myös vaskesta, joka oli viisi kyynärää korkia, ja verkko ja granatin omenat ympäri kruunun olivat kaikki vaskesta; tainkaltainen oli myös toinen patsas ja granatin omenat.
23. Ja oli sen päällä yhdeksänkymmentä ja kuusi granatin omenaa; kaikki granatin omenat olivat sata yhden verkon päällä aina ympärinsä.
24. Ja huovinhaltia otti papin Serajan ensimäisestä järjestyksestä, ja papin Zephanian toisesta järjestyksestä ja kolme ovenvartiaa.
25. Ja hän otti yhden kamarihaltian kaupungista, joka oli pantu sotaväen päälle, ja seitsemän miestä niistä, jotka aina seisoivat kuninkaan edessä, jotka kaupungissa löydettiin, niin myös joukon ylimmäisen kirjoittajan, joka kirjoitti maan väen, ja kuusikymmentä miestä maan kansasta, jotka kaupungissa löydettiin;
26. Nämät otti Nebusaradan, huovinhaltia, ja vei heidät Babelin kuninkaan tykö Riblatiin.
27. Ja Babelin kuningas tappoi heidät Riblatissa, Hamatin maalla. Niin Juuda vietiin vankina pois maaltansa.
28. Tämä on se kansa, jonka Nebukadnetsar vei pois: seitsemäntenä vuonna, kolmetuhatta ja kolme kolmattakymmentä Juudalaista;
29. Mutta Nebukadnetsarin kahdeksantenatoistakymmenentenä vuotena, kahdeksansataa kaksineljättäkymmentä sielua Jerusalemista.
30. Ja Nebukadnetsarin kolmantena vuonna kolmattakymmentä vei Nebusaradan, huovinhaltia, pois seitsemänsataa ja viisiviidettäkymmentä sielua Juudasta; kaikki sielut ovat neljätuhatta ja kuusisataa.
31. Mutta seitsemäntenä vuonna neljättäkymmentä sen jälkeen kuin Jojakin, Juudan kuningas, oli viety pois, viidentenä päivänä kolmattakymmentä toisessa kuukaudessa toistakymmentä, nosti Evilmerodak, Babelin kuningas, sinä vuonna, jona hän tuli kuninkaaksi, Jojakinin Juudan kuninkaan pään ylös, ja otti hänen vankihuoneesta;

32. Ja puhui hänen kanssansa ystävällisesti, ja asetti hänen istuimensa ylemmäksi niiden kuningasten istuimia, jotka hänen tykönänsä olivat Babelissa;
33. Ja muutti hänen vankiutensa vaatteet; ja hän söi hänen edessänsä leipää aina kaikkena elinaikanansa.
34. Ja hänelle annettiin alinomaa Babelin kuninkaalta hänen elatuksensa, niinkuin hänelle oli määrätty kaikeksi hänen elinajaksensa, aina hänen kuolemaansa asti.

JEREMIAN VALITUSVIRRET

1 LUKU

Kuinka se kaupunki niin yksinäinen on, joka täynnä kansaa oli? Hän on niinkuin leski. Joka ylimmäinen oli pakanain seassa ja vallan päällä maakunnissa, sen täytyy nyt veronalaisena olla.
2. Yli yötä hän katkerasti itkee, niin että hänen kyynelensä poskilta vuotavat; ei hänen ystävistänsä kenkään häntä lohduta, vaan kaikki hänen lähimmäisensä katsovat hänen ylön, ja ovat hänen vihollisiksensa tulleet.
3. Juuda on vangittu raadollisuudessa ja raskaassa orjuudessa; hän asuu pakanain seassa, ja ei löydä lepoa; kaikki hänen vihollisensa pahasti menevät hänen kanssansa.
4. Zionin tiet murehtivat, ettei kenkään juhlille tule; kaikki hänen porttinsa ovat autiona, hänen pappinsa huokaavat, ja hänen neitseensä surkiasti katsovat, ja hän itse on murheissansa.
5. Hänen vihollisensa voitti, hänen vihollisillensa käy hyvästi; sillä Herra on hänen surkeudella täyttänyt hänen pahain tekoinsa paljouden tähden; hänen lapsensa ovat vankina menneet pois vihollisten edellä.
6. Ja kaikki kaunistus on Zionin tyttäriltä lähtenyt pois; hänen päämiehensä ovat niinkuin ne peurat, jotka ei laidunta löydä, ja voimatoinna käyvät vaatian edessä.
7. Jerusalem muistaa tällä ajalla, kuinka raadollinen ja hyljätty hän on, ja kuinka paljo hyvää hänellä vanhaan aikaan ollut on, että hänen kansansa vihollisen kädessä on, ja ei kenkään heitä auta; hänen vihollisensa näkevät hänen, ja nauravat hänen lepoansa.
8. Jerusalem on raskaasti syntiä tehnyt, sentähden täytyy hänen olla niinkuin saastainen vaimo; kaikki, jotka häntä kunnioittavat, katsovat hänen ylön, että he hänen häpiänsä näkevät; mutta hän huokaa ja lankee maahan.
9. Hänen saastaisuutensa tarttuu kiinni hänen liepeesensä; ei hän olisi luullut, että hänelle näin pitäis viimein käymän; hän on tosin ylen hirmuisesti kukistettu maahan, ja ei kenkään sittekään ole, joka häntä lohduttaa: Herra, katso minun raadollisuuttani, sillä vihollinen suuresti kerskaa.
10. Vihollinen on pannut kätensä kaikkein hänen kallisten kaluinsa päälle; sillä hänen täytyy katsoa päältä, että pakanat hänen pyhyytensä kävivät, joista sinä kieltänyt olet, ettei heidän pitänyt sinun seurakuntaas tuleman.

11. Kaikki hänen kansansa huokaavat, leipää kerjäten; he antoivat parhaat kappaleensa ruasta, että he sielunsa virvoittaisivat. Herra, katso siis ja näe, kuinka minä olen halvaksi tullut.
12. Eikö tämä teihin koske, kaikki jotka tästä käytte ohitse, katsokaat siis ja nähkäät, jos joku kipu on niinkuin minun kipuni, joka minua niin syö; sillä Herra täytti minun surulla hirmuisen vihansa päivänä.
13. Korkeudesta hän lähetti tulen minun luihini, ja antoi sen voimallisen olla niissä; minun jalkani eteen viritti hän verkon, ja sysäsi minun takaperin: hän on tehnyt minun autioksi, että minun ylipäivää täytyy murehtia.
14. Minun syntini ijes on sidottu, ne ovat väätyt hänen kädessänsä, ja astuneet minun kaulani päälle; hän on minun voimani heikoksi tehnyt; Herra on antanut minua niiden käsiin, joista en minä voi nousta ylös.
15. Herra on tallannut kaikki minun väkeväni alas, jotka minulla olivat, hän on antanut minusta kokouksen kuuluttaa, minun nuoria miehiäni kadottamaan; Herra on sotkunut viinakuurnan neitseelle, Juudan tyttärelle.
16. Sentähden minä niin itken, ja molemmat minun silmäni vettä vuotavat, että lohduttaja, joka minun sieluani pitäis virvoittaman, on minusta kaukana; minun lapseni ovat pois, sillä vihollinen on voittanut.
17. Zion ojentaa kätensä, vaan ei kenkään ole joka häntä lohduttaa; Herra on käskenyt Jakobista, että ne, jotka hänen ympärillänsä ovat, hänen vihollisensa olisivat; sillä Jerusalem pitää heidän seassansa niinkuin saastainen vaimo oleman.
18. Herra on vanhurskas; sillä minä olen hänen suullensa tottelematoin ollut. Kuulkaat, kaikki kansat, ja katsokaat minun kipuani; minun neitseeni ja nuorukaiseni ovat vankiuteen menneet.
19. Minä kutsuin ystävääni (avukseni), mutta he ovat minun vietelleet; minun pappini ja vanhimmat kaupungeissa ovat nääntyneet, sillä he kerjäävät leipää henkeänsä virvoittaaksensa.
20. Herra, katso, kuinka minä olen ahdistuksessa, että se kaikki minun sisällyksiäni kivistelee, minun sydämeni tykyttää minun ruumiissani; sillä minä olen täynnä murhetta; ulkona miekka ja kotona kuolema on minun leskeksi tehnyt.
21. Kyllä se kuuluu, että minä huokaan, ja ei kuitenkaan minulla ole lohduttajaa; kaikki minun viholliseni kuulevat minun onnettomuuteni, ja siitä riemuitsevat, sillä sinä sen teet. Niin anna siis sen päivän tulla, jonka sinä kuuluttanut olet, että heille kävis kuin minullekin.
22. Anna kaikki heidän pahuutensa tulla sinun etees, ja tee heille, niinkuin sinä minullekin teit kaikkein minun pahain tekoini tähden; sillä minun huokaukseni on suuri, ja minun sydämeni on murheissansa.

2 LUKU

1. Kuinka Herra on vihoissansa Zionin tyttären pimittänyt? Hän on Israelin kunnian heittänyt taivaasta maan päälle. Ei hän ole muistanut jalkainsa astinlautaa vihapäivänänsä?
2. Herra on armottomasti kadottanut kaikki Jakobin asumiset; hän on hirmuisuudessansa Juudan tyttären linnan särkenyt, ja lyönyt heitä maahan; hän on hyljännyt hänen valtakuntansa ja päämiehensä.
3. Hän on Israelin kaiken sarven hirmuisessa vihassansa särkenyt, on oikean kätensä vetänyt takaperin, kuin vihollinen tuli, ja on Jakobissa niinkuin tulen liekin sytyttänyt, joka kuluttaa kaikki ympärinsä.
4. Hän on joutsensa jännittänyt, niinkuin vihollinen; hänen oikean kätensä on hän vienyt, niinkuin vainollinen, ja on tappanut kaikki mitä suloinen oli nähdä; hän on vihansa niinkuin tulen vuodattanut Zionin tyttären majaan.
5. Herra on niinkuin vihollinen, hän on Israelin raadellut, kaikki hänen huoneensa raadellut, ja hänen linnansa turmellut; hän on Juudan tyttärelle paljon valitusta ja murhetta tehnyt.
6. Ja on hajoittanut hänen majansa, niinkuin kryytimaan, ja hänen kokouksensa turmellut; Herra on antanut unhottaa Zionissa sekä juhlat että sabbatit, ja antanut hirmuisessa vihassansa häväistä sekä kuninkaat että papit.
7. Herra on heittänyt alttarinsa pois, ja pyhyytensä alttiiksi antanut, ja hyljännyt huoneensa muurit vihollisen käsiin; niin että he ovat Herran huoneessa huutaneet, niinkuin juhlapäivänä.
8. Herra ajatteli hajoittaaksensa Zionin tyttären muurit, hän on nuoran vetänyt sen ylitse, ja ei vetänyt kättänsä takaperin hukuttamasta; vaan on jaottanut vallit, ja muurit ovat ynnä kukistetut.
9. Hänen porttinsa ovat vajotetut maahan, hän on särkenyt hänen salpansa, ja tyhjäksi tehnyt. Hänen kuninkaansa ja päämiehensä ovat pakanain seassa, jossa ei he lakia saa kuulla, eikä heidän prophetansa löydä näkyä Herralta.
10. Zionin tyttären vanhimmat makaavat maassa, ja ovat ääneti, heittävät multaa päänsä päälle, ja ovat puettaneet itsensä säkkiin; Jerusalemin neitseet käyvät päät alas päin.
11. Niin olen minä itkenyt, että minun silmäni puhkeevat, sisällykseni kivistelevät, maksani on vuodatettu maan päälle, kansani tyttären surkeuden tähden, koska imeväiset ja piskuiset kaupungin kaduilla nääntyivät,
12. Koska he sanoivat äidillensä: kussa on leipä ja viina? koska he kaupungin kaduilla nääntyivät, niinkuin surmaan haavoitetut, ja antoivat henkensä ylön äitinsä syliin.
13. Voi sinä Jerusalemin tytär, keneen minä vertaan sinun, eli minkä kaltaisena minä sinun pidän? sinä neitsy Zionin tytär, mihinkä minä sinua vertaan, jolla minä sinua lohduttaisin? sillä sinun hävintös on suuri niinkuin meri, kuka taitaa sinua parantaa?

14. Sinun prophetas ovat sinulle saarnanneet turhuutta ja hulluja näkyjä, ja ei sinun pahoja tekojas sinulle ilmoittaneet, jolla he olisivat sinun vankiutes estää taitaneet, vaan ovat sinulle saarnanneet turhia saarnoja, joilla he saarnasivat sinun ulos maastas.
15. Kaikki ohitsekäyväiset paukuttavat käsiänsä sinun tähtes, ja viheltelevät sinua, ja pudistelevat päätänsä Jerusalemin tyttären ylitse: tämäkö se kaupunki on, josta sanottiin: se on kaikkein jaloin, josta koko maakunta iloitsee?
16. Kaikki vihollises ammottelevat suutansa sinua vastaan, viheltelevät sinua, ja kiristävät hampaitansa, ja sanovat: me olemme hänen hukuttaneet: tämä on se päivä, jota me halusimme, me olemme sen saaneet ja nähneet.
17. Sen on Herra tehnyt, kuin hän oli ajatellut, hän on täyttänyt sanansa, jonka hän aikaa ennen käskenyt oli; hän on armottomasti hukuttanut, ja on ilahuttanut vihollisen sinusta, ja sinun vainollistes vallan korottanut.
18. Heidän sydämensä huutaa Herran tykö: Voi sinä Zionin tyttären muuri! anna päivällä ja yöllä kyyneleet vuotaa niinkuin ojan, älä myös lakkaa, ei myös sinun silmämunas mahda lakata.
19. Nouse ja huuda yöllä, ensimäisessä vartiossa, vuodata sydämes niinkuin vettä Herran eteen, nosta kätes hänen puoleensa sinun piskuistes sieluin tähden, jotka nälästä nääntyneet ovat joka kadun päässä.
20. Herra näe ja katso sitä, jonka sinä niin turmellut olet; pitääkö siis vaimoin ruumiinsa hedelmän syömän, vähät lapset, jotka vielä käsillä kannetaan? pitääkö papit ja prophetat Herran Pyhässä niin tapetuksi tuleman?
21. Kaduilla maassa makasivat nuoret ja vanhat; minun neitseeni ja nuorukaiseni ovat miekan kautta langenneet; sinä olet tappanut vihapäivänäs, sinä olet armottomasti teurastanut.
22. Sinä olet minun vihollliseni ympäristöltä kutsunut kokoon niinkuin juhlapäiväksi, niin ettei kenkään Herran vihan päivänä ole päässyt eikä jäänyt; sillä jotka minä kasvatin ja ruokin, ne minun vihollliseni on hukuttanut.

3 LUKU

1. Minä olen mies, jonka viheliäisyyttä nähdä täytyy hänen hirmuisuutensa vitsan kautta.
2. Hän johdatti minua ja vei pimeyteen ja ei valkeuteen.
3. Hän on kätensä kääntänyt minua vastaan, ja toimittaa toisin aina minun kanssani.
4. Hän on tehnyt lihani ja nahkani vanhaksi, ja luuni musertanut.

5. Hän rakensi minua vastaan, ja sapella ja vaivalla hän minua kääri.
6. Hän on minut pannut pimeyteen, niinkuin aikaa kuolleet.
7. Hän on minut muurannut sisälle, etten minä pääse ulos, ja minut kovaan jalkapuuhun pannut.
8. Ja vaikka minä huudan ja parun, niin hän kuitenkin korvansa tukitsee minun rukouksestani.
9. Hän on muurannut tieni kiinni vuojonkivillä, ja polkuni sulkenut.
10. Hän on väijynyt minua niinkuin karhu, niinkuin jalopeura salaisuudessa.
11. Hän on minun antanut tieltä eksyä, ja minut repinyt säpäleiksi, ja minut autioksi tehnyt.
12. Hän on joutsensa jännittänyt, ja asettanut minun nuolella tarkoitettavaksi.
13. Hän ampui minun munaskuihini viinensä nuolet.
14. Minä olen kaiken minun kansani nauru, ja heidän jokapäiväinen virtensä.
15. Hän on haikeudella minut ravinnut, ja koiruoholla juovuttanut.
16. Hän on hampaani somerolla rikki musertanut, hän kieritti minun tuhassa.
17. Minun sieluni on ajettu pois rauhasta, minun täytyy hyvän unohtaa.
18. Minä sanoin: minun voimani ja minun toivoni Herran päälle on kadonnut.
19. Muista siis, kuinka minä niin raadollinen ja hyljätty, koiruoholla ja sapella juotettu olen.
20. Minun sieluni sen kyllä muistaa, ja sitä itsellensä tutkistelee.
21. Minä panen sen sydämeeni; sentähden minä vielä nyt toivon.
22. Herran laupiudesta se on, ettemme ratki hukkuneet; ei hänen laupiutensa vielä loppunut.
23. Vaan joka huomen se on uusi, ja sinun uskollisuutes on suuri.
24. Herra on minun osani, sanoo minun sieluni; sentähden tahdon minä häneen toivoa.
25. Herra on hyvä niille, jotka häneen toivovat, ja niille sieluille, jotka häntä kysyvät.
26. Hyvä on olla kärsivällisenä ja Herralta apua toivoa.
27. Hyvä on ihmiselle ijestä kantaa nuoruudessansa;
28. Että hän istuu yksinänsä, on vaiti, kuin jotakin hänen päällensä tulee,
29. Ja panee suunsa tomuun, ja odottaa toivoa,
30. Ja antaa löydä poskillensa, ja paljon pilkkaa kärsii.
31. Sillä ei Herra syökse pois ijankaikkisesti.
32. Vaan hän saattaa murheelliseksi, ja taas armahtaa suuresta laupiudestansa.
33. Sillä ei hän sydämestänsä ihmisiä kurita eikä murheesen saata,
34. Niinkuin hän tahtois raadolliset maan päällä ratki jalkainsa alla polkea,
35. Ja antais jonkun miehen oikeuden Ylimmäisen edessä tulla käännetyksi pois,

36. Ja ihmistä väärin tuomita asiassansa, niinkuin ei Herra sitä näkisikään.
37. Kuka tohtii siis sanoa: senkaltaiset tapahtuvat ilman Herran käskyä?
38. Eikö paha ja hyvä tule Korkeimman suusta?
39. Miksi siis ihmiset nurisevat eläissänsä? Jokainen nuriskaan syntejänsä vastaan.
40. Tutkistelkaamme ja etsikäämme meidän menoamme, ja palatkaamme Herran tykö.
41. Nostakaamme meidän sydämemme ja kätemme taivaasen päin, Jumalan tykö.
42. Me, me olemme syntiä tehneet ja kovakorvaiset olleet; (sentähden) et sinä säästänytkään.
43. Vaan sinä olet vihalla meitä peittänyt ja vainonnut, ja armottomasti surmannut.
44. Sinä verhoitit itses pilvellä, ettei rukous päässyt sen lävitse.
45. Sinä olet meitä tunkioksi ja saastaisuudeksi kansain seassa tehnyt.
46. Kaikki meidän vihollisemme ovat suutansa ammottaneet meitä vastaan.
47. Me painetaan alas ja rangaistaan pelvolla ja ahdistuksella.
48. Minun silmäni vuotavat vesi-ojia minun kansani tyttären surkeuden tähden.
49. Minun silmäni vuotavat ja ei taida lakata; ei he asetu,
50. Siihenasti että Herra katsoo taivaasta alas ja näkee.
51. Minun silmäni kuluttaa minulta elämäni kaikkein minun kaupunkini tytärten tähden.
52. Minun vihollliseni ovat minua kovin ajaneet takaa, niinkuin lintua ilman syytä.
53. He ovat minun elämäni kuoppaan salvanneet, ja heittäneet kiven minun päälleni.
54. Ovat myös vedet minun pääni ylitse käyneet; niin minä sanoin: nyt minä ratki hukassa olen.
55. Minä huusin avukseni sinun nimeäs, Herra, alhaalta kuopasta;
56. Ja sinä kuulit minun ääneni, älä korvias kätke minun huokauksestani ja huudostani.
57. Sinä lähenet kuin minä sinua huudan, ja sanot: älä pelkää.
58. Sinä, Herra, ratkaiset minun sieluni asian, ja lunastat minun henkeni.
59. Herra katso, kuinka minulle niin vääryyttä tehdään, ja tuomitse minun oikeuteni.
60. Sinä näet kaikki heidän kostonsa ja kaikki heidän ajatuksensa minusta.
61. Herra, sinä kuulet heidän pilkkansa ja kaikki heidän ajatuksensa minua vastaan,
62. Minun vainollisteni huulet ja heidän neuvonsa minua vastaan yli päivää.
63. Katso, kuin he istuvat eli nousevat, niin he minusta virsiä laulavat.
64. Kosta heille, Herra, niinkuin he ansainneet ovat, heidän kättensä töiden jälkeen.
65. Anna heidän sydämensä vavista ja sinun kiroustas tuta.
66. Vainoo heitä hirmuisuudella, ja hukuta heitä Herran taivaan alta.

4 LUKU

1. Kuinka on kulta niin mustunut, ja jalo kulta niin muuttunut? pyhät kivet ovat joka kadun päässä hajoitetut.
2. Zionin kempit pojat, puhtaan kullan verraksi luetut, kuinka ne ovat savi-astian kaltaiseksi arvatut, jotka savenvalaja tekee?
3. Lohikärmeet taritsevat nisiä pojillensa ja imettävät heitä; mutta minun kansani tyttären täytyy armotoinna olla, niinkuin yökkö korvessa.
4. Imeväisten kieli tarttuu suun lakeen janon tähden; nuoret lapsukaiset anovat leipää, ja ei ole ketään, joka heille sitä jakaa.
5. Jotka ennen söivät herkullisesti, ne ovat kadulla nääntyneet; jotka ennen olivat silkillä vaatetetut, niiden täytyy nyt loassa maata.
6. Minun kansani tyttären synti on suurempi kuin Sodoman synti, joka äkisti kukistettiin ja ei yksikään käsi siihen ruvennut.
7. Hänen nasirinsa olivat puhtaammat kuin lumi ja valkeammat kuin rieska; heidän ihonsa oli punaisempi kuin koralli, heidän kauneutensa niinkuin saphir.
8. Mutta nyt on heidän muotonsa niin mustaksi muuttunut, ettei heitä kaduilla tuta taideta; heidän nahkansa riippuu heidän luissansa, se kuivettui niinkuin puu.
9. Miekalla tapetuille oli parempi kuin niille, jotka nälkään kuolivat, jotka nääntymän ja hukkuman piti maan hedelmän puuttumisesta.
10. Laupiaammat vaimot ovat omia lapsiansa keittäneet ruaksensa, minun kansani tyttären surkeudessa.
11. Herra on vihansa täyttänyt, hän on vuodattanut julman vihansa, ja Zionissa tulen sytyttänyt, joka myös hänen perustuksensa polttanut on.
12. Ei kuninkaat maan päällä sitä olisi uskoneet, eikä kaikki maan piirin asuvaiset, että vihamiehen ja vihollisen piti tuleman Jerusalemin portista sisälle.
13. Mutta se on hänen prophetainsa syntein tähden ja hänen pappeinsa pahain tekoin tähden, jotka siinä vanhurskasten veren vuodattivat.
14. He kävivat sinne ja tänne kaduilla, niinkuin sokiat, ja olivat itsensä vereen saastuttaneet, ja ei taitaneet heidän vaatteisiinsa ruveta.
15. Vaan he huusivat heitä: välttäkäät, saastaiset, välttäkäät, älkäät mihinkään ruvetko; sillä he välttivät ja pakenivat, niin että myös pakanain seassa sanottiin: ei he kauvan siellä pysy.

16. Sentähden on Herran viha heitä hajoittanut, ja ei enään katso heidän päällensä, ettei he pappeja kunnioittaneet eikä vanhoja armahtaneet.
17. Kuitenkin meidän silmämme kurkistelevat tyhjäin avun jälkeen, siihenasti että he väsyivät, kuin me odotimme sitä kansaa, joka ei meitä auttaa voinut.
18. He väijyvät meidän askeleitamme, niin ettemme rohkene meidän kaduillamme käydä; meidän loppumme on lähestynyt, meidän päivämme ovat täytetyt, sillä meidän loppumme on tullut.
19. Meidän vainoojamme olivat nopiammat kuin kotka taivaan alla; vuorilla he myös meitä vainosivat, ja korvessa he meitä vartioitsivat.
20. Herran voideltu, joka meidän turvamme oli, on vangittu heidän verkkoihinsa, josta me sanoimme, että me hänen varjonsa alla elämme pakanain seassa.
21. Iloitse ja riemuitse, sinä Edomin tytär, joka asut Utsin maalla; sillä sen maljan pitää myös sinulle tuleman, ja sinun pitää myös juopuman, ja alasti itses riisuman.
22. Mutta sinun vääryydelläs on loppu, sinä Zionin tytär, ei hän enään anna sinua viedä pois, mutta sinun vääryytes, Edomin tytär, hän etsii, ja sinun syntis ilmoittaa.

5 LUKU

1. Muista, Herra, kuinka meille tapahtui: katso ja näe meidän ylönkatsettamme.
2. Meidän perintömme on muukalaisten osaksi tullut, ja huoneemme ulkonaisten omaksi.
3. Me olemme orvot ilman isää, ja äitimme ovat niinkuin lesket.
4. Vettä, joka meidän omamme oli, me joimme rahalla, omat halot me ostimme hinnalla.
5. kaulallamme me vaivaa kärsimme; ja ehkä me jo väsyneet olimme, ei kuitenkaan meille lepoa annettu.
6. Meidän piti Egyptin ja Assyrian alle meitämme antaman, että me sittekin leipää ravinnoksemme saaneet olisimme.
7. Meidän isämme ovat syntiä tehneet, ja ei enään ole käsissä; ja meidän pitää heidän pahoja tekojansa nautitseman.
8. Orjat meitä vallitsevat; ja ei ole kenkään, joka meitä heidän käsistänsä pelastaa.
9. Meidän pitää hakeman leipämme hengen paolla, miekan edessä korvessa.
10. Meidän ihomme on poltettu, niinkuin pätsissä, hirmuisen nälän tähden.
11. He ovat vaimot Zionissa raiskanneet ja neitseet Juudan kaupungeissa.
12. Ruhtinaat he ovat hirttäneet, ja vanhimpia ei he kunnioittaneet.

13. Nuorukaiset piti jauhaman, ja piskuisten täytyi puita kantaissansa kompastua.
14. Vanhat puuttuivat porteista, ja nuorukaiset ei enään kanteletta soita.
15. Meidän sydämemme ilo loppui, meidän tanssimme on kääntynyt murheeksi.
16. Meidän päästämme on kruunu pudonnut; voi nyt meitä, että me niin olemme syntiä tehneet!
17. Sentähden on myös sydämemme murheissansa; niiden tähden ovat meidän silmämme pimenneet;
18. Zionin vuoren tähden, että se niin hävitetty on, että ketut hänessä juoksentelevat.
19. Mutta sinä Herra, joka ijankaikkisesti olet, ja istuimes ijästä ikään!
20. Miksis meidät ijankaikkisesti unohdat, ja niin kauvan meitä peräti hylkäät?
21. Palauta, Herra, meitä jälleen sinun tykös, että me taas palaisimme; uudista meidän päivämme niinkuin ne alusta olivat.
22. Oletkos meitä peräti heittänyt pois, ja sangen suuresti vihastunut meidän päällemme?

HESEKIEL

1 LUKU

Kolmantenakymmenentenä vuotena, viidentenä päivänä neljännessä kuussa, kuin minä olin vankein seassa Kebarin virran tykönä, aukenivat taivaat ja minä näin Jumalan näyt.
2. Viidentenä päivänä kuussa, viidennellä vuodella, sittekuin Jojakin, Juudan kuningas oli viety vankina pois,
3. Tapahtui Herran sana Hesekielille, papin Busin pojalle, Kaldean maassa, Kebarin virran tykönä; siellä tuli Herran käsi hänen päällensä.
4. Ja minä näin, ja katso, siellä tuli rajutuuli pohjan puolesta, suuren pilven kanssa, täynnänsä tulta, niin että se kuumotti kaikki ympärinsä, ja tulen keskeltä oli se sangen kirkas.
5. Ja siinä keskellä oli niinkuin neljä eläintä, ja tämä oli heidän muotonsa: he olivat ihmisen muotoiset.
6. Ja kullakin heillä oli neljät kasvot, ja kullakin neljä siipeä.
7. Ja heidän säärensä seisoivat oikiana, mutta heidän pöytäjalkansa olivat niinkuin härjän sorkat, ja paistivat niinkuin kiiltävä vaski.
8. Ja ihmisen kädet olivat heidän siipeinsä alla, heidän neljällä tahollansa, sillä heillä oli neljät kasvot ja neljä siipeä.
9. Ja heidän siipensä olivat yhdistetyt toinen toiseensa; ja kuin he kävivät, ei he erinneet toinen toisestansa; vaan kuhunka he menivät he kohdastansa eteenpäin.
10. Ja niiden neljän kasvot oikialla puolella olivat niinkuin ihmisen kasvot ja jalopeuran kasvot; mutta vasemmalla puolella olivat niillä neljällä kasvot, niinkuin härjän kasvot, ja kotkan kasvot.
11. Ja niin olivat heidän kasvonsa; mutta heidän siipensä olivat eroitetut ylhäältä, niin että kaksi siipeä löi juuri yhteen, ja kahdella siivellä peittivät he ruumiinsa.
12. Kuhunka he menivät, niin he menivät kohdastansa; ja menivät sinne, kuhunka henki ajoi, ja ei erinneet täydessänsä toinen toisestansa.
13. Ja eläimet olivat näköänsä niinkuin tuliset hiilet, jotka palavat niinkuin tulisoitto, joka kävi eläinten vaiheella; mutta tuli kuumotti, ja tulesta kävi ulos pitkäisen leimaus.
14. Ja eläimet juoksivat edes ja takaisin niinkuin pitkäisen tuli.
15. Kuin minä näin nämät eläimet: katso, niin seisoivat siellä yhdet rattaat maan päällä, neljän eläimen

tykönä, ja olivat näköänsä niinkuin neljät rattaat.
16. Ja ne rattaat olivat teostansa niinkuin yksi turkos, ja olivat kaikki neljä yhden muotoiset; ja ne olivat näköänsä ja tekoansa niinkuin yhdet rattaat olisivat olleet toinen toisestansa.
17. Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa.
18. Niiden pyörät ja korkeus oli sangen ihmeellinen, ja ne olivat täynnä silmiä kaikki ympäri neljää ratasta.
19. Ja kuin eläimet kävivät, niin kulkivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin eläimet ylensivät itsensä maasta, niin ylensivät myös rattaat itsensä.
20. Kuhunka henki meni, sinne menivät he myös, ja rattaat ylensivät itsensä heidän kanssansa; sillä elävä henki oli rattaissa.
21. Kuin he menivät, niin menivät nämät myös, kuin he seisoivat, seisoivat nämät myös; ja kuin he ylensivät itsensä maasta, niin ylensivät myös rattaat itsensä heitä myöten; sillä elävä henki oli rattaissa.
22. Mutta eläinten pään päällä oli niinkuin taivas, kuin peljättävä kristalli, juuri heidän päällitsensä levitetty.
23. Niin että taivaan alla seisoivat heidän siipensä tasaisesti, yksi juuri toiseen päin; ja kaksi siipeä peitti jokaisen heidän ruumiinsa.
24. Minä kuulin heidän siipiensä äänen, niinkuin suurten vetten pauhinan ja niinkuin Kaikkivaltiaan jylinän, kuin ne liikkuivat, ja pauhinan äänen niinkuin sotajoukon hyminän; mutta kuin he alallansa seisoivat, niin laskivat he siipensä alas.
25. Ja ääni kuului taivaasta, joka oli heidän päänsä päällä, kuin he seisoissansa laskivat siipensä alas.
26. Ja taivaan päällä, joka heidän ylitsensä oli, oli istuin näkyänsä niinkuin saphir, ja istuimella istui ihmisen muotoinen.
27. Ja minä katsoin hänen päällensä, ja hän oli kuin kirkas valkeus, ja sisältä oli se kuin tuli kaikki ympärinsä; hänen kupeistansa ylös ja alas näin minä niinkuin tulen kuumottavan hänen ympärillänsä.
28. Niinkuin taivaan kaari näkyy pilvessä, kuin satanut on, niin oli myös sen kirkkauden näky ympärinsä. Tämä oli Herran kunnian näky. Ja kuin minä sen nähnyt olin, lankesin minä kasvoilleni, ja kuulin äänen puhuvan.

2 LUKU

1. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, seiso jaloillas, niin minä tahdon puhua sinun kanssas.
2. Ja kuin hän puhui minun kanssani, niin minä vahvistuin hengessä, ja hän asetti minun jaloilleni; ja minä kuulteli häntä, joka puhui minun kanssani.

3. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, minä lähetän sinun Israelin lasten tykö, jotka minusta luopuneet ovat, jotka isäinsä kanssa hamaan tähän päivään asti ovat minua vastaan rikkoneet.
4. Mutta ne lapset, joiden tykö minä sinun lähetän, ovat niskurit ja paatuneet sydämestä; niille pitää sinun sanoman; näin sanoo Herra, Herra:
5. Jos he sen kuulevat, taikka katsovat ylön, sillä se on tottelematoin huone, niin pitää heidän kuitenkin tietämän, että propheta heidän seassansa on.
6. Ja sinä ihmisen lapsi, ei sinun pidä pelkäämän heitä, ei myös heidän sanojansa pelkäämän, he ovat tosin vastahakoiset ja terävät orjantappurat sinua vastaan, ja sinä asut skorpionein seassa; mutta ei sinun pidä pelkäämän heidän sanojansa, eikä hämmästymän heidän kasvojansa, vaikka he ovat tottelematoin huone.
7. Mutta sinun pitää sanoman heille minun sanani, jos he sen kuulevat taikka katsovat ylön; sillä he ovat vastahakoiset.
8. Mutta sinä ihmisen lapsi, kuules, mitä minä sinulle sanon, ja älä ole tottelematoin huone. Avaa suus ja syö, mitä minä sinulle annan.
9. Ja minä näin, ja katso, käsi oli ojennettu minun puoleeni, ja katso, siinä oli kääritty kirja,
10. Jonka hän avasi minun eteeni, ja se oli kirjoitettu ulkoa ja sisältä; ja siinä olivat kirjoitetut valitukset, ja huokaukset, ja voi!

3 LUKU

1. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, syö mitä sinun edessäs on: syö tämä kirja, ja mene ja saarnaa Israelin huoneelle.
2. Niin minä avasin suuni, ja hän antoi sen kirjan minun syödäkseni,
3. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, sinun pitää tämän kirjan, jonka minä annan sinulle, syömän ruumises ja täyttämän sillä vatsas. Niin minä söin sen, ja se oli minun suussani niin makia kuin hunaja.
4. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, mene Israelin huoneesen ja saarnaa heille minun sanani.
5. Sillä en minä sinua lähetä sen kansan tykö, jolla outo puhe ja vieras kieli on, vaan Israelin huoneesen,
6. Ja en suuren kansan tykö, joilla outo puhe ja vieras kieli olis, joiden puhetta et sinä ymmärrä. Ja jos minä vielä lähettäisin sinun niiden tykö, niin pitäis heidän kuitenkin mielellänsä kuuleman sinua.
7. Mutta Israelin huone ei tahdo sinua kuulla, sillä ei he tahdo kuulla itse minuakaan; sillä koko Israelin huoneella on kova otsa ja paatunut sydän.
8. Mutta katso, kuitenkin olen minä tehnyt sinun kasvos lujaksi heidän kasvojansa vastaan ja sinun otsas

lujaksi heidän otsaansa vastaan.
9. Ja minä olen tehnyt sinun otas niin kovaksi kuin timantin, joka kovempi on kuin kallio: älä pelkää heitä, älä myös hämmästy heidän edessänsä, ehkä he ovat tottelematoin huone.
10. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaikki minun sanani, jotka minä sanoin sinulle, ota sinun sydämees ja pane korviis.
11. Ja mene pois sinun kansas vankien tykö, ja saarnaa heille, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: jos he kuulevat sen, taikka katsovat ylön.
12. Ja henki otti minun ylös, ja minä kuulin jälissäni suuren humauksen äänen (sanovan): siunattu olkoon Herran kunnia hänen siassansa!
13. Ja minä kuulin eläinten siipien äänen, jotka löivät toiseensa ja ratasten jyrinän, jotka juuri niiden tykönä olivat, ja suuren humauksen äänen.
14. Niin henki nosti minut ylös, ja vei minut pois; ja minä menin pois, ja olin suuresti hämmästynyt mutta Herran käsi piti minun vahvana.
15. Ja minä tulin vankien tykö Telabibiin, jotka asuivat Kebarin virran tykönä, ja viivyin heidän tykönänsä, kussa he istuivat, ja olin siellä seitsemän päivää hämmästyksissä heidän keskellänsä.
16. Ja kuin ne seitsemän päivää olivat kuluneet, tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:
17. Sinä ihmisen lapsi, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi; sinun pitää kuuleman sanan minun suustani, ja varaaman heitä minun puolestani.
18. Kuin minä sanon jumalattomalle: sinun pitää totisesti kuoleman, ja et sinä varaa häntä etkä sano hänelle sitä, että jumalatoin lakkais jumalattomasta menostansa ja sais elää, niin pitää sen jumalattoman kuoleman synteinsä tähden; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs.
19. Mutta jos sinä varaat sitä jumalatointa, ja ei hän käänny jumalattomuudestansa ja jumalattomasta tiestänsä, niin hänen pitää synteinsä tähden kuoleman; mutta sinä olet sielus vapahtanut.
20. Ja kuin vanhurskas luopuu vanhurskaudestansa ja tekee pahaa, niin minä sallin hänen loukata itsensä, ja hänen pitää kuoleman; sentähden, ettes ole häntä varannut, pitää hänen synteinsä tähden kuoleman, ja hänen entistä vanhurskauttansa, jonka hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen verensä tahdon minä vaatia sinun kädestäs.
21. Mutta jos sinä varaat vanhurskasta, ettei hän syntiä tekisi, ja ei hän myös syntiä tee, niin pitää hänen totisesti elämän, että hän on neuvon ottanut; olet sinä myös sielus vapahtanut.
22. Ja siellä tuli Herran käsi minun päälleni ja sanoi minulle: nouse ja mene ulos kedolle, siellä tahdon minä puhua sinun kanssas.

23. Ja minä nousin ja menin ulos kedolle, ja katso, siellä seisoi Herran kunnia, niinkuin se kunnia, jonka minä Kebarin virran tykönä ennen nähnyt olin; ja minä lankesin maahan kasvoilleni,
24. Ja tulin virvoitetuksi hengessä, ja hän asetti minun jaloilleni, ja puhui minun kanssani, ja sanoi minulle: mene ja sulje itses huoneeses.
25. Ja sinä ihmisen lapsi, katso, nuorat pitää pantaman sinun päälles, ja he sitovat sinun niillä, ettei sinun pidä pääsemän heiltä.
26. Ja minä tahdon sinun kieles antaa tarttua suus lakeen, niin että sinun pitää tuleman mykäksi, ja ei enään taitaman nuhdella heitä; sillä se on vastahakoinen huone.
27. Mutta kuin minä puhun sinun kanssas, niin tahdon minä avata sinun suus, että sinun heille sanoman pitää: näin sanoo Herra, Herra: joka kuulee, se kuulkaan, ja joka hylkää, se hyljätkään; sillä se on tottelematoin huone.

4 LUKU

1. Ja sinä ihmisen lapsi, ota sinulles tiilikivi, pane se etees, ja piirusta sen päälle Jerusalemin kaupunki.
2. Ja lyö leiri sen ympärille, ja rakenna siihen aita, ja tee siihen valli, ja aseta siihen sotaväki, ja pane sota-aseet sitä vastaan joka taholta.
3. Mutta ota etees rautapannu, ja anna sen olla rautaisen seinän edestä sinun ja kaupungin välillä, ja aseta kasvos häntä vastaan, niinkuin piiritettävä, ja piiritä se. Se olkoon Israelin huoneelle merkiksi.
4. Sinun pitää myös makaaman vasemmalla kyljelläs, ja Israelin huoneen pahat teot paneman sen päälle. Niin monta päivää kuin sinä makaat sen päällä, niin kauvan pitää sinun myös kantaman heidän pahoja tekojansa.
5. Mutta minä tahdon tehdä sinulle heidän pahain tekoinsa vuosikaudet päiviksi: kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi; niin kauvan pitää sinun kantaman Israelin huoneen pahoja töitä.
6. Ja kuin ne olet täyttänyt, sitte pitää sinun makaaman Juudan huoneen pahoja töitä neljäkymmentä päivää; sillä minä annan sinulle tässä myös päivän joka vuoden edestä.
7. Ja aseta kasvos ja paljas käsivartes ympäri piiritettyä Jerusalemia vastaan, ja ennusta häntä vastoin.
8. Ja katso, minä panen nuorat sinun päälles, niin ettei sinun pidä saaman kääntää itsiäs yhdeltä kyljeltä toiselle, siihenasti että sinä olet lopettanut piirittämises päivät.
9. Niin ota nyt nisuja, rukiita ja ohria, papuja, herneitä ja kauroja, ja pane ne yhteen astiaan, ja tee itselles siitä niin monta leipää kuin monta päivää on, jotka sinun kyljelläs makaaman pitää, että sinulla olis siitä

syömistä kolmeksisadaksi ja yhdeksäksikymmeneksi päiväksi.
10. Niin että sinun ruokas, jonka sinun kunakin päivänä syömän pitää, pitää painaman kaksikymmentä sikliä. Tämän sinun syömän pitää yhdestä päivästä niin toiseen.
11. Vettä pitää sinun myös juoman määrällä, kuudennen osan hinniä; ja sen sinun pitää juoman yhdestä päivästä niin toiseen.
12. Ohraisia leipiä pitää sinun syömän, jotka sinun heidän silmäinsä edessä ihmisen jäljellä kypsentämän pitää.
13. Ja Herra sanoi: ratki näin pitää Israelin lapset syömän saastaista leipäänsä pakanain seassa, kuhunka minä heitä ajava olen.
14. Mutta minä sanoin: voi Herra, Herra, katso, minun sieluni ei ole koskaan vielä saastutettu; sillä en ole minä ikänä, hamasta minun nuoruudestani tähän asti, mitään raatoa taikka raadeltua syönyt, ja ei saastainen liha ole koskaan suuhuni tullut.
15. Mutta hän sanoi minulle: katso, minä tahdon antaa sinulle karjan sontaa ihmisen jäljen edestä, jolla sinun leipäs tekemän pitää.
16. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, katso, minä tahdon ottaa pois leivän aineen Jerusalemista, niin että heidän pitää leipää syömän painolla ja murheella, ja juoman vettä määrällä ja surulla.
17. Että leipä ja vesi puuttuman pitää, ja yhden pitää sureman toisen kanssa, ja nääntymän pahoissa teoissansa.

5 LUKU

1. Ja sinä, ihmisen lapsi, ota sinulles niin terävä miekka kuin partaveitsi, ja keritse sillä pääs ja partas; ja ota vaaka ja jaa ne sillä.
2. Kolmannen osan pitää sinun tulella polttaman keskellä kaupunkia, kuin piirittämisen päivät ovat täytetyt; toinen kolmas osa ota ja hakkaa miekalla kaupungin ympärillä; viimeinen kolmas osa heitä tuleen, että minä vetäisin miekan ulos heidän jälkeensä.
3. Mutta ota vähä niistä luvalla ja sido hamees kulmaan.
4. Ja ota taas vähä niistä, ja heitä se tuleen, ja polta se tulessa; siitä pitää tulen tuleman koko Israelin huoneesen.
5. Näin sanoo Herra, Herra: tämä on Jerusalem, jonka minä pakanain keskelle asettanut olen, ja maakunnat hänen ympärillensä.

6. Mutta hän on kääntänyt minun oikeuteni jumalattomuudeksi, enemmin kuin pakanat, ja minun säätyni enemmin kuin ne maakunnat, jotka hänen ympäristöllänsä ovat; sillä he heittävät minun oikeuteni pois, ja ei tahdo elää minun säätyini jälkeen.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te enemmän pahuutta teette kuin pakanat, jotka ovat teidän ympärillänne, ja ette vaella minun säädyissäni, ettekä tee minun oikeuteni jälkeen, ette myös tee pakanainkaan oikeuden jälkeen, jotka ovat teidän ympärillänne:
8. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tulen sinun tykös, minä myös tulen, ja tahdon tuomita sinun pakanain silmäin edessä.
9. Ja tahdon niin tehdä sinun kanssas, kuin en minä ikänä ennen tehnyt ole, enkä myös tästedes tehdä tahdo, kaikkein sinun kauhistustes tähden.
10. Sentähden pitää isäin syömän lapsensa sinun keskelläs, ja lasten syömän isänsä. Ja tahdon sinun niin tuomita, että kaikki sinun jäänees pitää kaikkiin tuuliin hajoitetuksi tuleman.
11. Sentähden niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: ettäs olet saastuttanut minun Pyhäni kaikilla sinun turmeluksillas ja kaikilla sinun kauhistuksillas, niin tahdon minä myös hukuttaa sinun pois, ja minun silmäni ei pidä sinua säästämän, ei myös armahtaman.
12. Kolmas osa sinusta pitää rutolla kuoleman ja nälkään nääntymän sinun keskelläs; ja toinen kolmas osa pitää lankeeman miekalla sinun ympäristölläs; ja sen viimeisen kolmannen osan tahdon minä hajoittaa kaikkiin tuuliin, ja vetää ulos miekan heidän jälkeensä.
13. Näin pitää minun vihani täytetyksi tuleman, ja minun hirmuisuuteni saatan minä heidän päällensä, että minä saisin lohdutuksen; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä Herra minun kiivaudessani puhunut olen, kuin minä hirmuisuuteni heissä täyttänyt olen.
14. Minä tahdon saattaa sinun autioksi ja pilkaksi pakanoille, jotka sinun ympärilläs ovat, kaikkein niiden silmäin eteen, jotka käyvät sieltä ohitse.
15. Ja se häväistys ja pilkka pitää oleman opiksi ja ihmeeksi pakanoille, jotka ovat sinun ympärilläs, kuin minä annan oikeuteni käydä sinun päälles vihan, julmuuden ja rangaistusten kanssa. Minä Herra olen sen sanonut.
16. Ja kuin minä ne pahat nälän nuolet heidän sekaansa lähettävä olen, jotka vahingolliset oleman pitää, jotka minä lähetän hukkaamaan teitä; ja annan teille nälän enemmäksi ja enemmäksi tulla, ja ottaman pois leivän aineen.
17. Ja nälän ja pahat pedot tahdon minä antaa tulla teidän sekaanne, ne pitää teitä tekemän lapsettomaksi. Ja siellä pitää ruton ja veren liikkuman sinun seassas ja miekan tahdon minä antaa tulla sinun päälles. Minä

Herra olen sen sanonut.

6 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen:
2. Sinä ihmisen lapsi, käännä kasvos Israelin vuoria päin, ja ennusta heitä vastaan,
3. Ja sano: te Israelin vuoret, kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra sekä vuorille että mäille, sekä ojille että laaksoille: katso, minä, minä tahdon antaa tulla miekan teidän päällenne, ja lyödä teidän kukkulanne maahan;
4. Että teidän alttarinne pitää kukistetuiksi tuleman, ja teidän epäjumalanne rikki lyödyksi; ja minä tahdon antaa teidän ruumiinne tapettaa kuvainne eteen,
5. Ja lyödä maahan Israelin lasten ruumiit teidän kuvainne eteen, ja hajoittaa teidän luunne ympäri teidän alttareitanne.
6. Kussa te ikänä asutte, pitää kaupungit kylmille tuleman, ja kukkulat hävitettämän, että teidän alttarinne pitää lyötämän maahan ja autioksi tehtämän, ja rikottaman teidän epäjumalanne ja hävitettämän, ja särjettämän teidän kuvanne ja teidän työnne tyhjäksi tehtämän.
7. Ja maahan lyödyt pitää makaaman teidän seassanne, että teidän tietämän pitää minun olevan Herran.
8. Mutta minä tahdon antaa muutamat teistä jäädä, jotka pitää miekalta jäämän pakanain sekaan, kuin minä teitä maakuntiin hajoittanut olen.
9. Jääneet teistä pitää muistaman minua pakanain seassa, kussa heidän vankina oleman pitää, että minä olen särjetty heidän haureellisen sydämensä tähden, joka minusta luopunut on, ja heidän kiiluvain silmäinsä tähden, jotka ovat katsoneet epäjumaltensa jälkeen; ja niiden pitää suuttuman itseensä sen pahuuden tähden, jotka he kaikkein kauhistustensa kautta tehneet ovat.
10. Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra; ja en ole hukkaan puhunut, tehdäkseni heille tätä pahaa.
11. Näin sanoo Herra, Herra: lyö käsiäs yhteen, ja tömistä jalkojas, ja sano: voi! kaikkea pahuuden kauhistusta Israelin huoneessa, jonka tähden he miekan, nälän ja ruton kautta lankeeman pitää.
12. Se joka kaukana on, hänen pitää ruttoon kuoleman, ja se joka juuri läsnä on, hänen pitää miekalla lankeeman; mutta se joka jää ja niistä päässyt on, sen pitää nälkään kuoleman. Näin tahdon minä täyttää minun hirmuisuuteni heidän seassansa.
13. Ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra, kuin heidän tapettunsa pitää makaaman heidän epäjumaltensa seassa ympäri heidän alttareitansa, kaikilla vuorten kukkuloilla, ja kaikkein viheriäisten

puiden alla, ja kaikkein paksuin tammien alla, joissa paikoissa he kaikille epäjumalillensa makiaa savu-uhria tehneet ovat.
14. Minä tahdon ojentaa käteni heitä vastaan ja tehdä heidän maansa tyhjäksi ja autioksi, hamasta Diblatin korvesta, kaikissa heidän asumasioissansa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

7 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisten lapsi, näin sanoo Herra, Herra, Israelin maasta: loppu tulee; koko neljän maan äären loppu tulee.
3. Nyt tulee sinun loppus; sillä minä tahdon lähettää minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja tuomita sinua, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee.
4. Minun silmäni ei pidä säästämän sinua, eikä armahtaman; mutta minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra.
5. Näin sanoo Herra, Herra: katso, yksi onnettomuus tulee toisen jälkeen.
6. Loppu tulee, loppu tulee; se valvoo sinua vastaan; katso, se tulee.
7. Se käy jo ylös ja tulee niinkuin aamu sinun päälles, sinä joka maassa asut; aika tulee, tuskapäivä on juuri läsnä, ettei vuorilla pidä laulettaman.
8. Nyt tahdon minä pian vuodattaa minun hirmuisuuteni sinun päälles, ja täyttää vihani sinussa ja tuomita sinun, niinkuin sinä ansainnut olet, ja antaa sinulle, mitä kaikkiin sinun kauhistuksiis tulee.
9. Minun silmäni ei pidä säästämän sinua eikä armahtaman; minä tahdon antaa sinulle, niinkuin sinä ansainnut olet, ja sinun kauhistukses pitää tuleman sinun sekaas, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra, joka teitä lyön.
10. Katsos päivää, katso, se tulee; aamu tulee edes, vitsa kukoistaa, ja ylpiä viheriöitsee.
11. Tyranni on itsensä valmistanut jumalattomain vitsaksi, niin ettei kenkään heitä eli heidän kansaansa taikka heidän joukkoansa pidä valittaman.
12. Aika tulee, päivä lähestyy, ostaja älköön iloitko, ja myyjä älköön murehtiko; sillä viha tulee kaiken heidän joukkonsa päälle.
13. Sillä myyjän ei pidä enään myydyn kalunsa tykö palajaman, vaikka he vielä hengissäkin olisivat; sillä ennustus kaikesta heidän paljoudestansa ei pidä käymän takaperin, eikä kenkään taida vahvistaa

elämäänsä pahuutensa kautta.
14. Soittakaat vaskitorveen, ja valmistakaat kaikki; ei kuitenkaan yksikään sotaan ole lähtevä; sillä minun vihani tulee kaiken hänen kansansa päälle.
15. Ulkona liikkuu miekka, sisällä rutto ja nälkä; se joka kedolla on, hänen pitää miekalla lankeeman, mutta se joka kaupungissa on, hänen pitää ruttoon ja nälkään vaipuman.
16. Ja jotka heiltä pääsevät pakoon, pitää oleman vuorilla niinkuin kyhkyiset laaksoissa, ja kaikkein pitää valittaman, kukin pahuuttansa.
17. Kaikki kädet pitää nääntymän, ja kaikki polvet horjuman niinkuin vesi.
18. Ja heidän pitää itsensä säkkiin puettaman, ja pelko pitää heidät peittämän, ja kaikki kasvot surkiasti katsoman, ja kaikki päät paljaaksi tuleman.
19. Heidän pitää hopiansa heittämän kaduille, ja heidän kultansa kauvas joutuman; sillä heidän hopiansa ja kultansa ei pidä taitaman auttaa heitä Herran vihan päivänä; ja ei taitaman sieluansa ravita, eikä vatsaansa täyttää; sillä se on ollut heille pahennus, heidän pahoihin töihinsä.
20. Kalliista kaluistansa, joilla he ylpeilivät, ovat he kauhistustensa ja epäjumalainsa kuvat tehneet; sentähden tahdon minä tehdä heille sen saastaisuudeksi,
21. Ja antaa sen muukalaisten käsiin, että ne sen ryöväämän pitää, ja jumalattomille maan päällä saaliiksi, että ne sen saastuttavat.
22. Minä tahdon minun kasvoni kääntää sieltä pois, että he juuri minun majani turmelevat; ja ryövärit pitää tuleman sinne, ja sen saastuttaman.
23. Tee kahleet; sillä maa on täynnä veren vikoja, ja kaupunki täysi väkivaltaa.
24. Niin tahdon minä antaa tulla kaikkein pahimmat pakanain seasta, että ne pitää heidän huoneensa omistaman, ja tahdon lopettaa voimallisten ylpeyden, ja heidän pyhänsä pitää saastutetuksi tuleman.
25. Hävittäjä tulee; niin pitää heidän rauhaa etsimän, ja ei se pidä oleman heillä.
26. Yksi onnettomuus pitää tuleman toisen jälkeen, yksi sanoma toisen päälle, niin pitää heidän prophetailta näkyä etsimän; mutta siellä ei laki enään ole pappien tykönä, eikä neuvo vanhain tykönä.
27. Kuninkaan pitää murheessa oleman ja päämiehet surullisissa vaatteissa, ja maassa kansan kädet vapiseman. Minä tahdon niin laittaa itseni heidän kanssansa, kuin he eläneet ovat, ja tuomita heitä, niinkuin he ansainneet ovat: ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

8 LUKU

1. Ja tapahtui kuudentena vuonna, viidentenä päivänä kuudennetta kuuta, että minä istuin huoneessani, ja Juudan vanhimmat istuivat minun edessäni: siellä tuli Herran, Herran käsi minun päälleni.
2. Ja minä näin, ja katso, se mikä oli hänen kupeensa alla, se oli niinkuin tuli; mutta päältä hänen kupeensa oli se sangen kirkas, niinkuin kaikkein kirkkain valkeus.
3. Ja hän ojensi ulos niinkuin käden, ja otti minun kiinni pääni hiuksista; niin otti minun henki ylös maan ja taivaan välille, ja vei minun Jerusalemiin Jumalan näyissä, sisällisen oven tykö, joka pohjan puolessa on, kussa kiivauksen kuva seisoi, joka kiivauksen kehoitti.
4. Ja katso, siellä oli Israelin Jumalan kunnia, niinkuin minä sen ennen nähnyt olin kedolla.
5. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, nosta nyt silmäs pohjoiseen päin. Ja kuin minä silmäni nostin pohjan puoleen, katso, niin seisoi kiivauksen kuva pohjan puolessa alttariportin tykönä, kusta käydään sisälle.
6. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös, mitä nämät tekevät? niitä suuria kauhistuksia, jotka Israelin huone tässä tekee, että he juuri ajavat minun kauvas minun Pyhästäni? Mutta sinun pitää vielä nyt näkemän suuremmat kauhistukset.
7. Ja hän vei minun kartanon porttiin: siellä minä näin, ja katso, siellä oli läpi seinässä.
8. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, kaiva nyt seinä lävitse. Ja kuin minä kaivoin seinän lävitse, katso, niin oli siellä yksi ovi.
9. Ja hän sanoi minulle: mene sisälle ja katso niitä ilkeitä kauhistuksia, joita he tässä tekevät.
10. Ja kuin minä menin sisälle ja katsoin, katso, siellä olivat kaikkinaiset matoin ja eläinten kuvat, kaikki tyynni kauhistus, ja kaikkinaiset Israelin huoneen epäjumalat, joka paikkaan ympäri seiniä tehdyt,
11. Joiden edessä seisoivat seitsemänkymmentä miestä Israelin huoneen vanhimmista, ja Jasania Saphanin poika seisoi myös heidän seassansa, ja jokaisella heillä oli pyhän savun astia kädessä, ja paksu löyhkä kävi ylös savu-uhrista.
12. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös, mitä Israelin huoneen vanhimmat tekevät pimeydessä, itsekukin kauniimmassa kammiossansa? sillä he sanovat: ei Herra näe meitä, Herra on maan hyljännyt.
13. Ja hän sanoi minulle: sinun pitää vielä nyt näkemän suurempia kauhistuksia, joita he tekevät.
14. Ja hän vei minut sen portin tykö, Herran huoneessa, joka on pohjan puolessa, ja katso, siellä istuivat vaimot, jotka itkivät Tammusta.
15. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös näitä? Mutta sinun pitää vielä nytkin suurempia kauhistuksia näkemän, kuin nämät ovat.

16. Ja hän vei minun sisälliseen kartanoon Herran huoneesen päin, ja katso, Herran templin oven edessä, esihuoneen ja alttarin välillä, oli lähes viisikolmattakymmentä miestä, jotka olivat kääntäneet selkänsä Herran templin puoleen ja kasvonsa itään, ja rukoilivat auringon ylenemiseen päin.
17. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen lapsi, näetkös näitä? Onko tämä Juudan huoneelle vähä, että he tässä näitä kauhistuksia tekevät, jotka myös muutoin koko maan vääryydellä täyttävät, ja asettavat itsensä minua vihoittamaan? Ja katso, he pitävät viinapuun oksan nenänsä edessä.
18. Sentähden tahdon minä myös tehdä minun hirmuisuudessani, ja ei pidä minun silmäni säästämän enkä minä armahda heitä; ja he huutavat korkialla äänellä minun korvissani, en minä kuitenkaan kuule heitä.

9 LUKU

1. Ja hän huusi korkialla äänellä minun korvissani ja sanoi: se on jo käsissä, että kaupunki pitää rangaistaman, ja jokaisella on murha-ase kädessänsä.
2. Ja katso, kuusi miestä tuli ylimmäisen portin tietä, joka pohjan puolessa on, ja jokaisella oli vahingollinen ase kädessänsä. Mutta yksi mies heidän seassansa oli liinavaatteilla vaatetettu, ja kirjoitustaulu hänen vyöllänsä; ja he menivät sisälle, ja astuivat vaskialttarin tykö.
3. Ja Israelin Jumalan kunnia nousi Kerubimin päältä, jonka päällä hän oli, ja lähestyi huoneen kynnykseen asti, ja huusi sitä miestä, jonka yllä oli liinavaate, ja kirjoitustaulu vyöllä.
4. Ja Herra sanoi hänelle: mene Jerusalemin kaupungin lävitse, ja kirjoita ne miehet heidän otsissansa, jotka huokaavat ja huutavat sitä kauhistusta, joka siinä tapahtuu.
5. Mutta muille sanoi hän, minun kuulteni: menkäät hänen jälissänsä kaupungin lävitse, ja lyökäät; teidän silmänne ei pidä säästämän, eikä armoa tekemän.
6. Lyökäät sekä vanhat että nuoret, neitseet, lapset ja vaimot kuoliaaksi; mutta joiden päällä kirjoitus on, ei yhteenkään niihin pidä teidän rupeeman. Ruvetkaat ensin minun Pyhästäni. Ja he rupesivat niistä vanhoista miehistä, jotka huoneen edessä olivat.
7. Ja hän sanoi heille: saastuttakaat huone, ja täyttäkäät kartanot tapetuilla, menkäät sitte ulos. Ja he menivät ulos ja tappoivat kaupungissa.
8. Ja kuin he olivat tappaneet heidät, jäin minä vielä, ja lankesin kasvoilleni, huusin ja sanoin: ah Herra, Herra, tahdotkos siis hukuttaa kaikki jääneet Israelissa, ettäs niin vuodatat sinun vihas Jerusalemin päälle?
9. Ja hän sanoi minulle: Israelin ja Juudan huoneen paha työ on sangen suuri, maa on täytetty murhalla, ja kaupunki täynnä pahuutta. Sillä he sanovat: Herra on hyljännyt maan, ja ei Herra näe.

10. Sentähden ei minun silmäni pidä säästämän, enkä minä tahdo armahtaa; mutta minä tahdon antaa heidän päänsä päälle, niinkuin he ansainneet ovat.
11. Ja katso, se mies, jonka yllä liinavaate oli, ja kirjoitustaulu vyöllä, vastasi ja sanoi: minä olen tehnyt, niinkuin sinä minulle käskenyt olet.

10 LUKU

1. Ja minä näin, ja katso, taivaassa oli Kerubimin päällä niinkuin saphir, ja niiden päällä niinkuin istuin.
2. Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liinavaatteissa: mene sisälle ratasten välille Kerubimin aalle, ja ota kätes täyteen tulisia hiiliä, jotka Kerubimin välillä ovat, ja hajoita ne kaupungin päälle; ja hän meni sisälle minun silmäini edessä.
3. Mutta Kerubimit seisoivat oikialla puolella huoneessa, kuin mies sisälle meni, ja sumu täytti sisällisen kartanon.
4. Ja Herran kunnia nousi Kerubimin päältä huoneen kynnykseen asti, ja huone täytettiin sumulla ja kartano Herran kunnian kirkkaudella.
5. Ja Kerubimin siipein humaus kuului hamaan ulkonaiseen kartanoon asti, niinkuin kaikkivaltiaan Jumalan ääni kuin hän puhuu.
6. Ja kuin hän oli käskenyt miestä, joka oli liinavaatteissa, ja sanonut: ota tulta ratasten keskeltä Kerubimin alta; niin hän meni sinne sisälle, ja astui rattaan tykö.
7. Ja Kerubim ojensi kätensä keskellä Kerubimeja, tuleen päin, joka oli Kerubimin välillä, otti siitä ja antoi sen miehen käsiin, joka oli liinavaatteissa; ja hän otti sen ja meni ulos.
8. Ja näkyi Kerubimeissa, niikuin ihmisen käsi heidän siipeinsä alla.
9. Ja minä näin, ja katso, neljät rattaat seisoivat Kerubimein tykönä, jokaisen Kerubimin tykönä yhdet rattaat, ja rattaat olivat näköänsä niinkuin turkos.
10. Ja olivat kaikki ne neljä yksi niinkuin toinenkin, niinkuin yhdet rattaat olisivat olleet toisten sisällä.
11. Kuin yksi heistä meni, niin menivät kaikki neljä, ja ei erinneet toinen toisestansa kulkeissansa; mutta kuhunka ensimmäinen meni, sinne menivät ne jälissä, ja ei erinneet toinen toisestansa.
12. Ja heidän koko ruumiinsa, selkänsä, kätensä ja siipensä, niin myös rattaat olivat täynnä silmiä kaikki ympärinsä, ne neljät rattaat.
13. Ja rattaille sanottiin: pyörikäät, niin että minä sen kuulin.
14. Niin oli myös jokaisella eläimellä neljät kasvot: yhdet kasvot olivat ihmisen kasvot, toiset kasvot olivat

ihmisen kasvot, kolmannet jalopeuran kasvot, ja neljännet kotkan kasvot.
15. Ja Kerubimit korotettiin. Tämä on se eläin, jonka minä näin Kebarin virran tykönä.
16. Kuin Kerubimit kävivät, niin kulkivat myös rattaat heitä myöten; ja kuin Kerubimit nostivat siipiänsä, maasta nousemaan, niin ei myös rattaat heistä erinneet.
17. Kuin he seisoivat, niin seisoivat nämät myös, kuin he nousivat, niin nousivat myös nämät; sillä elävä henki oli heissä.
18. Ja Herran kunnia meni taas huoneen kynnykseltä, ja istui Kerubimein päälle.
19. Niin ylentelivät Kerubimit siipiänsä, ja nousivat maasta ylös, minun silmäini edessä; ja kuin he menivät ulos, menivät rattaat heitä myöten; ja he astuivat idän puoleiselle ovelle Herran huonetta, ja Israelin kunnia oli heidän päällänsä.
20. Tämä on se eläin, jonka minä näin Israelin Jumalan alla Kebarin virran tykönä; ja minä tunsin ne olevan Kerubimit.
21. Jokaisella olivat neljät kasvot ja neljä siipeä, ja siipein alla niinkuin ihmisen kädet.
22. Heidän kasvonsa olivat niinkuin minä ne näin Kebarin virran tykönä; ja ne kukin kävivät kohdastansa eteensä päin.

11 LUKU

1. Ja henki nosti minun ylös ja vei minun portin eteen Herran huoneen puoleen, joka itään päin on, ja katso: portissa oli viisikolmattakymmentä miestä. Ja minä näin niiden seassa Jasanian Assurin pojan, ja Pelatian Benajan pojan, kansan päämiehet.
2. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näillä miehillä ovat väärät ajatukset ja vahingolliset neuvot tässä kaupungissa,
3. Jotka sanovat: ei se vielä niin läsnä ole, rakentakaamme huoneita; tämä on pata, me olemme liha.
4. Sentähden ennusta sinä heitä vastaan, ennusta, sinä ihmisen poika.
5. Ja Herran henki lankesi minun päälleni, ja sanoi minulle: sano: näin sanoo Herra: te Israelin huoneesta olette niin puhuneet: minä tiedän kyllä teidän henkenne ajatukset.
6. Te olette monta tappaneet tässä kaupungissa, ja hänen katunsa täyttäneet tapetuilla.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: ne jotka te siellä tappaneet olette, ne ovat liha, ja tämä on pata; mutta minä tahdon teitä viedä tästä ulos.
8. Miekan, jota te pelkäätte, annan minä tulla teidän päällenne, sanoo Herra, Herra.

9. Minä tahdon ajaa teitä sieltä ulos, ja antaa teitä muukalaisten käsiin, ja tehdä teille oikeuden.
10. Teidän pitää miekalla lankeeman; Israelin maan äärissä minä tahdon tuomita teitä, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
11. Mutta ei tämä pidä oleman teidän patanne, ettekä te lihana siinä; vaan Israelin maan äärissä tahdon minä tuomita teitä.
12. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra; sillä ette ole vaeltaneet minun säätyini jälkeen, ja ette ole pitäneet minun oikeuksiani, mutta olette tehneet pakanain tavan jälkeen, jotka teidän ympärillänne ovat.
13. Ja kuin minä näin ennustin, niin Pelatia Benjan poika kuoli. Ja minä lankesin kasvoilleni, ja huusin korkialla äänellä ja sanoin: Voi Herra, Herra, sinä lopetat peräti Israelin jääneet.
14. Niin tuli Herran sana minulle ja sanoi:
15. Sinä ihmisen poika, ne ovat sinun veljes, sinun veljes ja lähimmäiset lankos, ja koko Israelin huone, joille Jerusalemin asuvaiset sanoneet ovat: menkäät kauvas Herrasta, maa on meille annettu omaisuudeksi.
16. Sentähden sano sinä: näin sanoo Herra, Herra: totta minä olen antanut ajaa heitä kauvas pakanain sekaan, ja olen tosin hajoittanut heitä maakuntiin, niin tahdon minä kuitenkin äkisti olla heidän pyhityksensä niissä maakunnissa, joihinka he joutuneet ovat.
17. Sano sentähden: näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon koota teitä niistä kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinka te hajoitetut olette, ja tahdon antaa teille Israelin maan.
18. Sinne pitää heidän tuleman ja ottaman sieltä ulos kaiken hänen saastaisuutensa ja kaikki hänen kauhistuksensa.
19. Ja minä tahdon antaa heille yhden sydämen, ja antaa teihin uuden hengen, ja tahdon ottaa pois kivisen sydämen heidän lihastansa, ja antaa heille lihaisen sydämen;
20. Että heidän pitää vaeltaman minun säädyissäni, ja pitämän minun oikeuteni, ja tekemän sen jälkeen; ja heidän pitää oleman minun kanssani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa.
21. Mutta niille, jotka vaeltavat sydämensä kauhistuksen ja hirmuisuuden jälkeen, niille minä tahdon panna heidän tekonsa heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.
22. Niin nostivat Kerubimit siipiänsä, ja rattaat kävivät heidän sivussansa, ja Israelin Jumalan kunnia oli heidän päällänsä.
23. Ja Herran kunnia kävi keskellä kaupunkia ylös, ja asettui sille vuorelle, joka on itään päin kaupungista.
24. Ja henki otti minun, ja johdatti minun näyssä ja Jumalan hengessä Kaldean maalle vankien tykö; ja se näky, jonka minä näin, katosi minun edestäni.

25. Ja minä sanoin vangeille kaikki Herran sanat, jotka hän minulle osoittanut oli.

12 LUKU

1. Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi:
2. Ihmisen poika, sinä asut kovakorvaisen kansan seassa, jolla kyllä silmät ovat nähdä, ja ei kuitenkaan tahdo nähdä, ja korvat kuulla, eikä tahdo kuitenkaan kuulla; sillä se on tottelematoin huone.
3. Sentähden sinä ihmisen poika, tee itselles vaellusaseet, ja vaella valkialla päivällä heidän silmäinsä edessä; sinun pitää vaeltaman siastas toiseen paikkaan heidän silmäinsä edessä, jos he, mitämaks, tahtovat ymmärtää, että he kovakorvainen kansa ovat.
4. Ja sinun pitää tuoman sinun asees edes, niinkuin sinä tahtoisit vaeltaa valkialla päivällä heidän silmäinsä edessä, niiden uloslähtemisen tavalla, jotka vaeltaa tahtovat.
5. Ja sinun pitää murtaman sinuas seinän lävitse heidän silmäinsä edessä, ja menemän siitä ulos.
6. Ja olallas kantaman heidän silmäinsä edessä, ja kuin pimiä tullut on, menemän matkaas. Sinun pitää kasvos peittämän, ettet sinä saa nähdä maata; sillä minä olen pannut sinun ihmeeksi Israelin huoneelle.
7. Ja minä tein, niinkuin minulle käsketty oli, ja kannoin aseeni edes, niikuin minun piti vaeltaman valkialla päivällä, ja ehtoona kangotin minä itseni lävitse seinän kädellä. Ja kuin pimiä oli tullut, otin minä sen olalleni ja kannoin sen ulos heidän silmäinsä edessä.
8. Ja huomeneltain varhain tuli Herran sana minulle ja sanoi:
9. Sinä ihmisen poika, eikö Israelin huone, tottelematoin huone, ole sanonut sinulle: mitä sinä teet?
10. Niin sano siis heille: näin sanoo Herra, Herra: tämä kuorma tulee päämiehen päälle Jerusalemissa, ja koko Israelin huoneen päälle, joka siellä on.
11. Sano siis: minä olen teidän ihmeenne: niinkuin minä tehnyt olen, niin teille tapahtuman pitää, että teidän pitää vaeltaman ja vankina vietämän pois.
12. Heidän päämiehensä pitää vietämän pois olkapäillä pimeydessä, ja pitää käymän ulos seinän lävitse, jonka heidän särkemän pitää, että heidän pitää vaeltaman sen lävitse; hänen kasvonsa pitää peitettämän, ettei hän yhdelläkään silmällä näe maata.
13. Minä tahdon myös heittää minun verkkoni hänen päällensä, että hän minun verkollani pitää otettaman kiinni; ja minä tahdon antaa hänen tulla Babeliin Kaldean maalle, jota ei hänen kuitenkaan näkemän pidä, ja siellä hänen pitää kuoleman.
14. Ja kaikki, jotka ovat hänen ympärillensä, hänen apumiehensä, ja kaiken sotajoukkonsa tahdon minä

hajoittaa kaikkiin tuuliin, ja vetää ulos miekan heidän jälkeensä.
15. Ja niin heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä ajan heitä pois pakanain sekaan, ja hajoitan heitä maakuntiin.
16. Mutta minä tahdon muutamia harvoja heistä tallella pitää miekan, nälän ja ruton edestä; että heidän pitää jutteleman kaikki kauhistuksensa pakanain seassa, kuhunka heidän tuleman pitää, ja ymmärtämän, että minä olen Herra.
17. Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi:
18. Sinä ihmisen poika, sinun pitää syömän leipäs vavistuksella, ja juoman vetesväristyksellä ja murheella,
19. Ja sanoman maakunnan kansalle: näin sanoo Herra, Herra Jerusalemin asuvaisista Israelin maalla: heidän pitää syömän leipänsä murheessa, ja juoman vetensä vaivaisuudessa; sillä maa pitää hävitetyksi tuleman kaikista, mitä siinä on, kaikkein asuvaisten pahuuden tähden.
20. Ja ne kaupungit, jotka hyvin asetetut ovat, pitää tyhjäksi ja maa kylmille tuleman; ja niin teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
21. Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi:
22. Sinä ihmisen poika, mikä sananlasku on teillä Israelin maalla, että te sanotte: että se viipyy niin kauvan, niin kaikki ennustus turhaan raukee.
23. Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon hyljätä sen sananlaskun, ettei sitä enään pidä pidettämän Israelissa; ja sano heille: aika on juuri läsnä, ja kaikki, mitä ennustettu on.
24. Sillä tästedes ei yksikään näky pidä puuttuman, eikä ennustus valehteleman Israelin huoneessa.
25. Sillä minä Herra sen puhun, mitä minä puhun, sen pitää tapahtuman, ja ei edemmä viivytettämän; mutta teidän ajallanne, sinä tottelematoin huone, pitää minun tekemän sen minkä minä puhun, sanoo Herra, Herra.
26. Ja Herran sana tuli minulle ja sanoi:
27. Sinä ihmisen poika: katso, Israelin huone sanoo: se näky, jonka tämä näkee, on vielä kaukana, ja ennustaa siitä ajasta, joka vielä nyt kaukana on.
28. Sentähden sano heille: näin sanoo Herra, Herra: ei yhtään minun sanastani pidä enään viivytetyksi tuleman; mutta se sana, jonka minä puhun, pitää tapahtuman, sanoo Herra, Herra.

13 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:

2. Sinä ihmisen poika, ennusta Israelin prophetaita vastaan, jotka ennustavat, ja sano niille, jotka omasta sydämestänsä ennustavat: kuulkaat Herran sanaa.
3. Näin sanoo Herra, Herra: voi niitä hulluja prophetaita, jotka omaa henkeänsä seuraavat, ja ei ole mitään nähneet.
4. Israel, sinun prophetas ovat niinkuin ketut korvessa.
5. Ei he astu ylös särjetyn paikan eteen, eikä aseta heitänsä muuriksi Israelin huoneen ympärille, ja ei ole seisovaiset sodassa Herran päivänä.
6. Heidän näkynsä on tyhjä, ja heidän ennustuksensa on valhe; he sanovat: Herra on sen sanonut, vaikka ei Herra ole heitä lähettänyt; ja ahkeroitsevat pitääksensä sanansa vahvana.
7. Eikö teidän näkynne ole turha, ja teidän ennustuksenne kaikki tyynni valhe? Te sanotte: Herra on sen sanonut, ja en minä kuitenkaan ole sitä sanonut.
8. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te puhutte turhaa ja ennustatte valhetta, niin minä tahdon teidän tykönne, sanoo Herra, Herra.
9. Ja minun käteni tulee niiden prophetain päälle, jotka näkevät turhaa ja ennustavat valhetta. Ei heidän pidä oleman minun kansani seurakunnassa, ja ei Israelin huoneen kirjoituksessa kirjoitetut oleman, taikka tuleman Israelin maalle; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, Herra.
10. Sentähden, tosin sentähden, että he viettelevät minun kansani, sanoen: rauha, ja ei siellä ole rauhaa; tämä (kansa) rakentaa seinän; mutta he sivuvat sen sekoittamattomalla kalkilla.
11. Sanos niille, jotka sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, että sen pitää putooman; sillä iso sade on tuleva, ja suuret rakeet lankeevat, ja tuulispää sitä syöksemän.
12. Katso, niin pitää seinän lankeeman; eikö silloin teille sanota: kussa nyt se pyyhkimys on, jonka te sivunneet olette?
13. Näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon antaa pauhata suuren tuulispään minun julmuudessani, ja ison sateen minun vihassani, ja suuria raekiviä minun hirmuisuudessani; ne pitää kaikki maahan lyömän.
14. Ja niin minä lyön seinän alas, jonka te sekoittamattomalla kalkilla sivunneet olette, ja heitän sen maahan, niin että sen perustus pitää näkymän, ja että se maahan kaatuu, ja teidän myös pitää siinä hukkuman, ja ymmärtämän, että minä olen Herra.
15. Ja niin minä tahdon täyttää minun hirmuisuuteni seinän päälle ja niiden päälle, jotka sen sekoittamattomalla kalkilla sivuvat, ja sanoa teille: ei täällä ole seinää, eikä yhtään sivujaa.
16. Nämät ovat Israelin prophetat, jotka Jerusalemille ennustavat ja näkevät hänelle rauhan näkyjä; ja ei siellä rauhaa ole, sanoo Herra.

17. Ja sinä ihmisen poika, aseta kasvos kansas tyttäriä vastaan, jotka ennustavat sydämestänsä, ja ennusta heitä vastaan.
18. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: voi teitä, jotka ompelette ihmisille pehmityksiä kainalon alle, ja päänalasia sekä nuorille että vanhoille, käsittääksenne sieluja. Kuin te nyt olette käsittäneet minun kansani sielut, niin te lupaatte heille elämän;
19. Ja saastutatte minun, minun kansani seassa, ohrapivon ja leivän palan tähden, että te tuomitsette ne sielut kuolemaan, jotka ei pidä kuoleman, ja tuomitsette ne elämään, jotka ei pidä elämän, teidän valheenne kautta minun kansani seassa, jotka mielellänsä valhetta kuulevat.
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon teidän pehmityksenne tykö, jolla te sieluja käsitätte ja uskotatte, ja tahdon ne repiä pois teidän kainalonne alta, ja tahdon pelastaa ne sielut, jotka te käsitätte ja uskotatte.
21. Ja tahdon teidän päänalaisenne reväistä rikki, ja pelastaa minun kansani teidän kädestänne, ettei teidän pidä heitä enään käsittämän; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
22. Että te petollisesti saatatte surulliseksi vanhurskaan sydämen, jota en minä ole surulliseksi tehnyt, ja olette vahvistaneet jumalattoman kädet, niin ettei se palajaisi pahasta tiestänsä, ja sais elää.
23. Sentähden ei teidän pidä enään saarnaaman turhaa oppia, eikä ennustusta ennustaman; mutta minä tahdon vapahtaa minun kansani teidän kädestänne, ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.

14 LUKU

1. Ja minun tyköni tuli monikahtoja Israelin vanhimpia ja he istuivat minun tyköni.
2. Niin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:
3. Sinä ihmisen poika, nämät miehet riippuvat sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyvät lujana vääryytensä pahennuksessa: pitäisikö heidän ollenkaan minulta kysymän?
4. Sentähden puhuttele heitä ja sano heille: näitä sanoo Herra, Herra: kuka ihminen Israelin huoneesta riippuu sydämellänsä epäjumalissansa, ja pysyy lujana vääryytensä pahennuksessa, ja tulee prophetan tykö, niin tahdon minä Herra vastata häntä, niinkuin hän ansainnut on suurella epäjumalan palveluksellansa,
5. Että Israelin huone pitää vietellyksi tuleman sydämissänsä: sentähden että he kaikki ovat minusta luopuneet epäjumalainsa kautta.
6. Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näitä sanoo Herra, Herra: kääntäkäät itsenne ja luopukaat teidän epäjumalan palveluksestanne, ja kääntäkäät teidän kasvonne kaikesta teidän

kauhistuksestanne.
7. Sillä kuka ihminen Israelin huoneesta, taikka joku muukalainen, joka Israelissa asuu, luopuu minusta ja sydämellänsä riippuu epäjumalissa, ja lujana pysyy epäjumalansa palveluksen pahennuksessa, ja tulee prophetan tykö kysymään minulta hänen kauttansa, hänelle minä Herra tahdon itse vastata.
8. Ja tahdon asettaa minun kasvoni häntä vastaan, ja tehdä häntä autioksi, ihmeeksi ja sananlaskuksi, ja hävittää hänen minun kansastani: ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
9. Mutta jos vietelty propheta jotakin saarnaa, hänen minä Herra annan vietellyksi tulla; ja tahdon ojentaa minun käteni hänen päällensä, ja hävittää hänen minun kansastani Israelista.
10. Ja niin heidän molempain pitää väärän tekonsa maksun saaman; niinkuin kysyjän väärä teko, niin pitää myös prophetan väärä teko oleman,
11. Ettei Israelin huone enään pidä erhettymän minua seuraamasta, ja ei enempi saastuttaman itsiänsä kaikissa ylitsekäymisissänsä; mutta heidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, sanoo Herra, Herra.
12. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
13. Sinä ihmisen poika, kuin maakunta syntiä tekee minua vastaan, ja pyrkii edespäin synnissä, niin minä tahdon ojentaa minun käteni sen päälle, ja ottaa leivän aineen pois, ja lähettää nälän sinne, hukuttaakseni siellä sekä ihmiset että eläimet.
14. Ja jos vielä ne kolme miestä, Noa, Daniel ja Job siellä olisivat, niin he ainoastaan pelastaisivat sielunsa vanhurskaudellansa, sanoo Herra, Herra.
15. Ja jos minä antaisin tulle pahat pedot maakuntaan, jotka sen tekisivät lapsettomaksi ja hävittäisivät, niin ettei yksikään siellä taitaisi vaeltaa petoin tähden;
16. Ja nämät kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei pitäisi heidän taitaman vapahtaa poikia eikä tyttäriä; vaan ainoastaan itse vapahdettaman, ja maa autioksi tuleman.
17. Taikka jos minä antaisin tulla miekan sen maan päälle, ja sanoisin: miekka, käy maan lävitse, ja niin tulisivat sekä ihmiset että eläimet hävitetyksi;
18. Ja ne kolme miestä olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei heidän pitäisi taitaman pelastaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoastaan he itse tulisivat vapahdetuiksi.
19. Taikka jos minä lähettäisin ruton siihen maakuntaan, ja vuodattaisin minun vihani sen päälle verellä, hävittämään sieltä ihmisiä ja eläimiä;
20. Ja Noa, Daniel ja Job olisivat siellä, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei heidän pitäisi taitaman auttaa poikia eli tyttäriä, vaan ainoasti vanhurskaudellansa pelastamaan omia sielujansa.

21. Sillä näin sanoo Herra, Herra: kuin minä lähetän ne neljä minun pahaa rangaistustani, miekan, nälän ja pahat pedot, ja ruton Jerusalemiin, hävittämään siellä sekä ihmiset että eläimet;
22. Ja katsos, niin pitää muutamia sinne jätetyitä kirvoitettaman, poikia ja tyttäriä; ja katso, heidän pitää tuleman tänne teidän tykönne, että teidän pitää näkemän, kuinka heidän käy, ja lohduttaman teitä sen onnettomuuden tähden, jonka minä Jerusalemille olen antanut tulla, ja kaikkein muiden tähden, jotka minä olen antanut tulla heidän päällensä.
23. He pitää oleman teidän lohdutuksenne, kuin te saatte nähdä, kuinka heidän käy, ja taidatte ymmärtää, etten minä ilman syytä tehnyt ole kaikkia, mitä minä siellä tehnyt olen, sanoo Herra, Herra.

15 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, mitä on viinapuu parempi muita puita, eli viinapuun oksa parempi metsäpuita?
3. Otetaanko siitä puu tehtää jotain työtä? taikka tehdäänkö niistä koukku, johonka jotakin ripustetaan?
4. Katso, se heitetään tuleen kulutettavaksi, niin että tuli molemmat päät kuluttaa, ja hänen keskipaikkansa palaa: mihinkä se nyt pitäis kelpaaman, kelvanneeko se mihinkään?
5. Katso, kuin se vielä kokonainen oli, ei siitä silloinkaan taidettu mitään tehdä: kuinka paljo vähemmin taidetaan tästälähin siltä jotakin tehdä, kuin tuli sen kuluttanut ja polttanut on?
6. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: niinkuin minä annan viinapuun oksat tulella poltettaa metsäpuiden kanssa, niin pitää myös minun tekemän Jerusalemin asuvaisille.
7. Ja tahdon asettaa minun kasvoni heitä vastaan, ettei heidän pidä välttämän tulta; mutta tulen pitää heitä polttaman. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä asetan kasvoni heitä vastaan.
8. Ja teen maakunnan kylmille, että he ovat pilkanneet minua, sanoo Herra, Herra.

16 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, ilmoita Jerusalemille hänen kauhistuksensa!
3. Ja sano: sinun sukus ja syntys on Kanaanealaisten maalta, sinun isäs Amorilaisista ja sinun äitis Hetiläisistä.
4. Sinun sukus ei ole sinulta napaa leikanneet, kuin synnyit, ei ole sinua myös saunoitettu vedellä, ettäs

olisit puhtaaksi tullut, eikä suolalla tahottu, eikä kapaloihin kääritty.
5. Sillä ei kenkään sinua surkutellut, että hän olis armahtanut sinua, ja osoittanut sinulle yhdenkin näistä, mutta sinä heitettiin kedolle, niin ylönkatsottu oli sinun sielus, kuin synnyit.
6. Mutta minä kävin sinun ohitses, ja näin sinun veressäs makaavan, ja sanoin sinulle: sinun pitää elämän, kuin sinä niin sinun veressäs makasit; totta sinulle sanoin minä, kuin niin veressäs makasit: sinun pitää elämän.
7. Ja minä olen enentänyt sinun moneksi tuhanneksi ja antanut sinun suureksi tulla, niinkuin hedelmän maan päällä, ja sinä olit kasvanut isoksi ja aivan kauniiksi tullut, sinun nisäs olivat kasvaneet, ja sinä olit saanut kauniit pitkät hiukset, mutta sinä olit vielä alastoin ja kaino.
8. Ja minä kävin ohitses ja katsoin päälles, ja katso, sinä olit täysikasvuinen, niin minä hajoitin hameeni liepeen sinun ylitses, ja peitin sinun häpiäs; ja minä vannoin sinulle, ja annoin itseni liittoon sinun kanssas, sanoo Herra, Herra, että sinun piti minun oleman.
9. Ja pesin sinun vedellä, ja virutin sinun verestäs, ja voitelin sinun öljyllä.
10. Ja vaatetin sinun neulotuilla vaatteilla, ja kengitin sinun Tekasjimin nahalla, ja annoin sinulle kalliit liinavaatteet, puetin sinun silkkiin.
11. Ja kaunistin sinun kaunistuksella, ja panin käsirenkaat sinun kätees ja käädyt sinun kaulaas.
12. Ja annoin otsalehden sinun otsaas, ja korvarenkaat korviis ja kunnian kruunun päähäs.
13. Niin sinä kaunistettiin kullalla ja hopialla, ja vaatetettiin kalliilla liinavaatteella, silkillä ja neulotulla työllä; sinä söit myös sämpyläleipää, hunajaa ja öljyä; ja olit ylenpaljon kaunistettu, ja sait valtakunnan.
14. Ja sinun nimes kuului kauvas pakanain seassa sinun kauneutes tähden, joka juuri täydellinen oli, senkaltaisten kaunistusten kautta, jotka minä olin pannut päälles, sanoo Herra, Herra.
15. Mutta sinä uskalsit kauneutees; ja ettäs niin ylistetty olit, teit sinä huorin, niin että sinä itses teit yhteiseksi jokaiselle, jotka kävivät ohitses, ja teit hänen tahtonsa.
16. Ja otit sinun vaatteistas, ja teit siitä kirjavat alttarit itselles, ja teit huoruuttas niiden päällä; joka ei ikänä tapahtunut ole, eikä pidä tapahtuman.
17. Ja otit sinun kunniakaluistas, jotka minä sinulle minun kullastani ja hopiastani antanut olin, ja teit niistä miehen kuvat itselles, ja teit huorin niiden kanssa.
18. Ja otit neulotut vaattees ja peitit ne niillä, ja minun öljyni ja suitsutukseni asetit sinä heidän eteensä.
19. Ruokani, jonka minä annoin syödäkses, sämpylöitä, öljyä ja hunajaa, asetit sinä heidän eteensä makiaksi hajuksi; ja niin se oli, sanoo Herra, Herra.
20. Ja sinä otit poikas ja tyttäres, jotka minulle synnyttänyt olit, ja uhrasit ne heille syötää; luuletkos niin

halvaksi huoruutes?
21. Ja sinä teuraaksi teit minun lapseni, ja annoit polttaa heitä heidän edessänsä.
22. Et kuitenkaan sinä ole kaikessa kauhistuksessas ja huoruudessas koskaan ajatellut nuoruutes aikaa, kuinka paljas ja alastoin sinä olit, ja makasit veressäs.
23. Joka tapahtui kaiken sinun pahuutes jälkeen. Voi! voi sinuas! sanoo Herra, Herra.
24. Sinä rakensit itselles korkeudet, ja teit sinulles kukkulat kaikille kaduille.
25. Ja kaikkein teiden suihin rakensit sinä kukkulas, ja teit sinun kauneutes kauhistukseksi; sinä hajoitit jalkas jokaiselle, joka kävi siitä ohitse, ja teit suurta salavuoteutta.
26. Ensin sinä teit salavuoteutta lähimmäistes Egyptin lasten kanssa, joilla suuri liha oli, ja teit suurta salavuoteutta kehoittaakses minua.
27. Ja katso, minä ojensin käteni sinua vastaan ja hillitsin senkaltaisen tapas, ja hylkäsin sinun vihollistes Philistealaisten tyttärien tahtoon, jotka häpesivät sinun häpeemätöntä työtäs.
28. Sitte sinä teit huoruutta Assurin lasten kanssa, ja et taitanut heistä kylläås saada; ja kuin sinä olit tehnyt huoruutta heidän kanssansa, ja et taitanut heistä kyllääntyä;
29. Enensit sinä vielä sitte sinun huoruuttas Kanaanin maalla, Kaldeaan asti, ja et sinä vielä sittenkään taitanut silläkään kyllääntyä.
30. Kuinka siis minun pitäis ympärileikkaaman sinun sydämes, sanoo Herra, Herra: ettäs senkaltaisen julkihuoran töitä teet?
31. Siinä, ettäs niin rakennat korkeutes joka tien suuhun, ja teet kukkulas kaikille kaduille, ja et ole niinkuin muu portto, joka rahalla ostettaman pitää,
32. Taikka niinkuin joku huorivaimo, joka miehensä siaan laskee toisen.
33. Kaikille portoille annetaan lahjoja; mutta sinä annat kaikille sinun värtämiehilles palkan, ja lahjoitat heitä, että heidän joka paikasta sinun tykös tuleman pitäis, huoruutta tekemään sinun kanssas.
34. Ja löydetään sinun tykönäs sinun huotuudessas juuri vastoin sitä mikä tapa on muiden vaimoin kanssa, ettei sinun perässäs juosta; ja että sinä palkan annat, ja ei sinulle palkkaa anneta, niin sinä teet juuri vastahakoisin.
35. Sentähden sinä portto, kuule Herran sanaa:
36. Näin sanoo Herra, Herra: ettäs niin mielelläs annat rahaa, ja julistat häpiäs huoruutes kautta värtämiehelles ja kaiken sinun kauhistukses epäjumalain kanssa, ja vuodatat lastes veren, jonkas heille uhraat;
37. Sentähden, katso, minä tahdon koota kaikki sinun värtämiehes, joiden kanssa sinä olet hekumassa

elänyt, ynnä kaikkein niiden kanssa, joita ystävinäs pidät, ja joita vihaat; ja minä tahdon ne koota sinua vastaan joka taholta, ja julistaa sinun häpiäs, että heidän kaikki sinun häpiäs näkemän pitää.
38. Ja minä annan käydä huoran ja verenvuodattajan oikeuden sinun ylitses, ja annan vuodattaa sinun veres julmuudella ja kiivaudella.
39. Ja minä annan sinut heidän käsiinsä, että heidän pitää särkemän sinun korkeutes, ja kukistaman sinun kukkulas, ja riisuman sinun vaattees, ja ottaman sinulta pois sinun kunniakappalees, ja antaman istua sinun alasti ja paljaana.
40. Ja heidän pitää antaman tulla sinun vastaas suuren väkijoukon, jotka pitää sinua kivittämän kuoliaaksi ja hakkaaman miekoillansa rikki;
41. Ja tulella polttaman sinun huonees, ja näyttämän sinulle sinun oikeutes monen vaimon silmäin edessä; ja minä tahdon tehdä lopun sinun huoruudelles, ettei sinun enään pidä antaman rahaa.
42. Ja kuin minä olen antanut minun vihani levätä sinun päälläs, niin pitää minun kiivauteni sinusta luopuman, että minä mahtaisin olla levossa, ja en enään vihastua.
43. Ettes muistanut nuoruutes aikaa, vaan kehoitit minua näillä kaikilla, sentähden tahdon minä myös panna kaikki sinun menos sinun pääs päälle, sanoo Herra, Herra, ettes tekisi sitä pahaa kaikkein sinun kauhistustes kanssa.
44. Katso, kaikki jotka itsiänsä sananlaskussa harjoittavat, ne pitää tämän sananlaskun sinusta sanoman: tytär on niinkuin äitikin.
45. Sinä olet äitis tytär, joka hylkäsi miehensä ja lapsensa; ja sinä olet sisartes sisar, jotka jättivät pois miehensä ja lapsensa; teidän äitinne on Hetiläinen, ja teidän isänne Amorilainen.
46. Samaria on sinun vanhempi sisares tyttärinensä, joka vasemmalla puolellas tykönäs asuu; ja Sodoma on sinun nuorempi sisares tyttärinensä, joka asuu oikialla puolellas.
47. Vaikka et sinä kuitenkaan heidän teillänsä vaeltanut, taikka tehnyt heidän kauhistustensa jälkeen, niin ei siitä paljo puutu, ettet sinä pahempia asioita tehnyt ole kuin he, kaikissa sinun menoissas.
48. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, Sodoma, sinun sisares tyttärinensä, ei ole niin tehnyt kuin sinä ja sinun tyttäres.
49. Katso, se oli sinun sisares, Sodoman synti: ylpeys, ja kaikissa yltäkylläisyys, ja hyvä rauha, joka hänellä ja hänen tyttärillänsä oli: mutta köyhiä ja tarvitsevia ei he auttaneet;
50. Mutta he olivat ylpiät, ja tekivät kauhistuksen minun edessäni; sentähden olen myös minä heittänyt heidät pois, kuin minä sen näin.
51. Niin ei myös Samaria ole tehnyt puoliakaan sinun syntejäs; mutta sinä olet paljon enemmin tehnyt

sinun kauheuttas kuin hän, ettäs olet tehnyt sisares hyväksi kaikkein sinun kauhistustes suhteen, joita sinä tehnyt olet.
52. Niin kanna myös häpiäs, sinä, joka sisares hyväksi teet synteis kautta, joissa sinä suuremmat ja olet tehnyt heitä paremmaksi kuin sinä olet: niin häpee nyt ja kanna häpiäs, ettäs sisares, hyväksi tehnyt olet.
53. Mutta minä tahdon kääntää heidän vankiutensa: Sodoman vankiuden ja hänen tytärtensä, ja Samarian vankiuden ja hänen tytärtensä, ja sinun vankiutes vangit heidän keskellänsä,
54. Niin että sinun täytyy kantaa sinun häpiäs ja pilkkas kaiken sen edestä, jonka tehnyt olet, jolla heitä olet lohduttava.
55. Ja sinun sisares Sodoma ja hänen tyttärensä pitää käännetyksi tuleman, niinkuin he ennen ovat olleet, ja Samaria ja hänen tyttärensä pitää käännetyksi tuleman, niinkuin he ennen ovat olleet; ja sinun myös tytärtes kanssa pitää käännetyksi tuleman, niinkuin te ennen olleet olette.
56. Ja ei pidä (enää) Sodoma sinun sisares huutoon tuleman sinun suussas, (niinkuin) ylpeytes aikana.
57. Kuin pahuutes ei vielä julki ollut, niinkuin siihen aikaan, kuin Syrian ja Philistealaisten tyttäret häpäisivät sinua joka paikassa, ja kaikki sen ympäristö katsoi sinun ylön;
58. Kuin sinun täytyi kantaa pahuuttas ja kauheuttas, sanoo Herra, Herra.
59. Sillä näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon tehdä sinulle, niinkuin sinä tehnyt olet, ettäs valan katsoit ylön ja särjit liiton.
60. Mutta minä tahdon muistaa minun liittoni, jonka minä kanssas tehnyt olen nuoruutes aikana, ja tahdon tehdä ijankaikkisen liiton sinun kanssas.
61. Niin sinun pitää mielees johdattaman sinun teitäs, ja häpeemän, kuin olet ottava tykös vanhemmat ja nuoremmat sisares, jotka minä sinulle tyttärikses antava olen; vaan ei sinun liitostas.
62. Mutta minä tahdon tehdä minun liittoni sinun kanssas, että sinun ymmärtämän pitää, että minä olen Herra:
63. Ettäs sitä ajattelisit ja häpeäisit, ja et rohkeaisi häpiän tähden suutas avata, koska minä sinulle anteeksi antava olen kaikki, mitäs tehnyt olet, sanoo Herra, Herra.

17 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, anna Israelin huoneelle tapaus ja juttele vertaus,
3. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: suuri kotka suurella lennolla ja pitkillä siivillä ja täynnä sulkia, jotka

olivat kirjavat, tuli Libanonin päälle, ja otti sedripuun latvan.
4. Ja mursi pois sen pienten vesain latvan, ja vei sen kauppamaahan, ja pani sen kauppamiesten kaupunkiin.
5. Ja otti myös siemeniä siitä maakunnasta ja kylvi ne hyvään peltoon, ja asetti siihen, kussa paljo vettä läsnä oli, ja istutti sen taitavasti.
6. Ja se kasvoi ja tuli avaraksi viinapuuksi, vaan matalaksi varreltansa, sillä oksat taittivat itsensä siihen päin, ja olivat juuret sen alla; ja se tuli jaloksi viinapuuksi, ja kasvoi oksat, ja putkautti itsestänsä vesat.
7. Ja siellä oli toinen suuri kotka, jolla olivat isot siivet ja paljo sulkia, ja katso, tämä viinapuu sovitti juurensa hänen puoleensa, ja ojensi oksansa hänen puoleensa, että sen piti kastetuksi tuleman hänen ojistansa.
8. Ja oli kuitenkin hyvällä maalla paljon veden tykönä istutettu, niin että se kyllä sai kasvaa oksia, hedelmää kantaa ja suureksi viinapuuksi tulla.
9. Niin sano nyt: näin sanoo Herra, Herra: pitäisikö sen menestymän? eikö sen juuret pidä reväistämän ylös, ja sen hedelmät varistettaman, että se kuivettuis? sen pitää kuivettuman kaikissa vesoissansa, ja ei suuren käsivarren, taikka paljon kansan kautta, juurinensa revittämän ylös.
10. Katso, se on istutettu; vaan pitäiskö sen menestymän? ja niin pian kuin siihen tulee itätuuli, niin pitää sen kuivettuman paikkoinensa.
11. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
12. Sanos tälle kovakorvaiselle huoneelle: ettekö te tiedä, mikä tämä on? ja sano: katso, Babelin kuningas tuli Jerusalemiin, ja otti hänen kuninkaansa ja päämiehensä, ja vei heidät tykönsä Babeliin.
13. Ja otti yhden kuninkaallisesta siemenestä, ja teki liiton hänen kanssansa, ja otti valan häneltä; mutta ne jalot maakunnassa otti hän pois.
14. Että valtakunta piti nöyryytetyksi tuleman, ja ei itsiänsä paisuttaman, että liitto piti pidettämän ja seisovainen oleman.
15. Mutta se luopui hänestä, ja lähetti käskyläisensä Egyptiin, että hänelle piti lähettämän hevosia ja paljon väkeä; pitäiskö se menestymän hänelle? taikka pitäiskö hänen hyvin siitä pääsemän, joka senkaltaista tekee? ja se kuin liiton särkee, pitäiskö sen pääsemän?
16. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: sen kuninkaan paikassa, joka hänen kuninkaaksi asetti, jonka valan hän katsoi ylön, ja jonka liiton hän särki, siellä hänen pitää kuoleman Babelissa.
17. Ja Pharaon ei pidä seisovaisen oleman häntä auttaissansa sodassa, sotajoukolla ja paljolla väellä, koska vallit pantaman ylös ja multaseinät rakennettaman pitää, että monta sielua surmattaisiin.

18. Sillä hän on katsonut valan ylön, ja särkenyt liiton; katso, että hän on kätensä ojentanut, ja kaikkia näitä tekee, niin ei hänen pidä pääsemän.
19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: niin totta kuin minä elän, tahdon minä valani, jonka hän on katsonut ylön, ja liittoni, jonka hän särkenyt on, antaa tulla hänen päänsä päälle.
20. Sillä minä tahdon heittää verkkoni hänen päällensä, ja hän pitää minun pyydyksilläni otettaman kiinni; ja minä tahdon antaa hänen vietää Babeliin, ja tahdon siellä olla oikeudella hänen kanssansa, että hän niin itsensä on asettanut minua vastaan.
21. Ja kaikki, jotka pakenevat ja hänen puoltansa pitävät, pitää miekalla lankeeman, ja ne, jotka heistä pääsevät, pitää kaikkiin tuuliin hajoitetuiksi tuleman; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen tämän puhunut.
22. Näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon myös ottaa korkian sedrin latvasta, ja murtaa nuorten vesain latvan, ja minä tahdon istuttaa sen korkialle vuorelle.
23. Minä tahdon sen korkialle Israelin vuorelle istuttaa, että sen pitää oksia saaman, ja hedelmän kantaman, ja suureksi sedripuuksi tuleman: niin että kaikkinaiset linnut pitää taitaman asua hänen allansa, ja hänen oksainsa varjon alla lepäämän.
24. Ja kaikki puut maan päällä pitää tietämän, että minä Herra olen korkian puun alentanut, ja matalan puun ylentänyt, ja viheriäisen puun kuivannut, ja kuivan puun viheriäiseksi tehnyt; minä Herra sen puhun, ja teen sen myös.

18 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Mitä te pidätte keskenänne Israelin maalla tätä sananlaskua, ja sanotte: isät ovat syöneet happamia viinamarjoja, mutta lasten hampaat ovat huoltuneet?
3. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, senkaltainen sananlasku ei pidä enään oleman teidän seassanne Israelissa.
4. Sillä katso, kaikki sielut ovat minun, isän sielu on niin minun kuin pojankin sielu; se sielu, joka syntiä tekee, sen pitää kuoleman.
5. Jos joku on hurskas, joka oikein ja hyvin tekee;
6. Joka ei vuorilla syö, joka ei nosta silmiänsä ylös Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ja ei saastuta lähimmäisensä emäntää, eikä makaa vaimon kanssa hänen taudissansa;

7. Joka ei kenellekään vahinkoa tee, joka velkamiehille antaa panttinsa jälleen, joka ei keltäkään mitään ota pois väkivallalla, joka jakaa leipänsä isoovaiselle, ja vaatettaa alastoman.
8. Joka ei korolle anna, joka ei voittoa ota, joka vääryydestä kätensä tempaa pois, joka ihmisten vaiheella oikein tuomitsee;
9. Joka minun säätyini jälkeen vaeltaa, ja minun oikeuteni pitää, niin että hän todesta sen jälkeen tekee; se on hurskas mies, hänen pitää totisesti saaman elää, sanoo Herra, Herra.
10. Mutta jos hän pojan siittää, ja se tulee murhaajaksi, joka verta vuodattaa, eli tekee jonkun näistä kappaleista.
11. Ja ei yhtään niistä muista kappaleista tee; mutta syö myös vuorilla, ja saastuttaa lähimmäisensä emännän;
12. Tekee köyhille ja vaivaisille vahinkoa, ottaa jotain väkivallalla, ei anna panttia jälleen ja nostaa silmänsä epäjumalain puoleen, jolla hän kauhistuksen tekee,
13. Antaa kasvulle, ottaa voittoa: pitäisikö hänen elämän? Ei hänen pidä elämän; mutta että hän senkaltaisen kauhistuksen tehnyt on, niin hänen pitää totisesti kuoleman, hänen verensä pitää hänen päällänsä oleman.
14. Mutta jos hän pojan siittää, joka kaikki näkee, isänsä synnit jotka hän tehnyt on; ja hän pelkää, ja ei tee niin;
15. Ei syö vuorilla, ei silmäinsä nosta Israelin huoneen epäjumalain puoleen, ei saastuta lähimmäisensä emäntää;
16. Ei tee kenellekään vahinkoa, ei pidä panttia tykönänsä, ei mitään ota vääryydellä; jakaa leipänsä isoovaisille, ja vaatettaa alastoman;
17. Ei vaivaisille tee vääryyttä, ei ota korkoa eikä voittoa, mutta pitää minun oikeuteni, ja elää minun säätyini jälkeen: ei hänen pidä kuoleman isäinsä pahan teon tähden, vaan totisesti elämän.
18. Mutta hänen isänsä, joka paljon väkivaltaa ja suurta vääryyttä tehnyt on veljeänsä vastaan, ja kansansa seassa tehnyt on sitä mikä ei kelpaa, katso, hänen pitää kuoleman pahan tekonsa tähden.
19. Niin te sanotte: miksi ei pojan pidä kantaman isänsä pahaa tekoa? että hän on tehnyt oikein ja hyvin, pitänyt ja tehnyt kaikki minun säätyni, niin hän saa totisesti elää.
20. Sillä se sielu, joka syntiä tekee, sen pitää kuoleman; ei pojan pidä kantaman isänsä syntiä, eikä isän pojan syntiä; mutta vanhurskaan vanhurskaus pitää hänen itse päällänsä oleman, ja väärän pahuus pitää hänen päällänsä oleman.
21. Mutta jos jumalatoin kääntyy kaikista synneistänsä, joita hän tehnyt on, ja pitää kaikki minun säätyni,

ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman.
22. Kaikkia hänen ylitsekäymisiänsä, joita hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hän saa elää vanhurskauden tähden, jonka hän tehnyt on.
23. Luuletkos, että minulla on joku ilo jumalattoman kuolemasta, sanoo Herra, Herra, ja ei paljo enempi, että hän palajaa teistänsä, ja saa elää?
24. Ja jos vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja tekee pahaa, ja elää kaiken sen kauhistuksen jälkeen, jonka jumalatoin tekee: pitäiskö hänen saaman elää? Ja tosin kaikkea hänen vanhurskauttansa, jota hän tehnyt on, ei pidä muistettaman; mutta hänen pitää kuoleman ylitsekäymistensä ja synteinsä tähden, joita hän tehnyt on.
25. Ja vielä sitte te sanotte: ei Herra tee oikein. Niin kuulkaat nyt, te Israelin huoneesta: eikö minulla oikeus ole, ja teillä vääryys?
26. Kuin vanhurskas kääntyy vanhurskaudestansa, ja tekee pahaa, niin hänen pitää kuoleman; mutta hänen pitää kuoleman pahuutensa tähden, jonka hän tehnyt on.
27. Ja koska jumalatoin kääntyy vääryydestänsä, jonka hän tehnyt on, ja tekee oikeuden ja vanhurskauden, hän saa pitää sielunsa elävänä.
28. Sillä koska hän näkee, ja lakkaa pahuudestansa, niin hänen pitää totisesti elämän ja ei kuoleman.
29. Ja Israelin huone sanoo: ei Herra tee oikein. Pitäisikö minulla vääryys oleman, te Israelin huone? Eikö teillä ole vääryys?
30. Sentähden tahdon minä tuomita teitä, te Israelin huoneesta, jokaisen hänen tiensä jälkeen, sanoo Herra, Herra. Sentähden kääntykäät, ja palatkaat kaikesta vääryydestänne, ettette lankeaisi pahan tekonne tähden.
31. Heittäkäät pois tyköänne kaikki ylitsekäymisenne, jolla te rikkoneet olette, ja tehkää teillenne uusi sydän ja uusi henki; sillä miksi pitäis teidän kuoleman, sinä Israelin huone?
32. Sillä ei minulla ole yhtään iloa hänen kuolemastansa, joka kuolee, sanoo Herra, Herra: sentähden kääntykäät, niin te saatte elää.

19 LUKU

1. Mutta tee sinä valitusitku Israelin päämiehistä.
2. Ja sano: miksi sinun äitis naaras jalopeura makasi jalopeurain seassa, ja kasvatti penikkansa nuorten jalopeurain seassa.

3. Yhden hän niistä kasvatti, ja siitä tuli nuori jalopeura, se tottui julmasti repimään ja syömään ihmisiä.
4. Kuin pakanat sen hänestä kuulivat, ottivat he sen kiinni luolassansa, ja veivät sen kahleissa Egyptin maalle.
5. Kuin nyt äiti sen näki, että hänen toivonsa oli pois, otti hän toisen pojistansa ja teki siitä nuoren jalopeuran.
6. Kuin se vaelsi jalopeurain seassa, tuli se nuoreksi jalopeuraksi, joka myös harjaantui julmasti raatelemaan ja syömään ihmisiä.
7. Se oppi heidän leskensä tuntemaan ja hävitti heidän kaupunkinsa, niin että maa ja mitä siinä oli, kauhistui hänen kiljumisensa ääntä.
8. Niin asettivat pakanat itsensä kaikista maakunnista hänen ympärillensä, ja heittivät verkkonsa hänen päällensä, ja käsittivät hänen luolassansa.
9. Ja panivat hänen kahleissa vankiuteen, ja veivät hänen Babelin kuninkaan tykö; ja hän vietiin varustuksiin, ettei hänen äänensä pitänyt enää kuultaman Israelin vuorilla.
10. Sinun äitis on sinun levossas niinkuin viinapuu veden reunalla istutettu; ja sen hedelmät ja oksat kasvoivat siitä paljosta vedestä.
11. Että sen oksat niin vahvaksi tulivat, että ne herrain valtikaksi kelpasivat, ja se tuli korkiaksi paksuin oksain seassa. Ja kuin se nähtiin, että se niin korkia oli, ja että hänellä niin monta oksaa oli;
12. Reväistiin se maahan vihassa, ja heitettiin pois, itätuuli kuivasi hänen hedelmänsä; ja sen vahvat oksat murrettiin rikki, niin että ne kuivetuksi ja tulelta poltetuiksi tulivat.
13. Mutta nyt se on istutettu korpeen, kuivaan ja karkiaan maahan.
14. Ja tuli kävi ulos sen vahvoista oksista, se söi sen hedelmän, niin ettei sen päällä enään vahvoja oksia ole herrain valtikaksi. Se on valitettava ja surullinen asia.

20 LUKU

1. Ja tapahtui seitsemäntenä vuotena, kymmenententenä päivänä viidennessä kuukaudessa, että muutamia Israelin vanhimmista tuli kysymään Herralta; ja he istuivat minun eteeni.
2. Silloin tapahtui Herran sana minulle ja sanoi:
3. Sinä, ihmisen poika, puhu Israelin vanhimpain kanssa, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: oletteko te tulleet kysymään minulta? Niin totta kuin minä elän, en tahdo minä teitä vastata, sanoo Herra, Herra.
4. Mutta jos sinä ihmisen poika tahdot tuomita heitä, niin tuomitse heitä näin: ilmoita heille heidän isäinsä

kauhistus.
5. Ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan, kuin minä valitsin Israelin, nostin minä käteni Jakobin huoneen siemenelle, ja annoin heidän tuta minuani Egyptin maalla; ja tosin minä nostin käteni heille, ja sanoin: minä olen Herra teidän Jumalanne.
6. Mutta minä nostin heille käteni sillä ajalla, että minun piti johdattaman heitä Egyptin maalta siihen maakuntaan, jonka minä heille edes katsonut olin, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, joka on paras kaikkein maakuntain seassa.
7. Ja sanoin heille: heittäkään jokainen kauhistuksen pois silmäinsä edestä, ja älkäät saastuttako itsiänne Egyptin epäjumalista; sillä minä olen Herra teidän Jumalanne.
8. Mutta he olivat minulle kovakorvaiset ja ei tahtoneet kuulla minua; ja ei yksikään heistä heittänyt kauhistustansa pois silmäinsä edestä, ja ei hyljänneet Egyptin epäjumalia. Niin minä ajattelin vuodattaa vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä Egyptin maassa.
9. Mutta en minä tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt saastutetuksi tuleman pakanain edessä, joiden seassa he olivat, ja joille minä olin itseni ilmoittanut, että minä heidät tahdoin johdattaa ulos Egyptin maalta.
10. Ja kuin minä heidät Egyptin maalta olin johdattanut ulos, ja antanut heidän tulla korpeen:
11. Annoin minä heille minun säätyni, ja minun oikeuteni heille tiettäväksi tein: se ihminen joka ne tekee, hän elää niissä.
12. Minä annoin myös heille minun sabbatini merkiksi minun ja heidän vaiheellansa, että heidän piti tietämän, että minä olen Herra, joka heitä pyhitän.
13. Mutta Israelin huone oli minulle kovakorvainen korvessa, ja ei elänyt minun säätyini jälkeen, ja katsoi minun oikeuteni ylön, joissa se ihminen elää, joka ne tekee; ja he saastuttivat minun sabbatini sangen suuresti: niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän päällensä korvessa, ja peräti kadottaa heitä.
14. Mutta en minä sitä tehnyt minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt turmelluksi tuleman pakanain seassa, joista minä heidät olin johdattanut ulos heidän silmäinsä edessä.
15. Ja minä nostin käteni heitä vastaan korvessa, etten minä tahtonut heitä antaa tulla siihen maahan, jonka minä heille antanut olin, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa, joka on paras kaikkein maakuntain seassa,
16. Että he katsoivat minun oikeuteni ylön, ja ei eläneet minun säätyini jälkeen, ja turmelivat minun sabbatini; sillä heidän sydämensä vaelsi heidän epäjumalainsa jälkeen.
17. Mutta minun silmäni armahti heitä, etten minä heitä kadottanut, enkä peräti tyhjäksi tehnyt heitä korvessa.

18. Ja minä sanoin heidän lapsillensa korvessa: ei teidän pidä elämän teidän isäinne säätyin jälkeen, eikä pitämän heidän oikeuksiansa, eli saastuttaman itsiänne heidän epäjumaliinsa;
19. Sillä minä olen Herra teidän Jumalanne: minun säätyini jälkeen pitää teidän elämän, ja minun oikeuteni pitämän, ja niiden jälkeen tekemän.
20. Ja minun sabbatini pitää teidän pyhittämän, että ne pitää oleman merkiksi minun ja teidän vaiheellanne, että teidän pitää tietämän, että minä Herra olen teidän Jumalanne.
21. Mutta lapset olivat minulle myös kovakorvaiset, ja ei eläneet minun säätyini jälkeen, eikä pitäneet minun oikeuksiani, tehdäksensä niiden jälkeen, joissa ihminen elää, joka ne pitää, ja he turmelivat minun sabbatini; niin minä ajattelin vuodattaa minun vihani heidän päällensä, ja antaa minun hirmuisuuteni käydä heidän ylitsensä korvessa.
22. Mutta minä käänsin käteni, ja en tehnyt sitä minun nimeni tähden, ettei sen pitänyt turmelluksi tuleman pakanain edessä, joista minä heitä olen johdattanut ulos heidän silmäinsä edessä.
23. Minä nostin myös minun käteni heitä vastaan korvessa, hajoittaakseni heitä pakanain sekaan ja maakuntiin,
24. Ettei he pitäneet minun oikeuksiani, ja katsoivat minun säätyni ylön, ja turmelivat minun sabbatini, ja katselivat isäinsä epäjumalia.
25. Sentähden annoin minä heille säädyt, jotka ei hyvät olleet, ja oikeudet, joissa ei heille ollut elämää,
26. Ja hylkäsin heidän uhrinsa koska he käyttivät tulessa kaikki esikoiset, että minun piti heitä hävittämän, ja että heidän piti tietämän, että minä olen Herra.
27. Sentähden puhu, sinä ihmisen poika, Israelin huoneelle, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: teidän isänne ovat vielä enemmin minua pilkanneet, hyvällä ehdolla minua vastaan rikkoissansa.
28. Sillä kuin minä olin antanut heidän tulla siihen maahan, jonka ylitse minä käteni nostanut olin, että minun piti sen antaman heille; kussa he joskus näkivät korkean vuoren taikka paksuoksaisen puun, siellä he uhrasivat uhrinsa ja kantoivat sinne uhrinsa vihan kehoitukseksi, ja suitsuttivat siellä makian hajunsa ja vuodattivat siellä juomauhrinsa.
29. Mutta minä sanoin heille: mihinkä pitää siis oleman sen kukkulan, johonka te menette? Ja siitä kutsutaan se kukkulaksi aina tähän päivään asti.
30. Sentähden sano Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: te saastutatte itsenne teidän isäinne menoissa, ja teette huorin heidän kauhistustensa kanssa;
31. Ja saastutatte itsenne teidän epäjumalissanne, joille te uhraatte teidän lahjanne, ja poltatte teidän poikanne tulessa hamaan tähän päivään asti: ja minun pitäis antaman teille vastausta, sinä Israelin huone?

Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: en tahdo minä vastausta antaa teille.
32. Ja se mikä tulee teidän mieleenne, ei siitä pidä mitään oleman: että te sanotte: me tahdomme tehdä niinkuin pakanat ja muut kansat maakunnissa, ja palvella kantoja ja kiviä.
33. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, minä tahdon hallita teitä väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella.
34. Ja tahdon johdattaa teitä pois kansoista, ja koota teitä niistä maakunnista, joihinka te hajoitetut olette, väkevällä kädellä ja ojennetulla käsivarrella, ja vuodatetulla hirmuisuudella.
35. Ja tahdon teidän antaa tulla kansain korpeen, ja olla siellä oikeudella teidän kanssanne, kasvoista niin kasvoihin.
36. Niinkuin minä teidän isäinne kanssa Egyptin maan korvessa oikeudella olin: juuri sillä tavalla tahdon minä olla oikeudella teidän kanssanne, sanoo Herra, Herra.
37. Minä tahdon antaa teidän tulla vitsan alle, ja johdattaa teitä liiton siteellä.
38. Ja tahdon perata pois vastahakoiset ja minusta luopuvaiset teidän seastanne. Ja tosin minä tahdon johdattaa heitä ulos asumamaastansa, ja en anna heitä tulla Israelin maalle, että teidän tietämän pitää, että minä olen Herra.
39. Sentähden te, Israelin huone, näin sanoo Herra, Herra: ettette kuitenkaan tahdo kuulla minua, niin tehkäät niinkuin teille kelpaa, ja jokainen teitä palvelkaan epäjumalaansa tästäkin lähin; mutta minun pyhä nimeni antakaat tästedes pilkkaamatta olla teidän uhreissanne ja epäjumalissanne.
40. Sillä näin sanoo Herra, Herra: minun pyhällä vuorellani, korkialla Israelin vuorella, siellä pitää koko Israelin huone ja kaikki, jotka maakunnassa ovat, palveleman minua; siellä pitää heidän minulle oleman otolliset, ja siellä minä tahdon anoa teiltä ylennysuhria ja teidän uhrinne esikoista kaiken sen kanssa, jolla te minua pyhitätte.
41. Te olette minulle otolliset makialla savulla, kuin minä annan teidän tulla pois kansoista, ja kokoon teitä siitä maasta, kuhunka te hajoitetut olette, ja pyhitän itseni teissä, pakanain edessä.
42. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, koska minä olen antanut teidän tulla Israelin maalle, siihen maahan, josta minä nostin käteni, että minun piti teidän isillenne sen antaman.
43. Siellä pitää teidän muistaman teidän menonne ja kaikki teidän tekonne, joilla te itsenne saastuttaneet olette, ja teidän pitää suuttuman itseenne kaiken teidän pahuutenne tähden, jonka te tehneet olette.
44. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, koska minä teen teidän kanssanne minun nimeni tähden, ja ei teidän pahan menonne ja vahingollisen työnne jälkeen, sinä Israelin huone, sanoo Herra, Herra.

45. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
46. Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos oikian käden puoleen, ja pisaroitse lounaan puoleen, ja ennusta metsää vastaan, kedolla lounaan päin,
47. Ja sano lounaan puoliselle metsälle: kuule Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinussa tulen sytyttää, sen pitää sekä tuoreet että kuivat puut polttaman, ettei hänen ankaraa liekkiänsä taideta sammuttaa, vaan kaikki pitää poltettaman, mitä lounaasta pohjaan käsin on.
48. Ja kaikki liha pitää näkemän, että minä Herra sen sytyttänyt olen; ja ei pidä sitä sammutettaman.
49. Ja minä sanoin: ah! Herra, Herra, he sanovat minusta: tämä puhuu paljaita tapauksia.

21 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Jerusalemia vastaan, ja ennusta Israelin maata vastaan.
3. Ja sano Israelin maalle: näin sanoo Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, minä tahdon vetää miekkani tupesta ulos, ja tahdon sinussa hävittää sekä hurskaat että väärät.
4. Että minä sinussa sekä hurskaat että väärät hävitän, niin minun miekkani tupesta lähtee kaiken lihan päälle etelästä niin pohjoiseen asti.
5. Ja kaikki liha pitää ymmärtämän, että minä Herra olen vetänyt minun miekkani tupesta ulos; ja ei pidä enään siihen pistettämän.
6. Ja sinä, ihmisen poika, huokaa siihenasti että lantees pakottavat ja kipiäksi tulevat: ja sinun pitää huokaaman, niin että he näkevät sen:
7. Ja kuin he sinulle sanovat: mitäs huokailet? pitää sinun sanoman: sen huudon tähden, joka tulee, jota kaikki sydämet hämmästyvät, ja kaikki kädet putoovat alas, kaikki rohkeus tulee pois, ja kaikki polvet niinkuin vedet vuotavat: katso, se tulee ja tapahtuu, sanoo Herra, Herra.
8. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
9. Sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra: sano: miekka, miekka on teroitettu ja myös hiottu.
10. Se on teroitettu teurastamaan, se on hiottu välkkymään. Kuinka me taidamme iloita? minun poikani vitsa katsoo kaikki puut ylön.
11. Mutta hän on miekan hiottaa antanut, että se käteen otettaman pitää: miekka on teroitettu ja se on hiottu, tappajan käteen annettaa.

12. Huuda ja ulvo sinä, ihmisen poika, sillä se tapahtuu minun kansalleni ja kaikille Israelin haltioille; pelko miekan tähden pitää minun kansani tykönä oleman; sentähden lyö reisiäs.
13. Sillä hän on heitä koetellut; vaan mitä se auttaa, jollei ylenkatsova vitsa tule, sanoo Herra, Herra.
14. Ja sinä ihmisen poika, ennusta ja lyö käsiäs yhteen; sillä miekka pitää kaksinkertaisesti, vielä kolminkertaisestikin tuleman, murhamiekka, suuren tapon miekka, niin että se myös käy lävitse heidän sisimäisiin kammioihinsa.
15. Minä annan sen miekan helistä, että sydämet pitää hämmästymän, ja monta pitää kaatuman kaikissa heidän porteissansa: voi kuin se välkkyy, ja on hiottu tappamaan!
16. Yhdistä sinus, lyö oikialle ja vasemmalle puolelle, mitä edessäs on.
17. Sillä minä tahdon myös käsilläni yhteen lyödä siitä, ja antaa minun vihani mennä: minä Herra olen sen puhunut.
18. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
19. Ja sinä, ihmisen poika, tee kaksi tietä, joita myöten Babelin kuninkaan miekka tuleman pitää, mutta ne molemmat pitää tuleman yhdeltä maalta; ja pane viitta tien haaraan kaupunkia päin,
20. Ja tee tie miekan tulla Ammonin lasten Rabbatiin ja Juudan vahvaan kaupunkiin, Jerusalemiin.
21. Sillä Babelin kuningas laittaa itsensä ensimmäiseksi kahden tien haaraan, tietämään tietäjältä, ampumaan nuolella arvosta, epäjumalilta kysymään, maksaan katsomaan.
22. Niin pitää arpa lankeeman hänen oikialle puolellensa Jerusalemia päin, ja hän antaa sinne viedä sota-aseita, ja läven (muuriin) avata, murhaamaan, suurella äänellä huutamaan, panemaan sota-aseita porttien eteen, tekemään saartoa ja rakentamaan multaseiniä.
23. Vaan se näkyy heille heidän silmäinsä edessä turhaksi aavistukseksi, vaikka he valan heidän edessänsä vannoisivat: mutta hän muistaa heidän pahaa tekoansa, että he kiinni otettaisiin.
24. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että teidän pahat työnne ovat muistetut, ja teidän kovakorvaisuutenne ilmi on, että teidän syntinne nähdään kaikissa teidän töissänne; ja että teitä muistetaan, pitää te käsillä kiinni otettaman.
25. Ja sinä paha ja jumalatoin Israelin päämies, jonka päivä lähestyy, koska pahat työt loppuneet ovat.
26. Näin sanoo Herra, Herra: pane kuninkaan lakki pois, ja ota kruunu pois; sillä ei niitä pidä siellä enään oleman; alennettu pitää ylennettämän, ja korkia alennettaman.
27. Minä tahdon sen (kruunun) tyhjäksi, tyhjäksi, tyhjäksi tehdä; ei sen myös pidä oleman siihenasti kuin se tulee, jonka sen saaman pitää, hänelle minä sen annan.
28. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra, Ammonin lapsista ja heidän

häväistyksestänsä; sano siis: miekka, miekka on vedetty tappamaan, se on hiottu surmaamaan ja että se on niin välkkyy;
29. Ettäs petollisia näkyjä sinulles sanoa annat, ja valhetta ennustaa; että sinä myös hyljättäisiin jumalattomain tapettujen sekaan, joiden päivä tuli, koska pahat työt loppuneet olivat.
30. Ja vaikka se tuppeensa jälleen pistettäisiin, niin minä kuitenkin tuomitsen sinun siinä paikassa, kussas luotu olet, ja siinä maassa, kussas syntynyt olet;
31. Ja tahdon vuodattaa minun vihani sinun päälles, minä tahdon minun hirmuisuuteni tulen sinun päälles puhaltaa, ja tahdon antaa sinun kiukkuisten miesten käsiin, jotka hukuttamaan tottuneet ovat, jotka polttaa ja hukuttaa taitavat.
32. Sinun pitää tulen ruaksi tuleman, ja sinun veres maalla vuodatettaman, ja ei sinua pidä enään muistettaman; sillä minä Herra olen sen puhunut.

22 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, etkös tahdo nuhdella, etkös tahdo nuhdella murhakaupunkia ja hänelle näyttää kaikkia hänen kauhistuksiansa?
3. Sano: näin sanoo Herra, Herra: o sinä kaupunki, joka omais veren vuodatat, että sinun aikas tulis, ja sinä, joka epäjumalia tykönäs teet, ettäs itses saastuttaisit!
4. Sinä teet itses vikapääksi siihen vereen, jota vuodatat, ja saastutat itses jumalissa, joita teet; näillä sinä joudutat sinun päiväs, ja saatat, että sinun vuotes tuleman pitää; sentähden tahdon minä sinun nauruksi tehdä pakanain seassa, ja saattaa pilkaksi kaikissa maakunnissa.
5. Sekä läsnä että kaukana pitää heidän sinua sylkemän, että sinun häpiällisen sanoman ja suuren vaivan kärsimän pitää.
6. Katso, Israelin päämiehet ovat kukin väkevä sinussa verta vuodattamaan.
7. Isänsä ja äitinsä he katsovat ylön sinussa: muukalaisille he väkivaltaa ja vääryyttä tekevät; orpoja ja leskiä he sortavat sinussa.
8. Sinä katsot minun pyhyyteni ylön, ja turmelet minun sabbatini.
9. Pettäjät ovat sinussa verta vuodattamaan; he syövät vuorilla, ja tekevät ylöllistä sinussa.
10. He paljastavat isänsä hävyn sinussa, ja vaivaavat saastaisia vaimoja heidän taudissansa,
11. Ja tekevät kauheutta lähimmäisensä vaimon kanssa: he häpäisevät omat miniänsä ilkivaltaisesti, he

tekevät väkivaltaa omille sisarillensa, isäinsä tyttärille.
12. He ottavat lahjoja sinussa, verta vuodattaaksensa; sinä otat koron ja voiton, ja ahnehdit lähimmäiseltäs väkivallalla, ja näin unohdat minun, sanoo Herra, Herra.
13. Katso, minä lyön käsiäni yhteen sinun ahneutes tähden, jotas tehnyt olet, ja sen veren tähden, joka sinussa vuodatettu on.
14. Mutta luuletkos sinun sydämes voivan kärsiä, ja sinun kätes kestää niinä päivinä kuin minä sinulle tekevä olen? Minä Herra olen sen puhunut, minä myös teen sen.
15. Ja tahdon sinun hajoittaa pakanain sekaan ja ajaa sinun maakuntiin, ja tahdon sinun saastaisuutes lopettaa;
16. Niin että sinä pakanain seassa pitää kirottuna pidettämän, ja sinun pitää ymmärtämän minun olevan Herra.
17. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
18. Sinä, ihmisen poika, Israelin huone on minulle karreksi tullut; kaikki heidän vaskensa, tinansa, rautansa ja lyijynsä on ahjossa hopian karreksi tullut.
19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että te kaikki olette karreksi tulleet, sentähden katso, minä kokoon teidät Jerusalemiin.
20. Niinkuin hopia, vaski, rauta, lyijy ja tina ahjoon kootaan, että tuli sen alle puhallettaisiin ja ne sulaisivat: niin tahdon minä vihassani ja hirmuisuudessani koota, panna sisälle ja sulata teitä.
21. Ja minä tahdon koota teidät, ja minun vihani tulen teidän seassanne puhaltaa, että te siellä sulaisitte.
22. Niinkuin hopia ahjossa sulaa, niin teidän pitää myös siinä sulaman; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen vuodattanut vihani teidän päällenne.
23. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
24. Sinä, ihmisen poika, sano heille: sinä olet se maa, joka ei ole puhdistettu, niinkuin se, joka ei sadetta saa vihan ajalla.
25. Prophetat, jotka siellä ovat, ovat vannoneet heitänsä yhteen, niinkuin kiljuva jalopeura, kuin se saaliin saa; he syövät sieluja, tempaavat tavaran ja rahan, ja tekevät sinne paljon leskiä.
26. Heidän pappinsa rikkovat minun lakini, ja turmelevat minun pyhäni; ei he pidä pyhäin ja saastaisten välillä eroitusta, eikä opeta mikä puhdas ja saastainen on, eikä tottele minun sabbatiani, ja minä saastutetaan heidän seassansa.
27. Heidän päämiehensä heidän seassansa ovat niinkuin raatelevaiset sudet, verta vuodattamaan ja sieluja surmaamaan ahneutensa tähden.

28. Ja heidän prophetansa sivuvat heitä sekoittamattomalla kalkilla, saarnaavat turhuutta, ja ennustavat heille valheita, ja sanovat: näin sanoo Herra, Herra; vaikka ei Herra sitä puhunut olekaan.
29. Maan kansa tekee väkivaltaa, ja he ryöstävät ryövyydellä ja sortavat köyhän ja raadollisen, ja tekevät muukalaiselle väkivaltaa ja vääryyttä.
30. Minä etsin heidän seassansa sitä miestä, joka aidan panis ja seisois veräjällä minun edessäni, etten minä maata turmelisi; mutta en minä ketään löytänyt.
31. Sentähden vuodatan minä vihani heidän päällensä, ja hirmuisuuteni tulella minä lopetan heidät, ja annan heidän tiensä heidän päänsä päälle, sanoo Herra, Herra.

23 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, kaksi vaimoa oli yhden äidin tytärtä:
3. Nämät tekivät huorin Egyptissä, he tekivät huorin nuoruudessansa; siellä antoivat he pidellä rintojansa, ja taputellla neitsyytensä nisiä.
4. Suuremman nimi oli Ohola, ja hänen sisarensa Oholiba. Ja minä otin heidät aviokseni, ja he synnyttivät poikia ja tyttäriä. Ja Ohola kutsuttiin Samariaksi ja Oholiba Jerusalemiksi.
5. Ohola teki huorin, kuin minä hänen ottanut olin, ja rakasti värtämiehiänsä Assyrialaisia, jotka hänen tykönsä tulivat:
6. Silkillä vaatetettuja päämiehiä ja esimiehiä, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä, hevosmiehiä, jotka hevosilla ajoivat;
7. Ja makasi kaikkein nuorten miesten kanssa Assyriasta, ja saastutti itsensä kaikkiin heidän jumaliinsa, kussa ikänä hän jonkun osasi.
8. Vielä sitte ei hän hyljännyt huoruuttansa Egyptin kanssa; että he hänen kanssansa maanneet olivat hänen nuoruudessansa, ja jotka hänen neitsyytensä nisiä taputtelleet, ja suuressa huoruudessa hänen kanssansa olleet olivat.
9. Sentähden minä hylkäsin hänet värtämiestensä käsiin, Assurin lasten käsiin, joita hän himostansa rakasti.
10. He paljastivat hänen häpynsä, ja ottivat hänen poikansa ja tyttärensä pois, mutta hänen he miekalla tappoivat. Ja sanoma kuului vaimoin seassa, että tämä rangaistus oli.
11. Mutta kuin Oholiba, hänen sisarensa, sen näki, syttyi se rakkaudesta pahemmin kuin toinen, ja teki enemmin huorin kuin hänen sisarensa huoruus oli.

12. Ja rakasti Assurin lapsia, päämiehiä ja esimiehiä, jotka hänen tykönsä tulivat kauniisti vaatetettuna, hevosmiehiä, jotka hevosilla ajoivat, kaikkia nuoria ihanaisia miehiä.
13. Silloin minä näin, että he molemmat yhdellä tavalla itsensä saastuttaneet olivat.
14. Mutta tämä teki vielä enemmin huorin; sillä kuin hän näki punaisella maalilla maalatuita miehiä seinissä, Kaldealaisten kuvia,
15. Kupeista vyötetyitä ja kirjavat lakit heidän päässänsä, jotka kaikki olivat nähdä niinkuin päämiehet, niinkuin Babelin lapset ja Kaldealaiset pitävät isänsä maalla,
16. Syttyi hän heihin niin pian kuin hän näki heidät, ja hän lähetti sanansaattajat heidän tykönsä Kaldeaan.
17. Kuin nyt Babelin lapset hänen tykönsä tulivat, häntä makaaman hekumassansa, saastuttivat he hänen huoruudellansa; ja se saastutti itsensä heidän kanssansa, niin että hän heihin suuttui.
18. Ja kuin hänen huoruutensa ja häpiänsä niin peräti ilmituli, suutuin minä myös häneen, niinkuin minä hänen sisareensa suuttunut olin.
19. Mutta hän teki aina enemmän huorin ja muisti nuoruutensa aikaa, jona hän Egyptissä huorin tehnyt oli.
20. Ja syttyi himoon heidän jalkavaimoinsa kanssa, joiden liha on niinkuin aasien liha, ja heidän himonsa niinkuin hevosten himo.
21. Ja sinä teit häpiäs, niinkuin nuoruudessas, kuin Egyptissä sinun rintaas pideltiin, ja sinun nuoruutes nisiä taputeltiin.
22. Sentähden, Oholiba, näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun värtämiehes, joihinkas suuttunut olet, kehoittaa sinua vastaan, ja tahdon heitä tuoda joka taholta sinua vastaan:
23. Babelin lapset ja kaikki Kaldealaiset, päämiehet, herrat ja valtamiehet, ja kaikki Assyrialaiset heidän kanssansa, kauniit, nuoret miehet, kaikki päämiehet ja esimiehet, valtamiehet, ja ylimmäiset, ja kaikkinaiset hevosmiehet.
24. Ja he tulevat valmistettuna sinun päälles vaunuilla ja rattailla ja suurella väen joukolla, ja piirittävät sinun keihäillä, kilvillä ja rautalakeilla joka taholta. Niiden haltuun minä oikeuden annan, että he sinun tuomitsevat lakinsa jälkeen.
25. Minä annan minun kiivauteni tulla sinun päälles, että he armottomasti sinun kanssas toimittavat; heidän pitää sinun nenäs ja korvas leikkaaman, ja mitä jää, pitää miekalla lankeeman. Heidän pitää sinun poikas ja tyttäres ottaman pois, ja tähteet pitää poltettaman tulella.
26. Heidän pitää sinun vaattees riisuman, ja sinun kaunistukses ottaman pois.
27. Näin minä tahdon sinun haureutes ja sinun huoruutes Egyptin maasta lopettaa, ettes enää silmiäs nosta heidän peräänsä, etkä Egyptiä enää muistaman pidä.

28. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun niiden haltuun antaa, joita vihaat, ja joihin suuttunut olet.
29. Ne pitää sinulle tekemän niinkuin viholliset, ja ottaman kaikki, mitäs koonnut olet, ja sinut alastomaksi ja paljaaksi jättämän, että sinun saastainen häpiäs ilmi tulis sinun haureutes ja huoruutes kanssa.
30. Näitä pitää heidän sinulle tekemän sinun huoruutes tähden, jota sinä pakanain kanssa tehnyt olet, joiden jumalissa sinä itses saastuttanut olet.
31. Sinä olet käynyt sisares tietä, sentähden annan minä myös hänen maljansa sinun kätees.
32. Näin sanoo Herra, Herra: sinun pitää juoman sisares maljan, syvän ja leviän; sinun pitää niin suureksi nauruksi ja pilkaksi tuleman, että se on ylönpalttinen.
33. Sinun pitää siitä väkevästä juomasta ja vaivasta itses juovuksiin juoman; sillä sinun sisares Samarian malja on vaivan ja hävityksen malja.
34. Sen sinun pitää puhtaaksi juoman, ja lyömän sen kappaleiksi, ja sinun rintas repimän rikki; sillä minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.
35. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: ettäs minun unhottanut ja minun selkäs taa heittänyt olet, niin kanna nyt sinun haureuttas ja huoruuttas.
36. Ja Herra sanoi minulle: sinä ihmisen poika, etkö sinä Oholaa ja Oholibaa nuhdella tahdo? näytä heille heidän kauhistuksensa,
37. Kuinka he ovat huoruudessa olleet ja verta vuotaneet, ja avionsa rikkoneet epäjumalainsa kanssa; niin myös lapsensa, jotka he minulle synnyttäneet olivat, polttivat he niille uhriksi.
38. Päällisiksi ovat he sen minulle tehneet, että he ovat silloin minun pyhäni saastuttaneet, ja minun sabbatini rikkoneet.
39. Sillä kuin he lapsensa epäjumalille tappaneet olivat, menivät he sinä päivänä minun pyhääni, sitä saastuttamaan; katso, niin ovat he minun huoneessani tehneet.
40. He ovat myös lähettäneet miesten perään, jotka kaukaisilta mailta tuleman piti; kuin sana oli lähetetty heidän tykönsä, niin katso, he tulivat; ja sinä pesit itse heidän tähtensä, ja voitelit silmäs ja kaunistit sinus kaunistuksella,
41. Ja istuit kauniilla vuoteella, jonka edessä pöytä oli valmistettu; ja sinä suitsutit ja uhrasit minun öljyni sen päällä.
42. Siellä oli suruttoman kansan ääni; ja paitsi niitä miehiä yhteisestä kansasta, tuotiin myös sinne Sabealaisia korvesta, jotka antoivat renkaita heidän käsiinsä ja kauniita seppeleitä heidän päähänsä.
43. Mutta minä ajattelin: se on tottunut huoruuteen vanhuudesta, ei se taida lakata huoruudestansa.

44. Sillä hänen tykönsä mennään niinkuin huoran tykö; juuri niin mennään Oholan ja Oholiban, hävyttömäin vaimoin tykö.
45. Sentähden hurskaat miehet rankaisevat heitä, niinkuin avionsa rikkojat ja veren vuodattajat rangaistaman pitää; sillä he ovat huorat, ja heidän kätensä on verta täynnä.
46. Näin sanoo Herra, Herra: vie suuri joukko heidän päällensä, ja anna heitä ryöstöksi ja saaliiksi,
47. Jotka heidät kivittäisivät ja heidät miekoillansa pistäisivät lävitse, ja heidän poikansa ja tyttärensä surmaisivat, ja heidän huoneensa tulella polttaisivat.
48. Näin minä tahdon huoruuden maalta lopettaa; että kaikki vaimot pitää oppiman, eikä tekemän senkaltaista haureutta.
49. Ja teidän haureutenne pannaan teidän päällenne, ja teidän pitää epäjumalainne syntiä kantaman, tietääksenne minun olevan Herran, Herran.

24 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle, yhdeksäntenä vuonna, kymmenentenä päivänä kymmenennestä kuusta, ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, kirjoita sinulles tämän päivän nimi, juuri tämä päivä; sillä Babelin kuningas on juuri tänäpäivänä Jerusalemia vastaan hankinnut.
3. Ja pane tottelemattoman kansan eteen vertaus, ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: pane pata ja valmista, ja pane siihen vettä.
4. Pane kappaleet siihen kokoon, kaikki ne parhaat kappaleet, reisi ja lapa; ja täytä se parhailla luukappaleilla.
5. Ota paras laumasta, ja tee valkia alle luukappaleita keittääkses; ja anna vahvasti kiehua, ja luukappaleet hyviä kypsyä.
6. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: voi murhakaupunkia! joka senkaltainen pata on, jossa ruoste riippuu kiinni, niin ettei sen ruoste tahdo eritä. Ota kappale kappaleen jälkeen siitä ulos, sillä ei tarvita siitä arpaa heittää.
7. Sillä hänen verensä on siellä, joka paljaalle kalliolle pantu on, ja ei maan päälle vuodatettu, että se mullalla peitettäisiin.
8. Ja minä olen myös sentähden heidän antanut sen veren paljaalle kalliolle vuodattaa, ettei se peitettäisi, että viha tulis heidän päällensä, ja heille kostettaisiin.

9. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: voi murhakaupunkia! jonka minä suureksi valkiaksi teen.
10. Kanna vaivoin paljo puita, sytytä tuli, että liha kypsäksi tulis, ja pane hyvin yrttejä sen päälle, että luukappaleet palaisivat.
11. Pane myös pata tyhjänä hiilille, että se kuumaksi tulis, ja sen vaski palais, jos sen saastaisuus sulais, ja sen ruoste läksis.
12. Vaan ruoste, ehkä se kuinka kovin poltetaan, ei tahdo lähteä, sillä se on aivan kovin ruostunut, se pitää tulessa sulattaman.
13. Sinun saastaisuutes on sula ilkeys, että vaikka minä sinua mielelläni puhdistaisin, et kuitenkaan sinä tahdo itsiäs puhdistaa antaa; sinun saastaisuudestas et sinä tästedes enää taida puhdistettaa, siihenasti että minun hirmuisuuteni sinussa sammunut on.
14. Minä Herra olen sen puhunut; se pitää tuleman, minä tahdon tehdä, ja en viivyttää, en minä tahdo armahtaa, enkä kadu; vaan heidän pitää sinun tuomitseman, niinkuin sinä elänyt ja tehnyt olet, sanoo Herra, Herra.
15. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
16. Sinä ihmisen poika, katso, minä tahdon sinulta silmäis himon ottaa pois rangaistuksen kautta; mutta ei sinun pidä valittaman, eikä itkemän, eikä kyyneleitä vuodattaman.
17. Salaa sinä mahdat huoata, mutta kuolleen valitusta ei sinun pidä pitämän, vaan sinun pitää kaunistukses paneman päälles, ja kengät jalkaas kenkimän; ei sinun pidä suutas peittämän, eikä murheellisten leipää syömän.
18. Ja kuin minä huomeneltain varhain kansalle puhuin, kuoli minulta ehtoona minun emäntäni. Ja minä tein toisena huomenna, kuin minulle käsketty oli.
19. Ja kansa sanoi minulle: etkös siis ilmoita meille, mitä tämä meille ennustaa, minkä sinä teet?
20. Ja minä sanoin heille: Herra on minun kanssani puhunut ja sanonut:
21. Sano Israelin huoneelle, että Herra näin sanoo: katso, minä tahdon minun pyhäni, teidän korkeimman lohdutuksenne, teidän silmäinne himon ja teidän sydämenne toivon saastuttaa; ja teidän poikanne ja tyttärenne, jotka teidän hylkäämän pitää, lankeevat miekan kautta.
22. Ja teidän täytyy tehdä, niinkuin minä tehnyt olen: teidän suutanne ei teidän pidä peittämän, eikä murheellisen leipää syömän.
23. Vaan pitää teidän kaunistuksenne teidän päähänne paneman, ja kenkimän itsenne; ei teidän pidä valittaman eikä itkemän, vaan teidän synnissänne nääntymän, ja keskenänne toinen toisenne kanssa huokaileman.

24. Ja pitää niin Hesekiel teille ihmeeksi oleman, että teidän tekemän pitää kaiken sen jälkeen, minkä hän tehnyt on; että kuin se tulee, te ymmärtäisitte, että minä Herra, Herra olen.
25. Ja sinä, ihmisen poika, silloin kuin minä heiltä olen ottava pois heidän voimansa ja lohdutuksensa, heidän silmäinsä himon ja heidän sydämensä toivon, heidän poikansa ja tyttärensä;
26. Silloin pitää yksi, joka päässyt on, tuleman sinun tykös, ja sinulle ilmoittaman.
27. Silloin pitää sinun suus avattaman, ja sen joka päässyt on, että sinun puhuman pitää, ja ei enää vaikeneman. Ja sinun pitää heille ihmeeksi oleman, että he ymmärtäisivät minun olevan Herran.

25 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Ammonin lasten puoleen, ja ennusta heitä vastaan,
3. Ja sano Ammonin lapsille: kuulkaat Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra: että te minun pyhääni pitititte, sanoen: jopa se saastutettu on, ja Israelin maata: se on kylmillä, ja Juudan huonetta, että se on vankina viety pois;
4. Sentähden katso, minä tahdon sinun antaa itäisen maan lapsille perinnöksi, että heidän linnojansa sinne rakentaman ja asuinsiansa sinne tekemän pitää; ja heidän pitää sinun hedelmäs syömän, ja sinun rieskas juoman.
5. Ja tahdon Rabban kamelein huoneeksi tehdä, ja Ammonin lapset lammaspihatoksi; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra.
6. Sillä näin sanoo Herra, Herra: että sinä käsiäs paukutit, ja tömistelit jaloillas, ja Israelin maasta kaikesta sydämestäs niin äikistellen iloitsit,
7. Sentähden katso, minä tahdon minun käteni ojentaa sinun ylitses, ja antaa sinun pakanoille ryöstöksi, ja hävittää sinun kansoista, ja maakunnista surmata; minä kadotan sinun, ja sinun pitää tietämän, että minä olen Herra.
8. Näin sanoo Herra, Herra: että Moab ja Seir sanovat: katso, Juudan huone on niinkuin kaikki muutkin pakanat;
9. Sentähden katso, niin minä tahdon Moabin kyljen avata kaupungeista, hänen kaupungeistansa ja hänen rajoistansa: sen kalliin maan, Betjesimotin, Baalmeonin ja Kirjataimin,
10. Itäisen maan lapsille, Ammonin lapsia vastaan, ja annan heidät heille perinnöksi, ettei Ammonin lapsia enää muistettaman pidä pakanain seassa;

11. Ja annan tuomita Moabin: ja heidän pitää tietämän minun olevan Herran.
12. Näin sanoo Herra, Herra: että Edom Juudan huoneelle ankarasti kostanut on, ja kostamisellansa itsensä vikapääksi saattanut;
13. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: minä tahdon käteni ojentaa Edomin päälle, ja tahdon hänestä hävittää sekä ihmiset että eläimet, ja tahdon sen autioksi tehdä Temanista, ja Dedaniin asti pitää heidän miekalla kaatuman.
14. Ja kostan jälleen Edomille minun kansani Israelin kautta, ja heidän pitää Edomin kanssa tekemän minun vihani ja hirmuisuuteni jälkeen; että heidän minun kostoni tunteman pitää, sanoo Herra, Herra.
15. Näin sanoo Herra, Herra: että Philistealaiset kostaneet ovat ja vanhan vihansa sammuttaneet, kaiketi oman tahtonsa perään (minun kansani) vahingoksi;
16. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tahdon minun käteni ojentaa Philistealaisten päälle; ja Kretiläiset hävittää, ja tahdon jääneet meren satamissa surmata;
17. Ja tahdon heille suuresti kostaa, ja vihassa heitä rangaista, että heidän ymmärtämän pitää minun olevan Herran, koska minä heille kostanut olen.

26 LUKU

1. Ja tapahtui ensimäisenä vuotena toistakymmentä, ensimäisenä päivänä (ensimmäisessä kuussa), että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, että Tyro sanoo Jerusalemista: niin piti! Kansan portit ovat särjetyt: se on kääntynyt minun tyköni; minä täytetään, hän hävitetään;
3. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Tyro, ja tahdon antaa monta pakanaa tulla sinun päälles, niinkuin meri nousee aaltoinensa.
4. Niin pitää heidän kaataman muurit Tyrossa, ja kukistaman hänen torninsa, ja minä tahdon käväistä pois tomunkin siitä, ja tahdon tehdä hänestä paljaan kallion.
5. Hänen pitää tuleman luodoksi keskellä merta, jonka päälle kalaverkot hajoitetaan; sillä minä olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra, ja hänen pitää tuleman pakanoille saaliiksi,
6. Ja hänen tyttärensä, jotka kedolla ovat, pitää miekalla tapettaman; ja hänen pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
7. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon antaa tulla Tyron päälle Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, pohjoisesta, kuningasten kuninkaan, hevosilla, vaunuilla, ratsasmiehillä ja suurella kansan

joukolla.
8. Hänen pitää miekalla tappaman sinun tyttäres, jotka kedolla ovat; mutta sinua vastaan pitää hänen multaseinät rakentaman ja tekemän saarron, ja ylentämän kilvet sinua vastaan.
9. Hänen pitää sota-aseilla sinun muuris maahan sysäämän, ja miekoillansa kukistaman sinun tornis.
10. Hänen monien hevostensa tomun pitää sinun peittämän; niin pitää myös sinun muuris vapiseman hänen hevostensa, vaunuinsa ja ratsumiestensä töminästä, kuin hänen sinun porteistas vaeltaa sisälle, niinkuin siihen kaupunkiin mennään, joka maahan kukistettu on.
11. Hänen pitää hevostensa kavioilla tallaaman rikki kaikki sinun katus; sinun kansas hän miekalla tappaa, ja sinun vahvat patsaas maahan kaataa.
12. Heidän pitää sinun tavaras ryöstämän, ja sinun kauppas ottaman pois, sinun muuris kaataman, ja sinun kauniit huonees kukistaman; ja heittämän sinun kives, puus ja tomus veteen.
13. Niin tahdon minä lopettaa sinun laulus äänen, ettei enään kuultaman pidä sinun kantelees helinää.
14. Ja minä tahdon tehdä sinusta paljaan kallion ja luodon, jonka päälle kalaverkot hajoitetaan, ja ei sinun pidä enään rakennettaman; sillä minä Herra olen sen puhunut, sanoo Herra, Herra.
15. Näin sanoo Herra, Herra Tyroa vastaan: mitämaks että luotoin pitää vapiseman, kuin sinä niin hirmuisesti kaadut, ja sinun haavoitettus huutavat, jotka sinussa hirmuisesti tapetaan.
16. Ja kaikki ruhtinaat meren tykönä pitää astuman alas istuimiltansa, ja riisuman hameensa, ja paneman pois yltänsä neulotut vaatteet, ja pitää käymän murhevaatteissa ja istuman maahan, ja pitää hämmästymän ja tyhmistymän, sinun äkillisestä lankeemisestas.
17. Heidän pitää valittaman sinua, ja sanoman sinusta: voi, kuinka sinä olet niin peräti autioksi tullut, sinä kuuluisa kaupunki! sinä joka meren tykönä olit, joka niin voimallinen olit meren tykönä ynnä sinun asuvaistes kanssa, että kaiken maan täytyi sinua peljätä.
18. Nyt tyhmistyvät luodot sinun lankeemistas, ja luotokunnat meressä hämmästyvät sinun loppuas.
19. Sillä näin sanoo Herra, Herra: minä tahdon sinua tehdä autioksi kaupungiksi, niinkuin ne kaupungit, joissa ei kenkään asu, ja annan tulla suuren virran sinun päälles, suuret vedet sinua peittämään;
20. Ja annan sinun mennä alas niiden kanssa, jotka menevät alas hautaan, muinaisen kansan tykö, ja tahdon kukistaa sinut maan alle, ja teen sinut niinkuin ijäiseksi autioksi niiden kanssa, jotka hautaan menevät, ettei kenenkään sinussa pidä asuman; ja annan kauneuden eläväin maahan.
21. Ja teen sinun hämmästykseksi, ettei sinun enää pidä oleman; niin että kuin sinua kysytään, niin ei ikänä pidä kenenkään sinua enään löytämän, sanoo Herra, Herra.

27 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, tee valitusitku Tyrosta,
3. Ja sano Tyrolle, joka asuu meren tykönä ja tekee kauppaa monen luodon kansan kanssa: näin sanoo Herra, Herra: o Tyro, sinä olet sanonut: minä olen kaikkein kaunein.
4. Sinun rajas ovat keskellä merta; ja sinun rakentajas ovat valmistaneet sinun kaikkein kauneimmaksi.
5. Kaikki sinun lautas on hongasta Seniristä, ja olet antanut tuoda sedripuita Libanonista tehdäkses sinulles haahden pielen.
6. Sinun airos olivat tehdyt Basanin tammesta, sinun piittas elephantin luista, Kittimin luodoista:
7. Sinun purjees oli Egyptin kalliista liinasta neulottu, sinulle merkiksi; sinun peittees oli sinivilloista ja Elisan luotoin purpurasta.
8. Zidonista ja Arvadista olivat sinun haaksimiehes; ja sinulla olivat toimelliset miehet Tyrosta, haahden haltiat.
9. Vanhimmat ja taitavat Gebalista paransivat sinun laivas. Kaikki laivat meressä ja haaksimiehet löyttiin sinun tykönäs; he tekivät kauppaa sinussa.
10. Persiasta, Lydiasta ja Lybiasta olivat urhoolliset miehet sinun sotajoukossas; jotka kilpensä ja otansa sinussa ripustivat, ne sinun kaunistivat.
11. Arvadin lapset olivat sinun sotajoukossas, kaikki ympäri sinun muurias, ja vartiat sinun tornissas. He ripustivat kilpensä sinun muuris päälle kaikki ympäri; ne tekivät niin sinun ihanaksi.
12. Tarsis teki kauppaa sinun kanssas kaikkinaisen kalun paljoudella: hopialla, raudalla, tinalla ja lyijyllä, joita he toivat sinun markkinoilles.
13. Javan, Tubal ja Mesek teki kauppaa sinun kanssas, ja toivat ihmisiä ja vaskiastioita sinun kaupalles.
14. Togarmasta toivat he hevosia ja vaunuja ja muuleja sinun markkinoilles.
15. Dedanin lapset olivat sinun kauppamiehes, ja sinä teit kauppaa joka paikassa luotokunnissa; he antoivat sinulle elephantin luita ja Hebenpuita hinnaksi.
16. Syrialaiset noutivat sinun töitäs, joitas teit, toivat rubiinia, purppuraa, tapeteja, silkkiä ja samettia, ja kristallia sinun markkinoilles.
17. Juuda ja Israelin maa teki myös kauppaa sinun kanssas, ja toi sinun markkinoilles nisuja Minnitistä, ja balsamia ja hunajaa, ja öljyä ja mastiksia.
18. Nouti myös Damasku sinun töitäs sinusta paljoudessa, ja paljon kaikkinaisia kaluja, väkevän viinan ja

kalliin villan edestä.
19. Dan ja Javanmehusal toivat myös sinun markkinoilles rautakalua, kassia- ja kalmus-yrttejä sinun kauppaa tehdäkses.
20. Dedan osti sinulta kalliita vaatteita, joiden päällä ajoissa istutaan.
21. Atabia ja kaikki Kebarin ruhtinaat kaupitsivat sinulle lampaita, oinaita ja kauriita; niillä he tekivät sinun kanssas kauppaa.
22. Saban ja Ragman kauppamiehet tekivät sinun kanssas kauppaa, ja toivat sinun markkinoilles kaikkinaisia kalliita yrttejä, kalliita kiviä ja kultaa.
23. Haran ja Kanne, ja Eden ynnä Seban kauppamiesten kanssa, Assur ja Kilmad olivat myös sinun kauppamiehes.
24. Kaikki nämät kaupitsivat sinulle kalliita vaatteita, silkkiä ja neulotuita hameita, jotka he kalliissa seder-arkuissa hyvin tallella pantuna toivat sinun markkinoilles.
25. Mutta Tarsiksen laivat olivat ylimmäiset sinun kaupassas; niin sinä olet peräti rikkaaksi ja jaloksi tullut keskellä merta.
26. Ja sinun haaksimiehes toivat sinun suurilla vesillä; mutta itätuulen pitää sinun musertaman rikki keskellä merta:
27. Niin että sinun tavaras, kauppakalus, ostajas, haaksimiehes, laivain haltias, laivain rakentajas ja sinun kaupitsias, ja kaikki sinun sotamiehes, ja kaikki kanssa sinussa pitää hukkuman keskellä merta, sinun lankeemises päivänä;
28. Niin että satamatkin pitää vapiseman sinun haahteis haltiain huudosta.
29. Ja kaikki, jotka soutavat haaksimiesten ja haahtein haltiain kanssa, pitää laivoista menemän maalle seisomaan,
30. Ja pitää kovin huutaman sinun tähtes, ja vaikiasti valittaman, ja heittämän tomua päänsä päälle, ja tuhkaan itsensä tahraaman.
31. Heidän pitää ajeleman hiukset päästänsä, ja pukeman säkit yllensä, ja sydämestänsä itkemän sinua, ja haikiasti murehtiman.
32. Heidän pitää valituksessansa sinua itkemän ja surkutteleman: voi! kuka on ikänä niin pois tullut merellä kuin Tyro!
33. Kuin sinä kauppaa teit merellä, ravitsit sinä monta kansaa; ja sinun monella tavarallas ja kaupallas teit sinä maan kuninkaat äveriäiksi.
34. Mutta nyt sinä olet mereltä sysätty, juuri syvään veteen, niin että sinun kauppas ja kaikki sinun kansas

sinussa on hukkunut.
35. Kaikki, jotka luodoissa asuvat, hämmästyvät sinua, ja heidän kuninkaansa tyhmistyvät ja katsovat murheellisesti.
36. Kansain kauppamiehet viheltävät sinua, että sinä niin äkisti hävinnyt olet, ja et silleen enään taida tulla ylös ijankaikkisesti.

28 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä ihmisen poika, sano Tyron ruhtinaalle: näin sanoo Herra, Herra: että sinun sydämes paisuu, ja sinä sanot: minä olen Jumala, minä istun Jumalan istuimella keskellä merta; vaikka sinä olet ihminen ja et Jumala, kuitenkin yltyy sinun sydämes, niin kuin Jumalan sydän.
3. Katso, sinä olet olevinas viisaampi Danielia, ettei sinulta mitään salattu olisi;
4. Ja että sinä toimellas ja taidollas olet sen voiman saanut, ja koonnut sinun tavaroihis kultaa ja hopiaa,
5. Ja olet sinun suurella viisaudellas ja kaupallas niin suuren voiman saanut; siitä sinä olet niin ylpiäksi tullut, että sinä niin voimallinen olet.
6. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: että sinun sydämes ylpeilee, niinkuin sinä Jumala olisit;
7. Sentähden katso, minä tahdon lähettää muukalaiset sinun päälles, julmat pakanat; heidän pitää miekkansa vetämän sinun kaunista viisauttas vastaan, ja tekemän sinbun suuren kunnias häpiäksi.
8. Heidän pitää sinun paiskaaman luolaan, että sinun pitää kuoleman keskellä merta, niinkuin tapetut.
9. Mitämaks, jos sinä murhaajalles sanot: minä olen Jumala; vaikka et sinä Jumala ole, vaan ihminen, ja olet sinun murhaajas kädessä.
10. Sinun pitää kuoleman, niinkuin ympärileikkaamattomat, muukalaisten käsiin; sillä minä olen sen sanonut, sanoo Herra, Herra.
11. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
12. Sinä, ihmisen poika, itke valitusitku Tyron kuninkaasta, ja sano hänelle: näin sanoo Herra, Herra: sinä olet kauniisti tehty sinetti, täynnä viisautta ja sangen ihana.
13. Sinä olet Edenissä, Jumalan yrttitarhassa, ja kaunistettu kaikkinaisilla kalliilla kivillä, sardilla, topasilla, timantilla, turkosilla, onikilla, jaspiksilla, saphirilla, rubinilla, smaragdilla ja kullalla: sinä päivänä, kuin sinä luotiin, olivat valmiina sinun tykönäs sinun rumpus ja huilus.
14. Sinä olet niinkuin Kerub, voideltu peittämään; ja minä olen sinun asettanut, ja sinä olet Jumalan pyhällä

vuorella, että sinun kuumain kivien seassa vaeltaman pitäis.
15. Ja olit vakaa sinun teissäs, siitä päivästä kuin sinä luotu olit, siihenasti kuin sinun pahuutes löydettiin.
16. Sillä sinä olet sisältä täynnä pahuutta sinun suuresta kaupastas, ja olet syntiä tehnyt: sentähden tahdon minä sinun eroittaa Jumalan vuorelta, ja tahdon sysätä pois sinua, sinä peittävä Kerub kuumista kivistä.
17. Ja että sinun sydämes paisuu, ettäs niin ihana olet, ja olet antanut kavaluutes sinus pettää koreudessas; sentähden tahdon minä kukistaa sinun maahan, ja tehdä sinun ihmeeksi kuninkaille.
18. Sillä sinä turmelit sinun pyhyytes suurella pahuudellas ja väärällä kaupallas: sentähden tahdon minä antaa tulen sinusta tulla, joka sinun kuluttaman pitää, ja teen sinun tuhaksi maan päällä kaikkein niiden silmäin edessä, jotka sinun näkevät.
19. Kaikki, jotka sinun tuntevat pakanain seassa, pitää hämmästymän sinun tähtes; sinä olet suureksi pelvoksi, ettes ikänä enään taida tulla ylös.
20. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
21. Sinä ihmisen poika, aseta kasvos Zidonia vastaan, ja ennusta häntä vastaan,
22. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Zidon, ja tahdon voittaa kunnian sinusta, että ymmärrettäisiin, että minä olen Herra, kuin minä annan oikeuden käydä hänen ylitsensä, ja hänessä osoitan, että minä pyhä olen.
23. Ja lähetän ruton hänen sekaansa ja veren vuodatuksen hänen kaduillensa, ja heidän pitää kuolemahaavoissa lankeeman miekallas, jonka pitää tuleman heidän päällensä joka taholta; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
24. Ja ei pidä sitte ympäri Israelin huoneita, joissa heidän vihollisensa ovat, orjantappuroita, jotka pistävät, eikä ohdakkeita, jotka heitä vaivaavat, jäämän, että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, Herra.
25. Näin sanoo Herra, Herra: kuin minä Israelin huonetta kokoon kansoista, joihin he hajoitetut ovat, niin minä tahdon heissä osoittaa pakanoille, että minä pyhä olen; ja heidän pitää asuman maallansa, jonka minä palvelialleni Jakobille antanut olin.
26. Ja heidän pitää murheetoinna asuman siinä, ja huoneita rakentaman, ja istuttaman viinapuita, juuri murheetoinna he asuvat, kuin minä annan oikeuden käydä kaikkein heidän vihollistensa ylitse heidän ympäristöllänsä; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa.

29 LUKU

1. Kymmenentenä vuotena, kymmenentenä päivänä toisessa kuussa toistakymmentä, tapatui Herran sana

minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, aseta kasvos Pharaota, Egyptin kuningasta vastaan, ja ennusta häntä ja koko Egyptin maakuntaa vastaan.
3. Saarnaa ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, Pharao, sinä Egyptin kuningas, sinä suuri lohikärme, joka makaat keskellä virtoja, ja sanot: virta on minun, minä olen sen minulleni tehnyt.
4. Mutta minä tahdon panna ongen sinun suuhus, ja tahdon ripustaa kalat sinun virrassas sinun suomuksiis; ja tahdon vetää sinun ylös virroistas, ynnä kaikkein kalain kanssa sinun virroissas, jotka sinun suomuksissas riippuvat.
5. Ja tahdon paiskata sinun korpeen, sinun ja kaikki sinun virtas kalat; sinun pitää lankeeman kedolla, ja ei jälleen noudetuksi ja kootuksi tuleman; vaan metsän pedoille ja taivaan linnuille ruaksi annan minä sinun.
6. Ja kaikki, jotka Egyptissä asuvat, pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, että he Israelin huoneelle ruokosauvana olivat.
7. Kuin he sinuun rupesivat, menit sinä rikki, ja viilsit koko heidän kylkensä; kuin he nojasivat sinun päälles, murruit sinä, ja saatit heidän kupeensa horjumaan.
8. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä annan miekan tulla sinun päälles, ja tahdon hävittää sinussa ihmiset ja eläimet.
9. Ja Egyptin maa pitää tuleman tyhjäksi ja autioksi, ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, että hän sanoo: virta on minun, ja minä olen sen tehnyt.
10. Sentähden katso, minä tahdon sinun ja sinun virtas kimppuun, ja teen Egyptin maan peräti tyhjäksi ja autioksi, Sevenan tornista Etiopian rajaan asti.
11. Ei sen lävitse pidä ihmisen eikä eläimen jalka käymän, eikä siinä asuttaman neljässäkymmenessä ajastajassa.
12. Sillä minä hävitän Egyptin maan hävinneiden maiden keskellä, ja annan sen kaupungit autioksi tulla hävitettyin kaupunkien keskellä neljäksikymmeneksi ajastajaksi; ja tahdon hajoittaa Egyptiläiset pakanain sekaan, ja hajoittaa heitä maakuntiin.
13. Sillä näin sanoo Herra, Herra: kuin neljäkymmentä ajastaikaa kuluvat, niin minä taas kokoon Egyptiläiset niistä kansoista, joihinka he hajoitetut ovat.
14. Ja käännän Egyptin vankiuden, ja tuon heitä Patroksen maalle jälleen, jossa heidän asuma-maansa on; ja se pitää oleman halpa valtakunta.
15. Sillä sen pitää oleman halvan muiden maakuntain suhteen, ja ei enään hallitseman pakanoita; ja minä

tahdon vähentää heitä niin, ettei heidän vallitseman pidä pakanoita.
16. Ja Israelin huoneen ei pidä enään luottaman heihin, vaan muistaman syntiänsä, koska he heidän päällensä katsovat, ja ymmärtävät, että minä olen Herra, Herra.
17. Ja se tapahtui seitsemäntenä vuotena kolmattakymmentä, ensimäisenä päivänä ensimäisessä kuussa, että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
18. Sinä, ihmisen poika, Nebukadnetsar, Babelin kuningas on vienyt sotajoukkonsa suurella vaivalla Tyron eteen; niin että koko pää on paljas, ja kaikki olkapäät kuluneet, ja hänen vaivansa, jonka hän on nähnyt Tyroa vastaan, on vielä hänelle ja hänen sotajoukollensa maksamatta.
19. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: katso, minä annan Nebukadnetsarille, Babelin kuninkaalle Egyptin maan, että hänen pitää ottaman pois kaikki hänen tavaransa, ja peräti ryöstämän ja ryöväämän hänen saaliinsa, että hän antais sotajoukollensa palkan.
20. Hänen työstänsä, jonka hän siinä tehnyt on, annan minä hänelle Egyptin maan; sillä he ovat sen minulle tehneet, sanoo Herra, Herra.
21. Silloin minä annan Israelin huoneen sarven kasvaa, ja tahdon avata sinun suus heidän seassansa; että heidän ymmärtämän pitää, että minä Herra olen.

30 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra: valittakaat ja sanokaat: voi sitä päivää!
3. Sillä päivä on sangen läsnä, ja Herran päivä on lähestynyt, pilvinen päivä: aika on käsissä, että pakanat tuleman pitää.
4. Ja miekka tulee Egyptin päälle, Etiopian pitää hämmästymän, kuin lyödyt Egyptissä lankeevat, ja sen kansa viedään pois, ja sen perustus revitään ylös.
5. Etiopia, ja Lydia, ja Lydia, kaikki kansoinensa, ja Kub, ja jotka liiton maakunnasta ovat, kaatuvat miekalla.
6. Näin sanoo Herra, Herra: Egyptin holhoja lankee, ja sen väkevyyden ylpeys on hukkuva: Sevenan tornista pitää heidän miekalla lankeeman, sanoo Herra, Herra.
7. Ja heidän autiot rajansa pitää kylmille tuleman, hävitettyin maakuntain keskellä, ja heidän kaupunkinsa hävitettämän muiden autioiden kaupunkien seassa.
8. Että heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra, kuin minä teen tulen Egyptiin, ja kaikki, jotka heitä

auttavat, hukkuvat.
9. Silloin sanansaattajat lähtevät ulos minun tyköäni haaksilla, peljättämään Etiopiaa, joka nyt niin surutoin on; ja hämmästyksen pitää oleman heidän seassansa, niinkuin se tapahtui Egyptille, kuin hänen aikansa tuli; sillä katso, se tulee.
10. Näin sanoo Herra, Herra: minä vähennän sen paljouden Egyptistä Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan kautta.
11. Sillä hän ja hänen kansansa, ne pakanain tyrannit, ovat siihen kutsutut hävittämään maata, ja vetämään miekkansa Egyptiä vastaan, että maakunta piti lyödyillä täytettämän.
12. Ja minä tahdon kuivata virrat, ja myydä maan tylyin ihmisten käsiin, ja hävitän maakunnan ja mitä siinä on, muukalaisten kautta. Minä Herra olen sen puhunut.
13. Näin sanoo Herra, Herra: minä hävitän kuvat, ja lopetan epäjumalat Nophista; ja Egyptillä ei pidä ruhtinaita oleman, ja minä lähetän hämmästyksen Egyptin maahan.
14. Ja teen Patroksen autioksi, ja sytytän tulen Zoaniin, ja annan oikeuden käydä Noon päälle.
15. Ja kaadan minun julmuuteni Sinin päälle, joka Egyptin vahvuus on, ja hävitän Noon paljouden.
16. Ja sytytän tulen Egyptissä, ja Sinissä pitää oleman hädän ja tuskan, ja Noo pitää kukistettaman maahan: ja Nophilla pitää jokapäiväiset vihollisen oleman.
17. Nuoret miehet Avenissa ja Pibastissa pitää miekalla lankeeman; ja vaimot vankina vietämän pois.
18. Tahpanheksella pitää oleman pimiä päivä, kuin minä siellä Egyptin ijestä lyön, niin että hänen väkevyytensä ylpeys pitää siinä loppuman; hänen pitää pilvellä peitetyksi tuleman, ja hänen tyttärensä viedään pois vankina.
19. Ja minä annan oikeuden käydä Egyptin ylitse; ja heidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
20. Ja tapahtui ensimäisenä vuotena toistakymmentä, seitsemäntenä päivänä ensimäisessä kuussa, että Herran sana tapahtui minlle, sanoen:
21. Sinä ihmisen poika, minä taitan rikki Pharaon, Egyptin kuninkaan käsivarren; ja katso, ei sitä pidä sidottaman, että hän paranis, eli siteillä käärittämän, että hän vahvistuis, ja miekkaan ruveta taitais.
22. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon Pharaon, Egyptin kuninkaan kimppuun, ja taitan hänen käsivartensa rikki, sekä sen vahvan että särjetyn, ja pudotan miekan hänen kädestänsä.
23. Ja hajoitan Egyptiläiset pakanain sekaan, ja ajan heitä maakuntiin.
24. Mutta Babelin kuninkaan käsivarren minä vahvistan, ja annan hänelle minun miekkani käteensä, ja muserran Pharaon käsivarret rikki, että hänen pitää huokaaman hänen edessänsä, niinkuin se, joka kuolemahaavan saanut on.

25. Ja minä vahvistan Babelin kuninkaan käsivarret; ja Pharaon käsivarret pitää muserrettaman rikki, että heidän pitää tietämän, että minä olen Herra, kuin minä annan Babelin kuninkaalle minun miekkani käteen, että hänen sen Egyptiä vastaan vetämän pitää.
26. Ja minä hajoitan Egyptiläiset pakanain sekaan, ja ajan heitä maakuntiin, että heidän ymmärtämän pitää, että minä olen Herra.

31 LUKU

1. Ja tapahtui ensimmäisenä vuotena toistakymmentä ensimmäisenä päivänä kolmannessa kuukaudessa, että Herran sana tapahtui minulle, sanoen:
2. Sinä, ihmisen poika, sano Pharaolle, Egyptin kuninkaalle ja hänen kansallensa: kenen vertaiseksi sinä luulet itses sinun suuruudessas?
3. Katso, Assur oli niinkuin sedripuu Libanonissa, ihanaisilla oksilla, paksuilla lehdillä, sangen korkia, että hänen latvansa oli kaikkein korkein muiden paksuin oksain seassa,
4. Vedet tekivät hänen suureksi ja syvyys korkiaksi; hänen virtansa kävivät ympäri hänen kantoansa, ja ojansa antoi hän vuotaa kaikkien puiden tykö maalla.
5. Sentähden tuli hän muita puita korkiammaksi, ja sai monta oksaa ja pitkää varpua; sillä hänellä oli kyllä vettä, itsiänsä levittää.
6. Kaikki taivaan linnut tekivät pesänsä hänen oksiinsa, ja kaikki pedot kedolla poikivat hänen varpujensa alla, ja hänen varjonsa alla asuivat kaikki suuret kansat.
7. Hänellä oli kauniit ja pitkät oksat; sillä hänen juurillansa oli paljon vettä.
8. Ja ei yksikään sedripuu ollut Jumalan puutarhassa hänen veransa, eikä hongatkaan olleet hänen oksiinsa verrattavat, ei myös plataneapuut olleet mitään hänen oksainsa suhteen; ja ei Jumalan puutarhassa ollut yhtään puuta hänen kaltaistansa kauneudessa.
9. Minä olen sen kauniiksi tehnyt saamaan niin monta oksaa, että kaikki ihanaiset puut Jumalan puutarhassa kadehtivat häntä.
10. Sentähden sanoo Herra, Herra näin että hän niin korkiaksi tullut on, että hänen latvansa seisoi suurten ja korkiain paksuin oksain seassa, ja hänen sydämensä paisui hänen korkeutensa tähden:
11. Sentähden annoin minä hänen kaikkein väkevimmän käsiin pakanain seassa, joka hänen kanssansa mielensä jälkeen toimittaa; ja minä ajoin hänen pois, niinkuin hän jumalattomalla menollansa ansainnut oli:
12. Että muukalaiset pakanain tyrannit hänen hävittäisivät, ja hajoittaisivat hänen, että hänen oksansa

vuorella ja kaikissa laaksoissa makaisivat, ja hänen oksansa murtuneina kaikissa maan ojissa olisivat; että kaikkein kansain maan päällä täytyy hänen varjoansa paeta, ja sen jättää.
13. Ja kaikki taivaan linnut istuivat hänen langenneilla kannoillansa, ja kaikki pedot kedolla nojasivat hänen oksiinsa.
14. Ettei enään yksikään puu veden tykönä iso olisi korkeudestansa, eikä sen latva seisoisi korkiana suurten paksuin oksain seassa, ja ettei yksikään puu veden tykönä tekisi itsiänsä suuremmaksi muita; sillä heidän kaikkein pitää maan alle ja kuolemalle annetuksi tuleman, niinkuin muutkin ihmiset, jotka kuoppaan menevät.
15. Näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan, kuin hän meni alas helvettiin, tein minä murheen, ja annoin syvyyden peittää hänen, ja hänen virtansa piti oleman alallansa, ja ne suuret vedet ei taitaneet juosta, ja tein, että Libanon murehti hänen tähtensä, ja kaikki puut kedolla kuivettuivat hänen tähtensä.
16. Minä peljätin pakanat, kuin he kuulivat hänen langenneeksi, ja että minä syöksin hänen alas helvettiin niiden sekaan, jotka kuoppaan menevät; ja kaikki ihanaiset puut maassa, parhaat ja jaloimmat Libanonissa, ja kaikki, jotka olivat seisoneet veden tykönä, saivat siitä lohdutuksen.
17. Sillä heidän piti myös alas menemän heidän kanssansa helvettiin miekalla tapettuin tykö, että he hänen käsivartensa varjon alla pakanain seassa asuneet olivat.
18. Kuinka suureksi sinä (Pharao) luit sinun ylpeytes ja suuruutes niiden ihanain puiden seassa? Sillä sinun täytyy ihanain puiden kanssa mennä alas maan alle, ja ympärileikkaamattomain seassa maata, jotka miekalla tapetut ovat. Niin pitää Pharaolle tapahtuman, ja kaikelle hänen kansallensa, sanoo Herra, Herra.

32 LUKU

1. Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä, ensimäisenä päivänä toisessa kuukaudessa toistakymmentä, että Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, tee valitus Pharaosta, Egyptin kuninkaasta, ja sano hänelle: sinä olet niinkuin nuori jalopeura pakanain seassa, ja niinkuin valaskala meressä, joka juokset sinun virroissas, ja pyörrät veden jaloissas, ja teet sen virrat sekaisiksi.
3. Näin sanoo Herra, Herra: minä heitän minun verkkoni sinun päälles suurella kansan joukolla, jotka sinun minun verkkooni ajavat.
4. Ja minä tahdon sinun maalle vetää ja kedolle paiskata, ja antaa kaikki linnut taivaan alla istua sinun päälles, ja kaikki eläimet maalla sinusta ravituksi tulla.

5. Ja tahdon sinun raatos vuorille heittää, ja sinun korkeudellas laaksot täyttää.
6. Maan, jossa uit, tahdon minä sinun verestäs punaiseksi tehdä vuoriin asti, että ojat sinusta täytettäisiin,
7. Ja koskas peräti jo poissa olet, tahdon minä taivaan peittää, ja hänen tähtensä pimittää, ja peitän auringon pilvellä, eikä kuun pidä paistaman,
8. Kaikki taivaan valkeudet tahdon minä pimiäksi saattaa sinun ylitses, ja pimeyden sinun maalles lähettää, sanoo Herra, Herra.
9. Tahdon myös monen kansan sydämet peljättää, kuin minä sinun vaivas pakanoille tiettäväksi teen, ja monelle maakunnalle, joita et sinä tunne.
10. Paljo kansaa pitää sinua ihmettelemän, ja heidän kuninkaansa pitää sinun tähtes kovin pelkäämän, kuin minä annan minun miekkani heitä vastaan välkkyä; ja heidän pitää äkisti peljästymän kukin sydämessänsä sinun lankeemises päivänä.
11. Sillä näin sanoo Herra, Herra: Babelin kuninkaan miekka pitää sinuun sattuman.
12. Ja minä tahdon sinun väkes langettaa sankarien miekan kautta ja kaikkinaisten pakanain tyrannein kautta: heidän pitää Egyptin ylpeyden hävittämän, että kaikki hänen kansansa teloitettaisiin.
13. Ja tahdon kaikki hänen eläimensä suurten vetten tyköä peräti hävittää, ettei yhdenkään ihmisen jalka, eikä yhdenkään eläimen sorkka pidä sitä ollenkaan enään tallaaman.
14. Silloin tahdon minä heidän vetensä selkiäksi tehdä, että heidän virtansa juoksevat niinkuin öljy, sanoo Herra, Herra;
15. Kuin minä Egyptin maan, ja mitä siinä maassa on, peräti hävittänyt, ja kaikki jotka siinä asuvat, tappanut olen; että he ymmärtäisivät, että minä olen Herra.
16. Sepä se surkeus on, jota kyllä valitetaan, ja monta pakanain tytärtä pitää sitä valittaman; Egyptiä ja kaikkea hänen kansaansa pitää valitettaman, sanoo Herra, Herra.
17. Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä, viidentenä päivänä toistakymmentä siitä kuukaudesta, että Herran sana tapahtui minulle, sanoen:
18. Sinä, ihmisen poika, itke Egyptin kansaa, ja syökse heitä väkeväin sankarien tytärten kanssa alas maan alle, niiden tykö, jotka kuoppaan menevät.
19. Kenen sinä luulit voittavas ihanaisuudessa? astu alas ja pane itses ympärileikkaamattomain sekaan.
20. Heidän pitää surmattuin kanssa miekalla kaatuman; jopa miekka on sivallettu ulos; viekäät siis häntä pois hänen joukkoinensa.
21. Siitä puhuvat väkevät sankarit helvetissä apulaistensa kanssa, jotka kaikki ovat menneet alas, ja makaavat siellä ympärileikkaamattomain miekalla tapettuin kanssa.

22. Siinä Assur makaa kaiken kansansa kanssa ympäristölle haudattu, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat.
23. Heidän hautansa ovat kuopan vieressä, ja hänen kansansa makaa joka paikassa ympäri haudattuna, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat, joita myös koko maailma pelkäsi.
24. Siinä myös makaa Elam koko joukkonsa kanssa ympäristölle haudattu, jotka kaikki tapetut ja miekalla kaatuneet ovat, ja menneet alas niinkuin ympärileikkaamattomat maan alle, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan alas menevät.
25. He panivat vuoteensa tapettuin sekaan, ynnä koko joukkonsa kanssa, ja makaavat ympäristölle haudatut, ja ovat kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut, joita myös koko maailma pelkäsi, ja heidän täytyy häpiänsä kantaa niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät, ja pitää tapettuin seassa oleman.
26. Siinä makaa Mesek ja Tubal koko joukkonsa kanssa ympäristöllä haudatut, jotka kaikki ympärileikkaamattomat ja miekalla tapetut ovat, joita myös koko maailma pelkäsi.
27. Ja ei heidän pidä makaaman sankarien kanssa, jotka ympärileikkaamattomista kaatuneet ovat, jotka sota-aseinensa menivät alas helvettiin, ja panivat miekkansa päänsä alle, ja heidän pahantekonsa oli heidän luissansa, sillä he olivat voimallisten pelko koko maailmassa.
28. Niin sinä myös kaiketi ympärileikkaamattomain seassa murskaksi lyödään; ja sinun täytyy niiden seassa maata, jotka miekalla tapetut ovat.
29. Siinä makaa Edom kuninkainensa ja kaikki hänen ruhtinaansa, jotka väkevyydessänsä ovat annetut miekalla tapettuin sekaan; ja heidän pitää makaaman ynnä muiden kanssa, jotka kuoppaan menevät.
30. Sinne pitää myös menemän kaikki päämiehet pohjoisesta ja kaikki Zidonilaiset, jotka tapettuin kanssa ovat menneet alas, ja heidän hirmuinen voimansa häpiään tullut, ja täytyy maata ympärileikkaamattomain seassa ja niiden seassa, jotka miekalla tapetut ovat, ja heidän häpiänsä kantaa ynnä niiden kanssa, jotka kuoppaan menevät.
31. Näitä pitää Pharaon näkemän, ja itsiänsä lohduttaman kaiken kansansa kanssa, jotka miekalla tapetut ovat, Pharao ja koko hänen sotajoukkonsa, sanoo Herra, Herra.
32. Sillä koko maailman pitää myös minua kerran pelkäämän, että Pharao ja koko hänen paljoutensa pitää ympärileikkaamattomain seassa ja miekalla tapettuin seassa makaaman, sanoo Herra, Herra.

33 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle, sanoen:

2. Sinä ihmisen poika, saarnaa kansas lapsille ja sano heille: jos minä vetäisin miekan maakunnan ylitse, ja maan kansa ottais yhden miehen huonommistansa ja tekis sen vartiaksensa;
3. Ja hän näkis miekan tulevan maan ylitse, ja soittais vaskitorvea ja varais kansaa;
4. Joka sitte soittamisen kajahduksen täydellisesti kuulee, ja ei tahdo itsiänsä kavahtaa, ja miekka tulis ja ottais hänen pois; sen veri olkoon hänen päänsä päällä.
5. Sillä hän kuuli soittamisen kajahduksen, ja ei kuitenkaan itsestänsä pitänyt vaaria, sentähden olkoon hänen verensä hänen päällänsä. Mutta joka neuvoa tottelee, hän pelastaa henkensä.
6. Mutta jos vartia näkis miekan tulevan, ja ei soittaisi vaskitorvea, eikä kansa pitäisi vaaria, ja miekka tulis ja ottais jonkun pois: hän tosin otettaisiin pois synteinsä tähden, mutta hänen verensä tahdon minä vartian kädestä vaatia.
7. Ja sinä ihmisen poika, minä olen pannut sinun Israelin huoneen vartiaksi, kuin sinä jotakin minun suustani kuulet, että sinun pitäis heitä minun puolestani varaaman.
8. Kuin minä sanon jumalattomalle: sinä jumalatoin, sinun pitää totisesti kuoleman, ja et sinä hänelle sitä sano, että jumalatoin ottais vaarin menostansa; niin pitää jumalattoman syntinsä tähden kuoleman, mutta hänen verensä tahdon minä sinun kädestäs vaatia.
9. Mutta jos sinä jumalatointa varoitat hänen tiestänsä, että hän siitä kääntyis, ja hän ei palaja tiestänsä; niin pitää hänen syntinsä tähden kuoleman, ja sinä olet pelastanut sielus.
10. Sentähden sinä, ihmisen poika, sano Israelin huoneelle: te lausutte näin, sanoen: meidän pahatekomme ja rikoksemme makaavat meidän päällämme, että me niiden alla hukumme, kuinka me taidamme elää?
11. Niin sano heille: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, ei minulle kelpaa jumalattoman kuolema, mutta että jumalatoin kääntyis tiestänsä ja eläis. Palatkaat, palatkaat teidän pahoista teistänne! ja miksi teidän pitäis kuoleman, te Israelin huone?
12. Ja sinä, ihmisen poika, sano sinun kansas lapsille: sinä päivänä, jona hurskas pahaa tekee, ei hänen vanhurskautensa pidä häntä auttaman; ja jumalattoman ei pidä jumalattomuudessansa lankeeman sinä päivänä, kuin hän itsensä kääntää jumalattomuudestansa; ja vanhurskas ei taida elää vanhurskautensa tähden sinä päivänä, jona hän syntiä tekee.
13. Kuin minä hurskaalle sanon: hänen pitää totisesti elämän, ja hän luottaa vanhurskauteensa, ja tekee pahaa; niin ei pidä hänen vanhurskauttansa ensinkään muistettaman, mutta hänen pitää kuoleman pahuudessansa, jonka hän tekee.
14. Ja kuin minä jumalattomalle sanon: sinun pitää totisesti kuoleman, ja hän parantaa itsensä synnistänsä, ja tekee oikein ja hyvin,

15. Niin että jumalatoin pantin antaa jälleen, ja maksaa mitä hän on ryövännyt, ja elämän sanan jälkeen elää, ettei hän pahaa tee; niin hän saa totisesti elää, ja ei pidä kuoleman.
16. Kaikki hänen syntinsä, jotka hän tehnyt on, pitää unhotettaman; sillä hän tekee, mikä hyvä ja oikia on, sentähden hän saa totisesti elää.
17. Ja sinun kansas lapset sanovat: ei Herra oikein tuomitse; ja kuitenkin heillä on vääryys.
18. Sillä jos hurskas kääntää itsensä pois hurskaudestansa, ja tekee pahaa, niin hän kuolee syystä sentähden.
19. Ja jos jumalatoin parantaa itsensä jumalattomasta menostansa, ja tekee oikein ja hyvin, niin hän saa sentähden kaiketi elää.
20. Kuitenkin te sanotte: ei Herra oikein tuomitse; vaikka minä teille, te Israelin huone, kullekin menonsa jälkeen tuomitsen.
21. Ja tapahtui toisena vuotena toistakymmentä meidän vankiudestamme, viidentenä päivänä kymmenennessä kuukaudessa, että minun tyköni tuli yksi paennut Jerusalemista, ja sanoi: kaupunki lyötiin.
22. Ja Herran käsi oli minun päälläni ehtoona, ennenkuin se paennut tuli, ja avasi minun suuni, siksi kuin hän tuli huomeneltain minun tyköni; ja niin hän avasi minun suuni, etten minä taitanut enää vaiti olla.
23. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
24. Sinä ihmisen poika, tämän korven asuvaiset Israelin maalla sanovat näin: Abraham oli ainoasti yksi mies, ja peri tämän maan; mutta meitä on paljo, niin meillä on siis tämä maa sitä oikeammin.
25. Sano siis heille: näin sanoo Herra, Herra: te olette verta syöneet, ja nostaneet teidän silmänne epäjumalain tykö, ja olette verta vuodattaneet, ja te luulette, että te omistatte maan?
26. Te seisotte aina miekka kädessä ja teette kauhistuksia, ja toinen häpäisee toisen emännän ja te luulette, että te omistatte maan?
27. Niin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: niin totta kuin minä elän, niin pitää kaikki, jotka korvessa asuvat, miekan kautta lankeeman, ja mitä kedolla on, annan minä pedoille syötää, ja ne jotka linnoissa ja luolissa ovat, pitää ruttoon kuoleman.
28. Sillä minä tahdon maan peräti hävittää, ja sen ylpeydelle ja voimalle lopun tehdä, että Israelin vuoret pitää niin autioksi tuleman, ettei kenenkään pidä vaeltaman siitä ohitse.
29. Ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen maan peräti hävittänyt kaikkein heidän kauhistustensa tähden, joita he tehneet ovat.
30. Ja sinä ihmisen poika, sinun kansas lapset puhuvat sinua vastaan siellä ja täällä, seinillä ja ovien edessä, ja toinen sanoo toisellensa, kukin veljellensä, sanoen: käykäämme kuulemaan, mitä Herra sanoo.

31. Ja he tulevat sinun tykös seurakuntaan, ja istuvat sinun edessäs niinkuin minun kansani, ja kuulevat sinun sanas, mutta ei he tee ensinkään sen jälkeen; he tekevät tosin ystävyyttä suullansa, mutta sydämellänsä he seuraavat ahneuttansa.
32. Ja katso, sinun täytyy olla heidän ilovirtensä, jota he mielellänsä laulavat ja soittavat; niin he sinun sanas kyllä kuulevat, mutta ei he tee sen jälkeen.
33. Mutta kuin se tulee, joka tuleva on, katso, niin he saavat nähdä, että propheta on heidän seassansa ollut.

34 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin paimenia vastaan, ennusta ja sano heille, jotka paimenet ovat: näin sanoo Herra, Herra: voi Israelin paimenia, jotka itsiänsä ruokkivat! eikö paimenten pitäisi laumaa ruokkiman?
3. Mutta te syötte lihavaa, ja verhoitatte teitänne villoilla, ja teurastatte syötetyitä; mutta ette tahdo ruokkia lampaita.
4. Heikkoja ette tue, sairaita ette paranna, haavoitettuja ette sido, eksyneitä ette palauta, kadonneita ette etsi; mutta kovin ja ankarasti hallitsette heitä.
5. Ja minun lampaani ovat hajoitetut, niinkuin ne, joille ei paimenta ole, ja ovat kaikille pedoille ruaksi tulleet, ja ovat peräti hajoitetut,
6. Ja käyvät eksyksissä kaikilla vuorilla ja korkeilla kukkuloilla; ja ovat kaikkeen maahan hajoitetut, ja ei ole ketään, joka heitä kysyy eli tottelee.
7. Sentähden te paimenet, kuulkaat Herran sanaa:
8. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra: että te annatte minun lampaani raatelukseksi ja minun laumani kaikille pedoille ruaksi, ettei heillä ole paimenta, ja minun paimeneni ei pidä lukua minun laumastani; vaan ovat senkaltaiset paimenet, jotka itsiänsä ruokkivat, mutta minun lampaitani ei he tahdo ruokkia;
9. Sentähden, te paimenet, kuulkaat Herran sanaa:
10. Näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon paimenien kimppuun, ja tahdon minun laumani heidän käsistänsä vaatia, ja tahdon heitä lopettaa, ettei heidän pidä enään paimenena oleman eikä itsiänsä ruokkiman; minä tahdon minun lampaani heidän suustansa temmata ulos, ja ei ne pidä oleman heidän

ruokansa.
11. Sillä näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon itse pitää murheen lampaistani, ja tahdon heitä etsiä.
12. Niinkuin paimen etsii lampaitansa, kuin he laumastansa eksyneet ovat, niin tahdon minä myös minun lampaitani etsiä; ja tahdon heitä kaikista paikoista pelastaa, joihin he hajoitetut ovat, siihen aikaan kuin sumu ja pimiä oli.
13. Ja tahdon heitä kaikista kansoista viedä ulos, ja kaikista maakunnista koota, ja heitä omalle maallensa viedä; ja kaita heitä Israelin vuorilla, ojain tykönä kaikissa suloisissa paikoissa,
14. Ja heitä parhaalle laitumelle viedä, ja heidän majansa pitää korkeilla Israelin vuorilla seisoman; siinä heidän pitää levollisessa varjossa makaaman, ja heillä pitää oleman lihava laidun Israelin vuorilla.
15. Minä tahdon itse minun lampaani ruokkia, ja minä tahdon heitä sioittaa, sanoo Herra, Herra.
16. Kadonneet tahdon minä etsiä ja eksyneet tallelle tuottaa, haavoitetut sitoa, heikkoja vahvistaa; lihavia ja väkeviä tahdon minä hävittää, ja kaitsen heitä toimellisesti.
17. Mutta teille, minun laumani, sanoo Herra, Herra näin: katso, minä tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä ja oinasten ja kauristen välillä.
18. Eikö siinä kyllä ole, että teillä niin hyvä laidun on, ja jääneet teidän laitumistanne te jaloillanne tallaatte, ja niin jalot lähteet juoda, että te jäänneet jaloillanne tallaatte?
19. Että minun lampaani pitää syömän sitä, jota te olette jaloillanne sotkuneet, ja pitää myös juoman sitä, jota te tallanneet olette jaloillanne.
20. Sentähden näin sanoo Herra, Herra heille: katso, minä tahdon tuomita lihavain ja laihain lammasten välillä,
21. Että te potkitte jaloillanne, ja puskette heikkoja sarvillanne, siihenasti kuin te heidät hajoitatte ulos.
22. Ja minä tahdon auttaa minun laumaani, ettei sitä pidä enään raatelukseksi annettaman, ja tahdon tuomita lampaan ja lampaan välillä.
23. Ja minä tahdon yhden ainokaisen paimenen herättää, joka heitä on ravitseva, palveliani Davidin: hän on heitä ravitseva ja on heidän paimenensa oleva.
24. Ja minä Herra tahdon olla heidän Jumalansa, mutta minun palveliani David on heidän seassansa päämies oleva; minä Herra olen sen puhunut.
25. Ja minä tahdon rauhan liiton heidän kanssansa tehdä, ja kaikki pahat eläimet maalta ajaa pois, että he surutoinna korvessa asuisivat ja metsissä makaisivat.
26. Ja tahdon heidät ja kaikki minun kukkulani siunata; ja annan heille sataa oikialla ajalla, joka on armon sade oleva,

27. Että puut kedolla hedelmänsä kantavat ja maa antaa kasvunsa, ja he asuvat surutoinna maassa; ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä heidän ikeensä jutan katkaisen, ja heitä olen pelastanut niiden käsistä, joita heidän pitää palveleman.
28. Ja ei heidän pidä enään pakanoille raatelukseksi oleman, ja ei maan pedot pidä enään heitä syömän, mutta heidän pitää surutoinna ja pelkäämättä asuman.
29. Ja minä tahdon heille kuuluisan vesan herättää; ettei heidän pidä enään nälkää maalla kärsimän, eikä heidän pilkkansa pakanain seassa kantaman.
30. Ja heidän pitää tietämän, että minä Herra, Heidän Jumalansa, olen heidän tykönänsä, ja Israelin huone on minun kansani, sanoo Herra, Herra.
31. Ja te ihmiset pitää oleman minun laitumeni lauma; ja minä tahdon olla teidän Jumalanne, sanoo Herra, Herra.

35 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
2. Sinä, ihmisen poika, pane kasvos Seirin vuorta vastaan, ja ennusta sitä vastaan.
3. Ja sano sille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tahdon sinun kimppuus, sinä Seirin vuori; ja minun käteni ojennan minä sinua vastaan, ja tahdon sinun peräti hävittää.
4. Minä tahdon sinun kaupunkis hävittää, että sinun pitää autioksi tuleman; ja sinun pitää tietämän, että minä olen Herra.
5. Että te aina ja alinomaa vihaatte Israelin lapsia, ja ajoitte heitä miekkaan, kuin heille pahoin kävi, ja heidän rikoksensa loppu;
6. Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, tahdon minä sinun myös veriseksi tehdä, ja ei sinun pidä veren vuotamisesta pääsemän; ja että veri sinulle kelpaa, niin ei sinun pidä verestä pääsemän.
7. Ja minä tahdon kaiken Seirin vuoren hävittää ja autioksi tehdä, ettei ketään siitä pidä käymän eikä vaeltaman.
8. Ja minä tahdon hänen vuorensa tapetuilla täyttää; sinun kukkuloilles, laaksoihis ja kaikkiin sinun virtoihis pitää miekalla tapetut lankeeman.
9. Minä tahdon sinun tehdä ijankaikkiseksi hävitykseksi, ettei kenenkään pidä sinun kaupungissas asuman; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra.
10. Ja että sinä sanot: molemmat kansat ja molemmat maakunnat pitää minun oleman, ja me tahdomme

ne ottaa, vaikka Herra niissä asuu;
11. Sentähden, niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, Herra, tahdon minä sinulle vihas ja vainos jälkeen tehdä, niinkuin sinä hänelle sulasta vainosta tehnyt olet; ja tahdon heidän seassansa ilmoitetuksi tulla, kuin minä sinun rangaissut olen.
12. Ja sinun pitää tietämän, että minä Herra kaikki sinun pilkkas kuullut olen, jonka sinä Israelin vuoria vastaan puhunut olet, ja sanonut: he ovat hävitetyt ja meille hävittääksemme * annetut.
13. Ja olette minua vastaan suullanne suuresti kerskanneet, ja tuimasti puhuneet, jonka minä olen kuullut.
14. Näin sanoo Herra, Herra: minä teen sinun autioksi, että koko maakunta pitää iloitseman.
15. Niinkuin sinä iloinnut olet Israelin perikuntaa ottaissas, että se autiona oli; niin tahdon minä sinun kanssas tehdä; että Seirin vuori pitää autiona oleman, ynnä koko Edomin kanssa, ja heidän pitää tietämän, että minä olen Herra.

36 LUKU

1. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Israelin vuorille ja sano: kuulkaat Herran sanaa, te Israelin vuoret!
2. Näin sanoo Herra, Herra: että vihollinen pitittää, sanoen: ne ijäiset vuoret ovat meidän perintömme!
3. Sentähden ennusta ja sano: näin sanoo Herra, Herra: sentähden, ja tosin sentähden, että te joka paikassa hävitetään ja sorretaan, olette myös jääneille pakanoille osaksi joutuneet, ja kansan kieliin ja pilkaksi tulleet.
4. Sentähden kuulkaat, te Israelin vuoret, Herran, Herran sanaa: näin sanoo Herra, Herra, sekä vuorille että kukkuloille, ojille ja laaksoille, hävitetylle autiolle ja hyljätyille kaupungeille, jotka jääneille pakanoille joka taholta ympäri saaliiksi ja nauruksi tulleet ovat.
5. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: minä olen minun palavassa kiivaudessani puhunut jääneitä pakanoita vastaan, ja koko Edomia vastaan, jotka ovat ottaneet minun maani perinnöksensä, sydämellisellä ilolla ja pilkalla sitä hävittääksensä ja sortaaksensa.
6. Sentähden ennusta Israelin maasta, ja sano vuorille ja kukkuloille, ojille ja laaksoille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä olen puhunut minun kiivaudessani ja julmuudessani, että te olette senkaltaista häväistystä pakanoilta kärsineet.
7. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: minä ylennän minun käteni, niin että teidän lähimmäisenne, pakanat joka taholta ympäri, pitää kantaman häpiänsä.
8. Mutta te, Israelin vuoret, teidän pitää viheriöitsemän, joka pian pitää tapahtuman.

9. Sillä katso, minä käännän itseni taas teidän tykönne, että te viljeltäisiin ja kylvettäisiin.
10. Ja teen teidän tykönänne paljon kansaa, koko Israelin huoneen kaikki tyynni; ja kaupungissa pitää taas asuttaman, ja autiot rakennettaman.
11. Minä annan teidän kansanne ja karjanne lisääntyä, niin että te enenette ja kasvatte; ja panen teidän siihen jälleen asumaan niinkuin muinenkin ja teen teille enempi hyvää kuin joskus ennen; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra.
12. Minä annan kansan tulla teidän tykönne, minun kansani Israelin, heidän pitää sinussa asuman, ja sinun pitää oleman heidän perintönsä, ja ei sinun pidä enään lapsettomaksi tuleman.
13. Näin sanoo Herra: että sinusta sanotaan: sinä olet syönyt ihmisiä, ja olet tehnyt sinun kansas lapsettomaksi;
14. Sentähden ei enään sinun pidä syömän ihmisiä, eli kansaas tekemän lapsettomaksi, sanoo Herra, Herra.
15. Ja en minä tahdo antaa enään sinun kuulla pakanain pilkkaa, eikä sinun pidä enään kansain häväistystä kantaman, ei myös sinun kansaas enään lapsettomaksi tekemän, sanoo Herra, Herra.
16. Ja Herran sana tapahtui vielä minulle ja sanoi:
17. Sinä ihmisen poika, kuin Israelin huone asui maallansa, ja saastutti sen menollansa ja töillänsä, niin että heidän menonsa oli minun edessäni niinkuin vaimon saastaisuus hänen taudissansa;
18. Silloin minä vuodatin vihani heidän päällensä, sen veren tähden, jonka he maalla olivat vuodattaneet, ja olivat sen epäjumalillansa saastuttaneet.
19. Ja minä hajoitin heidät pakanain sekaan, ja he hajoitettiin maakuntiin; ja minä tuomitsin heitä heidän menonsa ja tekoinsa jälkeen.
20. Ja kuin he myös tulivat pakanain tykö, kuhunka he tulivat, häpäisivät he minun pyhän nimeni, että heistä sanottiin: onko tämä Herran kansa, jonka piti maaltansa lähtemän?
21. Mutta minä säästin minun pyhän nimeni tähden, jonka Israelin huone häpäisi pakanain seassa, kuhunka he tulivat.
22. Sentähden pitää sinun sanoman Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: en minä sitä tee teidän tähtenne, te Israelin huone, vaan minun pyhän nimeni tähden, jonka te pakanain seassa olette häväisseet, joiden tykö te tulleet olette.
23. Sillä minä tahdon pyhittää minun suuren nimeni, joka teiltä pakanain seassa suuresti häväisty on, ja pakanain pitää ymmärtämän minun olevan Herran, sanoo Herra, Herra, koska minä itseni osoitan teissä heidän edessänsä, että minä olen pyhä.
24. Sillä minä tuon teidät pakanoista, ja kokoon teitä kaikista maakunnista, ja annan teidän tulla jälleen

teidän maahanne.
25. Ja priiskotan puhdasta vettä teidän päällenne, niin että te tulette puhtaaksi; kaikesta teidän saastaisuudestanne ja kaikista teidän epäjumalistanne puhdistan minä teitä.
26. Ja annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen annan minä teihin; ja otan pois teidän lihastanne kivisen sydämen, ja annan teille sydämen lihasta.
27. Ja annan minun henkeni teihin, ja teen niin, että te vaellatte minun säädyissäni, ja pidätte minun oikeuteni, ja teette niiden jälkeen.
28. Ja teidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä olen teidän isillenne antanut; ja teidän pitää oleman minun kansani, ja minä tahdon olla teidän Jumalanne.
29. Minä vapahdan teitä kaikesta teidän saastaisuudestanne, ja sanon jyvälle, että hänen pitää hyvin menestymän, enkä anna teidän nähdä nälkää.
30. Minä enennän hedelmän puissa ja kasvatan tulon kedolla, ettei pakanain pidä teitä enään nälän tähden pilkkaaman.
31. Silloin teidän pitää ajatteleman teidän pahaa menoanne ja teidän töitänne, ettei ne olleet hyvät; ja teidän pitää itseenne suuttuman, teidän rikostenne ja teidän epäjumalanpalveluksenne tähden.
32. En minä näitä tee teidän tähtenne, sanoo Herra, Herra, sen pitää teidän tietämän; vaan teidän pitää suuresti häpeemän teitänne, te Israelin huone.
33. Näin sanoo Herra, Herra: sinä päivänä, kuin minä teitä olen puhdistava kaikista teidän rikoksistanne, niin minä taas tahdon panna asujat kaupungeihin, ja autiamet pitää taas rakennettaman.
34. Ja hävitetty maa pitää kynnettämän, että se oli turmeltu, kaikkein ohitsekäyväisten silmäin edessä.
35. Ja heidän pitää sanoman: tämä maa oli turmeltu, ja se on nyt niinkuin Edenin ilotarha; ja nämät kaupungit olivat kukistetut, jaotetut ja autiot, ja ovat nyt vahvat, ja niissä asutaan.
36. Ja jääneet pakanat teidän ympärillänne pitää ymmärtämän, että minä Herra olen jaotetut jälleen rakentanut, ja hävitetyn istuttanut. Minä Herra sen sanonut ja tehnyt olen.
37. Näin sanoo Herra, Herra: Israelin huoneen pitää taas minua kysymän, että minä itseni heille osoitan, ja minä enennän heitä, niinkuin ihmisten lauman.
38. Niinkuin pyhän lauman, niinkuin Jerusalemin lauman hänen juhlinansa, niin pitää hävitetyt kaupungit täyteen tuleman ihmisten laumoista; ja heidän pitää ymmärtämän minun olevan Herran.

37 LUKU

1. Ja Herran käsi rupesi minuun, ja Herra vei minun hengessä ja asetti minun lakialle kedolle, joka oli luita täynnä.
2. Ja hän johdatti minun niiden kautta aina ympärinsä; ja katso, siinä oli sangen paljo luita kedolla, ja katso, ne olivat peräti kuivettuneet.
3. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, luuletkos nämät luut jälleen eläväksi tulevan? Ja minä sanoin: sinä Herra, Herra sen tiedät.
4. Ja hän sanoi minulle: ennusta näistä luista, ja sano heille: te kuivettuneet luut, kuulkaat Herran sanaa.
5. Näin sanoo Herra, Herra näistä luista: katso, minä annan tulla teihin hengen, ja teidän pitää eläväksi tuleman.
6. Ja annan teille suonet, ja kasvatan lihan teidän päällenne, ja vedän nahan teidän päällenne, ja annan teille hengen, että te jälleen eläväksi tulette; ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra.
7. Ja minä ennustin niinkuin minulle käsketty oli. Niin tuli hyso, ne rupesivat liikkumaan, ja luut tulivat jälleen yhteen kukin jäseneensä.
8. Ja minä näin, ja katso, siihen tulivat suonet ja liha päälle, ja hän peitti ne nahalla; mutta ei niissä vielä henkeä ollut.
9. Ja hän sanoi minulle: ennusta hengelle, ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano hengelle: näin sanoo Herra, Herra: sinä henki, tule tähän neljästä tuulesta, ja puhalla näiden tapettuin päälle, että he jälleen eläväksi tulisivat.
10. Ja minä ennustin niinkuin hän oli minun käskenyt: niin tuli henki heihin, ja he tulivat eläväksi, ja seisoivat jaloillansa, ja heitä oli sangen suuri joukko.
11. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, nämät luut ovat koko Israelin huone; katso, he sanovat: meidän luumme ovat kuivuneet, meidän toivomme on kadonnut, ja me olemme hukkuneet.
12. Sentähden ennusta ja sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä avaan teidän hautanne ja tahdon teitä, minun kansani, sieltä tuoda ulos, ja saatan teitä Israelin maalle.
13. Ja teidän pitää tietämän, että minä olen Herra, koska minä olen teidän hautanne avannut, ja teitä, minun kansani, sieltä tuonut ulos.
14. Ja minä tahdon antaa minun henkeni teihin, että te jälleen virkootte, ja tahdon saattaa teitä teidän maallenne; ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Herra. Minä sen puhun, ja minä myös sen teen, sanoo Herra.
15. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
16. Sinä ihmisen poika, ota sinulles yksi puu, ja kirjoita siihen Juudasta ja heidän kumppaneistansa Israelin

lapsista; ja ota vielä sitte yksi puu, ja kirjoita siihen Josephin ja Ephraimin suku, ja koko Israelin huone, heidän kumppaninsa.
17. Ja liitä heitä molempia yhteen, sinulle yhdeksi puuksi, niin että se tulee kaikki yhdeksi kädessäs.
18. Jos siis sinun kansas lapset puhuvat sinulle, sanoen: etkös tahdo meille ilmoittaa, mitäs sillä ajattelet?
19. Niin sano heille: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä otan Josephin puun, joka on Ephraimin tykönä, ynnä heidän kumppaneinsa Israelin sukuin kanssa, ja panen heidät Juudan puun tykö, ja teen heistä molemmista yhden puun minun kädessäni.
20. Ja sinun pitää ne puut, joihin sinä kirjoittanut olet, sinun kädessäs niin pitämän, että he sen näkevät.
21. Ja sinun pitää heille sanoman: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tuon jälleen Israelin lapset pakanoista, joihin he menneet ovat, ja kokoon heidät joka paikasta, ja annan heidän tulla maallensa jälleen.
22. Ja teen kaikki yhdeksi kansaksi maalla, Israelin vuorilla; ja heillä kaikilla pitää oleman yksi kuningas, ja ei pidä enään kaksi kansaa eli kahteen valtakuntaan jaetut oleman.
23. Ei heidän myös pidä enään saastuttaman itsiänsä epäjumalistansa, kauhistuksissa ja kaikkinaisissa rikoksissa. Minä autan heitä kaikista paikoista, joissa he ovat rikkoneet, ja puhdistan heitä, ja heidän pitää oleman minun kanssani, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa.
24. Ja minun palvelijani David pitää oleman heidän kuninkaansa, ja kaikkein heidän yksinäinen paimenensa; ja heidän pitää vaeltaman minun oikeudessani, ja pitämän minun säätyni, ja tekemän niiden jälkeen.
25. Ja heidän pitää asuman sillä maalla, jonka minä palvelialleni Jakobille antanut olen, jossa teidän isänne asuneet ovat; heidän ja heidän lapsensa ja lastensa lapset pitää siellä ijankaikkisesti asuman; ja minun palvelijani David pitää oleman heidän ruhtinaansa ijankaikkisesti.
26. Ja minä teen heidän kanssansa rauhan liiton, sen pitää heille ijankaikkisen liiton oleman; ja holhon heitä, ja enennän heitä, ja minun pyhäni pitää oleman heidän seassansa ijankaikkisesti.
27. Ja minun majani pitää oleman heidän seassansa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa; ja heidän pitää oleman minun kansani.
28. Niin että pakanainkin pitää ymmärtämän, että minä Herra pyhitän Israelin; ja minun Pyhäni pitää oleman heidän tykönänsä ijankaikkisesti.

38 LUKU

1. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:

2. Sinä, ihmisen poika, käännä itses Gogia vastaan, joka on Magogin maalla, ja on ylimmäinen Mesekin ja Tubalin päämies, ja ennusta hänestä,
3. Ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tulen kimppuus, sinä Gog, joka olet ylimmäinen Mesekin ja Tubalin päämies.
4. Ja palautan sinun, ja panen suitset sinun suuhus ja vien sinun ulos kaiken sinun joukkos, hevostes ja ratsasmiestes kanssa, jotka kaikki ovat jalosti valmistetut, joita on suuri joukko, ja kantavat kaikki keihäitä, kilpiä ja miekkoja.
5. Sinun myötäs ovat Persialaiset, Etiopialaiset ja Putilaiset, jotka kaikki kantavat kilpiä ja rautalakkeja;
6. Gomer ja kaikki hänen joukkonsa, ja myös Togarman huone, joka pohjaan päin on, kaiken hänen joukkonsa kanssa; ja sinun myötäs on paljo kansaa.
7. Valmista itses, varusta itses hyvin, sinä ja kaikki sinun joukkos, joka sinun myötäs on: ja ole sinä heidän päämiehensä;
8. Sinun pitää kuitenkin viimein rangaistuksi tuleman. Viimeisellä ajalla pitää sinun tuleman siihen maahan, joka on jälleen saatu miekalla, on myös koottu monesta kansasta, Israelin vuorelle, joka kauvan aikaa on autiona ollut; ja on nyt monesta kansasta johdatettu ulos, ja kaikki surutoinna asuvat.
9. Sinun pitää menemän ylös ja tuleman suurella raju-ilmalla, ja sinun pitää oleman niinkuin pilvi, joka maan peittää; sinä ja sinun joukkos, ja kansan paljous sinun kanssas.
10. Näin sanoo Herra, Herra: siihen aikaan pitää sinun senkaltaisia aikoman sinun mielessäs, ja pitää pahoja juonia ajatteleman;
11. Sinun pitää sanoman: minä tahdon hyökätä maakyliin, ja menen heidän päällensä, jotka surutoinna ja murheetoinna asuvat; nämät kaikki asuvat ilman muuria, joilla ei telkiä eikä porttia ole,
12. Ettäs kovin ryöstäisit ja julmasti raatelisit, ja antaisit kätes käydä hävitettyjä vastaan, jotka palaneet ovat, ja sitä kansaa vastaan, joka pakanoista koottu on, jotka karjaa kaitsevat ja kauppaa tekevät, ja asuvat keskellä maata.
13. Rikas Arabia, Dedan, ja meren kauppamiehet, ja kaikki voimalliset, jotka siellä ovat, pitää sinun sanoman: oletkos ollenkin tullut ryöstämään, ja koonnut joukkos perin raatelemaan, ottaakses pois hopian ja kullan ja kootakses karjaa ja tavaraa, ja suurta saalista saadakses?
14. Sentähden ennusta sinä, ihmisen poika, ja sano Gogille: näin sanoo Herra, Herra: etkös ymmärrä, koska minun kansani Israel asuu suruttomasti,
15. Niin sinä tulet silloin paikastas, pohjan ääristä, sinä ja paljo kansaa kanssas, kaikki hevosilla, suuri ja väkevä sotajoukko?

16. Ja sinun pitää menemän ylös minun kansaani Israelia vastaan, niinkuin pilvi, joka maan peittää. Viimeisellä ajalla pitää sinun oleman, mutta minä tahdon sentähden antaa sinun tulla minun maalleni, että pakanain pitää oppiman minua tuntemaan, koska minä sinussa, Gog, pyhitetyksi tulen heidän silmäinsä edessä.
17. Näin sanoo Herra, Herra: sinä olet se, josta minä olen muinen sanonut minun palvelijaini Israelin prophetain kautta, jotka siihen aikaan ennustivat, minun tahtovani antaa sinun tulla heidän päällensä.
18. Ja sen pitää silloin tapahtuman, koska Gog tulee Israelin maata vastaan sanoo Herra, Herra, pitää minun vihani nouseman minun julmuudessani.
19. Ja minä puhun näitä minun kiivaudessani, ja minun vihani tulessa: että silloin pitää suuren vavistuksen oleman Israelin maalla;
20. Että minun kasvoini edessä pitää kalat meressä vapiseman, linnut taivaan alla, eläimet kedolla, ja kaikki, jotka matelevat ja liikkuvat maan päällä, ja kaikki ihmiset, jotka maan päällä ovat, ja vuoret pitää kukistettaman, ja seinät ja kaikki muurit maahan putooman.
21. Mutta minä kutsun miekan häntä vastaan kaikilla minun vuorillani, sanoo Herra, Herra; niin että jokaisen miekan pitää tuleman toinen toistansa vastaan.
22. Ja minä tuomitsen hänen rutolla ja verellä; ja annan sataa räntää ja raekiviä, tulta ja tulikiveä hänen ja hänen joukkonsa päälle, ja sen paljon kansan päälle, joka hänen kanssansa on.
23. Juuri niin pitää minun suureksi, pyhäksi ja tutuksi tuleman monien pakanain edessä, että heidän pitää ymmärtämän minun olevan Herra.

39 LUKU

1. Ja sinä, ihmisen poika, ennusta Gogia vastaan ja sano: näin sanoo Herra, Herra: katso, minä tulen sinun kimppuus, Gog, sinä joka olet Mesekin ja Tubalin ylimmäinen päämies;
2. Ja tahdon sinun palauttaa ja houkutella ulos * , ja noudan sinun pohjan ääristä, ja annan sinun tulla Israelin vuorille:
3. Ja lyön joutsen pois sinun vasemmasta kädestäs ja heitän sinun nuoles oikiasta kädestäs.
4. Israelin vuorilla pitää sinun kaatuman, kaiken sinun joukkos kanssa ja sen väen kanssa, joka sinun tykönäs on. Minä annan sinun linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja eläimille ruaksi.
5. Sinun pitää lankeeman kedolla; sillä minä Herra, Herra olen sen sanonut.
6. Ja minä heitän tulen Magogin päälle ja niiden päälle, jotka luodoissa surutoinna asuvat; ja heidän pitää

ymmärtämän minun olevan Herran.
7. Ja minä tahdon tehdä minun pyhän nimeni tiettäväksi minun kansani Israelin seassa, ja en tahdo enään antaa minun pyhää nimeäni häväistä; vaan pakanain pitää ymmärtämän minun olevan Herran Israelin pyhän.
8. Katso, jos se on parhaallansa tullut ja tapahtunut, sanoo Herra, Herra: se on se päivä, josta minä olen puhunut.
9. Ja Israelin kaupunkien asuvaisten pitää lähtemän ulos, ja tekemän valkian, ja polttaman sota-aseet, kaikellaiset kilvet, nuolet, seipäät ja kanget; jotka kestävät palaa seitsemän ajastaikaa.
10. Niin ettei tarvita hakea puita kedolta, eli pidä metsästä hakattaman; sillä he polttavat sota-aseita; ja pitää ryöstämän niitä, joilta he ovat ryöstetyt, ja raateleman niitä, joilta he olivat raadellut, sanoo Herra, Herra.
11. Ja sen pitää silloin tapahtuman, että minä annan Gogille paikan hautaamiseksi Israelissa, sen laakson, josta meren tykö itään päin mennään, niin että ne, jotka siitä menevät ohitse, pitää sieramensa tukitseman; ja heidän pitää Gogin joukkoinensa siihen hautaaman, ja se pitää kutsuttaman Gogin joukon laaksoksi.
12. Mutta Israelin huoneen pitää heitä hautaaman, että maa sen kautta pitää puhdistettaman koko seitsemän kuukautta.
13. Ja kaikella maakunnan kansalla pitää tekemistä oleman heidän hautaamisessansa, ja pitää saaman siitä kuuluisan nimen; että minä sinä päivänä kunnioitetuksi tulen, sanoo Herra, Herra.
14. Ja heidän pitää asettaman miehiä käymään joka päivä maata ympäri, ja heidän kanssansa kuolleiden hautain kaivajat, hautaaman jääneitä maan päällä, että se puhdistettaisiin; seitsemän kuukauden perästä pitää heidän rupeeman sitä tutkistelemaan.
15. Ja ne, jotka maata käyvät ympäri ja jossakussa paikassa ihmisen luut näkevät, heidän pitää siihen merkin paneman; siihenasti kuin haudankaivajat ne myös Gogin joukon laaksoon hautaavat.
16. Kaupunki myös pitää siellä kutsuttaman Hamonaksi: niin pitää heidän maan perkaaman.
17. Nyt sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: sano kaikille linnuille, kusta ikänä he lentävät, ja kaikille eläimille kedolla: kokoontukaat ja tulkaat tänne, tulkaat kokoon joka paikasta ympäriltä minun teurasuhrilleni, jonka minä teille teurastan suureksi teurasuhriksi Israelin vuorilla, ja syökäät lihaa, ja juokaat verta.
18. Teidän pitää syömän väkeväin lihaa, ja juoman maan päämiesten verta; oinaisten, karitsain, kauristen, härkäin, jotka kaikki lihavat ja hyvin syötetyt ovat.

19. Ja teidän pitää syömän lihavuutta, niin että te ravituksi tulette, ja juoman verta, niin että te juovuksiin tulette, siitä teurasuhrista, jonka minä teille teurastan.
20. Ravitkaat teitänne minun pöydälläni hevosista ja ratsastajista, väkevistä ja kaikkinaisesta sotaväestä, sanoo Herra, Herra.
21. Ja minä annan minun kunniani tulla pakanain sekaan, niin että kaikki pakanat pitää näkemän minun tuomioni, jonka minä olen tehnyt, ja minun käteni, jonka minä olen pannut heidän päällensä.
22. Ja Israelin huoneen pitää ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa, siitä päivästä ja aina edemmä.
23. Niin myös kaikkein pakanain pitää ymmärtämän Israelin huoneen pahain tekoinsa tähden viedyksi pois, sentähden että he minua vastaan rikkoneet ovat; ja minä peitin kasvoni heidän edestänsä, ja annoin heitä vihollistensa käsiin, niin että heidän kaikkein piti miekan kautta lankeeman.
24. Niinkuin heidän saastaisuutensa ja pahat tekonsa ansainneet olivat, tein minä heille, ja peitin minun kasvoni heidän edestänsä.
25. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: nyt minä tahdon pelastaa Jakobin vangit, ja armahtaa koko Israelin huonetta, ja kiivoitella minun pyhän nimeni tähden.
26. Mutta heidän pitää kantaman häväistyksensä ja rikoksensa, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan, koska he surutoinna maallansa asuvat, niin ettei kenkään heitä peljätä.
27. Ja minä olen heidät kansoista jälleen kotia tuonut, ja koonnut heitä vihollistensa maalta, ja olen heissä pyhitetyksi tullut monien pakanain silmäin edessä.
28. Ja niin pitää heidän ymmärtämän, että minä Herra olen heidän Jumalansa, joka olen antanut viedä heitä pois pakanain sekaan, ja antanut taas koota heitä maallensa, ja en antanut yhtäkään heistä sinne jäädä.
29. Ja en minä enään tahdo peittää minun kasvojani heidän edestänsä; sillä minä olen vuodattanut minun henkeni Israelin huoneen päälle, sanoo Herra, Herra.

40 LUKU

1. Viidentenä vuotena kolmattakymmentä meidän vankiudestamme, vuoden alussa, kymmenentenä päivänä ensimmäisessä kuukaudessa, se on neljästoistakymmenes vuosi, sittekuin kaupunki hävitettiin, juuri sinä päivänä tuli Herran käsi minun päälleni, ja vei minun sinne.
2. Ja Jumalan näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niinkuin rakennettu kaupunki etelään päin.

3. Ja koska näyissä vei hän minut Israelin maalle ja asetti minun sangen korkialle vuorelle; ja siellä oli niinkuin rakennettu kaupunki etelään päin.
4. Ja se mies sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, katso silmilläs ja kuule korvillas, ja pane sydämees kaikki, mitä minä sinulle osoitan; sillä sentähden olen minä sinun tänne tuonut osoittaakseni sinulle, ettäs kaikki ne, mitkä sinä tässä näet, Israelin huoneelle ilmoittaisit.
5. Ja katso, muuri oli ulkonaisella puolella ympäri kaiken huoneen. Ja miehellä oli mittariuku kädessä, kuusi kyynärää ja kämmenen leveyden pitkä; ja hän mittasi rakennuksen leveydelle ja korkeudelle, kaikki yhdellä riuvulla.
6. Ja hän tuli portin tykö, joka oli itään päin, ja meni ylös hänen astuimistansa; ja mittasi portin kynnyksen, kummankin yhden riukumitan leveäksi.
7. Ja kammiot, jotka olivat molemmilla puolilla porttia, mittasi hän myös yhden riukumitan leveäksi, ja kammioiden välin viisi kyynärää leveäksi, ja hän mittasi myös portin kynnyksen, esihuoneen portin tykönä sisimäisellä puolella, yhden riukumitan.
8. Ja mittasi portin esihuoneen sisimäisellä puolella yhden riukumitan.
9. Ja mittasi esihuoneen portin kahdeksan kyynärää ja sen kynnykset kaksi kyynärää, ja esihuoneen portin sisimmäisellä puolella.
10. Ja kammioita oli kolme kummallakin puolella, portin tykönä itään päin, yksi niin avara kuin toinenkin. Ja molemmilla puolilla olivat kynnykset, jotka olivat yhdensuuruiset.
11. Sitte mittasi hän oven leveyden kymmenen kyynärää ja portin korkeuden kolmetoistakymmentä kyynärää.
12. Ja kammioin edessä oli sia molemmilla puolilla, kyynärän leveydeltä; mutta kammiot olivat kuusi kyynärää molemmille puolille.
13. Ja hän mittasi portin, yhden kammion katosta toiseen, viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle; ja ovet olivat suutasuuksin.
14. Hän teki myös oven päälliset kuusikymmentä kyynärää ja esihuoneen oven päällisen yltäylitse porttia.
15. Ja portin läpikäytävästä esihuoneen tykö sisimäiseen porttiin oli viisikymmentä kyynärää.
16. Ja siinä olivat ahtaat akkunat kammioissa ja päällisissä, sisimäisellä puolella yltäylitse portin; juuri niin oli myös sisäpuolella kaikki ympäri, ja oven päällisessä olivat kauniit palmupuut.
17. Ja hän vei minun vielä edemmäksi äärimäiseen kartanoon, ja katso, siellä olivat majat, ja permanto laskettu kartanon yli ympäri, ja kolmekymmentä kammiota permannolla.
18. Ja permanto oli molemmissa porteissa niin pitkä kuin portitkin olivat; ja tämä oli alimainen permanto.

19. Ja hän mittasi alimaisesta portista leveyden sisimäiseen kartanoon asti ulkopuolelta, sata kyynärää itään ja pohjaan.
20. Niin hän myös mittasi pohjaportin äärimäiseen kartanoon asti, pituudelle ja leveydelle.
21. Siinä oli myös jokaisella sivulla kolme kammiota; ja hänen oven päällisensä ja esihuoneensa olivat yhdensuuruiset, niinkuin entisenkin portin, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle.
22. Ja hänen akkunansa, esihuoneensa ja palmupuunsa olivat niinkuin itäisenkin portin, ja siinä oli myös seitsemän astuinta, joita myöten mentiin ylös, ja esihuone oli sen edessä.
23. Ja sisimäisen esihuoneen portti oli pohjoisen ja itäisen portin kohdalla; ja hän mittasi sata kyynärää yhdestä portista niin toiseen.
24. Sitte vei hän minun myös etelään päin, ja katso, siellä oli myös yksi portti; ja hän mittasi hänen ovensa päälliset ja esihuoneensa niin suureksi kuin ne muutkin.
25. Siinä olivat myös akkunat ja esihuoneet yltympäri niinkuin muutkin akkunat, viisikymmentä kyynärää pitkät ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveät.
26. Ja siinä oli myös seitsemän astuinta ylöspäin, ja esihuone sen edessä; ja palmupuut joka sivulla sen oven päällisissä.
27. Ja hän mittasi myös sisimäisen kartanon portin etelään päin, sata kyynärää yhdestä eteläportista toiseen.
28. Ja hän vei minun eteläportin kautta sisimäiseen kartanoon, ja mittasi sen portin etelään päin, niin suureksi kuin muutkin,
29. Ja hänen kammionsa, ja oviensa päälliset, ja esihuoneensa juuri sillä suuruudella ja hänen akkunansa ja esihuoneensa joka taholta, viisikymmentä kyynärää pituudelle ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveydelle.
30. Ja siinä olivat esihuoneet ympärillä, viisikolmattakymmentä kyynärää pitkät ja viisi kyynärää leveät.
31. Ja hänen esihuoneensa olivat äärimäisen kartanon edessä, ja palmupuut hänen ovensa päällisissä; ja siinä oli kahdeksan astuinta, joita myöten mentiin ylös.
32. Sitte vei hän myös minun sisimäiseen porttiin itään päin ja mittasi sen portin niin suureksi kuin muutkin;
33. Hänen kammioinsa, oviensa päälliset ja esihuoneensa, ja heidän akkunansa ja esihuoneensa entisen suuruiseksi ympärinsä, viisikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi.
34. Ja hänellä oli myös esihuonee äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuita oven päällisissä molemmilla sivuilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin.

35. Sitte vei hän minun pohjan puoliseen porttiin; sen hän mittasi niin suureksi kuin ne muutkin,
36. Hänen kammionsa, oviensa päällisten, esihuoneidensa ja heidän akkunainsa kanssa siinä ympärillä, viisikymmentä kyynärää pitkäksi ja viisikolmattakymmentä kyynärää leveäksi.
37. Hänellä oli myös esihuone äärimäisen kartanon kohdalla, ja palmupuut ovenpäällisissä molemmilla puolilla, ja kahdeksan astuinta ylöspäin.
38. Ja siellä oli kammio, ja sen ovi oli porttien pihtipielissä, kussa polttouhri pestiin.
39. Mutta esihuoneessa portin edessä oli jokaisella sivulla kaksi pöytää, joilla polttouhri, rikosuhri ja vikauhri piti teurastettaman.
40. Ja ulkoisella puolella, kussa pohjaporttia päin mennään ylös, oli myös kaksi pöytää; ja toisella puolella, portin esihuoneen tykönä, oli myös kaksi pöytää.
41. Niin oli jokaisella sivulla porttien edessä neljä pöytää, se on kahdeksan pöytää yhteen, joilla teurastettiin.
42. Ja ne neljä pöytää olivat tehdyt polttouhria varten vuojonkivistä, puolitoista kyynärää pitkäksi ja puolitoista kyynärää korkeiksi: joille pantiin kaikkinaiset aseet, joilla myös polttouhri ja muut uhrit teurastettiin.
43. Ja tottoin kivet olivat kämmenen korkiat joka taholta; ja niille pöydille piti pantaman uhriliha.
44. Ja ulkoisella puolella sisällistä porttia olivat kammiot veisaajilla sisimäisessä kartanossa, yksi sivulla pohjan porttia päin, joka katsoi etelään, toinen portin sivulla itään päin, se katsoi pohjaan.
45. Ja hän sanoi minulle: se kammio, joka on etelään päin, on pappein, joiden pitää huoneessa palveleman;
46. Mutta se kammio pohjaan päin on niiden pappein, jotka alttarilla palvelevat; ne ovat Zadokin lapset, joiden pitää Levin lapsista astuman Herran eteen, häntä palvelemaan.
47. Ja hän mittasi esihuoneen sata kyynärää pitkäksi ja sata kyynärää leveäksi, nelikulmaiseksi; ja alttari oli juuri templin edessä.
48. Ja hän vei minun templin esihuoneesen ja mittasi esihuoneen oven päällisen, viisi kyynärää kummallekin puolelle, ja portin leveyden kolme kyynärää molemmin puolin.
49. Mutta esihuone oli kaksikymmentä kyynärää pitkä ja yksitoistakymmentä kyynärää leveä, ja astuimet, joista mentiin ylös; ja patsaat olivat oven päällisten tykönä, yksi kummallakin puolella.

41 LUKU

1. Ja hän vei minun templin, ja mittasi patsaat seiniä myöten, ja ne olivat joka taholla kuusi kyynärää

leveät, niin leveältä kuin huone oli.
2. Ja ovi oli kymmenen kyynärää leveä, mutta kukin seinä molemmin puolin ovea viisi kyynärää leveä. Ja hän mittasi sian templissä, se oli neljäkymmentä kyynärää pituudelle ja kaksi kymmentä kyynärää leveydelle.
3. Ja hän meni sisimäiselle puolelle, ja mittasi oven patsaat kaksi kyynärää, ja ovi oli kuusi kyynärää, ja oven leveys seitsemän kyynärää.
4. Ja hän mittasi sen pituuden kaksikymmentä kyynärää ja leveyden kaksikymmentä kyynärää templissä, ja sanoi minulle: tämä on kaikkien pyhin.
5. Ja hän mittasi huoneen seinän kuusi kyynärää: siellä olivat sivukammiot, neljä kyynärää leveät, joka paikassa ympäri huonetta;
6. Ja sivulla kammiot kaikilla puolilla kolmeneljättäkymmentä toinen toisessansa kiinni; ja siinä olivat patsaat huoneen seinää myöten kaikki ympäri, jotka niitä kiinnittivät; ja ei kuitenkaan olleet huoneen seinässä kiinni.
7. Ja ylhäällä näiden päällä olivat vielä usiammat käytävät ympärinsä, ja ne ylimmäiset käytävät ympäri huoneen olivat leveämmät, niin että alimmaisesta mentiin keskimmäiseen ja keskimmäisestä ylimmäiseen.
8. Ja minä näin huoneen korkeuden joka taholta, ja kammioin perustukset olevan täyttä mittaa kuusi kyynärää.
9. Ja seinän leveys, joka oli kammion ulkoisella puolella, oli viisi kyynärää; ne muut olivat huoneen käytävät sisimäisellä puolella.
10. Ja kammioiden välillä ympäri huoneen oli leveys kaksikymmentä kyynärää.
11. Ja siellä oli kaksi ovea, eripaikan kohdalla, yksi pohjoista päin ja toinen etelää, ja eripaikka viisi kyynärää joka taholta.
12. Ja rakennus länteen päin oli seitsemänkymmentä kyynärää leveä, ja seinä viisi kyynärää leveä ja yhdeksänkymmentä kyynärää pitkä.
13. Ja hän mittasi huoneen pituuden sata kyynärää, nimittäin, eripaikan, rakennuksen ja sen seinän pituus oli kaikkiansa sata kyynärää.
14. Ja huoneen leveys edestä, sen eripaikan kanssa itään päin, oli myös sata kyynärää.
15. Ja hän mittasi rakennuksen pituuden, eripaikan edestä, yhdestä päästä niin toiseen, joka haaralta sata kyynärää, sisällisen templin ja esihuoneen kartanon kanssa.
16. Siinä olivat kynnykset ja ne ahtaat akkunat ja käytävät ympäri, niiden kolmen * edessä, olivat kaunistetut puuteolla yltympäri, aina maasta akkunoihin asti; itse akkunat myös olivat kaunistetut.

17. Sitte oven päältä, niin aina kaikkein pyhimpään, ulkonaiselta ja sisimäiseltä puolelta yltympäri, aina mitalla.
18. Ja se oli tehty Kerubimeilla ja palmupuilla, niin että yksi palmupuu oli kunkin Kerubimin välillä, ja Kerubimilla oli kahdet kasvot:
19. Yhdellä puolella niinkuin ihmisen kasvot palmupuun kohdalla, ja toisella niinkuin nuoren jalopeuran kasvot palmupuun kohdalla: se oli niin tehty kaiken huoneen ympärille.
20. Maasta ylimmäisen oven päälliseen asti olivat Kerubimit ja palmupuut tehdyt, niin myös templin seiniin.
21. Ja templin ovipielet olivat nelikulmaiset, ja kaikki pyhässä taitavasti toinen toiseensa sovitetut.
22. Ja puualttari kolme kyynärää korkia ja kaksi kyynärää pitkä, ja sen kulmat, leveys ja seinät olivat puusta. Ja hän sanoi minulle: tämän on pöytä, joka pitää Herran edessä oleman.
23. Ja oli myös kaksi ovea sekä templiin että kaikkein pyhimpään.
24. Ja taas olivat kaksinkertaiset ovet, kaksi vähää ovea yhdessä ja kaksi toisessa.
25. Ja templin oviin olivat tehdyt Kerubimit ja palmupuut, niinkuin seinissäkin; ja siinä oli paksu puu esihuoneen edessä ulkoisella puolella.
26. Ja olivat ahtaat akkunat ja paljo palmupuita, kaikki ympäri esihuoneen; niin myös huoneen kammiot ja malat.

42 LUKU

1. Ja hän vei minun ulos äärimäiseen kartanoon, tielle pohjoista päin, ja vei minun siihen kammioon, joka oli eripaikan kohdalla, joka oli rakennuksen tykönä pohjoista päin.
2. Ja se paikka oli sata kyynärää pitkä siitä portista pohjoiseen päin, ja viisikymmentä kyynärää leveä.
3. Niiden kahdenkymmenen kyynärän kohdalla sisimmäisessä kartanossa, ja permannon kohdalla äärimäisessä kartanossa, oli käytävä käytävää vastaan, aina kolmessa kerrassa.
4. Ja kammioiden edessä oli käytävä kymmenen kyynärää leveä sisältä, ja tie yksi kyynärä; ja niiden ovet olivat pohjoista päin.
5. Ja ylimmäiset kammiot olivat ahtaammat muita; sillä käytäviin oli niistä otettu enempi kuin huoneen alimaisista ja keskimmäisistä.
6. Se oli kolmen huoneen korkeus, ja ei ollut niissä patsaita niinkuin kartanoin patsaat; sentähden ne olivat ahtaammat kuin alimaiset ja keskimäiset maasta.
7. Ja ulkonainen muuri, joka oli kammioin tykönä, päin ulkoista kartanoa kammioiden edessä, oli

viisikymmentä kyynärää pitkä.
8. Sillä kammiot, jotka olivat ulkoisella kartanolla, olivat viisikymmentä kyynärää pitkät; mutta katso, templin edusta oli sata kyynärää pitkä.
9. Ja alhaalla kammioiden edessä oli läpikäytävä itään päin, josta äärimmäisestä kartanosta mennään ulos.
10. Ja esikartanon muurin avaruudessa idän puolella, eripaikan ja rakennuksen kohdalla, oli myös kammioita.
11. Ja siinä oli myös eripaikka niiden edessä, niinkuin niidenkin kammioiden pohjoista päin, ja kaikilla oli yksi pituus ja leveys; ja kaikki heidän uloskäymisensä heidän muotonsa ja oviensa jälkeen.
12. Ja niiden kammioiden ovien muodon jälkeen, jotka etelään päin olivat, oli ovi tien suussa, joka oli sen jalon muurin edessä, josta itään päin kohdastansa mennään.
13. Ja hän sanoi minulle: ne kammiot pohjoista päin, ja ne kammiot etelään päin eripaikan kohdalla ovat kaikkein pyhimmän sian kammiot, kussa papit pitää syömän, kuin he kaikkein pyhintä uhria Herralle uhraavat, ruokauhria, syntiuhria ja vikauhria; sillä se on pyhä sia.
14. Ja kuin papit siihen sisälle menevät, niin ei heidän pidä jälleen tuleman pyhästä ulos äärimäiseen kartanoon, mutta pitää ennen riisuman vaatteensa, joissa he ovat palvelleet; sillä ne ovat pyhät. Ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ja sitte menemän kansan sekaan.
15. Ja kuin hän kaiken huoneen oli sisältä mitannut, vei hän minun ulos porttiin itään päin, ja mittasi siitä kaiken ympärinsä.
16. Itään päin mittasi hän mittariuvulla viisisataa riukumittaa joka taholta.
17. Pohjoista päin mittasi hän myös viisisataa riukumittaa mittariuvulla ympäri.
18. Niin myös lounaasen päin mittasi hän viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla.
19. Ja kuin hän tuli länteen päin, mittasi hän myös viisisataa riukumittaa sillä mittariuvulla.
20. Näin oli muuri, jonka hän mittasi, joka neljältä taholta viisisataa riukumittaa pituudelta ja viisisataa leveydeltä, kaikki ympäri; että pyhä piti oleman eroitettu pyhättömästä.

43 LUKU

1. Ja hän johdatti minun porttiin, siihen porttiin, joka on itään päin.
2. Ja katso, Israelin Jumalan kunnia tuli itätietä, ja pauhasi, niinkuin suuri vesi pauhaa; ja maa kirkastui hänen kunniastansa.
3. Ja tämä näky, jonka minä näin, oli senkaltainen kuin sekin näky, jonka minä näin, kuin minä tulin

kaupunkia hävittämään * ; ja nämät näyt olivat juuri niinkuin sekin näky, jonka minä näin Kebarin virran tykönä; ja minä lankesin maahan kasvoilleni.
4. Ja Herran kunnia tuli templiin itäisen portin kautta.
5. Ja henki otti minun ja vei sisälliseen esikartanoon; ja katso, huone oli täynnä Herran kunniaa.
6. Ja minä kuulin puheen minun tyköni huoneesta, ja yksi mies seisoi minun tykönäni,
7. Joka sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämä on minun istuimeni paikka ja minun pöytäjalkaini sia, jossa minä tahdon asua Israelin lasten seassa ijankaikkisesti; ja ei Israelin huone pidä enään saastuttaman minun pyhää nimeäni, ei he itse eikä heidän kuninkaansa huoruudellansa, eli kuningastensa raatoin kautta kukkuloillansa,
8. Jotka asettivat kynnyksensä minun kynnykseni viereen ja ovensa minun oveni sivuun, ja seinä oli minun ja heidän vaiheellansa; ja he saastuttivat minun pyhän nimeni kauhistuksillansa, joita he tekivät, jonkatähden minä heitä vihassani hukutin.
9. Mutta nyt heidän pitää huoruutensa kauvas hylkäämän, ja kuningastensa haudat minun tyköäni; niin minä asun heidän tykönänsä ijankaikkisesti.
10. Sinä, ihmisen poika, osoita Israelin huoneelle templi, että he häpeäisivät pahoja töitänsä, ja anna heidän mitata kaikki muoto.
11. Ja kuin he kaikkia töitänsä häpeevät, niin osoita heille huoneen rakennuksen muoto, läpikäytävät, kuvat, kaikki menot, järjestykset ja oikeudet; ja kirjoita heidän eteensä, että he kaikki sen muodot ja kaikki sen säädyt pitäisivät ja tekisivät.
12. Tämä on huoneen laki: vuorten kukkuloilla pitää kaikki sen rajat joka taholta pyhimmät oleman; katso, tämä on huoneen laki.
13. Mutta tämä on alttarin mitta, sen kyynärän jälkeen, joka on kämmenen leveys pitempi yhteistä kyynärää: sen jalka oli kyynärää korkia ja kyynärää leveä, ja sen äärestä reunaan, ympäri yksi vaaksa; ja tämä on alttarin korkeus.
14. Ja jalasta maan päältä eroitukseen oli kaksi kyynärää korkeutta ja kyynärä leveyttä; mutta vähemmästä eroituksesta enempää, neljä kyynärää korkeutta ja kyynärä leveyttä.
15. Mutta Harel neljä kyynärää korkia, ja neljä sarvea ylhäällä Arielista.
16. Ja Ariel oli kaksitoistakymmentä kyynärää pitkä ja kaksitoistakymmentä kyynärää leveä, nelikulmainen joka neljältä taholtansa.
17. Ja alttarin päällinen oli neljätoistakymmentä kyynärää pitkä ja neljätoistakymmentä kyynärää leveä, nelikulmainen joka neljätä taholta; ja reuna kävi ympäri, puoli kyynärää leviä, ja sen jalka kyynärää korkia,

ja sen astuimet olivat itään päin.
18. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, näin sanoo Herra, Herra: nämät pitää oleman alttarin säädyt, kuin se tehdään, että uhrattaisiin siinä polttouhria, ja priiskotettaisiin verta sen päälle.
19. Ja papeille, Leviläisille Zadokin suvusta, jotka minun edelläni käyvät, palvellen minua, sanoo Herra, Herra, pitää sinun antaman nuoren härjän syntiuhriksi.
20. Ja sen verta pitää sinun ottaman ja priiskottaman sillä sen neljä sarvea ja neljä kulmaa reunan ympäri: sillä pitää sinun sen sovittaman ja pyhittämän.
21. Ja pitää ottaman syntiuhrihärjän, ja polttaman sen huoneen eripaikassa, ulkona pyhästä.
22. Ja toisena päivänä pitää sinun uhraaman virheettömän kauriin syntiuhriksi; ja heidän pitää puhdistaman alttarin niinkuin härjälläkin puhdistettiin.
23. Kuin se on tapahtunut, niin sinun pitää uhraaman nuoren virheettömän mullin ja virheettömän oinaan laumasta.
24. Ja uhraa ne molemmat Herran edessä; ja heittäkään papit siihen suolaa, ja uhratkaan ne Herran polttouhriksi.
25. Näin sinun pitää seitsemän päivää uhraaman, kauriin joka päivä syntiuhriksi: mullin ja oinaan laumasta, jotka molemmat virheettömät olemaan pitää.
26. Ja näin heidän pitää alttarin sovittaman seitsemän päivää, ja puhdistaman sen, täyttämän kätensä.
27. Ja niiden seitsemän päivän perästä pitää papit, kahdeksantena päivänä ja sitte aina, uhraaman alttarille teidän polttouhrinne ja kiitosuhrinne; niin minä tahdon teille olla armollinen, sanoo Herra, Herra.

44 LUKU

1. Ja hän vei minun jälleen pyhän äärimäisen portin tietä itään päin; mutta se oli kiinni.
2. Ja Herra sanoi minulle: tämä portti pitää oleman kiinni, ja ei pidä avattaman, eikä yksikään pidä siitä käymän; sillä Herra Israelin Jumala on siitä käynyt; ja pitää vielä sitte oleman kiinni.
3. Päämiehen se oleman pitää, päämiehen pitää siinä istuman ja syömän leipää Herran edessä; esihuoneesta pitää hänen menemän sisälle, ja ja siitä jälleen tuleman ulos.
4. Siitä vei hän minun pohjoisen portin tietä esihuoneen kohdalle; ja minä näin, ja katso, Herran huone oli täynnä Herran kunniaa. Ja minä lankesin kasvoilleni.
5. Ja Herra sanoi minulle: sinä, ihmisen poika, pane sydämees, ja katso silmilläs, ja kuule korvillas kaikkia, mitä minä sinulle sanon kaikista Herran huoneen säädyistä ja asetuksista, ja ota vaari, kuinka (ihmisen)

itsensä pyhässä käyttäytymän pitää.
6. Ja sano kovakorvaiselle Israelin huoneelle: näin sanoo Herra, Herra: te Israelin huone, olette tähänasti kaikilla teidän kauhistuksillanne kyllä tehneet:
7. Että te annatte muukalaisia, joilla on ympärileikkaamatoin liha, tulla minun pyhääni, jolla te minun huoneeni saastutatte, uhratessanne minun leipääni, lihavuutta ja verta, ja näin rikotte kaikki minun liittoni kaikilla teidän kauhistuksillanne.
8. Ja ette pidä minun pyhäni tapoja, mutta olette tehneet itsellenne uuden tavan minun pyhästäni.
9. Sentähden sanoo Herra, Herra näin: ei yhdenkään vieraan, jolla on ympärileikkaamatoin sydän ja ympärileikkaamatoin liha, pidä tuleman minun pyhääni, kaikista muukalaisista, jotka Israelin lasten seassa ovat.
10. Ja ei myös ne Leviläiset, jotka minusta luopuneet, ja Israelin kanssa epäjumalainsa jälkeen erhetykseen menneet ovat; sentähden pitää heidän kantaman omat syntinsä.
11. Mutta heidän pitää vartioitseman minun pyhäni ovea, ja oleman huoneen palveliat, ja teurastaman polttouhria ja muita uhreja kansan edestä, ja seisoman heidän edessänsä, palvellen heitä.
12. Että he ovat palvelleet heitä heidän epäjumalansa edessä, ja ovat antaneet Israelin huoneelle pahennuksen; sentähden olen minä ojentanut käteni heidän päällensä, sanoo Herra, Herra, että heidän pitää kantaman heidän syntinsä,
13. Ja ei pidä uhraaman minun edessäni, eikä oleman minun pappini, ei myös minun pyhääni tuleman, kaikkein pyhimpään; mutta pitää kantaman häpynsä ja kauhistuksensa, joita he tehneet ovat.
14. Sentähden olen minä tehnyt heitä huoneen oven vartiaksi kaikessa sen palveluksessa, ja kaikissa, mitä siinä tehdään.
15. Mutta papit ja Leviläiset Zadokin pojat, jotka minun pyhäni säädyt pitäneet ovat, kuin Israelin lapset luopuivat minusta, ne pitää minun edelläni käymän, palvellen minua, ja minun edessäni seisoman, ja uhraaman minulle lihavuutta ja verta, sanoo Herra, Herra.
16. Ja heidän pitää menemän minun pyhääni, ja tuleman minun pöytäni eteen, palvellen minua ja pitäin minun säätyni.
17. Ja kuin he tahtovat mennä portista sisälliseen kartanoon, niin heidän pitää pukeman yllensä liinavaatteet, ja ei villoista tehtyjä, niin kauvan kuin he sisällisessä kartanossa palvelevat.
18. Ja liinahiipat pitää oleman heidän päässänsä ja liinaiset vaatteet heidän kupeillansa, ja ei pidä sitoman itsiänsä hikiliinoilla,
19. Ja kuin he menevät ulkoiseen ja äärimäiseen kartanoon kansan tykö, niin heidän pitää paneman ne

vaatteet pois, joissa he palveluksen tehneet ovat, ja kätkemän ne pyhiin kammioihin; ja heidän pitää ottaman toiset vaatteet yllensä, ettei he kansaa pyhittäisi omissa vaatteissansa.
20. Ei heidän pidä ajeleman päätänsä, eikä pitkiä hiuksia kasvattaman; mutta pitää antaman hiuksensa tasaisesti leikata ympäri.
21. Ei myös yksikään pappi pidä viinaa juoman, kuin hänen sisimäiseen kartanoon sisälle menemän pitää.
22. Ei myös pidä ottaman yhtään leskeä eli hyljättyä avioksensa, mutta neitseen Israelin suvusta, eli ottakaan papin lesken.
23. Ja opettakaan minun kansaani tietämään eroituksen pyhän ja pyhättömän välillä, että he puhtaan ja saastaisen välillä eroituksen tietäisivät.
24. Ja kuin riita tulee heidän eteensä, niin heidän pitää seisoman ja tuomitseman ja puhuman minun lakini ja säätyni jälkeen, ja pitämän minun käskyni, ja kaikki minun pyhäpäiväni ja sabbatini pyhittämän.
25. Ja ei pidä menemän yhdenkään kuolleen ihmisen tykö saastuttamaan itsiänsä; vaan ainoasti isänsä ja äitinsä, poikansa ja tyttärensä, veljensä ja sisarensa, jolla ei miestä ole ollut, niiden tähden joku saa itsensä saastuttaa;
26. Mutta että he puhdistavat itsensä jälleen seitsemän päivää.
27. Ja kuin hän jälleen menee pyhään, sisimäiseen kartanoon, palvelemaan pyhässä, niin pitää hänen uhraaman syntiuhrinsa, sanoo Herra, Herra.
28. Ja se on heille perinnöksi; minä tahdon olla heidän perintönsä; sentähden ei teidän pidä heille perimistä antaman Israelissa; sillä minä olen heidän perintönsä.
29. Heidän pitää saaman elatuksensa ruokauhrista, syntiuhrista ja vikauhrista; ja kaikki kirotut Israelissa pitää heidän oleman.
30. Ja kaikki ensimmäinen hedelmä ja esikoiset kaikista teidän ylennysuhreistanne pitää pappein oleman. Teidän pitää myös antaman papeille esikoiset teidän taikinastanne, että siunaus olis sinun huoneessas.
31. Mutta joka kuollut on eli metsän pedolta haaskattu, linnusta eli eläimestä, sitä ei pidä pappein syömän.

45 LUKU

1. Kuin te maata jaatte arvalla, niin teidän pitää eroittman osan maasta Herralle pyhäksi, viisikolmattakymmentä tuhatta riukumittaa pituudelle ja kymmenentuhatta leveydelle: se paikka on pyhä kaikissa rajoissansa ympäri.
2. Ja tästä pitää oleman pyhään viisisataa riukumittaa, nelikulmainen ympärinsä, ja esikaupungiksi

viisikymmentä kyynärää.
3. Ja sillä paikalla, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja kymmenentuhatta leveä, pitää pyhän oleman, ja kaikkein pyhimmän.
4. Se pitää maasta pyhä oleman, ja pitää pappein oleman, jotka pyhässä palvelevat, ja Herran eteen tulevat palvelemaan häntä, että heillä pitää oleman sia huoneelle, se pitää myös pyhä oleman.
5. Mutta Leviläisten, jotka huoneessa palvelevat, pitää myös saaman viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pituudelle ja kymmenentuhatta leveydelle heidän osaksensa, kahdellekymmenelle kammiolle.
6. Ja kaupungin omaisuudeksi pitää teidän yhden paikan jättämän, viisituhatta riukua leveydelle ja viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pituudelle, sen maan sivusta, joka pyhää ylennysuhria varten eroitettu on: se pitää kaikelle Israelin huoneelle oleman.
7. Päämiehelle pitää teidän myös antaman yhden paikan, molemmille puolille pyhän ylennysuhrin osaa ja kaupungin omaisuutta, juuri pyhän ylennysuhrin osan ja kaupungin omaisuuden eteen läntisestä kulmasta niin länteen ja itäisestä kulmasta itään päin; sen pituus pitää vastaaman yhtä niistä muista osista, länsirajasta niin itärajaan asti.
8. Se pitää oleman hänen oma osansa Israelissa; ettei minun päämieheni pidä enempi ottaman minun kansaltani, joka heidän on, vaan pitää antaman maan Israelin huoneelle heidän sukukunnissansa.
9. Sillä näin sanoo Herra, Herra: eikö siinä kyllä ole, te Israelin päämiehet? lakatkaat kaikesta vääryydestä ja väkivallasta, ja tehkäät oikeus ja vanhurskaus; ja älkäät enempää rasittako minun kansaani, sanoo Herra, Herra.
10. Teidän pitää pitämän oikian puntarin, ja oikian vaa´an, ja oikian mitan.
11. Epha ja bat pitää kaikki yhtä oleman, niin että bat pitää kymmenen osan homeria, ja epha kymmenen osan homeria; sillä homerilla pitää ne molemmat mitattaman.
12. Mutta siklin pitää pitämän kaksikymmentä geraa; ja kaksikymmentä sikliä, viisikolmattakymmentä sikliä ja viisitoistakymmentä sikliä tekevät minan.
13. Tämä on ylennysuhri, jonka teidän antaman pitää: kuudes osa ephaa ja homeria nisuja, ja kuudes osa ephaa ja homeria ohria.
14. Mutta öljyä, joka batilla mitataan, pitää teidän antaman batin, joka on kymmenes osa koria, eli kymmenennes homeria; sillä kymmenen batia tekevät homerin.
15. Ja yksi uuhinen karitsa kahdestasadasta lampaasta, Israelin lammaslaitumelta, ruokauhriksi, polttouhriksi, kiitosuhriksi, sovinnoksi heidän edestänsä, sanoo Herra, Herra.
16. Kaikki maan kansa pitää tuoman ylennysuhrin Israelin päämiehelle.

17. Ja päämiehen pitää uhraaman polttouhrinsa, ruokauhrinsa, ja juomauhrinsa juhlapäivänä, uudella kuulla ja sabbatina, ja kaikkina Israelin huoneen suurina juhlapäivinä; hänen pitää myös tekemän syntiuhrin ja ruokauhrin, polttouhrin ja kiitosuhrin, sovinnoksi Israelin huoneen edestä.
18. Näin sanoo Herra, Herra: ensimäisenä päivänä ensimäistä kuuta pitää sinun ottaman virheettömän mullin, ja puhdistaman pyhän.
19. Ja pappi ottakaan syntiuhrin verestä, ja priiskottakaan sillä huoneen pihtipielet ja neljä alttairn kulmaa, niin myös sisimäisen kartanon portin pihtipielet.
20. Ja näin sinun pitää tekemän seitsemäntenä päivänä kuuta, jos joku tietämättä erehtynyt on, että te huoneen pyhittäisitte.
21. Neljäntenätoistakymmenentenä päivänä ensimäistä kuuta pitää teidän pääsiäistä pitämän, ja pitämän pyhää seitsemän päivää, ja syömän happamatointa leipää.
22. Sinä päivänä pitää päämiehen uhraaman itse edestänsä ja kaiken maan kansan edestä mullin syntiuhriksi.
23. Mutta niinä seitsemänä päivänä, juhlina, pitää hänen joka päivä tekemän Herralle polttouhria, seitsemän mullia ja seitsemän oinasta, jotka virheettömät ovat, ja kauriin joka päivä syntiuhriksi.
24. Mutta ruokauhriksi pitää hänen uhraaman ephan mullille ja ephan oinaalle, ja hinnin öljyä ephalle.
25. Viidentenätoistakymmenentenä päivänä seitsemättä kuukautta pitää hänen pyhänä pitämän seitsemän päivää järjestänsä, niinkuin ne muutkin seitsemän päivää; ja sillä tavalla pitämän syntiuhrin kanssa, polttouhrin, ruokauhrin ja myös öljyn kanssa.

46 LUKU

1. Näin sanoo Herra, Herra: sisimäisen kartanon portti, joka itään päin on, pitää kuutena arkipäivänä oleman kiinni, mutta sabbatina ja uudella kuulla avattaman.
2. Ja päämiehen pitää menemän ulkoiselle puolelle huoneen porttia ja seisahtaman portin kynnykselle; ja pappein pitää uhraaman hänen polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, mutta hänen pitää rukoileman portin kynnyksellä, ja sitte jälleen menemän ulos; mutta portin pitää ehtoosen asti avoinna oleman.
3. Maan kansan pitää myös rukoileman Herran edessä, sen portin ovessa, sabbatina ja uudella kuulla.
4. Mutta polttouhriksi, jonka päämiehen Herralle uhraaman pitää sabbatina, pitää oleman kuusi virheetöintä karitsaa ja virheettömän oinaan,
5. Ja ephan sämpyläjauhoja oinaan kanssa ruokauhriksi, ja karitsain kanssa ruokauhriksi, mitä kukin voi, ja

hinnin öljyä ephaan.
6. Mutta uudella kuulla pitää uhrattaman nuori virheetöin härkä, ja kuusi karitsaa, ja virheetöin oinas.
7. Ja epha härjän kanssa, ja epha oinaan kanssa ruokauhriksi; mutta karitsan kanssa niin paljo kuin hän käteensä saa, ja hinni öljyä ephaan.
8. Ja kuin päämies sinne menee, niin hänen pitää menemän portin esihuoneen kautta, ja siitä tuleman ulos jälleen.
9. Mutta maan kansa, jotka Herran eteen tulevat suurina juhlapäivinä, ja käyvät pohjoisen portin kautta rukoilemaan, ne pitää jälleen tuleman ulos eteläportista; ja jotka eteläportista tulevat, ne pitää käymän ulos pohjoisesta portista. Ja ei pidä tuleman ulos jälleen siitä portista, josta he ovat menneet sisälle, mutta kohdastansa toiselta puolelta menemän ulos.
10. Päämiehen pitää ulos ja sisälle heidän kanssansa käymän.
11. Ja pyhäpäivinä ja juhlapäivinä pitää uhrattaman ruokauhriksi mullin kanssa epha, ja oinaan kanssa epha, ja karitsan kanssa niin paljon kuin hän saa käteensä, ja hinni öljyä ephan kanssa.
12. Mutta kuin päämies tahtoo tehdä vapaaehtoisen polttouhrin eli kiitosuhrin Herralle, niin hänelle pitää avattaman itäportti, että hän saa uhrata polttouhrinsa ja kiitosuhrinsa, niinkuin hän sen sabbatinakin uhraa; ja koska hän jälleen tulee ulos, niin pitää portti pantaman kiinni hänen jälkeensä.
13. Ja sinun pitää tekemän Herralle joka päivä polttouhria, vuotisen virheettömän karitsan; sen pitää sinun uhraaman joka aamulla,
14. Ja joka aamulla paneman siihen päälle kuudennen osan ephaa ruokauhriksi, ja kolmannen osan hinniä öljyä, sekoitettu sämpyläjauhoihin: se pitää oleman jokapäiväinen ruokauhrin sääty Herralle.
15. Ja näin pitää heidän aina uhraaman karitsan ruokauhrin ja öljyn kanssa joka aamu alinomaiseksi polttouhriksi.
16. Näin sanoo Herra, Herra: kuin päämies antaa yhdelle pojistansa lahjan hänen perinnöstänsä, sen pitää oleman hänen poikansa oma perintö.
17. Mutta jos hän antaa lahjan yhdelle palvelijoistansa hänen perinnöstänsä, niin se pitää sen oma oleman vapaavuoteen saakka, ja niin pitää se jälleen päämiehelle tuleman; sillä hänen osansa pitää ainoasti hänen poikansa perimän.
18. Ja ei päämiehen pidä mitään ottaman kansan perinnöstä, eli ajaman heitä pois heidän omastansa; mutta pitää antaman lapsille heidän perintönsä, ettei minun kansani tulisi hajoitetuksi pois omaisuudestansa.
19. Ja hän vei minun läpikäytävän sivulle pohjan porttia päin, pyhän kammioihin, jotka pappein olivat; ja

katso, siellä oli yksi sia kahdessa kulmassa länteen päin.
20. Ja hän sanoi minulle: tämä on se sia, jossa papit vikauhrin ja syntiuhrin keittämän pitää, ja leipoman ruokauhrin, ettei heidän tarvitse niitä ulkonaiselle kartanolle kantaa, pyhittämään kansaa.
21. Ja hän vei minun ulos ulkonaiseen kartanoon, ja johdatti minun neljään kartanon kulmiin; ja katso, siellä oli esihuone kussakin kulmassa toinen toisensa edessä.
22. Jokaisessa neljässä kartanon kulmassa olivat esihuoneet toinen toisensa kanssa, neljäkymmentä kyynärää pitkät ja kolmekymmentä kyynärää leveät, eroitetut vähiin paikkoihin, niin leviä yksi kuin toinenkin.
23. Ja siellä kävi yksi vähä muuri ympäri kaikkia niitä neljää; ja siellä olivat totot tehdyt alhaalla ympäri muurin.
24. Ja hän sanoi minulle: nämät ovat keittosiat, joissa palveliat, jotka huoneessa palvelusta tekevät, keittämän pitää kansan uhrin.

47 LUKU

1. Ja hän vei minun jälleen templin oven eteen, ja katso, siellä juoksi vesi templin kynnyksen alitse itään päin; sillä templin ovi oli itään päin; ja vesi juoksi templin oikialta puolelta lounaaseen päin, alttarin ohitse.
2. Ja hän vei minun ulos pohjoista porttia päin, ja vei minun ympäri sitä tietä ulkoisesta portista itään päin; ja katso, vesi juoksi oikialta puolelta sieltä ulos.
3. Ja mies läksi itään päin, ja mittanuora oli hänen kädessänsä, ja mittasi tuhannen kyynärää, ja hän vei minun veteen minun pöytäjalkoihini saakka.
4. Ja mittasi vielä tuhannes kyynärää, ja vei minun veteen polviini saakka; ja mittasi jälleen tuhannen kyynärää ja antoi minun mennä siihen kupeisiin saakka.
5. Niin hän mittasi vielä tuhannen, että niin syvä tuli, etten minä enään pohjaan ulottunut; sillä vesi oli niin syvä, että siinä täytyi uida, ja ei ulottunut pohjaan.
6. Ja hän sanoi minulle: sinä ihmisen poika, tämän olet sinä kyllä nähnyt; ja hän vei minun jälleen ojan reunalle.
7. Ja kuin minä itseni käänsin, katso, siellä oli sangen monta puuta rannalla molemmilla puolilla.
8. Ja hän sanoi minulle: tämä vesi, joka itään päin juoksee, pitää juokseman paljaan maan lävitse mereen; ja kuin se tulee mereen, niin sen vedet terveellisiksi tulevat.
9. Ja kaikki, jotka siinä elävät ja liikkuvat, kuhunka nämät virrat tulevat, niiden pitää elämän; ja pitää

oleman sangen paljo kaloja; ja kaikki pitää terveet oleman ja elämän, kuhunka tämä virta tulee.
10. Siinä pitää oleman kalamiehet; Engeddistä niin Eneglaimiin asti pitää verkkoja pantaman; sillä siinä pitää oleman lajinsa jälkeen sangen paljo kaloja, niinkuin suuressakin meressä.
11. Mutta järvet ja suovedet ei pidä oleman terveelliset, mutta suolaiseksi tuleman.
12. Ja molemmin puolin ojan rantoja pitää kasvaman kaikkinaisia hedelmällisiä puita, joiden lehdet ei pidä variseman, eikä hedelmät mätänemän; ja heidän pitää joka kuu kantaman uuden hedelmän; sillä heidän vetensä vuotaa pyhästä, heidän hedelmänsä kelpaavat ruoaksi, ja heidän lähteensä lääkitykseksi.
13. Näin sanoo Herra, Herra: nämät ovat rajat, joiden jälkeen teidän pitää kahdelletoistakymmenelle Israelin sukukunnalle maan jakaman; mutta kaksi osaa tulee Josephin suvulle.
14. Ja teidän pitää sen yhtäläisesti jakaman, niin yhdelle kuin toisellekin; sillä minä olen vannonut sen antaakseni teidän isillenne, ja tämä maa pitää tuleman teille perinnöksi.
15. Tämä on maan raja: pohjaan päin, isosta merestä, Hetlonin tietä niin aina Zedadiin,
16. Hematiin, Berotoon, Sibraimiin, jotka Damaskun ja Hematin rajain välillä ovat, ja HatsarTikoniin, joka Havran rajaan ulottuu.
17. Ja raja merestä niin Hatsar-Enoniin on Damaskun raja, ja Zaphon pohjaan päin Hamatin raja: ja se on pohjan puoleinen kulma.
18. Mutta rajan itään päin pitää teidän mittaaman Havran ja Damaskun väliltä ja Gileadin väliltä, ja koko Israelin väliltä, Jordanin tykönä, rajasta itämereen saakka; se pitää oleman raja itään päin.
19. Mutta raja lounaaseen päin on Tamarista aina Kadekssen riitaveteen saakka, ja virtaan asti suuren meren tykönä; sen pitää oleman rajan lounaasen päin.
20. Ja raja länteen päin on isosta merestä, rajasta kohdastansa aina Hamatiin; se on raja länteen päin.
21. Ja näin teidän pitää jakaman maan teillenne Israelin sukukunnissa.
22. Ja kuin te arvan heitätte maata jakaissanne teidän välillänne, niin teidän pitää muukalaisia pitämän, jotka asuvat teitä läsnä, ja elävät eli siittävät lapsia teidän seassanne, niinkuin he olisivat Israelin lasten seassa syntyneet lapset.
23. Ja muukalaisten pitää saaman osansa maasta, kukin sen suvun seassa, jota läsnä hän asuu, sanoo Herra, Herra.

48 LUKU

1. Nämät ovat sukukuntain nimet: pohjoisesta Hetlonin tien vierestä, siihenasti kuin tullaan Hamatiin,

HatsarEnoniin, Damaskun rajaan pohjaan päin, Hamatin sivulle; sen pitää Danin pitämän osaksensa, itään ja länteen päin.
2. Likin Danin rajaa pitää Asserin osa oleman, idän puolesta länteen.
3. Likin Asseria pitää Naphtalin osa oleman, idän puolesta länteen.
4. Likin Naphtalin rajaa pitää Manassen osa oleman, idän puolesta länteen,
5. Likin Manassen rajaa pitää Ephraim osansa saaman, idän puolesta länteen.
6. Likin Ephraimin rajaa pitää Rubenin osa oleman, idän puolesta länteen.
7. Likin Rubenin rajaa pitää Juudan osan oleman, idän puolesta länteen.
8. Mutta likin Juudan rajaa pitää teidän eroittaman yhden osan idästä niin länteen, joka on viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä ja leveä, niinkuin muu osa on idästä niin länteen: siinä pitää pyhän oleman.
9. Ja siitä pitää teidän eroittaman uhriksi Herralle osan, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkän ja kymmenentuhatta riukua leveän.
10. Ja sen pyhän osan pitää pappein oleman, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua pitkä, pohjoiseen ja etelään päin, ja kymmenentuhatta leveä, itään ja länteen päin. Ja Herran pyhän pitää siinä keskellä oleman.
11. Se pitää papeille pyhitetty oleman Zadokin lapsista, jotka minun säätyni pitäneet ovat, ja ei ole Israelin lasten kanssa luopuneet, niinkuin Leviläiset luopuivat.
12. Ja sentähden pitää heillä oleman oma osa eroitetusta maasta, se kaikkein pyhin, joka on Leviläisten rajan tykönä.
13. Mutta Leviläisillä pitää myös osa oleman, viisikolmattakymmentä tuhatta leveä, pappein rajan tykönä; sillä kaikki pituus pitää oleman viisikolmattakymmentä tuhatta riukua ja leveys kymmenentuhatta riukua.
14. Ja ei pidä siitä mitään myytämän pois eikä vaihetettaman, ei myös maan uutisesta pidä mitään tuleman pois; sillä se on pyhitetty Herralle.
15. Mutta ne viisituhatta riukua, jotka jäävät leveydelle, viidestäkolmattakymmenestä tuhannesta riukumitasta pituudelle, pitää oleman kaupungille yhteiseksi asuinsijaksi ja esikaupungiksi; ja sen keskellä pitää kaupungin oleman.
16. Ja tämän pitää oleman hänen mittansa: neljätuhatta ja viisisataa riukua pohjoiseen ja lounaaseen päin, niin myös itään ja länteen päin neljätuhatta ja viisisataa.
17. Mutta esikaupunkia varten pitää oleman kaksisataa ja viisikymmentä riukua, pohjaan ja lounaan päin, niin myös itään ja länteen kaksisataa ja viisikymmentä riukua.
18. Mutta mitä jää pituudesta pyhän ylennysuhrin osan kohdalle, kymmenentuhatta riukua itään päin ja

kymmenentuhatta riukua länteen päin, juuri pyhän ylennysuhrin osan kohdalla, sen sisälletulo pitää oleman kaupungin palvelioille elatukseksi.
19. Ja jotka kaupungissa palvelevat, ne pitää oleman kaikista Israelin sukukunnista.
20. Ja kaikista näistä eroitetuista osista, joka on molemmilta puolilta pituudelle ja leveydelle viisikolmattakymmentä tuhatta riukua, pitää teidän eroittaman neljännen osan; sen pitää kaupungin oman oleman.
21. Mutta mitä vielä jää molemmille puolille siitä eroitetusta pyhästä osasta ja kaupungin osasta, viisikolmattakymmentä tuhatta riukua sekä itään että länteen, se pitää päämiehen oma oleman; mutta pyhä maa, jossa pyhä huone on, pitää siitä eroitettu oleman.
22. Mutta mitä on Leviläisten osan ja kaupungin osan välillä, joka keskellä on, mitä jää Juudan ja Benjaminin rajan välille, se pitää päämiehen oma oleman.
23. Sitte pitää muut sukukunnat oleman: Benjaminin osa idän puolesta länteen.
24. Mutta Benjaminin rajan tykönä pitää Simeonin osa oleman idän puolesta länteen.
25. Simeoinin rajan vieressä pitää Isaskarin osan oleman, idän puolesta länteen.
26. Isaskarin rajalla pitää Zebulonin osan oleman, idän puolesta länteen.
27. Zebulonin rajalla pitää Gadin osan oleman, idästä länteen.
28. Mutta likin Gadia on lounaan raja, Temanin, Tamarista niin Kadeksen riitaveteen saakka, niin ojaan asti, joka isoon mereen juoksee.
29. Näin pitää maa jaettu oleman Israelin lasten sukukuntain perinnöksi; ja sen pitää oleman heidän osansa, sanoo Herra, Herra.
30. Ja näin leveltä pitää kaupungin oleman; neljätuhatta ja viisisataa riukua pohjoista päin.
31. Ja kaupungin portit pitää Israelin sukukuntain nimeltä nimitetyt oleman: kolme porttia pohjoista päin: ensimäinen Rubenin, toinen Juudan, kolmas Levin.
32. Niin myös itään päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimäinen Josephin, toinen Benjaminin, kolmas Danin.
33. Etelään päin myös neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimäinen Simeonin, toinen Isaskarin, kolmas Zebulonin.
34. Niin myös länteen päin neljätuhatta ja viisisataa riukua, ja kolme porttia: ensimmäinen portti Gadin, toinen Asserin, kolmas Naphtalin.
35. Näin pitää tämä kaikki ympäri oleman, kahdeksantoistakymmentä tuhatta riukua: ja niin pitää kaupunki tästä päivästä kutsuttaman: tässä on Herra.

DANIEL

1 LUKU

Kolmantena Jojakimin, Juudan kuninkaan, valtakunnan vuotena tuli Nebukadnetsar, Babelin kuningas Jerusalemin eteen, ja piiritti sen.
2. Ja Herra antoi Jojakimin, Juudan kuninkaan hänen käsiinsä, ja muutamia astioita Jumalan huoneesta; ne antoi hän viedä Sinearin maalle, jumalansa huoneesen, ja pani ne astiat jumalansa tavarahuoneesen.
3. Ja kuningas sanoi Aspenaalle, ylimmäiselle kamaripalveliallensa, että hänen piti Israelin lapsista kuninkaallisesta suvusta ja berrain lapsista valitseman
4. Virheettömiä poikia, kauniita, toimellisia, viisaita, ymmärtäväisiä, taitavia, jotka soveliaat olisivat palvelemaan kuninkaan huoneessa, ja piti opettaman heille Kaldean kirjoituksia ja kieltä.
5. Niille toimitti kuningas, mitä heille joka päivä annettaman piti kuninkaan ruasta ja sitä viinaa, jota hän itse joi; että he niin kolme vuotta kasvatettaman ja sitte kuninkaan edessä palveleman piti,
6. Joiden seassa olivat Juudan lapsista: Daniel, Hanania, Misael ja Asaria.
7. Ja ylimmäinen kamaripalvelia antoi heille nimet, ja nimitti Danielin Belsatsariksi ja Hananian Sadrakiksi, ja Misaelin Mesakiksi, ja Asarian Abednegoksi.
8. Mutta Daniel aikoi sydämessänsä, ettei hän kuninkaan rualla eikä sillä viinalla, jota hän itse joi, itseänsä saastuttaisi; ja rukoili ylimmäistä kamaripalveliaa, ettei hän itseänsä saastuttaisi.
9. Ja Jumala antoi Danielille, että ylimmäinen kamaripalvelia oli hänelle ystävällinen ja armollinen.
10. Ja ylimmäinen kamaripalvelia sanoi Danielille: minä pelkään minun herraani, kuningasta, joka teille teidän ruokanne ja juomanne toimittanut on; jos hän näkis teidän kasvonne laihemmiksi kuin muiden teidän ikäistenne, niin te minun sitte saatte kuninkaan tykönä pois hengeltäni.
11. Niin sanoi Daniel Meltsarille. jolle ylimmäinen kamaripalvelia Danielista, Hananiasta, Misaelista ja Asariasta käskyn antanut oli:
12. Koettele palvelioitas kymmenen päivää, ja annettakaan meille puuroa syödäksemme ja vettä juodaksemme.
13. Ja anna niin meidän muotomme ja niiden poikain muoto, jotka kuninkaan ruasta syövät, katsottaa; ja niinkuin sinä sitte näet, tee niin palvelioilles.

14. Ja hän totteli heitä siinä, ja koetteli heitä kymmenen päivää.
15. Ja kymmenen päivän perästä olivat he kauniimmat ja lihavammat ruumiilta kuin kaikki nuorukaiset, jotka kuninkaan ruasta söivät.
16. Niin pani Meltsari pois heidän määrätyn ruokansa ja viinajuomansa, ja antoi heille puuroa.
17. Vaan näille neljälle nuorukaiselle antoi Jumala taidon ja ymmärryksen kaikkinaisissa kirjoituksissa ja viisaudessa; ja Danielille antoi hän ymmärryksen kaikkinaisissa näyissä ja unissa.
18. Ja kuin se aika kulunut oli, jonka kuningas määrännyt oli, että he piti tuotaman edes, vei heidät ylimmäinen kamaripalvelia Nebukadnetsarin eteen.
19. Ja kuningas puhui heidän kanssansa, ja ei kaikkein seassa yhtäkään löydetty, joka Danielin, Hananian, Misaelin ja Asarian kaltainen oli; ja he tulivat kuninkaan palvelioiksi.
20. Ja kuningas löysi heidät, kuin hän heitä tutkisteli kaikissa asioissa, kymmenen kertaa toimellisemmiksi ja ymmärtäväisemmiksi kuin kaikki tähtientutkiat ja viisaat koko valtakunnassansa.
21. Ja Daniel oli siellä hamaan ensimäiseen Koreksen vuoteen asti.

2 LUKU

1. Toisena Nebukadnetsarin valtakunnan vuotena näki Nebukadnetsar unta, josta hän hämmästyi, niin että hän heräsi.
2. Ja kuningas käski tähtientutkiat ja viisaat ja noidat ja Kaldealaiset kutsuttaa kokoon, sanomaan kuninkaalle hänen untansa. Ja he tulivat ja astuivat kuninkaan eteen.
3. Ja kuningas sanoi heille: minä näin unta, josta minä peljästyin, ja minä mielelläni tahtoisin tietää, mikä se uni oli.
4. Niin sanoivat Kaldealaiset kuninkaalle Syrian kielellä: kuningas eläköön kauvan! sano palvelioilles uni, niin me tahdomme selittää sen.
5. Kuningas vastasi ja sanoi Kaldealaisille: minä olen unhottanut; jollette minulle ilmoita unta ja selitä sitä, niin te pitää kappaleiksi hakattaman, ja teidän huoneenne lokaläjäksi kukistettaman.
6. Vaan jos te minun tietää annatte unen ja selityksen, niin teidän pitää saaman lahjoja, antimia ja suuren kunnian minulta: sentähden sanokaat minulle uni ja sen selitys.
7. He vastasivat jälleen ja sanoivat: kuningas sanokaan palvelioillensa unen, me tahdomme sen selittää.
8. Kuningas vastasi ja sanoi: totisesti minä ymmärrän, että te aikaa kulutatte, koska te näette minun sen unohtaneeksi.

9. Mutta jollette minulle unta sano, niin tuomio käy teidän ylitsenne, että te olette aikoneet minun edessäni puhua vääryyttä, siihenasti että aika kuluis: sentähden sanokaat minulle uni, niin minä ymmärrän, että te myös selityksen osaatte.
10. Niin vastasivat Kaldealaiset kuninkaan edessä ja sanoivat: ei yhtään ihmistä ole maan päällä, joka sanoa taitaa, mitä kuningas anoo; niin ei ole myös yhtään kuningasta, kuinka suuri ja voimallinen hän olis, joka senkaltaista tähtientutkialta, viisaalta eli Kaldealaiselta vaatii.
11. Sillä se, jota kuningas anoo, on ylen korkia, ja ei yksikään ole, joka sen kuninkaalle sanoa taitaa, paitsi jumalia, jotka ihmisten seassa ei asu.
12. Silloin vihastui kuningas sangen suuresti, ja käski kaikki viisaat Babelissa tapettaa.
13. Ja tuomio annettiin, että viisaat tapettaman piti; ja Danielia hänen kumppaniensa kanssa myös etsittiin tapettaviksi.
14. Silloin saatti Daniel toisen neuvon ja käskyn Ariokille, kuninkaan ylimmäiselle päämiehelle, joka meni ulos tappamaan viisaita Babelissa.
15. Ja hän vastasi ja sanoi kuninkaan käskyläiselle Ariokille: miksi niin ankara tuomio on käynyt ulos kuninkaalta? Ja Ariok antoi Danielin tietää sen asian.
16. Niin meni Daniel ylös ja rukoili kuningasta, että hän antais hänelle aikaa, sanoaksensa kuninkaalle selitystä.
17. Ja Daniel meni kotia ja ilmoitti sen kumppaneillensa Hananialle, Misaelille ja Asarialle,
18. Että he taivaan Jumalalta armoa rukoilisivat sen salaisen asian tähden, ettei Daniel kumppaninensa ynnä muiden viisasten kanssa Babelissa hukkuisi.
19. Niin ilmoitettiin Danielille se salainen asia yöllä näyssä: niin Daniel kiitti Jumalaa taivaasta,
20. Vastasi ja sanoi: kiitetty olkoon Jumalan nimi ijankaikkisesta ijankaikkiseen! sillä hänen on viisaus ja väkevyys.
21. Hän muuttaa ajat ja hetket; panee pois kuninkaat ja asettaa kuninkaat; hän antaa viisaille viisauden ja ymmärtäväisille taidon ja ymmärryksen.
22. Hän ilmoittaa syvät ja salaiset asiat; hän tietää, mitä pimiässä on, sillä hänen tykönänsä on sula valkeus.
23. Minä kiitän ja ylistän sinua minun isäini Jumala, ettäs minulle viisautta ja väkevyyttä lainaat, ja nyt minulle ilmoittanut olet, jota me sinulta rukoilimme; sinä olet meille kuninkaan asian ilmoittanut.
24. Silloin meni Daniel Ariokin tykö, jolla kuninkaalta käsky oli viisaita Babelissa hukuttaa; hän meni ja sanoi hänelle näin: älä tapa viisaita Babelissa, vaan vie minut ylös kuninkaan tykö, minä tahdon kuninkaalle

selityksen sanoa.
25. Ariok vei Danielin kiiiruusti kuninkaan eteen, ja sanoi hänelle näin: minä olen löytänyt yhden miehen Juudalaisten vankien seasta, joka kuninkaalle selityksen sanoa taitaa.
26. Kuningas vastasi ja sanoi Danielille, joka Belsatsariksi kutsuttiin: oletko sinä se, joka minulle sen unen, jonka minä nähnyt olen, ja hänen selityksensä ilmoittaa taidat?
27. Daniel vastasi kuninkaan edessä ja sanoi: sitä salautta, jota kuningas anoo, ei viisaat, tähtientutkiat, oppineet ja noidat taida kuninkaalle ilmoittaa.
28. Vaan Jumala on taivaissa, joka taitaa salaiset asiat julistaa, hän tiettäväksi teki kuningas Nebukadnetsarille, mitä tulevaisina aikoina tapahtuman pitää. Tämä on sinun unes ja sinun näkys, kuin sinä makasit.
29. Sinä kuningas vuoteessas ajattelit mitä tästedes tapahtuman pitäis; ja se, joka salaiset ilmoittaa, hän on sinulle osoittanut, kuinka tapahtuman pitää.
30. Niin ovat senkaltaiset asiat minulle ilmoitetut, ei minun viisauteni tähden, niinkuin se olis suurempi kuin kaikkein, jotka elävät, vaan sentähden että sen selitys pitäis kuninkaalle tiettäväksi tuleman, ja sinä saisit sinun sydämes ajatukset tietää.
31. Sinä kuningas näit, ja katso, suuri ja korkia kuva seisoi suurella kirkkaudella sinun edessäs; ja se oli hirmuinen nähdä.
32. Sen kuvan pää oli parhaimmasta kullasta; mutta sen rinta ja käsivarret olivat hopiasta; sen vatsa ja lanteet olivat vaskesta.
33. Sen sääret olivat raudasta; sen jalat olivat puolittain raudasta ja puolittain savesta.
34. Sen sinä näit, siihenasti kuin yksi kivi temmattiin ilman käsiä, ja löi sen kuvan jalkoihin, jotka raudasta ja savesta olivat, ja murensi ne rikki.
35. Silloin tulivat ne kaikki muserretuksi, rauta, savi, vaski, hopia ja kulta, ja tulivat niinkuin akanat suviriihessä, ja tuuli vei ne pois, niin ettei niiden siaa ensinkään löydetty; mutta kivi joka kuvaa löi, tuli suureksi vuoreksi, niin että se kokonaan maan täytti.
36. Tämä on uni; nyt me tahdomme kuninkaalle sen selityksen sanoa:
37. Sinä kuningas olet kuningasten kuningas, jolle Jumala taivaasta valtakunnan, voiman, väkevyyden ja kunnian antanut on;
38. Ja kaikki, joissa ihmisen lapset asuvat, ja eläimet kedolla ja linnut taivaan alla on hän sinun käsiis antanut, ja sinulle näiden kaikkein päälle lainasi vallan: sinä se kultainen pää olet.
39. Sinun jälkees pitää toisen valtakunnan tuleman, halvemman kuin sinä; sitte se kolmas valtakunta, joka

vaskinen on, jonka pitää kaikki maakunnat hallitseman.
40. Sen neljännen valtakunnan pitää kovan oleman niinkuin raudan; sillä niinkuin rauta särkee ja murentaa kaikki, ja niinkuin rauta kaikki rikkoo, juuri niin tämän piti myös särkemän ja murentaman.
41. Mutta ettäs näit jalat ja varpaat, puolittain savesta ja puolittain raudasta, sen pitää jaetun valtakunnan oleman; kuitenkin pitää raudan vahvuudesta siihen jäämän, niinkuin sinä näit raudan olevan savella sekoitetun.
42. Ja että varpaat sen jaloissa puolittain rautaa ja puolittain savea oli, niin sen pitää puolittain vahvan ja puolittain heikon valtakunnan oleman.
43. Ja ettäs näit raudan sekoitetun savella, niin he kyllä ihmisen siemenellä sekoitetaan, mutta ei he kuitenkaan riipu kiinni toinen toisessansa; niinkuin ei rautaa taideta sekoittaa saven kanssa yhteen.
44. Mutta näiden kuningasten aikana on Jumala taivaasta yhden valtakunnan asettava, jota ei ikänä kukisteta, ja hänen valtakuntansa ei pidä toiselle kansalle annettaman: sen pitää kaikki nämät valtakunnat särkemän ja hajoittaman, mutta sen pitää ijankaikkisesti pysymän.
45. Niinkuin sinä näit kiven, ilman käsiä vuoresta temmatun, joka raudan, vasken, saven, hopian ja kullan murensi: niin on suuri Jumala kuninkaalle näyttänyt, kuinka tästälähin tapahtuman pitää; ja tämä on totinen uni ja sen selitys on oikia.
46. Niin lankesi kuningas Nebukadnetsar kasvoillensa, ja kumarsi Danielia, ja käski tehdä hänelle ruokauhria ja polttouhria.
47. Ja kuningas vastasi Danielia ja sanoi: totisesti on teidän Jumalanne kaikkein jumalain Jumala ja kaikkein kuningasten Herra, joka salaiset asiat ilmoittaa, ettäs tämän salaisen asian olet ilmoittaa taitanut.
48. Niin kuningas korotti Danielin, ja antoi hänelle suuria ja paljon lahjoja, ja asetti hänen kaikkein Babelin valtakuntain päälle ja päämieheksi kaikkein viisasten päälle Babelissa.
49. Ja Daniel rukoili kuningasta, että hän pani Babelin maakuntain päälle Sadrakin, Mesakin ja Abednegon; mutta Daniel itse oli kuninkaan tykönä hänen kartanossansa.

3 LUKU

1. Kuningas Nebukadnetsar teetti kultaisen kuvan, kuusikymmentä kyynärää korkian ja kuusi kyynärää leviän, ja antoi sen panna Duuran kedolle Babelin maalla.
2. Ja kuningas Nebukadnetsar lähetti päämiesten, herrain, maanvanhimpain, tuomarein, käskyläisten, neuvonantajain, virkamiesten ja kaikkein voimallisten perään maalla, että he tulisivat kokoon sitä kuvaa

vihkimään, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös.
3. Silloin tulivat kokoon päämiehet, herrat, maanvanhimmat, tuomarit, käskyläiset, neuvonantajat, virkamiehet ja kaikki voimalliset maalta kuvaa vihkimään, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös; ja heidän piti astuman kuvan eteen, jonka Nebukadnetsar oli antanut panna ylös.
4. Ja kuuluttaja huusi väkevästi: se olkoon teille sanottu, te kansat, sukukunnat ja kielet:
5. Kuin te kuulette basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soittamiset, niin teidän pitää lankeeman maahan, ja kumartaman kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnetsarin on antanut panna ylös.
6. Mutta joka ei silloin lankee maahan ja kumarra, se pitää kohta pätsiin heittämän.
7. Kuin he siis kuulivat basunan helinän, huilut, harput, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, lankesivat kaikki kansat, maakunnat ja kielet maahan, ja kumarsivat sitä kultaista kuvaa, jonka kuningas Nebukadnetsar oli antanut panna ylös.
8. Kohta sillä hetkellä astuivat monikahdat Kaldean miehet edes, ja kantoivat Juudalaisten päälle,
9. Ja sanoivat kuningas Nebukadnetsarille: Kuningas eläköön kauvan!
10. Sinä kuningas olet antanut yhden käskyn, että kaikki ihmiset, jotka kuulivat basunan helinän, harput, huilut, kanteleet, psaltarit, trometit ja kaikkinaiset soittamiset, piti lankeeman maahan, ja kultaista kuvaa kumartaman.
11. Vaan joka ei lankeaisi maahan ja kumartaisi, piti tuliseen pätsiin heitettämän.
12. Nyt on Juudan miehiä, jotkas virkoihin Babelin maakunnassa asettanut olet, Sadrak, Mesak ja Abednego, ne miehet katsovat ylön sinun käskys, ja ei kunnioita sinun jumalias, eikä kumarra kultaista kuvaa, jonkas olet antanut panna ylös.
13. Silloin käski Nebukadnetsar kiukussa ja vihoissansa, että Sadrak, Mesak ja Abednego tuotaisiin edes; ja miehet vietiin kuninkaan eteen.
14. Silloin puhui Nebukadnetsar ja sanoi heille: Kuinka, ettekö te tahdo, Sadrak, Mesak ja Abednego, minun jumaliani kunnioittaa, ja kumartaa kultaista kuvaa, jonka minä olen antanut panna ylös?
15. Nyt siis valmistakaat teitänne, niin pian kuin te kuulette basunan äänen, trometit, harput, huilut, kanteleet, psaltarit ja kaikkinaiset soittamiset, niin langetkaat maahan ja kumartakaat kuvaa, jonka minä olen antanut tehdä. Ja katso, jollette kumarra, niin te pitää tuliseen pätsiin heitettämän. Annas nähdä, kuka se Jumala on, joka teitä minun käsistäni pelastaa taitaa.
16. Silloin vastasivat Sadrak, Mesak ja Abednego ja sanoivat kuninkaalle: Nebukadnetsar, ei tarvita, että me sinua siihen vastaamme.

17. Katso, meidän Jumalamme, jota me kunnioitamme, taitaa meitä kyllä auttaa tulisesta pätsistä, niin myös sinun kädestäs pelastaa.
18. Ja jos ei hän sitä tee, niin tiedä kuitenkin se, kuningas, ettemme sinun jumalias kunnioita, emmekä sitä kultaista kuvaa, jonkas olet antanut panna ylös, kumartaa tahdo.
19. Niin Nebukadnetsar tuli täyteen kiukkua, ja hänen hahmonsa muuttui Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa vastaan, ja käski, että pätsi piti seitsemän kertaa kuumemmaksi tehtämän, kuin muulloin tehtiin.
20. Ja käski väkeviä miehiä, jotka hänen sotajoukossansa olivat, sitomaan Sadrakia, Mesakia ja Abednegoa ja tuliseen pätsiin heittämään.
21. Niin sidottiin nämät miehet hameinensa, lakkinensa, kenkinensä ja muine vaatteinensa, ja heitettiin keskelle tulista pätsiä.
22. Sillä kuninkaan käsky piti kiiruusti tehtämän, ja pätsi oli lämmitetty aivan kovin, että ne miehet, jotka Sadrakin, Mesakin ja Abednegon sisälle heittivät, kuolivat tulen liekistä.
23. Mutta ne kolme miestä Sadrak, Mesak ja Abednego putosivat keskelle tulista pätsiä, niinkuin he sidotut olivat.
24. Silloin hämmästyi kuningas Nebukadnetsar suuresti ja meni nopiasti ylös ja sanoi neuvonantajillensa: Emmekö me kolme miestä sidottuna antaneet tuleen heittää? He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Totta, herra kuningas.
25. Hän vastasi ja sanoi: Katso, ja minä näen neljä miestä vallallansa käyvän tulen keskellä, ja ovat kulumatta; ja se neljäs on niinkuin Jumalan poika.
26. Silloin Nebukadnetsar meni tulisen pätsin suulle ja sanoi: Sadrak, Mesak ja Abednego, te kaikkein korkeimman Jumalan palveliat. Lähtekäät ulos ja tulkaat tänne; silloin läksi Sadrak, Mesak ja Abednego ulos tulesta.
27. Ja päämiehet, herrat, käskyläiset ja kuninkaan neuvonantajat tulivat kokoon, ja katselivat näitä miehiä, ettei tuli mitään heidän ruumiillensa tehnyt, eikä heidän hiuskarvaansakaan polttanut, eikä heidän vaatteitansa muuttanut; eikä myös tulen kartuakaan heissä tuntunut.
28. Silloin puhui Nebukadnetsar ja sanoi: Kiitetty olkoon Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalala, joka enkelinsä lähetti ja palveliansa pelasti, jotka häneen uskalsivat, ja ei kuninkaan käskyä pitäneet, vaan antoivat ruumiinsa vaaraan, ettei he yhtään muuta Jumalaa kunnioittaisi eikä kumartaisi, vaan ainoastaan Jumalaansa.
29. Niin olkoon nyt tämä minun käskyni: Kuka ikänä kaikissa kansoissa, sukukunnissa ja kielissä Sadrakin, Mesakin ja Abednegon Jumalaa pilkkaa, hän pitää kappaleiksi hakattaman, ja hänen huoneensa lokaläjäksi

kukistettaman; sillä ei yhtään muuta Jumalaa ole, joka niin pelastaa taitaa, kuin tämä.
30. Ja kuningas antoi suuren vallan Sadrakille, Mesakille ja Abednegolle Babelin maalla.
31. Kuningas Nebukadnetsar kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa!
32. Minä näen sen hyväksi, että minä ilmoitan teille ne merkit ja ihmeet, jotka korkein Jumala minulle tehnyt on.
33. Sillä hänen merkkinsä ovat suuret ja hänen ihmeensä voimalliset; hänen valtakuntansa on ijankaikkinen valtakunta, ja hänen valtansa pysyy suvusta sukuun.

4 LUKU

1. Minä Nebukadnetsar, hyvässä levossa ollessani minun huoneessani, ja kuin kaikki hyvin oli minun linnassani,
2. Näin unta, ja hämmästyin; ja ne ajatukset, jotka minulla olivat vuoteessani sen näyn tähden, saattivat minut murheelliseksi.
3. Ja minä käskin kaikki viisaat Babelista tuoda minun eteeni, sanomaan minulle, mitä se uni tietäis.
4. Niin tulivat edes tähtientutkiat, viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät, joiden edessä minä unen juttelin; vaan ei he taitaneet sen selitystä minulle ilmoittaa.
5. Siihenasti että viimein Daniel tuli minun eteeni, joka minun Jumalani nimen jälkeen Belsatsariksi kutsutaan, jolla on pyhäin jumalain henki; ja minä juttelin hänelle unen.
6. Belsatsar, sinä ylimmäinen tähtientutkiain seassa, jolla minä tiedän pyhäin jumalain hengen olevan, ja sinulta ei mitään salattu ole; sano minun uneni näky, jonka minä nähnyt olen, ja mitä se tietää.
7. Tämä on näky, jonka minä nähnyt olen minun vuoteessani: Katso, keskellä maata seisoi puu, joka oli sangen korkia.
8. Se oli suuri ja paksu puu. Sen korkeus ulottui taivaasen asti ja näkyi koko maan ääriin.
9. Sen oksat olivat kauniit, ja kantoivat paljon hedelmää, josta kaikki syödä saivat; kaikki eläimet kedolla löysivät varjon sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla, ja kaikki liha elätti itsensä siitä.
10. Ja minä näin yhden näyn minun vuoteessani, ja katso, pyhä vartia tuli alas taivaasta.
11. Se huusi korkiasti ja sanoi näin: Hakatkaat se puu poikki ja karsikaat oksat ja repikäät lehdet ja hajoittakaat sen hedelmät, että eläimet sen alta lähtisivät pois, ja linnut sen oksilta.
12. Kuitenkin jättäkäät kanto juurinensa maahan, mutta hänen pitää rautaisissa ja vaskisissa kahleissa

kedolla ruohossa käymän. Hänen pitää makaaman taivaan kasteen alla ja kastuman ja ruokkiman itsensä eläinten kanssa maan ruohoista.
13. Ja ihmisen sydän pitää otettaman häneltä pois ja eläimen sydän hänelle jälleen annettaman; siihenasti että seitsemän aikaa häneltä kuluneet ovat.
14. Se on vartiain neuvossa päätetty, ja pyhäin kanssa puheessa vahvistettu, että elävät tuntisivat Ylimmäisellä vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja antavan ne kellenkä hän tahtoo, ja että hän asettaa kaikkein nöyrimmän ihmisen niiden päälle.
15. Tämän unen olen minä kuningas Nebukadnetsar nähnyt. Vaan sinä Belsatsar sano sen selitys; sillä kaikki viisaat minun valtakunnassani ei taida minulle ilmoittaa sen selitystä; vaan sinä kyllä taidat, sillä pyhäin jumalain henki on sinun tykönäs.
16. Silloin hämmästyi Daniel, joka Belsatsariksi kutsuttiin, hetkeksi aikaa, ja hänen ajatuksensa saattivat hänet murheelliseksi. Mutta kuningas sanoi: Belsatsar, se uni ja sen selitys ei mahda sinua murheelliseksi saattaa. Belsatsar vastasi ja sanoi: Ah minun herrani, tämä uni olkoon sinun vihollisilles ja sen selitys sinun vainoojilles!
17. Se puu, jonkas nähnyt olet, että se suuri ja paksu oli, ja hänen korkeutensa taivaasen ulottui, ja näytti itsensä kaiken maan päälle.
18. Ja sen oksat olivat kauniit, ja sen hedelmiä oli paljo, josta kaikki ravittiin ja eläimet kedolla asuivat sen alla, ja taivaan linnut istuivat sen oksilla:
19. Se olet sinä, kuningas, joka niin suuri ja voimallinen olet; sillä sinun voimas on suuri ja ulottuu taivaasen, ja sinun valtas maailman ääriin.
20. Mutta että kuningas pyhän vartian nähnyt on taivaasta tulevan alas ja sanovan: Hakatkaat se puu poikki ja turmelkaat se. Kuitenkin kanto juurinensa jättäkäät maahan, mutta hänen pitää rautaisissa ja vaskisissa kahleissa kedolIa ruohossa käymän ja pitää makaaman taivaan kasteen alla ja kastuman ja itsensä eläinten kanssa kedolla ruokkiman; siihen asti että seitsemän aikaa häneltä kuluneet ovat.
21. Tämä on selitys, herra kuningas, ja tämä on sen Korkeimman neuvo, joka tulee minun herralleni kuninkaalle:
22. Sinä ajetaan pois ihmisten seasta, ja täytyy eläinten seassa kedolla olla, ja annetaan ruohoja syödäkses niinkuin härkäin, ja olet makaava taivaan kasteen alla, ja kastuva, siihenasti kuin seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat, ettäs tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kellenkä hän tahtoo.
23. Mutta että sanottu on, että kanto kuitenkin juurinensa puulle jäämän pitää, niin sinun valtakuntas pysyy

sinulle, koska tuntenut olet taivaan vallan.
24. Sentähden, herra kuningas, kelvatkoon sinulle minun neuvoni, ja päästä itses synnistäs vanhurskaudella, ja vapaaksi sinun pahoista töistäs laupiudella vaivaisia kohtaan, niin hän sinun rauhas pitentää.
25. Nämät kaikki tapahtuivat kuningas Nebukadnetsarille.
26. Sillä kahdentoistakymmenen kuukauden perästä, kuin hän kuninkaallisessa linnassansa Babelissa käyskenteli,
27. Puhui kuningas ja sanoi: Eikö tämä ole se suuri Babel, jonka minä rakentanut olen kuninkaalliseksi huoneeksi, minun suuren voimani kautta, minun kunniani ylistykseksi?
28. Ennenkuin kuningas nämät sanat puhunut oli, tuli ääni alas taivaasta: Sinulle kuningas Nebukadnetsar sanotaan: Sinun valtakuntas otetaan sinulta pois.
29. Ja sinä ajetaan pois ihmisten seasta; sinun pitää eläinten seassa kedolla oleman. Ruohoja sinun annetaan syödä niinkuin härkäin siihenasti että seitsemän aikaa sinulta kuluneet ovat, ettäs tuntisit Korkeimmalla vallan olevan ihmisten valtakuntain päälle, ja hänen antavan ne kenelle hän tahtoo.
30. Kohta sillä hetkellä täytettiin sana kuningas Nebukadnetsarissa, ja hän ajettiin pois ihmisten seasta ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla ja kastui siihen asti, että hänen hiuksensa kasvoivat niin suuriksi kuin kotkan höyhenet, ja hänen kyntensä niinkuin linnun kynnet.
31. Sen ajan perästä nostin minä Nebukadnetsar silmäni taivaasen päin ja tulin jälleen taidolleni, ja kiitin sitä Korkeinta. Minä ylistin ja kunnioitin sitä, joka elää ijankaikkisesti, jonka valta on ijankaikkinen valta, ja hänen valtakuntansa pysyy suvusta sukuun.
32. Jonka suhteen kaikki, jotka asuvat maan päällä, ovat luetut niinkuin ei mitään. Hän tekee, kuinka hän tahtoo taivaan sotajoukon kanssa, jotka asuvat maan päällä, ja ei kenkään taida hänen kättänsä estää, eikä hänelle sanoa: Mitäs teet?
33. Silloin tulin minä jälleen taidolleni, ja kuninkaalliseen kunniaani ja jalouteeni ja minun muotooni. Ja minun neuvonantajani ja voimalliseni etsivät minua, ja minä pantiin jälleen valtakuntaani, ja sain vielä suuremman kunnian.
34. Sentähden kiitän minä Nebukadnetsar ja kunnioitan ja ylistän taivaan kuningasta; sillä kaikki hänen työnsä on totuus ja hänen tiensä oikiat; ja joka ylpiä on, sen hän taitaa nöyryyttää.

5 LUKU

1. Kuningas Belsatsar teki kuuluisan pidon tuhannelle päämiehellensä, ja joi itsensä viinasta juovuksiin näiden tuhannen kanssa.
2. Ja kuin hän juopunut oli, käski hän tuoda ne kultaiset ja hopiaiset astiat, jotka Nebukadnetsar, hänen isänsä Jerusalemin templistä ottanut oli, juodaksensa niistä voimallistensa, emäntäinsä ja vaimoinsa kanssa.
3. Niin tuotiin ne kultaiset astiat, jotka templistä, Jumalan huoneesta, Jerusalemista otetut olivat; ja kuningas, hänen voimallisensa, emäntänsä ja vaimonsa joivat niistä.
4. Ja kuin he joivat viinaa, kiittivät he kultaisia, hopiaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisiä jumalia.
5. Juuri sillä hetkellä kävivät sormet niinkuin ihmisen käsi, kirjoittamaan kynttiläjalan kohdalle seinään kuninkaan salissa, ja kuningas äkkäsi kirjoittajan käden.
6. Silloin muuttui kuningas, ja hänen ajatuksensa peljättivät hänen, niin että hänen lanteensa horjuivat, ja hänen polvensa vapisivat.
7. Ja kuningas huusi korkiasti, että viisaat, Kaldealaiset ja tietäjät tuotaisiin; ja käski sanoa viisaille Babelissa: Kuka ikänä tämän kirjoituksen lukee, ja ilmoittaa minulle sen selityksen, hän pitää purpuralla vaatetettaman, ja kultakäädyt kaulassansa kantaman ja kolmas Herra oleman tässä valtakunnassa.
8. Silloin tulivat kaikki kuninkaan viisaat edes, vaan ei he taitaneet sitä kirjoitusta lukea, eikä sen selitystä kuninkaalle ilmoittaa.
9. Siitä hämmästyi kuningas Belsatsar vielä kovemmin, ja hänen muotonsa muuttui, ja hänen voimallisensa tulivat murheellisiksi.
10. Sentähden meni kuningatar kuninkaan ja hänen voimallistensa asian tähden pitohuoneesen, ja sanoi: Kuningas eläköön kauvan! Älä niin peljästy sinun ajatuksistas ja älä niin muotoas muuta.
11. Sinun valtakunnassas on mies, jolla on pyhäin jumalain henki, sillä sinun isäs aikana löydettiin hänessä valistus, toimi ja viisaus, niinkuin jumalten viisaus on; ja sinun isäs Nebukadnetsar pani hänen tähtientutkiain, viisasten, Kaldealaisten ja tietäjäin päälle. Niin teki kuningas, sinun isäs.
12. Että korkiampi henki hänen tykönänsä löydettiin, niin myös ymmärrys ja taito unia selittämään, osaamaan pimeitä puheita ja salaisia asioita ilmoittamaan. Daniel, jonka kuningas antoi Belsatsariksi nimittää; niin kutsuttakaan Daniel; hän sanoo, mitä se tietää.
13. Silloin vietiin Daniel kuninkaan eteen. Ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Oletko sinä Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, jotka kuningas, minun isäni, Juudeasta tänne tuonut on?
14. Minä olen kuullut sinusta, että sinulla on pyhäin jumalain henki, että myös valistus, ymmärrys ja korkia viisaus sinussa löydetty on.
15. Minä olen antanat kutsua eteeni toimelliset ja viisaat tätä kirjoitusta lukemaan ja sen selitystä minulle

ilmoittamaan, ja ei he taida sanoa, mitä se tietää.
16. Mutta minä kuulen sinusta, että sinä taidat pimiät asiat selittää ja salatut ilmoittaa. Jos sinä nyt taidat tämän kirjoituksen lukea ja minulle ilmoittaa, mitä se tietää, niin sinä pitää purpuralla puetettaman ja kultakäädyt kaulassas kantaman ja kolmas herra oleman tässä valtakunnassa.
17. Niin vastasi Daniel ja sanoi kuninkaalle: Pidä itse lahjas ja anna antimes muille. Minä luen kuitenkin kuninkaalle kirjoituksen, ja ilmoitan sen selityksen hänelle.
18. Herra kuningas, korkein Jumala on sinun isälles Nebukadnetsarille valtakunnan, voiman, kunnian ja jalouden antanut.
19. Ja sen voiman tähden, joka hänelle annettu oli, pelkäsivät ja karttoivat häntä kansat, sukukunnat ja kielet. Hän tappoi kenen hän tahtoi, hän jätti elämään kenen hän tahtoi, hän ylensi kenen hän tahtoi, hän alensi kenen hän tahtoi.
20. Mutta koska hänen sydämensä paisui, ja hänen henkensä ylpeyteen paisuneeksi tuli, hyljättiin hän kuninkaalliselta istuimelta, ja tuli pois kunniastansa
21. Ja ajettiin pois ihmisten seasta. Ja hänen sydämensä tuli eläinten kaltaiseksi, ja täytyi metsän eläinten kanssa juosta, ja söi ruohoja niinkuin härkä, ja hänen ruumiinsa oli taivaan kasteen alla, ja kastui, siihenasti, että hän oppi, että korkeimmalla Jumalalla on valta ihmisten valtakuntain päälle, ja hän antaa ne kellenkä hän tahtoo.
22. Ja sinä Belsatsar, hänen poikansa, et ole sydäntäs nöyryyttänyt, ehkäs kaikki kyllä ne tiesit;
23. Vaan olet itses korottanut taivaan Herraa vastaan. Ja hänen huoneensa astiat piti kannettaman sinun etees, ja sinä, sinun voimallises, sinun emäntäs ja vaimos olette niistä viinaa juoneet. Niin myös hopiaisia, kultaisia, vaskisia, rautaisia, puisia ja kivisä jumalia kiittäneet, jotka ei näe eikä kuule, eikä tuta taida. Mutta sitä Jumalaa, jonka kädessä sinun henkes on, ja jonka tykönä kaikki sinun ties ovat, et sinä ole kunnioittanut.
24. Sentähden on häneltä lähetetty tämä käsi, ja tämä kirjoitus kirjoitettu.
25. Ja tämä on kirjoitus, joka siinä kirjoitettu on: Mene, Mene, Tekel, Upharsin.
26. Ja tämä on selitys: Mene; se on: Jumala on sinun valtakuntas lukenut ja lopettanut.
27. Tekel; se on: Sinä olet vaa'alla punnittu, ja aivan köykäiseksi löydetty.
28. Peres; se on: Sinun valtakuntas on jaettu ja Mediläisille ja Persialaisille annettu.
29. Silloin käski Belsatsar, että Daniel purpuralla puetettaman piti, ja kultakäädyt hänen kaulaansa annettaman, ja antoi hänestä kuuluttaa, että hän kolmas herra on valtakunnassa.
30. Mutta juuri sinä yönä tapettiin Belsatsar, Kaldean kuningas.

31. Ja Darius Mediläinen sai valtakunnan, kuin hän kahdenseitsemättäkymmentä ajastajan vanha oli.

6 LUKU

1. Ja Darius näki sen hyväksi panna koko valtakuntaan sata ja kaksikymmentä maanvanhinta.
2. Näiden päälle pani hän kolme päämiestä, joista Daniel yksi oli, joille maanvanhimmat piti luvun tekemän, ettei kuningas kärsisi vahinkoa.
3. Mutta Daniel voitti kaikki päämiehet ja maanvanhimmat, sillä hänessä oli korkiampi henki. Sentähden ajatteli kuningas pannaksensa hänet koko valtakunnan päälle.
4. Jonka tähden päämiehet ja maanvanhimmat etsivät syytä Danielia vastaan valtakunnan puolesta, vaan ei he taitaneet yhtään syytä eikä rikosta löytää, sillä hän oli uskollinen, ettei hänessä mitään vikaa eikä rikosta löytää taidettu.
5. Niin sanoivat ne miehet: Emme löydä yhtään syytä tämän Danielin kanssa, ellemme löydä hänen Jumalansa palveluksessa.
6. Silloin tulivat päämiehet ja maanvanhimmat joukoittain kuninkaan eteen ja sanoivat hänelle näin: Kuningas Darius eläköön kauvan!
7. Valtakunnan päämiehet, herrat, maanvanhimmat, neuvonantajat ja valtamiehet ovat ajatelleet, että kuninkaallinen käsky annettaisiin ja ankara kielto, että jos joku kolmenakymmenenä päivänä joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta, kuningas, ainoasti jotakin anoo, pitää jalopeurain luolaan heitettämän.
8. Sentähden, herra kuningas, vahvista se käsky ja kirjoita alle, ettei sitä jälleen muutettaisi, Mediläisten ja Persian oikeuden jälkeen, jota ei kenkään rikkoa tohdi.
9. Niin kirjoitti kuningas Darius sen kirjoituksen ja käskyn alle.
10. Kuin Daniel sai tietää kirjoitetuksi sen käskyn alle, meni hän ylös huoneesensa, ja hänen suvihuoneensa akkunat olivat avoimet Jerusalemia päin, ja lankesi kolme kertaa päivässä polvillensa; rukoili, kiitti ja ylisti Jumalaansa, niinkuin hänen tapansa oli ennenkin tehdä.
11. Silloin tulivat ne miehet joukoittain ja löysivät Danielin rukoilevan ja avuksensa huutavan Jumalaansa.
12. Niin he astuivat edes ja puhuivat kuninkaan kanssa siitä kuninkaallisesta käskystä ja sanoivat: Etkös kirjoittanut käskyn alle, että jos joku ihminen kolmenakymmenenä päivänä jotakin anova olis joltakulta jumalalta eli ihmiseltä, paitsi sinulta ainoastansa, kuningas, se pitää jalopeurain luolaan heitettämän? Kuningas vastasi ja sanoi: Se on tosi, ja Mediläisten ja Persialaisten oikeutta ei pidä kenenkään rikkoman.
13. He vastasivat ja sanoivat kuninkaalle: Daniel, yksi Juudalaisista vangeista, ei tottele sinua, herra

kuningas, eikä sinun käskyäs, jonka allekirjoittanut olet; sillä hän rukoilee kolmasti päivässä.
14. Kuin Kuningas sen kuuli, tuli hän sangen murheelliseksi ja ahkeroitsi suuresti, että hän Danielin vapahtais; ja vaivasi itsiänsä auringon laskemaan asti, että hän hänet pelastais.
15. Vaan ne miehet tulivat joukoittain kuninkaan tykö ja sanoivat hänelle: Tiedä, herra kuningas, että Mediläisten ja Persialaisten oikeus on, että kaikki kiellot ja käskyt, joita kuningas päättänyt on, pitää muuttumattomat oleman.
16. Silloin kuningas käski, ja he toivat Danielin edes ja heittivät hänet jalopeurain luolaan. Mutta kuningas puhui ja sanoi Danielille: Sinun Jumalas, jotas lakkaamata palvelet, auttakoon Sinua!
17. Ja he toivat kiven ja panivat luolan ovelle: Sen painoi kuningas omalla sinetillänsä ja voimallistensa sinetillä, ettei kuninkaan tahto muutettaisi Danielia vastaan.
18. Ja kuningas meni linnaansa ja kulutti yön syömättä ja ei antanut mitään huvitusta tuoda eteensä, eikä myös yhtään unta saanut.
19. Aamulla varhain päivän koittaissa nousi kuningas ylös ja meni kiiruusti jalopeurain luolan tykö.
20. Ja kuin hän luolan tykö lähestyi, huusi hän Danielia surkialla äänellä ja kuningas puhui ja sanoi Danielille: Daniel, sinä elävän Jumalan palvelia, onko Jumalas, jotas ilman lakkaamata palvelet, voinut sinut jalopeuroilta pelastaa?
21. Niin Daniel puhui kuninkaan kanssa sanoen: Kuningas eläköön kauvan!
22. Minun Jumalani on lähettänyt enkelinsä, joka jalopeurain kidat on pitänyt kiinni, ettei he minulle mitään pahaa tehneet ole, sillä minä olen hänen edessänsä viattomaksi löydetty. En myös ole minä sinua vastaan, herra kuningas, mitään tehnyt.
23. Niin kuningas ihastui siitä suuresti, ja käski Danielin luolasta ylös ottaa. Ja he ottivat Danielin ylös luolasta, ja ei hänessä yhtään haavaa löydetty, sillä hän oli turvannut Jumalaansa.
24. Silloin käski kuningas; ja ne miehet tuotiin edes, jotka olivat kantaneet Danielin päälle, ja jalopeurain luolaan heitettiin lapsinensa ja vaimoinensa. Ja ennenkuin he luolan pohjaan tulivat, tarttuivat heihin jalopeurat ja murensivat heidän luunsakin.
25. Silloin antoi kuningas Darius kirjoittaa kaikille kansoille, sukukunnille ja kielille, jotka asuvat kaikessa maassa: Teille olkoon paljon rauhaa!
26. Se käsky on minulta asetettu, että kaikessa minun kuninkaan valtakunnassani Danielin Jumalaa peljättämän ja vavistaman pitää, sillä hän on elävä Jumala, joka ijankaikkisesti pysyy, ja hänen valtakuntansa on katoomatoin, ja hänen voimansa loppumatoin.
27. Hän on vapahtaja ja hädässä auttaja, ja hän tekee tunnustähtiä ja ihmeitä sekä taivaassa että maan

päällä. Hän on Danielin jalopeurain käsistä pelastanut.
28. Ja Daniel tuli voimalliseksi Dariuksen valtakunnassa ja Koreksen Persialaisen valtakunnassa.

7 LUKU

1. Ensimäisenä Belsatsarin, Babelin kuninkaan vuotena näki Daniel unen ja näyn vuoteessansa; ja hän kirjoitti sen unen, ja käsitti sen näin:
2. Daniel puhui ja sanoi: Minä näin näyn yöllä, ja katso, neljä tuulta taivaan alla pauhasivat toinen toistansa vastaan suurella merellä.
3. Ja neljä suurta petoa nousi merestä, aina toinen toisen muotoinen kuin toinen.
4. Ensimäinen niinkuin jalopeura, jolla olivat kotkan siivet. Ja minä katsoin siihen asti, että siivet temmattiin pois häneltä ja hän otettiin ylös maasta, ja seisoi jaloillansa niinkuin ihminen, ja hänelle annettiin ihmisen sydän.
5. Ja katso, toinen peto oli karhun muotoinen ja seisoi yhdellä puolella, ja oli hänen suussansa hammastensa seassa kolme kylkiluuta. Ja hänelle sanottiin: Nouse ja syö paljon lihaa.
6. Tämän jälkeen minä näin, ja katso, toinen peto oli pardin muotoinen. Hänellä oli neljä linnun siipeä hänen selässänsä, ja sillä pedolla oli neljä päätä, ja hänelle annettiin valta.
7. Senjälkeen minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso, neljäs peto oli kauhia ja hirmuinen ja sangen väkevä, ja hänellä olivat suuret rautaiset hampaat. Söi ympäriltänsä ja murensi ja liian hän tallasi jaloillansa. Se oli myös paljon toisin kuin ne muut pedot, jotka hänen edellänsä olivat, ja hänellä oli kymmenen sarvea.
8. Minä katselin tarkasti sarvia, ja katso, niiden seassa puhkesi toinen vähä sarvi, jonka edestä kolme niistä ensimäisistä sarvista reväistiin pois. Ja katso, sillä sarvella olivat silmät niinkuin ihmisen silmät ja suu, joka pahui suuria asioita.
9. Nämät minä näin, siihenasti, että istuimet pantiin. Ja istui vanha-ikäinen, jonka vaatteet olivat lumivalkiat, ja hänen päänsä hiukset niinkuin puhdas villa, hänen istuimensa oli niinkuin tulen liekki, ja hänen rattaansa niinkuin polttava tuli.
10. Tulinen virta juoksi ja kävi ulos hänen kasvoinsa edestä. Tuhannen kertaa tuhannen palveli häntä ja sata kertaa tuhannen tuhatta seisoi hänen edessänsä. Tuomio pidettiin, ja kirjat avattiin.
11. Minä katsoin niiden suurten puhetten äänen tähden, joita se sarvi puhui; minä katselin, siihen asti, että peto tapettu oli, ja hänen ruumiinsa hukkui, ja tuleen palamaan heitettiin.
12. Ja muiden petoin valta myös loppui; sillä heillä oli määrätty aika ja hetki, kuinka kauvan kukin oleman

piti.
13. Minä näin tässä näyssä yöllä, ja katso; yksi tuli taivaan pilvissä niinkuin ihmisen poika, ja hän tuli hamaan vanha-ikäisen tykö, ja vietiin hänen eteensä.
14. Ja hän antoi hänelle voiman, kunnian ja valtakunnan, että häntä kaikki kansat, sukukunnat ja kielet palveleman pitää. Hänen valtansa on ijankaikkinen valta, joka ei huku, ja hänen valtakunnallansa ei ole loppua.
15. Minä Daniel hämmästyin sitä minun hengessäni, ja ne minun näkyni peljättivät minua.
16. Ja minä menin yhden tykö niistä, jotka siinä seisoivat, ja rukoilin häntä, että hän minulle näistä kaikista tiedon antais. Ja hän puhui minun kanssani, ja ilmoitti minulle niiden sanain selityksen.
17. Nämät neljä suurta petoa ovat neljä kuningasta, jotka nousevat maasta.
18. Vaan sen Korkeimman pyhät pitää valtakunnan omistaman ja pitää siinä asuman ijankaikkisesti ja ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
19. Sitte minä olisin mielelläni tahtonut tietää totista tietoa neljännestä pedosta, joka paljo toisin oli kuin kaikki ne muut; sangen hirmuinen, jolla rautaiset hampaat ja vaskiset kynnet olivat; joka ympäriltänsä söi ja murensi ja liian jaloillansa tallasi;
20. Ja niistä kymmenestä sarvesta hänen päässänsä ja siitä toisesta, joka putkahti ulos; jonka edestä putosivat pois kolme; ja siitä sarvesta, jolla silmät olivat ja suu, joka suuria asioita puhui ja suurempi oli kuin ne, jotka hänen tykönänsä olivat.
21. Ja minä näin sen sarven sotivan pyhiä vastaan ja voittavan heidät.
22. Siihen asti, että vanha-ikäinen tuli, ja tuomio annettiin sen Korkeimman pyhille, ja aika joutui, että pyhät valtakunnan omistivat.
23. Hän sanoi näin: Neljäs peto on neljäs valtakunta maailmassa, joka on erinäinen kaikista valtakunnista. Se syö kaiken maan, tallaa ja turmelee sen.
24. Ne kymmenen sarvea ovat kymmenen kuningasta, jotka siitä valtakunnasta nousevat. Ja niiden jälkeen tulee toinen, joka erinäinen on entisistä, ja nöyryyttää kolme kuningasta.
25. Hän puhuu Korkeinta vastaan ja hävittää Korkeimman pyhät ja rohkenee ajat ja lain muuttaa. Mutta he annetaan hänen käsiinsä yhdeksi hetkeksi ja monikahdoiksi ajoiksi ja puoleksi ajaksi.
26. Sen jälkeen pidetään tuomio, ja hänen valtansa otetaan pois, että hän peräti hukutetaan ja kadotetaan.
27. Vaan valtakunta, valta ja voima kaiken taivaan alla annetaan Korkeimman pyhälle kansalle, jonka valtakunta on ijankaikkinen valtakunta, ja kaikki vallat pitää häntä palveleman ja kuuleman.
28. Tämä oli sen puheen loppu. Vaan minä Daniel olin sangen murheellinen minun ajatuksissani ja minun

muotoni muuttui. Kuitenkin minä kätkin puheet sydämessäni.

8 LUKU

1. Kolmantena kuningas Belsatsarin valtakunnan vuotena näin minä Daniel näyn sen jälkeen, joka minulle ensin näkynyt oli.
2. Mutta kuin minä näyn näin, olin minä Susanin linnassa Elamin maalla; ja minä näin näyssäni olevani Ulain virran tykönä.
3. Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, oinas seisoi virran tykönä, jolla oli kaksi korkiaa sarvea, toinen korkiampi kuin toinen, ja korkiampi puhkesi jälistä ulos.
4. Sitte minä näin oinaan puskevan sarvillansa länteen päin, pohjaan päin ja etelään päin, ja ei yksikään peto taitanut seisoa hänen edessänsä, eikä hänen käsistänsä pelastettaa, vaan hän teki, mitä hän tahtoi ja tuli suureksi.
5. Ja kuin minä näistä otin vaarin, katso, niin tuli kauris koko maan päälle, niin ettei hän sattunut maahan, ja kauriilla oli jalo sarvi silmäinsä välillä.
6. Ja hän tuli hamaan kaksisarvisen oinaan tykö, jonka minä seisovan näin virran tykönä. Ja hän juoksi vihoissansa väkevästi hänen tykönsä.
7. Ja minä näin, että hän tuli tuimasti oinaan tykö, ja julmistui hänen päällensä ja puski oinasta ja särki hänen molemmat sarvensa. Ja oinaalla ei ollut voimaa seisoa hänen edessänsä, vaan hän heitti hänet maahan ja tallasi hänet. Ja ei kenkään taitanut oinasta hänen käsistänsä pelastaa.
8. Ja kauris tuli sangen suureksi ja kuin hän väkevämmäksi tullut oli, lohaistiin suuri sarvi, ja sen siaan kasvoi neljä kaunista jälleen neljää taivaan tuulta kohden.
9. Ja yhdestä niistä kasvoi yksi vähä sarvi: Se tuli sangen suureksi etelään päin, itään päin ja ihanaisen maan puoleen.
10. Ja se kasvoi taivaan sotajoukkoon asti ja heitti monikahdat sotajoukosta ja tähdeistä maahan ja tallasi ne.
11. Ja se tuli suureksi sotajoukon päämieheen asti ja otti häneltä pois jokapäiväisen uhrin ja hävitti hänen pyhänsä huoneen.
12. Vaan senkaltainen voima oli hänelle annettu jokapäiväistä uhria vastaan synnin tähden, että hän totuuden maahan löis. Ja hän tekee sen ja menestyy.
13. Mutta minä kuulin yhden pyhän puhuvan. Ja se pyhä sanoi yhdelle ja puhui: Kuinka kauvan

senkaltainen näky jokapäiväisistä uhreista viipymän pitää ja synnistä, jonka tähden tämä hävitys tapahtuu, että sekä pyhä ja sotajoukko tallataan?
14. Ja hän vastasi minua: Aamusta ehtoosen asti kaksituhatta ja kolmesataa päivää, niin pyhä jälleen vihitään.
15. Ja kuin minä Daniel sen näyn näin ja olisin mielelläni ymmärtänyt, katso, niin seisoi minun edessäni niinkuin miehen muotoinen.
16. Ja minä kuulin Ulain keskellä ihmisen äänen, joka huusi ja sanoi: Gabriel, selitä hänelle tämä näky, että hän ymmärtäis.
17. Ja hän tuli juuri liki minua, mutta minä hämmästyin, kuin hän tuli, ja lankesin kasvoilleni. Ja hän sanoi minulle: Ota vaari, ihmisen poika, sillä tämä näky ajallansa täytetään.
18. Ja kuin hän minun kanssani puhui, putosin minä näännyksiin maahan kasvoilleni. Ja hän rupesi minuun, ja nosti minut seisoalle.
19. Ja sanoi: katso, minä tahdon sinulle osoittaa, kuinka viimeisen vihan aikana käypä on, sillä lopulla on hänen määrätty aikansa.
20. Kaksisarvinen oinas, jonkas näit, ovat Median ja Persian kuninkaat.
21. Mutta karvainen kauris on Grekan maan kuningas, ja se suuri sarvi hänen silmäinsä välillä on se ensimäinen kuningas.
22. Mutta että neljä nousivat sen sarven siaan, kuin se särjetty oli, ennustaa, että neljä valtakuntaa siitä kansasta tulee, vaan ei niin väkevää kuin hän oli.
23. Näiden valtakuntain jälkeen, kuin pahointekiät vallan saaneet ovat, nousee häpeemätön kuningas ja kavala tapauksissa.
24. Se on voimallinen, mutta ei väkensä kautta. Hän hävittää ihmeellisesti ja menestyy ja toimittaa. Hän hukuttaa väkevät ja pyhän kansan.
25. Ja hänen kavaluutensa kautta menestyy hänen petoksensa. Ja paisuu sydämessänsä ja myötäkäymisen kautta hän monta hävittää. Ja hän korottaa itsensä kaikkein ruhtinasten Ruhtinasta vastaan, vaan ilman käsiä hän pitää rikottaman.
26. Se näky ehtoosta ja aamusta, joka sinulle sanottu oli, on tosi. Vaan sinun pitää tämän näyn salassa pitämän, sillä siihen on vielä paljo aikaa.
27. Ja minä Daniel väsyin ja sairastin monikahdat päivät. Sen perästä nousin minä ja toimitin kuninkaan askareet. Ja minä ihmettelin sitä näkyä, ja ei kenkään ollut, joka minua neuvoi.

9 LUKU

1. Ensimäisenä Dariuksen Ahasveruksen pojan vuonna Mediläisten suvusta, joka Kaldean valtakuntaa hallitsi.
2. Juuri sinä ensimäisenä hänen valtakuntansa vuotena, löysin minä Daniel kirjoista vuosiluvun, josta Herra puhunut oli Jeremialle prophetalle, että Jerusalemin hävitys piti täytettämän seitsemäntenäkymmenentenä ajastaikana.
3. Ja minä käänsin minuni etsimään Herraa Jumalaa rukouksella ja anomisella, paastolla säkissä ja tuhassa.
4. Ja rukoilin Herraa minun Jumalaani, tunnustin ja sanoin: Herra, sinä suuri ja hirmuinen Jumala, joka liiton ja armon pidät niille, jotka sinua rakastavat ja sinun käskys pitävät.
5. Me olemme syntiä ja väärin tehneet, jumalattomat ja tottelemattomat olleet. Me olemme sinun käskyistäs ja oikeuksistas poikenneet.
6. Emme totelleet sinun palvelioitas prophetaita, jotka saarnasivat sinun nimees meidän kuninkaillemme, päämiehillemme ja isillemme ja myös kaikelle kansalle maakunnassa.
7. Sinä Herra olet vanhurskas. Mutta meidän täytyy hävetä, niinkuin tänäpänä tapahtuu Juudan miehille ja Jerusalemin asuvaisille ja kaikelle Israelille, sekä niille, jotka läsnä että niille, jotka kaukana ovat kaikissa maakunnissa, kuhunka sinä heitä hyljännyt olet heidän pahain tekoinsa tähden, joita he ovat tehneet sinua vastaan.
8. Ja Herra; meidän ja meidän kuninkaamme, meidän päämiehemme ja meidän isämme täytyy hävetä, että me olemme syntiä tehneet sinua vastaan.
9. Herra meidän Jumalamme on laupius ja anteeksi antamus, vaikka me olemme vastahakoiset olleet.
10. Ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä, että me vaeltaneet olisimme hänen käskyissänsä, jotka hän meille antoi palveliainsa prophetain kautta.
11. Vaan koko Israel rikkoi sinun lakis ja suuttui kuulemasta sinun ääntäs. Sentähden on myös se kirous ja vala sattunut meihin, joka kirjoitettu on Moseksen Jumalan palvelian laissa, että me olemme syntiä tehneet häntä vastaan.
12. Ja hän on sanansa pitänyt, jonka hän puhunut on meitä ja meidän tuomareitamme vastaan, jotka meitä tuomitsivat; että hän niin suuren onnettomuuden on antanut tulla meidän päällemme, ettei sen kaltaista kaiken taivaan alla tapahtunut ole kuin Jerusalemissa tapahtunut on.
13. Niinkuin kirjoitettu on Moseksen laissa, niin on kaikki tämä onnettomuus meille tapahtunut. Emme myös rukoilleet Herran meidän Jumalamme edessä, että me synnistä palajaisimme ja sinun totuutes

ymmärtäisimme.
14. Sentähden on myös Herra valvonut tässä onnettomuudessa, ja on sen saattanut meidän päällemme. Sillä Herra meidän Jumalamme on hurskas kaikissa töissänsä, joita hän tekee, koska emme totelleet hänen ääntänsä.
15. Ja nyt Herra meidän Jumalamme, joka sinun kansas Egyptistä olet johdattanut ulos väkevällä kädellä ja tehnyt itselles nimen, niinkuin se tänäpänä on: Me olemme syntiä tehneet, ja jumalattomat olleet.
16. Ah Herra! Kaiken sinun vanhurskautes tähden kääntyköön nyt sinun vihas ja hirmuisuutes pois sinun kaupungistas Jerusalemista ja sinun pyhästä vuorestas! Sillä meidän syntimme tähden ja meidän isäimme pahain tekoin tähden häväistään Jerusalem ja sinun kansas kaikkein seassa, jotka meidän ympärillämme ovat.
17. Ja nyt meidän Jumalamme, kuule palvelias rukous ja anomus, ja katso armollisesti sinun pyhäs puoleen, joka kukistettu on, Herran tähden.
18. Kallista korvas, minun Jumalani ja kuule. Ja avaa silmäs ja näe, kuinka me hävitetyt olemme ja se kaupunki, joka sinun nimelläs nimitetty on. Sillä emme rukoile sinua meidän omassa vanhurskaudessamme, vaan sinun suuren laupiutes tähden.
19. Oi Herra, kuule. Oi Herra, ole armollinen. Oi Herra, ota vaari ja tee se ja älä viivy itse tähtes, minun Jumalani! Sillä sinun kaupunkis ja sinun kansas on sinun nimelläs nimitetty.
20. Kuin minä vielä puhuin ja rukoilin ja minun syntiäni ja minun kansani Israelin syntiä tunnistin ja olin minun rukouksissani Herran minun Jumalani edessä, minun Jumalani pyhän vuoren tähden;
21. Juuri silloin, kuin minä näin rukoilin, lensi äkisti minun tyköni se mies Gabriel, jonka minä ennen nähnyt olin näyssä, ja rupesi minuun ehtoouhrin ajalla.
22. Ja hän neuvoi minua, puhui minun kanssani ja sanoi: Daniel, nyt minä olen lähtenyt sinua neuvomaan, että ymmärtäisit.
23. Sinun rukoustes alussa kävi ulos käsky, ja minä tulin sinulle ilmoittamaan, sillä sinä olet otollinen. Niin ota nyt vaari sanasta, ettäs näyn ymmärtäisit.
24. Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty sinun kansalles ja pyhälle kaupungilles, niin ylitse käyminen lopetetaan ja synnit peitetään ja pahat teot sovitetaan ja ijankaikkinen vanhurskaus tuodaan edes. Ja näky ja ennustus suljetaan ja se kaikkein pyhin voidellaan.
25. Niin tiedä nyt ja ota vaari, että siitä ajasta kuin käsky annetaan ulos, että heidän pitää jälleen kotia palajaman ja Jerusalem rakennettaman, päämieheen Kristukseen asti, on seitsemän viikkoa. Niin myös kaksiseitsemättäkymmentä viikkoa, joina kadut ja muurit jälleen rakennetaan, vaikka surkialla ajalla.

26. Ja kahden viikon perästä seitsemättäkymmentä surmataan Kristus, ja ei enää ole. Ja päämiehen kansa tulee ja kukistaa kaupungin ja pyhän, niin että ne loppuvat, niinkuin virran kautta. Ja sodan loppuun asti pitää sen hävitettynä oleman.
27. Mutta hän monelle liiton vahvistaa yhdessä viikossa. Ja puolessa viikossa lakkauttaa uhrin ja ruokauhrin. Ja siipien tykönä seisoo hävityksen julmuus. Ja on päätetty, että se loppuan asti pitää hävitetty oleman.

10 LUKU

1. Kolmantena Koreksen, Persian kuninkaan vuonna, ilmoitettiin Danielille, joka myös Belsatsariksi kutsuttiin, totinen asia suuresta sodasta. Ja hän ymmärsi sen asian, ja ymmärrys oli hänellä näyssä.
2. Siihen aikaan murehdin minä Daniel kolme viikkoa.
3. En minä syönyt mitään herkullista ruokaa. Liha ja viina ei tullut minun suuhuni, enkä ollenkaan voidellut itsiäni siihen asti kuin kolme viikkoa loppuneet olivat.
4. Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä ensimäisessä kuussa olin minä sen suuren Hiddekelin virran tykönä.
5. Ja nostin silmäni ja näin ja katso, siinä seisoi yksi mies liinaisissa vaatteissa, ja kultainen vyö oli hänen suolissansa.
6. Hänen ruumiinsa oli niinkuin turkos, hänen kasvonsa kuin pitkäisen tuli, hänen silmänsä niinkuin tulisoitot, hänen käsivartensa ja jalkansa niinkuin kiiltävä vaski, ja hänen puheensa ääni niinkuin suuri hyminä.
7. Ja minä Daniel näin sen näyn yksinäni, ja ne miehet, jotka minun tykönäni olivat, ei sitä nähneet. Kuitenkin tuli suuri pelko heidän päällensä, että he pakenivat ja lymyttivät heitänsä.
8. Ja minä jäin yksinäni ja näin tämän suuren näyn, ja ei minuun mitään väkeä jäänyt, ja minä tulin sangen rumaksi, ja ei minussa enää väkeä ollut.
9. Ja minä kuulin hänen puheensa äänen. Ja kuin minä kuulin hänen puheensa äänen, putosin minä näännyksiin kasvoilleni, ja minun kasvoni olivat maahan päin.
10. Ja katso, yksi käsi tarttui minuun ja autti minua ylös polvilleni ja minun kätteni päälle.
11. Ja sanoi minulle: Daniel, sinä otollinen mies. Ota näistä sanoista vaari, joita minä sinun kanssas puhun ja ojenna itses seisomaan, sillä minä olen sinun tykös nyt lähetetty. Ja kuin hän tämän sanan minun kanssani puhui, ojensin minä itseni ja vapisin.

12. Ja hän sanoi minulle: Älä pelkää Daniel, sillä siitä ensimäisestä päivästä, kuin sinä sydämestäs pyysit tietää ja vaivasit sinuas sinun Jumalas edessä, ovat sinun sanas kuullut. Ja minä olen tullut sinun sanais tähden.
13. Mutta Persian valtakunnan päämies on ollut minua vastaan yhden päivän kolmattakymmentä. Ja katso; Mikael, yksi niistä ylimmäisistä päämiehistä, tuli minun avukseni, niin minä pysyin siellä Persian kuningasten tykönä.
14. Mutta nyt minä tulen neuvomaan sinua, kuinka sinun kansalles viimeisinä aikoina tapahtuu, sillä näky pitää tapahtuman hetken ajan perästä.
15. Ja kuin hän näitä minun kanssani puhui, käänsin minä kasvoni maahan päin ja olin ääneti.
16. Ja katso, yksi ihmisen muotoinen rupesi minun huuliini, niin minä avasin suuni ja puhuin ja sanoin sille, joka seisoi minun edessäni: Minun herrani, minun jäseneni vapisevat siitä näystä, ja ei minussa ole enään ensinkään väkeä.
17. Ja kuinka taitaa minun herrani palvelia puhua minun herrani kanssa, ettei minussa ensinkään enää väkeä ole, eikä myös minussa enää henkeä ole.
18. Niin rupesi taas minuun ihmisen muotoinen ja vahvisti minua.
19. Ja sanoi: Älä pelkää, sinä otollinen mies, rauha olkoon sinulle! Vahvista sinus ja rohkaise sinus! Ja kuin hän minun kanssani puhui, vahvistuin minä ja sanoin: Puhu minun herrani, sillä sinä olet minun vahvistanut.
20. Ja hän sanoi: Tiedätkös, minkä tähden minä olen tullut sinun tykös? Nyt minä jälleen menen sotimaan Persian päämiehen kanssa. Mutta kuin minä menen pois, katso, niin tulee Grekan maan päämies.
21. Kuitenkin tahdon minä sinulle ilmoittaa, mitä kirjoitettu on, että se pitää totisesti tapahtuman. Ja ei kenkään ole, joka minua auttaa häntä vastaan, vaan teidän päämiehenne Mikael!

11 LUKU

1. Niin minä myös seisoin hänen kanssansa ensimäisenä Dariuksen Mediläisen vuotena, auttamassa ja vahvistamassa häntä.
2. Ja nyt minä ilmoitan sinulle totuuden: Katso, kolme kuningasta pitää vielä Persiassa oleman, vaan neljäs saa enemmän rikkautta, kuin kaikki muut. Ja koska hän rikkaudessansa väkeväksi tulee, nostaa hän kaikki Grekan valtakuntaa vastaan.
3. Sen perästä tulee voimallinen kuningas ja voimallisesti hallitsee. Ja mitä hän tahtoo, sen hän tekee.
4. Ja kuin hän korkeimmalle joutunut on, särjetään hänen valtakuntansa ja jaetaan neljään taivaan tuuleen.

Ei hänen jälkeen tulevaisillensa eikä senkaltaisella voimalla, mikä hänellä ollut on, sillä hänen valtakuntansa hävitetään, ja tulee muiden osaksi.
5. Ja etelän kuningas, joka yksi hänen päämiehistänsä on, tulee voimalliseksi. Mutta häntä vastaan tulee myös yksi väkeväksi ja hallitsee, jonka valta on suuri.
6. Mutta monikahtain vuotten jälkeen yhdistävät he itsensä toinen toisensa kanssa. Ja etelän kuninkaan tytär tulee pohjan kuninkaan tykö ystävyyttä tekemään. Mutta ei hän pysy käsivarren voimassa. Eikä hänen käsivartensa ole pysyväinen, vaan hän hyljätään niiden kanssa, jotka hänen tuoneet ovat ja sen kanssa, joka hänen siittänyt on ja niiden kanssa, jotka hänen hetkeksi aikaa vahvistaneet olivat.
7. Mutta vesa tulee hänen suvustansa, joka tulee sotajoukon voimalla ja menee pohjan kuninkaan vahvoihin paikkoihin ja toimittaa ja voittaa.
8. Ja vie pois heidän jumalansa ja ruhtinaansa ja kalliit kappaleensa hopian ja kullan Egyptiin ja menestyy monikahdat vuodet pohjan kuningasta vastaan.
9. Ja kuin etelän kuningas on vaeltanut hänen valtakuntansa lävitse, palajaa hän omalle maallensa.
10. Vaan hänen poikansa vihastuvat ja kokoovat suuren sotajoukon, ja yksi tulee ja menee edeskäsin niinkuin virta ja taas kehoittaa muut vihaan valtakuntaansa vastaan.
11. Silloin julmistuu etelän kuningas ja menee ulos ja sotii pohjan kuningasta vastaan ja kokoo niin suuren joukon, että toinen joukko hänen käsiinsä annetaan.
12. Ja hän vie pois sen suuren joukon ja paisuttaa sydämensä, että hän on lyönyt niin monta tuhatta maahan. Mutta ei hän siitä väkevämmäksi tule.
13. Sillä pohjan kuningas tulee jälleen ja kokoo suuremman joukon kuin entinen oli. Ja monikahtain vuotten perästä tulee hän kaiketi suuren sotajoukon ja paljon tavaran kanssa.
14. Ja siihen aikaan asettaa moni itsensä etelän kuningasta vastaan. Korottavat myös muutamat huikentelevaiset sinun kansastas itsensä ja täyttävät näyn ja lankeevat.
15. Niin pohjan kuningas tulee ja tekee vallit ja voittaa vahvat kaupungit ja etelän käsivarret. Ja hänen paras väkensä ei voi seisoa eikä ole yhtään voimaa vastaan seisoa.
16. Vaan hän, kuin hän tulee hänen tykönsä, tekee tahtonsa jälkeen. Ja ei kenkään taida seisoa hänen edessänsä. Ja hän tulee myös siihen ihanaiseen maahan ja hävittää sen kätensä kautta.
17. Ja kääntää kasvonsa tullaksensa kaiken valtakuntansa voimalla. Mutta hän sopii hänen kanssansa ja antaa tyttärensä hänelle emännäksi, että hän hänen hävittäis. Mutta ei se menesty hänelle, eikä siitä mitään tule.
18. Sitte kääntää hän itsensä luotoja vastaan ja monta niistä voittaa. Vaan päämies opettaa hänen häpiällä

lakkaamaan, ettei hän häntä enää häpäisisi.
19. Ja niin hän jälleen palajaa maansa linnoihin ja loukkaa itsensä ja lankee, ettei häntä enään löydetä.
20. Ja hänen siaansa tulee se, joka vaatian antaa käydä ympäri valtakunnalle kunniaksi. Mutta muutamain päiväin perästä hän särjetään; ei kuitenkaan vihan eikä sodan kautta.
21. Hänen siaansa tulee kelvotoin mies, jolle kuninkaallinen kunnia ei ollut aiottu. Hän tulee ja menestyy ja saa valtakunnan makeilla sanoilla.
22. Ja käsivarret, jotka niinkuin virta juoksevat, hänen edessänsä virralla voitetaan ja särjetään. Niin myös se päämies, jonka kanssa liitto tehty oli.
23. Sillä sittekuin hän hänen kanssansa itsensä yhdistänyt on, tekee hän kavalasti häntä vastaan ja menee ylös ja vähällä väellä itsensä vahvistaa.
24. Ja hän menestyy, että hän parhaisiin maan kaupunkeihin tuleva on ja niitä tekee, joita ei hänen isänsä eikä esivanhempansa tehdä taitaneet. Heidän ryöstämisensä, saaliinsa ja tavaransa hän hajoittaa ja ajattelee juoniansa heidän linnojansa vastaan kauvan aikaa.
25. Ja hän kehoittaa voimansa ja sydämensä etelän kuningasta vastaan suurella sotajoukolla. Silloin etelän kuningas tulee kehoitetuksi sotaan suuren, väkevän sotajoukon kanssa. Mutta ei hän voi pysyä, sillä häntä vastaan pidetään juonia.
26. Ja juuri ne, jotka hänen leipäänsä syövät, auttavat häntä turmelukseen ja hänen joukkoansa sortamaan, että sangen paljon lyödyksi tulee.
27. Ja molempain kuningasten sydän ajattelee, kuinka he toinen toisellensa vahinkoa tekisivät. Ja yhden pöydän tykönä petollisesti toinen toisensa kanssa puhuvat, vaan ei se menesty, sillä loppu on vielä toiseksi ajaksi määrätty.
28. Ja hän menee taas kotiansa suurella tavaralla, ja asettaa sydämensä sitä pyhää liittoa vastaan. Siinä hän jotakin toimittaa ja niin hän menee kotia omalle maallensa.
29. Määrätyllä ajalla menee hän jälleen etelään päin, mutta ei hänelle menesty toisella erällä, niinkuin ensimäisellä.
30. Sillä Kittimistä tulevat haahdet häntä vastaan, niin että hän epäilee ja palajaa ja vihastuu sitä pyhää liittoa vastaan. Ja menestyy ja kääntää itsensä ja suostuu niihin, jotka pyhän liiton hylkäävät.
31. Ja hänen käsivartensa pitää hänen puolestansa seisoman. Ne saastuttavat pyhän vahvistuksen ja saattavat pois jokapäiväisen uhrin ja nostavat hävityksen kauhistuksen.
32. Ja hän saattaa liiton rikkojat ulkokullatuksi makeilla sanoilla. Mutta se kansa, joka Jumalansa tuntee, rohkaisee itsensä ja menestyy.

33. Ja ne ymmärtäväiset kansan seassa opettavat monta. Sentähden heitä vainotaan miekalla, tulella, vankiudella ja ryöstämisellä kauvan aikaa.
34. Ja kuin he niin kaatuvat, tapahtuu heille kuitenkin vähä apua. Mutta monta menevät heidän tykönsä petollisesti.
35. Ja ymmärtäväisistä muutamat lankeevat, että he koeteltaisiin, puhtaaksi ja selkiäksi tulisivat siihenasti, että loppu tulee, sillä se viipyy vielä määrättyyn aikaan asti.
36. Ja kuningas tekee, mitä hän tahtoo ja korottaa itsensä ja ylentää itsensä kaikkia vastaan, mikä Jumala on. Ja puhuu hirmuisesti jumalain Jumalaa vastaan. Ja se on hänelle menestyvä siihenasti kuin viha täytetään, sillä se on päätetty, kuinka kauvan se on oleva.
37. Isäinsä Jumalaa ei hän tottele, eikä vaimoin rakkautta. Eli ei yhdestäkään Jumalasta lukua pidä, sillä kaikkia vastaan hän itsensä korottaa.
38. Mutta jumalaansa Maosimia hän palvelee paikallansa, sitä jumalaa, josta ei hänen isänsä mitään tietäneet, pitää hänen kunnioittaman kullalla, hopialla, kalliilla kivillä ja kauniilla kaluilla.
39. Ja hän on niille, jotka häntä auttavat Maosimia vahvistamaan, sen muukalaisen jumalan kanssa, jonka hän valinnut on, suuren kunnian tekevä. Ja asettaa heitä monen herraksi ja jakaa heille maan palkaksi.
40. Ja lopun ajalla pitää etelän kuninkaan hänen kanssansa puskeleman. Ja pohjoisen kuninkaan pitää äkisti karkaaman häntä vastaan rattailla, ratsasmiehillä ja monella haahdella. Ja hänen pitää maakuntiin sisälle menemän ja haaskaaman ja vaeltaman lävitse.
41. Ja ihanaan maahan tuleman, ja monta pitää lankeeman. Mutta nämät pitää hänen kädestänsä pääsemän: Edom, Moab ja Ammonin lasten esikoiset.
42. Ja hänen pitää kätensä maakuntiin ojentaman ja ei Egyptinkään maan pidä häneltä pääsemän.
43. Vaan hänen pitää omistaman itsellensä kullan ja hopian ja kaiken Egyptin tavaran. Lybian ja Etiopian pitää häntä seuraaman.
44. Mutta sanoma idästä ja pohjasta pitää häntä peljättämän. Ja hän käy ulos suuressa vihassa monta kadottamaan ja hukuttamaan.
45. Ja hänen pitää majansa asettaman kahden meren välille, sen ihanan pyhän vuoren tykö siihen asti kuin hänen loppunsa tulee, ja ei kenkään häntä auta.

12 LUKU

1. Silloin nousee suuri päämies Mikael, joka sinun kansas lasten edessä seisoo, sillä surkia aika on tuleva,

jonka kaltaista ei ikänä ole ollut sittekuin ihmiset rupesivat olemaan, hamaan tähän aikaan asti. Sillä ajalla sinun kansas vapahdetaan. Kaikki, jotka kirjassa kirjoitetut ovat.
2. Ja monta, jotka maan tomussa makaavat, heräävät, muutamat ijankaikkiseen elämään, ja muutamat ijankaikkiseen pilkkaan ja häpiään.
3. Mutta opettajat paistavat, niinkuin taivaan kirkkaus, ja jotka monta opettavat vanhurskauteen, niinkuin tähdet alati ja ijankaikkisesti.
4. Ja sinä Daniel, peitä nämät sanat ja sulje kirjaan hamaan viimeiseen aikaan asti. Siloin pitää sen tykö monta tuleman ja suuren ymmärryksen löytämän.
5. Ja minä Daniel näin ja katso, kaksi muuta seisoi siellä, toinen tällä virran reunalla ja toinen toisella virran reunalla.
6. Ja hän sanoi sille miehelle, joka oli liinaisilla vaatteilla puetettu, joka seisoi ylempänä virtaa: Koska näiden ihmetten loppu tulee?
7. Niin minä otin hänestä vaarin, joka liinaisilla vaatteilla puetettu oli, joka seisoi ylempänä virtaa. Ja hän nosti oikian ja vasemman kätensä taivaasen päin ja vannoi sen kautta, joka ijankaikkisesti elää, että sen pitää ajan, ja muutamat ajat ja puolen aikaa viipymän. Ja kuin pyhän kansan hajoitus saa lopun, silloin kaikki nämät tapahtuvat.
8. Minä tosin kuulin tämän, vaan en minä ymmärtänyt. Ja minä sanoin: Herra, mitä näiden lopulla tapahtunee?
9. Mutta hän sanoi: Mene Daniel, sillä se on peitetty ja suljettu hamaan viimeiseen aikaan.
10. Monta puhdistetaan, kirkastetaan ja koetellaan, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menon ja jumalattomat ei näitä tottele, mutta ymmärtäväiset ottavat näistä vaarin.
11. Ja siitä ajasta, kuin se jokapäiväinen uhri on otettu pois ja hävityksen kauhistus sinne pannaan, on tuhannen kaksisataa ja yhdeksänkymmentä päivää.
12. Autuas on, joka odottaa ja ulottuu tuhanteen kolmeensataan ja viiteen päivään neljättäkymmentä.
13. Mutta sinä mene pois, siihen asti kuin loppu tulee ja lepää, ettäs nousisit sinun osaas päiväin lopulla.

HOOSEA

1 LUKU

Tämä on Herran sana, joka tapahtui Hosealle, Beerin pojalle, Ussian, Jotamin, Ahaksen, Hiskian, Juudan kuningasten ajalla, ja Jerobeamin Joaksen pojan, Israelin kuninkaan ajalla.
2. Kuin Herra rupesi ensisti Hosean kautta puhumaan, sanoi Herra Hosealle: Mene, ota portto aviokses, ja porton lapset; sillä maakunta karkaa pois Herralta huoruuteen.
3. Ja hän meni ja otti Gomerin, Diblaimin tyttären, joka tuli raskaaksi, ja synnytti hänelle pojan.
4. Ja Herra sanoi hänelle: Nimitä häntä Jisreeliksi; sillä vielä on vähän aikaa, ja minä tahdon etsiä veren viat Jisreelissä, Jehun huoneen päälle, ja lopettaa Israelin huoneen valtakunnan.
5. Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, että minä tahdon rikkoa Israelin joutsen Jisreelin laaksossa.
6. Ja hän taas tuli raskaaksi ja synnytti tyttären. Ja hän sanoi hänelle: Nimitä se Loryhhamaksi; sillä en minä enää armahda Israelin huonetta, mutta tahdon heidät peräti heittää pois.
7. Juudan huonetta tahdon minä kuitenkin armahtaa, ja auttaa heitä Herran, heidän Jumalansa kautta; ja en minä tahdo heitä auttaa joutsella, miekalla, sodalla, oriilla taikka ratsasmiehillä.
8. Ja kuin hän oli Loryhhaman vieroittanut, niin hän taas siitti ja synnytti pojan.
9. Ja hän sanoi: Nimitä häntä Loammiksi; sillä ette ole minun kansani, niin en minäkään ole teidän.
10. Mutta Israelin lasten luku pitää oleman niinkuin meren hiekka, jota ei mitata eikä luettaa taideta; ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: Ette ole minun kansani, pitää heille sanottaman: Te elävän Jumalan lapset.
11. Sillä Juudan lapset ja Israelin lapset pitää kokoontuman ja pitämän heitänsä yhden pään alla, ja menemän ylös pois maasta; sillä Jisreelin päivä pitää suuri oleman.

2 LUKU

1. Sanokaat teidän veljillenne: He ovat minun kansani, ja teidän sisarillenne: He ovat armossa.
2. Riidelkäät teidän äitinne kanssa, riidelkäät, sillä ei hän ole minun emäntäni, enkä minä ole hänen miehensä, että hän heittäis pois haureutensa kasvoistansa ja huoruutensa rinnoistansa:
3. Etten minä häntä alasti riisuisi, ja panisi häntä niinkuin hän syntyissänsä oli, ja panisi myös häntä

niinkuin hävitettyä ja niinkuin karkiaa maata, enkä janoon häntä kuolettaisi;
4. Ja en armahtaisi hänen lapsiansa; sillä he ovat huoran lapset.
5. Sillä heidän äitinsä on huorin tehnyt, ja se, joka heidät siitti,käytti itsensä häpiällisesti, ja sanoi: Minä tahdon juosta rakastajaini perässä, jotka minulle antavat leipää, vettä, villoja, pellavia, öljyä ja juomaa.
6. Sentähden katso, minä aitaan sinun ties orjantappuroilla ja panen aidan eteen, ettei hän löytäisi polkujansa.
7. Ja kuin hän juoksee rakastajainsa perässä, niin ei hänen pidä heitä käsittämän, eikä löytämän, kuin hän heitä etsii; ja hänen pitää sanoman: Minä menen ja palajan entisen mieheni tykö, sillä silloin oli minun parempi kuin nyt.
8. Ja ei hän tahdo tietää minua siksi, joka hänelle annoin jyviä, viinaa ja öljyä, ja että minä annoin hänelle paljon hopiaa ja kultaa, josta he Baalimit tekivät.
9. Sentähden minä palajan ja otan aikanansa jälleen minun jyväni, ja minun viinani ajallansa, ja otan pois villani ja pellavani, joilla hän häpiänsä peittää.
10. Ja minä tahdon paljastaa hänen häpiänsä, hänen rakastajainsa silmäin eteen; ja ei pidä kenenkään häntä minun käsistäni päästämän.
11. Ja minä lakkautan kaiken hänen ilonsa, juhlansa, uuden kuunsa, lepopäivänsä ja kaikki hänen pyhäpäivänsä.
12. Minä hävitän myös hänen viinapuunsa ja fikunapuunsa, että hän sanoi: Se on minun palkkani, jonka minun rakastajani minulle antaneet ovat; minä teen niistä metsän, että metsän pedot ne syövät.
13. Juuri niin etsin minä häntä Baalimin päivinä, joina hän heille savu-uhria sytytti, ja kaunisti itsensä kultalehdillä ja kaulakaunistuksella, ja juoksi rakastajainsa perässä; ja niin unhotti minun, sanoo Herra.
14. Sentähden katso, minä tahdon häntä houkutella, viedä hänen korpeen ja puhua suloisesti hänen kanssansa.
15. Silloin annan minä hänelle hänen viinamäkensä ja Akorin laakson, ja tahdon toivon avata; siellä hän on lauleskeleva, niinkuin nuorella ijällänsä ja niinkuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maalta läksi.
16. Ja sinä päivänä pitää tapahtuman, sanoo Herra, ettäs minun kutsut miehekses, ja et enään minua kutsu Baalimiksi.
17. Sillä minä tahdon Baalimin nimet ottaa pois hänen suustansa, niin ettei kenenkään pidä sitä nimeä enään muistaman.
18. Vaan minä tahdon tehdä heille sillä ajalla liiton, petoin kanssa kedolla, lintuin kanssa taivaan alla ja matoin kanssa maan päällä; ja tahdon ottaa pois joutsen, miekan ja sodan maalta, ja annan heidän asua

turvallisesti.
19. Minä kihlaan sinun itselleni ijankaikkisesti; ja minä kihlaan sinun itselleni vanhurskaudessa, tuomiossa, armossa ja laupiudessa.
20. Minä kihlaan tosin sinun itselleni uskossa, ja sinun pitää Herran tunteman.
21. Sillä ajalla, sanoo Herra; tahdon minä kuulla, minä tahdon taivaasta kuulla, ja taivaan pitää maata kuuleman.
22. Mutta maan pitää kuuleman jyviä, viinaa ja öljyä, ja niiden pitää Jisreeliä kuuleman.
23. Ja minä tahdon sen itselleni pitää siemeneksi maan päälle, ja tahdon sitä armahtaa, jota ei ole armahdettu. Ja sanon hänelle, joka ei ollut minun kansani: Sinä olet minun kansani, ja hänen pitää sanoman: Sinä olet minun Jumalani.

3 LUKU

1. Ja Herra sanoi minulle: Mene vielä ja rakasta salavuoteista vaimoa ja porttoa, niinkuin Herra rakastaa Israelin lapsia, jotka kuitenkin kääntyivät muukalaisten jumalain tykö, ja rakastavat viinaleiliä.
2. Ja minä sovin hänen kanssansa, viiteentoistakymmeneen hopiapenninkiin ja puoleentoista homeriin ohria.
3. Ja sanoin hänelle: Pidä sinus minun tyköni monta päivää, ja älä huorin tee ja älä toiseen ryhdy; niin minä tahdon myös sinun tykös itseni pitää.
4. Sentähden että Israelin lapset pitää monta päivää ilman kuningasta, ilman päämiestä, ilman uhria, ilman alttaria, ilman päällishametta ja ilman epäjumalain kuvia olevan.
5. Sitte Israelin lapset palajavat ja Herraa heidän Jumalaansa etsivät, ja Davidia kuningastansa; ja heidän pitää pelvolla tuleman Herran ja hänen hyvyytensä tykö viimeisillä ajoilla.

4 LUKU

1. Kuulkaat Herran sanaa, te Israelin lapset! Sillä Herralla on syy niitä nuhdella, jotka maassa asuvat; sentähden ettei totuutta, eikä laupiutta, eikä Jumalan tuntoa ole maassa.
2. Mutta valapattoisuus, valhe, murha, varkaus ja huoruus, ne ovat vallan saaneet, ja yksi veren vika tapahtuu toisen jälkeen.
3. Sentähden pitää maakunnan surkiana oleman, ja kaikki, jotka siinä asuvat, pitää nääntymän, ynnä eläinten kanssa kedolla ja taivaan lintuin kanssa; ja kalat meressä pitää myös hukkaantuman.

4. Tosin ei saa kenkään nuhdella eikä rangaista ketään; sillä sinun kansas on niinkuin pappein nuhtelia.
5. Sentähden pitää sinun päivällä lankeeman, ja propheta sinun kanssas yöllä; ja minä tahdon äitis hukuttaa.
6. Minun kansani on turmeltu, ettei heillä ole ymmärrystä; että sinä hylkäsit ymmärryksen, tahdon minä myös sinun hyljätä, ettei sinun pidä enään minun pappini oleman: ja sinä unohdit sinun Jumalas lain, sentähden tahdon minä myös unohtaa sinunkin lapses.
7. Jota enempi heitä on, sitä enemmin he tekevät syntiä minua vastaan; sentähden teen minä heidän kunniansa häpiäksi.
8. He syövät minun kansani syntiuhria ja himoitsevat heidän syntejänsä.
9. Kansalle pitää niinkuin papeillekin tapahtuman; sillä minä tahdon heidän pahat tekonsa etsiä, ja kostan heille niinkuin he ansainneet ovat;
10. Niin että he syövät, ja ei tule ravituksi; he tekevät huoruutta, ja ei heidän pidä menestymän; sillä he ovat hyljänneet Herran, ja ei totelleet häntä.
11. Huoruus, viina ja väkevä juoma hulluksi saattavat.
12. Minun kansani kysyy neuvoa puulta ja hänen sauvansa saarnaa hänelle; sillä huoruuden henki vietteli heitä, niin että he tekivät huorin Jumalaansa vastaan.
13. Vuorten kukkuloilla he uhraavat, ja korkeuksilla he suitsuttavat, tammien alla, haapain ja saarnien alla, että ne antavat suloisen varjon; sentähden tulevat teidän tyttärenne portoiksi ja teidän morsiamenne huoraksi.
14. En minä tahdo etsiä teidän tyttäriänne, koska he salavuoteudessa elävät, enkä teidän morsiamianne, koska he huorin tekevät; sillä he eroittavat itsensä huorain sekaan, ja porttoin kanssa uhraavat; ja se ymmärtämätöin kansa saa haavoja.
15. Israel, jos sinä kuitenkin tahdot huorin tehdä, niin älköön Juuda sentähden vialliseksi tulko! Älkäät menkö Gilgaliin, ja älkäät tulko ylös Betaveniin, ja älkäät vannoko: Niin totta kuin Herra elää!
16. Sillä Israel on hillimätöin niinkuin kiiliväinen lehmä; niin Herra on myös kaitseva heitä, kuin lammasta avarassa paikassa.
17. Sillä Ephraim on suostunut epäjumaliin; anna hänen mennä.
18. He ovat itsensä juopumiseen ja huoruuteen laskeneet, ja heidän valtamiehensä rakastavat antimia häpiäksi.
19. Tuulispään pitää siivillänsä heidät sidottuina ajaman pois, ja heidän pitää häpiään tuleman uhreistansa.

5 LUKU

1. Kuulkaat siis papit, ja Israelin huone, ottakaat vaari, ja ota korviis sinä kuninkaan huone; sillä tuomio pitää tuleman teidän päällenne, te, jotka Mitspassa paulan ja levitetyn verkon Taborissa virittäneet olette.
2. Ne luopuvaiset teurastavat sangen paljon; sentähden tulee minun heitä kaikkia rangaista.
3. Kyllä minä tunnen Ephraimin, ja ei Israel ole minun edestäni peitetty; että Ephraim on nyt portto ja Israel saastainen.
4. Ei he ajattele palata Jumalansa tykö; sillä huoruuden henki on heidän sydämessänsä, ja ei he tottele Herraa.
5. Sentähden pitää Israelin ylpeys hänen kasvoinsa edessä nöyryytettämän; ja Israel ja Ephraim pitää pahain tekoinsa tähden lankeeman; Juudan pitää myös heidän kanssansa lankeeman.
6. He menevät sitte etsimään Herraa lampaillansa ja karjallansa, vaan ei heidän pidä sittekään häntä löytämän; hän on itsensä heiltä kääntänyt pois.
7. He ovat rikkoneet Herraa vastaan ja synnyttäneet vieraita lapsia; sentähden pitää myös uuden kuun syömän heitä ynnä heidän osainsa kanssa.
8. Soittakaat basunaa Gibeassa, soittakaat torvea Ramassa, huutakaat Betavenissa: Sinun jälkees Benjamin!
9. Sillä Ephraimin pitää rangaistuksen päivänä kylmillä oleman; josta minä Israelin sukukuntia uskollisesti olen neuvonut.
10. Juudan päämiehet ovat niinkuin rajan siirtäjät; sentähden tahdon minä vihani vuodattaa heidän päällensä, niinkuin veden.
11. Ephraim kärsii väkivaltaa ja ahdistetaan, joka hänelle oikein tapahtuu; sillä hän antoi itsensä (ihmisten) käskyihin.
12. Minä olin Ephraimille niinkuin koi, ja Juudan huoneelle turmelus.
13. Mutta kuin Ephraim tunsi sairautensa ja Juuda haavansa, niin Ephraim meni Assyriaan, ja lähetti kuninkaan Jarebin tykö; vaan ei hän voinut teitä auttaa, eikä parantaa teidän haavojanne.
14. Sillä minä olen Ephraimille niinkuin julma jalopeura, ja Juudan huoneelle niinkuin nuori jalopeura. Minä, minä itse heitä raatelen, ja menen pois, minä vien heidät pois, ja ei kenkään heitä voi pelastaa.
15. Minä menen ja palajan taas sijalleni, siihenasti kuin he syntinsä tuntevat, ja minun kasvojani etsivät; kuin heille pahoin käy, niin heidän pitää varhain minua etsimän (ja sanoman:)

6 LUKU

1. Kuulkaat ja palatkaamme Herran tykö; sillä hän on meitä repinyt, hän myös meidät parantaa; hän on meitä lyönyt, hän myös meitä sitoo.
2. Hän tekee meitä eläväksi kahden päivän perästä; kolmantena päivänä hän meitä virvoittaa, niin että me saamme elää hänen edessänsä.
3. Niin me otamme siitä vaarin, ja sitä pyytelemme, että me Herran tuntisimme; sillä hän koittaa niinkuin kaunis aamurusko, ja hän tulee meille niinkuin sade, niinkuin ehtoosade aikanansa maan päälle.
4. Mitä minun pitäis sinulle Ephraim tekemän? Mitä minun pitäis sinulle Juuda tekemän? Teidän jumalisuutenne on niinkuin aamullinen pilvi, ja niinkuin varhainen kaste, joka pois raukee.
5. Sentähden vuoleskelen minä heitä prophetain kautta, ja kuoletan heitä minun suuni sanoilla, että sinun Jumalas sanat ilmaantuisivat.
6. Sillä minulle kelpaa armo ja ei uhri; Jumalan tunto ja ei polttouhri.
7. Mutta he käyvät sen liiton ylitse niinkuin Adam; siinä he ovat petollisesti tehneet minua vastaan.
8. Sillä Gilead on kaupunki vääryyttä ja veren vikoja täynnä.
9. Papit ovat joukkoinensa niinkuin ryövärit, jotka väijyvät; he murhaavat Sikemin tiellä; sillä he tekevät, mitä he tahtovat.
10. Minä näen Israelin huoneessa, jota minä kauhistun; sillä Ephraim tekee huorin, ja Israel saastuttaa itsensä.
11. Juuda on myös sinulle pannut elon ajan, kuin minä kansani vankiuden palautan.

7 LUKU

1. Kuin minä Israelin parantaa tahdon, niin äsken nähdään Ephraimin vääryys ja Samarian pahuus; sillä he tekevät petollisuutta: varas menee sisälle, ja ryövärit ulkona ryöstävät.
2. Ja ei he kuitenkaan ajattele sydämessänsä, että minä muistan kaiken heidän pahuutensa; nyt ovat heidän työnsä heidän ympärillänsä, ja ovat julki minun kasvoini edessä.
3. He ilahuttavat kuninkaan pahuudellansa ja päämiehet valheellansa.
4. Ja ovat kaikki huorintekiät, niinkuin pätsi, jonka leipoja lämmittää; joka lakkaa valvomasta, sitte kuin hän on taikinan sotkunut, siihen asti kuin se happanee.
5. Tänäpänä on meidän kuninkaamme juhla, ja päämiehet ovat sairaaksi tulleet viinasta; hän kutsuttaa

pilkkaajat tykönsä.
6. Sillä heidän sydämensä on palava niinkuin pätsi, kuin he väijyvät; mutta heidän leipojansa makaa kaiken yötä, ja palaa aamulla niinkuin tulen liekki.
7. He ovat kaikki palavat niinkuin pätsi: he syövät tuomarinsa; kaikki heidän kuninkaansa lankeevat; ei ole yhtäkään heissä, joka minua avuksensa huutaa.
8. Ephraim sekoittaa itsensä kansoihin: Ephraim on niinkuin kyrsä, jota ei kenkään käännä.
9. Vaan muukalaiset syövät hänen voimansa, jota ei hän kuitenkaan tottele. Hän on myös harmaat karvat saanut, ei hän sittekään sitä huoli.
10. Ja Israelin ylpeys nöyryytetään heidän silmäinsä edessä; vaan ei he käännä itsiänsä Herran Jumalansa tykö, eikä hänestä pidä lukua näissä kaikissa.
11. Sillä Ephraim on niinkuin hullu kyhkyinen, joka ei mitään huomaitse; he avuksensa huutavat Egyptiä, he juoksevat Assuriin.
12. Mutta kuhunka ikänä he juoksentelevat, heitän minä verkkoni heidän päällensä, ja tempaan alas niinkuin linnut taivaan alta. Minä tahdon heitä rangaista, niinkuin he seurakunnissansa kuulleet ovat.
13. Voi heitä, että he minusta luopuneet ovat! Heidän täytyy turmeltua; sillä he ovat minua vastaan rikkoneet. Minä olisin heidät kyllä päästänyt, jollei he olisi valhetta opettaneet minua vastaan.
14. Niin ei he myös minua huuda sydämestänsä, vaan ulvovat vuoteissansa. He kokoontuvat jyväin ja viinan tähden, ja ovat minulle kovakorvaiset.
15. Minä kuritan heitä ja vahvistan heidän käsivartensa; mutta he ajattelevat pahaa minua vastaan.
16. He palajavat, mutta ei Korkeimman tykö, vaan ovat niinkuin hellinnyt joutsi; sentähden pitää heidän päämiehensä miekan kautta lankeeman, heidän uhkauksensa tähden: Tämä on heidän pilkkansa Egyptin maalla.

8 LUKU

1. Huuda selkiästi niinkuin basuna (ja sano): Hän tulee jo Herran huoneen ylitse niinkuin kotka, että he ovat minun liittoni rikkoneet, ja ovat minun laistani luopuneet.
2. Niin heidän pitää minua huutaman: Sinä olet minun Jumalani; me Israel tunnemme sinun.
3. Israel hylkää hyvän; sentähden pitää vihollisen heitä vaivaaman.
4. He asettavat kuninkaita ilman minua, he panevat päämiehiä ilman minun tietämättäni; hopiastansa ja kullastansa tekevät he epäjumalia, että he juuri nopiasti häviäisivät.

5. Sinun vasikkas, Samaria, sysää sinun pois; minun vihani on julmistunut; ei se taida kauvan olla, heitä pitää rangaistaman.
6. Sillä se on myös tullut Israelista, jonka seppä on tehnyt, ja ei se ole Jumala: Sentähden pitää Samarian vasikka tomuksi tehtämän.
7. Sillä he kylvivät tuulen; ja heidän pitää jälleen tuulispään niittämän; ei heidän siemenensä pidä tuleman ylös, eikä hedelmänsä jauhoja antaman; ja jos hän vielä antais, niin muukalaiset pitää ne syömän.
8. Israel tulee syödyksi; pakanat pitävät hänen nyt kelvottomana astiana;
9. Että he juoksivat ylös Assurin tykö, niinkuin yksinäinen metsä-aasi: Ephraim palkkaa itsellensä lahjoilla rakastajia.
10. Ja että he lahjoja lähettävät pakanoille, niin tahdon minä nyt heitä koota; ja heidän pitää kuninkaan ja päämiesten kuormaan pian suuttuman.
11. Sillä Ephraim on tehnyt monta alttaria syntiä tehdäksensä; niin pitää myös alttarit hänelle synniksi luettaman.
12. Vaikka minä paljon heille minun laistani kirjoitan; niin he lukevat sen kuitenkin muukalaiseksi opiksi.
13. Ehkä he nyt paljon uhraavat, ja lihaa tuovat edes ja syövät, niin ei se kuitenkaan ole Herralle otollinen; mutta hän tahtoo muistaa heidän pahuutensa, ja heidän syntinsä etsiä, jotka Egyptiin kääntyvät.
14. Israel unhotti Luojansa, ja rakensi templiä, ja Juuda teki myös monta vahvaa kaupunkia; mutta minä lasken tulen hänen kaupunkeihinsa, joka hänen huoneensa polttaman pitää.

9 LUKU

1. Älä riemuitse, Israel, äläkä öykkää niinkuin kansat; sillä sinä olet huorin tehnyt sinun Jumalaas vastaan, sinä etsit porton palkkaa kaikkein jyväluvain tykönä.
2. Sentähden ei luvat eikä kuurnat pidä heitä elättämän, eikä viinan pidä hänelle menestymän.
3. Ja ei heidän pidä asuman Herran maalla; mutta Ephraimin pitää jälleen menemän Egyptiin, ja pitää Assyriassa saastaista syömän.
4. Jossa ei taideta Herralle viinasta juomauhria tehdä, eli muuta tehdä hänen mielensä nouteeksi; heidän uhrinsa pitää oleman niinkuin murheellisten leipä, josta kaikki saastuttavat itsensä, jotka sitä syövät; sillä heidän leipänsä pitää heidän itse syömän, ja ei sitä pidä Herran huoneesen vietämän.
5. Mitä te silloin tahdotte vuosikauden pyhinä ja Herran juhlapäivinä tehdä?
6. Sillä katso, heidän pitää raateliaa pakeneman; Egyptin pitää heidät kokooman, ja Moph pitää heidät

hautaaman. Nukulaiset pitää siellä kasvaman, jossa nyt heidän rakkaan epäjumalansa hopiat ovat, ja orjantappurat pitää oleman heidän majoissansa.
7. Etsikon aika on tullut, ja kostamisen aika on tullut, jonka Israelin pitää kyllä tunteman: Prophetat ovat tomppelit, ja kerskaajat ovat mielipuolet, sinun suurten pahain tekois tähden ja suuren vastahakoisuuden tähden.
8. Vartiat Ephraimissa pitivät heitänsä hetken minun Jumalani tykö; mutta nyt he ovat prophetat, jotka hänelle paulan kaikilla hänen teillänsä panevat, sillä vainollisella epäjumalan palveluksella heidän Jumalansa huoneessa.
9. He ovat syvästi itsensä turmelleet, niinkuin Gibean aikana; sentähden pitää hänen heidän pahat tekonsa muistaman, ja heidän syntinsä etsimän.
10. Minä löysin Israelin niinkuin viinamarjat korvessa, ja näin teidän isänne niinkuin fikunapuussa uutisfikunat; mutta he menivät sitte Baalpeorin tykö, ja lupasivat heitänsä sille häpiälliselle epäjumalalle, ja tulivat niin julmaksi kuin se, jota he rakastivat.
11. Sentähden pitää Ephraimin kunnian lentämän pois niinkuin lintu; niin ettei heidän pidä synnyttämän, eikä kantaman eli siittämän.
12. Ja ehkä vielä lapsiansa kasvattaisivat, niin minä tahdon kuitenkin heidät lapsettomaksi tehdä, ettei heidän pidä ensinkään kansa oleman. Voi myös heitä, kuin minä heistä luovun!
13. Ephraim, jonka minä näen, on istutettu ja kaunis niinkuin Tyro; mutta hänen täytyy nyt surmaajalle lapsensa antaa.
14. Herra, anna heille; mutta mitäs tahdot heille antaa? Anna heille hedelmätöin kohtu ja tyhjät nisät.
15. Kaikki heidän pahuutensa tapahtuu Gilgalissa; siellä minä heitä vihaan, ja ajan heidät pois minun huoneestani, heidän pahan menonsa tähden, enkä tahdo heitä enään rakastaa; sillä kaikki heidän päämiehensä ovat langenneet pois.
16. Ephraim on lyöty; hänen juurensa ovat kuivettuneet, ettei ne enään taida hedelmää kantaa; ja vaikka he vielä kantaisivat, niin minä tahdon kuitenkin heidän ruumiinsa ihanat hedelmät kuolettaa.
17. Minun Jumalani on heittävä heidät pois, ettei he häntä kuulleet; ja heidän pitää pakanain seassa kulkiana vaeltaman.

10 LUKU

1. Israel on tyhjä viinapuu, hedelmän hän itsellensä pitää: Ja niin paljo kuin hänellä hedelmää on, niin

monta alttaria hän myös tekee; siinä, jossa maa paras on, siihen he rakentavat kauniimmat kuvat.
2. Heidän sydämensä on jaettu; ja he löytävät syntinsä; mutta hän tahtoo heidän alttarinsa kukistaa, ja heidän kuvansa hävittää.
3. Sillä nyt pitää heidän sanoman: Ei meillä kuningasta ole; sillä emme ole Herraa peljänneet, mitä kuninkaan pitäis meitä auttaman?
4. He vannovat turhaan liittoa tehdessänsä; ja senkaltainen neuvo vihoittaa niinkuin myrkyllinen ruoho pellon vaoissa.
5. Samarian asuvaiset pelkäävät Betavenin vasikkain tähden; sillä hänen kansansa on murehtinut häntä, ja hänen pappinsa, jotka hänen tähtensä olivat (ennen) riemuinneet, hänen kunniansa puolesta; sillä hän on viety heiltä pois.
6. Ja se (vasikka) on viety Assyriaan kuninkaalle Jarebille lahjaksi; niin pitää myös Ephraimin häpiään tuleman, ja Israelin pitää häpeemän neuvonsa tähden.
7. Sillä Samarian kuningas on rauvennut niinkuin vaahto veden päältä.
8. Avenin kukkulat ovat pyyhityt pois, joilla Israel on syntiä tehnyt. Ohdakkeet ja orjantappurat kasvavat heidän alttareillansa; ja heidän pitää sanoman vuorille: peittäkäät meitä, ja kukkuloille: kaatukaat meidän päällemme.
9. Israel, sinä olet syntiä tehnyt hamasta Gibean ajasta; siihen myös he ovat jääneet; mutta senkaltainen sota, mikä pahoja ihmisiä vastaan Gibeassa tapahtui, ei pidä heitä käsittämän.
10. Vaan minä rankaisen heitä minun mieleni jälkeen, niin että kansat pitää heidän ylitsensä kokoontuman, kuin minä heitä rankaisen heidän kahden syntinsä tähden.
11. Ephraim on vasikka, joka on tottunat mielellänsä riihtä tappamaan, ja niin minäkin tahdon käydä hänen kauniin kaulansa päällä; minä ajan Ephraimilla, Juudan pitää kyntämän, ja Jakobin itsellensä äestämän.
12. Kylväkäät teillenne vanhurskaudeksi, niittäkäät laupiudeksi, kyntäkäät teillenne kyntö; että nyt on aika Herraa etsiä, siihen asti kuin hän tulee, ja saattaa teille vanhurskauden.
13. Te kynnätte jumalattomuutta, ja niitätte vääryyttä, ja syötte valheen hedelmiä. Että sinä turvaat omaan menoos ja sinun moneen sankariis,
14. Niin pitää meteli nouseman sinun kansas seassa, ja kaikki sinun linnas pitää hävitettämän, niinkuin Salman hävitti Arbelin huoneen sodan aikana, ja äiti lapsinensa kuoliaaksi lyötiin.
15. Niin pitää teillekin Betelissä tapahtuman, teidän suuren pahuutenne tähden; että Israelin kuningas pitää aamulla varhain lyötämän maahan.

11 LUKU

1. Kuin Israel nuori oli, pidin minä hänen rakkaana, ja minä kutsuin Egyptistä minun poikani.
2. Mutta kuin heitä nyt kutsutaan, niin he kääntyvät pois, ja uhraavat Baalimille, ja suitsuttavat kuville.
3. Minä opetin Ephraimin käymään, ja talutin häntä käsivarsista, vaan nyt ei he tahdo tietää, että minä heitä parantanut olen.
4. Minä annoin heidän vetää ihmisen ijestä, ja käydä rakkauden ohjissa, ja minä autin heitä, otin ikeen heidän kaulastansa, ja annoin heille elatuksen.
5. Ei heidän pidä palajaman Egyptin maalle, vaan Assur pitää heidän kuninkaansa oleman; sillä ei he tahdo itsiänsä kääntää.
6. Sentähden pitää miekan tuleman heidän kaupunkinsa päälle, ja heidän salpansa tempaaman ylös, ja syömän ne, heidän neuvonsa tähden.
7. Minun kansani väsyy kääntymästä minun puoleeni; ehkä kuinka heille saarnattaisiin, niin ei kenkään hankitse kuulemaan.
8. Mitä minun pitää sinusta tekemän, Ephraim? Varjelenko minä sinua, Israel? Pitäiskö minun sinulle tekemän niinkuin Adamalle, ja asettaman sinun niinkuin Zeboimin? Mutta minun sydämelläni on toinen mieli, minun laupiuteni on ylen palava:
9. Etten minä tee hirmuisen vihani jälkeen, enkä palaja Ephraimia kadottamaan; sillä minä olen Jumala, ja en ihminen, ja olen Pyhä teidän keskellänne, ja en tahdo tulla kaupunkiin.
10. Silloin Herraa seurataan, ja hän on kiljuva niinkuin jalopeura; ja kuin hän kiljuu, niin ne peljästyvät, jotka lännessä ovat.
11. Ja Egyptissä ne myös peljästyvät niinkuin lintu, ja ne Assurin maasta niinkuin kyhkyinen; ja minä tahdon heitä asettaa huoneisiinsa, sanoo Herra.

12 LUKU

1. Ephraimissa on joka paikassa valhe minua vastaan, ja Israelin huoneessa petos; mutta Juuda hallitsee vielä Jumalan kanssa, ja on uskollinen pyhäin kanssa.
2. Ephraim ruokkii itsensä tuulella, ja samoo itätuulen perään, ja enentää joka päivä valhetta ja vahinkoa. He tekevät Assurin kanssa liiton, ja vievät öljyä Egyptiin.
3. On myös Herralla riita Juudan kanssa, etsiä Jakobia hänen menonsa jälkeen, ja kostaa hänelle hänen

ansionsa jälkeen.
4. Hän on äitinsä kohdussa polkenut alas veljensä, ja kaikella voimallansa Jumalan kanssa taistellut.
5. Hän paineli myös enkelin kanssa ja voitti; hän itki ja rukoili häntä; Betelissä löysi hän hänen, ja siellä hän on puhunut meidän kanssamme.
6. Mutta se Herra on Jumala Zebaot, Herra on hänen muistonimensä.
7. Niin käänny nyt sinun Jumalas tykö; tee laupius ja oikeus, ja turvaa alati sinun Jumalaas.
8. Mutta kauppamiehellä on väärä vaaka kädessä, ja pettää mielellänsä.
9. Ja Ephraim sanoo: Minä olen rikas, minulla on kyllä; ei yhdessäkään minun työssäni löydetä pahatekoa, joka synti olis.
10. Mutta minä olen Herra sinun Jumalas hamasta Egyptin maasta; minä annan sinun vielä majoissa asua, niinkuin juhlina tapahtuu.
11. Ja puhun prophetaille, olen myös se, joka niin monet ennustukset annan, ja prophetain kautta minuni julistan.
12. Sillä Gileadissa on epäjumalan palvelus, ja Gilgalissa he uhraavat härkiä hukkaan, ja heillä on niin monta alttaria, kuin kuhilaita on pellolla.
13. Jakobin täytyy Syrian maahan paeta, ja Israelin täytyy palvella vaimon tähden; vaimon tähden tosin täytyy hänen karjaa kaita.
14. Mutta sitte vei Herra Israelin Egyptistä prophetan kautta, ja antoi prophetan kautta häntä korjata.
15. Vaan Ephraim vihoittaa hänen nyt epäjumalillansa; sentähden pitää heidän verensä tuleman heidän päällensä, ja heidän Herransa on kostava heidän pilkkansa.

13 LUKU

1. Kuin Ephraim puhui, niin siitä tuli pelko; hän korotti itsensä Israelissa, ja teki syntiä Baalimin kautta, ja kuoli.
2. Mutta nyt he vielä enemmin syntiä tekevät, ja valavat kuvia hopiastansa, ymmärryksensä jälkeen epäjumalia, joka kaikki sepän työ on; joista he saarnaavat: Joka tahtoo niiden vasikkain suuta antaa, sen pitää ihmisiä uhraaman.
3. Sentähden pitää heidän oleman niinkuin aamu-utu ja varhain lankeeva kaste, joka raukee, niinkuin akanat, jotka puhalletaan pois luvasta, ja niinkuin savu totosta.
4. Mutta minä olen Herra sinun Jumalas hamasta Egyptin maasta; ei tosin sinun pitäisi muuta jumaIaa

tunteman paitsi minua, eikä yhtään vapahtajaa, vaan minua ainoaa.
5. Minä tunsin sinun korvessa, karkiassa maassa.
6. Mutta että he ovat ravitut, ja kyllänsä saaneet; he saivat kyllänsä ja heidän sydämensä paisui: Sentähden he minun unhottavat.
7. Minä myös tahdon olla heidän kohtaansa niinkuin jalopeura, ja tahdon heitä väijyä niinkuin pardi tiellä.
8. Minä tahdon heitä kohdata niinkuin karhu, jonka pojat ovat otetut pois, ja reväistä heidän paatuneen sydämensä rikki, ja tahdon heidät siellä syödä ylös, niinkuin jalopeura; metsän pedot pitää heidät rikki repimän.
9. Itse sinä olet sinun kadotukses, Israel! Vaan minussa on sinun apus.
10. Missä on sinun kuninkaas, joka sinua taitais auttaa kaikissa sinun kaupungeissas? Ja sinun tuomaris, joista sinä sanoit: Anna minulle kuningas ja päämiehiä.
11. Minä tosin annoin sinulle kuninkaan minun vihassani, ja otan sen sinulta pois minun hirmuisuudessani.
12. Ephraimin pahateko on sidottu kokoon, ja hänen syntinsä ovat salatut.
13. Hänelle pitää tuleman synnyttäväisen kipu; hän on tyhmä lapsi, sillä ei hän taida sitä aikaa lasten synnyttämisessä pysyväinen olla.
14. Mutta minä tahdon heitä päästää helvetin vallasta, ja vapahtaa heitä kuolemasta. Kuolema, minä tahdon olla sinulle myrkky, helvetti, minä tahdon olla sinulle surma! Kuitenkin on se lohdutus minun silmäini edestä peitetty.
15. Sillä hänen pitää veljesten vaiheella hedelmää tekemän: Herran itätuulen pitää tuleman korvesta, ja hänen kaivonsa pitää kurehtuman, ja hänen lähteensä kuivuman, sen pitää raateleman kaikkein kalleimmat kalut ja tavarat.

14 LUKU

1. Samaria pitää autioksi tuleman, sillä hän on Jumalallensa kovakorvainen ollut; heidän pitää miekalla lankeeman, ja heidän nuoret lapsensa paiskattaman rikki, ja heidän raskaat vaimonsa pitää reväistämän rikki.
2. Käänny, Israel, Herran sinun Jumalas tykö; sillä sinä olet langennut sinun pahain tekois tähden.
3. Ottakaat teillenne nämät sanat, ja kääntykäät Herran tykö, ja sanokaat hänelle: Anna meille kaikki synnit anteeksi, ja tee meille hyvin, niin me uhraamme sinulle meidän huultemme mullit.
4. Ei Assur meitä auta, emme myös tahdo enään astua orhitten päälle, emmekä sano enään meidän

käsialallemme: Te olette meidän jumalamme; sillä sinun tykönäs löytää orpo armon.
5. Niin minä taas olen parantava heidän erhetyksensä, mielelläni minä heitä rakastan; sillä minun vihani on käännetty heistä pois.
6. Minä tahdon Israelille olla niinkuin kaste, että hän kukoistaa niinkuin kukkanen, ja hänen juurensa leviävät niinkuin Libanon.
7. Hänen oksansa pitää hajooman, että hän itse olis ihanainen niinkuin öljypuu, ja hänen pitää hajuaman niinkuin Libanon.
8. Ja heidän pitää taas istuman hänen varjonsa alla, ja jyvistä itsensä ravitseman, ja kukoistuman niinkuin viinapuu. Ja hänen muistonsa pitää niinkuin Libanonin viina oleman.
9. Ephraim (sanokaan): Mitä minun on enää epäjumalain kanssa? Minä tahdon häntä kuulla ja katsoa; minä tahdon olla niinkuin viheriäinen honka; minussa pitää sinun hedelmäs löydettämän.
10. Kuka on viisas, että hän näitä ymmärtäis? Ja ymmärtäväinen, joka näitä huomaitsis? Sillä Herran tiet ovat oikiat, ja vanhurskaat vaeltavat niillä, mutta ylitsekäymärit niissä lankeevat.

JOEL

1 LUKU

Tämä on Herran sana, joka tapahtui Joelille Petuelin pojalle.
2. Kuulkaat tätä vanhimmat, ja ottakaat korviinne kaikki maan asuvaiset; onko tämä teidän eli teidän isäinne aikana tapahtunut.
3. Sanokaat siitä teidän lapsillenne, ja antakaat teidän lastenne sitä lapsillensa sanoa, ja nekin lapset muille jälkeentulevaisillensa.
4. Mitä ruohomato jättää, sen heinäsirkka syö, ja mitä heinäsirkka jättää, sen lehtimato syö, ja mitä lehtimato jättää, sen jyvämato syö.
5. Herätkäät juopuneet, ja itkekäät ja ulvokaat kaikki viinan juomarit nuoren viinan tähden; sillä se on temmattu pois teidän suustanne.
6. Sillä väkevä kansa menee pois minun maani päälle, joka on lukematoin; hänen hampaansa ovat niinkuin jalopeuran hampaat, ja syömähampaat niinkuin julmalla jalopeuralla.
7. He hävittivät minun viinamäkeni, ja minun fikunapuuni kaivoivat, kuorivat ja heittivät pois, että sen oksat valkiana ovat.
8. Valita niinkuin neitsyt, joka säkin yllensä pukee nuoruutensa yljän tähden.
9. Sillä ruokauhri ja juomauhri on pois Herran huoneesta; ja papit Herran huoneesta; ja papit Herran palveliat murehtivat.
10. Pelto on hävitetty, maa on murheissansa, että jyvät ovat turmellut, viina on kuivunut pois, ja öljy puuttunut.
11. Peltomiehet katsovat huonosti, ja viinamäen miehet parkuvat nisuin ja ohrain tähden, ettei vainiossa ole mitään tuloa.
12. Viinapuu kuivettui ja fikunapuu on lahonnut; granatipuu, palmupuu, omenapuu ja kaikki kedon puut ovat kuivettuneet; sillä ihmisten riemu on surkeudeksi tullut.
13. Sonnustakaat teitänne ja valittakaat, te papit! parkukaat, te alttarin palveliat, menkäät (templiin), ja levätkäät, te minun Jumalani palveliat, säkeissä oli yötä; sillä ruokauhri ja juomauhri on pois teidän Jumalanne huoneesta.

14. Pyhittäkäät paasto, kutsukaat seurakunta kokoon, ja kootkaat vanhimmat, ja kaikki maakunnan asuvaiset, Herran teidän Jumalanne huoneesen, ja huutakaat Herran tykö:
15. Voi, voi sitä päivää! sillä Herran päivä on juuri läsnä, ja tulee niinkuin kadotus Kaikkivaltiaalta.
16. Eikö ruoka oteta pois meidän silmäimme edestä, ja meidän Jumalamme huoneesta ilo ja riemu?
17. Siemenet mätänivät maassa, jyväaitat ovat hävitetyt, riihet ovat hajoitetut; sillä elo on kuivunut pois.
18. Voi, kuinka karja huokaa, ja laumat ammuvat! ettei heillä ole laidunta, ja lammaslaumat nääntyvät.
19. Herra, sinun tykös minä huudan, että kulo on polttanut laitumet korvessa, ja liekki on kaikki puut vainiossa sytyttänyt.
20. Metsän eläimet myös sinun tykös huutavat, että vesi-ojat kuivuneet ovat, ja että kulo on polttanut laitumet korvessa.

2 LUKU

1. Soittakaat basunalla Zionissa, huutakaat minun pyhällä vuorellani, vaviskaat kaikki maan asuvaiset; sillä Herran päivä tulee ja on läsnä:
2. Pimiä päivä, synkiä päivä, sumuinen päivä ja utuinen päivä; niinkuin aamurusko itsensä levittää vuorten ylitse; suuri ja väkevä kansa, jonka kaltaista ei ikänä ole ollut, eikä vasta tule ijankaikkiseen aikaan.
3. Hänen edellänsä käy kuluttavainen tuli, ja hänen jälissänsä polttavainen liekki. Maa on hänen edessänsä niinkuin Edenin puutarha, mutta hänen jälissänsä niinkuin autio erämaa, ja ei pidä kenenkään pääsemän häneltä pois.
4. Hänen muotonsa on niinkuin hevosten muoto; ja he karkaavat niinkuin ratsasmiehet.
5. He hyppäävät ylhäällä vuorten kukkuloilla niinkuin rattaat kitisevät, niinkuin liekki korsissa kihisis; niinkuin väkevä kansa, joka sotaan on hankittu.
6. Kansat pitää hänen edessänsä hämmästymän, että kaikki kasvot valjuksi muuttuvat.
7. He juoksevat niinkuin uljaat, ja karkaavat muurien ylitse niinkuin sotamiehet; ja kukin käy kohdastansa edes, ja ei poikkee ulos tiestänsä.
8. Ei estä kenkään kumppaniansa, vaan kukin matkustaa asetuksessansa; ja kuin he sota-aseiden välistä tunkevat sisälle, niin ei heitä haavoiteta.
9. He ajelevat ympäri kaupungissa, ja muurien päällä juoksevat, ja kiipeevät huoneisiin, ja tulevat akkunoista sisälle, niinkuin varas.
10. Hänen edessänsä vapisee maa, ja taivas värisee: aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät

valkeutensa.
11. Sillä Herra on paneva jylinänsä hänen sotaväkensä edellä; sillä hänen sotaväkensä on sangen suuri ja väkevä, joka hänen käskynsä toimittaa; sillä Herran päivä on suuri ja sangen hirmuinen, kuka sitä voi kärsiä?
12. Niin sanoo nyt Herra: kääntykäät kaikesta sydämestänne minun tyköni, paastolla, itkulla ja murheella.
13. Leikatkaat teidän sydämenne, ja älkäät teidän vaatteitanne, ja palatkaat Herran teidän Jumalanne tykö; sillä hän on armollinen ja laupias, pitkämielinen ja suuresta hyvyydestä, ja katuu rangaistusta.
14. Kukaties hän kääntyy ja katuu, ja jättää jälkeensä siunauksen, ruokauhrin ja juomauhrin Herralle teidän Jumalallenne.
15. Soittakaat basunalla Zionissa, pyhittäkäät paasto, kutsukaat seurakunta kokoon.
16. Kootkaat kansa, pyhittäkäät kokous, kutsukaat yhteen vanhimmat, saattakaat yhteen nuorukaiset ja imeväiset; ylkä lähtekään kammiostansa, ja morsian makaushuoneestansa.
17. Papit, Herran palveliat, itkekään esihuoneen ja alttarin välillä, ja sanokaan: armahda, Herra, sinun kansaas, ja älä laske sinun perikuntaas pilkkaan, niin ettei pakanat saisi valtaa heidän päällensä! miksi pitäis sanottaman kansain seassa: kussa on nyt heidän Jumalansa?
18. Niin Herralla on kiivaus maastansa; ja hän armahtaa kansaansa.
19. Ja Herra vastaa ja sanoo kansallensa: katso, minä lähetin teille jyviä, viinaa ja öljyä, että teillä piti niistä kyllä oleman; ja en salli teitä enään häpiään tulla pakanain sekaan.
20. Ja tahdon sen, joka pohjoisesta tullut on, teiltä kauvas saattaa, ja ajaa hänen pois korkiaan ja hävitettyyn maahan, hänen kasvonsa itäistä merta päin, ja hänen loppunsa äärimäisen meren puoleen; ja hänen pitää mätänemän ja haiseman; sillä hän on suuria tehnyt.
21. Älä pelkää, sinä maa, vaan iloise ja riemuitse; sillä Herra taitaa myös suuria tehdä.
22. Älkäät peljätkö, te pedot kedolla; sillä laitumet korvessa pitää viheriöitsemän, ja puut hedelmänsä kantaman, fikunapuut ja viinapuut kyllä hedelmöitsemän.
23. Ja te, Zionin lapset, iloitkaat ja riemuitkaat Herrassa teidän Jumalassanne, joka teille antaa vanhurskauden opettajan, ja laskee alas teille aamu- ja ehtoosateen niinkuin ennenkin;
24. Että aitat jyviä täynnä olisivat, ja kuurnat nuoresta viinasta ja öljystä ylitse vuotaisivat.
25. Ja minä saatan teille jälleen ne vuodet, jotka heinäsirkka, lehtimato, jyvämato ja ruohomato söi; se minun suuri sotaväkeni, jonka minä teidän sekaanne lähetin;
26. Että teidän pitää kyllä syömän ja ravituksi tuleman, ja ylistämän Herran teidän Jumalanne nimeä, joka teidän seassanne on ihmeitä tehnyt; ja ei minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman.

27. Ja teidän pitää ymmärtämän, että minä olen Israelin keskellä, ja että minä olen Herra teidän Jumalanne ja ei kenkään muu; eikä minun kansani pidä ikänä häpiään tuleman.
28. Ja sitte pitää tapahtuman, että minä tahdon vuodattaa minun Henkeni kaiken lihan päälle; ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, teidän vanhimpanne pitää unia uneksuman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän.
29. Ja myös niinä päivinä tahdon minä palveliain ja piikain päälle vuodattaa minun Henkeni.
30. Ja tahdon antaa tapahtua tunnustähdet taivaassa ja maassa, veren, tulen ja savun suitsun.
31. Auringon pitää muuttuman pimiäksi, ja kuun vereksi; ennenkuin se suuri ja hirmuinen Herran päivä tulee.
32. Ja on tapahtuva, että jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, se tulee autuaaksi; sillä Zionin vuorella ja Jerusalemissa on vapaus oleva, niinkuin Herra on luvannut, ja jääneiden tykönä, jotka Herra kutsuva on.

3 LUKU

1. Sillä katso, niinä päivinä ja sillä ajalla, kuin minä Juudan ja Jerusalemin vankiuden palautan,
2. Tahdon minä koota kaikki pakanat, ja viedä heitä alas Josaphatin laaksoon; ja tahdon siellä heidän kanssansa riidellä, minun kansani ja minun perimiseni Israelin tähden, jonka he pakanain sekaan hajoittivat, ja jakoivat minun maani itsellensä,
3. Ja ovat minun kansastani arpaa heittäneet; ja ovat pojan porton edestä antaneet, ja piian myyneet viinan edestä, ja sen juoneet.
4. Mitä myös minun on teidän kanssanne, te Tyrosta ja Zidonista, ja te kaikki Philistealaisten rajat? vai tahdotteko te minulle kaiketi kostaa? Jos te minulle tahdotte kostaa, niin minä tahdon sen äkisti ja pian kostaa teidän päänne päälle.
5. Sillä te olette minun hopiani ja kultani ottaneet, ja minun kauniit kappaleeni teidän kirkkoihinne vieneet;
6. Ja myyneet Juudan ja Jerusalemin lapset Grekiläisille, heitä kauvas heidän rajoistansa saattaaksenne.
7. Katso, minä tahdon heidät sieltä herättää, johonka te heidät myyneet olette; ja tahdon sen kostaa teidän päänne päälle;
8. Ja tahdon myydä jälleen teidän poikanne ja tyttärenne Juudan lasten kautta; ne pitää heidät rikkaasen Arabiaan, kaukaisen maan kansalle myymän; sillä Herra on sen puhunut.
9. Julistakaat näitä pakanain seassa, pyhittäkäät sota, herättäkäät väkevät, käyköön edes, ja menköön ylös

kaikki sotaväki.
10. Tehkäät vannanne miekoiksi ja viikahteenne keihäiksi. Ja joka heikko on, se sanokaan: minä olen väkevä.
11. Kootkaat teitänne, ja tulkaat tänne kaikki pakanat ympäristöltä, ja kootkaat teitänne; anna, Herra, sinun väkevät sinne astua alas.
12. Nouskaat pakanat ja menkäät ylös Josaphatin laaksoon; sillä minä tahdon siellä istua, ja tuomita kaikki pakanat ympäristöltä.
13. Sivaltakaat viikahteella, sillä elo on kypsä; tulkaat ja astukaat alas; sillä kuurnat ovat täydet, ja kuurna-astiat kuohuvat; sillä heidän pahuutensa on suuri.
14. Paljo kansaa pitää oleman ympärillä joka paikassa Tuomiolaaksossa; sillä Herran päivä on läsnä Tuomiolaaksossa.
15. Aurinko ja kuu pimenevät, ja tähdet peittävät valkeutensa.
16. Ja Herra on Zionista kiljuva, ja antaa kuulla äänensä Jerusalemista, että taivaan ja maan pitää vapiseman. Mutta Herra on kansansa turva, ja linna Israelin lapsille.
17. Ja teidän pitää tietämän, että minä Herra teidän Jumalanne asun Zionissa minun pyhällä vuorellani; silloin on Jerusalem pyhäksi tuleva, ja ei pidä muukalaisen käymän enään sen lävitse.
18. Sillä ajalla pitää vuoret makiaa viinaa tiukkuman, ja kukkulat rieskaa vuotaman, ja kaikki Juudan ojat pitää vettä täynnä oleman; ja lähde pitää Herran huoneessa käymän, ja Sittimin ojaan juokseman.
19. Vaan Egyptin pitää autioksi tuleman, ja Edom synkiäksi erämaaksi; sen vääryyden tähden, mikä Juudan lapsille tehty on, että he viattoman veren heidän maassansa vuodattaneet ovat.
20. Mutta Juudassa pitää ijankaikkisesti asuttaman, ja Jerusalemissa ijankaikkiseen aikaan.
21. Ja minä tahdon puhdistaa heidän verensä, jota en minä ennen ole puhdistanut; ja Herra on asuva Zionissa.

AAMOS

1 LUKU

Tämä on se, minkä Amos, joka paimenien seassa Tekoassa oli, näki Israelissa, Ussian Juudan kuninkaan ajalla, ja Jerobeamin Joaksen pojan, Israelin kuninkaan ajalla, kahta vuotta ennen maan järistystä.
2. Ja sanoi: Herra on Zionista kiljuva, ja Jerusalemista antaa hän äänensä kuulla, että paimenien laidun surkiana oleman pitää, ja Karmeli ylhäältä kuivuman.
3. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Damaskun vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että he Gileadin rautaisilla vaunuilla runtelivat.
4. Vaan minä lähetän tulen Hasaelin huoneesen; sen pitää Benhadadin huoneet kuluttaman.
5. Ja rikon Damaskun salvat, ja hävitän Avenin laakson asuvaiset, ja sen, joka valtikkaa pitää, siitä kauniista huoneesta; niin että Syrian kansa pitää Kiriin vietämän, sanoo Herra.
6. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Gatsan vian tähden en minä tahdo häntä säästää, että he ovat vangitut vielä vanginneet, ja heidät Edomiin ajaneet.
7. Vaan minä lähetän tulen Gatsan muuriin, joka heidän huoneensa pitää kuluttaman.
8. Ja tahdon Asdodin asuvaiset, ja sen, joka valtikkaa pitää, Askalonista hävittää; ja minun käteni on oleva Akronia vastaan, niin että hukkuman pitää, mitä Philistealaisista jäänyt on, sanoo Herra, Herra.
9. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Tyron vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että he ovat vangit edemmä Edomin maata ajaneet, ja ei ole muistaneet veljesten liittoa.
10. Vaan minä tahdon tulen Tyron muuriin lähettää, jonka pitää kuluttaman hänen huoneensa.
11. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Edomin vian tähden en tahdo minä häntä säästää, että hän on veljeänsä miekalla vainonnut, ja turmellut halunsa, ja on ollut aina hänelle paha vihoillansa ja alati hirmuisuutensa näyttänyt.
12. Vaan minä lähetän tulen Temaniin, jonka pitää kuluttaman Botsran huoneet.
13. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Ammonin lasten vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat raskaat vaimot halki leikanneet Gileadissa, levittääksensä rajojansa.
14. Vaan minä sytytän tulen Rabban muuriin; sen pitää kuluttaman hänen huoneensa. Niinkuin sodan aikana parutaan, ja niinkuin tuuli tulee tuulispään aikana:

15. Niin pitää myös heidän kuninkaansa ja päämiehensä ynnä vietämän pois vangittuina, sanoo Herra.

2 LUKU

1. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Moabin vian tähden en tahdo minä heitä säästää, että he ovat Edomin kuninkaan luut tuhaksi polttaneet.
2. Vaan minä tahdon tulen Moabiin lähettää; sen pitää Kerijotissa huoneet kuluttaman; ja Moab on metelissä kuoleva, huudossa ja vaskitorven helinässä.
3. Ja minä tahdon tuomarin temmata pois häneltä, ja tappaa kaikki hänen päämiehensä ynnä hänen kanssansa, sanoo Herra.
4. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Juudan vian tähden en tahdo minä säästää, että he katsovat Herran lain ylön, ja ei pitäneet hänen säätyjänsä, ja antavat itseänsä valheella vietellä, jota heidän isänsä ovat seuranneet.
5. Vaan minä tahdon tulen Juudaan lähettää; sen pitää Jerusalemin huoneet kuluttaman.
6. Näin sanoo Herra: kolmen ja neljän Israelin vian tähden en minä tahdo säästää, että he vanhurskaat rahaan ja köyhät kenkäpariin myyneet ovat.
7. He tallaavat vaivaisen maan tomuun, ja estävät raadollisia joka paikassa; poika ja isä makaa yhden vaimon kanssa, jolla he minun pyhän nimeni häpäisevät.
8. Ja jokaisen alttarin tykönä he pitoa pitävät panttivaatteista, ja juovat viinaa sakkorahoista epäjumalainsa huoneessa.
9. Ja minä olen kuitenkin Amorilaisen heidän edestänsä kadottanut, jonka korkeus oli niinkuin sedripuiden korkeus, ja joka oli niin vahva kuin tammet; ja minä turmelin ylhäältä hänen hedelmänsä, ja hänen juurensa alhaalta.
10. Minä olen se, joka teitä Egyptin maalta toin, ja johdattain teitä korvessa neljäkymmentä ajastaikaa, että te Amorilaisten maan omistitte.
11. Ja olen teidän lapsistanne prophetat herättänyt, ja teidän nuorukaisistanne nasiirit; eikö se niin ole, te Israelin lapset? sanoo Herra.
12. Mutta te annoitte nasiirein viinaa juoda, ja prophetaita te haastoitte, sanoen: ei teidän pidä ennustaman.
13. Katso, minä tahdon teitä niin ahdistaa kuin kuorma on kiinnitetty, eloja täynnä;
14. Että se, joka nopia on, ei pidä pääsemän pakenemaan, eikä väkevä mitään voiman; ja ei urhoollisen pidä voiman henkeänsä vapahtaa.

15. Ja ei joutsimiesten pidä seisoman, ja joka nopia on juoksemaan, ei pidä pääsemän; ja joka hevosella ajaa, ei pidä henkeänsä vapahtaman.
16. Ja joka väkeväin seassa kaikkein miehuullisin on, sen pitää alasti pakeneman sillä ajalla, sanoo Herra.

3 LUKU

1. Kuulkaat tätä sanaa, jonka Herra puhuu teistä, te Israelin lapset, kaikista sukukunnista, jotka minä olen vienyt ulos Egyptin maalta, ja sanoin:
2. Kaikista sukukunnista maan päällä olen minä teidät ainoastaan korjannut; sen tähden tahdon minä myös teitä etsiä kaikissa teidän pahoissa töissänne.
3. Taitaako kaksi yhdessä vaeltaa, ellei he yhteen sovi?
4. Kiljuuko jalopeura metsässä, jos ei hänellä ruokaa ole? Parkuuko jalopeuran penikka luolastansa, ellei hän jotakin saanut ole?
5. Menneekö lintu paulaan maan päällä, kussa ei pyytäjää ole? Ottaneeko hän paulansa maasta, joka ei mitään vielä saanut ole?
6. Soitetaanko vaskitorvea kaupungissa, ja ei kansa hämmästy? Onko myös jotain pahaa kaupungissa, jota ei Herra tee?
7. Sillä ei Herra, Herra tee mitään, ellei hän ilmoita salauttansa palvelioillensa prophetaille.
8. Jalopeura kiljuu, kuka ei pelkää? Herra, Herra puhuu, kuka ei ennusta?
9. Julistakaat Asdodin huoneissa ja Egyptin maan huoneissa, ja sanokaat: kootkaat teitänne Samarian vuorille, ja katsokaat, kuinka suuri vääryys ja väkivalta siellä on.
10. Ei he taida oikeutta tehdä, sanoo Herra; vaan kokoovat tavaroita huoneissansa väkivallalla ja ryöstämisellä.
11. Sentähden näin sanoo Herra, Herra: tämä maa piiritetään; ja sinä paiskataan alas sinun vallastas, ja sinun huonees raadellaan.
12. Näin sanoo Herra: Niinkuin paimen tempaa ulos jalopeuran suusta kaksi reittä eli korvan kappaleen; niin myös Israelin lapset pitää temmatuksi tuleman, jotka Samariassa asuvat, vuoteen loukkaassa ja kehdon kulmassa.
13. Kuulkaat ja todistakaat Jakobin huoneessa, sanoo Herra, Herra Jumala Zebaot.
14. Sillä silloin, kuin minä Israelin synnit etsin, tahdon minä myös Betelin alttarin etsiä; ja alttarin sarvet pitää hakattaman pois, ja ne lankeeman maahan.

15. Ja tahdon talvihuoneen ja suvihuoneen maahan lyödä; ja elephantin luiset huoneet pitää hukkuman, ja paljo huoneita pitää häviämän, sanoo Herra.

4 LUKU

1. Kuulkaat tätä sanaa, te lihavat lehmät, jotka Samarian vuorella olette, ja teette köyhille vääryyttä, ja murennatte vaivaisen, ja sanotte teidän herroillenne: tuos tänne, anna meidän juoda.
2. Herra, Herra on pyhyytensä kautta vannonut: katso, se aika pitää tuleman teidän päällenne, että te temmataan pois orjantappuroilla, ja teidän jälkeentulevaisenne kalain ongella.
3. Ja itsekunkin teistä pitää menemän ulos särjetyn muurin lävitse, ja ylönantamaan huoneensa, sanoo Herra.
4. Tulkaat Beteliin, ja tehkäät syntiä, ja Gilgaliin, että te syntiä lisäisitte; ja tuokaat aamulla teidän uhrinne, ja teidän kymmenyksenne kolmena päivänä.
5. Ja suitsuttakaat hapatuksesta kiitosuhriksi, ja kuuluttakaat ja kootkaat vapaaehdon uhreja; sillä niin te sen mielellänne pidätte, te Israelin lapset, sanoo Herra, Herra.
6. Sentähden minä myös olen kaikissa kaupungeissa teille joutilaat hampaat antanut, ja leivän puuttumisen jokaisissa teidän paikoissanne; ja ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
7. Olen myös minä pidättänyt teiltä sateen, kuin vielä kolme kuukautta oli elonaikaan, ja minä annoin sataa yhden kaupungin päälle, ja toisen kaupungin päälle en antanutkaan sataa; yhden saran päälle satoi, ja toinen sarka, jonka päälle ei satanut, kuivettui.
8. Ja kaksi eli kolme kaupunkia meni yhteen kaupunkiin vettä juomaan, ja ei saaneet tarvettansa; ja ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
9. Minä rankaisin teitä poudalla ja nokipäillä, ja ruohomadot söivät kaikki, mitä teidän yrttitarhoissanne, viinamäissänne, fikunapuissanne ja öljypuissanne kasvoi; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
10. Minä lähetin ruton teidän sekaanne niinkuin Egyptiin, ja tapoin miekalla teidän nuoret miehenne, ja annoin viedä pois teidän hevosenne vankina; ja annoin haisun teidän leirissänne teidän sieramiinne mennä; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
11. Minä kukistin ylösalaisin muutamat teistä, niinkuin Jumala Sodoman ja Gomorran kukisti, ja te olitte niinkuin tulesta otettu kekäle; ette sittekään kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
12. Sentähden tahdon minä sinulle näin tehdä, Israel; että minä nyt näin sinulle tehdä tahdon, niin valmista

sinuas, Israel, ja mene Jumalaas vastaan.
13. Sillä katso, hän on se, joka on tehnyt vuoret, ja luonut tuulen, ja ilmoittaa ihmiselle, mitä hänen puhuman pitää; hän tekee aamuruskon ja pimeyden; hän käy maan korkeutten päällä; hänen nimensä on Herra Jumala Zebaot.

5 LUKU

1. Kuulkaat te, Israelin huone, näitä sanoja; sillä minun täytyy tämän valitusveisun teistä nostaa.
2. Neitsy Israel on langennut, niin ettei hän voi jälleen nousta ylös; hän on kukistettu maahan, ja ei kenkään häntä auta ylös.
3. Sillä näin sanoo Herra, Herra: siihen kaupunkiin, josta tuhannen käy ulos, pitää ainoasti sata jäämän, ja josta sata käy ulos, pitää kymmenen jäämän, Israelin huoneesta.
4. Sentähden näin sanoo Herra Israelin huoneelle: etsikäät minua, niin te saatte elää.
5. Ja älkäät Beteliä etsikö, ja älkäät tulko Gilgaliin, älkäät myös Bersebaan menkö; sillä Gilgal pitää vietämän vangittuna pois, ja Betel tyhjäksi tuleman.
6. Etsikäät Herraa, niin te saatte elää, ettei tuli Josephin huoneeseen sytytettäisi, ja kuluttais, ja ei olisi sammuttajaa Betelissä.
7. Te käännätte oikeuden koiruohoksi, ja kukistatte maahan vanhurskauden.
8. Hän tekee Otavan ja Kointähden, ja muuttaa kuoleman varjon aamuksi, ja päivästä pimiän yön tekee; joka vedet meressä kutsuu, ja kaataa ne maan piirin päälle, hänen nimensä on Herra;
9. Joka raateluksen asettaa väkevän ylitse, ja että raatelia uskaltaa vahvan kaupungin päälle karata.
10. Mutta he vihaavat sitä, joka heitä julkisesti nuhtelee, ja sitä he kauhistuvat, joka oikein opettaa.
11. Sentähden, että te köyhää sorratte, ja otatte häneltä suuret kuormat jyviä, ei pidä teidän niissä huoneissa asuman, jotka te vuojonkivistä rakentaneet olette; te olette istuttaneet kauniit viinamäet, vaan ei teidän pidä niistä viinaa juoman.
12. Sillä minä tiedän teidän pahat tekonne, joita paljo on, ja teidän syntinne, jotka raskaat ovat: te ahdistatte vanhurskaita ja otatte sovinnon, vaivaisia myös tuomion edessä sorratte.
13. Sentähden täytyy ymmärtäväisen sillä ajalla vaijeta; sillä se on paha aika.
14. Etsikäät hyvää, ja älkäät pahaa, että te eläisitte; niin Herra Jumala Zebaot on teidän kanssanne, niinkuin te kerskaattekin.

15. Vihatkaat pahaa, ja rakastakaat hyvää, toimittakaat oikeus porteissa: niin Herra Jumala Zebaot on armollinen Josephin jääneille.
16. Sentähden näin sanoo Herra Jumala, Herra Zebaot: jokaisella kadulla on parku oleva, ja jokaisessa kujassa sanottava: voi! voi! ja peltomiehes kutsutaan murheeseen parkumaan niiden kanssa, jotka valitusveisun taitavat.
17. Niin myös jokaisessa viinamäessä on parku oleva; sillä minä tahdon sinun kauttas vaeltaa, sanoo Herra.
18. Voi niitä, jotka Herran päivää pyytävät! Sillä mitä siitä on teille? Se Herran päivä on pimeys ja ei valkeus.
19. Niinkuin joku pakenis jalopeuran edestä, ja karhu kohtais häntä; ja niinkuin joku tulis huoneesen, ja nojais kätensä seinälle, ja kärmeeltä pistettäisiin.
20. Eikö Herran päivä ole pimiä, ja ei valkia, synkiä ja ei selkiä?
21. Minä vihaan ja hylkään teidän juhlapäivänne, en myös tahdo haistaa teidän uhrianne.
22. Ja vaikka te minulle uhraisitte polttouhria ja ruokauhria, en minä kuitenkaan ota niitä otolliseksi, enkä katso teidän lihavaa kiitosuhrianne.
23. Vie pois minun edestäni sinun virtes jyrinä; sillä en minä voi sinun kanteleittes laulua kuunnella.
24. Mutta oikeus pitää julistettaman niinkuin vesi, ja vanhurskaus niinkuin väkevä virta.
25. Oletteko te, Israelin huone, minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä vuotena korvessa?
26. Te kannoitte teidän Melekinne majoja, ja teidän epäjumalainne kuvia, teidän jumalainne tähteä, jotka te itse teillenne tehneet olitte.
27. Niin minä siis annan teidän tästä edemmä Damaskua viedä, sanoo Herra, jonka nimi on Jumala Zebaot.

6 LUKU

1. Voi suruttomia Zionissa, ja niitä, jotka Samarian vuoreen luottavat, jotka kutsutaan ylimmäisiksi pakanain seassa, ja Israelin huoneessa hallitsevat!
2. Menkäät Kalneen ja katsokaat, ja menkäät sieltä suureen Hamatin kaupunkiin, ja sieltä käykäät alas Philistealaisten Gatiin: ovatko ne paremmat kuin nämät valtakunnat, ovatko heidän rajansa laviammat, kuin teidän rajanne:
3. Te jotka luulette itsenne kaukana olevan pahoista päivistä, ja vedätte puoleenne väkivaltaisen istuimen,
4. Ja makaatte elephantin luisessa vuoteessa, ja koreilette ylönpalttisuudessa teidän makaussiallanne, ja

syötte parhaimmat laumasta ja syötetyt vasikat karjan seasta,
5. Ja soitatte psaltarilla, ja ajattelette teillenne lauluja niinkuin David,
6. Ja juotte viinaa maljoista, ja voitelette teitänne parhaalla voiteella; ja ei kenkään sure Josephin vahinkoa.
7. Sentähden pitää heidän nyt käymän niiden edellä, jotka viedään pois vangittuna, ja öykkärien vieraspito on lakkaava.
8. Sillä Herra, Herra on vannonut itse kauttansa, sanoo Herra Jumala Zebaot: minua kauhistaa Jakobin ylpeys, ja minä vihaan hänen koreita huoneitansa, ja tahdon sen kaupungin hyljätä ja kaikki mitä hänessä on.
9. Ja pitää tapahtuman, että vaikka kymmenen miestä yhteen huoneeseen jäisi, niin pitää heidän kuitenkin kuoleman,
10. Että hänen setänsä ja enonsa veis hänen luunsa ulos huoneesta, ja sanois sille, joka sen huoneen vieressä on: vieläkö sinun tykönäs ketään on? ja se vastaa: jo ovat kaikki pois. Ja niiden pitää sanoman: ole vaiti, sillä ei he tahtoneet, että Herran nimeä olis muistutettu.
11. Sillä katso, Herra on käskenyt lyödä suuria huoneita rikki, ja vähiä huoneita hajoomaan.
12. Taitavatko hevoset kalliolla samota? taidetaanko sitä härjillä kyntää? sillä te muuttelette oikeuden sapeksi ja vanhurskauden hedelmän koiruohoksi,
13. Ja iloitsette tyhjästä asiasta, ja sanotte: emmekö me kyllä väkevät ole meidän sarvillamme?
14. Sentähden katso, minä tahdon teidän päällenne, te Israelin huone, kansan herättää, sanoo Herra Jumala Zebaot; joka teitä pitää siitä paikasta ahdistaman, kuin Hamatiin mennään, hamaan korven ojaan asti.

7 LUKU

1. Niin Herra, Herra osoitti minulle näyssä; ja katso, yksi seisoi, joka heinäsirkkoja teki, juuri silloin, kuin oras rupesi käymään ylös, toisen kerran sittekuin kuningas oli antanut niittää.
2. Kuin ne niin tahtoivat kaiken tulon syödä maalta, sanoin minä: voi Herra, Herra, ole armollinen! kuka tahtoo Jakobin taas auttaa? sillä hän on aivan vähä.
3. Niin Herra katui sitä: ei sen pidä tapahtuman, sanoi Herra.
4. Niin Herra, Herra osoitti minulla näyssä, ja katso, Herra, Herra kutsui tulen rankaisemaan, jonka piti suuren syvyyden syömän, ja se söi jo parhaan osan.
5. Niin minä sanoin: voi Herra, Herra, lakkaa nyt, kuka tahtoo Jakobia taas auttaa? sillä hän on aivan vähä.

6. Niin Herra katui myös sitä: ei senkään pidä tapahtuman, sanoi Herra, Herra.
7. Mutta hän osoitti minulle tämän näyssä, ja katso, Herra seisoi muurin päällä, joka mittanuoralla mitattu oli, ja hän piti mittanuoran kädessänsä.
8. Ja Herra sanoi minulle: mitäs näet, Amos? minä sanoin: mittanuoran. Herra sanoi: katso, minä tahdon vetää mittanuoran keskelle minun kansaani Israelia, ja en käy enään häntä ohitse.
9. Vaan Isaakin korkeudet pitää autioksi tuleman, ja Israelin pyhyydet pitää hävitettämän; ja minä tahdon nostaa miekan Jerobeamin huonetta vastaan.
10. Niin Betelin pappi Amatsia lähetti Israelin kuninkaan tykö, sanoen: Amos tekee kapinan sinua vastaan Israelin huoneessa, eipä maakaan voi kaikkia hänen sanojansa kärsiä.
11. Sillä näin sanoo Amos: Jerobeamin täytyy miekalla kuolla, ja Israel pitää vietämän vangittuna pois maastansa.
12. Ja Amatsia sanoi Amokselle: sinä näkiä, mene pois, ja ennusta siellä.
13. Ja älä Betelissä enään ennusta; se on kuninkaan pyhä sia ja valtakunnan huone.
14. Amos vastasi ja sanoi Amatsialle: en minä ole propheta enkä prophetan poika, vaan minä olen karjan paimen ja marjain hakia.
15. Mutta Herra otti minun karjasta, ja sanoi minulle: mene ja ennusta minun kansaani Israelia vastaan.
16. Niin kuule siis Herran sanaa: sinä sanot: älä ennusta Israelia vastaan, älä myös puhu Isaakin huonetta vastaan;
17. Sentähden sanoo Herra näin: sinun emäntäs pitää kaupungissa raiskattaman, ja sinun poikas ja tyttäres pitää miekalla lankeeman, ja sinun peltos pitää nuoralla jaettaman; mutta itse sinun pitää saastaisessa maassa kuoleman, ja Israel pitää ajettaman peräti pois maastansa.

8 LUKU

1. Herra, Herra osoitti minulle näyssä, ja katso, siellä oli kori suvituloa.
2. Ja hän sanoi: mitäs näet, Amos? minä vastasin: korin suvituloa. Niin Herra sanoi minulle: minun kansani Israelin loppu on tullut, en minä tahdo enään mennä häntä ohitse.
3. Ja sinä päivänä pitää veisut templissä itkuksi kääntymän, sanoo Herra, Herra; monta kuollutta ruumista pitää joka paikassa makaaman, jotka viedään salassa pois.
4. Kuulkaat tätä te, jotka köyhää sorratte, ja vaivaisia maakunnassa hävitätte,
5. Ja sanotte: koska uusi kuu loppuu, että me saisimme jyviä myydä; ja sabbati, että me ohria

kauppaisimme, ja mitan vähentäisimme, ja hinnan korottaisimme, ja vaa'at vääriksi tekisimme;
6. Että me saisimme köyhät rahallamme haltuumme ja hätäytyneet kenkäparilla, ja myisimme akanat jyväin edestä?
7. Herra on vannonut Jakobin korkeutta vastaan: mitämaks, jos minä ikänä kaikki ne heidän työnsä unohdan.
8. Eikö maan sentähden pitäisi vapiseman, ja kaikki sen asuvaiset murehtiman? Ja pitää nouseman kaiken sen päälle niinkuin virta, vietämän pois ja upotettaman niinkuin Egyptin virralla.
9. Sillä ajalla, sanoo Herra, Herra, tahdon minä laskea auringon alas puolipäivästä, ja pimittää maan valkialla päivällä.
10. Minä tahdon teidän juhlapäivänne kääntää murheeksi, ja kaikki teidän veisunne valitukseksi, ja tahdon antaa säkin jokaisen kupeisiin tulla, ja kaikki päät paljaaksi tehdä; ja tahdon heille murheen saattaa, niinkuin joku ainoaa poikaa murehtii; ja heidän pitää surkian lopun saaman.
11. Katso, ne päivät tulevat, sanoo Herra, Herra, että minä lähetän nälän maan päälle; ei nälkää leivän perään, eli janoa veden perään, vaan Herran sanan kuulemisen jälkeen,
12. Niin että heidän pitää juokseman yhdestä merestä niin toiseen, pohjasta niin itään; heidän pitää juoksenteleman etsimään Herran sanaa, ja ei kuitenkaan pidä löytämän.
13. Sinä päivänä pitää kauniit neitseet ja nuorukaiset nääntymän janosta.
14. Ja jotka nyt Samarian rikoksen kautta vannovat ja sanovat: niin totta kuin sinun jumalas Danissa elää, niin totta kuin sinun jumalas Bersebassa elää: niiden pitää niin lankeeman, ettei he voi jälleen nousta ylös.

9 LUKU

1. Minä näin Herran seisovan alttarilla; ja hän sanoi: lyö oven päälliseen, niin että pihtipielet värisevät; sillä minä tahdon haavoittaa niitä kaikkia, jotka heille päänä ovat, ja heidän alamaisensa miekalla tappaa. Ei sen pidä pääsemän, joka paennut on, eikä itsiänsä pelastaman, jotka välttänyt on.
2. Ja vaikka he itsiänsä hamaan helvettiin kaivaisivat, niin minun käteni on kuitenkin heitä sieltäkin hakeva; ja jos he astuisivat ylös taivaaseen, niin minä kuitenkin tahdon syöstä heidät sieltä alas.
3. Ja jos he lymyttäisivät itsensä Karmelin kukkulalle, niin minä tahdon heidät sieltäkin etsiä ja temmata pois; ja jos he itseänsä minun silmäini edestä kätkisivät meren syvyyteen, niin minä käsken kärmettä, että se heitä siellä pistäis.
4. Ja jos he vihollisillensa vangiksi tulevat, niin minä sieltä käsken miekkaa, että se heitä tappais: sillä minä

pidän silmäni heidän ylitsensä pahaksi ja en hyväksi;
5. Sillä kuin Herra, Herra Zebaot maahan rupee, niin se sulaa, että kaikki asuvaiset murehtiman pitää; ja että se pitää nouseman sen päälle niinkuin virta, ja se upotettaman niinkuin Egyptin virralla.
6. Hän on se, joka salinsa taivaasen rakentaa, ja perustaa majansa maan päälle; hän kutsuu meren vedet, ja vuodattaa maan päälle: hänen nimensä on Herra.
7. Ettekö te, Israelin lapset, minulle ole niinkuin Etiopialaiset? sanoo Herra. Enkö minä vienyt Israelia ulos Egyptin maalta, ja Philistealaiset Kaphtorista, ja Syrialaiset Kiiristä?
8. Katso, Herran, Herran silmät näkevät syntisen valtakunnan, niin että minä sen juuri maan päältä peräti kadotan; vaikka en minä kuitenkaan Jakobin huonetta ratki kadota, sanoo Herra.
9. Sillä katso, minä tahdon käskeä, ja antaa Israelin huoneen kaikkein pakanain seassa seulottaa, niinkuin seulalla seulotaan, ja ei jyvänkään pidä lankeeman maan päälle.
10. Kaikki syntiset minun kanssani pitää miekalla kuoletettaman, jotka sanovat: ei onnettomuus ole niin läsnä, eikä kohtaa meitä.
11. Sillä ajalla tahdon minä taas kaatuneen Davidin majan rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja parantaa jälleen mitä särjetty on, ja tahdon sen rakentaa, niinkuin se entisellä ajalla tullut on,
12. Että he saavat nautita Edomin jääneet ja kaikki pakanat, joiden seassa minun nimeni pitää saarnattaman; sanoo Herra, joka näitä tekee.
13. Katso, se aika tulee, sanoo Herra, että yhtä haavaa kynnetään ja niitetään, ja yhtä haavaa viinamarjat sotkutaan ja kylvetään, ja vuoret makiaa viinaa tiukkuvat, ja kaikki mäet ovat hedelmälliset.
14. Sillä minä käännän minun kansani Israelin vankiuden, että he rakentavat autiot kaupungit, ja niissä asuvat; istuttavat viinapuita, ja niistä viinaa juovat, tekevät puutarhoja, ja niistä hedelmiä syövät.
15. Ja minä tahdon heitä heidän maassansa istuttaa; niin ettei heitä enään temmata pois maastansa, jonka minä heille antanut olen, sanoo Herra sinun Jumalas.

OBADJA

1 LUKU

Tämä on Obadjan näky. Näin sanoo Herra, Herra Edomista: me olemme Herralta sanoman kuulleet, että sanansaattaja on pakanain sekaan lähetetty: nouskaat, ja käykäämme häntä vastaan sotaan!
2. Katso, minä olen sinun alentanut pakanain seassa, ja sangen ylönkatsotuksi tehnyt.
3. Sinun sydämes ylpeys on sinun vietellyt, ettäs vuorten rotkoissa asut, sinun korkeissa linnoissas, ja sanot sydämessäs: kuka taitaa minun syöstä maahan?
4. Vaikkas ylös korkialle menisit niinkuin kotka, ja tekisit pesäs tähtien keskelle; niin minä kuitenkin syöksen sinun alas sieltä, sanoo Herra.
5. Jos varkaat eli raateliat tulevat yöllä sinun tykös, kuinka sinä niin lyöty olet? Eikö he varasta niin paljon, että heillä kyllä on? Jos viinanhakiat tulevat sinun tykös, eikö he jätä viinamarjan oksia?
6. Voi kuinka heidän pitää Esaun tutkiman, ja hänen kätketyt tavaransa etsimän.
7. Kaikki, jotka sinun kanssas liitossa ovat, pitää ajaman sinun pois maaltas; miehet, joihin sinä turvaat, pettävät sinun, ja voittavat sinun; jotka sinun leipäs syövät, pettävät sinun; ei sinulla ole ymmärrystä.
8. Mitämaks, sanoo Herra, minä kadotan silloin Edomin viisaat ja ymmärryksen Esaun vuorelta.
9. Sillä sinun väkeväs, Teman, pitää hämmästymän, että heidän kaikkein pitää murhasta Esaun vuorella hukkuman.
10. Sen vääryyden tähden, jonka sinä veljelles Jakobille tehnyt olet, pitää sinun häpiään tuleman, ja ijankaikkisesti hävitettämän.
11. Silloin sinä seisoit häntä vastaan, kuin muukalaiset hänen sotaväkensä veivät pois vangittuna, ja vieraat menivät sisälle hänen porteistansa, ja Jerusalemista arvan heittivät; silloin sinä olit niinkuin yksi heistä.
12. Ei sinun pidä mielelläs katseleman veljes viheliäisyyden aikaa, eikä riemuitseman Juudalaisten surkeuden aikana, ei myös sinun suus pidä niin suuria sanoja puhuman heidän tuskansa aikana.
13. Ei sinun pidä menemän sisälle minun kansani porteista heidän surkeutensa aikana, eikä mielelläs katseleman heidän onnettomuuttansa heidän vaivansa aikana, eikä kättäs ojentaman heidän kaluunsa heidän surkeutensa aikana.
14. Ei sinun pidä teiden haaroissa seisoman, murhaamassa heidän pakenevaisiansa, ei myös kiinni ottaman

heidän jääneitänsä ahdistuksensa aikana.
15. Sillä Herran päivä on läsnä kaikkia pakanoita; niinkuin sinä tehnyt olet, niin pitää sinulle jälleen tapahtuman, ja niinkuin sinä ansainnut olet, niin pitää sinun pääs päälle jälleen tuleman.
16. Sillä niinkuin te olette minun pyhällä vuorellani juoneet, niin pitää kaikki pakanat alati juoman, ryyppäämän ja nielemän, ja oleman niinkuin ei he olleetkaan olisi.
17. Mutta Zionin vuorella pitää vapaus oleman, ja heidän pitää pyhät oleman, ja Jakobin huoneen pitää perintönsä omistaman.
18. Ja Jakobin huone pitää tuli oleman, ja Josephin huonen tulen liekki, mutta Esaun huone kortena, jonka heidän pitää sytyttämän ja kuluttaman, niin ettei Esaun huoneesta pidä mitään jäämän; sillä Herra on sen puhunut.
19. Ja heidän pitää perimän koko etelänpuolisen maan, ynnä Esaun vuoren kanssa, ja lakeuden Philistealaisten kanssa, ja heidän pitää myös Ephraimin ja Samarian kedon omistaman, ja Benjaminin Gileadin.
20. Ja ne viedyt pois Israelin lasten sotaväestä, jotka Kanaanealaisten seassa hamaan Sarpattiin asti ovat, ja ne viedyt pois Jerusalemin kaupungista, jotka Sepharadissa ovat, pitää kaupungit etelään päin omistaman.
21. Ja vapahtajat pitää Zionin vuorelle tuleman tuomitsemaan Esaun vuorta; ja niin pitää valtakunta Herran oleman.

JONA

1 LUKU

Ja Herran sana tapahtui Jonalle Amittain pojalle, sanoen:
2. Nouse ja mene suureen kaupunkiin Niniveen, ja saarnaa siinä; sillä heidän pahuutensa on tullut minun kasvoini eteen. 3. Mutta Jona nousi ja tahtoi paeta Tarsikseen Herran kasvoin edestä. Ja hän tuli Japhoon, ja kuin hän löysi haahden, joka tahtoi Tarsikseen mennä, antoi hän palkan, ja astui siihen menemään heidän kanssansa Tarsikseen Herran kasvoin edestä.
4. Niin Herra antoi suuren tuulen tulla merelle, ja suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi luultiin rikkaantuvan.
5. Ja haaksimiehet pelkäsivät, ja kukin huusi jumalansa tykö, ja he heittivät kalut, jotka haahdessa olivat, mereen keviämmäksi tullaksensa. Mutta Jona oli astunut alas haahden toiselle pohjalle, ja makasi uneen nukkuneena.
6. Niin haahdenhaltia meni hänen tykönsä, ja sanoi hänelle: miksis makaat? nouse, ja rukoile Jumalaas, että Jumala muistais meitä, ettemme hukkuisi.
7. Niin he sanoivat toinen toisellensa: tulkaat, ja heittäkäämme arpaa, tietääksemme, kenenkä tähden tämä onnettomuus meillä on; ja kuin he heittivät arpaa, lankesi arpa Jonan päälle.
8. Niin he sanoivat hänelle: ilmoita nyt meille, kenen tähden tämä onnettomuus meillä on? mikä sinun tekos on, ja kustas tulet? kusta maakunnasta eli kansasta sinä olet?
9. Hän sanoi heille: minä olen Hebrealainen, ja minä pelkään Herraa Jumalaa taivaasta, joka meren ja karkian on tehnyt.
10. Niin ne miehet pelkäsivät suuresti, ja sanoivat hänelle: miksis näin teit? Sillä ne miehet tiesivät hänen Herran edestä paenneen; sillä hän oli heille sen sanonut.
11. Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää sinulle tekemän, että meri meille tyventyis? Sillä meri kävi ja lainehti heidän ylitsensä.
12. Hän sanoi heille: ottakaat minut ja heittäkäät mereen, niin meri teille tyvenee; sillä minä tiedän, että tämä suuri ilma tulee teidän päällenne minun tähteni.
13. Ja miehet koettivat saada haahden kuivalle; mutta ei he voineet, sillä meri kävi väkevästi heidän

ylitsensä.
14. Niin he huusivat Herran tykö ja sanoivat: voi Herra! älä anna meidän hukkua tämän miehen sielun tähden, ja älä lue meillen tätä viatointa verta! sillä sinä, Herra, teet niinkuin sinä tahdot.
15. Niin he ottivat Jonan ja heittivät mereen; ja meri asettui lainehtimasta.
16. Ja miehet pelkäsivät Herraa suuresti, ja tekivät Herralle uhria ja lupausta.

2 LUKU

1. Mutta Herra toimitti suuren kalan, nielemään Jonaa. Ja Jona oli kalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä.
2. Ja Jona rukoili Herraa Jumalaansa kalan vatsassa,
3. Ja sanoi: minä huusin Herraa minun ahdistuksessani, ja hän vastasi minua; minä paruin helvetin vatsasta, ja sinä kuulit minun ääneni.
4. Sinä heitit minun syvyyteen keskelle merta, niin että aallot minua pyörsivät ympäriinsä; kaikki sinun lainees ja aaltos kävivät minun päällitseni.
5. Minä ajattelin minuni hyljätyksi sinun silmäis edestä; kuitenkin saan minä vielä nähdä sinun pyhän templis.
6. Vedet piirsivät minua ympäri sieluuni asti; syvyydet piirittivät minun; kaislisto peitti minun pääni.
7. Minä vajosin vuorten perustukseen asti; maa salpasi minun teljillänsä ijankaikkisesti; mutta sinä otit minun elämäni ulos kadotuksesta, Herra minun Jumalani.
8. Kuin minun sieluni epäili minussa, niin minä muistin Herraa; ja minun rukoukseni tuli sinun tykös, sinun pyhään templiis.
9. Mutta jotka luottavat turhaan valheeseen, ne hylkäävät laupiuden itse kohtaansa.
10. Mutta minä tahdon uhrata sinulle kiitoksella, minä tahdon maksaa lupaukseni; Herran tykönä on apu.
11. Ja Herra sanoi kalalle, että hän oksensi Jonan maan päälle.

3 LUKU

1. Niin Herran sana tapahtui toisen kerran Jonalle ja sanoi:
2. Nouse, mene suureen kaupunkiin Niniveen, saarnaamaan siellä sitä saarnaa, jonka minä sinulle sanon.
3. Silloin Jona nousi ja meni Niniveen Herran sanan jälkeen. Ja Ninive oli Jumalan suuri kaupunki, kolmen

päiväkunnan matka.
4. Ja kuin Jona rupesi siinä käymään yhden päiväkunnan matkan, huusi hän ja sanoi: vielä on neljäkymmentä päivää; niin Niniven pitää hukkuman.
5. Niin Niniven miehet uskoivat Jumalan päälle, ja antoivat saarnata, että paastottaisiin, ja pukivat säkit yllensä sekä pienet että suuret.
6. Ja kuin Niniven kuningas sen kuuli, nousi hän istuimeltansa ja riisui kalliit vaatteensa, kääri itsensä säkkiin ja istui tuhkaan.
7. Ja antoi kuuluttaa ja sanoa Ninivessä kuninkaan tahdosta ja hänen sankareinsa käskystä, sanoen: ettei yksikään ihminen taikka eläin, karja eli lampaat pidä mitään maistaman eikä laitumelle ajettaman, ja ei vettäkään juoman;
8. Vaan ihmiset ja eläimet pitää säkkiin puetettaman, ja heidän pitää lujasti Jumalan tykö huutaman. Ja jokainen palatkaan pahasta tiestänsä ja kätensä väkivallasta.
9. Kukaties Jumala taitaa kääntyä ja katua, ja lakata hirmuisesta vihastansa, ettemme huku.
10. Kuin Jumala näki heidän työnsä, että he palasivat pahasta tiestänsä, katui Jumala sitä pahaa, jota hän oli puhunut heille tehdäksensä, ja ei tehnytkään.

4 LUKU

1. Niin Jona pani sen kovin pahaksensa, ja vihastui.
2. Rukoili Herraa ja sanoi: voi Herra! sepä se on, minkä minä sanoin, kuin minä olin vielä maassani, sentähden minä tahdoin myös Tarsikseen paeta; sillä minä tiedän, että sinä Jumala olet armollinen, laupias, pitkämielinen, suuresta hyvyydestä ja kadut pahaa.
3. Niin ota nyt, Herra, minun sieluni minusta pois; sillä minä kuolisin paremmin kuin eläisin.
4. Mutta Herra sanoi: luuletkos oikein vihastunees?
5. Ja Jona läksi kaupungista ja istui kaupungista itään päin, ja teki siellä itsellensä majan ja istui sen alla varjossa, siihenasti kuin hän näkis, mitä kaupungille tapahtuis.
6. Mutta Herra Jumala toimitti yhden pensaan, joka kasvoi Jonan ylitse, että se olis hänen päänsä varjonnut, ja virvoittanut häntä hänen vaivassansa; ja Jona riemuitsi siitä pensaasta suurella ilolla.
7. Mutta Herra toimitti madon huomeneltain, kuin aamurusko koitti, joka söi sitä pensasta, että se kuivettui.
8. Mutta kuin aurinko noussut oli, toimitti Jumala suuren itätuulen, ja aurinko paisti Jonan päähän, että hän tuli voimattomaksi. Niin hän toivotti sielullensa kuolemaa, ja sanoi: minä kuolisin ennenkuin minä eläisin.

9. Niin Jumala sanoi Jonalle: luuletkos oikein vihastunees siitä pensaasta? Ja hän sanoi: minä vihastun hamaan kuolemaan asti.
10. Ja Herra sanoi: sinä armahdat pensasta, josta et mitään vaivaa nähnyt, etkä sitä kasvattanut, joka ynnä kasvoi ja ynnä katosi:
11. Eikö minun pitänyt armahtaman suurta kaupunkin Niniveä, jossa on enempi kuin sata tuhatta ja kaksikymmentä tuhatta ihmistä, jotka ei tiedä eroittaa kumpi oikia eli kumpi vasen käsi on, niin myös paljo eläimiä?

MIIKA

1 LUKU

Tämä on Herran sana, joka tapahtui Miikalle Moresasta, Jotamin, Ahaksen ja Jehiskian, Juudan kuningasten aikana, jonka hän näki Samariasta ja Jerusalemista.
2. Kuulkaat kaikki kansat; sinä maa, ota vaari, ja kaikki, mitä siinä on; ja Herra Jumala olkoon todistaja teitä vastaan, Herra pyhästä templistänsä,
3. Katso, Herra lähtee siastansa, astuu alas ja polkee maan korkeuksia:
4. Niin että vuoret sulavat hänen allansa, ja laaksot halkeevat, niinkuin medenvaha sulaa tulen edessä, ja niinkuin vedet, jotka korkialta alas vuotavat.
5. Kaikki nämät tapahtuvat Jakobin ylitsekäymisen tähden, ja Israelin huoneen syntein tähden. Kuka siis on Jakobin ylitsekäymys? Eikö Samaria? ja kutka ovat Juudan korkeudet? Eikö Jerusalem?
6. Minä teen Samarian kiviraunioksi kedolla, joka pannaan viinamäen ympäri, ja vieritän hänen kivensä laaksoon, ja särjen perustukseen asti maahan.
7. Kaikki heidän epäjumalansa pitää rikottaman, ja kaikki heidän palkkansa tulella poltettaman, ja minä hävitän kaikki heidän kuvansa; sillä he ovat porton palkasta kootut; sentähden pitää heidän jälleen porton palkaksi tuleman.
8. Sitä minun täytyy valittaa ja parkua, minun täytyy riisuttuna ja alasti käydä; minun pitää valittaman niinkuin lohikärmeet ja murehtiman niinkuin nälkäkurki.
9. Sillä tähän vitsaukseen ei ole yhtään neuvoa; joka jo Juudaan asti on tullut, ja pitää ulottuman minun kansani porttiin asti, Jerusalemiin asti.
10. Älkäät sitä Gatissa ilmoittako, älkäät antako kuulla teidän itkuanne; vaan menkäät tuhkahuoneeseen ja istukaat tuhkaan.
11. Lähde pois, sinä kauniin kaupungin asuvainen, häpiällä paljastettu. Karjakaupungin asuvaiset ei tule ulos, että valitus on lähipaikoissa, jotka saavat teiltä ylöspitämisensä.
12. Se surullinen kaupunki murehtii sen hyvän tähden; sillä onnettomuus pitää Herralta tuleman hamaan Jerusalemiin porttiin.
13. Sinä kaupunki Lakis, valjasta ratasten eteen liukkaat hevoset, ja mene matkaas; sinä olet Zionin

tyttärelle synnin alku ollut, sillä sinussa on löydetty Israelin rikoksia.
14. Sinun täytyy niin lahjat antaa kuin Gatikin; Aksibin huoneen pitää Israelin kuningasten liitosta luopuman.
15. Minä saatan sinulle, Maresa, oikian perillisen, ja Israelin kunnian pitää Adullamiin asti tuleman.
16. Tee pääs paljaaksi, ja keritse sinus, sinun kaunisten lastes tähden; ajele pääs paljaaksi niinkuin kotka, sillä he ovat viedyt sinulta pois vangittuina.

2 LUKU

1. Voi niitä, jotka vahinkoa ajattelevat, ja pahoja juonia vuoteissansa ahkeroitsevat! että he sen täyttäisivät kuin aamu valistaa; sillä heilläpä valta on.
2. He ahnehtivat peltoja, jotka he väkivallalla ottavat, ja huoneita, jotka he omistavat; ja tekevät ylöllistä jokaisen huoneen kanssa ja jokaisen perinnön kanssa.
3. Sentähden sanoo Herra näin: katso, minä ajattelen tälle sukukunnalle pahaa, josta ei teidän pidä voiman vetää pois teidän kansaanne, eikä teidän pidä niin ylpiästi käymän; sillä paha aika tulee.
4. Sillä ajalla pitää teistä sananlasku otettaman, ja surkia valitus valitettaman, sanoen: me olemme peräti hävitetyt; minun kansani osa on muutettu; kuinka hän meiltä pellot ottaa pois, ja ne jakaa.
5. Ja tosin ei teillä pidä osaa Herran seurakunnassa oleman.
6. Ei teidän pidä (sanovat he) saarnaaman, muiden pitää saarnaaman; ei niiden pidä saarnaaman niinkuin te: emme niin ratki häpiään tule.
7. Niin Jakobin huone itsensä lohduttaa: luuletkos Herran hengen lyhennetyksi? eikö hänen näitä pitäisi tekemän? eikö minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa?
8. Mutta minun kansani on jo ennen tätä hankkinut niinkuin vihollinen; he ryöstävät sekä hameen että päällisvaatteen niinkuin sodassa niiltä, jotka suruttomasti vaeltavat.
9. Te ajatte pois minun kansani vaimot kauniista huoneistansa, ja alati otatte pois heidän nuorukaisiltansa minun kaunistukseni.
10. Sentähden nouskaat ja menkäät pois; sillä ette saa tässä olla; saastaisuutensa tähden pitää heidän armottomasti häviämän.
11. Jos joku lipilaari olis ja valheen saarnaaja, (joka sanois:) minä tahdon saarnata, kuinka teidän pitää viinaa ja väkevää juomaa juoman; senkaltainen saarnaaja olis tälle kansalle sovelias.
12. Mutta minä tahdon sinua, Jadob, kokonansa koota, ja jääneet Israelissa saattaa kokoon, ja tahdon heitä, niinkuin Botsran lauman, yhteen saattaa; niinkuin lauma pihatossa, niin myös sen pitää ihmisistä

kopiseman.
13. Yksi särkiä pitää astuman ylös heidän edellänsä; heidän pitää särkemän lävitse, ja käymän portista ulos ja sisälle; ja heidän kuninkaansa pitää käymän heidän edellänsä, ja Herra kaikkein ensin heitä.

3 LUKU

1. Ja minä sanoin: kuulkaat siis te Jakobin päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: eikö teidän pitäisi oikeutta tietämän?
2. Mutta te vihaatte hyvää ja rakastatte pahaa; te nyljette heiltä heidän nahkansa, ja kalvatte lihan heidän luistansa;
3. Ja syötte minun kansani lihan, ja kuin te olette heiltä nahan nylkeneet, niin te särjette heidän luunsa, ja hakkaatte rikki ne niinkuin pataan, ja niinkuin lihan kattilaan.
4. Sentähden kuin te Herran tykö huudatte, niin ei hän teitä kuule, vaan peittää silloin teiltä kasvonsa, niinkuin te olette teidän pahalla menollanne ansainneet.
5. Näin sanoo Herra niistä prophetaista, jotka minun kansaani viettelevät: he saarnaavat rauhaa, kuin heille syötävää annetaan; mutta kuin ei heidän suuhunsa mitää anneta, saarnaavat he sodan tulevan.
6. Sentähden pitää teidän näkynne yöksi, ja teidän aavistuksenne pimeydeksi tuleman. Auringon pitää laskeman niiden prophetain ylitse, ja päivän pitää pimenemän heidän päältänsä.
7. Ja näkiäin pitää häpiään tuleman, ja ennustajain häpeemän, ja kaikkein täytyy suunsa peittää, ettei siellä ole Jumalan sanaa.
8. Mutta minä olen täynnä Herran hengen voimaa, ja oikeutta ja väkevyyttä, että minä tohdin ilmoittaa Jakobille ylitsekäymisensä ja Israelille syntinsä.
9. Niin kuulkaat siis tätä, te Jakobin huoneen päämiehet, ja te Israelin huoneen esimiehet: te, jotka oikeutta kauhistutte, ja käännätte toisin kaikki, mikä toimellinen on;
10. Te jotka Zionin verellä rakennatte, ja Jerusalemin vääryydellä.
11. Hänen päämiehensä tuomitsevat lahjain tähden, hänen pappinsa opettavat palkan tähden, ja heidän prophetansa aavistavat rahan tähden; luottavat kuitenkin Herraan, ja sanovat: eikö Herra ole meidän seassamme? Ei taida onnettomuus meitä käsittää.
12. Sentähden pitää Zion kynnettämän teidän tähtenne niinkuin pelto, ja Jerusalem pitää tuleman kivirauniokseksi, ja templin vuori metsän kukkulaksi.

4 LUKU

1. Mutta viimeisinä päivinä pitää sen vuoren, jolla Herran huone on, vahvistuman, ja oleman korkeimman kaikkia muita vuoria, ja korotettaman kukkulain ylitse; ja kansat pitää sinne juokseman.
2. Ja moninaiset pakanat sinne menemän ja sanoman: tulkaat ja astukaamme ylös Herran vuorelle ja Jakobin Jumalan huoneen tykö, että hän opettais meille teitänsä, ja me vaeltaisimme hänen poluillansa. Sillä Zionista on laki tuleva, ja Herran sana Jerusalemista.
3. Ja hän on tuomitseva paljon kansan seassa, ja rankaiseva väkevät pakanat kaukaisissa maakunnissa; silloin pitää heidän miekkansa vannaiksi tekemän ja keihäänsä viikahteiksi. Ei yhdenkään kansan pidä toista kansaa vastaan miekkaa nostaman, eikä enään tottuman sotimaan.
4. Jokaisen pitää viinapuunsa ja fikunapuunsa alla pelkäämättä asuman; sillä Herran Zebaotin suu on sen puhunut.
5. Jokainen kansa pitää Jumalansa nimessä vaeltaman; mutta meidän pitää vaeltaman Herran meidän Jumalamme nimeen, aina ja ijankaikkisesti.
6. Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä ontuvaiset koota, ja saattaa hyljätyt kokoon, ja sen, jota minä vaivannut olen.
7. Ja tahdon ontuvaiselle perillisiä saattaa, ja heikon suureksi kansaksi tehdä. Ja Herra on itse oleva heidän kuninkaansa Zionin vuorella tästä ajasta hamaan ijankaikkisuuteen.
8. Ja sinä Ederin torni, Zionin tyttären linna, sinun tykös pitää tuleman, ja pitää tuleman sen entinen esivalta, Jerusalemin tyttären valtakunta.
9. Miksi sinä nyt niin lakkaamatta huudat? Eikö kuningas ole sinun kanssas? Ovatko sinun neuvonantajas hukkuneet, että kipu tarttui sinuun niinkuin synnyttäväiseen?
10. Murehdi ja huokaa sinä, Zionin tytär, niinkuin synnyttäväinen: sillä sinun täytyy mennä ulos kaupungista ja kedolla asua, ja mennä hamaan Babeliin; mutta sinä päästetään taas sieltä, siellä on Herra sinun päästävä sinun vihollises kädestä.
11. Sillä monet pakanat pitää kokoontuman sinua vastaan, ja sanoman: hän on alttiiksi annettu, me tahdomme meidän himomme nähdä Zionista.
12. Mutta ei he Herran ajatuksista mitään tiedä, eikä ota vaaria hänen neuvostansa; sillä hän on hakenut heitä kokoon, niinkuin lyhteet riiheen.
13. Sentähden nouse ja tapa riihtä sinä Zionin tytär; sillä minä tahdon sinulle tehdä rautaiset sarvet ja vaskiset kynnet, ettäs paljon kansaa runtelet. Niin minä tahdon myös heidän tavaransa alttiiksi antaa

Herralle, ja heidän hyvyytensä kaiken maailman hallitsialle.
14. Mutta hankitse nyt, sinä sotanainen: sillä meitä piiritetään; ja Israelin tuomaria vitsalla poskelle lyödään.

5 LUKU

1. Ja sinä, Betlehem Ephrata, joka vähäinen olet Juudan tuhanten seassa, sinusta on minulle se tuleva, joka Israelissa on hallitsia oleva, jonka uloskäymys on ollut alusta ja ijankaikkisuudesta.
2. Hän antaa heitä siihen aikaan asti vaivattaa, kuin se on synnyttänyt, jonka pitää synnyttämän; ja jääneet hänen veljistänsä pitää tuleman jälleen Israelin lasten tykö.
3. Mutta hän on astuva edes, ja kaitseva Herran väkevyyden kautta, ja Herran Jumalansa nimen korkeuden kautta, ja heidän pitää levossa asuman; sillä hän on nyt kuuluisaksi tuleva niin lavialta kuin maailma on.
4. Me saamme myös rauhan Assurilta, joka nyt meidän maallemme tullut on, ja meidän huoneemme tallannut on; sillä häntä vastaan pitää seitsemän paimenta ja kahdeksan päämiestä herätettämän.
5. Jotka Assurin maan miekalla hävittävät, ja Nimrodin maan heidän omissansa; niin me Assurista päästetyksi tulemme, joka meidän maallemme tullut on, ja meidän rajamme tallannut on.
6. Ja jääneet Jakobissa pitää myös monen kansan seassa oleman, niinkuin kaste Herralta, ja niinkuin sateen pisarat ruoholla, joka ei ketään odota, eikä ihmistä tottele.
7. Ja jääneet Jakobista pitää pakanain seassa, monen kansan tykönä oleman, niinkuin jalopeura metsän petoin seassa, ja niinkuin nuori jalopeura lammaslauman seassa, jota ei kenkään voi karkottaa, kuin hän menee lävitse, sotkuu ja repelee.
8. Sinun kätes saa voiton kaikkia vihollisias vastaan, että kaikki sinun vihollises hävitetään.
9. Sillä ajalla, sanoo Herra, tahdon minä ottaa sinulta pois sinun hevoses, ja kadottaa sinun rattaas,
10. Ja tahdon sinun maas kaupungit hävittää, ja kaikki sinun linnas särkeä;
11. Ja tahdon velhot sinussa hävittää, ettei yksikään tietäjä pidä sinun tykönäs oleman.
12. Minä tahdon temmata pois sinun kuvas ja epäjumalas sinusta, ettei sinun pidä enää kumartaman sinun kättes tekoja.
13. Ja tahdon hakata maahan sinun metsistös, ja sinun kaupunkis hävittää.
14. Ja minä tahdon kostaa hirmuisuudella ja vihalla kaikki pakanat, jotka ei tahdo kuulla.

6 LUKU

1. Kuulkaat siis, mitä Herra sanoo: nouse ja nuhtele vuoria, ja kuulkaan kukkulat sinun ääntäs.
2. Kuulkaat, te vuoret, Herran riitaa, ja te väkevät maan perustukset; sillä Herralla on riita kansansa kanssa, ja Israelin kanssa tahtoo hän kamppailla.
3. Minun kansani, mitä minä olen sinulle tehnyt, eli millä minä olen sinua raskauttanut? Sano minulle!
4. Minä olen kuitenkin sinun Egyptin maalta vienyt ylös, ja lunastin sinun orjuuden huoneesta; ja lähetin sinun etees Moseksen, Aaronin ja Mirjamin.
5. Minun kansani, muista siis, mitä neuvoa Balak Moabin kuningas piti, ja mitä Bileam Peorin poika häntä vastasi, Sittimistä hamaan Gilgaliin asti, että te tietäisitte Herran vanhurskaita töitä.
6. Millä minun pitää Herraa lepyttämän? kumarruksellako korkian Jumalan edessä? pitääkö minun häntä lepyttämän polttouhrilla ja vuosikuntaisilla vasikoilla?
7. Luuletkos, että Herra mielistyy moneen tuhanteen oinaasen, taikka öljyyn, vaikka sitä epälukuiset virrat täynnä olisivat? Eli pitääkö minun antaman esikoisen poikani minun ylitsekäymiseni tähden, eli minun ruumiini hedelmän minun sieluni synnin tähden?
8. Se on sinulle sanottu, ihminen, mikä hyvä on, ja mitä Herra sinulta vaatii, nimittäin, ettäs kätket Jumalan sanan, ja harjoitat rakkautta, ja olet nöyrä sinun Jumalas edessä.
9. Herran äänen pitää kuuluman kaupungin ylitse, mutta joka sinun nimeäs pelkää, pitää menestymän: kuulkaat vitsaa, ja kuka sen on toimittanut.
10. Eikö vielä ole väärä tavara jumalattomain huoneissa, ja vähä mitta kauhistukseksi?
11. Eli pitäiskö minun väärät vaa'at ja petolliset puntarit säkeissä kohtuulliseksi arvaaman?
12. Joiden kautta hänen rikkaansa paljon vääryyttä tekevät, ja hänen asuvaisensa valhettelevat; ja pettäväinen kieli on heidän suussansa.
13. Sentähden minä rupeen myös sinua rankaisemaan, ja hävitän sinua sinun synteis tähden.
14. Sinä syöt, ja et taida ravituksi tulla, ja sinä pitää sinussas nöyryytettämän. Mitäs kätket, ei sen pidä pääsemän, ja mitä pääsee, sen minä miekalle annan.
15. Sinä kylvät, ja et leikkaa; sinä sotkut öljypuita, ja et saa itsiäs öljyllä voidella, ja kuurnitset viinaa, ja et saa sitä juoda.
16. Sillä Omrin säädyt ahkerasti pidetään, ja kaikki Ahabin huoneen teot, ja te vaellatte heidän neuvoissansa; sentähden tahdon minä sinun autioksi tehdä, ja sen maan asuvaiset pilkaksi, ja teidän pitää minun kansani häpiän kantaman.

7 LUKU

1. Voi minua! sillä minulle tapahtuu niinkuin sille, joka viinamäessä tähteitä hakee, kussa ei viinamarjoja löytä syötää; ja minun sieluni himoitsee varhaista hedelmää.
2. Hyvät ovat maasta kadonneet pois, ja vanhurskaat ei ole enään ihmisten seassa; kaikki he väijyvät verta vuodattaaksensa, jokainen vakoo toista, käsittääksensä häntä.
3. Ja luulevat hyvästi tekevänsä, koska he pahasti tekevät. Mitä päämies tahtoo, sitä tuomari sanoo, että se hänelle jotakin hyvää jälleen tekis; väkevät puhuvat oman tahtonsa jälkeen vahingoittaaksensa, ja vääntelevät niinkuin he tahtovat.
4. Kaikkein paras on heidän seassansa niinkuin orjantappura, ja kaikkein toimellisin on niinkuin ohdakkeet. Mutta kuin sinun saarnaajais päivät tulevat, ja sinä tulet rangaistuksi, silloin ei he tiedä, kuhunka heidän menemän pitää.
5. Älköön kenkään uskoko lähimmäistänsä; älköön kenkään uskaltako päämiesten päälle; kätke sinun suus ovi siltä, joka makaa helmassas.
6. Sillä poika katsoo ylön isänsä, tytär karkaa äitiänsä vastaan, ja miniä anoppiansa vastaan; ja ihmisen viholliset ovat hänen oma perheensä.
7. Mutta minä tahdon katsoa Herran päälle, ja minun autuuteni Jumalaa odottaa; minun Jumalani on minua kuuleva.
8. Älä iloitse, minun vihollliseni, minusta, että minä lankesin, minä olen taas nouseva, ja vaikka minä pimeydessä istun, niin Herra on kuitenkin minun valkeuteni.
9. Minä tahdon kantaa Herran vihan, sillä minä olen häntä vastaan syntiä tehnyt, siihenasti kuin hän minun asiani toimittaa, ja saattaa minulle oikeuden; hän vie minun ulos valkeuteen, että minä saan nähdä hänen vanhurskautensa.
10. Minun vihollliseni pitää sen näkemän, ja peräti häpiään tuleman, joka nyt sanoo minulle: kussa on Herra sinun Jumalas? Minun silmäni pitää hänen näkemän, että hän pitää niinkuin loka kaduilla poljettaman.
11. Sillä ajalla pitää rakennettaman jälleen sinun muuris, ja Jumalan sana lavialta julistettaman.
12. Sillä ajalla pitää sinun tykös Assyriasta ja vahvoista kaupungeista tultaman, hamasta vahvoista kaupungeista niin virtaan asti, yhdestä merestä niin toiseen, yhdestä vuoresta niin toiseen.
13. Sillä maan pitää autioksi tuleman asuvaistensa tähden, heidän töittensä hedelmän tähden.
14. Kaitse kansaas sinun sauvallas, sinun perimises laumaa, joka asuu yksinänsä, metsässä vainioin keskellä; anna heitä kaita Basanissa ja Gileadissa, niinkuin entiseen aikaan.

15. Minä annan heidän ihmeitä nähdä, niinkuin muinen, kuin he Egyptin maalta läksivät.
16. Että pakanat sen näkisivät, ja kaikki heidän voimallisena häpeäisivät, ja panisivat kätensä suunsa päälle, ja korvansa tukitsisivat.
17. Heidän pitää tomua nuoleman niinkuin kärme, ja niinkuin madot maan päällä pesästänsä liikkuman. Heidän pitää pelkäämän Herraa meidän Jumalaamme, ja vapiseman sinun edessäs.
18. Kuka on senkaltainen Jumala kuin sinä olet, joka synnit annat anteeksi? hän menee ohitse perimisensä jääneiden rikoksia; ei hän pidä vihaa ijäti, sillä hänellä on halu laupiuteen.
19. Hän kääntyy, ja armahtaa meidän päällemme, ja polkee alas meidän pahat tekomme, ja kaikki meidän syntimme meren syvyyteen heittää.
20. Sinä pidät Jakobille uskollisuuden, ja Abrahamille sen armon, jonka muinen meidän isillemme vannonut olet.

NAHUM

1 LUKU

Tämä on Niniven kuorma, ja Nahumin Elkosilaisen ennustuskirja.
2. Herra on kiivas Jumala ja kostaja, ja Herra on kostaja ja vihainen; Herra on kostaja vihollisiansa vastaan, joka ei vainollisiansa unohda.
3. Herra on pitkämielinen ja suuri voimassa, jonka edessä ei kenkään ole viatoin; Herran tie on tuulessa ja tuulispäässä jonka jalkain tomu pilvi on.
4. Joka nuhtelee merta, ja kuivaa sen, ja tekee kaikki virrat kuivaksi; Basan ja Karmel taipuu, ja se nääntyy mitä Libanonin vuorella kukoistaa.
5. Vuoret vapisevat hänen edessänsä, ja kukkulat sulavat; maa palaa hänen edessänsä, ja maan piiri, ja kaikki, jotka siinä asuvat.
6. Ja kuka seisoo hänen vihansa edessä? eli kuka voi pysyä hänen hirmuisuutensa edessä? hänen vihansa palaa niinkuin tuli, ja kalliot lohkeevat hänen edessänsä.
7. Herra on laupias, ja turva hädän aikana; ja tuntee ne, jotka uskaltavat hänen päällensä.
8. Kuin vedenpaisumus juoksee, niin hän sen lopettaa; mutta hänen vihollisiansa hän vainoo pimeydellä.
9. Mitä te ajattelette Herraa vastaan? Hän on se, joka kuitenkin tekee lopun; ei ahdistus kahdesti tule.
10. Sillä niinkuin orjantappurat, jotka sekaseuraisin kasvavat ja kaikkein tuoreimmat ovat, poltetaan niinkuin kuivat korret;
11. Niin pitää oleman se kavala juoni, joka sinusta tulee ulos, ja pahaa ajattelee
Herraa vastaan.
12. Näin sanoo Herra: vaikka he ovat rauhassa, ja heitä on tosin monta, kuitenkin heidän pitää maahan hakatuksi tuleman ja menemän pois; sillä minä olen sinua nöyryyttänyt, mutta en tahdo kuitenkaan enempää vaivata.
13. Vaan tahdon silloin hänen ikeensä sinusta särkeä, ja reväistä rikki sinun sitees.
14. Mutta sinua vastaan on Herra käskenyt, ettei yksikään sinun nimes siemen pysymän pidä. Sinun Jumalas huoneesta tahdon minä hukuttaa sinun epäjumalas, ja kuvas tahdon minä sinulle haudaksi tehdä; sillä sinä olet tyhjäksi tullut.
15. Katso, suloisten saarnaajain jalat ovat vuorilla, niiden jotka rauhaa julistavat; pidä sinun juhlapäiväs,

Juuda, ja maksa lupaukses; sillä ei se jumalatoin pidä enään tuleman sinun päälles, joka on kokonaan hävitetty.

2 LUKU

1. Haaskaaja astuu ylös sinua vastaan, ja piirittää linnan; mutta ota ahkerasti vaari teistäs, hankitse itses jalosti, ja vahvista sinun voimas väkevästi.
2. Sillä Herra tuo jälleen Jakobin suuren kunnian, niinkuin Israelinkin suuren kunnian, vaikka ryöstäjät ovat hänen tyhjentäneet ja viinapuunsa oksat turmelleet.
3. Hänen väkeväinsä kilvet ovat punaiset, hänen sotaväkensä on niinkuin purpura; hänen rattaansa valistavat niinkuin tulisoihdut, kuin sotaan mennään: heidän keihäänsä häälyvät.
4. Rattaat vierivät kaduilla, ja kolisevat kujilla; he välkkyvät niinkuin tulisoitto, ja juoksevat niinkuin pitkäisen leimaus.
5. Mutta hän ajattelee väkeviänsä; kuitenkin heidän pitää lankeeman, vaikka kuhunka he tahtovat; ja heidän pitää rientämän muureihinsa päin, ja siihen varjelukseen, kussa he irstaana olisivat.
6. Mutta portit virtain tykönä kuitenkin avataan, ja huone hajoitetaan.
7. Kuningatar pitää vietämän pois vangittuna, ja hänen piikansa huokaaman niinkuin mettiset, ja rintoihinsa lyömän.
8. Ninive on ollut aikanansa niinkuin kalalammikko vettä täynnä, mutta nyt he pakenevat. Seisokaat, seisokaat, (pitää heitä huutaman); vaan ei ole ketään, joka taaksensa katsoo.
9. Niin ryöstäkäät hopiaa, ryöstäkäät kultaa; sillä tässä on tavaraa ilman loppumata, ja kaikkinaisten kalliiden kappaleiden paljous.
10. Mutta nyt sen täytyy tyhjennetyksi, peräti paljastetuksi ja hävitetyksi tulla; sydän on rauvennut pois, polvet horjuvat, ja kaikki lanteet vapisevat, ja kaikkein kasvot mustaksi muuttuvat.
11. Kussa nyt on jalopeurain asuinsia ja nuorten jalopeurain laidun, johon jalopeura meni, ja naaras jalopeura, jalopeuran penikan kanssa, ja ei tohtinut kenkään heitä karkottaa?
12. Vaan jalopeura raateli kyllä penikoillensa ja mursi naarasjalopeuroillensa; ja täytti luolansa raateluksesta ja pesänsä ryöstämisestä.
13. Katso, minä tulen sinun tykös, sanoo Herra Zebaot, ja sytytän sinun rattaas savuun, ja miekan pitää sinun nuoret jalopeuras syömän; ja minä teen lopun sinun ryöstämisestäs maassa, ettei enään pidä sinun sanansaattajas ääntä kuuluman.

3 LUKU

1. Voi sitä murhakaupunkia, joka on täynnä valhetta ja ryöstöä, eikä tahdo ryöstöstänsä lakata!
2. Sillä siinä kuullaan ruoskat vinkuvan ja ratasten pyörät kitisevän, hevoset hirnuvan ja rattaat vierivän.
3. Hän vie ratsastajat välkkyväisillä miekoilla, ja kiiltävillä keihäillä; siinä monta tapettua makaa, ja suuret ruumisten läjät, niin että ruumiit ovat lukemattomat ja niihin täytyy langeta.
4. Kaikki nämät sen kauniin ja rakkaan porton suuren huoruuden tähden, joka on taitava noita, joka huoruudellansa pakanat, ja velhoudellansa maat ja kansat myynyt on.
5. Katso, minä tulen sinun kimppuus, sanoo Herra Zebaot, minä avaan sinun vaattees palteen sinun kasvoistas, ja näytän sinun häpys pakanoille, ja sinun häpiäs valtakunnille osoitan.
6. Ja teen sinun sangen kauhistavaiseksi, ja häpäisen sinun, ja teen sinun saastaisuudeksi.
7. Ja pitää tapahtuman, että kaikki, jotka sinun näkevät, pitää sinua pakeneman, ja sanoman: Ninive on raadeltu, ja kuka tahtoo häntä armahtaa, ja kusta minun pitäis sinulle lohduttajaa etsimän?
8. Oletkos parempi kuin hallitsiain kaupunki No? joka virtain keskellä oli, ja vesi juoksi hänen ympärillänsä, jonka muurit ja vahvistukset olivat meren reunassa.
9. Etiopia ja Egypti oli hänen lukematoin väkensä; Put ja Lybia olivat sinun apunas.
10. Ja kuitenkin hänen täytyi pois ajettuna olla, ja mennä pois vangittuna; ja hänen lapsensa ovat kaikkein katuin suissa lyödyt, ja hänen kunniallisistansa heitettiin arpaa, ja kaikki hänen ylimmäisensä pantiin kahleisiin.
11. Juuri niin täytyy sinun myös juopua, ja sinuas lymyttää, ja turvaa vihollistes edestä etsiä.
12. Kaikki sinun vahvat kaupunkis ovat niinkuin fikunapuut, joissa kypsät fikunat ovat: kuin niitä pudistetaan, niin he putoovat sen suuhun, joka niitä syödä tahtoo.
13. Katso, sinun kansas pitää tuleman niinkuin vaimot, ja sinun maas ovet pitää sinun vihollisilles kokonansa aukeneman, ja tulen pitää sinun salpas syömän.
14. Ammenna sinulles vettä siinä, missä sinä piiritetään; vahvista sinun linnas, mene saveen ja sotke sitä, ja tee vahvoja tiilejä.
15. Mutta tulen pitää sinua syömän, ja miekan sinua surmaaman; sen pitää sinun syömän niinkuin paarmat; sen pitää lankeeman sinun päälles niinkuin ruohomadot.
16. Enempi sinulla on kauppamiehiä kuin tähtiä taivaassa; mutta nyt heidän pitää itsensä hajoittaman niinkuin paarmat, ja lentämän siitä pois.

17. Sinun ylimmäistäs on niin monta niinkuin ruohomatoja, ja päämiehiäs niinkuin paarmoja, jotka heitänsä aidoille vilun aikana sioittavat; mutta kuin aurinko nousee, niin he sieltä lähtevät, ettei siaakaan tuta, kussa he olivat.
18. Sinun paimenes, sinä Assurin kuningas, pitää makaaman, ja sinun voimallises pitää maata paneman; sinun kansas pitää vuorille hajoitettaman, ja ei pidä kenenkään heitä kokooman.
19. Ei pidä kenenkään sinun vahinkoas parantaman, eikä sinun rangaistuksestas sureman; vaan kaikki, jotka näitä sinusta kuulevat, pitää käsiänsä sinusta yhteen lyömän; sillä ketä ei ole sinun pahuutes ilman lakkaamata kohdannut.

HABAKUK

1 LUKU

Tämä on se raskaus, jonka propheta Habakuk on nähnyt.
2. Herra, kuinka kauvan minun pitää huutaman, ja et sinä tahdo kuulla? kuinka kauvan minun pitää parkuman väkivallan tähden, ja et sinä tahdo auttaa?
3. Miksis minulle vaivaa ja työtä osoitat? miksis minun annat nähdä ryövyyttä ja väkivaltaa minun ympärilläni? riita ja tora saa vallan.
4. Sentähden hyljätään laki, ja oikeus ei koskaan saa edes käydä; sillä jumalatoin sortaa vanhurskasta, sentähden tehdään väärät tuomiot.
5. Katsokaat pakanain seassa, katsokaat ja ihmetelkäät, ja hämmästykäät; sillä minä teen työn teidän aikananne, jota ei teidän pidä uskoman, kuin siitä puhutaan.
6. Sillä katso, minä herätän Kaldealaiset, haikian ja nopian kansan, jonka pitä vaeltaman niin leviältä kuin maa on, ja omistaman ne asumiset, jotka ei heidän omansa ole;
7. Joka pitää hirmuinen ja julma oleman, käskemän ja vaatiman, niinkuin hän tahtoo.
8. Hänen hevosensa ovat nopiammat kuin pardit, ja purevaisemmat kuin sudet ehtoolla; hänen ratsasmiehensä vaeltavat lavialta; ja hänen ratsasmiehensä tulevat kaukaa, ja lentävät, niinkuin kotka rientää raadolle.
9. He tulevat kaikki vahingoittamaan; he kääntävät kasvonsa itään päin, ja kokoovat vankeja niinkuin santaa.
10. Heidän pitää kuninkaita pilkkaaman ja päämiehiä nauraman; kaikki linnat pitää heidän leikkinänsä oleman; sillä he tekevät vähät vallit, ja voittavat ne.
11. Silloin he muuttavat mielensä, ylitsekäyvät ja rikkovat, että he kerskaavat voimansa olevan jumalansa.
12. Etkös sinä, Herra, ole alusta, minun Jumalani, minun pyhäni. Älä anna meidän kuolla, vaan anna heidän olla, o Herra, meille ainoasti rangaistukseksi, ja anna heidän, o meidän turvamme, meitä ainoasti kurittaa.
13. Sinun silmäs ovat puhtaat, niin ettes voi pahaa nähdä, ja et tahdo katsoa surkeutta; miksis katsot siis ylönkatsojia, ja vaikenet, kuin jumalatoin nielee sen, joka häntä hurskaampi on?
14. Ja miksis teet ihmisen niinkuin kalat meressä, niinkuin madot, joilla ei haltiaa ole?

15. He onkivat kaikki ongella, ja vetävät nuotallansa ja saavat verkoillansa; josta he iloitsevat ja riemuitsevat.
16. Sentähden he uhraavat nuotillensa ja suitsuttavat verkoillensa; että heidän osansa niiden kautta lihavaksi tullut on, ja ruokansa herkulliseksi.
17. Sentähden he vielä alati heittävät nuottansa ulos, eikä lakkaa kansaa tappamasta.

2 LUKU

1. Tässä minä seison minun vartiossani, ja astun minun linnaani; ja katselen nähdäkseni, mitä minulle sanotaan, ja mitä minulle sanotaan, ja mitä minä sitä vastaan, joka minua nuhtelee.
2. Mutta Herra vastasi minua ja sanoi: kirjoita se näky, ja piirrä tauluun, että ohitsekäypä sen lukis.
3. Sillä se ennustus pitää ajallansa täytettämän, ja pitää sittekin ilmaantuman ja ei vilpistelemän. Jos se viipyy, niin odota häntä; hän tulee totisesti, ja ei viivyttele.
4. Mutta joka sitä vastaan on, ei hänen sielunsa pidä menestymän; sillä vanhurskas on elävä uskostansa.
5. Mutta viina tekee ylpiän miehen petolliseksi, ettei hän taida pysyä siassansa; joka sielunsa levittää niinkuin helvetti, ja on niinkuin kuolema, joka tyytymätöin on; hän tempaa puoleensa kaikki pakanat, ja kokoo tykönsä kaikki kansat.
6. Mitämaks, nämät kaikki pitää hänestä sananlaskun tekemän, ja puheen ja tapauksen, ja sanoman: voi sitä, joka kokoo tavaransa muiden hyvyydestä! kuinka kauvan se kestää? ja sälyttää paljon lokaa päällensä.
7. Oo kuinka äkisti ne pitää tuleman, jotka sinua purevat, ja ne heräävät, jotka sinun syöksevät pois? ja sinun täytyy tulla heille saaliiksi.
8. Että sinä olet monet pakanat ryövännyt, niin pitää kaikki jääneet kansoista taas sinua ryöväämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat.
9. Voi sitä, joka ahne on oman huoneensa pahuudeksi, että hän panis pesänsä korkeuteen, ja pelastais itsensä onnettomuudesta.
10. Mutta sinun neuvos pitää sinun huonees häpiäksi joutuman; sillä sinä olet ylen paljon kansoja lyönyt, ja ylpiästi syntiä tehnyt.
11. Sillä kivetkin seinässä pitää huutaman, ja malat harjalta pitää heitä vastaaman.
12. Voi sitä, joka kaupungin verellä rakentaa, ja valmistaa kaupunkia vääryydellä.
13. Katso, eikö nämät Herralta Zebaotilta tapahdu? Mitä kansat ovat sinulle tehneet, se poltetaan tulessa, ja jonka tähden ihmiset ovat väsytetyt, se täytyy hukutettaa.

14. Sillä maan pitää oleman täynnä Herran kunnian tuntoa, niinkuin vedet, jotka meren peittävät.
15. Voi sinua, joka lähimmäiselles panet sisälle, sekoitat siihen julmuutes ja juovutat häntä, ettäs hänen häpiänsä näkisit.
16. Sinun pitää häpiällä ravittaman kunnian edestä: niin juo sinä myös nyt, ettäs häpys paljastaisit; sillä Herran oikian käden malja pitää sinun tykös poikkeeman, ja sinun täytyy häpiällisesti oksentaa sinun kunniaas vastaan.
17. Sillä se väkivalta, joka Libanonissa tehty on, pitää lankeeman sinun päälles, ja haaskatut eläimet pitää sinua peljättämän, ihmisten veren tähden, ja maan ja kaupungin ja kaikkein sen asuvaisten tähden, jotka ryöstetyt ovat.
18. Mitä siis kuva auttaa taitaa, jonka puuseppä tehnyt on? eli valettu kuva ja valheen saarnaaja? Miksi se, joka niitä tekee, luottaa siihen, että hän mykkiä epäjumalia tehdä taitaa?
19. Voi sitä, joka sanoo kannolle: heräjä! ja mykälle kivelle: nouse! Senkö pitäis opettaman? Katso, se on kullalla ja hopialla silattu, ja ei ole siinä ensinkään henkeä.
20. Mutta Herra on pyhässä templissänsä; vaijetkoon kaikki maailma hänen kasvoinsa edessä.

3 LUKU

1. Tämä on propheta Habakukin rukous viattomain edestä.
2. Herra, minä kuulin sinun sanomas, ja hämmästyin. Herra, virvoita sinun käsialas vuosikautten keskellä, ja tee se tiettäväksi vuosikautten keskellä; vihassa muista laupiutta.
3. Jumala tuli etelästä ja pyhä Paranin vuorelta, Sela! hänen kunniansa peitti taivaat, ja hänen kiitoksensa täytti maan.
4. Hänen paisteensa oli niinkuin valkeus, säteet kävivät hänen käsistänsä; siellä oli hänen väkevyytensä salattu.
5. Hänen edellänsä kävi rutto, ja vitsaus hänen jalkainsa edessä.
6. Hän seisoi ja mittasi maan, hän katseli ja hajoitti pakanat, niin että ijankaikkiset vuoret musertuivat, ja ijäiset kukkulat notkistuivat; kuin hän maailmassa vaelsi.
7. Minä näin Etiopian majat surkiana, ja Midianilaisten teltat vapisevan.
8. Etkös, Herra, ollut vihainen virrassa, ja sinun hirmuisuutes vesissä ja närkästykses meressä? kuin ajoit hevosillas, ja sinun rattaas saivat voiton.
9. Sinä veit sinun joutses edes, niinkuin sinä olet sukukunnille vannonut ja sanonut, Sela! ja jaoit virrat

maassa.
10. Vuoret näkivät sinun, ja vapisivat, virta meni pois, syvyys antoi itsestänsä äänen, ja nosti sivunsa korkeuteen.
11. Aurinko ja kuu seisoivat siallansa; sinun nuoles menivät kirkkaudella, ja sinun sauvas pitkäisen leimauksella.
12. Sinä tallasit maan vihassas, ja survoit rikki pakanat hirmuisuudessas.
13. Sinä läksit kansaas auttamaan, auttamaan voideltus kanssa; sinä särjit jumalattomain huoneessa, ja paljastit perustukset, kaulaan asti, Sela!
14. Jospa sinä vielä kiroisit pään valtikkaa kylinensä! jotka tulevat niinkuin tuulispää minua hajoittamaan, ja iloitsevat niinkuin he olisivat köyhän syöneet salaisesti.
15. Sinä ajoit hevosillas meressä suurten vetten loassa.
16. Että minä sen kuulen, niin minun sydämeni murehtii, minun huuleni värisevät huudosta; märkä on mennyt minun luihini, minä olen murheellinen minussani; jospa minä saisin levätä vaivani ajallla, kuin me menemme sen kansan tykö, joka sotii meitä vastaan.
17. Sillä ei fikunapuun pidä vihoittaman eikä viinapuussa pidä hedelmää oleman: öljypuiden työ vilpistelee, ja ei pellot anna elatusta; ja lampaat pitää pihatosta karkoitettaman, eikä karjaa pidä navetassa oleman.
18. Mutta minä iloitsen Herrassa, ja riemuitsen Jumalassa minun lunastajassani.
19. Herra, Herra on minun voimani, joka asettaa minun jalkani niinkuin peuran jalat, ja vie minun korkialle, niin että minä soitan kanteleitani.

ZEPHANJA

1 LUKU

Tämä on Herran sana, joka tapahtui Zephanjalle Kusin pojalle, Gedalian pojalle, Amarian pojalle, Hiskian pojalle, Josian Amonin pojan, Juudan kuninkaan ajalla.
2. Minä tahdon kaikki maalta ottaa peräti pois, sanoo Herra.
3. Minä tahdon ottaa pois ihmiset ja karjan, linnut taivaan alta ja kalat merestä otan minä pois, niin myös pahennuksen ja jumalattoman, ja minä tahdon ihmiset maan päältä hävittää, sanoo Herra.
4. Minä ojennan minun käteni Juudan päälle ja kaikkein niiden päälle, jotka Jerusalemissa asuvat, ja hävitän Baalin jääneet, ja munkkien ja pappien nimen tästä paikasta;
5. Ja ne, jotka kattoin päällä taivaan sotaväkeä kumartavat, ja jotka kumartavat ja vannovat Herran kautta, ja vannovat myös Molokinsa kautta;
6. Ja ne, jotka Herrasta luopuvat, ja jotka ei Herraa ensinkään etsi, eikä häntä tottele.
7. Vaijetkaat Herran, Herran edessä; sillä Herran päivä on läsnä, ja Herra on teurasuhrin valmistanut, ja vieraansa siihen kutsunut.
8. Ja Herran teurasuhrin päivänä on tapahtuva, että minä etsin päämiehiä ja kuninkaan lapsia, ja kaikkia, jotka outoja vaatteita kantavat.
9. Minä etsin myös niitä sillä ajalla, jotka hyppäävät kynnyksen ylitse, jotka herrainsa huoneet varkaudella ja petoksella täyttävät.
10. Sillä ajalla, sanoo Herra, pitää huudon ääni kuuluman kalaportissa, ja ulvominen toisella puolella, ja suuri surkeus kukkuloilla.
11. Ulvokaat te, jotka myllyssä asutte; sillä kaikki kaupitsia-kansa on hävitetty, ja kaikki, jotka rahaa kokoovat, ovat kadotetut.
12. Sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin kynttilällä etsiä, ja etsiskellä niitä miehiä, jotka rahkansa päällä makaavat, ja sanovat sydämessänsä: ei Herra tee hyvästi eikä pahasti.
13. Ja heidän tavaransa pitää raatelukseksi tuleman ja huoneensa autioksi; he rakentavat huonetta, ja ei saa niissä asua, ja istuttavat viinapuita, mutta ei he saa niistä viinaa juoda.
14. Sillä Herran suuri päivä on läsnä, se on läsnä sangen kiiruusti; kuin Herran päivän parku on tuleva, niin

väkeväin pitää silloin haikiasti huutaman.
15. Sillä se päivä on kauheuden päivä, vaivan ja ahdistuksen päivä, tuulen ja tuulispään päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sumun päivä,
16. Basunan ja vaskitorven päivä, vahvoja kaupungeita ja korkeita linnoja vastaan.
17. Minä tahdon ihmisille ahdistuksen tehdä, ja heidän pitää käymän niinkuin sokiat, että he ovat Herraa vastaan syntiä tehneet; heidän verensä pitää vuodatettaman, niinkuin tomu, ja heidän lihansa niinkuin loka.
18. Ei heidän hopiansa eikä kultansa pidä heitä sinä Herran vihan päivänä voiman auttaa, vaan koko maa pitää hänen kiivautensa tulelta kulutettaman; sillä hän tekee nopiasti lopun kaikkein kanssa, jotka maassa asuvat.

2 LUKU

1. Kootkaat teitänne ja tulkaat tänne, te vihattava kansa,
2. Ennenkuin tuomio tulee: että te sivalletaan päivällä pois niinkuin akanat, ennekuin Herran hirmuinen vihan tulee teidän päällenne, ennekuin Herran vihan päivä tulee teidän päällenne.
3. Etsikäät Herraa, kaikkia siviät maassa, te jotka hänen oikeutensa pidätte; etsikäät vanhurskautta, etsikäät nöyryyttä, että te Herran vihan päivänä varjelluksi tulisitte.
4. Sillä Gatsa pitää hyljättämän, ja Askalon autioksi tehtämän; Asdod pitää puolipäivästä ajettaman pois, ja Ekron hävitettämän.
5. Voi niitä, jotka meren puolessa asuvat ja ovat vahvat sotamiehet! Herran sana on tuleva teidän päällenne, te Kanaanealaiset Philistealaisten maakunnassa; minä tahdon sinun hukuttaa, ettei kenenkään pidä sinussa asuman.
6. Se maa merta liki pitää paimenten majoiksi ja lammasten pihatoiksi ja laitumiksi tuleman.
7. Ja se maa pitää Juudan huoneen jääneitten oma oleman, joissa heidän pitää kaitseman, ja Askalonin huoneissa ehtoona makaaman; sillä Herra, heidän Jumalansa on heitä etsinyt, ja heidän vankiutensa palauttanut.
8. Minä olen Moabin pilkan ja Ammonin lasten häväistyksen kuullut, kuin he minun kansaani häväisseet ovat, ja kerskanneet heidän rajoistansa.
9. Niin totta kuin minä elän, sanoo Herra Zebaot, Israelin Jumala, Moab pitää tuleman niinkuin Sodoma, ja Ammonin lapset niinkuin Gomorra, ja niinkuin nokulaspensaan ja suolakuopan, ja ijankaikkisesti hävitettynä oleman; jääneet minun kansastani pitää heitä ryöstämän, ja jääneet minun kansastani pitää heitä perimän.

10. Sen pitää heille tapahtuman heidän ylpeytensä tähden, että he ovat Herran Zebaotin kansaa pilkanneet, ja siitä kerskanneet.
11. Herra on hirmuinen heitä vastaan oleva, sillä hän on kaikki jumalat maan päältä kadottava; ja kaikki pakanain luodot pitää häntä kumartaman, kukin paikastansa.
12. Etiopialaiset pitää myös minun miekallani tapettaman.
13. Ja hänen pitää kätensä pohjaan päin ojentaman ja Assurin kadottaman; Niniven on hän tekevä autioksi ja karkiaksi niinkuin korven.
14. Ja laumat pitää keskellä sitä makaaman, niiden pakanain kaikkinaiset eläimet; niin myös ruovonpäristäjät ja tarhapöllöt pitää heidän torneissansa asuman, ja äänen pitää laulaman heidän akkunissansa, ja hävitys heidän kynnyksillänsä; sillä sedrilaudat pitää revittämän pois.
15. Tämä on se iloinen kaupunki, joka niin irstaana asui, ja sanoi sydämessänsä: minä olen, ja ei yksikään muu. Kuinka hän on niin autioksi tehty, että eläimet siinä makaavat? Ja joka käy sen ohitse, hän viheltää häntä, ja paukuttaa käsiänsä.

3 LUKU

1. Voi sitä kauhiaa, rietasta ja väkivaltaista kaupunkia!
2. Ei hän tahdo kuulla, eikä antaa itsiänsä kurittaa; ei hän tahdo uskaltaa Herran päälle, eikä pidä itsiänsä Jumalansa tykö.
3. Hänen päämiehensä ovat hänessä niinkuin kiljuvat jalopeurat, ja hänen tuomarinsa niinkuin sudet ehtoolla, jotka ei mitään jätä huomeneksi.
4. Hänen prophetansa ovat irstaiset ja petturit; hänen pappinsa saastuttavat pyhyyden, ja kääntävät lain väkivaltaisesti.
5. Mutta Herra, joka heidän seassansa on, on vanhurskas, ja ei tee mitään väärin; vaan antaa joka aamulla oikeutensa julkisesti opettaa, eikä lakkaa; vaan väärintekiä ei taida hävetä.
6. Minä olen antanut pakanat hävittää ja heidän linnansa autioksi tehdä, ja heidän katunsa niin tyhjentää, ettei kenkään niitä pidä käymän. Heidän kaupunkinsa ovat hävitetyt, ettei kenenkään pidä niissä enään asuman.
7. Minä annoin sinulle sanoa: kuitenkin pitää sinun minua pelkäämän, ja antaman sinuas kurittaa, niin ei pidä hänen asuinsiansa hävitettämän, eikä mitään, josta minä olen häntä nuhdellut; mutta he ahkeroitsevat kaikkinaista pahuutta.

8. Sentähden, sanoo Herra, täytyy myös teidän minua odottaa, siihenasti kuin minäkin aikanani nousen saaliille; kuin minä myös tuomitsen, ja kokoon pakanat, ja valtakunnat yhteen saatan ja vihani heidän päällensä vuodatan, ja kaiken minun vihani hirmuisuuden; sillä koko maan pitää minun kiivauteni tuli syömän.
9. Silloin minä tahdon kansoille tosin antaa saarnata suloisilla huulilla, että heidän kaikkein pitää Herran nimeä avuksensa huutaman, ja häntä yksimielisesti palveleman.
10. Jotka minua kumartavat, ne hajoitetut siltä puolelta Etiopian virtoja, pitää minulle lahjaksi tuotaman.
11. Siihen aikaan ei pidä sinun enään häpeemän kaikkia sinun tekojas, joilla minua vastaan olet syntiä tehnyt; sillä minä tahdon ylpiät pyhät silloin sinun seastas ottaa pois, niin ettes enää tohdi itsiäs korottaa minun vuoreni tähden.
12. Minä tahdon sinusta antaa jäädä köyhän ja halvan kansan; heidän pitää Herran nimeen turvaaman.
13. Jääneet Israelista ei pidä mitään pahaa tekemän, eikä valhetta puhuman, ja ei heidän suussansa pidä viekasta kieltä löydettämän; vaan he elätetään levossa, ja ei ole ketään peljättäjää.
14. Riemuitse, sinä Zionin tytär, huuda, Israel, iloitse ja riemuitse kaikesta sydämestäs, sinä tytär Jerusalem.
15. Sillä Herra on sinun rangaistukses ottanut pois, ja sinun vihollises kääntänyt pois; Herra Israelin kuningas on sinun tykönäs, ettes enään pelkää onnettomuutta.
16. Siihen aikaan sanotaan Jerusalemille: älä pelkää, ja Zionille: älä käsiäs laske alas!
17. Sillä Herra sinun Jumalas on sinun tykönäs, väkevä vapahtaja; hän on sinusta suuresti riemuitseva, ja on oleva sinulle suloinen, ja antava anteeksi, ja sinusta pitää kiitoksella riemuittaman.
18. Jotka murehtivat sitä, ettei he ole tulleet juhlakokoukseen, ja ovat sinusta, ne minä tahdon koota; tämä pilkka on heille kuormaksi.
19. Katso, minä tahdon siihen aikaan kaikki lopettaa, jotka sinua vaivaavat, ja tahdon ontuvaisia auttaa, ja hyljätyt koota, ja saatan heidät kiitokseksi ja nimeksi kaikessa maassa, jossa he katsottiin ylön.
20. Siihen aikaan tahdon minä teidät tänne tuoda, ja sillä ajalla teitä koota; sillä minä asetan teidät nimeksi ja ylistykseksi kaikkein kansain seassa maan päällä, kuin minä teidän vankiutenne käännän teidän silmäinne edessä, sanoo Herra.

HAGGAI

1 LUKU

Toisena kuningas Dariuksen vuotena, kuudentena kuukautena, ensimäisenä päivänä kuuta, tapahtui Herran sana prophetan Haggain kautta Serubbabelille Sealtielin pojalle, Juudan päämiehelle, ja Josualle Jotsadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja sanoi:
2. Näin puhuu Herra Zebaot, sanoen: tämä kansa sanoo: ei aika vielä ole tullut Herran huonetta rakentaa.
3. Ja Herran sana tapahtui propheta Haggain kautta, sanoen:
4. Kylläpä teidän aikanne on tullut asua kaunistetuissa huoneissanne, ja tämän huoneen täytyy autiona olla?
5. Nyt siis sanoo Herra Zebaot näin: katsokaat, kuinka teidän käy.
6. Te kylvätte paljon, ja vähän viette aittaan; te syötte, ja ette tule ravituksi; te juotte, ja ette saa kylläänne; te verhootte teitänne, ja ette tule lämpimäksi; ja joka rahaa ansaitsee, hän panee sen lävelliseen kukkaroon.
7. Näin sanoo Herra Zebaot: katsokaat siis, kuinka teidän käy.
8. Menkäät vuorille ja hakekaat puita, ja rakentakaat huone; se on minulle otollinen oleva, ja minä tahdon minun kunniani osoittaa.
9. Kyllä tosin te paljon toivotte, vaan se tulee vähäksi; ja vaikka te parhaallansa kotia veisitte, niin minä sen kuitenkin puhallan pois. Miksi niin? sanoo Herra Zebaot: minun huoneeni tähden, että se on autiona, ja kukin teistä rientää oman huoneensa kanssa.
10. Sentähden on taivas teiltä kasteen pidättänyt, ja maa kieltänyt hedelmänsä.
11. Ja minä olen poudan kutsunut, sekä maan että vuorten päälle, jyväin, viinan, öljyn ja kaiken päälle, mitä maasta tulee, ihmisten ja karjan päälle, ja kaiken kätten työn päälle. 12. Niin kuuli Serubbabel Sealtielin poika, ja Josua Jotsadakin poika, ylimmäinen pappi, ja kaikki jääneet kansasta, Herran Jumalansa äänen ja propheta Haggain sanat, niinkuin Herra heidän Jumalansa hänen lähettänyt oli; ja kansa pelkäsi Herraa.
13. Niin sanoi Haggai, Herran sanansaattaja, Herran käskystä kansan tykö: minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra.
14. Ja Herra herätti Serubbabelin Sealtielin pojan, Juudan päämiehen hengen, ja Josuan Jotsadakin pojan,

ylimmäisen papin hengen, ja kaiken jääneen kansan hengen, tulemaan ja työtä tekemään Herran Zebaotin heidän Jumalansa huoneessa,
15. Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä, kuudentena kuukautena, kuningas Dariuksen toisena vuotena.

2 LUKU

1. Ensimäisenä päivänä kolmattakymmentä, seitsemäntenä kuukautena, tapahtui Herran sana propheta Haggain kautta ja sanoi:
2. Puhu nyt Serubbabelille Sealtielin pojalle, Juudan päämiehelle, ja Josualle Jotsadakin pojalle, ylimmäiselle papille, ja jätetylle kansalle, ja sano:
3. Kuka on jääneissä, joka tämän huoneen entisessä kunniassansa nähnyt on? ja kuinka se nyt teille näyttää? eikö se ole sen suhteen niinkuin ei mitään teidän silmäinne edessä?
4. Ja nyt Serubbabel, ole hyvässä turvassa, sanoo Herra; ole sinäkin hyvässä turvassa, Josua Jotsadakin poika, ylimmäinen pappi; olkaat kaikka kansa maakunnassa hyvässä turvassa, sanoo Herra, ja tehkäät työtä; sillä minä olen teidän kanssanne, sanoo Herra Zebaot.
5. Sen sanan jälkeen kuin minä tein teidän kanssanne liiton, kuin te Egyptistä vaelsitte, ja minun henkeni pitää teidän keskellänne pysymän: älkäät peljätkö.
6. Sillä näin sanoo Herra Zebaot: vielä on vähä aikaa, niin minä taivaan, maan, meren ja mantereen saatan liikkumaan.
7. Ja tahdon saattaa kaikki pakanat liikkumaan; silloin tulee kaikkein pakanain toivo, ja minä täytän tämän huoneen kunnialla, sanoo Herra Zebaot.
8. Sillä minun on hopia ja minun on kulta, sanoo Herra Zebaot.
9. Tämän jälkimäisen huoneen kunnia on suurempi oleva kuin ensimäisen, sanoo Herra Zebaot; ja minä tahdon antaa rauhan tälle paikalle, sanoo Herra Zebaot.
10. Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana propheta Haggaille ja sanoi:
11. Näin sanoo Herra Zebaot: kysy papeilta lakia ja sano:
12. Jos joku kantais pyhitettyä lihaa helmassansa, ja satuttais sitte vaatteensa helman leipään, puuroon, viinaan, öljyyn, eli mikä ruoka se olis, tulisko se myös pyhäksi? ja papit vastasivat ja sanoivat: ei.
13. Haggai sanoi: jos joku raadosta saastutettu yhteen näistä sattuis, tulisko se saastaiseksi? Papit vastasivat ja sanoivat: se tulee saastaiseksi.

14. Niin Haggai vastasi ja sanoi: juuri niin on tämä kansa, ja nämät ihmiset minun edessäni, sanoo Herra, ja kaikki heidän kättensä työt, ja mitä he uhraavat, on saastainen.
15. Ja katsokaat, kuinka teille käynyt on tästä päivästä ja ennenkuin joku kivi pantiin toisen päälle Herran templissä.
16. Että kuin joku tuli ohraläjän tykö, jolla piti kaksikymmentä mittaa oleman, niin siellä oli kymmenen; koska hän tuli viinakuurnan tykö, ja luuli viisikymmentä aamia täyttävänsä, niin siellä oli kaksikymmentä.
17. Sillä minä vaivasin teitä poudalla, nokipäillä ja rakeilla, kaikissa teidän kättenne töissä; ette kuitenkaan kääntyneet minun tyköni, sanoo Herra.
18. Niin pankaat nyt mieleenne tästä päivästä ja ennen, nimittäin neljännestä päivästä kolmattakymmentä, yhdeksäntenä kuukautena, hamaan siihen päivään, jona Herran templi perustettiin, pankaat mieleenne.
19. Sillä siemenet ovat vielä salvossa, ja ei vielä mitään kasva, ei viinapuu, fikunapuu, granatipuu, eikä öljypuu; mutta tämän päivän perästä tahdon minä antaa siunauksen.
20. Ja Herran sana tapahtui toisen kerran Haggaille, neljäntenä päivänä kolmattakymmentä siinä kuukaudessa, ja sanoi:
21. Sano Serubbabelille, Juudan päämiehelle: minä tahdon taivaan ja maan liikuttaa;
22. Ja tahdon valtakuntain istuimet kukistaa, ja pakanain voimalliset valtakunnat kadottaa; ja kukistan rattaat ja ratsasmiehet, niin että hevonen ja mies pitää kukistettaman, kukin kumppaninsa miekalla.
23. Sillä ajalla, sanoo Herra Zebaot, tahdon minä sinua korjata, sinä Serubbabel Sealtielin poika, minun palveliani, sanoo Herra, ja tahdon sinun pitää niinkuin sinettisormuksen; sillä minä olen sinun valinnut, sanoo Herra Zebaot.

SAKARJA

1 LUKU

Kahdeksantena kuukautena toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, sanoen:
2. Herra on ollut vihainen teidän isillenne sangen kovasti.
3. Sano siis heille: näin sanoo Herra Zebaot: kääntykäät minun tyköni, sanoo Herra Zebaot; niin minä käännyn teidän tykönne, sanoo Herra Zebaot.
4. Älkäät olko niinkuin teidän isänne, joille entiset prophetat saarnasivat, sanoen: näin sanoo Herra Zebaot: palatkaat teidän pahoista teistänne ja teidän häijystä menostanne; mutta ei he kuulleet, eikä totelleet minua, sanoo Herra.
5. Kussa nyt ovat teidän isänne? ja vieläkö prophetat elävät?
6. Eikö niin ole tapahtunut, että minun sanani ja oikeuteni, jotka minä minun palveliaini prophetain kautta käskin, ovat teidän isiinne sattuneet? että heidän täytyi palata ja sanoa: niinkuin Herra Zebaot ajatteli meille tehdä meidän teittemme ja töittemme jälkeen, niin hän on myös meille tehnyt.
7. Neljäntenä päivänä kolmattakymmentä ensimäisessä kuukaudessa toistakymmentä, joka on Sebatin kuu, toisena Dariuksen vuotena, tapahtui Herran sana Sakarjalle Berekian pojalle, Iddon pojalle, prophetalle, ja hän sanoi:
8. Minä näin yöllä, ja katso, mies istui ruskian hevosen päällä, ja seisahti myrttien sekaan laaksossa, ja hänen takanansa olivat ruskiat ja maksankarvaiset ja valkiat hevoset.
9. Ja minä sanoin: minun herrani, kutka nämät ovat? Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, sanoi minulle: minä osoitan sinulle, kutka nämät ovat.
10. Ja mies, joka myrttien seassa oli, vastasi ja sanoi: nämät ovat ne, jotka Herra on lähettänyt vaeltamaan lävitse maan.
11. Mutta he vastasivat Herran enkelille, joka myrttien seassa oli, ja sanoivat: me olemme vaeltaneet maan lävitse, ja katso, kaikki maa istuu alallansa.
12. Niin vastasi Herran enkeli ja sanoi: Herra Zebaot, kuinka kauvan et sinä tahdo armahtaa Jerusalemia, ja Juudan kaupungeita, joille vihainen olet ollut nyt seitsemänkymmentä ajastaikaa?

13. Ja Herra vastasi sille enkelille, joka minun kanssani puhui, hyvillä ja lohdullisilla sanoilla.
14. Ja enkeli, joka minua puhutteli, sanoi minulle: saarnaa ja sano: näin sanoo Herra Zebaot: minä olen suuresti kiivastunut Jerusalemille ja Zionille;
15. Mutta minä olen juuri vihainen myös suruttomille pakanoille; sillä minä olin ainoasti vähän vihainen, mutta he auttivat hävitykseen.
16. Sentähden näin sanoo Herra: minä palajan Jerusalemiin laupiudella, ja minun huoneeni pitää hänessä rakennettaman, sanoo Herra Zebaot; ja Jerusalemin päälle pitää mittanuora vedettämän.
17. Ja saarnaa vielä ja sano: näin sanoo Herra Zebaot: taas pitää minun kaupungeilleni hyvin käymän, ja Herra on Zionia taas lohduttava, ja Jerusalem taas valitaan.
18. Ja minä nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä oli neljä sarvea.
19. Ja minä sanoin enkelille, joka puhui minun kanssani: mitä nämät ovat? Hän sanoi minulle: nämät ovat ne sarvet, jotka Juudan, Israelin ja Jerusalemin hajoittaneet ovat.
21. Ja Herra osoitti minulle neljä seppää.
22. Silloin minä sanoin: mitä ne tahtovat tehdä? Hän sanoi: ne ovat ne sarvet, jotka Juudan hajoittaneet ovat, juuri niin, ettei kenkään ole voinut päätänsä nostaa; nämät ovat tulleet niitä karkottamaan, ja lohkaisemaan pakanain sarvia, jotka Juudan maan ylitse sarven nostaneet ovat sitä hajoittaaksensa.

2 LUKU

1. Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, miehen kädessä oli mittanuora.
2. Ja minä sanoin: kuhunkas menet? Mutta hän sanoi minulle: mittaamaan Jerusalemia, ja katsomaan, kuinka pitkä ja leviä se on oleva.
3. Ja katso, enkeli, joka puhui minun kanssani, läksi ulos, ja toinen enkeli meni häntä vastaan,
4. Ja sanoi hänelle: juokse tuonne, ja puhu sille pojalle ja sano: Jerusalemissa pitää ilman muureja asuttaman, ihmisten ja karjan paljouden tähden, joka siinä oleva on.
5. Ja minä tahdon olla, sanoo Herra, tulinen muuri hänen ympärillänsä, ja tahdon itse olla kunniaksi hänen keskellänsä.
6. Hoi! hoi! paetkaat pohjan maasta, sanoo Herra; sillä minä hajoitin teitä neljään tuuleen taivaan alla, sanoo Herra.
7. Hoi Zion, joka asut Babelin tyttären tykönä! pelasta sinus.
8. Sillä näin sanoo Herra Zebaot: joka sen (ilmoitetun) kunnian jälkeen lähetti minun niiden pakanain tykö,

jotka teitä raatelivat: joka teihin rupee, se rupee hänen silmänsä terään.
9. Sillä katso, minä nostan käteni heidän ylitsensä, että heidän pitää oleman niille saaliiksi, jotka ennen heitä palvelivat; että teidän pitää ymmärtämän Herran Zebaotin minua lähettäneeksi.
10. Veisaa ja riemuitse, Zionin tytär; sillä katso, minä tulen ja tahdon asua sinun tykönäs, sanoo Herra.
11. Silloin pitää paljon pakanoita Herrassa kiinni riippuman, jotka minun kansani pitää oleman: ja minä tahdon asua sinun tykönäs, ettäs ymmärtäisit Herran Zebaotin lähettäneen minun sinun tykös.
12. Ja Herra on perivä Juudan osaksensa siinä pyhässä maassa, ja on taas Jerusalemin valitseva.
13. Vaijetkoon kaikki liha Herran edessä; sillä hän on noussut pyhästä asuinsiastansa.

3 LUKU

1. Ja hän osoitti minulle ylimmäisen papin Josuan, joka seisoi Herran enkelin edessä: ja saatana seisoi hänen oikialla kädellänsä, seisomassa häntä vastaan.
2. Ja Herra sanoi saatanalle: Herra rangaiskoon sinua, saatana, se Herra sinua rangaiskoon, joka Jerusalemin valitsi! Eikö tämä ole kekäle, joka tulesta temmattu on?
3. Ja Josua oli puetettu saastaisilla vaatteilla, ja seisoi enkelin edessä.
4. Joka vastasi ja sanoi niille, jotka hänen tykönänsä olivat, sanoen: ottakaat häneltä pois saastaiset vaatteet; ja hän sanoi hänelle: katso, minä olen ottanut sinulta pois sinun syntis, ja puettanut sinun juhlavaatteisiin.
5. Ja sanoi: pankaat puhdas lakki hänen päähänsä. Ja he panivat puhtaan lakin hänen päähänsä, ja puettivat hänen vaatteisiin. Ja Herran enkeli seisoi siinä.
6. Ja Herran enkeli todisti Josualle ja sanoi:
7. Näin sanoo Herra Zebaot: jos sinä vaellat minun teilläni, ja jos sinä pidät minun vartioni, niin sinä saat minun huonettani hallita, ja minun kartanoitani varjella; ja minä annan sinulle näistä muutamia, jotka tässä seisovat, saattamaan sinua.
8. Kuule nyt, Josua, sinä ylimmäinen pappi, sinä ja sinun ystäväs, jotka sinun edessäs asuvat; sillä he ovat ihmeelliset miehet: katso, minä annan palveliani, Vesan tulla.
9. Sillä katso, se on se kivi, jonka minä panen Josuan eteen, ja sillä yhdellä kivellä on seitsemän silmää; katso, minä tahdon sen vuolla, sanoo Herra Zebaot, ja tahdon sen maan synnit ottaa pois yhtenä päivänä.
10. Silloin, sanoo Herra Zebaot, kukin kutsuu kumppaninsa viinapuunsa ja fikunapuunsa alle.

4 LUKU

1. Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, tuli jälleen ja herätti minun, niinkuin joku unestansa herätettäisiin.
2. Ja sanoi minulle: mitäs näet? Mutta minä sanoin: minä näen, ja katso, kynttiläjalka seisoi kokonansa kullasta, ja malja sen pään päällä, ja seitsemän lamppua oli hänessä, ja seitsemän kauhaa kussakin lampussa, jotka olivat sen pään päällä.
3. Oli myös sen tykönä kaksi öljypuuta: yksi maljan oikialla puolella ja toinen vasemmalla.
4. Ja minä vastasin ja sanoin sille enkelille, joka minun kanssani puhui, sanoen: minun herrani, mikä se on?
5. Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, vastasi ja sanoi minulle: etkös tiedä, mikä se on? Mutta minä sanoin: en, minun herrani.
6. Ja hän vastasi ja puhui minulle, sanoen: se on Herran sana Serubbabelista, joka sanoo: ei se pidä tapahtuman sotaväellä eikä voimalla, vaan minun hengelläni, sanoo Herra Zebaot.
7. Kuka sinä olet, suuri vuori? jonka kuitenkin täytyy Serubbabelin edessä tasaiseksi kedoksi tulla; ja hänen pitää ensimäisen kiven laskeman, ja pitää huutaman: armo, armo olkoon hänelle!
8. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
9. Serubbabelin kädet ovat tämän huoneen perustaneet, hänen kätensä pitää myös sen päättämän, tietääkses, että Herra on minun lähettänyt teidän tykönne.
10. Sillä kuka on se, joka nämät halvat päivät katsoo ylön? jossa kuitenkin pitää iloittaman, ja nähtämän muurin luoti Serubbabelin kädessä, ja ne seitsemän Herran silmää, jotka katselevat kaikkea maata.
11. Ja minä vastasin ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljypuuta, jotka ovat oikialla ja vasemmalla puolella kynttilänjalkaa?
12. Ja minä vastasin toisen kerran ja sanoin hänelle: mitä nämät kaksi öljypuun oksaa, jotka ovat kahden kultaisen piipun keskellä, joista kultainen öljy vuotaa?
13. Ja hän sanoi minulle: etkös tiedä, mitä nämät ovat? Ja minä sanoin; en, minun herrani.
14. Ja hän sanoi: ne ovat kaksi öljypuuta täynnä öljyä, jotka aina seisovat kaiken maan Herran tykönä.

5 LUKU

1. Ja minä taas nostin silmäni ja näin, ja katso, siinä oli lentävä kirja.
2. Ja hän sanoi minulle: mitäs näet? Mutta minä sanoin: minä näen lentävän kirjan, joka on kaksikymmentä kyynärää pitkä ja kymmenen kyynärää leviä.

3. Ja hän sanoi minulle: se on se kirous, joka käy kaiken maan ylitse: sillä jokainen varas tästä (kansasta) niinkuin muistakin sanoo itsensä viattomaksi; ja kaikki valapattoiset tästä niinkuin muutkin sanovat itseänsä viattomaksi.
4. Mutta minä tahdon sen tuottaa edes, sanoo Herra Zebaot, että sen pitää tuleman varkaan huoneesen, ja sen huoneesen, joka minun nimeni kautta väärin vannoo: ja sen pitää pysymän heidän huoneessansa; ja se on sen kuluttava puinensa ja kivinensä.
5. Ja enkeli, joka minun kanssani puhui, läksi ulos, ja sanoi minulle: nosta nyt silmäs ja katso, mitä sieltä käy ulos.
6. Ja minä sanoin: mikä se on? Hän sanoi: sieltä käy ephan mitta ulos; ja sanoi: se on heidän näkönsä kaikessa maassa.
7. Ja katso, lyijyinen kansi nousi auki; ja siellä istui yksi vaimo keskellä ephaa.
8. Ja hän sanoi: se on jumalattomuus; ja hän heitti sen keskelle mittaa, ja laski lyijyn kappaleen myös mitan suulle.
9. Ja minä nostin silmäni ja näin, ja katso, kaksi vaimoa läksi ulos, joilla olivat siivet, joita tuuli ajoi, ja heidän siipensä olivat niinkuin nälkäkurjen siivet, ja ne nostivat ephan mitan maan ja taivaan välille.
10. Ja minä sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: kuhunka he sen mitan vievät?
11. Hän sanoi minulle: että hänelle rakennettaisiin huone Sinearin maalla, ja se valmistettaisiin, ja asetettaisiin perustuksensa päälle.

6 LUKU

1. Ja minä taas nostin silmäni ja näin: ja katso, siellä olivat neljät rattaat, jotka lähtivät kahden vuoren välistä; ja ne vuoret olivat vaskiset vuoret.
2. Ensimäisten ratasten edessä olivat ruskiat orhiit, ja toisten ratasten edessä mustat orhiit;
3. Mutta kolmanten ratasten edessä valkiat orhiit, ja neljänten ratasten edessä kirjavat, väkevät orhiit.
4. Ja minä vastasin ja sanoin enkelille, joka minun kanssani puhui: minun herrani, mitä nämät ovat?
5. Ja enkeli vastasi ja sanoi minulle: ne ovat neljä tuulta taivaan alla, jotka tulevat ulos, astumaan kaiken maan hallitsian eteen.
6. Jossa ne mustat orhiit, ne menivät pohjaa päin, ja valkiat noudattivat niitä; mutta kirjavat menivät etelää päin.
7. Ja ne väkevät läksivät ja menivät ympärinsä, niin että he kaikki maat vaelsivat. Ja hän sanoi: menkäät ja

vaeltakaat maata ympäri; ja he vaelsivat maan lävitse.
8. Ja hän kutsui minua, puhutteli minua ja sanoi: katso, ne jotka pohjaan menevät, antavat minun henkeni levätä pohjan maalla.
9. Ja Herran sana tapahtui minulle ja sanoi:
10. Ota vangeilta, Heldailta ja Tobialta ja Jedajalta, ja tule jälleen sinä päivänä, ja mene Josian Zephanjan pojan huoneeseen, jotka Babelista tulleet ovat.
11. Mutta ota hopiaa ja kultaa, ja tee kruunuja, ja pane Josuan Jotsadakin pojan, ylimmäisen papin päähän,
12. Ja sano hänelle: näin sanoo Herra Zebaot: katso, yksi mies on, jonka nimi on Vesa; sillä hänen allansa pitää kasvaman, ja hän on rakentava Herran templin.
13. Ja Herran templin on hän rakentava, ja hänen pitää kunnian kantaman, istuman ja hallitseman istuimellansa, ja oleman papin istuimellansa, ja heillä pitää molemmilla rauha oleman.
14. Ja ne kruunut pitää oleman Helemin, Tobian, Jedajan ja Henin, Zephanjan pojan, muistoksi Herran templissä.
15. Heidän pitää kaukaa tuleman ja rakentaman Herran templin, ja teidän pitää ymmärtämän Herran Zebaotin lähettäneen minun teidän tykönne. Tämä pitää tapahtuman, jos te muutoin Herran teidän Jumalanne äänelle hyvin kuuliaiset olette.

7 LUKU

1. Ja neljäntenä kuningas Dariuksen vuotena tapahtui Herran sana Sakarjalle, neljäntenä päivänä yhdeksännessä kuukaudessa, joka kutsutaan Kislev.
2. Kuin he lähettivät Sareserin, ja Regemmelekin, ja heidän miehensä Jumalan huoneeseen rukoilemaan Herran eteen,
3. Ja sanomaan papeille, jotka olivat Herran Zebaotin huoneessa, ja prophetaille: vieläkö minun nyt pitää itkemän viidentenä kuukautena, ja vaivaaman minuani, niinkuin minä tähän asti muutamina vuosina tehnyt olen?
4. Ja Herran Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi:
5. Puhu kaikelle maan kansalle ja papeille, sanoen: kuin te paastositte ja paruitte viidennellä ja seitsemännellä kuukaudella, nyt seitsemänkymmentä vuotta, oletteko te minulle paastonneet?
6. Ja kuin te syötte ja juotte, ettekö te syö ja juo itse teillenne?
7. Eikö tämä se ole, jota Herra antoi entisten prophetain saarnata, kuin vielä Jerusalemissa asuttiin, ja oli

lepo kaupungeissa ympärillä, kuin asuttiin sekä etelään päin että laaksoissa?
8. Ja Herran sana tapahtui Sakarjalle, sanoen:
9. Näin sanoo Herra Zebaot: tuomitkaat oikein, ja tehkäät jokainen hyvää ja laupiutta veljellensä.
10. Ja älkäät tehkö vääryyttä leskille ja orvoille, muukalaisille ja köyhille: ja älkään kenkään ajatelko pahaa sydämessänsä veljiänsä vastaan.
11. Mutta ei he näistä tahtoneet ottaa vaaria, vaan käänsivät selkänsä minua vastaan, ja tukitsivat korviansa, ettei he kuulisi;
12. Ja asettivat sydämensä niinkuin timantin, ettei he kuulisi lakia ja sanoja, jotka Herra Zebaot hengellänsä lähetti entisten prophetain kautta: sentähden on niin suuri viha Herralta Zebaotilta tullut.
13. Ja se on niin tapahtunut kuin saarnattiinkin; mutta ettei he tahtoneet kuulla, niin en minäkään tahtonut kuulla, kuin he huusivat, sanoo Herra Zebaot.
14. Ja niin minä olen heidät hajoittanut kaikkein pakanain sekaan, joita ei he tunteneet; ja maa on heidän jälkeensä autioksi jäänyt, ettei kenkään siinä vaella eikä asu; sillä he ovat sen ihanan maan hävittäneet.

8 LUKU

1. Ja Herran Zebaotin sana tapahtui (minulle) ja sanoi:
2. Näin sanoo Herra Zebaot: minä olen Zionin tähden suuresti kiivannut, ja olen suuressa vihassa sentähden kiivannut.
3. Näin sanoo Herra: minä käännyn taas Zionin tykö, ja tahdon asua Jerusalemin keskellä; niin että Jerusalem pitää totuuden kaupungiksi kutsuttaman, ja Herran Zebaotin vuori pyhyyden vuoreksi.
4. Näin sanoo Herra Zebaot: vielä nyt pitää Jerusalemin kaduilla asuman vanhat miehet ja vaimot, jotka sauvan päälle nojaavat vanhuutensa tähden.
5. Ja kaupungin kadut pitää oleman täynnä pieniä poikia ja piikaisia, jotka sen kaduilla leikitsevät.
6. Näin sanoo Herra Zebaot: jos tämä on ihmeellinen tämän jääneen kansan silmäin edessä, pitäiskö se sentähden oleman ihmeellinen minun silmäini edessä? sanoo Herra Zebaot.
7. Näin sanoo Herra Zebaot: katso, minä tahdon lunastaa minun kansani itäiseltä maalta ja länsimaalta.
8. Ja minä tahdon heitä saattaa Jerusalemiin asumaan; ja heidän pitää minun kansani oleman, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa totuudessa ja vanhurskaudessa.
9. Näin sanoo Herra Zebaot: vahvistakaat kätenne, te jotka tällä ajalla nämät sanat kuulette prophetain suun kautta, sinä päivänä, jona Herran Zebaotin huoneen perustus laskettiin, sen rakennettavaksi.

10. Sillä ennen näitä päiviä olivat ihmisten työt turhat, ei juhtain työ myös mitään ollut; eikä ollut niillä rauhaa vihollisilta, jotka menivät ulos ja sisälle; vaan minä sallin kaikki ihmiset mennä, jokaisen lähimmäistänsä vastaan.
11. Mutta en minä niin tahdo nyt tehdä tälle jääneelle kansalle, niinkuin entisinä päivinä, sanoo Herra Zebaot;
12. Vaan heidän pitää rauhan siemen oleman: viinapuu pitää hedelmänsä antaman, ja maa kasvunsa, taivas pitää kasteensa antaman, ja jääneet minun kansastani pitää nämät kaikki omistaman.
13. Ja pitää tapahtuman, että teitä, jotka Juudan ja Israelin huoneesta olette olleet kirous pakanain seassa, tahdon minä lunastaa, että teidän pitää siunauksen oleman. Niin älkäät siis peljätkö, mutta vahvistakaat kätenne.
14. Sillä näin sanoo Herra Zebaot: niinkuin minä ajattelin teitä kadottaa, kuin teidän isänne minun vihoittivat, sanoo Herra Zebaot, ja en sitä katunut,
15. Niin minä nyt jälleen ajattelen näinä päivinä tehdä hyvää Jerusalemille ja Juudan huoneelle. Älkäät peljätkö.
16. Mutta tämä on se, minkä teidän tekemän pitää: jokainen puhukaan totuutta lähimmäisensä kanssa; tuomitkaat oikein ja saattakaat rauha teidän portteihinne.
17. Ja älkään kenkään ajatelko pahaa sydämessänsä, lähimmäistänsä vastaan, ja älkäät rakastako vääriä valoja; sillä näitä kaikkia minä vihaan, sanoo Herra.
18. Ja Herran Zebaotin sana tapahtui minulle ja sanoi:
19. Näin sanoo Herra Zebaot: neljännen, viidennen, seitsemännen ja kymmenennen kuukauden paastot pitää kääntymän Juudan huoneelle iloksi ja riemuksi ja ihanaiseksi vuoden juhlaksi. Rakastakaat ainoasti totuutta ja rauhaa.
20. Näin sanoo Herra Zebaot: tästedes pitää vielä paljo kansaa tuleman, ja monen kaupungin asuvaisia.
21. Ja yhden asuvaiset pitää menemän toisen tykö ja sanoman; käykäämme vilpittömästi rukoilemaan Herran kasvoin eteen, ja etsimään Herraa Zebaotia; minä tahdon myös käydä teidän kanssanne.
22. Niin tulee paljo kansaa ja pakanat tulevat joukoin, etsimään Herraa Zebaotia Jerusalemiin, ja rukoilemaan Herran kasvojen eteen.
23. Näin sanoo Herra Zebaot: sillä ajalla pitää kymmenen miestä kaikkinaisista pakanain kielistä todella tarttuman yhden Juudan miehen vaatteen palteesen, ja sanoman: me tahdomme käydän teidän kanssanne; sillä me kuulimme, että Jumala on teidän kanssanne.

9 LUKU

1. Tämä on Herran sanan kuorma Hadrakin maasta, ja Damaskusta, jossa se on pysyvä; sillä Herralla on silmä, joka näkee ihmiset ja kaikki Israelin sukukunnat.
2. Niin myös Hamatista, joka heidän rajassansa on, ja Tyrosta ja Sidonista, jotka ylen viisaat ovat.
3. Sillä Tyro rakentaa itsellensä linnaa ja kokoo hopiaa niinkuin santaa, ja kultaa niinkuin lokaa kaduilta.
4. Katso, Herra ajaa ulos hänen, ja lyö alas hänen voimansa, joka hänellä merellä on: ja hän pitää tulella kulutettaman.
5. Kuin Askalon sen näkee, niin hän peljästyy, ja Gatsan pitää kovin surullisen oleman, niin myös Ekron, että hänen toivonsa on häpiään tullut; sillä ei Gatsassa pidä kuningasta oleman, eikä Askalonissa asuttaman.
6. Asdodissa pitää muukalaisen äpärän asuman, ja niin pitää Philistealaisten ylpeys lyötämän maahan.
7. Ja minä tahdon ottaa pois heidän verensä heidän suustansa ja heidän kauhistuksensa heidän hampaistansa; että he myös jäisivät meidän Jumalallemme, ja olisivat niinkuin päämiehet Juudassa, ja Ekron olis niinkuin Jebusilaiset.
8. Ja minä tahdon itse minun huoneeni piirittää sotaväellä, jotka vaeltavat ulos ja sisälle, ettei heitä enään pidä vaatian vaivaaman; sillä minä katsoin nyt sitä minun silmilläni.
9. Iloitse, sinä Zionin tytär, suuresti, ja riemuitse, sinä Jerusalemin tytär! Katso, sinun kuninkaas tulee sinulle, vanhurskas, ja auttaja, köyhä, ja ajaa aasilla ja aasin tamman varsalla.
10. Sillä minä tahdon maahan lyödä rattaan Ephraimista ja hevosen Jerusalemista, ja sodan joutsi pitää särjettämän; sillä hän puhuu ystävällisesti pakanain seassa, ja hänen hallituksensa on oleva merestä hamaan mereen asti, ja virrasta hamaan maailman loppuun asti.
11. Sinä lasket myös liittos veren kautta vankis ulos vedettömästä kuopasta.
12. Niin palatkaat siis linnaan, te jotka toivossa vangitut olette; sillä tänäpänä minä tahdon myös ilmoittaa, ja kaksinkertaisesti sinulle maksaa.
13. Sillä minä olen Juudan minulleni joutseksi vetänyt, ja Ephraimin valmistanut; ja tahdon sinun lapses, Zion, herättää Grekan maan lapsia vastaan, ja asetan sinun niinkuin sankarin miekan.
14. Herra on heille ilmestyvä, ja hänen nuolensa pitää lähtemän ulos niinkuin pitkäisen leimaus; ja Herra, Herra, on basunalla soittava, ja menee niinkuin lounatuulen pyöriäiset.
15. Herra Zebaot on heitä suojeleva, että he söisivät, ja saisivat allensa linkokivillä, ja joisivat ja riemuitsisivat niinkuin viinasta, ja tulisivat täyteen niinkuin malja, ja niinkuin alttarin kulmat.
16. Ja Herra heidän Jumalansa on heitä sillä ajalla auttava, niinkuin kansansa laumaa; sillä pyhät kivet pitää

merkiksi hänen maallensa nostettaman.
17. Sillä kuinka paljo hyvää heillä on, ja kuinka suuri kauneus heillä on? Jyvät siittävät nuorukaiset ja viina neitseet.

10 LUKU

1. Anokaat Herralta ehtoo sadetta, niin Herra tekee pilven, ja antaa teille kyllä sataa, kaikelle kedon kasvulle.
2. Sillä epäjumalat puhuvat turhuutta, ja aavistajat näkevät valheen; ja puhuvat turhia unia, ja heidän lohdutuksensa ei ole mitään: sentähden he käyvät eksyksissä niinkuin lampaat, ja nääntyvät, ettei heillä ole yhtään paimenta.
3. Minun vihani on julmistunut paimenten päälle, ja minä tahdon kauriit etsiä; sillä Herran Zebaot on etsivä laumansa, Juudan huoneen, ja valmistaa heitä niinkuin hankituita sotahevosia.
4. Häneltä ovat nurkat, häneltä naulat, häneltä sotajoutsi, häneltä myös ynnä kaikki vaatiat tulleet.
5. Ja heidän pitää kuitenkin oleman niinkuin sankarit, jotka loan tallaavat kaduilla sodassa, ja pitää sotiman, sillä Herra on heidän kanssansa, että ratsasmiehet häpiään tulevat.
6. Ja minä tahdon vahvistaa Juudan huoneen, ja varjella Josephin huonetta, ja tahdon heitä asettaa jälleen sijoillensa; sillä minä armahdan heitä; ja he ovat niinkuin he ennenkin olivat, kuin minä heidät sysäsin pois; sillä minä Herra heidän Jumalansa tahdon heitä kuulla.
7. Ja Ephraim on oleva niinkuin sankari, ja heidän sydämensä on iloitseva niinkuin viinasta; ja heidän lapsensa saavat myös sen nähdä, ja riemuitsevat, että heidän sydämensä on iloinen Herrassa.
8. Minä tahdon heille viheltää, ja koota heitä, sillä minä tahdon heitä lunastaa; ja he lisääntyvät niinkuin he ennenkin olleet olivat.
9. Ja tahdon kylvää heitä kansain sekaan, että he muistaisivat minua kaukaisissa maakunnissa, ja eläisivät lastensa kanssa ja palajaisivat.
10. Sillä minä tahdon heitä tuoda jälleen Egyptin maalta, ja koota heitä Assyriasta, ja saattaa heitä Gileadin maahan ja Libanoniin, ja ei siinäkään pidä heillä kyllä oleman.
11. Ja hänen pitää käymän sen ahtaan meren lävitse, ja meren aaltoja lyömän, että kaikki ojain syvyydet kuivuisivat; silloin Assyrian ylpeys alennetaan, ja Egyptin valtikka lakkaa.
12. Minä tahdon heitä vahvistaa Herrassa, ja heidän pitää vaeltaman hänen nimeensä, sanoo Herra.

11 LUKU

1. Avaa, Libanon, porttis, että tuli sinun sedripuus polttais.
2. Ulvokaat, te hongat, sillä sedripuut ovat langenneet, ja ylimmäiset ovat hävitetyt. Ulvokaat, te Basanin tammet; sillä vahva metsä on hakattu pois.
3. Paimenet kuullaan ulvovan, sillä heidän väkevänsä ovat hävitetyt; jalopeurain penikkain kiljumus kuullaan, sillä Jordanin ylpeys on hävitetty.
4. Näin sanoo Herra minun Jumalani: kaitse teuraslampaita;
5. Sillä heidän omistajansa teurastavat niitä, ja ei luule siitä syntiä olevan; myyvät niitä, ja sanovat: kiitetty olkoon Herra, että minä olen rikastunut; ja ei heidän paimenensa heitä säästä.
6. Sentähden en minä tahdo enää säästää maan asuvaisia, sanoo Herra; ja katso, minä jätän ihmisen jokaisen kumppaninsa käsiin, ja heitä kuninkainsa käsiin, että he maan musertaisivat, enkä tahdo heitä auttaa heidän käsistänsä.
7. Ja minä kaitsen teuraslampaita, raadollisten lammasten tähden. Ja minä otin minulleni kaksi sauvaa: yhden minä kutsuin suloiseksi, mutta toisen sitovaiseksi, ja kaitsin lampaita.
8. Ja minä hukutin kolme paimenta yhtenä kuukautena; sillä en minä voinut heitä kärsiä, eikä he minuakaan kärsineet.
9. Ja minä sanoin: en minä tahdo teitä kaita; joka kuolee, se kuolkaan, joka nääntyy, se nääntyköön, ja jääneet syököön toinen toisensa lihan.
10. Ja minä otin suloisen sauvani ja särjin sen, rikkoakseni minun liittoni, jonka minä kaikille kansoille tehnyt olin.
11. Ja se rikottiin sinä päivänä; ja raadolliset lampaat, jotka minun kanssani pitivät, tunsivat siitä, että se Herran sana oli.
12. Ja minä myös sanoin heille: jos teille niin kelpaa, niin tuokaat tänne niin paljon kuin minä maksan; jollei, niin sallikaat olla; ja he punnitsivat niin paljon kuin minä maksoin, kolmekymmentä hopiapenninkiä.
13. Niin sanoi Herra minulle: heitä se pois, annettavaksi savenvalajalle; sitä suurta hintaa, johon minä heiltä arvattu olen! Ja minä oltin ne kolmekymmentä hopiapenninkiä ja heitin Herran huoneeseen, annettavaksi savenvalajalle.
14. Ja minä särjin minun toisen sitovaisen sauvani, rikkoakseni veljeyden Juudan ja Israelin vaiheella.
15. Ja Herra sanoi minulle: ota vielä itselles hullun paimenen aseet.
16. Sillä katso, minä herätän paimenen maassa, joka ei etsi nääntyvää, ei holho nuorta heikkoa, ei paranna

särjettyä, eikä tottele tervettä; vaan syö lihavain lihaa, ja repäisee heidän sorkkansa rikki.
17. Voi sitä kelvotointa paimenta, joka lauman hylkää! tulkaan miekka hänen käsivarteensa ja oikiaan silmään; kuivukoon hänen käsivartensa peräti, ja hänen oikea silmänsä tulkoon kokonansa pimiäksi!

12 LUKU

1. Tämä on Herran sanan kuorma Israelista: Herra, joka taivaat venyttää, ja maan perustaa, ja tekee ihmisen hengen hänessä, sanoo:
2. Katso, minä tahdon Jerusalemin tehdä unimaljaksi kaikille kansoille siinä ympärillä; sillä sen pitää myös Juudaa kohtaaman, kuin Jerusalem piiritetään.
3. Ja sillä ajalla tahdon minä Jerusalemin tehdä kaikille kansoille kuormakiveksi; niin monta kuin häntä siirtää tahtovat, pitää itsensä siihen rikki repimän; sillä kaikki pakanat maan päällä kokoontuvat häntä vastaan.
4. Silloin, sanoo Herra, tahdon minä kaikki hevoset pelkuriksi saattaa, ja heidän ratsastajansa tyhmäksi; mutta Juudan huoneelle tahdon minä avata minun silmäni, ja kaikki kansain hevoset lyödä sokeudella.
5. Ja Juudan päämiesten pitää sanoman sydämessänsä: olkoon Jerusalemin asuvaiset vain hyvässä turvassa, Herrassa Zebaotissa, heidän Jumalassansa.
6. Sillä ajalla tahdon minä panna Juudan päämiehet niinkuin tulipätsiksi puiden sekaan, ja niinkuin tulisoiton jalallisen, syömään sekä oikialta että vasemmalta puolelta kaikki kansat ympäriltä; ja Jerusalem asutaan taas siallansa Jerusalemissa.
7. Ja Herra on vapahtava Juudan majat niinkuin alustakin, ettei Davidin huoneen kunnia ylen paljo kerskaisi, eikä Jerusalemin asuvaisen kunnia, Juudaa vastaan.
8. Niinä päivinä on Herra Jerusalemin asuvaiset varjelevat; ja on tapahtuva, että se, joka silloin heidän seassansa heikko on, on oleva niinkuin David, ja Davidin huone on oleva niinkuin Jumalan huone, niinkuin Herran enkeli heidän edessänsä.
9. Silloin ajattelin minä hukuttaa kaikkia pakanoita, jotka ovat lähteneet Jerusalemia vastaan.
10. Mutta Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvaisille tahdon minä vuodattaa armon ja rukouksen hengen; sillä heidän pitää katsoman minun puoleeni, jonka he lävitse pistäneet ovat; ja pitää valittaman, niinkuin joku valittaa ainokaista poikaansa, ja heidän pitää häntä murehtiman, niinkuin joku itkis esikoistansa.
11. Silloin pitää suuren valitusitkun oleman Jerusalemissa, niinkuin Hadadrimmonin itku Megiddon kedolla.
12. Ja maan pitää valittaman, jokainen sukukunta erinänsä; Davidin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän

vaimonsa erinänsä; Natanin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä;
13. Levin huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä; Simein huoneen sukukunta erinänsä, ja heidän vaimonsa erinänsä;
14. Niin myös kaikki muut jääneet sukukunnat, kukin erinänsä, ja heidän vaimonsa myös erinänsä.

13 LUKU

1. Sillä ajalla on avoin lähde Davidin huoneelle ja Jerusalemin asuvaisille oleva syntiä ja saastaisuutta vastaan.
2. Sillä ajalla, sanoo Herra Zebaot, tahdon minä epäjumalain nimet maasta kadottaa, ettei heitä enään pidä muistettaman; tahdon myös väärät prophetat ja saastaisen hengen ajaa pois maalta.
3. Ja pitää tapahtuman, että jos joku vielä ennustais, niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänelle sanoman: et sinä saa elää, sillä sinä olet valehdellut Herran nimeen. Ja niin hänen isänsä ja äitinsä, jotka hänen synnyttäneet ovat, pitää hänen pistämän lävitse, kuin hän ennustaa.
4. Sillä silloin pitää tapahtuman, että prophetat näkyinsä kanssa tulevat häpiään, kuin he ennustavat; ja ei heidän pidä enää yllensä pukevan karvavaatteita, joilla he viettelevät.
5. Mutta pitää sanoman: en minä ole propheta, vaan minä olen peltomies; sillä minä olen nuoruudestani orjana ollut.
6. Mutta jos hänelle sanottaisiin: mitkä haavat ovat sinun käsissäs? niin hänen pitää vastaaman: niin minä olen haavoitettu niiden huoneessa, jotka minua rakastivat.
7. Herää, miekka minun paimeneni päälle ja sen miehen päälle, joka minulle lähinen on, sanoo Herra Zebaot: lyö paimenta, niin lampaat hajoovat! ja niin minä käteni käännän piskuisia päin.
8. Ja pitää tapahtuman, sanoo Herra, että jokaisessa maakunnassa kaksi osaa häviää ja hukkuu, ja kolmas osa siihen jääpi.
9. Ja kolmannen osan tahdon minä viedä tulen lävitse, ja puhdistaa sen, niinkuin hopia puhdistetaan, ja tahdon sen kirkastaa, niinkuin kulta kirkastetaan. Nämät minun nimeäni avuksi huutavat, ja minä tahdon heitä kuulla, ja sanoa: se on minun kansani; ja heidän pitää sanoman: Herra minun Jumalani.

14 LUKU

1. Katso, päivä tulee Herralle, jona sinun saaliis sinussa jaetaan.

2. Sillä minä olen kokoova kaikkinaiset pakanat sotaan Jerusalemia vastaan, ja kaupunki voitetaan, huoneet ryöstetään ja vaimot raiskataan. Puoli osaa kaupunkia viedään vangiksi, ja jääneitä kansasta ei ajeta ulos kaupungista.
3. Mutta Herra on lähtevä sotimaan pakanoita vastaan, niinkuin hän on tottunut sodan ajalla sotimaan.
4. Silloin hänen jalkansa pitää Öljymäellä seisoman, joka on läsnä Jerusalemia itään päin; ja Öljymäen pitää halkeeman keskeltä itään ja länteen, sangen leviältä toinen toisestansa; toinen osa mäkeä pitää erkaneman pohjoiseen päin ja toinen etelään päin.
5. Ja teidän pitää pakeneman sitä laaksoa, joka on näiden vuorten vaiheella, sillä se laakso mäkien vaiheella pitää ulottuman Atsaliin asti; ja pitää paettaman niinkuin muinen paettiin maanjäristyksen tähden, Ussian Juudan kuninkaan aikana. Silloin Herra minun Jumalani on tuleva, ja kaikki pyhät hänen kanssansa.
6. Ja siihen aikaan pitää tapahtuman, ettei valkeus pidä oleman kallis eikä sumuinen.
7. Ja yksi päivä on oleva, joka Herralle tuttu on, ei päivä eikä yö; vaan pitää tapahtuman, että ehtoona pitää valkeus oleman.
8. Silloin pitää Jerusalemista elävät vedet vuotaman, puoli osa itäistä merta päin, ja toinen puoli hamaan äärimäiseen mereen; ja sen pitää sekä kesällä että talvella tapahtuman.
9. Ja Herra on kaiken maan Kuningas oleva; siihen aikaan on ainoastaan yksi Herra oleva, ja hänen nimensä yksi.
10. Ja koko maakunnassa pitää käytämän ympäri niinkuin tasaisella kedolla, Gibeasta niin Rimmoniin asti, lounaan puolella Jerusalemia; sillä se korotetaan ja asutaan hänen siassansa, Benjaminin portista hamaan ensimäisen portin paikkaan, hamaan Kulmaporttiin, ja Hananeelin tornista niin kuninkaan viinakuurniin asti.
11. Ja hänessä pitää asuttaman, eikä enään pidä yhtään kirousta oleman, sillä Jerusalemin pitää turvallisesti asuman.
12. Ja tämä on rangaistus oleva, jolla Herra kaikkia kansoja on rankaiseva, jotka ovat sotineet Jerusalemia vastaan: heidän lihansa pitää raukeaman jaloillansa seisoissansa, ja heidän silmänsä pitää lävissänsä vaipuman, ja heidän kielensä suussansa raukeaman.
13. Siihen aikaan on Herra suuren metelin heidän sekaansa nostava, että jokainen pitää kumppaninsa käteen rupeeman, ja paneman kätensä kumppaninsa käden päälle.
14. Sillä Juuda on myös Jerusalemissa sotiva; ja sen ympärille kootaan kaikkein pakanain tavarat, kultaa, hopiaa ja sangen paljo vaatteita.
15. Ja niin on tämä rangaistus tapahtuva hevosille, muuleille, kameleille, aaseille ja kaikkinaisille eläimille, jotka heidän leirissänsä ovat, niinkuin tämä rangaistus on.
16. Ja kaikki jääneet kaikkein pakanain seassa, jotka läksivät Jerusalemia vastaan, menevät joka vuosi

kumartamaan Kuningasta, Herraa Zebaotia, ja lehtimajan juhlaa pitämään.
17. Ja on tapahtuva, että joka maan sukukunnista ei mene ylös Jerusalemiin tätä Kuningasta, Herraa Zebaotia, kumartamaan, ei pidä heille sadetta tuleman.
18. Ja ellei Egyptiläisten sukukunta menisi ylös ja tulisi, niin ei heidänkään päällensä pidä sataman; tämä on se rangaistus, jolla Herra on pakanat rankaiseva, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään.
19. Sillä se on Egyptiläisten synti ja kaikkein pakanain synti, jotka ei tule lehtimajan juhlaa pitämään.
20. Siihen aikaan pitää hevosten kelloin päälle (kirjoitettu) oleman: Herran pyhyys; ja kattilat Herran huoneessa pitää oleman niinkuin maljat alttarin edessä.
21. Sillä kaikki kattilat Jerusalemissa ja Juudassa pitää Herralle Zebaotille pyhitetyt oleman; että kaikkein, jotka uhrata tahtovat, pitää tuleman ja ne ottaman ja niissä keittämän. Ja ei yksikään Kanaanealainen pidä enää Herran Zebaotin huoneessa oleman siihen aikaan.

MALAKIA

1 LUKU

Tämä on Herran sanan kuorma Israelin tykö, Malakian kautta.
2. Minä rakastin teitä, sanoo Herra. Niin te sanotte: missäs meitä rakastit? Eikö Esau ole Jakobin veli, sanoo Herra? ja minä rakastin Jakobia,
3. Ja vihasin Esauta; olen myös autioksi tehnyt hänen vuorensa, ja hänen perimisensä lohikärmeille erämaaksi.
4. Ja jos Edom sanois: me olemme köyhtyneet, mutta me tahdomme autiot jälleen rakentaa; niin sanoo Herra Zebaot näin: jos he rakentavat, niin minä tahdon maahan kukistaa; ja ne pitää kutsuttaman jumalattomuuden rajaksi ja siksi kansaksi, jolle Herra on vihainen ijankaikkisesti.
5. Sen pitää teidän silmänne näkemän, ja teidän pitää sanoman: Herra on ylistetty Israelin maan äärissä.
6. Pojan pitää kunnioittaman isäänsä, ja palvelian isäntäänsä. Jos minä siis isä olen, kussa on minun kunniani? Jos minä isäntä olen, kussa on minun pelkoni? sanoo Herra Zebaot teille, papit, jotka katsotte ylön minun nimeni. Niin te sanotte: missä me katsomme ylön sinun nimes?
7. Silloin kuin te uhraatte minun alttarilleni saastaista leipää. Niin te sanotte: kuinka me uhraamme sinulle saastaista? Siinä että te sanotte: Herran pöytä on katsottu ylön.
8. Ja kuin te uhraatte jotakin, joka sokia on, niin ette sano sitä pahaksi; ja kuin te uhraatte jotakin ontuvaa eli sairasta, niin ei sitäkään sanota pahaksi. Vie senkaltaista sinun päämiehilles, mitämaks, jos sinä olet hänelle otollinen, eli jos hän katsoo sinun puolees, sanoo Herra Zebaot.
9. Niin rukoilkaat nyt Jumalaa, että hän armahtais meidän päällemme, sillä se on tapahtunut teiltä. Luuletteko, että hän katsoo teidän puoleenne? sanoo Herra Zebaot.
10. Kuka on myös teidän seassanne, joka sulkee oven (ilman palkkaa)? ette myös viritä tulta minun alttarilleni ilman mitäkään. Ei minulla ole suosiota teihin, sanoo Herra Zebaot, ja ruokauhri teidän käsistänne ei ole minulle otollinen.
11. Vaan hamasta auringon koitosta niin laskemiseen asti pitää minun nimeni suureksi tuleman pakanain seassa, ja jokapaikassa pitää minun nimelleni suitsutettaman, ja puhdas ruokauhri uhrattaman; sillä minun nimeni pitää suureksi tuleman pakanain seassa, sanoo Herra Zebaot.

12. Mutta te turmelette sen sillä, kuin te sanotte: Herran pöytä on saastutettu, ja sen uhri on katsottu ylön ja hänen ruokansa.
13. Ja te sanotte: katso, se on sula vaiva, ja lyötte sen tuleen, sanoo Herra Zebaot. Ja te uhraatte ryövättyä, ontuvaa ja sairasta, ja ne te uhraatte ruokauhriksi. Pitäiskö se minulle otollinen oleman teidän käsistänne? sanoo Herra.
14. Mutta kirottu olkoon pettäjä, jonka laumassa on oinas, ja kuin hän tekee lupauksen, niin hän uhraa Herralle kelvottoman; sillä minä olen suuri kuningas, sanoo Herra Zebaot, ja minun nimeni on peljättävä pakanain seassa.

2 LUKU

1. Ja te papit, tämä käsky tulee nyt teille.
2. Ellette sitä kuule, ja ellette pane sydämeenne, että te niin antaisitte minun nimelleni kunnian, sanoo Herra Zebaot, niin minä lähetän teidän sekaanne kirouksen, ja kiroon teidän siunauksianne; jopa minä olen myös niitä kironnut, ettette sitä tahtoneet panna sydämeenne.
3. Katso, minä tahdon turmella teidän siemenenne, ja paiskaan sonnan teidän kasvoillenne, teidän juhlapäiväinne sonnan, niin että se ijäksi teihin tarttuu.
4. Niin te saatte tuta, että minä sen käskyn teille lähettänyt olen, että sen piti minun liittoni Levin kanssa oleman, sanoo Herra Zebaot.
5. Sillä minun liittoni oli hänen kanssansa elämään ja rauhaan, ja minä annoin ne pelvoksi hänelle, pelkäämään minua, ja minun nimeäni hämmästymään.
6. Totuuden laki oli hänen suussansa, ja ei löydetty mitään pahaa hänen huulissansa; hän vaelsi rauhallisesti ja toimellisesti minun edessäni, ja käänsi monta pois synnistä.
7. Sillä papin huulet pitää opin kätkemän, että lakia hänen suustansa kysyttäisiin; sillä hän on Herran Zebaotin enkeli.
8. Mutta te olette tieltä poikenneet, pahoitatte monta laissa, ja olette Levin liiton rikkoneet, sanoo Herra Zebaot.
9. Sentähden olen minä myös tehnyt, että te olette hyljätyt ja ylönkatsotut kaiken kansan edessä, ettette pidä minun teitäni, mutta katsotte ihmisten muotoa laissa.
10. Eikö meillä kaikilla ole yksi Isä? eikö yksi Jumala meitä luonut ole? Miksi me katsomme ylön toinen toisemme, ja rikomme sen liiton, joka meidän isäimme kanssa tehty oli?

11. Sillä Juuda on ylönkatsojaksi tullut, Israelissa ja Jerusalemissa on tapahtunut kauhistus; sillä Juuda turmelee Herran pyhän, jota hän itse rakasti, ja ottaa vieraan jumalan tyttäriä emänniksensä.
12. Vaan Herra hävittää hänen, joka sen tekee, Jakobin majasta, sekä opettajan että opetuslapsen, ja sen, joka vie Herralle Zebaotille ruokauhria.
13. Te teette myös sen toisen, että Herran alttarin edessä ovat kyyneleet, itkut ja huokaukset, niin etten minä enään tahdo katsoa ruokauhria päin, eli ottaa vastaan jotakin otollisesti teidän käsistänne.
14. Ja te sanotte: minkätähden? Sentähden, että Herra on sinun ja sinun nuoruutes vaimon vaiheella todistanut, jonka katsot ylön, joka on sinun kumppanis ja sinun vaimos, johon sinä liitolla itses kiinni sitonut olet.
15. Sillä eikö hän heitä yhdeksi tehnyt, vaikka hänellä olis ollut muita henkiä? Mutta mitä se yksi tekee? Hän etsii Jumalan siementä. Sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älköön kenkään katsoko ylön nuoruutensa vaimoa.
16. Että (Jumala) vihaa sitä hylkäämistä, sanoo Herra Israelin Jumala, kuin joku peittää vääryytensä niinkuin vaatteella, sanoo Herra Zebaot: sentähden karttakaat teidän henkeänne, ja älkäät katsoko heitä ylön.
17. Te olette Herraa teidän puheellanne vaivanneet; ja te sanotte: missä me häntä olemme vaivanneet? Siinä kuin te sanotte: jokainen, joka pahaa tekee, se kelpaa Herralle, ja että senkaltaiset ovat hänelle otolliset; eli kussa on se Jumala, joka rankaisee?

3 LUKU

1. Katso, minä lähetän minun enkelini, joka minun eteeni pitää tien valmistaman; ja kohta tulee templiinsä se Herra, jota te etsitte, ja liiton enkeli, jota te tahdotte; katso, hän tulee, sanoo Herra Zebaot.
2. Mutta kuka voi hänen tulemisensa päivää kärsiä? ja kuka voi seisoa, kuin hän ilmaantuu? Sillä hän on niinkuin hopiasepän tuli ja niinkuin pesiän saippua.
3. Hän on istuva ja sulaava ja selittävä hopian; hän on puhdistava ja hivuttava Levin pojat, niinkuin kullan ja hopian. Silloin pitää heidän tuoman Herralle ruokauhria vanhurskaudessa.
4. Ja Juudan ja Jerusalemin ruokauhrit pitää kyllä Herralle kelpaaman, niinkuin muinen ja entisinä vuosina.
5. Ja minä tahdon tulla teidän tykönne ja rangaista teitä, ja tahdon olla nopia todistaja noitia vastaan, huorintekiöitä ja valapattoisia vastaan, ja niitä vastaan, jotka palkolliselta palkan pidättävät, leskille ja orvoille väkivaltaa ja vääryyttä tekevät, ja jotka muukalaista sortavat, eikä pelkää minua, sanoo Herra

Zebaot.
6. Sillä minä olen Herra, joka en muutu; ja te Jakobin lapset, ette ole hukkuneet.
7. Te olette hamasta teidän isäinne ajasta alati poikenneet pois minun säädyistäni, ja ette ole niitä pitäneet; niin kääntykäät nyt minun tyköni, niin minä tahdon myös kääntyä teidän tykönne, sanoo Herra Zebaot. Niin te sanotte: missä meidän pitää meitämme kääntämän?
8. Onko se oikein, että ihminen pettää Jumalan, niinkuin te minun petätte? niin te sanotte: missä me sinun petämme? Kymmenyksissä ja ylennysuhrissa.
9. Sentähden te olette kirouksella kirotut, että te minun petätte, kaikki kansa.
10. Mutta tuokaat täydelliset kymmenykset minun aittaani, että minun huoneessani ruokaa olis; ja niin koetelkaat minua, sanoo Herra Zebaot, ellen minä myös avaa teille taivaan akkunia, ja vuodata sieltä runsaasti siunausta.
11. Ja minä tahdon teiltä syöjän rangaista ettei se teiltä maan hedelmää hukuttaisi, ja ettei viinapuu teidän pellossanne olisi hedelmätöin, sanoo Herra Zebaot.
12. Niin että kaikki pakanat pitää teidän autuaaksi sanoman; sillä teidän pitää kallis maa oleman, sanoo Herra Zebaot.
13. Kovasti te puhutte minua vastaan, sanoo Herra. Ja te sanotte: mitä me puhumme sinua vastaan?
14. Te sanotte: se on turha, kuin Jumalaa palvellaan, ja mitä se auttaa, että me pidämme hänen käskynsä, ja vaivaamme meidän elämäämme Herran Zebaotin edessä?
15. Sentähden me ylistämme ylönkatsojia; sillä jumalattomat menestyvät; he kiusaavat Jumalaa, ja se heille menestyy.
16. Silloin ne, jotka Herraa pelkäävät, lohduttavat toinen toistansa näin: Herra ottaa siitä vaarin ja kuulee sen, ja muistokirja on kirjoitettu hänen eteensä niille, jotka Herraa pelkäävät ja muistavat hänen nimensä.
17. Niiden pitää, sanoo Herra Zebaot, sinä päivänä, jonka minä teen, oleman minun omani; ja minä tahdon heitä armahtaa, niinkuin mies armahtaa poikaansa, joka häntä palvelee.
18. Ja teidän pitää jälleen sitä vastaan näkemän, mikä eroitus on vanhurskaan ja jumalattoman vaiheella, ja sen vaiheella, joka Jumalaa palvelee, ja sen, joka ei häntä palvele.

4 LUKU

1. Sillä katso, se päivä tulee, joka on palava niinkuin pätsi: silloin pitää kaikki ylönkatsojat ja jumalattomat olkena oleman, ja se tuleva päivä pitää heidät sytyttämän, sanoo Herra Zebaot, ja ei pidä heille jättämän

juurta eikä oksaa.
2. Mutta teille, jotka minun nimeäni pelkäätte, on vanhurskauden aurinko koittava, ja autuus hänen siipeinsä alla; ja teidän pitää käymän ulos ja sisälle, lisääntymän niinkuin syöttiläät vasikat.
3. Teidän pitää jumalattomat tallaaman; sillä heidän pitää tuhkana teidän jalkainne alla oleman, sinä päivänä, jonka minä tehdä tahdon, sanoo Herra Zebaot.
4. Muistakaat Moseksen minun palveliani lakia, jonka minä hänelle käskin Horebissa, kaikelle Israelille säädyksi ja oikeudeksi.
5. Katso, minä lähetän teille Elian, prophetan, ennenkuin se suuri ja hirmuinen Herran päivä tulee.
6. Hän on kääntävä isäin sydämet lasten tykö, ja lasten sydämet isäinsä tykö, etten minä tulisi ja löisi maahan kirouksella.

PYHÄN MATTEUKSEN EVANKELIUMI

1 LUKU

Jesuksen Kristuksen syntymäkirja, Davidin pojan, Abrahamin pojan.
2. Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jakobin. Jakob siitti Juudan, ja hänen veljensä,
3. Juuda siitti Phareksen ja Saramin Tamarista. Phares siitti Hetsronin. Hetsron siitti Aramin.
4. Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin.
5. Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siitti Jessen.
6. Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emännästä.
7. Salomon siitti Rehabeamin. Rehabeam siitti Abian. Abia siitti Assan.
8. Assa siitti Josaphatin. Josaphat siitti Joramin. Joram siitti Ussian.
9. Ussia siitti Jotamin. Jotam siitti Akaksen. Akas siitti Etsekian.
10. Etsekia siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian.
11. Josia siitti (Jojakimin. Jojakim siitti) Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankiudessa.
12. Mutta Babelin vankiuden jälkeen siitti Jekonia Sealtielin. Sealtiel siitti Zorobabelin.
13. Zorobabel siitti Abiudin. Abiud siitti Eliakimin. Eliakim siitti Asorin.
14. Asor siitti Sadokin. Sadok siitti Akimin. Akim siitti Eliudin.
15. Eliud siitti Eleatsarin. Eleatsar siitti Matanin. Matan siitti Jakobin.
16. Jakob siitti Josephin, Marian miehen, josta (Mariasta) on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus.
17. Niin ovat kaikki polvet Abrahamista Davidiin asti neljätoistakymmentä polvea; Davidista Babelin vankiuteen myös neljätoistakymmentä polvea, ja Babelin vankiudesta Kristukseen asti neljätoistakymmentä polvea.
18. Jesuksen Kristuksen syntymys oli näin: koska Maria hänen äitinsä oli Josephiin kihlattu, ennen kuin he yhteen tulivat, löyttiin hän raskaaksi Pyhästä Hengestä.
19. Mutta että Joseph hänen miehensä oli hurskas ja ei tahtonut häntä huutoon saattaa, ajatteli hän salaisesti hyljätä hänen.
20. Kuin hän näitä ajatteli, katso, niin Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa ja sanoi: Joseph, Davidin poika! älä pelkää ottaakses Mariaa puolisoas tykös; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä.

21. Ja hänen pitää synnyttämän Pojan, jonka nimen sinun pitää kutsuman Jesus; sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä.
22. Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että täytettäisiin, mitä Herralta on sanottu prophetan kautta, joka sanoo:
23. Katso, neitseen pitää raskaaksi tuleman ja synnyttämän Pojan, ja hänen nimensä pitää kutsuttaman Emmanuel; se on niin paljo sanottu: Jumala meidän kanssamme.
24. Kuin Joseph unesta heräsi, niin hän teki kuin Herran enkeli hänen käski, ja otti puolisonsa tykönsä,
25. Ja ei tuntenut häntä, siihenasti kuin hän poikansa esikoisensa synnytti, ja kutsui hänen nimensä Jesus.

2 LUKU

1. Koska siis Jesus syntynyt oli Betlehemissä Juudan maalla, kuningas Herodeksen aikaan, katso, tietäjät tulivat idästä Jerusalemiin ja sanoivat:
2. Kussa on se syntynyt Juudalaisten kuningas? sillä me näimme hänen tähtensä idässä, ja tulimme häntä kumartaen rukoilemaan.
3. Kuin kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja kaikki Jerusalem hänen kanssansa,
4. Ja kokosi kaikki ylimmät papit ja kirjanoppineet kansan seassa, ja kyseli heiltä, kussa Kristuksen syntymän piti.
5. Ja he sanoivat hänelle: Betlehemissä Juudan maalla; sillä niin on prophetan kautta kirjoitettu:
6. Ja sinä Betlehem Juudan maassa, et sinä ole suinkaan vähin Juudan pääruhtinasten seassa; sillä sinusta on tuleva se Ruhtinas, jonka minun kansaani Israelia pitää hallitseman.
7. Silloin kutsui Herodes tietäjät salaa, ja tutkisteli visusti heiltä, millä ajalla tähti ilmestyi,
8. Ja lähetti heidät Betlehemiin, ja sanoi: menkäät ja kysykäät visusti lapsesta, ja kuin te löydätte, niin ilmoittakaat minulle, että minäkin tulisin ja kumartaisin häntä.
9. Kuin he olivat kuninkaan kuulleet, menivät he matkaansa, ja katso, tähti, jonka he olivat nähneet idässä, kävi heidän edellänsä, niinkauvan kuin hän edellä käyden seisahti sen paikan päälle, jossa lapsi oli.
10. Kuin he tähden näkivät, ihastuivat he sangen suurella ilolla,
11. Ja menivät huoneeseen, löysivät lapsen äitinsä Marian kanssa, maahan lankesivat ja rukoilivat häntä, ja avasivat tavaransa, ja lahjoittivat hänelle kultaa ja pyhää savua ja mirhamia.
12. Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palajamasta; ja he menivät toista tietä omalle maallensa.
13. Mutta kuin he olivat menneet pois, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa, sanoen: nouse

ja ota lapsi äitinensä tykös, ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta, hukuttaaksensa häntä.
14. Niin hän nousi ja otti lapsen äitinensä yöllä tykönsä, ja pakeni Egyptiin,
15. Ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti: että täytettäisiin mitä sanottu oli Herralta prophetan kautta, joka sanoo: Egyptistä kutsuin minä poikani.
16. Kuin Herodes näki itsensä tietäjiltä vietellyksi, vihastui hän sangen kovin, ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Betlehemissä ja kaikissa sen äärissä, jotka kaksivuotiset olivat taikka nuoremmat, sen ajan jälkeen, jonka hän oli tarkasti tietäjiltä tutkinut.
17. Silloin se täytettiin, mitä Jeremialta prophetalta sanottu oli, joka sanoo:
18. Ramassa on ääni kuulunut, suuri valitus, itku ja iso parku: Rakel itkee lapsiansa, ja ei tahtonut itsiänsä antaa lohdutettaa, ettei he ole.
19. Mutta kuin Herodes oli kuollut, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa Egyptissä ja sanoi:
20. Nouse ja ota lapsi äitinensä, ja mene Israelin maalle; sillä ne ovat kuolleet, jotka lapsen henkeä väijyivät.
21. Niin hän nousi ja otti lapsen äitinensä, ja meni Israelin maalle.
22. Mutta kuin hän kuuli, että Arkelaus oli kuningas Juudeassa, isänsä Herodeksen siassa, pelkäsi hän sinne mennä. Ja hän sai Jumalalta käskyn unessa, ja poikkesi Galilean ääriin,
23. Ja tuli ja asui kaupungissa, joka kutsutaan Natsaret, että täytettäisiin mitä prophetain kautta sanottu oli: hän pitää Natsarealaiseksi kutsuttaman.

3 LUKU

1. Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja, ja saarnasi Juudean korvessa,
2. Ja sanoi: tehkäät parannus; sillä taivaan valtakunta on lähestynyt.
3. Sillä tämä on se, josta sanottu on Jesaialta prophetalta, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa, valmistakaat Herran tietä, tehkäät hänen polkunsa oikiaksi.
4. Mutta Johanneksella oli vaate kamelin karvoista ja hihnainen vyö hänen vyöllänsä, ja hänen ruokansa oli heinäsirkat ja metsähunaja.
5. Silloin meni hänen tykönsä Jerusalem, ja koko Juudea, ja kaikki maakunta Jordanin ympäriltä.
6. Ja he kastettiin häneltä Jordanissa, ja tunnustivat heidän syntinsä.
7. Mutta kuin hän monta Pharisealaisista ja Saddukealaisista näki tulevan kasteensa tykö, sanoi hän heille:

te kyykärmetten sikiät, kuka teitä neuvoi pakenemaan tulevaista vihaa?
8. Tehkäät siis parannuksen soveliaita hedelmiä.
9. Ja älkäät ajatelko itsellenne sanoa: Abraham on meidän isämme. Millä minä sanon teille: Jumala voi näistä kivistä Abrahamille lapset herättää.
10. Mutta jo myös on kirves pantu puiden juurelle: sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään.
11. Minä tosin kastan teitä vedellä parannukseen; mutta se, joka minun jälkeeni tulee, on väkevämpi minua, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen kantamaan, hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.
12. Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella.
13. Silloin tuli Jesus Galileasta Jordaniin Johanneksen tykö, kastettaa häneltä;
14. Mutta Johannes kielsi häneltä, sanoen: minä tarvitsen sinulta kastettaa, ja sinä tulet minun tyköni?
15. Niin vastasi Jesus ja sanoi hänelle: salli nyt; sillä näin meidän sopii kaikkea vanhurskautta täyttää. Ja hän salli hänen.
16. Kuin Jesus kastettu oli, astui hän kohta ylös vedestä: ja katso, taivaat aukenivat hänelle, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas, niinkuin kyyhkyisen, ja tulevan hänen päällensä,
17. Ja katso, ääni taivaasta sanoi: tämä on se minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin.

4 LUKU

1. Silloin vietiin Jesus hengeltä korpeen kiusattaa perkeleeltä.
2. Ja kuin hän oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, sitte hän isosi.
3. Ja kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano, että nämät kivet leiviksi tulevat.
4. Mutta hän vastasi ja sanoi: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, mutta jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee.
5. Silloin otti perkele hänen kanssansa pyhään kaupunkiin, ja asetti hänen templin harjalle,
6. Ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske sinus alaspäin; sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta, ja he käsissä kantavat sinun, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa.
7. Niin Jesus sanoi hänelle: taas on kirjoitettu: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas.
8. Taas vei hänen perkele sangen korkialle vuorelle, ja osoitti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden

kunnian,
9. Ja sanoi hänelle: nämät kaikki minä annan sinulle, jos sinä lankeat maahan ja rukoilet minua.
10. Niin sanoi Jesus hänelle: mene pois, saatana! Sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman, ja häntä ainoaa palveleman.
11. Silloin jätti hänen perkele; ja katso, enkelit tulivat ja palvelivat häntä.
12. Mutta kuin Jesus kuuli, että Johannes oli vankiuteen annettu ylön, poikkesi hän Galileaan,
13. Ja jätti Natsaretin, tuli ja asui Kapernaumissa, joka on merikaupunki, Zebulonin ja Naphtalin äärissä;
14. Että täytettäisiin se mikä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo:
15. Zebulonin maa ja Naphtalin maa, läsnä meritietä, sillä puolella Jordanin, pakanain Galilea,
16. Kansa, joka pimiässä istui, näki suuren valkeuden, ja niille, jotka kuoleman maassa ja varjossa istuivat, koitti valkeus.
17. Siitä ajasta rupesi Jesus saarnaamaan ja sanomaan: tehtäät parannus; sillä taivaan valtakunta lähestyi.
18. Mutta kuin Jesus käveli Galilean meren tykönä, näki hän kaksi veljestä, Simonin, joka kutsutaan Pietariksi, ja Andreaksen hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; (Sillä he olivat kalamiehet,)
19. Ja sanoi heille: seuratkaat minua, ja minä teen teidät ihmisten kalamiehiksi.
20. Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä.
21. Ja kuin hän sieltä edemmä kävi, näki hän toiset kaksi veljestä, Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen hänen veljensä, venheessä isänsä Zebedeuksen kanssa, parantavan verkkojansa; ja hän kutsui heitä.
22. Niin he kohta jättivät venheen ja isänsä, ja seurasivat häntä.
23. Ja Jesus vaelsi ympäri kaiken Galilean, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaiset taudit ja kaiken sairauden kansan seassa.
24. Ja sanoma kuului hänestä kaikkeen Syrian maahan. Ja he toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, moninaisilla taudeilla ja kivuilla vaivatuita ja piruilta riivatuita, ja kuutaudillisia ja halvatuita; ja hän paransi ne.
25. Ja häntä seurasi paljo väkeä Galileasta ja kymmenestä kaupungista, ja Jerusalemista ja Juudeasta, ja maakunnista sillä puolella Jordania.

5 LUKU

1. Mutta kuin hän näki kansan, astui hän ylös vuorelle, ja kuin hän oli istunut, tulivat hänen opetuslapsensa

hänen tykönsä.
2. Niin hän avasi suunsa, opetti heitä ja sanoi:
3. Autuaat ovat hengellisesti vaivaiset; sillä heidän on taivaan valtakunta.
4. Autuaat ovat murheelliset; sillä he saavat lohdutuksen.
5. Autuaat ovat siviät; sillä he saavat maan periä.
6. Autuaat ovat, jotka isoovat ja janoovat vanhurskautta; sillä he ravitaan.
7. Autuaat ovat laupiaat; sillä he saavat laupiuden.
8. Autuaat ovat puhtaat sydämestä; sillä he saavat nähdä Jumalan.
9. Autuaat ovat rauhan tekiät; sillä ne pitää Jumalan pojiksi kutsuttaman.
10. Autuaat ovat, jotka vanhurskauden tähden vainotaan; sillä heidän on taivaan valtakunta.
11. Autuaat olette te, kuin he pilkkaavat ja vainoovat teitä, ja puhuvat kaikkinaista pahuutta teitä vastaan, valhetellen minun tähteni.
12. Iloitkaat ja riemuitkaat; sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä näin he vainosivat prophetaita, jotka teidän edellänne olivat.
13. Te olette maan suola: jos siis suola tulee mauttomaksi, millä sitte suolataan? ei se enään kelpaa mihinkään, vaan heitettää pois ja ihmisiltä tallattaa.
14. Te olette maailman valkeus. Ei sitä kaupunkia taideta peittää, joka vuorella on,
15. Eikä kynttilää sytytetä ja panna vakan alle, vaan kynttiläjalkaan, valaisemaan kaikkia, jotka huoneessa ovat.
16. Näin valistakoon teidän valkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työnne, ja kunnioittaisivat teidän Isäänne, joka on taivaissa.
17. Älkäät luulko, että minä tulin lakia ja prophetaita päästämään: en minä tullut päästämään, vaan täyttämään.
18. Sillä totisesti sanon minä teille: siihenasti kuin taivas ja maa katoo, ei pidä vähinkään piirto eikä joku rahtu laista katooman, siihenasti kuin kaikki tapahtuvat.
19. Kuka siis jonkun näistä vähimmistä käskyistä päästää, ja näin ihmisiä opettaa, hän pitää taivaan valtakunnassa vähimmäksi kutsuttaman; mutta joka sen tekee ja opettaa, se pitää suureksi taivaan valtakunnassa kutsuttaman.
20. Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljoa enempi kuin kirjanoppineiden ja Pharisealaisten, niin ette tule taivaan valtakuntaan.
21. Te kuulitte mitä sanottu oli vanhoille: ei sinun pidä tappaman; mutta jokainen, joka tappaa, hänen pitää

tuomioon vikapää oleman.
22. Mutta minä sanon teille: että jokainen, joka tyhmästi vihastuu veljellensä, hänen pitää tuomioon vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo veljellensä: raka, hänen pitää neuvon alle vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo: sinä tyhmä, hänen pitää helvetin tuleen vikapää oleman.
23. Sentähden, jos sinä uhraat lahjas alttarille, ja siellä muistat, että veljelläs on jotakin sinua vastaan:
24. Niin jätä sinne lahjas alttarin eteen, ja mene ensin sopimaan veljes kanssa, ja tule sitte lahjas uhraamaan.
25. Sovi nopiasti riitaveljes kanssa, koskas vielä hänen kanssansa tiellä olet, ettei riitaveljes anna sinua joskus tuomarille, ja tuomari antaa sinun palvelialle, ja sinä heitetään torniin.
26. Totisesti sanon minä sinulle: et sinä suinkaan pääse sieltä ulos, siihenasti kuin sinä maksat viimeisen rovon.
27. Te kuulitte sanotuksi vanhoille: ei sinun pidä huorin tekemän.
28. Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo vaimon päälle himoitaksensa häntä, hän teki jo huorin hänen kanssansa sydämessänsä.
29. Jos oikia silmäs pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäs hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis heitettämän helvettiin.
30. Ja jos oikia kätes pahentaa sinun, niin hakkaa se poikki, ja heitä pois tyköäs! sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäs hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis helvettiin heitettämän.
31. On myös sanottu: jokainen joka emäntänsä hylkää, hän antakaan hänelle erokirjan.
32. Mutta minä sanon teille: joka emäntänsä hylkää, muutoin kuin huoruuden tähden, hän saattaa hänen huorin tekemään; ja joka nai sen hyljätyn, hän tekee huorin.
33. Taas te kuulitte sanotuksi vanhoille: älä vanno väärin, vaan pidä valas Herralle.
34. Mutta minä sanon teille: älkäät ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan istuin;
35. Eikä maan kautta, sillä se on hänen astinlautansa: ei myös Jerusalemin kautta, sillä se on suuren kuninkaan kaupunki:
36. Ei sinun myös pidä vannoman pääs kautta, sillä et sinä voi yhtään hiusta valkiaksi eli mustaksi tehdä.
37. Vaan teidän puheenne pitää oleman: on, on, ei, ei; mutta mitä siihen lisätään, se on pahasta.
38. Te kuulitte sanotuksi: silmä silmästä, ja hammas hampaasta.
39. Mutta minä sanon teille: älkäät olko pahaa vastaan; vaan joka sinua lyö oikialle poskelle, niin käännä myös hänelle toinen.
40. Ja joka sinua tahtoo oikeuden eteen, jo ottaa hamees, niin salli myös hänelle muukin vaate.

41. Ja joka sinua vaatii peninkulman, mene hänen kanssansa kaksi.
42. Anna sille, joka sinulta anoo, ja älä käänny siltä pois, joka lainan pyytää.
43. Te kuulitte sanotuksi: rakasta lähimmäistäs, ja vihaa vihollistas;
44. Mutta minä sanon teille: rakastakaat vihollisianne; siunatkaat niitä, jotka teitä sadattavat; tehkäät niille hyvin, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vainoovat ja vahingoittavat,
45. Että te olisitte teidän Isänne pojat, joka on taivaissa; sillä hän sallii aurinkonsa koittaa niin pahain ylitse kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin.
46. Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitäkin rakastavat, mitä teidän siitä palkkaa on? eikö Publikanit myös niin tee?
47. Ja jos te ainoastaan veljeinne kanssa soveliaat olette, mitä te sen kanssa erinomaista teette? eikö Publikanit myös niin tee?
48. Olkaat siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.

6 LUKU

1. Kavahtakaat, ettette anna almujanne ihmisten edessä, että te heiltä nähtäisiin: niin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaissa.
2. Kuin siis almua annat, niin älä edelläs torvella soita, niinkuin ulkokullatut synagogissa ja kujilla tekevät, että he ihmisiltä kunnioitettaisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa.
3. Mutta kuin sinä almua annat, niin älköön vasen kätes tietäkö, mitä oikia kätes tekee,
4. Että almus olis salaisuudessa, ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksais sinulle julkisesti.
5. Ja kuin rukoilet, niin ei sinun pidä oleman niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellänsä seisovat ja rukoilevat synagogissa ja kujain kulmissa, että he ihmisiltä nähtäisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa.
6. Vaan kuin sinä rukoilet, niin mene kammioos, ja sulje oves, ja rukoile Isääs, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti.
7. Ja kuin te rukoilette, niin älkää olko paljon puhuvaiset, niinkuin pakanat; sillä he luulevat heitä paljon puheensa tähden kuultavan.
8. Sentähden älkäät olko heidän kaltaisensa; sillä Isänne tietää kyllä, mitä tarvitsette, ennen kuin te häneltä rukoilettekaan.
9. Näin teidän siis pitää rukoileman: Isä meidän, joka olet taivaissa! Pyhitetty olkoon sinun nimes.

10. Lähestyköön sinun valtakuntas. Olkoon sinun tahtos niin maassa kuin taivaassa.
11. Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
12. Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme.
13. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta, ja voima, ja kunnia, ijankaikkisesti. Amen!
14. Sillä jos te anteeksi annatte ihmisille heidän rikoksensa, niin myös teidän taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi.
15. Vaan jollette anteeksi anna ihmisille heidän rikoksiansa, niin ei myös teidän Isänne anteeksi anna teidän rikoksianne.
16. Mutta kuin te paastootte, niin älkäät olko surulliset niinkuin ulkokullatut; sillä he muuttavat muotonsa, että he ihmisiltä nähtäisiin paastoovan. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa.
17. Vaan sinä kuin paastoot, niin voitele pääs ja pese kasvos,
18. Ettet ihmisiltä nähtäis paastoovan, mutta Isältäs, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti.
19. Älkäät tavaraa kootko maan päällä, kussa koi ja ruoste raiskaavat, ja kussa varkaat kaivavat ja varastavat;
20. Vaan kootkaat teillenne tavaraa taivaassa, kussa ei koi eikä ruoste raiskaa, ja kussa ei varkaat kaiva eikä varasta.
21. Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne.
22. Silmä on ruumin valkeus; jos siis silmäs on yksinkertainen, niin koko ruumiis on valaistu.
23. Mutta jos silmäs on paha, niin koko ruumiis on pimiä. Jos siis se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys?
24. Ei kenkään voi palvella kahta herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa, taikka hän tähän suostuu ja toisen ylönkatsoo. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa.
25. Sentähden sanon minä teille: älkäät murehtiko henkenne tähden, mitä te syötte ja mitä te juotte, eikä ruumiinne tähden, millä te teitänne verhootte. Eikö henki enempi ole kuin ruoka? ja ruumis parempi kuin vaate?
26. Katsokaat taivaan lintuja, ei he kylvä eikä niitä, ei myös kokoa riiheen, ja teidän taivaallinen Isänne ruokkii heidät. Ettekö te paljoa enempi ole kuin he?
27. Mutta kuka teistä voi surullansa lisätä yhden kyynärän pituudellensa?
28. Ja mitä te surette vaatteista? Katsokaat kukkasia kedolla, kuinka he kasvavat: ei he työtä tee, eikä

kehrää.
29. Kuitenkin sanon minä teille, ettei Salomon kaikessa kunniassansa ollut niin vaatetettu kuin yksi heistä.
30. Jos Jumala näin vaatettaa pellon ruohon, joka tänäpänä seisoo ja huomenna pätsiin heitetään, eikö hän paljoa enemmin teidän sitä tee, te vähäuskoiset?
31. Älkäät siis surulliset olko, sanoen: mitä me syömme, taikka mitä me juomme? eli millä me meitämme verhoomme?
32. Sillä kaikkia näitä pakanat etsivät; sillä teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkia näitä tarvitsevan.
33. Vaan etsikäät ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille annetaan.
34. Älkäät sentähden sureko huomisesta päivästä; sillä huomisella päivällä on suru itsestänsä. Tyytykään kukin päivä surullensa.

7 LUKU

1. Älkäät tuomitko, ettei teitä tuomittaisi.
2. Sillä millä tuomiolla te tuomitsette, pitää teitä tuomittaman, ja sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman.
3. Miksis siis näet raiskan, joka on veljes silmässä, ja et äkkää malkaa omassa silmässäs?
4. Taikka, kuinka sinä sanot veljelles: pidäs, minä otan raiskan silmästäs; ja katso, malka on omassa silmässäs?
5. Sinä ulkokullattu, heitä ensin malka ulos sinun silmästäs, ja katso sitte, kuinka saisit raiskan ulos veljes silmästä.
6. Älkäät antako koirille pyhää, ja älkäät päärlyjänne heittäkö sikain eteen, ettei he niitä joskus tallaa jaloillansa, ja käännä itsiänsä, ja repele teitä.
7. Anokaat, niin teille annetaan: etsikäät, niin te löydätte: kolkuttakaat, niin teille avataan.
8. Sillä jokainen, joka anoo, hän saa, ja joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan.
9. Eli onko teistä joku ihminen, jolta hänen poikansa anois leipää: antaisko hän hänelle kiven?
10. Eli jos hän kalaa anois: antaisko hän hänelle käärmeen?
11. Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, kuinka paljoa enempi teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa niille hyviä, jotka häneltä anovat?

12. Kaikki siis, mitä te tahdotte, että ihmiset pitää teille tekemän, niin te myös heille tehkäät; sillä tämä on laki ja prophetat.
13. Menkäät ahtaasta portista sisälle; sillä se portti on lavia ja avara tie, joka vie kadotukseen, ja niitä on monta, jotka siitä sisälle menevät;
14. Ja se portti on ahdas, ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat, jotka sen löytävät.
15. Mutta kavahtakaat teitänne vääristä prophetaista, jotka teidän tykönne lammasten vaatteilla tulevat, mutta sisältä he ovat raatelevaiset sudet.
16. Heidän hedelmistänsä te tunnette heidät: hakeeko joku viinamarjoja orjantappuroista, taikka fikunia ohdakkeista?
17. Niin jokainen hyvä puu kasvaa hyvät hedelmät; mutta mädännyt puu kasvaa häijyt hedelmät.
18. Hyvä puu ei taida häijyjä hedelmiä kasvaa, eikä mädännyt puu hyviä hedelmiä kasvaa.
19. Jokainen puu, joka ei kasva hyvää hedelmää, hakataan pois, ja tuleen heitetään.
20. Sentähden tuntekaat heitä hedelmistänsä.
21. Ei jokainen, joka sanoo minulle: Herra, Herra! pidä tuleman taivaan valtakuntaan; mutta joka tekee minun isäni tahdon, joka on taivaissa.
22. Moni sanoo minulle sinä päivänä: Herra, Herra! emmekö me sinun nimes kautta ennustaneet, ja sinun nimelläs ajaneet ulos perkeleitä, ja ole sinun nimes kautta monta väkevää työtä tehneet?
23. Ja silloin minä tunnustan, en minä teitä ikänä tuntenut: menkäät pois minun tyköäni, te väärintekiät.
24. Sentähden jokaisen, joka minulta nämät puheet kuulee ja ne tekee, vertaan minä toimelliseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi.
25. Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka ei kuitenkaan kukistunut; sillä se oli kalliolle perustettu.
26. Ja jokainen, joka kuulee minulta nämä puheet, ja ei tee niitä, hän verrataan tyhmään mieheen, joka huoneensa sannalle rakensi.
27. Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka kukistui, ja sen lankeemus oli suuri.
28. Ja se tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, että kansat hämmästyivät hänen oppiansa.
29. Sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.

8 LUKU

1. Kuin hän astui alas vuorelta, seurasi häntä paljo kansaa.
2. Ja katso, niin tuli spitalinen mies, kumarsi häntä ja sanoi: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa.
3. Niin Jesus ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas. Ja hän puhdistettiin kohta spitalistansa.
4. Ja Jesus sanoi hänelle: katso, ettet kenellekään sano: mutta mene ja näytä itses papille, ja uhraa lahjas, jonka Moses on käskenyt, heille todistukseksi.
5. Mutta kuin Jesus meni Kapernaumiin, tuli sadanpäämies hänen tykönsä, ja rukoili häntä,
6. Ja sanoi: Herra! minun palveliani sairastaa kotona halvattuna, ja kovin vaivataan.
7. Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen.
8. Niin sadanpäämies vastasi ja sanoi: Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni alle; vaan sano ainoasti sana, niin palveliani paranee.
9. Sillä minä olen myös ihminen toisen vallan alla, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! ja hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja palvelialleni: tee tämä! ja hän tekee.
10. Kuin Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän, ja sanoi heille, jotka seurasivat: totisesti sanon minä teille: en ole minä löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa.
11. Mutta minä sanon teille: monta tulevat idästä ja lännestä, ja pitää Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa taivaan valtakunnassa istuman.
12. Mutta valtakunnan lapset heitetään ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.
13. Ja Jesus sanoi sadanpäämiehelle: mene, ja niinkuin sinä uskoit, niin sinulle tapahtukoon. Ja sillä hetkellä parani hänen palveliansa.
14. Ja kuin Jesus tuli Pietarin huoneeseen, näki hän hänen anoppinsa makaavan ja sairastavan vilutautia.
15. Niin hän tarttui hänen käteensä, ja vilutauti luopui hänestä. Ja hän nousi, ja palveli heitä.
16. Mutta kuin ehtoo tuli, niin he toivat hänen tykönsä monta pirulta riivattua; ja hän ajoi ulos sanalla henget, ja teki kaikkinaisia sairaita terveeksi;
17. Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: hän on ottanut meidän heikkoutemme, ja hän kantoi meidän tautimme.
18. Kuin Jesus näki paljon kansaa ympärillänsä, käski hän mennä toiselle puolelle (merta).
19. Ja kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: Mestari, minä tahdon sinua seurata, kuhunka ikänä sinä menet.
20. Niin Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat, ja taivaan linnuilla ovat pesät; mutta Ihmisen Pojalla ei

ole, kuhunka hän päänsä kallistaa.
21. Toinen hänen opetuslapsistansa sanoi hänelle: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni.
22. Niin Jesus sanoi hänelle: seuraa minua, ja anna kuolleet haudata kuolleitansa.
23. Ja kuin hän oli haahteen astunut, seurasivat häntä hänen opetuslapsensa.
24. Mutta katso, suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi aalloilta peitettiin. Mutta hän makasi.
25. Niin tulivat hänen opetuslapsensa ja herättivät hänen, ja sanoivat: Herra, auta meitä, me hukumme.
26. Ja hän sanoi heille: te heikko-uskoiset, miksi te olette pelkurit? Niin hän nousi ja asetti tuulen ja meren, ja tuli juuri tyveneksi.
27. Niin ihmiset ihmettelivät, sanoen: millainen tämä on? sillä tuulet ja meri ovat myös hänelle kuuliaiset.
28. Ja kuin hän tuli sille puolelle merta, Gerasalaisten maakuntaan, niin häntä vastaan juoksi kaksi pirulta riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet, ja olivat sangen hirmuiset, niin ettei kenkään taitanut sitä tietä vaeltaa.
29. Ja katso, he huusivat sanoen: Jesus, Jumalan Poika, mitä meidän on sinun kanssas? Oletkos tullut tänne meitä vaivaamaan ennen aikaa?
30. Ja kaukana heistä kävi sangen suuri sikalauma laitumella.
31. Niin perkeleet rukoilivat häntä ja sanoivat: jos ajat meidät ulos, niin salli meidän mennä sikalaumaan.
32. Ja hän sanoi heille: menkäät. Niin he läksivät ulos ja menivät sikalaumaan; ja katso, koko sikalauma syöksi äkisti itsensä jyrkältä mereen ja upposi.
33. Mutta paimenet pakenivat ja menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, ja kuinka pirulta riivatuille oli tapahtunut.
34. Ja katso, koko kaupunki meni ulos Jesusta vastaan. Ja kuin he hänen näkivät, rukoilivat he häntä menemään pois heidän maansa ääristä.

9 LUKU

1. Ja hän astui haahteen, meni jälleen ylitse ja tuli omaan kaupunkiinsa.
2. Ja katso, he toivat hänen eteensä halvatun, joka makasi vuoteella. Ja kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: poikani, ole hyvässä turvassa, syntis annetaan anteeksi sinulle.
3. Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat keskenänsä: tämä pilkkaa (Jumalaa).
4. Ja kuin Jesus näki heidän ajatuksensa, sanoi hän: miksi ajattelette pahaa sydämessänne?
5. Sillä kumpi on keviämpi sanoa: synnit annetaan anteeksi sinulle, taikka sanoa: nouse ja käy?

6. Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (niin sanoi hän halvatulle:) nouse ja ota vuotees, ja mene kotias.
7. Ja hän nousi ja meni kotiansa.
8. Ja kuin kansa sen näki, ihmettelivät he ja kunnioittivat Jumalaa, joka oli ihmisille antanut senkaltaisen vallan.
9. Ja kuin Jesus sieltä kävi ohitse, näki hän ihmisen istuvan tullihuoneessa, nimeltä Matteus, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Niin hän nousi ja seurasi häntä.
10. Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi huoneessa, katso, niin tuli monta Publikania ja syntistä, ja atrioitsivat Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa.
11. Ja kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi teidän Mestarinne syö Publikanien ja syntisten kanssa?
12. Mutta kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terve tarvitse parantajaa, vaan sairaat.
13. Mutta menkäät ja oppikaat, mikä se on: laupiutta minä tahdon, enkä uhria; sillä en minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen.
14. Silloin tulivat Johanneksen opetuslapset hänen tykönsä, ja sanoivat: minkätähden me ja Pharisealaiset niin paljo paastoomme, mutta ei sinun opetuslapses paastoo?
15. Niin Jesus sanoi heille: taitaako hääjoukko niinkauvan murehtia, kuin ylkä on heidän kanssansa? mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin heidän pitää paastooman.
16. Mutta ei kenkään paikkaa vanhaa vaatetta uuden veran tilalla; sillä paikka repee pois vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi.
17. Ei myös pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; vaan nuorta viinaa lasketaan uusiin leileihin, ja niin he molemmat tähdellä ovat.
18. Kuin hän nämät heille puhunut oli, katso, niin päämies tuli ja kumarsi häntä, sanoen: nyt on minun tyttäreni kuolemallansa; mutta tule ja pane kätes hänen päällensä, niin hän virkoaa.
19. Niin Jesus nousi ja seurasi häntä, ja hänen opetuslapsensa.
20. Ja katso, vaimo, joka oli kaksitoistakymmentä ajastaikaa punaista tautia sairastanut, kävi takana, ja tarttui hänen vaatteensa liepeeseen;
21. Sillä hän oli itsellensä sanonut; jos minä ainoastaan rupeen hänen vaatteesensa, niin minä tulen terveeksi.
22. Niin Jesus käänsi itsensä, näki hänen ja sanoi: ole hyvässä turvassa, tyttäreni! sinun uskos on sinun terveeksi tehnyt. Ja vaimo tuli sillä hetkellä terveeksi.

23. Ja kuin Jesus tuli päämiehen huoneeseen, ja näki pillein soittajat ja kansan hymisevän,
24. Sanoi hän heille: menkäät pois; sillä ei piika ole kuollut, vaan hän makaa. Ja he nauroivat häntä.
25. Mutta kuin kansa oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä, ja piika nousi.
26. Ja sen sanoma kuului kaikkeen siihen maahan.
27. Ja kuin Jesus sieltä läksi, seurasi häntä kaksi sokiaa, huutain ja sanoen: Davidin poika, armahda meitä.
28. Ja kuin hän tuli huoneeseen, tulivat sokiat hänen tykönsä, ja Jesus sanoi heille: uskotteko minun sen voivan teille tehdä? He sanoivat hänelle: Herra, me uskomme.
29. Niin hän rupesi heidän silmiinsä, sanoen: tapahtukoon teille uskonne jälkeen.
30. Ja heidän silmänsä aukenivat. Niin Jesus haastoi heitä, sanoen: katsokaat, ettei kenkään saa tätä tietää.
31. Vaan kuin he menivät pois, niin he julistivat hänen sanomansa kaikessa siinä maassa.
32. Kuin nämät olivat menneet ulos, katso, niin he toivat mykän ja pirulta riivatun ihmisen hänen eteensä.
33. Ja kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui. Ja kansa ihmetteli ja sanoi: ei senkaltaista ole ikänä Israelissa nähty.
34. Mutta Pharisealaiset sanoivat: hän ajaa ulos perkeleet perkeleitten pääruhtinasten kautta.
35. Ja Jesus kävi kaikkia kaupungeita ja kyliä ympäri, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta kansassa.
36. Ja kuin hän näki kansat, armahti hän heidän päällensä, että he olivat niin nääntyneet ja hajoitetut kuin lampaat, joilla ei ole paimenta.
37. Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: eloa on tosin paljo, mutta työväkeä on vähä.
38. Rukoilkaat sentähden elon Herraa, että hän työväkeä lähettäis eloonsa.

10 LUKU

1. Ja hän kutsui tykönsä kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille vallan riettaisia henkiä vastaan, niitä ajaa ulos, ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta.
2. Mutta nämät ovat kahdentoistakymmenen apostolin nimet: ensimmäinen Simon, joka Pietariksi kutsutaan, ja Andreas, hänen veljensä, Jakobus Zebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä,
3. Philippus ja Bartolomeus, Tomas ja Matteus, Publikani, Jakobus Alpheuksen poika, ja Lebbeus, liialta nimeltä Taddeus,
4. Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, joka myös hänen petti.
5. Nämät kaksitoistakymmentä lähetti Jesus, joille hän oli käskenyt, sanoen: älkäät menkö pakanain teille,

ja Samarialaisten kaupunkiin älkäät sisälle menkö;
6. Mutta menkäät paremmin kadotettuin lammasten tykö Israelin huoneesta.
7. Niin menkäät ja saarnatkaat, sanoen: taivaan valtakunta on lähestynyt.
8. Sairaita parantakaat, spitalisia puhdistakaat, kuolleita herättäkäät, perkeleitä ajakaat ulos. Lahjaksi te saitte, niin myös lahjaksi antakaat.
9. Ei teidän pidä varustaman itsiänne kullalla eikä hopialla, eikä vaskella teidän vyöllenne,
10. Eikä evässäkillä matkalle, eikä kahdella hameella, eikä kengillä, eikä sauvalla; sillä työmies on ruokansa ansainnut.
11. Vaan kuhunka ikänä kaupunkiin taikka kylään te sisälle menette, niin kyselkäät, kuka siinä on mahdollinen, ja olkaat siellä siihenasti kuin te lähdette.
12. Mutta kuin te huoneeseen sisälle menette, niin tervehtikäät sitä (ja sanokaat: rauha olkoon tälle huoneelle!)
13. Ja jos huone on mahdollinen, niin tulkaan teidän rauhanne hänelle; jollei hän ole mahdollinen, niin teidän rauhanne teille palajaa.
14. Ja kussa ei kenkään ota teitä vastaan eikä kuule teidän sanojanne, niin menkäät ulos siitä huoneesta taikka siitä kaupungista, ja puhdistakaat tomu jaloistanne.
15. Totisesti sanon minä teille: huokeampi pitää oleman Sodoman ja Gomorran maalle tuomiopäivänä kuin sille kaupungille.
16. Katso, minä lähetän teidät niinkuin lampaat sutten keskelle: olkaat sentähden taitavat niinkuin käärmeet, ja vakaat niinkuin kyyhkyiset.
17. Mutta kavahtakaat ihmisiä; sillä he ylönantavat teidät raastupiinsa, ja synagogissansa he hosuvat teitä.
18. Te viedään myös päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille ja pakanoille todistukseksi.
19. Kuin he teitä ylönantavat, älkäät murehtiko, kuinka eli mitä teidän pitää puhuman; sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän pitää puhuman.
20. Sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan teidän Isänne Henki, joka teissä puhuu.
21. Mutta veli antaa ylön veljensä kuolemaan, ja isä pojan, ja lapset karkaavat vanhempia vastaan, ja antavat tappaa heitä,
22. Ja te tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden. Mutta joka loppuun asti vahvana pysyy, hän tulee autuaaksi.
23. Mutta koska he teitä siinä kaupungissa vainoovat, niin paetkaat toiseen. Totisesti sanon minä teille: ette ehdi kaikkia Israelin kaupungeita toimittaa, siihenasti kuin Ihmisen Poika tulee.

24. Ei ole opetuslapsi parempi opettajaansa, eikä palvelia parempi isäntäänsä.
25. Siinä on opetuslapselle kyllä, että hän on niinkuin hänen opettajansa, ja palvelia niinkuin hänen isäntänsä. Jos he ovat itse isännän beelsebubiksi kutsuneet, kuinka paljoa ennemmin he hänen perheensä kutsuvat?
26. Älkäät sentähden heitä peljätkö; sillä ei ole mitään peitetty, joka ei pidä ilmoitettaman, ja salattu, joka ei tule tiettäväksi.
27. Jota minä teille pimeissä sanon, sitä sanokaat valkeudessa, ja mitä te korvissanne kuulette, sitä saarnatkaat kattoin päällä.
28. Ja älkäät peljätkö niitä, jotka ruumiin tappavat, ja ei voi sielua tappaa; mutta peljätkäät enemmin sitä, joka voi sekä sielun että ruumiin helvetissä hukuttaa.
29. Eikö kaksi varpusta yhteen ropoon myydä? ja yksi heistä ei putoo maan päälle ilman teidän Isättänne;
30. Niin ovat myös kaikki teidän päänne hiukset luetut.
31. Älkäät siis peljätkö: te olette paremmat, kuin monta varpusta.
32. Sentähden jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen tunnustan myös minä Isäni edessä, joka on taivaissa.
33. Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, hänen minä myös kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa.
34. Älkäät luulko, että minä olen tullut rauhaa lähettämään maan päälle: en ole minä tullut rauhaa, vaan miekkaa lähettämään.
35. Sillä minä tulin ihmistä isäänsä vastaan riitaiseksi tekemään, ja tytärtä äitiänsä vastaan ja miniää anoppiansa vastaan.
36. Ja ihmisen vihamiehet on hänen perheensä.
37. Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias; joka rakastaa poikaansa taikka tytärtänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias.
38. Ja kuka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, ei se ole minulle sovelias;
39. Joka löytää henkensä, hänen pitää sen hukuttaman, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hänen pitää sen löytämän.
40. Joka teitä holhoo, hän holhoo minua, ja joka minua holhoo, hän holhoo sitä, joka minun lähetti.
41. Joka prophetaa holhoo prophetan nimellä, hän saa prophetan palkan, ja joka vanhurskasta holhoo vanhurskaan nimellä, hän saa vanhurskaan palkan.
42. Ja kuka ikänä juottaa yhden näistä vähimmistä kylmällä vesipikarilla ainoastaan, opetuslapsen nimellä, totisesti sanon minä teille: ei hän pidä palkatta oleman.

11 LUKU

1. Ja tapahtui, kuin Jesus lakkasi senkaltaisia kahdelletoistakymmenelle opetuslapsellensa käskemästä, meni hän sieltä edemmä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa.
2. Mutta kuin Johannes vankiudessa kuuli Kristuksen työt, lähetti hän kaksi opetuslastansa,
3. Sanomaan hänelle: oletko sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?
4. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: menkäät ja sanokaat jälleen Johannekselle, ne mitkä te kuulette ja näette:
5. Sokiat saavat näkönsä, ja ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, ja köyhille saarnataan evankeliumi,
6. Ja autuas on se, joka ei pahene minusta.
7. Kuin he menivät pois, rupesi Jesus sanomaan kansalle Johanneksesta: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään?
8. Taikka mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, vaatetettua pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kuningasten huoneissa.
9. Taikka mitä te läksitte katsomaan? Prophetaako? totisesti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin propheta.
10. Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees.
11. Totisesti sanon minä teille: kaikkein niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtäkään suurempaa kuin Johannes Kastaja tullut; mutta kuitenkin se, joka vähin on taivaan valtakunnassa, on häntä suurempi.
12. Mutta hamasta Johannes Kastajan päivistä, niin tähän asti, kärsii taivaan valtakunta väkivaltaa, ja väkevät repivät sen itsellensä.
13. Sillä kaikki prophetat ja laki ovat Johannekseen asti ennustaneet.
14. Ja jos te tahdotte ottaa vastaan: hän on se Elias, joka tuleva on.
15. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!
16. Vaan minkä verraksi minä tämän sukukunnan vedän? hän on lasten vertainen, jotka turulla istuvat ja huutavat kumppaneillensa,
17. Ja sanovat: me soitimme huilua teidän edessänne, ja ette hypänneet: me olemme veisanneet teille murhevirsiä, ja ette itkeneet.

18. Sillä Johannes tuli ei syöden eikä juoden, ja he sanovat: hänellä on perkele.
19. Ihmisen Poika tuli syöden ja juoden, ja he sanovat: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanein ja syntisten ystävää. Mutta viisaus vanhurskautetaan lapsiltansa.
20. Silloin hän rupesi soimaamaan niitä kaupungeita, joissa olivat tehdyt usiammat hänen väkevät työnsä, ettei he itsiänsä parantaneet.
21. Voi sinuas Koratsin, voi sinus Betsaida! Jos senkaltaiset väkevät työt olisivät tehdyt Tyrossa ja Sidonissa kuin teissä tehdyt ovat, niin he olisivat aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen.
22. Jonka tähden sanon minä teille: Tyrolle ja Sidonille pitää oleman huokiamman tuomiopäivänä kuin teille.
23. Ja sinä Kapernaum, joka olet korotettu taivaaseen asti! sinä pitää hamaan helvettiin sysättämän; sillä jos Sodomassa olisivat senkaltaiset väkevät työt tehdyt kuin sinussa, niin he vielä tänäpänä seisoisivat.
24. Jonka tähden sanon minä teille: Sodoman maalle pitää huokiamman oleman tuomiopäivänä kuin sinulle.
25. Sillä ajalla vastasi Jesus ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, ettäs olet kätkenyt nämät viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille.
26. Tosin Isä, sillä niin oli sinun hyvä tahtos.
27. Kaikki ovat minulle annetut minun Isältäni, ja ei kenkään tunne Poikaa, mutta Isä; eikä Isää tunne yksikään, mutta Poika, ja kenelle ikänä Poika tahtoo sen ilmoittaa.
28. Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa.
29. Ottakaat minun ikeeni teidän päällenne, ja oppikaat minusta, että minä olen siviä ja nöyrä sydämestä: ja te löydätte levon teidän sieluillenne;
30. Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuormani on keviä.

12 LUKU

1. Siihen aikaan kävi Jesus sabbatina laihoin lävitse; niin hänen opetuslapsensa isosivat, ja rupesivat tähkäpäitä noukkimaan ja syömään.
2. Mutta kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänelle: katso, sinun opetuslapses tekevät sitä, mitä ei sovi sabbatina tehdä.
3. Mutta hän sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat?
4. Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja söi näkyleivät, joita ei hänen sopinut syödä, eikä niidenkään, jotka hänen kanssansa olivat, mutta ainoastaan pappein?

5. Taikka ettekö te laissa ole lukeneet, että papit sabbatina rikkovat templissä sabbatin, ja ovat kuitenkin nuhteettomat?
6. Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on suurempi kuin templi.
7. Mutta jos te tietäisitte, mikä se on: laupiutta minä tahdon, ja en uhria, sitte ette suinkaan tuomitsisi viattomia.
8. Sillä Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.
9. Ja hän läksi sieltä, ja tuli heidän synagogaansa.
10. Ja katso, siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. Ja he kysyivät häneltä, sanoen: sopiiko sabbatina parantaa? että he olisivat saaneet kantaa hänen päällensä.
11. Niin hän sanoi heille: kuka on teistä ihminen, jolla olis yksi lammas, ja jos se sabbatina putoais kaivoon, eikö hän tarttuisi siihen ja vetäisi ylös?
12. Kuinka paljoa jalompi on ihminen kuin lammas? Sentähden sopii kyllä sabbatina hyvää tehdä.
13. Niin hän sanoi sille ihmiselle: ojenna kätes! ja hän ojensi, ja se tuli terveeksi niinkuin toinenkin.
14. Mutta Pharisealaiset menivät ja neuvoa pitivät häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat.
15. Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, meni hän sieltä pois, ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän teki kaikki terveeksi.
16. Ja hän haastoi heitä, häntä ilmoittamasta,
17. Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo:
18. Katso, minun palveliani, jonka minä valitsin, minun rakkaani, johonka minun sieluni mielistyi: minä panen hänen päällensä minun henkeni, ja hänen pitää tuomion pakanoille julistaman.
19. Ei hän riitele eikä huuda, eikä yhdenkään pidä kuuleman hänen ääntänsä kujilla.
20. Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman ja suitsuvaista kynttilän sydäntä ei hänen pidä sammuttaman, siihenasti kuin hän saattaa tuomion voitoksi,
21. Ja hänen nimensä päälle pitää pakanain toivoman.
22. Silloin tuotiin hänen tykönsä pirulta riivattu, sokia ja mykkä; ja hän paransi hänen, niin että sokia ja mykkä sekä puhui että näki.
23. Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: olleeko tämä se Davidin poika?
24. Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: ei tämä aja ulos perkeleitä, vaan beelsebubin, perkeleitten päämiehen, kautta.
25. Mutta kuin Jesus tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, itsiänsä vastaan erinnyt, tulee kylmille, ja jokainen kaupunki taikka huone, itsiänsä vastaan erinnyt, ei seiso.

26. Ja jos saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on erinnyt itsiänsä vastaan: kuinka siis hänen valtakuntansa seisois?
27. Ja jos minä beelsebubin kautta ajaisin perkeleitä ulos, kenenkä kautta siis poikanne ajavat niitä ulos? Sentähden pitää heidän oleman teidän tuomarinne.
28. Mutta jos minä ajan ulos perkeleitä Jumalan Hengellä, niin Jumalan valtakunta tuli teidän tykönne.
29. Taikka kuinka joku taitaa jonkun väkevän huoneeseen mennä, ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää, ja sitte ryöstä hänen huonettansa?
30. Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa.
31. Sentähden sanon minä teille: kaikki synnit ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi; mutta pilkkaa Henkeä vastaan ei anteeksi anneta ihmisille.
32. Ja kuka ikänä sanoo jonkun sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, ei sitä hänelle anteeksi anneta, ei tässä eikä tulevaisessa maailmassa.
33. Taikka tehkäät hyvä puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi, taikka tehkäät mädännyt puu, niin hänen hedelmänsä tulee mädänneeksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan.
34. Te kyykärmetten sikiät, kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette? sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu.
35. Hyvä ihminen tuo edes hyvästä sydämen tavarasta hyviä, ja paha ihminen tuo edes pahasta tavarasta pahoja.
36. Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, pitää heidän luvun tekemän tuomiopäivänä;
37. Sillä sanoistas sinä hurskaaksi tehdään, ja sanoistas sinä tuomitaan.
38. Silloin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja Pharisealaisista, sanoen: Mestari, me tahdomme nähdä sinulta merkkiä.
39. Niin hän vastasi ja sanoi heille: tämä häijy ja huorintekiä suku etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki.
40. Sillä niinkuin Jona oli valaskalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin pitää myös Ihmisen Pojan maan sydämessä kolme päivää ja kolme yötä oleman.
41. Niniven miehet pitää nouseman tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseman; sillä he paransivat heitänsä Jonan saarnasta. Ja katso, tässä on enempi kuin Jona.
42. Etelän kuningatar on nouseva tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseva; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta. Ja katso, tässä on enempi kuin Salomon.

43. Mutta kuin rietas henki on lähtenyt ihmisestä, niin hän vaeltaa lävitse kuivia paikkoja, etsein lepoa, ja ei löydä.
44. Silloin hän sanoo: minä palajan jälleen minun huoneeseeni, kusta minä läksin. Ja kuin hän tulee, niin hän löytää sen tyhjäksi, käväistyksi ja kaunistetuksi.
45. Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta henkeä, itseänsä pahempaa, ja ne sisälle menevät ja asuvat siellä, ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmaksi kuin ensimäiset. Näin myös tapahtuu tälle pahalle sukukunnalle.
46. Kuin hän vielä kansalle puhui, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoivat ulkona ja pyysivät häntä puhutella.
47. Niin yksi sanoi hänelle: katso, äitis ja veljes seisovat ulkona, ja tahtovat sinua puhutella.
48. Niin hän vastasi ja sanoi sille, joka hänelle sitä sanoi: kuka on minun äitini ja kutka ovat minun veljeni?
49. Ja hän ojensi kätensä opetuslastensa puoleen ja sanoi: minun äitini ja minun veljeni.
50. Sillä jokainen, joka tekee Isäni tahdon, joka on taivaissa, hän on minun veljeni, ja sisareni, ja äitini.

13 LUKU

1. Mutta sinä päivänä läksi Jesus huoneesta ja istui meren tykönä.
2. Ja hänen tykönsä kokoontui paljo kansaa, niin että hän meni haahteen, ja istui: ja kaikki kansa seisoi rannalla.
3. Ja hän puhui heille paljon vertauksilla, sanoen: katso, kylväjä meni kylvämään.
4. Ja hänen kylväissänsä lankesivat muutamat tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne.
5. Muutamat taas lankesivat kivistöön, kussa ei heillä ollut paljo maata, ja nousivat pian päälle, ettei heillä ollut syvää maata;
6. Mutta kuin aurinko nousi, niin he poudittiin, ja ettei heillä ollut juurta, niin he kuivettuivat.
7. Mutta muutamat lankesivat orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös, ja tukahuttivat ne.
8. Muutamat taas lankesivat hyvään maahan, ja tekivät hedelmän, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen ja muutama kolmenkymmenen kertaisen.
9. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!
10. Niin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: miksi sinä puhut heille vertauksilla?
11. Mutta hän vastasi ja sanoi: teille on annettu tuta taivaan valtakunnan salaisuudet, vaan ei heille ole annettu.

12. Sillä jolla on, hänelle pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta siltä, jolla ei ole, pitää sekin otettaman pois, mikä hänellä on.
13. Sentähden minä puhun heille vertauksilla, ettei he nähden näe, eikä kuullen kuule, ei myös ymmärrä.
14. Ja heissä täytetään Jesaiaan ennustus, joka sanoo: korvillanne pitää teidän kuuleman, ja ei ymmärtämän, ja nähden näkemän, ja ei äkkäämän.
15. Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he korvillansa työläästi kuulivat, ja silmänsä panivat umpeen, ettei he joskus näkisi silmillänsä, ja kuulisi korvillansa, ja ymmärtäisi sydämellänsä, ja palajaisivat, ja minä parantaisin heitä.
16. Mutta autuaat ovat teidän silmänne, sillä he näkevät, ja teidän korvanne, sillä he kuulevat.
17. Sillä totisesti sanon minä teille: monta prophetaa ja vanhurskasta pyysi nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet.
18. Niin kuulkaat siis te kylväjän vertaus:
19. Kuin joku kuulee valtakunnan sanan ja ei ymmärrä, niin tulee pahuus ja tempaa pois sen mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, joka tien oheen oli kylvetty.
20. Mutta kivistöön kylvetty on se, joka kuulee sanan, ja kohta ilolla sen vastaan ottaa;
21. Mutta ei ole hänellä juurta itsessänsä, vaan ajan pysyy: kuin siis vaiva eli vaino tulee sanan tähden, niin hän kohta pahenee.
22. Mutta orjantappurain sekaan kylvetty on se, joka sanan kuulee; ja tämän mailman suru ja rikkauden petos tukahuttaa sanan, ja hän tulee hedelmättömäksi.
23. Mutta hyvään maahan kylvetty on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää, joka tosin tuottaa hedelmän ja tekee, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen, muutama kolmenkymmenen kertaisen.
24. Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on ihmisen vertainen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa.
25. Mutta ihmisten maatessa tuli hänen vihollisensa ja kylvi ohdakkeita nisuin sekaan, ja meni pois.
26. Mutta kuin oras rupesi kasvamaan ja hedelmän kantoi, silloin näkyivät myös ohdakkeet.
27. Mutta perheen isännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: Herra, etkös hyvää siementä kylvänyt peltoos? kusta siis sillä on ohdakkeet?
28. Niin sanoi hän heille: vihamies sen teki. Mutta palveliat sanoivat hänelle: tahdotkos, että me menemme ja kokoomme ne?
29. Mutta hän sanoi: en, etteite ohdakkeita kootessanne myös tempaisi ynnä heidän kanssansa nisuja pois.

30. Sallikaat molemmat kasvaa elon-aikaan asti; ja elon-ajalla sanon minä elomiehille: kootkaat ensin ohdakkeet, ja sitokaat heitä lyhteisiin poltettaa, mutta nisut kootkaat minun aittaani.
31. Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi peltoonsa;
32. Joka on pienin kaikkia siemeniä, mutta kuin se kasvanut on, niin hän on suurin kaalein seassa, ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille.
33. Toisen vertauksen sanoi hän heille: taivaan valtakunta on hapatuksen vertainen, jonka vaimo otti, ja sekoitti kolmeen vakkaan jauhoja, siihen asti kuin kaikki happani.
34. Nämät kaikki puhui Jesus kansalle vertauksilla, ja ilman vertauksia ei hän mitään puhunut heille,
35. Että täytettäisiin mitä oli prophetan kautta sanottu, joka sanoo: minä avaan suuni vertauksiin ja puhun ulos salatut maailman alusta.
36. Silloin laski Jesus kansan menemään, ja tuli kotia. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä, sanoen: selitä meille sen vertaus pellon ohdakkeista.
37. Niin hän vastasi ja sanoi heille: joka kylvää hyvän siemenen, se on Ihmisen Poika.
38. Mutta pelto on maailma; vaan hyvä siemen, ne ovat valtakunnan lapset; mutta ohdakkeet ovat pahan lapset.
39. Vihollinen, joka ne kylvi, on perkele; elonaika on maailman loppu; mutta elomiehet ovat enkelit.
40. Niinkuin siis ohdakkeet haetaan kokoon ja tulella poltetaan, niin pitää myös tämän maailman lopulla oleman.
41. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja heidän pitää kokooman hänen valtakunnastansa kaikki pahennukset, ja ne jotka vääryyttä tekevät,
42. Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.
43. Silloin pitää vanhurskaat kiiltämän niinkuin aurinko isänsä valtakunnassa. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan!
44. Taas on taivaan valtakunta tavaran vertainen, joka on peltoon kätketty, jonka ihminen löysi, ja kätki sen: ja ilon tähden, mikä hänellä siitä oli, meni hän pois ja myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen pellon.
45. Taas on taivaan valtakunta kauppamiehen vertainen, joka etsi hyviä päärlyjä.
46. Ja kuin hän löysi yhden kalliin päärlyn, meni hän pois, myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen.
47. Taas on taivaan valtakunta verkon vertainen, joka on mereen heitetty, ja kaikenlaisia kokosi.
48. Kuin se täyteen tuli, vetivät he sen rannalle, ja istuivat ja eroittivat hyvät astioihinsa, mutta mädänneet he heittivät pois.

49. Näin on tapahtuva maailman lopulla: Enkelit menevät ulos ja eroittavat pahat vanhurskasten keskeltä,
50. Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.
51. Sanoi Jesus heille: ymmärsittekö te nämät kaikki? He sanoivat hänelle: ymmärsimme, Herra.
52. Mutta hän sanoi heille: sentähden jokainen kirjanoppinut, joka on taivaan valtakuntaan oppinut, se on perheenisännän vertainen, joka tavarastansa tuo edes uusia ja vanhoja.
53. Ja tapahtui, kuin Jesus lopetti nämät vertaukset, läksi hän sieltä.
54. Ja kuin hän tuli isänsä maalle, opetti hän heitä heidän synagogassansa, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: kusta tällä on tämä viisaus ja nämät väkevät työt?
55. Eikö tämä ole tuo sepän poika? eikö hänen äitinsä kutsuta Mariaksi ja hänen veljensä Jakob ja Joses, ja Simon ja Juudas?
56. Ja hänen sisarensa, eikö ne kaikki ole meidän tykönämme? Kusta siis tällä on nämät kaikki?
57. Ja he pahenivat hänessä. Niin sanoi Jesus heille: ei prophetaa kussakaan halvempana pidetä kuin isänsä maalla ja kotonansa.
58. Ja ei hän siellä monta väkevää työtä tehnyt, heidän epäuskonsa tähden.

14 LUKU

1. Siihen aikaan kuuli Herodes tetrarka Jesuksen sanoman,
2. Ja sanoi palvelioillensa: tämä on Johannes Kastaja: hän on noussut kuolleista, ja sentähden tekee hän senkaltaisia väkeviä töitä.
3. Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni, sitonut ja vankiuteen pannut, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden.
4. Sillä Johannes oli hänelle sanonut: ei sinulle ole luvallinen häntä pitää.
5. Ja kuin hän tahtoi hänen tappaa, pelkäsi hän kansaa; sillä he pitivät hänen prophetana.
6. Mutta kun Herodeksen syntymäjuhlaa pidettiin, hyppäsi Herodiaksen tytär heidän edessänsä; ja se kelpasi Herodekselle.
7. Sentähden lupasi hän hänelle vannotulla valalla antaa, mitä hän anois.
8. Mutta niinkuin hän äidiltänsä ennen neuvottu oli, anna minulle, hän sanoi, tässä vadissa Johannes Kastajan pää.
9. Ja kuningas tuli murheelliseksi; mutta kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, käski hän antaa hänelle,

10. Ja lähetti leikkaamaan Johanneksen kaulaa tornissa.
11. Ja hänen päänsä kannettiin vadissa ja annettiin piialle, ja hän vei sen äidillensä.
12. Ja hänen opetuslapsensa tulivat, ja ottivat pois hänen ruumiinsa, ja hautasivat sen; ja menivät ja ilmoittivat Jesukselle.
13. Ja kuin Jesus sen kuuli, meni hän sieltä pois haahdella erämaahan yksinänsä. Ja kuin kansa se kuuli, noudattivat he häntä jalkaisin kaupungeista.
14. Ja Jesus meni ulos, ja näki paljon kansaa, ja armahti heidän päällensä, ja paransi heidän sairaitansa.
15. Mutta kun ehtoo tuli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, ja sanoivat: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut: laske kansa, että he menisivät kyliin itsellensä ruokaa ostamaan.
16. Niin Jesus sanoi heille: ei tarvitse heidän mennä pois: antakaat te heidän syödä.
17. Mutta he sanoivat hänelle: ei meillä ole tässä enempi kuin viisi leipää ja kaksi kalaa.
18. Hän sanoi: tuokaat minulle ne tänne.
19. Ja hän käski kansan istua ruoholle, ja otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsahti ylös taivaasen, kiitti, ja mursi, ja antoi leivät opetuslapsille, ja opetuslapset antoivat kansalle.
20. Ja he söivät kaikki, ja ravittiin. Niin he kokosivat tähteistä muruja, kaksitoistakymmentä koria täyteen.
21. Mutta niitä, jotka olivat syöneet, oli lähes viisituhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia.
22. Ja kohta vaati Jesus opetuslapsiansa haahteen astumaan, ja menemään hänen edellään toiselle rannalle, niinkauvan kuin hän kansan olis tyköänsä laskenut.
23. Ja kuin hän oli kansan laskenut, astui hän yksinänsä vuorelle rukoilemaan. Ja kuin ehtoo joutui, oli hän siellä yksinänsä.
24. Mutta haaksi oli jo keskellä merta, ja ahdistettiin aalloilta; sillä vastatuuli oli.
25. Mutta yöllä, neljännessä vartiossa, tuli Jesus heidän tykönsä, käyden merellä.
26. Ja kuin opetuslapset näkivät hänen merellä käyvän, peljästyivät he, ja sanoivat: kyöpeli se on; ja huusivat pelvon tähden.
27. Niin Jesus puhui kohta heille ja sanoi: olkaat hyvässä turvassa! minä olen: älkäät peljästykö.
28. Niin vastasi Pietari häntä ja sanoi: Herra, jos sinä olet, niin käske minun tulla tykös vetten päällä.
29. Niin hän sanoi: tule! Ja Pietari astui ulos haahdesta ja kävi vetten päällä, että hän menis Jesuksen tykö.
30. Ja kuin hän näki ankaran tuulen, niin hän peljästyi, ja rupesi vajoomaan, huusi sanoen: Herra, auta minua!
31. Niin Jesus ojensi kohta kätensä, ja tarttui häneen, ja sanoi hänelle: oi sinä heikko-uskoinen, miksis epäilit?

32. Kuin he astuivat haahteen, niin tuuli tyveni.
33. Mutta ne, jotka olivat haahdessa, tulivat ja kumarsivat häntä, ja sanoivat: totisesti olet sinä Jumalan Poika.
34. Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle.
35. Ja kuin sen paikan miehet tunsivat hänen, lähettivät he ympäri kaikkea sitä maata, ja toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita,
36. Ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta. Ja kaikki, jotka siihen rupesivat, tulivat terveiksi.

15 LUKU

1. Silloin tulivat Jesuksen tykö kirjanoppineet ja Pharisealaiset Jerusalemista, ja sanoivat:
2. Miksi sinun opetuslapses rikkovat vanhinten säädyn? sillä ei he pese käsiänsä leipää syödessänsä.
3. Niin hän vastaten sanoi heille: miksi tekin rikotte Jumalan käskyn, teidän säätynne tähden?
4. Sillä Jumala käski, sanoen: kunnioita isääs ja äitiäs: ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman.
5. Mutta te sanotte: jokainen sanokaan isälle taikka äidille: se on uhrattu, jolla sinua piti minulta autettaman: ja ei ensinkään kunnoittaisi isäänsä eikä äitiänsä.
6. Ja te olette rikkoneet Jumalan käskyn teidän säätynne tähden.
7. Te ulkokullatut! Jesaias ennusti teistä oikein, sanoen:
8. Tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta.
9. Vaan turhaan he minua palvelevat, opettain niitä opetuksia, jotka ovat ihmisten käskyt.
10. Ja hän kutsui kansan tykönsä, ja sanoi heille: kuulkaat ja ymmärtäkäät!
11. Ei se ihmistä saastuta, mikä suusta menee sisälle, mutta se, mikä suusta tulee ulos, saastuttaa ihmisen.
12. Niin tulivat hänen opetuslapsensa, ja sanoivat hänelle: tiesitkös, että Pharisealaiset pahenivat, kuin he tämän puheen kuulivat?
13. Mutta hän vastasi ja sanoi: jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, pitää juurinensa revittämän ylös.
14. Antakaat heidän olla: he ovat sokiat sokiain taluttajat; jos sokia sokiaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeevat.

15. Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: selitä meille tämä vertaus.
16. Niin Jesus sanoi: vieläkö tekin olette ymmärtämättömät?
17. Ettekö te vielä ymmärrä, että kaikki, mitä suuhun sisälle menee, se menee vatsaan, ja sillä on luonnollinen uloskäyminen.
18. Mutta jotka suusta tulevat ulos, ne lähtevät sydämestä ulos, ja saastuttavat ihmisen.
19. Sillä sydämestä tulevat ulos pahat ajatukset, murhat, salavuoteudet, huoruudet, varkaudet, väärät todistukset, pilkat:
20. Nämät ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen; mutta pesemättömillä käsillä syödä, ei saastuta ihmistä.
21. Ja Jesus läksi sieltä ja poikkesi Tyron ja Sidonin maan ääriin.
22. Ja katso, Kanaanean vaimo, joka niistä maan ääristä oli tullut, huusi häntä, sanoen: Herra, Davidin poika, armahda minua: minun tyttäreni vaivataan hirmuisesti perkeleeltä.
23. Mutta ei hän sanaakaan häntä vastannut. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: eroita häntä sinustas; sillä hän huutaa meidän jälkeemme.
24. Niin hän vastaten sanoi: en ole minä lähetetty, vaan kadotettuin lammasten tykö Israelin huoneesta.
25. Mutta se tuli ja kumarsi häntä, sanoen: Herra, auta minua.
26. Niin hän vastaten sanoi: ei ole sovelias ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.
27. Niin se vastasi: totta Herra, syövät kuitenkin penikatkin niistä muruista, jotka heidän herrainsa pöydältä putoovat.
28. Silloin Jesus vastaten sanoi hänelle: oi vaimo, suuri on sinun uskos, tapahtukoon sinulle niinkuin sinä tahdot. Ja hänen tyttärensä tuli sillä hetkellä terveeksi.
29. Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Galilean meren tykö, ja astui vuorelle, ja istui siihen.
30. Ja paljo kansaa tuli hänen tykönsä, ja toivat kanssansa ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja paljon muita, ja laskivat Jesuksen jalkain eteen; ja hän paransi heidät.
31. Niin että kansa ihmetteli, kuin he näkivät mykät puhuvan, raajarikot terveinä, ontuvat käyvän ja sokiat näkevän, ja kunnioittivat Israelin Jumalaa.
32. Ja Jesus kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi: minä armahdan kansaa, että he ovat jo kolme päivää minun tykönäni viipyneet, ja ei ole heillä mitään syötävää: ja en minä tahdo heitä tyköäni syömättä laskea pois, ettei he tiellä vaipuisi.
33. Niin sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: kusta me saamme tässä erämaassa niin monta leipää, että me ravitsemme niin paljon kansaa?
34. Ja Jesus sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän, ja vähä kalasia.

35. Niin hän käski kansan istua maan päälle atrioitsemaan.
36. Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle.
37. Ja he söivät kaikki ja ravittiin, ja ottivat ylös mitä liiaksi jäi, seitsemän täysinäistä koria muruja.
38. Mutta niitä jotka söivät, oli neljätuhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia.
39. Ja kuin hän oli kansan tyköänsä laskenut, astui hän haahteen, ja tuli Magdalan rajoille.

16 LUKU

1. Niin tulivat hänen tykönsä Pharisealaiset ja Saddukealaiset ja kiusaten anoivat häneltä, että hän merkin taivaasta osoittais heille.
2. Niin hän vastasi ja sanoi heille: kuin ehtoo tulee, niin te sanotte: seijes tulee; sillä taivas ruskottaa,
3. Ja huomeneltain: tänäpänä tulee kova ilma; sillä taivas ruskottaa ja on valju. Te ulkokullatut! te taidatte taivaan muodon tuomita, mutta aikain merkkejä ette taida tuomita?
4. Tämä häijy ja huorintekijä sukukunta etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. Ja hän jätti heidät, ja meni pois.
5. Ja kuin hänen opetuslapsensa olivat tulleet ylitse toiselle rannalle, olivat he unohtaneet ottaa leipiä myötänsä.
6. Mutta Jesus sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat teitänne Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta.
7. Niin he ajattelivat itsellensä, sanoen: se on, ettemme ottaneet leipiä myötämme.
8. Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: te vähäuskoiset! mitä te ajattelette keskenänne, ettette leipiä myötänne ottaneet?
9. Ettekö vielä ymmärrä, taikka ettekö te muista niitä viittä leipää viidelletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte?
10. Niin myös niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte?
11. Kuinka ette ymmärrä, etten minä leivästä teille sitä sanonut, että teidän pitäis kavahtaman teitänne Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta?
12. Silloin he ymmärsivät, ettei hän käskenyt heitä kavahtamaan itsiänsä leivän hapatuksesta, vaan Pharisealaisten ja Saddukealaisten opista.
13. Mutta kuin Jesus tuli Kesarean maan ääriin, joka kutsutaan Philippuksen, kysyi hän opetuslapsiltansa ja

sanoi: kenenkä sanovat ihmiset minun, Ihmisen Pojan, olevan?
14. Niin he sanoivat: monikahdat Johannes Kastajan; mutta muutamat Eliaan; muutamat taas Jeremiaan, taikka jonkun prophetaista.
15. Sanoi hän heille: mutta kenenkä te sanotte minun olevan?
16. Vastasi Simon Pietari ja sanoi: sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika.
17. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: autuas olet sinä, Simon Jonan poika! sillä ei liha eikä veri ilmoittanut sitä sinulle, vaan Isäni, joka on taivaissa.
18. Mutta minä myös sanon sinulle: sinä ole Pietari, ja tämän kallion päälle tahdon minä rakentaa minun seurakuntani, ja helvetin portit ei pidä häntä voittaman.
19. Ja minä annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet: ja mitä sinä maan päällä sidot, pitää sidotun oleman taivaissa, ja mitä sinä päästät maan päällä, sen pitää oleman päästetyn taivaissa.
20. Niin hän haastoi opetuslapsiansa kellenkään sanomasta, että hän oli Jesus Kristus.
21. Siitä ajasta rupesi Jesus julistamaan opetuslapsillensa, että hänen piti Jerusalemiin menemän, ja paljon vanhimmilta ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta kärsimän, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman.
22. Ja Pietari otti hänen erinänsä, rupesi häntä nuhtelemaan, sanoen: armahda itsiäs, Herra: älköön sinulle se tapahtuko!
23. Niin hän käänsi itsensä ympäri ja sanoi Pietarille: mene pois minun tyköäni, saatana! sinä olet minulle pahennukseksi: ettes ymmärrä niitä, jotka Jumalan ovat, mutta ne, jotka ihmisen ovat.
24. Silloin Jesus sanoi opetuslapsillensa: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä, ja seuratkaan minua;
25. Sillä joka tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hän löytää sen.
26. Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja sielullensa sais vahingon? taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunastukseksi?
27. Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kunniassa enkelittensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin töittensä jälkeen.
28. Totisesti minä sanon teille: muutamat seisovat tässä, joiden ei suinkaan pidä kuolemaa maistaman, siihenasti kuin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan hänen valtakunnassansa.

17 LUKU

1. Ja kuuden päivän perästä otti Jesus Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen hänen veljensä, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle.
2. Ja kirkastettiin heidän edessänsä, ja hänen kasvonsa paistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi niinkuin valkeus.
3. Ja katso, heille näkyivät Moses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa.
4. Niin vastasi Pietari ja sanoi Jesukselle: Herra, meidän on tässä hyvä olla: jos sinä tahdot, niin me teemme tähän kolme majaa, sinulle yhden, ja Mosekselle yhden, ja Eliaalle yhden.
5. Vielä hänen puhuissansa, katso, paistava pilvi ympäri varjosi heidät, ja katso, ääni pilvestä sanoi: tämä on minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin: kuulkaat häntä.
6. Ja kuin opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoillensa, ja peljästyivät sangen kovin.
7. Ja Jesus tuli, ja rupesi heihin, ja sanoi: nouskaat, ja älkäät peljätkö.
8. Mutta kuin he silmänsä nostivat, ei he ketään nähneet, vaan Jesuksen yksinänsä.
9. Ja kuin he menivät vuorelta alas, haastoi Jesus heitä, sanoen: älkäät kellenkään tätä näkyä sanoko, siihenasti kuin Ihmisen Poika kuolleista nousee.
10. Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: miksi siis kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ennen tuleman?
11. Niin Jesus vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ennen, ja kohentaa kaikki.
12. Mutta minä sanon teille: Elias on jo tullut; ja ei he tunteneet häntä, mutta tekivät hänelle mitä he tahtoivat. Niin myös Ihmisen Poika on heiltä kärsivä.
13. Silloin ymmärsivät opetuslapset hänen Johannes Kastajasta sanoneen heille.
14. Ja kuin he kansan tykö tulivat, tuli yksi mies hänen tykönsä ja lankesi polvillensa hänen eteensä,
15. Ja sanoi: Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuutaudillinen ja kovin vaivataan; sillä hän lankee usein tuleen ja usein veteen.
16. Ja minä toin hänen opetuslastes tykö, ja ei he voineet häntä parantaa.
17. Niin Jesus vastaten sanoi: oi epäuskoinen ja nurja sukukunta! kuinka kauvan minun pitää teidän kanssanne oleman? kuinka kauvan minun pitää teitä kärsimän? Tuokaat häntä minulle tänne.
18. Ja Jesus rankaisi sitä, ja perkele meni hänestä ulos; ja poika parani sillä hetkellä.
19. Silloin menivät opetuslapset Jesuksen tykö erinänsä, ja sanoivat: miksi emme voineet sitä ajaa ulos?
20. Niin Jesus sanoi heille: epäuskonne tähden. Sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, niin te taitaisitte sanoa tälle vuorelle: siirry tästä sinne, niin se siirtyis, ja ei teille mitään olisi mahdotointa.

21. Vaan tämä suku ei mene muutoin ulos kuin rukouksella ja paastolla.
22. Kuin he asuivat Galileassa, sanoi Jesus heille: tapahtuva on, että Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin;
23. Ja he tappavat hänen, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. Ja he tulivat sangen murheellisiksi.
24. Mutta kuin he menivät Kapernaumiin, tulivat verorahan ottajat Pietarin tykö, ja sanoivat: eikö Mestarinne ole tottunut verorahaa maksamaan?
25. Sanoi hän: on. Ja kuin hän tuli huoneeseen, ennätti hänen Jesus, ja sanoi: mitäs luulet, Simon? keiltä maan kuninkaat ottavat tullin eli veron? omilta lapsiltansa, taikka vierailta?
26. Pietari sanoi hänelle: vierailta. Sanoi Jesus hänelle: niin lapset ovat vapaat.
27. Mutta ettemme heitä pahentaisi, niin mene merelle, heitä onkes, ja ota se kala, joka ensin tulee ylös, ja avaa hänen suunsa, niin sinä löydät rahan: ota se, ja anna heille minun ja sinun edestäs.

18 LUKU

1. Sillä hetkellä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen: kuka siis on suurin taivaan valtakunnassa?
2. Ja Jesus kutsui tykönsä lapsen, ja asetti sen heidän keskellensä,
3. Ja sanoi: totisesti minä sanon teille: ellette käänny ja tule niinkuin lapset, niin ette suinkaan tule sisälle taivaan valtakuntaan.
4. Sentähden joka itsensä alentaa niinkuin tämä lapsi, se on suurin taivaan valtakunnassa.
5. Ja joka holhoo senkaltaisen lapsen minun nimeeni, hän holhoo minun.
6. Mutta joka pahentaa yhden näistä pienimmistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi hänen olis, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja hän upotettaisiin meren syvyyteen.
7. Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat! Voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee!
8. Mutta jos kätes taikka jalkas pahentaa sinun, niin leikkaa ne pois, ja heitä pois tyköäs. Parempi on sinun elämään sisälle mennä ontuvana taikka raajarikkona, kuin että sinulla olis kaksi kättä eli kaksi jalkaa, ja sinä heitettäisiin ijankaikkiseen tuleen.
9. Ja jos silmäs pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs. Parempi on sinun silmäpuolena elämään sisälle mennä, kuin että sinulla olis kaksi silmää, ja sinä heitettäisiin helvetin tuleen.
10. Katsokaat, ettette katso ylön yhtäkään näistä pienimmistä; sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun isäni kasvot, joka on taivaissa.

11. Sillä Ihmisen Poika tuli autuaaksi tekemään sitä, mikä kadonnut oli.
12. Mitä te luulette? jos jollakin ihmisellä olis sata lammasta, ja yksi heistä eksyis: eikö hän jättäisi yhdeksänkymmentä ja yhdeksän, ja menis vuorelle, ja etsis eksynyttä?
13. Ja jos niin tapahtuu, että hän löytää sen, totisesti sanon minä teille: hän iloitsee enemmin siitä kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä, jotka ei eksyneet.
14. Niin ei ole myös teidän Isänne tahto, joka on taivaissa, että joku näistä pienimmistä hukkuis.
15. Mutta jos sinun veljes rikkoo sinua vstaan, niin mene ja nuhtele häntä kahden kesken yksinänsä. Jos hän sinua kuulee, niin sinä olet veljes voittanut.
16. Mutta jos ei hän sinua kuule, niin ota vielä yksi eli kaksi kanssas, että kaikki asia kahden eli kolmen todistajan suussa olis.
17. Mutta ellei hän niitä tahdo kuulla, niin sano seurakunnalle; ellei hän seurakuntaa tottele, niin pidä häntä pakanana ja Publikanina.
18. Totisesti sanon minä teille: kaikki, mitä te maan päällä sidotte, pitää myös oleman sidotut taivaissa: ja kaikki, mitä te päästätte maan päällä, pitää myös oleman päästetyt taivaassa.
19. Taas sanon minä teille: missä ikänä asiassa kaksi teistä sopivat maan päällä; jota he rukoilevat, sen heidän pitää saaman minun Isältäni, joka on taivaissa.
20. Sillä kussa kaksi taikka kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä.
21. Silloin Pietari tuli hänen tykönsä, ja sanoi: Herra, kuinka usein minun pitää veljelleni, joka rikkoo minua vastaan, antaman anteeksi? onko seitsemässä kerrassa kyllä?
22. Sanoi Jesus hänelle: en minä sano sinulle ainoastaan seitsemän kertaa, mutta seitsemänkymmentä kertaa seitsemän.
23. Sentähden on taivaan valtakunta kuninkaaseen verrattu, joka tahtoi lukua laskea palveliainsa kanssa.
24. Ja kuin hän rupesi laskemaan, tuli yksi hänen eteensä, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää.
25. Mutta ettei hänellä ollut varaa maksaa, käski hänen herransa hänen myytää, ja hänen emäntänsä ja lapsensa, ja kaikki mitä hänellä oli, ja maksettaa.
26. Niin palvelia lankesi maahan ja rukoili häntä, sanoen: herra, ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle.
27. Niin armahti herra palveliaa, päästi hänen, ja antoi hänelle velan anteeksi.
28. Niin palvelia meni ulos, ja löysi yhden kanssapalvelioistansa, joka hänelle oli velkaa sata penninkiä; ja hän tarttui häneen, ja kiristi häntä kurkusta, sanoen: maksa minulle velkas.

29. Niin hänen kanssapalveliansa lankesi maahan hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä, sanoen: ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle.
30. Mutta ei hän tahtonut, vaan meni ja heitti hänen torniin, siihenasti kuin hän velan maksais.
31. Mutta kuin muut hänen kanssapalveliainsa näkivät mitä tehtiin, murehtivat he sangen kovin, tulivat ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä tehty oli.
32. Silloin kutsui herra hänen eteensä, ja sanoi hänelle: sinä paha palvelia, minä annoin sinulle anteeksi kaiken velan, ettäs minua rukoilit:
33. Eikö myös sinun pitänyt armahtaman kanssapalveliaas, niinkuin minäkin armahdin sinua?
34. Ja hänen herransa vihastui, ja antoi hänen pyöveleille, siihenasti kuin hän maksais kaikki, mitä hän oli hänelle velkaa.
35. Niin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jollette kukin veljellensä teidän sydämistänne anna anteeksi heidän rikoksiansa.

19 LUKU

1. Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, läksi hän Galileasta ja tuli Juudean maan rajoille, sille puolelle Jordania.
2. Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä.
3. Ja Pharisealaiset tulivat hänen tykönsä, kiusasivat häntä, ja sanoivat hänelle: saako mies eritä vaimostaan kaikkinaisen syyn tähden?
4. Niin hän vastasi ja sanoi heille: ettekö te ole lukeneet: joka alusta ihmisen teki, mieheksi ja vaimoksi hän heidät teki?
5. Ja sanoi: sentähden pitää ihmisen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi:
6. Niin ei he ole enään kaksi, mutta yksi liha. Jonka siis Jumala yhteen sovitti, ei pidä ihmisen sitä eroittaman.
7. He sanoivat hänelle: miksi Moses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänen?
8. Sanoi hän heille: teidän sydämenne kovuuden tähden salli Moses teidän eritä vaimoistanne; vaan ei alusta niin ollut.
9. Mutta minä sanon teille: kuka ikänä hylkää vaimonsa muutoin kuin huoruuden tähden, ja nai toisen, hän tekee huorin; ja joka hyljätyn ottaa, hän tekee huorin.

10. Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: jos miehen asia niin on vaimon kanssa, ei sitte ole hyvä naida.
11. Niin hän sanoi heille: ei tätä sanaa kaikki käsitä, vaan ne, joille se annettu on.
12. Sillä muutamat ovat kuohitut, jotka äitinsä kohdusta niin syntyneet ovat: ja ovat kuohitut, jotka ihmisiltä kuohitut ovat: ja ovat kuohitut, jotka taivaan valtakunnan tähden itse kuohinneet ovat. Joka sen taitaa käsittää, se käsittäkään.
13. Silloin vietiin hänen tykönsä lapsia, että hän laskis kätensä heidän päällensä ja rukoilis; mutta opetuslapset nuhtelivat heitä.
14. Mutta Jesus sanoi: sallikaat lasten olla, ja älkäät kieltäkö heitä tulemasta minun tyköni: sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta.
15. Ja kuin hän oli pannut kätensä heidän päällensä, meni hän sieltä pois.
16. Ja katso, yksi tuli ja sanoi hänelle: hyvä Mestari! mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä saisin ijankaikkisen elämän?
17. Niin hän sanoi hänelle: miksi sinä kutsut minun hyväksi? Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt.
18. Hän sanoi hänelle: kutka? Jesus sanoi: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärin todistaman:
19. Kunnioita isääs ja äitiäs: ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuas.
20. Sanoi nuorukainen hänelle: kaikki nämät olen minä pitänyt nuoruudestani; mitä vielä minulta puuttuu?
21. Sanoi Jesus hänelle: jos sinä tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy mitä sinulla on, ja anna vaivaisille: ja sinun pitää saaman tavaran taivaassa; ja tule ja seuraa minua.
22. Mutta kuin nuorukainen kuuli sen puheen, meni hän pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tavaraa.
23. Mutta Jesus sanoi opetuslapsillensa: totisesti sanon minä teille: rikas tulee työläästi taivaan valtakuntaan.
24. Ja taas sanon minä teille: huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan.
25. Mutta koska hänen opetuslapsensa sen kuulivat, peljästyivät he sangen kovin, sanoen: kuka siis taitaa autuaaksi tulla?
26. Niin Jesus katsahti heidän päällensä ja sanoi heille: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta Jumalan tykönä ovat kaikki mahdolliset.
27. Silloin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: katso, me luovuimme kaikista ja seuraamme sinua: mitä siis meidän siitä on?

28. Niin sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille, te, jotka minua olette seuranneet, uudessa syntymisessä, kuin Ihmisen Poika istuu kunniansa istuimella, pitää myös teidän istuman kahdellatoistakymmenellä istuimella, tuomiten kahtatoistakymmentä Israelin sukukuntaa.
29. Ja jokainen, joka luopui huoneista, taikka veljistä, taikka sisarista, taikka isästä, taikka äidistä, taikka emännästä, taikka lapsista, taikka pellosta, minun nimeni tähden, hänen pitää satakertaisesti saaman, ja ijankaikkisen elämän perimän.
30. Mutta monta ensimäistä tulee viimeiseksi ja viimeistä ensimäiseksi.

20 LUKU

1. Sillä taivaan valtakunta on perheenisännän vertainen, joka varhain huomeneltain läksi ulos palkkaamaan työväkeä viinamäkeensä.
2. Ja kuin hän oli sopinut työmiesten kanssa päiväpenningistä, lähetti hän heidät viinamäkeensä.
3. Ja hän meni ulos liki kolmannella hetkellä, ja näki muita seisovan turulla joutilaina,
4. Ja sanoi heille: menkäät tekin viinamäkeen, ja mitä kohtuullinen on, minä annan teille. Niin he menivät.
5. Taas hän meni ulos liki kuudennella ja yhdeksännellä hetkellä, ja teki myös niin.
6. Mutta yhdellätoistakymmenennellä hetkellä läksi hän ulos, ja löysi muita joutilaina seisomasta, ja sanoi heille: miksi te tässä kaiken päivän joutilaina seisotte?
7. He sanoivat hänelle: sillä ei ole kenkään meitä palkannut. Hän sanoi heille: menkäät tekin minun viinamäkeeni, ja mitä kohtuus on, pitää teidän saaman.
8. Mutta kuin ehtoo tuli, sanoi viinamäen isäntä perheensä haltialle: kutsu työväki, ja maksa heidän palkkansa, ruveten viimeisistä ensimäisiin asti.
9. Ja kuin ne tulivat, jotka liki yhdellätoistakymmenennellä hetkellä tulleet olivat, saivat he kukin penninkinsä.
10. Mutta kuin ensimäiset tulivat, luulivat he enemmän saavansa; ja he myös saivat kukin penninkinsä.
11. Ja kuin he saivat, napisivat he perheenisäntää vastaan,
12. Sanoen: nämät viimeiset ovat yhden hetken työtä tehneet, ja sinä teit heidät meidän verraksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen.
13. Niin hän vastasi ja sanoi yhdelle heistä: ystäväni, en tee minä sinulle vääryyttä; etkös sopinut minun kanssani määrätystä penningistä?
14. Ota se, mikä sinun tulee, ja mene matkaas; mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa niinkuin sinullekin.

15. Vai enkö minä saa tehdä minun kalustani mitä minä tahdon? taikka katsotkos sentähden karsaasti, että minä hyvä olen?
16. Niin viimeiset tulevat ensimäisiksi ja ensimäiset viimeisiksi. Sillä monta ovat kutsutut, mutta harvat valitut.
17. Ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, ja otti kaksitoistakymmentä opetuslastansa erinänsä tiellä tykönsä, ja sanoi heille:
18. Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika ylönannetaan pappein päämiehille ja kirjanoppineille; ja he tuomitsevat hänen kuolemaan,
19. Ja antavat ylön hänen pakanoille pilkattaa, ja ruoskittaa, ja ristiinnaulittaa: ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös.
20. Silloin tuli hänen tykönsä Zebedeuksen poikain äiti poikinensa, kumarsi ja anoi jotakin häneltä.
21. Vaan hän sanoi hänelle: mitäs tahdot? Sanoi hän hänelle: sano, että nämät kaksi minun poikaani istuisivat, yksi sinun oikialla kädelläs ja toinen vasemmallas, sinun valtakunnassas.
22. Niin Jesus vastaten sanoi: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minun pitää juoman, ja kastettaa sillä kasteella, jolla minä kastetaan? He sanoivat hänelle: me voimme.
23. Ja hän sanoi heille: minun kalkkini tosin te juotte ja sillä kasteella, jolla minä kastetaan, te kastetaan; mutta istua minun oikialla kädelläni, taikka vasemmalla, ei ole minun antamisellani, vaan joille se on valmistettu minun Isältäni.
24. Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he niistä kahdesta veljeksestä.
25. Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: te tiedätte, että kansain päämiehet vallitsevat heitä, ja ylimmäisillä on valta heidän ylitsensä.
26. Vaan ei niin pidä oleman teidän keskenänne; mutta joka tahtoo teidän seassanne suurin olla, se olkoon teidän palvelianne;
27. Ja joka tahtoo teidän seassanne ensimäinen olla, se olkoon teidän palvelianne.
28. Niinkuin ei Ihmisen Poika tullut, että häntä piti palveltaman, mutta että hän palvelis, ja antais henkensä lunastukseksi monen edestä.
29. Ja heidän lähteissänsä Jerikosta, seurasi häntä paljo kansaa.
30. Ja katso, kaksi sokiaa istuivat tien ohessa. Kuin he kuulivat, että Jesus kävi ohitse, huusivat he, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!
31. Niin kansa torui heitä vaikenemaan. Mutta he huusivat enemmin, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä!

32. Ja Jesus seisahti, ja kutsui heidät tykönsä, ja sanoi: mitä te tahdotte, että minun pitää teille tekemän?
33. Sanoivat he hänelle: Herra, että meidän silmämme aukenisivat.
34. Niin Jesus armahti heitä ja tarttui heidän silmiinsä, ja he saivat kohta näkönsä ja seurasivat häntä.

21 LUKU

1. Ja kuin he lähestyivät Jerusalemia ja tulivat Betphageen öljymäen tykö, lähetti Jesus kaksi opetuslasta,
2. Sanoen heille: menkäät kylään, joka on edessänne, ja te löydätte kohta aasintamman sidottuna, ja varsan hänen kanssansa: päästäkäät ne ja tuokaat minulle.
3. Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin sanokaat: Herra niitä tarvitsee, ja kohta hän laskee heidät.
4. Mutta tämä kaikki tapahtui, että täytettäisiin, mikä sanottu oli prophetan kautta, joka sanoo:
5. Sanokaat Zionin tyttärelle: katso, sinun Kuninkaas tulee sinulle siviä, istuen aasintamman päällä ja ikeen alaisen aasin varsan päällä.
6. Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jesus heille käskenyt oli,
7. Ja taluttivat aasintamman ja varsan, ja panivat niiden päälle vaatteensa, ja istuttivat hänen niiden päälle.
8. Niin enin osa kansasta hajoitti vaatteensa tielle, ja muut karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle.
9. Mutta kansa, joka edellä kävi, ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna Davidin Pojalle! kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen! hosianna korkeudessa!
10. Ja kuin hän tuli Jerusalemiin, nousi koko kaupunki, sanoen: kuka on tämä?
11. Niin kansa sanoi: tämä on Jesus, propheta Galilean Natsaretista.
12. Ja Jesus meni sisälle Jumalan templiin, ja ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyyhkyisten kaupitsiain istuimet hän kukisti,
13. Ja sanoi heille: kirjoitettu on: minun huoneeni pitää rukoushuoneeksi kutsuttaman; mutta te olette sen tehneet ryöväritten luolaksi.
14. Ja hänen tykönsä tulivat sokiat ja ontuvat templissä, ja hän paransi heidät.
15. Mutta kuin pappein päämiehet ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän teki, ja lapset templissä huutavan ja sanovan: hosianna Davidin Pojalle! närkästyivät he,
16. Ja sanoivat hänelle: kuuletkos, mitä nämät sanovat? Niin Jesus sanoi heille: kuulen kyllä. Ettekö te koskaan ole lukeneet: lasten ja imeväisten suusta olet sinä kiitoksen valmistanut?
17. Ja hän luopui heistä, ja meni ulos kaupungista Betaniaan, ja oli siellä yötä.
18. Mutta huomeneltain kaupunkiin palatessansa isosi hän.

19. Ja kuin hän näki fikunapuun tien ohessa, meni hän sen tykö, ja ei löytänyt siinä mitään muuta kuin lehdet ainoastaan; ja hän sanoi sille: älköön ikänä tästäkään edes sinusta hedelmää kasvako. Ja fikunapuu kohta kuivettui.
20. Ja kuin opetuslapset sen näkivät, ihmettelivät he, sanoen: kuinka fikunapuu niin kohta kuivettui?
21. Jesus vastaten sanoi heille: totisesti sanon minä teille: jos teillä olis usko, ja ette epäilisi, niin ette ainoastaan tätä tekisi, mikä fikunapuulle tapahtui, vaan myös jos te sanoisitte tälle vuorelle: siirry ja kukistu mereen, niin se tapahtuis.
22. Ja kaikki, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, sen te saatte.
23. Ja kuin hän meni templiin, tulivat hänen opettaissansa hänen tykönsä pappein päämiehet ja kansan vanhimmat, sanoen: millä voimalla sinä näitä teet? taikka kuka sinulle antoi sen voiman?
24. Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä tahdon myös teiltä kysyä yhden sanan: jos te sen minulle sanotte, niin minä myös teille sanon, millä voimalla minä näitä teen:
25. Kusta Johanneksen kaste oli, taivaastako taikka ihmisistä? Niin he ajattelivat isellensä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo meille: miksi ette siis häntä uskoneet?
26. Mutta jos me sanomme: se oli ihmisistä, niin me pelkäämme kansaa; sillä kaikki pitivät Johanneksen prophetana.
27. Ja he vastaten sanoivat Jesukselle: emme tiedä. Sanoi hän heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen.
28. Mutta kuinka te luulette? Yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, ja hän meni ensimmäisen tykö, ja sanoi: poikani, mene tänäpänä tekemään työtä minun viinamäkeeni.
29. Niin hän vastaten sanoi: en tahdo. Mutta sitte katui hän, ja meni.
30. Niin hän meni toisen tykö, ja sanoi myös niin. Mutta hän vastaten sanoi: kyllä minä menen, herra, ja ei mennytkään.
31. Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon? He sanoivat hänelle: ensimäinen. Sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille: Publikanit ja portot käyvät teidän edellänne Jumalan valtakuntaan.
32. Sillä Johannes tuli teidän tykönne vanhurskauden tiessä, ja ette häntä uskoneet: mutta Publikanit ja portot uskoivat hänen. Mutta te, jotka sen näitte, ette sittenkään parannusta tehneet, että te häntä olisitte uskoneet.
33. Kuulkaat toinen vertaus: oli perheenisäntä, joka istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi siihen viinakuurnan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja vaelsi muille maille.
34. Mutta kuin hedelmäin aika lähestyi, lähetti hän palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan sen hedelmiä.

35. Ja peltomiehet ottivat kiinni hänen palveliansa, ja yhden he pieksivät, toisen he tappoivat, kolmannen he kivittivät.
36. Taas hän lähetti toiset palveliat, usiammat kuin ensimäiset, ja he tekivät heille myös niin.
37. Mutta viimein lähetti hän heidän tykönsä poikansa, sanoen: he karttavat poikaani.
38. Mutta kuin peltomiehet näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme häntä, ja niin me saamme hänen perintönsä.
39. Ja he ottivat hänen kiinni, sysäsivät ulos viinamäestä ja tappoivat.
40. Kun siis viinamäen isäntä tulee, mitä hän niiden peltomiesten tekee?
41. He sanoivat hänelle: ne pahat hän pahasti hukuttaa, ja antaa viinamäkensä toisille viinamäen miehille, jotka hänelle antavat hedelmät ajallansa.
42. Sanoi Jesus heille: ettekö te ikänä Raamatuissa ole lukeneet: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi. Herralta on se tapahtunut, ja on ihmeellinen meidän silmäimme edessä.
43. Sentähden sanon minä teille: Jumalan valtakunta pitää teiltä otettaman pois ja annettaman pakanoille, jotka sen hedelmän tekevät.
44. Ja joka lankee tähän kiveen, hän runnellaan. Mutta jonka päälle hän lankee, sen hän murentaa.
45. Ja kuin pappein päämiehet ja Pharisealaiset kuulivat hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän heistä sanoi.
46. Ja kuin he pyysivät häntä ottaa kiinni, pelkäsivät he
kansaa, sillä he pitivät hänen prophetana.

22 LUKU

1. Ja Jesus vastaten puhui taas heille vertauksilla, sanoen:
2. Taivaan valtakunta on kuninkaan vertainen, joka teki häitä pojallensa,
3. Ja lähetti palveliansa kutsumaan kutsutuita häihin, ja ei he tahtoneet tulla.
4. Taas hän lähetti toiset palveliat, sanoen: sanokaat kutsutuille: katso, minä valmistin atriani, härkäni ja syöttilääni ovat tapetut, ja kaikki ovat valmistetut: tulkaat häihin!
5. Mutta he katsoivat ylön, ja menivät pois, yksi pellollensa, toinen kaupallensa.
6. Mutta muut ottivat kiinni hänen palveliansa, ja pilkkasivat heitä, ja tappoivat.
7. Mutta kuin kuningas sen kuuli, vihastui hän, ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet, ja heidän kaupunkinsa poltti.

8. Silloin hän sanoi palvelioillensa: häät tosin ovat valmistetut, mutta kutsutut ei olleet mahdolliset.
9. Menkäät siis teiden haaroihin, ja kaikki, jotka te löydätte, kutsukaat häihin.
10. Ja palveliat menivät ulos teille, ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, pahat ja hyvät; ja häähuone täytettiin vieraista.
11. Niin kuningas meni katsomaan vieraita, ja näki siellä yhden ihmisen, joka ei ollut vaatetettu häävaatteilla.
12. Niin hän sanoi hänelle: ystäväni, kuinkas tänne tulit, ja ei sinulla ole häävaatteita? Mutta hän vaikeni.
13. Silloin sanoi kuningas palvelioille: sitokaat hänen kätensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkäät häntä ulkoiseen pimeyteen; siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.
14. Sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut.
15. Silloin Pharisealaiset menivät pitämään neuvoa, kuinka he hänen sanoissa solmeaisivat.
16. Ja he lähettivät hänen tykönsä opetuslapsensa Herodilaisten kanssa, sanoen: Mestari, me tiedämme sinun totiseksi, ja sinä opetat Jumalan tien totuudessa, et myös tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa.
17. Sano siis meille, kuinkas luulet: sopiiko keisarille antaa veroa taikka ei?
18. Mutta kuin Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa, sanoi hän: mitä te ulkokullatut kiusaatte minua?
19. Osoittakaat minulle veroraha. Niin he antoivat hänelle verorahan.
20. Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus?
21. He sanoivat hänelle: keisarin. Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat.
22. Ja kuin he nämät kuulivat, ihmettelivät he, ja luopuivat hänestä, ja menivät pois.
23. Sinä päivänä tulivat Saddukealaiset hänen tykönsä, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja kysyivät häneltä,
24. Sanoen: Mestari! Moses sanoi: jos joku kuolee lapsetoinna, niin hänen veljensä pitää naiman hänen emäntänsä ja herättämän veljellensä siemenen.
25. Niin oli meidän seassamme seitsemän veljestä, ja kuin ensimäinen nai, niin se kuoli. Ja ettei hänellä ollut siementä, jätti hän emäntänsä veljellensä.
26. Niin myös toinen ja kolmas, hamaan seitsemänteen asti.
27. Mutta kaikkein viimein kuoli myös se vaimo.
28. Kenenkä emännän siis näistä seitsemästä pitää hänen ylösnousemisessa oleman? Sillä kaikki ovat häntä pitäneet.

29. Niin Jesus vastaten sanoi heille: te eksytte ja ette tiedä Raamatuita, eikä Jumalan voimaa.
30. Sillä ylösnousemisessa ei naida eikä huolla, mutta he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa.
31. Mutta ettekö te ole lukeneet kuolleitten ylösnousemisesta, mitä teille on Jumalalta sanottu, joka sanoo:
32. Minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala? Ei ole Jumala kuolleiden Jumala, mutta elävien.
33. Ja kuin kansa sen kuuli, hämmästyivät he hänen oppiansa.
34. Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, että hän oli Saddukealaisten suun tukinnut, kokoontuivat he yhteen.
35. Ja yksi lain-opettaja heistä kysyi häneltä, kiusaten häntä, ja sanoi:
36. Mestari, mikä on suurin käsky laissa?
37. Niin Jesus sanoi hänelle: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas, ja kaikesta mielestäs:
38. Tämä on ensimäinen ja suurin käsky.
39. Toinen on tämän kaltainen: sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuas.
40. Näissä kahdessa käskyssä kaikki laki ja prophetat riippuvat.
41. Koska Pharisealaiset koossa olivat, kysyi heiltä Jesus,
42. Sanoen: mitä teille näkyy Kristuksesta, kenenkä poika hän on? he sanoivat hänelle: Davidin.
43. Hän sanoi heille: kuinka siis David kutsuu hengessä hänen Herraksi? sanoen:
44. Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikealla kädelläni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.
45. Jos siis David kutsuu hänen Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa?
46. Ja ei kenkään taitanut häntä mitään vastata: ei myös yksikään rohjennut sen päivän perästä häneltä enempää kysyä.

23 LUKU

1. Silloin Jesus puhui kansalle ja hänen opetuslapsillensa,
2. Sanoen: Moseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja Pharisealaiset:
3. Kaikki siis, mitä he teidän käskevät pitää, se pitäkäät ja tehkäät; mutta heidän töittensä jälkeen älkäät te tehkö, sillä he sanovat, ja ei tee.
4. Sillä he sitovat raskaat kuormat, joita ei voida kantaa, ja panevat ne ihmisten olille, mutta ei he

sormellansakaan itse tahdo niitä liikuttaa.
5. Mutta kaikki työnsä tekevät he, että ne ihmisiltä nähtäisiin. He levittelevät muistokirjansa, ja tekevät suureksi vaatteensa liepeet,
6. Ja rakastavat ylimmäisiä sijoja pidoissa ja ylimmäisiä istuimia synagogissa,
7. Ja tervehdyksiä turulla, ja tahtovat kutsuttaa ihmisiltä: rabbi, rabbi.
8. Mutta älkäät te antako teitä kutsuttaa rabbiksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus, mutta te olette kaikki veljekset.
9. Ja älkäät ketäkään kutsuko isäksenne maan päällä; sillä yksi on Isänne, joka on taivaissa.
10. Ja älkäät antako teitä kutsuttaa mestariksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus.
11. Joka teistä suurin on, se olkoon teidän palvelianne.
12. Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.
13. Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka suljette taivaan valtakunnan ihmisten edestä; sillä ette itse sinne mene, ettekä salli meneväisiä sinne mennä.
14. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka syötte leskein huoneet, ja muodoksi pidätte pitkät rukoukset: sentähden te saatte sitä kovemman kadotuksen.
15. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka merta ja mannerta ympäri vaellatte, tehdäksenne yhtä uutta Juudalaista; ja kuin se tehty on, niin te hänestä teette kaksikertaa enemmän helvetin lapsen kuin te itse olette.
16. Voi teitä, te sokiat taluttajat! jotka sanotte: joka vannoo templin kautta, ei se mitään ole, mutta joka vannoo templin kullan kautta, se on velvollinen.
17. Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: kulta, eli templi, joka kullan pyhittää?
18. Ja joka vannoo alttarin kautta, ei se mitään ole; mutta joka vannoo lahjan kautta, joka sen päällä on, se on velvollinen.
19. Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: lahja, eli alttari, joka lahjan pyhittää?
20. Joka siis vannoo alttarin kautta, hän vannoo sen kautta ja kaikkein, mikä sen päällä on.
21. Ja joka vannoo templin kautta, se vannoo hänen kauttansa ja sen kautta, joka siinä asuu.
22. Ja joka vannoo taivaan kautta, se vannoo Jumalan istuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sen päällä istuu.
23. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka kymmenykset teette mintuista, tilleistä ja kuminoista, ja jätätte pois ne raskaammat laista, tuomion, laupiuden ja uskon: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän.

24. Te sokiat taluttajat! te kuurnitsette hyttysen ja kamelin nielette.
25. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka puhdistatte juoma-astian ja ruoka-astian ulkoiselta puolelta, mutta sisältä ovat ne täynnä raatelemista ja tyytymättömyyttä.
26. Sinä sokia Pharisealainen! puhdista ensin juoma-astia ja ruoka-astia sisältä, että myös ulkonainenkin puoli puhtaaksi tulis.
27. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut; sillä te olette valkiaksi sivuttuin hautain kaltaiset, jotka ulkoa kauniit ovat, mutta sisältä ovat he täynnä kuolleiden luita ja kaikkea riettautta.
28. Niin myös te olette ulkoa tosin nähdä ihmisten edessä hurskaat, mutta sisältä te olette täynnä ulkokullaisuutta ja vääryyttä.
29. Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka rakennatte prophetain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautoja,
30. Ja sanotte: jos me olisimme olleet meidän isäimme aikoina, emme olisi olleet osalliset heidän kanssansa prophetain veressä.
31. Niin te siis itseänne tunnustatte, että olette niiden lapset, jotka tappoivat prophetat.
32. Niin tekin täyttäkäät teidän isäinne määrä.
33. Te kärmeet, te kyykärmetten sikiät! kuinka te vältätte helvetin kadotuksen?
34. Sentähden, katso, minä lähetän teille prophetat, ja viisaat, ja kirjanoppineet; ja niistä te muutamat tapatte ja ristiinnaulitsette, ja muutamat te pieksätte teidän synagogissanne, ja vainootte kaupungista kaupunkiin.
35. Että teidän päällenne pitää tuleman kaikki vanhurskas veri, joka vuodatettu on maan päälle hamasta vanhurskaan Abelin verestä niin Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka te tapoitte templin ja alttarin vaiheella.
36. Totisesti sanon minä teille: kaikki nämät pitää tuleman tämän suvun päälle.
37. Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat prophetat ja kivillä surmaat ne, jotka sinun tykös lähetetyt ovat! kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipeinsä alle? ja ette tahtoneet.
38. Katso, teidän huoneenne pitää teille jäämän kylmille.
39. Sillä minä sanon teille: ette suinkaan minua tästedes näe, siihenasti kuin te sanotte: kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

24 LUKU

1. Ja Jesus meni ulos ja läksi pois templistä, ja hänen opetuslapsensa tulivat osoittamaan hänelle templin rakennuksia.
2. Niin sanoi Jesus heille: ettekö te kaikkia näitä näe? Totisesti sanon minä teille: ei pidä tässä jätettämän kiveä kiven päälle, joka ei maahan jaoteta.
3. Mutta kuin hän istui Öljymäellä, menivät opetuslapset hänen tykönsä erinänsä ja sanoivat: sano meille: koska tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemises ja maailman lopun merkki ollee?
4. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: katsokaat, ettei kenkään teitä viettele.
5. Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen Kristus! ja viettelevät monta.
6. Niin te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista. Katsokaat, ettette peljästy; sillä kaikki nämät pitää tapahtuman, mutta ei vielä ole loppu.
7. Sillä kansan pitää kansaa vastaan nouseman ja valtakunnan valtakuntaa vastaan, ja tulee ruttotauti ja nälkä ja maanjäristys moneen paikkaan.
8. Mutta kaikki nämät ovat murhetten alku.
9. Silloin he ylönantavat teitä vaivaan ja tappavat teidät, ja te tulette vihattavaksi kaikilta pakanoilta minun nimeni tähden.
10. Ja silloin monta pahenevat, ja keskenänsä pettävät toinen toisensa, ja vihaavat toinen toistansa keskenänsä.
11. Ja monta väärää prophetaa nousevat ja viettelevät monta.
12. Ja että vääryys saa vallan, niin rakkaus monessa kylmenee.
13. Mutta joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi.
14. Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, kaikille pakanoille todistukseksi; ja silloin tulee loppu.
15. Kuin te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta sanottu on Daniel prophetan kautta, seisovan pyhässä siassa; (joka tämän lukee, hän ymmärtäköön!)
16. Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille.
17. Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas ottamaan jotakin huoneestansa.
18. Ja joka pellolla on, älköön palatko vaatteitansa ottamaan.
19. Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä!
20. Mutta rukoilkaat, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbatina;
21. Sillä silloin pitää suuren vaivan oleman, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta niin tähän asti, ei myös tule.

22. Ja ellei ne päivät olisi lyhennetyt, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittuin tähden pitää ne päivät lyhennettämän.
23. Silloin jos joku teille sanois: katso, tässä on Kristus taikka siellä! älkäät uskoko.
24. Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja tekevät suuria ihmeitä ja merkkejä: niin että myös, jos taitais tapahtua, valitutkin eksytettäisiin.
25. Katso, minä olen teille sen ennen sanonut.
26. Jos he siis teille sanovat: katso, hän on korvessa! niin älkäät menkö ulos; katso, hän on kammiossa! älkäät uskoko.
27. Sillä niinkuin pitkäisen tuli leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on myös Ihmisen Pojan tulemus.
28. Sillä kussa raato on, siihen kotkat kokoontuvat.
29. Mutta kohta sen ajan vaivan jälkeen aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoansa, ja tähden putoavat taivaasta, ja taivaan voimat pitää liikutettaman.
30. Ja silloin näkyy Ihmisen Pojan merkki taivaassa, ja silloin kaikki sukukunnat maassa parkuvat ja saavat nähdä Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.
31. Ja hän lähettää enkelinsä suurella basunan äänellä, ja he kokoovat hänen valittunsa neljästä tuulesta, yhdestä taivasten äärestä niin toiseen.
32. Mutta oppikaat fikunapuusta vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte suven läsnä olevan:
33. Niin myös te, kuin te näette nämät kaikki, tietäkäät, että se on läsnä, oven edessä.
34. Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat.
35. Taivas ja maa pitää hukkuman, mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkaantuman.
36. Vaan siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei taivaan enkelitkään, vaan minun Isäni yksinänsä.
37. Mutta niinkuin Noan ajat olivat, niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman.
38. Sillä niinkuin he niinä päivinä vedenpaisumisen edellä olivat, söivät ja joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin sisälle meni,
39. Ja ei tietäneet ennen kuin vedenpaisumus tuli, ja otti pois kaikki: niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman.
40. Silloin on kaksi kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.
41. Kaksi jauhavat myllyssä: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.

42. Valvokaat siis; sillä ette tiedä, millä hetkellä teidän Herranne on tuleva.
43. Mutta se tietäkäät: jos perheenisäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, kaiketi hän valvois, eikä sallisi kaivaa huonettansa.
44. Sentähden olkaat te myös valmiit; sillä millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika.
45. Kuka siis on uskollinen ja toimellinen palvelia, jonka Herra pani perheensä päälle, antamaan heille ruokaa ajallansa?
46. Autuas on se palvelia, jonka Herra löytää niin tehneeksi, kuin hän tulee.
47. Totisesti sanon minä teille: hän panee hänen kaiken hyvyytensä päälle.
48. Mutta jos paha palvelia sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemasta;
49. Ja rupee pieksämään leipäveljiänsä, niin myös syömään ja juomaan juomarien kanssa:
50. Niin sen palvelian Herra tulee sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jolla ei hän tiedä.
51. Ja hän eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan ulkokullattuin kanssa: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

25 LUKU

1. Silloin pitää taivaan valtakunta oleman kymmenen neitseen kaltainen, jotka ottivat lamppunsa ja menivät ulos ylkää vastaan.
2. Mutta viisi heistä oli taitavaa, ja viisi tyhmää.
3. Tyhmät ottivat lamppunsa, ja ei ottaneet öljyä myötänsä;
4. Mutta taitavat ottiva öljyä astioihinsa, ynnä lamppunsa kanssa.
5. Kuin ylkä viipyi, tulivat he kaikki uneliaiksi ja makasivat.
6. Mutta puoli-yönä tuli huuto: katso, ylkä tulee, menkäät ulos häntä vastaan.
7. Niin nousivat kaikki nämät neitseet ja valmistivat lamppunsa.
8. Mutta tyhmät sanoivat taitaville: antakaat meille öljystänne; sillä meidän lamppumme sammuvat.
9. Niin vastasivat taitavat, sanoen: ei suinkaan, ettei meiltä ja teiltä puuttuisi; mutta menkäät paremmin niiden tykö, jotka myyvät, ja ostakaat itsellenne.
10. Mutta kuin he menivät ostamaan, tuli ylkä. Ja jotka valmiit olivat, ne menivät hänen kanssansa häihin, ja ovi suljettiin.
11. Viimein tulivat nekin toiset neitseet, ja sanoivat: Herra, Herra, avaa meidän eteemme.
12. Mutta hän vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: en tunne minä teitä.

13. Valvokaat sentähden, sillä ette tiedä päivää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee.
14. Sillä niinkuin ihminen matkusti kauvas ja kutsui palveliansa, ja antoi heille tavaransa:
15. Ja antoi yhdelle viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, jokaiselle varansa jälkeen: ja meni kohta matkaansa;
16. Niin meni se, joka viisi leiviskää oli ottanut, teki niillä kauppaa ja voitti toiset viisi leiviskää.
17. Niin myös se, joka kaksi oli ottanut, voitti myös toiset kaksi.
18. Mutta joka yhden oli ottanut, hän meni pois ja kaivoi maahan, ja kätki herransa rahan.
19. Niin pitkän ajan perästä tuli palveliain herra ja laski lukua heidän kanssansa.
20. Ja tuli se, joka oli ottanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää, sanoen: herra, viisi leiviskää sinä annoit minulle, katso, minä olen toiset viisi leiviskää niillä voittanut.
21. Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon.
22. Niin tuli se, joka oli kaksi leiviskää ottanut, ja sanoi: herra, kaksi leiviskää sinä annoit minulle, katso, toiset kaksi olen minä niillä voittanut.
23. Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon.
24. Niin myös se tuli, joka yhden leiviskän oli ottanut, ja sanoi: herra, minä tiesin sinun kovaksi mieheksi: sinä niität siitä, kuhunkas et kylvänyt, ja siitä sinä kokoot, kuhunka sinä et hajoittanut.
25. Ja minä peljäten menin pois ja kätkin sinun leiviskäs maahan: katso, tässä on sinun omas.
26. Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: sinä paha ja laiska palvelia! jos tiesit minun siitä niittävän, kuhunka en minä kylvänyt, ja sieltä kokoovan, johonka en minä ole hajoittanut,
27. Niin sinun siis olis tullut antaa minun rahani vaihettajille, ja minä tultuani olisin omani jälleen saanut kasvun kanssa.
28. Ottakaat siis häneltä leiviskä, ja antakaat sille, jolla on kymmenen leiviskää.
29. (Sillä jokaiselle, jolla on, pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta jolla ei ole, sekin kuin hänellä on, pitää häneltä otettaman pois).
30. Ja heittäkäät se kelvotoin palvelia ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.
31. Mutta kuin Ihmisen Poika tulee kunniassansa ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssansa, silloin hän istuu kunniansa istuimella,
32. Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat. Ja hän eroittaa toiset toisistansa, niinkuin paimen eroittaa

lampaat vuohista,
33. ja asettaa lampaat tosin oikialle puolellensa, mutta vuohet vasemmallensa.
34. Silloin sanoo kuningas niille, jotka hänen oikialla puolellansa ovat: tulkaat, minun Isäni siunatut, omistakaat se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta.
35. Sillä minä isosin, ja te ruokitte minun: minä janosin, ja te juotitte minun: minä olin outo, ja te minun huoneeseen otitte:
36. Alasti, ja te vaatetitte minun: sairaana, ja te opitte minua: minä olin vankina, ja te tulitte minun tyköni.
37. Silloin vanhurskaat häntä vastaavat ja sanovat: Herra, koska me näimme sinun isoovan, ja ruokimme sinun? taikka janoovan, ja annoimme sinun juoda?
38. Mutta koska me näimme sinun outona, ja huoneeseen otimme sinun? taikka alastoinna, ja vaatetimme sinua?
39. Eli koska me näimme sinun sairaana, taikka vankina, ja tulimme sinun tykös?
40. Niin vastaa kuningas ja sanoo heille: totisesti sanon minä teille: sen minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähimmistä minun veljistäni, sen te teitte minulle.
41. Silloin hän myös sanoo niille, jotka vasemmalla ovat: menkäät pois minun tyköäni, te kirotut, ijankaikkiseen tuleen, joka valmistettu on perkeleelle ja hänen enkeleillensä.
42. Sillä minä isosin, ja ette minua ruokkineet: minä janosin, ja ette minua juottaneet:
43. Minä olin outo, ja ette minua huoneeseen ottaneet: alastoin, ja ette minua vaatettaneet: sairas ja vankina, ja ette minua oppineet.
44. Silloin nekin häntä vastaavat, sanoen: Herra, koska me näimme sinun isoovan, taikka janoovan, taikka outona, eli alastoinna, eli sairaana, taikka vankina, ja emme sinua palvelleet?
45. Silloin hän vastaa heitä, sanoen: totisesti sanon minä teille, mitä ette tehneet yhdelle näistä vähimmistä, sitä ette tehneet minulle.
46. Ja niiden pitää menemän ijankaikkiseen vaivaan, mutta vanhurskaat ijankaikkiseen elämään.

26 LUKU

1. Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut kaikki nämät puheet, sanoi hän opetuslapsillensa:
2. Te tiedätte, että kahden päivän perästä tulee pääsiäinen, ja Ihmisen Poika ylönannetaan ristiinnaulittaa.
3. Silloin kokoontuivat pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat ylimmäisen papin saliin, joka kutsuttiin Kaiphas.

4. Ja neuvoa pitivät, kuinka he Jesuksen kavalluksella kiinniottaisivat ja tappaisivat.
5. Mutta he sanoivat, ei juhlapäivänä, ettei kansassa tule meteli.
6. Kuin Jesus oli Betaniassa, spitaalisen Simonin huoneessa,
7. Tuli vaimo hänen tykönsä, jolla oli lasi kallista voidetta, ja kaasi sen hänen päänsä päälle atrioitessansa.
8. Mutta kuin hänen opetuslapsensa sen näkivät, närkästyivät he ja sanoivat: mihinkä kelpaa tämä haaskaus?
9. Sillä tämä voide olis kalliisti taittu myytää ja annettaa vaivaisille.
10. Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te vaivaatte tätä vaimoa? Sillä hän teki hyvän työn minun kohtaani.
11. Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset; mutta en minä teillä aina ole.
12. Sillä että hän kaasi sen voiteen minun ruumiini päälle, sen on hän tehnyt minun hautaamisekseni.
13. Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin tämä myös, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa.
14. Silloin yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kutsuttiin Juudas Iskariot, läksi pois pappein päämiesten tykö,
15. Ja sanoi: mitä te tahdotte minulle antaa, ja minä teille hänen saatan? Ja he määräsivät hänelle kolmekymmentä hopiapenninkiä.
16. Ja siitä ajasta etsi hän soveliasta aikaa pettääksensä häntä.
17. Mutta ensimäisen makian leivän päivänä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen hänelle: kussas tahdot, että meidän pitää sinulle valmistaman pääsiäislampaan syötää?
18. Niin hän sanoi: menkäät kaupunkiin yhden tykö, ja sanokaat hänelle: Mestari sanoo: minun aikani on läsnä, sinun tykönäs tahdon minä pääsiäistä pitää minun opetuslasteni kanssa.
19. Ja opetuslapset tekivät niinkuin Jesus oli heitä käskenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan.
20. Mutta kuin ehtoo tuli, istui hän pöydän tykönä kahdentoistakymmenen kanssa.
21. Ja heidän syödessänsä sanoi hän: totisesti sanon minä teille: yksi teistä minun pettää.
22. Ja he tulivat sangen murheellisiksi, ja rupesi jokainen heistä sanomaan hänelle: Herra, lienenkö minä se?
23. Mutta hän vastasi ja sanoi: joka minun kanssani pistää kätensä vatiin, se pettää minun.
24. Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! parempi olis sille ihmiselle ollut, jos ei hän olisi syntynyt.
25. Niin vastasi Juudas, joka hänen petti, ja sanoi: Mestari, olenko minä se? hän sanoi hänelle: sinäpä sen

sanoit.
26. Mutta kuin he söivät, otti Jesus leivän, ja kiitti, mursi ja antoi opetuslapsille, ja sanoi: ottakaat, syökäät: tämä on minun ruumiini.
27. Ja hän otti kalkin, ja kiitti, antoi heille ja sanoi: juokaat tästä kaikki;
28. Sillä tämä on minun vereni, sen uuden Testamentin, joka monen tähden vuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi.
29. Mutta minä sanon teille: en suinkaan minä silleen juo tästä viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä juon teidän kanssanne sen uuden minun Isäni valtakunnassa.
30. Ja kuin he olivat kiitosvirren veisanneet, menivät he ulos Öljymäelle.
31. Silloin sanoi Jesus heille: tänä yönä te kaikki pahenette minussa; sillä kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat laumasta pitää hajoitettaman.
32. Mutta sittenkuin minä nousen ylös, käyn minä teidän edellänne Galileaan.
33. Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: jos vielä kaikki sinussa pahenisivat, en minä ikänä pahene.
34. Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät.
35. Pietari sanoi hänelle: ja vaikka minun pitäis sinun kanssas kuoleman, en kiellä minä sinua. Niin sanoivat myös kaikki opetuslapset.
36. Silloin tuli Jesus heidän kanssansa kylään, jota kutsutaan Getsemaneksi, ja sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä, niinkauvan kuin minä menen ja rukoilen tuolla.
37. Ja hän otti tykönsä Pietarin ja kaksi Zebedeuksen poikaa, rupesi murehtimaan ja vapisemaan.
38. Niin sanoi Jesus helle: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani.
39. Ja hän meni vähän taamma, lankesi kasvoillensa, rukoillen ja sanoen: minun Isäni! jos mahdollinen on, niin menkään pois minulta tämä kalkki: ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä.
40. Ja hän tuli opetuslasten tykö, ja löysi heidät makaamasta, ja sanoi Pietarille: niin ette voineet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani.
41. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.
42. Taas meni hän toisen kerran ja rukoili, sanoen: minun Isäni! ellei tämä kalkki taida mennä pois minulta, muutoin jos en minä sitä juo, niin tapahtukoon sinun tahtos.
43. Ja hän tuli ja löysi taas heidät makaamasta; sillä heidän silmänsä olivat raskaat.
44. Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran, ja sanoi entisen sanan.

45. Silloin hän tuli opetuslastensa tykö, ja sanoi heille: maatkaat vielä ja levätkäät! katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan ylön syntisten käsiin.
46. Nouskaat, käykäämme: katso, se lähestyi, joka minun pettää.
47. Ja vielä hänen puhuessansa, katso, Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, tuli ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, pappein päämiehiltä ja kansan vanhimmilta.
48. Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on, kiinniottakaat häntä.
49. Ja hän astui kohta Jesuksen tykö ja sanoi: terve, Rabbi! ja suuta antoi hänen.
50. Niin sanoi Jesus hänelle: ystäväni! mitä varten sinä tulit? Silloin he astuivat edes ja laskivat kätensä Jesuksen päälle, ja ottivat hänen kiinni.
51. Ja katso, yksi niistä, jotka olivat Jesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa, ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa.
52. Niin Jesus sanoi hänelle: pistä miekkas siallensa; sillä kaikki, jotka miekkaan rupeevat, ne miekkaan hukkuvat.
53. Taikka luuletkos, etten minä voisi vielä rukoilla minun Isääni, lähettämään minulle enemmän kuin kaksitoistakymmentä legiota enkeleitä?
54. Kuinka siis Raamattu täytetään, että niin pitää tapahtuman?
55. Sillä hetkellä sanoi Jesus joukolle: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä minua kiinniottamaan: minä istuin teidän tykönänne joka päivä, opettain templissä, ja ette minua kiinniottaneet.
56. Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että prophetain kirjoitukset täytettäisiin. Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänen ja pakenivat.
57. Mutta ne, jotka Jesuksen olivat kiinniottaneet, veivät hänen Kaiphaan, ylimmäisen papin, tykö, kussa kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet.
58. Mutta Pietari seurasi häntä taampana hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja meni sisälle, ja istui palveliain sekaan, näkemään loppua.
59. Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat ja kaikki raati etsivät väärää todistusta Jesusta vastaan, saadaksensa häntä tappaa;
60. Ja ei löytäneet. Ja vaikka monta väärää todistajaa tuli, niin ei he sittenkään löytäneet. Mutta viimein tuli kaksi väärää todistajaa,
61. Ja sanoivat: tämä on sanonut: minä voin maahan jaottaa Jumalan templin, ja kolmena päivänä sen rakentaa ylös.

62. Ja pappein päämies nousi ja sanoi hänelle: etkös mitään vastaa, mitä nämät sinua vastaan todistavat?
63. Mutta Jesus oli ääneti. Ja pappein päämies vastasi ja sanoi hänelle: minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, ettäs sanot meille, jos olet Kristus, Jumalan Poika.
64. Sanoi Jesus hänelle: sinäpä sen sanoit; kuitenkin sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella ja tulevan taivaan pilvissä.
65. Silloin repäisi pappein päämies vaatteensa, sanoen: hän on pilkannut (Jumalaa); mitä me silleen todistajia tarvitsemme? Katso, nyt te kuulitte hänen pilkkansa.
66. Mitä te luulette? Mutta he vastasivat ja sanoivat: hän on vikapää kuolemaan.
67. Silloin he syljeskelivät hänen kasvoillensa ja löivät häntä poskelle, ja muutamat pieksivät häntä sauvoillansa.
68. Sanoen: arvaa meille, Kristus, kuka on, joka sinua löi?
69. Mutta Pietari istui ulkona salista, ja hänen tykönsä tuli yksi piika ja sanoi: sinä olit myös Jesuksen kanssa Galileasta.
70. Mutta hän kielsi kaikkein edessä ja sanoi: en minä tiedä, mitäs sanot.
71. Kuin hän läksi ulos ovesta, näki hänen toinen piika ja sanoi niille, jotka siellä olivat: ja tämä oli Jesuksen Natsaretilaisen kanssa.
72. Ja hän kielsi taas vannotulla valalla: en tunne minä sitä ihmistä.
73. Mutta vähän hetken perästä tulivat ne, jotka siellä seisoivat ja sanoivat Pietarille: totisesti olet sinä myös yksi heistä; sillä sinun puheeskin ilmoittaa sinun.
74. Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä. Ja kohta kukko lauloi.
75. Niin Pietari muisti Jesuksen sanan, joka oli hänelle sanonut: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 LUKU

1. Mutta kuin aamu tuli, pitivät kaikki pappein päämiehet ja kansan vanhimmat neuvoa Jesusta vastaan, häntä kuolettaaksensa,
2. Ja sitoivat hänen, menivät pois ja ylönantoivat hänen maaherralle Pontius Pilatukselle.
3. Kuin Juudas, joka hänen petti, näki hänen kuolemaan tuomituksi, katui hän, ja toi jälleen ne kolmekymmentä hopiapenninkiä pappein päämiehille ja vanhimmille,
4. Sanoen: minä pahasti tein, että minä petin viattoman veren. Mutta he sanoivat: mitä meidän siihen

tulee? katso itsiäs.
5. Ja hän heitti hopiapenningit templiin, läksi sieltä, meni pois ja hirtti itsensä.
6. Mutta pappein päämiehet ottivat hopiapenningit ja sanoivat: ei näitä sovi panna uhriarkkuun; sillä se on veren hinta.
7. Niin he pitivät neuvoa, ja ostivat niillä savenvalajan pellon, vierasten hautaamiseksi.
8. Sentähden se pelto on kutsuttu tähän päivään asti veripelloksi.
9. Silloin täytettiin se mikä sanottu oli Jeremias prophetalta, joka sanoo: ja he ottivat kolmekymmentä hopiapenninkiä, sen arvatun hinnan, jonka he arvasivat Israelin lapsilta,
10. Ja antoivat ne savenvalajan pellosta, niinkuin Herra on minun käskenyt.
11. Mutta Jesus seisoi maaherran edessä. Niin maaherra kysyi häneltä, sanoen: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Jesus sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.
12. Ja kuin hänen päällensä kannettiin pappein päämiehiltä ja vanhimmilta, ei hän mitään vastannut.
13. Silloin sanoi Pilatus hänelle: etkös kuule, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat?
14. Ja ei hän vastannut häntä yhtäkään sanaa, niin että maaherra suuresti ihmetteli.
15. Mutta juhlana oli maaherra tottunut päästämään kansalle jonkun vangin irralle, jonka he tahtoivat.
16. Niin oli heillä silloin yksi kuuluisa vanki sidottuna, joka kutsuttiin Barabbas.
17. Kuin he siis koossa olivat, sanoi Pilatus heille: kumman te tahdotte, että minä päästän teille? Barabbaan, taikka Jesuksen, joka kutsutaan Kristus?
18. Sillä hän tiesi, että he hänen kateuden tähden olivat antaneet ylön.
19. Mutta kuin hän tuomio-istuimelle istui, lähetti hänen emäntänsä hänen tykönsä, sanoen: älä sinä mitään tee sille vanhurskaalle; sillä minä olen paljon kärsinyt tänäpänä unessani hänen tähtensä.
20. Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta Jesusta hukkaamaan.
21. Niin vastasi maaherra ja sanoi heille: kumman näistä kahdesta te tahdotte, että minä päästän teille? mutta he sanoivat: Barabbaan.
22. Pilatus sanoi heille: mitä siis minun pitää tekemän Jesukselle, joka kutsutaan Kristus? Sanoivat he kaikki hänelle: ristiinnaulittakaan.
23. Niin sanoi maaherra: mitä hän pahaa teki? Mutta he huusivat sitä enemmin ja sanoivat: ristiinnaulittakaan.
24. Kuin Pilatus näki, ettei hän mitään auttaa taitanut, mutta enempi pauhina tuli, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan edessä, sanoen: viatoin olen minä tämän vanhurskaan vereen: katsokaat itsiänne.

25. Ja kaikki kansa vastasi ja sanoi: hänen verensä tulkaan meidän päällemme ja lastemme päälle.
26. Silloin päästi hän heille Barabbaan; mutta Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi hän ylön ristiinnaulittaa.
27. Silloin maaherran huovit veivät Jesuksen raastupaan, ja kokosivat hänen tykönsä kaiken joukon.
28. Ja kuin he olivat hänen riisuneet, puettivat he hänen purpuraiseen kaapuun,
29. Ja tekivät orjantappuroista kruunun ja panivat hänen päähänsä ja ruovon hänen oikiaan käteensä, ja kumarsivat polviansa hänen edessänsä, pilkkasivat häntä ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas!
30. Ja kuin he olivat sylkeneet hänen päällensä, ottivat he ruovon ja löivät häntä päähän.
31. Ja sittekuin he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä kaapun, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ristiinnaulittaa.
32. Mutta kuin he menivät ulos, löysivät he yhden miehen Kyrenistä, nimeltä Simon: sen he vaativat hänen ristiänsä kantamaan.
33. Ja tulivat siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on: pääkallon paikka.
34. He antoivat hänelle etikkaa juoda sapella sekoitettua; ja kuin hän maisti, niin ei hän tahtonut juoda.
35. Mutta sitte kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät arpaa, että täytettäisiin, mitä sanottu oli prophetan kautta; he ovat minun vaatteeni jakaneet, ja minun vaatteistani ovat he heittäneet arpaa.
36. Ja istuen he vartioitsivat häntä siinä.
37. Ja he panivat hänen päänsä päälle hänen syynsä kirjoitetun: TÄMÄ ON JESUS, JUUDALAISTEN KUNINGAS.
38. Silloin ristiinnaulittiin kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yksi oikialle puolelle ja toinen vasemmalle.
39. Mutta ohitsekäyväiset pilkkasivat häntä, vääntelivät päätänsä,
40. Ja sanoivat: sinä joka maahan jaotat Jumalan templin ja kolmena päivänä sen rakennat, auta itsiäs: jos olet Jumalan Poika, niin astu alas rististä.
41. Niin myös pappein päämiehet, kirjanoppineitten ja vanhimmitten kanssa, pilkkasivat häntä ja sanoivat:
42. Muita hän on auttanut, itsiänsä ei hän voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, niin astukaan nyt alas rististä, niin me uskomme hänen.
43. Hän turvasi Jumalaan: päästäköön nyt hänen, jos hän mielistyy häneen. Sillä hän sanoi: Jumalan Poika minä olen.
44. Sitä myös ryövärit hänelle soimasivat, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa.
45. Mutta kuudennesta hetkestä hamaan yhdeksänteen asti oli pimiä kaikessa maassa.

46. Ja liki yhdeksättä hetkeä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minun ylenannoit?
47. Mutta muutamat niistä, jotka siinä seisoivat, kuin he sen kuulivat, sanoivat: Eliasta hän huutaa.
48. Ja kohta juoksi yksi heistä ja otti sienen, ja täytti sen etikalla, pani sen ruovon päähän, ja antoi hänen juoda.
49. Mutta muut sanoivat: pidäs, katsokaamme, jos Elias tulee häntä päästämään.
50. Niin Jesus taas huusi suurella äänellä, ja antoi henkensä.
51. Ja katso, templin esivaate repesi kahtia ylhäältä hamaan alas, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat,
52. Ja haudat aukenivat, ja monta pyhäin ruumista, jotka maanneet olivat, nousi ylös,
53. Ja läksivät ulos haudoista, hänen ylösnousemisensa jälkeen, tulivat pyhään kaupunkiin, ja ilmestyivät monelle.
54. Mutta kuin sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssansa olivat vartioitsemassa Jesusta, näkivät maan järinän ja ne, mitkä tapahtuivat, pelkäsivät he suuresti ja sanoivat: totisesti oli tämä Jumalan Poika.
55. Mutta siellä oli paljo vaimoja taampana katselemassa, jotka Jesusta olivat seuranneet Galileasta, palvellen häntä,
56. Joiden seassa oli Maria Magdalena, ja Maria Jakobin ja Joseen äiti, ja Zebedeuksen poikain äiti.
57. Mutta kuin ehtoo tuli, tuli yksi rikas mies Arimatiasta, jonka nimi oli Joseph, joka myös itse oli Jesuksen opetuslapsi.
58. Tämä meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski annettaa ruumiin.
59. Ja kuin Joseph oli ruumiin ottanut, kääri hän sen puhtaasen liinaan,
60. Ja pani omaan uuteen hautaansa, jonka hän oli hakannut kallioon, ja vieritti suuren kiven haudan ovelle, ja meni pois.
61. Silloin olivat siellä Maria Magdalena ja toinen Maria, ja istuivat haudan kohdalla.
62. Mutta toisena päivänä valmistuksen päivästä kokoontuivat pappein päämiehet ja Pharisealaiset Pilatuksen tykö,
63. Sanoen: herra, me muistamme sen vietteliän sanoneen eläissänsä: kolmen päivän perästä minä nousen.
64. Käske siis varjeltaa hautaa kolmanteen päivään asti, ettei hänen opetuslapsensa tulisi yöllä ja varastaisi häntä, ja sanoisi kansalle: hän nousi kuolleista: ja niin jälkimäinen villitys tulee pahemmaksi kuin ensimäinen.
65. Pilatus sanoi heille: teillä on vartiat: menkäät, vartioitkaat niinkuin te tiedätte.
66. Mutta he menivät pois, ja vahvistivat haudan vartiain kanssa, ja lukitsivat kiven sinetillänsä.

28 LUKU

1. Mutta sabbatin päivän lopulla, joka rupesi valaisemaan toista sabbatia, tuli Maria Magdalena ja toinen Maria katsomaan hautaa.
2. Ja katso, suuri maanjäristys tapahtui; sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven ovelta, ja istui sen päälle.
3. Ja hän oli nähdä niinkuin pitkäisen tuli ja hänen vaatteensa olivat valkiat niinkuin lumi.
4. Mutta hänen pelvostansa hämmästyivät vartiat ja tulivat niinkuin he olisivat kuolleet.
5. Mutta enkeli vastasi ja sanoi vaimoille: älkäät peljätkö, sillä minä tiedän teidän etsivän ristiinnaulittua Jesusta.
6. Ei hän ole tässä; sillä hän nousi ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat siaa, kuhunka Herra pantu oli.
7. Ja menkäät pian ja sanokaat hänen opetuslapsillensa, että hän nousi kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan: siellä teidän pitää hänen näkemän, katso, minä sen teille sanoin.
8. Ja he menivät nopiasti haudalta suurella pelvolla ja ilolla, ja juoksivat ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa.
9. Mutta heidän mennessänsä ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa, katso, niin tuli Jesus heitä vastaan ja sanoi: terve teille! Niin he tulivat ja rupesivat hänen jalkoihinsa, ja kumartaen rukoilivat häntä.
10. Silloin sanoi Jesus heille: älkäät peljätkö! menkäät, ilmoittakaat minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minun nähdä.
11. Mutta kuin he menivät pois, katso, niin tulivat muutamat vartioista kaupunkiin ja ilmoittivat ylimmäisille papeille kaikki, mitä tapahtunut oli.
12. Niin he kokoontuivat vanhimpain kanssa, ja neuvoa pitivät, ja antoivat sotamiehille paljon rahaa,
13. Sanoen: sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänen meidän maatessamme.
14. Ja jos se tulee maaherran korville, niin me tahdomme hänen lepyttää ja saattaa teidät suruttomaksi.
15. Ja he ottivat rahan, ja tekivät niinkuin he olivat opetetut. Ja tämä puhe on ääneksi otettu Juudalaisten seassa hamaan tähän päivään asti.
16. Mutta ne yksitoistakymmentä opetuslasta menivät Galileaan, sille mäelle, jonka Jesus oli heille määrännyt.
17. Ja kuin he näkivät hänen, kumarsivat he häntä, mutta muutamat epäilivät.
18. Ja Jesus tuli ja puhutteli heitä, sanoen: minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä.
19. Menkäät siis ja opettakaat* kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen,

20. Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, mitä minä olen teille käskenyt. Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä, maailman loppuun asti. Amen!

PYHÄN MARKUKSEN EVANKELIUMI

1 LUKU

Jesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku.
2. Niinkuin prophetaissa kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees.
3. Huutavan ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä, tehkäät hänen polkunsa oikiaksi.
4. Johannes kasti korvessa ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi.
5. Ja hänen tykönsä meni ulos koko Juudean maakunta ja Jerusalemin asuvaiset, ja kastettiin kaikki häneltä Jordanin virrassa, tunnustain syntinsä.
6. Ja Johannes oli puetettu kamelin karvoilla, ja ympäri hänen suoliansa oli hihnainen vyö, ja söi heinäsirkkoja ja metsähunajaa,
7. Ja saarnasi, sanoen: se tulee minun jälkeeni, joka on minua väkevämpi, jonka en minä ole kelvollinen kumarruksissa kenkäin rihmaa päästämään.
8. Minä tosin kastan teitä vedellä; mutta hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä.
9. Ja tapahtui niinä päivinä, että Jesus tuli Galilean Natsaretista ja kastettiin Johannekselta Jordanissa.
10. Ja kohta kuin hän astui vedestä ylös, näki hän taivaat aukenevan ja Hengen tulevan alas hänen päällensä niinkuin kyyhkyisen,
11. Ja ääni tuli taivaasta: sinä olet minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin.
12. Ja Henki ajoi hänen kohta korpeen.
13. Ja hän oli siellä korvessa neljäkymmentä päivää, ja kiusattiin perkeleeltä, ja oli petoin seassa; ja enkelit palvelivat häntä.
14. Mutta sitte kuin Johannes oli vankiuteen annettu ylön, tuli Jesus Galileaan, saarnaten Jumalan valtakunnan evankeliumia,
15. Ja sanoi: aika on täytetty, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt: tehkäät parannus ja uskokaat evankeliumi.
16. Ja kuin hän käveli Galilean meren tykönä, näki hän Simonin ja Andreaksen hänen veljensä laskevan verkkoa mereen: (sillä he olivat kalamiehet:)

17. Ja Jesus sanoi heille: seuratkaat minua, ja minä teen teidät, että te tulette ihmisten kalamiehiksi.
18. Ja he jättivät kohta verkkonsa ja seurasivat häntä.
19. Ja kuin hän sieltä vähää edemmä kävi, näki hän Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen, hänen veljensä, parantavan venheessä verkkojansa.
20. Ja hän kutsui kohta heitä. Ja he jättivät isänsä Zebedeuksen venheeseen palkollisten kanssa, ja seurasivat häntä.
21. Ja he menivät sisälle Kapernaumiin; ja hän meni kohta lepopäivinä synagogaan, ja opetti.
22. Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.
23. Ja heidän synagogassansa oli ihminen riivattu saastaiselta hengeltä, ja hän huusi,
24. Sanoen: voi, mitä meidän on sinun kanssas, Jesus Natsarealainen! tulitkos meitä hukuttamaan? Minä tunnen sinun, kukas olet, Jumalan pyhä.
25. Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä.
26. Ja kuin se saastainen henki repäisi häntä ja huusi suurella äänellä, niin hän läksi ulos hänestä.
27. Ja he hämmästyivät kaikki, niin että he kyselivät keskenänsä, sanoen: mitä tämä on? mikä uusi oppi tämä on? Sillä hän käskee myös voimalla saastaisia henkiä, ja he kuulevat häntä.
28. Ja hänen sanomansa kuului kohta ympäri kaiken Galilean lähimaakunnan.
29. Ja he menivät kohta ulos synagogasta ja tulivat Simonin ja Andreaksen huoneeseen, Jakobin ja Johanneksen kanssa.
30. Mutta Simonin anoppi makasi vilutaudissa, ja he sanoivat hänestä kohta hänelle.
31. Ja hän meni ja nosti häntä, ja rupesi hänen käteensä, ja vilutauti jätti hänen kohta; ja hän palveli heitä.
32. Mutta ehtoona, kuin aurinko laski, toivat he hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita ja perkeleiltä riivatuita,
33. Ja koko kaupunki tuli kokoon oven eteen.
34. Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja hän ajoi ulos paljon perkeleitä, eikä sallinut perkeleiden puhua; sillä he tunsivat hänen.
35. Ja huomeneltain sangen varhain ennen päivää, kuin hän nousi, meni hän ulos. Ja Jesus meni erinäiseen asiaan ja rukoili siellä.
36. Ja Simon riensi hänen perässänsä ja ne jotka hänen kanssansa olivat.
37. Ja kuin he löysivät hänen, sanoivat he hänelle: jokainen etsii sinua.
38. Ja hän sanoi heille: menkäämme lähimmäisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin; sillä sitä varten olen minä tullut.
39. Ja hän saarnasi heidän synagogissansa, koko Galileassa, ja ajoi ulos perkeleitä.

40. Ja hänen tykönsä tuli spitalinen, rukoili häntä, lankesi polvillensa hänen eteensä ja sanoi hänelle: jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa.
41. Ja Jesus armahti häntä ja ojensi kätensä, rupesi häneen ja sanoi hänelle: minä tahdon, ole puhdas.
42. Ja kuin hän sen oli sanonut, niin spitali läksi hänestä kohta pois, ja hän tuli puhtaaksi.
43. Ja Jesus haasti häntä, ja lähetti hänen kohta pois tyköänsä,
44. Ja sanoi hänelle: katso, ettes kellenkään mitään sano, mutta mene, osoita itses papille ja uhraa puhdistukses edestä ne, mitkä Moses käski, heille todistukseksi.
45. Mutta kuin hän meni ulos, rupesi hän paljon saarnaamaan ja ilmoittamaan sitä asiaa, niin ettei hän sitte taitanut julkisesti kaupunkiin mennä; mutta oli ulkona erinäisissä paikoissa, ja joka taholta tultiin hänen tykönsä.

2 LUKU

1. Ja taas muutamain päiväin jälkeen meni hän Kapernaumiin, ja se kuultiin, että hän huoneessa oli,
2. Ja kohta kokoontuivat monta, niin ettei enää siaa ollut, ei ovenkaan tykönä; ja hän puhui heille sanan.
3. Ja hänen tykönsä tulivat, jotka toivat yhtä halvattua, joka neljältä kannettiin.
4. Ja kuin ei he saaneet häntä lähestyä kansan tähden, niin he kiskoivat huoneen katon, jossa hän oli, ja kaivoivat lävitse, ja laskivat vuoteen alas, jossa halvattu makasi.
5. Mutta kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: poikani, sinun syntis annetaan sinulle anteeksi.
6. Niin siellä olivat muutamat kirjanoppineista, jotka istuivat ja ajattelivat sydämessänsä:
7. Mitä tämä niin pilkkaa puhuu? Kuka voi synnit antaa anteeksi paitsi ainoaa Jumalaa?
8. Ja kohta kuin Jesus tunsi hengessänsä, että he niin itsellänsä ajattelivat, sanoi hän heille: mitä te näitä ajattelette teidän sydämessänne?
9. Kumpi on keviämpi, sanoa halvatulle: synnit annetaan sinulle anteeksi, taikka sanoa: nouse, ja ota sinun vuotees ja käy?
10. Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (sanoi hän halvatulle:)
11. Minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias.
12. Ja hän nousi kohta ja otti vuoteen ja meni ulos kaikkein nähden, että he kaikki hämmästyivät ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: emme ole ikänä sen muotoista nähneet.

13. Ja hän läksi taas ulos meren puoleen, ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä.
14. Ja kuin hän meni ohitse, näki hän Levin Alphein pojan istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Ja hän nousi ja seurasi häntä.
15. Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi hänen huoneessansa, atrioitsi myös monta Publikania ja syntistä Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä niitä oli paljo, jotka häntä olivat seuranneet.
16. Ja kuin kirjanoppineet ja Pharisealaiset näkivät hänen syövän Publikanien ja syntisten kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi hän syö ja juo Publikanien ja syntisten kanssa?
17. Ja kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat: en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita, vaan syntisiä parannukseen.
18. Ja Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastosivat; niin he tulivat ja sanoivat hänelle: miksi Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastoovat, mutta ei sinun opetuslapses paastoo?
19. Ja Jesus sanoi heille: kuinka hääjoukko taitaa paastota, niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa? Niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa, ei he voi paastota.
20. Mutta ne päivät tulevat, että ylkä heiltä otetaan pois, ja niinä päivinä pitää heidän paastooman.
21. Ja ei ompele kenkään uutta paikkaa vanhaan vaatteeseen; sillä uusi paikka repäisee itsensä kuitenkin vanhasta, ja läpi tulee pahemmaksi.
22. Ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin nuori viina särkee leilit, ja niin viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; mutta nuori viina pitää uusiin leileihin pantaman.
23. Ja tapahtui, että hän kävi sabbatina laihoin lävitse, niin hänen opetuslapsensa rupesivat käydessänsä tähkäpäitä katkomaan.
24. Ja Pharisealaiset sanoivat hänelle: katso miksi he tekevät sabbatina, jota ei sovi?
25. Ja hän sanoi heille: ettekö te ole ikänä lukeneet, mitä David teki hädillänsä, kuin hän isosi ja ne, jotka hänen kanssansa olivat?
26. Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ylimmäisen papin Abjatarin aikana, ja söi näkyleivät, joita ei sopinut syödä, vaan ainoasti pappein, ja hän antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat.
27. Ja hän sanoi heille: sabbati on ihmistä varten tehty ja ei ihminen sabbatia varten.
28. Niin on myös Ihmisen poika sabbatin Herra.

3 LUKU

1. Ja hän meni sisälle jälleen synagogaan, ja siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi.

2. Ja he ottivat hänestä vaarin, jos hän hänen sabbatina parantais, kantaaksensa hänen päällensä.
3. Ja hän sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: astu edes!
4. Ja hän sanoi heille: sopiiko sabbatina hyvää tehdä eli pahaa tehdä? henkeä vapahtaa taikka tappaa? Mutta he vaikenivat.
5. Niin hän katsoi heidän päällensä vihaisesti ja oli murheissansa heidän sydämensä kovuuden tähden, ja sanoi ihmiselle: ojenna kätes! ja hän ojensi, ja käsi tuli terveeksi niinkuin toinenkin.
6. Ja Pharisealaiset menivät ulos ja pitivät kohta Herodilaisten kanssa neuvoa häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat.
7. Mutta Jesus poikkesi opetuslastensa kanssa meren tykö, ja paljo kansaa seurasi häntä Galileasta ja Juudeasta,
8. Ja Jerusalemista, ja Idumeasta, ja tuolta puolen Jordania, ja jotka Tyron ja Sidonin ympärillä asuivat, suuri joukko: jotka hänen tekonsa kuulivat, ne tulivat hänen tykönsä.
9. Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että venhe olis aina häntä läsnä kansan tähden, ettei he häntä ahdistaisi.
10. Sillä hän oli monta parantanut, niin että kaikki, joita vaivattiin, tunkivat hänen päällensä rupeemaan häneen.
11. Ja kuin saastaiset henget näkivät hänen, lankesivat he hänen eteensä maahan, huusivat, sanoen: sinä olet Jumalan Poika.
12. Ja hän haasti heitä kovin häntä ilmoittamasta.
13. Ja hän astui ylös vuorelle ja kutsui tykönsä, jotka hän itse tahtoi, ja he tulivat hänen tykönsä.
14. Ja hän sääsi ne kaksitoistakymmentä olemaan tykönänsä, että hän heitä lähettäis saarnaamaan;
15. Ja että heillä piti voima oleman taudit parantaa ja perkeleitä ajaa ulos.
16. Ja pani Simonille nimen Pietari,
17. Ja Jakobille Zebedeuksen pojalle ja Johannekselle Jakobin veljelle: (ja antoi heille nimet Boanerges, se on, pitkäisen pojat),
18. Ja Andreaksen, ja Philippuksen, ja Bartolomeuksen, ja Matteuksen, ja Toomaan, ja Jakobin Alphein pojan, ja Taddeuksen, ja Simonin Kananealaisen,
19. Ja Juudaan Iskariotilaisen, joka myös hänen petti.
20. Ja he tulivat huoneeseen; ja kansa taas kokoontui, niin ettei heillä ollut tilaa syödäkään.
21. Ja kuin hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ulos ottamaan häntä kiinni; sillä he sanoivat: hän on mielettömäksi tullut.
22. Mutta kirjanoppineet, jotka Jerusalemista olivat tulleet alas, sanoivat: hänellä on beelsebub, ja

perkeleiden pääruhtinaan kautta hän ajaa ulos perkeleitä.
23. Ja hän kutsui heidät tykönsä, ja sanoi heille vertauksilla: kuinka taitaa saatana saatanan ajaa ulos?
24. Ja jos valtakunta erkanee itsiänsä vastaan, niin ei se valtakunta taida seisoa.
25. Ja jos huone erkanee itsiänsä vastaan, niin ei se huone taida seisoa.
26. Ja jos saatana karkaa ja eroittaa itsensä itsiänsä vastaan, niin ei hän taida seisoa, mutta saa lopun.
27. Ei taida kenkään väkevän huoneeseen mennä ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää kiinni, ja sitte ryöstä hänen huonettansa.
28. Totisesti sanon minä teille: kaikki synnit annetaan anteeksi ihmisten lapsille, pilkatkin, joilla he Jumalaa pilkkaavat,
29. Mutta joka puhuu pilkkaa Pyhää Henkeä vastaan, ei hän saa ijankaikkisesti anteeksi, vaan hän on vikapää ijankaikkiseen tuomioon.
30. Sillä he sanoivat: hänellä on saastainen henki.
31. Niin tuli hänen veljensä ja äitinsä ja seisoivat ulkona, ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan häntä.
32. Ja kansa istui hänen ympärillänsä ja sanoivat hänelle: katso, äitis ja veljes kysyvät sinua ulkona.
33. Ja hän vastasi heitä, sanoen: kuka on minun äitini taikka minun veljeni?
34. Ja kuin hän oli ympäri katsonut niiden päälle, jotka hänen ympärillänsä istuivat, sanoi hän: katso, minun äitini ja minun veljeni.
35. Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on veljeni sisareni ja äitini.

4 LUKU

1. Ja hän rupesi taas opettamaan meren tykönä, ja paljo kansaa kokoontui hänen tykönsä, niin että hänen piti astuman haahteen ja istuman merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren tykönä.
2. Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla, ja sanoi opettaissansa:
3. Kuulkaat: katso, kylväjä meni ulos kylvämään.
4. Ja kylväissä tapahtui, että muutama lankesi tien oheen, niin tulivat taivaan linnut ja söivät sen.
5. Muutama lankesi kivistöön, jossa ei paljo maata ollut; joka kohta nousi päälle, ettei sillä ollut syvää maata.
6. Kuin aurinko nousi, niin se pouditettiin; ja ettei sillä ollut juurta, niin se kuivettui.
7. Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös ja tukahuttivat sen, eikä kantanut hedelmää.

8. Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kantoi hedelmän, joka kävi ylös ja kasvoi. Ja muutama kantoi kolmenkymmenen kertaiset, ja muutama kuudenkymmenen kertaiset, ja muutama sadan kertaiset.
9. Ja hän sanoi heille: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.
10. Mutta kuin hän yksinänsä oli, kysyivät ne, jotka hänen ympärillänsä kahdentoistakymmenen kanssa olivat, häneltä sitä vertausta.
11. Ja hän sanoi heille: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaisuus; mutta niille, jotka ulkona ovat, tapahtuvat kaikki vertausten kautta:
12. Että he nähden näkisivät ja ei huomaitsisi, ja kuullen kuulisivat ja ei ymmärtäisi: ettei he joskus palajaisi, ja heille annettaisiin synnit anteeksi.
13. Ja sanoi heille: ettekö te tiedä tätä vertausta? ja kuinka te kaikki vertaukset ymmärtäisitte?
14. Kylväjä kylvää sanan.
15. Mutta nämä ovat, ne jotka tien vieressä ovat: kussa sana kylvetään, ja kuin he sen ovat kuulleet, tulee kohta saatana ja ottaa pois sanan, joka heidän sydämiinsä kylvetty oli.
16. Ja ne ovat senkaltaiset, jotka kivistöön kylvetyt ovat: kuin he sanan kuulleet ovat, ottavat he sen kohta ilolla vastaan:
17. Ja ei ole heissä juurta, mutta ovat ajalliset; sitte kuin murhe taikka vaino tulee sanan tähden, niin he kohta pahenevat.
18. Ja muutamat ovat, jotka orjantappuroihin kylvetyt ovat: ne kuulevat sanan,
19. Ja tämän maailman suru, ja rikkauden viettelys ja muut himot tulevat ja tukahuttavat sanan, ja saatetaan hedelmättömäksi.
20. Ja ne ovat, jotka hyvään maahan kylvetyt ovat: jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan, ja hedelmän kantavat, muutama kolminkymmenin, ja muutama kuusinkymmenin, ja muutama sadoin kerroin.
21. Ja hän sanoi heille: sytytetäänkö kynttilä pantaa vakan alle eli pöydän alle? eikö, että se pantaisiin kynttilänjalkaan.
22. Sillä ei ole mitään peitetty, jota ei ilmoiteta, eikä ole salaista, vaan että se julki tulis.
23. Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan.
24. Ja hän sanoi heille: katsokaat, mitä te kuulette. Jolla mitalla te mittaatte, pitää teille mitattaman, ja vielä lisätään teille, jotka kuulette.
25. Sillä jolla on, hänelle annetaan; ja jolla ei ole, sekin, mitä hänellä on, otetaan häneltä pois.
26. Ja hän sanoi: niin on Jumalan valtakunta kuin jos ihminen heittäis siemenen maahan,
27. Ja makais, ja nousis yöllä ja päivällä: ja siemen puhkeais ulos ja kasvais ylös, koska ei hän tiedäkään.

28. Sillä maa kantaa hedelmän itsestänsä, ensin oraan, sitte tähkäpään, ja niin täyden jyvän tähkäpäässä.
29. Mutta kuin hedelmä tulee edes, lähettää hän kohta sinne sirpin; sillä elonaika on läsnä.
30. Ja hän sanoi: mihinkä me Jumalan valtakunnan vertaamme? eli millä vertauksella me sen vertaamme?
31. Niinkuin sinapin siemeneen: kuin se maahan kylvetään, on se vähin kaikkia siemeniä, mitä maassa on;
32. Ja kuin hän kylvetty on, niin hän nousee, ja tulee suuremmaksi kaikkia kaaleja, ja tekee suuret oksat, niin että taivaan linnut hänen varjonsa alle taitavat pesät tehdä.
33. Ja sen muotoisilla monilla vertauksilla puhui hän heille sanan, sen perästä kuin he voivat kuulla.
34. Mutta ei hän ilman vertausta mitään heille puhunut, vaan selitti kaikki opetuslapsillensa erinänsä.
35. Ja hän sanoi heille sinä päivänä, kuin ehtoo tuli: menkäämme ylitse.
36. Ja he laskivat kansan, ja ottivat hänen, kuin hän oli haahdessa; oli myös muita venheitä hänen kanssansa.
37. Ja suuri tuulispää nousi ja aallot löivät sisälle haahteen, niin että se jo täytettiin.
38. Ja hän oli perällä ja makasi päänalaisen päällä. Ja he herättivät hänen ja sanoivat hänelle: Mestari, etkös sitä tottele, että me hukumme?
39. Ja kuin hän herätettiin, nuhteli hän tuulta ja sanoi merelle: vaikene, ole ääneti. Niin tuuli asettui ja tuli juuri tyveneksi.
40. Ja hän sanoi heille: mitä te niin pelkurit olette? Kuinka ei teillä ole uskoa?
41. Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat keskenänsä: kuka tämä on? sillä tuuli ja meri ovat hänelle kuuliaiset.

5 LUKU

1. Ja he tulivat ylitse meren Gadaralaisten maakuntaan.
2. Ja kuin hän läksi haahdesta, kohtasi häntä kohta haudoista ihminen, jossa oli saastainen henki.
3. Jolla oli maja haudoissa, ja ei voinut kenkään häntä kahleilla sitoa;
4. Sillä hän oli usein jalkapuissa ja kahleissa sidottuna, ja hän oli särkenyt kahleet ja jalkapuut rikkonut, ja ei kenkään voinut häntä asettaa.
5. Ja hän oli aina yötä ja päivää vuorissa ja haudoissa, ja parkui, ja hosui itsiänsä kivillä.
6. Mutta kuin hän näki taampana Jesuksen, juoksi hän ja lankesi maahan hänen eteensä,
7. Ja huutain suurella äänellä sanoi: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, korkeimman Jumalan Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaisi.

8. (Sillä hän sanoi hänelle: lähde ulos saastainen henki ihmisestä.)
9. Ja hän kysyi häneltä: mikä nimes on? Ja hän vastasi, sanoen: legio on minun nimeni; sillä meitä on monta.
10. Ja hän rukoili häntä suuresti, ettei hän lähettäisi heitä ulos siitä maakunnasta.
11. Niin oli siinä vuorten tykönä suuri sikalauma laitumella.
12. Ja kaikki ne perkeleet rukoilivat häntä, sanoen: laske meitä sikoihin, että me heihin menisimme sisälle.
13. Ja Jesus salli kohta heidän. Ja saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikain sisälle. Ja lauma syöksi itsensä kohdastansa mereen (mutta heitä oli lähes kaksituhatta), ja he upposivat mereen.
14. Mutta sikain kaitsiat pakenivat ja saattivat sanoman kaupunkiin ja kyliin. Ja he menivät ulos katsomaan, mikä se oli joka tapahtui,
15. Ja tulivat Jesuksen tykö ja näkivät sen, joka perkeleeltä riivattu oli, istuvan ja vaatetettuna ja toimellisena, jossa legio oli ollut; ja he pelkäsivät,
16. Ja ne, jotka sen nähneet olivat, juttelivat heille, kuinka perkeleeltä riivatulle tapahtunut oli, ja sioista.
17. Ja he rupesivat häntä rukoilemaan menemään pois heidän maaltansa.
18. Ja kuin hän astui haahteen, niin se, joka perkeleeltä riivattu oli, rukoili, että hän sais hänen kanssansa olla.
19. Mutta ei Jesus häntä sallinut, vaan sanoi hänelle: mene kotias omaistes tykö, ja ilmoita heille, kuinka suuret työt Herra on sinulle tehnyt, ja on sinua armahtanut.
20. Ja hän meni ja rupesi saarnaamaan niissä kymmenessä kaupungissa, kuinka suuret työt Jesus oli hänelle tehnyt; ja he kaikki ihmettelivät.
21. Ja kuin Jesus taas meni haahdella ylitse, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli läsnä merta.
22. Ja katso, synagogan päämies , Jairus nimeltä, tuli, ja kuin hän näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa tykö,
23. Ja rukoili häntä suuresti, sanoen: minun vähä tyttäreni on viimeisillänsä; tule ja pane kätes hänen päällensä, että hän paranis ja eläis.
24. Niin hän meni hänen kanssansa; ja paljo kansaa seurasi häntä, ja ahdistivat häntä.
25. Ja vaimo, joka oli sairastanut punaista tautia kaksitoistakymmentä ajastaikaa,
26. Ja oli paljon kärsinyt monelta parantajalta, ja oli kuluttanut kaiken hyvyytensä, eikä mitään apua tuntenut, vaan tullut paljon pahemmaksi;
27. Kuin hän kuuli Jesuksesta, tuli hän kansan seassa takaa ja rupesi hänen vaatteisiinsa;
28. Sillä hän sanoi: jos minä ainoasti saan ruveta hänen vaatteisiinsa, niin minä paranen.

29. Ja hänen verilähteensä kohta kuivettui, ja hän tunsi ruumiissansa, että hän oli vitsauksestansa parantunut.
30. Ja Jesus tunsi kohta itsessänsä voiman, joka hänestä lähtenyt oli, ja käänsi itsensä kansan seassa ja sanoi: kuka rupesi minun vaatteisiini?
31. Ja hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: sinä näet, että kansa sinua ahdistaa ympäri, ja sinä sanoit: kuka minuun rupesi?
32. Ja hän katsoi ympärinsä, että hän sen näkis, joka sen teki.
33. Mutta vaimo pelkäsi ja vapisi, että hän tiesi, mitä hänen kohtaansa tapahtunut oli, tuli ja lankesi hänen eteensä, ja sanoi hänelle kaiken totuuden.
34. Mutta hän sanoi hänelle: tyttäreni, sinun uskosi paransi sinun; mene rauhaan ja ole terve vitsauksestas.
35. Kuin hän vielä puhui, tulivat muutamat synagogan päämieheltä, jotka sanoivat: sinun tyttäres on kuollut: mitäs silleen Mestaria vaivaat?
36. Mutta Jesus kohta kuultuansa sen sanan sanottavan, sanoi synagogan päämiehelle: älä pelkää, ainoastaan usko.
37. Ja ei hän sallinut kenenkään itsiänsä seurata, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, Jakobin veljen.
38. Ja hän tuli synagogan päämiehen huoneeseen, ja näki pauhinan ja ne, jotka itkivät ja porasivat paljon.
39. Ja hän meni sisälle, ja sanoi heille: mitä te pauhaatte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan makaa.
40. Ja he nauroivat häntä. Mutta kuin hän oli kaikki ajanut ulos, otti hän lapsen isän ja äidin kanssansa ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, ja meni sisälle, kussa lapsi makasi,
41. Ja tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: talita kumi, se on sanottu: piikainen, (sinulle minä sanon), nouse ylös.
42. Ja kohta piika nousi ja kävi; sillä hän oli kahdentoistakymmenen ajastaikainen. Ja he hämmästyivät suurella hämmästyksellä.
43. Ja hän haasti heitä kovin, ettei kenkään sitä saisi tietää, ja hän käski antaa hänelle syötävää.

6 LUKU

1. Ja hän läksi sieltä ja meni isänsä maalle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä.
2. Ja kuin sabbati tuli, rupesi hän synagogassa opettamaan; ja monta, jotka kuulivat, hämmästyivät, sanoen: kusta tällä nämät ovat? ja mikä viisaus hänelle annettu on, että myös senkaltaiset väkevät työt hänen kättensä kautta tapahtuvat?

3. Eikö tämä ole se seppä, Marian poika, Jakobin ja Joseen ja Juudaan ja Simonin veli? eikö myös hänen sisarensa ole tässä meidän kanssamme? ja he pahenivat hänessä.
4. Mutta Jesus sanoi heille: ei propheta muualla ole katsottu ylön kuin isänsä maalla ja lankoinsa seassa ja kotonansa.
5. Ja ei hän voinut siellä yhtään väkevää työtä tehdä, vaan ainoastaan pani kätensä harvain sairasten päälle ja paransi heitä;
6. Ja ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäri kyliä, opettain ympäristöllä,
7. Ja kutsui ne kaksitoistakymmentä, ja rupesi niitä kaksin ja kaksin lähettämään, ja antoi heille voiman saastaisia henkiä vastaan.
8. Ja kielsi heitä mitään ottamasta tielle, mutta ainoasti sauvan, ei evässäkkiä, ei leipää, ei rahaa kukkaroon;
9. Mutta olemaan kengässä, ja ettei he pukisi kahta hametta yllensä.
10. Ja hän sanoi heille: kussa ikänä te huoneeseen menette sisälle, niin olkaat siinä, niinkauvan kuin te sieltä menette pois.
11. Ja jotka ei teitä vastaan ota, eikä kuule teitä, niin menkäät pois sieltä ja pyyhkikäät tomu, joka teidän jalkainne alla on, heille todistukseksi. Totisesti sanon minä teille: Sodomalle ja Gomorralle on tuomiopäivänä huokiampi kuin sille kaupungille.
12. Ja he läksivät ulos ja saarnasivat, että he parannuksen tekisivät,
13. Ja ajoivat ulos monta perkelettä, ja voitelivat öljyllä monta sairasta, ja paransivat.
14. Ja kuningas Herodes sai sen kuulla (sillä hänen nimensä oli jo julistettu), ja sanoi: Johannes, joka kastoi, on noussut kuolleista, ja sentähden voimat vaikuttavat hänessä.
15. Muut sanoivat: se on Elias: mutta toiset sanoivat: se on propheta, taikka niinkuin joku prophetaista.
16. Mutta kuin Herodes se kuuli, sanoi hän: se on Johannes, jonka kaulan minä annoin leikata, hän on kuolleista noussut.
17. Sillä Herodes oli lähettänyt Johannesta ottamaan kiinni, ja pani hänen torniin, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden, jonka hän oli nainut.
18. Sillä Johannes oli Herodekselle sanonut: ei sinulle ole luvallista pitää veljes emäntää.
19. Ja Herodias väijyi häntä, ja tahtoi häntä tappaa; mutta ei hän saanut.
20. Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, että hän tiesi hänen hurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja otti vaarin hänestä, ja kuuli häntä monessa asiassa, ja kuulteli häntä mielellänsä.
21. Ja kuin sovelias päivä tuli, että Herodes syntymäpäivänänsä teki ehtoollisen ylimmäisillensä ja

päämiehille ja esimiehille Galileassa,
22. Ja Herodiaksen tytär tuli sisälle ja hyppäsi, ja se kelpasi Herodekselle ja ynnä atrioitseville, sanoi kuningas piialle: ano minulta mitäs tahdot, ja minä annan sinulle.
23. Ja hän vannoi hänelle: mitä ikänä sinä minulta anot, niin minä annan sinulle, puoleen minun valtakuntaani asti.
24. Mutta se meni ulos ja sanoi äidillensä: mitä minun pitää anoman? vaan se sanoi: Johannes Kastajan päätä.
25. Ja hän kohta meni sisälle kiiruusti kuninkaan tykö, anoi sanoen: minä tahdon, ettäs minulle annat juuri nyt Johannes Kastajan pään vadissa.
26. Niin kuningas tuli sangen murheelliseksi; kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, ei tahtonut häneltä kieltää.
27. Ja kuningas lähetti kohta murhaajan, ja käski hänen päänsä tuoda.
28. Niin se meni ja leikkasi hänen kaulansa tornissa, ja toi hänen päänsä vadissa, ja antoi sen piialle; ja piika antoi sen äidillensä.
29. Ja kuin hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa, ja panivat sen hautaan.
30. Ja apostolit kokoontuivat Jesuksen tykö, ja ilmoittivat hänelle kaikki sekä ne, mitkä he tekivät, ja mitä he opettivat.
31. Ja hän sanoi heille: tulkaat te yksinänne erinäiseen paikkaan ja levätkäät vähä; sillä monta oli, jotka tulivat ja menivät, niin ettei he syödäkään joutaneet.
32. Ja he menivät korpeen haahdella erinänsä.
33. Ja kansa näki heidän menevän, ja moni tunsi hänen, ja juoksivat sinne jalkaisin kaikista kaupungeista, ja he ennättivät heitä, ja he kokoontuivat hänen tykönsä.
34. Ja Jesus läksi ulos ja näki paljon kansaa, ja hän armahti heitä; sillä he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja rupesi heitä opettamaan paljon.
35. Ja kuin päivä paljon kulunut oli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, sanoen: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut.
36. Laske heitä, että he menisivät ympäri kyliin ja majoihin, ostamaan itsellensä leipiä; sillä ei heillä ole syötävää.
37. Mutta hän vastaten sanoi heille: antakaa te heille syötävää. Ja he sanoivat hänelle: pitääkö meidän menemän kahdellasadalla penningillä leipiä ostamaan, ja antamaan heidän syödä?

38. Mutta hän sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? menkäät ja katsokaat. Ja kuin he katsoivat, sanoivat he: viisi, ja kaksi kalaa.
39. Ja hän käski heidän istuttaa kaikki atrioitsemaan eri joukkoihin viheriäisen ruohon päälle.
40. Ja he istuivat joukoissa sadoin ja viisinkymmenin.
41. Ja kuin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi hän taivaaseen, kiitti ja mursi leivät, ja antoi opetuslapsillensa pantaa niiden eteen: ja ne kaksi kalaa jakoi hän kaikille.
42. Ja he söivät kaikki ja ravittiin.
43. Ja he korjasivat kaksitoistakymmentä täysinäistä koria muruja, ja myös kaloista.
44. Ja niitä, kuin söivät, oli lähes viisituhatta miestä.
45. Ja hän ajoi kohta opetuslapsensa astumaan haahteen ja edellä menemään meren ylitse Betsaidaan, siihenasti kuin hän päästäis kansan.
46. Ja kuin hän oli päästänyt heidät, meni hän vuorelle rukoilemaan.
47. Ja kuin ehtoo tuli, oli haaksi keskellä merta, ja hän yksinänsä maalla.
48. Ja hän näki heidän olevan hädässä soutamisessa; (sillä heillä oli vastainen). Ja liki neljäntenä yön vartiona tuli hän heidän tykönsä, käyden meren päällä, ja tahtoi mennä heidän ohitsensa.
49. Mutta kuin he näkivät hänen käyvän meren päällä, luulivat he olevan kyöpelin ja huusivat.
50. (Sillä kaikki näkivät hänen ja hämmästyivät.) Ja hän puhui kohta heidän kanssansa ja sanoi heille: olkaat hyvässä turvassa, minä olen, älkäät peljätkö.
51. Ja hän astui heidän tykönsä haahteen, ja tuuli heikkeni. Ja he paljoa enemmän keskenänsä hämmästyivät ja ihmettelivät;
52. Sillä ei he ymmärtäneet leivistäkään, vaan heidän sydämensä oli paatunut.
53. Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle ja laskivat satamaan.
54. Ja kuin he menivät ulos haahdesta, niin he kohta tunsivat hänen,
55. Ja juoksivat ympäri kaiken sen ympäristön, ja rupesivat sairaita viemään vuoteissansa, kussa he kuulivat hänen olevan.
56. Ja kuhunka hän meni sisälle kyliin eli kaupunkeihin taikka majoihin, niin he panivat kujille sairaita, ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta, ja niin monta kuin häneen rupesi, ne paranivat.

7 LUKU

1. Ja hänen tykönsä kokoontuivat Pharisealaiset ja muutamat kirjanoppineista, jotka Jerusalemista tulleet olivat.
2. Ja kuin he näkivät muutamat hänen opetuslapsistansa yhteisillä (se on: pesemättömillä) käsillä syövän leipää, laittivat he sitä.
3. Sillä pharisealaiset ja kaikki Juudalaiset ei syö, ellei he usein pese käsiänsä, pitäin vanhimpain säätyä.
4. Ja kuin he turulta tulevat, ei he syö pesemättä. Ja monta muuta on, jotka he ovat ottaneet pitääksensä, jota on: juoma-astiain, kivi-astiain, ja vaski-astiain ja pöytäin pesemiset.
5. Sitte kysyivät Pharisealaiset ja kirjanoppineet häneltä: miksi ei sinun opetuslapses vaella vanhinpain säädyn jälkeen, vaan syövät pesemättömillä käsillä leipää?
6. Mutta hän vastaten sanoi heille: Jesaias on hyvästi teistä ulkokullaisista ennustanut, niinkuin kirjoitettu on: tämä kansa kunnioittaa minua huulilla, vaan heidän sydämensä on kaukana minusta.
7. Mutta turhaan he minua palvelevat, opettain sitä oppia, joka on ihmisten käskyjä.
8. Sillä te hylkäätte Jumalan käskyn, ja pidätte ihmisten säädyn, kivi-astiain ja juoma-astiain pesemiset, ja muita senkaltaisia te paljon teette.
9. Ja hän sanoi heille: hyvin te hylkäätte Jumalan käskyn, että te teidän säätynne pitäisitte.
10. Sillä Moses sanoi: kunnioita isääs ja äitiäs! ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman.
11. Mutta te sanotte: jos ihminen sanoo isälle taikka äidille: korban, (se on uhrattu) jolla sinua piti minulta autettaman.
12. Ja ette salli hänen mitään tehdä isällensä taikka äidillensä.
13. Ja hylkäätte Jumalan sanan teidän säädyllänne, jonka te säätäneet olette, ja senkaltaisia paljon te teette.
14. Ja hän kutsui tykönsä kaiken kansan ja sanoi heille: kuulkaat kaikki minua, ja ymmärtäkäät.
15. Ei ole ulkona ihmisestä mitään, joka häneen menee sisälle, ja taitaa hänen saastuttaa; mutta ne, mitkä hänestä tulevat ulos, ne ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen.
16. Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan.
17. Ja kuin hän kansan tyköä meni huoneeseen, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä tästä vertauksesta.
18. Ja hän sanoi heille: oletteko tekin niin ymmärtämättömät? ettekö ymmärrä, että kaikki mikä ulkoa menee ihmiseen, ei se häntä taida saastuttaa?
19. Sillä ei se mene hänen sydämeensä, vaan vatsaan, ja menee luonnollisesti ulos, kaikki ruat puhdistain.
20. Ja hän sanoi: mitä ihmisestä tulee ulos, se saastuttaa ihmisen.

21. Sillä sisältä ihmisten sydämestä tulevat ulos pahat ajatukset, huoruudet, salavuoteudet, miestapot,
22. Varkaudet, ahneudet, pahat juonet, petos, irstaisuus, pahansuomuus, Jumalan pilkka, ylpeys, hulluus.
23. Kaikki nämät pahuudet sisältä tulevat ulos ja saastuttavat ihmisen.
24. Niin hän nousi ja meni sieltä Tyron ja Sidonin maan ääriin, ja meni sisälle huoneeseen, eikä tahtonut sitä kenellekään antaa tietää: ja ei hän taitanut salaa olla.
25. Sillä kuin yksi vaimo kuuli hänestä, jonka vähällä tyttärellä oli saastainen henki, niin se tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen,
26. (Mutta vaimo oli Gregiläinen, Syrophenisiassa syntynyt) ja hän rukoili häntä ajamaan pois perkelettä hänen tyttärestänsä.
27. Niin Jesus sanoi hänelle: salli ensin lapset ravittaa; sillä ei se ole kohtuullinen, ottaa lasten leipää ja heittää penikoille.
28. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: tosin Herra: syövät penikatkin pöydän alla lasten muruista.
29. Ja hän sanoi hänelle: tämän puheen tähden mene: perkele läksi ulos sinun tyttärestäs.
30. Ja kuin hän meni kotiansa, löysi hän perkeleen lähteneeksi ulos ja tyttärensä makaavan vuoteessa.
31. Ja taas kuin hän läksi Tyron ja Sidonin maan ääristä, tuli hän Galilean meren tykö, kymmenen kaupungin maan äärten keskitse.
32. Ja he toivat hänen tykönsä kuuron, joka myös mykkä oli, ja he rukoilivat häntä panemaan kätensä hänen päällensä,
33. Ja hän otti hänen erinänsä kansasta ja pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja rupesi hänen kieleensä,
34. Ja katsahtain taivaaseen huokasi, ja sanoi hänelle; ephphata, se on: aukene.
35. Ja kohta aukenivat hänen korvansa, ja hänen kielensä side pääsi vallallensa ja puhui selkiästi.
36. Ja hän haasti heidät kellenkään sanomasta. Mutta jota enemmän hän haasti, sitä enemmin he ilmoittivat.
37. Ja he suuresti hämmästyivät, sanoen: hyvästi hän kaikki teki: kuurot hän tekee kuulemaan ja mykät puhumaan.

8 LUKU

1. Niinä päivinä, koska sangen paljo kansaa oli, eikä ollut heillä mitään syömistä, kutsui Jesus opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille:
2. Minä surkuttelen kansaa; sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet minun tykönäni, ja ei ole heillä, mitä he

söisivät.
3. Ja jos minä päästän heidät kotiansa syömättä, niin he vaipuvat tiellä; sillä muutamat heistä olivat kaukaa tulleet.
4. Niin vastasivat häntä hänen opetuslapsensa: kusta joku voi näitä ravita leivillä tässä erämaassa?
5. Ja hän kysyi heiltä: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän.
6. Ja hän käski kansan istua atrioitsemaan maan päälle. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kuin hän kiittänyt oli, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he olisivat panneet eteen; ja he panivat kansan eteen.
7. Ja heillä oli myös vähä kalasia; ja hän kiitti, ja käski ne myös pantaa eteen.
8. Niin he söivät ja ravittiin; ja he korjasivat tähteet, jotka jääneet olivat, seitsemän koria muruja.
9. Ja niitä jotka söivät, oli liki neljätuhatta; ja hän päästi heidät.
10. Ja hän astui kohta opetuslastensa kanssa haahteen, ja tuli Dalmanutan maan ääriin.
11. Ja Pharisealaiset tulivat ja rupesivat kamppailemaan hänen kanssansa, pyytäen häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä.
12. Ja hän huokasi hengessänsä ja sanoi: miksi tämä suku merkkiä pyytää? Totisesti sanon minä teille: ei tälle sukukunnalle anneta merkkiä.
13. Ja hän jätti heidät, ja astui taas haahteen, ja meni ylitse.
14. Ja he olivat unohtaneet ottaa leipiä, eikä ollut heillä enempi kuin yksi leipä haahdessa myötänsä.
15. Ja hän käski heitä, sanoen: katsokaat ja karttakaat teitänne Pharisealaisten hapatuksesta ja Herodeksen hapatuksesta.
16. Ja he ajattelivat keskenänsä, sanoen: ei meillä ole leipiä.
17. Ja kun Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te ajattelette, ettei teillä ole leipää? ettekö te vielä huomaitse, ettekä ymmärrä? vieläkö teillä nyt on paatunut sydän?
18. Silmät teillä on ja ette näe? ja korvat teillä on, ja ette kuule? ettekö myös muista?
19. Kuin minä viisi leipää mursin viidelletuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria te tähteitä korjasitte? He sanoivat: kaksitoistakymmentä.
20. Niin myös kuin minä ne seitsemän mursin neljälletuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria tähteitä te korjasitte? he sanoivat: seitsemän.
21. Ja hän sanoi heille: miksi ette siis ymmärrä?
22. Ja hän tuli Betsaidaan, ja he toivat sokian ja rukoilivat häntä, että hän rupeais häneen.
23. Ja hän tarttui sokian käteen, ja vei ulos hänen kylästä, ja sylki hänen silmiinsä, ja pani kätensä hänen päällensä, ja kysyi häneltä, josko hän jotakin näkis.

24. Niin hän katsoi ylös ja sanoi: minä näen ihmiset niinkuin puut käyskentelevän.
25. Sitte hän taas pani kätensä hänen silmäinsä päälle, ja antoi hänen taas katsoa. Ja se tuli parannetuksi, niin että hän näki kaikki kaukaa ja selkiästi.
26. Ja hän lähetti hänen kotiansa, sanoen: älä mene kylään sisälle, älä myös kellenkään tätä kylässä sano.
27. Ja Jesus meni ulos ja hänen opetuslapsensa Kesarean kyliin, joka kutsutaan Philippi; ja hän kysyi tiellä opetuslapsiltansa, sanoen heille: kenenkä sanovat ihmiset minun olevan?
28. Niin he vastasivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, vaan muutamat jonkun prophetaista.
29. Ja hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Pietari vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet Kristus.
30. Ja hän haasti heitä kellenkään hänestä sanomasta.
31. Ja hän rupesi heitä opettamaan, että Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmilta ja ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman.
32. Ja hän puhui sen puheen julki rohkiasti. Ja Pietari otti hänen tykönsä, rupesi häntä nuhtelemaan.
33. Mutta hän käänsi itsensä ja katsoi opetuslastensa puoleen, nuhteli Pietaria, sanoen: mene pois minun tyköäni, saatana; sillä et sinä ymmärrä niitä, mitkä Jumalan ovat, vaan niitä, mitkä ihmisten ovat.
34. Ja hän kutsui tykönsä kansan ja opetuslapsensa, ja sanoi heille: kuka ikänä tahtoo tulla minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ja ottakoon ristinsä, ja seuratkoon minua.
35. Sillä kuka ikänä tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka ikänä henkensä hukuttaa minun ja evankeliumin tähden, hän vapahtaa sen.
36. Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän voittais kaiken maailman, ja sais sielullensa vahingon?
37. Eli mitä ihminen antaa sielunsa lunastukseksi?
38. Sillä joka häpee minua ja minun sanojani tässä huorintekiässä ja syntisessä suvussa, sitä myös pitää Ihmisen Pojan häpeemän, koska hän tulee Isänsä kunniassa pyhäin enkelien kanssa.

9 LUKU

1. Ja hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: muutamat näistä, jotka tässä seisovat, ei pidä kuolemaa maistavan siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan voimalla tulevan.
2. Ja kuuden päivän perästä, otti Jesus tykönsä Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle yksinänsä: ja hän kirkastettiin * heidän edessänsä,
3. Ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäväksi ja sangen valkiaksi niinkuin lumi, ettei yksikään vaatteen painaja taida niin valkiaksi painaa maan päällä.

4. Ja heille ilmestyi Elias Moseksen kanssa, jotka puhuivat Jesuksen kanssa.
5. Ja Pietari vastaten sanoi Jesukselle: Rabbi, hyvä on meidän tässä olla: tehkäämme siis tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden.
6. Vaan ei hän tietänyt, mitä hän puhui; sillä he olivat hämmästyneet.
7. Ja pilvi tuli, joka ympäri varjosi heidät, ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä.
8. Ja kohta kuin he ympäri katsahtivat, ei he enään ketään nähneet, vaan Jesuksen yksin heidän kanssansa.
9. Mutta kuin he menivät alas vuorelta, kielsi hän heidät kellenkään niitä sanomasta, mitä he näkivät, vaan sitte kuin Ihmisen Poika on kuolleista noussut.
10. Ja he pitivät sanan mielessänsä, ja tutkivat keskenänsä, mitä se olis, nousta ylös kuolleista.
11. Ja he kysyivät häneltä sanoen: mitä kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ensin tuleman?
12. Mutta hän vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ensin ja ojentaa kaikki: ja niinkuin on Ihmisen Pojasta kirjoitettu, että hänen pitää paljon kärsimän ja katsottaman ylön.
13. Mutta minä sanon teille, että Elias on myös tullut, ja he tekivät hänelle, mitä he tahtoivat, niinkuin hänestä kirjoitettu oli.
14. Ja kuin hän tuli opetuslasten tykö, näki hän paljon kansaa heidän ympärillänsä, ja kirjanoppineet kamppailevan heidän kanssansa.
15. Ja kohta kuin kaikki kansa näki hänen, hämmästyivät he ja juosten tykö tervehtivät häntä.
16. Ja hän kysyi kirjanoppineilta: mitä te kamppailette keskenänne?
17. Niin yksi kansan seasta vastasi ja sanoi: Mestari, minä toin sinun tykös poikani, jolla on mykkä henki.
18. Ja kuin hän rupee hänen kimppuunsa, niin hän repelee häntä, ja hän vaahtuu, ja kiristelee hampaitansa, ja kuivettuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsilles, että he ajaisivat hänen ulos, ja ei he voineet.
19. Niin hän vastasi ja sanoi: oi sinä uskotoin sukukunta! kuinka kauvan minun pitää oleman teidän kanssanne? kuinka kauvan minä teitä kärsin? Tuokaat häntä minun tyköni.
20. Ja he toivat sen hänen tykönsä. Ja kuin hän näki hänen, repäisi kohta henki häntä, ja hän lankesi maahan, ja kieritteli itsiänsä ja vaahtui.
21. Ja hän kysyi hänen isältänsä: kuinka paljon aikaa sitte on kuin tämä on hänelle tullut? Hän sanoi: lapsuudesta;
22. Ja hän heitti hänen usein tuleen ja vesiin, että hän hukuttais hänen. Mutta jos sinä jotakin voit, niin auta meitä ja armahda meidän päällemme.

23. Niin sanoi Jesus hänelle: jos sinä sen voit uskoa, kaikki ovat uskovaiselle mahdolliset.
24. Ja kohta pojan isä huusi itkien ja sanoi: Herra, minä uskon, auta minun epäuskoani.
25. Mutta kuin Jesus sen näki, että kansa ynnä juoksi tykö, nuhteli hän sitä saastaista henkeä, sanoen hänelle: sinä mykkä ja kuuro henki! minä käsken sinua, mene ulos hänestä, ja älä tästedes hänen sisällensä mene.
26. Niin se huusi ja repeli kovin häntä, ja läksi ulos. Ja se tuli niinkuin kuollut, niin että moni sanoi: hän on kuollut.
27. Mutta Jesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänen, ja hän nousi.
28. Ja kuin hän oli huoneeseen mennyt sisälle, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä erinänsä: miksi emme voineet häntä ajaa ulos?
29. Ja hän sanoi heille: tämä suku ei taida millään muulla kuin rukouksella ja paastolla mennä ulos.
30. Ja he läksivät ulos sieltä ja vaelsivat Galilean lävitse, ja ei hän tahtonut sitä kenenkään tietää.
31. Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin, ja he tappavat hänen; ja kuin hän on tapettu, niin hän kolmantena päivänä nousee ylös.
32. Mutta ei he ymmärtäneet sitä mitä hän sanoi, ja pelkäsivät häneltä kysyä.
33. Ja hän tuli Kapernaumiin, ja kotona ollessa kysyi hän heiltä: mitä te tiellä keskenänne kamppailitte?
34. Mutta he vaikenivat; sillä he olivat kamppailleet tiellä keskenänsä, kuka heistä suurin olis.
35. Ja kuin hän istui, kutsui hän ne kaksitoistakymmentä ja sanoi heille: jos joku tahtoo ensimmäinen olla, sen pitää oleman kaikkein viimeinen ja kaikkein palvelian.
36. Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä. Ja kuin hän otti sen syliinsä, sanoi hän heille:
37. Kuka ikänä yhden tainkaltaisen lapsen korjaa minun nimeeni, se korjaa minun: ja joka minun korjaa, ei hän minua korjaa, vaan sen, joka minun lähetti.
38. Mutta Johannes vastasi häntä sanoen: Mestari, me näimme yhden sinun nimelläs perkeleitä ajavan ulos, joka ei seuraa meitä, ja me kielsimme häntä, ettei hän seuraa meitä.
39. Niin Jesus sanoi: älkäät häntä kieltäkö; sillä ei ole ketään, joka tekee voimallisen työn minun nimeni kautta, ja taitaa kohta pahasti puhua minusta.
40. Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän edestämme.
41. Sillä kuka ikänä juottaa teitä vesipikarilla minun nimeeni, että te olette Kristuksen, totisesti sanon minä teille: ei hän suinkaan kadota palkkaansa.
42. Ja kuka ikänä pahentaa yhden vähimmistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi olis hänelle, jos myllyn kivi pantaisiin hänen kaulaansa ja heitettäisiin mereen.

43. Jos kätes on sinulle pahennukseksi, niin hakkaa se pois: parempi on sinun käsipuolena elämään mennä, kuin jos sinulla olis kaksi kättä ja menisit helvettiin, sammumattomaan tuleen,
44. Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta.
45. Ja jos jalkas on sinulle pahennukseksi, hakkaa se pois: parempi on sinulle, että ontuvana elämään menet, kuin jos sinulla olis kaksi jalkaa ja heitettäisiin helvettiin, sammumattomaan tuleen,
46. Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta.
47. Ja jos silmäs on sinulle pahennukseksi, niin heitä se pois: parempi on sinun silmäpuolena Jumalan valtakuntaan sisälle mennä, kuin jos sinulla olis kaksi silmää ja heitettäisiin helvetin tuleen,
48. Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta.
49. Sillä kaikki pitää tulella suolattaman, ja jokainen uhri pitää suolalla suolattaman.
50. Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, millä te sen höystätte? Pitäkäät itse teissänne suola, ja rauha teidän keskenänne.

10 LUKU

1. Ja kuin hän sieltä läksi, tuli hän Juudan maan äärille sen maakunnan kautta, joka on sillä puolella Jordania. Ja kansa kokoontui taas hänen tykönsä, ja niinkuin hän oli tottunut, niin hän taas opetti heitä.
2. Ja Pharisealaiset tulivat ja kysyivät häneltä: saako mies vaimonsa hyljätä? kiusaten häntä.
3. Mutta hän vastaten sanoi heille: mitä Moses teille käski?
4. He sanoivat: Moses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä.
5. Ja Jesus vastaten sanoi heille: teidän sydämenne kovuuden tähden kirjoitti hän teille sen käskyn.
6. Mutta luomisen alusta on Jumala heidät luonut mieheksi ja vaimoksi.
7. Sentähden pitää ihmisen eriämän isästänsä ja äidistänsä, ja pitää vaimoonsa yhdistymän.
8. Ja niin tulevat kaksi yhdeksi lihaksi, niin ettei he ole silleen kaksi, mutta yksi liha.
9. Mitä siis Jumala on yhteen sovittanut, ei ihmisen pidä sitä eroittaman.
10. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät taas häneltä kotona siitä asiasta.
11. Ja hän sanoi heille: kuka ikänä hylkää vaimonsa, ja nai toisen, se tekee huorin häntä vastaan.
12. Ja jos vaimo hylkää miehensä ja huolee toiselle, hän tekee huorin.
13. Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais; niin opetuslapset nuhtelivat niitä, jotka heitä toivat.
14. Mutta kuin Jesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäät

kieltäkö heitä; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.
15. Totisesti sanon minä teille: jokainen, joka ei Jumalan valtakuntaa ota vastaan niinkuin lapsi, ei hän suinkaan siihen tule sisälle.
16. Ja hän otti heitä syliinsä, ja pani kätensä heidän päällensä, ja siunasi heitä.
17. Ja kuin hän oli lähtenyt ulos tielle, tuli yksi juosten, lankesi polvillensa hänen eteensä ja kysyi häneltä: hyvä Mestari! mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin?
18. Niin Jesus sanoi hänelle: miksis sanot minun hyväksi? Ei kenkään ole hyvä, vaan yksin Jumala.
19. Kylläs käskyt tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: ei sinun pidä pettämän: kunnioita isääs ja äitiäs.
20. Mutta se vastasi ja sanoi hänelle: Mestari, nämä kaikki olen minä pitänyt hamasta minun nuoruudestani.
21. Mutta kuin Jesus katsahti hänen päällensä, rakasti hän häntä, ja sanoi hänelle: yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna vaivaisille; ja sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua, ottain risti.
22. Mutta hän tuli siitä puheesta murheelliseksi, ja meni pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tavaraa.
23. Ja kuin Jesus katsahti ympärillensä, sanoi hän opetuslapsillensa: kuinka työläästi ne, joilla varaa on, tulevat Jumalan valtakuntaan!
24. Mutta opetuslapset hämmästyivät näistä hänen sanoistansa. Niin Jesus taas vastaten sanoi: rakkaat pojat! kuinkas työläs on niiden tulla Jumalan valtakuntaan, jotka tavaroihinsa uskaltavat.
25. Huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan Jumalan valtakuntaan sisälle tulla.
26. Mutta he hämmästyivät vielä sitte sangen suuresti, sanoen keskenänsä: ja kuka taitaa autuaaksi tulla?
27. Niin Jesus katsahti heidän päällensä, ja sanoi: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta ei Jumalan tykönä; sillä kaikki ovat Jumalan tykönä mahdolliset.
28. Niin Pietari rupesi sanomaan hänelle: katso, me olemme kaikki antaneet ylön, ja seuranneet sinua.
29. Mutta Jesus vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen, taikka veljet eli sisaret, taikka isän eli äidin, taikka vaimon eli lapset, taikka pellot, minun ja evankeliumin tähden,
30. Ellei hän saa jälleen satakertaisesti nyt tällä ajalla huoneita ja veljiä, ja sisaria, ja äitejä, ja lapsia, ja peltoja vastoinkäymisillä * , ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän.
31. Mutta monta ensimäistä tulee jälkimäiseksi, ja jälkimäistä ensimäiseksi.
32. Mutta he olivat tiellä menemässä ylös Jerusalemiin; ja Jesus kävi heidän edellänsä, ja he hämmästyivät, ja seurasivat häntä ja pelkäsivät. Ja hän otti taas ne kaksitoistakymmentä tykönsä ja rupesi heille sanomaan, mitä hänelle tapahtuva oli:

33. Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylön pappein päämiehille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänen kuolemaan ja antavat ylön hänen pakanoille;
34. Ja he pilkkaavat häntä, ja pieksävät hänen, ja sylkevät hänen päällensä, ja tappavat hänen; ja kolmantena päivänä hän nousee ylös.
35. Niin tuli hänen tykönsä Jakob ja Johannes, Zebedeuksen pojat, sanoen: Mestari! me tahdomme, ettäs meille tekisit, mitä me anomme.
36. Niin hän sanoi heille: mitä te tahdotte minua teillenne tekemään?
37. Vaan he sanoivat hänelle: anna toisen meistä istua oikialla ja toisen vasemmalla puolellas sinun kunniassas.
38. Mutta Jesus sanoi heille: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, ja sillä kasteella kastettaa, jolla minä kastetaan?
39. Vaan he sanoivat hänelle: voimme. Niin sanoi Jesus heille: sen kalkin tosin te juotte, jonka minä juon, ja sillä kasteella te kastetaan, jolla minä kastetaan;
40. Mutta istua minun oikialla ja vasemmalla puolellani, ei ole minun antamisellani, mutta niille, joille se valmistettu on.
41. Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jakobin ja Johanneksen tähden.
42. Mutta kuin Jesus kutsui heidät tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, että ne, jotka ovat asetetut kansain päämiehiksi, hallitsevat heitä, ja heidän ylimmäisillänsä on valta heidän ylitsensä.
43. Mutta ei niin pidä oleman teidän keskenänne; vaan joka teidän seassanne tahtoo suurin olla, se olkaan teidän palvelianne.
44. Ja joka teistä tahtoo tulla ensimäiseksi, hän olkaan kaikkein orja;
45. Sillä ei myös Ihmisen Poika ole tullut, että häntä palveltaisiin, mutta palvelemaan ja antamaan henkensä lunastuksen hinnaksi monen edestä.
46. Ja he tulivat Jerikoon. Ja kuin hän läksi Jerikosta ja hänen opetuslapsensa ja paljo kansaa, niin istui tien ohessa sokia, Bartimeus Timein poika, kerjäten.
47. Ja kuin hän kuuli, että se oli Jesus Natsaretista, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: Jesus, Davidin poika, armahda minua.
48. Ja moni nuhteli häntä, että hän olis ollut ääneti. Mutta hän huusi paljoa enemmin: Davidin Poika, armahda minua.
49. Ja Jesus seisahti ja käski kutsua häntä. Ja he kutsuivat sokian ja sanoivat hänelle: ole hyvällä mielellä, nouse! hän kutsuu sinua.

50. Niin hän heitti pois vaatteensa yltänsä, nousi ja tuli Jesuksen tykö.
51. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mitäs tahdot, että minä sinulle tekisin? Niin sokia sanoi hänelle: Rabboni, että minä saisin näköni.
52. Mutta Jesus sanoi hänelle: mene, sinun uskos vapahti sinun. Ja hän sai kohta näkönsä jälleen, ja seurasi Jesusta tiellä.

11 LUKU

1. Ja kuin he lähestyivät Jerusalemia, Betphageen ja Betaniaan, Öljymäen tykö, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa,
2. Ja sanoi heille: menkäät kylään, joka on teidän edessänne, ja kohta kuin te siihen tulette sisälle, löydätte te varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen istunut ole; päästäkäät se ja tuokaat tänne.
3. Ja jos joku teille sanoo: miksi te sen teette? niin sanokaat: Herra sitä tarvitsee; ja kohta hän laskee hänen tänne.
4. Niin he menivät, ja löysivät varsan sidottuna ulkona oven tykönä tien haarassa, ja he päästivät sen vallallensa.
5. Ja muutamat niistä, jotka siellä seisoivat, sanoivat heille: mitä te teette, että te varsan päästätte?
6. Mutta he sanoivat heille, niinkuin Jesus oli käskenyt; niin he päästivät heidät.
7. Ja he toivat varsan Jesuksen tykö ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen päälle.
8. Mutta moni hajoitti vaatteensa tielle, ja ne muut karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle.
9. Ja jotka edellä kävivät ja myös seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna, hyvästi siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!
10. Hyvästi siunattu olkoon Davidin meidän isän valtakunta, joka tulee Herran nimeen: hosianna korkeudessa!
11. Ja Jesus meni Jerusalemiin ja templiin, ja kuin hän kaikki ympäri katseli, koska jo ehtooaika oli, läksi hän ulos Betaniaan kahdentoistakymmenen kanssa.
12. Ja toisena päivänä, kuin he Betaniasta läksivät, isosi hän,
13. Ja näki taampana fikunapuun, jolla olivat lehdet, niin hän meni lähes, jos hän jotakin hänestä löytänyt olis. Ja kuin hän tuli tykö, ei hän muuta löytänyt kuin lehtiä; sillä ei ollut vielä fikunain aika.
14. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: älköön tästedeskään kenkään sinusta syökö hedelmää ijankaikkisesti. Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen.

15. Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja Jesus meni templiin, rupesi ajamaan ulos kaupitsioita ja ostajia templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyhkyläisten myyjäin istuimet hän kukisti.
16. Ei hän myös sallinut jonkun kantaa astiaa templin lävitse.
17. Ja hän opetti, sanoen heille: eikö kirjoitettu ole: minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi kaikille kansoille? mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi.
18. Ja kirjanoppineet ja pappein päämiehet kuulivat sen, ja etsivät, kuinka he olisivat hänen hukuttaneet; sillä he pelkäsivät häntä, että kaikki kansa hämmästyi hänen oppiansa.
19. Ja kuin ehtoo tuli, meni Jesus ulos kaupungista.
20. Ja kuin he aamulla kävivät ohitse, näkivät he fikunapuun kuivettuneen juurinensa.
21. Ja Pietari muisti, ja sanoi hänelle: Rabbi, katso, fikunapuu, jotas kirosit, on kuivettunut.
22. Niin vastasi Jesus ja sanoi heille: pitäkäät usko Jumalan päälle.
23. Sillä totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tälle vuorelle sanois: siirrä itses ja kukistu mereen! eikä epäilisi sydämessänsä, vaan uskois ne tapahtuvan mitä hän sanoo; niin hänelle tapahtuu, mitä hän sanoo.
24. Sentähden sanon minä teille: kaikki, mitä te rukoillen anotte, se uskokaat saavanne; niin se tapahtuu teille.
25. Ja kuin te seisotte ja rukoilette, niin anteeksi antakaat, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antais teille anteeksi teidän rikoksenne.
26. Mutta jos ette anteeksi anna, ei myös teidän Isänne, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikoksianne.
27. Ja he tulivat taas Jerusalemiin; ja kuin hän käveli templissä, tulivat hänen tykönsä pappein päämiehet, kirjanoppineet ja vanhimmat,
28. Ja sanoivat hänelle: millä voimalla sinä näitä teet? ja kuka antoi sinulle sen voiman, ettäs näitä teet?
29. Mutta Jesus vastaten sanoi heille: minä myös kysyn teiltä yhden sanan: vastatkaat siis minua, niin minäkin sanon teille, millä voimalla minä näitä teen:
30. Johanneksen kaste, oliko se taivaasta, eli ihmisiltä? vastatkaat minua.
31. Niin he ajattelivat keskenänsä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis häntä uskoneet?
32. Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin me pelkäämme kansaa: sillä kaikki pitivät Johanneksen totisena prophetana.
33. Ja he vastasivat, sanoen Jesukselle: emme tiedä. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: en minäkään sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

12 LUKU

1. Ja hän rupesi heille puhumaan vertauksilla: ihminen istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi kuopan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja matkusti muille maille,
2. Ja lähetti ajallansa palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan peltomiehiltä viinamäen hedelmää.
3. Mutta he ottivat hänen kiinni, hosuivat hänen ja lähettivät hänen pois tyhjänä.
4. Ja taas lähetti hän heidän tykönsä toisen palvelian, ja sen he kivittivät ja pään särkivät, ja lähettivät hänen pois pilkattuna.
5. Ja hän lähetti taas toisen; sen he tappoivat: ja monta muuta, muutamat he hosuivat, ja muutamat tappoivat.
6. Niin hänellä oli vielä rakas ainoa poikansa; hän lähetti myös sen viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: he karttavat minun poikaani.
7. Mutta ne peltomiehet sanoiat keskenänsä: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, niin perintö jää meille.
8. Ja he ottivat hänen ja tappoivat, ja heittivät ulos viinamäestä.
9. Mitäs viinamäen Herra on tekevä? Hän tulee ja hukkaa ne peltomiehet, ja antaa viinamäen muille.
10. Ettekö te ole lukeneet tätä kirjoitusta: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut nurkkakiveksi.
11. Herralta on tämä tullut, ja on ihmeellinen meidän silmissämme.
12. Ja he etsivät häntä kiinni ottaaksensa, ja pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. Ja he jättivät hänen ja menivät pois.
13. Ja he lähettivät hänen tykönsä muutamat Pharisealaisista ja Herodilaisista, solmeamaan häntä sanoissa.
14. Ja he tulivat ja sanoivat hänelle: Mestari, me tiedämme, ettäs olet totinen ja et tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa, mutta opetat Jumalan tien totuudessa. Sopiiko keisarille antaa veron, taikka ei? Pitääkö meidän antaman, taikka ei antaman?
15. Niin hän tiesi heidän viekkautensa, ja sanoi heille: mitä te kiusaatte minua? Tuokaat minulle raha nähdäkseni.
16. Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus? He sanoivat hänelle: keisarin.
17. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: antakaat keisarille, kuin keisarin ovat, ja Jumalalle, kuin Jumalan ovat. Ja he ihmettelivät häntä.
18. Niin hänen tykönsä tulivat Saddukealaiset, jotka sanovat, ettei nousemusta ole, ja kysyivät häneltä

sanoen:
19. Mestari! Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolis, ja jättäis vaimon, ja ei lapsia, niin hänen veljensä pitää ottaman hänen vaimonsa ja herättämän veljellensä siemenen.
20. Niin oli seitsemän veljeä. Ja ensimäinen otti vaimon, ja ei jättänyt kuoltuansa siementä.
21. Ja toinen otti hänen, ja kuoli, ja ei hänkään jättänyt siementä. Niin myös kolmas.
22. Ja hänen ottivat ne seitsemän, ja ei jättäneet siementä. Kaikkein viimein kuoli vaimo.
23. Sentähden ylösnousemisessa, kuin he nousevat ylös, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? Sillä hän oli niille seitsemälle emäntänä.
24. Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te sentähden eksy, ettette tiedä kirjoituksia, eikä Jumalan voimaa?
25. Sillä kuin he kuolleista nousevat ylös, ei he nai eikä huole, mutta ovat niinkuin enkelit, jotka ovat taivaissa.
26. Mutta kuolleista, että he nousevat, ettekö te ole lukeneet Moseksen Raamatussa, kuinka Jumala pensaassa hänelle puhui, sanoen: minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala?
27. Ei Jumala ole kuolleiden, vaan elävien Jumala: te sentähden suuresti eksytte.
28. Ja kuin yksi kirjanoppineista tuli, joka kuuli heidän kamppailevan keskenänsä, ja näki, että hän hyvästi vastasi heitä, kysyi hän häneltä: kuka on kaikkein suurin käsky?
29. Mutta Jesus vastasi häntä: tämä on kaikkein suurin käsky: kuule, Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Herra.
30. Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun mielestäs, ja kaikesta sinun voimastas. Tämä on suurin käsky.
31. Ja toinen senkaltainen on tämä: sinun pitää rakastaman sinun lähimmäistäs niinkuin itse sinuas. Ei ole näitä suurempaa käskyä.
32. Ja kirjanoppinut sanoi hänelle: oikein, Mestari, sinä sanoit totuuden; sillä yksi on Jumala, ja ei ole toista paitsi häntä:
33. Ja rakastaa häntä kaikesta sydämestä, ja kaikesta ymmärryksestä, ja kaikesta sielusta ja kaikesta väestä, ja rakastaa lähimmäistä niinkuin itsiänsä, se on enempi kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit.
34. Ja koska Jesus näki, että hän toimellisesti vastasi, sanoi hän hänelle: et sinä ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Ja ei tohtinut kenkään sitte häneltä enempää kysyä.
35. Ja Jesus vastasi ja sanoi, opettain templissä: kuinka sanovat kirjanoppineet, että Kristus on Davidin poika?
36. Sillä David sanoi itse Pyhän Hengen kautta: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni

siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkas astinlaudaksi.
37. Itse siis David sanoo hänen Herraksi; kuinka hän siis on hänen poikansa? Ja paljo kansaa kuuli häntä mielellänsä.
38. Ja hän opetti heitä ja sanoi heille: kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellänsä pitkissä vaatteissa käyvät, ja antavat itseänsä turulla tervehtiä,
39. Ja rakastavat ylimmäisiä istuimia kokouksissa ja ensimäisiä sijoja ehtoollisissa,
40. Jotka syövät leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset. Nämät saavat sitä raskaamman kadotuksen.
41. Ja kuin Jesus istui uhri-arkun kohdalla ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhri-arkkuun, ja monta rikasta pani paljon,
42. Niin tuli köyhä leski, ja pani kaksi ropoa, se on kuusinainen.
43. Niin hän kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi heille: Totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän uhri-arkkuun kuin kaikki ne, jotka siihen panivat.
44. Sillä he ovat kaikki panneet siitä, mitä heille liiaksi oli; mutta tämä köyhyydestänsä pani kaiken, mitä hänellä oli, kaiken tavaransa.

13 LUKU

1. Ja kuin hän meni ulos templistä, sanoi yksi hänen opetuslapsistansa: Mestari! katso, minkäkaltaiset kivet ja minkäkaltaiset rakennukset ovat nämät.
2. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: näetkös nämä suuret rakennukset? Ei näistä jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan jaoteta.
3. Ja kuin hän istui Öljymäellä, templin kohdalla, kysyivät häneltä erinänsä Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas:
4. Sano meille, koska nämä tapahtuvat? Ja mikä merkki on, koska nämät kaikki päätetään?
5. Niin Jesus, vastaten heitä, rupesi sanomaan: katsokaat, ettei joku teitä petä.
6. Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen, ja pettävät monta.
7. Mutta kuin te kuulette sotia ja sotain sanomia, niin älkäät hämmästykö; sillä ne pitää tapahtuman; vaan ei vielä loppu ole.
8. Sillä kansa pitää nouseman kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja maanjäristykset pitää oleman jokaisessa paikassa, ja tulee nälkä ja metelit.

9. Nämät ovat murhetten alut. Mutta kavahtakaat itse teitänne; sillä he antavat ylön teidät raastupiin ja synagogiin. Ja te pieksetään ja johdatetaan päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille todistukseksi.
10. Ja ennen pitää saarnattaman evankeliumi kaikessa kansassa.
11. Kuin he niin teitä vievät ja antavat ylön, niin älkäät edellä murehtiko, mitä teidän puhuman pitää, älkäät myös ennen ajatelko: vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaat; sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan Pyhä Henki.
12. Niin on veli antava ylön veljensä kuolemaan, ja isä pojan; ja lapset nousevat vanhempia vastaan, ja antavat tappaa heitä.
13. Ja tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden; vaan joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi.
14. Mutta kuin te saatte nähdä hävityksen kauhistuksen, josta Daniel prophetan kautta sanottu on, seisovan kussa ei pitäisi: (joka sen lukee, hän ymmärtäköön;) silloin, jotka Juudeassa ovat, ne paetkaan vuorille.
15. Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas huoneeseen, ja älköön menkö sisälle jotakin ottamaan huoneestansa.
16. Ja joka pellolla on, älköön palatko takaisin ottamaan vaatettansa.
17. Voi raskaita vaimoja ja imettäväisiä niinä päivinä!
18. Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella.
19. Sillä niinä aikoina pitää oleman senkaltainen vaiva, jonka kaltaista ei ole ollut luomisen alusta, kuin Jumala luonut on, niin tähän asti, eikä tuleman pidä.
20. Ja ellei Herra olisi lyhentänyt niitä päiviä, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, lyhensi hän ne päivät.
21. Ja silloin, jos joku sanoo teille: katso, tässä on Kristus, taikka: katso, siellä; niin älkäät uskoko.
22. Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja merkkejä ja ihmeitä tekevät, pettääksensä, jos mahdollinen olis, valituitakin.
23. Mutta te kavahtakaat: katso, minä olen teille kaikki ennen sanonut.
24. Mutta niinä päivinä, sen vaivan jälkeen, pitää auringon pimenemän ja kuu ei anna valoansa.
25. Ja taivaan tähdet pitää putooman, ja taivasten voimat pitää liikutettaman.
26. Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.
27. Ja silloin hän lähettää enkelinsä, ja kokoo valittunsa neljästä tuulesta, hamasta maan äärestä niin

taivaan ääreen asti.
28. Mutta fikunapuusta oppikaat vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että suvi on läsnä.
29. Niin myös te, kuin te nämät näette tapahtuvan, niin tietäkäät, että se on läsnä oven edessä.
30. Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat.
31. Taivas ja maa pitää hukkuman; mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkuman.
32. Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei enkelitkään, jotka ovat taivaassa, ei Poikakaan, vaan Isä.
33. Kavahtakaat, valvokaat ja rukoilkaat, sillä ette tiedä, koska se aika tulee.
34. Niinkuin ihminen, joka muille maille vaelsi, jätti huoneensa ja antoi palveliainsa haltuun, ja kullekin hänen askareensa, ja käski ovenvartiain valvoa;
35. Niin valvokaat siis: (sillä ette tiedä, koska huoneen Herra tuleva on, ehtoona, taikka puoliyönä, eli kukon laulaissa, eli aamulla:)
36. Ettei hän äkisti tullessansa löytäisi teitä makaamasta.
37. Mutta mitä minä teille sanoin, sen minä kaikille sanon: valvokaat!

14 LUKU

1. Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja makianleivän päivät. Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he kavaluudella hänen kiinniottaisivat ja tappaisivat.
2. Mutta he sanoivat: ei juhlapäivänä, ettei kapina nousisi kansassa.
3. Ja kuin hän oli Betaniassa spitalisen Simonin huoneessa, ja atrioitsi, niin tuli yksi vaimo, jolla oli lasi turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja hän särki lasin ja vuodatti hänen päänsä päälle.
4. Niin muutamat närkästyivät itsellensä ja sanoivat: mihinkä on tapahtunut tämä voiteen haaskaus?
5. Sillä tämä olis taidettu myytää enempää kuin kolmeensataan penninkiin, ja annettaa vaivaisille. Ja he napisivat häntä.
6. Niin Jesus sanoi: sallikaat hänen olla rauhassa! miksi te häntä vaivaatte? Hän teki hyvän työn minun kohtaani.
7. Sillä teillä ovat aina vaivaiset, ja koska ikänä te tahdotte, niin te saatte heille hyvin tehdä. Mutta en minä teillä aina ole.

8. Tämä teki, mitä hän voi, ja ennätti voitelemaan minun ruumistani hautaamiseksi.
9. Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin myös tämä, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa.
10. Ja Juudas Iskariot, yksi kahdestatoistakymmenestä, meni ylimmäisten pappein tykö, että hän pettäis hänen heille.
11. Kuin he sen kuulivat, ihastuivat he, ja lupasivat hänelle rahaa antaa. Ja hän etsi, kuinka hän soveliaalla ajalla hänen pettäis.
12. Ja ensimäisenä makian leivän päivänä, kuin pääsiäislammas teurastettiin, sanoivat hänelle hänen opetuslapsensa: kussas tahdot, että me menemme ja valmistamme syödäkses pääsiäislampaan?
13. Ja hän lähetti kaksi opetuslapsistansa, ja sanoi heille: menkäät kaupunkiin, ja yksi ihminen kohtaa teitä, kantain vesiastiaa; noudattakaat häntä.
14. Ja kuhunka hän menee sisälle, sanokaat perheen isännälle: Mestari sanoo: kussa on vierasten huone, jossa minä opetuslasteni kanssa söisin pääsiäislampaan?
15. Ja hän osoittaa teille suuren salin, rakennetun ja valmistetun, valmistakaat siellä meille.
16. Ja hänen opetuslapsensa menivät ja tulivat kaupunkiin, ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan.
17. Ja kuin ehtoo tuli, tuli hän kahdentoistakymmenen kanssa.
18. Ja kuin he istuivat pöydän tykönä ja söivät, sanoi Jesus: totisesti sanon minä teille: yksi teistä, joka syö minun kanssani, on minun pettävä.
19. Mutta he rupesivat murehtimaan ja yksi toisen jälkeen sanomaan: ollenko minä se? ja toinen ollenko minä se?
20. Hän vastasi ja sanoi heille: yksi kahdestatoistakymmenestä, joka minun kanssani vatiin rupee.
21. Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! se olis hänelle parempi, jos ei se ihminen olis syntynyt.
22. Ja heidän syödessänsä otti Jesus leivän, kiitti, mursi ja antoi heille, ja sanoi: ottakaat, syökäät: tämä on minun ruumiini.
23. Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille. Ja he joivat siitä kaikki.
24. Ja hän sanoi heille: tämä on minun vereni, sen Uuden Testamentin, joka monen edestä vuodatetaan.
25. Totisesti sanon minä teille: en minä suinkaan silleen juo viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä sen juon uuden, Jumalan valtakunnassa.
26. Ja kuin he kiitosvirren olivat sanoneet, menivät he ulos Öljymäelle.

27. Ja Jesus sanoi heille: kaikki te tänä yönä pahenette minussa, niinkuin kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat hajoitetaan.
28. Mutta sitte kuin minä nousen ylös, niin minä käyn teidän edellänne Galileaan.
29. Niin Pietari sanoi hänelle: ja jos vielä kaikki muut pahenisivat, en kuitenkaan minä pahene.
30. Ja Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpänä, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät.
31. Mutta hän sanoi vielä enemmin: jos minun pitäis kuoleman sinun kanssas, en minä ikänä kiellä sinua. Niin sanoivat myös kaikki.
32. Ja he tulivat kylään, jonka nimi oli Getsemane. Ja hän sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä niinkauvan kuin minä rukoilen.
33. Ja hän otti Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen kanssansa, ja rupesi vapisemaan ja kauhistumaan.
34. Ja sanoi heille: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti. Olkaat tässä ja valvokaat.
35. Ja hän kävi vähää edemmä, lankesi maahan ja rukoili, jos mahdollinen olis, että aika hänen ohitsensa kävis.
36. Ja sanoi: Abba minun Isäni! kaikki ovat sinulle mahdolliset: ota pois minulta tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä.
37. Ja hän tuli ja löysi heidät makaamasta ja sanoi Pietarille: Simon, makaatkos? Etkös voinut yhtä hetkeä valvoa?
38. Valvokaat, ja rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.
39. Niin hän taas meni pois ja rukoili, sanoen entisen sanan.
40. Ja palatessansa löysi taas heidät makaamasta, (sillä heidän silmänsä olivat raskaat,) eikä tietäneet, mitä heidän piti häntä vastaaman.
41. Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: maatkaat vielä ja levätkäät! jo nyt kyllä on, hetki on tullut: katso, Ihmisen Poika annetaan ylön syntisten käsiin.
42. Nouskaat, käykäämme: katso, joka minun pettää, se lähestyi.
43. Ja kohta vielä hänen puhuissansa tuli Juudas, joka oli yksi kahdestatoistakymmenestä, ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta ja vanhimmilta.
44. Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille yhteisen merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on: kiinni ottakaat häntä, ja viekäät pois visusti.
45. Ja kuin hän tuli, astui hän kohta hänen tykönsä ja sanoi: Rabbi! ja antoi hänen suuta.
46. Mutta ne panivat kätensä hänen päällensä, ja ottivat hänen kiinni.

47. Niin yksi niistä, jotka siinä läsnä seisoivat, veti ulos miekkansa ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa.
48. Ja Jesus vastaten sanoi heille: niinkuin ryövärin tykö te tulitte ulos miekoilla ja seipäillä minua kiinni ottamaan.
49. Minä olen joka päivä ollut teidän tykönänne ja opettanut templissä, ja ette minua ottaneet kiinni. Mutta nämät tapahtuvat, että Raamattu täytettäisiin.
50. Ja kaikki antoivat ylön hänen ja pakenivat.
51. Ja yksi nuorukainen seurasi häntä, jolla oli liinainen vaate paljaan ihon päällä. Ja nuoret miehet ottivat hänen kiinni.
52. Mutta hän jätti liinaisen vaatteen ja pakeni alasti heiltä.
53. Ja he veivät pois Jesuksen ylimmäisen papin tykö, jonka tykö kaikki ylimmäiset papit ja vanhimmat ja kirjanoppineet olivat kokoon tulleet.
54. Mutta Pietari noudatti häntä taampana, hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja istui ynnä palveliain kanssa ja lämmitteli valkian tykönä.
55. Mutta ylimmäiset papit ja kaikki raati etsivät todistusta Jesusta vastaan, että he hänen kuolemaan saattaisivat, ja ei löytäneet.
56. Sillä moni todisti väärin häntä vastaan, mutta ei heidän todistuksensa olleet soveliaat.
57. Ja muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen:
58. Me olemme kuulleet hänen sanovan: minä tahdon tämän templin, joka käsillä tehty on, maahan jaottaa ja kolmena päivänä toisen rakentaa ylös, joka ei ole käsillä tehty.
59. Ja ei niinkään ollut heidän todistuksensa sovelias.
60. Ja ylimmäinen pappi astui edes, ja kysyi Jesukselta, sanoen: etkös mitään vastaa? mitä nämät sinua vastaan todistavat?
61. Mutta hän oli ääneti, eikä mitään vastannut. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: oletkos sinä Kristus, sen siunatun Poika?
62. Niin Jesus sanoi: minä olen. Ja teidän pitää näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella, ja tulevan taivaan pilvissä.
63. Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: mitä me silleen todistuksia tarvitsemme?
64. Te olette kuulleet Jumalan pilkan. Mitä te luulette? Niin he kaikki tuomitsivat hänen olevan vikapään kuolemaan.
65. Ja muutamat rupesivat sylkemään hänen päällensä, ja peittämään hänen kasvojansa, ja lyömään häntä

poskelle, ja sanomaan hänelle: arvaa! Ja palveliat pieksivät häntä sauvoilla.
66. Ja Pietari oli alhaalla salissa, niin tuli yksi ylimmäisen papin piioista,
67. Ja koska hän näki Pietarin lämmittelevän, katsahti hän hänen päällensä ja sanoi: ja sinäkin olit Jesuksen Natsarealaisen kanssa?
68. Mutta hän kielsi sanoen: en tunne minä häntä, enkä tiedä, mitäs sanot. Ja hän meni ulos porstuaan; ja kukko lauloi.
69. Ja piika näki taas hänen ja rupesi sanomaan niille, jotka siinä seisoivat: tämä on yksi heistä.
70. Mutta hän kielsi jälleen. Ja taas vähän hetken perästä sanoivat Pietarille ne, jotka läsnä seisoivat: totisesti olet sinä yksi heistä; sillä sinä olet Galilealainen, ja sinun puhees on senkaltainen.
71. Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä, jota te sanotte.
72. Ja kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti sen sanan, minkä Jesus hänelle sanonut oli: ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät. Ja hän kiiruusti läksi ulos ja itki.

15 LUKU

1. Ja kohta aamulla varhain pitivät ylimmäiset papit neuvoa vanhimpain ja kirjanoppineitten kanssa ja kaikki raati, ja veivät pois Jesuksen sidottuna ja antoivat ylön Pilatukselle.
2. Ja Pilatus kysyi häneltä: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Hän vastasi ja sanoi hänelle: sinäpä sen sanot.
3. Ja ylimmäiset papit kantoivat hänen päällensä paljon.
4. Niin Pilatus kysyi taas häneltä ja sanoi: etkös mitään vastaa? Katso, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat.
5. Mutta ei Jesus sitte ensinkään vastannut, niin että Pilatus ihmetteli.
6. Mutta juhlana päästi hän heille yhden vangin irralle, kenenkä he anoivat.
7. Niin oli yksi nimeltä Barabbas, joka oli sidottu kapinan nostajitten kanssa, jotka kapinassa murhan tehneet olivat.
8. Ja kansa huusi ja rupesi häntä rukoilemaan, että hän tekis niinkuin hän aina heille tehnyt oli.
9. Niin Pilatus vastasi heitä, sanoen: tahdotteko, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan?
10. (Sillä hän tiesi, että ylimmäiset papit olivat hänen kateudesta antaneet ylön.)
11. Mutta ylimmäiset papit yllyttivät kansaa, että hän heille ennen päästäis Barabbaan.
12. Niin Pilatus vastasi ja taas sanoi heille: mitä te siis tahdotte, että minun pitää tälle tekemän, jonka te

Juudalaisten kuninkaaksi kutsutte?
13. Niin he taas huusivat: ristiinnaulitse häntä.
14. Mutta Pilatus sanoi heille: mitäs hän pahaa on tehnyt? Mutta he huusivat vielä kovemmin: ristiinnaulitse häntä.
15. Mutta Pilatus tahtoi kansan mielen noutaa ja päästi heille Barabbaan. Ja Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi ylös ristiinnaulittaa.
16. Niin huovit veivät hänen raastupaan ja kutsuivat kokoon kaiken joukon,
17. Ja puettivat hänen purpuraan ja panivat hänen päähänsä väännetyn orjantappuraisen kruunun,
18. Ja rupesivat häntä tervehtimään: terve Juudalaisten kuningas!
19. Ja he löivät häntä päähän ruovolla ja sylkivät hänen päällensä, panivat polvillensa ja kumartaen rukoilivat häntä.
20. Ja kuin he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purpuran, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ulos ristiinnaulittaa.
21. Ja niin he vaativat yhden, joka ohitse kävi (ja tuli pellolta, Simonin Kyreniläisen, Aleksanderin ja Rufin isän), kantamaan hänen ristiänsä.
22. Ja he veivät hänen siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on niin paljo kuin Pääkallon paikka,
23. Ja he antoivat hänelle viinaa juoda myrrhamilla sekoitettua. Vaan ei hän ottanut.
24. Ja kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa, mitä kunkin piti saaman.
25. Mutta se oli kolmas hetki, kun he hänen ristiinnaulitsivat.
26. Ja oli päällekirjoitettu hänen syynsä kirjoitus: JUUDALAISTEN KUNINGAS.
27. Ja he ristiinnaulitsivat kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yhden hänen oikialle ja toisen vasemmalle puolellensa.
28. Ja niin täytettiin se kirjoitus, joka sanoo: ja hän on pahantekiäin sekaan luettu.
29. Ja ne, jotka siitä ohitse kävivät, pilkkasivat häntä ja vääntelivät päätänsä, sanoen: voi sinuas, joka templin maahan jaotat ja kolmena päivänä rakennat ylös!
30. Vapahda itses ja astu alas rististä.
31. Niin myös ylimmäiset papit pilkkasivat häntä keskenänsä kirjanoppineiden kanssa, sanoen: muita hän autti, ei hän voi itsiänsä auttaa.
32. Kristus, Israelin kuningas, astukaan nyt alas rististä, että me näkisimme ja uskoisimme. Ja ne, jotka hänen kanssansa ristiinnaulitut olivat, pilkkasivat häntä.

33. Mutta kuin kuudes hetki tuli, tuli pimeys kaiken maan päälle hamaan yhdeksänteen hetkeen asti.
34. Ja yhdeksännellä hetkellä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on niin paljo kuin: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minut annoit ylön?
35. Ja kuin muutamat, jotka siinä seisoivat, sen kuulivat, sanoivat he: katso, hän huutaa Eliasta.
36. Niin juoksi yksi ja täytti sienen etikalla ja pani sen ruovon ympärille, taritsi hänen juoda, sanoen: pidäs! katsokaamme, tuleeko Elias häntä ottamaan pois.
37. Mutta Jesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.
38. Ja templin esivaate repesi kahtia, ylhäältä hamaan alas.
39. Mutta kuin päämies, joka siinä hänen kohdallansa seisoi, näki, että hän niin huutain henkensä antoi, sanoi hän: totisesti oli tämä ihminen Jumalan Poika.
40. Ja siellä oli myös vaimoja, jotka taampaa katselivat, joiden seassa oli Maria Magdalena ja Maria, vähemmän Jakobin ja Joseen äiti, ja Salome,
41. Jotka myös häntä Galileassa seuranneet ja palvelleet olivat; ja monta muuta, jotka hänen kanssansa Jerusalemiin menneet olivat.
42. Ja kuin jo ehtoo tuli (että valmistuspäivä oli, joka on esisabbatti),
43. Tuli Joseph Arimatiasta, kunniallinen raatimies, joka myös odotti Jumalan valtakuntaa, hän rohkeni mennä Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista.
44. Niin Pilatus ihmetteli, että hän jo kuollut oli, ja kutsui tykönsä päämiehen ja kysyi häneltä, oliko hän jo aikaa kuollut.
45. Ja kuin hän asian päämiehiltä ymmärsi, antoi hän Josephille ruumiin.
46. Ja hän osti liinavaatteen, otti hänen alas ja kääri liinavaatteeseen, ja pani hänen hautaan, joka kallioon hakattu oli, ja vieritti kiven haudan ovelle.
47. Mutta Maria Magdalena ja Joseen Maria katselivat, kuhunka hän pantiin.

16 LUKU

1. Ja kuin sabbatti kulunut oli, osti Maria Magdalena ja Maria Jakobin ja Salome hyvänhajullisia voiteita, tullaksensa voitelemaan häntä.
2. Ja tulivat haudalle ensimäisenä sabbatin päivänä sangen varhain auringon noustessa.
3. Ja puhuivat keskenänsä: kuka meille vierittää kiven haudan ovelta?
4. Ja kuin he katsoivat, näkivät he kiven vieritetyksi; sillä se oli sangen suuri.

5. Ja kuin he olivat hautaan menneet sisälle, näkivät he yhden nuorukaisen istuvan oikealla puolella, joka oli vaatetettu pitkällä valkialla vaatteella; ja he hämmästyivät.
6. Mutta hän sanoi heille: älkäät hämmästykö! te etsitte Jesusta Natsarealaista, joka ristiinnaulittu oli. Hän nousi ylös, ei hän ole täällä: katso siaa, kuhunka he hänen panivat;
7. Mutta menkäät ja sanokaat hänen opetuslapsillensa ja Pietarille, että hän käy teidän edellänne Galileaan: siellä te hänen näette, niinkuin hän sanoi teille.
8. Ja he menivät nopiasti ulos ja pakenivat haudalta; sillä vapistus ja suuri hämmästys oli heidän päällensä tullut, ei he myös kellenkään mitään sanoneet; sillä he pelkäsivät.
9. Mutta kuin Jesus oli varhain ensimäisenä sabbatin päivänä noussut ylös, ilmestyi hän ensin Maria Magdalenalle, josta hän seitsemän perkelettä oli ajanut ulos.
10. Se meni ja ilmoitti niille, jotka hänen kanssansa olleet olivat, jotka murehtivat ja itkivät.
11. Ja kuin he kuulivat hänen elävän, ja että hän häneltä nähty oli, ei he uskoneet.
12. SItte kuin kaksi heistä vaelsi, ilmestyi hän heille toisenmuotoisena, kuin he maakylään menivät.
13. Ne myös menivät ja julistivat muille. Ja ei he niitäkään uskoneet.
14. Viimein, kuin yksitoistakymmentä atrioitsivat, ilmestyi hän, ja soimasi heidän epäuskoansa ja heidän sydämensä kankiutta, ettei he uskoneet niitä, jotka nänen nähneet olivat nousseeksi ylös.
15. Ja sanoi heille: menkäät kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille.
16. Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi; mutta joka ei usko, se kadotetaan.
17. Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, jotka uskovat: minun nimeni kautta pitää heidän perkeleet ajaman ulos, uusilla kielillä puhuman,
18. Käärmeet ajaman pois, ja jos he jotakin myrkkyä juovat, niin ei heille mitään vahingoita; sairasten päälle pitää heidän kätensä paneman, ja ne paranevat.
19. Ja Herra, sitte kuin hän oli heille puhunut, otettiin ylös taivaaseen ja istui Jumalan oikialle kädelle.
20. Mutta he menivät ja saarnasivat joka paikassa, ja Herra vaikutti heidän kanssansa ja vahvisti sanan seuraavaisten merkkien kautta.

PYHÄN JOHANNEKSEN EVANKELIUMI

1 LUKU

Alussa oli sana, ja se Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana.
2. Tämä oli alussa Jumalan tykönä.
3. Kaikki ovat sen kautta tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitään tehty, joka tehty on.
4. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus,
5. Ja valkeus paistaa pimeydessä, jota ei pimeys käsittänyt.
6. Yksi mies oli lähetetty Jumalalta, jonka nimi oli Johannes:
7. Se tuli valkeudesta todistamaan, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa.
8. Ei hän ollut valkeus, mutta hän oli lähetetty valkeudesta todistamaan.
9. Se oli totinen valkeus, joka valistaa kaikki ihmiset, jotka maailmaan tulevat;
10. Se oli maailmassa, ja maailma oli hänen kauttansa tehty, ja ei maailma häntä tuntenut.
11. Hän tuli omillensa, ja ei hänen omansa häntä ottaneet vastaan,
12. Mutta niille, jotka hänen ottivat vastaan, antoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle,
13. Jotka ei verestä eikä lihan tahdosta ei myös miehen tahdosta, mutta Jumalasta syntyneet ovat.
14. Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän seassamme, (ja me näimme hänen kunniansa niinkuin ainoan Pojan kunnian Isästä,) täynnä armoa ja totuutta.
15. Johannes todisti hänestä, ja huusi, sanoen: tämä oli se, josta minä sanoin: minun jälkeeni on tuleva, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä.
16. Ja me olemme kaikki hänen täydellisyydestänsä saaneet ja armon armosta.
17. Sillä laki on Moseksen kautta annettu: armo ja totuus on Jesuksen Kristuksen kautta tullut.
18. Ei ole kenkään koskaan Jumalaa nähnyt: ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, hän ilmoitti meille.
19. Ja tämä on Johenneksen todistus, kuin Juudalaiset lähettivät Jerusalemista papit ja Leviläiset kysymään häneltä: kukas olet?
20. Ja hän todisti ja ei kieltänyt, ja hän todisti, sanoen: en minä ole Kristus.
21. Ja he kysyivät häneltä: kukas siis? oletkos Elias? Hän sanoi: en. Oletkos propheta? Hän vastasi: en.

22. Niin he sanoivat hänelle: kukas olet? että me antaisimme niille vastauksen, jotka meidät lähettivät: mitäs sanot itsestäs?
23. Hän sanoi: minä olen huutava ääni korvessa: valmistakaat Herran tietä, niinkuin Jesaias propheta sanoi.
24. Ja jotka lähetetyt olivat, olivat Pharisealaisista.
25. Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: miksi siis sinä kastat, jos et ole Kristus, etkä Elias, etkä propheta?
26. Johannes vastasi heitä ja sanoi: minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo, jota ette tunne:
27. Hän on se, joka minun jälkeeni tulee, joka minun edelläni on ollut, jonka kengän rihmoja en minä ole kelvollinen päästämään.
28. Nämät tapahtuivat Betabarassa, sillä puolella Jordania, kussa Johannes kasti.
29. Toisena päivänä näki Johannes Jesuksen tykönsä tulevan, ja sanoi: katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin!
30. Tämä on se, josta minä sanoin: minun jälkeeni tulee mies, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä.
31. Ja en minä häntä tuntenut; mutta että hän ilmestyisi Israelissa, sentähden tulin minä vedellä kastamaan.
32. Ja Johannes todisti, sanoen: minä näin Hengen taivaasta tulevan alas niinkuin kyyhkyisen ja seisahtavan hänen päällensä.
33. Ja en minä häntä tuntenut; mutta joka minun lähetti vedellä kastamaan, se sanoi minulle: jonka päälle sinä näet Hengen tulevan alas ja seisahtavan hänen päällesä, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä.
34. Ja minä näin sen ja todistin hänen olevan Jumalan Pojan.
35. Toisena päivänä seisoi Johannes taas ja kaksi hänen opetuslapsistansa,
36. Ja kuin hän näki Jesuksen käyvän, sanoi hän: katso, Jumalan Karitsa!
37. Ja ne kaksi opetuslasta kuulivat hänen puhuvan, ja seurasivat Jesusta.
38. Mutta Jesus käänsi itsensä ja näki ne seuraavan, ja sanoi heille:
39. Mitä te etsitte? Niin he sanoivat hänelle: Rabbi (se on niin paljo sanottu: opettaja) kussas asut?
40. Hän sanoi heille: tulkaat ja katsokaat; ja he tulivat ja näkivät, kussa hän asui, ja olivat sen päivän hänen tykönänsä, ja se oli lähes kymmenes hetki.
41. Andreas, Simon Pietarin veli, oli yksi niistä kahdesta, jotka sen Johannekselta kuulleet olivat ja häntä seurasivat.
42. Tämä löysi ensin veljensä Simonin, ja sanoi hänelle: me löysimme Messiaan; se on niin paljo kuin:

voideltu.
43. Ja hän toi hänen Jesuksen tykö. Mutta kuin Jesus katsoi hänen päällensä, sanoi hän: sinä olet Simon Jonan poika, ja sinä pitää kutsuttaman Kephas; se on niin paljo kuin: kallio.
44. Toisena päivänä tahtoi Jesus mennä Galileaan, ja löysi Philippuksen ja sanoi hänelle: seuraa minua!
45. Mutta Philippus oli Betsaidasta, Andreaksen ja Pietarin kaupungista.
46. Philippus löysi Natanaelin ja sanoi hänelle: me olemme löytäneet sen, josta Moses kirjoitti laissa ja prophetat, Jesuksen, Josephin pojan Natsaretista.
47. Ja Natanael sanoi hänelle: tulleeko Natsaretista jotain hyvää? Philippus sanoi hänelle: tule ja katso.
48. Jesus näki Natanaelin tykönsä tulevan, ja sanoi hänestä: katso, totisesti oikia Israelilainen, jossa ei petosta ole.
49. Natanael sanoi hänelle: mistäs minut tunnet? Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ennen kuin Philippus kutsui sinua fikunapuun alla ollessas, näin minä sinun.
50. Vastasi Natanael ja sanoi hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas.
51. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä uskot, että minä sanoin sinulle: minä näin sinut fikunapuun alla. Sinä saat vielä suurempia nähdä.
52. Ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän taivaan avoinna, ja Jumalan enkelit astuvan ylös ja tulevan alas Ihmisen Pojan päälle.

2 LUKU

1. Ja kolmantena päivänä olivat häät Galilean Kaanassa, ja Jesuksen äiti oli siellä;
2. Niin Jesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin myös häihin.
3. Ja kun viina puuttui, sanoi Jesuksen äiti hänelle: ei heillä ole viinaa.
4. Jesus sanoi hänelle: vaimo! mitä minun on sinun kanssas? ei minun aikani ole vielä tullut.
5. Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: mitä hän teille sanoo, se tehkäät.
6. Niin siellä oli kuusi kivistä vesi-astiaa pantuna Juudalaisten puhdistamisen tavan jälkeen, ja kukin veti kaksi eli kolme mittaa.
7. Jesus sanoi heille: täyttäkäät vesi-astiat vedellä. Ja he täyttivät ne ylen täyteen.
8. Ja hän sanoi heille: pankaat nyt sisälle ja viekäät edeskäyvälle. Ja he veivät.
9. Mutta kuin edeskäypä maisti sitä vettä, joka viinaksi tullut oli, (eikä tietänyt, kusta se tuli, mutta palveliat tiesivät, jotka veden ammensivat,) kutsui edeskäypä yljän,

10. Ja sanoi hänelle: jokainen antaa ensisti hyvää viinaa, ja kuin juovutaan, niin sitte huonompaa: sinä kätkit hyvän viinan tähän asti.
11. Tämä on ensimäinen tunnustähti, jonka Jesus teki Galilean Kaanassa, ja ilmoitti kunniansa. Ja hänen opetuslapsensa uskoivat hänen päällensä.
12. Sitte meni hän alas Kapernaumiin ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen opetuslapsensa, eikä siellä kauvan viipyneet.
13. Ja Juudalaisten pääsiäinen oli läsnä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin,
14. Ja löysi templissä istuvan ne, jotka karjaa, lampaita ja kyykyläisiä myyskentelivät, ja vaihettajat.
15. Ja hän teki ruoskan köysistä, ja ajoi ulos ne kaikki temppelistä ja lampaat ja karjan, ja heitti pois vaihettajain rahat ja maahan kukisti pöydät.
16. Ja sanoi niille, jotka kyhkyisiä myivät: viekäät nämät täältä pois ja älkäät tehkö minun Isäni huonetta kauppahuoneeksi.
17. Mutta hänen opetuslapsensa muistivat kirjoitetuksi: sinun huonees kiivaus on minun syönyt.
18. Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: mitä merkkiä sinä meille osoitat, ettäs näitä teet?
19. Jesus vastasi ja sanoi heille: jaottakaat maahan tämä templi, ja minä tahdon sen kolmantena päivänä rakentaa ylös.
20. Niin Juudalaiset sanoivat: tätä templiä on rakennettu kuusiviidettäkymmentä ajastaikaa, ja sinä rakennat sen kolmena päivänä?
21. Mutta hän sanoi ruumiinsa templistä.
22. Kuin hän siis oli kuolleista noussut, muistivat hänen opetuslapsensa hänen sen heille sanoneeksi, ja uskoivat Raamatun ja puheen, minkä Jesus oli puhunut.
23. Mutta kuin hän pääsiäis-juhlapäivänä oli Jerusalemissa, uskoivat monta hänen nimensä päälle, kuin he näkivät ne tunnustähdet mitkä hän teki.
24. Mutta ei Jesus uskonut itsiänsä heille; sillä hän tunsi heidät kaikki,
25. Ja ei tarvinnut, että joku olis ihmisestä todistanut; sillä hän tiesi, mitä ihmisessä oli.

3 LUKU

1. Niin oli yksi mies Pharisealaisista, Nikodemus nimeltä, Juudalaisten ylimmäinen.
2. Se tuli yöllä Jesuksen tykö ja sanoi hänelle: Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumalasta opettajaksi tullut; sillä ei taida kenkään niitä tunnustähtiä tehdä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen

kanssansa.
3. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vastuudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä.
4. Nikodemus sanoi hänelle: kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä, ja syntyä?
5. Jesus vastasi: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja Hengestä ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla.
6. Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä Hengestä syntynyt on se on henki.
7. Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän pitää uudesta syntymän.
8. Tuuli puhaltaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa, ja et tiedä, kusta hän tulee taikka kuhunka hän menee: näin on jokainen, joka Hengestä syntynyt on.
9. Vastasi Nikodemus ja sanoi hänelle: kuinka ne taitavat tapahtua?
10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet mestari Israelissa, ja et näitä tiedä!
11. Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme.
12. Jos minä maallisia teille sanoin, ja ette usko: kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin?
13. Ei astu kenkään ylös taivaasen, vaan joka taivaasta astui alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa.
14. Ja niinkuin Moses ylensi kärmeen korvessa, niin myös Ihmisen Poika pitää ylennettämän.
15. Että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.
16. Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.
17. Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan, tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma pitää hänen kauttansa vapahdettaman.
18. Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu; sillä ei hän uskonut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle.
19. Mutta tämä on tuomio: että valkeus tuli maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmin pimeyttä kuin valkeutta; sillä heidän työnsä olivat pahat.
20. Sillä jokainen, joka pahaa tekee, se vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen töitänsä pitäisi laitettaman.
21. Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin; sillä ne ovat Jumalassa tehdyt.

22. Sitte tuli Jesus ja hänen opetuslapsensa Juudean maahan, ja asui siellä heidän kanssansa, ja kasti.
23. Mutta Johannes kasti myös Enonissa läsnä Salimia, sillä siellä oli palto vettä; ja he tulivat ja kastettiin.
24. Sillä ei Johannes ollut vielä silloin vankiuteen heitetty.
25. Niin tuli kysymys Johanneksen opetuslasten ja Juudalaisten välillä puhdistuksesta.
26. Ja he tulivat Johanneksen tykö ja sanoivat hänelle: opettaja, se joka sinun kanssas oli toisella puolella Jordania, josta sinä todistit, katso, hän kastaa, ja jokainen menee hänen tykönsä.
27. Johannes vastasi ja sanoi: ei ihminen taida mitään ottaa, ellei hänelle anneta taivaasta.
28. Te olette itse minun todistajani, että minä olen sanonut: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellänsä lähetetty.
29. Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuultelee häntä, se iloittaa itsiänsä yljän äänestä sangen suuresti; sentähden on tämä minun iloni täytetty.
30. Hänen tulee kasvaa, mutta minun pitää vähenemän.
31. Joka ylhäältä tulee, se on kaikkein päällä, ja joka maasta on, se on maasta ja puhuu maasta. Joka taivaasta tulee, hän on kaikkein ylin.
32. Ja mitä hän nähnyt ja kuullut on, sen hän todistaa, ja ei kenkään ota vastaan hänen todistustansa.
33. Joka hänen todistuksensa otti vastaan, se päätti Jumalan olevan totisen.
34. Sillä jonka Jumala lähetti, se puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla.
35. Isä rakastaa Poikaa, ja antoi kaikki hänen käteensä.
36. Joka uskoo Pojan päälle, hänellä on ijankaikkinen elämä; mutta joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämää näkemän, mutta Jumalan viha pysyy hänen päällänsä.

4 LUKU

1. Kuin siis Herra ymmärsi Pharisealaisten kuulleeksi, että Jesus teki enemmin opetuslapsia ja kasti kuin Johannes;
2. (Vaikka ei Jesus itse kastanut, mutta hänen opetuslapsensa,)
3. Jätti hän Juudean ja meni jälleen Galileaan.
4. Mutta hänen piti Samarian kautta vaeltaman.
5. Niin hän tuli Samarian kaupunkiin, joka kutsuttiin Sikar, lähes sitä maakartanoa, jonka Jakob oli pojallensa Josephille antanut.
6. Niin siellä oli Jakobin lähde. Kuin Jesus matkasta oli väsynyt, istui hän lähteen päälle, ja se oli liki

kuudetta hetkeä.
7. Niin tuli yksi Samarian vaimo vettä ammentamaan, ja Jesus sanoi hänelle: anna minun juodakseni.
8. Sillä hänen opetuslapsensa olivat menneet kaupunkiin ruokaa ostamaan.
9. Sanoi Samarian vaimo hänelle: kuinka sinä minulta juoda anot, joka olet Juudalainen, ja minä olen Samarialainen? sillä ei Juudalaiset pidä yhtään kanssakäymistä Samarialaisten kanssa.
10. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: anna minun juodakseni! niin sinä anoisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä.
11. Sanoi vaimo hänelle: Herra, eipä sinulla ole, milläs ammennat, ja lähde on syvä: kusta siis sinulla on elävää vettä?
12. Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Jakob, joka meille tämän kaivon antoi? ja hän joi itse siitä, ja hänen lapsensa, ja hänen karjansa.
13. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jokainen, joka juo tästä vedestä, hän janoo jälleen;
14. Mutta joka siitä vedestä juo, jonka minä hänelle annan, ei hän janoo ijankaikkisesti; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kuohuu ijankaikkiseen elämään.
15. Sanoi vaimo hänelle: Herra, anna minulle sitä vettä, etten minä janoaisi enkä tarvitsisi tulla tänne ammentamaan.
16. Jesus sanoi hänelle: mene, kutsu miehes, ja tule tänne.
17. Vaimo vastasi ja sanoi hänelle: ei minulla ole miestä. Sanoi Jesus hänelle: oikein sinä sanoit: ei minulla ole miestä.
18. Sillä viisi miestä on sinulla ollut, ja se joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehes. Sen sinä oikein sanoit.
19. Vaimo sanoi hänelle: Herra, minä näen, että sinä olet propheta.
20. Meidän isämme ovat tällä vuorella kumartaneet ja rukoilleet, ja te sanotte: Jerusalemissa on se sia, jossa pitää rukoiltaman.
21. Jesus sanoi hänelle: vaimo, usko minua: se aika tulee, ettette tällä vuorella eikä Jerusalemissa Isää rukoile.
22. Ette tiedä, mitä te rukoilette, mutta me tiedämme, mitä me rukoilemme; sillä autuus on Juudalaisista.
23. Mutta hetki tulee, ja jo nyt on, että totiset rukoiliat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä Isä tahtoo myös senkaltaisia, jotka häntä rukoilevat.
24. Jumala on Henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden pitää hengessä ja totuudessa häntä rukoileman.
25. Vaimo sanoi hänelle: minä tiedän, että Messias on tuleva, joka kutsutaan Kristus: kuin hän tulee, niin hän ilmoittaa meille kaikki.

26. Jesus sanoi hänelle: minä olen se, joka sinun kanssas puhun.
27. Silloin tulivat hänen opetuslapsensa ja ihmettelivät, että hän sitä vaimoa puhutteli: ei kuitenkaan kenkään sanonut: mitäs kysyt? eli mitäs häntä puhuttelet?
28. Niin vaimo jätti vesi-astiansa, ja meni kaupunkiin, ja sanoi niille ihmisille:
29. Tulkaa katsomaan sitä ihmistä, joka minulle sanoi kaikki, mitä minä tehnyt olen: olleeko hän Kristus?
30. Niin he läksivät kaupungista ja menivät hänen tykönsä.
31. Mutta sillä välillä rukoilivat opetuslapset häntä, sanoen: Rabbi, syö.
32. Vaan hän sanoi heille: minulla on ruokaa syödäkseni, jota ette tiedä.
33. Niin opetuslapset sanoivat keskenänsä: lieneekö joku hänelle syötävää tuonut?
34. Jesus sanoi heille: minun ruokani on se, että minä teen hänen tahtonsa, joka minun lähetti, ja täytän hänen tekonsa.
35. Ettekö te sano: vielä ovat neljä kuukautta ja elonaika tulee? katso, minä sanon teille: nostakaat silmänne ylös ja katsokaat vainioita: sillä ne ovat jo valkiat elonajaksi.
36. Ja joka niittää, hän saa palkan ja kokoo hedelmän ijankaikkiseen elämään: että kylväjä ja niittäjä ynnä iloitsisivat.
37. Sillä tässä on se sana tosi; toinen on, joka kylvää, ja toinen, joka niittää.
38. Minä lähetin teidät niittämään, jossa ette ole työtä tehneet: muut ovat työtä tehneet ja te olette heidän työnsä päälle tulleet.
39. Mutta monta Samarialaista siitä kaupungista uskoivat hänen päällensä sen vaimon puheen tähden, joka sanoi: hän on minulle kaikki sanonut, mitä minä tehnyt olen.
40. Kuin siis Samarialaiset tulivat hänen tykönsä, rukoilivat he häntä viipymään heidän tykönänsä. Ja hän viipyi siellä kaksi päivää.
41. Ja paljo usiammat uskoivat hänen sanansa tähden.
42. Ja sanoivat sille vaimolle: emme nyt silleen usko sinun puhees tähden; sillä me olemme itse kuulleet ja tiedämme, että hän on totisesti Kristus, maailman Vapahtaja.
43. Mutta kahden päivän perästä läksi hän sieltä ja meni Galileaan.
44. Sillä Jesus todisti itse, ettei propheta maksa isänsä maalla mitään.
45. Kuin hän siis tuli Galileaan, ottivat Galilealaiset hänen vastaan, jotka olivat nähneet kaikki ne, mitä hän Jerusalemissa juhlana tehnyt oli: sillä he olivat myös juhlalle tulleet.
46. Niin Jesus tuli taas Galilean Kaanaan, kussa hän meden viinaksi tehnyt oli. Ja oli kuninkaan mies, jonka poika sairasti Kapernaumissa.

47. Kuin hän kuuli, että Jesus oli tullut Juudeasta Galileaan, meni hän hänen tykönsä ja rukoili häntä tulemaan alas ja parantamaan hänen poikansa, joka oli kuolemallansa.
48. Sanoi siis Jesus hänelle: ellette näe tunnustähtiä ja ihmeitä, niin ette usko.
49. Sanoi kuninkaan mies hänelle: Herra, tule alas ennenkuin minun poikani kuolee.
50. Jesus sanoi hänelle: mene, sinun poikas elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jesus sanoi hänelle, ja meni.
51. Niin hänen mennessänsä, kohtasivat hänen palveliansa hänen ja ilmoittivat hänelle, sanoen: sinun poikas elää.
52. Niin hän tutki heiltä hetkeä, jolla hän parani, ja he sanoivat hänelle: eilen seitsemännellä hetkellä antoi vilutauti hänen ylön.
53. Niin isä ymmärsi sen siksi hetkeksi, jolla Jesus sanoi hänelle: sinun poikas elää. Ja hän uskoi ja koko hänen huoneensa.
54. Tämä on toinen tunnustähti, jonka Jesus teki tullessansa Juudeasta Galileaan.

5 LUKU

1. Sitte oli Juudalaisten juhlapäivä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin.
2. Mutta Jerusalemissa on Lammasportin tykönä lammikko, joka Hebrean kielellä kutsutaan Betesda, jossa oli viisi vajaa,
3. Joissa makasi suuri joukko sairaita, sokeita, ontuvia, halvatuita, jotka veden liikuttamista odottivat.
4. Sillä enkeli tuli alas määrätyllä ajalla lammikkoon ja sekoitti veden: joka siis ensimäisenä veteen astui, kuin se sekoitettu oli, niin se parani, ehkä missä ikänä taudissa hän oli.
5. Niin oli siellä mies, joka kahdeksanneljättäkymmentä ajastaikaa oli sairastanut.
6. Kuin Jesus hänen näki makaavan ja tunsi hänen jo kauvan sairastaneen, sanoi hän hänelle: tahdotkos tulla terveeksi?
7. Sairas vastasi häntä: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä, joka minun vie, kuin vesi sekoitettu on, lammikkoon; mutta kuin minä tulen, niin on toinen minun edelläni siihen astunut.
8. Jesus sanoi hänelle: nouse, ota vuotees ja käy.
9. Ja kohta parani se ihminen, ja otti vuoteensa ja kävi. Ja se päivä oli sabbati.
10. Sanoivat siis Juudalaiset paratulle: nyt on sabbati, ei sinun sovi vuodetta kantaa.
11. Hän vastasi heitä: joka minun paransi, se sanoi minulle: ota vuotees ja käy.
12. Niin he kysyivät häneltä: kuka on se ihminen, joka sinulle sanoi: ota vuotees ja käy?

13. Mutta ei parattu tietänyt, kuka se oli; sillä Jesus oli mennyt pois kansan tähden, joka siinä paikassa oli.
14. Sitte löysi Jesus hänen templissä ja sanoi hänelle: katso, sinä olet parattu: älä silleen syntiä tee, ettei jotain pahempaa sinulle tapahtuisi.
15. Niin se ihminen meni pois ja ilmoitti Juudalaisille, että Jesus oli se, joka hänen parantanut oli.
16. Ja Juudalaiset vainosivat sentähden Jesusta ja etsivät häntä tappaaksensa, että hän senkaltaisia teki sabbatina.
17. Niin Jesus vastasi heitä: minun isäni tekee työtä hamaan tähän asti, ja minä myös teen työtä.
18. Sentähden etsivät Juudalaiset häntä vielä enemmin tappaaksensa, ettei hän ainoastaan sabbatia rikkonut, mutta myös sanoi Jumalan isäksensä, ja teki itsensä Jumalan kaltaiseksi.
19. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei taida Poika itsestänsä mitään tehdä, ellei hän näe Isän tekevän; sillä mitä ikänä hän tekee, sitä myös Poika niin tekee.
20. Sillä Isä rakastaa Poikaa ja osoittaa hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on vielä suurempia töitä hänelle osoittava, kuin nämät ovat, että teidän pitää ihmettelemän.
21. Sillä niinkuin Isä herättää ja virvoittaa kuolleita, niin myös Poika virvoittaa, joita hän tahtoo.
22. Sillä ei Isä ketään tuomitse, vaan antoi kaiken tuomion Pojalle:
23. Että kaikki Poikaa kunnioittaisivat, niinkuin he Isää kunnioittavat. Joka ei Poikaa kunnioita, ei se kunnioita Isää, joka hänen lähetti.
24. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo sen, joka minun lähetti, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja ei hän tule tuomioon, vaan menee kuolemasta elämään.
25. Totisesti, totisesti sanon minä teille: hetki tulee, ja nyt jo on, että kuolleet saavat kuulla Jumalan Pojan äänen; ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää.
26. Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessänsä, niin antoi hän myös elämän Pojalle itsessänsä olemaan,
27. Ja on hänellä myös antanut vallan tuomita, että hän on Ihmisen Poika.
28. Älkää tätä ihmetelkö; sillä hetki tulee, jona kaikki ne, jotka haudoissa ovat, saavat kuulla hänen äänensä.
29. Ja pitää tuleman edes ne, jotka hyvää tehneet ovat, elämän ylösnousemiseen, mutta jotka pahaa tehneet ovat, tuomion ylösnousemiseen.
30. En minä itsestäni taida mitään tehdä: niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen, ja minun tuomioni on oikia; sillä en minä etsi minun tahtoani, vaan Isän tahtoa, joka minun lähetti.
31. Jos minä itsestäni todistaisin, niin ei minun todistukseni olisi tosi.
32. Toinen on, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että hänen todistuksensa on tosi, jonka hän minusta

todistaa.
33. Te lähetitte Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden.
34. Mutta en minä ihmiseltä todistusta ota; vaan minä sanoin näitä, että te autuaaksi tulisitte.
35. Hän oli palavainen ja paistavainen kynttilä; mutta te tahdoitte ainoastaan vähän aikaan riemuita hänen valkeudessansa.
36. Mutta minulla on suurempi todistus kuin Johanneksen; sillä ne työt, jotka Isä antoi minulle täyttääkseni, ne työt, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä minun lähetti,
37. Ja Isä, joka minun lähetti, hän todistaa minusta. Ette ole koskaan hänen ääntänsä kuulleet eli hänen muotoansa nähneet,
38. Ja ei teillä ole hänen sanansa pysyväinen; sillä ette usko sitä, jonka hän lähetti.
39. Tutkikaat Raamatuita; sillä niissä te luulette teillänne ijankaikkisen elämän olevan, ja ne ovat, jotka todistavat minusta.
40. Ja ette tahdo tulla minun tyköni, että te saisitte elämän.
41. En minä pyydä kunniaa ihmisiltä;
42. Vaan minä tunnen teidät, ettei teissä ole Jumalan rakkaus.
43. Minä tulin Isäni nimeen, ja ette minua ota vastaan; jos joku tulee omalla nimellänsä, niin te sen otatte vastaan.
44. Kuinka te taidatte uskoa, jotka otatte kunnian toinen toiseltanne, ja sitä kunniaa, joka ainoalta Jumalalta tulee, ette etsi?
45. Älkäät luulko, että minä minä kannan Isän edessä teidän päällenne: se on, joka teidän päällenne kantaa, Moses, johonka te turvaatte.
46. Sillä jos te olisitte Moseksen uskoneet, niin te olisitte minun uskoneet; sillä minusta on hän kirjoittanut.
47. Jos ette hänen kirjoituksiansa usko, kuinkas te minun sanani uskotte?

6 LUKU

1. Sitte meni Jesus Galilean meren ylitse, joka on Tiberiaan,
2. Ja häntä seurasi paljo kansaa, että he näkivät hänen merkkinsä, joita hän teki sairaissa.
3. Niin Jesus meni ylös vuorelle ja istui siellä opetuslastensa kanssa.
4. Ja lähestyi pääsiäinen, Juudalaisten juhla.
5. Kuin siis Jesus nosti silmänsä ja näki tulevan paljon kansaa tykönsä, sanoi hän Philippukselle: kusta me

ostamme leipiä näiden syödä?
6. (Mutta sen hän sanoi, kiusaten häntä: sillä hän tiesi, mitä hän tekevä oli.)
7. Vastasi Philippus häntä: kahdensadan penningin leivät ei täytyisi heille, että kukin heistä vähänkin sais.
8. Sanoi yksi hänen opetuslapsistansa hänelle: Andreas, Simon Pietarin veli:
9. Tässä on poikainen, jolla on viisi ohrasta leipää ja kaksi kalaista; vaan mitä ne ovat näin paljolle?
10. Mutta Jesus sanoi: asettakaat kansa atrioitsemaan. ja siinä paikassa oli paljo ruohoa. Niin atrioitsi lähes viisituhatta miestä.
11. Ja Jesus otti leivät, kiitti ja antoi opetuslapsille, mutta opetuslapset jakoivat atrioitseville, niin myös kaloista niin paljo kuin hän tahtoi.
12. Mutta kuin he ravitut olivat, sanoi hän opetuslapsillensa: kootkaat murut, jotka jäivät, ettei mitään hukkuisi.
13. Niin he kokosivat ja täyttivät kaksitoistakymmentä koria muruilla, viidestä ohraisesta leivästä, jotka niiltä liiaksi olivat, jotka atrioitsivat.
14. Kuin siis ne ihmiset sen merkin näkivät, minkä Jesus teki, sanoivat he: tämä on totisesti se Propheta, joka maailmaan tuleva oli.
15. Kuin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat tulla ja väkivallalla tehdä hänen kuninkaaksi, meni hän pois taas vuorelle yksinänsä.
16. Mutta kuin ehtoo tuli, menivät hänen opetuslapsensa alas meren tykö,
17. Ja astuivat haahteen ja menivät ylitse meren Kapernaumia päin. Ja jo oli pimiä tullut, ja ei Jesus tullut heidän tykönsä.
18. Niin meri nousi, että suuri tuuli puhalsi.
19. Ja kuin he olivat soutaneet lähes viisikolmattakymmentä eli kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jesuksen käyvän meren päällä ja lähenevän haahta; ja he peljästyivät.
20. Niin hän sanoi heille: minä olen; älkäät peljätkö.
21. Niin he tahtoivat ottaa hänen haahteen; ja haaksi oli jo sen maan tykönä, johonka he menivät.
22. Toisena päivänä, kuin kansa, joka sillä puolella merta oli, näki, ettei siellä muuta venhettä ollut kuin se yksi, johonka hänen opetuslapsensa olivat astuneet, ja ettei Jesus ollut astunut haahteen opetuslastensa kanssa, vaan hänen opetuslapsensa olivat ainoastaan matkaan lähteneet;
23. Mutta muut venheet tulivat Tiberiaasta, lähes sitä paikkaa, jossa he olivat leipää syöneet, sitte kuin Herra oli kiittänyt;
24. Koska kansa sen näki, ettei Jesus siellä ollut eikä hänen opetuslapsensa, astuivat he myös haaksiin ja

menivät Kapernaumiin etsein Jesusta.
25. Ja kuin he hänen siltä puolen merta löysivät, sanoivat he hänelle: Rabbi, koskas tänne tulit?
26. Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: ette etsi minua, että te näitte ihmeen, vaan että te saitte leipää syödä ja olette ravitut.
27. Älkäät tehkö sitä ruokaa, joka on katoovainen, vaan sitä ruokaa, joka pysyy ijankaikkiseen elämään, jonka Ihmisen Poika teille antava on; sillä Isä Jumala on sen vahvistanut.
28. Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän pitää tekemän, että me taitaisimme Jumalan töitä tehdä?
29. Jesus vastasi ja sanoi heille: se on Jumalan työ, että te uskotte sen päälle, jonka hän lähetti.
30. Niin he sanoivat hänelle: mitä ihmettä siis sinä teet, että me näkisimme ja uskoisimme sinun päälles? Mitä työtä sinä teet?
31. Meidän isämme söivät mannaa korvessa, niinkuin kirjoitettu on: hän antoi heille leipää taivaasta syödäksensä.
32. Niin Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei Moses sitä leipää antanut teille taivaasta; mutta minun Isäni antaa totisen leivän taivaasta.
33. Sillä Jumalan leipä on se, joka taivaasta tulee alas ja antaa maailmalle elämän.
34. Niin he sanoivat hänelle: Herra, anna meille aina sitä leipää.
35. Jesus sanoi heille: minä olen elämän leipä: joka tulee minun tyköni, ei hän suinkaan isoo, ja joka uskoo minun päälleni, ei hän koskaan janoo.
36. Mutta minä sanoin teille, että te näitte minun, ette sittekään usko.
37. Kaikki, mitä minun Isäni antaa minulle, se tulee minun tyköni: ja joka minun tyköni tulee, sitä en minä heitä ulos.
38. Sillä minä tulin taivaasta alas, en tekemään minun tahtoani, vaan sen tahtoa, joka minun lähetti.
39. Mutta se on Isän tahto, joka minun lähetti, ettei minun pidä yhtäkään niistä kaikista kadottaman, jotka hän minulle antoi, mutta olen ne herättävä viimeisenä päivänä.
40. Tämä on sen tahto, joka minun lähetti, että jokainen joka näkee Pojan ja uskoo hänen päällensä, hänellä pitää ijankaikkinen elämä oleman, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä.
41. Niin Juudalaiset napisivat sitä, kuin hän sanoi: minä olen se leipä, joka taivaasta tuli alas,
42. Ja sanoivat: eikö tämä ole Jesus, Josephin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinkas hän sanoo: minä olen tullut taivaasta alas.
43. Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: älkäät napisko keskenänne.
44. Ei taida kenkään minun tyköni tulla, ellei Isä, joka minun lähetti, vedä häntä, ja minä herätän hänen

viimeisenä päivänä.
45. Se on prophetaissa kirjoitettu: heidän pitää kaikki Jumalalta opetetuksi tuleman. Sentähden jokainen, joka sen on Isältä kuullut ja oppinut, hän tulee minun tyköni.
46. Ei niin, että joku on Isän nähnyt, vaan joka on Jumalasta, se on Isän nähnyt.
47. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, hänellä on ijankaikkinen elämä.
48. Minä olen elämän leipä.
49. Teidän isänne söivät mannaa korvessa ja kuolivat.
50. Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas, ja joka siitä syö, ei hänen pidä kuoleman.
51. Minä olen elävä leipä, joka taivaasta tuli alas: se joka tästä leivästä syö, hän elää ijankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, jonka minun pitää antaman maailman elämän edestä.
52. Niin Juudalaiset riitelivät keskenänsä, sanoen: kuinka tämä taitaa antaa lihansa meille syödä?
53. Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, niin ei ole elämä teissä.
54. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja minä olen herättävä hänen viimeisenä päivänä.
55. sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma.
56. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän on minussa ja minä hänessä.
57. Niinkuin elävä Isä minun lähetti ja minä elän Isäni tähden, niin myös se, joka minua syö, hän elää minun tähteni.
58. Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas: ei niinkuin teidän isänne söivät mannaa ja kuolivat: Joka tätä leipää syö, hän saa elää ijankaikkisesti.
59. Näitä sanoi hän synagogassa, opettaissansa Kapernaumissa.
60. Niin monta hänen opetuslapsistansa, kuin he tämän kuulivat, sanoivat: tämä on kova puhe: kuka voi sitä kuulla?
61. Mutta kuin Jesus tiesi itsestänsä, että hänen opetuslapsensa siitä napisivat, sanoi hän heille: pahoittaako tämä teitä?
62. Mitä sitte, jos te näette Ihmisen Pojan sinne menevän ylös, kussa hän ennen oli?
63. Henki on se, joka eläväksi tekee, ei liha mitään auta: ne sanat, jotka minä teille puhun, ovat henki ja elämä.
64. Mutta muutamat teistä ovat, jotka ei usko. Sillä Jesus tiesi alusta, kutka ovat, jotka ei uskoneet, ja kuka hänen oli pettävä.

65. Ja hän sanoi: sentähden sanoin minä teille: ei taida kenkään tulla minun tyköni, ellei se ole annettu hänelle minun Isältäni.
66. Siitä ajasta luopuivat monta hänen opetuslastansa hänestä ja menivät pois, eikä hänen kanssansa enempi vaeltaneet.
67. Niin Jesus sanoi niille kahdelletoistakymmenelle: ettekö te myös tahdo mennä pois?
68. Simon Pietari vastasi häntä: Herra, kenenkäs tykö me menemme? sinulla on ijankaikkisen elämän sanat,
69. Ja me uskomme ja olemme ymmärtäneet, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika?
70. Jesus vastasi heitä: enkö minä ole teitä kahtatoistakymmentä valinnut? ja yksi teistä on perkele.
71. Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonin pojasta Iskariotista; sillä hän oli hänen pettävä, ja oli yksi niistä kahdestatoistakymmenestä.

7 LUKU

1. Ja sitte vaelsi Jesus Galileassa; sillä ei hän tahtonut vaeltaa Juudeassa, että Juudalaiset pyysivät häntä tappaa.
2. Niin Juudalaisten lehtimajan juhla oli läsnä.
3. Ja hänen veljensä sanoivat hänelle: lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapses näkisivät sinun työs, joita sinä teet.
4. Sillä ei kenkään tee mitään salaa, ja tahtoo itse julki olla. Jos siis sinä näitä teet, niin julista itses maailman edessä.
5. Sillä ei hänen veljensäkään uskoneet hänen päällensä.
6. Niin Jesus sanoi heille: ei ole minun aikani vielä tullut; vaan teidän aikanne on aina valmis.
7. Ei maailma taida teitä vihata, mutta minua hän vihaa; sillä minä todistan hänestä, että hänen työnsä ovat pahat.
8. Menkäät te ylös juhlalle: en minä vielä tälle juhlalle mene, sillä ei minun aikani ole vielä täytetty.
9. Ja kuin hän näitä heille puhunut oli, niin hän jäi Galileaan.
10. Mutta kuin hänen veljensä olivat menneet ylös, meni hän myös juhlalle, ei julki, vaan niinkuin salaa.
11. Niin Juudalaiset etsivät häntä juhlana ja sanoivat: kussa hän on?
12. Ja suuri napina oli hänestä kansan seassa; sillä muutamat sanoivat: hän on hyvä, mutta toiset sanoivat: ei, vaan hän viettelee kansan.
13. Ei kuitenkaan yksikään hänestä julkisesti puhunut; sillä he pelkäsivät Juudalaisia.

14. Mutta kuin jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös templiin, ja opetti.
15. Ja Juudalaiset ihmettelivät, sanoen: kuinka tämä taitaa kirjaa, joka ei ole oppinut?
16. Vastasi Jesus ja sanoi heille: ei minun oppini ole minun, mutta sen, joka minun lähetti.
17. Jos joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, niin hänen pitää tietämän tästä opista, josko se on Jumalasta, eli jos minä itsestäni puhun.
18. Joka itsestänsä puhuu, se etsii omaa kunniaansa: mutta joka etsii sen kunniaa, joka hänen lähetti, se on vakaa ja ei hänessä ole vääryyttä.
19. Eikö Moses antanut teille lakia, ja ei kenkään teistä lakia taytä? Miksi te etsitte minua tappaaksenne?
20. Vastasi kansa ja sanoi: sinulla on perkele: kuka sinua etsii tappaaksensa?
21. Jesus vastasi ja sanoi heille: yhden työn minä tein, ja te kaikki ihmettelette.
22. Sentähden antoi Moses teille ympärileikkauksen, (ei että se Mosekselta oli, vaan isiltä), ja te ympärileikkaatte sabbatina ihmisen.
23. Jos ihminen sabbatina ympärileikataan, ettei Moseksen laki rikottaisi: närkästyttekö te minusta, että minä koko ihmisen sabbatina paransin?
24. Älkäät tuomitko näkemisen jälkeen, vaan sanokaat oikia tuomio.
25. Sanoivat siis muutamat Jerusalemin asuvaisista: eikö tämä se ole, jota he etsivät tappaaksensa?
26. Ja katso, hän puhuu rohkiasti, ja ei he hänelle mitään puhu: tietänevätkö ylimmäiset oikein, että hän on totisesti Kristus?
27. Mutta me kyllä tiedämme, kusta tämä on: vaan kusta Kristus tulee ja kusta hän on, ei kenkään tiedä.
28. Niin Jesus huusi templissä, opetti ja sanoi: ja te tunnette minun, ja tiedätte, kusta minä olen: ja en minä ole tullut itsestäni, mutta hän on vakaa, joka minun lähetti, jota ette tunne.
29. Mutta minä tunnen hänen, sillä minä olen hänestä, ja hän lähetti minun.
30. Niin he etsivät häntä käsittääksensä; vaan ei kenkään laskenut kättänsä hänen päällensä, sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut.
31. Mutta paljo kansasta uskoivat hänen päällensä ja sanoivat: kuin Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ihmeitä kuin tämä on tehnyt?
32. Pharisealaiset kuulivat kansan hänestä senkaltaisia napisevan, ja Pharisealaiset ja ylimmäiset papit lähettivät palveliat häntä ottamaan kiinni.
33. Niin Jesus sanoi heille: minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja menen sitte hänen tykönsä, joka minun lähetti.
34. Teidän pitää minua etsimän ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla.

35. Niin Juudalaiset sanoivat keskenänsä: kuhunkas hän menee, ettemme häntä löydä? meneekö hän Grekiläisten sekaan, jotka sinne ja tänne hajoitetut ovat, Grekiläisiä opettamaan?
36. Mikä puhe se on, minkä hän sanoi: teidän pitää etsimän minua ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla?
37. Mutta viimeisenä suurena juhlapäivänä seisoi Jesus ja huusi, sanoen: joka janoo, se tulkaan minun tyköni ja juokaan.
38. Joka uskoo minun päälleni, niinkuin Raamattu sanoo, hänen kohdustansa pitää vuotaman elämän veden virrat.
39. (Mutta sen hän sanoi siitä hengestä, jonka niiden piti saaman, jotka uskovat hänen päällensä; sillä ei Pyhä Henki vielä silloin saapuvilla ollut, ettei Jesus ollut vielä kirkastettu.)
40. Monta siis kansasta, jotka tämän puheen kuulivat, sanoivat: tämä on totisesti propheta.
41. Muut sanoivat: tämä on Kristus; mutta muutamat sanoivat: tulleeko Kristus Galileasta?
42. Eikö Raamattu sano Davidin siemenestä ja Betlehemin kaupungista, kussa David oli, Kristuksen tulevan?
43. Niin nousi riita kansan seassa hänen tähtensä.
44. Mutta muutamat tahtoivat hänen ottaa kiinni, ja ei kuitenkaan kenkään laskenut käsiänsä hänen päällensä.
45. Niin palveliat tulivat Pharisealaisten ja ylimmäisten pappein tykö, ja he sanoivat heille: miksi ette häntä tänne tuoneet?
46. Palveliat vastasivat: ei ole ihminen ikänä niin puhunut kuin se ihminen.
47. Pharisealaiset vastasivat heitä: oletteko te myös vietellyt?
48. Onko joku päämiehistä taikka Pharisealaisista uskonut hänen päällensä?
49. Vaan tämä kansa, joka ei tiedä lakia, on kirottu.
50. Niin sanoi heille Nikodemus, joka yöllä oli hänen tykönsä tullut, ja oli yksi heistä:
51. Tuomitseeko meidän lakimme jonkun ihmisen, ennenkuin kuullaan eli tietää saadaan, mitä hän teki?
52. He vastasivat ja sanoivat hänelle: oletko sinäkin Galilealainen? tutki ja näe, ettei Galileasta ole yhtään prophetaa tullut.
53. Ja niin kukin meni kotiansa.

8 LUKU

1. Mutta Jesus meni Öljymäelle,

2. Ja tuli varhain huomeneltain jälleen templiin ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän istui ja opetti heitä.
3. Mutta kirjanoppineet ja Pharisealaiset toivat vaimon hänen tykönsä huoruudesta otetun kiinni. Ja kuin he olivat sen hänen eteensä asettaneet,
4. Sanoivat he hänelle: Mestari, tämä vaimo on löydetty itse työssä, kuin hän teki huorin.
5. Mutta Moses on laissa meitä käskenyt, että senkaltaiset kivillä surmattaisiin. Mitäs sinä sanot?
6. Mutta sen he sanoivat, kiusaten häntä, kantaaksensa hänen päällensä. Mutta Jesus kumarsi ja kirjoitti sormellansa maahan.
7. Mutta kuin he seisoivat kysymyksensä päälle, ojensi hän itsensä ja sanoi heille: joka teistä on synnitön, se heittäkään ensin häntä kivellä.
8. Ja hän kumarsi taas ja kirjoitti maahan.
9. Kuin he tämän kuulivat ja olivat omaltatunnoltansa voitetut, läksivät he ulos yksittäin, ruveten vanhimmista, viimeisiin asti; ja Jesus jäi yksinänsä, ja vaimo seisoi siinä.
10. Mutta kuin Jesus ojensi itsensä, ja ei nähnyt ketään paitsi vaimoa, sanoi hän hänelle: vaimo, kussa ovat sinun päällekantajas? Onko sinua kenkään tuominnut?
11. Hän sanoi: Herra, ei kenkään. Niin Jesus sanoi: en minä myös sinua tuomitse: mene, ja älä silleen syntiä tee.
12. Niin Jesus puhui taas heille ja sanoi: minä olen maailman valkeus: joka minua seuraa, ei hän pimeydessä vaella, mutta saa elämän valkeuden.
13. Pharisealaiset sanoivat hänelle: sinä todistat itsestäs; ei sinun todistukses ole tosi.
14. Jesus vastasi ja sanoi heille: vaikka minä itsestäni todistan, niin minun todistukseni on tosi; sillä minä tiedän, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen; mutta ette tiedä, kusta minä tulin ja kuhunka minä menen.
15. Te tuomitsette lihan jälkeen, en minä ketään tuomitse.
16. Ja vaikka minä tuomitsisin, niin minun tuomioni on tosi; sillä en minä ole yksinäni, vaan minä ja Isä, joka minun lähetti.
17. Ja teidän laissanne on myös kirjoitettu, että kahden ihmisen todistus on tosi.
18. Minä olen se, joka itsestäni todistan, ja Isä, joka minun lähetti, todistaa myös minusta.
19. Niin he sanoivat hänelle: kussas Isäs on? Jesus vastasi: ette tunne minua ettekä minun Isääni: jos te tuntisitte minun, niin te tuntisitte myös minun Isäni.
20. Nämät sanat puhui Jesus uhri-arkun tykönä, opettain tenplissä, ja ei häntä kenkään ottanut kiinni; sillä

ei hänen aikansa ollut vielä tullut.
21. Niin Jesus sanoi taas heille: minä menen pois, ja te etsitte minua, ja teidän pitää kuoleman teidän synneissänne. Kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.
22. Niin sanoivat Juudalaiset; tappaneeko hän itsensä, sillä hän sanoo: kuhunka minä menen, ette sinne taida tulla.
23. Ja hän sanoi heille: te olette alhaalta, ja minä olen ylhäältä: te olette maailmasta, en minä ole maailmasta.
24. Sentähden sanoin minä teille: teidän pitää kuoleman synneissänne; sillä jos ette usko, että minä se olen, niin teidän pitää kuoleman synneissänne.
25. Niin he sanoivat hänelle: kuka sinä olet? Jesus sanoi heille: se kuin minä alusta puhuin teille.
26. Minulla on paljon teistä puhumista ja tuomitsemista, vaan se on totinen, joka minun lähetti; ja mitä minä olen häneltä kuullut, niitä minä puhun maailmalle.
27. Mutta ei he ymmärtäneet, että hän puhui heille Isästä.
28. Sanoi siis Jesus heille: kuin te olette Ihmisen Pojan ylentäneet, niin te ymmärrätte, että minä se olen, ja etten minä tee itsestäni mitään, vaan niinkuin Isä on minun opettanut, niitä minä puhun.
29. Ja se, joka minun lähetti, on minun kanssani. Ei Isä jättänyt minua yksinäni, sillä minä teen aina niitä, mitkä hänelle kelvolliset ovat.
30. Kuin hän näitä puhui, niin moni uskoi hänen päällensä.
31. Niin Jesus sanoi niille Juudalaisille, jotka hänen uskoivat: jos te pysytte minun puheessani, niin te totisesti minun opetuslapseni olette.
32. Ja teidän pitää totuuden ymmärtämän, ja totuuden pitää teidät vapahtaman.
33. Niin he vastasivat häntä: me olemme Abrahamin siemen, emmekä ole koskaan kenenkään orjina olleet; kuinka siis sinä sanot: teidän pitää vapaiksi tuleman?
34. Jesus vastasi heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tekee syntiä, hän on synnin orja.
35. Mutta ei orja pysy ijankaikkisesti huoneessa; vaan Poika pysyy ijankaikkisesti.
36. Jos siis Poika teidät vapaiksi tekee, niin te totisesti olette vapaat.
37. Minä tiedän, että te olette Abrahamin siemen, vaan te etsitte kuolettaaksenne minua; sillä ei minun puheellani ole teissä siaa.
38. Minä puhun, mitä minä olen isäni tykönä nähnyt, ja te teette, mitä te olette nähneet teidän isänne tykönä.

39. He vastasivat ja sanoivat hänelle: Abraham on meidän isämme. Jesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin lapset: niin te tekisitte Abrahamin töitä.
40. Mutta nyt te etsitte minua tappaaksenne, sitä ihmistä, joka totuuden on teille puhunut, jonka hän on Jumalalta kuullut: sitä ei Abraham tehnyt.
41. Te teette teidän isänne tekoja. Niin he sanoivat hänelle: emme ole äpärinä syntyneet: meillä on yksi Isä, Jumala.
42. Jesus sanoi heille: jos Jumala olis teidän Isänne, niin te tosin rakastaisitte minua; sillä minä läksin ja tulin Jumalasta, en minä itsestäni tullut, vaan hän lähetti minun.
43. Miksi ette ymmärrä tätä minun puhettani? Ette taida kuulla sitä minun sanaani.
44. Te olette isästä perkeleestä, ja teidän isänne himoja te tahdotte tehdä. Hän on ollut murhaaja alusta, ja ei pysynyt totuudessa; sillä ei totuus ole hänessä. Kuin hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omastansa; sillä hän on valehtelia ja valheen isä.
45. Mutta että minä sanon totuuden, niin ette usko minua.
46. Kuka teistä nuhtelee minua synnin tähden? jos minä sanon teille totuuden, miksi ette usko minua?
47. Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat; sentähden ette kuule, ettette Jumalasta ole.
48. Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: emmekö me oikein sano, että sinä olet Samarialainen, ja sinulla on perkele?
49. Jesus vastasi: ei minulla ole perkele, vaan minä kunnioitan minun Isääni, ja te häpäisette minua.
50. En minä etsi omaa kunniaani, yksi on, joka sitä kysyy ja tuomitsee.
51. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä näkemän kuolemaa ijankaikkisesti.
52. Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: nyt me ymmärsimme, että sinulla on perkele. Abraham on kuollut ja prophetat, ja sinä sanot: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä maistaman kuolemaa ijankaikkisesti.
53. Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Abraham, joka kuollut on? ja prophetat ovat kuolleet: miksi sinä itses teet?
54. Jesus vastasi: jos minä itsiäni kunnioitan, niin ei minun kunniani ole mitään: minun Isäni on se, joka kunnioittaa minua, jonka te teidän Jumalaksenne sanotte.
55. Ja ette tunne häntä, mutta minä tunnen hänen: ja jos minä sanoisin, etten minä häntä tuntisi, niin minä olisin valehtelia kuin tekin; mutta minä tunnen hänen ja kätken hänen sanansa.
56. Abraham teidän isänne iloitsi, nähdäksensä minun päiväni; hän näki sen, ja ihastui.
57. Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: et sinä ole vielä viidenkymmenen ajastajan vanha ja olet nähnyt

Abrahamin?
58. Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ennenkuin Abraham olikaan, olen minä.
59. Niin he poimivat kiviä, laskettaaksensa häntä. Mutta Jesus lymyi ja läksi ulos templistä, käyden heidän keskeltänsä; ja niin hän pääsi ulos.

9 LUKU

1. Ja Jesus, käyden ohitse, näki ihmisen, joka oli sokiana syntynyt.
2. Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: Mestari, kuka syntiä teki, tämäkö eli hänen vanhempansa, että hänen piti sokiana syntymän?
3. Jesus vastasi: ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa; mutta että Jumalan työt hänessä ilmoitettaisiin.
4. Minun tulee tehdä hänen töitänsä, joka minun lähetti, niin kauvan kuin päivä on. Yö tulee, koska ei kenkään taida työtä tehdä.
5. Niinkauvan kuin minä olen maailmassa, niin olen minä maailman valkeus.
6. Kuin hän tämän sanonut oli, sylki hän maahan ja teki loan syljestä ja voiteli sokian silmät loalla,
7. Ja sanoi hänelle: mene ja pese itses lammikossa Siloam, se on niin paljo kuin: lähetetty. Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli näkemään.
8. Niin kylän miehet ja ne, jotka hänen ennen olivat nähneet sokiana, sanoivat: eikö tämä se ole, joka istui ja kerjäsi?
9. Muutamat vastasivat: hän se on. Mutta muut sanoivat: hän on sen muotoinen; vaan hän itse sanoi: minä se olen.
10. Niin he sanoivat hänelle: kuinka sinun silmäs aukenivat?
11. Vastasi hän ja sanoi: se ihminen, joka Jesukseksi kutsutaan, teki loan, ja voiteli minun silmäni, ja sanoi minulle: mene ja pese Siloamin lammikossa. Ja kuin minä menin ja pesin, niin minä sain näköni.
12. Niin he sanoivat hänelle: kussas hän on? Hän sanoi: en minä tiedä.
13. Niin he veivät sen, joka ennen sokiana ollut oli, Pharisealaisten tykö.
14. Ja se oli sabbatin päivä, jona Jesus teki loan ja avasi hänen silmänsä.
15. Niin kysyivät taas häneltä Pharisealaiset, kuinka hän näkönsä saanut oli. Hän sanoi heille: hän pani loan minun silmäini päälle, ja minä pesin, ja näen.
16. Niin muutamat Pharisealaisista sanoivat: ei se ihminen ole Jumalasta, ettei hän pidä sabbatia. Muut

sanoivat: kuinka taitaa joku syntinen ihminen senkaltaisia ihmeitä tehdä? Ja riita oli heillä keskenänsä.
17. He sanoivat taas sokiallle: mitä sinä hänestä sanot, joka sinun silmäs avasi? Hän sanoi: hän on propheta.
18. Mutta ei Juudalaiset sitä uskoneet, että hän oli sokiana ollut ja näkemään tullut, siihenasti kuin he kutsuivat sen vanhemmat, joka näkönsä saanut oli.
19. Ja he kysyivät heiltä, sanoen: onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokiana syntyneen? kuinka siis hän nyt näkee?
20. Hänen vanhempansa vastasivat heitä ja sanoivat: me tiedämme tämän meidän pojaksemme, ja että hän sokiana syntynyt on.
21. Mutta kuika hän nyt näkee, sitä emme tiedä, ja kuka hänen silmänsä avasi, emme tiedä; hänellä on kyllä ikää, kysykäät häneltä; puhukaan itsestänsä.
22. Niin sanoivat hänen vanhempansa, sillä he pelkäsivät Juudalaisia; sillä Juudalaiset olivat jo niin keskenänsä päättäneet, että jos joku hänen tunnustais Kristukseksi, sen piti synagogasta oleman suljettu ulos.
23. Sentähden sanoivat hänen vanhempansa: hänellä on kyllä ikää, kysykäät häneltä.
24. Niin he kutsuivat toisen kerran sen ihmisen, joka sokiana oli ollut, ja sanoivat hänelle: anna Jumalalle kunnia! me tiedämme sen ihmisen syntiseksi.
25. Hän vastasi ja sanoi: jos hän on syntinen, sitä en minä tiedä: vaan sen minä ainoasti tiedän, että minä, joka sokia olin, nyt näen.
26. He sanoivat taas hänelle: mitä hän sinulle teki? kuinka hän sinun silmäs avasi?
27. Hän vastasi: jo minä sanoin teille, ettekö te kuulleet? Miksi te taas sitä tahdotte kuulla? Tahdotteko te myös hänen opetuslapsiksensa?
28. Niin he kiroilivat häntä ja sanoivat: sinä olet hänen opetuslapsensa; mutta me olemme Moseksen opetuslapset.
29. Me tiedämme Jumalan Mosesta puhutelleen: mutta kusta tämä on, emme tiedä.
30. Niin ihminen vastasi ja sanoi heille: se on tosin ihmeellinen, ettette tiedä, kusta hän on, ja kuitenkin hän avasi minun silmäni.
31. Mutta me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on Jumalan palvelia ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee.
32. Ei ole maailman alusta kuultu, että joku on sen silmät avannut, joka sokiana syntynyt on.
33. Ellei hän olisi Jumalasta, niin ei hän taitaisi mitään tehdä.

34. He vastasivat ja sanoivat hänelle: sinä olet päänänsä synnissä syntynyt, ja sinä opetat meitä? Ja he ajoivat hänen ulos.
35. Ja Jesus sai sen kuulla, että he olivat hänen ajaneet ulos, ja kuin hän löysi hänen, sanoi hän hänelle: uskotkos sinä Jumalan Pojan päälle?
36. Hän vastasi ja sanoi: Herra, kuka se on, että minä hänen päällensä uskoisin?
37. Niin Jesus sanoi hänelle: sinä olet hänen nähnyt, ja hän on se, joka puhuu sinun kanssas.
38. Niin hän sanoi: Herra, minä uskon. Ja hän kumarsi ja rukoili häntä.
39. Ja Jesus sanoi: minä tulin tuomiolle tähän maailmaan, että ne, jotka ei näe, pitää näkemän, ja ne, jotka näkevät, pitää sokiaksi tuleman.
40. Ja muutamat Pharisealaisista, jotka hänen tykönänsä olivat, kuulivat nämät ja sanoivat hänelle: olemmeko mekin sokiat?
41. Jesus sanoi heille: jos te sokiat olisitte, niin ei olisi teillä syntiä; mutta että te sanotte: me näemme, sentähden teidän syntinne pysyy.

10 LUKU

1. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneesen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri.
2. Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen:
3. Sille ovenvartia avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Ja omia lampaitansa kutsuu hän nimeltänsä, ja vie heidät ulos.
4. Ja kuin hän omat lampaansa päästää ulos, käy hän heidän edellänsä, ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä.
5. Mutta ei he muukalaista seuraa, vaan pakenevat häntä; sillä ei he tunne muukalaisten ääntä.
6. Tämän tapauksen sanoi Jesus heille; mutta ei he niitä ymmärtäneet, mitä hän heille sanoi.
7. Niin Jesus sanoi taas heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: minä olen lammasten ovi.
8. Kaikki, jotka minun edelläni ovat tulleet, ovat varkaat ja ryövärit: vaan ei lampaat kuulleet heitä.
9. Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen.
10. Ei varas tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja kadottamaan: minä tulin, että heillä pitää elämä oleman ja yltäkyllä oleman.

11. Minä olen hyvä paimen: hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä.
12. Mutta palkollinen, joka ei ole paimen, eikä lampaat ole hänen omansa: kuin hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja haaskaa lampaat.
13. Mutta palkollinen pakenee, sillä hän on palkollinen, eikä tottele lampaista.
14. Minä olen hyvä paimen, joka tunnen omani, ja minä tunnetaan myös omiltani,
15. Niinkuin Isä minun tuntee, ja minä tunnen Isän: ja panen henkeni lammasten edestä.
16. Minulla on myös muita lampaita, jotka ei ole tästä lammashuoneesta: ne pitää minun myös tänne saattaman: ja he saavat kuulla minun ääneni; ja pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen.
17. Sentähden Isä minua rakastaa, sillä minä panen henkeni, että minä sen jälleen otan.
18. Ei ota kenkään sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta sitä panna, ja minulla on valta sitä taas ottaa. Sen käskyn minä sain Isältäni.
19. Niin tuli taas riita Juudalaisten keskellä näiden puhetten tähden.
20. Ja moni heistä sanoi: hänellä on perkele, ja hän on mieletöin: mitä te häntä kuultelette?
21. Mutta muut sanoivat: ei ne ole riivatun puheet: taitaako perkele sokian silmät avata?
22. Ja Jerusalemissa oli kirkkomessu, ja talvi oli,
23. Ja Jesus käveli templissä Salomon esihuoneessa.
24. Niin Juudalaiset piirittivät hänen ja sanoivat hänelle: kuinka kauvan sinä meitä pidät ylös? Jos olet Kristus, niin sano meille selkiästi.
25. Jesus vastasi heitä: minä olen sen teille sanonut, ja ette usko: ne työt, jotka minä teen Isäni nimeen, todistavat minusta.
26. Mutta ette usko: sillä ette ole minun lampaistani, niinkuin minä teille sanoin.
27. Minun lampaani kuulevat minun ääneni, ja minä tunnen heidät, ja he seuraavat minua:
28. Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja ei heidän pidä hukkuman ijankaikkisesti, eikä pidä yhdenkään repäisemän heitä minun kädestäni.
29. Minun isäni, joka ne minulle antoi, on suurempi kaikkia: ja ei kenkään taida heitä reväistä minun Isäni kädestä.
30. Minä ja Isä olemme yhtä.
31. Niin Juudalaiset poimivat taas kiviä häntä kivittääksensä.
32. Jesus vastasi heitä: minä osoitin teille Isältäni monta hyvää työtä: minkä työn tähden niistä te siis minun kivitätte?
33. Juudalaiset vastasivat häntä, sanoen: emme sinua hyvän työn tähden kivitä, vaan pilkan tähden, ja että

sinä, joka ihminen olet, teet itses Jumalaksi.
34. Jesus vastasi heitä: eikö teidän laissanne ole kirjoitettu: minä sanon, te olette jumalat?
35. Jos hän ne kutsui jumaliksi, joille Jumalan sana tapahtui, ja ei kirjoitus taideta rikottaa:
36. Ja te sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: sinä pilkkaat Jumalaa, että minä sanoin: minä olen Jumalan Poika.
37. Ellen minä tee minun Isäni töitä, niin älkäät minua uskoko.
38. Mutta jos minä niitä teen, ja jos ette minua usko, niin uskokaat ne työt, että te tuntisitte ja uskoisitte Isän olevan minussa ja minun hänessä.
39. Niin he etsivät taas häntä kiinni ottaaksensa, mutta hän läksi heidän käsistänsä,
40. Ja meni jälleen toiselle puolelle Jordania, siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kasti, ja viipyi siinä.
41. Ja monta tuli hänen tykönsä, ja sanoivat: ei Johannes yhtäkään ihmettä tehnyt; mutta kaikki mitä Johannes tästä sanoi, ne ovat todet.
42. Ja monta uskoi sillä hänen päällensä.

11 LUKU

1. Niin mies sairasti, nimeltä Latsarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä.
2. Mutta Maria oli se, joka voiteli Herran voiteella ja hänen jalkansa hiuksillansa kuivaksi, jonka veli Latsarus sairasti.
3. Niin hänen sisarensa lähettivät hänen tykönsä, ja sanoivat: Herra, katso, se sairastaa, jotas rakastat.
4. Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän: ei tämä tauti ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kunnioitettaisiin.
5. Mutta Jesus rakasti Marttaa, ha hänen sisartansa, ja Latsarusta.
6. Kuin hän siis kuuli hänen sairastavan, niin hän viipyi siinä paikassa kaksi päivää.
7. Sitte sanoi hän opetuslapsillensa: menkäämme jälleen Juudeaan.
8. Sanoivat hänelle opetuslapset: Rabbi, äsken etsivät Juudalaiset sinua kivittääksensä, ja sinä menet taas sinne.
9. Vastasi Jesus: eikö kaksitoistakymmentä ole päivän hetkeä? Jos joku päivällä vaeltaa, ei hän loukkaa itsiänsä; sillä hän näkee tämän maailman valkeuden.
10. Mutta jos joku yöllä vaeltaa, hän loukkaa itsensä; sillä ei valkeus ole hänessä.
11. Näitä hän puhui, ja sanoi sitte heille: ystävämme Latsarus makaa, mutta minä menen häntä unesta

herättämään.
12. Niin sanoivat hänen opetuslapsensa: Herra, jos hän makaa, kyllä hän paranee.
13. Mutta Jesus sanoi hänen kuolemastansa; vaan he luulivat hänen sanovan unen makaamisesta.
14. Niin Jesus sanoi heille selkiästi: Latsarus on kuollut.
15. Ja minä iloitsen teidän tähtenne, etten minä siellä ollut, että te uskoisitte. Mutta menkäämme hänen tykönsä.
16. Niin sanoi Toomas, joka kutsutaan kaksoiseksi, muille opetuslapsille: käykäämme myös me, että me kuolisimme hänen kanssansa.
17. niin Jesus tuli ja löysi hänen jo neljä päivää maanneen haudassa.
18. Mutta Betania oli läsnä Jerusalemia, lähes viisitoistakymmentä vakomittaa.
19. Ja monta Juudalaisista oli tullut Martan ja Marian tykö, lohduttamaan heitä heidän veljensä tähden.
20. Kuin Martta kuuli Jesuksen tulevan, juoksi hän häntä vastaa; mutta Maria istui kotona.
21. Niin Martta sanoi Jesukselle: Herra, jos sinä olisit täällä ollut, niin ei minun veljeni olisi kuollut.
22. Mutta minä tiedän vielä, että kaikki, mitä sinä anot Jumalalta, ne Jumala sinulle antaa.
23. Jesus sanoi hänelle: sinun veljes on nouseva ylös.
24. Martta sanoi hänelle: minä tiedän hänen nousevan ylösnousemisessa viimeisenä päivänä.
25. Sanoi Jesus hänelle: minä olen ylösnousemus ja elämä: joka uskoo minun päälleni, hän elää, ehkä hän olis kuollut.
26. Ja jokainen, joka elää ja uskoo minun päälleni, ei hänen pidä kuoleman ijankaikkisesti: uskotkos sen?
27. Hän sanoi hänelle: jaa Herra, minä uskon sinun Kristukseksi, Jumalan Pojaksi, joka tuleva oli maailmaan.
28. Ja kuin hän näitä sanonut oli, meni hän pois ja kutsui sisarensa Marian salaa, sanoen: Mestari on tullut ja kutsuu sinua.
29. Kuin hän sen kuuli, nousi hän kohta ja tuli hänen tykönsä.
30. (Sillä ei Jesus ollut vielä kylään tullut, vaan oli siinä paikassa, jossa Martta oli hänen kohdannut.)
31. Kuin siis Juudalaiset, jotka hänen kanssansa huoneessa olivat lohduttamassa häntä, näkivät Marian nousevan ja menevän ulos, seurasivat he häntä, sanoen: hän menee haudalle itkemään.
32. Kuin Maria sinne tuli, kussa Jesus oli, ja näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa juureen ja sanoi hänelle: Herra, jos olisit täällä ollut, ei olisi minun veljeni kuollut.
33. Kuin Jesus näki hänen itkevän ja Juudalaiset, jotka hänen kanssansa tulleet olivat, itkevän, kauhistui hän hengessä ja tuli sangen murheelliseksi,

34. Ja sanoi: kuhunka te hänen panitte? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso.
35. Ja Jesus itki.
36. Niin sanoivat Juudalaiset: katso, kuinka hän rakasti häntä.
37. Mutta muutamat heistä sanoivat: eikö tämä, joka sokian silmät avasi, tainnut tehdä, ettei tämäkään kuollut olisi?
38. Niin Jesus kauhistui taas itsessänsä, ja tuli haudan tykö. Mutta siinä oli kuoppa, ja kivi sen päälle pantu.
39. Jesus sanoi: ottakaat kivi pois. Sanoi hänelle Martta, sen sisar, joka kuollut oli: Herra, jo hän haisee, sillä hän on neljä päivää kuolleena ollut.
40. Jesus sanoi hänelle: enkö minä sinulle sanonut: jos sinä uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kunnian.
41. Ja he ottivat kiven pois sialtansa, johon kuollut pantu oli. Niin Jesus nosti silmänsä ylös ja sanoi: Isä, minä kiitän sinua, ettäs minua kuulit.
42. Mutta minä tiedän myös, ettäs aina minua kuulet; vaan kansan tähden, joka tässä ympäri seisoo, sanon minä, että he uskoisivat sinun minun lähettäneeksi.
43. Ja kuin hän nämät sanonut oli, huusi hän suurella äänellä: Latsarus, tule ulos.
44. Ja se kuollut tuli ulos sidottuna käsistä ja jaloista kääriliinalla, ja hänen kasvonsa olivat sidotut ympäri hikiliinalla. Jesus sanoi heille: päästäkäät häntä ja antakaat hänen mennä.
45. Niin monta Juudalaista, jotka olivat Marian tykö tulleet, ja näkivät mitä Jesus teki, uskoivat hänen päällensä.
46. Mutta muutamat heistä menivät Pharisealaisten tykö ja ilmoittivat heille, mitä Jesus oli tehnyt.
47. Niin ylimmäiset papit ja Pharisealaiset kokosivat neuvon, ja sanoivat: mitä me teemme? sillä tämä ihminen tekee monta ihmettä.
48. Jos me sallimme hänen niin olla, niin kaikki uskovat hänen päällensä, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat pois sekä meidän maamme että kansamme.
49. Mutta yksi heistä, Kaiphas nimeltä, joka oli sinä vuonna ylimmäinne pappi, sanoi heille: ette mitään tiedä:
50. Ette myös ajattele, että se on meille tarpeellinen, että yksi ihminen kuolee kansan tähden, ettei kaikki kansa hukkuisi.
51. Mutta ei hän sitä itsestänsä sanonut; vaan että hän oli sinä vuonna ylimmäinen pappi, niin hän ennusti, että Jesuksen piti kuoleman kansan tähden,
52. Ja ei ainoastaan kansan tähden, mutta että hänen piti ne Jumalan lapset, jotka hajoitetut olivat, yhteen kokooman.

53. Mutta siitä päivästä pitivät he yhteen neuvoa, kuolettaaksensa häntä.
54. Ei siis Jesus vaeltanut enää Juudalaisten seassa julkisesti, vaan meni sieltä yhteen maan paikkaan lähes korpea, siihen kaupunkiin, joka kutsutaan Epharaim, ja oleskeli siellä opetuslastensa kanssa.
55. Mutta Juudalaisten pääsiäinen lähestyi, ja monta siitä maakunnasta meni pääsiäisen edellä Jerusalemiin puhdistamaan itsiänsä.
56. Niin he etsivät Jesusta ja puhuivat keskenänsä, seisoen templissä: mitä te luulette, ettei hän ole juhlalle tullut?
57. Ja ylimmäiset papit ja Pharisealaiset olivat käskyn antaneet, että jos joku tietäis, kussa hän olis, niin hänen piti sen ilmoittaman, että he ottaisivat hänen kiinni.

12 LUKU

1. Kuusi päivää enne pääsiäistä tuli Jesus Betaniaan, jossa Latsarus oli, joka kuollut oli, jonka hän kuolleista herätti.
2. Niin he valmistivat hänelle siellä ehtoollisen, ja Martta palveli; mutta Latsarus oli yksi niistä, jotka hänen kanssansa atrioitsivat.
3. Niin Maria otti naulan turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja voiteli Jesuksen jalat, ja kuivasi hänen jalkansa hiuksillansa. Ja huone täytettiin voiteen hajusta.
4. Niin sanoi yksi hänen opetuslapsistansa, Juudas Simonin poika Iskariot, joka hänen sitte petti:
5. Miksi et tätä voidetta myyty kolmeensataan penninkiin, ja annettu vaivaisille?
6. Mutta hän sanoi sen, ei että hän murhetta piti vaivaisista, vaan että hän oli varas, ja hänellä oli kukkaro, jossa hän sen kantoi, mikä siihen pantu oli.
7. Niin Jesus sanoi: anna hänen olla, hän on sen kätkenyt minun hautaamiseni päiväksi.
8. Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset, mutta en minä aina teillä ole.
9. Niin paljo kansaa Juudalaisista ymmärsi hänen siellä olevan, ja tulivat sinne, ei ainoastaan Jesuksen tähden, vaan että he olisivat myös Latsaruksen nähneet, jonka hän oli kuolleista herättänyt.
10. Mutta ylimmäiset papit pitivät neuvoa myös Latsarusta tappaaksensa;
11. Sillä monta Juudalaisista meni sinne hänen tähtensä, ja uskoi Jesuksen päälle.
12. Toisena päivänä, kuin paljon kansaa, joka juhlalle tullut oli, kuuli Jesuksen tulleen Jerusalemiin,
13. Ottivat he palmu-oksia, menivät häntä vastaan ja huusivat: Hosianna! siunattu on se, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas!

14. Mutta Jesus sai yhden aasin ja istui sen päälle, niinkuin kirjoitettu on:
15. Älä pelkää, Sionin tytär! katso, sinun Kuninkaas tulee ja istuu aasin varsan päällä.
16. Mutta ei hänen opetuslapsensa näitä ensisti ymmärtäneet; vaan sittekuin Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että nämät ovat hänestä kirjoitetut, ja että he näitä hänelle tehneet olivat.
17. Mutta se kansa todisti, joka hänen kanssansa oli, että hän Latsaruksen haudasta kutsui ja kuolleista herätti.
18. Sentähden myös kansa meni häntä vastaan, että he kuulivat hänen sen ihmeen tehneeksi.
19. Niin Pharisealaiset sanoivat keskenänsä: te näette, ettette mitään aikoihin saa; katso, koko maailma juoksee hänen perässänsä.
20. Mutta muutamat Grekiläiset olivat niistä, jotka menivät ylös juhlana rukoilemaan.
21. Niin he menivät Philippuksen tykö, joka oli Galilean Betsaidasta, ja rukoilivat häntä, sanoen: herra, me tahdomme nähdä Jesusta.
22. Philippus meni ja sanoi sen Andreakselle, ja Andreas taas ja Philippus sanoivat sen Jesukselle.
23. Mutta Jesus vastasi heitä ja sanoi: aika on tullut, että Ihmisen Poika pitää kirkastettaman.
24. Totisesti, totisesti sanon minä teille: ellei maahan pudonnut nisun jyvä kuole, niin se jää yksinänsä; mutta jos se kuolee, niin se tuo paljon hedelmää.
25. Joka rakastaa henkeänsä, hän kadottaa sen; mutta joka tässä maailmassa vihaa henkeänsä, hän tuottaa sen ijankaikkiseen elämään.
26. Jos joku minua palvelee, hän seuratkaan minua: ja kussa minä olen, siellä pitää myös minun palveliani oleman: ja jos joku minua palvelee, häntä on Isä kunnioittava.
27. Nyt on minun sieluni suuresti murheissansa, ja mitä minun pitää sanoman? Isä, vapahda minun tästä hetkestä: kuitenkin olen minä sentähden tähän hetkeen tullut.
28. Isä, kirkasta sinun nimes. Niin ääni tuli taivaasta ja sanoi: minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä nyt kirkastaa.
29. Niin kansa, joka läsnä seisoi ja sen kuuli, sanoi pitkäisen jylisseen. Muut sanoivat: enkeli puhutteli häntä.
30. Jesus vastasi ja sanoi: ei tämä ääni tullut minun, vaan teidän tähtenne.
31. Nyt tämä maailma tuomitaan: nyt tämän maailman päämies pitää heittämän ulos.
32. Ja kuin minä maasta nostetaan ylös, niin minä vedän kaikki minun tyköni.
33. (Mutta sen hän sanoi, muistuttain millä kuolemalla hänen piti kuoleman.)
34. Niin kansa vastasi häntä ja sanoi: me olemme laista kuulleet Kristuksen pysyvän ijankaikkisesti: ja

kuinka sinä sanot, että Ihmisen Poika pitää nostettaman ylös? Kuka on se Ihmisen Poika?
35. Niin Jesus sanoi heille: valkeus on vielä vähän aikaa teidän kanssanne, vaeltakaat niinkauvan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys teitä käsittäisi. Joka pimeydessä vaeltaa, ei hän tiedä, kuhunka hän menee.
36. Uskokaat valkeuden päälle, niinkauvan kuin teillä valkeus on, että te tulisitte valkeuden lapsiksi. Näitä puhui Jesus ja meni pois, ja lymyi heitä.
37. Ja vaikka hän teki monta ihmettä heidän nähtensä, ei he kuitenkaan uskoneet hänen päällensä,
38. Että Jesaias prophetan puhe täytettäisiin, jonka hän sanoi: Herra, kuka uskoi meidän saarnamme? ja kenelle on Herran käsivarsi ilmoitettu?
39. Sentähden ei he tainneet uskoa, sillä Jesaias on taas sanonut:
40. Hän sokaisi heidän silmänsä, ja paadutti heidän sydämensä, ettei he näkisi silmillä, eikä ymmärtäisi sydämellä, ja kääntäisi itsiänsä, ja minä parantaisin heitä.
41. Nämät sanoi Jesaias, koska hän näki hänen kunniansa ja puhui hänestä.
42. Kuitenkin monta myös ylimmäisistä uskoivat hänen päällensä; vaan ei he Pharisealaisten tähden sitä tunnustaneet, ettei he olisi pannaan kuulutettu.
43. Sillä he rakastivat enemmin ihmisten kunniaa, kuin Jumalan kunniaa.
44. Mutta Jesus huusi ja sanoi: joka uskoo minun päälleni, ei se usko minun päälleni, vaan sen päälle, joka minun lähetti.
45. Ja joka minun näkee, hän näkee sen, joka minun lähetti.
46. Minä tulin valkeudeksi maailmaan, että jokainen, joka uskoo minun päälleni, ei pidä pimeissä oleman.
47. Mutta jos joku minun sanani kuulee, ja ei usko, en minä häntä tuomitse; sillä en minä tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan vapahtamaan.
48. Joka minun katsoo ylön, ja ei ota vastaan minun sanojani, hänellä on se, joka hänen tuomitsee: se puhe, jonka minä puhuin, pitää hänen tuomitseman viimeisenä päivänä.
49. Sillä en minä ole itsestäni puhunut; vaan Isä, joka minun lähetti, hän on minulle käskyn antanut, mitä minun tekemän ja puhuman pitää.
50. Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on ijankaikkinen elämä. Sentähden mitä minä puhun, sen minä puhun, niinkuin Isä on minulle sanonut.

13 LUKU

1. Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kuin Jesus tiesi hetkensä tulleeksi, että hänen piti tästä maailmasta Isän

tykö menemän, niinkuin hän oli rakastanut omiansa, jotka olivat maailmassa, niin hän loppuun asti rakasti heitä.
2. Ja ehtoolisen jälkeen, (kuin perkele oli jo Juudaan Simonin Iskariotin sydämeen lykännyt, että hänen piti hänen pettämän,)
3. Tiesi Jesus Isän kaikki hänen käsiinsä antaneen, ja että hän oli Jumalasta lähtenyt ulos ja oli Jumalan tykö menevä:
4. Nousi hän ehtoolliselta ja riisui vaatteensa, ja otti liinaisen, ja vyötti itsensä.
5. Pani hän sitte vettä maljaan, ja rupesi pesemään opetuslasten jalkoja, ja kuivasi ne sillä liinaisella, jolla hän vyötetty oli.
6. Niin hän tuli Simon Pietarin tykö, joka sanoi hänelle: Herra, sinäkö minun jalkani peset?
7. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: mitä minä teen, et sinä sitä nyt tiedä, mutta tästedes saat sinä sen tietää.
8. Pietari sanoi hänelle: ei sinun pidä ikänä pesemän minun jalkojani. Vastasi häntä Jesus: ellen minä sinua pese, niin ei sinulla ole osaa minun kanssani.
9. Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, ei ainoastaan minun jalkojani, mutta myös kädet ja pää.
10. Sanoi Jesus hänelle: joka pesty on, ei se muuta tarvitse, vaan että jalat pestään, ja niin hän on kokonansa puhdas: ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki.
11. Sillä hän tiesi pettäjänsä; sentähden hän sanoi: ette kaikki ole puhtaat.
12. Sittekuin hän oli pessyt heidän jalkansa ja vaatteensa ottanut, istui hän taas ja sanoi heille: tiedättekö, mitä minä teille tehnyt olen?
13. Te kutsutte minun Mestariksi ja Herraksi, ja te sanotte oikein; sillä minä myös olen.
14. Sentähden, jos minä, joka olen Herra ja Mestari, olen teidän jalkanne pessyt, niin pitää myös teidänkin toinen toisenne jalat pesemän.
15. Sillä minä annoin teille esikuvan, että te niin tekisitte, kuin minä tein teille.
16. Totisesti, totisesti sanon minä teille: ei ole palvelia suurempi herraansa, eikä sanansaattaja suurempi kuin se, joka hänen lähetti.
17. Jos te nämät tiedätte, te olette autuaat, jos te niitä teette.
18. En minä kaikista teistä puhu: minä tiedän ne, jotka minä valitsin: mutta että Raamattu täytettäisiin: joka syö leipää minun kanssani, hän tallasi minun jalallansa.
19. Nyt minä sanon teille ennenkuin se tapahtuu, että sittekuin se tapahtunut on, te uskoisitte minun siksi.
20. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka korjaa sen, jonka minä lähetän, hän korjaa minun; mutta joka minun korjaa, hän korjaa sen, joka minun lähetti.

21. Kuin Jesus nämät oli sanonut, tuli hän murheelliseksi hengessä, ja todisti ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: yksi on teistä minun pettävä.
22. Niin opetuslapset katselivat toinen toisensa päälle, ja epäilivät, kenestä hän sanoi.
23. Ja yksi hänen opetuslapsistansa istui pöydän tykönä Jesuksen helmassa, jota Jesus rakasti.
24. Niin Simon Pietari viittasi sille, visusti kysymään, kuka se olis, josta hän sanoi.
25. Kuin hän nojasi Jesuksen rintaa vastaan, sanoi hän hänelle: Herra, kuka se on?
26. Jesus vastasi: se on se, jolle minä kastetun palan annan. Ja kuin hän oli kastanut leivän, antoi hän sen Juudaalle Simon Iskariotille.
27. Ja sen palan jälkeen meni silloin häneen perkele. Niin Jesus sanoi hänelle: mitäs teet, niin tee pikemmin.
28. Mutta sitä ei yksikään atrioitsevista ymmärtänyt, mitä varten hän sen hänelle sanoi.
29. Sillä muutamat luulivat, koska Juudaalla oli kukkaro, Jesuksen hänelle sanovan: osta, mitä me juhlapäiväksi tarvitsemme, eli että hän vaivaisille jotakin antais.
30. Kuin hän siis sen palan ottanut oli, meni hän kohta ulos; ja yö oli.
31. Kuin hän oli mennyt ulos, sanoi Jesus: nyt on Ihmisen Poika kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu hänessä.
32. Jos Jumala on kirkastettu hänessä, niin on myös Jumala kirkastava hänen itsessänsä, ja kirkastaa hänen pian.
33. Rakkaat lapsukaiset, minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne: teidän pitää minua etsimän, ja niinkuin minä sanoin Juudalaisille: ette taida sinne tulla, kuhunka minä menen, niin minä sanon myös nyt teille.
34. Uuden käskyn minä teille annan, että te rakastaisitte teitänne keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin, että te myös toinen toistanne rakastaisitte.
35. Siitä pitää kaikkein tunteman teidät minun opetuslapsikseni, jos te keskenänne rakkauden pidätte.
36. Sanoi Simon Pietari hänelle: Herra, kuhunkas menet? Jesus vastasi häntä: kuhunka minä menen, et sinä taida nyt minua seurata, mutta tästälähin sinä olet minua seuraava.
37. Pietari sanoi hänelle: Herra, miksi en minä nyt taida sinua seurata? minä panen henkeni sinun edestäs.
38. Jesus vastasi häntä: sinä panet henkes minun edestäni? Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ei laula kukko ennenkuin sinä olet kolmasti minun kieltänyt.

14 LUKU

1. (Ja hän sanoi opetuslapsillensa:) älkööt teidän sydämenne murheellinen olko; jos te uskotte Jumalan päälle, niin uskokaat myös minun päälleni.
2. Minun Isäni huoneessa on monta asuinsiaa; jos ei niin olisi, niin minä sanoisin teille: minä menen valmistamaan teille siaa.
3. Ja vaikka minä menen pois valmistamaan teille siaa, niin minä tulen jälleen ja otan teidät tyköni, että kussa minä olen, siellä pitää myös teidän oleman.
4. Ja kuhunka minä menen, te tiedätte, ja tien te myös tiedätte.
5. Sanoi Toomas hänelle: Herra, emme tiedä, kuhunkas menet: kuinka siis me taidamme tietää tien?
6. Jesus sanoi hänelle: minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kenkään tule Isän tykö, vaan minun kauttani.
7. Jos te tuntisitte minun, niin te tosin myös tuntisitte Isäni; ja nyt te tunnette hänen, ja te näette hänen.
8. Philippus sanoi hänelle: Herra, osoita meille Isä, niin me tyydymme.
9. Jesus sanoi hänelle: minä olen niin kauvan aikaa teidän tykönänne, ja et sinä minua tunne? Philippus, joka näki minun, hän näki myös Isän: kuinka siis sinä sanot: osoita minulle Isä?
10. Etkös usko minun olevan Isässä ja Isän minussa? Ne sanat, jotka minä teille puhun, en minä itsestäni puhu: mutta Isä, joka minussa on, hän tekee työt.
11. Uskokaat minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa; mutta jos ei, niin töiden tähden uskokaat minua.
12. Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, ne työt, joita minä teen, hän on myös tekevä, ja suurempia, kuin ne ovat, on hän tekevä; sillä minä menen Isäni tykö.
13. Ja mitä ikänä te anotte minun nimeeni, sen minä teen: että Isä kunnioitettaisiin Pojan kautta.
14. Mitä te anotte minun nimeeni, sen minä teen.
15. Jos te rakastatte minua, niin pitäkäät minun käskyni.
16. Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan, että hän teidän kanssanne olis ijankaikkisesti:
17. Totuuden Hengen, jota ei maailma taida ottaa vastaan, sillä ei he näe häntä, eikä tunne häntä: mutta te tunnette hänen, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva.
18. En minä jätä teitä orvoiksi, vaan minä tulen teidän tykönne.
19. Vielä on vähän aikaa, ja ei maailma silleen minua näe, mutta te näette minun; sillä minä elän, ja te myös elätte.
20. Sinä päivänä pitää teidän ymmärtämän, että minä olen Isässä, ja te minussa ja minä teissä.
21. Jolla minun käskyni ovat ja ne kätkee, se rakastaa minua: mutta joka minua rakastaa, hän rakastetaan

minun Isältäni, ja minä tahdon häntä rakastaa, ja ilmoitan itseni hänelle.
22. Sanoi hänelle Juudas: (ei se Iskariot) Herra, kuinka se tulee, ettäs tahdot meille itses ilmoittaa, ja et maailmalle?
23. Jesus vastasi ja sanoi hänelle: joka minua rakastaa, se pitää minun sanani; ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä, ja asumme hänen tykönänsä.
24. Joka ei minua rakasta, ei se minun sanojani kätke: ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän joka minun lähetti.
25. Näitä olen minä teille puhunut, ollessani teidän kanssanne.
26. Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen.
27. Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille: en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Älkään teidän sydämenne murheellinen olko, älkään myös peljätkö.
28. Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tykönne. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua.
29. Ja nyt minä sanon teille ennen kuin se tapahtuu, että te uskoisitte, kuin se tapahtunut on.
30. En minä tästedes puhu paljon teidän kanssanne; sillä tämän maailman päämies tulee, jolla ei ole mitään minussa.
31. Mutta että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan, ja niinkuin Isä minulle käski, niin minä myös teen. Nouskaat, lähtekäämme täältä!

15 LUKU

1. Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on peltomies:
2. Jokaisen oksan minussa, joka ei kanna hedelmää, hän karsii pois, ja jokaisen, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa, että se kantais runsaamman hedelmän.
3. Te olette nyt puhtaat, sen sanan tähden, jonka minä teille puhuin.
4. Pysykäät te minussa, ja minä teissä. Niinkuin ei oksa taida itsestänsä hedelmää kantaa, ellei hän viinapuussa kiinni ole, niin ette tekään, jollette minussa pysy.
5. Minä olen viinapuu, te olette oksat: joka minussa pysyy ja minä hänessä, hän kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua ette voi mitään tehdä.
6. Jos ei joku minussa pysy, se heitetään ulos niinkuin oksa, ja kuivettuu, ja ne sidotaan kokoon, ja

heitetään tuleen, ja palavat.
7. Jos te minussa pysytte ja minun sanani pysyvät teissä, mitkä ikänä te tahdotte, niin anokaat, ja te saatte.
8. Siinä minun Isäni kunnioitetaan, että te paljon hedelmää kantaisitte, ja tulette minun opetuslapsikseni.
9. Niinkuin Isä rakasti minua, niin minä myös rakastin teitä: pysykäät minun rakkaudessani.
10. Jos te minun käskyni pidätte, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä pidän Isäni käskyn ja pysyn hänen rakkaudessansa.
11. Näitä olen minä teille puhunut, että minun iloni teissä pysyis ja teidän ilonne tulis täydelliseksi.
12. Se on minun käskyni, että te rakastatte teitänne keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin.
13. Ei ole kellään sitä suurempaa rakkautta, kuin että joku panis henkensä ystäväinsä edestä.
14. Te olette minun ystäväni, jos te teette, mitä minä teidän käsken.
15. En minä tästedes sano teitä palvelijoiksi; sillä ei palvelia tiedä, mitä hänen herransa tekee; mutta minä kutsun teitä ystäviksi, sillä kaikki, mitä minä Isältäni kuulin, ne minä teille ilmoitin.
16. Ette minua valinneet, vaan minä valitsin teidät, ja sääsin teidät, että te menisitte hedelmää tekemään ja teidän hedelmänne pysyis: että mitä te anotte Isältä minun nimeeni, sen hän antaa teille.
17. Näitä minä käsken teille, että te toinen toistanne rakastaisitte.
18. Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkäät hänen ennen minua vihanneen kuin teitä.
19. Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastais; mutta ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä.
20. Muistakaat sitä sanaa, jonka minä teille sanoin: ei ole palvelia suurempi herraansa. Jos he minua vainosivat, niin he myös teitä vainoovat: jos he minun sanani kätkivät, niin he teidänkin sananne kätkevät.
21. Mutta kaikkia näitä tekevät he teille minun nimeni tähden; sillä ei he tunne sitä, joka minun lähetti.
22. Jos en minä olisi tullut ja heitä puhutellut, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt ei heillä ole, millä he syntinsä verhoovat.
23. Joka minua vihaa, hän vihaa myös minun Isääni.
24. Ellen minä olisi niitä töitä heidän seassansa tehnyt, joita ei kenkään muu ole tehnyt, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he näkivät, ja vihasivat sekä minua että minun Isääni.
25. Vaan (se tapahtui) että se täytettäisiin, mitä heidän laissansa on kirjoitettu: he vihasivat minua ilman syytä.
26. Mutta kuin Lohduttaja tulee, jonka minä teille Isältä lähetän, totuuden Henki, joka Isästä käy ulos, se on minusta todistava.
27. Ja teidän pitää myös todistaman; sillä te olette alusta minun kanssani.

16 LUKU

1. Näitä olen minä puhunut teille, ette pahenisi.
2. He panevat teitä pannaan. Ja aika tulee, että jokainen, joka teidät tappaa, se luulee tekevänsä Jumalalle palveluksen.
3. Ja näitä he tekevät teille, ettei he tunne Isää eikä minua.
4. Vaan minä puhuin näitä teille, että kuin se aika tulee, te niistä muistaisitte, että minä teille sanonut olen; mutta en minä ole teille näitä alusta sanonut, sillä minä olin teidän kanssanne.
5. Mutta nyt minä menen sen tykö, joka minun lähetti, ja ei teistä minulta kenkään kysy: kuhunkas menet?
6. Vaan että minä olen näitä teille puhunut, niin murhe täyttää teidän sydämenne.
7. Kuitenkin sanon minä teille totuuden: se on teille tarpeellinen, että minä menen pois; sillä ellen minä mene pois, niin ei Lohduttaja tule teidän tykönne; mutta jos minä menen pois, niin minä hänen teille lähetän.
8. Ja kuin hän tulee, niin hän nuhtelee maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden, ja tuomion tähden.
9. Synnin tähden tosin, ettei he usko minun päälleni;
10. Mutta vanhurskauden tähden, että minä menen Isäni tykö, ja ettette minua silleen näe;
11. Mutta tuomion tähden, että tämän maailman päämies on tuomittu.
12. Minulla on vielä paljo sanomista, mutta ette voi nyt kantaa.
13. Vaan kuin se tulee, totuuden Henki, hän johdattaa teitä kaikkeen totuuteen; sillä ei hän puhu itsestänsä, vaan mitä hän kuulee, sitä hän puhuu, ja tulevaisia hän teille ilmoittaa.
14. Hän on minua kunnioittava; sillä hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.
15. Kaikki, mitä Isällä on, ne ovat minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille.
16. Vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä te näette minun; sillä minä menen Isäni tykö.
17. Niin muutamat hänen opetuslapsistansa puhuivat keskenänsä: mikä se on, kuin hän sanoo meille: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun, ja: minä menen Isän tykö?
18. Niin he sanoivat: mikä se on, kuin hän sanoo: vähän ajan perästä? emme tiedä, mitä hän puhuu.
19. Niin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat kysyä häneltä, ja sanoi heille: sitä te kysytte keskenänne, että

minä sanoin: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun.
20. Totisesti, totisesti sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee: te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne käännetään iloksi.
21. Kuin vaimo synnyttää, niin hänellä on kipu, sillä hänen hetkensä tuli; mutta kuin hän on lapsen synnyttänyt, niin ei hän enään muista vaivaansa ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan.
22. Niin teillä on myös nyt murhe; mutta minä tahdon teitä jällensä nähdä, ja teidän sydämenne on iloitseva, ja ei kenenkään pidä teidän iloanne teiltä ottaman pois.
23. Ja sinä päivänä ette mitään kysy minulta. Totisesti, totisesti sanon minä teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille.
24. Ette ole mitään minun nimeeni tähän asti anoneet: rukoilkaat, niin te saatte, että teidän ilonne olis täydellinen.
25. Näitä olen minä teille puhunut tapauksissa; mutta aika tulee, etten minä silleen puhu teille tapauksissa, vaan ilmoitan julkisesti teille minun Isästäni.
26. Sinä päivänä pitää teidän rukoileman minun nimeeni. Ja en minä sano teille, että minä rukoilen Isää teidän tähtenne;
27. Sillä Isä rakastaa itse teitä, että te minua rakastitte ja uskoitte minun Jumalasta lähteneen.
28. Minä läksin Isästä ja tulin maailmaan: taas minä jätän maailman ja menen Isän tykö.
29. Sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: katso, nyt sinä julkisesti puhut, ja et yhtään tapausta sano.
30. Nyt me tiedämme sinun kaikki tietävän, ja et sinä tarvitse, että joku sinulta kysyy, sentähden me uskomme sinun Jumalasta lähteneen.
31. Jesus vastasi heitä: nyt te uskotte.
32. Katso, aika tulee, ja nyt tuli, että te jokainen hajoitetaan omillensa, ja minun te yksinäni jätätte. En minä kuitenkaan yksinäni ole, sillä Isä on minun kanssani.
33. Näitä olen minä teille puhunut, että teillä minussa rauha olis. Maailmassa on teillä tuska; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä voitin maailman.

17 LUKU

1. Näitä puhui Jesus, ja nosti silmänsä taivasta päin ja sanoi: Isä, hetki tuli, kirkasta sinun Poikas, että sinun Poikas kirkastais myös sinun!
2. Niinkuin sinä annoit hänelle vallan kaiken lihan päälle, antaa ijankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä

hänelle annoit.
3. Mutta tämä on ijankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisivat, ja jonkas lähetit, Jesuksen Kristuksen.
4. Minä kirkastin sinun maan päällä: minä täytin sen työn, jonkas minulle annoit tehdäkseni.
5. Ja nyt Isä, kirkasta sinä minua itse tykänäs sillä kirkkaudella, joka minulla sinun tykönäs oli ennenkuin tämä maailma olikaan.
6. Minä ilmoitin sinun nimes ihmisille, jotkas minulle maailmasta annoit: he olivat sinun, ja minulle sinä ne annoit, ja sinun sanas he kätkivät.
7. He tiesivät nyt kaikki olevan sinusta, mitkä sinä minulle annoit.
8. Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, annoin minä heille; ja he ne ottivat vastaan, ja totisesti tunsivat minun sinusta lähteneen, ja uskoivat, että sinä minun lähetit.
9. Minä rukoilen heidän edestänsä: en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä minulle annoit, että he ovat sinun omas.
10. Ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omas ovat minun: ja minä olen kirkastettu heissä.
11. En minä silleen ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykös. Pyhä Isä! kätke niitä, jotka sinä minulle annoit, sinun nimes tähden, että he olisivat yksi niinkuin mekin!
12. Kuin minä olin heidän kanssansa maailmassa, niin minä kätkin heitä sinun nimessäs: ne, jotkas minulle annoit, kätkin minä, ja ei niistä kenkään kadonnut, vaan se kadotuksen lapsi, että Raamattu täytettäisiin.
13. Mutta nyt minä tulen sinun tykös ja puhun näitä maailmassa, että heissä olis minun iloni täydellinen.
14. Minä annoin heille sinun sanas, ja maailma vihasi heitä; sillä ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.
15. En minä rukoile, ettäs heitä ottaisit pois maailmasta, vaan ettäs heitä pahasta varjelisit.
16. Ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole.
17. Pyhitä heitä totuudessas! Sinun puhees on totuus.
18. Niinkuin sinä minun lähetit maailmaan, niin minä myös lähetin heidät maailmaan,
19. Ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat totuudessa pyhitetyt.
20. Mutta en minä ainoasti heidän edestänsä rukoile, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minun päälleni:
21. Että he kaikki yhtä olisivat, niinkuin sinä Isä minussa olet ja minä sinussa, että hekin meissä niin yhtä olisivat: että maailma uskois sinun minua lähettäneeksi.
22. Ja minä annoin heille sen kunnian, jonka sinä minulle annoit, että he yhtä olisivat, niinkuin mekin yhtä

olemme.
23. Minä olen heissä ja sinä minussa, että he niin yhdessä täydelliset olisivat, ja maailma tietäis, että sinä minun lähetit, ja että sinä heitä rakastit, niinkuin sinä minua rakastit.
24. Isä, minä tahdon, että kussa minä olen, siellä nekin olisivat minun kanssani, jotka sinä minulle antanut olet: että he minun kunniani näkisivät, jonkas minulle annoit; sillä sinä rakastit minua ennenkuin maailman perustus laskettu oli.
25. Vanhurskas Isä! ei maailma sinua tuntenut, mutta minä tunsin sinun, ja nämät ymmärsivät, että sinä minun lähetit.
26. Ja minä julistin heille sinun nimes, ja vielä julistan: että se rakkaus, jolla sinä minua rakastit, heissä olis, ja minä myös heissä.

18 LUKU

1. Kuin Jesus nämät oli sanonut, meni hän ulos opetuslastensa kanssa Kedronin ojan ylitse: siellä oli yrttitarha, johon hän meni sisälle ja hänen opetuslapsensa.
2. Mutta Juudas, joka hänen petti, tiesi myös sen paikan; sillä Jesus tuli sinne usein opetuslastensa kanssa.
3. Kuin siis Juudas oli joukon kanssansa ottanut ja palveliat ylimmäisiltä papeilta ja Pharisealaisilta, tuli hän sinne lyhdyillä, tulisoitoilla ja sota-aseilla.
4. Kuin siis Jesus tiesi kaikki, mitä hänelle tapahtuman piti, niin hän läksi ja sanoi heille: ketä etsitte?
5. He vastasivat häntä: Jesusta Natsaretilaista. Sanoi Jesus heille: minä olen! Mutta Juudas, jonka hänen petti, seisoi myös heidän kanssansa.
6. Kuin siis Jesus sanoi heille: minä olen, astuivat he takaperin ja lankesivat maahan.
7. Niin hän taas kysyi heiltä: ketä te etsitte? Mutta he sanoivat: Jesusta Natsarealaista.
8. Jesus vastasi: minä sanoin teille, että minä olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaat näiden mennä,
9. Että se puhe täytettäisiin, jonka hän oli sanonut: en minä niistä yhtään kadottanut, jotka sinä minulle annoit.
10. Niin Simon Pietarilla oli miekka, jonka hän veti ulos, ja löi ylimmäisen papin palveliaa ja hakkasi pois hänen oikian korvansa; jonka palvelian nimi oli Malkus.
11. Niin Jesus sanoi Pietarille: pistä miekkas tuppeen: eikö minun pidä juoman sitä kalkkia, jonka Isä minulle antoi?
12. Niin joukko ja ylimmäinen päämies ja Juudalaisten palveliat ottivat kiinni Jesuksen ja sitoivat hänen,

13. Ja veivät ensin Hannaksen tykö, sillä hän oli Kaiphaan appi, joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi.
14. Ja Kaiphas oli se, joka Juudalaisille oli neuvon antanut, että yhtä ihmistä olis tarpeellinen kuolettaa kansan edestä.
15. Ja Simon Pietari seurasi Jesusta, ja toinen opetuslapsi. Mutta se opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni sisälle Jesuksen kanssa ylimmäisen papin saliin.
16. Mutta Pietari jäi ulos oven eteen. Niin toinen opetuslapsi, joka ylimmäisen papin tuttava oli, meni ulos ja puhui ovenvartialle, ja toi Pietarin sisälle.
17. Niin sanoi ovenvartiapiika Pietarille: etkö sinäkin olen tämän miehen opetuslapsia? Hän sanoi: en ole.
18. Mutta palveliat, jotka hiilistä olivat tulen tehneet, sillä kylmä oli, seisoivat ja lämmittelivät. Ja Pietari seisoi myös heidän kanssansa ja lämmitteli.
19. Niin ylimmäinen pappi kysyi Jesukselta hänen opetuslapsestansa ja opetuksestansa.
20. Jesus vastasi häntä: minä olen maailman edessä julkisesti puhunut: minä olen synagogassa opettanut ja templissä, johonka Juudalaiset joka paikasta kokoon tulevat, ja en ole mitään salaisuudessa puhunut.
21. Mitäs minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka kuulivat, mitä minä heille puhunut olen. Katso, ne tietävät, mitä minä sanonut olen.
22. Mutta kuin hän näitä puhui, antoi yksi niistä palvelioita, jotka läsnä seisoivat, Jesukselle korvapuustin ja sanoi: niinkö sinä vastaat ylimmäistä pappia!
23. Jesus vastasi häntä: jos minä pahasti puhuin, niin tunnusta se pahaksi, mutta jos minä oikein puhuin, miksis minua lyöt?
24. Niin Hannas lähetti hänen sidottuna ylimmäisen papin Kaiphaan tykö.
25. Mutta Simon Pietari seisoi ja lämmitteli. Niin he sanoivat hänelle: etkö sinä ole myös hänen opetuslapsiansa? Hän kielsi ja sanoi: en ole.
26. Sanoi hänelle yksi ylimmäisen papin palvelioista, sen lanko, jonka korvan Pietari hakkasi pois: enkö minä sinua nähnyt yrttitarhassa hänen kanssansa?
27. Niin Pietari taas kielsi, ja kohta kukko lauloi.
28. Niin he veivät Jesuksen Kaiphaan tyköä raastupaan. Mutta se oli aamu, ja ei he menneet raastupaan, ettei he itsiänsä saastuttaisi, vaan söisivät pääsiäislampaan.
29. Niin Pilatus meni ulos heidän tykönsä ja sanoi: mitä kannetta te tuotte tätä miestä vastaan?
30. He vastasivat ja sanoivat hänelle: ellei hän pahantekiä olisi, emme olisi häntä sinun haltuus antaneet.
31. Niin Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja tuomitkaat häntä teidän lakinne jälkeen. Juudalaiset sanoivat siis hänelle: meidän ei sovi ketään tappaa;

32. Että jesuksen puhe täytettäisiin, kuin hän sanoi, merkiten, millä kuolemalla hänen piti kuoleman.
33. Niin Pilatus taas meni raastupaan, kutsui Jesuksen ja sanoi hänelle: oletkos sinä Juudalaisten kuningas?
34. Jesus vastasi häntä: sanotko sinä sen itsestäs, eli ovatko muut sen minusta sinulle sanoneet?
35. Pilatus vastasi: olenko minä Juudalainen? Sinun kansas ja ylimmäiset papit antoivat ylön sinun minulle: mitäs tehnyt olet?
36. Jesus vastasi: ei minun valtakuntani ole tästä maailmasta. Jos minun valtakuntani olis tästä maailmasta, niin tosin minun palveliani olisivat sotineet, etten minä olisi tullut annetuksi ylön Juudalaisille; mutta ei minun valtakuntakuntani ole täältä.
37. Niin Pilatus sanoi hänelle: niin sinä olet kuningas? Jesus vastasi: sinä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten olen minä syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä totuden tunnustan. Jokainen, joka on totuudesta, se kuulee minun ääneni.
38. Pilatus sanoi hänelle: minä on totuus? Ja kuin hän sen sanonut oli, meni hän taas ulos Juudalaisten tykö ja sanoi heille: en minä löydä yhtään syytä hänessä.
39. Mutta teillä on tapa, että minun pitää teille päästämän yhden pääsiäisenä: tahdotteko siis, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan?
40. Niin he huusivat taas kaikki, sanoen: ei tätä, vaan Barabbasta. Mutta Barabbas oli ryöväri.

19 LUKU

1. Niin Pilatus otti silloin Jesuksen ja ruoskitsi hänen,
2. Ja sotamiehet väänsivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja puettivat hänen purpuravaatteesen,
3. Ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! ja antoivat hänelle korvapuusteja.
4. Taas tuli Pilatus ulos ja sanoi heille: katsokaat, minä tuon hänen teille ulos, että te tietäisitte, etten minä löydä yhtään syytä hänessä.
5. Niin Jesus meni ulos, kantain orjantappuraista kruunua ja purpuraista vaatetta. Ja hän sanoi heille: katso ihmistä!
6. Mutta kuin ylimmäiset papit ja palveliat hänen näkivät, huusivat he, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja ristiinnaulitkaat; sillä en minä löydä yhtään syytä hänessä.
7. Vastasivat häntä Juudalaiset: meillä on laki, ja meidän lakimme jälkeen pitää hänen kuoleman, että hän teki itsensä Jumalan Pojaksi.

8. Kun siis Pilatus tämän puheen kuuli, pelkäsi hän vielä enemmin
9. Ja meni taas raastupaan ja sanoi Jesukselle: kusta sinä olet? Mutta ei Jesus vastannut häntä.
10. Niin Pilatus sanoi hänelle: etkös mitään minulle puhu? Etkös tiedä, että minulla on valta sinua ristiinnaulita ja valta sinua päästää?
11. Jesus vastasi: ei sinulla olisi yhtään valtaa minua vastaan, jos ei se olisi sinulle annettu ylhäältä: sentähden on hänellä suurempi synti, joka minun sinulle antoi ylön.
12. Ja siitä ajasta pyysi Pilatus häntä päästää. Mutta Juudalaiset huusivat, sanoen: jos sinä hänen päästät, niin et sinä ole keisarin ystävä; sillä jokainen, joka itsensä tekee kuninkaaksi, hän on keisaria vastaan.
13. Kuin Pilatus tämän puheen kuuli, vei hän Jesuksen ulos ja istui tuomio-istuimelle, siihen paikkaan, joka kutsutaan Litostroton, mutta Hebreaksi Gabbata.
14. Mutta se oli pääsiäisen valmistuspäivä, lähes kuudennella hetkellä. Ja hän sanoi Juudalaisille: katso, teidän kuninkaanne.
15. Mutta he huusivat: ota pois, ota pois, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: pitääkö minun ristiinnaulitseman teidän kuninkaanne? Ylimmäiset papit vastasivat: ei meillä ole kuningasta, vaan keisari.
16. Niin silloin hän antoi hänen heille ristiinnaulittaa. Mutta he ottivat Jesuksen ja veivät pois.
17. Ja hän kantoi ristiänsä ja meni siihen paikkaan, joka kutsutaan Pääkallon paikaksi, mutta Hebreaksi Golgata.
18. Siellä he ristiinnaulitsivat hänen ja kaksi muuta hänen kanssansa kahden puolen, mutta Jesuksen keskelle.
19. Niin Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja pani ristin päälle, ja oli näin kirjoitettu: JESUS NATSARENUS JUUDALAISTEN KUNINGAS.
20. Tämän päällekirjoituksen luki monta Juudalaisista; sillä se paikka oli läsnä kaupunkia, jossa Jesus ristiinnaulittiin. Ja oli kirjoitettu Hebreaksi, Grekaksi ja Latinaksi.
21. Niin sanoivat Juudalaisten ylimmäiset papit Pilatukselle: älä kirjoita: Juudalaisten kuningas; vaan että hän on sanonut: minä olen Juudalaisten kuningas.
22. Pilatus vastasi: mitä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin.
23. Kuin siis sotamiehet olivat Jesuksen ristiinnaulinneet, ottivat he hänen vaatteensa (ja tekivät neljä osaa, kullekin sotamiehelle osan), ja hameen; mutta hame ei ollut ommeltu, vaan kokonansa ylhäältä (alaspäin) kudottu.
24. Niin he sanoivat keskenänsä: älkäämme tätä rikkoko, vaan heittäkäämme tästä arpaa, kenenkä se pitää oleman: että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: he ovat minun vaatteeni itsellensä jakaneet ja ovat

heittäneet minun hameestani arpaa. Ja sotamiehet tosin näin tekivät.
25. Mutta Jesuksen ristin tykönä seisoi hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar Maria, Kleopaan emäntä, ja Maria Magdalena.
26. Kuin siis Jesus näki äidin ja opetuslapsen siinä seisovan, jota hän rakasti, sanoi hän äidillensä: vaimo, katso sinun poikaas.
27. Sitte sanoi hän opetuslapselle: katso sinun äitiäs. Ja siitä hetkestä otti opetuslapsi hänen tykönsä.
28. Sitte, kuin Jesus tiesi jo kaikki täytetyksi, ja että Raamattu täytettäisiin, sanoi hän: minä janoon.
29. Oli siis yksi astia pantu etikkaa täyteen, ja he täyttivät sienen etikalla ja panivat sen ympärille isoppia, ja panivat sen hänen suunsa eteen.
30. Kuin siis Jesus oli etikkaa ottanut, sanoi hän: se on täytetty! ja kallisti päänsä ja antoi henkensä.
31. Mutta että valmistuspäivä oli, ja ei ruumiit pitänyt ristissä oleman sabbatina, (sillä se sabbatin päivä oli suuri,) rukoilivat siis Juudalaiset Pilatusta, että heidän sääriluunsa piti rikottaman ja he otettaman alas.
32. Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat ensimmäisen luut ja toisen, joka hänen kanssansa oli ristiinnaulittu;
33. Mutta kuin he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät hänen jo kuolleeksi, niin ei he rikkoneet hänen luitansa;
34. Vaan yksi sotamiehistä avasi hänen kylkensä keihäällä, josta kohta vuoti veri ja vesi.
35. Ja joka tämän näki, hän on sen todistanut ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän tietää totta sanovansa, että te myös uskoisitte.
36. Sillä nämät ovat tapahtuneet, että Raamattu täytettäisiin: ei teidän pidä luuta rikkoman hänessä.
37. Ja taas toinen kirjoitus sanoo: he saavat nähdä, ketä he ovat pistäneet.
38. Mutta sen jälkeen rukoili Pilatusta Joseph Arimatiasta, (joka oli Jesuksen opetuslapsi, vaan salaa Juudalaisten pelvon tähden), että hän olis saanut ottaa Jesuksen ruumiin; ja Pilatus salli sen. Niin hän tuli ja otti Jesuksen ruumiin.
39. Niin tuli myös Nikodemus, (joka oli ensin yöllä Jesuksen tykö tullut,) ja toi mirhamia ja aloeta sekoitettua, lähes sata naulaa,
40. Niin he ottivat Jesuksen ruumiin ja käärivät sen liinaiseen, hyvän-hajullisten yrttein kanssa, niinkuin Juudalaisten tapa on haudata.
41. Mutta siinä paikassa, jossa hän ristiinnaulittiin, oli yrttitarha, ja yrttitarhassa uusi hauta, johonka ei vielä kenkään ollut pantu:
42. Siihen he panivat Jesuksen Juudalaisten valmistuspäivän tähden, että se hauta oli läsnä.

20 LUKU

1. Mutta ensimmäisenä päivänä viikossa tuli Maria Magdalena varhain, kuin vielä pimiä oli, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudalta.
2. Niin hän juoksi ja tuli Simon Pietarin tykö ja sen opetuslapsen tykö, jota Jesus rakasti, ja sanoi heille: he ovat Herran ottaneet pois haudasta, ja emme tiedä, kuhunka he hänen panivat.
3. Niin Pietari meni ulos ja toinen opetuslapsi, ja tulivat haudalle.
4. Mutta he juoksivat kahden ynnä, ja toinen opetuslapsi juoksi edellä nopeammin kuin Pietari, ja tuli ensin haudalle.
5. Ja kuin hän itsensä kumarsi, näki hän liinaiset pantuna, mutta ei hän kuitenkaan mennyt sisälle.
6. Niin Simon Pietari tuli seuraten häntä, ja meni hautaan, ja näki kääriliinat pantuna.
7. Ja hikiliinan, joka hänen päänsä päällä oli ollut, ei kääriliinan kanssa, vaan erinänsä käärittynä yhteen paikkaan.
8. Niin meni myös toinen opetuslapsi sisälle, joka ensin haudalle tullut oli, ja näki sen ja uskoi.
9. Sillä ei he vielä Raamattua ymmärtäneet, että hän oli nouseva kuolleista.
10. Niin ne opetuslapset menivät taas yhteen.
11. Mutta Maria seisoi ulkona haudan edessä ja itki. Ja kuin hän niin itki, kumarsi hän itsensä hautaan.
12. Ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, yhden pään puolessa ja toisen jalkain puolessa, siinä missä Jesuksen ruumis pantu oli.
13. Ne sanoivat hänelle: vaimo, mitäs itket? Hän sanoi heille: he ovat minun Herrani ottaneet pois, ja en tiedä, kuhunka he hänen ovat panneet.
14. Ja kuin hän nämät sanonut oli, käänsi hän itsensä taapäin, ja näki Jesuksen seisovan, eikä tietänyt, että se oli Jesus.
15. Sanoi Jesus hänelle: vaimo, mitäs itket? ketäs etsit? Mutta hän luuli sen yrttitarhan haltiaksi, ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä hänen kannoit pois, niin sano minulle, kuhunkas hänen panit, ja minä tahdon hänen ottaa.
16. Jesus sanoi hänelle: Maria! niin hän käänsi itsensä ja sanoi hänelle: Rabboni, se on: Mestari.
17. Jesus sanoi hänelle: älä minuun rupee; sillä en minä ole vielä mennyt ylös minun Isäni tykö, vaan mene minun veljeini tykö ja sano heille: minä menen ylös minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö.
18. Maria Magdalena tuli ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran, ja että hän näitä hänelle sanoi.
19. Kuin siis sen sabbatin päivän ehtoo oli, ja ovet olivat suljetut, jossa opetuslapset kokoontuneet olivat Juudalaisten pelvon tähden, tuli Jesus ja seisoi heidän keskellänsä ja sanoi heille: rauha olkoon teille!

20. Ja kuin hän sen sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset ihastuivat, että he näkivät Herran.
21. Ja Jesus taas sanoi heille: rauha olkoon teille! niinkuin Isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidät.
22. Ja kuin hän nämät sanonut oli, puhalsi hän heidän päällensä ja sanoi heille: ottakaat Pyhä Henki:
23. Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan, ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt.
24. Mutta Toomas, yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kaksoiseksi kutsutaan, ei ollut heidän kanssansa, kuin Jesus tuli.
25. Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: ellen minä näe hänen käsissänsä naulan reikää, ja pistä sormeani naulain siaan, ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en minä usko.
26. Ja kahdeksan päivän perästä olivat opetuslapset taas sisällä, ja Toomas heidän kanssansa. Niin Jesus tuli, kuin ovet suljetut olivat, ja seisoi heidän keskellänsä, ja sanoi: rauha olkoon teille!
27. Sitte sanoi hän Toomaalle: pistä sormes tänne, ja katso minun käsiäni, ja ojenna tänne kätes, ja pistä minun kylkeeni, ja älä ole epäuskoinen, vaan uskovainen.
28. Toomas vastasi ja sanoi hänelle: minun Herrani ja minun Jumalani!
29. Jesus sanoi hänelle: ettäs näit minun, Toomas, niin sinä uskoit: autuaat ovat ne, jotka ei näe, ja kuitenkin uskovat.
30. Niin teki myös Jesus monta muuta merkkiä opetuslastensa nähden, jotka ei tässä kirjassa ole kirjoitetut.
31. Mutta nämät ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että te saisitte elämän uskon kautta hänen nimeensä.

21 LUKU

1. Sitte ilmoitti Jesus taas itsensä opetuslapsille Tiberiaan meren tykönä, ja hän ilmoitti itsensä näin:
2. Simon Pietari ja Toomas, joka kaksoiseksi kutsutaan, olivat ynnä ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Zebedeuksen pojat ja kaksi muuta hänen opetuslapsistansa.
3. Sanoi Simon Pietari heille: minä menen kalaan: ne sanoivat hänelle: me menemme myös kanssas. Niin he menivät ja astuivat kohta venheesen, ja ei he sinä yönä mitään saaneet.
4. Mutta kuin jo aamu oli, niin Jesus seisoi rannalle; mutta ei opetuslapset tietäneet, että se oli Jesus.
5. Niin sanoi Jesus heille: lapset, onko teillä mitään syötävää? He vastasivat häntä: ei.
6. Hän sanoi heille: laskekaat verkko oikialle puolelle venhettä, niin te löydätte. Niin he laskivat, ja tuli niin

paljo kaloja, ettei he voineet vetää.
7. Niin sanoi se opetuslapsi, jota Jesus rakasti, Pietarille: Herra se on. Kuin Simon Pietari sen kuuli, että se oli Herra, vyötti hän hameen ympärillensä, (sillä hän oli alasti,) ja heitti itsensä mereen.
8. Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä, (sillä ei he olleet kaukana maalta, vaan lähes kaksisataa kyynärää,) ja vetivät verkon kaloinensa.
9. Kuin he siis olivat maalle tulleet, näkivät he hiilet ja kalan, niiden päällä pantuna, ja leivän.
10. Jesus sanoi heille: tuokaat tänne niistä kaloista, jotka te nyt saitte.
11. Simon Pietari meni ja veti verkon maalle, täynnä suuria kaloja, sata ja kolmekuudettakymmentä. Ja vaikka niitä niin monta oli, ei kuitenkaan verkko revennyt.
12. Jesus sanoi heille: tulkaat rualle; mutta ei yksikään opetuslapsista uskaltanut häntä kysyä: kukas olet? sillä he tiesivät sen olevan Herran.
13. Niin Jesus tuli, otti leivän ja antoi heille, niin myös kalan.
14. Tämä on kolmas kerta, kuin Jesus opetuslapsillensa ilmestyi, sitte kuin hän oli noussut ylös kuolleista.
15. Kuin he siis syöneet olivat, sanoi Jesus Simon Pietarille: Simon Jonan poika! rakastatkos minua enempi kuin nämät? Hän sanoi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Hän sanoi hänelle: ruoki minun karitsoitani.
16. Ja sanoi taas toisen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Hän vastasi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Sanoi hän hänelle: kaitse minun lampaitani.
17. Hän sanoi kolmannen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Pietari tuli murheelliseksi, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: rakastatkos minua? ja sanoi hänelle: Herra, sinä tiedät kaikki: sinä tiedät, että minä rakastan sinua. Jesus sanoi hänelle: ruoki minun lampaitani.
18. Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: kuin sinä olit nuori, niin sinä vyötit itses ja menit, kuhunkas tahdoit; mutta kuin vanhenet, niin sinä ojennat kätes, ja toinen vyöttää sinun, ja vie, kuhunka et sinä tahdo.
19. Mutta sen hän sanoi, antain tietää, millä kuolemalla hänen piti kunnioittaman Jumalaa. Ja kuin hän sen sanonut oli, sanoi hän hänelle: seuraa minua.
20. Pietari käänsi itsensä, ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus rakasti, joka myös oli Jesuksen rinnoilla ehtoollisessa maannut, ja sanonut: Herra, kuka se on, joka sinun pettää?
21. Kuin siis Pietari hänen näki, sanoi hän Jesukselle: Herra, mitästä tämä?
22. Jesus sanoi hänelle: jos minä tahtoisin hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? Seuraa sinä minua.
23. Niin veljesten seassa kävi ulos se puhe, ettei sen opetuslapsen pitänyt kuoleman. Mutta ei Jesus hänelle

sanonut: ei hän kuole, vaan: jos minä tahdon hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee?
24. Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämät kirjoittanut, ja me tiedämme hänen todistuksensa todeksi.
25. On myös paljon muuta, mitä Jesus teki, jos ne erinänsä kirjoitettaisiin, en minä luulisi koko maailman käsittävän niitä kirjoja, joita pitäis kirjoitettaman. Amen.

PYHÄN LUUKKAAN EVANKELIUMI

1 LUKU

Että moni on ruvennut järjestänsä kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on,
2. Niinkuin ne meille sanoneet ovat, jotka sen alusta itse nähneet ja sananpalveliat olleet ovat:
3. Näkyy myös minulle se hyväksi, sitte kuin minä alusta kaikki visusti tutkinut olen, että minä niitä järjestänsä sinulle kirjoittaisin, hyvä Teophilus:
4. Ettäs ymmärtäisit selkiästi niiden asiain vahvan totuuden, joista sinä opetettu olet.
5. Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, Sakarias nimeltä, Abian vuorosta; ja hänen emäntänsä Aaronin tyttäristä, ja hänen nimensä Elisabet.
6. Ja he olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltavaiset kaikissa Herran käskyissä ja säädyissä laittamattomasti,
7. Ja heillä ei ollut lasta; sillä Elisabet oli hedelmätöin, ja he olivat jo molemmat ijälliset.
8. Ja tapahtui, kuin hän vuorollansa papin virkaa toimitti Jumalan edessä,
9. Papin viran tavan jälkeen, lankesi arpa hänelle, että hänen piti suitsuttaman, sitte kuin hän oli mennyt sisälle Herran templiin.
10. Ja kaikki kansan paljous rukoili ulkona suitsutuksen aikana.
11. Mutta hänelle ilmestyi Herran enkeli, seisoin suitsutusalttarin oikealla puolella.
12. Ja kuin Sakarias hänen näki, hämmästyi hän ja pelko lankesi hänen päällensä.
13. Mutta enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Sakarias! sillä sinun rukoukses on kuultu ja sinun emäntäs Elisabet synnyttää sinulle pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Johannes.
14. Ja sinulle tulee ilo ja ihastus, ja monta iloitsevat hänen syntymisestänsä.
15. Sillä hän tulee suureksi Herran edessä, ja viinaa ja väkevää juomaa ei hän juo, ja hän täytetään Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta.
16. ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö.
17. Ja hän käy edellä hänen edessänsä Eliaan Hengellä ja voimalla, kääntäin isäin sydämet lasten tykö ja tottelemattomat hurskasten toimen tykö, toimittaakseen Herralle valmistetun kansan.
18. Ja Sakarias sanoi enkelille: mistä minä sen ymmärrän? sillä minä olen vanha ja emäntäni on jo ijällinen.

19. Niin enkeli vastasi ja sanoi hänelle: minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja olen lähetetty puhumaan sinulle ja saattamaan näitä iloisia sanomia sinulle.
20. Ja katso, sinä tulet kielettömäksi ja et saa puhua hamaan siihen päivään asti, jona nämä tapahtuvat, ettet uskonut sanojani, jotka ajallansa täytetään.
21. Mutta kansa odotti Sakariasta, ja ihmettelivät, että hän niin templissä viipyi.
22. Vaan kuin hän tuli ulos, niin ei hän saanut puhua heille. Ja he ymmärsivät, että hän oli näyn templissä nähnyt. Ja hän viittasi heille, ja jäi mykäksi.
23. Ja tapahtui, että hänen virkansa päivät olivat täytetyt, niin hän meni kotiansa.
24. Mutta niiden päiväin jälkeen tuli hänen emäntänsä Elisabet raskaaksi ja salasi itsensä viisi kuukautta, sanoen:
25. Ja näin on Herra minulle tehnyt niinä päivinä, kuin hän minun puoleeni katsoi, että hän ottais pois minun ylönkatseeni ihmisten seassa.
26. Mutta kuudentena kuukautena lähetettiin enkeli Gabriel Jumalalta Galilean kaupunkiin, jonka nimi oli Nasaret,
27. Neitseen tykö, joka oli kihlattu miehelle, jonka nimi oli Joseph, Davidin huoneesta; ja neitseen nimi oli Maria.
28. Ja enkeli tuli sisälle hänen tykönsä ja sanoi: terve, armoitettu! Herra on sinun kanssas: siunattu sinä vaimoin seassa!
29. Mutta kuin hän näki hänen, hämmästyi hän hänen puheestansa ja ajatteli, millainen se tervehdys oli.
30. Ja enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Maria! sillä sinä löysit armon Jumalan tykönä.
31. Ja katso, sinä siität kohdussas ja synnytät Pojan, ja sinun pitää kutsua hänen nimensä Jesus.
32. Sen pitää oleman suuren ja pitää kutsuttaman Ylimmäisen Pojaksi. Ja Herra Jumala antaa hänelle Davidin hänen isänsä istuimen,
33. Ja hänen pitää Jakobin huoneen kuningas ijankaikkisesti oleman ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman.
34. Niin sanoi Maria enkelille: kuinka tämä tulee, sillä en minä miehestä mitään tiedä?
35. Ja enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Pyhä Henki tulee sinun päälles ja Ylimmäisen voima varjoo sinun: sentähden myös se pyhä, joka sinusta syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi.
36. Ja katso, Elisabet sinun lankos siitti myös pojan vanhalla ijällänsä, ja tämä on kuudes kuukausi hänelle, joka kutsuttiin hedelmättömäksi.
37. Sillä ei Jumalan edessä ole yhtään asiaa mahdotointa.

38. Niin sanoi Maria: katso, Herran piika! tapahtukoon minulle sinun sanas jälkeen! Ja enkeli läksi hänen tyköänsä.
39. Mutta Maria nousi niinä päivinä ja meni kiiruusti ylös mäkikyliin Juudan kaupunkiin.
40. Ja tuli Sakariaan huoneeseen ja tervehti Elisabetia.
41. Ja tapahtui, kuin Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hyppäsi lapsi hänen kohdussansa. Ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä,
42. Ja hän huusi suurella äänellä ja sanoi: siunattu olet sinä vaimoin seassa, ja siunattu on sinun kohtus hedelmä!
43. Ja kusta se minulle tulee, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni?
44. Sillä katso, kuin sinun tervehdykses ääni tuli minun korviini, hyppäsi lapsi ilosta minun kohdussani.
45. Ja autuas sinä, joka uskoit; sillä ne täytetään, mitkä sinulle ovat sanotut Herralta.
46. Ja Maria sanoi: Minun sieluni suuresti ylistää Herraa,
47. Ja minun henkeni iloitsee Jumalassa, minun vapahtajassani,
48. Että hän katsoi piikansa nöyryyttä; sillä katso, tästedes pitää kaikkein sukukuntain minua autuaaksi kutsuttaman:
49. Sillä Voimallinen on suuria ihmeitä tehnyt minun kohtaani, ja hänen nimensä on pyhä,
50. Ja hänen laupiutensa pysyy suvusta sukuun niille, jotka häntä pelkäävät.
51. Hän osoitti voiman käsivarrellansa ja hajotti koriat heidän sydämensä mielestä.
52. Voimalliset on hän kukistanut istuimelta ja korotti nöyrät.
53. Isoovat täytti hän hyvyydellä ja jätti rikkaat tyhjäksi.
54. Hän korjasi palvelijansa Israelin, muistain omaa laupiuttansa,
55. (Niinkuin hän on puhunut meidän isillemme, Abrahamille ja hänen siemenellensä) ijankaikkisesti.
56. Ja Maria oli hänen tykönänsä lähes kolme kuukautta ja palasi kotiansa.
57. Mutta Elisabetin synnyttämisen aika täytettiin, ja hän synnytti pojan.
58. Ja hänen kylällisensä ja lankonsa kuulivat, että Herra oli tehnyt suuren laupiuden hänen kanssansa, ja he iloitsivat hänen kanssansa.
59. Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että he tulivat lasta ympärileikkaamaan, ja kutsuivat hänen isänsä nimeltä Sakarias.
60. Niin vastasi hänen äitinsä ja sanoi: ei suinkaan; vaan hän pitää kutsuttaman Johannes.
61. Ja he sanoivat hänelle: ei ole ketään sinun sukukunnassas, joka kutsutaan sillä nimellä.
62. Niin he viittasivat hänen isällensä, miksi hän tahtoi hänen nimittää.

63. Ja hän anoi taulua ja kirjoitti: Johannes on hänen nimensä. Ja kaikki ihmettelivät.
64. Niin kohta aukeni hänen suunsa ja hänen kielensä, ja puhui kiittäin Jumalaa.
65. Ja pelko tuli kaikkein heidän kylällistensä päälle, ja kaikissa Juudean mäkikylissä ilmoitettiin kaikki nämä sanat.
66. Ja kaikki , jotka tämän kuulivat, panivat sydämiinsä, sanoen: minkäs luulet tästä lapsesta tulevan? Sillä Herran käsi oli hänen kanssaan.
67. Ja Sakarias ja hänen isänsä täytettiin Pyhällä Hengellä ja ennusti, sanoen:
68. Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala! sillä hän on etsinyt ja lunastanut kansansa,
69. Ja on meille korottanut autuuden sarven, Davidin palveliansa huoneessa,
70. Niinkuin hän on muinen puhunut pyhäin prophetainsa suun kautta,
71. Vapahtaaksensa meitä meidän vihollisiltamme ja kaikkein kädestä, jotka meitä vihaavat:
72. Osoittaaksensa laupiutta meidän isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoansa,
73. Ja sitä valaa, jonka hän vannoi Abrahamille, meidän isällemme, meille antaaksensa:
74. Että me, vapahdetut vihollistemme kädestä, häntä pelkäämättä palvelisimme,
75. Pyhyydessä ja hurskaudessa hänen edessänsä kaikkena meidän elinaikanamme.
76. Ja sinä poikainen pitää kutsuttaman Ylimmäisen prophetaksi; sillä sinun pitää käymän Herran kasvoin edessä, valmistamaan hänen teitänsä,
77. Ja antaman autuuden tunnon hänen kansallensa, heidäin synteinsä anteeksi saamiseksi,
78. Meidän Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, jolla meitä on etsinyt koitto ylhäältä,
79. Valaisemaan niille, jotka pimeissä ja kuolon varjoissa istuvat, ja ojentamaan meidän jalkamme rauhan tielle.
80. Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja oli korvessa siihen päivään asti, jona hänen piti Israelin kansan eteen tuleman.

2 LUKU

1. Mutta niinä päivinä tapahtui, että käsky kävi ulos keisarilta Augustukselta, että kaikki maailma piti verolliseksi laskettaman.
2. Ja tämä veron-laskemus oli ensimmäinen, joka tapahtui silloin, kun Kyrenius oli maaherra Syriassa.
3. Ja kukin meni kaupunkiinsa antamaan itsiänsä arvattaa.
4. Niin myös Joseph Galileasta, Natsaretin kaupungista, meni ylös Juudeaan, Davidin kaupunkiin, joka

kutsutaan Betlehem, (sillä hän oli Davidin huoneesta ja suvusta)
5. Antamaan itsiänsä arvattaa, Marian, kihlatun emäntänsä kanssa, joka raskas oli.
6. Niin tapahtui heidän siellä ollessaan , että hänen synnyttämisensä päivät tulivat täytetyksi,
7. Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänen ja pani seimeen, ettei heillä ollut siaa majassa.
8. Ja paimenet valvoivat siinä paikkakunnassa ja vartioitsivat yöllä laumaansa.
9. Ja katso, Herran enkeli seisoi heidän tykönänsä ja Herran kirkkaus ympäri valaisi heitä, ja he suuresti peljästyivät.
10. Ja enkeli sanoi heille: älkäät peljätkö! sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle:
11. Teille on tänäpäivänä syntynyt vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Davidin kaupungissa.
12. Ja tämä on teille merkiksi: te löydätte lapsen kapaloituna makaavan seimessä.
13. Ja kohta oli enkelin kanssa suuri taivaallisen sotaväen joukko, jotka kiittivät Jumalaa ja sanoivat:
14. Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, ja maassa rauha, ja ihmisille hyvä tahto!
15. Ja tapahtui, että enkelit menivät heidän tyköänsä taivaaseen, niin ne paimenet puhuivat keskenänsä: käykäämme Betlehemiin ja katsokaamme sitä mikä tapahtunut on, jonka Herra meille ilmoitti.
16. Ja he tulivat kiiruhtain, ja löysivät Marian ja Josephin, niin myös lapsen, joka makasi seimessä.
17. Kuin he tämän nähneet olivat, julistivat he sen sanoman, joka heille tästä lapsesta sanottu oli,
18. Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät niitä, mitä heille paimenilta sanottu oli.
19. Mutta Maria kätki kaikki nämät sanat, tutkistellen sydämessänsä,
20. Ja paimenet palasivat, ylistäin ja kunnioittain Jumalaa kaikista, mitä he kuulleet ja nähneet olivat, niinkuin heille sanottu oli.
21. Ja kuin kahdeksan päivää kulunut oli, että lapsi piti ympärileikattaman, kutsuttiin hänen nimensä Jesus, joka niin oli enkeliltä kutsuttu jo ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa.
22. Ja kuin heidän puhdistuspäivänsä olivat täytetyt Moseksen lain jälkeen, veivät he hänet Jerusalemiin, asettaaksensa häntä Herran eteen,
23. (Niinkuin kirjoitettu on Herran laissa: kaikki miehenpuoli, joka ensin avaa äitinsä kohdun, pitää kutsuttaman Herralle pyhäksi,)
24. Ja uhrataksensa, niinkuin sanottu on Herran laissa, pari mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa.
25. Ja katso, mies oli Jerusalemissa, jonka nimi oli Simeon: tämä oli hurskas ja jumalinen mies, odottain Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänessä.
26. Ja hänelle oli sanottu Pyhältä Hengeltä, ettei hänen pitänyt ennen kuolemaa näkemän, kuin hän näkis

Herran Kristuksen.
27. Ja hän tuli Hengen kautta templiin. Ja kuin vanhemmat toivat lapsen Jesuksen sisälle, tehdäksensä hänen edestänsä lain tavan jälkeen,
28. Niin hän otti hänen syliinsä, ja kiitti Jumalaa ja sanoi:
29. Nyt sinä, Herra, lasket palvelias rauhaan menemään, sanas jälkeen;
30. Sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutes,
31. Jonka sinä valmistit kaikkein kansain eteen,
32. Valkeudeksi valistamaan pakanoita ja sinun kansas Israelin kunniaksi.
33. Ja Joseph ja hänen äitinsä ihmettelivät niitä, joita hänestä sanottiin.
34. Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidillensä: katso, tämä on pantu lankeemiseksi ja nousemiseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan:
35. (Ja sinunkin sielus lävitse pitää miekan käymän:) että monen sydämen ajatukset ilmoitettaisiin.
36. Ja Anna prophetissa, Phanuelin tytär, Asserin suvusta, se oli joutunut pitkälle ijälle ja elänyt miehensä kanssa seitsemän ajastaikaa neitsyestänsä,
37. Ja oli leskenä lähes neljäyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja ei lähtenyt templistä, palvelemasta Jumalaa paastoissa ja rukouksissa yötä ja päivää.
38. Ja tämä tuli sillä hetkellä siihen ja kunnioitti myös Herraa, ja puhui hänestä kaikille, jotka lunastusta Jerusalemissa odottivat.
39. Ja sittekuin he olivat kaikki tehneet Herran lain jälkeen, palasivat he Galileaan, kaupunkiinsa Natsaretiin.
40. Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja täytettiin viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssansa.
41. Ja hänen vanhempansa vaelsivat joka vuosi pääsiäisjuhlille Jerusalemiin.
42. Ja kuin hän kahdentoistakymmenen ajastajan vanha oli, menivät he Jerusalemiin juhlapäivän tavan jälkeen.
43. Ja kuin ne päivät olivat kuluneet, siinä kuin he palasivat, jäi poikainen Jesus Jerusalemiin: jota ei Joseph ja hänen äitinsä huomanneet,
44. Vaan luulivat hänen olevan seurassa. Ja he kävivät yhden päivän matkan, ja etsivät häntä lankoin ja tuttavien seassa.
45. Ja kuin ei he häntä löytäneet, palasivat he Jerusalemiin, etsien häntä.
46. Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että he löysivät hänen templissä istuvan opettajain keskellä, kuultelevan heitä ja kysyvän heiltä.
47. Ja kaikki, jotka hänen kuulivat, hämmästyivät hänen ymmärrystänsä ja vastauksiansa.

48. Ja kuin he hänen näkivät, niin he hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: Poikani, miksis meille näin teit? katso, sinun isäs ja minä olemme murehtien etsineet sinua.
49. Ja hän sanoi heille: mitäs te minua etsitte? ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, jotka minun Isäni ovat?
50. Ja ei he ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille sanoi.
51. Ja hän meni alas heidän kanssansa ja tuli Natsaretiin, ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämät sanat sydämeensä.
52. Ja Jesus menestyi viisaudessa ja ijässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

3 LUKU

1. Mutta viidennellätoistakymmenellä keisari Tiberiuksen hallituksen vuodella, kuin Pontius Pilatus oli Juudean maaherra, ja Herodes tetrarka Galileassa, ja hänen veljensä Philippus tetrarka Itureassa ja Trakonitin maakunnassa, ja Lysanias oli tetrarka Abilenessä,
2. Kuin Hannas ja Kaiphas ylimmäiset papit olivat: silloin tapahtui Jumalan sana Johannekselle Sakariaan pojalle korvessa,
3. Ja hän tuli kaikkiin maan paikkoihin Jordanin ympäri ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi,
4. Niinkuin kirjoitettu on Jesaias prophetan saarnaraamatussa, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä ja tehkäät hänen polkunsa oikiaksi.
5. Kaikki laaksot pitää täytettämän ja kaikki vuoret ja mäet alennettaman, väärät pitää ojennettaman, ja koliat tasaiseksi tieksi tehtämän,
6. Ja kaikki liha pitää näkemän Jumalan autuuden.
7. Niin hän sanoi kansalle, joka tuli antamaan itsiänsä kastaa häneltä: te kyykärmetten sikiät, kuka teitä neuvoi välttämään tulevaista vihaa?
8. Tehkäät siis soveliaat parannuksen hedelmät ja älkäät ruvetko sanomaan itsellänne: Abraham on meidän isämme; sillä minä sanon teille, että Jumala taitaa näistä kivistä herättää Abrahamille lapset.
9. Mutta jo on myös kirves pantu puiden juurelle; sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään.
10. Ja kansa kysyi häneltä, sanoen: mitä meidän pitää tekemän?
11. Niin hän vastaten sanoi heille: jolla on kaksi hametta, antakaan sille, jolla ei yhtään ole, ja jolla on

ruokaa, hän tehkään myös niin.
12. Mutta Publikanit tulivat myös antamaan heitänsä kastaa ja sanoivat hänelle: Mestari, mitä meidän pitää tekemän?
13. Vaan hän sanoi heille: älkäät enempää vaatiko kuin teille säätty on.
14. Niin kysyivät myös häneltä sotamiehet, sanoen: mitä myös meidän pitää tekemän? Ja hän sanoi heille: älkäät kenellekään väkivaltaa taikka vääryyttä tehkö, ja tyytykäät palkkaanne.
15. Mutta kuin kansa odotti, ja kaikki ajattelivat sydämessänsä Johanneksesta: lieneekö hän Kristus?
16. Vastasi Johannes, sanoen kaikille: minä tosin kastan teitä vedellä; mutta minua väkevämpi tulee, jonka kengän nauhoja en minä ole kelvollinen päästämään: hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.
17. Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella.
18. Monta tosin myös muuta hän neuvoi ja saarnasi kansalle.
19. Mutta kun Herodes tetrarka nuhdeltiin häneltä, Herodiaksen veljensä Philippuksen emännän tähden ja kaikesta pahuudesta, jota Herodes teki,
20. Niin hän ylitse kaikkein teki myös sen, että hän salpasi Johanneksen vankiuteen.
21. Ja tapahtui, kuin kaikki kansa kastettiin, ja Jesus myös oli kastettu, ja hän rukoili, niin taivas aukeni,
22. Ja Pyhä Henki tuli alas ruumiillisella muodolla hänen päällensä niinkuin kyyhkynen, ja ääni tuli taivaasta, joka sanoi: sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä mielistyin.
23. Ja Jesus oli lähes kolmenkymmenen vuotinen, joka oli (niinkuin luultiin) Josephin poika, Elin pojan,
24. Joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, joka oli Melkin poika, joka oli Jannan poika, joka oli Josephin poika,
25. Joka oli Mattatian poika, joka oli Amoksen poika, joka oli Naumin poika, joka oli Eslin poika, joka oli Naggain poika,
26. Joka oli Maatin poika, joka oli Mattatian poika, joka oli Semein poika, joka oli Josephin poika, joka oli Juudan poika,
27. Joka oli Joannan poika, joka oli Resan poika, joka oli Zorobabelin poika, joka oli Salatielin poika, joka oli Nerin poika,
28. Joka oli Melkin poika, joka oli Addin poika, joka oli Kosamin poika, joka oli Elmodamin poika, joka oli Eerin poika,
29. Joka oli Josen poika, joka oli Elieserin poika, joka oli Jorimin poika, joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika,

30. Joka oli Simeonin poika, joka oli Juudan poika, joka oli Josephin poika, joka oli Jonain poika, joka oli Eliakimin poika,
31. Joka oli Melean poika, joka oli Mainanin poika, joka oli Mattatan poika, joka oli Natanin poika, joka oli Davidin poika,
32. Joka oli Jessen poika, joka oli Obedin poika, joka oli Bootsin poika, joka oli Salmonin poika, joka oli Naassonin poika,
33. Joka oli Aminadabin poika, joka oli Aramin poika, joka oli Esromin poika, joka oli Phareksen poika, joka oli Juudan poika,
34. Joka oli Jakobin poika, joka oli Isaakin poika, joka oli Abrahamin poika, joka oli Taran poika, joka oli Nahorin poika,
35. Joka oli Sarukin poika, joka oli Ragaun poika, joka oli Phalekin poika, joka oli Eberin poika, joka oli Salan poika,
36. Joka oli Kainanin poika, joka oli Arphaksadin poika, joka oli Semin poika, joka oli Noan poika, joka oli Lamekin poika,
37. Joka oli Matusalan poika, joka oli joka oli Enokin poika, joka oli Jaredin poika, joka oli Maleleelin poika, joka oli Kainanin poika,
38. Joka oli Enoksen poika, joka oli Setin poika, joka oli Adamin poika, joka oli Jumalan.

4 LUKU

1. Niin Jesus täynnänsä Pyhää Henkeä palasi Jordanista ja vietiin Hengeltä korpeen,
2. Ja kiusattiin neljäkymmentä päivää perkeleeltä, eikä syönyt mitään niinä päivinä; mutta kuin ne kuluneet olivat, sitte hän isosi.
3. Niin perkele sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sanos tälle kivelle, että se leiväksi tulis.
4. Ja Jesus vastasi, sanoen hänelle: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta.
5. Ja perkele vei hänen korkialle vuorelle ja osoitti hänelle kaikki maan piirin valtakunnat silmänräpäyksellä,
6. Ja perkele sanoi hänelle: kaiken tämän vallan ja heidän kunniansa minä annan sinulle; sillä minun haltuuni ovat ne annetut, ja minä annan ne kenelle minä tahdon.
7. Jos sinä siis kumarrat ja rukoilet minua, ne kaikki pitää sinun omas oleman.
8. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mene matkaas minun tyköäni, saatana! sillä kirjoitettu on: Herraa sinun

Jumalaas pitää sinun kumartaman ja häntä ainoaa palveleman.
9. Ja hän vei hänen Jerusalemiin ja asetti hänen templin harjalle, ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske tästä itses alas;
10. Sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta varjelemaan sinua,
11. Ja että he käsissä kantavat sinua, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa.
12. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: sanottu on: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas.
13. Ja kuin kaikki kiusaus oli päätetty, meni perkele pois hetkeksi hänen tyköänsä.
14. Ja Jesus palasi Hengen väessä taas Galileaan, ja sanoma kuului hänestä ympäri kaiken lähimaakunnan.
15. Ja hän opetti heidän synagogissansa, ja kunnioitettiin kaikkialta,
16. Ja tuli Natsaretiin, kussa hän kasvatettu oli, ja meni tapansa jälkeen sabbatin päivänä synagogaan, ja nousi lukemaan.
17. Ja hänelle annettiin Jesaias prophetan Raamattu. Ja kuin hän Raamatun avasi, löysi hän sen paikan, kussa kirjoitettu on:
18. Herran Henki on minun päälläni, sentähden on hän minut voidellut ja lähettänyt minun saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa, parantamaan särjetyitä sydämiä, saarnaamaan vangeille lunastusta ja sokeille näkönsä jälleen saamista, särjetyitä vapauteen saattamaan,
19. Saarnaamaan Herran otollista vuotta.
20. Ja kun hän pani Raamatun kiinni, antoi hän sen palvelialle ja istui, ja kaikkein silmät, jotka synagogassa olivat, katselivat hänen päällensä.
21. Ja hän rupesi heille sanomaan: tänäpänä on tämä kirjoitus täytetty, jonka te nyt kuulette.
22. Ja kaikki antoivat hänelle todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen suustansa läksivät ulos, ja he sanoivat: eikö tämä ole Josephin poika?
23. Ja hän sanoi heille: sanokaat kaiketi minulle tämä sananlasku: parantaja, paranna itses; ne mitkä me kuulimme tapahtuneen Kapernaumissa, tee myös tässä isäs maalla!
24. Mutta hän sanoi: totisesti sanon minä teille: ei yksikään propheta ole isänsä maalla otollinen.
25. Vaan minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Israelissa Eliaan ajalla, kuin taivas oli suljettu kolme vuotta ja kuusi kuukautta, niin että suuri nälkä tapahtui kaikessa maakunnassa,
26. Ja ei Elias lähetetty yhdenkään heidän tykönsä, vaan leskivaimon tykö Sidonin Sareptaan.
27. Ja monta spitalista oli Israelissa Elisa prophetan ajalla, ja ei yksikään heistä puhdistettu, vaan Naeman Syrialainen.
28. Ja kaikki jotka synagogassa olivat, tulivat vihoja täyteen, kuin he nämät kuulivat,

29. Ja he nousivat ylös ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja veivät hänen hamaan vuoren kukkulalle, jonka päälle heidän kaupunkinsa rakettu oli, syöstäksensä häntä alas.
30. Mutta hän kävi ohitse heidän keskeltänsä ja meni pois,
31. Ja meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti heitä siellä sabbatin päivinä.
32. Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hänen puheensa oli voimallinen.
33. Ja synagogassa oli ihminen, jolla oli riettaisen perkeleen henki, ja hän huusi suurella äänellä,
34. Sanoen: voi! mitä sinun on meidän kanssamme, Jesus Natsarealainen? tulitkos meitä hukuttamaan? minä tiedän, kukas olet, Jumalan pyhä.
35. Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. Ja kuin perkele oli hänen heidän keskellänsä heittänyt, niin hän meni ulos hänestä ja ei häntä vahingoittanut mitään.
36. Ja pelko tuli kaikkein päälle, ja puhuivat keskenänsä, sanoen: mitä tämä lieneekään? sillä hän haastaa väellä ja voimalla riettaisia henkiä, ja lähtevät ulos.
37. Ja sanoma hänestä kaikui ympäri kaikkiin sen maakunnan lähipaikkoihin.
38. Mutta kuin hän läksi synagogasta, meni hän Simonin huoneeseen sisälle; mutta Simonin anoppi sairasti kovin vilutautia, ja he rukoilivat häntä hänen edestänsä.
39. Ja hän seisoi hänen tykönänsä, ja nuhteli vilutautia, ja se luopui hänestä; ja hän nousi kohta ja palveli heitä.
40. Mutta kuin aurinko laski, niin kaikki, joilla oli sairaita moninaisissa taudeissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani jokaisen päälle kätensä ja paransi heidät.
41. Ja monesta läksivät myös perkeleet, huutain ja sanoen: sinä olet Kristus, Jumalan Poika. Niin hän nuhteli niitä eikä sallinut heidän puhua, sillä he tiesivät hänen olevan Kristuksen.
42. Mutta kuin päivä tuli, meni hän erämaahan, ja kansa etsi häntä, ja he menivät hänen tykönsä, ja pidättivät hänen, ettei hän heidän tyköänsä olisi mennyt pois.
43. Vaan hän sanoi heille: minun pitää myös muillekin evankeliumia Jumalan valtakunnasta saarnaaman; sillä sitä varten minä olen lähetetty.
44. Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

5 LUKU

1. Niin tapahtui, kuin kansa tunki hänen tykönsä, kuulemaan Jumalan sanaa, että hän seisoi Genesaretin meren tykönä.

2. Ja näki kaksi venhettä olevan meren tykönä; mutta kalamiehet olivat niistä lähteneet ja pesivät verkkoja.
3. Niin hän meni yhteen venheeseen, joka oli Simonin, ja käski * hänen vähän maasta laskea ulos; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä.
4. Mutta kuin hän lakkasi puhumasta, sanoi hän Simonille: vie syvälle, ja heittäkää verkkonne apajalle.
5. Ja Simon vastaten sanoi hänelle: Mestari! me olemme kaiken yön työtä tehneet ja emme mitään saaneet; mutta sinun käskystäs minä heitän ulos verkon.
6. Ja kuin he sen tekivät, sulkivat he suuren kalain paljouden, ja heidän verkkonsa repesi.
7. Ja he viittasivat kumppaneillensa, jotka olivat toisessa venheessä, tulemaan ja auttamaan heitä. Ja he tulivat ja täyttivät molemmat venheet, niin että he rupesivat vajoomaan.
8. Kuin Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jesuksen polvien tykö, sanoen: Herra, mene pois minun tyköäni, sillä minä olen syntinen ihminen.
9. Sillä hämmästys oli hänen käsittänyt ja kaikki, jotka hänen kanssaan olivat, kalan saaliin tähden, jonka he saaneet olivat,
10. Niin myös Jakobin ja Johanneksen, Zebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kumppanit. Ja Jesus sanoi Simonille: älä pelkää, tästedes sinä saat ihmisiä.
11. Ja he vetivät venheet maalle ja antoivat ylön kaikki, ja seurasivat häntä.
12. Ja tapahtui, kuin hän oli yhdessä kaupungissa, katso, niin siinä oli mies spitalia täynnä; ja kuin hän näki Jesuksen, lankesi hän kasvoillensa, rukoili häntä, sanoen: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa.
13. Ja hän ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas! Ja kohta spitali läksi hänestä.
14. Ja hän kielsi hänen kellenkään sanomasta: vaan mene, (sanoi hän) ja osoita itses papille, ja uhraa sinun puhditukses edestä, niin kuin Moses käski, heille todistukseksi.
15. Niin sanoma levisi enemmin hänestä, ja paljo kansaa kokoontui kuulemaan ja että he parannettaisiin häneltä taudeistansa.
16. Mutta hän meni korpeen, ja rukoili.
17. Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin hän opetti, ja Pharisealaiset myös istuivat ja lainopettajat, jotka tulleet olivat jokaisesta Galilean ja Juudean kylästä ja Jerusalemista: ja Herran voima oli parantamassa heitä;
18. Ja katso, miehet kantoivat vuoteessa ihmisen, joka oli halvattu, ja he pyysivät häntä viedä sisähälle ja panna hänen eteensä.
19. Ja kuin ei he löytäneet kansan tähden, kusta puolesta he olisivat hänen saaneet sisälle, astuivat he katon päälle ja laskivat hänen lävitse katon vuoteinensa juuri Jeesuksen eteen.

20. Ja kuin hän näki heidän uskonsa, sanoi hän sille: ihminen, sinun syntis anteeksi annetaan sinulle.
21. Ja kirjanoppineet ja Pharisealaiset rupesivat ajattelemaan, sanoen: kuka tämä on, joka pilkkasanoja puhuu? kuka voi synnit antaa anteeksi, paitsi ainoastaan Jumala?
22. Mutta kuin Jesus tunsi heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: mitä te ajattelette sydämessänne?
23. Kumpi on keveämpi? sanoa: sinun syntis anteeksi annetaan sinulle! taikka sanoa: nouse ja käy!
24. Vaan että te tietäisitte Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa (sanoi hän halvatulle:) minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias!
25. Ja hän nousi kohta heidän nähtensä ja korjasi vuotehensa, jossa hän maannut oli, ja meni kotiansa, kunnioittain Jumalaa.
26. Ja suuri hämmästys tuli kaikkiin ja kunnioittivat Jumalaa, ja he täytettiin pelvolla, sanoen: me näimme tänäpänä kamalia.
27. Sitte läksi hän ulos ja näki Publikanin nimeltä Levin, istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua!
28. Ja hän antoi ylön kaikki, nousi ja seurasi häntä.
29. Ja Levi teki hänelle kotonansa suuren pidon, ja paljo Publikaneja ja muita atrioitsivat heidän kanssansa.
30. Ja heidän kirjanoppineensa ja Pharisealaiset napisivat hänen opetuslapsiansa, sanoen: miksi te Publikanien ja syntisten kanssa syötte ja juotte?
31. Ja Jesus vastaten sanoi heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.
32. En ole minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen.
33. Niin he sanoivat hänelle: miksi Johanneksen opetuslapset usein paastoavat ja rukouksia pitävät, niin myös Pharisealaisten (opetuslapset), mutta sinun syövät ja juovat?
34. Mutta hän sanoi heille: ette voi hääjoukkoa niinkauvan paastoomaan vaatia, kuin ylkä on heidän kanssansa.
35. Mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, silloin pitää heidän paastooman niinä päivinä.
36. Mutta hän sanoi myös heille vertauksen: ei paikkaa kenkään uuden veran tilalla vanhaa vaatetta: muutoin myös se uusi repäisee, ja uusi paikka ei sovi vanhaan.
37. ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin: muutoin nuori viina rikkoo leilit, ja se vuotaa ulos, ja leilit turmellaan.
38. Mutta nuorta viinaa pitää pantaman uusiin leileihin: niin ne molemmat tallella ovat.
39. Ja ei tahdo kenkään, joka juo vanhaa viinaa, kohta nuorta juoda; sillä hän sanoo: vanha on parempi.

6 LUKU

1. Ja tapahtui jälkisabbattina, että hän kävi laihon lävitse, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä ja hiersivät käsillänsä, ja söivät.
2. Niin muutamat Pharisealaiset sanoivat heille: miksi te teette, jota ei sovi sabbatina tehdä?
3. Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssaan olivat?
4. Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja otti näkyleivät, ja söi, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssaan olivat; joita ei muiden kuin pappein syödä sopinut.
5. Ja hän sanoi heille: Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra.
6. Niin tapahtui myös toisena sabbatina, että hän meni synagogaan sisälle ja opetti; ja siellä oli ihminen, jonka oikea käsi oli kuivettunut.
7. Niin kirjanoppineet ja Pharisealaiset vartiotsivat häntä, josko hän sabbatina parantais, että he olisivat löytäneet kanteen häntä vastaan.
8. Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: nouse ja tule edes! Niin hän nousi ja seisoi.
9. Niin Jesus sanoi hänelle: minä kysyn teiltä: mitä sabbatina sopii, hyvää tehdä, taikka pahaa tehdä? henkeä vapahtaa eli kadottaa?
10. Ja kuin hän katsahti ympäri heidän kaikkein päällensä, sanoi hän sille ihmiselle: ojenna kätes! ja se teki niin, ja hänen kätensä tuli terveeksi niinkuin toinenkin.
11. Mutta he tulivat tyhmyyttä täyteen ja puhuivat keskenänsä, mitä heidän pitäis Jesukselle tekemän.
12. Mutta niinä päivinä tapahtui, että hän meni vuorelle rukoilemaan, ja hän oli yli yötä Jumalan tykö rukouksessa.
13. Ja kuin päivä tuli, kutsui hän opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoistakymmentä, jotka hän myös apostoleiksi nimitti:
14. Simonin, jonka hän myös Pietariksi kutsui, ja Andreaksen, hänen veljensä, Jakobin ja Johanneksen, Philippuksen ja Bartolomeuksen,
15. Matteuksen ja Toomaan, Jakobin Alphein pojan, ja Simonin, joka kutsutaan Zelotes,
16. Juudaan Jakobin pojan, ja Juudas Iskariotin, joka myös oli pettäjä.
17. Ja kuin hän meni alas heidän kanssansa, seisoi hän lakialla paikalla, ja hänen opetuslastensa joukko, ja suuri kansan paljous kaikesta Juudeasta ja Jerusalemista, ja rantalaiset Tyrosta ja Sidonista, jotka olivat

tulleet häntä kuulemaan, ja että he parannettaisiin taudeistansa,
18. Ja jotka vaivattiin riettasilta hengiltä; ja he paranivat.
19. Ja kaikki kansa pyysi häneen ruveta; sillä voima läksi hänestä ja paransi kaikki.
20. Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen, ja sanoi: autuaat te vaivaiset; sillä teidän on Jumalan valtakunta.
21. Autuaat, jotka nyt isootte; sillä teidät ravitaan. Autuaat, jotka nyt itkette; sillä teidän pitää nauraman.
22. Autuaat olette te, kuin ihmiset vihaavat teitä, ja eroittavat teidät, ja pilkkaavat teitä, ja hylkäävät teidän nimenne niinkuin kelvottoman, Ihmisen Pojan tähden.
23. Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat, sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; niin tekivät myös heidän isänsä prophetaille.
24. Mutta voi teitä rikkaita! sillä teillä on teidän lohdutuksenne.
25. Voi teitä, jotka ravitut olette! sillä teidän pitää isooman. Voi teitä, jotka nyt nauratte! sillä teidän pitää murehtiman ja itkemän.
26. Voi teitä, kuin kaikki ihmiset teitä kiittävät! sillä niin tekivät myös heidän isänsä väärille prophetoille.
27. Mutta minä sanon teille, jotka kuulette: rakastakaa vihollisianne: tehkäät hyvää niille, jotka teitä vihaavat:
28. Siunatkaat niitä, jotka teitä kiroilevat: rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vahingoittavat.
29. Ja joka sinua lyö poskelle, taritse myös hänelle toinen, ja joka sinulta vie kaapun, älä myös häneltä kiellä hametta.
30. Vaan anna jokaiselle, joka sinulta anoo, ja siltä, joka sinun omas ottaa, älä jälleen ano.
31. Ja niinkuin te tahdotte, että ihmisten pitää teille tekemän, niin tehkäät te heillekin.
32. Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä kiitos teille siitä on? sillä syntisetkin rakastavat niitä, joilta he rakastetaan.
33. Ja jos te teette hyvää hyväntekijöillenne, mikä kiitos teillä siinä on? sillä syntiset sen myös tekevät.
34. Ja jos te lainaatte niille, joilta te toivotte jälleen saavanne, mikä kiitos teillä siitä on? sillä syntisetkin lainaavat syntisille, että he tasan jälleen saisivat.
35. Kuitenkin rakastakaat teidän vihollisianne ja tehkäät hyvää, ja lainatkaat, ja älkäät mitään siitä toivoko: niin teidän palkkanne on suuri, ja teidän pitää oleman Ylimmäisen pojat; sillä hän on laupias kiittämättömiä ja pahoja kohtaan.
36. Olkaat sentähden laupiaat, niinkuin teidän Isännekin laupias on.
37. Älkäät tuomitko, ettei teitä tuomittaisi: älkäät sadatelko, ettei teitä sadateltaisi: anteeksi antakaat, niin

teille anteeksi annetaan.
38. Antakaat, ja teille annetaan: hyvän mitan, likistetyn ja sullotun, ja ylitsevuotavan he antavat teidän helmaanne; sillä juuri sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman.
39. Mutta hän sanoi heille vertauksen: taitaako sokia sokiaa taluttaa? eikö he molemmat hautaan lankee?
40. Ei ole opetuslapsi ylitse mestarinsa, mutta jokainen on täydellinen, kuin hän on niinkuin hänen mestarinsa.
41. Mutta kuinkas näet raiskan, joka on veljes silmässä, vaan et havaitse malkaa, joka on omassa silmässäs?
42. Eli kuinkas taidat sanoa veljelles: veljeni, pidä, minä otan raiskan, joka on silmässäs, ja et itse näe malkaa, joka on omassa silmässäs? Sinä ulkokullattu, ota ensin malka omasta silmästäs, ja katso sitte, jos taidat ottaa raiskan, joka on veljes silmässä.
43. Sillä ei ole se hyvä puu, joka tekee pahan hedelmän, eikä paha puu, joka tekee hyvän hedelmän.
44. Sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästänsä; sillä ei orjantappuroista koota fikunia, eikä ohdakkeista haeta viinamarjoja.
45. Hyvä ihminen tuottaa edes sydämensä hyvästä tavarasta hyvää, ja paha ihminen sydämensä pahasta tavarasta tuottaa edes pahaa. Sillä sydämen kyllyydestä hänen suunsa puhuu.
46. Mitä te siis minua kutsutte Herra, Herra! ja ette tee, mitä minä sanon?
47. Kuka ikänä tulee minun tyköni, ja kuulee minun sanani, ja tekee ne, sen minä osoitan teille, kenen kaltainen hän on.
48. Hän on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi, ja kaivoi syvään, ja pani perustuksen kallion päälle. Kuin siis vuo tuli, sysäsi virta sitä huonetta, ja ei voinut häntä liikuttaa; sillä se oli perustettu kallion päälle.
49. Mutta joka kuulee ja ei tee, se on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi maan päälle ilman perustusta, jota virta sysäsi, ja se kohta kukistui: jonka huoneen lankeemus oli suuri.

7 LUKU

1. Mutta kuin hän kansan kuullen oli päättänyt kaikki sanansa, meni hän Kapernaumiin.
2. Ja yhden sadanpäämiehen palvelia sairasti kuolemallansa, josta hän paljon piti.
3. Kuin hän siis Jesuksesta kuuli, lähetti hän Juudalaisten vanhimmat hänen tykönsä rukoilemaan häntä, että hän tulis ja parantais hänen palveliansa.

4. Kuin he tulivat Jesuksen tykö, rukoilivat he häntä hartaasti ja sanoivat: hän on mahdollinen, ettäs hänelle sen teet;
5. Sillä hän rakastaa meidän kansaamme ja rakensi meille synagogan.
6. Niin Jesus meni heidän kanssansa. Ja kuin ei hän silleen ollut kaukana huoneesta, lähetti sadanpäämies ystäviänsä hänen tykönsä, sanoen hänelle: Herra, älä vaivaa sinuas; sillä en ole minä mahdollinen, ettäs minun kattoni alle tulisit.
7. Sentähden en minä myös itsiäni lukenut mahdolliseksi tuleman sinun tykös; mutta sano sanalla, niin minun palveliani paranee.
8. Sillä minä olen myös ihminen vallan alle asetettu, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! niin hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja minun palvelialleni: tee se! ja hän tekee.
9. Mutta kuin Jesus sen kuuli, ihmetteli hän häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: minä sanon teille: en ole minä Israelissa senkaltaista uskoa löytänyt.
10. Ja kuin ne, jotka lähetetyt olivat, kotia palasivat, löysivät he palvelian terveenä, joka sairastanut oli.
11. Ja tapahtui sen jälkeen, että hän meni kaupunkiin, joka Nain kutsutaan, ja hänen kanssansa meni monta hänen opetuslastansa ja paljo väkeä.
12. Mutta kuin hän kaupungin porttia lähestyi, katso, kuollut kannettiin ulos, joka oli äitinsä ainoa poika, ja se oli leski. Ja paljo kaupungin kansasta kävi hänen kanssansa.
13. Kuin Herra hänen näki, armahti hän hänen päällensä ja sanoi hänelle: älä itke!
14. Ja meni ja rupesi paariin (ja kantajat seisahtivat,) ja hän sanoi: nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös!
15. Ja kuollut nousi istualle ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi sen äidillensä.
16. Ja pelko tuli kaikille, ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: suuri propheta on noussut meidän sekaamme, ja Jumala on kansaansa etsinyt.
17. Ja tämä sanoma kuului hänestä kaikkeen Juudeaan ja kaiken sen lähimaakunnan ympäri.
18. Ja Johannekselle ilmoittivat hänen opetuslapsensa näistä kaikista. Ja Johannes kutsui tykönsä kaksi opetuslastansa,
19. Ja lähetti Jesuksen tykö, sanoen: oletko se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?
20. Kuin nämät miehet tulivat hänen tykönsä, sanoivat he: Johannes Kastaja lähetti meidät sinun tykös, sanoen: oletkos sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?
21. Sillä hetkellä paransi hän monta taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja antoi monelle sokialle näön.

22. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: menkäät ja sanokaat jälleen Johannekselle, mitä te nähneet ja kuulleet olette: sokiat saavat näkönsä, ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille saarnataan evankeliumi,
23. Ja autuas on se, joka ei pahene minusta.
24. Ja kuin Johanneksen sanansaattajat menivät pois, rupes hän sanomaan Johanneksesta kansalle: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään?
25. Eli mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, pehmeisiin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa ovat ja herkullisesti elävät, ovat kuninkaallisissa kartanoissa.
26. Taikka mitä te menitte katsomaan? prophetaako? minä sanon teille: ja enempi kuin propheta.
27. Tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, valmistamaan sinun tietäs sinun etees.
28. Sillä minä sanon teille: niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtään suurempaa prophetaa kuin Johannes Kastaja: kuitenkin se, joka vähempi on Jumalan valtakunnassa, on suurempi häntä.
29. Ja kaikki kansa, joka hänen kuuli, ja Publikanit antoivat Jumalalle oikeuden ja kastettiin Johanneksen kasteella.
30. Mutta Pharisealaiset ja lainoppineet katsoivat ylön Jumalan neuvon itseänsä kohtaan, ja ei heitä kastettu häneltä.
31. Niin Herra sanoi: keneen siis minä tämän sukukunnan ihmiset vertaan? Ja kenenkä kaltaiset he ovat?
32. Ne ovat niiden lasten kaltaiset, jotka turulla istuvat ja huutavat toinen toisellensa ja sanovat: me olemme huilua soittaneet teidän edessänne, ja ette hypänneet: me olemme teille veisanneet murhevirsiä, ja ette itkeneet.
33. Sillä Johannes Kastaja tuli, ja ei syönyt leipää eikä juonut viinaa, ja te sanotte: hänellä on perkele.
34. Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanien ja syntisten ystävää:
35. Ja viisaus on vanhurskautettu kaikilta hänen lapsiltansa.
36. Niin yksi Pharisealaisista rukoili häntä ruualle kanssansa. Ja hän meni Phariseuksen huoneeseen ja aterioitsi.
37. Ja katso, yksi vaimo oli kaupungissa, joka oli syntinen, ja kuin hän sai kuulla, että hän aterioitsi Pharisealaisen huoneessa, toi hän lasin kallista voidetta.
38. Ja seisoi takana hänen jalkainsa juuressa itkien, ja rupesi kyyneleillänsä kastamaan hänen jalkojansa,

ja niitä päänsä hiuksilla kuivasi, ja suuta antoi hänen jalkainsa, ja voiteli ne voiteella.
39. Mutta kuin Pharisealainen sen näki, joka hänen kutsunut oli, sanoi hän itsellensä: jos tämä olis propheta, niin hän tietäis, mikä ja millainen tämä vaimo on, joka häneen rupee, että hän on syntinen.
40. Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: Simon, minulla on jotakin sinulle sanomista. Hän sanoi: Mestari, sanos.
41. Kaksi velkamiestä oli yhdellä lainaajalla: yksi oli velkaa viisisataa penninkiä ja toinen viisikymmentä.
42. Koska ei heillä ollut varaa maksaa, antoi hän molempain anteeksi. Sano siis, kumpi näistä häntä enemmän rakastaman pitää?
43. Simon vastaten sanoi: minä luulen, että se, jolle hän enemmän anteeksi antoi; hän sanoi: oikein sinä tuomitsit.
44. Ja hän käänsi itsensä vaimoa päin, ja sanoi Simonille: näetkös tämän vaimon? minä tulin sinun huoneeses, etkä sinä antanut vettä minun jaloilleni; mutta tämä kyynelillä kasti minun jalkani ja ne hiuksillansa kuivasi.
45. Et sinä minun suuta antanut, mutta tämä, sittenkuin hän tähän tuli, ei ole lakannut minun jalkaini suuta antamasta.
46. Et sinä minun päätäni öljyllä voidellut; mutta tämä voiteella minun jalkani voiteli.
47. Minä sanon sinulle: sentähden että hänelle paljo syntiä anteeksi annettiin, niin hän paljon rakasti; mutta jolle vähempi anteeksi annetaan, se vähemmän rakastaa.
48. Niin hän sanoi hänelle: sinun syntis ovat anteeksi annetut.
49. Niin rupesivat ne, jotka myös aterioitsivat, sanomaan keskenänsä: kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa?
50. Niin hän sanoi vaimolle: sinun uskos on sinun vapaaksi tehnyt: mene rauhaan.

8 LUKU

1. Ja sitte tapahtui, että hän vaelsi lävitse kaupungeita ja kyliä saarnaten ja ilmoittain evankeliumia Jumalan valtakunnasta, ja ne kaksitoistakymmentä hänen kanssansa,
2. Ja muutamat vaimot, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista, nimittäin: Maria, joka kutsuttiin Magdalena, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos,
3. Ja Johanna, Kusaan, Herodeksen voudin emäntä, ja Susanna ja monta muuta, jotka tavarastansa häntä palvelivat.
4. Mutta kuin paljo kansaa kokoontui, ja he riensivät jokaisesta kaupungista hänen tykönsä, sanoi hän

vertauksella:
5. Kylväjä meni ulos siementänsä kylvämään; ja kuin hän kylvi, lankesi muutama tien oheen, ja se tallattiin, ja taivaan linnut söivät sen.
6. Ja muutama lankesi kivistöön, ja kuin se tuli ylös, kuivettui se, ettei ollut märkyyttä.
7. Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat ynnä kävivät ylös ja tukahduttivat sen.
8. Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kuin se kävi ylös, teki se satakertaisen hedelmän. Kuin hän tämän sanoi, huusi hän: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.
9. Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: mikä olis tämä vertaus?
10. Niin hän sanoi: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaudet, mutta muille vertausten kautta, ettei heidän sitä pitäis näkemän, vaikka näkisivät, eikä ymmärtämän, vaikka he kuulisivat.
11. Mutta tämä on vertaus: siemen on Jumalan sana.
12. Mutta jotka tien oheen, ovat ne, jotka kuulevat; sitte tulee perkele ja ottaa sanan heidän sydämestänsä, ettei he uskoisi ja vapaaksi tulisi.
13. Mutta jotka kivistöön, ovat ne, kuin he kuulevat, ottavat he sanan ilolla vastaan; ja ei heillä ole juurta, hetkeksi he uskovat, ja kiusauksen ajalla lankeevat pois.
14. Mutta se mikä orjantappuroihin lankesi, ovat ne, jotka kuulevat, ja menevät pois, ja tukahutetaan surusta, rikkaudesta ja elämän hekumasta, eikä kanna hedelmää.
15. Mutta jotka hyvään maahan, ovat ne, jotka sanan kuulevat ja kätkevät hyvällä ja toimellisella sydämellä, ja saattavat hedelmän kärsivällisyydessä.
16. Niin ei kenkään, joka kynttilän sytyttää, peitä sitä astialla eli pane pöydän alle; mutta panee sen kynttilänjalkaan, että sisälle tulevaiset näkisivät valkeuden.
17. Sillä ei ole mitään salattu, joka ei ilmi tule, eikä peitetty, joka ei tiettäväksi ja julki tule.
18. Katsokaat siis, kuinka te kuulette; sillä jolla on, hänelle pitää annettaman: jolla taas ei ole, sekin kuin hänellä näkyy olevan, otetaan häneltä pois.
19. Niin tulivat hänen äitinsä ja veljensä hänen tykönsä, eikä saaneet häntä puhutella kansalta.
20. Ja se ilmoitettiin hänelle, sanoen: sinun äitis ja veljes seisovat ulkona ja tahtovat sinua nähdä.
21. Niin hän vastasi ja sanoi heille: minun äitini ja veljeni ovat ne, jotka Jumalan sanan kuulevat ja tekevät sen.
22. Ja yhtenä päivänä tapahtui, että hän haahteen astui ja hänen opetuslapsensa, ja sanoi heille: menkäämme ylitse toiselle rannalle, ja he menivät.
23. Mutta kuin he purjehtivat, niin hän nukkui, ja tuulispää nosti aallon meressä; ja he laineilta täytettiin, ja

olivat suuressa hädässä.
24. Niin he menivät ja herättivät häntä sanoen: Mestari, Mestari! me hukumme. Niin hän nousi ylös, nuhteli tuulta ja veden aaltoa; ja ne lakkasivat, ja tuli tyveneksi.
25. Niin hän sanoi heille: kussa teidän uskonne on? Mutta he peljästyivät ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: kuka siis tämä on? sillä hän käskee myös tuulta ja vettä, ja nekin ovat hänelle kuuliaiset.
26. Ja he purjehtivat Gadaralaisten maan puoleen, ja joka on Galilean kohdalla.
27. Ja kuin hän maalle meni, kohtasi hänen kaupungista mies, jolla olivat perkeleet jo kauvan aikaa olleet, ja joka ei pukenut vaatteita yllensä, eikä ollut huoneessa, vaan haudoissa.
28. Mutta kuin hän näki Jesuksen, huusi hän ja lankesi hänen eteensä maahan, ja sanoi suurella äänellä: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, ylimmäisen Jumalan Poika? Minä rukoilen sinua, älä minua vaivaa.
29. Sillä hän oli käskenyt riettaisen hengen ihmisestä mennä ulos, joka kauvan aikaa oli häntä vaivannut: ja hän oli kahleilla sidottu, ja jalkaraudoissa pidetty, ja rikkoi siteet, ja vietiin perkeleeltä korpeen.
30. Mutta Jesus kysyi häneltä ja sanoi: mikä sinun nimes on? hän sanoi: legio; sillä monta perkelettä oli häneen mennyt sisälle.
31. Ja he rukoilivat häntä, ettei hän käskisi heitä syvyyteen mennä.
32. Niin siellä oli suuri lauma sikoja syömässä vuorella. Ja he rukoilivat häntä, että hän sallis heidän niihin mennä. Ja hän salli heidät.
33. Niin perkeleet läksivät ulos ihmisestä ja menivät sikoihin, ja lauma syöksi itsensä äkisti jyrkältä mereen ja läkähtyi.
34. Mutta kuin paimenet näkivät, mitä tapahtui, pakenivat he, menivät pois ja ilmoittivat sen kaupungissa ja kylissä.
35. Niin he menivät ulos katsomaan sitä, mikä tapahtunut oli, ja tulivat Jesuksen tykö, ja löysivät sen ihmisen, josta perkeleet lähteneet olivat, istuvan vaatetettuna ja taidossansa Jesuksen jalkain juuressa; ja he pelkäsivät.
36. Mutta myös ne, jotka sen nähneet olivat, ilmoittivat heille, kuinka se perkeleeltä riivattu oli terveeksi tullut.
37. Ja kaikki Gadaralaiset lähimaakunnan joukko rukoili häntä menemään pois heidän tyköänsä; sillä heidän päällensä oli tullut suuri pelko. Niin hän meni haahteen ja tuli jälleen takaisin.
38. Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, rukoili häntä, että hän sais olla hänen kanssansa. Mutta Jesus laski hänen pois, sanoen:
39. Palaja kotias ja ilmoita, kuinka suuret työt Jumala sinulle teki. Ja hän meni pois ja saarnasi ympäri

kaiken kaupungin, kuinka suuret työt Jesus hänelle teki.
40. Ja tapahtui, kuin Jesus palasi, otti kansa hänen vastaan; sillä kaikki odottivat häntä.
41. Ja katso, mies tuli, jonka nimi oli Jairus, ja se oli synagogan päämies, ja lankesi Jesuksen jalkain juureen ja rukoili häntä tulemaan huoneesensa.
42. Sillä hänellä oli ainoa tytär, lähes kahdentoistakymmenen vuotinen, ja se kuoli. Mutta hänen mennessänsä ahdisti kansa häntä.
43. Ja yksi vaimo, joka oli punaista tautia kaksitoistakymmentä vuotta sairastanut, ja oli kaiken saatunsa parantajille kuluttanut, ja ei voitu keltään parannettaa;
44. Mutta kuin hän kävi takana ja rupesi hänen vaatteensa palteesen, niin kohta hänen verensä juoksu asettui.
45. Ja Jesus sanoi: kuka on se, joka minuun rupesi? Mutta kuin he kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka hänen kanssansa olivat: Mestari, kansa ahdistaa ja tunkee sinua, ja sinä sanot: kuka minuun rupesi?
46. Mutta Jesus sanoi: joku minuun rupesi, sillä minä tunsin voiman minusta lähteneen ulos.
47. Mutta kuin vaimo näki, ettei se salaa ollut, tuli hän vapisten, ja maahan lankesi hänen eteensä, ja julisti kaikelle kansalle, minkä syyn tähden hän oli häneen ruvennut, ja kuinka hän niin äkisti terveeksi tuli.
48. Mutta hän sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, tyttäreni, sinun uskos on sinua auttanut: mene rauhaan!
49. Kuin hän vielä puhui, tuli yksi synagogan päämiehiltä, sanoen hänelle: sinun tyttäres on kuollut: älä Mestaria vaivaa.
50. Vaan kuin Jesus sen kuuli, vastasi hän häntä, sanoen: älä pelkää: usko ainoastaan, niin hän paranee.
51. Mutta kuin hän huoneesen tuli sisälle; niin ei hän sallinut ketään tulla sisälle, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja sen lapsen isän ja äidin.
52. Ja he kaikki itkivät ja parkuivat häntä. Vaan hän sanoi: älkäät itkekö: ei hän ole kuollut, vaan makaa.
53. Ja he nauroivat häntä, tietäen, että se kuollut oli.
54. Niin hän ajoi kaikki ulos, rupesi hänen käteensä ja huusi, sanoen: piikainen, nouse ylös!
55. Ja hänen henkensä palasi, ja hän kohta nousi ylös. Ja käski hänelle antaa ruokaa.
56. Ja hänen vanhempansa hämmästyivät: mutta hän haastoi heitä kellekään sanomasta sitä mikä tapahtui.

9 LUKU

1. Mutta hän kutsui kokoon kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille voiman ja vallan kaikkein

perkeleiden ylitse, ja taudit parantaa,
2. Ja lähetti heitä saarnaamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita.
3. Ja sanoi heille: älkäät ottako mitään myötänne tielle, ei sauvoja, eikä myös säkkiä, eikä leipää, eikä rahaa: älkää myös kahta hametta pitäkö.
4. Ja johon huoneesen te tulette sisälle, siinä te olkaat ja siitä lähtekäät ulos.
5. Ja kuka ikänä ei teitä ota vastaan, niin menkäät pois siitä kaupungista ja puhdistakaat tomu teidän jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan.
6. Ja he menivät ulos ja vaelsivat kylissä, saarnaten evankeliumia, ja paransivat joka paikassa.
7. Mutta Herodes tetrarka kuuli kaikki, mitä häneltä tehty oli, ja hän epäili, että muutamat sanoivat Johanneksen nousseeksi kuolleista.
8. Muutamat taas Eliaan ilmaantuneen, ja muut, että joku prophetaista oli noussut ylös.
9. Ja Herodes sanoi: Johanneksen kaulan minä leikkasin; vaan kuka tämä lienee, josta minä senkaltaisia kuulen? Ja hän pyysi nähdä häntä.
10. Ja apostolit palasivat, ja juttelivat hänelle kaikki, mitä he olivat tehneet. Ja hän otti heidät tykönsä ja meni erinänsä Betsaidan kaupungin erämaahan.
11. Kuin kansa sen ymmärsi, seurasivat he häntä, ja hän otti heitä vastaan, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta, ja jotka parannusta tarvitsivat, teki hän terveeksi.
12. Mutta päivä rupesi jo laskemaan ja ne kaksitoistakymmentä tulivat ja sanoivat hänelle: päästä kansa menemään lähikyliin ja majoihin poikkeamaan, ruokaa saamaan; sillä me olemme täällä erämaassa.
13. Niin hän sanoi heille: antakaat te heille syötävää; mutta he sanoivat: ei meillä enempi ole kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme mene ja osta ruokaa kaikelle tälle kansalle;
14. Sillä heitä oli lähes viisituhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsillensa: pankaat heitä istumaan kuhunkin joukkoon viisikymmentä.
15. Ja he tekivät niin ja asettivat heidät kaikki aterioitsemaan.
16. Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, ja katsoi taivaasen ja siunasi niitä, ja mursi ja antoi opetuslapsille panna kansan eteen.
17. Ja he söivät kaikki ja ravittiin; ja koottiin tähteitä, jotka jäi, kaksitoistakymmentä koria muruja.
18. Ja tapahtui, kuin hän yksinänsä rukoilemassa oli, olivat myös opetuslapset hänen kanssansa, ja hän kysyi heiltä, sanoen: kenenkä sanoo kansa minun olevan?
19. Mutta ha vastasivat ja sanoivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, muutamat taas jonkun vanhoista prophetaista nousseen ylös.

20. Niin hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Vastasi Pietari ja sanoi: sinä olet Jumalan Kristus.
21. Ja hän haastoi heitä, ja kielsi heidät kellekään sitä sanomasta.
22. Ja sanoi: Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmita ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös.
23. Niin hän sanoi kaikille: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä joka päivä, ja seuratkaan minua.
24. Sillä joka henkensä tähdellä pitää tahtoo, hänen pitää sen kadottaman; mutta joka henkensä kadottaa minun tähteni, hän pitää sen tallella.
25. Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja itsensä kadottais, eli vahinkoon saattais?
26. Sillä kuka ikänä minua häpee ja minun sanojani, sitä Ihmisen Pojan pitää häpeemän, kuin hän ole tuleva hänen ja Isän ja pyhäin enkelien kunniassa.
27. Mutta minä totisesti sanon teille: muutamat ovat, jotka tässä seisovat, jotka ei maista kuolemaa, siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan.
28. Ja tapahtui kahdeksan päivän perästä näiden sanain jälkeen, että hän otti tykönsä Pietarin ja Johanneksen ja Jakobin, ja meni ylös vuorelle rukoilemaan.
29. Ja kuin hän rukoile, muuttui hänen kasvonsa ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi ja kiiltäväksi.
30. Ja katso, kaksi miestä puhui hänen kanssansa, jotka olivat Moses ja Elias,
31. Jotka näkyivät kunniassa ja ja puhuivat hänen menostansa, jonka hän täyttävä oli Jerusalemissa.
32. Mutta Pietari ja jotka hänen kanssansa olivat, olivat unesta raskautetut; mutta koska he heräsivät, näkivät he hänen kunniansa ja ne kaksi miestä, jotka seisoivat hänen tykönänsä.
33. Ja tapahtui, kuin he läksivät hänen tyköänsä, sanoi Pietari Jesukselle: Mestari, hyvä on meidän tässä olla, tehkäämme tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden; eikä tietänyt, mitä sanoi.
34. Ja hänen näitä puhuissansa, tuli pilvi ja varjosi ympäri heidät; mutta he peljästyivät, koska tulivat pilven sisälle.
35. Ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä.
36. Ja kuin ääni parhaallansa kuului, löysivät he Jesuksen yksin. Ja he vaikenivat, eikä mitään kellenkään niinä päivinä jutelleet niistä, mitkä he nähneet olivat.
37. Mutta tapahtui toisena päivänä, kuin he menivät alas vuorelta, kohtasi heitä paljo väkeä.

38. Ja katso, yksi mies huusi kansasta, sanoen: Mestari! minä rukoilen sinua, katso minun poikani puoleen; sillä hän on minulle ainokainen.
39. Ja katso, henki ottaa hänen, ja hän huutaa kohta, ja se repii häntä, niin että hän vaahtuu, ja se luopuu tuskalla hänestä, kuin hän häntä runtelee.
40. Ja minä rukoilin sinun opetuslapsias häntä ajamaan ulos, mutta ei he voineet.
41. Niin Jesus vastasi ja sanoi: oi uskomatoin ja nurja sukukunta! kuinka kauvan minun pitää teidän tykönänne oleman ja teitä kärsimän? Tuo poikas tänne.
42. Ja kuin hän vielä tulossa oli, repeli häntä perkele ja muserteli; mutta Jesus nuhteli rietasta henkeä, ja paransi pojan, ja antoi hänen jälleen isällensä.
43. Niin he kaikki hämmästyivät Jumalan kunniallista voimaa. Mutta koska kaikki ihmettelivät kaikkia niitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa:
44. Pankaat te nämät puheet korviinne; sillä tuleva on, että Ihmisen Poika annetaan ylön ihmisten käsiin.
45. Mutta ei he ymmärtäneet sitä sanaa, ja se oli heiltä peitetty, niin ettei he sitä ymmärtäneet; ja he pelkäsivät kysyä sitä sanaa häneltä.
46. Niin tuli myös kamppaus heidän keskenänsä, kuka heistä suurin olis.
47. Kuin Jesus näki heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti tykönsä,
48. Ja sanoi heille: kuka ikänä tämän poikaisen ottaa vastaan minun nimeeni, hän ottaa vastaan minun; ja kuka ikänä minun ottaa vastaan, hän ottaa vastaan sen, joka minun lähetti. Sillä joka vähin on teidän keskenänne, se pitää oleman suurin.
49. Niin Johannes vastasi ja sanoi: Mestari! me näimme yhden sinun nimes kautta perkeleitä ajavan ulos, ja me kielsimme häntä; sillä ei hän seuraa meitä.
50. Ja Jesus sanoi hänelle: älkäät kieltäkö; sillä joka ei ole meitä vastaan, hän on meidän puolestamme.
51. Mutta tapahtui, kuin aika täytetty oli, että hän piti täältä otettaman ylös, käänsi hän kasvonsa menemään Jerusalemin puoleen,
52. Ja lähetti sanansaattajat edellänsä, ja he menivät yhteen Samarialaisten kylään, majaa hänelle valmistamaan.
53. Ja ei ne häntä ottaneet vastaan, että hänen kasvonsa oli käännetty menemään Jerusalemia päin.
54. Mutta kuin hänen opetuslapsensa Jakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: Herra, tahdotkos, niin me sanomme, että tuli tulee taivaasta ja kadottaa heidät, niinkuin Eliaskin teki?
55. Mutta Jesus käänsi itsensä ja nuhteli heitä, sanoen: ette tiedä, minkäkaltaisen hengen te olette.
56. Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut kadottamaan ihmisten sieluja, mutta vapahtamaan. Ja he menivät

toiseen kylään.
57. Ja tapahtui heidän vaeltaissansa, että yksi tiellä sanoi: minä seuraan sinua, kuhunkas ikänä menet, Herra.
58. Ja Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat ja taivaan linnuilla pesät; mutta ei ihmisen Pojalla ole, kuhunka hän päänsä kallistaa.
59. Mutta hän sanoi toiselle: seuraa minua! niin se sanoi: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni.
60. Niin Jesus sanoi hänelle: anna kuolleet haudata kuolleitansa; mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa.
61. Ja toinen myös sanoi: Herra, minä seuraan sinua, mutta salli minun ensin mennä hyvästi jättämään niitä, jotka kotonani ovat.
62. Mutta Jesus sanoi hänelle: kuka ikänä kätensä auraan laskee ja taaksensa katsoo, ei se ole sovelias Jumalan valtakuntaan.

10 LUKU

1. Niin asetti Herra toiset seitsemänkymmentä, ja lähetti heitä kaksin ja kaksin edellänsä joka kaupunkiin ja paikkaan, kuhunka hän itse oli tuleva.
2. Niin hän sanoi heille: eloa tosin on paljo, vaan työväkeä on vähä: rukoilkaat siis elon Herraa, työväkeä lähettämään eloonsa.
3. Menkäät: katso, minä lähetän teidät niinkuin karitsat sutten keskelle.
4. Älkäät ottako säkkiä, eikä kukkaroa, eikä kenkiä, ja älkäät ketään tervehtikö tiellä.
5. Mutta kuhunka huoneesen te menette sisälle, niin sanokaat ensisti: rauha olkoon tälle huoneelle!
6. Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne jää hänen päällensä; mutta jos ei, niin se palajaa teille.
7. Mutta siinä huoneessa viipykäät, syökäät ja juokaat sitä, mitä heillä on; sillä työmies on palkkansa ansiollinen. Älkäät huoneesta huoneeseen käykö.
8. Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja he teitä ottavat vastaan, niin syökäät mitä teidän eteenne pannaan,
9. Ja parantakaat sairaita, joita siinä on, ja sanokaat heille: Jumalan valtakunta on teitä lähestynyt.
10. Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja ei he teitä ota vastaan, niin menkäät ulos sen kaduille, ja sanokaat:

11. Tomunkin, joka teidän kaupungistanne tarttui meihin, me pudistamme teille: kuitenkin se tietäkäät, että Jumalan valtakunta oli teitä lähestynyt.
12. Minä sanon teille: Sodomalle pitää sinä päivänä huokiampi oleman kuin sille kaupungille.
13. Voi sinua Koratsin! voi sinua Betsaida! sillä jos Tyrossa ja Sidonissa olisivat senkaltaiset voimalliset työt tehdyt kuin teidän tykönänne ovat tehdyt, niin he olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa istuneet ja parannuksen tehneet.
14. Kuitenkin Tyrolle ja Sidonille pitää huokiampi tuomiolle oleman kuin teille.
15. Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti korotettu, sinä pitää hamaan helvettiin alas sysättämän.
16. Joka teitä kuulee, se minua kuulee, ja joka teidät katsoo ylön, se katsoo ylön minun; mutta joka minun katsoo ylön, hän katsoo ylön sen, joka minun lähetti.
17. Niin ne seitsemänkymmentä palasivat ilolla, sanoen: Herra, perkeleetkin ovat sinun nimes kautta meidän allemme annetut.
18. Niin hän sanoi heille: minä näin saatanan taivaasta lankeevan niinkuin pitkäisen tulen.
19. Katso, minä annan teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, ja ei teitä mikään ole vahingoitseva,
20. Kuitenkin älkäät siitä iloitko, että henget teidän allenne annetaan; vaan iloitkaat paremmin, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaissa.
21. Sillä hetkellä riemuitsi Jesus hengessä ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, ettäs nämät salasit viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille : tosin, Isä, niin oli sinun hyvä tahtos.
22. Kaikki ovat minulle annetut Isältäni: ja ei tiedä kenkään, kuka on Poika, vaan Isä: ja kuka on Isä, vaan Poika ja kelle Poika tahtoo ilmoittaa.
23. Ja hän kääntyi opetuslastensa puoleen erinänsä, ja sanoi: autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, joita te näette:
24. Sillä minä sanon teille: monta prophetaa ja kuningasta tahtoivat nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet.
25. Ja katso, yksi lainoppinut nousi ja kiusasi häntä, sanoen: Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin?
26. Mutta hän sanoi hänelle: mitä laissa on kirjoitettu? kuinkas luet?
27. Ja hän vastasi ja sanoi: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydämestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun voimastas, ja kaikesta sinun mieleltäs: ja sinun lähimmäistäs niinkuin itsiäs.

28. Niin hän sanoi hänelle: oikein sinä vastasit; tee se, niin sinä saat elää.
29. Mutta hän tahtoi itsensä vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jesukselle: kukas minun lähimmäiseni on?
30. Jesus vastasi ja sanoi: yksi ihminen meni alas Jerusalemista Jerikoon, ja tuli ryövärien käsiin, jotka hänen alasti riisuivat ja haavoittivat, menivät pois ja jättivät hänen puolikuolleeksi.
31. Niin tapahtui, että yksi pappi sitä tietä vaelsi, ja kuin hän hänen näki, meni hän ohitse.
32. Niin myös Leviläinen, kuin hän tuli sille paikalle, ja näki hänen, ja meni ohitse.
33. Mutta yksi Samarialainen vaelsi, ja tuli hänen tykönsä, ja kuin hän näki hänen, armahti hän häntä,
34. Ja tuli ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti siihen öljyä ja viinaa, ja pani juhtansa päälle, ja vei hänen majaan, ja korjasi häntä.
35. Ja toisena päivänä matkusti hän, ja otti kaksi penninkiä ja antoi isännälle, ja sanoi hänelle: korjaa häntä, ja jos sinä enemmän kulutat, niin minä palatessani maksan sinulle.
36. Kuka siis näistä kolmesta oli sinun nähdäkses hänen lähimmäisensä, joka ryövärien käsiin oli tullut?
37. Niin hän sanoi: joka laupiuden teki hänen kohtaansa. Niin sanoi Jesus hänelle: mene ja tee sinä myös niin.
38. Niin tapahtui, kuin he vaelsivat, meni hän yhteen kylään, ja yksi vaimo, Martta nimeltä, otti hänen huoneesensa,
39. Ja hänellä oli sisar, joka kutsuttiin Maria, joka myös istui Jesuksen jalkain juureen ja kuulteli hänen puhettansa.
40. Mutta Martta teki paljon askareita palvellen heitä; hän tuli ja sanoi: Herra, etkös tottele, että minun sisareni jätti minun yksin askaroitsemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttais.
41. Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: Martta, Martta, paljon sinä suret ja pyrit.
42. Vaan yksi on tarpeellinen: Maria on hyvän osan valinnut, joka ei häneltä pidä otettaman pois.

11 LUKU

1. Ja tapahtui, että hän rukoili yhdessä paikassa, ja kuin hän lakkasi, sanoi hänelle yksi hänen opetuslapsistansa: Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsensa.
2. Niin hän sanoi heille: kuin te rukoilette, niin sanokaat: Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa, kuin taivaassa.
3. Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
4. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin kaikille meidän velvollisillemme anteeksi

annamme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta.
5. Ja hän sanoi heille: kellä teistä on ystävä, ja menee puoliyöstä hänen tykönsä, ja sanoo hänelle: ystäväni, lainaas minulle kolme leipää;
6. Sillä minun ystäväni tuli matkasta minun tyköni, ja ei minulla ole, mitä minä panen hänen eteensä.
7. Ja hän vastaa huoneestansa ja sanoo: älä minua vaivaa! ovi on jo suljettu, ja minun lapseni minun kanssani ovat vuoteessa: en minä voi nousta sinulle antamaan.
8. Minä sanon teille: ellei hän nouse ja anna hänelle, että hän on hänen ystävänsä, niin hän kuitenkin hänen ahkeruutensa tähden nousee ja antaa hänelle niin monta kuin hän tarvitsee.
9. Ja minä myös sanon teille: anokaat, niin teille annetaan: etsikäät, niin te löydätte: kolkuttakaat niin teille avataan.
10. Sillä jokainen joka anoo, se saa, ja joka etsii, se löytää, ja joka kolkuttaa, sille avataan.
11. Kuka teistä on isä, jolta poika anoo leipää, antaako hän hänelle kiven? eli jos hän anoo kalaa, antaako hän kalan edestä hänelle kärmeen?
12. Eli jos hän anoo munaa, antaako hän hänelle skorpionin?
13. Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, paljoa enemmin teidän taivaallinen Isänne antaa Pyhän Hengen sitä anovaisille.
14. Ja hän ajoi ulos perkeleen, joka oli mykkä. Ja tapahtui, kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui ja kansa ihmetteli.
15. Mutta muutamat heistä sanoivat: hän ajaa ulos perkeleitä beelsebubin, perkeleiden päämiehen kautta.
16. Mutta muut kiusasivat häntä ja anoivat häneltä tunnustähteä taivaasta.
17. Mutta että hän tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, joka erkanee itsiänsä vastaan, se tulee kylmille, ja huone lankee huoneen päälle.
18. Jos myös saatana on erinnyt itsiänsä vastaan, kuinka hänen valtakuntansa on seisovainen? että te sanotte minun perkeleitä belsebubin kautta ajavan ulos.
19. Mutta jos minä perkeleitä belsebubin kautta ajan ulos, kenenkä kautta teidän poikanne niitä ajavat ulos? Sentähden heidän pitää oleman teidän tuomarinne.
20. Mutta jos minä Jumalan sormella perkeleitä ajan ulos, niin tosin on Jumalan valtakunta teidän tykönne tullut.
21. Kuin väkevä haarniskoitu kotonsa varjelee, niin hänen omansa ovat rauhassa.
22. Mutta kuin häntä väkevämpi tulee ja voittaa hänen, niin hän ottaa pois kaikki hänen sota-aseensa, joihin hän turvasi, ja jakaa hänen saaliinsa,

23. Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa.
24. Kuin rietas henki lähtee ihmisestä, niin hän vaeltaa karkeita paikkoja, ja etsii lepoa; ja kuin ei hän löydä, niin hän sanoo: minä palajan minun huoneeseni, josta minä läksin.
25. Ja kuin hän tulee, löytää hän sen luudilla lakaistuksi ja kaunistetuksi.
26. Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta häntä pahempaa henkeä, ja kuin he sinne tulevat, asuvat he siellä: ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset.
27. Ja tapahtui, kuin hän näitä sanoi, korotti yksi vaimo kansan seasta äänensä ja sanoi: autuas on se kohtu, joka sinun kantanut on, ja ne nisät, joitas imit.
28. Niin hän sanoi: ja tosin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen.
29. Mutta kuin kansa kokoon tuli, rupesi hän sanomaan: tämä sukukunta on paha, etsii merkkiä, ja ei hänelle anneta merkkiä, vaan Jonan prophetan merkki.
30. Sillä niinkuin Jona oli Niniveläisille merkiksi, niin pitää myös Ihmisen Poika oleman tälle sukukunnalle.
31. Etelän kuningatar pitää nouseman tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa, ja heitä tuomitseman: sillä hän oli maan ääristä kuuleman Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon.
32. Niniven miehet pitää tuleman tuomiolle tämän sukukunnan kanssa, ja sen kadottaman; sillä he tekivät parannuksen Jonan saarnasta, ja katso tässä on enempi kuin Jona.
33. Ei sytytä kenkään kynttilää ja pane kätköön eikä vakan alle, mutta kynttiläjalkaan, että sisälle tulevaiset valkeuden näkisivät.
34. Silmä on ruumiin valkeus: kuin siis sinun silmäs on yksinkertainen, niin myös koko sinun ruumiis on valaistu; mutta kuin se paha on, niin myös sinun ruumiis on pimiä.
35. Katso siis, ettei se valkeus, joka sinussa on, olisi pimeys.
36. Sentähden jos koko sinun ruumiis on valaistu, ja ei ole siinä yhtään pimiää paikkaa, niin se tulee kokonansa valaistuksi, koska valkeus niinkuin kirkkaalla leimauksella sinun valaisee.
37. Ja hänen puhuissansa rukoili häntä yksi Pharisealainen ruoalle kanssansa; niin hän meni ja atrioitsi.
38. Mutta kuin Pharisealainen näki, ihmetteli hän, ettei hän ensin itsiänsä pessyt ennen ruan aikaa.
39. Niin sanoi Herra hänelle: nyt te Pharisealaiset, ulkoa te maljan ja vadin puhdistatte, mutta sisälliset teissä ovat täynnä raatelusta ja pahuutta.
40. Te hullut, eikö se, joka ulkoisen puolen teki, tehnyt myös sisälmäistä puolta?
41. Kuitenkin antakaa almua niistä, mitä teillä on, ja katso, niin teille ovat kaikki puhtaat.
42. Mutta voi teitä, te Pharisealaiset! että te kymmenykset teette mintuista ja ruuasta, ja kaikkinaisista kaaleista, ja jätätte pois tuomion ja Jumalan rakkauden: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän.

43. Voi teitä, te Pharisealaiset! jotka rakastatte ylimmäisiä istuimia synagogissa ja tervehdyksiä turulla.
44. Voi teitä, te kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! sillä te olette niinkuin peitetyt haudat, joiden päällä ihmiset tietämättä käyvät.
45. Niin vastasi yksi lainoppineista ja sanoi hänelle: Mestari, näillä sanoilla sinä myös meitä pilkkaat.
46. Niin hän sanoi: voi teitäkin, te lainoppineet! sillä te raskautatte ihmiset kuormilla, jotka ovat työläät kantaa, ja ette itse yhdellä sormellannekaan tahdo niihin kuormiin ruveta.
47. Voi teitä, että te rakennatte prophetain hautoja, mutta tiedän isänne tappoivat ne.
48. Niin te tosin todistatte ja suostutte teidän isäinne töihin; sillä he tappoivat ne, mutta te rakennatte niiden haudat.
49. Sentähden myös Jumalan viisaus sanoi: minä lähetän heidän tykönsä prophetat ja apostolit, ja muutamat niistä he tappavat ja vainoovat:
50. Että tältä sukukunnalta pitää etsittämän kaikkein prophetain veri, joka on vuodatettu maailman alusta,
51. Abelin verestä hamaan Sakariaan vereen asti, joka hukattiin alttarin ja templin vaiheella; tosin minä sanon teille, se pitää etsittämän tältä sukukunnalta.
52. Voi teitä lainoppineet! sillä te olette ottaneet taidon avaimen: itse ette menneet sisälle, ja sisälle meneväisiä te kielsitte.
53. Mutta kuin hän oli nämät heille sanonut, rupesivat lainoppineet ja Pharisealaiset kovin häntä ahdistamaan ja viettelemään häntä puhumaan monesta,
54. Ja väijyivät häntä ja pyysivät jotakin onkia hänen suustansa, kantaaksensa hänen päällensä.

12 LUKU

1. Kuin monta tuhatta ihmistä kokoontuivat, niin että he toinen toistansa tallasivat, rupesi hän sanomaan opetuslapsillensa: kavahtakaat ensisti Pharisealaisten hapatusta, joka on ulkokullaisuus;
2. Sillä ei ole mitään peitetty, joka ei ilmi tule, eikä ole salattu, mikä ei tiettäväksi tule.
3. Sentähden ne, mitä te pimeydessä sanotte, pitää valkeudessa kuultaman, ja mitä te korvaan puhuneet olette kammioissa, se pitää saarnattaman kattoin päällä.
4. Mutta minä sanon teille, minun ystävilleni: älkäät niitä peljätkö, jotka ruumiin tappavat, ja ei ole heidän sitte enempää tekemistä.
5. Mutta minä tahdon osoittaa teille, ketä teidän tulee peljätä: peljätkää sitä, jolla on valta, sittekuin hän tappanut on, myös helvettiin sysätä; totta minä sanon teille: sitä te peljätkäät.

6. Eikö viisi varpusta myydä kahteen ropoon? ja ei yksikään heistä ole Jumalan edessä unohdettu.
7. Ovat myös kaikki teidän päänne hiukset luetut. Älkäät siis peljätkö: te olette paremmat kuin monta varpusta.
8. Mutta minä sanon teille: jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen myös Ihmisen Poika on tunnustava Jumalan enkelien edessä:
9. Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, se pitää kiellettämän Jumalan enkelien edessä.
10. Ja joka puhuu sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei sitä anteeksi anneta.
11. Kuin he teitä vetävät synagogiin, esivallan ja valtamiesten eteen, niin älkäät murehtiko, kuinka taikka mitä teidän edestänne vastaaman pitää, eli mitä teidän pitää sanoman.
12. Sillä Pyhä Henki opettaa teitä sillä hetkellä, mitä teidän tulee sanoa.
13. Niin sanoi hänelle yksi kansasta: Mestari, sanos minun veljelleni, että hän jakais minun kanssani perinnön.
14. Mutta hän sanoi hänelle: ihminen, kuka pani minun tuomariksi eli jakomieheksi teidän välillänne?
15. Ja hän sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat ahneutta; sillä ei jonkun elämä siinä seiso, että hänellä paljo kalua on.
16. Niin hän sanoi heille vertauksen, sanoen: yhden rikkaan miehen maa kasvoi hyvin.
17. Ja hän ajatteli itsellänsä ja sanoi: mitä minä teen, ettei minulla ole, kuhunka minä kokoon eloni?
18. Ja sanoi: sen minä teen: minä maahan jaotan aittani, ja rakennan suuremmat, ja kokoon sinne kaiken tuloni ja hyvyyteni,
19. Ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on pantu paljo hyvyyttä moneksi vuodeksi: lepää, syö, juo, riemuitse.
20. Mutta Jumala sanoi hänelle: sinä tyhmä! tänä yönä sinun sielus sinulta pois otetaan: kuka ne sitte saa, joita sinä valmistanut olet?
21. Niin on myös se, joka itsellensä tavaraa kokoo, ja ei ole rikas Jumalassa.
22. Niin hän sanoi opetuslapsillensa: sentähden sanon minä teille: älkäät murehtiko elämästänne, mitä teidän pitä syömän, eikä ruumiistanne, millä te itseänne verhoitatte.
23. Henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis parempi kuin vaate.
24. Katselkaat kaarneita: ei he kylvä eikä niitä, ei heillä ole myös kellaria eikä aittaa, ja Jumala elättää heidät: kuinka paljoa paremmat te olette kuin linnut?
25. Mutta kuka teistä murheellansa voi lisätä varrellensa yhden kyynärän?
26. Sentähden ellette siis voi sitä, mikä vähin on, miksi te muista murehditte?

27. Katselkaat kukkasia, kuinka ne kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää; ja minä sanon teille: ei Salomo kaikessa kunniassansa niin ollut vaatetettu kuin yksi heistä.
28. Jos siis ruohon, joka tänäpänä kedolla seisoo jo huomenna pätsiin heitetään, Jumala niin vaatettaa, eikö hän paljoa enemmin teidän sitä te, te vähäuskoiset?
29. Sentähden, älkäät etsikö, mitä teidän syömän eli juoman pitää, ja älkäät surulliset olko.
30. Sillä näitä kaikkia pakanat maailmassa pyytävät; mutta teidän Isänne tietää, että te näitä tarvitsette.
31. Vaan paremmin etsikäät Jumalan valtakuntaa, niin nämät kaikki teille annetaan.
32. Älä pelkää, piskuinen lauma; sillä teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan.
33. Myykäät, mitä teillä on, ja antakaat almua. Tehkäät teillenne säkit, jotka ei vanhene, puuttumatoin tavara taivaissa, kuhunka ei varas ulotu, ja kussa ei koi raiskaa.
34. Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne.
35. Olkoon teidän kupeenne vyötetyt ja teidän kynttilänne sytytetyt.
36. Ja olkaat te niiden ihmisten kaltaiset, jotka odottavat Herraansa häistä palajavan: että kuin hän tulee ja kolkuttaa, niin he hänelle avaavat.
37. Autuaat ovat ne palveliat, jotka Herra tultuansa löytää valvomasta. Totisesti sanon minä teille: hän sonnustaa itsensä ja asettaa heidät aterioitsemaan, ja tulee ja palvelee heitä.
38. Ja jos hän tulee toisessa vartiossa, eli kolmannessa vartiossa tulee, ja näin löytää, autuaat ovat ne palvelia.
39. Mutta se tietäkäät, että jos perheen-isäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, tosin hän valvois eikä sallisi huonettansa kaivettaa.
40. Sentähden olkaat te myös valmiit: sillä, millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika.
41. Niin sanoi Pietari hänelle: Herra, sanotkos tämän vertauksen meille, eli myös kaikille?
42. Mutta Herra sanoi: kuka on uskollinen ja toimellinen perheenhaltia, jonka Herra asettaa perheensä päälle, oikialla ajalla määrättyä osaa antamaan.
43. Autuas on se palvelia, jonka Herra tultuansa niin löytää tehneen.
44. Totisesti sanon minä teille: hän asettaa hänen kaiken tavaransa päälle.
45. Mutta jos palvelia sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemasta, ja rupee palkollisia hosumaan, ja syömään ja juomaan ja juopumaan,
46. Niin tulee palvelian herra sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jota ei hän tiedä, ja eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan uskottomain kanssa.
47. Mutta sen palvelian, joka tiesi Herransa tahdon, ja ei itsiänsä valmistanut eikä tehnyt hänen tahtonsa

jälkeen, täytyy paljon haavoja kärsiä.
48. Joka taas ei tietänyt, ja kuitenkin teki haavain ansion, sen pitää vähemmän haavoja kärsimän; sillä kenelle paljo annettu on, siltä paljon etsitään, ja jonka haltuun paljo on annettu, sitä enempi anotaan.
49. Minä tuli sytyttämään tulta maan päälle, ja mitä minä tahdon, vaan että se jo palais?
50. Mutta minun pitää kasteella kastettaman, ja kuinka minä ahdistetaan siihenasti että se täytetään?
51. Luuletteko, että minä tulin rauhaa lähettämään maan päälle? En, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta.
52. Sillä tästedes pitää viisi oleman eroitetut yhdessä huoneessa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan.
53. Isä eroitetaan poikaansa vastaan ja poika isää vastaan, äiti tytärtä vastaan ja tytär äitiä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan.
54. Niin hän sanoi myös kansalle: kuin te näette pilven lännestä nousevan, niin te kohta sanotte: sade tulee; niin myös tuleekin.
55. Ja kuin te näette etelän tuulevan, niin te sanotte: helle tulee; niin myös tuleekin.
56. Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te taidatte koetella, miksi ette siis tätä aikaa koettele?
57. Minkätähden siis ette myös itsestänne tuomitse, mikä oikia on?
58. Sillä kuin sinä menet riitaveljes kanssa esivallan eteen, niin pyydä tiellä hänestä päästä; ettei hän sinua tuomarin eteen vetäisi, ja tuomari antais sinua ylön pyövelille, ja pyöveli heittäis sinun torniin.
59. Minä sanon sinulle: et sinä sieltä ennen pääse ulos, kuin sinä viimeisen rovon maksat.

13 LUKU

1. Ja olivat muutamat sillä ajalla siinä, jotka ilmoittivat hänelle Galilealaisista, joiden veren Pilatus oli heidän uhriensa kanssa sekoittanut.
2. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: luuletteko, että nämät Galilealaiset olivat syntiset kaikkein Galilealaisten suhteen, että heidän senkaltaista täytyi kärsiä?
3. Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitänne, niin te kaikki niin hukkaan tulette.
4. Taikka luuletteko, että ne kahdeksantoistakymmentä, joiden päälle Siloan torni lankesi ja tappoi heidät, olivat vialliset kaikkein ihmisten suhteen, jotka Jerusalemissa asuvat?
5. Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitänne, niin te kaikki niin hukkaan tulette.
6. Mutta hän sanoi tämän vertauksen: yhdellä oli fikunapuu, hänen viinamäessänsä istutettu, ja hän tuli etsein hedelmää hänestä ja ei löytänyt.

7. Niin hän sanoi viinamäen rakentajalle: katso, minä olen kolme vuotta tullut ja etsinyt hedelmää tästä fikunapuusta, ja en löydä, hakkaa se pois: miksi se myös maata turmelee?
8. Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: herra, anna hänen vielä tämä vuosi olla, niin kauvan kuin minä kaivan hänen ympärinsä ja sonnitan:
9. Jos hän sittekin hedelmän tekis; jollei, niin hakkaa se sitte pois.
10. Mutta hän opetti sabbatina yhdessä synagogassa,
11. Ja katso, siellä oli vaimo, jolla oli sairauden henki kahdeksantoistakymmentä vuotta ollu, ja kävi kumarruksissa, eikä voinut ikänä itsiänsä ojentaa.
12. Mutta kuin Jesus sen näki, kutsui hän hänen tykönsä ja sanoi hänelle: vaimo, sinä olet päässyt taudistas.
13. Ja hän pani kätensä hänen päällensä, ja kohta se ojensi ylös itsensä ja kiitti Jumalaa.
14. Niin vastasi synagogan päämies ja närkästyi, että Jesus paransi sabbatina, ja sanoi kansalle: kuusi päivää ovat, joina sopii työtä tehdä; niinä te tulkaat ja antakaat teitä parantaa, ja ei sabbatin päivänä.
15. Niin vastasi häntä Herra ja sanoi: sinä ulkokullattu! eikö kukin teistä päästä nautaansa eli aasiansa sabbatina seimestä ja johdata juomaan?
16. Eikö myös tämä Abrahamin tytär pitäisi sabbatina päästettämän tästä siteestä, jonka, katso, saatana on kahdeksantoistakymmentä vuotta sitonut?
17. Ja kuin hän näitä sanoi, niin häpesivät kaikki, jotka häntä vastaan olivat. Ja kaikki kansa iloitsi kaikista kunniallisista töistä, joita häneltä tehtiin.
18. Niin hän sanoi: kenenkä vertainen on Jumalan valtakunta, ja kenenkä kaltaiseksi minä sen teen?
19. Se on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi yrttitarhaansa; ja se kasvoi ja tuli suureksi puuksi ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille.
20. Ja hän taas sanoi: kenenkä vertaiseksi minä Jumalan valtakunnan teen?
21. Se on hapatuksen kaltainen, jonka vaimo otti, ja pani sen kolmeen jauhovakkaan, siihenasti kuin se kaikki happani.
22. Ja hän vaelsi kaupunkien ja kyläin kautta opettain, ja matkusti Jerusalemia päin.
23. Niin sanoi yksi hänelle: Herra, vähäkö niitä on, jotka autuaaksi tulevat? Ja hän sanoi heille:
24. Pyytäkäät ahtaasta portista mennä sisälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sisälle, ja ei taida.
25. Kuin perheenisäntä on noussut ja oven sulkenut, ja te rupeette ulkona seisomaan ja oven päälle kolkuttamaan ja sanomaan: Herra, Herra, avaa meille! ja hän vastaa ja sanoo teille: en minä teitä tunne,

kusta te olette;
26. Niin te rupeette sanomaan: me olemme syöneet ja juoneet sinun edessäs, ja meidän kaduillamme sinä opetit.
27. Ja hän on sanova: minä sanon teille: en minä teitä tunne, kusta te olette; menkäät pois minun tyköäni, kaikki te väärintekiät.
28. Siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys, kuin te näette Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin ja kaikki prophetat Jumalan valtakunnassa, mutta itsenne ajettavan ulos.
29. Ja heidän pitää tuleman idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ja Jumalan valtakunnassa istuman.
30. Ja katso, ne ovat viimeiset, jotka tulevat ensimäisiksi, ja ne ovat ensimäiset, jotka tulevat viimeisiksi.
31. Sinä päivänä tulivat muutamat Pharisealaiset ja sanoivat hänelle: lähde ulos ja mene täältä pois; sillä Herodes tahtoo sinua tappaa.
32. Ja hän sanoi heille: menkäät ja sanokaat sille ketulle: katso, minä ajan ulos perkeleitä, ja parannan tänäpänä ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä lopetetaan.
33. Kuitenkin pitää minun tänäpänä ja huomenna ja toisena huomenna vaeltaman; sillä ei tapahdu, että propheta muualla hukataan kuin Jerusalemissa.
34. Jerusalem, Jerusalem, joka tapat prophetat ja kivität niitä, jotka sinun tykös lähetetään, kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipiensä alle, ja ette tahtoneet?
35. Katso, teidän huoneenne jätetään teille kylmille. Totisesti sanon minä teille: ei teidän pidä minua näkemän, siihenasti kuin se aika tulee, jona te sanotte: siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

14 LUKU

1. Ja tapahtui, että hän tuli yhden Pharisealaisten päämiehen huoneesen sabbatina rualle, ja he vartioitsivat häntä.
2. Ja katso, siinä oli vesitautinen ihminen hänen edessänsä.
3. Niin Jesus vastaten sanoi lainoppineille ja Pharisealaisille: sopiiko sabbatina parantaa? Niin he vaikenivat.
4. Mutta hän rupesi häneen, ja paransi hänen, ja pääsi menemään.
5. Ja hän vastaten sanoi heille: kenenkä teistä nauta eli aasi putoo kaivoon, eikö hän kohta sabbatin päivänä häntä ota ylös?
6. Ja ei he taitaneet häntä tähän vastata.
7. Mutta hän sanoi vieraille vertauksen, koska hän ymmärsi, kuinka he valitsivat ylimmäisiä istuimia,

sanoen heille:
8. Kuinka joltakulta häihin kutsuttu olet, niin älä istu ylimmäiseen siaan, ettei joku kunniallisempi sinua ole häneltä kutsuttu,
9. Ja tulee se, joka sinun ja hänen on kutsunut, ja sanoo sinulle: anna tälle siaa! ja niin sinä häpiällä menet alemma istumaan.
10. Mutta kuin kutsuttu olet, niin mene ja istu alemmaiseen siaan, että se, joka sinun kutsunut on, tulis ja sanois sinulle: ystäväni, nouse ylemmä; silloin on sinulle kunnia niiden edessä, jotka ynnä kanssas atrioitsevat.
11. Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.
12. Mutta hän sanoi myös sille, joka hänen kutsunut oli: kuin päivällistä tai ehtoollista teet, niin älä kutsu ystäviäs, eli veljiäs, ei lankojas, taikka rikkaita kylänmiehiäs: ettei he joskus sinua myös jälleen kutsu, ja sinulle maksa.
13. Mutta kuin pidot teet, niin kutsut köyhiä, raajarikkoja, ontuvia, sokeita:
14. Niin sinä olet autua; sillä ei heillä ole varaa sinulle maksaa, sillä sinulle pitää maksettaman vanhurskasten ylösnousemisessa.
15. Mutta kuin yksi ynnä atrioitsevista nämät kuuli, sanoi hän hänelle: autuas on se, joka syö leipää Jumalan valtakunnassa.
16. Niin hän sanoi hänelle: yksi ihminen teki suuren ehtoollisen ja kutsui monta,
17. Ja lähetti palveliansa ehtoollisen hetkellä sanomaan kutsutuille: tulkaat, sillä kaikki ovat valmistetut.
18. Ja he rupesivat järjestänsä kaikki itseänsä estelemään: ensimäinen sanoi hänelle: minä ostin pellon, ja minun pitää menemän sitä katsomaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.
19. Ja toinen sanoi: minä ostin viisi paria härkiä, ja menen niitä koettelemaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni.
20. Ja kolmas sanoi: minä olen emännän nainut, ja en taida sentähden tulla.
21. Ja kuin se palvelia tuli, sanoi hän nämät herrallensa. Silloin perheenisäntä vihastui ja sanoi palveliallensa: mene nopiasti kaupungin kaduille ja kujille ja saata tänne vaivaiset ja raajarikot, ontuvat ja sokiat.
22. Ja palvelia sanoi: herra, minä olen tehnyt niinkuin sinä käskit, ja vielä nyt siaa on.
23. Ja herra sanoi palvelialle: men maanteille ja aidoille, ja vaadi heitä sisälle tulemaan, että minun huoneeni täytettäisiin.
24. Sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka kutsuttiin, pidä maistaman minun

ehtoollistani.
25. Niin vaelsi paljo väkeä hänen kanssansa, ja hän kääntyi ja sanoi heille:
26. Jos joku tulee minun tyköni, ja ei vihaa isäänsä ja äitiänsä, ja emäntäänsä ja lapsiansa, ja veljiänsä ja sisariansa, ja päälliseksi omaa henkeänsä, ei se taida olla minun opetuslapseni.
27. Ja joka ei kanna ristiänsä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni.
28. Sillä kuka teistä on, joka tahtoo tornia rakentaa; eikö hän ennen istu ja laske kulutusta, jos hänellä on varaa sitä täyttää?
29. Ettei, kuin hän perustuksen laskenut on, ja ei voi sitä täyttää, kaikki, jotka sen näkevät, rupee pilkkaamaan häntä,
30. Sanoen: tämä ihminen rupesi rakentamaan, ja ei voinut täyttää.
31. Taikka kuka kuningas tahtoo mennä sotimaan toista kuningasta vastaan; eikö hän ennen istu ja ajattele, jos hän voi kymmenellä tuhannella kohdata sen, joka häntä vastaan tulee kahdellakymmenellä tuhannella?
32. Muutoin, kuin hän vielä kaukana on, niin hän lähettää hänelle sanan ja rukoilee rauhaa.
33. Niin siis jokainen teistä, joka ei luovu kaikista mitä hänellä on, ei se taida olla minun opetuslapseni.
34. Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, milläs sitte suolataan?
35. Ei se maahan eikä sontaan ole sovelias: he heittävät sen pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.

15 LUKU

1. Mutta hänen tykönsä tulivat kaikki Publikanit ja syntiset, kuulemaan häntä.
2. Ja Pharisealaiset ja kirjanoppineet napisivat ja sanoivat: tämä syntisiä vastaan ottaa ja syö heidän kanssansa.
3. Niin hän sanoi heille tämän vertauksen, sanoen:
4. Kuka on teistä se ihminen, jolla on sata lammasta, ja jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän jätä yhdeksänkymmentä ja yhdeksän korpeen, ja mene sen jälkeen, joka kadonnut on, siihenasti että hän sen löytää?
5. Ja kuin hän sen löytää, niin hän panee sen olallensa, iloiten.
6. Ja kuin hän tulee kotiansa, niin hän kutsuu kokoon ystävänsä ja kylänsä miehet, ja sanoo heille: iloitkaat minun kanssani: sillä minä löysin lampaani, joka kadonnut oli.
7. Minä sanon teille: niin pitää ilo oleman taivaassa yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa, enemmin

kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä hurskaasta, jotka ei parannusta tarvitse.
8. Taikka kuka vaimo on, jolla on kymmenen penninkiä, jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän sytytä kynttilää, ja lakaise huonetta, ja etsi visusti niinkauvan kuin hän sen löytää?
9. Ja kuin hän sen löytänyt on, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja kylänsä vaimot, ja sanoo: iloitkaat minun kanssani; sillä minä löysin penninkini, jonka minä kadotin.
10. Niin myös, sanon minä teille, pitää ilo oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa.
11. Ja hän sanoi: yhdellä miehellä oli kaksi poikaa,
12. Ja nuorempi heistä sanoi isällensä: isä, anna minulle osa tavarasta, joka minulle tulee. Ja hän jakoi heille tavaran.
13. Ja ei kauvan sen jälkeen, kuin nuorempi poika oli kaikki koonnut, meni hän kaukaiselle maakunnalle, ja hukkasi siellä tavaransa irstaisuudessa.
14. Mutta kuin hän kaikki oli tuhlannut, niin tuli suuri nälkä kaikkeen siihen maakuntaan; ja hän rupesi hätääntymään,
15. Ja meni pois ja suostui yhteen sen maakunnan kauppamieheen, joka hänen lähetti maakyliinsä kaitsemaan sikojansa.
16. Ja hän pyysi vatsaansa ravalla täyttää, jota siat söivät, ja ei kenkään hänelle sitäkään antanut.
17. Mutta kuin hän mielensä malttoi, sanoi hän: kuinka monella minun isäni palkollisella on kyllä leipää, ja minä kuolen nälkään!
18. Minä nousen ja käyn minun isäni tykö ja sanon hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessäs,
19. Ja en ole silleen mahdollinen sinun pojakses kutsuttaa: tee minua niinkuin yhden palkollisistas.
20. Ja hän nousi ja tuli isänsä tykö. Mutta kuin hän vielä taampana oli, näki hänen isänsä hänen, ja armahti hänen päällensä, ja juosten lankesi hänen kaulaansa, ja suuta antoi hänen.
21. Mutta poika sanoi hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessäs, ja en ole mahdollinen tästedes sinun pojakses kutsuttaa.
22. Niin sanoi isä palvelioillensa: tuokaat tänne ne parhaat vaatteet, ja pukekaat hänen yllensä, ja antakaat sormus hänen käteensä, ja kengät hänen jalkoihinsa,
23. Ja tuokaat syötetty vasikka, ja tappakaat se, ja syökäämme ja riemuitkaamme;
24. Sillä tämä minun poikani oli kuollut, ja virkosi jälleen: hän oli kadonnut, ja on taas löydetty; ja rupesivat riemuitsemaan.

25. Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla, ja kuin hän tuli ja huonettä lähestyi, kuuli hän laulun ja hypyt.
26. Niin hän kutsui yhden palvelioistansa ja kysyi: mikä se on?
27. Niin se sanoi hänelle: sinun veljes tuli, ja isäs antoi tappaa syötetyn vasikan, että hän sai hänen terveenä jälleen.
28. Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; hänen isänsä meni siis ulos, ja neuvoi häntä.
29. Mutta hän vastasi ja sanoi isällensä: katso, niin monta vuotta minä palvelen sinua, ja en ole koskaan sinun käskyäs käynyt ylitse, ja et sinä ole minulle vohlaakaan antanut, riemuitakseni ystäväini kanssa.
30. Mutta että tämä sinun poikas tuli, joka tavaransa on tuhlannut porttoin kanssa, tapoit sinä hänelle syötetyn vasikan.
31. Mutta hän sanoi hänelle: poikani! sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki mitä minun on, se on sinun.
32. Niin piti sinunkin riemuitseman ja iloitseman; sillä tämä sinun veljes oli kuollut ja virkosi jälleen, hän oli kadonnut ja on taas löydetty.

16 LUKU

1. Mutta hän sanoi myöskin opetuslapsillensa: oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltia, ja hänen edessänsä kannettiin hänen päällensä, että hän oli hukuttanut hänen hyvyytensä.
2. Ja hän kutsui hänen ja sanoi hänelle: miksi minä sinusta sen kuulen? tee luku hallituksestas; sillä et sinä saa tästedes hallita.
3. Niin huoneenhaltia sanoi itsellensä: mitä minä teen, sillä minun herrani ottaa minulta pois hallituksen? en minä voi kaivaa, häpeen minä kerjätä.
4. Minä tiedän, mitä minä teen, että kuin minä viralta pannaan pois, niin he korjaavat minun huoneesensa.
5. Ja hän kutsui tykönsä kaikki herransa velvolliset ja sanoi ensimäiselle: kuinka paljo sinä olet minun herralleni velkaa?
6. Mutta se sanoi: sata tynnyriä öljyä. Ja hän sanoi hänelle: ota kirjas ja istu pian, ja kirjoita viisikymmentä.
7. Sitte hän sanoi toiselle: kuinka paljon sinä olet velkaa? ja se sanoi: sata puntaa nisuja. Hän sanoi hänelle: ota kirjas ja kirjoita kahdeksankymmentä.
8. Ja herra kiitti väärää huoneenhaltiata, että hän toimellisesti teki; sillä tämän maailman lapset ovat toimellisemmat kuin valkeuden lapset heidän sukukunnassansa.
9. Ja minä myös sanon teille: tehkäät teillenne ystäviä väärästä mammonasta, että kuin te tarvitsette, niin

he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin.
10. Joka vähemmässä on uskollinen, se on myös paljossa uskollinen, ja joka vähemmässä on väärä, se on myös paljossa petollinen.
11. Jollette siis ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille sitä uskoo, mikä oikia on?
12. Ja ellette ole olleet toisen omassa uskolliset, kuka teille antaa sen, mikä teidän omanne on?
13. Ei yksikään palvelia taida kahta herraa palvella; sillä taikka hän yhtä vihaa ja toista rakastaa, eli yhdessä hän kiinni riippuu ja toisen katsoo ylön. Ette taida palvella Jumalaa ja mammonaa.
14. Mutta kaikki nämät kuulivat nekin Pharisealaiset, jotka ahneet olivat, ja pilkkasivat häntä.
15. Ja hän sanoi heille: te olette ne, jotka itsenne hurskaiksi teette ihmisten edessä; mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä se mikä ihmisille on korkia, se on Jumalan edessä kauhistus.
16. Laki ja prophetat ovat Johannekseen asti, ja siitä ajasta ilmoitetaan Jumalan valtakunta, ja jokainen siihen itseänsä väellä tunkee.
17. Pikemmin taivas ja maa hukkuu, kuin rahtukaan laista putoo.
18. Joka emäntänsä hylkää ja nai toisen, hän tekee huorin, ja joka sen mieheltä hyljätyn nai, hän tekee huorin.
19. Oli yksi rikas mies, joka vaatetti itsensä purpuralla ja kalliilla liinavaatteilla, ja eli joka päivä ilossa herkullisesti.
20. Oli myös kerjääjä, nimeltä Latsarus, joka makasi hänen ovensa edessä täynnänsä paisumia,
21. Ja pyysi ravittaa niistä muruista, jotka rikkaan pöydältä putosivat; mutta koirat myös tulivat ja nuolivat hänen paisumansa.
22. Niin tapahtui, että kerjääjä kuoli ja vietiin enkeleiltä Abrahamin helmaan: niin kuoli myös rikas ja haudattiin.
23. Ja kuin hän helvetissä vaivassa oli, nosti hän silmänsä ja näki Abrahamin taampana ja Latsaruksen hänen helmassansa.
24. Ja hän huusi, sanoen: isä Abraham, armahda minun päälleni ja lähetä Latsarus kastamaan sormensa pää veteen, että hän jäähdyttäis minun kieleni; sillä minä kovin vaivataan tässä liekissä.
25. Niin sanoi Abraham: poikani, muista, että sinä sait sinun hyvääs elämässä, niin myös Latsarus pahaa. Mutta nyt hän lohdutetaan, ja sinä vaivataan.
26. Ja paitsi kaikkia näitä on meidän ja teidän välillä suuri juopa kiinnitetty, että ne, jotka tahtovat, ei he voi, eikä sieltä tännekään tulla.
27. Niin hän sanoi: minä rukoilen siis sinua, isä, ettäs lähetät hänen minun isäni kotoon;

28. Sillä minulla on viisi veljeä, todistamaan heille, ettei hekin tulisi tähän vaivan siaan.
29. Sanoi hänelle Abraham: heillä on Moses ja prophetat; kuulkoot niitä.
30. Mutta hän sanoi: ei, isä Abraham: vaan jos joku kuolleista menis heidän tykönsä, niin he parannuksen tekisivät.
31. Hän sanoi hänelle: ellei he Mosesta ja prophetaita kuule, niin ei he myös usko, jos joku kuolleista nousis ylös.

17 LUKU

1. Niin hän sanoi opetuslapsillensa: se on mahdotoin, ettei pahennukset tule. Mutta voi häntä, jonka kautta ne tulevat!
2. Se olis hänelle parempi, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja heitettäisiin mereen, kuin että hän jonkun näistä pienistä pahentais.
3. Kavahtakaat teitänne. Jos veljes rikkoo sinua vastaan, niin nuhtele häntä: ja jos hän itsensä parantaa, niin anna hänelle anteeksi.
4. Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä rikkoo sinua vastaan, ja seitsemän kertaa päivässä sinun tykös palajaa, sanoen: minä kadun; niin anna hänelle anteeksi.
5. Ja apostolit sanoivat Herralle: lisää meille uskoa.
6. Mutta Herra sanoi: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, ja te sanoisitte tälle metsäfikunalle: nouse ylös juurines ja istuta sinus mereen, niin se kuulis teitä.
7. Mutta kenellä teistä on palvelia, joka kyntää taikka karjaa kaitsee, ja kuin hän metsästä kotia tulee, että hän sanoo kohta hänelle: mene rualle?
8. Vaan eikö hän pikemmin sano hänelle: valmista minulle ehtoollista, sonnusta sinus, ja palvele minua, niinkauvan kuin minä syön ja juon; ja syö ja juo sinä sitte?
9. Vai kiittääkö hän palveliaansa, että hän teki, mitä hänelle käsketty oli? En luule.
10. Niin myös te, kuin te olette kaikki tehneet, mitä teille käsketty on, niin sanokaat: me olemme kelvottomat palveliat: me teimme sen, minkä meidän piti tekemän.
11. Ja tapahtui, kuin hän meni Jerusalemia päin, että hän matkusti keskeltä Samarian ja Galilean.
12. Ja kuin hän tuli yhteen kylään, kohtasivat häntä kymmenen spitalista miestä, jotka taampana seisoivat,
13. Ja korottivat äänensä, sanoen: Jesus, rakas Mestari, armahda meidän päällemme!
14. Ja kuin hän ne näki, sanoi hän heille: menkäät ja osoittakaat teitänne papeille. Ja tapahtui, että he

mennessänsä tulivat puhtaiksi.
15. Niin yksi heistä, kuin hän näki, että hän parantunut oli, palasi jälleen ja kunnioitti Jumalaa suurella äänellä,
16. Ja lankesi kasvoillensa hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä. Ja se oli Samarialainen.
17. Mutta Jesus vastaten sanoi: eikö kymmenen puhdistettu? kussa yhdeksän ovat?
18. Ei ole muita löydetty, jotka palasivat Jumalaa kunnioittamaan, kuin tämä muukalainen.
19. Ja hän sanoi hänelle: nouse ja mene! sinun uskos on sinun vapahtanut.
20. Ja Pharisealaiset kysyivät häneltä: koska Jumalan valtakunta olis tuleva? Vastasi hän heitä ja snaoi: ei Jumalan valtakunta tule niin, että se taidettaisiin nähdä.
21. Ei myös heidän pidä sanoman: katso tässä, katso siellä; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän keskellänne.
22. Niin hän sanoi opetuslapsille: se aika tulee, että te halajatte nähdä yhtäkin Ihmisen Pojan päivää, ja ette saa nähdä.
23. Ja he sanovat teille: katso tässä, katso siellä: älkäät menkö ulos, älkäät myös seuratko.
24. Sillä niinkuin pitkäisen tuli taivaan alla leimahtaa ja paistaa kaikkein päälle, mitkä taivaan alla ovat, niin on myös Ihmisen Pojan päivänänsä oleva.
25. Mutta ennen tulee hänen paljo kärsiä ja hyljättää tältä sukukunnalta.
26. Ja niinkuin tapahtui Noan päivinä, niin myös tapahtuu Ihmisen Pojan päivinä.
27. He söivät, joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin meni sisälle, ja vedenpaisumus tuli ja hukutti kaikki.
28. Niin myös tapahtui Lotin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat, rakensivat.
29. Mutta sinä päivänä, kuin Lot Sodomasta läksi, satoi tulta ja tulikiveä taivaasta, ja hukutti kaikki.
30. Niin pitää myös sinä päivänä oleman, jona Ihmisen Poika ilmoitetaan.
31. Joka sinä päivänä katon päällä on, ja hänen kalunsa ovat huoneessa, niin älköön astuko alas niitä ottamaan. Ja joka pellolla on, niin älköön myös palatko takaisin.
32. Muistakaa Lotin emäntää.
33. Jokainen joka pyytää henkensä vapahtaa, hän sen kadottaa, ja jokainen joka sen kadottaa, hän saattaa sen elämään.
34. Minä sanon teille: sinä yönä ovat kaksi yhdellä vuoteella, yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.
35. Kaksi ynnä jauhavat: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.
36. Kaksi ovat kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään.

37. Ja he vastaten sanoivat hänelle: Herra, kussa siis? Niin sanoi hän heille: kussa raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.

18 LUKU

1. Niin hän sanoi myös heille vertauksen, että aina tulee rukoilla ja ei väsyä,
2. Sanoen: yksi tuomari oli yhdessä kaupungissa, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä.
3. Niin oli myös yksi leski siinä kaupungissa, joka tuli hänen tykönsä, sanoen: auta minua riitaveljeltäni.
4. Ja ei hän tahtonut kauvan aikaa. Mutta viimein sanoi hän itsellensä: vaikka en minä Jumalaa pelkää, enkä häpee ihmisiä,
5. Kuitenkin, että tämä leski vaivaa minua, tahdon minä häntä auttaa, ettei hän viimein tulisi ja nurisisi minua.
6. Niin Herra sanoi: kuulkaat, mitä tämä väärä tuomari sanoo:
7. Eikös Jumalan pitäisi valituita auttaman, jotka yötä ja päivää häntä huutavat, pitäiskö hänen sitä kärsimän?
8. Minä sanon teille: hän auttaa heitä pian. Kuitenkin, kuin Ihmisen Poika on tuleva, löytäneekö hän uskoa maan päältä?
9. Niin hän myös sanoi muutamille, jotka itse päällensä uskalsivat, että he olivat hurskaat, ja muita katsoivat ylön, tämän vertauksen:
10. Kaksi ihmistä meni ylös templiin rukoilemaan, yksi Pharisealainen ja toinen Publikani.
11. Pharisealainen seisoi ja rukoili näin itsellensä: minä kiitän sinua, Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryöväri, väärä, huorintekiä, taikka myös niinkuin tämä Publikani.
12. Kahdesti viikossa minä paastoon, ja annan kymmenykset kaikista mitä minulla on.
13. Ja Publikani seisoi taampana, eikä tahtonut silmiänsäkään nostaa ylös taivaasen päin, mutta löi rintoihinsa ja sanoi: Jumala, armahda minun syntisen päälleni!
14. Minä sanon teille: tämä meni kotiansa hurskaampana kuin toinen; sillä jokainen joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.
15. Niin he toivat myös hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais. Mutta kuin opetuslapset sen näkivät, nuhtelivat he niitä.
16. Mutta kuin Jesus oli heitä kutsunut tykönsä, sanoi hän: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäät heitä kieltäkö; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.

17. Totisesti sanon minä teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, ei hän ikinä siihen tule siihen sisälle.
18. Ja häneltä kysyi yksi päämiehistä ja sanoi: hyvä Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän saisin? *
19. Niin Jesus sanoi hänelle: mitäs minua hyväksi kutsut? Ei ole kenenkään hyvä, vaan yksi, Jumala.
20. Käskysanat sinä tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: kunnioita isääs ja äitiäs.
21. Niin hän sanoi: nämät kaikki olen minä minun nuoruudestani pitänyt.
22. Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on ja vaivaisille, niin sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua.
23. Vaan kuin hän sen kuuli, tuli hän murheelliseksi; sillä hän oli sangen rikas.
24. Mutta kuin Jesus näki hänen murheissansa olevan, sanoi hän: kuinka työläästi rikkaat tulevat Jumalan valtakuntaan;
25. Sillä huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan.
26. Niin he sanoivat, jotka sen kuulivat: ja kuka taitaa autuaaksi tulla?
27. Mutta hän sanoi: ne mitkä ovat mahdottomat ihmisten tykönä, ne ovat mahdolliset Jumalan tykönä.
28. Niin Pietari sanoi: katso, me jätimme kaikki ja seurasimme sinua.
29. Vaan hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen taikka vanhemmat taikka veljet taikka emännän taikka lapset Jumalan valtakunnan tähden,
30. Joka ei paljoa enempää saa tällä ajalla jällensä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän.
31. Ja hän otti tykönsä ne kaksitoistakymmentä, ja sanoi heille: katso, me menemme Jerusalemiin, ja kaikki pitää täytettämän mitkä prophetailta Ihmisen Pojasta kirjoitetut ovat.
32. Sillä hän annetaan ylön pakanoille, ja pilkataan, ja häväistään, ja syljetään.
33. Ja kuin he ovat hänen ruoskineet, tappavat he hänen, ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös.
34. Ja ei he mitään näistä ymmärtäneet. Ja tämä puhe oli heiltä niin peitetty, ettei he ymmärtäneet, mitä sanottiin.
35. Niin tapahtui, kuin hän Jerikoa lähestyi, että yksi sokia istui tien vieressä kerjäten,
36. Ja kuin hän kuuli kansan käyvän ohitse, kysyi hän, mikä se olis?
37. He sanoivat hänelle: Jesus Natsarealainen tästä meni.
38. Ja hän huusi ja sanoi: Jesus, Davidin Poika, armahda minua!
39. Niin ne, jotka menivät ohitse, toruivat häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi sitä enemmin: Davidin

Poika, armahda minua!
40. Niin Jesus seisahti ja käski häntä taluttaa tykönsä. Ja kuin hän lähestyi, kysyi hän häneltä,
41. Sanoen: mitäs tahdot, että minun pitää sinulle tekemän? Hän sanoi: Herra, että minä näköni jälleen saisin.
42. Ja Jesus sanoi hänelle: ole näkevä! sinun uskos autti sinua.
43. Ja hän sai kohta näkönsä, ja seurasi häntä, ja kunnioitti Jumalaa. Ja kaikki kansa, jotka sen näkivät, kiittivät Jumalaa.

19 LUKU

1. Ja hän meni sisälle ja vaelsi Jerikon lävitse.
2. Ja katso, yksi mies oli nimeltä Zakeus, joka oli Publikanien päämies ja hän oli rikas,
3. Ja hän pyysi nähdä Jesusta, kuka hän olis, eikä saanut kansalta; sillä hän oli varttansa vähäinen.
4. Ja hän samosi edelle, meni ylös yhteen metsä-fikunapuuhun, että hän olis saanut hänen nähdä; sillä sen kautta oli hän vaeltava.
5. Ja kuin hän tuli siihen paikkaan, katsoi Jesus ylös, ja näki hänen, ja sanoi hänelle: Zakeus, astu nopiasti alas! sillä minun pitää tänäpänä oleman sinun huoneessas.
6. Ja hän astui nopiasti alas ja otti hänen iloiten vastaan.
7. Ja kuin he sen näkivät, napisivat he kaikki, että hän meni sisälle syntisen miehen tykö olemaan.
8. Mutta Zakeus seisoi ja sanoi Herralle: katso, Herra, puolen minun tavaraani annan minä vaivaisille; ja jos minä jonkun pettänyt olen, sen minä neljäkertaisesti jälleen annan.
9. Niin Jesus sanoi hänelle: tänäpänä on tälle huoneelle autuus tapahtunut, että hänkin on Abrahamin poika.
10. Sillä Ihmisen Poika tuli etsimään ja vapahtamaan sitä, mikä kadonnut oli.
11. Mutta kuin he nämät kuulleet olivat, sanoi hän vielä yhden vertauksen: että hän oli juuri läsnä Jerusalemia, ja että he luulivat Jumalan valtakunnan kohta ilmoitettavan.
12. Sanoi hän siis: yksi herrasmies matkusti kaukaiseen maakuntaan, itsellensä valtakuntaa ottamaan, ja aikoi jälleen palata:
13. Niin hän kutsui tykönsä kymmenen palveliaansa ja antoi heille kymmenen leiviskää, ja sanoi heille: tehkäät kauppaa niinkauvan kuin minä tulen.
14. Mutta hänen kylänsä asujat vihasivat häntä, ja lähettivät sanansaattajat hänen jälkeensä, sanoen: emme tahdo, että tämä meitä vallitsee.

15. Ja tapahtui kuin hän palasi, sitte kuin hän sai valtakunnan, käski hän kutsua ne palveliat tykönsä, joille hän oli rahansa antanut, tietääksensä, mitä kukin kaupallansa toimittanut oli.
16. Niin tuli ensimäinen ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on kymmenen leiviskää kasvattanut.
17. Ja hän sanoi hänelle: oikein, hyvä palvelia, ettäs vähässä olit uskollinen, sinulla pitää valta kymmenen kaupungin päälle oleman.
18. Toinen myös tuli ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on viisi leiviskää kasvattanut.
19. Niin hän myös sanoi hänelle: ole sinäkin viiden kaupungin haltia.
20. Ja kolmas tuli ja sanoi: herra, katso, tässä on sinun leiviskäs, joka minulla hikiliinassa kätketty oli;
21. Sillä minä pelkäsin sinua, ettäs kova mies olet; sinä otat, jota et tallelle pannut, ja niität, jota et kylvänyt.
22. Hän sanoi hänelle: sinun suustas minä sinun tuomitsen, sinä paha palvelia, sinä tiesit minun kovaksi mieheksi, joka otan, jota en minä tallelle pannut, ja leikkaan, jota en minä kylvänyt:
23. Ja miksi et sinä antanut minun rahaani vaihetuspöydälle? ja minä olisin tultuani sen kasvun kanssa jälleen saanut.
24. Niin hän sanoi tykönä seisoville: ottakaat pois leiviskä häneltä, ja antakaat sille, jolla kymmenen leiviskää on.
25. Niin he sanoivat hänelle: herra, hänellä on kymmenen leiviskää.
26. Sillä minä sanon teille, jolla on, hänelle pitää annettaman, ja häneltä, jolla ei ole, sekin, mikä hänellä on, pitää otettaman pois.
27. Kuitenkin ne minun viholliseni, jotka ei tahtoneet minun antaa vallita heitä, tuokaat tänne ja mestatkaa heitä minun edessäni.
28. Ja kuin hän nämät puhunut oli, meni hän edellä ja vaelsi ylös Jerusalemia päin.
29. Ja tapahtui, kuin hän lähestyi Betphagea ja Betaniaa, ja tuli sen vuoren tykö, joka öljymäeksi kutsutaan kutsutaan, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa,
30. Sanoen: menkäät kylään, joka on teidän edessänne, ja kuin te siihen tulette sisälle, niin te löydätte varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen koskaan istunut ole: päästäkäät se ja tuokaat tänne.
31. Ja jos joku teiltä kysyy: miksi te sitä päästätte? niin sanokaat hänelle: Herra tätä tarvitsee.
32. Niin lähetetyt menivät ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut.
33. Kuin he nyt päästivät varsaa, sanoi sen isäntä heille: miksi te päästätte varsaa?
34. Vaan he sanoivat: Herra tätä tarvitsee.
35. Ja he veivät sen Jesuksen tykö, ja panivat vaatteensa varsan päälle, ja istuttivat Jesuksen se päälle.

36. Ja kuin hän matkusti, levittivät he vaatteensa tielle.
37. Ja kuin hän jo lähestyi menemään alas Öljymäeltä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista niistä voimallisista töistä, jotka he nähneet olivat,
38. Sanoen: siunattu olkoon se, joka tulee, kuningas Herran nimeen! rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa!
39. Ja muutamat Pharisealaisista kansan seasta sanoivat hänelle: Mestari, nuhtele opetuslapsias.
40. Ja hän vastaten sanoi heille: minä sanon teille: jos nämät vaikenevat, niin kivet pitää huutaman.
41. Ja kuin hän lähemmä tuli, katsoi hän kaupungin päälle, itki häntä,
42. Ja sanoi: jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis. Mutta nyt ovat ne kätketyt sinun silmäis edestä.
43. Sillä ne päivät pitää tuleman sinun ylitses, että sinun vihollises skantsaavat * sinun, ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinun joka kulmalta,
44. Ja maahan tasoittavat sinun ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja ei jätä sinussa kiveä kiven päälle; ettet etsikkos aikaa tuntenut.
45. Ja hän meni sisälle templiin, rupesi ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjiä,
46. Sanoen heille: kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone; mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi.
47. Ja hän opetti joka päivä templissä, mutta pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat etsivät häntä surmataksensa,
48. Ja ei tietäneet, mitä heidän piti tekemän; sillä kaikki kansa riippui hänessä, ja kuulivat häntä.

20 LUKU

1. Ja tapahtui yhtenä niistä päivistä, kuin hän kansaa opetti templissä ja saarnasi evankeliumia, tulivat ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja vanhimmat,
2. Ja puhuivat hänelle, sanoen: sanos meille, millä vallalla sinä tätä teet? eli kuka sinulle tämän vallan on antanut?
3. Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä kysyn myös teiltä yhtä asiaa, vastatkaat minua.
4. Oliko Johanneksen kaste taivaasta, vaiko ihmisiltä?
5. Niin he ajattelivat itsellänsä, sanoen: jo me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis uskoneet?
6. Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin kaikki kansa kivittää meidät; sillä he uskoivat, että Johannes oli

propheta.
7. Ja he vastasivat, ettei he tietäneet, kusta se oli.
8. Niin sanoi Jesus heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen.
9. Niin hän rupesi sanomaan kansalle tämän vertauksen: yksi mies istutti viinamäen ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja meni muille maille kauvaksi aikaa.
10. Ja ajallansa lähetti hän palvelian peltomiesten tykö, että he antaisivat hänelle viinamäen hedelmästä. Mutta ne peltomiehet pieksivät sen ja lähettivät pois tyhjänä.
11. Ja hän lähetti vielä toisen palvelian; mutta he myös sen pieksivät, ja pilkkasivat, ja lähettivät pois tyhjänä.
12. Ja hän lähetti vielä kolmannen. Mutta he myös sen haavoittivat ja syöksivät ulos.
13. Niin viinamäen isäntä sanoi: mitä minä teen? minä lähetän minun rakkaan poikani: kuin he hänen näkevät, niin he karttavat häntä.
14. Mutta kuin peltomiehet sen näkivät, ajattelivat he itsellänsä, sanoen: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, että perintö tulis meidän omaksemme.
15. Ja he syöksivät ulos hänen viinamäestä ja tappoivat. Mitä viinamäen isäntä on tekevä heille?
16. Hän tulee ja hukkaa nämät peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. Kuin he sen kuulivat, sanoivat he: pois se!
17. Mutta hän katsahti heidän päällensä ja sanoi: mitä se on, mikä kirjoitettu on: Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut nurkkakiveksi?
18. Jokainen joka lankee sen kiven päälle, se runnellaan; mutta jonka päälle se lankee, sen hän musertaa.
19. Ja pappein päämiehet ja kirjanoppineet pyysivät häntä sillä hetkellä kiinni ottaa, vaan he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli.
20. Ja he vartioitsivat häntä ja lähettivät väijyjät, jotka piti itsensä hurskaiksi teettelemän, että he hänen puheessa saisivat kiinni, ja antaisivat ylön esivallalle ja maanvanhimman haltuun.
21. Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, me tiedämme, ettäs oikein sanot ja opetat, etkä katso ihmisen muotoa, vaan opetat Jumalan tien totuudessa.
22. Sopiiko meidän antaa keisarille veroa, taikka ei?
23. Mutta kuin hän ymmärsi heidän kavaluutensa, sanoi hän heille: mitä te minua kiusaatte?
24. Osoittakaat minulle veroraha, kenenkä kuva ja päällekirjoitus siinä on? He vastasivat ja sanoivat: keisarin.
25. Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat.

26. Ja ei he taitaneet hänen puhettansa kansan edessä laittaa, vaan ihmettelivät hänen vastaustansa, ja vaikenivat.
27. Niin tulivat muutamat Saddukealaisista, (jotka kieltävät ylösnousemisen,) ja kysyivät häneltä,
28. Sanoen: Mestari, Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolee, jolla emäntä oli, ja se kuolis lapsetonna, niin hänen veljensä pitää sen vaimon ottaman ja veljellensä siemenen herättämän.
29. Niin oli seitsemän veljeä: ensimäinen otti emännän ja kuoli lapsetonna.
30. Ja toinen otti sen vaimon, ja se myös kuoli lapsetonna.
31. Ja kolmas otti myös sen: ja niin kaikki seitsemän, eikä jättäneet lapsia, ja kuolivat.
32. Kaikkein viimein kuoli myös vaimo.
33. Sentähden ylösnousemisessa, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? sillä kaikki seitsemän ovat sen vaimonansa pitäneet.
34. Ja Jesus vastaten sanoi heille: tämän maailman lapset naivat ja huolevat;
35. Mutta ne, jotka otolliseksi tulevat sille maailmalle ja ylösnousemiselle kuolleista, ei he nai eikä huole;
36. Sillä ei he enään kuolla taida; sillä he ovat enkelien kaltaiset, ja he ovat Jumalan lapset, että he ovat ylösnousemisen lapset.
37. Mutta että kuolleet ylösnousevat, sen on myös Moses pensaan tykönä osoittanut, kuin hän sanoi Herran Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jakobin Jumalaksi.
38. Mutta ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät.
39. Niin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja sanoivat: Mestari, oikein sinä sanoit.
40. Ja ei he rohjenneet häneltä mitään enempää kysyä.
41. Niin hän sanoi heille: kuinka he sanovat Kristuksen Davidin pojaksi?
42. Ja David itse sanoo Psalmiraamatussa: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni,
43. Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.
44. Koska siis David kutsuu hänen Herraksensa, kuin hän on hänen Poikansa?
45. Mutta kuin kaikki kansa sen kuuli, sanoi hän opetuslapsillensa:
46. Kavahtakaat kirjanoppineita, jotka tahtovat käydä pitkissä vaatteissa ja ottavat hyväksi tervehdykset turulla, ja ylimmäiset istuimet synagogissa, ja ylimmäiset siat ehtoollisissa,
47. Jotka syövä leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset: heidän pitää saaman sitä raskaamman tuomion.

21 LUKU

1. Mutta kuin hän katsoi, näki hän rikkaat panevan lahjojansa uhri-arkkuun.
2. Hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa.
3. Ja sanoi: totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin nämät kaikki.
4. Sillä kaikki nämät panivat siitä, mitä heillä liiaksi oli, Jumalan uhriksi, vaan tämä pani köyhyydestänsä kaiken tavaransa, mikä hänellä oli.
5. Ja kuin muutamat sanoivat hänelle templistä, kuinka kauniilla kivillä ja kappaleilla se kaunistettu oli, niin hän sanoi:
6. Näitäkö te katselette? Ne päivät pitää tuleman, joina ei pidä kiveä kiven päälle jätettämän, jota ei maahan jaoteta.
7. Niin he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, koskas nämät tapahtuvat? ja mikä merkki on, koska nämät tulevat?
8. Hän sanoi: katsokaat, ettei teitä petetä; sillä moni tulee minun nimeeni ja sanoo: minä se olen! aika on kyllä läsnä, älkäät kuitenkaan heitä seuratko.
9. Mutta kuin te kuulette sotia ja kapinoita, niin älkäät peljästykö; sillä nämät pitää ensin tapahtuman, vaan ei kohta loppu ole.
10. Niin hän sanoi heille: kansa nousee kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan.
11. Ja suuret maan vapistukset pitä joka paikassa tuleman, nälkä ja rutto, kauhistukset ja suuret ihmeet taivaasta tapahtuvat.
12. Mutta ennen näitä kaikkia heittävät he kätensä teidän päällenne, vainoovat ja antavat ylön teitä synagogiin ja vankiuteen, ja vetävät teitä kuningasten ja esimiesten eteen, minun nimeni tähden.
13. Mutta se tapahtuu teille todistukseksi.
14. Niin pankaat nyt se teidän sydämeenne, ettette ennen ajattelisi, kuinka teidän pitää edestänne vastaaman:
15. Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota ei he voi puhua vastaan eikä seisoa vastaan, kaikki jotka teitä vastaan ovat.
16. Niin te myös annetaan ylön vanhimmilta, veljiltä, langoilta ja ystäviltä, ja muutamat teistä he tappavat,
17. Ja te tulette vihattaviksi kaikilta, minun nimeni tähden.
18. Vaan ei hiuskarvakaan pidä teidän päästänne hukkuman.
19. Pitäkäät teidän sielunne kärsivällisyydessä.
20. Mutta kuin te näette Jerusalemin sotaväeltä piiritettävän, niin tietäkäät, että hänen perikatonsa on lähestynyt.

21. Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkaan vuorille, ja jotka hänen keskellänsä ovat, ne lähtekään sieltä ulos, ja jotka maalla ovat, älkään häneen menkö sisälle.
22. Sillä ne ovat kostopäivät, että kaikki täytettäisiin, mitkä kirjoitetut ovat.
23. Mutta voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri vaiva pitää maan päällä oleman ja viha tämän kansan päällä.
24. Ja heidän pitää lankeeman miekan terään, ja he viedään vangiksi kaikkinaisen kansan sekaan. Ja Jerusalem pitää tallattaman pakanoilta, siihen asti kuin pakanain aika täytetään.
25. Ja merkit pitää oleman auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja maassa kansalla ahdistus epäilyksen tähden. Ja meri ja aallot pitää pauhaaman.
26. Ja ihmiset maassa pitää nääntymän pelvon ja odottamisen tähden niitä, mitkä maan piirin päälle tulevat; sillä taivaan voimat pitää liikutettaman.
27. Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla.
28. Mutta kuin nämät rupeevat tapahtumaan, niin katsokaat, ja nostakaat päänne ylös; sillä teidän lunastuksenne silloin lähestyy.
29. Ja hän sanoi heille vertauksen: katsokaat fikunapuuta ja kaikkia puita.
30. Kuin ne jo puhkeevat, niin te näette ja itse teistänne ymmärrätte, että suvi on jo läsnä.
31. Niin myös te, kuin te näette nämät tapahtuvan, tietäkäät, että Jumalan valtakunta on läsnä.
32. Totisesti minä sanon teille: ei tämän sukukunnan pidä suinkaan hukkuman, siihenasti kuin nämät kaikki tapahtuvat.
33. Taivas ja maa on hukkuva, vaan minun sanani ei pidä ikänä hukkaantuman.
34. Mutta kavahtakaat, ettei teidän sydämenne koskaan raskauteta ylönsyömisestä ja juopumisesta ja elatuksen murheesta, ja se päivä tulee äkisti teidän päällenne.
35. Sillä se tulee niinkuin paula kaikkein ylitse, jotka koko maan päällä asuvat.
36. Sentähden valvokaat ja aina rukoilkaat, että te mahdolliset olisitte kaikkia näit välttämään, jotka pitää tapahtuman, ja seisomaan Ihmisen Pojan edessä.
37. Ja hän opetti päivällä templissä, mutta yöllä meni hän ulos ja oli yötä vuorella, joka kutsutaan Öljymäeksi.
38. Ja kaikki kansa tuli varhain hänen tykönsä templiin, häntä kuulemaan.

22 LUKU

1. Niin lähestyi makian leivän juhlapäivä, joka pääsiäiseksi kutsutaan.
2. Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he olisivat hänen saaneet tappaa. Mutta he pelkäsivät kansaa.
3. Niin saatana oli mennyt Juudaan sisälle, jonka liikanimi oli Iskariot, joka oli kahdentoistakymmenen luvusta.
4. Ja hän meni pois ja puhutteli ylimmäisiä pappeja ja päämiehiä, kuin hän oli hänen heille pettävä.
5. Ja he ihastuivat ja lupasivat hänelle rahaa.
6. Ja hän lupasi sen heille, ja etsi soveliasta aikaa, saadaksensa häntä pettää ilman hasuta.
7. Niin makian leivän päivä tuli, jona pääsiäislammas piti teurastettaman,
8. Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: menkäät valmistamaan meille pääsiäislammas syödäksemme.
9. Niin he sanoivat hänelle: kussas tahdot meitä valmistamaan?
10. Hän sanoi heille: katso, kuin te kaupunkiin tulette sisälle, kohtaa teitä ihminen, kantain vesiastiaa: seuratkaat häntä siihen huoneesen, johonka hän menee.
11. Ja sanokaat sen huoneen perheenisännälle: Mestari sanoo sinulle: kussa on maja, jossa minä syön pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa?
12. Ja hän osoittaa teille suuren salin rakennetun; valmistakaat siellä.
13. Niin he menivät ja löysivät niinkuin hän heille sanonut oli, ja valmistivat pääsiäislampaan.
14. Ja kuin jo aika tullut oli, istui hän pöydän tykönä ja kaksitoistakymmentä apostolia hänen kanssansa.
15. Ja hän sanoi heille: minä olen halulla halainnut syödä tätä pääsiäislammasta teidän kanssanne, ennekuin minä kärsin.
16. Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan silleen siitä syö, siihenasti kuin se täytetään Jumalan valtakunnassa.
17. Ja hän otti kalkin, kiitti, ja sanoi: ottakaat ja jakakaat keskenänne.
18. Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan juo viinapuun hedelmää, siihenasti kuin Jumalan valtakunta tulee.
19. Ja hän otti leivän, kiitti ja mursi, ja antoi heille, sanoen: tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan: se tehkäät minun muistokseni;
20. Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen, sanoen: tämä kalkki on uusi Testamentti, minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan.
21. Kuitenkin, katso, minun pettäjäni käsi on minun kanssani pöydällä.

22. Ja tosin Ihmisen Poika menee niinkuin päätetty on: kuitenkin voi sitä ihmistä, jolta hän petetään!
23. Ja he rupesivat kyselemään keskenänsä: kuka olis se heistä, joka sen tekevä olis?
24. Mutta heidän välillänsä tuli myös riita, kuka heistä näkyis suurin olevan.
25. Niin hän sanoi heille: kansain kuninkaat vallitsevat heitä, ja joilla valta on heidän ylitsensä, ne kutsutaan armollisiksi herroiksi.
26. Mutta ette te niin: vaan joka teistä suurin on, se olkoon niinkuin nuorin, ja joka ylimmäinen on, se olkoon niinkuin se, joka palvelee.
27. Sillä kumpi suurempi on: se joka atrioitsee, taikka se joka palvelee? eikö se joka atrioitsee? mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee.
28. Mutta te olette ne, jotka minun kiusauksissani minun kanssani pysyitte.
29. Ja minä säädin teille, niinkuin minun Isäni sääsi minulle, valtakunnan:
30. Että teidän pitää syömän ja juoman minun pöydälläni minun valtakunnassani, ja istuman istuimilla, ja tuomitseman kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa.
31. Niin sanoi myös Herra: Simon, Simon, katso, saatana on teitä pyytänyt seuloaksensa niinkuin nisuja.
32. Vaan minä rukoilin sinun edestäs, ettei sinun uskos puuttuman pidä. Ja kuin sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäs.
33. Niin hän sanoi hänelle: Herra, minä olen valmis sinun kanssas sekä vankiuteen että kuolemaan menemään.
34. Mutta hän sanoi: Pietari, minä sanon sinulle, ei laula tänäpänä kukko ennen kuin sinä kolmasti kiellät tuntevas minua.
35. Ja hän sanoi heille: kuin minä lähetin teidät ilman säkkiä ja kukkaroa ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään? He sanoivat: ei mitään.
36. Niin hän sanoi heille: vaan nyt, jolla säkki on, ottakoon sen, niin myös kukkaron; ja jolla ei ole, se myykään hameensa ja ostakaan miekan.
37. Sillä minä sanon teille: vielä sekin mikä kirjoitettu on, pitää minussa täytettämän: hän on pahantekiäin sekaan luettu; sillä ne, mitkä minusta kirjoitetut ovat, pitää loppuman.
38. Niin he sanoivat: Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa. Hän sanoi heille: kyllä siinä on.
39. Ja hän läksi ulos ja meni, niinkuin hänen tapansa oli, Öljymäelle; niin seurasivat myös häntä hänen opetuslapsensa.
40. Ja kuin hän siihen paikkaan tuli, sanoi hän heille: rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen.
41. Ja hän erkani heistä lähes kivellä heittää ja laski polvillensa, rukoili,

42. Sanoen: Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä kalkki, kuitenkin ei minun tahtoni, mutta sinun olkoon.
43. Niin enkeli taivaasta ilmestyi hänelle ja vahvisti häntä.
44. Ja kuin hän sangen suuressa ahdistuksessa oli, rukoili hän hartaammin. Ja oli hänen hikensä niinkuin verenpisarat, jotka maan päälle putosivat.
45. Ja kuin hän nousi rukoilemasta ja tuli opetuslastensa tykö, löysi hän ne murheen tähden makaamasta,
46. Ja hän sanoi heille: mitä te makaatte? nouskaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi.
47. Vielä hänen puhuissansa, katso, joukko ja se, joka kutsuttiin Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, kävi heidän edellänsä, ja lähestyi Jesusta suuta antamaan hänen.
48. Niin Jesus sanoi hänelle: Juudas, suun antamisellako sinä Ihmisen Pojan petät?
49. Kuin ne, jotka hänen ympärillänsä olivat, näkivät, mitä tuleva oli, sanoivat he hänelle: Herra, emmekö me lyö miekalla?
50. Ja yksi heistä löi pappein päämiehen palveliaa ja hakkasi pois hänen oikian korvansa.
51. Mutta Jesus vastaten sanoi: sallikaat tähän asti tulla. Ja kuin hän rupesi hänen korvaansa, paransi hän sen.
52. Mutta Jesus sanoi niille, jotka häntä vastaan olivat tulleet, ylimmäisille papeille ja templin haltioille ja vanhimmille: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä.
53. Minä olin joka päivä teidän kanssanne templissä, ja ette ojentaneet kättä minun päälleni; mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta.
54. Niin he kiinni ottivat hänen ja taluttivat, ja veivät hänen sisälle ylimmäisen papin huoneesen. Mutta Pietari seurasi taampana.
55. Ja niin he virittivät valkian keskelle kartanoa, ja ynnä yhdessä istuivat, istui myös Pietari heidän seassansa.
56. Mutta kuin yksi piika näki hänen valkian tykönä istuvan, katsoi hän hänen päällensä, ja sanoi: tämä oli myös hänen kanssansa.
57. Vaan hän kielsi hänen ja sanoi: vaimo, en minä tunne häntä.
58. Ja vähän hetken perästä näki toinen hänen, ja sanoi: sinä myös olet yksi heistä. Pietari sanoi: ihminen, en ole.
59. Ja lähes yhden hetken perästä todisti myös toinen, sanoen: totisesti tämä oli myös hänen kanssansa; sillä hän on Galileasta.
60. Niin Pietari sanoi: ihminen, en minä tiedä, mitäs sanot. Ja kohta, vielä hänen puhuissansa, lauloi kukko.

61. Ja Herra käänsi itsensä ja katsoi Pietarin päälle, ja Pietari muisti Herran puheen, kuin hän hänelle sanoi: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät.
62. Ja Pietari meni ulos ja itki katkerasti.
63. Mutta miehet, jotka Jesusta kiinni pitivät, pilkkasivat häntä ja löivät häntä,
64. Peittivät hänen silmänsä, ja löivät häntä poskelle, ja kysyivät häneltä, sanoen: arvaa, kuka se on, joka sinua löi.
65. Ja paljon muuta pilkkaa sanoivat he häntä vastaan.
66. Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat kansan vanhimmat ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja veivät hänen oikeutensa eteen,
67. Sanoen: oletkos Kristus? sano meille. Niin hän sanoi heille: jos minä sanon teille, ette usko,
68. Ja jos minä myös kysyn, niin ette vastaa minua, ette myös päästä minua.
69. Tästedes istuu Ihmisen Poika Jumalan voiman oikialla kädellä.
70. Niin he sanoivat kaikki: sinä olet siis Jumalan Poika? sanoi hän heille: tepä sen sanotte, että minä olen.
71. Niin he sanoivat: mitä me silleen todistusta tarvitsemme, sillä me olemme sen kuulleet hänen omasta suustansa.

23 LUKU

1. Ja kaikki heidän joukkonsa nousi ylös, ja he veivät hänen Pilatuksen tykö.
2. Ja he rupesivat kantamaan hänen päällensä, sanoen: tämän me löysimme kansaa viettelevän ja kieltävän keisarille veroa antamasta ja sanovan itsensä olevan kuninkaan Kristuksen.
3. Niin Pilatus kysyi häneltä, sanoen: oletkos Juudalaisten kuningas? Hän vastasi häntä ja sanoi: sinäpä sen sanot.
4. Mutta Pilatus sanoi pappein päämiehille ja kansalle: en minä löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä.
5. Mutta he kävivät päälle, sanoen: hän kehoittaa kansan, opettain koko Juudeassa, ja on ruvennut Galileasta hamaan tähän asti.
6. Mutta kuin Pilatus kuuli Galileaa mainittavan, kysyi hän, josko hän Galileasta oli.
7. Ja kuin hän ymmärsi, että hän Herodeksen läänistä oli, lähetti hän hänen Herodeksen tykö, joka myös silloin oli Jerusalemissa.
8. Kuin Herodes näki Jesuksen, ihastui hän sangen suuresti; sillä hän oli jo kauvan aikaa häntä halainnut nähdäksensä, että hän oli paljon hänestä kuullut, ja toivoi häneltä jonkun ihmeen näkevänsä,

9. Ja kysyi häneltä moninaisista; mutta ei hän mitään häntä vastannut.
10. Niin ylimmäiset papit ja kirjanoppineet seisoivat ja kantoivat kovin hänen päällensä.
11. Mutta Herodes huovinensa katsoi hänen ylön, ja pilkkasi häntä, pani hänen päällensä valkian vaatteen, ja lähetti jälleen Pilatuksen tykö.
12. Sinä päivänä tuli Pilatus ja Herodes ystäviksi keskenänsä; sillä he olivat ennen vihamiehet olleet keskenänsä.
13. Niin Pilatus kutsui kokoon ylimmäiset papit ja valtamiehet ja kansan.
14. Ja sanoi heille: te olette tämän ihmisen minulle tuoneet niinkuin kansan häiritsiän, ja katso, minä olen häntä tutkinut teidän edessänne ja en löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä, joista te kannatte hänen päällensä,
15. Eikä Herodeskaan; sillä minä lähetin teidät hänen tykönsä, ja katso, ei häneltä yhtään hengen rikosta ole tehty.
16. Sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää.
17. Mutta hänen piti joka juhlana päästämän heille yhden vallallensa.
18. Niin koko joukko huusi ja sanoi: ota tämä pois, ja päästä meille Barabbas,
19. Joka oli kapinan ja miestapoin tähden, kuin kaupungissa tapahtunut oli, vankiuteen heitetty.
20. Niin Pilatus taas puhui heille ja tahtoi Jesuksen päästää.
21. Mutta he huusivat sitä vastaan, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä!
22. Mutta hän sanoi kolmannen kerran heille: mitäs hän pahaa teki? en minä löydä yhtään hengenrikosta hänessä: sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää.
23. Mutta he kävivät päälle suurella äänellä, pyytäin häntä ristiinnaulittaa. Ja heidän ja ylimmäisten pappein ääni sai vallan.
24. Ja Pilatus tuomitsi heidän anomisensa jälkeen,
25. Ja päästi sen heille, joka kapinan ja miestapon tähden oli vankiuteen heitetty, jota he anoivat; mutta Jesuksen antoi hän heidän haltuunsa.
26. Ja kuin he hänen veivät ulos, käsittivät he yhden, Simonin Kyrenistä, joka maalta tuli, ja panivat hänen päällensä ristin, sitä Jesuksen jäljessä kantamaan.
27. Mutta häntä seurasi suuri joukko kansaa ja vaimoja, jotka häntä itkivät ja parkuivat.
28. Niin Jesus käänsi itsensä heidän puoleensa, ja sanoi: Jerusalemin tyttäret, älkäät minua itkekö, vaan itkekäät itse teitänne ja teidän lapsianne;
29. Sillä katso, päivät tulevat, joina he sanovat: autuaat ovat hedelmättömät, ja ne kohdat, jotka ei

synnyttäneet, ja ne nisät, jotka ei imettäneet.
30. Silloin he rupeevat sanomaan vuorille: langetkaat meidän päällemme, ja kukkuloille: peittäkäät meitä.
31. Sillä jos he nämät tekevät tuoreessa puussa, mitä sitte kuivassa tapahtuu?
32. Niin vietiin myös hänen kanssansa kaksi muuta pahantekiää surmattaa.
33. Ja kuin he siihen siaan tulivat, joka Pääkallon paikaksi kutsutaan, siinä he hänen ristiinnaulitsivat ja ne pahantekiät, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle.
34. Niin sanoi Jesus: Isä, anna heille anteeksi, sillä ei he tiedä, mitä he tekevät. Ja he jakoivat hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.
35. Ja kansa seisoi ja katseli, mutta päämiehet pilkkasivat häntä heidän kanssansa ja sanoivat: muita hän vapahti, vapahtakaan itsensä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu.
36. Ja huovit myös pilkkasivat häntä, menivät ja kokottivat hänelle etikkaa,
37. Ja sanoivat: jos olet Juudalaisten kuningas, niin vapahda itse sinus.
38. Oli myös hänestä päällekirjoitus Grekan, Latinan ja Hebrean puustaveilla kirjoitettu: Tämä on Juudalaisten kuningas.
39. Niin yksi pahantekiöistä, jotka ripustetut olivat, pilkkasi häntä ja sanoi: jos sinä olet Kristus, niin vapahda sinus ja meitä.
40. Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: etkö sinäkään Jumalaa pelkää, ettäs olet yhdessä kadotuksessa?
41. Ja tosin me olemme oikein siinä, sillä me saamme meidän töidemme ansion jälkeen; mutta ei tämä mitään pahaa tehnyt.
42. Ja sanoi Jesukselle: Herra, muista minua, kuin tulet valtakuntaas.
43. Niin Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpänä pitää sinun oleman minun kanssani paradisissa.
44. Ja se oli lähes kuudes hetki, ja pimeys tuli kaiken maan päälle, hamaan yhdeksänteen hetkeen asti.
45. Ja aurinko pimeni, ja templin esivaate repesi kahtia,
46. Ja Jesus huusi suurella äänellä ja sanoi: Isä, sinun käsiis minä annan henkeni. Ja kuin hän sen oli sanonut, antoi hän henkensä.
47. Mutta kuin sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: tosin oli tämä ihminen hurskas.
48. Ja kaikki kansa, joka sinne katselemaan meni, kuin he näkivät, mitä siellä tapahtui, löivät rintoihinsa ja palasivat kotiansa.

49. Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana ja vaimot, jotka häntä Galileasta seuranneet olivat, näkivät nämät.
50. Ja katso, raatimies, nimeltä Joseph, joka oli jalo ja hurskas mies,
51. Joka ei ollut mieltynyt heidän neuvoonsa ja tekoonsa, syntynyt Arimatiassa, Juudalaisten kaupungissa, joka myös itse odotti Jumalan valtakuntaa:
52. Tämä meni Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista,
53. Ja otti sen alas ja kääri liinavaatteesen ja pani sen hautaan, joka kallioon hakattu oli, johonka ei yksikään ennen pantu ollut.
54. Ja se oli valmistuspäivä, ja sabbati lähestyi.
55. Niin vaimot seurasivat jäljestä, jotka hänen kanssansa tulleet olivat Galileasta, ja katselivat hautaa, ja kuinka hänen ruumiinsa pantu oli.
56. Mutta he palasivat ja valmistivat hyvänhajuisia yrttejä ja voiteita; vaan sabbatina he lepäsivät lain käskyn jälkeen.

24 LUKU

1. Mutta ensimäisenä sabbatin päivänä, sangen varhain, tulivat he haudalle ja kantoivat hyvänhajuisia yrttejä, jotka he olivat valmistaneet, ja muutamat heidän kanssansa,
2. Niin he löysivät kiven haudalta vieritetyksi pois,
3. Ja menivät siihen sisälle eikä löytäneet Herran Jesuksen ruumista.
4. Ja tapahtui, kuin he siitä epäilivät, katso, kaksi miestä seisoi heidän tykönänsä kiiltävissä vaatteissa.
5. Niin he peljästyivät ja löivät kasvonsa maata päin. He sanoivat heille: miksi te elävää kuolleiden seassa etsitte?
6. Ei hän ole täällä, mutta nousi ylös; muistakaat, kuinka hän teille sanoi, kuin hän vielä Galileassa oli,
7. Sanoen: Ihmisen Poika pitää annettaman ylön syntisten ihmisten käsiin, ja ristiinnaulittaman, ja kolmantena päivänä nouseman ylös.
8. Ja he muistivat hänen sanansa,
9. Ja palasivat jälleen haudalta ja ilmoittivat kaikki nämät yhdelletoistakymmenelle ja kaikille muille.
10. Ja ne olivat Maria Magdalena ja Johanna ja Maria, Jakobin äiti,ja muita heidän kanssansa, jotka näitä apostoleille ilmoittivat.
11. Ja heidän puheensa näkyi heille houraukseksi, eikä he uskoneet heitä.

12. Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle, ja kuin hän kurkisti sisälle, näki hän ainoasti liinavaatteet pantuna, ja meni pois ihmetellen itsellänsä sitä, mikä tapahtunut oli.
13. Ja katso, kaksi heistä meni sinä päivänä yhteen kylään, joka oli Jerusalemista kuudenkymmenen vakomitan päässä, Emaus nimeltä,
14. Ja puhuivat keskenänsä kaikista niistä, mitkä tapahtunut oli.
15. Ja tapahtui heidän puhuissansa ja tutkistellessansa keskenänsä, että Jesus itse heitä lähestyi ja matkusti heidän kanssansa.
16. Mutta heidän silmänsä pidettiin, ettei he häntä tunteneet.
17. Niin hän sanoi heille: mitkä puheet ne ovat, joita te pidätte keskenänne käydessänne, ja olette murheelliset?
18. Niin vastasi yksi, Kleopas nimeltä, ja sanoi hänelle: oletkos ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä tapahtui?
19. Ja hän sanoi heille: mitä? He sanoivat hänelle: Jesuksesta Natsarealaisesta, joka oli väkevä propheta töissä ja sanoissa, Jumalan ja kaiken kansan edessä.
20. Kuinka meidän ylimmäiset papit ja päämiehet antoivat ylön hänen kuoleman kadotukseen, ja ristiinnaulitsivat hänen.
21. Mutta me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Ja paitsi kaikkia näitä on jo kolmas päivä tänäpänä, kuin nämät tapahtuivat.
22. Mutta myös muutamat vaimot meistä ovat meitä peljättäneet, jotka varhain aamulla tulivat haudalle,
23. Ja kuin ei löytäneet hänen ruumistansa, tulivat he ja sanoivat, että he enkeleinkin näyn nähneet olivat, jotka sanoivat hänen elävän.
24. Ja muutamat niistä, jotka meidän kanssamme olivat, menivät haudalle ja löysivät niinkuin vaimot olivat sanoneet; mutta ei he häntä nähneet.
25. Ja hän sanoi heille: oi te tomppelit ja hitaan sydämestä uskomaan niitä kaikkia, mitä prophetat puhuneet ovat!
26. Eikö Kristuksen pitänyt näitä kärsimän ja kunniaansa käymän sisälle?
27. Ja hän rupesi Moseksesta ja kaikista prophetaista, ja selitti heille kirjoitukset, jotka hänestä olivat.
28. Ja he lähestyivät kylää, johonka he menivät, ja hän teetteli itsensä edemmä käymään.
29. Ja he vaativat häntä, sanoen: ole meidän kanssamme, sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskenut; ja hän meni olemaan heidän kanssansa.
30. Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi heidän kanssansa, otti hän leivän, kiitti, mursi ja antoi heille.

31. Niin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat hänen. Ja hän katosi heidän edestänsä.
32. Ja he sanoivat keskenänsä: eikö meidän sydämemme meissä palanut, kuin hän tiellä meitä puhutteli ja selitti meille kirjoitukset?
33. Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin, ja löysivät ne yksitoistakymmentä koossa ja ne, jotka niiden kanssa olivat,
34. Jotka sanoivat: Herra on totisesti noussut ylös ja ilmaantui Simonille.
35. Ja he juttelivat heille, mitä tiellä tapahtunut oli, ja kuinka hän heiltä oli tuttu leivän murtamisessa.
36. Mutta kuin he näitä puhuivat, seisoi itse Jesus heidän keskellänsä ja sanoi heille: rauha olkoon teille!
37. Niin he hämmästyivät ja peljästyivät, ja luulivat näkevänsä hengen.
38. Ja hän sanoi heille: mitä te pelkäätte? ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat sydämeenne?
39. Katsokaat käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen: ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin näette minulla olevan.
40. Ja kuin hän nämät sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja jalkansa.
41. Mutta koska ei he vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: onko teillä tässä mitään syötävää?
42. Niin he panivat hänen eteensä kappaleen paistettua kalaa ja vähän kimalaisen hunajaa.
43. Ja hän otti sen ja söi heidän nähtensä.
44. Niin hän sanoi heille: nämät ovat ne sanat, jotka minä puhuin teille, kuin minä vielä tiedän kanssanne olin; sillä kaikki pitää täytettämän, mitä kirjoitettu on Moseksen laissa ja prophetaissa ja psalmeissa minusta.
45. Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään,
46. Ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä,
47. Ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa, ruveten Jerusalemista.
48. Mutta te olette näiden todistajat.
49. Ja katso, minä lähetän minun Isäni lupauksen teidän päällenne. Mutta te olkaat Jerusalemissa siihenasti kuin te puetetaan voimalla korkeudesta.
50. Niin hän vei heidät ulos hamaan Betaniaan, ja nosti kätensä ja siunasi heitä.
51. Ja tapahtui, kuin hän heitä siunannut oli, erkani hän heistä ja meni ylös taivaasen.
52. Mutta kuin he häntä kumartaneet ja rukoilleet olivat, palasivat he Jerusalemiin suurella ilolla,
53. Ja olivat aina templissä, kiittivät ja kunnioittivat Jumalaa. Amen!

APOSTOLITTEN TEOT, P. LUUKKAALTA KIRJOITETUT

1 LUKU

Ennen olen minä tosin, oi Teophilus, puhunut kaikista niistä, mitä Jesus rupesi sekä tekemään että opettamaan,
2. Hamaan siihen päivään asti, jona hän otettiin ylös, sitte kuin hän apostoleille, jotka hän valinnut oli, Pyhän Hengen kautta oli käskyn antanut;
3. Joille hän myös kärsimisensä jälkeen oli itsensä eläväksi osoittanut moninaisilla merkeillä, ja näkyi heille neljäkymmentä päivää, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta.
4. Ja kuin hän heidät oli koonnut, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemista, vaan että he Isän lupausta odottaisivat, josta te olette (sanoi hän) kuulleet minulta.
5. Sillä Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä, ei monen päivän perästä.
6. Kuin he siis kokoontuneet olivat, kysyivät he häneltä, sanoen: Herra, tällä ajallakos Israelille valtakunnan jälleen rakennat?
7. Mutta hän sanoi heille: ei teidän tule tietää aikaa eikä hetkeä, jotka Isä on omaan voimaansa pannut.
8. Vaan teidän pitää saaman Pyhän Hengen voiman, joka on tuleva teidän päällenne, ja teidän pitää minun todistajani oleman, sekä Jerusalemissa, että koko Juudeassa ja Samariassa, ja sitte maailman ääreen.
9. Ja kuin hän nämät sanonut oli, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänen ylös heidän silmäinsä edestä.
10. Ja kuin he katselivat taivaaseen, hänen mennessänsä, katso, heidän tykönänsä seisoi kaksi miestä valkeissa vaatteissa,
11. Jotka myös sanoivat: Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaasen? Tämä Jesus, joka teiltä otettiin ylös taivaasen, on niin tuleva kuin te hänen taivaasen menevän näitte.
12. Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, joka Öljymäeksi kutsutaan ja on läsnä Jerusalemia sabbatin matkan.
13. Ja kuin he tulivat sisälle, niin he astuivat ylös saliin, kussa he oleskelivat: Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas, Philippus ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakob Alphein poika ja Simon Zelotes, ja Juudas Jakobin.

14. Nämät kaikki olivat yksimielisesti pysyväiset rukouksessa ja anomisessa, vaimoin kanssa ja Marian Jesuksen äidin ja hänen veljeinsä kanssa.
15. Ja niinä päivinä nousi Pietari opetuslasten keskellä ja sanoi: (ja joukko oli nimiltä yhteen lähes kaksikymmentä toista sataa:)
16. Te miehet ja veljet! se kirjoitus piti täytettämän, jonka Pyhä Henki oli Davidin suun kautta Juudaasta ennen sanonut, joka niiden johdattajaksi tuli, jotka Jesuksen ottivat kiinni.
17. Sillä hän oli meidän lukuumme luettu, ja oli tämän viran meidän kanssamme saanut.
18. Hän siis on ansainnut pellon vääryyden palkasta, ja kuin hän pudotettiin alas, on hän keskeltä kahtia pakahtunut, että kaikki hänen sisällyksensä läksivät ulos.
19. Ja se oli tiettävä kaikille, jotka Jerusalemissa asuvat, että se pelto heidän kielellänsä kutsutaan Akeldama, se on: veripelto.
20. Sillä se on kirjoitettu Psaltari-raamatussa: hänen kotonsa tulkoon kylmille eikä siinä pidä asujanta oleman, ja toisen pitää hänen piispautensa saaman.
21. Niin pitää näistä miehistä, jotka meidän kanssamme olleet ovat kaiken sen ajan kuin Herra Jesus meidän kanssamme ulos ja sisälle kävi,
22. Ruveten Johanneksen kasteesta hamaan siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, yksi tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi ynnä meidän kanssamme.
23. Ja he asettivat kaksi ehdolle: Josephin, joka kutsuttiin Barsabas ja liialta nimeltä Justus, ja Mattiaan.
24. Ja he rukoilivat ja sanoivat: sinä Herra, joka kaikkein sydämet tiedät! osoita, kumman sinä näistä kahdesta olet valinnut,
25. Saamaan tämän palveluksen ja apostolin viran arpaa, josta Juudas on vilpistynyt pois, menemään pois siallensa.
26. Ja he heittivät heistä arpaa, ja arpa lankesi Mattiaan päälle, ja hän valittiin yksimielisesti yhdentoistakymmenen apostolin sekaan.

2 LUKU

1. Ja kuin viideskymmenes päivä täytettiin, olivat he kaikki yksimielisesti koossa.
2. Ja humaus tapahtui äkisti taivaasta, niinkuin suuri tuulispää olis tullut, ja täytti koko huoneen, kussa he olivat istumassa.
3. Ja heille näkyivät viileskellyt kielet, niinkuin tuliset, ja istuivat kunkin heidän päällensä.

4. Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, senjälkeen kuin Henki antoi heidän puhua.
5. Niin Jerusalemissa asui Juudalaisia, Jumalaa pelkääväisiä miehiä, kaikkinaisesta kansasta, joka taivaan alla on.
6. Ja kuin tämä ääni tapahtui, niin kokoontui suuri kansan paljous, ja hämmästyivät; sillä kukin kuuli niiden puhuvan omalla kielellänsä.
7. Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: katso, eikö nämät kaikki, jotka puhuvat, ole Galilealaiset?
8. Ja kuinka me kukin kuulemme heidän puhuvan meidän omalla kielellämme, jossa me syntyneet olemme?
9. Partilaiset ja Mediläiset ja Elamilaiset, ja jotka asumme Mesopotamiassa ja Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Asiassa,
10. Phrygiassa ja Pamphiliassa, Egyptissä ja Libian maan rajoilla, liki Kyreniä, ja muukalaiset Roomista, Juudalaiset ja uudet Juudalaiset.
11. Kretalaiset ja Arabialaiset, me kuulemme heidän puhuvan meidän kielillämme Jumalan suuria tekoja.
12. Niin he kaikki tyhmistyivät ja epäilivät, sanoen toinen toisellensa: mitäs luulet tämän olevan?
13. Vaan muut nauroivat heitä ja sanoivat: he ovat täynnänsä makiaa viinaa.
14. Niin Pietari seisoi yhdentoistakymmenen kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: te Juudan miehet ja kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! tämä olkoon teille tiettävä, ja ottakaat minun sanani teidän korviinne.
15. Sillä ei nämät juovuksissa ole, niinkuin te luulette; sillä nyt on kolmas hetki päivästä.
16. Vaan tämä on se, mikä ennen sanottu on Joelin prophetan kautta:
17. Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä (sanoo Jumala), että minä tahdon vuodattaa minun Hengestäni kaiken lihan päälle: ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän, ja teidän vanhimpanne pitää unia uneksuman.
18. Ja myös minun palveliaini päälle ja minun piikaini päälle niinä päivinä vuodatan minä minun Hengestäni, ja heidän pitää ennustaman.
19. Ja minä annan tunnustähtiä ylhäällä taivaassa ja merkkejä alhaalla maan päällä, veren ja tulen ja savun ja suitsun.
20. Auringon pitää muuttuman pimeydeksi ja kuun vereksi, ennenkuin se suuri ja julkinen Herran päivä on tuleva.
21. Ja pitää tapahtuman, että jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, se tulee autuaaksi.
22. Te Israelin miehet! kuulkaat näitä sanoja: Jesuksen Natsarelaisen, sen miehen, joka teidän tykönänne

on Jumalalta vahvistettu voimallisten tekoin, ihmetten ja merkkein kanssa, jotka Jumala hänen kauttansa teidän keskellänne teki, niinkuin te itsekin tiedätte,
23. Sen, joka Jumalan aivotun neuvon ja säännön jälkeen oli annettu ulos, te otitte ja vääräin miesten kätten kautta ristiinnaulitsitte ja surmasitte,
24. Jonka Jumala herätti ylös ja päästi kuoleman kivuista, että se oli mahdotoin, että hän piti siltä pidettämän.
25. Sillä David sanoo hänestä: minä olen aina Herran minun kasvoini eteen pannut, sillä hän on minun oikialla puolellani, etten minä horjahtaisi.
26. Sentähden iloitsi minun sydämeni, ja minun kieleni riemuitsi, ja minun lihani on myös lepäävä toivossa.
27. Sillä et sinä anna ylön minun sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta.
28. Sinä olet minulle tiettäväksi tehnyt elämän tiet, sinä täytät minun ilolla sinun kasvois edessä.
29. Te miehet, rakkaat veljet, olkoon lupa rohkiasti teille puhua patriarkasta Davidista! hän on sekä kuollut että haudattu ja hänen hautansa on meidän tykönämme hamaan tähän päivään asti:
30. Että hän siis oli propheta ja tiesi Jumalan hänelle valalla vannoneen, että hän oli hänen kupeensa hedelmästä lihan jälkeen herättävä Kristuksen hänen istuimellansa istumaan,
31. Näki hän ennen ja puhui Kristuksen ylösnousemisesta, ettei hänen sieluansa annettu ylön helvetissä, eikä hänen lihansa nähnyt turmelusta.
32. Tämän Jesuksen on Jumala herättänyt, jonka todistajat me kaikki olemme.
33. Hän on siis Jumalan oikialle kädelle korotettu ja on Isältä saanut lupauksen Pyhästä Hengestä: hän on tämän vuodattanut, kuin te nyt näette ja kuulette.
34. Sillä ei David ole taivaasen astunut, vaan hän sanoo: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni,
35. Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.
36. Niin pitää siis totisesti kaiken Israelin huoneen tietämän, että Jumala on tämän Jesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte, Herraksi ja Kristukseksi tehnyt.
37. Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: te miehet, rakkaat veljet! mitä meidän pitää tekemän?
38. Vaan Pietari sanoi heille: tehkäät parannus, ja antakaan jokainen itsensä kastaa Jesuksen Kristuksen nimeen, syntein anteeksi antamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan.
39. Sillä teille ja teidän lapsillenne on tämä lupaus annettu, ja kaikille, jotka taampana ovat, kutka ikänä Herra meidän Jumalamme kutsuu.

40. Ja monilla muillakin sanoilla todisti hän, ja neuvoi heitä, sanoen: antakaat teitänne autettaa tästä pahanilkisestä suvusta.
41. Jotka siis mielellänsä hänen sanansa ottivat vastaan, ne kastettiin; ja sinä päivänä lisääntyi lähes kolmetuhatta sielua.
42. Ja he pysyivät alati apostolien opissa ja osallisuudessa, ja leivän murtamisessa ja rukouksissa.
43. Mutta jokaiselle sielulle tuli pelko; ja tehtiin apostolien kautta monta ihmettä ja merkkiä.
44. Mutta kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikki yhteisenä.
45. Ja he myivät hyvyytensä ja tavaransa, ja jakoivat ne kaikille, sen jälkeen kuin kukin tarvitsi.
46. Ja he pysyivät joka päivä yksimielisesti templissä, ja mursivat huoneessa leipää, ja ottivat ruokaa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella,
47. Ja kiittäin Jumalaa olivat kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi joka päivä autuaaksi tulevaisia seurakunnalle.

3. LUKU

1. Niin Pietari ja Johannes menivät ynnä ylös templiin yhdeksännellä rukouksen hetkelle,
2. Ja mies, saattamatoin hamasta äitinsä kohdusta, kannettiin; jonka he panivat joka päivä sen templin oven eteen, joka kutsutaan Kauniiksi, anomaan niiltä almua, jotka templiin menivät.
3. Kuin hän näki Pietarin ja Johanneksen tahtovan mennä templiin, anoi hän heiltä almua.
4. Niin Pietari Johanneksen kanssa katsoi hänen päällensä, ja sanoi: katso meidän päällemme.
5. Ja hän katseli heidän päällensä, toivoen heiltä jotakin saavansa.
6. Niin Pietari sanoi: hopiaa ja kultaa ei minulla ole; vaan sitä mitä minulla on, annan minä sinulle: Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen nouse ja käy.
7. Ja hän tarttui hänen oikiaan käteensä ja ojensi hänen, ja kohta hänen säärensä ja kantansa vahvistuivat.
8. Ja hän karkasi ylös, seisoi ja kävi, ja meni heidän kanssansa templiin, käyden ja hypäten ja kiittäen Jumalaa.
9. Ja kaikki kansa näki hänen käyvän ja kiittävän Jumalaa,
10. Ja tunsi hänen siksi, joka almun tähden istui templin Kauniin oven edessä; ja he olivat täynnänsä pelkoa ja suurta hämmästystä siitä, mitä hänelle tapahtunut oli.
11. Mutta kuin tämä saattamatoin, joka parannettu oli, piti itsensä Pietarin ja Johanneksen tykö, juoksi kaikki kansa hämmästyksissä heidän tykönsä porstuaan, joka kutsutaan Salomon porstuaksi.

12. Kuin Pietari sen näki, vastasi hän kansalle: Israelin miehet! mitä te tätä ihmettelette? eli mitä te meidän päällemme katsotte, niinkuin me olisimme meidän omalla voimallamme eli jumalisuudellamme tämän käymään saattaneet?
13. Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin Jumala, meidän isäimme Jumala, on Poikansa Jesuksen kirkastanut, jonka te annoitte ylön ja kielsitte Pilatuksen edessä, kuin hän tuomitsi, että hän piti päästettämän.
14. Mutta te kielsitte pyhän ja hurskaan, ja anoitte teillenne murhamiestä annettaa;
15. Mutta elämän Pääruhtinaan te tapoitte: sen on Jumala kuolleista herättänyt, jonka todistajat me olemme.
16. Ja uskon kautta hänen nimensä päälle on hän tässä, jonka te näette ja tunnette, nimensä vahvistanut: ja usko hänen kauttansa antoi tälle terveytensä, kaikkein teidän nähtenne.
17. Ja nyt rakkaat veljet! minä tiedän, että te sen tyhmyydestä tehneet olette, niinkuin teidän ylimmäisennekin.
18. Mutta Jumala, mitä hän kaikkein prophetainsa suun kautta oli ennustanut, että hänen Kristuksensa piti kärsimän, sen hän täytti.
19. Niin tehkäät parannus ja palatkaat, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, kuin virvoittamisen ajat tulevat Herran kasvoin edestä,
20. Ja hän lähettää sen, josta teille ennen saarnattu on, Jesuksen Kristuksen,
21. Jonka tosin tulee omistaa taivas, niihin aikoihin asti kuin ne kaikki jälleen asetetaan, mitkä Jumala on puhunut kaikkein pyhäin prophetainsa suun kautta, hamasta maailman alusta.
22. Sillä Moses on tosin isille sanonut: Herra teidän Jumalanne on teille herättävä Prophetan teidän veljistänne, niinkuin minun: kuulkaat häntä kaikissa, mitä hän teille sanoo,
23. Ja pitää tapahtuman, että jokainen sielu, joka ei tätä Prophetaa kuule, pitää hävitettämän pois kansasta.
24. Ja kaikki prophetat hamasta Samuelista, ja sitte edespäin, niin monta, jotka puhuneet ovat, ovat myös kaikki näitä päiviä ennustaneet.
25. Te olette prophetain ja sen liiton lapset, jonka Jumala meidän isäimme kanssa teki, sanoen Abrahamille: ja sinun siemenessäs pitää kaikki kansat maan päällä siunattaman.
26. Teille on Jumala ensin Poikansa Jesuksen herättänyt ja on hänen lähettänyt teitä siunaamaan, että te kukin teidän pahuudestanne palajaisitte.

4 LUKU

1. Mutta kuin he kansalle puhuivat, niin papit ja templin esimies ja Saddukealaiset tulivat sinne,
2. Ja närkästyivät, että he kansaa opettivat ja ilmoittivat Jesuksen kautta ylösnousemisen kuolleista,
3. Ja heittivät kätensä heidän päällensä ja panivat heidät huomeneksi kiinni; sillä jo oli ehtoo.
4. Mutta monta niistä, jotka sanan kuulivat, uskoivat ja miesten luku tuli lähes viisituhatta.
5. Mutta toisena päivänä tapahtui, että heidän ylimmäisensä ja vanhimpansa kokoontuivat ja kirjanoppineet Jerusalemissa,
6. Ja Hannas ylimmäinen pappi, ja Kaiphas, ja Johannes, ja Aleksander, ja niin monta kuin ylimmäisten pappein suvusta oli,
7. Ja asettivat heidät keskellensä ja kysyivät heiltä: millä voimalla taikka kenenkä nimeen te olette tämän tehneet?
8. Niin Pietari, täynnänsä Pyhää Henkeä, sanoi heille: te kansan ylimmäiset ja Israelin vanhimmat!
9. Jos me tänäpänä tuomitaan sen hyvän työn edestä sille sairaalle miehelle, jonka kautta hän parannettu on,
10. Niin olkoon teille ja kaikelle Israelin kansalle tiettävä, että Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen, jonka te ristiinnaulitsitte, jonka Jumala kuolleista herätti, sen kautta tämä seisoo teidän edessänne terveenä.
11. Hän on se kivi, joka teiltä rakentajilta hyljätty on, joka on nurkkakiveksi tullut.
12. Ja ei yhdessäkään toisessa ole autuutta; sillä ei myös ole muuta nimeä taivaan alla ihmisille annettu, jossa meidän pitää autuaaksi tuleman.
13. Mutta kuin he näkivät Pietarin ja Johanneksen puheen rohkeuden, sillä he ymmärsivät heidät oppimattomiksi ja kirjantaitamattomiksi miehiksi, ihmettelivät he ja tunsivat heidät, että he Jesuksen kanssa olleet olivat.
14. Mutta kuin he näkivät sen ihmisen seisovan heidän kanssansa, joka parannettu oli, ei he taitaneet mitään sitä vastaan puhua.
15. Mutta he käskivät heitä ulos raadista mennä pois, ja pitivät neuvoa keskenänsä,
16. Sanoen: mitä me näille miehille teemme? Sillä julkinen merkki on heidän kauttansa tehty, joka kaikille Jerusalemin asuvaisille tiettävä on, ja emme taida kieltää.
17. Mutta ettei se enempi kansan keskelle hajoisi, niin haastakaamme heitä kovin, ettei he tästedes yhdellekään ihmiselle tästä nimestä puhuisi.
18. Ja he kutsuivat heidät ja kaiketi kielsivät heitä puhumasta ja opettamasta Jesuksen nimeen.
19. Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heitä ja sanoivat: tuomitkaat itse, jos se on oikia Jumalan edessä, että me teitä enemmän kuulemme kuin Jumalaa.

20. Sillä emme taida niitä puhumatta olla, joita me nähneet ja kuulleet olemme.
21. Mutta he uhkasivat heitä, ja antoivat heidän mennä, ja ei löytäneet mitään, josta he olisivat heitä vaivanneet, kansan tähden; sillä kaikki kiittivät Jumalaa sen edestä mikä tapahtunut oli.
22. Sillä se ihminen oli ylitse neljänkymmenen ajastajan vanha, jossa tämä parantamisen tunnusmerkki tehty oli.
23. Mutta kuin he päästetyt olivat, tulivat he omainsa tykö ja ilmoittivat, mitä pappein päämiehet ja vanhimmat heille sanoneet olivat.
24. Kuin he sen kuulivat, korottivat he yksimielisesti äänensä Jumalan tykö ja sanoivat: Herra, sinä olet Jumala, joka taivaan ja maan ja meren, ja kaikki, mitä niissä on, tehnyt olet,
25. Joka Davidin sinun palvelias suun kautta puhunut olet: miksi pakanat kiukuitsevat ja kansat turhaa aikovat?
26. Vaan kuninkaat yhteen menevät ja päämiehet kokoovat heitänsä Herraa vastaan ja hänen Kristustansa vastaan?
27. Sillä he ovat tosin kokoontuneet sinun pyhää Poikaas Jesusta vastaan, jonka sinä voitelit, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin kansan kanssa,
28. Tekemään mitä sinun kätes ja neuvos ennen aikonut oli, että tapahtuman pitäis.
29. Ja nyt Herra, katso heidän uhkaustansa ja anna sinun palveliais kaikella uskalluksella sinun sanaas puhua.
30. Ja ojenna kätes parantamaan, ja että merkit ja ihmeet sinun pyhän Poikas Jesuksen nimen kautta tehtäisiin.
31. Ja kuin he rukoilleet olivat, liikkui se paikka, jossa he koossa olivat, ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa uskalluksella.
32. Ja niiden paljoudessa, jotka uskoivat, oli yksi sydän ja yksi sielu, ei myös kenkään heistä sanonut mitään omaksensa, mitä hänellä oli, vaan kaikki olivat heillä yhteiset.
33. Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jesuksen ylösnousemisesta, ja suuri armo oli kaikkein heidän päällänsä.
34. Ja ei myös ollut yhtään tarvitsevaa heissä; sillä niin monta, joilla pellot eli huoneet olivat, ne myivät ja toivat myytyin hinnan,
35. Ja panivat apostolien jalkain eteen: ja jokaiselle jaettiin niinkuin kukin tarvitsi.
36. Mutta Joses, joka liialta nimeltä apostoleilta kutsutaan Barnabas (se on niin paljo sanottu kuin lohdutuksen poika) Leviläinen, Kypristä sukuisin,

37. Hänellä oli pelto, sen hän myi, ja toi hinnan ja pani apostolitten jalkain eteen.

5 LUKU

1. Mutta mies, Ananias nimeltä, emäntänsä Saphiran kanssa myi tavaransa,
2. Ja kätki jotain hinnasta emäntänsä tieten, ja toi osan edes ja pani apostolitten jalkain eteen.
3. Niin Pietari sanoi: Ananias, miksi saatana täytti sinun sydämes Pyhän Hengen edessä valhettelemaan, että jotakin pellon hinnasta kätkit?
4. Etkös olisi saanut sitä pitää, kuin se sinulla oli, ja se myytykin oli sinun hallussas? miksis senkaltaista olet sydämees päästänyt? Et sinä ole ihmisten, vaan Jumalan edessä valehdellut.
5. Kuin Ananias nämät sanat kuuli, lankesi hän maahan ja antoi henkensä. Ja suuri pelko tuli kaikkein niiden päälle, jotka tämän kuulivat.
6. Niin nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänen, veivät pois ja hautasivat hänen.
7. Mutta tapahtui liki kolmen hetken perästä, että myös hänen emäntänsä tuli sisälle eikä tietänyt, mitä tapahtunut oli.
8. Niin Pietari vastasi häntä: sanos minulle: oletteko sen pellon siihen hintaan myyneet? mutta hän sanoi: olemme niinkin siihen hintaan.
9. Sanoi Pietari hänelle: miksi te olette mielistyneet keskenänne Herran Henkeä kiusaamaan? Katso, niiden jalat, jotka sinun miehes hautasivat, ovat oven edessä ja vievät pois sinun.
10. Ja hän kohta lankesi maahan hänen jalkainsa eteen ja antoi henkensä. Niin nuoret miehet tulivat sisälle ja löysivät hänen kuolleena, ja he veivät hänen ulos ja hautasivat miehensä tykö.
11. Ja suuri pelko tuli koko seurakunnalle ja kaikille niille, jotka tämän kuulivat.
12. Ja apostolitten kätten kautta tehtiin monta merkkiä ja ihmettä kansan seassa. Ja olivat kaikki yksimielisesti Salomon esihuoneessa.
13. Mutta ei niistä muista uskaltanut yksikään itsiänsä antaa heidän sekaansa; vaan kansa piti paljon heistä.
14. Ja joukko paljon eneni miehistä ja vaimoista, jotka Herran päälle uskoivat:
15. Niin että he kantoivat sairaita kaduille ja panivat niitä vuoteille ja paareille, että Pietarin tullessa ainoasti hänen varjonsa jonkun heistä olis varjonnut.
16. Ja tuli myös suuri joukko kokoon lähimmäisistä kaupungeista Jerusalemiin, ja toviat sairaita ja saastaisilta hengiltä vaivatuita, jotka kaikki parannettiin.
17. Niin nousi ylimmäinen pappi, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat, Saddukealaisten lahko, ja olivat

täynnänsä kiivautta,
18. Ja paiskasivat kätensä apostolitten päälle ja panivat heidät yhteiseen vankihuoneesen.
19. Mutta Herran enkeli avasi yöllä tornin oven, ja vei heidät sieltä ulos ja sanoi:
20. Menkäät, seisokaat ja puhukaat templissä kansalle kaikki tämän elämän sanat.
21. Mutta kuin he sen kuulivat, menivät he varhain aamulla templiin ja opettivat. Niin ylimmäinen pappi tuli, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, kutsuivat raadin kokoon ja kaikki Israelin lasten vanhimmat, ja lähettivät vankihuoneesen heitä noutamaan.
22. Kuin palveliat menivät, eikä heitä tornista löytäneet, niin he palasivat ja ilmoittivat,
23. Sanoen: tornin me tosin löysimme kyllä visusti suljetuksi ja vartiat ulkona oven edessä seisovan; mutta kuin me sen avasimme, emme ketään sieltä löytäneet.
24. Kuin ylimmäinen pappi ja templin esimies ja pappein päämiehet nämät kuulivat, epäilivät he heistä, miksi se viimeinkin tulis.
25. Niin tuli yksi ja ilmoitti heille, sanoen: katso, ne miehet, jotka te torniin panitte, ovat templissa ja seisovat opettamassa kansaa.
26. Niin esimies meni palvelijoinensa ja toi heidät suosiolla sieltä (sillä he pelkäsivät kansan heitä kivittävän).
27. Ja kuin he toivat heidät, asettivat he heidät raadin eteen. Ja ylimmäinen pappi kysyi heiltä,
28. Sanoen: emmekö ole kovasti teitä kieltäneet puhumasta kansalle tähän nimeen? Ja katso, te olette Jerusalemin täyttäneet teidän opetuksellanne, ja tahdotte tämän ihmisen veren vetää meidän päällemme.
29. Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: enempi tulee kuulla Jumalaa kuin Ihmisiä.
30. Meidän isäimme Jumala herätti Jesuksen, jonka te tapoitte ja ripustitte puuhun.
31. Sen on Jumala korottanut oikialle kädellensä Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntein anteeksi antamusta.
32. Ja me olemme näiden sanain todistajat, ja myös Pyhä Henki, jonka Jumala on niille antanut, jotka häntä kuulevat.
33. Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se lävitse heidän sydämensä, ja he pitivät neuvoa tappaaksensa heitä.
34. Niin nousi raadista yksi Pharisealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, josta kaikki kansa paljon piti: se käsi apostoleita pikimältänsä viedä ulos,
35. Ja sanoi heille: Israelin miehet! kavahtakaat itseänne, mitä te mielitte tehdä näille miehille.
36. Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas ja sanoi itsensä joksikin, niin hänen tykönsä tuli lähes neljäsataa

miestä: joka sitte tapettiin ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, ne hajoitettiin ja hävitettiin.
37. Tämän jälkeen nousi Juudas Galileasta veronlaskemisen päivinä ja käänsi paljon kansaa jälkeensä; hän myös hukkui ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, hajoitettiin.
38. Ja nyt sanon minä teille: lakatkaat näistä miehistä ja sallikaat heidän olla; sillä jos tämä neuvo eli teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukee;
39. Vaan jos se on Jumalalta, niin ette voi sitä tyhjäksi tehdä, ettette myös löydettäisi sotineen jumalaa vastaan.
40. Niin kaikki mielistyivät hänen neuvoonsa; ja kuin he apostolit sisälle kutsuivat, niin he hosuivat heitä ja kielsivät heitä Jesuksen nimeen puhumasta, ja päästivät heidät menemään.
41. Niin he menivät pois raadin edestä, iloiten että he olivat mahdolliset pilkkaa kärsimään hänen nimensä tähden,
42. Ja ei lakanneet joka päivä templissä ja joka huoneessa opettamasta ja saarnaamasta evankeliumia Jesuksesta Kristuksesta.

6 LUKU

1. Mutta niinä päivinä, koska opetuslasten luku eneni, napisivat Grekiläiset Hebrealaisia vastaan, että heidän leskensä katsottiin ylön jokapäiväisessä palveluksessa.
2. Niin ne kaksi toistakymmentä kutsuivat kokoon opetuslasten joukon, ja sanoivat: ei se ole kohtuullinen, että me annamme ylön Jumalan sanan, ja pöytäin edessä palvelemme.
3. Sentähden, rakkaat veljet, valitkaat teistä seitsemän miestä joista hyvä todistus on, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnänsä, joiden haltuun me tämän viran annamme.
4. Mutta me tahdomme rukouksessa ja sanan palveluksessa pysyväiset olla.
5. Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle, ja he valitsivat Stephanin, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Philippuksen, ja Prokoron, ja Nikanorin, ja Timonin, ja Parmenaan, ja Nikolaon, uuden Juudalaisen Antiokiasta.
6. Nämät he asettivat apostoleitten eteen: ja rukoilivat, ja panivat kätensä heidän päällensä.
7. Ja Jumalan sana kasvoi ja opetuslasten luku tuli sangen suureksi Jerusalemissa; ja suuri joukko pappeja oli myös uskolle kuuliainen.
8. Mutta Stephanus, joka oli uskoa täynnänsä ja väkevyyttä, teki ihmeitä ja suuria tunnustähtiä kansan seassa.

9. Niin nousivat muutamat Libertinein synagogasta, ja Kyreniläisten, ja Aleksandrialaisten, ja jotka Kilikiasta ja Asiasta olivat, ja riitelivät Stephanin kanssa.
10. Ja eivät voineet sitä viisautta vastaan olla ja sitä Henkeä, jonka kautta hän puhui.
11. Niin he sääsivät miehiä, jotka sanoivat: me olemme hänen kuulleet puhuvan pilkkasanoja Mosesta ja Jumalaa vastaan.
12. Niin he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet, ja menivät ja ottivat hänen kiinni, ja veivät hänen raadin eteen,
13. Ja asettivat väärät todistajat sanomaan: ei tämä mies lakkaa puhumasta pilkkasanoja tätä pyhää siaa ja lakia vastaan.
14. Sillä me olemme kuulleet hänen sanovan: Jesus Natsarealainen hävittää tämän sian, ja muuttaa säädyt, jotka Moses meille antoi.
15. Ja kaikki ne, jotka raadissa istuivat, katsoivat hänen päällensä ja näkivät hänen kasvonsa niinkuin enkelin kasvot.

7 LUKU

1. Niin ylimmäinen pappi sanoi: lienevätkö nämät näin?
2. Vaan hän sanoi: miehet, rakkaat veljet ja isät, kuulkaat: kunnian Jumala ilmestyi Abrahamille meidän isällemme, kuin hän oli Mesopotamiassa, ennenkuin hän Haranissa asui,
3. Ja sanoi hänelle: lähde sinun maaltas ja suvustas, ja tule siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan.
4. Silloin hän läksi Kaldeasta, ja asui Haranissa. Ja kuin hänen isänsä kuollut oli, toi hän hänen sieltä tähän maahan, jossa te nyt asutte.
5. Ja ei antanut hänelle siinä perintöä, ei jalankaan leveyttä; ja hän lupasi hänelle sen antaa asuaksensa, ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä, kuin ei hänellä vielä lasta ollut.
6. Ja Jumala puhui hänelle näin: sinun siemenes pitää oleman muukalainen vieraalla maalla, ja heidän pitää sen orjaksi tekemän, ja pahasti sen kanssa menemän neljäsataa ajastaikaa.
7. Ja sen kansan, jota he palvelevat, tahdon minä tuomita, sanoi Jumala, ja sitte pitää heidän lähtemän ja minua tässä siassa palveleman.
8. Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin hän siitti Isaakin, ja ympärileikkasi hänen kahdeksantena päivänä. Ja Isaak siitti Jakobin, ja Jakob kaksitoistakymmentä patriarkkaa.
9. Ja ne patriarkat myivät kateudesta Josefin Egyptiin. Ja Jumala oli hänen kanssansa,

10. Ja pelasti hänen kaikista tuskistansa, ja antoi hänelle armon ja viisauden Pharaon, Egyptin kuninkaan, kasvoin edessä, ja hän pani hänen Egyptin valtamieheksi ja kaiken huoneensa päälle.
11. Mutta nälkä tuli kaikkeen Egyptiin ja Kanaanin maahan, ja suuri tuska; ja ei meidän isämme löytäneet ravintoa.
12. Mutta kuin Jakob kuuli Egyptissä jyviä olevan, lähetti hän sinne meidän isämme ensimmäisen kerran.
13. Ja kuin hän toistamiseen heidät lähetti, tunnettiin Joseph veljiltänsä; ja Josephin suku tuli Pharaolle tiettäväksi.
14. Niin Joseph lähetti ja antoi tuoda isänsä Jakobin ja kaiken hänen sukunsa, viisi sielua kahdeksattakymmentä.
15. Ja Jakob meni alas Egyptiin, ja hän kuoli, niin myös meidän isämme.
16. Ja he vietiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli Hemorin lapsilta rahalla ostanut Sikemissä.
17. Mutta kuin lupauksen aika lähestyi, josta Jumala oli Abrahamille vannonut, kasvoi ja eneni kansa Egyptissä,
18. Siihenasti kuin toinen kuningas tuli, joka ei Josephista mitään tietänyt.
19. Tämä meidän sukuamme kavalasti juonitteli, ja meni pahasti meidän isäimme kanssa, niin että heidän piti nuoret lapsensa heittämän pois, ettei he olisi saaneet elää.
20. Siihen aikaan syntyi Moses, ja hän oli Jumalalle otollinen, ja elätettiin kolme kuukautta isänsä huoneessa.
21. Mutta kuin hän heitetty oli ulos, otti Pharaon tytär hänen ja kasvatti itsellensä pojaksi.
22. Ja Moses opetettiin kaikessa Egyptiläisten viisaudessa, ja oli voimallinen sanoissa ja töissä.
23. Mutta kuin hän oli neljänkymmenen ajastajan vanha, joukahtui hänen sydämeensä mennä katsomaan veljiänsä Israelin lapsia.
24. Ja kuin hän näki yhdelle vääryyttä tehtävän, autti hän häntä ja kosti hänen puolestansa, joka vääryyttä kärsi, ja löi Egyptin miehen.
25. Mutta hän luuli veljiensä sen ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli heille vapauden antava; vaan eivät he ymmärtäneet.
26. Ja hän tuli toisena päivänä heidän tykönsä, jotka keskenänsä riitelivät, ja sovitti heitä, sanoen: rakkaat miehet, te olette veljekset: miksi te toinen toisellenne vääryyttä teette?
27. Mutta se, joka lähimmäisellensä vääryyttä teki, lykkäsi häntä, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi meidän ylitsemme?

28. Vai tahdotkos sinä minua niin tappaa, kuin sinä Egyptiläisen eilen tapoit?
29. Niin Moses pakeni tämän puheen tähden, ja oli Madiamin maakunnassa muukalainen, jossa hän kaksi poikaa siitti.
30. Ja neljänkymmenen ajastajan perästä ilmestyi hänelle Herran enkeli korvessa, Sinain vuorella, pensaan tulen liekissä.
31. Mutta kuin Moses sen näki, ihmetteli hän sitä näkyä, ja kuin hän meni lähes katsomaan, niin tapahtui Herran ääni hänelle:
32. Minä olen sinun isäis Jumala, Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala. Niin Moses vapisi eikä tohtinut sinne katsoa.
33. Ja Herra sanoi hänelle: riisu kenkäs jaloistas; sillä sia, jossas seisot, on pyhä maa.
34. Minä olen nähden nähnyt kansani tuskan Egyptissä, ja olen heidän huokauksensa kuullut, ja tulin alas heitä ottamaan ulos: tule siis nyt tänne, minä lähetän sinun Egyptiin.
35. Tämän Moseksen, jota he kielsivät, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi? tämän on Jumala lähettänyt päämieheksi ja vapahtajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle pensaassa ilmestyi.
36. Tämä johdatti heitä ulos, ja teki ihmeitä ja merkkejä Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja korvessa, neljäkymmentä ajastaikaa.
37. Tämä on se Moses, joka sanoi Israelin lapsille: Herra teidän Jumalanne herättää teille teidän veljistänne yhden Prophetan, niinkuin minun, jota teidän pitää kuuleman.
38. Tämä oli seurakunnassa enkelin kanssa korvessa, joka puhui hänen kanssansa Sinain vuorella, ja meidän isäimme kanssa. Tämä sai elämän puheen meille antaaksensa,
39. Jota ei meidän isämme totelleet, vaan sysäsivät pois sen tyköänsä, ja palasivat sydämessänsä Egyptiin,
40. Sanoen Aaronille: tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä Mosekselle, joka meidän Egyptin maasta toi ulos, on tapahtunut.
41. Ja niinä päivinä tekivät he vasikan, ja uhrasivat epäjumalille uhria, ja riemuitsivat kättensä töistä.
42. Niin Jumala käänsi itsensä, ja antoi ylön heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin prophetain Raamatussa on kirjoitettu: oletteko te Israelin huoneesta minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä ajastaikana korvessa?
43. Ja te kannoitte Molokin majaa ja teidän jumalanne Remphan tähteä, joita kuvia te teitte kumartaaksenne niitä, ja minä tahdon teidät viedä pois edemmä Babelia.
44. Meidän isillä oli todistuksen maja korvessa, niinkuin se oli säätänyt, joka Moseksen kanssa puhui, että hänen piti sen tekemän sen esikuvan perään, jonka hän nähnyt oli;

45. Jonka myös meidän isämme vastaan ottivat, ja veivät Josuan kanssa siihen maahan, jossa pakanat asuivat, jotka Jumala hävitti meidän isäimme kasvoin edestä, hamaan Davidin aikaan asti,
46. Joka löysi armon Jumalan tykönä, ja anoi, että hän olis majan löytänyt Jakobin Jumalalle.
47. Mutta Salomo rakensi hänelle huoneen.
48. Vaan se kaikkein Ylimmäinen ei asu käsillä tehdyissä templeissä, niinkuin propheta sanoo:
49. Taivas on minun istuimeni ja maa jalkaini astinlauta. Minkä huoneen te siis tahdotte minulle rakentaa, sanoo Herra, eli kuka on minun leposiani?
50. Eikö minun käteni ole kaikkia näitä tehnyt?
51. Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämestä ja korvista! te olette aina Pyhää Henkeä vastaan, niinkuin teidän isänne, niin myös tekin.
52. Ketä prophetaista ei teidän isänne vainonneet? Ja he tappoivat ne, jotka vanhurskaan tulemista ennustivat, jonka pettäjät ja murhaajat te nyt olitte,
53. Jotka saitte lain enkelien asetuksen kautta, jota ette pitäneet.
54. Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja kiristelivät hampaitansa hänen päällensä.
55. Mutta että hän oli täynnä Pyhää Henkeä, katsahti hän ylös taivaasen, näki Jumalan kunnian ja Jesuksen seisovan Jumalan oikialla kädellä,
56. Ja sanoi: katso, minä näen taivaat avoinna, ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikialla kädellä.
57. Niin he huusivat suurella äänellä, ja tukitsivat korviansa, ja karkasivat kaikki yksimielisesti hänen päällensä,
58. Ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja kivittivät. Ja todistajat panivat vaatteensa nuorukaisen jalkain juureen, joka kutsuttiin Saulus.
59. Ja he kivittivät Stephanin, joka rukoili ja sanoi: Herra Jesus, ota minun henkeni.
60. Niin hän pani polvillensa, ja huusi suurella äänellä: Herra, älä lue heille tätä syntiä. Ja kuin hän tämän sanonut oli, niin hän nukkui.

8 LUKU

1. Ja Saulus oli myös mielistynyt hänen kuolemaansa. Niin sinä päivänä nousi suuri vaino seurakuntaa vastaan, joka oli Jerusalemissa; ja hajosivat kaikki ympäri Juudan ja Samarian maakuntaa, paitsi apostoleita.

2. Ja muutamat Jumalaa pelkääväiset miehet korjasivat Stephanin, ja valittivat häntä suuresti.
3. Mutta Saulus raateli seurakuntaa ja kävi huone huoneelta, otti miehet ja vaimot ja panetti vankiuteen.
4. Ja ne hajonneet vaelsivat ympärinsä ja saarnasivat Jumalan sanaa.
5. Niin Philippus tuli Samarian kaupunkiin ja saarnasi heille Kristuksesta.
6. Mutta kansa otti vaarin yksimielisesti ja visusti Philippuksen sanoista, kuullen ja nähden ne merkit, jotka hän teki:
7. Sillä rumat henget läksivät ulos monesta, huutain suurella äänellä ja monta halvattua ja saattamatointa parani.
8. Ja suuri ilo tuli siihen kaupunkiin.
9. Mutta siellä oli mies, Simon nimeltä, joka siinä kaupungissa ennen noituuden virkaa piti ja oli Samarian kansan villinnyt, sanoen itsensä olevan jonkun suuren,
10. Jota kaikki sekä pienet että suuret kuulivat, sanoen: tämä on Jumalan voima, joka suuri on.
11. Mutta he kuultelivat häntä mielellänsä, että hän kauvan aikaa oli heitä noituudellansa villinnyt.
12. Mutta kuin he uskoivat Philippuksen, joka saarnasi Jumalan valtakunnasta ja Jesuksen Kristuksen nimestä, niin he kastettiin sekä miehet että vaimot.
13. Niin Simon myös itse uskoi, ja kuin hän kastettu oli, viipyi hän Philippuksen tykönä. Ja kuin hän näki ne merkit ja suuret voimalliset työt tapahtuvan, niin hän hämmästyi.
14. Mutta kuin apostolit, jotka Jerusalemissa olivat, kuulivat Samarian Jumalan sanan ottaneen vastaan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen,
15. Jotka, kuin he sinne tulivat alas, rukoilivat niiden edestä, että he olisivat saaneet Pyhän Hengen;
16. (Sillä ei hän ollut vielä yhdenkään niiden päälle laskettu alas, vaan olivat ainoastaan Herran Jesuksen nimeen kastetut.)
17. Niin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen.
18. Mutta kuin Simon näki, että apostolien kätten päälle-panemisen kautta Pyhä Henki annettiin, taritsi hän heille rahaa,
19. Sanoen: antakaat minullekin se voima, että kenenkä päälle minä käteni panen, se sais Pyhän Hengen.
20. Vaan Pietari sanoi hänelle: sinun rahas olkoon sinun kanssas kadotuksessa, että Jumalan lahjan luulet rahoilla ostettavan.
21. Ei sinulla ole osaa eikä arpaa tässä sanassa; sillä ei sinun sydämes ole oikia Jumalan edessä.
22. Sentähden tee parannus sinun pahuudestas, ja rukoile Jumalaa, että sydämes ajatukset sinulle anteeksi annettaisiin.

23. Sillä minä näen sinun olevan katkerassa sapessa ja vääryyden solmussa.
24. Niin Simon vastasi ja sanoi: rukoilkaat te Herraa minun edestäni, ettei mitään näistä, mitä te sanoitte, minun päälleni tulisi.
25. Mutta kuin he olivat todistaneet ja puhuneet Herran sanan, palasivat he Jerusalemiin, ja saarnasivat evankeliumia monessa Samarian kylässä.
26. Mutta Herran enkeli puhui Philippukselle ja sanoi: nouse ja mene lounaaseen päin, sitä tietä, joka Jerusalemista menee alas Gatsaan, joka kylmillä on.
27. Niin hän nousi ja meni. Ja katso, yksi Etiopian mies, Etiopian kuningattaren Kandasen voimallinen kamaripalvelia, joka oli pantu kaiken hänen tavaransa päälle, se oli tullut Jerusalemiin rukoilemaan,
28. Ja palasi sieltä, istuen vaunuissansa, ja luki Jesaias prophetaa.
29. Niin Henki sanoi Philippukselle: käy ja mene lähemmä tätä vaunua.
30. Niin Philippus juoksi lähemmä, ja kuuli hänen lukevan Jesaias prophetaa, ja sanoi: ymmärrätkös, mitäs luet?
31. Mutta hän sanoi: kuinka minä taidan ymmärtää, ellei joku minua johdata? Ja hän rukoili Philippusta, että hän tulis ja istuis hänen kanssansa.
32. Mutta se, mitä hän Raamatusta luki, oli tämä: hän on niinkuin lammas teuraaksi talutettu: ja niinkuin karitsa keritsiänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään avannut suutansa,
33. Hänen nöyryydessänsä on hänen tuomionsa otettu pois, mutta kuka taitaa sanoa ulos hänen elämänsä pituuden? sillä hänen elämänsä otetaan pois maasta.
34. Niin kamaripalvelija vastasi Philippusta: minä rukoilen sinua, sanos: kenestä propheta näitä puhuu? itsestäänkö eli jostakin toisesta?
35. Niin Philippus avasi suunsa ja rupesi tästä kirjoituksesta hänelle saarnaamaan evankeliumia Jesuksesta.
36. Ja kuin he tiellä vaelsivat, tulivat he veden tykö, ja kamaripalvelia sanoi: katso, tässä on vesi: mikä estää minua kastamasta?
37. Mutta Philippus sanoi: jos sinä kaikesta sydämestä uskot, niin tapahtukoon. Hän vastasi ja sanoi: minä uskon Jesuksen Kristuksen Jumalan Pojaksi.
38. Niin hän käski seisahtaa vaunun; ja he astuivat molemmat veteen, Philippus ja kamaripalvelia, ja hän kasti hänen.
39. Mutta kuin he vedestä astuivat ylös, tempasi Herran Henki Philippuksen, ja ei kamaripalvelia häntä enään nähnyt, vaan meni iloiten tietänsä myöten.
40. Mutta Philippus löydettiin Atsotissa, ja vaelsi ympäri ja saarnasi joka kaupungissa evankeliumia,

siihenasti kuin hän tuli Kesareaan.

9 LUKU

1. Mutta Saulus puskui vielä uhkauksia ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin tykö,
2. Ja anoi häneltä kirjaa Damaskuun synagogain tykö, että kutka ikänä hän sen tien miehistä eli vaimoista löytäis, ne hän olis vienyt sidottuna Jerusalemiin.
3. Mutta kuin hän matkusti, tapahtui, että hän Damaskua lähestyi, ja äkisti leimahti valkeus taivaasta ympäri häntä.
4. Ja hän lankesi maahan ja kuuli äänen hänelle sanovan: Saul, Saul, miksi vainoot minua?
5. Mutta hän sanoi: kuka sinä olet, Herra? Ja Herra sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot: työläs on sinun potkia tutkainta vastaan.
6. Niin hän vapisi, hämmästyi ja sanoi: Herra, mitäs minua tahdot tekemään? Ja Herra sanoi hänelle: nouse ja mene kaupunkiin; siellä sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän.
7. Mutta ne miehet, jotka hänen seurassansa olivat, seisoivat hämmästyksissä; he kuulivat tosin äänen, mutta ei he ketään nähneet.
8. Niin Saulus nousi maasta ja ei nähnyt ketään avoimilla silmillä; mutta he taluttivat häntä kädestä ja veivät Damaskuun.
9. Ja hän oli kolme päivää näkemättä ja ei syönyt eikä juonut.
10. Niin yksi opetuslapsi oli Damaskussa, Ananias nimeltä, jolle Herra sanoi näyssä: Ananias! Hän sanoi: Herra, tässä minä olen.
11. Herra sanoi hänelle: nouse ja mene sille kadulle, joka Oikiaksi kutsutaan, ja kysy Juudan huoneessa sitä, joka Saulus Tarsilaiseksi kutsutaan; sillä katso, hän rukoilee.
12. Ja hän näki näyssä yhden miehen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän sais näkönsä jälleen.
13. Niin Ananias vastasi: Herra, minä olen kuullut monelta tästä miehestä, kuinka paljon pahaa hän sinun pyhilles on tehnyt Jerusalemissa.
14. Ja hänellä on nytkin valta ylimmäisiltä papeilta täällä kiinni sitoa kaikki ne, jotka sinun nimeäs rukoilevat.
15. Niin sanoi Herra hänelle: mene! sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain, ja

kuningasten, ja Israelin lasten eteen.
16. Sillä minä tahdon hänelle näyttää, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimeni tähden.
17. Niin Ananias meni sinne ja tuli huoneeseen sisälle ja pani kätensä hänen päällensä, ja sanoi: rakas veljeni Saul! se Herra lähetti minun, (Jesus, joka sinulle ilmestyi tiellä, jotas vaelsit,) että sinä saisit näkös jälleen, ja Pyhällä Hengellä täytettäisiin.
18. Ja hänen silmistänsä putosivat kohta niinkuin suomukset, ja hän sai sillä hetkellä näkönsä jällensä, nousi ja kastettiin.
19. Ja kuin hän otti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja Saulus oli muutamat päivät opetuslasten kanssa, jotka olivat Damaskussa,
20. Ja saarnasi kohta synagogassa Kristuksesta, että hän on Jumalan Poika.
21. Niin kaikki, jotka sen kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: eikö tämä ole se, joka kaikkia niitä hävitti Jerusalemissa, jotka sitä nimeä rukoilivat, ja tuli myös tänne sitä varten, että hän ne sidottuna veis ylimmäisille papeille?
22. Mutta Saulus tuli aina jalommaksi ja ajoi Juudalaisia takaperin, jotka Damaskussa olivat, täydellisesti vahvistain, että tämä on Kristus.
23. Ja monen päivän perästä pitivät Juudalaiset neuvoa keskenänsä tappaaksensa häntä.
24. Mutta Saulukselle ilmoitettiin heidän väijymisensä. Ja he vartioitsivat portissa yötä ja päivää tappaaksensa häntä.
25. Niin opetuslapset ottivat hänen yöllä, päästivät alas ylitse muurin, ja laskivat korissa maahan.
26. Mutta kuin Saulus tuli Jerusalemiin, tahtoi hän itsiänsä antaa opetuslasten sekaan, mutta he pelkäsivät kaikki häntä, eikä uskoneet häntä opetuslapseksi.
27. Vaan Barnabas otti hänen ja vei apostolien tykö, ja jutteli heille, kuinka hän tiellä Herran nähnyt oli, ja että hän oli puhunut hänen kanssansa, ja kuinka hän oli rohkiasti Damaskussa Jesuksen nimestä puhunut.
28. Ja niin hän oli heidän kanssansa Jerusalemissa, kävi sisälle ja ulos, ja saarnasi pelkäämättä Herran Jesuksen nimeen.
29. Hän puhui myös ja kamppaili Grekiläisiä vastaan; mutta ne pyysivät häntä tappaa.
30. Kuin veljet sen ymmärsivät, niin he veivät hänen Kesareaan ja lähettivät Tarsiin.
31. Ja niin seurakunnilla oli rauha kaikessa Juudeassa, ja Galileassa, ja Samariassa, ja enenivät vaeltain Herran pelvossa, ja täytettiin Pyhän Hengen lohdutuksella.
32. Niin tapahtui, kuin Pietari vaelsi joka paikassa, että hän myös tuli pyhäin tykö, jotka Lyddassa asuivat.
33. Niin hän löysi siellä yhden miehen, Eneas nimeltä, joka jo kahdeksan ajastaikaa oli vuoteessa

halvattuna maannut.
34. Ja Pietari sanoi hänelle: Eneas, Jesus Kristus sinun paratkoon! nouse ja tee itse vuotees; ja hän kohta nousi.
35. Ja kaikki Lyddan ja Saronin asuvaiset näkivät hänen, jotka tulivat käännetyksi Herran tykö.
36. Mutta Jopessa oli yksi opetuspiika, nimeltä Tabita, joka tulkiten on niin paljon sanottu kuin: metsävuohi (a); tämä oli täynnänsä hyviä töitä ja almua, joita hän teki.
37. Niin tapahtui niinä päivinä, että se sairasti ja kuoli; jonka he pesivät ja panivat saliin.
38. Ja että Lydda oli läsnä Joppea, niin opetuslapset, kuin he kuulivat Pietarin siellä olevan, lähettivät hänen tykönsä kaksi miestä rukoilemaan, ettei hän viivyttelisi heidän tykönsä tulla.
39. Niin Pietari nousi ja tuli heidän kanssansa; ja kuin hän sinne tuli, veivät he hänen saliin. Ja hänen ympärillänsä seisoivat kaikki lesket, jotka itkivät ja osoittivat hänelle niitä hameita ja vaatteita, joita Dorkas heille tehnyt oli, ollessansa heidän kanssansa.
40. Mutta kuin Pietari oli heidät kaikki ajanut ulos, laski hän polvillensa ja rukoili, ja käänsi itsensä ruumiin puoleen, ja sanoi: Tabita, nouse ylös! niin se avasi silmänsä; ja kuin hän Pietarin näki, nousi hän istualle.
41. Ja hän antoi hänelle kättä ja ojensi hänen, ja kutsui pyhät ja lesket, ja antoi hänen heille elävänä.
42. Ja se tuli kaikelle Jopelle tiettäväksi; ja moni uskoi Herran päälle.
43. Ja tapahtui, että hän viipyi Jopessa kauvan aikaa Simon parkkarin tykönä.

10 LUKU

1. Niin oli Kesareassa mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies, Italian joukosta,
2. Jumalinen ja Jumalaa pelkääväinen kaiken huoneensa kanssa, joka jakoi paljon almua kansalle, ja rukoili alati Jumalaa.
3. Hän näki julkisesti näyssä, liki yhdeksättä hetkeä päivästä, Jumalan enkelin tulevan tykönsä ja sanovan hänelle: Kornelius!
4. Ja hän katseli hänen päällensä, peljästyi ja sanoi: Herra, mikä on? Hän sanoi hänelle: sinun rukoukses ja almus ovat tulleet muistoon Jumalan edessä.
5. Ja nyt lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, jota Pietariksi kutsutaan.
6. Hän pitää majaa Simon parkkarilla, jonka huone on meren tykönä; hän sanoo sinulle, mitä sinun pitää tekemän.
7. Ja kuin enkeli, joka Korneliusta puhutteli, meni pois, kutsui hän kaksi palveliaansa ja yhden Jumalaa

pelkääväisen sotamiehen niistä, jotka hänen tykönänsä oleskelivat,
8. Ja hän jutteli kaikki nämät niille, ja lähetti ne Joppeen.
9. Toisena päivänä, kuin he matkassa olivat ja kaupunkia lähestyivät, meni Pietari ylös katon päälle rukoilemaan, liki kuudetta hetkeä.
10. Ja kuin hän isosi, tahtoi hän suurustaa. Mutta kuin he hänelle valmistivat, tuli hän horroksiin,
11. Ja näki taivaan auki, ja tulevan alas tykönsä yhden astian, niinkuin suuren liinaisen, neljältä kulmalta sidotun, joka laskettiin alas taivaasta maan päälle,
12. Jossa oli kaikkinaisia nelijalkaisia maan eläimiä ja metsillisiä, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja.
13. Ja ääni tuli hänelle: Pietari, nouse, tapa ja syö.
14. Pietari sanoi: en suinkaan, Herra; sillä en ole minä ikänä syönyt mitään yhteistä eli saastaista.
15. Ja ääni sanoi taas toisen kerran hänelle: mitä Jumala on puhdistanut, älä sitä sinä sano yhteiseksi.
16. Ja se tapahtui kolme kertaa ja astia otettiin jälleen ylös taivaaseen.
17. Ja kuin Pietari itsellänsä epäili, mikä näky se olis, jonka hän näki, niin katso, miehet, jotka lähetetyt olivat Korneliukselta, kyselivät Simonin huonetta ja seisoivat oven edessä,
18. Ja kutsuivat yhden ulos ja kysyivät, pitikö Simon, joka liialta nimeltä Pietariksi kutsutaan, siellä majaa.
19. Mutta kuin Pietari sitä näkyä ajatteli, sanoi Henki hänelle: katso, kolme miestä etsivät sinua.
20. Nouse siis, astu alas ja mene ilman epäilemättä heidän kanssansa; sillä minä lähetin heidät.
21. Niin Pietari astui alas miesten tykö, jotka hänen tykönsä Korneliukselta lähetetyt olivat, ja sanoi: katso, minä se olen, jota te etsitte; mitä varten te tulleet olette?
22. Mutta he sanoivat: sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, jolla on todistus kaikelta Juudan kansalta, on pyhältä enkeliltä käskyn saanut, että hänen piti sinun antaman kutsua huoneesensa, sinulta sanoja kuullaksensa,
23. Niin hän kutsui heitä sisälle, ja otti heidät majaan. Toisena päivänä meni Pietari heidän kanssansa, ja muutamat veljet Jopesta seurasivat myös häntä.
24. Ja toisena päivänä tulivat he Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä, ja oli kutsunut kokoon lankonsa ja parhaat ystävänsä.
25. Mutta kuin Pietari tuli sisälle, meni Kornelius häntä vastaan, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä.
26. Mutta Pietari nosti häntä ja sanoi: nouse! minäkin olen ihminen.
27. Ja kuin hän oli häntä puhutellut, meni hän sisälle ja löysi monta tulleen kokoon.
28. Ja hän sanoi heille: te tiedätte, ettei ole ollut luvallinen Juudalaisen olla jonkun muukalaisen tykönä eli

hänen tykönsä mennä; mutta minulle osoitti Jumala, etten minä ketään ihmistä yhteisenä eli saastaisena pitäisi.
29. Sentähden minä myös epäilemättä tulin, teiltä kutsuttu. Niin minä siis teiltä kysyn: mitä varten te minua kutsuitte?
30. Ja Kornelius sanoi: minä olen neljä päivää sitten paastonnut tähän hetkeen asti, ja rukoilin huoneessani yhdeksännellä hetkellä, ja katso, mies seisoi kiiltävissä vaatteissa minun edessäni,
31. Ja sanoi: Kornelius, rukoukses on kuultu ja almus ovat Jumalan edessä muistetut.
32. Niin lähetä Joppeen ja kutsuta Simonin, joka Pietariksi kutsutaan; hän pitää majaa Simon Parkkarin huoneessa, meren tykönä: se puhuttelee sinua, kuin hän tulee.
33. Niin minä lähetin kohta sinun tykös, ja sinä teit hyvin, ettäs tulit. Ja me olemme siis kaikki nyt Jumalan edessä, kuulemassa kaikkia, mitä sinulle on Jumalalta käsketty.
34. Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa:
35. Vaan kaikissa kansoissa, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen.
36. Sen sanan, jonka Jumala Israelin lapsille lähetti ja julisti rauhan Jesuksen Kristuksen kautta, joka kaikkein Herra on,
37. Te tiedätte sen sanan, joka on tapahtunut ympäri kaiken Juudean, ensin alkain Galileasta, sen kasteen jälkeen, josta Johannes saarnasi:
38. Kuinka Jumala oli voidellut Jesuksen Nasaretista Pyhällä Hengellä ja voimalla, joka vaelsi ympäri, teki hyvää ja paransi kaikki, jotka perkeleeltä vaivattiin; sillä Jumala oli hänen kanssansa.
39. Ja me olemme kaikkien niiden todistajat, mitkä hän Juudean maakunnassa ja Jerusalemissa teki, jonka he tappoivat ja ripustivat puuhun:
40. Sen Jumala herätti kolmantena päivänä, ja ilmoitti hänen,
41. Ei kaikelle kansalle, vaan meille, jotka Jumala oli ennen todistajiksi valinnut, me jotka söimme ja joimme hänen kanssansa, sittenkuin hän nousi kuolleista.
42. Ja hän käski meitä kansalle saarnaamaan ja todistamaan, että hän on se, joka Jumalalta on säätty elävien ja kuolleiden tuomariksi.
43. Hänestä kaikki prophetat todistavat, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, pitää hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman.
44. Kuin Pietari vielä näitä puhui, lankesi Pyhä Henki kaikkein niiden päälle, jotka puheen kuulivat.
45. Niin ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka Pietarin kanssa tulleet olivat, hämmästyivät, että pakanainkin päälle Pyhän Hengen lahja vuodatettiin.

46. Sillä he kuulivat heidän kielillä puhuvan ja Jumalaa ylistävän. Niin vastasi Pietari:
47. Taitaako joku kieltää näitä, jotka ovat niin Pyhän Hengen saaneet kuin mekin, vedellä kastamasta?
48. Ja hän käski kastaa heitä Herran nimeen. Silloin he rukoilivat häntä siellä muutamia päiviä viipymään.

11 LUKU

1. Mutta apostolit ja veljet, jotka Juudeassa olivat, kuulivat, että pakanatkin Jumalan sanan ottivat vastaan.
2. Ja kuin Pietari tuli ylös Jerusalemiin, riitelivät ne hänen kanssansa, jotka ympärileikkauksesta olivat,
3. Sanoen: sinä olet mennyt niiden miesten tykö, joilla esinahka on, ja söit heidän kanssansa.
4. Niin Pietari rupesi heille järjestänsä luettelemaan, sanoen:
5. Minä olin Jopen kaupungissa rukouksissa, ja tulin horroksiin, ja näin näyn, yhden astian tulevan alas, niinkuin suuren liinaisen neljältä kulmalta lasketun alas taivaasta, joka tuli juuri minun tyköni.
6. Kuin minä katsoin sen päälle, äkkäsin minä ja näin maan neljäjalkaisia eläimiä, ja petoja, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja.
7. Mutta minä kuulin äänen minulle sanovan: Pietari, nouse, tapa ja syö.
8. Mutta minä sanoin: en suinkaan, Herra; sillä ei ole mitään yhteistä eli saastaista minun suuhuni koskaan tullut.
9. Mutta ääni vastasi minua toisen kerran taivaasta: mitä Jumala on puhdistanut, älä sinä sano yhteiseksi.
10. Ja se tapahtui kolmasti, ja vietiin taas kaikki ylös taivaaseen.
11. Ja katso, kolme miestä seisoi kohta huoneen edessä, jossa minä olin, jotka Kesareasta olivat minun perääni lähetetyt.
12. Mutta Henki käski minun epäilemättä mennä heidän kanssansa; ja nämät kuusi veljeä seurasivat myös minua, ja me menimme sen miehen huoneeseen.
13. Ja hän jutteli meille, kuinka hän oli enkelin nähnyt huoneessansa seisovan ja sanovan hänelle: lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, joka Pietariksi kutsutaan:
14. Hän on sanova sinulle ne sanat, joiden kautta sinä autuaaksi tulet ja kaikki sinun huonees.
15. Mutta kuin minä rupesin puhumaan, lankesi Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin hän alussa meidänkin päällemme lankesi.
16. Niin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanonut oli: Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä.
17. Että nyt Jumala yhdenkaltaisen lahjan heille antoi kuin meillekin, jotka Herran Jesuksen Kristuksen

päälle uskoimme: mikäs minä olisin, joka voisin kieltää Jumalaa?
18. Kuin he nämät kuulivat, vaikenivat he ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: niin on siis Jumala antanut pakanoillekin kääntymyksen elämään.
19. Ja ne, jotka siitä vainosta hajonneet olivat, joka Stephanin tähden tapahtui, vaelsivat ympäri hamaan Phenisiaan ja Kypriin ja Antiokiaan asti, eikä kellenkään sitä sanaa puhuneet, vaan ainoasti Juudalaisille.
20. Ja oli muutamia miehiä heidän seassansa Kypristä ja Kyrenistä: kuin ne tulivat Antiokiaan, puhuivat he Grekiläisille ja saarnasivat evankeliumia Herrasta Jesuksesta.
21. Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri joukko uskoi ja kääntyi Herran tykö.
22. Niin tämä sanoma heistä tuli seurakunnan korville, joka Jerusalemissa oli, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan.
23. Kuin hän sinne tuli ja näki Jumalan armon, ihastui hän, ja neuvoi kaikkia vahvalla sydämellä Herrassa pysymään;
24. Sillä hän oli jalo mies ja täynnänsä Pyhää Henkeä ja uskoa, ja suuri joukko kansaa eneni Herralle.
25. Niin Barnabas meni Tarsiin Saulusta etsimään; ja kuin hän löysi hänen, toi hän hänen Antiokiaan.
26. Ja tapahtui, että he koko ajastajan kokoontuivat seurakunnassa ja opettivat paljon kansaa; ja opetuslapsia ruvettiin ensin Antiokiassa kristityiksi kutsumaan.
27. Ja niinä päivinä tuli prophetaita Jerusalemista Antiokiaan.
28. Ja yksi heistä, Agabus nimeltä, nousi ja ilmoitti heille hengen kautta, kaikkeen maailmaan suuren nälän tulevan, joka myös Klaudius keisarin alla tapahtui.
29. Mutta opetuslapset sääsivät jotakin lähettää, kuin kullakin varaa oli, veljien avuksi, jotka Juudeassa asuivat,
30. Niinkuin he tekivätkin, ja lähettivät vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.

12 LUKU

1. Mutta sillä ajalla otti kuningas Herodes muutamia seurakunnasta kiinni, vaivataksensa,
2. Ja mestasi Jakobin, Johanneksen veljen miekalla.
3. Ja kuin hän näki sen Juudalaisille kelpaavan, pyysi hän myös Pietaria käsittää, (ja se oli makian leivän päivänä.)
4. Jonka hän myös käsitti, ja pani vankiuteen, ja antoi hänen neljän sotamiesten neljänneksen haltuun vartioida häntä, ja ajatteli pääsiäisen jälkeen asettaa hänen kansan eteen.

5. Niin Pietari pidettiin tornissa; mutta seurakunnassa tapahtuivat rukoukset hartaasti hänen edestänsä Jumalan tykö.
6. Ja kuin Herodes tahtoi hänen ottaa edes, makasi Pietari sinä yönä kahden sotamiehen vaiheella, sidottuna kaksilla kahleilla, ja vartiat oven edessä vartioitsivat tornia.
7. Ja katso, Herran enkeli seisoi hänen tykönänsä ja kirkkaus paisti huoneessa, lykkäsi Pietaria kylkeen, herätti hänen ja sanoi: nouse nopiasti. Ja kahleet putosivat hänen käsistänsä.
8. Niin enkeli sanoi hänelle: sonnusta ja kengitä sinus. Ja hän teki niin. Ja hän sanoi vielä hänelle: pue itses vaatteisiis ja seuraa minua.
9. Ja hän meni ulos ja seurasi häntä, eikä tietänyt sitä todeksi, mitä enkeliltä tehtiin, vaan luuli näyn näkevänsä.
10. Mutta kuin he menivät ensimäisen ja toisen vartion lävitse, ja tulivat rautaiseen porttiin, joka vie kaupunkiin, niin se aukeni heille itsestänsä; ja he menivät siitä ulos, käyden katua myöten, ja kohta erkani enkeli hänestä.
11. Ja kuin Pietari tointui entisellensä, sanoi hän: nyt minä totisesti tiedän, että Herra on enkelinsä lähettänyt, ja minun Herodeksen käsistä päästänyt ja kaikesta Juudan kansan toivosta.
12. Ja kuin hän tätä ajatellut oli, tuli hän Marian, Johanneksen äidin, huoneen tykö, joka Markukseksi kutsuttiin, jossa monta oli koossa, ja rukoilivat.
13. Mutta kuin Pietari porstuan oveen kolkutti, tuli piika, Roode nimeltä, kuultelemaan.
14. Ja kuin hän Pietarin äänen tunsi, ei hän ovea ilon tähden avannutkaan, vaan juoksi sisälle ja ilmoitti heille Pietarin porstuan edessä seisovan.
15. Niin he sanoivat hänelle: oletkos hullu? Vaan hän sanoi totisesti niin olevan. Niin he sanoivat: se on hänen enkelinsä.
16. Mutta Pietari kolkutti lakkaamatta. Kuin he avasivat, niin he näkivät hänen ja hämmästyivät.
17. Mutta hän viittasi kädellänsä heitä vaikenemaan, ja jutteli heille, kuinka Herra oli hänen vankiudesta johdattanut ulos, ja sanoi: ilmoittakaat näitä Jakobille ja veljille. Ja läksi ulos ja meni toiseen paikkaan.
18. Mutta kuin päivä tuli, niin ei sotamiehillä ollut vähin kapina, kuhunka Pietari tullut oli.
19. Ja kuin Herodes piti sanan hänen perässänsä, eikä häntä löytänyt, antoi hän vartiat tutkia ja käski heitä rangaista. Ja meni Juudeasta alas Kesareaan ja viipyi siellä.
20. Ja Herodes oli vihoissansa Tyron ja Sidonin asuvaisille; mutta he tulivat yksimielisesti hänen tykönsä ja lepyttivät kuninkaan kamaripalvelian Blastuksen, ja anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai kuninkaan maasta elatuksensa.

21. Mutta määrättynä päivänä oli Herodes puetettu kuninkaallisissa vaatteissa, istuen tuomioistuimella, ja piti puheen heidän tykönsä.
22. Mutta kansa huusi: Jumalan ääni, ja ei ihmisen.
23. Ja Herran enkeli löi kohta häntä, ettei hän kunniaa Jumalalle antanut. Ja hän syötiin madoilta, ja antoi henkensä.
24. Mutta Jumalan sana kasvoi ja eneni.
25. Mutta Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemista, kuin he olivat palveluksen päättäneet, ja ottivat Johanneksen kanssansa, joka myös Markukseksi kutsuttiin.

13 LUKU

1. Mutta Antiokian seurakunnassa oli muutamia prophetaita ja opettajia, Barnabas ja Simeon, joka Nigeriksi kutsuttiin, ja Lukius Kyreniläinen, ja Manahen, joka Herodes tetrarkan kanssa kasvatettu oli, ja Saulus.
2. Kuin siis nämät Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: eroittakaat minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä heidät olen kutsunut.
3. Ja kuin he olivat paastonneet ja rukoilleet, ja kätensä heidän päällensä panneet, päästivät he heidät menemään.
4. Ja kuin he Pyhältä Hengeltä lähetetyt olivat, menivät he Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kypriin.
5. Ja kuin he Salaminassa olivat, ilmoittivat he Jumalan sanan Juudalaisten synagogissa; ja heillä oli myös Johannes palveliana.
6. Ja kuin he sen luodon lävitse matkustaneet olivat hamaan Paphoon asti, löysivät he velhon, väärän prophetan, Juudalaisen, jonka nimi oli Barjesus,
7. Joka oli maaherran Sergius Pauluksen, toimellisen miehen kanssa. Se kutsui Barnabaan ja Sauluksen tykönsä, ja halusi kuulla Jumalan sanaa.
8. Mutta heitä vastaan seisoi Elimas velho (sillä niin tulkitaan hänen nimensä) ja pyysi kääntää maaherraa pois uskosta.
9. Mutta Saulus (joka myös Paavaliksi kutsutaan,) oli täynnä Pyhää Henkeä, katsoi hänen päällensä,
10. Ja sanoi: voi sinä perkeleen poika, täynnä kaikkea vilppiä ja petosta, ja kaiken vanhurskauden vihamies, et sinä lakkaa vääntelemästä Herran oikeita teitä.
11. Ja nyt katso, Herran käsi on sinun pälläs; ja sinun pitää sokiana oleman eikä näkemän aurinkoa hetkessä aikaa. Ja hänen päällensä lankesi kohta synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri, etsein kuka häntä

kädestä taluttais.
12. Kuin maaherra näki, mitä tapahtui, uskoi hän ja ihmetteli Herran opetusta.
13. Mutta kuin Paavali ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, Paphosta purjehtivat, tulivat he Pamphilian Pergeen; mutta Johannes erkani heistä ja palasi Jerusalemiin.
14. Mutta he vaelsivat Pergestä ja tulivat Pisidian Antiokiaan, ja menivät sabbatina synagogaan, ja istuivat.
15. Ja sitte kuin laki ja prophetat olivat luetut, lähettivät synagogan päämiehet heidän tykönsä, sanoen: miehet, rakkaat veljet, onko teillä mitään kansaa neuvomista, niin sanokaat.
16. Niin Paavali nousi ja viittasi kädellänsä heitä vaikenemaan, ja sanoi: Israelin miehet, ja jotka Jumalaa pelkäätte, kuulkaat.
17. Tämän kansan, Israelin, Jumala valitsi meidän isämme, ja korotti tämän kansan, muukalaisena ollessa Egyptin maalla, ja toi heidät sieltä ulos korkialla käsivarrella,
18. Ja kärsi heidän tapojansa korvessa lähes neljäkymmentä ajastaikaa.
19. Ja peräti kadotti Kanaanin maalla seitsemän kansaa, ja arvalla jakoi heille niiden maan.
20. Ja sitte lähes neljäsataa ja viisikymmentä ajastaikaa antoi hän heille tuomarit, Samuel prophetaan asti.
21. Ja he pyysivät sitte kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, miehen Benjaminin suvusta, neljäksikymmeneksi vuodeksi.
22. Ja kuin hän oli sen pannut pois, herätti hän Davidin heidän kuninkaaksensa, josta hän myös todisti ja sanoi: minä löysin Davidin, Jessen pojan, miehen minun sydämeni jälkeen, joka on kaikki minun tahtoni tekevä.
23. Tämän siemenestä on Jumala lupauksensa perään herättänyt Jesuksen Israelille Vapahtajaksi,
24. Niinkuin Johannes saarnasi hänen tulemisensa edellä kaikelle Israelin kansalle parannuksen kastetta.
25. Mutta kuin Johannes juoksun täyttänyt oli, sanoi hän: kenenkä te luulette minun olevan? En minä se ole, mutta katso, hän tulee minun jälkeeni, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen jaloista riisumaan.
26. Miehet, rakkaat veljet, Abrahamin suvun lapset, ja jotka teissä ovat Jumalaa pelkääväiset, teille on tämän autuuden sana lähetetty.
27. Sillä Jerusalemin asuvaiset ja heidän ylimmäisensä, ettei he tätä tunteneet, ovat he myös prophetain äänet, joita kunakin sabbatina luetaan, tuomitessansa täyttäneet.
28. Ja vaikka ei he yhtään kuoleman syytä löytäneet, anoivat he kuitenkin Pilatukselta, että hän piti tapettaman.
29. Ja kuin he kaikki olivat täyttäneet, mitä hänestä kirjoitettu oli, ottivat he hänen puun päältä ja panivat hautaan.

30. Mutta Jumala herätti hänen kuolleista.
31. Ja hän on monta päivää niiltä nähty, jotka hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin olivat menneet ylös, jotka ovat hänen todistajansa kansan edessä.
32. Ja me ilmoitamme myös teille sen lupauksen, joka isille luvattiin, että Jumala on sen meille heidän lapsillensa täyttänyt, herättäin Jesuksen.
33. Niinkuin toisessa psalmissa kirjoitettu on: sinä olet minun Poikani, tänäpänä minä sinun synnytin.
34. Mutta siitä, että hän hänen kuolleista herätti, eikä silleen tule turmelukseen, sanoi hän näin: minä tahdon teille antaa ne lujat Davidin armot.
35. Sentähden hän myös sanoo toisessa paikassa: et sinä salli sinun Pyhäs turmelusta näkevän.
36. Sillä David, kuin hän ajallansa oli Jumalan tahtoa palvellut, nukkui, ja pantiin isäinsä tykö, ja näki turmeluksen.
37. Mutta se, jonka Jumala herätti, ei ole nähnyt turmelusta.
38. Sentähden olkoon teille tiettävä, miehet, rakkaat veljet, että teille tämän kautta ilmoitetaan syntein anteeksi antamus:
39. Ja kaikista niistä, joista ette voineet Moseksen lain kautta vanhurskaaksi tulla, tämän kautta jokainen, joka uskoo, tulee vanhurskaaksi.
40. Katsokaat siis, ettei teidän päällenne se tule, mitä prophetain kautta sanottu on:
41. Katsokaat, te ylönkatsojat, ja ihmetelkäät ja hukkukaat; sillä minä teen yhden työn teidän aikananne, sen työn, jota ei teidän pidä uskoman, jos joku sanois teille.
42. Kuin Juudalaiset synagogasta läksivät, rukoilivat pakanat, että sabbatin välissä heille niitä sanoja puhuttaisiin.
43. Ja kuin synagogan joukko erkani, seurasi monta Juudalaista ja myös monta jumalista uutta Juudalaista Paavalia ja Barnabasta, jotka heille puhuivat, ja heitä neuvoivat Jumalan armossa pysymään.
44. Mutta sitte lähimmäisenä lepopäivänä kokoontui lähes kaikki kaupunki Jumalan sanaa kuulemaan.
45. Kuin Juudalaiset näkivät kansan, täytettiin he kateudesta, ja sanoivat vastaan niitä, mitä Paavalilta sanoittiin, sanoen vastaan ja pilkaten.
46. Niin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkiasti ja sanoivat: teille piti ensin Jumalan sanaa puhuttaman; vaan että te sen hylkäätte ja luette itsenne mahdottomaksi ijankaikkiseen elämään, katso, niin me käännymme pakanain tykö.
47. Sillä niin on Herra meitä käskenyt: minä panin sinun pakanain valkeudeksi, ettäs olisit autuus, maan ääriin asti.

48. Ja kuin pakanat sen kuulivat, iloitsivat he ja kunnioittivat Herran sanaa; ja niin monta uskoi, kuin ijankaikkiseen elämään säädetty oli.
49. Ja Herran sana leveni kaikkeen siihen maakuntaan.
50. Mutta Juudalaiset yllyttivät jumalisia ja kunniallisia vaimoja, niin myös kaupungin ylimmäisiä, ja kehoittivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan; ja he sysäsivät heidät ulos maansa ääristä.
51. Mutta he pudistivat tomun jaloistansa heidän päällensä, ja tulivat Ikonioon.
52. Niin opetuslapset täytettiin ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14 LUKU

1. Niin Ikoniossa tapahtui, että he ynnä menivät sisälle Juudalaisten synagogaan, ja niin puhuivat, että suuri joukko Juudalaisia ja Grekiläisiä uskoi.
2. Mutta uskomattomat Juudalaiset yllyttivät ja pahoittivat pakanain sielut veljiä vastaan.
3. Niin he olivat siellä kauvan aikaa ja puhuivat rohkiasti Herrassa, joka antoi todistuksen armonsa sanoihin, ja antoi merkit ja ihmeet heidän kättensä kautta tapahtua.
4. Niin sen kaupungin väki erkani: muutamat pitivät Juudalaisten kanssa, ja muutamat apostolien kanssa.
5. Kuin siis pakanoilta ja Juudalaisilta kapina nousi, ynnä heidän päämiestensä kanssa, pilkkaamaan ja kivittämään heitä,
6. Ja kuin he sen ymmärsivät, pakenivat he Lykaonian kaupunkeihin Lystraan ja Derbeen, ja ympäri sitä lähimaakuntaa,
7. Ja saarnasivat niissä evankeliumia.
8. Ja mies Lystrassa, sairas jaloista, istui, rampa hamasta äitinsä kohdusta, joka ei ikänänsä ollut käynyt.
9. Tämä kuuli Paavalin puhuvan; ja kuin hän katsahti hänen päällensä, ja näki hänellä uskon olevan terveeksi tulla,
10. Sanoi hän suurella äänellä: ojenna sinus jalkais päälle. Ja hän karkasi ylös ja kävi.
11. Kuin kansa sen näki, mitä Paavali tehnyt oli, korottivat he äänensä Lykaonian kielellä sanoen: jumalat ovat ihmisten hahmolla alas meidän tykömme tulleet.
12. Ja he kutsuivat Barnabaan Jupiteriksi ja Paavalin Merkuriukseksi; sillä hän oli sanansaattaja.
13. Ja pappi Jupiterin templissä, joka heidän kaupunkinsa edessä oli, toi härkiä ja seppeleitä oven eteen, ja tahtoi ynnä kaupungin väen kanssa uhrata.
14. Kuin apostolit Barnabas ja Paavali sen kuulivat, repäisivät he vaattensa ja karkasivat kansan sekaan,

huutain,
15. Ja sanoen: miehet, miksi te tätä teette? Mekin olemme ihmiset, puuttuvaiset kuin tekin. Ja me saarnaamme teille evankeliumia, että te näistä turhista kääntyisitte elävän Jumalan tykö, joka teki taivaan, ja maan, ja meren, ja kaikki mitä niissä on,
16. Joka entisillä ajoilla antoi kaikki pakanat vaeltaa omilla teillänsä.
17. Vaikka ei hän itsiänsä antanut olla ilman todistusta, tehden hyvää, antain meille taivaasta sateen ja hedelmälliset ajat, täyttäin meidän sydämemme rualla ja ilolla.
18. Ja kuin he näitä sanoivat, saivat he kansan tuskalla hillityksi, ettei he heille uhranneet.
19. Niin sinne myös tuli muutamia Juudalaisia Antiokiasta ja Ikoniosta, ja kuin he kansan olivat saattaneet Paavalia kivittämään, riepoittivat he hänen ulos kaupungista, ja luulivat hänen kuolleeksi.
20. Mutta kuin opetuslapset hänen ympärillänsä seisoivat, nousi hän ja meni kaupunkiin, ja vaelsi toisena päivänä Barnabaan kanssa Derbeen.
21. Ja kuin he olivat saarnanneet siinä kaupungissa evankeliumia ja monta opettaneet, palasivat he Lystraan ja Ikonioon ja Antiokiaan,
22. Vahvistain opetuslasten sieluja, ja neuvoivat heitä uskossa pysymään (sanoen): että meidän pitää monen vaivan kautta Jumalan valtakuntaan tuleman sisälle.
23. Ja kuin he olivat valinneet vanhimmat jokaiselle seurakunnalle, ja rukoilleet ja paastonneet, antoivat he heidät Herran haltuun, jonka päälle he uskoivat.
24. Ja he vaelsivat lävitse Pisidian ja tulivat Pamphiliaan.
25. Ja kuin he olivat saarnanneet sanaa Pergessä, menivät he alas Attaliaan,
26. Ja purjehtivat sieltä Antiokiaan, jossa he olivat Jumalan armon haltuun annetut, siihen työhön, jonka he toimittaneet olivat.
27. Mutta kuin he sinne tulivat ja seurakunnan kokosivat, ilmoittivat he, kuinka paljon Jumala oli heidän kanssansa tehnyt ja pakanoille uskon oven avannut.
28. Ja he viipyivät siellä opetuslasten kanssa hetken aikaa.

15 LUKU

1. Ja muutamat tulivat alas Juudeasta ja opettivat veljiä: ellei teitä ympärileikata Moseksen tavan jälkeen, niin ette taida autuaaksi tulla.
2. Koska siis kapina nousi, ja ei ollut vähin kamppaus Paavalilla ja Barnabaalla heitä vastaan, sääsivät he,

että Paavali ja Barnabas ja muutamia muita heistä, piti menemän apostolien ja vanhimpain tykö ylös Jerusalemiin tämän kysymyksen tähden.
3. Ja he saatettiin seurakunnalta, ja vaelsivat Phenisian ja Samarian lävitse, julistain pakanain kääntymystä, ja saattivat suuren ilon kaikille veljille.
4. Kuin he tulivat Jerusalemiin, otettiin he vastaan seurakunnalta ja apostoleilta ja vanhimmilta, ja he ilmoittivat, kuinka suuria töitä Jumala heidän kanssansa tehnyt oli.
5. Niin nousivat muutaman Pharisealaisten lahkokunnassa, jotka uskoneet olivat, sanoen: he pitää ympärileikattaman ja käskettämän Moseksen lakia pitää.
6. Niin apostolit ja vanhimmat tulivat kokoon, tätä puhetta tutkimaan.
7. Mutta kuin suuri kamppaus ollut oli, nousi Pietari ja sanoi heille: miehet, rakkaat veljet! te tiedätte, että Jumala kauvan ennen tätä aikaa valitsi meidän seassamme, että pakanat piti minun suuni kautta evankeliumin sanan kuuleman ja uskoman.
8. Ja Jumala sydänten tutkia todisti heille ja antoi heille Pyhän Hengen niinkuin meillekin,
9. Ja ei tehnyt yhtään eroitusta meidän ja heidän välillänsä, puhdistain uskolla heidän sydämensä.
10. Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa, että te tahdotte opetuslasten kaulaan panna sen ikeen, jota ei meidän isämme emmekä me voineet kantaa?
11. Vaan me uskomme Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta autuaaksi tulevamme niinkuin hekin.
12. Ja kaikki joukko vaikeni ja kuulteli Barnabasta ja Paavalia, jotka juttelivat, kuinka suuret merkit ja ihmeet Jumala oli heidän kauttansa pakanoissa tehnyt.
13. Vaan sitte kuin he vaikenivat, vastasi Jakob ja sanoi: miehet, rakkaat veljet, kuulkaat minua!
14. Simon jutteli, kuinka Jumala ensin on etsinyt omistaaksensa kansaa nimellensä pakanoista.
15. Ja tämän kanssa prophetain sanat pitävät yhtä, niinkuin kirjoitettu on:
16. Senjälkeen tahdon minä palata, ja Davidin kaatuneen majan jälleen rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja sen ojentaa:
17. Että ne, jotka ihmisistä jääneet ovat, pitää Herran perään kysymän, niin myös kaikki pakanat, joissa minun nimeni avuksihuudettu on, sanoo Herra, joka nämät tekee.
18. Jumalalle ovat kaikki hänen työnsä tiettävät maailman alusta.
19. Sentähden minä päätän, ettemme niitä häiritsisi, jotka pakanoista Jumalan tykö kääntyvät;
20. Vaan kirjoittaisimme heille, että he välttäisivät epäjumalain saastaisuutta, ja salavuoteutta, ja läkähtynyttä ja verta.
21. Sillä Moseksella on muinaiselta jokaisessa kaupungissa niitä, jotka häntä saarnaavat, koska se joka

sabbatina synagogassa luetaan.
22. Silloin kelpasi apostoleille ja vanhimmille, koko seurakunnan kanssa, joukostansa valita miehiä ja lähettää Antiokiaan, Paavalin ja Barnabaan kanssa: nimittäin Juudaan, joka kutsuttiin Barsabas, ja Silaan, ylimmäiset miehet veljesten seassa.
23. Ja kirjoittivat heidän kättensä kautta tällä tavalla: me apostolit ja vanhimmat veljet toivotamme veljille, jotka pakanoista Antiokiassa ja Syriassa ja Kilikiassa ovat, terveyttä!
24. Että me olemme kuulleet, kuinka muutamat meiltä lähteneet ovat teitä opillansa eksyttäneet ja teidän sielujanne vaivanneet, sanoen: teidän pitää itsenne antaman ympärileikata ja lain pitämän; joille emme ole käskeneet.
25. Niin kelpasi meille yksimielisesti kokoontuneille valita miehiä ja teidän tykönne lähettää, meidän rakkaan Barnabaan ja Paavalin kanssa,
26. Jotka miehet ovat sielunsa meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimen tähden alttiiksi antaneet.
27. Niin me olemme lähettäneet Juudaan ja Silaan, jotka myös sen suusanalla teille ilmoittavat.
28. Sillä niin kelpasi Pyhälle Hengelle ja meille, ettei yhtään enempää raskautta pidä teidän päällenne pantaman kuin nämät tarpeelliset:
29. Että te vältätte epäjumalain uhria, ja verta, ja läkähtynyttä, ja salavuoteutta. Jos te niitä vältätte, niin te teette hyvin. Olkaat hyvästi!
30. Kuin he siis olivat lähteneet, tulivat he Antiokiaan, ja kokosivat kansan paljouden, ja antoivat heille kirjan.
31. Kuin he sen olivat lukeneet, ihastuivat he siitä lohdutuksesta.
32. Mutta Juudas ja Silas, että hekin olivat prophetat, neuvoivat monilla sanoilla veljiä ja vahvistivat heitä.
33. Ja kuin he siellä hetken aikaa viipyivät, lähetettiin he veljiltä jälleen rauhassa apostolien tykö.
34. Niin Silaan kelpasi siellä olla.
35. Mutta Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettamassa ja ilmoittamassa Herran sanaa monen muun kanssa.
36. Mutta muutamain päiväin perästä sanoi Paavali Barnabaalle: palatkaamme taas takaperin veljiä katsomaan kaikkiin kaupunkeihin, joissa me Herran sanaa ilmoittaneet olemme, kuinka he itsensä pitävät.
37. Mutta Barnabas neuvoi kanssansa ottamaan Johannesta, joka Markukseksi kutsuttiin.
38. Mutta Paavali päätti sen kohtuulliseksi, ettei sitä pitänyt kanssa otettaman, joka oli luopunut heistä Pamphiliassa eikä tullut heidän kanssansa työhön.
39. Ja he riitelivät niin kovin keskenänsä, että he toinen toisestansa erkanivat. Ja Barnabas otti Markuksen

kanssansa ja purjehti Kypriin.
40. Mutta Paavali valitsi Silaan ja matkusti, Jumalan armon haltuun annettu veljiltä,
41. Ja vaelsi Syrian ja Kilikian kautta, ja vahvisti seurakunnat.

16 LUKU

1. Niin hän tuli Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli yksi opetuslapsi, Timoteus nimeltä, uskovaisen Juudalaisvaimon poika, mutta isä oli Grekiläinen.
2. Sillä oli hyvä todistus veljiltä, jotka Lystrassa ja Ikoniossa olivat.
3. Tätä tahtoi Paavali kanssansa vaeltamaan, otti ja ympärileikkasi hänen Juudalaisten tähden, jotka niissä paikoissa olivat; sillä he tiesivät kaikki, että hänen isänsä oli Grekiläinen.
4. Mutta kuin he kaupungeita lävitse vaelsivat, antoivat he heille pidettäväksi ne säädyt, jotka asetetut olivat apostoleilta ja vanhimmilta, jotka Jerusalemissa olivat.
5. Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja heidän lukunsa eneni joka päivä.
6. Mutta kuin he Phrygian ja Galatian maakunnan lävitse vaelsivat, kiellettiin heitä Pyhältä Hengeltä puhumasta Jumalan sanaa Asiassa.
7. Kuin he olivat tulleet Mysiaan, kiusasivat he vaeltaa Bitynian lävitse; mutta ei Henki sitä sallinut.
8. Kuin he siis Mysian ohitse vaeltaneet olivat, menivät he alas Troadiin.
9. Ja Paavali näki näyn yöllä: yksi Makedonian mies seisoi, rukoili häntä ja sanoi: tule Makedoniaan ja auta meitä.
10. Ja kuin hän näyn näki, hankitsimme me kohta Makedoniaan menemään, tietäen täydellisesti Herran meitä kutsuneen heille evankeliumia saarnaamaan.
11. Kuin me siis Troadista purjehdimme, niin me juoksimme kohdastansa Samotrakiaan, ja toisena päivänä Neapoliin,
12. Ja sieltä Philippiin, joka on Makedonian maakunnan pääkaupunki ja vapaa kaupunki; ja siinä kaupungissa me muutamia päiviä oleskelimme.
13. Ja me menimme lepopäivänä ulos kaupungista, virran tykö, kussa tapa oli rukoilla: jossa me istuimme ja puhuttelimme vaimoja, jotka sinne tulleet olivat.
14. Ja vaimo, Lydia nimeltä, purpurain myyjä Tyatiron kaupungista, Jumalaa palvelevainen, kuulteli: jonka sydämen Herra avasi ottamaan vaaria niistä, mitä Paavalilta sanottiin.
15. Ja kuin hän ja hänen huoneensa kastettu oli, rukoili hän meitä, sanoen: jos te minun Herralle

uskollisena pidätte, niin tulkaat minun huoneeseeni ja olkaat siinä. Ja hän vaati heitä.
16. Ja tapahtui, kuin me rukoukseen menimme, kohtasi meitä piika, jolla noituuden henki oli, joka isännillensä saatti suuren saaliin noitumisellansa.
17. Tämä noudatti alati Paavalia ja meitä, ja huusi, sanoen: nämät miehet ovat korkeimman Jumalan palveliat, jotka meille autuuden tien ilmoittavat.
18. Ja sitä hän teki monta päivää. Mutta Paavali otti sen pahaksi, käänsi itsensä ja sanoi sille hengelle: minä käsken sinun Jesuksen Kristuksen nimeen hänestä mennä ulos; ja hän läksi ulos sillä hetkellä.
19. Mutta kuin hänen isäntänsä sen näkivät, että heidän saaliinsa tuli pois, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja veivät heidät turulle päämiesten tykö,
20. Ja veivät heidän esivallan eteen, ja sanoivat: nämät miehet meidän kaupungin häiritsevät, jotka ovat Juudalaiset,
21. Ja opettavat niitä tapoja, joita ei meidän sovi ottaa vastaan eikä tehdä, sillä me olemme Roomalaiset.
22. Ja kansa nousi ynnä heitä vastaan, ja esivalta antoi heidän vaatteensa repiä, ja käski heitä piestä.
23. Kuin he olivat heidät juuri pahoin pieksäneet, heittivät he heidät torniin ja käskivät vartian visusti heitä vartioida,
24. Joka, kuin hän senkaltaisen käskyn sai, heitti heidät sisimmäiseen torniin ja pani heidät jalkapuuhun.
25. Mutta puoliyön aikana oli Paavali ja Silas rukouksissa, ylistäin Jumalaa kiitosvirsillä, ja vangit, jotka siellä olivat, sen myös kuulivat.
26. Niin tapahtui äkisti suuri maan järistys, niin että tornin perustus vapisi; ja kohta kaikki ovet aukenivat, ja jokaisen siteet pääsivät.
27. Kuin vartia heräsi ja näki tornin ovet avoinna olevan, veti hän ulos miekkansa ja tahtoi surmata itsensä, ja luuli vangit paenneen pois.
28. Niin Paavali huusi suurella äänellä ja sanoi: älä itselles mitään pahaa tee; sillä me olemme kaikki täällä.
29. Niin hän anoi kynttilää, meni sisälle ja lankesi peljästyksissä Paavalin ja Silaan jalkain juureen,
30. Ja toi heidät ulos ja sanoi: herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä autuaaksi tulisin?
31. Mutta he sanoivat: usko Herran Jesuksen Kristuksen päälle, niin sinä ja sinun huonees autuaaksi tulee.
32. Ja he puhuivat hänelle Herran sanaa ja kaikille, jotka hänen huoneessansa olivat.
33. Ja hän otti heidät sillä hetkellä yöstä tykönsä ja pesi heidän haavansa, ja hän kohta kastettiin ja kaikki hänen perheensä,
34. Ja vei heidät kotiansa, ja valmisti heille pöydän, ja iloitsi, että hän koko huoneensa kanssa tuli Jumalan päälle uskovaiseksi.

35. Ja kuin päivä tuli, niin esivalta lähetti kylänlapset sanomaan: päästä ne miehet.
36. Niin tornin vartia ilmoitti nämät sanat Paavalille, sanoen: esivalta on käskenyt päästää teidät: menkäät siis nyt ulos rauhassa.
37. Mutta Paavali sanoi heille: he ovat julkisesti tuomitsematta pieksäneet meidät, jotka olemme Roomalaiset, ja heittäneet torniin, ja nyt salaa tahtoisivat sysätä meidät ulos. Ei niin, vaan tulkaan he itse meitä ottamaan täältä ulos.
38. Niin kylänlapset ilmoittivat nämät sanat esivallalle jällensä; ja he pelkäsivät, että he heidät Roomalaisiksi kuulivat,
39. Ja tulivat ja rukoilivat heitä, ja veivät heidät ulos, ja käskivät heidän mennä pois kaupungista.
40. Niin he läksivät tornista ja menivät Lydian tykö. Ja kuin he veljet nähneet olivat ja heitä lohduttaneet, vaelsivat he matkaansa.

17 LUKU

1. Mutta kuin he Amphipolin ja Apollonian lävitse vaeltaneet olivat, tulivat he Tessalonikaan, jossa Juudalaisten synagoga oli.
2. Ja Paavali, tapansa jälkeen, meni sisälle heidän tykönsä ja jutteli heille kolme lepopäivää Raamatuista,
3. Selitti ne ja todisti, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta ylös kuolleista, ja että tämä Jesus, josta minä (sanoi hän,) teille ilmoitan, on Kristus.
4. Ja muutamat suostuivat heihin, antain itsensä Paavalin ja Silaan seuraan, niin myös suuri joukko jumalisia Grekiläisiä ja ei vähä ylimmäisiä vaimoja.
5. Mutta epäuskoiset Juudalaiset kadehtivat sitä ja saattivat tykönsä muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, ja kokoontuivat yhteen joukkoon, nostivat kapinan kaupungissa ja tunkeutuivat Jasonin huoneeseen, ja etsivät heitä viedäksensä kansan eteen.
6. Ja ettei he heitä löytäneet, riepoittivat he Jasonin ja muutamia veljiä kaupungin päämiesten eteen ja huusivat: nämät koko maan piirin vietteliät ovat myös täällä,
7. Jotka Jason otti vastaan; ja nämät kaikki tekevät keisarin käskyä vastaan, sanoen toisen kuninkaan olevan, nimittäin Jesuksen.
8. Ja he kehoittivat kansan ja kaupungin päämiehet, jotka näitä kuultelivat.
9. Ja kuin he Jasonilta ja niiltä muilta olivat puhdistuksen ottaneet, päästivät he heidät.
10. Mutta veljet lähettivät kohta yöllä Paavalin ja Silaan Bereaan. Kuin he sinne tulivat, menivät he

Juudalaisten synagogaan.
11. Sillä he olivat jalompaa sukua kuin ne, jotka Tessalonikassa olivat, ja ottivat juuri mielellänsä sanan vastaan ja tutkivat joka päivä Raamatuita, jos ne niin olisivat.
12. Niin monta heistä uskoivat, niin myös kunniallisista Grekiläisvaimoista ja miehistä ei harvat.
13. Kuin Juudalaiset Tessalonikassa ymmärsivät, että Jumalan sana oli myös Bereassa Paavalilta ilmoitettu, tulivat he sinnekin ja kehoittivat kansan.
14. Mutta veljet lähettivät kohta Paavalin ulos menemään hamaan mereen asti; vaan Silas ja Timoteus jäivät sinne.
15. Ja ne, jotka Paavalia saattivat, johdattivat hänen hamaan Ateniin. Ja kuin he saivat käskyn Silaan ja Timoteuksen tykö, että he rientäisivät hänen tykönsä, läksivät he matkaan.
16. Ja kuin Paavali odotti heitä Atenissa, syttyi hänen henkensä, että hän näki kaupungin aivan epäjumaliseksi.
17. Niin hän puheli Juudalaisten ja muiden jumalisten kanssa synagogassa, niin myös turulla joka päivä niiden kanssa, jotka tulivat hänen tykönsä.
18. Ja muutamat Epikurilaiset ja Stoalaiset philosophit riitelivät hänen kanssansa, ja muutamat sanoivat: mitä tämä lipilaari tahtoo sanoa? Mutta muut sanoivat: hän näkyy tahtovan outoja jumalia ilmoittaa: että hän saarnasi heille evankeliumia Jesuksesta ja ylösnousemisen kuolleista.
19. Ja he ottivat hänen ja veivät oikeuden paikkaan ja sanoivat: emmekö me mahda tietää, mikä uusi opetus tämä on, josta sinä puhut?
20. Sillä sinä tuotat jotakin outoa meidän korvillemme. Sentähden tahdomme me tietää, mitä ne ovat.
21. (Mutta kaikki Atenalaiset ja muukalaiset vieraat ei olleet mihinkään muuhun soveliaat kuin jotakin uutta sanomaan ja kuultelemaan.)
22. Niin Paavali seisoi keskellä oikeuspaikkaa, ja sanoi: Atenan miehet! minä näen teidät kaikissa kappaleissa epäjumalisiksi;
23. Sillä minä kävelin tässä ympäri ja katselin teidän jumalanpalvelustanne, ja löysin alttarin, jossa oli kirjoitettu: tuntemattomalle Jumalalle. Jota te siis tietämättä palvelette, sen minä teille ilmoitan.
24. Jumala, joka maailman teki ja kaikki mitä siinä on, joka on taivaan ja maan Herra, ei hän asu käsillä rakennetuissa templeissä,
25. Eikä häntä ihmisten käsillä palvella, niinkuin hän jotakin tarvitsis; sillä hän itse antaa jokaiselle elämän ja hengen sekä kaikki.
26. Ja hän on tehnyt kaiken ihmisten sukukunnan yhdestä verestä kaiken maan piirin päälle asumaan, ja

määräsi aivotut ajat ja heidän asumisensa rajat:
27. Että heidän piti Jumalaa etsimän, jos he hänen taitaisivat tuta ja löytää; vaikka ei hän tosin ole kaukana yhdestäkään meistä.
28. Sillä hänessä me elämme, ja liikumme, ja olemme: niinkuin muutamat teidän runosepistänne sanoneet ovat: sillä me olemme myös hänen sukunsa.
29. Koska me siis Jumalan sukua olemme, niin ei meidän pidä luuleman, että Jumala on kullan eli hopian eli kiven kaltaisen kuvan kaltainen, joka ihmisen taidon ja ajatuksen jälkeen on kaivettu.
30. Nämät eksytyksen ajat on tosin Jumala sallinut, ja ilmoittaa nyt kaikille ihmisille joka paikassa, että he parannuksen tekisivät.
31. Sillä hän on päivän säätänyt, jona hän on maan piirin tuomitseva vanhurskaudessa, sen miehen kautta, jonka hän on säätänyt, ja jokaiselle ilmoittaa uskon, siinä että hän hänen kuolleista herätti.
32. Kuin he kuulivat kuolleiden ylösnousemisen, niin muutamat nauroivat sitä, vaan toiset sanoivat: me tahdomme sinua siitä vielä kuunnella.
33. Ja niin Paavali läksi heidän keskeltänsä.
34. Ja muutamat miehet riippuivat hänessä ja uskoivat: joidenka seassa myös Dionysius oli, yksi raadista, ja vaimo, nimeltä Damaris, ja muita heidän kanssansa.

18 LUKU

1. Senjälkeen läksi Paavali Atenasta ja tuli Korintoon,
2. Ja löysi siellä Juudalaisen, Akvila nimeltä, Pontosta sukuisin, joka äsken Italiasta tullut oli, ja Priskillan hänen emäntänsä, (että Klaudius oli käskenyt kaikki Juudalaiset Roomista mennä pois,) joiden tykö hän meni.
3. Ja että hän oli yhdessä ammatissa, viipyi hän heidän tykönänsä, ja teki työtä; sillä heidän ammattinsa oli telttoja tehdä.
4. Mutta hän opetti synagogassa joka lepopäivä ja sai uskomaan sekä Juudalaisia että Grekiläisiä.
5. Mutta kuin Silas ja Timoteus Makedoniasta tulivat, oli Paavali hengeltä vaadittu, ja todisti Juudalaisille, että Jesus on Kristus.
6. Kuin he puhuivat vastaan ja pilkkasivat, pudisti hän vaattensa ja sanoi heille: teidän verenne olkoon teidän päänne päälle: tästedes minä menen viatoinna pakanain tykö.
7. Ja hän siirsi itsensä sieltä ja meni yhden huoneesen, jonka nimi oli Justus: se oli Jumalaa palvelevainen,

jonka huone oli läsnä synagogaa.
8. Mutta Krispus, synagogan ylimmäinen, uskoi Herran päälle kaiken huoneensa kanssa. Ja monta Korintolaisista, jotka kuulivat, uskoivat ja kastettiin.
9. Mutta Herra sanoi yöllä Paavalille näyn kautta: älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene;
10. Sillä minä olen sinun kanssas, eikä yhdenkään pidä karkaaman sinun päälles vahingoittamaan sinua; sillä minulla on paljo kansaa tässä kaupungissa.
11. Niin hän istui siellä ajastajan ja kuusi kuukautta, ja opetti heille Jumalan sanaa.
12. Mutta kuin Gallio oli maanvanhin Akajassa, karkasivat Juudalaiset yksimielisesti Paavalin päälle ja veivät hänen tuomioistuimen eteen,
13. Sanoen: tämä neuvoo kansaa palvelemaan Jumalaa vastoin lakia.
14. Kuin Paavali rupesi suutansa avaamaan, sanoi Gallio Juudalaisille: jos olis jotakin vääryyttä eli jotakin hirmuista työtä tehty, oi Juudalaiset, niin olis kohtuullinen, että minä teitä kuulisin;
15. Mutta jos kysymys on opista ja sanoista ja teidän laistanne, niin katsokaat itse: en minä tahdo niiden tuomari olla.
16. Ja ajoi pois heidät tuomioistuimen edestä.
17. Niin kaikki Grekiläiset ottivat kiinni Sosteneen, synagogan päämiehen, ja pieksivät hänen tuomioistuimen edessä; ja ei Gallio niitä mitään totellut.
18. Mutta Paavali oli vielä siellä pitkän ajan, ja jätti veljet hyvästi, ja purjehti Syriaan, ja hänen kanssansa Priskilla ja Akvila, ja hän ajeli päänsä Kenkreissä; sillä hänellä oli lupaus.
19. Ja tuli Ephesoon ja jätti ne sinne; mutta itse hän meni synagogaan ja puhui Juudalaisten kanssa.
20. Ja he rukoilivat häntä, että hän enemmän aikaa viipyis heidän tykönänsä; vaan ei hän tahtonut;
21. Mutta jätti heidät hyvästi, sanoen: minun tulee kaiketi mennä Jerusalemiin tälle juhlalle, joka nyt lähestyy. Mutta sitte minä palajan, jos Jumala suo, teidän tykönne. Ja niin hän läksi matkaan Ephesosta,
22. Ja tuli Kesareaan, meni ylös ja tervehti seurakuntaa, ja meni alas Antioikiaan,
23. Ja vietti siellä hetken aikaa, ja meni sitten matkaansa, ja vaelsi järjestänsä Galatian ja Phrygian maakunnan lävitse, vahvistain kaikkia opetuslapsia.
24. Niin tuli Ephesoon Juudalainen, Apollos nimeltä, Aleksandriasta sukuisin, puhelias mies ja taitava Raamatuissa.
25. Tämä oli opetettu Herran tielle ja oli palava hengessä, puhui ja opetti visusti Herrasta, ja tiesi ainoasti Johanneksen kasteen.
26. Tämä rupesi rohkiasti synagogassa opettamaan. Kuin Akvila ja Priskilla hänen kuulivat, ottivat he hänen

tykönsä ja selittivät tarkemmasti hänelle Jumalan tien.
27. Mutta kuin hän tahtoi mennä Akajaan, kirjoittivat veljet ja neuvoivat opetuslapsia häntä korjaamaan. Ja kuin hän sinne tuli, autti hän paljon niitä, jotka uskoivat armon kautta.
28. Sillä hän voitti miehuullisesti Juudalaiset ja osoitti julkisesti Raamatuista, että Jesus on Kristus.

19 LUKU

1. Niin tapahtui, kuin Apollos oli Korintossa, että Paavali matkusti lävitse ylimaakuntain, ja tuli Ephesoon, ja löysi muutamia opetuslapsia,
2. Ja sanoi heille: oletteko te saaneet Pyhän Hengen, sittenkuin te uskoitte? He sanoivat hänelle: emme ensinkään ole kuulleet, josko Pyhää Henkeä lieneekään.
3. Ja hän sanoi heille: milläs te olette kastetut? He sanoivat: Johanneksen kasteella.
4. Niin sanoi Paavali: Johannes tosin kasti parannuksen kasteella, sanoen kansalle, että heidän piti uskoman sen päälle, joka hänen jälkeensä tuleva oli, se on, Kristuksen Jesuksen päälle.
5. Niin ne, jotka sen kuulivat, kastettiin Herran Jesuksen nimeen.
6. Ja kuin Paavali pani kätensä heidän päällensä, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat.
7. Ja kaikki ne miehet olivat lähes kaksitoistakymmentä.
8. Niin hän meni synagogaan ja saarnasi rohkiasti kolme kuukautta, opetti ja neuvoi heitä Jumalan valtakunnasta.
9. Mutta kuin muutamat heistä paatuivat ja ei uskoneet, vaan panettelivat Herran tietä yhteiselle kansalle, meni hän pois heidän tyköänsä, ja eroitti opetuslapset, ja puhui joka päivä yhden miehen koulussa, joka kutsuttiin Tyrannus.
10. Ja sitä tehtiin kaksi ajastaikaa, niin että kaikki ne, jota Asiassa asuivat, saivat kuulla Herran Jesuksen sanan, sekä Juudalaiset että Grekiläiset.
11. Ja Jumala teki Paavalin kätten kautta ei vähiä voimallisia töitä,
12. Niin että hikiliinat ja esiliinat hänen iholtansa sairasten päälle tuotiin, ja taudit luopuivat heistä, ja pahat henget heistä läksivät ulos.
13. Niin muutamat Juudalaiset, jotka olivat lumoojat, vaelsivat ympäri, ja kiusasivat mainita Herran Jesuksen nimeä niiden päälle, joilla pahat henget olivat, ja sanoivat: me vannotamme teitä Jesuksen puolesta, jota Paavali saarnaa.

14. Ja muutamat niiden seassa, jotka tätä tekivät, olivat Skevan, Juudalaisten ylimmäisen papin, seitsemän poikaa.
15. Mutta paha henki vastasi ja sanoi: Jesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta mitkä te olette?
16. Ja ihminen, jossa paha henki oli, karkasi heidän päällensä, ja voitti heidät ja paiskasi heidät allensa, niin, että he alasti ja haavoitettuna pääsivät siitä huoneesta ulos pakenemaan.
17. Ja tämä tuli tiettäväksi sekä kaikille Juudalaisille että Grekiläisille, jotka Ephesossa asuivat, ja pelko tuli kaikkein päälle ja Herran Jesuksen nimi suuresti ylistettiin.
18. Ja tuli myös monta niistä, jotka uskoivat, tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa.
19. Ja monta niistä, jotka hempeitä juonia harjoitelleet olivat, toivat kirjat ja polttivat kaikkein nähden. Ja kuin niiden hinnat laskettu oli, niin löydettiin viisikymmentä tuhatta hopiapenninkiä.
20. Niin voimallisesti kasvoi Herran sana ja vahvistui.
21. Kuin nämät toimitetut olivat, aikoi Paavali hengessä Makedonian ja Akajan lävitse vaeltaa Jerusalemiin, sanoen: sittekuin minä siellä ollut olen, täytyy minun myös Roomiin mennä.
22. Niin hän lähetti Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta itse hän jäi hetkeksi aikaa Asiaan.
23. Mutta sillä ajalla nousi ei vähin kapina siitä tiestä.
24. Sillä hopiaseppä, Demetrius nimeltä, teki hopiaisia Diana-templiä, josta niille, jotka sitä ammattia pitivät, oli ei vähin voitto.
25. Ne hän kutsui kokoon, ja jotka senkaltaista työtä tekivät, ja sanoi: miehet, te tiedätte, että meillä on tästä työstä jalo voitto,
26. Ja te näette ja kuulette, ettei ainoasti Ephesossa, mutta lähes kaikessa Asiassa on tämä Paavali uskottanut ja kääntänyt pois paljon kansaa, sanoen, ettei ne ole jumalat, joita ihmisten käsillä tehdään,
27. Niin ei ainoasti vaara ole, että tämä meidän elatuksemme häpiään joutuisi, vaan myös että suuren naisjumalan Dianan tepliä ei minäkään pidettäisi ja hänen korkia kunniansa hukkuisi, jota koko Asia ja kaikki maailma palvelee.
28. Mutta kuin he nämät kuulivat, tulivat he täyteen vihaa ja huusivat, sanoen: suuri on Ephesiläisten Diana!
29. Ja kaikki kaupunki tuli meteliä täyteen, ja he karkasivat yksimielisesti katseluspaikkaan, ja ottivat kiinni Gajuksen ja Aristarkuksen, jotka olivat Makedoniasta Paavalin matkakumppanit.
30. Mutta kuin Paavali tahtoi kansan sekaan mennä, niin ei opetuslapset häntä laskeneet.
31. Ja muutamat päämiehet Asiasta, jotka hänen ystävänsä olivat, lähettivät hänen tykönsä ja rukoilivat,

ettei hänen pitänyt katseluspaikkaan itsiänsä antaman.
32. Ja muutamat muuta huusivat, niin että joukko oli peräti sekaseuraisin, ja enin osa ei tietänyt, minkätähden he olivat tulleet kokoon.
33. Niin väkijoukosta vedettiin edes Aleksanteri, jonka Juudalaiset eteen syöksivät. Ja Aleksanteri viittasi kädellänsä, ja tahtoi edestänsä vastata kansan edessä.
34. Kuin he siis ymmärsivät, että hän Juudalainen oli, huusivat he kaikki yhteen suuhun, lähes kaksi hetkeä, ja sanoivat: suuri on Ephesiläisten Diana!
35. Mutta kuin kansleri oli hillinnyt kansan, sanoi hän: Epheson miehet! kuka on se ihminen, joka ei tiedä, että Epheson kaupunki palvelee suurta Dianaa ja taivaista pudonnutta kuvaa?
36. Koska ei siis taideta sanoa sitä vastaan, niin asettakaat teitänne ja älkäät mitään tyhmiä tehkö.
37. Sillä te olette nämät miehet vetäneet edes, jotka ei ole kirkon varkaita eikä teidän jumalanne pilkkaajia.
38. Jos siis Demetriuksella ja niillä, jotka hänen kanssansa työkumppanit ovat, on jonkun kanssa asiaa, niin pidetään laki ja oikeus; ovat myös maanvanhimmat: kantakaan toinen toisensa päälle.
39. Mutta jos teillä on riita muista asioista, niin ratkaistakoon asia laillisessa kokouksessa.
40. Sillä vaara on, että me nuhteesen tulemme tämänpäiväisen kapinan tähden, koska ei yhtään syytä ole, josta me taitaisimme tämän metelin tähden tilin tehdä. Ja kuin hän nämät sanonut oli, laski hän kansan menemään.

20 LUKU

1. Sittekuin kapina lakkasi, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä ja tervehti heitä, ja läksi matkaansa Makedoniaan.
2. Ja kuin hän ne maakunnat vaelsi, ja oli heitä monilla sanoilla neuvonut, tuli hän Grekan maalle,
3. Ja viipyi siellä kolme kuukautta, ja että Juudalaiset väijyivät häntä, kuin hänen piti Syriaan menemään, aikoi hän palata Makedonian kautta.
4. Mutta Sopater Bereasta seurasi häntä Asiaan asti, ja Tessalonikasta Aristarkus ja Sekundus, ja Gajus Derbestä, ja Timoteus; mutta Asiasta Tykikus ja Trophimus.
5. Nämät läksivät edellä ja odottivat meitä Troadassa.
6. Mutta me purjehdimme jälkeen pääsiäisen Philipistä ja tulimme heidän tykönsä Troadaan viitenä päivänä, ja viivyimme siellä seitsemän päivää.
7. Mutta ensimmäisenä viikonpäivänä, kuin opetuslapset kokoontuivat leipää taittamaan, saarnasi heille

Paavali, ja aikoen toisena päivänä matkustaa, pitensi saarnan puoli-yöhön asti.
8. Ja monta kynttilää oli sytytetty salissa, jossa me olimme koossa.
9. Niin nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui akkunalla, ja raukesi syvään uneen, ja Paavalin kauvan puhuessa, tuli hän unelta voitetuksi ja putosi alas kolmannesta ullakosta, ja otettiin kuolleena ylös.
10. Niin Paavali astui alas, ja laski itsensä hänen päällensä, ja otti syliinsä, ja sanoi: älkäät kapinoitko; sillä hänen sielunsa on vielä hänessä.
11. Niin hän nousi, ja taitti leipää, ja söi, ja puheli kauvan heidän kanssansa, päivän koittamaan asti, niin hän läksi matkaansa.
12. Niin he toivat nuorukaisen elävänä ja tulivat siitä lohdutetuksi.
13. Mutta me astuimme edellä haahteen ja purhjehdimme Assoon, aikoen siellä ottaa Paavalin sisälle; sillä hän oli niin käskenyt, ja tahtoi itse maata myöten mennä.
14. Kuin hän Assossa meidän kanssamme yhteen tuli, otimme me hänen sisälle ja tulimme Mityleneen.
15. Sieltä me purhjehdimme ja tulimme toisena päivänä Kion kohdalle. Ja taas pävää jälkeen tulimme me Samoon, ja viivyimme Trogylliossa. Ja päivää jälkeen tulimme me Miletoon.
16. Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Epheson ohitse, ettei hän Asiassa aikaa kuluttaisi; sillä hän kiiruhti, jos hänelle olis mahdollinen ollut, helluntaiksi Jerusalemiin.
17. Mutta hän lähetti Miletosta sanan Ephesoon ja kutsutti seurakunnan vanhimmat.
18. Kuin he tulivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, kuinka minä olen ollut kaiken ajan teidän tykönänne ensimmäisestä päivästä, jona minä Asiaan tulin,
19. Palvellen Herraa kaikella sydämen nöyryydellä, ja monilla kyyneleillä, ja kiusauksilla, jotka minulle Juudalaisten väijymisistä tapahtuivat:
20. Etten minä ole mitään tarpeellista teiltä salannut, jota en minä ole teille ilmoittanut, ja olen teille opettanut julkisesti ja huone huoneelta,
21. Todistain sekä Juudalaisille että Grekiläisille sitä kääntymystä, joka Jumalan tykö on, ja sitä uskoa, joka meidän Herran Jesuksen Kristuksen päälle on.
22. Ja nyt katso, minä sidottuna hengessä matkustan Jerusalemiin, enkä tiedä, mitä minulle siellä tapahtuman pitää:
23. Vaan että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa tunnustaa ja sanoo siteet ja murheet minun edessäni olevan.
24. Mutta en minä siitä lukua pidä, enkä tottele paljon hengestäni: että minä juoksuni päättäisin ilolla ja sen viran, jonka minä olen Herralta Jesukselta saanut, todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta.

25. Ja nyt katso, minä tiedän, ettette silleen saa nähdä minun kasvojani, kaikki te, joiden kautta minä olen vaeltanut ja Jumalan valtakuntaa saarnannut.
26. Sentähden minä todistan teille tänäpänä, että minä olen viatoin kaikkein verestä.
27. Sillä en minä ole estänyt itsiäni ilmoittamasta teille kaikkea Jumalan neuvoa.
28. Niin ottakaat siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät piispoiksi pannut, kaitsemaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellänsä ansainnut on.
29. Sillä minä tiedän minun lähtemiseni jälkeen tulevan teidän sekaanne hirmuiset sudet, jotka ei laumaa säästä.
30. Ja itse teistänne nousevat miehet, jotka vääryyttä puhuvat, vetääksensä pois opetuslapsia peräänsä.
31. Sentähden valvokaat, muistain etten minä kolmena ajastaikana ole lakannut yöllä ja päivällä teitä kyyneleillä neuvomasta itsekutakin.
32. Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa.
33. En minä ole yhdenkään hopiaa eikä kultaa eikä vaatteita pyytänyt.
34. Vaan te itse tiedätte, että nämät kädet ovat minua tarpeissani ja niitä, jotka minun kanssani olivat, palvelleet.
35. Kaikki olen minä teille osoittanut, että niin pitää työtä tehtämän: heikkoja korjattaman ja muistettaman Herran Jesuksen sanoja, jotka hän sanoi: autuaampi on antaa kuin ottaa.
36. Ja kuin hän nämät sanonut oli, lankesi hän polvillensa ja rukoili kaikkein heidän kanssansa.
37. Ja suuri itku tuli heille kaikille ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suuta antoivat hänen,
38. Murehtien suuresti sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, ettei heidän pitänyt enempi hänen kasvojansa näkemän. Ja he saattivat häntä haahteen.

21 LUKU

1. Kuin siis tapahtui, että me laskimme ulos ja heistä luovuimme, menimme me kohdastansa Koon saareen, ja toisena päivänä Rodoon, ja sieltä Pataraan.
2. Ja kuin me sieltä haahden löysimme, joka Phenikiaan hankitsi, siihen me astuimme, ja läksimme matkaan.
3. Ja kuin Kypros rupesi näkymään ja me sen vasemmalle puolelle jättäneet olimme, purjehdimme me Syriaan ja tulimme Tyroon; sillä siellä piti se haaksi tyhjennettämän.

4. Ja kuin me löysimme opetuslapsia, niin me olimme siellä seitsemän päivää. Ja ne sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.
5. Ja tapahtui, kuin me ne päivät olimme viettäneet, niin me läksimme matkaan, ja he saattivat kaikki meitä vaimoin ja lasten kanssa ulos kaupungista, ja me lankesimme rannassa polvillemme ja rukoilimme.
6. Ja sittekuin me toinen toistamme tervehdimme, niin me astuimme haahteen; vaan he palasivat kotiansa.
7. Mutta me päätimme meidän purjehdusretkemme, tulimme Tyrosta Ptolemaidaan, tervehdimme veljiä ja olimme päivän heidän tykönänsä.
8. Toisena päivänä läksimme me matkaan, jotka Paavalin kanssa olimme, ja tulimme Kesareaan, ja menimme Philippus evankelistan huoneeseen, (joka oli yksi niistä seitsemästä,) ja jäimme hänen tykönsä.
9. Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, jotka ennustivat.
10. Ja että me olimme siellä monta päivää, tuli alas Juudeasta propheta, Agabus nimeltä.
11. Kuin hän tuli meidän tykömme, otti hän Paavalin vyön, sitoi jalkansa ja kätensä, ja sanoi: näin sanoo Pyhä Henki: sen miehen, jonka tämä vyö on, pitää Juudalaiset niin Jerusalemissa sitoman ja antaman ylön pakanain käsiin.
12. Mutta kuin me sen kuulimme, rukoilimme sekä me että muut, jotka siinä olivat, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän.
13. Niin Paavali vastasi: mitä te teette, että te itkette ja raskautatte minun sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoasti sidottaa, mutta myös kuolemaan Jerusalemissa, Herran Jesuksen nimen tähden.
14. Ja ettei hän antanut itsiänsä puhuttaa ylitse, niin me siihen tyydyimme, sanoen: tapahtukoon Herran tahto!
15. Ja niiden päiväin jälkeen tulimme me valmiiksi ja menimme ylös Jerusalemiin.
16. Ja tulivat muutamat opetuslapset Kesareasta meidän kanssamme ja toivat vanhan opetuslapsen Kypristä, nimeltä Mnason, joka meitä piti huoneesensa ottaman.
17. Vaan kuin me tulimme Jerusalemiin, niin veljet mielellänsä meidät ottivat vastaan.
18. Toisena päivänä meni Paavali meidän kanssamme Jakobin tykö, ja kaikki vanhimmat olivat läsnä.
19. Kuin hän heitä oli tervehtinyt, jutteli hän järjestänsä, mitä Jumala oli hänen virkansa kutta pakanain seassa tehnyt.
20. Mutta kuin he nämät kuulivat, kunnioittivat he Herraa ja sanoivat hänelle: sinä näet, rakas veli, kuinka monta tuhatta Juudalaista ovat uskoneet, ja ne kaikki lain puolesta kiivaat ovat.
21. Mutta he ovat sinusta kuulleet, että sinä opetat luopumista Moseksesta kaikille Juudalaisille, jotka pakanain seassa asuvat, sanoen ettei heidän pidä ympärileikkaaman lapsiansa eikä säätyin jälkeen

vaeltaman.
22. Mikä siis on? Kaiketi pitää kansan tuleman kokoon; sillä heidän pitää saaman tietää sinun tulleeksi.
23. Niin tee siis se, mitä me sinulle sanomme. Meillä on tässä neljä miestä, joilla on lupaus päällänsä.
24. Ota ne tykös, ja puhdista itses heidän kanssansa, ja kuluta jotakin heidän tähtensä, että he ajelisivat päänsä, ja siitä he kaikki ymmärtäisivät, ettei se mitään ole, mitä he sinusta kuulleet ovat, mutta että sinäkin vaellat, niinkuin sinä olisit lain pitävä.
25. Mutta niistä, jotka uskoivat pakanoista, olemme me kirjoittaneet ja päättäneet, ettei heidän tarvitse näistä mitään pitää, vaan että he niitä välttäisivät, jotka epäjumalille ovat uhratut, ja verta, läkähtynyttä ja salavuoteutta.
26. Silloin Paavali otti ne miehet tykönsä ja puhdisti itsensä toisena päivänä heidän kanssansa, ja meni templiin, ja ilmoitti, että puhdistuksen päivät olivat täytetyt, siihenasti kuin jokaisen edestä heidän seassansa uhri oli uhrattu.
27. Mutta kuin jo lähes seitsemän päivää kulunut oli, näkivät hänen Juudalaiset, jotka Asiasta olivat, templissä ja kehoittivat kaiken kansan, paiskasivat kätensä hänen päällensä,
28. Huutain: Israelin miehet, auttakaat! Tämä on se mies, joka kaikkia kaikissa paikoissa opettaa vastoin tätä kansaa ja lakia ja tätä siaa. Ja vieläkin hän on vienyt Grekiläisiäkin templiin, ja riivasi tämän pyhän sian.
29. (Sillä he olivat ennen nähneet Trophimon Ephesosta hänen kanssansa kaupungissa, ja he luulivat, että Paavali oli hänen templiin vienyt.)
30. Niin koko kaupunki nosti metelin, ja väki juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni ja riepoittivat hänen ulos templistä, ja kohta ovet suljettiin.
31. Ja kuin he tahtoivat hänen tappaa, niin ylimmäinen sotajoukon päämies sai sanan, että koko Jerusalem oli kehoitettu.
32. Se otti kohta sotaväkeä ja sadanpäämiehiä, ja tuli juosten heidän tykönsä. Mutta kuin he näkivät sodanpäämiehen ja sotaväen, lakkasivat he Paavalia hosumasta.
33. Kuin päämies lähestyi, otti hän hänen kiinni ja käski sitoa kaksilla kahleilla, ja kysyi, kuka hän oli, eli mitä hän oli tehnyt?
34. Mutta kansasta huusi yksi sitä, toinen tätä. Koska ei hän oikein taitanut ymmärtää huminan tähden, käski hän hänen vietää leiriin.
35. Ja kuin hän astumien eteen tuli, kannettiin hän sotamiehiltä kansan väkivallan tähden;
36. Sillä paljo kansaa noudatti häntä, huutain: ota pois häntä!

37. Ja kuin Paavali oli leiriin tulemallansa, sanoi hän sodanpäämiehelle: onko minulla lupa sinulle jotakin sanoa? Hän sanoi: taidatkos Grekan kielen?
38. Etkös sinä siis ole Egyptin mies, joka ennen näitä päiviä kapinan nostit ja veit korpeen neljätuhatta murhamiestä?
39. Niin Paavali sanoi: minä olen Juudalainen Tarsin, kuuluisan kaupungin asuvainen Kilikiasta. Minä rukoilen sinua, salli minun puhua kansalle.
40. Ja kuin hän salli, niin Paavali seisoi astuttavilla ja viittasi kädellänsä kansalle. Kuin suuri vaikeneminen tuli, puhutteli hän heitä Hebrean kielellä ja sanoi:

22 LUKU

1. Miehet, rakkat veljet ja isät! kuulkaat minun edesvastaustani, jonka minä teille sanon.
2. (Kuin he kuulivat hänen Hebrean kielellä heille puhuvan, vaikenivat he enemmin. Ja hän sanoi:)
3. Minä olen Juudalainen, Tarsossa Kilikiassa syntynyt ja tässä kaupungissa kasvatettu Gamalielin jalkain juuressa, opetettu visusti vanhimpain laissa, ja olin Jumalan puolesta kiivas, niinkuin tekin kaikki olette tänäpänä,
4. Ja olen tätä tietä vainonnut kuolemaan asti, sitoin ja antain ylön vankiuteen sekä miehiä että vaimoja,
5. Niinkuin myös ylimmäinen pappi ja koko vanhimpain joukko minun todistajani ovat, joilta minä otin lähetyskirjat veljein tykö, ja vaelsin Damaskuun, että minä ne, jotka siellä olivat, olisin sidottuna tuonut Jerusalemiin rangaistaa.
6. Niin tapahtui minun matkassa ollessani ja lähestyissäni Damaskua puolipäivän aikaan, että suuri kirkkaus valaisi äkisti taivaasta minua ympäri.
7. Ja minä lankesin maahan ja kuulin äänen minulle sanovan: Saul, Saul, miksis minua vainoot?
8. Niin minä vastasin: kuka sinä olet, Herra? Hän sanoi minulle: minä olen Jesus Natsaretista, jota sinä vainoot.
9. Mutta ne, jotka minun kanssani olivat, näkivät kyllä kirkkauden ja peljästyivät, vaan ei he hänen ääntänsä kuulleet, joka minua puhutteli.
10. Niin minä sanoin: Herra, mitä minun pitää tekemän? Mutta Herra sanoi minulle: nouse ja mene Damaskuun, ja siellä sinulle sanotaan kaikki, mitä sinun on säätty tehdäkses.
11. Ja koska en minä nähnyt sen valkeuden kirkkauden tähden, talutettiin minä käsistä niiltä, jotka minun kanssani olivat, ja tulin Damaskuun.

12. Ja siellä oli jumalinen mies lain jälkeen, Ananias niemeltä; hänellä oli hyvä todistus kaikilta Juudalaisilta, jotka siellä asuivat.
13. Hän tuli minun tyköni, seisoi ja sanoi minulle: rakas veljeni Saul, saa sinun näkös jälleen. Ja minä katsoin sillä hetkellä hänen päällensä.
14. Niin hän sanoi: meidän isäimme Jumala on sinun valmistanut, että sinun pitää tunteman hänen tahtonsa, ja näkemän vanhurskaan, ja kuuleman ääntä hänen suustansa.
15. Sillä sinun pitää oleman hänen todistajansa kaikkein ihmisten edessä niistä, joita sinä nähnyt ja kuullut olet.
16. Ja mitäs nyt viivyttelet? Nouse ja anna sinus kastettaa ja pestä pois sinun syntis, ja huuda avuksi Herran nimeä.
17. Niin tapahtui, kuin minä Jerusalemiin palasin ja rukoilin templissä, että minä tulin horroksiin,
18. Ja näin hänen minulle sanovan: riennä ja lähde kiiruusti Jerusalemista; sillä ei he ota vastaan sinun todistustas minusta.
19. Ja minä sanoin: Herra, itse he tietävät, että minä panin torniin ja pieksin jokaisessa synagogassa niitä, jotka sinun päälles uskoivat.
20. Ja kuin Stephanin sinun palvelias veri vuodatettiin, olin minä myös siinä läsnä, ja mielistyin hänen kuolemaansa, ja vartioitsin niiden vaatteita, jotka hänen tappoivat.
21. Ja hän sanoi minulle: mene, sillä minä lähetän sinun kauvas pakanain tykö.
22. Ja he kuulivat häntä tähän sanaan asti, niin he korottivat äänensä ja sanoivat: ota pois senkaltainen ihminen maan päältä; sillä ei hänen ole luvallinen elää.
23. Ja kuin he niin huusivat, heittelivät vaatteitansa ja paiskasivat tomua tuuleen,
24. Antoi sodanpäämies hänen viedä leiriin, ja käski piestä ja tutkittaa, että hän olis saanut tietää, minkätähden hänen päällensä niin huudettiin.
25. Kuin hän häntä nuorilla sitoi, sanoi Paavali sadanpäämiehelle, joka läsnä seisoi: onkos teidän kohtuullinen Roomalaista hosua ilman tuomitsematta?
26. Kuin sadanpäämies sen kuuli, meni hän sodanpäämiehen tykö, ilmoitti hänelle ja sanoi: mitäs tahdot tehdä? sillä tämä mies on Roomalainen.
27. Niin sodanpäämies meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: sanos minulle, oletko sinä Roomalainen? Hän sanoi: olen niinkin.
28. Ja sodanpäämies vastasi: minä olen suurella rahalla tämän kaupungin oikeuden voittanut. Mutta Paavali sanoi: minä olen myös syntynyt (Roomalainen.)

29. Ja he läksivät kohta hänen tyköänsä tutkimasta. Ja sodanpäämies rupesi pelkäämään, sittekuin hän sai tietää, hänen Roomalaisen olevan, että hän hänen sitonut oli.
30. Mutta toisena päivänä tahtoi hän visummasti tietää, minkätähden hänen päällensä Juudalaisilta kannettiin, ja päästi hänen siteistä, ja käski ylimmäiset papit ja kaiken heidän raatinsa tulla kokoon, ja antoi Paavalin tulla heidän eteensä.

23 LUKU

1. Niin Paavali katsahti raadin päälle ja sanoi: miehet, rakkaat veljet! minä olen kaikella hyvällä tunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti.
2. Niin ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka läsnä seisoivat, lyödä häntä vasten suuta.
3. Paavali sanoi hänelle: lyököön sinua Jumala, sinä valkeaksi tehty seinä! istutko sinä ja tuomitset minua lain jälkeen, ja käsket minua lyödä vastoin lakia?
4. Mutta ne, jotka läsnä seisoivat, sanoivat: kiroiletko sinä ylimmäistä Jumalan pappia?
5. Paavali sanoi: en minä tietänyt, rakkaat veljet, häntä ylimmäiseksi papiksi; sillä kirjoitettu on: sinun kansas ylimmäistä ei sinun pidä kiroileman.
6. Kuin Paavali tiesi, että heitä oli yksi osa Saddukealaisia ja toinen osa Pharisealaisia, huusi hän raadin edessä: miehet, rakkaat veljet! minä olen Pharisealainen ja Pharisealaisen poika. Minun päälleni kannetaan toivon ja kuolleiden ylösnousemisen tähden.
7. Ja kuin hän sen sanonut oli, tuli riita Pharisealaisten ja Saddukealaisten välille, ja joukko erkani.
8. Sillä Saddukealaiset sanovat: ettei kuolleiden ylösnousemista, eikä enkeleitä, eikä henkeä ole; mutta Pharisealaiset tunnustavat molemmat olevan.
9. Niin tuli suuri huuto, ja kirjanoppineet Pharisealaisten lahkosta nousivat, kilvoittelivat ja sanoivat: emme mitään pahaa löydä tässä miehessä: jos henki taikka enkeli on hänelle puhunut, niin emme mahda Jumalaa vastaan sotia.
10. Ja että suuri kapina nousi, pelkäsi sodanpäämies, ettei he Paavalia rikki repäisisi, ja käski sotaväen mennä alas, ja temmata pois häntä heidän seastansa, ja leiriin viedä.
11. Mutta yöllä sen jälkeen seisoi Herra hänen tykönänsä ja sanoi: ole vahvassa turvassa, Paavali! sillä niinkuin sinä olet minusta Jerusalemissa todistanut, niin sinun pitää Roomissakin todistaman.
12. Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat muutamat Juudalaisista ja sadattelivat itsiänsä, sanoen, ettei heidän pitänyt ennen syömän eikä juoman, kuin he Paavalin olisivat tappaneet.

13. Ja niitä oli enempi kuin neljäkymmentä miestä, jotka tämän valan tehneet olivat.
14. Ne menivät ylimmäisten pappein ja vanhimpain tykö, ja sanoivat: me olemme sadatuksilla meitämme kironneet, ei ennen einettä maistavamme kuin me Paavalin tapamme.
15. Nyt siis ilmoittakaat sodanpäämiehelle ja raadille, että hän huomenna tois hänen teidän eteenne, niinkuin te tahtoisitte jotakin todempaa häneltä tiedustaa; mutta ennenkuin hän lähestyy, olemme me valmiit häntä tappamaan.
16. Kuin Paavalin sisaren poika heidän väijymisensä kuuli, meni hän leiriin ja ilmoitti nämät Paavalille.
17. Niin Paavali kutsui yhden sadanpäämiehistä tykönsä ja sanoi: vie tämä nuorukainen sodanpäämiehen tykö; sillä hänellä on jotakin hänelle sanomista.
18. Niin hän otti sen ja saatti hänen sodanpäämiehen tykö, ja sanoi: sidottu Paavali kutsui minun tykönsä ja rukoili minua tätä nuorukaista sinun tykös saattaa, jolla on sinulle jotakin sanomista.
19. Niin sodanpäämies rupesi hänen käteensä, ja vei hänen erinänsä, ja kyseli häneltä: mitä se on, mitä sinulla on minulle ilmoittamista?
20. Niin hän sanoi: Juudalaiset ovat päättäneet sinua rukoilla, ettäs huomenna tuottaisit Paavalin raadin eteen, niinkuin he jotakin todempaa häneltä kuuntelisivat.
21. Mutta älä heitä tottele; sillä enempi kuin neljäkymmentä miestä väijyy häntä, jotka ovat heitänsä sadattaneet, ei ennen syövänsä eikä juovansa, kuin he hänen tappaisivat: ja he ovat nyt valmiit odottamassa sinun lupaamistas.
22. Niin sodanpäämies laski nuorukaisen matkaansa ja haasti häntä kellenkään sanomasta, että hän nämät hänelle ilmoittanut oli.
23. Ja hän kutsui tykönsä kaksi sadanpäämiestä ja sanoi: valmistakaat kaksisataa sotamiestä menemään Kesareaan, ja seitsemänkymmentä ratsasmiestä, ja kaksisataa keihäsmiestä kolmannella hetkellä yöstä.
24. Ja valmistakaat muutamia juhtia, että he Paavalin niiden päälle istuttavat ja vievät terveenä maanvanhimman Feliksen tykö.
25. Ja kirjoitti kirjan tällä tavalla:
26. Klaudius Lysias sille jalolle maanvanhimmalle Felikselle terveyttä!
27. Tämän miehen olivat Juudalaiset ottaneet kiinni ja tahtoivat hänen tappaa. Niin tulin minä parhaallansa sotaväellä sekaan ja tempasin hänen pois, että minä ymmärsin hänen Roomalaisen olevan.
28. Ja kuin minä pyysin syytä tietää, mistä he häntä nuhtelivat, niin minä vein hänen heidän raatinsa eteen,
29. Ja löysin kannettavan hänen päällensä heidän lakinsa kysymyksistä. Ja ei kuitenkaan heillä ollut yhtään kuoleman eli sidetten syytä.

30. Ja kuin minulle siitä väijymisestä ilmoitettiin, jota Juudalaiset hänelle valmistivat, lähetin minä kohta hänen sinun tykös, ja sanoin hänen päällekantajillensa: mitä teillä on häntä vastaan, niin sanokaat maanvanhimman edessä. Ole hyvästi!
31. Ja sotamiehet ottivat Paavalin, niinkuin heille käsketty oli, ja veivät hänen yöllä Antipatrideen.
32. Ja toisena päivän antoivat he ratsasmiesten häntä seurata ja palasivat leiriin.
33. Kuin he tulivat Kesareaan ja antoivat kirjan maanvanhimmalle, niin he asettivat myös Paavalin hänen eteensä.
34. Kuin maanvanhin oli kirjan lukenut ja kysynyt, kusta maakunnasta hänen piti oleman; ja että hän ymmärsi hänen Kilikiasta olevan,
35. Minä tahdon sinua kuulla, sanoi hän, kuin myös sinun päällekantajas tulevat edes. Ja käski kätkeä hänen Herodeksen raatihuoneeseen.

24 LUKU

1. Viiden päivän perästä meni Ananias, ylimmäinen pappi, vanhimpain ja selväkielisen Tertulluksen kanssa maanvanhimman tykö Paavalia vastaan.
2. Ja kuin hän oli eteen kutsuttu, rupesi Tertullus kantamaan, sanoen:
3. Me elämme hyvässä rauhassa sinun kauttas, ja ne asiat, jotka tässä kansassa oikein ja hyvin tehnyt ovat sinun toimellas, voimallinen Feliks, me aina ja joka paikassa hyväksi otamme kaikella kiitoksella.
4. Vaan etten minä sinua kauvan viivyttäisi, rukoilen minä sinua, ettäs pikimiltäs meitä kuulisit, sinun vakuutes tähden.
5. Sillä me olemme löytäneet tämän miehen vahingolliseksi, joka nostaa kapinan kaikille Juudalaisille ympäri koko maanpiirin, ja on Natsarealaisten eriseuran päämies.
6. Hän on kiusannut templiäkin riivata; jonka tähden me otimme hänen kiinni ja tahdoimme tuomita hänen meidän lakimme jälkeen.
7. Mutta sodanpäämies Lysias tuli suurella väellä siihen sekaan ja päästi hänen meidän käsistämme,
8. Ja käski hänen päällekantajansa tulla sinun tykös; josta sinä taidat itse tutkien ymmärtää kaikista niistä, joita me hänen päällensä kannamme.
9. Ja Juudalaiset tähän myös mielistyivät, sanoen niin olevan.
10. Niin Paavali vastasi, kuin maanvanhin häntä viittasi puhumaan: että minä tiedän sinun monta ajastaikaa olleen tämän kansan tuomarina, tahdon minä pelkäämättä edestäni vastata.

11. Sillä sinä taidat ymmärtää, ettei enempi ole kuin kaksitoistakymmentä päivää, sittekuin minä menin ylös Jerusalemiin rukoilemaan.
12. Ja ei he ole minua templissäkään löytäneet kamppailemasta yhdenkään kanssa, ei kapinaa nostamasta kansan seassa, ei synagogissa, eikä kaupungissa.
13. Ei he myös taida niitä vahvistaa, mitä he nyt minun päälleni kantavat.
14. Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä tämän tien kautta, jonka he eriseuraksi kutsuvat, niin palvelen minun isäini Jumalaa, että minä uskon kaikki, mitkä laissa ja prophetaissa kirjoitetut ovat,
15. Ja pidän sen toivon Jumalan puoleen, jota hekin itse odottavat, että kuolleiden ylösnousemus pitää oleman, sekä vanhurskasten että vääräin.
16. Ja sentähden minä harjoitan itsiäni aina pitämään pahentamattoman omantunnon Jumalan ja ihmisten edessä.
17. Mutta kuin minä monen ajastajan perästä tulin almua ja uhria kansalleni tekemään:
18. Joissa muutamat Juudalaiset Asiasta löysivät minun puhdistettuna templissä, ilman yhtäkään kapinaa ja meteliä,
19. Joidenka tulis sinun tykönäs läsnä olla ja kantaa, jos heillä jotakin on minua vastaan.
20. Eli sanokaan nämät itse, jos he jotakin vääryyttä ovat minussa löytäneet, koska minä seisoin raadin edessä.
21. Mutta tämän yhden sanan tähden, jonka minä heidän seassansa seisoissani, kuolleiden ylösnousemisesta, huusin, minä teiltä tänäpänä tuomitaan.
22. Kuin Feliks tämän kuuli, viivytti hän heitä; sillä hän tiesi hyvin tämän tien menon, ja sanoi: kuin Lysias sodanpäämies alas tulee, niin minä tahdon tutkia teidän asianne.
23. Ja käski sadanpäämiehen kätkeä Paavalin, ja antoi hänen saada levon, ja ettei yhtäkään hänen omistansa kiellettäisi häntä palvelemasta taikka käymästä hänen tykönänsä.
24. Mutta muutamain päiväin perästä tuli Feliks emäntänsä Drusillan kanssa, joka Juudalainen oli, ja kutsutti Paavalin eteensä, ja kuulteli häntä uskosta Kristuksen päälle.
25. Mutta kuin hän puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä ja tulevaisesta tuomiosta, peljästyi Feliks, ja vastasi: mene tällä haavalla matkaas; vaan kuin minä saan tilan, niin minä sinun työköni kutsutan.
26. Toivoi myös Paavalilta hänellensä rahaa annettavan, että hän olis hänen päästänyt, jonka tähden hän myös usein hänen tykönsä kutsutti ja puheli hänen kanssansa.
27. Kuin kaksi ajastaikaa kulunut oli, tuli Porkius Festus Feliksen siaan. Mutta Feliks tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa ja jätti Paavalin sidottuna.

25 LUKU

1. Kuin siis Festus oli tullut maakuntaan, meni hän Kesareasta kolmannen päivän perästä ylös Jerusalemiin.
2. Niin ylimmäinen pappi ja ylimmäiset Juudalaisista tulivat hänen eteensä Paavalia vastaan, ja rukoilivat häntä,
3. Ja pyysivät häneltä suosiota häntä kohtaan, että hän kutsuttais hänen Jerusalemiin, ja väijyivät häntä tappaaksensa tiellä.
4. Niin Festus vastasi, että Paavali piti hyvin kätkettämän Kesareassa, ja että hän tahtoi itse pian sinne vaeltaa.
5. Jotka siis teidän seassanne, sanoi hän, voimalliset ovat, ne tulkaan alas meidän kanssamme, ja jos jotakin vääryyttä on tässä miehessä, niin kantakaan he hänen päällensä.
6. Kuin hän siis oli heidän tykönänsä viipynyt enempi kuin kymmenen päivää, läksi hän alas Kesareaan. Ja toisena päivänä istui hän tuomioistuimelle ja käski Paavalin tuoda edes.
7. Kuin hän oli tullut edes, seisoivat ne Juudalaiset ympärillä, jotka olivat Jerusalemista tulleet alas, ja toivat edes monta ja suurta vikaa Paavalia vastaan, joita ei he voineet vahvistaa;
8. Sillä hän vastasi edestänsä: en minä ole mitään rikkonut Juudalaisten lakia, en templiä, enkä keisaria vastaan.
9. Niin Festus tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa, vastasi Paavalia ja sanoi: tahdotkos mennä ylös Jerusalemiin ja siellä näistä oikeudella seisoa minun edessäni?
10. Mutta Paavali sanoi: minä seison keisarin oikeudessa, ja siinä tulee minua tuomita: en minä ole Juudalaisille mitään vääryyttä tehnyt, kuin sinä itsekin paremmin tiedät.
11. Sillä jos minä olen jonkun vahingoittanut, eli minun henkeni rikkonut, niin en minä tahdo välttää kuolemaa: jos ei taas mitään niistä ole, mitä he minun päälleni kantavat, niin ei yksikään taida minua antaa heidän käsiinsä: minä turvaan keisariin.
12. Silloin Festus puhutteli raatia ja vastasi: keisariin sinä turvasit, keisarin tykö pitää myös sinun menemän.
13. Mutta kuin muutamat päivät olivat kuluneet, tuli kuningas Agrippa ja Bernise alas Kesareaan Festusta tervehtimään.
14. Ja kuin he siellä monta päivää viipyivät, jutteli Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi: yksi mies on jäänyt Felikseltä sidottuna,
15. Josta, kuin minä Jerusalemissa olin, ylimmäiset papit ja Juudalaisten vanhimmat tulivat ja ilmoittivat minulle, pyytäin tuomiota hänen ylitsensä.

16. Joille minä vastasin: ei se ole Roomalaisten tapa, että joku ihminen ennen annetaan surmata, kuin se, jonka päälle kannetaan, saa päällekantajat rinnallensa ja saa tilan edestänsä vastata kanteesta.
17. Sentähden kuin he tänne kokoon tulivat, istuin minä kohta toisena päivänä viivyttelemättä tuomio-istuimelle, ja käskin miehen tuoda edes.
18. Kuin päällekantajat tulivat, niin ei he yhtään syytä tuoneet edes niistä, mitä minä luulin.
19. Mutta heillä oli muutamia kysymyksiä häntä vastaan heidän taikauksistansa ja yhdestä kuolleesta Jesuksesta, jonka Paavali todisti elävän.
20. Vaan että minä siitä kysymyksestä epäilin, kysyin minä, josko hän olis tahtonut mennä Jerusalemiin ja siellä näistä tuomittaa.
21. Mutta koska Paavali lykkäsi asiansa keisarin tutkimisen alle, annoin minä hänen kätkettää, siihen asti kuin minä hänen keisarin tykö lähettäisin.
22. Niin Agrippa sanoi Festukselle: minäkin kuulisin mielelläni sitä miestä. Hän sanoi: huomenna saat sinä häntä kuulla.
23. Ja toisena päivänä tuli Agrippa ja Bernise suurella koreudella, ja menivät raastupaan, päämiesten ja kaupungin ylimmäisten kanssa, ja Paavali tuotiin edes Festuksen käskyn jälkeen.
24. Ja Festus sanoi: kuningas Agrippa ja kaikki miehet, jotka tässä meidän kanssamme olette, te näette sen, josta kaikki Juudalaisten joukko on minua rukoillut Jerusalemissa ja myös täällä, huutain, ettei hänen pitäisi enempi elämän.
25. Mutta kuin minä ymmärsin, ettei hän ollut mitään kuoleman ansiota tehnyt, ja että hän myös itse turvasi keisariin, niin minä aioin hänen sinne lähettää.
26. Josta ei minulla ole mitään vahvaa herralle kirjoittaa: sentähden tuotin minä hänen teidän eteenne, ja enimmiten sinun etees, kuningas Agrippa, että kuin hänen asiansa visummasti tutkittaisiin, minulla olis jotakin kirjoittamista;
27. Sillä se on minun nähdäkseni toimetoin, että hän sidottuna lähetetään, ja ei hänen syytänsä ilmoiteta.

26 LUKU

1. Niin Agrippa sanoi Paavalille: sinun on lupa puhua edestäs. Silloin Paavali ojensi kätensä ja vastasi edestänsä:
2. Minä pidän itseni onnellisena, rakas kuningas Agrippa, että minä tänäpänä saan sinun edessäs vastata kaikista niistä, mitä minun päälleni Juudalaisilta kannetaan,

3. Liiatenkin että sinä tiedät kaikki tavat ja Juudalaisten kysymykset: sentähden rukoilen minä sinua, että kärsivällisesti minua kuulisit.
4. Kaikki tosin Juudalaiset tietävät minun elämäni hamasta nuoruudesta, kuin se alusta on ollut minun kansani seassa Jerusalemissa:
5. Jotka minun ennen ovat tunteneet, (jos he tahtoisivat todistaa,) että minä meidän jumalanpalveluksen kaikkein ahkerimman eriseuran jälkeen olin Pharisealainen.
6. Ja minä seison nyt tässä oikeuden edessä toivon tähden sen lupauksen päälle, joka Jumalalta on meidän isillemme tapahtunut:
7. Johonka meidän kaksitoistakymmentä sukukuntaa toivovat tulevansa, palvellen Jumalaa yötä ja päivää. Tämän toivon tähden kannetaan Juudalaisilta minun päälleni, rakas kuningas Agrippa.
8. Miksi se luotaan mahdottomaksi uskoa teidän tykönänne, että Jumala kuolleet herättää?
9. Minä tosin luulin itselläni, että minun piti paljo vastahakoisuutta tekemän Jesuksen Natsarealaisen nimeä vastaan,
10. Niinkuin minä myös tein Jerusalemissa, ja salpasin monta pyhää vankihuoneisiin, kuin minä ylimmäisiltä papeilta olin saanut vallan; ja kuin he tapettiin, mielistyin minä heidän tuomioonsa,
11. Ja rankaisin heitä usein jokaisessa synagogassa, ja vaadin heitä pilkkaamaan, ja olin heitä vastaan ylönpalttisesti vimmattu, ja vainosin heitä hamaan ulkokaupunkeihin.
12. Jonka tähden minä myös matkustin Damaskuun ylimmäisten pappein voimalla ja käskyllä.
13. Puolipäivän aikaan, rakas kuningas, näin minä tiellä yhden kirkkauden taivaasta, kirkkaamman kuin auringon paisteen, joka valkeus ympäri valaisi minun ja ne, jotka minun kanssani vaelsivat.
14. Kuin me siis kaikki maahan lankesimme, kuulin minä äänen puhuvan minulleni ja sanovan Hebrean kielellä: Saul, Saul, miksis minua vainoot? työläs on sinun tutkainta vastaan potkia.
15. Niin minä sanoin: Herra, kukas olet? Hän sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot.
16. Mutta nouse ylös ja seiso jaloillas: sillä sitä varten minä sinulle ilmestyin, että minä asetan sinun palveliaksi ja niiden todistajaksi, joita sinä näit, niin myös niiden, joita minä vielä sinulle ilmoittava olen.
17. Ja tahdon sinun päästää tästä kansasta ja pakanoista, joiden tykö minä nyt sinun lähetän,
18. Heidän silmiänsä avaamaan ja heitä pimeydestä valkeuteen kääntämään, että he eriäisivät saatanan vallasta Jumalan tykö, saamaan syntein anteeksiantamista ja perimistä ynnä niiden kanssa, jotka pyhitetään uskon kautta minun päälleni.
19. Niin siis, rakas kuningas Agrippa! en minä ollut taivaalliselle näylle kovakorvainen,
20. Vaan ilmoitin ensin niille, jotka Damaskussa ja Jerusalemissa ovat ja kaikessa Juudan maakunnassa, ja

myös pakanoille, että he parannuksen tekisivät, ja kääntyisivät Jumalan puoleen, ja tekisivät parannuksen kelvollisia töitä.
21. Tämän tähden ovat Juudalaiset minun templissä ottaneet kiinni ja tahtoivat minun surmata.
22. Mutta Jumalan avun olen minä saanut ja seisonut tähän päivään asti, todistaen sekä pienille että suurille, enkä mitään muuta sanoen kuin mitä prophetat ja Moses ovat sanoneet tulevaksi:
23. Että Kristuksen piti kärsimän ja oleman ensimäisen kuolleiden ylösnousemisesta julistamassa valkeutta tälle kansalle ja pakanoille.
24. Kuin hän näin edestänsä vastasi, sanoi Festus suurella äänellä: Paavali, sinä hulluttelet, suuri oppi hulluttaa sinua.
25. Niin hän sanoi: en minä hulluttele, voimallinen Festus, vaan totuuden ja toimen sanoja puhun.
26. Sillä kyllä kuningas nämät tietää, jonka tykönä minä myös rohkiasti puhun, ja en minä luule näistä mitään olevan häneltä salatun: sillä ei tämä ole loukkaassa tapahtunut.
27. Uskotkos, kuningas Agrippa, prophetat? minä tiedän, ettäs uskot.
28. Niin Agrippa sanoi Paavalille: ei paljo puutu, ettes minua saa kristityksi.
29. Paavali sanoi: minä toivoisin Jumalalta, joko siitä puuttuis vähä eli paljo, että et ainoasti sinä, mutta myös kaikki, jotka minua tänäpänä kuulevat, tulisivat senkaltaiseksi kuin minäkin olen, paitsi näitä siteitä.
30. Ja kuin hän nämät sanonut oli, nousi kuningas ylös, ja maanvanhin, ja Bernise, ja jotka heidän kanssansa istuneet olivat.
31. Ja kuin he menivät pois, puhuivat he keskenänsä, sanoen: eipä tämä mies ole mitään tehnyt, mikä kuoleman eli siteet ansainnut on.
32. Mutta Agrippa sanoi Festukselle: kyllä tämä mies olis taidettu päästää, ellei hän olisi keisariin turvannut.

27 LUKU

1. Mutta sittenkuin päätetty oli, että meidän piti Italiaan purjehtiman, antoivat he Paavalin muiden vankien kanssa yhden sadanpäämiehen haltuun, joka kutsuttiin Julius, keisarin sotajoukosta.
2. Kuin me siis astuimme Adramytin haahteen, ja meidän piti purjehtiman Asian ohitse, laskimme me ulos maalta. Ja meidän kanssamme oli Aristarkus, Makedonian mies, Tessalonikasta.
3. Ja me tulimme toisena päivänä Sidoniin. Ja Julius meni hyvästi Paavalin kanssa, ja salli hänen mennä ystäväinsä tykö ja heiltä holhottaa.
4. Ja kuin me sieltä laskimme ulos, niin me purjehdimme Kyprin ohitse, että vastatuulet olivat.

5. Ja kuin me olimme purjehtineet yli meren, joka Kilikian ja Pamphilian kohdalla on, ja tulimme Myraan, joka on Lykiassa,
6. Niin löysi sadanpäämies siellä yhden Aleksandrialaisen haahden, joka Italiaan purjehti, ja pani meidät siihen.
7. Kuin me monta päivää hitaasti purjehdimme ja tuskalla Knidon saavutimme, ettemme päässeet tuulelta, niin me purjehdimme Kretan alle, Salmoneen päin.
8. Ja kuin me tuskin sen ohitse pääsimme, niin me tulimme yhteen paikkaan, joka Kauniiksi satamaksi kutsutaan, jota läsnä oli Lasean kaupunki.
9. Koska paljo aikaa oli kulunut, ja purjehdus oli vaarallinen, ja paaston aika oli jo kulunut, neuvoi Paavali heitä,
10. Sanoen: armaat miehet! minä näen, että purjehdus tulee vaaralliseksi ja vahingolliseksi, ei ainoastaan kalulle ja haahdelle, mutta myös meidän hengellemme.
11. Mutta sadanpäämies uskoi enemmin haahdenhaltiaa ja peränpitäjää kuin Paavalin sanoja.
12. Ja kuin ei satama ollut sovelias yli talvea olla, niin he enimmitten mielistyivät siihen neuvoon, että sieltä piti laskettaman pois, jos he jollakin muotoa olisivat voineet tulla Phoinikaan talvea pitämään, joka on Kretan satama, etelälänteä ja luodepohjaa päin.
13. Mutta kuin etelätuuli rupesi puhaltamaan, luulivat he aikomisensa käyvän edes, läksivät matkaan ja purjehtivat Kretan ohitse lähempänä maata.
14. Mutta ei kauvan aikaa jälkeen löi sen päälle ankara puuskatuuli, joka itäpohjaksi kutsutaan.
15. Ja kuin haaksi tuli sen valtaan eikä voinut tuulta vastaan seisoa, laskimme me sen tuulen haltuun kulkemaan.
16. Ja kuin me tulimme yhden vähän saaren alle, joka kutsutaan Klauda, saimme me tuskalla venheesen ruveta,
17. Jonka me otimme avuksemme ja sidoimme haahteen, peljäten, ettei sen pitänyt kariin sattuman; ja he laskivat alas purheen ja antoivat kulkea.
18. Mutta koska suuri ilma kävi päälle, heittivät he toisena päivänä kalun ulos.
19. Ja kolmantena päivänä heitimme me omilla käsillämme ulos haahden kaluja.
20. Mutta kuin emme monena päivänä aurinkoa emmekä tähtiä nähneet, eikä vähin ilma meidän päällemme käynyt, niin meidän elämämme toivo oli jo kaikki pois.
21. Ja koska me kauvan aikaa olimme syömättä, silloin seisoi Paavali heidän keskellänsä ja sanoi: miehet, teidän olis tullut minua kuulla ja ei Kretasta laskea ulos, että me olisimme välttäneet tainkaltaisen tuskan ja

vahingon.
22. Ja nytkin minä neuvon teitä, olkaat hyvässä uskalluksesta, ei teistä yksikään huku, vaan ainoastaan haaksi.
23. Sillä minun tykönäni seisoi tänä yönä Jumalan enkeli, jonka oma minä olen, jota minä myös palvelen,
24. Ja sanoi: älä pelkää, Paavali, sinä pitää keisarin eteen asetettaman, ja katso, Jumala on sinulle lahjoittanut ne kaikki, jotka sinun kanssas purjehtivat.
25. Sentähden miehet, olkaat hyvässä uskalluksessa! Sillä minä uskon Jumalan päälle, että se niin tapahtuu, kuin minulle sanottu on.
26. Mutta yhteen luotoon pitää meidän kulkeman.
27. Kuin neljästoistakymmenes yö joutui, ja me ajeltiin Adrian merellä, äkkäsivät haaksimiehet puoliyön aikaan jonkun maan heitä lähestyvän,
28. Ja heittivät ulos luotirihman ja löysivät kaksikymmentä kyynärää syväksi; kuin he tulivat vähää edemmä, heittivät he taas ulos luotirihman ja löysivät viisitoistakymmentä kyynärää.
29. Niin he pelkäsivät joutuvansa johonkuhun kariin, ja heittivät ulos neljä ankkuria perältä haahta, ja toivoivat päivän koittavan.
30. Mutta kuin haaksimiehet pyysivät haahdesta paeta, ja lykkäsivät venheen mereen, sanoen että he tahtoivat ankkuria viedä ulos haahden keulasta,
31. Niin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotamiehille: ellei nämät haahdessa pysy, ette suinkaan henkeänne pelasta.
32. Niin sotamiehet hakkasivat poikki venheen pestin, ja antoivat sen pudota.
33. Ja kuin päivä rupesi valkenemaan, neuvoi Paavali kaikkia heitä ruokaa ottamaan, sanoen: tänäpänä on neljästoistakymmenes päivä, kuin te odottaneet olette, ja syömättä olleet, ja ette mitään ole tykönne ottaneet:
34. Sentähden neuvon minä teitä ruokaa ottamaan, joka on teille terveydeksi; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarva putoova.
35. Ja kuin hän sen oli sanonut, otti hän leivän, ja kiitti Jumalaa kaikkein nähden, mursi, ja rupesi syömään.
36. Ja kuin he kaikki itsensä vahvistivat, rupesivat he myös syömään.
37. Mutta meitä oli haahdessa kaikki yhteen kaksisataa ja kuusikahdeksattakymmentä henkeä.
38. Ja kuin he olivat ravitut, kevensivät he haahden ja heittivät jyvät mereen.
39. Mutta kuin päivä tuli, niin ei he tunteneet maata, mutta havaitsivat lahden, jossa ranta oli, jonka päälle he mielivät antaa haahden ajaa, jos he olisivat taitaneet.

40. Ja kuin he ankkurit olivat ottaneet ylös, läksivät he mereen ja päästivät perälautain siteet, ja asettivat purjeen tuuleen, ja antoivat juosta rantaa kohden.
41. Vaan kuin me tulimme yhden niemen tykö, loukkaantui haaksi, ja sen keula tarttui kiinni ja jäi seisomaan, mutta kastari tuli valallensa aaltoin väestä.
42. Mutta sotamiesten neuvo oli vankeja tappaa, ettei joku uiden olisi karannut pois.
43. Mutta sadanpäämies tahtoi Paavalia vapahtaa, ja esti heidät siitä neuvosta, ja käski niitä, jotka uida taisivat, että he ensin itsensä antaisivat ulos ja maalle pääsisivät.
44. Mutta muita lautain päällä, muutamia taas haahden kappaleilla (kulkea). Ja niin tapahtui, että jokainen tuli hengissä maalle.

28 LUKU

1. Ja kuin he terveinä päässeet olivat, tunsivat he, että se luoto Meliteksi kutsutaan.
2. Mutta se kansa osoitti meille ei vähintä rakkauden halua; sillä he tekivät meille valkian, ja kaikki ottivat vastaan meidät, sen sateen ja vilun tähden, joka meidän päällemme tuli.
3. Mutta kuin Paavali kokosi kasan risuja ja pani valkialle, tuli yksi kärme palavuudesta ja karkasi hänen käteensä.
4. Kuin kansa näki kärmeen riippuvan hänen kädessänsä, sanoivat he keskenänsä: kaiketi tämä ihminen on miehentappaja, jota ei koston jumalatar saali elää, vaikka hän on meren hädästä päässyt.
5. Mutta hän pudisti kärmeen tuleen eikä mitään kipua tuntenut.
6. Mutta he odottivat hänen ajettuvan eli kohta maahan lankeevan ja kuolevan; vaan kuin he kauvan sitä odottivat ja näkivät, ettei hänelle mitään vahinkoa tapahtunut, saivat he toisen mielen ja sanoivat hänen jumalaksi.
7. Mutta vähän matkan takana siitä olivat sen luodon päämiehellä, jonka nimi oli Publius, maakartanot, joka meitä otti vastaan ja piti meidän kunniallisesti vierainansa kolme päivää.
8. Niin tapahtui, että Publiuksen isä sairasti vilutautia ja vatsankipua, jonka tykö Paavali meni, rukoili ja pani kätensä hänen päällensä, ja paransi hänen.
9. Kuin siis se oli tehty, tulivat myös muut sairaat siitä luodosta, ja parannettiin,
10. Jotka myös meille tekivät paljon kunniaa, ja kuin me sieltä purjehdimme, panivat he meidän myötämme, mitä me tarvitsimme.
11. Mutta kolmen kuukauden perästä purjehdimme me sieltä Aleksandrian haahdessa, joka sen luodon

tykönä oli talvea pitänyt, jolla oli lipun merkki kaksoinen.
12. Ja kuin me tulimme Syrakusaan, olimme me siellä kolme päivää.
13. Ja kuin me sieltä ympäri purjehdimme ja tulimme Regioon, ja päivää jälkeen puhalsi lounatuuli, niin että me toisena päivänä tulimme Puteoliin.
14. Kuin me sieltä löysimme veljet, niin meitä rukoiltiin olemaan heidän tykönänsä seitsemän päivää; ja niin me tulimme Roomiin.
15. Ja kuin siellä veljet kuulivat meistä, tulivat he meitä vastaan hamaan Appiforuun ja Tretaberniin. Kuin Paavali heidät näki, kiitti hän Jumalaa ja sai uskalluksen.
16. Mutta kuin me Roomiin tulimme, antoi sadanpäämies vangit sodanpäämiehen haltuun. Mutta Paavali sallittiin olevan itsellänsä yhden sotamiehen kanssa, joka hänestä otti vaarin.
17. Niin tapahtui kolmen päivän jälkeen, että Paavali kutsui kokoon ylimmäiset Juudalaisista. Ja kuin he tulivat kokoon, sanoi hän heille: miehet, veljet, vaikka en minä ole mitään tehnyt kansaa eli isäin säätyjä vastaan, kuitenkin olen minä sidottuna annettu Jerusalemista Roomalaisten käsiin,
18. Jotka, koska he olivat minun tutkineet, tahtoivat minua päästää, ettei yhtään hengen rikosta minussa ole.
19. Mutta koska Juudalaiset sitä vastaan sanoivat, täytyi minun turvata keisariin, ei niin, että minulla olis jotakin kantamista minun kansani päälle.
20. Tämän syyn tähden olen minä kutsunut teitä, että minä saisin teitä nähdä ja puhutella; sillä minä olen Israelin toivon tähden tällä kahleella sidottu.
21. Niin he sanoivat hänelle: emme ole kirjaa saaneet sinusta Juudeasta, ei myös yksikään veljistä ole sieltä tullut ja meille ilmoittanut, eikä jotakuta pahuutta sinusta puhunut.
22. Mutta me tahdomme sinulta kuulla, mitä sinun mielessäs on; sillä tästä seurasta on meille tiettävä, että sitä vastaan joka paikassa sanotaan.
23. Ja kuin he olivat hänelle päivän määränneet, niin tuli monta hänen tykönsä majaan, joille hän selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, ja opetti heille Jesuksesta, Moseksen laista ja prophetaista huomenesta ehtoosen asti.
24. Ja muutamat uskoivat ne, mitkä sanottiin, mutta muutamat ei uskoneetkaan.
25. Mutta kuin he tulivat riitaisiksi keskenänsä, menivät he matkaansa, että Paavali oli yhden sanan sanonut: Pyhä Henki on oikein meidän isillemme Jesaias prophetan kautta puhunut,
26. Sanoen: mene tämän kansan tykö ja sano: korvillanne pitää teidän kuuleman ja ei ymmärtämän, ja silmillänne pitää teidän näkemän ja ei tunteman;

27. Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he kuulevat raskaasti korvillansa, ja panevat silmänsä umpeen, ettei he joskus silmillänsä näkisi, eikä korvillansa kuulisi, ei myös ymmärtäisi sydämellänsä, eikä kääntäisi heitänsä, että minä heitä parantaisin.
28. Niin olkoon se teille tiettävä, että tämä Jumalan autuus on lähetetty pakanoille, ja he myös sen kuulevat.
29. Ja kuin hän näitä puhunut oli, läksivät Juudalaiset pois ja riitelivät paljo keskenänsä.
30. Mutta Paavali oli täyttä kaksi ajastaikaa omassa palkkahuoneessansa ja otti kaikki vastaan, jotka hänen tykönsä tulivat,
31. Ja saarnasi Jumalan valtakunnasta, ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella uskalluksella, ja ei häntä yksikään kieltänyt.

P. PAAVALIN EPISTOLA ROOMALAISILLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelia, kutsuttu apostoliksi, eroitettu Jumalan evankeliumiin,
2. (Jonka hän on ennen prophetainsa kautta pyhissä Raamatuissa luvannut,)
3. Hänen Pojassansa, (joka on Davidin siemenestä lihan puolesta syntynyt,
4. Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuolleista,) se on, Jesuksesta Kristuksesta meidän Herrastamme,
5. Jonka kautta me olemme armon ja apostolin viran saaneet, uskon kuuliaisuudeksi, kaikkein pakanain seassa, hänen nimensä päälle,
6. Joista tekin olette Jesuksen Kristuksen kutsutut:
7. Kaikille, jotka Roomissa ovat, Jumalan rakkaille ja kutsutuille pyhille: armo olkoon teidän kanssanne, ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
8. Ensin kiitän minä Jumalaani, Jesuksen Kristuksen kautta, teidän kaikkein tähtenne, että teidän uskoanne kaikessa maailmassa mainitaan.
9. Sillä Jumala on minun todistajani, jota minä hengessäni hänen Poikansa evankeliumissa palvelen, että minä lakkaamatta teitä muistan,
10. Rukoillen aina minun rukouksissani, että minä saisin jollakin tavalla vihdoin joskus, jos Jumala tahtoo, onnellisen tien tulla teidän tykönne.
11. Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, että minä jotain hengellistä lahjaa teille jakaisin, että te vahvistetuksi tulisitte,
12. Se on, että minä saisin ynnä teidän kanssanne lohdutuksen, uskon kautta, joka meillä keskenämme on, sekä teidän että minun.
13. Mutta en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, että minä olen usein aikonut tulla teidän tykönne, (ja olen tähän asti estetty) että minä teidänkin seassanne jonkun hedelmän saisin, niinkuin muidenkin pakanain seassa.
14. Minä olen velkapää Grekiläisille ja muukalaisille, viisaille ja tyhmille.
15. Sentähden niin paljo kuin minussa on, olen minä teillekin, jotka Roomissa olette, valmis evankeliumia

saarnaamaan.
16. Sillä en minä häpee Kristuksen evankeliumia; sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskovaiselle autuudeksi. Ensin Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.
17. Sillä siinä se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmoitetaan uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskaan pitää elämän uskosta.
18. Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaiken ihmisten jumalattomuuden ja vääryyden tähden, jotka totuuden vääryydessä pitävät.
19. Sentähden se, mikä taidetaan Jumalasta tuta, on heille tiettävä; sillä Jumala ilmoitti sen heille.
20. Sillä hänen näkymättömät menonsa, nimittäin, ijankaikkinen voimansa ja jumaluutensa nähdään hamasta maailman luomisesta, jotka ymmärretään niistä, jotka tehdyt ovat: ettei he taitaisi itseänsä syyttömiksi sanoa.
21. Että he tunsivat Jumalan, ja ei ylistäneet häntä niinkuin Jumalaa eikä kiittäneet, vaan vilpistelivät omissa ajatuksissansa, ja heidän järjetöin sydämensä on pimennyt.
22. Kuin he itsensä viisaiksi luulivat, niin he ovat tyhmiksi tulleet,
23. Ja ovat katoomattoman Jumalan kunnian muuttaneet katoovaisen ihmisen ja lintuin ja neljäjalkaisten ja matelevaisten kuvan muotoiseksi.
24. Sentähden on myös Jumala heidät laskenut sydämensä himoihin, saastauteen, häpäisemään keskenänsä omaa ruumistansa,
25. Jotka Jumalan totuuden ovat valheeksi muuttaneet ja ovat kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luontokappaletta kuin Luojaa, joka on siunattu ijankaikkisesti, amen!
26. Sentähden on Jumala heidät antanut ylön häpiällisiin himoihin, että myös heidän vaimonsa ovat muuttaneet luonnollisen tavan luontoa vastaan,
27. Niin myös miehet ovat antaneet ylön vaimon luonnollisen pitämisen, toinen toisensa puoleen himoissansa palaneet, miehet miesten kanssa riettauden tehneet ja saaneet, niinkuin pitikin, eksymisensä palkan itsessänsä.
28. Ja niinkuin ei he tahtoneet Jumalaa tuta, niin Jumala laski heidät häijyyn mieleen tekemään niitä, mitä ei sovi tehdä,
29. Täynnänsä kaikkea vääryyttä, salavuoteutta, koiruutta, ahneutta, pahuutta: täynnä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahan suomuutta:
30. Korvankuiskutteliat, panetteliat, Jumalaa vihaajat, häpäisiät, ylpiät öykkärit, pahain neuvoin pesät, vanhemmillensa tottelemattomat,

31. Tomppelit, liiton rikkojat, haluttomat, sovittamattomat, armottomat.
32. Jotka Jumalan oikeuden tietävät, (että ne, jotka näitä tekevät, ovat kuoleman ansainneet) ei ainoastaan niitä tee, mutta myös suostuvat niihin, jotka niitä tekevät.

2 LUKU

1. Sentähden, oi ihminen, et sinä taida itsiäs syyttömäksi tehdä, vaikka kuka sinä olet, joka tuomitset; sillä jossa sinä toista tuomitset, siinä sinä itses tuomitset, ettäs niitä teet, joita sinä tuomitset.
2. Mutta me tiedämme, että Jumalan tuomio on oikia niiden ylitse, jotka senkaltaisia tekevät.
3. Eli luuletkos, ihminen, sinä joka niitä tuomitset, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse myös niitä teet, että sinä vältät Jumalan tuomion?
4. Eli katsotkos ylön hänen hyvyytensä, kärsiväisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkauden, ettet tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen?
5. Mutta kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen kartutat sinä vihan itselles vihan päivänä, kuin Jumalan oikia tuomio ilmaantuu,
6. Joka antaa itsekullekin hänen töittensä jälkeen,
7. Niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja katoomatointa menoa kärsiväisyydellä hyvissä töissä, ijankaikkisen elämän;
8. Mutta niille, jotka riitaiset ovat, eikä kuule totuutta, vaan kuulevat vääryyttä, on tuleva närkästys ja viha.
9. Murhe ja vaiva kunkin ihmisen sielun päälle, joka pahaa tekee, ensisti Juudalaisen, niin myös Grekiläisen;
10. Mutta ylistys, kunnia ja rauha jokaiselle, joka hyvää tekee, ensisti Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle.
11. Sillä ei Jumala katso ihmisen muodon jälkeen.
12. Kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, niiden pitää myös ilman lakia hukkuman, ja kaikki, jotka laissa ovat syntiä tehneet, ne pitää lain kautta tuomittaman.
13. Sillä ei ne ole Jumalan edessä vanhurskaat, jotka lain kuulevat; mutta ne, jotka lain töillänsä täyttävät, ne pitää vanhurskaaksi tuleman.
14. Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekevät luonnostansa sitä, mitä laki anoo, niin he, vaikka ei heillä lakia ole, ovat itsellensä laki,
15. Että he osoittavat lain työn olevan kirjoitetun sydämiinsä, ja niin heidän omatuntonsa ynnä todistaa, ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse päällensä kantavat eli myös heitänsä syyttömäksi tekevät,
16. Sinä päivänä, jona Jumala ihmisten salaisuudet on tuomitseva, minun evankeliumini perästä Jesuksen

Kristuksen kautta.
17. Katso, sinä kutsutaan Juudalaiseksi, ja sinä luotat lakiin ja kerskaat Jumalasta,
18. Ja tiedät hänen tahtonsa, ja että sinä olet laista neuvottu, niin sinä koettelet ne parhaat,
19. Ja luulet itses sokiain johdattajaksi ja niiden valkeudeksi, jotka pimeydessä ovat,
20. Ja tyhmäin kurittajaksi, ja lasten opettajaksi, ja sinullas olevan tunnon ja totuuden muodon laissa.
21. Sinä joka siis opetat toista ja et itsiäs opeta; joka saarnaat: ei pidä varastaman, ja sinä itse varastat;
22. Joka sanot: ei pidä huorin tehtämän, ja sinä itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, ja raatelet sitä Jumalalta, mikä hänelle tulee;
23. Joka kerskaat laista ja häpäiset Jumalaa lain ylitsekäymisellä?
24. Sillä teidän tähtenne tulee Jumalan nimi pilkatuksi pakanain seassa, niinkuin kirjoitettu on.
25. Sillä ympärileikkaus kelpaa, jos sinä lain pidät; mutta jos sinä olet lain rikkoja, niin sinun ympärileikkaukses on esinahaksi tullut.
26. Jos siis esinahka lain oikeuden pitää, eikö hänen esinahkansa pidä luettaman hänelle ympärileikkaukseksi?
27. Ja se joka luonnostansa esinahka on ja täyttää lain, pitää sinun tuomitseman, joka puustavin ja ympärileikkauksen lain käyt ylitse?
28. Sillä ei se ole Juudalainen, joka ulkonaisesti (Juudalainen) on: ei myös se ole ympärileikkaus, mikä ulkonaisessa lihassa tapahtuu;
29. Mutta se on Juudalainen, joka sisällisesti salattu on, ja sydämen ympärileikkaus on ympärileikkaus, joka hengessä tapahtuu, ei puustavissa; jonka ylistys ei ole ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 LUKU

1. Mitäs siis Juudalainen on parempi? Eli mitä ympärileikkaus auttaa?
2. Tosin sangen paljo. Sillä ensin on se, että heille on uskottu, mitä Jumala puhunut on.
3. Mutta ettei muutamat niitä uskoneet, mikä siitä on? Pitäiskö heidän epäuskonsa Jumalan uskon turhaksi tekemän?
4. Pois se! vaan paremmin, olkoon Jumala totinen, vaan jokainen ihminen valehtelia, niinkuin kirjoitettu on: ettäs olisit oikia sanoissas ja voittaisit, kuin sinä tuomitaan.
5. Jos siis meidän vääryytemme Jumalan oikeutta ylistää, mitäs me sanomme? Onko Jumala väärä, että hän siitä vihastuu? (minä puhun ihmisten tavalla.)

6. Pois se! kuinka Jumala sitte taitais maailmaa tuomita?
7. Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni kautta kunniallisemmaksi tulis, hänen ylistykseksensä, minkätahden pitäis vielä sitte minä niinkuin syntinen tuomittaman?
8. Ja ei, (niinkuin meitä pilkataan ja niinkuin muutamat puhuvat meidän sanovan,) että meidän pitäis tekemän pahaa, että siitä hyvää tulis? Joiden kadotus on oikia.
9. Mitäs siis? Olemmeko me paremmat kuin he? Emme ensinkään; sillä me olemme ennen osoittaneet, että sekä Juudalaiset ja Grekiläiset ovat kaikki synnin alla,
10. Niinkuin kirjoitettu on: ei ole kenkään vanhurskas, ei yksikään;
11. Ei ole yhtäkään ymmärtäväistä, ei ole ketään, joka etsii Jumalaa.
12. Kaikki ovat poikenneet pois ja ynnä kelvottomaksi tulleet: ei ole yhtään, joka hyvää tekee, ei yhtäkään.
13. Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellänsä he pettävät, kyykäärmeen myrkky on heidän huultensa alla,
14. Joiden suu on täynnänsä kirousta ja haikeutta.
15. Heidän jalkansa ovat nopiat verta vuodattamaan.
16. Heidän teissänsä on sula tuska ja sydämen kipu.
17. Ja ei he rauhan tietä tunteneet.
18. Ei ole Jumalan pelko heidän silmäinsä edessä.
19. Mutta sen me tiedämme, että kaikki, mitä laki sanoo, sen hän sanoo niille, jotka lain alla ovat: että jokainen suu pitää tukittaman ja kaiken maailman pitää Jumalan edessä vikapää oleman,
20. Sentähden ettei yksikään liha taida lain töiden kautta hänen edessänsä vanhurskautetuksi tulla; sillä lain kautta synnin tunto tulee.
21. Mutta nyt on se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilman lakia julistettu, lain ja prophetain kautta todistettu;
22. Se Jumalan vanhurskaus, (sanon minä), joka tulee Jesuksen Kristuksen uskon kautta, kaikkein tykö ja kaikkein päälle, jotka uskovat: sillä ei ole yhtään eroitusta.
23. Sillä kaikki ovat he syntiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä.
24. He tulevat ilman ansiotansa vanhurskaaksi, hänen armostansa, sen lunastuksen kautta, joka on Jesuksessa Kristuksessa,
25. Jonka Jumala on armonistuimeksi asettanut, uskon kautta hänen veressänsä, osoittaaksensa sitä vanhurskautta, joka hänen edessänsä kelpaa, edelläkäyväisten syntein anteeksi antamisen kautta,
26. Joita Jumala kärsinyt on, osoittaaksensa vanhurskauttansa tällä ajalla: että hän itse vanhurskas olis ja

sen vanhurskaaksi tekis, joka Jesuksen uskosta on.
27. Kussa siis on kerskaus? Se on suljettu ulos. Minkä lain kautta? Töidenkö lain kautta? Ei, vaan uskon lain kautta.
28. Niin me siis sen siksi pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi uskon kautta, ilman lain töitä.
29. Eli onko Jumala ainoastaan Juudalaisten Jumala? eikö hän ole myös pakanain Jumala? Tosin pakanainkin Jumala,
30. Että yksi on Jumala, joka ympärileikkauksen tekee vanhurskaaksi uskosta, ja esinahan uskon kautta.
31. Teemmekö me lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se; vaan me vahvistamme lain.

4 LUKU

1. Mitäs me siis sanomme meidän isämme Abrahamin lihan puolesta löytäneen?
2. Sillä jos Abraham on töiden kautta vanhurskaaksi tullut, niin hänellä on kerskaamista, vaan ei Jumalan edessä.
3. Mutta mitä Raamattu sano: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.
4. Mutta sille, joka työtä tekee, ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.
5. Mutta joka ei työtä tee, vaan uskoo sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi.
6. Niinkuin myös David sanoo: autuus on sen ihmisen, jolle Jumala vanhurskauden lukee ilman töitä:
7. Autuaat ovat ne, joidenka vääryydet ovat anteeksi annetut, ja joidenka synnit peitetyt ovat.
8. Autuas on se mies, jolle Jumala ei syntiä lue.
9. Lieneekö siis tämä autuus ainoastaan ympärileikkaukselle tullut, elikkä myös esinahalle? Niinpä me sanomme: Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi.
10. Kuinkas se hänelle luettiin: koska hän oli ympärileikkauksessa, eli esinahassa? Ei ympärileikkauksessa, vaan esinahassa,
11. Ja hän sai ympärileikkauksen merkin vahvistukseksi, että hän oli uskon kautta vanhurskaaksi tehty, joka hänellä esinahassa oli, että hänen piti oleman kaikkein uskovaisten isä esinahassa, että se niillekin vanhurskaudeksi luettaisiin,
12. Ja hän tulis myös ympärileikkauksen isäksi, ei ainoasti niiden, jotka ympärileikatuista syntyneet ovat, mutta myös niiden, jotka sen uskon jälkiä vaeltavat, joka meidän isän Abrahamin esinahassa oli.
13. Sillä se lupaus, että hänen piti maailman perilliseksi tuleman, ei ole Abrahamille eikä hänen

siemenellensä lain kautta tapahtunut, vaan uskon vanhurskauden kautta.
14. Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perilliset, niin usko on turha ja lupaus on hukkaan tullut.
15. Sillä laki kehoittaa vihan; sillä kussa ei lakia ole, ei siellä ole myös ylitsekäymistä.
16. Sentähden tulee se uskosta, että sen pitää armosta oleman: että se lupaus pitää vahva oleman kaikelle siemenelle, ei sille ainoastaan, joka lain alla on, mutta myös sille, joka Abrahamin uskosta on, joka on meidän kaikkein isämme,
17. (Niinkuin kirjoitettu on: minä asetin sinun monen pakanan isäksi) Jumalan edessä, jonka hän uskonut on, joka kuolleet eläväksi tekee ja kutsuu ne, jotka ei ole, niinkuin ne olisivat.
18. Ja hän uskoo sen toivon, jossa ei toivoa ollut, että hänen piti oleman monen pakanan isän, sen jälkeen kuin hänelle sanottu oli: niin pitää sinun siemenes oleman.
19. Ja ei hän tullut heikoksi uskossa eikä katsonut kuollutta ruumistansa, ehkä hän jo lähes sadan ajastajan vanha oli, eikä Saaran kuollutta kohtua.
20. Mutta ei hän epäillyt ensinkään Jumalan lupauksesta epäuskolla, vaan oli vahva uskossa ja antoi Jumalalle kunnian,
21. Ja oli täydellisesti vahva siitä, että mitä Jumala lupaa, sen hän myös voi tehdä.
22. Sentähden se on myös hänelle vanhurskaudeksi luettu.
23. Niin ei se ole ainoastaan hänen tähtensä kirjoitettu, että se hänelle luettu oli,
24. Vaan myös meidän tähtemme, joille se myös pitää luettaman, kuin me sen päälle uskomme, joka meidän Herran Jesuksen kuolleista herätti,
25. Joka meidän synteimme tähden on annettu ulos, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty ylös.

5 LUKU

1. Että me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta,
2. Jonka kautta myös meillä oli tykökäymys uskossa tähän armoon, jossa me seisomme ja kerskaamme Jumalan kunnian toivosta.
3. Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös vaivoissa; sillä me tiedämme, että vaiva saattaa kärsivällisyyden,
4. Mutta kärsivällisyys koettelemuksen, koettelemus toivon.

5. Mutta toivo ei anna häpiään tulla, että Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka meille annettu on.
6. Sillä Kristus, kuin me vielä heikot olimme, on ajallansa jumalattomain edestä kuollut.
7. Tuskalla nyt joku kuolis vanhurskaan edestä, ehkä hyvän edestä mitämaks joku tohtis kuolla.
8. Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meidän kohtaamme, että kuin me vielä syntiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut.
9. Niin me siis paljoa enemmin varjellaan hänen kauttansa vihan edestä, että me nyt hänen verensä kautta vanhurskaiksi tulleet olemme.
10. Sillä jos me Jumalan kanssa olimme sovitetut hänen Poikansa kuoleman kautta, kuin me vielä hänen vihollisensa olimme, paljoa ennemmin me autuaiksi tulemme hänen elämänsä kautta, että me sovitetut olemme.
11. Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös Jumalasta, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovinnon saaneet.
12. Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta on synti maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet.
13. Sillä lakiin asti oli synti maailmassa; mutta kussa ei lakia ole, ei siellä syntiä lueta.
14. Vaan kuolema vallitsi Adamista Mosekseen asti niitäkin, jotka ei syntiä tehneet olleet senkaltaisella ylitsekäymisellä kuin Adam, joka on sen esikuva, joka jälkeen tuleva oli.
15. Mutta ei niin lahjan kanssa ole kuin synnin; sillä jos monta ovat sen yhden synnin tähden kuolleet, niin on paljoa enemmin Jumalan armo ja lahja sen yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armossa monen päälle runsaasti tullut.
16. Ja ei niinkuin (se tuli) yhden kautta, joka syntiä teki, niin myös lahja; sillä tuomio on tosin yhdestä kadotukseen, mutta lahja monesta synnistä vanhurskauteen.
17. Sillä jos kuolema on yhden synnin tähden vallinnut sen yhden kautta, paljoa enemmin ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkylläisyyden, pitää vallitsemassa elämässä yhden Jesuksen Kristuksen kautta.
18. Niinkuin siis yhden synnin kautta on kadotus tullut kaikkein ihmisten päälle, niin on myös yhden vanhurskauden kautta elämän vanhurskaus tullut kaikkein ihmisten päälle.
19. Sillä niinkuin yhden ihmisen kuulemattomuuden tähden monta ovat syntisiksi tulleet, niin myös monta tulevat yhden kuuliaisuuden tähden vanhurskaiksi.
20. Mutta laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tuttaisiin; mutta kussa synti on suureksi tuttu,

siinä on armo ylönpalttiseksi tuttu:
21. Että niinkuin synti on vallinnut kuolemaan, niin myös armo on vallitseva vanhurskauden kautta ijankaikkiseen elämään, Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta.

6 LUKU

1. Mitäs siis meidän pitää sanoman? Pitääkö meidän vielä synnissä oleman, että armo suuremmaksi tulis?
2. Pois se! Me, jotka synnille kuolleet olemme, kuinkas meidän vielä pitäis siinä elämän?
3. Ettekö te tiedä, että me kaikki, jotka olemme Jesuksessa Kristuksessa kastetut, me olemme hänen kuolemaansa kastetut?
4. Niin me olemme siis hänen kanssansa haudatut kasteen kautta kuolemaan: että niinkuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty, niin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.
5. Sillä jos me ynnä hänen kanssansa olemme istutetut yhdenkaltaiseen kuolemaan, niin me myös tulemme yhdenkaltaiseksi ylösnousemisessa,
6. Tietäen sen, että meidän vanha ihminen on ristiinnaulittu hänen kanssansa, että synnin ruumis pitää turmeltaman, ettemme tästedes syntiä palvelisi.
7. Sillä se, joka kuollut on, hän on synnistä vanhurskaaksi tehty.
8. Mutta jos me olemme Kristuksen kanssa kuolleet, niin me uskomme, että me saamme myös elää hänen kanssansa,
9. Ja tiedämme, ettei Kristus, joka kuolleista herätetty on, silleen kuole, eikä kuolema saa tästedes hänen päällensä valtaa.
10. Sillä sen, kuin hän kuollut on, sen hän synnille kuoli yhden kerran; vaan sen, kuin hän elää, sen hän elää Jumalalle.
11. Niin myös te siksi teitänne pitäkäät, että te olette kuolleet synnille, mutta elätte Jumalalle, Jesuksen Kristuksen meidän Herran kautta.
12. Niin älkäät salliko synnin vallita kuolevaisessa ruumiissanne, niin että te häntä kuulisitte hänen himoissansa.
13. Ja älkäät antako teidän jäseniänne vääryyden sota-aseiksi synnille, mutta antakaat teitänne Jumalalle, niinkuin kuolleista eläviksi tulleet, ja teidän jäsenenne Jumalalle vanhurskauden sota-aseiksi.
14. Sillä ei synnin pidä teitä vallitseman, ettette ole lain, vaan armon alla.
15. Kuinkas siis? Pitääkö meidän syntiä tekemän, ettemme lain alla ole, vaan armon? Pois se!

16. Ettekö te tiedä, että jolle te annatte itsenne palvelioiksi kuulemaan, sen palveliat te olette, jolle te kuuliaiset olette, taikka synnille kuolemaksi eli kuuliaisuudelle vanhurskaudeksi?
17. Mutta Jumalan olkoon kiitos, että olitte synnin palveliat, mutta nyt te olette sydämestänne kuuliaiset sen opin esikuvalle, johonka te annetut olette.
18. Ja että te olette vapahdetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelioiksi tulleet.
19. Minä puhun ihmisten tavalla, teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, niin antakaat nyt jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen.
20. Sillä koska te olitte synnin palveliat, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta.
21. Mitä hedelmää siis teidän silloin niistä oli, joita te nyt häpeätte? Sillä niiden loppu on kuolema.
22. Mutte että te nyt olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelioiksi tulleet, niin teillä on teidän hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä.
23. Sillä kuolema on synnin palkka, mutta ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme.

7 LUKU

1. Ettekö te tiedä, rakkaat veljet, (sillä minä puhun lain taitaville) että laki vallitsee ihmistä niinkauvan kuin hän elää?
2. Sillä vaimo, joka miehen hallussa on, niinkauvan kuin mies elää, on häneen lailla sidottu, mutta jos mies kuolee, niin hän on miehen laista vapaa.
3. Sentähden jos hän toisen miehen kanssa on miehensä eläissä, niin hän huoraksi kutsutaan; mutta jos mies kuolee, niin hän on laista vapaa, ettei hän huoraksi tule, jos hän toisen miehen kanssa on.
4. Niin olette te myös, minun veljeni, laille kuoletetut Kristuksen ruumiin kautta, että teidän pitää toisen kanssa oleman, joka on noussut kuolleista, että me Jumalalle hedelmän kantaisimme.
5. Sillä kuin me lihassa olimme, niin ne syntein himot, jotka lain kautta olivat meidän jäsenissämme, vaikuttivat kuolemalle hedelmää saattamaan.
6. Mutta nyt me olemme laista vapahdetut ja hänelle kuolleet, jossa me pidettiin kiinni: että me palvelisimme hengen uudistuksessa ja ei puustavin vanhuudessa.
7. Mitäs me siis sanomme? Onko laki synti? Pois se! Mutta en minä muutoin syntiä olisi tuntenut, ellei lain kautta; sillä en minä olisi himoistakaan mitään tiennyt, ellei laki olisi sanonut: ei sinun pidä himoitseman.

8. Mutta synti otti tilan käskystä ja kehoitti minussa kaikkinaisen himon; sillä ilman lakia oli synti kuollut.
9. Mutta minä elin muinen ilman lakia. Kuin siis käsky tuli, niin synti taas virkosi,
10. Ja minä kuolin: ja niin löydettiin, että käsky, joka minulle oli elämäksi, tuli minulle kuolemaksi.
11. Sillä synti, joka otti tilan käskystä, petti minun ja tappoi sen kautta.
12. Laki on kuitenkin itsestänsä pyhä ja käsky on myös pyhä, oikia ja hyvä.
13. Onko siis se, mikä hyvä on, minulle kuolemaksi tullut? Pois se! Mutta että synti synniksi nähtäisiin, on hän minulle hyvän kautta kuoleman saattanut, että synti ylitse määrän synniksi tulis, käskyn kautta.
14. Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen: vaan minä olen lihallinen, synnin alle myyty.
15. Sillä en minä tiedä, mitä minä teen, etten minä tee sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä minä vihaan, teen minä.
16. Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin minä suostun lakiin, että se on hyvä.
17. Niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.
18. Sillä minä tiedän, ettei minussa (se on: minun lihassani) mitään hyvää asu. Sillä tahto minulla on, vaan täyttää hyvää, en minä sitä löydä.
19. Sillä hyvää, jota minä tahdon, en minä tee, vaan pahaa, jota en minä tahdo, teen minä.
20. Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu.
21. Niin minä löydän itsessäni lain, joka tahtoo hyvää tehdä, että minussa pahuus riippuu kiinni.
22. Sillä minulla on halu Jumalan lakiin, sisällisen ihmisen puolesta;
23. Mutta minä näen toisen lain minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja ottaa minun vangiksi synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.
24. Minä viheliäinen ihminen: kuka päästää minun tästä kuoleman ruumiista?
25. Minä kiitän Jumalaa Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Niin minä itse palvelen nyt mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

8 LUKU

1. Niin ei ole nyt yhtään kadotusta niissä, jotka Jesuksessa Kristuksessa ovat, ja ei vaella lihan, vaan hengen jälkeen.
2. Sillä hengen laki, joka eläväksi tekee Kristuksessa Jesuksessa, on minun synnin ja kuoleman laista vapahtanut.
3. Sillä se, mikä laille oli mahdotoin, että hän lihan kautta oli heikoksi tullut, sen Jumala teki, ja lähetti

Poikansa syntisen lihan hahmossa ja tuomitsi synnin lihassa, synnin kautta:
4. Että lain vanhurskaus täytetyksi tulis meissä, jotka emme lihan jälkeen vaella, vaan hengen jälkeen.
5. Sillä ne, jotka lihan jälkeen ovat, ajattelevat niitä, mitkä lihan ovat; mutta ne, jotka hengen jälkeen ovat, ajattelevat hengellisiä.
6. Sillä lihan halu on kuolema, ja hengen halu on elämä ja rauha.
7. Että lihan halu on viha Jumalaa vastaan, ettei se ole Jumalan laille kuuliainen, sillä ei se voikaan.
8. Mutta jotka lihassa ovat, ei ne taida olla Jumalalle otolliset.
9. Mutta ette ole lihassa, vaan hengessä, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä; mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei se ole hänen omansa.
10. Jos siis Kristus teissä on, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden.
11. Jos nyt sen Henki, joka Jesuksen kuolleista herätti, asuu teissä, niin myös se, joka Kristuksen kuolleista herätti, on teidän kuolevaiset ruumiinne eläväksi tekevä, sen teissä asuvaisen hengen kautta.
12. Niin emme nyt ole, rakkaat veljet, velkapäät lihalle, lihan jälkeen elämään.
13. Sillä jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman; mutta jos te lihan työt hengen kautta kuoletatte, niin te saatte elää.
14. Sillä kaikki, jotka Jumalan Hengeltä vaikutetaan, ne ovat Jumalan lapset.
15. Sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuin lasten hengen, jossa me huudamme: Abba, rakas Isä.
16. Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset.
17. Jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Jumalan perilliset ja Kristuksen kanssaperilliset: jos me muutoin ynnä kärsimme, että me ynnä hänen kanssansa kunniaan tulisimme.
18. Sillä siksi minä sen pidän, ettei tämän nykyisen ajan vaivat ole sen kunnian vertaa, joka meille ilmoitetaan.
19. Sillä ikävä luontokappaleen ikävöitsemys odottaa Jumalan lasten ilmoitusta,
20. Että luontokappale on turmeluksen alle annettu, ei mielellänsä, vaan sentähden, joka ne alle antanut on,
21. Toivossa, että myös itse luontokappale pitää turmeluksen orjuudesta vapaaksi tuleman, Jumalan lasten kunnian vapauteen.
22. Sillä me tiedämme, että jokainen luontokappale huokaa ja ahdistetaan aina tähän asti meidän kanssamme.
23. Mutta ei ainoastaan ne, vaan myös itse me, joilla hengen uutiset ovat, huokaamme itsellämme, odottain

sitä lapseksi ottamista, meidän ruumiimme lunastusta.
24. Sillä me olemme toivossa vapahdetut. Mutta jos toivo näkyy, niin ei se ole toivo; sillä kuinka joku taitaa toivoa jota hän näkee?
25. Mutta jos me sitä toivomme, jota emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydessä.
26. Mutta niin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme; sillä emmepä me tiedä mitään rukoilla niinkuin tulis, vaan Henki rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla.
27. Mutta joka sydämet tutkii, hän tietää, mitä Hengen mielessä on; sillä hän rukoilee pyhäin edestä Jumalan tahdon jälkeen.
28. Mutta me tiedämme niille, jotka Jumalaa rakastavat, kaikki kappaleet ynnä parhaaksi kääntyvän, niille, jotka aivoituksen jälkeen kutsutut ovat.
29. Sillä jotka hän on katsonut edes, ne hän on Poikansa kuvan kaltaiseksi säätänyt, että hän olis esikoinen monen veljen keskellä.
30. Mutta jotka hän on säätänyt, ne hän on myös kutsunut, ja jotka hän kutsunut on, ne hän on myös vanhurskaiksi tehnyt, ja jotka hän vanhurskaiksi teki, ne hän on myös kunniallisiksi tehnyt.
31. Mitäs me siis näihin sanomme? Jos Jumala on meidän edestämme, kuka voi meitä vastaan olla?
32. Joka ei omaakaan Poikaansa armahtanut, vaan antoi hänen kaikkein meidän edestämme, eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa?
33. Kuka tahtoo Jumalan valittuin päälle kantaa? Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi.
34. Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut. Ja, hän on myös herätetty ylös, on myös Jumalan oikialla kädellä, joka myös rukoilee meidän edestämme.
35. Kuka pitää meitä Kristuksen rakkaudesta eroittaman? vaivako, eli ahdistus, eli vaino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli miekka?
36. Niinkuin kirjoitettu on: sinun tähtes me kuoletetaan yli päivää: me pidetään niinkuin teurastettavat lampaat.
37. Mutta niissä kaikissa me voitamme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.
38. Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevyydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset,
39. Eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luontokappale taida meitä Jumalan rakkaudesta eroittaa, joka on Jesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

9 LUKU

1. Minä sanon totuuden Kristuksessa ja en valehtele, (niinkuin minun omatuntoni minun kanssani Pyhässä Hengessä todistaa,)
2. Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni.
3. Minä olen pyytänyt kirottuna olla Kristukselta minun veljieni tähden, jotka lihan puolesta minun lankoni ovat,
4. Jotka ovat Israelilaiset, joiden on lasten oikeus ja kunnia, ja liitot ja laki, ja jumalanpalvelus ja lupaukset,
5. Joiden myös isät ovat, joista Kristus lihan puolesta syntynyt on, joka on Jumala ylitse kaikkein ylistetty ijankaikkisesti, amen!
6. Mutta ei niin, että Jumalan sana on hukkunut; sillä ei ne ole kaikki Israelilaiset, jotka Israelista ovat.
7. Ei myös ne ole kaikki lapset, jotka Abrahamin siemen ovat; vaan Isakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman.
8. Se on: ei ne ole Jumalan lapset, jotka lihan puolesta lapset ovat; mutta ne, jotka lupauksen lapset ovat, ne siemeneksi luetaan.
9. Sillä tämä on lupauksen sana: tällä ajalla minä tulen ja Saaralla pitää poika oleman.
10. Mutta ei se ainoastaan, mutta myös Rebekka siitti yhdestä Isaakista meidän isästämme.
11. Sillä ennen kuin lapset syntyivätkään ja kuin ei he vielä hyvää eikä pahaa tehneet olleet, että Jumalan aivoitus pitäis valitsemisen jälkeen seisovainen oleman, ei töiden tähden, vaan kutsujan armosta,
12. Sanottiin hänelle: suuremman pitää vähempää palveleman.
13. Niinkuin kirjoitettu on: Jakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin.
14. Mitäs me siis sanomme? Onko Jumalan tykönä vääryyttä? Pois se!
15. Sillä hän sanoo Mosekselle: jota minä armahdan, sitä minä tahdon armahtaa, ja tahdon olla laupias, jolle minä laupias olen.
16. Niin ei se nyt ole sen, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan sen, joka armahtaa, nimittäin Jumalan.
17. Sillä Raamattu sanoo Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt, osoittaakseni minun voimani sinussa, että minun nimeni kaikessa maassa julistettaisiin.
18. Niin hän siis armahtaa, ketä hän tahtoo, ja paaduttaa, kenenkä hän tahtoo.
19. Niin sinä sanot minulle: mitä hän siis nuhtelee? sillä kuka taitaa hänen tahtoansa vastaan olla?
20. Ja tosin, oi ihminen, kuka sinä olet, joka Jumalaa vastaan riitelet? Sanooko työ tekiällensä: miksis minut tainkaltaiseksi tehnyt olet?
21. Eli eikö savenvalajalla ole saven päälle valtaa, yhdestä kappaleesta tehdä yhtä astiaa kunnialliseksi ja toista huonoksi?

22. Sentähden, jos Jumala tahtoo vihansa osoittaa ja voimansa ilmoittaa, on hän suurella kärsivällisyydellä kärsinyt vihansa astioita, jotka ovat kadotukseen valmistetut.
23. Ja että hän tiettäväksi tekis kunniansa rikkauden laupiutensa astioille, jotka hän kunniaan on valmistanut,
24. Jotka hän myös kutsunut on, nimittäin meitä, ei ainoasti Juudalaisista, vaan myös pakanoista,
25. Niinkuin hän myös Hosean kautta sanoo: minä tahdon kutsua sen minun kansakseni, joka ei ollut minun kansani, ja minun rakkaakseni, joka ei minun rakkaani ollut.
26. Ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: ette ole minun kansani, siellä pitää heitä elävän Jumalan lapsiksi kutsuttaman.
27. Mutta Jesaias huutaa Israelin edestä: jos Israelin lasten luku olis niinkuin santa meressä, niin kuitenkin tähteet autuaaksi tulevat.
28. Sillä kuluttamus ja lyhentämys pitää tapahtuman vanhurskaudeksi, että Herra tekee hävityksen maan päällä,
29. Ja niinkuin Jesaias ennen sanoi: ellei Herra Zebaot olisi meille siementä jättänyt, niin me olisimme olleet kuin Sodoma ja senkaltaiset kuin Gomorra.
30. Mitäs me siis sanomme? (Me sanomme:) pakanat, jotka ei ole vanhurskautta etsineet, ovat saaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka uskosta on:
31. Mutta Israel, joka vanhurskauden lakia on etsinyt, ei ole vanhurskauden lakia saanut.
32. Minkätähden? Ettei he sitä uskosta, mutta niinkuin lain töistä etsivät. Sillä he ovat loukanneet itsensä loukkauskiveen.
33. Niinkuin kirjoitettu on: katso, minä panen Zioniin loukkauskiven ja pahennuksen kallion, ja jokainen, joka hänen päällensä uskoo, ei pidä häpiään tuleman.

10 LUKU

1. Veljet, minun sydämeni halu ja rukous on Jumalan tykö Israelin edestä, että he autuaaksi tulisivat.
2. Sillä minä annan heille todistuksen, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei taidon jälkeen.
3. Sillä ei he ymmärrä Jumalan vanhurskautta, vaan pyytävät omaa vanhurskauttansa vahvistaa, eikä ole Jumalan vanhurskaudelle kuuliaiset:
4. Sillä Kristus on lain loppu, jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi.
5. Sillä Moses kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka laista on, että kuka ihminen ne tekee, hänen pitää

niissä elämän.
6. Mutta se vanhurskaus, joka uskosta on, sanoo näin: älä sano sydämessäs: kuka tahtoo astua ylös taivaasen? se on Kristusta tänne tuoda alas.
7. Eli kuka tahtoo astua alas syvyyteen: se on: Kristusta kuolleista jälleen tuoda?
8. Vaan mitä hän sanoo? Se sana on juuri sinun tykönäs, nimittäin sinun suussas ja sydämessäs. Tämä on se sana uskosta, jota me saarnaamme.
9. Sillä, jos sinä suullas tunnustat Herran Jesuksen ja uskot sydämessäs, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi;
10. Sillä sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme, ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme.
11. Sillä Raamattu sanoo: jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä häpiään tuleman.
12. Ei ole yhtään eroitusta Juudalaisen ja Grekiläisen välillä; sillä yksi on kaikkein Herra, rikas kaikkein kohtaan, jotka häntä rukoilevat.
13. Sillä jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, tulee autuaaksi.
14. Mutta kuinka he sitä avuksensa huutavat, jonka päälle ei he uskoneet? Ja kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet? Mutta kuinka he kuulevat ilman saarnaajaa?
15. Ja kuinka he saarnaavat, ellei heitä lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: oi kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka rauhaa julistavat, niiden jotka hyvää julistavat.
16. Mutta ei he ole kaikki evankeliumille kuuliaiset; sillä Jesaias sanoo: Herra, kuka uskoo meidän saarnamme?
17. Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta.
18. Mutta minä sanon: eikö he sitä ole kuulleet? Heidän äänensä tosin on lähtenyt kaikkeen maailmaan ja heidän sanansa maailman ääriin.
19. Vaan minä sanon: eikös Israel tietänyt? Ensimäinen Moses sanoo: minä tahdon teitä yllyttää kateuteen sen kansan kautta, joka ei minun kansani ole, ja tyhmän kansan kautta tahdon minä teitä härsytellä.
20. Mutta Jesaias on rohkia ja sanoo: minä olen niiltä löydetty, jotka ei minua etsineet, ja olen niille ilmaantunut, jotka ei minua kysyneet.
21. Mutta Israelille hän sanoo: koko päivän olen minä käteni ojentanut tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle.

11 LUKU

1. Niin minä siis sanon: onkos Jumala kansansa hyljännyt? Pois se! sillä minä olen myös Israelilainen, Abrahamin siemenestä, Benjaminin suvusta.
2. Ei Jumala ole kansaansa hyljännyt, jonka hän ennen on tuntenut. Ettekö te tiedä, mitä Raamattu Eliaasta sanoo? kuinka hän rukoilee Jumalaa Israelia vastaan, sanoen:
3. Herra, he ovat tappaneet sinun prophetas ja sinun alttaris kukistaneet, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minunkin henkeäni.
4. Mutta mitä Jumalan vastaus sanoo hänelle? Minä olen itselleni jättänyt seitsemäntuhatta miestä, jotka ei ole Baalille polviansa taivuttaneet.
5. Niin ovat jääneet tälläkin ajalla armon valitsemisen jälkeen.
6. Mutta jos se armosta on, niin ei se ole enään töistä, sillä ei armo muutoin armo olisikaan. Mutta jos se on töistä, niin ei se silleen armo ole; muutoin ei työ enään ole työ.
7. Kuinkas siis? Jota Israel etsii, sitä ei hän ole saanut; mutta valitut sen ovat saaneet ja ne muut ovat paatuneet,
8. (Niinkuin kirjoitettu on: Jumala on antanut heille uppiniskaisen hengen, silmät, ettei he näkisi, ja korvat, ettei he kuulisi) tähän päivään asti.
9. Ja David sanoo: heidän pöytänsä tulkoon heille paulaksi, ja satimeksi, ja pahennukseksi, ja kostoksi.
10. Heidän silmänsä soetkoon, ettei he näkisi, ja taita aina heidän selkänsä!
11. Niin minä siis sanon: ovatko he sentähden itsensä loukanneet, että heidän piti lankeeman? Pois se! vaan heidän lankeemisestansa tapahtui pakanoille autuus, että hän sais heitä kiivaaksi heidän tähtensä.
12. Mutta jos heidän lankeemisensa on maailman rikkaus ja heidän vähennöksensä on pakanain rikkaus; kuinka paljoa enemmin heidän täydellisyytensä?
13. Sillä teille pakanoille minä puhun: että minä pakanain apostoli olen, ylistän minä minun virkaani.
14. Jos minä taitaisin jollakin tavalla niitä, jotka minun lihani ovat, kiivaaksi saada ja muutamatkin heistä autuaaksi saattaa.
15. Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailman sovinto, mitäs heidän korjaamisensa muuta on kuin elämä kuolleista?
16. Sillä jos alku on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat.
17. Mutta jos muutamat oksista ovat murtuneet, ja sinä, joka metsä-öljypuu olit, olet niihin istutettu, ja olet öljypuun juuresta ja lihavuudesta osalliseksi tullut,
18. Niin älä ylpeile oksia vastaan; mutta jos sinä heitä vastaan ylpeilet, niin tiedä, ettet sinä juurta kanna, vaan juuri kantaa sinua.

19. Niin sanot; oksat ovat murtuneet, että minun piti siihen jälleen istutettaman.
20. Oikein: he ovat murtuneet epäuskonsa tähden, mutta sinä pysyt uskon kautta: älä ole röyhkeä, vaan pelkää.
21. Sillä jos ei Jumala luonnollisia oksia armahtanut, katso, ei hän sinuakaan armahda.
22. Sentähden katso tässä Jumalan hyvyyttä ja ankaruutta: ankaruutta niissä, jotka lankesivat, mutta hyvyyttä itse sinussas, jos sinä ainoastaan hyvyydessä pysyt; muutoin sinäkin leikataan pois.
23. Ja ne jälleen istutetaan, ellei he epäuskossansa pysy; sillä Jumala on voimallinen heitä jälleen istuttamaan.
24. Sillä jos sinä olet luonnollisesta metsä-öljypuusta karsittu, ja olet vastoin luontoa hyvään öljypuuhun istutettu, kuinka paljon enemmin ne, jotka luonnolliset ovat, omaan öljypuuhunsa istutetaan?
25. Sillä en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, tätä salaisuutta, (ettette itsellänne ylpeilisi,) että paatumus on puolittain Israelille tullut, siihenasti kuin pakanain täydellisyys tulis.
26. Ja niin kaikki Israel pitää autuaaksi tuleman, niinkuin kirjoitettu on: se tulee Zionista, joka päästää ja jumalattoman menon Jakobista kääntää pois.
27. Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, kuin minä otan pois heidän syntinsä.
28. Evankeliumin puolesta tosin ovat he viholliset teidän tähtenne; mutta valitsemisen puolesta rakastetaan heitä isäin tähden.
29. Sillä ei Jumala lahjojansa ja kutsumistansa kadu.
30. Sillä niinkuin ette tekään muinen Jumalan päälle uskoneet, mutta olette nyt laupiuden heidän epäuskonsa kautta saaneet;
31. Niin ei he ole myös nyt uskoneet sitä laupiutta, joka teille on tapahtunut, että heillekin laupius tapahtuis.
32. Sillä Jumala on kaikki epäuskon alle sulkenut, että hän kaikkia armahtais.
33. Oi sitä Jumalan rikkauden, ja viisauden, ja tunnon syvyyttä! kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä!
34. Sillä kuka on Herran mielen tietänyt? Eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut?
35. Eli kuka on hänelle jotakin ennen antanut, jota hänelle pitäis jälleen maksettaman.
36. Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja hänessä ovat kaikki: hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesti, amen!

12 LUKU

1. Niin neuvon minä teitä, rakkaat veljet, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, että te antaisitte teidän

ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi, joka on teidän toimellinen jumalanpalveluksenne.
2. Ja älkäät sovittako teitänne tämän maailman muodon jälkeen, vaan muuttakaat teitänne teidän mielenne uudistuksen kautta, että te koettelisitte, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja täydellinen tahto olis.
3. Sillä minä sanon siitä armosta, joka minulle annettu on, jokaiselle, joka teidän seassanne on, ettei yksikään itsestänsä enempää pitäisi kuin hänen tulee pitää; vaan pitäkään kohtuullisesti itsestänsä sen jälkeen kuin Jumala on kullekin uskon mitan jakanut.
4. Sillä niinkuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta ei kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen työ,
5. Niin mekin olemme monta yksi ruumis Kristuksessa, mutta keskenämme olemme me toinen toisemme jäsenet.
6. Ja meillä ovat moninaiset lahjat siitä armosta, kuin meille annettu on. Jos jollakin on prophetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen.
7. Jos jollakin on joku virka, niin pitäkään virastansa vaarin. Jos joku opettaa, niin ottakaan opetuksestansa vaarin.
8. Jos joku neuvoo, niin pitäkään neuvostansa vaarin. Jos joku antaa, niin antakaan yksinkertaisuudessa. Jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen. Jos joku armahtaa, niin tehkään sen ilolla,
9. Olkoon rakkaus vilpitöin. Vihatkaat pahaa ja riippukaat kiinni hyvässä.
10. Veljellinen rakkaus olkoon sydämellinen teidän keskenänne. Ennättäkään toinen toisensa kunniaa tekemässä.
11. Älkäät olko hitaat töissänne. Olkaat palavat hengessä. Palvelkaat Herraa.
12. Olkaat toivossa iloiset, kärsivälliset murheessa. Olkaat alati rukouksissa.
13. Jakakaat omanne pyhäin tarpeeksi. Ottakaat mielellänne huoneesen.
14. Siunatkaat vainollisianne: siunatkaat ja älkäät sadatelko.
15. Iloitkaat iloisten kanssa, ja itkekäät itkeväisten kanssa.
16. Olkaat keskenänne yksimieliset. Älkäät itsestänne paljon pitäkö, vaan pitäkäät teitänne nöyräin kaltaisena. Älkäät itsiänne ylen viisaina pitäkö.
17. Älkäät kellenkään pahaa pahalla kostako. Ahkeroitkaat sitä, mikä kunniallinen on kaikkein ihmisten edessä.
18. Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkäät rauha kaikkein ihmisten kanssa.
19. Älkäät itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaat (Jumalan) vihan siaa saada. Sillä kirjoitettu on: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra.
20. Sentähden, jos vihollises isoo, niin syötä häntä, ja jos hän janoo, niin juota häntä; sillä koskas tämän

teet, niin sinä tuliset hiilet hänen päänsä päälle kokoot.
21. Älä anna sinuas voitettaa pahalta, vaan voita sinä paha hyvällä.

13 LUKU

1. Jokainen olkoon esivallalle, jolla valta on, alamainen; sillä ei esivalta ole muutoin kuin Jumalalta: ne vallat, jotka ovat, Jumalalta ne säädetyt ovat.
2. Sentähden jokainen, joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, se on Jumalan säätyä vastaan; mutta ne, jotka vastaan ovat, saavat tuomion päällensä.
3. Sillä ne, jotka vallan päällä ovat, ei ole hyvintekiöille, vaan pahoille pelvoksi. Ellet tahdo esivaltaa peljätä, niin tee hyvää, ja sinä saat häneltä kiitoksen.
4. Sillä hän on Jumalan palvelia sinun hyväkses. Vaan jos sinä pahaa teet, niin pelkää; sillä ei hän miekkaa hukkaan kanna; sillä hän on Jumalan palvelia ja kostaja sille rangaistukseksi, joka pahaa tekee.
5. Sentähden tulee alamainen olla, ei ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden.
6. Sillä sentähden te myös veron maksatte; sillä he ovat Jumalan palveliat, joiden senkaltaisista tulee lukua pitää.
7. Niin antakaat siis kaikille, mitä te velvolliset olette: sille vero, jolle vero tulee; sille tulli, jolle tulli tulee; sille pelko, jolle pelko tulee; sille kunnia, jolle kunnia tulee.
8. Älkäät kellenkään velvolliset olko, vaan ainoastaan että te toinen toistanne rakastatte; sillä joka toista rakastaa, se on täyttänyt lain.
9. Sillä se: ei sinun pidä huorin tekemän; ei sinun pidä tappaman; ei sinun pidä varastaman; ei sinun pidä väärää todistusta sanoman; ei sinun pidä himoitseman, ja mitä muuta käskyä on, se tähän sanaan suljetaan: sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itsiäs.
10. Ei rakkaus tee lähimmäiselle mitään pahaa; sentähden on rakkaus lain täyttämys.
11. Ja että me sen tiedämme, nimittäin ajan, että nyt on aika unesta nousta; sillä meidän autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin, kuin me uskoimme.
12. Yö on kulunut ja päivä on tullut; sentähden hyljätkäämme pimeyden työt ja pukekaamme meitämme valkeuden sota-aseilla.
13. Vaeltakaamme soveliaasti, niinkuin päivällä: ei ylönsyömisessä, eikä juopumisessa, ei kammioissa, eikä haureudessa, ei riidassa ja kateudessa,
14. Vaan pukekaat päällenne Herra Jesus Kristus ja älkäät holhoko ruumistannen haureuteen.

14 LUKU

1. Heikkouskoista korjatkaat, ei kamppausten riidoissa.
2. Yksi kyllä uskoo saavansa kaikkinaista syödä, vaan heikko syö kaalia.
3. Joka syö, älkään sitä katsoko ylön, joka ei syö; ja se, joka ei syö, älkään tuomitko sitä, joka syö; sillä Jumala on hänen ottanut vastaan.
4. Kuka sinä olet, joka toisen palveliaa tuomitse? Omalle isännällensä hän seisoo eli lankee. Mutta hän taidetaan ojentaa ylös; sillä Jumala on voimallinen häntä ojentamaan.
5. Yksi eroittaa yhden päivän toisesta, toinen pitää kaikki päivät yhtäläisenä: jokainen olkoon vahva mielessänsä.
6. Joka päivää tottelee, sen hän Herralle tekee; ja joka ei päivää tottele, se myös sen Herralle tekee. Joka syö, hän syö Herralle; sillä hän kiittää Jumalaa: ja joka ei syö, se ei syö Herralle, ja kiittää Jumalaa.
7. Sillä ei yksikään meistä itsellensä elä, eikä yksikään itsellensä kuole.
8. Sillä jos me elämme niin me Herralle elämme; jos me kuolemme, niin me Herralle kuolemme. Sentähden joko me elämme tai kuolemme, niin me Herran omat olemme.
9. Sillä sentähden on myös Kristus kuollut ja noussut ylös ja jälleen eläväksi tullut, että hän olis kuolleiden ja elävien Herra.
10. Mutta miksi sinä veljes tuomitset? Eli miksi sinä veljes katsot ylön? sillä me asetetaan kaikki Kristuksen tuomio-istuimen eteen.
11. Sillä kirjoitettu on: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minua pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet pitää Jumalaa tunnustaman.
12. Sentähden jokaisen meistä pitää edestänsä Jumalalle luvun tekemän.
13. Älkäämme siis tästedes toinen toistamme tuomitko, vaan tuomitkaat paremmin niin, ettei yksikään veljensä eteen pane loukkausta eli pahennusta.
14. Minä tiedän ja olen vahva Herrassa Jesuksessa, ettei mitään itsestänsä yhteistä ole, vaan joka jotakin yhteiseksi luulee, hänelle se on yhteinen.
15. Mutta jos sinun veljes sinun ruastas surulliseksi tulee, niin et sinä enään vaella rakkaudessa. Älä sitä ruallas kadota, jonka tähden Kristus on kuollut.
16. Sentähden sovittakaat niin, ettei teidän hyvyyttänne laitettaisi.
17. Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka ja juoma, mutta vanhurskaus, ja rauha, ja ilo Pyhässä Hengessä.

18. Sillä joka niissä Kristusta palvelee, hän on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen.
19. Sentähden noudattakaamme niitä, mitkä rauhaan sopivat, ja sitä, mikä keskenämme parannukseksi tulee.
20. Älä ruan tähden Jumalan työtä turmele. Kaikki tosin ovat puhtaat; vaan sille ihmiselle on se paha, joka syö omantuntonsa pahennuksen kanssa.
21. Se on hyvä, ettet lihaa söisi etkä viinaa joisi eli jotakin, josta veljes loukkaantuu, taikka pahenee, elikkä heikoksi tulee.
22. Jos sinulla on usko, niin pidä se itsessäs Jumalan edessä. Autuas on, joka ei tee itsellensä omaatuntoa niissä, mitkä hän koettelee.
23. Mutta joka siitä epäilee ja kuitenkin syö, se on kadotettu; sillä ei hän syönyt uskossa, mutta kaikki, mikä ei uskosta ole, se on synti.

15 LUKU

1. Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata.
2. Niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäisellensä siinä, mikä hyvä on, parannukseksi.
3. Sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvannut, vaan niinkuin kirjoitettu on: heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesivat minun päälleni.
4. Sillä mitä ennen kirjoitettu on, se on meille opiksi kirjoitettu, että meillä kärsivällisyyden ja Raamattuin lohdutuksen kautta toivo olis.
5. Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala antakoon teille, että te keskenänne yksimieliset olisitte Jesuksen Kristuksen perään:
6. Että te yksimielisesti yhdestä suusta kiittäisitte Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää.
7. Sentähden korjatkaat toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut.
8. Mutta minä sanon: Jesus Kristus on ollut ympärileikkauksen palvelia Jumalan totuuden tähden, vahvistamaan sitä lupausta, joka isille tapahtunut oli.
9. Mutta että pakanat laupiuden edestä Jumalaa kiittäisivät, niinkuin kirjoitettu on: sentähden kiitän minä sinua pakanain seassa ja veisaan sinun nimelles.
10. Ja taas hän sanoo: iloitkaat pakanat hänen kansansa kanssa!
11. Ja taas: kiittäkäät Herraa, kaikki pakanat, ja kaikki kansa ylistäkään häntä!
12. Ja taas sanoo Jesaias: sen pitää oleman Jessen juuren, joka on nouseva pakanoita hallitsemaan, jonka

päälle pakanat toivoman pitää.
13. Mutta toivon Jumala täyttäköön teitä kaikella riemulla ja rauhalla uskossa, että teillä Pyhän Hengen voiman kautta yltäkylläinen toivo olis.
14. Mutta minä tiedän hyvästi, rakkaat veljeni, teistä, että te olette hyvyyttä täynnä, kaikella tuntemisella täytetyt, että te voitte toinen toistanne neuvoa.
15. Minä olen kuitenkin puolittain rohkiasti teidän tykönne, rakkaat veljet, kirjoittanut, niinkuin muistuttain teille sen armon puolesta, joka minulle Jumalalta on annettu.
16. Että minun pitää oleman pakanain seassa Jesuksen Kristuksen palvelian, Jumalan evankeliumia uhraamassa, että pakanatkin olisivat Jumalalle otollinen uhri, Pyhän Hengen kautta pyhitetty.
17. Sentähden minulla on se, josta minä Jesuksessa Kristuksessa kerskaan, niissä mitkä Jumalan ovat.
18. Sillä en minä rohkene mitään puhua niistä, mitä ei Kristus minun kauttani vaikuttanut pakanain kuuliaisuudeksi, sanalla ja työllä,
19. Merkkien ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen väellä; niin että minä hamasta Jerusalemista ja niissä ympäri Illyrikoon asti olen kaikki Kristuksen evankeliumilla täyttänyt.
20. Ja minä olen ollut ahkera evankeliumia saarnaamaan, joissa Kristuksen nimi ei mainittu ollut, etten minä muukalaisen perustuksen päälle rakentaisi;
21. Vaan niinkuin kirjoitettu on: joille ei ensinkään hänestä julistettu ollut, niiden pitää sen näkemän, ja jotka ei kuulleet ole, niiden pitää ymmärtämän.
22. Sentähden myös minä olen usein estetty teidän tykönne tulemasta.
23. Mutta nyt, ettei minulla ole näissä maakunnissa enempi siaa ja minä olen jo monta vuotta halainnut teidän tykönne tulla,
24. Sentähden kuin minä Hispaniaan vaellan, niin minä tulen teidän tykönne; sillä minä toivon, että kuin minä sen kautta matkustan, niin minä saan teidät nähdä, ja niin teiltä sinne saatettaisiin; kuitenkin, että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahuttaa.
25. Mutta nyt minä vaellan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään;
26. Sillä ne Makedoniasta ja Akajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä pyhiä varten yhteisen avun koonneet.
27. He ovat sen mielellänsä tehneet, niinkuin he siihen heille velkapäätkin ovat; sillä jos pakanat ovat heidän hengellisestä tavarastansa osallisiksi tulleet, niin on kohtuullinen, että he myös heitä ruumiillisella tavarallansa palvelevat.
28. Kuin minä siis sen asian päättänyt olen ja heille tämän hedelmän lukinnut, tahdon minä teidän

kauttannen Hispaniaan palata.
29. Mutta minä tiedän, kuin minä teidän tykönne tulen, että minä tulen Kristuksen evankeliumin täydellisellä siunauksella.
30. Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, että te minun kanssani kilvoittelisitte rukouksissa minun edestäni Jumalan tykö:
31. Että minä Juudeassa epäuskoisista pelastettaisiin, ja että minun palvelukseni Jerusalemissa olis pyhille otollinen;
32. Että minä ilolla teidän tykönne tulisin Jumalan tahdon kautta, ja minuani ynnä teidän kanssanne virvoittaisin.
33. Mutta rauhan Jumala olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16 LUKU

1. Minä annan teidän haltuunne Pheben, meidän sisaremme, joka on Kenkrean seurakunnan palveluspiika:
2. Että te häntä ottaisitte vastaan Herrassa, niinkuin pyhäin sopii. Ja olkaat hänelle kaikissa asioissa avulliset, joissa hän teitä tarvitsee; sillä hän on monelle avullinen ollut ja itse minulle.
3. Tervehtikäät Priskillaa ja Akvilaa, minun auttajiani Kristuksessa Jesuksessa,
4. (Jotka ovat kaulansa minun henkeni tähden alttiiksi antaneet: joita en minä ainoasti kiitä, vaan kaikki pakanainkin seurakunnat.)
5. Niin myös sitä seurakuntaa, joka heidän huoneessansa on. Tervehtikäät Epenetusta, minun rakkaintani, joka on Akajasta uutinen Kristuksessa.
6. Tervehtikäät Mariaa, joka paljon vaivaa meistä näki.
7. Tervehtikäät Andronikusta ja Juniaa, minun lankojani ja kanssavankejani, jotka ovat kuuluisat apostolien seassa, jotka myös olivat ennen minua Kristuksessa.
8. Tervehtikäät Ampliaa, minun rakastani Herrassa.
9. Tervehtikäät Urbanusta, meidän auttajaamme Kristuksessa, ja Stakya, minun rakastani.
10. Tervehtikäät Apellesta, joka on koeteltu Kristuksessa. Tervehtikäät Aristobulin perhettä.
11. Tervehtikäät Herodionia, minun lankoani. Tervehtikäät Narkissuksen perhettä, jotka ovat Herrassa.
12. Tervehtikäät Tryphenaa ja Tryphosaa, jotka työtä tekevät Herrassa. Tervehtikäät Persistä, minun rakastani, joka paljon työtä tehnyt on Herrassa.
13. Tervehtikäät Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen ja minun äitiäni.

14. Tervehtikäät Asynkritusta ja Phlegonia, Hermasta, Patrobasta, Hermestä ja veljiä, jotka heidän kanssansa ovat.
15. Tervehtikäät Philologusta ja Juliaa, Nereusta, ja hänen sisartansa, ja Olympaa, ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssansa.
16. Tervehtikäät teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä.
17. Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kavahtaisitte eripuraisuuden ja pahennuksen matkaan saattajia sitä oppia vastaan, jonka te oppineet olette: ja välttäkäät niitä.
18. Sillä ei senkaltaiset Herraa Jesusta Kristusta palvele, vaan omaa vatsaansa ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoitsemisellansa yksinkertaisten sydämet.
19. Sillä teidän kuuliaisuutenne on kaikille julistettu, jonka tähden minä iloitsen teidän ylitsenne. Mutta minä tahdon, että teidän pitää hyvässä viisaat oleman ja pahuudessa yksinkertaiset.
20. Mutta rauhan Jumala on tallaava saatanan pian teidän jalkainne alle. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen.
21. Teitä tervehtivät Timoteus, minun auttajani, ja Lukius, ja Jason ja Sosipater, minun lankoni.
22. Minä Tertius, joka tämän lähetyskirjan kirjoitin, tervehdin teitä Herrassa.
23. Teitä tervehtii Gajus, minun ja kaiken seurakunnan holhoja. Teitä tervehtii Erastus, kaupungin rahanhaltia, ja Kvartus veli.
24. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.
25. Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jesuksen Kristuksen saarnan jälkeen, sen salaisuuden ilmestyksen jälkeen, joka ijäisiin aikoihin on salattu ollut,
26. Mutta nyt ilmoitettu ja tiettäväksi tehty prophetain Raamattuin kautta, ijankaikkisen Jumalan käskyn jälkeen, uskon kuuliaisuudeksi kaikkein pakanain seassa:
27. Jumalalle, joka yksinänsä viisas on, olkoon kunnia Jesuksen Kristuksen kautta ijankaikkisesti! Amen!

1. P. PAAVALIN 1 EPISTOLA KORINTILAISILLE

1 LUKU

Paavali, kutsuttu Jesuksen Kristuksen apostoliksi Jumalan tahdon kautta, ja Sostenes veli,
2. Sille Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, pyhitetyille Kristuksessa Jesuksessa, kutsutuille pyhille ynnä kaikkein niiden kanssa, jotka meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeä avuksensa huutavat, jokaisessa heidän ja meidän siassamme.
3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta.
4. Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne, sen Jumalan armon edestä, joka teille Jesuksessa Kristuksessa annettu on:
5. Että te olette kaikissa rikkaaksi tehdyt hänessä, kaikessa opissa ja kaikessa tuntemisessa.
6. Sillä todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu,
7. Niin ettei teiltä jossakussa lahjassa mitään puutu, jotka odotatte meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitusta,
8. Joka myös teitä loppuun asti vahvistaa, että te olisitte nuhteettomat meidän Herran Jesuksen Kristuksen päivänä.
9. Sillä Jumala on uskollinen, jonka kautta te kutsutut olette hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen.
10. Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimen kautta, että te kaikki yhdenkaltaisen puheen pitäisitte, ja ettei teidän seassanne eriseuroja olisi, vaan olkaat sovitetut yhdessä mielessä ja yhdessä neuvossa.
11. Sillä minun korvilleni on tullut teistä, rakkaat veljet, Kloen perheen kautta, että riidat ovat teillä keskenänne.
12. Niin minä sanon sitä, että kukin teistä sanoo: minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä Kephaan, minä Kristuksen.
13. Lieneekö Kristus jaettu, vai onko Paavali teidän edestänne ristiinnaulittu? eli oletteko te Paavalin nimeen kastetut?
14. Minä kiitän Jumalaa, etten minä ole yhtään teistä kastanut, vaan Krispuksen ja Gajuksen:

15. Ettei kenkään saa sanoa, että minä minun nimeeni ketään kastin.
16. Minä kastin myös Stephanaan perheen; sitte en minä tiedä, jos minä jonkun muun kastanut olen.
17. Sillä ei Kristus minua lähettänyt kastamaan, vaan evankeliumia saarnaamaan, ei sanan viisaudella, ettei Kristuksen risti turhaan menisi.
18. Sillä se puhe rististä on niille hulluus, jotka kadotetaan; mutta meille, jotka autuaaksi tulemme, on se Jumalan voima.
19. Sillä kirjoitettu on: minä kadotan viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten ymmärryksen minä hylkään.
20. Kussas on viisas? kussas on kirjanoppinut? kussas tämän maailman tutkia on? Eikö Jumala ole tämän maailman viisautta hulluudeksi tehnyt?
21. Sillä että Jumalan viisaudessa ei maailma tuntenut Jumalaa viisauden kautta, niin kelpasi Jumalalle tyhmän saarnan kautta niitä vapahtaa, jotka sen uskovat,
22. Sentähden että Juudalaiset merkkiä anovat ja Grekiläiset viisautta etsivät;
23. Mutta me saarnaamme ristiinnaulitun Kristuksen Juudalaisille pahennukseksi ja Grekiläisille hulluudeksi.
24. Mutta kutsutuille sekä Juudalaisille että Grekiläisille saarnaamme me Kristuksen Jumalan voimaksi ja Jumalan viisaudeksi.
25. Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset.
26. Te näette, rakkaat veljet, teidän kutsumisenne, ettei monta lihallista viisasta, ei monta voimallista, ei myös monta suuresta suvusta,
27. Vaan ne, jotka maailman edessä hullut ovat, on Jumala valinnut, että hän viisaat häpiään saattais; ja ne, jotka heikot ovat maailman edessä, on Jumala valinnut, että hän väkevät häpiään saattais;
28. Ja ne alimmaisesta suvusta ja ylönkatsotut maailmassa on Jumala valinnut, ja ne, jotka ei mitään ole, että hän ne, jotka jotakin ovat, turhaksi tekis;
29. Ettei hänen edessänsä yksikään liha kerskaisi.
30. Mutta te olette hänestä Kristuksessa Jesuksessa, joka meille on Jumalalta tehty viisaudeksi, ja vanhurskaudeksi, ja pyhitykseksi ja lunastukseksi:
31. Että niinkuin kirjoitettu on: joka itsiänsä kerskaa, hän kerskatkaan itsiänsä Herrassa.

2 LUKU

1. Ja, rakkaat veljet, kuin minä teidän tykönne tulin, en minä tullut korkeilla sanoilla enkä syvällä viisaudella ilmoittamaan teille Jumalan todistusta.

2. Sillä en minä itsiäni pitänyt teidän seassanne mitäkään tietämäni, vaan ainoasti Jesuksen Kristuksen ja sen ristiinnaulitun.
3. Ja minä olin teidän kanssanne heikkoudessa, ja pelvossa, ja suuressa vapistuksessa.
4. Ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kaunistetuissa sanoissa ihmisten viisauden jälkeen, mutta hengen ja voiman osoituksessa,
5. Ettei teidän uskonne olisi ihmisten viisaudessa, vaan Jumalan voimassa.
6. Mutta me puhumme siitä viisaudesta, joka on täydellisten tykönä, ei tämän maailman viisaudesta, eikä tämän maailman päämiesten, jotka hukkuvat.
7. Vaan me puhumme siitä salatusta Jumalan viisaudesta, jonka Jumala on ennen maailman alkua säätänyt meidän kunniaksemme,
8. Jota ei yksikään tämän maailman päämiehistä tuntenut; sillä jos he olisivat tunteneet, niin ei he olisi kunnian Herraa ristiinnaulinneet.
9. Vaan niinkuin kirjoitettu on: joita ei silmä ole nähnyt, eikä korva ole kuullut, ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, joita Jumala on niille valmistanut, jotka häntä rakastavat.
10. Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut Henkensä kautta; sillä Henki kaikki tutkistelee, Jumalan syvyydetkin.
11. Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, vaan ihmisen henki, joka hänessä on? Niin myös ei yksikään tiedä, mitä Jumalassa on, vaan Jumalan Henki.
12. Mutta emme ole saaneet tämän maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka Jumalasta on, että me tietäisimme, mitä meille Jumalalta annettu on,
13. Jota me myös puhumme, ei niillä sanoilla, joita inhimillinen viisaus opettaa, vaan niillä, joita Pyhä Henki opettaa, ja me tuomitsemme hengelliset asiat hengellisesti.
14. Mutta ei luonnollinen ihminen ymmärrä niitä, mitkä Jumalan Hengen ovat; sillä ne ovat hänelle hulluus, ja ei taida käsittää, sillä ne hengellisesti tuomitaan.
15. Mutta hengellinen tuomitsee tosin kaikkia, vaan ei hän keltäkään tuomita.
16. Sillä kuka on tietänyt Herran mielen, joka tahtoo hänelle neuvoa antaa? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

3 LUKU

1. Ja, rakkaat veljet! en minä taitanut teille puhua niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin

lapsille Kristuksessa.
2. Rieskaa minä olen teille juoda antanut, ja en ruokaa; sillä ette sitä vielä voineet, ja ette vielä nytkään voi.
3. Sillä te olette vielä lihalliset, sillä niinkauvan kuin teidän seassanne kateus ja riita ja eripuraisuus on, ettekö te ole lihalliset ja vaella ihmisten tavan jälkeen?
4. Sillä koska joku sanoo: minä olen Paavalin, ja toinen: minä Apollon: ettekö te siis ole lihalliset?
5. Mitäs Paavali on ja mikä Apollo muuta kuin palveliat, joiden kautta te olette uskoneet, ja niinkuin Jumala kullekin antanut on?
6. Minä olen istuttanut, Apollo on kastanut mutta Jumala on kasvun antanut.
7. Niin ei se mitään ole, joka istuttaa, eikä se, joka kastaa, vaan Jumala, joka kasvun on antaa.
8. Mutta se, joka istuttaa, ja se, joka kastaa, ovat yhtä: kumpikin saa palkkansa työnsä jälkeen.
9. Sillä me olemme Jumalan apulaiset: te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.
10. Sen Jumalan armon jälkeen, joka minulle annettu on, olen minä perustuksen laskenut, niinkuin taitava rakentaja, vaan toinen sen päälle rakentaa; mutta katsokaan jokainen, kuinka hän sen päälle rakentaa.
11. Sillä muuta perustusta, ei taida yksikään panna, vaan sen, joka pantu on, joka on Jesus Kristus.
12. Jos nyt joku rakentaa tämän perustuksen päälle kultaa, hopiaa, kalliita kiviä, puita, heiniä, olkia:
13. Jokainen teko tulee julkiseksi; sillä se päivä sen on selittävä, joka tulessa ilmaantuu: ja minkäkaltainen kunkin teko on, sen tuli koettelee.
14. Jos jonkun teko pysyy, jonka hän sen päälle rakentanut on, niin hän saa palkan:
15. Jos jonkun teko palaa, niin hän saa vahingon; mutta hän tulee itse autuaaksi, kuitenkin niinkuin tulen kautta.
16. Ettekö te tiedä teitänne Jumalan templiksi, ja että Jumalan Henki asuu teissä?
17. Jos joku Jumalan templin turmelee, sen Jumala turmelee; sillä Jumalan templi on pyhä, niinkuin tekin olette.
18. Älkään kenkään itseänsä pettäkö: jos joku teistä luulee itsensä viisaaksi tässä maailmassa, se tulkoon tyhmäksi, että hän viisaaksi tulis.
19. Sillä tämän maailman viisaus on hulluus Jumalan tykönä. Sillä kirjoitettu on: hän käsittää taitavat heidän kavaluudessansa,
20. Ja taas: Herra tietää viisasten ajatukset, että ne turhat ovat.
21. Sentähden älkään yksikään ihmisistä kerskatko; sillä kaikki ovat teidän omanne:
22. Joko se olis Paavali eli Apollo, eli Kephas, taikka maailma, eli elämä, eli kuolema, taikka nykyiset eli tulevaiset: kaikki ovat teidän,

23. Mutta te olette Kristuksen, vaan Kristus on Jumalan.

4 LUKU

1. Jokainen pitäköön meitä Kristuksen palvelioina ja Jumalan salaisuutten huoneenhaltioina.
2. Mutta ainoastaan se huoneenhaltiain seassa etsitään, että joku uskolliseksi löydettäisiin.
3. Mutta vähän minä sitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan eli inhimilliseltä päivältä: ja en minä itsekään tuomitse minuani;
4. Sillä en minä tiedä mitään kanssani; mutta en minä sentähden vanhurskautettu ole, vaan Herra on se, joka minun tuomitsee.
5. Sentähden älkäät tuomitko ennen aikaa, siihenasti kuin Herra tulee, joka nekin valkeuteen saattaa, mitkä pimeydessä peitetyt ovat, ja ilmoittaa sydänten aivoitukset: ja silloin kukin saa kunnian Jumalalta.
6. Mutta näitä, rakkaat veljet, olen minä minustani ja Apollosta ulostoimittanut teidän tähtenne, että te meistä oppisitte, ettei kenkään enempää itsestänsä ajattelisi kuin kirjoitettu on, ettei yksikään teistä toistansa vastaan pidä jonkun tähden itsiänsä paisuttaman.
7. Sillä kuka sinun eroittaa? Taikka mitä sinulla on, jota et sinä ole saanut? Jos siitä siis saanut olet, mitäs kerskaat niinkuin et sinä saanut olisi?
8. Jo te olette ravitut, jo te olette rikastuneet, ilman meitä te vallitsette: ja oi jospa te tosin vallitsisitte, että mekin teidän kanssanne vallitsisimme!
9. Sillä minä luulen, että Jumala on meitä apostoleita viimeisiksi asettanut, niinkuin surmattaviksi; sillä me olemme maailmalle, ja enkeleille, ja ihmisille ihmeeksi tulleet.
10. Me olemme tomppelit Kristuksen tähden, mutta te toimelliset Kristuksessa: me heikot, mutta te väkevät: te kunnialliset, mutta me katsotut ylön.
11. Hamaan tähän hetkeen asti kärsimme me nälkää ja janoa, ja olemme alasti, ja meitä lyödään korvalle ja ei meillä ole vahvaa asuinsiaa:
12. Ja me näemme vaivaa, työtä tehden omilla käsillämme. Kuin meitä soimataan, niin me hyvästi lausumme: kuin meitä vainotaan, niin me kärsimme.
13. Kuin meitä pilkataan, niin me rukoilemme: me olemme tulleet niinkuin maailman tunkioksi ja kaikkein saastaisuudeksi tähän päivään asti.
14. En minä näitä kirjoita häväistäkseni teitä, vaan minä neuvon teitä niinkuin rakkaita lapsiani.
15. Sillä ehkä teillä olis kymmenentuhatta opettajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää;

sillä minä olen teitä Kristuksessa Jesuksessa siittänyt evankeliumin kautta.
16. Sentähden neuvon minä teitä, olkaat minun tavoittajani.
17. Sentähden lähetin minä teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa, jonka pitää muistuttaman teille minun tieni, jotka ovat Kristuksessa, niinkuin minä joka paikassa kaikissa seurakunnissa opetan.
18. Mutta muutamat ovat teistä paisuneet, niinkuin en minä teidän tykönne tuleva oliskaan.
19. Mutta ennen paljoa aikaa tulen minä teidän tykönne, jos Herra tahtoo, ja tahdon tietää, ei paisuneitten sanojen, vaan voimaa.
20. Sillä Jumalan valtakunta ei ole puheessa, vaan voimassa.
21. Kumman te tahdotte: että minä tulen vitsalla teidän tykönne, taikka rakkaudella ja hengen siveydellä?

5 LUKU

1. Täydellisesti kuuluu teidän seassanne huoruus, ja senkaltainen huoruus, josta ei pakanatkaan sanoa tiedä, niin että joku isänsä emäntää pitää.
2. Ja te olette paisuneet, ja miksi ette enemmin murehtineet, että se, joka senkaltaisen työn tehnyt on, teidän seastanne otettaisiin pois.
3. Mutta minä tosin, joka niinkuin ruumiin puolesta poissa ollen, kuitenkin hengessä tykönä ollen, olen jo niinkuin tykönä oleva sen tuominnut, että hän, joka sen niin tehnyt on,
4. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, teidän kokoontulemisessanne, ynnä minun henkeni kanssa, meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimalla,
5. Annetaan saatanan haltuun lihan kadotukseksi, että henki autuaaksi tulis Herran Jesuksen päivänä.
6. Ei ole teidän kerskauksenne hyvä: ettekö te tiedä, että vähä hapatus kaiken taikinan hapattaa?
7. Sentähden peratkaat se vanha taikina, että te olisitte uusi taikina, niinkuin te happamattomat olette; sillä meidän pääsiäislampaamme on meidän edestämme uhrattu, joka on Kristus.
8. Sentähden pitäkäämme juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa, eikä pahuuden ja vääryyden hapatuksessa, vaan vakuuden ja totuuden happamattomassa taikinassa.
9. Minä olen teille lähetyskirjassa kirjoittanut, ettei teidän pitäisi sekaantuman huorintekiäin kanssa.
10. Ja ei kaiketi tämän maailman huorintekiäin kanssa, eli ahneitten, eli raateliain, eli epäjumalain palveliain; sillä niin tulis teidän maailmasta paeta pois.
11. Mutta nyt minä olen kirjoittanut, ettei teidän pidä heihin sekaantuman, jos joku, joka veljeksi

kutsutaan, olis huorintekiä, taikka ahne, eli epäjumalain palvelia, taikka pilkkaaja, eli juomari, taikka raatelia; älkäät senkaltaisen kanssa syökö;
12. Sillä mitä minun tulee tuomita niitä, jotka ulkona ovat? Ettekö te niitä tuomitse, jotka sisällä ovat?
13. Mutta Jumala ne tuomitsee, jotka ulkona ovat. Ajakaat itsekin paha pois tyköänne.

6 LUKU

1. Miksi joku teistä, jolla on toisen kanssa jotakin asiaa, rohkenee riidellä vääräin ja ei pyhäin edestä?
2. Ettekö te tiedä, että pyhät pitää maailmaa tuomitseman? Ja jos maailma pitää teidän kauttanne tuomittaman, ettekö siis te kelpaa pienempiä asioita tuomitsemaan?
3. Ettekö te tiedä, että meidän pitää enkeleitäkin tuomitseman? kuinka siis ei ajallisia asioita?
4. Kuin siis teillä on jotakuta asiaa ajallisesta hyvyydestä, niin te otatte ne, jotka seurakunnassa ovat katsotut ylön, ja asetatte tuomariksi.
5. Teille minä sanon näitä häpiäksi: eikö niin yhtään viisasta ole teidän seassanne, joka taitais tuomita veljiensä välillä?
6. Vaan veli riitelee veljensä kanssa, ja sittenkin uskottoman edessä.
7. Niin on siis kaiketi vika teidän seassanne, että te toinen toisenne kanssa käytte oikeuden eteen. Miksi ette paremmin vääryyttä kärsi? miksi ette ennen suo teitänne vahingoittaa?
8. Vaan te itse vääryyden ja vahingon teette, ja semminkin teidän veljillenne.
9. Ettekö te tiedä, ettei väärät pidä Jumalan valtakuntaa perimän? Älkäät eksykö; ei huorintekiäin, eikä epäjumalten palvelijain, eikä salavuoteisten, eikä pehmiäin, eikä miesten kanssa makaajain,
10. Eikä varasten, eikä ahnetten, eikä juomarien, eikä pilkkaajain eikä raateliain pidä Jumalan valtakuntaa perimän.
11. Ja senkaltaiset te muutamat olitte; mutta te olette pestyt, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskaaksi tulleet Herran Jesuksen nimen kautta ja meidän Jumalamme hengen kautta.
12. Kaikissa on minulla valta, vaan ei kaikki ole hyväksi: kaikissa on minulla valta, mutta en minä kenenkään alamainen ole.
13. Ruoka on vatsalle säätty ja vatsa rualle; mutta Jumala on tämän ja sen hukuttava. Ei ruumis ole säätty huoruuteen, vaan Herralle, ja Herra ruumiille.
14. Mutta Jumala on Herran herättänyt, niin hän on myös meitäkin voimallansa herättävä.
15. Ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäsenet? Pitäiskö siis minun Kristuksen jäsenet

ottaman ja porton jäseniksi tekemän? Pois se!
16. Taikka ettekö te tiedä, että se, joka porttoon ryhtyy, hän on yksi ruumis sen kanssa? Sillä he tulevat, sanoo hän, kaksi yhdeksi lihaksi.
17. Mutta joka Herraan ryhtyy, se on yksi henki hänen kanssansa.
18. Välttäkäät huoruutta. Kaikki synnit, joita ihminen tekee, ovat ulkona ruumiista; vaan joka huorin tekee, tekee syntiä omassa ruumiissansa.
19. Vai ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen templi, joka teissä on, jonka te Jumalalta saitte, ja ettepä te ole teidän omanne?
20. Sillä te olette kalliisti ostetut; kunnioittakaat siis Jumalaa teidän ruumiissanne ja teidän hengessänne, jotka Jumalan ovat.

7 LUKU

1. Mutta niistä, joita te minulle kirjoititte, hyvä on miehelle, ettei hän vaimoon ryhdy.
2. Mutta huoruuden tähden pitäköön kukin oman vaimonsa, ja jokainen pitäköön oman miehensä.
3. Mies antakoon vaimolle velvollisen mielisuosion, niin myös vaimo miehelle.
4. Ei ole vaimolla valtaa omalle ruumiillensa, vaan miehellä: ei myös miehellä ole valtaa ruumiillensa, vaan vaimolla.
5. Älkäät toinen toistanne vältkö, jollei se ole molempain suosiosta hetkeksi, että teillä jouto olis paastota ja rukoilla: ja tulkaat jälleen yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän himonne hillimättömyyden puolesta.
6. Mutta sen sanon minä teille suomisen ja ei käskyn jälkeen.
7. Sillä minä tahtoisin, että kaikki ihmiset niin olisivat kuin minäkin olen; mutta jokaisella on oma lahja Jumalalta, yhdellä niin ja toisella näin.
8. Vaan minä sanon naimattomille ja leskille: se on heille hyvä, jos he ovat niinkuin minäkin.
9. Vaan ellei he voi itsiänsä pidättää, niin naikaan; sillä parempi on naida kuin palaa.
10. Mutta naineelle käsken, en minä, vaan Herra, ettei vaimon pidä miehestänsä eriämän.
11. Mutta jos hän eriää, niin olkoon naimatta taikka sopikaan miehensä kanssa, ja älköön mies hyljätkö vaimoansa.
12. Vaan muille sanon minä ja ei Herra: jos jollakin veljellä on uskotoin vaimo, ja se mielistyy hänen kanssansa asumaan, älköön sitä itsestänsä eroittako.
13. Ja jos jollakin vaimolla on uskotoin mies, ja hän tahtoo sen kanssa asua, älköön häntä itsestänsä

eroittako.
14. Sillä uskotoin mies on vaimonsa kautta pyhitetty, ja uskotoin vaimo on pyhitetty miehensä kautta: Muutoin olisivat teidän lapsenne saastaiset, vaan nyt ne ovat pyhitetyt.
15. Mutta jos uskotoin itsensä eroittaa, niin olkoot eroitetut. Eipä veli taikka sisar ole sidottu orjuuteen senmuotoisissa menoissa; mutta rauhassa on Jumala meitä kutsunut.
16. Sillä kuinkas tiedät, vaimo, jos sinä miehes taidat autuaaksi saattaa? Eli sinä mies, kuinkas tiedät, jos sinä taidat vaimos autuaaksi saattaa?
17. Kuitenkin niinkuin Jumala kullekin on jakanut: jokainen niin vaeltakaan, kuin Herra on hänen kutsunut: ja niin minäkin kaikissa seurakunnissa säädän.
18. Jos joku ympärileikattu on kutsuttu, älkään se esinahkaa pyytäkö: jos joku on esinahasta kutsuttu, älkään se antako itsiänsä ympärileikata.
19. Ympärileikkaus ei ole mitään, eikä esinahka mitään ole, vaan Jumalan käskyin pitämys.
20. Jokainen pysyköön siinä kutsumisessa, johonka hän kutsuttu on.
21. Jos sinä olet orjaksi kutsuttu, älä sitä murehdi: kuitenkin jos sinä taidat vapaaksi tulla, niin nautitse sitä paremmin.
22. Sillä joka orjaksi on Herrassa kutsuttu, se on Herran vapaa: niin myös joka vapaaksi on kutsuttu, hän on Kristuksen orja.
23. Te olette kalliisti ostetut! älkäät ihmisten orjat olko!
24. Itsekukin, rakkaat veljet, jossa hän kutsuttu on, olkaan siinä Jumalan tykönä.
25. Mutta neitseistä ei ole minulla Herran käskyä; kuitenkin sanon minä minun neuvoni niinkuin laupiuden saanut Herralta uskollisena ollakseni.
26. Minä luulen siis sen hyväksi, nykyisen tuskan tähden, että ihmisen on niin hyvä olla.
27. Jos sinä olet vaimoon sidottu, älä pyydä eroa; jos sinä olet vaimotoin, niin älä pyydä vaimoa.
28. Mutta jos sinä myös olet nainut, et sinä syntiä tehnyt, ja jos neitsy huoli, ei hänkään syntiä tehnyt. Kuitenkin senkaltaiset saavat vaivan ruumiisensa. Mutta minä säästäisin mielelläni teitä.
29. Mutta sen minä sanon, rakkaat veljet, aika on lyhetty. Mitä enempi? Joilla vaimot ovat, olkaan niinkuin ei heillä olisikaan,
30. Ja jotka itkevät, niinkuin ei he itkisikään: ja jotka iloitsevat, niinkuin ei iloitsisikaan: ja jotka ostavat, niinkuin ei nautitsisikaan;
31. Ja jotka tätä maailmaa viljelevät, ettei he sitä väärin käyttäisi; sillä tämän maailman meno on menevä.
32. Mutta minä tahtoisin, että te ilman murhetta olisitte: naimatoin tottelee niitä, jotka Herran ovat, kuinka

hänen pitää Herralle kelpaaman.
33. Mutta joka nai, hän suree maailmallisista, kuinka hän emännällensä kelpais.
34. Nämät ovat eroitetut, vaimo ja neitsy, joka ei naitu ole, se murehtii niitä, jotka Herran ovat, että hän pyhä olis sekä ruumiilla että hengellä; mutta se, joka naitu on, murehtii maailmallisista, kuinka hänen pitää miehellensä kelpaaman.
35. Mutta senkaltaista sanon minä teidän tarpeeksenne: ei, että minä paulan teidän päällenne heittäisin, vaan että te soveliaasti ja hyvin Herrassa riippuisitte, ilman eroittamatta.
36. Mutta jos joku luulee, ettei se sovi hänen neitseellensä, sittekuin hän jo naitavissa on, eikä saa toisin olla, niin tehkään, mitä hän tahtoo, ei hän syntiä tee; sallikaan hänen huolla.
37. Mutta joka seisoo vahvana sydämessänsä ja ei ole vaadittu, vaan hänellä on oma ehtonsa ja päättää sen sydämessänsä, että hän tahtoo neitseensä pitää, se tekee hyvin.
38. Sentähden joka naittaa, se tekee hyvin; mutta joka ei naita, hän tekee paremmin.
39. Vaimo on sidottu lakiin, niinkauvan kuin hänen miehensä elää; vaan kuin hänen miehensä kuollut on, niin hän on vapaa toiselle huolemaan, kelle hän tahtoo; ainoasti että se Herrassa tapahtuu.
40. Vaan hän on autuaampi, minun luullakseni, jos hän sillänsä pysyy; sillä minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 LUKU

1. Epäjumalain uhreista me tiedämme, että kaikilla meillä on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa.
2. Mutta jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä mitään tiedä, kuin hänen tulis tietää.
3. Mutta jos joku Jumalaa rakastaa, se on tuttu häneltä.
4. Niin me nyt tiedämme siitä ruasta, joka epäjumalille uhrataan, ettei yhtään epäjumalaa maailmassa olekaan, ja ettei yhtään muuta Jumalaa ole kuin yksi;
5. Ja vaikka muutamat ovat, jotka jumaliksi kutsutaan, olkoon se taivaassa eli maan päällä, (niinkuin monta jumalaa ja monta herraa on:)
6. Niin on kuitenkin meillä yksi Jumala, Isä, josta kaikki ovat, ja me hänessä, ja yksi Herra Jesus Kristus, jonka kautta kaikki ovat, ja me hänen kauttansa.
7. Mutta ei jokaisella ole tietoa; sillä muutamat tekevät itsellensä omantunnon epäjumalista ja syövät niinkuin epäjumalille uhrattua, ja että heidän omatuntonsa on heikko, niin se saastutetaan.
8. Mutta ei ruoka meitä saata otolliseksi Jumalan edessä; jos me syömme, emme siitä rikkaammaksi tule;

ellemme taas syö, emmepä me sentähden köyhemmäksi tule.
9. Vaan katsokaat, ettei tämä teidän vapautenne tulisi heikoille pahennukseksi;
10. Sillä jos joku näkee sinun, jolla tieto on, atrioitsevan epäjumalain huoneissa, eikö siitä omatunto, joka heikko on, yllytetä epäjumalain uhria syömään?
11. Ja niin sinun tietos kautta sinun veljes hukkaantuu, joka heikko on, jonka tähden Kristus on kuollut.
12. Mutta kuin te niin syntiä teette veljiänne vastaan ja särjette heidän heikon omantuntonsa, niin te Kristusta vastaan syntiä teette.
13. Sentähden jos ruoka minun veljeni pahentais, niin en minä ikänäni söisi lihaa, etten minä veljeäni pahentaisi.

9 LUKU

1. Enkö minä ole apostoli? Enkö minä vapaa ole? Enkö minä meidän Herraa Jesusta Kristusta nähnyt? Ettekö te ole minun työni Herrassa?
2. Ellen minä ole muille apostoli, niin minä tosin teille olen; sillä te olette minun apostolivirkani sinetti Herrassa.
3. Niille, jotka minulta kysyvät, on tämä minun edesvastaukseni:
4. Eikö meillä ole valta syödä ja juoda?
5. Eikö meillä ole valta sisarta vaimona kanssamme ympäri viedä, niinkuin muillakin apostoleilla, ja Herran veljillä, ja Kephaalla?
6. Eli minullako yksin ja Barnabaalla ei ole valtaa olla työtä tekemättä?
7. Kuka sotii koskaan omalla kulutuksellansa? Kuka istuttaa viinatarhan ja ei syö sen hedelmästä? Eli kuka karjaa kaitsee ja ei syö karjan rieskasta?
8. Puhunenko minä näitä ihmisten tavalla? Eikö myös laki sitä sano?
9. Sillä Moseksen laissa on kirjoitettu: Ei sinun pidä sitoman kiinni riihtä tappavan härjän suuta. Sureneeko Jumala härkiä?
10. Taikka, eikö hän sitä kaiketi meidän tähtemme sano? sillä meidän tähtemme on se kirjoitettu: että se joka kyntää, hänen pitää toivossa kyntämän, ja joka riihtä tappaa, hänen pitää toivossa riihtä tappaman, että hän toivostansa osalliseksi tulis.
11. Jos me olemme teille hengellisiä kylväneet; paljoko se on, jos me teidän ruumiillisianne niitämme?
12. Jos muut ovat tässä vallassa osalliset teidän tykönänne, miksi emme siis paljoa enemmin? mutta

emmepä me ole sitä valtaa pitäneet, vaan me kärsimme kaikkinaisia, ettemme Kristuksen evankeliumille mitään estettä tekisi.
13. Ettekö te tiedä, että ne, jotka uhraavat, ne syövät uhrista, ja ne, jotka alttaria valmistavat, ne alttarista osalliseksi tulevat?
14. Niin on myös Herra säätänyt, että ne, jotka evankeliumia ilmoittavat, pitää evankeliumista elatuksensa saaman.
15. Mutta en minä ole kuitenkaan mitään näistä tehnyt. Vaan en minä sentähden sitä kirjoita, että niin pitäis minun kanssani tapahtuman. Parempi olis minun kuolla kuin että joku minun kerskaamiseni tyhjäksi tekis.
16. Mutta että minä evankeliumia saarnaan, niin ei minun tarvitse siitä öykätä; sillä minun tulee se tehdä. Voi minua, ellen minä evankeliumia ilmoita!
17. Sillä jos minä sen mielelläni teen, niin minulla on palkka; mutta jos minä ylönmielin sen teen, niin on se virka kuitenkin minulle uskottu.
18. Mitäs siis minun palkkani on? että minä Kristuksen evankeliumia saarnaan, ja teen sen ilman vapauttani evankeliumissa.
19. Sillä ehkä minä olen vapaa jokaisesta, niin minä olen kuitenkin minuni tehnyt jokaisen palveliaksi, että minä sitä usiammat voittaisin.
20. Ja olen Juudalaisille tehty niinkuin Juudalainen, että minä Juudalaiset voittaisin; niille jotka lain alla ovat, niinkuin lain alainen, että minä ne, jotka lain alla ovat, voittaisin;
21. Niille jotka ilman lakia ovat, niinkuin minä ilman lakia olisin, (vaikka en minä ilman lakia Jumalan edessä ole, vaan olen Kristuksen laissa,) että minä ne, jotka ilman lakia ovat, voittaisin;
22. Heikoille olen minä tehty niinkuin heikko, että minä heikot voittaisin. Minä olen kaikille tehty kaikiksi, että minä kaiketi muutamat autuaaksi saattaisin.
23. Mutta sen minä teen evankeliumin tähden, että minä siitä osalliseksi tulisin.
24. Ettekö te tiedä, että ne, jotka kiistassa juoksevat, kaikki tosin he juoksevat, vaan yksi palkan ennättää? Juoskaat siis niin, että te käsittäisitte.
25. Mutta jokainen joka kilvoittelee, kaikista hän itsensä pitää pois. Ne tosin sitä varten, että he katoovaisen kruunun saisivat; mutta me katoomattoman.
26. Mutta en minä niin juokse kuin tietämättömän puoleen, ja minä kilvoittelen, ei niinkuin tuulta pieksäin.
27. Vaan minä kuritan ruumistani ja painan sitä alas, etten minä, joka muille saarnaan, itse hyljättäväksi tulisi.

10 LUKU

1. Mutta en minä tahdo sitä teiltä, rakkaat veljet, salata, että meidän isämme ovat kaikki pilven alla olleet ja kaikki meren lävitse vaeltaneet,
2. Ja kaikki Mosekseen kastetut pilvessä ja meressä.
3. Ja ovat kaikki yhtäläistä hengellistä ruokaa syöneet,
4. Ja kaikki yhtäläistä hengellistä juomaa juoneet; sillä he joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; mutta se kallio oli Kristus.
5. Mutta ei heistä monta olleet Jumalalle otolliset; sillä he maahan lyötiin korvessa.
6. Mutta nämä olivat meille esikuvaksi, ettemme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat.
7. Älkäät siis olko epäjumalain palveliat, niinkuin muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: kansa istui syömään ja juomaan, ja nousi mässäämään.
8. Älkäämme huorin tehkö, niinkuin muutamat heistä itsensä huoruudella saastuttivat ja lankesivat yhtenä päivänä kolmekolmattakymmentä tuhatta.
9. Älkäämme Kristusta kiusatko, niinkuin myös muutamat heistä kiusasivat ja surmattiin kärmeiltä.
10. Älkäät napisko, niinkuin muutamat heistä napisivat ja hukattiin kadottajalta.
11. Mutta kaikki nämä tulivat heidän kohtaansa esikuvaksi; vaan se on kirjoitettu meille karttamiseksi, joidenka päälle maailman loput tulleet ovat.
12. Sentähden joka luulee seisovansa, katsokaan, ettei hän lankee.
13. Eipä yksikään kiusaus ole teitä käsittänyt, vaan inhimillinen; mutta Jumala on uskollinen, joka ei salli teitä kiusattaa ylitse teidän voimanne; vaan hän tekee myös kiusauksesta lopun, että te sen voisitte kärsiä.
14. Sentähden, minun rakkaani, paetkaat epäjumalain palvelusta!
15. Minä puhun niinkuin toimellisille: tuomitkaat te, mitä minä sanon.
16. Se siunattu kalkki, jota me siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Se leipä, jonka me murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus?
17. Sillä se on yksi leipä, niin mekin monta olemme yksi ruumis; sillä me kaikki yhdestä leivästä olemme osalliset.
18. Katsokaat Israelia lihan jälkeen: eikö ne, jotka uhria syövät, ole alttarista osalliset?
19. Mitäs siis minä sanon, että epäjumalat jotakin ovat, eli jos epäjumalain uhri jotakin on?
20. Mutta sen minä sanon: mitä pakanat uhraavat, sen he perkeleille uhraavat ja ei Jumalalle. En minä tahdo, että teidän pitää oleman perkeleistä osalliset.

21. Ette taida Herran kalkkia juoda ja perkeleiden kalkkia. Ette taida osalliset olla Herran pöydästä ja perkeleiden pöydästä.
22. Eli tahdommeko me Herraa härsytellä? Olemmeko me häntä väkevämmät?
23. Kaikki tosin ovat minulle luvalliset, vaan ei kaikki ole tarpeelliset. Kaikki ovat minulle luvalliset, mutta ei kaikki tapahdu parannukseksi.
24. Älkään kenkään omaa parastansa katsoko, vaan toisen.
25. Kaikkea, mitä teurashuoneessa myydään, syökäät ja älkäät omantunnon tähden kyselkö.
26. Sillä maa on Herran, ja kaikki mitä siinä on.
27. Mutta kuin joku uskomatoin teitä vieraaksi kutsuu ja te mennä tahdotte, niin syökäät kaikkia, mitä teidän eteenne tuodaan ja älkäät omantunnon tähden kyselkö.
28. Mutta jos joku silloin teille sanois: tämä on epäjumalain uhri, niin älkäät syökö, hänen tähtensä, joka sen ilmoitti, ja omantunnon tähden. Sillä maa on Herran ja kaikki mitä siinä on.
29. Mutta minä sanon omastatunnosta: ei sinun, vaan toisen; sillä minkätähden minun vapauteni tuomitaan toisen omaltatunnolta?
30. Sillä koska minä sen kiitoksella nautitsen, miksis minua pilkataan sen edestä, josta minä kiitän?
31. Jos te nyt syötte eli juotte, eli mitä te teette, niin tehkäät kaikki Jumalan kunniaksi.
32. Olkaat ilman pahennusta sekä Juudalaisille että Grekiläisille ja Jumalan seurakunnalle,
33. Niinkuin minä kaikissa kaikille kelpaan ja en etsi omaa parastani, vaan monen, että he autuaaksi tulisivat.

11 LUKU

1. Olkaat minun seuraajani, niinkuin minäkin Kristuksen.
2. Mutta minä kiitän teitä, rakkaat veljeni, että te minua kaikissa muistatte, ja että te pidätte ne säädyt, jotka minä teille annoin.
3. Mutta minä tahdon, että teidän pitää tietämän, että Kristus on jokaisen miehen pää; mutta mies on vaimon pää, ja Jumala on Kristuksen pää.
4. Jokainen mies, joka rukoilee eli propheteeraa, ja pitää jotakin päänsä päällä, se häpäisee päänsä.
5. Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee eli propheteeraa peittämättömällä päällä, se häpäisee päänsä; sillä se on niinkuin se ajeltu olis.
6. Sillä ellei vaimo anna itsiänsä peittää, niin kerittäkään myös hänen hiuksensa; vaan että se on ruma, että

vaimon pitäis keritty eli ajeltu oleman, niin peittäkään päänsä.
7. Mutta ei miehen pidä päätänsä peittämän, sillä hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia.
8. Sillä ei mies ole vaimosta, mutta vaimo on miehestä.
9. Ja ei mies ole luotu vaimon tähden, mutta vaimo on luotu miehen tähden.
10. Sentähden pitää vaimon pitämän voiman päänsä päällä enkelitten tähden;
11. Muutoin ei ole mies paitsi vaimoa, eikä vaimo paitsi miestä, Herrassa,
12. Sillä niinkuin vaimo on miehestä, niin on myös mies vaimon kautta; mutta kaikki Jumalasta.
13. Tuomitkaat itse keskenänne: onko se kaunis, että vaimo avopäin Jumalaa rukoilee?
14. Eikö luontokin sitä teille opeta, että se on miehelle häpiäksi, jos hänellä on pitkät hiukset?
15. Mutta vaimolle on se kunniaksi, että hänellä on pitkät hiukset; sillä hiukset ovat hänelle peitteeksi annetut.
16. Mutta jos joku näkyy riitainen olevan, ei meillä eikä Jumalan seurakunnilla se tapa ole.
17. Mutta kuin minä tätä teille ilmoitan, en minä teitä kiitä, ettette kokoon tule parannukseksi, vaan pahennukseksi.
18. Sillä ensin, kuin te seurakuntaan tulette, niin minä kuulen eripuraisuudet olevan seassanne; jonka minä myös puolittain uskon.
19. Sillä teidän seassanne pitää myös eriseurat oleman, että ne, jotka koetellut ovat, teidän seassanne ilmoitettaisiin.
20. Kuin te siis kokoon tulette yhteen, ei se ole Herran ehtoollista pitää.
21. Sillä jokainen ennättää syödä oman ehtoollisensa, yksi isoo, toinen juovuksissa on.
22. Vai eikö teillä huoneita ole, joissa te syödä ja juoda saatte? Taikka katsotteko te ylön Jumalan seurakunnan ja häpäisette ne, joilla ei mitään ole? Mitä minun pitää teille sanoman? Pitääkö minun teitä kiittämän? Tässä en minä kiitä.
23. Sillä minä olen sen Herralta saanut, jonka minä myös teille annoin. Sillä Herra Jesus, sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän,
24. Ja kiitti, mursi ja sanoi: ottakaat, syökäät! tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne murretaan: se tehkäät minun muistokseni;
25. Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen ja sanoi: tämä kalkki on se Uusi Testamentti minun veressäni; se tehkäät, niin usein kuin te juotte, minun muistokseni.
26. Sillä niin usein kuin te syötte tästä leivästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuoleman

julistaman, siihenasti kuin hän tulee.
27. Sentähden joka kelvottomasti syö tästä leivästä ja juo Herran kalkista, se on vikapää Herran ruumiiseen ja vereen.
28. Mutta koetelkaan ihminen itsiänsä, ja niin syökään tästä leivästä ja juokaan tästä kalkista.
29. Sillä joka syö taikka juo kelvottomasti, hän syö ja juo tuomion itsellensä, ettei hän Herran ruumista eroita.
30. Sentähden on myös monta heikkoa ja sairasta teidän seassanne, ja moni makaa.
31. Sillä jos me itsemme tuomitsisimme, niin emme ensinkään tuomittaisi.
32. Vaan kuin me tuomitaan, niin me Herralta kuritetaan, ettemme maailman kanssa kadotettaisi.
33. Sentähden, rakkaat veljeni! kuin te kokoon tulette syömään, niin odottakaat toinen toistanne.
34. Mutta jos joku isoo, hän syököön kotonansa, ettette kokoon tulisi kadotukseksi. Ne muut minä tultuani tahdon toimittaa.

12 LUKU

1. Mutta hengellisistä lahjoista, rakkaat veljet, en minä tahdo teiltä salata.
2. Te tiedätte, että te olette pakanat olleet ja käyneet mykkäin epäjumalain tykö, niinkuin te viedyt olitte.
3. Sentähden teen minä teille tiettäväksi, ettei yksikään, joka Jumalan Hengen kautta puhuu, Jesusta kiroile: ja ei yksikään taida Jesusta kutsua Herraksi, vaan Pyhän Hengen kautta.
4. Lahjat ovat moninaiset, mutta yksi on Henki;
5. Ja virat ovat moninaiset, mutta yksi on Herra.
6. Ja voimat ovat moninaiset, mutta yksi on Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa.
7. Mutta jokaiselle annetaan Hengen ilmoitus hyödytykseksi.
8. Sillä yhdelle annetaan Hengen kautta puhua viisaudesta, toiselle puhua tiedosta, sen yhden Hengen kautta:
9. Mutta toiselle usko siitä yhdestä Hengestä: toiselle lahjat terveeksi tehdä siinä yhdessä Hengessä:
10. Toiselle voimallisia töitä tehdä, toiselle ennustus, toiselle henget eroittaa, toiselle moninaiset kielet, toiselle moninaisten kielten selitys.
11. Mutta nämät kaikki se yksi Henki vaikuttaa, jakaen kullekin omansa niinkuin hän tahtoo.
12. Sillä niinkuin ruumis on yksi, ja hänellä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, ehkä heitä on usia, ovat kuitenkin yksi ruumis; niin on myös Kristus.

13. Sillä me olemme myös yhdessä Hengessä kaikki yhdeksi ruumiiksi kastetut, sekä Juudalaiset että Grekiläiset, sekä orjat että vapaat, ja kaikki me olemme yhteen Henkeen juotetut.
14. Sillä ei ruumis ole yksi jäsen, vaan usia.
15. Jos jalka sanois: en minä ole käsi, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ole ruumiista?
16. Ja jos korva sanois: en minä ole silmä, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ruumiista ole?
17. Jos koko ruumis silmänä olis, kussas siis kuulo? Jos se kaikki kuulona, kussas siis haisto?
18. Mutta nyt on Jumala pannut jäsenet erinänsä itsekunkin ruumiissa niinkuin hän on tahtonut.
19. Vai jos kaikki olisivat yksi jäsen, kussa sitte ruumis olis?
20. Mutta nyt on monta jäsentä, vaan yksi ruumis.
21. Mutta ei silmä taida kädelle sanoa: en minä sinua tarvitse, eli taas pää jaloille: en minä teitä tarvitse.
22. Vaan paljoa enemmin ne ruumiin jäsenet, jotka heikommaksi näkyvät, ovat tarpeelliset.
23. Ja jotka me luulemme häpiällisemmäksi ruumiissa, niiden päälle me enimmän kunnian panemme; ja jotka häijymmäksi näkyvät, niillä on enin kaunistusta:
24. Sillä jotka meissä kauniit ovat, ei ne mitään tarvitse; mutta Jumala on ruumiin kokoon liittänyt ja sille puuttuvaiselle enemmän kunnian antanut,
25. Ettei eripuraisuutta ruumiissa olisi; vaan kaikki jäsenet pitää toinen toisestansa surun pitämän.
26. Ja jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki muut jäsenet kanssa kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniassa pidetään, niin kaikki jäsenet myös riemuitsevat.
27. Mutta te olette Kristuksen ruumis ja jäsenet, jokainen osansa jälkeen.
28. Ja Jumala on pannut seurakuntaan ensin apostolit, sitte prophetat, senjälkeen opettajat, sitte voimalliset työt, jälleen parantamisen lahjat, avut, hallitukset, moninaiset kielet.
29. Ovatko kaikki apostolit? Ovatko kaikki prophetat? Ovatko kaikki opettajat? Onko kaikilla voimalliset työt?
30. Onko kaikilla parantamisen lahjat? Puhuvatko kaikki moninaisilla kielillä? Taitavatko kaikki selittää?
31. Mutta noudattakaat te paraita lahjoja. Ja vielä minä teille korkiamman tien osoitan.

13 LUKU

1. Jos minä ihmisten ja enkelein kielillä puhuisin, ja ei minulla olisi rakkautta, niin minä olisin kuin helisevä vaski tai kilisevä kulkuinen.
2. Ja jos minä propheteerata taitaisin, ja kaikki salaisuudet tietäisin ja kaiken tiedon, ja minulla olis kaikki

usko, niin että minä vuoret siirtäisin, ja ei olisi minulla rakkautta, niin en minä mitään olisi.
3. Ja jos minä kaiken tavarani kuluttaisin köyhäin ravinnoksi, ja jos minä antaisin ruumiini poltettaa, ja ei olisi minulla rakkautta, niin ei se olisi minulle mitään hyödyllinen.
4. Rakkaus on kärsivällinen ja laupias. Ei rakkaus kadehdi, ei rakkaus ole tyly, ei hän paisu:
5. Ei hän käytä itsiänsä sopimattomasti, ei omaansa etsi, ei hän vihaan syty, ei hän pahaa ajattele,
6. Ei hän vääryydestä iloitse, mutta hän iloitsee totuudesta:
7. Kaikki hän peittää, kaikki hän uskoo, kaikki hän toivoo, kaikki hän kärsii.
8. Ei rakkaus koskaan väsy; vaikka prophetiat lakkaavat, ja kielet vaikenevat, ja tieto katoo.
9. Sillä me ymmärrämme puolittain, ja propheteeraamme puolittain.
10. Mutta kuin täydellinen tulee, sitte vajaa lakkaa.
11. Kuin minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja ajattelin kuin lapsi; mutta sitte kuin minä mieheksi tulin, niin minä hylkäsin lapselliset.
12. Sillä nyt me näemme niinkuin peilistä tapauksessa, mutta silloin kasvoista kasvoihin: nyt minä tunnen puolittain, vaan silloin minä tunnen niiinkuin minä tuttu olen.
13. Mutta nyt pysyvät usko, toivo, rakkaus, nämät kolme; vaan rakkaus on suurin niistä.

14 LUKU

1. Noudattakaat rakkautta, olkaat ahkerat hengellisten lahjain perään; mutta enemmin propheteeraamaan.
2. Sillä joka kielillä puhuu, ei hän ihmisille puhu, vaan Jumalalle; sillä ei kenkään kuule, vaan hän puhuu salaisuudet hengessä.
3. Mutta joka propheteeraa, se puhuu ihmisille parannukseksi ja neuvoksi ja lohdutukseksi.
4. Joka kielillä puhuu, hän parantaa itsensä; mutta joka propheteeraa, hän seurakunnan parantaa.
5. Mutta minä tahtoisin, että te kaikki kielillä puhuisitte, mutta paljoa enemmin, että te propheteeraisitte; sillä se, joka propheteeraa, on suurempi kuin se, joka kielillä puhuu, paitsi sitä jos hän sen selittää, että seurakunta sais siitä parannuksen.
6. Vaan nyt, rakkaat veljeni! jos minä tulen teidän tykönne kielillä puhuen, mitä minä olisin teille hyödyllinen, ellen minä puhuisi teille eli ilmoituksen kautta, eli tiedon kautta, eli prophetian kautta, taikka opin kautta?
7. Kuitenkin ne hengettömät, jotka äänen antavat, joko se on huilu eli kantele, koska ei ne anna eri ääntä

itsestänsä, kuinka se tiedetään, mitä huilulla eli mitä kanteleella soitettu on?
8. Ja jos vaskitorvi antaa ymmärtämättömän äänen itsestänsä, kuka tietää sotaan hankita?
9. Niin myös te, jos te kielillä puhutte ja ette puhu selkiästi; kuinka se ymmärretään, mitä puhuttu on? Sillä te puhutte tuuleen.
10. Moninaiset tosin ovat äänet maailmassa, ja ei yhtään niistä ole äänetöintä;
11. Sentähden, ellen minä tiedä äänen tointa, niin minä olen puhujalle outo, ja se, joka puhuu, on myös minulle outo.
12. Niin tekin, koska te ahkerasti hengellisiä lahjoja etsitte, niin ahkeroitkaat seurakunnan parannukseksi, että teillä kyllä olis.
13. Sentähden, joka kielillä puhuu, se rukoilkaan, että hän sen taitais myös selittää.
14. Sillä jos minä kielillä rukoilen, niin minun henkeni rukoilee, mutta minun mieleni on hedelmätöin.
15. Kuinkas se siis on? Minä rukoilen hengessä, ja rukoilen myös mielessäni: minä veisaan hengessä, ja veisaan myös mielessäni.
16. Mutta koska sinä hengessä siunaat, kuinkas se, joka oppimattoman siassa on, pitää sinun kiitoksees amen sanoman? sillä ei hän ymmärrä, mitäs sanot.
17. Sinä tosin hyvästi kiität, vaan ei se toinen siitä parane.
18. Minä kiitän minun Jumalaani, että minä taidan usiammalla kielellä puhua kuin te kaikki.
19. Mutta seurakunnassa tahdon minä paremmin viisi sanaa puhua minun mielestäni, muita neuvoakseni, ennen kuin kymmenentuhatta sanaa kielillä.
20. Rakkaat veljet, älkäät olko lapset taidossa; vaan olkaat lapset pahuudessa, mutta olkaat taidossa täydelliset.
21. Laissa on kirjoitettu: minä tahdon puhua tälle kansalle toisilla kielillä ja toisilla huulilla, ja ei he sittekään minua kuule, sanoo Herra.
22. Niin siis kielet ovat merkiksi, ei niille, jotka uskovat, vaan niille, jotka ei usko; mutta ei prophetiat ole uskottomain, vaan uskovaisten tähden.
23. Sentähden jos koko seurakunta yhteen paikkaan kokoontuis ja kaikki puhuisivat kielillä ja sinne tulisivat oppimattomat taikka uskottomat; eikö he teitä mielipuoleksi sanoisi?
24. Mutta jos te kaikki propheteeraisitte, ja sinne tulis joku uskomatoin taikka oppimatoin, ja hän nuhdeltaisiin kaikilta ja tuomittaisiin kaikilta,
25. Ja niin hänen sydämensä salaudet julki tulisivat, ja hän lankeais kasvoillensa ja rukoilis Jumalaa, tunnustain että Jumala olis totisesti teissä.

26. Kuinkas se on, rakkaat veljet? Koska te kokoon tulette, niin kullakin teistä on psalmi, hänellä on opetus, hänellä on kieli, hänellä on ilmoitus, hänellä on selitys: ne tapahtukoon kaikki parannukseksi.
27. Jos joku kielillä puhuu, se puhukaan itse toisena, taikka ensinnäkin itse kolmantena, ja vuorottain, ja yksi sen selittäkään.
28. Ellei hän selittäjä ole, niin olkaan seurakunnassa ääneti ja puhukaan itsellensä ja Jumalalle.
29. Mutta prophetat puhukaan itse toisena, eli itse kolmantena, ja ne muut tuomitkaan.
30. Ja jos jollekulle tykönä istuvalle ilmoitus tapahtuu, niin olkaan ensimäinen ääneti.
31. Sillä kyllä te kaikki propheteerata taidatte, yksi toisenne perään, että kaikki oppisivat ja tulisivat neuvotuksi.
32. Ja prophetain henget ovat prophetaille alamaiset.
33. Sillä ei Jumala ole sekaseuraisuuden, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhäin seurakunnissa.
34. Teidän vaimonne pitää seurakunnissa ääneti oleman; sillä ei heille ole sallittu puhua, vaan että he ovat alamaiset, niinkuin myös laki sanoo.
35. Mutta jos he jotain oppia tahtovat, niin kysyköön miehiltänsä kotona; sillä häijysti se vaimoille sopii, että he seurakunnassa puhuvat.
36. Eli onko Jumalan sana teistä tullut? Taikka onko se ainoasti teidän tykönne tullut?
37. Jos joku luulee itsensä prophetaksi, eli hengelliseksi, se tutkikaan, mitä minä teille kirjoitan, että ne ovat Herran käskyt.
38. Mutta jos joku on tietämätöin, se olkoon tietämätöin.
39. Sentähden rakkaat veljet, ahkeroitkaat propheteerata ja älkäät kieltäkö kielillä puhumasta.
40. Kaikki tapahtukoon soveliaasti ja säädyllisesti.

15 LUKU

1. Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, sen evankeliumin, jonka minä teille ilmoitin, jonka te myös saaneet olette, jossa te myös seisotte,
2. Jonka kautta te myös autuaaksi tulette, jos te sen pidätte, minkä minä teille olen ilmoittanut, ellette hukkaan ole uskoneet.
3. Sillä minä olen sen ensin teille antanut, jonka minä myös saanut olen, että Kristus on kuollut meidän synteimme tähden, Raamattuin jälkeen,
4. Ja että hän oli haudattu ja nousi ylös kolmantena päivänä Raamattuin jälkeen,

5. Ja että hän nähtiin Kephaalta ja sitte kahdeltatoistakymmeneltä.
6. Senjälkeen hän nähtiin usiammalta kuin viideltäsadalta veljeltä yhdellä haavalla, joista monta vielä elävät, mutta muutamat ovat nukkuneet.
7. Sitälähin nähtiin hän Jakobilta ja sen jälkeen kaikilta apostoleilta.
8. Vaan kaikkein viimein on hän myös minulta nähty, niinkuin keskensyntyneeltä.
9. Sillä minä olen kaikkein huonoin apostolitten seassa enkä ole kelvollinen apostoliksi kutsuttaa, että minä olen Jumalan seurakuntaa vainonnut.
10. Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä minä olen, ja hänen armonsa minun kohtaani ei ole tyhjä ollut, vaan minä olen enemmän työtä tehnyt kuin muut kaikki; mutta en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka minussa on.
11. Olisin siis minä eli he, näin me saarnaamme ja näin te olette myös uskoneet.
12. Mutta jos Kristus saarnataan kuolleista nousseeksi ylös; miksi siis teidän seassanne muutamat sanovat, ettei kuolleitten ylösnousemista ole?
13. Mutta ellei kuolleitten ylösnousemus ole, niin ei Kristuskaan noussut ylös.
14. Mutta jollei Kristus noussut ylös, niin on meidän saarnamme turha ja teidän uskonne on myös turha,
15. Ja me löydetään Jumalan vääriksi todistajiksi, että me Jumalaa vastaan todistaneet olemme, että hän on herättänyt ylös Kristuksen, jota ei hän ole herättänyt ylös, ellei kuolleet nouse ylös.
16. Sillä jollei kuolleet nouse ylös, eipä Kristuskaan noussut ole.
17. Mutta ellei Kristus ole noussut ylös, niin on teidän uskonne turha, ja te olette vielä teidän synneissänne,
18. Niin ovat myös ne, jotka Kristuksessa nukkuneet ovat, kadotetut.
19. Jos meillä ainoastaan tässä elämässä on toivo Kristuksen päälle, niin me olemme viheliäisemmät kaikkia muita ihmisiä.
20. Mutta nyt on Kristus kuolleista noussut ylös ja on tullut uutiseksi nukkuneiden seassa.
21. Sillä että ihmisen kautta kuolema on, niin on myös ihmisen kautta kuolleitten ylösnousemus.
22. Sillä niinkuin kaikki Adamissa kuolevat, niin he myös kaikki pitää Kristuksessa eläväksi tehtämän,
23. Mutta kukin järjestyksessänsä: uutinen Kristus, sitte ne, jotka Kristuksen omat ovat, hänen tulemisessansa.
24. Sitte on loppu, koska hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, ja panee pois kaiken herrauden ja kaiken vallan ja voiman.
25. Sillä hänen tulee hallita, siihenasti kuin hän kaikki vihollisensa panee hänen jalkainsa alle.
26. Viimeinen vihollinen, joka pannaan pois, on kuolema.

27. Sillä hän on kaikki hänen jalkainsa alle heittänyt. Mutta koska hän sanoo, että kaikki hänen allensa heitetyt ovat, niin on julki, että se on eroitettu, joka hänelle kaikki heitti alle.
28. Kuin nyt kaikki hänen allensa heitetyksi tulevat, silloin myös itse Poika hänen allensa heitetään, joka kaikki hänen allensa heitti, että Jumala kaikki kaikessa olis.
29. Mitä ne muutoin tekevät, jotka itsensä kastaa antavat kuolleitten päälle, jollei kuolleet nouse ylös? Miksi he siis antavat kuolleitten päälle itseänsä kastaa?
30. Miksi myös me joka aika vaarassa olemme?
31. Minä kuolen joka päivä meidän kerskaamisen puolesta, joka minulla on Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme.
32. Jos minä olen ihmisten tavalla Ephesossa petoin kanssa sotinut, mitä se minua auttaa, ellei kuolleet nouse ylös? Syökäämme ja juokaamme; sillä huomenna me kuolemme.
33. Älkäät antako pettää teitänne: pahat jaaritukset turmelevat hyvät tavat.
34. Herätkäät ylös hurskaasti ja älkäät syntiä tehkö; sillä ei muutamat Jumalasta mitään tiedä. Häpiäksi minä näitä teille sanon.
35. Vaan joku taitais sanoa: kuinkas kuolleet nousevat? ja minkäkaltaisilla ruumiilla he tulevat?
36. Sinä tomppeli! Se, minkä sinä kylvät, ei tule eläväksi, ellei hän (ensin) kuole.
37. Ja jonka sinä kylvät, ei se ole se ruumis, joka tuleva on, vaan paljas jyvä, nimittäin nisun jyvä eli joku muu.
38. Mutta Jumala antaa hänelle ruumiin niinkuin hän tahtoi, ja kullekin siemenelle oman ruumiinsa.
39. Ei kaikki liha ole yhtäläinen liha; vaan toinen on ihmisten liha, toinen on karjan liha, toinen on kalain, toinen on lintuin;
40. Ja ovat taivaalliset ruumiit ja maalliset ruumiit; mutta toinen kirkkaus on taivaallisilla ja toinen maallisilla.
41. Toinen kirkkaus on auringolla ja toinen kirkkaus kuulla, ja toinen kirkkaus tähdillä; sillä yksi tähti voittaa toisen kirkkaudessa.
42. Niin myös kuolleitten ylösnousemus: se kylvetään turmeluksessa ja nousee ylös turmelematoin,
43. Se kylvetään huonona ja nousee ylös kunniassa, se kylvetään heikkoudessa ja nousee ylös väkevyydessä,
44. Se kylvetään luonnollinen ruumis ja nousee hengellinen ruumis. Meillä on luonnollinen ruumis, on myös hengellinen ruumis.
45. Niinkuin myös kirjoitettu on: ensimäinen ihminen Adam on tehty eläväksi sieluksi, ja viimeinen Adam

eläväksi tekeväiseksi hengeksi.
46. Mutta hengellinen ei ole ensimäinen, vaan luonnollinen, senjälkeen hengellinen.
47. Ensimäinen ihminen on maasta ja maallinen, toinen ihminen on itse Herra taivaasta.
48. Minkäkaltainen maallinen on, senkaltaiset ovat myös maalliset, ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaiset ovat myös taivaalliset.
49. Ja niinkuin me olemme kantaneet maallisen kuvaa, niin pitää myös meidän kantaman taivaallisen kuvaa.
50. Mutta minä sanon, rakkaat veljet, ei liha ja veri taida Jumalan valtakuntaa periä, ja ei turmeltu pidä turmelematointa perimän.
51. Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme tosin kaikki nuku, vaan kaikki me muutetaan,
52. Ajan rahdussa, silmänräpäyksessä, viimeisellä basunalla; sillä basuna soi, ja kuolleet pitää turmelematoinna nouseman ylös ja me tulemme muutetuksi.
53. Sillä tämä katoova pitää pukeman päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden.
54. Mutta koska katoova pukee päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden, silloin täytetään se sana, joka kirjoitettu on: kuolema on nielty voitossa.
55. Kuolema, kussa on sinun otas? Helvetti, kussa on sinun voittos?
56. Mutta kuoleman ota on synti ja synnin voima on laki.
57. Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka meille voiton antanut on meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta!
58. Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkaat vahvat, järkähtymättä ja aina yltäkylläiset Herran töissä, tietäen, ettei teidän työnne ole turha Herrassa.

16 LUKU

1. Mutta avun hakemisessa pyhiä varten, niinkuin minä Galatin seurakunnille säätänyt olen, niin te myös tehkäät.
2. Ensimäisenä sabbattina ottakaan jokainen teistä tykönsä jotakin ja kootkaan varansa jälkeen, ettei äsken silloin, kuin minä tulen, niitä hakemaan ruveta.
3. Mutta kuin minä tullut olen, jotka te kirjoilla valitsette, ne minä tahdon lähettää viemään teidän lahjojanne Jerusalemiin.
4. Jos taas niin on sovelias, että minä itse sinne vaellan, niin he saavat minun kanssani vaeltaa.
5. Mutta minä tahdon teidän tykönne tulla, kuin minä Makedonian kautta vaellan. (Sillä minun pitää

Makedonian lävitse vaeltaman.)
6. Mutta teidän tyköänne minä mitämaks viivyn eli myös talvea pidän, että te minua saattaisitte, kuhunka minä matkustan.
7. Sillä en minä nyt mennessäni tahdo teitä nähdä; sillä minä toivon saavani jonkun ajan viipyä teidän tykönänne, jos Herra sallii.
8. Mutta minä tahdon Ephesossa viipyä helluntaihin asti;
9. Sillä minulle on suuri ja väkevä ovi avattu, ja on monta vastaanseisojaa.
10. Mutta jos Timoteus tulee, niin katsokaat, että hän pelkäämättä olis teidän tykönänne; sillä hän tekee myös Herran työtä niinkuin minäkin.
11. Älkään häntä kenkään katsoko ylön, mutta saattakaat häntä rauhassa minun tyköni tulemaan; sillä minä odotan häntä veljien kanssa.
12. Mutta veljestä Apollosta tietäkäät, että minä olen häntä paljon neuvonut veljien kanssa teidän tykönne tulemaan, mutta ei hän nyt tahtonut tulla; kuitenkin on hän tuleva, kuin hänellä sovelias aika on.
13. Valvokaat, pysykäät uskossa, olkaat urhoolliset, olkaat vahvat!
14. Kaikki teidän menonne tapahtukoon rakkaudessa.
15. Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet: te tunnette Stephanaan perheen, että he ovat alkeet Akajassa ja ovat ruvenneet pyhiä palvelemaan:
16. Että te myös olisitte senkaltaisille alamaiset ja jokaiselle apulaiselle ja auttajalle.
17. Mutta minä iloitsen Stephanaan, Fortunatuksen ja Akaikuksen tulemisesta; sillä he ovat teidän puuttumisenne täyttäneet.
18. Sillä he virvoittivat minun henkeni ja teidän; sentähden tuntekaat senkaltaiset.
19. Teitä tervehtivät Asian seurakunnat. Teitä tervehtivät suuresti Akvila ja Priskilla Herrassa, ja seurakunta, joka heidän huoneessansa on.
20. Teitä tervehtivät kaikki veljet. Tervehtikäät toinen toistanne pyhällä suunantamisella.
21. Minä Paavali tervehdin teitä omalla kädelläni.
22. Joka ei Herraa Jesusta Kristusta rakasta, se olkoon anatema maranata.
23. Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne!
24. Minun rakkauteni olkoon kaikkein teidän kanssanne Kristuksessa Jesuksessa! Amen!

P. PAAVALIN 2 EPISTOLA KORINTILAISILLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja Timoteus veli, Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, ja kaikille pyhille, jotka koko Akajassa ovat:
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, laupiuden Isä, ja kaiken lohdutuksen Jumala!
4. Joka meitä lohduttaa kaikessa meidän vaivassamme, että me taitaisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa vaivassa ovat, sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä lohduttaa.
5. Sillä niinkuin Kristuksen kärsimys on paljo tullut meidän päällemme, niin myös meille tulee paljo lohdutusta Kristuksen kautta.
6. Mutta jos meitä vaivataan, niin se tapahtuu teille lohdutukseksi ja autuudeksi, joka vaikuttaa niiden vaivain kärsivällisyydessä, joita myös me kärsimme, eli jos meitä lohdutetaan, niin se tulee teille lohdutukseksi ja autuudeksi; ja meidän toivomme on vahva teistä:
7. Että me tiedämme, että niinkuin te olette kärsimisessä osalliset, niin te myös tulette lohdutuksesta osalliseksi.
8. Sillä emme tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, meidän vaivaamme, joka meille Asiassa tapahtui: että me olimme sangen suuresti rasitetut ylitse meidän voimamme, niin että me jo meidän hengestämme epäilimme.
9. Mutta me itsellämme juuri niin päätimme, että meidän piti kuoleman, ettei meidän pitäisi itse päällemme uskaltaman, vaan Jumalan päälle, joka kuolleetkin herättää,
10. Joka meitä niin suuresta kuolemasta päästi ja päästää; ja me turvaamme hänen päällensä, että hän tästedeskin meitä päästää,
11. Ynnä myös teidän rukoustenne avulla meidän edestämme, että meidän tähtemme, siitä lahjasta, joka meille annettu on, pitäis monelta ihmiseltä kiitos tehtämän.
12. Sillä se on meidän kerskauksemme, nimittäin meidän omantuntomme todistus, että me yksinkertaisuudessa ja Jumalan vakuudessa, ei lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa olemme maailmassa vaeltaneet, mutta enimmästi teidän tykönänne.

13. Sillä emmepä me muuta teille kirjoita, vaan sitä, mitä te luette eli myös tiedätte; mutta minä toivon, että te myös loppuun asti tiedätte.
14. Niinkuin te puolittain meidät tietäneet olette, että me olemme teidän kerskaamisenne, niinkuin tekin meidän kerskauksemme Herran Jesuksen päivänä olette.
15. Ja senkaltaisella uskalluksella tahdoin minä ennen tulla teidän tykönne, että te toisen kerran olisitte saaneet minulta jonkun hyvän työn,
16. Ja minä olisin vaeltanut teidän kauttanne Makedoniaan, ja Makedoniasta teidän tykönne takaperin tullut, ja niin teiltä Juudeaan johdatetuksi.
17. Koska minä tätä ajattelin, lienenkö minä sen tehnyt hempeydestä? Eli ovatko minun aivoitukseni, joita minä aivon, lihalliset? että minun tykönäni olis niin, niin, ja ei, ei.
18. Mutta Jumala on vakaa, ettei meidän puheemme ole teille niin ja ei ollut.
19. Sillä Jumalan Poika, Jesus Kristus, joka teidän seassanne meiltä saarnattu on, nimittäin minulta ja Silvanukselta ja Timoteukselta, ei ollut niin ja ei, vaan oli hänessä niin.
20. Sillä kaikki Jumalan lupaukset ovat niin hänessä ja ovat amen hänessä, Jumalan kunniaksi meidän kauttamme.
21. Mutta Jumala on se, joka meitä teidän kanssanne Kristuksessa vahvistaa, ja on meitä voidellut,
22. Joka myös on meitä lukinnut, ja antoi Hengen pantiksi meidän sydämiimme.
23. Mutta minä rukoilen Jumalaa todistajaksi sieluni päälle, että minä olen säästänyt teitä, etten minä vielä ole Korintoon tullut.
24. Ei niin, että me hallitsisimme teidän uskoanne, vaan me olemme auttajat teidän iloonne, sillä te seisotte uskossa.

2 LUKU

1. Mutta sitä minä olen itselläni aikonut, etten minä taas murheella teidän tykönne tulisi.
2. Sillä jos minä teidät murheeseen saatan, kukas minua ilahuttaa, vaan se, joka minulta on murheelliseksi tehty?
3. Ja sen minä olen teille kirjoittanut, etten minä tultuani saisi niistä murhetta, joista minun tulis ilo saada; sillä minulla on senkaltainen uskallus kaikkein teidän tykönne, että minun iloni kaikkein teidän ilonne on.
4. Sillä minä kirjoitin teille suuressa vaivassa ja sydämen kivussa, monilla kyyneleillä, ei, että teidän pitäis murehtiman, vaan että te ymmärtäisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teidän kohtaanne.

5. Jos joku on murheen matkaan saattanut, ei hän ole minua murheelliseksi saattanut, vaan puolittain, etten minä teitä kaikkia rasittaisi.
6. Mutta kyllä siinä on, että se monelta niin rangaistu on:
7. Että te tästedes sitä enemmän häntä armahtaisitte ja lohduttaisitte, ettei hän uppoaisi ylönpalttisessa murheessa.
8. Sentähden neuvon minä teitä, että te hänen kohtaansa rakkautta osoittaisitte;
9. Sillä sentähden minä myös olen kirjoittanut, koetellakseni teitä, jos te olette kaikkiin kuuliaiset,
10. Mutta joille te jotain anteeksi annatte, sen minä myös anteeksi annan; sillä jolle minä jotain anteeksi annoin, sen minä anteeksi annoin teidän tähtenne Kristuksen puolesta, ettemme saatanalta voitetuksi tulisi;
11. Sillä eipä meiltä ole salattu, mitä hänen mielessänsä on.
12. Mutta kuin minä tulin Troadaan Kristuksen evankeliumia saarnaamaan, ja minulle avattiin ovi Herrassa, niin ei minulla ollut yhtään lepoa hengessäni, etten minä Titusta minun veljeäni löytänyt.
13. Mutta kuin minä olin heidän hyvästi jättänyt, menin minä sieltä Makedoniaan.
14. Mutta kiitetty olkoon Jumala, joka aina antaa meille voiton Kristuksessa, ja julistaa joka paikassa hänen tuntemisensa hajun meidän kauttamme!
15. Sillä me olemme Jumalalle yksi hyvä haju Kristuksessa, sekä niiden seassa, jotka autuaaksi tulevat, että myös niiden seassa, jotka hukkuvat;
16. Näille tosin surman haju kuolemaksi, mutta toisille elämän haju elämäksi: ja kuka on nyt tähän kelvollinen?
17. Sillä emmepä me ole senkaltaiset kuin muutamat, jotka Jumalan sanaa myyskentelevät; vaan vakuudesta ja niinkuin Jumalasta me puhumme Jumalan kasvoin edessä, Kristuksessa.

3 LUKU

1. Rupeemmeko me siis itsiämme taas kehumaan? eli tarvitsemmeko me, niinkuin muutamat, kiitoskirjaa teidän tykönne, eli kiitoskirjaa teiltä?
2. Te olette meidän kirjamme, meidän sydämiimme kirjoitetut, joka kaikilta ihmisiltä tunnetaan ja luetaan.
3. Ja te olette ilmoitetut, että te Kristuksen lähetyskirja olette, meidän palveluksemme kautta valmistettu, ei pläkillä kirjoitettu, vaan elävän Jumalan hengellä, ei kivisiin tauluihin, vaan lihallisiin sydämen tauluihin.
4. Mutta senkaltainen uskallus on meillä Kristuksen kautta Jumalan puoleen.
5. Ei niin, että me olemme itse meistämme soveliaat jotakin ajattelemaan, niinkuin itse meistämme, vaan

jos me olemme johonkuhun soveliaat, niin on se Jumalalta,
6. Joka meitä soveliaiksi tehnyt on Uuden Testamentin virkaa pitämään, ei puustavin, vaan Hengen; sillä puustavi kuolettaa, vaan Henki tekee eläväksi.
7. Mutta jos sillä viralla, joka puustavin kautta kuolettaa ja kiviin kuvattu oli, oli senkaltainen kirkkaus, niin ettei Israelin lapset taitaneet katsoa Moseksen kasvoihin, hänen kasvoinsa kirkkauden tähden, joka kuitenkin katoo:
8. Miksi ei siis paljoa enemmin sillä viralla, joka hengen antaa, pitäisi kirkkaus oleman?
9. Sillä, jos viralla, joka kadotuksesta saarnaa, kirkkaus oli, paljoa enemmin sillä viralla, joka vanhurskaudesta saarnaa, on ylönpalttinen kirkkaus;
10. Sillä se toinen, joka kirkastettu oli, ei ole ensinkään kirkkaudeksi luettava, sen ylönpalttisen kirkkauden suhteen.
11. Sillä jos sillä oli kirkkaus, joka katoo, paljoa enemmin on sillä kirkkaus, joka pysyy.
12. Että meillä siis senkaltainen toivo on, niin me puhumme rohkiasti,
13. Ja emme tee niinkuin Moses, joka kasvoillensa peitteen pani, ettei Israelin lapset taitaneet sen loppua katsoa, joka katoo.
14. Vaan heidän taitonsa olivat paatuneet. Sillä tähän päivään asti, kuin vanhaa Testamenttia luetaan, pysyy se peite ottamatta pois, joka Kristuksessa lakkaa.
15. Mutta tähän päivään asti, kuin Mosesta luetaan, riippuu se peite heidän sydämensä edessä.
16. Mutta kuin he palajavat Herran puoleen, niin peite otetaan pois.
17. Sillä Herra on Henki; mutta kussa Herran Henki on, siinä on vapaus.
18. Mutta me kaikki avoimilla kasvoilla Herran kirkkautta katselemme, niinkuin peilissä, ja me muutetaan siihen kuvaan kirkkaudesta niin kirkkauteen niinkuin Herran Hengestä.

4 LUKU

1. Sentähden, että meillä senkaltainen virka on, sen jälkeen kuin armo meidän kohtaamme tapahtunut on, niin emme suutu,
2. Vaan vältämme salaiset häpiät ja emme vaella kavaluudella, emmekä petoksella Jumalan sanaa turmele, vaan me ilmoitamme totuuden ja meitämme julkisesti kaikkein ihmisten omaatuntoa kohtaan Jumalan edessä osoitamme.
3. Jos nyt meidän evankeliumimme on peitetty, niin se on niille peitetty, jotka kadotetaan,

4. Joissa tämän maailman jumala on uskottomain taidot soaissut, ettei evenkeliumin paiste heille pitäisi Kristuksen kirkkaudesta valistaman, joka on Jumalan kuva.
5. Sillä emme itse meistämme saarnaa, vaan Kristuksesta Jesuksesta, että hän on Herra; mutta me olemme teidän palvelianne Jesuksen tähden.
6. Että Jumala, joka käski valkeuden pimeydestä paistaa, se paisti tunnon valkeuden meidän sydämissämme Jumalan kirkkaudesta Jesuksen Kristuksen kasvoissa.
7. Mutta meillä on tämä tavara savisissa astioissa, että se ylönpalttinen voima pitää oleman Jumalalta ja ei meistä.
8. Meillä on joka paikassa ahdistus, mutta emme sitä sure: meillä on pakko, mutta emme epäile.
9. Me kärsimme vainoa, mutta ei meitä anneta ylön; me painetaan alas, mutta emme huku.
10. Me viemme ympäri aina Herran Jesuksen kuoleman meidän ruumiissamme, että Herran Jesuksen elämäkin meidän ruumiissamme ilmoitettaisiin.
11. Sillä me, jotka elämme, annetaan ylön aina kuolemaan Jesuksen tähden, että Jesuksen elämäkin meidän kuolevaisessa lihassamme ilmoitettaisiin.
12. Sentähden on kuolema meissä voimallinen, mutta teissä elämä.
13. Mutta että meillä on yksi uskon henki, niinkuin kirjoitettu on: minä uskoin, sentähden minä puhuin; niin me myös uskomme, ja sentähden me myös puhumme,
14. Ja tiedämme sen, että joka Herran Jesuksen herätti, hän meidätkin Jesuksen kautta herättää ja asettaa meitä teidän kanssanne.
15. Sillä kaikki teidän tähtenne tapahtuu, että se ylönpalttinen armo monen kiitoksen kautta runsaasti Jumalan ylistykseksi tulis.
16. Sentähden emme väsy; sillä vaikka meidän ulkonainen ihminen turmellaan, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistetaan;
17. Sillä meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, saattaa meille ijankaikkisen ja määrättömän kunnian:
18. Jotka emme näkyväisiä katso, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajalliset, mutta näkymättömät ijankaikkiset.

5 LUKU

1. Sillä me tiedämme, että jos tämän majan meidän maallinen huone puretaan, meillä olevan rakennuksen Jumalalta, huoneen, ei käsillä tehdyn, joka on ijankaikkinen taivaissa;

2. Jota me myös huokaamme, ikävöiden, että me meidän majallamme, joka taivaasta on, puetetuksi tulisimme,
3. Jos me muutoin puetettuna, ja ei alasti löydettäisiin.
4. Sillä me, jotka tässä majassa olemme, huokaamme, että me rasitetut olemme, jossa emme tahdo riisuttuna, vaan puetettuna olla, että se kuolevainen elämältä nieltäisiin.
5. Mutta joka meitä siihen valmistaa, se on Jumala, joka myös Hengen on meille pantiksi antanut.
6. Niin me olemme sentähden aina hyvässä turvassa ja tiedämme, että niinkauvan kuin me ruumiissa asumme, niin me olemme kaukana Herrasta.
7. (Sillä me vaellamme uskossa ja emme katsomisessa.)
8. Mutta meillä on turva, ja paljo halaamme enemmin olla kaukana pois ruumiista ja mennä asumaan Herran tykö.
9. Sentähden, joko me kotona olemme eli ulkona vaellamme, niin me ahkeroitsemme siitä, että me hänelle kelpaisimme.
10. Sillä meidän kaikkein pitää ilmestymän Kristuksen tuomio-istuimen eteen, että jokainen sais senjälkeen mitä hän ruumiissansa tehnyt on, olkoon se hyvä eli paha.
11. Että me siis tiedämme, että Herraa pitää peljättämän, niin me neuvomme ihmisiä, mutta Jumalalle olemme me julkiset: kuitenkin minä toivon, että me olemme myös julki teidänkin omassatunnossanne.
12. Emme taas kerskaa itsiämme teidän edessänne; vaan me annamme teille tilan kerskataksenne meistä, että teilläkin olis kerskaamista niitä vastaan, jotka itsiänsä kasvoin jälkeen kerskaavat ja ei sydämen jälkeen.
13. Sillä jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme, eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme.
14. Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä,
15. Että me sen niin pidämme, että jos yksi on kuollut kaikkein edestä, niin he kaikki ovat kuolleet, ja hän on sentähden kaikkein edestä kuollut, että ne, jotka elävät, ei nyt enään eläisi itsellensä, vaan hänelle, joka heidän edestänsä kuollut ja noussut on ylös.
16. Sentähden emme tästedes lihan puolesta ketään tunne. Ja jos me olemme Kristuksen lihan puolesta tunteneet, niin emme kuitenkaan silleen tunne.
17. Sentähden jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale; sillä vanhat ovat kadonneet, katso, kaikki ovat uudeksi tulleet.
18. Mutta ne kaikki ovat Jumalasta, joka meitä on itse kanssansa sovittanut Jesuksen Kristuksen kautta, ja

antoi meille viran sovinnosta saarnata.
19. Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kanssansa, ja ei lukenut heille heidän syntiänsä, ja on meissä sovintosaarnan säätänyt.
20. Niin olemme me Kristuksen puolesta käskyläiset; sillä Jumala neuvoo meidän kauttamme. Niin me rukoilemme siis Kristuksen puolesta, että te Jumalan kanssa sovitte.
21. Sillä hän on sen, joka ei mitään synnistä tietänyt, meidän edestämme synniksi tehnyt, että me hänessä tulisimme siksi vanhurskaudeksi, joka Jumalan edessä kelpaa.

6 LUKU

1. Mutta me niinkuin apulaiset neuvomme teitä, ettette Jumalan armoa hukkaan ottaisi.
2. Sillä hän sanoo: minä olen otollisella ajalla sinua kuullut ja olen sinua autuuden päivänä auttanut. Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on autuuden päivä.
3. Älkäämme kellenkään jossakussa pahennusta antako, ettei meidän virkaamme laitettaisi;
4. Vaan osoittakaamme meitämme kaikissa asioissa niinkuin Jumalan palveliat: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, suruissa,
5. Haavoissa, vankiuksissa, kapinoissa, töissä, valvomisissa, paastoissa,
6. Puhtaassa elämässä, taidossa, pitkämielisyydessä, suloisuudessa, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa.
7. Totuuden sanassa, Jumalan väessä vanhurskauden sota-aseiden kautta oikialla ja vasemmalla puolella,
8. Kunnian kautta ja pilkan, panetuksen ja kiitoksen kautta, niinkuin vietteliät ja kuitenkin vakaat,
9. Niinkuin tuntemattomat ja kuitenkin tutut, niinkuin kuolevaiset ja katso, me elämme, niinkuin rangaistut ja ei kuitenkaan tapetut,
10. Niinkuin murheelliset ja kuitenkin aina iloiset, niinkuin köyhät, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekeväiset, niinkuin ne, joilla ei mitään ole ja joiden kuitenkin kaikki omat ovat.
11. Te Korintilaiset! meidän suumme on hänensä avannut teidän kohtaanne, meidän sydämemme on levinnyt.
12. Ette ole ahtaalla meissä; mutta itse teissänne te ahtaalla olette.
13. Minä sanon niinkuin lapsilleni, että te myös minua vastaan teitänne niin asettaisitte, ja levittäkäät teitänne.
14. Älkäät vetäkö ijestä epäuskoisten kanssa; sillä mitä oikeuden on vääryyden kanssa tekemistä? eli mitä

osallisuutta on valkeudella pimeyden kanssa?
15. Ja mikä sovinto on Kristuksella belialin kanssa? taikka mikä osa on uskovaisella uskottoman kanssa?
16. Eli kuinka Jumalan templi sopii epäjumalain kanssa? Sillä te olette elävän Jumalan templi, niinkuin Jumala sanoo: minä tahdon heissä asua ja heissä vaeltaa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani.
17. Sentähden paetkaat heidän seastansa ja eroittakaat teitänne, sanoo Herra: ja älkäät saastaiseen ruvetko, ja niin minä korjaan teitä,
18. Ja olen teidän Isänne, ja teidän pitää oleman minun poikani ja tyttäreni, sanoo kaikkivaltias Herra.

7 LUKU

1. Että meillä nyt senkaltaiset lupaukset ovat, minun rakkaani, puhdistakaamme siis itsemme kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta, täyttäin pyhyyttä Jumalan pelvossa.
2. Ottakaat meitä vastaan: emme kellenkään vääryyttä tehneet, emme ketään turmelleet, emme keneltäkään mitään vaatineet.
3. Senkaltaista en sano minä teille kadotukseksi; sillä minä olen ennen sanonut, että te olette meidän sydämessämme ynnä kuolla ja ynnä elää.
4. Minä puhun teille suurella rohkeudella, minä kerskaan paljon teistä, minä olen lohdutuksella täytetty, minä olen ylönpalttisessa ilossa kaikessa meidän vaivassamme.
5. Sillä kuin me Makedoniaan tulimme, ei meidän lihallamme ollut yhtään lepoa, vaan kaikissa paikoissa olimme me vaivatut, ulkona sota, sisällä pelko.
6. Mutta Jumala, joka nöyriä lohduttaa, hän lohdutti meitä Tituksen tulemisella,
7. Vaan ei ainoastaan hänen tulemisellansa, mutta myös sillä lohdutuksella, jonka hän teiltä saanut oli, ja ilmoitti meille teidän halunne, teidän itkunne ja teidän kiivautenne minusta, niin että minä vielä enemmin ihastuin.
8. Sillä jos minä lähetyskirjallani saatinkin teitä murheesen, enpä minä sitä kadu, ehkä minä olisin katunut; sillä minä näen sen lähetyskirjan teitä hetken aikaa murheessa pitäneen.
9. Nyt minä iloitsen, en siitä, että te murheissa olitte, vaan että te olitte murheissa parannukseksi; sillä te olitte murheelliset Jumalan mielen jälkeen, ettei teillä meistä missään vahinkoa olis.
10. Sillä se murhe, joka Jumalan mielen jälkeen tapahtuu, saattaa katumisen autuudeksi, jota ei yksikään kadu; mutta maailman murhe saattaa kuoleman.

11. Sillä katso, että te olitte Jumalan mielen jälkeen murheelliset, kuinka suuren ahkeruuden se on teissä vaikuttanut! Ja tosin edesvastauksen, närkästyksen, pelvon, ikävöitsemisen, kiivauden ja koston. Te olette kaikissa teitänne puhtaiksi osoittaneet tässä asiassa.
12. Sentähden vaikka minä teille kirjoitin, niin ei se ole kuitenkaan sen tähden tapahtunut, joka rikkonut oli, eikä sen tähden, jolle vääryys tehtiin, mutta sentähden, että teidän ahkeruutenne meidän kohtaamme Jumalan edessä julkiseksi tulis.
13. Sentähden me olemme saaneet lohdutuksen, että tekin olette lohdutetut. Mutta vielä enemmin iloitsimme me Tituksen ilosta; sillä hänen henkensä oli teiltä kaikilta virvoitettu.
14. Ja mitä minä hänen edessänsä teistä kerskannut olen, en minä sitä häpee; vaan niinkuin kaikki ovat todet, mitkä minä teille puhunut olen, niin on myös meidän kerskauksemme Tituksen edessä todeksi tullut.
15. Ja hänellä on sangen suuri sydämellinen halu teidän puoleenne, kuin hän kaikkein teidän kuuliaisuutenne muistaa, kuinka te pelvolla ja vavistuksella häntä otitte vastaan.
16. Minä siis iloitsen, että minä kaikissa asioissa teihin taidan luottaa.

8 LUKU

1. Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, Jumalan armon, joka Makedonian seurakuntiin annettu on;
2. Sillä heidän ilonsa oli ylönpalttinen, kuin heitä monen vaivan kautta koeteltiin, ja vaikka he sangen köyhät olivat, ovat he kuitenkin runsaasti kaikessa yksinkertaisuudessa antaneet.
3. Sillä he olivat kaikesta voimastansa (sen minä todistan) ja ylitsekin voimansa hyväntahtoiset,
4. Ja meitä suurella ahkeruudella rukoilivat, että me ottaisimme vastaan sen hyvän työn ja sen palveluksen osallisuuden, joka pyhäin varaksi koottu oli.
5. Ja ei niinkuin me toivoimme, vaan he antoivat itsensä ensisti Herralle ja (sitte) meille Jumalan tahdon kautta.
6. Että meidän pitäis Titusta neuvoman, että, niinkuin hän oli ennen ruvennut, hänen pitäis senkaltaisen hyvän työn niin teidän seassanne päättämän;
7. Mutta niinkuin te olette kaikissa rikkaat, uskossa ja sanassa, ja taidossa ja kaikkinaisessa ahkeruudessa, ja teidän rakkaudessanne meidän kohtaamme, (niin sovittakaat siis), että te myös tässä armossa rikkaat olisitte.
8. Enpä minä vaatimisesta sitä sano, vaan muiden ahkeruudesta koettelen minä myös teidän rakkautenne

vakuutta.
9. Sillä te tiedätte meidän Herran Jesuksen Kristuksen armon, että hän rikkaana ollessansa tuli kuitenkin teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyytensä kautta rikkaaksi tulisitte.
10. Minun neuvoni minä tästä annan; sillä se on teille hyödyllinen, että te olette ennen ruvenneet ei ainoasti sitä tekemään, vaan jo menneenä vuonna tahdoitte sitä.
11. Täyttäkäät siis nyt se työ, jonka te rupesitte, että niinkuin tahto valmis oli, te myös sen voimanne perästä täyttäisitte.
12. Sillä jos joku edellä mielellinen on, niin hän on otollinen varansa jälkeen, ja ei sen jälkeen, joka ei hänellä ole.
13. Ei niin luullen, että muilla pitää oleman huojennus ja teillä ahdistus, vaan että se tasan olis, niin palvelkaan teidän rikkautenne heidän köyhyyttänsä tällä ajalla,
14. Että myös heidän rikkautensa teidän puuttumistanne palvelis, että tasan tapahtuis,
15. Niinkuin kirjoitettu on: joka paljon kokosi, ei hänellä ollut liiaksi, ja joka vähän kokosi, ei häneltä mitään puuttunut.
16. Mutta Jumalan olkoon kiitos, joka senkaltaisen ahkeruuden antoi Tituksen sydämeen teidän tähtenne!
17. Sillä hän otti sen neuvon hyväksi, ja tosin oli sitä ahkerampi, että hän läksi mielellänsä teidän tykönne.
18. Mutta me olemme hänen kanssansa lähettäneet veljen, jota evankeliumissa kiitetään kaikissa seurakunnissa.
19. (Mutta ei se ainoasti, vaan hän on myös säätty seurakunnilta meidän matkakumppaniksemme tämän armon kanssa, joka meidän kauttamme Herran kunniaksi toimitetaan, ja teidän hyvän tahtonne koettelemiseksi,)
20. Karttain sitä, ettei kenkään meitä panettelisi senkaltaisen rikkaan avun puolesta, joka meidän kauttamme toimitetaan.
21. Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä kunniallinen on, ei ainoasti Herran edessä, vaan myös ihmisten edessä.
22. Ja me olemme heidän kanssansa lähettäneet meidän veljemme, jonka me monessa olemme usiasti koetelleet, että hän ahkera on, ja vielä nyt paljoa ahkerampi, suurella uskalluksella, joka on teidän tykönne,
23. Sekä Tituksen puolesta, joka minun kumppanini on ja apulaiseni teidän seassanne, että myös meidän veljeimme tähden, jotka ovat seurakuntain apostolit, Kristuksen kunnia.
24. Osoittakaat siis teidän rakkautenne merkki ja meidän kerskaamisemme teistänne niitä kohtaan, julkisesti seurakunnankin edessä.

9 LUKU

1. Sillä siitä avusta, joka pyhille annetaan, ei tarvitse minun teille kirjoittaa.
2. Sillä minä tiedän teidän hyvä tahtonne, jota minä teidän tähtenne kehun Makedonialaisille, että Akaja on ollut jo ajastajan valmis ja että te olette monta siihen kiivaudellanne kehoittaneet.
3. Kuitenkin minä olen tämän veljen sentähden lähettänyt, ettei meidän kerskaamisemme teistä tässä asiassa tyhjäksi tulisi, että (niinkuin minä sanoin) te valmiit olisitte,
4. Ettemme, jos Makedonialaiset minun kanssani tulevat, ja ei löydä teitä valmiina, me silloin (en minä sano: te) senkaltaisesta kerskauksesta häpiään tulisi.
5. Sentähden näin minä tarpeelliseksi veljiä neuvoa, että he ensin menevät teidän tykönne ja edellä valmistavat teidän ennen luvatun hyvän lahjanne, että se valmis olis, niinkuin hyvä teko ja ei niinkuin vaatimus.
6. Mutta sen minä sanon: joka tiiviisti kylvää, sen pitää myös tiiviisti niittämän, joka siunauksessa kylvää, sen pitää myös siunauksessa niittämän,
7. Kukin sydämensä ehdon jälkeen, ei ylönmielin eli vaatein; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa.
8. Mutta Jumala on väkevä niin sovittamaan, että kaikkinainen armo teidän seassanne ylönpalttiseksi tulis, että teillä kaikissa aina yltäkyllä olis, ja olisitte rikkaat kaikkiin hyviin töihin;
9. (Niinkuin kirjoitettu on: hän on hajoittanut ja antanut köyhille: hänen vanhurskautensa pysyy ijankaikkisesti.
10. Mutta joka siemenen kylväjälle antaa, hän teillekin antaa leivän syödäksenne, ja lisää teidän siemenenne, ja kasvattaa teidän vanhurskautenne hedelmän,)
11. Että te kaikissa rikkaaksi tulisitte, kaikella yksinkertaisuudella, joka meidän kauttamme Jumalalle kiitoksen vaikuttaa.
12. Sillä tämän viran palvelus ei ainoastaan täytä sitä, mikä pyhiltä puuttuu, vaan on siihen yltäkylläinen, että moni kiittää Jumalaa,
13. (Tämän palveluksen koettelemuksen kautta ylistäin Jumalaa teidän nöyrän tunnustuksenne tähden Kristuksen evankeliumissa, ja myös teidän yksinkertaisen tasajaon tähden, heidän ja kaikkein kohtaan,)
14. Ja heidän rukouksissansa teidän edestänne, jotka teitä ikävöitsevät, sen ylönpalttisen Jumalan armon tähden, joka teissä on.
15. Mutta kiitos olkoon Jumalan hänen sanomattoman lahjansa edestä!

10 LUKU

1. Mutta minä Paavali neuvon teitä Kristuksen siveyden ja vakuuden tähden, minä, joka teidän tykönänne ollessani kehno olen, vaan poissa ollessani olen rohkia teitä vastaan.
2. Mutta minä rukoilen teitä, ettei minua vaadittaisi rohkiaksi tykönä ollessani, niinkuin minulla luullaan rohkeus muutamia vastaan olevan, jotka meidän luulevat lihan jälkeen vaeltavan.
3. Sillä ehkä me lihassa vaellamme, emmepä me sentähden lihan jälkeen sodi.
4. Sillä meidän sota-aseemme ei ole lihalliset, vaan väkevät Jumalan edessä kukistamaan varjeluksia.
5. Ja me maahan lyömme aivoitukset ja kaiken korkeuden, joka hänensä korottaa Jumalan tuntemista vastaan, ja vangiksi otamme kaiken ajatuksen Kristuksen kuuliaisuuden alle,
6. Ja olemme valmiit kostamaan kaikkea kovakorvaisuutta, kuin teidän kuuliaisuutenne täytetään.
7. Katsotteko te niiden jälkeen, mitkä silmäin edessä ovat? Jos joku uskaltaa sen päälle, että hän on Kristuksen oma, se ajatelkaan itsellänsä, että niinkuin hän on Kristuksen oma, niin olemme mekin Kristuksen omat.
8. Sillä jos minä vielä enemmän kerskaisin meidän vallastamme, jonka Herra meille antanut on teidän parannukseksenne, ja ei kadotukseksenne, enpä minä häpeäisi,
9. Etten minä näkyisi teitä lähetyskirjoilla peljättäväni.
10. Sillä lähetyskirjat (sanovat he) ovat raskaat ja väkevät, mutta ruumiillinen läsnäolemus on heikko ja puhe on ylönkatsottu.
11. Senkaltainen ajatelkaan, että niinkuin me olemme lähetysvirkain kautta sanoissa poissa-ollessamme, niin me myös olemme itse työllä läsnä-ollessamme.
12. Sillä emmepä me rohkene meitämme lukea eli verrata niihin, jotka itsiänsä ylistävät; mutta että he itse heillänsä heitänsä mittaavat ja pitävät ainoastaan itse heistänsä, niin ei he mitään ymmärrä.
13. Mutta emme meitämme kerskaa ylitse määrän, vaan ainoastaan kohtuullisen määrätyn mitan jälkeen, jonka Jumala meille mitannut on, joka myös teihinkin ulottuu.
14. Sillä emmepä me itsiämme leviämmältä anna ulos kuin sopii, niinkuin emme oliskaan teihin ulottuneet; sillä me olemme jo hamaan teidän tykönne Kristuksen evankeliumilla tulleet.
15. Ja emme kerskaa meitämme ylitse määrän vieraissa töissä; vaan me toivomme, kuin teidän uskonne kasvaa teissä, että mekin meidän määrämme jälkeen tahdomme levitä yltäkylläisesti,
16. Evankeliumia saarnaamaan niille, jotka tuolla puolen teitä asuvat: emmekä meitämme kerskaa niistä, jotka vieraan mitan jälkeen valmistetut ovat.

17. Mutta joka kerskaa, se kerskatkaan Herrassa;
18. Sillä joka itsiänsä kiittää, ei se ole koeteltu, vaan se, jota Herra kiittää.

11 LUKU

1. Oi jospa te vähänkin minun tyhmyyttäni kärsisitte! Ja tosin te minua kärsitte.
2. Sillä minä kiivaan teitä Jumalan kiivaudella. Sillä minä olen teitä kihlannut yhdelle miehelle, että minä puhtaan neitseen Kristukselle tuottaisin.
3. Mutta minä pelkään, että niinkuin kärme vietteli Evan kavaluudellansa, niin myös teidän taitonne turmellaan siitä yksinkertaisuudesta, joka on Kristuksessa.
4. Sillä jos se, joka teidän tykönne tulee, toisesta Jesuksesta teille saarnaa, josta emme saarnanneet, taikka jos te toisen hengen saatte, jota ette ole saaneet, eli toisen evankeliumin, jota ette ole ottaneet vastaan, niin te sen oikein kärsitte.
5. Sillä minä arvaan, etten minä ole ollut halvempi niitä kaikkein korkeimpia apostoleita.
6. Ja ehkä minä olen puheessa yksinkertainen, niin en minä ole tiedossa yksinkertainen; kuitenkin olemme me kyllä kaikille teille tiettävät.
7. Eli olenko minä syntiä tehnyt, että minä olen itseni alentanut, että te ylennettäisiin, että minä olen teille Jumalan evankeliumia ilman palkkaa ilmoittanut?
8. Ja olen muut seurakunnat ryöstänyt, ja heiltä palkan ottanut, jolla minä teitä palvelin? Ja kuin minä olin teidän tykönänne ja minulta jotakin puuttui, enpä minä ketään rasittanut.
9. Sillä mitä minulta puuttui, sen veljet täyttivät, jotka Makedoniasta tulivat. Ja niin minä pidin itseni kaikissa, etten minä kenenkään kuormana ollut, ja tahdon vieläkin minuni niin pitää.
10. Niin totta kuin Kristuksen totuus minussa on, niin ei tämä kerskaus pidä minulta Akajan maakunnissa otettaman pois.
11. Minkätähden? Senkötähden, etten minä teitä rakasta? Sen Jumala tietää.
12. Mutta mitä minä teen, sen minä tahdon tehdä, että minä heiltä tilan ottaisin pois, jotka etsivät tilaa kerskata, että he ovat niin kuin me.
13. Sillä senkaltaiset väärät apostolit ja petolliset työntekijät teeskelevät itsensä Kristuksen apostoleiksi.
14. Ei myös ihmekään ole; sillä itse saatana muuttaa itsensä valkeuden enkeliksi.
15. Ei siis se ole suuri, jos myös hänen palveliansa itsensä asettelevat niinkuin he olisivat vanhurskauden

saarnaajat, joiden loppu pitää oleman heidän töittensä perään.
16. Taas sanon minä, ettei yhdenkään pidä minua tyhmäksi luuleman; vaan ellei niin ole, niin ottakaat minua vastaan niinkuin tyhmääkin, että minä myös vähä kerskaisin.
17. Sitä mitä minä nyt puhun, en minä puhu niinkuin Herrassa, vaan niinkuin tyhmyydessä, että me nyt kerskaamaan ruvenneet olemme.
18. Koska moni kerskaa lihan jälkeen, niin minäkin tahdon kerskata.
19. Sillä te kärsitte mielellänne tyhmiä, että te viisaat olette.
20. Te kärsitte, jos joku teitä orjuuteen vaatii, jos joku teitä syö, jos joku teiltä jotakin ottaa, jos joku itsensä korottaa, jos joku teitä lyö kasvoille.
21. Sen minä sanon häväistyksen tähden, niinkuin me heikot olisimme: mihinkä joku uskaltaa, (minä puhun tyhmyydessä,) siihen minäkin uskallan.
22. He ovat Hebrealaiset, minä myös. He ovat Israelilaiset, minä myös. He ovat Abrahamin siemen, minä myös.
23. He ovat Kristuksen palveliat, (minä puhun tyhmästi,) paljoa enemmin minä olen. Minä olen enemmän työtä tehnyt. Minä olen enemmän haavoja kärsinyt. Minä olen useammin vankina ollut. Usein olen kuoleman hädässä ollut.
24. Juudalaisilta olen minä viidesti neljäkymmentä haavaa saanut, yhtä vailla.
25. Kolmasti olen vitsoilla piesty. Olin kerran kivitetty. Kolmasti olen minä tullut haaksirikkoon. Yön ja päivän olin minä meren syvyydessä.
26. Minä olen usein vaeltanut, minä olen ollut veden hädässä, ryövärien keskellä, hädässä Juudalaisten keskellä, hädässä pakanain keskellä, hädässä kaupungeissa, hädässä korvessa, hädässä merellä, hädässä viekasten veljien seassa,
27. Työssä ja tuskassa, paljossa valvomisessa, nälässä ja janossa, paljossa paastossa, vilussa ja alastomuudessa,
28. Ilman niitä mitkä muutoin tapahtuvat, nimittäin, että minua joka päivä vaivataan ja pidän surun kaikista seurakunnista.
29. Kuka on heikko, ja en minä myös heikoksi tule? Kuka pahoitetaan, ja en minä pala?
30. Että minun pitää nyt kerskaaman, niin minä kerskaan heikkoudestani.
31. Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka olkoon ylistetty ijankaikkisesti! tietää, etten minä valehtele.
32. Damaskussa Aretaan kuninkaan maanvanhin vartioitsi Damaskun kaupunkia ja tahtoi minun ottaa kiinni.

33. Ja minä laskettiin maahan muurin akkunasta korissa, ja pääsin niin hänen käsistänsä.

12 LUKU

1. Ei minun ole hyvää kerskaamisestani; tulen kuitenkin näkyihin ja Herran ilmoituksiin.
2. Minä tunnen ihmisen Kristuksessa ennen neljäätoistakymmentä ajastaikaa, (oliko hän ruumiissa, en minä tiedä, eli oliko hän ulkona ruumiista, en minä sitäkään tiedä; Jumala sen tietää:) se temmattiin ylös hamaan kolmanteen taivaasen.
3. Ja minä tunnen sen ihmisen, (jos hän ruumiissa taikka ulkona ruumiista oli, en minä tiedä; Jumala sen tietää:)
4. Hän temmattiin ylös paradisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ei yhdenkään ihmisen sovi puhua.
5. Siitä minä kerskaan; mutta en minä itsestäni kerskaa, vaan minun heikkoudestani.
6. Sillä jos minä tahtoisin kerskata, niin en minä tekisi tyhmästi; sillä minä tahdon totuuden sanoa. Mutta kuitenkin minä itseni siinä pidätän, ettei joku minua korkiammaksi lukisi, kuin hän minun näkee eli minusta kuulee.
7. Ja ettei ilmoitusten ylönpalttisuus minua ylen paljon korottaisi, on pistin annettu minun lihaani, nimittäin saatanan enkeli, rusikoitsemaan minua, etten minä itsiäni ylen paljon korottaisi.
8. Sentähden olen minä kolmasti Herraa rukoillut, että hän läksis minusta.
9. Ja hän sanoi minulle: tyydy minun armooni; sillä minun voimani on heikoissa väkevä. Sentähden minä mielelläni kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima minussa asuis.
10. Sentähden iloitsen minä heikkoudessa, ylönkatseissa, hädissä, vainoissa ja ahdistuksissa Kristuksen tähden; sillä koska minä heikko olen, niin minä väkeväkin olen.
11. Minä olen tällä kerskaamisella tyhmäksi tullut; te olette minua siihen vaatineet. Sillä minua piti teiltä kiitettämän, etten minä ensinkään vähempi ole kuin korkeimmatkaan apostolit, ehken minä mitään ole.
12. Niin ovat tosin apostolin merkit teidän seassanne tapahtuneet kaikella kärsivällisyydellä, merkeillä, ihmeillä ja voimallisilla töillä.
13. Mitäs te muita seurakuntia huonommat olette, paitsi sitä, etten minä itse teidän kuormananne ollut? Antakaat minulle se vääryys anteeksi.
14. Katso, minä olen valmis kolmannen kerran teidän tykönne tulemaan, ja en tahdo ensinkään teitä rasittaa; sillä enpä minä etsi teidän omaanne, vaan teitä; sillä ei lasten pidä tavaraa kokooman vanhempainsa varaksi, vaan vanhemmat lapsillensa.

15. Mutta mielelläni minä tahdon kuluttaa ja itseni annettaa ulos teidän sieluinne edestä, vaikka te vähän minua rakastatte, joka kuitenkin sangen paljon teitä rakastan.
16. Mutta olkoon sillänsä, etten minä ole teitä raskauttanut; mutta että minä olin kavala, niin minä olen teidät petoksella saavuttanut.
17. Olenko minä keltään mitään vaatinut niiden tähden, jotka minä teille lähettänyt olen?
18. Minä olen Titusta neuvonut, ja lähetin hänen kanssansa yhden veljen: onkos Titus jotakin teiltä vaatinut? Emmekö me ole yhdessä hengessä vaeltaneet? Emmekö me ole yksiä jälkiä myöten käyneet?
19. Luuletteko taas, että me vastaamme edestämme teidän edessänne? Me puhumme Kristuksessa, Jumalan edessä; mutta kaikki nämät, rakkaat veljet, teidän parannukseksenne;
20. Sillä minä pelkään, etten minä tultuani teitä löydä senkaltaisena kuin minä tahdon, ja te myös löydätte minun, ei niinkuin te tahtoisitte: ettei siellä riidat, kateudet, vihat, torat, panetukset, parjaukset, paisumiset ja kapinat olisi:
21. Ettei taas minun palattuani minun Jumalani teidän tykönänne minua nöyryyttäisi ja minun pitäis monen tähden murehtiman, jotka ennen rikkoneet ovat ja ei ole itsiänsä parantaneet siitä saastaisuudesta ja huoruudesta ja haureudesta, jota he tehneet ovat.

13 LUKU

1. Nyt minä kolmannen kerran tulen teidän tykönne. Niin pitää kahden eli kolmen suun kautta kaikkinaiset asiat kiinnitettämän.
2. Minä olen ennenkin sen teille sanonut ja vieläkin edellä sanon, niinkuin toisella kerralla läsnäollessani, ja kirjoitan nyt poissa-ollessani niille, jotka ennen syntiä tehneet olivat, ja muille kaikille, että jos minä sinne tulen, niin en minä säästä,
3. Että te kerran saatte tietää, kuka minussa puhuu, nimittäin Kristus, joka ei suinkaan ole heikko teidän kohtaanne, vaan hän on väkevä teissä.
4. Ja ehkä hän oli ristiinnaulittu heikkoudessa, niin hän kuitenkin elää Jumalan voimassa; sillä myös me olemme heikot hänessä, mutta meidän pitää elämän hänen kanssansa Jumalan voimassa teidän tykönänne.
5. Koetelkaat teitänne, jos te olette uskossa, kokekaat teitänne: eli ettekö te itsiänne tunne, että Jesus Kristus on teissä? ellei niin ole, että te kelvottomat olette.
6. Mutta minä toivon, että te tunnette, ettemme kelvottomat ole.
7. Ja minä rukoilen Jumalaa, ettette mitään pahaa tekisi, ei että me kelvolliseksi näkyisimme, vaan että te

hyvää tekisitte ja me olisimme niinkuin kelvottomat.
8. Sillä emme mitään voi totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta.
9. Mutta me iloitsemme, kuin me heikot olemme ja te voimalliset olette, jota me myös toivotamme, nimittäin teidän täydellisyyttänne.
10. Sentähden minä myös poissa-ollessani näitä kirjoitan, ettei minun pitäisi läsnä-ollessani kova oleman, sen voiman jälkeen, jonka Herra antoi minulle rakennukseksi ja ei kukistukseksi.
11. Viimein, rakkaat veljet, iloitkaat, olkaat täydelliset, lohduttakaat teitänne, olkaat yksimieliset, olkaat rauhalliset, niin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne.
12. Tervehtikäät teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. Kaikki pyhät teitä tervehtivät.
13. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne! Amen.

P. PAAVALIN EPISTOLA GALATALAISILLE

1 LUKU

Paavali, apostoli, (ei ihmisiltä eikä ihmisten kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka hänen kuolleista herättänyt on,)
2. Ja kaikki veljet, jotka minun kanssani ovat, Galatian seurakunnille:
3. Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta!
4. Joka itsensä meidän synteimme edestä antanut on, että hän meitä vapahtais tästä nykyisestä pahasta maailmasta, Jumalan ja meidän Isämme tahdon jälkeen,
5. Jolle olkoon kiitos ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
6. Minä ihmettelen, että te niin pian annatte teitänne kääntää pois siitä, joka teitä Kristuksen armoon kutsunut on, toiseen evankeliumiin,
7. Joka ei muuta ole, vaan että muutamat eksyttävät teitä ja tahtovat Kristuksen evankeliumia toisin kääntää.
8. Mutta ehkä me taikka joku enkeli taivaasta saarnais teille toisin evankeliumia, kuin me olemme teille saarnanneet, se olkoon kirottu!
9. Niinkuin me ennen sanoimme, niin minä vielä sanon: jos joku teille toisin saarnaa evankeliumia, kuin te ottaneet olette, olkoon kirottu!
10. Saarnaanko minä nyt ihmisten eli Jumalan mielen jälkeen? eli pyydänkö minä ihmiselle kelvata? Sillä jos minä tähän asti olisin tahtonut ihmisille kelvata, niin en minä olisi Kristuksen palvelia.
11. Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, ettei se evankeliumi, joka minulta saarnattu on, ole ihmisen jälkeen.
12. Sillä en minä ole sitä ihmiseltä saanut enkä oppinut, vaan Jesuksen Kristuksen ilmoituksesta.
13. Sillä te olette kuulleet minun muinaisen olentoni Juudalaisten tavoissa, kuinka ylönpalttisesti minä Jumalan seurakuntaa vainosin ja hävitin sitä,
14. Ja menestyin Juudalaisten menoissa, ylitse monen minun vertaiseni minun suvussani, ja olin ylen kiivas isäin säätyin tähden.
15. Mutta koska Jumala tahtoi, joka minun oli eroittanut äitini kohdusta, ja armonsa kautta kutsui,

16. Että hän Poikansa minun kauttani ilmoittais, ja minä julistaisin hänen evankeliumin kautta pakanain seassa, niin en minä ensinkään lihan ja veren kautta tutkinut,
17. En myös Jerusalemiin niiden tykö palannut, jotka ennen minua apostolit olivat; vaan menin pois Arabiaan ja palasin jällensä Damaskuun.
18. Sitte kolmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin Pietaria oppimaan ja olin hänen kanssansa viisitoistakymmentä päivää.
19. Mutta en minä muita apostoleita yhtään nähnyt paitsi Jakobia, Herran veljeä.
20. Mutta sen, mitä minä teille kirjoitan, katso, Jumala tietää, etten minä valehtele.
21. Sitte tulin minä Syrian ja Kilikian maakuntiin.
22. Ja minä olin tuntematoin kasvoista niille Juudean seurakunnille, jotka olivat Kristuksessa.
23. Mutta he olivat ainoastaan kuulleet, että se, joka meitä muinen vainosi, hän saarnaa nyt uskoa, jota hän muinen hävitti,
24. Ja kiittivät minun tähteni Jumalaa.

2 LUKU

1. Sitte neljäntoistakymmenen vuoden perästä menin minä taas Barnabaan kanssa ylös Jerusalemiin ja otin Tituksen kanssani,
2. Ja minä menin ylös ilmoituksen jälkeen ja asetin heidän eteensä sen evankeliumin, jota minä pakanain seassa julistan: mutta erinomaisesti niiden eteen, jotka jonakin pidetään, etten minä hukkaan juoksisi elikkä olisi jo juossut.
3. Mutta ei Titustakaan, joka minun kanssani oli, vaadittu itsiänsä ympärileikkauttamaan, vaikka hän Grekiläinen oli.
4. Sillä kuin muutamat väärät veljet tunkeutuivat sisälle, ja jo olivat tulleet sisälle koettelemaan meidän vapauttamme, joka meillä Kristuksessa Jesuksessa on, että he meitä orjuuteen vaatisivat;
5. Emmepä me tosin niille hetkeksikään myöntyneet kuuliaisuuteen, että evankeliumin totuus teidän tykönänne pysyväinen olis.
6. Mutta niihin, jotka jonakin pidetään, minkäkaltaiset he muinen olivat, ei minun mitään tule: ei Jumala katso ihmisen muotoa; sillä ne, jotka jonakin pidetään, ei minulle mitään opettaneet.
7. Vaan sitä vastaan, kuin he näkivät, että minulle evankeliumi esinahan puoleen uskottu oli, niinkuin Pietarille ympärileikkauksen puoleen;

8. (Sillä joka Pietarin kanssa oli voimallinen apostolin virassa ympärileikkauksen seassa, se on minunkin kanssani pakanain seassa voimallinen ollut,)
9. Ja kuin he tunsivat sen armon, joka minulle annettu oli, niin Jakob ja Kephas ja Johannes, jotka patsaina pidettiin, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä ja sopivat niin meidän kanssamme, että meidän pakanain seassa ja heidän ympärileikkauksen seassa saarnaaman piti,
10. Ainoastaan että meidän piti vaivaisia muistaman, jota minä myös olen ahkeroinut tehdä.
11. Mutta kuin Pietari Antiokiaan tuli, niin minä olin julkisesti häntä vastaan, että kanne oli tullut hänen päällensä.
12. Sillä ennenkuin joku Jakobin tyköä tuli, söi hän pakanain kanssa; vaan kuin ne tulivat, vältti hän, ja eroitti itsensä heistä, peljäten niitä, jotka ympärileikkauksesta olivat,
13. Ja muutkin Juudalaiset viekastelivat hänen kanssansa, niin että Barnabaskin vieteltiin heidän ulkokullaisuudellansa.
14. Mutta kuin minä sen näin, ettei he oikein vaeltaneet evankeliumin totuuden jälkeen, sanoin minä Pietarille julkisesti kaikkein kuullen: jos sinä, joka Juudalainen olet, pakanain tavalla elät ja et Juudalaisten, miksis vaadit pakanoita Juudalaisten tavalla elämään?
15. Me jotka olemme Juudalaiset luonnon puolesta ja emme syntiset pakanoista:
16. Että me tiedämme, ettei ihminen lain töiden kautta vanhurskaaksi tule, vaan uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle: niin me myös olemme uskoneet Jesuksen Kristuksen päälle, että me vanhurskaaksi tulemme uskon kautta Kristuksen päälle, ja emme lain töiden kautta, sentähden ettei yksikään liha tule lain töiden kautta vanhurskaaksi.
17. Mutta jos me, koska me tahdomme Kristuksen kautta vanhurskaaksi tulla, löydetään myös itse syntisiksi, onko siis Kristus synnin palvelia? Pois se!
18. Sillä jos minä sitä taas rakennan, jota minä särkenyt olen, niin minä teen itseni ylitsekäyväksi.
19. Mutta minä olen lain kautta laista kuollut pois, että minä Jumalassa eläisin.
20. Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta minä elän, en silleen minä, vaan Kristus elää minussa; sillä jota minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka on minua rakastanut ja antoi itsensä minun edestäni.
21. En minä hylkää Jumalan armoa; sillä jos vanhurskaus tulee laista, niin on Kristus hukkaan kuollut.

3 LUKU

1. Te hullut Galatalaiset! kuka teidät on vimmannut totuutta uskomasta? joiden silmäin eteen Jesus Kristus kirjoitettu oli, teidän seassanne ristiinnaulittu.
2. Sen tahdon minä ainoastaan teiltä tietää: oletteko te Hengen saaneet lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?
3. Oletteko te niin tomppelit? Hengessä te olette alkaneet, tahdotteko te nyt lihassa lopettaa?
4. Oletteko te niin paljon hukkaan kärsineet? Jos se muutoin hukassa on.
5. Joka siis teille hengen antaa ja tekee voimalliset työt teidän seassanne, tekeekö hän sen lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta?
6. Niinkuin Abraham oli Jumalan uskonut, ja se on luettu hänelle vanhurskaudeksi,
7. Niin te myös jo tiedätte, että jotka uskossa ovat, ne ovat Abrahamin lapset.
8. Mutta Raamattu oli sitä jo ennen katsonut, että Jumala pakanatkin uskon kautta vanhurskaaksi tekee; sentähden hän edellä ilmoitti Abrahamille: sinussa (sanoo hän) kaikki pakanat pitää siunatut oleman.
9. Niin tulevat kaikki ne, jotka uskosta ovat, siunatuksi uskovaisen Abrahamin kanssa.
10. Sillä niin monta, jotka lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alla; sillä kirjoitettu on: kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikissa mitä lakiraamatussa kirjoitettu on, että hän niitä tekis.
11. Mutta ettei kenkään vanhurskaaksi tule Jumalan edessä lain kautta, se on tiettävä; sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta.
12. Mutta laki ei ole uskosta, vaan ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä.
13. Mutta Kristus on meitä lunastanut lain kirouksesta, koska hän tuli kiroukseksi meidän edestämme; sillä kirjoitettu on: kirottu on jokainen, joka puussa riippuu,
14. Että Abrahamin siunaus pitäis pakanain ylitse Jesuksessa Kristuksessa tuleman, ja me niin saisimme uskon kautta sen luvatun Hengen.
15. Rakkaat veljet! minä puhun ihmisten tavalla. Ei yksikään riko ihmisen testamenttia, koska se vahvistettu on, eikä siihen mitään lisää.
16. Lupaukset ovat tosin Abrahamille ja hänen siemenellensä annetut; ei hän sano: ja siemenille, niinkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: ja sinun siemenessäs, joka on Kristus.
17. Mutta sen minä sanon: testamenttia, joka Jumalalta on vahvistettu Kristuksen päälle, ei rikota, ettei lupaus turhaan raukeaisi lain kautta, joka sitte neljänsadan ja kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli.
18. Sillä jos perintö on laista, niin ei se silleen ole lupauksesta; mutta Jumala on sen Abrahamille lupauksen kautta lahjoittanut.
19. Mihinkä siis laki? Hän on tullut ylitsekäymisten tähden, siihenasti kuin siemen oli tuleva, jolle lupaus

tapahtunut oli, ja on enkeleiltä asetettu välimiehen käden kautta.
20. Mutta välimies ei ole yhden, vaan Jumala on yksi.
21. Onko siis laki Jumalan lupauksia vastaan? Pois se! Sillä jos laki olis annettu eläväksi tekemään, niin tosin vanhurskaus tulis laista.
22. Mutta Raamattu on kaikki sulkenut synnin alle, että lupaus annettaisiin uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle uskovaisille.
23. Mutta ennenkuin usko tuli, olimme me lain alla kätketyt ja siihen uskoon suljetut, joka piti ilmoitettaman.
24. Niin on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen tykö, että me uskon kautta vanhurskaaksi tulisimme.
25. Mutta sitte kuin usko tuli, niin emme enempi ole sen opettajan alla.
26. Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle.
27. Sillä niin monta kuin te Kristukseen kastetut olette, niin te olette Kristuksen päällenne pukeneet.
28. Ei ole tässä Juudalainen eli Grekiläinen, ei orja eli vapaa, ei mies eli vaimo; sillä te olette kaikki yksi Kristuksessa Jesuksessa.
29. Mutta jos te olette Kristuksen, niin te olette myös Abrahamin siemen ja lupauksen jälkeen perilliset.

4 LUKU

1. Mutta minä sanon: niin kauvan kuin perillinen on lapsi, ei ole hänen ja palvelian välillä eroitusta, vaikka hän on kaiken tavaran herra;
2. Vaan hän on esimiesten ja haltiain hallussa, isältä määrättyyn aikaan asti.
3. Niin myös me, kuin me olimme lapset, niin me olimme vaaditut orjuuteen ulkonaisten säätyin alle.
4. Mutta koska aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn,
5. Että hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastais, että me hänen lapsiksensa luettaisiin.
6. Mutta että te olette lapset, lähetti Jumala Poikansa Hengen teidän sydämiinne, joka huutaa: Abba, rakas Isä!
7. Niin ei silleen ole orja, vaan poika; mutta jos poika, niin myös Jumalan perillinen Kristuksen kautta.
8. Mutta sillä ajalla, koska ette Jumalaa tunteneet, palvelitte te niitä, jotka ei luonnostansa jumalat olleetkaan.
9. Mutta nyt, sittekuin te Jumalan tunnette ja tosin enemmin Jumalalta tutut olette, kuinka te siis käännytte jälleen heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita te vasta-uudesta palvella tahdotte?

10. Te otatte vaarin päivistä, ja kuukausista, ja ajoista, ja vuosista.
11. Minä pelkään teidän tähtenne, etten minä turhaan olisi teidän tähtenne työtä tehnyt.
12. Olkaat niinkuin minä olen, että minäkin olen niinkuin te. Rakkaat veljet! minä rukoilen teitä: ette ole mitään minua vastaan tehneet;
13. Mutta te tiedätte, että minä olen lihan heikkoudessa teille ensisti evankeliumia saarnannut,
14. Ja minun kiusaustani, jota minä lihan puolesta kärsin, ette ole katsoneet ylön ettekä hyljänneet, vaan korjasitte minun niinkuin Jumalan enkelin, niinkuin Kristuksen Jesuksen.
15. Kuinka autuaat te silloin olitte! Minä olen teidän todistajanne, että jos se olis mahdollinen ollut, niin te olisitte teidän silmänne kaivaneet ulos ja minulle antaneet.
16. Olenko minä siis nyt teidän vihollikseksenne tullut, että minä teille totuuden sanon?
17. Ei he teitä oikein kiivaudesta rakasta, vaan he tahtovat teitä minusta pois kääntää, että te heitä kiivaudessa rakastaisitte.
18. Kyllä kiivaten rakastaa hyvä on, aina hyvyydessä, ja ei ainoastaan silloin, kuin minä teidän tykönänne olen.
19. Minun rakkaat lapseni, jotka minun täytyy vasta-uudesta kivulla synnyttää, siihenasti kuin Kristus teissä jonkun muodon sais!
20. Mutta minä soisin olevani teidän tykönänne, että minä taitaisin äänenikin muuttaa; enpä minä tiedä, mitä minä tästedes teen teidän kanssanne.
21. Sanokaat minulle te, jotka lain alla olla tahdotte: ettekö te lakia kuule?
22. Sillä kirjoitettu on: Abrahamilla oli kaksi poikaa, yksi palkkavaimosta ja yksi vapaasta.
23. Mutta joka palkkavaimosta oli, se oli lihan jälkeen syntynyt, ja joka vapaasta oli, se oli lupauksen kautta.
24. Nämät jotakin merkitsevät; sillä nämät ovat ne kaksi Testamenttia: yksi Sinain vuoresta, joka orjuuteen synnyttää, joka on Agar.
25. Sillä Agar on Sinain vuori Arabiassa ja ulottuu hamaan Jerusalemiin, joka nyt on, ja on lastensa kanssa orjana.
26. Mutta se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme.
27. Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätöin, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on.
28. Mutta me, rakkaat veljet, olemme niinkuin Isaakikin, lupauksen lapset.
29. Mutta niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu.

30. Mutta mitä Raamattu sanoo? aja palkkavaimo poikinensa ulos; sillä ei palkkavaimon pojan pidä perimän vapaan pojan kanssa.
31. Niin me siis olemme, rakkaat veljet, emme palkkavaimon poikia, vaan vapaan.

5 LUKU

1. Niin pysykäät siis siinä vapaudessa, jolla Kristus meitä vapahtanut on, ja älkäät taas teitänne sekoittako orjuuden ikeeseen.
2. Katso, minä Paavali sanon teille: jos te annatte ympärileikata teitänne, niin ei ole Kristus teille hyödyllinen.
3. Mutta minä taas todistan, että jokainen ihminen, joka ympärileikataan, se on kaikkea lakia velkapää pitämään.
4. Te olette Kristuksen kadottaneet, jotka lain töillä tahdotte vanhurskaiksi tulla, ja olette armosta luopuneet.
5. Mutta me odotamme hengessä uskon kautta vanhurskauden toivoa.
6. Sillä ei Kristuksessa Jesuksessa ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan usko, joka rakkauden kautta työtä tekee.
7. Te juoksitte hyvin; kukas teidät esti totuutta uskomasta? 8. Ei senkaltainen yllytys ole hänestä, joka teitä kutsuu.
9. Vähä hapatus kaikentaikinan hapattaa.
10. Minä turvaan teihin Herrassa, ettette toista mieltä ottaisi; mutta joka teitä eksyttää, hänen pitää tuomionsa kantaman, olkaan kuka hän olis.
11. Mutta jos minä vielä, rakkaat veljet, ympärileikkausta saarnaan, minkätähden minä siis vainoa kärsin? Ja niin olis ristin pahennus hävinnyt.
12. Oi jospa ne eroitettaisiin, jotka teitä houkuttelevat!
13. Sillä te, rakkaat veljet, olette vapauteen kutsutut; ainoastaan karttakaat, ettette salli vapauden lihalle tilaa antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa toinen toistanne.
14. Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäs niinkuin itsiäs.
15. Mutta jos te toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaat, ettette toinen toiseltanne syödyksi tule.
16. Mutta minä sanon: vaeltakaat Hengessä, niin ette lihan himoa täytä;
17. Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan: nämät ovat vastaan toinen toistansa, niin

ettette tee, mitä te tahdotte.
18. Mutta jos te Hengeltä hallitaan, niin ette ole lain alla.
19. Mutta lihan työt ovat julkiset, kuin on huoruus, salavuoteus, saastaisuus, haureus,
20. Epäjumalain palvelus, noituus, vaino, riita, kateus, viha, torat, eripuraisuus, eriseura,
21. Pahansuomuus, murha, juopumus, ylönsyömyys ja muut senkaltaiset, joista minä teille edellä sanon, niinkuin minä ennenkin sanonut olen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ei pidä Jumalan valtakuntaa perimän.
22. Mutta Hengen hedelmä on: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyys, ystävyys, hyvyys, usko, hiljaisuus, puhtaus.
23. Senkaltaisia vastaan ei ole laki.
24. Mutta jotka Kristuksen omat ovat, ne ovat ristiinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa.
25. Jos me Hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös Hengessä.
26. Älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö, vihoittain ja kadehtien toinen toistamme.

6 LUKU

1. Rakkaat veljet! jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojentakaat senkaltaista siveyden hengessä: ja katso itsiäs, ettes sinä myös kiusattaisi.
2. Kantakaat toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkäät.
3. Sillä jos joku luulee itsensä jotakin olevan, joka ei kuitenkaan mitään ole, hän viettelee itsensä.
4. Mutta koetelkaan kukin oman tekonsa, ja sitte hän taitaa ainoasti itsestänsä kerskata, ja ei yhdessäkään muussa;
5. Sillä kukin pitää oman kuormansa kantaman.
6. Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo.
7. Älkäät eksykö; ei Jumala anna itsiänsä pilkata: sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.
8. Joka lihassansa kylvää, se lihastansa turmeluksen niittää; mutta joka hengessä kylvää, se hengestä ijankaikkisen elämän niittää.
9. Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikanansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta.
10. Koska siis meillä aika on, niin tehkäämme jokaiselle hyvää, mutta enimmiten niille, jotka meidän kanssaveljemme uskossa ovat.

11. Katsokaat, kuinka suuren lähetyskirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut!
12. Jotka tahtovat myös näön jälkeen lihassa kelvata, ne teitä ympärileikkaukseen vaativat, ainoastaan ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi.
13. Sillä ei nekään, jotka ympärileikataan, lakia pidä; vaan he tahtovat teidät ympärileikata, että he teidän lihastanne kerskata saisivat.
14. Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin, vaan ainoastansa meidän Herran Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta maailma minulle ristiinnaulittu on ja minä maailmalle.
15. Sillä Kristuksessa Jesuksessa ei ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan uusi luontokappale.
16. Ja niin monta, jotka tämän ojennusnuoran jälkeen vaeltavat, heidän päällänsä olkoon rauha ja laupius, ja Jumalan Israelin päällä!
17. Älköön yksikään tästälähin minua silleen vaivatko; sillä minä kannan minun ruumiissani meidän Herran Jesuksen Kristuksen arvet.
18. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, rakkaat veljet, amen!

P. PAAVALIN EPISTOLA EPHESILÄISILLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, pyhille, jotka Ephesossa asuvat ja Kristuksen Jesuksen päälle uskovat:
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä on siunannut kaikkinaisella hengellisellä siunauksella taivaallisissa Kristuksen kautta.
4. Niinkuin hän meitä on sen kautta valinnut, ennenkuin maailman perustus laskettu oli, että me olisimme pyhät ja laittamattomat rakkaudessa hänen edessänsä,
5. Ja on säätänyt meitä korjattaa lapsiksensa, Jesuksen Kristuksen kautta, hyvän tahtonsa jälkeen,
6. Kunniallisen armonsa kiitokseksi, jonka kautta hän on meitä otolliseksi tehnyt siinä rakkaassa,
7. Jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi-antamus, hänen armonsa rikkauden jälkeen,
8. Jonka hän meille runsaasti kaikkinaisen viisauden ja taidon kautta antanut on,
9. Ja on meille tahtonsa salaisuuden hyvästä suomastansa tiettäväksi tehnyt, ja sen hänen kauttansa tuottanut edes,
10. Kuin aika täytetty oli, että hän kaikki kappaleet päältä-iskein Kristuksessa yhdistäis, sekä ne, jotka taivaassa, että myös ne, jotka maan päällä ovat,
11. Hänessä, jonka kautta me myös perillisiksi tulleet olemme, jo ennen hänen aivoituksensa jälkeen säädetyt, joka kaikki kappaleet oman tahtonsa neuvon jälkeen vaikuttaa.
12. Että me olisimme hänen kunniansa kiitokseksi, me jotka ennen Kristuksen päälle toivoimme,
13. Jonka kautta te myös totuuden sanan kuulleet olette, nimittäin evankeliumin teidän autuudestanne: jonka kautta te myös, sittekuin te uskoitte, kiinnitetyt olette lupauksen Pyhällä Hengellä,
14. Joka meidän perintömme pantti on meidän lunastukseemme, että me hänen omaisensa olisimme, hänen kunniansa kiitokseksi.
15. Sentähden minäkin, sittekuin minä kuulin siitä uskosta, joka teillä Herran Jesuksen päälle on, ja teidän rakkaudestanne kaikkein pyhäin tykö,

16. En lakkaa kiittämästä Jumalaa teidän edestänne, ajatellen aina teitä minun rukouksissani:
17. Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen Jumala, kunnian Isä, antais teille viisauden ja ilmoituksen hengen hänen tuntemiseensa,
18. Ja valaisis teidän ymmärryksenne silmät, että te tietäisitte, minkä hänen kutsumisensa toivo on ja mikä hänen kunniansa perimisen rikkaus on hänen pyhissänsä,
19. Ja kuinka suuri hänen voimansa meidän kohtaamme on, jotka hänen väkevän voimansa vaikuttamisen jälkeen uskomme,
20. Jonka hän Kristuksessa vaikutti, kuin hän hänen kuolleista herätti ja pani istumaan oikialle kädellensä taivaissa,
21. Kaiken hallituksen ja vallan ja väkevyyden ja herrauden päälle, ja kaiken sen päälle, joka nimittää taidetaan ei ainoastaan tässä maailmassa, mutta myös tulevaisessa,
22. Ja on kaikki pannut hänen jalkainsa alle, ja on myös hänen pannut pääksi kaikkein päälle seurakunnalle,
23. Joka on hänen ruumiinsa, sen täyttämys, joka kaikki kaikissa täyttää.

2 LUKU

1. Ja myös (herätti) teidät, kuin te kuolleet olitte ylitsekäymisten ja syntein tähden,
2. Joissa te muinen vaelsitte, tämän maailman juoksun jälkeen ja sen pääruhtinaan, jolla tuulessa valta on, nimittäin sen hengen jälkeen, joka nyt epäuskoisissa lapsissa vaikuttaa,
3. Joiden seassa me myös kaikki muinen meidän lihamme himoissa vaelsimme ja teimme lihan ja toimen tahdon jälkeen, ja me olimme luonnostamme vihan lapset niinkuin muutkin.
4. Mutta Jumala, joka rikas on laupiudesta, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut,
5. Ja kuin me vielä synnissä kuolleet olimme, on hän meitä Kristuksen kanssa eläväksi tehnyt; (sillä armosta olette te autuaiksi tulleet:)
6. Ja on meidät ynnä hänen kanssansa herättänyt, ja istuttanut taivaallisiin menoihin Kristuksessa Jesuksessa,
7. Että hän tulevaisilla ajoilla ylönpalttisen armonsa rikkauden hyvyydestänsä meidän kohtaamme Kristuksessa Jesuksessa osoittais.
8. Sillä armosta te olette autuaiksi tulleet, uskon kautta, ja ette itse teissänne: Jumalan lahja se on:
9. Ei töistä, ettei yksikään kerskaisi.
10. Sillä me olemme hänen tekonsa, luodut Kristuksessa Jesuksessa hyviin töihin, joihin Jumala meidät on

jo ennen vaeltamaan valmistanut.
11. Sentähden muistakaat, että te olitte muinen pakanat lihan jälkeen, ja niiltä kutsuttiin esinahaksi, jotka lihan jälkeen ympärileikkaukseksi kutsuttiin, joka käsillä tehdään,
12. Että te siihen aikaan ilman Kristusta olitte muukalaiset Israelin kyläkunnasta, ja vieraat lupauksen Testamentista, ja ei teillä toivoakaan ollut, ja olitte maailmassa ilman Jumalaa;
13. Mutta nyt te Kristuksessa Jesuksessa olette. Jotka muinen taampana olitte, nyt te Kristuksen veren kautta olette lähes päässeet;
14. Sillä hän on meidän rauhamme, joka molemmista on yhden tehnyt ja vaihe-aidan särkenyt,
15. Että hän lihansa kautta vihan otti pois, nimittäin lain, joka käskyihin päätetty oli; että hän kahdesta yhden uuden ihmisen lois itsessänsä, ja tekis rauhan,
16. Ja että hän ne molemmat Jumalan kanssa yhdessä ruumiissa ristin kautta sovittais, ja on vihan itse kauttansa kuolettanut,
17. Ja on tullut evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan teille, jotka taampana olitte, ja niille, jotka läsnä olivat.
18. Sillä hänen kauttansa me molemmin yhdessä hengessä saamme Isää lähestyä.
19. Niin ettepä te silleen ole vieraat ja muukalaiset, vaan pyhäin kylänmiehet ja Jumalan perhe,
20. Apostolein ja prophetain perustuksen päälle rakennetut, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on,
21. Jonka päälle kaikki rakennus toinen toiseensa liitetään ja kasvaa pyhäksi templiksi Herrassa,
22. Jonka päälle te myös rakennetaan Jumalalle asuinsiaksi Hengessä.

3 LUKU

1. Sentähden minä Paavali, Jesuksen Kristuksen vanki, teidän pakanain tähden;
2. Jos te muutoin kuulleet olette Jumalan armon huoneenhallituksesta, joka minulle teidän puoleenne annettu on,
3. Että minulle on tämä salaus ilmoituksen kautta tiettäväksi tehty, niinkuin minä jo ennen lyhykäisesti kirjoitin,
4. Josta te lukein taidatte minun ymmärrykseni Kristuksen salaisuudessa tuta,
5. Joka ei ole entisiin aikoihin niin ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, kuin se nyt hänen pyhille apostoleillensa ja prophetaillensa Hengen kautta ilmoitettu on:
6. Nimittäin, että pakanat pitää kanssaperilliset ja yksi ruumis oleman ja osalliset hänen lupauksestansa

Kristuksessa, evankeliumin kautta,
7. Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan armon lahjan kautta, joka hänen voimansa vaikutuksesta minulle annettu on.
8. Minulle, joka kaikkein vähin pyhäin seassa olen, on tämä armo annettu, että minä pakanain seassa tutkimattoman Kristuksen rikkauden julistaisin,
9. Ja jokaiselle valkeuteen saattaisin, mikä osallisuus siinä salaisuudessa on, joka ijankaikkisesti on salattu ollut Jumalassa, joka kaikki Jesuksen Kristuksen kautta luonut on:
10. Että nyt haltioille ja esivalloille taivaallisissa Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta tiettäväksi tulis,
11. Sen ijankaikkisen aivoituksen jälkeen, jonka hän Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme osoittanut on,
12. Jonka kautta meillä on uskallus ja tykökäymys kaikella rohkeudella, uskon kautta hänen päällensä.
13. Sentähden minä rukoilen, ettette minun vaivaini tähden väsyisi, joita minä teidän edestänne kärsin, joka teidän kunnianne on.
14. Sentähden kumarran minä polveni meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isän puoleen,
15. Joka kaikkein oikia Isä on, jotka taivaissa ja maassa lapsiksi kutsutaan,
16. Että hän antais teille voimaa kunniansa rikkauden jälkeen, että te hänen Henkensä kautta väkeväksi tulisitte sisällisessä ihmisessä;
17. Ja että Kristus asuis uskon kautta teidän sydämissänne;
18. Että te olisitte rakkauden kautta juurtuneet ja perustetut; että te selkiästi käsittäisitte kaikkein pyhäin kanssa, mikä leveys ja pituus, ja syvyys ja korkeus olis,
19. Ja Kristuksen rakkauden tuntisitte, joka kaiken tuntemisen ylitse käy; että te olisitte kaikella Jumalan täydellisyydellä täytetyt.
20. Mutta hänelle, joka kaikki ylönpalttisesti voi tehdä, kaiken senkin ylitse, kuin me rukoilemme taikka ymmärrämme, sen voiman jälkeen, joka meissä vaikuttaa,
21. Hänelle olkoon kunnia seurakunnassa, joka on Kristuksessa Jesuksessa, kaikkiin aikoihin ijankaikkisesta niin ijankaikkiseen, amen!

4 LUKU

1. Niin minä vangittu Herrassa neuvon teitä, että te siinä kutsumisessa, johon te kutsutut olette, niin

vaeltaisitte kuin sopii,
2. Kaikella nöyryydellä, siveydellä ja pitkämielisyydellä, ja kärsikäät toinen toistanne rakkaudessa.
3. Ahkeroitkaat myös pitämään hengen yhteyttä rauhan siteen kautta:
4. Yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin tekin olette teidän kutsumisessanne yhdenkaltaiseen toivoon kutsutut,
5. Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste,
6. Yksi Jumala ja kaikkein Isä, joka kaikkein päällä on, ja kaikkein kautta, ja teissä kaikissa.
7. Mutta jokaiselle meille on armo annettu Kristuksen lahjan mitan jälkeen.
8. Sentähden hän sanoo: hän on astunut ylös korkeuteen, ja on vankiuden vangiksi vienyt, ja ihmisille lahjoja antanut.
9. Mutta se, että hän astui ylös, ei ole mikään muu kuin että hän ennen tänne astui alas, alimmaisiin maan paikkoihin.
10. Joka on astunut alas, hän on se, joka kaikkein taivasten päälle astui ylös, että hän kaikki täyttäis,
11. Ja hän on pannut muutamat apostoleiksi, muutamat prophetaiksi, muutamat evankelistaiksi, muutamat paimeniksi ja opettajiksi.
12. Pyhäin täydellisyyteen, palveluksen työhön ja Kristuksen ruumiin rakennukseen,
13. Siihenasti kuin me kaikki tulemme uskon ja Jumalan Pojan tuntemisen yhteydessä täydeksi mieheksi, Kristuksen täydellisen varren mitan jälkeen:
14. Ettemme silleen lapset olisi, jotka horjuisimme ja kaikkinaisilta opetuksen tuulilta vieteltäisiin, ihmisten koiruuden ja kavaluuden kautta, jolla he meitä käyvät ympäri, saadaksensa pettää;
15. Mutta olkaamme toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme kaikissa, hänessä, joka pää on, Kristus,
16. Josta koko ruumis on koottu ja yhteen liitetty, kaiken yhdistyksen kautta, joka siihen lisääntyy, sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, joka kullakin jäsenellä on, siitä kasvaa ruumis omaksi rakennukseksensa rakkaudessa.
17. Niin minä nyt sanon ja todistan Herrassa, ettette silleen vaella niinkuin muut pakanat vaeltavat mielensä tyhmyydessä,
18. Joiden ymmärrys pimitetty on ja ovat vieraantuneet siitä elämästä, joka Jumalasta on, tyhmyyden kautta, joka heissä on, ja heidän sydämensä kovuuden kautta,
19. Jotka, sitten kuin he olivat paatuneet, antoivat ylön heitänsä haureuteen ja tekivät kaikkinaista saastaisuutta ylönpalttisessa himossa.
20. Mutta ette niin Kristusta ole oppineet.
21. Jos te muutoin hänestä kuulleet olette ja hänessä opetetut olette, niinkuin totuus Jesuksessa on,

22. Niin pankaat pois vanha ihminen, jonka kanssa te ennen vaelsitte, joka himoin kautta eksyksissä itsensä turmelee;
23. Mutta uudistakaat teitänne teidän mielenne hengessä,
24. Ja pukekaat päällenne uusi ihminen, joka Jumalan jälkeen luotu on, totisessa vahurskaudessa ja pyhyydessä.
25. Sentähden pankaat pois valhe, ja puhukaan jokainen lähimmäisensä kanssa totuutta; sillä me olemme jäsenet keskenämme.
26. Vihastukaat ja älkäät syntiä tehkö, älkäät antako auringon laskea ylitse teidän vihanne,
27. Älkäät antako laittajalle siaa.
28. Joka varastanut on, älkään silleen varastako, vaan paremmin tehkään työtä ja toimittakaan käsillänsä jotakin hyvää, että hänellä olis tarvitsevalle jakamista.
29. Älköön yksikään rietas puhe teidän suustanne lähtekö, vaan mitä sovelias on parannuksen tarpeeksi, että se kelvollinen kuulla olis.
30. Ja älkäät Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattako, jossa te lunastuksen päivään asti kiinnitetyt olette.
31. Kaikki haikeus, ja närkästys, ja viha, ja huuto, ja sadatus olkoon kaukana teistä kaiken pahuuden kanssa.
32. Mutta olkaat keskenänne ystävälliset ja laupiaat, ja anteeksi antakaat toinen toisellenne niinkuin Jumala teillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

5 LUKU

1. Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset,
2. Ja vaeltakaat rakkaudessa, niinkuin myös Kristus meitä rakasti ja antoi itsensä ulos meidän edestämme lahjaksi, uhriksi ja Jumalalle makiaksi hajuksi.
3. Mutta huoruutta ja kaikkea riettautta eli ahneutta älkäät antako teidän seassanne mainitakaan, niinkuin pyhäin sopii,
4. Ja häpiällisiä sanoja ja hulluja puheita eli jaarituksia, jotka ei mihinkään kelpaa, vaan paremmin kiitossanoja.
5. Sillä se te tietäkäät, ettei yksikään huorintekiä, taikka saastainen, eli ahne, joka epäjumalan palvelia on, ole Kristuksen ja Jumalan valtakunnan perillinen.

6. Älkäät antako yhdenkään pettää teitänne turhilla puheilla; sillä sentähden Jumalan viha epäuskoisten päälle tulee.
7. Älkäät sentähden olko heidän osaveljensä.
8. Sillä muinen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaat niinkuin valkeuden lapset;
9. (Sillä Hengen hedelmä on kaikessa hyvyydessä ja vanhurskaudessa ja totuudessa,)
10. Ja koetelkaat, mikä Herralle otollinen on.
11. Älkäät olko osalliset pimeyden hedelmättömissä töissä, vaan paremmin nuhdelkaat.
12. Sillä mitä salaa heilta tapahtuu, se on häpiä sanoakin;
13. Mutta kaikki ne ilmi tulevat, kuin he valkeudelta rangaistaan; sillä kaikki, mikä ilmi tulee, se on valkeus.
14. Sentähden hän sanoo: heräjä sinä, joka makaat, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee.
15. Niin katsokaat, että te visusti vaellatte, ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat.
16. Ja hankitkaat teitänne ajallansa; sillä aika on paha.
17. Älkäät sentähden olko taitamattomat, vaan ymmärtäväiset, mikä Herran tahto on.
18. Ja älkäät juopuko viinasta, josta paha meno tulee, vaan olkaat täytetyt (Pyhällä) Hengellä.
19. Ja puhukaat keskenänne psalmeilla, ja kiitosvirsillä, ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja soittain Herralle teidän sydämessänne,
20. Kiittäin aina Jumalaa ja Isää, jokaisen edestä, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen.
21. Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Jumalan pelvossa.
22. Vaimot olkaat omille miehillenne alamaiset niinkuin Herralle.
23. Sillä mies on vaimon pää, niinkuin Kristus on seurakunnan pää, ja hän on ruumiin vapahtaja.
24. Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alamainen, niin myös vaimot pitää miehillensä kaikissa alamaiset oleman.
25. Miehet, rakastakaat teidän vaimojanne, niinkuin myös Kristus seurakuntaa rakasti ja antoi ulos itsensä hänen edestänsä,
26. Että hän sen pyhittäis, ja on sen jo puhdistanut veden pesossa sanan kautta:
27. Että hän saattais itsellensä kunniallisen seurakunnan, jolla ei saastaisuutta eikä ryppyä ole eli jotakuta muuta senkaltaista, vaan että hän pyhä ja laittamatoin olis.
28. Miehet pitää vaimojansa rakastaman niinkuin omia ruumiitansa; joka vaimoansa rakastaa, se rakastaa itsiänsä.
29. Sillä ei yksikään ole omaa lihaansa koskaan vihannut, vaan elättää ja holhoo sitä, niinkuin myös Herra seurakuntaa.

30. Sillä me olemme hänen ruumiinsa jäsenet, hänen lihastansa ja luistansa.
31. Sentähden pitää ihmisen antaman ylön isänsä ja äitinsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi.
32. Tämä salaisuus on suuri; mutta minä puhun Kristuksesta ja seurakunnasta.
33. Kuitenkin rakastakaan myös kukin teistä vaimoansa niinkuin itsiänsä; mutta peljätköön vaimo miestänsä.

6 LUKU

1. Lapset, olkaat kuuliaiset teidän vanhemmillenne Herrassa; sillä se on oikein.
2. Kunnioita isääs ja äitiäs, (joka on ensimäinen käsky, jolla lupaus on,)
3. Ettäs menestyisit ja kauvan eläisit maan päällä.
4. Ja te isät, älkäät yllyttäkö lapsianne vihaan, vaan kasvattakaat heitä kurituksessa ja Herran nuhteessa.
5. Palveliat, olkaat kuuliaiset teidän ruumiillisille isännillenne, pelvolla ja vapistuksella, teidän sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle,
6. Ei silmäin edessä palvellen, niinkuin ihmisten mieltä noutain, vaan niinkuin Kristuksen palveliat, tehden sydämestä, mitä Jumala tahtoo.
7. Hyvällä mielellä palvellen Herraa, ja ei ihmisiä.
8. Tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän on jälleen Herralta saapa, olkoon orja eli vapaa.
9. Ja te isännät, tehkäät myös niin heitä kohtaan, ja pankaat pois uhkaukset, tietäen, että teidän Herranne on myös taivaissa, jonka edessä ei ole ihmisen muodon katsomusta.
10. Viimein, rakkaat veljeni, olkaat väkevät Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa.
11. Pukekaat päällenne kaikki Jumalan sota-aseet, että te perkeleen kavalia päällekarkaamisia voisitte seisoa vastaan.
12. Sillä ei meillä ole sota verta ja lihaa vastaan, vaan pääruhtinaita ja valtoja vastaan, maailman herroja vastaan, jotka tämän maailman pimeydessä vallitsevat, pahoja henkiä vastaan taivaan alla.
13. Sentähden ottakaat kaikki Jumalan sota-aseet, että te voisitte pahana päivänä seisoa vastaan ja kaikissa asioissa pysyväiset olisitte.
14. Niin seisokaat vyötetyt kupeista totuudella, ja vanhurskauden rintaraudalla puetetut,
15. Ja jalat valmiiksi kengitetyt, saarnaamaan rauhan evankeliumia.
16. Mutta kaikissa ottakaat uskon kilpi, jolla te voitte sammuttaa kaikki ruman tuliset nuolet.

17. Ja ottakaat päähänne autuuden rautalakki, ja hengen miekka, joka on Jumalan sana,
18. Ja rukoilkaat joka aika kaikella rukoilemisella ja anomisella hengessä, ja siinä valvokaat kaikella ahkeruudella ja rukouksella kaikkein pyhäin tähden,
19. Ja minunkin tähteni, että minulle puhetta annettaisiin avoimella suulla rohkiasti puhuakseni, ja niin tiettäväksi tekisin evankeliumin salaisuuden.
20. Jonka käskyläinen minä näissä kahleissa olen, että minä niissä rohkiasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee.
21. Mutta että te myös tietäisitte minun tilani ja mitä minä teen, kaiken sen on Tykikus, minun rakas veljeni ja uskollinen palvelia Herrassa, teille tiettäväksi tekevä,
22. Jonka minä teidän tykönne lähetin sen syyn tähden, että te saisitte tietää meidän tilamme ja hän teidän sydämenne lohduttais.
23. Rauha olkoon veljille, ja rakkaus uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
24. Armo olkoon kaikkein kanssa, jotka meidän Herraa Jesusta Kristusta lakkaamatta rakastavat, amen!

P. PAAVALIN EPISTOLA FILIPPILÄISILLE

1 LUKU

Paavali ja Timoteus, Jesuksen Kristuksen palveliat, kaikille pyhille Kristuksessa Jesuksessa, jotka Philipissä ovat, ynnä piispoille ja palvelioille:
2. Armo olkoon ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Minä kiitän minun Jumalaani, niin usein kuin minä teitä muistan,
4. (Aina kaikissa minun rukouksissani teidän edestänne, ja rukoilen ilolla,)
5. Että te olette evankeliumista osalliseksi tulleet, ensimäisestä päivästä niin tähän asti,
6. Sen totisesti tietäen, että se, joka teissä on hyvän työn alkanut, on sen Jesuksen Kristuksen päivään asti päättävä:
7. Niinkuin minulle on myös kohtuullinen teistä kaikista niin ajatella, sentähden, että minä teidät sydämessäni pidän, sekä minun kahleissani, että evankeliumin edesvastauksessa ja vahvistuksessa, te kaikki, jotka minun kanssani armosta osalliset olette.
8. Sillä Jumala on minun todistajani, että minä sydämen pohjasta kaikkia teitä Jesuksessa Kristuksessa halajan,
9. Ja sitä rukoilen, että teidän rakkautenne enemmin ja enemmin yltäkylläiseksi tulis kaikkinaisessa tuntemisessa ja ymmärryksessä,
10. Että te koettelisitte, mikä paras olis, ja olisitte vilpittömät, ei kellenkään pahennukseksi Kristuksen päivään asti,
11. Täytetyt vanhurskauden hedelmillä, jotka Jesuksen Kristuksen kautta teissä tapahtuvat, Jumalan kiitokseksi ja kunniaksi.
12. Mutta minä tahdon, että te, rakkaat veljet, tietäisitte, että ne, mitkä minulle tapahtuneet ovat, ovat enemmäksi evankeliumin menestykseksi tulleet,
13. Niin että minun siteeni ovat ilmi tulleet Kristuksessa koko raastuvassa ja myös kaikille muille.
14. Ja että monta veljeä Herrassa, minun siteistäni vahvistetut, ovat paljoa rohkiammaksi tulleet pelkäämättä sanaa puhumaan.
15. Muutamat tosin saarnaavat Kristusta kateudesta ja riidasta, mutta muutamat hyvästä tahdosta.

16. Ne ilmoittavat Kristusta eripuraisuudesta, ei puhtaalla sydämellä, vaan luulevat niin lisäävänsä minun siteihini murhetta.
17. Mutta nämät rakkaudesta; sillä he tietävät minun olevan pantuna evankeliumin edesvastaamiseksi.
18. Mitäs siis? Että Kristus kuitenkin ilmoitetaan, ehkä kuinka se tapahtuu, joko se olis muodoksi, eli totuudella; niin minä siitä iloitsen ja vielä tahdon iloita.
19. Sillä minä tiedän sen minulleni joutuvan autuudeksi teidän rukouksenne ja Jesuksen Kristuksen hengen avun kautta.
20. Niinkuin minä ikävöiden odotan ja toivon, etten minä missään häpiään tule, vaan että Kristus nyt, niinkuin ainakin, kaikella vapaudella minun ruumiissani ylistetään, joko elämän eli kuoleman kautta;
21. Sillä Kristus on minulle elämä, ja kuolema on minulle voitto.
22. Mutta jos lihassa elää, se on minulle tarpeellinen, ja mitä minä valitsen, en minä tiedä.
23. Sillä molemmilta minä ahdistetaan: minä halajan täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa; sillä se paljoa parempi olis.
24. Mutta paljoa tarpeellisempi on lihassa olla teidän tähtenne.
25. Ja minä tiedän totisesti, että minun pitää oleman ja teidän kaikkein kansanne pysymän, teidän menestykseksenne ja uskonne iloksi,
26. Että teidän kerskaamisenne olis yltäkylläinen Kristuksessa Jesuksessa minusta, minun läsnäolemiseni kautta taas teidän tykönänne.
27. Ainoastaan käyttäkäät itsenne niinkuin Kristuksen evankeliumille sovelias on, että jos minä tulen ja näen teidät eli poissa ollessani saan kuulla teistä, että te olette yhdessä hengessä ja yhdessä sielussa meidän kanssamme evankeliumin uskossa kilvoitelleet.
28. Ja älkäät antako missään peljättää teitänne vastaanseisojilta, joka tosin heille kadotuksen merkki on, mutta teille autuudeksi, ja se on Jumalalta.
29. Sillä teille on lahjaksi annettu Kristuksen puolesta, ei ainoasti että te hänen päällensä uskotte, mutta myös kärsitte hänen tähtensä,
30. Ja pysytte siinä kilvoituksessa, jonka te minussa näitte ja nyt minusta kuulette.

2 LUKU

1. Jos siis joku neuvo on teidän tykönänne Kristuksessa, jos joku rakkauden lohdutus, jos joku hengen osallisuus, jos joku sydämellinen rakkaus ja laupius,

2. Niin täyttäkäät minun iloni, että teillä olis yksi mieli, yhtäläinen rakkaus, ja te olisitte yksimieliset ja yhtäpitäväiset.
3. Älkäät tehkö mitään riidan eli turhan kunnian kautta, vaan nöyryydessä pitäin toinen toisensa parempana kuin itsensä.
4. Ja älkään jokainen omaa parastansa katsoko, vaan myös toisen parasta.
5. Kullakin olkoon se ajatus, joka Kristuksella Jesuksella oli,
6. Joka, vaikka hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla,
7. Vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä ja tuli muiden ihmisten vertaiseksi,
8. Ja löydettiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, ja ristin kuolemaan asti.
9. Sentähden on Jumala hänen myös korottanut ja antanut hänelle nimen, joka kaikkia nimiä suurin on:
10. Että Jesuksen nimeen pitää kaikki polvet heitänsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä ja maan alla ovat,
11. Ja kaikki kielet pitää tunnustaman, että Jesus Kristus on Herra, Isän Jumalan kunniaksi.
12. Sentähden, minun rakkaani, niinkuin te aina olette kuuliaiset olleet, (ei ainoastansa minun läsnäollessani, mutta nyt paljoa enemmin minun poissa-ollessani), laittakaat pelvolla ja vapistuksella, että te autuaaksi tulisitte.
13. Sillä Jumala vaikuttaa teissä sekä tahdon että toimituksen, hyvän suosionsa jälkeen.
14. Tehkäät kaikki napisematta ja kamppailematta.
15. Että te olisitte laittamattomat ja yksivakaiset, nuhteettomat Jumalan lapset pahanilkisen ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden seassa te paistakaat niinkuin kynttilät maailmassa,
16. Että te elämän sanassa pysytte, minulle Kristuksen päivänä kerskaamiseksi, etten minä hukkaan juossut olisi eli turhaan työtä tehnyt.
17. Ja jos minä uhrattaisiin teidän uhrin ja uskon palveluksenne tähden, niin minä iloitsen ja riemuitsen kaikkein teidän kanssanne.
18. Sentähden tekin minun kanssani iloitkaat ja riemuitkaat.
19. Mutta minä toivon Herrassa Jesuksessa, että minä pian Timoteuksen teidän tykönne lähetän, että minäkin ihastuisin, kuin minä tietää saan, kuinka teidän tilanne on.
20. Sillä ei minulla ole ketään, jolla yksi mieli minun kanssani on ja joka niin visusti murheen teistä pitää.
21. Sillä he etsivät kaikki omaansa ja ei niitä mitkä Jesuksen Kristuksen ovat.
22. Mutta te tiedätte hänen koettelemuksensa; sillä niinkuin lapsi isänsä kanssa on, niin on hän minun

kanssani evankeliumissa palvellut.
23. Tämän siis minä toivon lähettäväni, kuin minä olen asiani toimittanut.
24. Mutta minä uskallan Herran päälle, että minä itsekin olen pian tuleva.
25. Vaan minä olen nähnyt tarpeelliseksi teidän tykönne lähettää veljeä Epaphroditusta, joka minun virkaveljeni ja sotakumppanini ja teidän myös apostolinne on, joka minua myös tarpeessani autti;
26. Sillä hän ikävöitsi kaikkia teitä, ja oli kovin suruissansa, että te hänen sairaaksi kuulleet olitte.
27. Ja tosin hän oli jo kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti hänen päällensä, ja ei ainoastaan hänen, vaan myös minun päälleni, etten minä murhetta murheen päälle olisi saanut.
28. Sentähden olen minä hänen sitä pikemmin lähettänyt, että te taas hänen saisitte nähdä ja iloitsisitte, ja minulla myös vähempi murhetta olis.
29. Niin ottakaat häntä Herrassa vastaan kaikella ilolla ja pitäkäät senkaltaiset kunniassa;
30. Sillä Kristuksen työn tähden oli hän niin kuolemaa lähestynyt, ettei hän hengestänsä totellut, että hän olis minua teidän puolestanne palvellut.

3 LUKU

1. Vielä, minun veljeni, iloitkaat Herrassa. Että minä teille yhdellä tavalla kirjoitan, en minä siitä suutu; sillä se tekee teidän vahvemmaksi.
2. Kavahtakaat teitänne koirilta, kavahtakaat teitänne pahoilta työmiehiltä, kavahtakaat poisleikkaamisesta.
3. Sillä me olemme se ympärileikkaus, jotka Jumalaa hengessä palvelemme ja kerskaamme meitämme Kristuksessa Jesuksessa, ja emme turvaa lihaan,
4. Ehkä minulla on, johon minä lihassakin turvaan. Jos joku näkyy lihaan uskaltavan, minä paljoa enemmin.
5. Joka kahdeksantena päivänä ympärileikattu olen, Israelin kansasta, Benjaminin suvusta, Hebrealainen Hebrealaisista, lain jälkeen Pharisealainen,
6. Kiivaudesta seurakunnan vainooja, vanhurskaudessa, joka laista tulee, laittamatoin.
7. Mutta ne, mitkä minulla olivat voittona, olen minä Kristuksen tähden vahingoksi lukenut;
8. Sillä minä luen kaikki vahingoksi sen ylönpalttisen Kristuksen Jesuksen, minun Herrani tuntemisen suhteen, jonka tähden minä olen kaikki vahingoksi lukenut, ja ne raiskana pidän, että minä Kristuksen voittaisin,
9. Ja hänessä löydettäisiin, ettei minun vanhurskauteni laista olisi, vaan joka tulee uskosta Kristuksen päälle, nimittäin se vanhurskaus, joka Jumalalta uskolle omistetaan,

10. Häntä tutakseni, ja hänen ylösnousemisensa voimaa ja kärsimisensä osallisuutta, koska minä tulen hänen kuolemansa kaltaiseksi;
11. Jolla muodolla minä kuolleitten ylösnousemisessa tuleva olen.
12. Ei niin, että minä sen jo käsittänyt olen, eli jo täydellinen olen; mutta minä ahkeroitsen suuresti, että minä sen myös käsittäisin, niinkuin minäkin Jesuksessa Kristuksessa käsitetty olen.
13. Minun veljeni! enpä minä pidä itseni sitä käsittäneen;
14. Mutta yksi on se: minä unohdan ne, mitkä takaperin ovat, ja kokotan niiden perään, jotka edessä ovat, ja samoan eteenpannun määrän jälkeen, sen kalliin tavaran jälkeen, joka Jumalan kutsumisen kautta ylhäältä Kristuksessa Jesuksessa ilmoitetaan.
15. Niin monta siis, jotka meistä täydellistä on, ajatelkaamme niin, ja jos te toisin ajattelette, niin Jumala on sen teille ilmoittava.
16. Kuitenkin että me yhden mitan jälkeen siinä vaellamme, johon me joutuneet olemme, ja että me yksimieliset olisimme.
17. Seuratkaat, rakkaat veljet, minua ja katsokaat niitä, jotka niin vaeltavat, kuin me teille esikuva olemme.
18. Sillä monta vaeltavat, joista minä jo usein olen teille sanonut, ja nytkin itkien sanon: he ovat Kristuksen ristin viholliset,
19. Joidenka loppu on kadotus, ja heidän vatsansa on heidän jumalansa ja heidän kunniansa joutuu heille häpiäksi, jotka maallisia rakastavat.
20. Mutta meidän menomme on taivaissa, josta me myös lunastajaa Herraa Jesusta Kristusta odotamme,
21. Joka meidän heikon ruumiimme kirkastaa, että se hänen kirkkaan ruumiinsa kaltainen olis, sillä voimalla, jolla hän myös voi kaikki itsellensä alamaiseksi tehdä.

4 LUKU

1. Sentähden minun rakkaat ja ihanat veljeni, minun iloni ja minun kruununi, seisokaat niin Herrassa, minun rakkaani.
2. Euodiaa minä neuvon ja Syntykeä minä neuvon, että he Herrassa yksimieliset olisivat.
3. Ja minä rukoilen sinua, minun uskollinen kumppanini, ole niille avullinen, jotka minun kanssani evankeliumissa kilvoitelleet ovat, ynnä Klementin ja muiden minun auttajaini kanssa, joiden nimet elämän kirjassa ovat.

4. Iloitkaat aina Herrassa, ja taas minä sanon: iloitkaat.
5. Olkoon teidän siveytenne kaikille ihmisille tiettävä: Herra on läsnä.
6. Älkäät mistään murehtiko, vaan olkoon teidän anomuksenne kaikissa asioissa Jumalalle tiettävä, kaikella rukouksella ja pyytämisellä kiitoksen kanssa.
7. Ja Jumalan rauha, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy, varjelkoon teidän sydämenne ja teidän taitonne Kristuksessa Jesuksessa.
8. Vielä, rakkaat veljet, mikä tosi, mikä kunniallinen, mikä oikein, mikä puhdas, mikä otollinen on, mikä hyvin kuuluu, jos joku hyvä tapa ja jos joku kiitos on, ajatelkaat niitä.
9. Mitä te myös opitte, ja saitte, ja kuulitte, ja nähneet olette minussa, se tehkäät, niin rauhan Jumala on teidän kanssanne.
10. Mutta minä olen suuresti iloinen Herrassa, että te olette taas virvonneet minusta murhetta pitämään, ehkä te sen tehneetkin olette, vaan ei teillä ollut tilaa.
11. Enpä minä sitä sentähden sano, että minulta jotakin puuttuu; sillä minä olen oppinut, joissa minä olen, niihin tyytymään.
12. Minä taidan nöyrä olla ja taidan myös korkia olla, minä olen aina ja kaikissa harjoitettu, taidan ravittu olla ja isota, hyötyä ja köyhtyä.
13. Minä voin kaikki sen kautta, joka minun väkeväksi tekee, Kristuksen.
14. Kuitenkin te teitte hyvin, että te minun murheeni päällenne otitte.
15. Mutta te Philippiläiset tiedätte, ettei ensin evankeliumin alusta, kuin minä Makedoniasta läksin, yksikään seurakunta minulle mitään ollut jakanut antamisessa ja ottamisessa, vaan ainoastaan te;
16. Sillä kuin myös minä Tessalonikassa olin, lähetitte te kerran ja kaksi minun tarpeeni.
17. Ei niin, että minä lahjoja pyydän, vaan ahkeroitsen sitä, että teidän luvussanne ylitsevuotava hedelmä olis.
18. Sillä minulla on kaikki ja yltäkyllä, minä olen täytetty, sitte kuin minä Epaphroditukselta sain sen, mikä teiltä lähetetty oli, makian hajun, otollisen ja Jumalalle kelvollisen uhrin.
19. Mutta minun Jumalani on teille antava, rikkaudestansa kaikki teidän tarpeenne, kunniassa, Jesuksen Kristuksen kautta.
20. Mutta Jumalalle ja meidän Isällemme olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
21. Tervehtikäät jokaista pyhää Kristuksessa Jesuksessa. Teitä tervehtivät ne veljet, jotka minun kanssani ovat.
22. Teitä tervehtivät kaikki pyhät, erinomattain ne, jotka keisarin huoneesta ovat.

23. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

P. PAAVALIN EPISTOLA KOLOSSILAISILLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja veli Timoteus,
2. Niille, jotka ovat Kolossissa, pyhille ja uskollisille veljille Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Me kiitämme Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää, ja rukoilemme aina teidän edestänne,
4. Sittekuin me kuulimme teidän uskonne Kristuksessa Jesuksessa ja teidän rakkautenne kaikkia pyhiä kohtaan,
5. Sen toivon tähden, joka teille taivaissa tallelle pantu on, josta te ennen sen totisen evankeliumin saarnan kautta kuulleet olette,
6. Joka teidän tykönne tullut on, niinkuin myös kaikkeen maailmaan, ja hedelmän kantaa, niinkuin teissäkin hamasta siitä päivästä, jona te sen kuulleet olette ja Jumalan armon totuudessa tunsitte;
7. Niinkuin te myös meidän rakkaalta kanssa palvelialtamme Epaphraalta opitte, joka teidän edestänne Kristuksen uskollinen palvelia on,
8. Joka myös on meille ilmoittanut teidän rakkautenne hengessä.
9. Sentähden myös me siitä päivästä, jona me sen kuulimme, emme lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että te hänen tahtonsa tuntemisella täytettäisiin kaikkinaisessa hengellisessä viisaudessa ja toimessa,
10. Että te soveliaasti vaeltaisitte, kelvaten kaikissa Herralle, ja hedelmän tekisitte kaikissa hyvissä töissä ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa,
11. Ja vahvistetuksi tulisitte kaikella voimalla, hänen kunniansa väkevyyden jälkeen, kaikkeen kärsivällisyyteen ja pitkämielisyyteen ilon kanssa.
12. Ja kiittäkäät Isää, joka meitä soveliaaksi tehnyt on pyhäin perimisen osallisuuteen valkeudessa,
13. Joka meitä pimeyden vallasta pelasti ja on meidät siirtänyt rakkaan Poikansa valtakuntaan,
14. Jonka kautta meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi antamus,
15. Joka näkymättömän Jumalan kuva on, esikoinen ennen kaikkia luontokappaleita.
16. Sillä hänen kauttansa ovat kaikki luodut, jotka taivaassa ja maan päällä ovat, näkyväiset ja

näkymättömät, thronit ja herraudet, vallat ja hallitukset: ne ovat kaikki hänen kauttansa ja häneen luodut.
17. Ja hän on ennen kaikkia ja kaikki ovat hänessä.
18. Ja hän on ruumiin, nimittäin seurakunnan pää, joka on alku ja esikoinen kuolleista, että hän kaikkein ylitse kävis;
19. Sillä niin kelpasi Isälle, että hänessä kokonainen täydellisyys asuis,
20. Ja kaikki olisivat hänen kauttansa hänen itse kanssansa sovitetut, sekä ne jotka maassa että ne jotka taivaissa ovat; sillä hän teki verensä kautta ristin päällä rauhan, itse kauttansa.
21. Ja te olitte muinen oudot ja viholliset ymmärryksen puolesta, pahoissa töissä; mutta nyt hän on teidät sovittanut,
22. Lihansa ruumiissa kuoleman kautta, että hän teidät saattais pyhäksi, laittamattomaksi ja nuhteettomaksi kasvoinsa edessä.
23. Jos te muutoin uskossa pysytte perustettuna ja vahvana ja horjumattomana evankeliumin toivosta, jonka te kuulitte, joka on saarnattu kaikkein luontokappalten edessä, jotka taivaan alla ovat; jonka palveliaksi minä Paavali tullut olen,
24. Joka nyt minun vaivoistani iloitsen, jotka minä kärsin teidän edestänne, ja täytän Kristuksen kärsimiset minun lihassani hänen ruumiinsa edestä, joka on seurakunta,
25. Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan toimituksen jälkeen, joka minulle teidän kohtaanne annettu on, täyttämään Jumalan sanaa;
26. Sitä salaisuutta, joka ijankaikkisesta ja sukukunnista on salattu ollut, mutta nyt hänen pyhillensä ilmoitettu,
27. Joille Jumala tahtoi sen julistaa, mikä tämän salaisuuden kunniallinen rikkaus pakanain seassa on, joka on Kristus teissä, kunnian toivo,
28. Jonka me ilmoitamme, ja kaikkia ihmisiä neuvomme, ja kaikkia ihmisiä kaikkinaisessa viisaudessa opetamme, että me jokaisen ihmisen Kristuksessa Jesuksessa täydelliseksi saattaisimme:
29. Jota minä myös ahkeroitsen ja hänen vaikutuksensa jälkeen kilvoittelen, joka minussa väkevästi vaikuttaa.

2 LUKU

1. Sillä minä soisin teidän tietävän, kuinka suuri kilvoitus minulla on teistä ja niistä, jotka Laodikeassa ovat, ja kaikista niistä, jotka ei minun kasvojani lihassa nähneet:

2. Että heidän sydämensä saisivat lohdutuksen ja liitetyksi tulisivat rakkaudessa kaikkeen rikkauteen, täydellisessä ymmärryksessä Jumalan ja Isän ja Kristuksen salaisuuden tuntemiseen,
3. Jossa kaikki viisauden ja taidon tavarat kätketyt ovat.
4. Mutta sen minä sanon, ettei joku teitä viettelisi kavalalla puheella.
5. Sillä vaikka en minä lihassa läsnä ole, niin minä kuitenkin hengessä teidän tykönänne olen, iloitsen ja näen teidän toimellisuutenne ja teidän vahvan uskonne Kristuksen päälle.
6. Niinkuin te nyt Herran Jesuksen Kristuksen olette ottaneet vastaan, niin vaeltakaat hänessä,
7. Ja olkaat hänessä juuritetut ja rakennetut ja uskossa vahvistetut, niinkuin te oppineet olette, ja olkaat siinä runsaasti kiitolliset.
8. Katsokaat, ettei joku teitä viettele philosophian ja turhain jaaritusten kautta, ihmisten opin ja maailmallisten säätyin jälkeen, ja ei Kristuksen jälkeen.
9. Sillä hänessä asuu koko jumaluuden täydellisyys ruumiillisesti,
10. Ja te olette hänessä täydelliset, joka kaiken herrauden ja esivallan pää on,
11. Jonka kautta te myös ympärileikatut olette sillä ympärileikkauksella, joka käsittä tapahtuu, syntisen ruumiin pois panemisen kautta, lihassa, Kristuksen ympärileikkauksella,
12. Ynnä hänen kanssansa kasteen kautta haudatut, jossa te myös hänen kanssansa olette nousseet ylös uskon kautta, jonka Jumala vaikuttaa, joka hänen kuolleista herättänyt on,
13. Ja on teidät hänen kanssansa eläväksi tehnyt, kuin te synnissä kuolleet olitte, ja teidän lihanne esinahassa, ja on meille kaikki synnit anteeksi antanut.
14. Ja on pyyhkinyt pois sen käsikirjoituksen, joka säätyin kautta meitä vastaan oli ja oli meille vastahakoinen: sen hän otti pois ja naulitsi ristiin,
15. Ja on ryöstänyt vallitukset ja väkevyydet, ja toi heidät näkyviin, ja sai heistä voittokunnian itse kauttansa.
16. Älkään siis kenkään teitä tuomitko ruasta eli juomasta, taikka määrätyistä pyhäpäivistä, ei uudesta kuusta, eikä sabbateista,
17. Jotka ovat tulevaisten varjo, mutta itse ruumis on Kristuksessa.
18. Älkäät antako kenenkään voittaa teidän kilvoituksenne palkkaa, joka tahtoo teitä nöyryyteen ja enkelien palvelukseen, vaeltain niissä, joita ei hän nähnyt ole, ja on tyhmästi lihallisessa mielessänsä paisunut,
19. Ja ei riipu kiinni Päässä, josta koko ruumis jäsenistä ja navioista saa väkevyyden ja kokoon liitetty on, ja niin siinä lisäämisessä kasvaa, jonka Jumala antaa.
20. Jos te siis olette Kristuksen kanssa maailman säädyistä kuolleet, miksi te teitänne annatte säädyillä

solmita, niinkuin te maailmassa eläisitte?
21. Älä siihen rupee, (sanovat ne,) älä maista, älä pitele,
22. Jotka kaikki kulumisessa hukkuvat, ja ihmisten käskyt ja opit ovat,
23. Joilla kyllä viisauden muoto on itsevalitussa palveluksessa ja nöyryydessä, ja siinä, ettei he ruumistansa armahda eikä tee lihalle kunniaa hänen tarpeissansa.

3 LUKU

1. Jos te siis Kristuksen kanssa olette nousseet ylös, niin etsikäät niitä, jotka ylhäällä ovat, kussa Kristus istuu Jumalan oikialla kädellä.
2. Pyrkikäät niiden perään, jotka ylhäällä ovat, ja ei niiden, jotka maan päällä ovat.
3. Sillä te olette kuolleet ja teidän elämänne on kätketty Kristuksen kanssa Jumalassa.
4. Kuin Kristus, meidän elämämme, ilmoitetuksi tulee, silloin tekin hänen kanssansa kunniassa ilmoitetaan.
5. Niin kuolettakaat sentähden teidän jäsenenne, jotka maan päällä ovat, huoruus, saastaisuus, häpiällinen himo, rietas halaus ja ahneus, joka on epäjumalan palvelus,
6. Joidenka tähden Jumalan viha epäuskoisten lasten päälle tulee;
7. Joissa tekin muinen vaelsitte, kuin te niissä elitte.
8. Mutta nyt pankaat myös te pois nämät kaikki, viha, närkästys, pahuus, pilkka, ilkiät sanat, teidän suustanne.
9. Älkäät valehdelko keskenänne, ja riisukaat pois teistänne vanha ihminen tekoinensa,
10. Ja pukekaat päällenne uusi, joka hänen tuntemiseensa uudistetaan, hänen kuvansa jälkeen, joka sen luonut on.
11. Kussa ei ole Grekiläinen ja Juudalainen, ympärileikkaus ja esinahka, Barbarus ja Skyta, orja ja vapaa, vaan kaikki ja kaikissa Kristus.
12. Niin pukekaat siis teitänne niinkuin Jumalan valitut, pyhät ja rakkaat, sydämellisellä laupiudella, ystävyydellä, nöyryydellä, hiljaisuudella ja pitkämielisyydellä,
13. Ja kärsikäät toinen toistanne ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan; niinkuin myös Kristus teille on anteeksi antanut, niin myös tekin tehkäät.
14. Mutta ylitse näiden kaikkein pukekaat päällenne rakkaus, joka on täydellisyyden side.
15. Ja Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämissänne, johonka te myös kutsutut olette yhteen ruumiiseen, ja olkaat kiitolliset.

16. Asukaan Jumalan sana runsaasti teissä, kaikella viisaudella. Opettakaat ja neuvokaat teitänne keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten armon kautta Herralle teidän sydämissänne.
17. Ja kaikki, mitä te teette puheella eli työllä, niin tehkäät kaikki Herran Jesuksen nimeen, ja kiittäkäät Jumalaa ja Isää hänen kauttansa.
18. Vaimot, olkaat teidän miehillenne alamaiset Herrassa, niinkuin kohtuullinen on.
19. Miehet, rakastakaat vaimojanne, ja älkäät olko tylyt heitä vastaan.
20. Lapset, olkaat kuuliaiset vanhemmillenne kaikissa; sillä se on Herralle hyvin otollinen.
21. Isät, älkäät kehoittako teidän lapsianne vihaan, ettei he araksi tulisi.
22. Palveliat, olkaat kuuliaiset kaikissa teidän ruumiillisille isännillenne, ei silmäin edessä palvellen, niinkuin ne, jotka ihmisten mieltä noutavat, vaan sydämen yksinkertaisuudessa ja Jumalan pelvossa,
23. Ja kaikki, mitä te teette, se tehkäät sydämestänne, niinkuin Herralle ja ei ihmisille,
24. Ja tietäkäät, että te saatte Herralta perimisen palkan; sillä te palvelette Herraa Kristusta.
25. Mutta joka väärin tekee, sen pitää saaman sen jälkeen kuin hän väärin tehnyt on, ja ei pidä muotoa katsottaman.

4 LUKU

1. Isännät, se mikä oikeus ja kohtuus on, osoittakaat palvelioille, tietäen, että teilläkin on Herra taivaissa.
2. Olkaat alinomaisesti rukouksissa, valvoin niissä kiitoksen kanssa,
3. Rukoillen ynnä meidänkin edestämme, että Jumala meille sanansa oven avais, Kristuksen salaisuutta puhumaan, jonka tähden minä myös sidottu olen:
4. Että minä sen julistaisin, niinkuin minun puhua tulee.
5. Vaeltakaat viisaasti niiden kanssa, jotka ulkona ovat, ja ottakaat ajasta vaari.
6. Teidän puheenne olkoon aina otollinen ja suolalla sekoitettu, että te tietäisitte, kuinka teidän pitää jokaista vastaaman.
7. Kaikista minun menoistani pitää Tykikuksen, rakkaan veljen ja uskollisen palvelian ja kanssapalvelian Herrassa, teille tiettäväksi tekemän,
8. Jonka minä sitä varten lähetin teidän tykönne, että minä saisin tietää teidän tilanne, ja että hän teidän sydämenne lohduttais,
9. Ynnä Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen kanssa, joka yksi teistä on: kuinka kaikki täällä ovat, he

teillä tiettäväksi tekevät.
10. Aristarkus, minun kanssavankini, tervehtii teitä, ja Markus, Barnabaan nepas, josta te käskyt saaneet olette: jos hän tulee teidän tykönne, niin ottakaat häntä vastaan,
11. Ja Jesus, joka Justukseksi kutsutaan, jotka ympärileikkauksesta ovat: nämät ainoat ovat minun auttajani Jumalan valtakuntaan, jotka minulle lohdutukseksi olleet ovat.
12. Teitä tervehtii Epaphras, joka on teistä Kristuksen palvelia, ja rukoilee ahkerasti teidän edestänne, että te täydelliset olisitte, kaikella Jumalan tahdolla täytetyt.
13. Sillä minä todistan hänestä, että hän suuren kiivauden teistä pitää ja niistä, jotka Laodikeassa ja Hierapolissa ovat.
14. Teitä tervehtii Luukas lääkäri, se rakas, ja Demas.
15. Tervehtikäät veljiä, jotka ovat Laodikeassa, ja Nymphaa, ja sitä seurakuntaa, joka hänen huoneessansa on.
16. Ja kuin tämä lähetyskirja on teidän edessänne luettu, niin laittakaat, että se Laodikeankin seurakunnassa luettaisiin, ja että tekin sen lukisitte, joka Laodikeasta kirjoitettu on,
17. Ja sanokaat Arkippukselle: pidä virastas vaaria, jonkas Herrassa saanut olet, ettäs sen toimittaisit.
18. Tervehdys minun, Paavalin, kädelläni. Muistakaat minun siteitäni. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen.

P. PAAVALIN 1 EPISTOLA TESSALONIKALAISILLE

1 LUKU

Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
2. Me kiitämme aina Jumalaa kaikkein teidän edestänne ja muistamme meidän rukouksissamme teitä,
3. Ja lakkaamatta muistamme teidän tekojanne uskossa, ja teidän töitänne rakkaudessa, ja teidän kärsivällisyyttänne toivossa, joka on meidän Herramme Jesuksen Kristuksen päälle Jumalan ja meidän Isämme edessä.
4. Sillä, rakkaat veljet, Jumalalta rakastetut, me tiedämme, kuinka te valitut olette,
5. Että meidän evankeliumi on teidän tykönänne ollut, ei ainoastansa puheessa, vaan myös voimassa ja Pyhässä Hengessä, ja vahvassa tiedossa; niinkuin te tiedätte, minkäkaltaiset me teidän tykönänne teidän tähtenne olimme.
6. Ja te olette meitä ja Herra seuraamaan ruvenneet ja olette sanan monessa vaivassa, ilolla Pyhässä Hengessä, ottaneet vastaan,
7. Niin että te olette tulleet esikuvaksi kaikille uskovaisille Makedoniassa ja Akajassa.
8. Sillä teistä on Herran sana kajahtanut, ei ainoastaan Makedoniassa ja Akajassa, mutta myös joka paikassa on teidän uskonne Jumalan tykö kuulunut, niin ettei meidän tarvitse mitään puhua.
9. Sillä he itse ilmoittavat meistä, minkäkaltainen tulemus meillä on ollut teidän tykönne, ja kuinka te Jumalan tykö epäjumalista käännetyt olette, elävää ja totista Jumalaa palvelemaan,
10. Ja hänen Poikaansa taivaista odottamaan, jonka hän on kuolleista herättänyt, Jesuksen, joka meitä tulevaisesta vihasta vapahtaa.

2 LUKU

1. Sillä te tiedätte, rakkaat veljet, meidän tulemisemme teidän tykönne, ettei se ole turha ollut;
2. Vaan niinkuin me ennen kärsineet ja häväistyt olimme Philipissä, niinkuin te tiedätte, kuitenkin olimme me rohkiat meidän Jumalassamme, puhumaan teille Jumalan evankeliumia suuressa kilvoittelemisessa.

3. Sillä ei meidän neuvomme ollut eksytyksessä, eikä saastaisuudessa, ei myös petoksessa;
4. Vaan niinkuin me Jumalalta koetellut olemme, ja meille on evankeliumi uskottu, niin me myös puhumme; ei niin että me tahtoisimme ihmisille kelvata, vaan Jumalalle, joka meidän sydämemme koettelee.
5. Sillä emmepä me koskaan vaeltaneet liukkailla sanoilla, niinkuin te tiedätte, emmekä ahneuden tilalla; Jumala on todistaja.
6. Emme myös ole ihmisiltä kunniaa pyytäneet, ei teiltä eikä muilta, vaikka me olisimme taitaneet teitä rasittaa, niinkuin Kristuksen apostolit;
7. Mutta me olimme hienot teidän keskellänne: niinkuin imettäjä lapsiansa holhoo,
8. Niin oli myös meidän sydämemme halu teihin, jakamaan teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, mutta myös meidän henkeämme; sillä te olette meille rakkaiksi tulleet.
9. Sillä te muistatte, rakkaat veljet, meidän työmme ja vaivamme; sillä yöllä ja päivällä me työtä teimme, ettemme ketään teistä rasittaisi, ja saarnasimme Jumalan evankeliumia teidän edessänne.
10. Siihen te olette todistajat ja Jumala, kuinka pyhästi, hurskaasti ja nuhteettomasti me olimme teidän tykönänne, jotka uskotte.
11. Niinkuin te tiedätte, kuinka me jokaista teitä niinkuin isä lapsiansa olemme neuvoneet ja lohduttaneet,
12. Ja todistaneet, että te otollisesti Jumalan edessä vaeltaisitte, joka teitä valtakuntaansa ja kunniaansa kutsunut on.
13. Sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa, että kuin te saitte sen sanan Jumalasta, jonka te meiltä kuulitte, niin te sen otitte vastaan, ei niinkuin ihmisen sanan, vaan (niinkuin se totisesti on) kuin Jumalan sanan, joka myös teissä uskovaisissa vaikuttaa.
14. Sillä te olette tulleet, rakkaat veljet, Jumalan seurakuntain, jotka ovat Juudeassa, tavoittajaksi, Kristuksessa Jesuksessa, että te olette myös niitä kärsineet teidän omilta langoiltanne, niinkuin hekin Juudalaisilta,
15. Jotka myös tappoivat Herran Jesuksen ja omat prophetansa, ja ovat meitä vainonneet, ja ei he Jumalalle kelpaa, ja ovat kaikille ihmisille vastahakoiset;
16. Jotka meidän kieltävät pakanoille puhumasta, että he autuaiksi tulisivat, että he aina syntinsä täyttäisivät; sillä viha on jo peräti heidän päällensä tullut.
17. Mutta me, rakkaat veljet, sitte kuin me hetkeksi olemme teiltä otetut pois, näkyvistä, ei sydämestä, niin me olemme sitä enemmin suurella halulla pyytäneet teidän kasvojanne nähdä.
18. Sentähden tahdoimme me tulla teidän tykönne, (minä Paavali,) kerran ja kaksi, mutta saatana esti meitä.

19. Sillä mikä on meidän toivomme taikka ilomme, eli meidän kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te meidän Herran Jesuksen Kristuksen edessä hänen tulemisessansa?
20. Sillä te olette meidän kunniamme ja ilomme.

3 LUKU

1. Sentähden emme saaneet sitä enempi viivyttää, vaan olemme mielistyneet jäämään Atenaan yksinänsä,
2. Ja lähetimme Timoteuksen, meidän veljemme, Jumalan palvelian ja meidän apulaisemme Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan ja lohduttamaan teitä teidän uskossanne:
3. Ettei kenkään näissä vaivoissa murehtisi; sillä te tiedätte, että me olemme sitä varten pannut.
4. Ja tosin, kuin me olimme teidän tykönänne, niin me sen teille edellä sanoimme, että meidän piti vaivaa kärsimän, niinkuin te tapahtuneenkin tiedätte.
5. Sentähden myös minä en taitanut enään malttaa itsiäni, mutta lähetin tietämään teidän uskoanne, ettei kiusaaja olisi teitä kiusannut, ja niin meidän työmme turhaksi tullut.
6. Mutta nyt, kuin Timoteus tuli teiltä meidän tykömme ja ilmoitti meille teidän uskonne ja rakkautenne, että te aina meitä hyvässä muistossa pidätte ja halajatte meitä nähdä, niinkuin mekin teitä,
7. Niin me saimme teistä, rakkaat veljet, lohdutuksen kaikessa meidän vaivassamme ja tuskassamme, teidän uskonne tähden;
8. Sillä nyt me elämme, jos te Herrassa pysytte.
9. Minkä kiitoksen siis me taidamme Jumalalle antaa teidän tähtenne, kaikesta tästä ilosta, jolla me iloitsemme teistä meidän Jumalamme edessä?
10. Yötä ja päivää rukoillen ahkerasti, että me teidän kasvonne näkisimme ja täyttäisimme, mitä teidän uskostanne puuttuu.
11. Mutta itse Jumala ja meidän Isämme, ja meidän Herra Jesus Kristus saattakoon meidän tiemme teidän tykönne.
12. Mutta Herra lisätköön teitä ja antakoon rakkauden yltäkylläisen olla teidän seassanne ja jokaista kohtaan, niinkuin mekin teille olemme:
13. Että hän teidän laittamattomat sydämenne vahvistais pyhyydessä, Jumalan ja meidän Isämme edessä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa, kaikkein hänen pyhäinsä kanssa.

4 LUKU

1. Vielä siis, rakkaat veljet, rukoilemme me teitä ja neuvomme Herrassa Jesuksessa, niinkuin te meiltä saaneet olette, kuinka teidän vaeltaman ja Jumalalle kelpaaman pitää, että te täydellisemmäksi tulisitte.
2. Sillä te tiedätte ne käskyt, jotka me Herran Jesuksen kautta teille annoimme.
3. Sillä se on Jumalan tahto, teidän pyhyytenne, että te huoruutta vältätte,
4. Että jokainen tietäis pitää astiansa pyhyydessä ja kunniassa,
5. Ei himoin halauksissa niinkuin pakanat, jotka ei Jumalasta mitään tiedä,
6. Ja ettei yksikään sortaisi eikä pettäisi veljeänsä jossakussa asiassa; sillä Herra on kaikkein näiden kostaja, kuin me myös teille ennen sanoneet ja todistaneet olemme.
7. Sillä ei Jumala ole meitä kutsunut saastaisuuteen, vaan pyhyyteen.
8. Joka siis nämät katsoo ylön, ei hän katso ylön ihmistä, vaan Jumalan, joka myös Pyhän Henkensä meihin antanut on.
9. Mutta veljellisestä rakkaudesta ei minun tarvitse teille kirjoittaa; sillä te olette itse Jumalalta opetellut rakastamaan toinen toistanne,
10. Ja sen te myös kaikille veljille teette, jotka koko Makedoniassa ovat; mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet, että te vielä täydellisemmäksi tulisitte,
11. Ja pyytäkäät olla levolliset ja ottakaat vaari omista askareistanne, tehden työtä käsillänne, niinkuin me käskeneet olemme,
12. Että te itsenne kunniallisesti ulkonaisten kohtaan käyttäisitte, ettette mitään tarvitsisi.
13. Mutta emme myös tahdo teiltä salata, rakkaat veljet, niistä, jotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole:
14. Sillä jos me uskomme, että Jesus on kuollut ja noussut ylös, niin on Jumala myös ne, jotka nukkuneet ovat, Jesuksen kautta tuova edes hänen kanssansa.
15. Sillä sen me sanomme teille Herran puolesta: että me, jotka elämme ja jälkeen jäämme Herran tulemiseen, emme suinkaan ennätä niitä, jotka nukkuneet ovat.
16. Sillä itse Herra astuu alas taivaasta, suurella huudolla, ja ylimmäisen enkelin äänellä ja Jumalan basunalla, ja kuolleet Kristuksessa ensin nousevat ylös.
17. Sitte me, jotka elämme ja jälkeen jäämme, temmataan ynnä heidän kanssansa pilvihin, Herraa vastaan tuulihin, ja niin me aina Herran kanssa olemme.
18. Lohduttakaat siis teitänne keskenänne näillä sanoilla.

5 LUKU

1. Mutta ajoista ja hetkistä, rakkaat veljet, ei teille tarvitse kirjoittaa;
2. Sillä te itse visusti tiedätte, että Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä.
3. Sillä kuin he sanovat: nyt on rauha ja ei mitään hätää, silloin kadotus lankee äkisti heidän päällensä, niinkuin raskaan vaimon kipu, ja ei he suinkaan saa paeta.
4. Mutta te, rakkaat veljet, ettepä te ole pimeydessä, ettei se päivä teitä käsittäisi niinkuin varas.
5. Te olette kaikki valkeuden lapset ja päivän lapset: emme ole yön emmekä pimeyden.
6. Niin älkäämme siis maatko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit.
7. Sillä jotka makaavat, ne yöllä makaavat, ja ne, jotka juopuvat, ne yöllä juovuksissa ovat.
8. Mutta me, jotka päivän lapset olemme, olkaamme raittiit, puetut uskon ja rakkauden rintaraudalla ja autuuden toivon rautalakilla.
9. Sillä ei Jumala ole meitä pannut vihaan, vaan autuutta omistamaan, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta,
10. Joka meidän edestämme kuollut on: että jos me valvomme eli makaamme, me ynnä hänen kanssaan eläisimme.
11. Sentähden neuvokaat teitänne keskenänne ja rakentakaat toinen toistanne, niinkuin te myös teette.
12. Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, että te ne tuntisitte, jotka teidän seassanne työtä tekevät, ja teidän esimiehenne ovat Herrassa, ja teitä neuvovat.
13. Pitäkäät heitä sitä rakkaampana heidän tekonsa tähden. Olkaat rauhalliset keskenänne.
14. Mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet: neuvokaat tavattomia, lohduttakaat heikkomielisiä, holhokaat heikkoja, olkaat kärsiväiset jokaisen kanssa,
15. Katsokaat, ettei joku pahaa pahalla kosta, vaan noudattakaat hyvää, sekä keskenänne, että jokaista kohtaan.
16. Olkaat aina iloiset.
17. Rukoilkaat lakkaamatta.
18. Kiittäkäät kaikkein edestä; sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Jesuksessa.
19. Älkäät henkeä sammuttako.
20. Älkäät prophetiaa katsoko ylön.
21. Koetelkaat kaikki, ja pitäkäät se mikä hyvä on.
22. Välttäkäät kaikkea, mikä pahaksi näkyy.

23. Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teitä kokonansa, että koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa nuhteetoinna pidettäisiin.
24. Hän on uskollinen, joka teitä kutsunut on ja sen myös täyttää.
25. Rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme.
26. Tervehtikäät kaikkia veljiä pyhällä suunannolla.
27. Minä vannotan teitä Herran kautta, että te tämän lähetyskirjan kaikkein pyhäin veljein edessä lukea annatte.
28. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne, amen!

1. P. PAAVALIN 2 EPISTOLA TESSALONIKALAISILLE

1 LUKU

Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa:
2. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Meidän pitää aina teidän edestänne, rakkaat veljet , Jumalaa kiittämän, niinkuin kohtuullinen on: sillä teidän uskonne kasvaa jalosti ja kaikkein teidän rakkautenne lisääntyy jokaista kohtaan,
4. Niin että me teistä Jumalan seurakunnissa kerskaamme, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikessa teidän vainossanne ja vaivassanne, jota te kärsitte:
5. Jotka osoittavat, että Jumala on oikein tuomitseva, ja te Jumalan valtakuntaan soveliaaksi tulette, jonka tähden te myös kärsitte,
6. Että se on oikein Jumalan edessä niitä taas vaivata, jotka teitä vaivaavat;
7. Mutta teille, jotka vaivataan, antaa levon meidän kanssamme, kuin Herra Jesus taivaasta ilmaantuu, voimansa enkelien kanssa.
8. Ja tulen leimauksella, joka niille kostaa, jotka ei Jumalaa tunteneet, ja niille, jotka ei meidän Herran Jesuksen Kristuksen evankeliumia tottele,
9. Jotka vaivaa kärsimän pitää, ijankaikkisen kadotuksen, Herran kasvoista ja hänen kunniansa väkevyydestä:
10. Kuin hän tuleva on, kirkastettaa pyhäinsä kanssa, ja ihmeelliseksi tulemaan kaikkein uskovaisten kanssa; sillä meidän todistuksemme teidän tykönne siitä päivästä olette te uskoneet.
11. Ja sentähden me myös aina rukoilemme teidän edestänne, että meidän Jumalamme teitä otolliseksi tekis siihen kutsumiseen, ja täyttäis kaiken hyvyyden suosion ja uskon vaikutuksen, voimassa:
12. Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimi teissä ylistettäisiin, ja te taas hänessä, meidän Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta.

2 LUKU

1. Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisen ja meidän kokoontumisemme kautta hänen tykönsä,
2. Ettette aivan nopiasti teitänne salli teidän mielestänne kääntää pois eli peljätettää, ei hengen, eikä puheen, eikä kirjan kautta, niin kuin se meiltä lähetetty olis, niinkuin Kristuksen päivä jo käsissä olis.
3. Älkäät antako kenenkään teitänne vietellä millään tavalla; sillä ei hän ennen tule kuin luopumus tapahtuu ja synnin ihminen ilmoitetaan, kadotuksen lapsi,
4. Joka on vastaanseisoja, ja korottaa itsensä kaikkein päälle, mikä jumalaksi taikka jumalanpalveluksi kutsutaan, niin että hän istuttaa itsensä Jumalan templiin niinkuin Jumala, ja tekee itsensä jumalaksi.
5. Ettekö te muista, että minä teidän tykönänne ollessani näitä jo teille sanoin?
6. Ja mikä nyt estää, te tiedätte, että hän pitää ajallansa ilmoitettaman.
7. Sillä hän nyt pahuutta vaikuttaa salaisesti, ainoastaan että se, mikä nyt estää, tulee pois.
8. Ja silloin se pahanilkinen ilmoitetaan, jonka Herra suunsa hengellä tappaa, ja tekee hänen kanssansa lopun, tulemisensa ilmoituksen kautta,
9. Jonka tulemus saatanan vaikutuksen jälkeen tapahtuu, kaikella voimalla ja merkeillä ja petollisilla ihmeillä,
10. Ja kaikella vääryyden petoksella niiden seassa, jotka kadotukseen tulevat, ettei he rakkautta totuuden puoleen ottaneet, autuaaksi tullaksensa.
11. Sentähden on Jumala heille lähettävä väkevän eksytyksen, niin että he valheen uskovat:
12. Että ne kaikki tuomittaisiin, jotka ei totuutta uskoneet, vaan vääryyteen suostuvat.
13. Mutta meidän pitää aina teidän edestänne Jumalaa kiittämän, rakkaat veljet Herrassa, että Jumala on teidät alusta autuuteen valinnut, Hengen pyhityksen kautta ja totuuden uskossa,
14. Johonka hän teitä meidän evankeliumin kautta kutsunut on, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kunnian omaisuuteen.
15. Niin olkaat siis, rakkaat veljet, pysyväiset ja pitäkäät ne säädyt, jotka te oppineet olette, olkoon se meidän saarnastamme taikka kirjastamme.
16. Mutta itse meidän Herra Jesus Kristus, ja Jumala ja meidän Isämme, joka meitä rakasti ja antoi meille ijankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon armon kautta,
17. Lohduttakoon teidän sydämenne, ja teitä kaikkinaisessa opissa ja hyvässä työssä vahvistakoon!

3 LUKU

1. Vielä, rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sana menestyis ja niin kunnioitettaisiin kuin teidänkin tykönänne,
2. Ja että me häijyistä ja pahoista ihmisistä pelastettaisiin; sillä ei usko ole joka miehen.
3. Mutta Herra on uskollinen, joka teitä vahvistaa ja pahasta varjelee.
4. Mutta me toivomme Herrassa teistä, että te teette ja tekeväiset olette, mitä me teille olemme käskeneet.
5. Mutta Herra ojentakoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen!
6. Mutta me käskemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, että te teitänne eroittaisitte jokaisesta veljestä, joka häijysti itsensä käyttää ja ei sen säädyn jälkeen, jonka hän meiltä saanut on.
7. Sillä te itse tiedätte, kuinka teidän meitä seuraaman pitää: emmepä me ole tavattomasti teidän seassanne olleet.
8. Emme myös ole leipää keltään ilman ottaneet, vaan työllä ja hiellä: yöllä ja päivällä olemme me työtä tehneet, ettemme kellenkään teidän seassanne kuormaksi olisi.
9. Ei, ettei meillä se valta olisi, vaan että me itsemme opiksi teille antaisimme, seurataksenne meitä.
10. Ja kuin me teidän tykönänne olimme, niin me senkaltaisia teille käskimme, että jos ei joku tahdo työtä tehdä, niin ei hänen syömänkään pidä.
11. Sillä me kuulemme, että muutamat teidän seassanne tavattomasti vaeltavat, ja ei tee työtä, vaan joutilaina ovat.
12. Mutta senkaltaisia me käskemme ja neuvomme meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, että he hiljaisuudessa työtä tekisivät ja omaa leipäänsä söisivät.
13. Mutta te, rakkaat veljet, älkäät väsykö hyvää tekemästä.
14. Ellei siis joku tottele meidän sanaamme lähetyskirjan kautta, niin merkitkäät se ja älkäät kanssakäymistä pitäkö hänen kanssansa, että hän häpeäis,
15. Ja älkäät häntä pitäkö niinkuin vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä.
16. Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan aina kaikella tavalla! Herra olkoon teidän kanssanne!
17. Tervehdys minun Paavalin kädelläni, joka on merkki kaikissa lähetyskirjoissa: näin minä kirjoitan.
18. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

P. PAAVALIN 1 EPISTOLA TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan meidän Lunastajamme asetuksen jälkeen, ja Herran Jesuksen Kristuksen, joka meidän toivomme on,
2. Timoteukselle, minun vakaalle pojalleni uskossa, armo, laupius ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta!
3. Niinkuin minä Makedoniaan lähteissäni käskin sinun olla Ephesossa, niin neuvo muutamia, ettei he toisin opettaisi,
4. Eikä juttuja tottelisi ja polvilukuja, joilla ei loppua ole, jotka enemmin tutkimiset matkaan saattavat kuin parannuksen Jumalan tykö, joka on uskossa.
5. Mutta käskyn päätös on rakkaus puhtaasta sydämestä, ja hyvästä omastatunnosta, ja vilpittömästä uskosta.
6. Joista muutamat ovat hairahtuneet ja ovat turhiin jaarituksiin kääntyneet,
7. Ja tahtovat lainopettajat olla, ja ei ymmärrä, mitä he puhuvat eli päättävät.
8. Mutta me tiedämme lain hyväksi, jos se oikein käytetään,
9. Tietäen sen, ettei vanhurskaalle ole laki pantu, vaan väärille ja tottelemattomille, jumalattomille ja syntisille, pakanallisille ja kelvottomille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, miehentappajille,
10. Huorintekiöille, miesten kanssa makaajille, ihmisten varkaille, valehtelijoille, valapattoisille, ja mitä muuta senkaltaista sitä terveellistä oppia on:
11. Autuaan Jumalan kunniallisen evankeliumin jälkeen, joka minulle uskottu on.
12. Ja minä kiitän meidän Herraamme Kristusta Jesusta, joka minun voimalliseksi tehnyt on, ja luki minun uskolliseksi, asettain tähän virkaan,
13. Joka ennen pilkkaaja ja vainooja ja häpäisiä olin, mutta minulle on laupius tapahtunut; sillä minä tein sitä tietämättä epäuskossa.
14. Mutta meidän Herramme armo oli sitä runsaampi, uskon ja rakkauden kanssa, joka Kristuksessa Jesuksessa on.
15. Se on totinen sana ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan, että Kristus Jesus on tullut maailmaan syntisiä

vapahtamaan, joista minä suurin olen:
16. Mutta sentähden on minulle laupius tapahtunut, että Jesus Kristus minussa ensin osoittais kaiken pitkämielisyyden niille esikuvaksi jotka hänen päällensä pitää uskoman ijankaikkiseen elämään.
17. Mutta Jumalalle, ijankaikkiselle kuninkaalle, kuolemattomalle ja näkymättömälle, ja ainoalle viisaalle olkoon kunnia ja ylistys ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
18. Tämän käskyn minä annan sinulle, minun poikani Timoteus, entisten ennustusten jälkeen sinusta, ettäs niissä sotisit niinkuin jalo sotamies,
19. Ja pitäisit uskon ja hyvän omantunnon, jonka muutamat ovat hyljänneet ja ovat uskon puolesta haaksirikkoon tulleet,
20. Joista on Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen saatanan haltuun antanut, että he tulisivat kuritetuksi enempi pilkkaamasta.

2 LUKU

1. Niin minä siis neuvon, että ennen kaikkia pidettäisiin rukoukset, anomiset, toivotukset ja kiitokset kaikkein ihmisten edestä:
2. Kuningasten ja kaiken esivallan edestä, että me rauhassa ja levossa eläisimme, kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa;
3. Sillä se on hyvä ja otollinen Jumalan meidän Vapahtajamme edessä,
4. Joka tahtoo kaikkia ihmisiä autuaaksi, ja että he totuuden tuntoon tulisivat.
5. Sillä yksi on Jumala, ja yksi välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus,
6. Joka itsensä kaikkein edestä lunastuksen hinnaksi on antanut, että senkaltaista piti ajallansa saarnattaman:
7. Johonka minä myös olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu (minä sanon toden Kristuksessa ja en valehtele,) pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa.
8. Niin minä tahdon siis, että miehet rukoilisivat joka paikassa ja nostaisivat ylös pyhät kädet, ilman vihaa ja epäilystä,
9. Niin myös että vaimot kohtuullisissa vaatteissa olisivat ja kaunistaisivat itsensä hävyllä ja kainoudella, ei kahara-hiuksilla, eli kullalla, eli päärlyillä, eli kalliilla vaatteilla,
10. Vaan niinkuin niille vaimoille sopii, jotka jumalisuuden hyväin töiden kautta osoittavat.
11. Oppikaan vaimo hiljaisuudessa, kaikella nöyryydellä.

12. Mutta en minä salli vaimon opettaa enkä miestänsä vallita, vaan että hän on hiljaisuudessa.
13. Sillä Adam on ensin luotu ja sitte Eva.
14. Ja ei Adam petetty; mutta vaimo petettiin ja saatti ylitsekäymisen.
15. Mutta kuitenkin hän lasten synnyttämisen kautta autuaaksi tulee, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhyydessä siveyden kanssa.

3 LUKU

1. Se on totinen sana: jos joku piispan virkaa pyytää, hän hyvää työtä halajaa.
2. Niin pitää siis piispan oleman nuhteettoman, yhden emännän miehen, valppaan, raittiin, siviän, vierasten holhojan, opettavaisen.
3. Ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, vaan armeliaan, ei riitaisen eikä ahneen,
4. Joka oman huoneensa hyvin hallitsee, jolla kuuliaiset lapset ovat, kaikella kunniallisuudella:
5. (Mutta jos joku ei taida omaa huonettansa hallita, kuinkas hän Jumalan seurakunnan taitaa hallita?)
6. Ei äsken kristityn, ettei hän paisuneena laittajan tuomioon lankeaisi.
7. Mutta hänellä pitää myös hyvä todistus oleman niiltä, jotka ulkona ovat, ettei hän laittajan pilkkaan ja paulaan lankeaisi.
8. Niin pitää myös seurakunnan palveliat toimelliset oleman, ei kaksikieliset, ei juomarit, ei häpiällisen voiton pyytäjät,
9. Jotka uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa pitävät,
10. Jotka pitää ensin koeteltaman, ja palvelkaan sitte kuin he nuhteettomiksi löydetään.
11. Heidän emäntänsä pitää myös siviät oleman, ei laittajat, vaan raittiit, kaikissa uskolliset.
12. Seurakunnan palveliat olkoon yhden emännän miehet, jotka lapsensa ja oman huoneensa hyvin hallitsevat.
13. Sillä jotka hyvin palvelevat, he hyvän menestyksen ansaitsevat ja suuren vapauden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa.
14. Näitä minä kirjoitan sinulle, ja toivon pian tulevani sinun tykös;
15. Mutta jos minä viivyn, ettäs tietäisit kuinka sinun pitää Jumalan huoneessa vaeltaman, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden patsas ja perustus.
16. Ja se on julkisesti suuri jumalisuuden salaisuus, että Jumala on ilmoitettu lihassa, vanhurskautettu hengessä, nähty enkeleiltä, saarnattu pakanoille, uskottu maailmassa ja otettu ylös kunniaan.

4 LUKU

1. Mutta Henki sanoo selkiästi, että viimeisillä ajoilla muutamat luopuvat uskosta ja ottavat vaarin viettelevistä hengistä ja perkeleiden opetuksista,
2. Niiden kautta, jotka ulkokullaisuudessa valheenpuhujat ovat, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty,
3. Ja kieltävät naimasta ja ottamasta ruokaa, jonka Jumala loi uskollisille kiitoksella nautittavaksi ja niille, jotka totuuden ymmärtäneet ovat.
4. Sillä kaikki, mitä Jumala luonut on, on hyvää, ja ei ole mitään hyljättävää, kuin se kiitoksella nautitaan.
5. Sillä se Jumalan sanalla ja rukouksella pyhitetään.
6. Kuin nyt senkaltaista veljille opetat, niin sinä Jesuksen Kristuksen uskollinen palvelia olet, uskon sanoissa, hyvässä opissa kasvatettu, jotka sinä seurannut olet.
7. Mutta vältä kelvottomia ämmän juttuja, ja harjoita sinuas jumalisuuteen.
8. Sillä ruumiillinen harjoitus vähän kelpaa; mutta jumalisuus on tarpeellinen kaikissa asioissa, jolla on sekä nykyisen että tulevaisen elämän lupaus.
9. Tämä on totinen sana, ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan;
10. Sillä sitä vasten me työtäkin teemme ja meitä pilkataan, että me elävän Jumalan päälle toivoneet olemme, joka kaikkein ihmisten vapahtaja on, erinomattain uskovaisten.
11. Näitä sinä neuvo ja opeta.
12. Älköön kenkään sinun nuoruuttas katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisille esikuva sanassa, kanssakäymisessä, rakkaudessa, hengessä, uskossa, puhtaudessa.
13. Ota lukemisesta, neuvosta ja opista vaari, siihenasti kuin minä tulen.
14. Älä unohda sitä lahjaa, joka sinulle prophetian kautta annettu on, vanhimpain kätten päällepanemisessa.
15. Ota näistä vaari, pysy näissä, että sinun menestykses kaikille julistetuksi tulis.
16. Ota itsestäs vaari ja opista, pysy alati näissä; sillä jos sinä sen teet, niin sinä itses autuaaksi saatat ja ne, jotka sinua kuulevat.

5 LUKU

1. Älä vanhaa kovin nuhtele, vaan neuvo häntä niinkuin isää, nuoria niinkuin veljiä,

2. Vanhoja vaimoja niinkuin äitejä, nuoria niinkuin sisaria, kaikella puhtaudella.
3. Kunnioita niitä leskiä, jotka oikiat lesket ovat.
4. Mutta jos jollakulla leskellä lapsia on eli lasten lapsia, ne oppikaan ensin oman huoneensa jumalisesti hallitsemaan ja vanhempainsa hyvän työn maksamaan; sillä se on hyvin tehty ja Jumalalle otollinen.
5. Ja se on oikia leski, joka yksinänsä on ja asettaa toivonsa Jumalan päälle, pysyin aina rukouksissa ja avuksihuutamisessa yötä ja päivää;
6. Mutta joka hekumassa elää, se on elävältä kuollut.
7. Senkaltaisia neuvo, että he nuhteettomat olisivat.
8. Mutta jos ei joku omistansa, liiatenkin perheestänsä, murhetta pidä, se on uskon kieltänyt ja on pakanaa pahempi.
9. Älä salli nuorempaa leskeä otettaa kuin kuudenkymmenen ajastaikaista, joka yhden miehen emäntä on ollut,
10. Ja jolla on hyvistä töistä todistus, jos hän lapsia kasvattanut on, jos hän vierasten holhooja ollut on, jos hän pyhäin jalkoja pessyt on, jos hän murheellisia auttanut on, jos hän on kaikessa hyvässä työssä ahkera ollut.
11. Mutta nuoret lesket hylkää; sillä koska he suuttuvat Kristukseen, niin he tahtovat huolla,
12. Joilla on heidän tuomionsa, että he sen ensimäisen uskon rikkoneet ovat.
13. Niin myös joutilaina ollessansa oppivat he huoneita ympärinsä juoksentelemaan; vaan ei he ainoastaan ole joutilaat, mutta myös kielevät, hempeät ja puhuvat luvattomia.
14. Sentähden minä tahdon, että nuoret lesket huolisivat, lapsia kasvattaisivat, huoneen hallituksesta vaaria pitäisivät, eikä antaisi tilaa vastaanseisojille pahoin puhua.
15. Sillä muutamat ovat jo saatanan jälkeen palanneet.
16. Jos nyt jollakin uskollisella miehellä eli vaimolla leskiä on, se heitä holhokoon ja älkään seurakuntaa rasittako, että oikeille leskille täytyis.
17. Vanhimmat, jotka hyvin hallitsevat, pitää kaksinkertaisessa kunniassa pidettämän, erinomattain ne, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät.
18. Sillä Raamattu sanoo: ei sinun pidä riihtä tappavan härjän suuta sitoman kiinni, ja työmies on palkkansa ansainnut.
19. Älä salli vanhinta vastaan yhtään kannetta, vaan kahden eli kolmen todistuksen kautta.
20. Nuhtele niitä, jotka syntiä tekevät, kaikkein kuullen, että muutkin pelkäisivät.
21. Minä rukoilen Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen ja valittuin enkelien edessä, ettäs nämät pidät

ilman valitsemista, ja älä mitään tee toisen puolta pitäin.
22. Älä pikaisesti jonkun päälle käsiäs pane, ja älä ole muiden synneistä osallinen: pidä itses puhtaana.
23. Älä silleen vettä juo, vaan nautitse jotakin viinaa sydämes tähden ja että myös usein sairastat.
24. Muutamain ihmisten synnit ovat kyllä julkiset, että ne ennen tuomita taidetaan; mutta muutamain äsken jälistä julkiseksi tulevat.
25. Niin myös muutamat hyvät työt ovat jo ennen julkiset, ja ne mitkä muutoin tapahtuvat, ei taideta salattaa.

6 LUKU

1. Palveliat, jotka ikeen alla ovat, pitää isäntänsä kaikessa kunniassa pitämän, ettei Jumalan nimi ja oppi pilkatuksi tulisi.
2. Mutta joilla uskolliset isännät ovat, niin älköön niitä katsoko ylön, että he veljekset ovat; vaan olkoon sitä kuuliaisemmat, että he uskolliset ovat ja rakkaat, jotka hyvästä työstä osalliset ovat. Näitä opeta ja neuvo.
3. Jos joku toisin opettaa, ja ei pysy meidän Herran Jesuksen Kristuksen terveellisissä sanoissa ja siinä opissa, joka jumalisuudesta on,
4. Hän on paisunut ja ei taida mitään, vaan on sairas kysymyksissä ja sanain kilvoituksissa, joista kateus, riita, häväistys ja pahat luulot tulevat,
5. Häijyt kamppaukset niiden ihmisten seassa, jotka mielessänsä riivatut ovat, ja joilta totuus otettu pois on, jotka jumalisuuden voitoksi luulevat. Eroita sinus senkaltaisista.
6. Mutta se on suuri voitto, olla jumalinen ja tyytyä onneensa.
7. Sillä emmepä me ole mitään maailmaan tuoneet, on siis tiettävä, ettemme myös mitään täältä taida viedä ulos.
8. Mutta koska meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin.
9. Mutta ne, jotka rikastua tahtovat, lankeevat kiusaukseen ja paulaan ja moniin tyhmiin ja vahingollisiin himoihin, jotka ihmiset vahinkoon ja kadotukseen upottavat.
10. Sillä ahneus on kaiken pahuuden juuri, jota muutamat ovat himoinneet, ja ovat uskosta eksyneet ja itsellensä paljon murhetta saattaneet.
11. Mutta sinä, Jumalan ihminen, karta niitä ja noudata vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja hiljaisuutta.
12. Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, käsitä ijankaikkinen elämä, johonka sinä kutsuttu olet, ja olet

tunnustanut hyvän tunnustuksen monen todistajan edessä.
13. Minä käsken sinua Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Jesuksen Kristuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen alla hyvän todistuksen tunnusti,
14. Ettäs käskyn saastatoinna ja nuhteetoinna pidät, hamaan meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitukseen asti,
15. Jonka meille aikanansa osoittaa se autuas ja ainoa valtias, kuningasten Kuningas ja kaikkein herrain Herra,
16. Jolla ainoalla on kuolemattomuus, joka asuu kirkkaudessa, johon ei yksikään tulla taida, jota ei yksikään ihminen nähnyt ole eikä taida nähdä: jolle olkoon kunnia ja ijankaikkinen voima, amen!
17. Käske niitä, jotka rikkaat tässä maailmassa ovat, ettei he ylpeilisi eikä panisi toivoansa katoovaisen rikkauden, vaan elävän Jumalan päälle, joka meille antaa nautitaksemme runsaasti kaikkinaista:
18. Että he tekisivät hyvää ja hyvissä töissä rikastuisivat, antaisivat hyvällä mielellä, olisivat avulliset,
19. Ja tallelle panisivat itsellensä hyvän perustuksen edespäin, käsittääksensä ijankaikkista elämää.
20. Oi Timoteus! kätke se, mikä sinulle uskottu on, ja vältä turhia ja kelvottomia juttuja ja niitä riitoja, jotka väärin kerskatusta taidosta tulevat,
21. Josta muutamat paljon pitävät, ja uskosta eksyneet ovat. Armo olkoon sinun kanssas, amen!

P. PAAVALIN 2 EPISTOLA TIMOTEUKSELLE

1 LUKU

Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta elämän lupauksen jälkeen, joka on Kristuksessa Jesuksessa:
2. Minun rakkaalle pojalleni Timoteukselle armo, laupius ja rauha Isältä Jumalalta ja Jesukselta Kristukselta meidän Herraltamme!
3. Minä kiitän Jumalaa, jota minä hamasta minun esivanhemmistani palvelen puhtaalla omallatunnolla, että minä lakkaamatta sinua yöllä ja päivällä minun rukouksissani muistan,
4. Ja haluan sinua nähdä, koska minä sinun kyynelees muistan, että minä ilolla täytettäisiin,
5. Kuin minun mieleeni tulee se vilpitön usko, joka sinussa on, joka ennen sinun isossa äidissäs Loidassa myös asui ja sinun äidissäs Eunikassa ja, kuin minä totisesti tiedän, sinussakin.
6. Jonka tähden minä sinua neuvon, ettäs herätät sen Jumalan lahjan, joka sinussa on, minun kätteni päällepanemisen kautta;
7. Sillä ei Jumala ole meille antanut pelvon henkeä, vaan väkevyyden, rakkauden ja raittiuden.
8. Sentähden älä häpeä meidän Herran Jesuksen Kristuksen todistusta eikä minua, joka hänen vankinsa olen; vaan ole osallinen evankeliumin vaivassa, Jumalan voiman jälkeen,
9. Joka meitä on autuaaksi tehnyt ja pyhällä kutsumisella kutsunut, ei meidän töidemme perästä, vaan aivoituksensa ja armonsa jälkeen, joka meille Kristuksessa Jesuksessa ennen ijankaikkisia aikoja annettu on,
10. Mutta nyt meidän Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta julistettu, joka kuoleman otti pois ja elämän ja kuolemattomuuden toi evankeliumin kautta valkeuteen,
11. Johonka minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi ja pakanain opettajaksi.
12. Jonka tähden minä myös näitä kärsin, ja en kuitenkaan häpee; sillä minä tiedän, kenen päälle minä uskon, ja olen luja, että hän voi minulle kätkeä minun uskotun kaluni siihen päivään asti.
13. Pysy siis niiden terveellisten sanain muodossa, jotka sinä minulta kuullut olet, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jesuksessa.
14. Tämä hyvä uskottu kalu kätke Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu.
15. Sinä tiedät sen, että kaikki, jotka Asiassa ovat, luopuivat minusta, joista on Phygellus ja Hermogenes.

16. Herra antakoon laupiutensa Onesiphorin perheelle, joka minun usein virvoittanut on ja ei minun kahleitani hävennyt,
17. Vaan etsi minua visusti Roomissa ollessansa, ja löysi minun.
18. Herra antakoon hänen löytää laupiuden sinä päivänä Herran tykönä! Ja kuinka monessa asiassa hän minulle Ephesossa oli avullinen, sinä parhain tiedät.

2 LUKU

1. Vahvista siis sinus, minun poikani, sen armon kautta, joka Jesuksessa Kristuksessa on.
2. Ja mitä sinä olet minulta monen todistajan kautta kuullut, niin käske uskollisille ihmisille, jotka myös muita olisivat soveliaat opettamaan.
3. Kärsi vaivaa niinkuin luja Jesuksen Kristuksen sotamies.
4. Ei yksikään sotamies sekoita itsiänsä elatuksen menoihin, sille kelvataksensa, joka hänen sotaan ottanut on.
5. Ja jos joku kilvoittelee, niin ei hän kruunata, ellei hän toimellisesti kilvoittele.
6. Peltomiehen, joka pellon rakentaa, pitää ensin hedelmästä nautitseman.
7. Ymmärrä, mitä minä sanon: Herra antakoon sinulle ymmärryksen kaikissa;
8. Muista Jesuksen Kristuksen päälle, joka kuolleista noussut on: Davidin siemenestä minun evankeliumini jälkeen,
9. Jossa minä vaivaa kärsin kahleisiin asti niinkuin pahantekiä; vaan ei Jumalan sana ole sidottu.
10. Sentähden minä kärsin kaikki valittuin tähden, että hekin saisivat Jesuksessa Kristuksessa autuuden, ijankaikkisen kunnian kanssa.
11. Se on totinen sana: jos me ynnä olemme kuolleet, niin me myös ynnä elämme;
12. Jos me kärsimme, niin me myös ynnä hallitsemme; jos me hänen kiellämme, niin hän meidätkin kieltää;
13. Ellemme usko, niin hän pysyy kuitenkin uskollisena, joka ei itsiänsä kieltää taida.
14. Näitä neuvo ja todista Herran edessä, ettei he sanoista riitelisi, joka ei mihinkään kelpaa, vaan ainoastaan luovuttamaan niitä jotka kuulevat.
15. Pyydä itses Jumalalle osoittaa toimelliseksi ja laittamattomaksi työntekijäksi, joka oikein totuuden sanan jakaa.
16. Mutta siivottomat ja kelvottomat sanat hylkää, jotka paljon jumalatointa menoa saattavat.
17. Ja heidän puheensa syö ympäriltänsä niinkuin ruumiin mato; joista on Hymeneus ja Philetus,

18. Jotka totuudesta ovat erehtyneet, sanoen ylösnousemisen jo tapahtuneen, ja ovat muutamat uskosta kääntäneet.
19. Mutta Jumalan vahva perustus kuitenkin pysyy, joka tällä kiinnitetty on: Herra tuntee omansa: ja lakatkaan jokainen vääryydestä, joka Kristuksen nimeä mainitsee.
20. Mutta suuressa huoneessa ei ole ainoastaan kultaiset ja hopiaiset astiat, vaan myös puiset ja saviset, ja muutamat tosin kunniaksi, mutta muutamat häpiäksi.
21. Jos joku itsensä senkaltaisista ihmisistä puhdistaa, se tulee kunniaan pyhitetyksi astiaksi, perheenisännälle tarpeelliseksi ja kaikkiin hyviin töihin valmistetuksi.
22. Nuoruuden himot vältä; mutta noudata vanhurskautta, uskoa, rakkautta ja rauhaa kaikkein niiden kanssa, jotka puhtaasta sydämestä Herraa rukoilevat.
23. Hullut ja turhat kysymykset hylkää, tietäen, että ne ainoastaan riidat synnyttävät.
24. Mutta ei Herran palvelian tule riitaisen olla, vaan siviän jokaista kohtaan, opettavaisen, pahoja kärsiväisen.
25. Hiljaisuudessa nuhtelevaisen vastahakoisia; jos Jumala heille joskus antais parannuksen totuutta ymmärtämään,
26. Ja he jälleen katuisivat ja perkeleen paulasta pääsisivät, jolta he hänen tahtonsa jälkeen vangitut ovat.

3 LUKU

1. Mutta sen sinun pitää tietämän, että viimeisinä päivinä vaaralliset ajat lähenevät;
2. Sillä ne ihmiset, jotka itsiänsä rakastavat, ahneet, kerskaajat, ylpiät, pilkkaajat, vanhemmillensa tottelemattomat, kiittämättömät, jumalattomat,
3. Haluttomat, sopimattomat, laittajat, irtaalliset, kiukkuiset, kateet,
4. Pettäjät, tuimat, paisuneet, jotka enemmin hekumaa kuin Jumalaa rakastavat,
5. Joilla on jumalinen meno olevinansa, mutta sen voiman he kieltävät pois. Karta siis senkaltaisia.
6. Sillä ne ovat niitä, jotka huoneesta huoneeseen juoksevat ja vaimoväen vangiksi vievät, jotka synneillä rasitetut ovat ja moninaisten himoin kanssa käyvät,
7. Aina oppivaiset, ja ei koskaan totuuden tuntoon tulevaiset.
8. Mutta niinkuin Jannes ja Jambres olivat Mosesta vastaan, niin nämätkin ovat totuutta vastaan: ne ovat ihmiset taidosta turmellut ja kelvottomat uskoon.
9. Mutta ei heidän pidä silleen menestymän; sillä heidän hulluutensa pitää kaikille julki tuleman, niinkuin

niidenkin oli.
10. Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, säätyäni, aivoitustani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni,
11. Vainoomisiani, vaivojani, jotka minulle Antiokiassa, Ikoniossa ja Lystrassa tapahtuivat, jotka vainoomiset minä kärsin, ja kaikista on minun Herra päästänyt.
12. Mutta myös kaikkein, jotka jumalisesti Jesuksessa Kristuksessa elää tahtovat, pitää vainoa kärsimän.
13. Mutta pahoille ja petollisille ihmisille on tapahtuva jota edemmä sitä pahemmin, sekä vietteliöille että vietellyille.
14. Mutta pysy niissä, joita sinä oppinut olet ja sinulle uskottu on, tietäen keneltäs oppinut olet,
15. Ja ettäs jo lapsuudesta olet Pyhän Raamatun taitanut, joka sinun taitaa autuuteen neuvoa, sen uskon kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa.
16. Sillä kaikkinainen kirjoitus on Jumalalta annettu, ja tarpeellinen opiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kuritukseksi, joka on vanhurskaudessa:
17. Että Jumalan ihminen täydellinen olis, ja kaikkiin hyviin töihin sovelias.

4 LUKU

1. Niin minä siis todistan Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen edessä, joka on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita, hänen ilmestyksessänsä ja valtakunnassansa:
2. Saarnaa sanaa, pidä päälle sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla, rankaise, nuhtele, neuvo kaikella siveydellä ja opetuksella;
3. Sillä aika tulee, jona ei he voi terveellistä oppia kärsiä, vaan omain himoinsa jälkeen kokoovat itsellensä opettajat, että heidän korvansa syyhyvät,
4. Ja kääntävät korvansa pois totuudesta, ja turhiin juttuihin poikkeevat.
5. Mutta valvo sinä kaikissa, kärsi ja kestä vaivoissa, tee evankeliumin saarnaajan työ ja toimita virkas täydellisesti.
6. Sillä minä jo uhrataan ja minun pääsemiseni aika lähestyy.
7. Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt.
8. Tästedes on minulle tallelle pantu vanhurskauden kruunu, jonka Herra, vanhurskas tuomari, sinä päivänä minulle antaa, mutta ei ainoastansa minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestystänsä rakastavat.
9. Ahkeroitse, ettäs pian minun tyköni tulet;

10. Sillä Demas antoi minun ylön ja halasi tätä maailmaa ja meni Tessalonikaan, Kreskens Galatiaan, Titus Dalmatiaan.
11. Ainoastaan Luukas on minun kanssani. Ota Markus tykös ja tuo häntä kanssas; sillä hän on sangen tarpeellinen minulle palvelukseen.
12. Tykikuksen minä lähetin Ephesoon.
13. Se hame, jonka minä Troadassa Karpuksen tykö jätin, tuo tullessas ja kirjat, mutta liiatenkin pärmäkirjat.
14. Aleksander vaskiseppä on minulle paljon pahaa tehnyt: Herra maksakoon hänelle hänen työnsä jälkeen!
15. Jota sinä kavahda; sillä hän on kovin meidän saarnojamme vastaan ollut.
16. Minun ensimäisessä edesvastauksessani ei yksikään minun kanssani ollut, vaan kaikki antoivat ylön minun; (älköön se heille olko soimattu!)
17. Mutta Herra oli minun puolellani ja vahvisti minun, että saarna minun kauttani piti vahvistettaman, ja kaikki pakanat piti sen kuuleman; ja minä pelastettiin jalopeuran suusta.
18. Ja Herra pelastaa minun kaikesta pahasta teosta, ja auttaa taivaalliseen valtakuntaansa, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
19. Tervehdi Priskaa ja Akvilaa ja Onesiphorin perhettä.
20. Erastus jäi Korintiin, mutta Trophimon minä jätin Miletoon sairastamaan.
21. Ahkeroitse ennen talvea tulla. Sinua tervehtii Eubulus, ja Pudens, ja Linus, ja Klaudia, ja kaikki veljet.
22. Herra Jesus Kristus olkoon sinun henkes kanssa! Armo olkoon teidän kanssanne, amen!

P. PAAVALIN EPISTOLA TITUKSELLE

1 LUKU

Paavali, Jumalan palvelia ja Jesuksen Kristuksen apostoli, Jumalan valittuin uskon jälkeen ja totuuden tunnon, joka jumalisuuden jälkeen on,
2. Ijankaikkisen elämän toivoon, jonka Jumala, joka ei valehdella taida, ennen ijankaikkisia aikoja luvannut on,
3. Mutta ajallansa sanansa ilmoitti saarnan kautta, joka minulle uskottu on, Jumalan meidän Vapahtajamme käskyn jälkeen,
4. Titukselle, toimelliselle pojalleni, meidän molempain uskomme jälkeen: armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme, Herralta Jesukselta Kristukselta!
5. Sentähden minä sinun Kretaan jätin, että sinun pitää toimittaman, mitä vielä puuttuu, ja pappeja kuhunkin kaupunkiin asettamaan, niinkuin minä sinulle käskenyt olen:
6. Jos joku nuhteetoin ja yhden emännän mies on, jolla uskolliset lapset ovat, ei juomariksi eli kankeiksi soimatut.
7. Sillä piispan tulee nuhteettoman olla, niinkuin Jumalan huoneen haltian, ei röyhkiän, ei tylyn, ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän,
8. Mutta vierasten holhojan, hyväntahtoisen, siivollisen, hurskaan, pyhän ja puhtaan,
9. Ja kiinnipitävän puhtaasta ja opettavaisesta sanasta, että hän olis väkevä terveellisen opin kautta neuvomaan ja vastaanseisojia voittamaan.
10. Sillä monta on tottelematointa, turhan puhujaa ja mielen kääntäjää, enimmästi ne, jotka ympärileikkauksesta ovat,
11. Joidenka suu pitää tukittaman, jotka koko huoneet kääntävät pois ja häpiällisen voiton tähden kelvottomia opettavat.
12. Yksi heistä sanoi, heidän oma prophetansa: Kretalaiset ovat aina valehteliat, pahat pedot ja laiskat vatsat.
13. Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä kovin, että he uskossa terveet olisivat,
14. Eikä Juudalaisten turhia juttuja ja ihmisten käskyjä tottelisi, jotka itsensä totuudesta kääntävät pois.

15. Kaikki ovat puhtaille puhtaat, mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään puhdas ole, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on saastainen.
16. He sanovat tuntevansa Jumalan, mutta töillänsä he sen kieltävät, ja ovat kauhiat ja kovakorvaiset ja kaikkiin hyviin töihin kelvottomat.

2 LUKU

1. Mutta puhu sinä niitä, mitkä ovat terveelliseen oppiin soveliaat:
2. Että vanhat olisivat raittiit, kunnialliset, siivolliset, lujat uskossa, rakkaudessa ja kärsivällisyydessä;
3. Vanhat vaimot myös käyttäisivät itsensä niin kuin pyhäin sopii, ei panetteliat, eikä juomarit, mutta hyvin opettavaiset:
4. Että nuoret vaimot heiltä hyviä tapoja oppisivat, miehiänsä rakastaisivat, lapsensa rakkaina pitäisivät,
5. Olisivat siviät, puhtaat, kotonansa pysyväiset, hyvät, miehillensä alamaiset, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi.
6. Neuvo myös nuoria miehiä siviästi olemaan.
7. Aseta itses kaikissa hyväin töiden esikuvaksi, vilpittömällä opetuksella ja kunniallisuudella,
8. Terveellisellä ja nuhteettomalla sanalla, että se, joka itsensä vastaan panee, häpeäis eikä mitään löytäisi meistä pahoin puhuaksensa.
9. Neuvo palvelioita isännillensä alamaiset olemaan, ja kaikissa kelvolliseksi, ei vastaan sanojat,
10. Ei pettäväiset, vaan kaiken hyvän uskollisuuden näyttäväiset, että he Jumalan meidän Vapahtajamme opin kaikissa kaunistavat.
11. Sillä Jumalan armo, kaikille ihmisille terveellinen, on ilmestynyt.
12. Joka meidät opettaa kaiken jumalattoman menon hylkäämään ja maailmalliset himot, ja tässä maailmassa siviästi ja hurskaasti ja jumalisesti elämään,
13. Ja odottamaan autuaallista toivoa, ja suuren Jumalan ja meidän Lunastajamme Jesuksen Kristuksen ilmestystä,
14. Joka itsensä antoi meidän edestämme, että hän meitä kaikesta vääryydestä lunastais ja itsellensä erinomaiseksi kansaksi puhdistais, ahkeraksi hyviin töihin.
15. Näitä sinä puhu ja neuvo, ja kaikella todella nuhtele: ei myös kenenkään pidä sinun katsoman ylön.

3 LUKU

1. Neuvo heitä, että he päämiehille ja esivallalle kuuliaiset olisivat, että he kaikkiin hyviin töihin valmiit olisivat:
2. Ettei he ketään pilkkaisi, eikä riitaiset olisi, vaan sopivaiset, osoittain kaikille ihmisille siveyttä.
3. Sillä me olimme myös muinen taitamattomat, kovakorvaiset, eksyväiset, palvellen himoja ja moninaisia hekumia, ja vaelsimme pahuudessa ja kateudessa, vainoten ja vihaten toinen toistamme.
4. Mutta sittekuin Jumalan meidän Vapahtajamme hyvyys ja rakkaus ihmisille ilmestyi,
5. Ei vanhurskauden töiden kautta, joita me tehneet olemme, vaan laupiutensa kautta hän meidät autuaaksi teki, uuden syntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta,
6. Jonka hän meidän päällemme, Jesuksen Kristuksen meidän Vapahtajamme kautta, runsaasti vuodattanut on:
7. Että me hänen armonsa kautta vanhurskaiksi tulisimme ja ijankaikkisen elämän perillisiksi toivon jälkeen.
8. Tämä on totinen sana ja näitä minä tahdon sinun vahvasti opettaman, että ne, jotka Jumalan päälle uskoneet ovat, ahkeroitsisivat hyvissä töissä muiden edellä käydä: nämät ovat ihmisille hyvät ja tarpeelliset.
9. Mutta hulluja tutkimisia, polvilukuja, riitoja ja kilvoituksia laista vältä; sillä ne ovat turhat ja kelvottomat.
10. Eriseuraista ihmistä pakene, kun häntä kerta taikka kahdesti neuvottu on,
11. Tietäen, että senkaltainen on käännetty pois ja syntiä tekee, niinkuin se, joka itsensä tuominnut on.
12. Kuin minä Artemaan eli Tykikuksen sinun tykös lähetän, niin riennä sinä minun tyköni Nikopoliin; sillä minä olen aikonut siellä talvea pitää.
13. Lähetä Zenas, lainoppinut, ja Apollo visusti matkaan, ettei heiltä mitään puuttuisi.
14. Mutta anna myös niidenkin, jotka meidän ovat, oppia hyvissä töissä muiden edellä käymään, kussa niin tarvitaan, ettei hekään hedelmättömät olisi.
15. Sinua tervehtivät kaikki, jotka minun kanssani ovat. Tervehdi niitä, jotka meitä uskossa rakastavat. Armo olkoon teidän kaikkein kanssanne, amen!

P. PAAVALIN EPISTOLA PHILEMONILLE

1 LUKU

Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki, ja veli Timoteus, rakkaalle Philemonille, ja meidän apulaisellemme,
2. Ja rakkaalle Appialle ja Arkippukselle, meidän kanssapalveliallemme, ja seurakunnalle, joka sinun huoneessas on:
3. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta!
4. Minä kiitän minun Jumalaani ja muistan aina sinua minun rukouksissani,
5. Että minä kuulen siitä rakkaudesta ja uskosta, joka sinulla Herran Jesuksen päälle on ja kaikkein pyhäin tykö:
6. Että sinun uskos, joka meille yhteinen on, tulis sinussa kaiken hyvyyden tuntemisen kautta voimalliseksi, joka teillä Kristuksessa Jesuksessa on.
7. Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas, että pyhäin sydämet sinun kauttas, rakas veljeni, virvoitetut ovat.
8. Sentähden vaikka minulla on suuri uskallus Kristuksessa käskeä sinua, mitä sinun tehdä tulee,
9. Niin minä kuitenkin tahdon rakkauden puolesta ennen rukoilla, minä, joka tainkaltainen olen, nimittäin vanha Paavali, mutta nyt myös Jesuksen Kristuksen vanki.
10. Niin minä siis neuvon sinua, minun poikani Onesimuksen puolesta, jonka minä siteissäni siitin,
11. Joka sinulle muinen kelvotoin oli, mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpeellinen, jonka minä nyt olen lähettänyt jälleen.
12. Mutta ota häntä vastaan; sillä hän on minun oma sydämeni.
13. Minä tahdoin häntä pitää minun tykönäni, että hän minua sinun puolestas evankeliumin siteissä palvelis.
14. Mutta en minä tahtonut mitään ilman sinun suosiotas tehdä, ettei sinun hyvyytes pitänyt oleman niinkuin vaadittu, vaan vapaamielinen.
15. Sillä sentähden hän hetkeksi sinulta läksi, ettäs hänen ijäksi saisit jällensä,
16. Ei nyt silleen niinkuin palvelian, vaan enemmin palvelian ja niinkuin rakkaan veljen, erinomattain minulle, mutta kuinka paljoa enemmin sinulle, sekä lihan kautta että Herrassa.
17. Jos sinä siis minun kumppaninas pidät, niin ota häntä vastaan niinkuin minuakin.

18. Mutta jos hän jotakin sinua vahingoittanut on eli on sinulle velkaa, niin sano minun syykseni.
19. Minä Paavali olen tämän omalla kädelläni kirjoittanut ja tahdon sen sinulle maksaa, etten minä sinulle sanoisi, ettäs myös sinun itses minulle velkapää olet.
20. Armas veljeni! suo minun ihastua sinusta Herrassa, virvoita minun sydämeni Herrassa.
21. Minä kirjoitin sinulle luottain sinun kuuliaisuutees, tietäen sinun enemmin tekevän kuin minä sanonkaan.
22. Valmista myös minulle majaa; sillä minä toivon, että minä teidän rukoustenne kautta teille lahjoitetaan.
23. Sinua tervehtivät Epaphras, (minun kanssavankini Kristuksessa Jesuksessa,)
24. Markus, Aristarkus, Demas, Luukas, minun apulaiseni.
25. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, amen!

EPISTOLA HEBREALAISILLE

1 LUKU

Jumala puhui muinen usein ja monella muotoa isille prophetain kautta; näinä viimeisinä päivinä on hän meille puhunut Poikansa kautta,
2. Jonka on hän kaikkein perilliseksi pannut, ja on myös hänen kauttansa maailman tehnyt;
3. Joka, että hän on hänen kunniansa kirkkaus ja hänen olemuksensa juurikuva, ja kantaa kaikki voimansa sanalla, ja on itse kauttansa meidän synteimme puhdistuksen tehnyt, ja istunut majesteetin oikialla puolella korkeuksissa:
4. On tullut niin paljoa paremmaksi enkeleitä, että hän ylimmäisemmän nimen on heidän suhteensa perinyt.
5. Sillä kenelle hän on koskaan enkeleistä sanonut: sinä olet minun Poikani, tänäpänä minä sinun synnytin! ja taas: minä olen hänen Isänsä ja hän on minun Poikani!
6. Ja taas: koska hän tuo esikoisen maailmaan, sanoo hän: häntä pitää kaikki Jumalan enkelit kumartaen rukoileman?
7. Mutta enkeleistä hän sanoo: hän tekee enkelinsä hengeksi ja palveliansa tulenleimaukseksi.
8. Mutta Pojalle: Jumala! sinun istuimes pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen: sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka.
9. Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit vääryyttä, sentähden on sinun, oi Jumala, sinun Jumalas voidellut ilo-öljyllä enempi kuin sinun osaveljes.
10. Ja: sinä Herra olet alusta maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas:
11. Ne katoovat, mutta sinä pysyt; ja he kaikki vanhenevat niinkuin vaate.
12. Ja niinkuin puvun sinä heitä muuttelet, ja he muuttuvat: mutta sinä kohdallasi pysyt ja ei sinun ajastaikas puutu.
13. Mutta kelle enkeleistä on hän koskaan sanonut: istu minun oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi?
14. Eikö he kaikki ole palvelevaiset henget, palvelukseen lähetetyt niille, jotka autuuden perimän pitää?

2 LUKU

1. Sentähden pitää meidän sitä visummin niistä vaarin ottaman, joita me kuulleet olemme, ettemme joskus pahenisi.
2. Sillä jos se sana oli vahva, joka enkelitten kautta puhuttiin, ja kaikki ylitsekäymys ja tottelemattomuus on jo ansaitun palkkansa saanut:
3. Kuinkas me välttäisimme, jos me senkaltaisen autuuden katsomme ylön? joka sitte, kuin se ensin Herralta saarnattu oli, meissä vahvistetuksi tuli niiden kautta, jotka sen kuulleet olivat.
4. Ja Jumala on siihen todistuksensa antanut sekä ihmeillä että tunnustähdillä, niin myös moninaisilla voimallisilla töillä ja Pyhän Hengen jakamisilla tahtonsa jälkeen.
5. Sillä ei hän ole enkelitten alle antanut tulevaista maailmaa, josta me puhumme.
6. Mutta yksi sen todistaa toisessa paikassa ja sanoo: mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, eli ihmisen poika, ettäs häntä etsiskelet?
7. Sinä olet hänen vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alentanut: sinä olet hänen kunnialla ja ylistyksellä kaunistanut, ja asettanut kättes töiden päälle.
8. Kaikki olet sinä heittänyt hänen jalkainsa alle. Sillä siinä, että hän kaikki on hänen allensa heittänyt, ei hän mitään jättänyt, jota ei hän ole hänen allensa heittänyt; mutta nyt emme vielä näe kaikkia hänen allensa heitetyksi.
9. Vaan Jesuksen, joka vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alennettu oli, näemme me kuoleman kärsimisen kautta kaunistetuksi kunnialla ja ylistyksellä, että hänen piti Jumalan armosta kaikkein edestä kuolemaa maistaman.
10. Sillä se sopi hänen, jonka tähden kaikki ovat ja jonka kautta kaikki ovat, joka paljon lapsia kunniaan saattaa, että hän heidän autuutensa Pääruhtinaan kärsimisen kautta täydelliseksi tekis.
11. Sillä ne kaikki yhdestä ovat, sekä se, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, jonka tähden ei hän myös häpee heitä veljiksensä kutsua,
12. Sanoen: minä julistan sinun nimes minun veljilleni ja keskellä seurakuntaa sinua veisulla ylistän;
13. Ja taas: minä turvaan häneen; ja taas: katso, minä ja ne lapset, jotka Jumala minulle antanut on,
14. Että siis lapsilla on liha ja veri, niin on hän myös niistä osalliseksi tullut, että hän olis kuoleman kautta hukuttanut sen, jolla kuoleman valta oli, se on: perkeleen,
15. Ja päästänyt ne, jotka kuoleman pelvosta piti kaiken ikänsä orjana oleman.
16. Sillä ei tosin hän koskaan enkeleitä päällensä ota, vaan Abrahamin siemenen hän päällensä ottaa,
17. Josta hänen kaiketi piti veljiensä kaltainen oleman, että hän armollinen ja uskollinen ylimmäinen Pappi

Jumalan edessä olis, sovittamaan kansan syntejä.
18. Sillä siitä, että hän kärsinyt on ja on kiusattu, taitaa hän myös niitä auttaa, jotka kiusataan.

3 LUKU

1. Sentähden pyhät veljet, jotka taivallisessa kutsumisessa osalliset olette! ottakaat vaari siitä apostolista ja ylimmäisestä Papista, jonka me tunnustamme, Kristuksesta Jesuksesta,
2. Joka on uskollinen sille, joka hänen tehnyt oli, niinkuin Moseskin koko hänen huoneeseensa.
3. Mutta tämä on sitä suuremman kunnian ansainnut kuin Moses, että sillä suurempi kunnia huoneesta olis, joka sen rakensi, kuin itse huoneella.
4. Sillä jokainen huone on joltakin rakennettu; mutta joka kaikki rakensi, se on Jumala.
5. Ja Moses tosin oli uskollinen kaikessa hänen huoneessansa, niinkuin palvelia, niiden todistukseksi, joita sitte sanottaman piti;
6. Mutta Kristus niinkuin Poika ylitse huoneensa, jonka huone me olemme, jos me muutoin uskalluksen ja toivon kerskaamisen loppuun asti vahvana pidämme.
7. Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: tänäpänä, jos te kuulette hänen äänensä,
8. Niin älkäät paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui kiusauksen päivänä korvessa,
9. Kussa teidän isänne minua kiusasivat: he koettelivat minua, ja näkivät minun työni neljäkymmentä ajastaikaa.
10. Sentähden minä närkästyin tämän sukukunnan päälle ja sanoin: aina he eksyvät sydämellänsä, mutta ei he tunteneet minun teitäni,
11. Niin että minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepooni tuleman.
12. Katsokaat, rakkaat veljet, ettei teissä joskus olisi kelläkään paha, uskotoin sydän, joka elävästä Jumalasta luopuis,
13. Vaan neuvokaat teitänne keskenänne joka päivä, niinkauvan kuin tänäpänä sanotaan, ettei joku teistä synnin petoksen kautta paatuisi.
14. Sillä me olemme Kristuksesta osallisiksi tulleet, jos me muutoin aljetun uskon loppuun asti vahvana pidämme,
15. Kuin sanotaan: tänäpänä, jos te kuulette hänen äänensä; niin älkäät paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui.
16. Sillä koska muutamat sen kuulivat, niin he vihoittivat hänen, vaan ei kaikki, jotka Egyptistä Moseksen

kautta läksivät ulos.
17. Mutta keille hän neljäkymmentä ajastaikaa vihainen oli? eikö niille, jotka syntiä tekivät, joiden ruumiit korvessa hukkuivat?
18. Mutta keille hän vannoi, ettei heidän pitänyt hänen lepoonsa tuleman? eikö uskomattomille?
19. Ja me näemme, ettei he voineet epäuskon tähden sinne tulla.

4 LUKU

1. Niin peljätkäämme siis, ettemme joskus hänen lepoonsa tulemisen lupausta hylkäisi, ja ettei kenkään meistä takaperin jäisi;
2. Sillä se on meille ilmoitettu niinkuin heillekin; mutta ei heitä sanan kuulo mitään auttanut, koska ei he niitä uskoneet, jotka sen kuulivat.
3. Sillä me, jotka uskoimme, tulemme lepoon, niinkuin hän sanoi: niinkuin minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepooni tuleman; ja tosin, koska työt maailman alusta täytetyt olivat.
4. Sillä hän sanoi yhdessä paikassa seitsemännestä päivästä näin: ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista töistänsä;
5. Ja taas tässä: ei heidän pidä minun lepooni tuleman.
6. Että siis se vielä edespäin on, että muutamain pitää siihen tuleman, ja ne, joille se ensin ilmoitettu oli, ei ole siihen tulleet epäuskon tähden,
7. Määrää hän taas yhden päivän, niin pitkän ajan perästä, ja Davidin kautta sanoo: tänäpänä, (niinkuin sanottu on) tänäpänä, jos te kuulette hänen äänensä, niin älkäät paaduttako teidän sydämiänne.
8. Sillä jos Josua olis heidät lepoon saattanut, niin ei hän olisi toisesta päivästä puhunut.
9. Sentähden on Jumalan kansalle yksi lepo vielä tarjona.
10. Sillä joka hänen lepoonsa jo tullut on, se lepää töistänsä, niinkuin Jumalakin lepää töistänsä.
11. Niin ahkeroitkaamme siis siihen lepoon tulla, ettei joku samaan epäuskon esikuvaan lankeaisi.
12. Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen, ja terävämpi kuin joku kaksiteräinen miekka, ja tunkee lävitse, siihenasti kuin se sielun ja hengen eroittaa, ja jäsenet ja ytimet, ja on ajatusten ja sydämen aivoitusten tuomari,
13. Ja ei ole yhtään luontokappaletta hänen edessänsä näkymättä, mutta kaikki ovat paljaat ja julki hänen silmäinsä edessä, josta me puhumme.
14. Että siis meillä suuri ylimmäinen Pappi on, Jesus Jumalan Poika. joka taivaisiin mennyt on, niin

pysykäämme siinä tunnustuksessa;
15. Sillä ei meillä ole se ylimmäinen pappi, joka ei taida meidän heikkouttamme armahtaa, vaan se, joka kaikissa kiusattu on, niin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä.
16. Sentähden käykäämme edes uskalluksella armoistuimen tykö, että me laupiuden saisimme ja löytäisimme silloin armon, kuin me apua tarvitsemme.

5 LUKU

1. Sillä jokainen ylimmäinen pappi, otettu ihmisistä, pannaan ihmisten edestä niissä asioissa, jotka Jumalalle tulevat, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntein edestä,
2. Joka niitä armahtaisi, jotka taitamattomat ja eksyväiset ovat, että hän itsekin heikkoudella ympärikääritty on,
3. Ja tämän tähden tulee hänen niinkuin kansan edestä, niin itsensäkin edestä uhrata syntein edestä.
4. Ja ei yksikään omista itsellensä sitä kunniaa, vaan se, joka Jumalalta kutsutaan, niinkuin myös Aaron.
5. Niin myös Kristus ei ole itsiänsä kunnioittanut, että hän ylimmäiseksi Papiksi oli tuleva, mutta se, joka hänelle sanoi: sinä olet minun Poikani, tänäpänä minä sinun synnytin.
6. Niinkuin hän sanoo toisessa paikassa: sinä olet Pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen.
7. Joka lihansa päivinä on uhrannut rukoukset ja nöyrät anomiset, väkevällä huudolla ja kyyneleillä sen tykö, joka hänen voi kuolemasta pelastaa, ja on myös kuultu, että hän Jumalaa kunnioitti.
8. Ja vaikka hän (Jumalan) Poika oli, on hän kuitenkin niistä, joita hän kärsi, kuuliaisuuden oppinut.
9. Ja kuin hän täydelliseksi tuli, on hän kaikille niille, jotka hänelle kuuliaiset ovat, syy ijankaikkiseen autuuteen,
10. Ja on Jumalalta ylimmäiseksi Papiksi nimitetty, Melkisedekin säädyn jälkeen,
11. Josta meillä on paljo sanomista, ja se on työläs selittää; sillä te olette kovakorvaisiksi tulleet.
12. Sillä te, joiden piti alkaa opettajat oleman, tarvitsette taas, että me teille ensimäiset puustavit Jumalan sanan opista opettaisimme, ja olette tulleet niiksi, jotka tarvitsevat rieskaa ja ei vahvaa ruokaa.
13. Sillä jolle vielä rieskaa pitää annettaman, se on harjoittamatoin vanhurskauden sanaan; (sillä hän on lapsi;)
14. Mutta täydellisten sopii vahva ruoka, joilla ovat tottumisen kautta harjoitetut mielet hyvää ja pahaa eroittamaan.

6 LUKU

1. Sentähden antakaamme Kristuksen opin alun sillänsä olla, ja ruvetkaamme niihin, jotka täydellisyyteen saattavat: ei vasta-uudesta perustusta laskein parannukseen kuolevaisista töistä ja uskoon Jumalan päälle,
2. Kasteen oppiin, kätten päällepanemiseen, kuolleitten ylösnousemiseen ja ijankaikkiseen tuomioon.
3. Ja sen me tahdomme tehdä, jos Jumala muutoin sallii.
4. Sillä se on mahdotoin, että ne, jotka kerran valaistus ovat, ja sitä taivaallista lahjaa maistaneet, ja ovat Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet,
5. Ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa, ja tulevaisen maailman voimaa,
6. Jos he lankeevat pois, että he vasta-uudesta parannukseen uudistettaisiin, jotka toistamiseen itsellensä Jumalan Pojan ristiinnaulitsevat ja pilkkana pitävät.
7. Sillä maa, joka sateen sisällensä särpää, joka usein sen päälle tulee, ja kasvaa tarpeellisia ruohoja niille, jotka sitä viljelevät, se saa siunauksen Jumalalta.
8. Mutta joka orjantappuroita ja ohdakkeita kasvaa, se on kelvotoin ja lähin kirousta, jonka loppu on, että se poltetaan.
9. Mutta me toivomme teiltä rakkahimmat, parempaa ja sitä, mikä autuuteen sopii, ehkä me näin puhumme.
10. Sillä ei Jumala ole väärä, että hän unohtais teidän tekonne ja työnne rakkaudessa, jonka te hänen nimellensä osoititte, koska te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette.
11. Mutta me halajamme, että jokainen teistä sen ahkeruuden osoittais, pitäin toivon vahvuuden hamaan loppuun asti,
12. Ettette hitaiksi tulisi, vaan olisitte niiden seuraajat, jotka uskon ja pitkämielisyyden kautta luvatun perimisen saavat.
13. Sillä Jumala, joka Abrahamille lupauksen antoi, koska ei hän taitanut yhdenkään suuremman kautta vannoa, niin hän vannoi itse kauttansa,
14. Sanoen: totisesti tahdon minä siunaten siunata sinua ja enentäen enentää sinua.
15. Ja että hän kärsivällisesti odotti, niin hän sai lupauksen.
16. Sillä ihmiset tosin vannovat sen kautta, joka suurempi on kuin he, ja se on kaiken heidän riitansa loppu, jos se valalla vahvistetaan.
17. Jossa Jumala tahtoi lupauksen perillisille neuvonsa vahvuuden yltäkylläisesti osoittaa, vannoi hän valan:
18. Että me kahden liikkumattoman kappaleen kautta, joissa mahdotoin on Jumalan valehdella, juuri vahvan uskalluksen pitäisimme, me jotka siihen turvaamme, että me taritun toivon saisimme,

19. Jonka me pidämme vahvana ja lujana meidän sielumme ankkurina, joka ulottuu sisälle hamaan niihinkin asti, jotka esiripun sisälmäisellä puolella ovat,
20. Johonka edelläjuoksia on meidän edellämme mennyt sisälle, Jesus, Melkisedekin säädyn jälkeen, ylimmäiseksi Papiksi tehty ijankaikkisesti.

7 LUKU

1. Sillä tämä Melkisedek oli Salemin kuningas, kaikkein korkeimman Jumalan pappi, joka Abrahamia vastaan meni, kuin hän palasi kuningasten taposta, ja siunasi häntä,
2. Jolle myös Abraham jakoi kymmenykset kaikista. Ensin hän tulkitaan vanhurskauden kuninkaaksi, vaan sen jälkeen Salemin kuninkaaksi, se on: rauhan kuningas,
3. Ilman isää, ilman äitiä, ilman sukua, ja ei hänellä ole päiväin alkua eikä elämän loppua; mutta hän on Jumalan Poikaan verrattu ja pysyy pappina ijankaikkisesti.
4. Mutta katsokaat, kuinka suuri tämä on, jolle Abraham patriarkka saaliista kymmenykset antoi.
5. Ja ne, jotka Levin pojista papin viran ottavat, niin heillä on käsky kymmenyksiä kansalta ottaa lain jälkeen, se on: heidän veljiltänsä, vaikka ne Abrahamin kupeista tulleet ovat.
6. Mutta se, jonka sukua ei heidän seassansa lueta, otti Abrahamilta kymmenykset ja siunasi häntä, jolla lupaukset olivat.
7. Mutta ei yksikään sitä kiellä, että vähempi siunataan siltä, joka enempi on.
8. Ja tässä tosin kuolevaiset ihmiset kymmenyksiä ottavat; mutta siellä hän todistaa hänen elävän.
9. Ja (että minun niin sanoman pitää,) Levin, joka tottui kymmenyksiä ottamaan, täytyi myös Abrahamissa kymmenyksiä antaa;
10. Sillä hän oli vielä isäinsä kupeissa, kuin Melkisedek häntä vastaan meni.
11. Sentähden, jos täydellisyys on Levin pappeuden kautta tapahtunut; (sillä sen alla on kansa lain saanut,) mitä sitte oli tarvetta sanoa, että toinen pappi oli Melkisedekin säädyn jälkeen tuleva, ja ei Aaronin säädyn jälkeen?
12. Sillä kussa pappeus muutetaan, siinä pitää myös laki muutettaman.
13. Sillä se, josta näitä sanotaan, on toisesta suvusta, josta ei yksikään alttaria palvellut.
14. Sillä se on julkinen, että meidän Herramme on Juudan sukukunnasta tullut, jolle sukukunnalle ei Moses ole mitään pappeudesta puhunut;
15. Ja se on vielä selkeämpi, jos Melkisedekin säädyn jälkeen toinen pappi tulee ylös,

16. Joka ei lihallisen käskyn lain jälkeen tehty ole, vaan loppumattoman elämän voiman jälkeen.
17. Sillä näin hän todistaa: sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn jälkeen.
18. Sillä ensimäinen laki lakkaa, sen heikkouden ja kelvottomuuden tähden;
19. Sillä ei se laki taitanut täydelliseksi tehdä, vaan se oli sisällejohdatus parempaan toivoon, jonka kautta me Jumalaa lähenemme,
20. (Ja niin paljoa enempi, ettei ilman valaa;
21. Sillä ne olivat tosin ilman valaa papiksi tulleet, mutta tämä valalla, hänen kauttansa, joka hänelle sanoi: Herra on vannonut ja ei sitä kadu: sinä olet pappi Melkisedekin säädyn jälkeen ijankaikkisesti,)
22. Ja näin paljoa paremman Testamentin toimittajaksi on Jesus tullut.
23. Ja niitä tosin monta papiksi tuli, ettei kuolema sallinut heidän pysyä;
24. Mutta tällä, että hän pysyy ijankaikkisesti, on katoomatoin pappeus,
25. Josta hän myös taitaa ne ijankaikkisesti autuaiksi tehdä, jotka hänen kauttansa Jumalan tykö tulevat, ja elää aina ja rukoilee alati heidän edestänsä.
26. Sillä senkaltainen ylimmäinen Pappi meille sopii, pyhä, viatoin, saastatoin, syntisistä eroitettu ja korkeammaksi taivaita tullut,
27. Jolla ei olisi joka päivä tarve, niinkuin muut ylimmäiset papit, ensin omain synteinsä edestä uhraamaan, sitte kansan syntein edestä; sillä sen hän on jo silloin tehnyt, kuin hän itsensä uhrasi.
28. Sillä laki asettaa ihmiset ylimmäiseksi papiksi, joilla heikkous on; mutta valan sana, joka lain jälkeen sanottiin, asettaa Pojan ijankaikkisesti täydelliseksi.

8 LUKU

1. Mutta tämä on pääkappale niistä, joita me puhumme: meillä on senkaltainen ylimmäinen Pappi, joka istuu oikialla kädellä majesteetin istumella taivaissa,
2. Ja on pyhäin lahjain palvelia, ja sen totisen majan, jonka Jumala asetti ja ei ihminen.
3. Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja: sentähden tarvitaan, että tälläkin olis jotakin uhraamista.
4. Sillä jos hän nyt maan päällä olis, niin ei hän olisi pappi; sillä papit ovat, jotka lain jälkeen lahjoja uhraavat,
5. Jotka palvelevat taivaallisten esikuvaa ja varjoa, niinkuin jumalallinen vastaus Mosekselle sanoi, kuin hänen piti majan päättämän: katso, sanoo hän, ettäs kaikki teet sen kuvan jälkeen, mikä sinulle vuorella

osoitettu on.
6. Mutta nyt on hän paremman viran saanut, niinkuin hän paremman Testamentinkin välimies on, joka parempain lupausten päällä seisoo.
7. Sillä jos entinen olis puuttumatoin ollut, niin ei toiselle olisi siaa tehty;
8. Sillä hän nuhtelee heitä ja sanoo: katso, päivät tulevat, sanoo Herra, että minä Israelin huoneelle ja Juudan huoneelle tahdon Uuden Testamentin päättää,
9. En sen Testamentin jälkeen, jonka minä heidän isillensä sinä päivänä annoin, kuin minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; sillä ei he pysyneet minun Testamentissani, niin en minäkään ole heistä lukua pitänyt, sanoo Herra.
10. Sillä tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon säätää Israelin huoneelle, niiden päiväin jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän mieleensä, ja tahdon ne kirjoittaa heidän sydämiinsä, ja tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani.
11. Ja ei yhdenkään pidä lähimmäistänsä opettaman eikä veljeänsä, ja sanoman: tunne Herra! sillä kaikki pitää minun tunteman, hamasta pienestä heidän seassansa niin suurimpaan asti.
12. Sillä minä tulen lepytetyksi heidän vääryydestänsä ja heidän synneistänsä, ja heidän vääryyttänsä en minä tahdo enempi muistaa.
13. Siinä kuin hän sanoo: uusi, vanhensi hän entisen; sillä joka vanha ja ijällinen on, se on läsnä loppuansa.

9 LUKU

1. Niin oli tosin entiselläkin majalla jumalanpalveluksen oikeus ja ulkonainen pyhyys.
2. Sillä ensimäinen maja oli rakennettu, jossa olivat kynttiläjalka, ja pöytä, ja katselmusleivät, joka pyhäksi kutsuttiin.
3. Mutta toisen esiripun takana oli se maja, joka kaikkein pyhimmäksi kutsuttiin,
4. Jossa oli kultainen pyhän savun astia ja Testamentin arkki kaikkialta kullalla silattu, siinä myös oli kultainen astia, jossa oli manna, ja kukoistavainen Aaronin sauva ja Testamentin taulut.
5. Mutta sen päällä olivat kunnian Kerubimit, jotka armo-istuimen varjosivat; joista ei nyt ole erinomattain sanomista.
6. Mutta kuin ne näin asetetut olivat, menivät papit aina siihen ensimäiseen majaan ja toimittivat jumalanpalveluksen;
7. Vaan toiseen meni ainoasti ylimmäinen pappi kerran vuodessa yksinänsä, ei ilman verta, jonka hän

uhrasi omainsa ja kansan rikosten edestä:
8. Jolla Pyhä Henki ilmoitti, ettei pyhityksen tietä niinkauvan julistettu, kuin se entinen maja seisoo,
9. Joka sillä ajalla oli esikuva, jossa lahjat ja uhrit uhrattiin, jotka ei voineet omantunnon perään täydelliseksi tehdä sitä, joka jumalanpalvelusta teki.
10. Ainoastaan ruilla ja juomilla, ja moninaisilla pesemisillä ja lihan säädyissä, jotka ojennuksen aikaan asti olivat päälle pannut.
11. Mutta Kristus on tullut tulevaisten tavarain ylimmäiseksi Papiksi, suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei käsillä tehty ole, se on: joka ei näin ole rakennettu;
12. Eikä kauristen taikka vasikkain veren kautta, vaan hän on kerran oman verensä kautta mennyt pyhään, ja ijankaikkisen lunastuksen löytänyt.
13. Sillä jos härkäin ja kauristen veri, ja hehkoisen tuhka, priiskotettu saastaisten päälle, pyhittää lihalliseen puhtauteen,
14. Kuinka paljoa enemmin Kristuksen veri, joka itsensä ilman kaiketa viata iankaikkisen hengen kautta Jumalalle uhrannut on, on puhdistava omantuntomme kuolevaisista töistä, elävää Jumalaa palvelemaan?
15. Ja sentähden on hän myös Uuden Testamentin välimies, että ne, jotka kutsutut ovat, sen luvatun ijankaikkisen perimisen saisivat, että hänen kuolemansa siinä välillä kävi niiden ylitsekäymisten lunastukseksi, jotka entisen Testamentin alla olivat.
16. Sillä kussa Testamentti on, siinä pitää myös hänen kuolemansa oleman, joka Testamentin teki.
17. Sillä kuolemalla testamentti vahvistetaan, joka ei ole niin kauvan vahva, kuin se elää, joka sen teki.
18. Sentähden ei se entinenkään ilman verta säätty.
19. Sillä kuin Moses oli puhunut kaikelle kansalle jokaisen käskyn lain jälkeen, otti hän vasikkain ja kauristen verta veden kanssa, ja purpuravilloja, ja isoppia, ja priiskotti sekä Raamatun että kaiken kansan,
20. Sanoen: tämä on sen Testamentin veri, jonka Jumala teille käskenyt on.
21. Ja majan ja kaikki jumalanpalveluksen astiat priiskotti hän myös verellä.
22. Ja lähes kaikki verellä lain jälkeen puhdistetaan, ja paitsi veren vuodatusta ei yhtään anteeksiantamusta tapahdu.
23. Niin siis tarvitaan, että taivaallisten kuvat senkaltaisilla puhdistetaan; mutta itse taivaalliset pitää paremmilla uhreilla puhdistettaman kuin ne olivat.
24. Sillä ei Kristus mennyt käsillä tehtyyn pyhään, joka totisen kuva on, vaan hän meni itse taivaasen, että hän nyt Jumalan kasvoin edessä meidän tähtemme ilmestyis;
25. Ei, että hänen pitää useimmin itsensä uhraaman, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi meni

muukalaisella verellä pyhään:
26. (Muutoin olis hänen useammin tullut jo maailman alusta kärsiä,) mutta nyt kerran maailman lopulla on hän oman uhrinsa kautta ilmestynyt synnin poispanemiseksi.
27. Ja niinkuin kaikkein ihmisten pitää kerran kuoleman, mutta senjälkeen tuomio,
28. Niin on myös Kristus kerran uhrattu monen syntejä ottamaan pois; mutta toisella haavalla on hän ilman syntiä ilmestyvä niille, jotka häntä odottavat autuudeksi.

10 LUKU

1. Sillä lailla on tulevaisten tavarain varjo, ei itse hyvyyden olento; niillä uhreilla, joita he joka vuosi alinomaa uhraavat, ei se ikänä taida niitä täydelliseksi tehdä, jotka uhraavat.
2. Muutoin olis uhraamasta lakattu, jos ei niillä, jotka uhrasivat, synneistä silleen omaatuntoa olisi, koska he kerran puhdistetut ovat.
3. Vaan sillä tapahtuu joka vuosi synnin muistuttamus.
4. Sillä mahdotoin on härkäin ja kauristen veren kautta syntejä ottaa pois.
5. Sentähden, kuin hän maailmaan tuli, sanoi hän: uhria ja lahjaa et sinä tahtonut, mutta ruumiin olet sinä minulle valmistanut;
6. Polttouhrit ja syntiuhrit ei ole sinun mieleises.
7. Silloin minä sanoin: katso, minä tulen, (Raamatussa on minusta kirjoitettu,) että minun pitää tekemän sinun tahtos, Jumala.
8. Niinkuin hän ennen sanoi: uhria ja lahjaa, ja polttouhria ja syntiuhria et sinä tahtonut, ei myös ne sinulle kelvanneet, (jotka lain jälkeen uhrataan,)
9. Silloin hän sanoi: katso, minä tulen tekemään, Jumala, sinun tahtos. Hän ottaa pois entisen, että hän toisen asettais.
10. Jonka tahdon kautta me kerran pyhitetyt olemme, Jesuksen Kristuksen ruumiin uhraamisella.
11. Ja jokainen pappi on siihen pantu, että hänen joka päivä jumalanpalvelusta tekemän pitää ja usein yhtäläistä uhria uhraaman, jotka ei koskaan voi syntejä ottaa pois.
12. Mutta kuin tämä oli yhden ijankaikkisesti kelpaavan uhrin syntein edestä uhrannut, istuu hän nyt Jumalan oikialla kädellä,
13. Ja odottaa, että hänen vihollisensa pannaan hänen jalkainsa astinlaudaksi.
14. Sillä yhdellä uhrilla on hän ijankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne, jotka pyhitetään.

15. Mutta sen todistaa myös meille itse Pyhä Henki, sillä että hän ennen sanoi:
16. Tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon heille tehdä niiden päiväin jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän sydämiinsä, ja heidän mieliinsä minä ne kirjoitan,
17. Ja heidän syntejänsä ja vääryyttänsä en minä enempi tahdo muistaa.
18. Mutta kussa näiden anteeksiantamus on, siinä ei silleen uhria syntein edestä ole.
19. Että siis meillä, rakkaat veljet, on vapaus mennä pyhään, Jesuksen veren kautta.
20. Jonka hän meille on valmistanut uudeksi ja eläväksi tieksi, esiripun kautta, se on: hänen lihansa kautta,
21. Ja meillä on yksi suuri Pappi, Jumalan huoneen haltia;
22. Niin käykäämme hänen tykönsä totisella sydämellä, täydellä uskolla, priiskotetut meidän sydämissämme, (ja päästetyt) pahasta omastatunnosta,
23. Ja pestyt ruumiin puolesta puhtaalla vedellä, ja pitäkäämme horjumatoin toivon tunnustus: (sillä se on uskollinen, joka ne lupasi),
24. Ja ottakaamme vaari toinen toisestamme, että me ahkeroitsemme rakkaudesta ja hyvistä töistä,
25. Ei antain ylön yhteistä seurakuntaa, niinkuin muutamain tapa on, vaan neuvokaat teitänne keskenänne, ja sitä enemmin kuin te näette sen päivän lähestyvän.
26. Sillä jos me ehdollamme sitte syntiä teemme, kuin me olemme totuuden tuntoon tulleet, niin ei meillä ole enään yhtään uhria syntein edestä,
27. Vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka vastahakoiset syövä on.
28. Jos joku Moseksen lain rikkoo, hänen pitää ilman armoa kuoleman kahden taikka kolmen todistajan kautta.
29. Kuinka paljoa enemmän rangaistuksen te luulette sen ansainneen, joka Jumalan Pojan jaloilla tallaa ja Testamentin veren saastuttaa, jonka kautta hän pyhitetty on, ja armon Henkeä pilkkaa?
30. Sillä me tunnemme hänen, joka sanoi: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra; ja taas: Herra on kansansa tuomitseva.
31. Hirmuinen on langeta elävän Jumalan käsiin.
32. Muistakaa siis entisiä päiviä, joina te valistetut olitte ja kärsitte monen vaivan kilvoituksen:
33. Puolittain silloin, kuin te sekä pilkkain että tuskain kautta kaikille ihmeeksi olitte: puolittain, kuin te niiden kanssa osalliset olitte, joille myös niin kävi.
34. Sillä te olette myös niistä vaivoista, jotka minun siteistäni tapahtuivat, osalliset olleet, ja teidän hyvyytenne raatelemisen olette te ilolla kärsineet, tietäen, että teillä on parempi ja pysyväisempi tavara taivaissa.

35. Älkäät siis heittäkö pois teidän uskallustanne, jolla suuri palkan makso on.
36. Sillä kärsivällisyys on teille tarpeellinen, tehdäksenne Jumalan tahtoa, että te lupauksen saisitte.
37. Sillä vähän hetken perästä tulee se, joka tuleva on, ja ei viivyttele.
38. Mutta vanhurskas elää uskosta: ja joka välttää, siihen ei minun sieluni mielisty.
39. Mutta emme ole ne, jotka meitämme kadotukseen vältämme, vaan jotka uskomme sielun tallella pitämiseen.

11 LUKU

1. Mutta usko on vahva uskallus niihin, joita toivotaan, ja ei näkymättömistä epäile.
2. Sen kautta ovat vanhat todistuksen saaneet.
3. Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on Jumalan sanalla valmistettu, ja että kaikki, mitä me näemme, ne ovat tyhjästä tehdyt.
4. Uskon kautta Abel uhrasi Jumalalle suuremman uhrin kuin Kain, jonka kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kuin Jumala hänen lahjoistansa todisti; ja sen kautta hän vielä puhuu, vaikka hän kuollut on.
5. Uskon kautta Enok otettiin pois, ettei hän kuolemaa nähnyt, ja ei ole löydetty, että Jumala hänen otti pois; sillä ennenkuin hän otettiin pois, oli hänellä todistus, että hän kelpasi Jumalalle.
6. Sillä ilman uskoa on mahdotoin kelvata (Jumalalle); sillä joka Jumalan tykö tulla tahtoo, sen pitää uskoman, että hän on, ja on niille kostaja, jotka häntä etsivät.
7. Uskon kautta sai Noa Jumalan käskyn niistä, jotka ei vielä näkyneet, pelkäsi ja valmisti arkin huoneensa autuudeksi; jonka kautta hän maailman tuomitsi, ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka uskon kautta tulee.
8. Uskon kautta tuli Abraham kuuliaiseksi, kuin hän kutsuttiin menemään siihen maahan, jonka hän oli perivä, ja hän meni eikä tietänyt kuhunka hän tuleva oli.
9. Uskon kautta oli hän muukalainen luvatussa maassa, niinkuin vieraalla maalla, ja asui majoissa Isaakin ja Jakobin kanssa, jotka olivat sen lupauksen kanssaperilliset.
10. Sillä hän oli odottanut sitä kaupunkia, jolla perustus oli, jonka rakentaja ja luoja on Jumala.
11. Uskon kautta myös Saara sai voiman siittääksensä, ja synnytti jälkeen ikänsä ajan; sillä hän piti sen uskollisena, joka sen hänelle luvannut oli.
12. Sentähden myös yhdestä, joka niin jo kuollut oli, syntyi monta, niinkuin tähtiä on taivaassa ja niinkuin

santaa meren rannassa, joka epälukuinen on.
13. Nämät kaikki ovat uskossa kuolleet ja ei ole niistä lupauksista saaneet, vaan ainoastansa taampaa nähneet ja kuitenkin niihin turvanneet ja hyvin tyytyivät ja tunnustivat, että he vieraat ja muukalaiset maan päällä olivat.
14. Sillä ne, jotka näitä sanovat, he osoittavat, että he isänmaata etsivät.
15. Ja jos he sitte muistaneet olisivat, kusta he lähteneet olivat, olis heillä kyllä aikaa palata ollut.
16. Mutta he pyytävät parempaa, se on: taivaallista. Sentähden ei Jumala häpee kutsuttaa heidän Jumalaksensa; sillä hän valmisti heille kaupungin.
17. Uskon kautta uhrasi Abraham Isaakin, kuin hän kiusattiin, ja uhrasi ainokaisensa, kuin hän jo oli lupaukset saanut,
18. Josta sanottu oli: Isaakissa kutsutaan sinulle siemen,
19. Ja ajatteli, että Jumala voi kuolleistakin herättää; josta hän myös hänen niinkuin yhdessä esikuvassa jälleen sai.
20. Uskon kautta siunasi Isaak tulevaisista asioista Jakobia ja Esauta.
21. Uskon kautta siunasi Jakob kuollessansa molemmat Josephin pojat, rukoili ja nojasi sauvansa pään päälle.
22. Uskon kautta puhui Joseph kuollessansa Israelin lasten lähtemisestä ja antoi käskyn luistansa.
23. Uskon kautta Moses, kuin hän syntynyt oli, salattiin kolme kuukautta vanhemmiltansa, että he näkivät, kuinka kaunis poikainen hän oli, ja ei peljänneet kuninkaan haastoa.
24. Uskon kautta Moses, kuin hän jo suureksi tuli, kielsi kutsuttaa itsensä Pharaon tyttären pojaksi,
25. Ja valitsi paljoa paremmaksi kärsiä vaivaa Jumalan joukon kanssa, kuin ajallista tarvetta synnissä nautita,
26. Ja luki suuremmaksi rikkaudeksi Kristuksen pilkan, kuin Egyptin tavarat; sillä hän katsoi palkan maksoa.
27. Uskon kautta jätti hän Egyptin ja ei peljännyt kuninkaan hirmuisuutta; sillä hän riippui hänessä, jota ei hän nähnyt, niinkuin hän jo olis hänen nähnyt.
28. Uskon kautta piti hän pääsiäistä ja veren vuodatusta, ettei se, joka esikoiset tappoi, olisi ruvennut heihin.
29. Uskon kautta kävivät ne Punaisen meren lävitse niinkuin kuivaa maata myöten, jota myös Egyptiläiset koettelivat ja upposivat.
30. Uskon kautta Jerikon muurit lankesivat, kuin niitä seitsemän päivää käytiin ympäri.
31. Uskon kautta ei portto Rahab hukkunut uskomattomain kanssa, koska vakoojat rauhallisesti

huoneeseensa korjasi.
32. Ja mitä minun pitää enempi sanoman? Sillä aika tulis minulle lyhyeksi, jos minun pitäis luetteleman Gideonista, ja Barakista, ja Simsonista, ja Jephtasta, ja Davidista, ja Samuelista, ja prophetaista,
33. Jotka uskon kautta ovat valtakunnat voittaneet, tehneet vanhurskautta, saaneet lupaukset, tukkineet jalopeurain suut,
34. Sammuttaneet tulen voiman, välttäneet miekan terän, ovat väkeväksi heikkoudesta tulleet ovat voimalliseksi sodassa tulleet, muukalaisten sotajoukot maahan lyöneet.
35. Vaimot ovat kuolleensa ylösnousemisesta jälleen saaneet; mutta muut ovat rikki revityt, ja ei pelastusta ottaneet vastaan, että heidän paremman ylösnousemisen saaman piti.
36. Muutamat taas ovat pilkkoja ja haavoja kärsineet, ja vielä sittekin kahleet ja vankiuden,
37. Ovat kivitetyt, rikki hakatut, lävitse pistetyt, miekalla surmatut, vaeltaneet ympäri lammasten ja vuohten nahoissa, ovat olleet köyhät, ahdistetut, vaivatut.
38. (Joille maailma oli mahdotoin), ovat korvessa eksyneet ja vuorilla, ja mäen rotkoissa ja maan kuopissa.
39. Ja kaikki nämät ovat uskon kautta todistuksen saaneet, eikä saaneet sitä lupausta:
40. Että Jumala on jotakin paremmin meille edeskatsonut, ettei he ilman meitä täydelliseksi tulleet olisi.

12 LUKU

1. Sentähden myös me, että meillä on näin suuri todistusten joukko meidän ympärillämme, niin pankaamme pois kaikki kuorma ja synti, joka aina meihin tarttuu ja hitaaksi tekee, ja juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä kilvoituksessa, joka meidän eteemme pantu on,
2. Ja katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, joka, vaikka hän olis kyllä taitanut iloita, kärsi ristiä, ei totellut pilkkaa, ja nyt istuu oikialla kädellä Jumalan istuimella.
3. Niin muistakaat häntä, joka senkaltaisen vastahakoisuuden on syntisiltä itse vastaansa kärsinyt, ettette väsy teidän mielessänne ja lakkaa.
4. Sillä ette ole vielä hamaan vereen asti kilvoitellen syntiä vastaan olleet,
5. Ja te olette jo unohtaneet sen manauksen, joka teille niin. kuin lapsille puhuu: minun poikani, älä katso ylön Herran kuritusta, ja älä näänny, koskas häneltä rangaistaan,
6. Sillä jota Herra rakastaa, sitä hän myös rankaisee; mutta jokaista poikaa hän pieksää, jonka hän korjaa.
7. Jos te kurituksen kärsitte, niin Jumala taritsee itsensä teille niinkuin lapsillensa; sillä kuka on se poika, jota ei isä kurita?

8. Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osalliset olleet, niin te olette äpärät ja ette lapset.
9. Ja kuin meillä ovat lihalliset isät olleet kurittajana, niin me olemme niitä kavahtaneet: eikö meidän siis paljoa enemmin pidä hengelliselle Isälle alamaiset oleman, että me eläisimme?
10. Sillä ne tosin ovat meitä kurittaneet harvoina päivinä luulonsa jälkeen; mutta tämä meidän tarpeeksemme, että me hänen pyhyytensä saisimme.
11. Mutta koska kaikkinainen rangaistus käsissä on, niin ei se näy meille iloksi, vaan murheeksi; mutta sitte antaa hän rauhallisen vanhurskauden hedelmän niille, jotka siinä harjoitetut ovat.
12. Sentähden ojentakaat vaipuneet kätenne ja väsyneet polvenne,
13. Ja astukaat vilpittömät askeleet jaloillanne, ettei joku kompastuisi niinkuin ontuva, vaan paljoa enemmin terveeksi tulis.
14. Noudattakaat rauhaa kaikkein kanssa ja pyhyyttä, paitsi jota ei yksikään saa Herraa nähdä,
15. Ja ottakaat vaari, ettei joku Jumalan armosta tulisi pois, ettei joskus kasvaisi joku karvas juuri jotakuta vastahakoisuutta tekemään ja monta sen kautta tulisi saastutetuksi;
16. Ettei joku olisi huorintekiä eli jumalatoin niinkuin Esau, joka yhden atrian tähden myi pois esikoisuutensa oikeuden.
17. Sillä te tiedätte, että kuin hän sitte tahtoi periä siunausta, tuli hän hyljätyksi; sillä ei hän löytänyt yhtään parannuksen siaa, vaikka hän sitä kyyneleillä etsi.
18. Sillä ette ole käyneet sen vuoren tykö, johon ei ruveta saa, ja joka tulesta paloi, ette myös käyneet siihen synkeyteen ja pimeyteen, ja sen hirmuisen ilman tykö,
19. Sen basunan kajauksen ja sanain äänen tykö, josta ne, jotka sen kuulivat, rukoilivat, ettei se sana pitänyt heille sanottaman.
20. Sillä ei he voineet kärsiä niitä, mitkä siinä sanottiin, ja jos joku peto siihen vuoreen sattui, niin se piti kivitettämän eli nuolella ammuttaman lävitse.
21. Niin hirmuinen sen näky oli, että Moseskin sanoi: minä olen hämmästyksissä ja vapisen.
22. Vaan te olette käyneet Zionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin, ja monen tuhannen enkelitten joukon tykö,
23. Yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö,
24. Ja uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja priiskotusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin (veri).
25. Katsokaat, ettette häntä kiellä pois, joka puhuu; sillä jos ei ne paeta saaneet, jotka kielsivät sen, joka

maan päällä käskyn antoi, paljoa vähemmin me, jos me sitä pyydämme karttaa, joka taivaasta puhuu,
26. Jonka ääni silloin maata järisti; mutta nyt hän lupaa ja sanoo: vielä minä nytkin kerran tahdon järistää, en ainoastansa maata, mutta myös taivasta.
27. Mutta kuin hän sanoo: vielä kerran, tahtoo hän osoittaa, että järiseväiset pitää muutettaman niinkuin ne, jotka rakennetut ovat, että järisemättömät pysyisivät.
28. Sentähden saamme me sen valtakunnan, joka ei järistä taida, meillä on armo, jonka kautta me Jumalaa palvelemme, hänen mielensä nouteeksi, siveydellä ja pelvolla
29. Sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 LUKU

1. Pysykäät vahvana veljellisessä rakkaudessa.
2. Huoneesen ottamista älkäät unohtako; sillä sen kautta ovat muutamat tietämättä enkeleitäkin huoneeseensa ottaneet.
3. Muistakaat sidotuita, niin kuin te heidän kanssansa sidotut olisitte, ja niitä, jotka murhetta kärsivät, niinkuin te itse vielä lihassa olisitte.
4. Aviokäsky pitää kunniallisesti kaikkein seassa pidettämän ja aviovuode saastatoinna; mutta huorintekiät ja salavuoteiset Jumala tuomitsee.
5. Teidän menonne olkoon ilman ahneutta, ja tyytyvät niihin, mitkä teillä on; sillä hän on sanonut: en suinkaan minä sinua anna ylön, enkä ikänä sinua hylkää;
6. Niin että me hyvässä turvassa sanomme: Herra on minun auttajani, enkä minä pelkää, mitä ihminen minulle tekis.
7. Muistakaat teidän opettajianne, jotka teille Jumalan sanaa puhuneet ovat, joiden uskoa te seuratkaat, ja ottakaat vaari, millainen loppu heidän menollansa oli.
8. Jesus Kristus sama eilen ja tänäpänä ja myös ijankaikkisesti.
9. Älkäät antako vietellä teitänne moninaisilla ja muukalaisilla opetuksilla; sillä se on hyvä, että sydän vahvistuu armolla ja ei rualla, joista ei ne mitään hyötyneet, jotka niissä vaelsivat.
10. Meillä on alttari, Josta ei ole niiden lupa syödä, jotka majassa palvelevat.
11. Sillä joiden eläinten veren ylimmäinen pappi vie pyhään syntein edestä, niiden ruumis ulkona leiristä poltetaan.
12. Sentähden myös Jesus, että hän oli pyhittävä kansan omalla verellänsä, on ulkona portista kärsinyt.

13. Niin menkäämme siis hänen tykönsä ulos leiristä, kantain hänen pilkkaansa.
14. Sillä ei meillä tässä ole pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme.
15. Niin uhratkaamme siis aina Jumalalle kiitosuhri hänen kauttansa, se on: niiden huulten hedelmät, jotka hänen nimensä tunnustavat.
16. Mutta älkäät hyvin tekemistä ja jakamista unohtako; sillä senkaltaiset uhrit kelpaavat Jumalalle.
17. Olkaat teidän opettajillenne kuuliaiset ja seuratkaat heitä; sillä he valvovat teidän sieluanne niinkuin ne, jotka luvun niistä tekemän pitää; että he sen ilolla tekisivät ja ei huokauksella; sillä ei se ole teille hyödyllinen.
18. Rukoilkaat meidän edestämme; sillä se on meidän uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja että me ahkeroitsemme pitää hyvää menoa kaikkein seassa.
19. Mutta päälliseksi minä neuvon teidän näitä tekemään, että minä sitä pikemmin teidän tykönne tulisin.
20. Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut suuren lammaspaimenen, ijankaikkisen Testamentin veren kautta, meidän Herran Jesuksen,
21. Saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimellisiksi, tekemään hänen tahtoansa jaa tehköön teissä, mitä hänen edessänsä otollinen on, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
22. Minä neuvon teitä, rakkaat veljet: ottakaat tämä neuvon sana hyväksi; sillä minä olen lyhykäisesti teille kirjoittanut.
23. Tietäkäät, että meidän veljemme Timoteus on päässyt, jonka kanssa, jos hän pian tulee, minä tahdon teitä nähdä.
24. Tervehtikäät kaikkia teidän opettajianne ja kaikkia pyhiä. Teitä tervehtivät veljet Italiasta.
25. Armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

P. PIETARIN 1 EPISTOLA

1 LUKU

Pietari, Jesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, hajalla asuvaisille Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Asiassa ja Bityniassa,
2. Isän Jumalan aivoituksen jälkeen Hengen pyhittämisen kautta, kuuliaisuuteen ja Jesuksen Kristuksen veren priiskottamiseen: armo ja rauha lisääntyköön teille!
3. Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä suuresta laupiudestansa on synnyttänyt jälleen elävään toivoon, Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta kuolleista,
4. Katoomattomaan ja saastuttamattomaan ja turmelemattomaan perintöön, joka taivaassa tähdelle pantu on teitä varten,
5. Jotka Jumalan väellä uskon kautta autuuteen kätketään, joka sitä varten valmistettu on, että se viimeisellä ajalla ilmi tulis.
6. Jossa te saatte iloita, te, joita nyt vähän aikaa, (jos tarvitaan,) moninaisilla kiusauksilla vaivataan:
7. Että teidän uskonne koettelemus paljoa kalliimmaksi löydettäisiin kuin katoova kulta, joka tulessa koetellaan, kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi, koska Jesus Kristus ilmaantuu,
8. Jota te rakastatte, vaikka ette häntä näe, jonka päälle te myös uskotte, ehkette nyt häntä näe, niin te kuitenkin saatte iloita sanomattomalla ja kunniallisella ilolla,
9. Ja käsitätte teidän uskonne lopun, sieluin autuuden,
10. Jota autuutta prophetat ovat etsineet ja tutkineet, jotka teille tulevaista armoa ennustaneet ovat;
11. Ja ovat tutkineet, millä taikka minkäkaltaisella ajalla Kristuksen Henki, joka heissä oli, ilmoitti, joka oli jo ennen todistanut niistä vaivoista, jotka Kristuksessa ovat, ja siitä kunniasta, joka niiden jälkeen tapahtuva oli:
12. Joille se ilmoitettu oli, sillä ei he itseänsä sen kautta palvelleet, vaan meitä, jotka nyt teille niiden kautta julistetut ovat, jotka teille evankeliumia saarnanneet ovat Pyhän Hengen kautta, taivaasta lähetetyn, jota enkelit nähdä himoitsevat.
13. Sentähden vyöttäkäät mielenne kupeet, olkaa raittiit, pankaat täydellinen toivonne siihen armoon, joka teille Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta taritaan,

14. Niinkuin kuuliaiset lapset, ei asettaen teitänne niinkuin ennen, kuin te teidän tyhmyydessänne himoissa elitte,
15. Vaan sen jälkeen, joka teitä kutsunut on, ja on pyhä, olkaat te myös pyhät kaikissa teidän menoissanne.
16. Sillä kirjoitettu on: teidän pitää pyhät oleman, sillä minä olen pyhä.
17. Ja jos te rukoilette sitä Isää, joka tuomitsee kunkin töidensä jälkeen ilman ihmisten muodon katsomista, niin katsokaat, että te teidän viipymisenne ajan pelvossa vaeltaisitte,
18. Tietäen, ettette ole katoovaisella hopialla eli kullalla lunastetut teidän turhasta menostanne, jonka te isäin säädystä saitte,
19. Vaan kalliilla Kristuksen verellä, niinkuin viattoman ja puhtaan Karitsan;
20. Joka tosin jo ennen oli aivottu kuin maailman perustus pantu oli, mutta ilmoitettu viimeisinä aikoina teidän tähtenne,
21. Jotka hänen kauttansa uskotte Jumalan päälle, joka hänen kuolleista herätti ja hänelle kunnian antoi, että teillä olis usko ja toivo Jumalan päälle.
22. Ja tehkäät puhtaaksi teidän sielunne totuuden kuuliaisuudessa, Hengen kautta, veljelliseen rakkauteen, joka vilpitöin olis, ja olkaat keskenänne palavaisessa rakkaudessa puhtaasta sydämestä,
23. Niinkuin ne, jotka jälleen syntyneet ovat, ei katoovaisesta, vaan katoomattomasta siemenestä, elävästä Jumalan sanasta, joka ijankaikkisesti pysyy.
24. Sillä kaikki liha on niinkuin ruoho ja kaikki ihmisen kunnia niinkuin ruohon kukkanen. Ruoho on kuivunut, ja sen kukkanen lakastunut;
25. Mutta Herran sana pysyy ijankaikkisesti, ja se on se sana, joka teidän seassanne saarnattu on.

2 LUKU

1. Niin pankaat pois nyt kaikki pahuus ja kaikki petos, ja ulkokullaisuus ja kateus, ja kaikki panetus,
2. Ja halaitkaat sitä terveellistä sanan rieskaa, niinkuin äsken-syntyneet lapsukaiset, että te sen kautta kasvaisitte.
3. Jos te muutoin maistaneet olette, että Herra on suloinen,
4. Jonka tykö te myös tulleet olette niinkuin elävän kiven tykö, joka kyllä ihmisiltä hyljätty on, mutta Jumalalta valittu, kallis.
5. Ja myös te, niinkuin elävät kivet, rakentakaat teitänne hengelliseksi huoneeksi ja pyhäksi pappeudeksi uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jumalalle Jesuksen Kristuksen kautta otolliset ovat.

6. Sentähden on myös Raamatussa: katso, minä panen Zioniin valitun kalliin kulmakiven: joka uskoo hänen päällensä, ei hän suinkaan tule häpiään.
7. Teille siis, jotka nyt uskotte, on hän kallis; mutta uskottomille on se kivi, jonka rakentajat hyljänneet ovat, kulmakiveksi tullut, ja loukkauskiveksi, ja pahennuksen kallioksi,
8. Nimittäin niille, jotka itsensä sanaan loukkaavat, ja ei sitä usko, johonka he myös asetetut olivat.
9. Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen pappeus, pyhä kansa, omaisuuden kansa, ilmoittamaan sen voimaa, joka teitä pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa kutsunut on,
10. Jotka ette muinen kansa olleet, mutta nyt olette Jumalan kansa: jotka ette muinen armossa olleet, mutta nyt te armossa olette.
11. Rakkaat veljet! minä neuvon teitä, niinkuin outoja ja muukalaisia: välttäkäät lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan,
12. Ja pitäkäät hyvä meno pakanain seassa, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahointekijöitä, näkisivät teidän hyvistä töistänne ja kiittäisivät Jumalaa etsikon päivänä.
13. Sentähden olkaat alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden, olisko se kuninkaalle, niinkuin ylimmäiselle,
14. Taikka päämiehille, niinkuin niille, jotka häneltä lähetetyt ovat pahointekiöille rangaistukseksi ja hurskaille kiitokseksi.
15. Sillä se on Jumalan tahto, että te hyvällä työllä tukitsette hulluin ja tyhmäin ihmisten suun,
16. Niinkuin vapaat, ja ei niin, että se vapaus olis niinkuin pahuuden peite, vaan niinkuin Jumalan palveliat.
17. Olkaat kunnialliset jokaista kohtaan, rakastakaat veljiä, peljätkäät Jumalaa, kunnioittakaat kuningasta.
18. Te palveliat! olkaat alamaiset kaikella pelvolla teidän isännillenne, ei ainoastaan hyville ja siveille, vaan myös tuimille.
19. Sillä se on armo, jos joku omantuntonsa tähden Jumalan tykö vaivaa kärsii, ja syyttömästi kärsii.
20. Sillä mikä kiitos se on, jos te pahain tekoinne tähden piestään, ja te kärsitte? Mutta kuin te hyvin teette ja kuitenkin vaivataan, ja te sen kärsitte, niin se on armo Jumalan edessä.
21. Sillä sitä varten olette te kutsutut, että Kristus myös kärsi meidän edestämme ja jätti meille esikuvan, että teidän pitää hänen askeleitansa noudattaman,
22. Joka ei yhtään syntiä tehnyt eikä yhtään petosta ole hänen suustansa löydetty,
23. Joka ei kironnut, kuin häntä kirottiin, ei uhannut, kuin hän kärsi; mutta antoi hänelle koston, joka oikein tuomitsee;
24. Joka meidän syntimme itse uhrasi omassa ruumiissansa puun päällä, että me synneistä pois kuolleet

eläisimme vanhurskaudelle; jonka haavain kautta te olette terveiksi tulleet.
25. Sillä te olitte niinkuin eksyväiset lampaat, vaan nyt te olette palanneet teidän sieluinne paimenen ja piispan tykö.

3 LUKU

1. Niin olkaan vaimot myös miehillensä alamaiset, että nekin, jotka ei sanaa usko, vaimoin tavoista ilman sanaa voitetuksi tulisivat,
2. Kuin he teidän puhtaan menonne näkevät pelvossa.
3. Joidenka kaunistus ei pidä oleman ulkonaisissa hiusten palmikoissa ja kullan ympäri-ripustamisessa eli vaatteen puvussa,
4. Vaan salainen ihminen ilman vikaa sydämessä, lakialla ja hiljaisella hengellä, se on kallis Jumalan edessä.
5. Sillä näin ovat pyhätkin vaimot muinen itsensä kaunistaneet, jotka toivonsa panivat Jumalan päälle ja olivat miehillensä alamaiset,
6. Niinkuin Sara oli Abrahamille kuuliainen ja kutsui hänen herraksi, jonka tyttäriksi te tulleet olette, jos te hyvin teette ja pelkäämättä olette.
7. Te, miehet, myös asukaat heidän kanssansa taidolla ja antakaat vaimolliselle niinkuin heikommalle astialle hänen kunniansa, niinkuin myös elämän armon kanssaperillisille, ettei teidän rukouksenne estetyiksi tulisi.
8. Mutta viimein olkaat kaikki yksimieliset, ynnä kärsiväiset, pitäin veljellistä rakkautta keskenänne, laupiaat, ystävälliset,
9. Ei kostain pahaa pahalla, eikä kirouksella kirousta, vaan paremmin siunatkaat, tietäen, että te olette kutsutut siunausta perimään.
10. Sillä joka elää tahtoo ja hyviä päiviä nähdä, hän hillitkään kielensä pahuudesta ja huulensa vilppiä puhumasta,
11. Hän välttäkään pahaa ja tehkään hyvää, etsikään rauhaa ja noudattamaan sitä.
12. Sillä Herran silmät ovat vanhurskasten päälle ja hänen korvansa heidän rukouksissansa; mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan.
13. Ja kuka on, joka taitaa teitä vahingoittaa, jos te hyvää pyydätte?
14. Ja jos te vielä oikeudenkin tähden kärsisitte, niin te kuitenkin autuaat olette; mutta älkäät peljätkö heidän vaatimistansa, alkäät myös heitä hämmästykö.

15. Mutta pyhittäkäät Herra Jumala teidän sydämissänne. Olkaat myös aina valmiit vastaamaan jokaista, joka teidän toivonne perustusta tutkistelee, joka teissä on, hiljaisuudella ja pelvolla,
16. Ja pitäkäät hyvä omatunto, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahantekiöitä, häpeäisivät, että he ovat häväisseet teidän hyvän menonne Kristuksessa.
17. Sillä se on parempi, jos Jumalan tahto niin on, että te hyvän työn tähden kärsitte kuin pahan.
18. Sillä Kristus myös kerran kärsi meidän synteimme tähden, hurskas vääräin edestä, että hän meitä Jumalalle uhrais: lihan kautta tosin kuoletettu, mutta Hengen kautta eläväksi tehty,
19. Jossa hän myös meni pois ja saarnasi hengille vankeudessa,
20. Jotka ei muinen uskoneet, kuin Jumala kerran Noan aikana odotti ja kärsiväinen oli, kuin arkki valmistettiin, jossa harvat (se on: kahdeksan sielua) veden kautta päästetyksi tulivat.
21. Se nyt meitäkin kasteessa autuaaksi tekee, joka sitä aavisti (ei että lihan saastaisuudet pannaan pois, vaan että se on hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä) Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta,
22. Joka on Jumalan oikialle kädelle, taivaasen mennyt, ja hänelle ovat enkelit ja vallat ja voimat alamaiset.

4 LUKU

1. Että siis Kristus lihassa meidän edestämme on kärsinyt, niin te myös varustakaat teitänne sillä mielellä; sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä,
2. Ettei hän enään sitä aikaa, jonka hän lihassa edespäin on, ihmisten himon jälkeen, vaan Jumalan tahdon jälkeen eläisi.
3. Sillä kyllä siinä on, että me edesmenneen ajan elämästä kulutimme pakanain mielen jälkeen, vaeltaissamme irstaudessa, himoissa, juopumisessa, ylönsuömisessä, ylönjuomisessa ja hirmuisissa epäjumalan palveluksissa.
4. He oudoksuvat, ettette heidän kanssansa juokse samaan säädyttömän hekuman menoon, ja pilkkaavat.
5. Niiden pitää luvun tekemän hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.
6. Sillä sitä varten evankeliumi kuolleillekin saarnattu on, että he kyllä tuomittaisiin ihmisten jälkeen lihassa, mutta Jumalan jälkeen eläisivät hengessä.
7. Mutta nyt kaikkein loppu lähestyy. Niin olkaat siis raittiit ja valppaat rukoilemaan.
8. Mutta ennen kaikkia pitäkäät keskenänne palava rakkaus; sillä rakkaus peittää paljon rikoksia.
9. Olkaat vierasten holhoojat keskenänne napisematta,
10. Ja palvelkaat toinen toistanne, jokainen sillä lahjalla, minkä hän saanut on, niinkuin hyvät Jumalan

moninaisen armon huoneenhaltiat.
11. Jos joku puhuu, hän puhukaan niinkuin Jumalan sanoja: jos jollakin on joku virka, hän tehkään niinkuin siitä voimasta, jonka Jumala antaa, että Jumala kaikissa Jesuksen Kristuksen kautta kunnioitettaisiin, jolla on kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
12. Minun rakkaani! älkäät oudoksuko sitä hellettä, joka teille tapahtuu, että teitä koetellaan, niinkuin teille jotakin outoa tapahtuis;
13. Vaan iloitkaat, että te Kristuksen kanssa kärsitte, että tekin ajallansa hänen kunniansa ilmestyksessä iloitsisitte ja riemuitsisitte.
14. Autuaat olette te, jos teitä Kristuksen nimen tähden pilkataan; sillä se Henki, joka on kunnian ja Jumalan Henki, lepää teidän päällänne: heiltä hän pilkataan, vaan teiltä hän kunnioitetaan.
15. Älkään yksikään teistä kärsikö niinkuin murhaaja eli varas, taikka pahantekiä, eli niinkuin se, joka toisen virkaan rupee;
16. Mutta jos hän kärsii niinkuin kristitty, älköön hävetkö, vaan kiittäkään Jumalaa sen osan tähden.
17. Sillä aika on, että tuomion pitää Jumalan huoneesta alkaman. Mutta jos se ensin meistä alkaa, minkäs lopun ne saavat, jotka ei Jumalan evankeliumia usko?
18. Ja jos hurskas tuskalla vapaaksi tulee, kussa sitte jumalatoin ja syntinen näkyy?
19. Sentähden ne, jotka Jumalan tahdon jälkeen kärsivät, antakaan sielunsa niinkuin uskolliselle Luojalle hyvissä töissä.

5 LUKU

1. Vanhoja pappeja teidän seassanne minä neuvon, joka myös pappi olen ja Kristuksen kärsimisten tunnustaja ja osallinen siitä kunniasta, joka ilmestyvä on:
2. Kaitkaat Kristuksen laumaa, joka teidän hallussanne on, ja pitäkäät siitä vaari, ei vaaditut, vaan hyvällä mielellä, ei turhan voiton tähden, vaan hyvästä tahdosta,
3. Ei myös niinkuin herrat kansansa päälle, vaan olkaat laumalle esikuvaksi.
4. Niin te, ylimmäisen Paimenen ilmestyessä, katoomattoman kunnian kruunun saatte.
5. Niin myös te nuoret, olkaat vanhoille alamaiset ja olkaat kaikki toinen toisellenne alamaiset, ja pitäkäät teitänne kiintiästi nöyryyteen; sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrille hän antaa armon.
6. Nöyryyttäkäät siis teitänne Jumalan väkevän käden alle, että hän teitä ajallansa korottais.
7. Kaikki teidän murheenne pankaat hänen päällensä; sillä hän pitää murheen teistä.

8. Olkaat raittiit, valvokaat; sillä teidän vihollisenne perkele käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, ja etsii, kenen hän nielis.
9. Sitä te seisokaat vastaan, vahvat uskossa, tietäen, että ne vaivat tapahtuvat teidän veljillennekin maailmassa.
10. Mutta Jumala, jolta kaikki armo tulee, joka meitä on kutsunut ijankaikkiseen kunniaansa Kristuksessa Jesuksessa, teitä, jotka vähän aikaa kärsitte, valmistaa, vahvistaa, tukee, perustaa,
11. Sille olkoon kunnia ja väkevyys ijankaikkisesta ijankaikkiseen! amen.
12. Silvanuksen, teidän uskollisen veljenne kanssa (niinkuin minä luulen) olen minä teidän tykönne harvoilla sanoilla kirjoittanut, neuvoen ja tunnustain, että tämä on se oikia Jumalan armo, jossa te olette.
13. Teitä tervehtivät valitut Babyloniassa ja minun poikani Markus.
14. Tervehtikäät toinen toistanne rakkauden suun-annolla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka Kristuksessa Jesuksessa olette, amen!

P. PIETARIN 2 EPISTOLA

1 LUKU

Simon Pietari, Jesuksen Kristuksen palvelia ja apostoli, niille, jotka ovat saaneet meidän kanssamme yhdenkaltaisen kalliin uskon vanhurskaudessa, jonka meidän Jumalamme ja Vapahtajamme Jesus Kristus antaa:
2. Armo ja rauha lisääntyköön teille, Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta!
3. Että hänen jumalallinen voimansa meille kaikkinaiset (jotka elämään ja jumaliseen menoon sopivat) on lahjoittanut hänen tuntemisensa kautta, joka meitä kunniaan ja avuun kutsunut on,
4. Joidenka kautta meille ne suurimmat ja kalliit lupaukset lahjoitetut ovat, että te niiden kautta Jumalan luonnosta osalliseksi tulisitte, jos te katoovaisen maailman himon vältätte.
5. Niin ahkeroitkaat kaikella vireydellä teidän uskonne avua osoittamaan, ja avussa tointa,
6. Ja toimessa kohtuullisuutta, ja kohtuullisuudessa kärsivällisyyttä, ja kärsivällisyydessä jumalisuutta,
7. Ja jumalisuudessa veljellistä rakkautta, ja veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta.
8. Sillä koska nämät täydellisesti teissä ovat, niin ei he teitä salli löydettää joutilaina eli hedelmättöminä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisessa.
9. Mutta jolla ei näitä ole, hän on sokia, ja ei näe mitään kaukaa, ja on unohtanut itsensä olleen puhdistetun entisistä synneistänsä.
10. Sentähden, rakkaat veljet, ahkeroitkaat paremmin sitä, että te teidän kutsumisenne ja valitsemisenne vahvistaisitte; sillä jos te sen teette, niin ette suinkaan koskaan kompastu.
11. Sillä teidän sallitaan alttiisti käydä sisälle meidän Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen ijankaikkiseen valtakuntaan.
12. Sentähden en minä tahdo unohtaa teille aina näistä muistuttaa, vaikka te tiedätte ja vahvistetut olette tässä nykyisessä totuudessa.
13. Sillä minä arvaan sen kohtuulliseksi, niinkauvan kuin minä tässä majassa olen, herättää teitä ja muistuttaa teille;
14. Sillä minä tiedän, että minun pitää pian tämän minun majani paneman pois, niinkuin meidän Herra Jesus Kristus minulle ilmoitti.

15. Mutta minä tahdon myös aina ahkeroida, että te nämät minun lähtemiseni jälkeen muistossa pidätte.
16. Sillä emmepä me ole kavaloita juttuja noudatelleet, teille tiettäväksi tehdessämme meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimaa ja tulemista; vaan me olemme itse nähneet hänen suuren kunniansa,
17. Kuin hän Isältä Jumalalta sai kunnian ja ylistyksen, äänen kautta, joka hänelle näin siltä suurelta kunnialta tapahtui: tämä on minun rakas Poikani, johon minä mielistyin.
18. Ja tämän äänen me kuulimme tulevan taivaasta, kuin me pyhällä vuorella hänen kanssansa olimme.
19. Ja meillä on vahva prophetallinen sana, ja te teette hyvin, että te siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valistaa, niinkauvan kuin päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämissänne.
20. Ja se tulee teidän ensin tietää, ettei yksikään prophetia Raamatussa tapahdu omasta selityksestä.
21. Sillä ei yksikään prophetia ole vielä ihmisen tahdosta tuotu edes; vaan pyhät Jumalan ihmiset ovat puhuneet, vaikutetut Pyhältä Hengeltä.

2 LUKU

1. Niin oli myös vääriä prophetaita kansan seassa, niinkuin teidänkin sekaanne vääriä opettajia tulee, jotka vahingolliset eriseurat tuovat ja kieltävät sen Herran, joka heidät ostanut on, saattain itsellensä nopian kadotuksen,
2. Ja moni noudattaa heidän kadotustansa, joiden kautta totuuden tie pilkataan.
3. Ja ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman, joiden tuomio ei silleen kauvan viivy, eikä heidän kadotuksensa makaa.
4. Sillä jos ei Jumala armahtanut niitä enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan on pimeyden kahleilla helvettiin syössyt, ja antoi ylön heidät tuomioon kätkettää,
5. Ja ei ole armahtanut entistä maailmaa, vaan vapahti Noan vanhurskauden saarnaajan itse kahdeksantena, ja toi vedenpaisumisen jumalattomain maailman päälle;
6. Ja on ne kaupungit Sodoman ja Gomorran tuhaksi tehnyt, kukistanut ja kadottanut, ja teki ne jumalattomille peljästykseksi, jotka sitte tulevat olivat;
7. Ja on pelastanut hurskaan Lotin, joka riettaisilta ihmisiltä heidän haureutensa menolla vaivattiin;
8. (Sillä hän oli hurskas ja asui heidän seassansa, ja kuitenkin senkaltaista piti näkemän ja kuuleman, he vaivasivat sitä hurskasta sielua joka päivä väärillä töillänsä;)
9. Niin Herra tietää jumaliset kiusauksista pelastaa, mutta väärät kätkeä tuomiopäivään asti vaivattaa.
10. Mutta enimmästi ne, jotka lihan jälkeen saastaisessa himossa vaeltavat ja herrauden katsovat ylön,

rohkiat, itsestänsä paljon pitäväiset, jotka ei pelkää valtojakaan pilkata.
11. Vaikka ne enkelit, jotka väessä ja voimassa suuremmat ovat, ei kärsi heitä vastaan Herran tykönä pilkallista tuomiota,
12. Kuitenkin he niinkuin järjettömät luontokappaleet, jotka luonnostansa kiiniotettaa ja teurastettaa tehdyt ovat, pilkkaavat niitä, joita ei he ymmärrä, ja hukkuvat turmeluksessansa,
13. Ja saavat vääryyden palkan, pitäin sen hekumana, että he ajallisissa herkuissa elävät, he ovat ilkeydet ja pilkat, kerskaavat heidän petoksistansa, nautiten herkkuja teidän kanssanne.
14. Heillä on silmät huoruutta täynnä ja ei taida synnistä lakata, he houkuttelevat tykönsä horjuvat sielut, he ovat sydämensä ahneudessa harjaantuneet, kirottu kansa:
15. Jotka antoivat ylön oikian tien ja eksyivät, he noudattavat Balaamin, Bosorin pojan, tietä, joka vääryyden palkkaa rakasti.
16. Mutta hän rangaistiin vääryydestänsä; mykkä työjuhta puhui ihmisen äänellä, ja esti prophetan hulluuden.
17. Ne ovat vedettömät lähteet ja pilvet, jotka tuulispäältä ympäri ajetaan, joille on kätketty synkiä pimeys ijankaikkisesti.
18. Sillä he puhuvat röyhkeitä sanoja, jotka turhat ovat, ja yllyttävät tavattomuuden kautta lihallisiin himoihin niitä, jotka tosin ovat niitä välttäneet, kuin eksyksissä vaeltavat,
19. Ja lupaavat heille vapauden, vaikka he itse turmeluksen palveliat ovat; sillä jolta joku voitetaan, sen palvelia hän myös on.
20. Ja sittenkuin he ovat paenneet maailman saastaisuudesta Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen tuntemiseen, niin he kuitenkin heitänsä niihin käärivät, ja voitetaan, ja on heille viimeinen pahemmaksi tullut kuin ensimäinen.
21. Sillä se olis heille parempi ollut, ettei he vanhurskauden tietä tunteneetkaan olisi, kuin että he tunsivat sen ja poikkesivat pois pyhästä käskystä, joka heille annettu oli.
22. Niille on tapahtunut se totinen sananlasku: koira syö oksennuksensa, ja pesty sika rypee rapakossa jälleen.

3 LUKU

1. Tämän nyt toisen lähetyskirjan minä teille, minun rakkaani, kirjoitan, jolla minä herätän ja neuvon teidän vakaata mieltänne,

2. Että te muistaisitte ne sanat, jotka ennen pyhiltä prophetailta sanotut ovat, ja myös meidän käskymme, jotka olemme Herran ja Vapahtajan apostolit.
3. Ja tietäkäät se ensin, että viimeisinä päivinä tulevat pilkkaajat, jotka oman himonsa jälkeen vaeltavat,
4. Ja sanovat: kussa on lupaus hänen tulemisestansa? Sillä siitä päivästä, kuin isät ovat nukkuneet, pysyvät kaikki niinkuin ne luonnon alusta olleet ovat.
5. Mutta tietäen ei he tahdo tietää, että taivaat muinen olivat, ja maa vedestä, joka vedessä Jumalan sanan kautta seisoo.
6. Kuitenkin siihen aikaan se maailma niiden kautta vedenpaisumisella hukkui.
7. Niin myös ne taivaat ja maa, jotka nyt ovat, hänen sanansa kautta säästetään tulen varaksi tuomiopäivään asti, jona jumalattomat ihmiset kadotetaan.
8. Mutta tätä yhtä ei pidä teiltä salattaman, minun rakkaani: yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhannen ajastaikaa, ja tuhannen ajastaikaa niinkuin yksi päivä.
9. Ei Herra viivytä lupaustansa, (niinkuin muutamat sen viipyvän luulevat,) vaan hän on meidän kanssamme kärsiväinen, ja ei tahdo, että jonkun pitäis hukkuman, vaan että jokainen itsensä parannukseen kääntäis.
10. Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä, ja silloin taivaat suurella pauhinalla menevät pois, mutta elementit pitää palavuudesta sulaman, ja maa, ja rakennukset, jotka hänessä ovat, pitää palaman ylös.
11. Että kaikki nämät pitää katooman, minkäkaltaiset tulee teidän silloin olla pyhissä menoissa ja jumalisuudessa:
12. Niin että te odotatte ja ikävöitsette Jumalan päivän tulemista, jona taivaat tulesta raukeevat ja elementit palavuudesta sulavat?
13. Mutta me odotamme uusia taivaita ja uutta maata hänen lupauksensa jälkeen, joissa vanhurskaus asuu.
14. Sentähden, minun rakkaani, että te näitä odotatte, niin ahkeroitkaat, että te hänen edessänsä puhtaiksi ja nuhteettomiksi rauhassa löydettäisiin;
15. Ja lukekaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen pitkämielisyys teidän autuudeksenne, niinkuin myös meidän rakas veljemme Paavali siitä viisaudesta, joka hänelle annettu on, teille on kirjoittanut,
16. Joka myös jokaisessa kirjassansa näistä puhuu, joissa muutamat ovat työläät ymmärtää, jotka taitamattomat ja huikentelevaiset turmelevat, niinkuin muutkin Raamatut, omaksi kadotukseksensa.
17. Nyt että te, minun rakkaani, sen jo ennen tiedätte, niin karttakaat, ettette vieteltäisi jumalattomain eksytyksellä ynnä heidän kanssansa, ja lankeaisi pois omasta vahvuudestanne,

18. Vaan kasvakaat meidän Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa: jolle olkoon kunnia sekä nyt että ijankaikkiseen aikaan, amen!

P. JOHANNEKSEN 1 EPISTOLA

1 LUKU

1.Joka alusta oli, jonka me kuulimme, jonka me silmillämme näimme, jota me katselleet olemme, ja meidän kätemme pidelleet ovat elämän sanasta,
2. (Ja elämä on ilmestynyt, ja me olemme nähneet, ja todistamme ja ilmoitamme teille sen elämän, joka ijankaikkinen on, joka oli Isän tykönä, ja on meille ilmestynyt.)
3. Mitä me nähneet ja kuulleet olemme, sen me teille ilmoitamme, että teilläkin meidän kanssamme osallisuus olis ja meidän osallisuutemme on Isän ja hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen kanssa.
4. Ja näitä me teille kirjoitamme, että teidän ilonne täydellinen olis.
5. Ja tämä on se ilmoitus, jonka me häneltä kuulleet olemme, ja teille ilmoitamme, että Jumala on valkeus, ja ei hänessä ole yhtään pimeyttä.
6. Jos me sanomme, että meillä on osallisuus hänen kanssansa, ja vaellamme pimeydessä, niin me valehtelemme ja emme tee totuutta.
7. Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hänkin valkeudessa on, niin meillä on osallisuus keskenämme, ja Jesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä.
8. Jos me sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja ei ole totuus meissä.
9. Jos me tunnustamme meidän syntimme, niin hän on uskollinen ja hurskas, joka meille synnit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä kaikesta vääryydestä,
10. Jos me sanomme: emmepä me syntiä tehneet ole, niin me teemme hänet valehteliaksi ja ei hänen sanansa ole meissä.

2 LUKU

1. Minun lapsukaiseni! näitä minä teille kirjoitan, ettette syntiä tekisi. Ja jos joku syntiä tekee, niin meillä on edesvastaaja Isän tykönä, Jesus Kristus, joka vanhurskas on,
2. Ja hän on sovinto meidän synteimme edestä, ei ainoastaan meidän, vaan myös kaiken maailman edestä.
3. Ja siitä me ymmärrämme, että me hänen tunnemme, jos me hänen käskynsä pidämme.

4. Joka sanoo: minä tunnen hänen, ja ei pidä hänen käskyjänsä, hän on valehtelia, ja ei hänessä ole totuus.
5. Mutta joka hänen sanansa pitää, totisesti on Jumalan rakkaus hänessä täydellinen. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme.
6. Joka sanoo itsensä hänessä pysyvän, hänen pitää niin vaeltaman kuin hänkin vaelsi.
7. Rakkaat veljet, en minä uutta käskyä teille kirjoita, vaan vanhan käskyn, joka teillä alusta oli. Vanha käsky on se sana, jonka te alusta kuulitte.
8. Minä kirjoitan teille taas uuden käskyn, se mikä hänessä totinen on, ja teissä myös; sillä pimeys on mennyt pois ja totinen valkeus nyt paistaa.
9. Joka sanoo valkeudessa olevansa ja vihaa veljeänsä, hän on vielä pimeydessä.
10. Joka veljeänsä rakastaa, se pysyy valkeudessa ja ei hänessä ole pahennusta.
11. Mutta joka veljeänsä vihaa, hän on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä tiedä, kuhunka hän menee; sillä pimeydet ovat hänen silmänsä soaisseet.
12. Rakkaat poikaseni, minä kirjoitan teille, että teille synnit anteeksi annetaan hänen nimensä tähden.
13. Minä kirjoitan teille, isät; sillä te tunsitte hänen, joka alusta on. Minä kirjoitan teille nuorukaiset, sillä te voititte pahan. Minä kirjoitan teille, lapsukaiseni; sillä te tunsitte Isän.
14. Minä kirjoitin teille, isät; sillä te tunsitte sen, joka alusta on. Minä kirjoitin teille, nuorukaiset; sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette pahan voittaneet.
15. Älkäät maailmaa rakastako eli mitään mitä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, ei hänessä ole Isän rakkaus.
16. Sillä kaikki, mitä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän koreus, ei se ole Isästä, vaan se on maailmasta.
17. Ja maailma katoo ja hänen himonsa; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy ijankaikkisesti.
18. Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika, ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin nyt myös monta antikristusta rupee olemaan; sillä me tunnemme, että viimeinen aika on.
19. He ovat meistä lähteneet, mutta ei he olleet meistä; sillä jos he meistä olleet olisivat, niin he tosin olisivat meidän kanssamme pysyneet: mutta että ne julki tulisivat, ettei he kaikki ole meistä.
20. Ja teillä on voide häneltä, joka pyhä on, ja te tiedätte kaikki.
21. En minä teille kirjoittanut niinkuin totuuden tietämättömille, vaan niinkuin sen tietäville, ja ettei yksikään valhe ole totuudesta.
22. Kuka on valehtelia, vaan se joka kieltää Jesuksen olevan Kristuksen? Se on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan.

23. Jokainen joka kieltää Pojan, ei hänellä Isääkään ole.
24. Mitä te siis alusta kuulitte, se teissä pysykään: jos se teissä pysyy, minkä te alusta kuulitte, niin te myös Pojassa ja Isässä pysytte.
25. Ja tämä on se lupaus, jonka hän meille luvannut on, sen ijankaikkisen elämän.
26. Nämät minä teille niistä kirjoitin, jotka teitä viettelevät.
27. Ja se voide, jonka te häneltä saaneet olette, pysyy teissä, ja ette tarvitse, että joku teitä opettaa; vaan niinkuin se voide teitä kaikista opettaa, niin on se tosi ja ei valhe, ja niinkuin se teitä opetti, niin myös te hänessä pysykäät,
28. Ja nyt, lapsukaiseni, pysykäät hänessä: että kuin hän ilmestyy, meillä olis turva, ettemme hänen edessänsä häpiään tulisi hänen tulemisessansa.
29. Jos te tiedätte, että hän vanhurskas on, niin tietäkäät myös, että jokainen, joka vanhurskautta tekee, se on syntynyt hänestä.

3 LUKU

1. Katsokaat, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me Jumalan lapsiksi nimitetään. Sentähden ei maailma teitä tunne; sillä ei hän häntäkään tunne.
2. Minun rakkaani! nyt me olemme Jumalan lapset, ja ei ole se vielä ilmestynyt, miksi me tulemme; mutta me tiedämme, kuin se ilmestyy, niin me hänen kaltaisiksensa tulemme; sillä me saamme hänen nähdä niinkuin hän on.
3. Ja jokainen, jolla tämä toivo on hänen tykönsä, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin puhdas on.
4. Jokainen, joka syntiä tekee, se myös tekee vääryyttä, ja synti on vääryys.
5. Ja te tiedätte hänen ilmestyneen, että hän meidän syntimme ottais pois; ja ei hänessä ole syntiä.
6. Jokainen, joka hänessä pysyy, ei hän syntiä tee; mutta jokainen, joka syntiä tekee, ei se ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut.
7. Lapsukaiset, älkäät antako kenenkään teitänne vietellä. Joka vanhurskautta tekee, se on vanhurskas, niinkuin hänkin vanhurskas on.
8. Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä; sillä perkele tekee syntiä alusta. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt särkis.
9. Jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei se syntiä tee; sillä hänen siemenensä pysyy hänessä, ja ei hän taida syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt.

10. Siitä ilmaantuvat Jumalan lapset ja perkeleen lapset. Jokainen, joka ei tee vanhurskautta, ei se ole Jumalasta, ja joka ei rakasta veljeänsä.
11. Sillä tämä on ilmoitus, jonka te alusta kuulitte, että me toinen toistamme rakastaisimme.
12. Ei niinkuin Kain, joka pahasta oli, ja tappoi veljensä; ja minkätähden hän tappoi hänen? Sillä hänen työnsä olivat pahat, ja hänen veljensä vanhurskaat.
13. Älkäät ihmetelkö, minun veljeni, jos teitä maailma vihaa.
14. Me tiedämme, että me olemme kuolemasta elämään siirretyt, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta, se pysyy kuolemassa.
15. Jokainen, joka veljeänsä vihaa, hän on murhaaja; ja te tiedätte, ettei yhdessäkään murhaajassa ole ijankaikkinen elämä pysyvä.
16. Siitä me tunsimme rakkauden, että hän on henkensä meidän edestämme pannut; niin pitää meidän veljeimme edestä henkemme paneman.
17. Mutta jos jollakin olis tämän maailman hyvyyttä, ja näkis veljensä tarvitseman, ja sulkee sydämensä häneltä, kuinkas Jumalan rakkaus pysyy hänessä?
18. Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanalla eli kielellä, vaan työllä ja totuudella.
19. Siitä me tiedämme, että me totuudesta olemme ja taidamme hänen edessänsä meidän sydämemme hillitä,
20. Että jos meidän sydämemme tuomitsee meitä, niin on Jumala suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki.
21. Te rakkahimmat! jos ei meidän sydämemme tuomitse meitä, niin meillä on turva Jumalaan.
22. Ja mitä me anomme, niin me saamme häneltä, että me hänen käskynsä pidämme ja teemme, mitä hänelle kelpaa.
23. Ja tämä on hänen käskynsä, että me hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen nimen päälle uskoisimme, ja rakastaisimme toinen toistamme, niinkuin hän käskyn meille antoi.
24. Ja joka hänen käskynsä pitää, se pysyy hänessä ja hän siinä, ja siitä me tiedämme, että hän meissä pysyy, siitä Hengestä, jonka hän meille antoi.

4 LUKU

1. Te rakkaimmat! älkäät jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaat henget, josko he Jumalasta ovat; sillä monta väärää prophetaa ovat tulleet maailmaan.

2. Sillä te tuntekaat Jumalan Henki, että jokainen henki, joka tunnustaa Jesuksen Kristuksen lihaan tulleen, se on Jumalasta,
3. Ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jesusta Kristusta lihaan tulleeksi, ei se ole Jumalasta: ja se on antikristuksen henki, josta te kuulitte, että hän on tuleva, ja on jo parhaallansa maailmassa.
4. Lapsukaiseni, te olette Jumalasta ja olette heidät voittaneet; sillä se, joka teissä on, hän on suurempi kuin se, joka maailmassa on.
5. He ovat maailmasta, sentähden he puhuvat maailmasta ja maailma kuulee heitä.
6. Me olemme Jumalasta: ja joka Jumalan tuntee, hän kuulee meitä; joka ei Jumalasta ole, ei hän kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen.
7. Te rakkahimmat, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta: ja jokainen, joka rakastaa, se on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan.
8. Joka ei rakasta, ei hän tunne Jumalaa; sillä Jumala on rakkaus.
9. Sen kautta ilmestyi Jumalan rakkaus meidän kohtaamme, että Jumala lähetti ainoan Poikansa maailmaan, että me hänen kauttansa eläisimme.
10. Siinä on rakkaus, ei että me rakastimme Jumalaa, vaan että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovinnoksi meidän synteimme edestä.
11. Te rakkahimmat, jos Jumala meitä niin rakasti, niin meidän pitää myös toinen toistamme rakastaman.
12. Ei ole yksikään Jumalaa koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on täydellinen meissä.
13. Siitä me tunnemme, että me pysymme hänessä ja hän meissä, ja että hän antoi meille Hengestänsä.
14. Ja me näimme ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi.
15. Jokainen, joka tunnustaa Jesuksen Jumalan Pojaksi, hänessä pysyy Jumala ja hän Jumalassa.
16. Ja me tunsimme ja uskoimme sen rakkauden, jolla Jumala meitä rakastaa. Jumala on rakkaus, ja joka rakkaudessa pysyy, hän pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä.
17. Siinä täytetään rakkaus meissä, että meillä olis turva tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, niin olemme me myös tässä maailmassa.
18. Ei pelko ole rakkaudessa, vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelvon, sillä pelvolla on vaiva; mutta joka pelkää, ei hän ole täydellinen rakkaudessa.
19. Me rakastamme häntä; sillä hän rakasti meitä ensin.
20. Jos joku sanoo: minä rakastan Jumalaa, ja vihaa veljeänsä, se on valehtelia; sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee, kuinka hän taitaa Jumalaa rakastaa, jota ei hän näe?

21. Ja tämä käsky on meillä häneltä: joka Jumalaa rakastaa, hänen pitää myös veljeänsä rakastaman.

5 LUKU

1. Jokainen, joka uskoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt, ja jokainen, joka rakastaa sitä, joka synnytti, hän rakastaa myös sitä, joka hänestä syntynyt on.
2. Siitä me tunnemme, että me rakastamme Jumalan lapsia, koska me Jumalaa rakastamme ja hänen käskynsä pidämme.
3. Sillä tämä on rakkaus Jumalan tykö, että me hänen käskynsä pidämme, ja hänen käskynsä ei ole raskaat.
4. Sillä kaikki, mitä Jumalasta syntynyt on, se voittaa maailman, ja meidän uskomme on se voitto, joka maailman voitti.
5. Kuka siis on, joka voittaa maailman, mutta se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika?
6. Tämä on se, joka vedellä ja verellä tulee, Jesus Kristus, ei ainoastansa vedellä, vaan vedellä ja verellä. Ja Henki todistaa, että Henki on totuus.
7. Sillä kolme ovat, jotka todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi ovat:
8. Ja kolme ovat, jotka todistavat maan päällä: Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme yhdessä ovat.
9. Jos me ihmisten todistuksen otamme, niin on Jumalan todistus suurempi; sillä tämä on Jumalan todistus, jonka hän Pojastansa todisti.
10. Joka uskoo Jumalan Pojan päälle, hänellä on todistus itsessänsä: joka ei usko Jumalaa, hän tekee hänen valehteliaksi; sillä ei hän uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on Pojastansa todistanut.
11. Ja tämä on se todistus, että Jumala on meille ijankaikkisen elämän antanut, ja se elämä on hänen Pojassansa.
12. Jolla Jumalan Poika on, hänellä on elämä; jolla ei Jumalan Poika ole, ei hänellä ole elämää.
13. Näitä minä teille kirjoitin, jotka Jumalan Pojan nimen päälle uskotte: että te tietäisitte teillänne ijankaikkisen elämän olevan, ja että te uskoisitte Jumalan Pojan nimen päälle.
14. Ja tämä on se turva, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa jälkeen, niin hän meitä kuulee.
15. Ja jos me tiedämme, että hän meitä kuulee, mitä ikänä me anomme, niin me tiedämme, että meillä ovat ne anomiset, joita me häneltä anoimme.
16. Jos joku näkee veljensä tekevän jonkun synnin, ei kuolemaan, hän rukoilkaan, niin hän on antava niille elämän, jotka syntiä tekevät, ei kuolemaan. Jos synti on kuolemaan: senkaltaisista en minä sano, että joku

rukoilis.
17. Kaikki vääryys on synti; on myös muutama synti ei kuolemaan.
18. Me tiedämme, että jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei hän syntiä tee; vaan joka Jumalasta syntynyt on, se varjelee itsensä, ja paha ei rupee häneen.
19. Me tiedämme, että me olemme Jumalasta ja koko maailma on pahuudessa.
20. Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika tuli ja on meille mielen antanut, että me sen totisen tunnemme, ja olemme siinä totisessa, hänen Pojassansa Jesuksessa Kristuksessa: Tämä on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä.
21. Lapsukaiset, kavahtakaat epäjumalia, amen!

P. JOHANNEKSEN 2 EPISTOLA

1 LUKU

Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsillensa, joita minä totuudessa rakastan, ja en ainoastaan minä, mutta myös kaikki, jotka totuuden tunteneet ovat,
2. Sen totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on meidän kanssamme oleva ijankaikkisesti:
3. Armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, totuudessa ja rakkaudessa olkoon teidän kanssanne!
4. Minä olen suuresti ihastunut, että minä löysin sinun lapsistas niitä, jotka totuudessa vaeltavat, niinkuin me käskyn Isältä saaneet olemme.
5. Ja nyt rukoilen minä sinua, rouva, en, että minä uutta käskyä sinulle kirjoittaisin, vaan sen mikä meillä alusta oli, että me toinen toistamme rakastaisimme.
6. Ja tämä on rakkaus, että me hänen käskynsä jälkeen vaellamme. Tämä on käsky, jonka te alusta kuulitte, että te siinä vaeltaisitte.
7. Sillä monta vietteliää on maailmaan tullut, jotka ei tunnusta Jesusta Kristusta, että hän on lihaan tullut. Tämä on vietteliä ja antikristus.
8. Katsokaat visusti teitänne, ettemme kadottaisi, mitä me työtä tehneet olemme, vaan että me täyden palkan saisimme.
9. Jokainen, joka harhaelee ja ei pysy Kristuksen opissa, ei hänellä ole Jumalaa: joka pysyy Kristuksen opissa, hänellä on sekä Isä että Poika.
10. Jos joku tulee teidän tykönne ja ei tuo tätä opetusta kanssansa, niin älkäät häntä huoneeseen ottako, älkäät myös häntä tervehtikö.
11. Sillä joka häntä tervehtii, hän on osallinen hänen pahoista töistänsä.
12. Minulla olis paljon teille kirjoittamista, mutta en minä tahtonut paperilla ja läkillä; vaan minä toivon tulevani teidän tykönne, ja tahdon läsnä ollessani teidän kanssanne puhua, että meidän ilomme täydellinen olis.
13. Sinua tervehtivät sinun valitun sisares lapset, amen!

P. JOHANNEKSEN 3 EPISTOLA

1 LUKU

Vanhin rakkaalle Gajukselle, jota minä totuudessa rakastan.
2. Minun rakkaani! ylitse kaikkein minä toivotan, ettäs menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielus menestyy.
3. Sillä minä ihastuin suuresti, kuin veljet tulivat ja todistivat sinun totuudestas, niinkuin sinä totuudessa vaellat.
4. Ei minulla ole suurempaa iloa kuin se, että minä kuulen lapseni totuudessa vaeltavan.
5. Minun rakkaani! sinä teet uskollisesti, mitäs veljille ja vieraille teet,
6. Jotka myös sinun rakkaudestas seurakunnan edessä todistaneet ovat. Ja sinä teet hyvin, ettäs heidät kauniisti lähettänyt olet, Jumalan edessä.
7. Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet, ja ei ole pakanoilta mitään ottaneet.
8. Niin meidän pitää senkaltaisia korjaaman, että me totuuden apulaiset olisimme.
9. Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrephes, joka heidän seassansa tahtoo jalo olla, ei ota meitä vastaan.
10. Sentähden, jos minä tulen, niin minä tahdon ilmoittaa hänen työnsä, joita hän tekee, joka pullikoitsee meitä vastaan pahoilla sanoilla, ja ei niihinkään pysäänny, ja ei hän itse veljiä korjaa, estää myös muita, jotka niitä korjata tahtovat, ja ajaa heitä pois seurakunnasta.
11. Minun rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää: joka hyvin tekee, se on Jumalasta; mutta joka pahoin tekee, ei se ole nähnyt Jumalaa.
12. Demetriuksella on jokaiselta todistus, ja itse totuudesta. Ja me myös todistamme, ja te tiedätte, että meidän todistuksemme on tosi.
13. Minulla olis paljo sinun tykös kirjoittamista, vaan en minä tahtonut läkillä ja kynällä kirjoittaa.
14. Mutta minä toivon sinun pian näkeväni, ja läsnä ollessani me saamme toinen toistamme puhutella.
15. Rauha olkoon sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdi ystäviä, kutakin nimeltänsä.

P. JAKOBIN EPISTOLA

1 LUKU

Jakob, Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen palvelia, kahdelletoistakymmenelle sukukunnalle, jotka hajalla ovat, toivottaa terveyttä!
2. Minun rakkaat veljeni, pitäkäät se sulana riemuna, kuin te moninaisiin kiusauksiin lankeatte,
3. Tietäen, että teidän uskonne koettelemus vaikuttaa kärsivällisyyden.
4. Mutta olkoon kärsivällisyydellä täydellinen työ, että te täydelliset ja kokonaiset olisitte ja ei missään puuttuvaiset.
5. Mutta jos joltain teistä viisautta puuttuis, hän anokaan sitä Jumalalta, joka hänelle antaa yksinkertaisesti, ja ei soimaa, ja se hänelle annetaan.
6. Mutta anokaan uskossa epäilemättä; sillä joka epäilee, se on meren aallon kaltainen, joka tuulelta ajetaan ja liikutetaan,
7. Älkään se ihminen luulko jotakin Herralta saavansa.
8. Epäileväinen mies horjuu kaikissa teissänsä.
9. Mutta veli, joka nöyrä on, kehukaan korotuksestansa;
10. Ja taas, joka rikas on, (se kehukaan) alentamisestansa; sillä niinkuin ruohon kukoistus pitää hänen katooman pois.
11. Sillä aurinko nousi helteen kanssa ja kuivasi ruohon, ja sen kukkanen varisi, ja hänen kauneutensa katosi; niin myös rikkaan pitää teissänsä lakastuman.
12. Autuas on se mies, joka kiusauksen kärsii; sillä koska hän koeteltu on, niin hänen pitää elämän kruunun saaman, jonka Herra niille luvannut on, jotka häntä rakastavat.
13. Älkään kenkään sanoko, kuin häntä kiusataan, että hän Jumalalta kiusataan; sillä ei Jumala ole kiusaaja pahuuteen, ja ei hän ketään kiusaa,
14. Vaan jokainen kiusataan, kuin hän omalta himoltansa vietellään ja houkutellaan.
15. Sitte kuin himo on siittänyt, niin hän synnyttää synnin; mutta kuin synti täytetty on, niin se synnyttää kuoleman.
16. Älkäät eksykö, minun rakkaat veljeni!

17. Kaikkinainen hyvä anto ja kaikkinainen täydellinen lahja tulee ylhäältä valkeuden Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valkeuden ja pimeyden vaihetusta.
18. Hän on meidät synnyttänyt tahtonsa jälkeen totuuden sanalla, että me uutiset hänen luontokappaleistansa olisimme.
19. Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkoon jokainen ihminen nopia kuulemaan, (mutta) hidas puhumaan, ja hidas vihaan;
20. Sillä miehen viha ei tee Jumalan edessä sitä, mikä oikein on.
21. Sentähden pankaat pois kaikkinainen saastaisuus ja kaikkinainen pahuus, ja ottakaat sana siveydellä vastaan, joka teissä istutettu on ja voi teidän sielunne autuaaksi saattaa.
22. Mutta olkaat myös sanantekiät ja ei ainoastaan kuuliat, pettäin teitänne.
23. Sillä jos joku on sanan kuulia ja ei tekiä, hän on sen miehen kaltainen, joka ruumiillisen kasvonsa peilissä kurkistelee,
24. Ja sittekuin hän itsensä kurkistellut on, niin hän menee pois ja unohtaa kohta, millinen hän oli.
25. Mutta joka katsoo vapauden täydelliseen lakiin ja pysyy, ja ei ole unohtava kuulia, vaan tekiä, se tulee hänen teossansa autuaaksi.
26. Mutta jos joku teistä näkyy jumalinen olevan, ja ei suista kieltänsä, vaan viettelee sydämensä, sen jumalanpalvelus on turha.
27. Se on Isälle ja Jumalalle puhdas ja saastatoin jumalanpalvelus: oppia orpoja ja leskiä heidän murheessansa, ja itsensä saastatoinna maailmassa pitää.

2 LUKU

1. Rakkaat veljeni, älkäät muodonkatsomisessa pitäkö uskoa kunnian Herran Jesuksen Kristuksen päälle.
2. Sillä jos teidän seurakuntaanne tulis joku mies, kantain kultasormusta, ja kiiltävällä vaatteella puetettu; ja tulis myös köyhä ryysyllä,
3. Ja te katsoisitte sitä, joka kiiltävissä vaatteissa on, ja sanoisitte hänelle: istu tässä hyvästi; ja sille köyhälle sanoisitte: seiso sinä siellä, taikka istu tässä minun jaloissani:
4. Niin ette sitä oikein ajattele, vaan te tulette tuomariksi ja teette pahan eroituksen.
5. Kuulkaat, rakkaat veljeni: eikö Jumala ole tämän maailman köyhiä valinnut, jotka uskossa rikkaat ja valtakunnan perilliset ovat, jonka hän lupasi niille, jotka häntä rakastavat?
6. Mutta te olette häväisseet köyhän. Eikö rikkaat ole väkivaltaiset teitä polkemaan ja vetämään teitä

oikeuden eteen?
7. Eikö he pilkkaa sitä hyvää nimeä, josta te nimitetyt olette?
8. Jos te kuninkaallisen lain, Raamatun jälkeen, täytätte: rakasta lähimmäistäs niinkuin itsiäs, niin te hyvin teette.
9. Mutta jos te ihmisten muotoa katsotte, niin te syntiä teette ja rangaistaan lailta, niinkuin sen rikkojat.
10. Sillä jos joku koko lain pitää, ja rikkoo yhdessä, hän on vikapää kaikissa.
11. Sillä se, joka sanoi: ei sinun pidä huorin tekemän, hän on myös sanonut: ei sinun pidä tappaman. Jos et sinä huorin tee, mutta tapat, niin sinä olet lainrikkojaksi tullut.
12. Näin te puhukaat ja näin te tehkäät, niinkuin ne, jotka vapauden lain kautta pitää tuomittaman.
13. Sillä armotoin tuomio pitää hänen päällensä tuleman, joka ei laupiutta tehnyt; ja laupius kehuu tuomiota vastaan.
14. Mitä se auttaa, rakkaat veljeni, jos joku sanoo hänellänsä uskon olevan, ja ei hänellä kuitenkaan ole töitä? Taitaako usko hänen autuaaksi saattaa?
15. Mutta jos veli taikka sisar alasti olis ja puuttuis jokapäiväistä ravintoa,
16. Jos joku teistä heille sanois: menkäät rauhassa, lämmittäkäät ja ravitkaat teitänne; ja ette kuitenkaan anna heille mitään ruumiin tarvetta: mitä se heitä auttais?
17. Näin myös usko, jos ei hänellä töitä ole, on kuollut itsessänsä.
18. Mutta sanokaan joku: sinulla on usko, ja minulla on työt: osoita minulle sinun uskos sinun töilläs, niin minäkin tahdon minun uskoni osoittaa minun töilläni.
19. Sinä uskot, että yksi Jumala on, sen sinä oikein teet; perkeleet myös sen uskovat ja vapisevat.
20. Mutta tahdotkos tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman töitä kuollut on?
21. Eikö Abraham, meidän isämme, töiden kautta vanhurskautetuksi osoitettu, kuin hän poikansa Isaakin alttarille uhrasi?
22. Näetkös, että usko on myös vaikuttanut hänen töissänsä, ja että usko on töissä täydelliseksi tullut?
23. Ja se Raamattu on täytetty, joka sanoo: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja hän kutsuttiin Jumalan ystäväksi.
24. Niin te siis näette, että ihminen töistä vanhurskautetuksi osoitetaan ja ei ainoastansa uskosta.
25. Niin myös portto Rahab, eikö hän töiden kautta vanhurskautetuksi nähty, koska hän korjasi ne vakoojat ja toista tietä heidät päästi ulos?
26. Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko on ilman töitä kuollut.

3 LUKU

1. Älkäät, rakkaat veljeni, jokainen pyytäkö opettajana olla, tietäen, että me sitä suuremman tuomion saamme.
2. Sillä moninaisissa me kukin puutumme. Mutta joka ei puheessa lankee, se on täydellinen mies, joka voi myös koko ruumiinsa suistaa.
3. Katso, me panemme hevosten suuhun suitset, että he meitä kuulisivat, ja heidän koko ruumiinsa me käännämme ympäri.
4. Katso, laivat myös, ehkä kuinka suuret he ovat ja jaloilta tuulilta ajetaan, kuitenkin he käännetään ympäri vähällä perälaudalla, kuhunka se tahtoo, joka sitä hallitsee.
5. Niin myös kieli on piskuinen jäsen, ja kuitenkin suuria asioita toimittaa. Katso, vähä tuli, kuinka suuren metsän se sytyttää,
6. Ja kieli on myös tuli, maailma vääryyttä täynnänsä; niin on myös kieli meidän jäsentemme seassa, joka koko ruumiin saastuttaa, ja sytyttää kaiken meidän menomme, koska se helvetistä syttyy.
7. Sillä kaikki luonto, sekä petoin että lintuin ja kärmetten ja merellisten, tehdään lakiaksi, ja on lakiaksi tehty inhimilliseltä luonnolta.
8. Mutta kieltä ei taida yksikään ihminen asettaa, sitä levotointa pahuutta, kuolettavaista myrkkyä täynnänsä.
9. Sen kautta me kiitämme Jumalaa ja Isää, ja sen kautta me myös kiroilemme ihmisiä, jotka Jumalan kuvan jälkeen luodut ovat.
10. Yhdestä suusta kiitos ja kirous käy ulos. Ei se niin, rakkaat veljeni, oleman pidä.
11. Kuohuuko joku lähde yhdestä huovosta makiaa ja karvasta vettä?
12. Taitaako, rakkaat veljeni, fikunapuu kantaa öljyä, taikka viinapuu fikunia? Niin ei taida myös yksikään lähde suolaista ja makiaa vettä vuotaa.
13. Kuka viisas ja taitava on teidän seassanne, se osoittakaan hyvällä menollansa työnsä viisauden siveydessä.
14. Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riita sydämessänne, niin älkäät kerskatko ja älkäät valehdelko totuutta vastaan;
15. Sillä ei se ole viisaus, joka ylhäältä tullut on, vaan maallinen, inhimillinen ja perkeleellinen.
16. Sillä kussa kiivaus ja riita on, siellä on myös sekaseuraisuus ja kaikki paha meno.
17. Mutta se viisaus, joka ylhäältä on, se on ensisti tosin puhdas, sitte rauhallinen, siviä, uskova, täynnä

laupiutta ja hyviä hedelmiä, eriseuratoin ja ulkokullatoin.
18. Mutta vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään niille, jotka rauhan pitävät.

4 LUKU

1. Kusta sodat ja tappelukset tulevat teidän seassanne? Eikö siitä, (nimittäin) teidän himoistanne, jotka teidän jäsenissänne sotivat?
2. Te himoitsette, ja ette saa sillä mitään. Te kadehditte ja kiivaatte, ja ette sillä voita mitään. Te soditte ja tappelette, ja ei teillä mitään ole, ettette mitään anokaan.
3. Te anotte, ja ette saa, että te kelvottomasti anotte, että te teidän himoissanne sen kuluttaisitte.
4. Te huorintekiät ja huorat! ettekö te tiedä, että maailman ystävyys on viha Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo maailman ystävä olla, hän tulee Jumalan vihamieheksi.
5. Eli luuletteko, että Raamattu sanoo turhaan: henki, joka meissä asuu, himoitsee kateutta vastaan?
6. Ja antaa runsaasti armon; sentähden hän sanoo: Jumala seisoo ylpeitä vastaan, mutta nöyrille antaa hän armon.
7. Niin olkaat siis Jumalalle alamaiset, mutta vastaan seisokaat perkelettä, niin hän teistä pakenee.
8. Lähestykäät Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset, ja peratkaat teidän sydämenne, te kaksimieliset.
9. Olkaat surulliset, murehtikaat ja itkekäät. Teidän naurunne kääntyköön itkuksi ja ilonne murheeksi.
10. Nöyryyttäkäät teitänne Jumalan kasvoin edessä, niin hän teitä ylentää.
11. Älkäät toinen toistanne panetelko, rakkaat veljet: joka veljeänsä panettelee ja veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos sinä tuomitset lain, niin et sinä ole lain tekiä vaan tuomari.
12. Yksi on lain antaja, joka voi vapahtaa ja kadottaa. Kuka sinä olet, joka toista tuomitset?
13. Nyt hyvin, te jotka sanotte: menkäämme tänäpänä taikka huomenna siihen eli siihen kaupunkiin, ja viettäkäämme siinä yksi vuosi, ja tehkäämme kauppaa ja voittakaamme,
14. Jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu. Sillä mikä on teidän elämänne? Se on löyhkä, joka vähäksi (hetkeksi) näkyy, mutta sitte katoo.
15. Mutta teidän pitää sanoman: jos Herra tahtoo, ja me elämme, niin me tätä taikka sitä tahdomme tehdä.
16. Mutta nyt te kerskaatte teidän ylpeydessänne. Kaikki senkaltainen kerskaus on paha.
17. Sillä joka taitaa hyvää tehdä, ja ei tee, niin se on hänelle synniksi.

5 LUKU

1. Nyt hyvin, te rikkaat! itkekäät ja ulvokaat teidän viheliäisyyttänne, joka teidän päällenne tuleva on.
2. Teidän rikkautenne ovat mädänneet, teidän vaatteenne ovat koidellut.
3. Teidän kultanne ja hopianne ovat ruostuneet, ja niiden ruoste pitää oleman teille todistukseksi, ja pitää syömän teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette rikkauden koonneet teillenne viimeisinä päivinä.
4. Katso, työmiesten palkka, jotka teidän maakuntainne elon niittäneet ovat, joka petoksella teiltä pidetty on, huutaa, ja elonleikkaajain parut ja huudot ovat tulleet Herran Zebaotin korville:
5. Te olette herkuissa eläneet maan päällä, ja olette teidän hekumanne pitäneet, ja teidän sydämenne syötelleet niinkuin teuraspäivänä.
6. Te olette tuominneet, te olette tappaneet vanhurskaan, joka ei ole teitä vastaan ollut.
7. Niin olkaat siis kärsivälliset, rakkaat veljet, Herran tulemiseen asti. Katso, peltomies odottaa kallista maan hedelmää, ja on kärsivällinen siihenasti kuin hän saa varhaisen ja hiljaisen sateen.
8. Niin olkaat te myös kärsivälliset ja vahvistakaat sydämenne; sillä Herran tulemus lähestyy.
9. Älkäät huoatko, rakkaat veljet, toinen toistanne vastaan, ettette kadotetuksi tulisi. Katso, tuomari seisoo oven edessä.
10. Ottakaat, rakkaat veljeni, vaivan ja kärsivällisyyden esikuva niistä prophetaista, jotka Herran nimeen puhuneet ovat.
11. Katso, me sanomme ne autuaiksi, jotka kärsineet ovat. Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet ja Herran lopun te nähneet olette; sillä Herra on sangen laupias ja armollinen.
12. Ennen kaikkia, rakkaat veljeni, älkäät vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, ei myös yhtään muuta valaa; mutta olkoon teidän puheenne niin kuin niin on, ja se olkoon ei kuin ei on, ettette ulkokullaisuuteen lankeaisi.
13. Jos joku kärsii vaivaa teidän seassanne, se rukoilkaan, jos joku on hyvällä mielellä, se veisatkaan virsiä.
14. Jos joku sairastaa teidän seassanne, hän kutsukaan tykönsä seurakunnan papit, ja ne rukoilkaan hänen edestänsä, voidellen häntä öljyllä Herran nimeen.
15. Ja uskon rukous parantaa sairaan, ja Herra ojentaa hänen, ja jos hän on syntiä tehnyt, niin ne hänelle anteeksi annetaan.
16. Tunnustakaat toinen toisellenne teidän rikoksenne ja rukoilkaat toinen toisenne edestä, että te terveeksi tulisitte. Vanhurskaan rukous voi paljo, koska se totinen on.
17. Elias oli ihminen, niissä haluissa vikapää kuin mekin ja hän rukoili rukouksella, ettei pitänyt sataman, ja

ei satanutkaan maan päällä kolmena vuotena ja kuutena kuukautena,
18. Ja hän taas rukoili, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä.
19. Rakkaat veljeni, jos joku teistä eksyis totuudesta ja joku palauttais hänen,
20. Se tietäkään, että joka syntisen palauttaa tiensä erehdyksestä, se vapahtaa sielun kuolemasta ja peittää syntein paljouden.

P. JUUDAAN EPISTOLA

1 LUKU

Juudas, Jesuksen Kristuksen palvelia, mutta Jakobin veli, niille kutsutuille, jotka Isässä Jumalassa pyhitetyt ovat ja Jesuksessa Kristuksessa vapahdetut:
2. Laupius ja rauha ja rakkaus lisääntyköön teille!
3. Te rakkaat! että minulla oli suuri ahkeruus teille yhteisestä autuudesta kirjoittaa, pidin minä sen tarpeellisena teitä kirjoituksella neuvoa, että te uskon puolesta kilvoittelisitte, joka kerta pyhille annettu on.
4. Sillä muutamat ihmiset ovat luikahtaneet sisälle, jo muinen kirjoitetut tähän tuomioon, jumalattomat, jotka meidän Jumalan armon vetävät haureuteen ja kieltävät Jumalan, joka ainoa hallitsia on, ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen.
5. Mutta minä tahdon teille muistuttaa, että te sen kerran tietäisitte, että koska Herra kansansa Egyptistä terveenä pelastanut oli, hukkasi hän sitte ne, jotka ei uskoneet.
6. Ja ne enkelit, jotka ei alkuansa pitäneet, vaan antoivat ylön kotonsa, on hän kätkenyt pimeyteen ijankaikkisilla kahleilla suuren päivän tuomioon asti,
7. Niinkuin Sodoma ja Gomorra ja ne lähikaupungit, jotka sillä muotoa kuin hekin huorin tehneet olivat ja muukalaisen lihan jälkeen menneet, ovat pannut muille opiksi, ijankaikkisen tulen vaivaa kärsimään.
8. Niin ovat myös nämät unennäkiät, jotka lihan saastuttavat, hallitukset katsovat ylön ja majesteetteja pilkkaavat.
9. Mutta Mikael, ylimmäinen enkeli, kuin hän perkeleen kanssa riiteli ja kamppaili Moseksen ruumiista, ei rohjennut sanoa sen pilkan tuomiota, vaan sanoi: Herra sinua rangaiskoon!
10. Mutta nämät pilkkaavat niitä, joista ei he mitään tiedä; vaan mitä he luonnon kautta tietävät niinkuin muut järjettömät eläimet, niissä he turmeltuvat.
11. Voi heitä! sillä he käyvät Kainin tiellä ja lankeevat Balaamin eksytykseen palkan tähden, ja hukkuvat Koren kapinassa.
12. Nämät ovat häpiäpilkut vieraana ollessansa teidän rakkaus-aterioissanne, jotka ravitsevat itsiänsä pelkäämättä: he ovat vedettömät pilvet, jotka tuulelta ajetaan ympäri, paljaat, hedelmättömät puut, kahdesti kuolleet, juurinensa reväistyt ylös;

13. Meren julmat aallot, jotka oman häpiänsä vaahtuvat; eksyväiset tähdet, joille pimeyden kauheus on ijankaikkisesti tähdelle pantu.
14. Niin on myös Enok, seitsemäs Adamista, senkaltaisista ennustanut ja sanonut: katso, Herra tulee monen tuhannen pyhäinsä kanssa,
15. Tekemään kaikkein tuomiota, ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia heidän seassansa, kaikkein heidän jumalattomain töittensä tähden, joilla he pahaa tehneet ovat, ja kaikkea sitä kovaa, jota ne jumalattomat syntiset häntä vastaan puhuneet ovat.
16. Nämät ovat napisiat ja valittajat, omain himoinsa jälkeen vaeltavaiset, ja heidän suunsa puhuu röyhkeitä sanoja ja he ihmettelevät ihmisiä hyödytyksen tähden.
17. Mutta te, rakkaat veljet, muistakaat niitä sanoja, joita ennen meidän Herran Jesuksen Kristuksen apostoleilta sanottiin:
18. Että viimeisellä ajalla tulevat pilkkaajat, jotka jumalattomissa himoissansa vaeltavat.
19. Nämät ovat ne, jotka eriseurat tekevät, lihalliset, joilla ei henkeä ole.
20. Mutta te, minun rakkaani! rakentakaat itsiänne teidän kaikkein pyhimmän uskonne päälle, Pyhän Hengen kautta, ja rukoilkaat, pitäin teitänne keskenänne Jumalan rakkaudessa,
21. Ja odottakaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen laupiutta ijankaikkiseen elämään.
22. Ja pitäkäät se eroitus, että te muutamia armahtaisitte,
23. Mutta muutamia pelvolla autuaaksi tekisitte, ja temmatkaat heitä ulos tulesta, ja vihatkaat sitä lihalta saastutettua hametta.
24. Mutta hänelle, joka teidät voi viasta varjella ja asettaa nuhteetoinna kunniansa kasvoin eteen, riemulla,
25. Ainoalle viisaalle Jumalalle, meidän Vapahtajallemme, olkoon kunnia, ja majesteetti, ja valta, ja voima, nyt ja kaikessa ijankaikkisuudessa, amen!

P. JOHANNEKSEN ILMESTYS

1 LUKU

Jesuksen Kristuksen Ilmestys, jonka Jumala hänelle antoi, ilmoittaa palvelioillensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää, ja on tiettäväksi tehnyt ja lähettänyt enkelinsä kautta palveliallensa Johannekselle.
2. Joka todisti Jumalan sanaa, ja sen todistuksen Jesuksesta Kristuksesta, ja mitä hän nähnyt oli.
3. Autuas on se, joka lukee, ja ne, jotka kuulevat prophetian sanat ja pitävät ne, mitkä siinä kirjoitetut ovat; sillä aika on läsnä.
4. Johannes seitsemälle Asian seurakunnalle: armo olkoon teille ja rauha siltä, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, ja seitsemältä hengeltä, jotka hänen istuimensa edessä ovat,
5. Ja Jesukselta Kristukselta, joka se uskollinen todistaja on, ja esikoinen kuolleista, ja maan kuningasten Päämies: joka meitä rakasti ja on meitä verellänsä meidän synneistämme pessyt,
6. Ja teki meidät kuninkaiksi ja papeiksi Jumalan ja Isänsä edessä: hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen!
7. Katso, hän tulee pilvien kanssa, ja jokaisen silmän pitää hänen näkemän ja ne, jotka häntä pistäneet ovat ja kaikki maan sukukunnat pitää parkuman. Niin, amen!
8. Minä olen A ja O, alku ja loppu, sanoo Herra, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, kaikkivaltias.
9. Minä Johannes, teidän veljenne ja osallinen vaivassa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä, Jesuksessa Kristuksessa, olin luodossa, joka kutsutaan Patmos, Jumalan sanan ja Jesuksen Kristuksen todistuksen tähden.
10. Minä olin hengessä yhtenä sunnuntaina ja kuulin minun jäljessäni suuren äänen, niinkuin basunan,
11. Sanovan: minä olen A ja O, ensimäinen ja viimeinen. Mitäs näet, kirjoita kirjaan ja lähetä Asian seurakunnille, jotka Ephesossa ovat, ja Smyrnassa, ja Pergamossa, ja Tyatirassa, ja Sardissa, ja Philadelphiassa, ja Laodikeassa.
12. Ja minä käännyin sitä ääntä katsomaan, joka minun kanssani puhui, ja minun kääntyessäni näin minä seitsemän kultaista kynttiläjalkaa,
13. Ja kultaisten kynttiläjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, vaatetetun pitkällä hameella ja vyötetyn rinnoilta kultaisella vyöllä.

14. Mutta hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkiat niinkuin valkia villa ja niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki,
15. Ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset, niinkuin pätsissä palavaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin paljon veden kuohina.
16. Ja seitsemän tähteä oli hänen oikiassa kädessänsä, ja hänen suustansa kävi ulos kaksiteräinen terävä miekka, ja hänen kasvonsa, niinkuin aurinko paistaa voimassansa.
17. Ja kuin minä hänen näin, lankesin minä hänen jalkainsa eteen niinkuin kuollut, ja hän pani oikian kätensä minun päälleni ja sanoi minulle: älä pelkää, minä olen ensimäinen ja viimeinen,
18. Ja elävä, ja olin kuollut, ja katso, minä olen elävä ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! Ja minulla on helvetin ja kuoleman avaimet.
19. Kirjoita, mitäs nähnyt olet, mitä nyt on, ja mitä tästälähin tapahtuva on;
20. Se salaisuus niistä seitsemästä tähdestä, jotka sinä minun oikiassa kädessäni nähnyt olet, ja seitsemän kultaista kynttiläjalkaa. Ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit: ja ne seitsemän kynttiläjalkaa, jotka sinä nähnyt olet, ovat seitsemän seurakuntaa.

2 LUKU

1. Kirjoita Epheson seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, joka seitsemän tähteä pitää oikiassa kädessänsä, joka käy seitsemän kultaisen kynttiläjalan keskellä:
2. Minä tiedän sinun työs ja tekos ja sinun kärsivällisyytes, ettet sinä voi kärsiä pahoja: sinä olet niitä jo kiusannut, jotka itsensä apostoleiksi sanovat ja ei ole, ja löysit heidät valehtelioiksi.
3. Ja sinä kannoit ja kärsit, ja minun nimeni tähden sinä työtä teit ja et väsynyt.
4. Mutta minulla on sinua vastaan, että sinä sinun ensimäisen rakkautes annoit ylön.
5. Muista siis, kusta lankesit pois, ja tee parannus, ja tee niitä ensimäisiä töitä; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian ja syöksen kynttiläjalkas pois sialtansa, ellet sinä tee parannusta.
6. Mutta se sinulla on, ettäs vihaat Nikolailaisten töitä, joita minäkin vihaan.
7. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, annan minä elämän puusta syödä, joka keskellä Jumalan paradisia on.
8. Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo ensimäinen ja viimeinen, joka oli kuollut ja elää:
9. Minä tiedän sinun tekos ja vaivas ja köyhyytes, (mutta sinä olet rikas,) ja niiden pilkan, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat ja ei olekaan, vaan ovat saatanan joukko.

10. Älä sinä ensinkään pelkää, mitä sinun kärsimän pitää. Katso, perkele on muutamia teistä heittävä vankiuteen, kiusattaa; ja teillä pitää oleman vaiva kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan.
11. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: Joka voittaa, ei se toiselta kuolemalta vahingoiteta.
12. Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se, jolla on kaksiteräinen terävä miekka:
13. Minä tiedän sinun tekos, ja kussas asut, kussa saatanan istuin on: ja sinä pidät minun nimeni ja et kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, joina Antipas, minun uskollinen todistajani, teidän tykönänne tapettu on, kussa saatana asuu.
14. Mutta minulla on vähä sinua vastaan: että sinulla siellä on niitä, jotka Balaamin oppia pitävät, joka opetti Balakin antamaan pahennusta Israelin lasten edessä, epäjumalten uhria syödä ja salavuoteudessa maata.
15. Niin myös sinulla on niitä, jotka Nikolailaisten oppia pitävät, jota minä vihaan.
16. Tee parannus; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian, ja tappelen heidän kanssansa minun suuni miekalla.
17. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo: sen, joka voittaa, annan minä syödä siitä salatusta mannasta, ja tahdon hänelle hyvän todistuksen antaa, ja sillä todistuksella uuden kirjoitetun nimen, jota ei yksikään tiedä, vaan se, joka sen saa.
18. Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Jumalan Poika, jonka silmät ovat niinkuin tulen liekki ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset:
19. Minä tiedän sinun tekos ja rakkautes, ja palvelukses ja uskos, ja sinun kärsivällisyytes ja sinun tekos, ja ne viimeiset usiammat kuin ensimäiset.
20. Vaan minulla on vähä sinua vastaan, ettäs sallit sen vaimon Jesabelin, joka itsensä prophetaksi sanoo, opettavan ja minun palvelioitani viettelevän, salavuoteudessa makaavan ja epäjumalan uhria syövän.
21. Ja minä annoin hänelle ajan parannusta tehdä salavuoteudestansa, mutta ei hän tehnytkään.
22. Katso, minä panen hänen vuoteesen ja ne, jotka hänen kanssansa huorin tekevät, suureen vaivaan, ellei he tee parannusta töistänsä.
23. Ja hänen lapsensa minä tapan kuolemalla. Ja jokaisen seurakunnan pitää tietämän, että minä olen se, joka munaskuut ja sydämet tutkin, ja annan kullekin teistä teidän työnne jälkeen.
24. Mutta teille minä sanon ja muille, jotka Tyatirassa olette, joilla ei tämä oppi ole ja jotka ei saatanan syvyyttä tunteneet, niinkuin he sanovat: en minä laske teidän päällenne muuta kuormaa;

25. Kuitenkin se, mikä teillä on, pitäkäät siihenasti kuin minä tulen,
26. Ja joka voittaa ja minun tekoni hamaan loppuun asti pitää, sille minä annan voiman pakanain ylitse,
27. Ja hänen pitää heitä rautaisella vitsalla hallitseman ja niinkuin savenvalajan astioita heitä särkemän, niinkuin minäkin Isältäni sain;
28. Ja annan hänelle kointähden.
29. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

3 LUKU

1. Ja kirjoita Sardin seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, jolla ne seitsemän Jumalan henkeä ja ne seitsemän tähteä ovat: minä tiedän sinun tekos; sillä sinulla on nimi ettäs elät, ja olet kuollut.
2. Ole valpas ja vahvista niitä muita, jotka kuolemallansa ovat; sillä en minä löytänyt sinun tekojas täydellisiksi Jumalan edessä.
3. Niin ajattele siis, kuinka sinä saanut ja kuullut olet, ja pidä se, ja tee parannus. Ellet sinä siis valvo, niin minä tulen sinun päälles niinkuin varas, ja et sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päälles tulen.
4. Sinulla on myös muutamat nimet Sardissa, jotka ei ole vaatteitansa saastuttaneet: niiden pitää minun kanssani valkeissa vaatteissa vaeltaman; sillä he ovat mahdolliset.
5. Joka voittaa, se pitää valkeilla vaatteilla puetettaman, ja en minä pyyhi hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä tahdon tunnustaa hänen nimensä minun Isäni edessä ja hänen enkeleinsä edessä.
6. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.
7. Ja Philadelphian seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se Pyhä, se totinen, jolla on Davidin avain, joka avaa ja ei yksikään sulje, joka sulkee ja ei yksikään avaa;
8. Minä tiedän sinun tekos: katso, minä annoin sinun etees aukian oven, ja ei yksikään voi sitä sulkea; sillä sinulla on vähä voimaa, ja pidät minun sanani, etkä minun nimeäni kieltänyt.
9. Katso, minä annan sinulle saatanan joukosta ne, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat, ja ei olekaan, vaan he valehtelevat. Katso, minä tahdon vaatia heitä siihen, että heidän pitää tuleman ja kumartaman sinun jalkais edessä, ja heidän pitää tietämän, että minä sinua rakastin.
10. Ettäs pidit minun kärsivällisyyteni sanat, niin minä tahdon sinun varjella kiusauksen hetkestä, joka koko maan piirin päälle tuleva on, niitä kiusaamaan, jotka maan päällä asuvat.
11. Katso, minä tulen pian: pidä mitä sinulla on, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi.
12. Joka voittaa, hänen minä teen patsaaksi minun Jumalani templissä, ja ei hänen pidä silleen sieltä

lähtemän ulos, ja tahdon kirjoittaa hänen päällensä minun Jumalani nimen ja minun kaupunkini, uuden Jerusalemin nimen, joka taivaasta minun Jumalaltani tuli alas, ja minun uuden nimeni.
13. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.
14. Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Amen, uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luontokappalten alku:
15. Minä tiedän sinun tekos, ettet sinä kylmä etkä palava ole: oi jospa kylmä taikka palava olisit!
16. Sentähden ettäs pensiä olet, ja et kylmä etkä palava, rupean minä sinua minun suustani oksentamaan ulos.
17. Ettäs sanot: minä olen rikas, minä olen rikastunut ja en minä mitään tarvitse; ja et tiedä, ettäs viheliäinen ja raadollinen olet, köyhä, sokia ja alastoin.
18. Minä neuvon sinua minulta ostamaan kultaa tulella selitettyä, ettäs rikastuisit, ja valkiat vaatteet, joillas sinus pukisit, ettei sinun alastomuutes häpy näkyisi, ja voitele silmäs silmäin voiteella, ettäs näkisit.
19. Joita minä rakastan, niitä minä myös nuhtelen ja kuritan; niin ole siis ahkera ja tee parannus.
20. Katso, minä seison ovessa ja kolkutan: jos joku minun ääneni kuulee ja avaa oven, sen tykö minä tahdon mennä sisälle, ja pitää ehtoollista hänen kanssansa ja hän minun kanssani.
21. Joka voittaa, sen minä annan istua minun kanssani minun istuimellani, niinkuin minäkin voitin ja olen minun isäni kanssa hänen istuimellansa istunut.
22. Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

4 LUKU

1. Sitte näin minä, ja katso, ovi avattiin taivaassa, ja ensimäinen ääni, jonka minä kuulin niinkuin basunan puhuvan minun kanssani, sanoen: astu tänne ylös, ja minä osoitan sinulle, mitä tästälähin tapahtuva on.
2. Ja kohta minä olin hengessä, ja katso, istuin oli pantu taivaasen, ja istuimella oli (yksi) istuva.
3. Ja se, joka istui, oli näkyänsä kiven jaspiksen ja sardin kaltainen, ja taivaan kaari istuimen ympäri näkyänsä smaragdin kaltainen.
4. Ja sen istuimen ympärillä oli neljäkolmattakymmentä istuinta, ja niillä istuimilla näin minä neljäkolmattakymmentä vanhinta istuvan, valkeilla vaatteilla puetettuna, ja heidän päässänsä olivat kultaiset kruunut.
5. Ja istuimesta kävivät ulos leimaukset ja pitkäiset ja äänet, ja seitsemän tulista lamppua paloi istuimen edessä, jotka seitsemän Jumalan henkeä ovat.

6. Ja istuimen edessä oli niinkuin lasinen meri, kristallin muotoinen, ja keskellä istuinta ja ympäri istuinta neljä eläintä, edestä ja takaa silmiä täynnänsä.
7. Ja ensimäinen eläin oli jalopeuran muotoinen, ja toinen eläin vasikan muotoinen, ja kolmannella eläimellä olivat niinkuin ihmisen kasvot, ja neljäs eläin lentäväisen kotkan muotoinen.
8. Ja niillä neljällä eläimellä oli kullakin kuusi siipeä ympärillä, ja he olivat sisältä silmiä täynnänsä; ja ei heillä ollut lepoa päivällä eikä yöllä, ja sanoivat: pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala kaikkivaltias, joka oli, ja joka on, ja joka tuleva on.
9. Ja kuin ne eläimet antoivat kiitoksen ja kunnian ja siunauksen sille, joka istuimella istui, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
10. Niin ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat istuimella istuvaisen eteen, ja kumartaen rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja heittivät kruununsa istuimen eteen ja sanoivat:
11. Herra! sinä olet mahdollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman; sillä sinä olet kaikki luonut, ja sinun tahdostas he ovat, ja luodut ovat.

5 LUKU

1. Ja minä näin istuimella istuvaisen oikiassa kädessä kirjan, sisältä ja ulkoa kirjoitetun, seitsemällä sinetillä lukitun.
2. Ja minä näin väkevän enkelin suurella äänellä saarnaavan: kuka on mahdollinen tätä kirjaa avaamaan ja hänen sinettiänsä päästämään?
3. Ja ei yksikään voinut, ei taivaassa, eikä maassa, eikä maan alla, kirjaa avata, eikä siihen katsoa.
4. Ja minä itkin kovin, ettei yksikään löydetty mahdolliseksi kirjaa avaamaan eikä sitä näkemään.
5. Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: älä itke! katso, Jalopeura voitti, joka on Juudan sukukunnasta, Davidin juuri, avaamaan sitä kirjaa ja päästämään sen seitsemää sinettiä.
6. Ja minä näin, ja katso, keskellä istuinta, ja neljän eläimen ja vanhimpien keskellä seisoi Karitsa, niinkuin tapettu * , jolla oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat seitsemän Jumalan henkeä kaikelle maalle lähetetyt:
7. Ja se tuli ja otti kirjan istuimella istuvaisen oikiasta kädestä.
8. Ja kuin hän kirjan ottanut oli, lankesivat ne neljä eläintä ja neljäkolmattakymmentä vanhinta Karitsan eteen, ja jokaisella oli kantele ja kultaiset maljat suitsutusta täynnä, jotka ovat pyhäin rukoukset,
9. Ja veisasivat uutta virttä, sanoen: sinä olet mahdollinen kirjaa ottamaan ja sen sineteitä avaamaan; sillä

sinä olet tapettu ja verelläs meitä Jumalalle lunastit kaikkinaisista sukukunnista, ja kielistä, ja kansoista ja pakanoista,
10. Ja olet meidät tehnyt meidän Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me saamme vallita maan päällä.
11. Ja minä näin ja kuulin monen enkelin äänen istuimen ja eläinten ja vanhimpien ympärillä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja tuhannen kertaa tuhatta,
12. Ja sanoivat suurella äänellä: Karitsa, joka tapettu on, on mahdollinen ottamaan voiman, ja rikkauden, ja viisauden, ja kunnian, ja kiitoksen, ja siunauksen.
13. Ja kaikki luontokappaleet, jotka taivaassa ovat, ja maan päällä, ja maan alla, ja meressä, ja kaikki, jotka niissä ovat, kuulin minä sille sanovan, joka istuimella istui, ja Karitsalle: siunaus ja kunnia, ja ylistys ja voima, ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
14. Ja ne neljä eläintä sanoivat: amen! Ja ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat maahan, kumarsivat ja rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

6 LUKU

1. Ja minä näin, kuin Karitsa ensimäisen sinetin avasi, ja minä kuulin yhden neljästä eläimestä sanovan, niinkuin pitkäisen jylinän: tule ja katso!
2. Ja minä näin, ja katso, valkia orhi; ja se, joka sen päällä istui, piti joutsea, ja hänelle annettiin kruunu, ja hän läksi voittamaan ja saamaan voittoa.
3. Ja kuin hän toisen sinetin avasi, kuulin minä toisen eläimen sanovan: tule ja katso!
4. Ja ruskia orhi meni ulos; ja sille, joka sen päällä istui, annettiin rauha maasta ottaa pois, että heidän piti keskenänsä toinen toisensa tappaman; ja hänelle oli suuri miekka annettu.
5. Ja kuin hän kolmannen sinetin avasi, kuulin minä kolmannen eläimen sanovan: tule ja katso! Ja minä näin, ja katso, musta orhi; ja sillä, joka sen päällä istui, oli vaaka kädessä.
6. Ja minä kuulin äänen neljän eläimen keskeltä sanovan: mitta nisuja yhteen penninkiin ja kolme mittaa ohria yhteen penninkiin, ja älä viinaa eikä öljyä vahingoita.
7. Ja kuin hän avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen eläimen äänen sanovan: tule ja katso!
8. Ja minä näin, ja katso, hiirenkarvainen orhi, ja joka sen päällä istui, sen nimi oli kuolema; ja helvetti noudatti häntä. Ja hänelle annettiin voima tappaa neljättä osaa maan päältä miekalla ja nälällä, ja surmalla ja pedoilla maan päällä.
9. Ja kuin hän viidennen sinetin avasi, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka Jumalan sanan tähden

tapetut olivat ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli.
10. Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: sinä pyhä ja totinen Herra! kuinka kauvan et sinä tuomitse ja meidän vertamme kosta niille, jotka maan päällä asuvat?
11. Ja kullekin heistä annettiin valkia vaate ja sanottiin heille, että heidän piti vielä vähän aikaa lepäämän, siihenasti kuin heidän kanssapalveliainsa ja veljeinsä luku täytetyksi tulis, jotka piti tapettaman niinkuin hekin.
12. Ja minä näin, kuin hän kuudennen sinetin avasi, katso, niin tapahtui suuri maanjäristys, ja aurinko tuli mustaksi niinkuin karvasäkki ja kuu tuli kokonansa niinkuin veri,
13. Ja tähdet putosivat taivaasta maan päälle, niinkuin fikunapuu fikunansa varistaa, kuin hän suurelta tuulelta häälytetään.
14. Ja taivas pakeni niinkuin kämärtynyt kirja, ja kaikki vuoret ja luodot siirrettiin sioistansa.
15. Ja kuninkaat maan päällä, ja ylimäiset, ja rikkaat, ja päämiehet, ja väkevät, ja kaikki orjat, ja kaikki vapaat kätkivät itsensä luoliin ja vuorten rotkoihin,
16. Ja sanoivat vuorille ja kukkuloille: langetkaat meidän päällemme ja peittäkäät meitä sen kasvoin edestä, joka istuimella istuu, ja Karitsan vihasta.
17. Sillä se suuri hänen vihansa päivä on tullut, ja kuka voi pysyä?

7 LUKU

1. Ja sitte näin minä neljä enkeliä seisovan neljän maan kulman päällä, ja neljää maan tuulta pitävän, ettei tuuli oisi puhaltanut maan päälle, eikä meren päälle, eikä yhdenkään puun päälle.
2. Ja minä näin toisen enkelin auringon koitosta tulevan ylös jolla oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joiden maata ja merta oli annettu vahingoittaa.
3. Ja sanoi: älkäät maata eikä merta eikä puita vahingoittako siihenasti kuin me merkitsemme meidän Jumalamme palveliat heidän otsissansa.
4. Ja minä kuulin, että merkittyin luku oli sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka kaikkein Israelin lasten sukukunnista merkityt olivat:
5. Juudan sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt Rubenin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt, Gadin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt:
6. Asserin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Naphtalin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Manassen sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt:

7. Simeonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Levin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Isaskarin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt:
8. Zebulonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Josephin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Benjaminen sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt.
9. Sen jälkeen näin minä, ja katso, suuri joukko, jota ei yksikään lukea taitanut, kaikista pakanoista, ja sukukunnista, ja kansoista ja kielistä, seisovan istuimen edessä ja Karitsan edessä, valkeilla vaatteilla puetetut, ja palmut heidän käsissänsä.
10. Ja he huusivat suurella äänellä, sanoen: autuus olkoon meidän Jumalallemme, joka istuimella istuu, ja Karitsalle!
11. Ja kaikki enkelit seisoivat ympäri istuinta, ja vanhimpia, ja neljää eläintä, ja lankesivat kasvoillensa istuimen eteen, kumarsivat ja rukoilivat Jumalaa,
12. Sanoen: amen! Siunaus, ja ylistys, ja viisaus, ja kiitos, ja kunnia, ja voima, ja väkevyys olkoon meidän Jumalallemme ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Amen!
13. Ja yksi vanhimmista vastasi ja sanoi minulle: kutka nämät valkeilla vaatteilla puetetut ovat, ja kusta he tulleet ovat?
14. Ja minä sanoin hänelle: herra, sinäpä sen tiedät. Ja hän sanoi minulle: nämät ovat ne, jotka suuresta vaivasta tulivat, ja he ovat vaatteensa pesseet ja ovat vaatteensa Karitsan veressä valaisseet.
15. Sentähden ovat he Jumalan istuimen edessä ja palvelevat häntä päivällä ja yöllä hänen templissänsä. Ja se, joka istuimella istuu, asuu heidän päällänsä.
16. Ei heidän pidä enään isooman, eikä enään janooman, eikä aurinko lankee heidän päällensä, ei myös yksikään palavuus.
17. Sillä Karitsa, joka istuimen keskellä on, kaitsee heitä ja johdattaa heitä eläväin vesilähdetten tykö, ja Jumala on kuivaava kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.

8 LUKU

1. Ja kuin hän seitsemännen sinetin avasi, oltiin ääneti taivaassa lähes puoli hetkeä.
2. Ja minä näin seitsemän enkeliä Jumalan edessä seisovan, joille seitsemän basunaa annettiin.
3. Ja toinen enkeli tuli ja seisoi alttarin edessä, ja hänellä oli kultainen pyhän savun astia, jolle paljo suitsutusta annettiin, kaikkein pyhäin rukouksiin, kultaiselle alttarille antaaksensa, joka on istuimen edessä.
4. Ja suitsutuksen savu pyhäin rukouksista nousi enkelin kädestä Jumalan eteen.

5. Ja enkeli otti pyhän savun astian, ja täytti sen alttarin tulesta, ja heitti maan päälle, ja niin tapahtuivat äänet ja pitkäisen jylinät ja leimaukset ja maanjäristykset.
6. Ja ne seitsemän enkeliä seitsemällä basunalla hankitsivat basunilla soittamaan.
7. Ja ensimäinen enkeli soitti basunalla, ja tuli rakeita ja tulta verellä sekoitettuja, jotka maan päälle heitettiin; ja kolmas osa puista paloi ja kaikki viheriäinen ruoho paloi.
8. Ja toinen enkeli soitti basunalla, ja mereen heitettiin niinkuin suuri vuori tulessa palava: ja kolmas osa merestä tuli vereksi,
9. Ja kolmas osa elävistä luontokappaleista meressä kuoli ja kolmas osa haaksista hukkui.
10. Ja kolmas enkeli soitti basunalla, ja suuri tähti lankesi taivaasta, palava niinkuin tulisoitto, ja lankesi kolmannen osan virtain ja vesilähdetten päälle.
11. Ja tähti kutsutaan koiruohoksi: ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja monta ihmistä kuoli vetten tähden, että ne haikiaksi tehdyt olivat.
12. Ja neljäs enkeli soitti basunalla, ja kolmas osa auringosta lyötiin, ja kolmas osa kuusta, ja kolmas osa tähdistä, niin että kolmas osa heistä pimeni, ja ei kolmas osa päivästä valaissut, eikä yöstä.
13. Ja minä näin ja kuulin enkelin keskelle taivasta lentävän ja suurella äänellä sanovan: voi, voi, voi, asuvaisia maan päällä, muiden kolmen enkelin basunan äänistä, jotka vielä basunilla soittaman pitää!

9 LUKU

1. Ja viides enkeli soitti basunalla, ja minä näin tähden taivaasta maan päälle putoovan, ja hänelle annettiin syvyyden kaivon avain.
2. Ja hän avasi syvyyden kaivon, ja kaivon savu kävi ylös niinkuin suuren pätsin savu, ja aurinko ja ilma pimisi kaivon savusta.
3. Ja savusta läksivät metsäsirkat maan päälle, ja heille annettiin voima, niinkuin skorpionilla on voima maan päällä.
4. Ja heille sanottiin, ettei heidän pitänyt vahingoittaman maan ruohoa eikä mitään viheriäistä, ei myös yhtään puuta, vaan ainoastaan ihmisiä, joiden otsissa ei Jumalan sinetti ole.
5. Ja se annettiin heille, ettei heidän pitänyt heitä tappaman, vaan viisi kuukautta vaivaaman, ja heidän vaivaamisensa oli niinkuin skorpionin vaivaaminen, kuin hän on ihmistä pistänyt.
6. Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, ja ei löydä häntä, ja pyytää kuolla, vaan kuolema pakenee heitä.

7. Ja metsäsirkat ovat orhitten kaltaiset, jotka sotaan valmistetut ovat, ja heidän päässänsä niinkuin kruunut, kullan muotoiset, ja heidän kasvonsa niin-ihmisten kasvot.
8. Ja heillä olivat hiukset, ja heidän hampaansa olivat niinkuin jalopeuran.
9. Ja heillä oli pantsari niinkuin rautapantsarit; ja heidän siipiensä havina niinkuin ratasten kituma, kussa monta hevosta sotaan juoksee.
10. Ja heillä oli pyrstöt niinkuin skorpionilla, ja heidän pyrstöissänsä olivat neulaiset, ja heidän voimansa oli ihmisiä viisi kuukautta vahingoittaa.
11. Ja heidän kuninkaansa on syvyyden enkeli, jonka nimi Hebrean kielellä on Abaddon, ja Grekan kielellä on hänen nimensä Apollyon.
12. Yksi voi on mennyt edes, katso, vielä kaksi voita sen jälkeen tulevat.
13. Ja kuudes enkeli soitti basunalla, ja minä kuulin äänen neljästä kultaisen alttarin sarvesta, joka Jumalan edessä on,
14. Sanovan sille kuudennelle enkelille, jolla basuna oli: päästä ne neljä enkeliä, jotka suuressa Euphratin virrassa sidottuna ovat.
15. Ja ne neljä enkeliä päästettiin, jotka olivat valmiit hetkeksi, ja päiväksi, ja kuukaudeksi ja vuodeksi, tappamaan kolmatta osaa ihmisistä.
16. Ja ratsasmiesten sotajoukon luku oli kaksin kerroin kymmentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja minä kuulin heidän lukunsa.
17. Ja niin minä näin ne orhiit näyssä, ja niillä, jotka heidän päällänsä istuivat, olivat tuliset ja keltaiset ja tulikiviset pantsarit, ja orhitten päät olivat niinkuin jalopeurain päät, ja heidän suustansa kävi ulos tuli, ja savu, ja tulikivi.
18. Näillä kolmella vitsauksella tapettiin kolmas osa ihmisistä, tulella, savulla ja tulikivellä, jotka kävivät ulos heidän suustansa.
19. Sillä heidän voimansa oli heidän suussansa ja heidän pyrstöissänsä, ja heidän pyrstönsä olivat kärmetten muotoiset, heillä olivat päät ja niillä he vahingoitsivat.
20. Ja muut ihmiset, jotka ei näillä vitsauksilla ole tapetut, ei heidän kättensä töistä parannusta tehneet: ettei he olisi perkeleitä kumartaneet ja kultaisia, ja hopiaisia, ja vaskisia, ja kivisiä ja puisia epäjumalia, jotka ei nähdä taida, eikä kuulla, ei myös käydä.
21. Ja ei tehneet parannusta murhistansa, eikä velhoudestansa, eikä huoruudestansa, ei myös varkaudestansa.

10 LUKU

1. Ja minä näin toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta, joka pilvellä puetettu oli, ja taivaan kaari hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulen patsaat.
2. Ja hänen kädessänsä oli avoin kirja, ja hän pani oikian jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle.
3. Ja huusi suurella äänellä, niinkuin jalopeura kiljuu. Ja koska hän huusi, puhuivat ne seitsemän pitkäistä äänensä.
4. Ja kuin ne seitsemän pitkäistä olivat äänensä puhuneet, tahdoin minä sen kirjoittaa. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan minulle: lukitse se, mitä ne seitsemän pitkäistä puhuivat, ja älä niitä kirjoita.
5. Ja enkelin, jonka minä meren päällä ja maan päällä näin seisovan, nosti kätensä taivaasen päin,
6. Ja vannoi sen kautta, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, joka taivaan luonut oli ja ne, mitkä siinä on, ja maan ja ne, mitkä siinä on, ja meren ja ne, mitkä siinä on, ettei silleen aikaa enempi oleman pidä:
7. Vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kuin hän rupee basunalla soittamaan, niin pitää Jumalan salaisuus täytettämän, niinkuin hän on palvelioillensa prophetaille ilmoittanut.
8. Ja ääni, jonka minä kuulin taivaasta, puhui taas minun kanssani ja sanoi: mene ja ota avoin kirja enkelin kädestä, joka meren ja maan päällä seisoo.
9. Ja minä menin enkelin tykö ja sanoin: anna kirja minulle. Ja hän sanoi minulle: ota ja syö se! ja se on karvasteleva sinun vatsassas, vaan sinun suussas pitää sen oleman makian niinkuin hunaja.
10. Ja minä otin kirjan enkelin kädestä ja söin sen, ja se oli makia minun suussani niinkuin hunaja. Ja kuin minä sen syönyt olin, karvasteli se minun vatsassani.
11. Ja hän sanoi minulle: taas tulee sinun propheteerata kansoille, ja pakanoille, ja kielille, ja monelle kuninkaalle.

11 LUKU

1. Ja minulle annettiin ruoko niinkuin sauva, ja enkeli seisoi ja sanoi: nouse ja mittaa Jumalan templi ja alttari, ja ne, jotka siinä rukoilevat.
2. Mutta syökse sisälmäinen kuori ulos templistä, ja älä sitä mittaa; sillä se on pakanoille annettu, ja he tallaavat pyhää kaupunkia kaksiviidettäkymmentä kuukautta.
3. Ja minä annan kahdelle minun todistajalleni, ja heidän pitää tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää propheteeraaman, säkeissä puetettuna.

4. Nämät ovat kaksi öljypuuta ja kaksi kynttiläjalkaa, jotka maan Jumalan edessä seisovat.
5. Ja jos joku heitä tahtoo vahingoittaa, niin tuli käy ulos heidän suustansa, ja syö heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, niin se tapetaan.
6. Näillä on valta taivasta sulkea, ettei niinä päivinä, joina he propheteeraavat, sataman pidä; ja heillä on valta vesiä vereksi muuttaa, ja löydä maata kaikkinaisella vitsauksella, niin usein kuin he tahtovat.
7. Ja koska he todistuksensa lopettaneet ovat, niin peto, joka astui ylös syvyydestä, on heidän kanssansa sotiva, ja heitä voittava ja tappava heidät.
8. Ja heidän ruumiinsa pitää makaavan sen suuren kaupungin kaduilla, joka hengellisesti kutsutaan Sodoma ja Egypti, kussa myös meidän Herramme ristiinnaulittu on.
9. Ja muutamat sukukunnista, ja kansoista, ja kielistä, ja pakanoista pitää näkemän heidän ruumiinsa kolme päivää ja puolen, ja ei he salli heidän ruumiitansa haudattaa.
10. Ja jotka maan päällä asuvat, ne iloitsevat heistä, ja riemuitsevat, ja lahjoja keskenänsä lähettelevät, sillä nämät kaksi prophetaa ahdistelivat niitä, jotka maan päällä asuivat.
11. Ja kolmen päivän perästä ja
puolen meni Jumalalta elämän henki heihin: ja he seisoivat jaloillansa, ja suuri pelko tuli niiden päälle, jotka heidät näkivät.
12. Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: astukaat tänne. Ja he astuivat taivaasen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät.
13. Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupungista lankesi maahan. Ja siinä maanjäristyksessä tapettiin seitsemäntuhannen ihmisten nimi, ja ne muut hämmästyivät ja antoivat kunnian taivaan Jumalalle.
14. Toinen voi on mennyt edes, ja katso, kolmas voi pian tulee.
15. Ja seitsemäs enkeli soitti basunalla, ja suuret äänet kuuluivat taivaassa, sanoen: maailman valtakunnat ovat meidän Herrallemme ja hänen Kristuksellensa tulleet, ja hän on hallitseva ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
16. Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta, jotka Jumalan edessä istuimillansa istuvat, lankesivat kasvoillensa ja kumarsivat Jumalaa,
17. Sanoen: me kiitämme sinua Herra, kaikkivaltias Jumala, joka olet, ja olit, ja tuleva olet: että sinä olet saanut sinun suuren voimas, ja hallinnut;
18. Ja pakanat ovat vihastuneet, ja sinun vihas on tullut, ja kuolleitten aika heitä tuomittaa, ja sinun palveliais prophetain palkka maksettaa, ja pyhäin, ja niiden, jotka sinun nimeäs pelkäävät, pienten ja suurten, ja kadottaa niitä, jotka maan turmelleet ovat.

19. Ja Jumalan templi aukeni taivaassa, ja hänen testamenttinsa arkki nähtiin hänen templissänsä; ja tapahtuivat leimaukset, ja äänet ja pitkäiset, ja maanjäristykset, ja suuret rakeet.

12 LUKU

1. Ja suuri ihme ilmestyi taivaassa: vaimo oli puetettu auringolla, ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässänsä kruunu kahdestatoistakymmenestä tähdestä.
2. Ja hän oli raskas, ja huusi synnyttäissänsä, ja hänellä oli suuri vaiva synnyttää.
3. Ja toinen ihme näkyi taivaassa, katso: suuri ruskia lohikärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen päissänsä seitsemän kruunua.
4. Ja hänen pyrstönsä veti kolmannen osan taivaan tähdistä, ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seisoi vaimon edessä, joka oli synnyttämällänsä, että kuin hän olis synnyttänyt, se olisi syönyt hänen lapsensa.
5. Ja hän synnytti poikalapsen, joka oli kaikki pakanat hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hänen poikansa temmattiin Jumalan tykö ja hänen istuimensa tykö.
6. Ja vaimo pakeni korpeen, kussa hänelle oli sia Jumalalta valmistettu, siinä ruokittaa tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää.
7. Ja (suuri) sota tapahtui taivaassa: Mikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikärmeen kanssa, ja lohikärme soti ja hänen enkelinsä.
8. Ja ei he voittaneet, eikä heidän siaansa enää löydetty taivaassa.
9. Ja suuri lohikärme, vanha mato, joka perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, heitettiin ulos, joka koko maan piirin viettelee, hän heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä myös hänen kanssansa heitettiin sinne.
10. Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: nyt on autuus, ja voima, ja valtakunta, ja väki meidän Jumalamme, ja valta hänen Kristuksensa: että meidän veljiemme päällekantaja on heitetty ulos, joka heidän päällensä yötä ja päivää Jumalan edessä kantoi.
11. Ja he ovat hänen voittaneet Karitsan veren kautta, ja heidän todistuksensa sanan kautta; ja ei he henkeänsä kuolemaan asti rakastaneet.
12. Sentähden te, taivaat, iloitkaat, ja jotka niissä asutte. Voi maan ja meren asuvia! sillä perkele astuu alas teidän tykönne, pitäin suurta vihaa, tietäen itsellänsä vähän aikaa olevan.
13. Ja kuin lohikärme näki itsensä maahan heitetyksi, vainosi hän vaimoa, joka pojan synnytti.
14. Ja vaimolle annettiin kaksi suuren kotkan siipeä, että hän olis korpeen siaansa lentänyt, kussa hän elätetään ajan, ja kaksi aikaa, ja puolen aikaa, kärmeen kasvoin edestä.

15. Ja kärme puuskasi vaimon jälkeen suustansa vettä niinkuin kosken, upottaaksensa häntä.
16. Mutta maa autti vaimoa, ja maa avasi suunsa, ja särpi veden, jonka lohikärme suustansa puuskannut oli.
17. Ja lohikärme vihastui vaimon päälle, ja meni sotimaan muiden kanssa hänen siemenestänsä, jotka Jumalan käskyt kätkevät ja Jesuksen Kristuksen todistuksen pitävät.
18. Ja minä seisoin meren sannalla.

13 LUKU

1. Ja minä näin pedon merestä astuvan ylös, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen sarvissansa kymmenen kruunua, ja hänen päissänsä pilkan nimi.
2. Ja peto, jonka minä näin, oli pardin muotoinen, ja hänen jalkansa olivat niinkuin karhun käpälät, ja hänen suunsa oli niinkuin jalopeurain suu; ja lohikärme antoi sille voimansa, ja istuimensa, ja suuren vallan.
3. Ja minä näin yhden hänen päistänsä niinkuin se olis kuoliaaksi haavoitettu ollut, ja hänen kuolemahaavansa parani, ja koko maan piiri ihmetteli sitä petoa,
4. Ja kumarsivat lohikärmettä, joka pedolle voiman antoi. Ja he kumarsivat petoa ja sanoivat: kuka on tämän pedon kaltainen? kuka voi sotia häntä vastaan?
5. Ja hänelle annettiin suu puhua suuria asioita ja pilkkoja, ja hänelle annettiin valta pitää sotaa kaksiviidettä kuukautta.
6. Ja hän avasi suunsa pilkkoja puhumaan Jumalaa vastaan, pilkkaamaan hänen nimeänsä, ja hänen majaansa, ja niitä, jotka taivaassa asuvat.
7. Ja hänen sallittiin sotia pyhäin kanssa ja voittaa heitä. Ja hänelle annettiin valta kaikkein sukukuntain päälle, ja kansain, ja kielten, ja pakanain.
8. Ja kaikki, jotka maassa asuvat, kumarsivat häntä, joiden nimet ei ole kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa, joka maailman alusta tapettu on.
9. Jos jollakin korva on, se kuulkaan.
10. Joka vankiuteen vie, se vankiuteen menee, joka miekalla tappaa, se miekalla tapetaan. Tässä on pyhäin kärsivällisyys ja usko.
11. Ja minä näin toisen pedon maasta astuvan ylös, ja hänellä oli kaksi sarvea niinkuin lampaalla, ja hän puhui niinkuin lohikärme.
12. Ja se tekee kaiken entisen pedon voiman, sen nähden, ja saattaa maan ja sen asuvaiset ensimäistä

petoa kumartamaan, jonka kuolemahaava parantunut oli.
13. Ja tekee suuria ihmeitä, niin että hän saattaa tulenkin putoomaan taivaasta alas maan päälle, ihmisten edestä;
14. Ja viettelee maan asuvia niillä ihmeillä, joita hänen oli annettu pedon edessä tehdä, sanoen maan asuville, että he tekisivät pedon kuvan, jolla miekan haava on, ja joka virkosi.
15. Ja sallittiin hänelle antaa hengen pedon kuvalle, että pedon kuva myös puhuis, ja tekis, että jokainen, joka ei pedon kuvaa kumarra, pitää tapettaman.
16. Ja se saattaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja palveliat, ottamaan merkin oikiaan käteensä taikka otsiinsa;
17. Ja ettei kenkään taitanut ostaa eikä myydä, jolla ei se merkki ollut, taikka pedon nimi, eli hänen nimensä luku.
18. Tässä on viisaus. Jolla on ymmärrys, laskekaan pedon luvun; sillä se on ihmisen luku, ja hänen lukunsa on kuusisataa kuusikymmentä ja kuusi.

14 LUKU

1. Ja minä näin, ja katso, Karitsa seisoi Zionin vuorella, ja hänen kanssansa sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, joilla oli hänen Isänsä nimi kirjoitettu heidän otsissansa.
2. Ja minä kuulin äänen taivaasta niinkuin paljon veden äänen, ja niinkuin suuren pitkäisen äänen. Ja se ääni, jonka minä kuulin, oli niinkuin kanteleen soittajain, jotka kanteleitansa soittavat,
3. Ja veisasivat niinkuin uutta virttä istuimen edessä, ja neljän eläimen edessä, ja vanhinten. Ja ei yksikään taitanut sitä virttä oppia, paitsi niitä sataa ja neljääviidettäkymmentä tuhatta, jotka maasta ostetut ovat.
4. Nämät ovat ne, jotka ei vaimoin kanssa ole saastutetut; sillä he ovat neitseet: nämät ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, kuhunka hän menee. Nämät ovat ihmisistä ostetut Jumalalle ja Karitsalle uutiseksi,
5. Joiden suussa ei ole petosta löydetty; sillä he ovat ilman saastaisuutta Jumalan istuimen edessä.
6. Ja minä näin toisen enkelin lentävän taivaan keskitse, jolla ijankaikkinen evankeliumi oli, jota hänen pitää niille ilmoittaman, jotka maan päällä asuvat, ja kaikille pakanoille ja sukukunnille, ja kielille ja kansoille;
7. Joka sanoi suurella äänellä: peljätkäät Jumalaa, ja antakaat hänelle kunnia; sillä hänen tuomionsa hetki on tullut: ja kumartakaat ja rukoilkaat sitä, joka taivaan ja maan ja meret ja vesilähteet teki.
8. Ja toinen enkeli seurasi, sanoen: lankesi, lankesi Babylon, suuri kaupunki; sillä hän oli huoruutensa vihan

(a) viinalla kaikki pakanat juottanut.
9. Ja kolmas enkeli seurasi niitä, sanoen suurella äänellä: jos joku petoa ja hänen kuvaansa kumartaa, ja ottaa sen merkin otsaansa taikka käteensä,
10. Sen pitää myös Jumalan vihan viinaa juoman, selkiää viinaa, joka hänen vihansa maljaan kaadettu on; ja häntä pitää tulella ja tulikivellä pyhäin enkeleitten edessä ja Karitsan edessä vaivattaman.
11. Ja heidän vaivansa savu astuu ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja ei heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, jotka petoa ja hänen kuvaansa kumartavat, ja jos joku on hänen nimensä merkin ottanut.
12. Tässä on pyhäin kärsivällisyys. Tässä ne ovat, jotka Jumalan käskyt ja Jesuksen uskon pitävät.
13. Ja minä kuulin äänen taivaasta minulle sanovan: kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän töistänsä; sillä heidän tekonsa noudattavat heitä.
14. Ja minä näin, ja katso, valkia pilvi, ja pilven päällä istui Ihmisen Pojan muotoinen, jonka päässä oli kultainen kruunu ja terävä sirppi hänen kädessänsä.
15. Ja toinen enkeli läksi templistä, huutaen suurella äänellä pilven päällä istuvaiselle: sivalla sirpilläs ja leikkaa; sillä sinulle tuli hetki leikatakses, ja elo on maan päällä kuivaksi tullut.
16. Ja se, joka pilven päällä istui, sivalsi sirpillänsä maan päältä, ja maa tuli leikatuksi.
17. Ja toinen enkeli läksi templistä, joka taivaassa on, jolla myös terävä sirppi oli.
18. Ja toinen enkeli läksi alttarista, jolla oli valta tulen päälle, ja huusi suurella äänellä sille, jolla terävä sirppi oli, ja sanoi: sivalla terävällä sirpilläs, ja leikkaa ne viina-oksan versot maan päältä; sillä hänen viinamarjansa ovat kypsyneet.
19. Ja enkeli sivalsi terävällä sirpillänsä maan päällä, ja niitti maan viinamäen, ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurnaan.
20. Ja kuurna sotkuttiin ulkona kaupungista, ja veri kuurnasta kuohui ulos hamaan orhitten suitsiin asti, tuhannen ja kuusisataa vakomittaa.

15 LUKU

1. Ja minä näin toisen merkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla seitsemän viimeistä vitsausta oli; sillä niissä on Jumalan viha täytetty.
2. Ja minä näin niinkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja ne, jotka pedosta voiton saaneet olivat ja hänen kuvastansa ja hänen merkistänsä ja hänen nimensä luvusta, seisovan lasisen meren päällä, ja heillä

oli Jumalan kanteleet,
3. Ja he veisasivat Moseksen, Jumalan palvelian virttä, sanoen: suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekos, Herra Jumala kaikkivaltias! oikiat ja totiset ovat sinun ties, sinä pyhäin Kuningas!
4. Kuka ei pelkää sinua, Herra, ja sinun nimeäs ylistä? Sillä sinä yksinäs pyhä olet; sillä kaikki pakanat tulevat, ja sinun kasvois edessä kumartavat ja rukoilevat: että sinun tuomios julistetut ovat.
5. Sitte näin minä, ja katso, todistuksen majan templi avattiin taivaassa.
6. Ja templistä läksivät seitsemän enkeliä, joilla seitsemän vitsausta oli, puetetut puhtailla ja kirkkailla liinavaatteilla, ja vyötetyt rinnoilta kultaisilla vöillä.
7. Ja yksi neljästä eläimestä antoi seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnänsä Jumalan vihaa, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
8. Ja templi täytettiin savulla Jumalan kunniasta ja hänen voimastansa, ja ei yksikään voinut templiin mennä sisälle, siihenasti kuin seitsemän enkelin seitsemän vitsausta täytetyiksi tulivat.

16 LUKU

1. Ja minä kuulin suuren äänen templistä sanovan seitsemälle enkelille: menkäät ja vuodattakaat Jumalan vihan maljat maan päälle!
2. Ja ensimäinen meni ja vuodatti maljansa maan päälle: ja tuli paha ja häijy haava ihmisten päälle, joilla pedon merkki oli, ja niiden päälle, jotka sen kuvaa kumarsivat.
3. Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli niinkuin kuolleen veri, ja kaikki eläväiset sielut kuolivat meressä.
4. Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa virtoihin ja vesilähteisiin: ja se tuli vereksi.
5. Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: Herra, sinä olet vanhurskas, joka olet, ja joka oli, ja pyhä, ettäs nämät tuomitsit;
6. Sillä he ovat pyhäin ja prophetain veren vuodattaneet, ja sinä annoit heille verta juoda; sillä he ovat sen ansainneet.
7. Ja minä kuulin toisen (enkelin) alttarilta sanovan: jaa, Herra kaikkivaltias Jumala, sinun tuomios ovat totiset ja oikiat.
8. Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon: ja sille annettiin ihmisiä vaivata helteellä tulen kautta.
9. Ja ihmiset tulivat palavaksi suuresta helteestä, ja pilkkasivat Jumalan nimeä, jolla niiden vitsausten päälle valta oli, ja ei tehneet parannusta antaaksensa hänelle kunniaa.

10. Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon istuimelle; ja hänen valtakuntansa tuli pimiäksi, ja he pureskelivat kielensä rikki kivuillansa,
11. Ja pilkkasivat taivaan Jumalaa kipuinsa ja haavainsa tähden, ja ei tehneet parannusta töistänsä.
12. Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suuren virran Euphratin päälle: ja sen vesi kuivui, että tie olis valmistettu itäisille kuninkaille.
13. Ja minä näin lohikärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän prophetan suusta lähtevän kolme rietasta henkeä, sammakkoin muotoista;
14. Sillä he ovat perkeleiden henget, jotka ihmeitä tekevät ja menevät maan ja koko maanpiirin kuningasten tykö, kokoomaan heitä sotaan suurena kaikkivaltiaan Jumalan päivänä.
15. Katso, minä tulen niinkuin varas: autuas on se, joka valvoo ja kätkee vaatteensa, ettei hän alasti kävisi, ettei hänen häpiäänsä nähtäisi.
16. Ja hän on koonnut heitä siihen siaan, jota kutsutaan Hebreaksi Armageddon.
17. Ja seitsemäs enkeli vuodattaa maljansa ilmaan: ja taivaan templistä läksi suuri ääni, istuimelta, joka sanoi: se on tapahtunut.
18. Ja äänet tulivat ja pitkäiset ja leimaukset, ja suuri maanjäristys tapahtui, jonka kaltaista ei ole ollut sitte kuin ihmiset tulivat maan päälle, senkaltainen suuri maanjäristys.
19. Ja se suuri kaupunki tuli kolmeksi osaksi, ja pakanain kaupungit lankesivat; ja se suuri Babylon muistettiin Jumalan edessä, että hän antais hänelle juoma-astian hirmuisen vihansa viinasta;
20. Ja kaikki luodot pakenivat, ja ei vuoria löydetty;
21. Ja suuri rae niinkuin leiviskän paino lankesi alas taivaasta ihmisten päälle. Ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa rakeen vitsauksen tähden, sillä sen vitsaus oli sangen suuri.

17 LUKU

1. Ja tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla seitsemän maljaa oli, ja puhui minun kanssani ja sanoi minulle: tule, minä osoitan sinulle sen suuren porton tuomion, joka paljoin vetten päällä istuu,
2. Jonka kanssa maan kuninkaat huorin tehneet ovat, ja ne, jotka maan päällä asuvat, ovat hänen huoruutensa viinasta juopuneet.
3. Ja hän vei minun hengessä korpeen. Ja minä näin vaimon istuvan verenkarvaisen pedon päällä, täynnänsä pilkkanimiä, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.
4. Ja vaimo oli vaatetettu purpuralla ja verenkarvaisella, ja oli kullalla kullattu, ja kalliilla kivillä ja päärlyillä,

ja piti kädessänsä kultaisen maljan, täynnä kauhistuksia ja hänen huoruutensa riettautta.
5. Ja hänen otsassansa oli nimi kirjoitettu: salaus: suuri Babylon, huoruuden ja maan kauhistuksen äiti.
6. Ja minä näin vaimon juopuneena pyhäin ja Jesuksen todistajain verestä; ja minä ihmettelin suuresti, kuin minä sen näin.
7. Ja enkeli sanoi minulle, miksis ihmettelet? Minä sanon sinulle vaimon salaisuuden ja pedon salaisuuden, joka häntä kantaa, ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea.
8. Peto, jonkas näit, on ollut ja ei ole, ja se on syvyydestä tuleva ylös ja on kadotukseen menevä: ja ne, jotka maan päällä asuvat, (joidenka nimet ei ole elämän kirjassa maailman alusta kirjoitetut,) ihmettelevät, kuin he näkevät pedon, joka oli ja ei ole, vaikka hän kuitenkin on.
9. Ja tässä on mieli, jolla viisaus on. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joidenka päällä vaimo istuu.
10. Ja ovat seitsemän kuningasta: viisi ovat langenneet, ja yksi on, ja toinen ei ole vielä tullut, ja kuin hän tulee, niin hänen pitää vähän aikaa pysymän.
11. Ja peto, joka oli ja ei ole, on itse kahdeksas, ja on niistä seitsemästä, ja menee kadotukseen.
12. Ja ne kymmenen sarvea, jotkas näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka ei vielä valtakuntaa saaneet ole, mutta niinkuin kuninkaat saavat voiman yhdeksi hetkeksi pedon kanssa.
13. Näillä on yksi neuvo, ja he antavat pedolle voimansa ja valtansa.
14. Nämät sotivat Karitsan kanssa, ja Karitsa on heidät voittava; sillä hän on herrain' Herra, ja kuningasten Kuningas: ja ne, jotka hänen kanssansa ovat, kutsutut ja valitut ja uskolliset.
15. Ja hän sanoi minulle: vedet, jotkas näit, kussa portto istuu, ovat kansat ja joukot, ja pakanat ja kielet.
16. Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä pedossa näit, ne pitää porttoa vihaaman, ja pitää hänen hävittämän ja alastomaksi tekevän, ja heidän pitää syömän hänen lihansa, ja sen tulella polttavat.
17. Sillä Jumala on antanut heidän sydämeensä, että he hänen suosionsa jälkeen tekevät, ja että he sen yhdestä tahdosta tekevät, ja antavat valtakuntansa pedolle, siihenasti kuin Jumalan sanat täytetyksi tulevat.
18. Ja vaimo, jonka sinä näit, on suuri kaupunki, jolla on valta maan kuningasten ylitse.

18 LUKU

1. Ja sitte näin minä toisen enkelin tulevan alas taivaasta, jolla oli suuri voima: ja maa valistui hänen kirkkaudestansa.
2. Ja hän huusi väkevästi suurella äänellä ja sanoi: lankesi, lankesi suuri Babylon, ja on tullut perkeleitten asumasiaksi, ja kaikkein rietasten henkein kätköksi, ja kaikkein rietasten ja vihattavain lintuin kätköksi.

3. Sillä hänen huoruutensa vihan viinasta ovat kaikki pakanat juoneet, ja maan kuninkaat hänen kanssansa huorin tehneet, ja kauppamiehet maan päällä ovat rikastuneet hänen herkkuinsa voimasta.
4. Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: te. minun kansani, lähtekäät ulos hänestä, ettette hänen synneistänsä osallisiksi tulisi, ettette myös jotakin hänen vitsauksistansa saisi.
5. Sillä hänen syntinsä ovat ulottuneet hamaan taivaasen asti, ja Jumala muisti hänen vääryytensä.
6. Maksakaat hänelle niinkuin hänkin maksoi teille, ja kertokaat hänelle kaksinkertaisesti hänen töittensä jälkeen; sillä juoma-astialla, josta hän teille pani sisälle, niin pankaat hänelle kaksinkertaisesti.
7. Niin paljo kuin hän itsiänsä kunnioitti ja koreili, niin antakaat hänelle niin paljon vaivaa ja itkua; sillä hän sanoo sydämessänsä: minä istun ja olen kuningatar ja en leski, ja ei minun pidä itkua näkemän.
8. Sentähden pitää hänen vitsauksensa yhtenä päivänä tuleman: kuolema ja itku ja nälkä, ja hän pitää tulella poltettaman; sillä Herra Jumala on väkevä, joka hänen tuomitsee.
9. Ja häntä pitää itkettämän, ja maan kuninkaat parkuvat häntä, jotka hänen kanssansa huorin tekivät ja hekumassa elivät, kuin he hänen palonsa savun näkevät.
10. Ja pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia Babylonia, väkevää kaupunkia! sillä yhdellä hetkellä tuli sinun tuomios.
11. Ja kauppamiehet maan päällä itkevät ja murehtivat häntä, ettei kenkään enempi heidän kalujansa osta:
12. Kulta- ja hopiakaluja, ja kalliita kiviä ja päärlyjä, ja kalliita liinavaatteita, ja purpuraa ja silkkiä, ja tulipunaista, ja kaikkinaisia kalliita puita, ja kaikkinaisia astioita elephantin luista, ja kaikkinaisia astioita kalleimmista puista, ja vaskesta, ja raudasta, ja marmorista,
13. Ja kanelia ja hyvänhajullisia, ja voidetta, ja pyhää savua, ja viinaa, ja öljyä, ja sämpyliä, ja nisuja, ja karjaa, lampaita ja hevosia, rattaita, ja orjia ja ihmisten sieluja.
14. Ja hedelmät, joita sinun sielus himoitsee, ovat sinulta paenneet pois, ja kaikki, jotka lihavat ja kauniit olivat, ne ovat sinusta oljenneet pois, ja ei sinun pidä niitä enää löytämän.
15. Näiden kaluin kauppamiehet, jotka hänestä rikastuneet ovat, pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden, itkemän ja murehtiman.
16. Ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia! joka puetettu oli kalliilla liinalla ja purpuralla, ja tulipunaisella, ja kullalla yltäkullattu, ja kalliilla kivillä, ja päärlyillä; yhdellä hetkellä ovat senkaltaiset rikkaudet hävitetyt.
17. Ja kaikki haahdenhaltiat, ja kaikki haaksiväki, jotka laivoissa asuvat, ja merimiehet, ja jotka merellä vaeltavat, seisoivat taampana,
18. Ja huusivat, kuin he savun hänen palostansa näkivät, ja sanoivat: kuka on tämän suuren kaupungin verta?

19. Ja he heittivät multaa päittensä päälle, huusivat, itkivät ja murehtivat, sanoen: voi, voi suurta kaupunkia! jossa kaikki rikastuneet ovat, joilla laivat meressä olivat, hänen kalliista kaluistansa; yhdellä hetkellä on hän hävitetty.
20. Ihastu, taivas, hänestä, ja te pyhät apostolit ja prophetat! sillä Jumala tuomitsee teidän tuomionne hänen päällensä.
21. Ja yksi väkevä enkeli nosti ison kiven, niinkuin myllynkiven, ja heitti sen mereen ja sanoi: näin äkisti pitää suuri kaupunki Babylon heitettämän pois, ja ei häntä pidä enempi löydettämän.
22. Ja kanteleiden soittajain ja laulajain, ja huiluin ja basunan soittajain ääni ei pidä enempi sinusta kuuluman, ja ei yhtäkään virkamiestä yhdestäkään virasta pidä enempi sinussa löydettämän, ja myllyn ääni ei pidä enempi sinussa kuuluman;
23. Ja kynttilän valkeus ei pidä sinussa enää valistaman, ja yljän ja morsiamen ääni ei pidä enää sinussa kuuluman; sillä sinun kauppamiehes olivat maan päämiehet, ja sinun noitumises kautta ovat kaikki pakanat eksyneet.
24. Ja hänessä on prophetain ja pyhäin veri löydetty, ja kaikkein niiden, jotka maan päällä tapetut ovat.

19 LUKU

1. Ja sitte kuulin minä suuren äänen, niinkuin paljolta kansalta taivaassa, sanovan: halleluja! autuus ja ylistys, kunnia ja voima olkoon Herralle meidän Jumalalle!
2. Sillä hänen tuomionsa ovat totiset ja vanhurskaat: että hän on suuren porton tuominnut, joka huoruudellansa maan turmeli, ja on palveliainsa veren sen kädestä kostanut.
3. Ja taas he sanoivat: halleluja! Ja sen savu käy ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
4. Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta ja neljä eläintä maahan lankesivat ja rukoilivat Jumalaa, istuimella istuvaista, ja sanoivat: amen! halleluja!
5. Ja ääni kuului istuimelta, sanoen: kiittäkäät meidän Jumalaamme kaikki hänen palveliansa ja jotka häntä pelkäätte, sekä pienet että suuret.
6. Ja minä kuulin niinkuin paljon kansan äänen, ja niinkuin suuren veden äänen, ja niinkuin suurten pitkäisten äänen, jotka sanoivat: halleluja! sillä Herra kaikkivaltias Jumala on valtakunnan omistanut.
7. Iloitkaamme ja riemuitkaamme, ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja sen emäntä valmisti itsensä.
8. Ja hänen annettiin pukea itsensä puhtaalla ja kiiltävällä kalliilla liinalla, joka kallis liina on pyhäin

vanhurskaus.
9. Ja hän sanoi minulle: kirjoita: autuaat ovat ne, jotka ovat Karitsan häihin ehtoolliselle kutsutut. Ja hän sanoi minulle: nämät Jumalan sanat ovat totiset.
10. Ja minä lankesin hänen jalkainsa eteen häntä rukoilemaan. Mutta hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljeis kanssapalvelia ja niiden, joilla Jesuksen todistus on: kumarra ja rukoile Jumalaa, sillä Jesuksen todistus on prophetain henki.
11. Ja minä näin taivaan avatuksi, ja katso, valkia orhi, ja se, joka sen päällä istui, kutsuttiin uskolliseksi ja totiseksi, ja vanhurskaudella hän tuomitsee ja sotii.
12. Ja hänen silmänsä ovat niinkuin tulen liekki, ja hänen päässänsä on monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettu nimi, jota ei kenkään tietänyt, vaan hän itse.
13. Ja hän oli vaatetettu vereen kastetulla vaatteella. Ja sen nimi kutsutaan Jumalan sanaksi.
14. Ja sotajoukko, joka taivaassa on, seurasi häntä valkeilla hevosilla, vaatetetut valkialla puhtaalla kalliilla liinalla.
15. Ja hänen suustansa kävi ulos terävä miekka, jolla hänen pitää pakanoita lyömän, joita hän on hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hän on sotkuva kaikkivaltiaan Jumalan närkästyksen ja vihan viinakuurnan.
16. Ja hänellä on vaatteessansa ja reidessänsä nimi kirjoitettu: kuningasten Kuningas ja herrain Herra.
17. Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, joka huusi suurella äänellä ja sanoi kaikille linnuille, jotka taivaan alla lentävät: tulkaat ja kokoontukaat suuren Jumalan ehtoolliselle.
18. Syömään kuningasten lihaa ja päämiesten lihaa, ja väkeväin lihaa, ja orhitten lihaa, ja niillä ajavaisten, ja kaikkein vapaitten ja orjain, sekä pienten että suurten.
19. Ja minä näin pedon, ja maan kuninkaat, ja heidän sotaväkensä koottuna sotimaan sen kanssa, joka oriin päällä istui, ja myös hänen sotaväkensä kanssa.
20. Ja peto otettiin kiinni, ja hänen kanssansa väärä propheta, joka ihmeitä hänen edessänsä teki, joilla hän niitä vietteli, jotka pedon merkin ottivat, ja jotka hänen kuvaansa kumarsivat: nämä kaksi ovat elävältä tuliseen järveen heitetyt, joka tulikivestä paloi.
21. Ja muut tapettiin miekalla, joka sen suusta kävi ulos, joka oriin päällä istui; ja kaikki linnut ravittiin heidän lihastansa.

20 LUKU

1. Ja minä näin enkelin astuvan alas taivaasta, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahle hänen kädessänsä.

2. Ja hän otti lohikärmeen kiinni, vanhan madon, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänen tuhanneksi vuodeksi,
3. Ja heitti hänen syvyyteen, ja sulki hänen, ja lukitsi päältä, ettei hänen enempi pitäisi pakanoita viettelemän, siihenasti kuin tuhannen vuotta kuluu; ja sitte pitää hän vähäksi hetkeksi päästettämän.
4. Ja minä näin istuimet, ja he istuivat niiden päällä, ja heille annettiin tuomio; ja niiden sielut, jotka Jesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden mestatut olivat, ja jotka ei petoa kumartaneet eikä hänen kuvaansa, ja ei ottaneet hänen merkkiänsä otsiinsa taikka käsiinsä; ja he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.
5. Mutta ne muut ei kuolleista virvonneet siihenasti kuin tuhannen ajastaikaa kului. Tämä on ensimäinen ylösnousemus.
6. Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimäisessä ylösnousemisessa: niiden ylitse ei ole toisella kuolemalla yhtään valtaa, vaan he tulevat Jumalan ja Kristuksen papeiksi, ja hallitsevat hänen kanssansa tuhannen vuotta.
7. Ja kuin tuhannen vuotta kuluneet ovat, niin saatana päästetään vankiudestansa.
8. Ja hän menee ulos pakanoita viettelemään, jotka neljällä maankulmalla ovat, Gog ja Magog, että hän heitä sotaan kokoais, joidenka luku on niinkuin meren santa.
9. Ja he astuivat maan avaruuden päälle, ja piirittivät pyhäin leirin ja rakkaan kaupungin. Ja tuli lankesi Jumalalta taivaasta ja söi heidät.
10. Ja perkele, joka heitä vietteli, heitettiin tuliseen ja tulikiviseen järveen, jossa sekä peto että väärä propheta oli; ja ne pitää vaivattaman päivää ja yötä ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
11. Ja minä näin suuren valkian istuimen ja senpäällä istuvan, jonka kasvoin edestä maa ja taivas pakeni; ja ei heille löydetty siaa.
12. Ja minä näin kuolleet, sekä pienet että suuret, seisovan Jumalan kasvoin edessä, ja kirjat avattiin, ja toinen kirja avattiin, joka on elämän, ja kuolleet tuomittiin niistä, mitkä kirjoissa kirjoitetut olivat, töittensä jälkeen.
13. Ja meri antoi ne kuolleet, jotka hänessä olivat, ja kuolema ja helvetti antoi ne kuolleet, jotka heissä olivat: ja ne tuomittiin jokainen töittensä jälkeen.
14. Ja kuolema ja helvetti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema.
15. Ja joka ei löydetty elämän kirjassa kirjoitetuksi, se heitettiin tuliseen järveen.

21 LUKU

1. Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimäinen taivas ja ensimäinen maa katosi, ja ei meri silleen ole.
2. Ja minä Johannes näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, astuvan alas taivaasta, Jumalalta valmistetun, niinkuin morsiamen kaunistetun hänen miehellensä.
3. Ja kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: katso Jumalan maja ihmisten seassa, ja hän on asuva heidän kanssansa, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja itse Jumala on oleva heidän kanssansa ja heidän Jumalansa.
4. Ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, ja ei kuolemaa pidä silleen oleman, eikä itkua, eikä parkua, eikä kipua pidä silleen oleman; sillä ne entiset poismenivät.
5. Ja se, joka istuimella istui, sanoi: katso, minä uudistan kaikki. Ja sanoi minulle: kirjoita! sillä nämä sanat ovat totiset ja vahvat.
6. Ja hän sanoi minulle: Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoovalle elämän veden lähteestä lahjaksi.
7. Joka voittaa, sen pitää kaikki nämät perimän, ja minä olen hänen Jumalansa, ja hänen pitää oleman minun poikani.
8. Mutta pelkureille ja uskottomille, ja hirmuisille, ja murhaajille, ja salavuoteisille, ja velhoille, ja epäjumalisille, ja kaikille valehtelioille pitää osa oleman siinä järvessä, joka tulesta ja tulikivestä palaa, joka on toinen kuolema.
9. Ja minun tyköni tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa täynnä seitsentä viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani, sanoen: tule, minä osoitan sinulle morsiamen, Karitsan emännän.
10. Ja hän vei minun hengessä suurelle ja korkialle vuorelle, ja osoitti minulle suuren kaupungin, pyhän Jerusalemin, astuvan alas taivaasta Jumalalta,
11. Jolla oli Jumalan kirkkaus; ja sen valkeus oli kaikkein kalleimman kiven muotoinen, niinkuin kirkas jaspis.
12. Ja hänellä oli suuri ja korkia muuri, jolla oli kaksitoistakymmentä porttia, ja porteissa kaksitoistakymmentä enkeliä, ja nimet kirjoitetut, jotka ovat kahdentoistakymmenen Israelin lasten sukukuntain nimet:
13. Idässä kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia, lännessä kolme porttia.
14. Ja sen kaupungin muurilla oli kaksitoistakymmentä perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoistakymmenen apostolin nimet.
15. Ja sillä, joka minun kanssani puhui, oli kultainen ruoko, kaupunkia mitataksensa ja hänen porttejansa ja muuriansa.

16. Ja kaupunki on pantu nelikulmaiseksi, ja hänen pituutensa on niin suuri kuin hänen leveytensä. Ja hän mittasi kaupungin ruovolla kaksitoistakymmentä tuhatta vakomittaa; ja hänen pituutensa ja leveytensä ja korkeutensa ovat yhtäläiset.
17. Ja mittasi hänen muurinsa, sata ja neljäviidettäkymmentä kyynärää ihmisen mitan jälkeen, joka enkelillä oli.
18. Ja muurin rakennus oli jaspiksesta, ja itse kaupunki puhtaasta kullasta, puhtaan lasin kaltainen.
19. Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaikkinaisilla kalliilla kivillä kaunistetut: ensimäinen perustus oli jaspis, toinen saphiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdi,
20. Viides sardoniks, kuudes sardius, seitsemäs krysoliti, kahdeksas berilli, yhdeksäs topasis, kymmenes krysoprasi, yksitoistakymmenes hyakinti, kaksitoistakymmenes ametysti.
21. Ja ne kaksitoistakymmentä porttia olivat kaksitoistakymmentä päärlyä, ja kukin portti oli yhdestä päärlystä; ja kaupungin kadut olivat puhdas kulta, niinkuin lävitse paistavainen lasi.
22. Ja en minä hänessä templiä nähnyt; sillä Herra kaikkivaltias Jumala on hänen templinsä, ja Karitsa.
23. Ja ei se kaupunki tarvitse aurinkoa eikä kuuta hänessä valistamaan; sillä Jumalan kirkkaus valistaa hänessä, ja hänen valkeutensa on Karitsa.
24. Ja pakanat, jotka autuaaksi tulevat, pitää hänen valkeudessansa vaeltaman, ja maan kuninkaat tuovat kunniansa ja ylistyksensä siihen.
25. Ja ei sen portteja suljeta päivillä; sillä ei siellä yötä pidä oleman.
26. Ja pakanain ylistys ja kunnia tuodaan siihen.
27. Ja ei pidä häneen mitään saastuttavaa tuleman sisälle, taikka sitä, mikä kauhistuksen eli valheen saattaa; vaan ne, jotka Karitsan elämän kirjassa kirjoitetut ovat.

22 LUKU

1. Ja hän osoitti minulle puhtaan elämän veden virran, selkiän niinkuin kristallin, vuotavan Jumalan ja Karitsan istuimesta.
2. Keskellä hänen katuansa ja molemmilla puolilla virtaa seisoi elämän puu, joka kantoi kaksitoistakymmeniset hedelmät, ja antoi hedelmänsä kunakin kuukautena, ja puun lehdet pakanain terveydeksi.
3. Ja ei kirousta pidä silleen ensinkään oleman; vaan Jumalan ja Karitsan istuin pitää hänessä oleman, ja hänen palveliansa pitää häntä palveleman,

4. Ja näkemän hänen kasvonsa, ja hänen nimensä pitää heidän otsissansa oleman.
5. Ja yötä ei pidä siellä oleman, eikä he tarvitse kynttilää taikka auringon valkeutta; sillä Herra Jumala valaisee heitä: ja heidän pitää hallitseman ijankaikkisesta ijankaikkiseen.
6. Ja hän sanoi minulle: nämät sanat ovat vahvat ja totiset, ja Herra, pyhäin prophetain Jumala, on enkelinsä lähettänyt osoittamaan palvelioillensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää.
7. Katso, minä tulen nopiasti. Autuas on se, joka kätkee tämän kirjan prophetian sanat.
8. Ja minä Johannes olen se, joka näitä näin ja kuulin. Ja kuin minä näitä kuulin ja näin, lankesin minä maahan rukoilemaan enkelin jalkain eteen, joka minulle näitä osoitti.
9. Ja hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; sillä minä olen sinun kanssapalvelias, ja sinun veljeis prophetain ja niiden, jotka tämän kirjan sanat kätkevät: kumarra ja rukoile Jumalaa.
10. Ja hän sanoi minulle: älä tämän kirjan prophetian sanoja lukitse; sillä aika on läsnä.
11. Joka paha on, se olkoon vielä paha, ja joka saastainen on, se tulkoon vielä saastaiseksi; mutta joka vanhurskas on, se tulkoon vielä hurskaaksi, ja joka pyhä on, se tulkoon vielä pyhäksi.
12. Ja katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antamaan kullekin niinkuin hänen työnsä on.
13. Minä olen A ja O, alku ja loppu, ensimäinen ja viimeinen.
14. Autuaat ovat ne, jotka hänen käskynsä pitävät, että heidän voimansa elämän puussa olis ja he porteista kaupunkiin sisälle menisivät.
15. Mutta ulkona ovat koirat ja velhot, ja huorintekiät ja murhaajat, ja epäjumalan palveliat, ja kaikki ne, jotka valhetta rakastavat ja tekevät.
16. Minä Jesus lähetin minun enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Davidin juuri ja suku, se kirkas kointahti.
17. Ja henki ja morsian sanovat: tule. Ja joka kuulee, se sanokaan: tule. Joka janoo, se tulkaan, ja joka tahtoo, se ottakaan elämän vettä lahjaksi.
18. Mutta minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan prophetian sanoja kuuleva on: jos joku lisää näihin, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat.
19. Ja jos joku tämän kirjan prophetian sanoista ottaa pois, niin Jumala ottaa pois hänen osansa elämän kirjasta, ja pyhästä kaupungista, ja niistä, mitkä tässä kirjassa kirjoitetut ovat.
20. Se, joka näitä todistaa, sanoo: jaa, minä tulen pian: amen! Niin tule, Herra Jesus!
21. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne. Amen!

JUDITIN KIRJA

Jos joku taitais totisista historioista osoittaa ne, mitkä tässä kirjassa kirjoitetaan, niin tämä olis jalo ja kallis kirja; mutta hän näkyy työläästi yhteen sopivan ajan ja Raamatun historian kanssa, joka on ollut suurin syy, ettei hän ole niin täydelliseksi luettu eikä Hebrean Bibliaan kirjoitettu. Muutamat luulevat, ettei se ole historia, mutta muutoin jalo, pyhän ja hengellisen miehen teko, joka on tahtonut kirjoittaa ja osoittaa sen suuren onnen ja voiton, jonka Jumala Juudan kansalle joka paikassa antoi kaikkia heidän vihollisiansa vastaan. Niin kuin Salomo Korkiassa Veisussansa morsiamesta veisaa, jolla hän ei ketään muuta ajattele kuin koko Israelin kansaa; ja niinkuin P. Johannes Ilmestys-Kirjassansa ja Daniel monta kuvaa ja eläintä kirjoittavat, jolla ei he senkaltaisia ihmisiä, mutta koko kristillistä seurakuntaa ja valtakuntaa ymmärtävät. Ja Kristus itse puhuu usiasti mielellänsä vertauksilla evankeliumissa, niin kuin hän taivaan valtakunnan vetää kymmenen neitseen samoin myös kauppamiehen ja miehen ja nuotan , paimenen ja lampaan, etc. verraksi. Kuitenkin ovat isät vanhaan aikaan sallineet tämän kirjan kristillisessä seurakunnassa luettaa ja pidettää sen suuren ja moninaisen hyödyllisen opin tähden, joka tässä löydetään, erinomattain, että tässä niin jalosti opetetaan kuinka ihmisen pitää uskossa lujasti Jumalaan turvaamaan ja häntä rukoileman kuin kiusaus ja vaiva ahdistaa. Jonka tähden myös Viisauden kirja, joka tyranneja kovasti rankaisee ja Jumalan laupiutta ylistää, sangen jalosti ja soveliaasti tätä seuraa, jota myös tämäkin kirja kauniisti opettaa.

1.Luku

Ekbatana rakennetaan Arphaksadilta. II. Nebukadnetsar voittaa Arphaksadin, tulee ylpiäksi ja uhkaa ylönkatsojiansa.
I. Arphaksad, Median kuningas, oli saanut allensa monta maakuntaa ja kansaa; ja hän rakensi jalon ja Suuren kaupungin, jonka hän kutsui Ekbatanaksi.
2. Sen muurit teki hän vuojonkivistä, seitsemänkymmentä kyynärää korkiaksi ja kolmekymmentä kyynärää paksuksi.
3. Hän teki sen tornit sata kyynärää korkiaksi ja kaksikymmentä kyynärää paksuksi, nelikulmaiseksi; ja kaupungin portit teki hän niin korkiaksi kuin tornitkin.
4.Ja luotti suureen sotaväkeensä ja voimaansa.
II 5. Mutta Nebukadnetsar, Assyrian kuningas, hallitsi suuressa kaupungissa Ninivessä; ja toisena vuotena toistakymmentä hänen hallituksensa ajalla soti hän Arphaksania vastaan, ja voitti hänen Euphratin, Tygrin ja Hydaspen virran tykönä, sillä suurella Ragauin kedolla, joka muinen Ariokin Elassarin kuninkaan oli ollut.
6. Silloit tuli Nebukadnetsarin valtakunta voimalliseksi, ja hänen sydämensä ylpiäksi; ja hän lähetti sanan kaikille niille, jotka asuivat Kilikiassa, Damaskuksessa, Libanonissa.
7. Karmelissa ja Kedarissa, ja niille Galileassa ja nilla suurella Esdrelomin kedolla.
8. Ja kaikille niille, jotka olivat Samariassa ja toisella puolella Jordania, hamaan Jerusalemiin asti ja koko Gesemin maalle, hamaan Etiopian rajoihin asti.

9. Kaikkein niiden tykö lähetti Nebukadnetsar, Assyrin kuningas sanansaattajat.
10. Mutta he katsoivat ne kaikkia ylön, ja antoivat sanansaattajat häpiällä kotia palata.
11. Silloin vihastui kuningas Nebukadnetsar sangen kovia kaikkein maakuntain päälle, ja vannoi kuninkaallisen istuimensa ja valtakuntansa kautta, että hän kaikille näille maakunnille tahtoi kostaa.

2.Luku

Päämies Holofernes saa käskyn sotia ynseitä vastaan. II Lähteen huovinensa sotaretkelle ja voittaa monikahdat maakunnat.
1. Kolmantenatoistakymmenentenä kuningas Nebukadnetsarin vuotena, toisena päivänä kolmattakymmentä ensimmäisellä kuulla tuli päätetyksi Nebukadnetsarin, Assyrian kuninkaan huoneessa, että hänen piti kostaman.
2. Ja hän kutsutti tykönsä kaikki neuvonantajansa, ruhtinaansa ja päämiehensä, ja piti neuvoa salaisesti heidän kanssansa,
3. Ja ilmoitti heille, kuinka hän oli aikonut kaikki nämät maakunnat saattaa valtakuntansa alle.
4. Koska se heille kaikille niin kelpasi, kutsui kuningas Nebukadnetsar sotapäämiehensä Holoferneksen.
5. Ja sanoi hänelle: mene kaikkia valtakuntia vastaan, jotka lännessä ovat; ja erinomattain niitä vastaan, jotka ovat katsoneet ylön minun sanani.
6. Ei sinun pidä yhtään valtakuntaa säästämän; mutta kaikki vahvat kaupungit pitää sinun minulle alamaiseksi tekemän.
7. Niin Holofernes kutsui kokoon sodanpäämiehet ja Assyrian sotaväen ruhtinaat, ja valmisti väkeä sotaan, niin kuin kuningas hänelle käskenyt oli, sata ja kaksitoistakymmentä tuhatta jalkamiestä ja kaksitoistakymmentä tuhatta ampuvaista hevosmiestä.
8. Ja antoi kaiken sotaväen mennä edellänsä, epälukuiset kamelit, äärettömän viljan, härjät ja lampaat, kansallensa.
9. Ja antoi tuoda kaikesta Syriasta jyviä leiriinsä.
10. Mutta kultaa ja rahaa otti hän sangen paljo myötänsä kuninkaan huoneesta.
11. Ja meni matkaan koko sotajoukon kanssa, vaunuin, ratsasmiesten ja ampujain kanssa, jotka peittivät maan niin kuin heinäsirkat.
12. Sittekuin hän oli vaeltanut Assyrian maan äären ylitse, tuli hän Angen vuorten tykö, vasemmalle puolen Kilikiata, ja voitti kaikki heidän kylänsä ja vahvat kaupunkinsa,
13. Ja kukisti kuuluisan Melotin kaupungin ja ryösti kaiken väen Tarsiksessa ja Ismaelin lapset, jotka korvessa asuivat lounaan päin Kelonin maata.
14. Ja hän vaelsi Phratin virran ylitse ja tuli Mesopotamiaan ja kukisti kaikki korkiat kaupungit, jotka hän löysi, Mamren ojasta hamaan mereen asti.
15. Ja voitti siellä Kilikian rajat Joppen rajoihin asti, jotka lounaasta päin ovat.
16. Ja vei myös kaikki Madianin lapset pois, ja ryösti kaikki heidän tavaransa; ja tappoi kaikki ne, jotka olivat häntä vastaan, miekan terällä.
17. Sitte meni hän alas Damaskun maalle elonaikana, ja poltti kaiken heidän elonsa, ja antoi hakata maahan kaikki heidän puunsa ja viinapuunsa. Ja koko maakunta pelkäsi häntä.

3. Luku

Yksi osa myöntyy mieluisesti Holoferneksen alle. II. Joiden kaupungit ja epäjumalain vehmastot hän kuitenkin hävittää.
1. Silloin lähettivät kuninkaat ja ruhtinaat Syriasta, Mesopotamiasta, Syrian Sobalista, Lybiasta ja Kilikiasta sanansaattajansa kaikista kaupungeista ja maakunnista, jotka tulivat Holoferneksen tykö ja sanoivat:
2. Käännä vihas pois meidän päältämme; sillä se on parempi, että me elämme ja palvelemme suurten kuningasta Nebukadnetsaria, ja olemme sinulle alamaiset, kuin että hukumme, ja emme kuitenkaan mitään voita.
3. kaikki kaupunkimme, tavaramme, vuoremme, kukkulamme, peltomme, härkämme, lampaamme, vuohemme, hevosemme ja kamelimme, ja kaikki mitä meillä on.
4. Niin myös meidän perheemme, ovat sinun; tee niiden kanssa, mitäs tahdot.
5. Me myös ja meidän lapsemme olemme sinun palvelias.
6. Tule meidän tykömme ja ole meidän armollinen herramme; pidä meitä palvelianas, niin kuin sinä tahdot.
7. Niin läksi Holofernes alas vuorelta kaiken sotaväkensä kanssa, ja voitti vahvat kaupungit ja kaikki maan asuvaiset,
8. Ja otti kaikista kaupungeista väkevät miehet palvelukseensa, valitut sotaan.
9. Josta kaikki maakunnat suuresti hämmästyivät, niin että ruhtinaat ja ylimmäiset kaikista kaupungeista ynnä kansan kanssa tulivat häntä vastaan.
10. Ja ottivat hänen vastaan seppeleillä, hypyllä, rummuilla ja huiluilla.
II 11. Ja ei kuitenkaan taitaneet niinkään armoa löytää:
12. Sillä hän kukisti heidän kaupunkinsa, ja hakkasi maahan heidän metsistönsä.
13. Sillä Nebukadnetsar oli hänen käskenyt hävittää kaikki jumalat maakunnista, että kaikki kansa, jotka Holefernes oli vaativa allensa, pitäis hänen ainoana jumalana.
14. Kuin hän oli Syrian Sobalin, ja kaiken Aramean ja Mesopotamian lävitse vaeltanut, tuli hän Edomilaisten tykö Gabaan maalle.
15. Ja voitti heidän kaupunkinsa, ja oli sillä kolmekymmentä päivää; sillä välillä antoi hän kaikki sotaväkensä tulla kokoon.

4.Luku

Israelin lapsetkin pelkäävät Holofernestä ja varustavat itsiänsä .II. Ottavat ylimmäisen papin Jojakimin neuvon, ja rukoilevat Jumalaa avuksensa.
1. Kuin Israelin lapset, jotka Juudan maalla asuivat, sen kuulivat, pelkäsivät he häntä suuresti.
2. Ja vavistus ja hämmästys oli heidän päällensä tullut; sillä he pelkäsivät hänen niin tekevän Jerusalemille ja Herran templille, kuin hän muillekin epäjumalansa huoneille oli tehnyt.
3. Sentähden lähettivät he koko Samarian hamaan Jerichoon asti, ja vahvistivat kaikki linnat vuorilla.
4. Ja tekivät muurit kyläinsä ympärille, ja toimittivat itsellensä viljaa sodan varaksi.

II 5. Ja ylimmäinen pappi Jojakim kirjoitti kaikkein tykö, jotka asuivat Esdrelomia päin&, se on sen suuren kedon tykönä Dotaimissa ja kaikkein niiden tykönä, joiden kautta vihollinen oli tulla.
6. Että he varjelisivat kukkulat vuorilla, Jerusalemiin päin.
7. Ja Israelin lapset tekivät niin kuin Jojakim, Herran pappi, heille oli käskenyt.
8. Ja kaikki kansa huusi hartaasti Herran tykö, ja nöyryyttivät heitänsä, he ja heidän vaimonsa, paastolla ja rukouksella.
9. Mutta papit pukivat säkit yllensä, ja lapset makasivat Herran templin edessä; ja he peittivät Herran alttarin säkillä,
10. Ja huusivat Herran Israelin Jumalan tykö yksimielisesti, ettei heidän lapsensa ja vaimonsa vietäisi pois saaliiksi jaettaviksi ja ettei heidän kaupunkinsa hävitettäisi ja heidän pyhänsä saastutettaisi, ja ettei he pakanoilta häväistyksi tulisi.
11. Ja Jojakim, Herran ylimmäinen pappi kävi ympäri, neuvoi koko Israelin kansaa.
12. Ja sanoi: teidän pitää tietämän, että Herra on teidän rukouksenne kuuleva, jos ette lakkaa paastoomasta ja rukoilemasta Herran edessä.
13. Ajatelkaat Moosesta Herran palveliaa, joka ei miekalla, vaan pyhällä rukouksella löi Amalekin, joka luotti voimaansa ja väkeensä ja sotajoukkoonsa, kilpeensä, vaunuihinsa ja ratsasmiehiinsä.
14. Niin se myös pitää tapahtuman kaikille Israelin vihollisille, jos te niin itsenne parantaa tahdotte, kuin te nyt ruvenneet olette.
15. Tämän neuvon jälkeen rukoilivat he Herraa, ja jäivät Herran eteen: niin että papit kävivät säkissä, ja pitivät tuhkaa päänsä päällä , ja tekivät Herralle polttouhria;
16. Ja rukoilivat kaikki Herraa kaikesta sydämestänsä, että hän tahtoi etsiä kansaansa Israelia.

5. Luku

Holofernes kyselee Israelin lasten tilaa. II. Akior juttelee niiden tapaukset ja turvan ja neuvoo Holofernestä. III. Voittaa vihat neuvonsa tähden.
1. Ja Holofernekselle, Assyrian sotapäämiehelle sanottiin, että Israelin lapset varustivat itsensä, ja tahtoivat itsensä varjella, ja kuinka he olivat ottaneet vaarin kukkuloista mäillä.
2. Silloin julmistui Holofernes, ja kutsui kaikki Moabilaisten ja Ammonilaisten ylimmäiset ja päämiehet,
3. Ja sanoi heille: sanokaat minulle, mikä kansa se on, joka vuorilla asuu? Kutka heidän suuret kaupunkinsa ovat, mitä he voivat, ja mitkä heidän sotaväkensä ovat, ja kuka heidän kuninkaansa on?
4. Että he ainoasti kaikista muista itäisellä maalla katsovat meitä ylön, ja ei ole tulleet meitä vastaan, ottamaan meitä vastaan rauhalla.
II 5. Silloin vastasi Akior, kaikkien Ammonin lasten päämies , ja sanoi: minun herrani, jos sinä tahdot mielelläs kuulla, niin minä sanon sinulle totuuden tästä kansasta, joka vuorilla asuu; ja en minä tahdo valhetella sinun edessäs.
6. Tämä kansa on Kaldeasta tullut; ja on ensisti asunut Mesopotamiassa; ettei he tahtoneet seurata isäinsä jumalia Kaldeassa.
7. Sentähden hylkäsivät he isäinsä säädyt, joilla paljon jumalia oli.
8. Ja palvelivat yhtä ainoaa taivaan Jumalaa, joka heidän käski mennä sieltä pois, ja asua Haranissa. Kuin kaikissa niissä maakunnissa kallis aika oli. vaelsivat he alas Egyptin maalle ; siellä ovat he paljoksi tulleet neljässä sadassa ajastajassa , ettei heidän joukkoansa taidettu lukea.

9. Mutta kuin Egyptin kuningas vaivasi heitä saven kantamisella ja tiilien teolla, rakentaa hänen kaupunkiansa. huusivat he Herransa tykö , joka löi koko Egyptin moninaisilla vitsauksilla
10. Kuin Egyptiläiset olivat ajaneet pois heidät tyköänsä, ja vaiva lakkasi heistä, ja tahtoivat heitä taas käsittää , ja viedä orjuuteen jälleen,
11. Avasi taivaan Jumala meren, niin että vedet kahden puolen seisoivat, niin kuin muurit; ja he kävivät kuivin jaloin meren pohjaa myöten, ja pääsivät pois.
12. Mutta kuin Egyptiläiset kiiruhtivat heidän peräänsä koko joukkonsa kanssa, tulivat he kaikki upotetuksi mereen, niin ettei yksikään jäänyt, joka sen muille olis ilmoittanut.
13. Ja kuin tämä kansa tuli Punaisesta merestä, sioittivat he itsensä Sinain vuorten korpeen, jossa ei yksikään ihminen ennen asua eli elää taitanut.
14. Siellä tuli halkia vesi makiaksi, niin he saivat juoda, ja he saivat leipää taivaasta neljäkymmentä ajastaikaa
15. Ja kuhunka he menivät ilman jousia ja nuolia, ilman kilpeä ja miekkaa, siellä soti heidän Jumalansa heidän edestänsä, ja he saivat voiton.
16. Ja ei yksikään taitanut tätä vahingoittaa, mutta ainoastaan silloin, kun he luopuivat Herran Jumalansa käskyistä.
17. Sillä niin usein kuin he rukoilivat muita paitsi Jumalaansa, niin heidät lyötiin ja vietiin pois häpiällä.
18. Mutta niin usein kuin he katuivat, että heidän Jumalansa käskyistä poikenneet olivat, antoi taivaan Jumala heille taas voiton vihollisiansa vastaan.
19. Sentähden hävittivät he Kanaanealaisten kuninkaat, Jebusilaiset, Phereläiset, Hetiläiset, Heviläiset, Amorilaiset, ja kaikki voimalliset Hesbonissa, ja ottivat heidän maansa ja kaupunkinsa.
20. Ja he menestyivät niin kauan kuin ei he syntiä tehneet Jumalaansa vastaan; sillä heidän Jumalansa vihaa vääryyttä.
21. He ovat myös usein ennen tätä aikaa olleet ajetut pois monelta kansalta, ja viedyt pois vieraalle maalle, että he olivat poikenneet siitä käskystä, jonka Jumala heille oli antanut, että heidän piti siinä vaeltaman.
22. Mutta he ovat äsken tulleet siitä viheliäisyydestä, jossa he olleet olivat, sittekuin he olivat kääntyneet Herran Jumalansa tykö, ja niin ovat asettaneet itsensä tälle vuorelle: ja asuvat Jerusalemissa, jossa heidän pyhänsä on.
23. Sentähden, minun herrani, anna kysellä, jos tämä kansa on syntiä tehnyt Jumalaansa vastaan, niin me menemme sinne ylös, ja heidän Jumalansa antaa totisesti heitä sinun käsiis; niin että sinä heitä saat vaatia sinua vainos ikeen alle.
24. Mutta jos ei he ole syntiä tehneet Jumalaansa vastaan, niin emme voi mitään heitä vastaan; sillä heidän Jumalansa varjelee heidät, ja me tulemme häpiään kaikessa maassa.
25. Kuin Akior näitä sanonut oli, tulivat kaikki Holoferneksen päämiehet vihaisiksi, ja ajattelivat häntä tappaa, ja sanoivat toinen toisellensa:
26. Kuka tämä on, joka sitä sanoa tohtii, että Israelin lapset taitavat varjella itsensä kuningas Nebukadnetsaria ja hänen sotajoukkoansa vastaan? Eikö he kaikki ole aseettomat, ja ei yksikään ole sotamies.
27. Mutta että Akior näkis itsensä valhetelleeksi, niin käykäämme sinne ylös; ja kuin me heidän parhaan väkensä käsitämme, niin me annamme pistää Akiorin lävitse ynnä heidän kanssansa.
28. Että kaikki kansa ymmärtäis Nebukadnetsarin olevan jumalan maan päällä, ja ei yhdenkään muun.

6. Luku

Akior viedään Juudalaisten käsiin. II. Otetaan Betuliaan ja juttelee käytöksensä. III. Betulialaiset rukoilevat Jumalaa, ja lohduttavat Akioria.

1. Silloin julmistui Holofernes Akiorin päälle, ja sanoi:
2. Kuinka sinä rohkeat ennustaa, että Israelin kansalla on varjelus Jumalaltansa? Kuin me nyt lyömme heidät, niinkuin yhden miehen, pitää sinun näkemän, ettei yhtään muuta Jumalaa ole paitsi Nebukadnetsaria.
3. Ja päälliseksi pitää sinäkin Assyrian miekalla pistettämän lävitse; ja koko Israelin pitää sinun kanssas hukkuman
4. Niin sinä saat ymmärtää, että Nebukadnetsar kaiken maailman herra on, kuin sinä minun sotaväkeni miekalla pistetään lävitse, ja makaat Israelin lyötyin kanssa kuolleena, ja sinun täytyy kuolla ja hukkua.
5. Mutta jos sinä luulet, että sinun ennustukses on tosi, niin ei sinun tarvitse hämmästyä eli vaalistua.
6. Niinkuin heille käy, niin pitää myös sinulle käymän; sillä minä lähetän nyt sinun heille, että minä rankaisisin sinua ynnä heidän kanssansa.
7. Niin käski Holofernes palveliainsa ottaa Akiorin kiinni, ja viedä Betuliaan Israelin lasten käsiin.
8. Ja Holoferneksen palveliat ottivat hänen kiinni. Ja kuin he tulivat kedon ylitse vuorten tykö, menivät ampuja heitä vastaan.
9. Silloin poikkesivat he vuoren sivulle, ja sitoivat Akiorin käsistä ja jaloista puuhun, sysäsivät maahan, ja jättivät riippumaan, ja menivät herransa tykö jälleen.
II 10. Mutta Israelin lapset tulivat alas Betuliasta hänen tykönsä ja, ja päästivät hänen vallallensa, ja veivät Betuliaan, ja asettivat hänen kansansa keskelle, ja kyselivät häneltä, kuinka hänen kanssansa menty oli, ja minkätähden Assyrialaiset olivat hänen hirttäneet?
11. Silloin olivat siellä kaupungin päämiehet, Otsia Miikan poika, Simeonin suvusta, ja Karmi, joka myös Otonieliksi kutsuttiin.
12. Akior sanoi vanhinten ja kaiken kansan edessä kaikki, mitä Holofernes häneltä kysynyt, ja hän hänelle vastannut oli, ja kuinka Holoferneksen väki siitä vastauksesta tahtoivat hänen tappaa;
13. Ja kuinka Holofernes oli vihastunut ja käskenyt hänen antaa Israelin lasten käsiin, että kuin hän Israelin lapset sais lyödyksi, rankaisis ja surmais hän myös Akiorin, etä hän oli sanonut: taivaan Jumala on heidän varjeluksensa.
III 14. Kuin Akior kaikkia näitä puhunut oli, lankesi kaikki kansa kasvoillensa, rukoilivat Herraa ja itkivät yhteen suuhun, ja rukoilivat yksimielisesti Herraa.
15. ja sanoivat: Herra taivaan ja maan Jumala, katso heidän ylpeyttänsä ja meidän nöyryyttämme, ja katso armollisesti sinun pyhiäs, ja osoita, ettet niitä hylkää, jotka toivovat sinun päälles; ja ettäs kukistat ne maahan, jotka itseensä ja väkeensä luottavat.
16. Ja niin he itkivät ja rukoilivat kaiken sen päivän, ja lohduttivat Akioria.
17. Ja sanoivat: meidän isäimme Jumala, jonka voiman sinä ylistänyt olet, on sinulle niin kostava, ettei he saa iloita sinusta; mutta sinä saat nähdä, kuinka he lyödyksi ja maahan kaadetuksi tulevat.
18. Ja kuin Herra meidän Jumalamme pelastaa meidät, niin olkoon Jumala sinun kanssasi meidän seassamme. Ja jos sinä tahdot, niin sinä saat kaikkein sinun omaistes kanssa asua meidän seassamme.

19. Kuin nyt kansa toinen toisestansa erkanivat, otti Otsi hänen huoneeseensa kanssansa ja valmisti suuren ehtoollisen,
20. Ja kutsui tykönsä kaikki vanhimmat, ja virvoitti itsiänsä, että he kauvan olivat ennen paastonneet.
21. Niin kansa taas kutsuttiin kokoon; ja rukoilivat apua Israelin Jumalalta kokouksissansa kaiken yön.

7. Luku

Holofernes piirittää Betulian ja pidättää veden kaupungilta. II. Betulialaiset tahtovat itsensä antaa Holoferneksen alle, mutta Otsia käskee heidän odottaa apua vielä viisi päivää.
1. Toisena päivänä käski Holofernes sotaväkensä olla valmiina Betuliaa vastaan.
2. Ja hänellä oli sata ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä ja kaksitoistakymmentä tuhatta hevosmiestä, paitsi sitä joukkoa, jonka hän oli ottanut kaikista nuorukaisista joka kaupungista, kussa hän jonkun maakunnan saanut oli.
3. Tämä sotajoukko valmisti itsensä Israelin lapsia vastaan, ja sioitti itsensä vuorille, Dotaimin kohdalle, aina Belmasta hamaan Kelmoniin asti, joka oli Esdrelomin kohdalla.
4. Kuin Israelin lapset näkivät Assyrian kansan paljouden, lankesivat he maahan, ja priiskottivat tuhkaa päänsä päälle, ja rukoilivat kaikki yksimielisesti, että Israelin Jumala tahtois näyttää laupiutensa kansallensa.
5. ja he varustivat itsensä sota-aseinensa, ja pitivät vaarin vuortensa kukkuloista, ja varjelivat niitä yöt ja päivät.
6. Mutta kuin Holofernes vaelsi siinä ympäriinsä, ymmärsi hän, että ulkoisella puolella kaupunkia oli kaivo, joka torvilla kaupunkiin johdatettu oli; nämät torvet antoi hän poikki hakata.
7. Ja vaikka vähät kaivot ei olleet kaukana muurista, joista he salaa vettä toivat; niin niissä oli kuitenkin tuskin niin paljon, että he itsensä virvoittaa taisivat.
8. Sentähden tulivat Ammonilaiset ja Moabilaiset Holoferneksen tykö, ja sanoivat: ei Israelin lapset tohdi varjella itsiänsä meitä vastaan keihäillä ja nuolilla; mutta vuorilla ja kukkuloilla, joissa he rauhassa ovat.
9. Sentähden anna varjella kaivot, ettei he saisi vettä; niin täytyy heidän kuolla ilman miekkaa, eli hätä vaatii heidät antamaan kaupungin, jonka he luulevat voittamattoman olevan, että se on vuorilla.
10. Tämä neuvo kelpasi Holofernekselle ja hänen sotaväellensä; ja hän asetti miestä joka kaivon tykö.
II 11. Kuin he kaksikymmentä päivää olivat kaivoja vartioineet, ja Betulisaas ei ollut enää vettä, ei kaivoissa eikä muualla, niin ettei he yhtään päivää enään itsiänsä taitaneet virvoittaa, ja heidän täytyi joka päivä antaa mitalla vettä kansalle.
12. Silloin tulivat kaikki miehet ja vaimot, nuoret ja vanhat Otsian tykö, vanhimmat ja lapset, valittivat kaikki yhteen suuhun.
13. Ja sanoivat: Jumala olkoon teidän ja meidän vaiheellamme tuomari, että te saatatte meidät senkaltaiseen hätään, ettette anna meidän tehdä rauhaa Assyrialaisten kanssa.
14. Ja sentähden Jumala on meidät myynyt heidän käsiinsä, ja ei meillä ole yhtään apua, mutta meidän täytyy näätyä janoon heidän silmiensä edessä, ja hukkua surkiasti.
15. Sentähden kutsukaat kokoon kaikki, jotka kaupungissa ovat, että me antaisimme itsemme Holoferneksen haltuun;
16. Sillä on parempi, että me annamme itsemme ja pääsemme henkiin, kunnioittain Jumalaa, kun että me hukumme, ja tulemme kaikelle

maailmalle häpiäksi, kuin meidän täytyy nähdä, että meidän vaimomme ja lapsemme surkiasti meidän silmäimme edessä kuoleman pitää.
17. Me todistamme tänäpänä taivaan ja maan ja meidän isäimme Jumalan edessä, joka meitä rankaisee meidän syntiemme tähden, että me olemme rukoilleet teitä antamaan Holofernekselle kaupunkia, ettemme äkisti kuolisi miekalla, ja ettemme kaikki nääntyisi janosta.
18. Silloin oli suuri itku ja valitus kaikella kansalla; muutamat seisoivat kauvan ja huusivat Jumalaa tykö ja sanoivat:
19. Me olemme syntiä tehneet ynnä meidän isäimme kanssa, me olemme väärin tehneet ja olleet jumalattomat.
20. Mutta sinä olet laupias, sentähden ole meille armollinen ja rankaise itse meitä: ja että me sinun tunnustamme, niin älä meitä hylkää pakanain käsiin, jotka eivät sinua tunne;
21. Ettei he kerskaisi, sanoen, kussa on nyt heidän Jumalansa?
22. Kuin he jo kauvan huutaneet ja itkeneet olivat ja jo jotakin jälleen vaikenivat,
23. Nousi Otsia, itki ja sanoi, hyvät veljet, olkaat kuitenkin kärsivälliset, ja odottakaamme vielä viisi päivää Jumalan apua:
24. Jos hän tahtoo meille armon osoittaa, ja nimensä kuuluisaksi tehdä.
25. Jos ei meitä näinä viitenä päivänä auteta, niin me teemme, niinkuin te anoneet olette.

8. Luku

Judit osoittaa Otsian puheen sopimattomaksi ja neuvoo turvaamaan Jumalaan. II. Lupaa kokea jotakin veljeinsä pelastukseksi.
1. Tämä tuli Juditin eteen, joka leski oli, Meratin tytär, Utsin pojan, Josephin pojan, Otsian pojan, Jamnorin pojan, Gedeonin pojan, Raphaimin pojan, Akitobin pojan, Malkian pojan, Enanin pojan, Natanian pojan, Sealtielin pojan, Simeonin pojan.
2. Ja hänen miehensä oli Manasse, joka elonaikana kuollut oli.
3. Sillä, kuin hän ooli kedolla työväen tykönä, tuli hän helteessä sairaaksi, ja kuoli Betuliassa omassa kaupungissansa, ja haudattiin isäinsä kanssa.
4. Hän jätti Juditin jälkeensä, joka kolme ajastaikaa oli leskenä ollut ja neljä kuukautta.
5. Ja oli tehnyt huoneensa päälle salaisen makaushuoneen, jossa hän piikoineen oleskeli.
6. Ja oli puettu säkkiin, ja paastosi joka päivä, paitsi sabbatia, uutta kuuta ja muita Israelin huoneen juhlia.
7. Ja hän oli aivan ihana ja rikas, ja hänellä oli paljon palkollisia, ja tarhat täynnä härkiä ja lampaita.
8. Ja hänestä puhui jokainen hyvin, että hän pelkäsi Jumalaa; ja ei yksikään tiennyt hänestä mitään pahuutta sanoa.
9. Kuin tämä Judit kuuli, että Otsia oli luvannut antaa kaupungin viiden päivän perästä Assyrialaisille, lähetti hän vanhinten Kambrin ja Kamrin perään.
10. Ja kuin he tulivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: mikä se pitää oleman, että Otsia on luvannut antaa kaupungin Assyrialaisille, jos ei meitä viidessä päivässä auteta?
11. Mitkä te olette, että kiusaatte Jumalaa?
12. Ei niin sovi armoa kerjätä, mutta pikemmin vihaa ja vainoa.
13. Tahdotteko te asettaa Herralle ajan ja päivän tiedän mielenne jälkeen, kuin hänen pitäisi auttaa?
14. Kuitenkin on Herra kärsivällinen; sentähden pitää meidän katuman, ja etsiä armoa kyynelillä.

15. Sillä ei Jumala vihastu niinkuin joku ihminen, ettei hän itsiänsä anna lepyttää.
16. Sentähden pitää meidän nöyryyttämän itsiämme sydämestä ja nöyryydessä häntä palveleman.
17. Ja meidän pitää itkien häntä rukoileman, että hän suosionsa perästä tahtois osoitta meille laupiuden: ja niinkuin meidän nyt täytyy murehtia heidän ylpeytensä tähden, että me tämän surun jälkeen taas iloitsisimme.
18. Ettemme meidän isiäimme syntiä ole seuranneet, joka Jumalansa hylkäsivät, ja palvelivat vieraita jumalia.
19. Jonka tähden he vihollisillensa annettiin, lyötiin, vangittiin ja häväistiin; mutta emme tunne muuta jumalaa, kuin hänen ainoan.
20. Ja tahdomme nöyryydellä toivoa häneltä apua ja lohdutusta; niin Herra meidän Jumalamme vapahtaa meidän veremme meidän vihollisiltamme, ja sortaa ja häpiään saattaa kaikki pakanat, jotka meitä vainoovat.
21. Ja te, rakkaat veljet, jotka vanhimmat Jumalan kansan seassa olette, lohduttakaat kansaa puheillanne ajattelemaan, kuinka meidän isämme myös kiusattiin, että heitä koeteltaisiin, jos he olisivat palvelleet Jumalaa sydämestänsä.
22. Muistuttakaat heille, kuinka meidän isämme Abraham monella tavalla koeteltiin, ja tuli Jumalan ystäväksi , sittekuin hän moninaisella ahdistuksella koeteltu oli.
23. Niin myös Isaak, Jakob , Moses ja kaikki, jotka Jumalalle ovat otolliset olleet, ovat monta vaivaa voittaneet ja pysyneet vahvana.
24. Mutta muut, jotka ei tahtoneet ottaa murheita vastaan Jumalan pelvossa, vaan ovat kärsimättömyydestä nurisseet Jumalaa vastaan ja pilkanneet,
25. Ne kadotettiin turmelialta ja kärmeiltä.
26. Älkäämme sentähden olko kärsimättömät tässä vaivassa.
27. Mutta tunnustakaamme, että tämä rangaistus on Jumalalta paljon vähempi kuin meidän syntimme ovat, ja uskokaamme, että meitä kuritetaan, niinkuin hänen palvelioitansa parannukseen, ja ei kadotukseen.
28. Siihen vastasi Otsia ja vanhimmat: se on kaikki toisi, minkä sinä sanonut olet, ja sinun sanoissas ei ole mitään vilppiä.
29. Rukoile sentähden meidän edestämme Herraa; silla sinä olet pyhä ja jumalinen vaimo.
II 30. Ja Judit sanoi heille: että te luulette sen olevan Jumalalta, jonka minä sanonut olen.
31. Niin koetelkaat nyt, onko se, jota minä olen aikonut tehdä Jumalalta: ja rukoilkaat, että Jumala antais sen menestyä.
32. Olkaat tämä yö portin tykönä, kuin minä menen siitä ulos piikoineni, ja rukoilkaat, että Herra näinä viitenä päivänä, joissa te sanoneet olette, tahtois lohduttaa kansaansa Israelia.
33. Mutta mitä minä aikonut olen, ei teidän pidä sitä tutkiman; vaan rukoilkaat ainoasti minun edestäni Herraa Jumalaamme, siihenasti kuin minä ilmoitan teille, mitä teidän pitää tekemän.
34. Ja Otsia, Juudan päämies, sanoi hänelle: mene rauhaan, Herra olkoon sinun kanssas, ja kostakoon meidän tähtemme vihollisille! ja niin he läksivät pois hänen tyköänsä.

9. Luku

Judit rukoilee. I. Että Jumala lannistais Assyrialaisten röyhkeyden. II. Antais hänelle rohkeutta ja onnea toimittaa aikomustansa.
1. Sitte meni Judit kammioonsa, ja puetti itsensä säkkiin, ja priiskotti tuhkaa päänsä päälle, ja lankesi Herran eteen, huusi häntä ja sanoi:

2. Herra, minun isäni Simeonin Jumala, joka annoit hänelle miekan, rangaista pakanoita, jotka neitseitä häpäisivät ja häpiään saattivat,
3. Ja annoit vangita heidän vaimonsa ja tyttärensä, ja ryöstätit heitä sinun palvelias kautta, joka sinun kiivaudessas palavat olivat: auta minua köyhää leskeä, Herra, minun Jumalani.
4. Sillä kaikki apu, joka muinen ja sitte joskus on tapahtunut, On sinulta tullut; ja mitä sinä tahdot, sen pitää tapahtuman.
5. Sillä kaikki sinun ties ovat valmistetut, ja sinun tuomios olet sinä pannut sinun edeskatsomisees.
6. Katso nyt Assyrialaisten sotajoukkoa, niinkuin sinä muinen Egyptiläisten sotajoukkoa katsoit, kuin he sinun palvelioitas ajoivat takaa suurella joukolla, ja luottivat vaunuihinsa, ratsasmiehiinsä ja paljoon väkeensä.
7. Mutta kuin sinä katsoit heidän päällensä, niin pimeys peljästytti heidät,
8. Ja syvyys kiiruhti heidän ylitsensä, ja vedet upottivat heidät.
9. Niin myös nyt näillekin tapahtukoon, Herra, jotka luottavat omaan väkeensä, vaunuihinsa, keihäisiinsä ja joutsiinsa,
10. Ja ei tunne sinua, että sinä Herra meidän Jumalamme olet se, joka sodat asetat alusta, ja sinun nimes on Herra.
11. Ojenna käsivartes niinkuin entisinä aikoina, ja lyö vihollisia sinun voimallas, että he sinun vihassas hukkuisivat, jotka kehuvat, että he tahtovat sinun pyhäs kukistaa, ja lupaavat miekalla lyödä maahan sinun alttaris.
12. Rankaise heidän ylpeytensä heidän omalla miekallansa.
13. Että hän omain silmäinsä kautta käsitettäisiin, kun hän katsoo minun päälleni; ja niin minun suloisten sanaini kautta vietellyksi tulis.
II 14. Anna minulle rohkeus, etten minä häntä eli hänen väkeänsä hämmästyisi, mutta että hänet kukistaisin.
15. Sillä se on sinun nimelles kunniaksi, että vaimo on kaatanut hänet maahan.
16. Silla sinä, Herra, taidat ilman väen paljoutta antaa voiton, ja ei ole sinulla halua hevosten väkevyyteen; et myös ylpiät ole koskaan sinulle otolliset olleet, mutta sinulle ovat aina otolliset siviäin ja nöyräin rukoukset .
17. O Herra taivaan Jumala, vetten Luoja ja kaikkein luotuin Herra! kuule minun köyhän rukoukseni, joka ainoasti sinun laupeuteesi luotan.
18. Muista sinun liittoas, Herra, ja anna minun suuhuni sanat; mitä minun pitää puhuman ja ajatteleman pitää, anna minulle siihen onni,
19. Että sinun huonees pyhänä pysyis, ja kaikki pakanat ymmärtäisivät, että sinä olet Jumala, ja ei yhtäkään muuta, paitsi sinua.

10. Luku

Judit valmistaa itsensä matkaan. II. Menee Assyrialaisten tykö. III. Viedään Holoferneksen majaan.
1. Kuin hän rukoilemasta lakannut oli, nousi hän ja kutsui piikansa.
2. ja meni huoneeseen alas, ja riisui säkin, ja pani pois leskenvaatteensa,
3. Ja pesi itsensä, ja voiteli kalliilla vesillä, ja palmikoitsi hiuksensa, ja pani pääliinan päähänsä, ja otti kauniit vaatteet yllensä, ja kaunisti itsensä otsarihmoilla ja seppeleillä, ja puki yllensä kaikki kaunistuksensa.
4. ja Herra antoi hänelle armon, että hän oli sangen ihana nähdä; sillä hän ei kaunistanut itseänsä hekumasta, mutta Jumalan kunniaksi.
5. Ja hän antoi piiallensa viinaleilin ja öljyastian, ja fikunia, jauhoja ja leipiä, ja hän meni matkaan.
6. ja hän löysi portin tyköä Otsian ja vanhimmat, jotka häntä odottivat, niinkuin määrätty oli.

7. Ja kuin hänen näkivät, ihmettelivät he suuresti hänen kauneuttansa.
8. Mutta ei he kysyneet, mitä hän aikonut oli, vaan päästivät hänen ulos, ja sanoivat: meidän isäimme Jumala antakoon sinulle armon, ja sinun aikomises menestyä! että Israel iloitsis sinusta, ja sinun nimes tulis luetuksi pyhäin hurskaiden sekaan
9. ja kaikki, jotka siinä olivat, sanoivat: Amen, amen!
II 10. Mutta Judit rukoili Herraa, ja meni matkaansa piikansa kanssa.
11. ja kuin hän varhain aamulla meni alas vuorelta, kohtasivat häntä Assyrialaisten vartiat, ja karkasivat hänen tykönsä, ja kysyivät häneltä, kusta hän oli tullut, ja kuhunka hän tahtoi mennä.
12. Hän vastasi: minä olen Hebrealainen vaimo, ja olen heidän tyköänsä paennut; sillä minä tiedän heidät tulevan teidän käsiinne, että he ovat katsoneet teitä ylön, ja ei tahdo armoa etsiä, ja itsiänsä mielellänsä antaa.
13. Sentähden olen minä aikonut tulla päämiehen Holoferneksen eteen, että minä ilmoittaisin hänelle heidän salautensä, ja sanoisin hänelle, kuinka huokiasti hän heidät taitais voittaa, niin ettei hän yhtään miestä tarvitse siinä hukata.
14. Kuin ne miehet kuulivat hänen sanansa, katsoivat he hänen päällensä, ja ihmettelivät sangen suuresti, että hän oli niin ihana.
15. ja sanoivat hänelle: se sinua kyllä auttava on, ettäs sen neuvon löytänyt olet, tullakses meidän herramme tykö.
16. Sillä kuin sinä tulet hänen eteensä, niin on hän sinulle armollinen, ja sinä olet sangen sydämestä hänelle otollinen.
III 17. ja he veivät hänen Holoferneksen majaan, ja sanoivat hänestä hänelle. Ja kuinka hän tuli hänen eteensä, syttyi hän häneen.
18. Ja hänen palveliansa sanoivat toinen toisillensa: Hebrean kansa ei ole suinkaan ylönkatsottava, jossa niin ihanat vaimot ovat; emmekö me senkaltaisten ihanaisten vaimoin tähden sotisi?
19. Kuin Judit näki Holoferneksen istuvan telttansa alla, joka kauniisti kudottu oli, purpurasta ja kullasta, smaragdilla ja monella kalliilla kivillä kaunistettu.
20. Lankesi hän hänen eteensä maahan, ja kumarsi häntä. Ja Holofernes käski hänen nousta.

11 luku

Judit otetaa vastaan lempiästi. II. Ylistää Holofernestä ja uskottaa häntä voitosta Juudalaisten ylitse. III. Löytää armon puheellansa.
1. Ja Holofernes sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, ja älä pelkää, sillä en minä ikänä ole kellenkään vahinkoa tehnyt, joka itsensä kuningas Nebukadnetsarin alle mielellänsä antanut on.
2. Ja jos ei sinun kansas olisi katsonut minua ylön, niin en minä koskaan yhtäkään asetta heitä vastaan ylentänyt olisi.
3. Sano siis, minkätähden sinä ole heidän tyköänsä paennut, ja tullut meidän tykömme?
II 4. Judit vastasi ja sanoi: kuule sinun piikaas armollisesti; jos sinä niin tehdä tahdot, kuin sinun piikasi sinulle sanova on, niin Herra antaa sinulle onnen ja voiton.
5. Jumala antakoon Nebukadnetsarille onnea ja terveyttä, koko maan kuninkaalle, joka on sinun lähettänyt kaikkia uppiniskaisia rankaiseman; sillä sinä taidat hänelle alamaiseksi tehdä, ei ainoasti kansaa, mutta myös kaikki pedot kedolla.
6. Sinun toimes ja viisautes on kuuluisa koko maailmassa, ja joka mies tietää sinun olevan jaloimman ruhtinaan koko valtakunnassa, ja

sinun hyvä hallitukses ylistetään kaikkien ylitse.
7. Me tiedämme myös, mitä Akior sanonut on, ja kuinka sinä sitä vastaan hänelle tehnyt olet
8. Sillä meidän Jumalamme on niin vihainen meidän synteimme tähden, että hän on prophetain kautta antanut ilmoittaa tahtovansa rangaista kansaa heidän synteinsä tähden.
9. Että nyt Israelin lapset tietävät vihoittaneensa Jumalansa, niin he ovat sinua hämmästyneet.
10. Kärsivät myös päälliseksi suurta nälkää, ja heidän täytyy janon tähden näätyä.
11. He ovat nyt aikoneet teurastaa karjansa, juodaksensa niiden verta.
12. Ja syödäksensä sitä pyhää uhria jyvistä, viinasta ja öljystä, josta Jumala heitä kieltänyt on, ettei heidän siihen pitäisi ryhtymän. Sentähden on se tosi, että meidän pitää hukkuman, jotka senkaltaista tekevät.
13. Ja että minä, sinun piikas, sen tiedän, olen minä heiltä paennut; ja Herra on minun lähettänyt sinun tykös näitä sinulle sanoman.
14. Sillä vaikka minä olen tullut sinun tykös, niin en minä ole kuitenkaan sentähden Jumalasta luopunut, mutta tahdon vielä nyt minun jumalaani palvella sinun tykönäs; ja sinun piikas tahtoo mennä ulos Jumalaa rukoilemaan;
15. Joka minulle ilmoittaa, koska hän tahtoo heitä rangaista heidän synteinsä tähden; niin minä tulen ja teen sinulle tiettäväksi ja vien sinun keskelle Jerusalemia, niin sinä saat haltuus kaiken Israelin kansan, niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole, ja ei koirakaan tohdi haukkua sinua.
16. Sillä Jumala on minulle nämät ilmoittanut.
17. Että hän on heille vihainen, ja niiin on minun tänne lähettänyt sinulle sanomaan.
III. 18 Tämä puhe kelpasi Holofernekselle ja hänen palvelioillensa; ja he ihmettelivät hänen viisauttansa, ja sanoivat keskenänsä.
19. Ei ole tämän vaimon kaltaista maan päällä kauneudessa ja viisaudessa.
20. Ja Holofernes sanoi hänelle: sen on Jumala niin laittanut, ja lähettänyt sinun tänne, ennenkuin kansa minun käsiini tulee.
21. Jos sinun Jumalas tämän niin tekee kuin sinä sanot, niin hänen pitää myös oleman minun Jumalani; ja sinä olet suureksi tuleva Nebukadnetsarin tykönä, ja sinun nimes tulee kuuluisaksi koko valtakunnassa

12. Luku

Judit asetetaan tavaramajaan, ja saa luvan käyskennellä ulos rukoilemaan. II. Kutsutaan ja tulee Holoferneksen pitoon
1. Silloin käski hän hänen mennä tavaramajaansa olemaan, ja käski ruokkia häntä omalta pöydältänsä.
2. Mutta Judit vastasi ja sanoi: en minä vielä tohdi syödä sinun ruoastas etten minä syntiä tekisi; mutta minulla on itselläni vähä myötäni, josta minä tahdon syödä.
3. Holofernes sanoi hänelle: koskas sen syöt, kuin sinun myötäs on, kusta me sitte enempää saamme sinulle?
4. Judit vastasi: niin totta kuin sielus elää, minun herrani, ennen kuin sinun piikas sen kaiken on syönyt, niin Jumala on minun kauttani toimittava, mitä hänen mielessänsä on, Ja palveliat veivät hänen majaan, niinkuin käsketty oli.
5. Ja hän rukoili, että he sallisivat hänen mennä ulos ehtoolla ja aamulla, rukoilemaan Herraa.
6. Niin Holofernes käski kamaripalvelijoittensa sallia hänen kolme päivää vapaasti käydä ulos ja sisälle, rukoilemaan Jumalaansa.

7. Ja hän läksi ehtoona ulos laaksoon Betunian eteen, ja pesi itsensä vedessä.
8. Sitte rukoili hän Herraa Israelin Jumalaa, että hän tahtois antaa hänen tiensä menestyä, vapahtamaan hänen kansaansa.
9. Ja meni jälleen majaan, ja piti itsensä puhtaana, eikä syönyt mitään ennen ehtoota.
II 10. Ja neljäntenä päivänä teki Holofernes ainoastaan palvelioillensa ehtoollisen, ja sanon Bagoalle, kamaripalveliallensa: mene ja puhu sille Hebrean vaimolle, ettei hän estele tullaksensa minun työköni;
11. Sillä se olis suuri häpeä Assyrialaisille, että senkaltainen vaimo pääsis makaamatta meidän tyköämme, ja niin viettelis miehen.
12. Niin tuli Bagoa Juditin tykö, ja sanoi: oi ihanainen vaimo, älä estele tulla minun herrani tykö kunniaksi, syömään, ja juomaan ja iloitsemaan hänen kanssansa.
13. Silloin sanoi Judit: kuinka minä tohdin sen kieltää minun herraltani?
14. Kaikki, mitä hänelle otollinen on, tahdon minä mielelläni tehdä kaikkena minun elinaikanani.
15. ja hän nousi ja kaunisti itsensä, meni hänen eteensä, ja seisoi hänen edessänsä.
16. Silloin liikkui Holoferneksen sydän; sillä hän syttyi himoon hänen tykönsä.
17. Ja hän sanoi hänelle: istu, juo ja ole iloinen; sillä sinä olet löytänyt armon minun tykönäni.
18. Judit vastasi: jopa herra, minä tahdon olla iloinen; sillä minä ole ollut minun elinaikanani niin korkiasti kunnioitettu.
19. Ja hän söi ja joi hänen edessänsä, mitä hänen piikansa hänelle valmistanut oli.
20. Ja Holofernes oli iloinen hänen tähtensä, ja joi ylen paljon viinaa, ettei hän ikänä niin paljon juonut ollut.

13. Luku

Judit jätetään piikoinensa juovuksissa nukkuneen Holoferneksen kanssa majaan, ja rukoilee Jumalaa. II. Hakkaa Holoferneksen pään poikki ja vie sen Betuliaan. III. Judit kiitetään ja siunataan Betuliassa.
1. Ehtoona hiljaan menivät palveliansa majoihinsa ja olivat kaikki juopuneet.
2. Ja Bagoa lukitsi Holoferneksen majan, ja meni matkaansa.
3. Ja Judit jäi yksinänsä hänen tykönsä majaan.
4. Kuin Holofernes makasi vuoteessa, ja oli kovin juovuksissa nukkunut.
5. Sanoi Judit piiallensa, että hän seisois oven edessä ja vartioitsis.
6. Ja Judit seisoi vuoteen edessä, ja rukoili salaisesti kyyneleillä.
7. Ja sanoi: Herra Israelin Jumala, vahvista minua ja auta nyt minua armollisesti täyttämään sitä työtä, jota minä, sinuun luottain, olen aikonut tehdä; ettäs korottaisit kaupunkis Jerusalemin, niinkuin sinä luvannut olet.
II 8. Sen rukouksen jälkeen meni hän pään puoleen vuodetta ja otti miekan, joka siinä riippui, ja veti sen ulos.
9. Ja tarttui hänen hiuksiinsa ja sanoi taas: Oi Herra Jumala, vahvista minua tällä hetkellä.
10. Ja hän hakkasi häntä kahdesti kurkkuun kaikella voimalla; sitte leikkasi hän pois hänen päänsä, ja vieritti ruumiin vuoteesta ulos, ja otti peitteen myötänsä.
11. Sitte meni hän ulos ja antoi piiallensa Holoferneksen pään, ja pani sen evässäkkiinsä.

12. Ja he menivät ynnä ulos niinkuin heidän tapansa oli mennä rukoilemaan; ja menivät läpi leirin, ja kävivät ympäri sen laakson, että he olisivat salaisesti tulleet kaupungin portin tykö.
13. Ja Judit huusi vartioita: avatkaat portti; sillä Jumala on meidän kanssamme, joka on antanut Israelille voiton.
14. Kuin vartiat kuulivat hänen äänensä, kutsuivat he kohta sinne kaupungin vanhimmat,
15. Jotka kaikki tulivat hänen tykönsä; sillä he epäilivät jo, ettei hänen pitänyt palajaman.
16. Ja he virittivät tulisoittoja, ja kävivät häntä ympäri niinkauvan kuin hän lakialle tuli.
17. Ja hän käski heidän olla vaiti ja kuulla, ja sanoi näin: kiittäkäät Herraa meidän Jumalaamme, joka ei niitä hylkää, jotka hänen päällensä uskovat.
18. Hän on osoittanut laupiuden minun, hänen piikansa kautta, niinkuin hän Israelin huoneelle on luvannut, ja on tänä yönä maahan lyönyt vihollisen minun kätteni kautta.
19. Ja hän veti ulos säkistä Holoferneksen pään, osoitti heille sen, ja sanoi: katsokaat, tämä on Holoferneksen, Assyrialaisten sodanpäämiehen pää: ja katsokaat, ja katsokaat, tässä on vaate, jossa Herra meidän Jumalamme vaimon käden kautta on hänen surmannut.
20. Niin totta kuin Herra elää, niin on hän minua enkelinsä kautta varjellut, etten minä ole saastutetuksi tullut, niinkauvan kuin minä olen ulkona ollut; ja on antanut minun tänne ilman syntiä jälleen palata suurella voitolla ja ilolla.
21. Sentähden kiittäkäät häntä kaikki; sillä hän on hyvä, ja auttaa aina.
II 22. Ja he kaikki kiittivät Herraa, ja sanoivat hänelle: kiitetty olkoon Herra, joka tänäpänä on sinut kauttas saattanut meidän vihollisemme häpiään!
23. Ja Otsia, Israelin kansan päämies sanoi hänelle: siunattu ole sinä tytär Herralta, kaikkein ylimmäiseltä Jumalalta, ylitse kaikkia vaimoja maan päällä.
24. Ja kiitetty olkoon Herra, joka taivaan ja maan luonut on, joka sinulle onnen on antanut tappaa meidän vihollisemme päämiestä;
25. Ja on tehnyt sinun nimes kuuluisaksi, ylistettää kaikilta, jotka Herran töitä tutkivat, ettei ole säästänyt henkeäs sinun kansas murheessa ja hädässä, mutta olet sen vapahtanut Herran meidän Jumalamme edessä.
26. ja kaikki kansa sanoi: Amen, amen!
27. Sitte toivat he Akiorin edes, jolle Judit sanoi: Israelin Jumala, jota sinä kunnioitit, että hän sinun vihollisilles kostaa taitaa, hän on tänä yönä jumalattoman pään särkenyt minun kätteni kautta.
28. Ja että sinä sen näkisit, silla on tässä Holoferneksen pää, joka Israelin Jumalaa ylpeydessä häpäisi, ja sinua kuolemalla uhkasi, sanoen: kuin Israelin kansa käsitetään, niin tahdon minä myös sinun antaa pistää lävitse.
5:28
29. ja kuin Akior näki Holoferneksen pään, hämmästyi hän sangen suuresti.
30. Mutta kuin hän jälleen toipui, lankesi hän hänen jalkainsa juureen, sanoi:
31. Siunattu olet sinä sinun Jumalaltas kaikissa Jakobin majoissa; sillä Israelin Jumala tulee sinun kauttas ylistetyksi kaikkein kansain seassa, jotka sinusta kuulla saavat.

14. Luku

Judit neuvoo karkaamaan Assyrialaisten päälle. II. Akior kääntyy Jumalan tuntoon. III. Holofernes löydetään kuolleena majassa.
1. Sitte sanoi Judit kansalle: rakkaat veljet, kuulkaat minua, ripustakaat tämä pää ulos muurin päälle.
2. Ja niin pian kuin päivä tulee, niin ottakaat teidän sota-aseenne, ja karatkaat kaikki ulos yhdessä joukossa suurella huudolla;
3. Niin vartiat pakenevat herättämään herransa sotimaan.
4. Ja kuin päämiehet tulevat Holoferneksen majaan ja saavat nähdä ruumiin makaavan veressänsä, niin he peljästyvät.
5. Ja kuin te ymmärrätte, että he ovat epäilyksessä, ja pakenevat, niin seuratkaat vahvasti perässä; sillä Herra on antanut heitä teidän jalkainne alle.
II 6. Kuin Akior näki sen voiman, jonka Israelin Jumala tehnyt oli, hylkäsi hän pakanallisen menon, ja uskoi Jumalan päälle, ja antoi itsensä ympärileikata, ja tuli Israelin joukkoon luetuksi, hän ja kaikki hänen jälkeentulevaisensa, hamaan tähän päivään asti.
7. Ja kuin päivä koitti, ripustivat he Holoferneksen pään muurin päälle, ja ottivat kukin sota-aseensa ja karkasivat ulos yhdessä joukossa suurelle riekunalla.
8. Kuin vartiat sen näkivät, juoksivat he Holoferneksen majan tykö.
9. Ja ne, jotka siellä olivat, nostivat kapinan hänen majansa edessä, josta hänen piti heräämän.
10. Sillä ei he tohtineet kolkuttaa, eikä mennä sisälle Assyrian päämiehen majaan.
11. Mutta kuin ne muut Assyrian päämiehet tulivat, sanoivat he majan vartialle:
12. Menkäät sisälle ja herättäkäät häntä, sillä hiiret ovat juosseet ulos lävistänsä, ja ovat niin rohkiaksi tulleet, että he uskaltavat meitä härsytellä.
13. Niin Bagoa meni sisälle, ja astui vaatteen tykö, ja kolkutti kädellänsä; sillä hän luuli hänen makaavan Juditin tykönä.
14. Ja hän kuunteli, jos hän liikkuis; koska ei hän sitä kuullut, niin hän nosti vaatetta; ja kuin hän näki Holoferneksen ruumiin päätöinnä veressä makaavan maan päällä, huusi hän suurella äänellä, itki ja repäisi vaatteensa rikki.
15. Ja katsoi Juditin majaan, ja kuin ei hän löytänyt häntä, juoksi hän ulos sotaväen tykö ja sanoi:
16. Yksinäinen Hebrean vaimo on kuningas Nebukadnetsarin huoneen häväissyt, ja saattanut nauruksi koko maailman edessä; sillä Holofernes makaa siellä kuolleena maassa, ja hänen päänsä on häneltä hakattu pois.
17. Kuin Assyrian sodanpäämiehet sen kuulivat, repäisivät he rikki vaatteensa, ja hämmästyivät sangen suuresti; ja heidän seassansa oli sangen suuri huuto.

15. Luku

Assyrialaiset voitetaan. II. Heidän kalunsa tuodaan Betuliaan, ja jaetaan; joista Judit saa kalleimmat.
1. Kun sotaväki sen kuuli, että Holoferneksen pää oli pois, hämmästyivät he, ja tyhmistyivät , ja ei tietäneet, mitä heidän piti tekemän, ja niin katosi heidän rohkeutensa.
2. Ja pakenivat, että he itsensä pelastaisivat Hebrealaisilta, jotka he näkivät tulevan vastaansa.
3. Ja kuin Israelin lapset näkivät vihollisensa pakenevan, kiiruhtivat he heidän perässänsä suurella huudolla ja vaskitorvien soittamisella.

4. Mutta että Assyrialaisten joukko hajoitettu oli, ja Israelin lapset heidän joukkoonsa tulivat, löivät he kaikki, jotka he käsittivät.
5. Ja Otsia, lähetti kaikkiin Israelin kaupunkeihin ja maakuntiin;
6. Että heidän piti valmiit oleman jokaisessa kaupungissa, vihollisia ajamaan takaa maakunnasta ulos.
II 7. Mutta se väki, joka jäi Betuliaan, tuli Assyrian leiriin, ryöstivät ja veivät pois, mitä Assyrialaiset siihen jättäneet olivat, ja saivat siitä paljon kalua.
8. Mutta kuin ne toiset palasivat Betuliaan, toivat he myötänsä kaikki, mitä ne olivat kanssansa vieneet eläimistä ja muista kaluista. Ja koko maakunta tuli rikkaaksi heidän saaliistansa.
9. Sitte tuli Jojakim, ylimmäinen pappi, Jerusalemista Betuliaan, kaikkein pappein kanssa, katsomaan Juditia.
10. Ja hän meni heidän tykönsa. niin kaikki ylistivät häntä ja sanoivat:
11. Sinä olet Jerusalemin kruunu, Israelin ilo, sinä olet meidän kansan kunnia, joka niin jalon työn tehnyt olet, ja niin suuren hyvän työn Israelille osoittanut, että Jumala on taas heitä lunastanut. Siunattu olet sinä Jumalan edessä ijankaikkisesti.
12. Ja kaikki kansa sanoi: Amen, amen!
13. ja kun he kolmekymmentä päivää saaliista jakaneet olivat.
14. Antoivat he Juditille kalliit kappaleet, jotka Holoferneksellä olivat, kullasta, hopiasta, vaatteista ja kalliista kivistä.
15. Ja jokainen oli iloinen, veisasivat ja hyppäsivät, sekä nuoret että vanhat.

16. Luku

Juditin kiitosvirsi. II. Kansan uhraus ja ilo. III. Juditin ikävä ja kuolema.
1. Niin veisasi Judit Herralle tämän veisun, ja sanoi:
2. Soittakaat Herralle kantelella, ja helistäkäät hänelle symbaleilla; veisatkaat hänelle uusi virsi; olkaat iloiset ja avuksenne huutakaat hänen nimeänsä.
3. Herra on se, joka sodat asettaa taitaa, Herra on hänen nimensä.
4. Hän soti kansansa edestä, että hän meitä vapahtais kaikilta meidän vihollisiltamme.
5. Assur tuli siltä vuorelta pohjasta, suurella väellä; hänen paljoutensa peitti vedet, ja hänen hevosensa peittivät maan.
6. Hän uhkasi polttaa minun maani ja tappaa minun nuoret mieheni, lapset ja neitseet viedä pois.
7. Mutta Herra kaikkivaltias Jumala on hänen rangaissut, ja antoi hänen vaimon käsiin.
8. Sillä ei yksikään mies eikä sankari ole häntä lyönyt maahan, ja ei yksikään uljas ole häneen ruvennut; mutta Judit Merarin tytär on kauneudellansa hänen lyönyt maahan.
9. Sillä hän riisui pois lesken vaatteet, ja otti yllensä ilovaatteet, Israelin lasten iloksi.
10. Hän pesi itsensä kalliilla voiteella, palmikoitsi hiuksensa, pettämään häntä.
11. Hänen kauniit kenkänsä tekivät hänen sokiaksi, hänen ihana muotonsa käänsi hänen sydämensä; mutta hän hakkasi miekalla pois hänen päänsä.

12. Niin että Persialaiset ja Mediläiset hämmästyivät senkaltaista miehuullista työtä.
13. Ja Assyrialaisten sotajoukko murehti, kuin minun viheliäiseni tulivat edes, jotka janosta nääntyneet olivat.
14. Nuoret poikaiset pistivät heitä lävitse, ja löivät heitä pakoon niinkuin lapsia. He ovat lyödyt maahan sodassa, Herran minun Jumalani sotajoukolta.
15. Veisatkaamme uutta virttä Herralle, meidän Jumalallemme.
16. Herra Jumala, sinä olet voimallinen Jumala, joka teet suuria töitä, ja ei yksikään taida olla sinua vastaan.
17. kaikki luontokappaleet pitää sinua palveleman, ja mitä sinä sanot, sen pitää tapahtuman, Kuin sinä annat jollekulle rohkeuden, sen täytyy käytä edes, ja ei yksikään taida olla sinun sanaas vastaan.
18. Vuorten täytyy väristä, ja kivet sulavat sinun edessäs niinkuin meden vaha.
19. Mutta jotka sinua pelkäävät, niille sinä tahdot osoittaa suuren armon; sillä kaikki uhri ja lihavuus on ylen huono sinun edessäs; mutta Herran pelko on sangen suuri.
20. Voi pakanoita, jotka minun kansaani vainoovat! Sillä kaikkivaltias Herra kostaa heille, ja etsii heitä kostopäivänä.
21. Hän on kostava heidän ruumiissansa tulella ja madoilla, ja heidän pitää palaman ja kituman ijankaikkisesti
II 22. Sen voiton jälkeen meni kaikki kansa Betuliasta Jerusalemiin rukoilemaan Herraa, ja puhdistivat itsensä, ja uhrasivat polttouhria, ja mitä he luvanneet olivat.
23. Ja Judit ripusti kaikki Holoferneksen sota-aseet templiin, ja sen vaatteen, jonka hän hänen vuoteestaan ottanut oli, että sen piti oleman annettu Herralle alttiiksi ijankaikkisesti.
24. Ja kansa oli iloinen Jerusalemissa, Juditin kanssa, pyhän tykönä, kolme kuukautta, ja pitivät juhlaa voitosta.
25. Sitte meni kukin kotiansa jälleen.
III 26. Ja Judit tuli myös kotiansa jälleen Betuliaan, ja tuli suuresti kunnioitetuksi koko Israelin maalla.
27. Ja hän ei ottanut miestä ensimmäisen miehensä Manassen kuoleman jälkeen.
28. Ja hän tuli sangen vanhaksi, ja oli miehensä huoneessa, siihenasti hän tuli sadan ja viiden ajastajan vanhaksi. Ja hän teki piikansa vapaaksi. Sitte kuoli hän Betuliassa, ja haudattiin miehensä Manassen viereen.
29. Ja kansalla oli murhe ja valitus hänestä seitsemän päivää. Ja hän jakoi kaikki kalunsa miehensä Manassen lähimmäisille sukulaisille, niin myös omille lähimmäisille sukulaisillensa.
30. Ja niin kauvan kuin hän eli, ja vielä kauvan sen jälkeen, ei kenkään rohjennut mennä Israelia vastaan. Ja he pitivät sen voittopäivän Hebrealaisten seassa suurena juhlana ja pyhänä ijankaikkisesti.

.

SALOMON VIISAUS

Tästä kirjasta on kauvan epäilty, oliko se luettava pyhään Raamattuun, vai ei: erinomaisesti, että hänen tekiänsä antaa kuulla 9. luvussa, niinkuin kunigas Salomo puhuis koko kirjassansa, jonka viisaus myös kuninkaan kirjassa korkiasti ylistetään. Vaan vanhat isät ovat hänen peräti Pyhästä Raamatusta eroittaneet, ja luulleet, että se kuningas Salomon nimen alla tehty on, että se kuuluisan kuninkaan nimellä sitä jalompana pidettäisiin voimallisten tykönä maan päällä, joille se ensisti ja erinomaisesti kirjoitettu on. Kuitenkin on tämä kirja yksi oikia ensimmäisen käskyn selitys; sillä tässä sinä näet, että hän aina opettaa Jumalaa pelkäämään ja hänen päällensä toivomaan; peljättää Jumalan vihalla niitä, jotka ei pelkää Jumalaa. Sitä vastaan lohduttaa ja vahvistaa Jumalan armolla niitä, jotka hänen päällensä uskovat ja hänen tykönsä turvaavat, joka on oikia ensimmäisen käskyn ymmärrys. Josta myös ymmärretään, että ensimmäisestä käskystä, niinkuin luontolähteestä kuohuu ja vuotaa kaikki viisaus, ja on totisesti se käsky oikia aurinko, josta kaikki viisaat näkevät, mitä he näkevät. Sillä joka Jumalaa pelkää ja hänen päällensä uskoo, hän on täynnä viisautta, kaiken maailman opettaja, voimallinen puheissa ja töissä, kaiken opin ja elämän tuomari, joka Jumalalle kelpaa, Sitä vastaan, jolla ei ensimmäistä käskyä ole, eikä pelkää Jumalaa eli turvaa häneen, on täynnä hulluutta, ei taida mitään, eikä ole mitään, ja se on erinomainen syy, minkätähden tätä kirjaa pitää luettaman, että me oppisimme Jumalaa pelkäämään, ja häneen luottamaan, johon hän myös meitä auttakoon armonsa kautta, amen!

1 luku

Neuvo hurskauteen ja viisauden harjoitukseen.
Rakastakaat oikeutta, te jotka maata hallitsette: ajatelkaa Herraa hyvyydessä,ja etsikäät häntä sydämen yksinkertaisuudessa.
2.Sillä hän antaa löytää itsensä niiltä, jotka ei häntä koettele ja ilmoittaa itsensä niille , jotka ei epäile hänestä.
3. Vaan väärät ajatukset eroittavat Jumalasta, mutta koeteltu voima rankaisee tyhmät.
4. Sillä ei viisaus tule häijyyn sieluun, ja ei asu siinä ruumiissa, joka synnin alle annettu on.
5. Sillä Pyhä Henki, joka oikein opettaa, pakenee epäjumalan palvelioita, ja lähtee pois vääräin tyköä, jotka synnillä rangaistaan, johon he joutuvat.
6. Sillä viisaus on niin hyvä, ettei se anna laittajan rankaisematta olla; sillä Jumala on hänen ajatustensa todistaja, ja tuntee totisesti kaikki hänen sydämensä ja kuulee kaikki sanat.
7. Sillä maan piiri on täynnä Herran henkeä, joka puheet tuntee, on joka paikassa.
8. Sentähden ei taida se salattu olla, joka häntä rankaiseman pitää, ei pidä ohitse menemän.
9. Sillä jumalattoman aivoitus pitää tuomiolle tuleman, ja hänen puheensa, Herran eteen, että hänen pahuutensa rangaistaisiin
10. Sillä kiivas korva kuulee kaikki ja laittajan häväistys ei ole salassa.
11. Niin ottakaat nyt vaari, ettette häpäise, ja pitäkään kielenne pois parjauksesta; sillä mitä te salaisesti puhutte, ei pidä turhaan menemän;

sillä se suu, joka valhettelee, tappaa sielun.
12. Älkäät niin pyytäkö kuolemaa teidän erhetyksillänne, ja älkäät etsikö kadotusta kättenne töillä.
13. Sillä ei Jumala ole tehnyt kuolemaa, ja ei hänelle kelpaa eläväin kadotus.
14. Mutta hän on kaikki luonut, että ne olemisessansa oleman pitäis, ja mitä maailmassa luotu on, se on hyvä, ja ei siinä ole mitäkään vahingollista, ei myös helvetin valtakunta maan päällä.
15. Mutta vanhurskas on kuolematoin.
16. Vaan jumalattomat pyytävät kuolemaa sekä sanalla että työllä; sillä he pitävät hänen ystävänsä, menevät pois, ja yhdistävät itsensä hänen kanssansa; sillä he ovat myös sen ansainneet§ että he ovat hänen omansa.

2 luku

Jumalattoman elämän ja käytösten maalaus
Sillä he ovat jumalattomat, ja sanovat: meidän elämämme on lyhykäinen ja vaivaloinen; ja kuin ihminen on kuollut, niin on hän peräti loppunut §, ja ei ole ketään tunnettu, joka on helvetistä palannut.
2. Me olemme siis tapaturmaisesti syntyneet, ja menemme pois niinkin emme ikänä olleetkaan olis; sillä hengen vetämys on savu, ja meidän puheemme on kipinä, joka meidän sydämestämme käy.
3. Kun se sammutettu on, niin on meidän ruumiinne pois niinkuin nöhtä, ja meidän henkemme katoo niinkuin löyhkä.
4. Ja meidän nimemme tulee ajan jälkeen unhotetuksi, ja ei yksikään ajattele, mitä me tehneet olemme; meidän elämämme menee niinkuin pilvi, ja katoo niinkuin sumu, joka auringon paisteelta ajetaan pois, ja hänen palavuudellansa hajoitetut on.
5.Meidän aikamme on niinkuin varjo, ja kuin me tulemme pois, niin ei tulla jälleen; sillä on niin päätetty§, ettei yksikään pidä tuleman jälleen.
6. Niin tulkaa siis, ja eläkäämme hyvästi, niin kauvan kuin me taidamme ja nautitkaamme elämäämme niin kauvan kuin me nuoret olemme.
7. Me tahdomme täyttää meitämme parhaalla viinalla ja voiteella, älkäämme unhoittako kevätkukkasia;
8. Kantakaamme seppeleitä nuotista kukkasista, ennenkuin ne lakastuvat.
9. Älköön yksikään olko osatoin meidän röyhkeydestämme, että joka paikassa kuulla saatasiin, kuinka me olemme iloiset olleet; sillä ei tämä tästä muuta ole kuin tämä.
10. Ahdistakaamme köyhää vanhurskasta ja älkäämme säästäkö leskiä eli ijällistä miestä, älkäämme lukua pitäkö vanhain harmaapäiden nuhtelemisesta.
11 Kaikki, mitä me tehdä taidamme, pitää oikein oleman; silla joka ei taida tehdä, mitä hänen mielessänsä on, ei hän mitään maksa.
12. Väijykäämme vanhurskasta, sillä hän tekee meille paljon vaivaa, ja asettaa itsensä meidän töitämme vastaan, ja nuhtelee meitä, että me syntiä teimme lakia vastaan, ja soimaa meidän menomme synniksi.
13. Hän sanoo tuntevansa Jumalan, ja kehuu, että hän on Jumalan poika.
14. Ja nuhtelee, mitä meidän sydämessämme on.

15. Työläästi me voimme hänen nähdä; silla ei hänen elämänsä sovi muiden kanssa, ja hänen menonsa on peräti vastahakoinen.
16. Hän pitää meitä tyhminä, ja välttää teitämme niinkuin saastasuutta, ja sanoo vanhurskaille viimein hyvin käyvän, ja kehuu, että Jumala on hänen isänsä.
17. Niin katsokaamme siis, jos hänen sanansa ovat todet, ja koetelkaamme, mikä loppu hänellä on.
18. Jos hän on totinen Jumalan poika, niin hän häntä auttaa, ja vapahtaa hänen vainomiesten käsistä.
19. Häpiällä ja pilkalla me kidutamme häntä, että me näkisimme, kuinka jumalinen hän on ja ymmärtäisimme, kuinka kärsivällinen hän on.
20. Me tahdomme häntä tuomita häpiälliseen kuolemaan; silloinhan tunnetaan sanoistansa.
21. Senkaltaista he aikovat ja menevät väärin; heidän pahuutensa on heidät sokiaksi tehnyt.
22. Ja ei he tunne Jumalan salaisia neuvoja, eikä ole toivoneet, että pyhä elämä pitää palkan saaman, ja katsovat ylön sen kunnian, jonka pyhäin sielut saaman pitää.
23. Sillä Jumala on luonut ihmisen ijankaikkiseen elämään; ja on hänen luonut kaltaiseksensa.
24. Mutta perkeleen kateudesta on kuolema maailmaan tullut, ja ne, jotka hänen puoltansa pitävät, auttavat myös itsensä siihen.

3 luku

Hurskasten ja jumalattomain tilan erinkaltaisuus tässä ja tulevaisessa elämässä

1. Mutta vanhurskasten sielut ovat Jumalan kädessä, ja ei kuoleman vaiva lähesty heitä.
2. Taitamattomain mielestä näkyvät he kuolevan, jä heidän lähdentönsä luetaan kivuksi,
3. Ja heidän loppunsa kadotukseksi; mutta he ovat rauhassa.
4. Jos he vielä ihmisten silmäin edessä paljon kärsivät, niin on heillä kuitenkin vahva toivo, ettei heidän ikänä kuoleman pidä§.
5. He tulevat vähä vaivatuksi, mutta heille pitää paljo hyvää tapahtuman; sillä Jumala koettelee heitä§, ja löytää heidät mahdolliseksi itsellensä.
6. Hän koettelee heitä niinkuin kulta ahjossa, ja ottaa heitä vastaan niinkuin täydellisen uhrin.
7. Ja siihen aikaan kuin Jumala katsoo sitä, niin he kirkkaasti paistavat, ja menevät niinkuin kipinät orsissa.
8. Heidän pitää tuomitseman pakanoita, ja hallitseman kansoja; ja Herra hallitsee heitä ijankaikkisesti.
9. Sillä jotka häneen turvaavat, ymmärtävät totuuden, ja jotka lujat ovat rakkaudessa, ei pidä hänestä luovutettaman. Sillä hänen pyhänsä ovat armossa ja laupiudessa, ja hän katsoo valituitansa.
10. Mutta jumalattomat rangaistaan niinkuin he pelkäsivätkin; silla ei he vanhurskaasta lukua pitäneet, ja luopuivat Herrasta.
11. Sillä joka viisauden ja kurituksen katsoo ylön, se on onneton, ja heidän toivonsa on tyhjä, heidän työnsä turha, ja heidän tekonsa hedelmätöin.
12 Heidän vaimonsa ovat hullut, ja heidän lapsensa pahanilkiset.
13. Kirottu on kaikki, mikä heistä on syntynyt; sillä autuas on hedelmätöin, joka on saastuttamatoin, ja ei ole ryhtynyt syntisen vuoteeseen, se hänelle silloin hyväksi tulee, kuin sielut etsitään.

14. Niin myös hedelmätöin, joka ei vääryyttä tee kädellänsä, eikä mitään pahaa ajattele Herraa vastaan; hänelle annetaan uskonsa edestä erinomainen lahja, ja parempi osa Herran templissä.
15. Sillä hyvä työ antaa hyvän palkan, ja ymmärryksen juuri ei häviä.
16. Mutta äpärät ei pidä menestymän, ja salavuoteisen siemenen pitää hukkuman.
17. Ja jos he vielä kauvan elävät, niin täytyy heidän kuitenkin viimein häpiään tulla, ja heidän ikänsä pitää kuitenkin lopulla ilman kunniaa oleman.
18. Jos he varhain kuolevat, niin ei heillä ole toivoa, eli lohdutusta tuomiopäivänä.
19. Sillä jumalattomat saavat pahan lopun.
V. 16,17,18 ymmärretään enimmästä osasta: sillä ne pysyvät pahan ylös kasvattamisen kautta katumattomuudessa: mutta katuvaisilla on lohdutus

4. luku

Mitä jumalisten lapsettomuudesta ja jumalattomain hedelmällisyydestä, niin myös hurskasten varhaisesta kuolemasta ajatella tulee.
Parempi on lapsetonna olla puhtaudessa; sillä sille on loppumaton ylistys, ja siitä Jumala ja ihmiset paljon pitävät.
2. Kussa se on, sitä seurataan, kussa ei se ole, niin sitä kaivataan; ja siitä koreillaan ijankaikkisella kaunistuksella ja saadaan voitto puhtauden kilvoittelemisella.
3. Mutta jumalattomain suuri hedelmällinen joukko on kelvotoin,ja mitä huoruudessa istutetaan, ei se syvältä juurru, eikä vahvasti perusteta.
4. Jos he hetken aikaa oksissa vihoittavat, niin he liikutetaan tuulelta; ja että he ovat valtoimet, niin he tulevat myrskyltä hävitetyksi.
5. Hyötyvesat murtuvat, ja heidän hedelmänsä on kelvotoin, jäävät röhkäleeksi ja ei kelpaa syödä;
6. Sillä ne lapset, jotka ei aviovuoteesta synnytetä, tunnustavat vanhempainsa pahuuden, kuin heiltä kysytään. 3: 16.
7. Mutta jos vanhurskas varhain kuolee, hän hän on kuitenkin levossa.
8. Sillä ei ikä siitä kunniallinen ole, että hän kauvan elää, ja hänellä on monta vuotta;
9. Vaan toimi ihmisten seassa ovat oikiat harmaat karvat, ja virheetöin elämä on oikia vanha ikä.
10. Sillä hän kelpasi Jumalalle ja on hänelle rakas.
11. Hän on oteltu pois elämästä syntisten seasta, ja on temmattu pois, ettei pahuus hänen ymmärrystänsä kääntäisi, eli väärä oppi hänen sieluansa viettelisit.
12. Sillä paha tapa turmelee hyvät, ja paha himo kääntää viattoman sydämen.
13. Hän on nopiasti täydelliseksi tullut, ja on täyttänyt monta vuotta.
14. Sillä hänen sielunsa kelpasi Jumalalle: sen tähden kiiruhti hän hänen pois tästä pahasta elämästä.
15. Mutta ihmiset, jotka sen näkevät, ei siitä lukua pidä, eikä sitä sydämeensä pane, että Jumalan pyhät armossa ja laupiudessa ovat, ja että hän katsoo valittujensa puoleen.
16. Sillä kuollut vanhurskas tuomitsee eläviä jumalattomia, ja nuori, joka pian täydelliseksi tullut on, tuomitsee vääräin pitkän elämän.

17. He näkevät kyllä viisaan lopun, mutta ei he tiedä, mitä Herra hänestä ajattelee, ja minkätähden hän häntä varjelee.
18. He kyllä sen näkevät, ja ei pidä lukua: mutta Herra nauraa heitä.
19. Ja heidän pitää sentähden häpiällä lankeeman, ja oleman häväistys kuolleiden seassa ijankaikkisesti; ja hän kukistaa heitä maahan tapaturmaisesti, ja repii heitä pois perustukseen asti, että he peräti hävitetään.
20. Heidän pitää oleman ahdistuksessa, ja heidän muistonsa pitää hukkuman, mutta heidän pitää tuleman epäileväiseksi syntinsä tunnustuksessa, ja heidän syntinsä pitää heitä nuhteleman vastoin heidän silmiänsä.

5. luku.

Vanhurskasten ja jumalattomain erinkaltainen loppu.
Silloin vanhurskas seisoo suurella rohkeudella niitä vastaan, jotka häntä ahdistaneet ja hänen työnsä hyljänneet ovat;
2. Koska he sen näkevät, niin he hämmästyvät sangen hirmuisesti, ja tyhmistyvät sitä autuutta. jota ei he toivoneet.
3. Puhuvat toinen toisellensa, ja katuvat, ja huokaavat henkensä ahdistuksesta, ja sanovat: tämä on se, jonka me ennen pidimme nauruna ja pilkka-sananlaskuna.
4. Me hullut pidimme hänen elämänsä tyhmänä ja hänen loppunsa häpiänä.
5. Kuinka hän nyt on luettu Jumalan lasten sekaan, ja hänen perintönsä pyhäin sekaan'?
6. Sen tähden olemme eksyneet oikialta tieltä, ja vanhurskauden kynttilä ei ole meitä valistanut, eikä vanhurskauden aurinko meille koittanut.
7. Me olemme kaikki käyneet vääriä ja vahingollisia teitä, ja olemme vaeltaneet harhoja retkiä; mutta Herran teitä emme ole tietäneet;
8. Mitä autti meitä koreutemme? mitä hyödytti meitä rikkaus ja ylpeys?
9. Kaikki ovat menneet ohitse niinkuin varjo, ja niinkuin sanansaattaja, joka juosten menee;
10. Niinkuin laiva, joka aalloissa juoksee, jonka jälkeä ja vanaa, sittekuin se on mennyt ohitse, ei löydetä aalloissa;
11. Eli niinkuin lintu, joka tuulessa lentää, jonka rataa ei enään löydetä, sillä hän laukuilee ja pieksää tuulta, ajaa ja eroittaa sitä liehuvaisilla siivillänsä, ja sitte ei löydetä merkkiä senkaltaisesta lennosta;
12. Eli niinkuin nuoli, joka jotakuta kohden lasketaan, hajoittaa tuulen, joka kohta kokoontuu jälleen, ettei tuta taideta, kusta se mennyt on:
13. Niin myös me, kohta kuin me syntyneet olimme, saimme lopun, ja emme mitään hyvää työtä ole tehneet,
14. Vaan me olemme kulutetut meidän pahuudessamme.
15. Sillä jumalattoman toivo on kuin tomut tuulelta hajoitettu, ja niinkuin vetelä vaahto, joka myrskyltä on ajettu, ja niinkuin savu, joka tuulelta on puhallettu pois, ja niinkuin se kohta unhotetaan, joka ainoastaan päivän vieraana on ollut.
16. Mutta vanhurskaat elävät ijankaikkisesti, ja Herrassa on heidän palkkansa, ja kaikkein Korkein pitää heistä murheen.
17. Sentähden saavat he Kunniallisen valtakunnan ja kauniin kruunun Herran kädestä; sillä hän varjelee heitä oikialla kädellänsä, ja suojelee heitä käsivarrellansa.
18. Hän ottaa kiivautensa haarniskaksi, ja varustaa luontokappaleen vihollisten kostoksi.
19. Hän pukee päällensä vanhurskauden pantsariksi, ja panee ankaran tuomion kilveksi.

20. Hän ottaa oikeuden voittamattomaksi turvaksi.
21. Hän teroittaa julman vihansa miekaksi, maailman pitää menemän sotaan hänen kanssansa taitamattomia vastaan.
22. Pitkäisen tulen ampuma pitää osaaman oikein, ja pitää pilvistä tuleman, niinkuin kovan jännitetyn joutsen jotakuta kohden.
23. Ja taajat rakeet, jylinän sateen vihasta lankeeman, niin pitää myös meren vedet julmistuman heidän päällensä. Ja virrat pitää suuresti kuohuman.
24. Ja suuren myrskyn pitää puhaltaman heitä vastaan, ja lennättämän heitä niinkuin tuulispään.

6 luku

Varoitus ja neuvo esivallalle ja hallitsijoille, viisaudesta ahkeroitsemaan.
Vääryys kaikki maakunnat hävittää, ja paha elämä kukistaa voimallisten istuimet.
2. Niin kuulkaat, te kuninkaat, ja ottakaat vaari: oppikaat, te tuomarit maan päällä.
3. Ottakaat korviinne te, jotka monta hallitsette, te jotka korotatte teitänne kansain päälle.
4. Sillä teille on annettu valta Herralta, ja voima kaikkein Korkeimmalta, joka tahtoo kysyä, kuinka te hallitsette, ja koetella kuinka te asetatte.
5. Te olette hänen valtakuntansa virkamiehet, mutta ette tee oikein teidän virkanne töitä, ja ette pidä oikeutta, ette myöskään vaella Herran tahdon jälkeen.
6. Hän tulee hirmuisesti ja äkisti teidän päällenne; ja esivallan pitää kovan tuomion saaman.
7. Sillä huonoille tapahtuu armo, vaan voimalliset voimallisesti rangaistaan.
8. Sillä, joka kaikkein päälle Herra on, ei hän pelkää ketään, eikä karta kenenkään voimaa; hän on tehnyt sekä pienet että suuret, ja hänellä on yhtäläinen suru kaikista.
9. Mutta voimallisesta pitää kova tuomio pidettämän.
10. Teille tyranneille minä puhun, että oppisitte viisautta, ja ette vilpistelisi
11. Sillä joka pyhän opin pyhänä pitää, hän pidetään pyhänä; ja joka hänen hyvin oppii, hän on kyllä pysyväinen.
12. Niin antakaat minun puheeni teille kelvata, pyytäkäät sitä, ja antakaat opettaa teitänne.
13. Sillä viisaus on ihana ja katoomatoin, ja osoittaa mieluisesti itsensä niille, jotka häntä rakastavat, ja antaa itsensä niiltä löyttää, jotka häntä etsivät.
14. Hän kohtaa ja ilmoittaa itsensä niille, jotka häntä mielellänsä pyytävät.
15. Joka varhain nousee häntä varten, ei se näe paljon vaivaa; hän löytää hänen oven edestä vartioitsemasta.
16. Sillä häntä pyytää, on täydellinen taito; ja joka hänen tähtensä valvoo, ei se kärsi pitkällistä murhetta.
17. Sillä hän käy ympäri, ja etsii sitä, joka hänelle on mahdollinen, ja näyttää itsensä mielellänsä tiellä, vartioiden häntä, että hän hänen kohtais.
18. Sillä joka itsensä antaa mielellänsä opetettaa, siinä on viisauden alku; ja joka häntä tottelee, se antaa itsensä mielellänsä opetettaa.
19. Joka itsensä antaa mielellänsä opetettaa, se pitää hänen käskynsä; mutta kussa käskyt pidetään, siinä on totisesti pyhä elämä.

20. Mutta joka pyhää elämää pitää, se lähestyy Jumalaa.
21. Joka viisautta rakastaa, sen Hän tekee herraksi.
22. Jos te tyrannit tahdotte kansan kuninkaat ja ruhtinaat
olla,
23. Niin pitäkäät viisaus silmäinne edessä, että te ijankaikkisesti hallitsisitte.
24. Mutta mikä viisaus on, ja kusta se tulee, tahdon minä teille ilmoittaa, ja en tahdo salata teiltä salautta; mutta tahdon tutkistella luotuin alusta ja julkisesti hänen tuoda edes, ja en totuutta säästää
25. Ei minun ole mitään tekemistä myrkyllisen kateuden kanssa; sillä ei sen kaltaisella ole osaa viisaudessa.
26. Mutta kussa monta viisasta on, siellä hyvin on maailmassa, ja toimellinen kuningas on kansan turva.
27. Sentähden antakaat itsenne opetettaa minun sanoillani, ja sen pitää tuleman teidän hyväksenne.

7 luku

Ihmisten yhdenkaltaisuus luonnon puolesta tulee erinkaltaiseksi viisauden ja armon kautta.
Minä myös olen kuolevainen ihminen niinkuin muutkin, syntynyt sen ihmisen suvusta, joka ensisti luotiin;
2. Ja olen äidin kohdussa tehty lihaksi, kymmenessä kuukaudessa veressä juossut kokoon miehen siemenestä, himossa sekoitettu;
3. Ja olen myös, kuin minä synnyin, hengen vedon saanut yhteisestä tuulesta, ja olen pudonnut maan päälle, joka meitä kaikkia kantaa; ja on myös minunkin ensimäinen ääneni ollut itku, niinkuin kaikkein muidenkin;
4. Ja olen kasvatettu kapaloissa murheen pidolla;
5. Sillä ei kuninkaallakaan ole muuta alkua syntymiseensä,
6. Vaan kaikilla on yhtäläinen tulemus elämään ja yhtäläinen lähdentö.
Sentähden minä rukoilin, ja minulle annettiin ymmärrys; minä huusin, ja viisauden henki tuli minuun.
8. Minä pidin hänestä enempi kuin kuninkaan valtakunnasta ja istuimesta, ja rikkauden minä pidin tyhjänä hänen suhteensa.
9. En minä pitänyt kallista kiveä hänen vertanansa; sillä kaikki kulta on hänen suhteensa niinkuin huono hieta, ja hopia on niinkuin loka hänen ehtoonsa arvattava.
10. Minä rakastin häntä enemmän kuin terveyttä ja kauneutta, ja valitsin hänen minulleni valkeudeksi; sillä se paiste, joka hänestä tulee, ei sammu.
11. Mutta kaikki hyvyys on minulle tullut hänestä, ja lukematoin rikkaus on hänen kädessänsä.
12. Minä olin iloinen kaikissa, että viisaus kävi minun edessäni kaikissa niissä; mutta en minä tietänyt, että senkaltaiset tulivat hänestä.
13. Yksivakaisesti olen minä sen oppinut, hyvällä mielellä minä häntä jaan: hänen rikkauttansa en minä salaa; sillä hän on ihmisille ääretöin tavara.
14. Jotka häntä pitävät, tulevat Jumalan ystäviksi, ja ovat otolliset, että heille on annettu sallia itsensä opettaa.
15. Jumala on antanut minun viisaasti puhua, ja senkaltaisen viisauden lahjaa oikein ajatella; sillä hän johdattaa viisauden tielle ja hallitsee viisaita.

16. Sillä hänen kädessänsä me olemme sekä myös meidän puheemme, niin myös kaikki toimi ja taito kaikissa asioissa.
17. Sillä hän on antanut minulle vahvan tiedon kaikissa asioissa, ettii minä tiedän, kuinka maailma on tehty, ja elementteinkin voiman,
18. Ajan alun, lopun ja välin, kuinka päivä pitenee ja lyhenee, kuinka vuoden ajat muuttuvat,
19. Ja kuinka ajastaika kuluu, kuinka tähdet asetetut ovat.
20. Eläinten luonnon ja metsän petoin vihan, tuulten voiman, ja mitä ihmisten mielessä on, moninaisten ruohoin luonnon, ja juurten väen.
21. Minä tiedän kaikki, mitä salattu ja julki on; sillä viisaus, joka kaiken taidon opettaa, on minulle sen opettanut.
22. Sillä hänessä on ymmärtäväinen henki, pyhä, ainoa, moninainen, terävä, nopsa, vakaa, puhdas, kirkas, hiljainen, ystävällinen, tarkka, vapaa, hyväntahtoinen,
23. Suloinen, luja, vahva, surutoin, kaikkivoipa, kaikkinäkevä, joka käy kaikkein henkein lävitse, ehkä kuinka toimelliset, kirkkaat ja terävät ne olisivatkaan.
24. Sillä viisaus on kaikkein selvin: hän menee ja käy kaikkein lävitse, hän on aivan kirkas.
25.Sillä hän on Jumalan voiman löyhkä ja Kaikkivaltiaan kunnian paiste.
26. Sentähden ei taida mitään saastaista tulla hänen tykönsä; sillä hän on ijankaikkisen valkeuden valo, Jumalan vaikuttavaisen voiman saastuttamatoin peili ja hänen hyvyytensä kuva.
27. Hän on ainoa tekee, ja tekee kuitenkin kaikki; sillä hän pysyy sinänsä ja uudistaa kaikki, ja vaikuttaa alati (a) pyhäin sieluissa, ja hän tekee Jumalan ystäviksi ja prophetaiksi.
(a) Gr. sukukunnittain
28. Sillä ei Jumala rakasta ketään. jos ei pysytä viisaudessa.
29. Hän on jalompi aurinkoa ja kaikkia tähtiä :kuin häntä valkeuteen verrataan, niin hän on vielä parempi.
sillä valkeuden täytyy yötä paeta; mutta pahuus ei voita ikänä viisautta

8 luku.

Viisauden hyödytys ja sen seuraajan onni.
Sitä minä olen rakastanut ja etsinyt häntä hamasta minun nuoruudestani, ja ajattelin häntä ottaa morsiamekseni; sillä minä olen ruvennut rakastamaan hänen kauneuttansa.
2. Hän on kunniallisesta suvusta; sillä hänen menonsa on Jumalan tykönä, ja kaikkein kappalten Herra rakastaa häntä.
3. Hän on salainen neuvo Jumalan tunnossa, ja hänen työnsä valitsia.
4. Jos rikkaus on kallis kappale elettäissä: mikä on rikkaampi viisautta, joka kaikki tekee?
5. Jos taito sen tekee: kuka on taitavampi opettaja kuin hän?
6. Jos joku rakastaa vanhurskautta, hänen työnsä ovat hyvät
tavat; sillä hän opettaa raittiuden, toimen, oikeuden ja väkevyyden, jotka kaikkein tarpeellisimmat ovat ihmisten elämässä.
7. Jos joku pyytää paljon tietää, niin hän osaa sekä menneet, että tulevaiset; hän ymmärtää pimiät puheet, ja arvaa työläät tapaukset; ihmeet ja kamalat hän edellä tietää, mitä tapahtuu kullakin ajalla ja hetkellä.

8. Minä olen aikonut ottaakseni häntä seuraani; sillä minä tiedän hänen minulle antavan hyvää neuvoa, ja että hän lohduttaa minua surussa ja murheessa.
9. Hänen kauttansa on nuorukaisella kunnia kansan seassa ja ylistys vanhain tykönä.
10. Minä löydetään ymmärtäväiseksi tuomiossa ja ihmeelliseksi voimallisten seassa.
11. Kuin minä vaikenen, odottavat he minua, kuin minä puhun, ottavat he vaarin, ja jos minä kauvan puhun, pitävät he kätensä suunsa edessä.
12. Hänen kauttansa minä saan kuolemattoman nimen, ja jätän ijäisen muiston jälkeentulevaisilleni.
13. Minä hallitsen kansoja, ja pakanat tulevat minulle alamaiseksi.
14. Julmat tyrannit pelkäävät, kuin he minun kuulevat; kansan seassa minä olen hyvä ja sodassa sankari.
15. Kotia tultuani kulutan minä aikani hänen kanssansa. Sillä ei häneen suututa, eikä hänestä ole mielen karvautta, vaan ilo ja riemu.
16. Näitä minä ajattelin, ja panin sydämeeni; sillä kuolemattomuus on viisauden ajatuksessa,
17. Ja jotka hänen ystävyydessänsä ovat, niillä on puhdas ilo, ja ääretöin rikkaus tulee hänen kättensä töistä, ja toimi hänen puheestansa, ja hyvä ylistys hänen seurastansa ja sanoistansa: minä menin ympäri etsimään ja saattamaan häntä minun tyköni.
18. Minä olin hyvänkurinen lapsi, ja sain hyvän sielun.
19. Mutta kuin minä hyvin kasvatettiin, kasvoin minä saastuttamattomaksi ruumiiksi,
20. Ja minä ymmärsin, etten minä muutoin taitanut puhtaana pysyä, jollei Jumala sitä antaisi, ja se myös oli taito, tuta kenenkä armo se on; niin menin minä Herran tykö, ja rukoilin häntä, ja sanoin kaikesta sydämestäni:

9 luku.

Rukous Jumalan tykö viisauden saavuttamisesta.
0 minun isäini Jumala ja kaiken laupeuden Herra, sinä, joka kaikki sanallas tehnyt olet,
2. Ja ihmiset viisaudellas valmistanut olet, että hän hallitsis kaikki luontokappaleet, jotka sinulta luodut ovat,
3. Että hän maailmaa hallitsis oikeudella ja vanhurskaudella, ja tuomitsis oikealla sydämellä!
4. Anna minulle viisautta, joka on joka paikassa sinun istuimes ympärillä, ja älä hylkää minua sinun lastes seasta.
5. Sillä minä olen sinun palvelias ja sinun piikas poika, heikko ihminen, joka ei kauvan elä, jolla on vähän ymmärrystä sinun laistas ja oikeudestas.
6. Ja jos joku vielä ihmisten lapsista olis täydellinen, niin ei hän mitään maksa, jos ei hänellä ole sitä viisautta, joka sinulta tulee.
7. Sinä olet minun valinnut sinun kansas kuninkaaksi ja sinun poikais ja tytärtes tuomariksi,
8. Ja käskit minun rakentaa sinulles templin pyhälle vuorelles ja alttarin sinun asuinkaupunkiis, joka olis sinun pyhän tabernaklis kaltainen, jonka sinä muinen annoit valmistaa.
9. Ja sinun viisautes on sinun kanssas, joka sinun tekos tietää, ja oli tykönäs, kuin sinä maailman teit, ja tietää, mikä sinulle kelpaa, ja mikä oikea on sinun käskyissäs.

10. Lähetä häntä alas pyhästä taivaastas ja kunnias istuimelta: lähetä häntä, että hän olis minun tykönäni, ja työtä tekis minun kanssani, että minä ymmärtäisin, mikä sinulle otollinen on;
11. Sillä hän tietää kaikki ja ymmärtää; ja anna hänen taluttaa minua töissäni toimellisesti ja varjella minua hänen voimassansa.
12. Niin minun työni tulevat sinulle otollisiksi, ja niin minä tuomitsen sinun kansaas oikein, ja tulen mahdolliseksi istumaan minun isäni istuimella.
13. Sillä kuka ihminen tietää Jumalan neuvon? eli kuka taitaa ajatella mitä Jumala tahtoo?
14. Sillä kuolevaisen ihmisen ajatukset ovat epäileväiset, ja meidän aivoituksemme ovat huikentelevaiset.
15. Sillä kuolevainen ruumis vaivaa sielua, ja maallinen asuinsia rasittaa mieltä, joka paljon ajattelee.
16. Tuskin me osaamme maallisia, ja työläästi löydämme niitä, jotka käsillä ovat.
17. Kuka siis tahtoo tutkia taivaallisia? kuka taitaa tietää sinun neuvos, jos et sinä anna viisautta ja lähetä Pyhää Henkeäs korkeudesta?
18. Ja niin niiden tiet ojentuvat, jotka ovat maan päällä, ja ihmiset oppivat, mitä sinulle on otollinen,
19. Ja viisaudella autuaiksi tulevat.

10 luku.

Viisauden jalous nähty esi-isäin tykönä.
Viisaus suojeli hänen, joka ensisti tehtiin ja luotiin maailman isäksi, ja pelasti hänen synnistänsä,
2. Ja antoi hänelle voiman hallita kaikkia.
3. Kuin jumalatoin hänestä luopui vihassansa, niin hän tuli kadotetuksi, veljensä julman murhan tähden.
4. Ja kuin maa sen syyn tähden veden paisumisella turmeltiin, autti viisaus taas ja hallitsi vanhurskasta halvalla puulla..
5. Kuin kaikki pakanat erhetyksessä irstaasti elivät, löysi se vanhurskaan, ja piti hänen nuhteetoinna Jumalan edessä, ja vahvisti häntä vastoin isällistä sydäntä poikaansa kohtaan.
6. Se pelasti myös vanhurskaan, kuin jnmalattomat hukkuivat, kuin hän tulta pakeni, joka viiden kaupungin päälle lankesi,
7. Joka maa autiolla on ja vielä suitsee pahuuden todistukseksi, ja puut, jotka raakaa hedelmää kantavat, ja suolapatsas, jotka seisoo epäuskoisen sielun muistoksi.
8. Sillä joka ei tottele viisautta, heillä ei ole ainoasti se vahingoksi, ettei he tunne hyvää, vaan jättävät jälkeensä eläville tyhmyytensä muiston, ettei salata taideta, missä he erehtyneet ovat.
9. Mutta viisaus vapahtaa heitä kaikesta tuskasta, jotka häneen turvaavat.
10. Se johdatti myös vanhurskasta, jonka täytyi veljensä vihan tähden paeta, oikiaa tietä, ja osoitti hänelle Jumalan valtakunnan, ja antoi hänelle pyhäin tiedon; autti häntä hänen työssänsä, ja hän menestyi ja sai paljon tavaraa työllänsä;
11. Ja oli hänen kanssansa, kuin hänelle vääryyttä tehtiin niiltä, jotka hänelle tekivät väkivaltaa, ja teki hänen rikkaaksi;
12. Ja suojeli häntä vihamiehiltänsä, ja varjeli niiltä, jotka häntä ajoivat takaa; se antoi hänelle voiton väkevässä taistelemisessa, että hän ymmärtäis jumalisuuden olevan voimallisemman kaikkia.

13. Ei se hyljännyt vanhurskasta, kuin hän myytiin pois, vaan varjeli häntä synnistä, ja seurasi häntä vankihuoneeseen;
14. Ja ei hyljännyt häntä siteissä., siihenasti että se antoi hänen saada valtakunnan valtikan ja vallan niiden ylitse, jotka hänelle tekivät väkivaltaa: ja saatti heitä valhetteliaksi, jotka häntä laittivat, ja antoi hänelle iankaikkisen kunnian.
15. Se vapahti pyhän kansan ja nuhteettoman siemenen pakanoista, jotka heitä vaivasivat.
16. Se tuli Herran palvelian sieluun., ja seisoi julmia kuninkaita vastaan ihmeillä ja tunnustähdillä.
17. Se maksoi pyhille heidän työnsä palkan, ja johdatti heitä ihmeellistä tietä, ja oli heille päivällä varjelus ja yöllä liekki niin kuin tähdet
18. Hän vei heitä Punaisen meren lävitse, talutti heitä suurten vetten keskeltä.
19. Mutta heidän vihollisensa hän upotti ja nämät hän veti syvyyden pohjasta.
20. Sentähden ottivat vanhurskaat saaliin jumalattomilta, ja ylistivät. sinun pyhää nimeäs, Herra, ja kiittivät yksimielisesti sinun voitollista kättäs.
21. Sillä viisaus avasi mykkäin suun ja teki lasten kielet puhumaan.

11 luku.

Viisauden toimitus Israelin kansan tykönä, Jumalan kaikkivaltiaisuuden, pitkämielisyyden ja hyvyyden osoitukseksi.
Se antoi menestyä heidän tekonsa pyhän prophetan käden kautta,
2. .Ja johdatti heitä synkän korven lävitse, niin että he majansa rakensivat korpeen,
3. Ja seisoivat vihollisiansa vastaan, ja kostivat vihamiehillensä.
4. Kuin he janosivat, rukoilivat he sinua, Ja heille annettiin vettä korkiasta vuoresta, ja he sammuttivat janonsa kovasta kivestä.
5. Ja jolla heidän vihamiehensä vaivattiin,
6. Se tuli heille hyväksi, kuin he hätää kärsivät.
7. Sillä niinkuin he hämmästyivät verta, joka tuli vuotavan veden siaan, käskyn rangaistukseksi, että lapsia tapettaman piti,
8. Niin sinä annoit näille vettä yltäkylläisesti tietämättä,
9. Ja annoit silloin nähdä heidän janostansa, kuinka sinä vihollisia vaivasit.
10. Sillä koska nämät kiusattiin ja armolla kuritettiin, ymmärsivät he, kuinka jumalattomat vihassa tuomittiin ja rangaistiin.
11. Näitä sinä olet niinkuin isä neuvonut ja koetellut; mutta niitä muita niinkuin ankara kuningas rangaissut ja tuominnut,
12. Ja tulivat rangaistuksi, sekä ne, jotka läsnä, että ne, jotka taampana olivat.
13. Sillä heille tuli kaksinkertainen murhe ja huokaus, kuin he ajattelivat niitä, mitkä edes menneet olivat.
14. Sillä koska he kuulivat heillensä hyväksi tapahtuvan sen, kuin heitä vaivattiin, tunsivat he Herran.
15. Sillä joita he ennen ajoivat pois ylönkatseesta, hylkäsivät ja pilkkasivat, niitä täytyi heidän viimein ihmetellä, koska niin tapahtui, ettei heidän janonsa ollut niinkuin vanhurskasten.
16. Niin myös heidän väärän menonsa tyhmäin ajatusten tähden, jonka kautta he niin petetyksi tulivat, että he rukoilivat järjettömiä matoja ja ylönkatsotuita petoja, lähetit sinä heidän sekaansa suuren joukon metsän petoja rangaistukseksi:
17. Että he ymmärtäisivät, että millä joku syntiä tekee, sillä hän myös vaivataan.

18. Sillä sinun kaikkivaltiaalle kädelles, jolla sinä maailman valmistamattomasta aineesta luonut olet, ei ollut mahdotoin, lähettää heidän päällensä karhujoukkoja ja rohkeita jalopeuroja,
19. Eli vastuudesta luoda julmia ja tuntemattomia petoja, taikka niitä, jotka tulta sylkivät, taikka jotka julman savun puhalsivat, taikka jotka hirmuisia kipeniä silmistänsä laskivat,
20. Jotka ei ainoastaan olisi haavoittamisella heitä hukuttaa taitaneet, mutta myös hirmuisella katsannollansa heitä tappaa.
21. Ja he olisivat taitaneet paitsi sitä langeta yhdellä puhalluksella koston vainosta, ja sinun voimas hengellä hukkua.
22. Mutta sinä olet kaikki asettanut mitalla, luvulla ja painolla. Sillä suuri voima on aina sinussa; ja kuka voi olla sinun käsivartes väkevyyttä vastaan?
23. Sillä koko maailma on sinun edessäs niinkuin vaa'an kieli ja niinkuin aamukasteen pisara joka putoo maan päälle.
24. Mutta sinä armahdat kaikkia; sillä sinulla on voima kaikkein ylitse, ja kärsit ihmisten syntiä, että he itsensä parantaisivat.
25. Sillä sinä rakastat kaikkia, kuin on, ja et vihaa, mitäs tehnyt olet; sillä et sinä ole mitään valmistanut, jota sinä vihata taitaisit.
26. Kuinka taitaa mitään olla, jota et sinä tahtoisi? eli kuinka se taitais pysyä, jota et sinä kutsunut ole?
27. Mutta sinä säästät kaikkia; sillä ne ovat sinun, Herra, sinä joka elämää rakastat.

12 luku.

Jumalan pitkämielisyyden ja myös ankaruuden julistus, kääntymisen kehoitukseksi.
Ja sinun katoomatoin henkes on kaikissa.
2. Sentähden sinä vitkaan rankaiset heitä, jotka lankeevat, ja neuvot heitä kurituksella, missä he syntiä tekevät, että he pahuudesta pelastettaisiin, ja uskoisivat sinun päälles, Herra.
3. Sillä koska sinä olit vihainen sinun pyhän maas entisille asuville,
4. Että he kauheita töitä tekivät noitumisella,
5. Tahdoit sinä meidän isäimme käsillä hävittää jumalattomat uhrin kantajat, ja jotka lapsensa haluttomasti tappoivat,
6. Jotka söivät ihmisen lihaa ja joivat hirmuisesti verta, jolla he luulivat sinulle tekevänsä palveluksen; ja ne, jotka vanhemmat olivat, tappoivat ne sielut, joilla ei yhtään apua ollut,
7. Että se maa, joka sinun edessäs kaikkein seassa jaloin oli, tulis Jumalan lasten mahdolliseksi asuinsiaksi.
8. Kuitenkin säästit sinä heitä niinkuin ihmisiä, ja lähetit sinun sotajoukkos edelläjuoksiat hörhöläiset, että niiden piti heitä vähittäin hävittämän.
9. Ei tosin ollut sinulle mahdotoin antaa jumalattomia vanhurskasten alle sodassa, eli hukuttaa heitä hirmuisten petoin kautta, taikka kovalla sanalla kaikkia tyynni hukuttaa;
10. Mutta sinä tuomitsit heitä vitkaan, ja annoit heille siaa parannukseen, vaikka sinä tiesit heidät pahansisuisiksi, ja heidän pahuutensa luonnolliseksi, ettei heidän ikänä pitänyt toista mieltä saaman;
11. Sillä he olivat kirottu siemen alusta. Niin et sinä myös peljännyt ketään, annoit anteeksi heidän rikoksensa.

12. Sillä kuka sanoo sinulle: mitäs teet? eli kuka seisoo sinun tuomiotas vastaan? eli kuka nuhtelee sinua hukkuneiden pakanain tähden, jotka sinä luonut olet? eli kuka asettaa itsensä kostajaksi sinua vastaan jumalattomain ihmisten tähden?
13. Sillä paitsi sinua ei ole yhtään jumalaa, joka murheen pidät kaikista ; osoittaakses, ettet tuomitse väärin.
14. Sillä ei kuninkaat eikä tylyt taida astua sinua vastaan, koska sinä rankaiset.
15. Ettäs vanhurskas olet, niin sinä hallitset myös kaikki oikein, ja tiedät, ettei se sinun majesteetilles sovi, ettäs jonkun tuomitset, jota ei rangaistaman pidä.
16. Sillä sinun väkevyytes on oikeuden alku, ja ettäs kaikkia hallitset, niin sinä säästät myös kaikkia.
17. Sillä sinä olet osoittanut väkevyytes heissä, jotka ei uskoneet, ettäs niin kaiketi voimallinen olit, ja osoitit itses niissä, jotka ylpiät olivat.
18. Mutta sinä väkevä hallitsia tuomitset hiljaisuudessa, ja hallitset meitä paljolla kärsivällisyydellä; sillä sinä voit tehdä, mitäs tahdot.
19. Mutta sinä opetat kansaas senkaltaisIlla töillä, että vanhurskaana ja hyvänä oltaman pitäis; ja sinä annat sinun lapses tietää, .että he olisivat hyvässä toivossa, ettäs otat parannuksen syntien edestä.
20. Sillä jos sinä lastes viholliset ja ne, jotka kuolemaan vikapäät olivat, senkaltaisella säästämisellä ja kärsivällisyydellä rankaisit, ja annoit heille aikaa ja tilaa itsensä parantaa:
21. Kuinka paljoa enempi sinä olet pitkämielinen, koskas tuomitset lapsias, joiden isäin kanssa sinä valan ja liiton monesta hyvästä lupauksesta tehnyt olet.
22. Sen tähden, niin usiasti kuin sinä meidän vihollisiamme vaivaat, teet sinä sen meille kuritukseksi, että me ottaisimme visusti vaarin sinun hyvyydestäs: jos me tuomitut olisimme, että me kuitenkin turvaisimme sinun laupiutees.
23. Sentähden sinä rankaisit jumalattomat omilla kauhistuksillansa, jotka järjetöintä elämää pitivät.
24. Sillä he olivat niin peräti syvälle tulleet erhetykseen, että he myös pitivät ne pedot, joita heidän vihollisensa katsoivat ylön, jumalinansa, petetyt niinkuin taitamattomat lapset.
25. Sen tähden olet sinä myös lähettänyt heidän sekaansa häpiällisen rangaistuksen, niinkuin järjettömille lapsille.
26. Ja koska ei he senkaltaista häpiällistä rangaistusta totelleet, tulivat he Jumalan ankaran rangaistuksen alle.
27. Sillä he vaivattiin niiltä, jotka he jumalinansa pitivät, joka heille oli suureksi ylönkatseeksi, koska he näkivät hänen, jota ei he ennen tuta tahtoneet, ja oikiaksi Jumalaksi tunnustivat; sentähden tuli kadotus viimein heidän päällensä.

13 luku.

Epäjumalain palveliain turhuus ja viheliäisyys.
Kaikki ihmiset ovat luonnostansa turhat, jotka ei Jumalasta mitään tiedä ja ei tunne häntä näkyväisestä hyvyydestä, eikä katso töistä, kuka tekiä on;
2. Vaan pitävät taikka tulen, eli tuulen, eli puuskauksen, eli tähdet, eli väkevät vedet, auringon ja kuun taivaassa, jotka maailmaa haIlitsevat, jumalina.

3. Mutta jos heillä olis hyvä suosio niiden kauniisen muotoon, niin että he sentähden pitäisivät niitä jumalain siassa, pitäis heidän oikeutta myöten ymmärtämän, kuinka paljoa parempi se on, joka niiden Herra on; sillä se, joka kaiken kauneuden tekiä on, hän on nämät luonut.
4. Ja jos he ihmettelisivät niiden voimaa ja väkeä, pitäis heidän myös oikeudella ajatteleman, kuinka paljoa voimallisempi se on, joka kaikki nämät valmistanut on.
5. Sillä senkaltaisesta suuresta kauneudesta ja luomisesta taitaa Luoja niinkuin yhdessä kuvassa tunnetuksi tulla.
6. Vaikka ei näiden ylitse niin suuresti valittamista ole; sillä he myös taitavat erehtyä, koska he etsivät Jumalaa, ja pyysivät mielellänsä häntä löytää;
7. Sillä koska he katselivat hänen luontokappaleitansa ja tutkistelivat niitä, tulivat he petetyksi niiden katselemisessa, että luontokappaleet, jotka he näkivät, olivat niin ihanat;
8. Kuitenkin ei he sentähden ole ilman syytä.
9. Sillä jos he ovat niin paljon ymmärtäneet, että he taisivat luontokappaleen niin korkiassa arvossa pitää: miksi ei he pikemmin häntä löytäneet, joka niiden Herra on?
10. Mutta he ovat viheliäiset, ja heidän toivonsa on luettava kuolleiden sekaan, jotka sen jumalaksi kutsuvat, jonka ihmiset tehneet ovat, niinkuin kullan ja hopian, joka taitavasti valmistettu on, ja petoin kuvan, eli kelvottomat kivet, jotka vanhaan aikaan valmistetut olivat.
11. Niinkuin puuseppä, kuin hän työtä etsii, hakkaa puun, veistää ja silittää sen hyvin, ja siitä visua ja taitavaa työtä tekee, joka maailman tarpeissa tarvitaan;
12. Mutta sen työn lastut kokoo hän, ja keittää ruokaa syödäksensä;
13. Vaan mitä liiaksi on, ja ei mihinkään kelpaa, kuin väärä ja oksainen on, ottaa hän ja visusti leikkaa, kuin hän joutaa, leikkaa taitavasti, ja tekee ihmisen eli jonkun järjettömän eläimen muotoiseksi,
14. Ja panee sen punaiseksi ja valkiaksi, ja maalaa kauniiksi, ja jos siinä joku virhe on, sen hän vastuudesta maalilla sivuu;
15. Sitte tekee hän sille kauniin huoneen, ja kiinnittää sen seinään raudalla,
16. Niin ettei se putoo, ja niin hyvin katsoo sen; sillä hän tietää hyvin, ettei se itsiänsä auttaa taida; sillä ei se muu ole kuin kuva, ja tarvitsee apua.
17. Ja kuin hän rukoilee tavaransa, emäntänsä ja lastensa edestä, ei hän häpee puhutella sitä, jolla ei henkeä ole,
18. Ja anoo heikolta terveyttä, rukoilee kuolleelta elämää, ja pyytää häneltä apua, joka ei mitään voi,
19. Ja siltä, joka ei käydä taida, hyvää matkaa, ja että hänen askareensa, asiansa ja tekonsa menestyis, pyytää hän voimattomalta.

14 luku.

Epäjumaluuden kauheus ja alku.
Niin myös se tekee, joka tahtoo purjehtia, ja on aikonut vaeltaa julmissa aalloissa: hän rukoilee puuta, joka heikompi sitä laivaa on, jonka päällä hän vaeltaa;
2. Sillä se on sentähden tehty, että sillä pitää ravintoa etsittämän, ja tekiä on sen taidolla valmistanut.
3. Mutta sinun edeskatsomises, oi Isä, hallitsee sitä; sillä sinä annat tien meressä ja aaltoin keskellä pelkäämättömän juoksun,

4. Jolla osoitat, kuinka sinä kaikissa paikoissa voimallinen olet auttamaan, vaikka joku itsensä antais merelle ilman laivaa.
5. Kuitenkin, ettes tahdo sitä turhana pitää, jota sinä viisaudessas luonut olet, tapahtuu se, että ihmiset uskaltavat henkensä sen kaltaisen huonon puun päälle, ja tulevat laivassa talteen, jossa he vaeltavat aaltoin lävitse.
6. Sillä muinen, kun uljaat sankarit hukutettiin, pakenivat ne laivaan, joilla toivo oli, että heidän piti lisäämän maailmaa jälleen, jonka sinun kätes hallitsi, he jättivät niin maailmalle siemenen jälkeensä.
7. Sillä se puu on siunattu, jonka kautta vanhurskas tulee.
8. Mutta sitä pitää kirottaman, joka käsillä valmistetaan, se myös, joka sen tekee: tämä sentähden että hän sen teki, se sentähden, että se jumalaksi kutsutaan, .kuitenkin on katoovainen kappale
9. Sillä Jumala vihaa yhtäläisesti molempia, jumalatointa ja hänen jumalatointa työtänsä,
10. Ja työ tulee tekiänsänsä vaivatuksi. ,
11. Seutähden myös pakanain epäjumalat kuritetaan; sillä ovat Jumalan luontokappaleista tulleet kauhistukseksi ja ihmissieluille pahennukseksi ja ymmärtämättömille paulaksi.
12. Sillä epäjumalten asetus suurin huoruus, ja heidän alkunsa , on vahingollinen pahennus maailmassa.
13. Sillä ei ne alusta olleet, eikä ijankaikkisesti pysy;
14. Vaan ihmisten turhalla kunnioittamisella he ovat tulleet maailmaan, ja sentähden ajatellut ettei ihmiset saa kauan elää.
15. Sillä isä, koska hän suri ja itki poikaansa, joka häneltä, varhain tuli pois, antoi hän tehdä kuvan ja rupesi pitämään hänen joka kuollut ihminen oli, jumalana, ja asetti palvelioillensa jumalanpalveluksen ja uhrin.
16. Sitte ajankululla pidettiin senkaltainen jumalatoin tapa lakina, että myös knvaa täytyi kunnioittaa tyrannein käskystä.
17. Niin myös kansa, joka ei läsnä ollen saanut kunnioittaa, että he niin kaukana asuivat, antoivat tehdä sen muodon kaukaisella maalla, ja teettivät kauniit voimallisten kuningasten kuvat, että he ahkerasti olisivat heille mielennouteeksi, sekä poissa että läsnäollessa.
18. Niin autti myös tekiän suuri ahkeruus vahvistamaan ymmärtämättömiä senkaltaiseen jumalanpalvelukseen.
19. Sillä koska joku tahtoi palvella ruhtinaan mieliksi, teki hän kuvan kaikella taidolla kaikkein kauneimmaksi.
20. Mutta kansa, joka senkaltaisella kauniilla työllä oli kehoitettu, rupesi sitä jumalana pitämään, joka vähää ennen ihmisenä kunnioitettiin.
21. Senkaltaisesta asiasta tuli petollisuus maailmaan, koska ihmisiä jotenkin ahdistettiin, eli he tahtoivat tehdä tyrannille jotain mielennouteeksi, antoivat he kiville ja puille senkaltaisen nimen, kuin ei pitänyt.
22. Sitte ei he siihen tyytyneet, että he Jumalan tunnosta erehtyivät, vaan vaikka he elivät senkaltaisessa tyhmässä ja hullussa menossa, kutsuivat he kuitenkin senkaltaisen sodan ja vahingon rauhaksi.
23. Sillä taikka he lapsensa tappavat uhriksi, eli pitävät jonkun jumalanpalveluksen, jota ei tarvita mainittaa, taikka harjoittavat itsiänsä ylönsyömisessä pahalla tavalla,
24. Ja ei ole heillä enempi puhdasta elämää aviokäskyssä, vaan toinen tappaa toisen petoksella, eli murheelliseksi tekee huoruudella,
25. Ja heidän seassansa käy kaikki sekaisin: veri, murha, varkaus, petos, vilppi, vaatimus, väärä vala, hurskasten levottomuus,
26. Kiittämättömyys, nuorten sydänten pahennus, mykät synnit, sukurutsaus, huoruus ja salavuoteus.
27. Sillä häpiällisten epäjumalain palvelus on alku, syy ja loppu kaikkeen pahuuteen.

28. Jos he pyhäpäivää pitävät, niin he tekevät kuin hullut; jos he ennustavat, niin se on kaikki valhe; ei he oikein elä, ja ovat nopsat valalla pettämään.
29. Sillä he uskovat hengettömäin jumalten päälle, niin ei he pelkää vahinkoa, kuin he vannovat väärin.
30. Kuitenkin oikein heille se tapahtuu, sekä ettei heillä ole oikiaa tietoa Jumalasta, että he epäjumalista ottavat vaarin, ja että he vannovat väärin, ja ei he pyhästä lukua pidä.
31. Sillä jumalattomain pahuus saa lopun, ei siitä vallasta, joka heillä on vannoissansa, vaan siitä rangaistuksesta, jonka he synnillänsä ansaitsevat.

15 luku.

Osoitetaan eroitus uskovaisten ja epäjumalisten vaiheella.
Mutta sinä meidän Jumalamme olet armollinen, vakaa ja kärsivällinen, ja hallitset kaikki laupiudella.
2. Ja jos me syntiä teemme, olemme me kuitenkin sinun, ja tunnemme sinun voimas; mutta että me sen tiedämme, niin emme tahdo syntiä tehdä; sillä me pidetään sinun omanas.
3. Mutta tuta sinua, on täydellinen vanhurskaus, ja tietää sinun voimas, on ijankaikkisen elämän juuri.
4. Sillä ei ihmisen pahat aivoitukset meitä niin viettele, eikä maalarin turha työ, kirjava ja monenkarvainen kuva,
5. Jonka muoto pahentaa ymmärtämättömät, ja jotka pahaa mielellänsä tekevät, rakastavat hengettömiä ja kuolleita kuvia.
6. Senkaltaisia hedelmiä ovat he mahdolliset saamaan, sekä ne, jotka niitä tekevät, että ne, jotka niitä ikävöitsevät ja palvelevat.
7. Jos savenvalaja, joka pehmeää savea vaivalla valmistaa, tekee kaikkinaiset astiat meidän tarpeeksemme; mutta hän tekee siitä samasta savesta sekä ne astiat, jotka puhtauteen että saastaisuuteen sopivat; mutta mihinkä kukin pitää pantaman, se on savenvalajalla.
8. Mutta se on viheliäinen työ, kuin hän siitä savesta voimattoman jumalan tekee, ja on kuitenkin itse, ei paljoa ennen, maasta tehty, Ja vähän hetken perästä
menee sinne jälleen, josta hän otettu on, koska sielu, joka hänellä oli, häneltä otetaan pois.
9. Mutta ei hänen murheensa siinä ole, että hänen työtä tekemän pitää, eikä että hänellä on niin lyhyt ikä, vaan että hän kilvoittelis kulta- ja hopiaseppäin kanssa, että hän tekis vaskenvalajan tavalla, ja pitää sen kunniana, että hän petollista työtä tekee.
10. Sillä hänen sydämensä ajatukset ovat kuin tuhka, ja hänen toivonsa on huonompi maata, ja hänen elämänsä ylönkatsottu kuin savi;
11. Ettei hän tuntenut sitä, joka hänen tehnyt oli, ja antoi hänelle sielun, joka hänessä vaikuttaa, ja puhalsi häneen elävän hengen.
12. He pitivät ihmisen elämän tyhjänä ja ihmisen menon kaupantekona, sanoen: aina pitää voittoa etsittämän pahallakin kalulla.
13. Nämät tietävät kaiketi kyllä, että he syntiä tekevät, koska he senkaltaisia turhia kappaleita ja kuvia maasta ja savesta tekevät.
14. Mutta he ovat tyhmemmät ja viheliäisemmät kuin lapsi, sinun kansas viholliset, jotka heitä sortavat,
15. Että he kaikki pakanain epäjumalat jumalina pitävät, joiden silmät ei näe, ja heidän nenänsä ei haista, eikä heidän korvansa kuule, heidän sormensa käsissänsä ei tunne, ja heidän jalkansa ovat sangen hitaat käymään.
16. Sillä ihminen on tehnyt heidät, ja joka hengen saanut on, on valmistanut heitä; mutta ihminen ei taida tehdä sitä, joka hänen kaltaisensa on, paljoa vähemmin Jumalaa.

17. Ja että hän kuolevainen on, niin hän kuolleen tekee jumalattomilla käsillänsä; hän on itse parempi kuin se, jota hän palvelee; sillä hän itse elää, mutta se ei koskaan.
18. Sikälikin palvelevat he myös kaikkein kauheimpia petoja: jos he muihin järjettömiin luontokappaleihin verrataan, niin he ovat paljoa pahemmat.
19. Sillä ei ne ole aljut niinkuin muut eläimet, jotka ovat suloiset nähdä, ja ei ole Jumalalta ylistetyt eli siunatut.

16 luku.

Näytetään eroitus uskovaisten kurituksen ja uskottomain rangaistuksen välillä.
Sentähden he senkaltaisilla rangaistiin, joita he ansainneet olivat, niin että he paljoilta pedoilta vaivattiin.
2. Jota vitsausta vastaan sinä teit kansalles hyvää, ja valmistit heille himoruokaa, peltokanoja ravinnoksi, jota he himoitsivat,
3. Että ne, jotka sitä ruokaa himoinneet olivat, piti senkaltaisten annettuin ja säättyin peltokanain kautta oppiman itsensä pitämään pois luonnollisista tarpeista; mutta muut, joilla vähä aikaa puuttumus oli, piti uudesta elatuksesta osallisiksi tuleman.
4. Sillä sen piti niin tapahtuman, että heille, jotka niin julmasti tekivät, piti senkaltainen puuttumus tuleman, joka ei pitänyt lakkaaman; mutta näille ainoastaan osoitettiin, kuinka heidän vihollisensa tulivat vaivatuksi.
5. Tulivat myös näille pahat ja julmat pedot ja pahoilta kärmeiltä pistettiin ja turmeltiin:
6. Ei kuitenkaan ollut se vitsaus kauvan, vaan he olivat vähän aikaa peljätetyt parannukseen; sillä heillä oli terveyden merkki, että heidän piti ajatteleman sinun käskyjäs sinun laissas.
7. Sillä jotka käänsivät itsensä sen merkin puoleen, ne tulivat terveeksi, ei katsomisella,
8. Vaan sinun kauttas, joka olet kaikkein vapahtaja; jolla sinä osoitit meidän vihollisillemme, että sinä olet se, joka autat kaikesta pahasta.
9. Mutta ne heinäsirkoilta ja kärpäsiltä kuoliaaksi purtiin, ja ei taitaneet apua löytää hengellensä; sillä he olivat sen ansainneet, että heidän piti sillä vaivatuksi tuleman.
10. Mutta sinun lapsias ei taitaneet ne myrkylliset lohikärmetten hampaat vahingoittaa; sillä sinun laupiutes tuli heille avuksi ja paransi heitä.
11. Sillä sentähden he niin rangaistiin ja kohta parattiin jälleen, että he oppisivat ajattelemaan sinun sanaas, ja ettei he niin syvältä unhotukseen tulisi, vaan pysyisivät huikentelematta sinun hyvissä töissäs.
12. Sillä ei yrtit eikä voiteet heitä parantaneet, vaan sinun sanas, Herra, joka kaikki parantaa.
13. Sillä sinun hallussas on sekä elämä että kuolema, ja sinä johdatat helvetin portille, ja sieltä ylös jälleen.
14. Mutta jos ihminen jonkun tappaa pahuudellansa, niin ei hän taida tuoda jälleen henkeä, joka siitä on lähtenyt, eli palauttaa sielua, joka eroitettu on.
15. Mutta mahdotoin on välttää sinun kättäs.
16. Sillä jumalattomat, jotka ei tahtoneet sinua tuta, hosuttiin sinun voimallisella käsivarrellas, kuin he hirmuisella sateella, rakeella, vedellä, jota ei he paeta taitaneet, vaivattiin, ja tulella kulutettiin.
17. Ja se oli kaikkein kamalin, että tuli enimmästi paloi vedessä, joka kuitenkin kaikki sammuttaa; sillä maailma sotii vanhurskasten

edestä.
18. Toisinaan oli tulen liekki niin masia, ettei se polttanut niitä petoja, jotka jumalattomille lähetettiin, vaan että heidän itse nähdä täytyi heitänsä Jumalan tuomiolta niin rangaistavan.
19. Toisinaan paloi liekki vedessä vastoin tulen voimaa, että hän väärän suvun maan päältä hukuttais.
20. Sitä vastaan ruokit sinä kansas enkelein rualla, ja lähetit leipää taivaasta ilman työtä valmistettua, joka taisi antaa kaikkinaista himoa, ja oli jokaiselle hänen makunsa jälkeen.
21. Sillä jos sinuun turvataan, ilmoittaa se sinun lapsilles, kuinka makia sinä olet, ja jokainen teki siitä, mitä hän tahtoi, niinkuin hänen himonsa oli, että se niin ja niin maisti.
22. Mutta näille pysyi lumi ja jää sulamatta tulessa, että he olisivat ymmärtäneet, kuinka tuli, joka rakeissa paloi, ja sateessa leimahti, turmeli vihollisten hedelmät.
23. Että vanhurskaat olisivat ravituksi tulleet, täytyi sen voimiansa unohtaa.
24. Sillä koska luontokappale sinua palvelee niinkuin Luojaansa, on se voimallinen rankaisemaan vääriä, ja asettaa itsensä niille hyväksi, jotka uskovat sinun päälles.
25. Sen tähden se antoi itsensä silloin moneksi muuttaa, ja oli sinun lahjalles kuuliainen, joka kaikki ravitsee, itse kunkin tahtonsa jälkeen, niinknin joku sitä tarvitsi.
26. Että sinun lapses, joita sinä, Herra, rakastit, oppisivat, ettei kasvanut hedelmä elätä ihmistä, vaan sinun sanas ne ravitsee, jotka uskovat sinun päälles.
27. Sillä se, joka ei tulelta kulutettu, suli kohta vähästä auringon paisteesta, koska se palavaksi tuli,
28. Että ilmoitettaisiin, että sinua pitää kiitettämän jo ennenkuin aurinko nousee, ja astuttaman sinun etees päivän valjetessa.
29. Sillä kiittämättömän ihmisen toivo pitää hukkuman niinkuin härmä talvella, ja vuotaman pois niinkuin kelvotoin vesi.

17 luku.

Egyptin pimeyden kauheus.

Suuret ja sanomattomat ovat sinun tuomios, Herra; sentähden ovat myös tyhmät ihmiset erehtyneet.
2. Sillä koska ne väärät luulivat polkevansa pyhän kansan, tulivat he pimeydellä sidotuksi, ja pitkällä yöltä vangituksi, ja niinkuin karkurit olivat he suljetut katon alla ijankaikkiselta viisaudelta.
3. Ja kuin he luulivat syntinsä salatuksi ja pimiän peitteen alla unhotetuksi, tulivat he hirmuisesti hajoitetuksi ja peljästyksellä kauhistetuksi.
4. Ettei se loukaskaan, jossa he olivat, taitanut heitä ilman pelkoa kätkeä: silloin oli hyminä heidän ympärillänsä, josta he peljästyivät, ja hirmuiset näyt näkivät, joista he hämmästyivät.
5. Ja tuli ei taitanut millään muotoa valistaa heitä, eikä kirkasten tähtien paiste taitanut sitä hirmuista yötä valistaa.
6. Mutta heille näkyi palavainen tuli täynnänsä kauhistusta; silloin hämmästyivät he senkaltaista peljästystä, joka kuitenkin tyhjä oli, ja ajattelivat vielä pahempaa tarjona olevan kuin he näkivät.

7. Noitain tieto oli tyhjä, ja sen ylistys tuli häpiäksi.
8. Sillä ne, jotka olivat tottuneet ajamaan pois pelkoa ja hämmästystä sairaista sieluista, tulivat se sairaiksi, niin että heidän pelkoansa pilkattiin.
9. Ja jos ei senkaltaiset kauhistukset olis peljättäneet heitä,
10. Niin heidän olis kuitenkin täytynyt hukkua hämmästyksestä, koska pedot heidän sekaansa tulivat, ja kärmeet joukossa niin havisivat, ettei he mielellänsä katsoneet ilmaa, jota ei he kuitenkaan saaneet paitsi olla.
11. Sillä joka niin epäileväinen on, sen tekee hänen oma pahuuntensa, joka hänestä todistaa ja tuomitsee, ja paha omatunto aina pahimmin päin ajattelee.
12. Sillä pelko tulee siitä, ettei joku edestänsä vastata taida, ja ei tiedä mistään apua.
13. Mutta kussa vähä lohdutusta on sydämessä, niin epäilys tekee enempi vaivaa kuin itse rangaistus.
14. Mutta ne, jotka ynnä makasivat sinä yönä, joka hirmuinen ja oikia yö oli, ja siitä kauhiasta ja syvästä helvetistä tullut oli,
15. Toisinansa vaivattiin hirmuisilla näyillä, toisinansa niin joutuivat, ettei he muuta toivoneet kuin kuolemaa; sillä äkillinen ja tapaturmainen pelko tuli heidän päällensä,
16. Niin että kussa joku löydettiin, siinä hän oli niinkuin hän olis ollut pantu kiinni ja ilman kahleita kätketty.
17. Joko hän oli peltomies, eli paimen, eli työn tekiä korvessa, hänen täytyi, ehkä kusta hän löydettiin, kärsiä välttämätöintä ahdistusta;
18. Sillä he olivat kaikki yhtäläisillä pimeyden kahleilla sidotut.
19. Jos tuuli kuului puhaltavan, eli linnut suloisesti visertelevän paksuilla oksilla, eli joku töminä juoksevaisesta vedestä eli putoovaisista ja kolisevaisista kivistä, eli että intoiset eläimet juoksivat, joita ei he nähneet, eli että hirmuiset pedot ulvoivat eli kajaus kävi vuorten raoista: niin he hämmästyivät siitä, niin että he peräti tyhmistyivät.
20. Koko maailmalla oli kirkas vaIkeus, ettei työt tulleet estetyiksi;
21. Ainoasti näillä oli synkiä yö, joka oli sen pimeyden kuva, joka heille tuleva oli; mutta he olivat itsellensä suuremmaksi rasitukseksi kuin pimeys.

18 luku.

Israelin lasten lähdentö Egyptistä.
Mutta sinun pyhilläs oli suuri valkeus, ja viholliset kuulivat kyllä heidän äänensä, mutta ei he nähneet heitä.
lä heidän äänensä, mutta ei he nähneet heitä.
2. Ja he ylistivät sinua, ettei he senkaltaista kärsineet, ja kiittivät, ettei he, jotka heiltä vahingoittiin, heille kostaneet, ja toivottivat, että he olisivat kaukana heistä.
3. Sitä vastaan annoit sinä näille tulipatsaan, joka heitä valisti oudolla tiellä, ja et antanut auringon vahingoittaa heitä sillä jalolla matkalla.
4. Sillä ne olivatkin mahdolliset olemaan ilman valkeutta, ja pitikin pimeydessä niinkuin kahleissa makaaman, että he sinun lapsias vankina pitivät, jonka kautta lain katoomatoin valkeus maailmalle annettaman piti.
5. Ja kuin he ajattelivat tappaa : pyhäin lapsia, (mutta yksi ulosheitetyistä kätkettiin heille rangaistukseksi) , otit sinä suuren joukon heidän

lapsistansa, ja hukutit heidät yhtä haavaa väkevässä vedessä.
6. Se yö oli meidän isillemme ennen ilmoitettu, että he vahvistettaisiin ja iloitsisivat lupauksesta, jonka he uskoivat.
7. Ja sinun kansas toivoi niin vanhurskasten autuutta ja vihollisten kadotusta.
8. Sillä kuin sinä vihollisia vaivasit, teit sinä meitä, joita tykös kutsuit, jaloksi.
9. Ja kuin jumalisten pyhät lapset uhrasivat sinulle salaisesti, ja yksimielisesti pitivät Jumalan lakia, silloin he tahtoivat niinkuin pyhät kärsiä pahaa ja hyvää toinen toisensa kanssa; ja isät veisasivat kiitosvirsiä heidän edessänsä.
10. Mutta sitä vastaan kuului vihollisten huuto paljo toisin, ja kuultiin vaikia valitus siellä ja täällä lapsilta.
11. Sillä yhtäläinen vitsaus oli herralla ja palvelialla, ja kuninkaankin täytyi sitä kärsiä kuin alamaisten.
12. Ja jokaisella heillä oli sangen monta kuollutta, Jotka yhdenkaltaisella kuolemalla kuolivat, niin ettei elävät kerinneet heitä hautaamaan; sillä yhdellä hetkellä tulivat heidän parhaat sikiänsä pois.
13. Ja jotka ei ennen tahtoneet uskoa, estetyt noidilta, niiden täytyi nyt, sittekuin kaikki esikoiset tapetut olivat, tunnustaa, että tämä kansa oli Jumalan lapsi.
14. Sillä koska kaikki alallansa ja vaiti olivat, ja juuri puoliyö oli,
15. Tuli sinun kaikkivaltias sanas alas taivaasta kuninkaalliselta istuimelta, niinkuin voimallinen sotamies, keskelle maata, joka piti hävitettämän,
16. Se terävä miekka, joka sinun ankaraa käskyäs kantoi, seisoi, ja täytti kaikki paikat kuolleilla, ja vaikka se seisoi maassa, ulottui se kuitenkin taivaasen.
17. Silloin peljätti heitä äkisti hirmuinen unen näky, ja tapaturmainen hämmästys tuli heidän päällensä,
18. Ja tässä makasi yksi, ja toinen siellä puolikuolleena, niin että kyllä hänessä nähtiin, minkä syyn tähden hän kuoli.
19. Sillä unet, jotka heitä peljättivät, antoivat heille kyllä tietää, ettei he olisi hukkuneet tietämättä, minkä tähden he niin pahoin rangaistiin.
20. Tuli myös vihdoin kuoleman kiusaus vanhurskaille, ja korvessa tapahtui vahinko kansassa; mutta viha ei ollut kauvan.
21. Sillä se nuhteetoin mies kiiruhti, joka heidän edestänsä soti, ja kantoi virkansa kilven, rukouksen ja sovinnon suitsutuksella, ja seisoi vihaa vastaan, ja lopetti sen surkeuden, jolla hän osoitti, että hän oli sinun palvelias.
22. Mutta hän voitti sen hirmuisen menon, ei ruumiillisella väellä eli miekan voimalla, vaan sanalla paiskasi hän vaivaajan allensa, koska hän ilmoitti valan ja liiton, joka isille luvattu oli.
23. Sillä koska kuolleet lankesivat toinen toisensa päälle, seisoi hän siellä keskellä, ja asetti vihan, ja esti, ettei hän päässyt eläväin tykö.
24. Sillä hänen pitkässä hameessansa oli kaikki kaunistus, ja isäin kunnia neljässä kivirivissä kaivettu, ja sinun jaloutes hänen päänsä lakissa.
25. Senkaltaisista täytyi turmelian paeta ja sitä peljätä; sillä siinä oli kyllä, että viha ainoasti sillä koeteltiin.

19 luku.

Jumalan kansan pelastus Egyptistä, ja Egyptiläisten teloitus.
Mutta jumalattomille tuli viha ilman laupiutta loppuun asti; sillä kyllä hän ennen tiesi, mitä heidän vasta tekemän piti,
2. Että heidän piti käskemän heidän mennä matkaansa, ja johdattaman heitä visusti, että heidän piti sitä katuman, ja ajaman heitä takaa.
3. Sillä kuin he vielä murehtivat ja valitusitkua pitivät kuolleiden hautain tykönä, joutuivat he toiseen tyhmään aivoitukseen, että he tahtoivat heitä ajaa takaa niinkuin karkureita, joita he kuitenkin olivat ajaneet pois suurella rukouksella.
4. Mutta sen piti niin käymän, että he tulivat hukatuksi senkaltaisella lopulla, jonka he ansainneet olivat, ja unhottivat, mitä heille oli tapahtunut, että he saivat täydellisen vitsauksen, joka heille vielä tarjona oli,
5. Ja sinun kansas piti vaeltaman ihmeellistä matkaa, mutta nämät uuden kuolemisen tavan löytämän.
6. Sillä kaikki luontokappaleet, joilla oma luonto oli, muuttivat itsensä sinun käskys perään, jota he palvelivat, että sinun lapses ilman vahinkoa olisivat vaeltaneet.
7. Pilvi oli siellä ja varjosi leirin: jossa ennen vesi oli, näkyi kuiva maa, Punaisesta merestä, tuli tie ilman estettä, ja väkevistä aalloista viheriäinen keto,
8. Josta kaikki kansa kävi, jotka sinun kätes alla suojeltiin. nähden senkaltaista ihmeellistä ihmettä,
9. Ja kävivät niinkuin hevoset laitumella, ja hyppäsivät niin : kuin karitsat, ja kiittivät sinua l Herra, joka heitä pelastit.
10. Sillä he johdattivat mieleensä, mitä heille oli tapahtunut heidän viheliäisyydessänsä, kuinka maa, sen siassa kuin hän ennen antoi eläimiä, nyt antoi kärpäsiä ja vesi antoi paljo sammakoita kalain edestä.
11. Senjälkeen näkivät he myös uuden lintuin lajin, kuin he himoitsivat, ja anoivat herkullista ruokaa.
12. Sillä peltokanat tulivat heidän tykönsä merestä, lakkauttamaan heidän himoansa. Tuli myös rangaistus syntisille ihmeen kanssa, joka väkevällä pitkäisen leimauksella tapahtui; sillä se oli. oikein, että he senkaltaista kärsivät tuimuutensa tähden, että he olivat pahoin tehneet vieraita vastaan.
13. Muutamat, kuin ne tulivat , jotka ei tietäneet, kuhunka heidän piti menemän, ei ottaneet heitä vastaan; mutta muutamat vaativat vieraita, jotka heille olivat hyvää tehneet, orjuuteen.
14. (Ja ei siinä ainoasti, vaan yksi rangaistus piti tuleman heidän päällensä, että he pahaa tekivät muukalaisille.)
15. Mutta muutamat vaivasivat suurella tuskalla niitä, jotka he ottivat ilolla vastaan, ja antoivat kanssansa nautita kaupungin oikeutta.
16. Mutta ne myös tulivat sokeudella lyödyksi (niinkuin ne, vanhurskaan oven edessä) paksulla pimeydellä saavutettiin, että jokainen etsi tietä omaan oveensa.
17. Sillä elementit kävivät toinen toisensa sekaan edestakaisin, niinkuin kanteleen kielet soivat toinen toisensa jälkeen ja kauniisti kuuluvat, niinkuin silmäin edessä nähdään.
18. Sillä joka tottunut oli maalla olemaan, se oli vedessä, ja joka vedessä oli tottunut olemaan, se kävi maalla.
19. Tuli oli voimallinen vedessä vastoin luontoansa, vesi unhotti voimansa sammuttamisessa.
20. Sitä vastaan tulen liekki ei kuluttanut kuolevaisten eläimien lihaa, jotka siinä kävivät, eikä sulattanut kuolematointa ruokaa, joka kuitenkin niinkuin jää kohta suli.
21. Herra, sinä olet kaikissa kunnioittanut ja jaloksi tehnyt sinun kansas, ja et katsonut heitä ylön, vaan aina ja joka paikassa olet ollut heille avullinen.

Viisauden kirjan loppu

.

TOBIAN KIRJA

Mitä Juditin kirjasta sanottu on, se taidetaan myös tästä Tobian kirjasta sanoa. Jos se on historia, niin se on kaunis pyhä historia; mutta jos se on ajateltu, niin on se totisesti korkialla lahjalla lahjoitetun kirjoittajan oikia, kaunis, terveellinen ja tarpeellinen ajatus. Ja on tiettävä, että Juudalaisten seassa on ollut monta senkaltaista runoin ajatusta, joita he ovat harjoitelleet pyhäpäivänä ja sabbatina, ja niin iloisesti nuoruuden mieleen Jumalan sanan ja työt muistuttaneet, erinomaisesti, kuin he hyvässä rauhassa ja hallituksessa olleet ovat. Sillä heillä on sangen jaloja miehiä ollut niinkuin prophetaita, veisaajia, runoilioita ja senkaltaisia, jotka Jumalan sanaa viriästi ja kaikilla tavoilla opettaneet ovat.
Ja niin kuin Juditin kirja näyttää, kuinka maakunnalle ja kansalle usein surkiasti tapahtuu, kuinka tyrannit ensisti tuimasti kiukuitsevat, ja viimeiseltä häpiällisesti maahan lankeevat: niin näyttää myos tämä kirja, kuinka toisinansa jumalisen talonpojan ja kauppamiehen pahoin käy, mitä vastoinkäymistä aviosäädyssä on; taas kuinka Jumala aina armollisesti auttaa, ja viimeiseltä ilolla päättää: että avioväki oppisi kärsivällisyyttä, ja mielellänsä kärsisi kaikkinaista vaivaa, toi-
vossa, oikiassa Jumalan pelvossa ja lujassa uskossa.
Ja näyttää Grekankielinen kirjoitus enimmästi kuin tämä olis ollut leikki; sillä se puhuu kaikki Tobian nimellä, niinkuin leikeissd ihmisten tapa on. Sitte on yksi oppinut mies sen sovittanut toimelliseen puheeseen. Tähän myös nimet sopivat yhteen: sillä Tobia on niin paljo kuin hurskas mies, se siittää taas toisen Tobian, ja sen täytyy elää murheessa ja vaarassa, sekä tyrannein että kylänmiestensä tähden. Tuli päälliseksí (ettei kova onni yksinänsä olisi) sokiaksi, viimeiseltä rakkaan Hannansa kanssa eripuraiseksi, he lähettävät pois poikansa, ja on tosin surkia ja murheellinen elämä. Hanna on armollinen, se on, rakas talon emäntä, joka sovinnossa ja rakkaudessa elää miehensä kanssa. Perkele Asmodeus kutsutaan tappajaksi, eli turmeliaksi, se on, koto-perkele, joka kaikki estää ja turmelee, ettei ihminen lasten ja perheen kanssa kuhunkaan joudu. Saara on taistelia eli voittaja, joka viimeiseltä vallan saa ja voittaa. On siinä enkeli Raphael, se on parantaja, hän kutsuu itsensä Atsariaksi, se on auttajaksi eli turvaksi, sen suuren Ananian pojaksi, se on, Jumalan (joka on korkein turva) käskyläiseksi eli lähetykseksi. Sillä Jumala auttaa taloja pitämään ja on avioväen apu, muutoin ei kussaan tältä Asmodeukselta vapaat olis. On sentähden myös tämäkin kirja meille kristityille tarpeellinen ja hyvä lukea niinkuin kuuluisan Hebrean runoilijan, joka ei turhia, vaan parhaita kappaleita mainitsee, ja niitä sangen kristillisesti toimittaa ja kirjoittaa. Senkaltaista kirjaa oikein seuraa Jesus Sirak, niinkuin oikia yhteisen kansan ja perheen isännän opettaja ja lohduttaja kaikissa asioissa, ja on Tobia esikuva senkaltaiseen kirjaan.
Tobian historia sopii 3232 vuoteen maailman luomisesta, ennen Kristuksen syntymää 739. 2 Kun. K. 17: 6.

1. Luku.

Vanhan Tobian suku, jumalisuus, rakkaus ja risti.
Oli yksi mies, nimeltä Tobia, Naphtalin suvusta, yhdestä ylimmäisen Galilean kaupungista, ylempänä Asseria, tien vieressä vasemmalla

kädellä merta kohden.
2. Se myös vangiksi vietiin Salmanasserin, Assyrian kuninkaan aikana. Ja vaikka hän niin muukalaisten seassa vankina oli, ei hän kuitenkaan Jumalan sanasta luopunut.
3. Ja kaikki mitä hänellä oli, jakoi hän veljillensä ja tuttavillensa, jotka hänen kanssansa vankina olivat.
4. Ja ehkä hän nuorin mies oli Naphtalin suvusta, ei kuitenkaan hän itsiänsä lapsellisesti käyttänyt.
5. Ja kuin muutoin jokainen palveli kultaisia vasikoita, jotka Jerobeam, Israelin kuningas, oli tehdä antanut, vältti hän sitä kauhistusta,
6. Ja piti itsensä templiin ja Jerusalemin jumalanpalvelukseen, ja palveli siellä Herraa, ja rukoili Israelin Jumalaa, antoi myös esikoisensa ja kymmenyksensä aivan uskollisesti,
7. Niin että hän aina kolmantena vuotena muukalaisille, leskille ja orvoille heidän kymmenyksensä antoi.
8. Ne hän piti nuoruudestansa, Herran lain jälkeen.
9. Kuin hän nyt mieheksi kasvanut oli, otti hän vaimon Naphtalin suvusta, Hannan nimeltä, ja siitti pojan, jonka hän myös Tobiaksi nimitti,
10. Ja opetti hänen nuoruudesta Jumalan sanassa, Jumalaa pelkäämään ja syntiä välttämään.
11. Ja kuin hän kaiken sukunsa, vaimonsa ja poikansa kanssa vietiin pois vankein seassa, Niniven kaupunkiin,
12. Ja jokainen söi pakanain uhrista ja ruasta, vältti hän sitä ja ei saastuttanut itsiänsä senkaltaisella rualla.
13. Ja että hän koko sydämestänsä Herraa pelkäsi, antoi Jumala hänelle armon Salmanasserin, Assyrian kuninkaan edessä,
14. Että hän antoi hänelle luvan käydäksensä, kuhunka hän tahtoi, ja toimittaa, mitä hänellä tekemistä oli.
15. Niin hän meni kaikkein tykö, jotka vankina olivat, ja lohdutti heitä Jumalan sanalla,
16. Ja tuli Median kaupunkiin Ragekseen, ja hänen myötänsä oli kymmenen leiviskää hopiaa, jotka kuningas hänelle antanut oli.
17. Ja kuin hän muiden Israelilaisten seassa näki yhden suvustansa, nimeltä Gabelin, joka sangen köyhä oli, antoi hän hänelle sen rahan, ja otti kirjoituksen häneltä
18. Sitoo pitkän ajan perästä, Salmanasserin kuoleman jälkeen, kuin hänen poikansa Sennaherib hänen jälkeensä hallitsi, joka Israelin lasten vihamies oli,
19. Kävi Tobia joka päivä kaikkein Israelilaisten tykönä, ja lohdutti heitä, ja jakoi itsekullekin hyvyydestänsä voimansa jälkeen.
20. Isoovaisia hän ruokki, alastomia hän vaatetti, tapetuita ja kuolleita hän hautasi.
21. Mutta kuningas Sennaherib oli paennut Juudeasta, kuin Jumala hänen lyönyt oli, hänen pilkkaamisensa tähden. Kun hän nyt palasi, oli hän kiukuissansa ja antoi tappaa paljo Israelin lapsia; niiden ruumiit toimitti Tobia hautaan.
22. Mutta koska kuningas sen tietää sai, käski hän hänen tapettaa, ja otti häneltä kaiken hänen tavaransa.
23. Vaan Tobia pakeni vaimonsa ja poikansa kanssa, ja piti itsensä salaa hyväin ystäväinsä tykönä.
24. Vaan viiden päivän perästä viidettäkymmentä tapettiin kuningas omilta pojiltansa.
25. Ja Tobia tuli jälleen kotiansa, ja kaikki hänen tavaransa annettiin hänelle jälleen.

2. Luku.

Tobia hautaa kuolleita, tulee sokiaksi, närkästyttää emäntänsä.
Senjälkeen, Herran juhlapäivänä, kuin Tobia huoneessansa kuuluisan vieraspidon valmistanut oli,
2. Sanoi hän pojallensa: mene ja kutsu ne jumaliset meidän suvustamme meidän kanssamme rualle.
3. Ja kuin hän palasi, sanoi hän isällensä Tobialle: yksi Israelilainen on kuolleena kadulla.
4. Niin nousi Tobia kohta pöydästä, ennenkuin hän söi, ja meni kuolleen ruumiin tykö, ja otti sen, ja kantoi salaa huoneesensa, että hän sen salaa hautais yöllä.
5. Ja kuin hän ruumiin salaa kätkenyt oli, söi hän leipäänsä murheessansa.
6. Ja ajatteli sitä sanaa: jonka Herra Amos prophetan kautta puhunut oli: teidän juhlapäivänne pitää murhepäiväksi tuleman.
7. Ja meni yöllä ja hautasi kuolleen.
8. Mutta hänen ystävänsä nuhtelivat häntä ja sanoivat: äsken käski kuningas sinun tapettaa sen asian tähden, ja sinä olet tuskin siitä päässyt, ja kuitenkin hautaat kuolleita.
9. Mutta Tobia pelkäsi Jumalaa enemmän kuin kuningasta, ja kantoi salaisesti kokoon ne tapetut, ja piti salaa huoneessansa, ja yöllä hän hautasi heidät.
10. Mutta se tapahtui yhtenä päivänä, kuin hän kotia tuli kuolleita hautaamasta, ja oli väsyksissä, ja nojasi seinukselle, ja nukkui,
11. Putosi pääskysen pesästä palava sonta hänen silmiinsä, josta hän tuli sokiaksi.
12. Mutta senkaltaisen vaivan antoi Jumala tulla hänen päällensä, että jälkeentulevaiset oppisivat kärsimään, niinkuin pyhästä Jobista.
13. Ja että hän aina nuoruudestansa Jumalaa peljännyt ja hänen käskynsä pitänyt oli, ei hän vihastunut eikä napissut Jumalaa vastaan, että hän oli antanut hänen sokiaksi tulla;
14. Vaan pysyi lujana Jumalan pelvossa ja kiitti Jumalaa kaiken elinaikansa.
15. Ja niinkuin kuninkaat pyhää Jobia nauroivat, niin myös Tobiaa nauroivat hänen ystävänsä,
16. Ja sanoivat: kussa nyt sinun uskallukses on, jonka tähden sinä almujas jakanut ja niin paljo kuolleita haudannut olet?
17. Ja Tobia nuhteli heitä ja sanoi: älkäät sanoko niin;
18. Sillä me olemme pyhäin lapset, ja odotamme elämää, jonka Jumala antaa niille, jotka uskossa vahvana ja lujana pysyvät hänen edessänsä.
19. Mutta Hanna, hänen emäntäinsä, teki viriästi työtä käsillänsä, ja ruokki hänen kehräämisellä.
20. Mutta se tapahtui, että hän nuoren vuohen toi kotia,
21. Ja kuin hänen miehensä Tobia kuuli sen määkyvän, sanoi hän: katsokaat ettei se varastettu ole, antakaat häntä isännällensä jälleen; sillä ei meidän sovi syödä varastetusta kalusta, eikä siihen ryhtyä.
22. Siitä puheesta vihastui hänen emäntänsä, vastasi ja sanoi: tästä nähdään, että sinun uskallukses ei ole mitään, ja sinun almus ovat hukkuneet.
23. Senkaltaisilla ja muilla sanoilla soimasi hän hänelle hänen viheliäisyyttänsä.

3. Luku

Vanha Tobia ja Saara rukoilevat eri paikkakunnassa, ja tulevat kuulluiksi yhtä haavaa.
Silloin huokasi Tobia raskaasti ja rupesi itkemään ja rukoilemaan la sanoi:
2. Herra, sinä olet hurskas, ja kaikki sinun työs ovat oikiat, ja sula hyvyys ja uskollisuus!
3. Ja nyt minun Herrani, ole minulle armollinen, ja älä kosta minun syntiäni, älä muistele minun eli minun isäni pahoja tekoja;
4. Sillä ettemme sinun käskyjäs pitäneet, niin me myös olemme annetut meidän vihollisillemme, että he meitä ryöstävät, vankina pitävät ja tappavat, ja olemme häväistykseksi, nauruksi ja pilkaksi tulleet muukalaisille, kuhunkas meidät hajoittanut olet.
5. Ja nyt, Herra! hirmuiset ovat sinun tuomios, ettemme sinun käskyjäs pitäneet ole, emmekä oikein sinun edessäs vaeltaneet.
6. Ah Herra, osoita minulle armo, ja korjaa minun henkeni rauhassa; sillä minä tahtoisin paljoa paremmin kuolla kuin elää.
7. Ja se tapahtui sinä päivänä, että Saara Raguelin tytär, Mediläisten kaupungista Rageksesta, myös pahoin häväistiin ja soimattiin isänsä piialta.
8. Hän oli annettu seitsemälle miehelle toinen toisensa jälkeen, ja paha henki, Asmodi nimeltä, oli heidät kaikki tappanut, kohta kuin he vuoteesen tulivat hänen tykönsä.
9. Sentähden soimasi häntä hänen isänsä piika ja sanoi:
10. Jumala tehköön, ettemme ikänä sinusta näkisi poikaa eli tytärtä maan päällä, sinä miestes murhaaja!
11. Tahdotkos minunkin tappaa, niinkuin sinä ne seitsemän miestä tappanut olet?
12. Niiden sanain tähden meni hän kammioon huoneen päälle, ja ei syönyt eikä juonut kolmena päivänä, ja ei lakannut rukoilemasta ja itkemästä, ja rukoili Jumalaa, että hän hänen siitä häväistyksestä vapahtais.
13. Sitte kolmantena päivänä, kuin hän rukouksensa päättänyt oli, kiitti hän Jumalaa ja sanoi:
14. Kiitetty olkoon sinun nimes, Herra, meidän isäimme Jumala! Sillä koska sinä vihastut, osoitat sinä armon ja hyvyyden, ja ahdistuksessa sinä synnit anteeksi annat niille, jotka sinua avuksensa huutavat.
15. Sinun puolees, minun Herrani, käännän minä kasvoni; sinun tykös minä nostan silmäni,
16. Ja rukoilen sinua, ettäs minun pelastaisit tästä raskaasta häväistyksestä, eli minun täältä korjaisit.
17. Sinä tiedät, Herra, etten minä miestä himoinnut ole, ja olen minun sieluni puhtaana pitänyt kaikista pahoista himoista, enkä ole koskaan häpeemättömäin ja
rivoin joukossa ollut.
18. Miestä ottamaan olen minä mielistynyt sinun pelvossas ja en hempeydestä.
19. Taikka en ole minä heidän, elikkä ei he minun vertaiseni olleet, ja sinä olet minua mitämaks säästänyt toiselle miehelle;
20. Sillä sinun neuvos ei ole ihmisen voimassa.
21. Mutta sen minä kyllä todeksi tiedän: joka Jumalaa palvelee, se kiusauksen jälkeen lohdutetaan, ja murheesta pelastetaan, ja kurituksen jälkeen löytää armon.
22. Sillä et sinä mielisty meidän kadotukseemme; sillä pahan ilman perästä annat sinä auringon paistaa, ja parun ja itkun perästä täytät sinä meidät ilolla.
23. Sinun nimelles, Israelin Jumala, olkoon ijankaikkinen kiitos ja ylistys!
24. Sillä hetkellä kuultiin heidän molempain rukouksensa Herralta taivaassa.

25. Ja Pyhä Raphael, Herran enkeli, lähetettiin heitä molempia auttamaan, että heidän rukouksensa yhtä haavaa tuotiin Herran eteen.

4. Luku.

Vanhan Tobian neuvo pojallensa.

Kuin Tobia luuli rukouksensa kuulluksi, että hänen kuoleman piti, kutsui hän poikansa tykönsä, ja sanoi hänelle:
2. Minun poikani, kuule minun sanani, ja pidä ne lujasti sinun sydämessäs!
3. Kuin Jumala minun sieluni korjaa, niin hautaa minun ruumiini, ja kunnioita sinun äitiäsi kaikkena elinaikanas.
4. Muista, mitä vaaraa hän kärsi, kuin hän sinun sydämensä alla kantoi.
5. Ja kuin hän kuolee niin hautaa häntä minun viereeni.
6. Ja kaikkena sinun elinaikanas pidä Jumala silmäis edessä ja sydämessäs, ja karta, ettet mihinkään syntiin mielisty ja Jumalan käskyä vastaan tee.
7. Sinun tavarastas auta köyhiä, ja älä käännä itsiäs pois köyhästä, niin Jumala taas armollisesti katsoo sinun päälles.
8. Kussas taidat, niin auta tarvitsevaa.
9. Jos sinulla paljo on, niin anna runsaasti: jos sinulla vähä, niin anna vähästä hyvällä mielellä.
10. Sillä sinä kokoot sinulles hyvän palkan tuskassa;
11. Sillä almu pelastaa kaikesta synnistä ja kuolemasta, ja ei hylkää hädässä.
12. Almu on hyvä lohdutus korkeimman Jumalan edessä.
13. Karta, poikani, kaikkinaista huoruutta, ja paitsi omaa vaimoas älä keneenkään muuhun
suostut.
14. Älä anna ylpeyden hallita ei sydämessäs eli sanoissas; sillä se on kaiken kadotuksen alku.
15. Joka sinun työtäs tekee, anna hänelle kohta hänen palkkansa, ja älä pidä keltäkään ansaittua palkkaansa.
16. Jota et tahdo keneltäkään sinulles tehtää, katso, ettet sitä myös toiselle tee.
17. Jaa leipäs isoovaiselle, ja peitä alastomia vaatteillas.
18. Anna almua leivästäs ja viinastas jumalisten hautaamisissa, ja älä syö elikkä juo syntisten kanssa.
19. Kysy aina neuvoa viisailta.
20. Ja kiitä aina Jumalaa, ja rukoile, että hän sinun hallitsis, ja ettäs kaikissa töissäs seuraisit hänen sanaansa.
21. Sinun pitää myös tietämän, poikani, että minä kymmenen leiviskää hopiaa, läsnäollessas, lainasin Gabelille Rageksen kaupungissa Mediassa, ja hänen kirjoituksensa on minulla.
22. Sen tähden ajattele, kuinka hänen tykönsä tulisit ja anoisit rahan, ja antaisit jälleen hänen kirjoituksensa.
23. Älä murehdi, poikani! Me olemme tosin köyhät, mutta me saamme paljo hyvää, jos me Jumalaa pelkäämme, vältämme syntiä ja teemme hyvää.
Ps. 37: 5. Mitä v. 11, ja luv. 12: 9 anteliaisuuden hyödytyksestä puhutaan, ei ole niin ymmärrettävä, kuin se ansaitsis syntein anteeksi saamisen, Luuk. 17: 10, vaan että se osoittaa uskon läsnä olemisen, jolla syntein anteeksiantamus otetaan vastaan, Jak. 2: 18.

5. Luku.

Nuori Tobia vaeltaa enkelin seurassa Mediaan.
Silloin vastasi nuori Tobia isäänsä ja sanoi: kaikki, mitäs minulle sanonut olet, minun isäni, tahdon minä tehdä.
2. Mutta kuinka minun tätä rahaa anoman pitää, en minä tiedä: ei hän minua tunne, enkä minä häntä. Mitä minun pitää merkiksi viemän; että hän minun uskois? En tiedä minä myös tietä sinne.
3. Niin vastasi häntä hänen isänsä, ja sanoi: hänen kirjoituksensa on minulla; koskas sen hänelle näytät, niin hän kohta sinulle antaa rahan.
4. Mene nyt ja etsi sinulles uskollinen kumppani, joka palkan edestä sinun kanssas menis, ettäs sen rahan minun eläissäni jälleen saisit.
5. Niin meni nuori Tobia ulos, Ja löysi kauniin nuorukaisen seisomasta, joka oli itsensä vyöttänyt ja valmistanut vaeltamaan,
6. Ja ei tietänyt, että se Jumalan enkeli oli, tervehti häntä ja sanoi: kustas olet, hyvä nuorukainen?
7. Ja hän sanoi: minä olen Israelin lapsista.
8. Tobia sanoi hänelle: tiedätkös tien Median maalle? Hän vastasi: tiedän kyllä, ja olen usein sitä vaeltanut, ja olen majaa ollut meidän veljemme Gabelln tykönä, joka asuu Rageksessa Mediassa, joka on Ekbatanan vuorella.
9. Ja Tobia sanoi hänelle: odotas vähä aikaa, siihenasti että minä sen isälleni sanon.
10. Ja Tobia meni ja sanoi sen isällensä; ja isä ihmetteli, ja rukoili, että se nuorukainen tulis sisälle.
11. Ja hän meni sisälle vanhan tykö, ja tervehti häntä, ja sanoi: Jumala antakoon sinulle iloa!
12. Ja Tobia sanoi hänelle: mikä ilo minulla oleman pitäis, jonka pimeydessä istuman pitää, ja taivaan valkeutta en nähdä taida?
13. Ja nuorukainen sanoi hänelle: ole kärsivällinen; Jumala sinua pian auttaa.
14. Ja Tobia sanoi hänelle: tahdotkos minun poikani johdattaa Ragekseen Mediaan Gabelin tykö? niin minä annan sinulle sinun palkkas, kuin palajat.
15. Ja enkeli sanoi hänelle: minä tahdon hänen sinne viedä, ja jälleen sinun tykös tänne tuoda.
16. Ja Tobia sanoi hänelle: minä rukoilen sinua: sano minulle: mistä suvusta ja kenenkä sukukunnasta sinä olet?
17. Ja enkeli Raphael sanoi: ole ääneti! eikö siinä kyllä ole, että sinulla on sanansaattaja; mitä sinun tarvitsee tietää, kusta minä olen?
18. Kuitenkin ettäs sitä vähemmin pelkäisit, niin minä sanon sinulle: minä olen Atsaria, suuren Ananian poika.
19. Ja Tobia sanoi: sinä olet hyvästä suvusta. Minä rukoilen sinua, ettet vihastuisi, että minä sinun sukuas kysynyt olen.
20. Ja enkeli sanoi: minä tahdon sinun poikas terveenä sinne ja jälleen tänne saattaa.
21. Tobia vastasi: niin menkäät matkaan, Jumala olkoon teidän kanssanne tiellä, ja hänen enkelinsä johdattakoon teitä!
22. Silloin valmisti Tobia itsensä ja kaikki, mitä hän kanssansa ottaa tahtoi, ja siunasi isänsä ja ja äitinsä, ja meni matkaansa kumppaninensa.
23. Ja hänen äitinsä rupesi itkemään ja sanoi: meidän vanhuuden lohdutuksen olet sinä ottanut ja lähettänyt pois.
24. Minä soisin, ettei se raha ikänä olisi ollut, jonka tähden sinä hänen olet lähettänyt pois.
25. Me olisimme tyytyneet meidän köyhyytemme; se olis suuri rikkaus, että meidän poikamme tykönämme olis.
26. Ja Tobia sanoi: älä itke! meidän poikamme menee raittiina ja palajaa terveenä, ja sinun silmäs pitää näkemän hänen.

27. Sillä minä uskon, että Jumalan hyvä enkeli johdattaa hänen, ja kaikki hyvin toimittaa, mitä hänellä toimittamista on, niin että hän ilolla jälleen meidän tykömme palajaa.
28. Niin hänen äitinsä vaikeni ja tyytyi siihen.

6. Luku

Tobia saa kalan matkalla ja neuvotaan enkeliltä naimiseen.
Ja Tobia meni matkaansa, ja koira juoksi hänen kanssansa, ja ensimäisen päivän matkana tulivat he Tygriksen virran tykö.
2. Ja hän meni pesemään jalkojansa; ja katso, suuri kala hyppäsi sieltä, ja tahtoi niellä hänen,
3. Jota Tobia hämmästyi, ja huusi täydellä äänellä ja sanoi: Herra, hän tahtoo minun syödä.
4. Ja enkeli sanoi hänelle: tartu hänen kiduksiinsa, ja vedä häntä ylös. Ja hän veti hänen maalle, niin hän pyrisi hänen jalkainsa edessä.
5. Silloin sanoi enkeli: halkaise kala kahtia: sydän, maksa ja sappi pidä itselles; sillä ne ovat sangen hyvät voiteeksi.
6. Ja monikahdat kappaleet kalasta he paistoivat ja ottivat kanssansa matkalle: ne muut he suolasivat evääksi matkalle, siihenasti että he tulisivat Rageksen Mediaan.
7. Niin Tobia kysyi enkeliltä Ja sanoi hänelle: minä rukoilen sinua, Atsaria veljeni. ettäs sanoisit minulle, mitä voiteita niistä kappaleista tehdä taidetaan, jotka minun käskit tähdellä pitää?
8. Niin enkeli sanoi: koska kappaleen sydäntä ja maksaa panet tulisten hiilten päälle, niin se savu karkottaa kaikkinaiset kyöpelit miehen ja vaimon tyköä, niin ettei he enää vahingoittaa taida.
9. Ja kalan maksa on hyvä silmiä voidella, että kalvo pois kuluu.
10. Ja Tobia sanoi: kuhunka me poikkeemme? Ja enkeli vastasi ja sanoi:
11. Tässä on yksi mies, Raguel nimeltä, sinun lankos sinun suvustas, hänellä on ainoastaan yksi tytär, Saara nimeltä, ja ei yhtään muuta lasta.
12. Sinulle ovat kaikki hänen tavaransa aiotut, ja sinä otat hänen tyttärensä.
13. Ano siis häntä hänen isältänsä niin hän antaa hänen sinulle emännäksi.
14. Niin sanoi Tobia: minä olen kuullut, että hän jo ennen seitsemälle miehelle annettu on, ne kaikki ovat kuolleet; päälliseksi sanotaan, että paha henki on heidät tappanut. 3: 7, etc.
15. Sentähden pelkään minä, ettei minun myös niin kävisi, niin kuolisivat minun vanhempani murheisiinsa, että minä ainoa poika olen.
16. Silloin sanoi enkeli Raphael: kuule, minä sanon sinulle, keiden päälle perkeleellä valta on:
17. Nimittäin niiden päälle, jotka katsovat Jumalan ylön, ja vaivoin haureuden tähden vaimoja ottavat, niinkuin järjettömät eläimet.
18. Mutta sinä, kuin morsiames kanssa kammioon tulet, pitää sinun kolme päivää pitämän sinus pois hänestä, ja hänen kanssansa rukoileman.
19. Ja sinä yönä, kuin panet kalan sydämen ja maksan tulisten hiilten päälle, niin perkele tulee karkotetuksi.
20. Toisena yönä pitää sinun hänen tykönsä menemän puhtaudessa, niinkuin pyhät patriarkat.
21. Kolmantena yönä sinä saat! siunauksen, että terveet lapset teistä syntyvät.

22. Mutta kuin kolmas yö kulunut on, niin sinun pitää neitseen tykö Jumalan pelvossa menemän enempi hedelmän himosta, kuin pahasta halusta, että sinä ja sinun lapses siunauksen saisitte, joka Abrahamin siemenelle luvattu on.

7. Luku.

Tobian kosiminen ja kihlaus Raguelin tyttären Saaran kanssa.
Ja he menivät Raguelin tykö, Ja Raguel otti vastaan heidät ilolla,
2. Ja katsoi Tobian päälle, Ja sanoi Ednalle emännällensä: kuinka tämä nuori mies on meidän lankomme muotoinen!
3. Ja kuin hän sen puhunut oli, sanoi hän: kusta te olette, minun veljeni? He sanoivat: me olemme Naphtalin suvusta niistä vangeista, jotka Ninivessä ovat.
4. Raguel sanoi heille: tunnetteko minun veljeni Tobian? Ja he sanoivat: me tunnemme hänen hyvin
5. Ja kuin hän nyt paljon hyvää puhui Tobiasta, sanoi enkeli Raguelille: Tobia, jonkas perään kysyt, on tämän nuoren miehen isä.
6. Ja Raguel nojasi hänen puoleensa, itki, rupesi hänen kaulaansa, ja suuta antoi hänen,
7. Ja sanoi: hyvästi siunattu ole sinä, minun rakas poikani; sillä sinä olet juuri jalon miehen poika.
8. Ja Edna hänen emäntänsä, ja Saara hänen tyttärensä rupesivat myös itkemään.
9. Sitte käski Raguel tappaa lampaan ja valmistaa ruokaa. Ja kuin he heitä rukoilivat pöydän tykö istumaan,
10. Sanoi Tobia: en minä tänäpänä syö enkä juo, ellet sinä myöten anna minulle minun rukoustani, ja lupaa minulle Saaraa, sinun tytärtäs.
11. Kuin Raguel sen kuuli, peljästyi hän, muistain, mitä niille seitsemälle miehelle tapahtunut oli, joille hän ennen tyttärensä antanut oli, ja pelkäsi, että tälle myös niin tapahtuman piti.
12. Ja kuin ei hän vastata tahtonut, sanoi enkeli hänelle: älä pelkää hänelle antaa piikaa: sinun tyttäres on hänelle aiottu vaimoksi; sillä hän pelkää Jumalaa, sentähden ei pitänyt yksikään muu sinun tytärtäs saaman.
13. Silloin sanoi Raguel: en minä epäile, ettei Jumala minun katkeroita kyyneleitäni ja rukouksiani kuullut ole,
14. Ja uskon, että hän sitä varten on teidän antanut minun tyköni tulla, että minun tyttäreni tämän sais hänen suvustansa, Moseksen lain jälkeen; ja älä nyt mitään epäile, minä annan hänen sinulle.
15. Ja otti tyttärensä käden ja löi Tobian käteen, ja sanoi: Abrahamin Jumala, Isakin Jumala, Jakobin Jumala olkoon teidän kanssanne, ja auttakoon teitä yhteen, ja antakoon siunauksensa runsaasti teille!
16. Ja he ottivat kirjan ja kirjoittivat avioliiton,
17. Ja kiittivät Jumalaa ja pitivät vieraspitoa.
18. Ja Raguel kutsui tykönsä emäntänsä Ednan, ja käski hänen toisen kammion valmistaa.
19. Ja he veivät sinne tyttärensä Saaran, ja hän itki.
20. Ja hän sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, minun tyttäreni: taivaan Herra antakoon sinulle ilon siitä murheesta, jonka sinä kärsinyt olet!

8. Luku.

Tobia alkaa avionsa jumalisuudella, ja välttää haudan, joka häntä varten kaivettu oli.
Ja ehtoollisen jälkeen veivät he nuoren Tobian neitseen tykö kammioon.
2. Ja Tobia muisti enkelin sanat, ja otti säkistänsä kappaleen sydäntä ja maksaa, ja pani ne tuo tulisille hiilille.
3. Ja enkeli Raphael otti sen hengen vangiksi, ja sitoi hänen kauvas Egyptin korpeen.
4. Sitte neuvoi Tobia neitsyttä ja sanoi: Saara, nouse, ja rukoilkaamme Jumalaa tänäpänä ja huomenna; sillä nämät kolme yötä me rukoilkaamme, ja senjälkeen olkaamme yhdessä niinkuin avioväki.
5. Sillä me olemme pyhäin lapset: ei meidän sovi sitä säätyä niin alkaa kuin pakanat, jotka Jumalan katsovat ylön.
6. Ja he nousivat ylös, ja rukoilivat ynnä hartaasti, että Jumala heitä varjelis.
7. Ja Tobia rukoili ja sanoi: Herra minun Jumalani, sinä meidän isäimme Jumala, sinua kiittäkään taivaat, maa, meri, kaikki vedet ja lähteet, ja kaikki luontokappaleet, kuin niissä ovat.
8. Sinä olet tehnyt Adamin maan tomusta ja olet hänelle antanut Hevan apulaiseksi.
9. Ja nyt, Herra! sinä tiedät, etten minä pahasta himosta tätä minun sisartani vaimokseni ottanut ole, vaan että minä lapsia siittäisin, jonka kautta sinun pyhä' nimes iankaikkisesti kiitettäisiin ja ylistettäisiin.
10. Ja Saara sanoi: Herra, armahda meidän päällemme, että me molemmin terveinä mahtaisimme vanhuutemme saavuttaa.
11. Puoliyöstä huusi Raguel palveliansa, ja meni hänen kanssansa hautaa tekemään.
12. Sillä hän sanoi: mitämaks hänelle on niin tapahtunut, kuin muillekin seitsemälle, jotka hänen kihlanneet olivat.
13. Ja kuin he haudan tehneet olivat, tuli Raguel emäntänsä tykö ja sanoi:
14. Lähetä piika, ja anna katsoa, jos hänkin kuollut on, että me hänen ennen päivää hautaisimme.
15. Ja piika meni kammioon, ja löysi heidät molemmat terveinä ja raittiina makaavan toinen toisensa tykönä.
16. Ja hän toi heille hyvän sanoman. Ja Raguel emäntinensä kiittivät Jumalaa ja sanoivat:
17. Me kiitämme sinua, Herra Israelin Jumala, ettei se tapahtunut, jota me pelkäsimme; sillä sinä olet laupiutes meille näyttänyt, ja olet meidän vihollisemme, joka meidän pahaa teki, ajanut pois.
18. Sinä olet armahtanut näitä kahta ainoaa lasta. Ja nyt, Herra, anna heidän aina sinua kiittää senkaltaisen armon edestä, ja sinulle aina kiitosta uhrata, että muut ihmiset heissä tuntisivat, että sinä olet ainoa Jumala kaikessa maailmassa.
19. Ja Raguel käski kohta täyttää haudan ennenkuin päivä tulis.
20. Ja käski emäntänsä taas valmistaa vieraspidon, ja toimittaa heille kaikkinaiset tarpeet tielle
21. Ja hän antoi tappaa kaksi lihavaa härkää, ja neljä lammasta, ja kutsui kaikki lähimmäisensä ja ystävänsä vieraiksi
22. Ja Raguel neuvoi ja rukoili suuresti Tobiaa viipymään tykönänsä kaksi viikkoa.
23. Ja kaikesta tavarastansa antoi hän puolen Tobialle, ja teki kirjoituksen, että hänen kuolemansa jälkeen toinen puoli myös Tobian olis.

9. Luku.

Gabel kutsutaan enkelin kautta, ja tulee Tobian häihin.
Silloin kutsui Tobia enkelin tykönsä, sillä hän luuli hänen ihmiseksi, ja sanoi hänelle: Atsaria, veljeni, minä rukoilen sinua, kuule minun sananі.
2. Vaikka minä itseni sinulle omaksi orjakses antaisin, niin ei kuitenkaan se mitään olisi sinun hyväin tekois suhteen.
3. Kuitenkin rukoilen minä, ota tämä palvelia ja kamelit, ja mene Gabelin tykö Rageksen Mediassa, ja anna hänelle tämä kirjoitus, ja ota häneltä se raha, ja rukoile häntä minun häihini tulemaan.
4. Sillä sinä tiedät, minun isäni lukee hetket ja päivät, ja jos minä päivänkin enempi viivyn, niin hänen sielunsa tulee murheelliseksi.
5. Ja sinä tiedät, kuinka hartaasti Raguel minua rukoillut on, etten minä häneltä kieltää taida.
6. Silloin otti enkeli Raphael Raguelin palvelian ja kaksi kamelia, ja meni Ragekseen ja löysi Gabelin, ja antoi hänelle kirjoituksen ja sai rahan häneltä,
5: 3.
7. Ja ilmoitti hänelle kaikki, mitä tapahtunut oli Tobian pojalle, ja kutsui häntä häihin.
8. Ja kuin he tulivat Raguelin huoneesen, löysivät he Tobian pöydän tykönä, ja katso, hän nousi hänen tähtensä ja antoivat suuta toinen toisensa.
9. Ja Gabel itki, ja kiitti Jumalaa, ja sanoi: Israelin Jumala siunatkoon sinua; sillä sinä olet kunniallisen, hurskaan ja jumalisen miehen poika, joka vaivaisille paljo hyvää tehnyt on.
10. Siunattu olkoon sinun vaimos ja sinun vanhempas.
11. Ja Jumala antakoon teidän nähdä teidän lapsenne ja lastenne lapset kolmanteen ja neljänteen polveen, ja siunattu olkoon sinun siemenes Israelin Jumalalta, joka hallitsee ja vallitsee ijankaikkiseen!
12. Ja kuin he kaikki amen! sanoneet olivat, istuivat he pöydän tykö, vaan he aterioitsivat ja iloitsivat Jumalan pelvossa.

10. Luku.

Tobian palaus kotia murheellisten vanhempainsa tykö.
Kuin nuori Tobia häittensä tähden kauvan oli poissa, rupesi vanha Tobia, hänen isänsä, murehtimaan ja sanoi: miksi minun poikani niin kauvan poissa on, ja mikä häntä viivyttää?
2. Mitämaks Gabel on kuollut, ja ei kenkään tahdo hänelle rahaa maksaa.
3. Ja tulivat sangen murheellisiksi, Tobia ja Hanna hänen emäntänsä, ja itkivät molemmin, ettei heidän poikansa määrätyllä ajalla kotia tullut.
4. Ja hänen äitinsä itki niin ettei hän tahtonut itsiänsä lohduttaa antaa, ja sanoi: voi minun poikani! voi minun poikani! miksi me olemme päästäneet sinun vaeltamaan? meidän ainoan ilomme meidän ainoan lohdutuksemme vanhuudessamme, meidän sydämemme ja meidän perillisemme.
5. Meillä olisi kyllä tavaraa ollut, jos emme sinua olisi päästäneet pois.
6. Ja Tobia sanoi hänelle: ole ääneti ja hyvässä turvassa! ei meidän pojallamme Jumalan avulla hätää ole, hänellä on uskollinen kumppani

kanssansa.
7. Vaan ei hän tahtonut itsiänsä antaa lohduttaa, ja juoksi joka päivä ulos ja katsoi joka kujalle kusta hänen tuleman piti, jos hän, jossakussa hänen näkis.
8. Mutta Raguel sanoi vävyllensä Tobialle: pysy meidän tykönämme, minä tahdon sanan lähettää Tobialle sinun isälles, ja hänen tietää antaa, ettäs terveenä olet.
9. Ja Tobia sanoi: minä tiedän että minun isäni ja äitini parhaallansa lukevat jokaisen päivän ja hetken, ja ovat minun tähteni kovin murheissansa.
10. Ja kuin Raguel monilla sanoilla rukoili Tobiaa, ja ei hän millään muotoa sitä tehdä tahtonut, antoi hän hänelle Saaran, ja antoi hänelle puolen kaikesta tavarastansa, palvelioista, piioista, karjasta, kameleista ja härjistä ja paljon rahaa, ja antoi hänen terveenä ja iloisena tyköänsä mennä pois, ja sanoi:
11. Herran pyhä enkeli olkoon sinun kanssas tiellä, ja saattakoon sinun terveenä kotia jälleen, ettäs löytäisit vanhempas terveenä; ja Jumala antakoon minun silmäni nähdä teidän lapsenne ennen kuin minä kuolen!
12. Ja vanhemmat ottivat tyttärensä, ja suuta antoivat hänen, ja päästivät hänen tyköänsä,
13. Ja neuvoivat häntä, että hän pitäis miehensä vanhemmat kunniassa, niinkuin omat vanhempansa, rakastais miestänsä, hallitsis visusti perheen, pitäis itsensä kunniallisesti.

11. Luku.

Nuori Tobia, kotia tultuansa, parantaa isänsä silmät, ja ilahuttaa vanhempansa.
Ja tiellä, kuin he tulivat Haraniin, joka on puolivälissä Ninivetä, ensimmäisenä päivänä toistakymmentä,
2. Sanoi enkeli: veljeni Tobia, sinä tiedät, mihinkä tilaan sinä jätit isäs;
3. Jos sinun tahtos on, niin käykäämme edellä, ja antakaamme sinun emäntäs väen ja karjan kanssa jäljestä tulla.
4. Ja kuin se Tobialle kelpasi, sanoi Raphael: ota myötäs kalan sappea, sillä se on tarpeellinen. Niin Tobias otti tykönsä kalan sappea, ja he menivät niin edellä.
5. Mutta Hanna istui joka päivä tien vieressä mäellä, niin että hän sai katsoa kauvas ympärillensä.
6. Ja kuin hän siinä paikassa katseli, näki hän poikansa kaukaa ja tunsi kohta hänen, ja juoksi ilmoittamaan miehellensä, ja sanoi: katso, sinun poikas tulee!
7. Ja Raphael sanoi Tobialle: kohta kuin sinä huoneesen tulet, niin rnkoile ja huuda Herran tykö, ja kiitä häntä, ja mene sitte isäs tykö, ja anna hänelle suuta.
8. Ja voitele kohta hänen silmänsä kalan sapella, joka sinulla on, niin hänen silmänsä kohta aukenevat, ja sinun isäs taas näkee ja suuresti iloitsee.
9. Niin juoksi koira edellä, jonka he kanssansa ottaneet olivat, ja liehakoitsi hännällänsä, hyppeli ja oli iloinen.
10. Ja hänen sokia isänsä nousi äkisti, ja kiiruhti niin kovin, että hän loukkasi itsensä; niin hän kutsui palvelian tykönsä, joka häntä talutti kädestä kohtaamaan poikaansa.

11. Sitä teki myös äiti, ja he suuta antoivat hänelle, ja itkivät molemmin ilosta.
12. Ja kuin he rukoilleet olivat ja kiittäneet Jumalaa, istuivat he kaikki maahan.
13. Silloin otti Tobia kalan sappea, ja voiteli isänsä silmät.
14. Ja hän kärsi sitä puolen hetkeä, ja kaihi läksi hänen silmistänsä, niinkuin munan kalvo!
15. Ja Tobia otti sen ja repäisi pois hänen silmistänsä, ja hän sai kohta näkönsä jälleen.
16. Ja he kiittivät Jumalaa, hän ja hänen emäntänsä, ja kaikki jotka sen tietää saivat.
17. Ja Tobia sanoi: minä kiitän sinua Herra, Israelin Jumala, ettäs minua kuritit, ja autit minua jälleen, niin että minä rakkaan poikani saan nähdä jälleen.
18. Ja seitsemän päivän perästä tuli Saara, hänen poikansa vaimo, kaiken perheensä, karjansa ja kameleinsa kanssa, ja toi paljo rahaa kanssansa, niin myös sen rahan, jonka hän Gabelilta saanut oli.
19. Ja Tobia jutteli vanhemmillensa, kuinka paljon hyvää Jumala hänelle tehnyt oli, sen kumppanin kautta, Joka hänen kanssansa vaeltanut oli.
20. Akior ja Nabat, Tobian langot, tulivat hänen tykönsä ja toivottivat hänelle onnea, ja iloitsivat hänen kanssansa kaikesta siitä hyvästä, jonka Herra hänelle antanut oli.
21. Ja he söivät yhdessä seitsemän päivää, ja olivat iloiset

12. Luku

Enkeli Raphael ilmoittaa, kuka hän on, ja menee pois.

Sitte kutsui Tobia poikansa tykönsä, ja sanoi: mitä me annamme sille pyhälle miehelle, joka sinun kanssas vaeltanut on?
2. Ja Tobia vastasi isäänsä: kuinka me taidamme maksaa hänelle ne hyvät työt, Jotka hän minulle tehnyt on?
3. Hän on minun terveenä vienyt pois, ja tuonut kotia jälleen: hän toi sen rahan Gabelilta itse, ja autti minua tälle emännälle, niin hän myös ajoi pois pahan hengen, ja teki hänen vanhempansa iloisiksi. Jopa hän autti minua itse, kuin minun suuri kala niellä tahtoi, ja antoi sinulle näkös jälleen, ja on tehnyt meille sangen paljon hyvää.
4. Kuinka siis me taidamme maksaa hänelle senkaltaiset hyvät työt? Mutta minä rukoilen sinua, isäni, taritse hänelle puoli kaikesta siitä tavarasta, jonka me myötämme tuoneet olemme, että hän ne ottais.
5. Ja molemmat sekä isä että poika kutsuivat hänen erinänsä, ja rukoilivat häntä ottamaan puolen kaikesta siitä tavarasta, jonka he myötänsä tuoneet olivat.
6. Ja hän sanoi heille salaisesti: kiittäkäät te ja kunnioittakaat taivaan Jumalaa jokaisen edessä, että hän teille senkaltaisen armon näyttänyt on.
7. Kuningasten ja päämiesten neuvoa ja salaisuutta pitää salattaman; mutta Jumalan töitä pitää korkiasti ylistettämän ja julistettaman.
8. Senkaltainen rukous paastolla ja almuilla on parempi kuin kultaa koota tavaraksi.
9. Sillä almut vapahtavat kuolemasta, pyyhkivät pois synnit, ja pitävät elämässä.
10. Mutta jumalattomat saattavat itsensä pois hengeltänsä.

11. Niin minä nyt ilmoitan teille totuuden, ja en salaa teiltä sitä salaista käskyä.
12. Kuin sinä niin katkerasti itkit ja rukoilit, ja nousit rualta, ja hautasit kuolleita, kätkit ruumiit salaa huoneeses, ja hautasit ne yöllä, silloin minä kannoin sinun rukoukses Herran eteen.
13. Ja ettäs Jumalalle kelpasit, niin sen piti niin oleman; ilman kiusausta ei sinun pitänyt oleman, ettäs olisit koetelluksi tullut.
14. Ja Jumala on minun lähettänyt parantamaan sinua, ja ajamaan pois sitä pahaa henkeä, joka Saaran sinun poikas emännän tykönä oli.
5. Ja minä olen Raphael, yksi niistä seitsemästä enkelistä, jotka seisomme Herran edessä.
16. Ja kuin he sen kuulivat, hämmästyivät he, vapisivat ja lankesivat maahan kasvoillensa.
17. Ja. enkeli sanoi heille: Olkaat hyvässä turvassa, ja älkäät peljätkö.
18. Sillä se kuin minä teidän tykönänne ollut olen, sen on Jumala niin tahtonut; kiittäkäät ja kunnioittakaat häntä.
19. Minä olin syövinäni ja juovinani teidän kanssanne, mutta minä nautitsen näkymätöintä ruokaa, jota ei yksikään ihminen nähdä taida.
20. Ja nyt on aika, että minä menen taas hänen tykönsä, joka minun on lähettänyt; kunnioittakaat te Jumalaa ja ilmoittakaat hänen ihmeitänsä!
21. Ja kuin hän sen sanonut oli, katosi hän heidän silmäinsä edestä, ja ei he häntä enää nähneet.
22. Ja he lankesivat maahan kolmeksi hetkeksi, ja kunnioittivat Jumalaa; sitte nousivat he ja sanelivat niitä, ja ilmoittivat hänen suuria ihmeitänsä.

13. Luku.

Tobia kiittää Jumalaa hyväin tekoin edestä.
Mutta Tobia avasi suunsa, kiitti Jumalaa ja sanoi: Herra, sinä olet suuri ja väkevä Jumala, ja sinun valtakuntas pysyy ijankaikkiseen.
2. Sinä kuritat, ja lohdutat jälleen; sinä taidat sysätä helvettiin, ja taas ottaa sieltä ulos; sinun kättäs ei taida kenkään välttää.
3. Te Israelin lapset, kiittäkäät Herraa, ja ylistäkäät häntä pakanain edessä.
4. Sillä sen tähden on hän teidät hajoittanut pakanain sekaan, jotka ei häntä tunne, ilmoittamaan hänen ihmeitänsä, ja että pakanat ymmärtäisivät, ettei kenkään ole kaikkivaltias Jumala, vaan hän ainoastaan.
5. Hän on kurittanut meitä meidän synteimme tähden, ja laupiudestansa hän meitä jälleen auttaa.
6. Katsokaat, mitä hän meidän kanssamme tehnyt on, ja kiittäkäät häntä pelvolla ja vavistuksella; kiittäkäät häntä hänen töissänsä, ylistäkäät häntä, joka ijankaikkisesti hallitsee.
7. Ja minä myös tahdon kiittää häntä tässä maassa, jossa me vankina olemme; sillä hän on näyttänyt ihmeensä syntiselle kansalle.
8. Sentähden palatkaat, te syntiset, ja tehkäät vanhurskantta Jumalan edessä, ja uskokaat, että hän teille laupiutensa osoittaa.
9. Ja minä tahdon nyt sydämestäni iloita Jumalassa.
10. Kiittäkäät Herraa, te hänen valittunsa, pitäkäät ilopäiviä, ja kiittäkäät häntä.
11. Jerusalem, sinä Jumalan kaupunki! Jumala kurittaa sinua sinun töittes tähden, mutta hän taas armahtaa sinua.
12. Kiitä Herraa hänen lahjainsa edessä, ja ylistä ijankaikkista Jumalaa, että hän taas rakentais sinun majas ja tois jälleen kaikki sinun vankis, niin ettäs iloitsisit ijankaikkisesti.

13. Sinun pitää paistaman niinkuin kirkas valkeus, ja kaikissa maailman äärissä pitää sinua kunnioitettaman.
14. Kaukaiselta maalta pitää sinun tykös tultaman, ja lahjoja kannettaman.
15. Sinussa pitää rukoiltaman Herraa, ja sinua pitää pyhäksi kutsuttaman. Herran suurta nimeä pitää sinussa avuksihuudettaman.
16. Kirotut pitää kaikki oleman, jotka katsovat sinua ylön; kadotetuksi pitää tuleman kaikki, jotka sinua pilkkaavat; siunatut pitää oleman kaikki, jotka sinua rakentavat.
17. Mutta sinun pitää iloitseman sinun lapsistas; sillä he tulevat kaikki siunatuksi, ja pitää koottaman Herran tykö.
18. Autuaat ovat ne, jotka sinua rakastavat, ja jotka sinulle onnea toivottavat.
19. Minun sieluni kiittäkään Herraa; sillä Herra meidän Jumalamme lunastaa Jerusalemin kaupungin kaikista murheistansa.
20. Autuas minäkin olen, jos jääneet minun suvustani saavat nähdä Jerusalemin kunniassansa.
21. Jerusalemin portit pitää saphirista ja smaragdista rakennetut oleman, ja kaikki hänen muurinsa kalliista kivistä joka puolelta.
22. Valkiasta ja puhtaasta marmorista pitää kaikki hänen katunsa lasketut oleman, ja joka kadulla pitää veisattaman Halleluja!
23. Kiitetty olkoon Jumala, joka hänen on korottanut, ja hänen valtakuntansa pysyköön ijankaikkisesti hänen päällänsä, amen.

14. Luku.

Vanhan Tobian ennustus, niin myös hänen ja hänen heimolaistensa autuaallinen loppu.
Kuin nämät olivat tapahtuneet, ja Tobia oli näkönsä saanut jälleen, eli hän vielä sitte kaksiviidettäkymmentä ajastaikaa, ja näki lapsensa lapset.
2. Ja kuin hän sadan ja kahden (a) ajastajan vanhana oli, haudattiin hän Ninivessä kunniallisesti.
(a) Grekan teksti sanoo hänen 158 ajastajan vanhaksi.
3. Sillä kuin hän kuudenkuudettakymmentä ajastajan vanha oli, tuli hän sokiaksi, ja kuudentenakymmenentenä vuonna sai hän näkönsä jälleen.
4. Ja sen muun ikänsä kulutti hän ilolla ja menestyi Jumalan pelvossa, ja kuoli hyvässä rauhassa.
5. Mutta ennen kuolemaansa kutsui hän poikansa Tobian eteensä, ja seitsemän nuorta poikaista, hänen poikansa lasta, ja sanoi heille:
6. Ninive pitää pian hävitettämän, sillä ei Herran sana puutu; mutta Mediassa pitää vielä sitte kauvan rauhan oleman, ja meidän veljemme, jotka Israelin maalta hajoitetut ovat, pitää tuleman jälleen.
7. Ja meidän maamme, joka nyt kylmillä on, pitää joka paikassa asutuksi tuleman. Ja Jumalan huone, joka poltettu on, pitää rakennettaman jälleen, ja kaikki, jotka Jumalaa pelkäävät, sinne tuleman jälleen.
8. Ja pakanat pitää myös hylkäämän epäjumalansa, ja tuleman Jerusalemiin ja siellä asuman.
9. Ja kaikki pakanat ja kuninkaat pitää siellä iloitseman, ja palveleman Israelin Jumalaa.
10. Niin kuulkaat nyt, minun poikani, teidän isäänne: palvelkaat Herraa totuudessa, ja olkaat vaat hänessä, ja turvatkaat häneen täydellisesti.
11. Tehkäät, mitä hän käskenyt on, ja opettakaat se teidän lapsillenne, että he myös almua antaisivat, että he aina Jumalaa pelkäisivät ja

luottaisivat hänen päällensä kaikesta sydämestänsä.
12. Ja, rakkaat lapset, kuulkaat minua, ja älkäät pysykö tässä Ninivessä, vaan kuin te äitinne haudanneet olette minun tyköni minun hautaani, niin nouskaat menemään täältä pois.
13. Sillä minä näen, että Niniven synti lopettaa hänen.
14. Ja kohta äitinsä kuoleman jälkeen meni Tobia Ninivestä, emäntänsä, lastensa ja lasten lastensa kanssa Mediaan appensa ja emäntänsä sukuin tykö, ja löysi heidät terveinä hyvässä voimassansa, ja hän holhosi heitä.
15. Ja kuin he kuolivat, painoi hän myös heidän silmänsä kiinni, ja sai niin kaiken perinnön ja Raguelin tavaran, ja eli hamaan viidenteen polveen, ja näki lapsensa ja lastensa lapset.
16. Ja kuin hän yhdeksänkymmenen ja yhdeksän vuotinen oli, jotka hän Jumalan pelvossa ilolla elänyt oli, hautasivat hänen sukunsa hänen.
17. Ja kaikki hänen sukunsa elivät jumalisesti ja kunniallisesti, niin että he sekä Jumalalle että ihmisille ja kaikille, jotka maakunnassa asuivat, otolliset olivat.

Tobian Kirjan loppu

JESUS SIRAKIN KIRJA

Tämä kirja ei ole vanhoilta isiltä luettu Pyhän Raamatun sekaan, mutta muutoin kauniin ja viisaan miehen kirjaksi; sillänsä se myös taitaa olla.
Tämä Jesus Sirak, niinkuin hän esipuheessansa tunnustaa, oli tullut Egyptiin, kuningas Euergeteksen aikana, ja siellä on hän tämän kirjan lopettanut, jonka hänen isoisänsä ensin alkanut oli. Ja näkyy niinkuin hän olis monesta kirjasta tähän koonnut parhaat, mitä hän löytänyt on,. sillä ei tässä seuraa yksi kappale toista järjestänsä, niinkuin jonkun tekiän työ, mutta ovat sekoitetut toinen toiseensa niinkuin se olis monelta tekiältä, ja usiasta kirjasta koottu: niinkuin hunaja imetään ja monesta kukkaisesta kootaan. Ja on nähdä, että tämä Jesus Sirak on ollut kuningas Davidin suvusta, ja on tullut Amos Sirakista, joka oli ylimmäinen päämies Juudan huoneessa, niinkuin Philo osoittaa, lähes kaksisataa ajastaikaa ennen Kristuksen syntymää, ei aikaa ennen Makkabealaisia.
Tämä on tarpeellinen kirja yhteisen kansan tähden; sillä tässä ahkeroidaan tehdä ihmisiä, erinomattain perheen isäntiä jumaliseksi, hyväksi ja nopiaksi, kuinka heidän itsensä pitää käyttämän Jumalaa, Jumalan sanaa, pappeja, vanhempia, vaimoa, lapsia, omaa ruumistansa, tavaraansa, palvelioitansa, kylänmiehiänsä, ystäviänsä, ja vihamiehiänsä, esivaltaansa ja jokaista kohtaan, niin että se kyllä hyvin taidetaan kutsuttaa huoneen kurituksen kirjaksi, eli hyvän perheen isännän hyväin tapain kirjaksi, joka myös oikia hengellinen kuritus on, ja pitää siksi kutsuttaman. Sirak on elänyt Ptolomeus Euergeteksen aikana V. M. L. 3740, ennen Kristuksen aikaa liki 231 ajastaikaa.

Jesus Sirakin Esipuhe;

Monta jaloa miestä ovat olleet, jotka meille laista, prophetaista ja muista niitä seuraavaisista, viisautta opettaneet ovat, ja ilman epäilemättä senkaltainen viisauden oppi tulee Israelin kansalle kunniaksi. Sentähden pitää niiden, joilla se on ja jotka taitavat lukea, ei ainoasti itse siitä viisaaksi tuleman, mutta myös kirjoittamisella ja lukemisella muita palveleman. Minun iso-isäni Jesus, sittekuin hän erinomattain ahkerasti luki lakia, prophetaita ja vielä muita kirjoja, jotka meille isiltä jätetyt ovat, ja hyvin niissä itsensä harjoittanut oli, kirjoitti hän myös jotakin viisaudesta ja hyvistä tavoista, että ne, jotka mielellänsä tahtoivat oppia ja taitavaksi tulla, pitää siitä ymmärtäväisemmäksi ja hyvään elämään soveliaammaksi tuleman. Jonka tähden minä rukoilen, että te sen hyväksi ottaisitte, ja visusti lukisitte, ja antaisitte meille anteeksi, jollemme ole niin puheliaat kuin tarvittaisiin; sillä se mikä hebreankielellä on kirjoitettu ja käännetään toiselle kielelle, ei se kuulu niin kauniisti; ei ainoastaan tämä minun kirjani, mutta myös laki, prophetat ja muut kirjat kuuluvat paljon toisin, kuin ne omalla kielellänsä kuuluvat. Kuin minä tulin Egyptiin, kahdeksantenaneljättäkymmentä kuningas Ptolomeus Euergeteksen vuotena ja olin siellä niinkauvan kuin hän eli, sain minä siellä tilan paljon hyvää lukeakseni ja kirjoittaakseni. Sentähden näkyi minulle hyväksi ja tarpeelliseksi ahkeroida kääntämään tätä kirjaa. ja että minulla oli siihen aikaa, tein minä työtä, täyttääkseni sitä ja antaakseni tulla valkeuteen, että muukalaisetkin, jotka oppia tahtovat, siitä hyviin tapoihin harjaantuisivat, ja eläisivät Herran lain jälkeen.

1. Luku.

Viisauden ja Herran pelvon ylistys.
Kaikki viisaus on Herralta Jumalalta, ja pysyy hänen tykönänsä ijankaikkisesti.
2. Kuka on lukenut meren sannan, ja sateen pisarat, ja maailman päivät?
3. Kuka on mitannut taivaan korkeuden, ja maan leveyden, ja meren syvyyden? Kuka on Jumalan viisauden tutkinut?
4. Sillä hänen viisautensa on ennen kaikkia.
5. Jumalan, kaikkein Korkeimman, sana on viisauden kaivo,
6. Ja Ijankaikkinen käsky on hänen lähteensä.
7. Kuka taitais muutoin tietää, kuinka ihmisen pitää viisauden ja toimen käsittämän?
8. Yksi on kaikkein Korkein, kaikkein Luoja, Kaikkivaltias, väkevä Kuningas, ja sangen hirmuinen, joka istuu istuimellansa, hallitseva Jumala.
9. Hän on Pyhän Henkensä kautta sen luonut, ja nähnyt, tietänyt ja mitannut,
10. Ja on vuodattanut viisauden kaikkein tekoinsa päälle ja kaiken lihan päälle, armonsa perästä, ja antaa sen niille, jotka häntä rakastavat.
11. Herran pelko on kunnia ja ylistys, riemu ja kaunis kruunu
12. Herran pelko ilahuttaa sydämen ja antaa ilon ja riemun, ja pitkän ijän!.
13. Joka Herraa pelkää, hänelle käy hyvin viimeisessä hädässä, ja hän saa lopulta siunauksen.
14. Rakastaa Jumalaa, on kaikkein kaunein viisaus.
15. Ja joka sen näkee, hän rakastaa sitä; sillä hän näkee, kuinka suuria ihmeitä se tekee.
16. Herran pelko on viisauden alku., joka on uskollisten sydänten pohjassa, ja asuu valittuin vaimoin tykönä, ja löydetään ainoasti vanhurskasten ja uskollisten tykönä.
17. Herran pelko on oikia jumalanpalvelus.
18.Joka sydämet varjelee, ja tekee hurskaaksi, ja antaa ilon ja riemun.
19. Joka Herraa pelkää, hänelle käy hyvin, ja kuin hän lohdutusta tarvitsee, niin hän tulee siunatuksi.
20. Peljätä Jumalaa on täydellinen viisaus. joka tekee rikkaaksi ja tuo myötänsä kaikkea hyvää.
21. Se täyttää koko huoneen lahjallansa ja kaikki paikat tavarallansa.
22. Herran pelko on viisauden kruunu, ja antaa hyvän rauhan terveyden;
23. Ja ne molemmat ovat Jumalan lahjat.
24. Tämä viisaus tekee ihmiset oikein toimellisiksi; ja joka siinä vahvasti riippuu kiinni, se auttaa häntä kunnialla..
25. Sillä Herran pelko on viisauden juuri,
26. Ja hänen oksansa kukoistaa ijankaikkisesti.
21. Herran pelko ajaa synnin pois.
28. Sillä joka on ilman pelkoa, ei se kelpaa Jumalalle, ja hänen ylpeytensä maahan kukistaa hänen.

29. Mutta siviä odottaa sitä aikaa, joka häntä lohduttais.
30. Sillä vaikka hänen asiansa on sorrettu ajaksi, niin kuitenkin kiittävät toimelliset hänen viisauttansa.
31. Jumalan sana on jumalattomalle kauhistus; sillä se on viisauden tavara, joka häneltä kätketty on.
32. Minun poikani, jos sinä tahdot viisaaksi tulla, niin opi käskysanat, ja Jumala antaa sinulle viisauden.
33. Sillä Herran pelko on oikea viisaus ja kuritus; usko ja kärsivällisyys kelpaa Jumalalle.
34. Katso, ettei sinun Jumalan pelkos ole ulkokullaisuus, ja älä palvele häntä petollisella sydämellä.
35. Älä etsi kiitosta ihmisten tykönä ulkokullaisesti; ja katso, mitä sinä puhut, uskot ja aiot;
36. Ja älä itsiäs korota, ettet lankeaisi ja häpiään tulisi.
37. Ja Herra ilmoittaa sinun salaisuutes, ja maahan kukistaa sinun julkisesti ihmisten nähden,
38. Ettes ole palvellut oikiassa Jumalanpelvossa, ja sinun sydämes on ollut petollinen.

2. Luku.

Neuvo kärsivällisyyteen tuskassa.
Poikani, jos sinä tahdot olla Jumalan palvelia, niin valmista sinuas kiusaukseen.
2. Pysy vahvana ja kärsi, ja älä ole nopia seuraamaan, jos sinua siitä houkutellaan.
3. Pidä sinuas Jumalan tykö, ja älä poikkee, ettäs vihdoin vahvistuisit.
4. Kärsi mielelläs kaikkia, mikä sinun päälles tulee, ja ole kärsivällinen kaikessa murheessa.
5. Sillä niinkuin kulta tulen kautta, niin myös ne, jotka Jumalalle kelpaavat, murheen tulen kautta koetellaan.
6. Luota Jumalaan, niin hän auttaa sinua; ojenna ties, ja toivo häneen
7. Te, jotka Herraa pelkäätte, luottakaat; sillä hän puutu teiltä
8. Te, jotka Herraa pelkäätte, toivokaat häneltä hyvää, niin te löydätte armon ja lohdutuksen.
9. Jotka Herraa pelkäätte, odottakaat hänen armoansa ja älkööt poiketko, ettette hukkuisi.
10. Katselkaat vanhain esimerkkejä; ja ottakaat niistä vaari.
11. Kuka on koskaan häpiään tullut, joka on toivonut häneen.
12. Kuka on koskaan hyljätty, joka Jumalan pelvossa on pysynyt? eli kuka on koskaan häneltä hyljätty, joka on häntä avuksensa huutanut?
13. Sillä Herra on armollinen ja laupias, hän antaa synnit anteeksi, ja auttaa hädässä.
14. Voi niitä, jotka Jumalaa epäilevät, ja ei pysy vahvana! voi jumalatointa, joka sinne ja tänne kääntyy!
15. Voi epäuskoisia, ettei he usko! sentähden ei pidä heidän myös varjelluksi tuleman.
16. Voi niitä, jotka ei ole kärsivälliset!
17. Kuinka heidän silloin käy, kuin Herra on heitä etsivä?
18. Jotka Herraa pelkäävät, uskovat hänen sanansa, ja jotka häntä rakastavat, ne pitävät hänen käskynsä.
19. Jotka Herraa pelkäävät, tekevät mitä hänelle on otollinen, ja jotka häntä rakastavat, ne pitävät lain oikein.
20. Jotka Herraa pelkäävät, ne ojentavat sydämensä, ja nöyryyttävät itsensä hänen eteensä, ja sanovat,

21. Me tahdomme ennemmin langeta Herran käsiin, kuin ihmisten käsiin; sillä hänen laupiutensa on niin suuri kuin hän itsekin on.

3. Luku.

Vanhempain kunnioittamisesta ja nöyryyden harjoittamisesta.
Rakkaat lapset, kuulkaat minua, teidän isäänne,
2. Ja tehkäät niin, että teille hyvin kävisi
3. Sillä Herra tahtoo, että lapset isäänsä kunnioittavat, ja mitä äiti käskee lapsille, sitä hän tahtoo pidettää.
4. Joka isäänsä kunnioittaa, hänen syntiänsä ei Jumala rankaise,
5. Ja joka äitiänsä kunnioittaa, se kokoo itsellensä hyvän tavaran.
6. Joka isäänsä kunnioittaa, se saa ilon lapsistansa; ja kuin hän rukoilee, niin hän tulee kuulluksi.
7. Joka isäänsä kunnioittaa, se saa kauvan elää, ja joka Herran tähden on kuuliainen, se lohduttaa äitinsä.
8. Joka Herraa pelkää, se kunnioittaa myös isäänsä ja palvelee vanhempiansa, ja pitää heitä herranansa.
9. Kunnioita isääs ja äitiäs työllä, puheella ja kärsivällisyydellä,
10. Että heidän siunauksensa tulis sinun päälles.
11. Sillä isän siunaus rakentaa lapsille huoneet, mutta äidin kirous ne maahan kukistaa.
12. älä naura isäs ylönkatsetta, sillä ei sinun ole siitä kunniaa.
13. Kunnioittaa isääs on sinun oma kunnias, ja katsoa ylön äitiäs on sinun oma häpiäs.
14. Rakas lapsi! korjaa isääs hänen vanhalla ijällänsä, ja älä saata häntä murheelliseksi niinkauvan kuin hän elää.
15. Kärsi häntä, jos hän tulee lapselliseksi, ja älä katso häntä ylön, vaikka, sinä olet jalompi.
16. Sillä mitä hyvää vanhemmille tehdään, sitä ei ikänä unohdeta; ja vaikkas olet syntinen, niin sinulle kuitenkin hyvin tapahtuu.
17. Sinun pitää tuskassa muistettaman, ja sinun syntis pitää hukkuman, niinkuin jää auringonpaisteessa.
18. Joka isänsä hylkää, pitää häväistämän, ja joka äitinsä murheelliseksi saattaa, se on kirottu Herralta.
19. Rakas lapsi! pysy mielelläs alammaisessa säädyssä, se on parempi kuin kaikki, jota maailma pyytää.
20. Jota sinä olet korkiampi, sitä enempi nöyryytä sinuas, niin on Herra sinulle armias.
21. Sillä Herra on kaikkein korkein, joka tekee suuria töitä nöyräin kautta.
22. Älä pyydä korkeampaa virkaa ja älä ajattele ylitse sinun voimas.
23. Mutta mitä Jumala on sinun käskenyt, ota siitä vaari.
24. Sillä ei se hyödytä sinua, jos sinä sitä pyydät, jota ei sinulle ole käsketty.
25. Joka sinun virkaas ei sovi, älä siitä tottele; sillä sinulle on enempi käsketty, kuin sinä taidat toimittaa.
26. Senkaltainen mieli on monta pettänyt, ja heidän ylpeytensä on heitä kukistanut.
27. Sillä joka mielellänsä an taa itseänsä vaaraan, se hukkuu siinä,
28. Ja ylönannetun ihmisen käy lopulla pahoin.
29. Ylpiä ihminen tekee itsellensä paljon pahaa, ja syntinen tekee syntiä synnin päälle.

30. Sillä ylpiä sydän ei tee mitään hyvää, ja ei matkaan saata muuta kuin pahaa.
31. Toimellinen ihminen oppii mielellänsä Jumalan sanaa; ja joka viisautta rakastaa, se kuultelee mielellänsä.
32. Niinkuin vesi tulen sammuttaa, niin myös anto pyyhkii synnit:
33. Ylimmäinen kostaja on sen muistava, ja varjelee hänen vahingosta.

4, Luku.

Köyhäin holhomisesta ja totuuden rakastamisesta.
Rakas lapsi, älä köyhää hätäytä, ja älä ole kova tarvitsevaiselle.
2. Älä isoovaista katso ylön, ja älä tee murheelliseksi tarvitsevaa hänen vaivaisuudessansa.
3. Murheellista sydäntä älä tee enemmin murheelliseksi, ja älä viivytä lahjaa köyhältä.
4. Älä katso viheliäisen rukousta ylön, ja älä käännä kasvojas pois köyhän puolesta.
5. Älä käännä pois silmiäs tarvitsevalta, ettei hän sinun ylitses valittaisi.
6. Sillä se, joka hänen tehnyt on, kuulee hänen rukouksensa, kuin hän murheellisella sydämellä sinun ylitses valittaa.
7. Älä ole riitainen oikeuden edessä, ja pidä tuomari kunniassa.
8. Kuule köyhää mielelläs, ja vastaa häntä suloisesti ja siviästi.
9. Jolle väkivaltaa tehdään, niin auta häntä siltä, joka hänelle tekee vääryyttä; ja älä hämmästy,
kun sinun pitää tuomitseman.
10. Ole isättömille isä ja heidän äidillensä niinkuin perheen isäntä.
11. Niin sinä ole niinkuin kaikkein Korkeimman poika, ja hän on sinua rakastava enempi kuin sinun oma äitis.
12. Viisaus ylentää lapsensa, ja korottaa ne, jotka häntä etsivät.
13. Jotka sitä rakastaa, se elämää rakastaa; ja joka häntä ahkerasti etsii. se on saava snuren ilon
14. Joka siinä itsensä vahvana pitää, se on saava suuren kunniaa; jaa mitä hän aikoo, sen Herra antaa menestyä.
15. Joka Jumalan sanaa kunnioittaa, se tekee oikian jumalanpalveluksen; ja joka sitä rakastaa häntä myös Herra rakastaa.
16. Joka viisautta kuulee, hän taitaa muitakin ihmisiä opettaa, ja joka pitää hänen puoltansa, se saa asua levossa.
17. Joka on vilpitöin, se saa hänen, ja hänen jälkeentulevaisensa pitää menestymän.
18. Ja jos se ensin itsensä toisin käyttää häntä vastaan,
19. Ja tekee hänelle vaivan ja ahdistuksen, ja koettelee häntä vitsallansa, ja tutkii kurituksellansa siihenasti kuin se löytää hänen vilpittömäksi;
20. Niin se tulee jälleen hänen tykönsä oikialla tiellä, ja ilahuttaa häntä,
21. Ja ilmoittaa hänelle salaisuutensa.
22. Mutta jos hänessä löydetään vilppi, niin se hylkää hänen, ja hänen täytyy hukkua.
23. Rakas lapsi, ota ajasta vaari, ja vältä vääriä asioita.
24. Älä häpee tunnustaa henkes edestä sitä mikä oikein on.

25. Sillä ihminen taitaa niin hävetä, että hän siinä syntiä tekee, ja ihminen taitaa myös niin hävetä, että hänen siitä armo ja kunnia on.
26. Älä anna yhdenkään sinuas kehoittaa vahinkoon, eli peljättää sinuas kadotukseen;
27. Mutta tunnusta rohkiasti se, mikä oikein on, kuin sinun kansaa auttamaan pitää.
28. Sillä tunnustuksen kautta totuus ja oikeus ilmi tulee.
29. Älä puhu totuutta vastaan, mutta anna häpiän tulla päälles, jos sinä viallinen olet.
30. Älä häpee tunnustaissas, jos rikkonut olet, ja älä sodi virkaa vastaan.
31. Älä tyhmää palvele hänen siassansa, ja älä katso hänen jalouttansa.
32. Mutta vastaa totuuden puolesta kuolemaan asti, niin Herra Jumala on sotiva sinun edestäs.
33. Älä ole niinkuin ne, jotka paljon lupaavat, ja kuitenkaan ei saa mitään aikoin.
34. Älä ole jalopeura huoneessas ja julma perhettäs vastaan.
35. Ei sinun kätes pidä oleman aina avoin ottamaan ja pivottu antamaan.

5. Luku.

Jumalan lahjain ja armon ajan oikiasta käytöksestä.
Älä luota rikkautees, ja älä ajattele: minulla on kyllä.
2. Älä seuraa omaa ylpeyttäs, vaikka jotakin taidat matkaan saattaa; ja älä tee, mitäs tahdot.
3. Älä ajattele itselläs: kuka sen minulta kieltää? sillä Herra, ylimmäinen kostaja, on sen kostava.
4. Älä ajattele: jo minä olen ennenkin syntiä tehnyt, ja ei minulle mitään pahaa tapahtunut; sillä Herra on tosin kärsivällinen, mutta ei hän pidä sinua rankaisematta.
5. Älä ole surutoin, Jos syntis on vielä rankaisematta, ja tahdot aina sentähden syntiä tehdä.
6. Älä ajattele: Jumala on ylen laupias, ei hän rankaise minua, minä teen syntiä niin paljon kuin minä tahdon.
7. Hän taitaa niin pian olla vihainen kuin armollinenkin, ja hänen vihansa ei lakkaa jumalattomista.
8. Sentähden älä viivyttele kääntymästä Herran tykö, ja älä lykkää yhdestä päivästä toiseen.
9. Sillä hänen vihansa tulee nopiasti, ja kostaa sinun ja kadottaa sinun.
10. Älä luota väärään kaluun; sillä ei se auta sinua, kuin kiusaukset tulevat.
11. Älä anna sinuas ympäri vietellä kaikkinaisilta tuulilta, älä myös jokaista tietä seuraa, niin. kuin huikentelevaiset sydämet tekevät.
12. Mutta ole vahva sanoissas, ja pysy yhdessä puheessa.
13. Ole valmis kuulemaan ja vastaamaan, mitä oikein on, ja älä hoputa.
14. Jos sinä asias ymmärrät, niin neuvo lähimmäistäs, jos et, niin ole ääneti.
15. Sillä puhe saattaa kunnian, ja puhe myös saattaa häpiän, Ja oma kieli ihmisen langettaa.
16. Älä ole panettelia, älä myös väijy kielelläs.
17. Varas on häpiällinen, mutta panettelia ja kaksikielinen on paljo pahempi

18. Älä mitään pidä halpana, Joko se olis vähä eli paljo.

6. Luku.

Oikian ystävyyden harjoituksesta ja viisauden ahkeroitsemisesta.
Älä tule ystäväs vihamieheksi; sillä siitä sinä saat pahan nimen, häpiän ja häväistyksen. Niin myös panetteliat tulevat viimein häpiään.
2. Älä itsiäs ylen viisaana pidä joka miestä nuhtelemaan.
3. Ettei sinun lehtes surkastu, ja sinun hedelmäs turmellu, ettäs viimein tulet niinkuin kuiva puu.
4. Sillä senkaltainen häijy ihminen vahingoittaa itsensä, ja tulee vihamiestensä pilkaksi.
5. Mutta se, joka kaikki asiat parhain toimittaa. saa itsellensä monta ystävää; ja se, joka asian parhain päin puhuu, hänestä muut jälleen hyvin puhuvat.
6. Pidä itses joka miehen kanssa ystävällisesti; mutta usko tuskin yhtä tuhannesta.
7. Älä usko yhtäkään ystävää, jolles ole häntä koetellut hädässä.
8. Sillä monta on ystävää niin kauvan kuin heidän siitä hyvää on; mutta ei he pysy vahvana hädässä.
9. Moni on ystävä, ja tulee pian vihamieheksi; ja jos hän tietäis murhan sinun kanssas, kyllä hän sen sanois.
10. Muutamat ovat myös pöytäystävät, ja ei nekään pysy vahvana hädässä.
11. Kuin sinun käy hyvin, niin hän on sinun kumppanis, ja elää sinun huoneessas niinkuin hän siellä kotomies olis;
12. Mutta jos sinun käy pahoin niin hän on sinua vastaan, ja ei häntä myös mistään löydetä.
13. Eroita sinus vihamiehistäs ja karta myös ystäviäs.
14. Uskollinen ystävä on vahva turva; joka sen löytää, hän löytää suuren tavaran.
15. Uskollinen ystävä ei taideta maksettaa paljolla kalulla ja rahalla.
16. Uskollinen ystävä on elämän turva; joka Jumalaa pelkää, hän saa senkaltaisen ystävän.
17. Joka Jumalaa pelkää, hänellä on menestys ystäväin kanssa, ja niinkuin hän itse on, niin on myös hänen ystävänsä.
18. Rakas lapsi! anna opettaa sinulles viisautta nuoruudesta', niin sinusta tulee viisas mies aina vanhuuteen asti.
19. Suostu häneen, niinkuin se, joka kyntää ja kylvää, ja odota hänen hyviä hedelmiänsä.
20. Vähä aikaa pitää sinun hänen tähtensä työtä ja vaivaa kärsimän; mutta juuri pian saat sinä nautita hänen hedelmiänsä.
21. Karvas on hän niille, jotka ei ole häntä koetelleet, ja itsevaltainen ei pysy hänen tykönänsä.
29. Sillä se on hänelle kova koetuskivi, ja hän heittää sen pian pois tyköänsä.
23. Moni kerskaa viisaudesta, mutta vähän siitä tietää.
24. Rakas lapsi, kuule minun oppiani, ja älä katso ylön minun neuvoani.
25. Anna jalkas hänen kahleisiinsa, ja kaulas hänen ikeensä alle.
26. Kallista olkas ja kanna häntä, ja älä ole hänen siteitänsä vastaan.
27. Pidä sinuas hänen tykönsä kaikesta sydämestä, ja pysy kaikella voimalla hänen teillänsä.
28. Kysy häntä ja etsi häntä, ja niin sinä löydät hänen; ja kuin hänen saanut olet, niin älä pane häntä pois tyköäs.

29. Sillä sinä olet lopulla saava .levon hänestä, ja sinun murhees on iloksi kääntyvä.
30. Hänen kahleensa pitää oleman sinulle vahva turva, ja hänen ikeensä kunniavaate.
31. Hänellä on kultainen kruunu, ja hänen siteensä ovat purpurainen kaunistus.
32. Sen kunniavaatteen pitää sinun pukeman ylles, ja sen kauniin kruunun päähäs paneman.
33. Rakas lapsi! jos sinä tottelet, niin sinä tulet viisaaksi, ja jos sinä panet sydämees, niin sinä tulet toimelliseksi.
34. Jos sinä mielelläs kuulet, niin sinä saat ymmärryksen ja jos sinä korvaa kallistat, niin sinä tulet viisaaksi.
35. Ole mielelläs vanhain joukossa, ja kussa viisas mies on, niin ole hänen seurassansa. Kuule mielelläsi Jumalan sanaa ja ota vaari viisauden sananlaskuista
36. Kussas näet toimellisen miehen, niin riennä hänen tykönsä, ja käy joka paikassa. ulos ja sisälle hänen kanssansa.
31. Tutki aina Jumalan käskyjä, ja muista hänen sanaansa: se vahvistaa sinun sydämes, ja antaa sinulle viisauden, jotas himoitset.

7. Luku.

Monikahdat yhteiset opetukset ja erinäiset huoneen hallituksen neuvot.
Älä tee pahaa, niin ei myös sinulle pahaa tapahdu.
2. Vältä vääryyttä, niin ei sinulle vahinkoa tapahdu.
3. Älä kylvä vääryyden peltoa, niin et sinä siltä seitsemänkertaisesti jälleen niitä.
4. Älä tunge mihinkään virkaan Jumalan edessä, ja älä pyydä kuninkaalta valtaa.
5. Älä Jumalan edessä ole olevinas hyvä siihen, älä myös kuninkaan nähden ole olevinas viisas siihen.
6. Älä pyydä tuomarin virkaa; sillä et sinä voi estää vääryyttä. Taitaa tapahtua, ettäs pelkäät korkiaa, ja annat oikeuden häpiällä poljettaa.
7. Älä antaudu kapinan nostajain sekaan kaupungissa, älä myös riipu kiinni yhteisessä kansassa,
8. Ettei kahtalainen syy tule sinun päälles; sillä ei kenkään pääse rankaisematta.
9.Älä myös ajattele: Jumala ottaa sentähden minun uhrini otolliseksi
10. Ja kuin minä uhraan Jumalalle, kaikkein Korkeimmalle, niin : hän ottaa sen otolliseksi.
11. Kuin rukoilet, niin älä epäile, älä myös ole hidas almua antamaan.
12.Älä häpäise murheellista; sillä yksi on, joka taitaa alentaa ja ylentää.
13. Älä valhetta ajattele ystävääs eli veljeäs vastaan,
14. Älä totuta itsiäs valheeseen; sillä se on vahingollinen tapa.
15. Älä ole suupaltti vanhain joukossa; ja kuin rukoilet, niin älä paljon puhu.
16. Jos sinä työläästi elatukses saat peltos viljelemisestä, niin älä sitä pane pahakses; sillä Jumala on sen niin säätänyt.
17. Älä luota siihen, että se joukko on suuri, jonka kanssa sinä pahaa teet;
18. Mutta muista, ettei rangaistus ole kaukana sinusta.
19. Sentähden nöyryytä itses sydämestä; sillä tuli ja mato on kosto jumalattomille.
20. Älä hylkää ystävääs kalun tähden ja sinun uskollista veljeäs parhaan kullan tähden.

21. Älä eroita sinuas toimellisesta ja hyvästä vaimosta; sillä hän on kalliimpi kultaa.
22. Uskollista orjaa ja hyväntahtoista työntekiää älä pidä pahoin.
23. Rakasta toimellista orjaa. ja jos hän vapaaksi tulla taitaa, niin älä estä häntä.
24. Jos sinulla on karjaa, niin niin holho niitä ja jos ne on tarpeelliset, niin pidä niitä.
25. Jos sinulla on lapsia, niin kurita heitä, ja notkista heidän kaulansa nuoruudesta.
26. Jos sinulla on tyttäriä, niin holho heidän ruumistansa, ja älä salli heille itsevaltaisuutta.
21. Naita tyttäres, niin sinä olet suuren työn tehnyt, ja anna häntä toimelliselle miehelle.
28. Jos sinulla on vaimo, joka sinua rakastaa, niin älä anna sinuas hänestä kääntää pois, ja älä usko vihansuopaa.
29. Kunnioita isääs kaikesta sydämestä, ja älä unhota, kuinka rakas sinä olet ollut äidilles.
30. Muista, että sinä olet heistä syntynyt, ja mitä sinä taidat heille siitä tehdä, mitä he sinulle tehneet ovat.
31. Pelkää Herraa kaikesta sydämestäs. ja kunnioita hänen pappiansa.
32. Rakasta häntä kaikesta voimastas, joka sinun tehnyt on, älä hylkää hänen palvelioitansa ,
33. Pelkää Herraa ja kunnioita pappia, ja anna hänelle hänelle osansa, niinkuin sinulle käsketty on:
34. Esikoisista ja syntiuhrista, ja ylennysuhrista, ja kaikista, jotka uhriksi pyhitetään, ja kaikista esikoisista.
35. Ojenna köyhälle kätes, ettäs runsaasti siunatuksi tulisit,
36. Ja sinun hyvä työs tekis: sinun otolliseksi kaikkein elävä ihmisten edessä; ja osoita myös hyvät työs kuolleiden päälle.
37. Lohduta itkeväisiä ja murehdi murehtivaisten kanssa.
38. Älä väsy sairaita oppimasta; sillä näiden tähden sinä rakastetaan
39. Mitä sinä ikänä teet, niin ajattele loppua, ja niin et sinä koskaan syntiä tee.

8. Luku

Neuvo oppivaisuuteen ja toimellisuuteen
Älä riitele voimallisten kanssa, ettet lankee hänen käteensä.
2. Älä riitele rikkaan kanssa, ettei hän tule sinulle raskaaksi.
3. Sillä moni antaa itsensä lahjoa rahalla, ja lahjat kääntävät kuningastenkin sydämet.
4. Älä riitele riitaisen kanssa, ettet kantaisi puuta hänen valkiallensa.
5. Älä tee leikkiä taitamattoman kanssa, ettei hän häpiäisi sinun sukuas.
6. Älä sen syntiä soimaa, joka itsensä parantaa; mutta muista, että me kaikki vielä nyt olemme vialliset.
7. Älä katso vanhuutta ylön; sillä me aiomme myös vanhaksi tulla.
8. Älä iloitse vihollises kuolemasta; vaan muista, että meidän pitää myös kaikkein kuoleman.
9. Älä katso ylön, mitä viisaat puhuvat, mutta aseta itses heidän sananlaskunsa jälkeen;
10. Sillä sinä taidat heiltä oppia hyvää neuvoa, ja kuinka sinun ylimmäisiä toimellisesti palveleman pitää.

11. Älä hylkää vanhain puhetta, sillä he ovat myös oppineet isiltänsä,
12. Ja sinä taidat heistä oppia, kuinka sinun pitää vastaaman, kuin tarvitaan.
13. Älä viritä jumalattoman valkiaa, ettet myös sinä palaisi hänen tulensa liekistä.
14. Älä härsyttele pilkkaajaa. ettei hän sinun sanojas kääntäisi.
15.Älä lainaa voimallisemmille sinua; mutta jos lainaat heille, niin pidä se kadotettuna.
16. Älä takaa ylitse voimaas; jos sinä sen teet, niin ajattele maksavas.
17. Älä riitele tuomaria vastaan; sillä tuomio sanotaan, niinkuin hän tahtoo.
18. Älä vaella ylönannetun kanssa, ettei hän saata sinua vahinkoon; sillä hän tekee, mitä hän tahtoo, ja hänen hulluutensa tähden pitää sinun vahinkoa kärsimän.
19. Älä riitele vihaisen kanssa, älä myös mene metsään yksin hänen kanssansa; sillä hän vuodattaa veren, ja ei hän sitä minään pidä; kuin ei myös sinulla ole apua, niin tappaa hän sinun.
20. Älä pidä hullun kanssa neuvoa; sillä ei hän pane sitä sydämeensä.
21. Älä tee vieraan nähden, mitäs salata tahtoisit; sillä et sinä tiedä, mitä siitä seuraa.
22. Älä joka miehelle sydäntäs ilmoita; taitaa tapahtua, että sinua pahoin kiitetään.

9. Luku.

Taitava kanssakäymys vaimoväen ja ystäväin kanssa.
Älä pahoja luulottele emännästäs, joka sinulle rakas on; sillä senkaltainen luulo ei saata mitään hyvää matkaan.
2. Älä anna vaimolle sinun ylitses valtaa, ettei hän rupeaisi sinua hallitsemaan.
3. Vältä porttoa, ettet tulisi hänen paulaansa.
4. Älä harjoita sinuas laulajan vaimon tykö, ettei hän käsittäisi sinua liehakoitsemisellansa.
5. Älä katsele piikoja, ettet heihin syttyisi.
6. Älä ryhdy porttoihin, ettet omastas pääsisi.
7. Älä kurkistele sinne ja tänne kaupungissa, ja älä juokse joka loukkaasen.
8. Käännä pois kasvos kauniista vaimosta, ja älä katso muiden vaimoin kauneutta.
9. Sillä kauniit vaimot ovat monta hulluiksi tehneet;
10. Ja paha himo syttyy niinkuin tuli.
11. Älä istu toisen miehen emännän tykönä,
12. Älä myös halaa häntä;
13. Älä pidä pitoa hänen kanssansa, ettei sinun sydämes suostuisi häneen, ja ettei sinun mieles tulisi tyhmyyteen.
14. Älä hylkää vanhaa ystävää; sillä ei uusi ole hänen kaltaisensa.
15. Uusi ystävä on niinkuin uusi viina: anna hänen vanheta, niin hän hyvin sinulle maistaa.

16. Älä tottele jumalatointa suuressa kunniassansa; sillä et sinä tiedä, minkä lopun hän saa.
17. Älä mielisty jumalattomain aivoituksiin; sillä ei he tule koskaan hyväksi, ei helvettiinkään asti.
18. Ole kaukana siitä, jolla on voima tappaa, niin ei sinun tarvitse peljätä, että hän sinun tappaa.
19. Jos sinun täytyy olla hänen kanssansa, niin älä loukkaa sinuas, ettei hän ottaisi sinun henkeäs, kuin vähimmän sitä ajattelet.
20. Tiedä, ettäs vaellat paulain keskellä, ja käyt ylhäällä korkiain tutkainten päällä.
21. Opi kaikella vireydellä tuntemaan lähimmäistäs; ja jos sinä neuvoa tarvitset, niin etsi sitä viisailta ihmisiltä.
22. Ja kysele toimellisilta, Ja toimita kaikki asias Jumalan sanan jälkeen.
23. Ole hyvänlaisten ihmisten seurassa, ja ole iloinen, mutta kuitenkin Jumalan pelvossa.
24. Työ tekiäänsä kiittää, ja toimellista päämiestä hänen työnsä.
25. Se on vaarallinen hallitusvirassa, joka pyytää paljon puhua; ja se, joka nopsa on puhumaan, tulee häpiään.

10. Luku.

Esivallan ja virkamiesten toimellisuudesta ja käytösten siveydestä.
Viisas hallitsia hallitsee hyvin kansaansa, ja kussa toimellinen esivalta on, siellä kaikki soveliaasti toimitetaan.
2. Niinkuin hallitsia on, niin ovat myös hänen käskyläisensä; niinkuin valtamiehet ovat, niin myös kaupungin asuvaiset.
3. Taitamatoin kuningas turmelee maan ja kansan, mutta kuin päämiehet ovat toimelllset, silloin kaupunki on hyvin.
4. Hallitusvirka maan päällä on Jumalan kädessä, joka hänelle toisinansa antaa kelvollisen hallitsian.
5. Jos ihminen menestyy, se Jumalan kädestä; hän antaa myös hänelle jalon neuvonantajan.
6. Älä lähimmäiselles kaikkea vääryyttä kosta, ja älä pyydä vihaas sammuttaa, kuin sinun pitää rankaiseman.
7. Jumala ja ihmiset vihaavat ylpeitä, sillä he tekevät väärin molempia vastaan.
8. Väkivallan, vääryyden ja ahneuden tähden siirretään valtakunnan hallitus kansasta kansaan
9. Mitä koreilet, sinä vaivainen tuhka ja multa?
10. Joka et kuitenkaan mitään muuta ole kuin likiä loka eläissäs.
11. Ja vaikka parantajat kauvan itsensä siitä vaivaavat,
12. Niin se kuitenkin siihen loppuu: tänäpänä kuningas, huomenna kuollut.
13. Ja kuin ihminen on kuollut, niin madot ja toukat syövät sen.
14. Siitä tulee kaikki ylpeys, kuin ihminen luopuu Jumalasta ja hänen sydämensä kääntyy Luojastansa.
15. Ylpeys yllyttää kaikkein synteihin; jolla se on, se monta kauhistusta matkaan saattaa.
16. Sentähden on Herra antanut aina ylpeyden tulla häpiään ja on sen viimeiseltä kukistanut.
17. Jumala on ylpiät päämiehet istuimelta kukistanut, ja antanut nöyräin istua heidän siassansa. 18. Jumala on hävittänyt ylpiän pakanain juuret, ja on siihen siaan istuttanut nöyrät.
19. Jumala on pakanain maan ylösalaisin kääntänyt ja peräti hävittänyt.
20. Hän on antanut heidän kuivettua ja hävitä, ja on pyyhkinyt pois heidän nimensä maan päältä.

21. Ei ihmiset ole luodut ylpiäksi, eikä ne tuimaksi, jotka vaimosta syntyneet ovat.
22. Mutta joka pelkää Jumalaa, se pysyy kunnialla vahvana;
23. Vaan joka Jumalan käskyn rikkoo, se tulee häpiään.
24. Jotka Jumalaa pelkäävät, ne pitävät päämiehensä kunniassa, sentähden varjelee hän heitä.
25. Ei yksikään rikas eikä köyhä, ei suuri eikä pieni, pidä muusta kerskaaman, kuin siitä, että hän pelkää Jumalaa.
26. Ei se kelpaa mitään, että ihminen toimellista köyhää ylenkatsoo, ja jumalatointa rikasta kunnioittaa.
27. Päämiehet, herrat ja hallitsiat ovat suuressa kunniassa; mutta ei he ole niin suuret kuin se, joka Jumalaa pelkää.
28. Viisasta palveliaa täytyy herran palvella, ja toimellinen herra ei nurise sitä.
29. Älä tee virassa oman pääs perään, ja älä ylpeile kuin sinua tarvitaan.
30. Se on parempi, että ihminen ottaa vaarin askareistansa, joilla hän itsensä auttaa, kuin se, että hän paljon aikoo, ja tulee sen kautta kerjääjäksi.
31. Poikani, ole rohkia vastoinkäymisessä, ja luota virkaas.
32. Sillä se, joka epäilee virastansa, kuka tahtoo häntä auttaa? ja kuka tahtoo häntä kunniassa pitää, joka oman virkansa häpäisee?
33. Köyhä kunnioitetaan viisautensa tähden, ja rikas tavaransa tähden.
34. Mutta jos viisaus on ylistettävä köyhässä, kuinka paljon ennemmin rikkaassa? Ja mitä rikkaalle pahoin sopii, se sopii köyhälle paljon pahemmin.

11. Luku.

Ajallisen onnen saavutus ja nautinto.
Nöyrän miehen viisaus saattaa hänen kunniaan, ja istuttaa hänen päämiesten sivuun.
2. Ei sinun pidä ketään kiittämän jaloutensa tähden, eikä ketään katsoman ylön muotonsa tähden.
3. Sillä mettinen on pieni lintu, ja antaa kuitenkin kaikkein makeimman hedelmän.
4. Älä koreile vaatteillas, ja älä ole ylpiä kunniassas; sillä Herra on töissänsä ihmeellinen, ja ei kenkään tiedä, mitä hän tehdä tahtoo.
5. Monen kuninkaan ja tyrannin täytyy istua maahan, ja kruunu on pantu sen päähän, jota ei ajatella taidettu.
6. Monta suurta herraa on langennut, ja jalot kuninkaat ovat muiden käsiin joutuneet.
7. Älä ketään tuomitse ennen kuin sinä asian tiedät; tutki ensin ja rankaise sitte.
8. Älä tuomitse ennen kuin sinä asian kuullut olet, ja anna kansan ensin asian puhua ulos.
9. Älä sekoita itsiäs toisen miehen asioihin, ja älä istu väärässä tuomiossa.
10. Poikani, älä anna itsiäs moneen asiaan; sillä jos sinä otat moninaista etees, niin et sinä siitä paljon voita. Jos sinä vielä kovin pyydät sitä, niin et sinä kuitenkaan saa, ja vaikka kuhunka sinä sinus käännät, niin et sinä siitä kuitenkaan pääse.
11. Moni pyrkii ja pyytää rikkautta, mutta ei hän muuta saa, kuin viivyttää sillä itsensä.
12. Mutta moni taas hiljaksensa oleskelee, joka aina on tarvitsevainen, ja on myös heikko ja köyhä;
13. Häntä katsoo Jumala armollisesti, ja auttaa häntä viheliäisyydestä, ja saattaa hänen kunniaan, niin että moni häntä ihmettelee.

14. Kaikki tulee Jumalalta, onni ja onnettomuus, elämä ja kuolema, köyhyys ja rikkaus.
15. Jumalisille antaa Jumala pysyväiset rikkaudet;
16. Ja mitä hän aikoo, niin se aina menestyy.
17. Moni on saita ja säästää, ja tulee sen kautta rikkaaksi,
18. Luulee kyllä itsellensä kokoovansa, ja sanoo:
19. Nyt minä tahdon elää hyvin, syödä ja juoda minun tavarastani;
20. Ja ei tiedä, että hetki on tullut, jona hänen pitää kaikki muille jättämän, ja kuoleman.
21. Pysy Jumalan sanassa, ja harjoita itses siinä, ja pysy virassas.
22. Älä tottele, kuinka jumalattomat kalua pyytävät: turvaa sinä Jumalaan, ja pysy virassas.
23. Sillä se on Herran edessä huokia äkisti köyhän rikkaaksi tehdä.
24. Jumala siunaa hyväin tavaran, ja kuin aika tulee, niin he äkisti kostuvat.
25. Älä sano: mitä se auttaa minua, ja mitä nyt minun siitä on?
26. Älä sano: minulla on kyllä, kuinka minulta taitaa jotakin puuttua?
27. Kuin sinun hyvin käy, niin ajattele, että sinun taitaa myös pahoin käydä;
28. Ja kuin sinun pahoin käy, niin ajattele, että sinun taitaa myös hyvin käydä; sillä Herra taitaa jokaiselle kostaa kuolemassa niinkuin ansaittu on.
29. Paha hetki tekee, että ihminen kaiken ilonsa unohtaa, ja kuin ihminen kuolee, niin hän saa tietää, kuinka hän on elänyt.
30. Sen tähden ei sinun pidä ketään ennen loppua kiittämän; millainen hän on ollut, se löydetään hänen jääneidensä tykönä.
31. Älä joka miestä ota huoneeses; sillä maailma on täynnä viekkautta ja petosta.
32. Petollinen sydän on niin.
kuin houkutella lintu satimessa, ja vartioitsee sitä, kuinka hän taitais sinun ottaa kiinni.
33. Sillä se hyvä, minkä hän näkee, sen hän kääntää pahemmaksi, ja sitä, mikä kaikkein paras on, hän enimmän laittaa.
34. Kipinästä tulee suuri tuli. ja jumalatoin ei lakkaa ennenkuin hän verta vuodattaa.
35. Vältä senkaltaisia pahanjuonisia; ei ole heillä hyvää sydämessä, ettei he saata sinulle ijäistä häpiää.
36. Jos sinä otat muukalaisen tykös, niin hän tekee sinun rauhattomaksi ja karkottaa sinun omaisuudestas pois.

12. Luku

Osoitetaan, kenelle pitää hyvää tehtämän. Vihamiehiä ei pidä uskottaman.
Jos siis tahdot hyvää tehdä, niin katso, kenelle teet, niin sinä saat kiitoksen.
2. Tee hyvää jumaliselle, niin se sinulle runsaasti maksetaan jälleen, jos ei häneltä, niin kuitenkin totisesti Herralta.
3. Mutta pahanjuonisille, jotka ei hyvän työn edestä kiitä, ei pidä, hyvin käymän.
4. Anna jumaliselle, ja älä jumalatointa armahda.
5. Tee hyvää vaivaiselle, mutta älä jumalattomalle anna mitään.

6. Pidä itse leipäs, ja älä anna hänelle, ettei hän siitä vahvistu ja tallaa sinua allensa; hän tekee sinulle niin paljon pahaa, kuin sinäkin olet hänelle hyvää tehnyt.
7. Sillä kaikkein Korkein vihaa jumalatointa, ja tahtoo häntä rangaista.
8. Kuin hyvin käy, niin ei taideta ystävää oikein tuta; mutta kuin pahoin käy, niin ei vihansuopa taida itsiänsä salata.
9. Sillä kuin hyvin käy, niin vihansuopa kadehtii sitä; mutta jos pahoin käy, niin ystävät myös luopuvat pois.
10. Älä vihamiestäs ikänä usko. Sillä niinkuin rauta taitaa jälleen ruostua, niiu ei hän myös lakkaa pahuudestansa.
11. Jos hän vielä kumartelee ja lyykistää, niin pidä kuitenkin vaaris ja karta häntä; jos sinä hänen kirkastat niinkuin peilin, niin hän kuitenkin ruostuu jälleen.
12. Älä ota häntä tykös, ettei hän sinua aja pois, ja astu sialles. Älä häntä vierees istuta, ettei hän rupee sinun istuintas pyytämään, ja sinä muistat viimein minun sanani ja kadut.
13. Niinkuin koska mato pistää lumoojansa, ei häntä kenkään armahda; niinkuin myös koska joku petoin kanssa seuraa pitää ja niiltä revitään, juuri niin myös sille käy, joka suostuu jumalattomaan, ja sekoittaa itsensä hänen syntiinsä.
14. Kyllä hän hetken pysyy sinun tykönäs; mutta jos sinä kompastut, niin ei hän odota sinua.
15. Vihamies antaa hyviä sanoja, ja valittaa sinua, ja on olevinansa sinun ystäväs, taitaa myös itkeä;
16. Mutta sydämessänsä ajattelee hän, kuinka hän sinun hautaan langettais, ja jos hän saa tilan, niin ei hän taida tulla ravituksi sinun verestäs. Jos joku tahtoo vahingoittaa sinua, niin on hän ensimäinen: hän on tahtovinansa auttaa sinua, ja kuitenkin sinun salaisesti lykkää maahan.
17. Hän vääntää päätänsä ja nauraa salaisesti, pitittää sinua ja suutansa ammottelee.

13. Luku.

Seura erikaltaisten kanssa on vaarallinen.
Joka tervaan rupee, se saastuttaa itsensä, ja joka antaa itsensä ylpiäin seuraan, se oppii ylpiäksi
2. Älä anna itsiäs voimallisen ja rikkaan seuraan; muutoin sinä otat raskaan kuorman päälles.
3. Mitä on saviastia vaskipadan tykönä? Sillä jos he loukkaavat toinen toistansa, niin se rikkoutuu.
4. Rikas tekee vääryyttä ja öykkää sitä; mutta köyhän täytyy kärsiä, ja päälliseksi kiittää.
5. Niinkauvan kuin hänellä on sinusta hyvää, niin hän tahtoo sinua; mutta kuin et sinä enää voi, niin hän hylkää sinut.
6. Niinkauvan kuin sinulla on jotakin, niin hän nautitsee sinun kanssas; mutta jos sinä häviät, niin ei hän sitä tottele.
7. Kuin hän sinua tarvitsee, niin hän taitaa kyllä suositella sinua ja nauraa sinulle, lupaa sinulle paljon, antaa hyviä sanoja, ja sanoo: tarvitsetkos mitään?
8. Ja kutsuu sinut petollisesta sydämestä vieraaksensa, kahdesti eli kolmasti, niinkauvan kuin hän saa sinun omas sinulta pois;
9. Mutta viimeiseltä häpäisee hän sinun.
10. Ja jos hän näkee sinun hätäs, niin hän laskee sinun menemään ja vääntelee päätänsä sinun päälles.
11. Ota sentähden vaari, ettei sinun yksinkertaisuutes petä sinua, ja saata sinua vahinkoon.

12. Jos voimallinen tahtoo vetää sinua tykönsä, niin kiellä, ja hän vetää sitä enemmin.
13. Älä tunge sinuas hänen tykönsä, ettet ajettaisi pois; älä myös sinuas ylen kauvas siirrä, että sinua tarpeen aikana nautita saataisiin.
14. Älä kiellä, jos hän sinun jotakin käskee; mutta älä luota häneen, vaikka hän on ystävällinen sinun kanssas;
15. Sillä hän koettelee sinua, ja tutkii sinua suloisella käyttämisellänsä.
16. Kuin hän sinulle vihastuu, niin ei hän enää pidä ystävällistä puhetta,
17. Eikä tee leikkiä rangaistuksella ja vankiudella.
18. Ota sentähden vaari, ja katso hyvin etees; sillä sinä elät suuressa vaarassa.
19. Jokainen eläin rakastaa vertaistansa,
20. Niin myös jokainen ihminen pitää vertaisensa tykö itsensä pitämän.
21. Se on juuri niinkuin susi menis lammasten joukkoon, kuin jumalatoin tulee jumalisten seuraan.
22. Niinkuin hyena antaa itsensä koiran seuraan, niin tekee rikas köyhän kanssa.
23. Niinkuin jalopeura syö metsäaasin korvessa, niin myös rikkaat syövät köyhiä.
24. Niinkuin ylpiä suuttuu nöyrään, niin myös rikas suuttuu köyhään.
25. Kuin rikas lankee, niin hänen ystävänsä auttavat häntä ylös; mutta kuin köyhä lankee, lykkäävät hänen ystävänsä häntä perästä.
26. Kuin rikas tekee väärin, niin on monta häntä auttamassa, ja kuin hän puhuu väärin, niin se annetaan olla niinkuin se oikein olis.
27. Mutta jos köyhä osaa tehdä väärin, niin se punnitaan ylen tarkasti; ja vaikka hän vielä viisaasti puhuis, niin ei se kuitenkaan löydä siaansa.
28. Kuin rikas puhuu, niin kaikki vaikenevat, ja korottavat hänen puheensa taivaasen asti;
29. Mutta jos köyhä puhuu, niin he sanovat: kuka tämä on ja jos hän jotakin horjahtaa, niin hänelle pahoin kostetaan.
30. Rikkaus on tosin hyvä, kuin se ilman syntiä nautitaan; mutta jumalattoman köyhyys opettaa hänen paljon pahaa puhumaan.
31. Mitä ihmisen sydämessä on, se nähdään hänen silmistänsä, olkoon se paha eli hyvä.
32. Jos hyvää on hänen mielessänsä, niin hän katsoo suloisesti;
33. Mutta jolla on pahaa sydämessä, ei sillä ole lepoa.

14. Luku.

Omastatunnosta, niin myös ajallisten tavarain väärästä ja oikiasta käytöksestä.
Autuas on se, joka ei anna pahaa neuvoa., ja ei hänellä ole pahaa tuntoa siitä.
2. Autuas on se, jolla ei ole pahaa tuntoa, ja ei hänen toivonsa ole turha.
3. Saidan ei sovi rikkaan olla, ja miksi kalu ja raha olis saidalle?
4. Joka paljon kokoo, ja ei tee itsellensä siitä hyvää, hän kokoo muille., ja muut pitää sen tuhlaaman.
5. Joka ei tee itsellensä hyvää., kuinka hän taitaa muille hyvää tehdä? Ei hänellä ole ikänä iloa kaluistansa.
6. Ei ole yhtäkään pahempaa kuin se on, koska ei ihminen suo itsellensä hyvää, ja se on oikia rangaistus hänen pahuutensa tähden.
7. Jos hän jotakin hyvää tekee, niin ei hän ymmärrä sitä, ja hän tulee viimein sentähden kirriksi.

8. Se on paha ihminen, joka ei suo ihmisille hyvää tehtävän, mutta kääntää kasvonsa pois ja ei armahda ketään.
9. Ei ahne ihminen ikänä tyydy osaansa., eikä taida ahneuden tähden menestyä.
10. Ei saita tahdo mielellänsä, että ihminen söis, ja se tekee hänen pahaa, että hänen ruokaa antaman pitää.
11. Poikani. tee omastas itselles hyvää, ja anna Herralle uhri niin paljo kuin hänelle tulee.
12. Muista, ettei kuolema viivyttele, ja sinä kyllä tiedät, mikä liitto sinulla on kuoleman kanssa.
13. Tee ystävilles hyvää ennen loppuas, ja anna köyhälle varasi jälkeen.
14. Älä unohda köyhää, kuin sinulla on iloinen päivä, niin sinulle myös ilo tapahtuu, jotas halajat.
15. Sinun täytyy kuitenkin vaivaloisen hikes muille jättää, ja sinun työs perillisille antaa.
16. Anna mielelläs, niin sinulle myös annetaan, ja pyhitä sinun sielus.
17. Sillä kuin sinä kuollut olet, niin on se kaikki pois kulutettu.
18. Kaikki liha kuluu pois niinkuin vaate, sillä se on vanha liitto: sinun pitää kuoleman
19. Niinkuin tapahtuu viheriäisen lehden kanssa kauniissa puussa: muutamat putoovat pois, muutamat kasvavat jälleen;
20. Niin myös tapahtuu ihmisten kanssa: muutamat kuolevat ja muutamat syntyvät jälleen.
21. Kaikki turmellut kappaleet saavat lopun, ja ne, jotka niissä ovat, myös hukkuvat ynnä.
22. Autuas on, joka aina Jumalan sanaa rakastaa, ja sitä selittää ja opettaa,
23. Tutkii sitä sydämessänsä ja oppii oikein ymmärtämään, ja etsii enemmin ja enemmin viisautta,
24. Ja rientää sen jälkeen, ehkä kuhunka se menee, kurkistelee hänen akkunassansa, Ja kuultelee hänen ovensa edessä,
25. Pyytää majaa lähes hänen huonettansa, ja asettaa majansa hänen seinänsä tykö,
26. Joka hänelle on hyvä asuinsija; hän panee lapsensa hänen suojaansa, ja hänen oksainsa alle.
27. Sen alla hän varjellaan palavuudelta ja siellä on hänelle kaunis asuinsia.

15. Luku.

Viisauden edusta, ja jumalattomuuden vahingollisuudesta.
Joka Herraa pelkää, se tekee hyvää, ja joka itsensä pitää Jumalan sanassa, se löytää viisauden,
2. Ja hän kohtaa häntä niinkuin äiti, ja ottaa hänen vastaan niinkuin kihlattu morsian.
3. Hän ravitsee hänen ymmärryksen leivällä, ja antaa hänen viisauden vettä juoda.
4. Siitä hän vahvistuu, että hän taitaa vahvana olla; hän pitää itsensä sen tykö, ettei hän tule häpiään.
5. Se ylentää hänen lähimmäisensä ylitse, ja avaa hänen suunsa seurakunnassa,
6. Kruunaa hänen ilolla ja riemulla, ja lahjoittaa hänen ijankaikkisella nimellä.
7. Mutta ei tomppelit löydä sitä, ja ei jumalattomat saa nähdä sitä,
8. Sillä se on ylpeistä kaukana, ja ei ulkokullatut tiedä mitään siitä.
9. Ei jumalatoin taida oikein, opettaa; sillä ei se tule Jumalalta.
Grekan tekstin jälkeen kuuluu tämä värsy näin: Ei ole kiitos kaunis syntisen suussa, sillä ei se ole lähetetty Herralta.

10. Oikiassa opissa tarvitaan viisaus, ja Jumala antaa siihen armonsa.
11. Ei sinun pidä sanoman: jos minä olen opettanut väärin, niin sen on Jumala tehnyt; sillä jota hän vihaa, sitä ei pitäisi sinun tekemän.
12. Ei sinun pidä sanoman: jos minä olen opettanut väärin, niin hän on minun pettänyt; sillä ei hän tarvitse jumalatointa.
13. Sillä Herra vihaa kaikkea epäjumalan palvelusta, ja se, joka häntä pelkää, välttää sitä.
14. Hän loi ihmisen alusta ja antoi hänelle ehdon:
15. Jos sinä tahdot, niin pidä käskyt,
16. Ja tee hyvässä uskalluksessa sitä, mikä hänelle kelpaa.
17. Hän pani tulen ja veden sinun etees; ota, kumman sinä tahdot.
18. Ihmisen edessä on elämä ja kuolema; kumman hän tahtoo, se hänelle annetaan.
19. Sillä Jumalan viisaus on suuri, hän on sangen voimallinen, ja näkee kaikki,
20. Ja hänen silmänsä katsovat niitä, jotka häntä pelkäävät; hän tietää kyllä, mikä oikein on tehty, ja mikä ulkokullaisuus on.
21. Ei hän käske yhdenkään olla jumalattoman, eikä anna kenellekään lupaa syntiä tehdä.

16. Luku.

Lasten kasvattamisesta; synnin rangaistuksesta.
Älä iloitse, että sinulla on monta hillimätöintä lasta, ja älä luota itsiäs siihen, että sinulla on monta lasta, jos ei he pelkää Jumalaa.
2. Älä luota heihin, älä myös uskalla heidän varaansa.
3. Sillä parempi on yksi hyvä lapsi, kuin tuhannen jumalatointa.
4. Ja parempi on kuolla lapsetoinna, kuin että olis jumalattomia lapsia.
5. Hyvänlainen mies taitaa kaupunkia auttaa; mutta vaikka monta olis jumalatointa, niin ne kuitenkin hänen hävittävät.
6. Siitä olen minä elinaikanani paljon nähnyt, ja vielä enemmän kuullut.
7. Tuli poltti kaiken jumalattoman joukon, ja viha sattui jumalattomiin.
8. Ei hän säästänyt vanhoja sankareita, jotka hukkuivat väkevyydessänsä.
9. Ei hän niitäkään säästänyt, joiden tykönä Lot muukalainen oli, mutta kadotti heitä heidän sydämensä koreuden tähden,
10. Ja hävitti kaiken sen maakunnan armottomasti, jonka he synneillänsä täyttäneet olivat.
11. Niin hän myös hukutti kuusisataa tuhatta, että he olivat kovakorvaiset; kuinka hän siis pitäis kovakorvaisen rankaisematta?
12. Hän on tosin laupias, mutta hän on myös vihainen. Hän leppyy kyllä, mutta hän rankaisee myös kauhiasti. Niin suuri kuin hänen laupiutensa on, niin suuri on myös hänen rangaistuksensa, ja hän tuomitsee jokaisen ansionsa jälkeen.
13. Jumalattoman ei pidä vääryytensä kanssa pääsemän rankaisematta, ja hyvän toivo ei pidä turha oleman.
14. Jokainen hyvä työ pitää siansa löytämän, ja kullekin pitää tapahtuman ansionsa jälkeen.
17: 19.
15. Älä sano: ei Herra katsele minua; kuka kysyy minua taivaassa?
16. Ei hän muista minua niin suuressa joukossa; mitä minä olen suuren maailman suhteen?

17. Sillä katso, taivas, meri ja maa vapisevat, vuoret ja ja laaksot värisevät, kuin hän niitä etsii:
18. Eikö siis hänen pitäis näkemän sinun sydäntäs?
19. Mutta mitä hän tehdä tahtoo, sitä ei yksikään näe, ja tuulta, joka on hänen kädessänsä, ei näe yksikään ihminen.
20. Hän taitaa paljon tehdä, jota ei kenkään näe.
21. Ja kuka taitaa puhua ja kärsiä, kuin hän tuomitsee? Mutta senkaltainen vaatimus on kaukana silmäin edestä.
22. Kuin tyhmä ihminen sen kuulee, niin hän kuitenkin pysyy hulluudessansa ja erehdyksessänsä.
23. Poikani, kuule minua, opi viisautta, ja tottele minun sanaani täydellä todella.
24. Minä tahdon antaa sinulle totisen opin, ja neuvon sinua selkiästi.
25. Jumala on alusta työnsä hyvin asettanut.
26. Ja antanut heille jokaiselle oman työnsä,
27. Ja pitää heitä ijäti senkaltaisessa järjestyksessä, että he aina virkansa toimittavat, ja ei yksi estä toista;
28. Mutta ovat aina hänen käskyllensä kuuliaiset.
29. Vielä sitte on hän myös katsonut maan päälle, ja on sen hyvyydellänsä täyttänyt,
30. Ja täytti maan eläimillä, jotka maaksi jälleen tulevat.

17. Luku.

Jumalan hyväin töiden luettelemus, ja neuvo parannukseen.

Jumala loi ihmisen maasta., ja teki hänen jälleen maaksi,
2. Ja määräsi heille heidän elinaikansa;
3. Ja loi heidät molemmat, ja antoi luontonsa kummallekin, ja teki heitä omaksi kuvaksensa.
4. Hän antoi kaiken lihan heitä peljätä, ja että heidän piti hallitseman kaikkia eläimiä ja lintuja.
5. Hän antoi heille järjen, puheen, silmät, korvat, ymmärryksen ja tunnon,
6. Ja osoitti heille sekä pahan että hyvän.
7. Hän katsoi heidän puoleensa erinomaisesti muiden eläinten suhteen,
8. Osoittaaksensa heille suuren majesteettinsa.
9. Hän opetti heitä, ja antoi heille elämän lain.
10. Hän teki heidän kanssansa ijankaikkisen liiton, ja ilmoitti oikeutensa.
11. He näkivät silmillänsä hänen majesteettinsa, ja kuulivat hänen julkisen äänensä korvillansa,
12. Ja hän sanoi heille: karttakaat kaikkea vääryyttä! ja antoi myös jokaiselle käskyn lähimmäisestänsä.
13. Heidän menonsa on joka paikassa hänen edessänsä, ja ei ole mitään salattu.
14. Jokaiseen maakuntaan asetti hän hallitsian;
15. Mutta itse on hän Israelin Herra.
16. Kaikki heidän tekonsa ovat julki hänen edessänsä niinkuin aurinko, ja hänen silmänsä näkevät lakkaamatta kaikkein heidän menonsa.

11. Kaikki heidän pahuutensa on ilmi hänen edessänsä, ja kaikki heidän syntinsä ovat julki hänen edessänsä.
18. Hän kätkee ihmisten hyvät työt niinkuin sinettisormuksen, ja hyvät teot niinkuin silmäterän.
19. Viimeiseltä herää hän, ja kostaa jokaisen pään päälle, niinkuin hän on ansainnut.
20. Mutta jotka parantavat itsensä, ne antaa hän tulla armoihin, ja niitä, jotka väsyneet ovat, lohduttaa hän, ettei he epäilisi.
21. Niin käännä siis nyt sinuas Herran tykö, ja hylkää syntinen elämäs;
22. Rukoile Herraa ja lakkaa pahasta.
23. Pidä sinuas Korkeimman tykö, eriä vääryydestä,
24. Ja vihaa epäjumalanpalvelusta totuudella.
25. Kuka tahtoo Korkeinta kiittää helvetissä; sillä elävät taitavat ainoasti kiittää.
26. Kuolleet, jotka ei silleen ole, ei taida kiittää.
27. Sentähden kiitä Herraa niinkauvan kuin sinä elät ja terveenä olet.
28. Oi kuinka suuri on Herran laupius! Hän on kaikille armollinen. jotka kääntyvät hänen tykönsä.
29. Sillä mikä taitaa ihminen olla, ettei hän ole kuolematoin?
30. Mikä on kirkkaampi aurinkoa, jonka kuitenkin täytyy hukkua? Ja mitä liha ja veri ajattelee, se on paha.
31. Hän näkee mittaamattoman taivaan korkeuden; mutta kaikki ihmiset ovat tuhka ja multa.

18. Luku

Jumalan laupiuden ylistys, ja kuinka sitä alati nautita taidetaan.
Mutta se, joka elää ijankaikkisesti, kaikki, mitä hän tekee, se on täydellinen.
2. Herra on yksinänsä vanhurskas; ei taida kenkään puhua ulos hänen töitänsä. .
3. Kuka voi käsittää hänen suuret ihmeensä?
4. Kuka taitaa mitata hänen suuren voimansa? Kuka taitaa luetella hänen suuren laupiutensa?
5. Ei ihminen taida sitä vähentää eikä enentää, ja hänen suuria ihmeitänsä ei taida hän käsittää.
6. Mutta ihminen kuin hän parhaansa tehnyt on, niin on se tuskin aljettu; ja kuin hän luulee sen päättäneensä, silloin vielä paljo puuttuu.
7. Sillä mikä on ihminen? mihinkä hän kelpaa? mitä hän taitaa auttaa eli vahingoittaa?
8. Jos hän kauvan elää, niin hän elää sata ajastaikaa. Niinkuin pisara vettä on koko merta vastaan, ja niinkuin sannan hiekka on meren santaa vastaan: niin harvat ovat hänen vuotensa ijankaikkisuuden suhteen.
9. Sentähden kärsii Jumala heitä, ja vuodattaa laupiutensa heidän päällensä.
10. Hän näkee kyllä ja tietää, kuinka he kaikki ovat kuoleman omat.
11.Sentähden hän armahtaa heitä sitä runsaammin.
12. Ihmisen laupius ulottuu ainoastaan lähimmäisellensä, mutta Jumalan laupius käy kaiken maailman ylitse.
13. Hän kurittaa ja rankaisee, .hän opettaa ja kaitsee, niinkuin paimen laumaansa.

14. Hän armahtaa kaikkia niitä, jotka itsensä opettaa antavat ja ahkerasti kuulevat Jumalan sanaa..
15. Poikani! kuin jonkun hyvää teet, niin älä nurise, ja kuin jotakin annat, niin älä tee häntä murheelliseksi kovilla sanoilla.
16. Kaste palavuuden jäähdyttää, niin myös hyvä sana on parempi kuin lahja,
17. Ja yksi sana on toisinansa parempi kuin suuri lahja; ja toimellinen ihminen antaa ne molemmat.
18. Mutta tyhmä soimaa toista hävyttömästi, ja ylönmielinen lahja ei ole otollinen.
19. Opi ensin itse, ennenkuin sinä muita opetat.
20. Auta ensin itsiäs, ennenkuin sinä muita autat.
21. Nuhtele ensin itsiäs, ennenkuin sinä muita tuomitset, niin sinä löydät armon, kuin muita rangaistaan.
22. Älä viivytä katumustas siihen asti kuin sinä sairaaksi tulet, mutta paranna sinus, kuin vielä syntiä tehdä taidat.
23. Älä viivytä hyväksi tulla, ja älä viivytä katumustas kuolemaan asti.
24. Ja jos sinä tahdot Jumalaa palvella, niin tee se vilpittömästi, ettet kiusaisi Jumalaa.
25. Muista sitä vihaa, joka lopulla on tuleva.
26. Sillä kuin ihminen ravittu on, niin muistakaan, että hän jälleen isoaa; ja kuin ihminen rikas on, niin ajatelkaan, että hän jälleen köyhäksi tulla taitaa.
21. Sillä ehtoona taitaa toisin olla kuin aamulla oli, ja kaikki nämät äkisti Jumalan edessä tapahtuvat.
28. Viisas ihminen pitää näissä kaikissa vaarinsa ja välttää syntiä, kuin hän vielä syntiä tehdä taitaa.
29. Joka toimellinen on, hän ottaa senkaltaisen viisauden tykönsä ja joka sen saa, hän kiittää sitä.
30. Joka sen opin oikein oppinut on, se taitaa visusti itsensä käyttää, ja hyvin siitä puhua parannukseksi,
31. Älä seuraa pahaa himoas, mutta käännä pois sinun tahtos.
32. Sillä jos sinä seuraat pahaa himoas, niin sinä saatat itses vihamiestes pilkaksi.
33. Älä ole tuhlaaja, älä myös harjoita sinuas tuhlaamaan, ettet tulisi kerjääjäksi.
34. Ja kuin ei sinulla ole silleen rahaa kukkarossa, niin sinun täytyy kasvulle lainaksi ottaa.

19. Luku

Himoin, jaaritusten ja viekkauden karttamisesta.
Juomari työmies ei rikastu, ja joka ei vähääkään kätke, se enemmin ja enemmin häviää.
2. Viina ja vaimot tekevät viisaat miehet hulluiksi, ja ne, jotka porttoin kanssa yhteyttä pitävät, tulevat mielipuoliksi.
3. Koi ja mato on heidän palkkansa, ja he kuivettuvat muille julkiseksi opiksi.
4. Joka pikaisesti uskoo, se on köykäinen, ja kuin hän antaa hänensä vietellä, niin hän vahingoittaa itsensä.
5. Joka koiruudestansa iloitsee, se tulee ylönkatsotuksi; mutta joka vihaa kelvottomia panettelioita, se varjelee itsensä vahingosta.
6. Jos sinä jotakin pahaa kuulet, niin älä sano sitä; sillä vaiti olla ei vahingoitse ketään.
7. Ei sinun pidä sanoman ystävälle eikä vihamiehelle.

8. Älä myös ilmoita sitä, jos sinä sen taidat tehdä ilman pahaa omaatuntoa,
9. Sillä kyllä sinua kuunnellaan ja otetaan vaari sinun puheestas, ja kuitenkin sinua sentähden vihataan.
10. Jos sinä olet jotakin kuullut, niin anna sen kuolla sinussas, niin sinulla on levollinen sydän, ja et sinä sentähden kahtia pakahdu.
11. Mutta tyhmä tahtoo sen kanssa ulos, niinkuin täysiaikainen lapsi tahtoo ulos.
12. Kuin tyhmä sanankin kuulee, niin se on niinkuin nuoli istuis kiinni hänen reidessänsä.
13. llmoita sitä lähimmäiselles, mitämaks ettei hän ole sitä tehnyt; mutta jos hän on sen tehnyt, ettei hän sitä enään tekisi.
14. Puhu siitä ystävälles: sillä kyllä paljo ihmisten päälle valhetellaan.
15. Älä siis usko kaikkea, mitäs kuulet.
16. Toisinansa pääsee ihmiseltä sana tapaturmasta, jonka hän toisin ymmärtää; sillä kuka on se, joka ei toisinansakaan sanoissansa eksy?
17. Puhu siitä lähimmäiselle, ennenkuin sinä riitelet hänen kanssansa, ja muista Jumalan käskyt.
18. Sillä Jumalan pelko tekee ihmisen itsensä kaikissa asioissa visusti käyttämään, ja Jumalan käsky opettaa kaikki asiat toimellisesti tekemään.
19. Kavaluus ei ole viisaus, ja jumalattomain petos ei ole toimellisuus.
20. Mutta se on pahuus ja epäjumalan palvelus, ja on kaikki hulluus ja tyhmyys.
21. Parempi on vähä ymmärrys Jumalan pelvossa, kuin suuri ymmärrys Jumalan ylönkatseen kanssa.
22. Moni in tarkka ymmärryksestä, ja on kuitenkin pahanjuoninen, ja taitaa vääntää asian, kuhunka hän tahtoo.
23. Hän kallistaa päänsä, ja katsoo yksivakaisesti, ja on kuitenkin kaikki petos.
24. Hän laskee silmänsä alas, ja kuultelee korvillansa, ja jos et sinä ota vaaria, niin hän sinun pettää.
25. Ja jos hän on heikko sinua vahingoittamaan, ei hän kuitenkaan tottele sitä, jos hän tilansa näkee, niin hän tekee pahaa; kyllä se hänestä nähdään.
26. Toimellinen mies havaitaan käyttämisestänsä.
27. Sillä hänen vaatteensa, naurunsa ja käymisensä ilmoittavat hänen.

20. Luku.

Ajattomasta ja aikaisesta puheesta ja työstä.
Ihminen nuhtelee usein lähimmäistänsä sopimattomalla ajalla, ja tekis viisaammin, jos hän olis vaiti.
2. Parempi on julki nuhdella, kuin salaa vihata; ja jolle se kelpaa, niin se tulee hänelle hyväksi.
3. Joka väkivaltaa tekee oikeudessa, hän on niinkuin se huoneenvartia, joka sen neitseen häpäisee, jota hänen piti varjeleman.
4. Muutamat ovat ääneti, ettei he taida edestänsä vastata.
5. Muutamat ovat vaiti ja odottavat aikaansa.
6. Viisas on siihenasti ääneti kuin hän aikansa näkee, mutta rohkia tyhmä ei taida odottaa aikaansa.
7. Joka suupaltti on, hän suututtaa ihmiset itseensä, ja joka paljon valtaa ottaa itsellensä, häntä vihataan.
8. Monelle käy pahassa asiassa myöten, mutta se tapahtuu hänelle vahingoksi.

9. Moni antaa usein, ja ei hän siitä hyödy; mutta sitä vastaan moni myös antaa, joka hänelle tulee parhaaksi.
10. Joka paljon koreilee, se saa siitä vahingon; mutta joka itsensä alentaa, se ylennetään.
11. Moni ensin ostaa halvasti, mutta sitte maksaa sen kalliisti.
12. Viisas tekee lahjansa otolliseksi suloisella sanalla; mutta mitä tyhmät antavat, sen he itse tekevät kelvottomaksi.
13. Ei tyhmän lahja tule paljo sinun hyväkses; sillä yhdellä silmällä hän antaa, mutta seitsemällä silmällä hän katsoo, mitä hänen siitä jälleen saaman pitää.
14. Hän antaa vähän ja sanoo paljon antaneensa, ja huutaa siitä niinkuin viinanlaskia.
15. Tänäpänä hän lainaa ja huomenna tahtoo jälleen. Nämät ovat ne ihmiset, joita ei voida kärsiä.
16. Tyhmä valittaa; ei yksikään ole minulle uskollinen, ei kenkään kiitä minua hyvästä työstä.
17. Ja jotka minun leipääni syövät, ei puhu minusta hyvää.
18. Oi kuinka usein ja monelta hän häväistään!
19. senkaltainen puhe tekee hänelle pahempaa kuin jos hän putois alas korkiasta huoneesta.
20. Juuri niin tapahtuu pahoille, joiden viimein äkisti lankeeman pitää.
21. Häpeemättömällä ihmisellä on suuri suu, hän puhuu ajattelematta kaikki, mikä hänen mieleensä joutuu.
22. Vaikka tyhmä jotakin hyvää puhuis, ei se kuitenkaan kelpaa; sillä ei hän sitä puhu oikialla ajalla.
23. Köyhyys estää monta pahaa tekemästä; siitä on hänellä se voitto, , ettei hänellä ole paha tunto
24. Moni tekee ennen pahaa kuin hän hukkais kunniansa, ja tekee sitä jumalattoman ihmisen tähden.
25. Moni palvelee toista väärässä asiassa, ja saattaa niin hänen vihamieheksensä.
26. Valhe on suuri häpiä ihmiselle, ja se löydetään enimmästi pahain ihmisten tykönä.
27. Ei varas ole niin paha kuin valehtelia; mutta viimeiseltä he molemmin vahinkoon tulevat.
28. Valhe on ihmiselle häpiällinen, ja eihän tule ikänä kunniaan
29. Viisas mies kunnioittaa itsensä viisaalla puheellansa, ja toimellisesta miehestä päämiehet paljon pitävät.
30. Joka peltonsa hyvin rakentaa, hän täyttää salvonsa; ja joka itsensä pitää päämiesten tykö, niin, että hän heille kelpaa, se taitaa paljon pahaa estää.
31. Antimet ja lahjat sokaisevat viisaat ja panevat suitset heidän suuhunsa, ettei he taida rangaista.
32. Kätketty viisaus ja salattu tavara, mihinkä ne molemmat kelpaavat?
33. Parempi on se ihminen, joka tyhmyytensä kätkee, kuin se, joka viisautensa kätkee.

21. Luku.

Varoitus kääntymykseen. Eroitus viisasten ja tyhmäin välillä.

Poikani, jos sinä olet syntiä tehnyt, niin lakkaa, ja rukoile, että ennen tehty sinulle annettaisiin anteeksi.
2. Pakene syntiä niinkuin kärmettä; sillä jos sinä tulet häntä lähes, niin hän puree sinua.
3. Hänen hampaansa ovat niinkuin jalopeuran hampaat ja tappavat ihmisen.

4. Jokainen synti on niinkuin kaksiteräinen miekka, ja tekee senkaltaisen haavan, jota ei kenkään parantaa taida.
5. Joka väkivaltaa ja vääryyttä tekee, se tulee viimein kerjääjäksi; ja se joka ylpiä on, se tulee viimeiseltä pois huoneestansa ja talostansa.
6. Sillä kuin raadollinen huutaa, niin Jumala kuulee, ja kosto tulee nopiasti.
7. Joka ei salli neuvoa itsiänsä, hän on jo parhaallansa jumalattoman tiellä.
8. Joka Jumalaa pelkää, se taittaa itsensä, mutta joka niskuri on, sen Jumala taampaa näkee, ja taitava havaitsee hänen hukkuvan.
9. Joka huoneensa rakentaa toisen miehen rahalla, se kokoo kiviä haudaksensa.
10. Jumalattomain joukko on niinkuin rohtimet, jotka tulella pitää poltettaman.
11. Jumalattomat käyvät tosin tasaista tietä, jonka loppu on helvetin syvyys.
12. Joka Jumalan käskyt pitää, ei hän seuraa omaa päätänsä.
13. Peljätä yksitotisesti Jumalaa on viisaus.
14. Kussa ei järkeä ole, ei siellä oteta oppia vastaan.
15. Muutamat ovat kyllä toimelliset, mutta he matkaan saattavat sillä paljon pahaa.
16. Viisaan miehen oppi vuotaa niinkuin virta ja niinkuin elävä lähde.
17. Tyhmäin sydän on niinkuin vuotava astia, ja ei taida pitää oppia.
18. Kuin toimellinen kuulee hyvän opin, niin hän kiittää sitä. ja levittelee häntä; mutta jos tyhmä sen kuulee, niin ei se kelpaa hänelle, ja hän heittää sen selkänsä taa
19. Tyhmän puhe painaa niin kuin taakka tien päällä; mutta kuin viisas puhuu, se on suloinen kuulla.
20. Neuvon pitämisestä otetaan vaari viisaan puheesta, ja mitä hän neuvoo, se on seisovainen.
21. Tyhmän puhe on niinkuin kaatunut huone, ja taitamattoman neuvosta ei tiedä kenkään mitään,
22. Kuin joku tahtoo neuvoa tyhmää, niin hän asettaa itsensä niinkuin joku tahtois sitoa hänen kätensä ja jalkansa.
23. Mutta viisas lukee sen itsellensä kultaiseksi kaunistukseksi ja rannerenkaaksi oikiassa kädessänsä.
24. Tyhmä juoksee rohkiasti toisen huoneeseen, mutta toimellinen pitää suuren eroituksen.
25. Tyhmä kurkistelee rohkiasti toisen akkunasta, mutta toimellinen seisoo ulkona.
26. Tyhmä kuultelee oven takana, mutta toimellinen pitää sen häpiänä.
27. Paljopuhuvaiset sanovat paljon sitä, mikä ei sovi asiaan; mutta viisaat punnitsevat sanansa kultavaa'alla.
28. Tyhmäin sydän on suussa, mutta viisasten suu on sydämessä.
29. Tyhmä nauraa korkiasti, mutta viisas nauraa kohtuullisesti.
30. Kuin jumalatoin kiroilee pahaa, silloin hän kiroilee itsiänsä.
31. Korvankuiskuttelia vahingoitsee itsensä, ja ei kenkään pidä häntä mielellänsä tykönänsä.

22. Luku.

Monikahdat opetukset yhteisessä elämässä.

Laiska ihminen on niinkuin kivi, joka loassa makaa!
2. Joka sen ottaa ylös, hänen pitää sitte kätensä pyyhkimän.
3. Hävytöin poika on isällensä häpiäksi.
4. Toimellinen tytär kyllä naidaan, mutta pahantapainen tytär annetaan olla, ja hän saattaa isänsä murheelliseksi.
5. Joka ylen rohkia on, hän on sekä isällensä, että miehellensä häpiäksi, ja heiltä molemmilta vihataan.
6. Puhe, joka sopimattomaan aikaan puhutaan, on niinkuin harpun soitto murheelliselle.
7. Oikialla ajalla pitää ihmisiä kuritettaman ja opetettaman; mutta joka tyhmää opettaa, se tahtoo liittää rikotun saviastian kappaleita, ja tekee niinkuin se, joka jonkun raskaasta unesta herättää.
8. Joka tyhmää puhuttelee, hän puhuu makaavan kanssa:
9. Kuin se on loppunut, niin hän kysyy: mikä se on?
10. Kuollutta itketään, ettei hänellä enää ole valkeutta; mutta tyhmää pitää sinun itkemän, ettei hänellä ole ymmärrystä.
11. Ei ihmisen pidä ylen paljon kuolleita itkemän, sillä he ovat lepoon tulleet;
12. Mutta tyhmän elämä on pahempi kuin kuolema.
13. Seitsemän päivää kuollutta itketään, mutta tyhmää ja jumalatointa koko hänen elinaikansa.
14. Älä tyhmän kanssa paljon puhu, älä myös ole taitamattomain seurassa.
15. Väitä häntä, ettet tulisi tuskaan hänen kanssansa, ja tahratuksi hänen saastaisuudestansa.
16. Pakene häntä, niin sinä olet rauhassa, ja et tule ahdistukseen ja hätään hänen tyhmyytensä tähden.
17. Mikä on raskaampi lyijyä? Ja kuinka pitää ihmisen kutsuman tyhmää muuksi kuin lyijyksi.
18. Keveämpi on kantaa santaa, suolaa ja rantaa, kuin taitamatointa ihmistä.
19. Niinkuin huone, joka toisen huoneen kanssa on vahvasti sidottu yhteen, ei tuulispäätä kukisteta:
20. Niin myös se sydän, joka asiansa hyvin tietää, ei pelkää yhtään peljätystä.
21. Niinkuin kauniisti kalkilla sivuttu tasainen seinä ei pysy sateessa kauniina, eli aita korkealla tuulen edessä:
22. Niin myös tyhmän sydämen huono aivoitus ei ole seisovainen peljätystä vastaan.
23. Jos ihminen silmäänsä painottelee, niin siitä kyyneleet vuotavat; jos joku osaa toista sydämeen, niin se ilmoittaa aivoituksensa.
24. Joka laskettaa kiviä lintuin sekaan, se peljättää heidät pois; Ja joka ystävänsä häpäisee, se rikkoo ystävyyden.
25. Vaikkas vetäisit miekkaas ystävääs vastaan, et sinä kuitenkaan sillä niin pahoin tee kuin häväistyksellä.
26. Sillä sinä taidat jälleen tulla ystäväksi, kuin et sinä pakene häntä, mutta puhut hänen kanssansa; sillä kaikki asiat taitaan kyllä sovitettaa, paitsi häväistystä, ylönkatsetta, salaisuuden ilmoitusta ja pahoja juonia: näillä ystävyys ajetaan pois.
21. Ole uskollinen ystävälles hänen köyhyydessänsä, ettäs hänen kanssansa iloitsisit, kuin hänelle hyvin käy.
28. Ole vahva hänen kanssansa, kuin hänelle pahoin käy, että sinäkin nautitsisit hänen onnensa hyväkses.
29. Savu ja tomu käy edellä, kussa tuli palaa tahtoo: niin myös häväistyksestä tulee veren vuodatus.
30. Älä häpeä vastata ystäväs edestä, älä myös häntä pakene.
31. Jos sinulle jotakin pahaa häneltä tapahtuu, niin jokainen joka sen kuulee, välttää myös häntä.
32. Jospa minä taitaisin panna lukon suuni eteen, ja painaa vahvan sinetin huulteni päälle, etten minä sen kautta lankeaisi, eikä minun

kieleni vahingoittaisi minua!

23. Luku.

Rukous kielen hillitsemisestä, niin myös neuvo syntiä välttämään puheissa ja töissä.
Herra Isä Jumala, ja minun elämäni Herra! älä anna minun joutua pilkkaajain keskelle, ja älä anna minua heidän seassansa turmeltaa.
2. Jospa minä taitaisin hillitä ajatukseni suitsilla, ja kurittaa sydämeni Jumalan sanalla, ja etten minä säästäisi minuani erhetyksessäni,
3. Etten minä syntiä tekisi ja tulisi suureen erhetykseen, ja tekisi paljon pahaa, jolla minun täytyis langeta vihamiesteni edessä ja olla heidän naurunansa.
4. Herra Isä Jumala, ja minun elämäni Herra, varjele minua hävyttömistä silmistä,
5. Ja käännä minusta pois kaikki pahat himot.
6. Älä salli minun tulla tuhlaajaksi ja saastaiseksi, ja varjele minua häpeemättömistä sydämistä.
7. Rakkaat lapset, oppikaat suunne pitämään kiinni; sillä joka suunsa pitää kiinni, ei se eksy sanoissa,
8. Niinkuin jumalattomat pilkkaajat ja ylpiät sen kautta lankeevat.
9. Älä harjoita suutas vannomaan, ja lausumaan turhaan Jumalan nimeä.
10. Sillä niinkuin palvelia, joka usein vitsalla piestään, ei ole ilman vanteita,
11. Niin ei myös se taida olla synnistä puhdas, joka usein vannoo ja Jumalan nimeä turhaan lausuu.
12. Joka usein vannoo, se usein syntiä tekee, ja ei rangaistus pidä hänen huoneestansa luopuman.
13. Jos hän vannoo, ja ei ymmärrä sitä, niin hän kuitenkin syntiä tekee; jos hän sen ymmärtää ja katsoo ylön, niin hän tekee syntiä kaksinkertaisesti.
14. Mutta jos hän turhaan vannoo, niin ei hän kuitenkaan ole ilman syntiä, ja hänen huoneensa pitää kovin rangaistaman.
15. Se on myös kuolettavainen kiroilemus, josta Jumala Jakobin huonetta varjelkoon!
16. Ja jumaliset senkaltaista välttävät, eikä tahraa itsiänsä siinä synnissä.
11. Älä harjoita suutas keviästi vannomaan, sillä se tulee pahasta aivoituksesta.
18. Älä unohda isäs ja äitis oppia, niin sinä olet herrain seassa istuva, eikä sinua pidä unhotettaman,
19. Ettet harjaantuisi tyhmyyteen, ja soisit viimeiseltä, ettet syntynytkään olisi, ja sinä kiroot syntymäpäiväsi.
20. Joka itsensä harjoittaa panettelemaan, ei se paranna itsiänsä kaikkena elinaikanansa.
21. Toistamiseen syntiä tehdä on ylenpaljon; sillä kolmannella kerralla tulee rangaistus.
22. Joka haureudesta on syttynyt, se on niinkuin palava tuli, eikä lakkaa siihenasti kuin hän itsensä polttaa.
23. Hekumallisella ihmisellä ei ole lepoa ruumiissansa, siihenasti kuin hän tulen sytyttää.
24. Hekumallisen ihmisen on kaikki ruoka makia, ja ei lakkaa ennen kuin hän himonsa täyttää.
25. Mies, joka aviokäskynsä rikkoo, ja ajattelee itseksensä: kuka minun näkee?
26. Pimeys on minun ympärilläni, ja seinät verhottavat minun, niin ettei kenkään näe minua: ketä minun pitäis karttaman? Korkein ei tottele minun syntiäni;

27. Tämä välttää ainoasti ihmisten silmät, ja ei muista Herran silmää paljoa kirkkaammaksi aurinkoa,
28. Joka näkee kaikki, mitä ihmiset tekevät, ja katsoo salaisiinkin loukkaisiin.
29. Hän tietää kaikki kappaleet, ennenkuin ne luoduksi tulevat, niinkuin sittekin, kuin he luodut ovat.
30. Se mies pitää julkisesti kaupungissa rangaistaman,
31. Ja pitää otettaman kiinni, kuin hän vähimmän eteensä katsoo.
32. Juuri niin pitää myös sille vaimolle tapahtuman, joka miehensä hylkää, ja saa toisesta perillisen.
33. Ensisti on hän kovakorvainen Jumalan käskylle, sitälikin tekee myös syntiä miestänsä vastaan, ja kolmanneksi saa huoruudestansa lapsen.
34. Nämä pitää eroitettaman seurakunnasta, ja hänen lapsensa pitää sen maksaman.
35. Ei hänen lapsensa pidä juurtuman, eikä hänen oksansa hedelmää kantaman.
36. Hän jättää kirotun muiston jälkeensä, ja hänen häpiänsä ei pidä ikänä pyyhittämän pois.
37. Siitä oppivat jälkeentulevaiset, ettei mitään ole parempaa kuin peljätä Jumalaa, ja ei ole mitään makiampaa ottaa vaarin Jumalan käskystä

24. Luku.

Jumalallisen viisauden ja Pyhän Raamatun ylistys.

Viisaus kiittää itsiänsä, ja kunnioittaa itsiänsä kansan seassa.
2. Hän saarnaa Jumalan seurakunnassa, ja ylistää itsiänsä valtakunnassansa.
3. Ja sanoo: minä olen Jumalan sana, ja liikun ympäri kaikkea maata niinkuin pilvi.
4. Minun asuinsiani on ylhäällä korkeudessa.
5. Ja minun Istuimeni pilvissä; minä yksinäni olen joka paikassa,
6. Niin avaralta kuin taivas on,
7. Ja niin syvältä, kuin syvyyden perustus on.
8. Joka paikassa meressä,
9. Joka paikassa maan päällä,
kaikkein kansain seassa ja kaikkein pakanain seassa.
10. Näiden kaikkein tykönä olen minä etsinyt asuinsiaa,
11. Löytääkseni siaani johon kuhun paikkaan.
12. Silloin käski minua kaikkein Luoja, ja se, joka minun luonut on, sääsi minulle asuinsian, ja sanoi:
13. Jakobissa pitää sinun asuman, ja Israel pitää sinun perintös oleman.
14. Ennen maailmaa, alusta olen minä luotu, ja pysyn ijankaikkisesti, ja olen pyhässä majassa palvellut hänen edessänsä,
15. Ja olen sitte saanut Zionissa vahvan paikan. Ja hän pani minun pyhään kaupunkiin, Jerusalemia hallitsemaan.
16. Minä olen juurtunut kunnioitetussa kansassa, joka Jumalan perintö on.

17. Minä olen korkiaksi kasvanut, niinkuin sedripnu Libanonissa, ja niinkuin sypressi Hermonin vuorella.
18. Minä olen kasvanut niinkuin palmupuu virran tykönä, ja niinkuin ruusun vesat, jotka Jerihossa kasvavat,
19. Niinkuin kaunis öljypuu lakialla kedolla.
20. Minä olen kasvanut niinkuin vaahtera; minä annoin itsestäni suloisen hajun niinikuin kaneli ja kalliit yrtit, ja niinkuin paras mirham
21. Niinkuin galbaan ja onik ja mirham, ja niinikuin pyhä savu templissä.
22. Minä ojensin oksani niinkuin tammi, ja minun oksani olivat kauniit ja suloiset.
23. Minä annoin makian hajun minustani niinkuin viinapuu,
24. Ja minun kukkaseni kantoivat joka vuosi runsaan hedelmän.
25. Tulkaat tänne minun tyköni kaikki, jotka minua anotte,
26. Ja ravitkaat teitänne minun hedelmästäni.
27. Minun saarnani on makiampi hunajaa,
28. Jaa minun lahjani ovat makiammat kuin mesileipä.
29. Joka minusta syö, se enemmin isoo minua; ja joka minusta juo, se janoo enemmin minua.
30. Joka kuulee minua, ei se tule häpiään; ja joka seuraa minua, sen pitää nuhteetoinna oleman.
31. Kaikki nämät ovat liiton kirja, joka kaikkein korkeimman Jumalan kanssa tehty on.
32. Nimittäin laki, jonka Moses Jakobin huoneelle tavaraksi antanut on,
33. Josta viisaus on vuotanut, niinkuin Pisonin virta, kuin se suuri on,
34. Ja niinkuin Tigris, kuin se keväällä kuohuu.
35. Siitä on ymmärrys vuotanut, niinkuin Phratin virta, kuin se suuri on, ja niinkuin Jordan elonaikana.
36. Siitä kuritus on tullut niinkuin valkeus ja niinkuin Niilin virta syksyllä.
37. Ei ole yhtään ollut, joka sen kaiken oppinut on, ei tule myös yksikään ikänä, joka sen täydellisesti tutkia taitaa.
38. Sillä sen mieli on rikkaampi merta, ja sen neuvo syvyyttä syvempi.
39. Minusta vuotaa monta ojaa ryytimaihin,
40. Niinkuin sinne vettä johdatettaisiin.
41. Sillä minä kastan minun ryytimaani, ja juotan minun niittyni.
42. Sillä minun ojani suureksi virraksi tulevat, ja minun virtani isoksi mereksi.
43. Sillä minun oppini valistaa niin avaralta kuin aamuvalkeus, ja taampaa paistaa,
44. Ja minun oppini vuodattaa prophetian, joka on ijankaikkisesti pysyvä.
45. Siinä te näette, etten minä ainoasti itselleni työtä tee, mutta myös kaikille, jotka viisautta anovat.

25. Luku.

Monikahdoista ylistettävistä ja laitettavista asioista, erinomattain kavalista ja kiukkuisista vaimoista.
Kolme on kaunista kappaletta, jotka Jumalalle Ja ihmisille kelpaavat.

2. Kuin veljekset ovat yksimieliset, kylänmiehet rakastavat toinen toistansa, Ja mies ja vaimo keskenänsä hyvin sopivat.
3. Kolmea kappaletta minä sydämestäni vihaan, ja heidän menonsa saattaa minulle mielikarvauden:
4. Kuin köyhä on ylpiä, ja rikas mielellänsä valhettelee, ja vanha tyhmä on huorintekiä.
5. Jos et sinä nuorena kokoo, mitäs tahdot löytää vanhalla ijälläs?
6. Oi kuinka kaunis se on, kuin harmaapäät viisaat ovat, Ja vanhat taitavat,
7. Ja herrat toimelliset ja ymmärtäväiset.
8. Se on vanhain kruunu, että he paljon koetelleet ovat, Ja se on heille kunniaksi, että he Jumalaa pelkäävät.
9. Yhdeksää kappaletta minä sydämessäni pidän korkiasti ylistettävänä, ja kymmenettä minä suullani kiitän:
10. Ihmistä, jolla on ilo lapsistansa; joka niin kauvan elää, että hän näkee vihamiehensä olevan maahan lyödyt.
11. Autuas on se, jolla on toimellinen vaimo; joka ei puheellansa ketään vahingoita; jonka ei pidä pahempaansa palveleman.
12. Autuas on se, jolla on uskollinen ystävä; autuas on se, joka on taitava,
13. Ja joka silloin opettaa, kuin häntä mieluisesti kuullaan
14. Oi kuinka suuri se on, joka viisas on!
15. Mutta joka Jumalaa pelkää, ei häntä ylempänä ole kenkään;
16. Sillä Jumalanpelko voittaa kaikki:
17. Joka sen vahvasti omistaa, keneenkä taidan minä hänen verrata?
18. Ei yksikään kipu ole niin suuri kuin sydämen murhe.
19. Ei yhdenkään kavaluus voita vaimoin kavaluutta.
20. Ei yhdenkään väijyminen voita vihamiehen väijymistä; ei yksikään kosto ole pahempi vihamiehen kostoa.
21. Ei yksikään pää ole niin kavala kuin kärmeen pää; ei yhdenkään viha ole niin katkera kuin vaimon viha.
22. Ennen minä asuisin jalopeurain ja lohikärmeen kanssa, kuin pahan vaimon kanssa.
23. Kuin hän vihastuu, niin hän muuttaa hahmonsa, ja tulee rumaksi kuin säkki.
24. Hänen miehellensä on häpiä hänestä, ja kuin hänelle sitä soimataan, niin se tekee hänen sydämensä kipiäksi.
25. Kaikki viekkaus on vähä vaimoin viekkauden suhteen, hänelle tapahtukoon niinkuin jumalattomalle tapahtuu.
26. Suupaltti, vaimo siviällä miehellä on niinkuin santainen tie ylöspäin vanhalle miehelle.
27. Älä hänen kauneutensa anna sinuas pettää, älä myös sentähden himoitse häntä.
28. Jos vaimo saattaa miehen rikkaaksi, niin ei siitä seuraa muuta kuin riita, tora, ylönkatse ja suuri pilkka.
29. Paha vaimo saattaa murheellisen sydämen, surkian katsannon ja sydämen ahdistuksen.
30. Vaimo, josta ei miehelle iloa ole, se suututtaa hänen kaikkiin kappaleihin.
31. Synti on tullut vaimosta. ja sen tähden täytyy meidän kaikkein kuolla.
32. Niinkuin ihmisen ei pidä antaman vedelle siaa:
33. Niin ei pidä myös miehen salliman vaimolle hänen tahtoansa.
34. Jos ei hän tahdo olla sinun mieltäs myöten, niin eroita häntä sinustas.

26. Luku.

Hyvänavuisista ja pahanilkisistä vaimoista, niin myös maailman kiittämättömyydestä.
Autuas on se mies, jolla on toimellinen vaimo: siitä hän kaksi sen vertaa elää.
2. Hyvä talon vaimo on miehellensä iloksi ja tekee hänen elämänsä levolliseksi.
3. Hyväntapainen vaimo on kallis lahja, ja annetaan sille, joka pelkää Jumalaa;
4. Joko hän on rikas eli köyhä, niin hän on kuitenkin hänelle lohdutukseksi, ja aina häntä ilahuttaa.
5. Kolme on hirmuista kappaletta, ja neljäs on kauhia:
6. Petos, kapina, viattoman veren vuodatus,
7. Jotka kaikki ovat pahemmat kuolemaa.
8. Mutta se on sydämen murhe, kuin luulia vaimo toisen kanssa riitelee, ja häpäisee häntä jokaisen kuullen.
9. Kuin miehellä on paha vaimo, niin he ovat niinkuin sopimatoin pari härkiä, joiden ynnä vetämän pitää;
10. Joka sen saa, hän saa skorpionin.
11. Juoppo vaimo on suuri rangaistus; sillä ei hän taida peittää häpiäänsä.
12. Portto tunnetaan hävyttömästä katsannostansa ja silmistänsä.
13. Jos ei tyttäres ole häveliäs, niin pidä häntä kurituksessa, ettei hän pahaa tekisi, kuin hänelle tila annetaan.
14. Kuin ymmärrät hänen ylen rohkiasti katsovan ympärillensä, niin ota vaari; ja jos et sinä sitä tee, ja hän sitte tekee sinua vastaan, niin ei sinun sitä tarvitse ihmetellä.
15. Niinkuin matkustavainen, joka janoo, niin myös hän avaa suunsa ja juo vettä, lähin on, ja istuu, kussa hän kannon löytää, Ja ottaa, mitä hän saada taitaa.
16. Suloinen vaimo ilahuttaa miehensä, ja kuin hän pitää itsensä, toimellisesti, niin hän virvoittaa hänen sydämensä.
17. Vaimo, joka taitaa vaiti olla, on Jumalan lahja.
18. Ja hyvin opetettu vaimo ei taideta maksettaa.
19. Ei ole mitään rakkaampaa maan päällä, kuin häveliäs vaimo,
20. Ja ei ole mitään kalliimpaa kuin puhdas vaimo.
21. Niinkuin aurinko noustuansa kaunistaa Herran korkian taivaan, niin myös hyväntapainen vaimo kaunistaa huoneensa.
22. Kaunis vaimo, joka hyvyydessä kaiken elinaikansa vahvana pysyy, on niinkuin kirkas lamppu pyhässä kynttiläjalassa.
23. Yksivakainen vaimo on niinkuin kultaiset patsaat hopiajalkain päällä.
24. Kaksi saattavat minulle mielikarvauden, ja kolmas vihoittaa minun:
25. Kuin vahva sotamies viimeiseltä köyhyyttä kärsii, ja viisaat neuvonantajat viimeiseltä katsotaan ylön,
26. Ja joka oikiasta uskosta luopuu väärään uskoon; sen on Jumala tuominnut miekan alle.

27. Luku.

Kauppamiesten tilan vaarallisuudesta, ja kielen hillitsemisestä.

Kauppamies välttää työläästi vääryyden, ja myyjä synnin. Sillä rahan tähden tekee moni vääryyttä, ja jotka rikkaaksi tulla tahtovat, kääntävät pois silmänsä.
2. Niinkuin vaaja kahden kiven välille tungetaan muuriin,
3. Niin myös synti tunkee ostajan ja myyjän välille.
4. Jos ei hän itsiänsä pidä ahkerasti Herran pelvossa, niin hänen huoneensa pian kukistetaan.
5. Kuin seulotaan, niin kaunat jäävät: niin myös, mitä ihminen aikoo tehdä, niin siihen aina jotakin saastaista tarttuu.
6. Niinkuin pätsi koettelee uudet padat, niin myös murhe koettelee ihmisen mielen.
7. Hedelmistä tuntuu, kuinka puu on katsottu: niin myös puheesta ymmärretään, millainen sydän on.
8. Ei sinun pidä ketään kiittämän ennen kuin sinä hänen kuullut olet; sillä mies tunnetaan puheestansa.
9. Jos sinä vanhurskautta seuraat, niin sinä sen saavutat, ja puet sen päälles niinkuin kauniin hameen.
10. Linnut lähistelevät vertaisiansa: niin myös totuus pitää itsensä sen tykönä, joka häntä kuulee..
11. Niinkuin jalopeura vartioitsee saalista, niin myös synti viimein ottaa kiinni pahantekiän.
12. Jumalinen puhuu aina terveellisiä, mutta tyhmä muuttuu niinkuin kuu.
13. Kuin sinä taitamattomain seassa olet, niin ota vaari, mitä aika sallii; mutta ole viisasten seassa ahkera.
14. Tyhmäin puhe on ylen nurja, ja heidän naurunsa on sula synti, ja kuitenkin he sitä ailakoitsevat.
15. Kussa ihminen kuulee paljon vannottavan. siellä hänen karvansa nousee, ja heidän riitansa saattaa ihmiset korvansa tukitsemaan.
16. Kuin ylpiät riitelevät, siitä seuraa verenvuodatus, Ja se on nurja kuulla, kuin he toistansa häpäisevät.
17. Joka salaisuuden ilmoittaa se kadottaa uskon, eikä saa sitten uskollista ystävää.
18. Pidä ystäväs hyvänä, Ja ole hänelle uskollinen.
19. Mutta, jos sinä ilmoitat hänen salaisuutensa, niin et sinä saa häntä jälleen.
20. Jolta ystävä tulee pois, hänen on siitä niin paljon pahaa kuin sen, jonka vihamies pääsee.
21. Niinkuin sinä linnun päästät kädestäs, niin on myös se, kuin pääset ystävästäs, niin et sinä saa häntä jälleen.
22. Ei sinun tarvitse juosta hänen peräänsä: hän on taampana, ja on hypännyt pois niinkuin metsäkauris verkosta.
23. Haava taidetaan sitoa, ja ylpiät sanat taidetaan sovitettaa;
24. Mutta joka salaisuuden ilmoittaa, ei hänestä sitte mitään ole.
25. Joka silmää iskee, sillä on pahaa sydämessä, ja ei se anna kääntää pois itsiänsä.
26. Edessäs taitaa hän kyllä makiasti puhua, ja ylistää sinun puhettas, mutta takana puhuu hän toisin, ja kääntää sinun sanas pahemmin päin.
27. En minä taida mitään niin pahoin kärsiä kuin sitä. ja ei Herrakaan häntä kärsi.
28. Joka kiven heittää korkialle, se putoo hänen päähänsä; ja joka jonkun salaisesti pistää, se haavoittaa itsensä.
29. Joka haudan kaivaa, se putoo itse siihen.
30. Joka paulan virittää toisen eteen, hän kietoo itsensä. Joka toista tahtoo vahingoittaa, se tulee tietämättä hänen omaan kaulaansa.

31. Ylpiät pilkkaavat ja häpäisevät, mutta kosto vartioitsee heitä niinkuin jalopeura.
2. Jotka iloitsevat, kuin hyville pahoin käy, ne vangitaan paulalla, ja sydämen murhe kalvaa heidät ennen kuin he kuolevat.
33. Viha ja julmuus ovat kauhiat, jotka molemmat jumalattomalle ovat.

28. Luku.

Vääryyttä töissä ja puheissa pitää kartettaman.
Joka itse kostaa, hänelle Herra jälleen kostaa, ja hän pitää myös hänen syntinsä hänelle.
2. Anna anteeksi lähimmäiselles, mitä hän on rikkonut sinua vastaan, ja rukoile sitte, niin sinun syntis annetaan sinulle anteeksi.
3. Ihminen vihaa toista, ja etsii armoa Herralta.
4. Hän on armotoin vertaistansa vastaan, ja tahtoo rukoilla synteinsä edestä.
5. Hän, joka liha on, pitää vihaa: kuka siis antais hänelle anteeksi hänen syntinsä?
6. Muista loppua, ja pane pois viha, joka kuoleman ja kadotuksen etsii,
7. Ja pysy käskysanoissa.
8. Muista käskyt, ja hylkää uhkaukses lähimmäistä vastaan.
9. Muista Korkeimman liittoa, ja anna rikos anteeksi.
10. Vältä riitaa, niin monta syntiä jää takaperin.
11. Sillä vihainen ihminen saattaa kapinan, ja jumalatoin sytyttää sekaannuksen hyväinkin ystäväin välille, ja yllyttää ne toisen toistansa vastaan, joilla hyvä rauha on.
12. Kuin paljon puita on, silloin tuli enenee, ja kuin ihmiset uljaat ovat, niin viha tulee suuremmaksi. Ja jos ihmiset ovat rikkaat, niin viha tulee sitä väkevämmäksi; ja jos riita kauvan pysyy, niin se sitä enemmän palaa.
13. Olla valmis riitelemään, sytyttää tulen, ja olla nopia kapinaan, se vuodattaa verta.
14. Jos sinä kipinää puhallat, niin se tulee suureksi liekiksi; mutta jos sinä syljet kipinän päälle, niin se sammuu; ja ne molemmat taitavat sinun suustas tulla.
15. Korvankuiskutteliat ja väärät viekkaat suut ovat kirotut; sillä ne turmelevat monta, joilla on hyvä rauha.
16. Paha kieli tekee monta ihmistä eripuraisiksi, Ja tunkee heitä ulos yhdestä maasta niin toiseen.
11. Se kukistaa vahvat kaupungit, Ja särkee valtakunnat.
18. Paha kieli ajaa pois jalot vaimot,
19. Ja tyhjäksi tekee heitä siitä, josta heidän vaivaa ja työtä on ollut.
20. Joka sitä kuulee, ei hänellä ole ikänä lepoa, eikä saa missään olla rauhassa.
21. Ruoska tekee vanteet, mutta paha kieli särkee luut ja kaikki tyynni.
22. Monta on langennut miekan terän kautta, mutta ei ikänä niin usia kuin pahan kielen kautta.
23. Hyvin sille tapahtuu, joka on siltä varjeltu, ja ei sitä vaivata, eikä täydy kantaa sen ijestä, ei myös ole sidottu sen kahleisiin.
24. Sillä sen ijes on rautainen, Ja sen kahleet ovat vaskesta.

25. Se kipu on katkerampi kuolemaa ja pahempi helvettiä.
26. Mutta jumalisia ei voi se polkea alas, ja ei heidän pidä sen tulessa palaman.
21. Joka Herran hylkää, hänen pitää siihen lankeeman ja siinä palaman, jota ei pidä sammutettaman. Sen pitää hänen päällensä hyökkäämän niinkuin jalopeura, ja turmeleman hänen niinkuin pardi.
28. Sinä aitaat tavaras orjantappuroilla, miksi et paremmin tee ovea ja telkeä suus eteen?
29. Sinä punnitset hopias ja kultas, miksi et myös sanojas kultavaa'alla punnitse?
30. Ota vaari, ettet sen kautta horjahda ja lankee vihamiestes käsiin, jotka sinua väijyvät.

29. Luku.

Lainaamisesta, anteliaisuudesta, takaamisesta ja tyytyväisyydestä.
Joka lähimmäisellensä lainaa, hän tekee laupiudentyön.; ja jolla tavaraa on, hänen tulee se tehdä.
2. Lainaa lähimmäiselles, kuin hän tarvitsee, ja anna (a) sinä lähimmäiselles jälleen määrätyllä ajalla.
(a) s.o. maksu
3. Pidä, mitäs puhunut olet, ja älä ole petollinen hänen kanssansa, niin sinä aina saat sinun tarpees.
4. Moni luulee sen löytyksi, jonka hän lainaksi ottaa, ja tekee sen murheelliseksi. joka häntä on auttanut.
5. Hän antaa kätensä suuta, häneltä lainan ottaissansa, ja puhuu nöyrästi lähimmäisensä rahan tähden.
6. Mutta kuin hänen pitäis maksaman jälleen, niin hän viivyttelee ja valittaa suuresti, että aika on kallis.
7. Ja vaikka hän vielä vois, niin hän antaa työläästi puolen jälleen, ja lukee sen hänelle voitoksi.
8. Jos ei hän voi, niin hän tekee hänen tyhjäksi rahastansa: niin on se itsellensä ostanut vihamiehen rahallansa.
9. Ja se maksaa hänen kirouksella ja häväistyksellä, ja antaa hänelle kiitoksesta pilkkasanat.
10. Moni lainaa ylönmielin, ei pahasta ajatuksesta, mutta pelkää tyhjäksi jäävänsä omastansa.
11. Kärsi kuitenkin lähimmäistäs hädässä, ja tee myös se armo, ettäs annat hänelle aikaa.
12. Auta köyhää käskyn tähden, ja älä anna hänen tyköäs lähteä tyhjänä hädässänsä.
13. Ole mielelläs rahaas paitsi veljes ja lähimmäises tähden, ja älä kätke sitä kiven alle, kussa se kumminkin hukkaantuu.
14. Kokoo itselles tavaraa Ylimmäisen käskyn jälkeen: se on sinulle parempi kuin kulta.
15. Pane almus erinomaiseen paikkaan, joka sinua on kaikesta onnettomuudesta auttava,
16. Ja on sotiva sinun puolestas sinun vihamiehiäs vastaan, paremmin kuin kilpi ja keihäs.
17. Hyväntahtoinen mies takaa lähimmäisensä;
18. Mutta häpeemätöin ihminen jättää hänen.
19. Älä unohda takausmiehes hyvää työtä; sinä hän on pannut itsensä sinun edestäs.
20. Jumalatoin vie takausmiehensä vahinkoon.
21. Ja kiittämätöin antaa vapahtajansa istua vahingossa.
22. Takaus on monta rikasta ihmistä hävittänyt, ja on heitä heittänyt sinne ja tänne, niinkuin aallot meressä.

23. Se on ajanut pois jalot miehet, joiden täytyy vieraalla maalla kulkiana käydä.
24. Jos jumalatoin on taannut, ja juonittelee siitä päästäksensä. kuitenkin ei hänen pidä rangaistusta välttämän.
25. Auta lähimmäistäs voimas perästä, ja katso, ettet itse sentähden tule vahinkoon.
26. Siinä on kyllä tähän elämään, että ihmisellä on vettä ja leipää, vaatteet ja huone, joilla hän tarpeensa peittää taitaa.
27. Parempi on köyhän elo lautakaton alla, joka oma on, kuin herkullinen pöytä muukalaisten seassa.
28. Tyydy siihen. mitä sinulla on, vähä eli paljo; sillä se on häpiällinen elämä. siirtää huoneesta huoneesen.
29. Kussa joku on muukalainen, ei hän siellä tohdi suutansa avata.
30. Hänen täytyy heitä vieraanansa pitää, ja antaa heidän juoda kanssansa, ja ei saa yhtään kiitosta.
31. Hänen täytyy myös kuulla pahoja sanoja,
32. Nimittäin: sinä muukalainen, mene ja valmista pöytä;
33. Anna minun syödä kanssas, mitä sinulla on.
34. Mene tästä ulos, sinä muukalainen, minä olen saanut kunniallisemman vieraan: minun veljeni tulee minun tyköni.
35. Senkaltaiset ovat toimelliselle miehelle työläät, että hänen asuinsian tähden niitä sanoja kuuleman pitää, ja että hänelle soimataan sitä, mikä hänelle lainattu oli.

30. Luku.

Lasten oikiasta ylöskasvattamisesta, terveyden lahjasta ja iloisen mielen onnellisuudesta.
Joka lastansa rakastaa, se pitää hänen aina kurituksen alla, että hän sitte saa ilon hänestä.
2. Joka lapsensa pitää pelvon alla, se saa ilon hänestä, eikä tarvitse hänen tähtensä tuttavainsa tykönä hävetä.
3. Kuin joku poikaansa kurittaa, niin hän tekee vihamiehensä mielen pahaksi, ja iloittaa ystävänsä.
4. Sillä jos hänen isänsä kuolee, niin se on niinkuin ei hän olisikaan kuollut; sillä hän on kaltaisensa jälkeensä jättänyt.
5. Kuin hän eli, näki hän hänen, ja iloitsi hänestä; kuin hän kuoli, niin ei hänen tarvinnut murehtia;
6. Sillä hän jätti jälkeensä vastuksen vihamiehiänsä vastaan, ja sen, joka ystäväin mielen jälleen noutaa taitaa.
7. Mutta joka lapsillensa pehmeä on, hän valittaa sen vanteita; ja niin usein kuin se itkee, niin hän peljästyy.
8. Kurittamatoin lapsi tulee niin kankeaksi kuin hillimätöin hevonen.
9. Ole pehmiä pojalles, niin sinun täytyy edespäin peljätä häntä; leikitse hänen kanssansa, niin hän sinun viimein saattaa murheelliseksi.
10. Älä tee leikkiä hänen kanssansa, ettei sinun sitte pidä hänen kanssansa murehtiman, ja niin sinun täytyy viimein hänen tähtensä hampaita kiristää.
11. Älä anna hänelle valtaa nuorella ijällänsä, ja älä vastaa hänen tyhmyytensä edestä.
12. Kumarra hänen kaulansa nuorena, ja lyö häneltä selkään vähänä, ettei hän tulisi sinulle niskuriksi ja tottelemattomaksi.
13. Opeta lastas, ja älä anna hänen joutilaana käydä, ettes tulisi häpiään hänen tähtensä.
14. Parempi on jonkun olla köyhänä, raittiina ja terveenä, kuin rikkaana ja kipiänä.

15. Olla raittiina ja terveenä on parempi kultaa, ja raitis ruumis on parempi kuin paljo kalua.
16. Ei mikään rikkaus ole verrattava raittiisen ruumiisen, ja ei yksikään ilo ole sydämellisen ilon vertainen.
17. Kuolema on parempi kuin kivulloinen elämä ja alinomainen sairaus:
18. Se on niinkuin hyvä herkku sen suun edessä, joka ei voi syödä, ja niinkuin se ruoka, joka kuolleen haudalle pannaan.
19. Sillä mitä uhri on tarpeellinen epäjumalalle, joka ei taida syödä eikä haistaa? Niin se on myös rikkaalle, jonka Jumala sairaaksi tekee.
20. Kyllä hän näkee sen silmillänsä ja huokaa sitä, ja on niinkuin kuohittu, joka neitseen ohessa makaa ja huokaa.
21. Älä tee itselles murhetta, älä myös vaivaa sinuas omilla ajatuksillas.
22. Sillä iloinen sydän on ihmisen elämä, ja hänen ilonsa on hänen pitkä ikänsä.
23. Tee itselles hyvää ja vahvista sydäntäs, ja aja murhe kauvas tyköäs.
24. Sillä murhe on tappanut monta ihmistä, ja ei kelpaa mihinkään.
25. Kiivaus ja viha lyhentää elämän, ja murhe tekee ihmisen ennen aikaansa vanhaksi.
26. Iloiselle sydämelle maistavat kaikki hyvin, mitä hän syö.

31. Luku.

Ahneus, ylönsyömys ja ylönjuomus turmelevat terveyden.
Valvoa rikkautta syö ruumiin ja siitä murehtia ei anna maata.
2. Kuin joku makaa ja murehtii, niin hän aina herää, niinkuin suuri sairauskin aina herättää.
3. se on rikas, joka aina työtä tekee ja rahaa kokoo, ja välistä lakkaa, ja nautitsee sitä.
4. Mutta se on köyhä, joka työtä tekee, ja ei mitään menesty, ja vaikka hän vielä lakkaa, niin on hän kuitenkin vaivainen.
5. Joka rahaa rakastaa, ei se ole synnitöin, ja joka katoovaista etsii, sen täytyy ynnä hukkua.
6. Moni rahan tähden tulee vahinkoon, ja sen kautta turmellaan omain silmäinsä nähden.
7. Jotka sille uhraavat, se kukistaa ne maahan, ja taitamattomat se ottaa kiinni.
8. Autuas on se rikas, joka nuhteettomaksi löydetään, ja ei etsi rahaa.
9. Kuka se on? ja me tahdomme kiittää häntä; sillä hän tekee väkeviä töitä kansansa seassa.
10. Joka tässä koetelluksi ja yksivakaiseksi löydetään, sitä syystä ylistetään.
11. Hän taisi kyllä pahaa tehdä, ja ei kuitenkaan tehnyt; hän taisi vahingoittaa, ja ei vahingoittanutkaan; sentähden pysyy hänen tavaransa, ja pyhät ylistävät hänen almuansa.
12. Kuin istut rikkaan pöydän tykönä, niin älä suutas ammottele.
13. Älä myös ajattele: kyllä tässä syömistä on;
14. Mutta muista paha silmä saidaksi.
15, Sillä mikä on tiiviimpi kuin senkaltainen silmä, joka itkee, kuin hän näkee jonkun ottavan.
16. Älä rupee kaikkiin, mitä siinä näet.
17. Älä myös siihen rupee, joka hänen edessänsä vadissa on.

18. Ajattele itselläs, mitä sinun lähimmäises mielellänsä eli ylönmielen hyvänä pitää, ja käytä itses toimellisesti kaikissa kappaleissa.
19. Syö niinkuin ihminen, mitä etees pantu on; älä myös ylen paljon syö, ettei ihmiset sinulle vihastuisi.
20. Lakkaa ensin kunnian tähden syömästä; älä myös ole tyytymätöin, ettet voittaisi vihaa.
21. Kuin istut monen keskellä, niin älä ensin ota.
22. Hyväntapainen ihminen tyytyy vähäänkin, sentähden ei hän tarvitse nikuttaa vuoteessansa.
23. Ja kuin vatsa kohtuullisesti ravitaan, silloin ihminen suloisesti lepää, ja taitaa varhain aamulla nousta ja olla iloinen.
24. Mutta tyytymätöin syömäri makaa levottomasti, ja hänellä on väänne ja vatsan tauti.
25. Jos sinä olet ylen paljon syönyt, niin nouse, ja mene ja pane levätä.
26. Poikani, kuule minua, ja älä katso minua ylön, ettei minun sanani viimein sinua kohtaisi.
21. Ota jotakin tehdäkses, niin ei tauti tule sinun päälles.
28. Antiasta miestä kiittävät ihmiset ja sanovat: hän on kunniallinen mies, ja senkaltainen puhe on hyvä kiitos.
29. Mutta tylystä ja nälkäisestä puhuu koko kaupunki pahoin, ja sen hän oikein sanoo.
30. Älä ole viinan juomari; sillä viina on monta turmellut.
31. Ahjo koettelee juotetun raudan, niin koettelee myös viina ylönannetut sydämet, kuin ne juovuksissa ovat.
32. Viina pidentää ihmisen elämän, jos sitä kohtuullisesti juodaan.
33. Ja mikä elämä se on, kussa ei viinaa ole?
34. Viina on sitä varten luotu, että sen pitää ihmistä iloittaman.
35. Viina, tarpeeksi juotu, iloittaa ihmisen ruumiin ja sielun;
36. Mutta jos sitä paljon juodaan,
31. Niin se tuo paljon pahaa myötänsä.
38. Juopumus tekee hullun vielä hullummaksi,
39. Niin että hän haastaa ja uhkaa,
40. Siihenasti kuin hän loukataan, lyödään ja haavoitetaan.
41. Älä nuhtele lähimmäistäs juomingissa, älä myös ylenkatso häntä ilossansa.
42. Älä anna hänelle pahaa sanaa, älä myös kohtaa häntä kovalla puheella.

32. Luku.

Käytöksistä pidoissa Ja seuroissa, niin myös jumalisuudesta ja neuvon ottamisesta.
Jos he ovat, sinun asettaneet johdattajaksensa, niin älä siitä ylpeile, vaan pidä itses heidän kaltaisenansa, ja aseta itses niinkuin hekin, niin sinä istut oikein;
2. Ja anna siihen, mitä sinun tulee, jos sinä tahdot siinä kanssa istua,
3. Että he olisivat iloiset sinun kanssas, niin sinä saat kunnian, ja kutsutaan taitavaksi ja hyvin eläneeksi mieheksi.

4. Vanhimman pitää puhuman; sillä se tulee hänen tehdä, niinkuin sen, joka koetellut on.
5. Älä estä soittajoita.
6. Jos myös virsiä veisataan, niin älä sekoita itsiäs niiden sekaan, mutta säästä viisautes toiseksi ajaksi.
7. Niinkuin rubiini valistaa kauniissa kullassa, niin myös veisu kaunistaa pidon.
8. Niinkuin smaragdi on kauniissa kullassa ihana,
9. Niin myös virret ovat hyvän viinan tykönä.
10. Puhukaan nuorukainen kerran eli kaksi, kuin niin tarvitaan.
11. Ja kuin häneltä kysytään, niin hänen pitää vastaaman lyhykäisesti,
12. Ja pitämän itsensä niinkuin se, joka ei paljon tietäisi, ja paremmin vaiti oleman.
13. Ei hänen pidä itsiänsä herrain vertaisena pitämän, ja kuin vanha puhuu, ei itsiänsä sekoittaman hänen puheesensa.
14. Ukkosella on suuri tulen leimaus myötä; häveliäisyys tekee suuren mielisuosion.
15. Nouse pöydän tyköä aikanansa, ja älä ole viimeinen;
16. Mutta mene nopiasti kotias, iloitse siellä ja tee, mitäs tahdot: kuitenkin, ettet mitään pahaa tee, eli ylpiästi puhu.
17. Mutta kiitä häntä kaikkein niiden edestä, joka sinun luonut ja hyvyydellänsä ravinnut on.
18. Joka Herraa pelkää, se antaa itsensä mielellänsä opettaa, ja joka aikanansa itsensä siihen sovittaa, se löytää armon.
19. Joka kysyy Jumalan sanaa, hän on sen runsaasti saava; mutta joka ei sitä täydestä todesta ajattele, hän pahenee siitä.
20. Joka Herraa pelkää, se saa oikian opin, ja saattaa vanhurskauden valistamaan niinkuin valkeuden.
21. Ei jumalatoin anna itsiänsä kurittaa, ja tietää kuitenkin aivoituksessansa auttaa itsiänsä toisen elämällä.
22. Ei toimellinen mies katso ylön hyvää neuvoa;
23. Mutta ylönannettu ja ylpiä ei pelkää, vaikka hän on tehnyt, mitä hän on tahtonut.
24. Älä tee mitään ilman neuvoa, niin et sinä kadu sitä sitte kuin se tehty on.
25. Älä käy sitä tietä, jolla lankeat, taikka niissä, joissa itses kiviin loukkaat.
26. Älä siihen luota, että tie on tasainen, ja kavahda myös omia lapsias.
27. Ehkä mitä sinä teet, niin turvaa Jumalaan. kaikesta sydämestäs; sillä se on pitää Jumalan käskyjä.
28. Joka uskoo Jumalan sanan, se pitää käskysanat; ja joka Herraan luottaa, ei häneltä pidä mitään puuttuman.

33. Luku.

Jumalisten ja jumalattomain erinkaltaisuudesta; niin myös toimellisen perheenhaltian menetyksestä.

Joka Herraa pelkää, ei hänelle tapahdu mitään pahaa; mutta kuin hän kiusattu on, niin hänen pitää jälleen vapahdetuksi tuleman.
2. Viisas mies ei vihaa Jumalan sanaa; mutta ulkokullattu häälyy niinkuin haaksi suuressa ilmassa merellä.
3. Ymmärtäväinen ihminen pitää itsensä Jumalan sanassa. ja Jumalan sana on hänelle vahva niinkuin selkiä puhe.
4. Tutki hyvin asia, ja puhu sitte siitä: anna itses ensin hyvin opettaa, niin sinä vastata taidat.

5. Tyhmän sydän on niinkuin vaunuin ratas, ja hänen ajatuksensa juoksee ympäri niinkuin rattaan pyörä.
6. Niinkuin suodanhaltia hirnuu jokaista tammaa vastaan, niin myös ulkokullattu riippuu jokaisessa pilkkaajassa, ja sanoo:
7. Miksi pitää yksi päivä oleman pyhempi toista? sillä aurinko käy joka päivä vuosikautena yhtäläisesti.
8. Herran viisaus on ne niin eroittanut,
9. Ja hän on niin asettanut vuoden ajat ja pyhäpäivät.
10. Hän muutamat valinnut ja pyhittänyt muiden päiväin suhteen.
11. Niinkuin kaikki ihmiset ovat maasta, ja Adam on mullasta luotu,
12. Ja Herra on kuitenkin eroittanut heitä sanomattomasta viisaudestansa, ja on asettanut moninaiset tavat heidän seassansa.
13. Muutamat on hän siunannut, korottanut ja pyhittänyt, ja palvelukseensa kutsunut: mutta muutamat on hän kironnut, alentanut ja heittänyt pois heidän säädystänsä.
14. Sillä he ovat hänen kädessänsä niinkuin savi valajan kädessä: hän tekee kaikki työnsä niinkuin hän tahtoo;
15. Juuri niin ovat myös ihmiset hänen kädessänsä, joka heidät tehnyt on, ja hän antaa jokaiselle, niinkuin hänelle näkyy hyväksi.
16. Niin on myös hyvä asettua pahaa vastaan, ja elämä kuolemaa vastaan, ja jumalinen jumalatointa vastaan. Katso näin kaikkia sen Korkeimman töitä, niin on kaksi asetettu kahta vastaan, ja yksi yhtä vastaan.
17. Minä olen jälkinnä herännyt, niinkuin se, joka syksyllä jälissä poimii. Ja Jumala antoi minulle siunauksen, että minä olen myös täyttänyt minun viinakuurnani, niinkuin täydellä syksyllä.
18. Katsokaat, etten minä ole itselleni työtä tehnyt, mutta kaikille niille, jotka mielellänsä oppia tahtovat.
19. Kuulkaat minua, te suuret herrat, ja te, kansan haltiat, pankaat sitä sydämeen.
20. Älä anna poikas, emäntäs, veljes, ja ystäväs vallita sinuas niinkauvan kuin sinä elät; älä myös anna tavaraas kenenkään haltuun, ettet kadu sitä, ja sinun täytyy sentähden heitä rukoilla.
21. Niinkauvan kuin sinä elät, niin älä anna itsiäs yhdenkään ihmisen haltuun.
22. Se on parempi, että sinun lapses tarvitsevat sinua, kuin se, että sinun pitää heidän käsiinsä katseleman.
23. Ole itse tavaras haltia, älä myös anna ottaa pois sinun kunniaas.
24. Kuin sinun loppus tulee, ja sinun pitää täältä eriämän, niin jaa silloin perintös.
25. Aasin tulee saada hänen ruokansa, ruoska ja kuorma: niin myös palvelian hänen leipänsä, kurituksensa ja työnsä.
26. Pidä palvelias työssä, niin sinä saat häneltä levon; mutta jos sinä annat hänen käydä joutilaana, niin hän tulee ylpiäksi.
27. Ies ja ohjat notkistavat kaulan, niin pahan palvelian haavat ja lyömiset.
28. Aja häntä työhön, ettei hän käy joutilaana; käydä joutilaana opettaa paljon pahaa.
29. Pane työ hänen eteensä, se mikä palvelialle sopii.
30. Jos ei hän kuule sinua, niin pane häntä jalkapuuhun; älä kuitenkaan kellenkään ylen paljon tee, mutta pidä kohtuus kaikissa asioissa.
31. Jos sinulla on palvelia, niin pidä hänestä vaari niinkuin itse sinustas; sillä se, joka hänelle jotakin tekee, se väijyy sinun henkeäs ja elämääs. Jos sinulla on palvelia, niin anna häntä pidettää niinkuin sinä itse olisit; sillä sinä tarvitset häntä niinkuin omaa henkeäs.
32. Jos sinä pidät hänen pahana, niin että hän karkaa sinun tyköäs, kustas tahdot etsiä häntä?

34. Luku.

Unien turhuus; jumalisten otollisuus ja jumalattomain hylkäys.
Tyhmät ihmiset pitävät itsensä hullulla toivolla, ja hullut luottavat hourauksiin.
2. Joka unia tottelee, se rupee varjoon, ja tuulta takaa ajaa.
3. Ei unet ole muuta kuin kuvat ilman olentoa.
4. Se joka saastainen on, kuinka se taitaa puhdas olla? ja se mikä petos on, kuinka taitaa se tosi olla?
5. Oma arvo, ja selitys, ja unet ei ole mitään, ja ne saattavat kuitenkin raskaat ajatukset,
6. Ja jos ei se tule Korkeimman ilmoituksesta, niin älä siitä pidä mitään.
7. Sillä unet ovat monta pettäneet, ja ne häpiään tulleet, jotka niihin ovat luottaneet.
8. Ei siihen tarvita valhetta, että ihmisen pitää Jumalan käskyt pitämän, ja Jumalan sanassa on kyllä, kuin ihminen oikein opettaa tahtoo.
9. Hyvin harjoitettu mies ymmärtää paljon, ja hyvin koeteltu taitaa puhua viisaudesta.
10. Mutta joka ei ole mitään harjoitettu, se vähän ymmärtää,
11. Ja erhettyväiset henget saattavat paljon pahaa.
12. Kuin minä vielä eksyksissä olin, taisin minä myös paljon oppia, ja olin niin oppinut, etten minä taitanut kaikkia sanoa,
13.'Ja tulin sentähden kuoleman vaaraan, siihenasti kuin minä siitä vapahdettiin.
14. Nyt minä näen, että jumalisilla on oikia henki;
15. Sillä heidän toivonsa on hänen tykönsä, joka auttaa taitaa.
16. Joka Herraa pelkää, ei hänen tarvitse hämmästyä eli vapista; sillä hän on hänen toivonsa.
17. Autuas on, joka Herraa pelkää.: mihinkä hän uskaltaa? ja mikä on hänen lohdutuksensa?
18. Herran silmät katsovat niiden päälle, jotka häntä rakastavat.
19. Hän on voimallinen turva, suuri väkevyys, varjo palavuutta vastaan, peite kuumaa puolipäivää vastaan, varjelus kompastusta vastaan, apu lankeemista vastaan;
20. Joka sydämen ilmoittaa, kasvot ihastuttaa, antaa myös terveyden, elämän ja siunauksen.
21. Joka väärin saatua kalua uhraa, sen uhri on pilkka,
22. Ja senkaltainen jumalattomain häväistys ei millään muotoa kelpaa Jumalalle.
23. Jumalattomain lahjat ei kelpaa ensinkään Korkeimmalle, ja synnit ei tule sovitetuksi uhrien paljoudella.
24. Joka uhraa köyhän tavarasta, hän tekee niinkuin se, joka pojan teurastaa isän silmäin nähden.
25. Ei köyhällä ole mitään muuta kuin vähäinen leipä; joka sen ottaa häneltä pois, se on murhaaja.
26. Joka toiselta ottaa pois hänen elatuksensa, se tappaa lähimmäisensä.
21. Joka ei anna työntekiälle hänen palkkaansa, se on veren vuodattaja.
28. Kuin joku rakentaa ja jälleen rikkoo maahan: mitä hänen siitä muuta on kuin työtä?
29. Kuin joku rukoilee ja jälleen kiroilee: kuinka Herra kuulee hänen rukouksensa?
30. Joka itsensä pesee, koska hän kuolleesen sattunut on, ja rupee siihen jälleen: mitä hänen pesonsa auttaa häntä?

31. Juuri niin on se ihminen, joka synteinsä tähden paastoo, ja aina jälleen syntiä tekee; kenen pitäis hänen rukouksensa kuuleman, ja mitä hänen paastonsa häntä auttaa?

35. Luku.

Osoitetaan, mikä oikia uhraus on, ja kuinka Jumala kuulee viheliäisten rukoukset.
Pitää Jumalan käskyt, se on rikas uhri.
2. Korkiana pitää Jumalan käskyt, se uhri auttaa hyvin.
3. Joka Jumalaa kiittää, se on oikia sämpyläuhri.
4. Joka laupiutta harjoittaa, se tekee oikian kiitosuhrin.
5. Hyljätä syntiä on jumalanpalvelus, joka Herralle kelpaa; ja lakata pahaa tekemästä on oikia sovintouhri.
6. Mutta ei sinun pidä sentähden hänen eteensä tyhjänä tuleman;
7. Sillä sen pitää myös meidän tekemän Herran käskyn tähden.
8. Vanhurskaan uhri tekee alttarin rikkaaksi, ja hänen suitsuttamisensa on makia Korkeimman edessä.
9. Vanhurskaan uhri on otollinen, ja ei häntä pidä ikänä unhotettaman.
10. Anna Jumalalle kunnia iloisella mielellä ja sinun esikoises ilman puuttumusta.
11. Mitäs annat, niin anna mielelläs, ja pyhitä sinun kymmenykses iloisesti.
12. Anna sille Korkeimmalle, niinkuin hän sinulle antanut on, ja mitäs voit, niin anna se iloisella mielellä.
13. Sillä Herra, joka maksaa jälleen, on sen sinulle maksava seitsemänkertaisesti.
14. Älä vähennä lahjaas; sillä ei se ole otollinen.
15. Älä etsi omaa parastas, kuin sinun pitää uhraaman; sillä Herra on kostaja, joka ei katso yhdenkään muodon jälkeen.
16. Hän auttaa köyhää, ja ei katso kenenkään muotoa, joka myös kuulee sorretun rukouksen.
17. Ei hän katso ylön orpoin rukousta, eikä lesken valitusta.
18. Lesken kyyneleet tosin vuotavat alas sasupäin.
19. Mutta ne huutavat ylöspäin sitä vastaan, joka niitä vuodattanut on.
20. Joka Jumalaa mielellänsä palvelee, hän on otollinen, ja hänen rukouksensa ulottuu hamaan pilviin.
21. Viheliäisen rukous tunkee pilvien lävitse ja ei seisahda, siihenasti kuin hän tulee eteen, eikä lakkaa ennen kuin se Korkein katsoo sitä.
22. Ja Herra on oikein tuomitseva ja rankaiseva, eikä viivy eli kärsi viivytystä,
23. Siihenasti kuin hän rikkoo armottomain lanteet, ja kostaa senkaltaisille ihmisille, ja kadottaa kaikki, jotka ovat häntä vastaan, ja kukistaa maahan pahantekiäin voiman,
24. Ja antaa jokaiselle heidän töittensä jälkeen, ja maksaa heille niinkuin he ansainneet ovat,
25. Ja kostaa kansansa puolesta, ja ilahuttaa heitä laupiudellansa.
26. Niinkuin sade on poudalla tarpeellinen, niin myös laupius tulee hädässä oikiaan aikaan.

36. Luku.

Jumalan kansan rukous armosta. Puheen koettelemisesta. Hyvänavuinen emäntä on paras ystävä.
Herra, kaikkivaltias Jumala! armahda meitä,
2. Ja katso tänne ja peljätä kaikki kansat.
3. Nosta kätes muukalaisten päälle, että he sielun voimas näkisivät.
4. Niinkuin sinä heidän nähtensä meidän seassamme pyhitetään, niin näytä myös itses kunnialliseksi heidän päällensä meidän nähtemme,
5. Että he tuntisivat, niinkuin me tunnemme, ettei yhtään muuta Jumalaa ole kuin sinä, Herra.
6. Tee uudet ihmeet ja tunnustähdet.
7. Osoita kätes ja oikia käsivartes kunniallisesti.
8. Herätä viha ja vuodata julmuus.
9. Tempaa pois vastaanseisova, muserra vihamies.
10. Riennä ja muista valas, että ihmiset ylistäisivät sinun ihmeellisiä töitäs.
11. Tulen viha kuluttakoon ne, jotka suruttomasti elävät, ja ne hukkukoon, jotka sinun kansalles pahaa tekevät.
12. Särje päämiesten pää, jotka meidän vihamiehemme ovat, ja sanovat: me olemme yksinämme.
13. Kokoo kaikki Jakobin sukukunnat, ja anna heidän olla sinun perikuntanas, niinkuin alustakin
14. Armahda kansaas, jolla sinusta nimi on, ja Israelia, jonka sinä kutsut esikoisekses.
15. Armahda Jerusalemin kaupunkia, jossa sinun pyhäs on ja jossa asut.
16. Rakenna taas Zion, että sinun sanas siellä saarnattaisiin, ja kunnias tulis kansan seassa suureksi.
17. Osoita sinus heille, jotka alusta sinun omaa olleet ovat, ja täytä ne ennustukset, jotka sinun nimees ilmoitetut ovat.
18. Kosta niille, jotka sinua odottavat, että sinun prophetas totiseksi löydettäisiin.
19. Kuule, Herra, sinun palveliais rukous, Aaronin siunauksen jälkeen sinun kansas ylitse, että kaikki, jotka asuvat maan päällä, tuntisivat sinun olevan Herran, ijankaikkisen Jumalan!
20. Vatsa ottaa kaikkinaista ruokaa tykönsä, kuitenkin on yksi ruoka parempi kuin toinen.
21. Niinkuin kieli maistaa metsänotuksen, niin myös toimellinen sydän ymmärtää petolliset sanat.
22. Viekas ihminen taitaa toisen saattaa vahinkoon, mutta joka hyvin koeteltu on, se taitaa ottaa vaarin itsestänsä.
23. Kaikki äidit rakastavat poikiansa, kuitenkin on tytär toisinansa parempi kuin poika.
24. Kaunis vaimo iloittaa miehensä, ja ei miehelle ole mitään rakkaampaa.
25. Jos hän on myös ystävällinen ja hyvä, niin ei löydetä sen miehen vertaa.
26. Jolla emäntä on, sen hyvyys enenee, ja hänellä on uskollinen apu ja tuki, johon hän taitaa nojata.
27. Kussa ei ole aitaa ympärillä, siinä kalu hajoitetaan, ja kussa ei emäntää ole, siellä perheen isäntä epätiedossa kävelee.
28. Niinkuin ei ihminen usko ryöväriä, jotka yhdestä kaupungista toiseen juoksee, niin ei myös sitä miestä uskota, jolla ei pesää ole, vaan siinä oleskelee, kussa ehtoo tulee.

37. Luku.

Ystävistä, neuvonantajista, niin myös kohtuullisesta ravinnosta.

Jokainen ystävä tosin sanoo: minä olen myös ystävä, mutta muutamat ovat ainoastaan nimeltä ystävät.
2. Kuin ystävät toinen toisensa kanssa vihastuvat, niin viha pysyy hamaan kuolemaan asti.
3. Voi! kusta siis se pahuus tulee, että koko maailma on petosta täynnä?
4. Kuin ystävälle hyvin käy, iloitsevat he hänen kanssansa, mutta kuin hänelle pahoin käy, tulevat he hänen vihamiehiksensä.
5. He murehtivat hänen kanssansa vatsan tähden, mutta kuin hätä tulee, turvaavat he kilpeensä.
6. Älä unhota ystävääs ilossas,
7. Ja muista häntä, kuin rikastut.
8. Jokainen neuvonantaja tahtoo antaa neuvoa, mutta muutamat neuvovat omaksi hyväksensä.
9. Ota sentähden vaari neuvonantajista, ajattele ensin, jos se hyvä on; sillä mitämaks hän ajattelee neuvoaksensa itsellensä parhaaksi ja antaa sinun koetella, ja sanoo:
10. Sinä olet oikialla tiellä, ja hän seisoo kuitenkin sinua vastaan, katsomassa, kuinka se sinulle menestyy.
11. Älä neuvoa sen kanssa pidä, jolla paha ajatus on sinua vastaan, ja älä ota niitä neuvoos, jotka sinua kadehtivat.
12. Niinkuin sinä vaimolta neuvoa kysyisit, kuinka sinun pitäis ystävällisesti oleman hänen riitasisarensa kanssa, eli pelkurilta, kuinka sinun pitää sotiman, eli kauppamieheltä, kuinka kalliiksi hän tahtoo arvata sinun riistas hänen kaluansa vastaan.
13. Taikka ostajalta, kuinka kalliisti sinua omas antaman pitäis, eli tiiviiltä, kuinka hyvää pitäis tehtämän.
14. Eli armottomalta. kuinka armahdettaman pitää, eli laiskalta raskaasta työstä, eli vuoden palkolliselta, kuinka työ täytettämän pitää? eli laiskalta palvelialta monesta askareesta.
15. Älä näiden ihmisten kanssa neuvoa pidä; mutta pidä itses joka paikassa jumalisten ihmisten tykö, joiden tiedät pitävän Jumalan käskyn,
16. Jotka sillä mielellä ovat kuin sinäkin, ja kärsivät sinun kanssas, jos sinä osaat horjahtaa.
17. Niin pysy heidän neuvossansa; sillä et sinä löydä uskollisempaa neuvoa.
18. Ja yksi senkaltaisista taitaa usein paremmin nähdä asian, kuin seitsemän vartiaa, jotka ylhäällä vartioitsevat.
19. Kuitenkin kaikissa näissä rukoile Korkeinta auttamaan sinun työtäs, ja ettei hän sinulta antaisi mitään puuttua.
20. Ennenkuin sinä jotakin alat, niin kysele, ja ennenkuin sinä jotakin teet, niin ota neuvo.
21. Sillä jos jotakin uutta aljetaan, niin siihen tulee yksi näistä neljästä: hyvä eli paha, elämä eli kuolema, jotka kaikki kieli aina hillitsee.
22. Moni on sovelias muita neuvomaan, mutta itsellensä on neuvotoin.
23. Moni tahtoo viisaasti neuvoa, ja ei kuitenkaan kuulla häntä mielellänsä, joka tulee kerjääjäksi.
24. Sillä ei hänellä ole Herralta armoa siihen, ja ei hänessä ole viisautta.
25. Moni on viisas oman harjoituksensa kautta, ja saattaa neuvoansa hyödytyksen, ja osaa oikein.
26. Viisas mies taitaa opettaa väkensä, tuottaa hyödytyksen neuvollansa, ja osaa oikein.
27. Viisas mies korkiasti kunnioitetaan, ja kaikki, jotka hänen näkevät, ne ylistävät häntä.

28. Jokaisella on määrätty elinaikansa, mutta Israelin aika on määrätöin.
29. Viisas on kansansa edessä suuressa kunniassa, ja hänen nimensä pysyy ijankaikkisesti.
30. Poikani, koettele, mitä ruumiilles terveellinen on, ja katso, mikä ei sille ole terveeIlinen, älä sille sitä anna.
31. Sillä ei kaikki sovi kaikille, ei myös jokaiselle kaikki kelpaa.
32.Älä täytä itsiäs ylen täyteen kaikkinaisilla herkullisilla ruilla, ja älä syö ylen ahneesti.
33. Sillä ylensyömys tekee ihmisen kipiäksi, ja tyytymätöin syömän saa taudin.
34. Moni on itsensä kuoliaaksi syönyt, mutta joka kohtuuden pitää, hän sitä enemmän elää.

38. Luku.

Parantajista, kuolleiden hautaamisesta, työmiesten sopimattomuudesta opetusvirkaan.
Kunnioita parantajaa kohtuullisesti, että saisit hänen hädän aikana.
2. Sillä Herra on luonut hänen, ja parannus tulee Korkeimmalta, ja kuninkaat kunnioittavat häntä.
3. Parantajan taito korottaa hänen, ja tekee hänen suureksi päämiesten ja herrain tykönä.
4. Herra antaa parannuksen kasvaa maasta, ja toimellinen ei katso sitä ylön.
5. Karvas vesi tuli puusta makiaksi, että sen voima piti tunnettaman.
6. Hän on senkaltaisen taidon antanut ihmiselle, että hänen piti ylistetyksi tuleman hänen ihmeellisissä töissänsä.
7. Sen kanssa hän parantaa ja ajaa pois kivun, ja voiteen keittäjä tekee siitä voiteen.
8. (Lyhykäisesti) kaikkea Jumalan työtä ei taida kenkään luetella, joka kaikkea hyvää antaa maan päälle.
9. Poikani, kuin sairas olet, niin älä katso sitä ylön, mutta rukoile Herraa, niin hän tekee sinun terveeksi.
10. Lakkaa syntiä tekemästä, ja tee kätes nuhteettomaksi, ja puhdista sydämes kaikista pahoista töistä.
11. Uhraa makiaa savua ja sämpylöitä ajatusuhriksi, ja anna, lihava uhri, niinkuin sinun pitäis pois täältä.
12. Sitte salli parantajan tulla tykös; sillä Herra on hänen luonut; ja älä päästä häntä pois tyköäs, ettäs kuitenkin tarvitset häntä.
13. Sillä hetki taitaa tulla, että sairas ainoastaan näiden kautta tulee autetuksi,
14. Kuin he rukoilevat Herraa, että hän hänen parantais, ja hän sais terveytensä kauvan elääksensä.
15. Joka Luojansa edessä syntiä tekee, sen täytyy tulla parantajan käsiin.
16. Poikani, kuin joku kuolee, niin itke häntä, ja valita niinkuin se, joka suuren surun on saanut, ja kääri hänen ruumiinsa kohtuullisesti, ja anna hänen kunniallisesti tulla hautaan.
17. Sinun pitää katkerasti itkemän, ja sydämestä murheellinen oleman, ja valitusitkua pitämän, senjälkeen kuin hän on ollut, vähimmäksikin yksi päivä eli kaksi, ettei sinua paneteltaisi.
18. Ja ota jälleen lohdutus, ettet murheella täytettäisi; sillä murheesta tulee kuolema., ja sydämen ahdistus tekee voimattomaksi.
19. Murhe ja köyhyys saattavat sydämen valittamaan ylitse määrän kiusauksessa.
20. Älä päästä murhetta sydämees, mutta estä häntä tyköäs.
21. Ajattele loppua, ja älä unhota sitä;

22. Sillä ei sieltä ole palausta, eikä se auta häntä mitään, mutta sinä teet itselles vahingon.
23. Muista häntä, niinkuin hän on kuollut, niin pitää myös sinunkin kuoleman: eilen piti minun, tänäpänä sinun.
24. Sittekuin kuollut rauhassa makaa, niin lakkaa myös sinäkin häntä ajattelemasta, ja lohduta sinuas hänen tähtensä, että hänen henkensä on täältä niin vieroitettu.
25. Joka Raamattua oppiman pitää, ei se, saa muuta työtä tehdä, ja kuin joku pitää opettaman, niin ei sillä pidä muuta tekemistä oleman.
26. Kuinka se taitaa opista vaarin ottaa, jonka pitää kyntämän ja joka härkiä mielellänsä ruoskalla ajaa, ja muuta senkaltaista työtä tekee, eikä tiedä muusta kuin härjistä puhua.
27. Hänen pitää ajatteleman, kuinka hän pellon rakentaa, ja hänen täytyy hiljain ja varhain lehmiä ruokkia.
28. Juuri niin myös rakentajat ja puusepät, jotka yötä ja päivää työtä tekevät, ja kuvaa leikkaavat, ja niin ahkeroitsevat heitänsä moninaista työtä tekemään. Heidän pitää ajatteleman, että se tulis oikein tehdyksi, ja varhain ja hiljain siitä ahkeroitseman, että se tulis tehdyiksi.
29. Niin myös seppä: hänen pitää oleman alasimensa tykönä, ja ottaman vaarin pajastansa, hän tulee voimattomaksi liekistä, ja tekee työtä itsensä väsyksiin ahjon tykönä.
30. Vasara lukitsee hänen korvansa.
31. Hän ahkeroitsee siitä, kuinka hän työnsä taitais oikein tehdä, ja pitää ajatteleman, kuinka hän sen saa valmiiksi, ja varhain ja hiljain ahkeroitsee siitä, kuinka hän sen taitais hyvin päättää.
32. Niin myös savenvalajan pitää työstänsä ottaman vaarin, jaloillansa pitää hänen pyörää kääntämän, ja aina tekemän työnsä murheella, ja hänellä on määrätty päivätyönsä.
33. Hänen pitää käsivarrellansa savesta astian valmistaman, ja täytyy kumartaa jalkainsa tykö väsyksiin.
34. Hänen pitää ajatteleman, kuinka hän sen hyvin sileäksi sivuu sisältä, ja pitää varhain ja hiljain käväisemän pätsin.
35. Kaikki nämät turvaavat virkaansa, ja jokainen ahkeroitsee, että hän taitais työnsä tehdä.
36. Ei niitä paitsi saada olla kaupungissa.
37. Mutta ei heitä taideta valtakunnan asioille lähettää, ei heille taideta myös valtaa antaa, ja ei he taida hallita yhteistä kansaa.
38. Ei heillä ole ymmärrystä opettaa Raamattua, eikä saarnata oikeutta ja vanhurskautta.
39. Ei he taida lukea sananlaskuja, mutta heidän täytyy ottaa vaarin ajallisesta elatuksesta. eikä edemmä ajattele kuin he työllänsä voittaa taitavat.

39. Luku.

Opettajan omaisuuksista. Kehoitus Herran kiitokseen Jumalan töiden tutkinnolla.
Mutta joka tahtoo itsensä siihen antaa, että hänen pitää oppiman Korkeimman lakia, hänen pitää tutkiman kaikkein vanhain viisautta, ja ahkerasti lukeman prophetain ennustuksia.
2. Hänen pitää katseleman viisasten miesten kirjoituksia, ja ottaman vaarin, mitä ne merkitsevät ja opettavat.
3. Hänen pitää oppiman hengelliset sananlaskut, ja harjoittelemaan itsensä syvissä puheissa.

4. Hän taitaa palvella päämiehiä, ja olla herrain seassa, hän tietää itsensä käyttää vieraalla maalla;
5. Sillä hän on koetellut, mitä ihmisten seassa kelpaa ja ei kelpaa.
6. Ja ajattelee, kuinka hänen pitää varhain nouseman Herraa etsimään, joka hänen luonut on, ja rukoilemaan Korkeimman edessä.
7. Hän avaa suunsa rohkiasti ja rukoilee kaiken kansan syntein tähden.
8. Ja kuin Herra lepytetty on, niin hän antaa hänelle runsaasti viisauden hengen,
9. Että hän taitaa antaa viisasta neuvoa ja opettaa voimalla.
10. Sentähden kiittää hän Herraa rukouksessansa, ja Herra antaa armon, että hänen neuvonsa ja oppinsa menestyy,
11. Jonka hän ensin ajattelee itseksensä, ja sanoo sitte neuvonsa ja oppinsa ulos, ja vahvistaa sen pyhällä kirjoituksella.
12. Ja moni ihmettelee hänen viisauttansa, jonka ei ikänä pidä hukkuman.
13. Ei häntä koskaan unohdeta, mutta hänen nimensä pysyy ijankaikkisesti.
14. Mitä hän on opettanut, pitää vastakin saarnattaman, ja seurakunnan pitää häntä ylistämän.
15. Niinkauvan kuin hän elää, niin hänellä on suurempi nimi kuin tuhannella muulla, joka myös hänellä kuolemansakin jälkeen pysyy.
16. Minulla on vielä jotakin sanomista; sillä minä olen niinkuin täysi kuu.
17. Kuulkaat minua, te pyhät lapset, ja kasvakaat niinkuin istutetut kukkaset juoksevan ojan reunalla,
18. Ja antakaat makia haju teistänne niinkuin pyhä savu.
19. Kukoistakaat niinkuin valmut, ja hyvälle hajatkaat, veisatkaat kiitosvirttä,
20. Ja kiittäkäät Herraa kaikissa hänen töissänsä, ylistäkäät hänen nimeänsä suurella kunnialla. Kiittäkäät häntä ja ylistäkäät virsillä ja kanteleilla, ja sanokaat kiitos näin:
21. Kaikki Herran työt ovat sangen hyvät, ja mitä hän käskee, se tapahtuu oikialla ajalla; ja ei kenkään rohkea sanoa: mihinkä tämä? sillä he tulevat ajallansa toivotettuna,
22. Niinkuin silloin, kuin vesi seisoi hänen käskystänsä niinkuin muurit, ja vedet hänen sanansa jälkeen niinkuin he olisivat olleet suljetut.
23. Sillä mitä hän käskyllänsä toimittaa, se on suloinen, ja ei kenenkään ole valittamista, että jotakin hänen avustansa puuttuu.
24. Kaikki ihmisten työt ovat hänen edessänsä, ja ei hänen silmäinsä edestä ole mitään salattu.
25. Hän näkee kaikki kappaleet maailman alusta hamaan maailman loppuun asti, ja ei hänen edessänsä ole yhtäkään kappaletta uutta.
26. Ei ihmisen pidä sanoman: mihinkä tämä? Sillä hän on luonut jokaisen, niin että ne johonkuhun kelpaavat.
27. Sillä hänen siunauksensa vuotaa niinkuin virta, ja tuoreuttaa maan niinkuin juokseva vesi.
28. Sitä vastaan hänen vihansa sattuu pakanoihin, niinkuin silloin, kuin hän antaa vesisen maan kuivua.
29. Hänen työnsä ovat pyhäin edessä oikiat, mutta jumalattomat loukkautuvat niihin.
30. Kaikki, mikä alusta luotu on, se on hyville hyvä, mutta jumalattomille vahingollinen.
31. Ihminen tarvitsee elämäänsä vettä, valkeata, rautaa, suolaa, jauhoja, hunajaa, rieskaa, viinaa, öljyä ja vaatteita.
32. Kaikki nämät tulevat hyville hyväksi, ja jumalattomille vahingoksi.
33. Tuulet ovat myös puolittain luodut kostoksi, ja puhalluksellansa tekevät ne vahinkoa,
34. Ja kuin rangaistus pitää tuleman, niin ovat ne julmat, ja täyttävät Luojansa vihan.
35. Tuli, rakeet, nälkä, kuolema, kaikki nämät ovat luodut kostamaan.

36. Metsän pedot, skorpionit, kärmeet ja miekka ovat myös luodut kostoksi, kadottamaan jumalattomia.
37. Ne tekevät ilolla hänen käskynsä, ja ovat valmiit, kuhunka hän heitä tarvitsee maan päällä, ja kuin hetki tulee, niin ei ne ole joutilaat.
38. Tämä on se, josta minä rupesin ja ajattelin kirjoittaa:
39. (Nimittäin) että kaikki Herran työt ovat hyvät, ja kukin on ajallansa tarpeellinen,
40. Niin ettei ihmisen tarvitse sanoa: ei ne kaikki ole hyvät; sillä jokainen on ajallansa kallis.
41. Sentähden pitää ihmisen kiittämän ja ylistämän Herran nimeä sydämellä ja suulla.

40. Luku.

Nykyisen elämän raadollisuudesta; jumalattomain vahingosta; oikiasta onnellisuudesta; kerjäyksen kurjuudesta.
Viheliäinen ja surkia meno on kaikkein ihmisten elämällä, hamasta äidin kohdusta niin siihen asti kuin he jälleen maahan haudataan, joka on meidän kaikkein äitimme.
2. Täällä on aina murhe, pelko ja viimein kuolema odotettavana,
3. Niin sen, joka Suuressa kunniassa istuu, kuin halvimmankin maan päällä;
4. Niin sen, joka silkkiä ja kruunua kantaa, kuin senkin, joka rohtimiin on puetettu.
5. Täällä on aina viha, kiivaus, tuska, sota ja kuoleman vaara, riita ja tora; ja kuin ihminen yöllä lepää ja makaa vuoteessansa, niin tulevat monet ajatukset eteen,
6. Ja vaikka hän vähän lepoa saa, niin ei se kuitenkaan mitään ole; sillä hän peljätetään unissansa, niinkuin hän vihamiehet näkis.
7. Ja kuin hän herää, ja näkee olevansa ilman vaaraa, niin se on hänelle niinkuin sille, joka sodasta on päässyt ja ihmettelee, ettei siellä hätää ollut.
8. Senkaltaista tapahtuu kaikelle lihalle, sekä ihmisille että eläimille, mutta jumalattomille seitsemän kertaa enempi.
9. Murha, veri, riita, miekka, vahinko, nälkä, hukka ja vaiva, kaikki nämät ovat asetetut jumalattomia vastaan.
10. Sillä vedenpaisumus piti myös heidän tähtensä tuleman.
11. Kaikki mitä maasta tulee, pitää maaksi jälleen tuleman, niinkuin kaikki vedet mereen jälleen juoksevat.
12. Kaikki lahjat ja väärin saatu kalu pitää hukkuman, mutta totuus pysyy ijankaikkisesti.
13. Jumalattoman kalu raukee tyhjään, ja kuivuu niinkuin oja, ja niinkuin ukkonen sateesta lakkaa.
14. He ovat iloiset niinkauvan kuin he lahjoja ottavat, mutta viimeiseltä pitää heidän kuitenkin hukkuman.
15. Jumalattomain jälkeentulevaisten ei pidä vesoman, ja väärintekiäin juuri pitää seisoman paljaalla karilla,
16. Ja vaikka hän vielä seisois jokseenkin syvässä ja veden tykönä, niin hän pitää kuitenkin hävitettämän, ennenkuin hän kypsyy. Mutta hyvin tehdä on niinkuin siunattu yrttitarha, ja laupius pysyy ijankaikkisesti.
18. Joka itsensä työllänsä elättää ja tyytyy siihen, hänellä on levollinen elämä, se on, löytää kaikkein parhaan tavaran.
19. Lapsia synnyttää, ja kaupunkia parantaa, saattaa ijäisen muiston; mutta kunniallinen vaimo enemmän kuin nämät molemmat.
20. Viina ja kantele iloittavat sydämen; mutta viisaus on suloisempi niitä molempia.
21. Pillit ja harput kuuluvat hyvin; mutta ystävällinen puhe on niitä parempi.

22. Sinun silmäs katsovat mielellänsä sitä, mikä otollinen ja kaunis on; mutta viheriäinen kylvö on parempi niitä.
23. Ystävä tulee ystävänsä tykö tuskassa; mutta mies ja vaimo paljoa ennemmin.
24. Veli auttaa veljeänsä hädässä; mutta laupius auttaa paljoa enemmin.
25. Kulta ja hopia tukevat miehen; mutta hyvä neuvo paljoa enemmin.
26. Raha ja riista rohkaisevat; mutta Herran pelko paljoa enemmin.
27. Ei Herran pelvolta mitään puutu, eikä se tarvitse yhdenkään apua.
28. Herran pelko on siunattu yrttitarha, ja ei ole mitään niin kaunista kuin se on.
29. Poikani, älä pyydä kerjätä, parempi on kuolla kuin kerjätä.
30. Joka luottaa toisen pöytään, ei se ajattele itsiänsä elättää kunniallisesti; sillä hänen täytyy tehdä syntiä toisen miehen ruan tähden;
31. Mutta toimellinen mies kavahtaa sitä.
32. Kerjäys maistaa häpeemättömän suulle hyvin; mutta se tulee viimein hänelle pahaksi.

41. Luku.

Kuoleman katkeruudesta ja makeudesta; jumalattomista, hyvästä nimestä, ja hävettävistä asioista.
Oi kuolema! kuinka katkera sinä olet, kuin ihmisen sinua ajattelee, jolla on hyvät päivät ja paljo kalua, ja elää ilman surua,
2. Ja jolle kaikki asiat hyvin käyvät ja vielä hyvin syödä voi.
3. Oi kuolema! kuinka hyvin sinä teet tarvitsevalle, joka heikko ja vanha on,
4. Ja kaikessa murheessa elää, eikä ole parempaa toivottavaa eli odotettavaa.
5. Älä pelkää kuolemaa; johdata mielees, että tämä on näin asetettu Herralta kaikelle lihalle, sekä niille, jotka sinun edelläs olleet ovat, että niille, jotka sinun jälkees tuleman pitää.
6. Mitäs olet Jumalan tahtoa vastaan, jokos elät kymmenen, sata eli tuhannen ajastaikaa?
7. Sillä ei kuolemassa kysytä, kuinka kauvan ihminen elänyt on.
8. Jumalattomain lapset, ja jotka jumalattomain seuraan antauvat, tulevat kauhistukseksi.
9. Jumalattomain lasten perintökalu pitää hukkuman ja heidän jälkeentulevaisensa pitää oleman ylönkatsotut.
10. Lasten täytyy valittaa jumalatointa isää; sillä he ovat hänen tähtensä katsotut ylön.
11. Voi teitä, te jumalattomat! jotka hylkäätte Korkeimman lain:
12. Joko te elätte eli kuolette, niin te olette kirotut.
13. Niinkuin kaikki, mikä on maasta, tulee jälleen maaksi, niin tulevat myös jumalattomat kirouksesta kadotukseen.
14. Ihmisen kärsimys olkoon täällä niinkauvan kuin hän elää, mutta jumalattomain nimi pitää pyyhittämän pois, joka ei mitään kelpaa.
15. Katso, ettäs pidät hyvän nimen, joka vahvempana pysyy kuin tuhannen suurta kultaista tavaraa.
16. Olkoon elämä niin hyvä kuin se taitaa, kuitenkin se pysyy vähän aikaa; mutta hyvä nimi pysyy ijankaikkisesti.
17. Poikani, kuin teille hyvin käy, niin katsokaat, ja pysykäät Jumalan pelvossa.
18. Miksi te häpeette minun sanojani?

19. Ihminen häpee silloin usein, kuin ei hänen pitäisi häpeemän, ja mielistyy usein siihen, mihin ei hänen pitäisi mielistymän.
20. Hävetkään isä ja äiti huoruudesta, päämies ja herra valheesta,
21. Tuomari ja neuvonantaja vääryydestä., ja yhteinen kansa kovakorvaisuudesta,
22. Lähimmäinen ja ystävä vahinkoa tekemästä, ja kylänmies varkaudesta.
23. Häpee, että käsivarrellas makaat pöydällä leivän päällä.
24. Häpee, ettet kestä luvun laskemisessa, ja ettet kiitä, kuin sinua tervehditään.
25. Häpee, ettäs porttoja katsot, ja käännät kasvos pois sukulaisestas.
26. Häpee, ettäs muutat perinnön ja huomenlahjan, ja ettäs himoitset toisen emäntää.
27. Häpee sinuas himoitakses toisen piikaa, ja seisoakses hänen vuoteensa tykönä.
28. Häpee, ettäs soimaat ystävääs; ja kuin sinä hänelle jotakin annat, niin älä sitä soimaa hänelle.
29. Häpee sanoa kaikkia, mitäs kuullut olet, ja ilmoittaa salaista ja uskottua puhetta.. Niin sinä oikein häpeet ja tulet rakastetuksi ja ylistetyksi kaikilta ihmisiltä.

42. Luku.

Opetetaan, mitä ei tarvita hävetä; kuinka tyttäristä pitää vaaria pidettämän, naisten seuraa kartettaman, ja Jumalan töitä julistettaman.
Mutta älä näiden tähden ensinkään häpee, älä myös tee kenenkään tähden väärin:
2. Älä häpee Jumalan lakia ja. Korkeimman liittoa, ja auta jumalisia oikeuteen,
3. Olla uskollinen lähimmäiselles ja kumppanilles, antaa sukulaisten saada perintönsä,
4. Ahkeroida pitämään oikiaa mittaa ja vaakaa, tyytyä, joko voitat paljon eli vähän,
5. Oikein tehdä ajallisen kalun ostamisessa ja myymisessä, opettaa lapsia ahkerasti, lyödä pahoja palvelioita,
6. Kätkeä hyvin omas pahalta vaimolta, kaikki hyvin lukita, kussa paljon ottamista on,
7. Mitä heille on antaminen, kaikki lukea ja punnita, kaikki anto ja otto kirjoittaa,
8. Neuvoa taitamattomia ja pöhköjä ja peräti vanhoja ihmisiä, ettei he nuorten kanssa riitelisi: näin sinä tulet soveliaaksi ihmiseksi ja joka mieheltä kiitetyksi.
9. Naittamatoin tytär saattaa isänsä paljon valvomaan, ja murhe hänestä ottaa paljon unta häneltä pois: kuin hän nuori on, ettei hän naiduksi tule, eli kuin hän miehen saa, ettei hän siltä vihattavaksi tulisi;
10. Eli kuin hän vielä neitsyt on, mahtaisi häväistyksi ja isänsä huoneessa raskaaksi tulla;
11. Eli kuin hän miehensä tykönä on, ettei hän pidä itsiänsä kunniallisesti, eli ettei hän saata hänen kanssansa.
12. Jos ei sinun tyttäres ole häveliäs, niin ole kova hänen kanssansa., ettei hän tee sinua vihamiehes pilkaksi, ja koko kaupunki saa sinusta puhumista, ja sinun pitää jokaiselta häpiän kuuleman, ja joka miehen edessä häpeemän.
13. Älä katsele ympäri kauniita ihmisiä, ja älä mielelläs ole vaimoväen seassa.
14. Sillä niinkuin vaatteista tulee koi, niin myös paljo pahaa tulee vaimoista.
15. Parempi on olla pahan miehen kanssa, kuin ystävällisen vaimon kanssa, sen vaimon kanssa, joka nauruksi ja pilkaksi saattaa.

16. Minä ylistän Herran töitä, ja pyhästä Raamatusta niitä ilmoitan, niinkuin minä niistä lukenut olen.
17. Aurinko valistaa kaiken maailman, ja on täynnä Herran kunniaa.
18. Ei se ole vielä nytkään annettu pyhille Herralta, että he kaikki hänen ihmeensä ulos sanoa taitavat, sillä kaikkivaltias Herra on tehnyt ne niin suuriksi, ja kaikki kappaleet ovat ylen suuret niin ylistettää kuin tulis.
19. Hän yksinänsä tutkii syvyyden ja ihmisten sydämet, ja tietää, mitä he ajattelevat.
20. Sillä Herra tietää kaikki kappaleet, ja näkee, miltä ajalla kukin pitää tapahtuman. Hän ilmoittaa, mitä tapahtunut on, ja mitä tapahtuva on, ja ilmoittaa, mitä salattu on.
21. Hän ymmärtää kaiken salaisuuden, ja ei yksikään asia ole häneltä peitetty.
22. Hän osoittaa viisautensa suurella kunnialla, ja hän pysyy ijanikaikkisesta ijankaikkiseen.
23. Ei ihminen taida tehdä häntä suuremmaksi eikä vähemmäksi; ei hän myös tarvitse yhtäkään neuvoa.
24. Oi kuinka suloiset ovat kaikki hänen työnsä, vaikka ihminen työläästi taitaa ainoasti kipinän siitä ymmärtää!
25. Ne elävät kaikki, ja niin myös ijankaikkisesti pysyvät, ja mihinkä hän heitä tarvitsee, niin ne ovat hänelle kuuliaiset.
26. Kaikissa paikoissa ovat kaksi kahta vastaan, ja yksi yhtä vastaan; ja mitä hän tekee, niin ei siitä mitään puutu.
27. Ja hän on asettanut jokaisen, kuhunka se tarpeellinen oleman pitää; ja kuka suuttuu katsomasta hänen suurta kunniaansa?

43. Luku.

Jumalan ihmetyöt taivaassa, ilmassa, maassa ja vesissä pitää kehoittaman häntä kiittämään.
Herran kunnia näkyy ylen suuressa korkeudessa, vahvuuden kirkkaudessa ja taivaan kauneudessa.
2. Kuin aurinko nousee, niin hän ilmoittaa päivän, se joka on yksi Korkeimman ihmetyö.
3. Puolipäivästä kuivaa hän maan, ja kuka voi olla hänen palavuudessansa?
4. Hän on palavampi kuin monta pätsiä, ja polttaa vuoret, ja hohtaa palavuutta tyköänsä, ja antaa niin kirkkaan paisteen itsestänsä, että se silmät häikäisee.
5. Se mahtaa suuri Herra olla, joka hänen tehnyt on, ja on käskenyt hänen niin nopiasti juosta!
6. Ja kuun pitää kaikessa maailmassa ajallansa paistaman, ja eroittaman kuukaudet ja jakaman vuoden.
7. Kuun jälkeen luetaan juhlapäivät, se on valkeus, joka vähenee ja kasvaa jälleen.
8. Se tekee kuukaudet, kasvaa ja muuttaa itsensä ihmeellisesti,
9. Valistaa myös kaiken taivaan sotajoukon ylhäällä vahvuudessa, ja kirkkaat tähdet kaunistavat taivaan.
10. Niin on Herra korkeudessa käskenyt niiden maailmaa valistaa.
11. Jumalan sanan kautta pitävät ne säätynsä, ja ei väsy valvomasta.
12. Katso taivaan kaarta, ja kiitä häntä, joka sen tehnyt on; sillä se on sangen kaunis kirkkaudessansa.
13. Hän on tehnyt taivaan kauniisti ympyriäiseksi, ja Korkeimman käsi on sen venyttänyt.
14. Hänen sanansa kautta sataa paljon lunta, ja hän antaa ihmeellisesti tulen leimahtaa sekaisin, niin että taivas avaa itsensä,
15. Ja pilvet häälyvät, niinkuin linnut lentävät.

16. Hän tekee voimallansa pilvet paksuksi, niin että rakeet sieltä satavat.
17. Hänen ukkosensa jylinä peljättää maan, että vuoretkin hänen edessänsä värisevät.
18. Hänen tahdostansa puhaltaa etelätuuli ja pohjatuuli,
19. Ja niinkuin linnut lentävät, niin kääntyvät myös tuulet, ja puhaltavat lunta kokoon, niin että hän ajaa kinokseen, ja se putoo alas niinkuin heinäsirkat.
20. Se on niin valkia, että se häikäisee silmät, ja sydämen täytyy ihmetellä senkaltaista kamalaa sadetta.
21. Hän vuodattaa härmän maan päälle niinkuin suolan, ja kuin se kylmettyy, niin siitä tulee jää, niinkuin teroitetut seipäät.
22. Ja kuin kylmä pohjatuuli puhaltaa, niin vesi tulee jääksi; kussa vettä on, siellä se puhaltaa, ja pukee veden päällensä, niinkuin haarniskan.
23. Hän turmelee vuoret ja polttaa korvet, ja kuivaa kaiken vihannon niinkuin tuli.
24. Sitä vastaan auttaa synkiä pilvi ja kaste virvoittaa kaikki jälleen poudan jälkeen.
25. Sanallansa estää hän meren pysymään siassansa, ettei se edemmä pääse, ja hän on pannut luodot siihen.
26. Jotka merellä vaeltavat, ne juttelevat sen vaaroista, ja me, jotka sitä kuulemme, ihmettelemme.
27. Siellä ovat kamalat ihmeet, moninaiset eläimet ja valaskalat, ja niiden keskeltä he purjehtivat.
28. Hänen sanallansa pysyvät kaikki kappaleet.
29. Ja jos me vielä paljonkin sanoisimme, niin emme kuitenkaan kerkiä kaikkiin; lyhykäisesti: hän on kaikki tyynni.
30. Ja vaikka me vielä kaikkia korkiasti kunnioittaisimme, mitä se olis? Hän on vielä sittenkin paljoa korkiampi kuin kaikki hänen työnsä.
31. Herra on sanomattomasti suuri, ja hänen voimansa on ihmeellinen.
32. Kiittäkäät ja kunnioittakaat Herraa teidän voimanne perästä hän on sittekin korkiampi;
33. Ylistäkäät häntä kaikesta voimasta ja älkäät lakatko, ette kuitenkaan taida käsittää.
34. Kuka on hänen nähnyt, että hänestä sanoa taitais?
35. Kuka taitaa häntä niin korkiasti ylistää kuin hän on?
36. Me näemme ainoastaan vähimmän hänen töistänsä; sillä paljo suuremmat ovat meiltä vielä peitetyt.
31. Sillä kaikki on Herra tehnyt, jotka hän antaa jumalisten tietää.

44. Luku.

Ylistyspuhe pyhistä esi-isistä, erinomattain Enokista, Noasta, Abrahamista, Isaakista ja Jakobista.
Kiittäkäämme kunniallisia miehiä ja meidän isiämme, yhtä toisensa jälkeen!
2. Monta kunniallista työtä on Herra tehnyt heidän kauttansa jo alusta suurella voimallansa.
3. He ovat valtakuntansa hyvin hallinneet ja jaloja töitä tehneet; he ovat viisaasti neuvoneet ja ennustaneet.
4. He ovat maakuntia ja kansoja hallinneet neuvolla ja Raamatun ymmärryksellä.
5. He ovat lauluja opettaneet ja hengellisiä veisuja ajatelleet.

6. He ovat olleet rikkaat, ja heillä on ollut paljo tavaraa, ja ovat rauhassa hallinneet niinkauvan kuin he täällä olivat.
7. Näin ovat he kaikki aikanansa olleet kiitettävät, ja niinkauvan kuin he elivät, suuressa kunniassa pidetyt,
8. Ja jättäneet jälkeensä kunniallisen nimen.
9. Mutta muilla ei ole yhtään kiitosta, jotka ovat hukkuneet, niinkuin ei he ensinkään olisi eläneet, ja ovat syntyneet, niinkuin ei he olisikaan olleet, niin myös heidän lapsensa heidän jälkeensä.
10. Mutta pyhille ihmisille, joiden vanhurskaus ei unohdeta, on hyvä perintö jäänyt, niin myös heidän lapsillensa.
11. Heidän jälkeentulevaisensa pysyivät liitossa, ja heidän tähtensä pysyivät heidän lastensa lapset ijankaikkisesti,
12. Ja heidän kiitoksensa ei pidä hukkuman.
13. He ovat rauhassa haudatut, mutta heidän nimensä elää ijankaikkisesti.
14. Kansa puhuu heidän viisaudestansa,
15. Ja seurakunta ilmoittaa heidän kiitoksensa.
16. Enok kelpasi Herralle, ja otettiin pois, että hän olis maailmalle neuvo katumukseen.
17. Noa löydettiin nuhteettomaksi, ja vihan aikana löysi hän armon.
18. Ja tallella pidettiin maan päällä, kuin vedenpaisumus tuli.
19. Hän sai liiton maailman : puolesta, ettei yksikään liha pidä silleen vedenpaisumisella hukkuman.
20. Abraham, korkiasti kunnioitettu monen kansan isä, jolla ei ole vertaa kunniassa, hän piti Korkeimman lain, ja Jumala teki hänen kanssansa liiton.
21. Hänen lihaansa asetti hän sen liiton; ja hän löydettiin silloin uskolliseksi kuin hän kiusattiin.
22. Sentähden Jumala valalla lupasi hänelle, että hänen siemenensä kautta piti kaikki pakanat siunattaman, ja hän niinkuin maan tomu enennettämän,
23. Ja hänen siemenensä korotettaman niinkuin tähdet, ja oleman perilliset yhdestä merestä niin toiseen ja virrasta hamaan maailman ääreen asti.
24. Niin hän myös vahvisti liiton Isaakin kanssa, hänen isänsä Abrahamin tähden,
25. Ja antoi hänelle kaikkein ihmisten siunauksen ja liiton, ja vahvisti sen Jakobin pään päälle.
26. Hänen siunasi hän armollisesti, antoi hänelle perinnön, eroitti hänen osansa ja jakoi hänen kahteentoistakymmeneen sukukuntaan.

45. Luku.

Moseksesta, Aaronista ja Pinehaasta.

Hän antoi hänestä tulla pyhän miehen Moseksen, joka kaikelle maailmalle rakas ja otollinen oli, jota sekä Jumala että ihmiset rakastivat, jonka nimi korkiasti kunnioitetaan.
2. Häntä kunnioitti hän niinkuin pyhiä isiä, ja korotti hänen suuresti, niin että vihamiesten täytyi häntä peljätä; ja antoi hänen tehdä monta ihmettä sanoilla.
3. Hän teki hänen kuninkaalliseksi kuningasten edessä, ja antoi hänelle käskyn kansansa tykö, ja osoitti hänelle kunniansa.

4. Hän valitsi hänen pyhään säätyyn, hänen uskonsa ja siveytensä tähden, ja valitsi hänen kaikista ihmisistä.
5. Hän antoi hänen kuulla oman äänensä, ja otti hänen synkiään pilveen.
6. Hän antoi hänelle läsnäollessansa käskysanat, elämän ja viisauden lain, että hänen piti opettaman Jakobille hänen liittonsa ja Israelille hänen oikeutensa.
7. Hän korotti myös Aaronin.
pyhäksi, hänen kaltaiseksensa, hänen veljensä Levin sukukunnasta.
8. Hän teki ijankaikkisen liiton hänen kanssansa, ja antoi hänelle pappeuden kansan seassa.
9. Hän vaatetti hänen kunniallisesti ja kauniisti, ja puetti kunniahameen hänen yllensä, ja kaunisti hänen kaikkinaisilla kaunistuksilla.
10. Hän valmisti hänelle kalliin käädyn, hän puki alaisen vaatteen hänen yllensä, pitkän hameen ja päällishameen,
11. Ja ripusti monta kultaista kulkuista ja nastaa hänen päällensä, aina ympärinsä, helisemään, kuin hän kävi ulos ja sisälle; ja se helinä piti kuuluman pyhään, jolla piti Jumalan edessä hänen kansaansa muistuttaman;
12. Ja pyhän hameen kullalla, sinisillä villoilla ja purpuralla neulotun, väkikilven rinnalle, valkeuden ja oikeuden;
13. Taitavasti ommellun kalliilla kivillä, joihin kahdentoistakymmenen Israelin sukukunnan nimet kaivetut olivat, ja kivien vuolialta kultaan sioitellut, että heitä Jumalan edessä piti muistettaman;
14. Kultalehden lakissa, johon pyhyys kaivettu oli, joka kaikki oli kaunis, kallis ja ihanainen,
15. Jonka kaltaista ei ennen ole nähty.
16. Ei sitä saanut kenkään panna yllensä, mutta ainoastaan hänen poikansa ja hänen poikansa pojat ijankaikkiseen asti.
17. Hänen uhrinsa tehtiin kahdesti joka päivä.
18. Moses täytti hänen kätensä, Ja voiteli hänen pyhällä öljyllä.
19. Hänen kanssansa tehtiin liitto, että hän ja hänen poikansa piti häntä palveleman ijankaikkisesti; niinkauvan kuin taivaan päivät olivat, piti papit oleman siunaamassa hänen kansaansa hänen nimeensä.
20. Hän valitsi hänen kaikista elävistä, ruoka uhria ja savu-uhria uhraamaan Herralle makiaksi hajuksi ja muistoksi kansaa sovittamaan.
21. Hän antoi hänen haltuunsa sanansa viran, opettaa Jakobille hänen todistuksensa, ja hänen laillansa Israelia valistaa.
22. Muut asettivat tosin itsensä häntä vastaan ja kadehtivat häntä korvessa, jotka Datanin ja Abiramin kanssa olivat, ja kiukuitseva Koran joukko.
23. Mutta Herra näki sen, ja ei se kelvannut hänelle, ja he nieltiin julmassa vihassa.
24. Hän antoi nähdä heissä kauhian ihmeen ja kulutti heitä tulellansa.
25. Hän kunnioitti myös vielä Aaronin, ja antoi hänelle perinnön, nimittäin, hän jakoi hänelle kaikki esikoiset.
26. Kaikkein muiden suhteen lähetti hän hänelle kaikkein ensin leipää kyllä; sillä heidän piti syömän Herran uhrin, jonka hän hänelle ja hänen siemenellensä antoi
27. Mutta ei heillä pitänyt osaa maassa oleman, eikä perintöä ottaman kansan seassa, mutta Herra itse oli heidän osansa ja perintönsä.
28. Pinehas Eleatsarin poika oli kolmas tässä kunniassa; hänellä oli kiivaus Jumalan pelvossa.
29. Ja kuin kansa lankesi pois, oli hän uskollinen, vahva ja rohkia, ja sovitti Israelin.
30. Sentähden annettiin hänelle rauhan liitto, hallitsemaan pyhää kansaa, jonka myös piti ynnä siemenensä kanssa pitämän papillisen

kunnian ijankaikkisesti.
31. Niinkuin liitto tehtiin Davidin kanssa Juudan sukukunnasta, että ainoastaan hänen pojistansa piti yksi kuninkaaksi tuleman;
32. Niin myös Aaron ja hänen siemenensä piti oleman sen perilliset, opettamassa meille viisautta ja hallitsemassa hänen kansaansa oikein, ettei heidän säätynsä ja kunniansa olisi hukkunut, mutta pysynyt heillä ijankaikkisesti.

46. Luku.

Josuasta, Kalebista, ja myös tuomareista, erinomattain Samuelista.
Josua Naven poika oli uljas sodassa ja propheta Moseksen jälkeen, joka nimensä jälkeen sai suuren voiton Jumalan valittuin pelastuksessa.
2. Ja he kostivat vihamiehensä, jotka nousivat heitä vastaan, että Israel olis saanut perimisensä.
3. Hän sai kunnian, kuin hän ojensi kätensä, ja veti miekkansa kaupungeita vastaan.
4. Kuka on ennen häntä niin miehuullinen ollut? Hän otti vangiksi Herran viholliset.
5. Hänen tähtensä seisoi aurinko, ja yksi päivä oli niin pitkä kuin kaksi.
6. Hän avuksensa huusi korkeinta ja väkevintä, kuin hän vihollisensa ahdisti kaikilta puolilta;
7. Ja suuri Herra kuuli hänen rukouksensa, ja antoi suuret kivirakeet langeta vihollisten päälle, ja tappoi ne uppiniskaiset mennessänsä alas,
8. Että pakanat havaitsivat, mitkä sota-aseet näillä olivat, ja että Herra itse oli läsnä sodassa, ja ajoi jaloja takaa.
9. Ja Moseksen aikana teki hän myös Kaleb Jephunnen pojalle hyvän työn, kuin he olivat joukkoa vastaan, ja estivät kansaa syntiä tekemästä, ja asettivat vahingollisen kapinan;
10. Sentähden vapahdettiin ainoastaan kaksi niistä kuudestasadasta tuhannesta miehestä, jotka kansan johdattivat perintöönsä, siihen maahan, jossa rieskaa ja hunajaa vuotaa.
11. Ja Herra piti Kalebin väessänsä hamaan vanhuuteen asti menemään vuorelle maakunnassa, jonka siemen myös piti perinnön,
12. Että kaikkein Israelin lasten piti näkemän, kuinka hyvä on kuulla Herraa.
13. Ja tuomarit, jokainen nimeltänsä, jotka ei epäjumalia palvelleet eikä Herrasta luopuneet, myös ylistetään.
14. Heidän luunsa vielä nytkin viheriöitsevät, kussa he makaavat,
15. Ja heidän nimensä ylistetään heidän lapsissansa, jotka sen perineet ovat.
16. Ja Samuel, Herran propheta, joka Jumalaltansa rakastettiin: hän asetti valtakunnan, ja voiteli päämiehet hänen kansaansa.
17. Hän tuomitsi kansaa Herran lain jälkeen, ja Herra katsoi jälleen Jakobin puoleen.
18. Ja hän löydettiin vaaksi ja uskolliseksi prophetaksi, että hän ymmärrettäisiin olevan ennustuksessansa totinen.
19. Hän rukoili väkevää Herraa, kuin hän vihollistansa joka haaralta ahdisti, ja uhrasi nuoria karitsoita.
20. Ja Herra jylisi alas taivaasta, ja antoi kuulla itsensä suuressa tulessa,
21. Ja löi Tyron päämiehet ja Philistean herrat.
22. Ja loppunsa edellä ennen kuolemaansa tunnusti hän, Herran ja hänen voideltunsa edessä, ettei hän yhdeltäkään ihmiseltä ollut rahaa ottanut, ei yhtään kenkääkään, niin ettei yksikään ihminen taitanut häntä laittaa.
23. Ja kuin hän pois nukkunut oli, ennusti hän ja ilmoitti kuninkaalle hänen loppunsa, ja antoi itsensä kuulla maasta, ja aavisti

jumalattoman kansan hukkuvan.

47. Luku

Davidista, Salomonista, Rehabeamista ja Jerobeamista.
Sitte ennusti Davidin aikana Natan.
2. Ja David oli Israelin lapsista valittu, ja niinkuin lihava uhri Jumalalle omistettu.
3. Hän oli jalopeurain kanssa niinkuin vohlan, ja karhuin kanssa niinkuin karitsain.
4. Nuorella ijällänsä tappoi hän sankarin, ja otti pois häpiän kansasta.
5. Hän nosti kätensä ja paiskasi lingolla ja löi maahan ylpiän goljatin.
6. Sillä hän rukoili Herraa, Korkeinta, joka vahvisti hänen kätensä lyömään väkevää sotamiestä, ja korotti niin kansansa sarven.
7. Hän antoi häntä ylistää kymmenentuhannen edestä, ja kunnioitti häntä Jumalan siunauksella, että hän sai kuninkaan kruunun.
8. Hän löi viholliset joka paikassa, ja löi maahan vastaanseisoviansa Philistealaiset, ja musersi rikki heidän sarvensa niinkuin se vielä tänäpänä rikki muserrettu on.
9. Jokaisesta työstä kiitti hän Pyhää, Korkeinta, kauniilla veisulla.
10. Hän veisasi kaikesta sydämestä, ja rakasti sitä, joka hänen tehnyt oli,
11. Hän asetti laulajat alttarin tykö, ja antoi heidän veisata hänen suloisia veisujansa.
12. Hän asetti kunniallisesti pidettää pyhäpäivät, että koko ajastajassa pitäis kauniisti vuodenajat muistettaman Herran nimen kiitoksella, veisaten aamulla pyhässä.
13. Herra antoi hänen syntinsä anteeksi ja korotti hänen sarven ijankaikkisesti, ja teki liiton hänen kanssansa, että valtakunta ja kuninkaallinen istuin Israelissa piti hänellä pysymän.
14. Hänen jälkeensä tuli hänen viisas poikansa Salomo kuninkaaksi, jolle isä oli saattanut levon, hallitsemaan rauhassa.
15. Sillä Jumala oli kaikki sodat asettanut ympäristöllä, että hän olis rakentanut hänen nimellensä huoneen, Ja pannut ylös pyhän, pysymään ijankaikkisesti.
16. Oi kuinka hyvin sinä olet oppinut nuorella ijälläs, ja sinä olit täynnä ymmärrystä, niinkuin vesi, joka maan peittää.
17. Ja sinä olet kaikki täyttänyt sananlaskuilla ja opetuksilla.
18. Ja sinun nimes kuullun kaukana luodoissa ja sinun rauhas tähden rakastettiin sinua, ja paljon sinusta pidettiin.
19. Kaikki maakunnat ihmettelivät sinun veisujas, sananlaskujas, vertauksias ja selityksiäs,
20. Ja kiittivät Herraa, joka Israelin Jumalaksi kutsutaan.
21. Sinä saatit kultaa niin paljon kuin tinaa, ja hopiaa niin paljon kuin lyijyä.
22. Sinun sydämes suostui vaimoihin, ja sinä annoit eksyttää sinus, ja annoit virheen tulla kunniaas.
23. Sinä teit, että sinun lapses hyljättiin, ja viha sattui sinun jälkeentulevaisiis, sinun tyhmyytes rangaistukseksi, kuin valtakunta hajoitettiin ja Ephraimissa epäjumalinen valtakunta tuli.
24. Mutta ei Herra palannut laupiudestansa, eikä muuttanut luvattua työtänsä;

25. Ei myös peräti kadottanut valittunsa jälkeentulevia eikä hyljännyt rakastajansa siementä;
26. Mutta tallella piti jotakin Jakobin kansasta ja juuren Davidista.
21. Ja Salomo nukkui isänsä kanssa,
28. Ja jätti siemenestänsä Rehabeamin, taitamattoman miehen, kansaa hallitsemaan, jolla ei ymmärrystä ollut, joka neuvollansa saatti kansan luopumaan;
29. Ja Jerobeamin Nebatin pojan, joka Israelin vei epäjumalan palvelukseen, ja saatti Ephraimin syntiä tekemään,
30. Joiden synnit olivat monet, että he viimein ajettiin pois maaltansa;
31. Sillä he sääsivät kaikkinaiset epäjumalan palvelukset, siihenasti että kosto tuli heidän päällensä.

48. Luku.

Eliasta, Elisasta, Hiskiasta ja Jesaiasta.
Ja propheta Elia tuli edes niinkuin tuli, ja hänen sanansa paloi niinkuin tulisoitto.
2. Hän antoi heille kovat vuodet tulla, ja vähensi heitä kiivaudessansa.
3. Sillä hän sulki Herran sanalla taivaan, ja antoi kolmasti tulen tulla alas.
4. Oi kuinka kuuluisa olet sinä Elia sinun tunnustähdeilläs ollut! kuinka on niin kuuluisa kuin sinä?
5. Sen Korkeimman sanalla olet sinä herättänyt kuolleen, ja toit hänen haudasta jälleen.
6. Sinä kukistit, ylpiät kuninkaat vuoteistansa, ja hukutit heitä.
7. Sinä kuulit Sinain vuorella tulevaisen rangaistuksen ja koston Horebilla.
8. Sinä ennustit kuninkaille, jotka piti rankaiseman, ja asetit sinun jälkees prophetat.
9. Sinä otettiin pois tuulispäässä, tulisilla rattailla ja hevosilla.
10. Sinä lähetettiin rankaisemaan ajallansa, ja asettamaan vihaa ennenkuin hirmuisuus tuli, kääntämään isäin sydämet lasten tykö, ja saattamaan Jakobin suvulle oikian menon.
11. Autuaat ovat ne, jotka sinun nähdä saavat, ja sinun ystävyytes tähden kunnioitetuksi tulevat; siellä me saamme oikian elämän.
12. Kuin Elia oli poissa tuulessa, tuli hänen henkensä Elisan päälle runsaasti.
13. Ei hän peljännyt aikanansa yhtään päämiestä, ei myös kenkään häntä voittanut.
14. Ei hän antanut itsiänsä vaatia, ja kuin hän jo kuollut oli, niin hänen ruumiinsa vielä sitte ennusti.
15. Hän teki eläissänsä tunnustähtiä ja kuolleena ihmeitä.
16. Näistä kaikista ei kuitenkaan kansa kääntynyt parannukseen, eikä lakanneet synneistänsä, siihenasti kuin he ajettiin ulos omasta maastansa, ja hajoitettiin kaikkiin maakuntiin ympärinsä.
17. Kuitenkin jäi piskuinen joukko ja päämies Davidin huoneesen,
18. Joiden seassa muutamat tekivät sitä, mikä Jumalalle kelpasi; mutta muutamat tekivät syntiä sangen raskaasti.
19. Hiskia vahvisti kaupunkinsa, ja johdatti sinne veden; hän antoi kaivaa kallioita ja tehdä kaivoja.
20. Hänen ajallansa meni Sanherib ylös, ja lähetti Rabsaken, joka nosti kätensä Zionia vastaan, ja uhkasi sitä suurella ylpeydellä.

21. Silloin värisi heidän sydämensä ja kätensä, ja he surkuttelivat itsiänsä niinkuin vaimo lapsen kivussa.
22. He rukoilivat laupiasta Herraa, ja nostivat kätensä hänen tykönsä.
23. Ja Pyhä taivaasta kuuli nopiasti heidän rukouksensa, ja pelasti heitä Jesaian kautta.
24. Hän löi Assyrialaisten sotajoukon, ja hänen enkelinsä hukutti heidät.
25. Sillä Hiskia teki sitä, mikä Herralle kelpasi, ja pysyi isänsä Davidin tiellä, niinkuin Jesaia hänen opettanut oli, joka oli suuri ja totinen propheta ennustuksissansa.
26. Sillä ajalla kävi aurinko takaperin, ja hän pitensi kuninkaan ijän.
27. Hän ennusti suurella hengellä, mitä viimeiseltä tapahtuva oli, Ja antoi murheellisille Zionissa lohdutuksen, jolla he itsensä ijankaikkisesti piti lohduttaman.
28. Hän ilmoitti tulevaiset ja salaiset asiat, ennenkuin ne tapahtuivat.

49. Luku.

Josiasta, Jeremiasta, Hesekielistä, 12 prophetasta, niin myös Serubabelista, Nehemiasta, Enokista, Josephista, Setistä, Semistä ja Adamista.
Josian muisto on niinkuin kallis savu taitavasti tehty voiteen keittäjältä,
2. Joka on makia suussa niinkuin hunaja, ja niinkuin kanteleen soitto viinaa juotaissa.
3. Hänellä oli suuri lahja kääntää kansaa, ja panna pois epäjumalan kauhistusta.
4. Hän piti sydämensä Herran tykö, ja ojensi jälleen oikian jumalanpalveluksen, kuin maakunta oli täynnä epäjumalan palvelusta.
5. Kaikki kuninkaat, paitsi Davidia, Hiskiaa ja Josiaa, ovat rikkoneet;
6. Sillä he hylkäsivät Korkeimman lain.
7. Senjälkeen saivat Juudan kuninkaat lopun; sillä heidän täytyi valtakuntansa antaa muille, ja kunniansa muukalaiselle kansalle,
8. Jotka polttivat valitun pyhän kaupungin, ja tekivät hänen kujansa autioksi, niinkuin Jeremia oli ennustanut,
9. Jota he pahoin vaivasivat, joka äitinsä kohdussa prophetaksi valittu oli, hävittämään, särkemään ja kukistamaan, niin myös jälleen rakentamaan ja istuttamaan.
10. Hesekiel näki Herran kunnian näyssä, jonka hän näytti hänelle Kerubimin rattaissa.
11. Hän ennusti vihollisia vastaan, ja ilmoitti lohdutuksen niille, jotka tekivät oikeuden.
12. Ja kahdentoistakymmenen prophetan luut vielä nyt viheröitsevät, kussa he makaavat, sillä he ovat lohduttaneet Jakobia ja luvanneet vapauden, johon heidän lujasti luottaman piti.
13. Kuinka me ylistämme Serubabelia? joka oli niinkuin sormus oikiassa kädessä,
14. Ja Jesusta Josedekin poikaa, jotka aikanansa templin rakensivat, ja Herralle pyhän huoneen jälleen tekivät ijankaikkiseksi kunniaksi pysymään.
15. Ja Nehemiaa pitää aina kiitettämän, joka meille kukistetut muurit jälleen rakensi, ja sioitti portit ja teljet, ja rakensi huoneemme jälleen.
16. Ei ole maan päällä yhtään luotu Enokin vertaiseksi, joka on otettu pois maasta;

17. Ei Josephinkaan, joka veljeinsä herra oli ja kansansa holhoja, jonka luut vietiin kotia jälleen.
18. Set ja Bem olivat suuressa kunniassa kansan seassa.
19. Mutta Adam on kunnioitettu kaikkein eläväin seassa, joka kaikkein ensin Jumalalta luotiin.

50. Luku

Ylimmäisestä papista Simonista; kolmenlaisesta vihattavasta kansasta, niin myös tämän kirjan tekiästä ja hyödytyksestä.
Simon Onian poika, ylimmäinen pappi, joka aikanansa rakensi käytävät huoneen ympärille, ja teetti sinne patsaat,
2. Ja korotti perustuksen kahta sen vertaa ylemmä, ja valmisti ympärikäytävän templin päälle.
3. Hänen aikanansa olivat lähteet soenneet, jotka hän vaskella varusti.
4. Hän murehti kansansa vahinkoa, ja vahvisti kaupungin vihollista vastaan.
5. Hän teki kunniallisen työn, joka antoi kansan tulla jälleen oikiaan järjestyksen.
6. Kuin hän tuli ulos huoneesta esiripun eteen, niin hän valisti kuin kointähti pilven lävitse, niinkuin täysi kuu;
7. Niinkuin aurinko paistaa Korkeimman templin päälle, ja niinkuin taivaankaari on hänen kauneudessansa;
8. Niinkuin kaunis kukkanen keväällä, ja niinkuin kukkaset veden reunalla, niinkuin pyhän savun puu keväällä:
9. Niinkuin sytytetty pyhä savu astiassansa;
10. Niinkuin kultainen astia, kaikkinaisella kalliilla kivillä kaunistettu;
11. Niinkuin hedelmällinen öljypuu ja niinkuin korkia sypressipuu;
12. Kuin hän puki yllensä kauniin pitkän hameen ja koko puvun, ja tuli pyhän alttarin tykö, silloin kaunisti hän kaiken pyhän.
13. Mutta kuin hän otti uhrin kappaleet pappein käsistä, ja seisoi tulen tykönä, joka alttarilla paloi,
14. Silloin seisoivat hänen veljensä hänen ympärillänsä niinkuin istutettu sedripuu Libanonissa, ja piirittivät hänen niinkuin palmupuun oksat;
15. Ja kaikki Aaronin pojat kunniassansa, ja Herran uhrit olivat heidän käsissänsä koko Israelin sukukunnan edessä.
16. Ja hän päätti virkansa alttarin edessä, ja teki niin Korkeimmalle ja Kaikkivaltiaalle kauniin uhrin.
17. Hän ojensi kätensä juomauhrin kanssa, ja uhrasi punaista viinaa, ja vuodatti alttarin pohjaan makiaksi hajuksi Korkeimmalle, joka on kaikkein Kuningas.
18. Silloin huusivat Aaronin pojat korkiasti, ja puhalsivat vaskitorviin, tekivät suuren huminan, että heitä muistettaisiin Korkeimman edessä.
19. Silloin kaikki kansa lankesi äkisti maahan kasvoillensa, ja rukoili Herraa kaikkivaltiasta, korkeinta Jumalaansa,
20. Ja veisaajat kiittivät häntä psalmeilla, että se kajahti koko huoneessa siitä suloisesta äänestä,
21. Ja kansa rukoili korkeinta Jumalaa olemaan armollisen, siihenasti kuin jumalanpalvelus loppui ja he virkansa päättäneet olivat.
22. Kuin hän jälleen meni alas, niin hän ojensi kätensä koko Israelin seurakunnalle, ja antoi heille suullansa Herran siunauksen, ja toivotti heille terveyden hänen nimeensä.

23. Niin rukoilivat he jälleen, ja ottivat vastaan siunauksen Korkeimmalta,
24. Ja sanoivat: kiittäkäät nyt kaikki Jumalaa, joka suuria töitä tekee kaikissa paikoissa, joka meitä elävinä varjelee hamasta äidin kohdusta, ja tekee meille kaikkea hyvää.
25. Hän antakoon meille iloisen sydämen, ja lainatkoon rauhan joka paikassa Israelissa meidän elinaikanamme;
26. Ja että hänen armonsa aina pysyis meidän tykönämme, ja vapahtais meitä, niinkauvan kuin me elämme.
27. Kahtalaista väkeä vihaan minä sydämestäni, ja kolmannelle olen minä niin julma, etten minä ole kellekään niinkuin heille:
28. Samarialaisille, Philistealaisille ja hullulle väelle Sikemissä.
29. Tämän opin ja viisauden on tähän kirjaan kirjoittanut Jesus Sirakin poika Jerusalemista, ja on vuodattanut sydämestänsä tämän opetuksen.
30. Autuas on se, joka itsensä tähän harjoittaa ja tämän panee sydämeensä: hän tulee viisaaksi,
31. Ja jos hän sen jälkeen tekee, niin hän on kaikkiin kelvollinen; sillä Herran vaikeus johdattaa häntä.

51. Luku.

Sirak kiittää Jumalaa suojeluksen edestä ja varoittaa esimerkillänsä taitamattomia viisaudesta ahkeroitsemaan.

Jesus Sirakin pojan rukous.

Minä kiitän sinua, Herra Kuningas, ja ylistän sinua, Jumala, minun vapahtajani.
2. Minä kiitän sinun nimeäs, ettäs minun varjelukseni ja apuni olet, ja olet lunastanut minun ruumiini kadotuksesta,
3. Viekkaan kielen paulasta ja niistä, jotka valheella liikkuvat.
4. Ja olet auttanut minua vihollisia vastaan, ja vapahtanut minua sinun suuren ja korkiasti ylistettävän laupiutes jälkeen niiden kiljunnasta, jotka minun niellä tahtoivat;
5. Niiden kädestä, jotka minun henkeni perään seisoivat, ja suuresta murheesta, jossa minä makasin;
6. Tulisista kekäleistä, jotka minun olivat piirittäneet, keskeltä tulta, etten minä siinä palanut;
7. Syvästä helvetin juovasta, petollisista panettelioista, valhettelioista kuninkaan edessä ja väärästä tuomiosta.
8. Minä olin sangen läsnä kuolemaa, ja minun elämäni tahtoi vajota helvettiin,
9. Minä olin piiritetty, ja ei kenkään auttanut minua,
10. Minä etsin ihmisiltä apua, ja en löytänyt;
11. Silloin minä ajattelin sinun laupiuttas, Herra ja kuinka sinä aina auttanut olet;
12. Sillä sinä autat kaikkia niitä, jotka sinua odottavat, ja pelastat heitä pakanain käsistä.
13. Minä rukoilin Jumalaa heidän julmuuttansa vastaan, ja rukoilin lunastusta kuolemasta,
14. Ja avuksi huusin Herraa, minun Isääni ja hallitsiaani, ettei hän hylkäisi minua tuskassa, kuin ne kovat sydämestä pukkailivat, ja ei

minulla yhtään apua ollut.
15. Minä kiitän sinun nimeäs lakkaamatta, ja ylistän ja kiitän sinua;
16. Sillä minun rukoukseni tuli kuulluksi, ja sinä olet auttanut minua kadotuksesta ja kaikesta pahasta.
17. Sentähden tahdon minä kiittää ja ylistää sinua, Herra, ja kunnioittaa sinun nimeäs.
18. Kuin minä vielä nuori olin ennenkuin minä tulin vietellyksi etsin minä viisautta julkisesti minun rukouksellani.
19. Templissä rukoilin minä sitä, ja tahdon etsiä hamaan loppuuni asti.
20. Minun sydämeni iloitsi siitä, niinkuin silloin kuin viinamarjat kypsyvät. Minä kävin oikiaa tietä hänen tykönsä, ja etsin häntä nuoruudesta.
21. Minä etsin häntä, ja otin hänen vastaan.
22. Silloin opin minä hyvin ja enensin minuani vahvasti hänen kauttansa.
23. Sentähden minä kiitän häntä, joka minulle antoi viisauden.
24. Minä aioin tehdä sen jälkeen, ja ahkeroida hyvää, ja en tullut siitä häpiään.
25. Minä pyysin sitä sydämestäni, ja ahkeroitsin tehdä sen jälkeen.
26. Minä nostin käteni taivaasen päin; silloin valaistiin minun sieluni viisaudesta, että minä tunsin hulluuteni.
27. Minä pyysin häntä vakuudella; hän ja minä olimme yksi sydän alusta, ja minä löysin hänen puhtaana.
28. Sentähden en minä tule hyljätyksi.
29. Minun sydämeni ikävöitsi häntä, ja minä sain hyvän tavaran.
30. Herra on antanut minulle hänen kauttansa uuden kielen, sillä tahdon minä häntä kiittää.
31. Lähestykäät tänne minun tyköni, te jotka ette mitään koetelleet ole,
32. Ja tulkaat minun kouluuni, jos teiltä jotain puuttuu, niin te taidatte täällä oppia; sillä te olet te tosin suuresti janoovaiset.
33. Minä olen avannut suuni ja olen opettanut: ajatelkaat nyt ja ostakaat viisautta, koska te sen ilman rahaa saada taidatte,
34. Ja antakaat teidän niskanne hänen ikeensä alle, ja antakaat opettaa teitänne: nyt löytään hän sangen läsnä.
35. Katsokaat minua: minulla on vähä aika ollut vaivaa ja työtä, ja olen löytänyt kuitenkin suuren lohdutuksen.
36. Ottakaat oppi, niinkuin suuri hopiatavara, ja kätkekäät sitä niinkuin suurta kultaläjää.
37. Iloitkaat Jumalan laupiudesta, ja älkäät hävetkö hänen kiitostansa.
38. Tehkäät mitä teille on käsketty, niinkauvan kuin teillä aikaa on, niin hän teille ajallansa hyvin maksaa.

Jesus Sirakin pojan kirjan loppu.

BARUKIN KIRJA

Tämä kirja on kyllä nöyrä, vaikka kuka tämä Baruk olis ollut; sillä ei se ole uskottava, ettei propheta Jeremian palvelian, joka myös Barukiksi kutsuttiin, jolle tämä lähetyskirja omistetaan, pitänyt oleman korkiamman ja rikkaamman hengessä, kuin tämä Baruk on; ei myös sovi vuosiluku yhteen tekoin kanssa. Ei kuitenkaan ole tämä ilman hyödytystä tähän pantu muiden sekaan, että se kirjoittaa niin kovin epäjumalan palvelusta vastaan, ja muistuttelee Moseksen lakia.

1. Luku

Barokin kirja luetaan, ja ‚jutellaan, mitä se vaikutti.
Tämä on se puhe, jonka Baruk Nerian poika, Mahasian pojan, Sedekian pojan, Zedein pojan, Helkian pojan, kirjoitti kirjaan Babelissa,
2. Viidentenä vuotena, seitsemäntenä päivänä kuukaudessa, siihen aikaan kuin Kaldealaiset olivat Jerusalemin voittaneet, ja sen tulella polttaneet.
3. Ja Baruk luki tämän kirjan Jekanjan, Joakimin pojan, Juudan kuninkaan edessä, ja kaiken kansan korvain kuullen, jotka sitä kuulemaan tulivat,
4. Ja päämiesten korvain edessä, ja kuningasten poikain edessä, ja vanhimpain edessä, ja kaiken kansan edessä, sekä pienten että suurten, jotka asuivat Babelissa Suddin virran tykönä.
5. Ja he itkivät, paastosivat ja rukoilivat totisesti Herran edessä,
6. Ja kokosivat rahaa niin paljon kuin kullakin varaa oli,
7. Ja lähettivät Jerusalemiin papille Joakimille Helkan pojalle, Salomin pojan, ja (muille) papeille, ja kaikelle kansalle, jotka hänen kanssansa olivat Jerusalemissa,
8. Viemässä Juudan maalle ne Herran huoneen astiat, jotka muinen olivat otetut templistä pois, Sibanin kuun kymmenentenä päivänä: nimittäin, ne hopia-astiat, jotka Zedekia Hosian poika, Juudan kuningas, oli antanut tehdä,
9. Sittekuin Nebukadnetsar Babelin kuningas oli vienyt pois Jekanjan ja päämiehet, ja vangit, ja voimalliset ja maan kansan Jerusalemista, ja tuonut Babeliin.
10. Ja he kirjoittivat heidän tykönsä näin: katso, me lähetämme teille rahaa, ostakaat sillä polttouhria, rikosuhria, suitsutusta, ja tehkäät ruokauhria ja uhratkaat se Herran meidän Jumalamme alttarilla,
11. Ja rukoilkaat Nebukadnetsarin, Babelin kuninkaan, hengen edestä, Ja hänen poikansa Belsatsarin hengen edestä, että heidän päivänsä olisivat niinkuin taivaan päivät maan päällä,
12. Niin Herra antaa meille voimaa, ja valaisee meidän silmämme, ja me saamme elää Babelin kuninkaan Nebukadnetsarin varjon alla, ja hänen poikansa Belsatsarin varjon alla, Ja parvella heitä kauvan, ja löydämme armon heidän edessänsä.
13. Ja rukoilkaat meidän edestämme Herraa meidän Jumalamme; sillä me olemme rikkoneet Herraa meidän Jumalaamme vastaan, ja

hänen julmuutensa ja vihansa ei ole käännetty meistä pois, aina tähän päivään asti.
14. Ja lukekaat tämä kirja; sillä sentähden olemme me sen lähettäneet teille, että teidän pitäis sitä lukeman Herran huoneessa pyhäpäivinä ja vuoden ajoilla,
15. Ja sanokaat: Herra meidän Jumalamme on vanhurskas, mutta meidän täytyy hävetä., niinkuin se nyt tapahtuu niille Juudasta ja niille Jerusalemista,
16. Ja meidän kuninkaillemme ja päämiehillemme, ja papeillemme ja prophetaillemme.
17. Että me Herran edessä rikkoneet olemme, ja emme häntä uskoneet,
18. Ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä, että me olisimme vaeltaneet hänen käskynsä jälkeen, jotka hän meille on antanut.
19. Ja siitä ajasta, kuin hän meidän isämme toi Egyptin maalta, aina tähän päivään asti, olemme me olleet Herralle meidän Jumalallemme kovakorvaiset, ja emme totelleet hänen ääntänsä.
20. Sentähden on nyt meidän päällemme tullut se rangaistus ja kirous, jonka Herra on julistanut palveliansa Moseksen kautta, kuin Herra johdatti meidän isämme ulos Egyptin maalta, antaaksensa meille maan, joka rieskaa ja hunajaa vuotaa.
21. Ja emme totelleet Herran meidän Jumalamme ääntä, niinkuin prophetat meille sanoivat, jotka hän meille lähetti,
22. Vaan jokainen meni pahan sydämensä ajatuksen jälkeen, ja palvelimme vieraita jumalia, ja teimme pahaa Herran meidän Jumalamme edessä.

2. Luku.

Armoa isoovaisten synnintunnustus ja rukous.
Ja Herra on pitänyt sanansa, jonka hän puhui meille ja meidän tuomareillemme, jotka Israelia hallitsivat, ja meidän kuninkaillemme ja päämiehillemme, ja Israelin ja Juudan miehille;
2. Ja on antanut senkaltaisen suuren rangaistuksen tulla meidän päällemme, niin ettei sen vertaa taivaan alla ole tapahtunut kuin Jerusalemille, niinkuin Moseksen laissa on kirjoitettu:
3. Että ihmisen piti syömän poikansa ja tyttärensä lihaa.
4. Ja hän antoi heidät pois orjaksi kaikkiin valtakuntiin, jotka joka paikassa ympärillä ovat, häväistykseksi ja kiroukseksi kaikkein kansain seassa, jotka ovat meidän ympärillämme, joiden sekaan Herra heidät hajoittanut on.
5. Ja he ovat tulleet alimmaiseksi, ja ei ylimmäiseksi; sillä me olemme rikkoneet Herraa meidän Jumalaamme vastaan, siinä ettemme ole totelleet hänen ääntänsä.
6. Herra meidän Jumalamme on vanhurskas, mutta meidän ja meidän isämme täytyy hävetä, niinkuin se nyt tapahtuu.
7. Kaikki se paha, minkä Herra on puhunut meitä vastaan, on tullut meidän päällemme,
8. Ja emme ole rukoilleet Herraa, että jokaisen pitäis kääntymän pahan sydämensä ajatuksista.
9. Ja Herra on valvonut meidän onnettomuudeksemme, jonka hän on antanut meidän päällemme tulla; sillä Herra on vanhurskas kaikissa töissänsä, jotka hän on meille käskenyt;
10. Mutta emme totelleet hänen ääntänsä, vaeltaaksemme Herran käskyin jälkeen, jotka hän meille antanut on.

11. Ja nyt Herra, Israelin Jumala! joka sinun kansas Egyptin maalta olet vienyt väkevällä kädellä, suurella voimalla ja korkialla vallalla, tunnustähtein ja ihmetten kautta, ja olet tehnyt sinun nimes, niinkuin se nyt on:
12. Me olemme rikkoneet ja olleet jumalattomat, ja väärin tehneet kaikkia sinun käskyjäs vastaan.
13. Voi Herra meidän Jumalamme! lakkaa julmuudestas meitä vastaan, sillä me olemme juuri vähäksi joutuneet pakanain seassa, joihin sinä meidät hajoittanut olet.
14. Kuule, Herra, meidän rukouksemme ja meidän anomuksemme, ja auta meitä sinun tähtes, ja anna meidän löytää armon heidän tykönänsä, jotka meidät ovat vieneet pois,
15. Että koko maailma tietäis sinun olevan Herran meidän Jumalamme! sillä Israel ja hänen siemenensä on nimitetty sinun nimes jälkeen.
16. Katso, Herra, sinun pyhästä huoneestas, ja ajattele meidän päällemme; kallista, Herra, korvas ja kuule;
17. Avaa silmäs, Herra, ja näe! sillä kuolleet tuonelassa, joiden henki on lähtenyt ruumiista, ei puhu Herran kunniasta ja vanhurskaudesta;
18. Vaan sielu, joka on sangen murheellinen, ja käy kumarruksissa surkiasti, ja on silmänsä pian itkenyt puhki, ja isoovainen sielu ylistää, Herra, sinun kunniaas ja vanhurskauttas.
19. Ja nyt Herra, meidän Jumalamme! me olemme edessäs meidän rukouksillamme, ei meidän isäimme ja meidän kuningastemme tähden, vaan sinun laupiutes tähden,
20. Ettäs olet antanut julmuutes ja vihas tulla meidän päällemme, niinkuin sinä sinun palvelias prophetan kautta olet puhunut ja sanonut:
21. Näin sanoo Herra: kumartakaat teidän olkanne, ja antakaat teitänne Babelin kuninkaan alle, niin te saatte olla siinä maassa, jonka minä teidän isillenne olen antanut.
22. Mutta jollette Herran ääntä kuule, antain teitänne Babelin kuninkaan alle,
23. Niin minä Juudan kaupungeista ja Jerusalemista otan pois ilon ja riemun äänen, ja yljän ja morsiamen äänen, ja koko maan, pitää oleman autiona, ja ei kenenkään siinä asuman.
24. Mutta emme totelleet sinun ääntäs, että me olisimme antaneet itsemme Babelin kuninkaan alle; sentähden olet sinä vahva ollut sanoissas, jotka olet puhunut sinun palvelias prophetain kautta, niin, että meidän kuningastemme luut ja meidän isäimme luut haudoistansa pois heitetyt ja hajoitetut ovat,
25. Niin että he päivällä auringossa ja yöllä kasteessa maanneet ovat, ja juuri surkiasti kuolleet nälän, miekan ja vankiuden kautta.
26. Ja Israelin huoneen ja Juudan huoneen pahuuden tähden olet sinä sinun huonees, kussa sinun nimeäs rukoillaan, antanut kukistettaa, niinkuin se tänäpänä tapahtuu.
27. Ja sinä, Herra meidän Jumalamme, olet meidän kanssamme juuri armollisesti ja kaiken sinun suuren laupiutes jälkeen tehnyt,
28. Niinkuin sinä palvelias Moseksen kautta puhunut olet, sinä päivänä, kuin sinä käskit hänen kirjoittaa sinun lakis Israelin lasten edessä, ja sanoit:
29. Jollette kuule minun ääntäni, niin pitää totisesti tämän joukon, joka on kyllä suuri, sangen vähäksi joutuman pakanain seassa, kuhunka minä heidät hajoitan.
30. Sillä minä tiedän, ettei he tottele minua; sillä se on kankia kansa. Mutta heidän pitää kääntymän sillä maalla, jossa he ovat vankina,
31. Ja pitää oppiman tietämään minun olevan Herran heidän Jumalansa. Ja minä annan heille ymmärtäväisen sydämen ja korvat, jotka kuulevat.

32. Niin pitää heidän siis ylistämän minua sillä maalla, jossa he ovat vankina, ja ajatteleman minun nimeäni,
33. Ja kääntymän kankeista niskoistansa ja rikoksistansa; sillä heidän pitää ajatteleman, kuinka heidän isäinsä käteen kävi, jotka olivat rikkoneet Herran edessä.
34. Ja minä vien heidät jälleen siihen maahan., jonka minä heidän isillensä, Abrahamille, Isakille ja Jakobille vannonut olin; ja heidän pitää siellä vallitseman, ja minä tahdon enentää heitä, ja en vähentää.
35. Ja tahdon tehdä ijankaikkisen liiton heidän kanssansa, niin että minä tahdon olla heidän Jumalansa ja heidän pitää oleman minun kansani.. Ja en tahdo enää ajaa pois minun kansaani Israelia maalta, jonka minä heille antanut olen.

3. Luku.

Rukous pelastuksesta, ja varoitus viisautta etsimään.
Kaikkivaltias Herra, Israelin Jumala! tässä suuressa ahdistuksessa ja tuskassa huudan minä sinua.
2. Kuule ja ole armollinen, Herra; sillä me olemme rikkoneet sinua vastaan.
3. Sinä hallitset Ijankaikkisesti, mutta me hukumme ijäisesti.
4. Kaikkivaltias Herra, Israelin Jumala! kuule nyt Israelin rukous, jotka ovat kuoleman kidassa, ja heidän lastensa rukous, jotka rikkoneet ovat sinua vastaan, ja ei totelleet Herran Jumalansa ääntä; sentähden on myös rangaistus ollut joka paikassa meidän päällämme.
5. Älä ajattele meidän isäimme pahoja tekoja, vaan ajattele nyt sinun kättäs ja sinun nimeäs.
6. Sillä sinä, Herra, olet meidän Jumalamme., niin me tahdomme, Herra, sinua kiittää.
7. Sillä sentähden olet sinä antanut sinun pelkos meidän sydämiimme, että me avuksi huutaisimme sinun nimeäs, ja sinua meidän vankiudessamme ylistäisimme; sillä kaikki meidän isäimme pahat teot, jotka ovat sinun edessäs rikkoneet, vaivaavat meidän sydäntämme.
8. Katso, me olemme nyt meidän vankiudessamme, johon sinä meidät ajanut olet, häväistykseksi, kiroukseksi ja kauhistukseksi. kaikkein meidän isäimme pahain tekoin tähden, jotka Herrasta Jumalastansa ovat poikenneet pois.
9. Kuule, Israel, elämän käskyjä., ota ne korviis, että viisauden käsittäisit.
10. Kuinka se tulee, Israel, ettäs näännyt pakanain maalla?
11. Ettäs olet vieraalla maalla? ettäs saastutat itses kuolleiden seassa.? ettäs niiden joukkoon luettu olet, jotka hautaan menevät?
12. Se on syy, ettäs olet hyljännyt viisauden kaivon.
13. Jos sinä olisit pysynyt Jumalan tiellä, niin sinä olisit alinomaa rauhassa asunut.
14. Opi siis oikia viisaus, ettäs koettelisit, kuka se on, joka pitkän ijän, tavaran, riemun ja rauhan antaa.
15. Kuka tietää, kussa hän asuu? Kuka on ollut hänen kammioissansa?
16. Kussa ovat pakanain päämiehet, jotka maan petoja hallitsevat?
17.Jotka leikitsevät taivaan lintuin kanssa, jotka kokoovat hopiaa ja kultaa, joihin ihmiset luottavat, ja ei ikänä siitä taida ravituksi tulla.
18. Sillä he kokoovat itsellensä rahaa ja pyytävät sitä, ja on kuitenkin kaikki turha.
19. He ovat syöstyt pois ja helvettiin alas menneet, ja muut ovat tulleet heidän siaansa.
20. Jälkeentulevaiset näkevät kyllä valkeuden, ja asuvat maan päällä, ja ei osaa kuitenkaan sitä tietä, kussa viisaus löydetään;

21. Sillä he katsovat sen ylön, niin myös ovat heidän lapsensa eksyneet.
22. Ei siitä mitään kuulu Kanaassa, Temanissa ei sitä näy.
23. Hagarin lapset etsivät kyllä maailmallista viisautta, niin myös Merarin kauppamiehet, ja ne Temanissa, jotka luulevat itsensä taitaviksi; mutta ei he osaa kuitenkaan tietää, kussa viisaus löydetään.
24. Voi Israel, kuinka suuri on Herran huone, kuinka avara ja iso on sen asumasia!
25. Ei sillä ole yhtään loppua, ja on määrättömän korkea.
26. Muinen olivat sankarit. isot, kuuluisat miehet ja jalot sotamiehet:
27. Ei Herra niitä valinnut, eikä ilmoittanut heille ymmärryksen tietä.
28. Ja ettei heillä ollut viisautta, ovat he hulluudessansa hukkuneet.
29. Kuka on astunut ylös taivaasen, ja on sen ottanut, ja sen pilvistä temmannut alas?
30. Kuka on vaeltanut meren ylitse ja sen löytänyt, ja kalliin kullan verosta sen kotia tuonut?
31. Ei ole ketään, joka sinne tien ja polun tietää, jossa viisaus löydetään.
32. Mutta se joka kaikki tietää, tuntee sen ja on ymmärryksellänsä löytänyt sen, Joka maan ijankaikkisesta ajasta on valmistanut, ja täyttänyt sen kaikkinaisilla eläimillä;
33. Joka antaa valkeuden koittaa, ja kuin hän sen kutsuu jälleen, niin sen pitää häntä totteleman.
34. Tähdet paistavat järjestyksessänsä ilolla;
35. Ja kuin hän niitä kutsuu, niin ne vastaavat: tässä me olemme, ja paistavat ilolla hänen tähtensä, joka heidät on luonut.
36. Tämä on meidän Jumalamme, ja ei kenkään taideta verrata häneen.
37. Hän on löytänyt viisauden, ja antanut sen palveliallensa Jakobille, ja Israelille, rakkaallensa.
38. Sitte on se näkynyt maan päällä, ja ihmisten seassa asunut.

4. Luku.

Lohdullinen vakuutus kääntymisen jälkeen seuraavaisesta pelastuksesta.
Tämä on Jumalan käskysanain kirja ja laki, joka ijankaikkisesti pysyy. Kaikki, jotka sen pitävät, saavat elää, mutta jotka sen hylkäävät, niiden pitää kuoleman.
2. Palaja siihen, Jakob, jälleen ja rupee siihen, vaella sen valkeuden jälkeen, joka edessäs paistaa.
3. Älä muille jätä kunniaas ja sinun tavaraas muukalaiselle kansalle.
4. Oi autuaat me Israelissa! sillä Jumala on meille tahtonsa ilmoittanut.
5. Ole hyvällä mielellä, minun kansani, sinä Israelin ylistys.
6. Te olette myydyt pakanoille, ei kadotukseen; mutta että te olette Jumalan vihoittaneet, olette te teidän vihollistenne haltuun annetut.
7. Sillä te olette vihoittaneet sen, joka teidät on luonut, siinä ettette ole Jumalalle, mutta perkeleille uhranneet.
8. Te olette unohtaneet ijankaikkisen Jumalan, joka teidät on luonut, ja murheelliseksi tehneet Jerusalemin, joka teidät on kasvattanut.
9. Sillä hän on nähnyt Jumalan vihan, joka teidän päällenne pitää tuleman, ja sanonut: kuulkaat, te Zionin asuvaiset! Jumala on antanut

minulle suuren murheen.
10. Sillä minä olen nähnyt minun poikaini ja tytärteni vankiuden, jonka Ijankaikkinen heidän päällensä on antanut tulla.
11. Minä olen kasvattanut heidät ilolla, mutta itkulla ja murheella olen minä nähnyt heitä vietävän pois.
12. Älköön kenkään iloitko minusta, että minä leski ja monelta hyljätty olen, minä olen hävitetty minun lasteni rikosten tähden.
13. Sillä he ovat poikenneet Jumalan laista, ja ei ole hänen oikeuttansa tunteneet; ei he ole eläneet Jumalan käskyn jälkeen, eikä pitäneet hänen käskyjänsä.
14. Tulkaat tänne Zionin asuvaiset, ja julistakaat minun poikaini ja tytärteni vankius, jonka Ijankaikkinen on antanut tulla heidän päällensä.
15. Sillä hän on antanut kansan kaukaa tulla heidän päällensä, julman kansan, tuntemattomasta kielestä,
16. Jotka ei karta vanhaa, eikä armahda lapsia. Ne ovat vieneet pois lesken rakkaat (pojat) ja yksinäiseltä tyttäret temmanneet pois.
17. Mutta kuinka minä taidan teitä auttaa?
18. Sillä joka tämän onnettomuuden on saattanut teidän päällenne, hän on pelastava teitä teidän vihollistenne käsistä.
19. Lähtekäät pois, te rakkaat lapset, lähtekäät pois, mutta minä olen hyljätty yksinäiseksi.
20. Minä olen riisunut ilovaatteeni ja pukenut päälleni murhevaatteet; minä tahdon huutaa Ijankaikkisen tykö kaikkena minun elinaikanani.
21. Olkaat hyvällä mielellä, lapset, huutakaat Jumalan tykö, niin hän pelastaa teitä vihollisten vallasta ja käsistä.
22. Sillä vielä minä toivon Ijankaikkisen auttavan teitä, ja minä olen saava ilon Pyhältä, sen laupiuden tähden, joka teille pian meidän ijankaikkiselta Vapahtajaltamme on tapahtuva.
23. Minä olen antanut teidän mennä murheella ja itkulla; mutta Jumala on antava teidät minulle jälleen ilolla ja riemulla ijankaikkisesti.
24. Ja niinkuin Zionin asuvaiset ovat nähneet teidän vankiutenne, niin pitää myös heidän pian näkemän avun teidän Jumalaltanne, joka on tuleva teidän päällenne suurella kunnialla ja ijankaikkisella lohdutuksella.
25. Te lapset, kärsikäät kärsivällisesti sitä vihaa, joka Jumalalta teidän päällenne tulee; sillä sinun vihollises on vainonnut sinua, ja sinä olet pian näkevä hänen hävityksensä, ja polkeva hänen kaulansa.
26. Minun lapsukaiseni pitää käymän pahaa tietä, he ovat viedyt pois niinkuin lauma vihollisilta ryöstetty.
27. Olkaat hyvällä mielellä, te lapset, ja huutakaat Jumalan tykö; sillä hän, joka on antanut teitä vietää pois, ei ole teitä unhottava.
28. Sentähden niinkuin te olette ahkeroineet poikkeemaan Jumalasta pois, juuri niin myös nyt palatkaat, ja ahkeroitkaat kymmenen kertaa enempi etsimään Herraa.
29. Sillä joka tämän rangaistuksen on antanut tulla teidän päällenne, hän on auttava teitä, ja ijankaikkisen ilon toimittava.
30. Jerusalem, ole hyvällä mielellä; sillä se on sinua lohduttava, jonka nimen jälkeen sinä nimitetty olet.
31. Olkoon ne vaivaiset, jotka sinua vaivanneet ja sinun lankeemisestas iloinneet ovat.
32. Olkoon ne kaupungit vaivaiset, joita sinun lapses palvelleet ovat; ja vaivainen olkoon se, joka sinun lapses vankina pitää.
33. Sillä niinkuin hän sinun lankeemisestas iloinnut ja sinun hävityksestäs riemuinnut on, juuri niin pitää hänen murheelliseksi tuleman, kuin hän tulee hävitetyksi.
34. Ja minä otan pois hänen suuren ilonsa, ja käännän hänen kerskauksensa valitusitkuksi.

35. Sillä tulen pitää hänen päällensä tuleman Ijankaikkiselta monta päivää, ja perkeleillä pitää siellä kauvan asumasia oleman.
36. Katso ympärilles, Jerusalem, itään päin, ja katso sitä lohdutusta, joka sinulle tulee Jumalalta:
37. Katso, sinun lapses, jotka ovat viedyt pois, tulevat; he tulevat kootut sekä idästä että lännestä, pyhän sanan kautta, ja iloitsevat Jumalan kunniaa.

5. Luku.

Jerusalemia kehoitetaan riemutoivoon.
Riisu pois yltäs, Jerusalem, murhevaattees, ja pue ylles pyhä kaunistus Jumalalta ijankaikkisesti.
2. Pue ylles Jumalan vanhurskauden hame, ja pane Ijankaikkisen kunnian kruunu päähäs.
3. Sillä Jumala on julistava sinun kunnias koko taivaan alla.
4. Sillä sinun nimes pitää kutsuttaman Jumalalta ijankaikkisesti vanhurskauden rauhaksi ja jumalisuuden kunniaksi.
5. Nouse, Jerusalem, ja astu korkeuteen, ja katso ympärilles itään päin, ja katso lapsias, jotka sekä idästä että lännestä kootut ovat, pyhän sanan kautta, ja iloitsevat, että Jumala on taas ajatellut heidän päällensä.
6. He ovat jalkaisin vihollisilta viedyt pois sinun tyköäs, mutta Jumala tuo heitä sinun tykös korotettuna kunnialla, niinkuin valtakunnan lapset.
7. Sillä Jumala tahtoo alentaa kaikki korkiat vuoret ja pitkät rannat, ja laaksot täyttää maan tasalle, että Israel sais levollisesti vaeltaa Jumalan kunniaksi.
8. Mutta metsät ja kaikki hyvin hajavaiset puut pitää Jumalan käskystä Israelia varjooman.
9. Sillä Jumala on tuova Israelin tänne jälleen ilolla, jalolla lohdutuksellansa, laupiudellansa ja vanhurskaudellansa.

6. Luku.

Jeremia osoittaa tässä kirjoituksessansa pakanain epäjumalain auttamattomuuden, ja varoittaa niihin suostumasta.
Tämä on otettu siitä lähetyskirjasta, jonka Jeremia lähetti niille, jotka piti vietämän pois Babeliin, Babelin kuninkaalta, jossa hän heille senkaltaista julistaa, jota Jumala oli hänen käskenyt:
1. Teidän rikostenne tähden, joita te olette tehneet Jumalaa vastaan, pitää te vietämän vangittuna Babeliin Nebukadnetsarilta, Babelin kuninkaalta.
2. Ja Babelissa pitää teidän oleman kauvan aikaa, nimittäin seitsemänkymmentä vuotta; sitte minä taas vien teitä sieltä rauhassa ulos.
3. Mutta sillä välillä pitää teidän näkemän Babelissa olkapäillä kannettavan hopia-, kulta- ja puujumalia, joita pakanat pelkäävät.
4. Sentähden kavahtakaat, ettette tee senkaltaisia heidän perässänsä, ja ettette tule pakanain vertaiseksi.
5. Ja kuin te saatte nähdä kansan, joka edellä ja perässä käy, rukoilevan epäjumalia, niin sanokaat sydämissänne: Herra, sinua pitää rukoiltaman.

6. Sillä minun enkelini pitää oleman teidän tykönänne, ja hän on kysyvä teidän sieluinne perään.
7. Sillä heidän kielensä on tekiältä hyvin kaunistettu, ja sijattu kullalla ja hopialla, ja heillä ovat leikatut kielet; mutta ei ne ole oikiat kielet, eikä taida puhua.
8. He kaunistavat niitä kullalla, niinkuin neitsyttä, joka koreutta rakastaa,
9. Panevat kruunun niiden päähän; ja papit varastavat epäjumalilta hopiaa ja kultaa, ja kuluttavat keskenänsä, syövät ja juovat porttoin kanssa huorahuoneessa,
10. Ja kaunistelevat hopia-, kulta- ja puujumalia vaatteilla, niinkuin ne olisivat ihmiset.
11. Mutta ei ne taida varjella itsiänsä ruosteelta ja koilta.
12. Ja jos purpurahame puetaan heidän yllensä, niin pitää tomu pyyhittämän pois, joka laskeutuu niiden päälle.
13. Ja se kantaa valtikan kädessänsä niinkuin kuningas, ja ei taida rangaista yhtään, joka tekee häntä vastaan.
14. Sillä on myös miekka ja kirves kädessä, mutta ei taida itsiänsä varjella varkailta ja ryöstäjiltä; siitä kyllä nähdään, ettei ne ole jumalat: sentähden älkäät niitä peljätkö.
15. Niinkuin astia, jota tarvitaan, on kelpaamatoin, kuin se on särjetty, juuri niin on heidän epäjumalansa.
16. Kuin ne pannaan huoneisiinsa, niin niiden silmät tulevat täyteen tomua niiden jaloista, jotka tulevat sisälle.
17. Ja papit varjelevat epäjumalain templin ovilla, lukoilla ja teljillä, ettei ne ryöstäjiltä varastettaisi, niinkuin koska joku pannaan vankiuteen ja tallella pidetään, se kuin on tehnyt kuningasta vastaan ja on kuolemaan tuomittu.
18. He sytyttävät niiden eteen lamppuja, ja paljon enemmän kuin itse eteensä, ja ei ne kuitenkaan näe; ne ovat niinkuin malat huoneessa.
19. Ja matelevaiset madot maan päällä syövät heidän sydämensä ja vaatteensa, ja ei ne kuitenkaan mitään tunne.
20. Niiden kasvot ovat mustat huoneen savusta.
21. Yököt, pääskyset ja muut linnut istuvat heidän päänsä päälle, niin myös kissat.
22. Josta te mahdatte ymmärtää, ettei ne ole Jumalat; sentähden älkäät niitä peljätkö.
23. Kulta, joka niiden päälle pantu on kaunistukseksi, ei se kiillä, jos ei ne ruosteesta perata; ja kuin ne valettiin, ei ne mitään tunteneet.
24. Kaikkinaisesta kalliista aineesta ovat ne tehdyt, joissa ei kuitenkaan ole henkeä.
25. Ettei he taida käydä, niin pitää niitä olkapäillä kannettaman, josta ihmiset kyllä taitavat ne huonoiksi nähdä.
26. Niiden pitää häpeemän, jotka niitä kunnioittavat, ettei ne eikä itse nousta taida, kuin he putoovat maahan, eikä liikuttaa itsiänsä, kuin joku ne panee johonkuhun paikkaan pystyälle, ja jos se kallistuu, ei se taida ojentaa itsiänsä ylös. Ja niinkuin uhri kuolleiden eteen, Juuri niin pannaan myös heidän eteensä.
27. Mutta heidän pappinsa tuhlaavat niiden uhrit, jotka niille annetaan, niin myös heidän vaimonsa koreilevat niistä, eikä anna siitä jotain vaivaiselle eli sairaalle.
28. Saastaiset vaimot ja ne, jotka makaavat lapsen vuoteessa, sattuvat heidän uhriinsa, josta te kyllä ymmärrätte, ettei ne ole jumalat; sentähden älkäät niitä peljätkö.
29. Ja mistä niitä pitäis Jumalaksi kutsuttaman? sillä vaimot korjaavat kulta-, hopia-, ja puujumalia.
30. Ja papit istuvat heidän templissänsä leviällä kuorikapalla, ajelevat partansa, ja heillä on tukka päässänsä, istuvat paljaspäänä,
31. ulvovat ja huutavat epäjumalainsa edessä, niinkuin tapa on kuolleiden hautaamisessa.

32. Papit varastavat niiden vaatteet, ja vaatettavat niillä emäntänsä ja lapsensa.
33. Joko hyvää eli pahaa niille tehdään, niin ei ne kuitenkaan taida kostaa, eikä asettaa ketään kuninkaan virkaan, eli panna pois.
34. Ei ne taida antaa rahaa eli kalua; jos joku jotain niille lupaa, ja ei sitä pidä, niin ei ne valvo sitä.
35. Ei ne taida yhtäkään ihmistä pelastaa kuolemasta, eikä auttaa heikkoa väkevältä, eikä yhtäkään sokiaa tehdä näkemään.
36. Ei ne taida ensinkään ihmistä auttaa hädässä.
37. Ei ne armahda leskiä, eikä auta orpoja.
38. Sillä ne ovat puu, kullalla ja hopialla kaunistetut, kiven kaltaiset, jotka vuoresta lohkaistaan; sen tähden pitää heidän häpiään tuleman, jotka niitä kunnioittavat.
39. Kuinka siis pitää ne jumalina pidettämän, eli niin kutsuttaman?
40. Ei myös Kaldealaisetkaan heistä paljon pidä. Sillä koska he näkevät mykän, joka ei taida puhua, sen he vievät Belin eteen, ja sanovat: mykän pitää häntä rukoileman, niinkuin hän sen ymmärtäis.
41. Ja vaikka he tietävät, ettei sillä ole henkeä, kuitenkin juoksevat he niiden tykö.
42. Mutta vaimot istuvat kirkon edessä, vyötetyt köydellä, ja kantavat hedelmiä uhriksi.
43. Ja jos joku, joka menee ohitse, ottaa yhden heistä, ja makaa hänen, niin se kehuu sitä muita vastaan, ettei he ole niin mahdolliset olleet kuin hän, että köysi olis heistä kirvotetuksi tullut.
44. Kaikki, mitä heiltä tapahtuu, se on sula petos; kuinka siis ne pitää jumalina pidettämän, eli niin kutsuttaman?
45. Sepiltä ja kultasepiltä ovat ne tehdyt, ja mitä virkamiehet tahtovat, se pitää siitä tuleman, ei muuta mitään.
46. Ja jotka ne tehneet ovat, ei taida kauvan elää; kuinka ne ovat Jumalat, jotka heiltä tehdyt ovat?
47. Sillä he ovat jättäneet petoksen Ja häpiän jälkeentulevaisillensa.
48. Sillä kuin sota eli muutoin joku paha nousis, niin papit neuvoa pitävät keskenänsä, kuinka he heitänsä epäjumalinensa lymyttämän pitää.
49. Sentähden kyllä taidetaan ymmärtää, ettei ne ole jumalat, jotka itseänsä, ei sodasta eikä muusta onnettomuudesta, varjella taida.
50. Sillä ei ne kuitenkaan muu ole, kuin puujumalat, kullatut ja hopialla silatut; sentähden taidetaan tästälähin kyllä tietää, että se on petos, kaikille pakanoille ja kuninkaille ilmoitettu, että ei ne ole jumalat, vaan ihmisten käsillä tehdyt, ja ei niissä ole yhtään Jumalan työtä.
51. Sentähden taitaa jokainen ymmärtää, ettei ne ole jumalat.
52. Sillä ei ne pane yhtään kuningasta maalle, eikä anna ihmisille sadetta.
53. Ei ne hallitse eikä rankaise, enempi kuin linnutkaan, jotka tuulessa sinne ja tänne lentelevät.
54. Kuin puujumalain, kullattuin ja hopialla silattuin jumalain huoneet tulelta poltetuksi tulevat, niin niiden papit juoksevat siitä pois, ja varjelevat itsensä vahingosta; mutta ne palavat niinkuin muutkin malat.
55. Ei ne taida olla kuninkaita eli jotakuta sotaväkeä vastaan. Kuinka siis niitä pitää jumalina pidettämän, eli siksi kutsuttaman?
56. Puujumalat, hopialla silatut jumalat ja kullatut jumalat ei taida itsiänsä varkailta ja ryöstäjiltä varjella; sillä ne ovat heitä väkevämmät,
57. Niin että, kuin he ryöstävät heidät ja riisuvat heidät alasti, ottavat heidän kultansa, hopiansa, vaatteensa, ja pakenevat; niin ei ne taida auttaa itseänsä.
58. Sen tähden on yksi kuningas paljoa parempi, joka taitaa osoittaa voimansa, eli tarpeellinen talon kappale, joka talossa tarvitaan, eli

ovi, joka varjelee huoneen, eli puupatsas kuninkaallisessa salissa, kuin väärät jumalat.
59. Aurinko, kuu ja tähdet paistavat, ja ovat kuuliaiset siinä, mihinkä Jumala heitä käskee.
60. Niin myös pitkäisen leimaus valaisee, niin että se nähdään; tuuli puhaltaa kaikessa maassa.
61. Ja kuin Jumala käskee pilvet juoksemaan koko maailman ylitse, niin he tekevät, mitä hän heille käskee.
62. Niin myös tuli ylhäältä polttaa ja kuluttaa vuoret ja metsät, ja tekee, mitä hänen on käsketty.
63. Mutta epäjumalat ei taida liikuttaa itsiänsä, eikä jotain tehdä; sen tähden ei pidä niitä pidettämän jumalina, eikä niin kutsuttaman, sillä ei ne taida rangaista eikä auttaa.
64. Että te nyt tiedätte, ettei ne ole jumalat, niin älkäät myös niitä peljätkö.
65. Sillä ei ne taida kuninkaita kirota eikä siunata,
66. Ei myös näyttää pakanoille jotain ihmettä taivaassa, ei valaista niinkuin aurinko, eikä valoa antaa niinkuin kuu.
67. Järjettömät luontokappaleet ovat paremmat niitä, ne taitavat juosta luolaan ja varjella itsensä.
68. Sentähden on se peräti selkiä, ettei ne ole jumalat; sentähden älkäät niitä peljätkö.
69. Sillä niinkuin ei peljätys taida mitään varjella yrttitarhassa, niin ovat myös heidän epäjumalansa, kullatut ja hopialla silatut jumalat, ei mihinkään kelpaavaiset.
70. Ja niinkuin pensas yrttitarhassa, jonka päällä kaikkinaiset linnut istuvat, eli niinkuin kuollut, joka on haudassa, niin ovat heidän puujumalansa, kullatut ja hopialla silatut jumalat.
71. Ja siitä taidetaan ymmärtää, ettei ne ole jumalat, sillä purppuravaate, joka heidän yllänsä on, syödään koilta, ja ne itse kanssa viimein, niin että jokainen heitä sylkee.
72. Oi sitä onnellista ihmistä, joka on vanhurskas, jolla ei yhtään epäjumalaa ole! ei se tule nauruksi eikä pilkaksi.

Barukin kirjan loppu

ENSIMMÄINEN MAKKABEALAISTEN KIRJA

*Tämä kirja on myös yksi niistä, joita ei löydetä Hebrean Bibliassa, ehkä se on puheissa ja sanoissa niinkuin muutkin Pyhän Raamatun kirjat,
ja ei olisi ollut mahdotoin luettaa niiden sekaan, että se niin hyvä ja tarpeellinen on, ymmärtää propheta Danielia 11 luvussa. Sillä mitä Daniel siinä
luvussa ennustaa kauhistuksesta ja Israelin kansan tuskasta, vähästä avusta, (kuin hän siinä sanoo) ja suuresta vainosta sekä pakanoilta että
petollisilta Juudalaisilta, sen tämä kirja näyttää olevan täytetyn kuningas Antiokus Epiphaneksen alla, joka Makkabealaisten aikana niin julmasti
toimitti Juudalaisia ja jumalanpalveluksen, jonka hän aikoi peräti hävittää. Jonka tähden tämä kirja on myös meille kristityille tarpeellinen lukea:
Ensin että se Antiokus pidetään Antikristuksen esikuvana, joka senkaltaisen julmuuden ja jumalanpalveluksen hävityksen eteensä otti, ei paljoa ennen Kristuksen ensimäistä tulemista, opimme siitä tuntemaan sen oikian Antikristuksen, joka Kristuksen toisen ja viimeisen tulemisen edellä Jumalan kansaa (se on kristityitä) ja sitä oikiaa ja totista jumalanpalvelusta pyytää hävittää ja maahan lyödä, että kuin senkaltaista tapahtuu, ja meillä on silmäin edessä, emme hämmästyisi, vaan vahvistaisimme meitämme sillä toivolla, että me ynnä kaikkein kristittyiden kanssa vielä lopullakin ylöspidetyksi tulemme, ehkä kuinka suuri vaino ja perkeleen hirmuisuus joskus tarjona olla taitais; sillä me näemme kyllä sen avun, vaikka hän näkyy vähä ja pieni olevan, jonka Jumala jo alkanut on meille osoittaa. Ja pyhä evankeliumi on se miekka, jolla meidän aikanamme Antikristuksen kanssa urhoollisesti taistellaan, ehkä se tapahtuu suurella verenvuodatuksella ja vaivalla, niin ei kuitenkaan ilman hänen julkista vahinkoansa ja lankeemustansa. Niinkuin Jumala Makkabealaisten miekan kautta kansallensa avun teki, vaikka ei se tapahtunut ilman vainoa ja suurta sydämen surua, kuitenkin puhdistivat he vielä templin, ja asettivat jälleen jumalanpalveluksen ja saattivat kansan yhteen, sen entisen hallituksen alla: niin myös evankeliumi tähän aikaan puhdistaa kaiken epäjumalan palveluksen, ja niinkuin Kristus sanoo, että hänen enkelinsä pitää perkaaman kaikki pahennukset hänen valtakunnastansa, ja kokooman jälleen oikiat kristityt yhteen, oikiaan vanhaan kristilliseen uskoon, totisiin hyviin töihin ja jumalanpalvelukseen. Sitälikin: että me myös meitämme sillä lohduttaisimme, että Jumala autti heitä, ei ainoasti Antiokusta ja pakanoita vastaan, mutta myös pettäjiä ja luopuneita Juudalaisia vastaan, jotka itsensä antoivat pakanain puolelle, ja kehoittivat heitä vainoomaan, vaivaamaan ja tappamaan omaa kansaansa ja veljiänsä, niin että jos väärät kristityt ja eriseuraiset vielä nyt asettavat itsensä meitä vastaan, vaivaamaan ja vahingoittamaan Antikristuksen tavalla, niin kuitenkin pitää meidän oleman hyvässä turvassa, ja ei pelkäämän. Sillä Daniel on nämät kaikki sanonut ja ilmoittanut meille lohdutukseksi, että se niin on tapahtuva, että meidän omankin kansamme lapset pitää osoittaman petoksensa, ja kehoittavat muitakin meitä vainoomaan. Sentähden emme taida parempaa menoa saada, kuin oli jumalisilla Juudan kansan seassa, heidän petollisten veljeinsä keskellä Antiokuksen, eli heidän Antikristuksensa vallan aikana. Mutta viimeiseltä kuitenkin ne vihamiehet ja pettäjät sangen voimallisesti Jumalalta rangaistaan, ja heidän hirmuvaltaisuutensa ja petoksensa eii ole ilman kostoa: että me iloisesti ja vahvalla uskalluksella katsoisimme meidän Antikristuksiamme,*

turmelioita ja vääriä opettajia, ja kärsisimme heidän suuria ja ylpeitä uhkauksiansa, ollen vahvat ja lujat, ettei he kauvan niin saa tehdä, paljoa vähemmin sitä täyttää, mitä he mielivät; vaan (niinkuin Antiokus ja ne pettäjät) kyllä lopussa ansaitun palkkansa saavat, niinkuin se jo enimmitten tapahtunut on, ja vielä nyt päivä päivältä enemmin tapahtuvan näkyy, vaikkapaatuneet ja sokiat ei sitä tottele, ei myös siitä mitään huoli, sillä he tahtovat kiusata, niinkuin muut ennen tehneet ovat, jonka Jumala pian tapahtuvan suokoon!
Amen.

1. Luku.

Antiokus Epiphaneksen jumalattomuudesta ja julmuudesta Jerusalemia vastaan.
Aleksander, Philippuksen poika, Makedonian kuningas, joka ennen Grekan maalla hallinnut oli, läksi Kittimin maakunnasta, nosti suuret sodat, otti vahvat kaupungit,
2. Ja löi Dariuksen, Persian ja Median kuninkaan, ja hallitsi hänen siassansa, ja voitti sen jälkeen muut kuninkaat kaikissa maakunnissa allensa,
3. Ja vaelsi aina edemmäksi, ja otti kaikki maat ja valtakunnat, ja ei kenkään rohjennut asettna häntä vastaan.
4. Ja hänen sydämensä paisui ja tuli ylpiäksi; oli myös hänellä sangen väkevä sotajoukko.
5. Kuin hän ne valtakunnat oli saanut allensa, tuli hän sairaaksi.
6. Vaan kuin hän havaitsi, että hänen piti kuoleman,
7. kutsui hän päämiehensä tykönsä, jotka nuoruudesta olivat hänen kanssansa kasvaneet. ja sääsi eläissänsä heidät maakuntain ruhtinaiksi.
8. Ja Aleksander kuoli, kuin hän kaksitoistakymmentä vuotta oli vallinnut.
9. Jälkeen hänen kuolemansa tuli valtakunta hänen ruhtinaillensa, he ottivat maakunnat kukin paikkansa, ja tekivät itsensä kuninkaiksi.
10. Ja he ja heidän jälkeentulevaisensa hallitsivat kauvan aikaa, ja suuri sota oli heidän välillänsä, ja paljo tuskaa joka paikassa maailmassa.
11. Ja yhdestä näistä ruhtinaista syntyi vahingollinen pahuuden juuri, nimeltä Antiokus Epiphanes, joka Roomissa oli ollut takauksena isänsä, suuren Antiokuksen edestä. Ja tämä Antiokus Epiphanes rupesi hallitsemaan sadannella ja seitsemännelläneljättäkymmentä Grekan valtakunnan vuodella.
12. Niihin aikoin olivat Israelissa väärät miehet, jotka yllyttivät kansaa ja sanoivat: tehkäämme liitto ympärillä asuvaisten pakanain kanssa, ja ruvetkaamme heidän jumalanpalvelukseensa; sillä meidän on täytynyt kärsiä paljon pahuutta siitä ajasta, kuin me olemme heistä luopuneet.
13. Tämä neuvo kelpasi heille hyvin.
14. Ja he lähettivät muutamia kansasta kuninkaan tykö, joka käski heidän ottaa pakanain säädyt.
15. Silloin he asettivat Jerusalemissa pakanallisen harjoitushuoneen,
16. Eikä ympärileikkausta pitäneet, vaan lankesivat pois pyhästä liitosta, ja pitivät itsensä niinkuin pakanat ja olivat peräti paatuneet tekemään kaikkinaista syntiä ja häpiää.
17. Kuin Antiokus oli vahvistanut valtakuntansa, aikoi hän myös saada Egyptin valtakunnan, ja niin pitää molemmat valtakunnat.

18. Ja hän meni Egyptiin sangen vahvana, vaunuin, elephanttein, hevosmiesten ja laivain paljoudella.
19. Vaan Ptolomeus pelkäsi ja pakeni, ja monta Egyptin miestä kaatui haavoitettuna.
20. Ja Antiokus sai vahvimmat kaupungit Egyptissä, ja kiskoi suuren saaliin ja vei pois.
21. Mutta kuin Antiokus Egyptissä tämän voiton saanut oli, ja palasi kotia sadannella ja kolmannella vuodella viidettäkymmentä,
22. Meni hän ylös Israeliin ja Jerusalemiin suurella joukolla,
23. Ja meni röyhkeästi pyhään., ja antoi ottaa pois kultaisen alttarin, kynttiläjalan ja kaikki ne kappaleet, jotka sen päällä olivat, ja leipäuhripöydän, ja pikarit, ja maljat, kultaiset lusikat, esiripun ja kruunut, ja kultaiset templin kaunistukset, ja löi kaikki rikki,
24. Ja otti hopian ja kullan, ja kaikki kalliit astiat ja kätketyt tavarat, mitkä hän löysi, ja vei kaikki myötänsä omalle maallensa,
25. Ja antoi surmata paljon väkeä, ja puhui juuri ylpiästi.
26. Ja suuri sydämen suru oli koko Israelissa ja kaikissa paikoissa, joissa he asuivat.
27. Ja päämiehet ja vanhimmat murehtivat, neitseet ja nuorukaiset suuresti surkastuivat, miehet ja vaimot valittivat;
28. Ja koko maakunta oli surullinen siitä julmuudesta, joka siellä tapahtui;
29. Ja koko Jakobin huone oli täytetty katkeruudella.
30. Ja kahden vuoden perästä lähetti kuningas veropäämiehen Juudeaan; se tuli Jerusalemiin suurella väellä,
31. Ja anoi ystävällisesti, että hänen piti pääsemän sisälle, ja ei luvannut mitään vahinkoa tehdä, vaan se oli kaikki petos.
32. Ja he uskoivat hänen, ja sallivat tulla sisälle, ja hän karkasi petoksella kaupungin päälle, ja löi paljon kansaa Israelista,
33. Ja ryösti kaupungin, ja poltti huoneet, kukisti muurit,
34. Ja vei pois vaimot, lapset ja karjan.
35. Ja Davidin linnan hän vahvisti vahvoilla muureilla ja torneilla;
36. Ja asetti siihen jumalattoman joukon, joka siinä kaikkea pahuutta teki.
37. Ja he ryöväsivät sota-aseet ja elatuksen Jerusalemin kaupungista, ja panivat sinne,
38. Ja piirittivät pyhän, ja väijyivät kansaa, jotka templiin menivät, ja hyökkäsivät linnasta pyhään, estääksensä jumalanpalvelusta,
39. Ja vuodattivat pyhässä siassa paljon viatointa verta, ja saastuttivat sen.
40. Ja Jerusalemin asuvaiset pakenivat ja muukalaiset jäivät siaan; vaan ne, jotka siinä syntyneet olivat, piti lähtemän pois.
41. Pyhä sia oli kylmillä, pyhäpäivät tulivat kaikki murhepäiviksi ja sabbatit surkeudeksi, ja kaikki heidän kunniansa raukesi tyhjään.
42. Niin kuuluisa kuin Jerusalem oli ennen ollut, niin surkian ja vaivaloisen täytyi sen siihen aikaan olla.
43. Ja Antiokus antoi myös ympäri kaiken valtakuntansa käskyn, että kaikki kansa yksimielisesti piti yhdenkaltaisen jumalanpalveluksen pitämän.
44. Silloin hylkäsi kaikki kansa lakinsa, ja mielistyivät Antiokuksen käskyyn.
45. Ja monta Israelista lankesi siihen, ja uhrasi epäjumalille ja turmeli sabbatin.
46. Antiokus lähetti myös kirjat Jerusalemiin ja kaikkiin Juudan kaupunkeihin, joissa hän käski, että heidän piti pakanain jumalanpalveluksen ottaman vastaan,
47. Ja polttouhrin ja ruokauhrin ja syntiuhrin pyhässä siassa, sabbatin ja muut juhlapäivät maahan lyömän.
48. Ja käski, että pyhä ja pyhä kansa piti saastutettaman.

49. Ja antoi rakentaa alttarit, kirkot ja epäjumalat,
50. Ja uhrata sianlihoja ja muita saastaisia eläimiä.
51. Ja kielsi ympärileikkauksen, ja käski kansan totutettaa kaikkiin kauhistuksiin, että heidän piti Jumalan lain ja oikeuden unhottaman, ja toiset tavat ottaman.
52. Ja kuka ikänä ei ollut tässä asiassa Antiokukselle kuuliainen, se piti surmattaman.
53. Tämän käskyn antoi hän käydä ulos kaikkeen valtakuntaansa, ja asetti päämiehet, jotka kansan piti vaatiman kaikkia senkaltaisia pitämään.
54. Nämät toimittivat, että Juudan maalla uhrattiin, ja käskivät, että niin piti pidettämän.
55. Ja monta kansasta luopui Jumalan laista heidän tykönsä.
56. He tekivät kaikkea pahuutta maakunnassa, ja karkoittivat Israelin pois, että heidän täytyi lymyttää ja kätkeä itsensä luoliin, paossansa.
57. Sadannella ja viidennellä vuodella viidettäkymmentä, viidentenä päivänä toistakymmentä Kasleun kuulla, antoi kuningas Antiokus panna hävityksen kauhistuksen Jumalan alttarille,
58. Ja antoi panna alttarit ylös joka Juudan kaupungissa, niin että joka miehen kadulla julkisesti ja huoneensa edessä suitsuttaman ja uhraaman piti.
59. Ja antoi repiä rikki ja polttaa Herran lakikirjat,
60. Ja murhata kaikki ne, joiden tykönä Jumalan liiton kirjat löydettiin, ja jotka Herran lain pitivät.
61. Ja tätä he tekivät sotaväellänsä joka kuu, kuin kansa tuli kokoon kaupungeissa.
62. Ja viidentenä päivänä kolmattakymmentä kuusta uhrasivat he alttarilla, jonka he rakentaneet olivat Herran alttaria vastaan.
63. Ja ne vaimot, jotka lapsensa ympärileikkasivat, tapettiin, niinkuin Antiokus oli käskenyt.
64. Vanhimmat tapettiin huoneissansa, ja lapset hirtettiin.
65. Mutta monta Israelin kansasta olivat vahvat, ja ei tahtoneet syödä saastaista,
66. Ja antoivat ennen itsensä tapettaa, kuin he itsensä saastuttivat,
67. Eikä tahtoneet luopua Jumalan pyhästä laista, sentähden he tulivat surmatuksi.

2. Luku.

Matatiaan valituksesta ja kiivaudesta isäin lain tähden.

Niinä päivinä nousi pappi Matatias, Johanneksen poika, Simeonin pojan, Joarimin suvusta Jerusalemista, joka asui Modin vuorella.
2. Ja hänellä oli viisi poikaa: Johannes, liialta nimeltä Gaddis,
3. Simon, liialta nimeltä Tassi,
4. Juudas, liialta nimeltä Makkabealainen,
5. Eleatsar, liialta nimeltä Aaron, ja Jonatan, liialta nimeltä Apphus.
6. Nämät murehtivat sangen kovin sitä suurta surkeutta, joka Juudeassa ja Jerusalemissa oli.
7. Ja Matatias valitti ja sanoi: voi että minä sitä varten synnyin, että minun pitää näkemän minun kansani ja pyhän kaupungin hävityksen,

ja vielä sittenkin alallani
oleman, ja antaman vihollisen tehdä niinkuin hän itse tahtoo!
8. Muukalaiset pitävät hallussansa pyhän, ja Jumalan templi on niinkuin kunniatoin ihminen.
9. Sen kaunistukset ovat viedyt pois, lapset ovat kaduilla lyödyt, ja nuoret miehet muukalaisilta syöstyt lävitse.
10. Valtakunta on tullut kaikkein pakanain saaliiksi, ja he ryöstävät sen.
11. Kaikki sen kunnia on tullut pois; joka ennen oli niinkuin suuri kuningatar, se on nyt ylönkatsotuksi orjaksi tullut.
12. Katso, meidän pyhämme, kerskauksemme ja kunniamme on poissa; pakanat ovat sen hävittäneet.
13. Kellä olis ilo enään elää?
14. Ja Matatias repäisi vaatteensa, hän ja hänen poikansa, ja pukivat säkit yllensä ja murehtivat sangen raskaasti.
15. Kuin Antiokuksen käskyläiset sinne tulivat vaatimaan myös niitä, jotka Modin kaupunkiin paenneet olivat, luopumaan Jumalan laista, ja epäjumalille uhraamaan ja
pyhää savua suitsuttamaan:
16. Silloin luopui monta Israelin kansasta heidän tykönsä; mutta Matatias ja hänen poikansa pysyivät vahvana.
17. Ja Antiokuksen käskyläiset sanoivat Matatiakselle: sinä olet ylimmäinen ja voimallisin tässä kanpungissa, ja sinulla on monta poikaa ja sukulaista,
18. Sentähden astu sinä ensin edes, ja tee, mitä kuningas on käskenyt, niinkuin kaikki maakunnat, niin myös Juudan miehet, jotka vielä Jerusalemissa ovat,
tehneet ovat, niin kuningas leppyy sinulle ja sinun pojilles, ja lahjoittaa sinulle hopiaa ja kultaa ja suuria lahjoja.
19. Ja Matatias vastasi lujasti ja sanoi: jos vielä kaikki maakunnat Antiokukselle kuuliaiset olisivat, ja jokainen isäinsä laista luopuis, ja mielistyis kuninkaan käskyyn;
20. En kuitenkaan minä, ja minun poikani ja veljeni tahdo hyljätä isäin lakia: siitä meitä Jumala varjelkoon!
21. Ei se olisi meille hyvää, että me Jumalan sanasta ja laista luopuisimme.
22. Emme tahdo mielistyä Antiokuksen käskyyn, ja uhrata, emmekä luopua laistamme, ja toisia säätyjä ottaa.
23. Kuin hän nämät sanat puhunut oli, tuli yksi Juudalainen kaikkein silmäin nähden ja uhrasi epäjumalalle alttarilla Modin kaupungissa, niinkuin kuningas oli, käskenyt.
24. Ja Matatias näki sen, ja se pisti hänen sydäntänsä, ja hänen kiivauksensa syttyi lain tähden;
25. Ja hän juoksi ja tappoi sen Juudalaisen alttarin edessä, ja Antiokuksen käskyläisen, joka uhraamaan vaati, ja kukisti alttarin maahan.
26. Sen hän teki kiivaudessa lain tähden, niinkuin Pinehas teki Zambrille Salomin pojalle.
27. Ja Matatias korotti äänensä kaiken kaupungin ylitse, sanoen: jolla on kiivaus laista, ja tahtoo pitää liiton, hän käykään minun kanssani kaupungista ulos.
28. Niin pakeni hän ja hänen poikansa vuorille, ja jättivät kaupunkiin kaikki, mitä heillä oli.
29. Ja monta hurskasta ihmistä läksi ulos erämaihin.
30. Ja olivat siellä valmoinensa, lapsinensa ja karjoinensa; sillä julmuus oli sangen suureksi paisunut.
31. Mutta kuin kuninkaan väki Jerusalemissa, Davidin kaupungissa, kuulla saivat, että muutamat olivat asettuneet kuninkaan käskyä

vastaan, ja antauneet kaupungista
ulos erämaihin, salaisiin paikkoihin, lymyttääksensä ja pelastaaksensa itsensä, ja että paljo kansaa oli heidän seuraansa mennyt;
32. Kiiruhtivat he karkaamaan heidän päällensä sabbatin päivänä, ja antoivat heille sanoa: vieläkö te nyt 'tahdotte kovakorvaiset olla?
33. Käykäät ulos ja tehkäät mitä kuningas on käskenyt, ja te saatte olla rauhassa.
34. Ja he vastasivat: emme tahdo lähteä, emmekä rikkoa sabbatia, niinkuin kuningas käskee.
35. Ja he hyökkäsivät sodalla heidän päällensä.
36. Ja ne, jotka siellä olivat, ei itseänsä puolustaneet, eikä kiveäkään heittäneet, eikä myös luolankaan suuta tukinneet, vaan sanoivat:
37. Me tahdomme näin kuolla viattomuudessamme: taivas ja maa todistavat, että te meitä väärin ja viattomasti tapatte.
38. Ja niin he hyökkäsivät heidän päällensä sabbatina, ja tappoivat heidät, ja heidän vaimonsa ja lapsensa, tuhannen ihmistä, ja heidän karjansa.
39. Kuin Matatias ja hänen ystävänsä sen kuulla saivat, murehtivat he sangen kovin,
40. Ja sanoivat toinen toisellensa: jos me kaikki niin tehdä tahdomme, kuin meidän veljemme tehneet ovat, ja emme sodi pakanoita vastaan, että me varjelisimme
henkemme ja lakimme, niin ei heidän ole työtä meitä peräti hukuttaa maan päältä.
41. Ja he päättivät keskenänsä, sanoen: jos he tulevat meidän päällemme sabbatina, niin varjelkaamme meitämme, ettemme kaikki hukkuisi, niinkuin meidän veljemme vuorten rotkoissa murhatut ovat.
42. Ja suuri joukko hurskaita ihmisiä kokoontuivat yhteen, jotka kaikki laissa olivat pysyväiset.
43. Ja kaikki, jotka julmuuden tähden paenneet olivat, tulivat; heidän tykönsä.
44. Ja he myös nousivat ja löivät monta jumalatointa ja eriseuraista kiivaudessansa ja vihassansa; mutta muut pakenivat, ja pääsivät pakanain sekaan.
45. Sitte Matatias ja hänen ystävänsä vaelsivat lujasti Israelin maata ympäri ja kukistivat maahan heidän alttarinsa,
46. Ja ympärileikkasivat lapset, jotka vielä ympärileikkaamatta olivat,
47. Ja hyökkäsivät jumalattomain päälle; ja se menestyi heille,
48. Niin että he pysyivät laissa kaikkein pakanain ja kuningasten voimaa vastaan, ettei jumalattomat yhtäkään voimusta heistä saaneet.
49. Mutta kuin Matatias juuri vanha oli, sanoi hän ennen kuolemaansa pojillensa: nyt on tullut meidän päällemme suuri ahdistus ja vaino, ja suuri julmuus ja raskas rangaistus;
50. Sen tähden, rakkaat poikani, pitäkäät kiivaus lain tähden, ja älkäät säästäkö henkeänne meidän: isäimme liiton tähden;
51. Ja mieleenne johdattakaat, mitkä työt isämme aikanansa tehneet ovat, niin te voitatte suuren kunnian ja ijankaikkisen nimen.
52. Abraham kiusattiin ja löydettiin vahvaksi uskossa, se luettiin hänelle vanhurskaudeksi.
53. Joseph vaivassansa piti käskyn, ja tuli Egyptin herraksi.
54. Pinehas, meidän isämme, piti kiivauden Jumalan kunnian tähden, ja sai todistuksen, että pappeus piti hänellä ijäti oleman.
55. Josua toimitti sen käskyn, joka hänelle annettu oli, sentähden tuli hän ylimmäiseksi päämieheksi Israelissa.
56. Kaleb antoi todistuksen ja nuhteli kansaa; sentähden sai hän erinomaisen perimisen.
57. David jumalisuudessansa peri kuninkaallisen valtakunnan ijankaikkisesti.

58. Elia piti kiivauden laista, ja otettiin ylös taivaasen.
59. Anania, Atsaria ja Misael uskoivat ja tulesta pelastettiin.
60. Daniel viattomuutensa tähden pelastettiin jalopeuran kidasta.
61. Näin mieleenne johdattakaat, mitä kullakin ajalla tapahtunut on, niin te löydätte, että kaikki ne, jotka Jumalaan uskaltavat, pysyvät vahvana.
62. Sentähden älkäät peljätkö jumalattomain uhkauksia; sillä heidän kunniansa on loka ja toukka.
63. Tänäpänä hän on korotettu, huomenna ei häntä mistään löydetä; sillä hän on tullut maaksi jälleen, ja hänen ajatuksensa on hukkunut.
64. Sentähden, rakkaat lapset, olkaat rohkiat ja miehuulliset laissa, niin Jumala teitä korottaa jälleen.
65. Katso, teidän veljenne Simon on viisas neuvossa, kuulkaat häntä aina niinkuin isää.
66. Juudas Makkabealainen on väkevä ja jalo sotamies hamasta nuoruudestansa, hänen pitää oleman päämiehen ja sotiman.
67. Ja ottakaat tykönne kaikki ne, jotka lain pitävät; kostakaat se väkivalta, joka teidän kansallenne tehty on.
68. Ja maksakaat pakanoille sen jälkeen, minkä he ansainneet ovat, ja pysykäät lujasti laissa.
69. Sitte hän siunasi heitä, ja tuli kutsutuksi isäinsä tykö,
70. Ja kuoli, kuin hän oli sadan ja kuuden ajastaikainen viidettäkymmentä. Ja hänen poikansa hautasivat hänen isänsä hautaan Modin kaupungissa, ja koko Israel murehti häntä suurella murheella.

3. Luku

Juudas Makkabealaisen sotavalmistuksesta ja hänen vihollisistansa.
Ja Juudas, joka kutsuttiin Makkabealaiseksi, tuli isänsä siaan.
2. Ja kaikki hänen veljensä, ja kaikki, jotka hänen isänsä kanssa yhtä pitäneet olivat, auttivat häntä (vihollisia vastaan) ja sotivat Israelin edestä ilolla.
3. Ja Juudas saatti suuren kunnian kansallensa, hän oli haarniskoissansa niinkuin sankari, ja varjeli miekallansa sotajoukkonsa.
4. Hän oli rohkia niinkuin jalopeura, ja pelkäämätöin niinkuin nuori kiljuva jalopeura, kuin se juoksee saaliin jälkeen.
5. Hän etsi luopuneita ja jumalattomia, jotka vaativat kansaa luopumaan laista, rankaisi ja poltti heidät.
6. Niin että hänen vihollisensa pelkäsivät häntä kaikissa paikoissa ja pakenivat, ja luopuneet tulivat poljetuksi, ja hän sai onnen ja voiton.
7. Tästä sai moni kuningas karvaan mielen, vaan Jakobille oli se iloksi, ja hänelle itselle ijankaikkiseksi muistoksi ja kunniaksi.
8. Hän vaelsi Juudan kaupunkien lävitse, ja surmasi jumalattomia, ja käänsi pois vihan Israelista.
9. Ja hän oli kuuluisa hamaan maan ääreen, niin että kaikki maahan poljetut pakenivat hänen tykönsä.
10. Sentähden kokosi Apollonius pakanoista ja Samariasta suuren sotaväen, sotimaan Israelia vastaan.
11. Kuin Juudas sen kuuli, meni hän häntä vastaan, löi ja tappoi hänen ja suuren joukon vihollisia, ynnä hänen kanssansa vaan ne, jotka pääsivät, pakenivat.
12. Ja Juudas sai heidän kalunsa, ja otti Apolloniuksen miekan, jonka hän sitte kantoi kaiken elinaikansa.
13. Senjälkeen, kuin Seron, Syrian sodanpäämies, sai kuulla uskollisten joukon pitävän yhtä Juudaan kanssa, ja siellä olevan koossa

suuren sotaväen joukon, sanoi hän:
14. Minä tahdon voittaa kunnian, että minä ylistettäisiin koko valtakunnassa, ja tahdon lyödä Juudaan ja hänen joukkonsa, jotka kuninkaan käskyn ovat katsoneet ylön.
15. Sentähden hankitsi hän itsensä ja suuri väki meni hänen kanssansa kostamaan Israelia, ja tulivat hamaan Bethoronin paltaan asti.
16. Silloin meni Juudas häntä vastaan vähällä joukolla.
17. Mutta kuin he saivat nähdä vihollisen, sanoivat he Juudaalle: meitä on vähä, ja me olemme myös heikot paastosta, kuinka siis me voimme lyödä niin suurta väkevää joukkoa?
18. Mutta Juudas sanoi: se taitaa kyllä tapahtua, että vähä joukko voittaa suuren; sillä Jumala taitaa kyllä antaa voiton, niin vähän joukon kuin paljonkin kautta;
19. Sillä voitto tulee taivaasta, ja ei väen paljoudesta.
20. He uskaltavat suureen väkeensä, ja aikovat tappaa ja hävittää meitä, meidän vaimomme ja lapsemme.
21. Vaan meidän pitää meitämme varjeleman ja sotiman meidän henkemme edestä ja meidän lakimme edestä.
22. Sentähden on Jumala heitä maahan lyövä meidän silmäimme edessä: ei teidän pidä heitä pelkäämän.
23. Kuin hän näin puhunut oli, hyökkäsi hän hopusti vihollisten päälle, ennen kuin he sen äkkäsivät, ja löi Seronin ja hänen väkensä pakoon,
24. Ja ajoi heitä takaa Bethoronista alaspäin, niin lakialle kedolle, ja löi heitä kuoliaaksi kahdeksansataa; ja ne, jotka pääsivät, pakenivat Philistealaisten maalle.
25. Niin tuli suuri pelko kaikille kansoille ympäristöllä Juudaan ja hänen veljeinsä edessä.
26. Ja kaikissa maakunnissa puhuttiin Juudaasta ja hänen teoistansa; ja se tuli myös kuninkaan korville.
27. Kuin Antiokus nämät kaikki kuulla sai, julmistui hän ylönpalttisesti, lähetti ja antoi käskyn kaikkeen valtakuntaansa, ja kokosi suuren väen;
28. Ja otti tavarastansa ja valmisti vuoden palkan, ja antoi käskyn, että kaikissa paikoissa piti oltaman valmiina sotaan.
29. Mutta kuin hän näki, ettei hänellä ollut rahaa täydeksi, ja ettei maakunta niin paljon antaa voinut, sen sodan tähden, jonka hän kauvan oli pitänyt lakia vastaan,
30. Pelkäsi hän, ettei hän voinut senkaltaista kulutusta vasta tehdä, kuin siihen päivään asti; sillä hän oli palkkaa ja lahjoja enemmän antanut ulos, kuin kaikki kuninkaat hänen edellänsä.
31. Sentähden tuli hän surulliseksi, ja matkusti Persian maata verolliseksi laskemaan, ja kokoomaan paljon rahaa.
32. Ja hän jätti siaansa yhden päämiehen kuninkaan asiain päälle koko valtakuntaansa, ruveten Euphratista, niin hamaan Egyptiin asti,
33. Ja antoi hänen kasvattaa poikaansa, nuorta Antiokusta, siihen asti kuin hän palajava oli,
34. Ja antoi hänelle puolen sotaväestä ja elephanteista, ja käski häntä kaikista asioista ja Juudan ja Jerusalemin asuvaisista:
35. Että hänen piti lähettämän sotajoukon heitä vastaan surettamaan jääneen kansan Israelissa ja Jerusalemissa, ja hukuttamaan heidän muistonsa siitä paikasta,
36. Ja asettamaan muukalaisia sinne asumaan, ja että pakanoille piti maa jaettaman.
37. Sillä seitsemäntenä vuotena viidettäkymmentä toista sataa läksi kuningas kaupungistansa Antiokiasta ja meni Euphratin virran ylitse,

ja vaelsi ylimmäisten maakuntain lävitse.
38. Mutta Lysias valitsi muutamia voimallisia miehiä kuninkaan ystävistä päämiehiksi, nimittäin: Ptolomeuksen Dorimenin pojan, Nikanorin ja Gorgian.
39. Ja antoi heille neljäkymmentä tuhatta jalkamiestä ja seitsemäntuhatta hevosmiestä, että heidän piti menemän Juudan maahan ja hävittämän Juudalaisia, niinkuin kuningas oli käskenyt.
40. Kuin he nyt tällä väellä lähteneet olivat, tulivat he ja sioittivat heitänsä Emmaonin tykö, tasaiselle kedolle.
41. Kuin sen maakunnan kauppamiehet ympäristöllä sen kuulivat, tulivat he leiriin, ja toivat myötänsä paljon rahaa, ostaaksensa Israelin lapsia orjaksensa. Ja Syriasta ja muista pakanoista meni enempi sotaväkeä heidän tykönsä.
42. Kuin nyt Juudas Ja hänen veljensä näkivät, että vaino eneni ja vihollinen makasi heidän rajoillansa, ja he saivat ymmärtää, että kuningas oli käskenyt hukuttaa kaiken Juudean,
43. Rohkaisivat he itsensä, Ja olivat yhtäpitäväiset, että he tahtoivat kansansa avuksi ehtiä ja sotia pyhän edestä.
44. Sentähden kokosivat he sotaväkensä yhteen, että he olisivat aikanansa valmiit sotimaan ja rukoilemaan Jumalalta armoa ja apua.
45. Mutta siihen aikaan oli Jerusalem autio, ja ei siellä yksikään Israelin lapsista enään asunut, ja pyhä oli saastutettu epäjumalilla, jotka sinne pannut olivat, ja pakanat asuivat linnassa, ja kaikki kunnia oli Jakobista otettu pois, ei myös siellä kuulunut huilua eikä kanteletta.
46. Sentähden tuli kansa yhteen Mitspassa, joka on Jerusalemin kohdalla; sillä Mitspassa piti Israelin entisiin aikoin rukoileman.
47. Tässä paikassa tulivat he myös nyt kokoon, paastosivat ja pukivat säkit yllensä, ja panivat tuhkaa päänsä päälle, ja repäisivät vaatteensa rikki,
48. Ja toivat lakikirjat edes, joita pakanat olivat etsiä antaneet kirjoittaaksensa niihin epäjumalainsa kuvat.
49. He veivät sinne myös pappein vaatteet, esikoiset ja kymmenykset, tekivät nasiiria, joiden määrätystä ajasta piti ottaman vaarin,
50. Ja huusivat surkiasti taivaasen, sanoen: mitä me nyt näillä teemme? ja kuhunka me nämät viemme?
51. Sillä sinun pyhäs on saastutettu, ja papit ovat ajetut pois.
52. Ja katso, pakanat kokoontuvat meitä vastaan, että he meidät peräti kadottaisivat.
53. Sinä tiedät, mitä heidän mielessänsä on meitä vastaan. Kuinka me taidamme heidän edessänsä seisoa, jollet sinä meitä auta, meidän Jumalamme!
54. Senjälkeen antoi Juudas kutsua kansan vaskitorvilla kokoon, ja asetti hallituksen päämiehet, esimiehet, väen asettajat, ja tuhanten, satain, viidenkymmenten ja kymmenten johdattajat
55. Ja antoi kuuluttaa, että jotka kartanoita rakentaneet olivat, ja vaimon kihlanneet, ja viinapuita istuttaneet, eli jotka pelkurit olivat, piti kotiansa palajaman, niinkuin
laki antaa myöten.
56. Sitte he läksivät matkaan, ja sioittivat itsensä myös Emmaonin tykö, etelän puolella.
57. Ja Juudas neuvoi väkeänsä ja sanoi: hankitkaat ja älkäät hämmästykö, että te huomeneksi valmiit olisitte sotimaan pakanoita vastaan, jotka meitä ja meidän
pyhäämme aikovat maahan lyödä.
58. Sillä se on meille parempi, että me kuolemme sodassa, kuin se, että me näemme senkaltaista tuskaa, joka on tullut meidän kansamme

ja jumalanpalveluksemme
päälle.
59. Mutta niinkuin Jumalan tahto on taivaassa, niin tapahtukoon.

4. Luku

Juudaan voitosta Gorgiaa vastaan, niin myös pyhän ja jumalanpalveluksen uudistamisesta.
Ja Gorgias otti viisituhatta jalkamiestä ja tuhannen parasta ratsasmiestä, ja meni yöllä salaisesti Juudalaisten leiriin,
2. Että hän olis tietämättä karannut heidän päällensä ja muutamat niistä, jotka linnassa maanneet olivat, olivat heidän johdattajansa.
3. Vaan kuin Juudas sai sen ymmärtää, niin hän nousi, ja vahvin väki hänen kanssansa, ennättämään ja pettämään vihollisia,
4. Ja lyömään heitä, kuin he vielä siellä ja täällä hajalla olivat.
5. Kuin Gorgias Juudaan leiriin tuli, ja ei sieltä ketään löytänyt, etsi hän heitä vuorten päällä; sillä hän luuli heidän paenneen hänen edestänsä.
6. Mutta Juudas riensi, että hän varhain aamulla olis joutunut kedolle väljään, kolmellatuhannella miehellä, joilla ei kuitenkaan haarniskoita ollut, vaan ainoastaan heidän vaatteensa ja miekkansa.
7. Kuin he näkivät, että viholliset hyvin hankitut ja raudoitetut olivat, ja että heillä olivat jalot sota-aseet ja harjoitettu sotaväki,
8. Sanoi Juudas väellensä: älkäät peljätkö tätä suurta joukkoa, ja älkäät hämmästykö heidän voimaansa.
9. Muistakaat, kuinka meidän isämme Punaisessa meressä tulivat pelastetuksi, kuin Pharao suurella sotajoukolla heitä ajoi takaa.
10. Ja huutakaamme nyt taivaasen, niin Herra myös meitä armahtaa, ja muistaa liiton, jonka hän meidän isillemme tehnyt on,
11. Ja lyö meidän vihollisemme maahan meidän silmäimme edessä tänäpänä. Ja kaikki pakanat pitää ymmärtämän, että se on Jumala, joka auttaa ja pelastaa Israelin.
12. Kuin pakanat näkivät, että Juudas tuli heitä vastaan,
13. Läksivät he myös leiristänsä sotimaan Juudaa vastaan.
14. Mutta Juudas antoi puhaltaa vaskitorviin ja löi vihollisia; ja pakanat lyötiin pakoon, ja he pakenivat siltä väliltä ja ne jälkimäiset lankesivat miekan edessä.
15. Sillä Juudas ajoi heitä takaa hamaan Assaremotin ja Edomin ketoon asti, Asdodiin ja Jamniaan asti, ja heistä laukesi siellä kolmetuhatta miestä.
16. Mutta kuin Juudas ja hänen sotaväkensä palasi heitä takaa ajamasta, haastoi hän väkeänsä ja sanoi: ei teidän pidä mitään saalista ottaman;
17. Sillä meidän pitää vielä kerran sotiman vihollisia vastaan.
18. Gorgias on väkinensä meidän edessämme mäellä; sentähden seisokaat nyt niinkuin te asetetut olette vihollista vastaan, ja puolustakaat teitänne, ja kuin te olette viholliset lyöneet, niin te saatte pelkäämättä ja ilman vaaraa saaliin ottaa.
19. Kuin Juudas näitä puhui, näkyi yksi joukko.
20. Ja Gorgias näki, että hänen väkensä lyöty oli ja heidän leirinsä poltettu, sillä hän näki savun, josta hän ymmärsi, mitä tapahtunut oli.

21. Näkivät he myös Juudaan ja hänen sotaväkensä väljällä olevan, hankitut sotaan;
22. Sentähden hämmästyi Gorgias sangen kovin, ja pakeni pakanain maalle.
23. Ja niin käänsi Juudas itsensä takaperin saaliin päälle, joka leirissä oli, ja sai suuren tavaran, paljon kultaa, hopiaa, silkkiä, purppuraa ja paljon muuta riistaa.
24. Sitte menivät he kotiansa, kiittivät ja kunnioittivat Jumalaa veisuilla, ja sanoivat: kiittäkäät Herraa, sillä hän on laupias, ja hänen laupiutensa pysyy ijankaikkisesti.
25. Tänäpänä sai Israel kuuluisan voiton.
26. Mutta ne pakanat, jotka päässeet olivat, tulivat Lysiaan tykö, ja sanoivat hänelle, kuinka heille tapahtunut oli.
27. Kuin hän sen kuuli, tuli hän sangen murheelliseksi, ettei se niin tapahtunut, kuin kuningas oli käskenyt.
28. Sentähden kokosi Lysias taas toisena vuotena kohta sen perästä paljon sotaväkeä, kuusikymmentä tuhatta jalkamiestä ja viisituhatta ratsasmiestä lyömään
Juudalaisia.
29. Tämä sotajoukko meni Idumeaan, ja sioitti itsensä Betsuran tykö; sinne tuli myös Juudas kymmenellätuhannella miehellä.
30. Mutta kuin hän näki, että vihollisella niin paljo väkeä oli, rukoili hän ja sanoi: kiitos olkoon sinulle, sinä Israelin vapahtaja, sinä, joka sinun palveIias Davidin käden kautta löit suuren sankarin, ja koko pakanain sotajoukon annoit Jonatanin Saulin pojan ja hänen palveliansa käsiin.
31. Minä rukoilen sinua, ettäs myös tahtoisit nämät meidän vihollisemme antaa .kansas Israelin käsiin, että he väkensä ja ratsasmiestensä kanssa häpiään tulisivat.
32. Anna heille hämmästynyt ja vapiseva sydän,
33. Ja lyö heitä niiden miekalla, jotka sinua rakastavat, että kaikki mahtaisivat sinua kiittää ja kunnioittaa, jotka sinun nimes tuntevat!
34. Sitte löi hän heitä, ja Lysiaan väestä lankesi viisituhatta miestä.
35. Mutta kuin Lysias näki, että hänen väkensä pakeni, ja Juudalaiset olivat rohkiat ja valmiit sekä kunniallisesti elämään että kunniallisesti kuolemaan,
meni hän Antiokiaan ottamaan sotaväkeä jälleen, että hän vielä vahvempana olis tullut Juudalaisia vastaan.
36. Mutta Juudas ja hänen veljensä sanoivat: että meidäu vihollisemme on karkotettu, niin käykäämme puhdistamaan ja uudistamaan pyhä sia.
37. Sen tähden tuli sotaväki yhteen, ja menivät kaikki ylös Zionin vuorelle.
38. Ja kuin he näkivät, että pyhä sia oli hävitetty, ja alttari saastutettu, portit poltetut, ja esikartanoissa vesat ja ruohot kasvoivat, niinkuin metsässä ja mäellä, ja pappein asumasiat maahan rauvenneeksi:
39. Silloin he repäisivät vaatteensa, ja itkivät katkerasti ja panivat tuhkaa päänsä päälle,
40. Lankesivat maahan kasvoillensa, ja antoivat soittaa vaskitorvella, ja huusivat taivaasen.
41. Ja Juudas asetti yhden joukon estämään vihollisia, jotka linnassa olivat, kuin hän oli puhdistava pyhää siaa,
42. Ja asetti siihen papit, jotka ei itsiänsä saastuttaneet, vaan olivat olleet pysyväiset laissa.
43. Nämät puhdistivat pyhän sian, ja veivät pois kauhistuksen ja saastaiset kivet saastaiseen paikkaan.

44. Ja että polttouhrln alttari myös saastutettu oli, pitivät he neuvoa, kuinka heidän sen kanssa piti tekemän.
45. Ja löysivät hyvän neuvon: että se piti peräti maahan purettaman, ettei siitä pahennusta pitänyt tuleman, että pakanat olivat saastuttaneet sen; sen tähden lyötiin se kaikki maahan,
46. Ja panivat tallelle kivet mäelle lähes huonetta, erinomaiseen paikkaan, siihenasti kuin joku propheta olis tullut ja sanonut, mitä niillä piti tehtämän.
47. Mutta he ottivat toiset uudet vuolemattomat kivet lain jälkeen, ja tekivät uuden alttarin, senkaltaisen kuin se entinenkin oli ollut,
48. Ja rakensivat pyhän huoneen jälleen, ja istuimet ja pappein olinsiat huoneissa.
49. Ja antoivat uudet pyhät astiat tehdä, kultaisen kynttiläjalan, suitsutusalttarin ja pöydän. ja veivät ne jälleen templiin.
50. Ja panivat savukaluin alttarille, ja sytyttivät lamput kynttiläjalassa valistamaan templissä;
51. Panivat leivät pöydälle, ja ripustivat ylös esiripun, ja toimittivat templin kauniisti jälleen.
52. Ja viidentenä päivänä kolmattakymmentä yhdeksännessä kuukaudessa, joka kutsutaan Kasleu, kahdeksantena vuotena viidettäkymmentä toista sataa.
53. Nousivat he varhain ylös ja uhrasivat lain jälkeen polttouhrin alttarilla.
54. Tämä oli ensimmäinen uhri, sittekuin pakanat pyhän saastuttaneet olivat, ja tämä uhri uudistettiiu veisuilla, huiluilla, kanteleilla ja symbaleilla.
55. Ja kaikki kansa lankesi kasvoillensa, rukoilivat ja kiittivät Herraa taivaasta, joka heille onnen ja voiton antanut oli.
56. Ja pitivät uuden alttarin juhlaa kahdeksan päivää, ja uhrasivat sen päällä polttouhria ja kiitosuhria ilolla.
57. Ja kaunistivat templin kultaisilla seppeleillä ja kilvillä, ja tekivät uudet portit ja asuinhuoneet.
58. Ja suuri ilo oli kansan seassa, että se häpiä heiltä otettiin pois, jonka pakanat olivat saattaneet heidän päällensä.
59. Ja Juudas ja hänen veljensä, ja kaikki Israelin kansa asettivat joka vuosi pidettää viidennestä päivästä kolmattakymmentä Kasleyn kuulla, kahdeksan päivää, sen uuden alttarin juhlaa ilolla ja kiitoksella.
60. Ja he rakensivat lujat muurit ja tornit templin ympäri Zionin vuorelle, ettei pakanat olisi taitaneet saada ja hävittää pyhää, niinkuin ennen.
61. Ja Juudas pani sotaväkeä varjelemaan pyhää; hän vahvisti myös Betsuran, että kansalla olis linna Idumeaa vastaan, jossa he olisivat taitaneet varjella itsensä.

5. Luku

Juudaan laviampi voitto vihollisia vastaan.

Mutta kuin pakanat ympäristöllä kuulivat, että alttari oli jälleen pantu ylös ja pyhä puhdistettu, julmistuivat he sangen kovin,
2. Ja ajattelivat, kuinka he voisivat hävittää koko Jakobin sukukunnan, ja rupesivat tappamaan kaikkia Juudalaisia heidän rajoissansa.
3. Mutta Juudas vaelsi Idumeaan Esaun lapsia vastaan, ja hyökkäsi heidän päällensä Arabatissa, kussa he Israelin lapset piirittäneet olivat, ja löi monta Idumealaista kuoliaaksi, Ja otti heidän kalunsa pois.

4. Ja että myös Beanin lapset olivat tiellä pettäneet ja murhanneet Israelin lapsia,
5. Ajatteli Juudas myös sitä, ja peräti hukutti heidät, ja poltti heidän linnansa, kaikkein niiden kanssa, jotka siinä olivat.
6. Senjälkeen vaelsi hän Ammonin lapsia vastaan, jotka hyvin varustetut olivat ja heillä oli paljo sotaväkeä, ja heidän päämiehensä oli Timoteus.
7. Ja Juudas piti heidän kanssansa monta sotaa ja sai voiton,
8. Ja voitti Jatserin kaupungin ja muut ympäriolevaiset kylät, ja palasi Juudeaan jälleen.
9. Mutta pakanat Galaadissa hankitsivat myös Israelia vastaan rajoissansa, heitä surettamaan.
10. Vaan kansa pakeni Dateman linnaan, ja kirjoittivat Juudaan ja hänen veljeinsä tykö näin:
11. Kaikki pakanat tässä ympäristöllä ovat kokoontuneet meitä vastaan, meitä kaikkia hävittämään, ja heidän päämiehensä on Timoteus: nämät tahtovat tulla väkirynnäköllä linnaamme, johonka me olemme paenneet:
12. Sen tähden me rukoilemme, että sinä tulisit meille avuksi varjelemaan meitä; meitä on vähä, sillä viholliset ovat monta maahan lyöneet,
13. Ja Tubissa tappaneet liki tuhannen miestä, ja vieneet pois heidän vaimonsa, lapsensa ja tavaransa.
14. Kuin tätä kirjaa luettiin, tulivat toiset sanansaattajat Galileasta reväistyilIä vaatteilla, surkuttelivat,
15. Ja sanoivat, että pakanat kaikista kaupungeista siinä ympäri Ptolomaista, Tyrosta ja Sidonista, ovat vaeltaneet suurella voimalla Galilean lävitse ja että koko Galilea oli täynnä vihollisia, jotka tulleet olivat Israelia hävittämään.
16. Kuin Juudas ja kansa tämän kuulivat, pitivät he neuvoa, kuinka he olisivat voineet auttaa veijiänsä tässä vaivassa.
17. Ja Juudas käski veljensä Simonin valita itsellensä erinomaisen väen ja mennä Galileaan, auttamaan veljiänsä, ja itse tahtoi hän veljensä Jonatanin kanssa matkustaa Galaadiin,
18. Ja teki Josephin, Sakarian pojan, ja Atsarian sen väen päämieheksi, joka kotia jäi varjelemaan Juudaa.
19. Ja käski heidän hallita kansaa, ja kielsi lähtemästä vihollisia käsittelemään, siihenasti kuin hän olis tullut jälleen.
20. Ja Simon vaelsi Galileaan kolmellatuhannella miehellä, ja Juudas Galaadiin kahdeksallatuhannella.
21. Kuin Simon tuli Galileaan, tappeli hän monasti pakanain kanssa, ja voitti ja ajoi heitä takaa hamaan Ptolomain portin eteen,
22. Niin että liki kolmetuhatta pakanaa tapettiin, ja Simon otti heidän tavaransa.
23. Sitte tuli hän jälleen veljeinsä tykö Galileaan ja Arabatiin, ja käski heidät vaimoinensa ja lapsinensa matkustaa hänen kanssansa Juudeaan, ja vei heidät sinne suurella ilolla.
24. Mutta Juudas Makkabealainen ja Jonatan hänen veljensä matkustivat Jordanin ylitse erämaahan, kolmen päiväkunnan matkan.
25. SilIoln tullvat heidän tykönsä Nabatealaiset, ja ottivat heidät ystävällisesti vastaan, ja juttelivat heille, kuinka heidän veljillensä Galaadissa kävi,
26. Ja että monta oli viety vankina pois Barasaan, Bosoriin, Alimaan, Kasboon, Magethiin ja Karnaimiin, jotka kaikki olivat suuret ja lujat kaupungit, että myös monta niissä muissa Galaadin kaupungeissa vankina olivat.
27. Sentähden he päättivät, että he kohta huomeneltain sen jälkeen tahtoivat matkustaa vahvoja kaupungeita vastaan, niitä väkisin ottamaan.
28. Ja Juudas palasi päiväkunnan matkan takaperin, ja meni Bosorin kaupungin päälle, ennenkuin he taisivat pitää vaarinsa, ja sai sen

väkisin ja antoi siinä tappaa kaiken miehenpuolen, ja otti heidän tavaransa, ja poltti kaupungin.
29. Senjälkeen meni hän kohta yöllä linnaan, johon hänen veljensä ahdistetut olivat.
30. Ja kuin hän huomeneltain sinne tuli, näki hän siellä sangen suuren joukon väkeä, joiden lukua ei tiedetty, jotka tikapuita ja sota-aseita kantoivat, ja rupesivat rintarynnäköllä hyökkäämään sisälle.
31. Ja kaupungissa oli surkia huuto, niin että se kajahti ylös taivaasen.
32. Silloin neuvoi Juudas väkensä sotimaan veljeinsä edestä ja auttamaan heitä,
33. Ja teki kolme joukkoa, ja löi takaa heidän päällensä, ja antoi vaskitorvet soida, vaan kansa, huusi korkiasti ja rukoili Jumalaa.
34. Mutta kuin Timoteuksen sotajoukko näki, että Juudas oli heidän takanansa, pakenivat he, ja lyötiin kovin, niin että heistä kuo- li sinä päivänä liki kahdeksantuhatta.
35. Sitte matkusti Juudas Matsphaan ja kävi sen päälle väkirynnäköllä ja voitti sen, ja antoi myös siinä tappaa kaikki miehenpuolen, otti tavaran, ja poltti kaupungin.
36. Sitte voitti hän Kasbonin, Magetin, Bosorin ja muut kaupungit Galaadissa.
37. Mutta Timoteus kokosi taas suuren joukon, ja sioitti itsensä Raphouin kohdalle sillä puolella ojaa.
38. Niin lähetti Juudas miehet sinne tutkimaan ja katsomaan, kuinka vahva vihollinen oli, ja kuinka he makasivat.
39. Nämät toivat hänelle tiedon, että se oli sangen suuri joukko kaikista pakanoista ympäristöltä, ja heillä oli myös palkkaväkeä Arabiasta, ja tämä väki makasi toisella puolella ojaa, ja olivat varustetut tappelemaan; sentähden meni Juudas ylös heitä vastaan.
40. Ja Timoteus sanoi päämiehillensä: jos Juudas tulee ojan tykö, ja on niin rohkia, että hän ehtii tänne tulla ylitse, niin emme voi olla häntä vastaan, vaan hän lyö meidät.
41. Mutta jos hän pelkää, ja ei uskalla tänne ojan ylitse, niin me tahdomme veden ylitse hänen tykönsä, hyökätä hänen päällensä, ja lyömme hänen.
42. Kuin Juudas tuli ojan tykö, asetti hän papit rantaan, ja antoi heille käskyn kaikkea väkeä vaatimaan, ettei yksikään olisi jäänyt, vaan olleet avulliset lyömään vihollisia.
43. Kuin Juudas tuli joukkoinensa veden ylitse, pakenivat viholliset, ja pudottivat aseensa maahan, tulivat yhteen templiin Karnaimin kaupungissa.
44. Mutta Juudas sai kaupungin, ja poltti templin ja kaikki ne, jotka siinä olivat. Näin Karnaim kukistettiin, ja ei voinut itsiänsä varjella Juudaa vastaan.
45. Sitte antoi Juudas tulla kokoon kaiken Israelin kansan kuin Galaadissa oli, pienet ja suuret, vaimot ja lapset, menemään kanssansa Juudeaan.
46. Ja matkallansa tulivat he yhden suuren vahvan kaupungin tykö, Ephron nimeltä, joka oli valtamaantiessä, jonka ympäri ei saatu mennä, vaan heidän piti vaeltaman sen lävitse.
41. Ja ne Ephronista ei tahtoneet päästää Juudaa sen lävitse,
48. Vaan olivat kaupungissa, ja pitivät portit kiinni.
49. Mutta Juudas lähetti heidän tykönsä, sanoi heille rauhan, ja rukoili ystävällisesti,
50. Että he olisivat heidät laskeneet lävitse, niin ei heille pitänyt yhtään vahinkoa tapahtuman hänen kansaltansa; ei hän mitään muuta

anonut, vaan ainoastaan vaeltaa lävitse; mutta ne Ephronissa ei tahtoneet heitä päästää sisälle.
51. Niin Juudas kuulutti ja sanoi kaikelle sotaväelle, että itsekukin heistä piti astuman siallensa, ja hyökkäämän väkirynnäköllä kaupunkiin, kukin joukko paikastansa; ja niin he tekivät koko sen päivän ja kaiken sen yön, ja voittivat kaupungin.
52. Ja Juudas antoi siinä tappaa kaiken miehenpuolen, otti heidän tavaransa, ja kukisti kaupungin ja vaelsi sen lävitse kuolleiden ruumisten ylitse, ja he tulivat Jordanin ylitse tasaiselle kedolle.
53. Ja Juudas vaati kansan, joka perässä oli, joutumaan, ja lohdutti heitä kaiken sen matkan siihen asti, kuin hän vei heidät Juudan maahan.
54. Silloin menivät he ylös Zionin vuorelle suurella ilolla, ja uhrasivat polttouhrin, että Jumala oli heille voiton antanut, ja saattanut heitä ilolla kotiansa jälleen.
55. Mutta kuin Juudas ja Jonatan vielä Galaadissa olivat, ja Simon heidän veljensä, Galileassa Ptolemain edessä;
56. Ja Joseph Sakarian poika ja Atsaria, päämiehet, kuulivat heidän voitostansa ja suurista töistänsä, sanoivat he:
57. Me tahdomme myös voittaa kunnian, ja lyödä pakanoita, jotka tässä ympäri asnvat!
58. Ja antoivat käskyn sotaväellensä, että heidän piti nouseman, ja matkustivat Jamniaan.
59. Niin Gorgias kävi ulos heitä vastaan sotaväkinensä,
60. Ja löi Josephin ja Atsarian pakoon, ja ajoi heitä takaa hamaan Juudan maalle. Ja Israelista tuli pois sinä päivänä paljo väkeä, liki kaksituhatta miestä,
61. Ettei he Juudaan ja hänen veljeinsä käskyä totelleet, ja olivat sen tehneet omasta röyhkeydestänsä, voittaaksensa kunniaa;
62. Ehkei he olleet ne miehet, jotka Jumalalta suodut olivat, että Israel heidän kauttansa piti autetuksi tuleman.
63. Mutta Juudaasta ja hänen veljistänsä pidettiin paljon koko Israelissa, ja kaikkein pakanain seassa.
64. Ja kussa heidän nimensä mainittiin, siinä he ylistettiin.
65. Ja Juudas meni ulos veljiensä Esaun lapsia vastaan lounaan päin, ja voitti Hebronin ja le kylät ympäristöltä, ja poltti hänen muurinsa ja torninsa.
66. Ja palasi jälleen pakanain maalle Samariaan,
67. Jossa oli monta pappia tapettu, jotka myös röyhkeät olivat olleet ja käsitelleet pakanoita neuvomatta ja ilman käskyä.
68. Sitte vaelsi Juudas Asdodiin, pakanain maalle, ja epäjumalain alttarit kukisti, ja poltti epäjumalat, ja otti saaliin kaupungeista, ja tuli jälleen kotiansa Juudan maalle.

6. Luku

Antiokus Epiphaneksen kuoltua, tulee hänen poikansa Antiokus Eupator hänen siaansa.
Mutta kuin kuningas Antiokus vaelsi sinne ja tänne ylimmäisessä valtakunnassa, sanottiin hänelle siitä kuuluisasta kaupungista Elimadista, joka oli Persian maakunnassa, että siinä oli paljo kultaa ja hopiaa ja suuret rikkaudet,
2. Ja että templissä olivat suuret tavarat ja kultaiset vaatteet, haarniskat ja kilvet, jotka Philippuksen poika, kuningas Aleksander Makedoniasta, siihen antanut oli.
3. Tuli sentähden Antiokus sen kaupungin alle, saamaan ja ryöstämään sitä; mutta ne, jotka kaupungissa olivat varustetut:

4. Sen tähden olivat he valmiit varjelemaan itseänsä. Ja ei Antiokus taitanut mitään toimittaa, vaan täytyi palata jälleen tietänsä myöten Babeliin päin suurella murheella.
5. Silloin sai hän sanoman, että hänen sotaväkensä, jonka hän Juudan maalle lähettänyt oli, lyöty oli, ja Lysiaan oli täytynyt paeta,
6. Ja että Juudalaiset olivat voittaneet hänen leiristänsä suuret tavarat ja paljon sota-aseita, joilla he sitte olivat itsensä paremmin varustaneet, ja tulleet voimallisemmaksi
7. Ja olivat heittäneet ulos kauhistuksen Jerusalemin templistä, ja vahvistaneet pyhän jälleen vahvalla muurilla niinkuin ennenkin, ja myös vahvistaneet Betsuran.
8. Kuin Antiokns tämän puheen kuuli, hämmästyi hän sangen suuresti, ja tuli ylönpalttisesti murheelliseksi, ja laski itsensä vuoteelle, ja tuli murheesta sairaaksi, ettei hänen aikomuksensa menestynyt,
9. Ja viipyi kauvan siinä kaupungissa; sillä murhe, jota pitemmältä, sitä raskaampi se oli hänelle, ja teki hänen niin heikoksi, että hän ymmärsi sen kautta kuolevansa.
10. Sentähden kutsui hän ystävänsä tykönsä, ja sanoi heille: en minä taida enään unta saada suuren murheen ja sydämen surun tähden, joka minulla on.
11. Voi kuinka kaikki minun menoni toisin päin kääntynyt on! Niinkauvan kuin minä olen hallinnut, on minulla ilo ja voitto ollut, ja olen minun omiltani rakastettu ja suurena pidetty.
12. Mutta nyt olen minä niin sydämestä murheellinen, ja minun mieleeni johtuu se paha, jonka minä Jerusalemissa tehnyt olen, kuin minä kaikki kulta. ja hopia-astiat templistä vein pois, ja annoin tappaa viattomat ihmiset Juudeassa.
13. Siitä tulee nyt minulle kaikki tämä onnettomuus, ja täytyy vieraalla maalla tässä surussa kuolla.
14. Ja hän kutsui ystävänsä Philippuksen, sen hän asetti koko valtakunnan päämieheksi,
15. Ja antoi hänelle kruunun, kaapun ja sormuksen, ja käski hänen kasvattaa hänen poikansa nuoren Antiokuksen ja asettaa valtakuntaan.
16. Ja niin Antiokus kuoli siinä kaupungissa, yhdeksäntenä ajastaikana viidettäkymmentä toistasataa.
17. Kuin Lysias kuuli, että kuningas kuollut oli, teki hän Antiokus Epiphaneksen pojan kuninkaaksi, nuoren Antiokuksen, jonka opetusisä hän oli ollut, ja nimitti hänen Eupatoriksi.
18. Ja pakanat, joiden hallussa Zionin linna vielä oli, tekivät Israelin kansalle paljon vahinkoa pyhässä; sillä heillä oli hyvä luja linna.
19. Sentähden ajatteli Juudas ahdistaa heitä, että hän olis heidät surettanut.
20. Ja kansa tuli kokoon viidentenäkymmenentenä vuotena toista sataa, ja toi sen eteen kaikkinaisia sota-aseita.
21. Ja muutamat pakanoista läksivät ulos linnasta menemään kuninkaan tykö apua anomaan. Heidän seuraansa antoivat itsensä monta, jotka Israelista luopuneet olivat, ja menivät heidän kanssansa kuninkaan tykö, ja sanoivat:
22. Miksi et tahdo rangaista, ja meidän veljeimme tähden kostaa?
23. Sillä me tahdoimme olla sinun isälles alamaiset ja hänen käskyllensä kuuliaiset;
24. Sentähden meidän kansa luopui meistä, ja kussa he saivat meistä jonkun kiinni, niin he tappoivat sen, ja jakoivat meidän perimisemme keskenänsä.
25. Ja ei ainoastaan ole vaivanneet meitä, mutta senkaltaisia ovat he tehneet koko maakunnassa.
26. Ja nyt ahdistavat linnan Jerusalemissa, ottaaksensa sitä, ja ovat vahvaksi rakentaneet pyhän ja Betsuran.

27. Ellet sinä nyt riennä sinuas estämään heitä, niin he tulevat vahvemmiksi, ja tekevät enempi vahinkoa, ja et sinä taida sitte enään heitä hillitä.
28. Kuin kuningas senkaltaisia kuuli, julmistui hän sangen suuresti, ja antoi kutsua kokoon ruhtinaansa, ja jalkaväen ja hevosväen päämiehet,
29. Ja otti muukalaista palkkaväkeä luotokunnista,
30. Ja kokosi satatuhatta miestä jalkaväkeä, ja kaksikymmentä tuhatta ratsasmiestä, ja kaksineljättäkymmentä elephanttia, jotka sotaan olivat harjoitetut.
31. Tämä sotaväki vaelsi Idumean lävitse; ja kuin he tulivat maalle, piirittivät he Betsuran, ja asettivat sen alle monenkaltaiset sodanneuvot, mennäksensä väkirynnäköllä sisälle. Mutta Juudalaiset tulivat ulos, ja polttivat ne rakennukset, ja sotivat miehuullisesti.
32. Ja Juudas luopui Zionin linnasta, ja tuli sotaväen kanssa Betsakaraan kuninkaan leiriä vastaan.
33. Silloin oli kuningas huomeneltain varhain ylhäällä ennen päivää, ja johdatti sotaväen Betsakaran tielle, ja antoi asettaa rintasodan, ja vaskitorvea soittaa,
34. Ja priiskottaa elephantit punaisella viinalla ja morin marjan nesteellä, kehoittaaksensa heitä käymään edes ja vihastumaan;
35. Ja jakoi elephantit joukkoin keskelle, että kunkin elephantin tykö oli asetettu tuhannen jalkamiestä rautalakeilla ja haarniskoilla, ja viisisataa hevosmiestä.
36. Nämät ottivat vaarin elephantista niin ettei he välttäneet pois sen tyköä, ja kuhunka elephantti käännettiin, sinne myös heidän piti kääntymän.
37. Ja kukin elephantti kantoi selässänsä puutornia, jossa kaksi neljättäkymmentä sotamiestä oli, ja se mies, joka eläintä ajoi ja hallitsi.
38. Ne muut hevosmiehet asetti hän molemmille puolille estämään jalkaväkeä toinen toisestansa hajoamasta.
39. Ja kuin aurinko koitti ja paisti kultaisten kilpien päälle, leimahti koko vuori siitä, niinkuin se kaikki olis ollut tuli.
40. Ja kuninkaan sotaväestä meni osa vuorelle ja osa alas lakialle kedolle visusti, hyvässä järjestyksessä.
41. Ja joka heidät kuuli, se peljästyi siitä hirmuisesta pauhinasta ja suuresta väen paljoudesta, ja siitä helinästä, jonka heidän haarniskansa ja rautansa antoivat; sillä se oli sangen suuri ja hyvin varustettu sotajoukko.
42. Ja Juudas myös kävi edes joukkoinensa varjelemaan itsiänsä, ja löi kuusisataa kuoliaaksi kuninkaan väestä.
43. Ja Eleasar, Sauran poika, otti vaaria yhdestä elephantista, että se oli suurin ja paremmin valmistettu kuin muut, ja luuli kuninkaan sen päällä olevan,
44. Ja rohkeni sen kimppuun, että hän olis avun saattanut kansallensa Israelille, ja saanut ijankaikkisen nimen.
45. Ja juoksi sen tykö suurella rohkeudella, ja tunki itsensä vihollisten lävitse, ja tappoi monta heistä molemmilta puoliltansa,
46. Ja antoi itsensä elephantin alle ja pisti sen, niin että elephantti lankesi hänen päällensä ja kuoli, kuoli hän myös itse sen alla.
47. Mutta että juudalaiset näkivät, että kuninkaan sotaväki niin väkevä oli, välttivät he sivulle, ja hylkäsivät viholliset sillä erällä.
48. Sentähden meni kuninkaan sotaväki Jerusalemiin, ja tulivat Juudeaan.
49. Mutta ne, jotka Betsurassa olivat, ei voineet enään siinä olla nälän tähden; sillä se oli seitsemäs vuosi, jolla piti maalle lepo oleman; ja he saivat luvan kuninkaalta, että heidän piti menemän ulos pelkäämättä.
50. Niin kuningas otti Betsuran, ja pani siihen sotaväen, varjelemaan linnaa,

51. Ja vaelsi Zioniin, ja piiritti pyhän kauvaksi aikaa, ja valmisti siinä kaikkinaiset sota-aseet.
52. Mutta Israelin kansa varjeli itsensä pyhässä monta päivää, ja tekivät he myös moninaisia sota-aseita vihollisia vastaan.
53. Mutta ei heilläkään ollut mitään syötävää, että se oli se seitsemäs vuosi, ja ne vieraat Juudalaiset, jotka pakanain maalta Juudeaan tuodut olivat, että he olisivat siellä olleet varjellut, olivat kaiken ravinnon kuluttaneet.
54. Ja pyhät olivat sangen harvat; sillä he kuolivat nälästä, sen. tähden täytyi heidän erota toinen toisestansa, ja itsensä jakaa kukin paikkaansa.
55. Sillä välillä sai Lysias kuulla, että Philippus, jonka haltuun kuninkaan isä nuoren kuninkaan, ja valtakunnan eläissänsä oli antanut,
56, Oli jälleen tullut Persiasta ja Mediasta sillä sotaväellä, jonka kuningas sinne vienyt oli; ja että Philippus rupesi hallitsemaan.
57. Sentähden riensi hän pois Juudeasta kotiansa jälleen valtakuntaan, ja sanoi kuninkaalle ja päämiehille: me kärsimme tässä vaivaa ja ei ole meillä mitään syötävää, ja meiltä on paljo väkeä tullut pois, ja tämä sia, jonka me piirittäneet olemme, on sangen vahva, ja meillä on kyllä kotona valtakunnassa toimittamista, jotka asiat korkeammat ovat.
58. Tehkäämme rauha tämän kansan kanssa, ja sallikaamme heidän pitää lakinsa, niinkuin he ennenkin pitäneet ovat.
59. Sillä ainoasti sentähden he vihaiset ovat ja sotivat, että me tahdomme panna pois heidän lakinsa.
60. Tämä puhe kelpasi kuninkaalle ja päämiehille hyvin.
61. Ja kuningas lähetti heidän tykönsä, tekemään rauhaa heidän kanssansa; johon he suostuivat, sillä kuningas päämiehinensä vannoi sen heille.
62. Mutta kuin he tulivat ulos linnasta, meni kuningas sinne sisälle; ja kuin kuningas näki, että se niin vahva oli, niin ei hän pitänyt valaansa, vaan käski kaikki muurit ympäriltä lyödä jälleen maahan.
63. Sitte vaelsi hän kiiruusti Antiokiaan. Silloin sai hän ymmärtää, että Philippus oli siellä itsensä tehnyt kuninkaaksi, sen tähden soti hän hänen kanssansa, ja
otti kaupungin jälleen väkiväellä.

7. Luku

Alkimuksen ja Bakkideksen kataluudesta, ja Juudaan voitosta Tikanoria vastaan.
Ensimäisenä vuotena kuudettakymmeutä toista sataa tuli Demetrius Seleukuksen poika Roomista jälleen valtakuntaansa, ja sai yhden merikaupungin vähällä väellä, ja hallitsi siinä kuninkaana.
2. Ja kuin hän pääkaupunkiin Antiokiaan tuli, otti sotaväki Antiokuksen ja Lysiaan kiinni, antaaksensa heitä Demetriuksen haltuun.
3. Vaan kuin se Demetriukselle sanottiin, kielsi hän heitä antamasta hänen tulla silmäinsä eteen.
4. Sentähden tappoi sotaväki heidät.
5. Kuin Demetrius oli valtakunnan saanut, tuli hänen tykönsä monta jumalatointa ja luopunutta Israelista, ja ylimmäinen heistä oli Alkimus, joka olis mielellänsä ollut ylimmäinen pappi.
6. Nämät kantelivat Juudaan ja oman kansansa päälle, ja sanoivat: Juudas ja hänen veljensä ovat tappaneet eli ajaneet ulos meidän maaltamme kaikki, jotka sinulle tahtoivat kuuliaiset olla.

7. Sentähden lähetä sinne joku, jonka sinä uskot, ja anna katsoa kuinka he meidän ja kuninkaan maan ovat hävittäneet, ja anna heitä rangaista ja kaikkia, jotka pitävät heidän kanssansa.
8. Sen tähden teki kuningas ystävänsä Bakkideksen (joka jalo oli valtakunnassa, ja johon kuningas paljon uskoi,) koko sen maakunnan päämieheksi, tuolla puolella Euphratin virran,
9. Ja lähetti hänen kanssansa luopuneen Alkimuksen, jonka hän myös ylimmäiseksi papiksi teki, ja käski hänen Israelin kansaa rangaista.
10. Ja he menivät Juudan maalle suurella sotajoukolla, ja hän lähetti sanansaattajat Juudaan ja hänen veljeinsä tykö sovintoa toimittamaan, Ja teettelivät itsensä niinkuin he olisivat tahtoneet pitää rauhan heidän kanssansa.
11. Vaan se oli kaikki petos; sentähden ei Juudas heitä uskonut, sillä hän näki, että he niin jalosti varustetut olivat, ja näin suurella sotajoukolla vaelsivat.
12. Mutta monta pappia tuli Alkimuksen ja Bakkideksen tykö, ja monta muuta hurskasta, jotka Israelissa olivat, ja toivoivat hyvää Alkimuksesta,
13. Ja anoivat rauhaa, ja sanoivat:
14. Alkimus on pappi Aaronin suvusta, ei hän meitä petä.
15. Alkimus lupasi heille rauhan, ja teki valan ja sanoi: emme tahdo teille eikä teidän ystävillenne mitään pahaa tehdä.
16. Kuin he niin uskoivat hänen, antoi hän ottaa kiinni kuusikymmentä heistä, ja tappoi kaikki yhtenä päivänä, niinkuin kirjoitettu on:
17. Sinun pyhäis lihat ovat he pedoille antaneet ; he ovat vuodattaneet verta ympäri Jerusalemin niinkuin vettä, ja ei ollut siellä ketään, joka heitä hautasi.
18. Sen tähden tuli sangen suuri pelko ja vavistus kansalle, jotka valittivat, ettei Alkimuksessa ollut totuutta eikä uskollisuutta; sillä ei hän pitänyt valaansa.
19. Ja Bakkides vaelsi matkaansa Jerusalemista, ja piiritti Betsetan, ja lähetti ja antoi ottaa monta kiinni, jotka ensin olivat itsensä antaneet hänen tykönsä, vaan petoksen tähden jälleen luopuneet hänestä, ja antoi monta heistä tappaa ja heittää suureen luolaan.
20. Sitte antoi Bakkides maan Alkimuksen haltuun, ja jätti sotaväkeä hänelle, ja meni jälleen kuninkaan tykö.
21. Ja Alkimus aikoi väkivallalla olla ylimmäinen pappi,
22. Ja veti tykönsä kaikki luopuneet Israelista, ja otti väkisin Juudan maan allensa, ja vaivasi Israelin kansaa sangen raskaasti.
23. Kuin Juudas näki, että Alkimus ja ne luopuneet Israelista tekivät paljon vahinkoa Israelissa,
24. Meni hän taas ympäri koko Juudan ja rankaisi ne luopuneet, ja esti, ettei he enään sinne eikä tänne rohjenneet maakunnassa vaeltaa.
25. Mutta kuin Alkimus näki, että Juudas ja hänen väkensä jälleen voimaansa tulivat ja ettei hän taitanut olla heitä vastaan, meni hän jälleen kuninkaan tykö, ja kantoi kovin heidän päällensä.
26. Sentähden lähetti kuningas sinne yhden suuren ruhtinaan Nikanorin, joka Israelin kansalle juuri armotoin oli, ja käski hänen peräti hävittää Israelin kansan.
27. Ja Nikanor meni suurella sotajoukolla Jerusalemiin, ja lähetti sanan Juudaan ja hänen veljeinsä tykö petoksella, niinkuin hän tahtonut olis rauhaa heidän kanssansa tehdä, ja sanoi:
28. Minä tahdon pitää rauhan teidän kanssanne, ja vähällä väellä tulla sovinnossa puhuttelemaan sinua.
29. Näin tuli Nikanor Juudaan tykö, ja ottivat toinen toisensa vastaan, ja puhuttelivat keskenänsä sovinnolla; vaan se oli toimitettu, että

Juudas piti siellä otettaman kiinni.
30. Se tuli Juudaalle tiettäväksi, että Nikanor oli tullut ottamaan häntä kiinni petoksella, sen. tähden kartti hän häntä, eikä tahtonut enää tulla hänen tykönsä.
31. Ja kuin Nikanor sen havaitsi, että hänen aivoituksensa oli julki tullut, meni hän Juudaa vastaan, ja tappeli hänen kanssansa Kaphar Salaman tykönä.
32. Siinä tuli pois Nikanorilta viisituhatta miestä, ja hänen väkensä täytyi paeta Davidin linnaan.
33. Tuli myös Nikanor senjälkeen ylös pyhään Zionin vuorelle, ja papit ja vanhimmat menivät ulos ottamaan häntä rauhallisesti vastaan, ja antamaan hänen nähdä, että he kuninkaan tähden suuren uhrin tehneet olivat.
34. Mutta Nikanor sylki heitä ja heidän jumalanpalvelustansa, häpäisi ja saastutti uhrin,
35. Ja vannoi valan ja sanoi: ellette saata Juudaa ja hänen väkeänsä minun käsiini, niin minä tahdon polttaa tämän huoneen niin pian kuin minä rauhassa tähän jälleen tulen; ja vaelsi matkaansa suuressa julmuudessa.
36. Mutta papit menivät sisälle, ja astuivat alttarin eteen templissä, itkivät ja sanoivat:
37. Herra, että sinä tämän huoneen valinnut olet, sinua tässä rukoiltaa ja sinusta saarnattaa:
38. Niin me rukoilemme, ettäs tahtoisit kostaa Nikanorin ja hänen joukkonsa, ja muistaa. että he sinun pyhäs ja sinua pilkanneet ovat, ja ettäs tahtoisit heitä karkottaa pois maasta ja hukuttaa!
39. Ja Nikanor vaelsi matkaansa Jerusalemista, ja sioitti itsensä Bethoronin tykö. Siihen tuli myös yksi joukko Syriasta häntä auttamaan.
40. Mutta Juudas asetti väkensä häntä vastaan Adassarissa, kolmetuhatta miestä, rukoili Jumalaa ja sanoi:
41. Herra Jumala! koska kuningas Sennaheribilta lähetetyt miehet sinua pilkkasivat, lähetit sinä enkelin, joka löi maahan sata kahdeksankymmentä ja viisituhatta miestä.
42. Niin lyö myös tänäpänäkin nämät meidän vihollisemme meidän nähtemme, ja tuomitse Nikanor hänen suurten pahain tekoinsa jälkeen, että muut ymmärtäisivät sinun häntä sentähden rangaisseen, että hän sinun pyhääs häväissyt on.
43. Ja kolmantena päivänä toistakymmentä Adarin kuuta tappelivat he toinen toisensa kanssa. ja Nikanor tuli kaikkein ensimäisenä lyödyksi.
44. Ja kuin hänen väkensä sen näki, heittivät he aseensa pois ja pakenivat.
45. Mutta Juudas ajoi heitä takaa päiväkunnan matkan Adassarasta hamaan Gasaraan asti, ja antoi vaskitorvella soittaa,
46. Että kaikki kansa kaikista kylistä ympäri sen maakunnan olisivat tulleet hänen tykönsä häntäi auttamaan, ja lyömään vihollisia; ja he tulivat Juudaan tykö, ja pitivät taas yhtä hänen kanssansa. Näin tuli Nikanorin väki lyödyksi, ettei yksikään heistä päässyt.
41. Ja Juudas otti heidän saaliinsa ja kalunsa ja vei myötänsä. Vaan Nikanorilta antoi hän pään hakata pois, ja oikian käden, jonka hän valassansa oli nostanut ylös, kuin hän pilkkasi ja uhkasi pyhää; ja antoi sekä pään että käden viedä pois ja Jerusalemissa ripustaa ylös.
48. Silloin kansa tuli jälleen suuresti iloiseksi, ja piti tämän päivän pyhänä suurella ilolla,
49. Ja sääsi, että sinä päivänä joka vuosi, nimittäin kolmantena päivänä toistakymmentä Adarin kuulla, piti pyhää pidettämän.
50. Ja näin tuli rauha jälleen Israelin maalle vähäksi ajaksi.

8. Luku

Juudalaisten liitosta Roomalaisten kanssa.
Mutta Juudas kuuli, että Roomalaiset olivat sangen voimalliset ja mielellänsä ottivat muukalaisia varjeluksensa alle, jotka heiltä apua etsivät ja pitivät sanansa uskollisuudessa ja toimellisuudessa.
2. Sillä hän kuuli, kuinka voimallisia töitä he olivat Frankriikin asuvaisia vastaan tehneet, joita he vaatineet ja allensa saattaneet olivat;
3. Ja kuinka suurta sotaa he Hispaniassa pitäneet olivat, ja olivat sen vuoren, josta kultaa ja hopiaa kaivetaan, heiltä ottaneet pois, ja että he monta kaukaista maakuntaa Roomista suurella toimella ja vahvuudella olivat voittaneet ja allensa saattaneet,
4. Että he myös monta jaloa kuningasta, jotka heidän maakuntaansa olivat voimallisesti astuneet, maahan lyöneet olivat ja ajaneet pois, ja heidän valtakuntansa ottaneet allensa,
5. Ja että he myös äsken Philippuksen, Kittimin kuninkaan ja sen jälkeen hänen poikansa Perseun olivat voittaneet.
6. Kuuli hän myös siitä suuresta Antiokuksesta, Asian kuninkaasta, joka Roomalaisia vastaan oli mennyt sadalla ja kahdellakymmenellä elephantilla, jalosti hankituilla sotaneuvoilla ja vaunuilla;
7. Vaan roomalaiset löivät hänen sotaväkensä ja ahdistivat hänen niin, että hänen täytyi rauhaa rukoilla, ja laskivat hänen ja hänen jälkeentulevaisten perillistensä päälle suuren veron, jonka heidän piti roomalaisille joka vuosi antaman, ja vielä päälliseksi täytyi lähettää Roomalaisille yhden miehen panttivangiksi.
8. Ottivat he myös häneltä pois Jonian, Asian ja Lydian, kaikkein parhaat maakunnat, ja antoivat ne kuningas Eumenille.
9. Nousivat myös Grekiläiset heitä vastaan suurella väellä;
10. Vaan he lähettivät yhden päämiehen heitä vastaan, joka löi heidät ja sai maan ja antoi kaupungeista muurit jaottaa, että heidän täytyi rauhan pitää ja kuuliaiset olla.
11. Senkaltaisen miehuuden osoittivat he kaikkia vihollisiansa vastaan, niin että he kaikkia niitä ahdistivat, jotka heitä vastaan itsensä asettivat.
12. Mutta ystäviensä ja liittoveljiensä kanssa pitivät he hyvän rauhan uskollisesti, ja olivat niin valtiaat, että heitä kaikissa maakunnissa peljättiin.
13. Jota he auttivat, se tuli varjelluksi ja sai olla maallansa; vaan jota he tahtoivat sortaa, se tuli ajetuksi pois maaltansa ja valtakunnastansa; he olivat sangen valtiaat.
14. He olivat niin yksivakaiset, ettei yksikään heistä tehnyt itsiänsä kuninkaaksi.
15. Ja ei heillä myös ollut kuningasta, mutta neuvonantajat, kolmesataa ja kaksikymmentä miestä, jotka hyvin hallitsivat.
16. Ja joka vuosi he valitsivat yhden päämiehen, joka vallitsi kaikki heidän maakuntansa, ja häntä piti kaikkein kuuleman. Ei myös siellä ollut ylpeyttä, kateutta, taikka eripuraisuutta heidän keskenänsä.
17. Ja Juudas valitsi Eupolemon Johanneksen pojan, joka oli Jakobin poika, ja Jasonin Eleatsarin pojan, ja lähetti heidät Roomiin tekemään ystävyyttä ja liittoa Roomalaisten kanssa, että he olisivat heille avulliset,
18. Ettei Israelin kuninkaan valtakunta olisi tullut poljetuksi alas Grekiläisten kautta.
19. Nämät vaelsivat Roomiin sangen pitkän matkan, ja tulivat hallituksen eteen ja sanoivat:
20. Juudas Makkabealainen ja hänen veljensä ja Juudan kansa ovat lähettäneet meidät teidän tykönne, tekemään rauhaa ja liittoa teidän

kanssanne, että te tahtoisitte meitä ottaa teidän varjeluksenne alle, niinkuin ystäviä ja liittoveljiä.
21. Se kelpasi Roomalaisille hyvin
22. Ja antoivat kirjoittaa liiton vaskisiin tauluihin, jotka he lähettivät Jerusalemiin, muistoksi senkaltaisesta rauhasta ja liitosta, ja oli näin kirjoitettu:
23. Jumala antakoon Roomalaisille ja Juudalaisille onnea ja rauhaa sekä vedellä että maalla, ja varjelkoon heitä sodista ja vihollisista ijankaikkisesti!
24. Mutta jos Roomalaisille sota tapahtuu, taikka Roomissa, eli heidän maakunnissansa ja paikkakunnissansa,
25. Niin Juudalaisten pitää uskollisesti auttaman Roomalaisia, sen jälkeen kuin tarve on.
26. Ja ei pidä heidän Roomin vihollisille mitään elatusta, aseita, rahaa, laivoja eli muuta tarvetta lähettämän. Näitä anovat Rooma laiset Juudalaisilta, ja Juudalaisten tulee nämät kappaleet uskollisesti pitää ilman petosta ja vilppiä.
27. Sitä vastaan, jos Juudalaisille sota tarjona on, niin pitää Roomalaisten uskollisesti heitä auttaman, senjälkeen kuin tarve vaatii.
28. Ja ei pidä heidän Juudalaisten vihollisille elatusta, aseita, rahaa, laivoja taikka muita tarpeita lähettämän. Tätä lupaavat Roomalaiset Juudalaisille, ja tahtovat
senkaltaisen liiton uskollisesti ja ilman petosta pitää.
29. Näin on liitto Roomalaisten ja Juudalaisten välille tehty.
30. Mutta jos tästedes jompi kumpi puoli ajattelee siihen enempää lisätä, taikka jotakin muuttaa, eli siitä vähentää, siihen pitää molemmilla puolilla voima oleman; ja mitä he siihen lisäävät, taikka siitä vähentävät, se pitää kaikki lujana ja vahvana pidettämän.
31. Jos myös kuningas Demetrius Juudan kansalle väkivaltaa tekee, siitä me olemme kirjoittaneet hänen tykönsä tällä tavalla: miksi sinä vaivaat meidän ystäviämme ja liittoveljiämme?
32. Jos he tästälähin kantavat sinun päälles, niin meidän pitää heitä varjeleman, ja tahdomme sinun kimppuus sekä vedellä että maalla.

9. Luku

Jonatan tulee sodassa tapetun veljensä Juudaan siaan.
Sillä välillä kuin Demetrius ymmärsi, että Nikanor sotajoukkoinensa lyöty ja voitettu oli, lähetti hän jälleen Juudeaan nämät kaksi, Bakkideksen ja Alkimuksen, ja heidän kanssansa parhaan sotaväkensä, jotka sodissa alati oikialla puolella pidettiin.
2. Nämät menivät Galgalaan päin, piirittivät ja voittivat Maslotin Arbelassa ja tappoivat siellä paljon väkeä.
3. Senjälkeen toisena vuotena kuudettakymmentä toista sataa, ensimäisellä kuulla, matkustivat he Jerusalemiin,
4. Ja sieltä Bereaan kahdellakymmenellä tuhannella jalkamiehellä ja kahdellatuhannella hevosmiehellä.
5. Ja Juudas sioitti itsensä Laisan tykönä kolmellatuhannella miehellä.
6. Vaan kuin hänen väkensä näki, että vihollisia niin suuri joukko oli, hämmästyivät he ja pakenivat, niin ettei enempi Juudaan tykö jäänyt kuin kahdeksansataa miestä.
7. Kuin Juudas tämän näki, ettei hänen sotaväkensä yhdessä pysynyt, ja viholliset kumminkin täyttivät hänen päällensä, tuli hän surulliseksi; ja kuin hän näki, ettei hänellä tilaa ollut rohkaista väkeänsä, ja saattaa heitä yhteen jälleen,

8. Sanoi hän tässä ahdistuksessa jääneille: ylös, ja koetelkaamme, jos me vihollisten kimppuun tohdimme, ja heitä lyödä taidamme!
9. Mutta ei he tahtoneet, vaan estelivät sen pois, ja sanoivat: ei se ole mahdollinen, että me jotain taidamme tehdä; mutta anna meidän tällä erällä välttää ja palata pois, ja hakea meidän veljemme yhteen, jotka meiltä paenneet ovat; sitte me tahdomme jälleen tulla vihollisten tykö, ja lyödä heitä: nyt on meitä sangen vähä.
10. Mutta Juudas sanoi: pois se, että meidän pitää pakeneman; jos meidän aikamme on tullut, niin me tahdomme kunniallisesti kuolla meidän veljeimme tähden, ja ei sallia meidän kunniaamme häpiäksi tulla.
11. Ja viholliset nousivat ja asettuivat kukin paikkaansa näin: ensimäiset olivat ampujat, ja parhaat sotamiehet seisoivat ensimäisinä.
12. Hevosmiehet olivat jaetut kahteen joukkoon, yksi joukko kummallekin puolelle. Pääruhtinas Bakkides oli oikialla puolella. Tällä järjestyksellä astuivat he edes suurella huudolla ja vaskitorvien äänellä.
13. Niin antoi myös Juudas vaskitorviin puhaltaa, ja meni heidän tykönsä, ja tappeli heidän kanssansa huomenesta hamaan ehtoosen asti, niin että maa järisi siitä suuresta metelistä.
14. Kuin Juudas näki, että Bakkides itse ja suuri joukko oli oikialla puolella, niin hän karkasi itse sen päälle, hän ja ne muut, jotka ei henkeänsä säästäneet, ja peljättivät heidät,
15. Ja löivät joukon oikialta puolelta pakoon, ja ajoivat heitä takaa aina Asdodin vuoren tykö.
16. Mutta koska ne, jotka vasemmalla puolella olivat, näkivät sen, että Juudas ajoi heitä takaa, riensivät he myös Juudaan perässä.
17. Niin täytyi Juudaan kääntyä niitä vastaan, ja varjeli itsensä kauvan; ja siinä tapahtui suuri veren vuodatus, niin että monta tuli haavoitetuksi ja kuoliaaksi lyödyksi molemmilta puolilta.
18. Ja Juudas myös viimeiseltä tuli lyödyksi; niin pakenivat ne, jotka jääneet olivat.
19. Jonatan ja Simon ottivat veljensä Juudaan ruumiin, ja hautasivat hänen isänsä hautaan Modin kaupungissa,
20. Ja Israelin kansa suri Juudaa kauvan aikaa, ja valitti häntä sangen raskaasti, ja sanoi:
21. Voi että sankari on kaatunut, joka Israelia varjellut ja vapahtanut on!
22. Tämä on historia Juudaasta; mutta hän on vielä monta muuta miehuullista asiaa tehnyt, jotka ei kaikki paljouden tähden ole kirjoitetut.
23. Juudaan kuoleman jälkeen tulivat jumalattomat ja luopuneet jälleen voimallisiksi koko Israelin maalla.
24. Ja siihen aikaan oli suuri nälkä maalla, niin että kaikki kansa antoi itsensä Bakkideksen alle.
25. Silloin valitsi Bakkides jumalattomia miehiä, jotka hän teki virkamiehiksi,
26. Ja antoi joka paikassa etsiä Juudaan kumppaneita ja ystäviä, ja eteensä tuoda, että hän olis kostanut heille, ja pilkannut heitä.
27. Ja Israelissa oli senkaltainen suru ja ahdistus, ettei sen vertaa ole ollut jälkeen prophetain ajan.
28. Sentähden tulivat Juudaan kumppanit kokoon, ja sanoivat Jonatanille:
29. Sinun veljes Juudaan kuoleman jälkeen ei ole meillä yhtään enään hänen kaltaistansa, joka meitä varjelis meidän vihollisiltamme ja Bakkideksen käsistä, jotka meitä vainoovat.
30. Sentähden valitsemme me sinut hänen siaansa esimieheksi ja pääruhtinaaksi, pitämään tätä sotaa.
31. Ja niin tuli Jonatan heidän esimieheksensä, ja hallitsi veljensä siassa.
32. Kuin Bakkides tämän ymmärsi, antoi hän etsiä häntä, että hän olis surettanut hänen.
33. Koska Jonatan ja Simon hänen veljensä sen ymmärsivät, pakenivat he ja kaikki ne, jotka heidän kanssansa olivat, Tekoen korpeen, ja

sioittivat itsensä Asparin veden tykö.
34. Tämän sai Bakkides tietää, joka nousi ja meni heitä vastaan.
35. Ja Jonatan oli lähettänyt päämiehen veljen Johanneksen ystäväinsä Nabatealaisten tykö, rukoilemaan heitä, että he riistansa ja tavaransa kaupunkiinsa ottaisivat ja tallella pitäisivät.
36. Mutta Jambrin pojat läksivät ulos Magdabanin kaupungista ja karkasivat Johanneksen päälle, ja ottivat hänen kiinni, ja ottivat häneltä kaikki, mitä hänen myötänsä oli, ja veivät heidät kaupunkiinsa.
37. Senjälkeen ilmoitettiin Jonatanille ja Simonille hänen veljellensä, että Jambrin pojat valmistivat suuret häät, ja piti tuoman morsiamen Nadabasta suurella koreudella; sillä se oli päämiehen tytär Kanaanin maalta.
38. Niin Jonatan ja Simon ajattelivat sitä, että nämät tappaneet olivat heidän veljensä Johanneksen; sen tähden menivät he ylös, ja kätkivät itsensä vuorten onkaloihin ja vartioitsivat Jambrin lapsia.
39. Kuin ylkä siitä matkusti ystävinensä, ja paljolla väellä ja tavaralla, huiluilla ja rummuilla ja kalliilla kaunistuksilla,
40. Karkasi Simon ja Jonatan alas vuorelta, ja löivät heitä ja tappoivat monta, niin että ne, jotka pääsivät, täytyi paeta vuorelle, ja ottivat pois heidän riistansa.
41. Silloin häät murheeksi muuttuivat, ja huilun ilo itkuksi.
42. Näin kostivat he sen murhan, joka heidän veljellensä tehty oli, ja palasivat jälleen ja vaelsivat Jordanin tykö.
43. Niin tuli myös Bakkides Jordanin tykö suurella sotajoukolla, sabbatina.
44. Ja Jonatan sanoi kansallensa: ylös, ja varustakaat teitänne tappelemaan, sillä ette saa tässä nyt levossa olla niinkuin ennen.
45. Sillä viholliset ovat saapuvilla: meidän täytyy varjella meitämme, emme kuitenkaan taida välttää; sillä meillä on viholliset sekä edessämme että perässämme; niin on Jordanin virta yhdellä puolella, toisella ovat suot ja vuoret.
46. Sentähden pitää teidän huutaman taivaasen, että te vihollisten käsistä autettaisiin.
47. Ja he tulivat tappelemaan, ja Jonatan löi Bakkidesta; mutta Bakkides vetäytyi takaperin.
48. Silloin hyppäsi Jonatan ja hänen väkensä Jordaniin, ja tulivat virran ylitse; vaan Bakkidek sen väki ei tohtineet antaa itsiänsä virtaan.
49. Ja sinä päivänä kaatui Bakkideksen puolelta tuhannen miestä.
50. Sentähden palasi Bakkides Jerusalemiin, ja rupesi vahvistamaan kaupungeita maassa; hän antoi rakentaa portit ja korkiat muurit Jerihon ympäri, Emmaonin, Bethoronin, Betelin, Tamnatanin, Pharanin ja Toponin,
51. Ja pani niihin sotaväkeä vartiaksi, joiden Israelia vaivaaman piti.
52. Niin antoi hän myös vahvistaa Betsuran, Gatsan ja linnan Jerusalemissa, ja pani myös siihen sotaväkeä ja toimitti heille ravinnon,
53. Ja otti ylimmäisten lapset pantiksi, ja piti ne kiinni Jerusalemin linnassa.
54. Kolmantena vuotena kuudettakymmentä toista sataa, toisella kuukaudella, käski Alkimus myös maahan jaottaa sisälliset muurit kartanosta, joka kaikkein likin templin edessä oli, jotka pyhät prophetat olivat antaneet rakentaa.
55. Ja kuin tähän työhön ruvettiin, löi Jumala Alkimuksen, niin että tämä aivoitus tuli taas estetyksi; sillä hän halvattiin niin, ettei hän saanut mitään puhua, taikka jotain toimittaa, ja laittaa asioitansa.
56. Ja niin hän kuoli suuressa kivussa.
57. Mutta koska Bakkides näki, että Alkimus kuoli, matkusti hän jälleen kuninkaan tykö; niin oli rauha ja lepo maassa kaksi vuotta.

58. Mutta ne luopuneet maalla pitivät neuvoa, ja sanoivat: Jonatan ja hänen seuransa istuvat alallansa, heillä on rauha, ja ovat suruttomat, kutsukaamme nyt taas Bakkides: hän taitais kaikki heidät ottaa kiinni yhtenä yönä.
59. Ja he menivät Bakkideksen tykö, ja sanoivat hänelle neuvonsa.
60. Niin Bakkides nousi ylös suurella väellä, ja lähetti kirjat salaisesti kumppaniensa tykö Juudan maalle, että he Jonatanin ja kaikki ne, jotka hänen kanssansa olivat, piti ottaman kiinni. Mutta tämä neuvo tuli Jonatanille tiettäväksi, sen tähden ei he mitään matkaan saaneet;
61. Vaan Jonatan otti kiinni liki viisikymmentä ylimmäistä poisluopuneiden ja jumattomien joukosta, ja antoi tappaa heidät.
62. Sitte poikkesivat Jonatan ja Simon väkinensä korpeen yhteen hävitettyyn kaupunkiin Betbeseniin; sen hän rakensi jälleen, ja teki vahvaksi.
63. Kuin nyt Bakkides sen tietää sai, nousi hän kaiken väkensä kanssa, siihen myös ajoi Juudalaiset kanssansa;
64. Ja meni Betbeseniin, ja oli sen alla kauvan aikaa, ja kävi väkirynnäköllä sen päälle, ja teki ampumus- ja muut sota-aseet sen eteen.
65. Mutta Jonatan antoi kaupungin veljensä Simonin haltuun, ja meni yhdellä joukolla ulos,
66. Ja löi Odarenin ja hänen veljensä, ja Phaseronin lapset heidän majoissansa. Vaan että se menestyi hänelle, saapui enempi kansaa hänen tykönsä, niin että hän tuli väkevämmäksi.
67. Silloin tuli myös Simon kaupungista vihollisten leiriin, ja poltti sodan rakennukset, ja löi Bakkideksen pakoon.
68. Ja Bakkides sai sangen katkeran sydämen, että hänen aivoituksensa ja neuvonsa oli turha,
69. Ja vihastui petollisten Juudalaisten päälle, jotka hänelle sitä neuvoa olivat antaneet, että hän jälleen tuli siihen maakuntaan, ja antoi tappaa heistä monta, ja valmisti itsensä menemään matkaansa jälleen omalle maallensa.
70. Kuin Jonatan sen ymmärsi, lähetti hän sanan hänelle, tehdäksensä rauhaa hänen kanssansa, ja rukoili häntä, että hän olis antanut saaliin jälleen ja vangit irralle.
71. Siihen mielistyi Bakkides mielellänsä, ja teki niinkuin Jonatan anoi, ja vannoi hänelle valan, ettei hän enään tahtonut tehdä hänelle pahaa kaikkena elinaikanansa.
72. Ja antoi hänelle jälleen kalun ja Juudan vangit irrallensa, ja palasi omalle maallensa, ja ei enään tullut Juudan maalle.
73. Niin taas tuli rauha Israeliin, ja Jonatan asui Makmassa, ja hallitsi siinä kansaa, ja suretti ne petolliset poisluopuneet Israelista.

10. Luku

Aleksanderin ja Demetriuksen liitosta Jonatanin kanssa.

Kuudentenakymmenentenä vuotena toista sataa tuli Aleksander, Antiokuksen Epiphaneksen poika, ja voitti Ptolemain kaupungin, ja hallitsi siinä.
2. Mutta kun Demetrius sen tietää sai, kokosi hän suuren sotaväen, ja meni Aleksanderia vastaan, ajamaan häntä pois.
3. Sentähden kirjoitti Demetrius Jonatanille, ja sanoi hänelle, että hän tahtoi pitää rauhan hänen kanssansa ja tehdä hänelle kaikkea hyvää.
4. Sillä hän ajatteli: se on parempi, että minä vedän hänen minun tyköni, ennenkuin hän menee Aleksanderin puolelle minua vastaan,
5. Että minä tapoin hänen veljensä, ja hänelle ja hänen kansallensa paljon pahaa tehnyt olen.
6. Ja Demetrius kirjoitti Jonatanille ja antoi hänelle luvan ottaa ylös ja pitää sotaväkeä, ja tehdä sota-aseita, ja että hän hänen liittoveljensä

piti oleman, ja käski, että Jonatanille piti annettaman ne panttivangit jälleen irralle, jotka linnassa olivat.
7. Sentähden tuli Jonatan Jerusalemiin, ja antoi lukea tämän kirjan kaiken kansan edessä ja niiden edessä, jotka linnassa olivat.
8. Knin he nyt kuulivat, että kuningas hänelle antoi luvan ja vallan ottaa sotaväkeä, ja tehdä sota-aseita, ja että kuningas piti hänen liittoveljenä, pelkäsivät he häntä sangen suuresti,
9. Ja antoivat hänelle panttivangit irralle, ja Jonatan antoi ne jälleen heidän vanhimmillensa.
10. Näin rupesi Jonatan asumaan Jerusalemissa, ja rakentamaan ja parantamaan kaupunkia,
11. Ja antoi rakentaa muurit ja vahvistaa Zionin vuoren hyvillä vahvoilla muureilla, kaikki hakatuista kivistä.
12. Näin tuli Jerusalem jälleen vahvaksi raketuksi,
13. Ja pakanat vähistä kaupungeista, jotka Bakkides oli antanut vahvaksi tehdä, pakenivat pois omalle maallensa;
14. Mutta pitivät ainoastaan Betsuran, ja ne luopuneet juoksivat sinne; sillä se oli heidän asuinsiansa.
15. Koska Aleksander ymmärsi, että Demetrius pyysi ystävyyttä pitää Jonatanin kanssa, ja kuuli ne kiitettävät työt, jotka Jonatan ja hänen veljensä tehneet olivat, sanoi hän:
16. Senkaltaista jaloa miestä emme taida löytää; sen tähden tahdomme me kirjoittaa hänen tykönsä, että hän meidän ystävämme ja liittoveljemme oleman pitää.
17. Ja kirjoitti näin:
18. Kuningas Aleksander toivottaa veljellensä Jonatanille terveyttä!
19. Me kuulemme sinua ylistettävän voimalliseksi mieheksi ja mahdolliseksi meidän ystävyyteemme;
20. Sentähden asetamme me sinun kansas ylimmäiseksi papiksi, ja sinä pitää kutsuttaman kuninkaan ystäväksi, ja nyt lähetämme me sinulle purpuravaatteen ja kultaisen kruunun, sentähden pidä uskollisesti meidän kanssamme ja ole meidän ystävämme.
21. Ja niin puki Jonatan päällensä papin vaatteet, kuudentenakymmenentenä vuotena toista sataa, seitsemännellä kuukaudella, lehtimajan juhlapäivänä, ja kokosi sotajoukon ja antoi tehdä paljon sota-aseita.
22. Mutta kun Demetrius tämän ymmärsi, tuli hän sangen surulliseksi,
23. Että Aleksander häneltä Juudalaiset väänsi pois tykönsä ja sen kautta tuli voimallisemmaksi;
24. Ja ajatteli hän myös ystävällisesti kirjoittaa heidän tykönsä, ja kunniaa ja tavaraa luvata, että heidän piti hänelle apua lupaaman.
25. Ja kirjoitti näin:
26. Kuningas Demetrius toivottaa Juudalaisille terveyttä!
27. Me olemme mielellämme kuulleet Ja siitä iloinneet, ettette meistä luovu meidän vihollistemme puolelle, vaan kaikella uskollisuudella meidän kanssamme pidätte.
28. Sentähden rukoilemme me, että te vielä nyt niin tästedes tahtoisitte meille uskolliset olla, Ja ei antaa vääntää teitänne pois meidän puoleltamme.
29. Tämän teidän uskollisuutenne me tahdomme maksaa, ja keventää teiltä monet taakat ja antaa enempi vapautta, ja armoa tehdä.
30. Ja nyt minä annan kaikille Juudalaisille veron vapaaksi, suolatullin, kruunun teon, kolmannen mitan jyvistä ja puolen kaikkinaisesta puiden hedelmästä, joka minulle tulis; tämän kuorman alta pitää tästedes Juudan maa ja ne kolme kihlakuntaa, jotka siihen lisätyt ovat Samariasta ja Galileasta, aina vapaat oleman;

31. Ja Jerusalem pitää pyhä ja vapaa oleman kaikesta rasituksesta, verosta ja kymmenyksistä.
32. Minä tahdon myös Jerusalemin linnan teille jälleen avata ja ylimmäisen papin haltuun antaa, että hänen pitää sen saaman ja pitää paneman väkeä sinne, jotka hän tahtoo sitä varjelemaan.
33. Ja kaikki ne Juudalaiset, jotka minun valtakunnassani vankina ovat, pitää vallallensa annettaman, ja vapaat oleman, ja he ja heidän karjansa pitää verosta vapaat oleman.
34. Ja pitää heille vapaus oleman, kaikessa minun valtakunnassani pitää heidän sabbatinsa, uudet kuunsa ja muut määrätyt pyhäpäivät,
35. Ja kolme päivää sekä edellä että jälkeen juhlapäivän, joka mieheltä estämättä oleman heidän jumalan palveluksessansa,
36. Ja pitää kolmekymmentä tuhatta miestä Juudeassa valittaman, niin minä tahdon palkan antaa, niinkuin muillekin minun sotaväelleni, ja ne pitää kuninkaan vahvoihin kaupunkeihin asetettaman.
37. Ja niistä pitää muutamat valittaman, jotka kuninkaalle hänen korkeimmissa asioissansa niinkuin hänen hyvin uskotut neuvonantajansa oleman pitää. Ei pidä myös Juudalaisilla yhtään muukalaista, vaan omasta kansasta vapaat päämiehet oleman, että he lakinsa pitäisivät, niinkuin Juudankin maalla.
38. Ja ne kolme kihlakuntaa Samarian maassa ja Galileassa, jotka Juudean omat ovat, ei pidä yhdenkään alle annetut oleman, vaan ainoastaan ylimmäisen papin, että se tiettävä olis, että hän yksinänsä sen herra on.
39. Ptolomain kaupungin ja ne maakunnat ympärillä, jotka siihen tulevat, annan minä Jerusalemin templin, siihen kulutukseen kuin uhriin tarvitaan.
40. Ja tahdon myös toimittaa templin rakennukseen joka vuosi viisitoistakymmentä tuhatta sikliä hopiaa minun omastani.
41. Ja mitä minä vanhasta minun virkani puolesta olen velkapää ollut antamaan templiin, se pitää tästedes myös annettaman.
42. Ja ne viisituhatta sikliä hopiaa, jotka minun virkamieheni templin ylöskannosta ovat ottaneet pois, ne pitää taas vuosi vuodelta pappein omat oleman.
43. Ja pitää templillä tämä vapaus oleman, että kaikessa minun valtakunnassani joka jonkun rangaistuksen ansainnut on, ja pakenee templiin, hänen pitää siellä murheetoin oleman henkensä ja tavaransa puolesta.
44. Templin rakennukseen, ja muurien ja tornien parannukseen Jerusalemissa
45. Ja muualla maassa tahtoo kuningas myös omasta otostansa kulutuksen antaa.
46. Mutta kuin tämä kirja luettiin Jonatanin ja kansan edessä, ei he tahtoneet uskoa häntä, eikä siitä tietävinänsä olleet, sillä he tiesivät hyvin, minkä kaltaisen petoksen ja hirmuisen hirmuval-taisuuden hän ennen Israelia vastaan tehnyt oli.
41. Ja päättivät tehdäksensä apua Aleksanderille, Joka ennen jo ystävyyttä heiltä anoi, ja rauhan luvannut oli; häntä he auttivat joka aika.
48. Kuin nyt Aleksander ja Demetrius toinen toistansa vastaan menivät tappelemaan,
49. Niin pakeni Demetriuksen sotaväki, ja Aleksander kiiruhti heidän jälkeensä,
50. Ja teki hirmuisen verenvuodatuksen huomenesta hamaan ehtoosen asti, ja Demetrius tuli lyödyksi sinä päivänä.
51. Senjälkeen lähetti Aleksander sanan Egyptin kuninkaan Ptolomeuksen tykö, tämän asian kanssa:
52. Että minä olen tullut minun valtakuntaani jälleen, ja istun kuninkaallisella istuimella, ja olen saanut hallituksen ja olen karkottanut Demetriuksen, ja perintömaani voittanut;
53. Niin minä pyydän sinulta ystävyyttä, ja rukoilen sinua, että sinä tahtoisit antaa tyttäres minulle avioksi:

54. Niin minä tahdon olla sinua kohtaan niinkuin vävyn tulee, ja kiitollinen olla, ja antaa hänelle kuninkaallisen huomenlahjan.
55. Siihen vastasi Ptolomeus, ja toivotti Aleksanderille onnea, että hän isänsä maalle jälleen tullut ja valtakuntansa voittanut oli,
56. Ja lupasi hänelle niin tehdä kuin hän kirjoittanut oli, ja käski hänen tulla tykönsä Ptolomaidiin; siellä he tahtoivat keskenänsä toinen toistansa puhutella ja sen naimisen päättää.
57. Toisena vuonna seitsemättäkymmentä toista sataa vaelsi Ptolomeus tyttärensä Kleopatran kanssa Egyptistä ja tuli Ptolomaidiin.
58. Sinne tuli myös kuningas Aleksander, ja Kleopatra annettiin Aleksanderille, ja häät pidettiin suurella kuninkaallisella koreudella.
59. Ja kuningas Aleksander kirjoitti Jonatanille ja kutsui hänen tykönsä.
60. Niin tuli Jonatan suurella kunnialla Ptolomaidiin molempain kuningasten tykö ja lahjoitti heille ja heidän ystävillensä kalliita lahjoja kullasta ja hopiasta, ja sai ystävyyden heiltä.
61. Ja muutamat luopuneet Israelista tulivat sinne kantamaan Jonatanin päälle; vaan ei kuningas tahtonut kuulla heitä,
62. Mutta käski Jonatanin panna pois vaatteensa ja pukea purpuravaatteet yllensä, joka myös niin tapahtui.
63. Silloin istutti kuningas hänen sivuunsa, ja antoi käskyn ylimmäisillensä, että he hänen kanssansa ympäri kaupunkia käymän piti ja kuuluttaman, ettei kenenkään pitänyt kantaman hänen päällensä, taikka muutoin häntä vaivaaman.
64. Mutta koska hänen päällekantajansa näkivät, että kuningas häntä niin korkiasti kunnioitti, sekä purpuralla että tällä kuulutuksella, niin pakenivat he kaikki matkaansa.
65. Ja kuningas teki hänelle suuren kunnian, ja antoi kirjoittaa hänen ylimmäisten ystäviensä sekaan, ja teki hänen päämieheksi ja lähimmäiseksi neuvonantajaksensa.
66. Sitte vaelsi Jonatan jälleen Jerusalemiin ilolla ja hyvässä rauhassa.
67. Viidennellä vuodella seitsemättäkymmentä toista sataa tuli kuningas Demetrius, entisen Demetriuksen poika Kretasta perintövaltaansa.
68. Silloin Aleksander peräti suuresti hämmästyi, ja tuli Antiokiaan,
69. Mutta Demetrius saatti Apolloniuksen, joka olI päämies alimmaisessa Syriassa, puolellensa; hän kokosi sotajoukon, ja tuli Jamniaan, ja lähetti Jonatanin ylimmäisen papin tykö, ja antoi sanoa hänelle:
70. Ei yksikään tee meille vastusta, vaan sinä ainoa, ja saatat sen, että minä katsotaan ylön.
71. Sinä olet röyhkeä vuorilla; mutta jos sinä tahdot urhoollisen työn tehdä, niin tule alas lakialle kedolle, siinä koetelkaamme toinen toistamme.
72. Jos sinä tahdot kysyä, kuinka vahvat me olemme, minä ja ne muut, jotka minua seuraavat ja minua auttavat, niin pitää sinulle sanottaman: ette taida seisovaiset
olla tämän kansan edessä, joilta teidän isänne kahdesti lyödyt ovat omassa maassansa:
73. Paljoa vähemmin taidat sinä lakialla kedolla senkaltaisen väkevän kansan edessä sekä hevosmiehistä että jalkamiehistä seisovainen olla, siinä paikassa, jossa ei yhtään vuorta eikä vahaa ole, joiden varjoon joku paeta taitais.
74. Kuin Jonatan senkaltaisen kerskauksen kuuli, vihastui hän, ja valitsi kymmenentuhatta miestä, ja läksi Jerusalemista, tuli myös hänen tykönsä Simon, hänen veljensä, auttamaan häntä, ja sioittivat itsensä Jopen eteen.
75. Mutta Jopen kaupungin asuvaiset ei päästäneet heitä sisälle, sillä Apollonius oli pannut siihen väkeä varjelukseksi; sentähden Jonatan karkasi heidän päällensä

väkirynnäköllä.
76. Ja kaupunkilaiset peljästyivät ja avasivat portit. Näin sai Jonatan Jopen kaupungin.
77. Kuin Apollonius tämän kuuli, asetti hän itsensä Jopen eteen kolmellatuhannella hevosmiehellä ja paljolla jalkaväellä, ja teeskeli itsensä niinkuin hän olis tahtonut vaeltaa Asdodiin, että hän olis houkutellut Jonatanin ulos väljälle; sillä hänellä oli suuri joukko hevosväkeä, joihin hän uskalsi.
78. Jonatan riensi hänen perässänsä Asdodiin, ja vaelsi kukin joukko järjestyksessänsä, valmiina tappelemaan.
79. Mutta Apollonius oli salaisesti jättänyt leiriin tuhannen ratsasmiestä.
80. Niin ymmärsi Jonatan, että väki oli salattuna hänen takanansa;
81. Sentähden kuin ne hänen väkeänsä lähenivät, pidätti Jonatan joukkonsa niinkuin hän oli heidät sioittanut. Silloin ampuivat ratsasmiehet väen päälle koko sen päivän, huomenesta niin ehtoosen, siihen asti että heidän hevosensa väsyivät.
82. Sitte otti Simon väkensä ja löi vihollisia, niin ratsasmiehet pakenivat; sillä he olivat väsyneet;
83. Ja tulivat sinne ja tänne väljällä hajoitetuksi, ja pakenivat Asdodiin, ja riensivät epäjumalan Dagonin templiin., että he siellä olisivat pelastaneet henkensä.
84. Mutta Jonatan hävitti Asdodin kaupungin ja ne kylät ympäriltä, ja poltti ne. Hän poltti myös epäjumalan templin kaikkein niiden kanssa, jotka sinne paenneet olivat.
85. Ja niiden luku, jotka lyödyt ja poltetut olivat, oli yhteen liki kahdeksantuhatta miestä.
86. Senjälkeen vaelsi Jonatan sotaväellä Askalonin tykö ja kauppamiehet läksivät kaupungista häntä vastaan, ja antoivat itsensä, ja ottivat hänet vastaan suurella kunnialla.
81. Näin palasi taas Jonatan Jerusalemlin sotaväkensä ja saaliinsa kanssa.
88. Ja kuin Aleksander nämät kuuli, kunnioitti hän Jonatania vielä suuremmasti,
89. Ja lähetti. hänelle kultaisen vyön, niinkuin tapa on antaa ainoastaan kuningasten langoIle. Siihen myös antoi hän hänelle lahjaksi ja omaksi Akkaronin ja mitä sen alla oli.

11. Luku

Ptolomeuksen julmuudesta vävyänsä Aleksanderia vastaan.

Ja Egyptin kuningas kokosi väkeä, niin paljon kuin santaa on meren pohjassa, ja paljon haaksia, ja meni Aleksanderin valtakuntaa petoksella saamaan allensa, ja molempia valtakuntia hallitsemaan.
2. Sentähden meni hän Syriaan, ja oli hyvä ystävä olevinansa. Niin avattiin hänen eteensä kaikkein kaupunkein portit, ja käytiin häntä vastaan, ja otettiin kunniallisesti
vastaan, niinkuin Aleksander oli käskenyt, että hän oli hänen appensa.
3. Mutta kuhunka kaupunkiin Ptolomeus tuli, siihen myös jätti sotajoukon vartiaksi.
4. Ja kuin hän Asdodiin tuli, osoittivat he hänelle, kuinka Jonatan Dagonin templin ja kaupungin polttanut ja maahan lyönyt oli, ja kuinka kuolleiden ruumiit siellä ja täällä hajoitettuna makasivat, ja teiden vieriin, suuriin joukkoihin haudatut olivat,

5. Ja sanoivat kuninkaalle, että Jonatan sen vahingon oli tehnyt, saattaaksensa häntä kuninkaan vihoihin. Mutta ei kuningas siihen mitään vastannut.
6. Ja Jonatan meni myös kuningasta vastaan Joppeen; siellä he puhuttelivat toinen toistansa, ja olivat yhdessä sen yön.
7. Ja Jonatan seurasi kuningasta hamaan Eleuteruksen virtaan asti, sitten meni hän jälleen Jerusalemiin kotiansa.
8. Ja kuningas Ptolomeus sai kaupungit hamaan Seleukiaan asti, lähes merta, ja ajatteli ajaa Aleksanderia pois,
9. Ja lähetti sanan Demetriukselle, että hän tulis hänen tykönsä tekemään liittoa hänen kanssansa ja lupasi hänelle tyttärensä, joka Aleksanderilla oli, lupasi myös
auttaa häntä kuninkaaksi,
10. Ja sanoi katuvansa sitä, että hän Aleksanderille tyttärensä oli antanut;
11. Ja sanoi Aleksanderin syyn, hänen seisoneen hänen henkensä ja valtakuntansa jälkeen.
12. Ja osoitti vihansa julkisesti, ja eroitti itsensä Aleksanderin ystävyydestä, ja otti häneltä tyttärensä pois, ja antoi Demetriukselle.
13. Ja kuin Ptolomeus tuli Antiokiaan, pani hän molemmat kruunut päähänsä sekä Egyptin että Asian kruunun.
14. Mutta kuningas Aleksander oli siihen aikaan Kilikiassa; sillä muutamat kaupungit olivat siellä hänestä erinneet.
15. Kuin hän sai kuulla Ptolomeuksesta, meni hän häntä vastaan sotimaan hänen kanssansa; mutta Ptolomeus oli paremmin varustettu, ja meni häntä vastaan ja ajoi hänen pois.
16. Ja Aleksander pakeni Arabiaan, että hän siellä olis saanut rauhassa olla, mutta kuningas Ptolomeus oli sangen voimallinen.
17. Sentähden antoi Zabdiel Arabiasta vieraansa Aleksanderin pään hakata pois, ja lähetti sen kuningas Ptolomeukselle.
18. Ptolomeus kuoli kolmantena päivänä sen jälkeen; silloin myös ne sotamiehet, jotka Ptolomeus oli asettanut kaupunkeihin, tapettiin niiltä, jotka kaupungeissa asuivat.
19. Näin sai Demetrius valtakunnan, seitsemäntenä vuotena seitsemättäkymmentä toista sataa.
20. Siihen aikaan kokosi Jonatan väkensä Juudean maalla, omistaaksensa Jerusalemin linnaa jälleen, ja antoi sen eteen panna rakennukset ja sota-aseet.
21. Niin muutamat luopuneista menivät kuningas Demetriuksen tykö, ja kantoivat Jonatanin päälle, ja sanoivat, että hän oli linnan piirittänyt.
22. Silloin vihastui kuningas suuresti ja meni kiiruusti Ptolomaidiin, ja kirjoitti Jonatanille, ettei hän linnaa olisi ahdistanut, mutta kohta tullut hänen tykönsä Ptolomaidiin; siellä hän tahtoi häntä muutamista asioista puhutella.
23. Mutta kuin tämä sana tuli Jonatanille, antoi hän linnan olla piiritettynä, ja valitsi muutamia vanhimmista Israelissa ja papeista, jotka häntä seuraaman piti, ja nousi ja antoi itsensä hengenvaaraan,
24. Ja otti monta kallista kappaletta myötänsä, kullasta, hopiasta ja vaatteista, ja meni Ptolomaidiin kuninkaan tykö, ja löysi armon ja ystävyyden hänen tykönänsä.
25. Kuin siis ne, jotka hänen kansastansa luopuneet olivat, kantelivat hänen päällensä,
26. Piti kuningas hänen kunniassa, niinkuin hän myös ennenkin pidetty oli, ja teki hänelle suuren kunnian kaikkein päämiestensä edessä,
27. Ja vahvisti hänen ylimmäisen papin virkaan ja kaikkinaiseen muuhun kunniaan, joka hänellä siihen päivään asti oli ollut, ja piti hänen ylimmäisenä ystävänänsä.

28. Jonatan rukoili myös kuningasta, että hän kaiken Juudean ja ne kolme kihlakuntaa Samariassa ja Galileassa olis antanut verotoinna olla, ja lupasi hänelle sen vapauden edestä kolmesataa leiviskää kultaa.
29. Se kelpasi kuninkaalle, ja antoi Jonatanille kirjan näin:
30. Kuningas Demetrius toivottaa veljellensä Jonatanille ja Juudan kansalle terveyttä!
31. Me lähetämme teille kopion, kirjasta, jonka me isällemme Lastenekselle teidän tähtenne kirjoittaneet olemme, että teidän sen tietämän pitää.
32. Kuningas Demetrius toivottaa isällensä Laskenekselle terveyttä!
33. Me olemme ajatelleet ystävillemme ja uskollisille liittoveljillemme Juudalaisille tehdä hyvää, heidän uskollisen ystävyytensä tähden meitä kohtaan.
34. Sentähden me asetamme, että papit Jerusalemissa kaiken Juudean ja ne kolme kaupunkia, Aphereman, Lyddan ja Raman, jotka Samariasta ovat Juudean tykö pantu, rajoinensa pitää omistaman.
35. Me teemme heidät myös vapaaksi kaikesta siitä, minkä heidän ennen piti kuninkaalle joka vuosi antaman: jyvistä, hedelmistä, kymmenyksistä, veroista, suolatullista ja muista kruunun teoista.
36. Näistä kaikista pitää heidän tästedes vapaat oleman; ja senkaltainen vapaus pitää heille vahvana ja lujana pidettämän.
37. Tämän kaltainen kirja pitää annettaman Jonatanille, jonka hänen pitää paneman pyhälle vuorelle kunnialliseen ja julkiseen siaan.
38. Koska kuningas Demetrius näki, että kaikessa valtakunnassa rauha oli, ja ettei yksikään enää asettanut itsiänsä häntä vastaan, päästi hän kaiken oman maan sotaväen menemään kunkin majoillensa. Mutta muukalaisen sotaväen, jonka hän pakanoilta luodoista ottanut oli, piti hän tykönänsä, jonka tähden myös oman maakunnan sotaväki häntä suuresti vihasi.
39. Mutta kuin Tryphon, yksi päämiehistä, joka muinen Aleksanderin ystävä oli ollut, näki, että sotaväki kuningas Demetriusta vihasi, meni hän Emalkuelin Arabialaisen tykö, joka nuoren Antiokuksen, Aleksanderin pojan, kasvattanut oli.
40. Sitä hän neuvoi antamaan nuorukaista hänen haltuunsa, ja lupasi asettaa hänen isänsä valtakuntaan jälleen. Ja jutteli Arabialaiselle, kuinka ja minkätähden sotaväki rupesi vihaamaan kuningas Demetriusta, ja niin viipyi hän Arabialaisen tykönä kauvan aikaa.
41. Silloin Jonatan kirjoitti Demetriukselle, ja rukoili häntä käskemään niitä, jotka linnassa olivat, menemään pois ja linnaa hänelle antamaan; sillä he tekivät Israelille paljon pahaa.
42. Silloin kirjoitti Demetrius Jonatanille näin: en ainoasti tätä, jota sinä anot, mutta paljoa suuremman kunnian ja hyvyyden minä tahdon sinulle ja sinun kansalles tehdä, niin pian kuin minä taidan.
43. Mutta nyt minä olen suuressa vaarassa: sentähden tee niin hyvin minua kohtaan ja lähetä minulle apua: sillä kaikki minun sotaväkeni on minun hyljännyt ja asettanut itsensä minua vastaan.
44. Sen tähden lähetti Jonatan hänelle kolmetuhatta jaloa sotamiestä. Ne tulivat Antiokiaan kuninkaan tykö, ja kuningas ihastui heidän tulemisestansa sangen suuresti.
45. Niin kansa nosti kaupungissa kapinan, joita oli sata ja kaksikymmentä tuhatta miestä, ja tahtoivat tappaa kuninkaan.
46. Mutta kuningas pakeni linnaansa. Silloin sotaväki omisti kaupungin kujat ja tahtoi väkisellä linnaa saada.
41. Sen tähden kutsui kuningas Juudalaiset häntä varjelemaan. Niin juoksivat kaikki Juudalaiset kuninkaan avuksi, ja jakoivat itsensä kaupungin kujille,

48. Ja löivät sinä päivänä satatuhatta miestä, ja sytyttivät tulen kaupungissa, ja ottivat heidän tavaransa. Näin he auttivat kuningasta.
49. Kuin kaupungin kansa näki, että Juudalaiset kaupungin saivat haltuunsa, myöntyivät he, ja huusivat kuninkaalle, ja rukoilivat rauhaa, että Juudalaiset olisivat asetetut, ettei he myös enää väkeä tappaneet olisi, ja kaupunkia peräti hävittäneet.
50. Niin tehtiin rauha, ja Juudalaiset heittivät aseensa pois, ja suuresti kunnioitettiin kuninkaalta, ja saivat korkian nimen koko valtakunnassa;
51. Ja menivät jälleen kotiansa Jerusalemiin, ja veivät myötänsä paljon hyvyyttä, jonka he olivat sodassa voittaneet.
52. Koska siis Demetrius taas surutoin oli, ja rauha oli kaikissa paikoissa hänen valtakunnassansa,
53. Ei hän ensinkään pitänyt sitä, mitä hän Jonatanille luvannut oli, mutta peräti eroitti itsensä hänestä, ja oli hänelle kiittämätöin hänen hyväin tekoinsa edestä, ja osoitti hänelle petollisuutensa.
54. Vähää jälkeen tuli Tryphon jälleen nuoren Antiokuksen kanssa. Tämä Antiokus tuli kuninkaaksi, ja pantiin kruunu hänen päähänsä.
55. Ja hänen tykönsä tuli kaikki se sotaväki, jolle kuningas oli luvan antanut. Kuin he sotivat Demetriuksen kanssa, löivät he hänet pakoon, ja ajoivat häntä takaa.
56. Ja Tryphon otti elephantit ja voitti Antiokian.
57. Ja nuori Antiokus kirjoitti Jonatanille, ja vahvisti hänen ylimmäisen papin virkaan ja myöten antoi, että hänen ne neljä kaupunkia piti omistaman ja pitämän, ja oleman kuninkaan ystävänä;
58. Ja lähetti hänelle kultaisia astioita, ja antoi luvan hänelle pitää kultaa pöydällänsä ja purpuraa ja kultaisen vyön kantaa suolillansa.
59. Ja Simonin, Jonatanin veljen, teki hän sen maakunnan päämieheksi Tyrosta niin hamaan Egyptiin asti.
60. Ja Jonatan läksi ulos ja meni, virran ylitse, ja tuli niihin kaupunkeihin, jotka olivat ympäristöllä. Ja hänen tykönsä meni kaikki sotaväki Syriasta, auttamaan häntä. Ja kuin hän tuli Askalonin alle, kävivät kaupungin asukkaat hänen tykönsä, ja ottivat hänen kunniallisesti vastaan, ja antautuivat hänen allensa.
61. Senjälkeen meni hän Gatsan eteen; mutta ne, jotka Gatsassa olivat, ei tahtoneet häntä päästää sisälle; sentähden piiritti hän kaupungin, ja poltti läheiset esikaupungit ja otti saaliin.
62. Niin rukoilivat Gatsan asuvaiset rauhaa, ja Jonatan teki rauhan heidän kanssansa, ja otti muutamia heidän lapsiansa panttivangiksi, ja lähetti Jerusalemiin; mutta hän meni lävitse maakunnan Damaskuun asti.
63. Mutta kuin hän kuuli, että kuningas Demetriuksen päämiehet olivat suurella sotajoukolla tulleet Kedekseen, joka on Galileassa, omistamaan sitä maakuntaa, jonka kuningas oli hänelle antanut.
64. Meni hän heitä vastaan, ja jätti veljensä Simonin siaansa siihen maahan.
65. Ja Simon meni Betsuraan, Ja sitä niin kovin ahdisti kauvan aikaa, ettei siitä yksikään tohtinut tulla ulos.
66. Sentähden ne rukoilivat rauhaa, ja hän teki heidän kanssansa rauhan, ja antoi heidän pelkäämättä käydä ulos, ja omisti kaupungin, ja pani siihen sotaväkeä sitä varjelemaan.
61. Mutta Jonatan meni sotaväkensä Genesaretin meren tykö, ja oli huomeneltain varhain ylhäällä, ja he tulivat Batsarin kedolle.
68. Niin menivät pakanat häntä vastaan lakialle, ja heitä oli salainen joukko vuorella.
69. Kuin Jonatan löi sitä toista joukkoa, niin tuli salainen joukko vuorelta hänen päällensä.
70. Niin pakeni kaikki Jonatanin sotaväki, niin ettei muita jäänyt hänen tykönsä kuin ainoasti sodan päämiehet, Matatias Absalomin poika

ja Juudas Kalphin poika:
71. Silloin repäisi Jonatan vaatteensa, ja pani multaa päänsä päälle, rukoili,
72. Ja meni jälleen vihollisten tykö, ja löi heidät pakoon.
73. Koska hänen väkensä, jotka ennen olivat paenneet, sen näkivät, kääntyivät he auttamaan Jonatania jälleen, ja ajoivat vihollisiansa takaa hamaan Kedeksen leiriin asti, ja he myös sioittivat itsensä siihen.
74. Ja siinä tuli sinä päivänä tapetuksi liki kolmetuhatta pakanaa. Senjälkeen meni Jonatan Jerusalemiin jälleen

12. Luku

Jonatanin uudistetusta liitosta Roomalaisten ja Spartalaisten kanssa, ja hänen vankiudestansa.
Mutta koska Jonatan näki hänellänsä tilan olevan, valitsi hän muutamia, jotka hän Roomiin lähetti uudistamaan ja vahvistamaan liittoa jälleen Roomalaisten kanssa.
2. Hän kirjoitti myös Spartan, asuvaisten tykö ja muihin maan paikkoihin.
3. Kuin lähetetyt miehet tulivat Roomiin, menivät he kaupungin hallituksen eteen, ja sanoivat: Jonatan, ylimmäinen pappi, ja Juudan kansa ovat meitä tänne lähettäneet, uudistamaan jälleen sitä liittoa, joka meidän välillämme muinen tehtiin.
4. Ja Roomalaiset antoivat heille tiekirjan, että heidän piti saaman rauhassa kotiansa palata.
5. Ja Jonatan kirjoitti Spartan asuvaisten tykö näin:
6. Jonatan, ylimmäinen pappi, kansan vanhimmat ja muut papit, ja Juudan kansa, toivottavat veljillensä, jotka Spartassa ovat, terveyttä!
7. Ennen muutamia ajastaikoja kirjoitti teidän kuninkaanne Areus meidän ylimmäisen papin Onian tykö, että te olette meidän veljemme, niinkuin se kirja sen todeksi osoittaa.
8. Ja Onia otti teidän lähetetyt miehet kunniallisesti vastaan, ja otti teidän ystävyytenne ja liittonne vastaan, niinkuin kirjassa oli kirjoitettu.
9. Ja vaikka emme tällä erällä muukalaisten apua tarvitse, sillä me turvaamme meidän Jumalamme sanaan, jota me joka päivä luemme;
10. Niin kuitenkin me lähetämme teille sanan, että te uudistaisitte ja vahvistaisitte veljellisen ja ystävällisen liiton meidän välillemme, ettemme sitä unhottaisi; sillä sitte on suuri aika kuin te meidän tykömme lähetitte.
11. Se te myös tietäkäät, että me aina juhlapäivinä ja muina päivinä, kuin uhrataan, rukouksissamme ja uhreissamme teitä ajattelemme, niinkuin myös veljiä tuleekin ajatella.
12. Ja teidän kunnianne ja terveytenne on meidän ilomme.
13. Mutta sillä välillä on meillä suuri vaiva ollut, ja suuri sota kuningasten kanssa tässä ympäristöllä;
14. Mutta emme ole tahtoneet teitä, ja muita meidän ystäviämme ja liittoveljiämme vaivata niissä sodissa.
15. Sillä meillä on apu ollut taivaasta, ja Jumala on meitä varjellut ja maahan lyönyt meidän vihollisemme.
16. Mutta että me nyt lähetämme nämät meidän asianajajat, Numeniuksen, Antiokuksen pojan ja Antipatrin Jasonin pojan, Roomalaisten tykö, uudistamaan ystävyyttä ja liittoa heidän kanssansa;
17. Niin me olemme myös siinä heille käskyn antaneet, että heidän pitäis myös tuleman teidän tykönne, ja tervehtimän teitä meidän puolestamme, ja antaman teille tämän lähetyskirjan, uudistettaa meidän veljellistä liittoamme;

18. Ja rukoilemme tähän vastausta.
19. Mutta tämä on kopio siitä lähetyskirjasta, jonka Areus, Spartan kuningas, muinen meidän tykömme lähetti:
20. Areus, Spartan kuningas, toivottaa Onialle, ylimmäiselle papille, terveyttä!
21. Me löydämme vanhoista kirjoista, että Spartan asuvaiset ja Juudalaiset ovat keskenänsä olleet veljekset, (sillä molemmat kansat ovat Abrahamista tulleet).
22. Että me nyt sen tiedämme, rukoilemme me teitä, että te kirjoittaisitte meidän tykömme, kuinka teidän käy.
23. Ja jos teille niin kelpaa, niin pitää meidän karjamme, hyvyytemme ja tavaramme ja mitä meillä on, oleman niinkuin se olis teidän omanne; ja mitä teillä on, pitää oleman niinkuin se meidän omamme olis. Tämän me olemme käskeneet teille tiettäväksi tehdä.
24. Sitten kuuli Jonatan, että Demetriuksen sodanpäämiehet jälleen tulivat paljon suuremmalla voimalla kuin ennen, ja tahtoivat tulla häntä vastaan.
25. Sentähden meni hän ulos Jerusalemista heitä vastaan Hematin maalle; sillä ei hän tahtonut odottaa niinkauvan että he olisivat kerinneet hänen maakuntaansa.
26. Kuin hän vakoojat lähetti vihollisten leiriin, tulivat ne jälleen ja sanoivat, että viholliset olivat aikoneet sinä yönä karata heidän päällensä.
27. Sen tähden antoi Jonatan käskyn sotaväelle ehtoona, että heidän piti valvoman, ja kaiken sen yön oleman haarniskoissa ja valmistettuna; ja asetti väkeä ympäri leiriä vartiaksi.
28. Mutta koska viholliset näkivät, että Jonatan oli hänensä valmistanut sotimaan, tuli heille pelko, niin että he nousivat ja menivät matkaansa; ja ettei kenkään sitä olisi ymmärtänyt, antoivat he valkian tehdä usiaan paikkaan leiriinsä.
29. Sentähden Jonatan ei luullut heidän menevän pois huomeniseen asti; sillä hän näki tulen olevan usiassa paikassa heidän leirissänsä.
30. Mutta huomeneltain ajoi hän heitä takaa, vaan ei hän käsittänyt heitä; sillä he ennättivät päästä ylitse Eleuterin virran.
31. Silloin palasi Jonatan Arabialaisten tykö, jotka kutsutaan Zabilaisiksi, löi heidät ja otti heidän saaliinsa.
32. Niin hän myös palasi sieltä, ja meni Damaskuun, ja hävitti maakunnat kaikissa paikoissa sen ympäriltä.
33. Mutta Simon meni Askaloniin ja muihin vahvoihin kaupunkeihin, jotka läsnä olivat. Sitte käänsi hän itsensä Joppeen;
34. Sillä hän ymmärsi, että ne tahtoivat itsensä antaa Demetriuksen päämiesten haltuun. Sentähden tuli hän ennakolta ja omisti Jopen kaupungin, ja asetti sotaväkeä siihen varjelemaan kaupunkia.
35. Senjälkeen tuli Jonatan kotia jälleen, ja piti neuvoa kansan vanhimpain kanssa, että muutamia kaupungeita Juudeassa piti vahvistettaman,
36. Ja Jerusalemin muurit korotettaman, ja yksi korkia muuri linnan ja kaupungin välillä rakettaman, että kaupunki linnasta olis tullut eroitetuksi, niin ettei ne, jotka linnassa asuivat, olisi saaneet tulla niiden päälle, jotka kaupungeissa asuivat, ja ettei kenkään olisi saanut heidän tykönsä viedä, eikä heille mitään myydä.
37. Kuin väki tuli yhteen, niin he rupesivat rakentamaan; ja että se muuri, joka oli idän puolella ojan ylitse, oli maahan langennut, rakensivat he sen kappaleen ylös jälleen, joka kutsutaan Kaphnata.
38. Ja Simon rakensi sen linnan, joka kutsutaan Adida Sephelas, ja teki sen vahvaksi, ja varusti sen vahvalla portilla.
39. Niin aikoi Tryphon Asian valtakuntaa ottaa allensa, ja panna kruunun päähänsä ja tappaa kuninkaan, nuoren Antiokuksen.

40. Mutta että hän pelkäsi, että Jonatanin piti sen estämän ja häntä vastaan nouseman, etsi hän myös tilaa, kuinka hän olis saanut ottaa Jonatanin kiinni ja surmata. 41. Sentähden meni hän Betsaan; sinne tuli myös Jonatan neljälläkymmennellä tuhannella hyvin varustetulla miehellä.
42. Mutta kuin Tryphon näki, että Jonatanilla niin suuri väki oli, pelkäsi hän ja ei tohtinut julkisesti olla häntä vastaan;
43. Mutta otti hänen vastaan kunnialla, ja käski myös ystävänsä hänen kunniassa pitää, ja antoi hänelle lahjoja, ja käski sotaväkensä niin Jonatanille kuuliaiset olla kuin itse hänellensä.
44. Ja sanoi Jonatanille: miksi sinä teet kansalle niin suurta vaivaa, koska ei meidän välillämme ole yhtään sotaa?
45. Anna heidän palata kotiansa, ja ota sinulles vähä väkeä, jotka sinun tykönäs ovat, ja käy minun kanssani Ptolomaidiin. Sen kaupungin minä tahdon antaa sinulle, ja ne muut vahvat kaupungit, ja tahdon sinun haltuus antaa kaiken sotaväen ja päämiehet. Sillä minun pitää menemän takaperin jälleen, ja ainoasti sen syyn tähden minä olen tänne tullut; sentähden kuitenkin seuraa minua.
46. Jonatan uskoi häneen, ja antoi väkensä mennä pois tyköänsä Juudeaan kotiansa;
47.Ja piti kolmetuhatta vaivoin tykönänsä, joista hän kaksituhatta lähetti Galileaan, mutta se yksi tuhat ainoasti seurasi häntä.
48. Kuin Jonatan tuli Ptolomaidin kaupunkiin, antoi Tryphon sulkea portit, ja Jonatanin ottaa kiinni ja hänen väkensä tappaa.
49. Ja lähetti sekä jalkamiehiä että ratsasmiehiä Galileaan, leviälle kedolle, hukuttamaan Jonatanin toista sotajoukkoa.
50. Mutta koska he ymmärsivät, että Jonatan oli vangiksi otettu väkinensä, neuvoivat he toinen toistansa valmistamaan itsensä sotaan ja menemään rohkiasti vihollista vastaan.
51. Mutta kuin viholliset näkivät itsensä siinä olevan hengen vaarassa, ja että nämät tahtoivat heitänsä varjella, kääntyivät he takaperin ja menivät matkaansa.
52. Niin se väki myös meni kotiansa jälleen rauhassa, ja itkivät Jonatania ja muita, jotka hänen seurassansa tapetut olivat, ja kaikki Israelissa olivat surulliset Jonatanin tähden.
53. Ja kaikki pakanat ympäristöltä rupesivat karkaamaan heidän päällensä ja vaivaamaan kansaa, ja sanoivat:
54. Ei heillä ole yhtään päämiestä eikä holhojaa enää: käykäämme nyt heitä vastaan, ja hävittäkäämme heitä, ja pyyhkikäämme pois heidän nimensä maan päältä.

13. Luku

Jonatanin kuolemasta ja hautaamisesta, ja Simonin hänen veljensä urhoollisuudesta.
Kuin Simon. kuuli, että Tryphon suuren sotaväen koonnut oli, menemään Juudalaisia vastaan ja hävittämään heitä,
2. Ja näki kansan peljästyneen ja hämmästyneen, tuli hän Jerusalemiin, vahvisti heitä ja sanoi:
3. Te tiedätte, kuinka suurta sotaa minä ja minun veljeni ja isäni lain ja pyhän edestä olemme pitäneet, ja olette nähneet sen vaivan, jossa kaikki Israel on ollut,
4. Jossa myös kaikki minun veljeni Israelin tähden ovat hukkuneet, ja ei heistä silleen yhtään muuta elä kuin minä yksinäni.
5. Nyt en minä tahdo säästää henkeäni tässä surussa ja vaivassa, sillä en minä ole parempi kuin minun veljenikään, enkä myös pyydä parempaa menoa kuin heillä oli;

6. Mutta minä tahdon kostaa minun kansani edestä, meidän pyhämme, meidän vaimoimme ja lastemme edestä; sillä kaikki pakanat tässä ympäristöllä ovat julmistuneet meidän päällemme, ja kokoontuvat meitä hukuttamaan.
7. Tästä puheesta sai kansa lohdutuksen jälleen, vahvistuivat, ja vastasivat ja huusivat:
8. Sinun pitää oleman meidän päämiehemme Juudaan ja Jonatanin sinun veljes siassa, sotimaan vihollisia vastaan.
9. Ja me tahdomme olla sinulle kuuliaiset niissä kaikissa, joita sinä meille käsket.
10. Niin kutsui Simon sotaväen yhteen, ja antoi käskyn, että Jerusalemin muurit olisivat äkisti paratut, ja kaupunki tulis ympärinsä hyvin turvatuksi ja vahvistetuksi,
11. Ja lähetti Jonatanin Absalomin pojan sotajoukon kanssa Joppeen; ja Jonatan ajoi viholliset ulos Jopesta ja omisti kaupungin.
12. Silloin meni Tryphon ulos Ptolomaidista suurella sotaväellä, ja aikoi mennä Juudeaan, ja vei Jonatanin vankina myötänsä.
13. Mutta Simon kävi häntä vastaan, ja asetti leirinsä lakialle kedolle lähes Addusta.
14. Mutta kuin Tryphon ymmärsi, että Simon veljensä Jonatanin siaan oli tullut päämieheksi, ja ajatteli tapella hänen kanssansa, lähetti hän sanan Simonille ja antoi hänelle sanoa:
15. Minä olen Jonatanin pitänyt kiinni rahan tähden, jonka hän virkansa puolesta on kuninkaalle velkaa.
16. Jos sinä tahdot lähettää minulle sata leiviskää hopiaa, ja antaa kaksi hänen poikaansa pantiksi, ettei hän meidän tyköämme pakenisi pois, eikä asettelisi itsiänsä meitä vastaan, kuin hän vallallensa pääsee, niin minä tahdon hänen irralle päästää, ja sinulle antaa.
17. Vaikka Simon ymmärsi sen kaiken olevan petoksen, kuitenkin hän niin toimitti, että raha ja lapset tulivat Tryphonille lähetetyksi, ettei kansa olisi hänen ylitsensä valittanut ja sanonut:
18. Jonatanin täytyi sentähden hukkua, ettei hän tahtonut häntä lunastaa.
19. Sentähden lähetti hän hänelle ne lapset ja sata leiviskää hopiaa. Mutta Tryphon ei pitänyt lupaustansa, eikä Jonatania irralle päästänyt.
20. Ja vielä sitte meni Tryphon edemmä, että hän olis taitanut tulla maalle vahinkoa tekemään, ja vaelsi Hadorin tietä. Mutta Simon sotaväkinensä oli joka paikassa hänen sivullansa, ja kuhunka hän tahtoi mennä, sen ennätti häneltä Simon.
21. Niin myös ne, jotka linnassa olivat, lähettivät sanan Tryphonille, että hän olis vaeltanut heidän tykönsä korven lävitse, ennen kuin Simon olis ennättänyt, ja että hän olis antanut heille viljaa tuoda.
22. Sentähden kiiruhti Tryphon kaikkein ratsasmiestensä kanssa menemään heidän tykönsä, mutta sinä yönä tuli sangen suuri lumi ja esti hänen sieltä.
23. Sitte hän meni Galaadiin, ja Baskaman tykönä antoi tappaa Jonatanin poikinensa, jotka siinä haudattiin.
24. Ja Tryphon meni jälleen omalle maallensa.
25. Niin Simon lähetti noutamaan veljensä ruumiin, ja pani sen oman isänsä hautaan Modin kaupungissa.
26. Ja koko Israel valitti kauvan ja itki Jonatania.
27. Ja Simon antoi tehdä isällensä ja veljillensä korkian haudan vuolluista kivistä,
28. Jonka päälle hän pani seitsemän patsasta, liki toinen toistansa, isällensä, äidillensä ja neljälle veljellensä,
29. Ja antoi suuret patsaat sen ympärille tehdä, ja asetti niiden päälle heidän aseensa ijankaikkiseksi muistoksi, ja aseitten sivuun antoi panna hakatut haahdet, jotka purjehtivaiset meressä näkemän piti.
30. Tämä hauta on Modissa vielä tänäpänä.

31. Mutta Tryphon johdatteli nuorta Antiokusta petollisesti sinne ja tänne maakunnissa, siihen asti kuin hän salaisesti hänen tappoi,
32. Ja sitte pani itse kruunun päähänsä, tuli Asian kuninkaaksi ja vaivasi Juudan maakuntaa sangen kovin.
33. Mutta Simon rakensi monta kaupunkia Juudeassa paksuilla muureilla, korkeilla torneilla ja vahvoilla porteilla, ja toimitti viljaa vahvimpiin kaupunkeihin,
34. Ja lähetti valituita miehiä kuningas Demetriuksen tykö, rukoilemaan häneltä lievitystä siitä kuormasta, jonka Tryphon oli laskenut hänen päällensä; sillä ei Tryphon muuta tehnyt maakunnassa, vaan väkivaltaa ja murhaa.
35. Siihen vastasi Demetrius ja kirjoitti näin:
36. Kuningas Demetrius toivottaa ylimmäiselle papille Simonille, ja vanhimmille, ja Juudan kansalle terveyttä!
37. Kultaisen kruunun ynnä palmun kanssa, jonka te minulle lähetitte, olemme me saaneet, ja olemme valmiit tekemään hyvän rauhan teidän kanssanne, ja kirjoittamaan meidän käskyläistemme tykö, että heidän pitää antaman teitä kaikesta siltä kuormasta vapaana olla, josta me ennen olemme luvanneet teille vapauden
antaa.
38. Ja mitä me teille luvanneet olemme, se pitää uskollisesti lujana ja vahvana pidettämän. Kaikki ne linnat, jotka te olette rakentaneet, pitää teidän pitämän ja nautitseman.
39. Ja me annamme anteeksi kaikki, mitä te toisinansa olette tehneet meitä vastaan, kruunun teot ja muut verot, jotka Jerusalem piti tekemän, ne me annamme teille anteeksi.
40. Ja jotka meitä tahtovat palvella, ne me tahdomme ottaa vastaan, ja meidän välillämme pitää hyvä rauha oleman.
41. Seitsemäntenäkymmenentenä vuotena toista sataa, tuli Israel vapahdetuksi pakanain ikeen alta:
42. Ja ruvettiin kirjoittamaan heidän asiakirjoihinsa näin: ensimäisenä Simonin, ylimmäisen papin ja Juudalalsten päämiehen vuotena.
43. Niinä päivinä piiritti Simon Gatsan kaupungin, ja asetti sen eteen vahvat sodan rakennukset, ja väkisellä voitti kaupungin, ja sai yhden tornin.
44. Ja ne, jotka tulivat tornin päälle, hyppäsivät kaupunkiin. Ja kansa, joka oli kaupungissa, hämmästyi ja peräti peljästyi,
45. Ja juoksivat vaimoinensa ja lapsinensa muurien päälle, repäisivät vaatteensa ja huusivat korkiasti, anoivat armoa ja sanoivat:
46.Älä meitä rankaise meidän pahuutemme jälkeen, mutta ole meille armollinen, niin me tahdomme hyvällä mielellä kuuliaiset olla.
41. Tämä lepytti Simonin niin, ettei hän antanut heitä tappaa; mutta käski heitä mennä kaupungista pois, ja antoi puhdistaa ne huoneet, Joihin epäjumalat pannut olivat.
48. Sitten meni hän kaupunkiin, kiitti ja kunnioitti Jumalaa, ja antoi kaikki kauhistukset ottaa pois ja hävittää, ja pani siihen kansaa, Joka Jumalan lain piti, ja teki kaupungin vahvaksi, ja rakensi jällensä siihen itsellensä huoneen.
49. Ja ne, jotka Jerusalemin linnassa olivat, suljettiin, niin ettei yksikään saanut käydä ulos taikka sisälle, eikä mitään ostaa taikka myydä, mutta kärsivät suurta nälkää, niin että monen täytyi nälästä kuolla.
50. Ja sentähden he huusivat Simonin tykö, Ja rukoilivat rauhaa ja antoivat itsensä. Niin teki Simon armon heidän kanssansa ja antoi heidän elää. Mutta heidän piti linnasta menemän pois, ja Simon antoi linnan jälleen puhdistaa kaikista kauhistuksista,
51. Ja sai sen kolmantena päivänä kolmattakymmentä toisena kuuna, ensimäisenä vuotena kahdeksattakymmentä toista sataa, ja meni sinne kiitosvirsillä, palmuoksilla ja kaikkinaisilla kanteleilla, kiitti Jumalaa, että he siitä suuresta julmuudesta, joka Israelin päällä oli,

tulivat vapahdetuksi.
52. Ja käski sen päivän joka vuosi ilolla pyhitettää,
53. Ja rakensi vuorella muurit ympäri templiä, läsnä linnaa, ja teki ne vielä vahvemmiksi, ja asui itse siellä, hän ja ne, jotka hän tykönänsä piti.
54. Ja että hän näki poikansa Johanneksen toimellisen ja kelvollisen miehen olevan, asetti hän hänen kaiken sotaväen päämieheksi, ja pani asumaan Gatsaan.

14. Luku

Simonin rauhallisesta hallituksesta.
Toisena vuonna kahdeksattakymmentä toista sataa kokosi kuningas Demetrius sotaväkensä, ja meni Mediaan apua saamaan Tryphonia vastaan.
2. Mutta kuin Arsases, Persian ja Median kuningas, ymmärsi, että Demetrius oli mennyt valtakuntaansa, lähetti hän yhden päämiehistänsä häntä vastaan, ja käski vangiksi ottaa hänen ja elävänä tykönsä tuoda.
3. Se päämies löi Demetriuksen sotaväen, otti hänen kiinni ja vei kuningas Arsaseksen tykö; niin piti Arsases hänen vankina, ja antoi hänestä ottaa vaarin.
4. Silloin oli Juudeassa lepo ja hyvä rauha, niinkauvan kuin Simon eli; ja Simon hallitsi sangen hyvin, ja teki maakunnalle paljon hyvää, niin että hän hyvällä mielellä pidettiin herrana kaikkina ikäpäivinänsä.
5. Ja hän voitti suurella kunnialla Jopen kaupungin ja sen sataman, josta hän sai purjehtia merelle luotolaisten tykö,
6. Ja voitti allensa maakuntia, ja rajat omassa maassansa siirsi edemmäksi, ja päästi monta, jotka ennen olivat poljetut alas ja vankina olleet.
7. Hänellä myös oli Gatsa ja Betsura ja Jerusalemin linna, jonka hän vastuudesta puhdisti, ja ei yksikään tohtinut olla häntä vastaan.
8. Jokainen kynti peltojansa hyvässä rauhassa, maa kasvoi viljan, ja puut kantoivat hedelmän.
9. Vanhimmat hallitsivat ilman estettä, ja toimittivat kaikki hyvin; kauppamiehet menestyivät ja hyötyivät kaupoissansa, ja valmistivat itsellensä aseita ja varaa vihollisia vastaan.
10. Simon myös toimitti jyviä ja viljaa kaupunkeihin, niin että tarpeen aikanakin piti heillä kyllä oleman, ja hän oli kuuluisa mies kaikessa maailmassa.
11. Hän piti rauhan maakunnassa, niin että kaikki Israel iloitsi.
12. Ja jokainen nautitsi viinamäkensä ja yrttitarhansa rauhassa, ja ei he ketään peljänneet, sillä ei yksikään tohtinut heitä vaivata.
13. Ja ei Syrian kuninkaat tohtineet siihen aikaan heille mitään pahaa tehdä.
14. Ja hän teki oikeuden maakunnassa, ja varjeli köyhiä kansansa seassa väkivaltaa vastaan, ja rankaisi kaikki väärät, ja hukutti jumalattomat.
15. Pyhän saatti hän jälleen kunniaan, ja antoi pyhää kalua siihen lisätä.
16. Ja kuin se sanoma kuului Roomissa ja Spartassa, että Jonatan tapettu oli, tulivat he kaikki surullisiksi.

17. Mutta kuin Roomalaiset kuulivat, että Simon hänen veljensä oli ylimmäinen pappi, ja oli maakunnan omistanut, ja viholliset ajanut pois,
18. Niin he uudistivat sen liiton, jonka he ennen Juudaan ja hänen veljensä Jonatanin kanssa tehneet olivat, ja kirjoittivat vaskitauluihin ja lähettivät hänelle.
19. Se kirjoitus luettiin julkisesti kansan edessä Jerusalemissa.
20. Ja Spartasta kirjoitettiin Simonin tykö näin: neuvonantajat ja Spartan asuvaiset toivottavat ylimmäiselle papille Simonille, ja vanhimmille, ja papeille, ja Juudan kansalle, omille veljillensä, terveyttä!
21. Teidän asianajajat tulivat meidän tykömme ja sanoivat, että te teidän vihollisenne olette lyöneet suurella kunnialla, ja olette nyt hyvässä rauhassa, josta meillä on suuri ilo. Me olemme myös meidän kaupungin kirjoihin antaneet kirjoittaa, mitä he toimittaneet ovat, näin:
22. Juudalaisten asianajajat, Numeuius Antiokuksen poika ja Antipater Jasonin poika, tulivat meidän tykömme uudistamaan ystävyyttä Juudalaisten ja meidän välillämme.
23. Ja me toimitimme yksimielisesti, että ne sanansaattajat kunniallisesti piti otettaman vastaan, ja heidän puheensa kaupungin kirjaan kirjoitettaman ijankaikkiseksi muistoksi. Tämän vastauksen he kirjoittivat Simonille, ylimmäiselle papille.
24. Senjälkeen lähetti Simon Numeniuksen jällensä Roomiin, viemään suurta kultaista kilpeä, joka painoi tuhannen leiviskää, ja uudistamaan liittoa heidän kanssansa.
25. Kuin Roomalaiset kuulivat hänen asiansa, sanoivat he: meidän pitää ilman estettä tekemän Simonille ja hänen lapsillensa kunniaa.
26. Sillä hän ja hänen veljensä ovat miehuulliset olleet, ja Israelin varjelleet, ja viholliset ajaneet pois, sentähden vahvistivat Roomalaiset sen yksimielisesti, että Juudalaiset piti vapaat oleman; ja he antoivat sen kirjoittaa vaskitauluihin, jotka piti patsaisiin lyötämän Zionin vuorelle.
21. Tämä seuraavainen kirjoitus on tehty kahdeksantena päivänä toistakymmentä Elulin kuulla, toisena vuotena kahdeksattakymmentä toista sataa, ylimmäisen papin Simonin Saramelista kolmantena hallituksen vuotena,
28. Suuressa vanhimpain, pappein ja kaiken Juudan kansan kokouksessa:
29. Jokaiselle olkoon tiettävä ja julkinen, että niissä suurissa sodissa, jotka meidän maakunnissa ovat olleet, Simon Matatiaan poika, Jaribin suvusta., ja hänen veljensä ovat henkensä antaneet vaaraan, ja olleet oman kansansa vihollisia vastaan, ettei pyhä ja Jumalan laki olisi tullut maahan lyödyksi ja hävitetyksi, ja ovat saaneet kansansa suureen kunniaan.
30. Sillä Jonatan kokosi kansan jälleen, ja otti hallitusviran ja tuli ylimmäiseksi papiksi.
31. Mutta kuin hän kuoli, tulivat viholliset jälleen, ja tahtoivat hävittää maakunnan ja pyhän.
13: 23.
32. Niin Simon nousi ja soti meidän vihollisiamme vastaan, ja toimitti meidän sotaväelle aseita, ja maksoi heidän palkkansa omasta rahastansa ja hyvyydestänsä,
33. Ja vahvisti kaupungit Juudeassa ja Betsuran rajakaupungin, jossa viholliset ennen sota-aseensa ja sodan valmistukset pitivät, ja pani Juudalaisia sitä varjelemaan.
34. Hän vahvisti myös Jopen, joka on merikaupunki, ja Gatsan, joka on Asdodin rajoilla; sillä Gatsa oli ennen ollut vihollisten linna,

mutta Simon omisti sen, ja pani siihen Juudalaisia, ja asetti siihen hyvän hallituksen.
35. Kuin kansa Simonin uskollisuuden ymmärsi, ja tiesi ne hyvät työt, jotka hän heille tehnyt oli, valitsivat he hänen päämieheksensä ja ylimmäiseksi papiksensa hänen hyvyytensä ja uskollisuutensa tähden, jonka hän kaikelle kansalle osoitti, ja ahkeroitsi alamaisillensa kaikkea hyvää tehdä.
36. Sillä hänen aikanansa antoi Jumala menestyksen hänen kättensä kautta, niin että pakanat meidän maakunnasta ja Jerusalemista ja linnasta tulivat ajetuksi pois, jossa he olivat, josta he myös läksivät ja hävittivät pyhän, ja puhtaan jumalanpalveluksen sokaisivat.
37. Mutta Simon omisti linnan, ja pani siihen Juudalaisia varjelemaan Jerusalemin kaupunkia ja maakuntaa, ja korotti Jerusalemin muurit.
38. Ja kuningas Demetrius vahvisti hänen ylimmäisen papin virkaan
39.Ja piti ystävänänsä, ja teki hänelle suuren kunnian.
40. Sillä hän ymmärsi, että Roomalaiset Juudalaisten asiamiehiä kunniallisesti ottivat vastaan, ja olivat tehneet liiton heidän kanssansa, ja ottaneet heitä varjelukseensa;
41. Ja että Juudan kansalla ja heidän papeillansa yksimielisesti se neuvo oli, että Simon piti heidän päämiehensä ja ylimmäinen pappinsa alinomaisesti oleman, siihenasti että Jumala heille sen oikian Prophetan olis herättänyt;
42. Ja että hänen piti päämiehen oleman, ja pyhän varjeleman, ja asettaman käskyläiset maakuntaan, ja kaikki sodan neuvot ja linnat pitämän hallussansa ja voimassansa;
43. Ja että jokaisen piti häntä kuuleman, ja kaikki käskyt hänen nimellänsä käymän ulos; ja että hänen piti purpurassa ja kullassa käymän.
44. Kaikki nämät piti uskollisesti ja vahvasti kaikelta kansalta ja kaikilta papeilta pidettämän, ja ei yhdenkään pitänyt asettaman itsiänsä tätä vastaan, eikä yhdelläkään oleman voimaa maakunnassa kansaa yhteen kutsua, eikä purpuraa taikka kultaista vyötä kantaa, vaan hänellä ainoasti.
45. Mutta joka tekee tätä vastaan ja tämän säädyn rikkoo, sen pitää vikapään oleman.
46. Näin lupasi kaikki kansa Simonille olla kuuliainen.
47. Siihen myös Simon tyytyi ja tuli ylimmäiseksi papiksi, ja Juudan kansan päämieheksi.
48. Ja yhteinen kansa käski tämän päätöksen vaskisiin tauluihin kirjoittaa, ja pantaa templin läpikäytävään julkiseen paikkaan,
49. Ja yhden senkaltaisen kirjoituksen siitä panna veroarkkuun, josta Simon ja hänen jälkeentulevaisensa piti sen aina löytämän.

15. Luku

Kuinka erinkaltaisesti Antiokus ja Roomalaiset Juudalaisia kohtaavat.
Ja kuningas Antiokus Demetriuksen poika kirjoitti luodoista Simonin ja Juudan kansan tykö näin:
2. Kuningas Antiokus toivottaa Simonille, ylimmäiselle papille, ja Juudan kansalle terveyttä!
3. Että muutamat kapinan nostajat ovat ottaneet minulta pois minun perintövaltakuntani,
4. Niin minä tahdon sen jälleen alleni ottaa, ja antaa sen olikian perillisten alle tulla: ja sentähden olen minä muukalaista sotaväkeä ottanut ja haaksia teettänyt, ja tahdon valtakuntaani käydä, että minä kapinan nostajat rankaisisin, jotka minun valtakunnassani paljon vahinkoa tehneet ovat ja monta kaupunkia hävittäneet.

5. Sentähden minä annan sinulle kaikki ne, mitä kuninkaat ennen sinulle antaneet ovat,
6. Ja annan sinulle voiman rahaa lyödä omassa maakunnassas.
7. Ja Jerusalem ja pyhä saa vapaa olla. Sinun omas pitää myös oleman kaikki ne linnat, jotkas rakentanut olet, ja kaikki, mitäs tähän asti pitänyt olet, ja kaikki ne sota-aseet, jotka sinä tehnyt olet.
8. Ja annan sinulle vapauden kaikista niistä, mitkä kuninkaalle tehtämän pitäis, ja muutoin kuninkaan omat ovat, tästä ajasta ruveten, niin ijäksi päiväksi.
9. Ja kuin me valtakuntamme jälleen saamme, niin me tahdomme sinulle, ja sinun kansalles ja templille vielä suuremman kunnian tehdä, niin että teidän pitää kaikessa valtakunnassa kuuluisat oleman.
10. Neljäntenä vuotena kahdeksattakymmentä toista sataa tuli Antiokus jälleen perintövaltakuntaansa, ja kaikki sotaväki hylkäsi Tryphonin, ja meni hänen tykönsä, ja sangen harvat jäivät Tryphonin puolelle.
11. Kuin kuningas Antiokus meni hänen jälkeensä, pakeni hän Doraan, joka on meren tykönä.
12. Sillä hän näki olevansa vaarassa, että sotaväki hänen jätti.
13. Mutta Antiokus meni hänen jälkeensä Doraan sadalla ja kahdellakymmenellä tuhannella jalkamiehellä ja kahdeksallatuhannella ratsasmiehellä;
14. Ja piiritti kaupungin sekä maalta että vedeltä, niin ettei yksikään saanut siitä käydä ulos taikka sisälle.
15. Siihen aikaan tuli Numenius Roomista ja muut, jotka hänen kanssansa lähetetyt olivat, ja toivat kirjoja kuningasten tykö ja maakuntiin, joissa oli kirjoitettu näin:
16. Lukius, Roomin kaupungin haltia, toivottaa kuningas Ptolomeukselle terveyttä!
11. Simon, ylimmäinen pappi, ja Juudan kansa ovat lähettäneet asiansa ajajat meidän tykömme, uudistamaan ystävyyttä ja liittoa meidän välillämme.
18. Ja ovat myös lähettäneet meille kultaisen kilven, joka painaa tuhannen leiviskää.
19. Sentähden me kirjoitamme kuningasten ja muiden herrain tykö, ettei heidän Juudalaisia vastaan mitään tekemän pidä, eikä heidän kaupunkeihinsa ja maakuntiinsa menemän, eikä myös pidä heidän ketään auttaman sotimaan heitä vastaan.
20. Sillä me olemme ottaneet heiltä sen kilven tykömme.
21. Ja jos muutamia kovakorvaisia heidän maakunnastansa teidän tykönne on paenneet, ne teidän pitää lähettämän ylimmäisen papin Simonin tykö, että hän heitä lakinsa jälkeen sais rangaista.
22. Näin olemme me myös kirjoittaneet kuningas Demetriuksen, Attaluksen, Aretan Ja Alsasen tykö,
23. Ja kaikkiin maakuntiin, Ja Sampsasiin ja Spartalaisten tykö, ja niiden tykö, jotka Delossa, Myndossa, Sikyonissa, Kariassa, Samossa, Pamphyliassa, Lysiassa, Halikarnassossa, Rodossa, Faselissa, Koossa, Sidonissa, Gortynassa, Knidossa, Kyprissä Ja Kyrenessä asuvat.
24. Ja tämänkaltaisen kirjan me olemme lähettäneet ylimmäiselle papille Simonille ja Juudan kansalle.
25. Silloin vei Antiokus vielä toisen sotaväen Doran alle, kovemmin sitä piirittämään, ja pani sodan rakennukset sen eteen, ja ahdisti kaupungin joka taholta ja sulki Tryphonin sinne, ettei hän saanut käydä ulos eikä sisälle.
26. Ja Simon lähetti Antiokuksen avuksi kaksituhatta hyvää ja valittua miestä, ja paljon kultaa, ja hopiaa ja aseita.
27. Mutta Antiokus ei ottanut niitä vastaan, eikä sitä pitänyt, mitä hän ennen luvannut oli vaan peräti kylmeni Simonia vastaan,

28. Ja lähetti yhden ystävistänsä hänen tykönsä, nimeltä Atenobiuksen, häntä puhuttelemaan ja sanomaan: te olette Jopen, ja Gatsan ja Jerusalemin linnan omistaneet, jotka kaikki minun valtakuntaani tulevat;
29. Ja olette maakunnan niiden ympäristöltä hävittäneet, ja suuren vahingon tehneet minun valtakunnassani, ja olette omistaneet minun perintömaani.
30. Sentähden anon minä teiltä nämät kaupungit jällensä, jotka te olette ottaneet minulta pois, ja kaiken veron niistä kaupungeista, jotka teillä on paitsi Juudan maata.
31. Mutta jos ette sitä tahdo tehdä, niin antakaat minulle niiden kaupunkein edestä viisisataa leiviskää hopiaa, ja sen vahingon ja veron edestä toiset viisisataa leiviskää, mutta jos ette sitä tottele, niin me tahdomme sotia teitä vastaan.
32. Kuin Atenobius, kuninkaan ystävä, tuli Jerusalemiin ja näki Simonin suuren kunnian ja sen koreuden, joka hänellä oli kullasta ja hopiasta, ja kuinka hän muutoinkin oli jalosti valmistettu, ihmetteli hän sitä sangen suuresti, ja jutteli hänen edessänsä, mitä kuningas oli käskenyt.
33. Siihen antoi Simon hänelle tämän vastauksen: se maakunta, jonka me jälleen omistaneet olemme, on meidän isäimme perintö, ja ei se kenenkään muiden oma ole; mutta meidän vihollisemme ovat sen kauvan aikaa väkivallalla ja vääryydellä omanansa pitäneet.
34. Sentähden olemme me nyt meidän omamme jälleen ottaneet, ja emme kenenkään toisen omaa.
35. Mutta että sinä sitä valitat, että me Jopen ja Gatsan olemme ottaneet, siihen oli se syy, että niistä tehtiin meidän maakunnallemme ja kansallemme suuri vahinko; mutta kuitenkin me tahdomme niiden edestä antaa sata leiviskää.
36. Siihen ei Atenobius mitään vastannut, vaan vihastui ja meni matkaansa kuninkaan tykö, ja ilmoitti hänelle Simonin vastauksen, ja hänen kunniansa ja jaloutensa ja kaikki, mitä hän nähnyt oli. Silloin kuningas vihastui sangen hirmuisesti.
37. Mutta Tryphon pääsi pois sieltä, ja haahdella pakeni Ortosiaan.
38. Niin kuningas teki Kendebeuksen merimaakunnan päämieheksi, ja antoi hänelle sotaväkeä sekä ratsasmiehiä että jalkamiehiä,
39. Ja käski hänen sioittaa itsensä Juudan maan rajoille, ja vahvistaa Kedronin kaupungin, ja rakentaa linnan vuorelle, josta heidän piti Juudeaan menemän: mutta kuningas ajoi Tryphonia takaa, käsittääksensä häntä.
40. Kuin siis Kendebeus tuli Jamniaan, löi hän Juudalaisia ja ryösti heidän maakuntansa, ja antoi tappaa paljon kansaa, ja otti monta kiinni ja vei pois,
41. Ja rakensi Kedronin kaupungin, ja pani siihen sotaväkeä, että he sieltä rajoilta olisivat karanneet ulos, ja sulkeneet Juudalalsten sotaväen tien, niinkuin kuningas heidän käskenyt oli.

16. Luku

Johanneksen Simonin pojan urhoollisuudesta, niin myös Ptolomeuksen murhatyöstä appiansa Simonia vastaan.
Sentähden meni Johannes Gatsasta isänsä Simonin tykö, ja ilmoitti hänelle, että Kendebeus oli maalle tullut, ja paljon vahinkoa tehnyt.
2. Silloin Simon kutsui kaksi vanhinta poikaansa tykönsä, Juudaan ja Johanneksen, ja sanoi heille: minä ja minun veljeni ja koko minun isäni huone olemme hamasta nuoruudesta niin tähän aikaan asti sotineet Israelin vihollisia vastaan, ja Jumala on meille onnen antanut, ja Israel on monasti meidän kättemme kautta holhottu.

3. Mutta että minä vanha ja heikko olen, niin teidän pitää nyt astuman minun ja minun veljeni siaan, ja menemän sotimaan kansanne edestä. Jumala taivaasta auttakoon teitä ja olkoon teidän kanssanne!
4. Niin hän antoi valita maakunnasta kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä ja muutamia hevosmiehiä; tällä joukolla meni Johannes ja Juudas Kendebeusta vastaan, ja olivat yötä Modissa.
5. Mutta huomeneltain, kuin he Modista tulivat lakialle kedolle, tuli suuri sotaväki heitä vastaan, sekä ratsasmiehiä että jalkaväkeä. Ja siellä oli virta molempain sotajoukkojen välillä.
6. Niin Johannes meni virran tykö, ja käänsi itsensä vihollisia vastaan, ja kuin hän näki, ettei sotaväki tahtonut virtaan mennä, niin hän rohkaisi itsensä, ja meni ensisti ylitse, ja kuin muu väki sen näki, menivät he myös ylitse hänen perässänsä.
7. Niin Johannes asetti väkensä rinnan vihollisia vastaan, ja pani hevosmiehet jalkaväen tykö, mutta vihollisilla oli paljoa enempi sotaväkeä.
8. Kuin siis Johannes antoi pappein vaskitorviin puhaltaa, ja löi vihollista, niin Kendebeus pakeni sotajoukkoinensa, ja siinä tuli monta haavoitetuksi ja lyödyksi; ja ne muut pakenivat vähään, vahvaan kaupunkiin.
9. Siinä sodassa tuli myös Juudas, Johanneksen veli, haavoitetuksi, mutta Johannes ajoi takaa vihollisia Kedronin linnaan asti.
10. Ja viholliset pakenivat Atsodin maan paikoille linnoihin. Silloin Johannes poltti ne linnat, niin että vihollisista liki kaksituhatta miestä tuli surmatuiksi. Senjälkeen meni Johannes rauhassa kotiansa Juudeaan.
11. Mutta siellä oli yksi asetettu Jerihon maan päämieheksi, nimeltä Ptolomeus, Abodin poika, joka oli sangen rikas.
12. Ja ylimmäinen pappi Simon oli hänelle antanut tyttärensä avioksi,
13. Jonka tähden hän myös oli ylpiä sydämestä, ja pyysi maan ruhtinaaksi, ja etsi tilaa Simonia ja hänen poikiansa petoksella päiviltä ottaa pois.
14. Kuin Simon vaelsi ympäri Juudan maata, kaikkia paikkoja katselemassa, ja hallitusta hyvin toimittamassa, ja tuli Jerihoon kahden poikansa Matatiaan ja Juudaan kanssa, seitsemäntenä vuotena kahdeksattakymmentä toista sataa, ensimäisenä kuuna toistakymmentä, joka kutsutaan Sabat:
15. Silloin otti Abodin poika heidät vastaan linnassa, joka kutsutaan Dok, ja valmisti heille suuren pidon, mutta se oli petosta täynnä, sillä hänellä oli siinä sotaväki kätkettynä.
16. Ja kuin Simon ja hänen poikansa tulivat iloisiksi ja juopuneiksi, nousi Ptolomeus palvelioinensa, ja otti aseensa ja karkasi Simonin päälle, siinä kussa hän istui, ja löi hänen ja kaksi hänen poikaansa, ja heidän palveliansa kuoliaaksi.
17. Tämän häpiällisen petoksen teki Ptolomeos Israelissa, ja osoitti pahuutensa hyväin töiden edestä.
18. Senjälkeen kirjoitti hän kuningas Antiokuksen tykö, ja rukoili häneltä sotaväkeä avuksensa, omistaaksensa maakuntaa ja kaupungeita ja mitä niissä oli.
19. Hän lähetti myös joukon Gatsaan, surmaamaan Johannesta, ja kirjoitti päämiesten tykö, ja kutsui heitä tykönsä, ja lupasi heille antaa suuren palkan ja lahjat,
20. Ja lähetti sotaväkensä Jerusalemia ja templiä omistamaan.
21. Mutta yksi sanansaattaja joutui edellä Gatsaan, joka ilmoitti Johannekselle, että hänen isänsä ja veljensä tapetut olivat, ja että myös häntä oli aiottu tappaa.

22. Kuin Johannes nämät kuuli, peljästyi hän sangen kovin, Ja antoi ottaa kiinni ne, jotka lähetetyt olivat häntä tappamaan, ja kuin hän ymmärsi, että tämä on heidän ajatuksensa, niin hän antoi heidät tappaa.
23. Mutta mitä Johannes sen jälkeen muuta teki, Ja millaisia sotia hän piti vihollisia vastaan, ja kuinka hän hallitsi ja muurit rakensi,
24. Se on kirjoitettu erinomaiseen kirjaan, hänen aikansa hallituksesta, niinkauvan kuin hän isänsä jälkeen ylimmäinen pappi oli.

Ensimäisen Makkabealaisten kirja loppu

TOINEN MAKKABEALAISTEN KIRJA

Tämä on olevinansa toinen Makkabealaisten kirja, niinkuin nimi osoittaa, mutta ei se taida oikein olla, sillä se luettelee monikahtoja asioita, jotka ennen ensimäisen kirjan asioita tapahtuneet ovat, eikä edemmä ulotu kuin Juudas Makkabealaiseen, se on, ensimäisen kirjan seitsemänteen lukuun asti, että tämä paremmin ensimäiseksi kuin toiseksi pitäis kutsuttaman. Eli jos se pitää kutsuttaman erikirjaksi, ja ei toiseksi Makkabealaisten kirjaksi, non secundus. Mutta me annamme tämän niin olla, kauniin kertomuksen tähden seitsemästä Makkabealaisesta marttyyrista ja heidän äidistänsä, ja monen muun asian tähden. Mutta se näkyy, ettei se ole kaikki yhden teko, mutta kokoon haettu monesta kirjasta. On hänessä myös kova solmu 14 luvussa v. 37 Rasiaksesta, joka itsensä surmasi, jolla myös p. Augustinus ja muut vanhat isät itsiänsä vaivanneet ovat. Sillä senkaltaiset työt ei kelpaa, eikä ole kiitettävät, ehkä niitä kärsiä ja hyvin selittää taidettaisiin. Niin kirjoittaa hän myös Antiokuksen kuoleman paljoa toisin kuin ensimäinen kirja. Ja pian sanottu, niinkuin ensimäinen kirja Pyhän Raamatun sekaan otettava on, niin on tämä toinen siitä hyljättävä, vaikka jotain hyvää siinä on. Mutta nämät kaikki olkoon kristillisen lukian haltuun annetut, tuomita ja tutkia.

1. Luku.

Kirkon puhdistusjuhlan pitämisestä, ja pyhän tulen jälleen löytämisestä.
Me Juudalaiset, teidän veljenne, jotka Jerusalemissa ja koko Juudan maalla asumme, toivotamme teille Juudalaisille, meidän veljillemme, jotka Egyptissä olette, onnea ja terveyttä!
2. Jumala siunatkoon teitä, ja muistakoon liittonsa, jonka hän Abrahamille, Isaakille ja Jakobille, uskollisille palvelijoillensa luvannut on;
3. Ja antakoon teille vaan sydämen, että te hänen laissansa luojana ja vahvana pysyisitte,
4. Ja lainatkoon teille, että te viriät olisitte hänen käskynsä, ja lohduttakoon teitä;
5. Hän kuulkoon teidän rukouksenne, olkoon teille armollinen: ja älköön teitä hyljätkö tuskassa!
6. Näin me alati teidän edestänne rukoilemme.
7. Me olemme teidän tykönne kirjoittaneet suurimmassa tuskassamme, (kuin Jason ja hänen joukkonsa pyhästä maasta ja valtakunnasta erkanivat,
8. Ja polttivat meidän porttimme, ja vuodattivat viatointa verta. Niin me rukoilimme, ja Herra kuuli meitä, ja me uhrasimme hänelle sämpyläjauhoja, ja sytytimme lamput, ja panimme näkyleivät edes.
9. Ja anomme, että te nyt meidän kanssamme pitäisitte lehtimajan juhlapäiviä Kasleun kuulla.
10. Kirjoitettu yhdeksäntenävuotena seitsemättäkymmentä toista sataa kuningas Demetriuksen aikana.
11. Me Jerusalemissa ja kaikessa Juudeassa vanhimpain kanssa, ja Johannes, toivotamme Aristobulukselle, kuningas Ptolomeuksen opetusisälle, joka paplllisesta suvusta on, ja muille Juudalaisille, jotka Egyptissä ovat, onnea ja terveyttä! Me kiitämme täydestä syystä Jumalaa, että hän meidät niin suuresta tuskasta pelastanut on, joiden itsiämme niin väkevää kuningasta vastaan varjeleman piti.

12. Sillä Jumala on ajanut pois meidän vihollisemme pyhästä kaupungista Persiaan asti.
13. Siellä kuningas voittamattoman joukkonsa kansa Nanen kirkossa tapettiin, Nanen pappein kavaluudesta.
14. Sillä hän Antiokus sinne tuli ystävinensä, naisjumalan Dianan tykö, niinkuin naimaan häntä, ja kaiken rahan templistä huomenlahjaksi ottamaan,
15. Ja kuin Nanen papit sen ymmärsivät, ja hän muutamain kanssa kappeliin mennyt oli, lukitsivat he hänen peräänsä kirkon,
16. Ja laskettivat hänen ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat kivillä kuoliaaksi; sitte hakkasivat he hänen kappaleiksi, ja heittivät heidät sieltä ulos.
17. Jumalan olkoon alati kiitos, että hän jumalattomat niin on pois ottanut.
18. Että me viidentenä päivänä kolmattakymmentä Kasleun kuulla ajattelemme templin puhdistusta pitää, olemme me tahtoneet teille tietää antaa, että te myös meidän kanssamme sitä juhlaa pitäisitte, niinkuin se päivä pidetään, jona Nehemia tulen löytänyt on, kuin hän templin ja alttarin rakensi, ja taas uhrasi.
19. Sillä kuin meidän isämme Persiaan vietiin, ovat papit tulen alttarilta syvään, kuivaan kuoppaan kätkeneet ja tähteellä pitäneet, ettei sitä kenkään tietänyt.
20. Kuin nyt Nehemia, ei monta vuotta sitte, Jumalan tahdosta kuninkaalta kotia lähetettiin, lähetti hän niiden pappein jääneet sukulaiset, jotka sen tulen kätkeneet olivat, että he sen jälleen etsisivät. vaan, niinkuin he meille ilmoittaneet ovat, ei he löytäneet tulta, vaan sakian veden.
21. Sitä hän on käskenyt ammuntaa ja tuoda. Kuin nyt kaikki uhriksi valmistettu oli, on Nehemia käskenyt, että heidän piti valaman veden halkoin ja uhrin päälle, joka halkoin päällä oli.
22. Kuin he sen tehneet olivat, ja aurinko hyvin noussut oli, ja pilvet kadonneet pois, niin syttyi suuri tuli, jota he kaikki ihmettelivät.
23. Niin rupesivat papit ja kansa rukoilemaan, siihenasti kuin uhri palanut oli; ja Jonatan veisasi edellä, mutta muut vastasivat häntä Nehemian kanssa.
24. Mutta tämä oli Nehemian rukous: Herra meidän Jumalamme, joka kaikki kappaleet luonut olet, ja olet peljättävä, väkevä, ja hurskas, ja laupias, ja ainoa oikia kuningas ja voideltu;
25. Joka ainoa kaikki lahjat annat, sinä ainoa hurskas, kaikkivaltias ja ijankaikkinen olet, sinä joka Israelin pelastat kaikesta pahasta, joka meidän isämme valinnut ja pyhittänyt olet;
26. Ota tämä uhri koko Israelin edestä, ja varjele ja pyhitä sinun perintös.
27. Kokoo meitä hajoitettuja jälleen yhteen, pelasta heitä, jotka pakanoita palveleman pitää, ja näe meitä ylönkatsotuita, joita jokainen ilvoittaa, että pakanat ymmärtäisivät, että sinä meidän Jumalamme olet.
28. Rankaise heitä, jotka meitä sortavat, ja suurella pilkalla meitä häpäisevät,
29. Istuta jälleen sinun kansas sinun pyhään paikkaas, niinkuin Moses sanonut on!
30. Sitälikin veisasivat papit kiitosvirsiä, siihenasti kuin uhri kulunut oli.
31. Sitte käski Nehemia sen illan veden suurten kivien päälle kaataa.
32. Sieltä myös kävi liekki ulos; mutta se kulutettiin alttarin tulen liekiltä.
33. Se on kohta ilmi tullut ja Persian kuninkaan korviin, kuinka siitä paikasta, kuhunka tuli kätketty oli, vesi löydetty ja se uhrit sytyttänyt

oli.
34. Niin koetteli sitä myös kuningas, ja antoi sen palkan eroittaa ja pyhittää,
35. Ja antoi paljon rahaa siihen.
36. Ja Nehemian kumppanit nimittivät sen paikan Nekpariksi, se on puhdistus; muutamat kutsuvat sen myös Nephtariksi.

2. Luku.

Pyhäin kaluin kätkemisestä, ja tämän kirjan laadusta.
Raamatuista myös löydetään, että Jeremia propheta käskenyt oli niiden, jotka vietiin pois, ottaa tulen myötänsä, niinkuin ennen sanottu on,
2. Ja antanut heille lain ja käskenyt, ettei he Herran käskyjä unhottaisi, eikä antaisi itsiänsä vietellä, kuin he kultaiset ja hopiaiset jumalat ja heidän kaunistuksensa näkevät.
3. Ja on senkaltaisia muita paljon heille käskenyt, ettei he lakia sydämestänsä unhottaisi.
4. Niin oli se myös siinä kirjoituksessa, että propheta Jumalan käskystä heille käskenyt oli, että he todistuksen majan ja arkin myötänsä ottaisivat.
5. Kuin he nyt vuoren tykö tulivat, jonka päällä Moses ollut oli, ja Herran perintömaan nähnyt, löysi Jeremia luolan, sinne hän pisti majan ja arkin ja savu-uhrin alttarin, ja peitti luolan.
6. Mutta muutamat, jotka kanssa menivät, tahtoivat sen luolan merkitä, mutta ei taitaneet löytää.
7. Kuin Jeremia sen ymmärsi, nuhteli hän heitä, ja sanoi: tätä paikkaa ei pidä yhdenkään ihmisen tietämän, siihen asti kuin Herra kansansa kokoo ja heille leppyy, silloin Herra heille sen kyllä ilmoittaa.
8. Ja Herran kunnia nähdään pilvessä, niinkuin se Moseksen aikana näkyi, ja kuin Salomo rukoili, että hän sen paikan pyhittäisi.
9. Ja Jeremia luetteli myös heille, kuinka Salomo uhrannut oli, kuin kirkko vihittiin ja templi valmis oli,
10. Kuinka Moses Herraa rukoillut ja tuli taivaasta uhrit kuluttanut oli: niin rukoili myös Salomo, ja tuli kulutti myös polttouhrin.
11. Ja kuin Moses sanonut oli, että hänen uhrinsa oli tulelta kulutettu ja ei syöty:
12. Niin myös Salomo on kahdeksan päivää uhrannut.
13. Ne kaikki löydetään niissä kirjoituksissa, jotka Nehemian aikana kirjoitetut ovat: ja niinkuin hän kuningasten, prophetain ja Davidin kirjat ja kuningasten kirjoitukset uhrista hakenut oli, ja yhden kirjaläjän niistä koonnut:
14. Niin myös Juudas on tehnyt, ja mitä kirjoja sodan ollessa maalla oli tullut pois, on jälleen hakenut kokoon.
15. Ja ne ovat meidän tykönämme: jos te tahdotte niitä lukea, niin antakaat ne meiltä tuoda.
16. Että me nyt senkaltaista juhlaa pitää tahdomme, tahdoimme me kirjoittaa teidän tykönne, sillä teidän tulee myös sitä pitää.
17. Mutta me toivomme Jumalan tykö, että Herra, joka kansaansa auttaa ja perinnön meille jälleen antaa, nimittäin valtakunnan ja pappeuden,
18. Niinkuin hän laissa luvannut on, pian meidän päällemme armahtaa, ja kokoo meidät jälleen yhteen avarasta maailmasta pyhään paikkaan,
19. Niinkuin hän jo suuresta tuskasta meitä pelastanut, ja sen paikan puhdistanut on.

20. Mutta historia Juudas Makkabealaisesta ja hänen veljistänsä, ja ylimmäisen papin puhdistuksesta ja alttarin vihkimisestä,
21. Ja sodasta Antiokus Epiphanesta vastaan, ja hänen poikaansa Eupatoria vastaan,
22. Ja siitä merkistä taivaassa, joka niille, jotka Juudalaisia urhoollisesti varjelivat, ilmaantunut on, että heitä niin vähä joukko koko maan ryöstäneet, ja suuren pakanain paljouden pakoon lyöneet, ja heidän perässänsä kiiruhtaneet ovat,
23. Ja päälliseksi templistä, kuinka se jälleen rakennettiin, niinkuin joka paikassa jo siitä tiedetään, ja kaupunki vapautensa jälleen saanut on, että kaikki muut lait kielletyt ovat, ja ainoastaan Herran laki pidettämän pitää, joka meille nyt hyvää suo ja armollinen on:
24. Nämät ja monta muuta, jotka Jason viidessä kirjassa kirjoittanut on, aiomme tässä lyhykäisesti koota.
25. Sillä me näemme, kuinka luku sekoitettu on, että työläs on historiaa oikein ymmärtää, että se niin on sekoitettu yhteen.
26. Sen tähden olemme me tahtoneet tehdä, että sitä hyvällä mielellä luettaisiin, paremmin ymmärrettäisiin ja jokaiselle hyödyllinen olis.
27. Ja tosin me tiedämme, että meidän myös niin työlääksi tulee, että me siihen vaivaan ruvenneet olemme; sillä siihen tarvitaan paljon työtä ja suuri vireys.
28. Niinkuin ei se ilman vaivaa tapahdu, joka pidon valmistaa tahtoo ja vierasten hyvää tehdä. Kuitenkin emme siitä lukua pidä, vaan mielellämme tähän työhön rupeemme muiden hyväksi.
29. Itse historiassa emme mitään muuta, vaan annamme olla niinkuin se ennen kirjoitettu on, ainoasti että me sen lyhemmäksi tahdomme koota.
30. Ja niinkuin puuseppä, kuin hän uuden huoneen rakentaa, ei muusta lukua pidä, vaan että hän sen niin tekis, että se vahva olis; vaan kuinka se maalattaman ja kaunistettaman pitää, siitä antaa hän muiden murehtia:
31. Niin myös me teemme ja annamme sen, joka tämän historian ensisti kirjoittanut on, siitä murheen pitää, kuinka hän kaikki puhunut ja kaikki kappaleet vireästi tehnyt on.
32. Emme muuta tahdo tehdä, vaan lyhemmäksi koota.
33. Ja rupeemme nyt historiaan, ja tahdomme tämän ainoasti esipuheeksi sanoa, ettei esipuhe enempi olisi kuin koko historia.

3. Luku.

Kuinka templin tavara Jerusalemissa Heliodoruksen ryöstöstä pelastetaan.

Kuin nyt jälleen Jerusalemissa hyvässä rauhassa asuttiin ja laki voimassansa oli, että ylimmäinen pappi Onias niin jumalinen oli ja niin visusti siltä vaarin piti,
2. Myöntyivät myös kuninkaat kaupunkia kunnioittamaan, ja lähettivät jaloja lahjoja templiin;
3. Niin että Seleukus, Asian kuningas, määräsi tavaroistansa kaiken kulutuksen mikä uhriin tarvittiin.
4. Siihen aikaan oli yksi templin haltia, Simon nimeltä, yksi Benjaminilainen, se oli ylimmäisen papin vihamies, ettei hän hänen ilkivaltaisuuttansa kaupungissa sallinut.
5. Mutta että Onias oli häntä väkevämpi, meni hän Apolloniuksen, Trasein pojan, alemmaisen Syrian ja Phenikian päämiehen tykö,
6. Ja sanoi hänelle, kuinka Jumalan arkku Jerusalemissa määrätöin rikas oli kullasta, ja sangen paljon liiaksi siitä mitä uhriksi tarvittiin, ja että kuningas sen kyllä sais ottaa.

7. Kuin nyt Apollonius tuli kuninkaan tykö, sanoi hän hänelle, mitä Simon hänelle rahasta ilmoittanut oli. Silloin määräsi kuningas kamrerinsa Heliodoruksen, ja käski hänen sen rahan tuoda.
8. Hän valmisti itsensä ja sanoi, että hän alemmaisessa Syriassa ja Phenikiassa veroa vastaan ottava oli; mutta hänen aivoituksensa oli, että hän kuninkaan käskyn toimittaa tahtoi.
9. Kuin nyt Heliodorus Jerusalemiin tuli, ja ylimmäinen pappi oli hänen ottanut ystävällisesti vastaan, jutteli hän hänelle, mitä hänen herransa hänelle käskenyt oli, ja
mitä varten hän siellä oli, ja kysyi, jos niin olis taikka ei?
10. Niin ylimmäinen pappi vastasi: yksi osa on meidän haltuumme pantu, joka on leskein ja orpoin;
11. Toinen on Hilkanin Tobian, joka kuuluisa mies oli. Ja ei ensinkään niin ole, kuin se pettäjä Simon sanonut on; sillä ei enempää ole kuin neljäsataa leiviskää hopiaa
ja kaksisataa leiviskää kultaa.
12. Niin olis se suuri vääryys, jos se niin otettaisiin pois, ja ne, jotka kalunsa uskoneet ovat pyhään templiin, joka kaikessa maailmassa niin korkiasti kunnioitettu ja pelastettu on, tulis omaansa paitsi.
13. Mutta Heliodorus piti kuninkaan käskyn, hänen piti sen ottaman,
14. Ja tuli määrättynä päivänä templiin ja tahtoi sitä nähdä. Niin nousi suuri valitus koko kaupungissa.
15. Papit olivat pyhässä kaunistuksessansa alttarin edessä ja huusivat Jumalan tykö taivaasen, joka itse käskenyt on, ettei tallelle pantua kalua tuhlattaisi; että hän niille, jotka siihen paikkaan tallelle panneet olivat, tallella pitäis.
16. Mutta ylimmäinen pappi käytti itsensä surkiasti, ettei kenkään häntä ilman armahtelemata nähdä voinut; sillä se nähtiin hänessä, koska hän niin kasvoilta muuttunut oli.
17. Sillä hän oli niin peräti hämmästynyt, että hän kokonansa vapisi; josta kyllä ymmärrettiin, kuinka paha hänen mielensä oli.
18. Mutta kansa juoksi sinne ja tänne kokoon huoneessa ja rukoili keskenänsä; sillä he näkivät templin ylönkatsotuksi tulevan.
19. Ja vaimot pukivat säkit yllensä, juoksentelivat ympäri katuja, ja neitseet, jotka ei muutoin ihmisten seassa olleet, juoksivat porttien ja muurien päälle.
20. Monikahdat olivat akkunoilla ja nostivat kaikki kätensä taivaasen päin, ja rukoilivat.
21. Molemmat olivat surkiat: että kansa niin keskenänsä hämmästyksissä oli, ja ylimmäinen pappi niin murheellinen oli.
22. Kuin he näin kaikkivaltiasta Jumalaa rukoilivat, että hän heidän tavaransa, jotka sen sinne panneet olivat, varjelis,
23. Aikoi Heliodorus aivoituksensa päättää. Ja kuin hän Jumalan arkun tykönä seisoi sotaväen kanssa,
24. Teki kaikkivaltias Jumala suuren ihmeen, että hän ja ne, jotka hänen ympärillänsä olivat, hämmästyivät Jumalan voimasta, ja tulivat suureen pelkoon ja vavistukseen.
25. Sillä he näkivät hyvin valmistetun hevosen, sen selässä istui hirmuinen ratsasmies, karkasi kaikella voimallansa Heliodoruksen päälle, ja löi häntä molemmilla etisillä jaloillansa, ja sillä miehellä, joka hevosen selässä oli, oli kultahaarniska päällä.
26. He näkivät myös kaksi nuorta miestä, jotka olivat väkevät ja kauniit, ja sangen jalosti vaatetetut, ne seisoivat Heliodoruksen kahden puolen, ja löivät vahvasti häntä,
27. Että hän nääntyneenä maahan putosi, ja näky katosi häneltä.

28. Niin he ottivat hänen, joka äsken suuressa kunniassa ja kaiken sotaväkensä kanssa, tavarahuoneesen mennyt oli, ja kantoivat hänen sieltä pois istuimella, ja hänen voimansa ei häntä mitäkään auttanut;
29. Että julkisesti Herran voima tuta taidettiin, ja hän oli niin kuoleman kielissä eikä yhtään sanaa puhunut.
30. Mutta Juudalaiset kiittivät Jumalaa, että hän templinsä niin kunnioittanut oli. Ja templi, joka ennen pelkoa ja vavistusta täynnä oli, tuli iloa ja riemua täyteen tästä kaikkivaltiaan Jumalan ihmeestä.
31. Mutta muutamat Heliodoruksen ystävät tulivat ja rukoilivat Oniaa rukoilemaan Herraa, että hän Heliodorukselle, joka parhaallansa viimeisessä hengen hädässä oli, elämän lainais.
32. Ja että ylimmäinen pappi pelkäsi pahan luulon Juudalaisista tulevan, niinkuin he olisivat Heliodorukselle jotain tehneet, uhrasi hän hänen edestänsä, että hän terveeksi tulis.
33. Ja kuin hän rukoili, näkyivät ne kaksi nuorta miestä jälleen entisissä vaatteissansa ja sanoivat Heliodorukselle: kiitä ylimmäistä pappia Oniaa suuresti; sillä hänen tähtensä on Herra sinulle elämän antanut,
34. Ja ilmoita joka paikassa Herran suurta voimaa, ettäs taivaasta piesty olet. Ja kuin he sen puhuneet olivat, katosivat he.
35. Mutta Heliodorus uhrasi Herralle ja kiitti häntä suuresti, että hän hänelle elämän antanut oli, ja kiitti Oniaa ja meni sitte jälleen kuninkaan tykö,
36. Ja sanoi jokaiselle, kuinka hän silmillänsä korkeimman Jumalan työt nähnyt oli.
37. Mutta kuin kuningas kysyi häneltä, kenenkä hän lähettäis Jerusalemiin, joka jotain toimittaa taitais,
38. Vastasi häntä Heliodorus: jos sinulla joku vihamies on, taikka joku, joka sinun tahtoo sysätä pois valtakunnasta, lähetä se sinne; koska se niin piestään kuin minä, ja elävänä sieltä palajaa, niin sinä hänen jälleen kyllä mahdat ottaa.
39. Sillä Jumala on voimallisesti siinä paikassa, ja jonka asuinsia taivaassa on, katselee sitä ja varjelee sen, ja jotka sitä vahingoittaa tahtovat, ne hän rankaisee, ja lyö heidät kuoliaaksi. Tässä olkoon kyllä tavarahuoneesta ja Heliodoruksesta.

4. Luku.

Verisestä riidasta, joka ylimmäisen papin viran tähden Antiokuksen aikana tapahtui.
Mutta Simon, joka tavaran ilmoittanut ja isänsä maan pettänyt oli, panetteli Oniaa, kuinka hän oli sen onnettomuuden matkaan saattanut, joka Heliodorukselle tapahtunut oli,
2. Ja antoi hänelle syyn, että hän hankitsi herraksi maalle, joka kuitenkin kaupungille hyvää teki, ja kansallensa uskollisesti hyvää soi, ja lujasti piti Jumalan lain.
3. Koska nyt viha ja vaino niin suuri oli, että Simonin joukko monikahtoja sentähden surmasi;
4. Ja Onias näki, että paljo pahuutta siitä eripuraisuudesta tuleva oli, että Apollonius, alemmaisen Syrian päämies, niin kiukuitsi ja Simonin koiruutta vahvisti, meni hän kuninkaan tykö,
5. Ei kantamaan kansansa päälle, vaan maakunnan ja kansan hyväksi.
6. Sillä hän näki, että jollei kuningas siihen mitään tekis, niin ei olis mahdollinen pitkältä rauhaa pitää, eikä Simonin koiruutta estää.
7. Mutta kuin Seleukus kuollut oli, ja hallitus Antiokus Epiphanekselle tuli, pyysi Jason, Onian veli, ylimmäiseksi papiksi,

8. Ja lupasi kuninkaalle jos hän sen toimittais kolmesataa ja kuusikymmentä leiviskää hopiaa, ja muusta saaliistansa kahdeksankymmentä leiviskää;
9. Ja päälliseksi lupasi hän myös muutoin hänelle kirjoituksella sata ja viisikymmentä leiviskää, jos hänen sallittaisiin harjoitushuoneita ja leikkihuoneita rakentaa, ja niitä Jerusalemiin Antiokuksen tavalla viedä.
10. Kuin kuningas siihen mielistyi, ja Jason pappiuden sai, harjoitti hän kohta kansaansa pakanain tavoissa.
11. Ja ne hyvät kunnialliset tavat, jotka vanhoilta kuninkailta asetetut olivat, pani hän peräti pois Johanneksen Eupolemin isän kautta, joka Roomiin lähetetty oli, Roomalaisten kanssa liittoa tekemään, ja hävitti vanhat kunnialliset lait, ja asetti toiset häpiälliset tavat siaan.
12. Linnan alle rakensi hän harjoitushuoneet, ja sääsi, että väkevimmät nuoret miehet siellä itsiänsä harjoittelisivat.
13. Ja pakanallinen meno sai niin vallan,
14. Ettei papit enään uhrista eikä templistä lukua pitäneet, vaan juoksivat harjoitushuoneeseen ja katsoivat, kuinka pallia lyötiin ja muita koiran paria tehtiin,
15. Ja hylkäsivät niin isäinsä tavat ja pitivät pakanalliset parempana.
16. Heidän täytyi myös sen kyllä maksaa. Sillä Jumala lähetti heidän päällensä juuri ne, joidenka perässä he niitä harjoituksia tehdä tahtoivat, rankaisemaan heitä.
17. Sillä ei Jumalan sanasta pidä leikkiä tehtämän, kyllä se viimein maksetaan.
18. Kuin nyt suuri harjoitus Tyrossa pidettiin ja kuningas itse läsnä oli,
19. Lähetti pahanilkinen Jason monikahtoja Antiokialaisia, niin. kuin he olisivat olleet Jerusamista, että he myös harjoituksia katselisivat, ja lähetti heidän myötänsä kolmesataa drakmaa, että siitä Herkulekselle uhrattaisiin. Mutta ne, joiden se käsketty oli, näkivät, ettei se sovelias ollut, eikä tahtoneet siihen panna, vaan johonkuhun muuhun.
20. Sen tähden, vaikka hän Herkulekselle uhriksi lähettänyt oli, toimittivat he kuitenkin laivat sen edestä.
21. Mutta että Ptolomeus Philometor, nuori Egyptin kuningas, ensimäiset herrainpäivänsä kirjoittanut oli, lähetti Antiokus Apolloniuksen, Menestein pojan, herrainpäivilie Egyptiin. Mutta koska hän ymmärsi, ettei häntä tahdottu esimieheksi, palasi hän takaperin ja ajatteli, kuinka hän valtakuntansa rauhassa pitäis,
22. Ja tuli Joppeen ja sieltä Jerusalemiin, ja otettiin Jasonilta ja kaupungilta kunniallisesti vastaan, ja johdatettiin sisälle tulisoitoilla ja suurella ilolla; sitte vaelsi hän jälleen Phenikiaan.
23. Mutta kolmen vuoden perästä lähetti Jason Menelauksen, ennennimitetyn Simonin veljen, kuninkaalle rahaa viemään ja hänelle monikahtoja tarpeellisia asioita muistuttamaan.
24. Ja koska hän kuninkaan tykönä armoon tuli, liehakoitsi hän hänen edessänsä, ja saatti ylimmäisen papin viran itsellensä, ja antoi kuninkaalle kolmesataa leiviskää hopiaa enemmän kuin Jason,
25. Ja tuli niin kuninkaan käskystä Jerusalemiin, ja teki, ei niinkuin ylimmäinen pappi, vaan niinkuin kiukkuinen ja tyly mies, ja niinkuin julma metsän peto.
26. Näin Jason, joka oli sysännyt pois virasta hänen veljensä, toisen kautta jälleen tuli siitä sysätyksi pois, ja täytyi Ammonilaisten maalle paeta.
27. Ja Menelaus piti vallan, mutta koska ei hän sitä rahaa, jonka hän kuninkaalle luvannut oli, voinut antaa, kuin Sostratus linnan päämies

häneltä sitä anoi,
28. Niinkuin kuningas hänen käskenyt oli; antoi kuningas heidät molemmat kutsua eteensä.
29. Ja Pani Menelauksen pois, ja pani hänen veljensä Lysimakuksen hänen siaansa, ja Sostratuksen hän pani Kypriin päämieheksi.
30. Kuin se niin toimitettu oli, nostivat Tarsilaiset ja Ballottilaiset kapinan, että he kuninkaan jalkavaimoiile annetut olivat.
31. Niin kuningas valmisti itsensä kiiruusti kapinaa asettamaan, ja jätti siaansa päämiehen Andronikuksen linnan isännäksi.
32. Kuin Menelaus sen tietää sai, ajatteli hän tilan olevan vanhaan virkaansa päästäksensä, ja varasti monikahtoja kultakaluja kirkosta, ja antoi Andronikukselle ja monikahtoja myi Tyroon ja muihin ympäri olevaisiin kaupunkeihin.
33. Kuin Onia sen kuuli, meni hän yhteen rauhalliseen paikkaan Daphneen, joka Antiokian edessä on, ja nuhteli häntä.
34. Mutta Menelaus tuli Andronikuksen tykö yksin, ja neuvoi häntä ottamaan Oniaa kiinni.
35. Hän teki niin, ja meni hänen tykönsä ja puhui hänen kanssansa petollisesti, antoi hänelle myös kätensä ja valan, että hän olis saanut pois hänen vapaasta paikastansa; sillä hän tiesi, ettei Onia mitään hyvää häneltä toivonut. Ja kuin hän niin makeilla sanoilla vietellyt oli, pisti hän hänen kuoliaaksi, vastoin kaikkea lakia. Se ei ainoasti ollut Juudalaisten mielestä paha, mutta oli myös mielikarvaus monelle pakanoista, että hän hurskaan miehen niin petollisesti surmannut oli.
36. Kuin nyt kuningas Kilikiassa kaikki toimittanut oli ja jälleen kotia vaelsi, juoksivat Juudalaiset joka kaupungissa hänen tykönänsä, ja monikahdat pakanoista, ja valittivat hänen edessänsä että Onia viatoinna murhattu oli.
37. Ja Antiokus murehti sydämestänsä, ja surkutteli, että hurskas, kunniallinen mies oli niin surkiasti pois tullut,
38. Ja julmistul Andronikuksen päälle, ja antoi purpuravaatteen ja muut kaunistukset hänen yltänsä riisua pois, ja hänen vietää kaiken kaupungin lävitse, ja viimein mestata siinä paikassa, kussa hän Onian pistänyt oli. Niin on hänen Jumala jälleen ansionsa jälkeen rangaissut.
39. Mutta kuin Lysimakus veljensä Menelauksen neuvosta paljon templistä varastanut oli, ja se oli kansan seassa ilmi tullut, kokosi kansa itsensä Lysimakusta vastaan, kuin kultaiset kalut jo olivat tulleet pois.
40. Kuin kansa itsensä koonnut ja sangen vihoissansa oli, valmisti Lysimakus kolmetuhatta miestä, tahtoi itsensä väkivallalla varjella ja pani heidän päällensä yhden
vanhan, kavalan päämiehen.
41. Kuin kaupungin asuvaiset sen näkivät, ottivat monikahdat kiviä, monikahdat vahvat korennot, monikahdat heittivät tuhkaa silmille,
42. Että niin monta heistä haavoitettiin, ja monikahdat peräti maahan lyötiin, muut kaikki juoksivat sieltä pois ja ottivat kirkon ryöstäjän kiinni tavara-arkun tykönä.
43. Sitte ottivat he hänen oikeuden eteen.
44. Ja että kuningas Tyroon päin tullut oli, antoivat kolme vanhimmilta lähetetyt asian tulla hänen eteensä, että hän siitä tuomitsis.
45. Kuin Menelaus voitettiin, lupasi hän Ptolomeukselle paljon rahaa, jos hän hänen kuninkaan tykönä vallallensa rukoilis.
46. Niin meni Ptolomeus yksinänsä kuninkaan tykö hänen saliinsa, jossa hän itsiänsä vilvoitteli, ja vietteli kuninkaan,
47. Että hän Menelauksen, joka kaikkea pahuutta matkaan saattanut oli, valallensa päästi, ja ne köyhät kuolemaan tuomitsi, jotka kuitenkin Tattarienkin tykönä viattomaksi löydetty ja tunnetut olisivat.
48. Niin surmattiin viattomasti ne, jotka kansan ja templin asioita uskollisesti toimittaneet olivat.

49. Siitä oli monikahtain mieli Tyrossa paha, ja saattoivat heidät kunniallisesti maahan.
50. Mutta Menelaus pysyi virassa monikahtain voimallisten avusta, joiden hänestä hyödytys oli, ja tuli päivä päivältä pahemmaksi, ja toimitti kaupungin asuville paljon pahaa.

5. Luku.

Antiokuksen julmuudesta Jerusalemia vastaan.
Silloin meni Antiokus toisen kerran Egyptiin.
2. Mutta koko kaupungissa nähtiin neljäkymmentä päivää järjestänsä ilmassa ratsasmiehet kultaisissa haarniskoissa, pitkäin keihästen kanssa sodassa,
3. Ja nähtiin, kuinka he toinen: toisensa kanssa taistelivat ja kilvillä ja kelhäillä heitänsä varjelivat, ja kuinka he miekkansa vetivät toinen toisensa päälle ampuivat, ja kuinka ne kultaiset haarniskat kilisivät, ja kuinka heillä moninaiset haarniskat olivat.
4. Silloin jokainen rukoili, ettei se mitään pahaa aavistaisi.
5. Mutta valhehuuto nousi, kuinka Antiokus piti kuolleen. Silloin otti Jason tuhannen miestä tykönsä, ja karkasi äkisti kaupungin päälle. Ja kuin hän väkinensä muurin päälle noussut oli ja kaupungin voittanut, pakeni Menelaus linnaan.
6. Mutta Jason tappoi kaupunkinsa asuvaiset surkiasti ja ei ajatellut, vaikka hänelle menestyi ystäviänsä vastaan, että se suuri onnettomuus oli, vaan ajatteli voittaneensa vihollisensa, kuin hän voitti oman kaupunkinsa asuvaiset.
7. Ei kuitenkaan saanut hän valtakuntaa, vaan sai palkkansa, jonka hän ansainnutkin oli, ja pakeni häpiällä jälleen Amorilaisten maalle.
8. Siellä viimein kannettiin hänen päällensä Aretaan, Arabian kuninkaan edessä, että hänen kaupungista paeta täytyi, eikä kussakaan rauhaa saanut. Ja jokainen
häntä vihasi niinkuin sitä, joka laistansa luopui; ja jokainen häntä kiroili, niinkuin pettäjää ja oman isänsä maan vihamiestä, ja on niin Egyptiin ajettu.
9. Ja niinkuin hän paljon väkeä isänsä maalta oli ajanut pois, niin hänen myös itse täytyi viheliäisyydessä kuolla Lakedemoniassa, kussa hän itsensä luuli turvissa olevan, että he keskenänsä ystävät olivat.
10. Mutta niinkuin hän monta hautaamatta oli heittänyt pois, niin on hän myös kuollut, ettei kenkään häntä murehtinut, ja ei ole ainoasti niin onnetoin ollut, ettei hän omalle isänsä maalle haudatuksi tullut, mutta ei ole myös muuallakaan hautaa saanut.
11. Kuin kuningas sen kuuli, ajatteli hän Juudean peräti hänestä luopuvan, Ja meni kiukussansa Egyptistä, ja otti Jerusalemin väkivallalla,
12. Ja käski sotamiehet kuoliaaksi lyödä ilman armoa, jotka he löysivät kaduilta ja huoneista.
13. Niin tapettiin yksi toisen kanssa, nuoret ja vanhat, miehet ja vaimot, lapset ja neitseet, niin myös lapset kehdossa,
14. Niin että kolmena päivänä teloitettiin kahdeksankymmentä tuhatta, neljäkymmentä tuhatta vangiksi otettiin ja liki kahdeksankymmentä tuhatta myytiin.
15. Mutta ei Antiokus näihin vielä tyytynyt, vaan sattui myös kaikkein pyhimpään siaan, mikä maan päällä on; ja Menelaus pettäjä vei hänen sinne.
16. Silloin ryöväsi hän kirotuilla käsillänsä pyhät astiat, ja kaikki, mitä muut kuninkaat templiin antaneet olivat kaunistukseksi ja

kunniaksi, ne tempasi hän syntisillä käsillänsä pois,
17. Ja ylpeili suuresti, ja ei nähnyt, että Herra sen salli niille tapahtuvan, jotka kaupungissa olivat, heidän synteinsä tähden.
18. Se oli syy, että Jumala pyhän paikan niin häpiällisesti toimitettaa antoi; muutoin olis Antiokukselle niin tapahtunut kuin Heliodoruksellekin, joka kuningas Seleukselta lähetettiin tavara-arkkua katsomaan, ja sentähden hyvin hosuttiin, että hänen täytyi ylpiästä aivoituksestansa lakata.
19. Sillä ei Jumala ole kansaa valinnut paikan tähden, vaan paikan kansan tähden.
20. Sentähden pyhä templi myös kärsi, kuin kansaa rangaistiin, niinkuin se myös kansan kanssa sitte hyvää nautitsi. Sillä niinkuin templi vihollisilta voitettiin, kuin Herra vihastui, niin on se tullut jälleen kunniaan ja toimeen, kuin Herra heille jälleen leppyi.
21. Mutta luku kaikista, mitä Antiokus templistä ottanut oli, on kahdeksan toistakymmentä sataa leiviskää hopiaa: ne hän otti myötänsä, ja meni kohta Antiokiaan senkaltaisella koreudella ja ylpeydellä, että hän ajatteli maan tehdä purjehdittavaksi niinkuin meren, ja meren vaellettavaksi niinkuin maan.
22. Ja jätti Jerusalemiin peräänsä muutamia virkamiehiä, häijyjä koiranparisia: Philippuksen Phrygiasta, joka vielä pahempi ja hullumpi oli kuin hänen isäntänsä,
23. Garitsimiin Andronikuksen, ja molempain heidän kanssansa Menelauksen, joka vielä pahempi oli kuin kaikki muut vaivaamaan omaa kansaansa.
24. Että Antiokns Juudalaisia niin peräti vihasi, lähetti hän heille häpeemättömän, pahanilkisen Apolloniuksen kahdellatuhannella kolmattakymmentä miehellä maalle, ja käski hänen kaikki kasvaneet miehet tappaa, mutta vaimot ja nuoren väen myydä.
25. Kuin hän Jerusalemin eteen tuli, teeskeli hän itsensä rauhalliseksi sabbatin päivään asti, jona Juudalaiset pyhää pitävät: silloin käski hän väkensä nopiasti valmistaa itsensä.
26. Kuin nyt jokainen juoksi katsomaan, mitä tapahtuman piti, antoi hän kaikki ne pistää lävitse, ja tuli niin koko joukon kanssa kaupunkiin, ja tappoi sangen paljon.
27. Mutta Juudas Makkabealainen pakeni sieltä yhdeksän veljensä kanssa korpeen vuorelle. ja eli siellä kaikkein kanssa, jotka hänen tykönsä tulleet olivat, ruohoilla, ettei hän olisi saastainen pakanain seassa.

6. Luku.

Templin saastuttamisesta. niin myös Eleatsarin kuolemasta.
Mutta vähän ajan perästä lähetti kuningas vanhan miehen Antiokiasta, vaatimaan Juudalaisia luopumaan isäinsä laista, ja ettei he Jumalan laista enään mitään pitäisi,
2. Ja että hän Jerusalemin templin saastuttais, ja kutsuis sen Jovis Olympiuksen kirkoksi, ja Garitsimin templin Jovis Kseniuksen kirkoksi, että muukalainen väki siellä asui.
3. Mutta senkaltainen surkia meno teki jokaiselle sangen pahaa.
4. Sillä pakanat söivät ja joivat templissä, ja tekivät kaikkinaista häpiällistä menoa vaimoin kanssa pyhässä siassa, ja veivät paljon sisälle, joita ei pitänyt.

5. Alttarilla uhrattiin laissa kiellettyjä uhreja,
6. Ja ei pidetty sabbatia eikä entisiä juhlia; eikä yksikään uskaltanut ilmoittaa itsiänsä Juudalaiseksi;
7. Vaan he vaadittiin väkivallalla joka kuukausi uhraamaan, kuin kuninkaan syntymäpäivä oli. Mutta kuin Bakkuksen päivää pidettiin, silloin vaadittiin Juudalaiset käymään viheriäisillä seppeleillä Bakkuksen kunniaksi.
8. Oli myös Ptolomeuksen neuvosta käsky annettu pakanain kaupunkeihin, jotka Jerusalemin ympärillä olivat, että heidän piti vaatiman Juudalaisia joka paikassa uhraamaan.
9. Ja jos monikahdat lujana pysyivät, ettei he pakanain kanssa pitää tahtoneet, ne kohta piti tapettaman. Siinä nähtiin suuri surkeus.
10. Kaksi vaimoa tuotiin edes, että he poikansa ympärileikanneet olivat; niiden rintoihin sidottiin lapsukaiset, ja vietiin ympäri kaiken kaupungin, ja heitettiin viimein muurin ylitse.
11. Muutamat olivat yöllä itsensä lymyttäneet luoliin, että he olisivat sabbatia pitäneet: ne, (kuin Philippus sen tietää sai), poltettiin; sillä ei he tahtoneet itsiänsä varjella, ettei he sabbatia rikkoneet olisit.
12. Mutta minä neuvon lukiaa, ettei hän pahentuisi tästä surkeudesta, vaan muistais, ettei se rangaistus tapahtunut heille kadotukseksi, vaan meille karttamiseksi;
13. Sillä se on suuri armo, kuin Jumala syntisiä estää, ettei heille aina menesty, ja on kohta heidän tykönänsä rankaisemassa.
14. Sillä meidän Herra Jumala ei kärsi meitä niin kauvan kuin muita pakanoita, jotka hän antaa mennä siihen asti kuin he syntinsä mitan täyttäneet ovat, että hän heitä sitte rankaisis;
15. Vaan estää meitä, ettemme aivan paljon tekisi, ja hän viimein meille kostais.
16. Sentähden ei ikänä hän peräti meiltä armoansa ole ottanut pois; ja vähän meitä onnettomuudella kurittanut on, ei hän kuitenkaan kansaansa peräti hyljännyt ole.
17. Tämän minä olen tässä neuvoksi sanoa tahtonut. Nyt me jälleen palajamme historiaan.
18. Oli yksi erinomainen kirjanoppinut, Eleatsar, vanha ja kuitenkin kaunis mies; sen suun he väkivallalla avasivat, että hän söis sian lihaa.
19. Mutta hän tahtoi ennen kunnialla kuolla kuin häpiällä elää, ja kärsi sen kärsivällisesti.
20. Ja kuin hän vaivattavaksi vietiin, nuhteli hän niitä, jotka kiellettyä lihaa söivät tämän elämän tähden.
21. Mutta ne, jotka asetetut olivat kansaa vaatimaan vastoin lakia sian lihaa syömään, että he niin kauvan hänen tunteneet olivat, ottivat he hänen yhteen paikkaan, ja sanoivat tahtovansa tuoda hänelle lihaa, jota hän syödä tohtis, vaan hän teeskelis, niinkuin se olis uhrattu sian liha, ja söis kuninkaan mielen nouteeksi,
22. Että hän niin henkensä pitäis, ja nautitsis vanhaa ystävyyttä.
23. Mutta hän ajatteli, kuinka se hänen vanhalle ijällensä ja harmaalle päällensä, niin myös hänen kunnialliselle elämällensä hamasta nuoruudesta, kuin myös Jumalan pyhälle laille sovelias oli, ja sanoi rohkiasti: lähettäkäät minua maan alle hautaan.
24. Sillä se sopis pahoin minun vanhalle ijälleni, että minä niin teeskelisin, että nuoret ajattelisivat: Eleatsar, joka yhdeksänkymmenen ajastaikainen oli, on myös pakanaksi tullut;
25. Ja he niin minun teeskelemiseni kautta vieteltäisiin, että minä itseni ihmisten edessä niin laittaisin, ja minun elämäni, niin piskuiseksi ajaksi kuin minulla vielä elämistä on, niin pelastaisin: se olis minulle ijankaikkinen häpiä.
26. Ja mitä minun siitä olis, vaikka minä nyt ihmisten rangaistuksen välttäisin, koska en minä, Jumalan käsiä elävänä taikka kuolleena

välttää taida?
27. Sentähden tahdon minä nyt iloisesti kuolla, niinkuin minun, vanhan miehen, sopii,
28. Ja nuorille jättää hyvän esimerkin minun jälkeeni, että he mielellänsä ja iloisesti kunniallisen ja pyhän lain tähden kuolisivat.
29. Kuin hän nämät sanat puhunut oli, vietiin hän vaivattavaksi. Mutta ne, jotka häntä johdattivat ja ennen hänen ystävänsä olleet olivat, julmistuivat hänen päällensä niiden sanain tähden; sillä he luulivat hänen kiusalla sanoneen.
30. Mutta kuin he häntä lyöneet olivat, että hänen jo kuoleman piti, huokasi hän ja sanoi: se Herra, jolta ei mitään salattu ole, tietää, että minä ne haavat ja suuren kivun, jotka minä minun ruumiissani kärsin, olisin kyllä välttää taitanut, jos minä tahtonut olisin, mutta sielun puolesta kärsin minä mielelläni Jumalan tähden.
31. Ja niin hän täältä erkani ja kuolemallansa lohdullisen esimerkin jälkeensä jätti, ettei se ainoasti nuoria, vaan jokaista kunniallisuuteen neuvoman pitää.

7. Luku.

Seitsemän veljesten ja heidän äitinsä vahvuudesta kuollessansa lain tähden.
Otettiin myös seitsemän veljestä äitinsä kanssa vangiksi, ja ruoskilla ja nauhoilla piestiin, ja vaadittiin kuninkaalta sianlihaa syömään, joka heiltä laissa kielletty oli.
2. Niin sanoi vanhin heistä: mitäs paljon kysyä tahdot, ja meiltä tietää? Me tahdomme ennen kuolla, kuin jotain tehdä meidän isäimme lakia vastoin.
3. Silloin julmistui kuningas ja käski nopiasti panna pannut ja kattilat tulelle.
4. Kuin se tehty oli, käski hän vanhimmalta leikata pois kielen, ja hakata pois kädet ja jalat, että muut veljet ja äidin näkemän piti.
5. Kuin hän nyt näin raajarikoksi tehty oli, antoi hän hänen tuleen viedä ja pannussa paistaa. Ja kuin liekki joka paikasta pannuun löi, neuvoivat he toinen toistansa keskenänsä äitinsä kanssa, että he rohkiasti kuolisivat, ja sanoivat:
6. Herra Jumala kyllä näkee oikeuden, ja on meille armollinen, niinkuin Moses virressänsä todistaa, ja on palvelioillensa armollinen.
7. Kuin ensimäinen niin erinnyt oli, vietiin myös toinen sinne, että he koiruutensa hänelle näyttäisivät, ja vetivät häneltä nahan ja hiukset pois päästä, ja kysyivät häneltä, jos hän sian lihaa syödä tahtois, eli kaiken ruumiin kaikkein jäsentensä kanssa vaivattavaksi antaa?
8. Hän vastasi kielellänsä ja sanoi: en minä sitä tee! Niin he ottivat hänen ja vaivasivat häntä niinkuin ensimäistäkin.
9. Kuin hän viimeisessä hengen riutumassa oli, sanoi hän: sinä kirottu ihminen otat minulta tosin tämän ajallisen elämän, vaan kaiken maailman Herra herättää meidät, jotka hänen lakinsa tähden kuolemme, ijankaikkiseen elämään.
10. Sitte ottivat he kolmannen, ja tekivät myös koiruuttansa hänelle. Ja kuin he häneltä sitä vaativat, lykkäsi hän kielensä rohkiasti ulos, ja ojensi kätensä, ja sanoi rohkiasti:
11. Nämät jäsenet Jumala taivaasta on minulle antanut, sentähden annan minä ne mielelläni otettaa hänen lakinsa tähden; sillä minä toivon, että hän ne minulle antaa jälleen.
12. Mutta kuningas ja hänen palveliansa ihmettelivät, että nuorukainen niin rohkia oli, eikä kipua mitään totellut.
13. Kuin tämä myös kuollut oli, piinasivat he myös neljättä, ja ruoskivat hänen:

14. Mutta kuin hänen jo kuoleman piti, sanoi hän: se on suuri lohdutus, että me toivomme, kuin ihmiset meitä surmaavat, että Jumala meidän herättää jälleen: mutta et sinä herätetä elämään.
15. Senjälkeen ottivat he viidennen, ja ruoskivat myös hänen. Se katsoi Antirykuksen päälle, ja sanoi hänelle:
16. Sinä olet ihminen, ja sinun täytyy kuolla. Mutta ettäs maan päällä voimallinen olet, niin sinä teet, mitäs tahdot. Mutta et sinä sitä mahda ajatella, että Jumala meidät peräti hyljännyt on.
17. Odota vähä aika, niin sinä saat ymmärtää, kuinka väkevä Jumala on, joka sinun ja sinun sukus rankaisee.
18. Tämän perästä vietiin myös kuudes edes, joka myös sanoi, kuin hänen jo kuoleman piti: et sinä minua niin petä; sillä me olemme tämän piinan kyllä ansainneet siinä että me olemme tehneet syntiä meidän Jumalaamme vastaan ja hän tekee hirmuisesti meille.
19. Mutta et sinä niin pääse, ettäs kiukuitset Jumalaa vastaan.
20. Mutta se oli suuri ihme äidissä, ja on senkaltainen esimerkki kyllä mahdollinen hänestä kirjoitettaa; sillä hän näki kaikki seitsemän poikaansa yhtenä päivänä toinen toisensa perästä piinattavan, ja kärsi sen suurella kärsivällisyydellä, sen toivon tähden, joka hänellä oli Jumalan tykö.
21. Siitä tuli hän niin rohkiaksi, että hän poikiansa yhtä toisen perään kielellänsä lohdutti, ja sai urhoollisen sydämen, ja sanoi heille:
22. Minä olen teidän äitinne, ja olen teidät synnyttänyt, mutta henkeä ja elämää en ole minä teille antanut, enkä teidän jäseniänne niin tehnyt.
23. Sen tähden se, joka maailman ja kaikki ihmiset luonut on, antaa teille hengen ja elämän jälleen., niinkuin te nyt hänen lakinsa tähden sen vaaraan ja alttiiksi annatte.
24. Kuin Antonius sen kuuli, luuli hän äidin katsovan ylön häntä ja pilkkaavan kielellänsä, ja otti nuorimman pojan eteensä, joka vielä jäänyt oli, ja neuvoi häntä hyvillä sanoilla, ja puhui hänen kanssansa valalla vannoin, jos hän isänsä laista luopua tahtois, niin löytäis hän hänestä armollisen herran, joka tekis hänen rikkaaksi ja herraksi.
25. Mutta kuin ei se tahtonut antaa vietellä itsiänsä, antoi kuningas äidin eteensä tulla, ja neuvoi häntä poikaansa niin neuvomaan, että hän hengissä pysyis.
26. Kuin hän häntä monilla sanoilla rukoillut oli, lupasi hän sen tehdä.
27. Mutta hän pilkkasl ainoasti tyrannia; sillä hän meni poikansa tykö, ja puhui salaa kielellänsä hänen kanssansa ja sanoi: sinä, minun rakas lapseni, jota minä yhdeksän kuukautta sydämeni alla kantanut olen, ja kolme ajastaikaa imettänyt olen, ja suurella vaivalla kasvattanut, armahda siis minun päälleni!
28. Katso taivasta ja maata ja kaikkia mitä niissä on: nämät kaikki on Jumala tyhjästä tehnyt, ja me ihmiset olemme myös niin tehdyt.
29. Sen tähden älä pelkää murhaajaa, vaan kuole mielelläs, niinkuin veljeskin, että armollinen Jumala veljeis kanssa tekis sinun eläväksi jälleen, ja antais minulle jälleen. Hebr. 11: 35.
30. Kuin Äiti vielä poikansa kanssa näin puhui, sanoi nuorukainen: mitä te odotatte? Älkäät sitä ajatelko, että minä tyrannille tässä kuuliainen olen, vaan minä tahdon
lain pitää, joka meidän isillemme Moseksen kautta annettu on.
31. Mutta sinä, joka Juudalaisille kaikkea pahaa teet, et pääse niin Herralta meidän Jumalaltamme.
32. Me kärsimme meidän synteimme tähden, se on tosi.

33. Ja vaikka elävä Jumala hetken aikaa meidän päällemme vihainen on, ja meitä rankaisee ja kurittaa, niin kuitenkin hän palvelioillensa armollinen on.
34. Mutta sinä jumalatoin, kirottu ihminen! älä vallastas paljon ylpeile, ja älä luota turhan toivon päälle, ettäs Jumalan lapsia vainoot.
35. Sillä et sinä ole vielä kaikkivaltiaan Jumalan tuomioita, joka kaikki näkee, välttänyt.
36. Minun veljeni, jotka vähän aikaa itsiänsä piinattaa antoivat, he odottavat nyt ijankalkkista elämää Jumalan lupauksen jälkeen, mutta sinun pitää Jumalan tuomion jälkeen rangaistuksi tuleman, niinkuin sinä ylpeydelläs ansainnut olet.
37. Minä tahdon ruumiini ja henkeni minun isäini lain tähden antaa niinkuin veljenikin, ja Jumalan tykö huutaa, että hän pian kansallensa armollinen olis; mutta sinun täytyy vielä tunnustaa suuren piinan ja vaivan kautta, että hän ainoasti oikia Jumala on.
38. Mutta Jumalan viha minussa ja minun veljissäni lakkaa, joka oikiasta syystä on tullut koko meidän kansamme päälle.
39. Kuin kuningas sen kuuli, tuli hän hulluksi ja kiukkuun, ja antoi häntä vielä kovemmin piinata kuin muita, sillä se oli hänelle ylönkatse, että he vielä häntä pilkkasivat.
40. Niin myös tämä kauniisti kuoli, ja on kaiken turvansa pannut Jumalan päälle.
41. Viimeiseltä myös äiti mestattiin.
42. Niin paljon olkoon kyllä pakanallisista uhreista ja hirmuisesta piinasta.

8. Luku.

Juudaan voitosta Nikanoria vastaan.

Mutta Juudas Makkabealainen ja hänen kumppaninsa menivät salaa sieltä ja täältä kyliin, ja huusivat kokoon lankonsa, ja jotka muutoin Juudalaisten uskossa pysyneet olivat, että hän lähes kuusituhatta miestä kokoon sai.
2. Ja he rukoilivat Jumalaa, katsomaan köyhän kansan puoleen, joka jokaiselta vaivattu oli, ja armahtamaan templiä, jonka jumalattomat ihmiset saastuttaneet olivat,
3. Ja turmeltua kaupunkia, joka peräti autiona oli: että hän kuitenkin viatointa verta, joka hänen tykönsä huutaa, kuulis:
4. Ja viattomia lapsia, jotka vastoin kaikkea oikeutta pistettiin lävitse, muistais ja kostais nimensä pilkan.
5. Ja Makkabealainen joukkoinensa vaivasi pakanoita jalosti; sillä Herra lakkasi vihastansa, ja oli heille taas armollinen.
6. Hän karkasi tietämättä kaupunkein ja kyläin päälle, ja sytytti ne, ja voitti ne soveliaammat paikat, ja teki vihollisille suuren vahingon.
7. Mutta enimmästi teki hän ne yöllä, että hänen töistänsä leviältä puhuttiin.
8. Mutta kuin Philippus näki, että hän enemmin ja enemmin väkevämmäksi tuli, ja että hän niin menestyi, kirjoitti hän Ptolomeuksen, alemmaisen Syrian ja Phenikian päämiehen tykö, apua anoin kuninkaalle hyväksi.
9. Silloin lähetti Ptolomeus parhaan ystävänsä, Nikanorin Patroklin pojan, kahdellakymmenellä tuhannella miehellä Juudalaisia peräti hävittämään, ja antoi hänelle päämiehen kanssansa, Gorgiaan nimeltä, joka hyvin harjaantunut sotamies oli.
10. Mutta Nikanor ajatteli, että hän vangituista Juudalaisista sen rahan tahtoi saada, jonka kuninkaan vuosi vuodelta piti antaman Roomalaisille, nimittäin kaksituhatta leiviskää.
11. Sentähden lähetti hän kohta sinne ja tänne kaupunkeihin meren tykö, ja antoi kuuluttaa, kuinka hän Juudalaisia myydä tahtoi,

yhdeksänkymmentä yhteen leiviskään; sillä ei hän luullut rangaistusta Jumalalta niin läsnä olevan.
12. Kuin Juudas kuuli siitä joukosta, joka Nikanorilla oli, sanoi hän Juudalaisille, jotka hänen tykönänsä olivat, että sotajoukko tuleva oli.
13. Jotka pelkurit olivat, ja ei ollut sitä uskallusta Jumalan tykö, että hän rankaiseva oli, ne juoksivat sieltä ja pakenivat.
14. Mutta ne muut myivät kaikki, mitä heillä oli, ja rukoilivat Herraa, että hän pelastais ne, jotka Nikanor myynyt oli, ennen kuin hän heidät vangiksi saanut oli..
15. Ja vaikka ei hän sitä heidän tähtensä tekisi, että hän kuitenkin tekis sen liiton tähden, jonka hän heidän isäinsä kanssa tehnyt oli, ja kuuluisan suuren nimensä tähden, jonka jälkeen he nimitetyt ovat.
16. Kuin nyt Makkabealainen väkensä oli koonnut, liki kuusituhatta miestä, neuvoi hän heitä ensisti, ettei he hämmästyisi vihollisia, eikä pelkäisi pakanain paljoutta, jotka heitä, vastoin oikeutta, vääryydellä vaivasivat, vaan varjelisivat itsensä miehullisesti,
17. Ja muistaisivat sitä pilkkaa, jonka he pyhälle kaupungille tehneet olivat, ja kuinka he kaupungin häväisseet ja vaivanneet ja lain pois panneet olivat.
18. He luottavat (sanoi hän) haarniskoihinsa, ja ovat täynnä uhkausta, mutta me luotamme meidän kaikkivaltiaan Jumalamme päälle, joka taitaa ei ainoasti yhdessä silmänräpäyksessä niitä, jotka nyt tulevat meitä vastaan, mutta myös koko maailman ylösalaisin kukistaa.
19. Hän luetteli myös heille kaikki historiat, kuinka Jumala niin usein armollisesti heidän isiänsä auttanut oli; kuinka Sennaheribin alla sata viisiyhdeksättäkymmentä tuhatta miestä yhtenä yönä lyötiin maahan;
20. Kuinka siinä tappeluksessa Babelissa oli käynyt Galatalaisia vastaan, koska he kaikki suureen tuskaan joutuneet olivat, kahdeksantuhatta Juudalaista ja neljätuhatta Makedonialaista, kuinka Makedonialaiset pelvosta alallansa olivat, ja ne kahdeksantuhatta Juudalaista, ainoasti Jumalan avulla, sata ja kaksikymmentä tuhatta miestä lyöneet ja suuren tavaran sen kautta saaneet olivat.
21. Kuin hän tämänkaltaisilla sanoilla heidän sydäntänsä rohkaissut oli, että he lain ja isänsä maan edestä mielellänsä kuolisivat.
22. Teki hän neljä joukkoa, ja asetti veljensä ensimäiseksi rintasotaan, että he sen johdattaisivat, nimittäin Simonin, Josephin ja Jonatanin, ja antoi kullekin viisitoistakymmentä sataa miestä.
23. Sitte antoi hän Eleatsarin pyhää kirjaa lukea, ja antoi heille merkin, että heitä Jumala auttava oli, ja meni niin muiden edellä sotaan ja otti yhteen Nikanorin kanssa.
24. Mutta kaikkivaltias Jumala autti heitä, että he koko joukon pakoon löivät, ja haavoittivat monta, ja tappoivat liki yhdeksäntuhatta,
25. Ja ajoivat niitä takaa, jotka Juudalaisia ostamaan tulleet olivat, ja ottivat heidän rahansa.
26. Kuitenkin heidän täytyi palata; sillä se oli sabbatin ehtoo, se oli syy, että he lakkasivat heitä ajamasta takaa.
27. Sitte he ottivat saaliin, ja ottivat haarniskat ja sota-aseet ja pitivät sabbatin, ja ylistivät ja kiittivät Jumalaa, joka heidät sinä päivänä pelastanut oli, ja jälleen ruvennut armonsa heille osoittamaan.
28. Sabbatin päivän jälkeen jakoivat he saaliin vaivaisille, leskille ja orvoille, ja liian pitivät he itsellensä ja lapsillensa.
29. Ja he pitivät yhteiset rukoukset, että laupias Jumala vihansa peräti heistä kääntäis pois.
30. Sitte tappelivat he usein Timoteuksen ja Bakkideksen kanssa, ja löivät enemmän kuin kaksikymmentä tuhatta miestä, ja voittivat linnat, jakoivat saaliin tasan välillänsä, ja maan kulkiain, orpoin, leskein ja vanhain välillä.
31. Ja kuin he saaliin ottaneet olivat, veivät he sota-aseet linnoihin, ja veivät suuren saaliin Jerusalemiin,
32. Ja tappoivat yhden päämiehen Timoteuksen puolelta, jumalattoman miehen, joka Juudalaisia sangen kovin vaivannut oli.

9. Luku.

Antiokuksen kauhistavaisesta kuolemasta.
Juuri siihen aikaan täytyi Antiokuksen Persiasta häpiällä mennä pois.
2. Sillä kuin hän Persepoliin mennyt oli, ja oli siellä ruvennut kirkkoa ryöstämään ja kaupunkia voittamaan, nousivat sen asuvaiset ylös, ja varjelivat itsensä, ja ajoivat Antiokuksen takaperin, että hänen häpiällä täytyi mennä pois.
3. Kuin hän Ekbatanassa oli, sai hän kuulla, kuinka Nikanorin ja Timoteuksen käynyt oli.
4. Niin hän julmistui ja aikoi Juudalaisille sen häpiän kostaa, ja vaelsi päivät ja yöt, että hän pian olis sinne joutunut; sillä Jumalan viha vaati häntä, sillä hän oli niin ylpiästi puhunut, että niin pian kuin hän Jerusalemiin tulis, hän tahtois kaupungista kuolleiden haudan tehdä.
5. Sen tähden rankaisi hänen kaikkivaltias Herra, Israelin Jumala, salaisella rangaistuksella, jota ei kenkään parantaa taitanut. Sillä niin pian kuin hän sen puhunut oli, tuli hänelle senkaltainen vatsatauti ja niin suuri kipu suoliinsa, ettei häntä auttaa taidettu.
6. Ja tosin hänelle tapahtui juuri oikein, että hän muita moninaisilla ja ennen kuulumattomilla piinoilla vaivannut oli.
7. Ei hän kuitenkaan luopunut ylpeydestänsä, vaan tuli kiukkuisemmaksi, ja paloi pahuudesta Juudalaisia vastaan, ja kiiruhti. ja ajaissansa putosi hän vaunuista niin kovin, että kaikki hänen jäsenensä kipiät olivat.
8. Silloin täytyi hänen (joka ennen suuresta ylpeydestä luuli taitavansa meren aallot hallita ja vuoret toinen toisensa päälle panna) antaa yhdestä ainoasta lankeemisesta hänensä kannettaa paarein päällä, että jokainen ilmeisesti näki hänessä Jumalan voiman.
9. Kasvoivat myös madot siitä kirotusta ruumiista, ja hänen lihansa mätäni suurella kivulla, että koko kappaleet hänen ruumiistansa putosivat, ja haisi niin pahoin, ettei kenkään sitä kärsiä voinut.
10. Ja joka ennen ajatteli taivaan liikuttavansa, sitä ei kenkään kantaa taitanut sen kärsimättömän hajun tähden.
11. Silloin hänen täytyi ylpeydestänsä lakata ja tuta, että häneen Jumala niin ruvennut oli, ja kipu aina eneni.
12. Ja kuin hän itse viimeiseltä, sitä hajua ei enään kärsiä voinut, niin hän sanoi: se on oikein, että ihminen Jumalan edessä nöyryyttää itsensä, ja ettei kuolevainen ihminen niin röyhkeä olisi, että hän itsensä luulis Jumalan kaltaiseksi.
13. Ja se pahanilkinen rupesi rukoilemaan Herraa, joka ei silleen tahtonut armahtaa hänen päällensä.
14. Ja lupasi pyhän kaupungin vapaaksi tehdä, jonka hän ennen hävittää aikoi ja kuolleiden haudaksi tehdä.
15. Ja Juudalaiset, joita ei hän ennen kelvolliseksi lukenut haudattaa, vaan linnuille ja pedoille syödä antaa, ne hän tahtoi vapaaksi tehdä niinkuin Atenankin asuvaiset.
16. Ja pyhän templin, jonka hän ennen ryöstänyt oli, tahtoi hän kaikkinaisella kaunistuksella kaunistaa jälleen, ja paljoa enempi pyhiä kaluja sinne antaa kuin siellä ennen ollut oli; ja mitä vuosi vuodelta uhriin menemän piti, sen tahtoi hän omastansa antaa.
17. Niin myös itse tahtoi Juudalaiseksl tulla, ja joka paikassa Jumalan voimaa kiittää ja julistaa.
18. Mutta että tauti ei tahtonut luopua hänestä, sillä Jumalan vanhurskas viha oli tullut raskaasti hänen päällensä, epäili hän hengestänsä, ja kirjoitti tämän nöyrän kirjan Juudalaisten tykö, joka seuraa:
19. Antiokus kuningas ja ruhtinas taritsee jumalisille Juudalaisille tervehdystänsä!
20. Jos te lapsinenne raittiina ja terveinä olette, ja teidän käy hyvin, siitä minä kiitän Jumalaa.

21. Vaan minä olen sangen kovin klpiä. Että minä mielelläni tahtoisin yhteisen rauhan pitää, niinkuin tarve myös vaatii; sitte kuin minä Persian tiellä kipiäksi tulin, olen minä armollisesti ajatellut teidän uskollisuutenne ja ystävyytenne päälle;
22. Ehkä minä toivon itseni paranevan.
23. Ja niinkuin minun isäni, kuin hän ylimmäisiin maakuntiin meni, teki kuninkaan peräänsä,
24. Että tiedettämän piti, (jos jotakin olis tapahtunut, eli muutoin riita noussut) kuka olis herra ollut, ja ettei valtakunta olis hajoitettu;
25. Niin myös minä, että minä näen, kuinka ympäriasuvaiset päämiehet minun valtakuntaani himoitsevat, jos minun pahoin kävis, olen minun poikani Antiokuksen kuninkaaksi tehnyt, jonka minä usein teille kuuluttanut olen, kuin minä ylimmäisiin maakuntiin vaelsin, sen minä myös nyt teille kuulutan.
26. Sen tähden minä neuvon ja rukoilen teitä kaikkein hyväin töiden tähden, joita minä kaikille yhteisesti ja erinomaisesti itsekullekin osoittanut olen, että te minulle ja minun pojalleni tästälähin ystävälliset ja uskolliset olisitte.
27. Sillä minä toivon hänen ystävällisen ja armollisen teille olevan, ja minun tapaani seuraavan.
28. Niin kuoli murhaaja ja Jumalan pilkkaaja Antiokus suuressa kivussa, niinkuin hän muille tehnyt oli, muukalaisella maalla ja korvessa, surkialla kuolemalla.
29. Ja Philippus, joka hänen kanssansa kasvatettu oli, saatti hänen maahan, ja että hän Antiokuksen poikaa pelkäsi, pakeni hän Egyptiin kuningas Ptolomeus Philometorin tykö.

10. Luku.

Monikahdoista Juudaan voitoista.

Niin antoi Jumala Makkabealaiselle ja hänen joukollensa rohkeuden, että he templin ja kaupungin voittivat jälleen,
2. Ja kukistivat ne muut alttarit ja kirkot, jotka pakanat sinne ja tänne kaduille rakentaneet olivat.
3. Ja sittekuin he templin puhdistaneet olivat, tekivät he toisen alttarin, ja ottivat limpsiötä ja iskivät valkian, ja uhrasivat taas, joka ei kahdessa ajastajassa ja kuudessa kuukaudessa tapahtunut ollut, ja uhrasivat suitsutusta, ja sytyttivät lamput, ja panivat näkyleivät edes.
4. Kuin nämät kaikki tapahtuneet olivat, lankesivat he kasvoillensa maahan Herran eteen, ja rukoilivat, ettei hän heitä enää senkaltaiseen tuskaan tulla antaisi;
vaan jos he enempi olivat syntiä tekevät häntä vastaan, että hän itse heitä armollisesti rankaisis, eikä antais heitä Jumalan pilkkaajain ja julmain pakanain käsiin.
5. Ja Jumala laitti sen niin, että sinä päivänä templi puhdistettiin, jona pakanat sen saastuttaneet olivat, viidentenä päivänä kolmattakymmentä Kasleun kuusta.
6. Ja he pitivät ilolla kahdeksan päivää pyhää, niinkuin lehtimajan juhlaa, ja ajattelivat sitä, kuin he ennen vähää aikaa lehtimajan juhlansa korvessa ja luolissa, niinkuin metsän pedot, pitäneet olivat.
7. Ja kantoivat kukkasia ja viheriäisiä oksia ja palmuja, ja kiittivät Jumalaa, joka heille voiton antanut oli hänen templiänsä puhdistaa.
8. He antoivat myös käskyn kaikille Juudalaisille, että se päivä vuosi vuodelta pyhitettäisiin.
9. Ja näin on Antiokus Epiphaneksesta loppu.

10. Nyt seuraa Antiokus Eupatorista, jumalattoman Antiokuksen pojasta, mitä sotaa hänen ajallansa alati ollut on.
11. Kuin Eupator kuninkaaksi tuli, pani hän Lysiaan, joka ennen päämies Phenikiassa ja Koilosyriassa oli, yllmmäiseksi ruhtinaaksi.
12. Mutta Ptolomeus Makron, joka mielellänsä Juudalaiset olis oikeudella varjellut, että he siihen asti niin paljon väkivaltaa ja vääryyttä kärsineet olivat, ahkeroitsi siitä, että heidän piti saaman rauhassa olla.
13. Sentähden kantoivat hänen ystävänsä hänen päällensä Eupatorin edessä, ja kutsuivat hänen julkisesti pettäjäksi, että hän Kyprin luodon, jonka Philometor hänen haltuunsa antoi, Antiokus Epiphanekselle antanut oli; ja niin täytyi hänen halvimmassa virassa olla. Ja hän murehti niin kovin, että hän itsensä myrkyllä surmasi.
14. Kuin Gorgias näiden paikkain päämieheksi tuli, otti hän sotaväkeä, Ja asetti itsensä erinomaisesti Juudalaisia vastaan.
15. Sitä myös rupesivat Edomealaiset tekemään, kussa he voivat, ajoivat Juudalaiset pois linnoista ja soveliaista kylistä, ja ottivat tykönsä luopuneet Juudalaiset, jotka olivat ajetut pois Jerusalemista.
16. Silloin tuli kokoon Makkabealainen ja hänen joukkonsa ja rukoilivat, että Jumala heitä auttais,
17. Ja karkasivat Edomealaisten päälle vahvoihin kaupunkeihin, ja ottivat heidät väkivallalla, surmasivat kaikki, mitä muurin päällä heitä vastassa oli, ja mitä he muutoin käsittivät, kahteenkymmeneen tuhanteen asti.
18. Mutta heiltä pääsi kahteen vahvaan torniin yhdeksän tuhatta, jotka itsensä olivat varustaneet päällekarkausta vastaan.
19. Silloin asetti Makkabealainen Simonin, Josephin ja Zakeuksen, ja antoi heille niin paljon väkeä, että he väkevät kyllä olivat karkaamaan päälle; mutta itse meni hän edemmä muiden kaupunkien eteen.
20. Mutta Simonin joukko antoi itsensä vietellä rahalla niiltä, jotka tornissa olivat, ja ottivat viisineljättäkymmentä tuhatta kultapenninkiä niiltä, ja päästivät heidät sieltä.
21. Kun Makkabealainen sen tietää sai, kutsui hän kokoon päämiehet, ja kantoi heidän päällensä, että he veljensä olivat rahaan myyneet, ja vihamiehet sieltä päästäneet pois,
22. Ja antoi tappaa heidät niinkuin pettäjät, ja karkasi kohta niiden kahden toruin päälle.
23. Ja hänelle menestyi, ja surmasi niissä kahdessa linnassa enempi kuin kaksikymmentä tuhatta miestä.
24. Mutta Timoteus, jonka Juudalaiset ennen lyöneet olivat, valmisti itsensä paljolla muukalaisella väellä, ja kokosi suuren joukon hevosmiehiä Asiasta,
ja tuli sillä ajatuksella, että hän Juudalaiset peräti hävittäis.
25. Ja kuin hän maalle tuli, rukoili Makkabealainen ja hänen joukkonsa Herraa, ja panivat tuhkaa päittensä päälle, ja pukivat säkit yllensä,
26. Ja lankesivat maahan alttarin eteen, ja rukoilivat, että Jumala heille armollinen ja heidän vihollisillensa armotoin olis, ja asettais itsensä niitä vastaan, jotka
itsensä asettavat häntä vastaan, niinkuin laissa kirjoitettu on.
27. Kuin he nyt näin rukoilleet olivat, ottivat he aseensa, ja menivät hyvän matkan ulos, kaupungin eteen, siihenasti että he vihollisten tykö tulivat.
28. Ja niin pian kuin aurinko nousi, tappelivat he, vaikka ei se yhtäläinen joukko ollut; sillä Juudalaisilla oli hyvä turva Jumalan tykö, (joka vahva voiton merkki on), ne toiset olivat alkaneet sodan ainoastansa sulasta koiruudesta ja ylpeydestä.
29. Kuin sota kovimmallansa oli, näkyi vihollisille taivaasta viisi jaloa miestä hevosten päällä kultaisilla suitsilla, jotka kävivät

Juudalaisten edellä;
30. Ja kaksi olivat Makkabealaisen tykönä ja varjelivat hänen aseillansa, ettei häntä kenkään haavoittaa taitanut, ja ampuivat nuolia ja pitkäisen leimauksia vihollisten päälle, että he sekautuivat ja pakenivat.
31. Ja lyötiin kaksikymmentä tuhatta ja viisisataa jalkaväestä, ja kuusisataa hevosmiestä.
32. Mutta Timoteus pakeni Gatsaraan päin vahvaan kaupunkiin, joka Kereaksella päämiehellä oli.
33. Niin piiritti Makkabealainen ja hänen joukkonsa sen neljäksi päiväksi.
34. Mutta jotka kaupungissa olivat, luottivat sen päälle, että se niin korkialla oli, ja pilkkasivat ja häpäisivät ylen muodottomasti.
35. Mutta viidentenä päivänä vihastui kaksikymmentä nuorta miestä sen pilkan tähden, ja juoksivat miehuullisesti, karaten muurin tykö, ja tappoivat tuimuudessa kaikki, mitä heidän vastaansa tuli.
36. Niitä seurasivat muut ja astuivat muurin päälle, ja sytyttivät tornin, ja polttivat ne Jumalan pilkkaajat.
37. Monikahdat hakkasivat portteja, että koko joukko pääsi sisälle, ja voittivat niin kaupungin, ja tappoivat Timoteuksen, joka itsensä kuoppaan lymyttänyt oli, ja hänen veljensä Kerean ja Apollophaneksen kanssa.
38. Kuin he nämät toimittaneet olivat, ylistivät he Herraa kiitosvirrellä, joka Israelille niin suuren hyvän työn näyttänyt ja heille voiton antanut oli.

11. Luku.

Juudaan voitosta Lysiaa vastaan ja sen päälle seuraavaisesta rauhan teosta.
Kuin Lysias, kuninkaan edustusmies ja lanko ja ylimmäinen neuvonantaja, nämät kaikki tietää sai, oli hänen mielensä sangen paha,
2. Ja kokosi yhteen kahdeksankymmentä tuhatta miestä ja kaiken hevosmiesjonkon, ja meni Juudalaisia vastaan siinä luulossa, että hän pakanat kaupunkiin panis,
3. Ja että hän templin nautitsis, voittaaksensa sillä rahaa, niinkuin muutkin pakanain kirkot, ja ylimmäisen papin virkaa vuosi vuodelta myydäksensä.
4. Mutta ei hän ajatellut, että Jumala vielä väkevämpi on, vaan luotti suuren joukkonsa päälle, joka hänellä oli hevos- ja jalkaväestä, ja kahdeksankymmenen elephantin päälle.
5. Kuin hän nyt Juudeaan tuli, sioitti hän itsensä yhden kaupungin eteen, Betsura nimeltä, joka Jerusalemista oli viiden vakomitan takana vuorella.
6. Kuin Makkabealalnen ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, sen kuulivat, että hän kaupungin piirittänyt oli, rukoilivat he ja kaikki joukko Herraa huokauksilla ja
kyyneleillä, että hän yhden hyvän enkelin lähettäis, joka Israelia auttais.
7. Ja Makkabealainen oli ensimäinen, joka itsensä varusti, ja neuvoi muita, että he hänen kanssansa koettelisivat ja veljiänsä auttaisivat.
8. Ja menivät niin toinen toisensa kanssa ulos. Mutta niin pian kuin he ulos Jerusalemin eteen tulivat, näkyi heille yksi hevosinensa valkeissa vaatteissa ja kultaisissa haarniskoissa, joka meni heidän edellänsä.
9. Niin he kiittivät laupiasta Jumalaa, ja olivat rohkiat lyömään vihollisiansa, vaikka he vielä julmimmat pedot olisivat olleet, ja olis

rautainen muuri heidän edessänsä.
10. Senkaltaisella sydämellä vaelsi koko joukko edeskäsin auttajansa kanssa, jonka heille laupias Jumala taivaasta lähettänyt oli,
11. Ja karkasivat vihollisten päälle niinkuin jalopeurat, ja löivät heistä yksitoistakymmentä tuhatta jalkaväkeä ja kuusitoista kymmentä sataa hevosmiestä,
12. Ja kaikki muut pakoon karkottivat, että enin osa, joka sieltä palasi haavoitettu oli. Ja Lysias itse myös häpiällisesti pakeni ja pääsi pois.
13. Kuitenkin oli Lysias toimellinen mies. Kuin hän nyt sitä tappelusta, jonka hän kadottanut oli, itsellensä ajatteli, ja näki Juudalaiset voittamattomaksi, että heitä kaikkivaltias Jumala niin autti,
14. Lähetti hän heidän tykönsä ja taritsi heille rauhan, ja lupasi myös kuninkaan saattaa heidän ystäväksensä.
15. Se kelpasi Makkabealaiselle; sillä hän näki sen parhaaksi. Ja kuningas mielistyi siihen sovintoon, jonka Lysias Makkabealaisen ja Juudalaisten kanssa tehnyt oli.
16. Ja kirja, jonka Lysias kirjoltti Juudalaisten tykö, oli näin: Lysias toivottaa Juudalaisille terveyttä!
17. Johannes ja Absalom, teidän lähetyksenne, toivat yhden kirjan ja ovat rukoilleet sitä asiaa, jonka tähden he lähetetyt olivat.
18. Mitä nyt kuninkaalle ilmoittamista on ollut, olen minä tehnyt, ja hän on kaikkiin, mitä tarpeellinen on, suostunut.
19. Jos te nyt sananne ja lupauksenne pidätte, niin minä myös edespäin ahkeroitsen teidän parastanne katsoa.
20. Ja joka kappaleesta erinänsä on teidän ja minun lähetykselläni käsky, teitä pitemmälti neuvoa. Tällänsä olkaat Jumalan huomassa!
21. Annettu 148 vuonna, 24 päivänä Dioskorin kuuta.
22. Kuninkaan kirja oli näin: Antiokus kuningas tervehtii veljeänsä Lysiasta!
23. Että meidän isämme täältä erinnyt on ja jumalien sekaan tullut, ei ole meille mitään rakkaampaa kuin se että rauha meidän valtakunnassamme olis, että jokainen omaansa katsoa sais.
24. Me kuulemme nyt, ettei Juudalaiset ole tahtoneet suostua jumalanpalveluksensa muutokseen pakanain tavalla, vaan tahtovat uskossansa pysyä ja anovat, että he siinä saisivat pysyä.
25. Että me nyt sen hyväksi löydämme, että tämä kansa myös rauhassa eläisi ja alallansa olis, niin on meidän tahtomme, että heille heidän templinsä jälleen annettaan, ja he saavat olla hallituksessansa ja menoissansa, niinkuin heidän esi-isänsäkin olleet ovat.
26. Sentähden tee sinä hyvin, ja lähetä muutamia heidän tykönsä, heidän kanssansa rauhaa tekemään, että koska he meidän tahtomme tietävät, surutoinna ovat ja töistänsä pelkäämättä pitävät vaarin.
27. Kuninkaan kirja Juudalaisten tykö oli näin: Antiokus kuningas toivottaa Juudalaisten hallitukselle ja kansalle terveyttä!
28. Jos teidän kaikkein hyvin kävis, sen me mielellämme kuulisimme; meidän käy hyvin.
29. Menelaus on meille ilmoittanut, että tahdotte vaeltaa meidän maallemme, ja teidän asianne meidän tykönämme toimittaa.
30. Sen tähden kaikille niille Juudalaisille, jotka tämän ja kolmenkymmenen päivän välillä Huhtikuuta vaeltavat, pitää vapaa tie oleman, itsensä pitää ruassa ja muussa lakinsa jälkeen, niinkuin ennenkin.
31. Ei myös kenellekään pidä mitään pahaa tapahtuman, sentähden mitä tähän asti meille tehty on.
32. Todistukseksi olen minä Menelauksen teidän tykönne lähettänyt, teille leviämmältä tätä ilmoittamaan.
33. Tällänsä olkaat Jumalan huomassa! 148 vuonna, 15 päivänä Huhtikuuta.
34. Kirjoittivat myös Roomalalaiset Juudalaisten tykö, kuin seuraa: Kvintus Memmius ja Titus Manlius, Roomalaisten sanansaattajat,

taritsevat Juudalaisille tervehdystänsä.
35. Kaikkiin, mitä Lysias, kuninkaan sukulainen, teille myöten antanut on, suostumme me myös.
36. Mutta että hänelle näkyy se hyväksi, muutamat asiat kuninkaan tykö antaa tulla, niin sovitelkaat keskenänne, ja lähettäkäät nopiasti joku meidän tykömme, että me yhdistäisimme itsemme toinen toisemme kanssa; sillä me menemme parhaallamme Antiokiaan.
37. Sen tähden kiiruhtakaat, ja lähettäkäät monikahtoja, että me tietäisimme teidän mielenne. Tällänsä olkaat Jumalan huomassa! 148 vuonna, 15. päivänä Huhtikuuta.

12. Luku.

Laviammat Juudaan voitot vihollisia vastaan.
Kuin tämä sovinto näin päätetty oli, meni Lysias kuninkaan tykö, vaan Juudalailset viljelivät peltoansa
2. Mutta sen paikan päämiehet, Timoteus ja Apollonius, vapaasukuisen Apolloniuksen poika, ja Hieronymus ja Demophon, niin myös Nikanor, Kyprin päämies, ei antanut heille rauhaa eikä lepoa.
3. Ja Jopen asuvaiset tekivät petollisen työn. Sillä he saattivat Juudalaiset, jotka heidän tykönänsä asuivat, siihen mieleen, että he vaimoinensa ja lapsinensa menivät niihin haaksiin, jotka he valmistaneet olivat, niinkuin he hyvät ystävät olisi olleet.
4. Kuin Juudalaiset sen tekivät, mikä kaupungissa päätetty oli, eikä mitään vaaraa peljänneet, ja tulivat merelle, upottivat he heidät kaikki, kaksisataa ihmistä.
5. Kuin Juudas kuuli, kuinka hirmuisesti hänen veljeinsä kanssa tehty oli, käski hän sotaväkensä ylös, ja avuksensa huusi Jumalaa, vanhurskasta tuomaria,
6. Ja meni niitä vastaan, jotka hänen veljensä murhanneet olivat, ja sytytti yöllä sataman, ja poltti kaikki haahdet, ja mitä väkeä tulesta pääsi, ne tappoi hän miekalla.
7. Mutta että kaupunki suljettu oli, meni hän pois sillä mielellä, että hän pian jälleen tulis ja kaiken kaupungin peräti hävittäis.
8. Ilmoitettiin myös hänelle, kuinka myös Jamnian asuvaiset senkaltaista aikoivat Juudalaisille, jotka asuivat heidän tykönänsä.
9. Sentähden karkasi hän myös yöllä heidän päällensä, ja poltti heidän satamansa, ja kaikki haahdet, että valkia Jerusalemiin näkyi, joiden väli kuitenkin kaksisataa ja neljäkymmentä vakomittaa oli.
10. Sitte meni hän yhdeksän vakomittaa edes Timoteusta vastaan, niin karkasivat viisituhatta Arabialaista ja viisisataa hevosmiestä hänen päällensä, ja tappelivat hänen kanssansa, ja siinä oli suuri sota.
11. Ja Juudas joukkoinensa sai Jumalan avulla voiton. Ja että Arabialaiset voitetut olivat, rukoilivat he Juudaalta rauhaa, ja lupasivat hänelle eläimiä ja myös muutoin häntä auttaa.
12. Juudas ajatteli, niinkuin myös tosi oli, he taitaisivat hänelle tarpeelliset olla, ja lupasi heille rauhan. Ja kuin he sen toinen toisellensa luvanneet olivat, menivät he kotiansa jälleen.
13. Hän tunkeutui myös yhteen kaupunkiin, joka silloilta varjeltu ja muurilla suljettu oli, kussa moninaista kansaa asui, ja kutsuttiin Kaspiksi.
14. Vaan ne, jotka kaupungissa olivat, luottivat vahvain muureinsa päälle ja suuren ruokavaransa päälle, ja ei paljon Juudaasta eikä hänen

väestänsä lukua pitäneet, ja he päälliseksi pilkkasivat heitä, ja häpäisivät ja pahasti kiroilivat.
15. Niin huusi Juudas ja hänen joukkonsa kaiken maailman väkevän Herran tykö, joka Josuan aikana ilman kaikkia sota-aseita Jerihon kukistanut oli maahan,
16. Ja juoksivat juuri vihaisesti muurin tykö, ja voittivat kaupungin, ja tappoivat määrättömän paljon ihmisiä, niin että se lampi, joka siinä tykönä oli, kahta vakomittaa leviä, näkyi niinkuin meri.
17. Sitälikin menivät he edemmäksi seitsemän sataa ja viisikymmentä vakomittaa, ja tulivat Taran puoleen Juudalaisten tykö, jotka Tubeanilaisiksi kutsuttiin.
18. Mutta ei he löytäneet Timoteusta; sillä hän oli sieltä paennut ja ei mitään toimittanut, vaan että hän yhden kylän vahvasti varustanut oli.
19. Niin nousi kaksi päämiestä Makkabealaisen joukosta, nimittäin Dositeus ja Sosipater, ja tappoivat kaikki, jotka Timoteus varjelukseksi jättänyt oli, enempi kuin kymmenentuhatta miestä.
20. Mutta Makkabealainen asetti väkensä, ja jakoi monikahtoihin joukkoihin, ja meni Timoteusta vastaan, jolla oli sata ja kaksikymmentä tuhatta jalkamiestä ja viisitoistakymmentä sataa hevosmiestä.
21. Kuin Timoteus ymmärsi, että Juudas tuli häntä vastaan, lähetti hän vaimot ja lapset, ja jotka ei sotaan kelvanneet, linnaan, Karnioon, joka soukalla vuorella oli, ettei sitä piirittää saatu.
22. Mutta kuin hän ensimäisen Makkabealaisen joukon nähdä sai, tuli vihollisille pelko, että se heitä vastaan oli, ja itsensä näytti, joka kaikki näkee, ja rupesivat pakenemaan yksi sinne, toinen tänne, että he itsensä keskenänsä vahingoitsivat ja haavoittivat.
23. Mutta Juudas meni perässä, ja löi ne jumalattomat, ja tappoi kolmekymmentä tuhatta.
24. Ja Timoteus tuli Dositeuksen ja Sosipaterin käsiin, ja rukoili heitä hartaasti, ettei he häntä tappaisi; siliä hänellä oli paljo heidän isiänsä ja veljiänsä, joidenka myös täytyis kuolla, jos hän tapettaisiin.
25. Kuin hän nyt luvannut oli määrättynä päivänä vahingoittamatta heidät jälleen antaa heille, päästivät he hänen veljeinsä tähden vallallensa.
26. Sitte meni Makkabealainen Karniota ja Atargatiota päin, ja tappoi viisikolmattakymmentä tuhatta miestä.
27. Tämän matkan ja tapon perästä meni Juudas vahvaa kaupunkia Ephronia vastaan, kussa Lysias ja muutoin paljo väkeä oli. Mutta ne nuoret miehet, jotka kaupungin edessä olivat, varjelivat itsensä urhoollisesti; sillä heillä oli nuolia ja sota-aseita kyllä.
28. Niin he huusivat Herran tykö, joka voimallisesti vihollisen väkevyyden särkee, ja voittivat kaupungin, ja tappoivat viisikolmattakymmentä tuhatta ihmistä.
2 Aika K. 20: 3.
29. Sitte menivät he sieltä Skytian kaupunkia vastaan, joka kuusisataa vakomittaa Jerusalemista on.
30. Mutta että Juudalaiset, jotka Skytialaisten seassa asuivat, todistivat heistä, että he kaikkea ystävyyttä heille kovalla ajalla näyttäneet olivat, käyttivät he myös itsensä ystävällisesti heitä kohtaan,
31. Ja kiittivät heitä sen edestä, ja neuvoivat heitä edespäinkin heidän kansaansa kohtaan niin hyväntahtoiset olemaan. Ja palasivat niin Jerusalemiin, ja tulivat helluntaina kotia.
32. Mutta helluntain jälkeen menivät he Gorgiasta, Edomealaisten päämiestä vastaan.

33. Se tuli heitä vastaan kolmella tuhannella jalkamielellä ja neljälläsadalla hevosmiehellä,
34. Ja kuin tappelemaan ruvettiin, tuli siinä monikahtoja Juudalaisia pois.
35. Ja Dositeus, väkevä hevosmies Bakenorin joukosta, sai Gorgiaan kiinni, ja piteli häntä hameesta, ja vei häntä väkivallalla, ja tahtoi hänen elävältä vangiksi ottaa. Mutta Trasian hevosmies ajoi hänen tykönsä, ja hakkasi häneltä käsivarren pois, niin että Gorgias pääsi Moresaan.
36. Koska Gorgiaan joukko vielä itsiänsä varjeli, ja Juudalaiset jo väsyksissä olivat, huusi Juudas Herran tykö, että hän heitä auttais ja heidän puolestansa sotis.
37. Ja hänen väkensä huusi Hebrean kielellä, ja rupesi veisaamaan suureen ääneen, ja karkasi Gorgiaan väen päälle tapaturmasti, ja ne kääntyivät pakoon.
38. Ja Juudas meni väkinensä Odollamin kaupunkiin: ja että se vielä helluntaiviikko oli, puhdistivat he itsensä lain jälkeen, ja pitivät siellä sabbatia.
39. Toisena päivänä tulivat he Juudaan tykö, kuolleitansa ottamaan, niinkuin tapa on, ja hautaamaan heitä isäinsä tykö.
40. Kuin he niitä riisuivat, löysivät he kukin kuolleen paidan alta koristuksia Jamnian epäjumalista, jotka Juudalaisilta laissa kielletyt ovat. Niin se tuli jokaiselle ilmi, minkätähden nämät tapetut olivat.
41. Silloin he kiittivät Jumalaa, vanhurskasta tuomaria, joka salatyön niin ilmi saattanut oli;
Ps. 9: 5.
42. Ja rukoilivat häntä, ettei hän tämän synnin tähden heitä kaikkia hävittäisi. Ja Juudas, se jalo sankari, neuvoi joukkoa lohdullisesti, että he edespäin synnistä itsensä varjelisivat, koska he silmillänsä näkivät nämät synteinsä tähden tapetuksi.
43. Sitte käski hän heidän koota avun, kaksituhatta drakmaa hopiaa; ne hän lähetti Jerusalemiin rikosuhriksi, ja teki hyvin ja jalosti, että hän heitä ylösnousemisesta neuvoi.
44. Sillä jos ei hän olisi toivonut ne ylösnousevan, niin olis turha ja hulluus ollut kuolleiden edestä rukoilla.
45. Vaan että hän muisti, että jota oikiassa uskossa kuolevat, toivovat iloa ja autuutta, on se hyvä ja pyhä ajatus ollut.
46. Sentähden on hän myös näiden kuolleiden edestä rukoillut, että heilie synnit anteeksi annettaisiin.
N. B. Rukoilla kuolleille syntein anteeksi antamista, ei sovi uskon perustuksen kanssa yhteen; josta taitaan nähdä, ettei tämä kirja ole joku perustuskirja!

13. Luku.

Menelauksen kuolemasta, ja Antiokuksen rauhan teosta Juudaan kanssa.
Yhdeksäntenä vuotena viidettäkymmentä toista sataa ilmoitettiin Juudaalle ja hänen joukollensa, että Antiokus Eupator suurella joukolla Juudeaa vastaan tuli,
2. Ja Lysias, hänen edustusmiehensä ja ylimmäinen neuvonantajansa, hänen kanssansa, ja heillä oli sata ja kymmenentuhatta Grekiläistä jalkamiestä, ja viisituhatta ja kolmesataa hevosmiestä, ja kaksikolmattakymmentä elephanttia, ja kolmesataa vaunua rantaisilla piikeillä.
3. Oli myös Menelaus antanut itsensä heidän puolellensa ja neuvonut Antiokusta suuresta ulkokullaisuudesta isänsä maata hävittämään,

että hän sen kautta ylimmäisen papin viran olis saanut.
4. Mutta kaikkein kuningasten Kuningas käänsi Antiokuksen mielen, että hän sen pahanilkisen karkurin rankaisi. Sillä Lysias teki hänen kaiken tämän levottomuuden syyksi, sentähden antoi hän hänen viedä Bereaan, ja heidän maansa tavalla siellä tappaa.
5. Sillä siellä oli torni viisikymmentä kyynärää korkia, täynnä tuhkaa, ja tuhan päällä oli ympäri juoksevainen ja piikkinen ratas.
6. Sen päällä murrettiin Jumalan pilkkaajat ja suuret pahantekiät.
7. Senkaltaisella kuolemalla täytyi myös luopuneen Menelauksen kuolla, ja ei maahan haudattaa.
8. Ja hänelle tapahtui oikein; sillä että hän usein Herran alttaria vastaan, kussa pyhä tuli ja tuhka oli, syntiä tehnyt oli, piti hänen myös tuhan päällä kuoleman.
9. Mutta kuningas oli sangen suuressa kiukussa Juudalaisten päälle, ja aikoi niin hirmuisesti heille tehdä, kuin hänen isänsäkin tehnyt oli.
10. Sen ymmärsi Juudas, ja käski kaiken kansan rukoilla Herraa päivällä ja yöllä, että hän heitä nyt, niinkuin usein ennenkin, auttais niitä vastaan, jotka lain, isänmaan ja pyhän templin ryöstää tahtoivat,
11. Ja ettei hän kansaansa, joka nepiästi henkensä vetänyt oli, kirottuin pakanain käsiin antaisi.
12. Kuin he nyt sitä yksimielisesti tekivät, ja rukoilivat laupiasta Jumalaa itkulla ja paastolla, ja makasivat koko kolme päivää maassa, lohdutti heitä Juudas ja käski tykönsä tulla.
13. Ja kuin hän ja vanhimmat yhdessä olivat, piti hän neuvoa heidän kanssansa, että hän tahtoi ennen kuin kuningas joukkoinensa Juudeaan tulis Ja kaupungin voittais, häntä vastaan mennä, ja Jumalan avulla lopettaa asian.
14. Ja antoi niin itsensä Jumalan haltuun, ja neuvoi väkensä sotimaan rohkiasti kuolemaan asti, varjellaksensa lakia, templiä, kaupunkia, isänmaata ja hallitusta,
15. Ja sioitti itsensä Modiin, Ja antoi heille tämän sanan merkiksi: Jumala antaa voiton. Sitte nousi hän ylös yöllä parasten sotamiesten kanssa, ja karkasi kuninkaan leiriin, ja löi kuoliaaksi neljätuhatta miestä ja ensimäiset elephantit kaikkein niiden kanssa, jotka tornissa olivat.
16. Niin saattivat he suuren hämmästyksen ja pelvon koko leiriin,
17. Ja menivät kunniallisesti ja onnellisesti sieltä huomeneltain, kuin päivä koitti; sillä Jumala oli heidän auttajansa ollut.
18. Mutta kuningas, kuin hän koetellut oli, että Juudalaiset niin rohkiat olivat, palasi takaisin ja meni sieltä tietöintä matkaa,
19. Ja vei väkensä Betsuraan, Juudalaisten linnan eteen, jossa ei vartioita ollut. Mutta hän lyötiin sieltä myös pakoon, ja ei mitään toimittanut, vaan sai vahingon.
20. Sillä Juudas toimitti kaikki, mitä linnassa tarvittiin.
21. Mutta Juudalaisten seassa oli yksi Rodokus nimeltä, se ilmoitti vihollisille kaikki salaudet; mutta hän sai tietää, ja sai hänen kiinni, ja ajoi sieltä pois.
22. Sitte sai kuningas toisen mielen, ja teki rauhan niiden kanssa Betsurasta, ja meni sieltä ja tappeli Juudaan kanssa, Ja voitettiin.
23. Ja että hän oli tietää saanut, että Philippus hänestä luopunut oli, jonka hän Antiokiaan peräänsä linnan isännäksi jättänyt oli, hämmästyi hän kovin, Ja antoi suositella Juudalaisten kanssa, ja teki sovinnon heidän kanssansa, ja vannoi sen valan pitävänsä, ja oli niin heidän ystävänsä, ja uhrasi ja kunnioitti templiä ja piti itsensä ystävällisesti kaupunkia kohtaan,
24. Ja otti Makkabealaisen ystäväksensä, ja teki hänen päämieheksi Ptolemaidista Gerreniläisiin asti.

25. Mutta kuin kuningas Ptolemaidiin tuli, ei Ptolemaidilaiset mielellänsä sitä sovintoa nähneet; sillä he pelkäsivät, ettei heitä uskottaisi, niinkuin ei hekään sanaansa pitäneet olleet.
26. Silloin astui Lysias julkisesti edes, ja vastasi kuninkaan puolesta, ja puhui niin heidän kanssansa, että he siihen tyytyivät, Ja asetti heidät, että heidän kaikkea hyvää häneltä toivoman piti. Sitte vaelsi hän takaperin Antiokiaan jälleen. Näin on tämän kuninkaan matkustus ja kotia palajaminen ollut.

14. Luku.

Nikanorln uskottomuudesta ja Ratsiksen kuolemasta.
Kolmen vuoden perästä ymmärsi Juudas ja hänen joukkonsa, että Demetrius Seleukuksen poika Tripoliin paljolla väellä ja paljoilla haaksilla tullut oli,
2. Ja maan voittanut, ja Antiokuksen edustusmiehensä Lysiaan kanssa lyönyt oli.
3. Mutta Alkimus, joka ennen ylimmäinen pappi oli ollut ja kiusauksen ajalla häpiällisesti luopunut, ja nyt, ajatteli, ettei hän hengissä pysyä eikä jälleen ylimmäisen papin virkaan tulla taitanut,
4. Meni kuningas Demetriuksen tykö ensimäisenä vuotena kuudettakymmentä toista sataa, ja vei hänelle kultaisen kruunun, palmut ja öljypuun oksat, jotka templin omat olivat,
5. Ja ensimäisen päivän hän viivytteli, että hän soveliaan aikansa näkis hänen kiukkuunsa.
6. Kuin Demetrius antoi kutsua hänen hallituksensa eteen ja häneltä kysyä, kuinka Juudalaisten menoin laita oli, ja mitä he tekivät? vastasi hän näin:
Juudalaiset, jotka itsensä kutsuvat Juudalaisiksi, joidenka päämies Juudas Makkabealainen on, kehoittavat aina sotaa ja kapinaa, eikä suo valtakunnalle rauhaa;
7. Ovat myös minulta isällisen kunniani, nimittäin pappeuden, ryövänneet; sen tähden olen minä tänne tullut:
8, Ensisti kuninkaalle hyväksi, ja että minä uskollinen olisin; toiseksi, että minä myös mielelläni kansalleni neuvoa toimittaisin. Sillä senmuotoisella pahalla menolla koko meidän sukukuntamme hukkuu.
9. Sentähden katsakaan kuningas niihin asioihin, ja kuuluisan hyvyytensä tähden maakuntaa ja koko meidän sukukuntaamme tässä asiassa neuvokoon ja auttakoon.
10. Sillä niinkauvan kuin Juudas elää, on mahdotoin, että rauha maalla olis.
11. Kuin hän nämät puhunut oli, julmistuivat myös ne muut Juudaa vastaan, ja kehoittivat Demetriuksen häntä vastaan;
12. Että hän kohta kutsui Nikanorin, päämiehen elephanttein kalun päällä, ja asetti hänen päämieheksi Juudalaisia vastaan,
13. Ja käski hänen Juudaan tappaa, ja hänen joukkonsa hajoittaa, ja Alkimuksen ylimmäiseksi papiksi panna.
14. Silloin kokoontuivat Nikanorin tykö kaikki pakanat, jotka Juudas oli ajanut pois maalta, ja toivoivat Juudalaisten vahingosta itsellensä onnea.
15. Kuin Juudas ja hänen joukkonsa kuulivat, että Nikanor oli tulossa heitä vastaan, ja pakanat joka haaralta joukottain hänen tykönsä tulivat, tuhkasivat he itsensä ja huusivat Jumalan tykö, joka kansaansa maailman alusta varjellut ja joukkoansa ilmeisesti auttanut oli.

16. Kuin heidän päämiehensä heitä käski, nousivat he ylös, ja karkasivat vihollisten päälle vähän kaupungin Dessan tykönä.
17. Mutta Simon, Juudaan veli, tarttui Nikanoriin, ja Nikanor olis pikimmältänsä lyöty, että viholliset hänen saavuttaneet olivat, ennenkuin hän heidät huomaitsi.
18. Kuin Nikanor kuuli Juudaalla senkaltaisia tuimia miehiä olevan, jotka ei henkeänsä ja tavaraansa säästäneet isänsä maan tähden, pelkäsi hän, eikä tahtonut heidän kanssansa enää tapella,
19. Vaan lähetti hänen tykönsä Possidoniuksen, Teodotuksen ja Matatiaan, rauhaa hänen kanssansa tekemään.
20. Kuin he nyt kauvan sitä neuvoa pitäneet olivat, ja heidän päämiehensä väelle kaikki asiat tietää antanut oli, ja he asiasta sopivat, suostuivat he siihen sovintoon,
21. Ja määräsivät yhden päivän, jona he molemmat yksinänsä piti tuleman yhteen. Kuin se päivä joutui, pantiin kummallekin istuin.
22. Ja Juudas asetti monikahtoja haarniskoihin, ei kauvas siitä, ettei viholliset olisi tapaturmasti häntä pettäneet. Ja puhuivat toinen toisensa kanssa tarpeensa.
23. Ja Nikanor oli Jerusalemissa kauvan, ja ei mitään tehnyt heitä vastaan, ja antoi sotaväkensä mennä pois.
24. Ja piti Juudaan kunniassa kansan edessä, ja käytti itsensä ystävällisesti hänen kanssansa;
25. Neuvoi myös häntä naimaan ja lapsia siittämään. Niin otti Juudas emännän, ja oli yhdessä sen kanssa hyvässä rauhassa.
26. Kuin Alkimus näki nämät kaksi sopivan ja rauhan tehneen, meni hän jälleen Demetriuksen tykö ja kantoi Nikanorin päälle, että hän petolliseksi tullut oli; sillä hän oli Juudaan, kuninkaan vihamiehen, hänen siaansa ylimmäiseksi papiksi tehnyt.
27. Niin käännettiin kuningas tämän pahanilkisen valheesta ja vihastui suuresti, ja kirjoitti Nikanorille, ettei hänelle millään muotoa se kelvannut, että hän Juudalaisten kanssa rauhan tehnyt oli, ja käski hänen kiiruusti ottaa kiinni Makkabealaisen ja Antiokiaan lähettää.
28. Kuin tämä käsky Nikanorille tuli, tuli hän murheelliseksi, ja oli pahalla mielellä, ettei hän lupaustansa pitää taitanut, ja ei kuitenkaan Juudas mitään rikkonut ollut.
29. Mutta kuitenkin, ettei hän kuningasta vastaan mitään tehdä tohtinut, aikoi hän hänen ottaa kiinni kavaluudella.
30. Mutta kuin Makkabealainen ymmärsi, ettei hän niin ystävällisesti hänen kanssansa ollut kuin ennen, ja näkyi, ettei se mitään hyvää aavistanut, otti hän monikahtoja tykönsä ja lymytti itsensä hänen edestänsä.
31. Mutta kuin Nikanor näki, että Makkabealainen hänen kavalasti ennättänyt oli, meni hän kauniisen pyhään templiin, ja käski pappein, jotka siellä uhrasivat, miestä sieltä antamaan ulos.
32. Mutta kuin he korkiasti ja kalliisti vannoivat, ettei he tietäneet, kussa hän oli, ojensi hän oikian kätensä templin puoleen, ja vannoi:
33. Jos ette minulle Juudaa sidottuna anna, niin minä tämän Jumalan huoneen kukistan ja alttarin maahan revin, ja panen Bakkuksen kauniin kirkon siihen siaan.
34. Ja kuin hän nämät puhunut oli, meni hän sieltä pois. Mutta papit nostivat kätensä taivaasen päin, ja huusivat hänen tykönsä, joka aina meidän kansaamme varjellut on, ja sanoivat:
35. Herra, vaikka et sinä mitään tarvitse, on se kuitenkin sinun hyvä tahtos ollut, että sinun templis, jossa sinä asut, meidän seassamme olis.
36. Sen tähden, pyhä Jumala, jonka kaikki pyhät omat ovat, varjele vielä huonees, jonka me äskettäin puhdistaneet olemme, ettei sitä jälleen saastutettaisi, ja tukitse pahain suut!

37. Mutta Nikanorille sanottiin Jerusalemissa olevan yksi mies vanhimmista, Ratsis nimeltä, joka isällisiä käskyjä rakasti, ja jolla joka paikassa hyvä kiitos ja senkaltainen ystävyys, että jokainen hänen Juudalaisten isäksi kutsui.
38. Hänen päällensä oli myös ennen tätä aikaa kannettu ja häntä vainottu, ja oli henkensä miehuullisesti vaaraan antanut Juudalaisten uskon tähden.
39. Kuin Nikanor näyttää tahtoi, kuinka kovin hän Juudalaisten päälle vihainen oli, lähetti hän enempi kuin viisisataa sotamiestä, ottamaan häntä kiinni.
40. Sillä hän luuli, kuin hän hänen vangiksi saanut olis, heille suuren vahingon tehneensä.
41. Mutta kuin he tornin porttiin, kussa hän oli, karkasivat, ja käskivät tulta tuoda, porttia sytyttääksensä, ja hän ymmärsi vankina olevansa, tahtoi hän itsensä pistää lävitse.
42. Sillä hän tahtoi ennen kunnialla kuolla, kuin jumalattomain käsiin tulla, ja heiltä häpiällisesti pilkattaa; mutta siinä hädässä ei hän itsiänsä oikein osannut.
43. Kuin he joukottain hänen tykönsä sisälle menivät, juoksi hän muurin päälle, Ja syöksi itsensä rohkiasti kansan sekaan.
44. Mutta he välttivät, että hänellä siaa olis ollut. Ja hän putosi kuvettensa päälle, mutta vielä hän kuitenkin eli,
45. Ja nousi vihoissansa ylös, vaikka hän kovin verta vuosi, ja haavat kipiät olivat, ja juoksi kansan lävitse, ja astui korkian kallion päälle.
46. Kuin hänestä kaikki veri oli juossut ulos, otti hän kuitenkin suolet ruumiistansa, ja heitti ne sotamiesten keskelle, ja huusi Jumalan tykö, joka elämän ja hengen Herra on, että hän ne kaikki hänelle jälleen antais; ja niin hän kuoli.
Tämän työn sopimattomuus selitetään tämän kirjan esipuheessa.

15. Luku.

Nikanorin häpiällisestä kuolemasta.
Mutta kuin Nikanor kuuli, että .Juudas väkinensä Samariassa oli, ajatteli hän sabbatina heidän päällensä ilman vaaraa karata.
2. Ja kuin Juudalaiset, jotka hän kanssansa menemään vaatinut oli, häntä neuvoivat, ettei hän niin surkiasti heitä surmaisi, vaan säästäis pyhäpäivän tähden, jonka Jumala itse kunnioittanut ja pyhittänyt oli;
3. Kysyi heiltä se pääkoira: joka sabbatin pitää käskenyt on, onko hän Herra taivaassa?
4. Ja kuin he vastasivat häntä: on, hän on elävä Herra, hän on taivaan Herra, joka seitsemännen päivän pyhittää käskenyt on;
5. Vastasi hän siihen: niin olen minä herra maan päällä, ja käsken teidän teitänne valmistaa, ja kuninkaan tahtoa toimittaa. Mutta ei hän kuitenkaan taitanut aivoitustansa täyttää.
6. Ja Nikanor öykkäsi ja kerskasi, ja oli vahva siitä, että hänen suuren kunnian saaman piti Juudaasta.
7. Mutta Makkabealaisella oli vahva turva ja toivo, että Herra oli häntä auttava.
8. Ja lohdutti niitä, jotka hänen kanssansa olivat, ettei he pelkäisi pakanoita, jotka tulivat heitä vastaan, vaan muistaisivat sitä apua, joka heille usein taivaasta tapahtunut oli,
9. Ja myös nyt toivoisivat seuraavaista voittoa ja apua, jonka heille Herra lähettävä oli.
10. Näin lohdutti hän heitä laista ja prophetaista, ja muistutti heille ne onnelliset entiset tappelukset, ja niin teki heidät rohkiaksi.

11. Ja kuin hän heitä niin neuvonut oli, luetteli hän myös heille, kuinka pakanat rikkoneet olivat ja tehneet vastaan valaansa, ja niin varusti heitä, ei luottain keihästen ja kilpien päälle, vaan lohdutukseen Jumalan sanasta.
12. Hän sanoi myös heille yhden näyn, joka uskottava oli, jonka hän nähnyt oli, josta he kaikki sydäntä saivat. Ja tämä oli se näky: Onias ylimmäinen pappi, jalo, kunniallinen, laupias ja puhelias mies, joka nuoruudestansa kaikissa hyvissä avuissa harjoitellut olit, ojensi kätensä, ja rukoili kaiken Juudan kansan edestä.
13. Sitte näkyi hänelle toinen vanha, kunniallinen mies kalliissa vaatteissa ja sangen kunniallisella muodolla.
14. Ja Onias sanoi Juudaalle: tämä on Jeremia, Jumalan propheta, joka sinun veljiäs sangen suuresti rakastaa, ja rukoilee alati kansan ja pyhän kaupungin edestä.
15. Sitte antoi Jeremia käsillänsä Juudaalle kultaisen miekan, ja sanoi hänelle:
16. Ota tämä pyhä miekka, jonka Jumala sinulle antaa; sillä sinun pitää viholliset lyömän.
17. Kuin Juudas heitä senkaltaisilla kauniilla sanoilla, jotka heille sydäntä ja rohkeutta antoivat, lohduttanut oli, mielistyivät he siihen, ettei he leiriä tehdä tahtoneet, vaan kohta vihamiesten tykö mennä, ja karata rohkiasti heidän päällensä, ja lopettaa asian; sillä kaupunki, jumalanpalvelus ja templi olivat vaarassa.
18. Ja tosin, vaimoja ja lapsia, veljiä ja lankoja ei he niin paljon totelleet, vaan heidän suurin murheensa oli pyhästä templistä,
19. Ja ne, jotka kaupunkiin jäivät, olivat suuressa murheessa heidän sotaväestänsä.
20. Kuin sotimisen aika joutui, ja viholliset kokoontuneet olivat, järjestyksensä tehneet, elephantit siallensa asettaneet ja hevosmiehet molemmille puolille panneet olivat,
21. Ja Makkabealainen viholliset näki, ja heidän moninaiset aseensa ja hirmuiset pedot, nosti hän kätensä taivaasen päin, ja rukoili ihmeellistä Jumalaa, joka kaikki näkee; sillä hän kyllä tiesi, ettei voitto haarniskain kautta tule, vaan Jumala antaa sen kellenkä hän suo; ja hän rukoili näin:
22. Herra, sinä olet enkelis, Hiskian, Juudan kuninkaan aikana, lähettänyt, ja se löi Sennaheribin leirissä sata ja viisiyhdeksättäkymmentä tuhatta miestä.
23. Niin lähetä myös nyt sinä, taivaan Herra, hyvä enkeli meidän edellämme vihollisia peljättämään.
24. Anna heidän hämmästyä sinun väkevää käsivarttas, jotka Jumalan pilkalla sinun pyhää kansaas vastaan tulevat. Ja niin Juudas lakkasi puhumasta.
25. Niin tuli Nikanor ja hänen joukkonsa vaskitorven soitolla ja suurella huudolla.
26. Mutta Juudas ja hänen joukkonsa löivät vihollisia rukouksella ja huutamisella Jumalan tykö; ja käsillänsä he tappelivat, mutta sydämellänsä huusivat Jumalan tykö,
21. Ja löivät viisineljättäkymmentä tuhatta miestä, ja iloitsivat suuresti, että Jumala itsensä niin armolliseksi näyttänyt oli.
28. Kuin tappo loppui ja he menivät pois jälleen, tunnettiin Nikanor haarniskoistansa, että hän myös tapettu oli.
29. Silloin nousi suuri huuto ja riemu, ja he kiittivät Jumalaa kielellänsä.
30. Ja Juudas, joka henkensä ja tavaransa kansansa edestä alttiiksi antanut, ja hamasta nuoruudestansa kansallensa paljon hyvää tehnyt oli, käski hakata pois Nikanorin pään ja kädet olkapäinensä, ja kanssansa Jerusalemiin viedä.
31. Kuin hän sinne tuli, kutsui hän väkensä kokoon, ja asetti papit alttarin eteen, ja lähetti linnaan vihollisten perään,

32. Ja näytti Nikanorin pään ja pilkkaajan käden, jonka hän Kaikkivaltiaan pyhää huonetta vastaan ojentanut ja itsestänsä paljon kerskannut oli.
33. Hän leikkasi myös jumalattomalta Nikanorilta kielen, ja käski kappaleiksi lintuin eteen hakata ja käden, jolla hän hulluutta tehnyt oli, templin puoleen ripustaa ylös.
34. Ja kaikki kansa kiitti Jumalaa taivaasta, ja sanoivat: kiitetty olkoon se, joka kaupunkinsa varjellut on, ettei se ole saastutetuksi tullut.
35. Ja pani Nikanorin pään ylös, että sen jokainen linnasta nähdä taisi, julkiseksi tiedoksi, että Herra heitä auttanut oli.
36. Se myös yksimielisesti kaikilta päätettiin, ettei sitä päivää unhotettaisi,
37. Vaan pyhänä pidettäisiin, nimittäin, kolmas päivä toistakymmentä toisesta kuusta toistakymmentä, joka Syrian kielellä Adariksi kutsutaan, päivää ennen Mardokain juhlaa.
38. Näin tahdon minä nyt tämän kirjan tällänsä päättää, sittekuin Nikanor tuli pois ja Juudalaiset kaupungin jälleen voittivat.
39. Ja jos minä sen otolliseksi tehnyt olen, niin minä sen mielelläni tahtoisin, mutta jos se halpa on, niin olen minä kuitenkin tehnyt niin paljon kuin minä voinut olen.
40. Sillä viinaa eli vettä aina juoda, ei ole otollinen; vaan toisinansa viinaa, toisinansa vettä, se on suloinen; niin on myös suloinen, kuin moninaisia luetaan. Tämä olkoon loppu.

Toisen Makkabealaisten kirjan loppu

KAPPALEET ESTERIN KIRJASTA

Tässä seuraa muutamat kappaleet, jokta tulevat Esterin kirjaan ja Danielin prophetiaan, jotka sieltä ovat eroitetut ja jätetyt pois, ettei niitä löydy Hebrean Bibliassa, ja tähän jälleen pannut, ettei ne hukkuisi; sillä näissä on myös jotakin hyvää seassa, erinomattain kiitosvirsi; Benedicite

Artakserkseen lähetyskirja Juudalaisten surmaamisesta.
Mutta kirja oli näin: Suuri kuningas Artakserkses Indiasta Etiopiaan asti tervehtii sataa ja seitsemää kolmattakymmentä päämiestä, ynnä alamaisten kanssa!
2. Vaikka minä voimallinen kuningas olen ja suurin herra maan päällä, niin en minä ole kuitenkaan voimastani tahtonut ylpiäksi tulla, vaan ahkeroinut armollisesti ja siviästi hallita, ja rauhan, josta jokainen iloitsee, voimassansa pitää, että jokainen rauhallisesti eläis ja asiansa toimittais.
3. Pidin sentähden päämiesteni kanssa neuvoa, kuinka se parhain tapahtuis. Niin ilmoitti minulle Haman, toimellisin, rakkain ja uskollisin neuvonantajani, joka kuninkaan jälkeen on ylimmäinen:
4. Kuinka yksi kansa on, joka kaikkiin maakuntiin hajoitetun on, joilla erinomainen laki on vastoin kaikkein maakuntain ja kansain tapaa, ja katsoo joka paikassa kuninkaan käskyn ylön, jonka kautta he rauhan ja yksimielisyyden valtakunnassa estävät.
5. Koska me siis ymmärsimme, että yksi ainoa kansa koko maailmaa vastaan itsensä asettaa, ja oman tapansa pitää, ja ne meidän käskyillemme ovat tottelemattomat, jonka kautta he suuren vahingon tekevät, ja rauhan ja yksimielisyyden valtakunnassamme turmelevat;
6. Käskimme me, että kaikki ne, jotka Haman, ylimmäinen päämies ja ylimmäinen kuninkaan jälkeen, meidän isämme, tietää antava on, pitää vihollistensa miekoilla vaimoinensa ja lapsinensa, ilman yhtäkään armoa surmattaman, eikä ketään armahdettaman.
7. Ja neljäntenätoistakymmenententenä päivänä Adarista, toisesta kuukaudesta toistakymmentä, tänä vuotena, pitää kaikki ne tottelemattomat yhtenä päivänä tapettaman, että vahva rauha pysyis valtakunnassamme.
Tämä kappale luettakaan neljännen luvun jälkeen, ennen kuin viides aljetaan:

Mardokain rukous Jumalan tykö Juudalaisten säästämisestä.
8. Ja Mardokai rukoili Herraa, ja luetteli hänen ihmeellisiä töitänsä ja sanoi: Herra Jumala, sinä olet kaikkivaltias kuningas!
9. Kaikki ovat sinun hallussas, ja ei sinun tahtoas vastaan voi kenkään olla, kuin sinä Israelia auttaa tahdot.
10. Sinä olet taivaan ja maan tehnyt, ja kaikki, mitä niissä on.
11. Sinä olet kaikkein Herra, ja ei kenkään voi olla sinua vastaan.
12. Sinä tiedät kaikki: sinä olet nähnyt, etten minä ylpeydestä eli ylönkatseesta ylpiää Hamania ole palvella tahtonut;
13. Sillä minä olisin valmis lsraelin hyväksi mielelläni hänen jalkainsakin suuta antamaan;
14. Vaan olen tehnyt pelvosta, etten minä sitä kunniaa, joka minun Jumalalleni tulee, antaisi ihmisille, enkä ketään muuta kumartaisi kuin

minun Jumalaani.
15. Ja nyt Herra, sinä Kuningas ja Abrahamin Jumala, armahda sinun kansas päälle! sillä meidän vihollisemme tahtovat meitä hävittää, ja sinun perikuntas, joka sinun alusta on ollut, hukuttaa.
16. Älä katso ylön sinun joukkoas, jonkas Egyptistä pelastanut olet.
17. Kuule minun rukoukseni, ja ole kansalles armollinen, ja käännä meidän murheemme iloksi, että me eläisimme ja sinun nimeäs ylistäisimme, ja älä anna niiden suuta tukittaa, jotka sinua kiittävät.
18. Ja koko Israel huusi kaikesta voimastansa Herran tykö; sillä he olivat kuoleman hädässä.

Esterin rukous kansansa pelastuksesta.
Ja kuningatar Ester käänsi myös itsensä Herran tykö senkaltaisessa kuoleman hädässä,
2. Ja riisui kuninkaalliset vaatteet, ja puki itsensä murhevaatteisiin, ja kalliin veden ja balsamin edestä hajoitti hän tuhkaa ja tomua päänsä päälle, ja nöyryytti ruumiinsa paastolla.
3. Ja joka paikassa, kussa hän ennen iloinen oli ollut, repi hän hiuksiansa, ja rukoili Israelin Jumalaa ja sanoi:
4. Herra, joka meidän ainoa Kuninkaamme olet, auta minua viheliäistä, ei minulla ole muuta auttajaa kuin sinä yksinäs, ja hätä on käsissä.
5. Minä olen minun isältäni kuullut, Herra, ettäs Israelin kaikista pakanoista eroittanut, ja meidän isämme vanhasta ijankaikkiseksi perinnöksi omistanut olet, ja pitänyt, mitäs heille puhunutkin olet.
6. Me olemme sinun edessäs syntiä tehneet; sentähden olet sinä meitä antanut meidän vihollistemme käsiin.
7. Herra, sinä olet vanhurskas; sillä me olemme heidän jumaliansa palvelleet.
8. Mutta ei he nyt siihen tyydy, että he suuresti meitä vaivaavat;
9. Vaan voittonsa he lukevat jumalainsa voimaksi, ja tahtovat sinun lupaukses tyhjäksi tehdä, ja sinun perintös hävittää, ja niiden suut, jotka sinua kiittävät, tukkia, ja sinun templis ja alttaris kunnian hävittää,
10. Ja pakanain suut avata ylistämään jumaliansa, Ja kuolevaista kuningasta ijankaikkisesti ylistämään.
11. Herra, älä anna valtikkaas niille, jotka ei mitään ole, ettei he meidän vaivaisuuttamme nauraisi, vaan käännä heidän aivoituksensa itse päällensä, ja muista sitä, joka sen meitä vastaan matkaan saattaa.
12. Muista meitä, Herra, ja ilmoita itses meidän tuskassamme, ja vahvista minua, Herra, sinä kaikkein jumalain ja sotajoukkoin Jumala.
13. Opeta minua, kuinka minun jalopeuran edessä pitää puhuman, ja käännä hänen sydämensä, että hän meidän vihollistamme rupeais vihaamaan, niin että hän itse joukkoinensa hukkuis.
14. Ja holhoo meitä kädelläs, ja auta minua, sinun piikaas, jolla ei muuta apua ole kuin sinä, Herra, ainoasti,
15. Sinä, joka kaikki asiat tiedät ja tunnet, ettei minulla ole iloa siitä kunniasta, joka minulla jumalattomain tykönä olla taitaa, eikä mielisuosiota pakanalliseen ja muukalaiseen naimiseen.
16. Sinä tiedät, että minun se tehdä täytyi, ja en lue miksikään sitä kunniallista kaunistusta, jota minä pääni päällä kannan, kuin minun koreileman pitää, vaan pidän sen niinkuin saastaisen rääpäleen, ja en sitä kanna muulloin, vaan silloin kuin minun koreileman pitää.
17. Ja en minä ole koskaan Hamanin kanssa syönyt, enkä iloissani ollut kuninkaan pöydällä, en myös ole juonut uhrien viinasta.
18. Ja sinun piikas ei ole koskaan iloissansa ollut, sittenkuin ; minä tänne tulin tähänasti, vaan ainoasti sinussa, Herra, Abrahamin Jumala.

19. Kuule hyljättyin ääni, sinä väkevä Jumala ylitse kaikkein, ja pelasta meitä jumalattoman käsistä, ja vapahda minua minun tuskistani!

Tämä olkoon viidennen luvun alun selitys:

Ester löytää armon kuninkaan edessä.
4. Ja kolmantena päivänä riisui hän jokapäiväiset vaatteensa, ja puki itsensä kuninkaalliseen kaunistukseen,
5. Ja oli sangen ihana, ja huusi Jumalan ja Vapahtajan tykö, joka kaikki näkee.
6. Ja otti myötänsä kaksi piikaa ja nojasi itse toisen päälle hiljaksensa.
7. Mutta toinen seurasi häntä ja kantoi hänen hameensa lievettä.
8. Ja hänen kasvonsa olivat sangen kauniit, ihanat ja ilon muotoiset, vaan hänen sydämensä oli täynnä ahdistusta ja murhetta.
9. Ja kuin hän kaikista ovista sisälle tuli, meni hän kuninkaan kohdalle, kussa hän istui kuninkaallisella istuimellansa, kuninkaallisissa vaatteissansa, jotka kullasta ja kalliista kivistä olivat, ja oli sangen peljättävä nähdä.
10. Kuin hän nyt silmänsä nosti ja katsoi vihaisesti hänen päällensä, niin kuningatar pyörtyi, ja raukesi voimattomuudesta, ja laski päänsä piian päälle.
11. Niin Jumala käänsi kuninkaan sydämen hyvyyteen, ja hän hämmästyi hänen tähtensä, hyppäsi istuimeltansa ja sai hänen syliinsä, siihen asti että hän tointui, ja sanoi ystävällisesti hänelle:
12. Mikä sinun on, Ester?
13. Minä olen sinun veljes, älä pelkää; ei sinun pidä kuoleman; sillä ei se käsky tule sinuun, vaan kaikkiin muihin; tule edes.
14. Ja hän ojensi kultaisen valtikan, ja laski hänen olallensa, ja antoi hänen suuta, ja sanoi: sano, mitäs tahdot?
15. Ja hän vastasi: kuin minä katsoin sinun päälles, luulin minä näkeväni Jumalan enkelin; sentähden minä hämmästyin sinun suuren majesteettis tähden.
16. Sillä sinä olet sangen peljättävä, ja sinun muotos on suurta kunniaa täynnä.
17. Ja kuin hän niin parhaallansa puhui, pyörtyi hän taas voimattomuudesta, ja lankesi maahan.
18. Mutta kuningas hämmästyi palvelioinensa, ja lohduttivat häntä.

Tämä kappale luettakoon kahdeksannen luvun jälkeen, yhdeksännen edellä:

Artakserkseen lähetyskirja Juudalaisten säästämisestä.
Neljäntenä kuningas Ptolomeuksen ja Kleopatran vuotena toivat Dositeus (joka itsensä sanoi papiksi Levin suvusta) ja Ptolomeus, hänen poikansa, tämän kirjan Purimista ja sanoivat, että Lysimakus, Ptolomeuksen poika, oli sen kääntänyt Jerusalemissa:
1. Artakserkses, suuri kuningas Indiasta Etiopiaan asti, tervehtii niitä sataa seitsemääkolmattakymmentä päämiestä, ynnä alamaisten kanssa!
2. Me ymmärrämme, että moni on päämiesten ystävyydestä ja kunniasta, joka heille tapahtuu, ylpiäksi ja ilkiäksi tullut,

3. Niin ettei he ainoastaan sorra alamaisia, vaan aikovat myös itse herrat, joilta he ylennetyt ovat, jalkainsa alle polkea,
4. Ja ei tee ainoasti luonnollista kohtuullisuutta vastaan, kiittämättömyyden kautta; vaan ovat ylpeydellä soaistut, niin ettei he luule Jumalan (joka hurskaita holhoo) senkaltaista petosta rankaisevan.
5. He pettävät myös hyvät ruhtinaat, viatointa verta vuodattaissansa,
6. Ja ne, jotka heitä uskollisesti ja toimellisesti palvelevat, saattavat he kaikkinaiseen onnettomuuteen.
7. Joka löydetään ei ainoasti vanhoista historioista, mutta myös vielä joka päivä nähdään, kuinka paljon senkaltaiset neuvonantajat pahuutta matkaan saattavat.
8. Että meidän siis pitää ottaman vaarin, että rauha tästedes pysyis valtakunnassa,
9. Täytyy meidän, asian tilan jälkeen, toisinansa käskyt muuttaa, koska me toisin löydämme, kuin me olemme ennen neuvotut, ja ei äkisti mitään päättää.
10. Että nyt Haman, Hamadatin poika, Makedoniasta, ei Persian verestä eikä meidän hyvästä luonnostamme ole, vaan meidän tykönämme on muukalainen;
11. Jolle me (niinkuin myös joka maakunnallekin) kaikkea armoa näyttäneet ja hänen niin korottaneet olemme, että me kutsuimme hänen meidän isäksemme, ja jokaiselta, niinkuin lähimmäinen kuninkaasta, kunnioitettiin:
12. On niin ylpiäksi tullut, että hän on aikonut saattaa meitä pois valtakunnastamme ja hengeltämme.
13. Sillä hän on Mardokain (joka uskollisuutensa ja hyvän työnsä kautta meidän henkemme on pelastanut) ja viattoman puolisomme Esterin ja kaiken hänen kansansa päälle väärin ja petollisesti kantanut, että he kaikki surmattaisiin.
14. Ja niin, kuin ne olisivat poissa, jotka meitä varjelevat, on hän aikonut surmata meitä, ja Persian valtakunnan Makedonialaisille saattaa.
15. Mutta me ymmärrämme, että Juudalaiset, jotka se ilkiä ajellus tahtoi kuolettaa, ovat viattomat, joilla hyvä laki on,
16. Ja sen korkeimman, suurimman ja ijankaikkisen Jumalan lapset ovat, joka meidän isillemme ja meille tämän valtakunnan antanut on, ja vieläkin pitää ylös.
17. Sentähden ei teidän pidä totteleman sitä kirjaa, jonka Haman matkaan saanut on.
18. Sillä sen työn tähden on hän kaiken sukunsa kanssa Susanin portin eteen hirtetty, ja Jumala on hänelle kohta maksanut, niinkuin hän ansainnutkin oli.
19. Vaan tämän käskyn, jonka me nyt teille lähetämme, pitää teidän joka kaupungissa ilmoittaman, että Juudalaiset lakinsa vapaana pitäisivät.
20. Ja jos joku tahtoo heille väkivaltaa tehdä kolmantenatoistakymmenentenä päivänä, toisella kuukaudella toistakymmentä, joka on Adar, niin teidän pitää varjeleman heitä, että he niille kostaisivat.
21. Sillä sen päivän on kaikkivaltias Jumala heille iloksi tehnyt, jona valittu kansa hukkuman piti.
22. Sentähden pitää myös teidän, muiden juhlain kanssa, tämän kaikella ilolla juhlana pitämän,
23. Että meille menestyis ja kaikille, jotka Persialaisille uskolliset ovat, ja niin olis opiksi, kuinka petos rangaistaan.
24. Mutta kuka maakunta eli kaupunki tätä käskyä ei pidä, hän pitää miekalla ja tulella hävitettämän, niin ettei siinä ihminen eikä eläin eli lintukaan enää asua taida.

Tämä kappale luettakoon alussa eli lopussa; sillä uni on nähty ennenkuin nämät tapahtuivat, ja selitys sitte.

Mardokain uni, ja sen selitys.
Toisena suuren kuninkaan Artakserkseen vuotena, ensimäisenä päivänä Nisanin kuuta
2. Näki Mardokai unta, joka oli Juudalainen, Jairin poika, Semein pojan, Kisin pojan, Benjaminin suvusta,
3. Ja asui Susanin kaupungissa, kunniallinen mies, kuninkaan huoneessa suurena pidetty.
4. Mutta hän oli yksi niistä vangeista, jotka Nebukadnetsar, Babelin kuningas, oli Jerusalemista Jekonian, Juudan kuninkaan, kanssa vienyt pois. Ja tämä oli hänen unensa:
5. Kapina ja meteli, jylinä ja maanjäristys ja hämmästys nousi maan päällä.
6. Ja katso, siellä oli kaksi suurta lohikäärmettä, jotka menivät sotimaan toinen toistansa vastaan.
7. Ja huuto oli niin suuri, että kaikki maakunnat nousivat sotimaan pyhää kansaa vastaan.
8. Ja se oli suuri pimiä päivä, murheellinen ja ahdistavainen, ja suuri surkeus ja hämmästys oli maan päällä.
9. Ja pyhä kansa oli kovin murheellinen, ja pelkäsivät onnettomuuttansa, ja ei muuta heidän edessänsä ollut kuin kuolema, ja he huusivat Jumalan tykö.
10. Ja sen huudon jälkeen puhkesi suuri virta yhdestä vähästä lähteestä,
11. Ja aurinko nousi ja tuli kirkkaaksi, ja raadolliset voittivat ja tappoivat ne ylpiät.
12. Kuin Mardokai heräsi unestansa, ajatteli hän, mitä Jumala sen kanssa aikoi, ja piti unen sydämessänsä, ja ajatteli sitä yöhön asti, ja olis mielellänsä tahtonut tietää, mitä se aavisti.

1. Ja Mardokai sanoi: Jumala on sen kaiken toimittanut.
2. Minä muistelen untani, ja se on juuri niin tapahtunut kuin minä olen unta nähnyt.
3. Vähä lähde, joka suureksi virraksi tuli, kuin aurinko paisti ja kirkkaaksi tuli, se on Ester, jonka kuningas puolisoksensa ottanut ja kuningattareksi tehnyt on.
4. Kaksi lohikärmettä olen minä ja Haman:
5. Toinen tietää pakanoita, jotka tulivat kokoon ja Juudalaisten nimeä hävittää tahtoivat.
6. Toinen tietää minun kansaani Israelia, joka Herran tykö huusi, ja Herra autti kansaansa, ja vapahti meidät tästä hädästä.
7. Hän teki suuria ihmeitä ja tunnustähtejä pakanain seassa; sillä hän on aina eroituksen pitänyt kansansa ja pakanain välillä.
8. Ja kuin hetki tullut on, että pakanat ylpeimmällänsä ja me heikoimmallamme olleet olemme, ja että Jumala oli tuomitseva, niin hän on muistanut kansaansa, ja on perinnöllensä voiton antanut.
9. Ja tämä päivä pitää pidettämän Adarin kuulla, neljäntenä ja viidentenätoistakymmenentenä päivänä sillä kuulla, kaikella ilolla ja suurella ahkeruudella, kuin kansa tulee kokoon.
10. Ja pitää niin ijankaikkisesti pidettämän Israelin kansassa.

Esterin kirjan kappalten loppu.

HISTORIA SUSANNASTA JA DANIELISTA

Susanna vapahdetaan Danielin kautta väärästä päällekanteesta.
Oli mies Babelissa, Jojakim nimeltä,
2. Jolla oli emäntä, ja sen nimi oli Susanna, Helkian tytär, joka oli sangen ihana ja jumalinen;
3. Sillä hänellä oli jumaliset vanhemmat, jotka hänen olivat opettaneet Jumalan laissa.
4. Ja hänen miehensä Jojakim oli sangen rikas, ja hänellä oli kaunis yrttitarha huoneensa tykönä. Ja Juudalaiset tulivat alati kokoon hänen tykönsä, että hän oli ylimmäinen mies kaikkein heidän seassansa.
5. Mutta sinä vuotena oli kaksi vanhaa kansasta tuomariksi pantu; ne olivat senkaltaiset ihmiset, joista Herra sanonut oli: heidän tuomarinsa tekevät kaikkinaista pahuutta Babelissa.
6. Ne tulivat joka päivä Jojakimin tykö; ja jolla joku asia oli, sen piti siellä tuleman heidän eteensä.
7. Ja kuin kansa oli mennyt pois puolipäivästä, oli Susannan tapa mennä miehensä yrttitarhaan.
8. Ja kuin ne vanhat joka päivä näkivät hänen sinne menevän, syttyivät he pahasta himosta häntä vastaan,
9. Ja tulivat tyhmiksi, ja katsoivat tarkasti hänen päällensä, ettei he taitaneet taivaasen päin katsoa, ei ajatelleet Jumalan sanaa eikä rangaistusta.
10. Mutta he himoitsivat molemmat häntä,
11. Ja häpesivät toinen toisellensa ilmoittaa, ja kumpikin olis mielellänsä hänen kanssansa maannut,
12. Ja vartioitsivat joka päivä viriästi häntä, että he ainoasti hänen nähneetkin olisivat.
13. Mutta toinen sanoi toiselle: käykäämme kotia, sillä nyt on ruan aika.
14. Ja kuin he toinen toisestansa erinneet olivat, palasi kumpikin takaperin, ja tulivat jälleen yhteen. Kuin toinen kysyi toiselta, tunnustivat he molemmat pahan himonsa. Sitte mielistyivät he vartioitsemaan, koska he löytäisivät vaimon yksinänsä.
15. Ja kuin he soveliaan päivän olivat määränneet häntä väijyäksensä, tuli Susanna kahden piikansa kanssa, niinkuin hänen tapansa oli, yrttitarhaan pesemään itsiänsä; sillä silloin oli sangen palava.
16. Ja ei yrttitarhassa ollut yhtään ihmistä, paitsi näitä kahta vanhaa, jotka itsensä lymyttäneet olivat, ja vartioitsivat häntä.
17. Ja hän sanoi piioillensa: tuokaat minulle balsamia ja saippuaa, ja sulkekaat yrttitarha, että minä itseni pesisin.
18. Ja piiat tekivät niinkuin hän oli käskenyt, ja sulkivat yrttitarhan, ja menivät pois salaportista, tuomaan hänelle, mitä hän tahtoi; ja ei huomanneet miehiä, sillä he olivat itsensä lymyttäneet.
19. Kuin piiat olivat menneet pois, tulivat ne kaksi vanhaa, ja juoksivat hänen tykönsä, ja sanoivat:
20. Katso, yrttitarha on suljettu, ja ei kenkään näe meitä, ja me olemme syttyneet sinun rakkaudestas, tee siis meidän tahtomme.
21. Mutta jos et sinä tahdo, niin me tunnustamme sinun päälles, että me nuoren miehen yksin sinun tykönäs löytäneet olemme, ja että sinä piikas olet sen tähden lähettänyt pois.
22. Niin Susanna huokasi ja sanoi: voi, kuinka suuressa tuskassa minä olen! sillä jos minä sen teen, niin minun pitää kuoleman; mutta jos en minä sitä tee, niin en minä pääse teidän käsistänne.

23. Kuitenkin ennen tahdon minä viatoinna ihmisten käsiin tulla, kuin Herraa vastaan syntiä tehdä.
24. Ja rupesi ilmeisesti huutamaan; vaan ne vanhat huusivat myös häntä vastaan.
25. Ja toinen juoksi yrttitarhan oveen ja avasi sen.
26. Kuin talon väki kuuli huudon, juoksivat he salaportista yrttitarhaan, katsomaan, mitä hänelle tapahtunut oli.
27. Ja ne vanhat rupesivat hänestä sanomaan, niin että palveliat rupesivat hänen tähtensä häpeemään; sillä ei senkaltaista ollut koskaan Susannasta kuultu.
28. Toisena päivänä, kuin kansa tuli Jojakimin hänen miehensä huoneesen kokoon, tulivat myös ne kaksi vanhaa täynnänsä vääryyttä ja kavaluutta Susannaa vastaan, saattaaksensa häntä kuolemaan,
29. Ja sanoivat kaikelle kansalle: lähettäkäät ja antakaat tänne tuoda Susannan, Helkian tyttären, Jojakimin emännän.
30. Ja kuin hän kutsuttu oli, tuli hän vanhempainsa, lastensa ja kaiken sukunsa kanssa.
31. Mutta hän oli sangen ihana ja kaunis.
32. Sen tähden käskivät nämät pahanjuoniset ottaa pois häneltä kääriliinan, jolla hän itsensä peittänyt oli, että he hänen kauneudestansa himonsa olisivat sammuttaneet.
33. Ja kaikki, jotka hänen tykönänsä seisoivat, ja hänen tunsivat, itkivät häntä.
34. Ja ne kaksi vanhaa nousivat kansan seasta ja panivat kätensä hänen päänsä päälle.
35. Mutta hän itki ja nosti silmänsä taivaasen päin; sillä hänen sydämensä uskalsi Herraan.
36. Ja vanhat rupesivat sanomaan: kuin me kahden ainoastaan yrttitarhassa käyskentelimme, tuli hän kahden piikansa kanssa sisälle, ja sulki yrttitarhan ja lähetti piiat pois.
37. Niin yksi nuori mies tuli hänen tykönsä, joka itsensä lymyttänyt oli, ja pani levätä hänen kanssansa.
38. Mutta kuin me yrttitarhan loukkaasta senkaltaisen häpiän näimme, juoksimme me sinne kiiruusti ja löysimme heidät toinen toisensa tyköä.
39. Mutta sitä nuorta miestä emme voittaneet; sillä hän oli meitä väkevämpi, ja lykkäsi oven auki, ja hyppäsi pois.
40. Mutta hänen me kiinni otimme ja kysyimme, kuka se nuori mies oli, vaan ei hän tahtonut meille sanoa. Sen me todistamme.
41. Ja kansa uskoi ne kaksi, niinkuin tuomarit ja ylimmäiset kansan seassa, ja tuomitsi Susannan kuolemaan.
42. Mutta hän huusi suurella äänellä ja sanoi: Herra ijankaikkinen Jumala, joka kaikki salaisuudet tunnet, ja kaikki asiat tiedät, ennen kuin ne tapahtuvat!
43. Sinä tiedät, että nämät väärin minua vastaan todistaneet ovat. Ja nyt katso, minun pitää kuoleman, vaikka minä viatoin olen siinä, jota he minun päälleni: häpiällisesti valhetelleet ovat.
44. Ja Jumala kuuli hänen huutonsa.
45. Ja kuin hän kuolemaan vietiin, kehoitti Jumala yhden nuorukaisen sydämen, jonka nimi oli Daniel, hän huusi korkiasti:
46. Minä tahdon olla viatoin tämän veressä.
47. Ja kaikki kansa kääntyi hänen puoleensa, ja kysyivät häneltä, mitä hän niillä sanoilla ajattelis?
48. Mutta hän astui heidän keskellensä, ja sanoi: oletteko te Israelissa niin tyhmät, että te tuomitsette Israelin tyttären, ennenkuin te asian tutkitte ja toden tiedätte?

49. Palatkaat jälleen oikeuden eteen; sillä nämät ovat väärin häntä vastaan todistaneet.
50. Ja kaikki kansa palasi kiiruusti ympärinsä.
51. Ja vanhat sanoivat Danielille: istu meidän tykömme ja opeta meitä, että Jumala senkaltaiseen tuomarin virkaan sinun on kutsunut.
52. Ja Daniel sanoi heille: eroittakaat heitä toinen toisestansa, niin minä tahdon kummankin erinänsä kuunnella. Ja kuin he toinen toisestansa eroitetut olivat, kutsui hän ensimäisen, ja sanoi hänelle: sinä vanha pahanilkinen! tällä haavaa käsittävät sinun syntis sinun, joitas ennen tehnyt olet, koskas väärin tuomitsit ja viattomat hukutit, vaan vialliset vapaiksi sanoit.
53. Ja kuitenkin on Herra kieltänyt: ei sinun pidä hurskaita ja viattomia kuolettaman.
54. Oletkos nämät nähnyt, niin sano, minkä puun alla sinä olet nämät yhdessä löytänyt? Mutta hän vastasi: lehmuksen alla.
55. Niin Daniel sanoi: oikein, Herran enkeli löytää sinun ja kahtia leikkaa sinun; sillä valheellas saatat sinä itses pois hengeltäs.
56. Ja kuin tämä otettiin pois, kutsui hän myös toisen eteensä tulemaan, ja sanoi hänelle: sinä Kanaanin suku ja et Juudan! kauneus on sinun pettänyt, ja paha himo on sinun sydämes kääntänyt.
57. Näin te olette Israelin tyttärille tehneet, ja heidän on pelvosta täytynyt teidän mieltänne noutaa, vaan tämä Juudan tytär ei ole teidän pahuuteenne suostunut.
58. Sanos nyt, minkä puun alla sinä olet heidät yhdessä käsittänyt? Mutta hän vastasi: tammen alla.
59. Niin Daniel sanoi: oikein, Herran enkelillä on miekka sinua kahtia jakaa ja tappaa; sillä valheellas saatat sinä itses hengeltä pois.
60. Niin kaikki kansa rupesi suurella äänellä huutamaan ja kiittämään Jumalaa, joka niitä auttaa, jotka häneen luottavat,
61. Ja nousivat niitä kahta tuomaria vastaan, että Daniel heidän omista sanoistansa oli heidät voittanut vääriksi todistajiksi,
62. Ja tekivät heille Moseksen lain jälkeen, niinkuin he heidän lähimmäistänsä vastaan pahoin tehneet olivat, ja tappoivat heidät. Ja näin silloin viatoin veri pelastettiin.
63. Mutta Helkia emäntänsä kanssa ylisti Jumalaa, tyttärensä Susannan tähden, Jojakimin hänen miehensä kanssa ja kaiken sukunsa kanssa, ettei mitään häpiällistä hänessä löydetty.
64. Ja Daniel tuli suureksi kansan edessä siitä päivästä, ja sitte enemmin ja enemmin.

BABELIN BELISTÄ

Daniel toimittaa, että Babylonialaisten epäjumala Bel ja sen papit hävitetään.
Astyageen kuoleman jälkeen sai Kyrus Persiasta valtakunnan.
1. Ja Daniel oli alati kuninkaan tykönä ja pidettiin kunniallisempana kuin kaikki kuninkaan ystävät.
2. Ja Babelissa oli epäjumala, joka kutsuttiin Beliksi: sille piti uhrattaman joka päivä kaksitoista kymmentä mittaa (a) nisuja ja neljäkymmentä lammasta. ja kolme aamia viinaa.
(a) Gr. Artabä. Persialaisten jyvämitta.
3. Ja kuningas palveli itse sitä epäjumalaa, ja meni joka päivä sitä kumartamaan; vaan Daniel palveli Jumalaansa.
4. Ja kuningas sanoi hänelle: miksi et sinä myös Beliä rukoile? Mutta hän sanoi: en minä palvele epäjumalia. jotka käsillä tehdyt ovat, vaan elävää Jumalaa, joka taivaan ja maan on tehnyt, ja on kaikkein elävien Herra.
5. Niin kuningas sanoi hänelle: etkö Beliä pidit elävänä jumalana? etkös näe, kuinka paljon hän joka päivä syö ja juo?
6. Mutta Daniel naurahti, ja sanoi: herra kuningas, älä anna itsiäs vietellä; sillä ei Bel ole sisältä muu kuin savi ja ulkoa vaski, ja ei se ole koskaan syönyt.
7. Niin kuningas vihastui, ja antoi kutsua kaikki hänen pappinsa ja sanoi heille: jollette minulle sano, kuka tämän uhrin syö, niin teidän pitää kuoleman.
8. Mutta jos te taidatte näyttää Belin sen syövän, niin pitää Danielin kuoleman; sillä hän on Beliä pilkannut. Ja Daniel sanoi: jopa, herra kuningas, tapahtukoon niin. kuin sinä puhunut olet.
9. Mutta Belin pappia oli seitsemänkymmentä, ilman vaimoja ja lapsia. Ja kuningas meni Danielin kanssa Belin templiin.
10. Niin hänen pappinsa sanoivat: katso, me tahdomme mennä ulos, ja sinun, herra kuningas, pitää itse sinne ruan paneman ja juoman, ja oven perääs paneman kiinni, ja omalla sormuksellas lukitseman.
11. Ja kuin sinä aamulla varhain jälleen tulet ja löydät, ettei Bel niitä kaikkia ole kuluttanut, niin me mielellämme kuolemme, eli Daniel pitää tapettaman, joka senkaltaista meidän päällemme on valhetellut.
12. Mutta he luottivat siihen, että he olivat tehneet salaisen tien pöydän alle, jonka kautta he alati sisälle menivät ja kuluttivat, mitä siellä oli.
13. Kuin papit ulkona olivat, antoi kuningas Belin eteen ruan panna. Mutta Daniel käski palveliansa tuhkaa tuoda, ja antoi sitä priiskottaa koko kirkon ympäri kuninkaan nähden. Sitte he menivät pois, ja sulkivat oven, ja lukitsivat kuninkaan sormuksella, ja menivät matkaansa.
14. Mutta papit menivät yöllä sisälle tapansa jälkeen vaimoinensa ja lapsinensa, söivät ja joivat kaikki, mitä siellä oli.
15. Aamulla varhain oli kuningas ylhäällä, ja Daniel hänen kanssansa.
16. Ja kuningas sanoi Danielille: onko sinetti rikkomatta? Mutta hän vastasi: on, herra kuningas.
17. Ja niin pian kuin ovi avattiin, katsoi kuningas pöydälle ja huusi suurella äänellä: Bel, sinä olet suuri jumala, eikä sinussa ole petosta!
18. Vaan Daniel nauroi, ja piteli kuningasta, ettei hän sisälle menisi, ja sanoi: katso permannolle ja ymmärrä, kenenkä jäljet nämät ovat?
19. Kuningas sanoi: minä näen kyllä miesten, vaimoin ja lasten jäljet.

20. Niin kuningas vihastui ja antoi papit ottaa kiinni, vaimoinensa ja lapsinensa: ja heidän täytyi osoittaa hänelle sen salaisen tien, jonka kautta he olivat käyneet ulos ja sisälle ja syöneet, mitä pöydällä oli.
21. Ja kuningas antoi tappaa heidät, ja antoi Belin Danielin haltuun, joka hävitti sen ja hänen templinsä.

BABELIN LOHIKÄÄRMEESTÄ

Daniel saa luvan surmata lohikärmeen, jota Babylonialaiset palvelivat.
22. Siellä oli myös suuri lohikärme, jota he Babelissa palvelivat.
23. Ja kuningas sanoi Danielille: kuinka, tahdotko myös hänestä sanoa, ettei hänkään ole muu kuin vaskinen epäjumala? Katso, hän elää; sillä hän syö ja juo; sentähden et sinä taida sanoa, ettei hän ole elävä jumala, palvele siis häntä.
24. Mutta Daniel vastasi: minä palvelen Herraa minun Jumalaani; sillä hän on elävä Jumala.
25. Vaan sinä, herra kuningas, salli, niin minä tämän lohikärmeen surmaan ilman yhtäkään miekkaa eli korentoa.
26. Ja kuningas sanoi: se olkoon sinulle luvallinen. Niin Daniel otti tervaa, rasvaa ja karvoja, ja keitti ne sekaisin, ja teki siitä kyrsäisiä, ja heitti lohikärmeen suuhun, ja lohikärme pakahtui kahtia. Ja Danie1 sanoi: katso, nämät ovat teidän jumalanne.
27. Kuin Babylonialaiset sen kuulivat, ottivat he sen sangen pahaksi, ja nostivat kapinan kuningasta vastaan, ja sanoivat: meidän kuninkaamme on Juudalaiseksi tullut; sillä hän on Belin kukistanut, lohikärmeen tappanut ja papit surmannut.
28. Ja he astuivat kuninkaan eteen, ja sanoivat: anna meille tänne Daniel; mutta jollet anna, niin me sinun ja koko sinun huonees tapamme.
29. Kuin kuningas näki, että he väkivallalla hänen päällensä tunkivat, täytyi hänen antaa heille Danielin.
30. Ja he heittivät hänen jalopeurain eteen luolaan, jossa hän oli kuusi päivää.
31. Ja luolassa oli seitsemän jalopeuraa, joille joka päivä annettiin kaksi ihmistä (a) ja kaksi lammasta; mutta ei heille annettu niinä päivinä mitään, että he olisivat Danielin syöneet.
(a) Gr. ruumista.
32. Mutta Juudeassa oli propheta Habakuk, joka oli keittänyt lientä ja leikannut leipää syvään lstiaan, ja meni niiden kanssa kedolle, viedäksensä eloväelle.
33. Ja Herran enkeli sanoi Habakukille: sinun pitää sen ruan, jotas kannat, viemän Danielille Jabeliin, jalopeurain luolaan.
34. Ja Habakuk vastasi: Herra, en minä ole Babelin kaupunkia lähnyt, enkä tiedä, kussa luola on.
35. Silloin tarttui enkeli hänen kiireesensä, ja vei hänen niinkuin väkevä tuuli Babelia päin luolan tykö.
36. Ja Habakuk huusi ja sanoi: Daniel, Daniel, ota tämä ruoka, jonka Jumala on sinulle lähettänyt.
37. Ja Daniel sanoi: Herra Jumala, sinä muistat kuitenkin vielä minua, ja et hylkää niitä, jotka sinua rukoilevat ja sinua rakastavat.
38. Ja hän nousi ja söi. Vaan Herran enkeli vei Habakukin sillä hetkellä entiseen paikkaansa.
39. Ja kuningas tuli seitsemäntenä päivänä Danielia valittamaan. Ja kuin hän haudalle tuli, ja katsoi sisälle, katso, niin Daniel istui jalopeurain seassa.
40. Ja kuningas huusi suuresti ja sanoi: oi Herra, sinä Danielin Jumala, sinä olet suuri Jumala, ja ei ole yhtään muuta jumalaa paitsi sinua.
41. Ja hän antoi ottaa hänen ylös luolasta. Mutta ne muut, jotka hänen kuolemaan saattaa tahtoivat, antoi hän luolaan heittää, jotka kohta hänen silmäinsä edessä jalopeuroilta nieltiin.

ASARIAN RUKOUS
Dan. 3 Grekasta

Asaria rukoilee tulisessa pätsissä, ja saa avun Jumalalta.
25. Ja Asaria seisoi keskellä tulista pätsiä, avasi suunsa, rukoili ja sanoi:
26. Ole kiitetty Herra, meidän isäimme Jumala, ja sinun nimes olkoon ylistetty ja kunnioitettu ijankaikkisesti.
27. Sillä sinä olet hurskas kaikissa, mitä sinä meille tehnyt olet; kaikki sinun työs ovat totiset, ja mitä sinä teet, se on oikia, ja kaikki sinun tuomios ovat laittamattomat.
28. Sinä teet meille oikein, ettäs meitä rangaissut olet senkaltaisella rangaistuksella, jonka sinä meidän päällemme olet antanut tulla, ja Jerusalemin, meidän isäimme pyhän kaupungin päälle; tosin sinä teet siinä oikein meidän synteimme tähden.
29, Sillä me olemme syntiä ja pahoin tehneet, että me sinusta luopuneet olemme ja joka paikassa tehneet sinua vastaan.
30. Emme myös ole totelleet sinun käskyjäs, emmekä niistä lukua pitäneet, että me olisimme tehneet niiden jälkeen, niinkuin sinä meille käskenyt olit, että me menestyisimme.
31. Sentähden olet sinä oikein tehnyt, ettäs ne kaikki olet antanut tulla meidän päällemme,
32. Ja antanut meitä vihollistemme, jumalattomain ja pahain ihmisten, ja väärän ja julmimman: kuninkaan käsiin maan päällä.
33. Ja emme rohkene suutamme avata: niin me olemme häpiän ja naurun alaiseksi tulleet sinun palveliais edessä ja kaikkein niiden edessä, jotka sinua pelkäävät.
34. Mutta älä kuitenkaan meitä peräti hylkää, sinun pyhän nimes tähden, ja älä heitä pois sinun liittoas.
35. Ja älä ota laupiuttas meiltä pois, Abrahamin, rakkaan ystäväs ; tähden, ja sinun palvelias Isaakin, ja Israelin sinun pyhäs tähden,
36. Joille sinä olet luvannut heidän siemenensä lisätä niinkuin tähdet taivaassa ja sannan meressä.
37. Sillä me olemme halvemmaksi tulleet kaikkia pakanoita ja olemme nyt kaikkein suurimmasti ylönkatsotut maan päällä, meidän synteimme tähden,
38. Ettei meillä yhtään ruhtinasta, prophetaa eikä opettajaa ole, ei polttouhria eikä jokapäiväistä uhria, ei ruokauhria eikä suitsutusta, ei myös ole yhtään paikkaa, kussa me sinun edessäs uhraisimme ja löytäisimme armon;
39. Vaan särjetyllä sydämellä ja murheellisella hengellä tulemme me sinun etees, niinkuin me toisimme polttouhria oinaista ja mulleista, ja monta tuhatta lihavaa lammasta.
40. Niin anna meidän uhrimme tänäpänä sinulle kelvata ja otolliset olla; sillä et sinä anna niitä häpiään tulla, jotka sinun päälles toivovat.
41. Näin tulemme me nyt kaikella sydämellä ja etsimme sinun kasvojas pelvolla.
42. Sen tähden älä anna meidän häpiään tulla, vaan tee meille, Herra, sinun armos ja suuren laupiutes jälkeen,
43. Ja kirvota meitä sinun ihmeellisten tekois perästä, ja anna sinun nimelles kunnia:
44. Että ne häpeäisivät, jotka sinun palvelioilles pahaa tekevät, ja häpiään tulisivat sinun suuren voimas edessä, että heidän voimansa kukistetuksi tulis;
45. Että he ymmärtäisivät sinun olevan Herran ainoan Jumalan, suuressa kunniassa maanpiirin päällä.

46. Ja kuninkaan palveliat, jotka heidät pätsiin heittäneet olivat, ei lakanneet, vaan heittivät lakkaamatta tulikiveä, pikiä, rohtimia ja kuivia varpuja,
47. Että liekki löi pätsistä yhdeksänviidettäkymmentä kyynärää korkialle,
48. Ja kulutti ympäriltänsä ja poltti Kaldealaiset, joihinka se ulottui, pätsin edessä.
49. Mutta Herran enkeli käveli heidän kanssansa, jotka Asarian tykönä pätsissä olivat,
50. Ja ajoi ulos tulen liekin pätsistä, ja teki pätsissä niinkuin kylmän kasteen, ettei tuli ensinkään heihin sattunut eikä polttanut eli vahingoittanut heitä.

KOLMEN MIEHEN KIITOSVIRSI TULESSA

51. Silloin rupesivat ne kolme toinen toisensa kanssa veisaamaan, kiittivät ja ylistivät Jumalaa pätsissä, ja sanoivat:
52. Kiitetty ole sinä, Herra, meidän isäimme Jumala! ja sinua pitää kiitettämän ja ylistettämän ijankaikkisesti. Kiitetty olkoon sinun kunniallinen ja pyhä nimes, ja se pitää kiitetty ja ylistetty oleman ijankaikkisesti.
53. Kiitetty ole sinä sinun pyhässä ja kuuluisassa templissäs, ja sinun pitää kiitetyn ja ylistetyn oleman ijankaikkisesti.
54. Kiitetty ole sinä, joka istut Kerubimin päällä ja näet syvyyteen, ja sinua pitää kiitettämän ja ylistettämän ijankaikkisesti.
55. Kiitetty ole sinä sinun kunniallisella kuninkaallisella istuimellas, ja sinua pitää kiitettämän ja ylistettämän ijankaikkisesti.
56. Kiitetty ole sinä taivaan vahvuudessa, ja sinua pitää kiitettämän ja ylistettämän ijankaikkisesti.
57. Kiittäkään Herraa kaikki hänen työnsä, ja niiden pitää häntä kunnioittaman ja ylistämän ijankaikkisesti.
58. Te taivaat, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
59. Kiittäkäät Herraa, te Herran enkelit, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
60. Kaikki vedet taivasten päällä, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
61. Kaikki Herran sotajoukko, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
62. Aurinko ja kuu, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
63. Kaikki tähdet taivaassa, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
64. Sade ja kaste, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
65. Kaikki tuulet, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
66. Tuli ja palavuus, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
67, Räntä ja rakeet, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
68. Päivä ja yö, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
69. Vaikeus ja pimeys, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
70. Jää ja pakkanen, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
71. Härmä ja lumi, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
72. Pitkäisen leimaus ja pilvet, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
73. Maa kiittäkään Herraa, kunnioittakaan ja ylistäkään häntä ijankaikkisesti.
74. Vuoret ja kukkulat., kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
75. Kaikki, mitä maan päällä kasvaa, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
76. Lähteet kiittäkään Herraa, kunnioittakaan ja ylistäkään häntä ijankaikkisesti.
77. Meret ja virrat, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
78. Valaskalat ja kaikki, kuin vesissä liikkuu, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä 79. Kaikki linnut taivaan alla, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
80. Kaikki metsän pedot ja eläimet, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.

81. Te ihmisten lapset, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
82. Israel kiittäkään Herraa, kunnioittakaan ja ylistäkään häntä ijankaikkisesti.
83. Te Herran papit, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
84. Te Herran palveliat, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
85. Te vanhurskasten henget ja sielut, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
86. Te pyhät, jotka raadolliset ja murheelliset olette, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
87. Anania, Asaria ja Misael, kiittäkäät Herraa, kunnioittakaat ja ylistäkäät häntä ijankaikkisesti.
88. Sillä hän on meitä helvetistä pelastanut ja auttanut meitä kuolemasta,
89. Ja on pelastanut meidät tulisesta pätsistä, ja on meidät tulen keskellä varjellut.
90. Kiittäkäät Herraa; sillä hän on hyvä ja hänen hyvyytensä pysyy ijankaikkiseen.
91. Kaikki, jotka Herraa pelkäävät, kiittäkään kaikkein jumalten Jumalaa, kunnioittakaat ja ylistäkäät, että hänen hyvyytensä pysyy ijankaikkiseen.

MANASSEN, JUUDAN KUNINKAAN RUKOUS

Herra kaikkivaltias, meidän Isäimme Abrahamin, Isaakin ja Jakobin, ja heidän vanhurskaan siemenensä Jumala!
2. Joka taivaan ja maan ja kaikki, mitä niissä on, tehnyt olet,
3. Ja olet meren kiinnittänyt sinun käskylläs, ja syvyyden peittänyt ja kiinnittänyt sinun peljättävän ja kuuluisan nimes kunniaksi:
4. Että jokainen hämmästyis sinun edessäs ja pelkäis sinun suurta voimaas.
5. Sillä sinun vihas on sangen raskas, jolla sinä uhkaat syntisiä.
6. Mutta se laupius, jonka sinä lupaat, on määrätöin ja tutkimatoin.
7. Sillä sinä, Herra, kaikkein Korkein koko maan piirin päällä, olet kärsivällinen ja sangen armollinen, ja et mielelläs ihmisiä rankaise, ja olet sinun hyvyydessäs luvannut katumuksen syntein anteeksi saamiseksi.
8. Mutta että sinä olet vanhurskasten Jumala, niin et sinä ole pannut katumusta vanhurskaalle Abrahamille, Isaakille ja Jakobille, jotka ei sinua vastaan syntiä tehneet.
(a) (a) Manasse ymmärtää tässä armosta langenneiden katumuksen, jolla ei hän kiellä vanhurskasten jokapäiväistä katumusta. Etsi selitykseksi Rekist. Kääntymys.
9. Mutta minä olen syntiä tehnyt, ja minun syntiäni on enempi kuin santaa meressä, ja olen kämärtynyt raskaissa rautakahleissa, eikä ole minulla yhtään lepoa;
10. Sillä minä olen kehoittanut sinun vihaan ja suuren kauhistuksen sinun edessäs tehnyt, että minä senkaltaisen kauhistuksen ja niin paljon pahennusta olen matkaan saattanut.
11. Sen tähden notkistan minä nyt minun sydämeni polvet ja rukoilen sinulta, Herra, armoa. Oi Herra, minä olen syntiä tehnyt, tosin minä olen syntiä tehnyt, ja minä tunnustan minun pahat tekoni.
12. Minä rukoilen ja parun: anna minulle anteeksi; oi Herra, anteeksi anna minulle; älä anna minun synnissäni hukkua, ja älä anna rangaistusta ijankaikkisesti minun päälläni olla;
13. Vaan auta minua epäkelvotointa sinun suuren laupiutes tähden;
14. Niin minä kaikkena elinaikanani sinua kiitän. Sillä sinua kiittää kaiken taivaan sotajoukko, ja sinua pitää ylistettämän ilman lakkaamatta ijankaikkisesti, amen!